

68
9 F
1

è da notarsi che à pag. 313. t. leggesi il nome di Onorio Vaso, come ne.. testi più antichi del 1529. tolto n.a correzione di S. Paola 1561

Breuiarium Romanū de Camera

nouissime impressum, optime castigatū, ⁊ ita ordinatum, vt omnia suis in locis sint posita, ⁊ pręsertim in Cōmuni sanctorū. Omnibus octauis, lectiones singulis diebus sunt accommodatę. Multis sanctorum festis lectiones additę. Sermones sanctorum doctorum cum proprijs fuerunt collati exemplaribus. Nonnulla in Calendario scitu digna, sunt posita. Quędā etiam rubricę ex Directorio diuini officij circa festa quotidie occurrentia sunt addita.

Et alia multa, quę post inuersam hanc paginam adnotata reperies.

VENETIIS APVD IVNTAS. M. D. L.

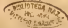
IN singulis mensibus huius breuiarij Aureus numerus renouatus est, ⁊ ibi positus, vbi luna fit, cum numero horarum ⁊ die. Sed aduertendū φ hora debet computari a meridie ipsius diei. Quis itidē sit lōgissimus anni dies, quęq; lōgissima nox. Quo deinde die, vel nox, vel dies creuerit, vna, vel duabus, vel plurib⁹ horis: Solstitia itē, ⁊ equoctia, ac Solis, in queq; zodiaci signa ingressum, iuxta astrologicam rationem suo adscripta sunt loco. Ad hęc in cuiuscunq; mensis frōte statim apparet, quot horarū ⁊ minutorū est, vel dies vel nox. Et hęc ex diurno Camaldulensiū.

Quędam etiā notabilia ad officiū ex Directorio diuini officij extracta multum vtilia. Vbi agitur ⁊ de officio feriali, ⁊ de diebus festis p singulos mēses. Et quę sint festa duplicia, ⁊ quę duplicia maiora, ⁊ minora, ⁊ quę Fratribus minoritanis sint duplicia, Et quę festa custodienda, Et quę Jeiunia obseruanda, Et de tempore nuptiarū, Et de Credo quando dicendum, Et de coloribus qbus in sacris vestibus vtimur.

Quędam etiam dictiones ad rectam scribendi normam sunt redactę: vt Paracletus, non paraclytus, Cęmeterium, non cimiteriū. Cathecumenus, nō cathecuminus, Sulamitis, nō sunamitis in añā. Reuer. reuer. sulamitis. Dramatis, nō drachmatis, in añā. Ante thorū huius virginis. Similiter hoc nomen Diaconus, cū neq; apud latinos, neq; apud grecos tertię declinationis repiat, semper secundę declinationis obseruauim⁹.

Quidam etiā sermōnes ex incuria alijs ascripti, authori proprio sunt restituti, vt in prima dominica aduentus, Sermo, qui Leoni papę ascribebatur, erat Augustini epi. In prima dominica quadragesimę, Qui Augustino attribuebatur, Ambrosij erat. In. xviij. dñica post pentecost. q Joanni Chrisostomo, Petro Chrisologo episcopo Rauennensi, restitutus est. Similiter, qui in decollatione sancti Joannis baptistę, Chrisostomo: eidem Petro Chrisologo est assignatus: prout ex sermonibus talium scriptorum apparet, suos esse.

10 Rufinę & Secundę. lcō.j 323
12 Naboris & Felicis marty. l.iij 324
15 Quirici & Julite mar. l.iij 324
17 Alexij confessoris. l.vj 324
17 Marinę virginis. l.iij 325
23 Apollinaris martyris. l.iij 327
26 Annę matris beatę Marię. l.ix 330
& in officijs nouis totū officiū. 425
26 Pastoris p̄sby. & confessoris. l.vj 331
Augusti Machabeorum marty. l.ix 335
1 Festum portiunculę. l.ix 436
2 Justini presby. & marty. l.j 337
7 Alberti confessoris. l.iij 342
22 Timothei, Hypoliti & Simph. l.iij 355
24 Bartholomei apostoli. l.ix 355
Septembris 1. Duodecim fratrū. l.j 361
1 Egidij abbatis. l.vj 361
3 Antonini martyris. l.iij 362
16 Lucię Geminiani &c. l.ix 369
20 Eustachij & sociorum. l.vj 370
24 Tecle virginis & martyris. l.ix 372
30 In festo scti Hierony. viij. & ix. lectio additę.
Octob 7. Sergij, Bac. Mar. & Apu. l.iij 380
10 Cerbonij episcopi & confessoris. l.iij 381
13 Septem fratrū ordinis minorum. l.ix 437
21 Ursule totum officium. 382
Nouēbris 1. Lcōnes per totam octauam omnium sanctorum. 388
1 Cesarij mart. l.vj 398. Florētinę vir. 475
6 Leonardi confessoris. l.vj 399
10 Triphonis Respicij & Nimphę. l.vj 401
21 Pręsentationis officiū nouum. 406
23 Felicitatis martyris. l.vj 411
27 Jacobi intercisi. l.iij 416

Multa pręterea hincinde sunt addita, quę longū esset narrare. vt in eo officium dicētibus patebit.

Literę Dominicales. 1550. currebat prima litera e.

c. d. c. A g. f. e. c. b. A. g. e. d. c. b. g. f. e. d. b. A. g. f. d. c. b. A. f.
b d f A c e g

Sic reperitur litera dominicalis. Anno domini. 1550. currebat e pro litera dn̄icali, quę semper incipit in mēse Januarij, & durat per totū annū. Sed qm̄ quarto quoq; anno fit bissextus, qui fuit. 1548. Et etiam erit. 1552. dicta litera dn̄icalis, quę in Januario (vt diximus) accepta fuit, durat ad festuz vsq; sancti Matthię, qđ est. 24. die Februarij: quo die supersedet duobus diebus super illā literā F quę est. 24. die: sexto videlicet cal. Martij. & secunda die, idest. 25. celebrat festum scti Matthię. Et ea litera quę tibi prius pro dominica seruiebat: seruiet pro sabbato, & quę sequitur inferius sub ea, tibi seruiet per reliquam anni partem, pro litera Dominicali. Et ratio quare singulis annis mutat litera dominicalis est, q̄ mēsis Decembris definit in A. Et mēsis Januarij incipit in A. & necesse est q̄ lr̄a dominicalis mutetur. Et ratio cur fit bissextus est, q̄ annus solaris (totus videlicet annus a Januario ad Decembrem vsq; totū) est. 365. dieȝ & 6. horaȝ. qbus horis collectis, efficit, vt quarto quoq; anno diem integrū faciāt: qui dies ponit vt diximus sexto cal. Martij. idest. 24. die Februarij, & dicitur bissextus. a bis, quod significat duo, & sextum sex. quia bis replicatur. vi. cal. in. 24. & in. 25. die. qa duobus diebus supersedetur in ea litera: & in. vi. cal. sed non in numero dierum mensis: quia post. 24. diem dicitur. 25. Et hoc die, celebratur festum sancti Matthię.

Modus facilis ad inueniendum per singulos annos festa mobilia. Septuagesimā scilicet. Quadragesimam: Pascā: & cętera, hoc modo.

Scias aureum numerum tui anni currentis, sub quo statim apparebit Clauis festorum mobilium: eas cum illo numero clauium, ad has inferiores literas sic signatas, & ab illa litera incipe numerare, donec ad finem numeri tui peruenias: quo completo, statim prima litera Dominicalis, quę tibi apparebit, erit dominica quam quęris. verbi gratia: Anno domini. 1550. aureus numerus fuit. 12. & numerus clauis qui sub eo est aureo numero. 25. Ingredere in mensez Januarij, & quęre ibi primum, g. & incipe numerare ab vno vsq; ad hunc numerum. 25. & videbis post illum numerum, q̄ prima litera Dominicalis, quę tibi occurrerit, fuit Dominica septuagesimę, quę fuit secūda die Februarij. Et prima dominica quadragesimę, quę fuit. 23. Februarij. & Pasca fuit. 6. Aprilis, & Rogatiōes. xi. Maij. & Pētecostes. 25. Maij. Et sic de cęteris est faciendū p singulos annos. Aliū nouū modū regre infra.

Aureus numerus.

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
25.	14.	33.	22.	11.	30.	19.	38.	26.	15.	34.	23.	12.	31.	20.	39.	28.	17.	36.

Claues festorum mobilium

Primum g Januarij est Clauis septuagesimę.
Ultimum g Januarij est Clauis primę dn̄icę quadragesimę.
Secundum g Martij est Clauis Paschę.
Tertium g Aprilis est Clauis Rogationum.
Ultimum g Aprilis est Clauis Pentecostes.

Aureus numerus incipit ab vno, ad decem & nouem vsq;. Et singulis pręponitur mensibus inordinate, ad reperiendā nouaz lunam, qui in pręsenti calēdario renouatus est, & ibi positus, vbi; vt vulgo dicitur. fit luna, cum hora sua, sed hora debet computari, a meridie ipsius diei. Et omni anno in mense Januario incipit: & durat per totū annum. Et anno. 1550. habebamus. 12. pro aureo numero.

IANVARIVS

Annus Solaris, habet mēses duodecim, qui sunt hebdomade quinquagintadue, z dies vnus. Sunt aūt in toto dies. 365. z sex hore: z qñ currit bissextus, qui intrat singulis quatuor annis superat p vnū diē tantū: z tūc hz. 366. dies. Hebdomada habet dies septem: Dies hz. 24. horas. Hora hz. 60. minuta.

Aure⁹ nume.	Dierū nume.	Hora lune.	Litere dñical.	Januarius hz dies.xxxj. Luna.xxx. dies hz ho. 8. mi. 50. Nox habet horas.xv. minutos.x.	Romanorū calende
viij	1	13	A	Circūci. dñi d.mi. 113. Basilij epi z ɔf. 266. S. Martine	Calendis
	2		b	Octaua sancti stephani protomar. semi. 115. (v. z m. 266.	iiii no.
xvi	3	6	c	Octaua sancti Joannis euangeliste semidu 115.	iii no.
	4		d	Octaua sanctorum innocentium. semidu. 115.	pridie no.
v	5	15	e	Officium vigilie pprium. 116. Telesphori pp. z m. 266.	Nonis
	6		f	Epiphania domini dup. ma. 117.	viii idus
xiij	7	5	g	Luciani psbyteri z marty. Juliani martyris.	vii idus
ij	8	14	A	Seuerini episcopi z confessoris.	vi idus
x	9	21	b	Marciane virginis.	v idus
	10		c	Pauli primi eremite. 267.	iiij idus
xviij	11	7	d	Iginij pape z marty. 267. Sol in Aquario.	iij idus
	12		e	Satyri martyris.	pridie idus
vij	13	12	f	Octa. epipha. semi. 115. Hylarij epi z confesso. 267.	Idibus.
	14		g	Nois Jesu du.m 426. Felicis i pincis m. 267. Februarij	xix cal.
xv	15	6	A	Mauri abbatis. 267.	xviii cal.
iiij	16	7	b	Marcelli pape z mar. 268. Beral. pe. zc. m. 437.	xvij cal.
xij	17	16	c	Antonij abba. sole. generaliter 268.	xvj cal.
j	18	22	d	Prisce virginis z martyris. 269.	xv cal.
	19		e	Marij marthe audifax z abacuc marty. 269.	xiiij cal.
ix	20	10	f	Fabiani pape z sebastiani mart. dup 269.	xiij cal.
	21		g	Agnetis virginis z marty. semidu. 271.	xij cal.
xvii	22	1	A	Vincētij z Anastasij. m. nō trāsl. 273. Dies creuit vna hora	xj cal.
	23		b	Emerētiane virginis z mar. 274. Alfonsi archiepi. 274.	x cal.
vj	24	12	c	Timothei epi z marty. 274.	ix cal.
	25		d	Conuersio sancti pauli dup. mi. 274.	viii cal.
xiiij	26	3	e	Policarpi episcopi. 276.	vii cal.
iij	27	16	f	Joannis chrysostomi episcopi z confesso. 277.	vj cal.
xj	28	23	g	Agnetis secundo. 277.	v cal.
	29		A	Papie z Mauri marty.	iiii cal.
xix	30	7	b	Geminiani episcopi z confesso.	iii cal.
viij	31	6	c	Cyri z Joā. mar. 277. Trāslatio sci marci euāge. d. mi.	pridie cal.

FEBRVARIVS

Aure⁹ nume.	Dierū nume.	Hora lune.	Litere dñical.	Februarius hz dies. xxviij. Luna. xxix. Nox habet horas. xiiij. Dies vero. x. Et quando est bissextus habet dies. xxix. Luna. xxx.	Romanorū calende
	1		d	Ignatij epi z mar. 277. Brigide vig. Seueri epi z ɔf.	Calendis
xvj	2	1	e	Purificatio beate Marie virginis du. ma. 278.	iiij no.
	3		f	Blasij episcopi z marty. 280.	iij no.
v	4	6	g	Gilberti episcopi z ɔf. 280. Symeonis prophete.	pridie no.
xiij	5	17	A	Agathe virginis z marty. semidu. 280.	Nonis.
	6		b	Dorothee virginis z marty. 281. Guarini epi z confe.	viij idus
ij	7	1	c	Moysetis episcopi.	vij idus
x	8	9	d	Sabini episcopi z confesso.	vj idus
xviij	9	22	e	Apollonie virginis z marty. 281. Sol in piscibus.	v idus
	10		f	Scolastice virg. 282. Et sci Guilelmi ɔfe. eremite. 458.	iiij idus
	11		g	Euphrosine virginis.	iij idus
vij	12	6	A	Eulalie virginis z marty.	pridie idus
xv	13	24	b	Fusce virginis z marty. Dies creuit duabus horis.	Idibus.
iiij	14	18	c	Valentini presbyteri z marty. 282. Martij.	xvi cal.
	15		d	Faustini z iouite m. 282. Trāslatio Antonij patauini. 446.	xv cal.
xij	16		e	Juliane virginis z martyris. 282.	xiiii cal.

j	17	8	f	Germanici marty.	xiij cal.
	18		g	Ugonis episcopi. Constantię reginę virginis.	xij cal.
ix	19	2	A	Sabini presbyteri ꝛ mart.	xi cal.
xvij	20	19	b	Plurimorum martyrum sine numero. Zenobij psby.	x cal.
	21		c	Ueroli, Secundi, Seruuli ꝛ aliorum viginti.	ix cal.
	22		d	Cathedra sancti petri. du.mi. 283.	viii cal.
vj	23	4	e	Seueri monachi mart. Uigilia.	vii cal.
xiiij	24	17	f	Mathię apostoli. du.mi. 285. Locus bisexti. Nota ꝙ in	vi cal.
	25		g	Nestoris epi ꝛ mart. anno bissexti vigilia ꝛ festū sci Ma-	v cal.
iij	26	2	A	Alexandri episcopi. thię celebrant in vna fra scilicet. F.	iiii cal.
xj	27	9	b	Leandri epi. Translatio sci Augu. secunda. 460.	iii cal.
xix	28	20	c	Macharij, Rufini, Justi ꝛ Theophili.	pridie cal.

MARTIVS

Aureꝰ nume.	Dierū nume.	Hora lune	Litere dñical.	Martius h3 dies.xxxj. Luna.xxx. Dies h3 hoꝛ.xj.mi.xxvj. Nox habet horas.xij. minutos.xxxiiij.	Romanoꝛ calendę
	1		d	Albini epi ꝛ ꝯf. cañ. reg. Herculani epi ꝛ mart. Angeli	Calendis
viij	2		e	Jouini ꝛ Basilei mart. (custodis nostri. 428.	vj no.
xvj	3	19	f	Marini ꝛ asterij mar. Dies creuit tribus horis.	v no.
	4		g	Lucij papę ꝛ mart.	iiij no.
v	5	19	A	Focę martyris. Eusebij mart. cum alijs noue.	iij no.
	6		b	Uictoris ꝛ victorini marty.	pridie no.
xiij	7	3	c	Perpetuę ꝛ felicitatis mart. 285. Thomę de aquino	Nonis.
ij	8	10	d	Apllonij marty. confessio. 286.	viij idus
x	9	22	e	Quadraginta militum marty. 286.	vij idus
	10		f	Ugi archiepiscopi.	vj idus
xviij	11	12	g	Gorgonij ꝛ firmi mar. Equinoctiū vernū iter circa ortū solis, ꝛ circa meridiem. Sol in Ariete.	v idus
	12		A	Gregorij papę ꝛ ꝯfes. du.mi. 286.	iiij idus
vij	13	6	b	Macedonij mar. Leandri archiepi hyspalensis, 473.	iij idus
xv	14	15	c	Quadragita noue.m. Trāsl.s.Bonauenturę ꝯf. d.mi. 446.	pridie idus
	15		d	Longini mart. 473.	Idibus.
iiij	16	3	e	Cyriaci largi ꝛ smaragdi cum.xx.marty. Aprilis.	xvij cal.
xij	17	10	f	Patricij episcopi ꝛ confessoris. 473.	xvj cal.
j	18	19	g	Anselmi episcopi ꝛ confes. 287.	xv cal.
	19		A	Joseph cōf. sponsi btę Marię virg. du.ma. 287.	xiiii cal.
ix	20	18	b	Romani abbatis. Joachim pris btę marię virg ꝯf. 452.	xiii cal.
	21		c	Benedicti abba. du.mi 289.	xii cal.
xvij	22	13	d	Pauli episcopi. Dies creuit quattuor horis.	xi cal.
	23		e	Theodoli presbyt.	x cal.
vj	24	18	f	Gabrielis archang. du.ma. 429.	ix cal.
xiiij	25	10	g	Annunciationis beatę Marię vir. du.ma. 290.	viii cal.
iij	26	4	A	Montani martyris.	vii cal.
xj	27	19	b	Joannis eremitę.	vi cal.
	28		c	Guntramni regis. Prisci, Malchi, ꝛ Alexādri mart.	v cal.
xix	29		d	Pastoris ꝛ victorini marty.	iiii cal.
	30		e	Secundoli martyris.	iii cal.
viij	31	17	f	Balbinę virgi.	pridie cal.

APRILIS

Aureꝰ nume.	Dieꝝ nume.	Hora lunę.	Litere dñical.	Aprilis. h3 dies.xxx. Luna.xxix. Dies h3 hoꝛ.xiij.mi.vj. Nox habet horas.x.min.54.	Romanoꝝ calendę
	1		g	Theodorę virginis.	Calendis
xvj	2	11	A	Marię egyptiacę nec virg. nec mar.	iiii no.
	3		b	Pancratij martyris.	iii no.
v	4	5	c	Isidori episcopi. 292. Depositio.s.Ambrosij epi mediol.	pridie no.
xiij	5	12	d	Uincentij confessoris ordinis prędicatorum. 293.	Nonis.
ij	6	19	e	Celestini papę.	viij idus
	7		f	Egesippi viri sanctissimi.	vij idus

x	6	12	g	Dyonisij episcopi, ꝛ confessoris.	vi idus
	8		A	Translatio sancte Monice. 460.	v idus
xviij	10	6	b	Apollonij pr̄bi cū q̄nq; martyrib. Dies creuit q̄nq; horis.	iiij idus
vij	11	14	c	Eustorgij presbyteri. Sol in Tauro.	iij idus
	12		d	Zenonis episcopi veronensis.	pridie id⁹
xv	13	3	e	Emergildi regis ꝛ marty. 474.	Idibus.
iiij	14	12	f	Tyburtij, valeriani, ꝛ maximi mar. 293. Maij.	xviij cal.
xij	15	19	g	Quirici episcopi ꝛ mar. Claues rogationum.	xvij cal.
	16		A	Isidori martyris. Fit processio venetijs.	xvj cal.
j	17	5	b	Aniceti pape ꝛ martyris. 294.	xv cal.
	18		c	Prefecti presbyteri ꝛ mart.	xiiij cal.
ix	19	10	d	Crescentij confessoris.	xiij cal.
	20		e	Leonis pape. Commune inter pascha et pent.	xij cal.
xvij	21	5	f	Symeonis episcopi, ꝛ marty.	xj cal.
vj	22	4	g	Sotheris ꝛ Gaij pape ꝛ martyrum. 294.	x cal.
	23		A	Georgij martyris. 296.	ix cal.
xiiij	24	13	b	Gregorij episcopi ꝛ confess. Alexandri marty.	viij cal.
iij	25	20	c	Marci euangeliste du.mi 296. Letanie maiores.	vij cal.
xj	26	5	d	Cleti pape mart. ꝛ Marcellini pape ꝛ mar. 297.	vj cal.
xix	27	23	e	Athimij episcopi ꝛ confesso.	v cal.
	28		f	Vitalis martyris. 297.	iiij cal.
	29		g	Petri mart. ordi. p̄dicatorum. 297.	iij cal.
viij	30	9	A	Maxentie vidue, matris sci Vigilij. Liberalis cōfess.	pridie cal.

M A I V S

Aure⁹ numе.	Dies mũis.	Hora lune.	Litere dñical.	Mai⁹ hꝫ dies. xxxj. Luna. xxx. Dies hꝫ hor. xiiij. mi. xxviij. Nox habet horas. ix. min. xxxij.	Romanor calende
xvj	1	24	b	Philippi ꝛ iacobi aploꝝ du.mi 298. Grate vidue.	Calendis
	2		c	Athanasij epi ꝛ confess. 299. Antonini archiepi floren.	vi no.
v	3	12	d	Inuentio sancte crucis du.mi 299. Alexandri, euentij, Theodoli, ꝛ iuuenalis marty. 300.	v no.
xiij	4	19	e	Monice vidue. 461. Dies creuit sex horis.	iiii no.
	5		f	Conuersio sancti Augustini epi ꝛ confesso. 465.	iii no.
ij	6	3	g	Joannis ante portam latinam. du.mi 302.	p̄die no.
	7		A	Domicille virginis ꝛ marty.	Nonis.
x	8	3	b	Apparitio sancti michaelis archangeli. 303.	viij idus
xviij	9	21	c	Gregorij theologi nazanzeni episcopi. ꝛ confess.	vij idus
	10		d	Gordiani ꝛ epimachi mart. 303. Et sancti Job.	vj idus
vij	11	2	c	Mamerti episcopi ꝛ confess.	v idus
xv	12	12	f	Nerei, ꝛ archilei, atq; pācratij marty. 303.	iiii idus
iiij	13	19	g	Seruatij episcopi ꝛ confesso. Sol in Geminis.	iii idus
	14		A	Bonifacij marty. 303.	pridie idus
xii	15	4	b	Isidori martyris. Bernardi confes. can. regul.	Idibus.
j	16	17	c	Ubaldi epi ꝛ confessoris. 473. Junij.	xvii cal.
	17		d	Trāslatio sancti bernardini. 438.	xvi cal.
	18		e	Felicis episcopi ꝛ marty.	xv cal.
ix	19	1	f	Potētiane vel Pudētiane vir. 304. Petri celestini ꝯfes.	xiiii cal.
xvij	20	20	g	Bernardini confessoris. 439.	xiii cal.
	21		A	Helene matris constantini imperatoris.	xii cal.
vj	22	13	b	Julie virginis ꝛ martyris.	xi cal.
xiiij	23	20	c	Desiderij episcopi ꝛ martyris.	x. cal.
iij	24	6	d	Seruuli martyris.	ix cal.
xj	25	20	e	Urbani pape ꝛ mart. 304. Trāslatio sci frāci. 435. Ze(nobij archiepi florētini.	viii cal.
	26		f	Eleutherij pp ꝛ mar. 304.	vii cal.
xix	27	13	g	Octaua sci bernardini. Joannis pape ꝛ marty. 304.	vi cal.
	28		A	Germani episcopi ꝛ confessoris.	v cal.
viij	29	22	b	Sisinnij ꝛ alexandri martyrum.	iiii cal.
	30		c	Felicis pape ꝛ martyris. 305.	iii cal.
xvi	31	11	d	Petronille vir. 305. Cācij, cāciani, ꝛ cācianille mar.	pridie cal.

I V N I V S

Aureus nume.	Dierũ nume.	Hora lunę	Literę dñical.	Junius hꝫ dies. xxx. Luna. xxix. Dies hꝫ hoꝛ. xv. mi. xxij. Nox habet horas. viij. min. xxxviij.	Romanoꝝ calendę
v	1	19	e	Secundi mart. Caprasij abba. Viriani mart.	Calendis
	2		f	Marcellini Petri ⁊ Erasmi mart. 305.	iiij no.
xiij	3	13	g	Pergentini ⁊ valentini martyrum.	iij no.
ij	4	13	A	Quirini episcopi ⁊ mart.	pridie no
	5		b	Canonizatio sancti Nicolai de tolentino. 466.	Nonis.
x	6	17	c	Philippi diaconi vnius ex septem.	viij idus
	7		d	Pauli episcopi constantinopolitani.	vij idus
xviij	8	12	e	Medardi episcopi ⁊ confessoris.	vj idus
vij	9	12	f	Primi ⁊ feliciani martyrum. 305.	v idus
xv	10	19	g	Getulij martyris ⁊ sociorum.	iiij idus
	11		A	Barnabę apostoli. dup. minus. 306.	iij idus
iiij	12	2	b	Basilidis Cyrini Naboris ⁊ Nazarij marty. 306.	pridie id⁹
				Solstitiũ ęstiuale est circa meridie. Dies erant lex horis ⁊ mi. 50. ⁊ nox incipit crescere. Sol in Cancro.	
xij	13	15	c	Antonij de padua confessoris. 443.	Idibus.
	14		d	Elisei prophetę. ⁊ Quintiani martyris. Julij.	xviij cal.
j	15	6	e	Viti ⁊ modesti atq; Crescentię marty 306.	xvij cal.
	16		f	Diogenis martyris.	xvj cal.
ix	17	16	g	Auiti presby. ⁊ confesso.	xv cal.
	18		A	Marci ⁊ Marcelliani mart. 307.	xiiij cal.
xvij	19	7	b	Geruasij ⁊ prothasij marty. 307.	xiij cal.
vj	20	20	c	Silucrij papę ⁊ marty. 308. Octa. sci Antonij. se. dup.	xij cal.
	21		d	Leufredi confessoris.	xj cal.
xiiij	22	2	e	Paulini epi ⁊ ɔfe. 308. Decẽ milliũ crucifixoꝝ. 308. Albani mart.	x cal.
iij	23	17	f	Joannis presbyteri ⁊ marty. Vigilia.	ix cal.
xj	24	9	g	Natiuitas sancti Joannis bap. du. ma. 309	viij cal.
	25		A	Apparitio sancti Marci euangeliste.	vij cal.
xix	26		b	Joannis ⁊ pauli mart. 312. Vigilij episcopi ⁊ mart. 472.	vj cal.
	27		c	Zoili martyris. Sosti mart.	v cal.
viij	28	9	d	Leonis papę ⁊ confesso. non transl. 313. Vigilia.	iiij cal.
xvj	29	19	e	Petri ⁊ pauli apostolorum. dup. ma. 314.	iij cal.
	30		f	Commemoratio pauli apostoli. dup. m. 315.	pridie cal.

I V L I V S

Aure. nume	Dierũ nume.	Hora lune.	Litere dñical.	Julius hꝫ dies. xxxj. Luna. xxx. Dies hꝫ hoꝛ. xv. mi. xiiij. Nox habet horas. viij. min. xlvj.	Romanoꝝ calendę
v	1	2	g	Octa. sci Joãnis bap. semi. Marciliani apli. Salui ɔfe.	Calendis
xiij	2	11	A	Visitationis btę marię virg. du. ma 316. ⁊ alib. 421. Processi ⁊ Martiniani martyrum. 322.	vj no.
	3		b	Georgij episcopi ⁊ mart. Anatoli epi.	v no.
ii	4	o	c	Vldarici episcopi. Lauriani mart.	iiij no.
	5		d	Domitij martyris. Zoe mart.	iij no.
x	6	8	e	Octa. apostolorum petri ⁊ pauli. du. mi 320.	pridie no.
	7		f	Partemij ɔfes. Festũ sci Bonauẽturę celebrat scḋa dominica Julij. 446.	Nonis
xviij	8	2	g	Procopij mart.	viij idus
vij	9	19	A	Octa. visitationis beatę marię. du. mi Oia vt in die.	vij idus
xv	10	3	b	Septem fratrum mar. Rufinę ⁊ secundę. 323.	vj idus
iiij	11	13	c	Pij papę ⁊ mart. 324. Et Joãnis episcopi ⁊ mart.	v idus
	12		d	Naboris ⁊ felicis mart. 324. Hermacorę ⁊ fortu. mart.	iiij idus
xij	13	3	e	Anacleti papę ⁊ mart. 72.	iij idus
j	14	20	f	Eraclei episcopi. Sol in Leone.	pridie idus
	15		g	Quirici ⁊ Julitę martyrum. 324.	Idibus.
	16		A	Eustachij episcopi ⁊ confess. Augusti.	xvij cal.
ix	17	5	b	Alexij confessoris. 324. Marinę virginis. 325.	xvj cal.
xvii	18	18	c	Simphorosę cum septem filijs marty. 325.	xv cal.
vj	19	2	d	Arsenij eremitę.	xiiij cal.

	20		e	Margarite virginis z marty. 323.	xiij cal.
xiiii	21	10	f	Praxedis virginis. 326.	xii cal.
iij	22	6	g	Marie magdalene. semi 326.	xi. cal.
xi	23	24	A	Apollinaris episcopi z martyris. 327.	x cal.
	24		b	Christine virginis z martyris. 328. Vigilia.	ix cal.
xix	25	19	c	Jacobi apli. du. m. 328. Christofori. m. 331.	viii cal.
	26		d	Scē anne. 329. Et aliud. 425. Pastoris epi z ꝯfess. 331.	vii cal.
viij	27	19	e	Pantaleonis martyris. 330.	vi cal.
	28		f	Nazarij celsi victoris z innocentij marty. 330.	v cal.
xvj	29	3	g	Felicis simplicij fau. z bea. m. 331. Marthe virginis. 332.	iiii cal.
v	30	10	A	Abdon z sennen marty. 333.	iii cal.
xiij	31	22	b	Fantini confessoris.	pridie cal.

AVGVSTVS

Aureus nume.	Dies nume.	Hora lune.	Litere dnical.	Augustus hz dies. xxxi. Luna. xxx. Dies hz hor. xiiij. mi. x. Nox habet horas. ix. minu. 50.	Romanorum calende
	1		c	Petri ad vin. du. m 333. Et s. machabeorum. 335.	Calendis
ij	2	13	d	Stephani pape z marty. 335. Festum portiuncule. 436.	iiii no.
	3		e	Inventio sancti stephani proto. 336.	iii no.
x	4	23	f	Iustini presbyteri z martyris. 337.	pridie no.
	5		g	Scē Marie ad nives du. ma. 337. Et s. Dñici ꝯfess. 339.	Nonis.
xviij	6	14	A	Trāsfi. dñi du. ma 339. Sixti felicissi. z aga. mart. 341	viii idus
vij	7	3	b	Donati epi z marty. 342. Alberti confess. 342.	vii idus
xv	8	10	c	Cyriaci largi z smaragdi marty. 343.	vi idus
iiii	9	24	d	Romani martyris. 343. Vigilia.	v idus
	10		e	Laurentij marty. du. ma. 343.	iiii idus
xij	11	27	f	Tyburtij z susanne martyrum. 346.	iii idus
	12		g	Clare virginis. 448.	pridie idus.
i	13	13	A	Hyppoliti z sociorum eius marty. 347. Et sancti Simpliciani episcopi z confess. eremite. 467.	Idibus.
	14		b	Eusebij psbi z ꝯf. 347. Vigil. Sol in virgine. Septēb.	xix cal.
ix	15	17	c	Assumptio beate Marie virginis. du. ma.	xviii cal.
	16		d	Rochi confessoris.	xvii cal.
xvij	17	3	e	Octa. sancti laurentij. vt in die. Nox crevit duab' horis.	xvi cal.
vj	18	10	f	Agapiti martyris. 353.	xv cal.
xiiij	19	19	g	Ludovici episcopi z confess. 450.	xiiii cal.
iij	20	21	A	Bernardi abbatis. 354.	xiii cal.
	21		b	Anastasij martyris.	xii cal.
xj	22	16	c	Octava assumptio. dup. mi. Et sanctorum Timothei Hyppoliti z Simpho. mar. 355. Vigilia.	xi cal.
	23		d		x cal.
xix	24	10	e	Bartholomei apostoli. du. m 355.	ix cal.
	25		f	Ludovici regis francie confesso. 452.	viii cal.
viij	26	4	g	Zepherini pape z mar. 356.	vii cal.
xvj	27	11	A	Narni episcopi Et octava sancti ludovici episcopi. 451.	vi cal.
v	28	21	b	Augu. doc. du. m 356. Hermetis marty. 358.	v cal.
	29		c	Decollatio Joānis ba. semi 359. Et sabine mart. 360.	iiii cal.
xiij	30	11	d	Felicis z adaucti marty. 361.	iii cal.
	31		e	Felicis presbyteri z confessoris.	pridie cal.

SEPTEMBER

Aureus nume.	Dies nume.	Hora lune.	Litere dnical.	September hz dies. xxx. Luna. xxx. Dies hz hor. xij. mi. xl. Nox habet horas. xi. minu. xx.	Romanorum calende
ij	1	4	f	Duodecim fratrū. m. 361. Egidij abbatis. 361.	Calendis
	2		g	Antonini martyris. 361.	iiii no.
x	3	13	A	Euphemie dorothee tecle z erasme virgi. z marty.	iii no.
	4		b	Moysi prophete. Octa. sancti Augustini marty. 455.	pdie no.
xviij	5	12	c	Victorini martyris.	Nonis.
vij	6	11	d	Zacharie prophete.	viii idus
xv	7	18	e	Regine virginis z martyris.	vii idus
iiij	8	15	f	Nativitas dte marie vir. du. ma 362. Adriani mar. 366.	vi idus

	9		g	Gorgonij martyris. 366.	v idus
xij	10	9	A	Nicolai de tolentino confessoris. 468.	iiii idus
	11		b	Prothi ⁊ hiacynthi marty. 366.	iii idus
i	12	4	c	Syri confessoris.	pridie idus
	13		d	Philippi episcopi.	Idibus.
ix	14	4	e	Exaltatio s. ✠ .du.mi. 366. Octob.	xviii cal.
				Equinoctium Autumnale est inter circa ortum Solis ⁊ circa meridiem. Sol in Libra.	
xvij	15	12	f	Octa.nati.Marię.semi. Nicomedis mart.	xvii cal.
vj	16	20	g	Euphemię lucię ⁊ geminia.mart. 369.	xvi cal.
	17		A	Festum stigmatū bti francisci. 435. Octa.s.nicolai.	xv cal.
xiiij	18	7	b	Victoris ⁊ coronę martyrum.	xiiii cal.
iij	19	14	c	Mariani confessoris.	xiii cal.
	20		d	Eustachij ⁊ sociorum eius. 370. Vigilia.	xii cal.
xj	21	8	e	Matthei apostoli ⁊ euangeli.du.mi. 370.	xi cal.
xix	22	24	f	Mauritij ⁊ socio.eius. 371.	x cal.
	23		g	Lini papę ⁊ martyris. 372. Teclę virg. ⁊ mar. 372.	ix cal.
viij	24	12	A	Germani abbatis.	viii cal.
xvj	25	19	b	Lupi episcopi ⁊ confessoris.	vii cal.
	26		c	Cypriani ⁊ iustinę martyrum. 373.	vi cal.
v	27	10	d	Cosmę ⁊ damiani marty. 373. Elzearij confesso. 454.	v cal.
	28		e	Exuperij episcopi ⁊ confess.	iiii cal.
xiij	29	3	f	Dedica.basilicę archā.michael.du.mi. 374.	iii cal.
ij	30	24	g	Hieronymi presb. ⁊ doctoris.du.mi. 376.	pridie cal.

OCTOBER

Aure. nume.	Dierū nume.	Hora lunę.	Litere dnical.	October hz dies.xxxj. Luna.xxix. Dies hz hor.xj.mi.ij. Nox habet horas:xij.min.lviij.	Romanorum calendę
	1		A	Remigij episcopi ⁊ confessoris. 377.	Calendis
x	2	3	b	Translatio sancte clarę. 450. Gerini martyris.	vj no.
	3		c	Candidi martyris. Dionysij episcopi ⁊ mar.	v no.
xviij	4	3	d	Francisci conf.du.mi. 377. Lectiones per octauā. 431.	iiij no.
vij	5	20	e	Placidi ⁊ sociorum marty.	iij no.
xv	6		f	Magni episcopi ⁊ confessoris.	pridie no.
	7		g	Sergij bachi marcelli ⁊ apu.mart. 380. Marci papę ⁊ confessoris. 380. Iustinę virg. ⁊ marty.	Nonis
iiii	8	8	A	Reparatę virg. Dedicatio ecclesię sci Marci venetiarum.	viij idus
	9		b	Dionysij rustici ⁊ eleutherij mar. 380.	vij idus
xij	10	3	c	Cerbonij episcopi ⁊ confessoris. 380.	vj idus
	11	20	d	Octaua bti Frācisci. Trāslatio bti augustini de hiponia ad sardiniā. 471.	v idus
	12		e	Eustachij presbyteri.	iiij idus
ix	13	14	f	Septē fratrū martyrum ord.min. 437. Amantij abbatis.	iij idus
xvii	14	21	g	Calixti papę ⁊ martyris. 381. Nox crescit quasi horis.	pridie idus
	15		A	Antiochi episcopi. Sol in scorpione.	Idibus.
vj	16	8	b	Galli abbatis. Nouembris.	xvij cal.
xiiii	17	22	c	Florentini episcopi.	xvj cal.
	18		d	Lucę euangeli.du.minus. 381.	xv cal.
iij	19	8	e	Pelagię virginis.	xiiij cal.
	20		f	Maximi martyris.	xiij cal.
xj	21	1	g	Undecim miliū virg. 382. Hylarionis abbatis. 383.	xij cal.
xix	22	13	A	Macharij episcopi ⁊ marty.	xi cal.
viij	23	22	b	Theodori presbyteri ⁊ marty.	x cal.
	24		c	Fortunati ⁊ sociorum marty.	ix cal.
xvj	25	6	d	Chrisanti ⁊ darię marty. 384.	viii cal.
	26		e	Euaristi papę ⁊ marty. 385. Demetrij marty.	vii cal.
v	27	5	f	Iuonis confessoris. 453. Vigilia.	vi cal.
xiij	28	21	g	Symonis ⁊ iude apostolorum du.mi. 385.	v cal.
	29		A	Zenobij presbyteri ⁊ mart.	iiii cal.
ij	30	16	b	Serapionis episcopi.	iii cal.
	31		c	Quintini martyris. Vigilia.	pridie cal.

NOVEMBER

Aureꝰ nume.	Dierꝫ nume.	Hora lunę.	Literę dñical.	Nouēber hꝫ dies. xxx. Luna. xxx. Dies hꝫ hor. ix. mi. xxxv. Nox habet horas. xiiij. min. xxiiij.	Romanoꝝ calendę
x	1	15	d	Festiuitas omn sanctoꝝ du. ma. cū lectionibus per octauam nuper additis. 385. Et cesarij marty. 398.	Calendis
xviij	2	24	e	Cōmemoratio omn fideliū defunctoꝝ. 79.	iiii no.
vij	3	7	f	Ilarionis episcopi.	iii no.
xv	4	19	g	Vitalis ⁊ agricolę martyrum. 399.	pdie no.
	5		A	Zacharię patris Joānis baptistę. Nox creuit sex horis.	Nonis.
	6		b	Leonardi confessoris. 399.	viii idus
iiii	7	3	c	Prosdocimi episcopi ⁊ confesso.	vii idus
xij	8	21	d	Oct. omn. s. du. ma. S. quatuor coro. 400. Et trāslatio beati Ludouici episcopi ⁊ confesso. 452.	vi idus
	9		e	Dedicatio basilice. du. ma. 74. Et theodori mar. 401.	v idus
j	10	22	f	Triphonis respicij ⁊ nymphę marty. 401.	iiij idus
ix	11	24	g	Martini epi ⁊ cōf. semi. 401. Mennę marty. 403.	iij idus
	12		A	Martini papę ⁊ marty. 404.	pridie id⁹
xvij	13	7	b	Bricij epi ⁊ cf. Homoboni cf. Sol in Sagittario.	Idibus.
vi	14	23	c	Joannis episcopi. Serapionis mart. Decembris.	xviij cal.
	15		d	Felicis episcopi ⁊ martyris: cum alijs triginta.	xvij cal.
xiiij	16	16	e	Eucherij confesso. Fidentij epi ⁊ confesso.	xvj cal.
	17		f	Aniani episcopi ⁊ confesso.	xv cal.
iij	18	2	g	Dedicatio basilicarum petri ⁊ pau. du. ma. 74.	xiiij cal.
xj	19	15	A	Pontiani pp. ⁊ marty. 406. Elisabeth viduę. 405.	xiij cal.
	20		b	Stephani confessoris. Gelasij papę conf. cañ. reg.	xij cal.
xix	21	1	c	Presentatio scē Marię. du ma. 406. Mauri mar.	xj cal.
viij	22	8	d	Cecilię virginis ⁊ martyris. 408.	x cal.
xvi	23	18	e	Clemētis papę ⁊ mart. nō trans. 410. Felicitatis. m. 411.	ix cal.
	24		f	Chrysogoni martyris. 412.	viij cal.
v	25	21	g	Catherinę virgi. ⁊ marty. semi. ⁊ solenne. 413.	vij cal.
	26		A	Petri alexandrini episcopi ⁊ marty.	vj cal.
xiij	27	16	b	Jacobi intercisi martyris. 416.	v cal.
ij	28	10	c	Prosperi episcopi. Sostenes discipuli beati pauli.	iiij cal.
	29		d	Saturnini marty. 416. Vigilia.	iij cal.
	30		e	Andreę apostoli. du. ma 255.	pridie cal.

DECEMBER

Aureꝰ nume.	Dierꝫ nume.	Hora lunę	Literę dñical.	Decēber hꝫ dies. xxxj. Luna. xxix. Dies hꝫ hor. viij. mi. x. Nox habet horas. xv. minutos. xx. A. v. cal. Decembris: vsqꝫ ad. iij. no. eiusdem: vbicūqꝫ litera dñicalis venerit, ipsa est prima dñica aduentus.	Romanoꝝ calendę
x	1	3	f	Albani martyris.	Calendis
xviij	2	19	g	Bibianę virginis ⁊ martyris. 258.	iiij no.
vij	3	21	A	Cassiani martyris.	iij no.
xv	4	12	b	Barbarę virginis ⁊ martyris. 258.	pridie no.
	5		c	Sabbę abbatis. 258. Crodasi epi ⁊ martyris.	Nonis
iiij	6	22	d	Nicolai epi ⁊ cōfesso. semi. ⁊ solēne generaliter. 258.	viii idus
	7		e	Ambrosij epi ⁊ confessoris. du. mi 260.	vii idus
xij	8	14	f	Cōceptio btē marię virgi. du. m. 261. ⁊. 417. cū octaua.	vj idus
	9		g	Syri episcopi ⁊ martyris.	iiii idus
j	10	2	A	Melchiadis papę ⁊ marty. 263.	iij idus
ix	11	11	b	Damasi papę ⁊ confessoris. 263.	iii idus
xvij	12	18	c	Pauli confessoris. Sol in Capricorno. Solstitiū hiemale est inter circa ortū solis ⁊ circa meridiē.	pridie idus
	13		d	Lucie virg. ⁊ mar. semi. ⁊ solēne generaliter. 263	Idibus.
vj	14	17	e	Agnelli abbatis ⁊ confess. Nicasij epi ⁊ m. Januarij.	xix cal.
	15		f	Octaua conceptionis btē virg. du. mi.	xviij cal.

xiiij	16	11	g	Meleriȷ epi. Nox crevit sex horis: et mi. 54. et dies icepit	xvij	cal.
iij	17	17	A	Gratiani episcopi. Lazari resuscitati. (crescere.	xvj	cal.
	18		b	Antonillę virginis.	xv	cal.
xj	19	4	c	Clementis presbyteri.	xiiii	cal.
xix	20	17	d	Iulij martyris. Vigilia.	xiii	cal.
viij	21	29	e	Thome apostoli. dup. mi. 265.	xii	cal.
	22		f	Theodosię virginis.	xi	cal.
xvj	23	9	g	Servuli confessoris. Victorię virg.	x	cal.
	24		A	Gregorij psbyt. et mart. xl. virg. et mar. Vigilia. 97.	ix	cal.
v	25	17	b	Nativitas domini nostri Iesu Christi. du. ma. 97. Anastasię martyris. 266.	viii	cal.
	26		c	Stephani prothomartyris. dup. ma. 100.	vii	cal.
xiij	27	11	d	Ioannis apostoli et euangeliste. dup. ma. 102.	vi	cal.
	28		e	Sanctorum innocentium martyrum. semi. 104.	v	cal.
ij	29	2	f	Thomę archiepiscopi et mart. non trans. 107.	iiii	cal.
x	30	13	g	Sabini episcopi. Mansueti marty.	iii	cal.
xviij	31	20	A	Silvestri pape et confessoris. semi. 111. Sabiniani epi. et Potentiani marty. Columbę virgi.	pridie	cal.

¶ Tabula festorum quotidie occurentium hic omittitur: quia in singulis quibusque mensibus sanctorum nomina sunt adnotata, cum numero cartarum ubi habeant aliquid proprij.

¶ Tabula dominicarum hic etiam omittitur, quia sibi invicem succedunt: ab adventu ad. xxiiij. usque dominicam post Pentecosten.

¶ Tabula officiorum novorum.

¶ Tabula officiorum fratrum sancti Francisci.

¶ Tabula officiorum fratrum sancti Augustini.

¶ Quędam festa extravagantia pro complemento breviarij addita.

TABVLA PSALMORVM

Finis tabulę psalmorum.

Tabula hymnorum

Tabula sanctorum aliquid propriũ habentium per alphabetum.

TABVLA SANCTORVM

TABVLA SANCTORVM

RUBRICAE EX DIRECTORIO divini officij extractę: quod fuit editum per Ludovicum Ciconiolanum regularis observantię, & per summum pontificem Paulum tertium approbatum, omnibus perutile, & necessarium.

Tabula de ferijs.

Nonnulli sunt qui curiose scire quęrunt, quę sint historię completę seu perfectę, & quę incompletę seu imperfectę dicantur. Quibus respondetur. Nullam ambiguitatem esse illud perfectum appellari, cui nihil deesse dignoscitur: igitur completas nuncupamus historias quę lectiones cum omnibus habent responsorijs. Quibus vero aliqua desunt responsoria, incompletas appellamus. Alię dominicę quę intra aliquas octavas ordinatę sunt, accómodatę dicuntur. Hoc scire operę precium nihil esse duxi. Sed gravis culpę illud esse censeo, quando dominicale officiū, quod omitti non decet, propter aliquod festum, non celebrandum penitus omittitur, & post terga datur. Quantum hoc iniquum & non minimi erroris sit: in hora reddendę rationis cognosceтur.

De feriali officio dicturi, in primis notandum est, in divino officio, feriam pro die accipi solere, non pro ferialis diebus, in quibus ab operibus maiores nostri cessabant, quos a feriendis victimis dictos esse fatentur. Cum igitur septem sint dies, per quos totius vitę nostrę decursus dilabitur, septem in hebdomada appellamus ferias. Quarum primam nos christicolę Dominicum nominamus diem, a domini nostri resurrectione, in quo gloriosus ille triumphator Salvator noster a mortuis resurrexit. Et septimam, cui hebraicum dantes nomē, Sabbatū, quod quietem designat, appellamus. Reliquę antiquum ac gentile retinēt nomen. Veteres enim nostri a planetis dies nominabant. Cum in prima primi diei hora secundum astronomos Sol regnet, seu dominium interplanetas habeat, diem primum diem Solis nuncupabant. Secundum a Luna, diem Lunę. Tertium a Marte, diem Martis. Quartū a Marcurio, diem Mercurij. Quintū a Jove, diem Jovis. Sextum a Venere, diem Veneris. Septimum a Saturno, diem Saturni. Apud vero nos mutatis primo & ultimo, antiqua & gentilium nomina adhuc perseverant. Et quia hoc nomen cum sit homonimū, seu polysemum hoc in loco nō pro festo die assumo, sed pro die, in quo divinis incumbentes laudibus, feriale officium altissimo persolvimus. Cumque pauca de huiusmodi materia sim dicturus, quasdā generales regulas, seu rubricas, postmodum speciales, facta prius ferialium differentiarū distinctione, premittam.

Feriarum distinctio.

Sciendum primo quod feriarū aliquę sunt maiores, seu solēnes, Alię minores seu simplices. Alię vero medię.

Maiores seu solennes ferię sunt illę, quas in triduo ante domini resurrectionem celebramus, quibus vigiliā nativitatis domini addere possumus.

Minores seu simplices voco illas, quas per totum annum cum precibus & genuflexionibus celebramus.

Medias apellare licet dies Dominicos, & quę inter Pascha & Ascensionem celebrantur, de quibus singulis aliqua dicemus.

Primum notandum.

Notandum est primo quod in principio omniū divinarum horarum tam in officio festivo quam dominicali & feriali, dominica oratio iuris authoritate dicenda non esset, sed in fine cuiuslibet horę, ut habetur in decretis de consecratione quinta, in capitulo Id semper placuit. Ex consuetudine tamen, quam non reprobandam esse censeo, in principio quoque secreto dici assolet. In feriali vero officio, quando est genuflectendum, ut inferius dicetur: illa dominica oratio seu Pater noster secrete, devote, & flexis genibus ante officij inchoationem dicenda est. In fine vero, si alia hora immediate non est dicenda, cum capitis inclinatione stando dicitur.

Secundum notandum.

Secundo notandum est, quod in officio trium lectionū, sive feriale sit, sive non, in bñdictionibus ante lcōnes, die Dñico, die Lunę, & die Jovis, semper absolutio erit Exaudi domine Jesu Christe. Die Martis & die Veneris dicet Ipsius pietas Die Mercurij & Sabbato A vinculis peccatorum. Ubi advertere debes, quod secundum ordinē dierum, absolutiones quę ante benedictiones dicuntur, mutari debent, nō aūt bñdictiones. Sed secundum ordinē dierū & lectionū benedictiones applicamus. Ita quod quandovis dies dominicus, aut feria secūda vel quinta fuerint in quibus dicimus obsolutionem Exaudi domine si sequitur evangelium, dicendę sunt istę benedictiones Evangelica lectio, Divinum auxilium, & Ad societatem civium. Si nō sequitur evangelium, dicendę sunt Benedictione perpetua, Unigenitus Dei filius. Et Spiritussancti gratia. Si vero fuerit feria tertia, vel sexta, absolutio erit Ipsius pietas. Et si sequitur evangelium, benedictiones erunt. Evangelica lectio, Divinum auxilium, & Ad societatem. Si nō sequitur evangeliū, bñdictiones erunt Deus pater omnipotens, Christus perpetuę, & Ignem sui amoris. Sed si feria quarta, vel Sabbatum, absolutio erit A vinculis peccatorum. Et si sequitur evangelium, erunt benedictiones predictę scilicet Evangelica lectio, Divinum auxilium & Ad societatem. Si vero nō esset evāgeliū, benedictiones essent. Ille nos benedicat. Divinum auxilium & Ad societatē. Super quibus ab altercantibus interpellatus quandoque fui, ideo hęc inserere & dilucidare volui.

Tertium notandum.

In adventu & quadragesima quotidie in vesperis, matutinis, & missa, fit cōmemoratio de feria, etiam si festum de quo agitur, duplex fuerit. & ubi

ma lectio erit de homilia ferie, quando his duobus temporibus occurrerit.

¶ De psalmo Confitemini.

Nota quod illius psalmi Confitemini qui dicitur in vesperis quinte ferie, debet quilibet versus terminari, quoniam in eternum misericordia eius, Et non debemus relinquere versus imperfectos ac dimidiatos, vt nonnulli facere solent. Quod multis rationibus et ex textu hebraico, greco, et latino probari potest.

¶ De Responsoriis.

Quando non habent propria responsoria, dicuntur de dominica precedenti, incipiendo ab illis que superauerunt, postea a secundo, ordinare proceden do. Et nunquam inchoandum est a primo, etiam si historia posita non fuerit.

¶ Pater noster.

In vesperis et matutinis Pater noster dici debet voce intelligibili et non summissa.

¶ De Oratione.

In feriali officio dicenda est oratio flexis genibus, quando non cantatur.

¶ De agenda feria.

Quando in aduentu et quadragesima occurrunt aliqua propria responsoria, vel laudes proprie, tunc agendum est, omnino de feria: quia laudabile sit per totam quadragesimam de feria facere, vt habetur ex concilijs Laodiceno, et Toletano, quibus diebus prohibent martyrum natalitia celebrari.

¶ De psalmo Lauda anima mea.

Lauda anima mea semper dicitur in vesperis defunctorum in ferialibus diebus, hoc est, vt clarius intelligatur, in illo die quando fit de feria, sequenti die fit etiam de feria, ita quod semper dicitur intra duos dies feriales. Et dici debet flexis genibus cum suis orationibus.

¶ De psalmo De profundis.

De profundis semper dicitur in laudibus defunctorum, quando fit de feria, et dicitur flexis genibus cum suis orationibus.

¶ De Antiphonis vesperorum.

In diebus ferialibus semper in vesperis dicuntur Aiie de psalmista, et oratio de dnica precedenti.

¶ De Antiphonis horarum.

Sabbato ante vigiliam natiuitatis domini quando agitur de feria, Antiphone per horas dicuntur de laudibus dominice precedentis.

¶ De Precibus.

Nunquam in Sabbato, nec in vesperis, nec in completorio genua flectuntur, nec dicunt preces feriales.

¶ De ferialibus officiis.

Omne tempus feriale in quatuor anni partes a tempore aduetus inchoantes, vsque ad natiuitatem domini diuidemus. Et hec erit prima pars. Secunda ab octaua Epiphanie vsque ad diem cinerum. Tertia erit ab initio quadragesime vsque ad feriam quintam in cena domini. Quarta et vltima erit ab octaua Resurrectionis vsque ad Ascensionem. Illud vero tempus quod remanet ab octaua Pentecostes vsque ad Aduentum, simile est feriali tempore, quod est inter epiphaniam et quadragesimam. Et sic omne feriale tempus ordinate distinctum erit.

¶ De feriali tempore Aduentus.

Primo notandum est quod in omni feriali tempore preterquam in tempore paschali semper ante inchoationem officii genua flectuntur cum dicitur oratio dominica, seu pater noster. postea hebdomadarius incipit officium. Sed in completorio in confessione genua flectuntur. In hoc tempore Aduentus omnia dicuntur sicut in psalmista continentur, preter Inuitatorium, Hymnos, versus et responsoria breuia, que dicuntur sicut in prima dominica Aduentus. Et non dicuntur suffragia aliqua, sed sola oratio de dominica precedenti. In quatuor vero temporibus est oratio propria, que ad omnes horas dicitur preterquam in vesperis. Et quando hoc tempore fit de feria, tam responsoria quam oratio sumenda sunt de dominica proxima precedenti, et nihil sumendum est de preterita hebdomada, sicut faciunt nonnulli, qui sumunt rnsoria que relicta fuerunt in hebdomada preterita.

¶ Ab octaua epiphanie.

De secundo feriali tempore scilicet ab octaua epiphanie vsque ad quadragesimam. Hoc tempore omnia dicuntur de psalmista. Et quando historia nondum posita est, sicut accidit quandoque intra octauam Epipha. et Septuagesimam: ponatur in feria hoc modo. Due lectiones legantur de epistola Pauli ad Romanos. Tertia de Homilia sancti Augusti. super Euangelium Nuptie facte sunt. Et tria Responsoria de Hystoria dominice, incipiendo a secundo Responsorio et sic fiat semper quando occurrerit historia in feriam transferri. Dicta oratione diei, in matutinis tantum et vesperis, fit commemoratio de Cruce. In vesperis sic intellige, quando sequenti die non fit de crucis. Aña. Per signum crucis. ℣. Omnis terra. Oratio. Perpetua nos. Postea dicuntur suffragia consueta. In hoc tempore psalmi penitentiales non sunt ex debito. Sed illi qui volunt eos dicere dicant finito et terminato officio et extincta coram altari candela.

¶ Tertio feriali tempore.

De tertio feriali tempore scilicet a die cinerum vsque ad Pascha. In hoc tempore multa sunt ex debito dicenda videlicet, Canticus graduum, quod ex ecclesie constitutione ante matutini inchoationem dici deberet. Sed aliqui ex consuetudine post completorium illud dicunt, vt expeditiores in matutinis inueniant: modum dicendi post completorium quere fol. 43. Terminatis matutinis, antequam Salue regina dicatur, sed dicto Benedicamus domino Psalmi penitentiales flexis genibus ex debito dicuntur. fol. 43. Et quoniam nondum terminatum est officium, candela ante altare vsque in finem officii accensa esse debet. Letanie dicunt ab hebdomadario, choro respondente illud idem, et sic duplicatur. Et nota, quod quando facimus de feria, tam in letaniis, quam in oratione Omnipotens sempiterne deus miserere famulo tuo pape nostro, vel pontifici nostro

stro dicere debemus. Et licet semper ita dicendum esset, quia ita ab ecclesia est institutum, tamen quando est ex debito non est preter mittendū.

¶ Preterea notabis quod media, naturam extremorum retinent, sic istis quatuor diebus a die cinerum vsque ad primam dominicam qui sunt medij inter duo extrema, idest inter ferias secundi et tertij temporis, aliqua dicuntur de precedenti tempore aliqua de sequenti. De precedēti suscipim' capitula et versus. Nam in laudibus dicitur Capitulum. Nox precessit. Hymnus de feria. ℣. Repleti sumus. Et in vesperis ℣. Dirigatur. De sequenti habemus canticum graduum, et psalmos penitentiales.

¶ Diuisio huius temporis.

¶ A feria secunda post primam dominicā quadragesime, fit quedam innouatio officij, mutatur Capitula, Hymni, versus et alia vsque ad dominicam de passione, vt clare patet intuenti. Inuitatoria dicuntur de feria. In vesperis Hymnus. Audi benigne conditor: nostras preces.

¶ Alia diuisio.

¶ A dominica de passione scilicet a feria secunda fit alia mutatio capitulorum, Hymnorum, versuum, et aliorum, vsque ad feriam quartam maioris hebdomade inclusiue. Hymni vesperorum, nocturnorum, et laudum dicuntur sicut in dominica de passione. Sed temporibus nostris hec omnia superuacanea videntur. Nam vix die cinerū: et paucis quibusdam diebus feriale officium seruatur. Cetera tēpora (p pudor) in desuetudinē abierūt.

¶ Nota quod in laudibus ferie sexte in parasceue secundus psalmus dicitur Domine exaudi orationem meam, auribus percipe. Qui est secundus in ordine psalmorum, vt notatur in biblia.

¶ De quarto feriali tempore.

A B octaua Resurrectionis domini vsque ad Ascensionem siqui voluerint agere de feria, breue et facile officium habent. In hoc tempore non fiunt genuflexiones, neque dicitur officium pro defunctis, nec psalmi penitentiales, sed tantum psalmi nocturnales occurrētis ferie sub vna Antiphona cum tribus lectionibus et duobus responsorijs. Et Te deum laudamus. Ad laudes dicitur Aña Halleluia. ps. Dominus regnauit, cū reliquis sicut in dominica. Reliqua in secunda feria post Pascha notata sunt. Et fit commemoratio de cruce tantum. Ad primam et ad alias horas omnia dicuntur sicut in dominica preter capitula. In vesperis dicuntur tria halleluia pro Aña cum psalmis occurrentis ferie. ℣. Mane nobiscum Ad Magn. Aña. Pax vobis. vel alia que competit. Et non dicuntur preces. Oratio de precedenti dominica. Postea fit tantum commemoratio de cruce. In completorio dicuntur ille preces que dici solent in diebus dominicis et festis.

¶ De quinto feriali tempore.

R Estat quinta pars anni scilicet ab octaua Pentecostes vsque ad aduentum, de qua nihil dicendum est, quia in omnibus, similis est ferijs que fiunt in secundo tēpore, idest ab epiphania vsque ad quadragesimam. Denique illis te penitus conformare poteris.

¶ Notandum.

¶ Item notandum est quod nunquam dicuntur vespere defunctorum, nisi sequenti die fiat de feria. Et quādo adiungendū est de feria post vesperas diei: dicto Benedicamus, dicuntur vespere pro defunctis sine nota seu cantu. finita vltima oratione et dicto Requiescāt in pace, dicatur Pater noster cum Salue regina, et oratione. Deinde dicit nocturnus. Videlicet. In secundis vesperis dominice primus nocturnus officij defunctorum. Feria secūda secundus nocturnus. Feria tertia tertius nocturnus. Feria quarta primus nocturnus. Feria quinta secundus nocturnus. Feria sexta tertius nocturnus. Laudes vero possunt dici statim post nocturnum, vel post matutinū ad libitum.

¶ Notandum.

N Ota insuper quod ille qui celebrat diuinum officium, quis sit solus, ecclesiam tamen representat, gerēs vicem sacerdotis aliorumque astātium. Et sicut obseruat in benedictionibus lectorum, dicendo in prima Iube domne benedicere. Et tanquam sacerdos dicit Benedictione perpetua etc. ita in confessione dicere debet Confiteor deo oīpotenti etc. et vobis fratribus me grauiter peccasse, vsque in finem. Deinde in persona coadiutoris dicere debet Misereatur tui oīpotēs deus etc. Confiteor deo omnipotenti etc. et tibi patri me grauiter peccasse etc. vsque in finem. Postea dicat Misereatur vestri omnipotens deus etc. Indulgentiam et absolutionem omnium peccatorū nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors dñs. Amē. Et si est sacerdos dicat Dñs vobiscū, et cum spiritu tuo. Oremus Dñe deus oīpotēs etc. Hic modus a pbis pitisque sacerdotibus obseruatur, quem etiam beatus Ioānes de capistrano obseruari faciebat.

¶ De completorio Sabbati sancti.

I N completorio Sabbati sancti solet esse cōtētio in illa Aña. Vespere aūt Sabbati, que a diuersis varie dicitur. Ubi notare debent, quod illa Antiphona dicitur loco Salua nos, que nūquam duplicatur. Ita. Vespere autem Sabbati, prenunciari debet ante Nunc dimittis, et postea tota dici. Et sic obseruandum est, vt a diuersis consuetum est obseruari.

¶ De completorio in die, et per octauam Resurrectionis.

T Enent nonnulli in completorio dici, et totius octaue Resurrectionis non debere dici Iube domne benedicere. et Fratres sobrij, more solito, cum rubrica dicat, facta prius confessione. Et in completorio precedentis Sabbati expresse ponitur Iube domne cum reliquis, in dominica illud principium non exprimitur, ergo secundum eos non est dicendum. Super quo male sentiunt, ac decipiuntur. Cum generalis rubrica completorij ordinet, vt semper eodem modo completoriū incipiat, preter i biduo ante

Pascha, scilicet feria, qnta, ⁊ sexta. Et ita obseruandum est, vt Romana obseruat ecclesia.

¶ De officio btē Marię virg. loco suo fo. 76. dictū est. Sed a fratribus minorib⁹ intra octauas Ascēsionis, oīum sanctoꝝ, ⁊ sancti Frācisci in quibusdā puincijs dici solet, vt Romę obsuari vidi.

¶ Secunda pars sestiua.

TRia sunt festorum genera, duplex, semiduplex, ⁊ simplex, sub, quibus omnia alia continentur. Et quia in eorum cōiunctione: quę fit in vesperis, omnis difficultas, ⁊ ambiguitas oriri solet, placuit clare, ac apte aliq̄ ordinare, vt absq; animi trepidatione laudes altissimo persolui valeant. Quādoq; enim aliquę fiunt commemorationes, quę minime fieri debent, quandoq; eaꝝ peruertitur ordo, vt quę pręponi debent, postponantur: interdum quę fieri debent, omittātur: vnde quot, quantęq; ex his perturbationes, atq; assistentium admirationes oriantur, ⁊ inter celebrātes ipsos contumeliosa verba, rixę, cōtentionesq; cōtingere assolēt, nemo expertus ignorat. Quāobrem dilectionis intuitu motus, ne tot committantur errores, hoc onus, huncq; assumere volui laborem, non in genere ⁊ cōfuse loquēdo, sed clare, ⁊ specifice, vt supra feci. Et si non omnia decisa ⁊ soluta inuenies, quia impossibile est cuncta, quę contingere possunt, puideri, cum plures sint casus q̄ iura, tamen ex his hic decisis, ⁊ ordinatis: alia solui, ⁊ iudicari possunt: de similibus enim simile esse iudicium debet. Et primo, aliqua generalia pręmittam, deinde specialia, pręsertim pro fratribus minoribus nonnullas octauas trāslationes, ⁊ festa prętere cęteros habentibus.

¶ Regulę generales.

DUplex cum duplici, capitulum de sequenti ⁊ cōmemoratio de pręcedenti. Siue pręcedens siue sequens sit maius ⁊ alteruꝫ minus duplex, capitulum de sequenti semper fieri solet, quia quod non reperitur distinctum, nec a nobis distingui oportet, nisi sint festa dñi, quę integras habent vesperas. Non enim decet seruum ęquari domino suo. Similiter dicendum est de festis beatę virginis Marię, sicut de festis domini. Et quando simul hęc ipsa occurrūt, vt festū niuis, ⁊ transfigurationis domini, a capitulo diuidimus vesperas, Nam honorem exhibitum genitrici, gratuꝫ esse eius genito non ambigimus.

¶ Duplex cum octaua non duplici, capitulum de octa. ⁊ duplicat Antiphona ad Magnificat ratiōe duplicis festi, ⁊ fit cōmemoratio ď pcedēti.

¶ Duplex cum dominica vel cum quolibet festo nō duplici, totū de duplici, ⁊ cōmemo. de seqnti.

¶ Duplex cum feria, totum de duplici ⁊ nihil de feria sequenti, sed de hodierna in aduentu ⁊ quadragesima tantum fit commemoratio.

¶ De Octauis.

¶ Octaua duplex cuꝫ octaua duplici, vel cū quolibet festo duplici. Capitulum de sequenti, ⁊ commemoratio de pręcedenti.

¶ Octaua duplex cum octaua non duplici, Capitulum de seqūti, ⁊ duplicatur Antiphona ad Magnificat: ⁊ fit commemora. de pręcedenti.

¶ Octaua semiduplex cum duplici, totū de duplici ⁊ nihil de octaua.

¶ Octa. semiduplex cū octaua semiduplici, vel cum dñica, vel cum solenni seu semiduplici, capituluꝫ de sequenti, ⁊ commemoratio de pcedenti.

¶ Octaua semiduplex cū pprijs respōsorijs, aut cū simplici: totū de octa. ⁊ cōmemora. de seqnti.

¶ Octaua cuꝫ feria, totum de octaua, ⁊ nihil de feria, nisi in aduentu ⁊ quadragesima.

¶ Octaua semiduplex differt a festo semiduplici in hoc, q̄ si hodie est festū duplex, ⁊ cras erit octaua semiduplex, fiet a capitulo ď octaua. Sed si seqtur festū semiduplex, cōme. fiet de semiduplici.

¶ De dominica.

¶ Dominica cum duplici, totum de duplici ⁊ nihil de dominica, nisi in aduentu ⁊ quadragesima.

¶ Dominica cuꝫ octaua semiduplici, capituluꝫ de octaua: ⁊ commemoratio de dominica.

¶ Dominica cum semiduplici, vel solenni, aut cum festo habenti propria responsoria, capituluꝫ de sequēti: ⁊ commemo. de dominica.

¶ Dominica cum simplici, totuꝫ de dominica: ⁊ commemoratio de simplici.

¶ Dominica cum feria, totuꝫ de dominica, ⁊ nihil de feria, sine exceptione temporis.

¶ De semiduplicibus.

SEmiduplex cum duplici: totum de duplici ⁊ nihil de semiduplici.

¶ Semiduplex cum semiduplici seu solenni, vel cum dominica, capitulum de sequenti ⁊ commemoratio de pręcedenti.

¶ Semiduplex cum proprijs responsorijs, vel cum simplici, totuꝫ de semiduplici, ⁊ cōmemoratio de sequenti.

¶ Semiduplex cum feria, totuꝫ de semiduplici: ⁊ nihil de feria nisi in aduentu, ⁊ quadragesima.

¶ De solenni

SOlenne ⁊ semiduplex idem sunt, differunt tantū nomine, ideo quicquid dicitur ď vno, intelligatur de altero.

¶ De simplicibus

SImplex cum duplici, totum de duplici, ⁊ nihil de simplici.

¶ Simplex cum dominica, vel cum quolibet festo non duplici, capitulum de sequenti ⁊ commemoratio de pręcedenti.

¶ Simplex cum feria, totum de simplici, ⁊ nihil de feria sequenti, Sed in aduētu ⁊ quadragesima fit commemoratio de feria hodierna.

¶ De proprijs responsorijs.

FEstum habens propria responsoria in hoc differt a simplici, q̄ quando festum habens propria responsoria venerit feria secunda, in vespis dñice fit a capi. de seqūti ⁊ cōme. de dñica, Festū vero simplex cū venerit feria secūda, habebit cōme. tm̄. In reliquis, quicquid dictuꝫ est de simplici, dicas ⁊ de responsoria habenti.

¶ De ferijs.

FEria cū duplici totū ď dupli. ⁊ nihil ď feria: nisi in aduentu ⁊ quadragesima.

¶ Feria

¶ Feria cum dominica, vel cum quolibet festo non duplici, capitulum de sequenti, ⁊ nihil de feria, nisi in aduentu ⁊ quadragesima.

¶ Feria cum feria, totum de feria hodierna, ⁊ nihil de sequenti.

¶ Alie generales rubrice.

Quando aliquod festum fit in dominica, in secundis vesperis capitulum erit de eodē festo si sequitur festum simplex, vel feria.

¶ Quando aliquod festum duplex fit in die Lune, in primis vesperis nunq̄ fit commemoratio de dominica, nisi in aduentu ⁊ quadragesima.

¶ In secūdis vesperis dominice semper capitulum erit de dominica, si sequitur festum simplex.

¶ Quando in rubrica dicitur. Et fit commemoratio de dominica, ne sepius id repetatur, intelligi debet in vesp̄is, matutinis ⁊ missa, ⁊ q̄ vltima lectio legatur de homilia dominice cū suo euangelio. Et nunq̄ legitur homilia sine euangelio, vt faciunt nonnulli inter octauas, eo q̄ nō inueniūt ibi euangelium scriptum opinantur dici non debere, sed errant.

¶ Nota q̄ cōmemoratio dominice fit post primam orationem, nisi quādo simul occurrūt duo festa duplicia scilicet in Sabbato ⁊ in dominica, tunc in vesperis Sabbati prima commemoratio erit de festo precedenti, secunda de dominica. Sz si erunt festa non duplicia, in vesperis Sabbati capitulum fit de sequenti cum commemo. dominice, postremo de festo precedenti.

¶ Similiter quando in dñica fit de aliquo, festo in secundis vesperis cap. dicit̄ de eodē, si sequit̄ festū simplex: prima cōm. fit de seq̄nti, postea de dominica: ⁊ si seq̄tur festū cui dñica cedere solet, hoc est festū semiduplex, aut solenne, aut habēs p̄pria respōsoria, capitulum fit de festo sequēti, postea fit commemo. de p̄cedenti, tertio de dominica.

¶ De responsorijs.

Infra octauas habentes plura responsoria dicunt̄ ea ordinate modo subscripto. Secūdo die incipitur a secūdo respōsorio, tertio a tertio ⁊ sic deinceps, q̄bus finitis iterū incipit̄ a scdo.

¶ De Gloria patri quando dicitur in responsorijs.

Semper in vltimo responsorio cuiuslibet nocturni dicit̄ Glia patri, preterq̄ a dominica de passione vsq̄ ad resurrectionē. Sed in nocturno resurrectionis dicitur tam in vltimo q̄ in penultimo. hoc est tam in primo q̄ in secūdo respōsorio. In officio vero defunctorum loco Gloria patri, dicitur. Requiem eternam dona eis domine. Et lux perpetua luceat eis.

¶ De psalmo Laudate dominum oēs gentes.

¶ In primis vesperis festorum duplicium semper vltimus psalmus dicitur Laudate dominum omnes gentes, preterq̄ in dedicationibus in quibus dicitur Lauda hierusalez. Et in festis sanctarū mulierū, in quibus dicūtur psalmi de beata Maria. Ex quib⁹ excipiuntur festa sancte Agnetis ⁊ sancte Agate, vt in suis locis dicetur.

¶ In festis duplicibus ⁊ semiduplicibus, versus dicuntur a duobus in omnibus horis. Sed in dominicis diebus est diuersa consuetudo que mihi seruanda videtur.

¶ Solenne locale quando non agitur die suo, nō est amplius agendum.

¶ Festum duplex relictum, non debet expellere a loco suo festuz solenne, quod a populo custodit̄.

¶ Quando aliquod festum non transferendum impeditur, nō cōputabitur inter relicta, sed cessante impedimento fieri debet.

¶ Intra octauas in quibus fiunt festa, nunquaz fit de residuis.

¶ Quando intra aliquam octauam ex necessitate fit de dominica, nō dicūtur suffragia nec p̄ces.

¶ Quando festum habens octauam trāsfertur, etiam eius octaua transfertur.

¶ Intra octauam dicitur aña Ad Magnif. de secundis vesperis festi, sed in primis vesperis dici octaue dicitur aña de vigilia festi. Nunquaz Antiphone primarum vesperarum dicuntur in primis vesperis vigilie octaue non duplicis.

¶ Item nota, q̄. S. D. N. Paulus Papa. iij. die. ij. Junij, Pontificatus sui anno. v. ad instantiam ⁊ requisitionem Reuerendi patris fratris Joannis Calui, ordinis minorum regularis obseruantie, in Romana Curia Cōmissarij, concessit, quatenus fratres dicti ordinis in Dominicis diebus infra octauas sanctorum eiusdem ordinis occurrentibus, ⁊ in Dñica, que cadit infra octauam sancte Clare, Missam de dominica cū Gloria in excelsis ⁊ Credo celebrare possint, non obstantibus rubricis in contrarium disponentibus, prout idem R. P. Commissarius suis patentibus literis, attestatur.

¶ De versu Qui natus es.

A Prima dominica aduentus vsq̄ ad natiuitatem domini s̄m antiquam rubricam dici deberet in versiculo prime Qui venturus es in mundū. Sed quia superuenit noua festiuitas immaculate conceptionis, illa continuatio per totam octauam virginis interrumpitur. Et dicit̄ Qui natus es de Maria virgine, quoniam hoc est speciale in festis ⁊ in octauis beate virginis. Et siquis obijceret dici debere Qui venturus es in mundum, tum propter rubricam, tum etiam propter temporis cōgruentiam, respondeo, q̄ licet diuerse aliqui sentiant, ⁊ vterq̄ versus sine conscientie scrupulo dici possit, tamen quia particulare (vt iura volūt) derogat generali, conuenientius dicimus Qui natus es, Preterea euitare non possumus in hymnis beate virginis hunc versum. Gloria tibi domine qui natus es de virgine. Ecce q̄ hoc tempore non solum de aduentu domini, sed etiam de eius natiuitate mentionem facimus: de hoc satis dictum esse puto.

¶ De festis que in desuetudinem abierunt.

Nota q̄ in rubrica maiori aduentus domini sunt aliqua que in desuetudinem abierunt ⁊ non obseruantur. Sicut est festum commemoratiōis. Quod vt clarius intelligas, tibi declaro,

Erant aliqua festa, de quibus fiebat tantum commemoratio in diebus aliorum festorum, ut in die sancti Augustini fiebat commemoratio sancti Hermetis, et in missa natiuitatis domini fiebat commemoratio de sancta Anastasia, et sic de aliis. Que omnia amplius nõ fiunt. sed transferunt ab his q volunt: et de eis fit officium nouem lectionum. ¶ Item precipitur, ibi festa simplicia semper de loco suo mutari debere, et fieri de festis relictis, ita qd semp de residuis fiebat: nisi qñ festa nõ transferẽda occurrebãt. Hodie vero oĩa festa q̃uis simplicia legitime nõ impedita die suo celebrant. Et si aliq̃ habuerint impedimẽta, inter residua ordine suo resumẽda cõputant. ¶ Preterea erãt q̃dã festa triũ lcõnũ, hodie verõ in oĩbus festis nouẽ lcõnes legimus. ¶ Dicit etiã in illa rubrica, q̃ illibet octaua nõ duplex festũ minus indicat, excipit octaua epiphanie q̃ ẽ semiduplex. Hodie tñ exceptis octauis duplicibus, quasi oẽs octaue sunt semiduplices. Et secundũ quorũdã opinionẽ, nulla datur octaua simplex. Per hanc ergo regulã nonnulli in secundis vesperis octauar non duplicium faciunt a capitulo de sequenti festo simplici, de quo tantũ cõmemoratio fieri debet, vt superius expresse patet. Et ita in Romana curia obseruat.

¶ Sequuntur rubrice particulares, et primo de mense Januario.

In solẽnitate circũcisionis dñi dicit vnã tñ oratio in officio et in missa cõuentuali. Simiiliter agitur in oĩbus festis duplicibus, nisi in his que fiunt intra octauã natiuitatis dñi, et quãdo occurrit commemorationẽ fieri dominice vel aliã, vt expressius in suis locis dicetur.

In octaua scti Stephani dicit Credo, quia venit intra octauã scti Joãnis, vt inferi⁹ suo loco dicet.

In secundis vespis octaue Innocẽtũ capitulũ dicit Frẽs quãto tpe, nisi venerit in dñica. Hym. Chr̃e redẽptor. ℣. Notũ fecit. Ad Magnif. añ. Puer Jesus. Oratio. Omnipotẽs sempiterne. Et fit commemoratio de Innocentibus.

Ad matutinum vigilie epiphanie et p totã eius octauã non dicitur officiũ virginis, sed omnia dicunt fm rubricã ibi positã, etiã si in dñica venerit.

Quando festũ epiphanie venerit in Sabbato totum officiũ fit de epiphania cũ cõmemoratione dominice. Añ. Remãsit puer. ℣. Omnes d Saba. Oratio. Uota quesumus. ¶ Si vero in dominica venerit, officiũ dominice fit in sequẽti Sabbato, et incipitur a primo responsorio, quia dicit rubrica, totum officium dñice fit in sequenti Sabbato, hoc modo. vz. feria sexta in vesperis. An. Ante luci. ps. Dixit dominus cũ reliquis. In fine, In exitu. Capitulũ. Fratres obsecro. Hymnus. Hostis herõ. ℣. Reges tharsis. Ad Mag. Añ. Remansit. Oõ. Uota quesumus. Et fit commemora. de octa. Añ. Admoniti. ℣. Oẽs de Saba. Oratio. Deus qui hodierna. In vespis Sabbati Anti. Ante luciferũ, cum reliquis. Capitulũ. et Hym. De epiphania. ℣. In columbe specie, cum reliquis de vigilia octaue. Deinde fit cõmemo. de dominica, hoc est de officio facto in Sabbato. Añ. Fili qd fecisti. ℣. Reges tharsis. Oõ Uota quesumus. Sed de dominica sequenti que est in ipsa die octaue nihil penitus agitur, neq; in vesperis, neq; in matutinis, neq; in missa: q; hec dominica non habet officium. Sed fratres minores nõ ita faciunt in vesperis vigilie octaue. De hoc vide rubricam in ipsa octaua hic positam.

Dominica infra octa. epiphanie semper in secũdis vesperis habet capitulum cum commemo. octa. nisi quando epiphania venerit in die Lune, tunc in secundis vesperis dominice agitur a capitulo de octaua. videlicet. Omnia dicuntur sicut in vigilia octaue ordinatum est. Postea fit commemora. dñice. Añ. Fili quid fe. ℣. Reges tharsis. Oõ. Uota quesum⁹. ¶ Aliter facimus nos frẽs minores in vig. octe octa. vt inferi⁹ patebit.

¶ De octaua epiphanie

In primis vesperis octaue epipha. agitur sicut in suo loco ordinatur. In secundis vero vesperis si sequitur festum duplex fit totum de duplici sine commemo. octaue. Si sequitur dominica a capitulo fit de ipsa dominica, et non dicuntur suffragia. Si succedit festum semiduplex vel solenne fit a capitulo. Si vero simplex, fit tantũ cõmemora. de eo. De his oĩb⁹ habes rubricas ac regulas superius notatas, ad quas pro loco et tempore recurras. ¶ Nos vero fratres minores, quia hec octa. est nobis dup. modo subscripto facim⁹, In primis vespis dr̃ Añ. Baptizat miles re. ps. Dixit dñs cũ reliquis. In fine. Laudate dominum oẽs gentes. Cetera non mutantur. In secũdis vesperis commẽmo. facimus de sancto Felice martyre, vel de dominica quãdo ipsa sequitur. ¶ Et si dicta octaua in dominica venerit, agitur de ipsa octaua sine cõmemo. dominice, quia hec dominica nihil habet. Sed dominice post octa. habent officium suum. Festa intra hanc octauã occurrentia post octauam celebrantur.

Quando festum quinq; martyrũ ordinis minorum fit in dñica in qua cadit, historia ponatur in dñica sequenti, hoc modo. Inuitatoriũ, sex lectiones de epistola Pauli ad Romanos, et responsoria dicitur de secũda dñica post epiphaniã. Reliqua dicuntur de dominica tertia.

Festum sancti Antonij Abbatis fit die suo, quando non venerit in dominica, Secũde vespere fiũt totaliter de ipso festo quia est solenne, cum cõmemoratione sancte Prisce, postea de apostolis et aliis suffragiis. Et si venerit in dñica fit die Lune, et in secundis vesperis dominice potest fieri a capitulo de sancto Antonio. Aliqui faciũt de dominica totum cum commemoratione sancti Antonij, quoniam eius festum translatum est. Et eadem ratione cum de loco suo mutatum fit, in secundis vesperis faciunt a capitulo de sequẽti festo simplici. Alij faciunt totaliter de ipso festo solẽni cũ cõme. de sequẽti. Utroq; n. modo fieri põt. Nos vero fratres minores, quia apud nos est duplex, quando venit in dominica, et historia transferri potest, facimus de eo cum commemoratione dominice.

Festum sanctorum Fabiani et Sebastiani fit die suo,

suo, nisi in dominica venerit, in secundis vesperis a capitulo fit de sancta Agnete. Si vero cadat in dominica, tunc propter historiam primo ponendam, ⁊ propter alia sequentia impedimēta, trāsfertur in feriam quintam. Sed apud fratres minores est duplex. In secundis vesperis fit a capitulo ð scā Agnete, qꝛ apud vtrūqꝫ festū est duplex.

Festū sanctę Agnetis est semiduplex ⁊ fit die suo. Si venerit in sabbato, in secundis vesperis a capitulo fit de dominica. Si vero venerit in dominica, quia historia est posita, fit de festo cum commemoratione tertię dominicę post epiphaniaz. In secundis vesperis, officium fit de sancta Agnete, ⁊ commemoratio de sanctis Vincentio ⁊ Anastasio, postea de dominica cuz solitis suffragijs. Sed si venerit in dominica septuagesimę transfertur in sequentem diem lunę. In vesperis dominicę fit a capitulo de sancta Agnete cum commemo. dominicę. In secundis vesperis sanctę Agnetis potest fieri capitulum vel cōmemoratio sanctę Emerentianę, vt dictum est in festo sancti Antonij abbatis. Et festum sanctorum Vincentij ⁊ Anastasij fit die mercurij. Apud fratres minores festum sanctę Agnetis est duplex. In primis ⁊ in secundis vesperis dicuntur psal. Dixit dominus. Confitebor. Beatus vir. Laudate pueri ⁊ Lauda hierusalem. Et quando celebratur feria secunda post septuagesimam, in primis vesperis non fit ab eis commemoratio dominicę.

Conuersio sancti Pauli fit die suo, etiaz si in dominica, venerit, nisi esset dominica septuagesimę vel sexagesimę. Quando fit in dominica: prima cōmemoratio est de dominica: secunda de sancto Petro. Et si fit die lunę, fit tātū cōme. scī Petri.

Secundum festum sanctę Agnetis est simplex, ⁊ fit octauo die a primo suo festo propter miraculū apparitionis eius. Et si venerit in dominica, trāsfertur in diem lunę. In vesperis dominicę fit tantū comme. de ipso festo. Et oīa dicunt ð primo festo, pter ea quę in scðo festo assignant, psalmi dicunt de cōi virginū. Sex lcōnes pprię legūtur, ⁊ tres reliquę de cōi virginuz, scilicet de homilia, vbi non omnes noueni proprię habentur.

¶ De mense Februario.

Festum purificationis virginis Marię venerit in septuagesima vel alijs sequentibus dominicis transfertur in diem lunę. Sed benedictio ⁊ distributio candelarū ⁊ lustratio, seu processio fit in dominica. ¶ Habetur in rubrica qꝫ officium beatę virginis ab octaua natiuitatis domini dicitur sicut ibi notatur vsqꝫ ad purificationem. Ubi nota qꝫ quando septuagesima venerit in die purificationis, officiuz virginis Marię scilicet, O admirabile, dicit vsqꝫ ad vesperas purificationis, quia si trāsfertur festū, differtur etiā officium prędictum. Et non debet dici in sabbato Dum esset Rex. Nam mutatio officij fit post purificationem non ante. Et in missa dominicę dici debent Deus qui sal. ⁊ Ecclesię tuę. nō A cunctis.

Festum sancti Blasij est simplex: ⁊ cum venerit in dominica, fit eadem hebdomada cum primum vacauerit, quia non est transferendum.

Festuz sanctę Agathę est semiduplex, ⁊ fit die suo nisi venerit in dominica septuagesimę vel alijs dominicis sequentibus, tunc transfertur in sequentē diem. In secundis vesperis dominicę fit a capitulo de sancta Agatha, cum commemoratione dominicę. In secundis autem vesperis sanctę Agathę, fit totum officium de ipso festo, ⁊ commemoratio de sequenti, nisi sequeretur festum maius vel ęquale, qꝛ quando occurrit in sabbato, capitulū erit de dominica, cum commemoratione festi. Apud vero fratres minores, est duplex, ⁊ nō fit ab eis commemoratio de dominica in primis vesperis, si venerit ante quadragesimā in vesperis tā in primis q̄ in secundis psalmi dicuntur Dixit dominus, Confitebor cum reliquis, vltimus Lauda hierusalem sicut in festo sanctę Agnetis.

Cathedra sancti Petri cum venerit in dominica, transfertur in sequentem diem. In primis vesperis fit tantum commemoratio de sancto Paulo. Sed si venerit in quadragesima, commemoratio dominicę vel ferię pręcedit commemorationem sancti Pauli. In secundis vesperis secundum sententiam quorundam, si sequitur festuz duplex, nō relinquitur commemoratio sancti Pauli. Aiunt enim ecclesiā canere. Quomodo in vita sua dilexerūt se, ita ⁊ in morte non sunt separati.

Festum sancti Mathię cuz venerit in dominica fit die lunę, In primis vesperis non fit commemoratio dominicę, nisi venerit in quadragesima. Et si bissextus fuerit, seruetur loci consuetudo. Alibi enim vigesimo quarto, alibi, vigesimo quinto die Februarij celebratur. Utroqꝫ die fieri potest. Nā illi duo dies pro vno computantur, vt habetur in caplō Quęsiuit. de verb. signi. Uigilia tamen festo cōtinuari debet, nisi in dominica venerit, tunc enim fit in sabbato. ¶ Nota qꝫ in rubrica magna ordinatur nunquam debere fieri commemorationem de dominica in secundis vesperis sequente festo duplici, nisi in adūētu ⁊ q̄dragesima, ideo hęc regula nō debet extēdi ad septuagesimā, ⁊ ad alias dn̄icas, vt nōnulli recētiores ipsaz extendūt.

¶ De mense Martio.

Festū angeloꝝ custodū a minoritis celebrat primo die mēsis Martij sub ritu festi dupl. maio. Et si venerit in dn̄ica fiat die lunę. Qui nō hn̄t officiū pprīū dn̄t ð scō Michaele arch. omissis lcōnib⁹ primi noc. Et faciūt sex lcōnes de sermo. scī Grego. papę sed in hoc hēs pprīū offi. 428.

Festū scī Gregorij cū venerit in dn̄ica trāsferī in sequētē diē. In primis ⁊ in secūdis vespis dicitur ad Mag. an̄. O doctor optime, vt vsus est vsus.

Festū scī archā. Gabrielis scðm ↄstitutionē Leonis papę. x. fit i vigilia annūciationis virg. Marię sub ritu dup. festi. Si venerit i dn̄ica trāsfertur in diē martis. Et semp in vesp. hēbit cōmemoratūz, siue festum virginis sequatur, siue pręcedat.

Festa duplicia, quę occurrūt a feria qnta i cęna dn̄i ad octauā resurrectiōis iclusiue trāsferunt post ipsaz octauā. scꝫ feria. 2. in albis ð Annūtiatiō. 3. ð angelo Gabr. 4. ð scō Joseph. 5. ð scō Bn̄dicto

¶ De mense Aprili.

Festum sancti Georgii, cum non sit transferendum, si venerit in dñica, fit die lunę. Et tūc in primis vesperis habebit tantum cōmemorationem, quia est festum simplex. Si vero longum impedimētum habuerit, aut a maiori hebdomada, aut paschalibus diebus, transferatur in primum diem vacuum. Quodlibet enim festum, quod non transfertur, hāc prerogatiuam habet, ꝙ inter preterita residua cōnumerari non debet, sed quā primum fieri pōt, fiat. Et ita cōmuniter seruatur.

Festum sancti Marci euangelistę cum venerit in die resurrectionis domini, celebratur immediate post festum sanctę crucis. Deinde agitur festū apostolorum Philippi ⁊ Jacobi. Si autem venerit secunda die a resurrectione, fit die lunę post octauam, die martis fit de inuentione sanctę crucis, ⁊ sequenti die de sanctis Philippo ⁊ Jacobo. Sꝫ si venerit tertio die a resurrectione, fiet die martis post octauā. Quocūqꝫ alio die intra octauam resurrectionis occurrerit, transfertur in feriam secundam post octauam, nisi eadeꝫ feria fuerit aliquod festum duplex aut solenne, quod custodiatur a populo.

¶ De mense Maio.

Festum sanctorꝫ Philippi, ⁊ Jacobi fit die suo, nisi venerit i sabbato, vel dñica octauę resurrectionis, tunc fit post octauaꝫ. Et primo fit de sancto Marco, deinde de ipsius apostolis, vt superius dictum est. Si autem celebratur in vigilia, aut in crastino ascensionis, habebit tantum commemorationem in vesperis.

Sancte crucis inuētio semper die suo celebratur nisi venerit in die ascensionis, tunc transfertur in sequentem diem. In hymnis sanctę crucis non dicitur Gloria tibi domine.

Quando in vigilia Ascensionis domini fit de aliquo festo duplici, missa erit de festo sine cōmemoratione vigilię. Si vero festum esset semiduplex, aut solēnę generale, vel locale, missa erit de festo cum commemoratione vigilię. Sed si fuerit simplex, missa celebrabitur de vigilia cum com. festi.

Festum Ascensionis domini est solenne, habens octauam, intra quam dicitur officium virginis vsqꝫ ad vesperas sabbati pentecostes. Et quando occurrunt festa, fit de ipsis, ⁊ dicuntur psalmi sub vna antiphona. Et si contigerit fieri de pluribus martyribus, loco Sanctorum meritis, dicit̄ Rex gloriosę marty. cum Gloria tibi domine, qui scādis, quia officium non mutatur ante octauā pentecostes. Ubi nota ꝙ si feria secunda intra hanc octauā festū duplex occurreret, in primis vesperis totū officium fit de festo cum cōmemo. octauę. Aña. O rex glorię. ℣. Dominus in cęlo. Et qꝛ non fit cōmemo. de dominica, ideo dicitur. ℣. Domin⁹ in cęlo, qui est primus, ⁊ ꝓprius. Aliqui fratres mino. intra hanc octauā non dicunt officium virginis, nec faciunt de festis occurrētibus. Et hoc dicunt habere ex speciali concessione.

Si festum duplex occurrerit in octaua ascensionis, agitur de ipso festo cū cōmemo. octauę. Sed fratres minores faciūt de octaua, quia apud eos est festum duplex. In secundis vesperis agitur vt inferius dicet̄. Octaua ascēsionis Domini apud minoritas est festum duplex. Quando festum sancti Bernardini, aut aliud duplex immediate precedit, vel sequit̄: solēt a capitulo vesperas diuidere: similiter fit in octaua corporis Christi.

Si feria sexta post octauam ascensionis nō occurrit festum, octaua habebit secundas vesperas integras sine aliqua commemo. Si aūt sequitur festum, fit de eo, vt fieri debet. De quo vide rubricaꝫ generaleꝫ de octauis superius notatā. ¶ Et si in hac sexta feria erit festuꝫ duplex, vel semiduplex, in secundis vesperis pro cōmemo. diei sequentis dicetur aña. Hęc locutus sum. ℣. Dominus in cęlo. Oṙo. Omnipotens sempiterne deus. Si vero erit festum simplex, nec sequetur festū in sabbato, dicunt̄ vespere de festo, Capitulū. Charissimi estote. Hymnus. Jesu nostra re. versus ⁊ oro vt supra. Et fit cōmemo. de festo. ¶ His duobus diebus quomodo fieri debeat matutinale officiū, habes rubricam in loco suo. Tota difficultas est in vesperis. Itaqꝫ de reliquis quę accidere possunt, secundum festorum differentias agere velis, de quibus habes rubricas generales superius.

In vigilia pentecostes ad matutinum ⁊ vsqꝫ ad nonam dicitur officium virginis, nisi fuerit festū duplex. Postea per totam octauam non dicitur. ¶ Si eodē die erit festum duplex, aut solēne, duę dicētur missę. s. de festo ⁊ de vigilia. ¶ Si fuerit simplex, missa dicetur de vigilia cum cōmemo. festi, ⁊ cum aliis orationibus, quę in vigiliis dici solent. Ministri erunt sine dalmatica donec solenniter induantur.

Festum sanctuꝫ domini pentecostes in quo missus est spūs sanctus Christi fidelibus, semper quinquagesimo die a gloriosa domini resurrectione celebratur, ideo inter mobilia festa ꝯnumeratur. Habet octauā, intra quā etiā festa duplicia nō celebrantur, sed post octa. resumunt̄. Nec dr̄ officiū virginis. Et si sabbato intra hāc octauā dr̄ missa de dominica, dici debet illa de tēpore paschali.

Festum sanctissime Trinitatis iuxta Ro. curię ritum celebratur in prima dominica post pente. Ab aliis fit vltima dominica ante aduentum. Et est festum solennissimum, sicut ⁊ reliqua festa dñi, quę sunt indiuiduę Trinitati cōmunia. Sed grauate fero, a quibusdaꝫ non ita solenniter celebrari, vt condecet, ⁊ deberet.

Festum sancti Joannis ante portam latinam, fit die suo etiaꝫ si in dominica venerit. Si vero in die ascensionis occurrat, transfertur in sequenteꝫ diem, ⁊ fiet de eo cōmemo. tantum in primis vesperis vt superius expressum est.

Apparitio sancti Michaelis est semiduplex, ⁊ fit die suo. Sed si venerit in die ascensionis fit in sequenti die. Quādo vero occurrerit in dominica intra octauam ascensionis, vel in aliqua dominica, cuius historia sit posita, non transfertur, sed fit de ea cuꝫ commemoratione dominicę. Apud fratres minoreꝫ est festum duplex.

¶ De

¶ De solemnitate corporis Christi.

Si aliquod festum duplex venerit in die corporis Christi, transfertur in sequentem diem, & in secundis vesperis corporis Christi fit tantum commemoratio de festo sequenti. Et si intra octauam occurrerit, fit de festo duplici cum commemoratione octauę. ¶ Sed si in dominica venerit, prima cõmemoratio erit de dominica, secũda de octaua. ¶ Intra hanc octauam non dicitur officiũ virginis. ¶ Quando aliquod festũ duplex venerit in die octauę similiter fit in die sequenti, & in secundis vesperis octauę fit a capitulo de festo, exceptis festis sancti Joannis baptistę, & sanctorum Petri & Pauli, in quibus octaua habebit tantũ commemorationẽ authoritate Urbani sexti. Et octaua ipsa transfertur in sequentẽ diem. ¶ Hęc octaua habet lectiones quotidie ordinatas, ideo ordinatę sine intermissione sunt legendę, ita ꝙ si propter aliquod festum duplex interrumpantur, post illud festum legendę sunt illę quę eo die relictę fuerunt, videlicet si die veneris relictę sunt lectiones, legantur in sabbato, & illę sabbati in die dominico, & sic de alijs.

Si octaua sancti Bernardini, vel sancti Antonij concurrat cũ octaua corporis Christi: agitur cõmemo. de eis, & dies octauę alicuius istorũ veniẽs intra octauam domini transibit per cõmemora.

¶ De mense Junio.

Si festum sancti Barnabę occurrerit in festis domini, transfertur, Et habebit tantum commemora. in suis primis vesperis. ¶ Similiter fit de sancto Antonio patauino: qui apud minoritas est duplex habens octauam.

Festum sancti Antonij confessoris ordinis minorum apud fratres minores est festũ duplex habens octauam. Si venerit in aliquo festorum domini, transfertur, vt dictum est de sancto Barnaba. ¶ In primis vesperis diei octauę Aña. Domus ab Antonio. A capit. vero omnia dicuntur sicut in primis vesperis festi. Rationem quęre in festo sancti Bonauenturę: quia añę primorũ vesperorũ nõ dicunt̃ i octaua, nisi fuerit festũ duplex.

Festũ sancti Joannis baptistę si venerit in die corporis Christi, transfertur in sextam feriam immediate sequẽtem, & in secundis vesperis corporis Christi fiet cõmemoratio de sancto Joãne. Et si venerit in octaua fit de scõ Joãne & octaua transfert in sequentẽ diẽ, & in secũdis vespis fit a caplõ de octaua. Intra hanc octauam sci Joãnis & etiã in die octauę dr̃ officiũ vginis. Et si hęc octaua vel quęcunque alia concurrat cum octaua corporis Christi, habebit tantum commemo. In dominica intra octauam fit de sancto Joãne, nisi fit intra octauam corporis Christi, vel nisi fuerit festum cui dominica cędit, sicut est festum duplex, aut semiduplex, seu solenne, vel habẽs propria responsoria, aut festum sancti Leonis, quia tunc de istis ageretur. Idem dicendũ de octauis, in quibus festa occurrentia fiunt.

Festum sanctorum Joãnis & Pauli fit die suo, etiã si in dominica venerit. Si vero cadat in die lunę habebit capitulum in primis vesperis. Prima cõmemo. erit de octaua. Secunda de dominica, quando est omittenda. In secundis vesperis fit a caplõ de octaua, & quãdo in dominica venerit. Sed si occurreret intra octauã corpis Chri, transfertur in primum diem in quo fieri possit.

Festum sancti Leonis fit die suo, etiam si in dominica venerit, nisi occurrat intra octauam corporis Christi, tunc transfertur ad primum diem post octauam visitationis. Quando fit in dominica, commemoratio prima fiat de dominica, secunda de sancto Joanne.

Festum sanctorum Petri & pauli si occurrat in octaua corporis Christi, fit de eo cum cõmemo. octauę, & ipsa octaua transfertur in sequẽtẽ diẽ. In secundis vesperis apostolorum fit a capitulo de octaua corporis Christi. Festum sancti Pauli fiet in die octauę sancti Joannis cum commemoratione de sancto Joanne. Cuius octaua trãsibit per commemorationẽ. Et tunc festũ sancti Pauli habebit tantũ cõme. in secundis vesperis, quia vesperę sunt de visitatione. Et fiat cõmemo. de dominica vltimo loco.

¶ De mense Julio.

Quando octaua sancti Joannis in dominica celebratur, prima commemo. erit de ipsa dominica, secunda de octaua apostolorum.

Festũ visitationis virginis Marię semper suo die sine comme. celebratur, intra cuius octauam non fit de aliquo sancto nisi de octaua apostolorũ. Quãdo in dominica occurrit: fiat commemora. de ipsa dominica in vesperis, matutinis & missa: cum vltima lectione de eius homilia. Intra octauam fit commemoratio apostolorum.

In primis & secundis vesperis octauę apostolorum dicitur ad Magnificat aña. Petrus apostolus. Inuita. Regem apostolorum. In vesperis matutinis & missa fit commemoratio de visitatione. Et si in dominica venerit: prima commemoratio erit de dominica.

Festum sancti Bonauenturę episcopi & confessoris, qui fuit cardinalis, apud fratres minores est duplex, habens octauam, & licet a quibusdam fiat determinato die. s. quartodecimo mẽsis Julij: tamen nos illud facimus secũda dominica eiusdem mensis secundũ decretũ Sixti quarti. Quãdo hoc festum occurrit in die octauę visitationis, fit de ipsa octaua, & festum transfertur in sequentẽ diem. In secundis vesperis octauę visitationis a capitulo fit de ipso festo sine cõmemoratione dominicę. Et dicitur Aña. O doctor optime per totam octauã, sicut habetur in eius canonizatione. In primis vesperis diei octauę dicitur in fine ps. Memento domine David. Argumentũ habes in primis vesperis octauę epiphanię, vbi assignatur. ps. In exitu, quia est festum semiduplex, cuius vesperę vsque ad cap. sunt secundę. Si vero esset duplex: tunc diceretur. ps. Laudate dominũ omnes gentes. Nota etiã ꝙ in eius translatione dici solet Aña. O doctor optime.

Festũ sancti Joachim patris virginis Marię

nouiter editus est duplex, & celebratur a fratribus minoribus decimonono die mensis Julij. Et fit officium de vno confessore simplici.

Festum sancte Margarite est simplex, sed apud nos fratres minores est duplex. Si occurrit in dominica, agitur a nobis de eo cum commemoratio de dominice.

Festum sancte Marie magdalene est semiduplex, & semper fit die suo, etiam si in dominica venerit. Habet secundas vesperas integras. Si venerit i sabbato, in secundis vesperis capitulũ erit de dominica. Si autem in die Lune, habebit capitulum in primis & secundis vesperis. Aliter fit a nobis, qa apud nos frẽs minores est festũ duplex.

In secundis vesperis sancti Jacobi fit a capitulo de sctã Anna, qa est festũ duplex p Sixtũ quartũ.

Festum sancte Marthe est simplex. Si venit in dominica, transfertur in sequentẽ diem. Sed apud nos fratres minores est duplex, ideo quãdo in dominica occurrerit, facimus de eo cũ cõme. dñice.

¶ De mense Augusto.

Festum sancti Petri ad vincula quando in dominica celebratur, prima cõmemo. erit ipsius dominice, secũda sancti Pauli. Si vero venerit die lune, in primis vesperis fit tantum commemoratio de sancto Paulo. Si venerit in sabbato, vltima commemoratioratio in vesperis erit de sancto Paulo.

Festum inuentionis sancti Stephani, si in dominica venerit transfertur in diem lune.

Festum Niuis semper fit die suo, etiã si in dñica occurrat, in secundis vesperis agitur a capitulo de transfiguratione domini.

Declaratum fuit in quodam capitulo generali ordinis minorum in festo transfigurationis domini, non debere dici Gloria tibi domine, nisi in primo completorio ratione festi Niuis.

Festum sancti dominici fit in crastino transfigurationis, nisi a dominica impediatur. Sed apud fratres minores est duplex, ideo non potest a dominica impediri.

In festo sancti Laurentij martyris non dicitur Credo, nisi quãdo in dominica venerit, vt infra dicetur in loco suo. Sed in eius octa. dicitur propter octauam assumptionis.

Festum assumptionis gloriose virginis Marie semper die suo celebratur, etiam si in dominica occurrerit. Quando autem est facienda, vel omittẽda commemoratio dominice habetur in rubrica dominicarum. fo. 222.

Octaua sancti Laurentij fit die suo cum comme. assumptionis. Et non dicitur officium virginis propter eius octauam. In primis vesperis fit a capitulo de sancto Laurentio. In secundis a capitulo fit de assumptione etiam si in dominica venerit. Et quando in dominica occurrit: prima cõmemoratio de dñica, secunda de assumptione.

In festo sancti Ludouici episcopi ordinis minorum in primis vesperis fit prima commemo. sancte Clare, quia est octaua eius, secũda fit de assumptione. Et si dictũ festum in dominica venerit, cõmemo. hoc modo agitur. In primis vespis, matutinis & missa, prima cõme. erit sancte Clare, secũda dominice, vltima assumptionis. In secũdis vero vespis a fratribus minoribus a capl'o fit de sancto Bernardo, quia apud eos est duplex, prima commemo. erit de sancto Ludouico, secunda que est vltima fit de assumptione. Nec fit comme. de sancta Clara, nec de dominica propter festum duplex sequens. In secundis vesperis octaue sancti Ludouici totum officium fit de octaua cum cõmemo. festi sequentis, si fuerit simplex. Nos facimus commemo. sancti Ludouici regis: & sequenti die festum eius.

Festum sancti Bartholomei apostoli alij celebrant vigesimoquarto, alij vero vigesimo quinto die mẽsis Augusti. Ubi celebratur vigesimoquinto die, ibi in secundis vesperis a fratribus minoribus fit a capitulo de octaua sancti Ludouici episcopi, & duplicatur Añа ad Magnificat ratione duplicis festi, vt expresse precipiunt rubrice, tam rubrica generalis, quam illa que posita est in primis vesperis octaue sancti Joannis baptiste, & ita obseruandum censeo. Sed quando venit in sabbato totũ officiũ fit de sancto Bartholomeo: pma cõmemo. fit de dominica, altera de sctõ Ludouico.

In festo sancti Augustini doctoris eximij dicitur Credo, sicut in alijs pcipuis ecclesie doctoribus, vt inferius suo loco dicetur. Jntra eius octauam, que a suis fratribus obseruat, semper ponitur prima historia mensis Septembris. Et licet nunquã intra octauas ponenda sit historia, nisi necessitas vrgeat, tamen quando ponitur, ratione octaue preces non dicuntur. Quando prenominatum festum in dominica venerit, in eius octaua ponitur historia Job, cum cõmemoratione ipsius octaue.

Festum decollationis sancti Joannis cum venerit, in dominica, fit die lune. In vesperis dominice a capitulo fit de sancto Joanne, in secundis vesperis totum officium agitur de eo cum comme. festi sequentis, si fuerit festum simplex. Si autem venit in sabbato, capitulum erit de dominica.

¶ De mense Septembri.

Quando festum natiuitatis virginis Marie in dominica venerit, fit de eo cum commemoratio. dominice. Jntra eius octauam non fit de aliquo festo, nisi esset duplex, sicut est festum exaltationis sancte crucis. Tunc fit de festo cum cõmemoratione octaue. Et licet dies octaue ponatur semiduplex, nonnulli tamen dicunt factam fuisse duplicem ab Alexãdro sexto põtifice. Apud vero fratres minores est duplex.

Prime vespere exaltationis sancte crucis fiunt de ea cum commemo. octaue virginis ex deuotione. In secundis vesperis fit a capitulo de octaua, & añа ad Magnificat duplicatur ratione festi duplicis. Si dictum festũ venerit in sabbato, vltima commemo. fit de dominica. Si autem occurrat in dominica, in primis vesperis prima cõmemo. erit de dominica, qa est ex debito, secũda de octaua, nam ex deuotione. Similiter fit in matutinis & missa. Si vero venerit die lune, fit tantum commemora.

memo. de octaua in primis vesperis. In hymnis sanctę crucis nõ dicitur Gloria tibi domine, licet cantentur in tono hymnorum virginis Marię.

De octaua natiuitatis virginis Marię hoc notatur, q tam illi qui faciũt eã semiduplicẽ, q̃ illi qui faciunt eam duplicem, si in aliquibus locis sequit festum duplex, fiat a capitulo de sequenti. Si autem sequitur festũ nõ duplex, fiat tantũ comme. de eo.

Festum sancti Eustachij & sociorum eius apud fratres minores est duplex: per Paulum tertium Pont. Max. nouiter editum. Si venerit in dominica transfertur in diem immediate sequentem post festum sancti Matthei apostoli.

Festum stigmatũ sancti Frãcisci, vel sancti Matthei apostoli si in dominica occurrerit, transfertur in sequentem diem propter historiam propriam, Sed festũ dedicationis sancti Michaelis, vel sancti Hieronymi, fit in dominica, q̃a historia Octobris potest transferri.

De mense Octobri.

Translatio sanctę Claręquãdo venit in dominica a fratribus minoribus fit de festo cum comme. dominice, quia apud eos est festum duplex. ¶ Similiter fit de festo sancti Francisci, & de eius octa. ¶ De festo sancti Lucę, & sanctorum Simonis & Iudę semper fiunt quando in dominica occurrunt.

De Mense Nouembri.

Quando festum omnium sanctorum in dominica venerit, & in illo anno sunt viginti quinq;, aut plures dominicę, non fit cõme. de dominica, quia ista est prima quę omittitur: & non illa, quę occurrit intra octauam sancti Ioannis baptistę. Ubi nota q quando oportet fieri cõme. dominicę que occurrit in die, aut intra octauam aut in octaua omnium sanctorum, omittitur nona lectio de octaua scilicet euangelium cum sua homilia, & legitur homilia dominicę cum suo euangelio, vt in quadam rubrica expresse legitur. Et licet fuerint plures opiniones, tamen hec est probabilior, & conuenientior, quę vbiq; obseruatur.

In secundis vesperis octauę omnium sanctorum fit a capitulo dedicationis saluatoris. Et translatio sancti Ludouici a fratribus minoribus fit immediate post dedicationem. ¶ Sed nota (sicut superius dictum est) q quando eodem die occurrunt duo festa duplicia: alterum eorũ transferendum est in tertiũ diem. Et si tunc erit aliud duplex, fiat relictum festum cum primum poterit peractis festis duplicibus. Et si sequat dominica, quę possit trãsferri, fiat de festo duplici translato. Si autem non potest dominica trãsferri, fiat de ipsa dominica, & transferatur festum donec sibi locum inueniat competentem.

Festum sancti Martini episcopi est semiduplex & semper fit die suo, etiam si in dominica occurrat celebratur. In primis vesperis a capitulo fit de eo. In secundis vesperis totum officium fit de ipso festo, & commemoratio de sequenti, si fuerit festum simplex. Si vero venerit in sabbato, a capitulo fit de dominica. Sed apud fratres minores est duplex.

Dedicatio ecclesię apostolorum est duplex & semper fit die suo. In secundis vesperis fit totum officium de ea, & cõmemoratio de sequẽti, quando in aliquo loco sequeretur non duplex. Sed quia festum sanctę Elisabeth apud nos fratres minores est duplex, ideo n os facimus a capitulo de sequenti.

In festo presentationis beatę Marię virginis, qui non habent officium proprium, vel qui volũt, faciant officium de eius natiuitate, mutato nomine natiuitatis in nomen pręsentationis. In secundis vesperis fit tantum commemo. de sancta Cęcilia, etiam a fratribus minoribus.

In festo sanctę Cecilię varia est opinio psalmorum. Alij de sancta Maria. Alij de communi virginum dicunt. Sed ego legi in antiquis libris pręsertim Romę apud sanctum Petrum in quodã vetusto codice in membrana scripto in secundo nocturno expresse signatum psalmũ Fundamenta. Et ita iudico esse dicendum, quamuis non sit contentionibus deseruiendum. Nam omnia sunt ad laudem altissimi. Hoc festum est semiduplex: sed apud fratres minores est duplex.

Festum sancti Clementis est semiduplex fit die suo, etiam si in dominica venerit, & habet ex toto secũdas vesperas, quando sequitur festũ simplex. Sed si venerit in sabbato fit a capitulo de dñica.

Festum sanctę Catherinę est semiduplex semper celebratur die suo, etiam si in dominica venerit. In secundis vesperis habet totum officium quando sequitur festum simplex. Si in sabbato occurrerit, capitulum erit de dominica. Apud vero fratres minores est duplex nouiter editum.

Festum sancti Andreę apostoli quãdo in dominica venerit, transfertur in sequentẽ diem. Si aũt venerit in sabbato, in secundis vesperis fit tantũ commemoratio de dominica.

De mense Decembri.

Festum sanctę Barbarę virginis & martyris apud fratres minores est duplex. Si venerit in dominica, transfertur in sequentem diem.

Festum sancti Nicolai episcopi & confessoris est semiduplex, & fit die suo. In secundis vesperis fit totum officium de sancto Ambrosio & nihil de eo. Quando venit in sabbato, in secundis vesperis a capitulo fit de dominica. Quando vero venit in dominica, transfertur post octauam conceptionis. Qñ autẽ occurrit die lune, in vesperis dominicę a capitulo fit de sancto Nicolao cũ comme. dominicę. Sed a fratribus minoribus fit die mercurij intra octauam, quia apud eos est duplex.

Quando festum sancti Ambrosij occurrit die dominico, fit die martis proxime sequenti. In primis vesperis habebit comme. tantum, quia officium est de conceptione. In secũdis vesperis habebit totum officium, & fit commemoratio de octaua & postremo de feria. Quãdo vero celebratur die suo, in secundis vesperis cõme. tantũ habebit.

Festum conceptionis virginis Marię semper die suo celebratur, etiã si in dominica venerit, per

constitutionem Sixti quarti. Tunc officium dominicę transfertur in sequentem diem. Eo anno quod dictum festu͂ fit in dominica, nó dicitur nona lectio homilię dominicę, quia in sequenti die dici debet. In officio dominicę fit tantum cómemo. de dominica. Sed die lunę sequenti fit totum officium dominicę .I. Beatus vir, cum reliquis psalmis de dominica cum cómemo. octauę. Et non dicitur officiu͂ virginis. Sed antiphona ad Benedictus erit de die lunę, quia antiphona dominicę dicta fuit die pręcedenti. Prima dicitur cum omnibus psalmis, sicut in dominica sine precibus. In versiculo primę dicitur. Qui natus es de Maria virgine. ¶ In hymnis per totam octauam dicitur Gloria tibi domine qui natus. Missa dicitur de dominica sine Gloria i excelsis cum commemoratione octauę. Et dicitur Credo, Pręfatio de octaua. In secundis vesperis dicuntur psalmi dominicales cum antiphonis de laudibus dominicę. Capitulum erit de ipsa conceptione. Octaua vero fiet die lunę. Intra octauam non fit de aliquo festo, nisi fuerit duplex vel solenne. Dominica intra octauam fit de ipsa dominica aduentus cum cómemo. octauę, sine officio virginis ⁊ sine precibus. ¶ In vesperis dominicę fit a capitulo de octa. nisi sequatur festum de quo esset agendum. ¶ Tota pulchra quando legitur cu͂ octaua lectione, dicitur sine halleluia. ¶ Hic nota ꝙ quęlibet lectio terminat per Tu autem domine, p̄ter hanc octauam lectioné post quá imediate cantatur, vel legitur loco octaui responsorij Tota pulchra. ¶ In isto die lunę in quo ponitur historia dominicę multi dicunt officium virginis sine commue. octauę, sine Gloria tibi dn̄e qui natus, sine pręfatione virginis, vt vniuersaliter fit in Hispania, ⁊ dicunt cum precibus, ac si esset dies extra octauá, causam huius rei reddétes, ne ex nouem diebus octauam componant.

Festum sancte Lucię est semiduplex ⁊ semper fit die suo, nisi in dominica venerit. In primis vesperis semper habet capitulum. In secundis vero capitulum erit de octaua, nisi venerit in sabbato, quia tunc capitulum est de dominica, ⁊ vltima cómemoratio est de octaua. Apud fratres minores fit festum duplex cum prima cómemo. aduentus ⁊ octauę vltima.

Octaua cóceptionis est duplex ⁊ fit die suo, nisi in dominica venerit, tunc enim die lunę celebratur.

Festum sancti Thomę quando in dominica venerit, in sequentem diez transfertur, Et in vtrisq; vesperis ⁊ ad benedictus dicitur: Quia vidisti, vt habetur Romę in Ara Cęli, in quodam vetusto codice.

Vigilia Natiuitatis domini feria est, tamen nó habet preces, neque officium virginis. Sed quádo venit in dominica, ordinatur sicut in rubrica ibi posita continetur. Inuitatorium, antiphonę laudum, ⁊ horarum ⁊ capitula ⁊ reliqua omnia sunt de vigilia. Ad primam psalmus. Deus in nomine tuo. Beati immaculati. Retribue, ⁊ non dicuntur preces.

Quando festum natiuitatis domini, sancti Stephani, sancti Joannis, Innocentum, vel sancti Thomę venerit in dominica, officium dominicę fit immediate post festum sancti Thomę. Quod diligenter aduertas: quia quando natiuitas domini occurrit die lunę, post festum sancti Thomę fit officium de natiuitate ⁊ non de dominica. Et tunc leguntur lectiones de sermone sancti Augustini Chr̄s natus est. 109. Hodie frēs charissimi, cum homilia super euangelium Pastores loquébantur. Et incipitur a secundo respósorio, ⁊ octauum dicitur. O regem cęli. ¶ Nota ꝙ quando natiui. domini venit die lunę, in secundis vesperis s. Thomę antiphona. Tecum principium. Capitulum. Multifariam. Hym. Christe redé. ℣. Notum fec. Ad Magnificat añã. Hodie Chr̄s Oro. Concede. Et fit cóme. de. s. Thoma, postea de octauis. ¶ Quocunq; alio die nati. dñi venerit, in secundis vesperis. s. Thomę. Antiphona. Tecu͂ princi. Cap. Fratres quanto tpe. Hymn. Christe red. ℣. Verbu͂ ca. Ad Magnificat añã. Dum med. sil. Oro. Oipotens sempite. Postea fit cóme. de sancto Thoma, ⁊ de nati. ⁊ alijs octauis. ¶ Dominica intra octa. nati. ℣. Verbum caro dicitur in vtrisq; vesperis, ⁊ laudibus.

¶ De versibus commemorationu͂ octauarum.

Pro clariori intelligétia hic notabo versus commemorationum octauarum, qui incipiunt dici post proprium diem horum festorum, videlicet post diem natiuitatis domini, Notu͂ fecit. Post diem sancti Stephani, Stephanus vidit. Post diem sancti Joánis. Hic est discipulus ille. Post diem Innocentu͂, Sub throno dei. Et dicuntur tam in matutinis, ꝙ̄ in vesperis.

Festum sancti Siluestri est semiduplex, ⁊ semper die suo celebratur. In primis vesperis. Antiphona. Tecum princi. Capitulum. Ecce sacerdos magnus: ⁊ reliqua de confessore ponti. Deinde fit cómemo. de octauis. Sed quando in dñica occurrit in primis vesperis, mat. ⁊ missa, prima cómme. fit de dominica, postea de octauis. Sed quando extra dominicam hoc festu͂ celebratur, in primis vesperis, omittimus tantum commemo. dominicę. Similiter si venerit in die lunę, in primis vesperis comme. prima de dominica. añ. Puer Jesus. ℣. Verbum ca. Oro. Oipotens. cu͂ cóme. octa. ¶ Nos vero fratres minores omnia vt superius notata sunt, obseruamus, nisi ꝙ duplicamus antiphonas, quia hoc festum apud nos est duplex. Et licet in festis duplicibus nulla fiat cómemoratio, tamen in hac octaua videtur specialis quędam constitutio. Nam in festo sancti Joánis commemorationes fiunt.

Aduentus domini celebratur vbicunq; dominicus dies venerit, inter. v. Calendas Decembris ⁊. iij. nonas eiusdem mensis.

¶ Hęc sunt festa duplicia.

Natiuitas domini.	Epiphania.
Festum sci Stephani.	Conuersio sci Pauli.
Scti Joá. euangelistę.	Purificatio virginis.
Circuncisio domini.	Cathedra scti Petri.

Mathię

Mathię apostoli.
Gregorij papę.
Joseph confessoris.
Benedicti abbatis.
Annunciatio virginis.
Resurrectio Domini cum duobus diebus sequentibus.
Marci euangelistę.
Ascensio domini.
Philippi ⁊ Jacobi.
Inuentio scę Crucis.
Joānis an̄ portā lati.
Pentecoste cum duobus diebꝰ sequētibus.
Sancta Trinitas.
Corpus Christi.
Bernardini.
Barnabę apostoli.
Antonij ordinis minoꝝ.
Natiuitas sancti Joannis Baptistę.
Petri ⁊ Pauli.
Commemoratio sancti Pauli.
Visitatio vir. marię.
Octaua apostolorum.
Octaua visitationis.
Jacobi apostoli.
Annę matris virginis.
Petri ad vincula.
Festum niuis.
Transfiguratio dñi.
Laurentij martyris.
Assumptio virginis.
Octaua assumptionis.
Bartholomei apl̄i.
Augustini episcopi.
Natiuitas virginis.
Exaltatio scē Crucis.
Mathęi apostoli.
Dedicatio Michae.
Hieronymi p̄sbyteri.
Francisci confessoris.
Lucę euangelistę.
Simonis ⁊ Judę.
Omnium sanctorum.
Octaua oium sanctoꝝ.
Dedica. basilicę sal.
Dedicatio basilicę petri ⁊ Pauli.
Presentatio vir. Ma.
Andreę apostoli.
Ambrosij episcopi.
Conceptio virg. Ma.
Octaua cōceptionis.
Thomę apostoli.
Quorum predictorum Festorum aliqua sunt duplicia maiora ⁊ aliqua minora.

Maiora duplicia sunt hęc.
Omnia festa domini.
Omnia festa beatę virginis.
Stephani protho.
Joannis euāgelistę.
Joannis Baptistę.
Aploꝝ Petri et pauli.
Laurentij martyris.
Dedicatio Michaelis.
Francisci ex decreto Sixti.
Omnium sanctorum.
Joseph sponsi virginis.
Annę matris virginis.
Reliqua sunt duplicia minora.

Festa semiduplicia.
Innocentum.
Octa. sancti Stephani.
Octa. scti Joan. euang.
Octaua epiphanię.
Agnetis.
Agathę.
Apparitio Michaelis.
Octaua Ascensionis.
Octaua scti Joā. bapt.
Marię Magdalenę.
Octaua scti Laurentij.
Decollatio sci Joan.
Octa. natiuitatis virgi.
Martini episcopi.
Elisabeth viduę.
Cecilię virg. ⁊ marty.
Catherinę virg. ⁊ mar.
Nicolai episcopi.
Lucię virg. ⁊ marty.
Siluestri papę.

Festa solennia gene.
Antonij abbatis.
Marię Magdalenę.
Catherinę virginis.
Nicolai episcopi.
Lucię virginis.

Festa fratrum minorū, quę sunt duplicia. Octauę vero sunt semiduplici pręter Octauā sancti Francisci quę est duplex.
Septē fratꝝ minoꝝ. m̄.
Quinque martyrum.
Translatio sci Antonij.
Translatio scti Bona.
Trāsla. sancti Bernar.
Trāslatio sancti Franc.
Octaua sancti Anto.
Sancti Bonauentu.
Octaua sci Bonauētu.
Dedicatio sctę Marię de angelis, quę appellaī festuz portiunculę.
Sanctę Clarę.
Sancti Ludouici epi.
Octa. sanctę Clarę.
Octaua. sci Ludouici.
Ludouici Regis.
Stigmata scti Franci.
Trāslatio scē Clarę.
Sancti Francisci.
Octa. sci Francisci.
Translatio sancti Ludouici.
Elisabeth viduę.

Sequētia sunt alia festa duplicia fratribus minoribꝰ nouiter edita.
Antonij abbatis.
Fabiani ⁊ Sebastiani.
Agnetis.
Agathę.
Apollonię.
Gabrielis archangeli.
Octaua Ascensionis.
Apparitio sci michael.
Joachim patris virg.
Margaritę.
Marię magdalenę.
Annę mr̄is virginis.
Marthę.
Dominici.
Bernardi.
Octaua natiuitat. vir.
Eustachij ⁊ sociorum.
Vrsulę ⁊ sociarum.
Martini episcopi.
Elisabeth viduę.
Cecilię.
Catherinę.
Barbarę.
Nicolai episcopi.
Lucię.
Siluestri.

Festa custodienda.
Natiuitas domini.
Sancti Stephani.
Sācti Joānis euāgeli.
Innocentium.
Sancti Siluestri.
Circuncisio domini.
Epiphanię.
Purificatio virginis.
Annuntiatio eius.
Resurrectio Dñi cum duobꝰ diebꝰ sequētibꝰ.
Ascensio Domini.
Pentecoste cum duobꝰ diebus sequentibus.
Corpus Christi.
Sancti Joānis baptist.
Transfiguratio dñi.
Assūptio v̄ginis Ma.
Natiuitas eius.
Duodecim apostolo.
Dedicatio Michael.
Omnium sanctorum.
Oēs dies dominici.
Omnes dies quos epi in suis diocesibus cum clero ⁊ populo duxerint celebrandos.
Sancti Martini epi.
Inuentio scę Crucis.
Festa quatuor doctorū vbi est consuetudo.

Jeiunia obseruanda.
Tota quadragesima exceptis diebus dñicis.
Quatuor tpa anni.

Quorum prima.
Cadunt post primā dominicā quadragesimę.

Secunda.
Feria. 4. 6. ⁊ Sabbato post Pentecost.

Tertia.
Feria. iiij. vj. ⁊ Sabbato post exaltationē sanctę Crucis.

Quarta.
Feria. iiij. vj. ⁊ Sabbato post festū scē Lucię.

Vigilię quoque sequentium festorum.
Natiuitas Domini.
Pentecostes.
Assumptiōis vir. Ma.
Omnium sanctorum.
Joannis Baptistę.
Sancti Mathię.
Petri ⁊ pauli.
Jacobi.
Bartholomei.
Mathęi.
Simonis ⁊ Judę.
Andreę.
Thomę.
Laurentij.

De natiuitate domini.

Quando natiuitas domini occurrit die Veneris, ecclesia propter solennitatem festi dispensat, vt qui volunt, possint comedere carnē, illi vero qui nolunt, non sunt astricti, sed potius eorū deuotio commendatur. Vt habetur extra de obseruatione ieiunij. c. fi.

¶ De Inuitatorio Regem apostolorum.

Ut tenacius in memoria habeatur, datur hec regula generalis, quando hoc Inuitatorium dicendum est. ¶ Quotiescunq; aliquod festum apostolorum vel euangelistarum in primis vesperis ad Magnificat habet propriam aiam, semper in matutinis dicitur Regem apostolorum quod etiam in festo sancti Marci assignat.

¶ Responsorium. Hec est vera fraternitas dicitur in his festis infrascriptis.

Marij Marthe ⁊c.
Nerei ⁊ Archilei.
Marci ⁊ Marcelliani.
Geruasij ⁊ Prothasij.
Joannis ⁊ Pauli.
Simphorose.
Simplicij ⁊ Faustini.
Duodecim fratrum.
Machabeorum.
Cosme ⁊ Damiani.
Septem fratrum martyrum ordinis minorum ac etiã quinq;.

¶ Responsorium Domine preuenisti dicitur in festis.

Sãcti Martini pape.
Sãcti Siluerij pape.
Sci Marcelli pape.
Sancti Joannis pape.
Sancti Põtiani pape.

¶ Tempus quo nuptie prohibentur scilicet solennis traductio.

¶ Nuptie phibent ab aduẽtu vsq; ad epiphaniã: aliq vsq; ad octauã epiph. seruet ↄsuetudo loci.
¶ A septuagesima vsq; octauã Resurrectionis.
¶ A prima die rogationũ, hoc est a scda feria ante Ascensionẽ vsq; ad octauam Pentecostes.

¶ De Credo.

Credo in vnum deum dicitur in omnibus diebus dominicis totius anni, etiam si de aliquo festo missa dicatur, de quo alias Credo nõ esset dicen. Nec omittitur in illis dominicis, de quibus non fit commemo.
In natiuitate domini ⁊ per totam octauam.
In octa. sci Stephani, qa est itra octa. sci Joan.
In octaua sancti Joannis euangeliste.
In epiphania domini ⁊ per totam octauam.
In conuersione sancti Pauli.
In oibus festis scẽ Marie vginis, ⁊ p eius octa.
In Cathedra sancti Petri.
In feria quinta in cena domini.
In resurrectione domini ⁊ per eius octauam.
In festo Ascensionis dñi ⁊ per totam octauam.
In festo Pentecostes ⁊ per totam octauam.
In festo Corporis domini ⁊ per totam octauã.
In festo sancti Joannis ante portam latinam.
In festo apostolorum Petri ⁊ Pauli ⁊ p octauã.
In festo sancti Petri ad vincula.
In festo transfigurationis Domini.
In octaua sancti Laurẽtij quia venit intra octauam virginis.
In festiuitatibus sancte Crucis.
In festo omnium sanctorum ⁊ per octauam.
In festis omnium apostolorum, Angelorum, Euangelistarum, Quatuor doctorum. Et sancti Barnabe.
In omnibus ↄsecrationibus Ecclesie Altarium ⁊ Episcoporum.
In festo alicuius sancti, vel sancte, in cuius nomine dedicata ẽ ecclesia. Ubi notare velis p ecclesiã nõ intelligi debere sacellum, seu capellã, que est pars totius corporis ecclesie, sed totã ecclesiã. Fratres minores ⁊ alij religiosi possunt illud dicere in omnibus solennitatibus sui ordinis.

¶ De coloribus quibus in sacris vestibus vtimur.

¶ De colore albo.

Albo colore vtimur in vesperis vigilie natiuitatis domini vsq; ad octauam epiphanie inclusiue, exceptis festis martyrum, que interueniunt. ¶ Feria quinta in cena Domini. ¶ Sabbato sancto in officio misse, ⁊ ab illo die vsque ad octauam Ascensionis domini inclusiue, quandocunq; agitur officium de tempore, preter dies rogationum ⁊ preter missam que dicitur in die sancti Marci de officio Letanie. ¶ In omnibus festis gloriose virginis Marie ⁊ eius octa. ¶ In festo sancte Trinitatis. ¶ In festo omnium sanctorum. ¶ In festis angelorum. ¶ In festo natiuitatis sancti Joannis baptiste. ¶ In principali festo sancti Joannis euangeliste.
¶ In Conuersiõe sancti Pauli. ¶ In Cathedra sancti Petri. ¶ In festis omnium confessorum, ⁊ omnium sanctorum qui martyres non sunt. ¶ In crismando. ¶ In dedicationib[9] ecclesiarum. ¶ Item per octauas festorum predictorum, quãdo de octauis agitur. ¶ Adde trãsfigurationem Saluatoris. Et vincula scti Petri.

¶ De colore rubeo.

Rubeo colore vtimur a vigilia Pentecostes in missa vsque ad sabbatum post festum ipsum inclusiue.
In festis sancte Crucis.
In festo decollationis sancti Joannis baptiste.
In festo omnium apostolorum, ⁊ euangelistarũ, preter principale festum sancti Joannis euangeliste. Et preter festum conuersionis sancti Pauli, ⁊ cathedra Petri.
In festis omnium sanctorum ⁊ sanctarum martyrum, preter festum sanctorum Innocentum, quando extra dominicam venit. Tunc enim violaceo vtimur. Et quando venit in dominica vtimur rubeo, ⁊ in octaua quacunq; die venerit, rubeo colore vtimur. Eodem rubeo colore vtendum est per octauas pdictorum festorum, quãdo de ipsis octauis agit. Et in degradatione cuiuscunq; ordinis.

¶ De colore viridi.

Uiridi colore vtimur inter octauam Epiphanie ⁊ septuagesimam. Et inter festum Pentecostes ⁊ Aduentum, quando dominicale officium agitur.

¶ De colore nigro vel violaceo quos pro vno aliqui reputant.

Nigro aut violaceo colore vtimur a prima dominica aduentus vsq; ad missam in vigilia natiuitatis domini inclusiue. Et a septuagesima vsq; ad officium misse in vigilia resurrectionis exclusiue, quandocunq; in predictis temporibus officium de tempore agitur, excepta quinta feria in cena domini, i qua albo colore vtimur, ⁊

feria

feria sexta in parasceue, in qua vtimur nigro.
Et intelligendũ est ꝙ Sabbato scõ in toto officio quod agitur ante missam vtendum est nigro, vel violaceo colore, excepto ꝙ diaconus qui cantat benedictionem cerei, indutus esse debet dalmatica alba. Sꝫ benedictione cerei cantata diaconus ipse amota dalmatica alba, assumit aliã nigri vel violacei coloris ⁊ tenet eã vsqꝫ ad officiũ missę.
Item in quatuor temporibus.
In vigilijs sanctoꝝ, quando dr̃ missa de vigilia.
In diebus rogationum, Et in missa quę dicitur in die sancti Marci de officio Letanię.
In festo sanctorum Innocentum quando extra dominicam occurrit.
In purificatione virginis Marię in receptione candelarum ⁊ in processione.
In processione in die palmarum.
Item in missis defunctorum.
Supradicta de colorib⁹ sumpta sunt ex põtificali

Et hęc ex directorio diuini officij.

Tabula nuper addita ad inueniendum festa mobilia.

In presenti Tabula facillime festa mobilia reperies. Habeas primũ literã dñicalẽ, deinde numerũ Aurei numeri, anni currẽtis: vt supra dictũ est: qbus habitis: ingredere p rectã lineã in hãc tabulã, vbi erit lr̃a dñicalis: ⁊ aureus numerus, et ibi repies festa mobilia ãni tui. Verbi grã Anno dñi. 1550. lr̃a dñicalis fuit E. Aureus numer⁹. 12. Septuagesima fuit. 2. Feb. Carnisp̃uiũ. 18. Febr. Pasca. 6. Aprilis. Ascẽsio dñi. 15. Maij. Pẽtecoste. 25. Maij. Corpus chr̃i. 5. Junij. Aduẽtus. 30. die Nouẽbris. Sed aduertẽdum ꝙ qñ currit bissextus, qui fit quarto quoqꝫ anno vsqꝫ ad festũ scĩ Matthię tibi seruiet litera dñicalis. Post festum autẽ sancti Matthię, mutatur litera dñicalis, ⁊ ad eã est recurrendũ: ⁊ per illã rectã lineã, vbi reperies aureũ numerũ cũ litera dominicali, ⁊ ibi reliqua festa mobilia reperies.

Aureus nũer⁹	Septuage.	Carnispri.	Pascha	Ascẽsio d.	Pẽtecoste	Corp⁹ chri	Aduẽtus.
A 1.4.9.12	5 Febru.	21 Febru.	9 April.	18 Maij	28 Maij.	8 Junij.	3 Decẽb.
2.5.13.16	22 Janu.	7 Febr.	26 mart.	4 Maij	14 maij.	25 maij.	3 decẽb.
3.6.11.14.17	12 Febru.	28 Febru.	16 April.	25 Maij.	4 iunij.	15 Junij.	3 decẽb.
7.10.15.18	29 Janu.	14 Febr.	2 April.	11 maij.	21 maij.	1 Jun.	3 decẽb.
8.19	19 Febr.	7 mart.	23 April.	1 Junij	11 Junij.	22 Junij.	3 decẽb.
B 1.9.12.17	6 Febru.	22 Febru.	10 April.	19 maij	29 maij.	9 Junij.	27 Nouẽb.
2.5.13.16	23 Janu.	8 Febru.	27 mart.	5 maij.	15 maij.	26 maij.	27 nouẽb.
3.6.11.14	13 Febru.	1 Mart.	17 April.	26 maij	5 Junij.	16 Junij.	27 nouẽb.
4.7.10.15.18	30 Janu.	15 Febru.	3 April.	12 maij.	22 maij.	2 Junij.	27 nouẽb.
8.19	20 Febr.	8 mart.	24 April.	2 Junij	12 Junij	23 Junij.	27 nouẽb.
C 1.6.9.12.17	7 Febr.	23 Febru.	11 April.	20 maij.	30 maij.	10 Junij.	28 nouẽb
2.5.10.13.16	24 Janu.	9 Febru.	28 mart.	6 maij.	16 maij.	27 maij.	28 nouẽb.
3.11.14.19	14 Febr.	2 Mart.	18 April.	27 maij.	6 Junij	17 Junij.	28 nouẽb.
4.7.15.18	31 Janu.	16 Febru.	4 April.	13 maij.	23 maij.	3 Junij.	28 nouẽb.
8	21 Febru.	9 Mart.	25 April.	3 Junij	13 Junij	24 Junij.	28 nouẽb.
D 1.6.9.17	8 Febru.	24 Febr.	12 April.	21 maij.	31 maij.	11 iunij.	29 nouẽb.
2.5.10.13	25 Janu.	10 Febr.	29 martij	7 maij.	17 maij.	28 maij.	29 nouẽb.
3.8.11.14.19	15 Febru.	3 mart.	19 April.	28 maij	7 Junij	18 iunij.	29 nouẽb.
4.7.12.15.18	1 Febru.	17 Febr.	5 April.	14 maij.	24 maij.	4 iunij.	29 nouẽb.
16	18 Janu.	3 Febru.	22 martij	30 April.	10 maij.	21 maij.	29 nouẽb.
E 1.4.7.12.15	2 Febru.	18 Febru.	6 April.	15 maij.	25 maij.	5 iunij.	30 nouẽb.
2.10.13.18	26 Janu.	11 Febru.	30 martij	8 maij.	18 maij.	29 maij.	30 nouẽb.
3.8.11.19	16 Febru.	4 Mart.	20 April.	29 maij.	8 Junij.	19 iunij.	30 nouẽb.
6.9.14.17	9 Febru.	25 Febru.	13 April.	22 maij.	1 Junij.	12 iunij.	30 nouẽb.
5.16	19 Janu.	4 Febr.	23 martij	1 maij.	11 maij.	22 maij.	20 nouẽb.
F 1.4.12.15	3 Febru.	19 Febru.	7 April.	16 maij.	26 maij.	6 iunij.	1 decẽb.
2.7.10.13.18	27 Janu.	12 Febru.	31 martij	9 maij.	19 maij.	30 maij.	1 decẽb.
3.6.9.14.17	10 Febr.	26 Febru.	14 April.	23 maij.	2 iunij.	13 iunij.	1 decẽb.
5.16	20 Janu.	5 Febru.	24 martij	2 maij.	12 maij.	23 maij.	1 decẽb.
8.11.19	17 Febr.	5 Mart.	21 April.	30 maij	9 Junij.	20 iunij.	1 decẽb.
G 1.4.9.12.15	4 Febr.	20 Febr.	8 April.	17 maij.	27 maij.	7 iunij.	2 decẽb.
2.7.10.18	28 Janu.	13 Febru.	1 April.	10 maij.	20 maij.	31 maij.	2 decẽb.
3.6.14.17	11 Febru.	27 Febr.	15 April.	24 maij.	3 Junij.	14 iunij.	2 decẽb.
5.13.16	21 Janu.	6 Febr.	25 mart.	3 Maij	13 maij.	24 maij.	2 decẽb.
8.11.19	18 Febru.	6 Mart.	22 April.	31 maij.	10 Junij.	1 iunij.	2 decẽb.

I N R I

Ordo Breuiarij iuxta ritum sancte Romane Ecclesie: et primo

Psalterium Dauid.

¶ Ad matutinũ semp dicat in principio, Pr̃ noster, totũ. Et sic in ceteris horis.

Domĩe labia mea apies. ℟. Et os meum annũciabit laudẽ tuã. ℣. Deus in adiutoriũ meũ in tẽde. ℟. Dñe ad adiuuandũ me fe stina. Gloria patri, et filio, et spiritui scto. Sicut erat ĩ principio, et nunc et semp, et in scla sclor, Amẽ, Alla. qd. Alla. semp sic addit in fine oium horar p totũ ãnũ, pter a. lxx. vsq ad pascha, loco cu dr̃, Laus tibi dñe rex etne glie.

¶ Inuitatorium ab octaua pentecostes vsq ad calẽdas. Octobris in Dominicis diebus. Adoremus dñm, Qui fecit nos. Iter repetat. Adorem dñm, Qui fecit nos.

Venite exultemus domino, Psalm. iubilemus Deo salutari nostro: preoccupemus faciem eius in confessione: et in psalmis, iubilemus ei.

Adoremus dominum, Qui fecit nos.

Quoniã Deus magnus Dñs, et rex magnus super omnes deos: quoniam non repellet Dominus plebẽ suam: qr in manu eius sunt omnes fines terre: et altitudines montium ipse conspicit. Qui fecit nos.

Quoniã ipsius est mare, et ipse fecit illud: et aridam fundauerunt manus eius: venite adoremus, et procidamus ante Deũ: ploremus coram domino qui fecit nos: quia ipse est Dominus Deus noster: nos autem populus eius et oues pascue eius.

Adoremus dominum, Qui fecit nos.

Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra: sicut in exacerbatione secundũ diem tentationis in deserto: vbi tentauerunt me patres vestri: probauerunt, et viderunt opera mea. Qui fecit nos.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic: et dixi, semp hij errãt corde: ipsi vero nõ cognouerunt vias meas: quibus iuraui in ira mea, si introibũt in requiem meã.

Adoremus dominum, Qui fecit nos.

Glia pri. Qui fecit nos. Adoremus dñm.

¶ Sex inuitatoria subscripta dicuntur singula, singulis diebus dominicis, a secũda Dñica post Epiphaniam, ad septuagesi. vsq. Et a calẽ. octob. vsq ad Aduẽtũ dñi: et qñ plures erũt dñice repetit vltimũ. Inui.

1. Venite exultemus dño, Jubilemus deo
salutari nostro.
2 Preoccupemus faciem domini, Et in
psalmis iubilemus ei.
3 Quoniam deus magnus dominus, Et
rex magnus super omnes deos.
4 In manu tua domine, Oẽs fines terre.
5 Venite adoremus dñm: Qui fecit nos.
6 Dominũ q fecit nos: Venite adorem.

Primo dierum oim: Quo mun. Hym. dus extat conditus: Vel quo resurgens conditor Nos morte victa liberet.

Pulsis pcul torporib: Surgam oẽs ocyus. Et nocte qram piũ: sic pphetã nouim.

Nostras preces vt audiat: Suamq dexterã porrigat: Et expiatos sordibus: Reddat polorum sedibus.

Vt qs sacratissimo: hui diei tpe: Horis quietis psallimus: Donis beatis muneret.

Iã nunc paterna claritas: Te postulam affatim: Absit libido sordidans: Omnisq actus noxius.

Ne feda sit: vel lubrica: Cōpago nr̄i corpis Per q̄ auerni ignib' Ipsi crememur acri'.
O b hoc redemptor quesumus: Ut probra nostra diluas Uite perennis cōmoda Nobis benigne conferas.
Q uo carnis actu exules: Effecti ipi celibes: Ut pstolamur cernui melos canam' glie.
P resta pater piissime: Patrisq3 compar unice: Cum spiritu paracleto, Regnans per omne seculum. Amen.

¶ Sequens hym. di dñicis diebus post pēte. usq3 ad calēdas octobris. Hymnus.

N Octe surgentes vigilemus omnes: Semp i psalis meditemur atq3 Uiribus totis dño canam' Dulciter hymnos.
U t pio regi pariter canentes Cum suis sanctis mereamur aulam Ingredi celi, simul ⁊ beatam: Ducere vitam.
P restet hoc nobis deitas beata: Patris ac nati: pariterq3 sancti Spiritus cuius reboat in omni Gloria mundo. Amē. Añã in aduētu. Ueniet ecce rex. cū rel. Añã. tpe paschali. Allła. Ab octaua pēteco. usq3 ad aduentum antipho. Seruite domino.

¶ Psalmus Dauid primus.

B Eatus vir, qui non abiit in consilio impiorū, ⁊ in via peccatorū nō stetit: ⁊ in cathedra pestilentie non sedit.
S ed in lege domini voluntas eius, ⁊ in lege eius, meditabitur die ac nocte.
E t erit tanquā lignum, quod plātatū est secus decursus aquarum: quod fructū suum dabit in tempore suo.
E t foliū eius nō defluet: ⁊ omnia, quecūq3 faciet, prosperabuntur.
N on sic impii, non sic: sed tanquam puluis, quem proiicit ventus a facie terre.
I deo non resurgunt impii in iudicio, neque peccatores in consilio iustorum.
Q uoniam nouit dñs viam iustorum: ⁊ iter impiorum peribit. G loria. Psals. 2.
Q Uare fremuerunt gentes: ⁊ populi meditati sunt inania:
A stiterunt reges terre: ⁊ principes conuenerunt in unum, aduersus dominum: ⁊ aduersus Christum eius.
D irumpamus vincula eorum: ⁊ proiiciamus a nobis iugum ipsorum.
Q ui habitat in celis irridebit eos: ⁊ dominus subsannabit eos.
T unc loquetur ad eos in ira sua: ⁊ in furore suo conturbabit eos.
E go autem constitutus sum rex ab eo, super Sion montem sanctum eius: predicans preceptum eius.
D ominus dixit ad me, filius meus es tu: ego hodie genui te.
P ostula a me, ⁊ dabo tibi gentes hereditatem tuam: ⁊ possessionē tuā terminos terre.
R eges eos in virga ferrea: ⁊ tanquam vas figuli confringes eos.
E t nunc reges intelligite: erudimini, qui iudicatis terram.
S eruite domino in timore: ⁊ exultate ei cum tremore.
A pprehendite disciplinam, nequando irascatur dominus: ⁊ pereatis de via iusta.
C um exarserit in breui ira eius: beati omnes, qui confidunt in eo. Psalmus. 3.
D Omine, qd multiplicati sunt, q tribulant me: multi isurgūt aduersum me.
M ulti dicunt anime mee: nō est salus ipsi in deo eius.
T u autē domine susceptor meus es: gloria mea, ⁊ exaltans caput meum.
V oce mea ad dominum clamaui: ⁊ exaudiuit me de mōte sancto suo.
E go dormiui, ⁊ soporatus sum: ⁊ exurrexi: quia dominus suscepit me.
N on timebo millia ppli circundātis me: exurge domine, saluū me fac deus meus.
Q uoniam tu percussisti oēs aduersantes mihi sine causa: dentes pctōrum ꝯtriuisti.
D ñi est sal': ⁊ sup pplm tuū bñdictio tua.
D Omine ne in furore tuo arguas me: neq3 i ira tua corripias me. Psals. 6
M iserere mei dñe, quoniam infirmus sum: sana me dñe, qm̄ cōturbata sunt ossa mea.
E t aia mea turbata ē valde: sz tu dñe usq3 q̄.
C onuertere dñe, ⁊ eripe aiam meā: saluū me fac propter misericordiam tuam.

Q uoniã non est in morte qui memor sit tui: in inferno autẽ quis confitebitur tibi.
L aboraui in gemitu meo lauabo per singulas noctes lectũ meum: lachrymis meis stratum meũ rigabo.
T urbatus est a furore oculus meus: inueterani inter oẽs inimicos meos.
D iscedite a me omnes qui operamini iniquitatem: quoniã exaudiuit dominus vocem fletus mei.
E xaudiuit dñs deprecationẽ meã: dominus orationẽ meã suscepit.
E rubescãt ꝛ cõturbent vehementer oẽs inimici mei: conuertant ꝛ erubescãt valde velociter. In aduentu añ. Ueniet ecce rex excelsus cũ potestate magna: ad saluãdas gentes: all'a. Añ. Cõfortate. Añ. per annũ. Seruite dño in timore ꝛ exultate ei cũ tremore. Añ. Deus iudex iustus. In finẽ ps dauid que cantauit domino pro verbis chusi filij gemini. 7
D omine deus meus in te speraui: saluũ me fac ex oĩbus persequentibus me ꝛ libera me.
N equãdo rapiat vt leo animã meã: dum non est qui redimat neq̃ qui saluũ faciat.
D ñe deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibus meis.
S i reddidi retribuentib' mihi mala: decidã merito ab inimicis meis inanis.
P ersequatur inimicus animã meã ꝛ comprehendat ꝛ cõculcet in terra vitã meã: ꝛ gloriã meã in puluerẽ reducat.
E xurge dñe in ira tua: ꝛ exaltare in finib' inimicorũ meorũ.
E xurge domine deus meus in precepto quod mandasti: ꝛ synagoga populorum circundabit te.
E t propter hanc in altũ regredere: dominus iudicat populos.
I udica me dñe ẽm iustitiã meam: ꝛ ẽm innocentiã meã super me.
C õsumetur nequitia peccatoꝝ ꝛ diriges iustũ: scrutans corda ꝛ renes deus.
I ustum adiutoriũ meũ a dño: qui saluos facit rectos corde.
D eus iudex iustus fortis ꝛ patiẽs: nũq̃d irascetur per singulos dies.
N isi cõuersi fueritis gladiũ suũ vibrauit arcũ suũ tetendit ꝛ parauit illũ.
E t in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibus effecit.
E cce parturijt iniustitiã: cõcepit dolorẽ ꝛ peperit iniquitatẽ.
L acũ aperuit ꝛ effodit eũ: ꝛ incidit in foueam quam fecit.
C onuertet̃ dolor eius in caput eius: ꝛ in verticẽ ipsius iniq̃tas eius descendet.
C onfitebor domino ẽm iustitiam eius: ꝛ psallam nomini domini altissimi. In finem pro torcularibus psalmus dauid. 8.
D omine dñs noster: q̃ admirabile est nomen tuũ in vniuersa terra.
Q m eleuata ẽ: magnificẽtia tua sup celos.
E x ore infantiũ ꝛ lactentiũ perfecisti laudẽ propter inimicos tuos: vt destruas inimicum ꝛ vltorẽ.
Q m videbo celos tuos opera digitorum tuorũ: lunã ꝛ stellas que tu fundasti.
Q uid est hõ q̃ memor es eius: aut filius hominis quoniã visitas eũ.
M inuisti eũ paulominus ab angelis: gloria ꝛ honore coronasti eũ: ꝛ cõstituisti eum super opera manuũ tuarũ.
O mnia subiecisti sub pedib' eius: oues ꝛ boues vniuersas: insuper ꝛ pecora campi.
U olucres celi ꝛ pisces maris: qui perambulant semitas maris.
D omine dñs noster: q̃ admirabile est nomen tuum in vniuersa terra. In finem pro occultis filij psalmus dauid. 9.
C onfitebor tibi domine in toto corde meo: narrabo oĩa mirabilia tua.
L etabor ꝛ exultabo in te: psallam nomini tuo altissime.
I n conuertendo inimicũ meũ retrorsum: infirmabuntur ꝛ peribunt a facie tua.
Q m fecisti iudiciũ meũ ꝛ causam meã: sedisti super thronũ qui iudicas iustitiã.
I ncrepasti gẽtes ꝛ perijt impius: nomen eorũ delesti in eternũ: ꝛ in seculũ seculi.
I nimici defecerunt framee in finẽ: ꝛ ciuitates eorũ destruxisti.
P erijt memoria eorũ cum sonitu: ꝛ dñs in eternũ permanet.

Parauit in iudicio thronū suū ꝛ ipse iudicabit orbem terre in equitate: iudicabit populos in iustitia.
Et factus est dñs refugiū pauperi: adiutor in opportunitatib⁹ in tribulatione.
Et sperent in te qui nouerunt nomen tuum: quoniam non dereliquisti querentes te domine.
Psallite dño: qui habitat in sion: annūciate inter gentes studia eius.
Quoniam requirens sanguinē eoꝝ recordatus est: nō est oblitus clamorē pauperꝫ.
Miserere mei domine: vide humilitatem meam de inimicis meis.
Qui exaltas me de portis mortis: vt annunciem omnes laudationes tuas in portis filie sion.
Exultabo in salutari tuo: infixe sunt gētes in interitu quem fecerunt.
In laqueo isto quem absconderunt: comprehensus est pes eorum.
Cognoscetur dominus iudicia faciens in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.
Conuertantur peccatores in infernū: omnes gētes que obliuiscuntur deum.
Quoniā non in finem obliuio erit pauperis: patientia pauperū nō peribit in finem.
Exurge dñe non cōfortetur homo: iudicentur gētes in cōspectu tuo.
Constitue dñe legislatorem super eos: vt sciant gentes quoniā homines sunt.
Vt quid domine recessisti longe: despicis in opportunitatibus in tribulatione.
Dum superbit impius incenditur pauper: comprehenduntur in consilijs quibus cogitant.
Quoniā laudatur peccator in desiderijs anime sue: ꝛ iniquus benedicit.
Exacerbauit dominum peccator: sm multitudinem ire sue non queret.
Non est deus in cōspectu eius: inquinate sunt vie illius in omni tēpore.
Auferuntur iudicia tua a facie eius: omnium inimicorum suorū dominabitur.
Dixit enim in corde suo: non mouebor a generatione in generationē sine malo.
Cuius maledictione os plenum est: ꝛ amaritudine ꝛ dolo: sub lingua eius labor ꝛ dolor.
Sedet in insidijs cum diuitibus in occultis: vt interficiat innocētem.
Oculi eius in pauperem respiciunt: insidiatur in abscōdito q̄si leo in spelūca sua.
Insidiatur vt rapiat pauperē: rapere pauperem dum attrahit eum.
In laqueo suo humiliabit eū: inclinabit se ꝛ cadet cum dominatus fuerit pauperꝫ.
Dixit enim in corde suo oblitus est deus: auertit faciem suam ne videat in finē.
Exurge domine deus ꝛ exaltetur manus tua: ne obliuiscaris pauperum.
Propter quid irritauit impius deum: dixit enim in corde suo nō requiret.
Vides quoniam tu laborem ꝛ dolorem consideras: vt tradas eos in manus tuas.
Tibi derelictus est pauper: orphano tu eris adiutor.
Contere brachium peccatoris ꝛ maligni: queret peccatū illius ꝛ non inuenietur.
Dominus regnabit in eternum ꝛ in seculū seculi: peribitis gentes de terra illius.
Desiderium pauperum exaudiuit dominus: preparationem cordis eorum audiuit auris tua.
Iudicare pupillo ꝛ humili: vt non apponat vltra magnificare se homo super terram. In finem psalmus dauid. x.

In domino confido: quomodo dicitis anime mee: transmigra in montem sicut passer.
Quoniam ecce peccatores intēderunt arcum parauerunt sagittas suas in pharetra: vt sagittent in obscuro rectos corde.
Quoniam quē perfecisti destruxerunt: iustus autem quid fecit.
Dominus in tēplo sancto suo: dominus in celo sedes eius.
Oculi eius in pauperem respiciunt: palpebre eius interrogāt filios hominum.
Dñs interrogat iustū ꝛ impium: qui autē diligit iniquitatem odit animā suam.
Pluet sup peccatores laqueos: ignis sul-

phur ⁊ ſpiritus ꝓcellarũ pars calicis eoꝝ.
Qm̄ iuſtus dñs ⁊ iuſtitias dilexit:equita
tē vidit vultus eius. De aduentu añ. Con
fortate manus diſſolutas:cõfortamini dicite ec
ce de⁹ nr̄ veniet:⁊ ſaluabit nos all'a. Añ. Gaude
te oēs. Añ. p annũ. Deus iudex iuſtus fortis ⁊
lõganimis nũqd iraſcet̃ per ſingulos dies. Añ.
Tu dñe. In finem ps dauid pro octa. ii.

SAluũ me fac dñe qm̄ defecit ſctũs:qm̄
diminute ſunt veritates a filijs hoiuz.
Uana locuti ſunt vnuſqſq3 ad proximuz
ſuũ:labia doloſa i corde ⁊ corde locuti ſũt.
Diſperdat dñs vniuerſa labia doloſa: ⁊
linguam magniloquã.
Qui dixerunt linguã noſtrã magnificabi
mus:labia nr̄a a nobis ſunt:qs nr̄ dñs eſt.
Propter miſeriã inopũ ⁊ gemituz paupe
rũ:nunc exurgã dicit dñs.
Ponã in ſalutari:fiducialiter agã in eo.
Eloqa dñi eloqa caſta:argentũ igne exa
minatũ ꝓbatũ terre purgatũ ſeptuplũ.
Tu dñe ſeruabis nos ⁊ cuſtodies nos: a
generatione hac in eternũ.
In circuitu impij ambulant:ſecundũ alti
tudinē tuã multiplicaſti filios hominũ. In
finē ps dauid. 12.

USquequo domine obliuiſceris me in finez: vſque
quo auertis faciē tuam a me?
Quãdiu ponã cõſilia in aĩa mea:doloreʒ
in corde meo per diem.
Uſq3 quo exaltabitur inimicus meus ſup
me:reſpice ⁊ exaudi me dñe deus meus.
Illumina oculos meos ne vnq3 obdormi
am in morte:nequãdo dicat inimicus me
us preualui aduerſus eũ.
Qui tribulant me exultabunt ſi motus fue
ro:ego autē in miſericordia tua ſperaui.
Exultabit cor meũ in ſalutari tuo: canta
bo dño q bona tribuit mihi:⁊ pſallã nomi
ni dñi altiſſimi. In finē ps dauid. 13.

DIxit inſipiens in corde ſuo:nõ ē de⁹.
Corrupti ſunt ⁊ abhominabiles fa
cti ſunt in ſtudijs ſuis:non eſt qui faciat bo
nũ non eſt vſq3 ad vnũ.
Dominus de celo proſpexit ſuper filios
hominum: vt videat ſi eſt intelligens aut
requirens deum.
Omnes declinauerunt ſimul inutiles facti
ſunt:nõ eſt q faciat bonũ:nõ ē vſq3 ad vnũ.
Sepulchrum patēs eſt guttur eorum lin
guis ſuis doloſe agebant: venenum aſpi
dum ſub labijs eorum.
Quoruʒ os maledictione ⁊ amaritudine
plenum eſt:veloces pedes eorum ad effun
dendum ſanguinem.
Contritio ⁊ infelicitas in vijs eoruʒ: ⁊ vi
am pacis non cognouerunt: non eſt timor
dei ante oculos eorum.
Nonne cognoſcent omnes qui operan
tur iniquitatem:qui deuorant plebem me
am ſicut eſcam panis.
Dñm non inuocauerunt:illic trepidaue
runt timore vbi nõ erat timor.
Quoniam dominus in generatione iuſta
eſt:conſilium inopis confudiſtis: quoniaʒ
dominus ſpes eius eſt.
Quis dabit ex ſion ſalutare iſrael:cũ auer
terit dñs captiuitateʒ plebis ſue: exultabit
iacob ⁊ letabit̃ iſrael. In finē pſalmus da
uid. 14.

DOmine quis habitabit in tabernaculo tuo:aut quis requieſcet
in monte ſancto tuo.
Qui ingredit̃ ſine macula: ⁊ opat̃ iuſtitiã.
Qui loquit̃ veritatē in corde ſuo: qui non
egit dolũ in lingua ſua.
Nec fecit proximo ſuo malũ: ⁊ opprobri
um non accepit aduerſus proximos ſuos.
Ad nihilũ deductus eſt in conſpectu eius
malignus:timentes autē dñm glorificat.
Qui iurat proximo ſuo ⁊ nõ decipit: qui
pecuniã ſuã nõ dedit ad vſuraʒ: ⁊ munera
ſuper innocentē nõ accepit.
Qui facit hec:nõ mouebitur in eternum.
De aduentu añ. Gaudete omnes ⁊ letami
ni:ecce q2 veniet dominus vltionis adducet re
tributionem ipſe veniet ⁊ ſaluabit nos. ℣. Ex
ſyon ſpecies decoris eius. ℟. Deus noſter ma
nifeſte veniet. Tempore quadrageſime. ℣.
Ipſe liberauit me:de laqueo venantiuʒ. ℟. Et
a verbo aſpero. Tempore paſſionis. ℣. E
rue a framea:deus animam meaʒ. ℟. Et de ma
nu canis:vnicam meam. Tempore paſchali.
aña. Alleluia lapis reuolutus eſt alleluia:ab bo
ſtio monumenti: alleluia alleluia. ℣. Surrexit

dominus de sepulchro alleluia. ℟. Qui pro no
bis pependit in ligno alleluia. Añ. per annum.
Tu domine seruabis nos ꝛ custodies nos. ℣.
Memor fui nocte nominis tui domine. ℟. Et
custodiui legem tuam. ¶ In secũdo noctur-
no de aduẽtu añ. Gaude ꝛ letare. Tempore
paschali añ. Alleluia. Añ. alio tempore. Bo
norum meorum. Tituli inscriptio ipsi dauid

Conserua me domine psalmus. 15.
quoniam speraui in te: dixi domino
deus meus es tu quoniam bonorum meo
rum non eges.
Sanctis qui sunt in terra eius: mirificauit
omnes volũtates meas in eis.
Multiplicate sunt infirmitates eorum: po
stea accelerauerũt.
Non cõgregabo conuenticula eorum de
sanguinibus: nec memor ero nominum eo
rum per labia mea.
Dominus pars hereditatis mee ꝛ calicis
mei: tu es q̃ restitues hereditatẽ meã mihi.
Funes ceciderũt mihi in preclaris: etenim
hereditas mea preclara est mihi.
Benedicam dominum qui tribuit mihi in-
tellectum: insuper ꝛ vsq; ad noctem incre-
pauerũt me renes mei.
Prouidebam dominum in cõspectu meo
semper: quoniam a dextris est mihi ne
commouear.
Propter hoc letatum est cor meum ꝛ ex-
ultauit lingua mea: insuper ꝛ caro mea
requiescet in spe.
Quoniam nõ derelinques animam me-
am in inferno: nec dabis sanctum tuum vi-
dere corruptionem.
Notas mihi fecisti vias vite adimplebis
me leticia cum vultu tuo delectationes in
dextera tua vsq; in finem. In aduẽtu añā.
Gaude ꝛ letare filia hierusalem ecce rex tuus ve-
niet tibi: syon noli timere q: cito veniet salus tua.
Añ. Rex noster. Alio tempore añā. Bono-
rum meorum non indiges: in te speraui conser-
ua me domine. Añ. Propter verba. Oratio

Exaudi domine dauid psalmus. 16.
iustitiam meam: intende depreca-
tionem meam.
Auribus percipe orationem meam: non
in labijs dolosis.
De vultu tuo iudicium meum prodeat:
oculi tui videãt equitates.
Probasti cor meum ꝛ visitasti nocte: igne
me examinasti ꝛ nõ est inuẽta i me iniqtas.
Ut non loquatur os meum opera homi-
num: propter verba labiorum tuorum: ego
custodiui vias duras.
Perfice gressus meos in semitis tuis: vt
nõ moueãtur vestigia mea.
Ego clamaui quoniã exaudisti me deus:
inclina aurẽ tuã mihi ꝛ exaudi verba mea.
Mirifica misericordias tuas: qui saluos
facis sperantes in te.
A resistentibus dextere tue custodi me: vt
pupillam oculi.
Sub vmbra alarum tuarum protege me:
a facie impiorum qui me afflixerũt.
Inimici mei animam meam circumdede-
runt: adipem suum concluserunt: os eorũ
locutum est superbiam.
Proijcientes me nunc circumdederũt me:
oculos suos statuerũt declinare in terram.
Susceperunt me sicut leo paratus ad
predam: ꝛ sicut catulus leonis habitans
in abditis.
Exurge domine preueni eũ ꝛ supplanta
eum: eripe animam meam ab impio: frame
am tuam ab inimicis manus tue.
Domine a paucis de terra diuide eos in
vita eorum: de absconditis tuis adimple-
tus est venter eorum.
Saturati sunt filijs: ꝛ dimiserũt reliquias
suas paruulis suis.
Ego autem in iustitia apparebo conspe-
ctui tuo: satiabor cũ apparuerit gloria tua.
In aduentu añ. Rex noster adueniet christus:
quem ioannes predicauit agnum esse venturum.
Añā. Ecce venio. Item alio tempore añā.
Propter verba labiorum tuorum ego custodi-
ui vias duras. Añ. Diligam te. In finem pue
ro domini dauid qui locutus est domino
verba cantici huius in die qua eripuit eum
dominus de manu omnium inimicorum
eius ꝛ de manu saul ꝛ dixit psalmus. 17.

Diligam te domine fortitudo mea: do
minus firmamẽtum meum ꝛ refugi-

uim meum ⁊ liberator meus.
Deus meus adiutor me⁹: ⁊ sperabo in eū.
Protector meus: ⁊ cornu salutis mee: ⁊ susceptor meus.
Laudans inuocabo dominum: ⁊ ab inimicis meis saluus ero.
Circundederūt me dolores mortis: ⁊ torrentes iniquitatis cōturbauerunt me.
Dolores inferni circūdederūt me: preoccupauerunt me laquei mortis.
In tribulatione mea inuocaui dominum: ⁊ ad deum meum clamaui.
Et exaudiuit de templo sancto suo vocē meam: ⁊ clamor meus in cōspectu eius introiuit in aures eius.
Commota est ⁊ contremuit terra: fundamenta montium cōturbata sunt ⁊ commota sunt: quoniam iratus est eis.
Ascendit fumus in ira eius: ⁊ ignis a facie eius exarsit: carbones succēsi sunt ab eo.
Inclinauit celos ⁊ descēdit: ⁊ caligo sub pedibus eius.
Et ascēdit super cherubin ⁊ volauit: volauit super pennas ventorum.
Et posuit tenebras latibulum suum in circuitu eius tabernaculum eius: tenebrosa aqua in nubibus aeris.
Pre fulgore in cōspectu eius nubes transierūt: grando ⁊ carbones ignis.
Et intonuit de celo dominus ⁊ altissimus dedit vocem suā: grādo ⁊ carbones ignis.
Et misit sagittas suas ⁊ dissipauit eos: fulgura multiplicauit ⁊ cōturbauit eos.
Et apparuerūt fontes aquarum: ⁊ reuelata sunt fundamēta orbis terrarum.
Ab increpatione tua domine: ab inspiratione spiritus ire tue.
Misit de summo ⁊ accepit me: ⁊ assumpsit me de aquis multis.
Eripuit me de inimicis meis fortissimis ⁊ ab his qui oderunt me quoniam confortati sunt super me.
Preuenerūt me in die afflictionis mee: ⁊ factus est dominus protector meus.
Et eduxit me in latitudinem: saluum me fecit quoniam voluit me.
Et retribuet mihi dominus secundū iustitiam meam: ⁊ secundum puritatē manuū mearum retribuet mihi.
Quia custodiui vias domini: nec impie gessi a deo meo.
Quoniam omnia iudicia eius in cōspectu meo: ⁊ iustitias eius nō repuli a me.
Et ero immaculatus cum eo: ⁊ obseruabo me ab iniquitate mea.
Et retribuet mihi dominus secundū iustitiam meam: ⁊ s̄m puritatem manuū mearum in conspectu oculorum eius.
Cum sancto sanctus eris: ⁊ cum viro innocente innocens eris.
Et cum electo electus eris: ⁊ cum peruerso peruerteris.
Quoniā tu populum humilem saluū facies: ⁊ oculos superborum humiliabis.
Quoniam tu illuminas lucernam meam dn̄e deus meus illumina tenebras meas.
Quoniam in te eripiar a tentatione: ⁊ in deo meo transgrediar murum.
Deus meus impolluta via eius eloquia domini igne examinata: protector est omnium sperantium in se.
Quoniam quis deus preter dominū: aut quis deus preter deum nostrum.
Deus qui precinxit me virtute: ⁊ posuit immaculatam viam meam.
Qui perfecit pedes meos tanq̄ ceruorū: ⁊ super excelsa statuens me.
Qui docet manus meas ad preliū: ⁊ posuisti vt arcum ereum brachia mea.
Et dedisti mihi protectionem salutis mee: ⁊ dextera tua suscepit me.
Et disciplina tua correxit me in finē: ⁊ disciplina tua ipsa me docebit.
Dilatasti gressus meos subtus me: ⁊ non sunt infirmata vestigia mea.
Persequar inimicos meos ⁊ comprehendam illos: ⁊ nō conuertar donec deficiāt.
Confringam illos nec poterunt stare: cadent subtus pedes meos.
Et precinxisti me virtute ad belluꝫ: ⁊ supplantasti insurgētes in me subtus me.
Et inimicos meos dedisti mihi dorsum: ⁊ odientes me disperdidisti.
Clamauerunt nec erat qui saluos faceret.

ad dominum nec exaudiuit eos.
Et comminuam eos vt puluerem ante facie venti: vt lutum platearum delebo eos.
Eripies me de contradictionibus populi constitues me in caput gentium.
Populus quem nō cognoui seruiuit mihi: in auditu auris obediuit mihi.
Filij alieni mentiti sunt mihi: filij alieni inueterati sunt: et claudicauerūt a semitis suis.
Viuit dominus et benedictus deus meus: et exaltetur deus salutis mee.
Deus qui das vindictas mihi: et subdis populos sub me: liberator meus de inimicis meis iracundis.
Et ab insurgentibus in me exaltabis me: a viro iniquo eripies me.
Propterea confitebor tibi in nationibus domine: et nomini tuo psalmum dicam.
Magnificans salutes regis eius et faciens misericordiam christo suo dauid: et semini eius vsq in seculum. De aduentu aña. Ecce venio cito et merces mea mecum est dicit dominus: dare vnicuiq secundum opera sua. ℣. Emitte agnum domine dominatorem terre. ℟. De petra deserti ad montem filie sion. Tempore quadragesime. ℣. Scapulis suis obumbrabit tibi. ℟. Et sub pennis eius sperabis. Tempore passionis. ℣. De ore leonis libera me domine. ℟. Et a cornibus vnicornium humilitatem meam. Tempore paschali añ. Alleluia: quem queris mulier alleluia: viuentem cum mortuis alleluia alleluia. ℣. Surrexit dominus vere alleluia. ℟. Et apparuit simoni alla. Alio tempore añ. Diligam te dñe virtus mea. ℣. Quoniam tu illuminas lucernā meā domine. ℟. Deus meus illumina tenebras meas. In tertio nocturno. De aduentu añ. Gabriel angelus. Tempore paschali añ. Alleluia. Alio tēpore añ. Non sunt loquele. In finem psalmus. 18.
Celi enarrant gloriā dei: et opera manuum eius annūciat firmamentum.
Dies diei eructat verbum: et nox nocti indicat scientiam.
Non sunt loquele neq sermones: quorum non audiantur voces eorum.
In omnē terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum.
In sole posuit tabernaculum suum et ipse tanq sponsus procedens de thalamo suo.
Exultauit vt gigas ad currendam viam: a summo celo egressio eius.
Et occursus eius vsq ad summum eius: nec est qui se abscondat a calore eius.
Lex domini immaculata conuertens animas testimonium domini fidele sapientiam prestans paruulis.
Iusticie domini recte letificātes corda: preceptum domini lucidū illuminās oculos.
Timor domini sanctus permanet in seculum seculi: iudicia domini vera iustificata in semetipsa.
Desiderabilia super aurum et lapidem preciosum multū: et dulciora sup mel et fauū.
Etenim seruus tuus custodit ea: in custodiendis illis retributio multa.
Delicta quis intelligit: ab occultis meis munda me: et ab alienis parce seruo tuo.
Si mei non fuerint dominati tunc immaculatus ero: et emūdabor a delicto maximo.
Et erunt vt complaceant eloquia oris mei: et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.
Domine adiutor meus: et redemptor meus. In aduentu aña. Gabriel angelus locutus est marie dicens aue gratia plena dominus tecum benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus ventris tui. Aña. Maria dixit. Item alia añ. alio tempore. Non sunt loquele neq sermones quorum non audiantur voces eorum. Añ. Exaudiat te. In finem psalmus dauid. 19.
Exaudiat te dominus in die tribulationis: protegat te nomen dei iacob.
Mittat tibi auxiliū de sctō: et d sioñ tueat te.
Memor sit omnis sacrificij tui: et holocaustum tuum pingue fiat.
Tribuat tibi sm cor tuum: et omne consilium tuum confirmet.
Letabimur in salutari tuo: et in nomine dei nostri magnificabimur.
Impleat dominus omnes petitiones tuas: nunc cognoui quoniam saluum fecit dominus christum suum.
Exaudiet illum de celo sancto suo: in po

tentatibus salus dextere eius.
Hi in curribus ⁊ hi in equis: nos autē in nomine domini dei nostri inuocabimus.
Ipsi obligati sunt ⁊ ceciderunt: nos autē surreximus ⁊ erecti sumus.
Domine saluum fac regem: ⁊ exaudi nos in die qua inuocauerimus te. In aduentu añ. Maria dixit: putas qualis est ista salutatio: q̄ conturbata est anima mea: ⁊ q̄ paritura sum regem qui claustrum virginitatis mee non violabit. Añ. In aduentu. Item añ. alio tēpore. Exaudiat te dominus in die tribulationis. Añ. Domine. In finem psalmus dauid. 20.

Domine in virtute tua letabit̄ rex: ⁊ super salutare tuū exultabit vehemēter.
Desiderium cordis eius tribuisti ei: ⁊ voluntate labiorum eius nō fraudasti eum.
Quoniam preuenisti eū in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso.
Vitam petijt a te ⁊ tribuisti ei: longitudinem dierum in seculum ⁊ in seculū seculi.
Magna est gloria eius in salutari tuo: gloriam ⁊ magnum decorē impones sup eū.
Quoniam dabis eum in benedictionem in seculum seculi: letificabis eum in gaudio cum vultu tuo.
Quoniam rex sperat in domino: ⁊ in misericordia altissimi nō commouebitur.
Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inueniat omnes qui te oderunt.
Pones eos vt clibanum ignis in tempore vultus tui dominus in ira sua conturbabit eos: ⁊ deuorabit eos ignis.
Fructum eorum de terra perdes: ⁊ semen eorum a filijs hominum.
Quoniam declinauerunt in te mala: cogitauerunt cōsilia que nō potuerūt stabilire.
Quoniam pones eos dorsū: in reliquijs tuis preparabis vultum eorum.
Exaltare domine in virtute tua: cantabimus ⁊ psallemus virtutes tuas. In aduentu añа. In aduentu summi regis mundentur corda hominum: vt digne ambulemus in occursum illius: quia ecce veniet ⁊ non tardabit. ℣. Egredietur dominus de loco sancto suo. ℟. Veniet vt saluet populum suum. Tempore quadragesime. ℣. Scuto circūdabit te veritas eius. ℟. Non timebis a timore nocturno. Tempore passionis. ℣. Ne perdas cū impijs deus animam meam. ℟. Et cum viris sanguinum: vitam meam. Tempore paschali añ. Alleluia. Noli flere maria alleluia resurrexit dominus alleluia alleluia. ℣. Gauisi sunt discipuli alleluia. ℟. Viso domino alleluia. Añ. alio tempore. Domine in virtute tua letabitur rex. ℣. Exaltare domine in virtute tua. ℟. Cantabimus ⁊ psallemus virtutes tuas. Hymnus ambrosij ⁊ augustini.

Te deū laudamus te dn̄m cōfitemur.
Te eternum patrem: omnis terra venerat̄.
Tibi omnes angeli: tibi celi ⁊ vniuerse potestates.
Tibi cherubin ⁊ seraphin: incessabili voce proclamant.
Sanctus. Sanctus. Sanctus dominus deus sabaoth.
Pleni sunt celi ⁊ terra: maiestatis glie tue.
Te gloriosus apostolorum chorus.
Te prophetarum laudabilis numerus.
Te martyrū candidatus: laudat exercitus.
Te per orbem terrarum: sancta confitetur ecclesia.
Patrem immense maiestatis.
Venerandum tuum verum ⁊ vnicū filiū.
Sanctum quoq̄ paraclitum spiritum.
Tu rex glorie christe.
Tu patris sempiternus es filius.
Tu ad liberādum suscepturus hominem: nō horruisti virginis vterum.
Tu deuicto mortis aculeo: aperuisti credentibus regna celorum.
Tu ad dexteram dei sedes: in gloria pr̄is.
Iudex crederis esse venturus.
Te ergo quesumus tuis famulis subueni quos precioso sanguine redemisti.
Eterna fac cū sanctis tuis glīa munerari.
Saluum fac populū tuum domine: ⁊ benedic hereditati tue.
Et rege eos ⁊ extolle illos: vsq̄ in eternū.
Per singulos dies: bn̄dicimus te.
Et laudamus nomen tuum in seculum: ⁊ in seculum seculi.

D ignare domine die isto: sine peccato nos custodire.
M iserere nostri domine miserere nostri.
F iat misericordia tua domine super nos: quemadmodum speravimus in te.
I n te domine speravi: non confundar in eternum. ¶ Ab octava penthecos. usq ad adventum ad laudes aña. Alleluia. Laus cantici david in die ante sabbatum quando fundata est terra. Psalmus. 92.

Dominus regnavit decorem indutus est: indutus est dñs fortitudinem & precinxit se.
Etenim firmavit orbem terre: qui non cõmovebitur.
P arata sedes tua extunc a seculo tu es.
E levaverũt flumina domine: elevaverũt flumina vocem suam.
E levaverunt flumina fluctus suos: a vocibus aquarum multarum.
M irabiles elationes maris: mirabilis in altis dominus.
T estimonia tua credibilia facta sũt nimis: domũ tuam decet sanctitudo dñe in longitudine dierũ. Psalmus in cõfessione. 99.

I Ubilate deo omnis terra: servite domino in letitia.
I ntroite in conspectu eius: in exultatione.
S citote quoniam dominus ipse est deus: ipse fecit nos & non ipsi nos.
P opulus eius & oves pascue eius introite portas eius in confessione atria eius in hymnis confitemini illi.
L audate nomen eius quoniam suavis est dominus in eternum misericordia eius: & usq in generationem & generationem veritas eius. Psalmus david cum esset in deserto iudee. 62.

D Eus deus me᷒: ad te de luce vigilo.
S itivit in te anima mea: q̃ multipliciter tibi caro mea.
I n terra deserta invia & inaquosa: sic in sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam & gloriam tuam.
Q uoniam melior est misericordia tua super vitas: labia mea laudabunt te.
S ic benedicam te in vita mea: & in nomine tuo levabo manus meas.
S icut adipe & pinguedine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meum.
S i memor fui tui super stratum meum in matutinis meditabor in te: quia fuisti adiutor meus.
E t in velamento alarum tuarum exultabo adhesit anima mea post te: me suscepit dextera tua.
I psi vero in vanum quesierunt animam meam introibunt in inferiora terre: tradentur in manus gladij partes vulpium erũt.
R ex vero letabitur in deo laudabuntur omnes qui iurant in eo: q2 obstructum est os loquentium iniqua. In finem in hymnis psalmis cantici david. 66.

D Eus misereatur nostri & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos & misereatur nostri.
U t cognoscamus in terra viam tuam: in omnibus gentibus salutare tuum.
C onfiteantur tibi populi deus: confiteantur tibi populi omnes.
L etentur & exultent gentes quoniam iudicas populos in equitate: & gentes in terra dirigis.
C onfiteantur tibi populi deus confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum suum.
B enedicat nos deus deus noster benedicat nos deus: & metuant eum omnes fines terre. Tempore paschali añ. Alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia alleluia alla alla. Postea aña. Surrexit christus. Alio tempore aña. Alleluia alleluia. Antiphona. Tres pueri. Canticum trium puerorum. Dan. 3. c

B Enedicite omnia opera domini domino: laudate & superexaltate eum in secula.
B enedicite angeli domini domino: benedicite celi domino.
B enedicite aque omnes que super celos sunt domino: benedicite omnes virtutes

domini domino.
Benedicite sol ꝛ luna domino: benedicite stelle celi domino.
Benedicite hymber ꝛ ros domino: benedicite omnis spiritus dei domino.
Benedicite ignis ꝛ estus domino: benedicite frigus ꝛ estas domino.
Benedicite rores ꝛ pruina domino: benedicite gelu ꝛ frigus domino.
Benedicite glacies ꝛ niues domino: benedicite noctes ꝛ dies domino.
Benedicite lux ꝛ tenebre domino: benedicite fulgura ꝛ nubes domino.
Benedicat terra dominuꝫ: laudet ꝛ super exaltet eum in secula.
Benedicite montes ꝛ colles domino: benedicite vniuersa germinātia in terra dño.
Benedicite fontes domino: benedicite maria ꝛ flumina domino.
Benedicite cete ꝛ omnia que mouentur in aquis domino: benedicite omnes volucres celi domino.
Benedicite omnes bestie ꝛ pecora domino: benedicite filij hominum domino.
Benedicat israel dominuꝫ: laudet ꝛ super exaltet eum in secula.
Benedicite sacerdotes domino domino: benedicite serui domini domino.
Benedicite spiritus ꝛ anime iustorum domino: benedicite sancti ꝛ humiles corde domino.
Benedicite anania açaria misael dominū: laudate ꝛ superexaltate eum in secula.
Benedicamus patrem ꝛ filium cum sancto spiritu: laudemus ꝛ superexaltemus eum in secula.
Benedictus es domine in firmamento celi: ꝛ laudabilis ꝛ gloriosus ꝛ superexaltatus in secula. Tempore paschali aña. Surrexit christus de sepulchro: qui liberauit tres pueros de camino ignis ardentis all. Alio tempore aña. Tres pueri iussu regis in fornacem missi sunt: non timentes flammam ignis dicentes: benedictus deus. Antiphona. Alleluia. Alleluia. Psalmus. 149.
Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis.
Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius.
Laudate eum sol ꝛ luna: laudate eum omnes stelle ꝛ lumen.
Laudate eum celi celorum: ꝛ aque que super celos sunt laudent nomen domini.
Quia ipse dixit ꝛ facta sunt: ipse mandauit ꝛ creata sunt.
Statuit ea in seculum ꝛ in seculum seculi preceptum posuit ꝛ non preteribit.
Laudate dominum de terra: dracones ꝛ omnes abyssi.
Ignis grando nix glacies spiritus procellarum: que faciunt verbum eius.
Montes ꝛ omnes colles: ligna fructifera ꝛ omnes cedri.
Bestie ꝛ vniuersa pecora: serpentes ꝛ volucres pennate.
Reges terre ꝛ omnes populi: principes ꝛ omnes iudices terre.
Iuuenes ꝛ virgines senes cum iunioribus laudent nomen domini: qꝛ exaltatum est nomen eius solius.
Confessio eius super celum ꝛ terram: ꝛ exaltauit cornu populi sui.
Hymnus omnibus sanctis eius: filijs israel populo appropinquanti sibi. Alleluia.
Cantate domino canticum nouum: laus eius in ecclesia sanctorum.
Letetur israel in eo qui fecit eum: ꝛ filie syon exultent in rege suo.
Laudent nomē eius in choro: in tympano ꝛ psalterio psallant ei.
Quia bñplacitum est domino in populo suo ꝛ exaltauit mansuetos in salutem.
Exultabunt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis.
Exultationes dei in gutture eoruꝫ: ꝛ gladij ancipites in manibus eorum.
Ad faciendam vindictam in nationibus increpationes ꝛ in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: ꝛ nobiles eorum in manicis ferreis.
Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius. Alla.
Laudate dñm in sanctis eius: laudate eum in firmamēto virtutis eius.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius.
Laudate eum in sono tube: laudate eum in psalterio et cithara.
Laudate eum in tympano et choro: laudate eum in chordis et organo.
Laudate eum in cymbalis bene sonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis spiritus laudet dominum. Añ. Alleluia alleluia alleluia. Capitulum.
Apo. 7. c Benedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio: honor virtus et fortitudo deo nostro in secula seculorum amē. Quandocunque ad noctur. dicitur Primo dierum. tunc ad laudes dicitur sequēs hymnus.
Eterne rerum conditor noctem diemque qui regis: et temporum das tempora vt alleues fastidium.
Preco diei iam sonet noctis profunde peruigil: nocturna lux viantibus a nocte noctem segregans.
Hoc excitatus lucifer soluit polum caligine: hoc omnis errorum chorus viam nocendi deserit.
Hoc nauta vires colligit pontique mitescunt freta: hoc ipsa petra ecclesie canente culpam diluit.
Surgamus ergo strennue gallus iacētes excitat: et somnolentos increpat gallus negantes arguit.
Gallo canente spes redit: egris salus refunditur: mucro latronis conditur lapsis fides reuertitur.
Iesu labentes respice et nos videndo corrige: si respicis lapsi stabunt fletuque culpa soluitur.
Tu lux refulge sensibus mentisque somnum discute: te nostra vox primum sonet et ora soluamus tibi.
Deo patri sit gloria eiusque soli filio: cum spiritu paraclito et nunc et in perpetuum. Amē. Quādo ad noctur. dī. Nocte surgentes, tunc ad laudes dicitur sequens hymn.
Ecce iam noctis tenuatur vmbra: lucis aurora rutilās coruscat: nisib9 totis rogitemus omnes cunctipotentem.

Ut deus noster miseratus omnem pellat languorem tribuat salutem: donet et nobis pietate patris regna polorum.
Prestet hoc nobis deitas beata: patris ac nati pariterque sancti spiritus cuius reboat in omni gloria mundo. Amen. In aduentu. ℣. Vox clamantis in deserto: parate viam domini. ℞. Rectas facite: semitas eius. Tempore quadragesime. ℣. Angelis suis: deus mandauit de te. ℞. Ut custodiant te: in omnibus vijs tuis. Tēpore passionis. ℣. Eripe me de inimicis meis deus meus. ℞. Et ab insurgentibus in me: libera me. Tēpore pascha li. ℣. In resurrectione tua christe: alleluia. ℞. Celi et terra letentur: alleluia. Alio tēpore. ℣. Dominus regnauit decorē induit. ℞. Induit dominus fortitudinē: et precinxit se virtute. Et dicitur iste ℣. diebus dominicis tantum vsque ad dominicam septuagesime: et ab octaua penthecō. vsque ad aduentum. Canticum çacharie prophete.
Benedictus dominus deus israel: quia visitauit et fecit redēptionem plebis sue. Luce ca.j.g
Et erexit cornu salutis nobis: in domo dauid pueri sui.
Sicut locutus est per os sanctorum: qui a seculo sunt prophetarum eius.
Salutem ex inimicis nostris: et de manu omnium qui oderunt nos.
Ad faciendam misericordiam cum patribus nr̄is: et memorari testamēti sui sancti.
Iusiurandum quod iurauit ad habraam patrem nostrū daturum se nobis.
Ut sine timore de manu inimicorū nostrorum liberati: seruiamus illi.
In sanctitate et iustitia coram ipso: omnibus diebus nostris.
Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis enim ante faciem domini parare vias eius.
Ad dandam scientiam salutis plebi eius: in remissionem peccatorum eorum.
Per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriens ex alto.
Illuminare his qui in tenebris et vmbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nr̄os in viam pacis. ¶ Ad primam hymnus.

Iam lucis orto sydere deum precemur supplices: vt in diurnis actibus nos seruet a nocentibus.
Linguam refrenans temperet: ne litis horror insonet: visum fouendo contegat ne vanitates hauriat.
Sint pura cordis intima absistat et vecordia: carnis terat superbiam potus cibique parcitas.
Vt cum dies abscesserit noctemque sors reduxerit: mundi per abstinentiam ipsi canamus gloriam.
Deo patri sit gloria eiusque soli filio. Antiphona. Alleluia. In finem psalmus dauid pro susceptione matutina. 21.

Deus deus meus respice in me quare me dereliquisti: longe a salute mea: verba delictorum meorum.
Deus meus clamabo per diem et non exaudies: et nocte et non ad insipientiam mihi.
Tu autem in sancto habitas: laus israel.
In te sperauerunt patres nostri: sperauerunt et liberasti eos.
Ad te clamauerunt et salui facti sunt: in te sperauerunt et non sunt confusi.
Ego autem sum vermis et non homo: opprobrium hominum et abiectio plebis.
Omnes videntes me deriserunt me: locuti sunt labiis et mouerunt caput.
Sperauit in domino eripiat eum: saluum faciat eum quoniam vult eum.
Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre: spes mea ab vberibus matris mee: in te proiectus sum ex vtero.
De ventre matris mee deus meus es tu: ne discesseris a me.
Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est qui adiuuet.
Circundederunt me vituli multi: tauri pingues obsederunt me.
Aperuerunt super me os suum: sicut leo rapiens et rugiens.
Sicut aqua effusus sum: et dispersa sunt omnia ossa mea.
Factum est cor meum tanque cera liquescens: in medio ventris mei.
Aruit tanque testa virtus mea: et lingua mea adhesit faucibus meis: et in puluerem mortis deduxisti me.
Quoniam circundederunt me canes multi: concilium malignantium obsedit me.
Foderunt manus meas et pedes meos: dinumerauerunt omnia ossa mea.
Ipsi vero considerauerunt et inspexerunt me: diuiserunt sibi vestimenta mea: et super vestem meam miserunt sortem.
Tu autem domine ne elongaueris auxilium tuum a me: ad defensionem meam conspice.
Erue a framea deus animam meam: et de manu canis vnicam meam.
Salua me ex ore leonis: et a cornibus vnicornium humilitatem meam.
Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio ecclesie laudabo te.
Qui timetis dominum laudate eum: vniuersum semen iacob glorificate eum.
Timeat eum omne semen israel: quoniam non spreuit neque despexit deprecationem pauperis.
Nec auertit faciem suam a me: et cum clamarem ad eum exaudiuit me.
Apud te laus mea in ecclesia magna: vota mea reddam in conspectu timentium eum.
Edent pauperes et saturabuntur et laudabunt dominum qui requirunt eum: viuent corda eorum in seculum seculi.
Reminiscentur et conuertentur ad dominum: vniuersi fines terre.
Et adorabunt in conspectu eius: vniuerse familie gentium.
Quoniam domini est regnum: et ipse dominabitur gentium.
Manducauerunt et adorauerunt omnes pingues terre: in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram.
Et anima mea illi viuet: et semen meum seruiet ipsi.
Annunciabitur domino generatio ventura: et annunciabunt celi iustitiam eius populo qui nascetur: quem fecit dominus. Psalmus dauid. 22.

Dominꝰ regit me ⁊ nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit.
Super aquā refectionis educauit me: animam meam conuertit.
Deduxit me super semitas iustitie propter nomen suum.
Nā ⁊ si ambulauero in medio vmbre mortis nō timebo mala: quoniam tu mecū es.
Uirga tua ⁊ baculus tuus: ipsa me consolata sunt.
Parasti in conspectu meo mensam: aduersus eos qui tribulant me.
Impinguasti in oleo caput meum: ⁊ calix meus inebrians ꝙ preclarus est.
Et misericordia tua subsequatur me: omnibus diebus vite mee.
Et vt inhabitem in domo domini: in longitudine dierum. Psalmus dauid in prima sabbati. 23.
Domini est terra ⁊ plenitudo eius: orbis terrarū ⁊ vniuersi qui habitant in eo.
Quia ipse super maria fundauit eum: ⁊ super flumina preparauit eum.
Quis ascēdet in montem domini: aut qs stabit in loco sancto eius.
Innocens manibus ⁊ mundo corde qui nō accepit in vano animam suam: nec iurauit in dolo proximo suo.
Hic accipiet benedictionem a domino: ⁊ misericordiam a deo salutari suo.
Hec est generatio querentium eum: querētium faciem dei iacob.
Attollite portas pricipes vestras ⁊ eleuamini porte eternales: ⁊ introibit rex glorie.
Quis est iste rex glorie? dominus fortis ⁊ potens dominus potens in prelio.
Attollite portas pricipes vestras ⁊ eleuamini porte eternales ⁊ introibit rex glorie.
Quis est iste rex glorie? dominus virtutū ipse est rex glorie. In finem psalmus dauid. 24.
Ad te domine leuaui animam meam: deus meus in te confido non erubescam.
Neqꝫ irrideant me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinent te nō cōfundentur.
Confundantur omnes iniqua agentes: superuacue.
Uias tuas domine demonstra mihi: ⁊ semitas tuas edoce me.
Dirige me in veritate tua ⁊ doce me: quia tu es deus saluator meus: ⁊ te sustinui tota die.
Reminiscere miserationum tuarum domine: ⁊ misericordiarū tuarū q̄ a seculo sunt.
Delicta iuuentutis mee: ⁊ ignorātias me as ne memineris.
Secundum misericordiam tuam memēto mei tu: propter bonitatem tuam domine.
Dulcis ⁊ rectus dominus: propter hoc legem dabit delinquentibus in via.
Diriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas.
Uniuerse vie domini misericordia ⁊ veritas: requirentibus testamentum eius: ⁊ testimonia eius.
Propter nomē tuum domine propitiabere peccato meo: multum est enim.
Quis est homo qui timet dominum: legē statuit ei in via quam elegit.
Anima eius in bonis demorabitur ⁊ semen eius hereditabit terram.
Firmamētum est dominus timētibus eū: ⁊ testamentum ipsius vt manifestetur illis.
Oculi mei semper ad dominum: quoniā ipse euellet de laqueo pedes meos.
Respice in me ⁊ miserere mei: quia vnicus ⁊ pauper sum ego.
Tribulationes cordis mei multiplicate sunt de necessitatibus meis erue me.
Uide humilitatem meam ⁊ laborem meum: ⁊ dimitte vniuersa delicta mea.
Respice inimicos meos quoniā multiplicati sunt ⁊ odio iniquo oderunt me.
Custodi animam meam ⁊ erue me: non erubescam quoniam speraui in te.
Innocentes ⁊ recti adheserunt mihi: quia sustinui te.
Libera deus israel: ex omnibus tribulationibus suis. Psalmus dauid. 26.
Iudica me domine quoniam ego in innocentia mea ingressus sum: ⁊ in domino sperans non infirmabor.
Proba me domine ⁊ tenta me: vre renes meos ⁊ cor meum.

Quoniã misericordia tua ante oculos me os est: ꝛ cõplacui in veritate tua.
Non sedi cũ cõcilio vanitatis: ꝛ cum iniqua gerẽtibus nõ introibo.
Odiui ecclesiam malignantium: ꝛ cũ impijs non sedebo.
Lauabo inter innocẽtes manus meas: ꝛ circũdabo altare tuum domine.
Ut audiam vocem laudis: ꝛ enarrem vniuersa mirabilia tua.
Dñe dilexi decorem domus tue ꝛ locum habitationis glorie tue.
Ne perdas cũ impijs deus animã meam: ꝛ cum viris sanguinum vitam meam.
In quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum repleta est munerib⁹.
Ego autẽ in innocẽtia mea ingressus sum: redime me ꝛ miserere mei.
Pes meus stetit in directo: in ecclesijs benedicam te domine. ❡ In finem in carminibus intellectus dauid cum venissent cephei ꝛ nũciassent sauli nõne dauid abscon ditus est apud nos. Psalmus. 53.
Deus in nomine tuo saluũ me fac ꝛ in virtute tua iudica me.
Deus exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.
Qm̃ alieni insurrexerunt aduersum me: ꝛ fortes quesierũt animam meam: ꝛ nõ proposuerũt deum ante cõspectum suum.
Ecce enim deus adiuuat me: ꝛ dñs susceptor est anime mee.
Auerte mala inimicis meis: ꝛ in veritate tua disperde illos.
Uoluntarie sacrificabo tibi: ꝛ confitebor nomini tuo dñe qm̃ bonum est.
Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: ꝛ super inimicos meos despexit oculus meus. Nota q̄ a. lxx. vsq̄ ad pascha lo co psal. Cõfitemini dicitur ps. Dominus regnauit deco. Alla alla. psalmus. 117.
Confitemini domino quoniã bonus: qm̃ in seculũ misericordia eius.
Dicat nũc israel quoniam bonus: qm̃ in seculum misericordia eius.
Dicat nũc domus aarõ: quoniam in seculum misericordia eius.
Dicãt nũc qui timẽt dominum: qm̃ in seculum misericordia eius.
De tribulatione inuocaui dñm: ꝛ exaudiuit me in latitudine dñs.
Dominus mihi adiutor: nõ timebo quid faciat mihi homo.
Dominus mihi adiutor: ꝛ ego despiciam inimicos meos.
Bonum est cõfidere in domino: q̃ confidere in homine.
Bonum est sperare in domino: q̃ sperare in principibus.
Omnes gẽtes circuierũt me: ꝛ in nomine dñi quia vltus sum in eos.
Circundantes circũdederunt me: ꝛ in nomine dñi quia vltus sum in eos.
Circundederunt me sicut apes: ꝛ exarserũt sicut ignis in spinis: ꝛ in nomine domini qꝛ vltus sum in eos.
Impulsus euersus sum vt caderem: ꝛ dominus suscepit me.
Fortitudo mea ꝛ laus mea dñs ꝛ factus est mihi in salutem.
Uox exultationis ꝛ salutis: in tabernaculis iustorum.
Dextera domini fecit virtutẽ: dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutẽ.
Non moriar sed viuam: ꝛ narrabo opera domini.
Castigãs castigauit me dominus: ꝛ morti non tradidit me.
Aperite mihi portas iustitie ꝛ ingressus in eas cõfitebor domino: hec porta domini iusti intrabũt in eam.
Confitebor tibi quoniã exaudisti me: ꝛ factus es mihi in salutem.
Lapidem quem reprobauerũt edificãtes: hic factus est in caput anguli.
A domino factũ est istud: ꝛ est mirabile in oculis nostris.
Hec dies quam fecit dominus: exultemus ꝛ letemur in ea.
O domine saluum me fac: o domine bene prosperare: benedictus qui venturus es in nomine domini.
Benediximus vobis de domo dñi: deus dominus ꝛ illuxit nobis.

Constituite diē solennē in condensis: vsq ad cornu altaris.
Deus meus es tu ꝛ confitebor tibi: deus meus es tu ꝛ exaltabo te.
Confitebor tibi qm̄ exaudisti me ꝛ factus es mihi in salutem.
Confitemini domino quoniam bonus: quoniā in seculum misericordia eius. Alla.
Aleph doctrina. Psalmus. 118.
Beati immaculati in via qui ambulāt in lege domini.
Beati qui scrutātur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum.
Non enī qui operant̄ iniquitatē: in viis eius ambulauerunt.
Tu mandasti mādata tua custodiri nimis.
Utinam dirigantur vie mee: ad custodiēdas iustificationes tuas.
Tunc non cōfundar cū prospexero in omnibus mandatis tuis.
Cōfitebor tibi in directione cordis in eo qd̄ didici iudicia iustitie tue.
Iustificationes tuas custodiam: non me derelinquas vsq quaq. Beth: domus.
In quo corrigit adolescentior viā suam: in custodiēdo sermones tuos.
In toto corde meo exquisiui te: ne repellas me a mandatis tuis.
In corde meo abscondi eloquia tua: vt non peccem tibi.
Benedictus es domine: doce me iustificationes tuas.
In labiis meis: pronunciaui omnia iudicia oris tui.
In via testimoniorum tuorum delectatus sum: sicut in omnib⁹ diuitiis.
In mandatis tuis exercebor: ꝛ considerabo vias tuas.
In iustificationibus tuis meditabor: non obliuiscar sermones tuos. Gymel plenitudo vel retributio. Psalmus. 119.
Retribue seruo tuo viuifica me: ꝛ custodiam sermones tuos.
Reuela oculos meos: ꝛ cōsiderabo mirabilia de lege tua.
Incola ego sum in terra: nō abscondas a me mandata tua.
Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas: in omni tēpore.
Increpasti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis.
Aufer a me opprobrium ꝛ contemptum: q̄ testimonia tua exquisiui.
Etenim sederūt principes ꝛ aduersū me loquebantur: seruus autē tuus exercebat in iustificationibus tuis.
Nam ꝛ testimonia tua meditatio mea est: ꝛ consilium meū iustificationes tue.
Adhesit pauimento anima mea: viuifica me secundū verbum tuū.
Uias meas enunciaui ꝛ exaudisti me: doce me iustificationes tuas.
Uiam iustificationū tuarum instrue me: ꝛ exercebor in mirabilib⁹ tuis.
Dormitauit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis.
Uiam iniquitatis amoue a me: ꝛ de lege tua miserere mei.
Uiam veritatis elegi: ꝛ iudicia tua non sum oblitus.
Adhesi testimoniis tuis domine: noli me confundere.
Uiam mandatorū tuorū cucurri: cum dilatasti cor meū. Symbolum athanasii.
Quicūq vult saluus esse: ante omnia opus est vt teneat catholicā fidē.
Quam nisi quisq integram inuiolatāq seruauerit: absq dubio in eternū peribit.
Fides autē catholica hec est: vt vnū deū in trinitate ꝛ trinitatē i vnitate veneremur.
Neq confundentes personas: neq substantiam separantes.
Alia est enim persona patris alia filii: alia spiritus sancti.
Sed patris ꝛ filii ꝛ spūs sancti vna est diuinitas: equalis gloria coeterna maiestas.
Qualis pater talis filius: talis spiritus sanctus.
Increatus pater increatus filius increatus spiritus sanctus.
Immensus pater immensus filius: immēsus spiritus sanctus.
Eternus pater eternus filius: eternus spiritus sanctus.

Et tñ nō tres eterni:sed vnus eternus.
Sicut nō tres increati nec tres immensi: sed vnus increatus ꝛ vnus immensus.
Similiter omnipotēs pater omnipotēs filius:omnipotēs spiritus sanctus.
Et tamen non tres omnipotentes: sed vnus omnipotens.
Ita deus pater deꝰ filius: deꝰ spūs sctūs.
Et tamē nō tres dij:sed vnus est deus.
Ita dominus pater dominus filius:dominus spiritus sanctus.
Et tamē nō tres domini:ſ; vnus est dñs.
Quia sicut singillatim vnamquāq; personam deū ac dominū cōfiteri christiana veritate cōpellimur:ita tres deos aut dominos dicere catholica religione ꝓhibemur.
Pater a nullo est factus: nec creatus nec genitus.
Filius a patre solo est:nō factus nec creatus sed genitus.
Spiritus sanctus a patre ꝛ filio nō factus nec creatus nec genitus:sed procedēs.
Unus ergo pater nō tres patres:vnus filius nō tres filij:vnus spiritus sanctus non tres spiritus sancti.
Et in hac trinitate nihil prius aut posterius nihil maius aut minus: sed tote tres persone coeterne sibi sunt ꝛ coequales.
Ita vt per omnia sicut iam supradictum est: ꝛ vnitas in trinitate ꝛ trinitas in vnitate veneranda sit.
Qui vult ergo saluus esse: ita de trinitate sentiat.
Sed necessarium est ad eternam salutē: vt incarnationem quoq; dñi nostri iesu christi fideliter credat.
Est ergo fides recta:vt credamus ꝛ cōfiteamur:q2 dominus noster iesus christus dei filius deus ꝛ homo est.
Deus est ex substantia patris ante secula genitus:ꝛ homo est ex substantia matris in seculo natus.
Perfectus deus perfectus homo: ex anima rationali ꝛ humana carne subsistēs.
Equalis patri secundum diuinitatē:minor patre ſm humanitatem.
Qui licet deus sit ꝛ homo:nō duo tamen sed vnus est christus.
Unus autem non conuersione diuinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in deum.
Unus omnino nō confusione substantie: sed vnitate persone.
Nam sicut anima rationalis ꝛ caro vnus est homo: ita deus ꝛ homo: vnus est christus.
Qui passus est pro salute nostra descendit ad inferos:tertia die resurrexit a mortuis.
Ascēdit ad celos sedet ad dexterā dei patris omnipotētis inde venturus est iudicare viuos ꝛ mortuos.
Ad cuius aduentum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis:ꝛ reddituri sunt de factis proprijs rationem.
Et qui bona egerunt ibunt in vitam eternam:qui vero mala in ignem eternū.
Hec est fides catholica quam nisi quisq; fideliter firmiterq; crediderit: saluus esse non poterit. Añā. Alleluia alleluia alleluia.

Capitulum. j. thi. j

Regi seculorum immortali ꝛ inuisibili soli deo honor ꝛ gloria: in secula seculorum amen. ℟. breue. Christe fili dei viui. Miserere nobis. ℣. Qui sedes ad dexteram patris. ℟. Miserere nobis. Gloria patri. Christe fili dei viui. ℣. Exurge christe adiuua nos. ℟. Et libera nos: propter nomen tuum. Kyrieleison. Christeleison. Kyrieleison. Pater noster. Secreto. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. Credo in deum. ℣. Carnis resurrectionem. ℟. Uitam eternam amen. ℣. Et ego ad te domine clamaui. ℟. Et mane oratio mea preueniet te. ℣. Repleatur os meum laude. ℟. Ut cantem gloriam tuam: tota die magnitudinem tuam. ℣. Domine auerte faciem tuam a peccatis meis. ℟. Et omnes iniquitates meas dele. ℣. Cor mundum crea in me deus. ℟. Et spiritum rectum innoua in visceribus meis. ℣. Ne proijcias me a facie tua. ℟ium. Et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. versus. Redde mihi leticiam salutaris tui. ℟ium. Et spiritu principali confirma me. ℣. Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟ium. Qui fecit celum ꝛ terram. Confessio. Confiteor deo. ꝛ cetera. Mise-

reat. Indulgentiā ꝛ abso. ℣. Dignare dñe: die isto. ℟. Sine pctō: nos custodir. ℣. Miserere nři domine. ℟. Miserere nostri. ℣. Fiat misericordia tua domine super nos. ℟. Quemadmodum sperauimus in te. ℣. Domine exaudi. ℣. Dominus vobiscū. Oratio.

Domine deus oþs qui ad principiū huius diei nos puenire fecisti: tua nos hodie salua virtute: vt in hac die ad nullū declinemus peccatū: sed semper ad tuā iustitiam faciendā nostra procedant eloquia: dirigant cogitationes ꝛ opera. Per dñm.

¶ Nota ꝙ predicti psalmi dicunt ad primā per totū annū in officio dñicali: nisi ab octa. pasche vsqꝫ post octa. corpis xpi: ꝛ a lxx. vsqꝫ ad pascha: de quib⁹ videbit in locis suis. Itē in festis duplicib⁹ ꝛ semiduplicibus ꝛ et in alijs festis in quib⁹ dñr ad primā tm̄ isti tres psal. Deus in noie. Beati immaculati. Retribue. Itē cap. Regi seculorū. dicit cuꝫ pcib⁹ pscriptis ꝛ oīone per totū annū: excepto in feriali offō: qꝛ tūc dicit aliud cap. In festo aūt duplici ꝛ per octa. nō dñr pces: sed statim post ℣. di oro. Iteꝫ post primā dici vel btē virginis dicto Bñdicamus dño. pronūciatur datariū kalēdarij: deinde sequitur ℣. Preciosa in conspectu domini. ℟. Mors sanctorum eius. Oratio.

Sancta maria ꝛ oēs sctī intercedāt p nobis ad dñm: vt nos mereamur ab eo adiuuari ꝛ saluari q viuit ꝛ regnat in secula seculoꝝ. ℟. Amē. ℣. Deus in adiutoriū meū intende. ℟. Dñe ad adiuuandū me festina. Et sic dicit ter vltimo adiungit. Gloria pri. Sicut erat. Kyriel. xpel. kyriel. Pr nr. secreto ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Respice in seruos tuos dñe ꝛ in opera tua: ꝛ dirige filios eoꝝ. ℣. Et sit splendor dñi dei nři super nos: ꝛ opera manuū nostraꝝ dirige super nos: ꝛ opus manuum nostrarum dirige. Gloria patri. Sicut erat. Oremus.

Dirigere ꝛ sanctificare regere ꝛ gubernare dignare dñe deus rex celi ꝛ terre: hodie corda ꝛ corpora nřa: sensus sermones ꝛ actus nřos in lege tua ꝛ in operib⁹ mandatoꝝ tuoꝝ: vt hic ꝛ in eternū te auxiliante salui ꝛ liberi esse mereamur saluator mūdi. Qui viuis ꝛ regnas in secula seculorū. ℟. Amē. ℣. Iube domne bñdicere. Bñdictio.

Dies ꝛ actus nostros in sua pace disponat dominus omnipotēs. ℟. Amē. Absol.

Dominus aūt dirigat corda ꝛ corpora nostra: in charitate dei ꝛ patiētia christi. Tu autē dñe. ℟. Deo grās. 2. thes. fa. c. 3.

¶ Hec lectio semp dr ad absolutionē capituli tā in ferialibus ꝙ in dñicis dieb⁹ ab octaua epiphanie vsqꝫ ad dñicā. lxx. ꝛ ab ipsa dñica in ferialibus dieb⁹ vsqꝫ ad primā dñicā. xl. ꝛ ab octa. corpis xpi taꝫ in dñicis ꝙ et in ferialibus dieb⁹ vsqꝫ ad aduentū. ℣. Adiutorium nřm in noie dñi. ℟. Qui fecit. ℣. Benedicite. ℟. Deus. Bñdictio. Dñs nos bñdicat ꝛ ab omni malo defendat: ꝛ ad vitā pducat eternam. Et fideliū anime per misericordiā dei requiescāt in pace. ℟. Amē. ¶ Nota ꝙ predicto modo dicit. Preciosa. per totū annū pter absolutionē capituli q̄ sepius mutat in festiuitatibus. ¶ Incipit ordo prime in ferialib⁹ dieb⁹. Añ. Beati qui ambulāt in lege tua dñe. ps. De⁹ in noie. Bti immaculati. Retribue. s s

Pacē ꝛ veritatē diligite: ait dñs oþs. ℟. Christe fili dei. vīū. Kyrie le. xpel. kyriel. Pater nr. ℣. Et ne. ℟. Sed libera. Credo in deū. ℣. Carnis resurrectionē. ℟. Vitā eternā amē. ℣. Et ego ad te dñe. ꝛc. vsqꝫ ibi. Redde mihi letitiam salutaris tui. ℟. Et spū principali ꝯfirma me. ℣. Eripe me dñe ab homine malo. ℟. A viro iniquo eripe me. ℣. Eripe me de inimicis meis deus meus. ℟. Et ab insurgentibus in me libera me. ℣. Eripe me de operantibus iniquitatē. ℟. Et de viris sanguinū salua me. ℣. Sic psalmū dicā nomini tuo in seculuꝫ seculi. ℟. Ut reddā vota mea: de die in diem. ℣. Exaudi nos deus: salutaris nř. ℟. Spes oīum finiū terre: ꝛ in mari longe. ℣. Deus in adiutoriū meū intēde. ℟. Dñe ad adiuuādū me festina. ℣. Sāctus deus: sanctus fortis: sanctus ꝛ immortalis. ℟. Miserere nobis. ℣. Bñdic aīa mea dño. ℟. Et oīa q̄ intra me sunt nomini sancto ei⁹. ℣. Bñdic aīa mea dño. ℟. Et noli obliuisci: oēs retributiōes eius. ℣. Qui propitiat oibus iniquitatib⁹ tuis. ℟. Qui sanat oēs infirmitates tuas. ℣. Qui redimit de interitu vitā tuā. ℟. Qui coronat te in misericordia ꝛ

Capitulum. Zach. ca. 8.

miserationibus. ℣. Qui replet in bonis desideriū tuū. ℟. Renouabit, vt aqle, iuuentus tua. ℣. Adiutoriū nostrū in nomine dñi. ℟. Qui fecit celū, et terrā. Confiteor deo. Misereat. Indulgentiā. ℣. Digna re dñe die isto. ℟. Sine pctō nos. ℣. Miserere nostri dñe. ℟. Miserere nrī. ℣. Fiat misericordia tua dñe sup nos. ℟. Quemadmodū sperauimus in te. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. Psalm. Miserere mei deus secundū̄ totus. fo. 13. ℣. Dñe deus virtutū couerte nos. ℟. Et ostēde faciē tuā: et salui erimus. ℣. Exurge Chrīe, adiuua nos. ℟. Et libera. ℣. Dñe exaudi orationē meam. ℣. Dñs vobiscum. ℟. Et cum spiri. Oratio. Dñe deus omnipotēs. vt supra.

¶ Nota quod capitulum. Pacē et veritatē. dicit ad primā cū pcibus ipsum seqntibus per totum annum in ferialibus diebus, nisi ab octa. pasche vsq3 post octauā pentecostes. Tertiam, sextam et nonā require retro.

¶ Feria secunda inuit. Venite, exultemus dño. Jubilemus deo salutari nrō. Hym.

Somno refectis artubus; Spreto cubili surgimus: Nobis pater canēntibus; Adesse te deposcimus.

Te lingua primum concinat: Te mentis ardor ambiat: Vt actuum sequētium Tu sancte sis exordium.

Cedāt tenebre lumini: Et nox diurno syderi: Vt culpa quam nox intulit: Lucis tabescat munere.

Precamur ijdē supplices: Noxas vt omnes amputes: Et ore te canentium: Laudetis in perpetuum.

Presta pater pijssime. Aña. Dominus defensor. Tempore vero paschali dicitur Antiphona. Halleluia. Psalmus. 26.

Dominus illuminatio mea et salus mea: quē timebo?

Dñs protector vite mee: a quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes: vt edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei: ipsi infirmati sunt, et ceciderunt.

Si consistant aduersum me castra: non timebit cor meum.

Si exurgat aduersum me prelium, in hoc ego sperabo.

Unā petij a dño, hāc reqrā: vt inhabitē in domo dñi, omnibus diebus vite mee.

Ut videā volūtatē dñi, et visitē tēplū eius.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltauit me: et nunc exaltauit caput meum super inimicos meos.

Circuiui, et immolaui ī tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo, et psalmum dicam domino.

Exaudi domine vocem meam, qua clamaui ad te: miserere mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisiuit te facies mea: faciem tuam domine requiram.

Ne auertas faciem tuam a me: et ne declines in ira a seruo tuo.

Adiutor meus esto, ne derelinquas me: neq3 despicias me deus salutaris meus.

Quoniā pater meus, et mater mea dereliquerūt me: dominus autem assumpsit me.

Legē pone mihi dñe in via tua: et dirige me in semitā rectā ppter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantiū me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona dñi: in terra viuentiū.

Expecta dñm, viriliter age: et confortetur cor tuū, et sustine dominum. Psalmus. 27.

Ad te dñe clamabo, deus meus ne sileas a me, nequando taceas a me: et assimilabor descendentibus in lacum.

Exaudi domine vocem deprecationis mee, dum oro ad te: dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul tradas me cum peccatoribus: et cū operantibus iniqtatē ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cū proximo suo: mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorū: et secūdū nequitiam adinuentionum ipsorum.

Secundū opera manuum eorum tribue

illis: redde retributionem eorum ipsis.
Quoniam nõ itellexerũt opa dñi: ⁊ in opa manuũ ei⁹ destrues illos, ⁊ nõ ędificabis eos.
Benedictus dominus quoniam exaudiuit vocem deprecationis meę.
Dominus adiutor meus, ⁊ ꝓtector me⁹: ⁊ in ipso sperauit cor meũ, ⁊ adiutus sum.
Et refloruit caro mea: ⁊ ex voluntate mea confitebor ei.
Dominus fortitudo plebis suę: ⁊ protector saluationum Christi sui est.
Saluũ fac pplm tuũ dñe, ⁊ bñdic hęreditati tuę: ⁊ rege eos, ⁊ extolle illos vsq₃ i ętnũ.
Aña. Dñs dẽfensor vitę meę. Aña. Adorate d. Psal. 28.
Afferte domino filij dei, afferte domino filios arietum.
Afferte domino gloriam, ⁊ honorem, afferte domino gloriam nomini eius: adorate dominum in atrio sancto eius.
Vox domini super aquas, de⁹ maiestatis intonuit: dominus super aquas multas.
Vox dñi i vtute: vox dñi i magnificẽtia.
Vox domini confringentis cedros: ⁊ cõfringet dominus cedros Libani.
Et comminuet eas tanq₃ vitulũ Libani: ⁊ dilectus quẽadmodũ filius vnicorniũ.
Vox domini intercidentis flãmã ignis, vox domini concutientis desertum: ⁊ commouebit dominus desertum cades.
Vox dñi pręparantis ceruos, ⁊ reuelabit condensa: ⁊ in tẽplo eius oẽs dicẽt gloriã.
Dominus diluuiũ inhabitare facit: ⁊ sedebit dominus rex in ęternum.
Dominus virtutẽ populo suo dabit: dominus benedicet pplo suo in pace. Ps. 29.
Exaltabo te dñe quoniã suscepisti me: nec dẽlectasti inimicos meos sup me.
Domine deus meus clamaui ad te: ⁊ sanasti me.
Domine eduxisti ab inferno aĩam meã: saluasti me a descendentibus in lacum.
Psallite domino sancti eius: ⁊ confitemini memorię sanctitatis eius.
Quoniam ira in indignatione eius: ⁊ vita in voluntate eius.
Ad vesperum demorabitur fletus, ⁊ ad matutinum lętitia.
Ego autem dixi in abundantia mea: non mouebor in ęternum.
Domine in voluntate tua: pręstitisti decori meo virtutem.
Auertisti faciem tuam a me: ⁊ factus sum conturbatus.
Ad te domine clamabo: ⁊ ad deum meum deprecabor.
Quę vtilitas in sanguine meo: dum descendo in corruptionem?
Nunquid confitebitur tibi puluis: aut annunciabit veritatem tuam?
Audiuit dominus ⁊ misertus est mei: dominus factus est adiutor meus.
Conuertisti planctum meum in gaudiũ mihi: conscidisti saccum meum, ⁊ circundedisti me lętitia.
Vt cantet tibi gloria mea, ⁊ nõ compungar: domine deus meus in ęternũ confitebor tibi. Aña. Adorate dñm in aula sancta eius. Aña. In tua iustitia. Psalmus. 30.
In te dominẽ speraui, nõ ꝯfundar in ęternũ: in iustitia tua libera me.
Inclina ad me aurem tuam: accelera, vt eruas me.
Esto mihi in deum protectorem, ⁊ in domum refugij: vt saluum me facias.
Quoniam fortitudo mea, ⁊ refugiũ meum es tu: ⁊ propter nomen tuum deduces me, ⁊ enutries me.
Educes me de laqueo hoc, quẽ abscõderunt mihi: quoniã tu es protector meus.
In manus tuas dñe cõmendo spiritũ meum: redemisti me dñe deus veritatis.
Odisti obseruantes vanitates: supuacue.
Ego autẽ in domino speraui: exultabo, ⁊ lętabor in misericordia tua.
Quoniam respexisti humilitatẽ meã: saluasti de necessitatibus animam meam.
Nec conclusisti me in manibus inimici: statuisti in loco spatioso pedes meos.
Miserere mei domine, quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus: anima mea, ⁊ venter meus.
Quoniam defecit in dolore vita mea: ⁊ anni mei in gemitibus.
Infirmata est in paupertate virtus mea: ⁊ ossa mea

ossa mea conturbata sunt.
Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis valde: et timor notis meis.
Qui videbāt me foras fugerunt a me: obliuioni datus sum tanq̄ mortuus a corde.
Factus sum tanq̄ vas perditū: quoniam audiui vituperationem multorū commorantium in circuitu.
In eo dum conuenirent simul aduersum me: accipere animam meam cōsiliati sunt.
Ego autē in te speraui dñe: dixi deus meus es tu: in manibus tuis sortes mee.
Eripe me de manu inimicorum meorū: et a persequentibus me.
Illustra faciem tuam super seruum tuū: saluum me fac in misericordia tua domine nō confundar quoniam inuocaui te.
Erubescant impij et deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa.
Que loquuntur aduersus iustum iniquitatem: in superbia et in abusione.
Quam magna multitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timentibus te.
Perfecisti eis qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum.
Abscondes eos in abscondito faciei tue: a conturbatione hominum.
Proteges eos in tabernaculo tuo: a contradictione linguarum.
Benedictus dñs quoniā mirificabit misericordiā suā mihi: in ciuitate munita.
Ego autem dixi in excessu mentis mee: proiectus sum a facie oculorum tuorum.
Ideo exaudisti vocem orationis mee: dum clamarem ad te.
Diligite dominū omnes sancti eius: quoniam veritatem requiret dominus: et retribuet abundanter facientibus superbiam.
Viriliter agite et confortet cor vrm: oēs qui speratis in dño. Intellectus dauid. ps. 31.
Beati quorū remisse sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir cui non imputauit dominus peccatum: nec est in spiritu eius dolus.
Quoniam tacui inueterauerunt ossa mea: dum clamarem tota die.
Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua: conuersus sum in erumna mea dum configitur spina.
Delictum meum cognitum tibi feci: et iniustitiam meam non abscondi.
Dixi cōfitebor aduersū me iniustitiā meā dño: et tu remisisti impietatē peccati mei.
Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tēpore opportuno.
Verumtamen in diluuio aquarū multarum: ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meū a tribulatione que circūdedit me: exultatio mea erue me a circundantibus me.
Intellectū tibi dabo et instruā te: in via hac qua gradieris firmabo sup te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus et mulus: quibus non est intellectus.
In chamo et freno maxillas eorū cōstringe: qui non approximant ad te.
Multa flagella peccatoris: sperātes autē in domino misericordia circundabit.
Letamini in dño: et exultate iusti et gloriamini omnes recti corde. Añ. In tua iustitia libera me domine. Añ. Rectos decet. In fine3
Exultate iusti in dño: ps dauid. 32. rectos decet collaudatio.
Cōfitemini domino in cithara: in psalterio decem chordarum psallite illi.
Cantate ei canticum nouum: bene psallite ei in vociferatione.
Quia rectum est verbū domini: et omnia opera eius in fide.
Diligit misericordiam et iudicium: misericordia domini plena est terra.
Verbo domini celi firmati sunt: et spiritu oris eius omnis virtus eorum.
Congregans sicut in vtre aquas maris: ponens in thesauris abyssos.
Timeat dñm omnis terra: ab eo autem cōmoueantur omnes inhabitantes orbem.
Quoniam ipse dixit et facta sunt: ipse mādauit et creata sunt.
Dominus dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum et et reprobat consilia principum.
Consilium autem domini in eternum ma

net: cogitationes cordis eius in generatione et generationem.
Beata gens cuius est dominus deus eius: populus quem elegit in hereditatem sibi.
De celo respexit dominus: vidit omnes filios hominum.
De preparato habitaculo suo: respexit super omnes qui habitant terram.
Qui finxit singillatim corda eorum: qui intelligit omnia opera eorum.
Non saluatur rex per multam virtutem: et gigas non saluabitur in multitudine virtutis sue.
Fallax equus ad salutem in abundantia autem virtutis sue non saluabitur.
Ecce oculi domini super metuentes eum: et in eis qui sperant super misericordia eius.
Ut eruat a morte animas eorum: et alat eos in fame.
Anima nostra sustinet dominum quoniam adiutor et protector noster est.
Quia in eo letabitur cor nostrum: et in nomine sancto eius sperauimus.
Fiat misericordia tua domine super nos: quemadmodum sperauimus in te. Psalmus dauid cum mutauit vultum suum coram abimelech et dimisit eum et abijt. 33.

Benedicam dominum in omni tempore: semper laus in ore meo.
In domino laudabitur anima mea: audiant mansueti et letentur.
Magnificate dominum mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum.
Exquisiui dominum et exaudiuit me: et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.
Accedite ad eum et illuminamini: et facies vestre non confundentur.
Iste pauper clamauit et dominus exaudiuit eum: et de omnibus tribulationibus eius saluauit eum.
Immittit angelus domini in circuitu timentium eum: et eripiet eos.
Gustate et videte quoniam suauis est dominus: beatus vir qui sperat in eo.
Timete dominum omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum.
Diuites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem dominum non minuentur omni bono.
Venite filij audite me: timorem domini docebo vos.
Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos.
Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne loquantur dolum.
Diuerte a malo et fac bonum: inquire pacem et persequere eam.
Oculi domini super iustos: et aures eius in preces eorum.
Uultus autem domini super facientes mala: vt perdat de terra memoriam eorum.
Clamauerunt iusti et dominus exaudiuit eos: et ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos.
Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde: et humiles spiritu saluabit.
Multe tribulationes iustorum: et de omnibus his liberauit eos dominus.
Custodit dominus omnia ossa eorum: vnum ex his non conteretur.
Mors peccatorum pessima: et qui oderunt iustum delinquent.
Redimet dominus animas seruorum suorum: et non delinquent omnes qui sperant in eo. Aña. Rectos decet collaudatio. Aña. Expugna. In finem psalmus ipsi dauid. 34.

Iudica domine nocentes me: expugna impugnantes me.
Apprehende arma et scutum: et exurge in adiutorium mihi.
Effunde frameam et conclude aduersus eos qui persequuntur me: dic anime mee salus tua ego sum.
Confundantur et reuereantur: querentes animam meam.
Auertantur retrorsum et confundantur: cogitantes mihi mala.
Fiant tanquam puluis ante faciem venti: et angelus domini coartans eos.
Fiat via illorum tenebre et lubricum: et angelus domini persequens eos.
Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: supuacue exprobrauerunt animam meam.
Ueniat illi laqueus quem ignorat: et captio quam abscondit apprehendet eum: et in laqueum cadat in idipsum.
Anima autem mea exultabit in domino: et delectabitur super salutari suo.
Omnia ossa mea dicent domine quis similis tui

Eripiēs inopem de manu fortioꝝ eius: egenum ꝛ pauperem a diripiētibus eum.
Surgentes testes iniqui que ignorabam interrogabant me.
Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem anime mee.
Ego autem cum mihi molesti essent induebar cilitio.
Humiliabam in ieiunio animam meaꝫ: ꝛ oratio mea in sinu meo cōuertetur.
Quasi proximum ꝛ quasi fratrem nostruꝫ sic complacebam: quasi lugens ꝛ contristatus sic humiliabar.
Et aduersuꝫ me letati sunt ꝛ cōuenerunt: congregata sunt sup me flagella ꝛ ignoraui.
Dissipati sunt nec compuncti tentauerūt me: subsannauerūt me: subsannatione: frenduerūt super me dentibus suis.
Domine qn̄ respicies: restitue animam meā a malignitate eoꝝ: a leonibus vnicā meam.
Confitebor tibi in ecclesia magna: in populo graui laudabo te.
Nō supergaudeāt mihi q aduersant mihi inique: q oderūt me gratis ꝛ ānuūt oculis.
Qm̄ mihi quidē pacifice loquebātur: ꝛ in iracūdia terre loquētes dolos cogitabāt.
Et dilatauerūt super me os suum: dixerūt euge euge viderunt oculi nostri.
Uidisti dn̄e ne sileas: dn̄e ne discedas a me.
Exurge ꝛ intēde iudicio meo: deus meus ꝛ dominus meus in causam meam.
Iudica me sm̄ iustitiam tuam domine deus meus: ꝛ nō supergaudeāt mihi.
Nō dicāt in cordibus suis euge euge anime nostre: nec dicāt deuorabimus eum.
Erubescant ꝛ reuereantur: simul qui gratulantur malis meis.
Induantur cōfusione ꝛ reuerentia: qui maligna loquuntur super me.
Exultēt ꝛ letētur qui volunt iustitiam meam: ꝛ dicāt semper magnificetur dominus qui volunt pacem serui eius.
Et lingua mea meditabit iustitiā tuā: tota die laudē tuā. In finē pro seruo dn̄i dd.
Dixit iniustus vt delinquat ps. 35. in semetipso: non est timor dei ante oculos eius.
Qm̄ dolose egit in cōspectu eius: vt inueniatur iniquitas eius ad odium.
Uerba oris eius iniquitas ꝛ dolus: noluit intelligere vt bene ageret.
Iniquitatē meditatus est in cubili suo astitit omni vie nō bone: malitiā autē nō odiuit.
Domine in celo misericordia tua: ꝛ veritas tua vsq ad nubes.
Iustitia tua sicut montes dei: iudicia tua abyssus multa.
Homines ꝛ iumēta saluabis dn̄e: quēadmodū multiplicasti misericordiā tuā deus.
Filij autē hominum: in tegmine alarum tuarum sperabunt.
Inebriabūtur ab vbertate domus tue: ꝛ torrēte voluptatis tue potabis eos.
Quoniam apud te est fons vite: ꝛ in lumine tuo videbimus lumen.
Pretende misericordiam tuam sciētibus te: ꝛ iustitiam tuā his qui recto sunt corde.
Nō veniat mihi pes superbie: ꝛ manus peccatoris nō moueat me.
Ibi ceciderūt q operant iniqtateꝫ: expulsi sunt nec potuerūt stare. An̄. Expugna impugnātes me. An̄. Reuela. ps ipsi dauid. 36.
Noli emulari in malignātibus: neqꝫ zelaueris facientes iniquitatem.
Qm̄ tāqꝫ fenum velociter arescēt: ꝛ quemadmodum olera herbarum cito decidēt.
Spera in dn̄o ꝛ fac bonitateꝫ ꝛ inhabita terram: ꝛ pasceris in diuitijs eius.
Delectare in domino: ꝛ dabit tibi petitiones cordis tui.
Reuela domino viam tuam ꝛ spera in eo: ꝛ ipse faciet.
Et educet quasi lumen iustitiam tuam ꝛ iudicium tuum tanqꝫ meridiem: subditus esto domino ꝛ ora eum.
Noli emulari in eo qui prosperatur in via sua: in homine faciēte iniustitias.
Desine ab ira ꝛ derelinque furorem: noli emulari vt maligneris.
Quoniam qui malignantur exterminabuntur: sustinētes autem dominum ipsi hereditabunt terram.
Et adhuc pusillum ꝛ nō erit peccator ꝛ queres locum eius ꝛ nō inuenies.

Mansueti autem hereditabūt terram: ⁊ delectabuntur in multitudine pacis.
Obseruabit peccator iustum: ⁊ stridebit super eum dentibus suis.
Dominus autē irridebit eum: quoniam prospicit q̄ veniet dies eius.
Gladium euaginauerunt peccatores: intenderunt arcum suum.
Ut decipiant pauperem ⁊ inopem: vt trucident rectos corde.
Gladius eorum intret in corda ipsorum: ⁊ arcus eorum confringatur.
Melius est modicum iusto: super diuitias peccatorum multas.
Quoniam brachia peccatorum cōterentur: cōfirmat autem iustos dominus.
Nouit dominus dies immaculatorum: ⁊ hereditas eorum in eternum erit.
Non confundentur in tempore malo ⁊ in diebus famis saturabuntur: quia peccatores peribunt.
Inimici vero domini mox vt honorificati fuerint ⁊ exaltati: deficientes quemadmodum fumus deficient.
Mutuabit peccator ⁊ non soluet: iustus autem miseretur ⁊ retribuet.
Quia benedicentes ei hereditabunt terrā: maledicentes autem ei disperibunt.
Apud dominum gressus hominis dirigetur: ⁊ viam eius volet.
Cum ceciderit nō collidetur: q2 dominus supponit manum suam.
Iunior fui etenim senui ⁊ nō vidi iustum derelictum: nec semē eius querēs panem.
Tota die miseretur ⁊ commodat: ⁊ semen illius in benedictione erit.
Declina a malo ⁊ fac bonum: ⁊ inhabita in seculum seculi.
Quia dn̄s amat iudicium ⁊ non derelinquet sanctos suos: in eternū cōseruabūtur.
Iniusti punientur: ⁊ semē impiorū peribit.
Iusti autem hereditabūt terram ⁊ inhabitabunt in seculum seculi super eam.
Os iusti meditabitur sapiētiam: ⁊ lingua eius loquetur iudicium.
Lex dei eius in corde ipsius: ⁊ nō supplātabuntur gressus eius.
Cōsiderat peccator iustum: ⁊ querit mortificare eum.
Dn̄s autē non derelinquet eū in manibus eius: nec damnabit eum cū iudicabitur illi.
Expecta dominum ⁊ custodi viam eius: ⁊ exaltabit te vt hereditate capias terram cū perierint peccatores videbis.
Uidi impium superexaltatum ⁊ eleuatū: sicut cedros libani.
Et transiui ⁊ ecce non erat: quesiui eum ⁊ nō est inuentus locus eius.
Custodi innocētiam ⁊ vide equitatē quoniam sunt reliquie homini pacifico.
Iniusti autem disperibunt: simul reliquie impiorum interibunt.
Salus autem iustorū a domino: ⁊ protector eorum in tempore tribulationis.
Et adiuuabit eos dominus ⁊ liberabit eos: ⁊ eruet eos a peccatoribus: ⁊ saluabit eos: q2 sperauerunt in eo. Psalmus dauid in commemoratione sabbati. 37.
Domine ne in furore tuo arguas me: neq3 in ira tua corripias me.
Quoniā sagitte tue infixe sunt mihi: ⁊ cōfirmasti super me manum tuam.
Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.
Quoniam iniquitates mee supergresse sunt caput meum: ⁊ sicut onus graue grauate sunt super me.
Putruerūt ⁊ corrupte sunt cicatrices mee: a facie insipientie mee.
Miser factus sum ⁊ curuatus sum vsq3 in finem: tota die contristatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: ⁊ non est sanitas in carne mea.
Afflictus sum ⁊ humiliatus sum nimis: rugiebam a gemitu cordis mei.
Domine ante te omne desiderium meū: ⁊ gemitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbatū est dereliquit me virtus mea: ⁊ lumen oculorum meorum ⁊ ipsum non est mecum.
Amici mei ⁊ proximi mei: aduersum me appropinquauerunt ⁊ steterunt.
Et qui iuxta me erant de longe steterunt:

⁊ vim faciebant q̃ querebant animã meaȝ.
Et q inquirebãt mala mihi locuti sunt va
nitates:⁊ dolos tota die meditabantur.
Ego autem tanq̃ surdus non audiebam:
⁊ sicut mutus non aperiens os suum.
Et factus sum sicut homo non audiens:
⁊ non habens in ore suo redargutiones.
Quoniam in te domine speraui:tu exaudi
es me domine deus meus.
Quia dixi nequando supergaudeant mi
hi inimici mei:⁊ dum commouẽtur pedes
mei super me magna locuti sunt.
Quoniam ego in flagella paratus sum:⁊
dolor meus in conspectu meo semper.
Quoniam iniquitatem meam annuncia
bo:⁊ cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei viuunt ⁊ confirmati
sunt super me:⁊ multiplicati sunt qui ode
runt me inique.
Qui retribuunt mala pro bonis detrahe
bant mihi quoniam sequebar bonitatem.
Ne derelinquas me domine deus meus:
ne discesseris a me.
Intẽde in adiutorium meum:domine de
us salutis mee. Aña. Reuela domino viaȝ tu
am. ℣. Domine in celo misericordia tua. ℞.
Et veritas tua: vsq̃ ad nubes. Tẽpore qua
dragesime.℣. Ipse liberauit me:de laqueo ve
nantium. ℞.Et a verbo aspero. Tẽpore pas
sionis.℣. Erue a framea: deus animam meaȝ.
℞.Et de manu canis vnicam meam. Tẽpore
paschali añ. Alleluia alleluia alla.℣. Surre
xit dominus de sepulchro:alla. ℞. Qui pro no
bis pependit in ligno: alleluia. Tẽpore aduen
tus.℣.Ex syon species decoris eius. ℞. De
us noster manifeste veniet. ¶ Ad laudes in
fra annum quando non assignanť proprie
añe dicit añ.Miserere.ps. Ipsuȝ. ¶ Psal
mus in finem dauid quando venit ad eum
nathan.ppheta qñ intrauit ad bersabee.50
Miserere mei deus:ſm magnam mise
ricordiam tuam.
Et ſm multitudinem miserationum tua
rum:dele iniquitatem meam.
Amplius laua me ab iniquitate mea: ⁊ a
peccato meo munda me.
Quoniaȝ iniquitatem meam ego cogno
sco:⁊ peccatũ meum contra me est semper.
Tibi soli peccaui ⁊ malum coram te feci:
vt iustificeris in sermonibus tuis ⁊ vincas
cum iudicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus suȝ:
⁊ in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritateȝ dilexisti:incerta ⁊ oc
culta sapientie tue manifestasti mihi.
Asperges me domine hysopo ⁊ munda
bor:lauabis me ⁊ super niuem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudiũ ⁊ letitiam: ⁊
exultabunt ossa humiliata.
Auerte faciem tuam a peccatis meis:⁊ o
mnes iniquitates meas dele.
Cor mundũ crea in me deus: ⁊ spiritũ re
ctum innoua in visceribus meis.
Ne proijcias me a facie tua:⁊ spiritũ san
ctum tuum ne auferas me.
Redde mihi letitiam salutaris tui: ⁊ spiri
tu principali confirma a me.
Docebo iniquos vias tuas: ⁊ impij ad
te conuertentur.
Libera me de sanguinib᷒ deus deus salu
tis mee:⁊ exultabit lingua mea iustitiã tuã.
Domine labia mea aperies:⁊ os meũ an
nunciabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificiũ dedissem:
vtiq̃ holocaustis non delectaberis.
Sacrificiũ deo spiritus cõtribulatus: cor
contritũ ⁊ humiliatũ deus non despicies.
Benigne fac domine in bona voluntate
tua syon:vt edificentur muri hierusalem.
Tunc acceptabis sacrificiũ iustitie obla
tiones ⁊ holocausta:tunc imponent super
altare tuum vitulos. Añ. Miserere mei de
us. Añ. Intellige. In finem pro ea que he
reditatem consequiť. Psalmus dauid.5.
Uerba mea auribus percipe domine:
intellige clamorem meum.
Intende voci orationis mee: rex meus ⁊
deus meus.
Quoniam ad te orabo domine:mane ex
audies vocem meam.
Mane astabo tibi ⁊ videbo:quoniam non
deus volens iniquitatem tu es.
Neq̃ habitabit iuxta te malignus neq̃
permanebunt iniusti ante oculos tuos.

O diſti omnes qui operantur iniquitatē:
perdes omnes qui loquuntur mendaciū.
V irum ſanguinum ⁊ doloſum abomina-
bitur dominus: ego autem in multitudi-
ne miſericordie tue.
I ntroibo in domum tuam: adorabo ad
templum ſanctum tuum in timore tuo.
D ñe deduc me in iuſtitia tua propter ini-
micos meos: dirige in cōſpectu tuo viā meā.
Q uoniam non eſt in ore eorum veritas:
cor eorum vanum eſt.
S epulchrum patens eſt guttur eorū: lin
guis ſuis doloſe agebant iudica illos de⁹.
D ecidant a cogitationibus ſuis ſecundū
multitudinem impietatum eorum expelle
eos: quoniam irritauerunt te domine.
E t letētur omnes qui ſperant in te: in eter
num exultabunt ⁊ habitabis in eis.
E t gloriabuntur in te omnes qui diligūt
nomen tuum: quoniam tu benedices iuſto.
D omine vt ſcuto bone voluntatis tue:
coronaſti nos. Antiphona. Intellige cla-
morem meum domine. Aña. Deus deus me-
us ad te de luce vigilo. pſalmus. Ipſum. An-
5 tiphona. Conuerſus eſt. Canticum eſaie.
c.12.a C Onfitebor tibi domine quoniam ira
tus eſt mihi: conuerſus eſt furor tuus
⁊ conſolatus eſt me.
E cce deus ſaluator meus: fiducialiter a-
gam ⁊ non timebo.
Q uia fortitudo mea ⁊ laus mea dominus:
⁊ factus eſt mihi in ſalutem.
H aurietis aquas in gaudio de fontibus
ſaluatoris: ⁊ dicetis in illa die confitemini
domino ⁊ inuocate nomen eius.
N otas facite in populis adinuentiones
eius: mementote quoniam excelſum eſt
nomen eius.
C antate domino quoniam magnifice fe-
cit annunciate hoc in vniuerſa terra.
E xulta ⁊ lauda habitatio ſion: quia ma-
gnus in medio tui ſanctus iſrael. Añ. Con
uerſus eſt furor tuus domine: ⁊ conſolatus eſt
me. Antiphona. Laudate dominum de celis.
pſalmus. Ipſum. ¶ Cap. ſequens ſem-
6 per dicitur diebus ferialibus excepto tem-
pore aduentus: ⁊ in quadrageſima ⁊ paſ-
chali tempore vſq; ad penthecoſ. quibus
temporibus aſſignantur propria capitula.
N Ox preceſſit dies autem appro- Rom
pinquauit: abijciamus ergo ope- 13 d
ra tenebrarum ⁊ induamur arma
lucis: ſic vt in die honeſte ambulemus.
S Plendor paterne glo- Hymnus.
rie de luce lucem proferens: lux lucis
⁊ fons luminis dies diem illuminans.
V eruſq; ſol illabere micans nitore per-
peti: iubarq; ſancti ſpiritus infunde no-
ſtris ſenſibus.
V otis vocemus te patrem: patrem per-
hennis glorie: pater potentis gratie cul-
pam releget lubricam.
I nformet actus ſtrennuos dentes retun-
dat inuidi: caſus ſecundet aſperos donet
gerendi gratiam.
M entem gubernet ⁊ regat caſto fideli
corpore: fides calore ferueat fraudis ve-
nena neſciat.
C hriſtuſq; nobis ſit cibus potuſq; noſter
ſit fides: leti bibamus ſobriā ebrietatē ſpūs.
L etus dies hic tranſeat pudor ſit vt di-
luculum: fides velut meridies crepuſcu-
lum mens neſciat.
A urora curſus prouehit aurora totus
prodeat: in patre totus filius ⁊ totus in
verbo pater.
D eo patri ſit gloria. In aduentu ℣. Vox
clamantis in deſerto: parate viam domini. ℟.
Rectas facite: ſemitas eius. In quadrageſi-
ma. ℣. Angelis ſuis deus mandauit de te. ℟.
Vt cuſtodiant te: in omnibus vijs tuis. Tem-
pore paſſionis. ℣. Eripe me de inimicis me-
is deus meus. ℟. Et ab inſurgentibus in me li-
bera me. Tempore paſchali. ℣. In reſurre-
ctione tua chriſte all'a. ℟. Celi ⁊ terra letentur
all'a. Alio tempore ℣. Repleti ſumus mane mi
ſericordia tua. ℟. Exultauimus ⁊ delectati ſu-
mus. Ad benedictus añ. Benedictus deus
iſrael. Poſtea dicunt̃ p̃ces videlicet: Ego
dixi dñe miſerere mei. ⁊ c. ¶ Nota q̃ in ma-
tu. ⁊ veſpe. Pater noſter. quod dicit̃ poſt
Kyriel. ante preces ab officiatore dicitur al
ta voce aliquantulum: ſed in horis ſem-
per dicitur ſub ſilētio. ¶ Et nota q̃ in ma

tuti. feriali semper dicit psalmus De pro-
fundis. In reliquis autem horis semper di-
13 citur psalmus. Miserere mei. Et dicta ora-
tione diei in matuti. ⁊ vesperis tantũ fit cõ-
memoratio de sancta cruce añ. Per signũ
crucis de inimicis nostris: libera nos deus no-
ster. ℣. Omnis terra adoret te: ⁊ psallat tibi.
℟. Psalmum dicat nomini tuo domine. Orõ.

Perpetua nos quesumus domine pace custodi: quos per lignum sancte crucis redimere dignatus es. Deinde addantur communia suffragia: ⁊ in fine ultime orationis: videlicet pro pace dicitur. Per christũ dñm nostrum. ¶ Feria tertia inuitatorium. Jubilemus deo salutari nostro. ps. Venite exultemus. Hymnus.

Consors paterni luminis lux ipse lucis ⁊ dies: noctem canendo rumpimus assiste postulantibus.

Aufer tenebras mentium: fuga catervas demonum: expelle somnolentiam ne pigritantes obruat.

Sic christe nobis omnib' indulgeas credentibus: ut prosit exorantibus quod precinentes psallimus.

Presta pater. Añ. Ut non delinquã. Tempore paschali añ. Alleluia. In finem pro idithum canticum dauid. 38.

Dixi custodiã vias meas: ut nõ delinquã i lingua mea.

Posui ori meo custodiam: cum cõsisteret peccator adversum me.

Obmutui ⁊ humiliatus sum ⁊ silui a bonis: ⁊ dolor meus renouatus est.

Concaluit cor meum intra me: ⁊ in meditatione mea exardescet ignis.

Locutus sum in lingua mea: notum fac mihi domine finem meum.

Et numerum dierum meorum quis est: ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurabiles posuisti dies meos: ⁊ substantia mea tanq̃ nihilum ante te.

Verumtamen uniuersa vanitas: omnis homo viuens.

Verumtamen in imagine pertransit homo: sed ⁊ frustra conturbatur.

Thesaurizat ⁊ ignorat cui congregabit ea: ⁊ nunc que est expectatio mea nõne dominus: ⁊ substantia mea apud te est.

Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dedisti me.

Obmutui ⁊ non aperui os meum: quoniã tu fecisti amoue a me plagas tuas.

A fortitudine manus tue ego defeci in increpationibus: propter iniquitatem corripuisti hominem.

Et tabescere fecisti sicut araneam animam eius: verumtamen vane conturbatur omnis homo.

Exaudi orationem meam domine ⁊ deprecationem meam: auribus percipe lachrymas meas.

Ne sileas quoniam aduena ego sum apud te ⁊ peregrinus: sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrigerer priusq̃ abeam: ⁊ amplius non ero. In finem psalmus dauid. 39.

Expectans expectaui dominum ⁊ intendit mihi.

Et exaudiuit preces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis.

Et statuit supra petram pedes meos: ⁊ direxit gressus meos.

Et immisit in os meum canticum nouũ: carmen deo nostro.

Videbunt multi: ⁊ timebunt: ⁊ sperabunt in domino.

Beatus vir cuius est nomen domini spes eius: ⁊ non respexit in vanitates ⁊ insanias falsas.

Multa fecisti tu domine deus meus mirabilia tua: ⁊ cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annunciaui ⁊ locutus sum: multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium ⁊ oblationem noluisti: aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum ⁊ pro peccato non postulasti: tunc dixi ecce venio.

In capite libri scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam: deus meus volui ⁊

legem tuam in medio cordis mei.
Annunciaui iustitiam tuā in ecclesia magna: ecce labia mea non prohibebo domine tu scisti.
Iustitiā tuā non abscondi in corde meo: veritatem tuam ⁊ salutare tuum dixi.
Non abscondi misericordiam tuam ⁊ veritatem tuam: a concilio multo.
Tu autem domine ne longe facias miserationes tuas a me: misericordia tua ⁊ veritas tua semper susceperunt me.
Quoniam circumdederunt me mala quorum non est numerus: comprehenderunt me iniquitates mee: ⁊ non potui vt viderē.
Multiplicate sunt super capillos capitis mei: ⁊ cor meum dereliquit me.
Complaceat tibi domine vt eruas me: domine ad adiuuandum me respice.
Confundantur ⁊ reuereantur simul qui querunt animam meam: vt auferant eam.
Conuertantur retrorsum ⁊ reuereantur: qui volunt mihi mala.
Ferant confestim confusionem suam: qui dicunt mihi euge euge.
Exultent ⁊ letentur super te omnes querentes te: ⁊ dicant semper magnificetur dominus: qui diligunt salutare tuum.
Ego autem mendicus sum ⁊ pauper: dominus sollicitus est mei.
Adiutor meus ⁊ protector meus tu es deus meus ne tardaueris. Antiphona. Ut non delinquā in lingua mea Antiphona. Sana. In finem psalmus dauid.40.
Beatus qui intelligit super egenum ⁊ pauperem: in die mala liberabit eum dñs.
Dominus conseruet eum ⁊ viuificet eum ⁊ beatum faciat eum in terra: ⁊ non tradat eum in animam inimicorum eius.
Dominus opem ferat illi super lectū doloris eius: vniuersum stratum eius versasti in infirmitate eius.
Ego dixi domine miserere mei: sana animam meam q2 peccaui tibi.
Inimici mei dixerunt mala mihi quando morietur ⁊ peribit nomen eius.
Et si ingrediebatur vt videret vana loquebatur: cor eius cōgregauit iniquitatē sibi.
Egrediebatur foras: ⁊ loquebatur in idipsum.
Aduersum me susurrabant omnes inimici mei: aduersum me cogitabant mala mihi.
Uerbum iniquum constituerunt aduersum me: nunquid qui dormit non adijciet vt resurgat?
Etenim homo pacis mee in quo speraui: qui edebat panes meos magnificauit super me supplantationem.
Tu autem domine miserere mei: ⁊ resuscita me: ⁊ retribuam eis.
In hoc cognoui quoniam voluisti me: quoniam non gaudebit inimicus meus super me.
Me autem propter innocentiā suscepisti: ⁊ confirmasti me in cōspectu tuo in eternū.
Benedictus dominus deus israel a seculo ⁊ in seculum fiat fiat. In finem intellectus filijs chore psalmus dauid.41.
Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te deus.
Sitiuit anima mea ad deum fontē viuū: quando veniā ⁊ apparebo ante faciē dei.
Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie vbi est deus tuus.
Hec recordatus sum ⁊ effudi in me animam meam: quoniam transibo in locū tabernaculi admirabilis vsq₃ ad domū dei.
In voce exultationis ⁊ confessionis: sonus epulantis.
Quare tristis es anima mea: ⁊ quare conturbas me.
Spera in deo quoniā adhuc confitebor illi salutare vultus mei ⁊ deus meus.
Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra iordanis ⁊ hermonij a monte modico.
Abyssus abyssum inuocat: in voce cataractarum tuarum.
Omnia excelsa tua ⁊ fluctus tui: super me transierunt.
In die mandauit dominus misericordiā suam: ⁊ nocte canticum eius.
Apud me oratio deo vite mee: dicā deo

suscepto͛ meus es.
Quare oblitus es mei: ꝛ quare contristatus incedo dum affligit me inimicus.
Dum confringuntur ossa mea: exprobrauerunt mihi qui tribulant me inimici mei.
Dum dicunt mihi per singulos dies vbi est deus tuus: quare tristis es anima mea ꝛ quare conturbas me.
Spera in deo quoniam adhuc confitebo͛ illi: salutare vultus mei ꝛ deus meus. Antiphona. Sana domine animam meam qꝛ peccaui tibi. Antiphona. Eructauit.
In finem pro filijs chore intellectus david. Psalmus.43.
Deus auribus nostris audiuimus: patres nostri annunciauerunt nobis.
Opus quod operatus es in diebus eo͛ꝝ: ꝛ in diebus antiquis.
Manus tua gentes disperdidit ꝛ plantasti eos: afflixisti populos ꝛ expulisti eos.
Nec enim in gladio suo possederunt terram: ꝛ brachium eo͛ꝝ non saluabit eos.
Sed dextera tua ꝛ brachium tuum ꝛ illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti in eis.
Tu es ipse rex meus ꝛ deus meus: qui mādas salutes iacob.
In te inimicos nostros ventilabimus co͛nu: ꝛ in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis.
Non enim in arcu meo sperabo: ꝛ gladius meus non saluabit me.
Saluasti enim nos de affligentibus nos: ꝛ odientes nos confudisti.
In deo laudabimur tota die: ꝛ in nomine tuo confitebimur in seculum.
Nunc autem repulisti ꝛ confudisti nos: ꝛ non egredieris deus in virtutibus nostris.
Auertisti nos retro͛sum post inimicos nostros: ꝛ qui oderunt nos diripiebant sibi.
Dedisti nos tanq̄ oues escarum: ꝛ in gentibus dispersisti nos.
Uendidisti populum tuum sine precio: ꝛ non fuit multitudo in commutationibus eo͛ꝝ.
Posuisti nos opprobriū vicinis nostris: subsannationem ꝛ derisum his qui sunt in circuitu nostro.
Posuisti nos in similitudinem gentibus: commotionem capitis in populis.
Tota die verecundia mea contra me est: ꝛ confusio faciei mee cooperuit me.
A voce exprobrantis ꝛ obloquentis: a facie inimici ꝛ persequentis.
Hec omnia venerunt super nos nec obliti sumus te: ꝛ inique non egimus in testamento tuo.
Et non recessit retro co͛ nostrum: ꝛ declinasti semitas nostras a via tua.
Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis: ꝛ cooperuit nos vmbra mortis.
Si obliti sumus nomen dei nostri: ꝛ si expandimus manus nostras ad deū alienū.
Nonne deus requiret ista: ipse enim nouit abscondita cordis.
Quoniam propter te mortificamur tota die estimati sumus sicut oues occisionis.
Exurge quare obdo͛mis domine? exurge ꝛ ne repellas in finem.
Quare faciem tuam auertis? obliuisceris inopie nostre ꝛ tribulationis nostre.
Quoniam humiliata est in puluere anima nostra: conglutinatus est in terra venter noster.
Exurge domine adiuua nos: ꝛ redime nos propter nomen tuum. In finem pro his qui commutabuntur filijs chore ad intellectum canticum pro dilecto. Ps.44.
Eructauit co͛ meum verbum bonū: dico ego opera mea regi.
Lingua mea calamus scribe: velociter scribentis.
Speciosus fo͛ma pre filijs hominum diffusa est gratia in labijs tuis: propterea benedixit te deus in eternum.
Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime.
Specie tua ꝛ pulchritudine tua: intende prospere procede ꝛ regna.
Propter veritatem ꝛ mansuetudinē ꝛ iustitiā: ꝛ deducet te mirabiliter dextera tua.
Sagitte tue acute: populi sub te cadent in corda inimico͛ꝝ regis.
Sedes tua deus in seculum seculi? virga

directionis virga regni tui.
Dilexisti iustitiam ꝛ odisti iniquitatem: propterea vnxit te deus deus tuus oleo leticie pre consortibus tuis.
Myrrha ꝛ gutta ꝛ cassia a vestimentis tuis a domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filie regum in honore tuo.
Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circundata varietate.
Audi filia ꝛ vide ꝛ inclina aurem tuam: ꝛ obliuiscere populum tuum ꝛ domum patris tui.
Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est dominus deus tuus: ꝛ adorabunt eum.
Et filie tyri in muneribus: vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis.
Omnis gloria eius filie regis abintus in fimbrijs aureis: circũamicta varietatibus.
Adducentur regi virgines post eam: proxime eius afferentur tibi.
Afferentur in leticia ꝛ exultatione: adducentur in templum regis.
Pro patribus tuis nati sunt tibi filij constitues eos principes super omnem terraȝ.
Memores erunt nominis tui dñe: in omni generatione ꝛ generatione.
Propterea populi confitebuntur tibi in eternum: ꝛ in seculum seculi. Antiphona. Eructauit cor meum verbum bonum. Antiphona. Adiutor. In finem filijs chore pro archanis. Psalmus. 45.
Deus noster refugium ꝛ virtus: adiutor in tribulationibus que inuenerunt nos nimis.
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: ꝛ transferẽtur mõtes in cor maris.
Sonuerunt ꝛ turbate sunt aque eoruȝ: cõturbati sunt montes in fortitudine eius.
Fluminis impetus letificat ciuitateȝ dei: sanctificauit tabernaculum suũ altissimus.
Deus in medio eius non commouebitur: adiuuabit eam deus mane diluculo.
Conturbate sunt gentes ꝛ inclinata sunt regna: dedit vocem suam mota est terra.
Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster deus iacob.
Uenite ꝛ videte opera domini que posuit prodigia super terram: auferens bella vsqȝ ad finem terre.
Arcum conteret ꝛ confringet arma: ꝛ scuta comburet igni.
Uacate ꝛ videte quoniam ego sum deus: exaltabor in gentibus ꝛ exaltabor in terra.
Dominus virtutum nobiscum susceptor noster deus iacob. In finem pro filijs chore Psalmus dauid. 46.
Omnes gentes plaudite manibus: iubilate deo in voce exultationis.
Quoniaȝ dominus excelsus: terribilis rex: magnus super omnem terram.
Subiecit populos nobis: ꝛ gentes sub pedibus nostris.
Elegit nobis hereditatem suam: speciem iacob quem dilexit.
Ascendit deus in iubilo: ꝛ dominus in voce tube.
Psallite deo nostro psallite: psallite regi nostro psallite.
Quoniam rex omnis terre deus: psallite sapienter.
Regnabit deus super gentes: deus sedet super sedem sanctam suam.
Principes populorum congregati sunt cum deo habraam: quoniam dij fortes terre vehementer eleuati sunt. Antiphona. Adiutor in tribulationibus. Antiphona. Magnus dominus. Psalmus cantici filijs chore secunda sabbati. 47.
Magnus dominus ꝛ laudabilis nimis: in ciuitate dei nostri in monte sancto eius.
Fundatur exultatiõe vniuerse terre: mons sion latera aquilonis ciuitas regis magni.
Deus in domibus eius cognoscetur cuȝ suscipiet eam.
Quoniã ecce reges terre congregati sunt conuenerunt in vnum.
Ipsi videntes sic ammirati sunt conturbati sunt cõmoti sunt: tremor apprehẽdit eos.
Ibi dolores vt parturientis: in spiritu vehementi conteres naues tharsis.
Sicut audiuimus sic vidimus in ciuitate domini virtutum in ciuitate dei nostri: de-

us fundauit eam in eternum.
Suscepimus deus misericordiam tuam: in medio templi tui.
Secundum nomen tuum deus: sic ꝛ laus tuas in fines terre: iustitia plena est dextera tua.
Letetur mons sion ꝛ exultent filie iude: propter iudicia tua domine.
Circundate sion ꝛ complectimini eam: narrate in turribus eius.
Ponite corda vestra in virtute eius: ꝛ distribuite domos eius vt enarretis in progenie altera.
Quoniam hic est deus deus noster in eternum: ꝛ in seculum seculi ipse reget nos in secula. In finem pro filijs chore psalmus dauid. 48.
Audite hec omnes gentes: auribus percipite omnes qui habitatis orbem.
Quicq terrigene ꝛ filij hominum: simul in vnum diues ꝛ pauper.
Os meum loquetur sapientiam: ꝛ meditatio cordis mei prudentiam.
Inclinabo in parabolam aurem meam: aperiam in psalterio propositionem meam.
Cur timebo in die mala: iniquitas calcanei mei circundabit me.
Qui confidunt in virtute sua: ꝛ in multitudine diuitiarum suarum gloriantur.
Frater non redimit redimet homo: nō dabit deo placationem suam.
Et precium redemptionis anime sue: ꝛ laborabit in eternum ꝛ viuet adhuc in finez.
Non videbit interitum cum viderit sapientes morientes: simul insipiens ꝛ stultus peribunt.
Et relinquent alienis diuitias suas: ꝛ sepulchra eorum domus illorū in eternum.
Tabernacula eorum in progenie ꝛ progenie: vocauerunt nomina sua in terris suis.
Homo cuz in honore esset non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus ꝛ similis factus est illis.
Hec via illorum scandaluz ipsis: ꝛ postea in ore suo complacebunt.
Sicut oues in inferno positi sunt mors depascet eos.
Et dominabuntur eorum iusti in matutino: ꝛ auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum.
Uerūtamen deus redimet animam meaz de manu inferi: cum acceperit me.
Ne timueris cū diues factus fuerit homo: ꝛ cuz multiplicata fuerit gloria domus ei⁹.
Quoniā cum interierit non sumet omnia: necq descendet cum eo gloria eius.
Quia anima eius in vita ipsius benedicetur: confitebitur tibi cum benefeceris ei.
Introibit vsq in progenies patrum suorum: ꝛ vsq in eternum non videbit lumen.
Homo cum in honore esset non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus ꝛ similis factus est illis. Aña. Magnus dominus ꝛ laudabilis nimis. Aña. Deus deorum. psalmus asaph. 49.
Deus deorum dominus locutus est: ꝛ vocauit terram.
A solis ortu vsq ad occasum: ex sion species decoris eius.
Deus manifeste veniet: deus noster ꝛ non silebit.
Ignis in conspectu eius exardescet: ꝛ in circuitu eius tempestas valida.
Aduocauit celum desursum: ꝛ terram discernere populum suum.
Congregate illi sanctos eius: qui ordinant testamentum eius super sacrificia.
Et annunciabunt celi iustitiam eius: quoniam deus iudex est.
Audi populus meus ꝛ loquar israel: ꝛ testificabor tibi deus deus tuus ego sum.
Non in sacrificijs tuis arguaz te: holocausta autē tua in conspectu meo sunt semper.
Non accipiam de domo tua vitulos: necq de gregibus tuis hircos.
Quoniam mee sunt omnes fere siluarum: iumenta in montibus ꝛ boues.
Cognoui omnia volatilia celi: ꝛ pulchritudo agri mecum est.
Si esuriero non dicam tibi: meus est eniz orbis terre ꝛ plenitudo eius.
Nunquid manducabo carnes taurorum: aut sanguinem hircorum potabo?
Immola deo sacrificium laudis: ꝛ redde

altissimo vota tua.
E t inuoca me in die tribulationis: eruam te ⁊ honorificabis me.
P eccatori autez dixit deus quare tu enarras iustitias meas: ⁊ assumis testamentum meum per os tuum?
T u vero odisti disciplinaz: ⁊ proiecisti sermones meos retrorsum.
S i videbas furem currebas cum eo: ⁊ cuz adulteris portionem tuam ponebas.
O s tuum abundauit malitia: ⁊ lingua tua concinnabat dolos.
S edens aduersus fratrem tuum loquebaris: ⁊ aduersus filium matris tue ponebas scandalum hec fecisti ⁊ tacui.
E xistimasti inique ꝙ ero tui similis: arguam te ⁊ statuam contra faciem tuam.
I ntelligite hec qui obliuiscimini deuz: nequando rapiat ⁊ non sit qui eripiat.
S acrificium laudis honorificabit me: ⁊ illic iter quo ostẽdam illi salutare dei. ¶ In finem intellectus dauid cum venit ad eum doech idumeus ⁊ nunciauit sauli: venit dauid in domum abimelech. psalmus.51.
Q Uid gloriaris in malitia: qui potens es in iniquitate.
T ota die iniustitiaz cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta fecisti dolum.
D ilexisti malitiam super benignitatez: iniquitatem magis ꝙ loqui equitatem.
D ilexisti omnia verba precipitationis: lingua dolosa.
P ropterea deus destruet te in finem: euellet te ⁊ emigrabit te de tabernaculo tuo: ⁊ radicem tuam de terra viuentium.
V idebunt iusti ⁊ timebunt ⁊ super eum ridebunt ⁊ dicent: ecce homo qui nõ posuit deum adiutorem suum.
S ed sperauit in multitudine diuitiarum suarum: ⁊ preualuit in vanitate sua.
E go autez sicut oliua fructifera in domo dei: speraui in misericordia dei in eternum ⁊ in seculum seculi.
C onfitebor tibi in seculum: q: fecisti: ⁊ expectabo nomen tuum quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum. Antiphona. Deus deorum dominus locutus est.

℣. Immola deo sacrificium laudis. ℟m. Et redde altissimo vota tua. In aduentu ℣. Emitte agnum domine: dominatorem terre. ℟. De petra deserti: ad montem filie sion. Tempore quadragesime ℣. Scapulis suis obumbrabit tibi. ℟ium. Et sub pennis eius sperabis. Tempore passionis ℣. De ore leonis: libera me domine. ℟ium. Et a cornibus vnicornium: humilitatem meam. Tempore paschali aña. Alleluia alleluia alleluia. ℣. Surrexit dominus vere: alleluia. ℟. Et apparuit simoni: alleluia. Ad laudes aña. Dele domine iniquitatem meam. Tempore autem paschali aña. Alleluia. ps. Miserere. Aña. Saluta-
re. In finem. Psalmus dauid.42. 13
I Udica me deus ⁊ discerne causaz meam de gente non sancta: ab homine iniquo ⁊ doloso erue me.
Q uia tu es deus fortitudo mea quare me repulisti: ⁊ quare tristis incedo dum affligit me inimicus?
E mitte lucem tuam ⁊ veritatem tuã: ipsa me deduxerunt ⁊ adduxerunt in montem sanctum tuum ⁊ in tabernacula tua.
E t introibo ad altare dei: ⁊ ad deum qui letificat iuuentutem meam.
C onfitebor tibi in cithara deus deus meus: quare tristis es anima mea ⁊ quare conturbas me?
S pera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei ⁊ deus meus. Antiphona. Salutare vultus mei deus
meus. Antiphona. Ad te de luce vigilo de-
us. psalmus. Deus deus meus. Añ. Cun 5
E ctis diebus. Canticum ezechie. Esaie
E Go dixi in dimidio dierum meorum: 38 b
vadam ad portas inferi.
Q uesiui residuum annorum meorum: dixi non videbo dominum deum in terra viuentium.
N on aspiciam hominem vltra: ⁊ habitatorem quietis.
G eneratio mea ablata est ⁊ conuoluta est a me: quasi tabernacula pastorum.
P recisa est velut a texente vita mea dum adhuc ordirer succidit me: de mane vsꝙ ad vesperam finies me.

Sperabam vsq ad mane: quasi leo sic cõtriuit omnia ossa mea.
De mane vsq ad vesperam finies me: sicut pullus hyrundinis sic clamabo meditabor vt columba.
Attenuati sunt oculi mei: suspicientes in excelso.
Domine vim patior responde pro me: quid dicam aut quid respondebit mihi cum ipse fecerim?
Recogitabo tibi omnes annos meos: in amaritudine anime mee.
Domine si sic viuitur et in talibus vita spiritus mei corripies me et viuificabis me: ecce in pace amaritudo mea amarissima.
Tu autem eruisti animam meam vt non periret: proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea.
Quia non infernus confitebitur tibi neq mors laudabit te: non expectabunt qui descendunt in lacum veritatem tuam.
Uiuens viuens ipse confitebitur tibi sicut et ego hodie: pater filijs notam faciet veritatem tuam.
Domine saluum me fac: et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo domini. Aña. Cunctis diebus vite nostre saluos nos fac domine. Aña. Omnes angeli eius: laudate dominum de celis. psal
6 mus. Laudate dominum de celis. Capitulum. Nox precessit. Hymnus.
13 Ales diei nuncius lucem propinquã precinit: nos excitator mentium iam christus ad vitam vocat.
Auferte clamat lectulos egros sopore desides: castiq recte ac sobrie vigilate iam sum proximus.
Iesum ciamus vocibus flentes precantes sobrie: intenta supplicatio dormire cor mundum vetat.
Tu christe somnum discute: tu rumpe noctis vincula: tu solue peccatum vetus nouumq lumen ingere. Deo patri. ℣. Re
13 pleti sumus. vt supra. pro omni tempore. Ad benedictus aña. Erexit nobis dominus cornu salutis in domo dauid pueri sui. ¶ Feria quarta inuitatorium. In manu tua domine. Omnes fines terre. ps. Uenite. Hymnus.
Rerum creator optime rectorq noster aspice: nos a quiete noxia mersos sopore libera.
Te sancte christe poscimus ignosce tu criminibus: ad confitendum surgimus morasq noctis rumpimus.
Mentes manusq tollimus: propheta sicut nouimus: nobis gerendum precipit paulusq gestis censuit.
Uides malum quod gessimus occulta nostra pandimus: preces gemẽtes fundimus dimitte quod peccauimus.
Presta pater pijssime. Aña. Auertit dominus. Tempore paschali aña. Alleluia. In finem intellectus dauid pro amalech. ps. 52

Dixit insipiẽs in corde suo: nõ est deus.
Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus: non est qui faciat bonum.
Deus de celo prospexit super filios hominum: vt videat si est intelligens aut requirens deum.
Omnes declinauerunt simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum non est vsq ad vnum.
Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem: qui deuorant plebem meam vt cibum panis.
Deum non inuocauerunt: illic trepidauerunt timore vbi non fuit timor.
Quoniam deus dissipauit ossa eorum qui hominibus placent: confusi sunt quoniam deus spreuit eos.
Quis dabit ex sion salutare israel: cum cõuerterit dominus captiuitatem plebis sue exultabit iacob et letabitur israel. In finem in carminibus intellectus dauid. 54.
Exaudi deus orationem meam et ne despexeris deprecationem meam: intende mihi et exaudi me.
Contristatus sum in exercitatione mea: et conturbatus sum a voce inimici: et a tribulatione peccatoris.

Quoniam declinauerunt in me iniquitates: et in ira molesti erant mihi.
Cor meum conturbatum est in me: et formido mortis cecidit super me.
Timor et tremor venerunt super me: et contexerunt me tenebre.
Et dixi quis dabit mihi pennas sicut columbe: et volabo et requiescam.
Ecce elōgaui fugiēs: et mā̄si in solitudine.
Expectabam eum qui saluum me fecit: a pusillanimitate spiritus et tempestate.
Precipita domine diuide linguas eorum: quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in ciuitate.
Die ac nocte circundabit eam super muros eius iniquitas: et labor in medio eius et iniustitia.
Et nō defecit d̄ plateis ei⁹: vsura et dolus.
Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi: sustinuissem vtiqꝫ.
Et si his qui oderat me super me magna locutus fuisset: abscōdissē me forsitā ab eo.
Tu vero homo vnanimis: dux meus et notus meus.
Qui simul mecū dulces capiebas cibos in domo dei ambulauimus cum cōsensu.
Ueniat mors super illos: et descendant in infernum viuentes.
Quoniam nequitie inhabitaculi eorum: in medio eorum.
Ego autem ad deum clamaui: et dominus saluauit me.
Uespere et mane et meridie narrabo et annunciabo: et exaudiet vocem meam.
Redimet in pace animam meam ab his qui appropinquant mihi: quoniam inter multos erant mecum.
Exaudiet deus et humiliabit illos: qui est ante secula.
Non enim est illis commutatio: et non timuerunt deum: extendit manum suam in retribuendo.
Contaminauerunt testamentum eius diuisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquauit cor illius.
Molliti sunt sermones eius super oleum: et ipsi sunt iacula.
Iacta super dominum curam tuam: et ipse te enutriet: et non dabit in eternum fluctuationem iusto.
Tu v̄o de⁹: deduces eos in puteū interitus.
Uiri sanguinum et dolosi non dimidiabunt dies suos: ego autem sperabo in te domine. Antiphona. Auertit dominus captiuitatem plebis sue. Añ. Quoniam. In finem pro populo q̄ sanctis longe factus est in tituli inscriptione ipsi dauid cum tenerent eum allophili in geth. psalmus. 55.

Miserere mei deus quoniam conculcauit me homo: tota die impugnans tribulauit me.
Conculcauerūt me inimici mei tota die: quoniam multi bellantes aduersum me.
Ab altitudine diei timebo: ego vero in te sperabo.
In deo laudabo sermones meos: in deo speraui: non timebo quid faciat mihi caro.
Tota die verba mea execrabantur: aduersum me omnes cogitationes eorū in malū.
Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum obseruabunt.
Sicut sustinuerunt animam meam pro nihilo saluos facies illos: in ira populos confringes.
Deus vitam meam annunciaui tibi: posuisti lachrymas meas in conspectu tuo.
Sicut et in promissione tua: tunc conuertentur inimici mei retrorsum.
In quacunqꝫ die inuocauero te: ecce cognoui quoniam deus meus es.
In deo laudabo verbum: in domino laudabo sermonem: in deo speraui non timebo quid faciat mihi homo.
In me sunt deus vota tua: que reddam laudationes tibi.
Quoniam eripuisti animam meā de morte: et pedes meos de lapsu: vt placeam coram deo in lumine viuentium. In finem ne disperdas dauid in tituli inscriptione cum fugeret a facie saul regis israel in spelunca. Psalmus. 56.

Miserere mei de⁹ miserere mei: quoniam in te confidit anima mea.
Et in vmbra alarum tuarum sperabo: do

nec transeat iniquitas.

Clamabo ad deum altissimum: deum qui benefecit mihi.

Misit de celo ⁊ liberauit me: dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit deus misericordiam suam ⁊ veritatem suam: ⁊ eripuit animam meam de medio catulorum leonū: dormiui cōturbatus.

Filij hominum dentes eorum arma ⁊ sagitte: ⁊ lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super celos deus: ⁊ in omni terra gloria tua.

Laqueum parauerunt pedibus meis: ⁊ incuruauerunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foueam: ⁊ inciderunt in eam.

Paratum cor meum deus paratū cor meum: cantabo ⁊ psalmum dicam.

Exurge gloria mea exurge psalterium ⁊ cythara: exurgam diluculo.

Cōfitebor tibi in populis domine: ⁊ psalmum dicam tibi in gentibus.

Quoniā magnificata est vsqꝫ ad celos misericordia tua: ⁊ vsqꝫ ad nubes veritas tua.

Exaltare super celos deus: ⁊ super omnem terram gloria tua. Antiphona. Quoniaꝫ in te confidit anima mea. Antiphona. Iuste iudicate. In finem ne disperdas in titulu inscriptione. Psalmus. 57.

Si vere vtiqꝫ iustitiam loquimini: recte iudicate filij hominum.

Etenim in corde iniquitates operamini in terra: iniustitias manus vestre cōcinnāt.

Alienati sunt peccatores a vulua: errauerunt ab vtero locuti sunt falsa.

Furor illis secundum similitudinem serpentis: sicut aspidis surde ⁊ obturantis aures suas.

Que non exaudiet vocem incantantium: ⁊ venefici incantantis sapienter.

Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum: molas leonum confringat dominus.

Ad nihilum deuenient tanqꝫ aqua decurrens: intendit arcū suum donec cōfirmētur.

Sicut cera que fluit auferentur: supercecidit ignis ⁊ non viderunt solem.

Priusqꝫ intelligerēt spine vestre rhamnū: sicut viuentes sic in ira absorbet eos.

Letabitur iustus cum viderit vindictam: manus suas lauabit in sanguie peccatoris.

Et dicet homo si vtiqꝫ est fructus iusto: vtiqꝫ est deus iudicans eos in terra. In finem ne disperdas dauid in tituli inscriptione quando misit saul ⁊ custodiuit domum eius vt interficeret eum. Psalmus. 58.

Eripe me de inimicis meis deus meus: ⁊ ab insurgentibus in me libera me.

Eripe de operantibus iniquitatem: ⁊ de viris sanguinum salua me.

Quia ecce ceperunt animam meam: irruerunt in me fortes.

Neqꝫ iniquitas mea neqꝫ peccatum meū domine: sine iniquitate cucurri ⁊ direxi.

Exurge in occursum meum ⁊ vide: ⁊ tu domine deus virtutum deus israel.

Intende ad visitandas omnes gentes: nō misercaris omnib' qui operant̄ iniquitatē.

Conuertentur ad vesperam ⁊ famem patientur vt canes: ⁊ circuibunt ciuitatem.

Ecce loquētur in ore suo: ⁊ gladius in labijs eorum quoniam quis audiuit.

Et tu domine deridebis eos: ad nihilum deduces omnes gentes.

Fortitudinem meam ad te custodiam: qꝛ deus susceptor meus es: deus meus misericordia eius preueniet me.

Deus ostendit mihi super inimicos meos ne occidas eos: nequando obliuiscantur populi mei.

Disperge illos in virtute tua: ⁊ depone eos protector meus domine.

Delictum oris eorum sermonem labiorum ipsorum: ⁊ comprehendantur in superbia sua.

Et de execratione ⁊ mendacio annunciabuntur in consummatione: in ira consummationis ⁊ non erunt.

Et scient qꝛ deus dominabitur iacob: ⁊ finium terre.

Conuertentur ad vesperam ⁊ famem patientur vt canes: ⁊ circuibunt ciuitateꝫ.

Ipsi dispergentur ad manducanduꝫ: si vero non fuerint saturati ⁊ murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam: et exaltabo mane misericordiam tuam.
Quia factus es susceptor meus et refugiu meum: in die tribulationis mee.
Adiutor meus tibi psallam: quia deus susceptor meus es: deus meus misericordia mea. Antiphona. Iuste iudicate filij homi-num. Aña. Da nobis. ¶ In finem pro his qui commutabuntur in tituli inscriptione ipsi dauid in doctrinam cum succendit mesopotamiam syrie et sobel et conuertit ioab et percussit edom in valle salinarum duodecim milia Psalmus. 59.

Deus repulisti nos et destruxisti nos: iratus es et misertus es nobis.
Commouisti terram et conturbasti eam: sana contritiones eius: quia commota est.
Ostendisti populo tuo dura: potasti nos vino compunctionis.
Dedisti metuentibus te significationem: vt fugiant a facie arcus.
Ut liberentur dilecti tui: saluum fac dextera tua et exaudi me.
Deus locutus est in sancto suo letabor et partibor sichimam: et conuallem tabernaculorum metibor.
Meus est galaad et meus est manasses: et effraim fortitudo capitis mei.
Iuda rex meus moab olla spei mee.
In idumeam extendam calciamentu3 meum: mihi alienigene subditi sunt.
Quis deducet me in ciuitatem munitam: aut quis deducet me vsque in idumeam?
Nonne tu deus qui repulisti nos: et non egredieris deus in virtutibus nostris.
Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis.
In deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. In finem in hymnis psalmus dauid. 60.

Exaudi deus deprecationem meam: intende orationi mee.
A finibus terre ad te clamaui: dum anxiaretur cor meum in petra exaltasti me.
Deduxisti me quia factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici.
Inhabitabo in tabernaculo tuo in secula: protegar in velamento alarum tuarum.
Quoniam tu deus meus exaudisti orationem meam: dedisti hereditatem timentibus nomen tuum.
Dies super dies regis adijcies: annos eius vsque in diem generationis et generationis.
Permanet in eternum in conspectu dei: misericordiam et veritatem eius quis requiret.
Sic psalmum dicam nomini tuo in seculum seculi: vt reddam vota mea de die in diem. Aña. Da nobis domine auxilium de tribulatione. Aña. Nonne deo. In finem pro idithum Psalmus dauid. 61.

Nonne deo subiecta erit anima mea: ab ipso enim salutare meum.
Nam et ipse deus meus et salutaris meus: susceptor meus non mouebor amplius.
Quousque irruitis in hominem interficitis vniuersi vos: tanquam parieti inclinato et macerie depulse.
Uerumtamen precium meum cogitauerunt repellere cucurri in siti: ore suo benedicebant et corde suo maledicebant.
Uerumtamen deo subiecta esto anima mea: quoniam ab ipso patientia mea.
Quia ipse deus meus et saluator meus: adiutor meus non emigrabo.
In deo salutare meum et gloria mea: deus auxilij mei et spes mea in deo est.
Sperate in eo omnis congregatio populi effundite coram illo corda vestra: deus adiutor noster in eternum.
Uerumtamen vani filij hominum mendaces filij hominum in stateris: vt decipiant ipsi de vanitate in idipsum.
Nolite sperare in iniquitate et rapinas nolite concupiscere: diuitie si affluant nolite cor apponere.
Semel locutus est deus duo hec audiui: quia potestas dei est: et tibi domine misericordia: quia tu reddes vnicuique iuxta opera sua.
In finem psalmus dauid. 63.

Exaudi deus orationem meam cum deprecor: a timore inimici eripe animam meam.
Protexisti me a conuentu malignantium: a multitudine operantium iniquitatem.
Quia exacuerunt vt gladium linguas suas

intenderunt arcum rem amaram: vt sagittent in occultis immaculatum.
Subito sagittabunt eum et non timebūt: firmauerunt sibi sermonem nequam.
Narrauerūt vt absconderent laqueos: dixerunt quis videbit eos?
Scrutati sunt iniquitates: defecerunt scrutantes scrutinio.
Accedet hō ad cor altū: et exaltabit deus.
Sagitte paruulorum facte sunt plage eorū: et infirmate sunt cōtra eos lingue eorū.
Conturbati sunt omnes qui videbāt eos: et timuit omnis homo.
Et annunciauerunt opera dei: et facta eius intellexerunt.
Letabitur iustus in domino et sperabit in eo: et laudabuntur omnes recti corde. Añ. Nonne deo subiecta erit anima mea. Añ. Benedicite. In finem canticum psalmi resurrectionis psalmus.65.
Iubilate deo omnis terra psalmum dicite nomini eius: date gloriam laudi eius.
Dicite deo q̄ terribilia sunt opera tua domine: in multitudine virtutis tue mentientur tibi inimici tui.
Omnis terra adoret te et psallat tibi: psalmum dicat nomini tuo.
Uenite et videte opera dei: terribilis in cōsilijs super filios hominum.
Qui conuertit mare in aridam: in flumine pertransibunt pede: ibi letabimur in ipso.
Qui dominatur in virtute sua in eternum oculi eius super gentes respiciunt: qui exasperant non exaltentur in semetipsis.
Benedicite gentes deum nostrum: et auditam facite vocem laudis eius.
Qui posuit animam meam ad vitā: et nō dedit in commotionem pedes meos.
Quoniam probasti nos deus: igne nos examinasti sicut examinatur argentum.
Induxisti nos in laqueum posuisti tribulationes in dorso nostro: imposuisti homines super capita nostra.
Transiuimus per ignem et aquam et eduxisti nos in refrigerium.
Introibo in domum tuam in holocaustis: reddam tibi vota mea que distinxerunt labia mea.
Et locutū est os meū: in tribulatiōe mea.
Holocausta medullata offeram tibi cū incenso arietum: offerā tibi boues cū hircis.
Uenite audite et narrabo omnes qui timetis deū: quanta fecit anime mee.
Ad ipsum ore meo clamaui: et exultaui sub lingua mea.
Iniquitatem si aspexi in corde meo: non exaudiet dominus.
Propterea exaudiuit deus: et attendit voci deprecationis mee.
Benedictus deus qui non amouit orationem meam: et misericordiam suam a me.
In finem psalmus cantici dauid.67.
Exurgat deus et dissipentur inimici eius: et fugiant q oderūt eū a facie ei⁹.
Sicut deficit fumus deficiāt: sicut fluit cera a facie ignis: sic pereāt peccōres a facie dei.
Et iusti epulentur et exultent in cōspectu dei: et delectentur in leticia.
Cantate deo psalmum dicite nomini ei⁹: iter facite ei qui ascendit super occasum: dominus nomen illi.
Exultate in conspectu eius: turbabuntur a facie eius patris orphanorum et iudicis viduarum.
Deus in loco sancto suo: deus qui inhabitare facit vnius moris in domo.
Qui educit vinctos in fortitudine: similr eos q exasperant q habitant in sepulchris.
Deus cum egredereris in conspectu populi tui: cum pertransieris in deserto.
Terra mota est etenim celi distillauerunt a facie dei synai a facie dei israel.
Pluuiam voluntariam segregabis deus hereditati tue et infirmata est: tu vero perfecisti eam.
Animalia tua habitabunt in ea: parasti in dulcedine tua pauperi deus.
Dominus dabit verbum euangeliçantibus: virtute multa.
Rex virtutum dilecti dilecti: et speciei domus diuidere spolia.
Si dormiatis inter medios cleros penne columbe deargentate: et posteriora dorsi eius in pallore auri.

Dum discernit celestis reges super eam niue dealbabuntur in selmon: mons dei mons pinguis.
Mons coagulatus mons pinguis: vt qd suspicamini montes coagulatos.
Mons in quo beneplacitum est deo habitare in eo: etenim dñs habitabit in finem.
Currus dei decē milibus multiplex milia letantium: dñs in eis in synai in sancto.
Ascēdisti in altum cepisti captiuitatē: accepisti dona in hominibus.
Etenī nō credētes: inhabitare dñm deū.
Benedictus dominus die quotidie: prosperū iter faciet nobis deus salutariū nrōx.
Deus noster deus saluos faciēdi: ꝛ domini domini exitus mortis.
Uerumtamē deus confringet capita inimicorum suorum: verticem capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit dominus ex basan conuertam: conuertam in profundum maris.
Ut intingatur pes tuus in sanguine: lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.
Uiderūt ingressus tuos deus: ingressus dei mei regis mei qui est in sancto.
Preuenerūt pncipes cōiuncti psallētib⁹: in medio iuuencularum tympanistriarū.
In ecclesijs benedicite deo domino: de fontibus israel.
Ibi beniamin adolescētul⁹: ī mētis excessu.
Principes iuda duces eorum: principes zabulō ꝛ principes neptalim.
Manda deus virtuti tue: cōfirma hoc deus quod operatus es in nobis.
A templo tuo in hierusalem: tibi offerent reges munera.
Increpa feras arundinis cōgregatio taurorum in vaccis populorum: vt excludāt eos qui probati sunt argēto.
Dissipa gentes que bella volunt venient legati ex egypto: ethiopia preueniet manus eius deo.
Regna terre cantate deo: psallite dño.
Psallite deo qui ascendit super celum celi: ad orientem.
Ecce dabit voci sue vocem virtutis date gloriam deo super israel: magnificētia eius ꝛ virtus eius in nubibus.
Mirabilis deus in sanctis suis deus israel: ipse dabit virtutem ꝛ fortitudinem plebi sue: bñdictus deus. Aña. Bñdicite gētes deum nrm. ℣. Deus vitam meā annūciaui tibi. ℟. Posuisti lachrymas meas in conspectu tuo. Tēpore aduētus. ℣. Egrediet dñs: de loco scō suo. ℟. Ueniet vt saluet ppl'z suum. Tpe quadragesime. ℣. Scuto circūdabit te veritas ei⁹. ℟. Nō timebis a timore nocturno. Tē pore passionis. ℣. Ne pdas cū impijs: de⁹ aiam meā. ℟. Et cū viris sanguinum vitā meā. Paschali tpe aū. Alleluia alleluia all. ℣. Gauisi sunt discipuli all. ℟. Uiso domino all. Ad lau. aū. Amplius laua me dñe ab iniustitia mea. ps. Miserere. In finē psalmus dauid canticum aggei: hieremie ꝛ ezechielis de verbo peregrinationis ꝛ de populo trāsmigrationis cum inciperent proficisci. 64. 13

Te decet hymnus deus in syon: ꝛ tibi reddetur votum in hierusalem.
Exaudi orationē meā: ad te omnis caro veniet.
Uerba iniquorū preualuerunt super nos: ꝛ impietatibus nrīs tu propitiaberis.
Beatus quem elegisti ꝛ assumpsisti: habitabit in atrijs tuis.
Replebimur in bonis domus tue: sanctū est templum tuū mirabile in equitate.
Exaudi nos deus salutaris noster spes omnium finium terre ꝛ in mari longe.
Preparās mōtes in virtute tua accinctus potentia: qui conturbas profundum maris: sonum fluctuum eius.
Turbabuntur gentes ꝛ timebunt qui habitant terminos a signis tuis exitus matutini ꝛ vespere delectabis.
Uisitasti terram ꝛ inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam.
Flumen dei repletum est aquis: parasti cibum illorum: quoniam ita est preparatio eius.
Riuos eius inebriās multiplica genimi-

na ei⁹:in stillicidijs eius letabit germinās.
Benedices corone anni benignitatis tue: et campi tui replebuntur vbertate.
Pinguescent speciosa deserti: et exultatione colles accingentur.
Induti sunt arietes ouium et valles abundabunt frumento: clamabunt etenim hymnum dicent. Aña. Te decet hymnus deus in sion. Añ. Labia mea laudabunt te in vita mea
5 deus meus. ps. Deus deus meus. Añ. Dominus iudicabit. Canticum anne.
j.regū ca.2. Exultauit cor meū in domino: et exaltatum est cornu meum in deo meo.
Dilatatum est os meum super inimicos meos: quia letata sum in salutari tuo.
Non est sanctus vt est dñs: nec enim est alius extra te: et nō est fortis sicut deus noster.
Nolite multiplicare loqui sublimia: gloriātes.
Recedant vetera de ore vestro: quia deus scientiarum dominus est: et ipsi preparantur cogitationes.
Arcus fortium superatus est: et infirmi accincti sunt robore.
Repleti prius pro panibus se locauerūt: et famelici saturati sunt.
Donec sterilis peperit plurimos: et q̄ multos habebat filios infirmata est.
Dominus mortificat et viuificat: deducit ad inferos et reducit.
Dominus pauperem facit et ditat: humiliat et sublevat.
Suscitans de puluere egenum: et de stercore erigens pauperem.
Ut sedeat cū principib⁹: et soliū glie teneat.
Domini enim sunt cardines terre: et posuit super eos orbem.
Pedes sanctorum suorum seruabit et impij in tenebris conticescent: quia non in fortitudine sua roborabitur vir.
Dominum formidabunt aduersarij eius et super ipsos in celos tonabit.
Dominus iudicabit fines terre: et dabit imperium regi suo: et sublimabit cornu christi sui. Aña. Dominus iudicabit fines terre. Aña. Celi celorum laudate deum. psalm⁹.
6 Laudate dominum de celis. Capitulum. Nox precessit. Hymnus.

Nox et tenebre et nubila confusa mundi et turbida: lux intrat albescit polus: christus venit discedite.
Caligo terre scinditur: percussa solis spiculo: rebusq̄ iam color redit vultu nitentis syderis.
Te christe solum nouimus te mente pura et simplici: flendo et canendo quesumus: intende nostris sensibus.
Sunt multa faucis illita: que luce purgentur tua: tu lux eoy syderis: vultu sereno illumina.
Deo patri. ℣. Repleti sumus. vt supra. Ad benedictus añ. De manu omniū qui nos oderunt: libera nos domine. Feria quinta inuitato. Dominum qui fecit nos: Uenite adoremus. ps. Uenite. Hymnus. 13
Nox atra rerum contegit terre colores omnium: nos confitentes poscimus: te iuste iudex cordium.
Ut auferas piacula: sordesq̄ mentis abluas: donecq̄ christe gratiam: vt arceantur crimina.
Mens ecce torpet impia quam culpa mordet noxia: obscura gestit tollere: et te redemptor querere.
Repelle tu caliginem intrinsecus q̄s mari me: vt in beato gaudeat se collocari lumie.
Presta pater piissime. Aña. Domine deus. 1
Tempore paschali añ. Alleluia. In finem pro his qui cōmutabuntur psal. ipsi dd. 68

Saluum me fac deus quoniam intrauerunt aq̄ vsq̄ ad aiam meā.
Infixus sum in limo profundi: et non est substantia.
Ueni in altitudinem maris: et tempestas demersit me.
Laboraui clamans rauce facte sunt fauces mee: defecerunt oculi mei dum spero in deum meum.
Multiplicati sunt super capillos capitis mei: qui oderunt me gratis.
Confortati sunt q persecuti sunt me inimici mei iniuste: que nō rapui tūc exoluebā.

Deus tu scis insipientiam meam: ꝛ deli-
cta mea a te non sunt abscondita.
Non erubescant in me qui expectāt te do
mine: domine virtutum.
Non confundantur super me: qui querūt
te deus israel.
Quoniam propter te sustinui opprobriū:
operuit confusio faciem meam.
Extraneus factus sum fratribus meis: ꝛ
peregrinus filijs matris mee.
Quoniam zelus domus tue comedit me: ꝛ op-
probria exprobrātiū tibi ceciderūt sup me.
Et operui in ieiunio animam meam: ꝛ fa
ctum est in opprobrium mihi.
Et posui vestimentum meum cilicium: ꝛ
factus sum illis in parabolam.
Aduersum me loq̄bātur q̄ sedebāt in por-
ta: ꝛ in me psallebāt qui bibebāt vinum.
Ego vero orationem meam ad te domi-
ne: tempus beneplaciti deus.
In multitudine misericordie tue exaudi
me in veritate salutis tue.
Eripe me de luto vt nō infigar libera me
ab his q̄ oderūt me: ꝛ de profundis aquarū.
Non me demergat tempestas aque: neq̄
absorbeat me profundum: neq̄ vrgeat su-
per me puteus os suum.
Exaudi me domine quoniā benigna est
misericordia tua: s̄m multitudinem misera
tionum tuarum respice in me.
Et ne auertas faciem tuam a puero tuo:
quoniam tribulor velociter exaudi me.
Intende anime mee ꝛ libera eam: propter
inimicos meos eripe me.
Tu scis improperium meum ꝛ confusio-
nem meam: ꝛ reuerentiam meam.
In cōspectu tuo sunt oēs qui tribulāt me
improperiū expectauit cor meū ꝛ miseriā.
Et sustinui qui simul cōtristaretur ꝛ non
fuit: ꝛ qui cōsolaretur ꝛ non inueni.
Et dederunt in escam meam fel: ꝛ in siti
mea potauerunt me aceto.
Fiat mensa eorum coram ipsis in laque-
um: ꝛ in retributiones ꝛ in scandalum.
Obscurentur oculi eorū ne videant: ꝛ dor
sum eorum semper incurua.
Effunde super eos iram tuam: ꝛ furor ire
tue comprehendat eos.
Fiat habitatio eorum deserta: ꝛ in taber-
naculis eorum non sit qui inhabitet.
Quī quē tu percussisti persecuti sunt: ꝛ su-
per dolorem vulnerū meorum addiderūt.
Appone iniquitatem super iniquitatē eo
rum: ꝛ nō intrent in iustitiam tuam.
Deleantur de libro viuentium: ꝛ cum iu-
stis non scribantur.
Ego sum pauper ꝛ dolens: salus tua de-
us suscepit me.
Laudabo nomen dei cum cantico: ꝛ ma-
gnificabo eum in laude.
Et placebit deo super vitulum nouellū:
cornua producentem ꝛ vngulas.
Uideant pauperes ꝛ letentur: querite de-
um ꝛ viuet anima vestra.
Quoniam exaudiuit pauperes dominus:
ꝛ vinctos suos non despexit.
Laudent illum celi ꝛ terra: mare ꝛ omnia
reptilia in eis.
Quoniam deus saluam faciet sion: ꝛ edifi
cabuntur ciuitates iude.
Et inhabitabūt ibi: ꝛ hereditate acq̄rēt eā.
Et semen seruorum eius possidebit eam:
ꝛ qui diligunt nomen eius habitabunt in
ea. In finem psalmus dauid in rememora-
tione q̄ saluum fecit eum dominus. 69.
Deus in adiutorium meū intēde: do-
mine ad adiuuandum me festina.
Confundantur ꝛ reuereantur: qui querūt
animam meam.
Auertantur retrorsum ꝛ erubescant: qui
volunt mihi mala.
Auertantur statim erubescentes: qui di-
cunt mihi euge euge.
Exultent ꝛ letentur in te omnes qui que-
runt te: ꝛ dicant semper magnificetur do-
minus qui diligunt salutare tuum.
Ego vero egenus ꝛ pauper sum: deus
adiuua me.
Adiutor meus ꝛ liberator meus es tu: do
mine ne moreris. Añ. Dñe deus in adiutoriū
meū intēde. Añ. Esto mihi. Psalmus dauid
filior ionadab ꝛ priorū captiuorum. 70.
In te dñe speraui nō cōfundar in eter-
nū: in iustitia tua libera me ꝛ eripe me.
Inclina

Inclina ad me aurem tuam: et salua me.
Esto mihi in deum protectorem et in locum munitum vt saluum me facias.
Quoniam firmamentum meum: et refugium meum es tu.
Deus meus eripe me de manu peccatoris: et de manu contra legem agentis et iniqui.
Quoniam tu es patientia mea domine: domine spes mea a iuuentute tua.
In te confirmatus sum ex vtero: de ventre matris mee tu es protector meus.
In te cantatio mea semper: tanquam prodigium factus sum multis: et tu adiutor fortis.
Repleatur os meum laude: vt cantem gloriam tuam tota die magnitudinem tuam.
Ne proijcias me in tempore senectutis: cum defecerit virtus mea ne derelinquas me.
Quia dixerunt inimici mei mihi: et qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in vnum.
Dicentes deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum: quia non est qui eripiat.
Deus ne elongeris a me: deus meus in auxilium meum respice.
Confundantur et deficiant detrahentes anime mee: operiantur confusione et pudore qui querunt mala mihi.
Ego autem semper sperabo: et adijciam: super omnem laudem tuam.
Os meum annunciabit iustitiam tuam: tota die salutare tuum.
Quoniam non cognoui litteraturam introibo in potentias domini: domine memorabor iustitie tue solius.
Deus docuisti me a iuuentute mea: et vsque nunc pronunciabo mirabilia tua.
Et vsque in senectam et senium: deus ne derelinquas me.
Donec annunciem brachium tuum: generationi omni que ventura est.
Potentiam tuam et iustitiam tuam deus vsque in altissima que fecisti magnalia: deus quis similis tibi?
Quantas ostendisti mihi tribulationes multas et malas et conuersus viuificasti me: et de abyssis terre iterum reduxisti me.
Multiplicasti magnificentiam tuam: et conuersus consolatus es me.
Nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam deus: psallam tibi in cythara sanctus israel.
Exultabunt labia mea cum cantauero tibi: et anima mea quam redemisti.
Sed et lingua mea tota die meditabitur iustitiam tuam: cum confusi et reueriti fuerint qui querunt mala mihi. Psalmus dauid in salomone. 71.
Deus iudicium tuum regi da: et iustitiam tuam filio regis.
Iudicare populum tuum in iustitia: et pauperes tuos in iudicio.
Suscipiant montes pacem populo: et colles iustitiam.
Iudicabit pauperes populi et saluos faciet filios pauperum: et humiliabit calumniatorem.
Et permanebit cum sole et ante lunam: in generatione et generationem.
Descendet sicut pluuia in vellus: et sicut stillicidia stillantia super terram.
Orietur in diebus eius iustitia et abundantia pacis: donec auferatur luna.
Et dominabitur a mari vsque ad mare: et a flumine vsque ad terminos orbis terrarum.
Coram illo procident ethiopes: et inimici eius terram lingent.
Reges tharsis et insule munera offerent: reges arabum et saba dona adducent.
Et adorabunt eum omnes reges: omnes gentes seruient ei.
Quia liberauit pauperem a potente: et pauperem cui non erat adiutor.
Parcet pauperi et inopi: et animas pauperum saluas faciet.
Ex vsuris et iniquitate redimet animas eorum: et honorabile nomen eorum coram illo.
Et viuet et dabitur ei de auro arabie et adorabunt de ipso semper tota die benedicent ei.
Erit firmamentum in terra in summis montium superextolletur super libanum fructus eius: et florebunt de ciuitate sicut fenum terre.
Sit nomen eius benedictum in secula: ante solem permanet nomen eius.
Et benedicentur in ipso omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum.
Benedictus dominus deus israel: qui facit mirabilia solus.
Et benedictum nomen maiestatis eius in eternum et replebitur maiestate eius omnis terra: fiat fiat.
Antiphona. Esto mihi domine: in deum protectorem.
Antiphona. Liberasti. Psalmus. 72.

Quam bonus israel deus: his qui recto sunt corde.
Mei autem pene moti sunt pedes: pene effusi sunt gressus mei.
Quia zelaui sup iniqs pacē pctōr vidēs.
Quia non est respectus morti eorum: et firmamentum in plaga eorum.
In labore hominum non sunt: et cum hominibus non flagellabuntur.
Ideo tenuit eos superbia: operti sunt iniquitate et impietate sua.
Prodijt quasi ex adipe iniquitas eorum: transierunt in affectum cordis.
Cogitauerunt et locuti sunt nequitiaz iniquitatem in excelso locuti sunt.
Posuerunt in celum os suum: et lingua eorum transiuit in terra.
Ideo conuertetur populus meus hic: et dies pleni inuenientur in eis.
Et dixerunt quomodo scit deus: et si est scientia in excelso.
Ecce ipsi peccatores et abundantes in seculo: obtinuerunt diuitias.
Et dixi ergo sine causa iustificaui cor meum: et laui inter innocentes manus meas.
Et fui flagellatus tota die: et castigatio mea in matutinis.
Si dicebam narrabo sic: ecce nationem filiorum tuorum reprobaui.
Existimabam vt cognoscerem: hoc labor est ante me.
Donec intrem in sanctuarium dei: et intelligam in nouissimis eorum.
Uerūtamen propter dolos posuisti eis: deiecisti eos dum alleuarentur.
Quomodo facti sunt in desolationem: subito defecerūt perierūt ꝓpter iniqtatē suā.
Uelut somniū surgentium: dñe in ciuitate tua imaginem ipsorū ad nihilum rediges.
Quia inflammatum est cor meum: et renes mei commutati sunt: et ego ad nihilum redactus sum et nesciui.
Ut iumentum factus sum apud te: et ego semper tecum.
Tenuisti manū dexterā meā et in volūtate tua deduxisti me: et cū gloria suscepisti me.
Quid enim mihi est in celo: et a te quid voluisuper terram.
Defecit caro mea et cor meum: deus cordis mei et pars mea deus in eternum.
Quia ecce qui elongant se a te peribunt: perdidisti omnes qui fornicantur abs te.
Mihi autem adherere deo bonum est: ponere in domino deo spem meam.
Ut annūciē oēs pdicationes tuas: in portis filie sion. In finē intellect⁹ Asaph. ps. 73

Ut quid deus repulisti in finem: iratus est furor tuus super oues pascue tue.
Memor esto congregationis tue: quā possedisti ab initio.
Redemisti virgam hereditatis tue: mons sion in quo habitasti in eo.
Leua manus tuas in superbias eor in finē: quāta malignatus est inimicus in sctō.
Et gloriati sunt qui oderunt te: in medio solennitatis tue.
Posuerunt signa sua signa: et non cognouerunt sicut in exitu super summum.
Quasi in silua lignor securib⁹ exciderūt ia nuas ei⁹ in idipsū: i securi et ascia deiecerūt eā.
Incenderunt igni sanctuariū tuūm in terra: polluerunt tabernaculū nominis tui.
Dixerūt in corde suo cognatio eor simul: quiescere faciam⁹ oēs dies festos dei a terra.
Signa nostra nō vidimus iam nō est propheta: et nos non cognoscet amplius.
Usquequo deus improperabit inimicus: irritat aduersarius nomē tuum in finem.
Ut quid auertis manum tuam et dexterā tuam: de medio sinu tuo in finem.
Deus autem rex noster ante secula: operatus est salutem in medio terre.
Tu confirmasti in virtute tua mare: cōtribulasti capita draconum in aquis.
Tu cōfregisti capita draconis: dedisti eū escam populis ethiopum.
Tu dirupisti fontes et torrentes: tu siccasti fluuios ethan.
Tuus est dies et tua est nox: tu fabricatus es auroram et solem.
Tu fecisti omnes terminos terre: estatem et ver tu plasmasti ea.
Memor esto huius inimic⁹ improperauit dño: et ppl's insipiēs incitauit nomē tuum.

Ne tradas bestijs animas ꝯfitētes tibi: ⁊ aīas pauperū tuoꝝ ne obliuiſcaris in finē.

Reſpice in teſtamentū tuū: q꞉ repleti ſunt qui obſcurati ſunt terre domib⁹ iniquitatū.

Ne auertat̄ humilis factus cõfuſus: pau per ⁊ inops laudabunt nomen tuum.

Exurge deus iudica cauſam tuam: memoꝛ eſto impꝛoperioꝛum tuoꝛum eoꝝ que ab inſipiente ſunt tota die.

Ne obliuiſcaris voces inimicoꝝ tuoꝝ: ſuperbia eoꝝ q te oderūt aſcēdit ſemper. Añ. Liberaſti virgā hereditatis tue. Añ. Et inuocabim⁹. In finē ne coꝛrūpas ps cātici aſaph.

Confitebimur tibi deus: confitebimur ⁊ inuocabimus nomen tuū. 74

Narrabimus mirabilia tua: cum accepero tempus ego iuſtitias iudicabo.

Liqueſacta eſt terra ⁊ omnes qui habitāt in ea: ego confirmaui columnas eius.

Dixi iniquis nolite inique agere: ⁊ delinquentibus nolite exaltare coꝛnu.

Nolite extollere in altū coꝛnu veſtrū: noli te loqui aduerſus deum iniquitatem.

Quia neq̧ ab oꝛiēte neq̧ ab occidente: neq̧ a deſertis montib⁹: quoniā de⁹ iudex eſt.

Hunc humiliat ⁊ hunc exaltat: quia calix in manu domini vini meri plenus mixto.

Et inclinauit ex hoc in hoc: verūtñ fex ei⁹ nō eſt exinanita: bibēt oēs pctōꝛes terre.

Ego autem annunciabo in ſeculum: cantabo deo iacob.

Et omnia coꝛnua pctōꝛum cōfringam: ⁊ exaltabunt̄ coꝛnua iuſti. In finez in carminibus ad aſſyrios pſalm⁹ aſaph. 75.

Notus in iudea deus: in iſrael magnum nomen eius.

Et factus eſt in pace locus eius: ⁊ habitatio eius in ſion.

Ibi confregit potentias: arcum ſcutū gladium ⁊ bellum.

Illuminās tu mirabiliter a mōtibus eternis: turbati ſunt omnes inſipiētes coꝛde.

Doꝛmierūt ſomnū ſuū: ⁊ nihil inuenerūt: omnes viri diuitiarū in manibus ſuis.

Ab increpatione tua deus iacob: doꝛmitauerunt qui aſcenderunt equos.

Tu terribil̄ es ⁊ qs reſiſtet tibi: ex tūc ira tua.

De celo auditum feciſti iudicium: terra tremuit ⁊ quieuit.

Dum exurgeret in iudicium deus: vt ſaluos faceret omnes manſuetos terre.

Qm̄ cogitatio hominis cōfitebitur tibi: ⁊ reliquie cogitationis diem feſtū agent tibi.

Vouete ⁊ reddite domino deo veſtro: omnes qui in circuitu eius affertis munera.

Terribili ⁊ ei q aufert ſpm̄ pꝛīcipū: terribili apud reges terre. Añ. Et inuocabimus nomen tuū dñe. Añ. Tu es deus. In finem pro ydithum pſalmus Aſaph. 76.

Voce mea ad dominum clamaui: voce mea ad deum ⁊ intendit mihi.

In die tribulationis mee deū exq̄ſiui manib⁹ meis nocte cōtra eū: ⁊ nō ſuz deceptus.

Renuit conſolari anima mea: memoꝛ fui dei ⁊ delectatus ſum ⁊ exercitatus ſum: ⁊ defecit ſpiritus meus.

Anticipauerunt vigilias oculi mei turbatus ſum: ⁊ non ſum locutus.

Cogitaui dies antiquos: ⁊ annos eternos in mente habui.

Et meditatus ſum nocte cū coꝛde meo: ⁊ exercitabar ⁊ ſcopebam ſpiritum meum.

Nunquid in eternū pꝛoijciet deus: aut nō apponet vt complacitioꝛ ſit adhuc?

Aut in finem miſericoꝛdiam ſuā abſcidet: a generatione in generationem?

Aut obliuiſcetur miſereri deus: aut continebit in ira ſua miſericoꝛdias ſuas?

Et dixi nunc cepi: hec mutatio dextere excelſi.

Memoꝛ fui operū domini: q꞉ memoꝛ ero ab initio mirabilium tuoꝛum.

Et meditaboꝛ in omnibus operib⁹ tuis: ⁊ in adinuentionibus tuis exerceboꝛ.

Deus in ſancto via tua: qs deus magnus ſicut deus nr̄: tu es de⁹ qui facis mirabilia.

Notā feciſti in pplis virtutē tuā: redemiſti ī bꝛachio tuo pplz tuū filioꝝ iacob ⁊ ioſeph.

Viderunt te aque deus viderunt te aque: ⁊ timuerunt ⁊ turbate ſunt abyſſi.

Multitudo ſonit⁹ aq̄rū: voce dedert̄ nubes.

Etenim ſagitte tue tranſeunt: vox tonitrui tui in rota.

Illuxerūt coꝛuſcationes tue oꝛbi terre: cō-

mota est ꝛ contremuit terra.

In mari via tua ꝛ semite tue in aquis multis: ꝛ vestigia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oues populū tuū in manu moysi ꝛ aaron. Intellectus Asaph. 77.

Attēdite pplē meus legē meā: inclinate aurem vestrā in verba oris mei.

Aperiam in parabolis os meum: loquar propositiones ab initio.

Quanta audiuimus ꝛ cognouimus ea: ꝛ patres nostri narrauerunt nobis.

Non sunt occultata a filijs eorum: in generatione altera.

Narrātes laudes domini ꝛ virtutes eius: ꝛ mirabilia eius que fecit.

Et suscitauit testimonium in iacob: ꝛ legem posuit in israel.

Quāta mādauit patrib⁹ nostris nota facere ea filijs suis: vt cognoscat gñatio altera.

Filij qui nascentur ꝛ exurgent: ꝛ narrabunt filijs suis.

Ut ponāt in deo spem suā: ꝛ nō obliuiscātur operum dei: ꝛ mandata eius exquirāt.

Ne fiant sicut patres eorū: generatio praua ꝛ exasperans.

Generatio que nō direxit cor suum: ꝛ nō est creditus cum deo spiritus eius.

Filij effrem intendentes ꝛ mittētes arcū: conuersi sunt in die belli.

Non custodierunt testamentum dei: ꝛ in lege eius noluerunt ambulare.

Et obliti sunt benefactorum eius: ꝛ mirabilium eius que ostendit eis.

Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra egypti: in campo thaneos.

Interrupit mare ꝛ perduxit eos: ꝛ statuit aquas quasi in vtre.

Et deduxit eos in nube diei: ꝛ tota nocte in illuminatione ignis.

Interrupit petram in heremo: ꝛ adaquauit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra: ꝛ eduxit tanꝗ̄ flumina aquas.

Et apposuerūt adhuc peccare ei: in iram excitauerunt excelsum in inaquoso.

Et tentauerunt deum in cordibus suis: vt peterent escas animabus suis.

Et male locuti sunt de deo: dixerūt nūqd poterit deus parare mensam in deserto.

Quoniā percussit petram ꝛ fluxerunt aq̄: ꝛ torrentes inundauerunt.

Nunquid ꝛ panem poterit dare: aut parare mensam populo suo?

Ideo audiuit dñs ꝛ distulit: ꝛ ignis accēsus est in iacob ꝛ ira ascendit in israel.

Quia non crediderunt in deo: nec sperauerunt in salutari eius.

Et mandauit nubibus desuper: ꝛ ianuas celi aperuit.

Et pluit illis manna ad manducandum: ꝛ panem celi dedit eis.

Panem angelorum manducauit homo: cibaria misit eis in abundantia.

Transtulit austrum de celo: ꝛ induxit in virtute sua africum.

Et pluit super eos sicut puluerē carnes: ꝛ sicut harenam maris volatilia pennata.

Et ceciderunt in medio castrorum eorū: circa tabernacula eorum.

Et manducauerunt ꝛ saturati sunt nimis ꝛ desiderium eorū attulit eis: nō sunt fraudati a desiderio suo.

Adhuc esce eorum erant in ore ipsorum: ꝛ ira dei ascendit super eos.

Et occidit pingues eorum: ꝛ electos israel impediuit.

In omnibus his peccauerunt adhuc: ꝛ non crediderunt in mirabilibus eius.

Et defecerunt in vanitate dies eorū: ꝛ anni eorum cum festinatione.

Cum occideret eos querebant eū: ꝛ reuertebātur ꝛ diluculo veniebant ad eum.

Et rememorati sunt qꝛ deus adiutor est eorū: ꝛ deus excelsus redemptor eorū est.

Et dilexerunt eū in ore suo: ꝛ lingua sua mentiti sunt ei.

Cor autem eorū nō erat rectum cum eo: nec fideles habiti sunt in testamēto eius.

Ipse autem est misericors ꝛ propitius fiet peccatis eorum: ꝛ nō disperdet eos.

Et abundauit vt auerteret iram suā: ꝛ nō accendit omnem iram suam.

Et recordatus est qꝛ caro sunt: spiritus vadens ꝛ non rediens.

Quotiens exacerbauerūt eū in deserto: in iram concitauerūt eum in inaquoso.

Et conuersi sunt ⁊ tentauerunt deū: ⁊ sanctum israel exacerbauerunt.

Non sunt recordati manus eius: die qua redemit eos de manu tribulantis.

Sicut posuit in egypto signa sua: ⁊ prodigia sua in campo thaneos.

Et conuertit in sanguinem flumina eoꝝ: ⁊ imbres eorum ne biberent.

Misit in eos cynomiam ⁊ comedit eos: ⁊ ranam ⁊ disperdidit eos.

Et dedit erugini fructus eorum: ⁊ labores eorum locuste.

Et occidit in grandine vineas eorum: ⁊ moros eorum in pruina.

Et tradidit grandini iumenta eorum: ⁊ possessionem eorum igni.

Misit in eos iram indignationis sue: indignationem ⁊ iram ⁊ tribulationem: immissiones per angelos malos.

Uiā fecit semite ire sue: ⁊ nō pepcit a morte aīaꝝ eoꝝ: ⁊ iumēta eoꝝ in morte ꝯclusit.

Et percussit omne primogenitū in terra egypti: primitias omnis laboris eorum in tabernaculis cham.

Et abstulit sicut oues populū suū: ⁊ perduxit eos tanq̄ gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe ⁊ non timuerunt: ⁊ inimicos eorum operuit mare.

Et induxit eos in mōtē sanctificatiōis sue: montē quem acquisiuit dextera eius.

Et eiecit a facie eoꝝ gentes: ⁊ sorte diuisit eis terram in funiculo distributionis.

Et hītare fecit in tabernaclis eoꝝ: trib' isrl.

Et tētauerunt ⁊ exacerbauerūt deū excelsum: ⁊ testimonia eius non custodierunt.

Et auerterūt se ⁊ nō suauerūt pactū quēadmodū pr̄es eoꝝ: ꝯuersi sunt in arcū prauū.

In irā ꝯcitauerūt eū in collib' suis: ⁊ i sculptilib' suis ad emulationē eū ꝓuocauerūt.

Audiuit deus ⁊ spreuit: ⁊ ad nihilum redegit valde israel.

Et repulit tabernaculū sylo: tabernaculū suum vbi habitauit in hominibus.

Et tradidit in captiuitatē virtutē eoꝝ: ⁊ pulchritudinem eorum in manus inimici.

Et cōclusit in gladio populum suum: ⁊ hereditatem suam spreuit.

Iuuenes eorum comedit ignis: ⁊ virgines eorum non sunt lamentate.

Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt: ⁊ vidue eorum non plorabantur.

Et excitatus est tanq̄ dormiēs dominus: tanq̄ potens crapulatus a vino.

Et percussit inimicos suos in posteriora: opprobrium sempiternum dedit illis.

Et repulit tabernaculum ioseph: ⁊ tribum effrem non elegit.

Sed elegit tribū iuda: mōtē syō quē dilexit.

Et edificauit sicut vnicornium sanctificiū suum in terra quem fundauit in secula.

Et elegit dauid seruū suū: ⁊ sustulit eū de gregib' ouiū: de post fetantes accepit eum.

Pascere iacob seruū suū: ⁊ isrl̄ hr̄ditatē suā.

Et pauit eos in innocētia cordis sui: ⁊ in intellectib' manuū suarū deduxit eos. Añ. Tu es deus qui facis mirabilia. Añ. Propitius esto. Psalmus asaph. 78.

Deus venerūt gētes in hereditatē tuam polluerūt templū sanctum tuū: posuerunt hierusalem in pomorum custodiam.

Posuerūt morticina suoꝝ tuoꝝ escas volatilib' celi: carnes sctōꝝ tuorū bestijs terre.

Effuderūt sanguinē ipsoꝝ tanq̄ aquam in circuitu hierusalē: ⁊ non erat qui sepeliret.

Facti sumus obprobriū vicinis nr̄is: subsanatio ⁊ illusio his q in circuitu nr̄o sunt.

Usquequo domine irasceris in finē: accēdetur velut ignis zelus tuus.

Effunde irā tuā in gētes q̄ te nō nouerūt: ⁊ in regna q̄ nomē tuum non inuocauerūt.

Qꝛ comederūt iacob: ⁊ locū ei' dsolauerūt.

Ne memineris iniquitatū nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: qꝛ pauperes facti sumus nimis.

Adiuua nos deus salutaris nr̄: ⁊ propter gloriā nominis tui dñe libera nos: ⁊ ꝓpitius esto pctīs nostris propter nomē tuū.

Ne forte dicāt in gētib' vbi est de' eorū: ⁊ innotescāt in nationib' corā oculis nostris.

Ultio sanguinis seruorum tuorum qui effusus est: introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Scdm magnitudinem brachij tui: posside filios mortificatorum.
Et redde vicinis nostris septuplũ in sinu eorum: improperiũ ipsorum quod exprobrauerunt tibi domine.
Nos autem populus tuus et oues pascue tue: confitebimur tibi in seculum.
In gñatione et generationẽ: annũciabim' laudẽ tuã. In finẽ pro his qui cõmutabuntur psalm' p assyrijs testimoniũ asaph. 79
Qui regis israel intende: qui deducis velut ouem ioseph.
Qui sedes super cherubin: manifestare coram effraim beniamin et manasse.
Excita potentiam tuam et veni: vt saluos facias nos.
Deus conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.
Domine deus virtutum: quousq̃ irasceris super orationem serui tui?
Cibabis nos pane lachrymarũ: et potuz dabis nobis in lachrymis in mensura.
Posuisti nos in cõtradictionẽ vicinis nostris: et inimici nostri subsannauerunt nos.
Deus virtutuz conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.
Vineam de egypto transtulisti: eiecisti gẽtes et plantasti eam.
Dux itineris fuisti in cõspectu eius: et plãtasti radices eius et impleuit terram.
Operuit montes vmbra eius: et arbusta eius cedros dei.
Extendit palmites suos vsq̃ ad mare: et vsq̃ ad flumen propagines eius.
Vt qd destruxisti maceriam eius: et vindemiant eam omnes qui pretergrediunt viã?
Exterminauit eam aper de silua: et singularis ferus depastus est eam.
Deus virtutum conuertere: respice de celo et vide et visita vineam istam.
Et perfice eã quã plãtauit dextera tua: et super filiũ hominis quem confirmasti tibi.
Incensa igni et suffosa: ab increpatiõe vultus tui peribunt.
Fiat manus tua sup virum dextera tua: et super filiũ hominis quem confirmasti tibi.
Et non discedimus a te: viuificabis nos et nomen tuum inuocabimus.
Deus virtutũ cõuerte nos: et ostẽde faciem tuã et salui erim'. Añ. Propiti' esto pctis nr̃is dñe. ℣. Gaudebũt labia mea: cũ cãtauero tibi. ℟. Et aĩa mea quam redemisti. Tpe paschali añ. Alla all. all. ℣. Surrexit dñs de sepulchro. vrs. Tpe aduẽtus ℣. Ex sion speci es. vrs in omni tpe. Ad lau. añ. Tibi soli peccaui dñe: miserere mei. ps. Miserere mei de'. 13
Oratio moysi hominis dei. 89.

Domine refugiũ factus es nob a gñatione in gñationẽ.
Priusq̃ montes fierẽt aut formaret terra et orbis a seculo et vsq̃ in seculũ tu es deus.
Ne auertas hominem in humilitatem: et dixisti conuertimini filij hominum.
Quoniam mille anni ante oculos tuos: tanq̃ dies hesterna que preterijt.
Et custodia in nocte: que pro nihilo habentur eorum anni erunt.
Mane sicut herba transeat: mane floreat et transeat: vespere decidat induret et arescat.
Quia defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati sumus.
Posuisti iniqtates nostras in cõspectu tuo: seculuz nostrũ in illuminatione vultus tui.
Quoniam omnes dies nostri defecerũt: et in ira tua defecimus.
Anni nr̃i sicut aranea meditabunt: dies annorũ nostrorũ in ipsis septuaginta anni.
Si autem in potentatibus octoginta anni: et amplius eorum labor et dolor.
Qm̃ superuenit mãsuetudo: et corripiemur.
Quis nouit potestatem ire tue: et pre timore tuo iram tuam dinumerare.
Dexteram tuam sic notam fac: et eruditos corde in sapientia.
Conuertere domine vsquequo: et deprecabilis esto super seruos tuos.
Repleti sum' mane misericordia tua: exultauim' et delectati sum' in oib' dieb' nostris.
Letati sumus pro dieb' quib' nos humiliasti: annis quibus vidimus mala.

Respice in servos tuos ⁊ in opera tua: ⁊
dirige filios eorum.
Et sit splēdor dñi dei nr̄i sup nos: ⁊ opera
manuū nr̄arū dirige sup nos: ⁊ opus manu
um nr̄arū dirige. Añ. Dñe refugium factus es
nobis. Añ. In matutinis dñe meditabor in te.
5 Ps. Deus deus me⁹. Canticū moysi.
Exo. Cantemus dño: gloriose eni magnifi
ca.15. catus est: equum ⁊ ascēsorē ꝓiecit in mare.
Fortitudo mea ⁊ laus mea dominus ⁊ fa
ctus est mihi in salutem.
Iste est deus meus ⁊ glorificabo eum: de
us patris mei: ⁊ exaltabo eum.
Dñs q̄si vir pugnator oṗs nomē ei⁹: curr⁹
pharaonis ⁊ exercitū eius ꝓiecit in mare.
Electi principes eius submersi sunt in ma
ri rubro: abyssi operuerunt eos descende
runt in profundum quasi lapis.
Dextera tua domine magnificata est in
fortitudine: dextera tua domine percussit
inimicum: ⁊ in multitudine glorie tue de
posuisti adversarios meos.
Misisti irā tuā q̄ devoravit eos sicut stipu
lā: ⁊ in spiritu furoris tui cōgregate sunt aq̄.
Stetit unda fluens: congregate sunt abys
si in medio mari.
Dixit inimicus: persequar ⁊ cōprehendā
dividā spolia: implebitur anima mea.
Evaginabo gladium meum: interficiet
eos manus mea.
Flavit spūs tuus ⁊ operuit eos mare: sub
mersi sunt q̄si plūbū in aq̄s vehemētibus.
Quis similis tui in fortibus domine: quis
similis tui magnificus in sanctitate? terribi
lis atq̧ laudabilis ⁊ faciens mirabilia.
Extēdisti manum tuam: ⁊ devoravit eos
terra: dux fuisti in misericordia tua: popu
lo quem redemisti.
Et portasti eum in fortitudine tua: ad ha
bitaculum sanctum tuum.
Ascenderunt populi ⁊ irati sunt: dolores
obtinuerunt habitatores philistijm.
Tunc cōturbati sunt principes edom: ro
bustos moab obtinuit tremor: obriguerūt
omnes habitatores chanaam.
Irruat super eos formido: ⁊ pavor in ma
gnitudine brachij tui.

Fiant immobiles quasi lapis: donec per
transeat populus tuus dñe: donec pertran
seat populus tuus iste quem possedisti.
Introduces eos ⁊ plantabis in monte he
reditatis tue: firmissimo habitaculo tuo qđ
operatus es domine.
Sanctuariū tuum dñe qđ firmaverūt ma
nus tue: dñs regnabit in eternum ⁊ ultra.
Ingressus est enim eques pharao cū cur
ribus ⁊ equitibus eius in mare: ⁊ reduxit su
per eos dominus aquas maris.
Filij aūt isrl' ambulaverūt per siccū: in me
dio ei⁹. Añ. Cātemus dño gl'iose. Añ. In san
ctis eius laudate eū. Ps. Laudate dñm de ce 6
lis. Cap. ⁊ ℣. ut supra feria .ij. Hym.
Lux ecce surgit aurea: pallens fatiscat
cecitas: que nosmet in preceps diu errore
traxit devio.
Hec lux serenū conferat purosq̧ nos pre
stet sibi: nihil loquamur subdolum: volua
mus obscurum nihil.
Sic tota decurrat dies: nec lingua men
dax nec manus: oculi nec peccent lubrici:
nec noxa corpus inquinet.
Speculator astat desup q nos dieb⁹ oib⁹:
actusq̧ nr̄os ꝑspicit: a luce prima i vesper.
Deo patri. Ad bñs añ. In sctitate serviamus 13
dño: ⁊ liberabit nos ab inimicis nostris. ℂ Fe
ria .vj. invi. Adoremus dñm. Quoniā ipse fe
cit nos. Ps. Venite. Hymnus.
Tu trinitatis unitas orbem potenter
qui regis attende laudum cantica: que ex
cubantes psallimus.
Nā lectulo cōsurgim⁹: noctis quieto tpe:
ut flagitem⁹ vulnerū a te medelā omnium.
Quo fraude quicquid demonum in nocti
bus deliquim⁹: abstergat illud celitus tue
potestas glorie.
Ne corpus adsit sordidum: nec torpor in
stet cordium: nec criminis contagio tepe
scat ardor spiritus.
Ob hoc redemptor quesumus: reple tuo
nos lumine: per quod dierum circulis nul
lis ruamur actibus.
Presta pater. Añ. Exultate. Tempore pa
schali aña. Alleluia. In finem pro torculari
bus psalmus ipsi asaph quinta sabbati. 80

Exultate deo adiutori nostro iubilate deo iacob.
Sumite psalmum et date tympanum psalterium iocundum cũ cythara.
Buccinate in neomenia tuba: in insigni die solennitatis vestre.
Quia pceptũ in isrl'ẽ: et iudiciũ deo iacob.
Testimoniũ i ioseph posuit illud cũ exiret d'ra egypti: linguã quã ñ nouerat audiuit.
Diuertit ab oneribꝰ dorsum eius: manus eius in cophino seruierunt.
In tribulatiõe inuocasti me: et liberaui te: et exaudiui te in abscondito tempestatis: pbaui te apud aquam contradictionis.
Audiui populus meus et contestabor te: israel si audieris me nõ erit in te deus recẽs: neq; adorabis deum alienum.
Ego enĩ sum dñs deꝰ tuus q eduxit te de terra egypti: dilata os tuũ et iplebo illud.
Et non audiuit populus meus vocẽ meam: et israel non intendit mihi.
Et dimisi eos sm desideria cordis eorũ: ibunt in adinuentionibus suis.
Si populus meus audisset me: israel: si in vijs meis ambulasset.
Pro nihilo forsitã inimicos eorum humiliassẽ: et sup tribulantes eos misissem manũ meã.
Inimici domini mentiti sunt ei: et erit tempus eorum in secula.
Et cibauit illos ex adipe frumẽti et de petra melle saturauit eos. Psalmꝰ asaph. 81.
Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos diiudicat.
Usquequo iudicatis iniquitatem et facies peccatorum sumitis?
Iudicate egeno et pupillo: humilẽ et pauperem iustificate.
Eripite pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate.
Nescierunt neq; intellexerunt in tenebris ambulãt: mouebunt oĩa fundamẽta terre.
Ego dixi dij estis: et filij excelsi omnes.
Uos autem sicut homines moriemini: et sicut vnus de principibus cadetis.
Surge deus iudica terrã: qñ tu hereditabis in omnibꝰ gentibꝰ. Añ. Exultate deo adiutori nostro. Añ. Tu solus. Canticũ psalmi asaph. 82.
Deus quis similis erit tibi: ne taceas neq; compescaris deꝰ.
Quoniam ecce inimici tui sonuerũt: et qui oderunt te extulerunt caput.
Super populũ tuũ malignauerunt consilium: et cogitauerunt aduersus sctõs tuos.
Dixerũt venite et disperdamus eos de gẽte: et non memoretur nomen israel vltra.
Quoniam cogitauerũt vnanimiter: simul aduersum te testamentũ disposuerũt tabernacula idumeorum et ismaelite.
Moab et agareni gebal et amon et amalech: alienigene cum habitantibus tyrum.
Etenim assur venit cum illis: facti sunt in adiutorium filijs loth.
Fac illis sicut madian et sysare: sicut iabin in torrente cyson.
Disperiẽrt in endor: facti sũt vt stercꝰ terre.
Pone principes eorum sicut oreb: et zeb et zebee et salmana.
Omnes principes eorũ: qui dixerunt hereditate possideamus sanctuarium dei.
Deus meus pone illos vt rotam: et sicut stipulam ante faciem venti.
Sicut ignis qui comburit siluam: et sicut flamma comburens montes.
Ita persequeris illos in tempestate tua: et in ira tua turbabis eos.
Imple facies eorum ignominia: et querẽt nomen tuum domine.
Erubescant et conturbentur in seculum seculi: et confundantur et pereant.
Et cognoscãt q: nomẽ tibi dñs tu solus altissimꝰ i oĩ t'ra. In finẽ p torcularibꝰ filijs chore. 83
Quam dilecta tabernacula tua domine virtutũ: cõcupiscit et deficit anima mea in atria domini.
Cor meum et caro mea: exultauerunt in deum viuum.
Etenim passer inuenit sibi domum: et turtur nidum vbi ponat pullos suos.
Altaria tua dñe vtutũ: rex meꝰ et deꝰ meꝰ.
Beati qui habitant in domo tua domine: in secula seculorum laudabunt te.
Beatus vir cuius est auxilium abs te: ascẽsiones i corde suo disposuit in valle lachrymarum in loco quem posuit.

E teni bñdictionē dabit legislator: ibūt ḋ
virtute in virtutē: videbit̄ de⁹ deoꝝ in sion.
D omine deus virtutū exaudi orationem
meam: auribus percipe deus iacob.
P rotector noster aspice deus: ꝛ respice in
faciem christi tui.
Q ꝛ melior ē dies vna i atrijs tuis: sup milia.
E legi abiectus esse in domo dei mei: ma
gis ꝙ habitare in tabernaculis peccatoꝝ.
Q uia misericordiam ꝛ veritatem diligit
deus gratiam ꝛ gloriam dabit dominus.
N ō priuabit bonis eos q ābulat in inocē
tia: dñe virtutū beat⁹ hō q sperat in te. Añ.
Tu solus altissimus super omnē terrā. Añ. Bñ
dixisti. In finē filijs chore psalmus. 84.

B Enedixisti domine terram tuā: auer
tisti captiuitatem iacob.
R emisisti iniquitatem plebis tue operui
sti omnia peccata eorum.
M itigasti omnem iram tuam: auertisti ab
ira indignationis tue.
C onuerte nos deus salutaris noster: ꝛ a
uerte iram tuam a nobis.
N umqd in eternū irasceris nobis: aut extē
des irā tuā a generatione in generationē.
D eus tu cōuersus viuificabis nos: ꝛ plebs
tua letabitur in te.
O stende nobis domine misericordiam tu
am: ꝛ salutare tuum da nobis.
A udiam quid loquatur in me dñs deus:
quoniam loquet̄ pacem in plebem suam.
E t sup sctōs suos: ꝛ i eos q ꝯuertūt ad cor.
U erūtamen prope timētes eū salutare ipsi
us: vt inhabitet gloria in terra nostra.
M isericordia ꝛ veritas obuiauerunt sibi:
iustitia ꝛ pax osculate sunt.
U eritas de terra orta est: ꝛ iustitia de celo
prospexit.
E tenim dominus dabit benignitatem: ꝛ
terra nostra dabit fructum suum.
I ustitia ante eum ambulabit: ꝛ ponet in
via gressus suos. Oratio dauid. 85.

I Nclina dñe aurem tuā ꝛ exaudi me:
quoniam inops ꝛ pauper sum ego.
C ustodi aiam meam qm̄ sanctus sum: sal
uum fac seruū tuū: deus meus sperātē in te.
M isere mei dñe: qm̄ ad te clamaui tota die
letifica aiaꝫ serui tui qm̄ ad te dñe aiam meā
Q uoniā tu dñe suauis ꝛ mitis: (leuaui.
ꝛ multe misericordie oībus inuocantib⁹ te.
A uribus percipe orationem meam: ꝛ in
tende voci deprecationis mee.
I n die tribulationis mee clamaui ad te: qꝛ
exaudisti me.
N on est similis tui in dijs domine: ꝛ non
est secundū opera tua.
O ēs gētes ꝗscūꝗ fecisti venient ꝛ adora
būt corā te dñe: ꝛ glorificabūt nomen tuū.
Q uoniam magnus es tu ꝛ faciens mira
bilia: tu es deus solus.
D educ me dñe i via tua ꝛ igrediar i vita
te tua: letet̄ cor meū vt timeat nomē tuum.
C ōfitebor tibi dñe: deus me⁹ in toto cor
de meo: ꝛ glorificabo nomē tuū in eternū.
Q uia misericordia tua magna est sup me:
ꝛ eruisti aiam meā ex inferno inferiori.
D eus iniqui insurrexerunt super me: ꝛ sy
nagoga potentium quesierunt animaꝫ me
am: ꝛ non proposuerūt te in cōspectu suo.
E t tu domine de⁹ miserator ꝛ misericors:
patiens ꝛ multe misericordie ꝛ verax.
R espice in me ꝛ miserere mei: da imperium
tuū puero tuo: ꝛ saluū fac filiū ancille tue.
F ac mecū signū in bonū vt videāt q ode
rūt me ꝛ ꝯfundant̄: qm̄ tu dñe adiuuisti me
ꝛ cōsolat⁹ es me. Añ. Bñdixisti dñe terrā tuā.
Añ. Fūdamēta. ps cātici filijs chore. 86.

F Undamēta ei⁹ in mōtib⁹ sctīs: diligit
dñs portas siō sup oīa tabnacula ia
G loriosa dicta sūt de te: ciuitas dei. (cob.
M emor ero raab ꝛ babylōis sciētiū me.
E cce alienigene ꝛ tyrus ꝛ populus ethio
pum: hi fuerunt illic.
N umqd sion dicet homo ꝛ hō natus est in
ea: ꝛ ipse fundauit eam altissimus.
D ñs narrabit in scripturis populorum: ꝛ
principum horum qui fuerunt in ea.
S icut letantium oium: habitatio est in te.
Cāticū psalmi filijs chore i finē, p amalech
ad rñdēdū intellectus hemā ezarite ps. 87.

D Omine deus salutis mee: in die cla
maui ꝛ nocte coram te.
I ntret in conspectu tuo oratio mea: incli
na aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea: ꝛ vita mea inferno appropinquauit.
Estimat⁹ sũ cũ descẽdẽtib⁹ in lacũ: factus sũ sic hõ sine adiutorio īter mortuos liber.
Sic vulnerati dormiẽtes ī sepulchris q̃r nõ es memor ãpli⁹ ꝛ ipi ð mãu tua r̃pulsi sũt.
Posuerunt me in lacu inferiori: in tenebrosis ꝛ in vmbra mortis.
Super me confirmatus est furor tuus: ꝛ omnes fluctus tuos induxisti super me.
Longe fecisti notos meos a me: posuerũt me abominationem sibi.
Traditus sum ꝛ nõ egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia.
Clamaui ad te domine: tota die expandi ad te manus meas.
Nunqd mortuis facies mirabilia: aut me dici suscitabunt ꝛ cõfitebuntur tibi?
Nunqd narrabit aliqs in sepulchro misericordiã tuã: ꝛ veritatẽ tuã in perditione.
Nunqd cognoscentur in tenebris mirabilia tua: ꝛ iustitia tua in terra obliuionis?
Et ego ad te domine clamaui: ꝛ mane oratio mea preueniet te.
Ut quid domine repellis orationem meam: auertis faciem tuam a me?
Paup sũ ego ꝛ in laborib⁹ a iuuẽtute mea: exaltatus aũt humiliatus sũ ꝛ ɔturbatus.
In me transierunt ire tue: ꝛ terrores tui cõturbauerunt me.
Circundederũt me sicut aqua tota die circundederunt me simul.
Elongasti a me amicũ ꝛ ꝓximũ: ꝛ notos meos a miseria. Añ. Fũdamẽta ei⁹ ī mõtib⁹ sctis.
Añ. Dñs. Intellect⁹ ethan ezraite. ps. 88.

Misericordias dñi: in eternũ cantabo. In generatione ꝛ generationem: annunciabo veritatem tuam in ore meo.
Qm̃ dixisti in eternũ misericordia edificabitur in celis: preparabit̃ veritas tua in eis.
Disposui testamẽtũ electis meis: iuraui dauid suo meo: vsq̃ ī et̃nũ ꝓparabo semẽ tuũ.
Et edificabo in gñatiõe ꝛ gñationẽ sedẽ
Cõfitebunt̃ celi mirabilia tua dñe: (tuã. etenim veritatem tuam in ecclesia sanctorum.
Quoniam quis in nubibus equabitur domino: similis erit deo in filijs dei.

De⁹ q glorificabit̃ in ɔsilio sanctorum: magn⁹ ꝛ terribilis super oẽs q in circuitu ei⁹ sunt.
Dñe deus virtutũ qs similis tibi? potens es dñe ꝛ veritas tua in circuitu tuo.
Tu dominaris potestati maris: motũ autem fluctuum eius tu mitigas.
Tu hũiliasti sicut vulneratũ supbũ: in brachio virtutis tue dispsisti inimicos meos.
Tui sũt celi ꝛ tua ẽ t̃ra: orbẽ terre ꝛ plenitudinẽ ei⁹ tu fũdasti: aqlonẽ ꝛ mare tu creasti.
Thabor ꝛ hermon in nomine tuo exultabunt: tuum brachium cum potentia.
Firmetur manus tua ꝛ exaltetur dextera tua: iustitia ꝛ iudicium ꝓparatio sedis tue.
Misericordia ꝛ veritas p̃cedent faciẽ tuã: beatus populus qui scit iubilationem.
Dñe in lumie vult⁹ tui ãbulabũt ꝛ in noĩe tuo exultabũt tota die: ꝛ ĩ iustitia tua exaltabunt.
Qm̃ gloria virtutis eorũ tu es: ꝛ (bunt. in beneplacito tuo exaltabit̃ cornu nr̃m.
Quia domini est assumptio nostra ꝛ sancti israel regis nostri.
Tunc locutus es in visione sanctis tuis: ꝛ dixisti posui adiutorium in potente: ꝛ exaltaui electum de plebe mea.
Inueni dauid seruum meum: oleo sancto meo vnxi eum.
Manus enĩ mea auxiliabitur ei: ꝛ brachium meum confortabit eum.
Nihil proficiet inimicus in eo: ꝛ filius iniquitatis non apponet nocere ei.
Et concidã a facie ipsius inimicos eius: ꝛ odientes eos in fugam conuertam.
Et veritas mea ꝛ misericordia mea cum ipso: ꝛ in noĩe tuo exaltabitur cornu eius.
Et ponam in mari manum eius: ꝛ in fluminibus dexteram eius.
Ipse inuocabit me pater meus es tu: deus meus ꝛ susceptor salutis mee.
Et ego p̃rimogenitum ponam illum: excelsum pre regibus terre.
In eternum seruabo illi misericordiam meam: ꝛ testamentum meum fidele ipsi.
Et ponam in seculum seculi semen eius: ꝛ thronum eius sicut dies celi.
Si aũt dereliquerint filij eius legẽ meam ꝛ in iudicijs meis non ambulauerint.

Si iustitias meas prophanauerint: et man-
data mea non custodierint.
Uisitabo in virga iniquitates eorum: et in
verberibus peccata eorum.
Misericordiam aūt meam nō dispergam
ab eo: neqꝫ nocebo in veritate mea.
Neqꝫ pphanabo testamentū meū: et que
procedunt de labijs meis non faciaꝫ irrita.
Semel iuraui in sancto meo si dauid men
tiar: semen eius in eternum manebit.
Et thron' ei' sicut sol i ꝯspectu meo: et sicut
luna pfecta in eternū: et testis in celo fidelis.
Tu vo repulisti et despexisti: distulisti xp̄ꝫ
Auertisti testamentū serui tui: pro (tuū.
phanasti in terra sanctuarium eius.
Destruxisti omnes sepes eius: posuisti fir-
mamentum eius formidinem.
Diripuerunt eum omnes transeuntes viā:
factus est opprobrium vicinis suis.
Exaltasti dexteram deprimentium eum:
letificasti omnes inimicos eius.
Auertisti adiutorium gladij eius: et nō es
auxiliatus ei in bello.
Destruxisti eum ab emundatione: et sedeꝫ
eius in terra collisisti.
Minorasti dies tpis ei': pfudisti eū ꝯfusiōe.
Usquequo domine auertis in finem: exar-
descet sicut ignis ira tua.
Memorare q̄ mea substātia: nūquid enim
vane constituisti omnes filios hominum.
Quis est hō qui viuet et non videbit mor-
tē: eruet animam suam de manu inferi.
Ubi sunt misericordie tue antique dn̄e: si-
cut iurasti dauid in veritate tua.
Memor esto dn̄e opprobrij seruorum tuo
rū: qd continui in sinu meo multaꝝ gentiū.
Quod exprobrauerūt inimici tui dn̄e: qd
exprobrauerunt commutationē christi tui.
Bndict' dn̄s in eternū: fiat fiat. Ps dd q̄rti
Deus vltionem dn̄s: de. sabbati. 93.
us vltionum libere egit.
Exaltare qui iudicas terram: redde retri-
butionem superbis.
Usquequo peccatores domine: vsquequo
peccatores gloriabuntur.
Effabuntur et loquentur iniquitatem: lo-
quentur omnes qui operantur iniustitiam.
Populum tuum domine humiliauerunt
et hereditatem tuam vexauerunt.
Uiduam et aduenam interfecerunt: et pu-
pillos occiderunt.
Et dixerunt non videbit dominus: nec
intelliget deus iacob.
Intelligite insipientes in populo: et stulti
aliquando sapite.
Qui plantauit aurem non audiet: aut qui
finxit oculum non considerat.
Qui corripit gentes non arguet: qui do-
cet hominem scientiam.
Dn̄s scit cogitatiōes hoīuꝫ: qm̄ vane sūt.
Beatus homo queꝫ tu erudieris domine:
et de lege tua docueris eum.
Ut mitiges ei a diebus malis: donec fo-
diatur peccatori fouea.
Quia non repellet dominus plebem suā:
et hereditatem suam non derelinquet.
Quoadusqꝫ iustitia conuertat in iudiciū:
et qui iuxta illaꝫ omnes q recto sunt corde.
Quis ꝯsurget mihi aduersus malignātes:
aut qs stabit mecū aduers' opantes iniqtatē
Nisi qr dominus adiuuit me: paulomi-
nus habitasset in inferno anima mea.
Si dicebam motus est pes meus: miseri-
cordia tua domine adiuuabit me.
Scdꝫ multitudinē doloꝝ meoꝝ in corde
meo: ꝯsolatiōes tue letificauerūt aīam meā.
Nūquid adheret tibi sedes iniquitatis: q
fingis laborem in precepto.
Captabunt in animam iusti: et sanguineꝫ
innocentem condemnabunt.
Et factus est mihi dn̄s in refugium: et de-
us meus in adiutorium spei mee.
Et reddet illis iniqtatē ipsoꝝ: et in malitia
eoꝝ dispdet eos: dispdet illos dn̄s de' nr̄.
Añ. Bndict' dn̄s in eternū. Añ. Cātate. Ps dd
qn̄ domus edificabat post captiuitatē. 95.
Cantate domino canticum nouum:
cantate domino omnis terra.
Cantate dn̄o et benedicite nomini eius:
annunciate de die in diem salutare eius.
Annunciate inter gentes gloriaꝫ eius: in
omnibus populis mirabilia eius.
Quoniam magnus dominus et laudabi-
lis nimis: terribilis est super omnes deos.

Q uoniam omnes dij gentium demonia: dominus autem celos fecit.
C ōfessio ꝛ pulchꝛitudo in ꝯspectu ei⁹: ſan ctimonia ꝛ magnificētia in ſctificatiōe ei⁹.
A fferte dño patrie gētiū: afferte dño glori aꝫ ꝛ honoꝛē: afferte dño gloriā nomini ei⁹.
T ollite hostias ꝛ introite in atria ei⁹: ado rate dominū in atrio ſancto eius.
C ommoueatur a facie eius vniuerſa terra: dicite in gentibus qꝛ dominus regnauit.
E tenim coꝛrexit oꝛbē terre q̄ non cōmo uebitur: iudicabit populos in equitate.
L etentur celi ꝛ exultet terra commoueaẗ mare ꝛ plenitudo eius: gaudebunt campi ꝛ omnia que in eis ſunt.
T ūc exultabūt oīa ligna ſiluarum a facie domini qꝛ venit: qm̄ venit iudicare terraꝫ.
I udicabit oꝛbem terre in equitate: ꝛ po pulos in veritate ſua. Pſalmus ipſi dauid quando terra eius reſtituta eſt ei. 96.
D ominus regnauit exultet terra: letē tur inſule multe.
N ubes ꝛ caligo in circuitu eius: iuſtitia ꝛ iudicium coꝛrectio ſedis eius.
I gnis ante ipſum p̄cedet: ꝛ inflamma bit in circuitu inimicos eius.
A lluxerunt fulgura eius oꝛbi terre: vidit ꝛ commota eſt terra.
M ontes ſicut cera fluxerunt a facie domi ni: a facie domini omnis terra.
A nnunciauerunt celi iuſtitiam eius: ꝛ vi derunt omnes populi gloꝛiam eius.
C onfundanẗ omnes qui adoꝛant ſculpti lia: ꝛ qui gloꝛiantur in ſimulachꝛis ſuis.
A doꝛate eum omnes angeli eius: audi uit ꝛ letata eſt ſion.
E t exſtauerūt filie iude pp̄ iudicia tua dñe.
Q m̄ tu dñs altiſſimus ſuper omnem ter ram: nimis exaltatus es ſup omnes deos.
Q ui diligitis dn̄m odite malum cuſtodit dominus animas ſanctoꝛum ſuoꝛū: de ma nu peccatoꝛis liberauit eos.
L ux oꝛta eſt iuſto: ꝛ rectis coꝛde leticia.
L etamini iuſti in dño: ꝛ ꝯfitemini memo rie ſctificatiōis ei⁹. Añ. Cātate dño ꝛ bñdici te noī ei⁹. ℣. Intret oꝛo mea ī ꝯſpectu tuo dñe. ℟. Inclina aurē tuā ad p̄cē meā. T pe paſcha li añ. Alla all. all. ℣. Surrexit dñs vere ꝛ all'a. 16
vtg. T pe aduē. ℣. Emitte agnū dñe dñatoꝛē terre. ℟. De petra viā. T pe q̄dragesime ꝛ 16
paſſiōis. ¶ Ad lau. añ. Spū principali ꝯfir ma coꝛ meū de⁹. Ps. Miſere. Añ. In veritate 13
tua. Ps dauid quando perſequebaẗ eum fi lius ſuus abſalon. 142.
D omine exaudi oꝛonēꝫ meā aurib⁹ percipe obſecrationē meam in ve ritate tua exaudi me in tua iuſtitia.
E t nō intres in iudiciū cum ſeruo tuo: qꝛ nō iuſtificabiẗ in cōſpectu tuo oīs viuens.
Q uia perſecutus eſt inimicus animaꝫ me am: humiliauit in terra vitam meam.
C ollocauit me in obſcuris ſicut moꝛtuos ſeculi: ꝛ anxiatus eſt ſuper me ſpiritus me us: in me turbatum eſt coꝛ meum.
M emoꝛ fui dierum antiquoꝛum medita tus ſum in omnibus operibus tuis: ꝛ in fa ctis manuum tuarum meditabar.
E xpandi manus meas ad te: anima mea ſicut terra ſine aqua tibi.
V elociter exaudi me dñe: dēfecit ſpūs me⁹.
N on auertas faciem tuam a me: ꝛ ſimilis ero deſcendentibus in lacum.
A uditam fac mihi mane miſericoꝛdiā tu am: quia in te ſperaui.
N otam fac mihi viam in qua ambulem: qꝛ ad te leuaui animam meam.
E ripe me de inimicis meis domine ad te confugi: doce me facere voluntatem tuaꝫ: qꝛ deus meus es tu.
S pūs tu⁹ bon⁹ deducet me ī terrā rectā: pp̄ nomē tuū dñe viuificabis me in eq̄tate tua.
E duces de tribulatiōe aīam meā: ꝛ in mi ſericoꝛdia tua diſpdes inimicos meos.
E t perdes oēs q̄ tribulant aīam meā: qm̄ ego ſeruus tuus ſuꝫ. Añ. In v̄itate tua exau di me dñe. Añ. Illumina dñe vultū tuuꝫ ſuper nos. Ps. Deus de⁹ meus. Cāticū abacuc
D omīe audiui auditionē tuā ꝛ timui. D omine opus tuum: in medio an noꝛum viuifica illud.
I n medio annoꝛum notam facies: cuꝫ ira tus fueris miſericoꝛdie recoꝛdaberis.
D eus ab auſtro veniet: ꝛ ſanctus de mon te pharan.

O peruit celos gloria eius: et laudis eius plena est terra.
S plendor eius vt lux erit: cornua in manibus eius.
I bi abscondita est fortitudo eius ante faciem eius ibit mors.
E gredietur diabolus ante pedes eius: stetit et mensus est terram.
A spexit et dissoluit gentes: et contriti sunt montes seculi.
I ncuruati sunt colles mundi: ab itineribus eternitatis eius.
P ro iniquitate vidi tentoria ethiopie turbabuntur pelles terre madian.
N umquid in fluminibus irat9 es dñe: aut in fluminibus furor tuus: vel i mari idignatio tua.
Q ui ascendis super equos tuos: et quadrige tue saluatio.
S uscitans suscitabis arcum tuum: iuramenta tribubus que locutus es.
F luuios scindes terre viderunt te et doluerunt montes: gurges aquarum transijt.
D edit abyssus vocem suam: altitudo manus suas leuauit.
S ol et luna steterunt in habitaculo suo: in lucem sagittarum tuarum ibunt: in splendore fulgurantis haste tue.
I n fremitu conculcabis terram: et in furore obstupefacies gentes.
E gressus es in salutem populi tui: in salutem cum christo tuo.
P ercussisti caput de domo impij denudasti fundamentum eius vsque ad collum.
M aledixisti sceptris ei9 capiti bellatorum eius: venientib9 vt turbo ad dispgendu me.
E xultatio eorum: sicut eius qui deuorat pauperem in abscondito.
U iam fecisti in mari equis tuis: in luto aquarum multarum.
A udiui et conturbatus est venter meus: a voce contremuerunt labia mea.
I ngrediatur putredo in ossibus meis: et subter me scateat.
U t requiescam in die tribulationis: ut ascendam ad populu accinctum nostrum.
F icus enim non florebit: et non erit germen in vineis.
M entiet opus oliue: et arua no afferet cibu.
A bscidetur de ouili pecus: et non erit armentum in presepibus.
E go autem in domino gaudebo: et exultabo in deo iesu meo.
D eus dominus fortitudo mea: et ponet pedes meos quasi ceruorum.
E t sup excelsa mea deducet me victor: in psalmis canentem. Añ. Dñe audiui auditu tuum et timui. Añ. In tympano et choro in cordis et organo laudate deu. Ps. Laudate dñm de ce. 6
A Cap. et versi. vt s in feria. ij. Hymn9.
Eterna celi gl'ia btã spes mortaliu: celsi tonantis vnice castequ proles virginis.
D a dexteram surgentibus exurgat vt mens sobria: flagransqu in laudem dei grates rependat debitas.
O rt9 refulget lucifer: sparsaqu luce nuciat: cadit caligo noctiu lux scta nos illuminet.
M anensqu nris sensib9: nocte repellat seculi: oiqu fine diei purgata seruet pectora.
Q uesita iam primum: fides radicet altis sensibus: secunda spes cogaudeat quo maior extat charitas.
D eo patri. Ad bñs añ. Per viscera misericordie dei nostri visitauit nos oriens ex alto.
¶ Sabbato iuita. Dñm deu nostru. Uenite adoremus. Ps. Uenite exulte. Hymnus.
S Umme deus clementie: mundiqu factor machine: vnus potentialiter: trinusqu personaliter.
N ostros pius cum canticis: fletus benigne suscipe: quo corde puro sordib9 te perfruamur largius.
L umbos iecurqu morbidum adure igni congruo: accincti vt sint perpetim: luxu remoto pessimo.
U t quiqu horas noctium: nunc concinendo rumpim9: donis beate prie ditemur omnes affatim.

P resta pr. Añã. Quia mirabilia. Tepore paschali aña. Alleluia. psalm9 97. Cantate dño canticum nouum: qa mirabilia fecit.

Saluauit sibi dextera ei⁹: z brachiũ sctũ
Notũ fecit dñs salutare suum in (eius.
conspectu gentium reuelauit iustitiam suã.
Recordatus est misericordie sue: z verita-
tis sue domui israel.
Viderũt oẽs termini terre: salutare dei nr̃i.
Iubilate deo omnis terra: cantate z exul-
tate z psallite.
Psallite dño in cithara in cithara z voce
psalmi: i tubis ductilib⁹ z voce tube cornee.
Iubilate in conspectu regis domini mo-
ueatur mare z plenitudo eius: orbis terra-
rum z qui habitant in eo.
Flumina plaudẽt manu simul montes ex
ultabunt a conspectu domini: quoniã ve-
nit iudicare terram.
Iudicabit orbem terrarũ in iustitia: z po
pulos in equitate. Psalmus dauid. 98.
Dominus regnauit irascant̃ ppl̃i: qui
sedes super cherubin moueatur terra.
Dominus in sion magnus: z excelsus su-
per omnes populos.
Cõfiteant̃ nõi tuo magno: qm̃ terribile z
sanctũ est: z honor regis iudiciũ diligit.
Tu parasti directiones: iudicium z iustiti
am in iacob tu fecisti.
Exaltate dominum deum nostrũ: z ado
rate scabellum pedum eius qm̃ sanctũ est.
Moyses z aaron in sacerdotib⁹ eius: z sa-
muel inter eos qui inuocant nomẽ eius.
Inuocabant dñm z ipse exaudiebat eos:
in columna nubis loquebatur ad eos.
Custodiebant testimonia eius: z prece-
ptum quod dedit illis.
Domine deus noster tu exaudiebas eos
deus tu propitius fuisti eis: z vlciscens in
omnes adinuentiones eorum.
Exaltate dñũ deũ nr̃m z adorate in mõte
sctõ ei⁹: qm̃ sctũs dñs de⁹ nr̃. Añ. Quia mira
bilia fecit dñs. Añ. Iubilate. Ps in cõfessiõe. 99
Iubilate deo omnis terra: seruite do-
mino in letitia.
Introite in cõspectu eius: in exultatione.
Scitote quoniam dominus ipse est deus:
ipse fecit nos z non ipsi nos.
Populus eius z oues pascue eius: introi
te portas eius in confessione: atria eius in
hymnis confitemini illi.
Laudate nomen eius qm̃ suauis est dñs
in eternũ misericordia eius: z vsq̃ in gñatio
nẽ z gñationẽ veritas eius. Ps ipsi dd. 100.
Misericordiam z iudicium: cantabo
tibi domine.
Psallam z intelligam in via immaculata:
quando venies ad me.
Perambulabam in innocẽtia cordis mei:
in medio domus tue.
Non proponebã ante oculos meos rem
iniustam facientes preuaricationes odiui.
Non adhesit mihi cor prauũ: declinan-
tem a me malignum non cognoscebam.
Detrahẽtẽ secreto p̃rio suo: hũc psequebar.
Superbo oculo z insatiabili corde: cum
hoc non edebam.
Oculi mei ad fideles terre vt sedeãt mecũ:
ãbulãs i via imaculata hic mihi ministrabat.
Non habitabit in medio dom⁹ mee: qui fa
cit superbiam: qui loquitur iniqua nõ dire
xit in conspectu oculorum meorum.
In matutino interficiebã oẽs pctõres ter-
re: vt disperderem de ciuitate dñi oẽs opan
tes iniqtatẽ. Añ. Iubilate deo oĩs terra. Añ.
Clamor meus. Oratio paupis cũ anxiaret̃
z coram dño effundit precẽ suã. 101.
Domine exaudi orationem mea z cla
mor meus ad te veniat.
Non auertas faciẽ tuam a me: in quacũq̃
die tribulor: inclina ad me aurem tuam.
In quacunq̃ die inuocauero te: velociter
exaudi me.
Quia defecerunt sicut fumus dies mei: z
ossa mea sicut cremium aruerunt.
Percussus sum vt fenũ z aruit cor meũ: q2
oblitus sum comedere panem meum.
A voce gemitus mei: adhesit os meum
carni mee.
Similis factus sũ pellicano solitudinis:
factus sum sicut nycticorax in domicilio.
Vigilaui: z factus sum sicut passer solita-
rius in tecto.
Tota die exprobrabãt mihi inimici mei: z
qui laudabant me aduersum me iurabant.
Quia cinerem tanq̃ panem manducabã:
z poculum meum cum fletu miscebam.

A facie ire idignatiõis tue:q2 eleuãs allisi
Dies mei sicut umbra declinaue, (sti me.
runt: et ego sicut fenum arui.
Tu autē dñe in eternū permanes: et memo
riale tuum in generatione et generationez.
Tu exurgēs miserebéris sion: qui tempus
miserendi eius: q2 venit tempus.
Quoniam placuerunt seruis tuis lapides
eius: et terre eius miserebuntur.
Et timebunt gentes nomen tuum domi,
ne: et omnes reges terre gloriam tuam.
Q2 edificauit dñs siõ: et videbit i glia sua.
Respexit in orationem humilium: et non
spreuit precem eorum.
Scribant hec in generatione altera: et po
pulus qui creabit laudabit dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: do,
minus de celo in terram aspexit.
Ut audiret gemitus compeditorum: vt
solueret filios interemptorum.
Ut annuncient in sion nomen domini: et
laudem eius in hierusalem.
In conueniendo populos in vnum: et re,
ges vt seruiant domino.
Respondit ei in via virtutis sue: paucitatē
dierum meorum nuncia mihi.
Ne reuoces me in dimidio dierū meorū:
in generatione et generationē anni tui.
Initio tu domine terram fundasti: et opera
manuum tuarum sunt celi.
Ipsi peribunt tu autem permanes: et om,
nes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertoriū mutabis eos et mutabū
tur: tu aūt idez ipse es et anni tui nō deficiēt.
Filij seruor tuor habitabūt: et semē eorū
in seculū diriget. Psalm' ipsi dauid. 102.

Benedic anima mea dño: et omnia q̄
intra me sunt nomini sancto eius.
Benedic anima mea dño: et noli obliuisci
omnes retributiones eius.
Qui propitiatur oibus iniquitatib' tuis:
qui sanat omnes infirmitates tuas.
Qui redimit de interitu vitā tuā: qui coro
nat te in misericordia et miserationibus.
Qui replet in bonis desiderium tuum: re
nouabitur vt aquile iuuentus tua.
Faciēs misericordias dominus: et iudici
um omnibus iniuriam patientibus.
Notas fecit vias suas moysi: filijs isr. el
voluntates suas.
Miserator et misericors dominus: longa,
nimis et multum misericors.
Non in perpetuum irascetur: neq3 in eter,
num comminabitur.
Non fm peccata nostra fecit nobis: neq3
fm iniquitates nostras retribuit nobis.
Qm fm altitudinē celi a terra: corrobora
uit misericordiam suam super timentes se.
Quantum distat ortus ab occidente: lon,
ge fecit a nobis iniquitates nostras.
Quomō miseret pr filior misertus est dñs
timētib' se: qm ipse cognouit figmētū nr3.
Recordatus est qm puluis sum' hō sicut
senū dies eius tāq3 flos agri sic efflorebit.
Qm spūs pertransibit in illo et non subsi,
stet: et nō cognoscet amplius locum suum.
Misericordia autem domini ab eterno et
vsq3 in eternum: super timentes eum.
Et iustitia illius in filios filiorum: his qui
seruant testamentum eius.
Et memores sūt mādator ipsi' ad faciēdū
Dñs in celo parauit sedem suam: et (ea.
regnum ipsius omnibus dominabitur.
Benedicite dño omnes angeli eius potē,
tes virtute: facientes verbum illius ad au,
diendam vocem sermonum eius.
Benedicite dño omnes virtutes eius: mi,
nistri eius qui facitis voluntatem eius.
Benedicite dño oia opera eius in omni lo
co dñationis eius: benedic aia mea dño.
An. Clamor meus ad te veniat deus. An. Be
nedic. Psalmus ipsi dauid. 103.

Benedic anima mea dño: dñe deus
meus magnificatus es vehementer.
Confessionem et decorem induisti: ami,
ctus lumine sicut vestimento.
Extendens celum sicut pellem: qui tegis
aquis superiora eius.
Qui ponis nubem ascensum tuū: qui am
bulas super pennas ventorum.
Qui facis angelos tuos spiritus: et mini,
stros tuos ignem vrentem.
Qui fundasti terram super stabilitatem su,
am: non inclinabitur in seculum seculi.

Abyssus sicut vestimentū amictus eius: super montes stabunt aque.
Ab increpatione tua fugient: a voce toni/trui tui formidabunt.
Ascendunt montes ꝛ descendunt campi: in locum quem fundasti eis.
Terminum posuisti quem nō trāsgredien/tur: neqꝫ cōuertentur operire terram.
Qui emittis fontes in conuallibus: inter medium montium pertransibunt aque.
Potabunt omnes bestie agri: expectabūt onagri in siti sua.
Super ea volucres celi habitabūt: de me/dio petrarum dabunt voces.
Rigans montes de superioribus suis: de fructu operū tuorum satiabitur terra.
Producens fenum iumentis: ꝛ herbam seruituti hominum.
Ut educas panem de terra: ꝛ vinum leti/ficet cor hominis.
Ut exhilaret faciem in oleo: ꝛ panis cor hominis confirmet.
Saturabūtur ligna campi: ꝛ cedri libani quas plātauit: illic passeres nidificabunt.
Herodij domus dux est eorū: montes ex/celsi ceruis: petra refugiū herinacijs.
Fecit lunā in tpe: sol cognouit occasū suū.
Posuisti tenebras ꝛ facta est nox: in ipsa pertransibunt omnes bestie silue.
Catuli leonū rugientes vt rapiant: ꝛ que rant a deo escam sibi.
Ortus est sol ꝛ congregati sunt: ꝛ in cubi/libus suis collocabuntur.
Exibit homo ad opus suum: ꝛ ad opera/tionem suam vsqꝫ ad vesperam.
Quā magnificata sūt opa tua dñe: oīa ī sa piētia fecisti: īpleta est terra possessiōe tua.
Hoc mare magnū ꝛ spaciosuꝫ manib⁹: il/lic reptilia quorum nō est numerus.
Animalia pusilla cum magnis: illic na/ues pertransibunt.
Draco iste quē formasti ad illudēdū ei: oīa a te expectāt vt des illis escā in tēpore.
Dante te illis colligent: aperiēte te manū tuam omnia implebuntur bonitate.
Auertēte āt te faciē turbabūt: auferes spūm eoꝝ ꝛ deficient: ꝛ in puluerē suū reuertent.
Emitte spiritum tuum ꝛ creabuntur: ꝛ re nouabis faciem terre.
Sit gloria domini in seculum: letabit dominus in operibus suis.
Qui respicit terram ꝛ facit eam tremere: q tangit montes ꝛ fumigant.
Cantabo domino in vita mea: psallam deo meo q̄diu sum.
Iocundum sit ei eloquium meum: ego ve ro delectabor in domino.
Deficiāt petōres a terra ꝛ iniqui ita vt non sint: benedic anima mea dño. Alla. 104.
Confitemini dño ꝛ inuocate nomen eius: annūciate inter gētes opera ei⁹.
Cantate ei ꝛ psallite ei: narrate omnia mi rabilia eius.
Laudamini in nomine sancto eius: lete/tur cor querentium dominum.
Querite dominum ꝛ confirmamini: que/rite faciem eius semper.
Mementote mirabiliuꝫ eius que fecit: pro digia eius ꝛ iudicia oris eius.
Semē abrahā serui ei⁹: filij iacob electi ei⁹.
Ipse dñs de⁹ nr̄: ī vniuersa terra iudicia ei⁹.
Memor fuit in seculum testamenti sui: ver/bi quod mandauit in mille generationes.
Quod disposuit ad abraham: ꝛ iuramen/ti sui ad isaac.
Et statuit illud iacob in preceptū ꝛ israel in testamentum eternum.
Dicens tibi dabo terram chanaan: funicu lum hereditatis vestre.
Cum essent numero breui: paucissimi ꝛ incole eius.
Et pertransierunt de gente in gentem: ꝛ de regno ad populum alterum.
Non reliquit hominem nocere eis: ꝛ cor/ripuit pro eis reges.
Nolite tangere christos meos: ꝛ in pro/phetis meis nolite malignari.
Et vocauit famem super terram: ꝛ omne firmamentum panis contriuit.
Misit ante eos virum: in seruum venun/datus est ioseph.
Humiliauerūt in cōpedib⁹ pedes ei⁹: ferrū pertrāsijt aīam ei⁹: donec veniret verbū ei⁹.
Eloquiū dñi inflammauit euꝫ misit rex ꝛ

solvit eũ: pꝛiceps populoꝝ ꝛ dimisit eũ.
Constituit eum dominum domus sue ꝛ pꝛincipem omnis possessionis sue.
Ut erudiret pꝛincipes eius sicut semetipsum: ꝛ senes eius pꝛudentiam doceret.
Et intrauit israel in egyptum: ꝛ iacob accola fuit in terra cham.
Et auxit populum suum vehemẽter ꝛ firmauit eum super inimicos eius.
Conuertit coꝛ eoꝛum vt odirent populũ eius: ꝛ dolum facerent in seruos eius.
Misit moysen seruum suum: aaron quem elegit ipsum.
Posuit in eis verba signoꝝ suoꝛum ꝛ pꝛodigioꝛum in terra cham.
Misit tenebras ꝛ obscurauit: ꝛ non exacerbauit sermones suos.
Conuertit aquas eoꝛum in sanguinem: ꝛ occidit pisces eoꝛum.
Et dedit terra eoꝛum ranas: in penetralibus regum ipsoꝛum.
Dixit ꝛ venit cynomia ꝛ ciniphes in omnibus finibus eoꝛum.
Posuit pluuias eoꝛum grandinem ignem comburentem in terra ipsoꝛum.
Et percussit vineas eoꝛum: ꝛ ficulneas eoꝛum: ꝛ contriuit lignum finium eoꝛum.
Dixit ꝛ venit locusta ꝛ bꝛucus: cuius nõ erat numerus.
Et comedit omne fenum in terra eoꝛum: ꝛ comedit omnem fructum terre eoꝛum.
Et percussit omne pꝛimogenitum in terra eoꝛum: pꝛimitias omnis laboꝛis eoꝝ.
Et eduxit eos cum argento ꝛ auro: ꝛ non erat in tribubus eoꝛum infirmus.
Letata est egyptus in pꝛofectione eoꝛum: qꝛ incubuit timoꝛ eoꝛum super eos.
Expandit nubem in pꝛotectionem eoꝝ: ꝛ ignem vt luceret eis per noctem.
Petierunt ꝛ venit coturnix: ꝛ pane celi saturauit eos.
Dirupit petram ꝛ fluxerunt aque: abierũt in sicco flumina.
Quoniam memoꝛ fuit verbi sancti sui: qđ habuit ad habꝛaam puerum suum.
Et eduxit populum suum in exultatione: ꝛ electos suos in leticia.
Et dedit illis regiones gentium: ꝛ labores populoꝛum possederunt.
Ut custodiant iustificationes eius: ꝛ legẽ eius requirãt. Añ. Benedic anima mea domino. Añ. Uisita nos. Alla alla. Ps. 105.
Confitemini dño quoniã bonus: quoniam in eternum misericoꝛdia eius.
Quis loquetur potentias domini: auditas faciet omnes laudes eius.
Beati qui custodiunt iudicium: ꝛ faciunt iustitiam in omni tempoꝛe.
Memento nostri domine in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo.
Ad videndum in bonitate electoꝛum tuorum ad letandum in leticia gentis tue: vt lauderis cum hereditate tua.
Peccauimus cum patribus nostris: iniuste egimus iniquitatem fecimus.
Patres nostri in egypto non intellexerũt mirabilia tua: non fuerunt memoꝛes multitudinis misericoꝛdie tue.
Et irritauerũt ascẽdẽtes ĩ mari: mari rubꝛo.
Et saluauit eos pꝛopter nomen suum: vt notam faceret potentiam suam.
Et increpuit mare rubꝛum ꝛ exsiccatũ est: ꝛ deduxit eos abyssos sicut in deserto.
Et saluauit eos de manu odientiũ: ꝛ redemit eos de manu inimici.
Et operuit aqua tribulãtes eos: vnus ex eis non remansit.
Et crediderunt verbis eius: ꝛ laudauerunt laudem eius.
Cito fecerũt obliti sunt operum eius: ꝛ nõ sustinuerunt consilium eius.
Et concupierunt concupiscentiam in deserto: ꝛ tentauerunt deum in inaquoso.
Et dedit eis petitionem ipsoꝛum: ꝛ misit saturitatem in animas eoꝛum.
Et irritauerunt moysen in castris: aaron sanctum domini.
Aperta est terra ꝛ deglutiuit dathã: ꝛ operuit super congregationem abyron.
Et exarsit ignis in synagoga eoꝛum: flãma combussit peccatoꝛes.
Et fecerunt vitulum in oreb: ꝛ adoꝛauerunt sculptile.
Et mutauerunt gloꝛiam suam: in simili-

tudinem vituli comedentis fenum.
Obliti sunt deum qui saluauit eos: qui fecit magnalia in egypto mirabilia in terra chanan: terribilia in mari rubro.
Et dixit vt disperderet eos: si nõ moyses electus eiꝰ stetisset in cõfractiõe in ꝯspectu eiꝰ.
Ut auerteret irã eius ne disperderet eos: ꝛ pro nihilo habuerũt terram desiderabilē.
Nõ crediderũt verbo eiꝰ ꝛ murmurauerũt in tabernaculis suis: nõ exaudierũt vocẽ dñi.
Et eleuauit manum suam sup eos: vt prosterneret eos in deserto.
Et vt deijceret semen eorum in nationibꝰ: ꝛ disperderet eos in regionibus.
Et initiati sunt beelphegor: et comederunt sacrificia mortuorum.
Et irritauerunt eum in adinuentionibus suis: ꝛ multiplicata est in eis ruina.
Et stetit finees ꝛ placauit: ꝛ cessauit quassatio.
Et reputatũ est ei in iustitiã: in generatiõe ꝛ generationẽ vsq͡ in sempiternũ.
Et irritauerunt eum ad aquas contradictionis: ꝛ vexatus est moyses propter eos: q͡r exacerbauerunt spiritum eius.
Et distinxit in labijs suis: nõ disperdiderunt gentes quas dixit dominus illis.
Et commixti sunt inter gẽtes ꝛ didicerũt opera eorum ꝛ seruierũt sculptilibus eorũ: ꝛ factum est illis in scandalum.
Et immolauerunt filios suos: ꝛ filias suas demonijs.
Et effuderunt sanguinem innocentẽ sanguinẽ filiorũ suorũ: ꝛ filiarum suarum: quas sacrificauerũt sculptilibus chanaan.
Et interfecta est terra in sanguinibus: ꝛ cõtaminata est in operibus eorũ: ꝛ fornicati sunt in adinuentionibus suis.
Et iratus est furore dñs in populum suũ: ꝛ abominatus est hereditatem suam.
Et tradidit eos in manus gẽtium: ꝛ dominati sunt eorum qui oderunt eos.
Et tribulauerũt eos inimici eorũ: ꝛ hũiliati sunt sub manibꝰ eorũ: sepe liberauit eos.
Ipsi aũt exacerbauerũt eum in cõsilio suo: ꝛ humiliati sunt in iniquitatibus suis.
Et vidit cum tribularentur: ꝛ audiuit orationem eorum.
Et memor fuit testamenti sui: ꝛ penituit eum sm multitudinem misericordie sue.
Et dedit eos in misericordias: in conspectu omnium qui ceperant eos.
Saluos nos fac domine deus noster: ꝛ cõgrega nos de nationibus.
Ut confiteamur nomini sancto tuo: ꝛ gloriemur in laude tua.
Benedictus dñs deꝰ isrl' a sclo ꝛ vsq͡ in seculũ: ꝛ dicet oĩs ppl's fiat fiat. Alla alla. 106.
Confitemini domino quoniã bonus: quoniã in seculum misericordia eius.
Dicãt q̃ redẽpti sunt a dño q̃s redemit de manu inimici ꝛ de regiõibꝰ ꝯgregauit eos.
A solis ortu ꝛ occasu: ab aquilone ꝛ mari.
Errauerũt in solitudine in inaquoso: viã ciuitatis habitaculi nõ inuenerunt.
Esuriẽtes ꝛ sitiẽtes: aĩa eorũ i ipsis defecit.
Et clamauerũt ad dñm cum tribularentur: ꝛ de necessitatibꝰ eorum eripit eos.
Et deduxit eos in viam rectam: vt irẽt in ciuitatem habitationis.
Confiteantur domino misericordie eius: ꝛ mirabilia eius filijs hominum.
Quia satiauit animam inanem: ꝛ animã esurientem satiauit bonis.
Sedẽtes in tenebris ꝛ vmbra mortis: vinctos in mendicitate ꝛ ferro.
Quia exacerbauerunt eloquia dei ꝛ cõsilium altissimi irritauerunt.
Et humiliatum est in laboribꝰ cor eorũ: ꝛ infirmati sunt nec fuit qui adiuuaret.
Et clamauerũt ad dñm cũ tribularentur: ꝛ de necessitatibus eorum liberauit eos.
Et eduxit eos de tenebris ꝛ vmbra mortis: ꝛ vincula eorum dirupit.
Confiteantur domino misericordie eius: ꝛ mirabilia eius filijs hominum.
Quia contriuit portas ereas: ꝛ vectes ferreos confregit.
Suscepit eos de via iniq̃tatis eorum: propter iniustitias enim suas humiliati sunt.
Omnẽ escam abominata est anima eorũ: ꝛ appropinquauerũt vsq͡ ad portas mortis.
Et clamauerũt ad dñm cum tribularentur: ꝛ de necessitatibꝰ eorum liberauit eos.
Misit verbum suũ ꝛ sanauit eos: ꝛ eripuit

eos de interitionibus eorum.
Confiteant dño misericordie eius ꝛ mirabilia eius filijs hominum.
Et sacrificent sacrificium laudis: ꝛ annunciẽt opera eius in exultatione.
Qui descẽdunt mare in nauibus faciẽtes operationem in aquis multis.
Ipsi viderunt opera domini: ꝛ mirabilia eius in profundo.
Dixit ꝛ stetit spiritus procelle: ꝛ exaltati sunt fluctus eius.
Ascendũt vsq₃ ad celos ꝛ descendũt vsq₃ ad abyssos: anima eoꝝ in malis tabescebat.
Turbati sunt ꝛ moti sunt sicut ebrius ꝛ omnis sapientia eorum deuorata est.
Et clamauerũt ad dominũ cũ tribularentur: ꝛ de necessitatibus eorum eduxit eos.
Et statuit procellam eius in auram: ꝛ siluerunt fluctus eius.
Et letati sunt q₃ siluerunt: ꝛ eduxit eos in portum voluntatis eorum.
Confiteantur domino misericordie eius ꝛ mirabilia eius filijs hominum.
Et exaltent eum in ecclesia plebis: ꝛ in cathedra seniorum laudent eum.
Posuit flumina in desertu₃: ꝛ exitus aquarum in sitim.
Terram fructiferam in salsuginem: a malitia inhabitantium in ea.
Posuit desertum in stagna aquarum ꝛ terram sine aqua in exitus aquarum.
Et collocauit illic esurientes: ꝛ constituerunt ciuitatem habitationis.
Et seminauerunt agros ꝛ plantauerũt vineas: ꝛ fecerunt fructum natiuitatis.
Et bñdixit eis ꝛ multiplicati sunt nimis: ꝛ iumenta eorum non minorauit.
Et pauci facti sunt: ꝛ vexati sunt a tribulatione malorum ꝛ dolore.
Effusa est contentio super principes: ꝛ errare fecit eos in inuio ꝛ non in via.
Et adiuuit pauperem de inopia: ꝛ posuit sicut oues familias.
Videbunt recti: ꝛ letabuntur: ꝛ omnis iniquitas opilabit os suum.
Quis sapiens ꝛ custodiet hec: ꝛ intelliget misericordias domini? Añ. Visita nos dñe in salutari tuo. Añ. Confitebor dño. Alla.

Psalmus. Canticum psalmus ipsi dauid. 107.
Paratũ cor meũ deus paratu₃ cor meum: cantabo ꝛ psallam in gloria mea.
Exurge psalterium ꝛ cythara exurgam diluculo.
Cõfitebor tibi in populis domine: ꝛ psallam tibi in nationibus.
Quia magna est super celos misericordia tua: ꝛ vsq₃ ad nubes veritas tua.
Exaltare super celos deus: ꝛ super omnẽ terram gloria tua: vt liberent dilecti tui.
Saluum fac dextera tua ꝛ exaudi me: deus locutus est in sancto suo.
Exultabo ꝛ diuidam sichima₃ ꝛ conuallem tabernaculorum dimetiar.
Meus est galaad ꝛ meus est manasses: ꝛ effraim susceptio capitis mei.
Iuda rex meus: moab lebes: spei mee.
In idumeam extendam calciamentu₃ meum: mihi alienigene amici facti sunt.
Quis deducet me in ciuitatem munita₃: quis deducet me vsq₃ in idumeam?
Nonne tu deus qui repulisti nos: ꝛ nõ exibis deus in virtutibus nostris.
Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis.
In deo faciem⁹ virtutẽ: ꝛ ipse ad nihilũ deducet inimicos nr̃os. In finẽ ps dd. 108.
Deus laudẽ meam ne tacueris: q₃ os peccatoris ꝛ os dolosi sup me apertũ ẽ.
Locuti sunt aduersum me lingua dolosa: ꝛ sermonibus odij circumdederũt me: ꝛ expugnauerunt me gratis.
Pro eo vt me diligerent detrahebant mihi: ego autem orabam.
Et posuerunt aduersum me mala pro bonis: ꝛ odium pro dilectione mea.
Constitue super eum peccatorem: ꝛ diabolus stet a dextris eius.
Cum iudicatur exeat cõdemnatus: ꝛ oratio eius fiat in peccatum.
Fiant dies eius pauci: ꝛ episcopatũ eius accipiat alter.
Fiãt filij eius orphani: ꝛ vxor eius vidua.
Nutãtes transferantur filij eius ꝛ mendicent: ꝛ eijciantur de habitationibus suis.

Scrutetur fenerator omnem substantiam eius: et diripiant alieni labores eius.

Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius.

Fiant nati eius in interitum: in generatione vna deleatur nomen eius.

In memoriã redeat iniqtas patrũ ei^9 in cõspectu dñi: et peccatũ matris ei^9 nõ deleat.

Fiant contra dñm semper et dispereat de terra memoria eorum pro eo q nõ est recordatus facere misericordiam.

Et persecutus est hominem inopẽ et mendicum: et cõpunctũ corde mortificare.

Et dilexit maledictionem et veniet ei: et noluit benedictionem et elongabitur ab eo.

Et induit maledictionem sicut vestimentum et intrauit sicut aqua in interiora eius: et sicut oleum in ossibus eius.

Fiat ei sicut vestimentum quo operitur: et sicut zona qua semper precingitur.

Hoc opus eorũ qui detrahũt mihi apud dñm: et q loquunt mala aduersus aĩaʒ meã.

Et tu dñe domine fac mecuʒ propter nomen tuum: quia suauis est misericordia tua.

Libera me qa egenus et pauper ego sum: et cor meum conturbatum est intra me.

Sicut vmbra cum declinat ablatus sum: et excussus sum sicut locusta.

Genua mea infirmata sunt a ieiunio: et caro mea immutata est propter oleum.

Et ego factus sum opprobriuʒ illis vide runt me et mouerunt capita sua.

Adiuua me domine deus meus: saluum me fac propter misericordiam tuam.

Et sciant quia manus tua hec: et tu domine fecisti eam.

Maledicent illi et tu bñdices qui insurgũt in me cõfundẽtur: seruus autẽ tuus letabit.

Induantur qui detrahunt mihi pudore: et operiãtur sicut diploide confusione sua.

Cõfitebor domino nimis in ore meo: et in medio multorum laudabo eum.

Qui astitit a dextris paupis: vt saluã faceret a persequẽtib^9 aĩam meã. Añ. Cõfitebor dño nimis in ore meo. ℣. Dñe exaudi orationem meã. ℟. Et clamor me^9 ad te veniat. T pe paschali añ. Alla alla alla. ℣. Gauisi sunt discipuli. T pe aduẽtus. ℣. Egrediet dñs de loco sancto suo. ℟. Veniet vt saluet pplm suũ. Tẽpore. xl. et passionis. ℣. vt s. Ad lau. añ. Benigne fac in bona volũtate tua dñe. ps. Miserere 13
re mei. Psalmus cãtici in die sabbati. 91.

Bonum est confiteri domino: et psallere nomini tuo altissime.

Ad annunciandum mane misericordiam tuam: et veritatem tuam per noctem.

In decachordo psalterio: cum cantico in cithara.

Quia delectasti me domine ĩ factura tua: et in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opera tua dñe: nimis profunde facte sunt cogitatiões tue.

Vir insipiens non cognoscet: et stultus nõ intelliget hec.

Cum exorti fuerint peccatores sicut fenuʒ: et apparuerint omnes qui operant iniqtateʒ.

Vt intereant in seculum seculi: tu autem altissimus in eternum domine.

Quoniam ecce inimici tui domine: quoniam ecce inimici tui peribũt: et dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.

Et exaltabit sicut vnicornis cornu meũ: et senectus mea in misericordia vberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos: et insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Iustus vt palma florebit: sicut cedrus libani multiplicabitur.

Plantati in domo domini: in atrijs domus dei nostri florebunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta vberi: et bene patiẽtes erunt vt annuncient.

Qm̃ rectus dñs deus nr̃: et nõ est iniqtas ĩ
eo. Añ. Bonuʒ est cõfiteri dño. Añ. Metuãt
dñm oẽs fines terre. ps. Deus deus meus. 5
Añ. Date magnitudinẽ. Canticum moysi.

Audite celi que loquor: audiat terra deut.
verba oris mei. ca. 23

Concrescat vt pluuia doctrina mea: fluat vt ros eloquium meum.

Quasi hymber super herbã: et quasi stille sup gramina: quia nomen dñi inuocabo.

Date magnificentiam deo nr̃o dei perfecta sunt opera: et omnes vie eius iudicia.

Deus

Deus fidelis & absque ulla iniquitate: iustus & rectus: peccauerunt ei / & nō filij eius in sordibus.
Generatio praua atque peruersa: hęccine reddis dn̄o, popule stulte / & insipiens?
Nunquid non ipse est pater tuus: q possedit / & fecit / & creauit te?
Memento dierum antiquorū: cogita generationes singulas.
Interroga patrem tuum / & annunciabit tibi: maiores tuos / & dicent tibi.
Quando diuidebat altissim⁹ gentes: quādo separabat filios Adam.
Constituit terminos populorum: iuxta numerum filiorum Israel.
Pars autem domini populus eius: Jacob funiculus hereditatis eius.
Inuenit eum in terra deserta: in loco horroris / & vastę solitudinis.
Circunduxit eum & docuit: & custodiuit quasi pupillam oculi sui.
Sicut aquila prouocans ad volandū pullos suos: & super eos volitans.
Expandit alas / & assumpsit eū: atq3 portauit in humeris suis.
Dominus solus dux eius fuit: & non erat cum eo deus alienus.
Constituit eum super excelsam terram: vt comederet fructus agrorum.
Vt sugeret mel de petra: oleumq3 de saxo durissimo.
Butyrū de armento, & lac de ouibus: cū adipe agnorum & arietum / filiorū Basan.
Et hircos cum medulla tritici: & sanguinem vuę biberent meracissimum.
Incrassatus est dilectus / & recalcitrauit: incrassatus / impinguatus / dilatatus.
Dereliquit Deum factorem suum: & recessit a Deo salutari suo.
Prouocauerūt eū in dijs alienis: & in abominationibus ad iracundiā cōcitauerunt.
Immolauerunt demonijs, & nō Deo: dijs quos ignorabant.
Noui, recentesque venerunt: quos non coluerunt patres eorum.
Deum qui te genuit dereliquisti: & oblitus es domini creatoris tui.

Vidit dn̄s / & ad iracundiā cōcitatus est: quia prouocauerunt eum filij sui & filię.
Et ait / abscondam faciem meam ab eis: & considerabo nouissima eorum.
Generatio enim peruersa est: & infideles filij.
Ipsi me prouocauerunt in eo / qui nō erat Deus: & irritauerunt in vanitatibus suis.
Et ego prouocabo eos in eo / qui non est populus: & in gente stulta irritabo illos.
Ignis succensus est in furore meo: & ardebit vsque ad inferni nouissima.
Deuorabitque terram cum germine suo: & montium fundamenta comburet.
Congregabo super eos mala: & sagittas meas complebo in eis.
Consumentur fame: & deuorabunt eos aues morsu amarissimo.
Dentes bestiarū immittā in eos: cū furore trahentium super terram, atq3 serpentiū.
Foris vastabit eos gladius / & intus pauor: iuuenem simul ac virginem lactentem cum homine sene.
Et dixi, vbi nam sunt: cessare faciā ex hominibus memoriam eorum.
Sed propter iram inimicorum distuli: ne forte superbirent hostes eorum.
Et dicerent, manus nostra excelsa: & non dominus fecit hęc omnia.
Gens absque consilio est / & sine prudētia: vtinam saperent & intelligerent, ac nouissima prouiderent.
Quomodo persequebatur vnus mille: & duo fugarent decem millia?
Nonne ideo / quia Deus suus vendidit eos: & dominus conclusit illos?
Non enim est Deus noster / vt dij eorum: & inimici nostri sunt iudices.
De vinea Sodomorum / vinea eorum: & de suburbanis Gomorrę.
Vua eorū / vua fellis: & botrus amarissim⁹.
Fel draconum / vinum eorum: & venenū aspidum insanabile.
Nonne hec cōdita sunt apud me: & signata in thesauris meis?
Mea est vltio / & ego retribuam eis in tempore: vt labatur pes eorum.
Iuxta est dies perditionis: & ad esse festi-

nant tempora.
Iudicabit dominus populum suum: et in servis suis miserebitur.
Videbit quia infirmata sit manus: et clausi quoque defecerunt: residuique consumpti sunt.
Et dicent/ubi sunt dii eorum: in quibus habebant fiduciam?
De quorum victimis comedebant adipes: et bibebant vinum libaminum.
Surgant/et opitulentur vobis: et in necessitate vos protegant.
Videte/quia ego sim solus: et non sit alius deus preter me.
Ego occidam/et ego vivere faciam: percutiam/et ego sanabo: et non est qui de manu mea possit eruere.
Levabo ad celum manum meam: et dicam/vivo ego in eternum.
Si acuero vt fulgur gladium meum: et arripuerint iudicium manus mee.
Reddam vltionem hostibus meis: et his qui oderunt me retribuam.
Inebriabo sagittas meas sanguine: et gladius meus devorabit carnes.
De cruore occisorum: et de captiuitate nudati inimicorum capitis.
Laudate gentes populum eius: quia sanguinem servorum suorum vlciscetur.
Et vindictam retribuet in hostes eorum: et propitius erit terre populi sui. Aña. Date magnitudinem deo nostro. Aña. In cimbalis bene sonantibus laudate deum. ps. Laudate dominum de celis. 6. Capitulū. Nox precessit, dies. 13 Hymnus.

Aurora iam spargit polum: Terris dies illabitur: Lucis resultat spiculum: Discedat omne lubricum.
Phantasma noctis decidat: Mentis reatus subruat: Quicquid tenebris horridum Nox attulit culpe cadat.
Et mane illud vltimum: Quod prestolamur cernui: In lucem nobis effluat: Dum hoc canore concrepat.
Deo patri sit gloria. Tēpore aductus. ℣. Vox clamantis in deserto: parate viam domini. ℟. Rectas facite semitas eius. Tēpore quadragesime. ℣. Angelis suis deus mādauit de te. ℟. Ut custodiant te: in omnibus viis tuis. Tempore passiōis. ℣. Eripe me de inimicis meis deus meus. ℟. Et ab insurgentibus in me libera me. Tempore paschali. ℣. In resurrectiōe tua christe hallelu. ℟. Celi et terra letentur hallelu. Alio tempore p annum. ℣. Repleti sumus mane misericordia tua. ℟. Exultauimus et delectati sumus. Ad bñs añ. Illumina re domine his qui in tenebris sedent: et dirige pedes nostros in viam pacis deus israel. Postea preces cum reliquis vt in tertia.

HORÆ DIVRNALES.

In his semper premittitur Pater noster totus / secrete. postea. Deus in adiutoriū cum Gloria pri et halleluia.

AD PRIMAM HYMNVS.

Iam lucis orto sydere: Deū precemur supplices: Ut in diurnis actibus: Nos seruet a nocentibus.
Linguā refrenās tēperet: Ne litis horror insonet: Uisum fouendo contegat: Ne vanitates hauriat.
Sint pura cordis intima: Absistat et vecordia: Carnis terat superbiam: Potus ciborque parcitas.
Ut cum dies abscesserit: Noctemque sors reduxerit: Mundi per abstinentiam: Ipsi canamus gloriam.
Deo patri sit gloria: Eiusque soli filio: cū spū paracleto: regnās p oē sclm. Amē. Deinde dicitur parū Añe. que cōpetit. ps.

Deus in nomine tuo saluū me fac: et in virtute tua iudica me.
Deus exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.
Quoniam alieni insurrexerunt aduersum me: et fortes quesierunt animam meam: et nō proposuerunt deum ante conspectū suum.
Ecce enim deus adiuuat me: et dominus susceptor est anime mee.
Auerte mala inimicis meis: et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie

Voluntarie sacrificabo tibi: ⁊ confitebor nomini tuo domine, quoniã bonum est.
Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: ⁊ super inimicos meos despexit oculus meus.
Gloria patri ⁊ filio: ⁊ spiritui sancto.
Sicut erat in principio ⁊ nunc ⁊ semper ⁊ in secula seculorum. Amen. Ps. 118.
Beati immaculati in via: qui ambulant in lege domini.
Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum.
Non enim qui operantur iniquitatẽ: in vijs eius ambulauerunt.
Tu mãdasti: mãdata tua custodiri nimis.
Utinam dirigantur vie mee: ad custodiẽdas iustificationes tuas.
Tunc non confundar: cũ perspexero in omnibus mandatis tuis.
Confitebor tibi in directione cordis: in eo quod didici iudicia iustitie tue.
Iustificationes tuas custodiam: non me derelinquas vsquequaque.
In quo corrigit adolescentior viam suã: in custodiendo sermones tuos.
In toto corde meo exquisiui te: ne repellas me a mandatis tuis.
In corde meo abscondi eloquia tua: vt non peccem tibi.
Benedictus es domine: doce me iustificationes tuas.
In labijs meis pronunciaui: omnia iudicia oris tui.
In via testimoniorum tuorũ delectatus sum: sicut in omnibus diuitijs.
In mandatis tuis exercebor: ⁊ considerabo vias tuas.
In iustificationibus tuis meditabor: non obliuiscar sermones tuos. Gloria pñ. Ps.
Retribue seruo tuo viuifica me: ⁊ custodiam sermones tuos.
Reuela oculos meos: ⁊ considerabo mirabilia de lege tua.
Incola ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua.
Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas: in omni tempore.
Increpasti superbos: maledicti, qui declinant a mandatis tuis.
Aufer a me opprobrium ⁊ contemptũ: quia testimonia tua exquisiui.
Etenim sederunt principes, ⁊ aduersum me loquebantur: seruus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis.
Nam ⁊ testimonia tua meditatio mea est: ⁊ consilium meum iustificationes tue.
Adhesit pauimento anima mea: viuifica me secundum verbum tuum.
Uias meas enunciaui ⁊ exaudisti me: doce me iustificationes tuas.
Uiam iustificationum tuarũ instrue me: ⁊ exercebor in mirabilibus tuis.
Dormitauit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis.
Uiam iniquitatis amoue a me: ⁊ de lege tua miserere mei.
Uiam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus.
Adhesi testimonijs tuis domine: noli me confundere.
Uiam mandatorum tuorũ cucurri: cum dilatasti cor meum. Gloria patri ⁊ filio et.
Et dicit tota añ. que cõpetit. postea. Cap.
Regi seculorum, immortali, ⁊ inuisibili: soli deo honor ⁊ gloria, in secula seculorum amen. R. breue. Christe fili dei viui, Miserere nobis. replicatur. Christe fili dei viui, miserere nobis. V. Qui sedes ad dexteram patris. R. Miserere nobis. V. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spiritui sancto. R. Christe fili dei viui, miserere nobis. V. Exurge christe adiuua nos. R. Et libera nos propter nomen tuum. Et sic fit ad terciam sextam nonam ⁊ completoriũ in R. ijs breuibus. Sequẽtes preces non dicuntur in festis duplicibus: sed statim dicitur Dñs vobiscũ, ⁊ oratio Dñe deus omnipotens qui ad principium, vt infra. Et in simplicib᷒, sequitur. Kyrie eleison. Christe el. Kyrie el. Pater nr. V. Et ne nos inducas. R. Sed libera nos a malo.
Credo in deum: patrẽ omnipotentem: creatorem celi ⁊ terre. Et in iesum christũ filium eius: vnicum dominum nostrum.

Qui conceptus est de spiritu sancto: natus ex Maria virgine. Passus sub pontio pilato: crucifixus, mortuus, et sepultus. Descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad celos: sedet ad dexteram dei patris omnipotentis. Inde venturus est iudicare vivos et mortuos. Credo in spiritum sanctum: Sanctam ecclesiam catholicam: Sanctorum communionem: Remissionem peccatorum. ℣. Carnis resurrectionem. ℟. Vitam eternam Amen. ℣. Et ego ad te domine clamavi. ℟. Et mane oratio mea preveniet te. ℣. Repleatur os meum laude. ℟. Ut cantem gloriam tuam tota die magnitudinem tuam. ℣. Domine averte faciem tuam a peccatis meis. ℟. Et omnes iniquitates meas dele. ℣. Cor mundum crea in me deus. ℟. Et spiritum rectum innova in visceribus meis. ℣. Ne proiicias me a facie tua. ℟. Et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. ℣. Redde mihi letitiam salutaris tui. ℟. Et spiritu principali confirma me. ℣. Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum et terram. Confessio.

Confiteor deo patri omnipotenti, beate Marie semper virgini: beato Petro et Paulo et omnibus sanctis: et tibi pater: me graviter peccasse: per superbiam: in lege dei mei: cogitatione: delectatione: omissione: consensu: visu: verbo et opere: mea culpa: mea culpa: mea maxima culpa. Ideo precor beatissimam et gloriosissimam virginem mariam: beatum Petrum, et Paulum, omnes sanctos et sanctas dei, et te patrem orare deum pro me.

Misereatur tui omnipotens deus: et dimissis omnibus peccatis tuis: perducat te ad vitam eternam. ℟. Amen. ℣. Indulgentiam et absolutionem omnium peccatorum nostrorum, tribuat nobis omnipotens et misericors dominus. ℟. Amen. ℣. Dignare domine die isto. ℟. Sine peccato nos custodire. ℣. Miserere nostri domine. ℟. Miserere nostri. ℣. Fiat misericordia tua domine super nos. ℟. Quemadmodum speravimus in te. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Domine deus omnipotens, qui ad principium huius diei nos pervenire fecisti: tua nos hodie salva virtute: ut in hac die, ad nullum declinemus peccatum: sed semper ad tuam iustitiam faciendam, nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes, et opera. Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum. Qui tecum. Dicto Benedicamus domino et Deo gratias dicitur Prima beate virginis: et legitur Martyrologium: pronunciaturque luna: postea sequitur ℣.

Preciosa in conspectu domini. ℟. Mors sanctorum eius. Deinde. Sancta maria et omnes sancti intercedant pro nobis ad dominum: ut nos mereamur ab eo adiuvari et salvari: qui vivit et regnat in secula seculorum. ℟. Amen. ℣. Deus in adiutorium meum intende. ℟. Domine ad adiuvandum me festina. Et sic dicitur ter. ultimo adiungitur. Gloria patri, et filio et spiritui sancto. ℟. Sicut erat in principio et nunc et semper. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. secreto. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Respice in servos tuos domine: et in opera tua: et dirige filios eorum. ℣. Et sit splendor domini dei nostri super nos: et opera manuum nostrarum dirige super nos: et opus manuum nostrarum dirige. ℣. Gloria patri. ℟. Sicut erat. Oremus.

Dirigere et sanctificare: regere et gubernare dignare domine deus rex celi et terre hodie corda et corpora nostra: sensus, sermones, et actus nostros, in lege tua, et in operibus mandatorum tuorum: ut hic, et in eternum, te auxiliante, salvi et liberi esse mereamur salvator mundi: qui vivis et regnas in secula seculorum. ℟. Amen. ℣. Iube domne benedicere. Benedictio. Dies et actus nostros: in sua pace disponat dominus omnipotens. ℟. Amen. Absolutio que competit. Et semper dicitur capitulum None pro absolutione. Absolu-

Absolutiones de communibus

In apostolis et Euangelistis.

Ibant apostoli gaudentes a conspectu concilij, quoniã digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. Tu aũt.

In vno Martyre.

Justus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo: ad dominum q fecit illũ, et in cõspectu altissimi deprecabit. Tu.

Pro Martyribus.

Fulgebunt iusti, et tanq̃ scintille in arundineto discurrent: iudicabunt nationes, et dominabuntur populis: et regnabit dñs illorum in perpetuũ. Tu aũt.

Pro confessore pontifice.

Fungi sacerdotio, et habere laudem in nomine ipsius: et offerre illi incensum dignum in odorem suauitatis. Tu.

Pro Confessore non pontifice.

Justum deduxit dñs per vias rectas: et ostendit illi regnum dei: et dedit illi scientiã sanctorũ: honestauit illũ in laboribus: et compleuit labores illius. Tu aũt.

Pro virginibus.

Domine deus meus exaltasti super terram habitationem meam: et pro morte defluenti deprecata sum: inuocaui dominũ patrem dñi mei: vt non derelinquat me in die tribulationis meę: et in tempore superborum sine adiutorio. Tu aũt.

Pro non virginibus.

Laudabit vsq3 ad mortẽ anima mea dominũ: quoniã eruis sustinẽtes te: et liberas eos de manu angustię: domine deus noster. Tu autem domine miserere.

Sequens absolutio dicit quãdo fit de feria ab octaua epiphanię, vsq3 ad primam dñicã quadragesime, et ab oct. pente. vsq3 ad aduentum.

Dominus autẽ dirigat corda et corpora nostra, in charitate dei, et patientia christi. Tu autem domine miserere nobis. Deo gratias. ℣. Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit celum et terram. ℣. Benedicite. ℟. Deus Dominus nos benedicat: et ab omni malo defendat: et ad vitam perducat ęternam: et fidelium animę per misericordiam dei requiescãt in pace. ℟. Amẽ.

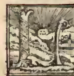
¶ In feriali vero officio psal. predicti dicuntur: loco vero capituli Regi seculorũ, dicitur Pacẽ et veritatem cum omnibus. vt supra post Prima dñice, ẽ notatũ fol. 9.

AD TERTIAM HYMNVS.

Nunc sancte nobis spiritus: Vnum patri cum filio: Dignare promptus ingeri: Nostro refusus pectori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor, Cõfessionẽ personent: Flammescat igne charitas: Accendat ardor proximos.

Presta pater pijssime: Patriq3 compar vnice: Cum spiritu paracleto: Regnans p omne seculum. amen. In diebus dominicis semper dicitur aña. Alla. In ferialibus vero diebus aũ. Deduc me domine. nisi aliter assignetur. Psalmus. cxviij.

Legem pone mihi domine viam iustificationũ tuarum: et exquiram eã semp. Da mihi intellectũ et scrutabor legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in semitam mandatorum tuorum: quia ipsam volui.

Inclina cor meum in testimonia tua: et non in auaritiam.

Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua viuifica me.

Statue seruo tuo eloquium tuum: in timore tuo.

Amputa opprobrium meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iocunda.

Ecce concupiui mandata tua: in equitate tua viuifica me.

Et veniat super me misericordia tua domine: salutare tuum secundum eloquium tuum.

Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speraui in sermonibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis vsquequaque: quia in iudicijs tuis supersperaui.

Et custodiam legem tuam semper: in seculum et in seculum seculi.

Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisiui.
Et loquebar de testimonijs tuis in conspectu regum: et non confundebar.
Et meditabar in mandatis tuis: q̄ dilexi.
Et leuaui manus meas ad mandata tua que dilexi: et exercebor in iustificationibus tuis.
Gloria patri et filio: et spiritui sancto.
Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti.
Hec me consolata est in humilitate mea: quia eloquium tuum viuificauit me.
Superbi, inique agebant vsquequaque: a lege autem tua non declinaui.
Memor fui iudiciorum tuorum a seculo domine: et consolatus sum.
Defectio tenuit me: pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.
Cantabiles mihi erant iustificatiões tue: in loco peregrinationis mee.
Memor fui nocte nominis tui domine: et custodiui legem tuam.
Hec facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui.
Portio mea domine: dixi custodire legem tuam.
Deprecatus sum faciem tuā in toto corde meo: miserere mei secundum eloquium tuum.
Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos, in testimonia tua.
Paratus sum, et non sum turbatus: vt custodiam mandata tua.
Funes peccatorum circumplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus.
Media nocte surgebam ad confitendum tibi: super iudicia iustificationis tue.
Particeps ego sum omnium timentium te: et custodientium mandata tua.
Misericordia tua domine plena est terra: iustificationes tuas doce me.
Gloria patri et filio: et spiritui sancto.
Bonitatē fecisti cum seruo tuo domine: secundum verbum tuum.
Bonitatem et disciplinam et scientiā doce me: quia mandatis tuis credidi.
Priusquam humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuum custodiui.
Bonus es tu: et in bonitate tua doce me, iustificationes tuas.
Multiplicata est super me iniquitas superborum: ego autem in toto corde meo, scrutabor mandata tua.
Coagulatum est sicut lac cor eorum: ego vero legem tuam meditatus sum.
Bonum mihi quia humiliasti me: vt discam iustificationes tuas.
Bonum mihi lex oris tui: super millia auri et argenti.
Manus tue fecerunt me, et plasmauerunt me: da mihi intellectum, vt discam mandata tua.
Qui timent te, videbunt me, et letabuntur: quia in verba tua supersperaui.
Cognoui domine quia equitas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me.
Fiat misericordia tua vt consoletur me: secundum eloquium tuum seruo tuo.
Ueniant mihi miserationes tue et viuam: quia lex tua meditatio mea est.
Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis.
Conuertantur mihi timentes te: et qui nouerunt testimonia tua.
Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis: vt non confundar.
Gloria patri et filio: et spiritui sancto.
Aña. Halleluia halleluia halleluia. Cap. in dominicis diebus: nisi aliter assignetur.
Deus charitas est: et qui manet in charitate, in deo manet, et deus in eo.
℞. breue. Inclina cor meum deus. In testimonia tua. ℣. Auerte oculos meos ne videant vanitatem in via tua viuifica me. In testimonia. Gloria patri. Inclina cor. ℣. Ego dixi domine miserere mei. ℞. Sana animam meam quia peccaui tibi.
¶ In feriali autem officio aña. Deduc me domine in semitam mandatorum tuorum. Capitulum commune.
Sana me domine, et sanabor: saluum me fac, et saluus ero: quoniam laus mea tu es.

tu eos. ℟. breue. Sana animam meã: Quia peccaui tibi. ℣. Ego dixi domine miserere mei. ℣. Adiutor meus esto ne derelinquas me. ℟. Neqꝫ despicias me deus salutaris meus. Deinde. Kyrie eleisõ. Christe eleison Kyrie eleison. Pater noster. secreto. Preces ad ho. in feriali officio. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Ego dixi domine miserere mei. ℟. Sana animam meam quia peccaui tibi. ℣. Conuertere domine vsqꝫ quo. ℟. Et deprecabilis esto super seruos tuos. ℣. Fiat misericordia tua domine super nos. ℟. Quemadmodum sperauimus in te. ℣. Sacerdotes tui induantur iustitia. ℟. Et sancti tui exultent. ℣. Domine saluum fac regem. ℟. Et exaudi nos in die qua inuocauerimus te. ℣. Saluum fac populum tuũ domine ꝛ benedic hereditati tue. ℟. Et rege eos ꝛ extolle illos vsqꝫ in eternum. ℣. Memento congregationis tue. ℟. Quaꝫ possedisti ab initio. ℣. Fiat pax in virtute tua. ℟. Et abundantia in turribus tuis. ℣. Oremus pro fidelibus defunctis. ℟. Requiem eternam. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amẽ. ℣. Pro fratribus nostris absentibus. ℟. Saluos fac seruos tuos, deus meus sperantes in te. ℣. Pro afflictis ꝛ captiuis. ℟. Libera eos deus israel ex omnibus tribulationibus suis. ℣. Mitte eis domine auxilium de sancto. ℟. Et de sion tuere eos. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor.

Miserere mei deus: secundũ Psalmus. magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationũ tuarum: dele iniquitatem meam.

Amplius laua me ab iniquitate mea: ꝛ a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: ꝛ peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccaui, ꝛ malum coram te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis, ꝛ vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus suꝫ: ꝛ in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta ꝛ occulta sapientie tue manifestasti mihi.

Asperges me dñe hyssopo ꝛ mũdabor: lauabis me, ꝛ super niuem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium ꝛ letitiam: ꝛ exultabunt ossa humiliata.

Auerte faciem tuam a peccatis meis: ꝛ omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me deus: ꝛ spiritũ rectum innoua in visceribus meis.

Ne proijcias me a facie tua: ꝛ spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi letitiam salutaris tui: ꝛ spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: ꝛ impij ad te conuertentur.

Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: ꝛ exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine labia mea aperies: ꝛ os meum annunciabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium dedissem: vtiqꝫ holocaustis non delectaberis.

Sacrificium deo spiritus contribulatus: cor cõtritũ ꝛ humiliatũ deus nõ despicies.

Benigne fac dñe in bona voluntate tua sion: vt edificentur muri hierusalem.

Tunc acceptabis sacrificiũ iustitie, oblationes ꝛ holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria patri ꝛ filio, ꝛ spiritui sancto.

℣. Domine deus virtutum. ℟. Et ostende faciem tuam. ℣. Exurge christe adiuua nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuũ. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oratio competens. Nota ꝙ suprascripte preces supradicto modo dicuntur ad omnes horas in ferialibus diebus: exceptis tribus diebus maioris hebdomade a Cena domini vsqꝫ ad pascha: ꝛ paschali tẽpore: ꝛ preterquã ad primã ꝛ cõpletoriũ: de quibus quere in locis suis.

AD SEXTAM HYMNVS.

Rector potens verax deus: Qui temperas rerũ vices: Splendore mane instruis: Et ignibus meridiem.

Extingue flammas litium: Aufer calorem noxium: Confer salutem corporum. Veramq; pacem cordium.
Presta pater piissime. Aña. Psalla. Aña. Adiuua me. Psalmus. 118.

Defecit in salutare tuum anima mea: et in verbum tuum supersperaui.
Defecerunt oculi mei in eloquium tuum: dicentes quādo consolaberis me?
Quia factus sum sicut vter in pruina: iustificationes tuas non sum oblitus.
Quot sunt dies serui tui: quando facies de persequentibus me iudicium?
Narrauerunt mihi iniqui fabulationes: sed non vt lex tua.
Omnia mandata tua veritas: iniqui persecuti sunt me, adiuua me.
Paulominus consummauerunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua.
Secundum misericordiam tuam viuifica me: et custodiam testimonia oris tui.
In eternum domine: verbum tuum permanet in celo.
In generatione et generationem veritas tua: fundasti terram et permanet.
Ordinatione tua perseuerat dies: quoniam omnia seruiunt tibi.
Nisi quod lex tua meditatio mea est: tunc forte perissem in humilitate mea.
In eternum non obliuiscar iustificationes tuas: quia in ipsis viuificasti me.
Tuus sum ego, saluum me fac: quoniam iustificationes tuas exquisiui.
Me expectauerunt peccatores vt perderent me: testimonia tua intellexi.
Omnis consummationis vidi finem: latū mandatum tuum nimis.
Gloria patri et filio, et spiritui sancto.
Quomodo dilexi legem tuam domine: tota die meditatio mea est.
Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo: quia in eternum mihi est.
Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est.
Super senes intellexi: quia mandata tua quesiui.
Ab omni via mala prohibui pedes meos: vt custodiam verba tua.
A iudicijs tuis non declinaui: quia tu legem posuisti mihi.
Quam dulcia faucibus meis eloquia tua: super mel ori meo?
A mandatis tuis intellexi: propterea odiui omnem viam iniquitatis.
Lucerna pedibus meis verbum tuum: et lumen semitis meis.
Iuraui, et statui: custodire iudicia iustitie tue.
Humiliatus sum vsquequaque domine: viuifica me secundum verbum tuum.
Voluntaria oris mei beneplacita fac domine: et iudicia tua doce me.
Anima mea in manibus meis semper: et legem tuam non sum oblitus.
Posuerunt peccatores laqueum mihi: et de mandatis tuis non erraui.
Hereditate acquisiui testimonia tua in eternum: quia exultatio cordis mei sunt.
Inclinaui cor meū ad faciēdas iustificatiōes tuas in eternū: propter retributionē.
Gloria patri et filio, et spiritui sancto.
Iniquos odio habui: et legem tuam dilexi.
Adiutor et susceptor meus es tu: et in verbum tuum supersperaui.
Declinate a me maligni: et scrutabor mādata dei mei.
Suscipe me secundum eloquium tuum et viuam: et non confundas me ab expectatione mea.
Adiuua me et saluus ero: et meditabor in iustificationibus tuis semper.
Spreuisti omnes discedentes a iustitijs tuis: quia iniusta cogitatio eorum.
Preuaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua.
Confige timore tuo carnes meas: a iudicijs enim tuis timui.
Feci iudicium et iustitiam: non tradas me, calumniantibus me.
Suscipe seruum tuum in bonum: non calum-

calumnientur me superbi.
Oculi mei defecerunt in salutare tuum: et in eloquium iustitie tue.
Fac cum servo tuo secũdũ misericordiã tuam: et iustificationes tuas doce me.
Servus tuus sum ego: da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua.
Tempus faciendi domine: dissipaverunt legem tuam.
Ideo dilexi mandata tua: super aurum et topazion.
Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: oẽm viam iniquam odio habui.
Gloria patri et filio: et spiritui sancto.
Añ. Halleluia hall'a hall'a. Cap. in dñicis diebus: nisi aliter signetur.
Alter alterius onera portate: et sic adimplebitis legẽ xpi. R. In ceñ dñe. Permanet verbũ tuũ. V. In sclm scli veritas tua. Permaq. V. Dñs regit me et nihil mihi deerit. R. In loco pascue ibi me collo.
In feriali officio Añã. Adiuva me et salvus ero dñe. Cap. Alter alterius. R. bre. Benedicam dñm: In omni tempore. V. Semper laus eius in ore meo. In omni. V. Dñs regit me. vt supra Sequitur post ea kyrie. Cum precibus vt folio. 34.

AD NONAM HYMNVS.

Rerum deus tenax vigor: Immotus in te permanens: Lucis diurne tempora: Successibus determinans.
Largire clarum vespere: Quo vita nusquam decidat: Sed premiũ mortis sacre: Perennis instet gloria.
Presta pater piissime. Añã. Halleluia.
Añã. Aspice in me. Psalmus.

Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima mea.
Declaratio sermonũ tuorum illuminat: et intellectum dat parvulis.
Os meum aperui et attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam.
Aspice in me et miserere mei: sm iudicium diligentium nomen tuum.
Gressus meos dirige secundum eloquiũ tuum: et non dñetur mei omnis iniustitia.
Redime me a calumnijs hominum: vt custodiam mandata tua.
Faciem tuam illumina super servum tuũ: et doce me iustificationes tuas.
Exitus aquarum deduxerunt oculi mei: quia non custodierunt legem tuam.
Iustus es domine: et rectum iudicium tuum.
Mandasti iustitiam testimonia tua: et veritatem tuam nimis.
Tabescere me fecit zelus meus: quia obliti sunt verba tua inimici mei.
Ignitum eloquium tuum vehementer: et servus tuus dilexit illud.
Adolescentulus sum ego et contemptus: iustificationes tuas non sum oblitus.
Iustitia tua iustitia in eternum: et lex tua veritas.
Tribulatio et angustia invenerũt me: mãdata tua meditatio mea est.
Equitas testimonia tua in eternum: intellectum da mihi et vivam.
Gloria patri et filio, et spiritui sancto.
Sicut erat in principio, et nunc et semper.
Clamavi in toto corde exaudi me domine: iustificationes tuas requiram.
Clamavi ad te salvum me fac: vt custodiam mandata tua.
Preveni in maturitate et clamavi: quia in verba tua supersperavi.
Preveneruntoculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua.
Vocem meam audi secundum misericordiam tuam domine: et secundum iudiciũ tuum vivifica me.
Appropinquaverunt psequentes me iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt.
Prope es tu domine: et omnes vie tue veritas.
Initio cognovi de testimonijs tuis: quia in eternum fundasti ea.
Vide humilitatem meã et eripe me: quia legem tuam non sum oblitus.
Iudica iudicium meum et redime me: propter eloquium tuum vivifica me.
Longe a peccatoribus salus: quia iusti-

ficationes tuas non exquisierunt.
Misericordię tuę multę domine: secundū iudicium tuum vivifica me.
Multi qui persequuntur me et tribulāt me: a testimoniis tuis nō declinavi.
Vidi prevaricantes et tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt.
Vide quoniam mādata tua dilexi domine: in misericordia tua vivifica me.
Principium verborum tuorum veritas: in ęternum omnia iudicia iustitię tuę.
Gloria patri et filio: et spiritui sancto.
Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis formidavit cor meū.
Letabor ego super eloquia tua: sicut qui invenit spolia multa.
Iniquitatem odio habui et abominatus sum: legem autem tuam dilexi.
Septies in die laudem dixi tibi: super iudicia iustitię tuę.
Pax multa diligentibus legem tuam: et non est illis scandalum.
Expectabam salutare tuum domine: et mandata tua dilexi.
Custodivit anima mea testimonia tua: et dilexit ea vehementer.
Servavi mandata tua et testimonia tua: quia omnes vię meę in conspectu tuo.
Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo domine: iuxta eloquium tuū da mihi intellectum.
Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me.
Eructabunt labia mea hymnum: cū docueris me iustificationes tuas.
Pronunciabit lingua mea eloquiū tuū: quia omnia mandata tua equitas.
Fiat manus tua ut salvet me: quoniam mandata tua elegi.
Concupivi salutare tuum domine: et lex tua meditatio mea est.
Vivet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuvabunt me.
Erravi sicut ovis quę periit: quere servū tuum, quia mandata tua non sum oblitus.
Gloria patri. Añ. Alle'a alle' all'. Cap. in dominicis diebus: nisi aliter signetur.

Empti enim estis precio magno: glorificate, et portate deū in corpore vestro. ℞. Clamavi in toto corde meo: Exaudi me domine. ℣. Iustificationes tuas requiram. Exaudi me. Gloria. Clamavi. ℣. Ab occultis meis munda me domine. ℞. Et ab alienis parce servo tuo.
¶ In feriali autem officio añа. Aspice in me et miserere mei domine. Capitulum. Empti enim estis. ℞. Redime me domine: Et miserere mei. ℣. Pes enim meus stetit in via recta. Et misere. Gloria. Redime. ℣. Ab occultis. ut supra Sequitur postea Kyrie eleison ut supra. fol. 34.

DOMINICIS DIEBVS

Ad vesperas aña. Dixit dominus. Tempore paschali dicit̄ añ. Alla. Psal. cix.

Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis.
Donec ponam inimicos tuos: scabellum pedum tuorum.
Virgā virtutis tue emittet dñs ex sion: dominare in medio inimicoꝝ tuoꝝ.
Tecum principium in die virtutis tuę, in splendoribus sanctorum: ex utero ante luciferum genui te.
Iuravit dominus, et non penitebit eum: tu es sacerdos in ęternum, secundum ordinem melchisedech.
Dominus a dextris tuis: cōfregit in die irę suę reges.
Iudicabit in nationibus implebit ruinas: conquassabit capita in terra multorum.
De torrente in via bibit: propterea exaltavit caput. Gloria. Aña. Dixit dñs dño meo: sede a dextris meis. Añ. Fidelia. ps. cx.
Confitebor tibi dñe i toto corde meo in cōsilio iustorum et congregatiōe.
Magna opera domini: exquisita in omnes voluntates eius.
Confessio et magnificentia opus eius: et iustitia eius, manet in seculum seculi.
Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator dominus: escā dedit timen-

timentibus se.
Memor erit in seculum testamenti sui: virtutem operum suorum, annunciabit populo suo.
Ut det illis hereditatem gentium: opera manuum eius, veritas ⁊ iudicium.
Fidelia omnia mandata eius, confirmata in seculum seculi: facta in veritate et equitate.
Redemptionem misit dominus populo suo: mandauit in eternū, testamentū suū.
Sanctum ⁊ terribile nomen eius: initiū sapientie timor domini.
Intellectus bonus, omnibus facientibus eum: laudatio eius: manet in seculū seculi.
Gloria patri. Añ. Fidelia omnia mandata eius: confirmata in seculū seculi. Añ. In mandatis. Psalmus. cxj.
Beatus vir qui timet dominum: in mandatis eius volet nimis.
Potens in terra erit semen eius: generatio rectorum benedicetur.
Gloria ⁊ diuitie in domo eius: ⁊ iustitia eius manet in seculum seculi.
Exortum est in tenebris lumen rectis: misericors ⁊ miserator ⁊ iustus.
Iocundus homo, qui miseretur ⁊ commodat: disponet sermones suos in iudicio: quia in eternum non cōmouebitur.
In memoria eterna erit iustus: ab auditione mala non timebit.
Paratum cor eius sperare in domino, confirmatum est cor eius: non commouebitur, donec despiciat inimicos suos.
Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in seculum seculi: cornu eius exaltabitur in gloria.
Peccator videbit ⁊ irascetur, dentibus suis fremet ⁊ tabescet: desiderium peccatorum peribit. Gloria patri. Añ. In mandatis ei⁹ cupit nimis. Añ. Sit nomē dñi.
Laudate pueri Psalmus. cxij. dominum: laudate nomen domini.
Sit nomen domini benedictum: ex hoc nunc ⁊ vsq₃ in seculum.
A solis ortu vsq₃ ad occasum: laudabile nomen domini.
Excelsus super omnes gētes dominus: ⁊ super celos gloria eius.
Quis sicut dñs deus noster: q in altis habitat: ⁊ humilia respicit, in celo ⁊ in terra?
Suscitans a terra inopem: ⁊ de stercore erigens pauperem.
Ut collocet eum cum principibus: cum principibus populi sui.
Qui habitare facit sterilē in domo: matrē filiorū letantē. Gloria patri. Añ. Sit nomen domini benedictū in secula. Añ. Nos qui viuimus. Psalmus. cxiij.
In exitu israel de egypto: domus iacob de populo barbaro.
Facta est iudea sanctificatio eius: israel potestas eius.
Mare vidit ⁊ fugit: iordanis conuersus est retrorsum.
Montes exultauerunt vt arietes: ⁊ colles sicut agni ouium.
Quid est tibi mare qđ fugisti: ⁊ tu iordanis quia conuersus es retrorsum?
Montes exultastis sicut arietes: ⁊ colles sicut agni ouium?
A facie dñi mota ē terra: a facie dei iacob.
Qui conuertit petram in stagna aquarū: ⁊ rupem in fontes aquarum.
Non nobis domine, non nobis: sed nomini tuo da gloriam.
Super misericordia tua ⁊ veritate tua: nequando dicant gentes, vbi est deus eorū?
Deus aūt noster in celo: omnia quecūq₃ voluit fecit.
Simulacra gentiū argentū ⁊ aurū: opera manuū hominum.
Os habent ⁊ non loquentur: oculos habent ⁊ non videbunt.
Aures habent ⁊ non audient: nares habent ⁊ non odorabunt.
Manus habent ⁊ non palpabunt, pedes habent ⁊ non ambulabunt: nō clamabūt in gutture suo.
Similes illis fiant qui faciunt ea: ⁊ omnes qui confidunt in eis.
Domus israel sperauit in domino: adiutor eorum, ⁊ protector eorum est.
Domus aaron sperauit in domino: adiu

tor eorum et protector eorum est.
Qui timent dñm speraverunt in domino: adiutor eorum et protector eorum est.
Dominus memor fuit nostri: et benedixit nobis.
Benedixit domui israel: benedixit domui Aaron.
Benedixit omnibus qui timent dominū: pusillis cum maioribus.
Adiiciat dominus super vos: super vos et super filios vestros.
Benedicti vos a domino: qui fecit celum et terram.
Celum celi domino: terram autem dedit filiis hominum.
Non mortui laudabunt te domine: neqȝ omnes qui descendunt in infernum.
Sed nos qui vivimus benedicimus domino: ex hoc nunc et usqȝ in seculū. Gloria. Añ. Nos q vivimus bñdicimus dño. Tpe pasc ha. añ. Alla. hall. hall'a. Cap.
Benedictus deus et pater domini nostri Jesu Christi: pater misericordiarum, et Deus totius consolationis: qui consolatur nos, in omni tribulatione nr̄a.
Lucis creator optime: Lucē Hym. dierum proferens: Primordiis lucis nove: Mundi parans originem.
Qui mane iunctum vesperi: Diem vocari precipis: Tetrum chaos illabitur: Audi preces cum fletibus.
Ne mens gravata crimine: Vite sit exul munere: Dū nil perenne cogitat: Seseqȝ culpis illigat.
Celorum pulset intimum: Vitale tollat premium: Vitemus omne noxium: Purgemus omne pessimum.
Presta pater piissime: Patriqȝ compar unice: Cum spiritu paracleto: Regnans per omne seculum. Amen. ℣. Dirigatur domine oratio mea. ℟. Sicut incensum in conspectu tuo. Prescriptus hymnus cum versiculo dicitur a dominica post octavam epiphanie usqȝ ad dominicam primam quadragesime: et ab octava pentecostes usqȝ ad adventum.
¶ Canticum beate virginis marie.

Magnificat, anima mea dominum.
Et exultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancille sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent, omnes generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum nomen eius.
Et misericordia eius, a progenie in progenies: timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos, mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede: et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis: et divites dimisit inanes.
Suscepit israel puerum suum: recordatus misericordie sue.
Sicut locutus est ad patres nostros: abraham et semini eius in secula. Gloria patri
¶ Sequens Capitulum, cum Hymno, et versiculo dicūtur ab octa. epiphanie usqȝ ad sabbatum quadragesime, diebus sabbatinis tantum. Et ab octava pentecostes usque ad adventum. Capitulum.
O Altitudo divitiarū, sapientie, et scientie dei: q̄3 incomprehēsibilia sunt iudicia eius, et investigabiles vie eius. ℟. Deo gratias. Hymnus.
O Lux btā trinitas: Et principalis unitas: Jam sol recedit igneus: Infunde lumen cordibus.
Te mane laudum carmine. Te deprecemur vesperi: Te nostra supplex gloria: per cuncta laudet secula. Deo patri sit gloria: Eiusqȝ soli filio: Cū spiritu paracleto: Et nunc et in perpetuum. Amē. ℣. Vespertina oratio ascēdat ad te domine. ℟. Et descendat super nos misericordia tua. Dicatur antiphona que cōpetit ad magnificat. Qua finita, et dicta oratione convenienti, fiunt debite commemorationes.
Pro virgine gloriosa in vesper. et matutī. Añ. Sancta dei genitrix, virgo semper maria, intercede pro nobis, ad dominum Jesum christum. ℣. Ora pro nobis sancta dei genitrix. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus

O missionibus christi. Oremus.
Concede nos famulos tuos quesumus domine deus perpetua mentis et corporis sanitate gaudere/et gloriosa beate Marie semper virginis intercessione:a presenti liberari tristitia/et eterna perfrui letitia.

Pro apostolis in vesperis.

Aña. Petrus apostolus / et Paulus doctor gentium/ipsi nos docuerunt legem tuam domine. ℣. Constitues eos principes super omnem terram. ℟. Memores erunt nominis tui domine. In matutinis. Aña. Gloriosi principes terre /quomodo in vita sua dilexerunt se:ita /et in morte non sunt separati. ℣. In omnem terram exiuit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terre verba eorum. Oremus.

Deus cuius dextera beatum Petrum ambulantem in fluctibus ne mergeretur erexit:et coapostolum eius Paulum tertio naufragantem de profundo pelagi liberauit:exaudi nos propitius:et concede:vt ambo rum meritis/eternitatis gloriam consequamur. Deinde fiunt speciales commemorationes. quibus finitis dicitur. Aña. Da pacem domine in diebus nostris/quia non est alius qui pugnet pro nobis nisi tu deus noster. ℣. Fiat pax in virtute tua. ℟. Et abundantia in turribus tuis. Oremus.

Deus/a quo sancta desideria/recta consilia/et iusta sunt opera:da seruis tuis illam/quam mundus dare non potest pacem: vt et corda nostra mandatis tuis dedita:et hostium sublata formidine/tempora sint tua protectione tranquilla: per dominum nostrum Jesum christum filium tuum. ℣. Benedicamus domino. ℟. Deo gratias. ℣. Fidelium anime per misericordiam dei requiescant in pace. Amen. Habes rubricam particularem de his suffragijs in prima dominica post epiphaniam. Postea dicitur Completorium vt infra/suo loco.

FERIA SECVNDA

Ad vesperas aña. Inclinauit. Tempore paschali dicitur aña. Halleluia. Psal. cxiiij.

Dilexi,quoniam exaudiet dominus:vocem orationis mee.
Quia inclinauit aurem suam mihi: et in diebus meis inuocabo.
Circumdederunt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerunt me.
Tribulationem et dolorem inueni: et nomen domini inuocaui.
O domine libera animam meam, misericors dominus et iustus:et deus noster miseretur.
Custodiens paruulos dominus: humiliatus sum et liberauit me.
Conuertere anima mea in requiem tuam: quia dominus benefecit tibi.
Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos a lachrymis: pedes meos a lapsu.
Placebo domino: in regione viuorum.
Aña. Inclinauit dominus aurem suam mihi.

Aña. Credidi. Psalmus.cxv.

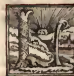
Credidi, propter quod locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis.
Ego dixi in excessu meo: omnis homo mendax.
Quid retribuam domino: pro omnibus que retribuit mihi.
Calicem salutaris accipiam: et nomen domini inuocabo.
Vota mea domino reddam, coram omni populo eius:preciosa in conspectu domini, mors sanctorum eius.
O domine,quia ego seruus tuus: ego seruus tuus,et filius ancille tue.
Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis:et nomen domini inuocabo.
Vota mea domino reddam,in conspectu omnis populi eius:in atrijs domus domini,in medio tui hierusalem. Aña. Credidi propter quod locutus sum. Aña. Laudate.

Laudate dominum omnes ps.cxvj. gentes: laudate eum omnes populi.
Quoniam confirmata est super nos misericordia eius: et veritas domini,manet in eternum. Aña. Laudate dominum omnes gentes. Aña. Clamaui. ps. graduum cxix.

Ad dominum cum tribularer clamaui: et exaudiuit me. Psalmi graduales
Domine libera animam meam a labijs iniquis: et a lingua dolosa.
Quid detur tibi,aut quid apponatur ti-

bi:ad linguam dolosam.
Sagitte potentis acute:cu3 carbonibus desolatorijs.
Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est:habitaui cum habitantibus cedar:multum incola fuit anima mea.
Cum his qui oderunt pacē eram pacificus: cum loquebar illis, inpugnabant me gratis.
Aña. Clamaui et exaudiuit me. Aña. Unde veniet. Psalmus graduum.cxx.
Leuaui oculos meos in montes:vnde veniet auxilium mihi.
Auxilium meum a domino:qui fecit celum et terram.
Non det in commotionem pedē tuum: neque dormitet qui custodit te.
Ecce non dormitabit neque dormiet: qui custodit Israel.
Dominus custodit te, dominus protectio tua:super manum dexteram tuam.
Per diē sol nō vret te:neq3 luna p noctē.
Dominus custodit te ab omni malo:custodiat animam tuam dominus.
Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum: ex hoc,nunc,et vsque in seculum. Aña. Unde veniet auxilium mihi.
Tempore paschali aña. Halla halla hall.
Cap. Benedictus deus. vt supra Hym.
Immense celi conditor: Qui mixta ne confunderent: Aque fluenta diuidens: Celum dedisti limitem.
Firmans locum celestibus: Simulque terre riuulis: Ut vnda flammas temperet: Terre solum ne dissipet.
Infunde nunc piissime: Donum perennis gratie: Fraudis noue ne casibus: Nos error atterat vetus.
Lucem fides inueniat: Sic luminis iubar ferat: Ut vana cuncta terreat: Hanc falsa nulla comprimant.
Presta pater piissime: Patriq3 compar vnice: Cum spiritu paracleto: Regnans per omne seculum. Amen. ℣. Dirigatur dñe oratio mea. ℟. Sicut incensum in cōspectu tuo. Ad mag.an. Magnificat aīa mea dñm:q2 respexit de⁹ humilitatē meā.

FERIA TERTIA
Ad vesperas aña. In domum domini.
Tempore paschali añ. Hallelvia.
Psalmus graduū.cxxi.

Letatus su3 in his que dicta sunt mihi:in domu3 domini ibimus.
Stantes erāt pedes nōstri:in atrijs tuis hierlm.
Hierusalem que edificatur vt ciuitas:cuius participatio eius in idipsum.
Illuc enim ascenderunt tribus tribus domini:testimonium israel:ad confitendum nomini domini.
Quia illic sederūt sedes in iudicio:sedes super domum dauid.
Rogate que ad pacem sunt hierusalem: et abundantia diligentibus te.
Fiat pax in virtute tua: et abundantia in turribus tuis.
Propter fratres meos et proximos meos: loquebar pacem de te.
Propter domū dñi dei nostri:quesiui bona tibi. Añ. In domum dñi letantes ibimus. Añ. Qui habitas. ps.graduū.cxxij.
Ad te leuaui oculos meos: qui habitas in celis.
Ecce sicut oculi seruorum: in manibus dominorum suorum.
Sicut oculi ancille in manibus domine sue:ita oculi nostri ad dominu3 deum nostrum:donec misereatur nostri.
Miserere nostri dñe, miserere nostri: quia multum repleti sumus despectione.
Quia multū repleta est anima nostra:opprobriū abundantibus et despectio superbis. Añ. Qui habitas in celis miserere nobis. Añ. Adiutorium. ps.graduū.cxxiij.
Nisi q2 dñs erat in nobis dicat nunc israel:nisi quia dñs erat in nobis.
Cum exurgerent homines in nos: forte viuos deglutissent nos.
Cum irasceretur furor eorum in nos:forsitan aqua absorbuisset nos.
Torrentem pertransiuit anima nostra:forsitan pertransisset anima nostra aquam intollerabilem.

Bñdictus

Benedictus dominus:qui non dedit nos in captionem dentibus eorum.
Anima nostra sicut passer/erepta est de laqueo venantium: laqueus contritus est: et nos liberati sumus.
Adiutorium nostrum in nomine domini: qui fecit celum et terram. Antiphona. Adiutorium nostrum in nomine domini. Añ. Benefac. Psalmus graduum.cxxiiij.
Qui cõfidũt in dño sicut mons sion: non commouebitur in eternum qui habitat in hierusalem.
Mõtes in circuitu eius: et dñs in circuitu populi sui:ex hoc,nunc,et vsque in seculũ.
Quia non relinquet dñs virgã peccatorum/super sortem iustorum: vt non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.
Benefac domine:bonis et rectis corde.
Declinantes autem in obligationes/adducet dominus cum operantibus iniquitatem:pax super Israel. Antiphona. Benefac domine/bonis et rectis corde. Añа. Facti sumus. Psalmus graduum.cxxv.
In cõuertendo dñs captiuitatẽ sion: facti sumus sicut consolati.
Tunc repletum est gaudio os nostrum:et lingua nostra exultatione.
Tunc dicent inter gentes: magnificauit dominus facere cum eis.
Magnificauit dominus facere nobiscum: facti sumus letantes.
Conuerte domine captiuitatem nostraꝫ: sicut torrens in austro.
Qui seminant in lachrymis:in exultatione metent.
Euntes ibant et flebant:mittentes semina sua.
Uenientes autem venient cum exultatione: portantes manipulos suos. Añа. Facti sumus sicut consolati. Tempore paschali añ. Halleluia hall'a halleluia halleluia. Capitulũ. Benedictus. Hymnus.
Telluris ingens conditor: Mundi solum qui eruens: Pulsis aque molestijs: Terram dedisti immobilem.
Ut germen aptum proferens: Fuluis decora floribus: Fecunda fructu sisteret: Pabulumque gratum redderet.
Mentis perustę vulnera: Munda virore gratię: Ut facta fletu diluat: motusque prauos atterat.
Iussis tuis obtemperet: Nullis malis approximet: Bonis repleri gaudeat: Et mortis actum nesciat. Presta pater pijssime: Patrique compar vnice: Cum spiritu paracleto: Regnans per omne seculũ. Amen.
℣. Dirigatur dñe oratio mea. ℟. Sicut incensuꝫ in conspectu tuo. Ad magni.añ. Exultet spiritus meus in deo salutari meo.

FERIA QVARTA

Ad vesperas antiphona. Non confundetur. Tempore paschali antiphona. Halleluia. Psalmus graduum.cxxvi.

Nisi domin' edificauerit domũ: in vanum laborauerunt/qui edificant eam.
Nisi dominus custodierit ciuitatem:frustra vigilat qui custodit eam.
Uanum est vobis ante lucem surgere:surgite postq̃ sederitis / qui manducatis panem doloris.
Cum dederit dilectis suis somnũ:ecce hereditas dñi:filij merces fructus ventris.
Sicut sagitte in manu potentis : ita filij excussorum.
Beatus vir qui impleuit desiderium suuꝫ ex ipsis : non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta. Añа. Non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta. Añ. Beati. Psalmus graduũ.cxxvij.
Beati omnes qui timent dominum: qui ambulant in vijs eius.
Labores manuum tuarum quia manducabis:beatus es/et bene tibi erit.
Uxor tua sicut vitis abundans: in lateribus domus tue.
Filij tui sicut nouelle oliuarum:in circuitu mense tuę.
Ecce sic benedicet homo: q timet dñm.
Benedicat tibi dñs ex sion: et videas bona hierusalẽ/omnibus diebus vite tuę.
Et videas filios filiorũ tuorũ:pacẽ super israel. Añ. Beati omnes qui timent dñm. Añа. Sepe. Psalmus graduum.cxxviij.

S Epe expugnauerunt me a iuuentute mea: dicat nunc israel.
S epe expugnauerũt me a iuuentute mea: etenim non potuerunt mihi.
S upra dorsum meũ fabricauerunt pecca tores: prolongauerunt iniquitatem suam.
D ominus iustus cõcidet ceruices pecca torum: confundantur et cõuertantur retror sum, omnes qui oderunt sion.
F iant sicut fenum tectorum: quod priusꝗ̃ euellatur exaruit.
D e quo non impleuit manum suã qui me tet: et sinum suum qui manipulos colliget.
E t non dixerunt qui preteribant, benedictio domini super vos: benediximus vobis in nomine domini. Añа. Sepe expugnauerunt me a iuuentute mea. Añа. De profundis. Psalmus graduum.cxxix.
D E profundis clamaui ad te domine: domine exaudi vocem meam.
F iant aures tue intendentes: in vocez deprecationis mee.
S i iniquitates obseruaueris domine: domine, quis sustinebit?
Q uia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te domine.
S ustinuit anima mea in verbo eius: sperauit anima mea in domino.
A custodia matutina vsq3 ad noctem: speret israel in domino.
Q uia apud dominum misericordia: et copiosa apud eum redemptio.
E t ipse redimet israel: ex oĩbus iniquitatibus eius. Añа De profundis clamaui ad te dñe. Añа Speret. Psalmꝰ graduũ.cxxx.
D Omine, non est exaltatum cor meum: neque elati sunt oculi mei.
N eque ambulaui in magnis: neque in mirabilibus super me.
S i non humiliter sentiebam: sed exaltaui animam meam.
S icut ablactatus est super matrem suam: ita retributio in anima mea.
S peret israel in domino: ex hoc, nunc, et vsque in seculum. Añа. Speret israel in dño. Capitulum vt supra. Hymnꝰ.
C Eli deus sanctissime: Qui lucidum centrum poli: Candore pingis igneo: Augens decoro lumini.
Q uarto die qui flammeam Solis rotam constituens: Lune ministrans ordinẽ: Vagosque cursus syderum.
V t noctibus vel lumini: Direptionis terminum: Primordiis et mensium: Signum dares notissimum.
I llumina cor hominum: Absterge sordes mentium: Resolue culpe vinculum: Euerte moles criminum.
P resta pater pijssime: Patrique compar vnice: Cum spiritu paracleto: Regnans per omne seculũ. Amen. ℣. Dirigatur. Ad magnifi.añ. Respexit dñs humilitatẽ meam: et fecit in me magna qui potens est.

FERIA QVINTA

ad vespe.añ. Et omnis Tempore autẽ paschali añ. Halleluia. Psal. graduũ.cxxxi.
M Emento domine dauid: et omnis mansuetudinis eius.
S icut iurauit domino: votum vouit deo Jacob.
S i introiero in tabernaculuz domus mee: si ascendero in lectum strati mei.
S i dedero somnum oculis meis: et palpebris meis dormitationem.
E t requiẽ temporibus meis, donec inueniam locũ dño: tabernaculũ deo Jacob.
E cce audiuimus eum in effrata: inuenimus eum in campis silue.
I ntroibimus in tabernaculũ eius: adorabimus in loco, vbi steterunt pedes eius.
S urge domine in requiem tuam: tu, et arca sanctificationis tue.
S acerdotes tui induantur iustitiã: et sancti tui exultent.
P ropter dauid seruum tuum: non auertas faciem christi tui.
I urauit dominus dauid veritatez, et non frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.
S i custodierint filij tui testamentũ meũ: et testimonia mea, hec que docebo eos.
E t filij eorum vsque in seculuz: sedebunt super sedem tuam.
Q uoniã elegit dominus sion: elegit eam in

in habitationem sibi.

Hec requies mea in seculum seculi: hic habitabo quoniam elegi eam.

Uiduam eius benedicens benedicā: pauperes eius saturabo panibus.

Sacerdotes eius induam salutari: ⁊ sancti eius exultatione exultabunt.

Illuc producā cornu dauid: paraui lucernam christo meo.

Inimicos eius induam confusione: super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea. Aña. Et omnis mansuetudinis eius. Aña. Ecce. Psalmus graduum. cxxxij.

Ecce ꝙ̄ bonum ⁊ ꝙ̄ iocundum: habitare fratres in vnum.

Sicut vnguentum in capite: quod descēdit in barbam: barbam aaron.

Quod descendit in oram vestimenti eius sicut ros hermon: qui descendit in montem sion.

Quoniam illic mandauit dominus benedictionem: ⁊ vitam vsqꝫ in seculum. Aña. Ecce quā bonū ⁊ ꝙ̄ iocūdū. Aña. Omnia.

In psal. gradualibus ad dic Ecce nunc bñdicite oīm.

Laudate nomen Psalmus. cxxxiiij. domini: laudate serui dominum.

Qui statis in domo domini: in atrijs domus dei nostri.

Laudate dominum quia bonus dominus: psallite nomini eius quoniam suaue.

Quoniam iacob elegit sibi dominus: isrl' in possessionem sibi.

Quia ego cognoui ꝙ magnus est dñs: ⁊ deus noster pre omnibus dijs.

Omnia quecunqꝫ voluit dominus fecit in celo ⁊ in terra: in mari, ⁊ in omnibus abyssis.

Educens nubes ab extremo terre: fulgura in pluuiam fecit.

Qui producit ventos de thesauris suis: qui percussit primogenita egypti, ab homine vsqꝫ ad pecus.

Et misit signa ⁊ pdigia in medio tui egypte: in pharaonē ⁊ in omnes seruos eius.

Qui percussit gentes multas: ⁊ occidit reges fortes.

Seon regem amorreorum, ⁊ og regē basan: ⁊ omnia regna chanaam.

Et dedit terram eorum hereditatem: hereditatem israel populo suo.

Dñe nomē tuū in eternū: dñe memoriale tuum in generatione ⁊ generationem.

Quia iudicabit dominus populum suū: ⁊ in seruis suis deprecabitur.

Simulachra gentium argentum ⁊ aurū: opera manuum hominum.

Os habent ⁊ non loquentur: oculos habent ⁊ non videbunt.

Aures habent ⁊ non audient: neqꝫ enim est spiritus in ore ipsorum.

Similes illis fiant qui faciunt ea: ⁊ omnes qui confidunt in eis.

Domus israel benedicite domino: domus aaron benedicite domino.

Domus leui bñdicite domino: qui timetis dominum benedicite domino.

Benedictus dominus ex sion: qui habitat in hierusalem. Aña. Omnia quecunqꝫ voluit dñs fecit. Aña. Quoniam in eternū.

Confitemini do- Psalmus. cxxxv. mino quoniam bonus: quoniam in eternum misericordia eius.

Confitemini deo deorum: qm̄ in eternū.

Confitemini domino dominorum: qm̄.

Qui facit mirabilia magna solus: qm̄ in.

Qui fecit celos in intellectu: qm̄ in eter.

Qui firmauit terram super aquas: qm̄ in.

Qui fecit luminaria magna: qm̄ in eter.

Solem in potestatem diei: qm̄ in eternū.

Lunam ⁊ stellas in potestatē noctis: qm̄.

Qui percussit egyptum cum primogenitis eorum: qm̄ in eternum misericordia.

Qui eduxit israel de medio eorū: qm̄ in.

In manu potenti ⁊ brachio excelso: qm̄.

Qui diuisit mare rubrū in diuisiones: qm̄.

Et eduxit israel per medium eius: qm̄ in.

Et excussit pharaonē ⁊ virtutem eius: in mari rubro: quoniā i eternū misericordia.

Qui transduxit pplm suū p desertū: qm̄.

Qui percussit reges magnos: qm̄ in eter.

Et occidit reges fortes: qm̄ in eternum.

Seon regem amorreorum: qm̄ in eternū.

Et og regem basan: quoniam in eternum.

Et dedit terram eorum hereditatē: qm̄.

Hereditatē israel seruo suo: qm̄ in eternū.

Qui in humilitate nr̃a memor fuit nr̃i: qm̃.
Et redemit nos ab inimicis nostris: qm̃.
Qui dat escam omni carni: qm̃ in eternũ.
Confitemini deo celi: quoniaȝ in eternũ.
Confitemini domino dominorum: quoniam in eternũ misericordia eius.
Añа. Quoniã in eternũ misericordia eius.
Añа. Hymnum cantate. Psal. cxxxvi.

Super flumina babylonis illic sedimus ꝛ fleuimus: dum recordaremur tui sion.
In salicibus in medio eius: suspendimus organa nostra.
Quia illic interrogauerunt nos: q captiuos duxerunt nos, verba cantionum.
Et qui abduxerunt nos: hymnum cantate nobis de canticis sion.
Quomodo cantabimus canticum domini: in terra aliena?
Si oblitus fuero tui hierusalem: obliuioni detur dextera mea.
Adhereat lingua mea faucibus meis: si non meminero tui.
Si non proposuero hierusalem: in principio leticie mee.
Memor esto domine filiorum edom: in die hierusalem.
Qui dicunt exinanite, exinanite: usq ad fundamentum in ea.
Filia babylonis misera: beatus qui retribuet tibi retributionem tuam: quam retribuisti nobis.
Beatus qui tenebit: ꝛ allidet paruulos suos ad petram. Añ. Hymnum cantate nobis de canticis sion. Tempore paschali añ. Halle, halle, hall. Cap. vt supra. Hym.

Magne deus potentie: Qui ex aquis ortum genus: Partim remittis gurgiti: Partim leuas in aera.
Demersa lymphis imprimens: Subuecta celis irrigans: Ut stirpe vna prodita: Diuersa rapiant loca.
Largire cunctis seruulis: Quos mundat vnda sanguinis: Nescire lapsus criminũ: Nec ferre mortis tedium.
Ut culpa nullum deprimat: Nullum leuet iactantia: Elisa mens ne concidat: Elata mens ne corruat.
Presta pater piissime: Patriq ȝ cõpar vnice: Cum spiritu paracleto: Regnans per omne seculum. Amen. ℣. Dirigatur dñe.
Ad magnifi. añ. Fac deus potentiã in brachio tuo: disp̃de superbos, ꝛ exalta humiles.

FERIA SEXTA.

Ad vesperas añ. In conspectu. Tempore paschali. Halleluia. Psal. cxxxvii.

Confitebor tibi domine in toto corde meo: quoniã audisti verba oris mei.
In conspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad templum sanctum tuum, ꝛ confitebor nomini tuo.
Super misericordia tua ꝛ veritate tua: quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.
In quacũq ȝ die inuocauero te, exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem.
Confiteantur tibi dñe omnes reges terre: quia audierunt omnia verba oris tui.
Et cantent in vijs domini: quoniam magna est gloria domini.
Quoniam excelsus dominus, ꝛ humilia respicit: ꝛ alta a longe cognoscit.
Si ambulauero in medio tribulatiõis viuificabis me: ꝛ super iram inimicorũ meorum extendisti manum tuam: ꝛ saluum me fecit dextera tua.
Dominus retribuet pro me: domine misericordia tua in seculum, opera manuum tuarum ne despicias. Añа. In conspectu angelorum: psallam tibi deus meus. Añ. Domine probasti. Psalmus. cxxxviii.

Domine probasti me, ꝛ cognouisti me: tu cognouisti sessionem meaȝ, ꝛ resurrectionem meam.
Intellexisti cogitationes meas de longe: semitam meam ꝛ funiculum meum inuestigasti.
Et omnes vias meas preuidisti: quia nõ est sermo in lingua mea.
Ecce domine tu cognouisti omnia nouissima ꝛ antiqua: tu formasti me, ꝛ posuisti super me manum tuam.
Mirabilis facta est scientia tua ex me: confortata

fortata est, et non potero ad eam.
Quo ibo a spiritu tuo: et quo a facie tua fugiam?
Si ascendero in celũ tu illic es: si descendero in infernum ades.
Si sumpsero pennas meas diluculo: et habitauero in extremis maris.
Etenim illuc manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua.
Et dixi, forsitan tenebre conculcabunt me: et nox illuminatio mea, in delitijs meis.
Quia tenebre non obscurabuntur a te, et nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebre eius, ita et lumen eius.
Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee.
Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua, et anima mea cognoscet nimis.
Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre.
Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur: dies formabuntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eorum.
Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur: exurrexi, et adhuc sum tecũ.
Si occideris deus peccatores: viri sanguinum declinate a me.
Quia dicitis in cogitatione: accipient in vanitate, ciuitates suas.
Nonne qui oderunt te domine oderaꝫ: et super inimicos tuos tabescebam?
Perfecto odio oderam illos: et inimici facti sunt mihi.
Proba me deus et scito cor meum: interroga me, et cognosce semitas meas.
Et vide, si via iniquitatis in me est: et deduc me in via eterna. Aña. Domine, pbasti me, et cognouisti me. Aña. A viro iniquo,

Eripe me domine ab Psal. cxxxix. hoĩe malo: a viro iniquo eripe me.
Qui cogitauerunt iniquitates in corde: tota die constituebant prelia,
Acuerunt linguas suas sicut serpentes: venenum aspidum sub labijs eorum.
Custodi me de manu peccatoris: et ab hominibus iniquis eripe me.
Qui cogitauerũt supplãtare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi.
Et funes extenderunt in laqueum: iuxta iter, scandalum posuerunt mihi.
Dixi domino deus meus es tu: exaudi domine vocem deprecationis mee.
Domine domine virtus salutis mee: obumbrasti super caput meum in die belli.
Non tradas me domine a desiderio meo peccatori: cogitauerunt cõtra me, ne derelinquas me, ne forte exaltentur.
Caput circuitus eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos.
Cadent super eos carbones in ignẽ deijcies eos, in miserijs non subsistent.
Vir linguosus non dirigetur in terra: virum iniustum mala capient in interitu.
Cognoui quia faciet dominus iudiciuꝫ inopis: et vindictam pauperum.
Veruntamen iusti cõfitebuntur nomini tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.
Aña. A viro iniquo libera me domine.
Aña. Domine clamaui. Psalmus. cxl.

Domine clamaui ad te, exaudi me: intende voci mee, cũ clamauero ad te.
Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: eleuatio manuum mearum sacrificium vespertinum.
Pone domine custodiam ori meo: et ostiũ circumstantie labijs meis.
Non declines cor meũ in verba malitie: ad excusandas excusationes in peccatis.
Cũ hominibus operantibus iniquitaẽ: et non communicabo cum electis eorum.
Corripiet me iustus in misericordia, et increpabit me: oleum autem peccatoris nõ impinguet caput meum.
Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorũ: absorpti sunt iuncti petre, iudices eorum.
Audient verba mea quoniã potuerunt: sicut crassitudo terre erupta est sup terram.
Dissipata sunt ossa nostra secus infernũ

quia ad te domine domine oculi mei: in te speraui non auferas animam meam.
Custodi me a laqueo quē statuerūt mihi: et a scandalis operantium iniquitatem.
Cadent in retiaculo eius peccatores: singulariter sum ego, donec transeam. Aña. Domine clamaui ad te, exaudi me. Aña. Portio mea. Intellectus dauid cum esset in spelunca. Oratio. cxli.

Uoce mea ad dominum clamaui: voce mea ad dominum deprecatus sum.
Effundo in conspectu eius orōnē meā: et tribulationē meā ante ipsum pronuncio.
In deficiendo ex me spiritum meum: et tu cognouisti semitas meas.
In via hac qua ambulabam: absconderunt laqueum mihi.
Considerabam ad dexteram et videbam: et non erat qui cognosceret me.
Perijt fuga a me: et non est qui requirat animam meam.
Clamaui ad te domine: dixi, tu es spes mea: portio mea in terra viuentium.
Intende ad deprecationem meam: quia humiliatus sum nimis.
Libera me a persequentibus me: quia cō fortati sunt super me.
Educ de custodia animam meam, ad cō fitendum nomini tuo: me expectant iusti, donec retribuas mihi. Aña. Portio mea domine sit in terra viuentium. Tempore paschali aña. Halleluia, halleluia, halla.
Cap. et ℣. vt supra. Hymnus.

Plasmator hominis deus: Qui cuncta solus ordinans: Humū iubes producere: Reptantis et fere genus.
Qui magna rerū corpora: Dictu iubentis viuida: Ut seruiant per ordinem: Subdens dedisti homini.
Repelle a seruis tuis: Quicquid per immunditias: Aut moribus se suggerit: Aut actibus se interserit.
Da gaudiorum premia: Da gratiarum munera: Dissolue litis vincula: Astringe pacis federa.
Presta pater pijssime: Patrisq; compar vnice: Cum spiritu paracleto: Regnans p omne seculum. amen. ℣. Dirigatur domine. Ad magnifi. aña. Deposuit potentes sanctos persequentes: et exaltauit humiles christum confitentes.

SABBATO AD VESPERAS.

Aña. Benedictus. ps. Ipsum. Tempore paschali. aña. Halleluia. Psalmus dauid aduersus Jonam. cxliij.

Benedictus dominus deus meus, qui docet manus meas ad prelīū: et digitos meos ad bellū.
Misericordia mea et refugium meum: susceptor meus et liberator meus.
Protector meus et in ipso speraui: q subdit populum meum sub me.
Domine quid est homo, quia innotuisti ei: aut filius hominis quia reputas eum?
Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut vmbra pretereunt.
Domine, inclina celos tuos et descende: tange montes et fumigabunt.
Fulgura coruscationē et dissipabis eos: emitte sagittas tuas, et conturbabis eos.
Emitte manum tuam de alto: eripe me et libera me de aquis multis: et de manu filiorum alienorum.
Quorum os locutum est vanitatē: et dextera eorum dextera iniquitatis.
Deus canticum nouum cantabo tibi: in psalterio decachordo psallam tibi.
Qui das salutem regibus: qui redemisti dauid seruum tuum, de gladio maligno eripe me.
Eruе me de manu filiorum alienorum: quorum os locutum est vanitatē, et dextera eorum dextera iniquitatis.
Quorum filij nouelle plantationes: in iuuentute sua.
Filie eorum composite: circumornate vt similitudo templi.
Promptuaria eorum plena: eructantia ex hoc in illud.
Oues eorum fetose, abundantes in egressibus suis: boues eorum crasse.
Non est ruina macerie: neq; trāsitus, neq; clamor in plateis eorum.
Beatū dixerunt populū cui hec sunt: beatus po-

tuus populus cuius dñs deus eius. Añā. Benedictus dñs deus meus. Añā. Per singulos dies. Laudatio ipsi dauid. cxliiij.

Exaltabo te deus meus rex: et benedicam nomini tuo in seculum, et in seculum seculi.

Per singulos dies benedicā tibi: et laudabo nomen tuū in seculum et in sclm seculi.

Magnus dominus, et laudabilis nimis: et magnitudinis eius non est finis.

Generatio et generatio laudabit opa tua: et potentiam tuam pronunciabunt.

Magnificentiam glorię sanctitatis tuę loquentur: et mirabilia tua narrabunt.

Et virtutem terribilium tuorum dicent: et magnitudinem tuam narrabunt.

Memoriam abundātię suauitatis tuę eructabunt: et iustitia tua exultabunt.

Miserator et misericors dominus: patiēs et multum misericors.

Suauis dominus vniuersis: et miserationes eius super omnia opera eius.

Confiteantur tibi dñe omnia opera tua: et sancti tui benedicant tibi.

Gloriam regni tui dicent: et potentiam tuam loquentur.

Ut notā faciant filijs hominū potentiā tuam: et gloriam magnificentię regni tui.

Regnum tuum regnum omnium seculorum: et dominatio tua in omni generatione et generatione.

Fidelis dñs in omnibus verbis suis: et sanctus in omnibus operibus suis.

Alleuat dominus omnes qui corruunt: et erigit omnes elisos.

Oculi omniū in te sperant domine: et tu das escam illorū in tempore opportuno.

Aperis tu manum tuam: et imples omne animal benedictione.

Iustus dominus in omnibus vijs suis: et sanctus in omnibus operibus suis.

Prope est dñs omnibus inuocātibus eū: omnibus inuocantibus eum in veritate.

Voluntatem timentiū se faciet: et deprecationē eorū exaudiet, et saluos faciet eos.

Custodit dominus omnes diligentes se: et omnes peccatores disperdet.

Laudationem domini loquetur os meū: et benedicat omnis caro nomini sancto eius: in seculum et in seculum seculi. Añā. Per singulos dies benedicam te domine. Añā. Laudabo. Psalmus. cxlv.

Lauda anima mea dominum: laudabo dominum in vita mea, psallā deo meo quādiu fuero.

Nolite confidere in principibus: neq; in filijs hominū, in quibus non est salus.

Exibit spiritus eius, et reuertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cuius deus iacob adiutor eius: spes eius in domino deo ipsius: qui fecit celū et terrā: mare, et omnia quę in eis sunt.

Qui custodit veritatem in seculum: facit iudicium iniuriam patientibus, dat escam esurientibus.

Dominus soluit compeditos: dominus illuminat cecos.

Dñs erigit elisos: dñs diligit iustos.

Dominus custodit aduenas, pupillū et viduam suscipiet: et vias peccatorū disperdet.

Regnabit dominus in secula: deus tuus syon, in generationē et generationē. Añā. Laudabo deū in vita mea. Añā. Deo nro.

Laudate dominum Psalmus. cxlvi. quoniam bonus est psalmus: deo nostro sit iocunda decoraq; laudatio.

Edificans hierusalem dominus: dispersiones israelis congregabit.

Qui sanat contritos corde: et alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum: et omnibus eis nomina vocat.

Magnus domin⁹ noster, et magna virtus eius: et sapientię eius non est numerus.

Suscipiens mansuetos dñs: humilians autem peccatores vsq; ad terram.

Precinite domino in confessione: psallite deo nostro in cithara.

Qui operit celum nubibus: et parat terre pluuiam.

Qui producit in mōtibus fenum: et herbam seruituti hominum.

Qui dat iumentis escam ipsorum: et pul-

lis corotoium inuocantibus eum.
Non in fortitudine equi voluntatē habebit:nec in tibijs viri beneplacitum erit ei.
Beneplacitum est dño sup timentes eū: et in eis qui sperant super misericordia eius. Añ. Deo nostro iocūda sit laudatio. Añ. Lauda. Aggei et Zacharię. Psal. cxlvij.
Lauda hierusalem dominum: lauda deum tuum sion.
Quoniam confortauit seras portaꝝ tuarum:benedixit filijs tuis in te.
Qui posuit fines tuos pacē: et adipe frumenti satiat te.
Qui emittit eloquium suum terre: velociter currit sermo eius.
Qui dat niuem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit.
Mittit christallum suam sicut buccellas: ante faciem frigoris eius, quis sustinebit?
Emittet verbū suum et liquefaciet ea: flabit spiritus eius et fluent aquę.
Qui annunciat verbum suum iacob: iustitias et iudicia sua israel.
Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis. Aña. Lauda hierusalem dominū. Tempore paschali aña. Halleluia halleluia halleluia. Capitulū. O altitudo diuitiarum,cū Hymno et versu,vt supra. Ad magni. añ. Suscepit deus israel pueꝝ suum:sicut locutus est ad Abraam:et semen eius exaltare humiles, vsqꝫ in seculum. Et dicit a Sabbato post octauā epiphanię:vsqꝫ ad sabbatū septuagesimę. Deinde fiunt suffragia de apostolis et cete. prout habes in vesperis dominicę, et in sabbato post octauā epiphanie.

AD COMPLETORIVM.

A lectore dicitur. Iube domne benedicere. Benedictio. Noctem quietam, et finē perfectum: concedat nobis dominus omnipotens. R. Amen. Lectio.
Fratres:Sobrij estote, et vigilate:qa aduersarius vester diabolus, tanqꝫ leo rugiens, circuit querens quem deuoret: cui resistite fortes in fide. Tu autē domine miserere nostri. V. Adiutorium nostrū in nomine domini. R. Qui fecit celum et terraꝫ.

Et dicitur Pater noster. sub silentio. Deinde absolute fit confessio communis alternatim. Confiteor. Et facta absolutione dicitur. V. Conuerte nos deus salutaris noster. Et auerte iram. et c. V. Deus in adiutoriuꝫ meū intende. R. Domine ad adiuuandū. et c. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat. et c. Aña. Miserere. Tempore paschali aña. Halleluia. In finem in carminibus. Psalmus dauid. iiij.
Cum inuocarem exaudiuit me deus iustitię meę: in tribulatione dilatasti mihi.
Miserere mei: et exaudi orationem meam.
Filij hominum vsqꝫquo graui corde: vt quid diligitis vanitatem, et queritis mendacium?
Et scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suum: dominus exaudiet me, cū clamauero ad eum.
Irascimini, et nolite peccare, quę dicitis in cordibus vestris: et in cubilibus vestris compungimini.
Sacrificate sacrificium iustitię, et sperate in domino: multi dicunt, quis ostendit nobis bona?
Signatum est super nos lumē vultus tui domine: dedisti letitiam in corde meo.
A fructu frumenti, vini, et olei sui: multiplicati sunt.
In pace in idipsum: dormiā et requiescaꝫ.
Quoniam tu domine singulariter in spe: constituisti me.
In finem psalmus dauid pro extasi. xxx.
In te domine speraui, non confundar in eternum: in iustitia tua libera me.
Inclina ad me aurem tuam: accelera vt eruas me.
Esto mihi in deum protectorem, et in domum refugij: vt saluum me facias.
Quoniam fortitudo mea, et refugiū meum es tu: et propter nomen tuum deduces me, et enutries me.
Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus.

In ma-

In manus tuas commendo spiritum meũ: redemisti me domine deus veritatis.
Laus cantici ipsi dauid. Psalmus. rc.
Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi cõmorabitur.
Dicet dño, susceptor meus es tu: ⁊ refugium meũ, deus meus sperabo in eum.
Quoniam ipse liberauit me de laqueo venantium: ⁊ a verbo aspero.
Scapulis suis obũbrabit tibi: ⁊ sub pennis eius sperabis.
Scuto circundabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno.
A sagitta volante in die, a negocio perambulante in tenebris: ab incursu ⁊ demonio meridiano.
Cadent a latere tuo mille, ⁊ decẽ millia a dextris tuis: ad te autẽ nõ appropinq̃bit.
Verũtamen oculis tuis considerabis: ⁊ retributionem peccatorum videbis.
Quoniam tu es domine spes mea: altissimum posuisti refugium tuum.
Non accedet ad te malum: ⁊ flagellũ nõ appropinquabit tabernaculo tuo.
Quoniam angelis suis mãdauit de te: vt custodiant te in omnibus vijs tuis.
In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.
Super aspidem ⁊ basiliscum ambulabis: ⁊ conculcabis leonem ⁊ draconem.
Quoniã in me sperauit, liberabo eũ: ꝓtegam eum, quoniã cognouit nomen meuȝ.
Clamauit ad me, ⁊ ego exaudiam euȝ: cũ ipso sum in tribulatione, eripiam eum, ⁊ glorificabo eum.
Longitudine dierum replebo eũ: ⁊ ostendam illi salutare meum. Psalmus. cxxxiij.
Ecce nunc benedicite dominum: omnes serui domini.
Qui statis in domo domini: in atrijs domus dei nostri.
In noctibus extollite manꝰ vestras in sancta: ⁊ benedicite dominum.
Benedicat te dominus ex sion: qui fecit celum ⁊ terram. Aña. Miserere mihi dñe: ⁊ exaudi orationem meam. Tempore paschali añ. Halleluia, halla, halla, halla.

Te lucis ante terminum: Hymnus. Rerum creator poscimus: Ut solita clementia: Sis presul ad custodiam.
Procul recedant somnia: Et noctiũ phantasmata: Hostemq; nostrum comprime: Ne polluantur corpora.
Presta pater omnipotens: Per Jesum christum dominum: Qui tecum in perpetuum: Regnat cum sancto spiritu. Amen.
Tu autem in nobis es Capitulum. domine: ⁊ nomen tuum inuocatum est super nos: ne derelinquas nos: domine deus noster. ℟. In manus tuas domine: Cõmendo spiritum meum. ℣. Redemisti nos domine: deus veritatis. Commendo. Gloria patri. In man. ℣. Custodi nos domine vt pupillam oculi. ℟. Sub vmbra alarum tuarũ protege nos. Aña. Salua nos. Canticum Symeonis prophete.
Nunc dimittis seruum tuum domine: secundum verbũ tuum in pace.
Quia viderunt oculi mei: salutare tuum.
Quod parasti: ante faciẽ omniũ ppl'oruȝ.
Lumen ad reuelationem gentium: ⁊ gloriam plebis tue israel.
Aña. Salua nos domine vigilantes: custodi nos dormientes: vt vigilemus cum christo: ⁊ requiescamus in pace. Kyriel'. Christe. kyrie. Pater nr̃. ℣. Et ne nos inducas in tẽtationẽ. ℟. Sed libera nos. ℣. Credo in deum. sub silentio. ℣. Carnis resurrectionem. ℟. Uitam eternam amen. ℣. Benedictus es domine deus patrũ nostrorum. ℟. Et laudabilis ⁊ gloriosus in secula. ℣. Benedicamus patrem ⁊ filium cũ sancto spiritu. ℟. Laudemus ⁊ superexaltemus eum in secula. ℣. Benedictus es dñe in firmamento celi. ℟. Et laudabilis ⁊ gloriosus ⁊ superexaltatus in secula. ℣. Benedicat ⁊ custodiat nos omnipotens ⁊ misericors dñs. ℟. Amẽ. ℣. Dignare domine nocte ista. ℟. Sine pctõ nos custodire. ℣. Miserere nr̃i dñe. ℟. Miserere nr̃i. ℣. Fiat misericordia tua dñe sup nos. ℟. Quẽadmodũ sperauimꝰ in te. ℣. Domine exaudi orõnẽ meã. ℟. Et clamor meꝰ ad te veniat. ℣. Dñs vobisc. ℟. Et cũ spũ. Oro.

Visita quesumus dñe habitationem istã: et oẽs insidias inimici ab ea longe repelle: angeli tui scti habitent in ea: q nos in pace custodiãt: et bñdictio tua sit sup nos semp. Per dñm. ℣. Dñs vobis. ℟. Et cũ spũ tuo. ℣. Benedicamus dño. ℟. Deo gratias. Bñdictio. Benedicat et custodiat nos omnipotẽs et mĩscors dñs: pater, et filius, et spiritus sanctus. ℟. Amẽ. Sic dicitur cõpletoriũ p totũ annũ dñicis diebus videlicet: et festis cõmunibus. In festis aũt duplicibus et eorũ octauis post añaz Salua. dimissis precibus statim dicitur Dñs vobis. et oõ Visita qs. vt supra.

¶ Nota q in ferialibus diebus etiã simili modo dicit cõpleto. sicut supranotatũ est: excepto q post ℣. Dñe exaudi o. dicitur psal. Miserere mei cũ Gloria patri. fo.34 Finito psalmo dicit ℣. Dñe deus virtutũ cõuerte nos. ℟. Et ostende faciẽ tuã: et salui erimus. ℣. Exurge christe adiuua nos. ℟. Et libera nos ppter nomẽ tuũ. ℣. Dñe exaudi orationẽ meã. ℟. Et clamor m. ℣. Dñs vobis. Deinde dicitur. Visita qs.

¶ Nota q añ. Salue regina. vel añ. Alma redemptoris. vel añ. Aue regina celorum. vel añ. Regina celi. cũ suo versu dñr post cõpletoriũ btẽ virginis quãdo dicit: qũ vero nõ dicit: dñr post cõpletoriũ dici suis tpibus. Sequens añ. dicit ab octa. pentecostes, vsq ad natiuitatẽ btẽ Marie virginis: Et per totũ annũ post cõpleto. et in fine omnium horarũ, quando fit finis officio, et a choro receditur.

Salue regina misericordie, vita, dulcedo, et spes nostra, salue: Ad te clamamus exules filij Eue: Ad te suspiramus, gementes, et flentes, in hac lachrymarũ valle. Eia ergo aduocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos conuerte. Et Jesum benedictũ fructũ ventris tui, nobis post hoc exiliũ ostende: O clemens, o pia, o dulcis virgo maria. ℣. Dignare me, laudare te, virgo sacrata. ℟. Da mihi virtutẽ contra hostes tuos. Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus: qui gloriose virginis matris marie corpus et animã, vt dignũ filij tui habitaculũ effici mereret: spũ sctõ cooperãte preparasti: da vt cuius cõmemoratione letamur: eius pia intercessione: ab instantibus malis, et a morte ppetua liberemur. Per eundem christum dominum nostrum. Amen.

Alia añã. a Natiuitate beate Marie virginis vsq ad Aduentũ post completorium.

Quã pulchra es, et q decora charissima in delitijs: statura tua assimilata est palme: et vbera tua botris: caput tuũ vt Carmelus: collũ tuũ sicut turris eburnea: veni dilecte mi, egrediamur i agrũ, videamus si flores parturiũt: si floruerũt mala punica: ibi dabo tibi vbera mea hallelulia.

Alia añã. ab aduentu vsq ad dominicam quinquagesime post completorium.

Alma redemptoris mater, que per uia celi: Porta manens et stella maris succurre cadenti Surgere qui curat populo, tu que genuisti Natura mirãte tuũ sanctũ genitorẽ Virgo pri' ac posterius, gabrielis ab ore Sumens illud aue peccatorum miserere.

Alia añã a Dñica quinquagesime vsq ad quartam feriam maioris hebdomade. post completorium.

Aue regina celorũ: aue dña angelorũ: salue radix sancta, ex qua mũdo lux est orta: gaude gliosa sup oẽs speciosa: vale valde decora: et p nobis semp xpm exora.

Alia a pascha vsq ad octauã pẽtecostes.

Regina celi letare hall'a, qa quẽ meruisti portare hall'a: resurrexit sicut dixit hall'a: ora p nobis deũ hall'a. ℣. Gaude et letare virgo maria hallelulia. ℟. Quia resurrexit dñs vere hallelulia. Oremus.

Deus q p resurrectionẽ vnigeniti filij tui dñi nostri iesu chri mũdũ letificare dignatus es: tribue qsumus: vt per eius venerabilẽ genitricẽ Mariã: ppetue capiamus gaudia vite. p eundẽ xpm dñm nrm.

Hec oratio a quibusdam dicitur post horas scilicet post Salue regina. Oremus.

Interueniat pro nobis qs dñe Jesu Christe apud tuã sanctissimã clemẽtiam nũc, et in hora mortis nostre, beatissima, et gloriosissima semp virgo maria dulcissima

cissima mater tua: cuius animā sacratissimā in hora passionis tuę acerbissime doloris gladius pertransiuit. Per christum dominum.

Alia Oratio.

Gratiā tuā quęsumus domine mentibus nostris infunde: vt qui angelo nunciante Christi filij tui incarnationē cognouimus: per passionem eius et crucē, ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eūdē christum.

PSALMI GRADVALES.

A feria quarta cinerū vsq3 in cęnam domini, et nullo alio tpe añ inchoationem matutini absolute incipit canticū graduū in feriali officio. Psalmi dicūtur sedendo, vel stando. Orationes vero, et versiculi flexis genibus. Ps. Ad dominum cū tribu. sine Gloria. et Re. Leuaui oculos meos. sine Gloria. et Re. Letatus sum in his quę. sine Gloria et Re. Ad te leuaui oculos me. sine. Gloria et Re. Nisi quia dominus erat in nobis. cū Requiē ęter. Deinde. Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie el. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos. ℣. A porta inferi. ℟. Erue domine animas eorum. ℣. Requiescāt in pa. ℟. Amē. ℣. Domine exau di orōnem meā. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vob. ℟. Et cū spū. Oremus.

Absolue quęsumus domine animas famulorū, famularumq3 tuarū, et oīum fideliū defunctorū ab omni vinculo delictorum: vt in resurrectiōis gloria: inter sctōs, et electos tuos resuscitati respirent. Per christū do. Postea ps. Qui confidunt in. cū Gloria. In cōuertēdo dominus captiuitatē. cū Gloria. Nisi dominus ędificauerit domū. cum Gloria. Beati omnes qui timent dominum. cum Gloria. Sępe expugnauerunt me. cū Gloria pa. Deinde. kyrie eleisō. christe eleison. kyrie eleison. Pater noster. secreto. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera nos. ℣. Memēto congregationis tuę. ℟. Quam possedisti ab initio. ℣. Domine exau. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobis. ℟. Et cum spi. Oremus.

Deus, cui propriū est misereri semper et parcere: suscipe deprecationē nostram: vt nos, et oēs famulos tuos, quos delictorū catena constringit: miseratio tuę pietatis absoluat. Per christum dominum nostrum. ℟. Amen. Postea ps. De profundis cla. cū Gloria. Domine nō est exaltatū cor meū. cum Gloria. Memento domine dauid. cū Gloria patri et. Ecce quam bonū et quam iocundum. cū Gloria.

Ecce nunc benedicite dominū psal. omnes serui domini.

Qui statis in domo domini: in atrijs domus dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in sancta: et benedicite dominum. Benedicat te dominus ex sion: qui fecit cęlum et terram. Gloria patri. Postea. kyrie el. christe el. kyrie el. Pater noster. secreto. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libe. ℣. Saluos fac seruos tuos, et ancillas tuas. ℟. Deus meus sperantes in te. ℣. Domine exau. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiscum. Oremus.

Pretende domine famulis, et famulabus tuis dexterā cęlestis auxilij: vt te toto corde perquirant: et quę digne postulant, consequi mereantur. Per Christū dominum nostrum. ℟. Amē. Postea dicitur officium beatę Marię virginis.

PSALMI PENITENTIALES.

A primo die quadragesimę, vsq3 ad cęnā domini, in officio feriali post laudes defunctorū, dicimus septē psalmos penitentiales. videlicet. Añā. Ne reminiscaris domine. Contra Iram. Psalmus.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq3 in ira tua corripias me. Miserere mei domine quoniam infirmus sum: sana me domine, quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu domine vsq3quo? Conuertere domine et eripe aīam meā: saluū me fac propter misericordiā tuā. Quoniam nō est in morte qui memor sit tui: in inferno autē quis cōfitebitur tibi? Laboraui in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectū meum: lachrymis meis stratū meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter oēs inimicos meos. Discedite a me oēs qui operamini iniquitatē: quoniam exaudiuit dominus vocē fletus mei. Exaudiuit dominus

deprecationē meā: dñs orationē meā suscepit. Erubescant ⁊ cōturbent vehemēter omnes inimici mei: cōuertantur, ⁊ erubescant valde velociter. Gloria patri ⁊ filio.

Contra Superbiam. Psalmus.

Beati quorum remisse sunt iniquitates: ⁊ quorū tecta sunt pctā. Beatus vir cui nō imputauit dñs peccatū: nec est in spū eius dolus. Quī tacui, inueterauerunt ossa mea: dū clamarē tota die. Quoniā die ac nocte grauata est super me manus tua: cōuersus sum in erumna mea, dū cōfigit spina. Delictū meū cognitū tibi feci: ⁊ iniustitiā meā nō abscondi. Dixi, cōfitebor aduersum me iniustitiā meā domino: ⁊ tu remisisti impietatē peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sanctus: in tpe opportuno. Verūtamen in diluuio aquarū multar: ad eū nō approximabūt. Tu es refugiū meū a tribulatione quę circundedit me: exultatio mea, erue me a circundantibus me. Intellectū tibi dabo, ⁊ instruā te in via hac qua gradieris: firmabo super te oculos meos. Nolite fieri sicut equus ⁊ mulus: in quibus non est intellectus. In chamo ⁊ freno maxillas eorū constringe: qui non approximant ad te. Multa flagella peccatoris: sperantes aūt in dño misericordia circundabit. Letamini in dño ⁊ exultate iusti: ⁊ gloriamini omnes recti corde. Gloria patri ⁊ filio.

Contra Gulam. Psalmus.

Domine, ne in furore tuo arguas me: neqȝ in ira tua corripias me. Quoniam sagittę tuę infixę sunt mihi: ⁊ confirmasti sup me manū tuā. Nō est sanitas in carne mea a facie irę tuę: nō est pax ossibus meis, a facie pctōrū meorū. Quī iniquitates meę supgresse sunt caput meū: ⁊ sicut onus graue, grauatę sunt super me. Putruerunt ⁊ corruptę sunt cicatrices meę: a facie insipientię meę. Miser factus sum, ⁊ curuatus sum vsqȝ in finē: tota die contristatus ingrediebar. Quoniā lūbi mei impleti sunt illusiōibus: ⁊ nō est sanitas in carne mea. Afflictus sum, ⁊ humiliatus sum nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desiderium meum: ⁊ gemitus meus a te nō est abscōditus. Cor meū cōturbatū est: dereliquit me virtus mea, ⁊ lumē oculorū meorū, ⁊ ipsum nō est mecum. Amici mei ⁊ proximi mei: aduersum me appropinquauerunt ⁊ steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt: ⁊ vim faciebant qui querebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: ⁊ dolos tota die meditabantur. Ego autem tanquam surdus non audiebam: ⁊ sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiēs: ⁊ nō habēs in ore suo redargutiones. Quī in te dñe speraui: tu exaudies me dñe deus meus. Quia dixi, nequando supgaudeāt mihi inimici mei: ⁊ dū cōmouētur pedes mei, super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum: ⁊ dolor meus in conspectu meo semper. Quī iniquitatem meam annunciabo: ⁊ cogitabo pro peccato meo. Inimici aūt mei viuūt ⁊ cōfirmati sunt super me: ⁊ multiplicati sunt, qui oderūt me inique. Qui retribuūt mala pro bonis detrahebant mihi: qm̄ sequebar bonitatē. Ne derelinquas me dñe deus me⁹: ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum: domine deus salutis meę. Gloria patri ⁊ filio: ⁊ spiritui sancto.

Contra Luxuriam. Psalmus.

Miserere mei deus: secūdū magnā misericordiā tuā. Et secundū multitudinē miserationū tuarū: dele iniquitatem meā. Amplius, laua me ab iniquitate mea: ⁊ a peccato meo mūda me. Quoniā iniquitatē meā ego cognosco: ⁊ peccatum meū cōtra me est semp. Tibi soli peccaui, ⁊ malū corā te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis, ⁊ vincas cū iudicaris. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: ⁊ in peccatis concepit me mater mea. Ecce enim veritatē dilexisti: incerta ⁊ occulta sapientię tuę manifestasti mihi. Asperges me dñe hyssopo ⁊ mūdabor: lauabis me, ⁊ sup niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū et letitiā: ⁊ exultabūt ossa humiliata. Auerte faciē tuā a peccatis meis: ⁊ omnes

⁊ omnes iniquitates meas dele. Cor mun-
dum crea in me deus: ⁊ spiritū rectū inno-
ua in visceribus meis. Ne proijcias me a
facie tua: ⁊ spiritū sanctū tuum ne auferas
a me. Redde mihi leticiā salutaris tui: ⁊
spiritu principali confirma me. Docebo
iniquos vias tuas: ⁊ impij ad te cōuerten-
tur. Libera me de sanguinibus deus de⁹
salutis meę: ⁊ exultabit lingua mea iustitiā
tuā. Domine labia mea aperies: ⁊ os meū an-
nunciabit laudē tuā. Quoniā si voluisses sa-
crificiū dedissem vtiqȝ: holocaustis nō de-
lectaberis. Sacrificiū deo spiritus cōtri-
bulatus: cor contritū ⁊ humiliatum, deus
non despicies. Benigne fac dñe in bona
volūtate tua syō: vt edificentur muri hierlm.
Tunc acceptabis sacrificiū iustitie, obla-
tiones ⁊ holocausta: tunc imponēt super
altare tuum vitulos. Gloria patri ⁊ filio.

Contra Auariciam. Psalmus.

Domine exaudi orationē meā: ⁊ cla-
mor meus ad te veniat. Non auer-
tas faciē tuā a me: in quacūqȝ die tribulor,
inclina ad me aurē tuā. In quacūqȝ die
inuocauero te: velociter exaudi me. Quia
defecerūt sicut fumus dies mei: ⁊ ossa mea
sicut cremium aruerunt. Percussus sum
vt fenum, ⁊ aruit cor meū: qȝ oblitus sum
comedere panē meum. A voce gemitus
mei: adhesit os meū carni meę. Similis fa-
ctus sum pellicano solitudinis: factus sū
sicut nycticorax in domicilio. Uigilaui:
⁊ factus sū sicut passer solitarius in tecto.
Tota die exprobrabāt mihi inimici mei:
⁊ q laudabant me, aduersum me iurabant.
Quia cinerē tanqȝ panē manducabā: ⁊
poculū meū cū fletu miscebā. A facie ire
indignatiōis tuę: quia eleuans allisisti me.
Dies mei sicut vmbra declinauerunt: et
ego sicut fenum arui. Tu autem domine
in eternum permanes: ⁊ memoriale tuū in
generationē ⁊ generationē. Tu exurgens
misereberis syon: qȝ tempus miserēdi eius
quia venit tempus. Quoniam placue-
runt seruis tuis lapides eius: ⁊ terrę eius
miserebuntur. Et timebunt gētes nomē
tuū dñe: ⁊ oēs reges terrę gloriā tuā. Quia
edificabit dñs syō: ⁊ videbit in gloria sua.
Respexit in orationē humiliū: ⁊ nō spre-
uit preces eorū. Scribant hec in genera-
tione altera: ⁊ ppl's, q creabitur, laudabit
dñm. Quia ꝓspexit de excelso scto suo: dñs
de celo in terrā aspexit. Ut audiret gemi-
tus cōpeditorū: vt solueret filios interēm-
ptorum. Ut annuncient in syō nomē dñi:
⁊ laudē eius in hierlm. In conueniendo
pplos in vnū: ⁊ reges vt seruiāt dño. Re-
spondit ei in via virtutis sue: paucitatem
dierū meorum nuncia mihi. Ne reuoces
me in dimidio dierum meorum: in genera-
tione ⁊ generationē āni tui. Initio tu dñe
terrā fundasti: ⁊ opera manuum tuarum
sunt celi. Ipsi peribunt, tu autē pmanes:
⁊ oēs sicut vestimentū veterascent. Et si-
cut opertoriū mutabis eos, ⁊ mutabunt:
tu aūt idē ipse es, ⁊ anni tui nō deficient.
Filij seruorum tuorū habitabunt: ⁊ semē
eorum in seculum dirigetur. Gloria pri.

Contra Inuidiam. Psalmus.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe
exaudi vocē meā. Fiant aures tuę
intendentes: in vocē deprecationis meę.
Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe, quis
sustinebit? Quia apud te propitiatio est:
⁊ ꝓpter legē tuam sustinui te dñe. Susti-
nuit anima mea in verbo eius: sperauit ani-
ma mea in domino. A custodia matutina
vsqȝ ad noctē: speret israel in dño. Quia
apud dñm misericordia: ⁊ copiosa apud
eū redēptio. Et ipse redimet isrl': ex omni-
bus iniquitatibus eius. Gloria pri ⁊ filio.

Contra Accidiam. Psalmus.

Domine, exaudi orationē meā: auri-
bus percipe obsecrationē meā, in ve-
ritate tua exaudi me, in tua iustitia. Et
nō intres in iudiciū cum seruo tuo: qȝ nō
iustificabitur in conspectu tuo, omnis vi-
uēs. Quia persecutus est inimicus animā me-
am: humiliauit in terra vitā meam. Col-
locauit me in obscuris, sicut mortuos seculi:
⁊ anxiatus est super me spūs meus, in me
turbatum est cor meū. Memor fui dierū
antiquorum: meditatus sum in omnibus
operibus tuis, ⁊ in factis manuū tuarum

meditabar.
Expandi manus meas ad te: anima mea, sicut terra sine aqua tibi.
Velociter exaudi me domine: defecit spiritus meus.
Non avertas faciē tuā a me: et similis ero descendētibus in lacum.
Auditā fac mihi mane misericordiā tuā: qꝛ in te speraui.
Notam fac mihi viā in qua ambulē: qꝛ ad te leuaui animā meam.
Eripe me de inimicis meis dñe, ad te cō fugi: doce me facere voluntatem tuam: qꝛ deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectam: ꝓpter nomē tuū dñe, viuificabis me in equitate tua.
Educes de tribulatione animā meā: et in misericordia tua, disperdes omnes inimicos meos.
Et perdes omnes qui tribulant animam meā: quoniam ego seruus tuus sum.
Gloria patri. Añ. Ne reminiscaris dñe delicta nostra, vel parentū nostrorū: neqꝫ vindictam sumas de peccatis nostris, domine deus noster. Letanie.

YRIE ELEISON.
Christe eleison. Kyrie eleison.
Christe audi nos.
Christe exaudi nos.
Pater de celis deus. miserere nobis.
Fili redemptor mundi deus: miserere no.
Spiritus sancte deus, miserere nobis.
Sancta trinitas vnus deus, miserere no.
Sancta Maria, ora.
Sancta Dei genitrix, ora.
Sancta virgo virginum, ora.
Sancte Michael, ora.
Sancte Gabriel, ora.
Sancte Raphael, ora.
Sancte Uriel, ora.
Omnes sancti angeli et archangeli, orate.
Omnes scti beatorꝫ spūū ordines, orate.
Sancte Joannes baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes scti patriarche, et ꝓphete, orate.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Jacobe, ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacobe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomee, ora.
Sancte Matthee, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadee, ora.
Sancte Matthia, ora.
Sancte Barnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omēs sancti apostoli et euangeliste, orate.
Omnes sancti discipuli dñi, orate.
Omnes sancti innocentes, orate.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Uincenti, ora.
Sancte Fabiane, ora.
Sancte Sebastiane, ora.
Sancte Blasi, ora.
Sancti Joannes et paule, orate.
Sancti Cosma et Damiane, orate.
Sancti Geruasi et Prothasi, orate.
Sancte Dionisi cum socijs tuis, ora.
Sancte Eustachi cum socijs tuis, ora.
Sancte Maurici cum socijs tuis, ora.
Sancte Hirenee cum socijs tuis, ora.
Sancte Acaci cum socijs tuis, ora.
Omnes sancti Martyres, orate.
Sancte Syluester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Martine, ora.
Sancte Augustine, ora.
Sancte Ambrosi, ora.
Sancte Hieronyme, ora.
Sancte Joannes Chrisostome, ora.
Sancte Basili, ora.
Sancte Nicolae, ora.
Sancte Ludouice, ora.
Omnes scti pōtifices et cōfessores, orate.
Omnes sancti doctores, orate.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.

Sancte Antoni, ora.
Sancte Dominice, ora.
Omnes sancti monachi et eremite, orate.
Omnes sancti sacerdotes et levite, orate.
Sancta Maria magdalena, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Lucia, ora.
Sancta Cecilia, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Catherina, ora.
Sancta Clara, ora.
Sancte elisabeth, ora.
Sancta Monica, ora.
Sancta Ursula cũ sodalibus tuis, ora.
Omnes sancte virgines, et vidue, orate.
Oẽs sancti et sancte dei: intercedite pro no.
Propitius esto: parce nobis domine.
Propitius esto: exaudi nos domine.
Ab omni malo: libera nos domine.
Ab omni peccato: libera nos domine.
Ab ira tua: libera nos domine.
A subitanea et improuisa morte: libera nos domine.
Ab insidijs diaboli: libera nos domine.
Ab ira et odio et omni mala voluntate: libera nos domine.
A spiritu fornicationis libera nos dñe.
A fulgure et tẽpestate: libera nos domine.
A morte perpetua: libera nos dñe.
Per mysteriũ sctẽ incarnationis tue: lib.
Per aduentuz tuum: libera nos domine.
Per natiuitatẽ tuam: libera nos domine.
Per baptismum et sanctum ieiunium tuum: libera nos domine.
Per crucẽ et passionẽ tuã: libera nos dñe.
Per mortẽ et sepulturã tuã, libera nos do.
Per sanctã resurrectionẽ tuã: libe. nos do.
Per admirabilẽ ascensionẽ tuã: libera.
Per aduentũ spiritus sctĩ paracleti: libe.
In die iudicij: libera.
Peccatores: te rogamus audi nos.
Ut nobis parcas: te roga. au.
Ut nobis indulgeas: te roga. au.
Ut pacem nobis dones: te roga. au.
Ut ad verã penitentiã nos perducere digneris: te rogamus audi nos.
Ut ecclesiã tuaz sanctam, regere, et conseruare digneris: te roga. au.
Ut domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines, in sancta religione conseruare digneris: te rogamus au.
Ut episcopos, et prelatos nostros, et cunctas congregationes illis commissas, in tuo seruitio pseruare digneris: te ro.
Ut regibus et principibus christianis: pacẽ et verã cõcordiã donare digneris: te ro.
Ut nosmetipsos in tuo sctõ seruitio, psortare, et cõseruare digneris: te roga. au.
Ut mentes nostras, ad celestia desideria erigas. te rogamus audi nos.
Ut oculos misericordie tue super nos reducere digneris: te rogamus au.
Ut miserias pauperum et captiuorum intueri, et releuare digneris: te rogamus.
Ut cunctos christi sanguine redemptos: apud infideles miserrime in captiuitate detentos, liberare digneris: te roga.
Ut ciuitatẽ istã, et oẽm populũ eius ab hostibus ptegere, et pseruare digne. te ro.
Ut oẽs fideles nauigãtes, et itinerãtes, ad portũ salutis perducere digneris: te ro.
Ut cunctos hereses, dure ceruicis, ab ecclesia tua sctã expellere digneris: te ro.
Ut nos famulos tuos, post obitũ nostrũ ad eterna gaudia pducere digne. te ro.
Ut omnibus bñfactoribus nostris, sempiterna bona retribuas: te rogamus.
Ut animas nostras, fratrum: propinquorum: et benefactorum nostrorũ: ab eterna damnatione eripias: te rogamus.
Ut fruct⁹ terrẽ dare, et pseruare dign. te ro.
Ut omnibus fidelibus defunctis, requiẽ eternã donare digneris: te rogamus.
Ut nos exaudire digneris: te rogamus.
Fili dei. te rogamus audi nos.
Agnus dei, q tollis pctã mũdi: parce no.
Agnus dei, qui tollis peccata mundi: exaudi nos domine.
Agnus dei, qui tollis peccata mũdi: miserere nobis. Christe audi nos. Christe exaudi nos. Kyrie ele. Christe el. Kyrie el. Pater noster. secrete. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. Amen. Psalmus.

DEus in adiutorium meum intende: domine ad adiuuandum me festina. Confundantur ⁊ reuereantur: qui querunt animam meam. Auertantur retrorsum, ⁊ erubescant: qui querunt mihi mala. Auertantur statim erubescentes: qui dicunt mihi, euge, euge. Exultent ⁊ letentur in te omnes, qui querunt te: ⁊ dicant semper, magnificetur dñs, qui diligunt salutare tuum. Ego vero egenus ⁊ pauper sum: deus adiuua me. Adiutor meus ⁊ liberator meus es tu: domine ne moreris. Gloria pñi. ℣. Saluos fac seruos tuos ℟. Deus meus sperantes in te. ℣. Esto nobis domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in nobis. ℟. Et filius iniquitatis nõ apponat nocere nobis. ℣. Dñe non secundum peccata nostra facias nobis. ℟. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. ℣. Oremus pro papa nostro. N. ℟. Dominus conseruet eum: ⁊ viuificet eum: ⁊ beatum faciat eũ in terra: ⁊ non tradat eum in animam inimicorum eius. ℣. Oremus pro benefactoribus nostris. ℟. Retribuere dignare domine omnibus nobis bona facientibus, propter nomen sanctum tuum vitã eternam. ℣. Oremus pro fidelibus defunctis. ℟. Requiẽ eternam dona eis domine: ⁊ lux perpetua luceat eis. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro fratribus nostris absentibus. ℟. Saluos fac seruos tuos: deus meus sperantes in te. ℣. Mitte eis domine auxilium de sancto. ℟. Et de Sion tuere eos. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vob. Et cũ spi. Oremus.

DEus cui proprium est misereri semper ⁊ parcere: suscipe deprecationẽ nostram: vt nos ⁊ omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit: miseratio tue pietatis absoluat.

Exaudi q̃s dñe supplicũ preces: ⁊ confitentiũ tibi parce peccatis: vt pariter nobis indulgentiam tribuas benignus ⁊ pacẽ.

Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam clementer ostende: vt simul nos, ⁊ a peccatis omnibus exuas: ⁊ a penis, quas pro his meremur eripias.

Deus qui culpa offenderis, penitentia placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice: ⁊ flagella tue iracundie que pro peccatis nostris meremur, auerte.

Omnipotens sempiterne deus: miserere famulo tuo pape nostro. N. ⁊ dirige eum secundum tuam clementiam, in viam salutis eterne: vt te donante, tibi placita cupiat: ⁊ tota virtute proficiat.

Deus, a quo sctã desideria: recta cõsilia: ⁊ iusta sunt opera: da seruis tuis illã, quã mũdus dare nõ põt pacẽ: vt ⁊ corda nr̃a mandatis tuis dedita: ⁊ hostiũ sublata formidine: tẽpora, sint tua ꝑtectione, tranquilla.

Ure igne sancti spiritus renes nostros ⁊ cor nostrum domine: vt tibi casto corpore seruiamus: ⁊ mundo corde placeamus.

Fideliũ deus omniũ cõditor, ⁊ redẽptor: animabus famulorũ famularũq; tuarũ, remissionem cunctorum tribue peccatorum: vt indulgentiam, quam semper optauerunt: pijs supplicationibus consequãtur.

Actiones nostras quesumus dñe aspirãdo preueni: ⁊ adiuuando prosequere: vt ⁊ cuncta nostra oratio ⁊ operatio a te semper incipiat: ⁊ per te cepta finiatur.

Omnipotens sempiterne deus: qui viuorum dominaris simul ⁊ mortuorum: omniumq; misereris: quos tuos fide, ⁊ opere, futuros esse prenoscis: te supplices exoramus: vt pro quibus effundere preces decreuimus: quosq;, vel presens seculum, adhuc in carne retinet: vel futurum iam exutos corpore suscepit: intercedentibus omnibus sanctis tuis: pietatis tue clementia, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per dominũ nostrum Jesum Christũ filiũ tuum, Qui te. ⁊c. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Benedicamus domino. ℟. Deo gratias. ℣. Exaudiat nos omnipotens, ⁊ misericors dñs. ℟. Amẽ.

FINIS PSALMISTAE

CANTICUM SANCTORUM Ambrosii, et Augustini, transmutatum in laudem gloriosę virginis Marię.

✠

Te matrē Dei laudamus: te Mariam virginem confitemur.
Te ęterni patris sponsā: omnis terra veneratur.
Tibi omnes angeli et archangeli: tibi omnes principatus humiliati seruiunt.
Tibi omnes potestates et supnę virtutes: tibi omnes cęlorum dñationes obediunt.
Tibi omnes throni, cherubin, et seraphin: exultantes assistunt.
Tibi cuncta angelica creatura: delectabili voce proclamant.
Sancta.
Sancta.
Sancta maria mater Dei, et virgo.
Pleni sunt cęli, et terra: maiestatis glorię fructus ventris tui.
Te gloriosus apostolorum chorus: creatoris matrem collaudat.
Te laudabilis numerus prophetarū: virginem deum parituram prędixerat.
Te martyrum cętus: beatorum Christi genitricem glorificat.
Te gloriosus exercitus confessorum: totius trinitatis templum appellat.
Te amabilis chorea virginum sanctarū: tuę virginitatis et humilitatis exemplum prędicat.
Te tota cęlestis curia: cęlorum reginam honorat.
Te per vniuersum mundum sancta ecclesia inuocando, celebrat: matrem diuinę maiestatis.
Venerādā te verā: regis cęlestis puerperā:
Te sanctam quoque dulcem et piam.
Tu angelorū domina: tu paradisi ianua.
Tu scala regni cęlestis: tu regis glorię thalamus.
Tu arca pietatis et gratię: tu vena misericordię.
Tu refugiū peccātorū: tu es mater saluatoris.
Tu ad liberandum exulem hominē: Dei filium suscepisti in vterum.
Tu cū filio tuo sedes: in gloria patris.
Tu ipsum pro nobis roga o domina: qui nos ad iudicandum est venturus.
Te ergo poscimus seruulis tuis subueni: q pretioso sanguine filij tui redempti sumus.
Eterna fac pia virgo Maria: cum sanctis tuis gloria numerari.
Salua nos populum seruorum tuorū domina: vt simus participes hereditatis tuę.
Et rege nos: et extolle vsque in ęternum.
Per singulos dies: o domina Maria te salutamus.
Et laudare te cupimus in ęternum: deuota mente, et voce.
Dignare dulcis Maria nunc, et semper: sine delicto nos conseruare.
Miserere nostri pia: miserere nostri.
Fiat misericordia tua magna nobiscum: quia Maria in te confidimus.
In te dulcis Maria speramus: vt nos defendas in ęternum. ℣. Ora pro nobis sancta dei genitrix. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi. Oratio.

Concede quęsumus omnipotēs Deus: vt intercessio nos sanctę Dei genitricis Marię: sanctorumque omnium apostolorum, martyrum, confessorū, atque virginum: et omnium electorum tuorum vbique lętificet: vt dum eorum merita recolimus: patrocinia sentiamus. Per dominū nostrum Jesum Christum filium tuum: qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus: per omnia secula seculorum. Amen.

PRIMI NOCTVRNI BENEDICTIONES.

Dicto Pater noster, secreto, dicitur altius. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. Absolutio.

Exaudi domine Jesu Christe preces seruorum tuorum, et miserere nobis, qui cum patre et spiritu sancto, viuis et regnas in secula seculorum. ℟. Amen. Lector dicit.

Jube domne benedicere. Sacerdos.

Benedictione perpetua: benedicat nos pater eternus. ℟. Amen.

Pro secunda Lectione.

Unigenitus Dei filius: nos benedicere, et adiuuare dignetur. ℟. Amen.

Pro tertia Lectione.

Spiritus sancti gratia: illuminet sensus, et corda nostra. ℟. Amen.

SECVNDI NOCTVRNI BENEDICTIONES.

Dicto Pater noster, secreto, dicitur altius. Et ne nos inducas in tẽtationẽ. ℟. Sed libera nos a malo. Absolutio.

Ipsius pietas et misericordia nos adiuuet: qui cum patre et spiritu sancto, viuit et regnat in secla seclorum. ℟. Amẽ. Lector, Jube dõne bñdicere.

Deus pater omnipotens, sit nobis propitius et clemens. ℟. Amen.

Pro Quinta Lectione.

Christus perpetue, det nobis gaudia vite. ℟. Amen.

Pro Sexta Lectione.

Ignem sui amoris, accendat Deus in cordibus nostris. ℟. Amen.

TERTII NOCTVRNI BENEDICTIONES.

Dicto Pater noster, secreto, dicitur altius. Et ne nos inducas in tẽtationẽ. ℟. Sed libera nos a malo. Absolutio.

A vinculis peccatorum nostrorum: absoluat nos omnipotens et misericors dominus. ℟. Amen. Lector, Jube domne benedicere.

Euangelica lectio, sit nobis salus et protectio. ℟. Amen.

Cum non legitur euangelium dicitur.

Ille nos benedicat, qui sine fine viuit et regnat. ℟. Amen.

Pro Octaua lectione in dominicis diebus.

Diuinum auxilium, maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Si sequitur secundũ euangeliũ.

Per euangelica dicta, deleantur nostra delicta. ℟. Amen.

Quando fit de sancto.

Cuius colimus festum, ipse intercedat pro nobis ad dominum. ℟. Amen.

Quando fit de pluribus sanctis.

Quorum colimus festum: ipsi intercedant pro nobis ad dominum.

Quando fit de vna sancta.

Cuius colimus festum: ipsa intercedat pro nobis ad dominum.

Quando fit de pluribus.

Quarum colimus festum: ipse pro nobis intercedant ad dominum.

Pro Nona Lectione

Ad societatẽ ciuiu3 supernorum, perducat nos rex angelorum. ℟. Amen.

Reliqua notanda, require in prima dominica Aduentus.

Cõmune

COMMVNE SANCTORVM, APOSTOLORVM, MARTYRVM, CONFESSORVM, ATQVAE VIRGINVM.

IN NATALI APOSTOLORVM AD vesperas. Dicto Pater noster, aliquantulũ alte, reliquũ dicatur sub silentio. Quo finito, dicitur alte. Deus in adiutorium meum intende, cum Glor'a patri, Sicut erat, ꝛ halleluia si dicendũ est: Deinde Añ. Hoc est preceptũ meũ, tota, in principio, ꝛ in fine psalmorum, cum reliquis añis laudum. ps. Dixit dominus. fo. 35. cum reliquis sequentibus, scilicet, Confitebor, Beatus, Laudate pueri, Laudate dominum omnes gentes. 37. Qui psalmi semp fere dicuntur in primis vesperis festorũ duplicium. Cap.

RATRES: Jam non estis hospites ꝛ aduenę: sed estis ciues sctõrũ, ꝛ domestici dei: superędificati, supra fundamẽtũ apostolorũ, ꝛ prophetarũ. ℟. Deo gratias. Et sic ridet in fine oim

Exultet cęlũ caplor. hy. laudibus: Resultet terra gaudijs: Apostolorũ gloriam: Sacra canunt solennia.

Vos secli iusti iudices: Et vera mũdi lumina: Votis p̃camur cordiũ: Audite p̃ces supplicũ

Qui cęlum verbo clauditis: Seraſqꝫ eius soluitis: Nos a peccatis omnibus: Soluite iussu quęsumus.

Quorũ pręcepto subditur: Salus ꝛ languor omnium: Sanate egros moribus: Nos reddentes virtutibus.

Ut cum iudex aduenerit: Christus in fine seculi: Nos

sempiterni gaudij: Faciat esse compotes. Deo patri sit gloria: Eiusq; soli filio: Cũ spiritu paraclero: Et nunc, & in perpetuũ. Amen. ℣. In omnẽ terrã exiuit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terrę verba eo℞. Ad magnifi. añã. Tradent enim vos in cõciliis, & in synagogis suis flagellabũt vos: & ante reges & presides, ducemini propter me, in testimoniũ illis & gentibus. ps. Magnificat. Qua finita & replicata añã, dicitur, Dominus vobiscum. Oremus.

Quęsumus omps deus: vt beatus N. apostolus: tuum pro nobis imploret auxilium: vt a nostris reatibus absoluti: a cunctis etiam periculis eruamur. Per.

Pro pluribus apostolis oratio.

Deus qui nos annua apostolorum tuo℞ N. & N. solennitate letificas: pręsta quęsumus: vt quorũ gaudemus meritis: instruamur exemplis. Per dominum nostrum. ℣. Dñs vobiscũ. Benedicamus domino. ℟. Deo gratias. Fidelium animę, per misericordiã dei, requiescant in pace. ℟. Amẽ. Postea sub silentio, Pater noster. Et sic finiunt vesperę. Postea, hora conuenienti dicitur Completoriũ, vt supra notatũ est. fo. 41. Hoc excepto, q̃ post Añã. Saluã nos, non dicuntur preces, sed Oratio. Uisita quęsumus domine, vt ibi notatũ est.

¶ Ad matutinũ, Dicto Pater noster, sub silentio, dicitur ℣. Dñe labia mea aperies. ℟. Et os meũ annunciabit laudes tuam. Deinde. Deus in adiutoriũ, cũ Gloria pãi, & Halleluia. Inuitatoriu. Regẽ apostolorũ dñm, Uenite adoremus. Iterũ. Regem aplorũ dñm. Uenite adoremus. ps.

Venite exultemus domino: iubilemus deo salutari nostro: preoccupemus faciem eius in cõfessione: & in psalmis iubilemus ei. Regem apostolo℞ dñm. Uenite adore. Quoniam deus magnus dominus, & rex magnus super omnes deos: quoniam nõ repellet dominus plebem suam: quia in manu eius sunt omnes fines terrę: & altitudines mõtiũ ipse cõspicit. Uenite adore. Quoniã ipsius est mare & ipse fecit illud: & aridam fundauerunt manus eius: Uenite, adoremus, & procidamus ante deũ: ploremus corã domino, q fecit nos: q: ipse est dñs deus noster: nos autẽ populus eius, & oues pascuę eius. Regem apostolorum dominum: Uenite adoremus.

Hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundũ diẽ tentationis in deserto: vbi tentauerunt me patres vestri: probauerunt, & viderunt opera mea. Uenite adoremus. Quadraginta annis proximus fui generationi huic: & dixi semper hi errant corde: ipsi vero non cognouerunt vias meas, quibus iuraui in ira mea: si introibũt in requiẽ meã. Regẽ aplorũ dñm, Uenite adore. Gloria patri, & filio, & spiritui sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in secula seculorum Amen. Uenite adore. Regẽ aplorum dominum, Uenite adore.

¶ Hoc aliud Inuitatorium,

Gaudete, & exultate, Quia nomina vestra scripta sunt in celis, dicitur in festis. Barnabę, Matthei, Matthię, Bartholomei, Simonis & Iude, Iacobi, atq; Luce. hy.

Eterna christi munera: Apostolorum gloriam: Laudes canentes debitas: Letis canamus mentibus.

Ecclesiarum principes: Belli triũphales duces: Cęlestis aulę milites: Et vera mundi lumina.

Deuota sanctorum fides: Inuicta spes credẽtiũ: Perfecta christi charitas: Mundi triumphat principe.

In his paterna gloria: In his voluntas spiritus: Exultat in his filius: Celum repletur gaudio.

Te nunc redemptor quęsumus: Ut ipsorum consortio: Iungas precantes seruulos: In sempiterna secula. Amen.

¶ In primo nocturno añã. In omnem terram exiuit sonus eorum: & in fines orbis terrę verba eorum. Psalmus.

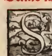
Celi enarrant gloriam dei: & opera manuum eius annunciat firmamentum.

Dies

Dies diei eructat verbum: et nox nocti indicat scientiam.
Non sunt loquelę neqz sermones: quorū non audiantur voces eorum.
In omnem terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terrę verba eorum.
In sole posuit tabernaculū suū: et ipse tanquā sponsus procedens de thalamo suo.
Exultauit vt gigas ad currendam viam: a summo celo egressio eius.
Et occursus eius vsqz ad summum eius: nec est qui se abscondat a calore eius.
Lex domini immaculata conuertens animas: testimonium dñi fidele, sapientiam prestans paruulis.
Iustitię domini rectę letificantes corda: preceptū dñi lucidū, illuminans oculos.
Timor domini sanctus permanet in seculum seculi: iudicia domini vera, iustificata in semetipsa.
Desiderabilia super aurum et lapidē preciosum multū: et dulciora sup mel et fauū.
Etenim seruus tuus custodit ea: in custodiendis illis retributio multa.
Delicta quis intelligit: ab occultis meis munda me: et ab alienis parce seruo tuo.
Si mei non fuerint dñati, tunc immaculatus ero: et emundabor a delicto maximo.
Et erunt vt cōplaceant eloqa oris mei: et meditatio cordis mei in ɔspectu tuo semp.
Domine adiutor meus: et redēptor meus.
Gloria pri. Añ. In omnem terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terrę, verba eorum. Añ. Clamauerunt iusti, et dominus exaudiuit eos. Psalmus.
Benedicam dominū in omni tempore, semper laus eius in ore meo.
In domino laudabitur anima mea: audiant mansueti et letentur.
Magnificate dominum mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum.
Exquisiui dominū et exaudiuit me: et ex omnibus tribulatiōibus meis eripuit me.
Accedite ad eum et illuminamini: et facies vestrę non confundentur.
Iste pauper clamauit et dominus exaudiuit eum: et de omnibus tribulationibus eius saluauit eum.
Immittet angelus domini in circuitu timentium eum: et eripiet eos.
Gustate et videte quoniam suauis est dominus: beatus vir qui sperat in eo.
Timete dominū omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum.
Diuites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem dominum, non minuentur omni bono.
Venite filij audite me: timorem domini docebo vos.
Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos?
Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne loquantur dolum.
Diuerte a malo et fac bonum: inquire pacem et persequere eam.
Oculi domini super iustos: et aures eius in preces eorum.
Vultus autem dñi super facientes mala: vt perdat de terra memoriam eorum.
Clamauerunt iusti, et dñs exaudiuit eos: et ex oībus tribulationibꝰ eorū liberauit eos.
Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde: et humiles spiritu saluabit.
Multę tribulationes iustorū: et de omnibus his liberauit eos dominus.
Custodit dominus omnia ossa eorum: vnum ex his non conteretur.
Mors peccatorum pessima: et qui oderūt iustum delinquent.
Redimet dominus animas seruorum suorū: et nō delinquent omnes q sperāt in eo.
Gloria patri. Añ. Clamauerunt iusti, et dominus exaudiuit eos. Añ. Constitues eos principes super omnem terrā: memores erunt nominis tui domine. Psalmus.
Eructauit cor meum verbum bonū: dico ego opera mea regi.
Lingua mea calamus scribę: velociter scribentis.
Speciosus forma prę filijs hominū: diffusa est gratia in labijs tuis: propterea benedixit te deus in eternum.
Accingere gladio tuo super femur tuū: potentissime.

S pecie tua ꝛ pulchꝛitudine tua:intende, pꝛoſpere pꝛocede ꝛ regna.
P ꝛopter veritatem ꝛ manſuetudinē ꝛ iu ſtitiā:ꝛ deducet te mirabiliter dextera tua.
S agitte tue acute,populi ſub te cadent in coꝛda inimicoꝛum regis.
S edes tua deus in ſeculum ſeculi: virga directionis virga regni tui.
D ilexiſti iuſtitiam,ꝛ odiſti iniquitatem: pꝛopterea vnxit te deus deus tuus oleo le-titie,pꝛe conſoꝛtibus tuis.
M yrrha ꝛ gutta ꝛ caſia a veſtimētis tuis a domibus eburneis: ex quibus delectaue runt te filie regum in honoꝛe tuo.
A ſtitit regina a dextris tuis in veſtitu de-aurato:circundata varietate.
A udi filia ꝛ vide,ꝛ inclina aurem tuam:ꝛ obliuiſcere populum tuum,ꝛ domum pa-tris tui.
E t concupiſcet rex decoꝛē tuum:qm̄ ipſe eſt dominus deus tuus,ꝛ adoꝛabunt eū.
E t filie tyri in muneribus: vultū tuū de-pꝛecabuntur omnes diuites plebis.
O mnis gloꝛia eius filie regis abintus in fimbꝛijs aureis:circūamicta varietatibus.
A dducentur regi virgines poſt eam: pꝛo-xime eius afferentur tibi.
A fferentur in letitia ꝛ exultatione: addu-centur in templum regis.
P ꝛo patribus tuis nati ſunt tibi filij:cōſti tues eos pꝛincipes ſuper omnem terram.
M emoꝛes erunt nominis tui domine: in omni generatione ꝛ generatione.
P ꝛopterea populi confitebuntur tibi in eternum:ꝛ in ſeculum ſeculi.G loꝛia.Añ. Conſtitues eos pꝛincipes ſuper omnē ter-ram:memoꝛes erunt nominis tui domine.
℣. In omnem terram exiuit ſonus eoꝛum.
℟. Et in fines oꝛbis terre verba eoꝛum.
Pater noſter.℣. Et ne nos.℟. Sed lib.
E Xaudi dn̄e ieſu chꝛiſte pꝛe-Abſolō. ces ſeruoꝛum tuoꝛum:ꝛ miſerere no bis: qui cum patre ꝛ ſpiritu ſancto: viuis ꝛ regnas in ſecula ſeculoꝛum.℟. Amen.
℣. I ube domne benedicere.Benedictio.
B enedictione perpetua: benedicat nos pater eternus.℟. Amen.

Sermo ſancti Gregoꝛij pape. Lectio.j.

Criptū eſt:ſpū dn̄i oꝛnauit ce los. Oꝛnamēta enim celoꝛ,ſunt virtutes pdicātiū:que videlicet oꝛnamenta Paulus enumerat, dicēs. Alij qdem p ſpūm daꝛ ſermo ſapiē-tie:alij ſermo ſcie ſm eundem ſpūm:alij fi-des in eodem ſpū: alij grā ſanitatū in vno ſpū:alij operatio virtutū: alij pꝛophetia: alij diſcretio ſpirituū:alij genera linguaꝝ: alij interpꝛetatio ſermonū. Hec āt omnia operaꝛ vnus,atq idem ſpūs:diuidens ſin gulis, pꝛout vult. Quot ergo ſunt bona pdicantiū:tot ſunt oꝛnamēta celoꝝ. Hinc rurſus ſcriptum eſt. Uerbo dn̄i,celi firmati ſunt:ꝛ ſpū oꝛis eius oīs virtus eoꝝ. Uerbū enim dn̄i,filius eſt patris. Sed eoſdem ce-los:ſcōs videlicet aplōs:vt tota ſimul trini tas oſtendaꝛ opata: repente de ſancti ſpūs diuinitate adiungiꝛ. Et ſpū oꝛis eius,oīs virtus eoꝝ. Celoꝝ igiꝛ virtus,de ſpū ſum-pta eſt. Quia mūdi huius poteſtatibus cō traire nō pꝛeſumerent:niſi eos ſancti ſpiri-tus foꝛtitudo ſolidaſſet. Tu aūt dn̄e miſe-rere nobis. Et ſic dicaꝛ i fine oīm lectionū.
℟. E cce ego mitto vos ſicut oues in me-dio lupoꝝ dicit dn̄s: Eſtote ergo pꝛuden-tes ſicut ſerpentes: ꝛ ſimplices ſicut colū-be.℣. Dum lucē habetis, credite in lucē: vt filij lucis ſitis. Eſtote. I ube dn̄e. Be nedictio. V nigenitus dei filius: nos bn̄-dicere,ꝛ adiuuare digneꝛ.℟. Amē. Le.ij.

Q Uales nāq doctoꝛes ſancte eccleſie ante aduentū huius ſpiritus fuerint ſcimus:ꝛ poſt aduentum illius, cuius foꝛ-titudinis ſint facti,conſpicimus. Certe ipſe paſtoꝛ eccleſie.Petrus: quante debilita-tis,quanteq foꝛmidinis, ante aduentum huius ſpirit⁹ fuerit:ancilla hoſtiaria requi-ſita,dicat. Una enim mulieris voce percul ſus: dum moꝛi timuit: vitam negabit. Et tunc Petrus negauit in terra: qm̄ latro cō-fitebatur in cruce. Sed vir iſte tante foꝛmi-dinis: qualis poſt aduentum huius ſpiri-tus exiſtat,audiamus. Fit conuentus ma-giſtratuum atq ſenioꝛum: ceſis denuncia tur apoſtolis, ne in nomine Ieſu loqui de-beant.

beant. Petrus magna auctoritate rn̄dit. Obedire oportet deo: magis q̄ hoibus. Et rursum. Si in cōspectu dei iustum est, vos potius audire, q̄ deum, iudicate. Libens beatus Andreas persecutoribus suis rn̄dit. Tāto enim meo regi ero acceptior: quanto pro eius nomine fuero p̄manēs in tormentis confessor. Non enim possumus quę audiuimus & vidimus non loqui. Et illi quidem ibant gaudentes a conspectu cōcilij: qm̄ digni habiti sunt pro noīe Iesu, contumeliā pati. Tu aūt dn̄e miserere. ℟. Tollite iugum meum super vos dicit dn̄s: & discite a me: q2 mitis sum & humilis corde: Iugū eniz meū suaue est, & on⁹ meū leue. ℣. Et inuenietis requiē aīabus vr̄is. Iugū. Iube dn̄e. Bn̄o. Spūs scī grā: illuminet sensus & corda nr̄a. ℟. Amen.

Ecce gaudet Petr⁹ in ver- Lcō.iij. beribus: q ante in verbis timuit. Et q prius ancillę vocē ingsitus timuit: post aduentuz spūs sancti vires principū cęlus p̄mit. Liber oculos fidei in virtutē opificis huius attollere: atq3 sparsim p̄cs noui testamenti ac veteris ꝯsiderare. Et ecce apertis oculis fidei: Dauid: Amos: Danielē: Petrū: Paulum: Andreā: Mattheū intueor: & sanctus ille spūs qualis sit artifex, ꝯsiderare volo: sed in ipsa mea cōsideratione deficio. Implet nāq3 cytharedū puerz, & psalmistā facit. Implet pastorem armentariū, sicomoros vellicantē: & prophetam facit. Implet abstinentem puerū: & iudicez senum facit. Implet piscatorē: & prędicatorem facit. Implet psecutorem: & doctorem gentium facit. Implet publicanuz: & euangelistā facit. Implet Andreā: qui cuz patibulum crucis aspiceret: gaudens ait. Salue crux, quę in corpore christi dedicata es: & membrorum eius es margaritis ornata. Antequam in te ascenderet domin⁹: timorem terrenum habuisti: modo vero amorē cęlestem obtines. Accipe me ab hominibus: & redde me magistro meo: vt per te me recipiat: qui per te me redemit. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Dum steteritis ante reges & pręsides, nolite cogitare, quomodo, aut quid loquamini: Dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. ℣. Non enim vos estis qui loquimini: sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Dabitur. ℣. Gloria. ℟. Dabitur.

¶ In.ij. noct. añ. Principes populorum congregati sunt cum deo abrahaz. Psal.

Omnes gentes plaudite manib⁹: iubilate deo i voce exultationis.
Quoniam dn̄s excelsus, terribilis: rex magnus sup oēz terrā.
Subiecit populos nobis: & gētes sub pedibus nostris.
Elegit nobis hereditatem suam: speciez iacob quem dilexit.
Ascendit deus in iubilo: & dominus in voce tubę.
Psallite deo nostro psallite: psallite regi nostro psallite.
Qm̄ rex oīs terrę deus: psallite sapiēter.
Regnabit deus super gentes: deus sedet super sedem sanctam suam.
Principes populorū congregati sunt cū deo Abraham: quoniaz dij fortes terrę vehementer eleuati sunt. Gloria patri. Añā. Principes populorum congregati sunt, cum deo Abraham. Añā. Dedisti hereditatem timentibus nomen tuū dn̄e. Psal.

Exaudi deus deprecationem meam: intende orationi meę.
A finibus terrę ad te clamaui: dum anxiaretur cor meum in petra exaltasti me.
Deduxisti me q2 factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici.
Inhabitabo in tabernaculo tuo in secula: protegar in velamento alarum tuarum.
Qm̄ tu de⁹ meus exaudisti orōnē meā: dedisti hereditatez timentibus nomen tuum.
Dies super dies regis adijcies: annos ei⁹ vsq3 in diem generationis & generationis.
Permanet in ęternū in conspectu dei: misericordiam & veritatē eius quis requiret?
Sic psalmum dicam nomini tuo in seculum seculi: vt reddā vota mea de die i diē.
Gloria. Añā. Dedisti hereditatē timentib⁹ nomen tuum domine. Añā. Annuntiauerunt opera dei, & facta eius intellexerunt.

Exaudi deus orationē meā. Psalm. cum deprecor: a timore inimici eripe animam meam.
Protexisti me a conuentu malignantiū: a multitudine operantium iniquitatem.
Quia exacuerunt vt gladium linguas suas: intenderunt arcum rem amaram: vt sagittent in occultis immaculatum.
Subito sagittabunt eum et non timebūt: firmauerunt sibi sermonem nequam.
Narrauerunt vt absconderent laqueos: dixerunt, quis videbit eos?
Scrutati sunt iniquitates: defecerūt scrutantes scrutinio.
Accedet hō ad cor altū: et exaltabit deus.
Sagittę paruulorū factę sunt plagę eorū: et infirmatę sunt contra eos linguę eorum.
Conturbati sunt omnes qui videbāt eos: et timuit omnis homo.
Et annunciauerunt opera dei: et facta eius intellexerunt.
Letabitur iustus in domino, et sperabit in eo: et laudabuntur omnes recti corde.
Gloria pri. Añ. Annunciauerunt opera dei: et facta eius intellexerunt. ℣. Constitues eos principes super omnē terram. ℟. Memores erunt nominis tui domine. Pater noster. ℣. Et ne. ℟. Sed lib. Absolō.

Ipsius pietas et misericordia nos adiuuet: qui cū patre et spū scō, viuit et regnat in secula seculorū. ℟. Amen. Iube dōne. Bñō. Deus pater omps: sit nobis propitius et clemens. ℟. Amen. Lcō. iiij.

Qualis est iste artifex spūs? Nulla ad discēdū mora agitur: et in omne qđ voluerit, mox vt tetigerit, mētē docet: soluīqꝫ tetigisse, docuisse est. Nā humanuꝫ cor subito illustrat, et immutat. Abnegat hoc repēte, qđ erat: et exhibet repentē qđ nō erat. Pensemus fratres scōs prędicatores nr̄os: quales iste spiritus fecerit. Certe q in vno conclaui pro iudeorū metu residebant: natiuitatis suę singuli linguā nouerant: et tamen nec in ipsa lingua quam nouerant: aperte christum loqui pśumebant. Venit spūs: et in ore eos per diuersitatē docuit linguarū: in mēte aūt ex auctoritate roborauit. Inflāmatū etenī cor eorū despexit tormenta corporis: quę añ metuebat. Uicit vim carnalis formidinis, prę amore cōditoris. Et q prius suis aduersarijs succumbebāt formidine: eis iam pręerant auctoritate. Qui ergo eos in tantę celsitudinis culmen euexit: qđ aliud dixerim: nisi qꝫ mentes terrenorū hoīm celos fecerit? Tu autē. ℟. Uiri dī coniunctos viros habentes splendidas vestes: et angelus dn̄i locutus est ad me dicens: Isti sunt viri scti: facti amici dei. ℣. Uidi angelū dei fortē, volantē per mediū celū: voce magna clamantē et dicētē. Isti. Iube dōne. Bñdictio. Christus perpetue, det nobis gaudia vitę. ℟. Amē. Lc. v.

Si ergo remanere carnales i morte nolumus: hunc fratres charissimi viuificantē spūm amemus: sed qꝫ caro spiritum nescit: dicet fortasse carnali cogitatione apud se aliquis. Quomodo diligere valeo: quē ignoro? Hec et nos cōcedimus: quia mens visibilibus intenta: videre nō valet inuisibilē. Nulla enim mens intenta visibilibus: inuisibilia cogitat. Dūqꝫ imaginibus corporis subiacet: surgere ad incorporea non valet. Unde fit, vt tāto deterius creatorē nesciat: quanto in cogitatiōe sua familiarius, corporeā creaturā portat. Sꝫ cū deū videre nō possumus: habemus aliquid qđ agamus: vnde iter fiat, quo ad eū, nostrę intelligentię oculus veniat. Certe, quē in se nullo modo videre valemus: hūc in seruis suis videre iam possumus. Quos dū mira conspicimus agere: certum nobis sit in eorū actibus deū habitare. Tu aūt. ℟. Beati estis cū maledixerint vobis homines, et psecuti vos fuerint: et dixerit omne malū aduersum vos, mentientes, ppter me: Gaudete et exultate, qm̄ merces vestra copiosa est in celis. ℣. Cū vos oderint homines, et cū separauerint vos, et exprobrauerint: et eiecerint nomē vestꝫ tanqꝫ malū, propter filiū hoīs. Gaude. Iube domne. Bñō. Ignē sui amoris: accendat deus in cordibus nostris. ℟. Amē.

Iure autē incorpea: a rebus corporalibus

bus vsuz trahant. Nemo eteni nrm oculis solem clare i spherá illi' intédédo valet conspicere: q; tensi in ei' radijs oculi, reuerberant. Sed cū sol cū illustratos mótes aspicimus: q; iá sol ortº est videm'. Nos ergo solē iustitię in seipso videre nō possum': illustratos mótes, claritate illi' videam': scīos videlicet aplos: q virtutibº emicát: miraculis coruscát: quos nati solis claritas pfundit. Et cū in seipso sit inuisibilis: p eos nobis, q̄si p illustratos mótes, se visibilē pbet: virtus eni diuinitatis in hoībº sol est in terra. Solē ergo iustitię intuemur in terra: quē videre nō possumus i celo. Et dū inoffenso pede opis in terra gradimur: ad intuendū illū q̄nq̄z oculos i celū leuem'. Sz inoffenso pede iter nrm i terra agit: si deus ac proximus integra mēte diligit. Ipso adiuuāte: q viuit ⁊ regnat i scla sclor amē. Tu. ℟. Isti sunt triūphatores ⁊ amici Dei, q cōtēnētes iussa p̄ncipū, meruerunt p̄mia eterna: mōdo coronant, ⁊ accipiūt palmā. ℣. Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione: ⁊ lauerunt stolas suas in sanguine agni. Modo. ℣. Gloria pri. ℟. Modo.

In .iij. noc. añ Exaltabūt corn. iust. hal.

Confitebimur tibi de' cōfitebimur: ⁊ inuocabim' nomē tuū. Ps.

Narrabim' mirabilia tua: cū accepo tps, ego iustitias iudicabo.

Liquefacta est terra ⁊ oēs qui habitant in ea: ego confirmaui columnas eius.

Dixi iniquis, nolite inique agere: ⁊ delinquentibus, nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestruz: nolite loqui aduersus deum iniquitatem.

Quia neq; ab oriente, neq; ab occidente, neq; a desertis mótibus: q̄m de' iudex est.

Hunc humiliat ⁊ hūc exaltat: q calix in manu domini vini meri plenus mixto.

Et inclinauit, ex hoc i hoc: verūtñ fex ei' nō est exinanita: bibent oēs pctōres terrę.

Ego āt ānūciabo i sclz: cātabo deo iacob.

Et omnia cornua peccatoruz confringā: ⁊ exaltabuntur cornua iusti. Gl'ia. Aña. Exaltabunt cornua iusti halla. Añ. Lux orta est iusto hall: rectis corde letitia hall.

Dominus regnauit exultet terra: letentur insule multę. Ps. als.

Nubes ⁊ caligo in circuitu eius: iustitia ⁊ iudicium correctio sedis eius.

Ignis ante ipsum precedet: ⁊ inflammabit in circuitu inimicos eius.

Alluxerunt fulgura eius orbi terrę: vidit ⁊ cōmota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie dñi: a facie domini omnis terra.

Annunciauerunt celi iustitiam eius: ⁊ viderunt omnes populi gloriam eius.

Confundant omnes qui adorant sculptilia: ⁊ q gloriantur in simulachris suis.

Adorate eum omnes angeli eius: audiuit ⁊ letata est sion.

Et exultauerūt filię iudę: propter iudicia tua domine.

Qm tu dñs altissimus super oēm terraz: nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis dominum odite malu: custodit dominus animas sanctorum suor, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est iusto: ⁊ rectis corde letitia.

Letamini iusti in domino: ⁊ confitemini memorię sanctificationis eius.

Gloria patri. Añ. Lux orta est iusto hall. rectis corde letitia hall. Añ. Custodiebāt testimonia eius: ⁊ precepta eius hall'a. Ps.

Dominus regnauit irascantur ppli: q sedes sup cherubin moueat terra.

Dominus in sion magnus: ⁊ excelsus super omnes populos.

Confiteant noi tuo magno qm terribile, ⁊ sanctū est: ⁊ honor regis iudiciū diligit.

Tu parasti directiones: iudicium ⁊ iustitiam in iacob tu fecisti.

Exaltate dñm deum nostrum: ⁊ adorate scabellum pedum eius, quoniā sanctū est.

Moyses ⁊ aaron in sacerdotibus eius: ⁊ samuel inter eos q inuocant nomen eius.

Inuocabant dñm, ⁊ ipse exaudiebat eos: in columna nubis loquebatur ad eos.

Custodiebant testimonia eius: ⁊ preceptum quod dedit illis.

Dñe de' nr̄ tu exaudiebas eos: de' tu ppi' fuisti eis: ⁊ vlciscēs i oēs adinuētiōes eor.

Exaltate dominū deū nostrū, ⁊ adorate in mōte scto eius: qm̄ sanctus dn̄s deus nr̄. Gloria pri. Aña. Custodiebant testimonia eius: ⁊ precepta eius hastā. ℣. Nimis honorati sunt amici tui Deus. ℟. Nimis cōfortatus est principatus eoꝝ. Pater nr̄.

A Vinculis peccatoꝝ nostrorū: absoluat nos omnipotens, et misericors dn̄s. ℟. Amen. Absolo. Iube domne. Benedictio. Euangelica lectio: sit nobis salus ⁊ firma protectio. ℟. Amen.

ca. 15. Secundū Joannez. Lectio. vij. In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis. Hoc est preceptū meū: vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Et rel. Homil. scti Gregorij pape.

Homil. 27. Cum cuncta sacra eloquia, plena sint dominicis preceptis: quid est qd̄ de sola dilectione, quasi de singulari mandato, dominus dicit. Hoc est preceptum meū, vt diligatis inuicem: nisi q: omne mandatū de sola dilectione est: ⁊ omnia vnū preceptuz sunt: q: quicquid precipitur, in sola charitate solidatur. Ut enī multi arboris rami, ex vna radice prodeunt: sic multe virtutes, ex vna charitate generantur. Nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis: si non manet in radice dilectionis. Precepta ergo dn̄ica, ⁊ multa sunt, ⁊ vnū. Multa, p diuersitatē operis: vnū, in radice dilectionis. Qualiter autē ista dilectio sit tenenda: ipse insinuat: qui in plerisqz scripture sue sententijs: ⁊ amicos iubet diligi in se: ⁊ inimicos diligi propter se. Ille enim veraciter charitatē habet: qui ⁊ amicū diligit in deum: ⁊ inimicū diligit propter deū. Nā sunt nōnulli, qui diligunt proximos: sed p affectū cognationis ⁊ carnis. Quibus tamen in hac dilectione, sacra eloquia non contradicunt. Sed aliud est, qd̄ sponte impenditur nature: aliud, qd̄ preceptis dominicis ex charitate debetur obedientie. Hi nimirum ⁊ proximū diligunt: ⁊ tamē illa sublimia dilectionis premia nō assequuntur: quia amorē suū: non spiritualiter, sed carnaliter impendunt. Proinde cuz dn̄s diceret: hoc est preceptū meū, vt diligatis inuicē: protinus addidit. Sicut dilexi vos: ac si aperte dicat. Ad hoc amate, qd̄ amaui vos. Tu aūt. ℟. Isti sunt qui viuentes in carne plantauerunt ecclesiam sanguine suo: non sunt de terris corpora eoꝝ separata: Quoꝝ merita sunt in celis coequata. ℣. In omnē terrā exiuit sonus eoꝝ: ⁊ in fines orbis terre verba eoꝝ. Quoꝝ. Iube dō. Bñō. Cuius colimus festū: ipse intercedat pro nobis ad dn̄m. ℟. Amen. Lectō. viij.

Qua in re fratres charissimi, solerter nobis intuendū est: q antiquus hostis, dū mentē nr̄am ad rerū tēporaliū dilectionē trahit: infirmiorē cōtra nos primū excitat: q ea ipsa que diligimus: auferre molitur. Nec curat antiquus hostis hec faciens: vt terrena tollat: sed vt charitatē in nobis feriat. Nā in odiū repēte exardescimus: ⁊ dū foris inuicti esse cupimus: intus grauiter ferimur. Dum parua foris defendimus: intus maxima amittimus: q: dū rem diligimus temporalē: verā amittimus dilectionē. Omnis quippe qui nostra tollit, inimicus est. Sed si odio ceperimus habere inimicū: intus est, qd̄ perdimus. Cū ergo aliquid exterius a proximo patimur: contra occultū raptorē interius vigilemus: q nunqz melius vincit: nisi cū raptor exterior amatur. Una quippe ⁊ summa est pbatio charitatis: si ipse diligatur, qui aduersatur. Hinc est, q ipsa veritas, ⁊ crucis patibulū sustinet: ⁊ tamen ipsis suis persecutoribus affectū dilectionis impendit, dicens. Pater, ignosce illis: quia nesciunt quid faciunt. Quid ergo mirū, si inimicos diligunt discipuli, duz viuunt: quando ⁊ tunc inimicos diligit magister, cum occiditur: Cuius dilectionis summam exprimit: cū subiungit. Maiorem hac dilectionē nemo habet: vt animā suā ponat quis, p amicis suis. Mori etiā pro inimicis suis venerat: ⁊ tamen positurū se animā p amicis dicebat: vt profecto nobis ostenderet: q cū diligendo lucruz facere de inimicis possumus: etiam ipsi amici sunt, qui persequuntur. Tu aūt. ℟. Isti sunt viri sancti: quos elegit dn̄s in charitate non ficta: ⁊ dedit

dedit illis gloriam sempiternã: quorũ doctrina fulget ecclesia, vt sol & luna. ℣. Sancti per fidẽ vicerunt regna: operati sunt iustitiã. Quorũ. I ube domne. Benedictio. Ad societatẽ ciuiũ supernorũ: pducat nos rex angelorum. ℟. Amen. Lectio nona.

Nde ergo probare possumus an diligamus inimicos? Sed est qđ in pace sctẽ ecclesię fieri debeat: vnde clarescat, si persecutionis tẽpore mori ꝓ dilectione valeamus. Certe idẽ Joannes dicit. Qui habuerit substantiã huius mundi, & viderit fratrẽ suũ necessitatẽ habere: & clauserit viscera sua ab eo: quomõ charitas dei manet in eo? Hinc etiã Joannes baptista ait. Qui habet duas tunicas: det non habenti. Qui ergo tranqllitatis tempore, nõ dat ꝓ deo tunicã suã: quando in persecutione daturus est animã suã? Uirtus ergo charitatis: ne inuicta sit in perturbatione: nutriatur p misericordiã in tranqllitate: quatenus omnipotenti deo, prius discat sua impendere: postmodũ se. Sequitur. Uos amici mei estis. O quanta est misericordia cõditoris nostri? Serui digni nõ sumus: & amici vocamur. Quanta est dignitas hominũ: esse amicos dei? Sed audistis gloriã dignitatis: audite & laborẽ certaminis. Si feceritis inquit, quę precipio vobis. Amici mei estis: si ea que pcipio vobis facitis. Ac si aperte dicat. Gaudetis de culmine: pensate, qbus laboribus venit ad culmẽ. Certe, dũ filij zebedei, interueniente matre, quererent: vt vnus a dextris, & alius a sinistris sedere debuissent: audierunt. Potestis bibere calicẽ, quẽ ego bibiturus sũ? Jam locũ celsitudinis quęrebant: Ad viã illos veritas reuocat: per quam ad celsitudinem venirent. Ac si dicatur. Jam vos locus delectat celsitudinis: sed prius exerceat via laboris. Per calicẽ enĩ ptingit ad maiestatẽ. Si mẽs vestra appetit quod demulcet: prius bibite, qđ dolet. Hic p amarum poculũ confectionis: peruenitur ad gaudiũ salutis. Te. ℟. Fuerũt sine querela ante dñm: & ab inuicẽ nõ sunt separati. Calicẽ dñi biberunt: & amici dei facti sunt. ℣. Tradiderunt corpora sua propter deũ ad supplicia: ideo coronantur, & accipiũt palmã. Calicẽ. Hym. Te deũ laudamus, semp dicit post nonã lectõnẽ in festis scõꝝ.

¶ Ad laudes & per horas. Antiphona.

Hoc est preceptũ meum: vt diligatis inuicẽ, sicut dilexi vos. ps. Dñs regnauit. Cũ reł. 5. Añ. Maiorẽ charitatẽ nemo habet: vt animã suã ponat quis pro amicis suis. Añ. Uos amici mei estis: si feceritis quę precipio vobis, dicit dominus. Añ. Beati pacifici: beati mundo corde: quoniã ipsi deũ videbunt. Añ. Jn patientia vestra: possidebitis aĩas vestras. Cap. Fratres iã nõ estis. 47 Hym. Exultet celũ, vt in vespis. ℣. Annunciauerũt opera dei. ℟. Et facta eius intellexerũt. Ad bñs añ. Uos qui reliqstis omnia, & secuti estis me: centuplum accipietis: & vitam eternam possidebitis. Oratio competens.

¶ Ad primam añ. Hoc est preceptum. Psalmi. Deus in nomine tuo. & cet. fo. 31

¶ Ad. iij. añ. Maiorem. ps. Legem pone. &c. 33. Cap. Fratres iã nõ. 47 ℟. breue. Jn omnẽ terrã, Exiuit sonus eorũ. Replicatur. Jn oẽm. ℣. Et in fines orbis terrę verba eorũ. Exiuit. Gloria. Jn omnez ter. ℣. Constitues eos principes, sup oẽm terrã. ℟. Memores erunt nominis tui dñe.

¶ Ad sextam añ. Uos amici mei estis. psalmus. Defecit in salu. 34. Capitulum.

Ipso summo angulari lapide christo Jesu: in quo oĩs edificatio constructa, crescit in templũ sanctũ in dño: in quo & vos coedificamini in habitaculũ dei: in spũ sctõ. ℟. bre. Cõstitues eos principes, Super omnẽ terrã. ℣. Memores erũt nominis tui dñe. Sup. Gloria. Consti. ℣. Nimis honorati sunt, amici tui deus. ℟. Nimis confortatus est principatus eorum. Ephe. ca. 2.

¶ Ad. ix. añ. Jn patiẽtia. ps. Mirabilia. 35

Ibant apostoli gaudentes a conspectu cõcilij: quoniã digni habiti sunt pro nomine iesu, contumeliaz pati. ℟. bre. Nimis honorati sunt, Amici tui deus. ℣. Nimis confortatus est principatus eorũ. Amici. Glła. Nimis. ℣. Annun Capłm. Actu. ca. 5.

ciauerũt opa dei. ℟. Et fcã ei⁹ itellexerũt.

℄ In fecundis vefperis añã.

Iurauit dñs,ꝛ nõ pęnitebit eum: tu es facerdos in ęternum. ps. Dixit. 35. Añ. Collocet eum dominus cum principibus populi fui. ps. Laudate pueri. 36. Añ. Dirupifti dñe vincula mea: tibi facrificabo hoftiã laudis. ps. Credidi. 37 Añ. Euntes ibant ꝛ flebant: mittentes femina fua. ps. In conuertendo. 38. Añ. Confortatus eft principatus eorũ: ꝛ honorati funt amici tui deus. ps. Domine probafti. 39. Cap. Fratres iã nõ. 47. Hymn⁹. Exultet cęlum. ℣. Annunciauerunt opera dei. ℟. Et facta eius intellexerũt. Ad magni. añ. Eftote fortes in bello: ꝛ pugnate cum antiquo ferpente: ꝛ accipietis regnum ęternum halleluia. Oratio competens.

IN NATALI EVANGELIftarum: omnia dicuntur de cõmuni apoftolorũ pręter infrafcripta.

De expofitione beati gregorij papę fuper ezechielem. Lectio. j.

Sancta q̃tuor animalia: quę ꝑ ꝓphetię fpiritu futura ꝓuidentur: fubtili narratione defcribuntur: cum dicitur. Quatuor facies vni: ꝛ quatuor pęnę vni. Quid per faciem nifi notitia: ꝛ qd ꝑ pẽnam nifi volatus exprimitur? Per faciem quippe, vnufquifq; cognofcitur: per pẽnã vero, in altum, auium corpora fubleuantur. Facies itaq; ad fidẽ ptinet: penna ad contẽplationẽ. Per fidẽ nãq; ab oĩpotenti deo cognofcimur: ficut ipfe de fuis ouibus dicit. Ego fũ paftor bon⁹: ꝛ cognofco oues meas, ꝛ cognofcunt me męę. Qui rurfus ait. Ego fcio quos elegerim. Per contemplationẽ vero, dum fup nofmetipfos tollimur: quafi in aera leuamur. Quatuor ergo funt facies vni: q: fi requiras qd Matthe⁹ de incarnatione dñi fentiat: hoc nimirum fentit, quod Marcus: Lucas: ꝛ Joannes. Si queras quid Joãnes fentiat: hoc procuIdubio, quod Lucas: Marcus: ꝛ Mattheⁱ. Si queras quid Marcus: hoc quod Mattheus: Lucas: ꝛ Joães. Si queras qd Lucas: hoc quod Joãnes: Mattheus: ꝛ Marcus fentit. Quatuor ergo facies vni funt: q: notitia fidei: qua cognofcuntur a deo: ipa eft in vno: quę fimul eft ĩ quatuor. Quicquid enim in vno inueneris: hoc in oĩbus fimul quatuor recognofces. Et quatuor pennę vni: q: oĩpotentis dei filiũ dñm nfm iefum xp̃m, fimul oẽs cõcorditer prędicant: ꝛ ad diuinitatem eius, mentis oculos leuantes: penna contẽplationis volãt. Tu autem. ℟. Ecce ego mitto. Lectio. ij.

Euangeliftarꝫ ergo facies, ad humanitatẽ dñi pertinet: penna, ad diuinitatẽ: q: in eum quẽ corporeum afpiciunt: quafi facie intendunt. Sed hunc, dum effe incircunfcriptum atq; incorporeum ex diuinitate annunciant: ꝑ contẽplationis pennam, quafi in aera leuantur. Quia itaque, ꝛ vna eft fides incarnationis eius in oĩbus: ꝛ par cõtemplatio diuinitatis in fingulis: recte nunc dicit. Quatuor facies vni: ꝛ quatuor pẽnę vni. Sed quę virtus effet, fi fidem atq; cõtemplationẽm dñi hñtes pdicatores illius, fancta opa nõ haberent? Sequitur. Et pedes eoꝝ, pedes recti. Quid ꝑ pedes: nifi greffus actuum defignant? Quatuor ergo aĩaliũ pedes, recti effe defcribũtur: q: fanctoꝝ euangeliftaꝝ, atq; omnium pfectorum opa: ad fequendã iniquitatẽ nõ funt retorta. Ni aũt pedes rectos nõ hñt: q ad mala mundi quę reliquerant, reflectunt: de quibus fcriptum eft. Canis reuerfus ad vomitum fuum: ꝛ fus lota, in volutabro luti. Dolebat de quibufdã doctor egregius: q pedũ rectitudinẽ retro retorferãt: qbus p increpationẽ dicebat. Quo cõuertimini iterum ad infirma ꝛ egena elementa mundi: qbus denuo feruire vultis? Dies obferuatis: ꝛ tempora: ꝛ annos: timeo ne forte fine caufa laborauerim in vobis. Qui etiã alios admonet dicens. Propter quod, remiffas manus, ꝛ diffoluta genua erigite: ꝛ rectos greffus facite pedibus veftris. Tu autem. ℟. Tollite iugum. Lectio tertia.

Ut vero in eisdē sanctis prędicatoribus vitę grauitas: fortitudo, atq3 discretio mōstraretur: recte subiunxit. Et plāta pedis eoꝝ, vt planta pedis vituli. Quia enim prędicatores sancti, bou3 nomine designantur: docet Paulus aplus, legis testimonium exponens. Nō obturabis os boui trituranti. In sanctis ergo prędicatoribus planta pedis est vituli: scilicet mature incedēs: ⁊ fortis: ⁊ diuisa: q2 vnusq1q3 prędicator, ⁊ venerationē habet in maturitate: ⁊ fortitudinē in opere: ⁊ diuisionē vngulę in discretione. Nō enim facile prędicatio eius accipitur: si leuis in moribus esse videatur. Et nulla erit maturitatis ostēsio: si cōtra aduersa omnia non affuerit operis fortitudo. Uirtutis autē meritum: ipsa fortitudo opis amittit: si discretio in itellectu nō fuerit. Ecce enim sacram scripturā legimus: si oia ad literam sentimus: virtutem discretionis amisimus. Si oia ad spiritualem allegoriā3 ducimus: similiter indiscretionis stultitia ligamur. Legunt eni3 sacra eloquia sancti prędicatores: ⁊ aliqñ in hystoria lr̄am suscipiunt: aliqñ vero per significationem lr̄ę, spiritu3 requirunt: ⁊ modo, facta bona prędecedentium patru3: sicut iuxta lr̄am inueniunt, imitanẗ: mō quędam q̄ iuxta hystoriā imitanda nō sunt: spūaliter intelligunt: ⁊ ad profectū tēdunt. Tu aūt. ℟. Dum steteritis. Lectio quarta.

Quid ergo aliud prędicatores sancti in suo opere, nisi in pede vngulā findunt? De quibus apte subditur. Et scintillę quasi aspectus ęris candentis: Aes metallum valde sonoꝝ est: ⁊ recte voces p̄dicantium ęri cōparantur: quia in oēm terrā exiuit sonus eoꝝ: ⁊ in fines orbis terrę verba eoꝝ. Bene autem ęs candens dicitur: quia p̄dicantium vox sonat ⁊ ardet. Ardet enim desiderio: sonat verbo. Aes ergo candens, est p̄dicatio accensa: sed de candente ęre scintillę prodeūt: q2 de eoꝝ exhortationibus verba flammantia ad aures audientium procedunt. Recte autem p̄dicatoru3 verba scintillę appellatę sunt: q2 eos, quos in corde tetigerint, incendunt. Cōsiderandum quoq3 est. q̄ scintillę subtiles valde ⁊ tenues sunt. Quia cum p̄dicatores sancti, de cęlesti pa̅tria loquūtur: non tātum valent aperire verbo: quātum pn̄t ardere desiderio. Ex eoꝝ ergo lingua, quasi q̄da3 ad nos scintillę veniunt: q2 de cęlesti pa̅tria in coru3 voce, vix tenue aliquid cognoscitur: quod tn̄ ab eis non tenuiter cremaẗ. Neq3 enim cęlestem gloriam aut tantum videre sufficiunt, quātum est: aut tātu3 loqui p̄ualent, quātum vident. Cādens ergo ęs: scintillas proijcit: qñ vix tenuiter p̄dicator loqui sufficit hoc: vnde ipse fortiter ignescit. Diuina autem pietate agiẗ: vt ex ipsis scintillis tenuissimis: audientis animus inflammetur. Quia sunt q̄dam, q duz parua audiūt, maiori desiderio replenẗ: ⁊ inde perfecte in dei amore ardent: vnde vix tenuissimas verboꝝ scintillas acceperunt. Uerbum q̄ppe prędicationis, semen in corde audiēns est: ⁊ auditor bonus inde profert postmodu3 magnā messem scientię: vnde prius paruū acceperat semen lingua. Tu autē. ℟. Uidi coniunctos. Lectio quinta.

Sequiẗ. Et manus hoīs sub pēnis eorum, in quatuor partes. Pn̄t hoc loco quatuor partes: regiones quatuor mūdi accipi: scilicet oriens, ⁊ occidens: meridies, ⁊ septētrio: q̄a prędicatio scōꝝum auctore deo: in cunctis mundi partibus est egressa. Possumus etia3 p quatuor partes principales: quatuor virtutes accipere: ex qb9 reliquę virtutes oriunẗ: videlicet prudentiā: fortitudinem: iustitiā atq3 temperātiam. Quas nimirum virtutes tunc veraciter accipimus: cum eaꝝ ordinem custodimus. Prima q̄ppe prudentia: scd̄a fortitudo: tertia iustitia: quarta temperātia est. Quid enim prodest prudentia: si fortitudo desit? Scire etenim cuiq̄uā qd̄ non pōt facere: pęna magis, q̄3 virtus est. Sed q prudēter intelligit quod agat, ⁊ fortiter agit qd̄ intellexerit: iam proculdubio iustus est. Sed ei9 iustitiā temperātia sequi debet: q2 pleruq3 iustitia si modum nō habet: in crudelitatē cadit. Ipsa ergo iustitia, vera iustitia est: quę se tēperantię freno moderaẗ: vt

in zelo, quo qsq3 seruiet, sit etiā temperans: ne si plus seruecat: pdat iustitiam: cuius seruare moderamina ignorat. Due aūt sunt pdicatorꝫ scōꝫ vite: actiua scilicet ꝛ contēplatiua. Sed actiua, prior est tēpore, q̄ cōtemplatiua: qꝛ ex bono ope tendit ad contemplationē. Contēplatiua autē, maior est merito q̄ actiua: qꝛ hec in vsum pn̄tis opis laborat: illa vero sapore intimo iam venturam requiem intimo sapore degustat. Tu autem. ℟. Beati estis. Lectio sexta.

Quid itaq3 p manus, nisi actiua: ꝛ qd p pennas, nisi contēplatiua vita designat? Manus ergo hois sub pēnis eoꝝ: idest virtus opis, sub volatu contēplationis. Nō bene in euāgelio due ille mulieres designāt: Martha scilicet ꝛ Maria. Martha etenim satagebat circa frequens ministerium: Maria aūt sedebat ad pedes dn̄i: ꝛ verba eius audiebat. Erat autē vna intenta operi: altera cōtemplationi. Una actiue seruiebat p exterius ministerium: altera cōtemplatiue p suspensionē cordis in verbū. Et q̄uis actiua, bona sit: melior tn̄ est contemplatiua. Quia ista cum mortali vita deficit: illa vero in immortali vita plenius excrescit: Un̄ dicit. Maria optimā partē elegit: q̄ non auferet ab ea. Quia igit actiua minor est merito q̄ cōtēplatiua: recte nunc dicit: manus hois sub pennis eoꝝ. Nam ꝛ si p actiuā boni aliqd agimus: ad celeste tn̄ desideriū p cōtēplatiuā volamus. Un̄ ꝛ apud Moisen actiua seruitus: cōtēplatiua aūt libertas vocat. Et cū vtraq3 vita ex dono sit grē: quādiu tn̄ inter proximos viuimus: vna nobis in necessitate est: altera in volūtate. Quis eni cognoscēs Deū, ad ciᵘ regnū q dn̄ator est oiu3 ingredit: nisi priᵘ bn̄ opet? Sine cōtemplatiua ergo vita intrare pn̄t ad celestem pr̄iam: q bona q̄ pn̄t operari, nō negligunt. Sine actiua aūt intrare non pn̄t: si negligunt operari bona, q̄ pn̄t. Tu aūt. ℟. Isti sunt triumphatores.

Lcō scti euāg. s3 Lucā. Le. vij.

In illo tpe: Designauit dn̄s ꝛ alios septuagintaduos: ꝛ misit illos binos an̄ faciem suā in oē3 ciuitatem ꝛ locum: quo erat ipse venturus. Et rel. Homil. bean Gregorij pape.

Dominus ꝛ saluator noster frēs charissimi: aliquādo nos sermonibus: aliquando vero operibus admonet. Ipsa etenim scā eius, pcepta sunt: qꝛ dum aliqd tacitus facit: quid agere debeamus innotescit. Ecce enim binos in pdicationē discipulos mittit: qꝛ duo sunt precepta charitatis: Dei videlicet amor, ꝛ proximi: ꝛ minus q̄ iter duos haberi charitas nō pōt. Nemo enim proprie ad semetipsum hēre charitatē dicitur: sed dilectionē: si in alterū tendit: vt esse charitas possit. Binos ergo ad pdicādu3 dn̄s discipulos mittit: quatenus hoc tacitus nobis innuat: qꝛ qui charitatē erga alterum nō habet: pdicationis officiu3 suscipere nullatenus debet. Bn̄ autem subdit: qꝛ misit eos ante faciem suā, in oēm ciuitatem ꝛ locum: quo erat ipse venturus. Predicatores nāq3 suos dn̄s sequtur: qꝛ predicatio puenit: ꝛ tunc ad mentis nr̄e habitaculum dn̄s venit: cu3 verba exhortationis pcurrunt: atq3 p hoc veritas in mēte suscipit. Tu aūt. ℟. Isti sunt q viuētes. L. viij.

Hinc nāq3 eisdem pdicatoribus Esaias dicit. Parate viā dn̄i: rectas facite semitas Dei nr̄i: Hinc illis psalmista ait. Iter facite ei, q ascendit super occasu3. Sup occasum nāq3 dn̄s ascendit: qꝛ vnde in passione occubuit: inde maiorem suam gloriā resurgendo manifestauit. Sup occasum videlicet ascendit: qꝛ mortē quā ptulit: resurgendo calcauit. Ei ergo, q ascēdit super occasum, iter facimus: cum nos eius gloriā, vestris mētibus pdicamus: vt eas, ꝛ ipse post veniens, p amoris sui pn̄tiam illustret. Missis aūt pdicatoribus, qd dicat audiamus. Messis qdem multa: operarij aūt pauci. Rogate ergo dn̄m messis: vt mittat operarios in messem suā. Ia3 messis multa: sed operarij pauci sunt: qd sine graui merore loq non possumus. Quia etsi sunt q bona audiant: desunt q dicant. Ecce mundus sacerdotibus plenus est: sed tn̄ in messe Dei rarus valde operarius inuenit. Quia officiū qdē sacerdotale suscipimus: s3 opᵘ officij,

non

nō iplem⁹. Tu aūt. ℟. Isti sunt viri sancti.
Sed pensate fratres charissi. Lcō. iii.
mi: pēsate qd̄ dicit. Rogate dominū messis: vt mittat operarios in messem suā. Uos pro nobis petite, vt digna vobis ope rari valeamus: ne ab exhortatione lingua torpeat: ne postq̄ locū p̄dicationis suscepimus: apud iustū iudicē, nr̄a nos taciturnitas addicat. Sepe enī ꝓ sua neq̄tia: p̄dicātiū restringit̄ lingua. Sepe vero ex subiectoꝝ culpa agit̄: vt eis q p̄sunt: p̄dicationis sermo subtrahat̄. Ex sua q̄ppe neq̄tia, p̄dicantium lingua restringit̄, sicut psalmista ait. Peccatori aūt dixit deus: quare tu enarras iustitias meas? Et rursum, ex vitio subiectoꝝ, vox p̄dicantium prohibet̄: sicut ad Ezechielem dn̄s dicit. Linguam tuā adherere faciā palato tuo: et eris mutꝰ: nec quasi vir obiurgans: q: domus exasperās est. Ac si aperte dicat. Idcirco tibi p̄dicationis sermo tollit̄: q: dū me in suis actibus plebs exasperat: non est digna, cui exhortatio veritatis fiat. Ex cuius ergo vitio p̄dicatoris sermo subtrahat̄, non facile cognoscit̄. Quia vero pastoris taciturnitas aliqñ sibi, semper aūt subiectis noceat: certissime scit̄. Sed vtinā, si ad p̄dicationis virtutē non sufficimus: loci nostri officiū, in innocentia vite teneamus. Tu autē dn̄e miserere nobis. Hym. Te deū laudamꝰ.

IN NATALI VNIVS MARTYRIS. Ad vel. añ. Qui me confessus. de laudi. ps̄. Dixit. cū reliq̄s. in fine. ps̄. Laudate dn̄m omnes gentes. 37. Capitulum.

Eccl. xxxi.

Beatus vir q inuētus est sine macula: et q post aurū nō abijt: nec sperauit in pecunie thesauris: qs est hic et laudabimus eū: fecit enim mirabilia in vita sua. Hymnus.
Deus tuoꝝ militū: Sors et corona p̄miū: Laudes canentes martyris: Absolue nexu criminis. Hic nempe mundi gaudia: Et blandimenta noxia: Caduca rite deputans: Peruenit ad celestia. Penas cucurrit fortiter: Et sustulit viriliter: Pro te effundens sanguinē: Aeterna dona possidet. Ob hoc p̄catu supplici: Te poscimus piissime: In hoc triumpho martyris: Dimitte noxam seruulis. Laus et perēnis gloria: Deo patri et filio: Sancto simul paracleto: In seculoꝝ secula. Amē.
℣. Gloria et honore coronasti eū dn̄e. ℟. Et cōstituisti eū sup opa manuū tuaꝝ. Ad magni. añ. Iste scūs ꝓ lege dei sui certauit vsq; ad mortē: et a verbis impioꝝ nō timuit: fundatus enī erat supra firmā petrā. Oro.
Presta q̄s omps deus: vt qui beati N. martyris tui natalitia colimus: intercessione eius, in tui nominis amore roborēmur. Per dominum. Alia oratio.
Presta q̄s omps deus: vt itercedēte btō N. martyre tuo: et a cūctis aduersitatibꝰ liberemur i corpe: et a prauis cogitationibꝰ mūdemur i mēte. Per. Pro pontif. oro.
Infirmitatem nostram respice omnipotens deus: et q: pondus proprie actionis grauat: btī. N. martyris tui atq; pontificis: intercessio gloriosa nos protegat. Per dominum. Alia oratio.
Deus q nos beati. N. martyris tui atq; pōtificis, annua solēnitate letificas: p̄cede, propitius: vt cuius natalitia colimus: de eiusdē etiā protectione gaudeamus. Per.
Ad matu. inui. Regē martyrū dn̄m: Uenite adoremus. ps̄. Uenite exultemus.
Hym. Deus tuorum militum. vt supra.
In primo nocturno antiphona. In lege domini fuit voluntas eius die ac nocte.
Psalmus David.
Beatus vir qui non abijt in consilio impioꝝ: et in via peccatoꝝ non stetit: et in cathedra pestilentie non sedit.
Sed in lege domini voluntas eius: et in lege eius meditabitur die ac nocte.
Et erit tanquam lignum quod plantatū est secus decursus aquarum: quod fructū suum dabit in tempore suo.

Et folium eius nō defluet: ⁊ omnia quę-
cunq; faciet prosperabuntur.
Non sic impij non sic: sed tanquam pul-
uis quem proijcit ventus a facię terrę.
Ideo non resurgunt impij in iudicio: ne-
que peccatores in consilio iustorum.
Quoniam nouit dominus viam iustorū:
⁊ iter impiorum peribit. Gloria. Añ. In
lege domini fuit volūtas eius die ac nocte.
Aña. Prędicans pręceptum dñi: con
stitutus est in monte sancto eius. Psal. ij.
Quare fremuerūt gentes: ⁊ populi me
ditati sunt inania?
Astiterunt reges terrę, ⁊ principes conue
nerunt in vnum: aduersus dominum ⁊ ad
uersus christum eius.
Dirumpamus vincula eorū: ⁊ proijcia-
mus a nobis iugum ipsorum.
Qui habitat in cęlis irridebit eos: ⁊ domi
nus subsannabit eos.
Tunc loquetur ad eos in ira sua: ⁊ in furo
re suo conturbabit eos.
Ego autem constitutus sum rex ab eo, su-
per syon montem sanctum eius: prędicans
pręceptum eius.
Dominus dixit ad me, filius meus es tu:
ego hodie genui te.
Postula a me ⁊ dabo tibi gentes hęreditā
tem tuā: ⁊ possessionē tuā terminos terrę.
Reges eos in virga ferrea: ⁊ tanquā vas
figuli confringes eos.
Et nunc reges intelligite: erudimini qui
iudicatis terram.
Seruite domino in timore: ⁊ exultate ei
cum tremore.
Apprehendite disciplinam, nequādo ira
scatur dominus: ⁊ pereatis de via iusta.
Cum exarserit in breui ira eius: beati oēs
qui confidunt in eo. Gloria. Aña. Pręd
icans pręceptum dñi: constitus est in mō
te scō eius. Añ. Voce mea ad dñm cla
maui: ⁊ exaudiuit me de mōte scō suo. Ps. iij.
Domine qd multiplicati sunt q tribu
lāt me: multi insurgūt aduersum me.
Multi dicunt animę meę: non est salus ipsi
in deo eius.
Tu autē domine susceptor meus es: glo-
ria mea, ⁊ exaltans caput meum.
Voce mea ad dominum clamaui: ⁊ exau
diuit me de monte sancto suo.
Ego dormiui ⁊ soporatus sum: ⁊ exurrex-
i: quia dominus suscepit me.
Non timebo millia populi circundantis
me: exurge dñe, saluum me fac deus meus.
Quoniam tu percussisti oēs aduersantes
mihi sine causa: dentes pctorū contriuisti.
Domini est salus: ⁊ super populum tuū
benedictio tua. Gloria. Aña. Voce mea
ad dñm clamaui: ⁊ exaudiuit me de mōte
sancto suo. ℣. Gloria ⁊ honore coronasti
eum dñe. ℟. Et cōstituisti eū super opera
manuū tuarū. Pater noster. Exaudi dñe.
Iube domne. Benedictione perpetua.
Sermo scti Augustini episcopi. Lectio. j.
In omnibus scripturis fratres
charissimi: chrianorū tempora
prędicta sunt: hoc ideo: qz futu
rū erat, vt reges terrę, q propter
idola psequebant christianos, ppter christū
idola delerēt: ⁊ subiugaret ois ptās iugo
Christi: vt impleret qd dictū est. Ultus sum
eos. Quid est vltus sū eos? Uindicaui me
d ipsis: vindicaui me de ipsis inimicis meis.
Quomodo me vindicaui? Occidendo in
eis errores, suscitando fidē. Corpus enim
Christi loquitur. Quicquid in omnibus
malis persequebatur Christianos, deletū est.
Homo enī quādo te psequitur: noli attē-
dere illā figurā, quam fecit deus: aut ani-
mā illā, quam spirauit Deus. Non te pse-
quitur quod fecit Deus: sed malitia, quā
fecit homo. Omnia quęcūq fecit Deus:
laudāt Deū. Audistis in bñdictionibus:
⁊ audistis in omni solennitate quando le-
gunt: quoniā omnia laudāt deū. Celestia:
terrestria: angeli: hoies: luminaria celi: ar-
bores terrę: flumina: maria: qcquid deus
creauit: siue in celo, siue in terra: siue in ma
ri, laudāt deū. Tu aūt dñe miserere nobis.
℟. Iste sanctus pro lege Dei sui certauit
vsq ad mortē: ⁊ a verbis impiorū non ti-
muit. Fundatus enim erat supra firmā pe
trā. ℣. Iste est q cōtēpsit vitā mūdi: ⁊ pue-
nit ad celestia regna. Fun. Iube. Unigeni.
Lectio. ij.

N Unquid aliquando ibi Lectio.ij. audistis: quia laudat deum auaritia? Nunquid aliquando ibi audistis: quia laudat deū ebriositas? Nūquid aliquādo ibi audistis: quia laudat deū luxuria? Nūquid aliquādo ibi audistis: quia laudat deū hereticus? Omnia ista, quare nō laudāt deum? Quia non sunt creata a deo. Et arbor seruauit quod creata est: homo deleuit quod erectus est. Si seruasset in se bonū, quod in illo creauit deus: idest imaginē suā: semper laudaret Deū: nō solū lingua: sed et vita. Ergo predicta sunt et tēpora nostra: sed in temporibus nostris, predicta sunt futura schismata. Quomodo ergo pugnauit illa ecclesia cōtra diabolū: sic et ista pugnat. Nunquid cessat pugnare aduersus diabolū? Sic dictū est de diabolo: quia leo, et draco est. Leo, propter impetum: draco, propter insidias. Leo, aperte irascitur: draco, occulte insidiatur. Pugnauit ecclesia prioribus temporibus aduersus leonem: pugnat modo aduersus draconem. Sed quomodo victus est leo: vincitur et draco. Tu. ℟. Iustus germinabit sicut lilium: Et florebit in eternum ante dominum. ℣. Plantatus in domo domini: in atrijs domus dei nostri. Et. Iube. Spūs sancti gratia. Le.iij.

Q Ue fortitudo leonis cōtra illum leonem de quo dictū est. Uicit leo de tribu iuda? Et que fortitudo draconis contra mortē dñi: qui serpētē suspēdit in ligno? Triumphauit enī de morte, quā diabolus propinauerat per astutias suas homini. Et cū exaltaret moyses serpentē in eremo in ligno: populus qui mordebatur a serpēte, attendebat serpentē, et sanabatur. Sic et modo, quēcūque momorderit astutia sathane: intueatur christū in ligno pendentē. Ibi enī mors occisa est: dñs semper viuit. Sed vt occideret mortē, vestitus est morte. Non enī potuit mors mori: nisi in vita. Non moritur amaritudo: nisi in dulcedine. Non moritur frigus: nisi in calore. Non est mortua mors: nisi in vita. Quis est vita? Christus deus noster. Sed vita, induta erat morte. Crucifixus est: mortuus est: et resurrexit tota vita: interfecta morte et deglutita: iam vita resurrexit. Ut de illo diceret apostolus Scimus quia christus nō moritur: et mors illi vltra nō dñabitur. Tu autē. ℟. Iste cognouit iustitiā: et vidit mirabilia magna: et exorauit altissimū: Et inuentus est in numero sanctorū. ℣. Iste est qui contēpsit vitā mūdi: et peruenit ad celestia regna. Et inuē.

¶ In.ij.noctur.añ. Filij hominum scitote quia dñs sanctum suum mirificauit. Ps.

Cum inuocarem exaudiuit me deus iustitie mee: in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei: et exaudi orationem meam.

Filij hominum vsquequo graui corde: vt quid diligitis vanitatē: et queritis mēdaciū?

Scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suum: dominus exaudiet me cum clamauero ad eum.

Irascimini et nolite peccare, que dicitis in cordibus vestris: et in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium iustitie, et sperate in domino: multi dicunt, quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumē vultus tui domine: dedisti letitiā in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui: multiplicati sunt.

In pace in idipsum: dormiā et requiescā.

Quoniam tu domine singulariter in spe: cōstituisti me. Gloria. Añ. Filij hominū scitote quia dñs sanctū suū mirificauit. Añ. Scuto bone voluntatis tue coronasti eum domine. Psalmus.

Uerba mea auribus percipe domine: intellige clamorem meum.

Intende voci orationis mee: rex meus et deus meus.

Quoniam ad te orabo domine: mane exaudies vocem meam.

Mane astabo tibi et videbo: quoniam nō deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit iuxta te malignus: neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatē: perdes omnes qui loquuntur mendacium.

Uirum sanguinum et dolosum abominabitur dominus: ego autem in multitudine misericordie tue.
Introibo in domum tuam: adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.
Domine deduc me in iustitia tua, propter inimicos meos: dirige in conspectu tuo viam meam.
Quoniam non est in ore eorum veritas: cor eorum vanum est.
Sepulchrum patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebant, iudica illos deus.
Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: quoniam irritauerunt te domine.
Et letentur omnes qui sperant in te: in eternum exultabunt et habitabis in eis.
Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum: quoniam tu benedices iusto.
Domine, vt scuto: bone voluntatis tue coronasti nos. Gloria. Aña. Scuto bone voluntatis tue coronasti eum domine. Aña. In vniuersa terra, gloria et honore coronasti eum domine.
Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra? Ps.
Quoniam eleuata est magnificentia tua: super celos.
Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: vt destruas inimicum et vltorem.
Quoniam videbo celos tuos, opera digitorum tuorum: lunam et stellas que tu fundasti.
Quid est homo quod memor es eius: aut filius hominis quoniam visitas eum?
Minuisti eum paulominus ab angelis: gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum.
Omnia subiecisti sub pedibus eius: oues et boues vniuersas, insuper et pecora campi.
Uolucres celi et pisces maris: qui perambulant semitas maris.
Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra?
Gloria patri, et filio: et spiritui sancto. Sicut erat in prin. Aña. In vniuersa terra gloria et honore coronasti eum domine. ℣. Posuisti domine super caput eius. ℟. Coronam de lapide precioso. Pater noster. Ipsius pietas. Iube domne. Deus pater omnipotens.

Quod autem donata est Lectio. iiij. primo mors: volenti donata est. Insfauit se aduersus eum satelles leonis: tunc iudex a quo iudicabatur erexit ceruicem, et ait. Non mihi respondes? Rugitus seuit leonis: tument colla serpentis: sedant ad responsionem agni: qui nouit occidere leonem. Audi quod volenti donata est mors. Cum enim hoc ab illo audiuit, respondit. Non haberes in me potestatem: nisi data fuisset tibi de celo. Quis dedit desuper hanc potestatem? Deus. Quis est iste deus? Pater, et filius, et spiritus sanctus. Ut ergo esset homini potestas in deum: ab ipso deo accepit potestatem homo: vt iudicaret deum: deum occultum: hominem manifestum. Ut ergo leonem et draconem de quo supra dictum est: possimus cum dei adiutorio vincere: cum grandi timore ac tremore ante oculos habeamus illud, quod apostolus, ait. Aduersarius vester diabolus, tanquam leo rugiens, aliquid deuorare querens, circuit. Et illud quod de dracone nos apostolus admonet: vt cum omni solicitudine caueamus. Aptaui vos (inquit) vni viro, virginem castam exhibere christo. Sed timeo, ne sicut serpens seduxit Euam astutia sua: ita et sensus nostri corrumpant a simplicitate, que est in Christo Iesu. Tu autem. ℟. Honestum fecit illum dominus: et custodiuit eum ab inimicis: et a seductoribus tutauit illum: Et dedit illi claritatem eternam. ℣. Descenditque cum illo in foueam: et in vinculis non dereliquit eum. Et. Iube. Christus perpetue. Lectio. v.

Quando ergo tibi aliqua publica tribulatio fuerit: rabiem ac seuitiam leonis intellige. Quando te male concupiscentie ad auaritiam, vel luxuriam, callida seductione solicitant: draconis blandimenta cognosce. Si ergo fidem rectam cupis fideliter custodire: in aduersis, fortis esto contra leonis seuitiam. Si virginitatem anime integram seruare desideras: quantum potes, obserua blandimenta draconis. Ne forte, si incautus fueris: quinque sensus, qui in te sunt, quasi quinque virgines permittas a serpente corrumpi. Quicquid enim pulchrescit visu: quicquid dulcescit gustu: quicquid blanditur

auditu

auditu: quicquid lenocinatur odoratu: quicquid mollescit attactu: in his omnibus, si incauti fuerimus, subrepentibus côcupiscentiis malis: animę virginitatē corrumpi permittimus. Et impletur in nobis illud quod per prophetam dictum est. Intrauit mors per fenestras nostras. Per hos enim qnque sensus: quasi per quasdā ianuas: aut mors, aut vita, ad animaʒ nostrā ingredit. Tu aūt. ℞. Desideriū animę eius tribuisti ei dñe: Et voluntate labiorū eius non fraudasti eū. ℣. Quoniā preuenisti eū in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronā de lapide precioso. Et. Si iubet. Ignez sui amoris. Lectio. vj.

Simus ergo deo auxiliante de illis quinqʒ virginibus sapientibus: que (sicut in euangelio legimus) portauerunt oleum in lampadibus suis. Et quātū possumus, obseruemus, ne inter istas stultas inueniamur: q sibi, de sola corporis integritate plaudentes: virginitatē animę, p corruptionem qnqʒ sensuū, perdiderunt: que nō portauerunt oleū secū: quibus dictū est. Ite, emite vobis a vendentibus oleū. Oleū enim hoc loco, adulatio est humana. Uendunt oleū oēs adulatores. Ergo stultę illę dictę sunt: q foris secus quęrebant laudē: non intus in côscientia habebant: ideo non portabant oleū secū: q laudē in aliena lingua, non in conscientia sua volebant habere. Tamen, qd responderunt illis stultis? Ne forte non sufficiat nobis. Quomodo apl's dicit. Sed neqꝫ meipsum iudico. Si ergo conscientia nostra sub examine iudicij dei trepidat: & q̄uis sibi recta puteť: tamē timet, ne exeat iustitię regulā de thesauris illius: & inueniatur tortū, quod videbať rectū: quanto minus curare debemus aliena iudicia de nobis charissimi: siue bona, siue mala? Nec valde gaudere debemus, quando laudamur: nec contristari, quādo vituperamur: q nec damnare, iniuria: nec coronare, potest laus falsa. Tu aūt. ℞. Stola iocunditatis induit eū dñs: Et coronā pulchritudinis posuit super caput eius. ℣. Cibauit illū dñs pane vitę & intellectus: & aqua sapientię salutaris potauit illū. Et. Glia. Et.

In. iij. noc. añ. Justus dominus & iustitiam dilexit: ęquitatē vidit vultus eius. Ps.

In domino confido: quomodo dicitis animę meę: transmigra in montem sicut passer.

Quoniā ecce peccatores intēderūt arcū: parauerūt sagittas suas in pharetra, vt sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quę perfecisti destruxerunt: iustus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: dominus in celo sedes eius.

Oculi eius in pauperē respiciunt: palpebrę eius interrogant filios hominum.

Dñs interrogat iustum & impium: qui autē diligit iniquitatem odit animā suam.

Pluet sup pcōres laqueos ignis: sulphur & spūs procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam iustus dominus, et iustitiam dilexit: ęquitatem vidit vultus eius.

Gloria patri. Añā. Justus dñs & iustitiaʒ dilexit: ęquitateʒ vidit vultus eius. Añā. Habitabit in tabernaculo tuo: requiescet in monte sancto tuo. Psalmus.

Domine, qs habitabit in tabernaculo tuo: aut qs requiescet in mōte scō tuo?

Qui ingreditur sine macula: & operatur iustitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum: & opprobrium non accepit aduersus proximos suos.

Ad nihilū deductus est in conspectu eius malignus: timentes autē dñm glorificat.

Qui iurat proximo suo & non decipit: q pecuniam suam non dedit ad vsurā: & munera super innocentē nō accepit.

Qui facit hęc: nō cōmouebiť in ęternuʒ.

Gloria patri & filio, & spiritui sancto

Sicut erat in principio, & nunc. Añ. Habitabit in tabernaculo tuo: requiescet in monte sancto tuo. Añā. Posuisti domine super caput eius: coronam de lapide pretioso. Psalmus.

Domine in virtute tua lętabitur rex: & super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis eius tribuisti ei: ⁊ voluntate labiorum eius non fraudasti eum.

Quoniam preuenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso.

Uitam petijt a te ⁊ tribuisti ei: longitudinẽ dierum in seculum ⁊ in seculum seculi.

Magna est glia eius in salutari tuo: gliam ⁊ magnum decorẽ impones super eum.

Quoniã dabis eũ in bñdictionẽ in sclm scli: letificabis eũ in gaudio cũ vultu tuo.

Quoniam rex sperat in domino: ⁊ in misericordia altissimi non commouebitur.

Inueniat̃ man⁹ tua oĩbus inimicis tuis: dextera tua inueniat oẽs qui te oderunt.

Pones eos vt clibanum ignis in tempore vultus tui: dominus in ira sua conturbabit eos: ⁊ deuorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes: ⁊ semẽ eorum a filijs hominum.

Quoniã declinauerunt in te mala: cogitauerunt cõsilia, q̃ non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum in reliquijs tuis: preparabis vultum eorum.

Exaltare dñe in virtute tua: cantabimus ⁊ psallemus virtutes tuas.

Gloria patri. Añа. Posuisti domine super caput eius: coronam de lapide p̃cioso.

℣. Magna est gloria eius in salutari tuo.

℟. Gloriam ⁊ magnum decorem impones super eum. Pater noster. A vinculis. Iube domne benedice. Euangelica.

cap. 14. Lectio sctĩ euãgelij sm Lucam. Lectio vij.

In illo tempore: Dixit Iesus turbis. Siquis venit ad me: ⁊ non odit patrem suum, ⁊ matrem, ⁊ vxorem, ⁊ filios, ⁊ fratres ⁊ sorores: adhuc autem ⁊ animam suam: nõ potest meus esse discipulus. Et reliqua.

xxvij. Homilia sancti Gregorij Pape.

Si cõsideremus fratres charissimi, que, ⁊ quanta sunt, que nobis promittuntur in celis: vilescunt animo, omnia, que habentur in terris. Terrena nanque substantia, superne felicitati comparata: pondus est non subsidium. Temporalis vita, eterne vite comparata: mors est potius dicenda, q̃ vita. Ipse enim quotidianus defectus corruptionis: quid est aliud, q̃ quedã prolixitas mortis? Que autem lingua dicere, vel quis intellectus capere sufficit, illa superne ciuitatis quanta sint gaudia: angelorum choris interesse: cum beatissimis spiritibus glorie conditoris assistere: presentem dei vultum cernere: incircunscriptum lumen videre: nullo mortis metu affici: incorruptionis perpetue munere, letari. Sed ad hec audita inardescit animus: iamque illic cupit assistere: vbi se sperat sine fine gaudere. Sed ad magna premia peruenire nõ potest, nisi per magnos labores. Unde Paulus egregius predicator, dicit. Nõ coronabitur, nisi qui legitime certauerit. Delectat igitur mentem magnitudo premiorum: sed non deterreat certamen laborum. Unde ad se venientibus veritas dicit. Siquis venit ad me, ⁊ non odit patrem suum, ⁊ matrem, ⁊ vxorem, ⁊ filios, ⁊ fratres, ⁊ sorores: adhuc autem ⁊ animã suã: non potest meus esse discipulus. Tu aũt.

℟. Corona aurea super caput eius: Expressa signo sanctitatis: gloria honoris: ⁊ ope fortitudinis. ℣. Qm̃ preuenisti eũ in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Expressa. Iube. Cuius colimus festum, ipse intercedat pro nobis ad dominum.

Lectio viij.

Sed percontari liber, quomodo parentes ⁊ carnaliter propinquos precipimur odisse: qui iubemur ⁊ inimicos diligere? Et certe, de vxore veritas dicit. Quod deus coniunxit, homo non separet. Et Paulus ait. Uiri, diligite vxores vestras: sicut ⁊ Christus ecclesiam. Ecce, discipulus vxorem diligendã predicat: cum magister dicat. Qui vxorem non odit: non potest meus esse discipulus. Nunquid aliud iudex nũciat: ⁊ aliud preco clamat? An simul, ⁊ odisse possumus, ⁊ diligere? Sed si vim precepti perpendimus: vtrunque agere per discretionem valemus. Ut eos, qui nobis carnis cognatione coniuncti sunt: ⁊ quos proximos nouimus, diligamus: ⁊ quos aduersarios

uersarios in via dei patimur: odiendo, et fugiendo, nesciamus. Quasi enim per odium diligitur: qui carnaliter sapiens, dum praua nobis ingerit: non auditur. Ut autē dominus demonstraret hoc erga proximos odiū, non de affectione procedere, sed de charitate: addidit protinus dicēs. Adhuc aūt, et animā suā. Odisse itaq praecipimur proximos: odisse et animā nostrā. Constat ergo quia amando debet odisse proximū: qui sic eū odit, sicut semetipsum. Tunc etenim bene nostram animā odimus: cum eius carnalibus desiderijs non acquiescimus: cū eius appetitū frangimus: cū eius voluptatibus reluctamur. Quę ergo contempta ad melius ducitur: quasi per odium amatur. Tu autem. R. Hic est vere martyr, qui pro christi nomine sanguinem suū fudit. Qui minas iudicum non timuit: nec terrenę dignitatis gloriam quęsiuit: sed ad cęlestia regna peruenit. V. Iustum deduxit dominus per vias rectas: et ostendit illi regnum dei. Qui. Gloria. Qui. Sequēs R. dicitur in festo sancti Martini papę: sancti S. lucij: sancti Pontiani: et sancti Marcelli papę et marty. prout signatum est in locis suis. R. Domine pręuenisti eū in benedictionibus dulcedinis. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. V. Uitam petijt a te: tribuisti ei longitudinem dierum in seculū seculi. Posuisti. Gloria. Posuisti. Lubc. Ad societatem.

Sic nunirū exhibere proximis nostris odij discretionē debem᷑: vt in eis, et diligamus quod sunt: et habeamus odio, quod in dei nobis itinere obsistūt. Certe, dum Paulus hierosolymā pergeret: propheta Agabus, zonam illius apprehendit: suisq pedibus alligauit dicens: Uirum, cuius zona hęc est: sic alligabunt in hierusalem. Sed is, qui animam suam perfecte oderat: dicebat. Ego non solum alligari, sed et mori in hierusalem paratus sum, pro nomine domini iesu: nec facio animam meam preciosiorem, quā me. Ecce quomodo amando animam suam oderat: immo odiens amabat: quā cupiebat pro iesu nomine morti tradere: vt hāc ad vitā de peccati morte suscitaret. Ab hac ergo discretione odij nostri: trahamus formas ad odiū proximi. Ametur quilibet in hoc mundo aduersarius: sed in via dei contrarius non ametur, etiam propinquus. Quisquis etiam ęterna concupiscit: in ea quam aggreditur causa dei: extra patrem: extra matrem: extra vxorem: extra filios: extra cognatos: extra semetipsum fieri debet: vt eo verius cognoscat deū: quē in eius causa nemo recognoscit. Multū nāq est, quod carnales affectus intētionē diuerberāt: eiusq aciem obscurant. Quos tamen nequaquā noxios patimur: si eos premēdo teneam᷑. Amandi ergo sunt proximi: impendenda charitas omnibus: et propinqs, et extraneis: nec tamē per eadē charitate, ab amore dei flectendū est. Tu aūt. Te deū laudamus.

Ad laudes et per horas Antiphona.

Qui me confessus fuerit coram hominibus: confitebor et ego eum coram patre meo. Ps. Dominus regnauit. cum reliquis. 5. An. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vitę dicit dñs. An. Qui mihi ministrat, me sequat: et vbi ego sum, ibi sit et minister me᷑. An. Siquis mihi ministrauerit: honorificabit eū pater meus q est in cęlis: dicit dñs. An. Uolo pater, vt vbi ego sum: ibi sit et minister meus. Cap. Btūs vir q inuenit᷑. 53.

Martyr dei qui vnicū: Patris Hym. sequendo filiū: Uictis triumphans hostibus: Uictor fruens cęlestibus.

Tui precatus munere: Nostrum reatum dilue: Arcens mali contagium: Uitę remouens tedium.

Soluta sunt iā vincula: Tui sacrati corporis: Nos solue vinclis sclī: Amore filij dei.

Deo patri sit gloria: Eiusq soli filio: Cū spiritu paracleto: Et nunc et in perpetuū. Amē. V. Iustus vt palma florebit. R. Sicut cedrus libani multi. Ad bñ. An. Qui odit aīā suā ī hoc mūdo: ī vitā ętnā custodit eā.

Ad tertiam capitulum. Beatus vir q inuen. R. bre. Gloria et honore, Coronasti eum domine. V. Et constituisti eū, sup

opera manuum tuarum. Coro. Gloria patri. Gloria ⁊c. ℣. Posuisti domine, sup caput eius: ℟. Coronã de lapide precioso.

Ad tertiam capitulum.

Eccli. 15 Cibauit illũ pane vite, ⁊ intellectus: ⁊ aqua sapientie salutaris potauit illum: dominus deus noster. ℟. breue. Posuisti domine, Super caput eius. ℣. Coronam de lapide precioso. Super. Gloria. Posui. ℣. Magna est gloria eius, in salutari tuo. ℟. Gloriam ⁊ magnũ decorem.

Ad nonam capitulum.

Eccli. 39 Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo: ad dominum qui fecit illum: ⁊ in conspectu altissimi deprecabitur. ℟. bre. Magna est gloria eius, In salutari tuo. ℣. Gloriã ⁊ magnũ decorem impones super eũ. In sa. Gloria. Magna. ℣. Iustus vt palma florebit. ℟. Sicut cedrus libani multiplicabitur.

Ad vesperas. Añ. Qui me confessus fuerit. Cum rel. ps. Dixit dominus. Cum reliq. 35. Inf. Credidi. 37. Cap. Beatꝰ vir. 53. Hym. Deus tuorũ mili. ℣. Iustus vt palma florebit. ℟. Sicut cedrꝰ libani multiplicabitur. Ad magnificat añã. Qui vult venire post me, abneget semetipsum: ⁊ tollat crucem suam, ⁊ sequatur me.

Sermo sancti Maximi episcopi. Lectio. j.

Ad exhibendũ charitati vestre sermonem de festiuitate sancti martyris N. inquantum dominus permiserit: ipso auxiliante, aliquid enarrare cupimus: ⁊ quod nostris viribus non valemus: eius suffragijs adimplere poscimus: Charitas autẽ hominis, non est a seipso: sed salubriter donatur a christo. Christus illã donauit martyribus suis: qui eã donauit fidelibus suis. Charitas ergo christi, sicut in martyribus suis vicit: sic ad solennia martyrum fideles adducit. Eãdem charitatem in sancto isto martyre. N. vos diligere demonstratis: ad cuius festiuitatem delectabiliter festinatis. Tu autẽ. ℟. Iste cognouit. Lectio. ij.

Beatus enĩ hic martyr. N. virtute charitatis indutus, certauit bonum certamen: cursum consũmauit: fidem seruauit: passus superauit: occisus triumphauit. Est autem quedam hoĩum secularium sententia, qua dicere assolent. Apud belligeros viros, victus, dicitur occisus. Hoc dicit suis dilectoribus mundus: sed fidelibus suis aliud loquitur Christus. In sctã enim ecclesia inuenitur, vnde illa sentẽtia euacuetur: vt non dicatur victus: qui fuerit victor occisus. Aliud est enim occidi pro mũdo: aliud occidi pro Christo. Qui occidit̃ pro mũdo: vincitur cum occiditur. Iste itaqꝫ, non victor, sed victus, inuenitur occisus, quia nisi vinceretur, non occideretur. Qui autem occiditur pro christo: victus nõ dicitur: quia non vincitur, q̃uis occidatur. Sed re uera, victor occiditur: quia cũ occiditur, victor efficitur: corona vero, victoribus datur. Quomodo igitur occisus ille victor negatur: qui pro eo quod occiditur, a iusto iudice coronatur? Tu autẽ. ℟. Iustus germinabit. Lectio tertia.

Ecce beatus hic martyr occisus est quidẽ: non tamen est victus: sed permansit victor occisus: quia pro inuicto inueniẽ occisus. Inuictus enim est christus dominus: pro quo maluit occidi martyr: quia si occidi pro inuicto meruerit: ad victoriam non veniret: immo si non occideretur, miserabiliter vincerẽ. Dicit ergo pro fide moriẽdo, qui vinceretur sine fide viuendo. Scriptum est autem: quia iustus ex fide viuit. Proinde, si iste martyr amissa fide viuere delectaretur: frustra viueret corporaliter: quando spiritualiter in anima moreretur. Corpus enim ex anima viuit: anima ex fide viuit. Christus autẽ in cordibus fidelium suorum per fidem habitare dignatur. Dicit enim apostolus: in interiore homine habitare christum per fidẽ in cordibus nostris. Permanente itaqꝫ fide: permanet in homine christus: discedente autem fide, discedit ab homine christus: discedente autem xpo: discedit ab hoĩe vita: aplus enim docet, qa xps est vita nostra, dicens. Cum enim Christus apparuerit vita nostra: tunc ⁊ vos apparebitis cum ipso in gloria. Tu autem.

Tu autem. ℞. Iste cognouit. Lectio. iiij.

Naniter itaq3 corpus ab anima viuificatur: sic discedente Christo, anima moriat̃. Nam et ipse dominus vt fidem esse vitã anime demonstraret: infideles mortuos appellauit dicens. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Quid ergo proderit, quia videtur in corpore viuus qui fuerat in anima, morte infidelitatis occisus? Iste beatus martyr. N. plenus spiritu sancto, cogitauit: vt semper in anima viueret: et mortẽ corporis nullatenus formidauit: meminerat enim dominũ dixisse. Nolite timere eos qui occidunt corpus: aĩam aũt non possunt occidere. Magis autẽ eũ timete: qui potest corpus et aĩam perdere in gehennam. Nouerat ergo beatus martyr N. aĩa non moriente: corpus quidem cum ea, eterna requie ac felicitate victurũ. Hinc est q̃ ad subeũdam corporis mortem, indubitanter, et fortiter venit: q2 in ipsa tp̃ali morte, eternã vitam, anime simul et carnis inuenit. Nõ est ergo victus iste victor occisus: cui mors corporis in tantũ sancta est triumphalis: vt per illam mortem fieret immortalis. Tu autem. ℞. Honestum fecit illum dominus. Lectio quinta.

Traditur itaq3 iudici martyr: deputatur cruciatibus occidendus: deinde q2 seruet amore charitatis: dolorẽ non metuit supplicij. Exhibuit corpus suum hostiã viuentem: sanctã: deo placentem. Impletum est in illo ẽt corporaliter, quod spiritualiter scriptũ de iustis in libro sapiẽtie cõtinetur: de quibus dictũ est. Quoniam deus tentauit illos: et inuenit illos dignos se. Tanq̃ aurũ in fornace probauit illos: et quasi holocausti hostiam accepit illos. Holocaustum fratres: grecus sermo est: nõ latinus. Qđ grece dicitur holocaustũ: latine dicitur sacrificiũ. Ergo illud sacrificium vocabatur holocaustum: qđ totum in altari cremabatur. Beatum itaq3 martyrem Christi N. charitas holocaustũ exhibuit: quẽ crudelitas persecutoris lacerauit. Et martyrẽ quidem iudex macerauit: sed holocausti hostiã semetipsum deo martyr sanctissimus immolauit. Impietas ergo iudicis, martyrẽ interfecit: quem holocausti hostiã, passio gloriosa p̃fecit: atq3 vt ita dicatur: martyrẽ suum dñs, hostiam viuam libenter accepit. Nouerat autem iste martyr dixisse xp̃m. Qui mihi ministrat, me sequatur: et vbi ego sum, illic et minister meus erit. Ministrauit ergo xp̃o: et secutus est xp̃m. Tu. ℞. Desiderũ. Lectio. vj.

Omnes igit̃ in hac festiuitate letemur: vt virtutem sanctorum, in quantũ dominus adiuuat, imitemur: huius festiuitatis gaudium: cunctis proficiat ad virtutis exemplum. Discamus omnes auaritiam contemnere: discamus pauperes pascere: pecunias non in terra, sed in celo seruare. Discamus vsq3 ad mortẽ pro Christi nomine dimicare: discamus intima charitate feruere: et per iusticiã, tribulationes: tanq̃ carbones, lõganimiter sustinere. Est enim quedam cõbustio temporalis afflictio: de qua dicit̃. Vasa figuli probat fornax: et homines iustos tentatio tribulationis. Nos itaq3 dilectissimi Christum dominum pre omnibus diligamus: eiusq3 virtute muniti, vt carnaliũ cupiditatum incendia vincamus, sancte charitatis igne spiritualiter feruescamus. Ita fiet, vt ignib9 tribulationum non fatigemur: sed diuine virtutis insuperabili refrigerio subleuemur. Sic ad illam requiem perducemur: vbi cũ sanctis martyribus sine fine letemur: Ipso adiuuante, qui cum patre et spiritu sancto, viuit et regnat deus: per oĩa secula seculorũ, amen. Tu autẽ domine miserere nobis. ℞. Stola iocunditatis induit eum dominus.

Lectio sctĩ euangelij s̃m Matth. Lcõ. vij. cap. 16.

N illo tp̃e: Dixit Iesus discipulis suis. Siq̃s vult venire post me, abneget semetip̃s: et tollat crucẽ suã, et sequatur me. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij pape. xxxij.

Quia dñs ac redemptor noster nouus homo venit in mũdum: noua precepta dedit mũdo. Vite etenim nr̃e veteri, in vitijs enutrite, contrarietatẽ opposuit nouitatis sue.

Quid enim vetus, quid carnalis homo nouerat: nisi sua retinere: aliena rapere si posset: concupiscere si nō posset? Sed celestis medicus, singulis quibusq; vitijs obuiantia adhibet medicamenta. Nam sicut arte medicine, calida frigidis: frigida calidis curantur: ita dominus noster cōtraria opposuit medicamenta peccatis. Ut lubricis, continentiā: tenacibus, largitatem: iracundis, mansuetudinem: elatis, preciperet humilitatem. Certe cum se sequentibus noua mandata proponeret, dixit. Nisi quis renunciauerit omnibus que possidet: non pōt meus esse discipulus. Ac si aperte dicat. Qui per vitam veterem aliena cōcupiscitis: per noue conuersationis studium, et vīa largimini. Quid vero ī hac lectione dicat, audiamus. Qui vult venire post me, abneget semetipsum. Ibi dicitur, vt abnegemus nr̄a. Hic dicitur, vt abnegemus nos. Et fortasse, laboriosum non est homini relinquere sua: sed valde laboriosum est homini, relinquere semetipsum. Minus quippe est abnegare quod habet: valde enī multum est abnegare, quod est. Tu autem. ℟. Corona aurea. Lectio octaua.

AD se autem nobis venientibus dn̄s precipit: vt renunciemus nostris: quia quia ad fidei agonē venimus: luctamen cōtra malignos spiritus sumimus. Nihil autem maligni spiritus in hoc mundo proprium possident. Nudi ergo cum nudo luctari debemus. Nam si vestitus quis cum nudo luctatur: citius ad terram deijcitur: quia habet vnde teneatur. Quid enim sunt terrena omnia: nisi quedam corporis indumenta? Qui ergo contra diabolum ad certamen properat: vestimēta abijciat, ne succumbat. Nihil in hoc mundo amādo possideat: nullas rerum labentium delectationes requirat: ne vnde ad votum tegitur: ad casum inde teneat. Nec tamen sufficit nostra relinquere: nisi relinquamus et nos. Quid est hoc quod dicimus, relinquamus et nos? Si enim nosmetipsos relinquimus: quo ibimus extra nos? Vel quis est, qui vadit: si se deserit? Sed aliud sumus per peccatum lapsi: aliud per naturam conditi: et aliud quod facimus: aliud quod facti sumus. Relinquamus nosmetipsos, quales peccando nos fecimus: et maneamus nosmetipsi, quales per gratiam facti sumus. Tu autem. ℟. Hic est vere. Lectio .ix.

ECce etenim qui superbus fuit: si conuersus ad christū humilis factus est: semetipsum reliquit. Si luxuriosus quisq; ad continentiam veniens, vitam mutauit: abnegauit vtiq; quod fuit. Si auarus quisque ambire iam desijt: et largiri didicit propria, qui prius aliena rapiebat: proculdubio semetipsum reliquit: Ipse quidem est per naturam: sed non est ipse per malitiam. Hinc enim scriptum est: Uerte impios et non erunt: Cōuersi namq; impij nō erunt: non quia omnino nō erunt in essentia: sed non erunt in impietatis culpa. Tunc ergo nosmetipsos relinquimus: tunc nos abnegamus: cum vitamus, quod per vetustatē fuimus: et ad hoc nitimur, quo per nouitatem vocamur. Pensemus quomodo se Paulus abnegauerat, qui dicebat. Uiuo autem iam nō ego. Extinctus quippe fuerat seuus ille persecutor: et viuere ceperat predicator pius. Si enim ipse esset: pius profecto non esset. Sed qui viuere se denegat: dicat vnde est q͂ sancta verba per doctrinam veritatis clamat. Protinus subdit: viuit vero in me christus. Ac si aperte dicat. Ego quidem a memetipso extinctus sum: quia carnaliter non viuo: sed tamen essentialiter mortuus non sum: quia in christo spiritualiter viuo. Dicat ergo veritas, Si quis vult post me venire: abneget semetipsum. Quia nisi quis a semetipso deficiat: ad eum qui supra ipsum est, non appropinquat. Nec valet apprehendere quod vltra ipsum est: si nescierit mactare quod est. Sic olerū plante transponuntur, vt proficiāt: atq; (vt ita dixerim) eradicant vt crescant. Sic rerum semina in terre admixtione deficiunt: et in reparatione sui generis vberius assurgunt: Unde enim videntur perdidisse quod erāt: inde incipiūt apparere quod non erant. Tu aūt domine miserere nobis.

In

IN NATALI PLVRIMORVM martyrum. Ad vesperas. Añ. Omnes sancti, cum reliquis laudum. ps. Dixit, cum reliquis. 35. In fine. Laudate dominum omnes gentes. 37. Capitulum.

Istorum anime in manu dei sunt: et non tanget illos tormentum malitie: visi sunt oculis insipientiũ mori: illi autem sunt in pace. Hymnus.

Sanctorum meritis inclyta gaudia: Pangamus socij gestaq; fortia: Nam gliscit animus promere cantibus: Victorum genus optimũ.

Hi sunt quos retinẽs mundus inhorruit: Ipsum nam sterili flore peraridum: Spreuere penitus, teq; secuti sunt: Rex christe bone celitus.

Hi pro te furias atq; ferocia: Calcarũt hominũ seuaq; verbera: Cessit his lacerãs fortiter vngula: Nec carpsit penetralia.

Ceduntur gladijs more bidentiũ: Nõ murmur resonat, non q̃rimonia: Sed corde tacito, mẽs bñ conscia: Cõseruat patientiã.

Que vox que poterit ligua retexere: Que tu martyribus munera preparas: Rubrinam fluido sanguine laureis: Ditantur bene fulgidis.

Te summa deitas vnaq; poscimus: Ut culpas abluas, noxia subtrahas: Des pacem famulis, nos quoq; gloriam: Per cũcta tibi secula. Amen. ℣. Letamini in dño et exultate iusti. ℟. Et gloriamini oẽs recti corde. Ad magnificat aña. Istorũ est enim regnum celorũ: qui cõtempserunt vitam mundi: et puenerunt ad p̃mia regni: et lauerũt stolas suas in sanguine agni. Oĩo.

Deus qui nos annua sanctorum martyrum tuorum. N. et. N. solennitate letificas: concede propitius: vt quorũ gaudemus meritis: accendamur exemplis. Per dñm̃ nostrum Jesum Christum fil.

Alia oratio.

Deus qui nos cõcedis sctõr martyrũ tuorũ. N. et. N. natalitia colere: da nobis in eterna btitudine de eorũ societate gaudere. Per. Pro pontificibus. Oĩo.

Beatorũ martyrũ pariterq; pontificũ N. et. N. nos quesumus domine festa tueantur: et eorum commendet oratio veneranda. Per dominum nostrũ Jesum.

Ad mat. inuitato. Regẽ martyrũ dñm: Uenite adoremus. ps. Uenite. 47. Hym.

Eterna christi munera: Et martyrũ victorias: Laudes canẽtes debitas: Letis canamus mentibus.

Terrore victo seculi: Penisq; spretis corporis: Mortis sacre compendio: Uitã beatam possident.

Traduntur igni martyres: Et bestiarum dentibus: Armata seuit vngulis: Tortoris insani manus.

Nudata pendent viscera: Sanguis sacratus funditur: Sed permanẽt immobiles: Uite perennis gratia.

Te nunc redemptor quesumus: Ut martyrum consortio: Jungas precantes seruulos: In sempiterna secula. Amen.

In primo nocturno Antiphona. Secus decursus aquarum plantauit vineam iustorum: sed in lege domini fuit voluntas eorum. ps. Beatus vir. 53. Aña. Tanquã aurum in fornace probauit electos dominus: et quasi holocausta accepit eos in eternum. ps. Quare fre. 53. Aña. Si coram hominibus tormenta passi sunt: spes electorum est immortalis in eternum. ps. Domine qd multi. 53. ℣. Letamini in domino et exultate iusti. ℟. Et gloriamini omnes recti corde. Pater noster. Exaudi domine. Iube domne. Benedictiõe per. Sermo sancti Augustini epi. Lectio. j.

Quotiescunq; fratres charissimi sanctorum martyrum solennia celebramus: ita ipsis intercedentibus, expectemus a domino consequi temporalia beneficia: vt ipsos martyres imitando, accipere mercamur eterna. Ab eis enim sanctorum

martyrum in veritate festiua gaudia cęle-
brantur: q ipsorum martyrum exempla se-
quuntur. Solennitates enim martyrum,
exhortationes martyriorum sunt: vt imi-
tari non pigeat, quod celebrare delectat.
Sed nos volumus gaudere cũ sanctis: et
tribulationes mũdi nolumus sustinere cũ
illis. Qui enim sctõs martyres, vel inquã-
tum potuerit, noluerit imitari: ad eorum bea-
titudinẽ nõ poterit puenire. Sic et aposto-
lus Paulus prędicat dicẽs. Si fuerim⁹
socij passionũ: erimus et cõsolationum. Et
dñs in euãgelio. Si mundus vos odit: sci
tote, qa me priorẽ vobis odio habuit. Re-
cusat esse in corpore: qui odium nõ vult su
stinere cũ capite. Sed dicet aliqs. Et quis
est q possit beatorũ martyrũ vestigia seq?
Huic ego respondeo. Quia nõ solũ marty
res: sed et ipsum dñm, cũ ipsius adiutorio,
si volumus, possumus imitari. Tu aũt. ℟.
Absterget deus omnẽ lachrymã ab ocu
lis sctõrum: et iam nõ erit amplius, neqz lu-
ct⁹, neqz clamor: sed nec vllus dolor: Quĩ
priora transierunt. ℣. Non esurient, neqz
sitient amplius, neqz cadet super illos sol,
neqz vllus ęstus. Quoniam. Iube. Vni-
genitus dei filius. Lectio secunda.
Audi, non me, sed ipsum dominũ hu
mano generi clamantẽ, et dicentẽ. Discite
a me: qr mitis sum, et humilis corde. Audi
et beatũ Petrũ admonentẽ. Christus, p no
bis passus est: vobis relinquens exemplũ:
vt sequamini vestigia eius. Ecce christus
dicit. Discite a me. Beatus vero Petrus
dicit: vt sequamini vestigia eius. Similiter
Paulus apostolus clamat. Imitatores
dei estote: sicut filij charissimi. Quid ad hęc
respondebimus fratres? vel quã excusatio
nẽ habere poterimus? Si tibi aliqs dicat,
vt virtutes quas fecit dñs debeas imitari:
iusta potest esse excusatio tua. Quia virtu-
tes et mirabilia facere, nõ omnibus datum
est. Iuste, et caste viuere: et charitatẽ cũ om-
nibus custodire: cum dei adiutorio, omni
bus pręceptũ est. Nã et ipse dñs nõ dixit.
Discite a me, mortuos suscitare: sup aqs,
siccis pedibus ambulare. Non hoc dixit.

Sed quid ait? qa mitis sum, et humilis cor
de. Et iterum. Diligite inimicos vestros:
benefacite his, q vos oderũt. Sicut et pa
ter vester cęlestis: q solẽ suũ oriri facit, sup
bonos et malos. Et iterum. Estote pfecti,
sicut et pater vester cęlestis, pfectus est. Tu.
℟. Viri scti, gloriosum sanguinẽ fuderũt
pro dño: amauerunt christum in vita sua:
imitati sunt eum in morte sua: Et ideo co-
ronas triumphales meruerunt. ℣. Vnus
spiritus et vna fides erat in eis. Et ideo co.
Iube. Spiritus sancti gratia. Lectio. iij.
Et licet sint alia multa: in quibus de
beamus et dñm, et beatos martyres
imitari: ista tamẽ duo pręcipua sunt: idest,
vt mites simus, et humiles corde: et inimi-
cos nostros, toto corde, et totis visceribus
diligamus. De diligendis inimicis frẽs
charissimi: nullus vnqz in veritate poterit
se excusare. Potest mihi aliqs dicere. Nõ
possum ieiunare: nõ possum vigilare. Nun
quid põt dicere, nõ possum amare? Põt
dicere, Non possum res meas totas pau-
peribus dare: et in monasterio deo seruire.
Nunqd põt dicere: non possum diligere?
Si dixeris, qr nõ possis a vino, vel carni-
bus abstinere: credimus tibi. Si aũt dixe-
ris, quia nõ possis inimicis peccãtibus indul-
gere: omnino nõ credimus: qr nulla nobis
remanet excusatio: dũ non de cellario: sed
de corde istam eleemosynã iplere iubemur:
vt p viã vitę, ad ęternã patriã peruenire me
reamur. Duob⁹ enĩ pceptis: idest diliges
dñm deum tuũ: et diliges primũ tuum: qsi
duobus pedibus spiritualibus: si p viam
verę charitatis volumus currere: ad ęternã
patriã possumus feliciter puenire. Istis pe
dibus currebat aplus Paulus: quando
dicebat. Ego aũt sic curro, nõ quasi in in-
certũ. Tu autẽ. ℟. Tradiderunt corpora
sua ppter deũ ad supplicia: Et meruerunt
habere coronas perpetuas. ℣. Isti sunt q
venerunt ex magna tribulatione: et lauerũt
stolas suas in sanguine agni. Et Glia. Et.
In secundo nocturno aña. Dabo sanctis
meis locum nominatum in regno pa-
tris mei: dicit dominus. Psalmus.
Dñe

Domine, qs habitabit in tabernaculo tuo: aut qs requiescet in monte sancto tuo?
Qui ingreditur sine macula: et operatur iustitiam.
Qui loquitur veritatem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua.
Nec fecit proximo suo malum: et opprobriũ non accepit aduersus proximos suos.
Ad nihilũ deductus est in cõspectu eius malignus: timentes autẽ dñm glorificat.
Qui iurat proximo suo, et nõ decipit: qui pecuniam suam non dedit ad vsurã: et munera super innocentem non accepit.
Qui facit hec: nõ cõmouebit in eternũ.
Gloria. Añ. Dabo sanctis meis, locum nominatum in regno patris mei, dicit dominus. Añ. Scetis q in terra sunt eius mirificauit oẽs volũtates meas inter illos. Ps.
Conserua me dñe, qm̃ speraui in te: dixi dño deus meus es tu, quoniaз bonorum meorum non eges.
Sanctis qui in terra sunt eius: mirificauit omnes voluntates meas in eis.
Multiplicate sunt infirmitates eorum: postea accelerauerunt.
Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus: nec memor ero nominuз eorum per labia mea.
Dominus pars hereditatis mee et calicis mei: tu es q restitues hereditatẽ meã mihi.
Funes ceciderunt mihi in preclaris: etenim hereditas mea preclara est mihi.
Benedicam dominum qui tribuit mihi intellectum: insuper et vsqз ad noctem increpuerunt me renes mei.
Prouidebã dñm in conspectu meo semper: qm̃ a dextris est mihi, ne cõmouear.
Propter hoc letatũ est cor meum, et exultauit lingua mea: insuper et caro mea requiescet in spe.
Quoniam non derelinques animã meaз in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.
Notas mihi fecisti vias vite: adimplebis me letitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua vsqз in finem.

Gloria patri. Añ. Scetis qui in terra sunt eius: mirificauit omnes voluntates meas inter illos. Añ. Sancti qui sperant in domino habebunt fortitudinem, assumẽt pennas: vt aquile volabunt et non deficiẽt.
Domini est terra et plenitudo Psal. eius: orbis terrarum, et vniuersi, qui habitant in eo.
Quia ipse super maria fundauit eum: et super flumina preparauit eum.
Quis ascendet in montem domini: aut quis stabit in loco sancto eius?
Innocens manibus et mundo corde: qui non accepit in vano animaз suam: nec iurauit in dolo proximo suo.
Hic accipiet benedictionem a domino: et misericordiam a deo salutari suo.
Hec est generatio querentium eum: querentium faciem dei Jacob.
Attollite portas principes vr̃as: et eleuamini porte eternales, et introibit rex glie.
Quis est iste rex glorie, dñs fortis et potens: dominus potens in prelio.
Attollite portas principes vr̃as: et eleuamini porte eternales, et introibit rex glorie.
Quis est iste rex glorie: dominus virtutũ ipse est rex glorie.
Gloria. Añа. Scti q sperant in dño: habebũt fortitudinẽ: assumẽt pennas: vt aquile volabũt, et nõ deficient. ℣. Exultẽt iusti in cõspectu dei. ℟. Et delectenẽ in letitia. Pater noster. Ipsius pietas. Iube dõne. Deus pater omnipotens. Lcõ. iiij.

Qui ergo dilexerit inimicos suos: illud in eo implebitur quod dominus dixit. Diligite inimicos vestros: vt sitis filij patris vestri: q in celis est. Elige modo quod tibi placuerit. Si inimicos diligens: nõ solũ amicus: sed et filius dei esse mereberis. Si vero inimicos amare nolueris: propitium deum habere non poteris. Quia scriptum est. Qui odit fratrem suũ, homicida est. Et iterũ. Qui odit fratrẽ suũ, in tenebris ambulat: et i tenebris est: et nescit quo vadat: qm̃ tenebre obcecauerũt oculos eius. Et iterum alibi scriptum est. Itinera eorũ q iniuriam

retinēt malefactiū mortē. Nunquid hec verba sunt mea fratres charissimi? de scripturis sanctis et catholicis proferunt. Ut ergo ne homicide simus: ne in tenebris remaneamus: studeamus non solū amicos: sed etiā inimicos diligere: vt pium et misericordem dnm possimus secundū cautionis sue vinculum, libera cōscientia cōuenire. Ipse enim dixit. Si dimiseritis hoībus peccata eorum: pater vr̄ celestis dimittet vobis debita vr̄a. Si aūt non dimiseritis: nec pater vr̄ dimittet vobis debita vr̄a. Tu aūt. R. Sancti tui dn̄e mirabile cōsecuti sunt iter: seruientes preceptis tuis: vt inuenirentur illesi in aquis validis: Terra apparuit arida: et in mari rubro via sine impedimento. V. Quoniam percussit petram, et fluxerunt aque, et torrentes inundauerunt. Ter. Iubē. Christus perpetue. Lectio. v.

Diligenter attendite fratres: et scitote, aliud esse in deū peccare: aliud in hominem. Qñ enim in nobis peccant hoīes: si petentibus veniam nō indulgemus: peccatum incurrimus. Qñ aliqui in deū peccauerint: si sine grādi districtione noluerimus indulgere: participes nos petīs eorum efficimur. Dicit ergo dn̄s. Si dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet vobis pater vr̄ celestis peccata vr̄a. Rogo vos fratres: quid dulcius dici pōt? in ptāte nr̄a posuit: qualiter in die iudicij iudicemur. Non dixit, vade i orientē, quere iustitiā: nauigaq3 in occidentem: vt accipias indulgentiam. Dimitte inimico tuo, et dimittet tibi: idulge, et indulgebitur tibi. Nihil a te, extra te querit. Ad teipsum, et ad cōscientiam tuam deus te dirigit. In te enim posuit, qd requiret. Nō enim medicamēta vulneribus tuis longe opus habes inquirere. Peccatorū tuorum indulgentiā si vis: in cellario cordis tui poteris inuenire. Tu autem. R. Verbera carnificum nō timuerunt sctī dei morientes pro christi noīe: Ut heredes fierent in domo dni. V. Tradiderūt corpora sua propter deum ad supplicia. Ut he. Iube do. Ignem sui amoris. Lectio sexta.

Sed dicit aliquis. Tanta mala me inimicus meus cōpulit sustinere: vt eū nulla ratione possim diligere. Attendis quid tibi fecerit homo: et non attēdis quid tu feceris deo. Si cōscientiam tuā diligēter discutis et inquiris: sine vlla compensatione, maiora tu petā commisisti in deum: q̄ in te cōmiserit homo. Et qua fronte vis, vt tibi deus dignet dimittere multa: cū tu nō acquiescis dimittere pauca? Si hec q̄ supra diximus spūalia medicamenta, sicut deo propitiāte cōsuestis, libenter accipitis: et in armario sancto cōscientie vr̄e recōdita diligentissime custoditis: auxiliante dn̄o, venena diaboli nō timebitis. Et podium et iracundiā: aut nunq̄ vobis aīarum vulnera ingerent: aut si forte surrexerint: cito, per pristinā charitatem reuocabunt. Prestāte domino nr̄o iesu xp̄o: cui ē honor et gloria: in secula seculorum. Amen. Tu aūt. R. Tanquā aurū in fornace probauit electos dn̄s: et quasi holocausti hostiā accepit illos: et i tēpore erit respectus illorum. Qm̄ donum et pax est electis dei. V. Qui cōfidūt in illum intelligēt veritatē: et fideles in dilectiōe acquiescent illi. Quoniā. Gloria. Quoniam.

¶ In. iij. noc. añ. Justi autē in ppetuum viuent: et apud dn̄m est merces eorum. Psal.

Exultate iusti in domino: rectos decet collaudatio.

Confitemini dn̄o i cithara: i psalterio decē chordarum psallite illi:

Cantate ei canticum nouum: bene psallite ei in vociferatione.

Quia rectum est verbum domini: et omnia opera eius in fide.

Diligit misericordiam et iudicium: misericordia domini plena est terra.

Verbo domini, celi firmati sunt: et spiritu oris eius omnis virtus eorum.

Congregans sicut in vtre aquas maris: ponens in thesauris abyssos.

Timeat dominum omnis terra: ab eo aūt commoueātur omnes inhabitantes orbē.

Quoniam ipse dixit et facta sunt: ipse mādauit et creata sunt.

Dominus dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum: et reprobat

⁊ reprobat consilia principum.

Consilium autem domini in eternum manet: cogitationes cordis eius in generatione ⁊ generationem.

Beata gens cuius est dominus deus eius: populus quem elegit in hereditatem sibi.

De celo respexit dominus: vidit omnes filios hominum.

De preparato habitaculo suo: respexit super omnes qui habitant terram.

Qui finxit singillatim corda eorum: qui intelligit omnia opera eorum.

Non saluatur rex per multam virtutem: ⁊ gigas non saluabitur in multitudine virtutis sue.

Fallax equus ad salutem: in abundantia autem virtutis sue non saluabitur.

Ecce oculi domini super metuentes eum: ⁊ in eis qui sperant super misericordia eius.

Ut eruat a morte animas eorum: ⁊ alat eos in fame.

Anima nostra sustinet dominum: quoniam adiutor ⁊ protector noster est.

Quia in eo letabitur cor nostrum: ⁊ in nomine sancto eius sperauimus.

Fiat misericordia tua domine super nos: quemadmodum sperauimus in te. Gloria. Aña. Justi autem in perpetuum viuent: ⁊ apud dominum est merces eorum. Aña. Tradiderunt corpora sua in morte, ne seruirent idolis, ideo coronati possident palmam. Psalmus.

Benedicam dominum in omni tempore: semper laus eius in ore meo.

In domino laudabitur anima mea: audiant mansueti ⁊ letentur.

Magnificate dominum mecum: ⁊ exaltemus nomen eius in idipsum.

Exquisiui dominum ⁊ exaudiuit me: ⁊ ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum ⁊ illuminamini: ⁊ facies vestre non confundentur.

Iste pauper clamauit ⁊ dominus exaudiuit eum: ⁊ de omnibus tribulationibus eius saluauit eum.

Immittet angelus domini in circuitu timentium eum: ⁊ eripiet eos.

Gustate, ⁊ videte, quoniam suauis est dominus: beatus vir, qui sperat in eo.

Timete dominum omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum.

Diuites eguerunt ⁊ esurierunt: inquirentes autem dominum, non minuentur omni bono.

Uenite filii, audite me: timorem domini docebo vos.

Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos?

Prohibe linguam tuam a malo: ⁊ labia tua ne loquantur dolum.

Diuerte a malo, ⁊ fac bonum: inquire pacem, ⁊ persequere eam.

Oculi domini super iustos: ⁊ aures eius in preces eorum.

Uultus autem domini super facientes mala: vt perdat de terra memoriam eorum.

Clamauerunt iusti, ⁊ dominus exaudiuit eos: ⁊ ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos.

Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde: ⁊ humiles spiritu saluabit.

Multe tribulationes iustorum: ⁊ de omnibus his liberauit eos dominus.

Custodit dominus omnia ossa eorum: vnum ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima: ⁊ qui oderunt iustum delinquent.

Redimet dominus animas seruorum suorum: ⁊ non delinquent omnes qui sperant in eo. Gloria. Aña. Tradiderunt corpora sua in mortem, ne seruirent idolis, ideo coronati possident palmam. Aña. Ecce merces sanctorum copiosa est apud deum, ipsi vero mortui sunt pro christo: ⁊ viuent in eternum. Psalmus.

Deus noster refugium ⁊ virtus: adiutor in tribulationibus que inuenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra: ⁊ transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt ⁊ turbate sunt aque eorum: conturbati sunt montes in fortitudine eius.

Fluminis impetus letificat ciuitatem dei: sanctificauit tabernaculum suum altissimus.

Deus in medio eius non commouebitur: adiuuabit eam deus mane diluculo.

Conturbate sunt gentes, ⁊ inclinata sunt regna: dedit vocem suam, ⁊ mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster deus Jacob.
Venite, et videte opera domini, que posuit prodigia super terram: auferens bella vsque ad finem terre.
Arcum conteret et confringet arma: et scuta comburet igni.
Vacate et videte, quoniam ego sum deus exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.
Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster deus Jacob. Gloria. Añ. Ecce merces sanctorum copiosa est apud deum: ipsi vero mortui sunt pro Christo: et viuent in eternum. ℣. Justi autem in perpetuum viuent. ℟. Et apud dominum est merces eorum. Pater noster. A vinculis. Iube domne. Euangelica lectio.

Luc. 21. Lectio sancti euangelij secundum Lucam. Lectio vij.

In illo tempore: dixit Jesus discipulis suis. Cum audieritis prelia et seditiones: nolite terreri: oportet primum hec fieri: sed nondum statim finis. Et reliqua.

xxv. Homilia sancti Gregorij Pape.

Dominus ac redemptor noster perituri mundi preeuntia mala denunciat: vt eo minus perturbent venientia, quo fuerint prescita. Minus enim iacula feriunt, que preuidentur: et nos tolerabilius mundi mala suscipimus: si contra hec, per prouidentie clypeum munimur. Ecce etenim dicit. Cum audieritis prelia et seditiones: nolite terreri: oportet primum hec fieri: sed nondum statim finis. Pensanda sunt verba redemptoris nostri: per que nos aliud interius: aliud exterius passuros esse denunciat. Bella quippe ad hostes pertinent: seditiones ad ciues. Vt ergo nos indicet interius exteriusque turbari: aliud nos fatetur ab hostibus: aliud a fratribus perpeti. Sed his malis preuenientibus: quia non statim finis sequatur, adiungit. Surget gens contra gentem: et regnum aduersus regnum: et terremotus magni erunt per loca: et pestilentie: et fames: terroresque de celo: et signa magna erunt. Vel sicut in quibusdam codicibus inuenitur: terroresque de celo, et tempestates. Atque post subditur: et signa magna erunt. Vltima tribulatio, multis tribulationibus preuenitur. Et per crebra mala, que preueniunt: indicantur mala perpetua, que subsequuntur. Et ideo post bella et seditiones non statim finis: quia multa debent mala precurrere: vt malum valeant sine fine nunciare. Tu autem. ℟. Propter testamentum domini et leges paternas, sancti dei perstiterunt in amore fraternitatis. Quia vnus fuit semper spiritus in eis: et vna fides. ℣. Ecce quam bonum et quam iocundum habitare fratres in vnum. Quia vnus. Iube. Quorum colimus festum, ipsi intercedant pro nobis ad dominum. Lectio octaua.

Sed cum tot signa perturbationis dicta sint: oportet ut eorum consideratione breuiter singula perstringamus. Quia necesse est: ut alia e celo: alia e terra: alia ab elementis: alia ab hominibus patiamur. Ait enim. Surget gens contra gentem: Ecce perturbatio hominum. Erunt terremotus magni per loca: Ecce respectus ire desuper. Erunt pestilentie: Ecce inequalitas corporum. Erit fames: Ecce sterilitas terre. Terroresque de celo, et tempestates. Ecce inequalitas aeris. Qui ergo omnia consumanda sunt: ante consummationem omnia perturbantur: et qui in cunctis delinquimus: in cunctis ferimur: ut impleatur quod dicit. Pugnabit pro eo orbis terrarum contra insensatos. Omnia namque que ad usum vite accepimus: ad usum conuertimus culpe. Sed cuncta que ad usum prauitatis inflectimus: ad usum nobis uertuntur ultionis. Tranquillitatem quippe humane pacis: ad usum uertimus vane securitatis. Peregrinationem terre: pro habitatione dileximus patrie. Salutem corporum: redegimus in usum uitiorum. Vbertatis abundantiam: non ad necessitatem carnis: sed ad peruersitatem intorsimus uoluptatis. Ipsa serena blandimenta aeris: ad amorem nos terrene delectationis seruire cogimus. Jure igitur restat: ut simul nos omnia feriant: que simul omnia vitijs nostris male subacta seruiebant: vt quot prius in mundo incolumes habuimus oblectamenta: tot de

tot de ipso postmodum cogamur sentire tormenta. Tu aūt. ℟. Sancti mei, qui in carne positi, certamen habuistis: Mercedē laboris, ego reddam vobis. ℣. Venite benedicti patris mei, percipite regnum. Me.

℟. Corpora sanctoꝝ in pace sepulta sunt: ⁊ nomina eorum viuēt, In generatione ⁊ generatione. ℣. Sapientiam sanctoꝝ narrent populi: ⁊ laudes eorum nunciet ecclesia. In genera. Sequens ℟. dicitur tātum in fratribus. ℟. Hec est vera fraternitas: q̄ nunq̄ potuit violari certamine: qui effuso sanguine secuti sunt dn̄m. Contemnentes aulam regiam: puenerūt ad regna celestia. ℣. Ecce q̄ bonum, ⁊ q̄ iocundum, habitare fratres in vnum. Contē. Iube: Ad so.

Lectio nona.

Notandum vero q̄ dicitur terrores de celo, ⁊ tempestates: cum tempestates hyemales venire ex ordine temporum soleant: cur hoc loco, tempestates venire in perditionis signo prędicuntur? Nisi q̄ eas tēpestates venire dn̄s denūciat: que nequaq̄ ordinē temporum seruāt. Que enim ordinare veniūt: signa non sunt. Sed tempestates in signo sunt: que ipsa quoq3 tēporum statuta confundunt. Quod nos quoq3 nup experti sumus: q2 ęstiuum tempus omne cōuersum in pluuias hyemales vidimus. Quia aūt cuncta hec, non de iniustitia ferientis sunt: sed de merito mundi patientis: facta prauorum hominū prenunciantur: cū dicitur. Sed ante hec oīa inijcient vobis manus suas, ⁊ psequentur: ⁊ tradēt vos in synagogis: ducentes, ad reges ⁊ p̄sides ,ppter nomen meum: ac si apte dicat. Prius corda hominū, ⁊ post elementa turbant: vt cum rerum ordo confunditur: ex qua iā retributione veniat, demonstretur. Nā quāuis finis mundi, ex ipso suo ordine pendeat: peruersiores tamē quosq3 inueniens: q2 digne ruinis illius opprimant, innotescit, cū subditur. Ducētes ad reges ⁊ prȩsides, pp nomen meum. Tu aūt. Hymnus. Te deum laudamus. Ad laudes ⁊ per horas, Añ.

Omnes sancti, q̄ta passi sunt tormenta: vt securi puenirent ad palmā martyrij? Ps. Dn̄s regna. cū reli. 5 Añ. Cum palma, ad regna puenerūt sancti: coronas decoris meruerūt de manu dei. Añ. Corpora sanctoꝝ in pace sepulta sunt: ⁊ viuent nomina eoꝝ in ęternū. Añ. Martyres domini, dn̄m benedicite in eternū. Añ. Martyrū chor9 laudate dominū de cęlis halleluia. Cap. Iustorum anime. Hymnus.

Rex gloriose martyꝝ: Corona confitentium: Qui respuētes terrena: Perducis ad cęlestia.

Aurem benignā protinus: Appone nostris vocibus: Trophea sacra pangimus: Ignosce quod deliquimus.

Tu vincis in martyrib9: Parcendo confessoribus: Tu vince nostra crimina: Donando indulgentiam.

Deo pr̄i sit glia: Eiusq3 soli filio: Cū spiritu paracleto: Et nūc ⁊ in ppetuū. Amen.

℣. Exultabunt sci in gloria. ℟. Letabuntur in cubilibus suis. Ad bn̄. añ. Vestri capilli capitis oēs numerati sunt: nolite timere: multis passeribus meliores estis vos.

Ad terriam cap. Iustorū anime. ℟. br. Letamini in dn̄o, Et exultate iusti. ℣. Et gloriamini oēs recti corde. Et exul. Glia. Letamini. ℣. Exultent iusti, in conspectu dei. ℟. Et delectentur in letitia.

Ad sextam capitulum.

Reddet deus mercedem laborum sanctorum suorū: ⁊ deducet illos in via mirabili: ⁊ fuit illis in velamento diei: ⁊ in luce stellarū nocte. ℟. bre. Exultent iusti, In conspectu dei. ℣. Et delectent in letitia. In cō. Glia. Exul. ℣. Iusti aūt, in ppetuū viuēt. ℟. Et apō dn̄m est merces eoꝝ. Sap. 10

Ad nonam capitulum.

Fulgebunt iusti: ⁊ tanquā scintillę in arundineto discurrent: iudicabūt nationes, ⁊ dn̄abuntur populis: ⁊ regnabit dn̄s illorum in ppetuum. ℟. bre. Iusti autem, In ppetuum viuent. ℣. Et apud dominum, est merces eoꝝ. In perpe. Gloria. Iusti. ℣. Exultabunt sancti in gloria. ℟. Letabuntur in cubilibus suis. Sap. 3.

Ad vesperas. Antiphona.

Isti sunt sancti: qui pro testamēto dei

sua corpora tradiderũt: et in sanguine agni lauerũt stolas suas. Ps. Dixit dñs. 35. Añ. Sancti, per fidem vicerunt regna: operati sunt iustitiam: adepti sunt repromissiones. Ps. Confitebor. 35. Añ. Sanctorũ velut aquile iuuentus renouabit: florebunt sicut liliũ in ciuitate domini. Ps. Beatus vir. fo. 36. Añ. Absterget deus omnẽ lachrymam ab oculis sanctorum: et iam non erit amplius: neq; luctus, neque clamor: sed nec vllus dolor: quoniam priora transierunt. Ps. Laudate p. 35. Aña. In celestibus regnis sanctorum habitatio est: et in eternum requies eorum. Ps. Credidi. 37. Cap. et hymn' vt supra in primis vesp. ℣. Exultabunt scti in glia. ℟. Letabunt in cubilib' suis. Ad magnificat añ. Gaudẽt in celis aĩe sanctorũ: qui xpi vestigia sunt secuti: et q: pro eius amore sanguinẽ suum fuderunt: ideo cũ christo exultant sine fine. Sermo scti Augustini episcopi. Lectio. j.

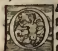

In psalmo diximꝰ dño deo nostro. Preciosa in cõspectu domini: mors sanctorũ eius. Preciosa est mors sanctorum martyrum: q: preciũ eorũ est sanguis domini ipsorũ. Passus est enim passione sua: q: erant passuri post ipsum. Precessit ipse: et secuti sunt multi. Valde enim erat aspa via: sed fecit ipsam lenem: qñ ipse ante omnes transiuit. Ideo ceteri non timuerunt transire: quia ipse prior transiuit. Mortuus est enim, et terruit discipulos suos. Resurrexit: et abstulit illis timorem: et dedit amorem. Qñ enim mortuus est christus: trepidauerunt discipuli: et putauerunt q: perijt. Quando secuti sunt, ibi videre gratiam dei: tũc latro credidit: quãdo discipuli trepidauerũt. Erat enim vnus latro in cruce cũ illo: sicq; in illũ credidit, vt diceret. Domine, in mentem me habe: dũ veneris in regnum tuum. Quis illum docebat: nisi qui iuxta illum pendebat? Erat enim illi fixus a latere: sed habitabat in corde. In isto aũt psalmo vbi diximus, Preciosa in conspectu domini, mors sanctorũ eius: Ibi scriptum est, et qd audistis. Ego dixi in extasi mea, oĩs homo mendax. ℟. Absterget deus. Lectio. ij.

Quid dicimus fratres? omnis homo mendax. Ergo et martyres mẽdaces fuerunt? Si autem martyres, veraces fuerunt: quõ verum est, omnis homo mẽdax? Scriptura dicit: oĩs homo mendax. Si diximus: veraces erant martyres: scripturam facimus mendacem. Si aũt verum dixit scriptura: q: omnis homo mendax: ergo martyres mẽdaces fuerunt? Quõ ergo habemus ostẽdere, et scripturã veracem, et martyres veraces? An forte martyres non erant hoĩes? Si autem erãt homines: quõ verum est omnis homo mendax? Quid ergo faciemus? laborabimus vt ostẽdamus vobis: q: et scriptura verax est: et omnis homo mendax: et martyres veraces fuerũt: q: pro veritate mortui sunt. Ideo enim sunt martyres: q: pro veritate passi sunt. Martyr enim est verbum grecum: et latine testis dicit. Si ergo testes fuerunt: vera dixerũt: et vera dicendo, coronas acceperunt. Si autem testes falsi fuerunt (quod absit) non ad coronas: sed ad penas ierunt. Quia scriptum est. Testis falsus, nõ erit impunitus. Ergo ostendamus illos veraces. Iam ipsi se ostenderunt: quando pro veritate ẽt mori voluerunt. ℟. Viri sancti. Lectio tertia.

Quomodo ergo verax est scriptura, que dicit: omnis homo mẽdax? Rogemus dñm nostrum iesum xpm: et ipse nobis soluet istam questionem. Unde habet illam nobis soluere? De euãgelio, de quo modo loquebamur: quando vobis legebatur. Audistis enim quando legebat euangelium: quia martyribus dicebat dñs Iesus. Cum tradent vos: nolite cogitare, qd loquamini, aut quid dicatis: dabit enim vobis in illa hora, quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini: sed spũs patris vestri: qui loquit in vobis. Quia si vos loquimini: mendacium dicitis: q: oĩs homo mendax. Videtis q: vera est scriptura que dicit: omnis homo mendax? Vidit ergo ipse dñs, quia omnis homo mendax: et dedit martyribus spũm suum: vt nõ ipsi loquerent, sed spiritus eius: vt non essent mendaces:

mēdaces: sed vt essent veraces. Ecce quare veraces fuerunt: qa non ipsi loquebantur: sed spūs eius. Et modo, quod vobis loquimur: si de nostro loquimur: mēdacium dicimus. Si aūt sunt spūs dei, q̄ vobis dicimus: ideo vera sunt: ⁊ vos ꝑficite. Nolite de vestro velle loq: si vultis vba loq: vt nō remaneatis hoīes mendaces: sed sitis filij dei vaces. ℟. Tradiderūt corpa. L. iiij.

Omnes heretici, etiam pro falsitate patiuntur, non pro veritate: quia mentiuntur contra ipsum christum. Omnes pagani impij: quecunque patiuntur, pro falsitate patiuntur. Nemo ergo se extollat, ⁊ glorietur de passione: sed prius ostendat lingue sue veritatem. Tu ostendis penā: ego quero causam. Tu dicis sum passus: ego dico quare sis passus? Nā si attendamus solas passiones: coronantur ⁊ latrones. Nunqd audet dicere ille, tanta ⁊ tāta passus sum? Quare? Quia dicit illi, propter facta tua mala, ideo malā habuisti penam: quia prius malā habuisti causam. Si de passione gloriandū est: potest ⁊ ipse diabolus gloriari. Videte quāta patit̃: cuius vbiqȝ templa euertunt̃: cuius vbiqȝ ydola frangunt̃: cuius vbiqȝ sacerdotes ⁊ arreptitij cedunt̃. Nunquid potest dicere: ⁊ ego martyr sum: qꝛ tanta patior? Ergo homo dei prius sibi eligat causam: ⁊ securus accedat ad penam. Quia si in bona causa accedit ad penam: post penam accipiet ⁊ coronam. Ergo in memoria eterna erit iustus: ⁊ ab auditu malo non timebit. ℟. Sancti tui domine. Lectio quinta.

Venit enim iudex omnium viuorum ⁊ mortuorum: sicut in euangelio legimus. Et verum est: quoniā ista que modo videmus: non erant quando futura dicebantur. Qō videtis modo predicari nomen christi per omnes gentes: cōuerti homines ad vnum deum: dimitti ydola: dimitti demonia: euerti templa: frangi simulacra: omnia ista nondum erant: tamen dicebantur: ⁊ modo videntur. In quibus ergo literis scripta sunt ista, que iā videmus? Tunc autem scripta sunt: quando non videbantur: sed futura promittebantur. In ipsis literis legimus, quod nōdum venit. Nondū enim venit dies iudicij: nondum venit resurrectio mortuoꝝ: nondum venit iudicaturus, q prius venerat iudicandus Judicatus iniuste: iudicaturus iuste. Differens potentiam: cū vult ostendere patientiā. Venturus est ergo: ⁊ quomodo se promisit esse vēturum cum angelis suis: sic veniet, ⁊ apparebit in claritate: oībus etiam resurgētibus. Vnusquisqȝ enim resurrecturus est cum causa sua. Qualis enim modo cū moritur recipit̃ in carcerem: talis procedit ad iudicem. Modo opus est, vt cōponat causam suam: inclusus nō potest. Qui ergo bonas habent causas: recipiuntur in requiem: qui autē malas habent causas, recipiuntur in penas: Sed maiores penas passuri sunt: cum resurrexerint. In quarum cōparatione tales sunt iste, quas patiūtur qui mortui sunt homines mali: q̄lia sunt somnia hominū, qui torquent̃ in somnis. Anime namqȝ eorum patiunt̃: caro nō patitur. Maior autē cruciatus est: si vigilans torqueat̃. ℟. Verbera carnificū. Lctō. vj.

Ergo cum resurrexerint omnes: ⁊ apparuerint ante iudicem iustum, sicut ipse predixit: separabit eos, sicut pastor separat oues, ab hedis: Hedos ponet ad sinistram: oues autē ad dexteram. Et dicet his qui ad dexteram sunt. Venite benedicti patris mei: ꝑcipite regnum, quod vobis paratum est ab origine mundi. Ad istā vocem gaudent dextri: gaudēt iusti. Illis autem qui sunt a sinistra, dicturus est. Ite in ignem eternum, cum diabolo, ⁊ angelis eius. Ab hoc auditu, iustus non timebit. Nondum ergo receptis fructibus suis beati sunt modo scti martyres: quoniam cum christo sunt anime eorum. Quid autem parenr illis in resurrectione: qs potest verbis explicare? Qō oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit: que preparauit deus diligentibus se. Si tanta bona, que accepturi sunt fideles boni, nemo explicat verbis: non sine causa, talia il-

lis p̄remia p̄parantur: qui vsq3 ad sanguinem, pro veritate certauerunt. Non eos mundus illexit:non eos terror fregit: non tormenta vicerunt: non blanditicę decepe-runt. Corpora ipsa sua habebunt magna ornamenta: in quibus passi sunt magna tormenta. ℟. Tanquam aurū in fornace.

ca. 5. Lectio scti euāgelij secūdū matth. Le. vij.

In illo tempore. Uidens iesus turbas, ascendit in montē: ⁊ cū sedisset: accesserunt ad eū discipuli eius. Et reliqua.

Omilia sancti Augustini episcopi.

Si queritur qd significet mons: bene intelligitur significare maiora p̄cepta iustitię: q: minora erant, quę iudeis data sunt. Unus tamen deus per sanctos prophetas ⁊ famulos suos: secundum ordinatissimā distributionē temporū, dedit minora pręcepta populo: quem timore adhuc alligari oportebat: ⁊ per filium suum, maiora populo, quē charitate iam liberari conuenerat. Cū aūt minora minoribus: maiora maioribus, dantur: ab eo dantur, qui solus nouit congruentem suis temporibus generi humano exhibere medicinam. Nec mirum est, q̄ dantur maiora pręcepta propter regnū cęlorū: ⁊ minora data sunt propter regnū terrenū, ab eodē vno deo, qui fecit celū ⁊ terram. De hac ergo iustitia quę maior est: dicit ꝓpheta. Iustitia tua, sicut montes dei. Et hoc bene significat, quod ab vno magistro solo: docendis tantis rebus idoneo, docetur in monte. Sedens aūt docebat: qd̄ pertinet ad dignitatē magistri. Et accedunt ad eum discipuli eius: vt audiendis illis verbis: ij cēnt etiā corpore vicinio(r)es: q p̄ceptis implendis, animo appropinquabāt. ℟. Propter testamētū.

Aperuit os suū: ⁊ docebat Le. viij eos. Ista circūlocutio, qua scribit: ⁊ aperiens os suum: fortasse ad ipsa maiora cōmendat aliquanto longiorem futurum esse sermonē: nisi forte non vacet, qd̄ nunc eū dictū est, aperuisse os suū: q: ipse in lege veteri aperire solerct ora prophetar̄. Quid ergo dicit: Beati pauperes spiritu: quoniā ipsorum est regnū cęlorū. Legimꝰ scriptū de appetitiōe rerū temporaliū: omnia vanitas, ⁊ p̄sumptio spiritus. Pręsumptio spiritus, audaciā, ⁊ supbiā significat. Uulgo etiā magnos spiritus superbi habere dicunt: ⁊ recte: quandoqdē spūs etiam ventus vocatur. Unde scriptū est. Ignis: grando: nix: glacies: spiritus tempestatis. Quis vero nesciat superbos, inflatos dici: tanq̄ vento distētos: Unde illud etiā apostoli. Sciētia inflat: charitas edificat. Quapropter, recte hic intelligunt pauperes spiritu, humiles ⁊ timentes dn̄m: idest nō habentes inflantē spūm. Nec aliunde oīno incipere oportuit beatitudinē: siqdē peruentura est ad summā sapientiā. Initiū autem sapientię est timor dn̄i: qm̄ econtrario initiū oīs pcti supbia scribit. Supbi ergo appetāt ⁊ diligant regna terrarū: bt̄i aūt pauperes spiritu: quoniā ipsorum est regnum cęlorum. ℟. Sancti mei, qui. Lectio. ix.

Beati mites: quoniam ipsi hereditate possidebūt terram. Illam credo terram: de qua in psalmis dicitur. Spes mea es tu: portio mea in terra viuentiū. Significat enim soliditatem quādā ⁊ stabilitatē hereditatis perpetuę: vbi anima per bonū affectum, tanq̄ loco suo requiescit: sicut corpus in terra: ⁊ inde cibo suo alitur: sicut corpus ex terra. Ipsa est requies, ⁊ vita sanctorum. Mites autem sunt, qui cedunt improbitatibus: ⁊ non resistūt malo: sed vincunt in bonum, malum. Rixentur ergo immites: ⁊ dimicent ꝓ terrenis, ⁊ temporalibus rebus. Beati autem mites, quoniam ipsi hereditate possidebunt terram: de qua pelli non possunt. Beati lugentes: quoniam ipsi consolabuntur. Luctus est tristitia de amissione charorum: conuersi autem ad dominum: ea, quę in hoc mundo chara amplectebantur, omittunt. Non enim gaudent his rebus, qbus ante gaudebāt: ⁊ donec fiat in illis amor eternorū: nōnulla mestitia sauciant. Cōsolabunt ergo spū scto: q maxime propterea paracletus noiatur, idest consolator. Ut temporalē omittentes: eterna letitia perfruantur. Tu aūt.

Innata

IN NATALI VNIVS CONFES-
soris pontificis. In primis vesp. añ. Ecce sacerdos. cū reł. lau. ps. Dixit do. cū reł. 35 In fine ps. Laudate dominū omnes gentes.37. Capitulum.

Eccle. 44.

Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit deo, et inuentus est iustus: et in tempore iracundię, factus est reconciliatio. Hymnus.

Iste cōfessor domini sacratus: Festa plebs cuius celebrat per orbē: Hodie letus meruit secreta: Scandere cęli.

Qui pius, prudēs, humilis, pudicus: Sobrius, castus fuit, et quietus: Vita dū presens vegetauit eius: Corporis artus.

Ad sacrum cuius tumulum frequenter: Membra languentū modo sanitati: Quolibet morbo fuerint grauata: Restituūtur.

Unde nūc noster chorus in honore: Ipsius hymnum canit hunc libenter: Ut pijs eius meritis iuuemur: Omne per euum.

Sit salus illi decus atq; virtus: Qui supra cęli residens cacumen: Totius mūdi machinā gubernat: Trinus et vnus. Amē.

℣. Amauit eum dominus et ornauit eum. ℟. Stolam glorię induit eū. Ad magni. añ. Sacerdos et pontifex, et virtutum opifex: pastor bone in populo: ora pro nobis dominum. Ad magnificat in vtrisq; vesp. si est doctor Añ. O doctor optime: ecclesię sanctę lumē: beate N. diuine legis amator: deprecare pro nobis filium dei. Oro.

Deus qui ecclesię tuę beatū N. confessorē tuū atq; pontificē, doctorē mirabilē tribuisti: concede propitius: vt apud te, hūc piū semp intercessorē habere mereamur. p.

Pro episcopo vel pontifice Oratio.

Da q̃s ops de⁹: vt beati. N. cōfessoris tui atq; pōtificis venerāda solennitas: et deuotionē nobis augeat et salutē. p.

Exaudi q̃s dñe preces nr̃as: Alia oro. quas in btī N. cōfessoris tui atq; pōtificis solēnitate deferimus: et q digne tibi meruit famulari: eius intercedentibus meritis: ab oībus nos absolue pctīs. Per d.

Ad matu. inuita. Regē cōfessorū dñm: Venite adoremus. ps. Venite. 47. Hymn⁹. Iste cōfessor. In primo noc. añ. Beatus vir q in lege dñi meditat: voluntas eius pmanet die ac nocte: et omnia queq; faciet semp pspera bunt. ps. Beatus vir. 53. Añ. Beatus iste sanctus q cōfisus est in dño: pdicauit pceptū dñi: cōstitutus est in monte sancto eius. ps. Quare fre. 53. Añ. Tu es gloria mea: tu es susceptor me⁹ dñe: tu exaltans caput meū: et exaudisti me de mōte sancto tuo. ps. Dñe qd multi. 53. ℣. Amauit eum dñs et ornauit eū. ℟. Stolā glorię induit eū. P̄ r̄ noster. Exaudi dñe. Iube. Bñdictione perpetua. Sermo sctī Ambrosij episcopi. Lectio. j.

Ad sctī ac btīssimi patris nostri N. cuius hodie festa celebram⁹: laudes addidisse: aliqd decerpsisse est. Cū siquidē virtutū eius gratia, nō sermonibus exponēda sit: sed opibus cōprobanda. Cū eni dicat scriptura diuina: Gloria patris, est filius sapiens, quantę huius sunt glorię: q tantorū filiorū sapiētia et deuotione letat. In xpo enim iesu: per euangeliū ipse nos genuit. Quicqd igit in sctā plebe hac, pōt eē virtutis et gratię: de hoc eni quasi de quodā lucidissimo fonte, omniū riuulorū, hęc puritas emanauit. Etenim q: castitatis pollebat vigore: q: abstinētię gloriabatur angustijs: quia blandimentis erat pditus lenitatis: oium ciuiū in deū prouocauit affectū. Q: pōtificis administratione fulgebat: plures e discipulis reliqt sui sacerdotij successores. Bñ et cōgrue in hac die, quā nobis btī pris nrī N. huius ad paradisum trāsitus exultabilē reddidit: pfatis: psalli versiculū decātauimus. In memoria etna erit iust⁹. Tu. ℟. Euge serue bone et fidelis: q: in pauca fuisti fidelis: supra multa te cōstituā: Intra i gaudiū dñi tui. ℣. Dñe, qnq; talēta tradidisti mihi: ecce alia qnq; superlucrat⁹ su. In. Iube. Unigenit⁹. Lc. ij.

Digne in memoriā vertit hominum: qui ad gaudiū trāsijt angelorū. Qui

iam gratiam christi clarificatus inuenit: qui mundi gloriā nō quęsiuit: cauens illud quod dicit sermo diuinus. Ne laudaueris homi nem in vita sua. Tanquam si diceret. Lauda post vitā: magnifica post consummationē. Duplici enim ex causa, vtilius est hominū magis memorię laudes dare quam vitę. Ut illo potissimū tempore, merita sanctitatis extollas: quando nec laudantē adulatio noceat: nec laudatum tentet elatio. Lauda ergo post periculum: prędica securum. Lauda nauigantis felicitatem: sed cum peruenerit ad portum. Lauda ducis virtutem: sed cū perductus est ad triumphum. Quis autem viuens, tutus possit ac sine trepidatiōe laudari: qui et de pręterito, meminit se habere, quod doleat: et de futuro, videt sibi superesse, quod timeat? Quis vero in hoc corpusculo positus, debeat sibi quicquam vendicare de meritis: quorum iter vitę occulta demonum infestatio, velut latronum obsidet multitudo? Quibus per omnes vias supplantatores inuisi: animarum laqueos tendunt: innumerabilibus moribus expa uescendos. Tu autem. ℟. Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit deo: Ideo iureiurando fecit illū dominus crescere in plebem suam. ℣. Benedictionem omnium gentium dedit illi: et testamentū suum confirmauit super caput eius. Ideo iureiurando. Iube. Spiritus sctī gratia.

Nauigantibus enim nobis Lcō.iiij. per hoc mare magnū et spatiosum: in quo reptilia, quorum non est numerus: animalia pusilla et magna: idest diuersa inimicorū genera: quę secundum nostrarum viriū quātitatē, compensato nobiscū agone, luctantur. In huius itaque mundi pelago, velitantibus nobis, valde pertimescēdum est: ne nauem nostram, aut procella tempestatis arripiat: aut fluctus absorbeat: aut in ęternam prędam, pyrrhata crudelis abducat. Aduersus hęc ergo multiformis seculi mala: castigatis et castis actibus resistamus. Beati autē patris N meri ta, iam in tuto posita, securi magnificem⁹. Qui gubernaculum fidei viriliter tenens: anchoram spei, tranquilla iam in statione composuit. Et bene, cęlestibus diuitijs, et ęternis mercibus onustam nauem, optato in litore collocauit: qui contra omnes aduersarios, scutum timoris dei tam diu infatigabiliter tenuit: donec ad victoriā peruenirет. Quid enī fuit totius vitę illius cursus: nisi vnus cum peruigili hoste conflictus? Dabuistis in eo medicum, qui e cęlo lapsus est, cum quo sanitas fines nostros: immo ipse sanitatum author intrauit. Tu. ℟. Iurauit dominus et non penitebit eū. Tu es sacerdos in ęternum secundū ordinem melchisedech. ℣. Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis. Tu es sa. ℣. Gloria. ℟. Tu es. In.ij.noc.aña. Inuocantem exaudiuit dominus sanctū suū: dominus exaudiuit eum et constituit cum in pace. ps. Cum inuoca.54. Aña. Letenē omnes qui sperant in te domine: quoniam tu benedixisti iusto: scuto bonę voluntatis tuę coronasti eū. ps. Uerba mea.54. Aña. Domine dominus noster: quā admirabile est nomen tuum in vniuersa terra: gloria et honore coronasti sanctum tuum: et constituisti eum super opera manuū tuarum. ps. Ipse.54. ℣. Elegit eū dominus sacerdotem sibi. ℟. Ad sacrificandū ei hostiam laudis. Pater noster. Ipsius pietas. Iube. Deus pater omnipotens. Lcō.iiij.

Quantis hic ille cęcis a via veritatis errantibus: et de summa iā in profundū rupe pendentibus: amissum reddidit visum: et illū quo christus videtur reparauit intuitum? Quantorum auribus surdis, et infidelitatis obturatione damnatis: ad percipiendam vocem cęlestium mandatorum: preciosum infudit auditum: vt vocanti deo ad misericordiam: responderent per obedientiam? Quantos intrinsecus vulneratos angelici oris arte, et oronū firmitate curauit? Quantos per longā incuriam peccati labe solutos: et quadā lepre contagione pfusos: castigationibus et exhortationibus expurgādo: dei in se operante virtute, mundauit? Quantorum animas viuentes in corpore iam

sā defunctas: et delictorum mole obrutas ac sepultas: ad emendationē, tanq̄ ad lucem, vocando, deo resuscitauit: Et domini sui admirandus imitator: iam mortuas deo, econtrario mortificauit vitali morte pecca tori: nihilominus aliorum blandimētis, dānatione mentis consentiebat: tunc in alia parte, ea, que aperuerat, salubritate claudebat. Quo ordine hoc faciebat? Claudebat vtiq; eos docēdo: ne alienū malū viderēt: ne eis, res alienę, cōcupiscibiles apparērēt: ne eis, cōiunx extranea pulchra esset in pec cati venenū: et p aspectū, animā penetraret. Ne interiori homini maculā, exterioris cul pa transmitteret: ne ad cor tenebrę p vias lucis intrarent: ne in vno quoq; ppłetica illa interminatio cōpleretur. Mors inquit intrat per fenestras nostras. Tu autem. R. Inueni dauid seruū meum: oleo sctō meo vnxi eum. Manus enim mea auxiliabitur ei. V. Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniqtatis nō nocebit ei. Manus enim Iube domne. Christus perpetuę. Lcō. v. Ministeria enim aurium et oculorū, fenestrę esse probantur animarū. Quando aperimus auditū mala et iniqua loquentibus: ac damnabiliter obtrectantibus: et q̄ deo sunt contraria suadentibus: mors intrat per fenestras nostras: horror mortiferę noctis erumpit: per quas sol iustitię intrare debuerat. Quando istę fenestrę apertę sunt peccatis: ianuę salutis et vitę, ac portę paradisi clausę sunt. Has, iste vir beatus fenestras: multis seris diuini timoris obstruxit. De quantorū cordibus saucius iste, quę inhonesta iniqtas et impietas possidebat: fugauit luxuriā: deiecit iram: et extinxit inuidiā: et velut de antiqua domo barbaris perturbatis hostibus: reuocādo illuc fidē: castitatē: iustitiā: misericordiā: habitatores pacificos intromisit: p quos in domiciliū mentis, caput horū bonorū christus intraret: Et appositis medicamētis penitentię, quatriduanū velut fętentē, increpationum fremitu suscitauit: et emēdatione suscepta: de medijs mortis faucibus erutos: tem poriua resurrectione, vitę restituebat. Tu autē do. R. Posui adiutorium super potentem: et exaltaui electum de plebe mea. Manus enim mea auxiliabitur ei. V. Inueni dauid seruum meum: oleo sancto meo vnxi eū. Manus. Iube. Ignē sui amoris. Hec itaq; atq; huiusmodi Lcō. vi. plurima gerēs: quę etiā ipsi plenius meministis: quę quia pterire per nos atq; expedire (vt dignum est) non potest sermo pauperculus: melius ea vobis vester dicet affectus. Summę alacritatis instantia fuit cultor et custos animarum: cupiditates resecans: iras cōprimens: malitias extirpans. Sed et his magis virtutibus necessarius fuit: quibus tanta iniquitas, sumptis quotidie deficiente iustitia viribus, conualescebat. Et quidem iste, in hac peregrinatione solo corpore constitutus: cogitatione et auiditate multa, in ęterna patria conuersatus est. Qui huic mundo crucifixus et mortuus: quicquid laborauit de hac vita, ad illam vitam trāstulit: et quasi bonus ratiocinator, velut ad centuplum manum porrigens, semper de sinistra transmisit ad dexteram: et in cęlo reposuit thesauros suos. Nam etsi hic opera eius videntur: illuc operum merita transierunt. Istius ergo, inquantum possumus, vestigijs insistamus: quibus per illam arctam nimis viam: ad cęli ampla festinans: qua eum sequeremur, ostendit. Ideo enim illum huic terrę nostrę pręposuit deus: vt ad actuum illius informaremur exemplum: et animarum nostrarum facies, ad eum respicientes, tanquam ad speculum componamus: et quasi boni filij, similitudinem patris excolamus in nobis. Tu aūt. R. Iste est qui ante deum magnas virtutes opatus est: et omnis terra doctrina ei⁹ repleta est: Ipse intercedat pro peccatis omnium populorū. V. Iste est qui contempsit vitam mūdi: et peruenit ad cęlestia regna. Ipse. V. Glīa. R. Ipse. In. iij. noctur. aña. Dñe iste sanctus habitabit in tabernaculo tuo: operatus est iustitiam: requiescet in monte sancto tuo. Ps. Domine quis habitabit. 55. Aña. Uitam

petijt a te ꝛ tribuiſti ei domine: gloriā ꝛ magnū decorem impoſuiſti ſuper eū: poſuiſti in capite eius coronā de lapide p̄cioſo. ps. Dñe in virtu.55. Añ. Hic accipiet benedictionē a dño: ꝛ miſericordiā a deo ſalutari ſuo: q2 hęc eſt generatio quę rētiū dominū. ps. Dñi eſt terra.59. ℣. Tu es ſacerdos in ęternū. ℟. Secundū ordinē melchiſedech. Pater noſter. A vinculis. Iube domne. Euangelica lectio ſit.

cap.25. Lctō ſcti euāgelij ſecūdū Math. Lc.vij.

In illo tempore: Dixit ieſus diſcipulis ſuis parabolam hanc. Homo quidam peregre proficiſcens, vocauit ſeruos ſuos: ꝛ tradidit illis bona ſua. Et reliqua.

Homil. ix. Omelia ſancti Gregorij papę.

Lectio ſancti euangelij fratres chariſſimi, ſolicite nos conſiderare admonet: ne nos qui plus cęteris in hoc mūdo accepiſſe aliquid cernimur: ab authore mundi grauius inde iudicemur. Cum enim augentur dona: rationes etiam creſcunt donorū. Tanto ergo eſſe humilior, atq3 ad ſeruiendum deo promptior quiſq3 debet ex munere: quanto obligatiorē ſe eſſe conſpicit in reddenda ratione. Ecce homo q peregre proficiſcitur, ſeruos vocat: eiſq3 ad negociū talenta partitur. Poſt multum vero tempo ris poſiturus cū eis rationem reuertitur: bene aūt operantes ꝓ apporrtato lucro remunerat: ſeruū vero a bono opere torpentem damnat. Quis itaq3 homo iſte eſt, q peregre ꝓficiſcitur: niſi redemptor noſter, q in ea carne quā aſſumpſerat, abijt in cęlum? Carnis enim locus proprius terra eſt: quę quaſi ad peregrina ducitur, dum per redēptorem noſtrum in cęlo collocatur. Sed homo iſte peregre proficiſcens: ſeruis ſuis bona ſua tradidit: q2 fidelib9 ſuis ſpiritalia dona conceſſit. Et vni quidem dedit quinq3 talenta: alij aūt duo: alij vero vnū. Quinq3 etenim ſunt corporis ſenſus: videlicet viſus: auditus: guſtus: odoratus: ꝛ tactus. Quinq3 igitur talentis donum qnq3 ſenſuum: ideſt exteriorū ſcientia exprimit. Duobus vero: intellectus ꝛ operatio deſignatur. Vnius aūt talenti nomine, intellectus tantūmodo deſignat. Tu autē. ℟. Amauit eum dñs ꝛ ornauit eū: ſtolā glorię induit eum: Et ad portas paradiſi coronauit eū. ℣. Induit eum dñs loricā fidei: ꝛ ornauit eū. Et ad. Iube. Cuius colimus.

Sed is q quinq3 talēta acceperat: alia qnq3 lucratus eſt. Lc.viij. Or ſunt nōnulli: q ꝛ ſi interna ac myſtica penetrare neſciunt: pro intentione tamen supernę patrię, docent recta quos poſſunt: de ipſis exterioribus, quę acceperunt, duplū talentū portant. Dumq3 ſe a carnis petulantia: a terrenarū rerum ambitu: atq3 a viſibilium voluptate cuſtodiunt: ab his etiā alios admonendo compeſcunt. Et ſunt nōnulli, q quaſi duobus talentis ditati: intellectum atq3 operationē percipiunt: ſubtilia de internis intelligūt: mira in exterioribus operant. Cumq3 ꝛ intelligendo ꝛ operando alijs p̄dicant: quaſi duplicatū de negocio lucrū reportant. Bene autē alia qnq3: vel alia duo in lucrum veniſſe referunt: q2 dum vtriq3 ſerui p̄dicatio impenditur: quaſi accepta talenta geminant. Sed, is q vnum talentū acceperat, abiens, fodit in terrā: ꝛ abſcondit pecuniā domini ſui. Talentum in terra abſcondere: eſt acceptum ingeniū in terrenis actibus implicare: lucrū ſpirituale nō quęrere: cor a terrenis cogitationibus nunq̄ leuare. Sunt namq3 nonnulli q donū intelligentię perceperūt: ſed tamen, ſola, quę carnis ſunt, ſapiūt: de qbus p prophetam dicitur. Sapiētes ſunt vt faciant mala: bñ aūt facere neſciūt. Tu. ℟. Sint lumbi veſtri p̄cincti: ꝛ lucernę ardentes in manibus veſtris. Et vos ſimiles hominibus expectantibus dñm ſuū: Quando reuertat a nuptijs. ℣. Vigilate ergo, q2 neſcitis qua hora dñs veſter venturus ſit. Et vos. Glia. Añ. Iube. Ad ſocie.

Sed dominus q talenta contulit, rationē poſiturus redit: quia is, Lcō.ix. qui nūc pie ſpiritalia dona tribuit: diſtricte i iudicio exquirit merita. Quod quiſq3 accepit conſiderat: ꝛ quod lucrum de acceptis reportet, penſat. Seruus qui gemi-

nata

nata talēta retulit, a dño laudatur: atq3 ad eternam remunerationem perducitur, cui ei voce dominica dicitur. Euge serue bone & fidelis: quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam: intra in gaudiū domini tui. Pauca qppe sunt omnia bona presentis vite: quāuis multa esse videantur: in comparatione retributionis eterne. Sed tunc fidelis seruus supra multa cō stituitur: quando deuicta omni corruptionis molestia: de eternis gaudijs, in illa celesti sede gloriat. Tunc ad domini sui gaudium perfecte intromittitur: quādo in eterna illa patria assumptus: atq3 angelorum cetibus admixtus: sic interius gaudet de munere: vt non sit iam qd exterius doleat de corruptiōe. Seruus autem qui operari de talento noluit: ad dominum cum verbis excusationis redit dicēs. Domine, scio quia homo durus es: metis vbi non seminasti: & congregas vbi non sparsisti: & timens, abij, & abscondi talentum tuū: ecce habes qd tuum est. Notandum, q inutilis seruus, durum dominum vocat: cui tamē ad lucrum deseruire dissimulat: et timuisse se dicit in lucro talentum expendere: qui hoc solum timere debuit: ne hoc sine lucro ad dominū reportaret. Tu. Te deum lau.

Ad laudes & per horas antipho.

Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit deo: & inuentus est iustus. ps. Dominus regnauit. cum reliquis. 5. Aña. Non est inuentus similis illi, qui conseruaret legē excelsi. Añ. Ideo iureiurando fecit illum dominus crescere in plebē suā. Añ. Sacerdotes dei benedicite dominum: serui domini hymnū dicite deo halleluia. Aña. Serue bone & fidelis: intra in gaudium domini tui. Cap. Ecce sacerdos. 63. Hymnus.

Iesu redemptor omnium: Perpes corona presulum: In hac die clementius: Nostris faueto precibus.

Qui sacri qua nominis: Confessor almus claruit: Huius celebrat annua: Deuota plebs solennia.

Qui rite mundi gaudia: Huius caduca respuens: Cum angelis celestibus: Letus potitur premijs.

Huius benignus annue: Nobis sequi vestigia: Huius precatu seruulis: Dimitte noxam criminis.

Sit christe rex piissime: Tibi patriq3 gloria: Cum spiritu paracleto: Et nunc, & in perpetuum. Amen. ℣. Iustū deduxit dñs p vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnū dei. Ad bñ. añ. Euge serue bone & fidelis: q2 in pauca fuisti fidelis: supra multa te constituam, dicit dñs. Ad. iij. ca. Ecce sacer. 63 ℟. bre. Amauit eum dñs. Et ornauit eū. ℣. Stolā glorie, induit eū. Et. Glia. Alma. ℣. Elegit eū dñs, sacerdotē sibi. ℟. Ad sacrificandum ei hostiā laudis. Ad. vj. Cap.

Non est inuentus similis illi, qui conseruaret legem excelsi: ideo iureiurando fecit illum dominus crescere in plebem suam. ℟. breue. Elegit eum dominus, Sacerdotem sibi. ℣. Ad sacrificandum ei, hostiam laudis. Sacerdotem sibi. Gloria patri & filio: & spirituisancto. Elegit eum domi. ℣. Tu es sacerdos, in eternum. ℟. Secundum ordinem melchisedech. Ad nonam capitulum. Eccli. 44.

Dedit illi coronam...

Ungi sacerdotio, & habere laudem in nomine ipsius: & offerre illi incensum dignum, in odorem suauitatis. Respon. breue. Tu es sacerdos, In eternum. ℣. Secundum ordinem melchisedech. In eternum. Gloria patri & filio, & spirituisancto. Tu. ℣. Iustum deduxit dominus, per vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnū dei. Ad vesper. añ. Ecce sacerdos. cum rel. ps. Dixit dominus. Cum reliquis. 35. In fine. Memento dom ine. 38 Cap. Ecce sacerdos magnus. 63. Hymnus. Iste confessor. 63. ℣. Iustum deduxit dominus per vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnū dei. Ad magnificat antiphona. Amauit eum dominus & ornauit eum: stolam glorie induit eum: & ad portas paradisi coronauit eum. Pro solis summis pontificibus ad magnificat. Dum esset summus pontifex, terrena non metuit: sed ad celestia regna gloriosus migrauit.

In quatuor doctoribus ecclesie: subscriptū euāgeliū cū homilia subscripta dicit.
cap. 5. Lectio scti euange. secūdū matth. Le. vij.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis. Uos estis sal terre: q̄ si sal euanuerit, ī quo salietur: Et reliqua. Homilia sancti Hieronymi p̄sby. Sal appellātur apostoli ꝛ doctores: q2 per illos vniuersum eruditū est genus humanū. Quod si sal euanuerit, in quo salietur: Si doctor errauerit: quo alio doctore emēdabit: Ad nihilū valet vltra: nisi vt mittatur foras: ꝛ cōculcetur ab hominibus. Exemplum de agricultura sumptum est. Sal enim ciborū condimentū, ꝛ ad siccandas carnes necessarium est: ita vt alium vsum nō habeat. Certe legimus īter scripturas: vrbes quasdā ira victorū sale seminatas: vt nullū in ipsis semen oriretur. Caueant ergo doctores, ꝛ episcopi: ꝛ videant potentes, potenter sustinere tormenta: nihilq3 esse remedij: si se malorū ruinis sinant ad tartarum ducere. Lectio. viij.

Uos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita: neq3 accendunt lucernā, ꝛ ponunt eam sub modio, sed super candelabrum: vt luceat omnib9 qui in domo sunt. Docet fiduciā predicandi: ne apostoli abscondant ob metum: ꝛ similes sint lucernis sub modio: sed tota libertate se p̄dāt: vt quod audierint in cubiculis: p̄dicent in tectis. Nolite putare quoniā veni soluere legē aut ꝓphetas: non veni soluere legem sed adimplere. Siue qd̄ de se per alios prophetatū cōpleuerit: siue q̄ ea que ante propter infirmitatē audientiū, rudia ꝛ imꝑfecta fuerant, sua predicatiōe compleuerit: ꝛ ea tollens: ac vice talionis excludens: occulta in mente concupiscentia damnat. Lectio. ix.

Donec transeat celum ꝛ terra. Promittuntur nobis celi noui ꝛ terra noua: que facturus est dn̄s deus. Si ergo noua creanda sunt: consequenter sunt vetera transitura. Quod autē sequtur, iota vnū, aut vnus apex nō preteribit a lege, donec omnia fiant: ex figura litere ostenditur: q̄ etiā que minima putantur in lege, sacramentis plena sunt: ꝛ omnia recapitulantur in euangelio. Cuius ergo eruditionis est: cuiusq3 doctrine etiā diuersa sacrificia, ꝛ que superstitiosa videntur: in intimis quotidie demōstrantur compleri. Qui ergo soluerit vnū3 de mandatis istis minimis, ꝛ docuerit sic homines: minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit ꝛ docuerit, hic magnus vocabitur in regno celorum.

IN NATALI VNIVS CONfessoris non pontificis. Ad vesp. Añ. Dñe qnq3 talēta. cū rel. lau. ps. Dixit. cū rel 35. In hī. ps. Laudate dn̄3 oēs gen. 37. Cap.

Beatus vir q̄ suffert tentationē3: quoniā cū3 probatus fuerit, accipiet coronā vite: quam repromisit deus, diligentibus se. Jacob. cap. 1.

Iste cōfes. Hy. sor domini sacratus: festa plebs cuius celebrat per orbē: hodie letus meruit secreta: Scandere celi.

Qui pius prudēs humilis pudicus: Sobrius castus fuit ꝛ quietus: Uita dum presens vegetauit eius Corporis artus.

Ad sacrum cuius tumulum frequenter: Membra languentū modo sanitati: Quolibet morbo fuerint grauata Restituuntur.

Unde nūc nr̄ chorus in honore: Ipsius hymnum canit hunc libenter: Ut pijs eius meritis iuuemur, Omne per euum.

Sit salus illi decus atq3 virtus Qui supra celi residens cacumen: Totius mundi machinam gubernat Trinus ꝛ vnus. Amē. ℣. Amauit eum dn̄s ꝛ ornauit eū. ℟. Stolā glorie induit eum. Ad magnifi. añ. Similabo eum viro sapienti: q̄ edificauit domū suā, supra petrā. Ad magnifi. in vtrisq3 vespe. si est doctor añ. O doctor optime, ecclesie sancte lumē, beate N. diuine legis amator: deprecare pro nobis filium dei.

Deus

Deus, q ecclesię tuę beatū N. confessorē tuum, doctorē mirabilem tribuisti: cōcede ꝓpitius: vt apud te, hunc piū semp intercessorē habere mereat. Per.

Pro confessore non pontifice.

Deus q nos beati N. confessoris tui annua solennitate letificas: concede propitius: vt cuius natalitia colimus, etiā actiones imitemur. Per. Alia oratio.

Adesto domine supplicationibus nostris: quas in beati N. cōfessoris tui solennitate deferimus: vt qui nostrę iustitię fiduciam non habemus: eius qui tibi placuit ꝑcibus adiuuemur. Per dominū.

Pro Abbate Oratio.

Intercessio nos qs domine beati N. abbatis commendet: vt quod nostris meritis nō valemus: eius patrocinio assequamur. Per. Ad matu. inuita. Regem confessorum dominum: Venite adorem⁹. ps Venite exultem. 47. Hym. Iste ꝯfes. In primo noc. aña. Btūs vir q in lege dñi meditatur: volūtas eius permanet die ac nocte: ⁊ oīa quęcunqȝ faciet semp ꝓspe rabunt. ps. Beatus vir. 53. Añ. Beatus iste sanctus, q confisus est in dño: prędicauit preceptū dñi: Constitutus est in mōte scō eius. ps Quare fre. 53. Aña. Tu es gloria mea: tu es susceptor meus dñe: tu exaltans caput meuȝ: ⁊ exaudisti me de mōte scō tuo. ps Dñe qd. 53. ℣. Amauit eū dñs: ⁊ ornauit eū. ℟. Stolā glorię induit eum. Pater noster. Exaudi dñe. Iube domne. Benedictione perpetua, bene. Sermo sancti Augustini episcopi. Lcō. j.

Solet multos mouere frēs charissimi, qđ dñs noster iesus xp̄s in sermone euāgelico, cū prius dixisset: luceat lumen vestrū coram hominibus: vt videant opera vestra bona: ⁊ glorificent patrem vestrum qui in cęlis est, Postea dixit. Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus: vt videamini ab eis. Turbatur enim mens parum intelligentis: ⁊ pręcepto vtriqȝ ob audire cupientis: ⁊ per diuersa ⁊ aduersa distenditur. Tam enim nemo potest, quā uis vni domino obtemperare, repugnantia iubenti: q̄ nemo potest etiam duobus dominis seruire. Quod eodē sermone saluator ipse, testatus est. Quid ergo faciet animus nutans: cum se obtemperare nō posse existimat: ⁊ non obtemperare formidat. Si enim bona opera sua in luce posuerit hominibus intuenda: vt faciat qđ pceptū est: sic luceat lumen vestrum coram hominibus: vt videant bona opera vestra: et glorificent patrem vestrum qui in cęlis est: reum se teneri arbitrabitur, quia cōtra pręceptum fecerit, vbi dicitur. Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus: vt videamini ab eis. Tu autem. ℟. Euge serue bone ⁊ fidelis: quia in pauca fuisti fidelis: supra multa te constituā. Intra in gaudium domini tui. ℣. Dñe, qnqȝ talenta tradidisti mihi: ecce alia qnqȝ superlucratus sum. In. Iube. Vnigenitus dei. Lectio. ij.

Rursumqȝ si hęc timens ⁊ cauens: ea, quę benefacit abscōderit: nō se putabit seruire imperanti ⁊ dicenti. Luceat lumen vestrū corā hominibus: vt videant bona opera vestra. Qui autē recte intelligit: vtrunqȝ implet: ⁊ seruiet vni verissimo domino: qui seruum pigrū non damnaret: si ea quę fieri nullo modo poterant, imperaret. Audi enim Paulū seruū iesu Christi, vocatum apostolum: segregatum in euangelium dei, vtrunqȝ facientē, ⁊ docentem. Videte, quemadmodum luceat lumen eius coram hominibus: vt videant bona opera eius. Commendemus inquit nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum in conspectu dei. Et iterum. Prouidemus enim bona: non solum coram deo: sed etiam coram omnibus hominibus. Et iteruȝ. Placete oībus, p omnia: sicut ⁊ ego omnib⁹ p omnia placeo: Videte rursus quemadmodū attēdat, ne faciat iustitiam suam corā hominibus: vt videat ab eis. Opus autem suū probet inquit vnusquisqȝ: ⁊ tunc in semetipso tantum habebit gloriam: ⁊ non in altero. Et iterum. Nā gloria nostra hęc est: testimonium cōscientię nostrę. Et illud quo nihil

est manifestius. Si adhuc inqt hominibus
placerē, christi seruus non essem. Tu autē.
℟. Iustus germinabit sicut lilium: Et flo
rebit in eternū ante dñm. ℣. Plantatus in
domo domini in atrijs domus dei nostri.
Et. Iube. Spiritus sancti gratia. Le. iij.

SEd ne quisq̄ eorum, de preceptis q̄si
repugnantibus ipsius dñi moueat:
multo magis apostolo eius ingerat que-
stionem, et dicat. Quomodo tu dicis: pla-
cete omnibus p omnia, sicut et ego omni-
bus p omnia placeo: Et tu idem dicis. Si
adhuc hominibus placerem: christi seruus
non essem: Adsit ipse dñs: q et in seruo suo,
et apostolo loquebatur: et apiat nobis vo-
luntatē suam, et tribuat obediendi faculta-
tē. Ipsa qppe verba euāgelica secū portāt
expositiones suas: nec intercludūt ora esu-
rientium: qa pascunt corda pulsantium.
Intentio qppe cordis humani, quo diri-
gatur: et qd expectet, intuendum est. Si eni
q vult videri ab hominibus bona opa sua,
gloriā et vtilitatē suā ponit ante homines:
et hanc in conspectu hominū querit: nihil
eorū, que de hac re dñs p̄cepit, impleuit.
qa et attendit facere iustitiā suam corā ho-
minibus, vt videatur ab eis. Et nō sic clu-
xit lumen eius corā hominibus: vt ad hoc
viderent bona opa eius: vt glorificent pa-
trē q in celis est. Se qppe glorificari voluit
non deū: et suā quesiuit vtilitatē: non dile-
xit dñi voluntatē. De qbus dixit aposto-
lus. Omnes enim que sua sunt querunt: nō
que iesu christi. Tu autē. ℟. Iste cogno-
uit iustitiā, et vidit mirabilia magna, et exo
rauit altissimū. Et inuentus est in numero
sanctorū. ℣. Iste est q contēpsit vitā mun
di: et peruenit ad celestia regna. Et inuen.
Gloria. Et inuen. In. ij. noc. añ. Inuocan
tem exaudiuit dominus sanctum suum:
dñs exaudiuit eum et constituit eū in pace.
ps. Cū inuocarē. 54. Añ. Letent oēs q
sperant in te dñe: qm tu benedixisti iusto:
scuto bone voluntatis tue coronasti eum.
ps. Verba. 54. Añ. Dñe dñs noster: q̄
admirabile est nomē tuū in vniuersa terra:
qa gloria et honore coronasti sanctū tuum:
et constituisti eū sup opa manuū tuarū. ps.
Ipsum. ℣. Os iusti meditabit sapientiā.
℟. Et lingua eius loquet iudiciū. Pr nr.
Ipsius pietas. Iube. De' pi ops. Le. iiij.

Taqz nō illic sententia termi-
nata est, vbi ait. Sic luceat lux
vestra corā hoibus, vt videant
bona opera vestra: sed cōtinuo
subiunxit, cur faciēdū sit: vt glorificēt inqt
patrē vestrū, qui in celis est. Ut homo, cum
benefaciens videt ab hominibus: intentio
nē boni facti habeat in conscientia sua: in-
tentionē vero innotescendi nō habeat, nisi
in laudibus dei: propter eos qbus innote
scit vtilitatē: qbus hoc pdest: vt deo pla-
ceant: q hoc pstitit homini: atqz ita nō de-
spērent: et sibi si voluerint hoc posse presta
ri. Itaqz aliā sententiā vbi ait. Attendite;
ne iustitiā vestrā faciatis corā hominibus:
nō alibi terminauit, q̄ vbi dixit: vt videa-
mini ab eis. Nec addidit, et glorificent pa
trē vestrum q in celis est. Sed potius addi-
dit. Alioqn, mercedē non habebitis apud
patrē vestrū, q in celis est. Tu aūt. ℟. Iste
est qui ante deū magnas virtutes opatus
est: et omnis terra doctrina eius repleta est.
Ipse intercedat pro peccatis omniū popu
lorum. ℣. Iste est qui contempsit vitam
mundi, et peruenit ad celestia regna. Ipse
interce. Iube. Christus ppetue. Lctō. v.

HInc enim ostendit eos q tales sunt;
quales fideles suos esse non vult, in
eo ipso mercedē q̄rere: q videntur ab ho-
minibus: ibi cōstituere bonū suū: ibi oble-
ctari vanitatē cordis sui: ibi exinaniri et in-
flari: ibi tumescere et cōtabescere. Cur enim
nō suffecit vt diceret, Attendite ne iustitiā
vestram faciatis corā hominibus: sed ad-
didit, vt videamini ab eis: Nisi q: sunt qui
dam: qui sic faciunt iustitiā suā corā homi
nibus, vt nō videantur ab eis: sed vt ipsa
opera videantur: et glorificetur pater, q in
celis est: q ea iustificatis impijs donare di
gnatus est: qui tales sunt: nec suā iustitiam
deputant: sed eius ex cuius fide viuūt. Vñ
et apostolus dicit: vt christum lucrifaciā: et
inueniar in illo non habens iustitiam, que
ex lege

ex lege est: sed eá, quç est p fidé christi: quç est ex deo iustitia ex fide. Et i alio loco. Ut nos simus iustitia dei in illo. Unde & iudç os ita repbendit. Ignorantes inqt dei iustitiam: & suá volentes constituere: iustitiç dei nó sunt subiecti. Tu aút. ℟. Amauit eú dñs & ornauit eú: stolá gloriç induit eú. Et ad portas paradisi coronauit eum. ℣. Induit eum dñs loricá fidei: & ornauit eú Et. Iube. Ignem sui amoris. Lectio.vj.

Quisqs ergo ita vult videri opa sua ab hominibus, vt ipse glorificetur: a quo, ea quç in illo videnť accepit: & sic ad imitandú bonú, iidé ipsi, q vident, pietate fidei prouocentur: vere, lumé eius lucet corá hominibus: q: lux de illo charitatis radiatur: nó supbiç fumus euomiť. Et in eo ipse cauet, ne iustitiá suá faciat corá hominibus, vt videatur ab eis: qa nec suá députat illá iustitiá: nec ideo fecit, vt ipse videatur: sed vt ille intelligatur, qui laudatur in homine iustificato: vt faciat, & in laudante qd laudaď in altero: idest vt laudanté faciat esse laudabilé. Attendite & apostolum, cú dixisset: placete omnibus p omnia: sicut & ego omnibus p omnia placeo: quomodo nó ibi remansit: quasi ibi constituerit finé intentionis suç, vt placeret hominibus? Alioqn dixisset falsum: si adhuc hominibus placeré: christi seruus nó essem. Sed statim subiungit: quare hominibus placeret: nó quçrens inquit, qd mihi vtile est: sed quod multis: vt salui fiant. Ita & nó placebat hoibus propter suá vtilitaté: ne christi nó esset seruus: & placebat hoibus, pter illorú salutem: vt Christi esset dispensator idoneus: q: & illi corá deo cóscientia sufficiebat: & de illo coram hominibus, quod imitarentur elucebat. Tu aút. ℟. Iste homo perfecit omnia quç locutus est ei deus: & dixit ad eum: ingredere in requiem meá: Quia te vidi iustum corá me ex omnibus gentibus. ℣. Iste est qui contempsit vitaz mundi: & puenit ad cçlestia regna. Quia. Gloria. Quia. In.iij.noc.añ. Dñe, iste sanctus habitabit in tabernaculo tuo: opatus est iustitiá: requiescet in monte scó tuo.

ps. Domine qs hab.55. Añ. Uitá petijt a te, & tribuisti ei dñe: gloriá & magnú decoré imposuisti super eum: posuisti in capite eius coroná de lapide precioso. ps. Domine in virtute.55. Añ. Hic accipiet benedictioné a dño: & misericordiá a deo salutari suo: qa hçc est generatio quçrentium dñz. ps. Dñi est terra.59. ℣. Lex dei eius in corde ipsius. ℟. Et non supplantabuntur gressus eius. Pater noster. Ul vinculis peccatorum. Iube domne. Euangelica.

Lectio scí euange. Secúdú Luca. Lc.vij. cap.12.

In illo tépore. Dixit Jesus discipulis suis. Sint lumbi vestri pręcincti: & lucernç ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij papç. xiij.

Sancti euangelij fratres charissimi aperte nobis est lectio recitata. Sed ne aliquibus ipsa eius planities alta fortasse videatur: eá sub breuitate transcurrimus. Quatenus eius expositio, ita nescientibus fiat cognita: vt tamen scientibus, non sit onerosa. Quia viris luxuria in lumbis sit: fçminis in umbilico: testatur dñs: qui de diabolo ad beatum iob loquitur, dicens. Uirtus eius in lumbis eius: & fortitudo illius in umbilico uentris eius. A principali igitur sexu lumborum nomine, luxuria designaď: cuz dñs dicit. Sint lumbi uestri pcincti. Lumbos enim pcingimus: cum carnis luxuriam, p continentiá coarctamus. Sed quia minus est mala non ágere: nisi etiá quisq studeat, & bonis opibus insudare: pinus additur. Et lucernç ardentes in manibus uestris. Lucernas qppe ardentes in manibus tenemus: cú p bona opera, proximis nostris, lucis exempla monstramus. De qbus pfecto operibus dñs dicit. Luceat lux uestra coram hoibus: ut uideant uestra bona opera: & glorificent patré uestrú, qui in cçlis est. Tu autez. ℟. Iste homo ab adolescétia sua partim meruit infirmos curare: Dedit illi dominus claritaté magnam: cçcos illuminare, & demones effugare. ℣. Ecce homo sine qrela, uerus dei cultor, abstinens se ab omni opere malo:

ꝛ permanens in innocetia sua. Dedit illi. Iube. Cuius colimus. Lectio octaua.

Duo autem sunt quę iubentur: ꝛ lumbos restringere: ꝛ lucernas tenere. Ut ꝛ mũditia sit castitatis in corpore: ꝛ lumẽ veritatis in operatione. Redemptori eteni nostro, vnuꝫ sine altero placere, nequaquã potest: si aut is, qui bona agit: adhuc luxurię inquinamenta non deserit: aut is q castitate pręeminet: necdum se, per bona opera exercet. Nec castitas ergo magna est sine bono opere: nec bonũ opus est aliqd, sine castitate. Sed si vtrunqꝫ agit: restat, vt qsquis ille est: spe ad supernam patriam tendat: ꝛ nequaq̃ se a vitijs pro mundi huius honestate cõneat. Qui etsi quoddam aliquãdo boni ꝑ honestate inchoat: in eius tamen intentione nõ debet ꝑmanere: nec pro bono opere pręsentis mundi gloriam querere: sed totã spem in redemptoris sui aduentu constituat. Unde ꝛ ꝓtinus subditur. Et vos similes hominibus expectantibus dñm suũ: quando reuertat a nuptijs. Ad nuptias qppe dñs abijt: q; resurgens a mortuis: ascendens in celum, supnaꝫ sibi angelorũ multitudinẽ, nouus homo copulauit. Qui tũc reuertitur: cũ nobis iam per iudicium manifestatur. Tu. R. Sint lumbi vestri pręcincti: ꝛ lucernę ardẽtes in manibus vestris. Et vos similes hominibus expectantibus dñm suũ. Quando reuertatur a nuptijs. V. Uigilate ergo, quia nescitis qua hora dominus vester venturus sit. Et vos. Gloria. Qñ. Iube. Ad societatẽ.

Lectio ix. Hinc autẽ de seruis expectantibus subditur, Ut cũ venerit ꝛ pulsauerit: confestim aperiant ei. Uenit quippe dñs, cum ad iudiciũ properat. Pulsat vero, cum iam per egritudinis molestias esse mortẽ vicinã denunciat. Cui cõfestim aperimus: si hunc cum amore suscipim᷒. Aperire enim iudici pulsanti non vult: qui exire de corpore trẽpidat: ꝛ videre eum quem contempsisse se meminit, iudicẽ formĩdat. Qui autẽ de sua spe ꝛ operatione securus est: pulsanti confestim aperit: q; letus iudicem sustinet: ꝛ cũ tempus ꝓpinquę mortis agnouerit: de gloria retributionis hilarescit. Unde ꝛ protinus subditur. Bñi sunt serui illi: quos cum venerit dñs, inuenerit vigilantes. Uigilat, q ad aspectum veri luminis: mentis oculos apertos tenet. Uigilat, q semp seruat operando, qđ credit. Uigilat, q a se torporis ꝛ negligẽtię tenebras repellit. Hinc etenim Paulus dixit: vigilate iusti, ꝛ nolite peccare. Hinc rursus ait. Hora est, iam nos de somno surgere. Sed veniẽs dñs: quid vigilantibus seruis exhibeat, audiamus. Amen dico vobis: q pręcinget se: ꝛ faciet illos discumbere: ꝛ transiens ministrabit illis. Pręcinget se: hocẽ ad retributionẽ se pręparabit. Faciet illos discumbere: idest in ęterna qete foueri. Discumbere quippe nostrum: in regno quiescere est. Unde rursus dñs ait. Ueniẽt ꝛ recumbẽt cũ Abraam Isaac ꝛ Iacob. Tu. Hym. Te deũ lauda. Ad lau. ꝛ p ho. añ.

Domine, quinqꝫ talenta tradidisti mihi: ecce alia quinqꝫ superlucratus sum. ps Dñs regna. cũ rel. 5. Añ. Euge serue bone, in modico fidelis, intra in gaudiũ dñi tui. Añ. Fidelis seruus ꝛ prudens, quẽ constituit dñs sup familiam suã. Añ. Beatus ille seruus, quẽ cũ venerit dñs eius, ꝛ pulsauerit ianuã, ꝛ inuenerit eũ vigilantẽ. Añ. Serue bone ꝛ fidelis: intra in gaudiũ domini tui. Caplm. Beatus vir qui suffert tentationẽ. Hym.

Iesu corona celsior: Et veritas sublimior: Qui confitenti famulo: Reddis perenne pręmium.

Da supplicanti cętui: Obtentu huius optimi: Remissionem criminum: Rumpẽdo nexum vinculi.

Anni recurso tempore: Dies illuxit lumine: Quo sanctus hic de corpore: Polum migrauit prępotens.

Hic vana terrę gaudia: Et lutulenta prędia: Polluta sorde deputans: Ouans tenet celestia.

Te christe rex piissime: Hic cõfitendo iugiter: Calcauit hostem fortiter: Superbuꝫ ac satellitem.

Uirtutum actu ꝛ fide: Confessionis ordine: Ieiu-

ne: Jeiunia membra deserens: Dapes supernas obtinet.
Proinde te piissime: Precamur omnes supplices: Ut huius almi gratia: Nobis remittas debita.
Gloria tibi domine: Gloria unigenito: Una cum sancto spiritu: In sempiterna secula. Amen. ℣. Iustū deduxit dñs p vias rectas. ℟. Et ondit illi regnū dī. Ad bñ. añ. Euge serue bone ꝛ fidelis: qa in pauca fuisti fidelis: supra multa te constituā dicit dñs. ¶ Ad tertiā cap. Beatus vir qui suffert. ℟. bre. Amauit eū dñs, Et ornauit eū. ℣. Stolā glorię induit eū. Et ornauit. Gloria. Amauit. ℣. Os iusti meditabit sapientiā. ℟. Et lingua ei⁹ loquet iudiciū. Ad. vj. ca.
Eccle. cap. 39. Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo: ad dñm q fecit illū: ꝛ in cōspectu altissimi deprecabitur. ℟. bř. Os iusti, Meditabitur sapientiam. ℣. Et lingua eius loquetur iudicium. Medita. Gloria. Os iusti. ℣. Lex dei eius in corde ipsius. ℟. Et non supplantabuntur gressus eius. Ad nonam capitulum.
Sap. ca. 10. Iustum deduxit dominus per vias rectas: ꝛ ostendit illi regnum dei: ꝛ dedit illi scientiam sanctorum: honestauit illū in laboribus: ꝛ compleuit labores illius. ℟. bř. Lex dei ei⁹, In corde ipsius. ℣. Et nō supplantabuntur gressus eius. In corde ipsius. Gloria pr̄i ꝛ filio, ꝛ spirituisancto. Lex dei eius, in corde. ℣. Iustū deduxit dñs p vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnū dei. ¶ Ad vesper. añ. Domine quinq; talēta. cum reliquis. ps. Dixit dominus. Cum rel' 35. In fine. ps. Laudate dominum omnes gentes. Caplm. Beatus vir qui suffert. Hymnus. Iste confessor, vt supra. ℣. Iustum deduxit dominus per vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnū dei. Ad magnificat añ. Hic vir despiciens mūdū, ꝛ terrena triūphās: diuitias cęlo cōdidit, ore, manu. Si fuerit doctor, dicatur aña. O doctor optime ecclię scte lumen, beate N. diuinę legis amator, deprecare pro nobis filium dei. ps. Magnificat. Oro. Deus qui ecclesię tuę beatum cōfessorem. vt supra.

IN NATALI VIRGINVM

Ad vesperas añ. Hęc est virgo sapiens. cū rel. lau. ps. Dixit dominus. 35. cum reliquis de beata virgine. Capitulum.

Fratres: Qui gloriatur, in domino glorietur: non enim qui seipsum commendat, ille probatus est; sed quem deus commendat. Hymnus. ij. cor. ca. 10.

Iesu corona virginum: Quē mater illa concipit: Quę sola virgo pepit: Hęc vota clemēs accipe.
Qui pascis inter lilia: Septus choreis virginū: Sponsus decorus gloria: Sponsisq; reddens pręmia.
Quocunq; pgis virgines: sequūtur atq; laudibus: post te canētes cursitant: hymnosq; dulces personant.
Te deprecamur largius: nostris adauge sensibus: nescire prorsus omnia: corruptionis vulnera.
Laus honor virtus gloria: deo patri ꝛ filio: sancto simul paracleto: in seculorū secula. Amen. ℣. Specie tua ꝛ pulchritudine tua. ℟. Intende, prospere procede, ꝛ regna. Ad mag. añ. Ueni spōsa xpi, accipe coronā, quā tibi dñs pparauit in ęťnū.

Pro martyre Oratio.

Deus qui inter cętera potētię tuę miracula, etiam in sexu fragili, victoriā martyrij cōtulisti: concede propitius: vt q beatę N. natalitia colimus: per eius ad te exempla gradiamur. Per dominum no.

Pro virgine ꝛ martyre.

Indulgentiā nobis qs domine beata N. virgo ꝛ martyr imploret: quę tibi grata semper extitit: ꝛ merito castitatis, ꝛ tuę professione virtutis. Per dñm.

Pro non virgine nec martyre.

Exaudi nos deus salutaris noster: vt sicut de btē N. festiuitate gaudem⁹, ita pię deuotiōis erudiamur affectu. Per.

Si vero fuerint plures virgines, sequens aña. dicitur ad magnifi. in vtrisq3 vesperis.
Prudentes virgines aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obuiã ei.
℣. Adducentur regi virgines post eam.
℟. Proxime eius afferentur tibi.
Pro pluribus virginibus et marty. Orõ.

Da nobis quesumus domine deus noster, sanctarũ virginũ et martyrũ tuarum N. et N. palmas incessabili veneratione venerari: vt quas, digna mente, nõ possumus celebrare: humilibus saltẽ frequentemus obsequijs. Per dominum nostrũ.

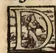
Ad matutinũ inuit. Regẽ virginũ dñz: Venite adoremus. Ps. Venite. 47. Hym.

Virginis ples opifexq matris: Virgo quẽ gessit peperitq3 virgo: Virginis festũ canimus tropheũ: Accipe votũ.
Hec tua virgo duplici btã: Sorte dũ gestit fragilem domare: Corporis sexum, domuit cruentum: Corpore seclum.
Unde nec mortẽ nec amica mortis: Seua penarum genera pauescens: Sãguine fuso meruit sacratum: Scandere celum.

Hymnus de viduis et virginibus.

Huius obtentu deus alme nostris: Parceiam culpis vitia remittens: Quo tibi puri resonemus almũ: Pectoris hymnũ. Gloria patri genitoq3 proli: Et tibi cõpar vtriusq3 semper: Spiritus alme deus vnus omni: Tẽpore secli. Amẽ.

In primo noc. añ. O q pulchra est casta generatio cum claritate. Psalmus.

Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra?
Quoniam eleuata est magnificentia tua: super celos.
Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem, propter inimicos tuos: vt destruas inimicum et vltorem.
Quoniam videbo celos tuos: opera digitorũ tuoru3, lunã et stellas que tu fundasti.
Quid est homo, q memor es eius? aut filius hominis, quoniam visitas eum?
Minuisti eũ paulominus ab angelis: gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum.
Omnia subiecisti sub pedibus eius: oues et boues vniuersas, insup et pecora campi.
Volucres celi et pisces maris: qui perambulant semitas maris.
Domine dominus noster: q admirabile est nomen tuum in vniuersa terra?
Gloria patri. Añ. O q pulchra est casta generatio cum claritate. Aña. Ante thorum huius virginis, frequentate nobis, dulcia cantica dramatis. Psalmus.

Celi enarrant gloriam dei: et opera manuũ eius annũciat firmamentu3.
Dies diei eructat verbu3: et nox nocti indicat scientiam.
Non sunt loquele neq3 sermones: quorũ non audiantur voces eorum.
In omnem terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum.
In sole posuit tabernaculum suum: et ipse tanq sponsus procedẽs de thalamo suo.
Exultauit vt gygas ad currendam via3: a summo celo egressio eius.
Et occursus eius vsq3 ad summum eius: nec est qui se abscondat a calore eius.
Lex domini immaculata conuertens animas: testimonium domini fidele, sapientiã prestans paruulis.
Iustitie dñi recte, letificantes corda: preceptum domini lucidũ, illuminãs oculos.
Timor dñi sanctus pmanet in sclm seculi: iudicia dñi vera, iustificata in semetipsa.
Desiderabilia sup aurũ, et lapidẽ preciosum multũ: et dulciora sup mel et fauum.
Etenim seruus tuus custodit ea: in custodiendis illis retributio multa.
Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: et ab alienis parce seruo tuo.
Si mei nõ fuerint dñati, tũc immaculatus ero: et emundabor a delicto maximo.
Et erunt vt cõplaceant eloquia oris mei: et meditatio cordis mei, in conspectu tuo semper.
Dñe adiutor meus: et redemptor meus.
Gloria patri. Añ. Ante thorũ huius virginis, frequentate nobis, dulcia cantica dramatis. Añ. Reuertere, reuertere sulamitis:

initis:reuertere, reuertere, vt intueamur te.

Domini est terra et plenitudo eius: orbis terrarum, et vniuersi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundauit eum: et super flumina preparauit eum.

Quis ascendet in montem domini: aut quis stabit in loco sancto eius?

Innocens manibus et mundo corde: qui non accepit in vano animam suam, nec iurauit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a domino: et misericordiam a deo salutari suo.

Hec est generatio querentium eum: querentium faciem dei iacob.

Attollite portas principes vestras, et eleuamini porte eternales: et introibit rex glorie.

Quis est iste rex glorie? dominus fortis et potens: dominus potens in prelio.

Attollite portas principes vestras, et eleuamini porte eternales: et introibit rex glorie.

Quis est iste rex glorie? dominus virtutum ipse est rex glorie. Gloria patri. Añ. Reuertere reuertere sulamitis: reuertere, reuertere, vt intueamur te. ℣. Specie tua et pulchritudine tua. ℟. Intende, prospere procede, et regna. Pr nr̃. Exaudi. Iube. Bñdictione

Sermo sancti Augusti. episco. Lectio. j.

Inter ceteras parabolas a dño dictas: solet querentes multum mouere ista, que de decē virginibus posita est. Et multi quidem hinc multa senserunt: que nō sunt preter fidē. Sed quomō partibus eius oibus conueniat expositio, id elaborandum est. Legi enim in quadā scriptura: ex eorum genere, que apocryphe nominantur: quod non sit cōtra catholicā fidem. Sed huic loco, mihi minus congruere visa est: consideranti oēs huius similitudinis partes. De qua tamē expositione temere nihil audeo iudicare: ne forte nō eius incōuenientia mihi angustiā fecerit: si mea tarditas, in eam conuenientiā nō tenerit. Quod autem mihi uideatur non absurde, de hoc loco accipi: quantū potero, breuiter et diligenter exponā. Interrogatus igitur dñs noster a discipulis de consummatione seculi: inter multa quē locutus est: hoc quoque dixit. Tunc simile estimabitur regnum celorū decē uirginibus: que acceperunt lampades suas: et uenerunt obuiam sponso et sponse. Quinque autem ex eis erant fatue: et quinque prudentes. Sed quinque fatue: acceptis lāpadibus, nō sumpserunt oleū secū. Prudentes autē acceperunt oleum in uasis suis cum lampadibus. Tardante autē sponso: dormitauerunt oēs et dormierunt. Media autē nocte: clamor factus est. Ecce sponsus uenit, surgite obuiam ei. Tu autē. ℟. Ueni sponsa christi, accipe coronā, quā tibi dñs preparauit in eternū: pro cuius amore sanguinē tuū fudisti. Et cū angelis in paradisum introisti. ℣. Ueni electa mea, et ponam in te thronū meū: quia concupiuit rex speciem tuā. Et. Si fuerit virgo et non martyr primum. ℟. omittitur et a scdo icipitur. Iube. Unigenit⁹.

Lectio. ij.

Tunc surrexerunt oēs uirgines ille, et aptauerunt lāpades suas. Et dixerunt ille stulte ad sapientes. Date nobis de oleo uestro: quia lampades nostre extinguuntur. Respōderūt sapientes, dicentes. Ne forte, nō sufficiat nobis et uobis: ite potius ad uendentes, et ēmite uobis. Et dum irent emere: uenit sponsus, et que parate erant, intrauerunt cū eo ad nuptias: et clausa est ianua. Nouissime autē uenerunt et relique uirgines, dicentes. Dñe, dñe, aperi nobis. At ille ridens, ait. Amen dico uobis: nescio uos. Uigilate ergo, quia nescitis diem, neque horā. Decem itaque uirginum, quod quinque admittuntur, et quinque excluduntur: bonorū et malorum discretionem significat. Quapropter cū uirginitatis nomē honorabile est: cur receptis exclusisque, cōmune est? Deinde quid sibi uult numerus in utraque parte quinarius? Quicquid autem significat oleū: mirū uidetur: quod sapientes petentibus non cōicant: cū et inuidere fas nō sit eis: que ita, pfecte sunt: ut a sponso recipiantur. Quo nomine, nullo dubitante, dñs noster Jesus Christus significatur: ut et misericordes esse oporteat ad prestandum ex eo quod habent: prescribēte illa senten-

tia eiusdem domini dicentis: omni petenti te tribue. Quid est autē qđ possit dando non sufficere vtrisqȝ? Hęc maxime augēt questionis difficultatē. Quāquā et cetera diligenter considerata: vt omnia in vnā rationē concurrāt: nihilqȝ in vnā partē dicatur, qđ impediat alterā: magna cautio est adhibenda. Tu autē. R. Diffusa est gratia in labijs tuis: Propterea benedixit te deus in eternū. V. Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere procede, et regna. Propterea. Iube. Spiritus scti. Le. iij.

Uidenſ itaqȝ mihi qnqȝ virgines, significare qncupartitā continentiaȝ a carnis illecebris. Continendus est enim animi appetitus, a voluptate oculorū: a voluptate auriū: a voluptate olfaciendi: gustandi, et tangendi. Sed qȝ ista continentia partim corā deo fit: vt illi placeatur interiori gaudio conscientię: partim corā hoībus tantū: vt gloria capiat humana: qnqȝ dicunt sapientes: et qnqȝ stultę. Utreqȝ tamē virgines: qȝ utraqȝ cōtinētia est: quāuis diuerso fomite gaudeat. Lampades aūt, quę manibus portant: opa sunt, quę secunduȝ istā cōtinentiā fiunt: Dictū est autē. Luceant opa vestra corā hoībus. Oēs vero acceperunt lampades suas: et venerūt obuiā sponso. Intelligenduȝ est ergo christi noīe censeri: de qbus agit. Non enim possunt q christiani non sunt: spōso xpo venire obuiam. Sed qnqȝ fatuę acceptis lampadibus suis: nō sumpserunt oleū secū. Multi eniȝ, quāuis de christi bonitate plurimū sperēt: gaudiū tamē non habent, dū continenter viuūt: nisi in laudibus hominū. Non ergo habent oleū secū: nā ipsaȝ letitiā, oleo significari arbitror. Propterea inquit. Unxit te deus deus tuus oleo letitię. Qui autē non propterea gaudet: qȝ deo intrinsecus placet: nō habet oleū secū. Tu autē. R. Specie tua et pulchritudine tua: Intēde, pspere, pcede, et regna. V. Diffusa est gratia in labijs tuis: ppterea benedixit te deus in eternum. Intende. Gloria patri. Intende. In. ij. noc. aā. Specie tua et pulchritudine tua: intēde, pspere, pcede, et regna. Ps.

Eructauit cor meum verbū bonū: dico ego opera mea regi.
Lingua mea calamus scribę: velociter scribentis.
Speciosus forma pre filijs hominū: diffusa est gratia in labijs tuis, propterea benedixit te deus in eternum.
Accingere gladio tuo: super femur tuum potentissime.
Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere procede, et regna.
Propter veritatē et māsuetudinē et iustitiā: et deducet te mirabiliter dextera tua.
Sagittę tuę acutę: populi sub te cadēt in corda inimicorum regis.
Sedes tua deus in seculū seculi: virga directionis, virga regni tui.
Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatē: propterea vnxit te deus deus tuus oleo letitię, pre consortibus tuis.
Myrrha, et gutta, et casia a vestimētis tuis a domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filię regum in honore tuo.
Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circūdata varietate.
Audi filia, et vide, et inclina aurē tuam: et obliuiscere pplm tuū, et domum pris tui.
Et concupiscet rex decorem tuū: quoniā ipse est dñs deus tuus, et adorabunt eum.
Et filię tyri in muneribus: vultum tuum deprecabunt omnes diuites plebis.
Omnis gloria eius filię regis, abintus in fimbrijs aureis: circūamicta varietatibus.
Adducentur regi virgines post eam: proximę eius afferentur tibi.
Afferentur in letitia et exultatione: adducentur in templum regis.
Pro patribus tuis nati sunt tibi filij: constitues eos principes super omnem terraȝ.
Memores erunt nominis tui domine: in omni generatione et generatione.
Propterea populi confitebuntur tibi in eternum: et in seculum seculi.
Gloria. Añ. Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere procede, et regna.
Añ. Adiuuabit eā deus vultu suo: deus in medio eius nō cōmouebit. Psalmus.

Deus

Deus noster refugium ꝛ virtus: adiutoꝛ in tribulationibus, que inuenerunt nos nimis.
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: ꝛ transferent mõtes in coꝛ maris.
Sonuerunt ꝛ turbate sunt aque eoꝛũ: conturbati sunt montes in foꝛtitudine eius.
Fluminis impetus letificat ciuitatẽ dei: sanctificauit tabernaculũ suũ altissimus.
Deus in medio eius nõ commouebitur: adiuuabit eam deus mane diluculo.
Conturbate sunt gentes, ꝛ inclinata sunt regna: dedit vocem suam, ꝛ mota est terra.
Dominus virtutum nobiscum: susceptoꝛ noster deus iacob.
Venite ꝛ videte opera domini, que posuit prodigia super terram: auferens bella vsqꝫ ad finem terre.
Arcum cõteret ꝛ confringet arma: ꝛ scuta comburet igni.
Vacate ꝛ videte quoniam ego sum deus: exaltaboꝛ in gẽtibus, ꝛ exaltaboꝛ in terra.
Dominus virtutum nobiscum: susceptoꝛ noster deus iacob.
Gloria patri. Añ. Adiuuabit eã deus vultu suo: deus in medio eius non cõmouebitur. Añ. Aque multe non potuerunt extinguere charitatem. Psalmus.

Magnus dominus, ꝛ laudabilis nimis: in ciuitate dei nostri, in monte sancto eius.
Fundatur exultatione vniuerse terre: mons Sion, latera aquilonis, ciuitas regis magni.
Deus in domibus eius cognoscetur: cũ suscipiet eam.
Quoniã ecce reges terre cõgregati sunt: conuenerunt in vnum.
Ipsi videntes, sic admirati sunt, cõturbati sunt, commoti sunt: tremoꝛ apphendit eos.
Ibi doloꝛes vt parturientis: in spiritu vehementi, conteres naues tharsis.
Sicut audiuimus, sic vidimus in ciuitate domini virtutũ: in ciuitate dei nostri, deus fundauit eam in eternum.
Suscepimus deus misericoꝛdiam tuam: in medio templi tui.

Secundũ nomen tuũ deus, sic ꝛ laus tua in fines terre: iustitia plena est dextera tua.
Letetur mons sion, ꝛ exultent filie Jude: propter iudicia tua domine.
Circũdate sion, ꝛ complectimini eam: narrate in turribus eius.
Ponite coꝛda vestra in virtute eius: ꝛ distribuite domos eius, vt enarretis in progenie altera.
Quoniã hic est deus deꝰ noster in eternũ, ꝛ in seculũ seculi: ipse reget nos in secula.
Gloria. Añ. Aque multe nõ potuerũt extinguere charitatẽ. ℣. Adiuuabit eaꝫ deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius nõ cõmouebitur. Pater noster. Ipsius. Iube. Deus pater. Lectio quarta.

Prudentes autẽ acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: idest, letitiam bonoꝛ opeꝝ in coꝛde, atqꝫ cõscientia, posuerunt. Sic ꝛ apostolus admonet. Pꝛobet se homo inquit: ꝛ tunc in semetipso habebit gloꝛiã, ꝛ nõ in altero. Tardãte aũt sponso, doꝛmitauerunt omnes. Quia ex vtroqꝫ genere cõtinentiũ hoim: siue eoꝛũ, qui coꝛam deo exultant: siue eoꝝ, qui in laudibus hominuꝫ conquiescunt, moꝛiuntur. Hoc interuallo tempoꝛis: donec sub aduentu domini fiat resurrectio moꝛtuoꝛũ. Media autẽ nocte: idest nullo sentiente, aut sperante. Quippe cũ ipse dñs dicat. De die autẽ illa ꝛ hoꝛa, nemo scit. Et apostolus dicit: Dies domini tanq̃ fur, ita in nocte veniet. Ex quo significat: penitus latẽre cũ venerit. Clamoꝛ factus est. Ecce sponsus venit: surgite obuiã ei. In ictu oculi: i nouissima tuba, omnes resurgemus. Tu autẽ. ℟. Propter veritatẽ, ꝛ mansuetudinem: ꝛ iustitiã: Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Specie tua, ꝛ pulchꝛitudine tua: intende, pspere, pcede, ꝛ regna. Et deducet. Iube domne. Chꝛistus perpetue. Lectio quinta.

Ergo surrexerunt oẽs ille virgines: ꝛ aptauerunt lampades suas: idest rationes reddendas operum suoꝛũ. Opoꝛtet enim nos exhiberi ante tribunal chꝛisti: vt illic recipiat vnusquisqꝫ, qd gesserit in coꝛ

pore,siue bonū,siue malū. Et dixerunt illę stultę ad sapientes. Date nobis de oleo vestro: q: lāpades nostrę extinguuntur. Quorū enim facta, aliena laude fulciunt: eadē subtracta, deficiunt. Et de cōsuetudine id semper inquirunt: vnde gaudere animus solet. Itaq3 hominū, qui corda nō vidēt: testimoniū volūt habere apud deū: qui cordis inspector est. Sed quid respōderūt sapientes? Ne forte nō sufficiat nobis. Vnusquisq3 enim pro se rationē reddet: nec alieno testimonio quisquam adiuuatur apud deū: cui secreta cordis apparēt: et vix quisq3 sibi sufficit: vt ei testimonium perhibeat cōscientia sua. Quis enim gloriabitur mūdū se habere cor? Inde est quod apostolus dicit. Mihi aūt minimū est, vt a vobis iudicer: aut ab humano die: sed neq3 meipsum iudico. Quapropter, cū de se quisquā, aut nō omnino: aut vix possit verā proferre sententiā: quomodo potest de alio iudicare: cū sciat nemo quid agatur in homine: nisi spiritus hominis? Tu aūt. ℟. Dilexisti iustitiā et odisti iniquitatē: Propterea vnxit te deus deus tuus oleo letitię. ℣. Propter veritatē, et mansuetudinē, et iustitiam. Propterea. Iube. Ignez sui. Lectio.vj.

Ite magis ad vendētes: et emite vobis. Nō cōsiliū dedisse putandę sunt: sed crimen earū ex obliquo cōmemorasse. Vendunt enim oleū adulatores: q siue falsa, siue ignorata laudando: in errores aīas mittunt: et eis vana gaudia, tanq̄ fatuis cōciliando: aliquā de his mercedē: siue cibo rū: siue pecunię: siue honoris: siue alicuius commodi temporalis accipiunt: non intelligentes quod dictū est. Qui vos felices dicunt: in errorem vos mittunt. Melius est autē obiurgari a viro iusto: q̄ a pctōre laudari. Emendauit me inquit iustus in misericordia, et arguet me: oleū aūt pctōris, nō impinguet caput meū. Ite ergo ad vendētes magis: et emite vobis: Idest, videam⁹ qd vos adiuuant, q vobis laudes cōsueuerunt dicere: et vos in errorē ducere: vt non corā deo: sed ab hoībus gloriā3 q̄reretis: Euntibus autē illis emere: venit sponsus: Idest inclinantibus se illis in eā, quę foris sunt: et solitis gaudere quęrentibus: q: gaudia interna nō nouerāt: venit ille, q iudicat Et quę paratę erant: idest, quibus bonum corā deo testimoniū cōsciētia perhibebat: intrauerūt cū eo ad nuptias: idest, vbi munda anima sempiterno dei verbo fęcūda copulat. Tu. ℟. Afferent regi virgines post eā, ꝓximę eius offerent tibi in letitia, et exultatione. ℣. Specie tua et pulchritudine tua: intende, pspere, pcede, et regna. Offeren. Gloria. Offe. In.iij.noc.aña. Nigra sum, sed formosa filia hierlm: ideo dilexit me rex: et introduxit me in cubiculū suū. Ps.

Cantate domino canticū nouū: cantate domino omnis terra.

Cantate domino et bñdicite nomini eius: annunciate de die in diem salutare eius.

Annunciate inter gentes gloriam eius: in omnibus populis mirabilia eius.

Quoniam magnus dominus et laudabilis nimis: terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dij gentium demonia: dominus autem cęlos fecit.

Confessio et pulchritudo in ꝯspectu eius: sctimonia et magnificētia ī sctificatiōe ei⁹.

Afferte domino patrię gentiū: afferte domino gloriam et honorē, afferte domino gloriam nomini eius.

Tollite hostias et introite in atria ei⁹: adorate dominum in atrio sancto eius.

Commoueatur a facie eius vniuersa terra: dicite in gentibus quia dñs regnauit.

Etenim correxit orbē terrę qui nō cōmouebitur: iudicabit populos in equitate.

Letentur cęli et exultet terra: commoueatur mare et plenitudo eius, gaudebunt campi, et omnia quę in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna syluarum a facie domini quia venit: quoniam venit iudicare terram.

Iudicabit orbem terrę in equitate: et populos in veritate sua. Gloria. Añ. Nigra sum, sed forma filia hierusalē: ideo dilexit me rex: et itroduxit me ī cubiculū suū. Añ. Trahe me post te: in odorem curremus vnguentorū tuorū: oleū effusū3 nomē tuū. Psalmus.

Dominus regnauit exultet Psalm. terra: letentur insule multe.
Nubes et caligo in circuitu eius: iustitia et iudicium correctio sedis eius.
Ignis ante ipsum precedet: et inflammabit in circuitu inimicos eius.
Illuxerunt fulgura eius orbi terre: vidit et commota est terra.
Montes sicut cera fluxerunt a facie domini: a facie domini omnis terra.
Annunciauerunt celi iustitiam eius: et viderunt omnes populi gloriam eius.
Confundantur omnes qui adorant sculptilia: et qui gloriantur in simulachris suis.
Adorate eum omnes angeli eius: audiuit et letata est sion.
Et exultauerunt filie iude: propter iudicia tua domine.
Quoniam tu dominus altissimus super omnem terram: nimis exaltatus es super omnes deos.
Qui diligitis dominum odite malum: custodit dominus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.
Lux orta est iusto: et rectis corde letitia.
Letamini iusti in domino: et confitemini memorie sanctificationis eius.
Gloria patri et filio: et spiritui sancto.
Sicut erat in principio, et nunc et semper: et in secula seculorum amen. Aña. Trahe me post te: in odorem curremus vnguentorum tuorum: oleum effusum nomen tuum. Aña. Ueni sponsa christi, accipe coronam, quam tibi dominus parauit in eternum.
Cantate domino canticum Psal. nouum: quia mirabilia fecit.
Saluauit sibi dextera eius: et brachium sanctum eius.
Notum fecit dominus salutare suum: in conspectu gentium reuelauit iustitiam suam.
Recordatus est misericordie sue: et veritatis sue domui israel.
Uiderunt omnes termini terre: salutare dei nostri.
Iubilate deo omnis terra: cantate et exultate et psallite.
Psallite domino in cythara: in cythara et voce psalmi, in tubis ductilibus, et voce tube cornee.
Iubilate in conspectu regis domini: moueatur mare et plenitudo eius, orbis terrarum, et vniuersi, qui habitant in eo.
Flumina plaudent manu: simul montes exultabunt a conspectu domini, quoniam venit iudicare terram.
Iudicabit orbem terrarum in iustitia: et populos in equitate. Gloria. Aña. Ueni sponsa christi: accipe coronam: quam tibi dominus preparauit in eternum. ℣. Elegit eam deus: et preelegit eam. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eam. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. Absolutio.
A vinculis peccatorum nostrorum: absoluat nos omnipotens et misericors dominus. ℟. Amen. sequitur. Iube domne benedicere. Benedictio. Euangelica lectio: sit nobis salus et protectio.
Lectio sancti euange. secundum mattheum. Lec. vii.

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum celorum decem virginibus: que accipientes lampades suas: exierunt obuiam sponso et sponse. Et reliqua. cap. 25.
Omil. sancti Grego. pape. hom. xij
Sepe vos fratres charissimi admoneo, praua opera fugere: mundi huius inquinamenta deuitare. Sed hodierna sancti euangelij lectione compellor dicere: vt et bona que agitis, cum magna cautela timeatis: ne per hoc quod a vobis rectum geritur: fauor, aut humana gratia requiratur: ne appetitus laudis subrepat: et quod foris ostenditur: intus a mercede euacuetur. Ecce enim redemptoris voce, decem virgines: et omnes dicuntur virgines: et tamen intra beatitudinis ianuam, non omnes sunt recepte. Quarum quedam, dum de virginitate sua gloriam foris expetunt: in vasis suis oleum habere noluerunt. Sed prius querendum nobis est, quid sit celorum regnum: aut cur decem virginibus comparetur: que etiam virgines prudentes, et fatue dicantur.

Quũ enim celoꝝ regnũ cõstat, q̃ reprobo:ꝝ nullus ingredit: et fatuis virginibus, cur simile esse phibet? Sed sciẽdũ nobis est: q̃ sepe in sacro eloquio, regnũ celoꝝ presentis tpis ecclia dicit: de quo i alio loco dñs dicit. Mittet filius hominis angelos suos: ⁊ colligent de regno eiꝰ oĩa scãdala. Neq3 enim in illo regno beatitudinis, i quo pax summa est, inueniri scandala poterũt: que colligant. Et inde rursum dicit. Qui ergo soluerit vnũ de mandatis istis minimis: ⁊ docuerit sic homines: minimus vocabitur in regno celoꝝ. Tu. R. Hec est virgo sapiens: quã dñs vigilãtẽ inuenit: que acceptis lãpadibus suis, sumpsit secũ oleũ. Et veniente dño, introiuit cũ eo ad nuptias. V. Media autẽ nocte clamo: factus est: ecce sponsus venit: exite obuiã ei. Et veniente.

Iube. Cuius colimus. Lectio. viii.

Mandatũ quippe soluit, ⁊ docet: quãdo hoc quiq3, voce predicat, qd viuendo, non implet. Sed ad regnũ eterne beatitudinis peruenire nõ valet: qui non vult opere implere, qd docet. Quomodo ergo i eo minimus vocatur: qui ad hoc nullo modo intrare permittitur? Quid itaq3 per hãc sententiam: nisi presens ecclesia celorum regnum dicitur: in qua docto:, qui mandatum soluerit, minimus vocabitur: q: cuius vita despicit: restat vt eius predicatio cõtemnatur. In quinque autem corporis sensibus vnusquisque subsistit: geminatus aũt qnarius, decẽnariũ pficit. Et q: ex vtroq3 sexu fidelium multitudo colligitur: sancta ecclesia decem virginibus similis denunciatur. In qua, quia mali, cum bonis: ⁊ reprobi, cum electis admixti sunt: recte similis virginibus prudentibus ⁊ fatuis esse perhibetur. Sunt nãq3 pleriq3 cõtinentes qui ab exteriori se appetitu custodiunt: ⁊ spe ad interiora rapiuntur: carnem macerant: ⁊ toto desiderio ad supernam patriã anhelant: eterna premia appetunt: ⁊ pro laboribus suis recipere laudes humanas nolunt. Hi nimirum gloriam suam non in ore hominum ponunt: sed intra conscientiam cõtegunt. Et sunt pleriq3, qui corpus per abstinentiam affligũt: sed de ipsa sua abstinentia, humanos fauores expetunt: doctrine inseruiunt: indigentibus multa largiuntur. Sed fatue profecto virgines sunt: quia solam laudis transitorie retributionem querunt. Unde ⁊ apte subditur. Quinque fatue, non sumpserunt oleum secum. Prudentes autem acceperunt oleum in vasis suis, cu3 lampadibus. Tu. R. Media nocte clamo: factus est. Ecce sponsus venit: exite obuiã ei. V. Prudentes virgines aptate vestras lãpades. Ecce. R. Ueni electa mea, ⁊ ponã in te thronu3 meum. Quia concupiuit rex speciẽ tuã. V. Specie tua, ⁊ pulchritudine tua, intende, prospere procede, ⁊ regna. Quia concupi.

Iube domne. Ad societatem. Lectio. ix.

Per oleum quippe nito: glorie designatur: vascula autem, nostra sunt corda in qbus ferimus, q̃ cogitamus. Prudentes ergo oleũ in vasis habent: quia nitorẽ glorie intra cõscientiã retinent: Paulo attestante, q ait. Gloria nostra hec est, testimoniũ cõscientie nostre. Fatue autẽ virgines oleũ secum non sumunt: q: gloriam intra conscientiã non habent: dũ hanc ab ore proximoꝝ querunt. Notandũ vero, q̃ oẽs lampades habent: sed nõ oẽs oleũ habent. Quia pleriq3 bona in se opera cũ electis ⁊ reprobi ostendunt: sed sole ad sponsum cum oleo veniunt: que de his que foris egerint, intus gloriã requirunt. Unde per psalmistam quoq3, de sancta electorum ecclesia, dicitur. Omnis gloria eius filie regis ab intus. Mo:ã aũt faciente sponso, dormitauerunt omnes, ⁊ dormierũt. Quia dñs venire iudex ad extremũ iudiciũ differt: electi ⁊ reprobi, mortis somno sopiunt. Dormire etenim mori est: ante somnũ vero dormitare: est ante mortem a salute languescere: quia per pondus egritudinis, perueniẽ ad somnũ mortis. Media aute3 nocte clamo: factus est: ecce sponsus venit: exite obuiã ei. De aduentu sponsi, clamo: media nocte fit: q: sic dies iudicij subrepit: vt preuideri non valeat, quando venit. Unde scriptum est: dies domini, sicut fur i nocte: ita venict.

veniet. Tu. Me decu. Ad lau. & p hor. an.
Ecce est virgo sapiens, & vna de numero prudentu. ps. Dns regna. 5. Cu rel. An. Hec est virgo sapiens: quã dns vigilantem inuenit. An. Hec est que nesciuit thorũ in delicto: habebit fructũ in respectione animarũ sanctarũ. Ana. Veni electa mea: & ponã in te thronũ meum hall. An. Ista est speciosa inter filias hierusalẽ. Cap. Fratres: q gloriat. 68. Hym. Iesu corona vir. 68. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea benedixit te deus in eternum. Ad bñs. ana. Simile est regnum celorũ homini negociatori, querẽti bonas margaritas: inuenta aũt vna preciosa, dedit omnia sua, & comparauit eã.
Ad tertiã cap. Fres qui gloriatur. 68. ℟. bre. Specie tua, Et pulchritudine tua. ℣. Intende, prospere procede, & regna. Et pulchritu. Gloria. Specie. ℣. Adiuuabit eã deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius non commouebitur. Ad sextam capitulũ.

ij. cor. xj Emulor enim vos dei emulatiõe: despondi enim vos vni viro: virginem castã exhibere christo. ℟. bre. Adiuuabit eam, Deus vultu suo. ℣. Deus in medio eius nõ cõmouebit. Deus. Gloria. Adiuuabit. ℣. Elegit eã de⁹, & preelegit eã. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eam.

Eccle. cap. 51 Domine deus meus Ad nonã cap. exaltasti sup terrã habitationẽ meã: & p morte defluenti deprecata sum: inuocaui dñz patrẽ dñi mei, vt nõ derelinquat me in die tribulationis mee: & in tempore superborum sine adiutorio. ℟. bi. Elegit eã deus, Et preelegit eã. ℣. In tabernaculo suo, habitare facit eã. Et. Glia. Elegit eam. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea bñdixit te deus in eternũ. Ad vesper. ana. Hec est virgo sapiens. cũ rel. ps. Dixit dominus. 35. Laudate pueri. 36. Letatus sum. 37. Nisi dominus. 38. Lauda hierusalẽ. 41. Cap. Fratres: q gloriatur. Hym. Iesu corona. 68. ℣. Diffusa ẽ gra i labijs tuis. ℟. Propea bñdixit te de⁹ i eternũ. Ad mag. añ. Veni spõsa xpi: accipe coronã: quã tibi dñs pparauit i eternũ.

In natali alicuius scte, virginis nõ martyris: oia dñr sicut supra notatã sunt in natali virginũ & martyrũ. Excepto, q primũ ℟. nõ dr: sed a secundo incipit: & octauũ ponitur Veni electa mea. & ad noctur. dicitur hymnus Huius obtẽtu, deus alme.

IN NATALI VNIVS SANCTE nec virginis nec marty. Ad vesp. an. Dũ esset rex. laudũ 73. ps. Dixit dominus. 73. cum reliquis de virginibus. Capitulum.

Eccle. cap. 51 Confitebor tibi dñe rex: & collaudabo te deum saluatorẽ meũ: confitebor nomini tuo: quoniam adiutor & protector factus es mihi: & liberasti corp⁹ meũ a pditiõe. Hy.
Huius obtẽtu deus alme nostris: Parce iam culpis, vitia remittens: Quo tibi puri resonem⁹ almũ Pectoris hymnũ.
Gloria patri genitoq3 proli: Et tibi compar vtriusq3 semper: Spiritus alme deus vnus omni Tẽpore secli. Amẽ. & dicit in vtrisq3 vesperis matutinis & laudibus. ℣. Specie tua & pulchritudine tua. ℟. Intende, prospere procede & regna. Ad magni. an. Veni sponsa christi: accipe coronam, quã tibi dominus preparauit in eternum.
Exaudi nos deus salutaris noster: vt sicut de bte. N festiuitate gaudemus: ita pie deuotionis erudiamur affectu. Per dominum nostrum. Oro. nisi proprie assignetur. Ad matu. inuita. Laudemus deum nostrum: In confessione beate. N. ps. Venite. 47. Hymnus. Huius obten. Ad noc. an. O quã pulchra est casta generatio cum claritate. ps. Dñe dñs nr. 68 An. Leua eius sub capite meo: & dextera illius amplexabit me. ps. Celi enar. 68 An. Reuertere, reuertere, sulamitis: reuertere, reuertere, vt intueamur te. ps. Domini est terra. 69. ℣. Specie tua. Pater noster. Exaudi. Iube. Bñdictione perpe.

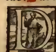
Sermo scti augustini episcopi. Lectio. j.

Ue sunt decē vgines: q̄rū qnqȝ
sunt prudētes: ⁊ qnqȝ stulte: nō
facile indagari pōt. Uerūtñ, ſm
ea, q̄ cōtinet ipsa lectio, quā cha
ritati vestrę etiā hodie volui recitare: quan
tū mihi dñs intellectū donare dignat: nō
mihi videt ista parabola vel similitudo ad
eas solas ptinere: quę ꝓpria ⁊ excellentio
ri scītate, virgines in ecclesia noiant: quas
ēt vsitatiori vocabulo, scīmoniales appel
lare cōsueuimus. Sed ni fallor, hęc simili-
tudo, ad vniuersam ecclīā ptinet: q: etsi il-
las solas intelligeremus, quę scīmoniales
vocant: nunqd decē sunt? Absit, vt tanta
virginū multitudo: ad tam exiguū nume-
rū reuocet. Forte autē diceret aliqs: quid si
multę sunt nomine: ⁊ tamen paucę sunt in
veritate: vt vix decē inueniant? Nō est ita.
Nā si solas decē intelligi vellet bonas: nō
ibi ostenderet qnqȝ fatuas. Si enim multę
sunt, quę vgines vocant: quare ꝯtra qnqȝ,
ostia claudunt? Intelligamus fratres cha
rissimi ad oēs nos: idest ad vniuersam om
nimodo ecclesiā: istā parabolā pertinere:
nō ad solas pręposītas: de qbus hesterno
die locuti sumus: neqȝ ad solas plebes: sed
prorsus ad oēs. Tu autē. ℟. Diffusa est
gr̄a in labijs tuis. Propterea bñdixit te
deus in ęternū. ℣. Specie tua ⁊ pulchri-
tudine tua: intende, ꝓspere procede, ⁊ re-
gna. Propterea. Iube. Unigeni. Lctō. ij.

Quare ergo quinqȝ ⁊ qnqȝ? Iste qnqȝ
⁊ qnqȝ virgines: oēs oīno sunt ani-
mę christianorū. Sed vt dicamus vobis:
qd deo inspirante sentimus: nō q̄lescunqȝ
animę: sed tales animę, que habēt catholi
cā fidē: ⁊ habere vident opa bona in eccle-
sia dei: ⁊ tantū ex ipsis quinqȝ sunt prudē-
tes: ⁊ quinqȝ fatuę. Quare ergo appellatę
sunt quinqȝ: ⁊ quare virgines, prius videa-
mus: ⁊ deinde, cętera cōsideremus. Om-
nis anima in corpore, ideo qnario nume-
ro censetur: quia qnqȝ sensibus vtit. Nihil
est enim qd sentimus in corpore: nisi ianua
quinqupartita: aut videndo: aut audiēdo:
aut odorando: aut gustando: aut tangen-
do. Qui ergo se abstinet ab illicito auditu:
odoratu: gustu: ⁊ tactu: propter ipsam
integritatem: virginis nomen accipit.
Sed si bonum est abstinere ab illicitis sen-
tiendi motibus: ⁊ ideo vnaquęqȝ anima
christiana virginis nomen accipit: quare
quinqȝ admittuntur, ⁊ quinque repellun-
tur? Parum est q: virgines sunt: ⁊ lampa-
des habent. Uirgines, propter abstinen-
tiam ab illicitis sensibus: lampades habē
tes ꝓpter bona opera. De quibus operi-
bus dominus dicit. Luceat lux vestra co
rā hominibus: vt videāt bona facta vestra:
⁊ glorificent patrē vestrum, qui in cęlis est.
Item discipulis suis dicit. Sint lumbi ve
stri pręcincti: ⁊ lucernę ardentes. In lum-
bis accinctis virginitas: in lucernis arden
tibus bona opera. Tu. ℟. Specie tua ⁊
pulchritudine tua: Intende, ꝓspere pro-
cede, ⁊ regna. ℣. Diffusa est gratia in la-
bijs tuis: propterea benedixit te deus in
ęternū. Intende. Iube. Spūs scī. Lc. iij.

Non solet dici virginitas vtiqȝ in cō
iugatis: tamen etiā ibi est fidei virgi
nitas: quę exhibet pudicitiā cōiugalē. Nā
vt nouerit sanctitas vestra: nō importune
secundū animam, ⁊ secundū integritatem
fidei: qua etiā fide ab illicitis abstinet, ⁊ bo
na opa fiunt; vnūquēqȝ, vel vnāquāqȝ ani
mā virginē dici tota ecclīa, q̄ constat ex vir
ginibus: ⁊ pueris: ⁊ maritatis fęminis: ⁊
vxoratis viris; vno nomine virgo est appel
lata. Unde hoc probamus? Apostolū au-
di dicentē: nō solum sanctimonialibꝰ: sed
vniuersę prorsus ecclesię dei. Desponsaui
vos vni viro: virginē castā exhibere chri-
sto. Et quia huius virginitatis corruptor
diabolus cauendus est: continuo iste apo-
stolus cū dixisset: despōsaui vos vni viro:
virginē castam exhibere christo: adiunxit
⁊ ait. Timeo autē, ne sicut serpens seduxit
Euā versutia sua: sic ⁊ sensus vestri corrū-
pant a castitate, quę est in chr̄o iesu. In cor
pore, virginitatē pauci habent: in corde,
omnes habere debent. Si ergo ab illicitis
abstinentia bona est: vnde virginitas no-
men accipit? Et si bona opera laudabilia
sunt,

sunt, quę significantur in lāpadibus: quare quinque admittunt, et quinque repelluntur? Si virgo est, et lāpades fert: et tamen nō admittit: vbi se videt: qui nec virginitatē ab illicitis seruat: nec opera bona volēs habere, in tenebris ambulat? Tu. R. Propter veritatē, et māsuetudinē, et iustitiā: Et deducet te mirabilit dextera tua. V. Specie tua, et pulchritudine tua: intēde, prospere procede, et regna. Et de. In scdo noc. añ. Specie tua et pulchritudine tua: intēde prospere procede, et regna. ps. Eructauit. 69. Añ. Adiuuabit eā deus vultu suo: deus in medio eius nō cōmouebit. ps. Deus nr refu. 70. Añ. Aquę multę nō potuerūt extinguere charitatē. ps. Magnus dns 70. V. Adiuuabit eā. Pater noster. Ipsius pietas. I ube. Deus pater. Lectio quarta.

De istis ergo fratres mei: de istis potius disputemus. Qui non vult videre qd malū est: qui nō vult audire qd malū est: qui ab illicitis sacrificiorū odoribus auertit odoratū: ab illicitis sacrificiorum cibis auertit gustū: fugit cōplexū alienę: frangit esurienti panē: hospitē inducit in domū: vestit nudum: cōcordat litigiosum: visitat egrotū: sepelit mortuū. Ecce virgo: ecce habet lāpades. Quid querimus amplius? Adhuc quero. Iuuentū me facit euangeliū sanctū. Etiam ipsas virgines et ferentes lāpades: alias dixit prudentes: alias stultas. Unde intuemur? vnde discernimus? De oleo. Aliquid magnū significat oleū. Ualde magnū. Putas nō charitas est? Querendo dicimus: nō sententiā precipitamus. Unde mihi videatur per oleū charitas significari: dicā vobis. Apostolus dicit. Adhuc supereminentiorē vobis viā demōstro. Supereminentiorē viā, quam demonstrat? Si linguis hominū loquar et angelorum: charitatē autē nō habeam: factus sum velut ęramentū sonans: aut cymbalū tinniēs. Ipsa est supereminēs via: idest charitas: quę merito per oleum significatur. Omnibus enim humoribus: supereminet oleum. Si ordinem seruaueris, vincit: si ordinē mutaueris, vincit: charitas nunq cadit. Tu. R. Dilexisti iustitiā et odisti iniquitatē: Propterea vnxit te deus deus tuus oleo lętitię. V. Propter veritatē, et mansuetudinem, et iustitiā. Propterea. I ube. Christus. Lc. v.

Quid ergo fratres? Iā disceptemus de quinq virginibus prudentibus, et qnq fatuis. Uoluerunt ire obuiā sponso. Quid est ire obuiam sponso? Corde ire: expectare eius aduentū. Sed ille tardauit: dum tardat ille: dormierunt omnes. Quid est omnes? Et sapientes, et fatuę obdormierunt, et dormierunt. Putamus, bonus est somnus iste? Quid est somnus iste? Ne forte tardante sponso: qm abundauit iniqtas: refrigescet charitas multorum: sic intellectum sumus somnū istū? Non mihi placet: dico quare? q sunt ibi prudētes. Et vtiq, quando dixit dominus: quoniā abundauit iniquitas: refrigescet charitas multorum: subiecit et ait: qui autem perseuerauerit vsq in finem: hic saluus erit. Ubi vultis eē istas prudentes? Nonne in his, qui perseuerauerunt vsq in finem? Non ob aliud fratres: non ob aliud prorsus admitterentur intro: nisi q perseuerauerunt vsq in finē. Non eis obrepsit frigus charitatis: nō in eis refriguit charitas: sed feruit vsq in finem. Quia feruit vsq in finem: ideo sponsi ianuę patuerunt. Ideo eis dictum est vt intrarēt: sicut illi optimo suo: intra in gaudium domini tui. Quid est ergo dormitauerunt omnes? Est alius somnus, quem nemo euadit. Non recordamini apostolū dicentem: De dormientibus autem nolo vos ignorare fratres: idest de his qui mortui sunt? Quare enim dormientes vocantur: nisi quia suo die resuscitantur? Ergo dormierunt omnes. Putas quia prudēs est: ideo non habet mori? Fatua sit virgo: prudens sit virgo: somnum mortis omnes patiuntur. Tu autē. R. Media nocte clamor factus est. Ecce sponsus venit, exite obuiam ei. V. Prudentes virgines, aptate vestras lampades. Ecce. I ube. Ignē. Lc. vi.

Aliquando autem dicunt sibi homines. Ecce iam dies venit indi-

cij:tanta mala fiunt:tantę tribulatiões cre brescunt. Ecce omnia quę prophetę dixe runt pene completa sunt:iam dies iudicij instat. Qui hoc dicunt: et fideliter dicunt: tanq̄ obuiam eunt sponso:cogitatiōibus talibus. Sed ecce bellum sup bellū: tribulatio sup tribulationē:terremotus sup terremotū:fames sup famem:gens sup gentē: et nondū venit sponsus. Cū ergo expectatē vt veniat, dormiunt oēs illi, q dicūt: Ecce venit dies iudicij: hic nos inueniet. Qui hoc dicit, dormit. Ergo obseruet se a somno suo: et pseuēret in charitate, vsq̄ ad somnū suū: expectantem illū inueniat sponsus. Putas enī q: dormit: Nunqd q dormit nō adijciet vt rsurgat: Dormierīt ergo oēs et ð illis prudētib⁹: et de illis fatuis oēs dormierunt. Ecce media nocte clamor factus est. Quid est media nocte: Quando nō speratē: quando oīno nō creditē. Tu. ℟. Ueni electa mea: et ponā in te thronuʒ meum. Quia cōcupiuit rex speciē tuā. ℣. Specie tua et pulchritudine tua:intende, prospere procede, et regna. Or. In.iij.noc.aña. Nigra sum, sed formosa filia hierusalē:ideo dilexit me rex: et introduxit me in cubiculū suū. ps. Cātate. j. 70. Aña. Trahe me post te: in odorem curremus vnguētorū tuorū:oleū effusum nomē tuū. ps. Dñs regnauit exul. 71. Aña. Ueni sponsa christi: accipe coronā, quā tibi dñs pparauit in eternū. ps. Cantate. ij. 71. ℣. Elegit eā deus. P ̄ nr̄. A vinculis. I ube. Euāgelica lcō. Lctō scti euāgelij secūdū Matth. Lc. vij.

cap. 13

In illo tēpore. Dixit iesus discipulis suis parabolā hāc. Simile est regnū celorū thesauro abscondito in agro: quem qui inuenit homo, abscondit: et pre gaudio illius vadit: et vendit vniuersa quę habet: et emit agrū illū. Et rel. Hom. sci greg. papę.

Homil. 11 Celorum regnum fratres charissimi, idcirco terrenis rebus simile dicitur: vt ex his quę animus nouit: surgat ad incognita quę non nouit. Quatenus exemplo visibilium se ad inuisibilia rapiat: et per ea quę vsu didicit: quasi confricatus incalescat: vt per hoc q sc it notum diligere: discat et incognita amare. Ecce enim regnum celorū thesauro in agro abscondito comparatur: quem qui inuenit homo abscondit: et pre gaudio illius vadit, et vendit vniuersa quę habet: et emit agrum illum. Qua in re: hoc quoq̄ notandum est: q inuentus thesaurus absconditur, vt seruetur. Quia studiuʒ celestis desiderij, a malignis spiritibus custodire non sufficit: q hoc ab humanis laudibus nō abscondit. In presenti etenim vita, quasi in via sumus: qua ad patriā pergimus. Maligni autem spiritus: iter nostrum quasi quidam latrunculi obsident. Depredari ergo desiderant: qui thesauruʒ publice portant. Hoc autem dico, non vt proximi opera nostra non videant: cū scriptū sit. Uideant opera vestra bona: et glorificent patrē vestruʒ, qui in celis est: sed vt p hoc qd agimus: laudes exterius nō queramus. Sic autem sit opus in publico: quatenus intentio maneat in occulto: vt et de bono opere, proximis prebeamus exemplū: et tamen pro intentione, qua soli deo placere querimus: semp optemus secretū. Tu. ℟. Pulchra facie: sʒ pulchrior fide btā es o virgo, respuens mundū: letaberis cū angelis. Intercede p oib⁹ nobis. ℣. Specie tua et pulchritudine tua:intēde, psp̄e, pcede, et regna. Inter. I ube. Cuius. Lc. viij.

Thesaurus autem, celeste est desiderium. Ager vero in quo thesaurus abscōditur: disciplina studij celestis. Quē profecto agrum vendens omnibus cōmparat: qui voluptatibus carnis renuncians: cuncta sua terrena desideria, per disciplinam celestis regulę: quotidie calcat: vt nihil iam quod caro blanditur libeat: nihil qd carnalem vitā trucidat, spiritus perhorrescat. Rursum celeste regnuʒ negociatori homini simile dicitur: qui bonas margaritas querit: sed vnam preciosam inuenit: quā videlicet inuentā: oīa vendens emit. Quia q celestis vitę dulcedinē, inquantū possibilitas admittit, perfecte cognouerit: ea, quę in terris amauerat: libenter cūcta derelinquit. In cōparatione eius

vilescunt

vilescũt omnia: deserit habita: cõgregata dispergit. Inardescit in celestibus animus: nihil in terrenis libet: et deforme cõspicit: quicquid de terrene rei placebat specie: qui sola preciose margarite claritas fulget in mente. De cuius dilectione recte per Salomonẽ dicit. Fortis est vt mors dilectio. Quia videlicet sicut mors corpus interimit: sic ab amore rerũ corporaliũ eterne vite charitas occidit. Nã quem perfecte absorbuerit: ad terrena foris desideria, velut insensibilẽ reddit. Nec enĩ sancta hec: cuius hodie natalitia celebramus: mori pro deo potuisset in corpore: nisi prius a terrenis desiderijs mortua fuisset in mente. Tu. ℟. Regnũ mundi, et omnẽ ornatũ seculi contempsi: propter amorẽ dñi mei iesu christi: Quẽ vidi: quem amaui: in quẽ credidi: quẽ dilexi. ℣. Eructauit cor meũ verbũ bonũ: dico ego opa mea regi. Quem. ℣. Gloria. Quem. Iube dõne. Ad societatem. Lectio nona.

Rectus namque in virtutum culmine animus tormẽta despexit: penas calcauit: aũ armatos reges et presides inuicta stetit: feriẽte robustior: iudicãte sublimior. Quid inter hec nos barbati et debiles dicimus: qui ire ad celestia regna puellas per ferrum videmus? Quos ira superat: superbia inflat ambitio perturbat: luxuria inquinat. Qui si adipisci regna celorũ per bella et persecutiones non possumus: hoc ipsum nobis turpe sit: quod deum nolumus saltem per pacem sequi. Ecce nulli nostrũ hoc tẽpore dicit deus: pro me morere: sed illicita tãtummodo in te desideria occide. Qui ergo in pace subijcere carnis desideria nolumus: quomodo in bello pro dño ipsam carnem daremus? Rursum regnũ celorũ simile sagene in mare dicitur: et ex omni genere piscium congreganti: que impleta, ad litus ducitur: et in vasis boni pisces eliguntur: mali aũt proijciuntur foras. Sctã ecclesia sagene comparatur: quia et piscatoribus est cõmissa: et per eã quisque ad eternũ regnũ, a presentis seculi fluctibus, trahit: ne in eterne mortis profundũ mergat. Que ex omni genere pisciũ cõgregat: quia ad peccatorum

veniã: sapiẽtes et fatuos: liberos et seruos: diuites et paupes: fortes et infirmos vocat: Unde et per psalmistã deo dicit: ad te oĩs caro veniet. Tu. Te deũ. Ad lau. et pho. añ.

Dum eẽt rex in accubitu suo: nardus mea dedit odorẽ suauitatis. ps. Dominus reg. Cũ rel's. Añ. In odorẽ vnguẽtorum tuorum currimus: adolescẽtule dilexerũt te nimis. Añ. Iã hyems trãsijt imber abijt et recessit: surge, amica mea, et veni. Añ. Ueni electa mea: et ponã in te thronũ meũ: hall. Añ. Ista ẽ speciosa inter filias hierl'm. Cap. Cõfitebor. 72. Hym. Huius obtẽtu. ℣. Diffusa est grã in labijs tuis. ℟. Propterea bñdixit te deus in eternũ. Ad bñ. añ. Simile est regnũ celorum hoĩ negociatori: quẽrẽti bonas margaritas: inuẽta aũt vna pciosa: dedit oĩa sua et cõparauit eã. Ad. iij. cap. Cõfitebor tibi dñe. ℟. bre. Specie tua, et pulchritudine tua. replicat. Specie. ℣. Intẽde, prospere procede, et regna. ℟. Et pul. ℣. Glia. ℟. Specie. ℣. Adiuuabit eã deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius nõ cõmouebit. Ad sextã cap.

Liberasti me sm multitudinẽ misericordie noĩs tui: a rugiẽtibus, pparatis ad escã: de manibus qrẽtiũ aĩam meã: et de multis tribulatiõibus, que circũdederũt me. ℟. bre. Adiuuabit eã, Deus vultu suo. repli. Adiu. ℣. Deus in medio eius nõ cõmouebit. ℟. Deus. ℣. Glia. ℟. Adiu. ℣. Elegit eã deus et preelegit eã. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eã. Ad nonam cap. Eccli. cap. 51

Laudabit vsque ad mortẽ anima mea dñm: quoniã eruis sustinẽtes te: et liberas eos de manu angustie: dñe deus noster. ℟. bre. Elegit eã deus, Et pelegit eã. repli. Elegit. ℣. In tabernaculo suo habitare facit eã. ℟. Et preelegit. ℣. Glia. ℟. Elegit. ℣. Diffusa ẽ grã in labijs tuis. ℟. Propterea benedixit te deus in eternũ. Ad ves. añ. Dum esset rex. Cũ rel. psal. de virginib. Cap. et hym. vt supra in primis vesp. ℣. Diffusa est grã in labijs tuis. ℟. Propterea bñdixit te deus in eternũ. Ad magni. añ. Ueni sponsa christi: accipe coronã: quã tibi dñs preparauit in eternum. Eccli. cap. 51

¶ Pro vna sola martyre, oĩa dicant vt supra: pter. i. ℟. Ueni spõsa xpi. 69. scõs Diffusa. 72. cũ rel. ℟. Media nocte, omittit.

IN DEDICATIONE ECCLE. sie ad vesp. añ. Domũ tuã dñe. Cũ rel. ps. Dixit dñs. 35. Cũ rel. In fine. ps. Lauda hierusalem. 41. Capitulũ.

Vidi ciuitatẽ sanctã hierusalẽ, nouam: descẽdentẽ de celo: a deo paratam: sicut sponsam ornatam, viro suo. Hymnus.

Vrbs btã hierusalem dicta pacis visio: q̃ construitur in celis viuis ex lapidibus: & angelis coronata, vt sponsata comite.

Noua veniens e celo nuptiali thalamo: preparata vt sponsata copuletur dño: platee & muri eius, ex auro purissimo.

Porte nitẽt margaritis aditis patẽtibus: & virtute meritorũ illuc introducitur: omnis q ob christi nomen, hic in mundo premitur.

Tunsionibus pressuris expoliti lapides: suis coaptantur locis p manũ artificis: disponuntur permansuri, sacris edificijs.

Gloria & honor deo vsq3 quo altissimo: vna patri filioq3 inclyto paracleto: cui laus est & ptãs: p immensa sc̃la. Amen. ℣. Hec est domus dñi firmiter edificata. ℟. Bñ fundata est supra firmã petrã. Ad magni. añ. Sctificauit dñs tabernaculũ suũ: quia hec est domus dñi, in qua inuocabitur nomen eius: de quo scriptum est: & erit nomen meum ibi dicit dominus. Oratio.

Deus q nobis p singulos ãnos, huius sci tẽpli tui pseratiõis reparas diẽ: & sacris semp mysterijs repñtas incolumes: exaudi p̃ces ppli tui, & psta: vt quisqs hoc tẽplũ bñficia petiturus ingreditur: cuncta se impetrasse letetur. Per. Ad matu. inui. Domũ dei decet sctitudo: Spõsum eius chrm adoremus in ea. ps. Venite. Hy. Vrbs btã. In primo noc. añ. Tollite portas principes vras: & eleuamini porte eternales. ps. Dñi est terra. 7. Añ. Erit mihi dñs in deũ: & lapis iste vocabitur dom⁹ dei. ps. Deus noster refu. 15. Aña. Edificauit moyses altare dño deo. ps. Magn⁹ do. 15. ℣. Domũ tuã domine decet sanctitudo.

℟. In lõgitudine dierũ. Lec. j. Onsecrationes altariũ & ecclesiarũ, sm ritũ, quẽ nunc romana tenet ecclia: Siluester papa primus, fieri instituit. Fuisse tñ ab ipsis aplo₄ tpibus loca deo dicata: que, a qbusdã oratoria: a qbusdã vero, ecclie appellabantur: vbi collecte fierẽt p vnã sabbati: & in qbus ppl̃s christianus ad audiendũ verbu3 dei: & ad pcipiẽdũ dñici corporis & sanguinis sacramentũ, pueniret: & aplo₄ edocemur epistolis: & scõ₄ patrũ instruimur gestis. Que licet salibus exorcizabantur: non tamen chrismate inungebantur: Nec altare stabat adhuc erectũ in titulũ: i figura dñi nrĩ iesu christi chrismate delibutũ: qui est altare nrm: & sacerdos, & hostia. Postq̃ vero Constantinus, monarchiã tenebat imperij: a btõ Siluestro, baptismi meruit purificari sacro: tũc primũ lege ab ipso pmulgata: cõcessum est oĩbus sub romano impio degẽtibus, licite eccl̃ias fabricare. Et ad id faciẽdũ: suo vt alios hortaretur exẽplo: in pprio lateranẽsi palatio: eccliã i honorem saluatoris mũdi fabricauit: & basilicã appẽditiã: iuxta in honorẽ btĩ ioãnis baptiste, in balneo caloris sui: in loco in quo baptizatus a lepra meruit mũdari. Quã ẽt pfatus papa publice psecrauit: qnto idus nouẽbris. Et ẽ illa vsq3 hodie celeberrima festiuitas Rome: in qua prima ecclia publice cõsecrata est: & imago saluatoris parietibus depicta: primu3 visibilis oĩ pplõ romano appuit. ℟. In dedicatione tẽpli decãtabat ppl̃s laudẽ. Et i ore eo₄ dulcis sonabat son⁹. ℣. Fũdata est dom⁹ dñi sup verticẽ mõtiũ: & veniẽt ad eã oẽs gẽtes. Lec. ij.

Onsecrauit aũt & idẽ venerabilis papa ecclesiã aplo₄ principis, vndecimo kalendas decẽbris. Quã ẽt pijssimus impator, a fundamẽtis edificauit: & ex eius apertura fundamẽti, ipsemet, pprijs humeris: duodecim cophinos ex tellure fundamenti cõfectos: in honorẽ duodeci3 apostolo₄ exportauit. In qua, & super corpus apostoli altare erexit lapideũ: & chrismate perunctũ, secundũ morem quẽ pastoribus

tradidit

tradidit obseruādū: benedixit, ac cōsecrauit. In lateranensi vero prima ecclesia: altare nō erexit lapideū: sed stabiliuit ligneuȝ. Et hoc quare? Quia credo aliq̄bus profuturꝫ breuiter si potero enodabo. Ab episcopatu aplorū principis: vsq̄ ad sancti Siluestri felicissima tpa: seuiente ꝑsecutorꝫ rabie: certa non erat epalis statio. Sed vbicūq̄ necessitas impelleret: siue in cryptis: siue in cemeterijs: siue in domibus religiosorū virorꝫ: seu in fabricis secundū q̄ supius diximus deo dicatis, missa celebrabat̄: sup altare ligneū in modū arcę cōcauū: habēs in quatuor angulis circulos: in q̄bus vectes immittebant̄: quibus a sacerdotibus portabatur, vbicunq̄ romanus eps latitabat: vel vbi collectam disposuerat celebrare. ℟. Fundata est domus dñi super verticē mōtium: ⁊ exaltata est sup oēs colles: ⁊ veniēt ad eā oēs gētes: Et dicēt glia tibi dñe. ℣. Venientes aūt venient cū exultatiōe: portātes manipulos suos. Et. Lc. iij.

Quod ob reuerētiam aplorū principis: q̄ sup altare hoc dñicū dicit̄ celebrasse sacramētū: ⁊ sctōrꝫ suorꝫ ꝑdecessorum martyrū: licet de cętero firmasset: vt nullū deinceps altare esset nisi lapideum: hoc tamē in dñicum ⁊ patriarchale stabiliuit altare: vt nullus sup illō: nisi romanus papa missaȝ audeat celebrare. Qō in cęna dñi: añ dñici corpis ⁊ sanguinis celebratā cōmemoratiōnē: a sacerdotib⁹ violat̄: inē saq̄ sublata, in ipso altaris concauo sacrificatur: ⁊ oleum exorcizatum, ⁊ chrismale ab ipso papa benedicitur. Et sabbato vesperascente: finito baptismo: post litanias: post nouies decantatū kyrie eleyson: post hymnum angelicum: post collectaȝ: post lectū aplum: postq̄ papa stans in sede: alta voce nouuȝ cātauerit halla: illico a sacerdotibus reposita mēsa recōciliatur: ⁊ linteaminib⁹ ⁊ pallijs decēter ornat̄: ad vsuȝ sacerdotalis mysterij ꝑagendū, romano pōtifici pręparatū. ℟. Benedic dñe domū istā: quā ędificaui nōi tuo: venientiū in loco isto. Exaudias ꝑces in excelso solio glię tuę. ℣. Dñe si cōuersus fuerit pplus tuus: ⁊ orauerit ad sanctuariū tuū. Exau.

In scdo noc. añ. Nō est hic aliud nisi domus dei ⁊ porta celi. ps. Quam dilec. 24. Añ. Vidit iacob scalā: summitas eius cęlos tāgebat: ⁊ descēdētes āgelos, ⁊ dixit: vere loc⁹ iste scūs est: ⁊ ego nesciebā. ps. Fundamēta ei⁹. 25. Añ. Erexit iacob lapidē in titulū: fundēs oleū desup. ps. Dñe deus salu. 25. ℣. Dom⁹ mea. ℟. Dom⁹ orōnis vocabit̄. Sermo scti Augu. episco. Lcō. iiij.

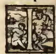

Quotiescunq̄ fratres charissimi altaris vel templi festiuitatē colimus: si fideliter ⁊ diligēter attendimus: ⁊ sancte, ac iuste viuimus: quicquid in tēplis manufactis agitur: totū in nobis spūali ędificatiōe cōplet̄ur. Nō enim mētitus est ille, q̄ dixit. Templū enī dei sanctū est, qd estis vos. Et iterꝫ. Nescitis q: corpora vestra templum sunt spūs scti: Quibus meritis: nisi ꝑ gratiā dei meruimus fieri tēplū dei: Et ideo, quātum possumus: cū ipsius adiutorio laborem⁹: ne deus noster, in tēplo suo: hoc est, in nobisipsis inueniat: quod oculos suę maiestatis offendat. Sed habitaculū cordis nostri: euacuet̄ vitijs: ⁊ virtutibus repleatur. Claudat̄ diabolo: ⁊ apiat̄ chro. Et ita laboremus: vt nobis bonorū operū clauib⁹, ianuā regni cęlestis aperire possimus. Sicut enim malis operibus: quasi quibusdā seris ac vectibus vitę nobis ianua clauditur: ita absq̄ dubio bonis operibus aperitur. Et ideo fratres charissimi: vnusq̄sq̄ cōsideret ꝯscientiā suā: ⁊ quādo se aliquo crimine vulneratū esse cognouerit: prius orōnibus, ieiunijs, ⁊ eleemosinis, studeat mundare ꝯscientiā suā: ⁊ sic eucharistiā ꝓsumat accipere. Si enim cognoscens reatum suū: se a diuino altari subduxerit: cito ad intelligentiam diuinę misericordię ꝑueniet: q̄a sicut q̄ se exaltat humiliabitur: ita econtrario q̄ se humiliat exaltabitur. ℟. Orantibus in loco isto: Dimitte peccata populi tui deus: ⁊ ostende eis viā bonā ꝑ quā ambulēt: ⁊ da gloriā i loco isto. ℣. Qui regis isrl' intende: q̄ deducis velut ouē ioseph: q̄ sedes sup cherubin. Dimitte. Lctō q̄rta.

Qui enim sicut diximus agnoscens reatum suum: ipse se humiliter ab altari ecclesię per emendationem vitę remouere voluerit: ab illo ęterno et cęlesti conuiuio excommunicari penitus non timebit. Rogo vos fratres, diligenter attendite. Si ad mensam cuiuscunque potentis hominis nemo presumit cum vestibus conscissis et ingnatis accedere: quanto magis a conuiuio ęterni regis: idest ab altari domini: debet se vnusquisque inuidię vel odij veneno percussus: iracundię furore repletus: cum reuerentia et humilitate subtrahere: propter id quod scriptum est: Uade prius reconciliari fratri tuo: et tunc veniens, offeres munus tuum. Et iterum. Amice, quomodo huc intrasti: non habens vestem nuptialem: Sic enim habet textus euangelicę lectionis: quod quidam fecerit nuptias filio suo: et intrauit vt videret simul recumbentes: et videns ibi hominem non habentem vestem nuptialem, dixit ad eum. Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem: Et illo obmutescente: dixit ministris. Ligate illi manus et pedes: et projicite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus, et stridor dentium. Ecce qualem sententiam merebitur audire: qui ad conuiuium nuptiale: idest ad altare domini: aut ebriosus: aut adulter: aut odium in corde retinens, presumit accedere. ℟. O quam metuendus est locus iste: Uere non est hic aliud: nisi domus dei et porta celi. ℣. Hęc est domus domini firmiter edificata: bene fundata est supra firmam petram. Ue.

Auertat hoc a nobis deus fratres Le. vj. charissimi: et concedat: vt mala ista, aut nunquam velimus admittere: aut si admissa fuerint: sine vlla mora, per penitentiam vel pacem, studeamus sanare: et largioribus eleemosynis festinemus abluere. Ne forte si cum peccatorum vulneribus ante tribunal ęterni iudicis venerimus: ab illa ęterna ecclesia: et ab illa cęlesti hierusalem: perpetua excommunicatione separemur. Considerate ergo rogo vos fratres charissimi: si hodie aliquis a conuentu ecclesię huius pro aliquo crimine foras eijciatur: in quanto dolore vel tribulatione erit anima sua: Et si intolerabilis dolor est de ecclesia ista foras projici. vbi ille qui projicitur et manducare, et bibere, et cum hominibus loqui potest: et habet spem: vt iterum mereatur ad ecclesiam reuocari: quid putamus qualis dolor erit: si aliquis pro criminibus ab ecclesia quę est in cęlis: idest a conuentu angelorum vel iustorum omnium congregatione fuerit separatus: Cui nec hoc sufficit ad penam, quod foras projicitur: sed insuper in tenebras exteriores: ęterno incendio concremandus excluditur. Qui enim ab illa cęlesti hierusalem excommunicari meruerit: non solum hoc penę habebit: quod nec manducare nec bibere poterit: sed etiam flammas infernales sustinebit: vbi est fletus et stridor dentium: vbi vlulatus et lamentatio: et penitentia sine vllo remedio. Ubi est vermis ille qui non moritur: et ignis qui nunquam extinguitur. Ubi mors queritur: et non inuenitur. Tu. ℟. Mane surgens iacob: erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper: votum vouit deo: Uere locus iste sanctus est: et ego nesciebam. ℣. Cumque euigilasset Jacob de somno, ait. Uere. Gloria patri. Uere.

In iij. noc. aña. Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi commorabitur. ps. Ipsum. 42. Aña. Templum domini sanctum est: dei structura est: dei ędificatio est. ps. Cantate. j. 26. Aña. Benedicta gloria domini: de loco sancto suo halleluia. ps. Dominus regnauit irascantur. 27. ℣. Hęc est domus domini: firmiter ędificata. ℟. Bene fundata est supra firmam petram. Lectio sancti euangelij secundum Lucam. Le. vij.

In illo tempore. Egressus iesus perambulabat hiericho. Et ecce vir nomine Zacheus: et hic erat princeps publicanorum: et ipse diues. cap. 19 Et reliqua. Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Zacheus pusillus: hoc est nullius nobilitatis ingenitę: dignitate sublimis: exiguus meritis: sicut populus nationum, audito domini saluatoris aduentu: quem sui non receperant, videre cupiebat. Sed nemo facile Jesum videt: nemo potest Jesum videre constitutus in terra. Et quia non prophetas: non regnum habet: tanquam formę gratia naturalis: ascendit in arborem sycomorum. Uanitatem scilicet iudeorum vestigio suo pertemnens: errata quoque corrigens superioris ętatis: et ideo Jesum interioris domus recepit hospitio. Et bene ascendit in arborem:

borē: vt arbor bona, bonos fructus face-
ret: ac naturali excisus oleastro: ꝛ cōtra na-
turā insertus in bonā oliuā: fructum legis
posset afferre. Radix enī scā: ꝛ si rami inu-
tiles: quoꝝ infructuosam gloriā plebs gē-
tiū fide resurrectionis: quasi quadā corpo-
ris elatione trāscendit. Et ecce vir nomine
zacheus: zacheus in sycomoro: cecus in
via. Quorū alterū dñs miseraturus expe-
ctat: alterū māsiōis sue claritate nobilitat:
alterū sanaturus interrogat: apud alterū se
nō inuitatus, inuitat. Sciebat enī vberem
hospitij sui esse mercedē: sed tamē: ꝛ si nō-
dū vocē inuitātis audierat: audierat affectū.
Tu. R. Domus mea, domus oratiōis vo
cabit dicit dñs: in ea omnis q petit acci-
pit: ꝛ q querit inuenit. Et pulsanti aperiet.
V. Petite ꝛ accipietis q̄rite ꝛ inueni. Et.
Lc. viij.
Verū ne cecū illū, tāq̄ fasti-
diosi, pauperē cito reliquisse videa-
mur, ꝛ trāsisse ad diuitē: expectemus eū, qꝛ
expectauit ꝛ dñs: interrogemus, qꝛ interro-
gauit ꝛ christus. Nos interrogemus, quia
nescim⁹: qꝛ ille q nouerat interrogauit. Nos
interrogemus: vt sciamus vñ iste curatus
sit: ille interrogauit: vt in vno plures disce
remus, vnde dñm videre mereamur. Inter
rogauit enī: vt crederemus nisi confitentē
nō posse sanari: ꝛ cōfestim ingt vidit, ꝛ se-
quebat illū magnificās deū: ꝛ perambula
bat hierico. Aliter enī nō videret: nisi seq̄-
ret xp̄m: nisi dñm p̄dicaret: nisi sclm preteri
ret. Cū diuitibus quoqꝫ in gratiā reuerta-
mur. Nolumus enī offendere diuites: quia
volumus (si fieri pōt) sanare oēs: ne in ca-
meli cōparatione p̄stricti: in zacheo citius
q̄ᷓ oportuit derelicti: iuste habeāt commo
tionis offensam. Discant nō in facultati-
bus crimen haberi: sed in his q vti nesciūt
facultatibus. Nā diuitie vt impedimenta
improbis: ita ꝛ bonis sunt adiumenta
virtutis. Diues certe zacheus elect⁹ a xp̄o:
sed dimidiū bonoꝝ suoꝝ largiēdo: redden
do ēt in q̄druplū, q̄ fraude sustulerat: aliter
enim nō satis est: nec habet gratiā libera-
litas: si iniuria p̄seuerat: qꝛ nō spolia, sed do
na querunt: vberiorē mercedē, q̄ᷓ p̄ferebat

accepit. Tu. R. Lapides pretiosi oēs mu
ri tui: Et turres hierlm gēmis edificabunt.
V. Porte hierlm ex saphyro: ꝛ smaragdo
edificabunt: ꝛ ex lapide p̄tioso omnis cir-
cuitus muri. Et. R. Quā dilecta taberna
cula tua dñe virtutū: ꝯcupiscit ꝛ deficit aīa
mea: In atria dñi. V. Bti q hitāt ī domo
dñe: in scla scloꝝ laudabunt te. In. Lc. ix.
Et bñ princeps inducit publicano-
rū. Quis enim de se desperet: quādo
ꝛ iste puenit: cui census ex fraude? Et ipse
ingt diues, vt scias nō oēs diuites auaros.
Quid sibi vult, q̄ nullius alterius statu-
rā, scriptura: nisi huius expressit: qꝛ statura
pusillus erat? Vide ne forte malitia pusil-
lus: aut adhuc pusillus fide. Nondū enim
p̄miserat: cū ascenderet. Nondū viderat
christū: merito adhuc pusillus. Deniqꝫ io
annes magnus, q ꝛ christū vidit: ꝛ spūm si
cut colūbā sup chīm manētē: sicut ipe ait.
Vidi spūm descēdētē sicut colūbā: ꝛ ma-
nentē sup eū. Que aūt turba nisi impitie con
fusio multitudinis: que verticē nequit vi-
dere sapientie? Ergo Zacheus quādiu in
turba est: nō videt chīm. Supra turbā ascē
dit: ꝛ vidit. Hoc est plebeiā transgressus
scientiā: meruit quē desiderabat aspicere.
Pulchre autē addidit: qꝛ illa parte erat
transiturus dñs: vel vbi sicomor⁹ erat: vel
vbi crediturus: vt ꝛ mysteriū fundaret: ꝛ gra
tiā seminaret. Sic eniꝫ venerat, vt per iude-
os trāsiret ad gētes. Vidit itaqꝫ zacheū sur
sum. Iā enī sublimitate fidei: inter fruct⁹ no
uorū operū: velut fecunde altitudine arbo
ris eminebat. Tu. Ad laud. ꝛ p horas añ.
Domū tuā dñe: decet scitudo, in lon
gitudine dierum. ps. Dñs regnauit. Cum rel. Aña. Domus mea domus ora-
tionis vocabit. Aña. Hec est domus dñi
firmiter edificata: bñ fundata ē supra firmā
petrā. Añ. Bñ fundata est domus dñi, su
pra firmam petram. Añ. Lapides precio
si oēs muri tui, ꝛ turres hierlm gēmis edi-
ficabunt. Cap. Vidi ciuitatē. Hymnus.
Angularis fundamentum lapis chri
stus missus est, qui compage parie-
tis in vtroqꝫ nectitur, quem sion sancta su-

ſcepit:in quo credens permanet.
Omnis illa deo ſacra ⁊ dilecta ciuitas: plena modulis i laude ⁊ canore iubilo: trinum deum vnicuꝗ cum fauore prędicat. Hoc in tẽplo ſumme deus exoratus adueni: ⁊ clemẽti bonitate precũ vota ſuſcipe: largam benedictionẽ hic infunde iugiter. Hic promereant̃ oẽs petita acqrere: ⁊ adepta poſſidere cũ ſanctis perenniter: paradiſum introire tranſlati in requiem.
Gloria ⁊ honor deo ⁊c. ℣. Hęc eſt domus dñi firmiter ędificata. ℟. Bene fundata eſt ſupra firmã petrã. Ad bñs añ. Zachee feſtinãs deſcẽde: q2 hodie ĩ domo tua oportet me manere: at ille feſtinãs deſcendit: ⁊ ſuſcepit illũ gaudẽs in domũ ſuã: hodie huic domui ſalus a deo facta eſt: halla. Ad iij. cap. Uidi ciuitatẽ. 74. ℟. bre. Domũ tuã dñe: Decet ſctitudo. ℣. In longitudine dierũ. Dc. Gloria. Domũ. ℣. Locus iſte ſctũs eſt in quo orat ſacerdos. ℟. Pro delictis ⁊ pctis populi. Ad vj. cap.

cap. 21 Et audiui vocẽ magnã de throno dicentẽ: ecce tabernaculũ dei cũ hoib9: ⁊ habitabit cũ eis: ⁊ ipſi ppl's eius erunt: ⁊ ipſe deus cũ eis erit eoꝝ deus. ℟. bre. Locus iſte ſctũs eſt: In quo orat ſacerdos. ℣. Pro delictis ⁊ pctis ppli. In quo. Glia. Loc9. ℣. Hęc ẽ dom9 dñi firmit̃ ędificata. ℟. Bñ fundata ẽ ſup firmã petrã. Ad ix. c.

cap. 21 Et abſterget deus oẽm lachrymã ab oculis eorum: ⁊ mors vltra nõ erit: neꝗ luctus: neꝗ clamor: neꝗ dolor erit vltra, quę prima abierũt: ⁊ dixit q ſedebat in throno: ecce noua facio omnia. ℟. bre. Hęc eſt domus dñi: Firmiter ędificata. ℣. Bene fundata eſt ſupra firmã petrã. Firmiter. Gloria patri. Hęc eſt. ℣. Bene fundata eſt domus dñi. ℟. Supra firmã petrã. ¶ In ſecundis veſp. aña. Domũ tuã dñe. cũ rel. ps. Dixit dñs. cum rel. 35. In fine. Lauda hierlm. 41. Cap. Uidi ciuitatem. Hym. Urbs beata. 74 ℣. Domũ tuã dñe decet ſanctitudo. ℟. In lõgitudine dieꝝ. Ad magnif. añ. O quã metuẽdus eſt locus iſte: vere nõ eſt hic aliđ niſi dom9 dei ⁊ porta cęli. Oratio. Deus qui nobis. vt ſupra.

Incipit ordo officij btẽ marię virginis. Nota ꝙ in choro officiũ btẽ virginis marię, nõ dicit̃ a dicto cõpletorio añ vigiliã natiui. dñi, vſꝗ poſt octauã natiuitatis. Itẽ a dicto cõpleto. añ vigiliam epipha. vſꝗ poſt octauã eius. Itẽ a dicto cõpleto. quartę ferię maioris hebdõę, vſꝗ ad veſp. ſabbati in albis. Item a dicta nona in vigilia penteco. vſꝗ ad veſper. ſequentis ſabbati.
Itẽ p octa. aſſumptionis virginis marię ⁊ nati. eiuſdẽ: ⁊ quãdocunꝗ officiũ duplex celebrat̃. Itẽ nota ꝙ quandocũꝗ in choro dicit̃ officiũ btẽ virginis: matutinus eiuſdẽ dicit̃ añ matutinũ diei: ⁊ veſperę añ veſpas dici: ⁊ econuerſo fit in alijs horis. Itẽ nota ꝙ in principio matutini, ⁊ omniũ horaꝝ officij btẽ virginis, pręmittitur. ℣. Aue maria, gratia plena dñs tecũ. ℟. Bñdicta tu in mulieribus, ⁊ bñs fructus vẽtris tui. Deinde dicit̃. Dñe labia mea aperies. ℟. Et os meũ annunciabit laudẽ tuã. ℣. Deus in adiutoriũ meũ intende. ℟. Dñe adiuuandũ me. Gloria patri. Halleluia. In oibus vero alijs horis dicit̃ Deus in adiutoriũ. ⁊c. excepto cõpletorio vbi premittit̃ ℣. Cõuerte nos deus. ⁊c. Et in fine omnium horaruʒ: poſt verſum Sicut erat addit̃ Halla. preterꝗ a dictis veſpe. ſabbati ſeptuageſimę, vſꝗ ad cõpletoriũ ſabbati ſcti: tunc enim loco Halla dicit̃ Laus tibi dñe rex ęterne glię. Et in principio, ⁊ in fine omniũ horarũ officij Dñi, dicit̃ ſemp totus, Pater noſter. Itẽ nota ꝙ ſemp añ pſalmuʒ vel pſalmos annunciat̃ paꝝ añę: ⁊ poſt pſalmũ vel pſalmos dicit̃ tota aña. Sed cũ duplex officiũ agit̃, ⁊ in triduo añ paſcha, in veſpe. ⁊ matuti. tñ, añ pſal'os ⁊ poſt, dñr añe totaliter. Itẽ nota ꝙ. ℣. Glia patri. ⁊ ℣. Sicut. ſemp dñr in fine cuiuſlibet pſal. pręterꝗ in triduo

triduo añ pascha: ⁊ in officio mortuoꝝ ⁊ in laud. post psal. Deus deus meus ad. ⁊ Benedicite omnia. Et nota ꝙ psalmus Deus deus meus. immediate iungitur cum psalmo Deus misereatur. post quez dicitur. Gloria patri ⁊ fi. Ad vespe. aña.

Dum eẽt rex, in accubitu suo: nardus mea dedit odorẽ suauitatis. ps. Dixit dñs. 35. Aña. Leua eius sub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabit me. ps. Lauda te puc. 36. Aña. Nigra sum, sed formosa filię hierusalẽ: ideo dilexit me rex, ⁊ introduxit me in cubiculum suum. ps. Letatus. 37. Aña. Jam hyems transijt, imber abijt ⁊ recessit: surge amica mea, ⁊ veni. ps. Nisi dñs. 38. Añ. Speciosa, facta es ⁊ suauis: in delitijs tuis sancta dei genitrix. ps. Lauda hierusalem. 41. Capitu.

Ab initio ⁊ ãte scl'a creata sum: ⁊ vsq ad futurũ sclm nõ desinã: ⁊ in habitatione sancta, corã ipso ministraui. Hy.

Aue maris stella: dei mater alma: atq semper virgo: felix celi porta.

Sumens illud aue: gabrielis ore: funda nos in pace: mutans Eue nomen.

Solue vincla reis: profer lumẽ cecis: mala nostra pelle: bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem: sumat per te preces: qui pro nobis natus: tulit esse tuus.

Uirgo singularis: inter omnes mitis: nos culpis solutos: mites fac ⁊ castos.

Uitã presta purã: iter para tutum: vt videntes Jesum: semper collętemur.

Sit laus deo patri: summo christo decus: spiritui sancto: tribus honor vnus. Amen.

℣. Diffusa est gratia. ℟. Propterea. Ad magnifi. añ. Btã mater, ⁊ innupta virgo gloriosa regina mundi: intercede pro nobis ad dñz. Psal. Magnificat. Kyrie eleison. christe el. kyrie el. ℣. Dñs vobis. Oremus.

Concede nos famulos tuos q̃sumus dñe deus, perpetua mentis ⁊ corporis sanitate gaudere: ⁊ gloriosa beate marię semp virginis intercessione: a presenti libe rari tristia: ⁊ eterna perfrui lętitia. Per chim. Pro scis añ. Sci dei oẽs intercedere dignemini pro nostra, omniũq salute. ℣. Letamini in dño. ℟. Et gliamini. Oremus.

Protege domine populum tuum: ⁊ apostolorum tuorum Petri ⁊ Pauli: ⁊ aliorum apostolorum patrocinio confidentem, perpetua defensione conserua.

Omnes sancti tui q̃s dñe nos vbiq adiu uent: vt dum eorũ merita recolimus, patrocinia sentiamus: Et pacẽ tuã nostris concede temporibus: ⁊ ab ecclesia tua cunctã repelle neqtiã: iter, actus, ⁊ voluntates nostras, ⁊ omniũ famulorũ tuorum in salutis tuę prosperitate dispone: bñfactoribus nostris sempiterna bona retribue: ⁊ omnibus fidelibus defunctis requiẽ eternã ꝯcede. p. Nota ꝙ in oib' horis totius ãni preterq in triduo añ pascha semp añ primã oratio nẽ dicitur Dñs vobis. ℟. Et cũ. Oremus. sed in cõmemorationibus añ qualibet orationẽ dicitur tñ Oremus. ⁊ post vltimã orationẽ tñ Amen. dicitur. Bñdicam' dño. ℟. Deo gratias, preterq in officio defunctorum: vbi in fine vltime orõnis, nec Dñs vobis. nec Bñdicamus dño dicit. Ad cõpleto. ℣. Cõuerte nos. ℟. Et auerte. ℣. De' in adiu. ⁊c. Glia pri. Absolute dñr psal. Sepe expugnauerũt. De profundis. Domine nõ est exaltatum. 38. Hym.

Memento salutis author: Quod nostri quondam corporis: Ex illibata virgine: Nascẽdo formã sumpseris. Maria mater gratię: Mater misericordię: Tu nos ab hoste ꝓtege: Et hora mortis suscipe. Gloria tibi dñe: Qui natus. Capitu.

Ego mater pulchrę dilectionis: timoris, ⁊ magnitudinis, ⁊ sancte spei. ℣. Ora pro nobis scã dei genitrix. ℟. Ut digni. Ad Nũc dimittis añ. Sub tuum presidium confugimus scã dei genitrix: nr̃as deprecationes ne despicias in necessitatibus: sed a periculis cũctis, libera nos semp virgo gloriosa, ⁊ bñdicta. Kyrie el. chie eleyson. kyrie eley. Dñs vobis. Oremus.

Beatę ⁊ gloriosę sempq virginis marię quęsumus domine intercessio gloriosa nos protegat: ⁊ ad vitam perducat eternã. p rp̃z. Añ. Sci dei. vt sup. Orem'.

Exaudi nos deus salutaris noster: et apostolorum tuorum petri et pauli: et aliorum apostolorum nos tuere presidijs: quorum donasti fideles esse doctrinis. Omnes sancti tui quesumus etc. vt supra.

Ad matutinum.

Domine labia mea aperies. ℟. Et os meum. ℣. Deus in adiutorium. ℣. Gloria patri. etc. Inui. Aue maria gratia plena: Dominus tecum. ps. Venite. 47

Quem terra pontus ethera: colunt, Hym. adorant, predicant: trinam regentem machinam: claustrum marie baiulat.

Cui luna, sol, et omnia: deseruiunt per tempora: perfusa celi gratia: gestant puelle viscera.

Beata mater munere: cuius supernus artifex: mundum pugillo continens: ventris sub arca clausus est.

Beata celi nuncio; fecunda sancto spiritu: desideratus gentibus: cuius per aluum fusus est.

Gloria tibi domine: qui natus es de virgine: cum patre et sancto spiritu: in sempiterna secula. Amen.

¶ Sequentes psalmi dicuntur die dominico, feria.ij. et feria.v. ad noc. Ant. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. ps. Domine dominus noster. 68. Ant. Sicut myrrha electa, odorem dedisti suauitatis sancta dei genitrix. ps. Celi enar. 68. Ant. Ante thorum huius virginis, frequentate nobis dulcia cantica dramatis. ps. Domini est terra. 68. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea benedixit te deus in eternum. Pater noster.

¶ Sequentes psalmi dicuntur feria.iij. et vj. ad noc. ant. Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere, procede et regna. ps. Eructauit. 69. Ant. Adiuuabit eam deus vultu suo: deus in medio eius non commouebitur. ps. Deus noster refu. 69. Ant. Sicut letantium. ps.

Fundamenta eius in montibus sanctis: diligit dominus portas syon, super omnia tabernacula iacob.

Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei.

Memor raab et babylonis: scientium me.

Ecce alienigene et tyrus et populus ethiopum: hi fuerunt illic.

Nunquid syon dicet homo: et homo natus est in ea: et ipse fundauit eam altissimus.

Dominus narrabit in scripturis populorum: et principum horum qui fuerunt in ea.

Sicut letantium omnium habitatio est in te.

Gloria. Ant. Sicut letantium, omnium nostrum habitatio est in te sancta dei genitrix. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea benedixit te deus in eternum. Pater noster.

¶ Sequentes psalmi dicuntur feria.iiij. et sabbato ad noc. ant. Gaude maria virgo, cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. ps. Cantate. 70 Ant. Dignare me, laudare te, virgo sacrata: da mihi virtutem contra hostes tuos. ps. Dominus regn. ex. 71. Ant. Post partum virgo inuiolata permansisti: dei genitrix intercede pro nobis. ps. Cantate. ij. 71. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea bene. Pater noster. Secreto: ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. Absolutio.

Precibus et meritis beate marie virginis, et omnium sanctorum: perducat nos dominus ad regna celorum. ℟. Amen. Iube domne benedicere. Benedictio. Nos cum prole pia benedicat virgo maria. ℟. Amen. Lectio prima.

In omnibus requiem quesiui: et in hereditate domini morabor: tunc precepit, et dixit mihi creator omnium: et qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo: et dixit mihi: In Jacob inhabita: et in israel hereditare: et in electis meis mitte radices. Tu autem. ℟. Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam nescio: quia quem celi capere non poterant tuo gremio contulisti. ℣. Benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui. Quia. Hic non solet esse benedictio sed a quibusdam additur ista. ℣. Iube domne. Benedictio. In omni tribulatione et angustia, succurrat nobis virgo Maria. Lectio secunda. Eccle. cap. 24

Et sic in syon firmata sum, et in ciuitate sanctificata, similiter requieui: et in hierusalem potestas mea. Et radicaui in populo honorificato: et in partes dei mei hereditas illius; et in plenitudine sanctorum detentio mea. ℟. Beata es virgo maria, que dominum portasti creatorem mundi: Genuisti qui te fecit, et in eternum permanes virgo. ℣. Aue maria, gratia plena, dominus tecum. Genuisti. ℣. Iube domne benedicere. Bndo. Per virginem matrem, concedat nobis

nobis dominus salutē ꝛ pacē. Lectio.iij.

Quasi cedrus exaltata sum in Libano:ꝛ quasi cypressus in monte sion. Quasi palma exaltata sum in Cades:ꝛ q̄si plantatio rosę in Hierico. Quasi oliua speciosa in campis:ꝛ quasi platanus exaltata sum iuxta aquas. In plateis sicut cinamomū ꝛ balsamū aromatizans, odorem dedi: q̄si myrrha electa, dedi suauitatē odoris. ℟. Felix nāq; es sacra virgo maria, ꝛ omni laude dignissima: Qui ex te ortus est sol iustitię Christus deus noster. ℣. Ora pro populo: interueni ꝓ clero: intercede ꝓ deuoto fęmineo sexu: sentiant oēs tuum iuuamen, qcūq; celebrāt tuā sctā commemorationē. Qui. Glia. Xp̄s. Ad lau. ꝛ p ho. aña.

Assumpta est maria in cęlū: gaudent angeli: laudantes bn̄dicūt dn̄m. ps. Dn̄s regn. cū rel'. 5. Aña. Maria virgo assumpta est ad ęthereū thalamum: in quo rex regū stellato sedet solio. Aña. In odore vnguentorū tuorū currimus: adolescentulę dilexerūt te nimis. Aña. Bn̄dicta filia tu a domino: q a p te fructū vitę cōicauim'. Añ. Pulchra es ꝛ decora filia hierl'z: terribilis vt castor acies ordiata.

cantic. cap. 6. Viderunt eam filię sion, ꝛ beatissimam prędicauerūt: ꝛ reginę laudauerunt eam. Hymnus.

O Gloriosa dn̄a Excelsa super sydera: Qui te creauit ꝓuide Lactasti sacro vbere. Quod ęua tristis abstulit Tu reddis almo germine: Intrent vt astra flebiles Cęli fenestra facta es.

Tu regis alti ianua Et porta lucis fulgida: Vitam datam per virginē Gentes redempte plaudite.

Gloria tibi domine. ℣. Benedicta tu in mulieribus. ℟. Et bn̄di. Ad bn̄. añ. Btā dei genitrix, maria, v̄go ꝑpetua, tēplū dn̄i, sacrariū sp̄us sc̄i: tu sola sine exēplo placuisti dn̄o nr̄o iesu xp̄o: ora ꝓ pplo: interueni ꝓ clero: itercede ꝓ deuoto fęmieo sexu. kyriel. christel. kyrieleyson. Dn̄s vob. Oremus.

Deus q de beatę marię virginis vtero, verbū tuū angelo nunciante, carnē suscipe voluisti: p̄sta supplicibus tuis: vt q vere eā genitricē dei credimus: ei' apud te intercessionibus adiuuemur. Per eun. Añ. Sci dei oēs itercedere dignemini .p. ꝛc. vt supra ℣. Letamini. Oro. Protege ꝛc.

¶ Ad primam hym. Memento salutis. vt supra in completo. Aña. Assumpta est maria. ps. Deus in nomine. 8. Benedixisti. 25. Laudate dn̄m oēs gen. 37. Capl'z.

cantic. cap. 6. Que est ista q̄ progredit quasi aurora cōsurgēs: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorum acies ordinata. ℣. Dignare me, laudar̄ te, v̄go sacrata. ℟. Da mihi v̄tutē ꝯtra hostes tuos. Kyrie el. christe el. kyrie el. Dn̄s vob. ꝛc. Orem'.

Deus q virginalē aulā btē marię in q̄ habitares eligere dignat' es: da q̄s: vt sua nos defensione munitos: iocundos facias suę interesse commemorationi. Qui viuis. Aña. Sancti dei omnes. ꝛc. Oro. Exaudi nos deus. vt supra in cōpletorio. Ad tertiam hymnus. Memēto salu. Añ. Maria virgo. ps. Ad dominum cum tri. Leuaui oculos. Letatus sum. 37. Caplm.

Eccl. cap. 24. Et sic in sion firmata sum: ꝛ in ciuitate sanctificata similiter requieui: ꝛ in hierusalē potestas mea. ℣. Diffusa est gratia. ℟. Propterea bn̄dixit. kyrie el. chęeleison. kyrie eleison. Dn̄s vob. Oremus.

Deus q salutis ęternę, btē marię virginitate fęcūda, humano generi p̄mia p̄stitisti: tribue q̄s: vt ipsam ꝓ nobis intercedere sentiamus: per quā meruim' authorē vite suscipere: Dn̄m nr̄m iesū xp̄m filiū tuū. ℟. Amē. Añ. Scti dei oēs. ꝛc. Oro. Protege. Cum rel'. vt supra in vesperis. ¶ Ad. vj. hy'. Memēto. Añ. In odorē. ps. Ad te le. Nisi q2 dn̄s. 37. Qui cōfidūt.

Ecclesiast. cap. 24. Et radicaui in pplo honorifi. cato: ꝛ in partes dei mei hęreditas illius: ꝛ in plenitudine sctōrū detentio mea. ℣. Bn̄dicta tu in mulieribus. ℟. Et bn̄s. kyrie el. chrie el. kyrie el. Dn̄s vo. Orem'.

Concede misericors deus fragilitati nostrę p̄sidiū: vt q sctę dei genitricis memoriā agimus: intercessionis eius auxilio: a nostris iniqtatibus resurgam'. Per eundem. Aña. Sancti dei omnes.

Oro. Exaudi nos deus, vt in cōpletorio. Ad nonā hym. Memento salutis. Aña. Pulchra es. psal. In conuertendo. Nisi dominus edifi. Beati omnes. 38. Caplm.

Eccli. cap. 24. In plateis sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa, dedi suauitatē odoris. ℣. Post partū virgo inuiolata permansisti. ℟. Dei genitrix. Kyrie eleison, christe eleison, kyrie eleison. Dñs vobiscū. Orem⁹.

Famulorū tuorū q̄sumus dñe delictis ignosce: ⁊ q tibi placere de actibus nostris nō valemus: genitricis filij tui dñi nostri intercessione saluemur. Per eundē. Añ. Sancti dei omnes, vt supra. Orem⁹.

Presta q̄s ops deus: vt nullis nos permittas perturbatiōibus cōcuti: quos in apostolice confessionis petra solidasti. Oēs scti tui. vt supra. In secundis vespis. oīa fiunt sicut in primis vesp. sunt notata.

¶ Sabbato añ aduētū mutat offm̄ sancte marie: qd celebram⁹ sm̄ subscriptū modū. Ab isto die vsq̄ ad vigiliā natiuitatis dñi Ad vespas añ. Missus est cū rel. de laud. psalmi consueti, vt supra. Cap.

Esa. xi. Egredietur virga de radice iesse: ⁊ flos de radice eius ascēdet: ⁊ requiescet sup eū spūs dñi. Hy⁹. Aue maris. ℣. Diffusa. Ad magnifi. aña. Spiritus sctūs in te descendet maria: ne timeas, hēbis in vtero filiū dei. halleluia. kyrie el. chrē el. kyrie el. Dñs vo. Orem⁹.

Deus q de btē marie virginis vtero, verbū tuū angelo nunciāte, carnē suscipere voluisti: psta supplicibus tuis: vt q vere eā genitricē dei credimus: eius apud te intercessiōibus adiuuemur. Per eū. ℟. Amē. Pro sctis aña. Ecce dñs veniet, ⁊ oēs scti eius cū eo: ⁊ erit in die illa lux magna halla. ℣. Ecce apparebit dñs sup nubē cādidā. ℟. Et cū eo sctōꝝ millia. Orem⁹.

Conscientias nr̄as q̄s dñe visitando purifica: vt veniēs iesus chrs filius tuus dñs nr̄ cū oībus sanctis: paratā sibi in nobis inueniat mansionē. Qui tecum. Suprascripte oīones ⁊ añe ⁊ ℣. predicto mō dicūr p oēs hoi. Ad matu. inui. hym. añ. psal. ⁊ ℣. nō mutant vsq̄ ad lectiōes pter añam noni psal. scz. Post partū. loco cuius dr̄ añ. Angelus dñi nūciauit marie: ⁊ cōcepit de spū sctō hall. ℣. Diffusa. Pr nr̄. Et ne. Precib⁹ ⁊ me. Iube. Nos cū.

Missus est angel⁹ gabriel a Le. j. Luce. cap. 1. deo in ciuitatem galilee cui nomē nazareth: ad virginē despōsatā viro, cui nomē erat ioseph de domo dauid: ⁊ nomē vginis maria. Et ingressus angelus ad eā dixit. Aue grā plena dñs tecū: bñdicta tu in mulieribus. Tu. ℟. Missus est gabriel angelus ad mariā virginē despōsatā ioseph, nūciās ei verbū: ⁊ expauescit vgo de lumine: ne timeas maria: inuenisti gratiā apud dñm: Ecce cōcipies ⁊ paries, ⁊ vocabit altissimi filius. ℣. Dabit ei dñs deus sedē dauid patris eius: ⁊ regnabit in domo iacob in eternū. Ecce. Iube dō. In omni tribu. Lectio. ij.

Que cū audisset, turbata est in sermone eius: ⁊ cogitabat qualis eēt ista salutatio. Et ait angel⁹ ei: ne timeas maria: inuenisti enim grām apud deū. Ecce cōcipies in vtero: ⁊ paries filiū: ⁊ vocabis nomē ei⁹ iesum. Hic erit magn⁹: ⁊ filius altissimi vocabit. Et dabit illi dñs deus sedē dauid patris eius: ⁊ regnabit in domo iacob in eternū: ⁊ regni eius nō erit finis. ℟. Aue maria grā plena dñs tecū. Spūs sctūs superueniet in te: ⁊ virt⁹ altissimi obūbrabit tibi qd eñi ex te nascet sctm̄ vocabit fili⁹ dei. ℣. Quō fiet istud qm virū nō cognosco: ⁊ rñdens angelus dixit ei. Spūs sctūs. Iube. Per virginem matrem. Lectio. iij.

Dixit aūt maria ad āgelū: quomō fiet istud qm virū nō cognosco: Et rñdens angelus dixit ei. Spūs sctūs supueniet in te: ⁊ virtus altissimi obūbrabit tibi. Ideoq̄ ⁊ qd nascet ex te sanctū: vocabit filius dei. Et ecce elisabeth cognata tua: ⁊ ipsa cōcepit filiū i senectute sua: ⁊ hic mēsis est sext⁹ illi q̄ vocat sterilis: q: nō erit impossibile apud deū oē verbū. Dixit āt maria. Ecce ancilla dñi: fiat mihi sm̄ vbū tuū. ℟. Suscipe verbū virgo maria qd tibi a dño per āgelū trāsmissū est: cōcipies ⁊ paries deū pariter

pariter ꝛ hoiez: Ut bñdicta dicaris int oẽs mulieres. ℣. Paries q̃dẽ filiũ, ꝛ virginitatis nõ patieris detrimẽtu: efficieris grauida ꝛ eris mr̃ sp intacta. Ut. Ad lau. ꝛ p ho. añ.

Missus est gabriel ãgelus ad mariã virginẽ desponsatã ioseph. Aña. Aue maria grã plena, dñs tecũ: bñdicta tu in mulierib᷒ hall. Añ. Ne timeas maria inuenisti gratiã apud dñm: ecce concipies ꝛ paries filiũ. hall'a. Añ. Dabit ei dñs sedẽ dauid pris eius: ꝛ regnabit in eternuz. Añ. Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm verbũ tuũ. Cap. Egredietur virga. Hym. ℣. ꝛ psal. p horas diur sicut añ aduentũ: preter versiculos none ꝛ cõpletorij. Ad bñs añ. Spiritus sancti. Oratiões vt supra in vesp.

Esa.7. Ecce virgo ꝯcipiet ꝛ Ad primã cap. pariet filiũ: ꝛ vocabit nomẽ ei᷒ emanuel: butyrũ ꝛ mel cõmedet: vt sciat reprobare malũ, ꝛ eligere bonũ. ℣. Dignare me laudare te, virgo sacrata. ℟. Da mihi virtutez contra hostes tuos. Ad terriam cap.

Esa.xi. Egrediet virga de radice iesse: ꝛ flos de radice eius ascendet: ꝛ requiescet sup eũ spũs dñi. ℣. Diffusa est grã i labijs tuis. ℟. Propterea bñdixit te de᷒: in etnũ.

Luc.i. Dabit ei dñs deus sedẽ Ad.vj.cap. dauid patris eius: ꝛ regnabit in domo iacob in eternũ: ꝛ regni eius nõ erit finis. ℣. Bñdicta tu in mulieribus. ℟. Et benedictus fructus ventris tui. Ad.ix.cap. Ecce virgo concipiet: ꝛc. vt in prima. ℣. Angelus dñi nunciauit marie. ℟. Et concepit de spiritu sancto. Ad vesp. aña. Missus est gabriel. Cũ rel. vt supra sunt notata in primis vesp. Ad ꝯple. cap. Ecce virgo concipiet. ℣. Angelus dñi nuncia. ℟. Et. Ad nunc dimit. añ. Spirit᷒ sanctus in te.

Nota q̃ a prima die post oc. natiui. dñi vsq̃ ad purificationez fit offm̃ btẽ virginis sicut añ aduẽtũ: excepto q̃ ad oẽs hor. dicit oro. Deus q salutis eterne ꝛc. additis orõnibus de aplis, cũ alijs, ad oẽs horas, sicut supra scriptũ est in offõ añ aduentum. Ad laudes ꝛ ad vesper. ꝛ per horas añ. O Admirabile cõmerciũ, creator generis humani: aiatũ corpus sumẽs: de virgine nasci dignatus est: ꝛ procedẽs homo sine semine: largitus est nobis suã deitatem. Aña. Quãdo natus es ineffabiliter ex virgine: tũc iplete sunt scripture: sicut pluuia in vellus descẽdisti: vt saluũ faceres genus humanũ: te laudamus deus nr̃. Aña. Rubũ quẽ viderat Moyses incõbustũ: cõseruatã agnouim᷒ tuã laudabilẽ virginitatẽ: dei genitrix intercede ꝓ nobis. Aña. Germinauit radix Iesse: orta est stella ex Iacob: virgo pepit saluatorẽ: te laudamus deus nr̃. Aña. Ecce, maria genuit nobis saluatorẽ: quẽ Ioãnes vidẽs exclamauit dicẽs: ecce agnus dei: ecce q tollit pctã mũdi hall'. Ad bñ. añ. Mirabile mysterium declaratur hodie: innouantur nature: deus homo factus est: id qḋ fuit permãsit: ꝛ qḋ non erat assumpsit: non commixtionẽ passus, neq̃ diuisionẽ. Ad magni. ꝛ nũc dimittis añ. Magnũ hereditatis mysteriũ: tẽplũ dei factus est vterus nesciẽs virũ: nõ est pollut᷒ ex ea carnẽ assumẽs: oẽs gẽtes veniẽt dicẽtes glĩa tibi dñe.

¶ Nota q̃ ab octaua pasche vsq̃ ad ascẽsionẽ fit offm̃ btẽ virginis sicut añ aduẽtũ: excepto q̃ ad bñ. ꝛ ad magni. ꝛ ad nũc dimit. dr̃ hec añ. Regina celi letare hall'a: qꝛ quẽ meruisti portare hall'a: resurrexit sicut dixit hall'a: ora pro nobis deuz hall'a.

INCIPIT OFFFICIVM DEFUNCTOR.

Nota q̃ offm̃ defunctoꝝ nõ agit fm cõsuetudinẽ romane eccl'ie: qñ fit festũ nouẽ lectõnũ: nec in vespis q̃rte ferie maioris hebdõe: nec deinceps vsq̃ post octa. pente. nec in vesp. añ vigiliã natiui. dñi: nisi ꝓ funere, vel ꝓ bñfactorib᷒ diceret. In alijs tpibus ꝛ diebus agit: ꝛ tũc vespe defunctoꝝ, ẽt si duplex festũ eadem die fuerit, dñr post vesp. diei. Et sciendũ, q̃ vespe defunctoꝝ nũq̃ dñr i choro, nisi seq̃nti die fuerit sct. ꝛ in festo oiuz sctõꝝ. Ad ves. absolute incipit añ.

Placebo dño i regione viuoꝝ. Ps. Dilexi. 37. In fine psal'. dr̃ ℣. Requiẽ eternam dona eis dñe. ℟. Et lux ꝑpetua

luceat eis: et sic poẽs psalmos in officio defunctorum di. Añ. Heu mihi dñe, quia inco latus meus prolõgatus est. ps. Ad dñm. 37. Añ. Dñs custodit te ab oĩ malo: custodiat aiam tuã dñs. ps. Leuaui ocu. 37. Añ. Si iniqtates obseruaueris dñe: dñe qs sustinebit? ps. De profundis. 38. Añ. Ope ra manuũ tuarum dñe ne dspicias. ps. Cõfitebor tibi. 39. ℣. Audiui vocẽ de cęlo dicẽtẽ mihi. ℟. Bti mortui, q in dño moriunt. Ad magni. añ. Oẽ, qđ dat mihi pater, ad me veniet: et eũ q venit ad me, nõ eijciã foras. Deide Pr nr̃. secreto. Et notandũ, q diebus ferialib. in vesp. et laud. defunctorum di. Pr nr̃ cũ ps. Lauda aia. ℣. et debitis oronib' flexis genib' et i offõ defunctorum, genua nec flectunt, nec di. ps. Lauda aia mea dñm. Qui ps a quibusdã pretermitti solet in primis vesp. qñ fit de fer. et in secũdis dici, si sequi die fiat d fer. ℣. Et ne. ℟. Sed libera. ps. Lauda aia mea. 41. In fine ℣. Requiẽ ęternã. ℟. Et lux perpetua luceat eis. ℣. A porta inferi. ℟. Erue dñe aias eorum. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amen. ℣. Dñe exaudi orationẽ meã. ℟. Et clamor me' ad te veniat. ℣. Dñs vobiscũ. ℟. Et cũ spiritu tuo. Deinde dñr tres subscriptę orationes sub vna terminatiõe. Oĩo.

Deus qui inter aplicos sacerdotes, famulos tuos põtificali, seu sacerdotali fecisti dignitate vigere: presta quęsumus: vt eorũ quoque perpetuo aggregentur consortio. Deus venię largitor, et humanę salutis amator: quęsumus clemẽtiam tuã: vt nostrę cõgregationis fratres, sorores, ppinquos et benefactores: qui ex hoc seculo trãsierunt: beata maria semper virgine intercedẽte: cum omnibus sanctis tuis: ad perpetuę beatitudinis cõsortiũ puenire pcedas. Fideliũ deus oĩum cõditor et redẽptor: aiab' famulorum famularũque tuarum remissionẽ cũctorum tribue peccatorum: vt indulgẽtiam quã semp optauerũt, pijs supplicatiõibus cõsequantur. Qui viuis. ℟. Amẽ. ℣. Requiem eternã dona eis dñe. ℟. Et lux ppetua luceat eis. ℣. Requiescãt in pace. ℟. Amẽ. In die oĩm scõrũ, et in exequijs defunctorum dĩ totũ offĩm sequens, cũ inuita. tribus noct. lcõnib' et laud. In feria. vero diebus, vnius tm̃ noctur. dĩ sine inuita. cum suis psalis, et laud. vt signatũ est. Inuit. Regẽ cui oĩa viuunt: Venite adoremus. ps. Venite exult. ¶ In feriali officio tres sequẽtes psal' cum tribus lcõnib' et laud. dñr feria. ij. et feria. v. In primo noc. añ. Dirige dñe de' me' in cõspectu tuo viã meã. ps. Verba mea au. 13. Añ. Cõuertere dñe, et eripe animã meã: qm̃ nõ est in morte q memor sit tui. ps. Dñe ne in fu. 12 Añ. Ne quãdo rapiat vt leo aiam meã: dũ nõ est q rẽdimat: neque q saluũ faciat. ps. Dñe de' me' in te spe. ℣. A porta inferi. ℟. Erue dñe aias eorũ. Pr nr̃. secreto. ℣. Et ne. ℟. Sed libera. Tunc lector absolute incipit lectiones: et eãdẽ terminat sine Tu aũt. et sic legunt oẽs lectiones in officio defunctorum. Lectio. j.

Parce mihi dñe: nihil enĩ sunt dies mei. Quid est hõ quia magnificas eũ: aut qđ apponis erga eũ cor tuũ? Visitas eũ diluculo: et subito probas illũ. Vsquequo nõ parcis mihi: nec dimittis me, vt glutiã saliuã meam? Peccaui. Quid faciã tibi o custos hominũ? Quare posuisti me cõtrariũ tibi: et factus sum mihimetipsi grauis? Cur nõ tollis pctm̃ meũ: et qre nõ aufers iniqtatẽ meam? Ecce nũc i puluere dormiã: et si mane me qsieris, nõ subsistã. ℟. Credo q redemptor meus viuit, et in nouissimo die de terra surrecturus sum. Et in carne mea, videbo deũ saluatorẽ meũ. ℣. Quẽ visurus sum ego ipse, et nõ alius: et oculi mei conspectu ri sunt. Et in carne mea. Lectio. ij. Iob. 7.

Tędet aiam meã vitę meę: dimittã aduersum me eloquium meũ. Loqr in amaritudine aię meę: dicã deo: noli me cõdẽnare. Indica mihi, cur me ita iudices? Nunqd bonũ tibi videt: si calũnieris et opprimas me, opus manuũ tuarũ: et cõsiliũ impiorum ad iuues? Nũqd oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt hõ et tu vides? Nunqd sicut dies hõis dies tui: et anni tui sicut humana sunt tpa: vt qras iniqtatẽ meã, et pctm̃ meũ scruteris? Et sciaş, qa nihil impiũ fecerim: cum sit Iob. 10

cū sit nemo, qui de manu tua possit eruere. ℟. Qui lazarū resuscitasti a monumento fetidū. Tu eis dñe dona requiē, & locū indulgētię. ℣. Qui ventur⁹ es iudicare viuos & mortuos, & sclm p ignē. Tu eis. Lcō. iij.

Iob. 10 Manus tuę dñe fecerūt me: & plasmauerūt me totū in circuitu: & sic repēte pcipitas me? Memēto q̄so, q᷑ sicut lutū feceris me: & in puluerē redúces me. Nōne sicut lac mulsisti me: & sicut caseū me coagulasti? Pelle & carnibus vestiti me: ossibus & neruis cōpegisti me. Vitā & misericordiā tribuisti mihi: & visitatio tua, custodiuit spiritū meū. ℟. Dñe, qñ veneris iudicare terrā: vbi me abscondā a vultu ire tuę? Quia peccaui nimis i vita mea. ℣. Cōmissa mea paueſco, & añ te erubeſco, dū veneris iudicare, noli me cōdēnare. Quia. ℣. Requiē etnā. Quia.

¶ In fer. offō, tres ſeq̄ntes pſalī cū tribus lcōni. & laudō. dñr fer. iij. & fer. vj. In. ij. noc. añ. In loco paſcuę ibi me collocauit. ps. Dñs regit. 7. Añā. Delicta iuuentutis meę, & ignorātias meas, ne memineris dñe. ps. Ad te dñe le. 7. Añ. Credo videre bona domini in terra viuentiū. ps. Dñs illumina. 10. ℣. Cōlloces eos dñs cū principibus. ℟. Cū pricipib⁹ ppli sui. Pr noſter. L. iiij.

Iob. 13 Eſpōde mihi: q̄ntas habeo iniqtates & peccata: ſcelera mea & delicta oñde mihi. Cur faciē tuā abſcōdis: & arbitraris me inimicū tuū? Contra foliū qd vento rapit, oſtidis potētiā tuā: & ſtipulā ſiccā pſequeris. Scribis enim cōtra me amaritudines: & cōſumere me vis pctīs adoleſcētię meę? Poſuiſti in neruo pedem meū: & obſeruaſti omnes ſemitas meas: & veſtigia pedum meorum cōſiderasti. Qui quaſi putredo conſumendus ſum: & quaſi veſtimentum, qd comeditur a tinea. ℟. Memento mei, deus, q: ventus eſt vita mea. Nec aſpiciat me viſus hoīs. ℣. De pfundis clamaui ad te dñe: dñe, exaudi vocē meā. Nec. L. v.

Iob. 14 Homo natus de muliere, breui viuēs tēpore: repletur multis miſerijs. Qui quaſi flos egreditur, & cōteritur: & fugit velut vmbra: & nūq̄ in eodē ſtatu pmanet. Et dignū ducis ſup huiuſcemodi apire oclos tuos: & adducer eū tecū i iudiciū? Quis pōt facere mūdū, de immūdo cōceptū ſemine? Nōne tu, qui ſolus es? Breues dies hoīs ſunt: numerus menſiū ei⁹ apud te eſt. Cōſtituiſti terminos eius, q pterīri nō poterūt. Recede ergo paululū ab eo, vt qeſcat: donec optata veniat: & ſicut mercenarij dies eius. ℟. Heu mihi dñe, q: peccaui nimis in vita mea: qd faciā miſer: vbi fugiā: niſi ad te deus meus? Miſerere mei dū veneris in nouiſſimo die. ℣. Anima mea turbata eſt valde: ſed tu dñe ſuccurre ei. Mi. Le. vj.

Iob. 14 Quis mihi hoc tribuat: vt in inferno ptegas me: & abſcōdas me: donec ptrāſeat furor tuus: & cōſtituas mihi tēpus, in quo recorderis mei? Putas ne mortu⁹ hō rurſus viuat? Cunctis diebus qb⁹ nūc milito: expecto, donec veniat immutatio mea. Vocabis me: & ego rñdebo tibi. Opi manuū tuaꝝ: porriges dexterā. Tu qdem greſſus meos dinumeraſti: ſed parce pctīs meis. ℟. Ne recorderis peccata mea dñe: Dū veneris iudicare sclm p ignē. ℣. Dirige dñe de⁹ meus: i cōſpectu tuo viā meā. Dum. ℣. Requiem ęternam. Dum vene.

¶ In feria. offō tres ſeq̄ntes pſalī cū trib⁹ lectōnibus & laudō. dñr feria q̄rta & ſabbato In. iij. noc. añ. Cōplaceat tibi dñe vt eripias me: dñe ad adiuuādū me feſtina. ps. Expectās. 14. Añ. Sana dñe aīam meā, q: peccaui tibi. ps. Btūs qui intel. 14. Añ. Sitiuit aīa mea ad deū viuū: qñ veniā & apparebo añ faciē dñi? ps. Quēadmodū deſid. 14. ℣. Ne tradas beſtijs aīas cōfitētes tibi. ℟. Et aīas pauperū tuoꝝ ne obliuiſcaris in finē. Pr noſter. Lectio. vij.

Piritus meus attenuabit: dies mei breuiabunt: & ſolū mihi ſuperest ſepulchꝝ. Nō peccaui: & in amaritudinibus morat̄ oculus meus. Libera me dñe, & pone me iuxta te: & cuiuſuis manus pugnet cōtra me. Dies mei trāſierūt: cogitatiōes meę diſſipatę ſunt: torq̄ntes cor meū. Noctē verterūt in diē: & rurſum, poſt tenebras ſpero lucē. Si ſuſtinuero, infern⁹, domus mea eſt: & in te Iob. 17

nebris, stravi lectulũ meũ. Putredini dixi: pater meus es: mater mea: & soror mea vermibus. Ubi est ergo nũc expectatio mea, & patiẽtia mea? Tu es dñe deus meus. ℞. Peccantẽ me quotidie, & nõ me pœnitentẽ, timor mortis cõturbat me. Quia in inferno, nulla est redẽptio: miserere mei de⁹, & salua me. ℣. Deus, in nomine tuo saluũ me fac: & in virtute tua libera me. Quia in.

Iob. 19 Pelli meę consumptis carni. Le. viij. bus adhęsit os meũ: & derelicta sunt tantũmodo labia, circa dentes meos. Miseremini mei: miseremini mei: saltẽ vos amici mei: q: manus dñi tetigit me. Quare persequimini me sicut deus: & carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat, vt scribant sermones mei? Quis mihi det, vt exarent in libro, stilo ferreo, & plumbi lamina: vel certe sculpant in silice? Scio enim, q redẽptor meus viuit: & in nouissimo die de terra surrecturus sum: & rursum, circundabor pelle mea: & in carne mea, videbo deũ saluatorẽ meũ. Quem visurus sum ego ipse: & oculi mei cõspecturi sunt: & non alius. Reposita ẽ hęc spes mea, in sinu meo. ℞. Domine, sm actum meũ noli me iudicare: nihil dignum in cõspectu tuo egi: ideo deprecor maiestatem tuã: Ut tu deus deleas iniqtatẽ meã. ℣. Amplius, laua me dñe ab iniqtate mea: & a dlicto meo mũda me. Ut.

Iob. 10 Quare de vulua eduxisti me: q Le. ix. vtinã cõsumptus ẽẽm: ne oculus me videret? Fuissẽ, quasi nõ ẽẽm de vtero trãslatus ad tumulũ. Nunqd nõ paucitas dierũ meorũ finiet breui? Dimitte me ergo, vt plangã paululum dolorẽ meũ: anteq̃ vadam, & nõ reuertar ad terram tenebrosam: & opertam mortis caligine. Terram miserię & tenebrarum: vbi vmbra mortis & nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitat. ℞. Libera me domine, de vijs inferni: qui portas ęreas confregisti: & visita sti infernum: & dedisti eis lumen vt viderẽt te: Qui erant in penis tenebrarum. ℣. Clamantes & dicentes: aduenisti redemptor noster. Qui erãt. ℣. Requiẽ eternam. Qui. Sequẽs ℞. di in crastino oium fidel. & pro defunctis. ℞. Libera me dñe de morte ęterna: in die illa tremenda: Quãdo cęli mouẽdi sunt & terra: Dũ veneris iudicare seculũ per ignem. ℣. Tremens factus sũ ego, & timeo: dum discussio venerit, atq; ventura ira. Quando. ℣. Dies illa, dies irę, calamitatis, & miserię: dies magna, & amara valde. Dũ. ℣. Requiẽ etnã. Libera.

¶ Ad laudes absolute incipitur añ. Exultabũt dño. ossa humiliata. ps. Miserere mei. 13. Añ. Exaudi domine orationẽ meam: ad te omnis caro veniet. ps. Te de. 19. Añ. Me suscepit dex tera tua dñe. ps. Deus deus meus. 5. Añ. A porta inferi: erue dñe animã meã. ps. Ego dixi. 16. Añ. Omnis spiritus laudet dñm. ps. Laudate dñm de ce. 6. ℣. Audiui vocem de cęlo dicẽtẽ mihi. ℞. Beati mortui qui in domino moriuntur. Ad benedictus añ a. Ego sum resurrectio & vita: qui credit in me: non morietur in ęternum. Deinde Pater noster secreto. ℣. Et ne nos. ℞. Sed libera nos. ps. De profundis. 38. cum Requiem ęternam. ℣. A porta inferi. & c. vt supra in vesperis. Nota q psal. De profundis, dicitur ad laudes defunctorum diebus ferialibus: & si laudes immediate dicantur post vigiliam: nullo alio tempore dicitur in laudibus defunctorum.

EXPLICIT COMMVNE SANCTORVM.

ORDO BREVIARII IVXTA RITVM ECCLESIAE ROMANÆ, DOMINICALE APPELLATVM, FELICITER INCIPIT.

Sabbato dñicę p̃imę Aduentus, Ad vesperas. Caplm.

RATRES, scientes, q̃a hora est, iam nos de somno surgere: nunc aũt propior est nostra salus: q̃ cũ credidimus. Rñdetur Deo gratias. in fine omnium capitulorũ. Hymnus in dñicis & ferialibus diebus, p aduentũ.

C Onditor alme syderũ: Eterna lux credẽtiũ: Xp̃e redẽptor oĩũ: Exaudi p̃ces supplicũ.

Q ui cõdolẽs interitu: mortis perire sclm: Saluasti mũdũ lãguidũ: Donans reis remediũ.

V ergente mundi vespere: Uti sponsus de thalamo: Egressus honestissima: Uirginis matris clausula.

C uius forti potentię: Genu curuantur omnia: Cęlestia terrestria: Nutu fatentur subdita.

T e deprecamur agie: Uẽture iudex seculi: Cõserua nos in tempore: Hostis a telo perfidi.

L aus honor virtus gloria. Deo patri & filio: sctõ simul paracleto: In sclorũ scla. Amen. ℣. Rorate cęli desuper, & nubes pluant iustum. ℟. Aperiatur terra, & germinet saluatorem. Ad magni. añ. Ecce nomẽ domini venit de longinquo: & claritas eius replet orbem terrarũ. Oratio.

E Xcita q̃s dñe potentiã tuã & veni: vt ab imminentibus peccatorũ nostrorũ periculis: te mereamur p̃tegente eripi: te liberante saluari. Qui viuis & regnas. &c.

Ab isto die vsq̃ ad octauã epiphanie: ⁊ a dñica de passione, vsq̃ ad octauã penteco stes: ⁊ in festis duplicibus: ⁊ eorũ octauis: nõ fiunt solite cõmemorationes. De officio Cõpletorij: ⁊ Prime: ac psalmis nocturnis ⁊ diurnis: tam dñice q̃ ferie: quere in psalmista: ⁊ post octauaȝ epiphanie.

¶ Dñica pma de aduẽtu ad matu. dicto Pater nr̃. secrete, dicit. Domine labia mea aperies. ℟. Et os meũ annũciabit laudẽ tuã. ℣. Deus in adiutoriũ meũ intẽde. cũ Gl'ia patri. Sicut erat, hall'a. ⁊ sic hall'a dr̃ p totũ annũ in omnibus horis: excepto q̃ a dictis vesp. sabbati septuage. vsq̃ ad triduũ ante pascha: loco hall'a. dicitur Laus tibi dñe rex eterne glorie. Inuitato. Regẽ venturum dñm. Venite adoremus. psalmus. Venite exultemus. 47. Hymnus.

Verbum supernum prodiens, A patre olim exiens: Qui natus orbi subuenis, Cursu decliui temporis.

Illumina nũc pectora, Tuoq̃ amore cõcrema: Audito vt pconio. Sint pulsa tandem lubrica.

Iudexq̃ cũ post aderis, Rimari facta pectoris: Reddens vicẽ p abditis, Iustisq̃ regnum pro bonis.

Non demum arctemur malis, Pro qualitate criminis: Sed cum beatis compotes, Simus perennes celibes,

Laus honor virtus gloria, Deo patri ⁊ filio: Sancto simul paracleto, In seculorũ secula. Amen. ¶ In primo noctur. añ. Veniet ecce rex. ps. Beatus vir q nõ abijt. cũ re'. psal. ⁊ antipho. vt habetur in psal. loco suo. Post psalmũ Dñe qs habitabit dicta Añ. Gaudete oẽs, ⁊ versu, Ex sion species decoris eius, dicitur: P r nr̃, Exaudi domine: lector petat Bñdictioneȝ, inclinato capite versus altare dicens. Iube dõne benedicere. ⁊ Sacerdos eã deuote media voce ei conferat dicens. Bñdictione pepetua benedicat nos pater eternus. fo. 46.

Incipit Esaias pphẽta. Le. j. Visio Esaie filij amos: quã vidit sup iudã ⁊ hierusalẽ: in diebus ozie: ioathan achaȝ: ⁊ ezechie regũ iuda. Audite celi: ⁊ auribus percipe terra: quoniã dñs locutus est. Filios enutrui ⁊ exaltaui: ipsi autẽ spreuerunt me. Cognouit bos possessorẽ suũ: ⁊ asinus presepe dñi sui: Isrl' aũt nõ cognouit me: ⁊ populus meus non intellexit. Ve genti peccatrici: pplo graui iniqtate: semini neq̃: filijs sceleratis. Dereliqrunt dñm: blasphemauerũt sctũȝ isrl': abalienati sunt retrorsum. Tu autem dñe miserere nobis. ℟. Deo gr̃as. Et sic terminant oẽs lectiones cum Tu autem. Illis exceptis, vbi signatũ est. ℟. Aspiciens a lõge ecce video dei potentiã venientẽ: ⁊ nebulã totã terrã tegẽtẽ. Ite obuiã ei ⁊ dicite. Nũcia nobis si tu es ipse, q regnaturus es in pplo israel. ℣. Quiq̃ terrigene ⁊ filij hoim: simul in vnuȝ diues ⁊ pauper. ℟. Ite obuiã ei ⁊ dicite. ℣. Qui regis israel intende: q deducis velut ouẽ ioseph. ℟. Nuncia nobis si tu es ipse, q regnaturus es in pplo isrl'. ℣. Tolli te portas pricipes vestras: ⁊ eleuamini porte eternales: ⁊ introibit rex glorie. ℟. Qui regnaturus es in pplo israel. ℣. Gloria patri ⁊ filio, ⁊ spiritui sancto. Postea reiterat totũ ℟. Aspiciens a lõge vsq̃. Quiq̃ terrigene. Iube dõ. Vnigenitus. Lectio. ij.

Super quo percutiã vos vltra addentes preuaricationẽ? Omne caput languidũ, ⁊ omne cor merens: a planta pedis vsq̃ ad verticẽ: nõ est in eo sanitas. Vuln⁹, ⁊ liuor, ⁊ plaga tumens, nõ est circumligata, nec curata medicamine: neq̃ fota oleo. Terra vestra deserta: ciuitates vestre succẽse igni. Regionẽ vestram corã vobis alieni deuorant: ⁊ desolabit sicut in vastitate hostili. Et derelinquetur filia sion vt vmbraculũ in vinea: ⁊ sicut tugurium in cucumerario: ⁊ sicut ciuitas que vastatur. Nisi dominus exercituuȝ reliquisset nobis semen: quasi sodoma fuissemus: ⁊ quasi gomorra similes essemus. ℟. Aspiciebã in visu noctis: ⁊ ecce in nubib⁹ celi filius hois veniebat: ⁊ datũ est ei regnũ ⁊ honor. Et omnis populus, tribus, ⁊ lingue, seruient ei. ℣. Potestas eius potestas eterna, que non auferetur: ⁊ regnum eius quod non corrum-

rumpetur. Et. Iube. Spūs sancti. Le. iij.

Audite verbū dñi principes sodomorū: auribus percipite legē dei vestri: populus gomorrę. Quo mihi multitudinē victimarū vestrarū dicit dñs? Plenus sum. Holocausta arietū, ⁊ adipē pinguiū: sanguinē vitulorū, ⁊ agnorū, ⁊ hircorū no lui. Cum veniretis ante conspectū meū: qs quęsiuit hęc de manibus vestris: vt ambularetis in atrijs meis? Ne offeratis vltra sacrificiū frustra. Incensum abominatio est mihi. Neomenias: ⁊ sabbatū: ⁊ festiuitates alias nō ferā. Iniqui sunt cętus vestri. Calendas vestras: ⁊ solennitates vestras odiuit anima mea: facta sunt mihi molesta. Laboraui sustinens. Et cū extēderitis manus vestras: auertā oculos meos a vobis: ⁊ cū multiplicaueritis orationē, nō exaudiam: man⁹ enī vṙę sanguine plenę sunt. Tu. R. Missus est gabriel angelus ad mariā virginē desponsatam ioseph: nuncians ei verbū, ⁊ expauescit virgo de lumine: ne timeas maria, inuenisti gratiā apud dñm. Ecce concipies ⁊ paries: ⁊ vocabit altissimi filius. V. Dabit ei dñs sedē dauid patris eius: ⁊ regnabit in domo iacob in eternum. Ecce concipies ⁊ paries: ⁊ vocabit altissimi filius. V. Gloria patri ⁊ filio, ⁊ spiritui scō. R. Ecce cōcipies ⁊ paries: ⁊ vocabit altissimi fili⁹. Et sic dicit Gloria patri. in fine vltimi responsorij cuiuslibet nocturn. pręterq̄ vbi signatum est, q̄ nō debeat dici.

¶ In secūdo noc. añ. Gaude ⁊ letare filia hierusalē. ps. Conserua. 3. cū rel. vt in psal mista loco suo. Dicto psalmo Diligā te dñe cū versu Emitte agnū, dī Pr̄ noster. Ipsius pietas. Iube Deus pater. fo. 46. Sermo sancti Augustini episcopi. Le. iiij.

Sanctam ⁊ desiderabilem: gloriosam ac singularem solennitatem: hoc est natiuitatē dñi saluatoris: fratres dilectissimi deuotione fidelissima suscepturi: totis viribus nos debemus cū ipsius adiutorio pręparare: ⁊ omnes latebras animę nostrę diligenter aspicere: ne forte sit in nobis aliqd peccatū absconditū: qd ⁊ conscientiā nostrā cōfundat ac mordeat: ⁊ oculos diuinę maiestatis offendat. Nam licet christus dominus noster: post passionē suam resurrexerit: ⁊ in celū ascenderit: cōsiderat tamē (vt credimus) ⁊ diligenter attendit: qualiter se vnusquisq̄ seruorum eius sine auaritia: sine ira: sine superbia atq̄ luxuria: ad celebrandam eius festiuitatem studeat pręparare, atq̄ componere. Et secundū q̄ vnūquemq̄ ornatum bonis moribus viderit: ita illi gratiam suę misericordię distribuet. Si quem enim viderit charitatis luce vestitū: iustitię vel misericordię margaritis ornatū: castum: humilē: misericordem: benignum: ⁊ sobrium: si talem inuenerit vel agnouerit: corpus ⁊ sanguinem suum ei nō ad iudicium: sed ad remedium per sacerdotum suorum ministeriū dispēsabit. Tu. R. Aue maria, gratia plena, dominus tecum. Spiritus sanctus superueniet in te, ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi: quod enī ex te nascetur sanctum: vocabitur filius dei. V. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco: ⁊ respondens angelus dixit ei. Spiritus. Iube. Chr̄s ppc. Lctō. v.

Si vero aliquē viderit adulterū: ebriosū: cupidū: ⁊ superbū: timeo ne hoc illi dicat, quod in euangelio dñs ipse prędixit. Amice, quomodo huc intrasti: nō habens vestē nuptialē? Et quod dñs auertat: fiat illi hoc quod sequitur. Ligate illi manus ⁊ pedes: ⁊ proijcite eū in tenebras exteriores. Ibi erit fletus, ⁊ stridor dentium. Ecce qualem sententiā in die iudicij excipiet: qui sine remedio pęnitētię: ad festiuitatē domini, vitiorū sordibus inquinat⁹, accesserit. In natali enim dñi frēs charissimi: q̄si in nuptijs spiritualibus sponsę suę ecclesię christus adiunctus est. Tunc veritas de terra orta est: tunc iustitia de celo prospexit. Tunc processit spōsus de thalamo suo: hoc est, verbū dei de vtero virginali. Processit enim cū sponsa sua ecclia: idest humanam carnem suscepit. Ad istas ergo tam sanctas nuptias inuitati: ⁊ ad conuiuiū patris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti intraturi: videamus qualibus indumētis debeam⁹

ornari. Et ideo mundemus quantũ possu
mus cũ dei adiutorio corda simul ꝛ corpo
ra nostra: vt celestis ille inuitator, nihil in
nobis sordidũ: nihil fetidũ: nihil obscurũ:
nihil oculis suis deprehendat indignũ. Tu.
℟. Saluatorẽ expectamus dominũ iesuz
christum. Qui reformabit corpus humili
tatis nostrę: configuratũ corpori claritatis
suę. ℣. Sobrie, ꝛ iuste, ꝛ pie viuam' in hoc
sclo: expectantes beatã spem: ꝛ aduentum
glię magni dei. Qui. Iube. Igñe. Lc. vj.

Hec ergo fratres charissimi, nõ tran-
sitorie: sed cũ ingenti tremore debe-
mus attendere. Inuitati enim sumus ad nu
ptias: vbi nosipsi, si bene agimus, spõsi eri-
mus. Cogitemus ad quales nuptias: co-
gitemus ad qualẽ sponsum: vel ad quale
cõuiuiũ inuitati sumus. Inuitati enim su-
mus ad mensam, vbi non inuenitur cibus
hominũ: sꝫ panis ponit angeloꝝ. Et ideo,
videamus, ne forte intus in anima: vbi de-
bemus bonorũ operũ margaritis ornari:
ibi appareamus vitiorũ pannis veteribus
inuoluti. Et quando eos qui boni sunt in
oculis dei: castitas reddet candidatos: tũc
eos qui mali sunt: reddat luxuria sordidos.
Et ideo, quotiescũqꝫ, aut dies natalis dñi,
aut reliquę festiuitates adueniunt: sicut fre
quenter admonui: nõ solũ ab infelici con-
cubinarũ consortio: sed etiã a proprijs vxo
ribus abstinete: ꝛ ab omni iracundia vos
alienos efficite: vt peccata preterita p elee-
mosinã ꝛ penitentiã redimant. Cõtra nul
lũ hoiem odiũ in corde teneat. Quod sole
bat vanitas per gulã pdere: incipiat insti-
tia p misericordiã paupibus erogare. Qđ
luxuria vel gula dissipauit in mundo: pie-
tas reponat in celo. Et licet hoc expediat,
vt semp eleemosinas facere debeamus: pre
cipue tamen in sanctis solemnitatibus: se-
cũdũ vires nr̃as, abũdãtius erogare debe
mus. Tu. ℟. Obsecro dñe: mitte quẽ mis
surus es: vide afflictionẽ ppl'i tui. Sicut lo
cutus es, veni ꝛ libera nos. ℣. Qui regis
israel intende: q deducis velut ouẽ ioseph:
qui sedes super cherubin. Sicut locutus.
¶ In tertio noc. añ. Gabriel angelus. Ps.

Celi enarrant. cũ rel' fo. 4. Quibus finitis,
cũ versu Egredietur dñs, dicit Pater nr̃.
A vinculis. Iube dñe. Euangelica lectio.
Lectio sancti euãgelij sm Lucã. Lcõ. vij.

In illo tpe: dixit Jesus di- cap. 21
scipulis suis. Erunt signa
in sole: ꝛ luna: ꝛ stellis: ꝛ in ter-
ris pressura gentiuz. Et reliqua.
Homilia scti Gregorij pape. Hom. j.
Lectioni scti euãgelij quã nũc
vestra fraternitas audiuit: paulo superius
dñs premisit dicẽs. Exurget gens contra
gentẽ: ꝛ regnũ aduersus regnũ: ꝛ terremo-
tus magni erunt p loca: ꝛ pestilentię, ꝛ fa-
mes. Et quibusdã interpositis: hoc quod
modo audistis, adiunxit. Et erunt signa in
sole, ꝛ luna, ꝛ stellis: ꝛ in terris pressura gẽ-
tium: pre confusione sonitus maris, ꝛ flu-
ctuũ. Ex qbus profecto omnibus: alia iã
facta cernimus: alia e proximo ventura for
midamus. Nam gentẽ super gentẽ exurge
re: earũqꝫ pressuras terris insistere: plus iã
in nostris tribulationibus videmus: qꝫ in
nostris codicibus legim'. Quod terremo-
tus vrbes innumeras subruat: ex alijs mũ-
di partibus scitis, qꝫ frequenter audiuim'.
Pestilentiam sine cessatione patimur. Si
gna vero in sole, ꝛ luna, ꝛ stellis: adhuc ap-
te minime videmus. Sed q2 ꝛ hec nõ lon-
ge sint: ex ipsa iam aeris immutatione colli-
gimus. Quãuis priusqꝫ italia gentili gla-
dio ferienda traderet: igneas in celo acies
vidimus, ipsum qui postea effusus est hu-
mani generis sanguinẽ, coruscantes. Tu.
℟. Ecce virgo cõcipiet ꝛ pariet filium:
dicit dñs. Et vocabitur nomen eius admi
rabilis: deus fortis. ℣. Sup soliũ dauid,
ꝛ super regnũ eius, sedebit in eternum. Et
vocabit. Iube. Diuinũ auxiliũ. Lc. viij.

Confusio autem maris ꝛ fluctuũ, nec
dum noua exorta est. Sed cũ multa
iã prenunciata completa sint: dubium nõ
est, quod sequantur ẽt pauca que restant.
Quia sequentiũ rerũ certitudo: est preteri-
tarũ exhibitio. Hec nos fratres charissimi
idcirco dicimus: vt ad cautelę studium, ve
stre mentes euigilent: ne securitate torpe-
ant

rabit: ne ignorantia languescat: sed semper
eas, ꝛ timor solicitet: ꝛ in bono opere so-
licitudo confirmet. Pensantes hoc, quod
redemptoris nostri voce subiungitur. Are
scentibus hominibus pre timore, ꝛ expe-
ctatione: que superueniēt vniuerso orbi. Nā
virtutes celorū cōmouebuntur. Quid enī
dñs virtutes celorū: nisi angelos: archan-
gelos: thronos: dñationes: principatus: ꝛ
ptātes appellat? Que in aduentu districti
iudicis nostri: tūc oculis visibiliter appa-
rent: vt districte tunc a nobis exigant: hoc
quod nos modo inuisibilis cōditor equa-
nimiter portat. ℟. Audite verbū dñi gen
tes: ꝛ annunciate illud in finibus terre. Et
in insulis que procul sunt dicite: saluator
noster adueniet. ℣. Annūciate ꝛ auditū fa
cite: loquimini ꝛ clamate. Et. Iube. Ad so.
Bi ꝛ subdit. Et tunc vide- Lcō. ix.
Vbunt filiū hoīs venientē in nubibus
celi: in ptāte magna ꝛ maiestate. Ac si ap-
te diceret. In ptāte ꝛ maiestate visuri sunt:
quē in humilitate positū audire noluerūt.
Ut virtutē eius tanto tunc districtius sen-
tiant: quāto nūc ceruicē cordis, ad eius pa
tientiā non inclinant. Sed q2 hec cōtra re-
probos dicta sunt: mox ad electorū cōso-
lationē verba vertuntur. Nam subditur.
His aūt fieri incipientibus: respicite, ꝛ le-
uate capita vestra: quoniā appropinquat
redemptio vestra. Ac si aperte veritas, ele-
ctos suos admoneat: dicens. Cum plage
mundi crebrescunt: cū terror iudicij virtu-
tibus cōmotis ostendit: leuate vos capita:
idest exhilarate corda. Quia dū finit mun-
dus, cui amici nō estis: ꝓpe fit redemptio
quā quesistis. In scriptura etenī sacra: sepe
caput pro mēte ponitur: q2 sicut capite re-
guntur mēbra: ita cogitationes mēte dispo
nuntur. Leuare itaqꝫ capita: est mentes no
stras ad gaudia patrie celestis erigere. Qui
ergo deū diligunt: ex fine mundi gaudere
atqꝫ hilarescere iubent: q2 videlicet eū quē
amant: mox inueniunt: dū transit is quem
nō amauerunt. ℟. Ecce dies veniunt di-
cit dñs: ꝛ suscitabo dauid germē iustū: ꝛ re
gnabit rex ꝛ sapiens erit: ꝛ faciet iudiciū ꝛ
iustitiā in terra. Et hoc est nomen qđ voca
bunt eū: dñs iustus noster. ℣. In diebus
illis saluabitur iuda: ꝛ israel habitabit cō-
fidenter. Et. ℣ Gloria. Et. Ab hac die,
vsqꝫ ad natiuitatē dñi nō di M e deuz nisi
in festo nouē lectōnū. Nota, ꝙ bñdictio
nes primi noctur. dñr die dñica, secunda,
ꝛ quīta feria. fo. 46. Bñdictiones secun
di noctur. tertia, ꝛ sexta feria. fo. 46. Bñ
dictiones tertij noctur. quarta feria, ꝛ sab-
bato: fo. 46. Et quando legit euāgeliū
dñr bñdictiones tertij noctur. s. Euange-
lica lectio. Diuinū auxiliū ꝛ Ad societatē,
Cū legitur secundū euāgeliū dicit. Per
euāgelica dicta. Cū cōtigerit legere ter-
tiū euāge. vt in natiui. dñi dicit. Uerba,
sancti euāgelij: doceat nos chr̄s filius dei.
¶ Ad laudes ꝛ per horas Antipho.
In illa die stillabūt mōtes dulcedi-
nem, ꝛ colles fluent lac ꝛ mel hall. ps.
Dñs regna. cū rel. 5. Añ Iocundare filia
syō: ꝛ exulta satis filia hierlm, hall. Añ.
Ecce dñs veniet, ꝛ oēs scti eius cū eo: ꝛ
erit in die illa lux magna hall. Añ. Oēs si-
tientes venite ad aq̄s: querite dñm dū
inueniri pōt hall. Añ Ecce veniet pro-
pheta magnus, ꝛ ipse renouabit hierusalē
hall'a. Cap Fratres scientes. 81. Hymnus.
Ox clara ecce ītonat: Obscura queqꝫ
increpat: Pellantur eminus som-
nia: Ab ethere christus prōmicat.
Mens iam resurgat torpida: Que sorde
extat saucia: Sydus refulget iam nouū:
Ut tollat omne noxium.
E sursum agnus mittitur: Laxare gratis
debitum: Omnes pro indulgentia: Uocē
demus cum lachrymis.
Secundo vt cum fulserit: Mundūqꝫ hor
ror cinxerit: Non pro reatu puniat: Sed
pius nos tunc protegat.
Laus honor virtus gloria: Deo patri ꝛ
filio: Sctō simul paracleto: In sclo℞ scl'a.
Amē. ℣. Uox clamantis in deserto parate
viā dñi. ℟. Rectas facite semitas ei9. Ad
bñs añ. Spiritus sanctus in te descēdet
maria: ne timeas, habebis in vtero filiū dei
hall'a. ps. Bñdict9. 7. Oratio Excita. Sū.

Añe lau. dicuntur ad primã: tertiã: sextã: & nonã: recto ordine seruato: et p hebdõam similiter, q̃rta aña pretermissa, vt inferius patebit. Eodẽ mõ fit de lau. aliarũ dñicarum vsq ad vigi. nati. domini: nisi quando in ferijs occurrunt antiphone speciales.

¶ Ad primã hym. Jam lucis. 7. Añ. In illa die. ps. Deus deus meus. 7. cũ rel. vt in psalmista. In fine psalmorum repetitur tota aña. et sic fit in alijs horis. Cap. Regi seculorũ. 9. ℟. br. Christe fili dei viui, Miserere nobis. Replicat. Christe. etc. ℣. Qui venturus es in mundũ. ℟. Miserere nobis. ℣. Gloria patri et filio et spiritui sctõ. ℟. Christe. ℣. Exurge chr̃e adiuua nos. ℟. Et libera nos propter nomẽ tuũ. Et sic dr̃ quotidie vsq ad vigili. natiui. dñi. postea, Kyriel. vt sequit in psalmista. 9. Ad absolutione capli lectio. Non in comessationibus. Notandũ q in dñicis diebus, ab aduẽtu vsq ad octa. epiphanie: et a septuagesima vsq ad pascha: ac omnibus festis. nouem lectio. ad absolutionem capituli: capitulum legitur qd in nona dicitur.

Ad terciã hym. Nunc sctẽ nobis. 33. Añ. Jocundare. ps. Legẽ pone. 33 cũ rel. post ea replicat tota añ. Cap. Fr̃es scietes. 81. ℟. bre. Veni ad liberandũ nos. Dñe deus virtutũ. replicatur. Dñe. ℣. Ostende faciẽ tuã et salui erimus. ℟. Dñe deus. Gloria patri. ℟. Veni. ℣. Timebunt gentes nomẽ tuũ dñe. ℟. Et oẽs reges terre gloriã tuã. Oratio. Excita. 81. Nota q ℟. br. p totũ annũ dr̃ cũ Glia pr̃i. mõ supradicto: preterq a dñica de passiõe vsq ad pascha: quando non fit de sancto: tunc enim omissa Gloria patri. repetitur rñsorium. Ad sextã hym. Rector potens. 34. Aña. Ecce dñs. ps. Defecit in salutare. 34. cũ reliquis. replicatur tota aña. Capitulum.

cap. 13 Nox precessit: dies aũt appropinquauit: abijciamus ergo opera tenebrarũ: et induamur arma lucis: sicut in die honeste ambulemus. ℟. bre. Ostende nobis dñe: Misericordiã tuã. replicat. Ostende. ℣. Et salutare tuũ da nobis. ℟. Misericordiã. ℣. Gloria. ℟. Ostende. ℣. Memento nr̃i dñe in beneplacito ppli tui. ℟. Visita nos in salutari tuo. Oro Excita quesum'. Ad nonam hymnus. Rerum deus. fo. 35. Aña Ecce veniet. ps. Mirabilia. 35. fine eius replicatur tota aña. Capitulum.

Non in comessationibus et ebrietatibus: nõ in cubilibus et impudicitijs: nõ in cõtentione et emulatione: sed induimini dñm Jesum christũ. ℟. bre. Sup te hierlm orietur dñs. Replicat. ℣. Et gloria eius in te videbit. ℟. Orietur. ℣. Glia. ℟. Sup. ℣. Dñe de' vtutũ puerte nos. ℟. Et ostẽde faciẽ tuã et salui eri. Oro. Excita. Ad vesp. añ. In illa die. cũ rel. añ. de lau. ps. Dixit dñs cũ rel. de psal. 35. Cap. Fratres scientes. 81. Hymnus. Conditor. ℣. Rorate celi desup: et nubes pluãt iustũ. ℟. Aperiat terra et germinet saluatorẽ. Ad magnificat añ. Ne timeas maria, inuenisti grãm apd dñm: ecce pcipies et paries filiũ hall. ps. Magni. 37. Excita. 81. Nota q inuit. Regẽ venturũ dñm. cantat p totũ aduẽtũ in feria. diebus: vsq ad fer. iiij. q̃tuor tpm in tono feriali. Itẽ hym. vsus et fcia bre. p totũ aduẽtũ dr̃ p ordinẽ sicut in prima dñica: nisi qñ festũ occurrit. Itẽ añe noct. laudũ, et vespa. in hac feria et in oibus alijs dr̃ de psalmista vsq ad vigiliã nati. dñi: exceptis laudibus, que spẽles habent. añ. (Modus faciẽdi de feria, qre post cum dicitur.)

¶ Feria. ij. inui. Regẽ venturũ dñm. Venite adore. ps. Venite. Hy'. Verbũ sup. 81. Añe ps. et ℣. fer. ij. Dñs illuminatio. f. 10. ℣. Ex sion spẽs decoris. P r̃ n r̃. Exaudi. Iube. Bñdictione. De Esaia ppheta.

Lauamini: mundi estote: Lectio. j. cap. 1. auferte malũ cogitationum vestrarũ ab oculis meis. Quiescite agere peruerse: discite bñfacere. Querite iudiciũ: subuenite oppresso: iudicate pupillo: defendite viduã: et venite, et arguite me, dicit dñs. Si fuerint peccata vestra vt coccinũ: q̃si nix dealbabunt: et si fuerint rubra, q̃si vermiculus: velut lana, alba erũt. Si volueritis et audieritis me: bona terre comedetis: q si nolueritis, et me ad iracundiã puocaueritis: gladius deuorabit vos: q2 os domini locutũ est. Tu aũt. ℟. Su.

℟. Suscipe verbũ virgo maria: qđ tibi a dño p angelũ trãsmissum est: ↄcipies ꝛ paries deũ pariter ꝛ hoiem. Ut bñdicta dicaris inter oẽs mulieres. ℣. Paries q̃dẽ filium: ꝛ virginitatis nõ patiens detrimentũ: efficiẽris grauida: ꝛ ens mr̃ semp intacta. Ut benedicta. Iube. Unigenitus. Lectio .ij.

Quomodo facta est meretrix ciuitas fidelis: plena iudicij: Justitia habitauit in ea: nũc aũt homicide. Argentũ tuũ versum est in scoriã: vinum tuũ mixtum est aqua. Principes tui infideles: socij furũ. Omnes diligunt munera: sequunt retribuciones. Pupillo nõ iudicãt: ꝛ causa vidue nõ ingredit ad eos. Propter hoc ait dñs deus exercituũ fortis israel. Heu ego cõsolabor super hostibus meis: ꝛ vindicabor de inimicis meis. Tu. ℟. Letent celi ꝛ exultet terra: iubilate montes laudes: quia dñs noster veniet: Et pauperũ suorũ miserebit. ℣. Orietur in diebus eius iustitia ꝛ abundãtia pacis. Et. Iube. Spũs. L. iij.

Et conuertã manũ meã ad te: ꝛ excoquã ad purũ scoriã tuã: ꝛ auferã omne stãnũ tuum. Et restituã iudices tuos, vt fuerũt prius: ꝛ ↄsiliarios tuos, sicut antiquus. Post hec vocaberis ciuitas iusti: vrbs fidelis. Sion de iudicio redimetur: ꝛ reducent eã in iustitia. Cõteret scelestos ꝛ peccatores simul: ꝛ q dereliquerunt dñz consument. Cõfundent eni ab idolis, quibus sacrificauerunt: ꝛ erubescetis super hortis, quos elegeratis: cuz fueritis velut quercus defluentibus folijs: ꝛ velut hortus absq̃ aqua. Et erit fortitudo vestra vt fauilla stuppe: ꝛ opus vestrũ quasi scintilla: ꝛ succendetur vtrũq̃ simul: ꝛ non erit q extinguat. Tu. ℟. Alieni nõ transibunt p hierusalem amplius: Nã in illa die stillabunt montes dulcedinẽ: ꝛ colles fluẽt lac: ꝛ mel dicit dñs. ℣. Deus a libano veniet ꝛ sanctus de monte vmbroso ꝛ condenso: Nam in illa die. ℣. Gloria patri. ℟. Nã i illa die. Ad lau. aã. Miserere. cũ rel'. ŏ psal.

Esa. 2. Uenite, ascendamus ad montẽ Cap. dñi, ꝛ ad domũ dei iacob: ꝛ docebit nos vias suas: ꝛ ambulabimus in semitis eius: q: de sion exibit lex: ꝛ verbuz dñi de hierlm. Hym. Uox cla. ℣. Uox cla. Ad bñ. aã. Angelus dñi nũciauit marie, ꝛ ↄcepit de spũ sctõ. hall'. Kyrie el'. xp̃e el'. kyrie. Pr̃ nr̃. aliquantulũ alte. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Ego dixi dñe miserere mei. cũ reliq̃s precibus: vt habetur post ternas in psal'. Et dicitur psal's De profundis, loco Miserere mei deus in matutino tantũ. fol. 34. Oõ de dñica. Excita q̃s. Sciẽdũ ↄ orationes dominicales semp sicut in dominica per hebdomadã ad omnes horas quando agitur de feria dicuntur: exceptis quadragesima: ꝛ quatuor temporibus aduentus ꝛ hebdomada pasche ꝛ penteco.

¶ Ad primã. Hym. Jam lucis. 7. Aña. In illa die. ps. Deus in noĩe tuo. Beati immaculati. Retribue. 8. Quibus finitis, repetitur aña. In illa die stillabunt mõtes dulcedinẽ: ꝛ colles fluent lac ꝛ mel halla. Cap. Pacẽ ꝛ veritatẽ diligite ait dñs oṗs. ℟. Deo gratias. ℣. Christe fili dei viui miserere nobis. Replicat. Christe ꝛc. ℣. Qui venturus es in mũdũ. ℟. Miserere nobis. ℣. Gloria patri ꝛc. ℟. Christe fili dei. etc. ℣. Exurge chr̃e adiuua nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum. kyrie elei. chr̃e elei. kyrie el'. Pater noster cuz rel'. vt fo. 9.

Ad absolutionem. Capitulum.
Esa. 33 Domine miserere nostri: te eni expectauimus: esto brachiũ nostr̃ in mane: et salus nostra in tempore tribulationis. Et dicit in ferialib' dieb' vsq̃ ad vigiliã nati. dñi.

¶ Ad. iij. hym. Nũc sctẽ. 33. Añ. Jocundare. ps. Legẽ pone. cum rel'. 33. Deinde tota antipho. Jocundare filia sion: et exulta satis filia hierusalez. Capitulum.

Iere. 33 Ecce dies veniunt dicit dñs: et suscitabo dauid germen iustũ: et regnabit rex et sapiẽs erit: et faciet iudiciũ et iustitiã in terra. ℟. bre. Ueni ad liberandum nos: Dñe deus virtutũ. Replicat. Ueni. ℣. Ostẽde faciẽ tuã: et salui erimus. ℟. Dñe. ℣. Gloria patri. ℟. Ueni. ℣. Timebũt gẽtes nomẽ tuũ dñe. ℟. Et oẽs reges terre gloriã tuã. Deide. Kyrie. cũ rel'. vt in psal. fo. 33. ¶ Ad. vj. hymnus. Rector potens. fo. 34.

Añ. Ecce dñs. ps. Defecit. cũ rel' 34. Qui
bus finitis repent. añ. Ecce dñs veniet, ⁊
omnes sancti eius cum eo: ⁊ erit in die il-
la lux magna halleluia. Capitulum.
Iere. 23. IN diebus illis saluabitur iuda, ⁊ isra
el habitabit cõfidenter: ⁊ hoc est no-
men qđ vocabũt eũ: dñs iustus noster. R.
br. Ostende nobis domine: Misericordi
am tuam. Replicatur. Ostende. V. Et salu
tare tuũ da nobis. R. Misericordiã tuã.
V. Glia. R. Ostẽde. V. Memẽto nři dñe: i
bñplacito populi tui. R. Uisita nos in sa-
lutari tuo. postea kyriel'. cum rel. vt fo. 34.
¶ Ad nonam hym. Rerũ deus. 35. Añã.
Ecce veniet. ps. Mirabilia. cũ rel'. 35. qb⁹
finitis repent. Añ. Ecce veniet pphẽta ma
gnus: ⁊ ipse renouabit hierlm. Caplm.
Esa. 14. PRope est vt veniat tempus ei⁹: ⁊ di-
es eius non elongabunt. Miserebit
enim dominus iacob: ⁊ israel saluabitur.
R. br. Super te hierusalem: Orietur dñs.
Replicat. Super. V. Et gloria eius in te
videbitur. R. Orietur dñs. V. Gloria pa
tri. R. Sup te. V. Dñe deus virtutũ: con-
uerte nos. R. Et ostẽde faciẽ tuã ⁊ salui eri
mus. deinde kyriel'. cũ reliquis vt fol. 34.
Ad vesper. añã. Inclinauit dñs. cum reli-
quis añis: ⁊ psal. de psal'. 37. Capitulum.
gen. 49. NOn auferetur sceptrum de iuda: nec
dux de femore eius: donec veniat
qui mittendus est: ⁊ ipse erit expectatio
gẽtiũ. Hymnus. Cõditor. 81. V. Rorate.
Ad magni. añ. Leua hierlm oculos tuos,
⁊ vide potẽtiã regis: ecce saluator venit sol
uere te a vinculis. postea kyriel'. vt fol. 34.
Et nota q̃ pdicta capitula cũ R̃ijs br. p̃-
cibusq; dicũr supradicto modo in feriali-
bus diebus, vsq; ad vigiliam natiui. dñi.
¶ Feria. iij. Regem ven. Hym. Uerbum
sup. vt supra. Añã. Ut non delinquam ps.
Dixi custodiam vt in psalmista. 14. cũ reli
quis P̃ r̃ nr̃. Ipsius. I ubc. Deus pater.
De esaia propheta. Lectio prima.
ca. 2. a UErbum qđ vidit Esaias filius amos
super iudam ⁊ hierusalem. Et erit in
nouissimis diebus: pręparatus mons do-
mus dñi in vertice montium: ⁊ eleuabitur

super colles: ⁊ fluent ad eũ oẽs gentes: ⁊
ibunt populi multi ⁊ dicent. Uenite ascẽ-
damus ad montẽ dñi, ⁊ ad domũ dei Ia-
cob: ⁊ docebit nos vias suas: ⁊ ambulabi
mus in semitis eius: q: de sion exibit lex
⁊ verbum dñi de hierlm. Et iudicabit gẽ-
tes: ⁊ arguet pplos multos. Et cõflabunt
gladios suos in vomeres: ⁊ lãceas suas in
falces. R. Montes israel ramos vestros
expandite ⁊ florete: ⁊ fructus facite. Pro
pe est vt veniat dies dñi. V. Rorate celi de
sup: ⁊ nubes pluãt iustũ: aperiatur terra, ⁊
germinet saluatorẽ. Prope. I ube Chis.
NOn leuabit gens contra Lectio. ij.
gentẽ gladiũ: nec exercebunt vltra
ad plium. Domus iacob venite: ⁊ ambu-
lemus in lumine dñi dei nři. Proiecisti eni
populũ tuum domũ iacob: q: repleti sunt
vt olim: ⁊ augures habuerũt vt philisthĳm
⁊ pueris alienis adhęserũt. Repleta est ter-
ra auro ⁊ argento: ⁊ nõ est finis thesaurorũ
eius. Et repleta est terra eius equis: ⁊ innu
merabiles quadrigę ei⁹. Et repleta est eius
terra idolis: opus manuũ suaꝝ: adorauerũt
qđ fecerunt digiti eorum. Et incuruauit se
homo ⁊ humiliatus est vir. Non ergo di-
mittas eis. R. Erumpant montes iocun
ditatem ⁊ colles iustitiã: Quia lux mundi
dñs cũ potentia venit. V. De sion exibit
lex: ⁊ verbum dñi de hierusalẽ. Quia lux
mundi. I ube dõne. Ignem. Lectio. iij.
INgredere in petram: abscondere in
fossa humo a facie timoris domini: ⁊
a gloria maiestatis ei⁹. Oculi sublimis ho
minis humiliati sunt: ⁊ humiliabitur alti-
tudo virorũ. Exaltabitur aũt dñs solus in
die illa: q: dies dñi exercituũ sup oẽm sup-
bũ ⁊ excelsum: ⁊ sup oẽm arrogantẽ: ⁊ hu
miliabit. Et sup oẽs cedros libani subli-
mes ⁊ erectas: ⁊ sup oẽs quercus basã: ⁊
super oẽs montes excelsos: ⁊ sup oẽs col-
les eleuatos: ⁊ sup oẽm turrim excelsam: ⁊
sup oẽm murũ munitũ: ⁊ sup omnes naues
tharsis: ⁊ sup oẽ qđ visu pulchrũ est. Et in-
curuabit oĩs sublimitas hoĩum: ⁊ humi-
liabit altitudo viroꝝ: ⁊ eleuabit dñs solus
in die illa: ⁊ idola penitus cõterentur: Et
introibunt

introibunt in speluncas petrarũ: ꝛ in vora
gines terrę a facie formidinis dñi: ꝛ a glo
ria maiestatis eius, cũ surrexerit percutere ter
rã. Tertiũ. ℞. icipit a.ij. ℞. dñice.j.f. A spi
ciebã in visu noctis: ꝛ ecce in nubibus celi
filius hoīs veniebat: ꝛ datũ est ei regnũ ꝛ
ꝛ honor. Et omnis populus tribus ꝛ lin-
guę seruient ei. ℣. Potestas ei⁹ ptãs eter
na quę nõ auferetur: ꝛ regnũ eius non cor
rũpet. ℞. Et omnis. ℣. Gloria patri ꝛc.
℞. Et omnis. Et nota ꝙ quandocunqȝ
historia explet in dñica: prima die hebdõ
qua cãtat de historia, incipit a secũdo. ℞.
Sequẽti die a relicto illius diei: ꝛ ita p or-
dinẽ in circuitu. Quando vero historia nõ
explet in dñica sicut in ista: quoniã ℞ia q̃
in.ij.ꝛ.iij. die ponunt sunt de historia dñi
cę: die prima hebdõ qua cantat de ea: inci-
pitur a primo relictorũ Rñsoriorũ ꝛ ita p
ordinẽ vt dictũ est. Primo tamẽ ℞io semp
p hebdõam pretermisso: etiam si contingat
historiã infra hebdõam primo poni.
Ad laud. añ. psal. ꝛ ℣. de psal. ipsi⁹ fer. iiij.
fo.16. Cap. Uenite ascẽda.84. Hymnus.
Uox clara.81. ℣. Uox clamantis in deser.
Ad bñs añ. Antequã conuenirent: inuenta
est maria habens in vtero de spiritu sancto
halla. Postea. Kyrie. cũ reliquis preci-
bus. ꝛc. vt fol.34. Oratio. Excita.47 Ad
primã: Tertiã: Sextã: ꝛ Nonã: oĩa fiũt vt
in precedenti fer. ij.84. Ad vesp. añe. ꝛ psal.
in psalmista ipsius fer. iij. fol.37. Caplm
Non auferet. Hym. Conditor. ℣. Ro
rate. Ad magni. añ. Querite dñm dũ inue
niri potest: inuocate eũ dũ prope est: hall.
Deinde. kyrie. cũ rel. vt fo.34. Et nota ꝙ
de feria, in feria ordo suprascriptus seruat
ab officiatore in ferialibus diebus in diui
na officia peragenda: Quando vero fit de
sctõ: fit ẽt cõmemo. de fer. q̃ occurrit ad bñ.
ꝛ magni. cũ suo. ℣. ꝛ orõne cõpetenti: Si-
militer nota ꝙ multi negocijs impediti, cõ
sueuerunt solũ facere de feria: qñ occurrũt
℞ia: laudes ꝓprię: vel euãgelia: vt quarta
ꝛ.v.ꝛ.vj. feria hebdõ. iiij. tẽporũ: nisi festũ
sctę Lucię. scti Thomę, vel simile impedi
at: vt videbis rubricas loco suo. Et nota
ꝙ ℣.j. Ex sion. ℣.ij. Emitte. ℣.iij. Egre
dietur. dñr p ordinẽ.j. scda ꝛ tertia fer. ꝛ sic
℣.j. qnta fer. ꝛ secundus sexta fer. ꝛ tertius
sabbato quãdo fit de feria. vt notatũ est in
psalmista vsqȝ ad vigi. nati. dñi: ꝛ similiter
fit de alijs specialibus versiculis qui cęte-
ris temporibus pluries repetuntur.
¶ Feria. iiij. ad bñ. añ. De siõ exibit lex: ꝛ
verbũ dñi de hierusalẽ. Ad magni. añ. Ue
niet fortior me post me: cuius nõ suz dign⁹
soluere corrigiam calciamentorum eius.
¶ Fer. v. ad bñ. añ. Benedicta tu in mulie
ribus: ꝛ bñdictus fructus ventris tui. Ad
magni. añ. Expectabo dominũ saluatorẽ
meũ: ꝛ ꝓstolabor cum dum prope est hall.
¶ Feria. vj. ad bñ. añ. Ecce veniet deus ꝛ
hõ: ď domo dauid: sedere in throno hall.
Ad magni. aña. Ex ęgypto vocaui filium
meum: veniet vt saluet populum suum.
¶ Sabbato ad bñdictus añ. Sion noli
timere: ecce deus tuus veniet halleluia.

Ad vesp. pro dñica secunda aduẽtus cap.
FRatres. Quęcunqȝ scripta sunt
ad nostrã doctrinã scripta sunt:
vt per patientiã ꝛ cõsolationez
scripturaruz spem habeamus.
℞. Deo grãs. Hy⁹. Cõditor. 81. ℣. Ro
rate. Ad magni. añ. Ueni dñe visitare nos
in pace: vt lętemur corã te corde perfecto.
EXcita dñe corda nrã ad prę- Oratio.
parandas vnigeniti tui vias: vt per
eius aduentum: purificatis tibi mentibus
seruire mereamur. Qui tecũ viuit ꝛ regnat.
Dominica. ij. de aduẽtu. Ad matuti. inui.
Surgite vigilemus, venite adoremus: Qr
nescimus horam quando veniet domin⁹.
ps. Uenite.47. Hym. Uerbum supernũ.
In primo noc. Añ. Ueniet ecce rex. psalę.
Beatus vir. cũ rel. de dñica, sicut in psal-
mista notatũ ẽ. f.i. P̃ñr. Exaudi. Iube.
Bñdictiõe. De esaia ꝓpheta. Lectio.j.

Gredietur virga de radice ies- cap.11.
se: ꝛ flos de radice eius ascen-
det: ꝛ requiescet super eum spi-
ritus domini. Spiritus sapien-

tię ⁊ intellectus: spūs cōsilij ⁊ fortitudinis spūs scientię ⁊ pietatis: ⁊ replebit eū spiritus timoris dñi. Nō secundū visionē oculorū iudicabit: neqꝫ secundū auditū auriū arguet: sed iudicabit in iustitia paupes: ⁊ arguet in ęquitate pro mansuetis terrę. Et percutiet terrā virga oris sui: ⁊ spū labiorꝝ suorū interficiet impiū. Et erit iustitia cingulum lumborum eius: ⁊ fides cinctoriū renum eius. Tu aūt. ℟. Hierusalē cito veniet salus tua: quare merore consumeris: nunqd ꝯsiliarius nō est tibi: q₂ innouauit te dolor? Saluabo te, ⁊ liberabo te, noli timere. ℣. Ego enī sum dñs de⁹ tuus: sctūs isrl' redēptor tuus. Sal. Iube. Unigeni.

Lectio .ij.

Habitabit lupus cum agno: ⁊ pardus cū hedo accubabit, Uitulus, ⁊ leo, ⁊ ouis, simul morabuntur: ⁊ puer paruulus minabit eos. Uitulus ⁊ vrsus pascētur: simul requiescēt catuli eorꝫ. Et leo q̄si bos comedet paleas: ⁊ delectabitur infans ab vbere sup foramine aspidis: ⁊ in cauerna reguli, qui ablactatus fuerit, manū suā mittet. Nō nocebūt: ⁊ non occidēt in vniuerso monte sctō meo: q₂ repleta est terra sciētia dñi, sicut aquę maris operiētis. ℟. Ecce dñs veniet: ⁊ oēs sancti eius cū eo: ⁊ erit in die illa lux magna: ⁊ exibūt de hierusalem sicut aqua munda: ⁊ regnabit dñs in ęternum Super omnes gentes. ℣. Ecce dñs cum virtute veniet: ⁊ regnuꝫ in manu eius, ⁊ potestas, ⁊ imperiū. Super. Iube. Spiritus scti.

Lectio .iij.

In die illa radix iesse, q̄ stat in signuꝫ populorꝝ, ipsum gētes deprecabuntur: ⁊ erit sepulchrū eius gloriosuꝫ Et erit: in die illa adijciet dñs secundo manum suaꝫ, ad possidēdū residuū populi sui: qd̄ relinquetur ab assyrijs, ⁊ ab ęgypto: ⁊ a phetros: ⁊ ab ęthiopia: ⁊ ab helam: ⁊ a sennaar: ⁊ ab emath: ⁊ ab insulis maris. Et leuabit signū in nationibus: ⁊ ꝯgregabit ꝓfugos isrl': ⁊ dispersos iuda colliget a quatuor plagis terrę. Et auferet zelus ephraim: ⁊ hostes iuda peribūt. Ephraim nō ęmulabitur in iudā: ⁊ iudas nō pugnabit cōtra ephraiꝫ. Et volabūt in humeros philistijm per mare: simul prędabunt filios orientis. Tu. ℟. Ciuitas hierl'm noli flere: quoniā doluit dominus super te: Et auferet a te omnē tribulationem. ℣. Ecce dñs in fortitudine veniet: ⁊ brachiū eius dominabit. Et aufe. In .ij. noc. aā. Gaude et lęt. ps. Conserua

so.3. Pater nr̄. Ipsius. Iube. De⁹ pater.

Sermo scti ambrosij episcopi. Lectio .iiij.

Hoc tempus fratres charissimi in christo, non sine causa, domini aduentus vocatur. Ideo nāqꝫ sancti patres, dñi celebrare cepe. ūt aduentū: ⁊ sermones de his diebus ad populū fecerunt: vt se vnusquisqꝫ fidelis prępararet, ⁊ emūdet: vt digne, dei, ac dñi sui natiuitatem, valeat celebrare. Ecce siquis vestrū, seniorem suū in domū suā suscipere debuisset: ab omnibus sordibus, ⁊ immūdis rebus ipsam domū mūdasset: ⁊ quęqꝫ honesta ⁊ necessaria essent: secundū suā possibilitatē prępărasset. Et si hoc facit mortalis suscepturus mortalē: q̄tomagis se mūdare debet creatura: vt suo creatori apparentiā in carne, non displiceat? Tu. ℟. Ecce veniet dominus protector noster sanctus Israel: Coronam regni habēs in capite suo. ℣. Et dominabitur a mari vsqꝫ ad mare: ⁊ a flumine vsqꝫ ad terminos orbis terrarū. Coro. Iube. Chris.

Lcō .v.

Ille iustus venit ad nos peccatores: vt ex pctōribus faceret iustos. Pius venit ad impios: vt nos faceret pios. Humilis venit ad supbos: vt ex superbis facēret humiles. Quid plura? Ille natura bonus venit ad homines, qui erāt pleni omnib⁹ malis. Quapropter hortamur vos: vt his diebus abūdantius elecmosynas faciatis: ad eccl'iam frequentius cōueniatis: confessionē peccatorū vestrorum purissime faciatis. Et nō solum ab omni immunditia: sed etiam ab vxoribus proprijs studiosissime vos cōtineatis. Odiū nihilominus: irā, ⁊ indignationē, clamorē, blasphemiā, superbiā, atqꝫ iactantiā: cū omni carnali delectatione: procul a vobis repellatis. Ut cū dies dñicę natiuitatis aduenerit: salubriter ipsuꝫ celebrare possitis. Tu. ℟.

Sicut

Sicut mater consolatur filios suos: ita cõ-
solabor vos dicit dñs: et de hierlm ciuita-
te quã elegi, veniet vobis auxiliũ. Et vide-
bitis, et gaudebit cor vestrum. ℣. Dabo
in sion salutẽ: et in hierusalem gloriaʒ me-
am. Et videbitis. Iube. Ignem. Lectio. vj.

Et sicut multi sunt soliciti de carna-
libus diuitijs: et de preciosis vestib⁹:
vt honorabiliores ceteris videantur in die
illa: ita vos soliciciores estote de spũalib⁹
diuitijs et vestimentis. Qr sicut anima me-
lior est carne: ita delitię spirituales, melio-
res sunt, quã carnales. Et multo melius est
animã ornare virtutibus: quã corpus ꝑcio-
sis induere vestibus. Hęc admonitio fra-
tres, iccirco ad vos facta est: vt q boni sunt,
p hanc sint meliores: et q malos se esse réco-
lunt, citissime ꝯuertantur: vt pariter, in die
dñice natiuitatis, lętari spiritualiter merc-
antur: ipso prestante, q cũ patre, et spũ scõ,
viuit et regnat: p infinita scl'a sclorũ. Amẽ.
Tu. ℟. Hierl'm plantabis vineã in mõti-
bus tuis, et exultabis: qr dies dñi veniet:
surge sion, cõuertere ad dñm deũ tuũ: gau-
de et lętare iacob: Quia de medio gentium
saluator tuus veniet. ℣. Exulta satis filia
siõ: iubila filia hierusalem. Quia de medio.
In. iij. noc. an. Gabriel angelus. ps. Celi
enar. 4. P ĩ nr̃. A vinculis. Iube. Euãge.
Lectiõ sci euãgelij sm mattheũ. Lectio. vij.

ca. 11 In illo tpe. Cũ audisset ioã-
nes in vinculis opa christi:
mittens duos de discipulis su-
is ait illi: tu es, q venturus es:
an alium expectamus? Et rel.

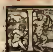
Hom. 6 Homil. sancti Gregorij papę.

Querendũ nobis est fratres charissimi: io-
annes ꝓpheta et plusq̃ propheta: q veni-
enteʒ ad iordanis baptisma dñm ostendit
dicens. Ecce agnus dei: ecce, q tollit pctã
mũdi: q et humilitatẽ suã, et diuinitatis ei⁹
potentiã ꝯsiderans, dicit. Qui de terra est,
de terra loquit̃; q aũt de cęlo venit, super
oẽs est. Cur in carcere positus, mittens di-
scipulos reqrit: tu es q venturus es, an aliũ
expectamus? tanq̃ si ignoret, quẽ ostende-
rat: et an ipse sit nesciat, quẽ ipsum esse pro-
phetando, baptizando, ostẽdendo, clama-
uerat. Sed hęc citius q̃stio soluitur: si gestę
rei tẽpus et ordo pẽsetur. Ad iordanis enim
fluẽta positus: quia ipse redemptor mũdi
esset asseruit. Missus vero in carcerẽ: vtrũ
aliũ expectẽt, an ipse veniat, reqrit. Nõ qr
ipsum esse mũdi redemptorẽ dubitet: sed
quęrit, vt sciat, si is qui per se in mundũ ve-
nerat: per se etiã ad inferni claustra descen-
dat. Quẽ enim pręcurrens mundo nuncia-
uerat: hunc moriendo, et ad inferos descen-
dẽdo, ꝑcurrebat. Tu. ℟. Egredietur do-
minus de samaria ad portã que respicit ad
orientẽ: et veniet in bethleem, ambulãs su-
per aquas redẽptionis iudę. Tunc saluus
erit omnis homo: qr ecce veniet. ℣. Et prę-
parabit̃ in misericordia soliũ eius: et sede-
bit sup illud in veritate. Tũc. Iube. Diui.

Ait ergo. Tu es qui ventu- Lec. viij.
rus es: an alium expectamus? Ac si
aperte dicat: sicut pro hominibus nasci di-
gnatus es: an etiã pro hominibus mori di-
gneris insinua: Ut qui natiuitatis tuę prę-
cursor extiti: mortis etiã pręcursor fiam: et
venturũ inferno te nunciem: quem iam ve-
nisse mundo nunciaui. Unde et inquisitus
dominus: enumeratis potentię suę miracu-
lis: de mortis suę protinus humilitate res-
pondit dicens. Ceci vident: claudi ambu-
lant: leprosi mundãtur: surdi audiunt: mor-
tui resurgunt: pauperes euangelizantur.
Et beatus est, qui non fuerit scandalizatus
in me. Uisis tot signis, tantisq̃ virtutibus:
non scandalizari quisq̃ poterit, sed admira-
ri. Sed infidelium mens, graue in illo scan-
dalũ pertulit: cũ eũ, post tot miracula mo-
rientem vidit. Unde et paulus dicit. Nos
aũt prędicamus christũ crucifixũ: iudęis
quidẽ scandalũ: gentibus autẽ stultitiam.
Stultũ quippe hoibus visum est: vt ꝓ ho-
minibus auctor vitę moreret̃: et inde con-
tra eũ homo scandaluʒ sumpsit: vnde ei et
plus debitor fieri debuit. Naʒ tanto deus
ab hominibus dignius honorandus est:
quãto pro hoibus et indigna suscepit. Tu.
℟. Festina, ne tardaueris dñe: Et libera
pplm tuũ. ℣. Ueni dñe et noli tardare: re-

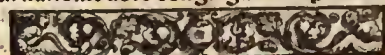
lara facinora plebi tue. Et Iube. Ad soc.
Quid est ergo dicere: beatus q Lec.ix.
nõ fuerit scãdalizatus in me: nisi ap-
ta voce, abiectionem mortis sue, humilita-
témq̃ significare? Ac si patẽter dicat. Mira
quidẽ facio: sed abiecta pperti nõ dedignor.
Qui ergo moriendo te subsequor: cauendũ
valde est hoĩbus: ne in me mortẽ despici-
ant: q signa venerant. Sed dimissis ioãne
et discipulis: qd de eodẽ ioanne turbis di-
cat, audiamus. Quid existis in desertũ vi-
dere? Arundinẽ vento agitatã? Quod videli-
cet nõ asserendo: sed negãdo intulit. Arun
dinẽ quippe, mox vt aura cõtigerit: in par-
tẽ qualibet inflectit. Et quid p arundinem
nisi carnalis animus designat: q mox vt fa
uore, vel detractione tangit: statim in par-
tẽ qualibet inclinat? Si enim ab humano
ore aura fauoris flauerit, ilico extollitur: to-
tũq̃ se, quasi in gratiã flectit. Sed si inde
ventus detractionis erupit, vnde laudis
aura veniebat: mox hunc, quasi in partem
alterã ad vim furoris inclinat. Sed arũdo
vento agitata ioannes nõ erat: q: hũc, nec
blandũ gr̃a: nec cuiuslibet detractiõis ira,
asperũ faciebant: nec pspera hunc erigere:
nec aduersa nouerant inclinare. Arundo
ergo vento agitata nõ erat: quẽ a status sui
rectitudine: nulla rerũ varietas inflectebat.
Tu. R. Ecce dñs veniet cũ splẽdore de-
scendens: et virtus eius cũ eo. Visitare po-
pulũ suũ in pace: et cõstituere sup eũ vitam
sempiternã. V. Ecce dñs noster cũ virtute
veniet. Visitare. Gl'ia. Visitare. R. Ecce
ab austro venio ego dñs deus vester: Visi-
tare vos in pace. V. Aspiciã vos et crescere
faciã: multiplicabimini et firmabo pactũ
meũ vobiscũ. Visita. R. Rex noster adue-
niet christus: Quẽ ioannes pdicauit agnũ
esse venturũ. V. Sup ipsum cõtinebunt re-
ges os suum: ipsum gentes deprecabunt.
Quẽ. R. Montes israel ramos vestros ex-
pandite et florete: et fructus facite. Prope
est vt veniat dies domini. V. Rorate celi
desuper: et nubes pluant iustum: aperia-
tur terra et germinet saluatorem. Prope
est vt veniat dies domini.

Ad laudes et per horas antiphona.
Ecce in nubibus celi dñs veniet: cum
ptãte magna hall'a. Ps. Dñs regna.
cũ rel. 5. An. Urbs fortitudinis nostre syõ:
saluator ponet in ea murus et antemurale:
aperite portas: q: nobiscũ deus hall'. An.
Ecce apparebit dñs et nõ mentiet: si mo-
rã fecerit, expecta eũ: q: veniet et nõ tarda-
bit: hall'a. An. Montes et colles cãtabũt
corã deo laudem: et oĩa ligna siluarũ plau
dẽt manibus: qm̃ veniet dñs dñator in re-
gnũ eternũ: hall'a hall'. An. Ecce dñs no
ster cũ virtute veniet: et illuminabit oculos
seruorũ suorũ hall'. Cap. Fr̃es: quecũq̃. 85.
Hym. Vox clara. 83. V. Vox clamantis.
Ad bñs an. Ioãnes aũt cũ audisset in vin
culis opa christi: mittens duos de discipu
lis suis ait illi: tu es q venturus es: an ali-
um expectam⁹? Oratio. Excita quesu. 85.
¶ Ad primã oĩa vt in psal. 7. An. Ecce
in nubib⁹. Ad absolu. Cap. De⁹ aũt spei.
¶ Ad tertiã hy. Nũc scte. 33. An. Urbs
fortitudinis nostre sion. Ps. Legẽ pone. cũ
rel. Replicat an. tota. Cap. Fr̃es quecũq̃.
R. Ueni ad libe. et Timebũt. vt supra.
Oõ. Excita. 85. ¶ Ad. vj. hy. Rector po
tens. 34. An. Ecce appebit dñs. Ps. De-
fecit. 34. Replicatur tota añ. Cap.
Deus aũt patientie et solatij: det vo- Ro. 15
bis idipsũ sapere in alterutrũ, secundũ ie-
sum christum: vt vnanimes, vno ore, hono
rificetis deũ, et patrẽ dñi nostri iesu christi.
R. Unde nob et Memẽto nr̃i. Oõ Exci.
¶ Ad nonã hym. Rerũ de. 35. An. Ecce
dñs nr̃. Ps. Mirabilia. 35. Repli. añ. Ca.
Deus autẽ spei, repleat vos omni gau Ro. 15
dio et pace in credendo: vt abundetis
in spe et virtute spiritus sancti. R. Sup te
hierusalem et Domine deus virtutum.
¶ Ad vesp. an. Ecce in nubibus. Cũ rel.
Ps. Dixit dñs, cũ rel. 35. de psal. Cap. Fra
tres quecũq̃. 85. Hymnus. Conditor al
me syderum. V. Rorate celi desuper. fo. 81.
Ad magnif. añ. Tu es q venturus es, an
aliũ expectamus: dicite ioãni que vidistis:
ad lumen redeunt ceci: mortui resurgunt:
paupes euãgelizant: hall'a. Oõ. vt supra.
¶ Feria

¶ Feria.ij. quando fit de fer. fiat vt in fer.
secunda post primã dñicã aduentus, mon
stratũ est. Ad bñs añ. De celo veniet dña
tor dñs: ⁊ in manu eius honor ⁊ imperiũ.
Ad magni. añ. Ecce rex veniet dñs terre:
⁊ ipse auferet iugũ captiuitatis nr̃e. Dein
de preces cũ fit de fer. De esaia propheta.
cap.11
Dumea ⁊ moab preceptũ Le.j.
man⁹ eorũ: ⁊ filij Ammon obe
dientes erunt. Et desolabit dñs
linguã maris egypti: ⁊ leuabit
manũ suã sup flumẽ in fortitudine spiritus
sui. Et percutiet eũ in septẽ riuis: ita vt tran
seant pedes calciati. Et erit via residuo pplo
meo: q relinquet ab assyrijs: sicut fuit isrl'
in die illa, qua ascendit de terra egypti: ⁊
dices in die illa. Confitebor tibi domi
cap.12 ne qm iratus es mihi: conuersus est furor
cap.13 tuus ⁊ cõsolatus es me. Onus babylo
nis: qd vidit esaias: filius amos sup montẽ
caliginosum: leuate signũ ⁊ exaltate vocẽ.
Leuate manũ ⁊ ingrediantur portas du
ces. Ego mandaui sanctificatis meis: ⁊
vocaui fortes meos in ira mea. Lectio.ij.
Ox multitudinis in montibus quasi
populorũ frequentiũ: vox sonitus re
gum ⁊ gentiũ congregatarũ. Dominus
exercituum precepit militie belli: venienti
bus de terra procul. A summitate celi de⁹:
⁊ vasa furoris eius vt disperdat omnẽ ter
ram. Vlulate qr prope est dies domini: qsi
vastitas a dño veniet: Propter hoc om
nes manus dissoluentur: ⁊ omne cor ho
minis tabescet ⁊ conteretur. Torsiones ⁊
dolores tenebunt: quasi parturientes dole
bunt. Vnusqsq ad proximũ suum stupe
bit: facies combuste vultus eorũ. Lectio.iij.
Ecce dies dñi veniet, crudelis, ⁊ indi
gnationis plenus, ⁊ ire, furorisq, ad
ponendã terrã in solitudinẽ: ⁊ peccatores
eius cõterẽdos de ea: qm stelle celi ⁊ splen
dor eax: nõ expãdẽt lumẽ suũ. Obtenebra
tus est sol in ortu suo: ⁊ luna nõ splẽdebit
in lumine suo. Et visitabo super orbis ma
la: ⁊ cõtra impios iniquitatem eorum. Et
quiescere faciam superbiam infidelium: ⁊
arrogantiam fortium humiliabo. Pre
ciosior erit vir auro: ⁊ homo mũdo obrizo.
¶ Feria.iij. De Esaia propheta Lectio.j.

Vper hoc, celũ turbabo: ⁊ mo cap.13
uebitur terra de loco suo: pro
pter idignationẽ dñi exercituũ:
⁊ propter diem ire furoris eius.
Et erit quasi damula fugiẽs: ⁊ quasi ouis:
⁊ nõ erit qui cõgreget. Vnusquisq ad po
pulũ suũ cõuertetur: ⁊ singuli ad terrã suã
fugient. Omnis qui inuẽtus fuerit occide
tur: ⁊ omnis qui superuenerit: cadet in gla
dio. Infantes eox allidẽtur in oculis eox:
diripientur domus eox, ⁊ vxores eox vio
labunt. Ecce ego suscitabo super eos me
dos: q argentũ non querãt, nec aux velint.
Sed sagittis paruulos interficiẽt: ⁊ lactan
tibus vteris non miserebuntur: ⁊ super fi
lios non parcet oculus eorum. Lectio.ij.
Et erit babylon illa ciuitas gloriosa
in regnis: inclyta in superbia caldeo
rum: subuersa: sicut subuertit dominus so
domã ⁊ gomorrã. Non habitabitur vsq
in finẽ. ⁊ nõ fundabit vsq ad generationẽ
⁊ generationẽ. Non ponet ibi tentoria arabs:
nec pastores requiescent ibi: sed requiescẽt
ibi bestie: ⁊ replebunt domus eorũ draco
nibus: ⁊ habitabunt ibi struthiones: ⁊ pi
losi saltabunt ibi: ⁊ rñdebunt ibi vlule in
edib⁹ ei⁹: ⁊ syrenes i delubris, voluptatis.
Prope est vt veniat tẽp⁹ eius: Le.iij.
⁊ dies eius nõ elongabuntur. Mise cap.14
rebitur enim dñs iacob: ⁊ eliget adhuc de
israel: ⁊ requiescere eos faciet super humũ
suam. Adiungetur aduena ad eos: ⁊ adhe
rebit domui iacob: ⁊ tenebunt eos popu
li: ⁊ adducẽt eos in locũ suũ. Et possidebit
eos domus israel sup terrã dñi in seruos ⁊
ancillas: ⁊ erũt capientes eos qui se cepe
rant: ⁊ subijcient exactores suos. Et erit in
die illa: cũ requiẽ dederit tibi deus a labo
re tuo: ⁊ a cõcussione tua: ⁊ a seruitute du
ra: qua ante seruisti: sumes parabolam istã
contra regem babylonis ⁊ dices. Quomo
do cessauit exactor: quieuit tributum: Tu.
¶ Feria.iiij. Ad bñ. añ. Super te hierusalẽ
orietur dominus: ⁊ gloria eius in te videbit.
Ad magni. añ. Vox clamantis in deserto,

parate viā dñi: rectas facite semitas dei nři. ¶ Feria .iiij. Ad bñ. añ. Ecce mitto angelū meū: q̄ preparabit viā meā ante faciem tuam. Ad magnif. añ. Sion renouaberis: ⁊ videbis iustū tuū: qui venturus est in te. ¶ Fer. v. ad bñ. añ. Tu es q̄ ventur⁹ es dñe quē expectamus: vt saluū facias ppl'z tuū. Ad magnif. an. Qui post me venit añ me factus est: cui⁹ nō sū dign⁹ calciamēta soluere. ¶ Fer. vj. ad bñs añ. Dicite pusillanimes cōfortamini: ecce dñs deus noster veniet. Ad magnif. añа. Cantate domino canticum nouum: laus eius ab extremis terre. ¶ Sabbato ad bñ. añ. Leuabit dñs signū in nationibus: ⁊ congregabit dispsos isrl.

Ad vespe. pro tertia dñica aduentus. cap.

Phil. 4. Fratres: Gaudete in dño semper: iterū dico gaudete: modestia vestra nota sit oībus hominibus: dñs eni prope est. Hym. Conditor. 8i. ℣. Rorate celi. Ad magnif. añа. Ante mē non est formatus deus: ⁊ post me non erit: quia mihi curuabitur omne genu: ⁊ cōfitebitur omnis lingua. Oratio. Aurē tuā q̄s dñe p̄cibus nřis accōmoda: ⁊ mētis nře tenebras: grā tue visitatiōis illustra. Qui viuis ⁊ regnas. ¶ Dñica. iij. de aduentu ad matu. inuita. Dñe p̄stolamur aduentū tuū: Ut cito venias, ⁊ dissoluas iugū captiuitatis nostre. Ps. Venite. Hym. Verbū sup̄nū. 8i. Añа. Veniet ecce rex. Ps. Beatus vir. cū rel. vt in psal. Pater nř. Exaudi. Iube. Bñone.

Esa. 29. e. De Esaia propheta. Lectio. j. Ve qui profundi estis corde: vt a dño abscōdatis cōsiliū: quorū sunt in tenebris opera, ⁊ dicūt: Quis videt nos: ⁊ quis nouit nos? Peruersa est hec vestra cogitatio. Quasi si lutū cōtra figulū cogitet: ⁊ dicat opus factori suo: nou fecisti me: ⁊ figmentū dicat factori suo non intelligis. Nonne adhuc in modico, ⁊ in breui cōuertetur libanus in chermel: ⁊ chermel in saltū reputabit? Et audient i illa die surdi verba libri: ⁊ de tenebris ⁊ caligine oculi cecorū videbūt. Tu autē. Rt. Ecce apparebit dñs sup nubē candidā: ⁊ cū eo sanctorū millia. Et habebit in vestimento ⁊ in femore suo scriptum: rex regum, ⁊ dñs dominantiū. ℣. Apparebit in fine, ⁊ nō mētiet: si morā fecerit expecta eū: q: veniēs veniet. Et. Iube. Unige. Lc. ij.

Et addent mites in dño letitiā: ⁊ pauperes hoīes in scō israel exultabūt. Qm̄ defecit q̄ preualebat: cōsummatus est illusor. Et succisi sunt oēs q̄ vigilabāt sup iniquitatē. Qui peccare faciebāt hoīes in verbo: ⁊ arguentē in porta supplantabāt: ⁊ declinauerunt frustra a iusto. Propter hoc hec dicit dñs ad domū iacob: q̄ redemit abrahā. Non mō cōfundet iacob: nec modo vultus eius erubescet. Sed cū viderit filios suos opera manuū mearū in medio sui, sanctificantes nomē meū: ⁊ sanctificabunt sanctū iacob: ⁊ deū israel predicabunt: ⁊ scient errantes spiritu intellectum: ⁊ mussitatores discent legē. Tu. Rt. Bethleem ciuitas dei summi: ex te exiet dñator israel: ⁊ egressus eius sicut a principio dierū eternitatis: ⁊ magnificabit in medio vniuerse terre. Et pax erit in terra nostra dū venerit. ℣. Loquet pacē gētibus: ⁊ potestas ei⁹ a mari vsq ad mare. Et. Iube. Spūs. Ve filij desertores dicit dñs: Lc. iij. vt faceretis cōsiliū, ⁊ nō ex me: ⁊ ordiremini telā, ⁊ nō per spiritū meū: vt adderetis peccatū sup pctm̄. Qui ambulatis, vt descendatis in egyptū: ⁊ os meū nō interrogastis: sperantes auxiliū in fortitudine pharaonis: ⁊ habentes fiduciā in vmbra egypti: ⁊ erit vobis fortitudo pharaonis in cōfusionē: ⁊ fiducia vmbre egypti i ignominiā. Erant enim in thannis principes tui: ⁊ nuncij tui vsq ad thamnes peruenerunt. Omnes cōfusi sunt sup pplo: qui eis p̄desse nō potuit: nō fuerūt in auxiliū ⁊ in aliquā vtilitatē: sed in cōfusionem ⁊ in opprobriū. Tu. Rt. Qui venturus est veniet, ⁊ nō tardabit: iam nō erit timor in finibus nostris. Qm̄ ipse est saluator noster. ℣. Deponet omnes iniqtates nostras: ⁊ p̄iciet in profundū maris oia pctā nřa. Quoniā.

In.ij.noc.añ. Gaude ꝛ letare. ps. Confi tea.s.ꝫ. P sñf. Ipsius. I ube. Deus pater. Sermo sancti ambrosij episcopi. Lcō.iiij.

Satis abundeq; dixisse me credo superiori tractatu: quemadmodum compti, vel nitidi, natalem dñi suscipere debeamus: ꝛ superuenientē festiuitatē eius, omni ambitione retinere. Retinere inq̃, vt si dies natalis eius transeat: apud nos tamen sanctificationis eius btitudo pmaneat. Hęc enī grā natalis est dñi saluatoris: vt in futurū, ad prędestinatos transeat: ꝛ in pręteritum, maneat ad deuotos. Oportet ergo nos eē sanctitate puros: mundos pudicitia: nitidos honestate: vt quo diem festū aduenire ppinquius cernimus: accuratius incedamus. Si enim muliercule solent: aliquas ferias suscepturę: maculas vestiū suarū aq̃ diluere: cur nō magis nos excepturi natalē dñi: maculas animarū nostrar̃ fletibus abluamus? Et illę quidē si adeo infectę res cellulę sordibus extiterint: ꝙ maculas sola aqua nō purgat: addunt molliciē olei: saponis etiā acrimoniā. Nos quoq;, si tā grauē pctī fuerit, vt minime solis fletibus abluat: addamus misericordię oleū: acrimoniāq; ieiunij. Nullū enī tā graue delictū ē: qd nō purgef abstinentia: elemosinis extinguatur. Ait enim sanctus pphta. Sicut aqua extinguit ignē: ita elemosina extinguit pctm̄. Tu. R. Egypte noli flere: qa dñator tuus veniet tibi: ante cuius conspectū mouebunf abyssi: Liberare pplm suū de manu potentię. V. Ecce veniet dñs exercituū deus tuus: cū ptāte magna. Liberare. I ube. Christus perpe. Lctō.v.

Magna ergo est elemosina: quę ardentiū criminū globos, beneuolētię suę fonte refrigerat: ꝛ quodā irriguo largitatis, obruit incendia delictorum: vt quāuis offensus deus: quāuis criminibus prouocatus: cogatur liberare elemosinis: quem disposuerat punire pctis. Cogif enim a nobis quodāmodo: dū cōpellif pro actibus nostris mutare sententiā: ꝛ in vno, eodēq; hoīe: nec seueritate iudicis promoueri: nec patris pietate blandiri. Pater enim nobis deus est, cū bene agim⁹: iudex noster est, cū peccamus. Cōpellimur ergo operibus nostris dñs, vt nobis misericordiā suā largiatur. Atq; ideo ipse in euangelio sctō dicit, A diebus ioannis baptistę: regnū celorum cogitur. Quę sententia, quē intellectū habeat, videamus. Regnū cęlor̃, nō nisi chr̃s est dñs, q regnat in cęlis. Cogi autē verbū tunc solet dici: quando res aliqua rarior, assidua opatione densaf. Ex quo ergo ioānes baptista saluatoris aduentū prędicauit: ex eo, regnū cęlor̃, qd prius fluidū ꝛ remissum iacebat apud iudeos: credentiū populorū cępit assiduitate densari: ꝛ omnis illa regni raritas, prędicationū frequentatione solidari. Tam enim apud iudeos rarū fuit regnū, vt transiret ad gentes: tā fluidū, vt emanaret ad pplos. Nūc autē tanta credentiū cogif densitate, vt fixū ꝛ solidū maneat sine fine. Sicut scriptura dicit. Et regni eius nō erit finis. Tu. R. P rope est vt veniat tempus eius, ꝛ dies eius nō elongabunf: Miserebif dñs iacob: ꝛ israel saluabif. V. Reuertere virgo isrl: reuertere ad ciuitates tuas. Miserebif. I ube. Spūs.

Cogimus enim regnū cęlor̃: Lc.vj. ꝛ vim quodāmodo facimus: sicut ait euangelica lectio: ꝛ vim facientes diripiunt illud. Vim inq̃ facimus dño: compellendo. Sed ipsi regnare debemus in nobis: vt regnū possimus diripere saluatoris. Ait ergo euangeliū: ꝛ vim facientes diripiunt illud. Raptores igif sumus: Raptores autē nō nisi aliena diripiunt. Agnosco verā esse sententiā. Christus enim ecclesias rapuit sinagogę: ꝛ alienę gentes vim faciendo possident. Nā saluator missus sub lege: nutritus iuxta legē: dū a iudeis negligitur, a gentibus occupatur. Et dum a sacerdotibus repellitur: a pctōribus inuenitur: sicut ipse ait. Publicani ꝛ pctōres, pręcedent vos in regno cęlor̃. Ergo fratres charissimi, natalē dñi suscepturi, ab omni conscientias nostras fece mundemus. Accuremus nos, nō sericis vestibus: sed opibus pretiosis. Vestimēta enim nitida, membra

operire possunt:conscientiã ornare nõ pos
sunt:nisi quod maioris est verecundię:niti
dũ membris incedere: τ pollutũ sensibus
ambulare. Interioris igit̃ hominis prius
ornemus affectum: vt exterioris quoqꝫ sit
amictus ornatus. Spirituales maculas
abluamus:vt carnalia nobis fulgeant ve
stimenta. Nihil aũt prodest fulgere vesti-
bus:τ sordere flagitijs. Ubi enim consci-
entia tenebrosa est:totũ corpus obscurum
est. Habemus aũt quomõ cõscientię ma-
culas abluamus. Scriptũ est enĩ:date elee
mosinã:τ omnia munda sunt vobis. Bo-
nũ eleemosinę mãdatum: per qđ manibus
operamur:corde mundamur. Prestante
dño nostro Jesu christo:q cũ patre τ spiri
tu scõ, viuit τ regnat deus in secula scloꝝ:
Amẽ. Tu. ℟. Descendet sicut pluuia in
vellus:Orieť in diebus eius iustitia τ abũ
dantia pacis. ℣. Et adorabunt eũ oẽs re-
ges:omnes gentes seruient ei. Orietur in.
¶ In.iij.noc.añ. Gabriel ange. ps. Celi
enar.4. Ps nr̃. A viculis. Iube. Euãgeli.
Lcõ sctĩ euangelij secũdũ Joãnẽ. Le.vij.

cap. I.
In illo tempore. Miserunt
iudei ab hierosolymis sa-
cerdotes τ leuitas ad Joannẽ:
vt interrogarent eũ: tu quis es?
Et rel. Homil. scĩ Greg. pape.

hom. vij Ex huius nobis lectionis verbis fratres
charissimi:ioannis humilitas cõmendať.
Qui cũ tantę virtutis esset, vt christus cre-
di potuisset:elegit solide subsistere in se: ne
humana opinione rapereť inaniter sup se.
Nã cõfessus est, τ nõ negauit:cõfessus est:
qa nõ sũ ego christus. Sed q dixit nõ sũ:
negauit plane qđ nõ erat:sed nõ negauit,
qđ erat. Ut veritatẽ loquens, eius membrũ
fieret:cuius sibi nomẽ fallaciter nõ vsurpa-
ret. Cũ ergo nõ vult appetere nomen chr̃i:
factus est membrũ chr̃i. Quia dũ infirmi-
tatẽ suã studuit humiliter agnoscere:illius
celsitudinẽ meruit veraciter obtinere. Sed
cũ ex lectione alia, redẽptoris nostri senten
tia ad mentẽ reduciť:ex huius nobis lectio
nis verbis:questio valde implexa genera-
tur. Alio qppe in loco inqsitus a discipu-
lis dñs de helię aduentu, rñdit. Helias ve
nit, τ nõ cognouerunt eũ:sed fecerũt in eo,
quodcũqꝫ voluerunt. Et si vultis scire, ioã-
nes ipse est helias. Requisitus aũt ioãnes di
cit:nõ sũ helias. Tu. ℟. Ueni dñe τ noli
tardare:relaxa facinora plebi tuę:Et reuo-
ca dispersos in terrã suã. ℣. Excita domi-
ne potentiam tuam τ veni: vt saluos faci-
as nos. Et. Iube. Diuinum. Lectio.viij.

Quid est hoc fratres charissimi; quia
quod veritas affirmat:hoc prophe-
ta veritatis negat: Ualde namqꝫ inter se di-
uersa sunt:ipse est:τ nõ sum. Quomõ ergo
propheta veritatis est:si eiusdem veritatis
sermonibus concors nõ est: Sed si subtili-
ter veritas ipsa requiratur: hoc quod in se
contrariũ sonuit:quomõ contrariũ non sit
inueniť. Ad zachariã namqꝫ de ioãnis pro
missione angelus dicit. Ipse precibit ante
illũ in spiritu, τ virtute helię. Qui iccirco
venturus in spiritu τ virtute helię diciť:qr
sicut helias, secundũ dñi aduentũ preueni-
et: ita ioannes preuenit primum. Sicut
ille precursor venturus est iudicis: ita iste
precursor factus est redemptoris. Joãnes
igiť in spiritu helias erat: in psona helias
nõ erat. Quod ergo dñs fateť de spũ: hoc
ioannes denegat de persona. Qr τ iustum
sic erat:vt discipulis, dñs spiritualẽ de io-
anne sententiã diceret:τ ioannes idẽ turbis
carnalibus, nõ de suo spiritu:sed de corpo
re rñderet. Contrariũ ergo videť esse verita
ti, qđ ioannes sonuit:sed tamen a veritatis
tramite nõ recessit. Qui se etiã prophetam
negauit:q videlicet nõ solũ poterat redem
ptorẽ predicare:sed ẽt demonstrare: quis-
nãqꝫ sit ꝯtinuo exprimit, cũ subiũgit. Ego
vox clamãtis in deserto. Tu. ℟. Ecce ra
dix iesse ascendet in salutẽ ppl'oꝝ: ipsum
gentes deprecabuntur. Et erit nomen eius
gloriosum. ℣. Dabit ei dñs deus sedẽ da
uid patris eius:τ regnabit in domo iacob
in eternũ. Et. Iube. Ad societatẽ. Lcõ.ix.

Scitis fratres charissimi:qr vnigeni-
tus filius verbũ patris vocatur:ioan-
ne attestãte:q ait. In principio erat verbũ:
τ verbũ erat apud deum:τ deus erat ver-
bum.

bū. Et ipsa nostra locutione agnoscitis: qꝛ
prius vox sonat, vt verbum postmodum
possit audiri. Joānes ergo vocē se asserit:
qꝛ verbū p̄cedit. Aduentū itaqꝫ dn̄icū pre-
currens vox dicit̄: qꝛ p eius ministeriū, pa-
tris verbū ab hominibus audit̄: q etiaz in
deserto clamat: qꝛ derelicte ac destitute iu-
dee, solatium sue redemptionis annuntiat.
Quid autē clamet insinuat cuz subiungit.
Dirigite viā dn̄i: sicut dixit Esaias pphe-
ta. Uia dn̄i ad cor dirigit̄: cū veritatis ser-
mo humiliter auditur. Uia dn̄i ad cor diri-
git̄: cum ad p̄ceptum eius vita pparat̄. Un̄
scriptum est. Siqs diligit me: sermonē meū
seruabit: ꝛ pr̄ meus diliget eū: ꝛ ad eum ve-
niemus: ꝛ mansionē apud eum faciemus.
Quisqs ergo in supbiā, mentē eleuat: qsqs
auaritie estibus anhelat: qsqs se luxurie in
qnationibus polluit: cordis ostium cōtra
veritatē claudit: ꝛ ne ad se dn̄s veniat, clau-
stra animi, seris vitiorum dānat. Sꝫ adhuc
q missi sunt pcunctant̄. Quid ergo bapti-
zas, si tu nō es xp̄s: neqꝫ helias: neqꝫ pphe-
ta? Qd̄ qꝛ nō studio cognoscēde veritatis:
sed malitia exercēde emulationis dr̄: euan-
gelista tacite innuit q subiungit dicēs. Et
q missi fuerāt, erāt ex phariseis. Ac si apte
dicat. Illi ioānē de suis actibus reqrunt: q
doctrinā nesciūt querere: sed inuidere. Sꝫ
sanctus qsqꝫ, ēt cum a puersa mente reqrit̄:
a bonitatis sue studio nō mutat̄. Un̄ ioan-
nes quoqꝫ, ad verba inuidie p̄dicamēta rn̄-
dit vite: nā ptinus subiungit. Ego bapti-
zo in aqua: medius autē vestꝝ stetit: quem
vos nescitis. Tu. ℟. Docebit nos dn̄s
vias suas, ꝛ ambulabimus in semitis ei⁹:
Quia de sion exibit lex: ꝛ verbum domini
de hierusalem. ℣. Uenite, ascendamus ad
montē dn̄i: ꝛ ad domum dei iacob. Quia.

Ad laudes ꝛ per horas antiphona.

Ueniet dn̄s ꝛ nō tardabit, ꝛ illumi-
nabit abscondita tenebrarꝫ: ꝛ mani-
festabit se ad oēs gentes hall'a. Ps. Dn̄s re-
gna. 5. cū rel. Añ. Hierusalē gaude gau-
dio magno: qa veniet tibi saluator hall'a.
Añ. Dabo in sion salutez: ꝛ in hierl'm
gl'iam meā hall. Añ. Mōtes ꝛ oēs collēs
humiliabunt̄: ꝛ erunt praua in directa: ꝛ
aspa in vias planas: veni dn̄e, ꝛ noli tarda-
re hall'. Añ. Juste ꝛ pie viuamus: expe-
ctantes beatā spem, ꝛ aduentuz dn̄i. Cap.
Fratres gaudete. 87. Hym. Uox clara. 83.
℣. Uox claman. Ad bn̄s añ. Sup solium
dauid: ꝛ sup regnū eius sedebit in eter-
nū hall'a. Ad. iij. cap. Fratres: gaudete. 87.
℟. bre. Ueni ad libe. ℣. Timebūt. vt supra.

Ad. vj. Caplm.

Nihil soliciti sitis: sed in omni oratione ꝛ obsecratiōe phil. 4.
cum gratiarum actione petitiones vestre
innotescāt apud deū. ℟. bre. Ostende nobis
℣. Memento nostri dn̄e. Ad nonā caplm.

Et pax dei q̄ exupat oēm sensum: cu-
stodiat corda vestra ꝛ intelligentias
vestras: in christo iesu dn̄o nostro. ℟. bre.
Sup te hierl'm. ℣. Dn̄e deus virtutuz. Ad
vesp. añ Ueniet dn̄s. Cū rel. ps. Dixit do-
minus. 35. cū rel. de psal. Cap Frēs gau.
Hym. Conditor. 81. ℣. Rorate. Ad ma-
gnificat añ. Beata es maria que credi-
disti: perficientur in te que dicta sunt tibi a
domino hall'a. Oratio. Aurem tuam. 87.
¶ Fer. ij. qn̄ fit de feria: vide supra i fer. ij.
post p̄mā dn̄icā aduēt⁹. De esaia pphe. l. j ca. 30. b

Nunc ergo igressus scribe eis sup
buxū: ꝛ in libro diligēter exara
illō. Et erit in die nouissimo: in
testimoniū vsqꝫ in eternū. Pp'ls
eñ ad iracūdiā puocās ē: ꝛ filij mēdaces:
filij nolētes audire legē dei. Qui dicunt vi-
dētib⁹, nolite videre: ꝛ aspiciētibus, nolite
aspicere nobis ea q̄ recta sunt. Loqmini no-
bis placētia: videte nobis errores. Auferte a
me viā: declinate a me semitā: cesset a facie
nr̄a scūs isrl'. ℟. A n̄i multū tp̄s pphetauit
ezechiel: vidi portā clausam: ꝛ ecce de⁹ añ
scl'a ex ea procedebat pro salute mūdi: Et
erat iteruz clausa: demonstrans virginem:
quia post partū permansit virgo. ℣. Por-
ta quā vidisti dn̄s solus transibit p illā. Et.

Lec. ij.

Propterea hec dicit dn̄s scūs
israel. Pro eo q reprobastis verbum
hoc ꝛ sperastis in calumniā ꝛ tumultum:
ꝛ innixi estis super eo: ppterea erit vobis
iniquitas hec sicut interruptio cadens, ꝛ

regsita in muro excelso. Quoniã subito dũ nõ sperat veniet cõtritio eius: et cõminuet sicut conterit lagena figuli cõtritione p̃e ualida: et nõ inuenietur de fragmentis eius testa: in q̃ portet igniculus de incẽdio: aut hauriat parũ aque de fouea. ℟. Erũpant montes iocunditatẽ, et colles iustitiã. Quia lux mundi dñs cũ potentia veniet. ℣. De siõ exibit lex: et verbũ dñi de hierlm. Quia.

Hec dicit dñs deus sanctus Ecce. iij. israel. Si reuertamini et quiescatis: salui eritis. In silentio et spe, erit fortitudo vestra. Et noluistis: sed dixistis. Nequaq̃: sed ad equos fugiemus. Ideo fugietis. Et sup veloces ascendemus. Ideo velociores erunt q persequentur vos. Mille homines a facie terroris vnius: et a facie terroris qnq̃ fugietis: donec relinquamini quasi malus nauis in vertice montis: et quasi signum super collem. Tu autem domi. ℟. Bethleẽ ciuitas dei summi: ex te exiet dominator israel: et egressus eius sicut a principio dierũ eternitatis: et magnificabitur in medio vniuerse terre: Et pax erit in terra nostra dũ venerit. ℣. Loquetur pacẽ gentibus: et potestas eius a mari vsq̃ ad mare. ℟. Et pax. ℣. Gloria patri. ℟. Et pax. Ad lau. añã. psal. et ℣. de psal. nisi añ. speciales cẽnt ponende. Cap. Venite ascẽdamus. 84. Hy. Vox clara. 83. ℣. Vox clamã. Ad bñs añ. Dicit dñs, penitẽtiã agite: appropinquabit enĩ regnũ celorũ hall'a. Deinde preces cũ rel' vt fo. 34. Ad primã añ. de dñica. Veniet dñs, nisi añe spãles ponerentur: reliqua omnia vt in fer. ij. notatũ est. 83. Añ. ad magni. Beatã me dicẽt oẽs gñatiões: q: ãcillã humilẽ respexit de'. postea Kyriel. cũ rel.

¶ Feria. iij. ad bñs añ. Cõsurge cõsurge: induere fortitudinẽ brachiũ dñi. Ad magnificat añ. Eleuare eleuare, psurge hierusalẽ: solue vincula colli tui captiua filia siõ.

¶ Tabula parisiensis per ordinem composita sunulq̃ añe. septẽ maiores: videlicet O sapientia cũ rel'. suis diebus inserte que vltimo die ante vigiliã natiuitatis domini complentur. Et nota q̃ illis festiuitatibus que celebrantur in illis ferijs aduentus: que habent laudes proprias scias q̃ post oĩo ne dici: q̃ scilicet dĩ de festo: fit memoria ferie: et cõpletis oĩbus de festo: iterũ dicant lau. de feria, cũ qnq̃ añ. et psal'. qnq̃: put mãdat: sine cap. hym. ℣. et bñs. sed dicto Laudate dñm de celis. cũ sua añ. terminatur ibi cũ fideliũ anime. Et nunquã fit memoria õ feria nisi in aduẽtu et q̃dragesima.

PRIMA TABVLA.

Si anno illo quo natiuitas dñi in dñica venerit tunc feria. iiij. tertie hebdomade aduentus ad laudes et per horas añ.

Prophete predicauerunt: nasci saluatorem de virgine maria. Psal. de psal'. f. 23. Añ. Spũs dñi super me: euãgelizare pauperibus misit me. Añ. Propter sion non tacebo: donec egrediatur vt splẽdor iustus eius. Añ. Ecce veniet dominus: vt sedeat cũ principibus: et soliũ glorie teneat. Añ. Annunciate pp̃lis, et dicite, ecce deus saluator noster veniet. Ad bñs añ. Missus ẽ gabriel angel' ad mariã virginẽ despõsatã ioseph. Ad mag. añ. Ecce ancilla dñi: fiat mihi sm verbũ tuũ.

¶ Feria. v. ad lau. añ. et psal'. de psal. fo. 23. Ad bñs añ. Cõsolamini psolamini popule meus: dicit dñs deus vester. Ad magnif. añ. Letamini cũ hierlm et exultate in ea oẽs gentes q diligitis eam in eternũ.

¶ Feria. vj. ad lau. añ. et psal' de psal. f. 26. Ad bñs añ. Ex quo facta est vox salutationis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans i vtero meo hall'. Ad magn. añ. O sapiẽtia q̃ ex ore altissimi pdijsti: attingẽs a fine vsq̃ ad finẽ, fortit', suauiterq̃ disponẽs oĩa: vẽi ad docẽdũ nos viã prudẽtie.

¶ Sabbato ad lau. añ. et psal. õ psal'. f. 30. ad canticũ vero añ. Expectetur sicut pluuia eloquiũ meũ: et descendat sup nos sicut ros de'n'r. Ad bñs aña. Quõ fiet istud angele dei, q: virũ in cõcipiẽdo nõ ptuli: audi maria virgo xpi: spũs scũs supueniet i te: et v' altissimi obũbrabit tibi. Ad mag. añ. O adonai, et dux domus isrl', q moysi i igne flãme rubi appuisti: et ei in sina legẽ dedisti: veni ad redimẽdũ nos i brachio extẽto.

Dominica. iiij. ad lau. et p ho. añ. Canite

nit tuba. Ad bñs añ. Aue maria. Ad ma
gnif.añ. Joseph fili. Suo loco inuenięs.
¶ Fer.ij. quartę hebdõę ad lau. ꝛ p hoꝛ.añ.
Ecce veniet dñs princeps regũ ter-
rę: bti q parati sunt occurrere illi. ps.
de psal. fo.13. Añ. Cũ venerit filius homi-
nis, putas inueniet fidem sup terrã? Añ.
Ecce iã venit plenitudo tpis, in quo mi-
sit deus filiuz suũ in terris. Añ. Haurietis
aq̃s in gaudio de fontibus saluatoꝛis.
Añ. Egredieť dñs de loco sctõ suo: ve-
niet vt saluet pplm suũ. Ad bñs añ. Egre
dieť v̓ga de radice iesse, ꝛ replebiť oĩs ťra
glĩa dñi, ꝛ videbit oĩs caro salutař dei. Ad
mag.añ. O radix iesse q stas in signũ pplo
rũ: sup quẽ ꝯtinebũt reges os suũ: quẽ gẽ-
tes dp̃cabunť: vẽi ad liberãdũ nos iã noli t.
¶ Feria tertia ad laudes ꝛ per hoꝛas añ.
Roꝛate celi desup, ꝛ nubes pluãt iu
stũ: apiať terra, ꝛ germinet saluatoꝛẽ:
Psal. de psal. fol.16. Añ. Emitte agnum
dñe dñatoꝛẽ terrę: de petra dcħti, ad mõ
tẽ filię siõ. Añ. Vt cognoscam⁹ dñe i ťra
viã tuã: i oĩb⁹ gẽtib⁹ salutare tuũ. Añ. Da
mercedez sustinẽtib⁹ te: vt ꝓphetę tui fide-
les iueniãť. Añ. Lex p moysen data ẽ:
grã ꝛ veritas p Jesum chřm facta est. Ad
bñs añ. Tu bethleẽ terra iuda, nõ eris mi-
nima: ex te.n. exiet dux, q regat pplm meũ
isrl̃. Ad magn.añ O clauis dauid, ꝛ sceptrũ
dom⁹ isrl̃: q apis, ꝛ nemo claudit: claudis,
ꝛ nemo apit: veni, ꝛ educ vinctũ de domo
carceris, sedẽtẽ in tenebris, ꝛ vmbꝛa mortę.
¶ Fer.iij. festũ scti Thomę in lau. ad com
memo.añ. Nolite timere quinta eni die veni
et ad vos dñs vř. Deinde Glĩa pr̃i ꝛ filio
ꝛ spũi sctõ. Iterũ repetiť parũ altius. No-
lite timere. tota: postea di. Sicut erat i prin
cipio ꝛ nũc ꝛ semp ꝛ in scl'a sclo᷑ũ. Amen.
Denuo replicať parũ altius. Nolite time-
re. tota. Ad magnif. aña. O oꝛiens splen-
doꝛ lucis ęternę, ꝛ sol iustitię: veni, ꝛ illumi
na sedentes in tenebris, ꝛ vmbꝛa mortis.
¶ Feria quinta ad laud. ꝛ per hoꝛas aña.
OE sion veniet dñs ops: vt saluũ fa
ciat pplm suũ. Psal. de psal. fo.23.
Añ. Conuertere dñe aliquãtulũ: ꝛ ne tar-
des venire ad suos tuos. Añ. De siõ veni
et q regnaturus ẽ dñs: emanuel magnũ
nomẽ eius. Añ. Ecce de⁹ meus ꝛ hono
rabo eũ: deus pr̃is mei ꝛ exaltabo eũ. Aña.
Dñs legifer noster: dñs rex nř: ipse veniet
ꝛ saluabit nos. Ad bñs añ. Vigilate aio:
in ꝓximo est dñs de⁹ nř. Ad magn.añ. O
rex gentiũ ꝛ desiderat⁹ earũ: lapisq̨ angu-
laris, qui facis utraq̨ vnũ: veni, salua ho-
minẽ, quẽ de limo foꝛmasti. Feria.vj. ad
COnstantes estote: lau. ꝛ p ho.añ.
videbitis auxiliũ dñi sup vos. Psal.
de psal. fo.26. Añ. Ad te dñe leuaui ani
mã meã: Veni ꝛ eripe me: dñe ad te ꝯfugi.
Aña. Veni dñe, ꝛ noli tardare: relaxa fa
cinoꝛa plebi tuę isrl̃. Aña. Deus a libano
vẽiet: ꝛ splẽdoꝛ ei⁹ sicut lumen erit. Añ.
Ego aũt ad dñm aspiciã: ꝛ expectabo
deũ saluatoꝛẽ meũ. Ad bñs añ. Ecce com
pleta sunt oĩa: quę dicta sunt p angeluz de
virgine maria. Ad magn.añ. O emanuel,
rex, ꝛ legifer nř, expectatio gentiũ: ꝛ salua
toꝛ eaꝝ: veni ad saluandũ nos dñe de⁹ nř.
¶ Sabbato vigi.nati.dñi ad lau. ꝛ p ho.
añ. Judęa ꝛ hierlm. Suo loco inuenies.

SECVNDA TABVLA.

IN anno illo quo natiuitas dñi fer.ij.
venerit: tũc feria.v. secũdę hebdoma-
dę ad lau. ꝛ p hoꝛ.añ. De sion veniet dñs
ops, vt i pma tabula cũ añ. ad bñ Vigilate.
Ad mag.añ. Qui post me vẽit ãte me fcũs
ẽ: cuius nõ suz dignus calciamẽta soluere.
¶ Fer.vi. ad lau.añ. ꝛ psal. de psal. 26. Ad
bñ.añ. Dicite pusillãimes, ꝯfoꝛtamĩ: ecce
dñs deus nř veniet. Ad magn.añ. Cãtate
dño cãticũ nouũ, la⁹ eius ab extremis ťrę.
¶ Sabbato ad lau.añ. ꝛ ps. de ps 30. ad bñ.
añ. Leuabit dñs signũ in natiõib⁹: ꝛ ꝯgre
gabit dispsos isrl̃. Ad mag.añ O sapia, q̃
ex oꝛe altissimi ꝓdijsti: attingẽs a fine vsq̨
ad finẽ: foꝛtiť, suauiterq̨ disponẽs oĩa: vẽi
ad docẽdũ nos viã prudẽtię. Dñica.iij. ad
lau. ꝛ p ho.añ. Veniet dñs. Ad bñ.añ. Su
per soliuz. Ad mag.añ. Beata es maria.
¶ Feria.ij. tertię hebdõę ad lau. ꝛ p ho añ.
Ecce veniet dñs. vt in prima tabula. cum
aña ad bñs Egredietur. Ad magni.añ. O

adonai ꝛ dux domus isrl: q moysi in igne flāmę rubi appuisti: ꝛ ei ī sina legē dedisti: veni ad redimendū nos in brachio extēto. ¶ Feria. iij. ad lau. ꝛ p hor. añ. Rorate cęli desuper vt in prima tabula cū añ. ad bñ. Tu bethleē. Ad magni. añ. O radix iesse, qui stas in signū populorū: super quē contine bunt reges os suū: quē gētes deprecabuntur: veni ad liberandū nos, iā noli tardare. ¶ Fer. iiij. ad laud. ꝛ p hor. añ. Prophetę prędicauerunt. vt in prima tabula cū aña ad bñs. Missus est. Ad magni. añ. O clauis dauid, ꝛ sceptrū domus israel, q apis ꝛ nemo claudit, claudis, ꝛ nemo aperit: veni, ꝛ educ vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris ꝛ vmbra mortis.

¶ Fer. v. festū sci Thome in lau. ad cōmemorationē Añ. Nolite timere, qnta enim die veniet ad vos dñs vester. Deinde dicitur. Gloria patri ꝛc. Replicat Nolite timere ꝛc. postea dicitur Sicut erat ꝛ cete. Iterum replicatur Nolite timere ꝛ cetera. In vesp. ad cōmemora. aña. O oriens splendor lucis ęternę, ꝛ sol iustitię: veni, ꝛ illumina sedentes in tenebris, ꝛ vmbra mortis. ¶ Feria. vj. ad lau. ꝛ p hor. añ. Constātes estote vt in prima tabula. Ad bñs aña. Ex quo facta est vox salutatiōis tuę in auribus meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo. Ad mag. añ. O rex gētiū, ꝛ dsiderat⁹ earū: lapisq angularis, q facis ūtraq vnū: Ueni, salua hoīem, quē de limo formasti. ¶ Sabbato ad lau. ꝛ p hor. aña. Canite tuba in sion: qa prope est dies domini: ecce veniet ad saluandū nos, halla halł. Psal. de psal. fo. 30. Añ. Ecce veniet desideratus cunctis gentibus, ꝛ replebitur gloria dñi halla. Añ. Erūt praua in directa: ꝛ aspera in vias planas: veni domine, ꝛ noli tardare halla. Ad canticū añ. Expectet sicut pluuia eloquiū meū: ꝛ descēdat sup nos sicut ros: deus noster. Añ. Omnipotens sermo tuus dñe, a regalibus sedibus veniet hall. Ad bñs añ. Ecce cōpleta sunt omnia quę dicta sunt per angelum de virgine maria. Ad magn. añ. O emanuel, rex, ꝛ legifer noster, expectatio gentiū, ꝛ saluator earum: veni ad saluandum nos, dñe deus noster. ¶ Dñica. iiij. vigilia natiuitatis dñi: ad lau. ꝛ per horas añ. Iudęa ꝛ hierlm. Etreliqua loco suo. Ad commemoratio. dominice añ. Aue maria gratia plena dominus tecum: benedicta tu in mulieribus halla.

TERTIA TABVLA

Si anno quo natiuitas dñi feria tertia venerit: tunc feria. vj. secunde hebdōe aduentus ad laudes ꝛ per horas aña.

Constantes estote, videbitis auxiliū domini super vos. Psal. de psal. 26 Añ. Ad te dñe leuaui animam meā: veni ꝛ eripe me domine ad te confugi. Añ. Ueni domine, ꝛ noli tardare, relaxa facinora plebi tue israel. Añ. Deus a libano veniet, ꝛ splēdor eius sicut lumē erit. Añ. Ego autem ad dominum aspiciam, ꝛ expectabo deum saluatorem meum. Ad bñs aña. Dicite pusillanimes: cōfortamini: ecce dominus deus noster veniet. Ad magnificat aña. Cantate domino canticum nouum: laus eius ab extremis terrę.

¶ Sabbato lau. ꝛ psal. de psal. fo. 30. Ad bñs añ. Leuabit dominus signum in nationibus: ꝛ congregabit dispersos israel. Ad magni. añ. O sapientia, quę ex ore altissimi prodijsti: attingens a fine vsq ad finē: fortiter, suauiterq disponens omnia: veni ad docendum nos, viam prudentię.

Dominica. iij. ad lau. ꝛ per horas añ. Ueniet dominus. Ad benedict⁹ añ. Super solium dauid. Ad magnificat añ. Beata es maria. Suo loco inuenies. ¶ Feria. ij. ad laud. ꝛ per horas añ. Ecce veniet dominus vt in prima tabula cū aña ad bñs. Egredietur. Ad magn. añ. O adonai, ꝛ dux domus israel: qui moysi in igne flāmę rubi appuisti: ꝛ ei in sina legē dedisti: veni ad redimendū nos in brachio extēto. ¶ Feria. iij. ad laudes ꝛ p horas añ. Rorate cęli desuper. vt in prima tabula cum añ. ad bñs. Tu bethleē. Ad mag. añ. O radix iesse, q stas in signū pplorū: sup quē cōtine būt reges os suū: quē gentes deprecabuntur: veni ad liberandū nos: iā noli tardare. ¶ Feria. iiij. ad laud. ꝛ p hor. añ. Prophetę prę-

tę prędicauerūt. vt in prima tabula cū añ. ad bñs. Missus est. Ad magni. añ. O clauis dauid, ⁊ sceptrū domus israel: qui aperis, ⁊ nemo claudit: claudis, ⁊ nemo aperit: veni, ⁊ educ vinctum de domo carceris: sedentem in tenebris, ⁊ vmbra mortis.

¶ Feria. v. ad laudes ⁊ per horas. añ. De sion veniet dñs. vt in prima tabula cū aña ad bñs. Uigilate. Ad magn. añ. O oriēs, splēdor lucis ęternę, ⁊ sol iustitię: veni, ⁊ illumina sedētes in tenebris, ⁊ vmbra mortis.

¶ Feria. vj. festū scti Thomę in lau. ad cōmemora. aduentus añ. Nolite timere, quinta enim die veniet ad vos dñs vester. Subiungit. Gl'ia patri ⁊c. replicat. Nolite ⁊c. postea dicit. Sicut erat. ⁊c. Itez replicat Nolite timere ⁊c. In vesp. ad cōme. añ. O rex gentiū, ⁊ desideratus earum, lapisq; angularis: qui facis utraq; vnum: veni, salua hominem, quem de limo formasti.

¶ Sabbato lau. de psal' fo. 30. Ad canticū aña. Expectetur sicut pluuia eloquium meū: ⁊ descendat sup nos: sicut ros deus noster. Ad bñs añ. Quomodo fiet istud angele dei: qa virū in concipiendo nō pertuli: audi maria virgo christi: spūs sanctus superueniet in te: ⁊ virtus altissimi obūbrabit tibi. Ad magn. añ. O emanuel, rex, ⁊ legifer noster, expectatio gentium, ⁊ saluator earū: veni ad saluandū nos dñe deus nr.

¶ Dñica. iiij. ad lau. ⁊ p ho. añ. Canite tuba. Ad bñs añ. Ecce cōpleta sunt omnia q̄ dicta sunt per angelū de virgine maria. Ad magn. añ. Aue maria. Suo loco inuc.

¶ Feria. ij. vigi. natiuit. dñi ad lau. ⁊ p ho. aña. Judea ⁊ hierl'm. Suo loco inuenies.

QVARTA TABVLA.

In anno quo natiuitas dñi feria quarta venerit: tunc Sabbato secūde hebdomadę aduētus ad lau. añ. psal'. de psal'. fol. 30. ad cāticū añ. Expectetur sicut pluuia eloquiū meū: ⁊ descendat super nos sicut ros deus noster. Ad bñdictus añ. Leuabit dñs signū in nationibus: ⁊ congregabit dispersos israel. Ad magnificat añ. Ante me non est formatus deus: ⁊ post me non erit: quia mihi curuabitur omne genu: ⁊ confitebitur omnis lingua.

Dominica. iij. ad laud. ⁊ p horas aña. Ueniet do. Ad bñ. añ. Sup soliū. Ad mag. añ. Btā es maria. suo loco inuenies.

¶ Feria. ij. ad lau. añ. ⁊ psal'. de psal'. fo. 13. Ad bñs añ. Dicit dñs, penitētiā agite, appropinquabit enim regnū celorum halla.
Ad magnificat aña. O sapientia, quę ex ore altissimi prodijsti: attingēs a fine vsq; ad finē: fortiter, suauiterq; disponens omnia: veni ad docendū nos, viā prudentię.

¶ Feria. iij. ad laud. ⁊ per horas aña. Rorate celi desuper. vt in prima tabula cū añ. ad bñs. Tu bethleē. Ad mag. añ. O adonai, ⁊ dux domus isrl': q moysi in igne flāmę rubi appuisti: ⁊ ei in sina legē dedisti: veni ad redimendū nos in brachio extēto.

¶ Feria. iiij. ad laud. ⁊ per horas añ. Prophetę prędicauerūt. vt in prima tabula cū añ. ad bñs. Missus est. Ad mag. añ. O radix iesse, q stas in signū pplorū: sup quē cōtinebūt reges os suū: quē gentes deprecabunt: veni ad liberādū nos, iā noli tardare.

¶ Feria quinta ad laudes ⁊ per horas añ. De sion veniet dominus. vt in prima tabula cum aña ad benedictus Uigilate. Ad mag. añ. O clauis dauid, ⁊ sceptrū domus israel: q aperis, ⁊ nemo claudit: claudis, ⁊ nemo apit: veni, ⁊ educ victū de domo carceris, sedentē in tenebris, ⁊ vmbra mortis.

¶ Feria sexta ad laudes ⁊ per horas aña. Constantes estote. vt in prima tabula. Ad benedictus aña. Ex quo facta est vox salutationis tuę in auribus meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo. Ad magnificat antiphona. O oriens, splendor lucis ęternę, ⁊ sol iustitię: veni, ⁊ illumina sedentes in tenebris, ⁊ vmbra mortis.

¶ Sabbato festum sancti Thomę. in lau. ad cōmemora. aduentus añ. Nolite timere: quinta enim die veniet ad vos dñs vester. Deinde dicitur Gloria patri ⁊c. Replicatur Nolite ⁊c. Sequit Sicut erat ⁊c. Iterum replicatur: Nolite timere ⁊c. In vesper. añ. O rex gentiū, ⁊ desideratus earū, lapisq; angularis, q facis utraq; vnum: veni, salua hominē, quē de limo formasti.

Dominica.iiij.ad lau. ꝛ p horas aña. Canite tuba. Ad bñ.añ. Aue maria. Ad mag.añ. Joseph fili. loco suo inuenies.
Fer.ij.ad laud.ꝛ p hor.añ. Ecce veniet dñs vt in prima tabula. Ad bñs añ. Ecce cópleta sunt oía que dicta sunt p angelum de virgine maria. Ad mag.añ. O emanuel, rex, ꝛ legifer nr: expectatio gentiũ, ꝛ saluator earũ: veni ad saluandũ nos dñe de⁹ nr.
Fer.iij. vigilia natiuita. dñi ad laud.ꝛ p hor.añ. Judea ꝛ hierlꝫ. Loco suo inuenies.

QVINTA TABVLA.

In anno quo natiuitas dñi tercia qnta venerit: tũc fer. ij. tertię hebdo ad lau. ꝛ p hor.añ. Ecce veniet dñs princeps. vt in prima tabula: cũ añ.ad bñs. Egredietur. Ad magni.añ. Beatã me dicent oẽs generationes quia ancillã humilẽ respexit de⁹.
Feria.iij.ad lau.añ.ꝛ psal.de psal.fo.15. Ad bñs añ. Cõsurge cõsurge, induere fortitudinẽ brachiũ dñi. Ad magni.añ. O sapiẽtia quę ex ore altissimi pdijsti, attingẽs a fine vsqꝫ ad finẽ, fortiẽ suauiterqꝫ disponẽs oía: veni ad docendũ nos viam prudentię.
Feria.iiij.ad lau.ꝛ p hor.añ. Prophetę prędicauẽ. vt in prima tabula cũ aña.ad bñs. Missus est. Ad magn.añ. O adonai, ꝛ dux domus israel: q moysi in igne flammę rubi apparuisti: ꝛ ei in sina legẽ dedisti: veni ad redimẽdũ nos in brachio extento.
Feria.v.ad lau.ꝛ p hor.añ. De sið veni et dñs. vt in prima tabula cũ aña.ad bñs. Vigilate. Ad magni.añ. O radix iesse, qui stas in signũ populoꝝ: sup quẽ cõtinebũt reges os suũ: quẽ gentes deprecabunẽ: veni ad liberandum nos, iam noli tardare.
Feria.vj.ad lau.ꝛ per hor.añ. Constantes estote videbitis. vt in pma tabula. Ad bñs aña. Ex quo facta est vox salutationis tuę in auribus meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo hall'a. Ad magni.añ. O clauis dauid, ꝛ sceptrũ dom⁹ israel: qui aperis, ꝛ nemo claudit: claudis, ꝛ nemo aperit: veni, ꝛ educ vinctũ de domo carceris: sedentem in tenebris, ꝛ vmbra mortis.
Sabbato ad lau.añ.ꝛ psal.de psal f.30. Ad canticũ añ. Expectet sicut pluuia eloquiũ meũ: ꝛ descendat super nos sicut ros deus noster. Ad bñs aña. Quomodo fiet istud angele dei, qa virũ in cõcipiendo nõ ptuli: audi maria virgo christi: spũs sanctus supueniet in te: ꝛ virtus altissimi obumbrabit tibi. Ad magni.añ. O oriẽs splẽdor lucis ęternę, ꝛ sol iustitię: veni, ꝛ illumina sedentes in tenebris, ꝛ vmbra mortis.

Dominica.iiij.ad lau.ꝛ p ho.añ. Canite tuba. Suo loco. Ad bñs aña. Nolite timere quinta.n.die veniet ad vos dñs vester. Deinde di Glia pñ ꝛc. Replicat. Nolite timere. Sequit Sicut erat ꝛc. Jterũ replicatur. Nolite timere. Ad magnificat antipho. Aue maria, gratia plena, dñs tecũ: benedicta tu in mulieribus hall'.
Feria.ij. in qua transfert festũ scti Thome ad bñs p cõmemo. aduentus añ. Dicit dñs, penitentiã agite: appropinquabit enĩ regnũ celoꝝ hall'. Ad magn.añ. O rex gentium, ꝛ desideratus earum: lapisqꝫ angularis: qui facis ũtraqꝫ vnum: veni, salua hominem, quem de limo formasti.
Feria.iij.ad lau.ꝛ p hor.añ. Rorate celi desuper. vt in prima tabula. Ad bñdictus añ. Ecce cõpleta sunt oía, quę dicta sunt p angelũ, de virgine maria. Ad magni.añ. O emanuel, rex, ꝛ legifer noster, expectatio gentium, ꝛ saluator earum: veni ad saluandum nos domine deus noster.
Fer.iiij. vigilia natiuitatis dñi ad lau.ꝛ p ho.añ. Judea ꝛ hierlm. Suo loco inue.

SEXTA TABVLA.

In anno illo quo natiuitas dñi venerit feria.vj. tunc Feria.ij.tertię hebdo in qua transfertur festũ sanctę Lucię virginis in laudi.ad commemoratione aduentus añ. Egredietur virga de radice iesse: ꝛ replebit omnis terra gloria dñi: ꝛ videbit omnis caro salutare dei. Expleto vero officio scte Lucię cũ cõmemo.aduentus, dicuntur añę laudũ de fer.sine nota.s. Ecce veniet dñs prīceps. vt ĩ prima tabula. Finito. Laudate terminantur cum Fidelium animę. Jn vesperis ad cõmemo.antipho. Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit deus.

Feria

¶ Feria.iij.ad lau.an.& psal.de psal.f.19. Ad bñs añ. Consurge, consurge, induere fortitudinem brachiũ dñi. Ad magni.añ. Eleuare, eleuare, consurge hierusalem: solue vincula colli tui captiua filia sion.
¶ Feria.iiij.ad lau.añ.& psal.de psalmista fol.19. Ad bñs añ. Missus est gabriel angelus ad mariã virginẽ desposatã ioseph. Ad magni.añ. O sapiẽtia, quę ex ore altissimi pdijsti, attingens a fine vsq3 ad finez: fortiter, suauiterq3, disponens omnia: veni ad docendum nos viam prudentię.
¶ Feria.v.ad laud.& per horas aña. De sion veniet dñs omnipo. vt in prima tabula cũ añ.ad bñs. Uigilate. Ad mag.añ. O adonay & dux dom' isrl, q moysi i igne flãme rubi appuisti: & ei i sina legẽ dedisti: Ueni ad redimendũ nos in brachio extento.
¶ Feria.vj.ad laud.& per horas antipho. Constantes estote. vt in prima tabula. Ad bñs añ. Ex quo facta est vox salutationis tuę in auribus meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo hallelu ia. Ad magni.aña. O radix iesse, qui stas in signum populorum: super quem continebunt reges os suum: quem gentes deprecabuntur: veni ad liberandum nos, iam noli tardare.
¶ Sabbato ad laud.aña.& psal. de psal. fol.30. ad canticum aña. Expectetur sicut pluuia eloquium meum: & descendat sup nos sicut ros deus noster. Ad bñdict' añ. Quomodo fiet istud angele dei? quia virũ in concipiendo non pertuli? audi maria virgo christi: spiritus sanctus superueniet in te: & virtus altissimi obumbrabit tibi. Ad magn.añ. O clauis dauid, & sceptrum domus isrl q apis, & nemo claudit: claudis, & nemo apit: veni, & educ vinctũ de domo carceris, sedẽtẽ i tenebris, & vmbra mortis.
D Ominica.iiij.ad laud.& p horas añ. Canite tuba. Ad bñ.añ Aue maria. Ad mag.añ. Joseph fili dd. loco suo iue.
¶ Feria.ij.quartę hebdomadę festum sancti Thomę in laud.ad commemo.aduentus aña. Nolite timere quinta enim die veniet ad vos dominus vester. Deinde sequitur. Gloria patri &c. Replicatur. Nolite timere. Postea dicitur Sicut erat &c. Jterũ dicit. Nolite timere &c. In vesp.añ O oriẽs splẽdor lucę ętnę & sol iustitię: veni & illumina sedẽtes i tenebris, & vmbra mortis.
¶ Feria.iij.ad laud.& per horas aña. Rorate celi desuper. vt in prima tabula cũ añ. ad bñs. Tu bethleez. Ad magnificat añ. O rex gentium & desideratus earũ: lapisq3 angularis: qui facis vtraq3 vnũ: veni, salua hominem, quem de limo formasti.
¶ Feria.iiij.ad laud.& per horas antipho. Prophetę predicauerunt. vt in prima tabula. Ad bndict' añ. Ecce completa sunt omnia, quę dicta sunt per angelum de virgine maria. Ad magnificat antiphona. O emanuel, rex, & legifer noster, expectatio gentium, & saluator earum: veni ad saluandum nos domine deus noster.
¶ Feria.v.vigilia natiuitatis domini ad lau.& per horas aña. Judea & hierusalem.

SEPTIMA TABVLA.

I N ãno quo natiuitas dñi sabbato venerit: tunc feria.iij.tertię hebdomadę ad lau.& p ho.añ. Rorate celi desuper. vt in prima tabula cum aña ad benedictus. Tu bethleez. Ad magnificat antiphona. Eleuare, eleuare, consurge hierusalem: solue vincula colli tui captiua filia sion.
¶ Fer.iiij.ad lau.añ.& ps.de psal.19. Ad bñ.añ. Missus est gabriel angel' ad mariã vginẽ dspõsatã ioseph. Ad mag.añ Ecce ancilla dñi fiat mihi secundũ verbũ tuum.
¶ Fer.v.ad lau.añ.& psal.de psal.f.23. ad bñs añ Cõsolamini, cõsolamini, pplẽ me': dicit de' vester. Ad magni.añ. O sapiẽtia quę ex ore altissimi pdijsti: attingẽs a fine vsq3 ad finẽ: fortiter, suauiterq3 disponens oia: veni ad docendũ nos viã prudentię.
¶ Feria.vj.ad lau.& p hor.añ. Constãtes estote, videbitis auxiliũ domini super vos. Psal.de psal. 26. Añ. Ad te domine leuaui animaz meã: veni & eripe me domine ad te confugi. Aña. Ueni domine & noli tardare: relaxa facinora plebi tuę israel. Aña Deus a libano veniet: & splẽdor eius sicut lumen erit. Añ. Ego autem ad dñm aspiciam, & expectabo deũ saluatorem meuz.

Ad bñs añ. Et quo facta ē vox salutatiōis tue in auribus meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo, halla. Ad magni. añ. O adonai, et dux dom' isrl: q moysi i igne flāme rubi appuisti: et ei in sina legē dedisti; veni ad rediměduz nos in brachio extěto.

Sabbato ad lau. añ. et psal. de psal. f. 30 Ad canticū añ. Expectet sicut pluuia elo quiū meū: et descendat super nos sicut ros deus noster. Ad bñs añ. Quomō fiet istud angele dei qa virū in concipiendo nō pertuli: audi maria virgo christi: spiritus sanctus superueniet in te: et virtus altissimi ob umbrabit tibi. Ad magni. añ. O radix iesse, q stas in signū populoz: super quē continebunt reges os suū: quē gentes deprecabunt: veni ad liberādū nos: et noli tardare.

Dominica. iiij. ad lau. et per horas añ. Canite tuba. Ad bñ. añ. Aue maria. Ad magnificat aña. Joseph fili dauid.

Feria. ij. qrte hebdō ad lau. et per ho. añ. Ecce veniet dñs princeps. vt in prima tabula cū añ. ad bñs. Egredief. Ad magni. añ. O clauis dauid, et sceptrū domus isrl: q aperis, et nemo claudit: claudis, et nemo aperit: veni, et educ vinctum de domo carceris: sedentē in tenebris, et vmbra mortis.

Feria. iij. festū sci Thome in lau. ad cōmemora. aduentus añ. Nolite timere: quinta enim die veniet ad vos dñs vester. De inde dicit Gloria patri. &c. Replicat Nolite &c. postea dicit. Sicut erat &c. Iterum replicat. Nolite &c. In vesp. añ. O oriēs, splendor lucis eterne, et sol iustitie: veni, et illumina sedētē in tenebris, et vmbra mortis.

Feria. iiij. ad lau. et p hor. añ. Prophete predica. vt in prima tabula notatū est. Ad magni. añ. O rex gentiū, et desideratus earū: lapisqz angularis: q facis vtraqz vnū: veni, salua hominē quez de limo formasti.

Feria. v. ad lau. et per ho. añ. De sion veniet dñs, vt in prima tabula notatum est. Ad bñs aña. Ecce completa sunt omnia, que dicta sunt per āgelū de virgine maria. Ad magni. añ. O hemanuel, rex, et legifer noster: expectatio gentium, et saluator earum: veni ad saluandum nos dñe deus nr.

Feria. vj. vigilia natiuitatis dñi ad laudes et per horas añ. Judea et hierusalem.

Feria tertia de Esaia ppheta. Lectio. j.

Propterea expectat dñs vt misereat vestri: et ideo exaltabit parcens vobis: q: deus iudicij dominus: beati oēs q expectāt eū. a. 30. a

Populus enī sion habitabit in hierusalē. Plorans nequaqz plorabis: miserans miserebitur tui: ad vocē clamoris tui, statim vt audierit respondebit tibi. Et dabit tibi dominus panē arctū, et aquā breuē: et non faciet auolare a te vltra doctorē tuū. Le. ij.

Et erūt oculi tui videntes preceptorē tuū: et aures tue audientes verbum post tergū monentis. Hec est via: ambulate in ea: et nō declinetis neqz ad dexterā: neqz ad sinistrā. Et cōtaminabis laminas sculptilium argenti tui: et vestimentum conflatilis auri tui: et disperges ea sicut immunditiam menstruate. Egredere et dices ei. Et dabit semini tuo pluuia vbicūqz seminaueris in terra: et panis frugum terre erit vberrimus et pinguis. Lectio tertia.

Pascef in possessione tua in die illo agnus spatiose: et tauri tui et pulli asinor: q operanf terrā: cōmixtū singma cōmedēt: sicut in area vētilatū est. Et erūt sup oēm montē excelsum: et sup oēm collē eleuatū riui currentium aquarū in die interfectionis multoruz: cū ceciderint turres. Et erit lux lune sicut lux solis: et lux solis erit septempliciter: sicut lux septem dierum: in die qua alligauerit domin' vulnus populi sui: et percussuram plage eius sanauerit.

Feria. iiij. quatuor tēpor. Inuita. Prope est iā dñs venite adoremus. ps. Venite. 47. Hoc inuitatoriū cōtinue in ferialibus diebus vsqz ad vigiliā natiuitatis dñi cantat. Hym. Verbum sup. 8. Añ. ps. &. de psal.

Secundum Lucam. Lectio. j.

In illo tpe: Missus est gabriel angelus: a deo in ciuitatem galilee cui nomen nazareth. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij epi.

Latēt quidem diuina mysteria: nec facile iuxta

iuxta ꝓpheticū dictū, qſq; hoīuʒ pōt ſcire
ꝯſiliū dei. Sʒ tñ ex ceteris ſacris atq; pręceptis
dñi ſaluatoris, poſſumus intelligere
hoc propenſioris fuiſſe cōſilij: ꝙ ea potiſſimū
electa eſt, vt dñm pareret: q̄ erat deſponſata
viro. Cur aūt nō anteq̄ deſpōſaretur
impleta eſt: fortaſſe, ne diceretur ꝙ cōceperat
ex adulterio. Et bene vtrūq; poſuit
ſcriptura: vt deſpōſata eſſet, ꝛ virgo. Virgo:
vt expers virilis conſortij videret̄: deſpōſata:
ne temeratę virginitatis aduret̄
infamia: cui grauis aluus corruptelę videretur
inſigne pręferre. Maluit aūt dñs aliquos
de ſuo ortu: q̄ de matris pudore dubitare.
Sciebat enim teneraʒ eſſe virginis
verecūdiā, ꝛ lubricā famā pudoris: nec putauit
ort⁹ ſui fidē: matris iniurijs aſtruēdā.

Sciēdū ꝙ feria ſubſcripta q̄rtę: q̄ntę: ꝛ ſextę
ferię: ac ſabbati cū añ. ꝺ euāgelio ad bñ.
ſemꝑ in hebdō. q̄tuor tēporuʒ ſuis diebus
dnr. Si vero feſtū ſcti Thomę aliqua dierū
dictaꝝ ſ̄ū occurrerit: feria illius diei dimittunt̄
cū añ. ad bñs: ꝙ ſi q̄tuor tpa in penultima
hebdō. celebrant̄: tūc loco dictaꝝ añ.
dnr ad bñ. in vltīa hebdō. ſi neceſſe fuerit:
ille q̄ dicēdę erāt in cōmunibus dieb⁹: laudib⁹
in ſuis locis remanēntibus: quę nō mutant̄
niſi ꝓ feſto ſcti Thomę: vt ſupra dictū eſt.

℟. Clama in fortitudine q annuncias pacē in hieruſalē: Dic ciuitatibus iudę
ꝛ habitatoribus ſion: ecce deus noſter
quē expectabam⁹ adueniet. ℣. Sup mōtē
excelſum aſcende tu q euāgelizas ſion: exalta
in fortitudine vocē tuā. Dic. Lectio. ij.

Seruat̄ itaq; ſctē marię, ſicut pudore
integra: ita inuiolabilis opiniōe virginitas.
Oportet eñi ſcōs, ꝛ ab his teſtimoniū
habere, q foris ſunt: nec decuit virginibus
ſiniſtra opinione viuētibus, velamē excuſatiōis
relinq: ꝙ infamata mater quoq;
dñi videret̄. Quid aūt iudeis, quid herodi
poſſet aſcribi: ſi natum viderentur ex adulterio
pſequi? Quēadmodū aūt ipſe diceret.
Nō veni ſoluere legē, ſed adimplere: ſi videretur
cepiſſe a legis iniuria, cū partus innuptę,
lege dāneturʔ Quinetiā locupletior
teſtis pudoris maritus adhibet̄: q potuiſſet,
ꝛ delere iniuriā, ꝛ vindicare opprobrium:
ſi nō agnoſceret ſacramētū. Quinetiā
fides, quę marię verbis magis aſcribitur,
mendacij cauſa remouetur. Videret̄ enim
culpā obumbrare voluiſſe mēdacio, innupta
pregnās. Cauſam autē mēdacij indeſpōſata
habuit, deſponſata nō habuit: cuʒ
coniugij pręmiū: ꝛ gratia nuptiarum, partus
ſit ſeminarum. ℟. Orietur ſtella ex Jacob:
ꝛ exurget homo de iſrl̄: ꝛ ꝯfringet oēs
duces alienigenaꝝ: Et erit oīs terra poſſeſſio
eius. ℣. Adorabunt euʒ oēs reges terrę:
oēs gētes ſeruient ei. Et. Lectio tertia.

Non mediocris quoq; cauſa eſt: vt
virginitas marię falleret principem
mūdi: qui cū deſponſatā viro cerneret, partū
non potuit habere ſuſpectū. Fallēdi aūt
principē mūdi fuiſſe cōſiliū: ipſius dñi verba
declarant: cū apoſtoli iubent̄ tacere de
Chriſto: cū ſanati ꝓhibent̄ gloriari de remedio:
cū dęmones pręcipiuntur ſilere de
dei filio. Fallēdi, vt dixi principem mundi
fuiſſe conſiliū, etiā apoſtolus declarauit dicens.
Sed loquimur dei ſapientiā in myſterio
abſconditā: quā nemo principū iſtius
ſeculi cognouit. Si enim cognouiſſent,
nunquā dñm glorię crucifixiſſent: hoc eſt
nunquam me redimi domini morte feciſſent.
Fefellit ergo pro nobis: fefellit vt
vinceret̄: fefellit diabolū cū tentaretur: cuʒ
rogaret̄: cū dei filius diceretur: vt nuſq̄ diuinitatē
ꝓpriā fateretur: ſed tamen magis
fefellit principē ſeculi. Diabolus enim, ꝛ ſi
aliquando dubitauit: cum diceret, ſi filius
dei es mitte te deorſum: tamen ſero cognouit,
ꝛ diſceſſit ab eo. Cognouerūt ꝛ demones:
q dicebant: nouimus ꝙ ſis ieſus filius
dei. Quid veniſti ante tēpus torquere nosʔ
Et ideo veniſſe cognouerūt: q̄a pręcognitū
habebant eſſe venturū. ℟. Modo veniet
dñator dñs. Et nomē eius emanuel vocabitur.
℣. Orietur in diebus eius iuſtitia:
ꝛ abundantia pacis. Et. Añ. lau. ſpeciales
vide in tabula pariſina. Cap. Venite. f. 84.
Hymnus. Vox clara. 83. ℣. Vox clamā.
Ad benedictus in tabula. Oratio.
Preſta quęſumus omnipotens deus:

vt redemptionis nostrę ventura solēnitas: et presentis nobis vitę subsidia cōferat: et eternę beatitudinis p̄mia largiatur. Per.
Et dicit̄ p horas preterq̄ in vesperis. Ad horas dici añ. speciales lau. capl'a. et ℣. re gre in fer. ij. primę dñicę pręterq̄ in vesp. q̄ añę dñr de psal. ipsius ferię q̄ currit. Capitulū vero hym. et ℣. vt in feria. ij. primę dominicę: oratio aūt de dñica pręcedenti.

ea.30.f ❡ Feria. v. de Esaia propheta. Lectio. j.

Ecce nomē dñi venit de longinquo: ardens furor eius: et grauis ad portādū. Labia illius repleta sunt indignatiōe: lingua ei' quasi ignis deuorās. Spiritus eius velut torrens inundans vsq̄ ad mediū colli, ad perdēdas gentes in nihilū: et frenū erroris qd̄ erat in maxillis pplorū: canticū erit vobis sicut vox sctificatę solēnitatis: et lętitia cordis, sicut q pergit cū tybia: vt intret in mōtem dñi ad fortē isrl'. ℞. Egrediet̄ dñs, et pręliabitur contra gentes. Et stabunt pedes eius supra montes oliuarum: ad orientem. ℣. Et eleuabitur super omnes colles: et fluent ad eum oēs gentes. Et. Lectio. ij.

Et auditā faciet dñs gloriam vocis suę: et terrorē brachij sui ostendet in cōminatione furoris: et flamma ignis deuorātis. Allidet in turbine: et in lapide grandinis. A voce enim dñi pauebit assur virga percussus: et erit trāsitus virgę fundatus: quā requiescere dñs faciet super eū. In tympanis, et in cytharis, et in bellis pręcipuis, expugnabit eos. Pręparata est enim ab heri thophet a rege pręparata, profunda, et dilatata. Nutrimēta eius ignis et ligna multa. Flatus dñi sicut torrēs sulphuris succendens eam. ℞. Pręcursor p nobis ingredit̄: agnus sine macula fm ordinē melchisedech. Pōtifex factus est in eternū et in scl'm scl'i. ℣. Ipse est rex iustitię: cuius generatio nō habet finē. Pōti. Le. iij.

Veh q descendūt in egyptū ad auxiliū: in eqs sperantes: et habētes fiduciā sup q̄drigis, q: multę sunt: et sup equitibus, q: pręualidi sunt nimis: et nō sunt cōfisi sup sanctū israel: et dñm nō requisierunt. Ipse autē sapiens adduxit malū: et verba sua nō abstulit. Et cōsurget contra domū pessimorū: et contra auxiliū operantiū iniquitatē. Egyptus homo, et nō deus: et equorū, caro et nō spūs. Et dñs inclinabit manum suam: et corruet auxiliator: et cadet cui pręstatur auxilium: simulq̄ oēs consument̄. Tu. ℞. Videbunt gentes iustū tuū, et cuncti reges inclytū tuū. Et vocabitur tibi nomen nouū, qd̄ os dñi nominauit. ℣. Et eris corona glorię in manu domini: et diadema regni in manu dei tui. Et.

❡ Feria sexta fm Lucā. Lcō. j. cap. 1.

In illo tpe: Exurgēs maria abijt in mōtana cū festinatiōe i ciuitatē iudę, et intrauit in domū zacharię, et salutauit elisabet. Et rel'. Omel. sci ambr. epi.

Morale est omnibus, vt qui fidē exigunt, fidē astruant. Et ideo angelus, cū abscōdita nuntiaret: vt fides astruere exemplo senioris fęminę, sterilisq̄: cōceptū virgini marię nūtiauit: vt possibile deo oē, qd̄ ei placuerit, assereret. Vbi audiuit hoc maria: nō quasi incredula de oraculo: nec quasi incerta de nuntio: nec quasi dubitans de exemplo: sed quasi lęta p voto: religiosa p officio: festina pre gaudio, in montana perrexit. Quo eni iam deo plena: nisi ad superiora cū festinatione cōscenderet? Nescit tarda molimina, spiritus sancti gratia. Discite vos sctē mulieres sedulitatē: quā pręgnantibus debeatis exhibēre cognatis. Mariā quę ante sola in intimis penetralibus versabatur: nō a publico virginitatis pudor: nō a studio asperitas mōtiū: nō ab officio prolixitas itineris retardauit. In mōtana, virgo cū festinatione: virgo officij memor: iniurię immemor: affectu vrgente non sexu: relicta perrexit domo. Tu aūt. ℞. Emitte agnū dñe dñatorē terrę. De petra deserti ad mōtē filię siō. ℣. Ostēde nobis dñe misericordiā tuā: et salutare tuū da nob. De. Le. ij.

Discite virgines, nō circūcursare per alienas edes: non demorari in plateis: nō aliquos in publico miscēre fmones. Maria in domo sera: festina in publico: mansit

mansit apud cognatā suā tribus mensibus. Etenim que ꝓpter officiū venerat, inhere bat officio: mansit tribus mensibus: nō ꝙ domus eā delectaret aliena: sed q2 freque̅tius videri in publico displicebat. Didici stis virgines pudorē marię: discite humili tatē. Venit propinqua ad proximā: iunior ad seniorē: nec solū venit: sed etiā prior salutauit. Decet enim, vt q̄to castior virgo: tanto humilior sit. Nouerit deferre senioribus: sit magistra humilitatis, in qua est professio castitatis. Est ⁊ causa pietatis: est etiā ⁊ norma doctrinę. Consuedū est enim q2 superior venit ad inferiorem: vt inferior adiuuetur. Maria ad elisabeth: Christus ad Joannē. Deniq3 etiā postea vt sanctificaret baptismū ioānis: dn̄s venit ad baptismū. Tu. ℟. R orate celi desuper, ⁊ nubes pluāt iustū. Aperiatur terra, ⁊ germinet sal uatorem. ℣. Emitte agnum domine dominatorem terrę: de petra deserti ad mon tem filię sion. Aperiatur terra. Lectio. iij.

Cito quoq3 aduētus marię: ⁊ pręsentię diuicę bn̄ficia declarant. Simul enī vt audiuit salutationē marię elisabeth, exultauit infans in vtero eius. Et repleta ē spū sctō elisabeth: ⁊ exclamauit voce magna: ⁊ dixit ad mariā. Uide distinctionē3: singulorumq3 verborū proprietates. Uocē prior elisabeth audiuit: sed prior ioānes gratiam sensit. Jlla naturę ordine audiuit: iste exultauit ratione mysterij. Jlla marię: iste dn̄i sensit aduentu3. Femina mulieri, ⁊ pignus pignori. Jstę gratia3 loquunt: illi intus operantur: pietatisq3 mysteriū mater nis adoriunt profectibus. Dupliciq3 miraculo prophetant matres, spiritu paruulorum. Exultauit infans: repleta est mater. Non prius mater repleta, q̄ filius. Sed cū filius esset repletus spū sctō: repleuit ⁊ matrem. Exultauit ioannes: exultauit ⁊ marię spūs. Exultante ioanne: replet elisabeth. Mariā tamen nō repleri spiritu: sed spiritū eius exultare cognouimus. Jncomprehēsibilis enim, incomprehensibiliter operabatur in matre. Et illa post cōceptū repletur: ista ante cōceptū. Tu. ℟. G erminauerūt cāpi eremi germen odoris israel: qa ecce deus noster cū virtute veniet. Et splendor eius cū eo. ℣. Ex sion species decoris ei9: deus noster manifeste veniet. Et Alñ. lau. vt in tabula. Cap. Uenite. 84. Hy°. Uox clara. 83. ℣. Uox clamantis in deserto parate viam dn̄i. ℟. Rectas facite semitas eius. Ad benedictus vide in tabula. Oratio.

Excita q̄s dn̄e potentiā tuā ⁊ veni: vt hi q in tua pietate confidunt: ab omni citius aduersitate liberentur. Qui viuis. Et dicitur per horas preter q3 in vesperis.

¶ Sabbato secundum Lucam. Lectio. j.

Anno quintodecimo imperij tyberij cęsaris: procurante pontio pilato iudeam. Et rel. Homil. sci Greg. papę. R edēptoris pręcursor, quo tēpore verbū prędicationis acceperit: memorato romanę reipublicę principe, ⁊ iudeę regibus, designatur: cū dicit. Anno qntodecimo impij tyberij cęsaris: ꝓcurante pontio pilato iudea3: tetrarcha aūt galilęę herode: philippo aūt fratre ei9 tetrarcha iturę ⁊ traconitidis regionis: ⁊ lysania abilinę tetrarcha: sub principibus sacerdotū anna ⁊ caipha: factū est verbum dn̄i sup ioānē zacharię filiū i deserto. Quia enī illū ꝑdicare veniebat, q ⁊ ex iudea quosdā: ⁊ multos ex gentibus redēpturus erat: p reges gentiū ⁊ principes iudeorū, prędicationis eius tempora designantur. Quia autē gentilitas colligenda erat: ⁊ iudea ꝓ culpa perfidię dispergenda: ipsa quoq3 descriptio terreni principatus ostendit: qm̄ ⁊ in romana republica vnus pręfuisse describitur: ⁊ in iudeę regno: p quartā partē plurimi principabant. Uoce enim redēptoris nostri dicitur. Omne regnū in seipsum diuisum desolabitur. Liquet ergo, ꝙ ad finē regni iudea peruenerat: que tot regibus diuisa subiacebat. Tu. ℟. E gredie virga de radice iesse: ⁊ flos de radice eius ascendet. Et erit iustitia cingulū lumbo⁊ eius: ⁊ fides cinctoriū renū eius. ℣. Et requiescet sup eū spūs dn̄i: spūs sapiētię ⁊ intellectus: spūs consilij ⁊ fortitudinis. Et erit. Le. ij.

Ante quoque non solum sub quibus regibus: sed sub quibus etiã sacerdotibus actũ sit demonstratur. Ut quia illũ Joãnes baptista predicaret, qui simul rex, et sacerdos existeret. Lucas euangelista: predicationis eius tẽpora, p regnũ et sacerdotiũ designaret. Et venit in oẽm regionẽ Jordanis: predicãs baptismũ penitẽtie: in remissionẽ peccatorũ. Cũctis legẽtibus liqt: q Joãnes baptismũ penitentie, nõ solũ predicauit, verũetiã quibusdã dedit: sed tñ baptismũ suũ in remissionẽ peccatorum dare nõ potuit. Remissio etenim peccatorũ: in solo nobis baptismate christi tribuit. Notandũ itaque, q dicitur predicãs baptismũ penitentie, in remissionẽ peccatorum: quoniam baptismũ qd peccata solueret, quia dare non poterat: predicabat. Ut sicut incarnatũ verbũ patris precurrebat verbo predicationis: ita baptismũ penitentie, quo peccata soluuntur precurreret suo baptismate, quo peccata solui non possunt. Ut quia eius sermo pcurrebat presentiã redẽptoris: ipsum quoque eius baptisma pcedendo, fieret vmbra veritatis. ℟. Ecce apparebit dñs. ℣. Qui venturus est ... adit esse qui exurget iudicare gẽtes, in eũ gẽtes sperabũt: Et erit nomẽ eius benedictum in secula. ℣. Super ipsum continebũt reges os suũ: ipsum gentes deprecabuntur. Et.

Sequitur: sicut scriptum Lectio. iij. est in libro sermonum esaie prophete. Uox clamãtis in deserto: parate viã dñi rectas facite semitas eius. Jdẽ vero Joannes baptista requisitus quis esset, respõdit: ego vox clamãtis in deserto. Qui, sicut ante p nos dictũ est: ideo vox a propheta vocatus est: quia verbũ preibat. Quid aũt clamaret: aperitur cũ subditur. Parate viam dñi: rectas facite semitas eius. Omnis qui fidẽ rectã, et bona opera predicat: quid aliud, quã venienti dño ad corda audientium viã parat? Ut hec vis gre penetret: lumen veritatis illustret: et rectas deo semitas faciat dũ mũdas in animo cogitationes: per sermonẽ bone predicationis format. Omnis vallis implebitur: et omnis mons et collis humiliabitur. Quid hoc loco valliũ nomine nisi humiles? qd montiũ et colliũ, nisi superbi homines designanf? Jn aduẽtu igit redẽptoris nostri, valles implete sunt: mõtes vero et colles, humiliati sunt. Quia iuxta eius vocẽ: omnis qui se exaltat humiliabitur: et qui se humiliat exaltabitur. Uallis etenĩ impleta crescit: mons autẽ et collis humiliatus decrescit. Quia nimirũ in fide mediatoris dei et hominum: hominis christi Jesu: et gẽtilitas plenitudinẽ gre accepit: et iudea perrorẽ perfidie, hoc vnde tumebat, pdidit. ℟. Ueni dñe et noli tardare: relaxa facinora plebi tue: Et reuoca dispersos in terrã suam. ℣. Excita dñe potẽtiã tuã et veni: vt saluos facias nos. Et re.

Ad lau. vide in tabula parisina cap. Ueni te. 84. hym. Uox clara. 83. ℣. Uox clamãtis. ad bñs cũ rel. vt in tabula. Orõ.

Deus q cõspicis: q ex nra prauitate affligimur: pcede, ppitius: vt ex tua visitatione psolemur q viuis et re. Et di per hor.

Ad vesper. pro quarta dñica aduẽtus. cap.

Fratres: Sic nos existimet homo: vt ministros christi, et dispẽsatores ministeriorum dei: hic iam queritur inter dispensatores, vt fidelis quis inueniatur. Hymn9. Cõditor. ℣. Rorate celi desuper. Oratio. 1. Cor. 4.

Excita dñe potentiam tuam et veni: et magna nobis virtute succurre: vt p auxiliũ gre tue, qd nra peccata ppediũt: indulgẽtia tue ppitiatiõis acceleret. Qui. ¶ Dñica. iiij. de aduẽtu inuita. Ecce venit rex, Occurramus obuiã saluatori nro. ps. Uenite. 47. Hy9. Uerbũ supernũ. 81. Jn primo noctur. Añ. Ueniet ecce rex. ps. Beatus vir q. cũ rel. fol. 1. Pater nr. Exaudi. Iube. Benedictiõe. Lectio prima.

Taceãt ad me insule: et gẽtes mutent fortitudinẽ. Accedãt: et tũc loquãtur: simul ad iudiciũ propinquemus. Quis suscitauit ab oriente iustũ: vocauit eũ vt sequeretur se? Dabit in cõspectu eius gẽtes: et reges obtinebit. Dabit quasi puluerẽ gladio eius: Esa. 41

sicut

sicut stipulā vento raptā arcui eius. Persequetur eos: transibit in pace: semita in pedibus eius nō apparebit: quis hęc operatus est ꝛ fecit: vocans generationes ab exordio? Ego dñs, primus ꝛ nouissimus ego sum: viderunt insulę ꝛ timuerunt: extrema terrę obstupuerunt: appropinquauerūt: ꝛ accesserunt: vnusquisqꝫ proximo suo auxiliabitur: ꝛ fratri suo dicet: cōfortare. Tu. ℟. Canite tuba in sion: vocate gētes: annunciate pplis ꝛ dicite, Ecce dñs saluator noster adueniet. ℣. Annūciate ꝛ auditū facite: loqmini ꝛ clamate. Ecce. Iube. Unig. Confortabit faber ęrarius per-Lc.ij. cutiēs malleo cū q cudebat tūc temporis: dicens glutino, bonū est: ꝛ cōfortabit eū clauis, vt nō moueaṫ. Et tu israel serue meus: iacob quē elegi: semen abraham amici mei: in quo apprehendi te ab extremis terrę: ꝛ a lōginqs eius vocaui te: ꝛ dixi tibi. Seru' me' es tu: elegi te: ꝛ nō abieci te ne timeas, qꝛ tecū ego suz: ne dclines qꝛ ego suz de' tu': ꝯfortaui te: ꝛ auxiliat' suz tui: ꝛ suscepit te dextera iusti mei. Ecce confundenṫ, ꝛ erubescent oēs, q pugnāt aduersuz te: erūt quasi nō sint: ꝛ peribunt viri, q contradicunt tibi. Quęres eos, ꝛ nō inuenies: viros rebelles tuos. Erūt quasi non sint: ꝛ veluti consumptio hominis bellantis aduersum te. Quia ego dñs deus tuus apprehendens manū tuā: dicensqꝫ tibi, ne timeas: qa ego adiuui te: noli timere vermis iacob: q mortui estis ex israel. Ego auxiliat' sum tibi: dicit dñs redemptor tuus sanct' israel. Tu. ℟. Non auferetur sceptrū de iuda, ꝛ dux de femore eius donec veniat qui mittendus est. Et ipse erit expectatio gentium. ℣. Pulchriores sunt oculi eius vino: ꝛ dentes eius lacte cādidiores. Et ipse. Iube. Spiritus sancti. Lectio.iij. Ego posui te quasi plaustrū triturans nouū: habens rostra serrantia. Triturabis montes ꝛ cōminues: ꝛ colles quasi puluerē pones. Uentilabis eos, ꝛ ventus tollet: ꝛ turbo disp̄zet eos. Et tu exultabis in domino: ꝛ in sancto israel letaberis. Egeni ꝛ pauperes quęrunt aquas: ꝛ non sunt: lingua eorū, siti aruit. Ego dñs exaudiā eos: deus israel nō derelinquā eos. Ap. nam in summis collibus flumina: ꝛ in medio cāpor fontes. Ponā desertū in stagna aquarū: ꝛ terram inuiā in riuos aquarū. Dabo in solitudine cedrū, ꝛ spinā, ꝛ myrtum: ꝛ lignū oliuę. Ponā in deserto abietē, vlmū, ꝛ buxū simul: vt videant, ꝛ sciant: ꝛ recogitent: ꝛ intelligant pariter: qꝛ manus dñi fecit hoc: ꝛ sanctus israel creauit illud. Tu. ℟. Me oportet minui, illū aūt crescere. Qui post me venit ante me factus est: cuius nō sum dignus corrigiā calciamēti soluere. ℣. Ego baptizaui vos aq̄: ille aūt baptizabit vos spū sctō. Qui. Gloria. Qui.

¶ In secūdo noctur. añ. Gaude ꝛ letare. ps. Cōserua cū reliquis. Pater noster. Ipsius. Iube. Deus pater. Sermo sancti Augustini episcopi. Lectio quarta.

Uos inqꝫ ꝯuenio o iudei: q vsqꝫ in hodiernū diem negastis filiū dei. Nonne vox vestra est illa: quando videbatis cū miracula facientē: atqꝫ tentātes dicebatis. Quousqꝫ animas nostras crucias? si tu es christus: dic nobis palam? Ille autē ad cōsideratonē miraculorū vos mittebat dicens. Opera, quę ego facio, ipsa testimoniū perhibēt de me: vt christo testimoniū dicerent non verba, sed facta. Uos aūt nō agnoscentes saluatorem: qui operabaṫ salutē in medio vestrę terrę: adijcientes in malo, aistis. Tu de te ipso testimoniū dicis: testimoniū tuū nō est verū. Sed ad hęc ille quid vobis responderit: aduertere noluistis. Nonne scriptū est in lege vestra: ꝙ duorum hoim testimoniū verū sit? Pręuaricatores legis: intendite legē. Testimoniū quęritis de christo? In lege vestra scriptū est: ꝙ duorū hoim testimoniū verū sit. Procedāt ex lege vestra nō tantū duo: sed ēt plures testes christi: ꝛ conuincāt auditores legis, ꝛ nō factores. Dicesaia testimoniū de christo. Ecce, inqt, virgo in vtero concipiet ꝛ pariet filiū: ꝛ vocabitur nomen eius emanuel: qd est interpretatū nobiscū deus. Tu. ℟. Nasceṫ nobis paruulus, ꝛ vocabitur deus fortis.

Ipse sedebit sup thronũ dauid patris sui: ⁊
imperabit: cuius potestas super humerum
eius. ℟. In ipso benedicent omnes tribus
terre: oẽs gẽtes seruiẽt ei. Ipse. I ube. Chr̃s.
A Ccedat ⁊ alius testis. Hic ⁊ Lcõ. v.
tu hieremia testimoniũ de chr̃o. Hic
est inquit deus noster: ⁊ nõ estimabit alius
ad illũ. Hic adinuẽnit omnẽ viã sciẽtie: ⁊
dedit eam iacob puero suo: ⁊ israel dilecto
suo. Post hec in terris visus est: ⁊ cũ ho-
minibus conuersatus est. Ecce duo testes
idonei ex lege vestra: quoꝝ testimonio, nõ
sunt compuncta corda vestra. Sʒ alij, atqʒ
alij, christi testes introducant: vt frontes
inimicoꝝ durissime conterant. Ueniat ⁊
ille daniel sanctus: iuuenis qdẽ etate: seni-
or vero sciẽtia ac mansuetudine: ⁊ conuin-
cat oẽs falsos testes: sicut cõuicit seniores
impudicos: ita suo testimonio christi cõn-
terat inimicos. Dic scẽ daniel: dic d chr̃o
quod nosti. Cũ venerit (inquit) sanctus san
ctoꝝ: cessabit vnctio vestra. Quare illo pre
sente: cui insultãtes dicebatis: tu de te ipso
testimoniũ dicis: testimoniũ tuũ nõ est ve-
rũ: cessauit vnctio vestra: nisi qꝛ ipe est: qui
venerat sanctus sctõꝝ: Sed si vos dici
tis nondũ venit: sed expectat vt veniat san
ctus sctõꝝ: demonstrate vnctionẽ: Si aũt:
(qđ verũ est) cessauit vnctio vestra: agno-
scite venisse sanctũ sctõꝝ. Tu. ℟. E cce
iã venit plenitudo tẽporis: i quo misit de⁹
filiũ suũ in terris: natũ de virgine, factũ sub
lege. Ut eos q sub lege erãt, redimeret. ℣.
Propter nimiã charitatẽ suã qua dilexit
nos deus: filium suũ misit in similitudinẽ
carnis peccati. Ut. I ube. Igñe. Lcõ. vj.
I Pse est enim lapis ille abscissus de
monte sine manibus abscindentium:
idest christus natus de virgine sine mani-
bus cõplectentiũ: q tantũ creuit, vt mons
magnus fieret: ⁊ impleret vniuersam faciẽ
terre: de quo mõte dicit pphẽta: Uenite,
ascendamus ad mõtẽ dñi: ⁊ de quo dauid
dicit. Mons dei, mons vber: vt qd suspica
mini montes incascatos: montẽ in quo pla
cuit deo habitare in ipso: Cũ eni dñs Je-
sus discipulos suos interrogaret: quẽ dice-
rent homines esse filiũ hominis: riderunt.
Alij heliã: alij hieremiã: aut vnũ ex pphe-
tis. Et ille. Ut qd suspicamini mõtes inca
seatos, montẽ in quo placuit deo habita-
re: Nunc cognouit petrus dicens. Tu es
christus filius dei viui. Agnouit montẽ, ⁊
ascendit in montẽ: testimoniũ dixit verita-
ti, ⁊ dilectus est a veritate. Supra petrã fun
datus est petrus: vt morte susciperet illum
amãdo: quẽ ter negauerat timẽdo. Hic ⁊
tu moyses legislator: dux ppli isrl̃, testimo
niũ de christo. Prophetã vobis excitabit
deus de fratribus vestris. Omnis anima q̃
nõ audierit pphetã illũ: exterminabit de
pplo suo. Prophetã aũt dictũ christum:
ipsum audite in euangelio christũ. Nõ est
inquit ppheta, sine honore: nisi in patria
sua. Tu. ℟. O irgo israel reuertere ad ciui
tates tuas. Usqʒquo dolẽs auertẽris: gene
rabis dñʒ saluatorẽ, oblationẽ nouã in ter
ra, ambulabunt homines in saluationem.
℣. In charitate perpetua dilexi te: ideo at
traxi te miserans tui. Usqʒquo. Glia. Usqʒ.
¶ In. iij. noct. añ. Gabriel angelus. ps.
Celi enar. cum rel. 4. P ater noster. A vin
culis. I ube. Euãgelica. Sm Lucã. Lc. iij.

A Nno quintodecimo im- ca. 3.
perij tyberij cesaris: pro-
curante pontio pilato iudeam.
Et rel. Homl. sci Greg. pape. hom. xx
D icebat ioannes ad turbas q̃
exibant vt baptizarentur ab eo.
Genimina viperarũ: quis ostendit vobis
fugere a ventura ira: Uentura ira est animad
uersio vltionis extreme: quam tunc fugere
peccator nõ valet: q nũc ad lamenta peni-
tentie nõ recurrit. Et notandũ, q male so-
boles: maloꝝ parentũ actiones imitantes:
genimina viperaꝝ vocant. Quia p hoc qđ
bonis inuident: eosqʒ persequuntur: q qbus-
dã mala retribuũt: q lesiones proximis exq
runt: qm in his omnibus prioꝝ suoꝝ car-
nalium vias sequunt: quasi venenati filij de
venenatis parentibus nati sunt. Sed quia
iã peccauimus: qꝛ vsu male consuetudinis
inuoluti sumus: dicat qd nobis faciendũ
sit, vt fugere a ventura ira valeamus. Tu.
℟. I uraui

℟. Juraui dicit dñs, vt vltra iam non irascar sup terrã: montes eñi ꝛ colles suscipient iustitiã meam: Et testamentũ pacis erit in hierlm. ℣. Juxta est salus mea vt veniat: ꝛ iustitia mea vt reueleẽ. Et. Jube. Diui.

SEquitur: Facite ergo fructus Le. viij. dignos pęnitentia. In quibus verbis notandu est, ꝙ amicus sponsi, nõ solũ fructus pęnitentię: sed dignos pęnitentia admonet esse faciẽdos. Aliud nãqȝ est fructũ facere: ꝛ aliud dignũ pęnitentia facere. Ut enim secundũ dignos pęnitẽtia fructus loquamur: sciendũ est: qꝛ qsquis illicita nulla cõmisit: huic iure cõceditur vt licitis vtatur: sicqȝ pietatis opera faciat: vt tamen si noluerit ea q̃ in mundo sunt, nõ relinquat. At si qs in fornicationis culpa: vel fortasse qḋ est grauius: i adulterio lapsus est: tanto a se licita debet abscindere: quãto se meminit ꝛ illicita ppetrasse. Necqȝ eñi par fructus eẽ boni opis debet: eius qui minus, ꝛ eius q amplius deliqt. Aut eius q in qbusdã facinoribus cecidit: ꝛ eius q in multis lapsus est. Per hoc ergo qḋ dicit: facite dignos fructus pęnitentia: vniuscuiusqȝ conscientia cõuenit: vt tanto maiora quęrat bonorũ operũ lucra p pęnitentiã: q̃to grauiora sibi intulit dãna p culpã. Sed iudei de generis nobilitate gloriantes: iccirco agnoscere se peccatores nolebant: qꝛ de abrahę stirpe descẽderãt, qbus recte dicit: Et ne ceperitis dicere: Patrem habemus abraham. Dico enim vobis: qꝛ potens est deus de lapidibꝰ istis suscitare filios abrahę. ℟. Non discedimus a te, viuificabis nos dñe: ꝛ nomẽ tuũ inuocabimus: ostende nobis faciẽ tuã. Et salui erimus. ℣. Memento nr̃i dñe in bñplacito ppl̃i tui: visita nos in salutari tuo. Et. Jube. Ad societa.

QUid enim lapides: nisi corda infideliũ fuerũt: ad intellectũ dei omnipotentis insensibilia? Sicut ẽt qbusdã ex iudęis dicit. Auferã cor lapideũ de carne vestra. Nec imerito, lapidũ nomine gentes significatę sunt: quę lapides coluerunt. Unde scriptũ est. Similes illis fiant q faciunt ea: ꝛ oẽs q cõfidunt in eis. De quibus nimirũ lapidibus filij abrahę suscitati sunt: qꝛ dũ dura corda gentiliũ in abrahę semine, idest in christo credidere: eius filij facti sunt: cuius semini sunt vniti. Unde eidẽ gentibus p egregiũ prędicatorẽ dicitur. Si aũt vos christi: ergo abrahę semen estis. Si igit nos p fidẽ chr̃i abrahę iam semen existimus: iudęi ꝓpter pfidiã: abrahę filij esse desierũt. Quod vero in illa die tremendi examinis: parẽtes boni, malis filijs prodesse nõ possint: testat propheta q dicit: Noe, ꝛ daniel, ꝛ iob: si fuerint in medio eius: viuo ego dicit dñs deus: qꝛ filiũ ꝛ filiã nõ liberabũt: sed ipsi iustitia sua liberabũt animas suas. Tu. ℟. Intuemini quãtus sit iste q ingredit ad saluandas gentes: ipse est rex iustitię. Cuius generatio nõ habet finẽ. ℣. Pręcursor pro nobis ingredit secundũ ordinẽ melchisedech: pontifex factus in ęternum. Cuius. Gloria. Cuius.

Ad laudes ꝛ per horas Aña.

CAnite tuba in siõ: qꝛ prope est dies dñi: ecce venit ad saluandũ nos: halla halla. ps. Dñs regna. cũ rel. 5. Añ. Ecce veniet desideratus cunctis gentibus: ꝛ replebit gloria domus dñi; halla. Añ. Erunt praua in directa: ꝛ aspera in vias planas: veni dñe ꝛ noli tardare: hal. Añ. Dñs veniet occurrite illi dicentes: magnũ principiũ: ꝛ regni eius nõ erit finis: deus fortis: dñator: princeps pacis: halla halla. Aña. Omnipotens sermo tuus domine a regalibus sedibus veniet: halla. Cap. Fratres: sic. Hym. Uox clara. Sȝ. ℣. Uox claman. Ad bñs aña. Aue maria gratia plena, dñs tecũ: bñdicta tu in mulieribus: halla. Ad. iij. cap. Fratres: sic nos. ℟. bre. Ueni ad liberandum ꝛ Tunebũt.

MIhi aũt pro minimo est Ad. vj. cap. vt a vobis iudicer: aut ab humano die: sed neqȝ meipsum iudico. ℟. bre. Ostẽde nobis ꝛ Memento nr̃i dñe. Ad. ix. cap. j. cor. 4.

ITaqȝ nolite ante tempus iudicare: quoadusqȝ veniat dñs: q ꝛ illuminabit abscondita tenebrarum: ꝛ manifestabit consilia cordiũ: ꝛ tunc laus erit vnicuiqȝ a deo. ℟. bre. Sup te hierusalẽ. ꝛ Dñe deus

virtutū. Ad vesp.añ. Canite tuba. Cū rel. ps. Dixit dñs.35.cū rel. de psal. Cap. Fratres:sic.94 Hym. Conditor.81. ℣. Rorate celi desuper:⁊ nubes pluant iustū. ℟. Aperiatur terra ⁊ germinet saluatorē. Ad magni.aña. Joseph fili dauid noli timere accipere mariam coniugem tuam:quod enim in ea natum est de spiritu sancto est:halla.

Intra hebdom. De Esaia pphéta. Lcō.j.

ca.41.f Rope facite iudiciū vestrū dicit dñs:afferte siqd forte habetis. Dixit rex iacob. Accedāt ⁊ nūcient nobis que ventura sunt. Priora que fuerunt nunciate: ponemus cor nostrū,⁊ sciemus nouissima eorū: ⁊ q̄ vētura sunt,indicate nobis. Annunciate q̄ ventura sunt in futurum:⁊ sciemus q; dij estis vos. Bene quoq; aut male si potestis facite:⁊ loquamur ⁊ videam⁹ simul. Ecce vos estis ex nihilo,⁊ opus vestrū ex eo qd̄ non est:abominatio est q elegit vos. Suscitaui ab aqlone,⁊ veniet ab ortu solis. Vocabit nomen meū,⁊ adducet magistratus q̄si lutū:⁊ velut plastes cōculcans humū. Quis annunciauit ab exordio Lcō.ij. vt sciamus:⁊ a principio vt dicam⁹ iustus es? Nō est neq; annūciās:neq; predicās:neq; audiens sermones vestros. Primus ad siō dicet:ecce adsum:⁊ hierusalē euangelistā dabo. Et vidi,⁊ nō erat ex istis qsq̄, q iniret cōsiliū:⁊ interrogatus rńderet verbū. Ecce oēs iniusti, ⁊ vana opera

cap.42. eorū:ventus ⁊ inane simulachra eorū: Ecce seruus meus suscipiā eū:electus meus,cōplacuit sibi in illo anima mea. Dedi spiritū meū sup eū:iudiciū gentibus proferet. Nō clamabit,neq; accipiet personā: neq; audiet foris vox eius. Calamū quassatū nō cōteret:⁊ linū fumigans nō extinguet. In veritate educet iudiciū. Non erit tristis,neq; turbulētus,donec ponat in terra iudiciū:⁊ legē eius insule expectabūt. Hec dicit dñs deus cre- Lectio.iij. ans celos ⁊ extendēs eos: firmans terrā,⁊ q̄ germinant ex ea: dans flatum populo q est sup terrā:⁊ spiritū calcantibus eā. Ego dñs vocaui te in iustitia:⁊ apprehendi manū tuā. Et seruaui te:⁊ dedi te in fedus ppli:⁊ in lucē gētiū,vt aperires oculos cecorū:⁊ educeres de cōclusiōe vinctū: ⁊ de domo carceris sedentes in tenebris. Ego dñs,hoc est nomē meū. Gloriā meā alteri nō dabo:⁊ laudē meā sculptilibus. Que prima fuerunt, ecce venerunt: noua quoq; ego annuncio: anteq̄ oriantur auditā vobis faciā. De Esaia pphéta. Lc.j.

Antate dño canticū nouū:laus eius ab extremis terre. Qui descenditis in mare ⁊ plenitudo eius: insule ⁊ habitatores earū. ca.42.b Letet desertū ⁊ ciuitates eius: in domib⁹ habitabit cedar. Laudate habitatores petre:de vertice montiū clamabunt. Ponēt dño gl'iam:⁊ laudē eius in insulis nunciabunt. Dñs sicut fortis egredietur:sicut vir preliator suscitabit zelū. Vociferabitur:⁊ clamabit:sup inimicos suos ꝯfortabit. Tacui:semp silui:patiens fui:sicut parturiens loqr. Dissipabo, ⁊ absorbebo eos simul: desertos faciā mōtes ⁊ colles:⁊ oē germē eorū exsiccabo. Et ponam flumina in insulas:⁊ stagna arefaciam. Lectio.ij. Et educā cecos in viā quā nesciunt: ⁊ in semitis quas ignorauerunt,ambulare eos faciā. Ponā tenebras corā eis in lucē:⁊ praua in recta:hec verba feci eis, ⁊ nō dereliqui eos:cōuersi sunt retrorsum. Cōfundant̄ cōfusione q cōfidunt in sculptili: q dicunt cōflatili:vos dij nostri. Surdi audite:⁊ ceci intuemini ad videndum. Quis cecus, nisi seruus meus:⁊ surdus, nisi ad quē misi nuncios meos? Quis cecus, nisi q venundatus est? Et quis cecus,nisi seruus dñi? Qui vides multa nonne custodies? q aptas habes aures,nōne audies? Et dñs voluit vt sanctificaret eum:⁊ magnificaret legem et extolleret. Lectio tertia. Pse autē ppl's direptus ⁊ vastatus: laqueus iuuenū oēs:⁊ in domibus carcerū absconditi sunt. Facti sunt in rapinā, nec est q eruat: in direptionē, nec est q dicat redde. Quis est in vobis q audiat hoc: attendat,⁊ auscultet futura? Quis dedit in direptionē iacob:⁊ isrl' vastātibus? Nōne dñs

dñs ipse cui peccauim⁹? Et noluerūt ī vijs ei⁹ ābulare: ⁊ nō audierūt legē eius. Et effudit sup eū indignationē furoris sui: ⁊ forte bellū. Et cōbussit eū in circuitu: ⁊ non cognouit: ⁊ succendit eum, ⁊ non intellexit. Notandū ꝙ si vigilia natiuita. dñi venerit in dñica: officium sit hoc modo. Inui. de vigil. vz. Hodie scietis. hym. de aduētu. Uerbum supernum. Añe: psalmi ⁊ lectiones. Scia in primo ⁊ scdo noct. dicun tur de dñica: in. iij. vero noctur. añe ⁊ psal. de ipsa dñica: ⁊ l. de vigil. tres lectiones de homil. vigil. cum Rꝫ. suis: laudes vero de vigil. cu comme. de dñica. Similiter autē per totū diem de vigil. cantatur ⁊ legitur. Añe laudū dñice dicunt ad lau. sab bati precedentis: ita tamen quod ad canticum sabbati. l. Audite celi dicitur añ. Expectetur. ⁊ ad bñdictus añā. Ecce cōpleta. vt in tabula parisina notatū est: Itē notandū ꝙ si nati. domini die dominico venerit. iiij. tempora celebrantur in penultima hebdomada: quia tūc in sabbato proximo ante nati. agitur officium de vigilia. Ultimo die ante vigilia natiui. vespe pro mortuis non dicuntur. Item ad matuti. vigilie, non dicitur officium beate virginis: sed resumitur post octauam natiuita. ⁊ dicitur, vsqꝫ post completorium ante vigiliam Epiphanie. Deinde vero non dicitur vsque ad octauam Epiphanie.

¶ In vigilia nati. dñi inuita. Hodie scietis qꝛ veniet dñs. Et mane videbitis gliaꝫ eius. Ps. Uenite. 47. Hy⁹ Uerbū. 81. Añe ⁊ ps. de feria q̄ occurrit. ℣. Hodie scietis qꝛ veniet dñs. ℞. Et mane videbitis gloriam eius. Secundū Mattheū. Lectio. j.

Cum esset despōsata mater iesu maria ioseph: ante quā cōuenirēt, inuenta est in vtero habens de spiritu sancto. Et reliqua. Homilia Origenis. Que fuit necessitas, vt despōsata eēt maria ioseph: nisi ꝓpterea q̄tenus hoc sacramentū diabolo celaretur? Et ille malignus, fraudis cōmēta aduersus despōsatā virginē nulla penitus inuenisset. Uel ideo despōsata fuerat Joseph: vt nato infanti, vel ipsi marie curā videret gerere Joseph: siue in egyptū iens: vel inde denuo rediēs. Ideo despōsata fuit Joseph: non tū in cōcupiscentia iuncta. Mater inqt eius: mater immaculata: mater incorrupta: mater intacta. Mater eius. Cuius eius? Mater dei vnigeniti, domini ⁊ regis omniuꝫ: plasmatoris, ⁊ creatoris, cunctorum. Illius qui in celis est sine matre: ⁊ in terra est sine patre. Ipsius qui in celis secundū diuinitatē in sinu est patris: ⁊ in terris secundum corporis susceptionem, in sinu est matris. ℞. Sanctificamini hodie ⁊ estote parati: qꝛ die crastina videbitis Maiestatē dei in vobis. ℣. Hodie scietis qꝛ veniet dñs, ⁊ mane videbitis. Maiestatē. Lcō. ij.

O Magne admirationis gratia: o inenarrabilis suauitas: o ineffabile, magnumqꝫ sacramentuꝫ. Ipsa eadem virgo, ipsa ⁊ mater domini: ipsa ⁊ genitrix: ipsa ⁊ eius ancilla: plasmatio eius: ipsa que genuit. Quis vnqꝫ audiuit ista: quis vidit talia? Et quis hoc excogitare potuit: vt mater virgo esset: intacta generaret: que ⁊ virgo permāsit, ⁊ generauit? Sicut eniꝫ quōdam rubus combūri videbatur: ⁊ ignis eum non tangebat: ⁊ sicut tres pueri in camino ignis inclusi habebantur: ⁊ tamen eos nō ledebat incendium: nec odor fumi erat in eis. Uel quemadmodū danieli intra lacum leonū incluso, claustris nō apertis, allatū est prandium ab abacuc: ita ⁊ hec virgo sancta genuit dominū, sed intacta permansit. ℞. Constantes estote, videbitis auxilium domini super vos: iudea ⁊ hierusalem nolite timere. Cras egrediemini ⁊ dñs erit vobiscū. ℣. Sctificamini filij israel, ⁊ estote parati. Cras. Lectio tertia.

Mater effecta est: sed virginitatem non amisit. Genuit infantē: ⁊, vt dictū est virgo permansit. Uirgo genuit, ⁊ virgo permansit. Mater filij facta est: castitatis sigillum non perdidit. Quare? Quia non hō est tantū q videbat: sed vnigenitus erat deus qui in carne aduenerat: nec subito carnaliter genitus est: sed perfecta diuini-

tas in corpore venit. Ergo integer iste ꝛ indiuisus deus in humano aduẽnit, vel genitus est corpore: quicq̃ deus ꝛ dñs figuram christi suscepit. Non enim pars vnigeniti venit in corpore: nec seipsum diuisit, vt dimidius apud patrẽ: ꝛ dimidius esset in virgine. Sed totus apud patrẽ: totus in virgine: totus in sinu patris: totus in humano corpore. Nõ relinquẽs superiora, venit querere terrena: que in celis sunt conseruans, ꝛ que in terra sunt saluans. Ubicq̃ omps: inscissus: indiuisus: hic sanctus vnigenitus deus. Tu. ℟. Sãctificamini filij israel dicit dñs: in die enim crastina descẽdet dñs. Et auferet a vobis omnẽ languorem. ℣. Crastina die delebitur iniquitas terre: ꝛ regnabit sup nos saluator mũdi. Et. Gloria. nõ di. Te deũ lau. Ad laud. ꝛ p horas añ.

Iudea ꝛ hierusalẽ, nolite timere, cras egrediemini ꝛ dñs erit vobiscũ hall'. ps. Dñs regn. 5. cũ rel. Aña. Hodie scietis q̃ veniet dñs: ꝛ mane videbitis gloriã eius. Añ. Crastina die delebit' iniquitas terre: ꝛ regnabit sup nos saluator mundi. Añ. Dñs veniet, occurrite illi dicentes: magnũ principiũ, ꝛ regni eius nõ erit finis: deus fortis: dñator: princeps pacis halla halla. Aña. Crastina erit vobis salus: dicit dñs deus exercituũ. Capl'm.

ad ro. 1 Paulus seruus iesu chri, vocatus apostolus: segregatus in euangeliũ dei: qd ante pmiserat p prophetas suos in scripturis sanctis: de filio suo q factus est ei ex semine dauid, secũdũ carnẽ. Hy'. Clare clara. 83. ℣. Crastina die delebit' iniquitas terre. ℟. Et regnabit sup nos saluator mũdi. Ad bñs añ. Orietur sicut sol saluator mundi: ꝛ descendet in vterũ virginis, sicut hymber super gramen: halleluia. Oratio.

Deus q nos redẽptionis nostre ãnua expectatiõe letificas: presta: vt vnigenitũ tuũ, quẽ redẽptorẽ leti suscipimus: venientẽ quocq̃ iudicẽ securi videamus: dñz nrm iesum christũ filiũ tuũ. Qui tecũ. Et dicit' p horas diei. Prima dicit' p omnia sicut in duplici festo: etiã si venerit in dñica. Et hoc seruat' tam in cõpletorio q̃ in prima: vsq̃ post octa. epipha. Ad absolutionẽ capli. Per quẽ accepi. Ad tertiam cap. Paulus seruus. ℟. bre. Hodie scietis, Quia veniet dñs. ℣. Et mane videbitis gloriã eius. ℟. Quia. ℣. Gloria. ℟. Hodie. ℣. Constantes estote. ℟. Uidebitis auxiliũ dñi super vos. Ad sexta capl'm.

Qui predestinatus est filius dei in virtute: secundũ spiritũ sctificatiõis ex resurrectiõe mortuoꝝ iesu christi dñi nri. ℟. bre. Crastina die delebitur: Iniqtas terre. ℣. Et regnabit sup nos saluator mũdi. ℟. Iniqui. ℣. Glia. ℟. Crastina. ℣. Crastina erit vobis salus. ℟. Dicit dominus deus exercituum. Ad nonam capitulum.

Per quẽ accepimus gratiã ꝛ apostolatũ: ad obediendũ fidei in omnibus gentibus pro nomine eius: in qbus estis ꝛ vos vocati iesu christi dñi nostri. ℟. breue. Crastina erit vobis salus. ℣. Dicit dominus deus exercituũ. ℟. Erit. ℣. Glia. ℟. Crastina. ℣. Crastina die delebit' iniqtas t're. ℟. Et regnabit sup nos saluator mũdi.

Ad vesperas pro Natiuitate domini. aña.

Rex pacificus magnificat' est: cuius vultum desiderat vniuersa terra. ps. Dixit dominus. 35. cũ rel. i fine. ps. Laudate dñm oẽs gen. 37. Añ. Magnificat' est rex pacificus sup oẽs reges vniuerse terre. Añ. Completi sunt dies marie: vt pareret filiũ suũ primogenitũ. Aña. Scitote q̃ prope est regnũ dei: amẽ dico vobis q̃ non tardabit. Aña. Leuate capita vestra: ecce appropinquabit redemptio vr̃a. Cap.

Apparuit benignitas ꝛ humanitas Tit. 3. saluatoris nri dei: nõ ex opibus iustitie q̃ fecimus nos: sed secũdũ suã misericordiã, saluos

saluos nos fecit. Hy⁹. Christe redemptor oim. vt in secūdis vesp. hui⁹ natiui. f.100. ℣. Crastina die delebit iniquitas terre. ℞. Et regnabit super nos saluator mūdi. Ad magni. aῆ. Dū ortus fuerit sol de celo: vi debitis regem regū procedentem a patre, tanq̄ sponsus de thalamo suo. Oratio.

Concede q̄s omnipotens deus: vt nos vnigeniti tui noua per carnē na tiuitas liberet: quos sub peccati iugo: vetusta seruitus tenet. Per eundem dominū.

¶ In natiuitate domini ad matut. inuit. Christus natus est nobis. Venite adoremus. ps. Venite. Hym. Christe redemptor. vt in secundis vesp. In primo noct. aῆ. Dñs dixit ad me: filius me⁹ es tu: ego hodie genui te. ps. Quare fremuerunt. fo. 1. Añ. Tanq̄ sponsus, dñs ꝓcedēs de thalamo suo. ps. Celi enarrant. 4. Añ. Diffusa est gratia in labijs tuis: ꝓpterea bñdixit te de⁹ i eternū. ps. Eructauit. 15. ℣. Tanq̄ sponsus. ℞. Dñs ꝓcedens de thalamo suo. Pr̄ nr̄. Exaudi dñe. Iube. Bñone.

De Esaia propheta. Lectio prima.

Esa. 9.

Primo tēpore alleuiata est terra zabulō, ⁊ terra nepta lī: ⁊ nouissimo aggrauata est via maris trans iordanē galilee gentiū. Popul⁹ q̄ ābulabat in tenebris: vidit lucē magnā. Habitantibus in regione vmbre mortis: lux orta est eis. Multiplicasti gētē: ⁊ nō magnificasti letitiā. Letabuntur corā te, sicut q letant in messe: sicut exultant victores capta preda: quando diuidunt spolia. Iugū eni oneris eius: ⁊ virgā hūmeri eius: ⁊ sceptrū exactoris eius superasti: sicut in die madian. Quia omnis violenta predatio cū tumultu: ⁊ vestimentum mixtū sanguine, erit in combustionē: ⁊ cibus ignis. Paruulus eni natus est nobis: ⁊ filius datus est nobis. Et factus est principatus sup hūmerū eius: ⁊ vocabitur nomen eius admirabilis: consiliarius: deus fortis: pater futuri seculi: princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium: ⁊ pacis non erit finis. Super soliū dauid, ⁊ sup regnum eius sedebit: vt cōfirmet illud ⁊ corroboret in iudicio ⁊ iustitia: amodo ⁊ vsq in sempiternū. Zelus dñi exercituum faciet hoc. Verbū misit dñs in iacob: ⁊ cecidit in israel. Tu. ℞. Hodie nobis celorū rex de virgine nasci dignatus est: vt homīnē perditum ad celestia regna reuocaret: Gaudet exercitus angelorum, quia salus eterna humano generi apparuit. ℣. Gloria in excelsis deo: ⁊ in terra pax hominib⁹ bone voluntatis. Gaudet. ℣. Gloria pr̄i. Itez repetit Hodie nob. totū. Iu. Vnig.

Consolamini cōsolamini Lectio. ii. Esa. 40
popule meus: dicit deus vester. Loquimini ad cor hierusalem: ⁊ aduocate eā: quoniam completa est malitia eius: dimissa est iniquitas illius. Suscepit de manu domini duplicia: pro omnibus peccatis suis. Vox clamātis in deserto. Parate viaz domini: rectas facite in solitudine semitas dei nostri. Omnis vallis exaltabitur: ⁊ omnis mons ⁊ collis humiliabitur: ⁊ erunt praua, in directa: ⁊ aspera, in vias planas. Et reuelabitur gloria domini: ⁊ videbit omnis caro pariter, quod os domini locutū est. Vox dicentis: Clama. Et dixi. Quid clamabo? Omnis caro fenum: ⁊ omnis gloria eius quasi flos agri. Exiccatum est fenum ⁊ cecidit flos: quia spiritus domini sufflauit in eo. Vere fenum est populus. Exiccatū est fenum, ⁊ cecidit flos: verbuz autem domini manet in eternum. Super montem excelsum ascende tu qui euangelizas sion: exalta in fortitudine vocez tuā, q euangelizas hierusalem. Exalta, noli timere: dic ciuitatibus iude. Ecce deus vester: ecce dominus deus in fortitudine veniet: ⁊ brachium eius dominabitur. Ecce merces eius cum eo: ⁊ opus illius corā eo. Tu autem. ℞. Hodie nobis de celo pax vera descendit: Hodie per totum mundū melliflui facti sunt celi. ℣. Hodie illuxit nobis dies redēptiōis nostre: reparationis antiq̄: felicitatis eterne. Ho. Iube. Spūs.

Consurge, cōsurge: induere fortitudine tua siō: induere vestimentis Lec. iii. Esa. 52
glorie tue hierusalē ciuitas sancti: q: non

adijciet vltra,vt transeat p te incircūcisus, ꝛ immundus. Excutere de puluere:ꝯsurge: sede hierl'm. Solue vincula colli tui captiua filia syō:qꝛ hec dicit dn̄s deus. Gratis venundati estis:ꝛ sine argēto redimemini: qꝛ hec dicit dn̄s deus. In egyptū descendit populus meus in principio:vt colonus eēt ibi:ꝛ assur absqꝫ vlla causa calūniatus est eū. Et nunc qd mihi est hic dicit dn̄s: qm̄ ablatus est ppl's meus gratis: Dn̄atores eius inique agunt:dicit dn̄s:ꝛ iugiter nomē meū tota die blasphemat. Propē hoc sciet populus meus nomen meum in die illa:qa ego ipse qui loq̄bar ecce adsū. Quā pulchri sup montes pedes annunciantis ꝛ prędicantis pacem: annunciantis bonū:prędicantis salutē:dicētis, Syō regnabit deus tuus. Uox speculatoꝝ tuorū leuauerūt vocē:simul laudabūt:qꝛ oculo ad oculū videbunt:cū conuerterit dn̄s syon. Gaudete ꝛ laudate simul deserta hierusalē: quia consolatus est dn̄s populum suū:redemit hierusalē. Parauit dn̄s brachiū sanctū suū in oculis omniū gentiū: ꝛ viderunt oēs fines terrę salutare dei nostri. Tu. R. Quē vidistis pastores:dicite:annunciate nobis:in terris qs apparuit: Natū vidimus,ꝛ choros angelorum collaudantes dn̄m. V. Dicite quidnā vidistis:ꝛ annūciate xp̄i natiuitatē. Natū. Glia. Na. In.ij.noc.an̄. Suscepimus deus mi̇s̄icordiā tuā in medio tēpli tui. Ps. Magnus dn̄s.15. An̄. Orietur in diebus dn̄i abūdantia pacis ꝛ dn̄abit. Ps. Deus iudiciū.21. An̄. Ueritas de terra orta est: ꝛ iustitia de cęlo ꝓspexit. Ps. Benedixisti.25. Speciosus forma prę filijs hoim̄. R. Diffusa est gratia in labijs tuis. Pater noster. Ipsius. Iube. Deus pater. Sermo [illegible] Leonis papę. Lectio [illegible].

Saluator noster dilectissimi hodie natus est,gaudeamus. Necꝫ enim fas est locum esse tristitię: vbi natalis est vitę. Quę consumpto mortalitatis timore: ingerit nobis de promissa ęternitate letitiam. Nemo ab huius alacritatis participatione secernit. Una cunctis letitię cōmunis est ratio: quia dominus noster peccati,mortisqꝫ destructor: sicut nullū a reatu liberum repperit:ita liberandis omnibus venit. Exultet sanctus: quia appropinquat ad palmā. Gaudeat peccator:quia inuitatur ad veniā. Animetur gentilis: quia vocatur ad vitam. Dei nāqꝫ filius secundū plenitudinē tēporis: quā diuini consilij inscrutabilis altitudo disposuit:reconciliandā auctori suo naturam generis sumpsit humani: vt inuentor mortis diabolus:p ipsā qua vicerat, vinceret. In quo conflictu,ꝓ nobis inito:magno ꝛ mirabili eqtatis iure certatū est: dū omnipotens dn̄s cum seuissimo hoste,nō in sua maiestate: sed in nostra humilitate congreditur. Obijciens ei eandē formā, eandēqꝫ naturā:mortalitatis quidē nostrę participem: sed peccati totius expertem. Alienum quippe ab hac natiuitate est:qđ de omnibus legitur. Nemo mūdus a sorde:nec infans,cuius est vnius diei vita super terram. Nihil in istā singularem natiuitatem de carnis cōcupiscentia pertransijt: nihil de peccati lege manauit. Tu. R. O magnū mysteriū,ꝛ admirabile sacramentum:vt animalia viderēt dn̄m natum: Iacentem in presepio:beata virgo, cuius viscera meruerunt portare dominum christū. V. Aue maria,gratia plena,dominus tecum. Iacētem. Iube Chrs. Lectio.vi.

Ergo regia dauiticę stirpis eligitur: quę sacro grauidāda fetu: diuinam, humanamqꝫ prolem,prius cōciperet mēte,qꝫ corpore. Et ne superni ignara consilij, ad inusitatos pauēret affatus: quod in ea operandum erat a spiritu sancto:colloquio discit angelico: nec damnum credit pudoris:dei genitrix mox futura. Cur enī de conceptionis nouitate despēret:cui efficientia, de altissimi virtute promittitur: Confirmatur credentis fides,etiam precurrentis attestatione miraculi: donaturqꝫ Elisabeth inopinata fecunditas: vt qui conceptum dederat sterili, daturus nō dubitaretur ꝛ virgini. Uerbū igitur dei deus: filius dei,qui in principio erat apud deū: per quem

per quem facta sunt omnia: et sine quo factum est nihil: propter liberandũ ab eterna morte hominem: factus est homo. Ita se ad susceptionem humilitatis nostre, sine diminutione sue maiestatis inclinans: ut manens quod erat: assumensque quod non erat: veram formam servi: forme, in qua deo patri equalis est, uniret: et tanto federe, naturam utramque consereret: ut nec inferiorem consumeret glorificatio: nec superiorem minueret assumptio. Tu autem do. ℞. Beata dei genitrix maria: cuius viscera intacta permanent: Hodie genuit salvatorẽ seculi. ℣. Beata que credidit, quoniam perfecta sunt omnia, que dicta sunt ei a domino. Hodie ge. Iube. Ignem.

Lectio sexta.

Salva igitur proprietate utriusque substantie: et in unam coeunte personam: suscipitur a maiestate humilitas: a virtute infirmitas: ab eternitate mortalitas: et ad deponendum conditionis nostre debitum: natura inviolabilis nature est unita passibili. Deusque verus, et verus homo in unitate, domini persone temperatur: ut quod nostris remediis congruebat: unus atque idem dei hominumque mediator: et mori posset ex uno: et resurgere posset ex altero. Merito virginee integritati nihil corruptionis intulit partus salutis: quia custodia fuit pudoris, editio veritatis. Talis ergo dilectissimi nativitas decuit dei virtutem: et dei sapientiã christum: qua nobis, et humanitate congrueret: et divinitate precelleret. Nisi enim eẽt verus deus, non afferret remedium: nisi esset homo verus, non preberet exemplum. Ab exultantibus angelis nascente domino: gloria in excelsis deo canitur: et pax in terra, hominibus bone voluntatis annunciatur. Videtur enim celestem hierusalem, ex omnibus mundi gentibus fabricari. De quo inenarrabili divine pietatis opere, quãtũ letari debet humilitas hominũ: tantũ gaudeat sublimitas angelorum. Tu. ℞. Sancta et immaculata virginitas: quibus te laudibus efferã nescio. Quia quem celi capere nõ poterant tuo gremio contulisti. ℣. Benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui. Quia. Glia. Quia.

In .iij. noc. añ. Ipse invocabit me hall'. pater meus es tu hall'. ps. Misericordias domini. 25. Añ. Letent' celi et exultet terra ante faciẽ dñi: qm venit. ps. Cantate. j. 26. Añ. Notũ fecit dñs hall'. salutare suũ hall'. ps. Cantate. ij. 27. ℣. Ipse invocabit me hall'a. ℞. Pater meus es tu hall'a. Pater noster. A vinculis. Iube do. Euangelica.

Lcõ sci euãgelij sẽ Lucã. vij. cap. 2.

In illo tempore: Exijt edictũ a Cesare augusto: ut describeretur universus orbis. Et reliq.

Homil'. sancti Gregorij pape. hom. 8.

Quia largiẽte dño, missarũ solennia ter hodie celebraturi sumus: loqui diu de euangelica lectione nõ possumus. Sed nos aliquid, vel breviter dicere: redẽptoris nostri nativitas ipsa cõpellit. Quid est, quod nascituro domino, mundus describitur: nisi hoc qd aperte monstratur: quia ille veniebat in carne: qui electos suos ascriberet in eternitate? Quo contra de reprobis per prophetam dicitur. Deleantur de libro viventium: et cũ iustis non scribantur. Qui bene etiam in bethleem nascitur. Bethleem quippe domus panis interpretatur. Ipse namque est qui ait. Ego sum panis vivus, qui de celo descendi. Locus ergo in quo dominus nascitur: domus panis antea vocatus est. Quia futurũ profecto erat: ut ille ibi per materiam carnis appareret: qui electorum mentes, interna satietate reficeret. Qui non in parentũ domo, sed in via nascitur: ut profecto ostenderet: quia per humanitatem, quam assumpserat: quasi in alieno nascebatur. Alienum videlicet, non secundum potestatẽ dico: sed secundum naturam. Nam de potestate eius scriptũ est. In propria venit. In natura etenim sua, ante tempora natus est: q p nostrã venit ex tẽpore. Quia ergo eternus permanens, temporalis apparuit: alienum est ubi descendit. Tu. ℞. Beata viscera marie virginis, que portaverunt eterni patris filiũ: et btã ubera, que lactaverũt

christum dñm. Quia hodie pro salute mundi de virgine nasci dignatus est. ℣. Dies sctificat⁹ illuxit nobis: venite gentes et adorate dñm. Qr. Iube dõne. Bño. Per euãgelica dicta: deleant nr̃a dilicta. ℟. Amẽ.
cap. 2. Lectio sctĩ euãgelij sm̃ Lucã. Lectio. viij.

In illo tpe: Pastores loq̃bant adinuicẽ. Transeamus vsq3 bethleẽ: et videamus hoc verbũ qd̃ factũ est: qd̃ fecit dñs et ostẽdit nobis. Et reliqua.
Omelia sancti Ambrosij epi.

Qui etiã pastores in illa faciebat regione vigilare: custodientes vigilias noctis, sup̃ gregẽ suũ. Uidete ecclesie surgentis exordium. Christus nascit: et pastores vigilare ceperũt. Qui gentiũ greges: pecudum more, ante viuentes: in caulã dñi cõgregarent: ne quos spiritualiũ bestiarũ, p effusas noctiũ tenebras, paterent incursus. Et bñ pastores vigilãt: quos bonus pastor informat. Grex igit populus: nox seculũ: pastores sunt sacerdotes. Aut fortasse etiã ille sit pastor: cui dicitur: Esto vigilans, et confirmare. Quia nõ solũ epos, ad tuẽdum gregẽ dñs ordinauit: sed etiã angelos destinauit. Et ecce angel⁹ dñi stetit añ illos. Uide te queãdmodum diuina cura fidẽ astruat. Angelus Mariã: angelus Ioseph: angelus pastores ẽdocet. Nõ satis est semel missum. Duobus eni et tribus testibus stat oẽ verbũ. Et facta est cũ angelo multitudo celestis exercitus, laudãtiũ deũ, et dicentiũ. Gloria in altissimis deo: et in terra pax hominibus, bone volũtatis. Bene angelorũ noiat exercitus: qui ducẽ militie sequebantur. Cui igit laudẽ angeli: nisi dño suo dicerent? Iuxta qd̃ scriptũ est. Laudate dñm de celis: laudate eũ in excelsis: laudate eũ oẽs ãgeli eius. Tu. ℟. Uerbũ caro factũ est, et habitauit in nobis. Et vidimus gloriã eius, gloriã quasi vnigeniti a patre, plenũ gratie et veritatis. ℣. Omnia p ipsum facta sunt: et sine ipso factũ est nihil. Et vidimus. Gloria patri. Et vidimus. Iube domne bñdicere. Bño. Uerba sctĩ euãgelij: doceat nos chr̃s filius dei. ℟. Amen.

Lectio sancti euãgelij sm̃ Iohẽ. Lectio. ix.

In principio erat verbũ: et verbũ erat apud deum; et deus erat verbum. Et reliqua. cap. 1.
Omelia sancti Augustini epi.

Ne vile aliquid putares: quale consueuisti cogitare, cum verba humana soleres audire: audi quid cogites. Deus erat verbũ. Exeat nũc nescio qs infidelis arrianus et dicat: q: verbũ dei factũ est. Quomõ potest fieri vt verbũ dei factum sit: qñ deus p verbum fecit oĩa? Si et verbũ ipsum factum est: p qd̃ aliud verbũ factum est? Si hoc dicis, q: est verbũ verbi: p qd̃ factũ est illud: ipsum dico ego vnicum filiũ dei? Si autẽ nõ dicis verbũ verbi: cõcede nõ factũ: p qd̃ facta sunt omnia. Non enim p seipsum fieri potuit: p qd̃ facta sunt omnia. Crede ergo euãgeliste. Poterat enim dicere: In principio fecit deus verbũ: quomõ dixit moyses. In principio fecit deus celum et terrã: et omnia sic enumerat. Dixit deus fiat: et factum est. Si dixit: qs dixit? Utiq3 deus. Et qd factũ est? Creatura aliqua? Inter dicentẽ deum, et factã creaturã: qd est p qd̃ factum est nisi verbũ? Quia dixit deus: et factũ est. Hoc verbũ incõmutabile: quis p verbum mutabilia fiant: ipsum incõmutabile est. Noli tu ergo credere factũ, p qd̃ facta sunt oĩa: ne nõ reficiaris p verbũ p qd̃ reficiunt oĩa. Iam enim factus es per verbum: sed oportet te refici p verbum. Si autem mala fuerit fides tua de verbo: non poteris refici p verbum. Tu. Post nonã lectionẽ dicitur Te deũ laudamus. Interim sacerdos preparat se ad missam celebrandam: Quo finito dicit Dñs vobiscũ. Oremus. Concede quesumus. Dicto Benedicamus. celebratur missa ordine suo: qua finita, dicunt laud.

Ad laudes et per horas Añã.

Quẽ vidistis pastores, dicite: annũciate nobis: in terris quis apparuit? natum vidimus, et choros angelorum collaudantes dñm halla halla. ps. Dñs regnauit. cũ rel. Añã. Genuit puerpa regẽ, cui nomen eternũ, et gaudium matris habens,

hẽs cũ vginitate pudoris: nec primã similẽ visa est, nec habere sequentẽ hall'. Añ. Angelus ad pastores ait: annuncio vobis gaudium magnum: q2 natus est nobis hodie saluator mundi hall'. Añ. Facta est cũ angelo multitudo celestis exercitus, laudantium deum ⁊ dicentium: gloria in excelsis deo: ⁊ in terra pax hominibus bone voluntatis: halleluia. Añ. Paruulus filius hodie natus est nobis: ⁊ vocabitur deus fortis halleluia halleluia. Capl'm.

Multifariã multisq3 modis: olim deus loquens patribus in prophetis: nouissime diebus istis locutus est nobis in filio: quem constituit heredem vniuersorum: per quem fecit ⁊ secula. Hymnus.

A Solis ortus cardine: ad vsq3 terre limitem: christũ canamus principẽ: natum maria virgine.

Beatus author seculi: seruile corpus induit: vt carne carnem liberans: ne perderet quos condidit.

Caste parẽtis viscera: celestis intrat gr̃a: venter puelle baiulat: secreta q̃ nõ nouerat.

Domus pudici pectoris: tẽplũ repẽte fit dei: intacta nesciẽs virũ: verbo ɔcepit filiũ.

Enixa est puerpera: quem gabriel predixerat: quem matris aluo gestiens: clausus ioannes senserat.

Feno iacere pertulit: presepe non abhorruit: paruoq3 lacte pastus est: per quem nec ales esurit.

Gaudet chorus celestiũ: ⁊ angeli canunt deo: palamq3 fit pastoribus: pastor creator omnium.

Gl'ia tibi dñe: q natus es de virgine: cum pr̃e ⁊ sctõ spũ: in sempiterna secula. Amẽ. ℣. Notũ fecit dñs hall'. ℟. Salutare suũ halla. Ad bñs añ. Gloria in excelsis deo: ⁊ in terra pax hominib' bone voluntatis: hall'a hall'a. Orõ. Cõcede q̃s. Sciẽdum q oẽs hymni aliorũ festorũ cãtant in tono de natiui. vsq3 ad octa. nati. ⁊ in fine dicit. Gl'ia tibi dñe: q natus es. exceptis hym. Sanctorũ meritis. ⁊ Iste confessor. q cantant in suo tono. Sũmo mane dr̃ p̃ma: ⁊ interi sacerdos p̃parat se ad cãtãdũ missam.

¶ Ad p̃mã añ. Quẽ vidistis. ℟. bre. Christe fili dei viui. Miserere nobis. ℣. Qui natus es de maria virgine. ℟. Miserere. ℣. Gloria patri. Et hic dicitur per octauam. ¶ Ad. iij. cap. Multifariã. ℟. bre. Verbũ caro factũ est. Hall'. hall'. ℣. Et habitauit in nobis. ℟. Hall'. ℣. Gl'ia. ℟. Verbũ. ℣. Ipse inuocabit me hal'. ℟. Pr̃ meus es tu hal'.

Et tu in principio dñe Ad. vj. cap. terrã fundasti: ⁊ opa manuũ tuarum sunt celi. ℟. bre. Notum fecit dñs. Hall'a hall'a. ℣. Salutare suũ. ℟. hall'. ℣. Gl'ia. ℟. Notũ. ℣. Viderunt oẽs fines terre hall'. ℟. Salutare dei nr̃i hall'a. Ad nonã cap. hebr. 1.

Ipsi peribunt, tu autẽ permanebis: ⁊ oẽs sicut vestimentum veterascent: ⁊ velut amictum mutabis eos, ⁊ mutabuntur: tu autẽ idẽ ipse es: ⁊ anni tui nõ deficient. ℟. bre. Viderũt oẽs fines terre. Hall'. hall'a. ℣. Salutare dei nostri. ℟. Hall'. ℣. Gl'ia. ℟. Viderũt. ℣. Verbũ caro factum est hall'a. ℟. Et habitauit in nobis hall'a.

¶ Ad vesperas aña.

Tecum principiũ in die virtutis tue: in splendoribus sanctorum: ex vtero ante luciferum genui te. ps. Dixit dñs. 35. Añ. Redẽptionẽ misit dñs pp'lo suo: mãdauit in eternum testamentũ suũ. ps. Confitebor. 35. Añ. Exortum est in tenebris lumen rectis corde: misericors ⁊ miserator ⁊ iustus dñs. ps. Beatus vir qui. 36. Aña. Apud dñm misericordia est: ⁊ copiosa apud eum redemptio. ps. De profun. 38. Añ. De fructu ventris tui ponã sup sedẽ meam. ps. Memento. fo. 38. Capitulum.

Multifariã multisq3 modis: olim deus loquẽs patribus in prophetis: nouissime diebus istis locutus est nobis in filio: quem constituit heredẽ vniuersorum: per quem fecit ⁊ secula. Hymnus. hebre. j.

Christe redemptor omnium: Ex patre patris vnice: Solus ante principium Natus ineffabiliter.

Tu lumen tu splendor patris: Tu spes perennis omnium: Intende quas fundũt preces: tui per orbem famuli.

Memento salutis author: Quod nostri

quondam corporis: Ex illibata virgine: Nascendo formam sumpseris.
Sic presens testatur dies: Currens p anni circulum: Quod solus a sede patris: Mundi salus adveneris.
Hunc celum terra hunc mare: Hunc omne quod in eis est: Authorē adventus tui: Laudans exultat cantico.
Nos quoqꝫ qui sancto tuo Redēpti sanguine sumus: Ob diem natalis tui: Hymnum novum concinimus.
Gloria tibi dñe: Qui natus es de virgine: Cum patre et sancto spiritu: In sempiterna secula. Amen. ℣. Notū fecit dñs: hall. ℟. Salutare suū: hall. Ad magni. añ. Hodie christ⁹ natus est: hodie salvator apparuit: hodie in terra canunt angeli: letantur archangeli: hodie exultant iusti dicentes: gloria in excelsis deo: hall. Oro. Cōcede.

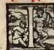
Deinde pro sancto Stephano antipho. Stephanus autem plenus gratia et fortitudine, faciebat signa magna in populo. ℣. Gloria et honore coronasti eū dñe. ℟. Et cōstituisti eū sup opera manuū tuarū.

Da nobis Oro. quesumus dñe imitari qd colimus: vt discam⁹ et inimicos diligere: qꝛ eius natalitia celebram⁹: qui novit etiā ꝓ persecutoribus exorare: dñm nostrū iesum christum filium tuum. Qui tecum.

In sancti Stephani prothomartyris. Ad matuti. Inuita. Christū natū q beatū hodie coronavit stephanū. Venite adoremus. Ps. Venite. 47. cū reliqs de vno martyre q hic desunt fo. 53. De actib⁹ aplorū.

cap. 5.

In diebus illis: crescēte numero discipulor: factū est murmur grecorum adversus hebreos: eo q despicerentur in ministerio quotidiano vidue eorū. Cōvocantes aūt duodecim multitudinē discipulorū, dixerūt. Nō est equū nos derelinquere verbū dei: et ministrare mēsis. Considerate ergo fratres, viros ex vobis boni testimonij septē, plenos spū sctō et sapientia: quos cōstituamus sup hoc opus. Nos vero orationi et ministerio verbi instantes erimus. Et placuit sermo corā omni multitudine. Et elegerūt Stephanū virū plenum fide et spū sctō: et Philippū: et Prochorū: et Nichanorē: et Thimonē: et Parmenā: et Nicolaū aduenā antiochenū. Hos statuerūt añ conspectū aplorū: et orantes imposuerunt eis manus: et verbū dñi crescebat: et multiplicabat numerus discipulorū in hierusalē valde. Multa ēt turba sacerdotū obediebat fidei. Stephanus autē plenus gratia et fortitudine: faciebat ꝓdigia et signa magna in populo. Surrexerūt aūt qdā de synagoga que appellabat Libertinor et Cyrenensiū: et Alexandrinor: et eor q erant a Cilicia et Asia disputantes cū Stephano: et nō poterāt resistere sapiētie, et spiritui: q loqbat. Tu. ℟. Stephanus aūt plenus grā et fortitudine. Faciebat signa magna et ꝓdigia in populo. ℣. Surrexerunt qdā de synagoga disputātes cū Stephano: et nō poterāt resistere sapientie et spiritui q loqbat. Fa. Iube. Dūge.

Tunc submiserunt viros, q Lectio. ij. dicerent se audisse, eū dicentē verba blasphemie: in Moysen et in Deū. Cōmouerunt itaqꝫ plebē, et seniores, et scribas: et cōcurrētes, rapuerunt eū, et adduxerunt in conciliū: et statuerunt testes falsos, q dicerent. Homo iste nō cessat loqui verba, adversus locū sanctū et legē. Audiuimus enī eum dicētē: quoniā Jesus nazarenus hic, destruet locum istum: et mutabit traditiones: quas tradidit nobis moyses. Et intuētes eum oēs q sedebant in cōcilio: viderūt faciē eius, tanqꝫ faciē angeli stantis, inter illos. Dixit aūt princeps sacerdotū Stephano: si hec ita se habent: Qui ait. Viri fratres et patres audite. Deus glorie, apparuit patri nostro Abrahā: cum esset in Mesopotamia: priusqꝫ moraret in Charam: et dixit ad illū. Exi de terra tua, et d cognatiōe tua: et veni in terrā, quā monstravero tibi. Tūc exijt de

exijt de terra Caldeoꝝ: ꝛ habitauit in chara̅. Et inde postq̄ mortuus est pater eius: tra̅stulit illum in terra̅ ista̅: in qua nu̅c vos habitatis. Et no̅ dedit illi hereditate̅ in ea: nec passum pedis: sed repromisit illi dare ea̅ in possessione̅: ꝛ semini eius post ipsu̅: cum non haberet filiu̅. Tu. ℟. Uidebant omnes stephanu̅ q̄ erant in co̅cilio. Et intuebant vultum eius tanq̄ vultu̅ angeli stantis inter illos. ℣. Plenus gratia ꝛ fortitudine faciebat signa magna ꝛ ꝓdigia i̅ populo. Et. Iube. Spiritus scti̅. Lco̅. iij.

Locutus au̅t est ei deus: q: erit semen eius a̅ccola in terra aliena: ꝛ seruituti eos subijcient: ꝛ male tractabu̅t annis quadringentis. Et gente̅ cui seruierint iudicabo ego: dicit dn̅s. Et post hec exibu̅t, ꝛ seruient mihi in loco isto. Et dedit illi testamentu̅ circu̅cisionis: ꝛ sic genuit Ysaac: ꝛ Ysaac Jacob: ꝛ Jacob duodeci̅ patriarchas. Et patriarche emulantes, Joseph vendiderunt in egyptu̅: ꝛ erat deus cu̅ eo. Et eripuit eu̅ ex omnibus tribulationibus eius: ꝛ dedit ei gratia̅, ꝛ sapientia̅, in co̅spectu Pharaonis regis egyptioꝝ: ꝛ co̅stituit eu̅ ꝑpositu̅ sup egyptum, ꝛ sup om̅em domu̅ sua̅. Uenit au̅t fames in vniuersam egyptu̅, ꝛ chanaa̅: ꝛ tribulatio magna: ꝛ no̅ inueniebant cibos patres nostri. Cum audisset aute̅ Jacob esse frumentu̅ in egypto: misit patres nostros primum: ꝛ in secundo cognitus est Joseph a fratribus suis: ꝛ manifestatu̅ est Pharaoni genus eius. Mitte̅s au̅t Joseph accersiuit Jacob patre̅ suu̅: ꝛ omne̅ cognatione̅ sua̅, in animabus septuagintaquinq̄. Et descendit Jacob in egyptu̅: ꝛ defunctus est ipse ꝛ patres nostri. Et translati sunt in sichen: ꝛ positi sunt in sepulchro: quod emit Abraha̅ precio argenti, a filijs Emor filij sichen. Tu. ℟. Intuens in celu̅ beatus Stephanus, vidit gloria̅ dei, ꝛ ait. Ecce video celos apertos: ꝛ filiu̅ hominis stante̅ a dextris dei. ℣. Cum aute̅ esset stephanus plenus spiritu scto̅: intende̅s in celu̅: vidit gloria̅ dei: ꝛ ait. Ecce video. Gloria. Ecce video. In .ij. noc. an̅. Filij hoim̅. vt in vno mar. 54

Sermo scti̅ Fulge̅tij episcopi. Lectio. iiij.

Fratres charissimi: Hesterna die celebrauimus tpalem regis nostri natale̅: hodie celebramus triu̅phale̅ militis passione̅. Heri eni̅ rex noster trabea carnis indutus, de aula vteri virginalis egrediens: visitare dignatus est mundu̅. Hodie miles de tabernaculo corporis exie̅s: triu̅phator migrauit ad celu̅. Ille, sempiterne deitatis maiestate seruata: seruile cinctorium carnis: in huius seculi campo pugnaturus intrauit: iste depositis corruptibilibus corporis indumentis: ad celi palatiu̅ pere̅niter regnaturus ascendit. Ille descendit carne velatus: iste asce̅dit sanguine coronatus. Asce̅dit iste, lapidantibus iudeis: q: ille descendit, letantibus angelis. Gloria in excelsis deo heri exultantes scti̅ angeli cantauerunt: hodie Stephanu̅ exultantes, in suu̅ co̅sortium susceperunt. Heri dn̅s exiuit de vtero virginis: hodie egressus est seruus de ergastulo carnis. Heri Christus pro nobis pa̅nis est inuolutus: hodie Stephan᷒, stola est ab eo imortalitatis indutus. Tu. ℟. Lapidabant stephanu̅ inuocante̅ ꝛ dice̅te̅. Dn̅e iesu chr̅e accipe spiritu̅ meu̅: ꝛ ne statuas illis hoc peccatu̅. ℣. Positis au̅t genibus clamauit voce magna dice̅s. Domine iesu. Iube. Christ᷒. Lectio. v.

Heri presepis angustia christu̅ portauit infante̅: hodie ime̅sitas celi, suscepit stephanum triumphante̅. Solus descendit dn̅s, vt multos eleuaret: humiliauit se rex noster: vt suos milites exaltaret. Qui enim corpori suo, virginis ꝑparauit vteru̅: ipse martyri suo, apire dignatus est celu̅. Dn̅s noster angusta intrare non dedignatus est vteri: vt anima̅ Stephani latitudo susciperet celi. Necessariu̅ nobis est fratres agnoscere, q̄bus armis ꝑcinctus est Stephanus: ꝛ seuitia̅ iudeoꝝ, quomo̅ potuit superare: vt ita mereret feliciter triu̅phare. Neq̄ eni̅ paruipendenda est talis virtus: talisq̄ triumphus. Haud vero vilibus armis potuit ꝑmuniri: q̄ a multis no̅ potuit superari. Inuicte na̅q̄ in eo enituit insigne virtu-

tis: q̄ nec frementiū seuitiā formidauit: nec lapidātiū ictibus deuicta succubuit. Q̄ sc̄ȝ adeo eni inter frementes permansit intrepidus: ⁊ inter lapidū fuit cruciamenta securus: vt incredulitatē iudeorū fidēter argueret: ⁊ benignus pro lapidātibus exoraret. Tu. ℞. Impetuȝ fecerunt vnanimiter in eū: ⁊ eiecerunt eū extra ciuitatē: inuocantē ⁊ dicentē. Dn̄e accipe spiritū meuȝ. ℣. Et testes deposuerunt vestimēta sua secus pedes adolescentis q̄ vocabat̄ Saulus: ⁊ lapidabant Stephanū inuocanteȝ ⁊ dicentem. Domine. Iube. Ignem. Lectio. vj.

Quod est ergo tā magnū atq̄ȝ insuperabile genus armorū: quo munitus, seuientes, mitis argueret, nec timeret: lapidantes non repercutiens: sed patiens superaret? Insuper occisus, aulā celestis regni, viuus ⁊ coronatus intraret. Proculdubio, munimine regio septus, nullatenus est ab aduersarijs superatus. Qm̄ rex cū sit altissimus: ꝓ nobis humilis venit: s̄ȝ inanis venire nō potuit. Magnū q̄ppe donatiuum suis militibus attulit: quo eos, nō solū copiose ditauit: sed etiā ad certandū inuictissime confortauit. Attulit nāq̄ȝ donū charitatis: q̄ȝ perduceret hoīes ad cōsortiū deitatis. Quod ergo attulit, erogauit: nec sibi aliquid minuit: sed mirabiliter, ⁊ suoꝝ fideliū paupertatē ditauit: ⁊ indeficientibus thesauris plenus ipse ꝑmāsit. Charitas ergo que ad terrā de celo deposuit Christū: ipsa Stephanū de terris leuauit ad celū. Charitas que ꝑcessit in rege: ipsa subsequēter effulsit in milite. O admiranda vbiq̄ȝ potentia saluatoris! O predicanda indesinenter gratia redemptoris. Ostēdit in matre virginitatis eterne miraculū: demonstrauit in martyre inuicte charitatis indiciū. Integritas q̄ppe intemerata ꝑmansit in virgine: dilectionis virtus inuicta, ꝑseuerauit in martyre. Et sicut in matre dn̄i nō potuit virginitas violari: sic in martyris mēte nō potuit christi charitas seuientium agmine superari. Tu. ℞. Impij sup iustū iacturā fecerūt, vt euȝ morti traderent. At ille gaudēs suscepit lapidē, vt mereretur accipere coronā glorie,

℣. Continuerunt aures suas, ⁊ impetū fecerunt vnanimiter in euȝ. At ille. Gl'ia. At. In. iij. noc. añ. Iustus dn̄s. vt in vno martyre. 55. Secundū Mattheuȝ. Lectio. vij.

In illo tp̄e: Dicebat iesus turbis iudeoꝝ ⁊ principibus sacerdotum. Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas ⁊ sapientes ⁊ scribas: ⁊ ex illis occidetis ⁊ crucifigetis: ⁊ ex eis flagellabitis in synagogis vestris. Et rel. cap. 23.

Homi. Iei Hiero. psbi.

Hoc quod ātea dixeramus: implete mensurā patrū vestrorū: ad ꝑsonā dn̄i ꝑtinere: eo q̄ȝ occidendus eēt ab eis: potest ⁊ ad discipulos eius referri: de q̄bus nūc dicit. Ecce ego mitto ad vos prophetas, ⁊ sapientes, ⁊ scribas: ⁊ ex illis occidetis, ⁊ crucifigetis: ⁊ ex eis flagellabitis in synagogis vr̄is: ⁊ ꝑseq̄mini de ciuitate in ciuitatē: vt impleatis mensurā patrū vestrorū. Simulq̄ȝ obserua iuxta ap̄lm scribentē ad corinthios: varia dona eē discipulorum christi. Alios ꝓphetas, q̄ ventura predicerent, alios sapientes q̄ nouerint, quādo debeāt ꝓferre sermonē: alios scribas in lege doctissimos. Ex q̄bus lapidatus est Stephanus: Paulus occisus: crucifixus Petrus: flagellati in actibus apostoloꝝ discipuli: ⁊ ꝑsecuti eos sunt de ciuitate in ciuitatē: expellentes de iudea: vt ad gentiū populū transmigrarēt. Ut veniat sup vos omnis sanguis iustus: q̄ effusus est sup terrā. A sanguine Abel iusti, vsq̄ȝ ad sanguinē Zacharie filij Barachie: quē occidistis inter tēplū ⁊ altare. De Abel nulla est ambiguitas: quin is sit: quē Cain frater occiderit. Iustus enim, nō solū ex dn̄i nūc sententia: sed ex genesis testimonio cōprobat̄: vbi accepta eius a deo narrant̄ munera. Tu. ℞. Stephan⁹ s̄uus dei, quē lapidabāt iudei, vidit celos aptos: vidit ⁊ introiuit. Btūs hō cui celi patebāt. ℣. Cū igit̄ saxorū crepitantiū turbine quateret̄: inter ethereos aule celestis sinus, diuina ei claritas fulsit. Btūs. Iube. Cuius. Lc. viij.

Uerimus aūt q̄s sit iste Zacharias fili⁹ Barachie: q̄ȝ multos legim⁹ Zacharias. Et ne libera nob̄ tribuat̄

erroris

erroris facultas: additū est. Quē occidistis inter templū et altare. In diuersis diuersa legi: et debeo singulorū opiniones exponere. Alij Zachariā filiū Barachię dicūt: qui in duodecim prophetis vndecimus est: patrisq3 nomē in eo consentit. Sed vbi occisus sit inter tēplū et altare: scriptura nō loquit: Maxime cū temporibus eius vix rui nę templi fuerint. Alij Zachariā patrē Joannis intelligi volunt: ex quibusdā apocriphorū somnijs approbātes: quod propterea occisus sit: quia saluatoris prędicaret aduentū. Hoc quia de scripturis nō habet authoritatē: eadē facilitate contēnitur, qua probatur. Alij istū volūt eē Zachariā, qui occisus est a Joas rege iudę, inter templū et altare: sicut regū narrat hystoria. Sed obseruandum, quod ille Zacharias non fuit filius Barachię: sed filius Joiadę sacerdotis. Unde et scriptura refert. Nō fuit recordatus ioas patris eius Joiadę: quę sibi fecisset bona. Cū ergo Zachariā teneamus: et occisioni cōsentiat locus: quęrim⁹ quare Barachię dicat filius, non ioiadę. Barachias in lingua nostra bñdictus dñi dicit: et sacerdotis Joiadę iustitia, hebreo nomine demonstrat. In euangelio quoq3 quo vtunt nazarei: pro filio Barachię, filiū Joiadę scriptū reperimus. Tu. ℟. Patefactę sunt ianuę cęli Christi martyri beato Stephano: qui in numero martyrū inuentus est primus. Et ideo triūphat in cęlis coronatus. ℣. Mortem enim quā saluator noster dignatus est pro nobis pati: hanc ille primus reddidit saluatori. Et. Jube. Ad societatē. Lcō.ix.

Simpliciores fratres, inter ruinas templi et altaris: sicut in portarum exitibus, quę syloan ducunt, rubra saxa mōstrātes: Zacharię sanguine putant eē polluta. Nō cōdēnamus errorē: quod de odio iudęorum et fidei pietate descendit. Dicamus breuiter: quare sanguis Abel iusti, vsq3 ad sanguinē Zacharię filij Barachię, ab illa generatione quęrat: cū neutrū eorum occiderit. Regula scripturarū est, duas generatiōes, bonorū et malorum nosse: hoc est singulorū singulas. De bonis sumamus exēplū. Quis ascendet in montē dñi: aut quis requiescet in monte scō eius? Cūq3 plures qui ascensuri sunt in montē dñi descripsisset: quod diuersis fuere ętatibus: postea infert. Hęc est generatio quęrentiū dñm: quęrentiū faciem dei iacob. Et in alio loco de oībus scīs. Generatio rectorū bñdicet. De malis vero, vt in pręsenti loco: et generatio viperarū: et requirent omnia a generatiōe ista. Et in Ezechiele cum pctā terrę descripsisset: sermo propheticus adiecit. Si Noe et Job et Daniel ibi fuerint inuenti: nō dimittā pctā terrę illi. Oēs iustos, qui similes forent virtutibus eorū: Noe et Job et Daniel volens intelligi. Ergo quia isti similia Cain et Joas cōtra apostolos gessere: de vna generatione esse referuntur. Ad laudes et per horas añā.

Lapidauerunt stephanū et ipse inuocabat dñm dicens: ne statuas illis hoc peccatū. ps. Dñs regnauit. 5. cū reℓ. Añ. Lapides torrentis illi dulces fuerūt: ipsum sequunt oēs animę iustę. Añ. Adhesit anima mea post te: quia caro mea lapidata est pro te deus meus. Añ. Stephanus vidit cęlos aptos: vidit et introiuit: beatus homo cui cęli patebāt. Antiphona. Ecce video cęlos apertos et iesum stantem a dextris dei. Capitulum.

Stephanus autem plen⁹ gratia et fortitudine: faciebat prodigia et signa magna in populo. Hymnus. cap. 5.

Martyr dei qui vnicum. 56. ℣. Sepelierunt stephanū viri timorati. ℟. Et fecerūt planctū magnū sup eū. Ad bñs añā. Stephanus autē plenus gratia et fortitudine faciebat signa magna in pplo. Oro. Da nobis qs. Et fit comme. de natiuita. añā. Gloria in excelsis deo, et in terra pax hominibus bonę voluntatis: halla hall. ℣. Notū fecit dñs halla. ℟. Salutare suū halla.

Concede qs omps deus: vt nos vnigeniti tui noua per carnem natiuitas liberet: quos sub pctī iugo vetusta seruitus tenet. Per eundē. Ad.iij.cap. Stephanus autē. ℟. Gloria et honore. et. Posuisti domine. Ad sextam Cap.

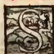
Surrexerunt autē qdā de sinagoga, qui cap. 6.

appellabat Libertinorũ: & Cyrenensium & Alexandrinorum: & eorum q erant a Cilicia, & Asia, disputantes cum Stephano: & nõ poterant resistere sapientię & spiritui: q loquebat. R. Posuisti dñe. & Magna est gloria. Ad nonam Capitulum.
cap. 7. Positis autẽ genibus, clamauit voce magna dicens: dñe, ne statuas illis hoc peccatũ: & cũ hoc dixisset, obdormiuit in dño. R. Magna est glia. & Iustus vt pal.
Ad vesp. añ. Ecce principiũ. vt in die natiuita. cum isdẽ psalmis. Cap. Stephanus autẽ. Hym. Deus tuorum. 53. V. Stephanus vidit cęlos aptos. R. Uidit & introiuit: beatus hõ: cui celi patebant. Ad mag. añ Sepelierũt stephanũ viri timorati: & fecerũt plãctũ magnũ sup eũ. Oro vt sup.

Pro sancto Joanne añ. Iste est Joãnes, q supra pectus dñi in cęna recubuit: beatus apls, cui reuelata sunt secreta celestia. V. Ualde honorandus est btũs ioannes. R. Qui supra pect' dñi in cęna recubuit. Oro.

Ecclesiã tuã dñe benign' illustra: vt beati Joannis apli tui & euãgeliste illuminata doctrinis: ad dona perueniat sempiterna. Per. Pro natiuitate dñi añã. Hodie christus. V. Notũ fe. Oro. Cõcede. vt sup.
In scti Joannis apli & euangeliste. Ad matuti. inuita. Regem aplorum dñm. cũ res. de cõmuni apostolorum, quę hic desunt. 47.
De vita sci Joãnis apli, & euãgeliste. L. j.

Secundã post Neronem persecutionem christianorum Domitianus exercuit. Huius temporibus beatus Joãnes apostol' & euãgelista, apud vrbem Ephesum, a proconsule cõprehensus: admonebatur iuxta edictum impiale, vt negaret Christum: & a pdicatione cessaret. At ille rñdens, dicebat. Obedire oportet Deo: magis q̃ hominibus. Proinde nec Christũ dñm meũ negabo: nec a pdicatione nominis eius quiescã: donec consumẽ cursum ministerij quod suscepi. Ad cuius rñsionẽ motus pconsul: misit epistolã ad Domitianum: in qua magus, sacrilegus, & deorum cõtẽptor, ac crucifixi cultor Joãnes nominat. Iussu igit Domitiani Romã deducit: & deducto Joãne: capilli, ei, p derisione a capite pciduntur: ac ante portã vrbis, q̃ latina dicit, in dolium feruẽtis olei, igne de subtus candente, mitti iubet. Qui statim vt coniectus est in illud: velut fortis athleta: vnct', nõ adustus de vase exijt. Ad quod miraculum stupefactus, pconsul: voluit eũ libertati suę reddere: & fecisset: nisi timuisset iussioni regię cõtraire. Tunc pcepit eum in exiliũ duci: in insulã quę dicit Pathmos. In qua insula Apocalypsim, quã ei dñs reuelauit, manu ppria cõscripsit. Domitianus autẽ eodẽ anno: quo iussit sanctum ioannẽ in exiliũ duci: a senatu romano interfectus est. Tu. R. Ualde honorandus est beatus Joannes: qui supra pectus dñi in cęna recubuit. Cui Christus in cruce, matrẽ virginẽ, virgini cõmẽdauit. V. Uirgo est electus a dño: atq inter ceteros magis dilectus. Cui. Iube. Unige. Lec. ij.

Et quoniã Deo cura fuit de apostolo suo: ex totius senatusconsulto hoc diffinitũ est: vt qcqd Domitianus fieri voluit, cassaret. Hinc factum est: q Joãnes, q voluntate Domitiani cũ iniuria fuerat deportatus: cũ honore, ad Ephesum remearet. Occurrit autẽ illi omnis populus virorum, ac mulierum: omnes exultãtes & dicentes. Benedictus q venit in nomine domini. Cum autem ingrederetur ciuitatẽ: Drusiana quę semper eum secuta fuerat: & aduentus eius desiderio fatigata: efferebatur mortua. Tunc sanctus Joannes, videns flentes pauperes, & parentes: ac viduas simul cum orphanis clamãtes & dicentes: Sancte Joãnes apostole dei: ecce Drusianã efferimus mortuã: quę sanctis monitis tuis obtemperans: nos omnes alebat: seruiens deo in castitate, & humilitate: & quotidie desiderabat reditum

tuum

tuum dicẽs. O si videã apostolum dei ocu
lis meis anteq̃ moriar. Ecce tu venisti, ⁊
te videre non potuit. Tunc beatus Joan-
nes iussit deponi féretrum: ⁊ corã omnibus
iussit resolui corpus eius: ⁊ voce clara ait.
Dominus Jesus Christus éxcitet te Dru-
siana. Surge, ⁊ pedibus tuis revértere ad
domum tuã: ⁊ prępara mihi refectionem.
Ad hanc vocem surrexit, ⁊ cepit ire, solici-
ta de iussione apostoli: ita vt videretur ipsi
Drusianę, quia non de morte, sed de som-
no excitasset eã. Factus est autẽ clamor po
puli ferè per tres horas dicentis. Unus est
deus quẽ prédicat Joãnes: Unus est dñs
Jesus Christus. Tu. ℟. Hic est discipu-
lus qui testimonium pérhibet de his: ⁊
scripsit hęc. Et scimus quia verum est testi
moniũ eius. ℣. Flucta euãgelij de ipso sa-
cro dominici pectoris fonte potauit. Et
scimus. Iube. Spiritus sancti. Lectõ. iij.

Ltera autem die, Craton philoso-
phus, in foro proposuerat de contẽ-
ptu mundi huiusmodi spectaculum: Ut
duo iuuenes fratres ditissimi: quos fece-
rat distracto patrimonio suo, gẽmas eme-
re singulas: eas in conspectu omnium fran
gerent populorũ. Quod cum facerent pue
ri: contigit, vt inde transitum haberet apo
stolus. Et cónuocans ad se Cratonẽ phi-
losophum, ait. Stultus est iste mundi con
temptus: qui hominum ore laudatur: ⁊ di
uino cõdẽnatur iudicio. Sicut enim vana
medicina est: ex qua non abscinditur mor-
bus: ita vana doctrina est: ex qua nõ vitia
curant̃ animarũ ⁊ morum. Magister itaq̃
meus, iuuenem cupientem ad vitam ęter-
nam attingere: his verbis instruxit: qbus
diceret: vt si vellet eẽ pfectus: venderet om
nia sua, ⁊ daret paupibus: quo facto, the-
saurũ in cęlo acquireret: ⁊ vitã, quę finẽ non
habet, inueniret. Cratõ dixit: Humanę cu
piditatis fructus, in medio positus est. Sz
si vere, Deus est magister tuus: ⁊ vult hoc
fieri: vt pauperibus erogetur census precij
harũ duarũ gemmarũ: faciat eas redinte-
grari: vt quod ego feci ad famã hominuz:
tu facias ad gloriã eius fieri: quẽ tuũ ma-
gistrum esse cõmemoras. Tu. ℟. Hic est
beatissimus euangelista ⁊ apostolus Jo-
annes. Qui priuilegio amoris precipui, cę
teris altius a dño meruit honorari. ℣. Hic
est discipulus ille, quẽ diligebat Jesus: q
supra pect⁹ domini in cęna recubuit. Qui.
In. ij. noc. añ. Principes ppl'orũ. cũ rel.
de apostolis. 49. Lectio. iiij.

Unc beatus Joannes colligẽs
fragmenta gẽmarũ, ⁊ ponens
in manu sua: eleuauit oculos ad
cęlum ⁊ ait. Dñe Jesu christe, cui nihil est
impossibile: q fractũ mundũ p lignũ cõcu
piscentię: per lignũ crucis tuę, in tuis fide-
libus restaurasti: q nato cęco, oculos, quos
natura negauerat, reddisti: q Lazarũ mor
tuũ ⁊ sepultũ, post quartũ diez, ad superos
reuocasti: ⁊ omnes morbos, omnẽq̃ egri-
tudinem, virtutis tuę verbo curasti: adesto
nunc super istos lapides preciosos: quos
ignorantes fructũ eleemosinę, ad plausum
hoĩm cõfregerunt: tu dñe, per sanctorum
angelorũ tuorũ manus, modo recupera: vt
precio eorũ, misericordię vsus expletus: fa
ciat tibi credentes peruenire ad tuũ impe-
riũ: q cũ patre ⁊ spiritu sctõ, viuis ⁊ regnas
in scl'a scl'orũ. Cũq̃ respondissent fideles q
cũ apostolo erãt: ⁊ dixissent amen: ita sunt
solidata fragmenta gẽmarũ: vt nec signuz
aliquod, de eo quod fractũ fuerat, remanẽ
ret. Tũc Craton philosophus, simul cuz
his iuuenibus: ⁊ cum vniuersis discipulis
suis, pedibus eius prouolutus, credidit: ⁊
baptizatus est cũ omnibus: ⁊ cępit fidem
dñi nostri Jesu christi publice predicare.
Tu. ℟. Qui vicerit, faciã illũ columnaz
in templo meo dicit dñs. Et scribam sup
eũ nomen meum: ⁊ nomen ciuitatis nouę
Hierlm. ℣. Uincenti dabo edere de ligno
vitę qd est in padiso Dei mei. Et. Iu. Xp̃s.

Unc illi duo iuuenes, venun- Le. v.
dantes omnia, quę habere poterant:
⁊ dantes vniuersa egentibus: sequebantur
apl'm p ciuitates: verbũ dñi prędicantem.
Cóntigit autẽ, vt intrantes vrbem Perga
mũ, viderẽt seruos suos, sericis indutos ve
stibus pcedentes, ⁊ seculari gl'ia fulgẽtes:

Et hinc factū est, vt sagitta diaboli ꝑculsi, tristes efficerent: φ se in vili pallio viderēt egentes: suos vero seruos, potentissimos, atq; fulgentes. Sed hos dolos diaboli intelligens apl's: ait. Video vos mutasse animos vestros ⁊ vultus: propterea φ doctrinā dñi nostri Jesu chr̄i secuti: omnia quę habere potuistis: pauperibus contulistis. Unde si vultis recuperare, quę in auro ⁊ argento ⁊ lapidibus preciosis habuistis: deferte mihi virgulas rectas in singulis fascibus. Quod cū fecissent, inuocata trinitate dñi: cōuersę sunt in aurū. Itē dixit eis. Deferte mihi lapides minutos a litore maris. Quod cū fecissent: inuocata trinitate dñi: conuersi sunt in gemmas. Tunc dicit eis sanctus apostolus. Per septē dies ite per aurifices ⁊ gēmarios: ⁊ dū ꝓbaueritis verū esse aurū, ⁊ veras gēmas, renunciate mihi. Tu. ℟. Diligebat autē eū Jesus: qm̄ specialis pręrogatiua castitatis ampliori dilectione fecerat dignū. Quia virgo electus ab ipso, virgo in euum permansit. ℣. In cruce deniq; moriturus, huic, matrē suā virginē, virgini cōmēdauit. Qz. Lgnē. l. vj

Ante autē ambo: post septē dies reuersi sunt ad apostolū dicentes. Domine, omniū aurificū officinas circuiuim᷒: ⁊ omnes dixerūt tam purū aurū, ⁊ tā optimas gēmas, nunφ se vidisse. Tunc dicit eis sanctus Joānes. Ite, ⁊ redimite vobis terras: quas vendidistis. Emite vobis sericas vestes: vt ꝓ tempore fulgeatis sicut rosa: quę dū flos eius ⁊ odorē pariter ⁊ ruborē ostendit: repente marcescit. Suspirastis enim in vestrorū seruorū aspectu: ⁊ vos effectos pauperes gemuistis. Estote floridi, vt marcescatis. Estote diuites temporaliter: vt in ꝑpetuū mendicetis. Nunquid nō valet manus dñi: vt faciat seruos suos diuitijs affluentes? Sed certamen statuit animarū: vt credant se ęternas habituros diuitias: qui ꝓ eius nomine tēporales opes habere noluerunt. Hęc dicēte sctō Joāne apostolo. Ecce efferebat a matre vidua, iuuenis mortuus: q triginta dies habebat, φ vxorē acceperat. Uenientes aūt turbę, quę exequias faciebant: simul cū matre vidua iactauerūt se ad pedes apostoli: omnes pariter, mugitus, ⁊ gemitus, ⁊ fletus, emittentes: ⁊ rogabāt: vt in nomine dñi dei sui: sicut Drusianā: sic ⁊ hūc iuuenē suscitaret. Tantus omniū extitit fletus: vt etiā ipse sanctus apl's, vix se, a fletu ⁊ lachrymis tēperaret. Tu. ℟. In medio ecclesię apuit os eius. Et impleuit eū dñs spū sapiētię ⁊ intellectus. ℣. Jocunditatem ⁊ exultationem thesaurizauit super eum. Et impleuit. In .iij. noc. añ. Exaltabunt cornua. cū rel. de apostolis. 50. Secūdū Joānē. Le. vij.

In illo tempore: Dixit Jesus petro. Sequere me. Conuersus petrus vidit illū discipulū quē diligebat Jesus sequentem. Et reliqua. Homil. sci Augu. epi. cap. 21.

Duas itaq; vitas sibi diuinitus pręדicatas ⁊ commendatas, nouit ecclesia. Quarum vna est in fide: altera in specie. Una, in tempore peregrinationis: altera, in ęternitate mansionis. Una, in labore: altera, in requie. Una, in via: altera, in patria. Una, in opere actionis: altera, in mercede contemplationis. Una declinat a malo ⁊ facit bonū: altera nullū habet, a quo declinet malū: ⁊ magnū habet, quo fruatur bonū. Una, cum hoste pugnat: altera, sine hoste regnat. Una, fortis est in aduersis: altera, nihil sentit aduersi. Una, carnales libidines frenat: altera, spiritualibus delectationibus vacat. Una, est vincendi cura sollicita: altera, victorię pace secura. Una, in tentationibus adiuuatur: altera, sine vlla tentatione in ipso adiutore lętatur. Una, subuenit indigenti: altera, ibi est: vbi nullū inuenit indigentē. Una, aliena peccata, vt sua sibi ignoscātur ignoscit: altera, nec patitur quod ignoscat: nec facit quod sibi poscat ignosci. Una, flagellatur malis, ne extollatur in bonis: altera, tanta plenitudine gratię caret omni malo: vt sine vlla tentatione superbię, cohereat summo bono. Una, bona ⁊ mala discernit: altera, sola q̄ sunt bona cernit. Tu. ℟. In illum diē suscipiā te seruū meū: ⁊ ponā te sicut signaculum

culũ in ɔspectu meo. Quĩ ego elegi te dicit dñs. ℣. Esto fidelis vsq̃ ad morte: et dabo tibi coronã vite. Quĩ. Iube. Cui⁹ Lc. viij.

Ergo vna, bona est: sed adhuc misera altera, melior et beata. Ista, significata est p apostolũ Petrũ: illa, p ioãnẽ. Tota hic agit ista vsq̃ in finẽ seculi huius: et illic inuenit finẽ. Differt illa cõplenda post huius seculi finẽ: sed in futuro seculo non habet finẽ. Ideo dicit huic, sequere me: de illo aũt: sic eũ volo manere donec veniam. Quid ad te? Tu me sequere. Quid eniz est hoc? Tantũ sapio: quantũ capio. Quid est hoc? Nisi tu me sequere p imitationẽ: perferendo temporalia mala: ille maneat donec veniã: sempiterna redditurus bona. Quod apertius ita dici põt. Perfecta me sequat actio informata mee passionis exẽplo: inchoata vero cõtẽplatio maneat donec veniã: pficienda cũ venero. Sequit eni christũ pueniens vsq̃ ad mortẽ pia plenitudo patientie: manet aũt donec veniat Chřs, tunc manifestanda plenitudo sciẽtie. Hic qppe tolerant mala huius mundi in terra morientiũ: ibi videbunt bona dñi in terra viuentiũ. Quod enim ait dñs de Joanne: sic eũ volo manere donec veniã: nõ sic ĩtelligendũ est: quasi dixerit remanere vel pmanere: sed expectare. Quĩ qd p eũ significat: nõ ũtiq̃ nunc, sed cuz venerit christus, implebit. Quod aũt p Petruz significat cui dictũ est: tu me sequere: nisi nũc agatur: nõ perueniet ad illud qd expectatur. Tu. ℟.

Iste est Joãnes q supra pectus dñi in cena recubuit. Btũs apl's cui reuelata sunt secreta celestia. ℣. Fluenta euangelij: de ipso sacro dominici pectoris fonte potauit. Beatus. Iube. Ad societa. Lctõ. ix.

In hac ergo actiua vita, quanto magis christũ diligimus: tanto facilius liberamur a malo. At ipse nos minus diligit, quales nunc sumus: et ideo liberat, ne semp tales simus. Ibi vero amplius nos diliget: qm̃ qd displiceat ei, et qd a nobis auferat, nõ habebimus. Nec ob aliud hic nos diligit: nisi vt sanet: et trãsferat ab his, que nõ diligit. Hic ergo minus, vbi non vult, remaneamus: ibi amplius, quo vult, transeamus: et vnde nõ vult pereamus. Amet ergo eũ Petrus: vt ab ista mortalitate liberetur. Ametur ab eo Joannes: vt in illa ĩmortalitate seruetur. Sz ista ratione illud ostendit: cur amplius Joannez q̃ petrũ amauerit Christus: nõ cur amplius Petrus q̃ Joannes amauerit christum. Neq̃ enim si plus nos diligit Christus in futuro seculo: vbi cũ illo, sine fine viuemus q̃ in isto vnde eruimur: vt illic semp simus: ppterea nos tũc eũ min⁹ dilecturi sumus: quãdo meliores erim⁹: cũ meliores vtiq̃; nisi eũ amplius diligendo, nullo modo eẽ possimus. Cur ergo Joannes minus eũ diligebat, q̃ Petrus: si eaz vitam significabat: in qua multo amplius est diligendus: nisi qa propterea dictũ est, volo eũ manere: idest, expectare, donec veniã. Quoniam et ipsum amorem, qui tunc multo amplior erit: nondũ habemus: sed futurũ expectamus: vt cũ ipse venerit habeam⁹. Tu aũt.

Ad laudes et per horas antiphona.

Valde honorandus est beatus ioãnes: q supra pectus dñi in cena recubuit. ps. Dñs regnauit. 5. cũ psl. Añ. Hic est discipulus ille, q testimoniũ phibet de his: et scimus qz verũ est testimoniũ ei⁹. Añ. Hic est discipulus meus: sic eũ volo manere donec veniã. Aña. Sunt de hic stantibus q non gustabunt mortem: donec videant filium hominis in regno suo. Añ. Ecce puer meus electus, quem elegi: posui super eum spirituz meũ. Caplm.

Qui timet deum faciet bona: et q cõtinens est iustitie apprehendet illam: et obuiabit illi, quasi mater honorificata. Hy⁹. Exultet celũ. vt in aplis. ℣. Hic est discipulus ille, q testimoniuz perhibet de his. ℟. Et scimus qz verũ est testimoniuz eius. Ad bñs añ. Iste est Joãnes, q supra pectus dñi in cena recubuit: beatus apl's. cui reuelata sunt secreta celestia. Orõ. Ecclesiã. Deinde fit cõme: de nati: añ. Glia in excelsis deo, et in terra pax hominibus bone voluntatis hall'a hall'. ℣. Notũ fecit dñs hall'a. ℟. Salutare suuz: hall'a. Orõ. eccl. 15

Concede q̃s omnipotens deus: vt nos vnigeniti tui noua per carnẽ natiuitas liberet: quos sub pctĩ iugo vetusta seruit° tenet. Pro sancto stephano añ. Stephanus aũt plenus gratia ⁊ fortitudine, faciebat signa magna in populo. ℣. Stephanus vidit cęlos apertos. ℟. Vidit ⁊ intro iuit beatus homo cui cęli patebunt. Oratio.

Da nobis quęsumus dñe imitari quod colimus: vt discamus ⁊ inimicos diligere: qa eius natalitia celebramus: qui nouit etiam pro persecutoribus exorare dominũ nostrum iesum christum filiuȝ tuũ. Qui tc. ¶ Ad tertiã cap. Qui timet deuȝ. ℟. brc. In oẽm terrã. ⁊ Cõstitues eos. Ad. vj. ca.

eccl. 15 Cibauit illum pane vitę ⁊ intellect°: ⁊ aqua sapientię salutaris potauit illũ, dñs de° noster. ℟. brc Cõstitues eos. ⁊ Nimis honorati. Ad nonam capitulũ. In medio ecclesię aperuit os eius: ⁊ impleuit eũ dñs spiritu sapiẽtię ⁊ intellectus: ⁊ stolã glorię induit euȝ. ℟. brc. Nimis honorati. ⁊ Annũciauerũt opera dei. Ad vespe. añ. Ecce principiũ. cũ rel. ⁊ psalmis, vt in die natiuitatis. Cap. Qui timet deũ. Hym Exultet. ℣. Valde honorandus est beatus ioannes. ℟. Qui supra pectus domini in cęna recubuit. Ad mag. añ. Exijt s̃mo inẽ fratres, q̃ discipul° ille nõ moriẽ: ⁊ nõ dixit Jesus nõ moriẽ: sȝ sic eũ volo manẽ, donec veniã. oro Ecclĩa.

Pro innocentibus añ. Hi sunt q cũ mulieribus nõ sunt coinqnati, virgines enim sunt: ⁊ sequunẽ agnum quocunq̃ ierit. ℣. Herodes iratus occidit multos pueros. ℟. In bethleẽ iudę ciuitate dd. Orem°.

Deus cuius hodierna die pco nũ: innocentes martyres nõ loquendo, sed moriendo ↄfessi sunt: omnia in nobis vitiorũ mal a mortifica: vt fidẽ tuã quã lingua nostra loquiẽ: etiam moribus vita fateaẽ. Per.

Et fit cõme. de natiui. añ. Hodie christus natus est: hodie saluator apparuit: hodie in terra canunt angeli: lętantur archangeli: hodie exultant iusti dicẽtes: gloria in excelsis deo: halla. ℣. Notũ fecit dominus halla. ℟. Salutare suum halla. Oremus.

Concede q̃s omnipotẽs deus: vt nos vnigeniti tui noua p carnẽ natiuitas liberet: quos sub pctĩ iugo vetusta seruitus tenet. Pro sancto stephano añ. Sepelierunt stephanum viri timorati ⁊ fecerunt planctũ magnum super eum. ℣. Stephanus vidit cęlos apertos. ℟. Vidit ⁊ introiuit: beatus homo, cui cęli patebũt. Oremus.

Da nobis quesumus dñe imitari qd colimus: vt discamus ⁊ inimicos diligere, qr eius natalitia celebramus: qui nouit etiaȝ pro persecutoribus exorare: dominum nostrũ Jesum christũ filium tuum. Qui tecũ. ¶ In festo sanctorũ innocentũ. Ad matu. inuitato Regem martyrũ dñm. cũ reliqs de martyribus q̃ hic desunt. folio. 58. Sermo sctĩ Augustini episcopi. Lectio. j.

Hodie fratres charissimi, natalẽ illorum infantiũ colimus: quos ab herode, crudelissimo rege, interfectos esse, euãgelij textus eloquitur. Et ideo cũ summa exultatione gaudeat terra nostra, cęlestiũ militũ: ⁊ tantarũ parens fęcunda virtutũ. Ecce prophanus hostis, nunq̃ beatis paruulis tantũ prodesse potuisset obseqo: q̃tum ꝓfuit odio. Nam sicut sacratissima pręsentis diei festa manifestant: quãtum cõtra beatos paruulos iniquitas abundauit: tantũ in eis gratia diuinę benedictiõis effulsit. Beata es o bethelcem terra iuda: quę herodis regis immanitatẽ in puerorum extinctione ꝑpessa es: quę sub vno tẽpore candidatã plebem imbellis infantię deo offerre meruisti. Digne tamen natalem illorũ colimus: quos beatius eternę vitę mũdus ẽdidit: q̃ quos maternorũ viscerum partus effudit. Siquidem ante, vitę perpetuę adepti sunt dignitatem: quã vsum pręsentis acciperent. ℟. Centũ quadraginta quatuor millia qui empti sunt de terra: hi sunt q cũ mulieribus nõ sunt

non sunt coinquinati. Uirgines enim permanserunt: ideo regnāt cum deo: et agnus dei cum illis. ℣. Isti sunt q venerūt ex magna tribulatione: et lauerunt stolas suas in sanguine agni. Uirgines enim. Lectio.ij.

Aliorum quidem preciosa mors martyrum, laudem in confessione promeruit: horum in consummatione complacuit. Quia in incipientis vite primordijs: ipse eis occasus initiū glorie dedit: q presentis vite terminum imposuit: quos herodis impietas, lactentes, matrum uberibus abstraxit. Qui iure, dicuntur martyrū flores: quos in medio frigore infidelitatis exortos: velut primas erūpentes ecclesie gēmas: quedā persecutionis pruina decoxit. Et ideo dignū est: interfectis pro christo infantibus, honorū impēdere cerimonias, non dolorum: sacramentis dare vota: non lachrymis. Quia ipse illis fuit causa pene: qui extitit et corone. Ipse odij causa: q et premij. Parante autē Herode paruulis necem: Joseph per angelum monetur: vt Christum dominū in egyptū trāsferat. Egyptū nempe regionem, idolis plenam. Nam post iudeorum persecutionem: et ad occidendū christū prophane plebis assensum: Christus ad gentes idolis deditas, transire dignatur: et Judeā relinquēs: ignoranti seculo colendus infertur. ℟. Sub altare dei audiui voces occisorum dicētiū. Quare non defendis sanguinē nostrum: et acceperunt diuinum responsum: adhuc sustinete modicū tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum. ℣. Uidi sub altare dei animas interfectorū propter verbum dei: et propter testimoniū qd habebāt: et clamabant voce magna dicētes. Quare. Lectio.iij.

Sed quia in scripturis diuinis fratres charissimi, bonos et iustos viros, persecutionē malorū, semp sustinuisse cognoscimus: si diligenter cōsideramus: inueniemus illos maiora supplicia sustinére q faciunt: q̄ q sustinére videntur. Omnis enim homo, q aliū in corpore persequitur: prius ipse in corde, persecutionē sustinére cognoscitur. Nā si et ille, qui persequitur: aliqd de substātia illius tulerit, maius ipse sibi dispendium facit. Quia nemo habet iniustū lucrū: sine iusto damno. Ubi lucrū: ibi et dānum. Lucrum in arca: damnum in conscientia. Tulit vestē: et perdidit fidem. Acquirit pecuniā: et perdidit iustitiā. Sed hoc homines ideo faciunt: quia diē nouissimum attendere nolunt. Si enim diem mortis sue cogitare iugiter vellēt: animos suos ab omni cupiditate et malitia cohiberēt. Sed qd mō nolunt salubriter cogitare: necesse habent postea sine vllo remedio sustinére. Ueniet enim illis dies nouissimus: veniet dies iudicij: quando eis, nec penitentiam licebit agere: nec bonis operibus, se ab eterna morte póterunt redimere. Quia percutitur etiā hac animaduersione peccator: vt moriens obliuiscatur sui: q dum viueret oblitus est dei. ℟. Adorauerunt viuentē in secula seculorū. Mittentes coronas suas ante thronū dñi dei sui. ℣. Et ceciderunt in cōspectu throni in facies suas: et benedixerunt viuentē in secula seculorū. Mittētes. In secundo noc. añ. Nolite tāgere xp̄os meos. cū rel. ō mar. 59. Lec.iiij.

Ueniet dies iudicij: qñ mouebuntur fundamēta montiū: et ardebit terra vsq ad inferos deorsum. Qñ celi ardentes soluentur: qñ sol obscurabitur, et luna nō dabit lumen suum: quando stelle cadent de celo. Quādo peccatores et impij, mittentur in stagnū ignis: et fumus tormentorum illorum ascēdet in secla seclorum: vbi erit fletus et stridor dētiū. Ueniet tēpus fratres charissimi: quando nulli bono erit male: et nulli malo erit bene. Ueniet inq̄ nouissimus dies: quādo discernentur pij ab impijs: iusti ab iniustis: laudatores dei, a blasphematoribus dei. Ueniet dies, quando discernentur: vt nulli (sicut dictū est) bono sit male: nulli malo sit bene. Quare ergo et modo nō fit? forte et modo fit? Sed quod nunc est in occulto: tunc erit in manifesto. Lege scripturam diuinam. Ingredere mecum si potes, in sanctuarium dei: forte ibi si possum docebo te: immo disce mecū ab eo, qui docet me: etiā nunc nō esse malis bū: non eē bo-

nis male: ⁊ melius esse bonis ꝙ̃ malis: ꝙ̃-
uis nondũ venerit bonorũ plena felicitas:
nondũq́ꝫ venerit malorũ pena nouissima.
Si legẽ dei diligenter attendas: forte in-
telligis mecũ nõ eẽ bene malis. Rogo enĩ
te: ⁊ quero abs te. Tibi quare male est: rñ-
surus es. Egestas angit: p̃mit difficultas:
dolor fortasse mẽbroꝝ: timor ab inimico.
Tibi ideo male est, q: pateris malũ: ⁊ bñ
est illi: q ipsum est malũ? Multum interest
inter malũ pati, ⁊ malũ esse. Tu quod pa-
teris, nõ es. Malũ enim pateris, sed tu ma-
lus non es. Ille autem hoc malum non
patitur: ⁊ malus est? Tu autem domine.
℟. Effuderunt sanguinẽ sanctoruꝫ velut
aquã In circuitu hierlm, ⁊ nõ erat q sepe-
liret. ℣. Posuerunt mortalia seruorũ tuoꝝ
escas volatilibus celi: carnes sanctorũ tuo
rũ bestijs terre. In circuitu hierusalẽ, ⁊ nõ
erat qui sepeliret. Lectio quinta.

Noli ergo falli: nõ potest fieri vt tibi
male sit: quia pateris malũ: ⁊ illi bene sit: q
est malus. Cũ enĩ est malus: quomodo di-
ci põt q: nõ patit̃ malũ: cũ patit̃ seipsum?
Multũ interest inter malũ ⁊ malum. Tibi
male est: q: alienũ malũ pateris in corpore
tuo: ⁊ illi bene est: qui malũ seipsum patit̃
in corde suo. Tibi male est: q: forte malaꝫ
habes villã: ⁊ bene illi esse põt, q malã ha-
bet animã? Esto bonus: qui habes bona.
Bone sunt diuitie: bonum est aurũ: bonũ
est argentũ: bone familie: bone possessiões.
Omnia ista bona sunt: sed vnde facias bñ:
nõ que te faciant bonuꝫ. Habes ergo ⁊ tu
bõa que facias. Que sunt inqẽs bona ista?
Fac iudiciũ ⁊ iustitiã. Esto ⁊ tu bonus in-
ter bona tua. Erubesce bonis tuis. Esto
bonus: mansurus inter bona peritura. Eru-
besce bonis tuis. Noli esse malus in eis: ne
percas cũ eis. Ita ergo aurũ ⁊ argentũ di-
stribuit hominibus conditor rerũ, ⁊ admi-
nistrator deus: vt ipsum per se, natura ⁊ ge-
nere suo bonũ sit. Copia vero eius nõ extol-
lat bonos: nec excruciet inopia. Malis aũt,
⁊ cũ offert̃ extollit: ⁊ cuꝫ aufert̃, excruciat.
Quia ⁊ cũ offerunt̃ diuitie; falsam letitiaꝫ
tribuũt: ⁊ cũ perdunt̃, verã tristitiã. Disca-
mus ergo amare veras diuitias: idest casti-
tatẽ ⁊ iustitiã: pacẽ ⁊ misericordiã. Iste enĩ
iuste dicunt̃ diuitie: q: bonis mentis, iu-
stisq́ꝫ tribuunt̃. Ille vero dicunt̃ diuitie: q:
quilqs eas habuerit, nõ egebit. Dũ iuxta
apostolum: habens victum ⁊ vestituꝫ his
contentus erit. Tu autem domine misere-
re. ℟. Isti sunt sancti q passi sunt propter
te dñe: vindica eos. Quia clamãt ad te quo
tidie. ℣. Vindica dñe sanguinẽ sanctoruꝫ
tuorum qui effusus est. Quia clamãt ad te
quotidie. Lectio sexta.

Istas vero terrenas diuitias, iniustuꝫ
est putare diuitias: que non auferunt ege-
statẽ. Tãtũ enĩ vnusquisq́ꝫ ardebit egesta-
te auaritie: quãto magis eas plus diligẽs
maiores habuerit. Quomõ ergo sunt diui-
tie: qbus crescentibus crescit inopia: que
amatorib⁹ suis ꝙ̃tũ fuerint ampliores, nõ
afferũt satietatẽ: sed inflamãt cupiditate di-
uitẽ? Tu putas qa minus indigeres, si mi-
nus haberes. Unde bene quidã dixit. Cre
scit amor nummi, quantũ ipsa pecunia cre
scit. Cũ pecunie enim incremẽto rabies cu
piditatis augetur. Nã oẽs auari vel cupi-
di, velut hydropis morbo egrotare viden
tur. Quomodo enim hydropicus quanto
plus bibit, tanto amplius sitit: ita auarus
vel cupidus acquirendo nõ satiatur. Nos
vero fratres cogitantes peregrinos nos ⁊
hospites esse in hoc seculo, hoc tantum
quod ad victum ⁊ vestitum opus est no-
bis in itinere vite istius reseruemus: ⁊ quã-
tum possumus, in eternam beatitudinem
per eleemosinam pauperum dirigamus:
vt cum in die iudicij cupidi ⁊ auari, pro
sterilitate bonorum operum audire merue
rint, Discedite a me maledicti in ignem
eternum: nos pro bonis operibus audire
possimus, Venite benedicti patris mei,
percipite regnum: quia esuriui, ⁊ dedistis
mihi manducare: sitiui, ⁊ dedistis mihi bi-
bere: nudus fui, ⁊ operuistis me. Ad istaꝫ
benedictionem vos dominus sub sua pro-
tectione perducat, cui est gloria in secula
seculorum. Amen. Tu autem domine.
℟. Isti sunt sancti qui non inquinauerunt
vesti-

vestimenta sua. Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Ambulabunt mecum in al. In tertio nocturno aña. Iusti autem in perpetuum viuent. cum reliquis de martyribus fo. 59. Secundũ Mattheũ. Lec. vij.

In illo tempore: Angelus domini apparuit in somnis Ioseph dicens: Surge ꝛ accipe puerum ꝛ matrem eius: ꝛ fuge in egyptum: ꝛ esto ibi vsq; dũ dicam tibi. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Quando tollit puerum ꝛ matrem eius vt in egyptum transeat: nocte tollit ꝛ tenebris. Quando vero reuertitur in Iudeam: nec nox nec tenebre ponuntur in euãgelio: Vt adimpleretur quod dictum est a domino per prophetam dicentem. Ex egypto vocaui filium meum. Respõdeãt q hebreorum voluminum denegant veritatem: vbi hoc in septuaginta legatur interpretibus? Quod cum non inuenerint: nos eis dicamus in Osee propheta dictum: sicut exemplaria probare possunt, que nuper edidimus. Possumus autem locuz istum ꝛ aliter consolari propter contentiosos: quorum consuetudinem Paulus apostolus se habere denegat: ꝛ ecclesiam Christi ꝛ testimonium proferimus ex Numeris: dicente Balaam. Deus ex egypto vocauit eum: gloria eius sicut vnicornis. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Cantabant sancti canticum nouum ante sedem dei ꝛ agni. Et resonabat terra in voces eorum. ℣. Hi empti sunt ex omnibus primitie deo ꝛ agno: ꝛ in ore ipsorum non est inuentum mendacium. Et resonabat terra in voces eorum. Lectio octaua.

Tunc adimpletum est quod dictum est per Hieremiam prophetam. Vox in Rhama audita est, ploratus ꝛ vlulatus multus: Rachel plorans filios suos. De Rachel natus est Beniamin: in cuius tribu non est Bethlecz. Queritur ergo quomodo Rachel filios alterius tribus: idest Bethleem quasi suos ploret? Respondebimus breuiter: qa sepulta sit iuxta Bethleem in Effrata: ꝛ matrem corpusculi hospitium matris nomen acceperit. Siue quoniam Iuda ꝛ Beniamin due tribus iuncte erant: ꝛ Herodes preceperat, non solum in Bethleem interfici pueros: sed in omnibus finibus eius. Per occisionẽ Bethleem: intelligimus multos etiam de Beniamin fuisse occisos. Plorat autem filios suos, ꝛ non recipit consolationem: secundum duplicem intelligentiaz. Siue ꝙ eos in eternum mortuos extimaret: siue ꝙ consolari se nollet de his, quos sciret esse victuros. Quod autem dicitur in Rhama: non putemus nomen loci esse: quod est iuxta Gabaa: sed Rhama excelsum interpretatur: vt sit sensus. Vox in excelso audita est: idest longe, lateq;, dispersa. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Vidi sub altare dei animas interfectoruz propter verbum dei qđ habebant: ꝛ clara voce dicebant. Vindica domine sanguinem seruorum tuorum qui effusus est. ℣. Sub throno dei omnes sancti clamant. Vindica domine sanguinem seruorũ tuo. Lectio nona.

Quotiescunq; fratres, sanctorum martyria celebramus: toties laudes saluatoris edimus. Et quoties eorũ asserimus passiones: toties christi gloriam predicamus. Non enim suspicim⁹ ꝙ passi sunt: sed ꝓpter quẽ passi sunt admiramur. Igitur non pena in laude: sed fides est in honore. Magnificamus ergo martyres, non ꝙ grauibus subiacuere periculis: sed quia iustitie causa, eadem tolerauere supplicia. Nam plurimos sceleratorum, peiores penas vidimus esse perpessos: sed nihil eis prosunt: quia martyres, causa iustificat: scelestos, cõscientia sua dãnat. Sũmo igit̃ ꝛ precipuo loco: propter fidẽ habendi sunt martyres beati. Videte aũt, quẽ, iidẽ, locũ apud hoĩes mereantur: qui apud deum locũ sub altari meruerunt. Dicit enim sacra scriptura. Vidi enim sub altare dei animas occisorum propter verbũ dei: ꝛ propter testimoniũ quod habe

bant: et clamabant: vsquequo dñe sanctus et verus, nõ vindicas sanguinẽ nostrũ, de his q habitant in terra? Sub ara inq̃ dei, vidi animas occisorũ. Quid reuerentius, quid honorabilius dici potest: q̃ sub illa ara requiescere: in qua deo sacrificiũ celebrat: in qua offerunt hostie: in qua dñs est sacerdos? Sicut scriptũ ẽ. Tu es sacerdos in eternũ: secũdũ ordinem Melchisedech. Recte ergo sub ara martyres collocant: q̃ sup ara Christus imponit. Recte sub altari iustorũ anime requiescunt: q̃ super altare, dñi corpus offertur. Nec immerito, illic iusti vindicta sanguinis postulatur: vbi etiam pro peccatoribus, christi sanguis effundit. ℟. Isti q amicti sunt stolis albis: qui sunt et vnde venerũt? Et dixit mihi: hi sunt qui venerũt de tribulatione magna: et lauerũt stolas suas, et dealbauerunt eas in sanguine agni. ℣. Vidi sub altare dei aĩas interfectorũ propter verbum dei: et propter testimonium quod habebant. Et dixit. Non cantatur. Te deum laudamus. nisi venerit in dominica. Ad lau. et p ho. añа.

Herodes iratus occidit multos pueros, in Bethleem iude ciuitate dauid. ps. Dominus regnauit. s. cũ reliq̃s añis. A bimatu et infra occidit multos pueros, Herodes propter dñm. Añа. Angeli eorum, semper vident faciẽ patris. Añ. Vox in Rhama audita est, ploratus et vlulatus: Rachel plorãs filios suos. Añ. Sub throno dei oẽs sci clamãt: vindica sanguinẽ nr̃m deus noster. Capitulũ.

apo.14 Vidi supra montem sion agnum stantem: et cũ eo centũ quadraginta quatuor milia: habentes nomen eius, et nomen pris eius scriptũ, in frõtibus suis. Hymn. Rex gloriose marty. vt in martyribus. ℣. Herodes irat᷒ occidit multos pueros. ℟. In bethleem iude ciuitate dauid. Ad bñs añ. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt: et sequuntur agnum quocunq̃ ierit. Oratio. Deus cuius hodierna. Deinde fit commemo. de nat. añ. Gloria in excelsis deo, et in terra pax hominibus bone voluntatis halleluia halleluia. ℣. Notũ fecit dñs halle. ℟. Salutare suum: hall. Oremus.

Concede quesumus omnipotẽs deus: vt nos vnigeniti tui noua p carnem natiuitas liberet: quos sub peccati iugo vetusta seruitus tenet. Pro sancto stephano añа. Stephanus autem plenus gratia et fortitudine, faciebat signa magna in populo. ℣. Stephanus vidit celos apertos. ℟. Vidit et introiuit beatus homo, cui celi patebant. Oremus.

Da nobis quesumus domine imitari qđ colimus: vt discamus et inimicos diligere: quia eius natalitia celebramus, qui nõuit etiam p persecutoribus exorare dominũ nostrũ iesum christũ filium tuum. Pro sancto Joanne añ. Iste est Joannes q supra pectus dñi in cena recubuit: beat᷒ apostolus, cui reuelata sunt secreta celestia. ℣. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimonium eius. Oremus.

Ecclesiam tuam domine benignus illustra: vt beati ioannis apostoli tui et euangelistе illuminata doctrinis: ad dona per ueniat sempiterna. Per dominum nr̃m. Ad tertiã cap. Vidi supra. ℟. bre. Letamini in dño. et Exultent iusti. Ad vj. cap.

Hi sunt qui cũ mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt: et sequunt agnũ quocũq̃ ierit. ℟. bre. Exultent iusti. et Iusti autem. Ad nonã cap. apo.14

Hi empti sunt ex omnibus primitie deo et agno: et in ore ipsorũ non est inuentũ mendaciũ: sine macula enim sunt ante thronum dei. ℟. bre. Iusti autem. et Exultabunt sancti in gloria. Ad vesp. añ. Tecũ principiũ. vt i die Natiuitatis. Capitulũ. Vidi supra montem. Hym. Sanctorum meritis. vt in martyribus. fol. 58. ℣. Sub throno dei omnes sancti clamãt. ℟. Vindica sanguinem nostrum deus noster. Ad magnificat añа. Innocẽtes pro christo infantes occisi sunt: ab iniquo rege lactentes interfecti sunt: ipsum sequuntur agnum sine macula: et dicunt semper: gloria tibi dñe. Oro. Deus cuius hodi.

Pro

Pro sancto Thoma martyre antipho. Iste sanctus pro lege dei sui certauit vsq ad mortem: et a verbis impiorum non timuit: fundatus enim erat supra firmam petrā. ℣. Gloria et honore coronasti. ℟. Et constituisti eum super opera. Oratio.

Deus pro cuius ecclesia gloriosus pontifex Thomas gladijs impiorū occubuit: presta quesumus: vt omnes qui eius implorant auxilium: petitionis sue salutarem cōsequantur effectum. Per dñm.

Et fit commemorā. de natiui. et alijs octauis aña. Hodie Christus natus est: hodie saluator apparuit: hodie in terra canunt angeli: letantur archangeli: hodie exultant iusti dicentes: gloria in excelsis deo: halleluia. ℣. Notum fecit dominus halla. ℟. Salutare suū halla. Oremus.

Concede quesumus omnipotens deus: vt nos vnigeniti tui noua p carnem natiuitas liberet: quos sub peccati iugo vetusta seruitus tenet. Per eundem.

Pro sancto stephano aña. Sepelierunt stephanum viri timorati: et fecerunt planctum magnum super eum. ℣. Stephanus vidit celos apertos. ℟. Vidit et introiuit: beatus homo cui celi patebant. Oremus.

Da nobis quesumus domine imitari qd colimus: vt discamus et inimicos diligere quia eius natalitia celebramus: qui nouit etiam pro persecutoribus exorare: dominum nostrum iesum christum filium tuū. Qui tecum. Pro sancto ioanne aña. Exijt sermo inter fratres qd discipulus ille non moritur: et non dixit iesus nō moritur: sed sic eum volo manere donec veniam. ℣. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimonium eius. Oremus.

Ecclesiam tuā domine benign⁹ illustra: vt beati Joannis apostoli tui, et euangeliste illuminata doctrinis: ad dona perueniat sempiterna. Per dominum nostrum.

In fe. Thome anglici episcopi et martyris omnia dicuntur de vno martyre. fol. 53. preter lectiones et orationem.

De passione eius. Lctō prima.

Gloriosi martyris Thome fratres charissimi natalem celebrātes: quia totius vite et conuersationis eius insignia recolere non sufficimus: passionis eius modum causamq succinctus sermo percurrat. Beatus igitur Thomas, sicut in cancellarie, vel archidiaconatus officio, in rebus gerendis incomparabiliter extiterat strenuus: ita et post susceptum pastoris beneficium, supra humanam estimationē factus est deo deuotus. Consecratus enim, repente mutatus est in virum alium: cilicium clam induit: femoralibus etiam vsus est vsq ad poplites, cilicinis. Et sub vestibus, clericalis honestatis, habitum celans monachalem: carnem prorsus coegit seruire spiritui: deo studens, omniū virtutum exercitio, sine intermissione placere. Sciēs itaq se cultorē positū in agro dñico: ī vinea custodem: pastorē in caulis: ministerium sibi traditū studiose cōpleuit. Jura et dignitates ecclesie: qs publica sibi potestas vsurpauerat: resarcire, et in statum debitum reuocare, conatus est. Unde graui questione super iure ecclesiastico, et regni consuetudinibus, inter ipsum et regem anglorum exorta: coacto concilio, proposite sunt cōsuetudines ille: quas idem rex, tam archiepiscopi q̄ suffraganeorum suorū scripto roborari pertinaciter exegit. Negauit constanter archiepiscopus: manifestam in eis afferens libertatis ecclesiastice subuersionem. Tu autem domine. Lectio secunda.

Affectus est igitur contumelijs immensis: damnis grauioribus attritus: et innumeris lacessitus iniurijs. Tandē morte sibi ītētata, q: causa ecclie nōdū plene innotuerat: et personalis videbatur persecutio: beatus Thomas cedendum censuit eē malitie. Uectus ergo in exiliū: a dño papa Alexādro tertio: Senonis honorifice

susceptus est: et in monasterio Pontiniacensi, studiose cõmendatus est. Confiscant interi in ãglia oēs archiepiscopi redditus: vastant prędia: possessiões diripiunt: et excogitato nouo supplicij genere: tota simul Thomę pscribit cognatio. Omnes etiam amici eius, vel familiares, vel qcunq3 eum quocunq3 titulo cõtingebant: sine delectu cõditiõis aut fortunę: dignitatis aut ordinis: ętatis aut sexus: pariter relegant. Nã et senes, et decrepiti: vagientes in cunis: et mulieres in puerperio decubantes: in exiliū acti sunt. Quotquot aūt discretiõis annos attigerant: tactis sacrosanctis: iurare cõpulsi sunt: q mari trãsito: statim cãtuariēsi archiepiscopo se repręsentarēt. Ut vel cõpassionis gladio toties confossus: conceptū animi rigorē, ad regis voluntatē inflecteret. Sed vir dei manū suã mittens ad fortia: exiliū: dãna: contumelias et opprobria parentū: et amicorū proscriptionē: p christi nomine constanter sustinuit. Nulla prorsus fractus aut mutatus iniuria. Tanta nãq3 fuit cõfessoris christi constantia: vt omnes coexules suos docere videret: quoniam omne solum forti patria est. Lcō. iij.

Audiens autē rex immobilē eius constantiam: directis per abbates quosdã cisterciensis ordinis ad capitulū generale cõminatorijs: eum a Põtiniaco perturbare curauit. Timens aūt beatus Thomas: occasione sui: viris sanctis imminere dispendiū: sponte recessit. Sed antequã inde progrederet: diuina reuelatione confortatus est: ostenso sibi celitus indicio: q ad ecclesiam suã rediturus esset cū gloria: et p martyrij palmã migraturus ad dñm. Perturbatū igitur a Põtiniaco, excepit summo cū honore christianissimus francorum rex Lodouicus: et eū humanissime, donec pax reformaretur, exhibuit. Sepius tamen et ipse, licet incassum, pulsatus est: ne regis anglorum proditori: aliquod humanitatis beneficium impenderet. Processit vlterius furor immanis: et pijs auribus horrenda crudelitas: cum enim catholica etiã pro hereticis et scismaticis et perfidis iudeis oret ecclesia: prohibitum est: ne quis eū orationū suffragijs adiuuaret. Sex igit annis continuis exulans: varijs et innumeris afflictus iniurijs: et qsi lapis viuus in structuram cęlestis edificij: multimodis tunsionibus atq3 pręssuris cõquadratus: quo magis impulsus est vt caderet: eo firmius et immobilius stare probatus est. Neq3 enī aurum tam anxie examinatum exinde potuit: vel domus supra firmam petrã fundata conuelli. Tu autem. Lectio quarta.

Denique cū summo põtifice tunc rege francorū procurante: reformãdę pacis constituti sunt dies plurimi. Quã quia dei seruus nõ nisi saluo honore dei, et salua honestate ecclesię suscipere voluit: discordes ab inuicē discessere. Mifatus tandē summus pontifex anglicanę desolationē ecclesię: propositis comminatorijs: vix tandem extorsit: vt pax ecclesię redderetur. Gauisa sunt ergo regna, q rex archiepiscopum recepisset in gratiam: alijs credentibus negocium agi veraciter: alijs aliud conijcientibus. Igitur exilij sui anno septimo redijt pastor nobilis in angliam: vt vel oues christi a morsibus luporum liberaret: vel pro grege sibi credito: seipsum impenderet. Suscipitur a clero et populo cū gaudio inęstimabili: illachrymantibus omnibus et dicentibus. Benedictus qui venit in nomine dñi. Sed post dies paucos, iterū damnis, et iniurijs supra modum et numerū affectus est: et edicto publico, ecclesię suę septa exire prohibitus. Quisquis ei, vel alicui suorum faciem hilarem pręten debat: hostis publicus cēsebatur. In omnibus his, non est fractus animus eius: sed ad ecclesię liberationem manus eius extenta: hanc iugiter suspirabat: ob hanc vigilijs, ieiunijs, et orationibus insistebat: pro hac obtinenda: seipsum impendere summopere desiderabat. Lectio quinta.

Quinto vero dñicę natiuitatis die, veniūt cantuariã anglici quattuor viri quidem pręclari genere: sed malefactis famosi: et ingressi, pontificem verbis contumeliosis aggrediuntur: lacessunt cõuitijs: tandemq3

tandem minas ei graues intentat. Respon-dit vir dei modeste: iuxta quod ratio exigebat ad singula: adijciens multas sibi et ecclesie dei, post pacis reformationem, irrogatas esse iniurias: non esse qui errata corrigeret: dissimulare se de cetero nec posse nec velle: quin cure pastoralis officium exerceret. Turbati sunt igitur insipientes corde: et iniquitatem in excelso locuti: exierunt continuo. Quibus egressis, processit pontifex in ecclesiam: vt laudes christo vespertinas exolueret. Sequuntur a tergo gladijs exertis satellites loricati: armatorum manu multa sequentes. Aditum ecclesie monachis precludentibus: accurrens dei sacerdos, et hostia christi mox futurus: hostibus ostium reseravit. Non est inquiens ecclesia vt castrum obseranda. Irrumpentibus illis, et alijs vbi sit proditor: alijs vbi sit archiepiscopus: furibunda voce querentibus: processit eis obuiam christi confessor intrepidus: intentantibus ei mortem. Et ego inquit pro dei ecclesia mortem libenter suscipiam: sed ex parte dei, precipio, ne meorum cuiquam noceatis. Christum videlicet imitatus in passione dicentem. Si me queritis: sinite hos abire. Tu autem domine. Lectio sexta.

Ruentes igitur in pastorem pium, lupi rapaces: in patrem proprium, degeneres filij: in hostiam christi, crudelissimi lictores: consecratam capitis coronam, funestis gladijs amputauere: et christum domini solotenus precipitantes, cerebrum cum sanguine: quod dictu quoque horrendum est: per pauimentum crudelissime sparserunt: sic itaque granum frumenti oppressit palea: sic vinee custos in vinea: dux in castris: in caulis pastor: cultor in area cesus est. Sic iustus ab iniustis occisus: domum luteam celesti palatio commutauit. Ultima vero martyris verba: que pre confusione clamoris discerni vix poterant iuxta propius astantium assertionem: hec fuere. Deo et beate Marie: et sancto Dionysio: et sanctis huius ecclesie patronis: me ipsum commendo: et ecclesie causam. In omnibus autem cruciatibus, quos inuictissimus athleta dei pertulit: non clamorem emisit: non edidit gemitum: non brachium aut vestem opposuit ferienti: sed caput, quod inclinatum gladijs exposuerat: donec consummaretur: tenens immobile, quasi ad orationem prostratus: obdormiuit in domino. Tu autem domine. Lectio septima.

Egressi vero viri scelerati in sancti pontificis palatium: vt passionem serui, passioni domini plenius assimilarent: diuisere sibi vestimenta sua: aurum et argentum: vasa preciosa: et equos electos: et quicquid preciosum potuerunt inuenire, statuentes quis quid tolleret. Et milites quidem hec fecerunt. Cetera quis referat sine fletu? Tantus erat meror omnium, tanta lamenta singulorum: vt iterum putares impletum propheticum illud. Uox in rhama audita est: ploratus, et vlulatus multus. Fecit tamen repente cum tentatione prouentum diuina clementia: et per visiones quasdam, futuris quasi preludens miraculis, martyrem in proximo signis glorificandum: redituram post luctum leticiam: et turbam languidorum, beneficiorum gratiam innuit esse consecuturam. Et vere sanctus iste glorificandus erat. Si enim causa, immo quia causa martyrem facit: cui vnquam sanctorum martyrum titulus extitit gloriosior? Pro ecclesia certans: in ecclesia passus est: in loco sacro: sacro dominice natiuitatis tempore: inter consacerdotes et manus religiosorum: quatenus in agone pontificis: sic omnes circumstantie concurrerent: vt patientis titulum perpetuo illustrarent: et persequentium reuelarent impietatem: et nomen eorum sempiterno macularent opprobrio. Tu autem domine miserere. Lectio octaua.

Deo vero in martyris persecutores vltio diuina deseuit: vt in breui sublati de medio, non comparerent. Et alij quidem sine confessione et viatico subito rapti: alij digitos vel linguas proprias frustratim dentibus decerpentes: alij sanie defluen-

tes,et toto corpore tabefacti: et torsionibus inauditis ante mortē cruciati: alij paralisi dissoluti: alij amētes effecti: alij cū insania expirātes, manifesta reliquerūt indicia: quod iniuste persecutionis et excogitati parricidij, penas exsoluerent. Gaudeat igitur virgo mater ecclesia: nouū martyrē de hostibus reportasse triūphū. Gaudeat nouū pro sui liberatione Zachariā imolatū in templo. Gaudeat noui Abel sanguinē pro se cōtra viros sanguinū clamare ad dn̄m. Vox enim sanguinis effusi: vox cerebri funestorū satellitum gladijs dispersi: et mundū simul et celū, celebri clamore cōplevit. Ad clamorē nāque sanguinis huius, cōmota est, et contremuit terra: sed et virtutes celorū mote sunt: adeo vt quasi in vltionē sanguinis innocētis surgeret gens contra gentē: et regnū aduersus regnū: immo vt regnū in seipsum aduersus fieret diuisum: terroresque de celo et signa magna fierent. Lectio nona.

Primo tamen martyrij suo tempore: inusitatis cepit martyr coruscare miraculis. Cecis visum: claudis gressum: surdis auditum: loquelā mutis restituens. Deinde leprosos mundans: cōsolidans paraliticos: hydropisim, et omnia morborum incurabiliū genera curans: resuscitans mortuos: demonijs, ac etiam clemētis omnibus mirabiliter imperās, ad inusitata quoque et inaudita signa potentie sue manū extendit. Nā et oculis, et mēbris genitalibus priuati: meritis ipsius, noua mēbra meruerūt suscipere. Quidā autem qui sancti miracula deprauare presumpsēre: repente percussi, coacti sunt ea pdicare vel iuiti. Denique aduersus oēs emulos suos, vsque adeo martyr christi preualuit: quod singulis ferē diebus, iteratū videres in seruo, quod de vnigenito legitur. Venient ad te qui detrahebant tibi: et adorabunt vestigia pedū tuorum. Passus autem est egregius dei athleta Thomas: anno ab incarnatione dn̄i, secundū Dyonisium, millesimo centesimo septuagesimo: quarto kal. Januarij: feria tertia: hora quasi vndecima: vt dn̄i natalis ad laborem: eius fieret natalis ad requiē. Ad quam nos perducere dignetur idē dn̄s noster Jesus Christus: qui cū patre et spiritu sancto viuit et regnat, per omnia secula seculorum amen. Et fiunt solite commemora. incipiendo a Natiuitate. Aña. Gloria in excelsis deo. vt post laudes innocentiū: Pro Innocētibus aña. Hi sunt qui cum mul. ℣. Sub throno. Oratio. Deus cuius hodierna die pconiū. Ad vesp. aña. Tecū principiū. vt in die nati. ¶ Nota quod eo anno quo natiui. dn̄i die lune venerit. Sabbato, primo post festū sancti Thome nō fit officiū de dn̄ica: sed fit officiū de octa. natiui. hoc modo. Feria. vj. s. in die sancti Thome archiepiscopi: in secūdis vesp. aña. Tecū principiū. Cum reliquis aīs et psal. suis vt supra cap. Multifariā. Hym. Christe redemptor. fo. 100. ℣. Notū fecit. Aña. Hodie christus natus est. Oratio.

Concede qs omnipotens deus: vt nos vnigeniti tui noua per carnem natiuitas liberet: quos sub peccati iugo vetusta seruitus tenet. Per eūdē. Deinde de sancto Thoma aña. Qui vult venire post me abneget semetipsum, et tollat crucē suā et sequatur me. ℣. Justus vt palma florebit. ℟. Sicut cedrus libani multiplicabitur. Oremus.

Deus pro cuius ecclesia gloriosus pontifex Thomas gladijs impiorum occubuit: presta quesumus: vt oēs qui eius implorant auxiliū: petitionis sue salutarē consequantur effectū. Per. Postea de alijs octa. Pro sancto Stephano aña. Sepelierūt Stephanū viri timorati: et fecerūt planctū magnū super eū. ℣. Stephanus vidit celos apertos. ℟. Vidit et introiuit. Oremus.

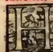
Da nobis qs dn̄e imitari qd colimus: vt discamus et inimicos diligere: quia eius natalitia celebramus: qui nouit etiā pro persecutoribus exorare dn̄m nostrū iesum christum filiū tuum. Pro sancto Joanne aña. Exijt sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur: et nō dixit Jesus non moritur: sed sic eū volo manere donec veniā. ℣. Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimonium eius. Oremus.

Ecclesiã tuã dñe benignus illustra: vt btĩ Ioãnis apli tui ꝛ euãgeliste illuminata doctrinis: ad dona perueniat sempiterna.

Pro innocentibus añа. Innocentes pro christo infantes occisi sunt: ab iniquo rege lactentes interfecti sunt: ipsum sequuntur agnũ sine macula: ꝛ dicunt semp: glĩa tibi dñe. ℣. Sub throno dei oẽs scti clamant. ℟. Uindica sanguinẽ nrm deꝰ nr̃. Oratio.

Deus cuius hodierna die preconiũ: innocentes martyres nõ loquẽdo, sed moriẽdo ꝯfessi sunt: oĩa in nobis vitiorũ mala mortifica: vt fidẽ tuã quã lingua nostra loqtur: ẽt moribus vita fateatur. Per dominuz.

Ad matuti. inuita. Christus natus est nobis. cum reliquis de natiuitate. Sermo sancti Augustini episcopi. Lectio prima.

Hodie fratres charissimi christꝰ natus est: nos renati. Hodie saluator mundi, per matrẽ nascendi accepit tempus: q de patre natiuitatis nõ habet tẽpus. Qui in eternũ est cũctorũ creator: hodie de matre nascẽdo, factus est nobis saluator. Natus est nobis hodie in temporis volubilitate: vt nos pducat ad patris eternitatẽ. Factꝰ est deus homo: vt homo fieret deus. Ut panẽ angelorũ manducaret hõ: dñs angelorũ hodie factus est homo. Hodie impleta est illa pphetia que dicit. Rorate celi desuper, ꝛ nubes pluant iustũ: aperiat terra, ꝛ germinet saluatorem. ℟. secundũ de natiuitate. Hodie nobis de celo. Lectio secunda.

Factus est igitur qui fecerat: vt inueniret q perierat. Sic enim in psalmis homo confitetur: priusq̃ humiliarer ego peccaui. Et iterũ. Erraui sicut ouis que perierat. Peccauit homo, ꝛ factus est reus: natꝰ est homo deus: vt liberaretur reus. Homo igit cecidit: sed deus descẽdit. Cecidit hõ miserabiliter: descendit deus misericorditer. Cecidit homo p supbiã: descẽdit deus cũ gratia. ℟. Quem vidistis. Lectio. iij.

Sic namq̃ mater dñi ab angelo audiuit. Aue, gratia plena, dñs tecũ. Qui natus est prius sine matre in celis: hodie natus est sine p̃re in terris. Natus est Chr̃s deus de patre: homo de matre. De patris immortalitate: de matris virginitate. De patre sine matre: de matre sine p̃re. De patre sine tẽpore: dẽ matre sine semine. De patre principium vite: de matre finis mortis. De patre ordinans omnẽ diem: de matre consecrans istũ diẽ. ℟. O magnũ mysteriũ. In. ij. noc. añ. Suscepimus deus. cum reliquis de natiuitate. Lectio quarta.

Premisit enim hominem Joannẽ qui tunc nasceretur, cum dies inciperẽt minui: ꝛ natus est ipse, cum dies incipiunt crescere: vt ex hoc prefiguraretur quod ait ipse Joannes. Illum oportet crescere: me autẽ minui. Debet enim vita humana in se deficere: in Christo proficere: vt q viuit, iam non sibi viuat: sed ei, q pro omnibus mortuus est, ꝛ resurrexit. Et dicat vnusq̃sq̃ nostrum quod dicit apostolus. Uiuo autem iam non ego: viuit vero in me Christus. Illum oportet crescere: me autem minui. ℟. Beata dei genitrix Maria: vt in nati. Lectio. v.

Laudant eum condigne omnes angeli eius: q̃ cibus eternus est: incorruptibili eos sagina viuificans: qa verbum dei est: cuius vita viuũt: cuius eternitate semper viuunt: cuius bonitate semper beate viuunt. Illi enim condigne laudant deum apud deum: ꝛ dant gloriã in excelsis deo. Nos autem plebs eius, ꝛ oues pascue eius, pro modulo ĩfirmitatis nostre: pacem per bonam voluntatem reconciliari mereamur. Ipsoruz enim angelorum vera ꝛ hodierna vox est: quam nato nobis saluatore exultando sudere: gloria in excelsis deo: ꝛ in terra pax hominibus bone voluntatis. ℟. Sancta ꝛ immaculata. vt supra in natiuita. Lectio sexta.

Laudant illi competenter: laudemus ꝛ nos obedienter. Sunt illi nuncij eius: simus ꝛ nos pecora eius. Impleuit in celo mensam ipsorum: impleuit in terra presepe nostrum. Plenitudo mense ipsorũ est: qa in principio erat verbum. Plenitudo presepis nostri est: quia verbuz caro factũ est, ꝛ habitauit ĩ nobis. Celebremus ergo natalẽ dñi fratres charissimi: aduentũ dei

⁊ hominis celebremus: vt nos revertamur ad deū. Igit̃ diē festū celebremus: nō humanę devotionis, sed divinę dignationis: nō infirmitatis, sed ęternitatis: non formationis, sed reformationis dñi nr̃i iesu chr̃i. Qui cū patre ⁊ spiritu sctõ vivit ⁊ regnat in secula sclõrū. ℟. Beata viscera marię vir. vt in nati. In .iij. noc. añ. Ipse invocabit me. vt in nati. Secūdū Lucā. Lcõ. vij.

In illo tempore. Pastores loquebant̃ ad invicē: transeamus vsq3 bethleem: ⁊ videamus hoc verbū quod factū est: qd̃ fecit dñs, ⁊ ostendit nobis. Et reł. De homilia scti ambrosij epi.

Et facta est cū angelo multitudo cęlestis exercitus: laudantiū deū, ⁊ dicentiū. Gloria in altissimis deo: ⁊ in terra pax hoībus bonę voluntatis. Bene angelorum nominat̃ exercitus: q ducē milinę sequebantur. Cui igit̃ laudē ãgeli: nisi dño suo dicerēt? Iuxta quod scriptū est. Laudate dñm de cęlis: laudate eū in excelsis. Laudate eum oēs angeli eius. Impleta igit̃ pphetia est. Laudat̃ de cęlis dñs: ⁊ videt̃ in terris. De quo sanctus Marcus ait. Quia cū bestijs erat: ⁊ ãgeli ministrabãt ei. Vt ĩ alt̃o misericordię ĩsigne: ĩ altero divinę iudiciū ptãtis agnoscas. Tuū est, q̧ bestias patitur: suū, q̧ ab angelis prędicat̃. ℟. Verbū caro.

AT aiunt. Videamus hoc verbū quod factū est: sicut dñs ostendit nobis. Lcõ. viij. Et venerunt festinanter. Vides festinare pastores. Nemo enim cū desidia christū requirit. Vides pastores ãgelo credidisse: ⁊ tu patri, filio, spiritui sctõ: ãgelis, pphetis, apostolis credę. Vide q̃ signanter scriptura singulorū libret momēta verborū. Festinant inquit verbū videre: etenim cū caro dñi videt̃: verbū videt̃ quod est filius. Non mediocre fidei tibi hoc videatur exemplū: non vilis psona pastorum. Certe quo vilior ad prudentiã: eo preciosior ad fidē. Non gymnasia choris referta sapientū: sed plebē dñs simplicē requisivit: quę fallere, ⁊ audita fucare nesciret. Simplicitas enim querit̃: nō ambitio desideratur. ℟.

O regē cęli, cui talia famulant̃ obsequia: stabulo ponit̃ q cõtinet mūdū. Iacet in pręsepio, ⁊ in cęlis regnat. ℣. Natus est nobis hodie salvator, q est christus dñs in civitate david. Iacet in pręse. Lectio. ix.

NEc cõtēnenda putes quasi verba vilia pastorū. A pastoribus etiã Maria fidē colligit: a pastoribus ppl's ad dei reverētiã cõgregat̃. Mirati enim sunt de his quę dicebant̃ a pastoribus ad ipsos. Maria autē conservabat omnia verba hęc: cõferens in corde suo. Discamus sanctę marię virginis in omnib' castitatē: quę nō minus ore pudica q̃ corpore: argumenta fidei conferebat in corde. Si Maria a pastoribus discit: cur tu declinas discere a sacerdotibus? Si Maria ante pręcepta apostolica tacet: cur tu post aplica pręcepta magis cupis docere q̃ discere? Disce psonę vicium esse: nō sexus. Sexus eni sanctus. Deniq3 Maria pręceptum non accepit: exēplū edidit. Ad laudes ⁊ p hor. Añ. Quē vidistis pastores. vt in nativitate dñi 99. cū reł. caplo, hymno, versu, aña, ⁊ orone. Pro reliquis cõmemorationibus reqre in festo Innocentū post laud. Pro innocētib'. añ. Hi sunt. ℣. Sub throno dei. Orõ. Deus cuius hodierna die. Ad primã, Tertiã, Sextã ⁊ Nonã, omnia dicantur de nativita. Ad vespe. Tecū principiū, vt ibi. Si festū Nativi. dñi: sancti Stephani: sancti Ioannis: sctõrū Innocentiū: vel sancti Thomę martyris in dominica venerit: ipsa die nihil fit de dominica. Sed die proximo post festū sancti Thomę martyris: fit officium dominice. De dominica vero quę tunc venerit in octa. festi. nihil penitus agitur.

Sabbato dñicę infra octavã nativi. domini ad vesperas. Capitulum.

FRatres: Quanto tempore hęres parvulus est: nihil differt a servo cū sit dñs omniū: sed sub tutoribus ⁊ actoribus est: vsq3 ad prefinitū tempus a patre. Gal. 4.
Hym. Christe redemptor. 100. ℣. Verbū caro factū est hall. ℟. Et habitavit ĩ nobis hall. Ad magni. añ.

Dum

Dum mediū silentiū tenerēt omnia: ₇ nox in suo cursu mediū iter peràgeret: oīps ſmo tuus dñe a regalib⁹ ſedib⁹ venit hall'. Orō.

Omnipotens ſempiterne deus: dirige actus noſtros in beneplacito tuo: vt ī noīe dilecti filij tui: mereamur bonis operibus abundare. Per eundē. Deinde fit cōme. de nati. ₇ alijs octa. vt ſupra in feſto Innocentiū in ſecundis veſp. Hodie chriſtus natus eſt. f. 106. ſed pro innocentibus additur Aña. Innocentes pro chriſto. ℣. Sub throno. Orō. De cui⁹ hodierna die. Dñica infra octa. nati. dñi: ſi feſtū nō ſit, agit̃ officiū diei nati. p̄ter lctōnes, vt infra Ad matuti. inuita. Chriſtus natus eſt nobis. Uenite adoremus. Ps. Uenite. Hym. Chriſte redemptor. 100. cū rel. de natiuita. Sermo ſancti Leonis pape. Lectio prima.

Excedit quidē dilectiſſimi, multūq₃ ſuperéminet humani eloquij facultatē: diuini opis magnitudo. Et inde orit̃ ſaculta ſ fandi: vnde adeſt ratio nō tacendi. Quia in Jeſu chriſto filio dei non ſolum ad diuinā eſſentiā: ſed etiā ad humanā ſpectat naturā: qd̄ dictū eſt per prophetā. Generationē eius quis enarrabit? Utrūq₃ enim ſubſtantiā, in vnā cōueniſſe perſonā, niſi fides credat: ſermo nō explicat. Et ideo nūq̄ materia deficit laudis: q₂ nūq̄ ſufficit copia laudatoris. Gaudeamus igitur, q̄ ad eloquēdū tante miſericordie ſacramentū, impares ſumus: ₇ cū ſalutis noſtre altitudinē explicare nō valemus: ſentiamus nobis bonū eſſe, q̄ vincimur. Nemo enim ad agnitionē veritatis magis propinquat: q̄ q intelligit in rebus diuinis: etiā ſi multū p̄ficiat ſemp ſibi ſupeſſe qd̄ querat. Nā q ſe ad qd̄ tēdit perueniſſe preſumit: nō queſita reperit: ſed ī inquiſitiōe deficit. Incipit a. ij. ℟. Hodie nobis de celo pax vera deſcēdit. Le. ij.

Ne autē infirmitatis noſtre perturbemur anguſtijs: euāgelice nos ₇ prophetice adiuuāt voces: quibus ita accendimur, ₇ docemur: vt nobis natiuitatē dñi qua verbū caro factū eſt: non tam preteritā recolere: q̄ p̄ſentē videamur inſpicere. Quē enī paſtoribus p̄ gregū ſuorū cuſtodia vigilantibus, angelus dñi nunciauit: etiā noſtrū impleuit auditū. Et ideo dñicis ouib⁹ p̄ſumus: q₂ verba diuinitus édita: cordis aure ſeruamus. Tanq̄ ₇ in hodierna feſtiuitate dicit̃: Euangelizo vobis gaudium magnū: qd̄ erit omni populo: q₂ natus eſt nobis hodie ſaluator: q eſt chriſtus dñs, in ciuitate dauid. Cuius predicationis ſummitati, exultatio innumerabiliū iungit̃ angelorū: vt excellentius fieret teſtimoniū, cui militie celeſtis multitudo concineret: ₇ in honorē dei, vna bñdictione dicentiū. Gloria in altiſſimis deo: ₇ in terra pax hoib⁹ bone volūtatis. ℟. Quē vidiſtis paſtores.

Ei ergo eccleſia eſt ex matre Lcō. iij. virgine chriſti naſcētis infantia, ₇ reparatio humani generis merito in laudes ſui refertur auctoris. Quia ₇ ipſi btē marie miſſus a deo gabriel angelus dixerat. Spiritus ſanctus ſuperueniet in te: ₇ virtus altiſſimi obūbrabit tibi. Jdeoq₃, ₇ qd̄ naſcetur ex te ſanctū, vocabit̃ filius dei. Jn terra aūt illa pax p̄dicatur: que homines bone efficit voluntatis. Quo enim ſpū, de intemerate matris viſceribus naſcit̃ chriſtus: hoc de ſancte eccl'ie vtero renaſcit̃ chriſtianus. Cui vera pax eſt a dei voluntate nō diuidi: ₇ in his ſolis, que deus diligit, delectari. Nata lē igit̃ dilectiſſimi diē dñi celebremus: qui ex omnibus preteritorū temporū diebus, electus eſt. Tu. ℟. O magnū myſteriū. Jn. ij. noc. aña. Suſcepimus deus miſericordiam. vt in natiuita. Lc. iiij.

Licet diſpēſatio actionū corporaliū, ſicut eterno cōſilio fuerat preordinata, trāſierit: totaq₃ redemptoris humilitas, in gloriam paterne maieſtatis euecta ſit: vt in nomine ieſu, omne genu flectat̃: celeſtiū, terreſtriū, ₇ īfernorū: ₇ oīs lingua confiteatur: qm̄ dñs ieſus chriſtus in gloria eſt dei patris: indeſinenter tamen ipſum partum ſalutifere virginis adoremus: ₇ illā verbi carnis indiſſolubilē copulā, nō minus ſuſcipiamus in preſepe iacentes: q̄ in throno paterne altitudinis conſedentē. Jncōmutabilis enī deitas,

Ꝗuis intra semetipsam, ꝛ claritatē suaꝫ, ꝛ
potentiā cōtinēret: non ideo tñ nō erat cō,
serta nascenti: qꝛ humano aspectui nō pa,
tebat: vt ꝑ veri hominis inusitata primoꝛ,
dia: ille agnosceret genitus: qui regis da,
uid, ꝛ dñs esset, ꝛ filius. Ipse enim ꝓphe,
tico spū canit. Dixit dñs dño meo: sede a
dextris meis. Quo testimonio, sicut euan,
geliū refert: confutata est impietas iudeo,
rum. Nā cū Jesu interrogāte iudeos: cu,
ius filiū dicerent christuꝫ: ꝛ respondissent
dauid: confestim dñs cecitatē eorū argu,
ens ait. Quomodo ergo dauid ī spiritu vo
cat cū dñm dicens: Dixit dñs dño meo:
sede a dextris meis. ℟. Btā dei genitrix.

Interclusistis vobis iudei in, Lcō. v.
telligentie viā: ꝛ dū solā naturaꝫ car,
nis aspicitis: tota vos veritatis luce priua
stis. Expectantes enim ſm vestre psuasiōis
fabulosa figmenta: dauid filiū de sola stir,
pe corpoꝛea: dū spem vestram in homine
tantū cōstituistis: deū dei filiuꝫ repulistis:
vt qd nobis profiteri glorioſum est: vobis
prodesse non possit. Nam ꝛ noſ interroga
ti, cuius sit filius christus: voce apostoli cō
fitemur: ꝙ factus est ex semine dauid secun
dū carnē. Et de ipso initio euangelice pre
dicatiōis instruimur legētes. Liber gene,
rationis iesu christi filij dauid. Sed ideo
a vestra impietate discernimur: qꝛ queꝫ ex
progenie dauid hominē nouimus natuꝫ:
eūdē secūdū qd verbū caro factū est: Deū
de Deo patri credimus coeternū. Unde si
tenēres o israel tui nois dignitatem: ꝛ pro
pheticas denunciatiōes nō obcecato cor
de pcūrreres: esaias tibi euangelicā pānde
ret veritatē: ꝛ nō surdus audires diuina in,
spiratione dicentē. Ecce virgo in vtero cō
cipiet, ꝛ pariet filiū: ꝛ vocabit nomen eius
emanuel: qd est interpretatū nobiscū deus.
Quē si in tanta proprietate sacri nois non
videbas: in dauitica saltē voce didicisses:
ne cōtra testificationē noui ꝛ veteris testa,
menti, Jesum christū dauid filiuꝫ denega,
res: quem dauid dominum non fatereris.
℟. Sancta ꝛ immaculata. Lctō. vj.

Quapropter dilectissimi: quē ꝑ inef,
fabilem gratiam dei, ecclesia fidelium gen
tiū cōsecuta est: carnaliū iudeorū synago,
ga nō meruit: dicēte dauid. Notū fecit dñs
salutare suū: in conspectu gentiū reuelauit
iustitiā suā. Et esaia similiter predicāte. Po
pulus q sedebat in tenebris: vidit lucē mā
gnā. Qui habitabant in regiōe mortis: lux
orta est eis. Et iterū. Gentes que te nō no,
uerint, inuocabunt te. ꝛ populi, qui te ne,
sciunt, ad te confugient. Exultemus in die
salutis nostre: ꝛ ꝑ nouū testamentū, in con
sortiū eius assumpti: cui a patre dicit per
prophetā. Filius meus es tu: ego hodie
genui te. Postula a me, ꝛ dabo tibi gētes
hereditatē tuā: ꝛ possessionē tuā terminos
terre. In adoptāris nos misericordia glo,
riemur: qꝛ sicut aplus ait: nō accepistis spi
ritū seruitutis iterū in timore: sed accepistis
spiritū adoptionis filiorum, in quo clama
mus, abba pr̄. Dignū est enī atqꝫ conueni
ens, vt testantis patris voluntas, ab ado,
ptiuis filijs impleat. Et dicente apostolo:
si cōpātimur, ꝛ glorificamur: sint humilita
tis christi cōparticipes: q glie futuri sunt
coheredes. Honoret in infantia sua dñs:
nec ad deitatis ferant iniuriā exordia ꝛ in,
crementa corporea: qm̄ nature incōmuta,
bili: nec addidit aliquid natura nostra, nec
minuit. Sed q in similitudine carnis pec,
cati dignatus est hominibus esse confor,
mis: in vnitate deitatis patris, ꝑmanet eq̄,
lis: cū quo ꝛ cū spiritu sctō viuit ꝛ regnat
in scl'a scloꝫ. Amē. ℟. Btā viscera marie.
In. iij. noc. aña. Ipse inuocabit me hall'a.
vt in natiui. Secundū Lucam. Lectio. vij. ca. ij.

In illo tempore: Erant ioseph
ꝛ maria mater eius: mirantes
super his que dicebantur de il,
lo. Et reliq. Omil. Origenis.

Congregemus in vnū ea, que
in ortu iesu dicta, scriptaqꝫ sunt
de eo: ꝛ tūc scire poterimus singula queqꝫ
digna esse miraculo. Quāobrē mirabat ꝛ
pater. Sic enim appellatus est Joseph: qꝛ
nutritor eius fuit. Mirabat ꝛ mater, super
omnib⁹ que dicebant de eo. Que nā ergo
sunt de paruulo Jesu dicta: Pastores erāt
in te,

in regione illa vigilantes: et obseruantes custodias noctis. Uenit angelus sub ipsa hora natiuitatis Jesu: et ait ad eos. Ite, et inuenietis infantem inuolutũ pãnis: et po situ in presepio. Recedũ angelus verba fi nierat: et ecce multitudo celestis exercitus laudare cepit, et benedicere deũ. Cũ hec pastores trepidi perspexissent: et angelus recessisset ab eis: dixerunt ad se inuicẽ. Eamus vsq; bethleẽ, et videamus hoc factũ: qd dñs ostendit nobis. Uenerunt, et inuenerunt paruulũ. Tã illi q̃ pastores: que facta fuerãt mirabant̃. Sup hoc de Symeone scribit̃: q rumorẽ auxerit, et miraculi vel magna pars fuerit. Tenuit enim puerũ in brachijs suis: et ait. Nũc dimittis seruum tuũ dñe: fm verbũ tuũ in pace. Qr viderũt oculi mei salutar̃ tuũ. ℟. Uerbũ caro fcm̃.

Astigiũ: et vt ita dicã: culmẽ Le. viij. sup his que iactabantur de Jesu: et pater, et mat̃ illi⁹ mirabant̃: fmo Symeonis fuit. Nõ enim suffecit ei tenere paruulũ: et ea que de semetipso sunt proloqui: sed patri et matri benedixit. Et de ipso ꝓphetizauit dicẽs. Ecce positus est hic in ruinã et in resurrectionẽ multoꝝ in israel: et in signũ cui contradicetur. Tuã quoq; ipsius animã pertrãsibit gladius: vt reuelẽtur de multis cordibus cogitationes. Quid sibi vult hoc qd ait: ecce positus est hic in ruinã, et in resurrectionem multorũ in israel? Huic quidẽ simile in euangelio secundũ Joannẽ scriptũ repperi. In iudiciũ ego in istũ mundũ veni: vt nõ videntes videant: et qui vidẽt ceci fiant. Quomodo ergo in iudiciũ venit: vt nõ vidẽtes de nationibus viderent: et q prius videbãt de israel ceci fierẽt: sic venit in ruinã: et in resurrectionẽ multorum in israel. In aduẽtu enim dñi salua toris: qui prius steterant: et qui ceciderant surrexerunt. Una hec est interpretatio de eo qd scriptũ est. Ecce iste est positus in ruinã, et in resurrectionem multorũ in israel. ℟. O regem celi, cui talia famulantur obsequia: stabulo ponitur qui continet mundũ. Jacet in presepio, et in celis regnat. ℣. Natus est nobis hodie saluator, q est Chri-

stus dñs, in ciuitate dauid. Jacet. in. ℣. Gloria patri et fi. Jacet in. Lectio nona.

Est aũt et altius intelligẽdũ aduersus eos: maxime qui contra cõditorẽ latrant: et hincinde de veteri testamento, que nõ intelligunt testimonia cõgregãtes, simpliciũ corda decipiunt. Aiunt enim. Ecce deus legis et prophetarũ. Uidete qualis sit. Ego inquit occidam: et ego viuificabo: percutiã et ego sanabo: et non est qui eruat de manu mea. Audiunt occidã: et non audiunt viuificabo. Audiunt percutiã: et audire cõtemnunt sanabo. Istiusmodi occasionibus auctorẽ calumniãtur. Igitur antequã interpreter quẽ sensum habeat: ego interficiã et viuificabo: percutiã et sanabo: opponã illis testimoniũ euãgelij: dicãq; aduersus hereticos. Innumerabiles quippe hereses sunt: que euangeliũ secundũ Lucã recipiũt. Si propterea cruentus est tantus iudex, et crudelis est conditor: qr dicit ego interficiã et viuificabo: percutiã et sanabo: manifestissimũ est et Jesum ipsius esse filiũ. Eadẽ siquidẽ de eo scripta sunt. Ecce hic positus est in ruinã: et in resurrectionẽ multorum in israel. Nõ in resurrectionẽ tantũ: sed in ruinam. Si malum est interficere: malũ est in ruinã venire. Ad laud. et p hor. añ. Quẽ vidistis pastores dicite. vt in natiuita. Capitulũ. Fr̃es quãto. 109. Hym. A solis. 100. ℣. Notũ fecit dñs hallã. ℟. Salutare suũ hallã. Ad bñs añ. Dum mediũ silentiũ tenerent omnia: et nox in suo cursu mediũ iter peragerent: omps fmo tuus dñe a regalibus sedibus venit hallã. Oratio. Omnipotens. Et fit comme. de omnibus octa. Ad bñs añ. Gloria in excelsis deo et. vt supra in festo Innocẽtũ ꝑ ordinẽ. Sed pro innocentibus addit̃ aña. Hi sunt qui cũ mulie. ℣. Sub throno dei. Oro. Deus, cuius hodierna die preconiũ. Ad. iij. cap. Fratres quanto. ℟. bre. Uerbũ caro factũ est. Halla hal. ℣. Et habitauit in nobis. ℟. Halla. ℣. Gloria. ℟. Uerbũ. ℣. Ipse inuocabit me halleluia. ℟. Pater meus es tu halleluia. Ad. vj. caplm.

At vbi venit plenitudo temporis: mi Gal. 4.

sit deus filiū suū factū ex muliere: factū sub lege: vt eos q sub lege erant redimeret: vt adoptionē filiorum reciperemus. ℟. bre. Notū fecit dñs. Hall'a hall'. ℣. Salutare suū. ℟. Halleluia. ℣. Gloria. ℟. Notum. ℣. Viderūt oēs fines terre halleluia. ℟. Salutare dei nostri hall'a. Ad nonā capitulū.

Itaq3 iā non est seruus sed filius: q si filius ⁊ heres per deū. ℟. bre. Viderunt oēs fines terre. Hall'a hall'a. ℣. Salutare dei nr̄i. ℟. Hall'a. ℣. Glia. ℟. Viderūt. ℣. Verbū caro factū est hall'. ℟. Et habitauit in nobis hall'a. Ad vesper. aña. Tecū pncipiū. Ut in die natiuitatis f. 100. Capitulū. Fratres quāto. 100 Hym. Christe redemptor. ℣. Notū fecit dñs hall'a. ℟. Salutare suum halleluia. Ad magni. aña. Puer Jesus pficiebat etate ⁊ sapiētia corā deo ⁊ hominibus. Orō. vt supra. Deinde fit cōme. de alijs octa. vt infra post capl'z. Si festū scī siluestri in dñica venerit, fit de festo cū cōme. de dñica ad magni. ⁊ bñdictus, ⁊ vltima lectione, ⁊ alijs octa.

In vigilia scti siluestri pape ⁊ confes. ad vesp. añ. Tecū principiū. vt supra in nati. Caplm. Ecce sacerdos magnus. Cū reliquis de Confesso. pōtifice. fo. 63. Oratio.

Deus cuius virtute: beatissimus Siluester confessor tuus ⁊ pontifex, per fidum deuixit draconē: eius nunc te precibus petimus: vt ab antiqui draconis insidijs: tua potentia liberemur. Per. Postea fit comme. de octauis. Pro nat. domini. aña. Hodie chrs natus est: vt supra in scdis vespis innocentū f. 107. Sed p innocētibus addit. añ. Innocētes p chrō. ℣. Sub throno dei Orō. Deus cuius hodier.

Ad matutinum omnia de Confessore pontifice. fo. 63. Lectio prima.

Constātinus imperator, monarchiam tenēs: cū plurimas strages martyrū dedisset: ⁊ innumerabilē populū per omnes puincias fecisset varijs penarū generibus interfici: elephātię a deo lepra pcussus est. Huic, cum vniuersa medicorū ⁊ magorū agmina subuenire nō possent: capitolij pōtifices hoc decreuerūt cōsiliū: piscinā infantiū occisorū sanguine repleri debere: in quo sanguine calido, statim vt nudus descēderet Augustus: mox possent vulnera illius leprę mūdari. Missum est igitur: ⁊ de rebus vel patrimonio regis: tria milia ⁊ eo amplius infantes adducti ad vrbem romam pontificibus traditi sunt capitolij. Die autem cōstituto egrediēte cōstātino de palatio: ⁊ ad hoc eunte in capitolium, vt sanguis innoxius funderet: occurrit multitudo innumerabiliū mulierū: quę oēs resolutis crinibus, nudatisq3 pectoribus: dātes vlulatus ⁊ gemit' corā eo, se in platea, fundētes lachrymas strauerūt. Percunctatus itaq3 qua de causa multitudo hęc mulierum ista faceret: didicit eas esse mr̄es filiorum eorum, quorū effundēdus sanguis tādiu esset, quousque piscina repleret: in qua medēdi causa ipse lauādus descēderet, ⁊ sanandus. Tūc imperator exhorruit facinus: ⁊ se tātorū criminū reū fieri apud deū existimās: q̄ztorū fuerit noxius puerorum: iussit stare q̄drigam.

Lec. ij.

Erigēs igit se imperator: ⁊ cōuocās vniuersos dixit. Audite me cōmilitones ⁊ oēs ppli, q astatis. Sic semp nostra cōtra hostes certamina in prelijs stetisse nuncupantur: vt reus esset legibus, ⁊ capitali sentētia puniretur: qcunq3 aliquē occidisset infantē. Eratq3 hoc statutum in bello: vt facies quā pubertas nō nouerat, gladiū euaderet bellatorum: ⁊ vite icolumis pmanēret. Nunc igit qd in hostiū filijs custoditū est: in filijs nr̄orum ciuiū exercebim'? Ne simus legibus rei: qui pugnādo fideliter, in omni gente meruimus esse victores. Quid iuuat barbaros superasse: si a crudelitate vincamur? Nā vicisse extraneas nationes, bellatorū virtus est pplorū: vincere autē vitia ⁊ pctā, virtus est morum. In illis autem prelijs fortiores extitimus illis: hic nobisipsis fortiores sumus. Vincimus enim nosipsos, dū a mala voluntate nos ipsos excludimus: ⁊ qd incōsulte desideramus, consulte ⁊ vtiliter execramur. Hoc aūt faciamus qn voluntates deorum, nostris voluntatibus

luntatibus ante ponimus: ⁊ diuinis desi-
derijs nõ obuiãtes: nostra desideria impu
gnamus. In hoc ergo certamine, victos
nos esse hac ratione gaudemus: vt agno-
scamus cõtra nostrã salutẽ voluisse pugna
re. Nã qui conat̃ perpetrare qđ malũ est:
captiuare vtiq3 studet bonitatẽ. Cu3 ergo
fuerit in isto certamine superatus: victoriã
obtinet victus. Quoniã victoria perditio
nẽ inuenerat: ⁊ malã captiuitatem incurre
rat post triũphum: si tamen triumphus di
ci potest: quãdo impietas a pietate vincit̃:
⁊ iniustitia a iustitia superat̃. Vincat ergo
nos pietas in isto ꝯgressu. Bñ ergo oĩu3
aduersantiu3 poterimus esse victores: si a
sola pietate vincamur. Omniũ etenim se
esse verum dominum cõprobat: qui ve-
rũ se seruum ostẽderit pietatis. Lectio. iij.

Vlnc ad istã cõcionem omnis ex-
ercitus: omnisq3 populus diutissi-
me declamasset: iussu in cõspectu omniũ,
filios suos matribus reddi: dona simul am-
plissima ⁊ vehicula infinita: ⁊ annõnã ius
sit expendi: vt gaudentes reuerterentur ad
ꝓpria: que flentes venerãt ad patriam alie
nã. Hac igit̃ trãsacta die: nocturno facto
regi silentio: somni tẽpus aduẽnit. Et ecce
adsunt sancti apostoli Petrus cum Pau
lo dicẽtes. Quoniã flagitijs imposuisti ter
minum: ⁊ effusionẽ innocentis sanguinis
horruisti: missi sumus a Christo dño, da-
re tibi recuperãde sanitatis cõsilium. Au-
di ergo monita nostra: ⁊ fac oĩa quecũq3
indicamus tibi. Syluester episcopus ciui
tatis Rome, ad montẽ Syraptim ꝑsecu-
tiones tuas fugiens. in cauernis petrarum
cum suis clericis lãtebrã fouet. Hunc cu3
ad te adduxeris: ipse tibi piscinã pietatis
ostẽdet: in quã, dum te tertio merserit: om-
nis te valetudo ista deseret lepre. Qđ dum
factum fuerit, hanc vicissitudinẽ tuo saluã
tori cõpensa: vt iussu tuo, ꝑ totũ orbem ro
manum, ecclesie restaurẽtur. Te autẽ ipsu3
in hac parte purifica: vt relicta oĩ supstitio-
ne idolorum: Deum viuum qui verus est
⁊ solus, adores, ⁊ excolas: ⁊ ad eius vo-
luntatem attingas. Lectio quarta.

Exurgens igitur Cõstantinus a som
no, conuocat oẽs qui obseruabãt pa
latiũ suũ: ⁊ secundũ tenorẽ somnij sui, mi-
sit ad montẽ Syraptim: vbi sanctus Syl-
uester in cuiusdam christiani agro, persecu-
tionis causa, cum suis clericis receptus:
lectioni ⁊ orationi insistebat. At vbi a mi
litibus se circũndatum vidit: credidit se
ad martyrij coronam euocari. Et conuer-
sus ad clericos omnes, qui cum eo erant,
dixit. Ecce nũc tempus acceptabile, ecce
nunc dies salutis: Venit tempus, in quo,
hoc quod nos lectio docuit, operũ nostro
rũ assignetur effectu. Ecce dñs iterum in-
ter hoĩes ambulat. Siqs vult post eũ veni-
re: abneget semetipsum sibi: ⁊ tollat crucẽ
suã ⁊ sequat̃ eũ. Et hec dicẽs, orõnẽ dedit:
omneq3 ministeriũ: cõmẽdãs deo suã ani-
mã: adimpleuit. Et dãs pacẽ oĩbus, profe
ctus est. Secuti sunt aũt eũ vniuersi clerici:
cũ presbyteris triginta: ⁊ diaconis q̃nq3:
optantes simul passioni succumbere: meli
us arbitrãtes cũ illo tribulari: q̃3 in absen-
tia illius epulari. Erat aũt trãquillo semp
animo ⁊ sereno: in omnes clericos. Et sicut
gallina pullos suos ẽuocat: ita hic circa
vniuersos charitatẽ amorẽ ostẽdebat: ⁊ in om
ni hora monitis celestibus erudiebat. Vn-
de factũ est, vt omnes eruditionis sagina
refecti, passionẽ magis diligerẽt q̃3 timerẽt:
⁊ simul ãlacres properarent. Lectio q̃nta.

Profectus itaq3 vt dictũ est: peruẽnit
ad regẽ. Cui cũ nunciatum fuisset: in-
gressus est cũ tribus presbyteris ⁊ duobus
diaconis. Quẽ prior salutauit rex dicens.
Bene te aduenisse gratulamur. Et ille re-
spondit. Pax tibi, ⁊ victoria de celo sub-
ministretur. Et cũ illũ alacri animo ⁊ vul-
tu placidissimo suscepisset: omnia illa, que
dicta ⁊ que facta, vel q̃ reuelata sunt: sm te-
stũ supius cõprehensu3 exposuit. Post finẽ
vero narrationis sue, percunctabat̃ qui isti
dij essent Petrus ⁊ Paulus, qui illũ visi-
tassent: ⁊ ob quam causam salutis sue late
brã detexissent. Cui sctũs Syluester respõ
dit. Hos quidẽ deos nõ dici debere: sed
idoneos seruos chri: ⁊ aplos ab eo missos

ad inuitationē gentiū: vt credentes salutē
ꝯsequant̄. Cūq3 hec ⁊ his similia diceret:
interrogare Augustus cepit. Utrū nā istos
apostolos haberet in aliqua imagine exp̄s
sos: vt ex pictura disceret hos esse, quos re
uelatio docuerat. Tunc sanctus Siluester
misso diacono: imagines apostolorū exhi
beri precepit. Quos imperator aspiciens, in
genti clamore cepit dicere: ipsos eē quos
viderat: nec debere eū differre ostensionem
piscine: cum istos promisisse sue saluti sani
tatem commemorat. Lectio sexta.

Tunc sanctus Siluester dixit. Audi
me rex, ⁊ salutis tue piscinā necessariā hoc
ordine require: vt prius credas Christū filiū
dei ideo de celo venisse: ⁊ inter hoīes con
uersatū esse: vt istā piscinā credentibus ma
nifestaret. Piscina ergo hec: omnis aqua
est: siue maris: siue fontiū: siue fluminū. Tā
ta est ergo virtus noīs dn̄i: vt ad inuocatio
nē eius peccata vniuersa abluat: ⁊ salutē
cōferat: quā fides postulantis exposcit. Sz
vt manifestet̄ tibi rex ita esse: ꝯfitēre modo
p ignorantiā te errorē passum: q christia
nis psecutionē induxeris: ⁊ ipsum eē salua
torē corporū ⁊ animarū, nō solū loquēdo,
sed credendo pronuncia. Et dum hoc di
xeris, ingredere thermas palatij tui, vt dū
tu intus in calore fueris: ego foris mysteriū
christi inuocē in piscinā: ⁊ egressum te a ca
lore, aqua scificata suscipiat, credentē pa
trē, ⁊ filiū, ⁊ spm̄ sanctū. Tunc Constanti
nus imperator dixit. Cōstat omnes culto
res hoīm inani supstitiōe deficere: nec pos
se ibi diuinitatis gloriā inuenire: vbi men
dax assertio deū dicit esse, quē fecit. Nā si
inuisibilis iste est, q inuocatus hanc virtu
tē aqs cōcedit: vt peccata animarū abluāt,
⁊ corporibus cōferant medicinā: constat
hunc esse Deū verū, cuius apostoli me vi
sitare dignati sunt: ⁊ hoc monere: vt vnū
deū credā saluatorem meum. Lectio. vij.

Tunc indixit sanctus Siluester bidua
nū ieiuniū omni ecclesie: idest sexta
feria ⁊ sabbato, orationibus cū omni clero
presbyteris, ⁊ diaconis vacans: ipsumq3
secū augustū ieiunantē, monitis instruens:
constantia erigens: fide certissimū reddēs.
Uespere itaq3 diei sabbati iubet lauacrū
caloris sui in palatio lateranensi Augustū
ingredi. Quo ingresso: ad bn̄dictionē fon
tis accessit. Benedicto itaq3 fonte: Augu
stus ingredit̄. Quē Siluester, cū chrismate
scō pfunderet: interrogat si ex toto corde
crederet in patrē ⁊ filiū ⁊ spm̄ sanctū. Qui
cū credere se clara voce diceret: ⁊ se pōpas
diaboli toto corde contemnere: mersit ma
nu sua confitentis Augusti in piscina posi
ti totū corpus Siluester dicens. Qui mun
dasti in iordane lepram Naaman Syri: ⁊
ceci nati oculos aperuisti: ⁊ Paulo p ba
ptismū oculos quos amiserat reddidisti: ⁊ fe
cisti nobis ex persecutore doctorē: tu emū
da hunc seruū tuū terrenorū principē Cō
stantinū. Ut sicut animā eius ab omni ster
core peccati mundasti: ita corpus eius ab
omni lepra elephantie absolue: vt ex perse
quente, credentē ⁊ defensorē se habere vix
hunc tua scā catholica ecclesia glorietur.
Per dn̄m iesum christū filiū tuū: q tecū ⁊
cum spiritū sancto viuit ⁊ regnat per om
nia secula seculorum. Lectio. viij.

Cum igitur beatus Siluester cōplex
set orationē: omnesq3 simul respondissent
amē: subito quasi fulgur ⁊ lux intolerabi
lis per dimidiā ferē horā emicuit: que om
niū mentes exterruit: ⁊ aspectus obtexit.
Et ecce sonus in aqua quasi sartaginis stri
dentis: velut pisciū ingentiū crustis: totā
illā piscinā fontis ostēdit repletā. De qua
mundus exurgens Constantinus, Chri
stum se vidisse cōfessus est. Et indutus est
vestibus candidis. Prima igit̄ die baptis
matis sui hanc legē dedit: Christū deū eē
verū: qui se mundasset a lepre periculo: ⁊
hunc debere coli ab omni orbe romano.
Secunda die dedit legem: vt q christū
blasphemare probatus fuerit: puniretur.
Tertia die promulgauit hanc legem:
vt qui christiano fecisset iniuriā: oīum bono
rū suorū dimidiam facultatem amitteret.
Quarta die priuilegium ecclie romane
pōtifici contulit: vt in toto orbe Romano
sacerdotes ita hunc caput habeant, sicut
omnes

ocs iudices regē. Quinta die vt in quocunq; loco fuerit fabricata ecclesia: consecrationis sue, hanc virtutem obtineat: vt quicunq; reus ad eam confugerit, ab ea defendetur. Sexta die vt nulli intra muros cuiusq; ciuitatis habeant licentiā ecclesiam construendi: nisi ex consensu presentis episcopi: quem apostolice sedis probasset antistes. Septima die omniū possessionum regalium decimas manu iudiciaria erigi: ✝ ad edificationem ecclesiarum dari. Tu autem. Lectio nona.

Octaua die processit albis depositis: totus mundus ✝ sanus. Et veniens ad cōfessionem Petri apostoli: ablato diademate capitis sui, totum se planum proijciens in faciem: tantas illic lachrymas effudit: vt omnia illa insignia vestis purpuree infunderentur. Dans voces inter amaras lachrymas, quibus se errasse ✝ peccasse: reum se esse de psecutiōe christianorū commemorans: ✝ nō esse dignū eius limina cōtingere: cum ingenti gemitu exclamabat. Quot ibi lachryme ab omni populo fuse sint: qs hic memorare sufficiat? Erat autē tale gaudiū flentibus plenū: quale solet esse in charis mortuis suscitatis: aut in his q vicinos dentes leonum euadere potuerūt. Uerum quoniam de his longum est enarrare, dicamus qd fecerit. Prima hac die processionis sue exuens se clamyde: ✝ accipiēs bidētem: terram primus aperuit: ad fundamēta basilice ꝯstruenda. Deinde in numerum duodecim apostolorum, duodecim cophinos plenos suis humeris sup positos, baiulās: de eo loco vbi fundamēta basilice apostolorum erant fundanda: ✝ ita gaudēs, ✝ exultās, in q̄driga sua cū episcopo sedēs, ad palatium redyt. Altera vero die simili modo intra palatiuz suum, lateranensem basilicam fabricare cepit. Tu autem domine miserere nobis. Si festum sancti Syluestri in dominica venerit: agitur de festo cum commemoratione de dominica ad magnificat ✝ benedictus ✝ vltima lectione ✝ cōmemoratione aliarum octauarum.

℄ In vigilia octa. nati. dñi ad vesper. añ. O admirabile commercium. Cum reliqs. de laudibus psal. de sancta maria. Capl'm.

Apparuit gratia dei saluatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos: vt abnegātes impietatē ✝ secularia desideria: sobrie, ✝ iuste, ✝ pie viuamus in hoc seculo. Hy'. Christe redēptor. 100. ℣. Uerbū caro factū est hall'a. ℟. Et habitauit in nobis hall'. Ad mag. añ. Propter nimiā charitatē suā qua dilexit nos de': filiū suū misit in similitudinē carnis pctī hall'. Oro.

Deus qui salutis eterne beate marie virginitate fecūda, humano generi pmia prestitisti: tribue que sumus: vt ipsam ꝑ nobis intercedere sentiamus: p quā meruimus authorem vite suscipere: dñm nostruz iesum christū filiū tuū. Qui tecū. Et nulla fit cōmemoratio. Ad matu. inuita. Christus natus est nobis. Uenite adoremus. ps. Uenite. Hym. Christe redēptor. 100. In primo noc. añ. Dñs dixit ad me, filius meus es tu ego hodie genui te. ps. Quar̄ fremuerūt. 1. Añ. In sole posuit tabernaculū suū: ✝ ipse tanq̄ spōsus ꝑcedens de thalamo suo. ps. Celi enarrāt. 5. Añ. Eleuamini porte eternales: ✝ introibit rex glorie. ps. Dñi est ter. 7. ℣. Tanq̄ spōsus. ℟. Dñs ꝑcedēs d̄ thalamo suo. Sermo scī leonis pape. Lc. j.

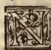

Estiuitatis hodierne dilectissimi verus venerator est ✝ pius cultor: qui nec de incarnatione domini aliqd falsum, nec de deitate aliquid sentit indignum. Paris enī periculi malum est: si in illo, aut nature nostre veritas: aut pr̄ne glīe negat̄ equalitas. Cum ergo ad intelligendū sacramētū natiuitatis christi: qua de mr̄e virgine ē ortus, accedimus: abigat̄ procul terrenarū caligo rationū: ✝ ab illuminate fidei oculis, mundane sapientie fumus abscedat. Diuina est enim authoritas cui credimus:

diuina ẽ doctrina, quã sequimur. Quoniã siue legis testificationi: siue oraculis prophetarũ: siue euangelicę tubę interiorẽ ad moueamus auditũ: verũ est, q᷑ btũs ioãnes spũ scto plenus intonuit. In pricipio erat verbũ: ⁊ verbũ erat apud deũ: ⁊ deus erat verbũ. Hoc erat in principio apud deũ. Omnia p ipsum facta sunt: ⁊ sine ipso sctm̃ est nihil. Et similiter verum est, qd idẽ pdicator adiecit. Verbũ caro sctm̃ est: ⁊ habitauit in nobis. Et vidimus gloriã eius: gloriã quasi vnigeniti a patre. ℟. Ecce agnus dei q tollit peccata mundi: ecce de quo dicebã vobis, q post me venit ante me factus est. Cuius nõ sũ dignus corrigiã calciamẽti soluere. ℣. Qui de terra ẽ, de terra loquit: q de celo venit, sup oẽs est. Cuius. Lcõ. ij.

In vtraq̃ ergo natura idẽ est dei filius: nr̃a suscipiens: ⁊ propria nõ amittẽs. In hoĩe hoĩem renouans: in se incõmutabilis pseuerans. Deitas enim quę illi cũ patre cõmunis est: nullũ detrimentũ oĩpotẽtię subijt: nec dei formã, serui forma, violauit: qr summa ⁊ sempiterna essentia: quę se ad humani gñis inclinauit salutẽ: nos qdẽ in suã gloriã trãstulit: sed qd erat, esse nõ desijt. Unde cum vnigenitus dei minorẽ se patre cõfiteret, cui se dicit ęq̃lẽ: veritatis in se formã vtriusq̃ demõstrat: vt ⁊ humanã pbet imparilitas: ⁊ diuinã declaret ęq̃litas. Maiestati igit filij dei corporea natiuitas nihil abstulit: nihil cõtulit: qr substantia incõmutabilis: nec minui potuit, nec augeri. Qd enim verbum caro factum est: nõ hoc significat, q᷑ in carnẽ sit dei natura mutata: sed qd a verbo in vnitatẽ psonę sit caro suscepta. In cuius vtiq̃ nomine homo totus accipitur: cũ quo intra virginis viscera scto spiritu fęcundata, ⁊ nunq̃ virginitate caritura: tã inseparabiliter dei filius est vnitus, vt qui erat intemporaliter de essentia patris genitus: ipse sit tẽporaliter de vtero virginis natus. Aliter enim ab ęternę mortis vinculis nõ poteramus absolui: nisi in nostris fieret humilis: qui in suis permanebat omnipotens. ℟. Dies sctificatus illuxit nobis, venite gẽtes ⁊ adorate dñm. Quia hodie descendit lux magna in terris. ℣. Hęc ẽ dies quã fecit dñs: exultemus ⁊ lętemur in ea. Quia. Lcõ. iij.

Nascẽs igit dñs Jesus xp̃s, hõ verus, q nunq̃ desijt esse verus deus: noue creaturę in se fecit exordiũ: ⁊ in ortus sui forma dedit humano generi spũale principiũ. Ut ad carnalis gñationis aboleda cõtagia, eẽt regenerandis origo sine seminis criminis. De qbus dicit. Qui nõ ex sanguinibus: neq̃ ex volũtate viri: neq̃ ex voluntate carnis: sed ex deo nati sunt. Quę hoc sacramentũ mens cõprehẽdere: q̃ hanc gratiã valeat lingua narrare? Redit in innocẽtiã iniqtas, ⁊ in nouitatẽ vetustas. In adoptionẽ veniunt alieni: ⁊ in hereditatẽ ingrediunt extranei. De impijs iusti: de auaris benigni: de incõtinentibus casti: de terrenis incipiunt esse cęlestes. Quę aũt est ista mutatio, nisi dexterę excelsi? Qm̃ filius dei venit soluere opera diaboli: ⁊ ita se nobis nosq̃ inseruit sibi: vt dei ad humana descẽsio: fieret hoĩs ad diuina pueccio. In hac aũt dilectissimi misericordia dei: cuius erga nos magnitudinẽ explicare nõ possumus, multa solicitudine precauẽdũ est christianis: ne diabolicis iterũ capiant insidijs: ⁊ eisdẽ rursum qbus renũciauerũt erroribus, implicent. ℟. Benedictus q venit in noĩe dñi: deus dñs ⁊ illuxit nobis. Alla alla. ℣. Hęc dies quã fecit dñs: exultemus ⁊ lętemur in ea. Alla. In ij. noc. añ. Speciosus forma p filijs hoĩm: diffusa est gr̃a i labijs tuis. ps. Eructa. 15. Añ. Hõ natus est in ea: ⁊ ipse fundauit eã altissimus. ps. Fundamẽta. 25. Añ. Exultabũt oĩa ligna siluarũ añ faciẽ dñi: qm̃ venit. ps. Cãtate j. 26. ℣. Speciosus forma pre filijs hoĩum. ℟. Diffusa est gratia in labijs tuis. Lcõ. iiij.

Non enĩ desinit hostis ãtiquus: trãsfigurãs se in angelũ lucis deceptionũ laqueos vbiq̃ pretendere: ⁊ vt quoquomõ fidẽ credẽtiũ corrũpat, instare. Nouit cui adhibeat ęstus cupiditatis: cui illecebras gulę ingerat: cui apponat incitamẽta luxurię: cui infundat virus inuidię. Nouit quẽ merore con-

se cōturbēt: quē fallat gaudio: quē metu
opprimat: quē admiratiōe seducat. Omium
discunt cōsuetudinē: ventilat curas: scrutāt
affectus: ⁊ ibi causas q̄rit nocēdi: vbi quēq̃
viderit studiosius occupari. Habet etenim
multos ex eis quos tenacius obligauit
aptos artibus suis: quorum ad alienos de-
cipiēdos ⁊ ingenijs vtat̃ ⁊ linguis. Per
istos remedia egritudinū: indicia fatorum:
placationes demonū: ⁊ depulsiones pro-
mittuntur vmbrarum. Addunt se ⁊ illi qui
totā humanę vitę cōditionem: de stellarū
pendere effectibus mentiunt̃. Et quod est
aut diuinę volūtatis, aut nostrę: indeclina-
biliū dicūt esse fatorum. Quę tamē vt cumu-
latius noceant: spōdent posse mutari, si il-
lis quę aduersantur syderibus, supplicen-
tur. Unde commentum impiū, sua ratione
destruitur: q2 si prędicta nō pmanent, non
sunt fata metuenda: si permanent, non sunt
astra venerāda. R. Congratulamini mihi
oēs q diligitis dn̄m. Quia cū essem paruu-
la placui altissimo: ⁊ de meis visceribus
genui deū ⁊ hominē. V. Beatā me dicēt
oēs generationes: quia ancillā humilē re-
spexit deus. Quia cū. Lectio q̄nta.

De talibus institutis etiā illa generat̃
impietas: vt sol in ichoatiōe diurnę lucis
exurgēs: a q̄busdā isipiētioribꝰ d̄ locis emi-
nentioribus adoret̃. Qd̄ nōnulli ēt christiani
adeo se religiose facer̃ putāt: vt priusq̃ ad
btī Petri apl̄i basilicā: quę vni deo viuo
⁊ vero est dedicata, pueniāt: supatis gradi-
bus, qbꝰ ad suggestū supioris arcis ascen-
dit̃, cōuerso corpore, ad nascētē se solem re-
flectāt: ⁊ curuatis ceruicibus, in honorem
se splēdidi orbis, inclināt. Qd̄ fieri partim
ignorātię vitio: partī paganitatis spū, mul-
tū tabescimꝰ, ⁊ dolemꝰ. Q2 ⁊ si qdam forte
creatorē potius pulchri luminis, q̃ ipsum
lumē: qd̄ est creatura venerant̃: abstinendū
tn̄ est ab ipsa specie huius officij: quā cum
nr̄is inuenit: q deorum cultum reliq̄t. Nonne
hāc secū partē opiniōis vetustę: tanq̃ pro-
babilē retētabit: quā christianis ⁊ impijs vi-
derit eē cōem? Abijciat̃ ergo a cōsuetudi-
ne fideliū damnanda puersitas: nec honor
vni deo debitꝰ, eorum ritibꝰ, q creaturis seruiē-
unt, misceat̃. Dicit enim scriptura diuina.
Dn̄m deū tuū adorabis: ⁊ illi soli seruies.
Et btūs Job hō sine q̄rela: vt ait dn̄s: ⁊ cō-
tinēs se ab omni re mala. Nunqd vidi inq̄t
solē cū fulgeret: ⁊ lunā incedentē clare: ⁊ lę-
tatū est in abscōdito cor meū: ⁊ osculatus
sum manū meā: q̄ est iniq̄tas maxima: ⁊ ne-
gatio contra deū altissimū. R. O admirabile
ē cor virginis: ī quo diuina mysteria āgelo
nūciāte cōcepit, tūc forma pre filijs hoium
castis suscepit viscéribꝰ. Et bn̄dicta in ęter-
nū deum nobis ptulit ⁊ hoiem. V. Domꝰ
pudici pectoris, tēplū repente fit dei: intacta
nesciens virum, verbo cōcepit filiū. Et. Le. vj.

Quid est autē sol: vel qd est luna: nisi
visibiles creaturę, ⁊ corporeę lucis
incremēta? Quorum vnū est maioris claríta-
tis: aliud minoris est luminis. Sicut alia
diurna: alia nocturna sunt tēpora: ita di-
uersas in luminaribus q̄litates, creator in-
stituit. Cū tn̄ priusq̃ hęc fierent, ⁊ dies sine
solis officio: ⁊ noctes sine lunę ministerio,
pcessissent. Sed cōdebant̃ ista ad faciēdi
hois vtilitatē: vt rōnale animal, nec in di-
stinctiōe mensiū: nec in recursu annorum:
nec in diminutiōe temporum, falleret̃: cū per
inęqualium horarum impares moras: et
dissimilium ortuum signa manifesta: ⁊ an-
nos sol concluderet: ⁊ menses, luna reno-
uaret. Quarto nanq̃ vt legimus die: dixit
Deus. Fiant luminaria in firmamēto celi:
⁊ luceant super terram: ⁊ diuidant inter
diem ⁊ noctem: ⁊ sint in signa, ⁊ tempo-
ra, ⁊ in dies ⁊ in annos: ⁊ sint in firmamen-
to celi: ⁊ luceant sup terram. Expergiscere
o homo: ⁊ dignitatē tuę agnosce naturę.
Recordare te factum ad imaginē dei: quę
etsi in adam corrupta: ī christo tn̄ est refor-
mata. Utere quomodo vtendum est visibi-
libus creaturis: sicut vteris terra: mari: cę-
lo: aere, fontibus, atq̃ fluminibus: ⁊ quic-
quid in eis pulchrum atq̃ mirabile est:
refer ad laudem ⁊ gloriam cōditoris. Noli
esse deditus ei lumini: quo volucres ⁊
serpētes: quo bestię ⁊ pecudes: quo muscę
delectantur ⁊ vermes. Lucem corpoream

sensu tāgē corporeo: ⁊ toto mētis affectu, illud lumē verū amplectere: qđ illuminat omnē hoiem venientē in hunc mundū. Et de quo dicit propheta. Accedite ad eū ⁊ illuminamini: ⁊ vultus vestri nō erubescēt. ℟. Beata ⁊ venerabilis es virgo maria: q̄ sine tactu pudoris inuenta es mater saluatoris. Iacebat in presepio, ⁊ fulgebat in celo. ℣. Dñe audiui auditū tuū ⁊ timui: consideraui opera tua ⁊ expaui, in medio duorum animaliū. Iacebat in presepio, ⁊ ful.

In iij. noc. aā. In principio ⁊ ante secula deus erat verbū: ⁊ ipse natus est hodie saluator mūdi. ps. Dñs regna. exul. 26. Aā. Ante luciferū genitus, ⁊ añ secula: dñs saluator nr̄ hodie nasci dignatus est. ps. Cantate. ij. 27. Aā. Nato dño angelorū chorus canebat dicēs: salus deo nostro sedenti sup throno ⁊ agno. ps. Dñs regna. irascant. 27. ℣. Notū fecit dñs ball. ℟. Salutare suum balla. Secūdū Lucā. Le. vij.

cap. 2.

In illo tpe. Postq̄ consummati sunt dies octo, vt circuncideretur puer: vocatum est nomen eius Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini epi.

Quid est hoc fratres charissimi: q octaua die circunciditur puer? Ille puer q erat verbū in pricipio apud patrē: ⁊ Deus erat verbū: hoc erat in principio apud Deū. Oia pipsum facta sunt: ⁊ sine ipso factū ē nihil, qđ factū est. In ipso, vita erat: ⁊ vita erat lux hoīm: ⁊ lux in tenebris lucet. Quid est hoc vt octauo die circuncideret puer? Quod alibi ptermisi: cū verus eēt Deus: ⁊ erat semp apud patrē: ita ver⁹ hō ,pter nos, ⁊ verā carnē suscepit propter salutē nr̄am. Et ita erat christus dñs in duabus substātijs: idest in substātia Dei: ⁊ in substātia hoīs absq̄ pctō. Sed in prima: idest in substātia Dei ſm naturā: i alia aūt idest hoīs substātia, ,pter nos erat. Sz nūc vna psona est Jesus chrs in trinitate: qm̄ caro eius nō vidit corruptionē. Et hō eius quē ,p nr̄a suscepit redēptione: in dño assumptus est. Et in ea parte ex substātia q̄ erat Deus: nullo īpedimēto aut detrimento, deitas aut ptās poterat impediri: sed fuisit in celo ⁊ in terra, ⁊ quocūq̄ voluit. ℟. Quē tenet in gremio celū terraq̄ regentez: vgo dei genitrix, pceres, comitant herilē. Per quos orbis ouās, chro sub pncipe pollet. ℣. Virgo dei gēitrix quē tot⁹ nō capit orbis: i tua se clausit viscera fcūs hō. Per.

Ut ea vero parte q̄ verus hō Le. viij. erat: ea q̄ sunt hois ,pter nos suscepit: sed absq̄ pctō. Qm̄ ex viri semine nō suscepit carne: sed virtute spiritus sancti virgo cōcepit ⁊ pepit filiū suū primogenitū. Et ideo primogenitus appellat: q: ineffabiliter añ scla ⁊ oēm creaturā, siue in celo: siue in terra principatū, siue principiū obtinet: sed in ea substātia q̄ erat hō: sicut diximus: in ea parte circūcisus est: ⁊ infans Jesus: ⁊ puer vocatus est: ⁊ crescēs: ⁊ grā dei erat cū illo. Et a parētibus ducitur ad teplū: ⁊ purificat secūdū legē Moysi: ⁊ a Simeone q erat ,ppheta bñdicit: ⁊ accipitur in manibus ille q erat inuisibilis: ⁊ palpat impalpabilis, q erat redēpturus illi: idest oēs scōs q crediderāt in illo. Et Anna ,pphetissa filia Phanuel de illo ,pphetizat oīa, quę vētura sunt ei in hierlm. Le. ix.

℟. Nesciēs mr̄ virgo virū, pepit sine dolore, Saluatorē sclorū: ipsum regē angelorū: sola vgo lactabat: vbere de celo pleno. ℣. Domꝰ pudici pectoris tēplū repēte fit dei, itacta nesciēs virū, verbo ,cepit filiū. Sal.

Si dicat aliqs: circuncisus Le. ix. est Chrs: ⁊ purificatus est in templo secūdū legē Moysi: Rñdebimus: qm̄ non venit Jesus soluere legē: sz adimplere. Ut nō eēt dissimilis prībus: idest Abrahe: ⁊ Isaac: ⁊ Jacob: ex quorū progenie erat secundū carnē: vt nō excusarēt se iudei ⁊ dicerēt. Dissimilis es patribus: ideo nolumus credere in te. Sed qđ fecerūt illi in carne: iste fecit in spū. Circūcisio enī Christi, qđ est: nisi castitas nr̄a: qua deus delectat in nouissimis tpibus? Qm̄ in primo seculo pceptū est. Crescite ⁊ multiplicamini: ⁊ replete terrā. Et cū impleta est: nūc precipitur: vt q habēt vxores, sint tanq̄ nō habentes: Et sunt eunuchi: q seipsos castrauerūt propter

ꝓpter regnū celoꝝ. Qui pōt capere capiat: ac si dixisset alijs verbis. Qui nō pōt capere ⁊ seipsū castrare noluerit: regnū celorū nō possidebit. Ad laud. ⁊ p horas añ.

O Admirabile cōmerciū, creator generis humani aiatū corpus sumēs: de virgine nasci dignat⁹ est: ⁊ ꝓcedēs hō sine semine, largitus est nobis suā deitatē. Ps. Dñs regnauit. 5. cū rel. Añ. Qñ natus es ineffabiliter ex virgine: tūc impletę sunt scripturę: sicut pluuia in vellus descēdisti, vt saluū faceres genus humanū: te laudamus Deus noster. Añ. Rubū quē viderat Moyses incōbustū, cōseruatā agnouimus tuā laudabilē vginitatē: dei genitrix, intercede ꝓ nobis. Añ. Germinauit radix Jesse, orta ē stella ex Jacob: virgo pepe rit saluatorē: te laudam⁹ Deꝰ nr̄. Añ. Ecce maria genuit nobis saluatorē: quē ioannes vidēs exclamauit dicens: ecce agnus Dei, ecce q tollit pctā mundi halla. Cap. Appuit gratia. Hy⁹. A solis ortus. 100. ℣. Uerbū caro factū est hall. ℟. Et habitauit in nobis hall. Ad bñs añ. Mirabile mysteriū declarat̄: hodie inouant̄ naturę, Deus hō fact⁹ est: id qd̄ fuit pmāsit: ⁊ qd̄ nō erat assumpsit: nō cōmixtionē passus: neq̄ diuisionē. Oratio. Deus q salutis. Ad. iij. cap. Appuit gratia. ℟. br̄e. Uerbū caro factū est. Hall. hall. ℣. Et hītauit in nobis. ℟. Hall. ℣. Glia. ℟. Uerbū. ℣. Jpe inuocabit me hal. ℟. Pr̄ me⁹ es tu hal.

Hebr. j. ET tu in pricipio dñe t. t. Ad. vj. ca. rā fundasti: ⁊ opa manuū tuarū sunt celi. ℟. br̄. Notū fecit dñs. Halla hall. ℣. Salutare suū. ℟. Hall. ℣. Glia. ℟. Notum. ℣. Uiderūt oēs fines terre halla. ℟.

Salutare dei nostri hall. Ad. ix. cap. IPsi peribūt tu autē pmanebis: ⁊ oēs sicut vestimētū veterascent: ⁊ velut amictū mutabis eos ⁊ mutabunt̄: tu autē idē ipse es: ⁊ anni tui nō deficiēt. ℟. br̄e. Uiderunt oēs fines terre. Halla, halla. ℣. Salutare dei nr̄i. ℟. Hall. ℣. Gloria. ℟. Uiderūt. ℣. Uerbū caro factū est hall. ℟. Et hītauit in nobis hall. Ad vesp. añ. O admirabile. Cū rel. psal. de sctā maria. Cap. Apparuit gratia. Hy⁹. Xp̄e redēptor. 100. ℣. Notū fecit dñs halla. ℟. Salutare suum halla. Ad magn. añ. Magnū hereditatis mysteriū: tēplum dei factus est vterus, nesciens vir, nō est pollut⁹ ex ea carnē assumēs: oēs gētes venient dicētes, gloria tibi dñe. Orō. Deus q salutis. Pro scō stephano añ. Stephanus autē plenus gratia ⁊ fortitudine, faciebat signa magna in pplo. ℣. Stephan⁹ vidit celos aptos. ℟. Uidit ⁊ introiuit btūs hō cui celi patebant. Orō.

OMnīps sempiterne deus: q primitias martyꝝ in beati leuitę Stephani sanguine dedicasti: tribue q̄sumus: vt pro nobis intercessor existat: q pro suis etiā psecutoribus exorauit dominum nostrum Jesum christum filium tuum. Qui tecū viuit ⁊ regnat. De alijs vero octauis nihil fit.

¶ Jn octa. sci Stephani omnia dicūt sicut in festo ei⁹ pręter oratiōnē quę dī. Omnīps sempiterne deus. Et fit cōmemo. de alijs octa. post laud. Pro sctō idāne añ. Jste est Joānes, q supra pectus dñi in cena recubuit: beatus apl's, cui reuelata sunt secreta celestia. ℣. Hic est discipulus ille q testimonium pērhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimonium eius. Oratio.

ECclesiā tuā dñe benignus illustra: vt btī Joānis apl'i tui ⁊ euāgeliste illuminata doctrinis: ad dona perueniat sempiterna. Per. Pro innocētibus añ. Hi sunt: q cū mulieribus nō sunt coinqnati, vgines enī sunt: ⁊ sequunt̄ agnū quocūq̄ ierit. ℣. Sub throno dei oēs sctī clamāt. ℟. Uindica sanguinē nr̄m de⁹ noster. Orō.

DEus cuius hodierna die pconiū: Jnnocētes martyres nō loqndo, sed moriēdo ꝯfessi sunt: oīa in nobis vitioꝝ mala mortifica: vt fidē tuā quā lingua nostra loquitur: etiā moribus vita fateat̄. Per dñm. Ad vesp. añ. Lapidauerunt Stephanū ⁊ ipse inuocabat dñm dicēs: ne statuas illis hoc peccatum. Ps. Dixit dñs. 35. cū rel. Jn fine Credidi. 37. Añ. Lapides torrentis illi dulces fuerunt: ipsū sequuntur oēs animę iustę. Añ. Adhesit anima mea post

te: qa caro mea lapidata est ꝓ te deus me⁹.
Añ. Stephanus vidit celos aptos: vidit
& introiuit: beatus homo cui celi patebãt.
eccl. 15. Aña. Ecce video celos apertos: & Jesum
stantem a dextris dei. Capitulum.
Qui timet deũ faciet bona: & q conti
nens est iustitie apprehendet illam: & ob
uiabit illi quasi mater honorificata. Hy⁹.
Exultet celũ laudib⁹. in cõe aplorũ. 47.
℣. Valde honorandus est beatus ioannes.
℟. Qui supra pectus dñi in cena recubuit.
Ad magnif. aña. Iste est ioannes q supra
pectus dñi in cena recubuit: beatus aplus
cui reuelata sunt secreta celestia. Oratio.
Ecclesiã tuã domine benignus. vt supra.
Postea fit cõme. de sctõ Stephano aña.
Sepelierunt Stephanũ viri timorati: & fe
cerunt planctũ magnum sup eũ. ℣. Ste
phanus vidit celos apertos. ℟. Vidit &
introiuit: beatus hõ cui celi patebãt. Orõ.
Omnipotens sempiterne deus. vt supra.
Pro innocentibus aña. Innocentes pro
christo infantes occisi sunt: ab iniquo rege
lactentes interfecti sunt: ipsum sequuntur
agnũ sine macula, & dicunt semp: gloria ti
bi dñe. ℣. Sub throno dei oẽs scĩ clamãt.
℟. Vindica sanguinẽ nostrũ de⁹ nr̃. Orõ.
Deus cuius hodierna die pre. vt supra.
¶ In octaua scti ioãnis oia dñr p ordinẽ
sicut in festo eius. Et fit cõmemo. de inno
centibus post laudes añ. Hi sunt qui cũ
mulieribus nõ sunt coinquinati: virgines
enim sunt, & sequunt̃ agnũ quocũq ierit.
℣. Sub throno dei oẽs sancti clamãt. ℟.
Vindica sanguinẽ nostrũ deus nr̃. Orõ.
Deus cuius hodierna. Ad vesp. añ. Val
de honorandus est beatus ioannes: q su
pra pectus dñi in cena recubuit. ps. Di
xit. 35. cũ rel. Añ. Hic est discipulus ille q
testimoniũ phibet de his: & scimus q2 verũ
est testimoniũ eius. ps. Laudate. 36. Añ.
Hic est discipulus meus: sic eũ volo mane
re donec veniã. ps. Credidi. 37. Añ. Sũt
de hic stãtib⁹, q nõ gustabũt mortẽ: donec
videãt filiũ hois in regno suo. ps. In cõuer
tẽdo. 38. Añ. Ecce puer me⁹ elect⁹ quẽ ele
gi: posui sup eũ spũm meũ. ps. Dñe pba
sti. 39. cum reliqs psal. de aplis. Caplm.
Vidi supra montẽ sion agnũ stantẽ, apo. 14
& cũ eo centũ quadraginta quattuor
milia: habentes nomen eius, & nomen pa
tris eius scriptũ, in frontibus suis. Hym.
Sanctorũ meritis. vt in cõmune mar. 58.
℣. Sub throno dei oẽs sancti clamãt. ℟.
Vindica sanguinẽ nostrũ deus noster. Ad
magni. añ. Hi sunt q cũ mulieribus non
sunt coinqnati: virgines enĩ sunt: & sequũ
tur agnum quocunq ierit. Oratio.
Deus cuius hodierna die preconiũ:
innocentes martyres nõ loquẽdo, sed mo
riendo confessi sunt: omnia in nobis vi
tiorũ mala mortifica: vt fidẽ tuã quã ligua
nr̃a loquit̃: et moribus vita fateat̃. Per.
Et fit cõmemo. de sctõ ioanne aña. Exijt
sermo inter fratres: q discipulus ille non
morit̃: & nõ dixit Jesus nõ morit̃: sed sic
eũ volo manere donec veniã. ℣. Hic est di
scipulus ille q testimoniũ perhibet de his.
℟. Et scimus quia verũ est testimoniũ ei⁹.
Oratio. Ecclesiam tuã domine. vt supra.
¶ In octaua sanctorũ innocentiũ omnia
dñr sicut i festo eorũ. Sed nonũ ℟. nõ can
tatur: quia Te deum laudamus. dicitur.
Ad vesperas aña. Herodes iratus. cũ rel.
psal. de martyribus. Capitulũ.
Fratres: Quãto tempore heres Gal. 4
paruulus est, nihil differt a ser
uo, cũ sit dñs omniũ: sed sub tu
toribus & actoribus est: vsq ad prefinitũ
tempus a patre. Hym. Christe redẽptor tit. 3
omniũ. vt i natiuitate. ℣. Notũ fecit dñs
halla. ℟. Salutare suũ hall. Ad mag. añ.
Puer Jesus proficiebat etate & sapientia
coram deo & hominibus. Oratio.
Omnipotens sempiterne Deus: di
rige actus nr̃os in bñplacito tuo: vt i noĩe
dilecti filij tui, mereamur bonis operibus
abundare. Per eundẽ. Deinde fit cõme. de
inocẽtibus añ. Innocẽtes ꝓ chro ĩfantes
occisi sunt: ab iniquo rege lactẽtes interfe
cti sunt: ipsũ sequunt̃ agnũ sine macula: &
dicũt semp, glĩa tibi dñe. ℣. Sub throno
dei oẽs scĩ clamãt. ℟. Vindica sanguinẽ
nrm̃ de⁹ nr̃. Orõ. Deus cuius hodierna.
¶ In vi

In vigilia epiphanię: ad matu. omnia dūr sicut in octa natiui. pter lcōnes. fo. iij.
Sermo scti Augustini episcopi. Lectio. j.

Audistis fratres charissimi quē admodū nobis beatus euāgelista: hodie gñatiōis chri retulit sacrm. Christi inquit gñatio: sic erat. Dñs noster Jesus fratres charissimi: q in ęternū cūctoꝝ est creator, hodie nascēdo de matre, factus est nobis saluator. Natus est nobis hodie in tēporis volubilitate: vt nos pducat ad patris ęternitatē. Factus est Deus hō: vt hō fieret Deus. Et vt panē angeloꝝ māducaret hō: dñs āgelorum factus est hodie hō. Hodie impleta est prophetia illa quę dicit. Rorate celi desup, et nubes pluāt iustū: aperiat terra, et germinet saluatorē: Factus est igit q fecerat: vt inueniret q perierat. Sic eni in psalmis hō psitetur. Priusq̄ humiliarer ego peccaui. Et iteꝝ: Erraui sicut ouis, q̄ perierat. Peccauit hō, et factus ē reus: natus est homo deus: vt liberaretur reus. Homo igitur cecidit, sed Deus descēdit. Cecidit hō miserabiliter: sed Deus descēdit misericorditer. Cecidit homo p superbiā: descēdit Deus cū gr̄a. Sic nāq̄ mr̄ dñi ab angelo audiuit. Aue, gr̄a plena, dñs tecū. Qui natus est primo sine mr̄e ī celis: hodie natus est sine patre ī t'ris. Tu. R. Ecce agn' dei.

O Miracula: o pdigia: fratres Lc. ij. charissimi. Naturę iura mutātur: in homine, deus nascitur: virgo sine viro grauidatur. Mox viri nesciam sermo dei maritat: simul facta est mater et virgo. Mater facta: sed incorrupta. Virgo habens filiū: nesciēs virū. Semp clausa: sed nō infecunda. Solus enim sine peccato natus est: quē sine virili cōplexu nō cōcupiscētia carnis: sed obediētia genuit mētis. Virgo concepit: sola vulneri nostro medicinā parere potuit: quę nō ex peccati vulnere, germen pię prolis emisit: O mira et inexquisita cōpago: o noua et inaudita cōmixtio. Deus q est, et qui erat creator, fit creatura. Qui est immensus capitur. Diuites constituens: pauper efficitur. Incorporeus, carne vestitur. Sermo crassescit. Videtur inuisibilis: palpatur impalpabilis: immortalis occiditur: cōprehenditur incomprehensibilis. Quem cęlum et terra benedicit: in pręsepi angusto collocatur. Numeratur in seculo: qui est ante secula. Christus Jesus heri et hodie: idem ipse et in secula. Heri dixi propter mortalitatem: hodie propter ęternitatem. Merito hodie locuti sunt cęli: gratulati sunt angeli: pastores iocundati: magi illuminati: reges turbati: martyres coronati: dęmones effugati. Tu. R. Dies sanctificatus illuxit. Lectio tertia.

Dicitur cum gaudio dicamus sanctę virgini marię matri domini nostri iesu christi: dicamus et nō cōfundamur. Lacta mater christum: et dominum nostrū et cibū. Lacta panem de celo venientē: lacta eū q talē fecit te: vt ipse fieret in te: qui tibi et munus fęcunditatis attulit cōceptus: et donū virginitatis nō abstulit natus: qui sibi anteq̄ nasceretur: et vteꝝ de quo nasceretur: et tēpus quo nasceret: et diē in quo nasceretur: et ciuitatē in qua nasceret elegit: et ipse cōdidit qd elegit. Sic nāq̄ olim pędictū est. Mater siō dicet hō: et hō factus ē in ea: et ipse fundauit eā altissimus. O omnipotētia nascēns: o magnificētia de cęlo ad terrā descēdētis. Adhuc in vtero portabatur: et ex vtero matris a ioanne baptista salutabat. Tūc ille Simeō senex famosus: annosus: pbatus: coronatus: tunc agnouit: tūc adorauit: tūc dixit. Et nūc domine dimitte seruum tuum in pace: qa viderunt oculi mei salutare tuū. Differebatur exire de sęculo: vt videret natum per quem cōditū est seculū. Agnouit infantem senex: factus est in puero puer. Innouat' est in ętate: quia plenus erat pietate. Tu autem do. R. Benedictus qui venit. Lectio. iiij.

Rogo vos fratres charissimi: quis sit iste senex Simeon: quā magnitudinē sentiebat in paruulo: Quod videbat: mater portabat. Qd intelligebat, mūdū regebat. Ipse ferebat, et christus regebat. Simeō senex ferebat christū īfantē: et christus regebat Simeonē in senectute. Quid ergo

dixit Symeon: audite. Nunc dñe dimitte seruũ tuũ in pace. In pace inq̃: quã commendaturus es discipulis dicens. Pacẽ meã do vobis: pacẽ relinquo vobis. Dictũ ei fuerat a dño: q nõ gustaret mortem nisi videret christũ dñm natum. Natus est christus: ille veniebat, τ iste ibat. Sed nisi veniret ille: iste ire nolebat. Iã senectus matura excludebat: sed sincera pietas detinebat. At vbi natus est christus: at vbi manibus matris portatũ vidit: τ diuinã infantiã pia senectus agnouit: accepit eũ in manibus suis: τ dixit. Nunc dimitte dñe seruũ tuũ in pace. Adimpletũ est desideriũ senis in mundi ipsius senectute. Ipse ad senẽ hominẽ venit q mundũ inueteratum inuẽnit. In isto qdẽ seculo diu esse nolebat: τ christũ in hoc seculo videre cupiebat: cantans cũ propheta τ dicens. Ostende nobis dñe misericordiã tuã: τ salutare tuũ da nobis. Deniq; vt noueritis ita esse: istiusmodi letitiã cõclusit dicens. Nunc dimittis dñe seruũ tuũ in pace: qa viderunt oculi mei salutare tuũ. R. Cõgratulamini mihi. L. v.

Hec sunt testimonia tua dñe Iesu, anteq̃ tibi sternerentur fluctus maris: cãpi cederent imperãti. Anteq̃ venti te iubente siluissent: mortui te vocante resurrexissent: sol te moriente palluisset: terra te resurgente tremuisset: celũ te ascendente patuisset. Adhuc enĩ manibus matris portabaris: τ iã dñs orbis agnoscebaris. Ubiq; enim Christus dñs pulcher occurrebat. Pulcher in celis: pulcher in terris: pulcher in patre verbũ, pulcher in matre caro τ verbũ: pulcher in vtero virginis, vbi non amisit diuinitatẽ, cũ suscepit humanitatẽ. Quia cũ hic fuisset, τ cũ manibus portaretur: locuti sunt celi: gauisi sunt angeli: magos stella direxit: adoratus est in presepio cibaria mansuetorũ. Pulcher ergo chrs in miraculis: in flagellis: in sermonibus: in verberibus: pulcher nõ curãs mortẽ: τ mortuos suscitans: pulcher in ligno: pulcher in celo: pulcher in sepulchro. Tu autem. R. Confirmatũ est cor. Lectio. vj.

Quis igit fratres charissimi non adoret primũ τ nouissimũ: initiũ τ finẽ: alpha τ omega: Quis inq̃ nõ adoret p quẽ aspirauit dies: τ effugate sunt tenebre? Natus est in tẽpore vt absolueretur peccator. Sic enim scriptũ est. Infirma mundi elegit deus, vt confundat fortia. Dñs enim Iesus Christus per carnẽ quã suscepit, tribuit nobis magnã spem: magnã cõsolationẽ: magnã gratiã. Natus est quẽ nõ noueram⁹: lactatus est a matre: fuit qd noueramus. Mercatus est a nobis: qd hic abundat nasci τ mori. Resurgere τ in eternũ viuere: nõ hic erat. Inuẽnit hic viles merces terrenas: τ terrestribus attulit peregrinas τ celestes. Si expauescis o qsqs auditor es mortem christi: ama resurrectionem christi. Multi qdẽ contẽpserũt humilẽ christũ: τ nõ peruenerunt vsq; ad altitudinem christi. Qui autẽ adorauerunt humilẽ, inuenerũt excelsum. R. Btã τ venera. Sm matth. L. vij.

In illo tẽpore: Defuncto herode: ecce angelus dñi apparuit in somnis Ioseph in egypto dicens: Surge, τ accipe puerũ τ matrẽ eius, τ vade in terram israel: defuncti sunt enim q querebant animam pueri. Et reliqua. cap. ii.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Ex hoc loco intelligimus, nõ solũ Herodẽ: sed τ sacerdotes τ scribas eodẽ tẽpore necẽ dñi fuisse meditatos. Qui cõsurgẽs accepit puerũ τ matrẽ eius. Nõ dixit accepit filiũ suũ τ vxorẽ suã: sed puerum τ matrem eius: quasi nutricius nõ maritus. Audiens autẽ q Archelaus regnaret in Iudea pro Herode patre suo: timuit illo ire. R. Continet in gremio. Lectio. viij.

Multi propter ignorantiã historie labunt errore: putantes eundẽ esse Herodẽ a quo in passione dñs irridet: τ q nũc mortuus esse refert. Ergo Herodes ille q cum Pilato postea amicitias fecit: huius Herodis filius est frater archelai. Quẽ τ ipsum Tyberius Cesar Lugdunũ que Galliarũ est ciuitas relegauit: fratreq̃ eius Herodẽ successorẽ regni fecit. Lege Iosephi historiã. Et veniẽs habitauit ĩ ciuitate que vocabat

cabat Nazareth: vt adimpleret qd dictu est per pphetas: qm Nazareus vocabit. Tu autem. R. Nesciens mater virgo vir.

Si sixu de scripturis posuisset Lco. ir. exemplu, nunq diceret: quod dictuz est per pphetas: sed simpliciter qd dictu est p pphetam. Nunc aut pluraliter pphetas vocans: ostendit se no verba de scripturis sumpsisse sed sensuz. Nazareus, sanctus interpretatur. Sanctu aut dominu futurum omnis scriptura cōmemorat. Ad laud. et p horas vt supra in octaua nati. An. O ad mirabile cōmerciu. Cap. Fratres quanto tpe. Hym. A solis ortus. 100 V. Verbu caro factu. Ad bndis an. Dum mediu silentiu tenerent omnia: et nox in suo cursu medium iter perageret: omnipotes smo tuus dne a regalibus sedibus venit hall. Oro.

Omnipotens sempiterne deus: dirige actus nostros in bene placito tuo: vt in nomine dilecti filij tui: mereamur bonis operibus abudare. Per eude. Ad iij. cap. Fres quato. n6. R. bre. Verbu caro factu est. Hall'a hall'a. V. Et habitauit in nobis. R. Hall'a. V. Gloria. R. Verbu. V. Ipse inuocabit me halleluia. R. Pater meus es tu halleluia. Ad sextam capitulum.

Gal. 4. At vbi venit plenitudo temporis: misit Deus filiu suu factum ex muliere: factu sub lege: vt eos q sub lege erant redimeret: vt adoptione filioru reciperemus. R. bre. Notum fecit dns. Hall'a hall'a. V. Salutare suu. R. Hall'a. V. Gloria. R. Notu. V. Viderunt oes fines terre hall'a. R. Salutare dei nostri hall'a. Ad nona capitulu.

Itaq iam no est seruus sed filius: q si filius, et heres per Deu. R. bre. Viderunt oes fines terre. Hall'a hall'a. V. Salutare dei nostri. R. Halleluia. V. Glia. R. Viderunt. V. Verbum caro factum est halleluia. R. Et habitauit in nobis hall'a. Ad vesperas p festo epiphanie an. Ante luciferu genitus. cu rel. laudum ps. Dixit dns. 35. In fine. Laudate d. 37.

Esa. 60 Surge, illuminare hierlm, Cap. qa venit lumen tuum: et gloria domini super te orta est. Hym.

Hostis herodes impie: Christum venire quid times: non eripit mortalia: qui regna dat celestia. R.

Ibant magi quam viderant: stellam sequentes preuiam: lumen requirunt lumine: deum fatentur munere.

Lauacra puri gurgitis: celestis agnus attigit: peccata que non detulit: nos abluendo sustulit.

Nouu genus potentie: aque rubescunt hydrie: vinumq iussa fundere: mutauit vnda originem.

Gloria tibi domine: qui apparuisti hodie: cum patre et sancto spiritu: in sempiterna secula. Amen. V. Reges tharsis et insule munera offerent. R. Reges arabum et saba, dona adducent. Ad magni. an. Magi videntes stellam dixerunt ad inuicem: hoc signum magni regis est: eamus, et inquiramus eum, et offeramus ei munera: aurum, thus, et myrrham. Oratio.

Deus qui hodierna die vnigenitu tuu gentibus stella duce reuelasti: concede propitius: vt q iam te ex fide cognouim9: vsq ad cōtemplanda specie tue celsitudinis pducamur. Per eundem dominu nostruz.

In epiphania dni ad matu. no dicitur Domine labia. nec Deus in adiutorium. sed absolute incipiat hebdomadari9. An. Afferte dno filij dei: adorate dnm in aula sancta eius. Ps. Afferte dno. 10. An. Fluminis impetus letificat hall'a: ciuitate dei hall'a. Ps. Deus nr. 15. Ana. Psallite deo nro psallite: psallite regi nro psallite sapienter. Ps. Oes gentes plau. 15. V. Omnis terra adoret te et psallat tibi. R. Psalmum dicat nomini tuo dne. Pi nr. Exaudi domine. Iube do. Benedictione perpetua.

De Esaia propheta. Lectio .j.

Omnes sitietes venite ad aquas: cap. 55 et q no habetis argentum, properate: emite et comedite. Veni-

te, emite absq; argento ⁊ absq; vlla cõmutatione vinum ⁊ lac. Quare appenditis argentum nõ in panibus: ⁊ laborẽ vestrũ nõ in saturitate? Audite audiẽtes me, ⁊ comedite bonũ: ⁊ delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurẽ vestrã: ⁊ venite ad me: audite, ⁊ viuet anima vestra. Et feriã vobiscum pactum sempiternum: misericordias dauid fideles. Ecce testẽ populis dedi eum: ducẽ ac preceptorẽ gentibus. Ecce gentẽ, quã nesciebas vocabis: ⁊ gentes que nõ cognouerunt te, ad te current: ꝓpter dñm deum tuum: ⁊ sanctũ israel, q glorificauit te. Querite dñm dum inueniri põt: inuocate eum dum prope est. Derelinquat impius viã suã: ⁊ vir iniquus cogitationes suas: ⁊ reuertat̃ ad dñm ⁊ miserebit̃ eius: ⁊ ad deum nostrũ, quoniã multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes mee, cogitationes vestre: neq; vie mee, vie vestre dicit dñs. Quia sicut exaltant̃ celi a terra: sic exaltate sunt vie mee, a vijs vestris: ⁊ cogitationes mee, a cogitationibus vestris. Et quomõ descendit imber, ⁊ nix de celo: ⁊ illuc vltra nõ reuertit̃: sed inebriat terrã, ⁊ infundit eã: ⁊ germinare eã facit: ⁊ dat semẽ serenti, ⁊ panẽ comedenti: sic erit verbũ meũ, quod egredietur de ore meo. Non reuertet̃ ad me vacuum: sed faciet quecunq; volui: ⁊ ꝓsperabit̃ in his, ad que misi illud: quia in letitia egrediemini: ⁊ ĩ pace deducemini. Tu. ℟. Hodie in iordane baptizato dño apti sunt celi, ⁊ sicut columba sup eum spiritus mãsit: ⁊ vox patris intonuit. Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. ℣. Descendit spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum, ⁊ vox de celo facta ẽ. Hic. Iube. Unigenitus. Lc. ij.

cap. 69. Surge, illuminare hierlm: qa venit lumen tuum, ⁊ gloria dñi sup te orta ẽ. Quia ecce tenebre, operiẽt terrã: ⁊ caligo, pplos. Sup te autẽ orief̃ dñs: ⁊ gloria ei⁹ in te videbitur. Et ambulabunt gentes in lumine tuo: ⁊ reges in splendore ortus tui. Leua in circuitu oculos tuos, ⁊ vide: oẽs isti cõgregati sunt, venerũt tibi. Filij tui de longe venient: ⁊ filie tue de latere surgẽt. Tunc videbis ⁊ afflues: ⁊ mirabitur, ⁊ dilatabitur cor tuum: quando conuersa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gentiũ venerit tibi. Inundatio camelorũ operiet te: Dromedarij, Madian, ⁊ Epha. Omnes de Saba venient, aurũ ⁊ thus deferentes: ⁊ laudẽ dño annunciantes. Omne pecus Cedar ꝯgregabit̃ tibi: arietes Nabayoth ministrabunt tibi. Offerent̃ sup placabili altari meo: ⁊ domum maiestatis mee glorificabo. Qui sunt isti, q vt nubes volant: ⁊ quasi columbe ad fenestras suas? Me enim insule expectãt: ⁊ naues maris in pricipio: vt adducã filios tuos de longe. Argentũ eorũ, ⁊ aurũ eoꝝ cum eis nomini dei tui: ⁊ scõ israel q glorificauit te. Et edificabunt filij peregrinorũ muros tuos: ⁊ reges eorũ ministrabunt tibi. In indignatione enim mea percussi te: ⁊ in reconciliatiõe mea misertus sum tui. Et aperient̃ porte tue iugiter: die ⁊ nocte nõ claudent̃: vt auferatur a te fortitudo gẽtiũ: ⁊ reges eoꝝ adducant̃. Gens enim ⁊ regnum qđ nõ seruierit tibi, peribit: ⁊ gẽtes solitudine vastabunt̃. Tu. ℟. In colũbe specie spiritus sanctus visus est: paterna vox audita est. Hic est fili⁹ meus dilectus, in quo mihi bene complacui. ℣. Celi aperti sunt super eũ: ⁊ vox patris intonuit. Hic est. Iube. Spiritus scti.

Lectio. iij. Gaudẽs gaudebo in dño: ⁊ exultabit aĩa mea in deo meo: quia induit me vestimento salutis: ⁊ indumẽto iustitie circundedit me. Quasi sponsũ decoratũ corona: ⁊ quasi sponsam ornatam monilibus suis. Sicut enim terra profert germen suũ: ⁊ sicut hortus semen suũ germinat: sic dñs deus germinauit iustitiã ⁊ laudẽ, corã vniuersis gẽtibus. Propter hõ nõ tacebo: ⁊ propter hierusalẽ nõ quiescã: donec egrediatur vt splendor iustus eius: ⁊ saluator eius vt lãpas accendat̃. Et videbunt gentes iustum tuũ: ⁊ cuncti reges inclytum tuũ. Et vocabitur tibi nomen nouũ, quod os dñi nominauit. Et eris corona glorie in manu domini: ⁊ diadema regni in manu dei tui. Non vocaberis

vltra

vltra derelicta: ⁊ terra tua non vocabitur amplius desolata. Sed vocaberis voluntas mea in ea: ⁊ terra tua inhabitabitur. Quia cõplacuit dño in te: ⁊ terra tua inhabitabitur. Habitabit enim iuuenis cũ virgine: ⁊ habitabunt in te filij tui. Et gaudebit spõsus sup sponsam: ⁊ gaudebit sup te deus tuus. Super muros tuos hierusalẽ cõstitui custodes: tota die ⁊ nocte perpetuo non tacebunt. Qui reminiscimini deũ, ne taceatis: ⁊ ne detis silentiũ ei, donec stabiliat: ⁊ donec ponat hierlm laudẽ in terra. Tu. ℟. Reges tharsis ⁊ insulę munera offerẽt. Reges arabũ ⁊ saba, dona dño deo adducent. ℣. Oẽs de saba vẽiẽt, aurũ ⁊ thus deferẽtes. Re. In iij. noc. añ. Omnis terra adoret te ⁊ psallat tibi: psalmũ dicat nomini tuo dñe. ps. Iubilate deo omnis terra. 19. Añ. Reges tharsis ⁊ insulę munera offerent, regi dño. ps. Deus iudi. 21. Aña. Oẽs gentes quascunq; fecisti venient: ⁊ adorabunt corã te dñe. ps. Inclina. 25. ℣. Reges tharsis ⁊ insulę munera offerent. ℟. Reges arabum ⁊ saba dona adducent. Pr nr. Ipsius pietas. Iube dom. Deus pater omnipotens. Sermo sancti augustini episcopi. Le. iiij.

Ab partũ virginis adorandum, magi ab oriente venerũt. Hũc diẽ hodie celebramus: huic debitum solennitati, sermonemq; persoluimus. Illis dies iste prim⁹ illuxit: annniuersaria nobis festiuitate rediit. Illi erant primitię gentiũ: nos populi gentiũ. Nobis hoc lingua nunciauit apostolorum: stella illis tanq̃ lingua cęlorum. Et nobis iidẽ apli, tanq̃ alij cęli, enarrauerunt gl'iã dei. Cur enim nõ agnoscamus eos cęlos: qui facti sunt sedes dei? Sicut scriptum est. Anima iusti, sedes est sapientię. Per hos enim cęlos, ille cęlorũ fabricator ⁊ habitator intonuit: quo tonitruo, mundus tremuit: ⁊ ecce iam credit. Magnũ sacramentum. In pręsepe tunc iacebat: ⁊ magos ab oriente adducebat. Abscondebatur in stabulo: ⁊ agnoscebatur in cęlo: vt agnit⁹ in cęlo, manifestaretur in stabulo. Et appellaretur epiphania dies iste: quod latine manifestatio

dici potest: simul eius celsitudinẽ humilitatemq; cõmendans: vt q in aperto cęlo, sydereis signis monstrabatur: in angusto diuersorio quęsitus, inueniretur inualidus ĩ infantilibus mẽbris: inuolutus in pannis: adoraretur a magis, timeretur a malis. Tu. ℟. Illuminare illuminare hierusalem: venit lux tua. Et gloria dñi sup te orta est. ℣. Et ambulabunt gentes in lumine tuo: ⁊ reges in splendore ortus tui. Et. Iube. Christus.

Timuit enim eũ rex Herodes, eisdẽ magis sibi nunciantibus: Lectio. v. cũ adhuc quęrerẽt paruulum, quẽ cognouerãt (cęlo teste) iam natũ. Quid erit tribunal iudicãtis: quando supbos reges cuna terrebat infantis? Quanto consultius reges, nõ sicut Herodes interficere quęrant: sed sicut magi potius adorare delectentur? Iã pręsertim eum, qui ⁊ ipsam mortẽ, quã cupiebat inimicus inferre: etiã p ipsis inimicis, ab inimicis sustinuit: eamq; in suo corpore occisus, occidit. Pie timeant reges ad patris dexterã iã sedẽtẽ: quẽ rex impius timuit adhuc matris vbera lambentẽ. Audiant quod scriptũ est. Et nũc reges ĩtelligite: erudimini q iudicatis terrã. Seruite dño in timore: ⁊ exultate ei cum tremore. Ille enim rex vltor impiorum regum, ⁊ rector piorum: nõ ita natus est, vt reges nascuntur in seculo: q: ⁊ ille natus est, cuius regnũ nõ est de hoc sęculo. Nobilitas fuit nascentis, in virginitate parientis: ⁊ nobilitas parientis, in diuinitate nascentis. Denique cũ tã multi iã nati, atq; defuncti essẽt reges iudeorũ: nũquid quemq; eorum (cęlo loquẽte) adorãdum magi quęsierunt? Nõ, qa nec quẽq; eorum (cęlo loquẽte) didicerũt. Tu. ℟. Omnes de saba veniẽt, aurum ⁊ thus deferẽtes, ⁊ laudem domino ãnunciantes. Halla, hall. hall. ℣. Reges tharsis ⁊ insulę mũera offerẽt: reges arabũ ⁊ saba, dona adducẽt. Hall. Iube. Igné. Le. vj.

Verumtamẽ quod pręteręundum nõ est: hęc magorum illuminatio, magnũ testimoniũ cęcitatis extitit iudeorum. In terra eorum isti requirebãt: quẽ illi in sua nõ agnoscebãt. Apud eos isti inuenerũt: quẽ

illi apud se negauerūt. In horū terra de lō
ginquo isti peregrini, puerū christum non
dum verba pmentē, adorauerūt: vbi ciues
illi, iuuenē, miracula facientē, crucifixerūt.
Isti, in mēbris paruis, deum adorauerunt:
illi, in magnis factis: nec tanq̄ hoi peper
cerunt. Quasi plus fuerit videre nouā stel-
lam: in eius natiuitate fulgentē: q̄ solē, in
eius morte lugentē. Jam vero, q̄ eadē stel
la, q̄ magos pduxit ad locum, vbi erat cū
matre virgine deus infans: quę vtiq̄ pote
rat eos, et ad ipsam pducere ciuitatē: sed ta-
men subtraxit se, nec eis prorsus apparuit:
donec de ciuitate, in qua christus nascere-
tur, ijdem ipsi interrogarētur iudei: vt ipsi
eā secundū diuinę scripturę testimoniū no
minarent: ipsi dicerēt in Bethelēē Judę:
sic enim scriptum est. Et tu Bethlēē terra
Juda: nō eris minima, in principibus Ju-
da. Ex te enim exiet dux, qui regat populū
meū israel: Quid aliud significauit hic di-
uina prouidentia: nisi apud iudeos, solas
literas remāsuras: quibus gētes instruerē-
tur: illi excęcarentur: Quas portarēt, nō ad
adiutoriū salutis suę: sed ad testimoniū sa-
lutis nostrę. Tu aūt. ℟. Magi veniunt ab
oriēte hierosolymā: querētes et dicentes:
vbi est qui natus est, cuius stellā vidimus:
Et venimus adorare dn̄m: ℣. Vidimus
stellam eius in oriente. Et. In .iij. noctur:
aña. Venite adoremus eū q: ipse est dn̄s
deus noster. ps. Venite exultemus. Post
duos ℣. psal. altius aliquātulū aña reitera
tur: excepto q̄ quādo peruētū fuerit ad ℣.
Venite adoremus. aña. cātatur loco ℣. et
post vltimū ℣sum, qui singulariter dī, rei-
teraf aña. similit̃ vt infra. Deinde Glia pa
tri, et Sicut erat. Et reiteratur aña. Psal.

Venite exultemus domino: iubilemus
deo salutari nostro.
Preoccupemus faciē eius in pfessione: et
in psalmis iubilemus ei. Añ. Venite ado
remus eum, quia ipse est dn̄s deus noster.
Quoniam deus magnus dominus: et
rex magnus super omnes deos.
Quia in manu eius sunt omnes fines ter-
rę: et altitudines montiū ipsius sunt. Aña.
Venite adorem⁹ eū q: ipse ē dn̄s deus nr̄.
Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit il-
lud: et siccā manus eius formauerūt. Aña.
Venite adorem⁹ eū, q: ipse est dn̄s de⁹ nr̄.
Et nos populus pascuę eius: et oues ma-
nus eius: hodie si vocem eius audieritis:
nolite obdurare corda vestra.
Sicut in irritatione: secundū diē tētatio-
nis in deserto. Añ. Venite adoremus eū,
quia ipse est dominus deus noster.
Vbi tētauerunt me patres vestri: proba-
uerunt et viderunt opera mea.
Quadraginta annis offensus fui genera-
tioni illi, et dixi, semp hi errāt corde. Aña.
Venite adorem⁹ eū, q: ipse est dn̄s de⁹ nr̄.
Et isti nō cognouerūt vias meas: vt jura-
ui in ira mea: si introibūt ī requiem meā. Añ.
Venite adorem⁹ eū, q: ipse ē dn̄s deus nr̄.
Gloria patri et filio, et spiritui sancto.
Sicut erat in principio et nunc et semp: et
in secula seculo. Amē. Aña. Venite ado-
remus. Hec añ. pscripta cū suo psal. dicit̃
tātum hac nocte. Sed p octa. loco huius
dicit̃ añ. Homo factus est in ea: et ipse fun-
dauit eā altissimus. ps. Fūdamēta eius. 25.
Añ. Adorate dn̄m halla: in aula sctā eius
halla. ps. Cātate. j. 26. Añ. Adorate deū
halla: oēs angeli eius halla. ps. Dn̄s re-
gna. ex. 26. ℣. Adorate dn̄m halla. ℟. In
aula sctā eius halla. P n̄r. A vin. Jube.
Euangelica. Secundū Mattheū. Le. vij.

Cum natus esset Jesus, ca. 2.
in Bethleem Judę, in
diebus Herodis regis: ecce
magi ab oriente venerūt hiero-
solymam, dicētes. Vbi est qui
natus est rex iudeo: Et reliq.
Homilia sancti Gregorij papę. hom. 10.
Sicut ex lectione euāgelica fratres cha-
rissimi audistis: cęli rege nato, rex terrę tur-
batus est: q: nimi terrena altitudo cōfun-
dit, cū celsitudo cęlestis aperit. Sed quę-
rēdum nobis est: quidnā sit q̄ redemptore
nato pastoribus in iudęa angelus appuit:
atq̄ ad adorādum hūc ab oriēte: magos,
nō angelus, sed stella perduxit: Quia vide-
licet iudęis tanq̄ rationę vtentibus: ratio-
nale

nale animal: idest angelus prędicare de-
buit. Gentiles vero, quia vti ratione nescie
bant: ad cognoscendū dñm: nō per vocē,
sed p signa pducunt. Quia et illis, pphetię:
tanq̄ fidelibus nō infidelib⁹: et istis signa:
tanq̄ infidelibus nō fidelibus data sunt.
Et notandū, q̄ redemptorē nr̄m cū iā pfe-
cte eēt ętatis: eisdē gentibus apli prędicāt:
eūq̄ paruulū: et necdū p humani corporis
officiū loquētem: stella gētibus denūciat:
q₃ nimirū, rōnis ordo poscebat: vt iam lo-
quētē dñm, loquētes nobis prędicatores
innotescerēt: necdū loquētem, elemēta mu
ta prędicarēt. Tu. R. Stella quā viderāt
magi in oriēte antecedebat eos, donec ve-
nirēt ad locū vbi puer erat. Videtes autē eā,
gauisi sunt gaudio magno. V. Et intrātes
domū, inuenerūt puer cū maria mr̄e ei⁹: et
pcidētes adorauerūt eū. Vi. Iube. Diui.
Sed in oib⁹ signis, q̄ vel nascēte Lec.viij.
dño, vel moriente, mōstrata sunt: cōsi
derandū nobis est: quāta fuerit in quorun-
dā iudeorū corde duritia: q hunc, neq̄ per
pphetię donū: neq̄ p miracula agnoue-
runt. Omnia qppe elemēta authorē sumi
venisse testata sunt. Vt eni de his quędā,
vsu humano loquar: deū hūc, cęli esse co-
gnouerūt: quia ptinus stellā miserūt. Ma
re cognouit: q₃ sub plantis eius se calcabi
le prębuit. Terra cognouit: q₃ eo moriēte
cōtremuit. Sol cognouit: q₃ lucis suę ra-
dios abscōdit. Saxa et parietes agnoue-
runt: quia tēpore mortis suę, scissa sunt. In
fernus agnouit: q₃ hos quos tenebat mor
tuos, reddidit. Et tamē hūc, quē deū om-
nia insensibilia elementa senserunt: adhuc
infideliū iudeorū corda, deu₃ esse minime
cognouerunt: et duriora saxis, scindi ad pę
nitētiā nolūt: eūq̄ cōfiteri abnegāt: quem
elemēta (vt diximus) aut signis, aut scissio
nibus deum clamant. Tu autem domine.
R. Videntes stellā magi, gauisi sunt gau
dio magno. Et intrātes domū, inuenerūt
puerum: cū maria matre eius: et prociden
tes adorauerunt eum: et obtulerunt ei mu-
nera aurum thus et myrrham. V. Stella
quā viderāt magi in oriente antecedebat
eos: vsq̄ dū veniens, staret supra, vbi erat
puer. Et intrā. Iube. Ad societatē. Lec.ix.
Qui etiā ad dānationis suę cumulu₃,
eū, quē natū despiciūt: nasciturū lō-
ge ante pscierūt. Et nō solū, qa nasceretur
nouerāt, sed et vbi nasceretur. Nā ab Hero-
de requisiti: locū natiuitatis eius exprimunt:
quē scripturę authoritate didicerūt. Et te-
stimoniū ptulerūt, q̄ Bethlēē honorari na
tiuitate noui ducis ostēdit: vt ipsa eorū sci
entia, et illis fieret ad testimoniū dānatio-
nis: et nobis ad adiutorium credulitatis.
Quos profecto, bn̄ Isaac cū Jacob filiu₃
suū benediceret: designauit. Qui et caligan
tibus oculis, et pphetans, in pręsenti filiū
suū nō vidit: cui tamen multa in posteru₃
pręuidit. Quia nimirū Judaicus ppl̄s, p-
phetię spū plenus: et cęcus: eū de quo mul
ta in futuro prędixit, in pręsenti positū, nō
agnouit. R. Tria sunt munera preciosa, q̄
obtulerunt magi dño in die ista: et habent
in se diuina mysteria. In auro vt ostenda-
tur regis potentia: in thure sacerdotē ma-
gnū considera: et in myrrha dñicā sepultu
rā. V. Salutis nostrę authorē magi vene
rati sunt in cunabulis: et de thesauris suis
mysticas ei munerū species obtulerūt. In.
R. Venit lumē tuū hierl̄m, et gloria dñi
sup te orta est. Et ambulabūt gētes in splē
dore ortus tui. V. Filij tui de lōge veniēt:
et filię tuę de latere surgent. Et. R. Descē
dit de cęlis deus verus a patre genitus: in
troiuit in uterū virginis: nobis vt apparē-
ret visibilis: indutus carne humana, ptho
parentis edita. Et exiuit p clausam porta₃
deus et homo: lux et vita, cōditor mūdi. V.
Tanq̄ sponsus dñs: pcedēs de thalamo
suo. Et. R. Hic est dies pręclarus: in quo
saluator mundi apparuit. Quē prophetę
prędixerūt: angeli annunciauerunt: cuius
stellā magi videntes, gauisi sunt: et munera
ei obtulerūt. V. Dies sanctificatus illuxit
nobis: venite gētes: et adorate dñm. Quē.
R. Interrogabat magos Herodes: quod
signū vidistis sup natū regē: stellā magnā
fulgentē, cuius splendor illuminat totum
mundū. Et nos cognouimus: et venimus

adorare dñm. ℣. Magi veniũt ab oriẽte:
inquirentes faciẽ domini, ⁊ dicentes. Et.
Ad laudes ⁊ per horas añã.
A Nte luciferum genitus, ⁊ ante secu-
la, dñs saluator noster, hodie mũdo appa-
ruit. ps. Dñs regna. 5. cũ rel. Añ. Uenit
lumẽ tuum hierlm, ⁊ glĩa dñi sup te orta ẽ:
⁊ ambulabunt gẽtes in lumine tuo halla.
Añ. Apertis thesauris suis, obtulerunt ma-
gi dño: aurum, thus, ⁊ myrrhã, halla. Añ.
Maria, ⁊ flumina bñdicite dño: hymnũ
dicite fontes dño halla. Añ. Stella ista
sicut flãma coruscat: ⁊ regẽ regũ deũ demõ
strat: magi eã viderunt: ⁊ magno regi mu-
nera obtulerunt. Cap. Surge illuminare.
vt supra in primis vesperis. Hy°. Hostis
herodes. Et dicit hodie tñ ad lau. Infra
O octa. vero ad lau. dicitur Hymnus:
Mira est puerpera, quẽ gabriel pre-
dixerat: quem matris aluo gestiens, clausus
Joannes senserat.
F ẽno iacere pertulit, presepe non abhor-
ruit: paruoq lacte pastus est, per quem
nec ales ẽsurit.
G audet chorus celestium, ⁊ angeli ca-
nunt deo: palãq fit pastorib', pastor crea-
tor omnium.
G loria tibi dñe, q apparuisti hodie: cum
patre ⁊ sctõ spũ, in sempiterna scl'a. Amen.
℣. Adorate deũ halla. ℟. Oẽs angeli ei'
halla. Ad bñs añ. Hodie celesti spõso iun
cta est ecclesia: qm in iordane lauit christ'
eius crimina: currunt cũ muneribus magi
ad regales nuptias: ⁊ ex aqua facto vino,
letant cõuiue hal. Oõ. Deus q hodier.
Sciẽdum q oẽs hym. cantant in tono de
epiphania vsq ad octa. epipha. Et in fine
dicit Gloria tibi dñe q appa. Ad primã.
℟. bre. Chrĩe fili dei viui. Miserere nobis.
℣. Qui apparuisti hodie. ℟. Miserere no.
Ad terriã cap. Surge illuminare. ℟. bre.
Reges tharsis ⁊ insule, Munera offerent.
℣. Reges arabũ ⁊ saba dona adducẽt. ℟.
Munera. ℣. Gloria. ℟. Reges. ℣. Om-
nes de saba venient halleluia. ℟. Aurũ ⁊
thus deferẽtes halleluia. Ad. vj. cap.
c.ꝑ.60. L Eua in circuitu oculos tuos ⁊ vide:
oẽs isti congregati sunt venerunt tibi: filij
tui de longe veniẽt: ⁊ filie tue de latere sur-
gẽt. ℟. bi. Oẽs de saba veniẽt, Halleluia
halleluia. ℣. Aurum ⁊ thus deferẽtes. ℟.
Hall. ℣. Glia. ℟. Oẽs. ℣. Adorate dñz
hal. ℟. In aula scã eius halle. Ad. ix. cap.
O Mnes de saba venient, aur ⁊ thus
deferentes, ⁊ laudẽ dño annuncian-
tes. ℟. bre. Adorate dñz, Halle. halle. ℣.
In aula scã ei'. ℟. Halle. ℣. Gloria. ℟.
Adorate. ℣. Adorate deuz halle. ℟. Oẽs
angeli eius halle. Ad vesp. añ. Ante luci-
ferum. Cũ reli. ps. Dixit dñs. 35. Cũ reli.
in fine ps. In exitu. Et dicit per totã octa.
Cap. Surge illuminare. 117 Hy°. Hostis
herodes. 117 ℣. Reges tharsis ⁊ insule mu
nera offerẽt. ℟. Reges arabũ ⁊ saba dona
adducent. Ad mag. añ. Tribus miracu-
lis, ornatum diẽ sanctum colimus: hodie
stella magos duxit ad presepiũ: hodie vi-
num ex aqua factũ est ad nuptias: hodie a
Joãne Christus baptizari voluit, vt salua-
ret nos halle. Oõ. Deus q hodierna.
Infra octa. inuita. Christus apparuit no-
bis. Uenite adoremus. ps. Uenite. j. hy°.
Hostis. 117 Alia dĩr de epipha. pter añam
primã tertij nocturni loco cuius dicit añ.
Homo natus est in ea. ⁊c. vt in loco suo:
⁊ añ. ad bñs ⁊ magni. que dĩr vt infra post
lectiones. Nota q in festis quorũ historie
per octa. cantant tribus diebus: incipit a
primo ℟io: ipsa die festi: in octaua: ⁊ i dñi
ca q est infra octa. Ceteris vero dieb': pri-
ma die q̃ cantat de octa. a secundo incipit
℟io: secũda die a tertio: ⁊ ita p ordinẽ do-
nec oĩa ℟ia expleant: Expletis vero om-
nibus ℟ijs semper reincipitur a secundo.
¶ Pro secundo die. Sermo scti aug. epi.
N Uper celebrauimus diẽ, Le. j.
quo ex iudeis dñs natus est: ho
die celebramus, quo a gẽtibus
adorat' est. Qm salus ex iudeis
est: sed hec salus vsq ad fines terre. Naz ⁊
illo die pastores adorauerunt: hodie ma-
gi. Illis angeli: istis antẽ stella nunciauit.
Utriq de celo didicerunt: cũ regez celi in
terra viderunt: vt esset glĩa in excelsis deo:
⁊ in

⁊ in terra pax hoibus bonę volūtatis. Ipse
est eni pax nostra: q fecit utraq̄ vnū. Iam
hic infans natus atq̄ annūciatus: ostendi
tur lapis ille angularis. ℞. In columbę.
Iam in ipso primordio natiui- Le. ij.
tatis apparuit: duos ex diuerso parie
tes in se copulare iam cepit. Pastores a
iudea: magos ab oriente pducēs: vt duos
cōderet in se, in vnum hoiem nouum faci
ens pacem: pacē his q longe: ⁊ pacē his q
ppe. Idcoq̄ illi, ipso die de primo veni-
entes: de longinquo isti hodie peruenien-
tes: duos dies celebrandos pósteris signa
uerunt: vnam tamen lucē mundi, vtriq̄ vi
derunt. ℞. Reges tharsis. Lectio. iij.
Sed hodie de istis loquendū est: quos
de remotis terris: fides duxit ad christum.
Venerunt enim ⁊ quęsierunt eum, dicētes.
Ubi est q natus est: rex iudeorꝫ? Uidimus
enī stella eius in oriente: ⁊ venimus adora
re eū. Annūciant ⁊ interrogant: credunt ⁊
quęrunt: tanq̄ significantes eos q ambu-
lant p fidē: ⁊ desiderant speciē. Nonne alij
reges iudeorꝫ iam toties in iudea nati erāt?
Quid est, q̄ iste ab alienigenis i cęlo agno
scit: in terra quęritur: in alto fulget: in hu-
mili latet? In oriente magi vident stellā: ⁊
in iudea natū itelligūt regē. ℞. Illumina.
Quis est iste rex taꝫ paruus: tā Le. iiij.
magnus: nōdum in terra loquēs: iā
in cęlis edicta pponens? Uerūtamē pro-
pter nos, qbus, de scripturis suis scīs inno
tescere voluit: ipsos ēt magos: qbus, tā cla
rū signū in cęlo dederat: ⁊ quorꝫ cordibus
se insinuādū eē reuelauerat: pphetis tamē
suis de se credere voluit. Quęrendo eni ci-
uitatē in qua natus erat: quem videre atq̄
adorare cupiebant: necesse habuerunt per
cunctari principes iudęorūꝫ: vt illi de scrā
scriptura, quā in ore nō in corde gestabāt:
infideles fidelibus, de gratia dei respondē-
rent. Mendaces a se, veraces contra se. ℞.
Omnes de saba venient. Lectio. v.
Quantū enim erat vtile illis: vt quęrē-
tibus chrm comites fierent: cū ab eis audis
sent: q̄ visa stella eius venerunt, cū adorare
cupientes: ipsi eos ad bethleē iudę, quā de
libris diuinis indicauerant ducerent: pa-
riter viderent: pariter adorarent. Nūc vero
alijs demōstrato vitę fonte: ipsi sunt mor-
tui siccitate. Facti q̄ sunt eis iudei tanq̄ la
pides a miliario: q viatoribus ambulanti
bus aliquid ostendunt: sed ipsi solidi atq̄
immobiles remanserunt. Magi quęrebāt,
vt inuenirēt: herodes quęrebat, vt perderet.
Iudei ciuitatē nascēns legebāt: tpꝫ veniē-
tis nō intelligebāt. ℞. Magi veniūt. L. vj.
Inter magorūꝫ piū amorē, ⁊ herodis
crudelē timorē: illi euanuerunt beth-
leē demonstrātes. Christū aūt q ibi natus
est: nō quęsituꝫ, sed visum postea negaturi:
nec nūc infantē. sed loquentē postea nega-
turi. Felix potius infantiū ignorātia: quos
herodes psecutus est territus: q̄ istorū sci-
entia, quos cōsuluit perturbatus. Illi pro
christo potuerūt pati: quē nonduꝫ poterāt
cōfiteri. Isti docentis nō secuti sunt verita
tē: cuius nascentis, nosse potuerunt ciuita
tē. Magos sane, ad ipsum quippe locum
vbi dei verbū infans erat: illa stella pduxit.
Tu aūt. De homilia scti Gregorij papę.
Sed natiuitate regis nostri Lctō. vij.
cognita: herodes ad callida argumē
ta cōuertit: ne terreno regno priuaret. Re-
nunciari sibi vbi puer inueniret postulat:
adorare se velle simulat: vt quasi hunc si in
uenire possit, extinguat. Sed quāta est hu-
mana malitia cōtra cōsilium diuinitatis?
Scriptū quippe est. Non est sapientia: nō
est prudentia: nō est cōsiliū ꝯtra dnm. Nā
ea quę apparuit stella magos perducit: na
tū regē reperiunt: munera deferunt: ⁊ ne re
dire ad herodē debeant, in somnis admo-
nentur. ℞. Uidentes stellam. Lectio. viij.
Sicq̄ fit: vt iesum quē quęrit herodes,
inuenire nō possit. Cuius psona, qui
alij q̄ hypocritę designant? q dum ficte
quęrunt, inuenire deū nequaq̄ merentur.
Sed inter hęc, sciendū est: q̄ Priscilliani
stę heretici: nasci vnūquēq̄ hoiem sub cō
stitutionibus stellarū putant: ⁊ hoc in ad-
iutoriū sui erroris assumunt: q̄ noua stel-
la exijt, cū dns in carne apparuit. Cuius
fuisse fatū, eandē, q̄ apparuit stella putant.

Tu autē. ℟. Tria sunt munera. Lectio .ix.

Sed si euāgelij verba pēsemus, qbus de eādē stella dī. Ubi dū veniens, staret supra, vbi erat puer: dū nō puer ad stellā: sed stella ad puep cucurrit: si dici liceat: nō stella fatū pueri: sed fatū stelle, is, q apparuit puer fuit. Sed absit hoc a fidelium cordibus: vt eē aliqd fatu3 dicant. Uitam qppe hoīum solus hanc pditor q creauit, administrat. Nec enī propter stellas hō: sed stelle ppter hoīem facte sunt. Et si stella fatū hoīs dicitur: ipsis suis ministerijs subesse homo perhibet. Ad bñs aña. Ab oriēte venerūt magi in Bethlee3 adorare dñm: et apertis thesauris suis preciosa munera obtulerūt: auru3 sicut regi magno: thus sicut deo vero: myrrhā sepulture eius: hal. Ad magni. aā. Uidentes stellā magi gauisi sunt gaudio magno: et intrantes domu3 obtulerunt dño aurū, thus, et myrrhā, hall.

¶ Pro tertia die De smone scti aug. epi.

Hinc iam erubescat Lectio .i. stultitia sacrilega: et quęda3 (vt ita dicā) indocta doctrina: quę ideo putat christū sub stellaru3 decreto esse natū: q2 scriptum est in euāgelio: quādo christus natus est, stella3 eius, magos in oriente vidisse. Quod verum de christo non esset: etiā si hoīes sub decreto huiusmodi nascerent: q nō sicut filius dei, ppria volūtate: sed nature mortalis cōditione nascunt. Nunc autē tantū abhorret a vero sub stellarū fato natū esse chrm: vt nullū hoīum ita nasci credat, quisqs recte credit in christū. ℟. Reges tharsis et insu.

Sed de genituris hominū vani Le. ij. hoīes loquant, qđ insipiēter opinantur: negent voluntatē qua peccāt: confingant necessitatem qua peccata defendūt. Perditos mores, p quos in terra ab hominibus detestant: in cęlo etiā figere conent: et a sideribus manare mentiant. Uideat tamen vnusqsqs eorum quēadmodū non vitā, sed familiā suā, qualicūqs potestate regendā putet: quandoquidē ista sentiendo: seruos suos in domo peccantes verberare nō finit: nisi prius deos suos in cęlo radiātes blasphemar cogat. ℟. Illuminar illumi.

Christū tamē isti, nec secundū Le. iij. suas vanissimas coniecturas: et non sane fatidicos, sed plane falsidicos libros ideo putent sub stellarū decreto esse natū: qa co nato, stellā magi in oriente viderunt. Hinc enim potius christus nō sub dñatu eius: sed dñs eius apparuit: quia illa, nō in cęlo sidereas vias tenuit: sed hoibus quęrentibus christū, viā vsqs ad locu3 in quo natus fuerat demonstrauit. ℟. Omnes de saba venient. Lectio quarta.

Unde nō ipsa christum fecit mirabiliter viuere: sed ipsam christus fecit mirabiliter apparēre. Nec ipsa christi mirabilia decreuit: sed ipsam christus inter sua mirabilia demōstrauit. Ipse enim natus ex matre de cęlo: terrę nouū sydus ostendit: q natus ex patre: cęlum terrāqs formauit. Tu autem. ℟. Magi veniunt. Lectio quinta.

Eo nascente, lux noua, est in stella reuelata: quo moriente, solis est claritas obscurata. Eo nascēte, superi nouo honore claruerūt: quo moriēte, inferi nouo tremore pauerunt: quo resurgente discipuli nouo amore exarserunt: quo ascendente cęli nouo obsequio patuerūt. ℟. Stella quā.

Celebremus ergo deuota so- Le. vj. lennitate hunc die3: quo, cognitum christū magi ex gentibus adorauerunt: sicut celebrauimus illū diē, quo natū chrm pastores ex iudęa viderūt. Ipse est enī dñs deus noster, q elegit aplos ex iudęa pastores: per quos cōgregaret saluandos etia3 ex gētib⁹ peccatores. Qui viuit et regnat i scla sclorū. Amē. ℟. Uidētes stellā magi.

De homilia scti Grego. papę. Lectio .vij.

Certe, cū Jacob de vtero egrediens: prioris fratris plātā teneret manu: prior pfecte nequaqs ēgredi potuit: nisi et subsequens inchoasset. Et tamē, cum vno tēpore, eodēqs momento, vtrūqs mater fuderit: nō vna vtriusqs vite ęqlitas fuit. Sed ad hęc solent Mathematici rńdere: q2 virtus pstellationis, in ictu puncti est. Quib⁹ ecōuerso nos dicimus: q2 magna est mora natiuitatis. ℟. Tria sunt munera. Le. viij.

Si igitur

Si igitur in ictu puncti constellatio permutat: necesse iā erit, vt tot dicant fata, quot sunt mēbra nascētiū. Fateri etiam Mathematici solent: q̄ quisq̄ signo aquarij nascitur: in hac vita, piscatoris ministeriū sortiat̄. Piscatores aūt vt fertur: Getulia nō habet. Quis igit̄ dicat, q̄ nemo illic in stella aquarij nascit̄: vbi piscator omnimodo non habetur? Rursum, quos nasci signo librę asserunt: trapezitas futuros dicunt. Et trapezitas, multarū gentiū prouincię ignorant. ℟. Venit lumē tuū. Lectō .ii.

Restant ergo necesse est, aut hoc iā eis signū deesse: aut effectū fatalem nullo modo habere. In persarū quoq̄, Francorūq̄ terra: reges ex genere procedunt. Quibus profecto nascentibus: quis estimet quāti eisdē momētis horarū ac tēpū ex seruili cōditiōe nascunt̄? Et tamē regū filij, vno, eodemq̄ sydere cum seruis nati, ad regnum proficiunt: cū serui, q secū fuerūt geniti, in seruitute moriant̄. Hęc de stella breuiter diximus: ne, Mathematicorū stultitiā, indiscussam pterisse videamur. Ad bńs aña. Tria sunt munera, q̄ obtulerūt magi dño: aurum: thus: ⁊ myrrham, filio dei regi magno, all'a. Ad magn. aā. Lux de luce apparuisti Christe: cui magi munera offerūt all'a all'a all'a. ℂ Pro quarta die. Sermo sancti Leonis papę. Lectio pma.

Celebrato proximo die, quo intemerata virginitas humani generis edidit saluatorē: epiphanię nobis dilectissimi venerāda festiuitas dat perseuerantiā gaudiorū: vt inter cognatarū solennitatum vicina sacramenta: exultatiōis vigor, ⁊ feruor fidei nō tepescat. Ad omniū enī hoīm spectat salutem: q̄ infantia mediatoris dei ⁊ hominū, iam vniuerso declarabat̄ mūdo: cū adhuc exiguo detineret̄ oppidulo. Tu autē domine ℟. Illuminare illuminare. Lctō .ij.

Quamuis enim israeliticam gentem: ⁊ ipsius gentis vnam familiā delegisset: de qua naturam vniuersę humanitatis assumeret: noluit tamen intra materne habitationis angustias ortus sui latére primordia. Sed mox ab omnibus voluit agnosci: qui dignatus est pro omnibus nasci. ℟. Omnes de saba veniēt. Lectio .iij.

Tribus igitur magis in regione orientis: stella nouę claritatis apparuit: quę illustrior cęteris: pulchriorq̄ syderibus: facile in se intuentium oculos animosq̄ conuerteret: vt confestim aduerteretur non esse ociosum, qđ tam insolitum videbatur. Dedit ergo aspicientibus intellectum, qui prestitit signum: ⁊ quod fecit intelligi, fecit inquiri: ⁊ se inueniendum obtulit requisitus Tu aūt. ℟. Magi veniūt.

Sequuntur tres viri superni luminis ducatum: ⁊ pręuij fulgoris indicium intenta contemplatiōe comitantes: ad agnitionē veritatis gratię splendore ducuntur: qui humano sensu significatum sibi regis ortum estimauerunt in ciuitate regia esse quęrendum. Sed qui serui susceperat formam: ⁊ non iudicare venerat, sed iudicari: bethleē pręelegit natiuitati: Jerosolymam passioni. Tu autem domine. ℟. Stella quā viderant. Lectio .v.

Herodes vero audiens iudęorū principem natum: successorem suspicatus expauit. Et molitus necem salutis auctori: falsum spopondit obsequium. Quā felix foret si magorum imitaretur fidem: ⁊ conuerteret ad religionem, quod dispone bat ad fraudem? O cęca stultę emulatiōis impietas: quę perturbandum putas diuinum tuo furore consilium? Dominus mūdi, temporale non quęrit regnum: qui pręstat ęternū. Tu. ℟. Videntes stellā magi. Le. vi.

Quid incōmutabilē dispositarū rerū ordinē vertere: ⁊ aliorū facinº poccupare conaris? Mors christi, nō est tpis tui. Ante, pdēdū est euāgeliū: ante, pręducandum est dei regnum: ante, sanitates donandę: ante, sunt faciēda miracula. Cur qđ alieni futurū est opis: tui esse vis criminis: ⁊ nō habiturus effectū sceleris: in te solum reatum pręcipitas voluntatis? Nihil hac molitione próficis: nihil péragis. Qui voluntate sua natus est: arbitrij sui potestate morietur. Tu autē ℟. Tria sunt munera.

De homilia sctī Gregorij papę. Lcō. vij.

MAgi vero, aurū, thus, & myrrhā dēferunt. Aurū quippe regi cōgruit. Thus vero in dei sacrificio ponebatur. Myrrha aūt mortuorū corpora cōdiuntur. Eū ergo magi quē adorant: etiā mysticis muneribus prędicant. Auro regē: thure deū: myrrha mortalē. Sunt nōnulli hęretici, q̄ hūc deum credunt: sed vbiq̄ regnare nequaq̄ credunt. ℟. Uenit lumen tuum. Lcō. viij.

TLli profecto ei thus offerunt: sed offerre etiā aurū nolunt. Et sunt nōnulli, qui hunc regem existimant: sed deū negant. Hi videlicet ei aurū offerūt: sed thus offerre nolunt: Et sunt nonnulli, q̄ hunc & deū & regem fatentur: sed assumpsisse carnem mortalē negant. Hi nimirum ei aurum & thus offerunt: sed offerre myrrham assumptę mortalitatis nolunt. Tu autem domi. ℟. Descendit de cęlis deus verus. Lc. ix.

NOs igitur nato dn̄o offeramus aurū: vt hunc vbiq̄ regnare fateamur. Offeram⁹ thus: vt credamus q̄ is qui in tempore homo apparuit: deus ante tempora ēxtitit. Offeramus myrrham, vt eū quē credimus in sua diuinitate impassibilem: credamus etiam in nostra carne fuisse mortalem. Ad bn̄s añ. Uidimus stellam eius in oriente: & venimus cū muneribus adorare dn̄m. Ad mag. añ. Interrogabat magos herodes: qd̄ signū vidistis sup natū regem? stellā vidimus fulgentem, cuius splendor illuminat mundum. ¶ Pro quinta die. De sermone sctī Leonis papę. Lectio. j.

COnsummant ergo magi desiderium suum. Ad puerum Jesum dominum christum, eādem stella pręueniente, perueniunt. Adorant in carne verbum: in infantia sapientiam: in infirmitate virtutem: & in hominis virtute dominum maiestatis. Tu aūt. ℟. Omnes de saba venient. Lectio secūda.

UT q̄ sacramentum fidei suę intelligentię q̄ manifestent: quod cordibus credūt: muneribus protestantur. Thus deo: myrrham homini: aurum offerunt regi. Scienter, humanam, diuinamq̄ naturam, in vnitate venerantes: quia quod erat in substantia proprium: non erat in potestate diuersum. Tu autem domine mi.

℟. Magi veniunt. Lectio tertia.

REuersis autem Magis in regionem suam: & translato Jesu in ęgyptum, ex ad monitione diuina: exardescit frustrata in meditationibus suis herodis insania: necari omnes in bethleem paruulos iubet. Et quoniam quem metuat nescit infantē: generalem sententiam in suspectā sibi tendit ętatem. Tu. ℟. Stella quam viderāt.

SEd quos rex impius ēripuit mundo: christus inserit cęlo. Lectio. iiij. Et quibus nondum sanguinis sui impendit redemptionem: iam martyrij tribuit dignitatem. Erigite ergo dilectissimi fideles animos ad coruscantem gratiam luminis sempiterni: & impensa humanę saluti sacramenta venerantes: studium vestrū his quę pro nobis gesta sunt subdite. Tu autem. ℟. Uidentes stellam magi. Lectio. v.

DJligite castimonię puritatem: quia christus est virginitatis filius. Abstinete vos a carnalibus desiderijs, quę militant aduersus animam: quemadmodum vos beatus Petrus apostolus, suis (vt legimus) verbis hortatur. Malitia paruuli estote: quia dominus glorię, se mortalium conformauit infantię. Sectamini humilitatem: quam dei filius discipulos suos docere dignatus est. ℟. Tria sunt mu.

IRduite vos virtute patientię: in qua animas vestras possitis acquirere: quoniam qui cunctorum est redemptio: ipse est omnium fortitudo. Quę sursum sunt sapite: non quę super terram. Per viam veritatis & vitę constanter incedite: nec vos impediant terrena: quibus parata sunt cęlestia: per christum dominum nostrum. ℟. Uenit lumen tuum. De homilia sancti Gregorij papę. L. vij.

QUamuis in auro, thure, & myrrha, potest & aliud intelligi. Auro nāq̄ sapientia designatur: Salomone attestante, qui ait. Thesaurus desiderabilis, requiescit in ore sapientis. Thure autem, quod

quod deo incenditur: virtus orationis exprimitur: psalmista testante qui dixit: Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo. Per myrrham vero, carnis nostrę mortificatio figuratur. Unde et sancta ecclesia de suis operarijs usque ad mortē pro deo certantibus dicit: manus meę distillauerunt myrrham. Tu autem domine mi. ℟. Descendit de cęlis deus verus.

Nato ergo regi, aurum Lectio viij. offerimus: si in conspectu illius, claritate supernę sapiētię resplēdemus. Thus offerimus: si cogitationes carnis per sancta orationum studia in ara cordis incendimus: vt suaue aliquid deo per cęleste desiderium redolere valeamus. Myrrham offerimus, si carnis vitia per abstinentiā mortificamus. Per myrrham namque (vt diximus) agitur: ne mortua caro putrefiat. Tu autem do. ℟. Hic est dies pręclarus.

Mortuam vero carnem pu- Lectio ix. trescere: est hoc mortale corpus, fluxui luxurię deseruire. Sicut de quibusdam per prophetam dicitur. Computruerunt iumenta in stercore suo. Iumenta quippe in stercore suo putrescere: est carnales homines, in fetore luxurię, vitam finire. Myrrham ergo deo offerimus, quando hoc mortale corpus a luxurię putredine, per condimentum continentię custodimus. Tu autem domine. Ad benedictus aña. Omnes nationes venient a longe portantes munera sua: halleluia. Ad magnificat aña. Omnes de saba venient: aurum et thus deferentes halleluia halleluia.

¶ Pro sexta die. Sermo sancti Augustini episcopi. Lectio. j.

A partum virginis adorandū magi ab oriente venerunt. Hūc diem hodie. etc. Require in die epiphanię. ℟. Magi veniunt ab oriente. Post secundam lectionē. ℟. Stella quā viderant magi. Post tertiam lectionem. ℟. Videntes stellam magi. Lectio quarta.

Nam hodie quascunque pręmissas prophetias de christo proferimus: iam rerum completarū luce declaratas: si forte pagani, quos lucrari volum⁹, dixerint: nō eas tāto ante pręductas: sed post rerum euentum: vt ea quę facta sunt, prophetata, putarentur a nobis esse conficta: iudęorum codices recitamus, vt tollatur dubitatio paganorum: qui iam in Magis illis figurabantur: quos iudęi, de ciuitate in qua natus est christus, diuinis eloquijs instruebant: et cum ipsi, nec requirebant, nec agnoscebant. Nunc ergo charissimi, gratię filij, et heredes: videte vocationem vestram: et manifestato iudęis et gentibus christo: tanque angulari lapidi: perseuerantissima dilectione cohęrete. Tu autem.

℟. Tria sunt munera. Lectio quinta.

Manifestatus est enim in ipsis cunabulis infantię suę, his, qui prope: et his qui lōge erāt: iudęis in pastorum propinquitate: gentibus in magorum longinquitate. Illi ipso die quo natus est: isti hodie ad eū venisse creduntur. Manifestatus ergo est, nec illis doctis: nec istis iustis. Pręualet namque imperitia in rusticitate pastorum: et impietas in sacrilegijs magorum. Utrosque sibi lapis ille angularis applicuit: quippe qui venit stulta mundi eligere, vt confunderet sapientes: et nō vocaret iustos, sed peccatores: vt nullus magnus superbiret: nullus infimus desperaret. Unde et scribę, et pharisei, dum nimis docti, et nimis iusti sibi videntur: cuius nascētis ciuitatem ostēderūt: prophetica eloquia recitātes: hūc reprobauerūt ędificantes. ℟. Venit lumen tuum. Lectio sexta.

Sed quia factus est in caput anguli: et quod natus ostendit: passus impleuit. Huic nos inhęreamus cū alio pariete habēte reliquias israel: quę per electionē gratię saluę factę sunt. Eos enī pastores illi pręfigurabāt de proximo coniungendos: vt et nos quorum e lōginquo vocationē magorū significabat aduentus: iam nō peregrini et inquilini sumus, sed ciues sanctorum, et domestici dei: coędificati super fundamentum apostolorum et prophetarum, ipso summo lapide cristēte chrio iesu: q fecit vtraque vnū: vt in vno amemus vnitatē: et

ad colligendos ramos, q etiã de oleastro
inserti, per supbiã fracti, heretici facti sunt:
qm̃ potens est deus iterũ inserere illos: ha
beam⁹: ⁊ infatigabilẽ charitatẽ, ipso adiu
uante. Qui viuit ⁊ regnat p omnia secula
seculorum. Tu. ℞. Descendit de celis.
De homil. sci Gregorij pape. Lectio. vij.

Magnũ vero nobis aliqd magi innu
unt, q in regionẽ suã p viã aliã reuer
tunt. In eo nãq3, q admoniti faciunt: pro
fecto nobis innuunt qd faciamus. Regio
quippe nostra paradisus est: ad quã iesu co
gnito: redire p viã, qua venimus, prohibe
mur. A regione etenim nostra superbiẽdo:
inobediendo: visibilia sequendo: cibũ ve
titum gustando, discessimus. Sed ad eam
necesse est, vt flendo: obediẽdo: visibilia cõ
temnendo, atq3 appetitũ carnis frenando, re
deamus. Ergo per aliam viam, ad regionẽ
nostram regredimur: quoniã, qui a paradi
si gaudijs, per delectamenta discessimus:
ad hoc, per lamenta reuocamur. Tu autẽ.
℞. Hic est dies pclarus. Lectio octaua.

Unde necesse est fratres charissimi: vt
semp pauidi, semperq3 suspecti, po
namus ante oculos cordis: hinc culpas
operis: illinc extremẽ iudiciũ districtionis.
Pensemus q̃ districtus iudex veniat: q
iudiciũ minatur ⁊ latet. Terrores peccatori
bus intentat: ⁊ tamẽ adhuc sustinet. Et ic
circo venire citius differt: vt minus inue
niat quos condẽnet. Puniamus fletibus
culpas: ⁊ cũ psalmistę voce pręueniamus
faciẽ eius in cõfessione. Uoluptatũ ergo
nos fallacia nulla decipiat, vana letitia nõ
seducat. In primo nãq3 est iudex q dixit.
Ue vobis q ridetis nunc: quia lugebitis
⁊ flebitis. Hinc ⁊ Salomõ ait. Risus do
lore miscebit: ⁊ extrema gaudij luctus oc
cupat. Hinc iterum dicit. Risum reputaui
errorem: ⁊ gaudio dixi. Quid frustra deci
peris? Hinc rursum ait. Cor sapientiũ vbi
tristitia: ⁊ cor stultorũ vbi letitia. Tu aũt
domi. ℞. Interrogabat magos herodes.

Pertimescamus igitur prę Lectio. ix.
cepta dei: si celebramus veraciter so
lennitatem dei. Gratum namq3 deo sacri
ficium est afflictio contra peccatũ: psalmi
sta testante qui dixit. Sacrificium deo spi
ritus contribulatus. Peccata nostra prę
terita: in baptismatis perceptione donata
sunt: ⁊ tamen post baptisma multa com
misimus: sed lauari iterum baptismatis aq̃
nõ possum⁹. Quia ergo, ⁊ post baptisma
inquinauimus vitam: baptizemus lachry
mis conscientiam: quatenus regionẽ no
stram per viam aliam repetentes: qui ex ea
bonis delectati discessimus: ad eam ma
lis amaricati redeamus. Ad bñdictus añ.
Uenient ad te, q detrahebant tibi: ⁊ ado
rabunt vestigia pedum tuorũ. Ad magni
ficat añ. Admoniti magi in somnis ab an
gelo p aliã viã reuersi sunt in regionẽ suã.
Si festiuitas epipha. in dominica venerit:
totũ officiũ dñice fit in proximo sequenti
sabbato: modo subscripto. De festiuitati
bus vero, quę infra octa. epipha. venerint,
nihil tunc agitur: sed peracta octaua.
Sabbato infra octa. epipha. ad vesp. cap.

Ratres: Obsecro vos per mi Roma. 12
sericordiam dei: vt exhibeatis
corpora vestra hostiam viuen
tem: sanctam: deo placentem:
rationabile obsequium vestrum. Hym
nus sicut in epiphania. ℣. Reges tharsis
⁊ insulę munera offerent. ℞. Reges ara
bum ⁊ saba dona adducent. Ad magnifi
cat aña. Remansit puer Jesus in hierusa
lem: ⁊ non cognouerunt parentes eius:
existimantes illum esse in comitatu: ⁊ re
quirebant eum inter cognatos ⁊ notos.

Uota quęsumus domine Oratio.
supplicantis populi cęlesti pietate
prosequere: vt ⁊ quę agenda sunt vide
ant: ⁊ ad implenda quę viderint, conua
lescant. Per dominum nostrum Jesum
christum filium tuum. Qui te. Añ. dicitur
de epiphania quę competit. ℣. Omnes de
saba venient halleluia. ℞. Aurum ⁊ thus
deferentes halla. Oratio. Deus qui hodi.
¶ Dominica infra octauã epiphanię to
tum officium dicitur de epiphania, pręter
lectiones, capitulũ, añas ad Benedictus.
⁊ ad Magnificat, ⁊ orationem.

Sermo sancti Leonis pape. Lectio prima.

Ustum ⁊ rationabile dilectissimi, ⁊ vere pietatis obsequium est: in diebus, qui diuine opera misericordie protestantur: toto corde gaudere: ⁊ honorifice, ea, que ad salutē nostrā gesta sunt, celebrare. Vocāte nos ad hanc deuotionē ipsa recurrentium temporū lege: que nobis post diē, in quo coeternus patri, filius dei, natus ex virgine est: breui interuallo epiphanie intulit festum: ex apparitione dñi consecratū. In quo magnū fidei nostre presidiū prouidentia diuina cōstituit: vt dū solēni veneratione recolitur: adorata in exordijs suis saluatoris infantia: per ipsa originalia documenta probaret: veri in ipso hominis certā naturā. Hoc est enim quod iustificat impios: hoc est quod ex peccatoribus facit sctōs: si in vno eodēq dño iesu chrō: ⁊ vera deitas, ⁊ vera credat humanitas. Deitas, qua ante omnia secula in forma dei equalis est patri: humanitas, qua in nouissimis diebus in forma serui vnitus est homini. Tu autem. ℟. Hodie in iordane. Lectio ij.

AD roborandā ergo hanc fidem: que contra oēs prenuntiabatur errores: ex magno factum est diuine pietatis consilio: vt gens in longinqua orientalis plage regione consistens: que spectandorū syderum arte pollebat: signum nati pueri, qui super omnem israel esset regnaturus, acciperet. Noua etenim claritas, apud magos stelle illustrioris apparuit: ⁊ intuentiū animos, ita admiratione sui splendoris impleuit: vt nequaq̄ sibi crederent negligendū: quod tanto nunciabatur indicio. Prefuerat autem sicut res docuit huic miraculo gratia dei: ⁊ cum christi natiuitatem, nec ipsa adhuc bethlē tota didicisset: iam illam credituris gentibus inserebat: ⁊ qd nondum poterat humano eloquio disseri: celo faciebat euāgelizante cognosci. Quāuis autem diuine dignationis esset hoc munus: vt cognoscibilis gentibus fieret natiuitas saluatoris: ad intelligendum tamen miraculum signi, potuere magi etiam de antiquis balaam prenunciationibus commoneri. Scientes olim esse predictū, ⁊ celebri memoria diffamatum. Orietur stella ex iacob: ⁊ exurget homo ex israel: ⁊ dominabitur gentium. Tu autem domine. ℟. In columbe specie. Lectio iij.

TRes itaq viri fulgore insoliti syderis diuinitus incitati: preuium micantis luminis cursum sequuntur: existimantes se significatū puerū hierosolymis in ciuitate regia reperturos. Sed cum eos hec opinio fefellisset, per iudeorū scribas atq doctores: quod sacra de ortu christi prenunciabat scriptura didicēre: vt gemino testimonio confirmati: ardentiori fide expeterent: quem ⁊ stelle claritas, ⁊ prophetie manifestabat authoritas. Prolato autem diuino oraculo per responsa pōtificum: ⁊ declarata spiritus voce, qui dicit: Et tu bethleem terra iuda, non eris minima inter principes iuda: ex te enim exiet dux, qui regat populū meum israel: q̄ facile ⁊ q̄ consequens fuit: vt hebreorū proceres crederent, qd docebant: Sed apparet illos carnaliter cum herode sapuisse: ⁊ regnum christi commune, cū huius mundi potestatibus existimasse: vt ⁊ isti temporalem sperarent ducem: ⁊ terrenum metueret ille consortem. Tu autem domine mi. ℟. Reges tharsis ⁊ insu. Lectio quarta.

SUperfluo herodes timore turbaris: ⁊ frustra in suspectum tibi puerū seuire moliris. Non capit christum regia tua: nec mūdi dominus, potestatis tue sceptri, est contentus angustijs. Quem in iudea regnare non vis, vbiq regnat: ⁊ felicius ipse regnares: si eius imperio subdereris. Cur sincero officio non facis: quod subdola falsitate promittis? Perge cum Magis: ⁊ verum deum suppliciter adorando venerare. Sed tu iudaice sectator cecitatis: non imitaris fidem gentiū: corq peruersum ad crudeles conuertis insidias: nō illum occisurus quem metuis: nec illis nociturus quos perimis. Deducti igitur in bethleem dilectissimi magi, stelle precedentis obsequio: gauisi sunt gaudio magno

valde: sicut euangelista narrauit. Et intrantes domũ, inuenerũt puerũ cũ maria matre eius: ꝛ procidentes, adorauerunt eũ. Et apertis thesauris suis: obtulerunt ei munera: aurũ, thus, ꝛ myrrhã. ℟. Illuminare.

O Perfecte scientie mirabilẽ Lctõ. v. fidẽ: quã nõ terrena sciẽtia erudiuit: sed spiritus sanctus instituit. Unde eniz hi viri cũ proficiscerent e patria: qui nonduz viderant iesum: nec aliquo contuitu eius: qđ tam ordinate venerarent aduerterant: hanc deferendorũ munerũ seruauere rationẽ: nisi ꝙ preter illã stelle speciem que corporeũ incitauit obtutum: fulgentior veritatis radius cor corda pdocuit: vt priusꝗ laborẽ itineris inchoarent, cuz signari sibi intelligerent: cui in auro regius honor: in thure diuina veneratio: in myrrha mortalitatis cõfessio deberet: Et hec quidem, quantũ ad illuminationez fidei ptinebat: potuerunt illis credita ꝛ intellecta sufficere: vt corporali intuitu, nõ inquirerent: quod plenissimo visu mentis inspexerant. Sz diligentia sagacis officij: vsqꝫ ad videnduz puerũ perseuerans: futuri tẽporis populi: ꝛ nostri seculi hoĩbus seruiebat: vt sicut omnibus nobis ꝓfuit: ꝙ post resurrectionẽ dñi vestigia vulnerũ in carne eius Thome apli explorauit manꝰ: ita ad nostrã vtilitatẽ proficeret: ꝙ infantiã ipsius, magorum ꝓbauit aspectus. ℟. Oẽs de saba. Lc. vj.

Uiderunt itaqꝫ magi: ꝛ adorauerunt puerũ de tribu iuda: de semine dauid: secundũ carnẽ factũ ex muliere: factũ sub lege: quã nõ soluere venerat, sed adimplere. Uiderunt ꝛ adorauerunt puerũ quantitate paruulũ: aliene opis indigũ: fandi impotẽ: ꝛ in nullo, ab humane infantie generalitate dissimilẽ. Quia sicut fidelia erãt testimonia, que in eo maiestatẽ inuisibilis diuinitatis assererent: ita probatissimuz esse debebat verbum, carnẽ factũ: ꝛ sempiternam illam essentiam filij dei, verã hominis suscepisse naturam: ne vel ineffabiliũ operum secutura miracula: vel excipienda ruz supplicia passionum sacramentuz fidei ex rerum diuersitate turbarent: cum iustificari omnino nõ possent: nisi q dominuz iesuz, ꝛ verũ deũ, ꝛ verum hominẽ credidissent. ℟. Magi veniunt ab oriente. Sm Lucaz.

C Um factus esset Lc. vij. Jesus annorum duodeciz, ascendentibus illis hierosolymam, secundum consuetudinẽ diei festi. Et reliqua.

Homilia Origenis.

P Uer iesus crescebat, ꝛ cõfortabatur: ꝛ replebatur sapiẽtia. Hoc hominũ natura non recipit: vt ante duodecim annos, sapientia compleatur. Aliud est enim partem habere sapientie: aliud sapientia esse completum. Non ambigamus ergo aliquid in iesu carne apparuisse: ꝛ nõ solũ sup hoĩem: sed sup oẽm quoqꝫ rationabilẽ creaturã. Et crescebat inqt. Humiliauerat enim se, formam serui accipiẽs: ꝛ eadẽ virtute, qua se humiliauerat: crescebat. Apparuerat infirmus: q2 infirmũ corpus assumpserat: ꝛ ob id iterũqꝫ confortabatur. Euacuauerat se filius dei: ꝛ propterea rursum complebatur sapientia: ꝛ gratia dei erat super eum. Non quando venit ad adolescentiam: non quando manifeste docebat: sed adhuc cum esset paruulus, habebat gratiã dei. Et quomodo omnia in illo mirabilia fuerũt: ita ꝛ pueritia mirabilis fuit: vt dei sapiẽtia cõpleret. ℟. Stella quã. Lc. viij.

I Bant itaqꝫ parentes eius iuxta consuetudinẽ in hierusalẽ: ad solẽnẽ diẽ pasche. Et cũ factus esset Jesus annorum duodecim. Diligenter obserua. Priusꝗ duodecim esset annorum sapientia dei, ꝛ ceteris que scripta sunt de eo complebat. Cum ergo (vt diximus) duodecim esset annorum: ꝛ iuxta morem, dies solennitatis expleti ẽẽnt: ꝛ reuerterentur parentes euz infantulo iesu: remansit puer in hierusalẽ: ꝛ nesciebant parentes eius. Et hic sublimius quiddam, ꝗ humana natura patitur, intelligi potest. Non enim simpliciter remansit: ꝛ parentes eius vbi esset ignorabant. Sed quomodo in Joannis euangelio scriptum est: quando insidiabantur ei iudei: elapsus est de medio illorum: ꝛ non apparuit:

apparuit: Sic et nunc puto remansisse puerum in hierusalem: et parentes eius, ubi remanserit, ignorasse. Nec miremini parentes vocatos: quorum altera ob partum: alter ob obsequium matris et patris meruere vocabula. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Videntes stellam magi ga. Lc.ix.

Sequitur: Dolentes querebamus te. Non puto eos iccirco doluisse: quia, putarent errasse puerum, vel perijsse. Nec poterat accidere, ut Maria: que sciebat de spiritu sancto se concepisse: que et angelum loquentem: et currentes pastores: ac Simeonem audierat prophetantem: timeret, ne puerum perderet oberrantem. Ad hanc opinionem maxime cõfirmamur de Joseph: cui ab angelo preceptum est, ut tolleret puerum, et in egyptum pergeret: q audierat, ne timeas tollere Mariam uxorẽ tuã: quod enim in ea natum est: de spiritu sancto est: nunquam fieri poterat: ut perditum formidaret infantem: quem diuinum esse cognouerat. Aliud quiddam dolor et questio parentum quam simplex lector intelligis, sonat. Quomodo enim tu siquãdo scripturas legis: queris in eis sensum cum dolore quodam atque tormẽto: nõ quod scripturas quidem errasse: aut perperam quid habere arbitreris: sed quod ille intrinsecus habeãt veritatem sermonis atque rationem: et tu nequeas inuenire quod verum est. Ita et illi querebant iesum: ne forte recessisset ab eis: ne relinquens eos ad alia transmigrasset: et quod magis puto: ne reuertisset ad celos, cum illi placuisset iterum descensurus. Tu autem domine miserere nobis. Capitulum. Fratres obsecro vos. Hym. Enixa.119. ℣. Adorate deũ halleluia. ℟. Omnes angeli eius halleluia. Ad bñs añ. Remansit puer Jesus in hierusalem: et non cognouerunt parentes eius: existimantes illum esse in comitatu: et requirebant eum inter cognatos et notos. Oĩo. Vota quesumus. Deinde fit comme. de epipha. Añ. Hodie celesti sponso iuncta est ecclesia: quoniam in iordane lauit christus eius crimina: currunt cum muneribus magi ad regales nuptias: et ex aqua facto vino letantur conuiue halleluia. ℣. Omnes de saba venient halleluia. ℟. Aurum et thus deferentes halleluia. Oratio. Deus q hodierna. Ad tertiam cap. Fratres: obsecro vos. ℟. breue. Reges tharsis et insule, Munera offerent. ℣. Reges arabũ et saba dona adducent. ℟. Munera. ℣. Gloria. ℟. Reges. ℣. Omnes de saba venient halla. ℟. Aurum et thus deferentes halla. Ad sextã cap.

Dico enim per gratiam dei, que data est mihi, omnibus q sunt inter vos: non plus sapere, quam oportet sapere: sed sapere, ad sobrietatẽ. ℟. bre. Omnes de saba venient, Halleluia halleluia. ℣. Aurum et thus deferentes. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Omnes. ℣. Adorate dominum halla. ℟. In aula sancta eius halleluia. Ad.ix.cap.

Sicut enĩ in uno corpore, multa membra habemus: omnia aũt membra nõ, eundẽ actũ habent: ita multi, vnũ corpus sumus in christo: singuli autẽ alter alterius membra: in chřo iesu dño nostro. ℟. bre. Adorate dñm. Halla hall. ℣. In aula scta eius. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Adorate. ℣. Adorate deũ hall. ℟. Oẽs angeli ei9 hall. Ad vesp. cap. Fratres: obsecro vos. Hy9. Hostis.117. ℣. Reges tharsis et insule munera offerent. ℟. Reges arabũ et saba dona adducent. Ad magni. añ. Fili, qd fecisti nobis sic: ego et pater tuus dolẽtes querebamus te: et quid est quod me querebatis: nesciebatis, q: in his que pãtris mei sunt, oportet me esse: Et fit cõmemo. de epipha. añ. Tribus miraculis ornatũ diẽ sanctũ colimus: hodie stella magos duxit ad presepiũ: hodie vinũ ex aqua factũ ẽ ad nuptias: hodie a Joãne chřs baptizari voluit, ut saluaret nos hal. ℣. Oẽs õ saba vẽiẽt hal. ℟. Aurũ et thus deferẽtes hall. Oĩo. Deus q ho.

¶ In vigilia octa. epiphanie. ad vesp. añ. Ante luciferum. Cum rel. ps. Dixit dñs. Cũ rel. in fine. ps. In exitu.36. Capitulum et hym. de epipha. ℣. In columbe specie spiritus sanctus visus est, ℟. Paterna vox audita est: hic est filius meus dilectus.

scit:non corporis gremio preparatur:nec vestimentorum ambitione componitur:sed celestium virtutum operatione colligitur. Nam christi sinus erat in Joanne euangelista fides:in Deo patre diuinitas:in Maria matre virginitas. Ibi sinus christi est: vbi habitaculum est virtutum. Ibi reclinat caput suum,vbi domicilium celestium inuenit preceptorum. Nam ideo peccatoribus infidelibus dicit. Vulpes foueas habent:et volucres celi nidos:filius autem hominis, non habet vbi caput suum reclinet. ℟. Omnes de saba venient,aurum et thus deferentes,et laudem domino annunciantes:Halleluia halleluia halleluia. ℣. Reges tharsis et insule munera offerent: reges arabum et saba dona adducent. Halleluia. Lectio quinta.

Hodie dominus Jesus hodie venit ad baptismum:et corpus suum sanctum voluit aqua dilui. Dicat fortasse aliquis.Qui sanctus est, quare voluit baptizari? Audi ergo. Ideo baptizatur christus:non vt sctificetur ab aquis:sed vt aquas ipse sctificet:et purificatione sui, purificet fluenta illa que tangit.Consecratio enim christi,consecratio magis est elementi.Cum enim saluator abluitur:iam tunc in nostrum baptismum tota aqua mundatur:et purificatur fons:vt secuturis postmodum populis: lauacri gratia ministretur.Precedit ergo christus ad baptisma:vt christiani post eum confidenter populi subsequantur. ℟. Magi veniunt ab oriente hierosolymam: querentes et dicentes:vbi est qui natus est cuius stellam vidimus:Et venimus adorare dominum. ℣. Vidimus stellam eius in oriente.Et ve. Lec.vj.

Intellige ergo mysterium.Ita enim et columna ignis precessit per mare rubrum: vt intrepidum iter filij israel subsequerentur: et ipsa prius per aquas egressa est:vt venientibus post se,intrandi semitam prepararet. Quod factum,sicut apostolus dicit: in mysterium baptismi fuit.Baptismum plane,quodam modo fuit,vbi homines nubes operiebat:vnda portabat.Sed hec omnia operatus est christus dominus:idem,qui et modo.Quia sicut tunc per mare filios israel in ignis columna precessit:ita nunc per baptismum,christianos populos in corporis sui columna precedit.Ipse inquam est columna: que tunc lumen sequentium oculis prestitit:modo lucem credentium cordibus subministrat.Tunc in fluctibus vndarum soliduit semitam:modo in lauacro fidei,corroborat vestigia:per quam fidem,sicut filij israel,qui intrepidi ambulauerit:persecutorem egyptium non timebit.Iuuante domino nostro iesu christo: qui cum patre et spiritu sancto, viuit et regnat, in secula seculorum amen. ℟. Stella quam viderant magi in oriente antecedebat eos, donec venirent ad locum,vbi puer erat.Videntes autem eam, gauisi sunt gaudio magno. ℣. Et intrantes domum, inuenerunt puerum cum Maria matre eius:et procidentes adorauerunt eum.Vi. In.iij.noc.an. Pater de celis filium testificatur:spiritus sancti presentia aduenit,vnum edocens,qui baptizatur christus. ps. Deus iudicium.21. An. Peccati aculeus conteritur: hodie baptizato domino: et nobis donata est regeneratio ps. Voce mea.22. Ana. Baptizatur christus,et sctificantur omnes mundus: et tribuit nobis remissionem peccatorum:aqua et spiritu omnes purificamur. ps. Cantate.ij. 27. ℣. Et erit nomen eius benedictum in secla. ℟. Et ante solem permanet nomen eius. Secundum Joannem. Lectio septima.

In illo tempore. Vidit Joannes Jesum venientem ad se:et ait. cap.1. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi.Et reliqua.

Homilia sancti augustini episco.

Nemo sibi arroget et dicat:quia ipse auferat peccata mundi. Jam intendite,contra quos superbos intendebat Joannes digitum. Nondum erant nati heretici: et demonstrabantur: iam intendebat contra illos.Contra illos clamabat tunc a fluuio: contra quos modo clamat ex euangelio. Venit Jesus.Et quid dicit ille?Ecce agnus dei.Si agnus,innocens:et Joannes agnus: an non et ipse innocens?Sed quis innocens? aut quantum innocens? Omnes ex illa radice venerunt:et ex illa propagine: de qua cantat gemens Dauid.Ego in iniquitatibus conceptus sum:et in peccatis mater mea in vtero me aluit.Solus ergo ille agnus:qui non sic venit. Non enim in iniquitate conceptus est:

qui nõ de mortalitate cõceptus est: nec eũ in pctis mater eius in vtero aluit: quẽ virgo cõcepit: virgo pepit: qa fide concepit: fide suscepit. Ergo ecce agnus dei. Nõ habet iste traducẽ de Adam. Carnẽ tantũ assumpsit de Adam: peccatum nõ assumpsit. Qui nõ assumpsit de massa nostra peccatũ: ipse est q tollit peccatũ nrm. Tu. R. Uidentes stellã Magi gauisi sunt gaudio magno. Et intrãtes domũ inuenerũt puerum cũ Maria matre eius: et pcidentes adorauerunt eũ: et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera: aurũ, thus, et myrrham. V. Stella quam viderant magi in oriente antecedebat eos: vsqz dum veniens, staret supra, vbi erat puer. Et intrantes. Lcõ. viij.

Ecce agnus dei: ecce q tollit peccata mundi. Nostis qa qdã hoĩes dicunt aliquando: nos tollimus pctã hoibus: qa sctĩ sumus. Si enĩ nõ fuerit sanctus, q baptizat: quomõ tollit pctm alterius: cum sit ille homo plenus pctõ. Cõtra istas disputationes verba nostra nõ dicamus: hunc legamus. Ecce agnus dei: ecce q tollit peccatũ mundi. Nõ sit psumptio hoibus in hoĩes: nõ trãsmigret passer in montes: in dño confidat. Et si leuet oculos in mõtes: vnde auxiliũ veniet ei, intelligat: qz auxiliũ eius a dño: q fecit celũ et terrã. Tantę erat excellentię Joãnes: qd dicit ei. Tu es xps. Dicit nõ. Tu es Helias. Dicit non. Tu es propheta. Dicit nõ. Quare ergo baptizas. Ecce agnus dei inqt: ecce q tollit peccata mũdi. Hic est de quo dixi. Post me venit vir: q ante me factus est: qz prior me erat. Post me venit: qz posterius natus ẽ. Ante me factus est: quia platus est mihi. Prior me erat: quia in principio erat verbũ: et verbũ erat apud deũ: et deus erat verbũ: et ego nesciebã eũ. Sed vt manifestet in israel: ppterea ego veni in aqua baptizans. Et testimoniũ phibuit Joannes dicens. Quia vidi spiritũ de celo descendentẽ quasi colũbã: et mãsit super eũ, et ego nesciebã eũ. Sed q me misit baptizare ĩ aqua ille mihi dixit. Sup quẽ videris spiritũ descẽdentẽ, et manẽtẽ sup eũ: hic est q baptizat in spũ sctõ. Et ego vidi: et testimoniũ phibui: qa hic est filius dei. R. Hodie celi aperti sunt: et mare dulce factum est: terra exultat: montes et colles letantur. Quia a Joanne in iordane christus baptizatus est. V. Quid est tibi mare q fugisti: et tu iordanis qz conuersus es retrorsum. Quia. Lc. ix.

Attendat mõ charitas vestra: Joannes quãdo didicit chrĩm: missus est vt baptizaret in aqua. Quesiuĩ est quare. Ut manifestaret in israel dixit. Quid profuit baptismus Joãnis fratres charissimi. Si profuit aliqd, et mõ maneret: et baptizarentur hoĩes in baptismo ioãnis: et sic venirẽt ad baptismũ christi. Sed qd ait: vt manifestaret in israel: idest vt ipsi pplo israel manifestaret christus: veni baptizare in aqua. Accepit ministeriũ baptismi Joannes: in aqua penitentię parare viã dño, nõ existẽs dñs. At vbi cognitus est dñs: superflua ei via parabat: qa cognoscẽtibus seipse factus est via. Itaqz nõ durauit diu baptismus ioãnis. Sed quomõ demõstratus est dñs humilis: vt ideo acciperet baptismũ ioannis: in quo baptizat ipse dñs. Et opus erat ipsi dño baptizari. Et ego interrogatus cito rñdeo. Opus erat dño nasci: opus erat dño crucifigi: opus erat dño mori: opus erat dño sepeliri. Si ergo tantã suscepit pro nobis humilitatẽ: baptismũ nõ erat suscepturus. Et quid profuit, qz suscepit baptismũ serui: vt tu nõ dedignareris suscipere baptismum dñi. Ad laud. et per horas aña.

Baptizat miles regẽ: seruus dñm suũ: ioãnes saluatorẽ: aqua iordanis stupuit: colũba ptestat: paterna vox audita est: hic est filius meus dilectus. ps. Dñs regna. s. cũ rel. Aña. Celi aperti sunt super eũ: et vox facta est de celo dicẽs: hic est filius meus dilectus: in quo mihi cõplacui. Aña. Chrĩo datus est principatus et honor regni: omnis populus, tribus, et lingue seruient ei in eternũ. Aña. Fõtes aquarũ sanctificati sunt, chrĩo apparente in gloria: orbis terrarũ haurite aquas de fonte saluatoris: sctificauit enĩ nũc omnẽ creaturã chrĩs deus nr. Aña. Uox de celo sonuit: et vox patris

patris audita est: hic est filius me° dilect⁹, in quo mihi cõplacui, ipsum audite. Cap.
S Urge, illuminare hierlm, q: venit lumen tuũ: ꝛ gloria dñi sup te orta est. Hym. Hostis. 117. ℣. Hodie celesti sponso iuncta ẽ ecclesia. ℟. Quã in iordane lauit christus eius crimina. Ad bñs añ. Precursor Joannes exultat cũ iordane: baptizato dño, facta est orbis terrarꝫ exultatio: facta est pctõrũ nostrorum remissio: sctificans aquas: ipsi oẽs clamemus miserere nobis. Oratio. Deus cuius vnigenitus.
Ad. iij. cap. Surge illuminare. ℟. bñ. Reges tharsis ꝛ insulę. Munera offerent. ℣. Reges arabũ ꝛ saba, dona addu. ℟. Munera. ℣. Glia. ℟. Reges. ℣. Oẽs de saba veniẽt hall. ℟. Aurꝫ ꝛ thus deferẽtes hall.
L Eua in circuitu oculos Ad. vj. cap. tuos, ꝛ vide: oẽs isti cõgregati sunt, venerũt tibi: filij tui de longe veniẽt: ꝛ filię tuę de latere surgent. ℟. bre. Omnes de saba veniẽt. Halla halla. ℣. Aurum ꝛ thus deferentes. ℟. Hall. ℣. Glia. ℟. Oẽs. ℣. Adorate dñz hall. ℟. In aula scã ei⁹ hall.
O Mnes de saba veniẽt: Ad. ix. capit. aurũ ꝛ thus deferentes: ꝛ laudẽ dño annũciantes. ℟. bre. Adorate dñm. Hall. halla. ℣. In aula scã eius. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Adorate. ℣. Adorate deũ hall. ℟. Omnes angeli eius hall. Ad vesp. añ. Baptizat miles. Cũ rel. ps. Dixit dñs. 35. In fine In exitu. 36. Cap. ꝛ hym. 117. ℣. Hodie celesti sponso iuncta est ecclia. ℟. Quoniã in iordane lauit christus eius crimina. Ad mag añ. Sup ripam iordanis stabat btũs Joãnes: indutus est splendore, baptizans saluatorẽ: baptiza me ioannes, baptiza, bñdicã te: ꝛ tu iordanis cõgaudẽs suscipe me. Oro. Deus cuius vnigenitus.
¶ Nota q̃ si octa. epipha. cadat in sabbato: a cap. in ãtea fit de dñica: cũ cõme. oct. Sed nõ fiũt suffragia aplõrꝫ nec pacis nec alia: nec in completorio dñr preces. Idem fiat in alijs octauis que veniũt in sabbato.
¶ Notãdũ q̃ quocũqꝫ die post octa. epipha. primo occurrerit agendum de dominica aut de feria. fit officium de psalmista sicut pro tali die consequenter ordinatur.

¶ Sabbato primo pro prima dominica post octa. epipha. Ad vespe. cap. O altitudo diuitiarꝫ. fo. 36. Hy⁹. O lux beata. ℣. Vespertina. Ad magn. añ. Suscepit deus isrl' puerꝫ suũ sicut locutus est ad abraã: ꝛ semẽ eius: exaltare humiles vsqꝫ i sclz. Oro.
O Mnipotens sempiterne deus: q celestia simul ꝛ terrena moderaris: supplicationes ppli tui clementer exaudi: ꝛ pacez tuã nrĩs concede temporibus. Per dominum no.
¶ Deinde fiunt solitę cõmemor. vt supra in vesperis dominicę. fo. 36. deinde speciales cõme. sctõrũ sanctarũue: vtputa de his sub quorũ titulis ecclesię dedicatę sunt: ac de his ẽt erga quos quasue deuotio tenditur eorꝫ q diuina dicunt officia: necnõ sup his quorũ ecclia romana generaliter: aut in aliqbus prouincijs siue terris aut locis cõmemo. facere ↄsueuit. Ultimo de pace.
¶ Ab hac dñica vsqꝫ ad dñicã de passione: ꝛ ab octa. pẽte. vsqꝫ ad aduẽtũ: in omnibus vesp. sabbati: ꝛ matuti. ac vesper. dñicę supradicta suffragia prędicto modo dicuntur. Ac in oibus vesp. ꝛ matu. ix. ꝛ iij. lec. eorumdẽ temporꝫ: exceptis festis duplicibus cũ octa. eorũ: ac festis aplõrum petri ꝛ pauli: scte crucis: scti michaelis: necnon excepto q̃ in matu. dicitur p apostolis añ. Gloriosi principes. ℣. In oẽm terrã. ℟. Et in fines. vt ibi. Nota q̃ in oibus diebus in quibus prędicta suffragia dñr: post primã orationẽ horũ suffragiorũ nõ dicit Per dñz nrz. s; tñ post vltimã. s. de pace.
¶ Ad cõple. ℣. Jube dõne bñdicere. Absolutio. Noctẽ quietam ꝛ cete. vt fol. 41
¶ Dñica prima post octa. epipha. ad matu. inuita. Uenite exultemus dño. Jubilemus deo salutari nostro. ps. Preoccupemus. i. Hymnus. Primo dierũ omnium. In primo noctur. añ. Seruite domino in timore. cum reliqs. Quere i psal' suo loco.
¶ Hac nocte ponuntur epistolę Pauli: ꝛ legitur de eis tam in feriali qꝫ in dominicali officio vsqꝫ ad septuagesimam.

¶ Incipit ep̄l'a Pauli ad romanos. Le. j.

PAulus, seruus ie-
su christi, voca-
tus ap̄ls, segregatus
in euāgeliū dei: quod
ante p̄miserat p pro-
phetas suos in scriptu
ris sanctis de filio suo:
q factus est ei ex semi-
ne dauid secundū car-
nē: qui predestinatus
est filius dei in virtute secundū spiritū san-
ctificatiōis, ex resurrectione mortuorū iesu
christi dn̄i nostri. Per quē accepimus gra
tiā ⁊ ap̄latū: ad obediendum fidei in omni
bus gentibus p nomine ei⁹: in qbus estis
⁊ vos vocati iesu christi dn̄i nostri: oibus
q sunt Romę dilectis dei, vocatis sanctis:
gratia vobis ⁊ pax a deo patre nr̄o, ⁊ dn̄o
iesu christo. Primū qdē gr̄as ago deo meo
p iesum christū p oibus vobis: quia fides
vestra annunciat in vniuerso mundo. Te-
stis eni mihi est deus, cui seruio in spiritu
meo, in euāgelio filij eius: q sine intermis-
sione, memoriā vestri facio semp in oratio-
nibus meis: obsecrās, si quomodo tandē,
aliquando, prosperū iter habeā in volunta
te dei, veniendi ad vos. ℟. Dn̄e, ne in ira
tua arguas me: neq3 in furore tuo corripi-
as me. Miserere mei domine: qm̄ infirmus
sum. ℣. Timor ⁊ tremor venerunt sup me:
⁊ cōtexerunt me tenebrę: ⁊ dixi. Mi. Lc. ij.

DEsidero enim videre vos; vt aliquid
impertiar vobis grē spūalis: ad cō-
firmandos vos: idest simul cōsolari in vo-
bis: per eā quę inuicē est, fidē vestram, atq3
meā. Nolo autē vos ignorare fratres: quia
sępe proposui venire ad vos: ⁊ prohibitus
sum vsq3 adhuc: vt aliquē fructū habeā in
vobis: sicut ⁊ in cęteris gentibus. Gręcis
ac barbaris; sapientibus ⁊ insipientibus,
debitor sum: ita, q in me promptum est, ⁊
vobis qui Romę estis, euangelizare. Non
enim erubesco euāgeliū. Uirtus enim dei
est in salutē omni credenti: iudęo primū, ⁊
gręco. Justitia enim dei in eo reuelatur ex
fide in fidē, sicut scriptū est. Justus autē ex
fide viuit. ℟. Deus q sedes super thronū:
⁊ iudicas ęquitatem: esto refugiū pauperū
in tribulatione. Quia tu solus laborē ⁊ do
lorē cōsideras. ℣. Tibi enim derelictus est
paup: pupillo tu eris adiutor. Qr. Lcō. iij.

REuelat enim ira dei de cęlo sup omi-
nē impietatē ⁊ iniustitiā hoim eorū,
q veritatem dei in iniustitia detinent: quia
quod notū est dei: manifestū ē in illis. De⁹
enim illis manifestauit. Inuisibilia eni ipsi-
us, a creatura mundi, p ea quę facta sunt: in
tellecta, conspiciunt. Sempiterna quoq3
eius virtus ⁊ diuinitas: ita vt sint inexcusa
biles. Quia cū cognouissent deū: nō sicut
deū glorificauerūt: aut gratias egerūt: sed
euanuerūt in cogitationibus suis: ⁊ obscu
ratū est insipiēs cor eorū. Dicētes eni se eē
sapientes: stulti facti sunt. ℟. A dextris est
mihi dn̄s ne cōmouear. Propter hoc di-
latatū est cor meū, ⁊ exultauit lingua mea.
℣. Dominus pars hereditatis meę: ⁊ ca-
licis mei. Propter hoc. Lectio. iiij.

ET mutauerunt gloriā incorruptibi-
lis dei, in similitudinē imaginis corrupti-
bilis hominis: ⁊ volucrū: ⁊ quadrupedū:
⁊ serpentiū: Propter quod, tradidit illos
deus in desideria cordis eorum, in inmū-
ditiā: vt contumelijs afficiant corpora sua
in semetipsis. Qui cōmutauerūt veritatem
dei in mendacium: ⁊ coluerunt, ⁊ seruierūt
creaturę, potius q̄3 creatori: q est benedict⁹
in secula, amen. Propterea tradidit illos
deus in passiones ignominię. Nam femi-
nę eorum immutauerunt naturalē vsum:
in eum vsum qui est contra naturam. Si-
militer autem ⁊ masculi: relicto naturali
vsu feminę: exarserunt in desiderijs suis: in
inuicē: masculi in masculos turpitudinem
operantes: ⁊ mercedem quā oportuit erro
ris sui, in semetipsis recipientes. ℟. No-
tas mihi fecisti vias vitę. Adimplebis me
lętitia cū vultu tuo: delectationes in dexte
ra tua vsq3 in finē. ℣. Tu es q restitues: he
reditatē meā mihi. Adimplebis. Lcō. v.

ET sicut nō probauerunt deū habere
in notitiam: tradidit illos deus in re-
probum sensum: vt faciant ea quę nō con-
ueniunt:

ueniūt: repletos omni iniquitate: malitia: fornicatione: auaritia: nequitia: plenos inuidia: homicidijs: contentione: dolo: malignitate: susurrones: detractores: deo odibiles: cōtumeliosos: superbos: elatos: inuentores malorum: parentibus nō obedientes: insipientes: incōpositos: sine affectione: absque federe: sine misericordia. Qui cum iustitiā dei cognouissent, nō intellexerunt: qm̄ q talia agunt: digni sunt morte: nō solū q faciunt ea: sed et q consentiunt facientibus. ℞. Diligā te dn̄e virt' mea: dn̄s firmamētū meū. Et refugiū meū. ℣. Liberator meus: deus meus adiutor meus. Et re.

Propter qd̄ inexcusabilis es o Lc. vj. homo omnis, qui iudicas: in quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas. Eadem enim agis, quę iudicas. Scimus eni, quoniam iudicium dei est, secundum veritatē: in eos q talia agunt. Existimas autem hoc o homo q iudicas eos q talia agunt: et facis ea: quia tu effugies iudiciū dei? An diuitias bonitatis eius: et patientię, et longanimitatis cōtemnis? Ignoras, q benignitas dei ad pęnitentiā te adducit? Secūdum duritiā aūt tuā, et impenitens cor, thesaurizas tibi iram in die ire: et reuelationis iusti iudicij dei: q reddet vnicuique, secundū opa eius. His qdē q secundū patientiam boni operis, gloriā, et honorē, et incorruptionē, quęrentibus vitā ęternā. His aūt q sunt ex contentione: et q nō acqescunt veritati: credunt aūt iniqtati: ira et indignatio: tribulatio et angustia in oēm aiam hoīs operātis malū: iudęi primū et greci. Gloria autem et honor et pax omni operanti bonum: iudęo primū et gręco. ℞. Dn̄i est terra et plenitudo eius. Orbis terrarū et vniuersi q habitant in eo. ℣. Ipse sup maria fundauit eā: et super flumina pręparauit illam. Orbis.

Secundum Joannem. Lectio septima.

cap. 3.

In illo tempore. Nuptię factę sunt in chana galileę: et erat mater iesu ibi. Uocatus est autē iesus et discipuli eius ad nuptias. Et deficiente vino: dicit mater eius ad eum. Uinum non habent. Et rel. Homil. sancti Augustini epi.

Adsit dn̄s deus nr̄: vt donet nobis reddere qd̄ promisimus. Hesterno eni die, si meminit caritas vestra: cū tēporis excluderemur angustia: ne sermonē inchoatū impleremus: in hodiernū diē distulimus: vt ea, quę in hoc facto euāgelicę lectionis mystice in sacramentis posita essent: ipso adiuuante aperirent. Non itaque opus ēst iā morari diutius in cōmēdando miraculo dei. Ipse est enim deus: q p vniuersam creaturā quotidiana miracula facit: quę homini bus, nō facilitate: sed assiduitate, viluerūt. Rara aūt quę facta sunt ab eodē dn̄o, idest a verbo propter nos incarnato: maiorē stuporē hoibus attulere. Nō qa maiora erāt, q̄ sunt ea, quę quotidie in creatura facit: sed q' ista, que quotidie fiunt: tanq̄ naturali cursu peragunt. Illa vero efficaciā potentię tanq̄ pñtis exhibuisse videnṫ oculis hoīm. ℞. Ad te dn̄e leuaui aiam meā. Deus meus in te confido nō erubescā. ℣. Custodi aiam meā: et eripe me. De. L. viij.

Primus, sicut meministis, resurrexit vnus mortuus, obstupuere oēs: cum quotidie nasci, q nō erāt, nemo mireṫ. Sic aquā in vinū versam, qs nō mireṫ? cū hoc annis oībus deus in vitibus faciat? Sed qa oīa, quę fecit dn̄s iesus, nō solum valent ad excitāda corda nostra miraculis: sed et ad ędificāda in doctrina fidei: scrutari nos oportet, qd sibi velint ista omnia: idest qd significent. Horū enim omniū significationes: sicut recordamini, in diē hodiernū distulimus. Quod aūt dn̄s inuitat' venit ad nuptias: et excepta mystica significatiōe: cōfirmare voluit, quod ipse fecit. Futuri eni erant de quibus dixit apostolus: phibentes nubere: et dicentes, q malę essent nuptię: et q diabolus eas fecisset: cū idē dn̄s in euāgelio interrogatus, vtrum liceat hōmini dimittere vxorē suā ex qualibet causa: respōderit, nō licere: excepta causa fornicationis. In qua responsione, si meministis: hoc ait. Quod deus coniunxit: homo nō separet. ℞. Duo seraphin clamabant alter ad alterū. Sanctus, sanctus, sanctus.

dñs deus sabaoth. Plena est omnis terra gloria eius. ℣. Tres sunt q testimonium dant in celo: pater, verbũ, ⁊ spũs sctũs: ⁊ hi tres, vnũ sunt. Sctũs. ℣. Glia. ℟. Plena. Ab hac dñica vsq ad septuagesimã: ⁊ ab octa. pente. vsq ad aduẽtũ: predictũ ℟. in diebus dñicis cantatᷣ quãdo officiũ agitᷣ dñicale: ⁊ octauo loco ponitur. Lectio. ix.

Et q bene eruditi sunt in fide catholica: nouerũt q deus fecerit nuptias. Et sicut coniugiũ a deo, ita diuortiũ, a diabolo fit. Sed ꝓpterea in causa fornicationis licet vxorẽ dimittere: q2 ipsa vxor, primo voluit: que fidem cõiugalẽ marito nõ seruauit. Nec ille, que virginitatẽ deo vouent: quãuis ampliorẽ gradũ honoris ⁊ sanctitatis in ecclesia teneãt: sine nuptijs sunt. Nã ⁊ ipse pertinent ad nuptias cum tota ecclesia: in quibus nuptijs sponsus est christus. Ac per hoc ergo dñs inuitatus venit ad nuptias: vt coniugalis castitas firmaretur: ⁊ ostenderetᷣ sacramẽtũ nuptiarũ. Spõsus personã dñi figurabat: cui dictũ ẽ. Seruasti vinũ bonũ vsq adhuc. Bonũ enim vinum christus seruauit vsq adhuc: idest euangeliũ suũ. Ad laud. añ. Halleluia. ps. Dñs regna. Cum rel. vt habes in psal. loco suo. Cap. Benedictio ⁊ clari. Hymn⁹. Eterne rerũ. 6 ℣. Dñs regnauit decorem induit. ℟. Induit dñs fortitudinem ⁊ precinxit se virtute. Ad bñs añ. Nuptie facte sunt in chana Galilee: ⁊ erat ibi Iesus cũ maria matre eius. Oratio Omnipotens sempiterne. Deinde fiunt suffragia consueta: vltimo de pace: vt supra in vesper.

¶ Ad primam hym. Iam lucis orto sy. Añ. Hall. ps. De⁹ deus meus respice. ⁊c. Quere in psal. post laud. dñice: vbi habes totũ ordinẽ prime tam ꝓ dñicis diebus: q̃ pro ferialibus ⁊ festis per totum annũ.

¶ Ad tertiã hym. Nunc sancte nobis. 33. Añ. Halla. ps. Legẽ pone. Memor esto. Bonitatem. Capitulũ. Deus charitas est. ℟. breue. Inclina cor meum deus.

¶ Ad sextã hym. Rector potens. 34. Añ. Hall. ps. Defecit. Quõ dilexi. Iniquos. Cap. Alter alterius. ℟. bř. In eternũ dñe.

¶ Ad. ix. hym. Rerũ deus tenax. 35. Añ. Halla. ps. Mirabilia. Clamaui. Principes. Cap. Empti enim estis. ℟. bre. Clamaui in toto corde meo. Ordinẽ horarũ scilicet tertie: sexte: ⁊ none: tam in dñicis diebus q̃ in feria. ⁊ festis, habes in ps.

Notandũ q per totũ annũ ad primã. iij. vj. ⁊. ix. ⁊ completorium dicuntur hymni supradicti: preterq̃ vbi aliter signatũ est.

¶ Ad vesp. añ. Dixit dñs dño. 35. Cum rel. Cap. Benedictus deus. 36. Hymnus. Luci s creator. 36 ℣. Dirigatur dñe orõ mea. ℟. Sicut incensum in cõspectu tuo. Ad magni. añ. Deficiẽte vino, iussit iesus impleri hydrias aqua: que in vinũ cõuerse sunt hall. Orõ. Omnipotẽs sempiterne.

Notandũ q quãdo agit officiũ dñicale; psalmi ad noctur. iij. vj. ix. ⁊ ad vesp. dñr ꝑ oẽs dñicas anni sicut in predicta dñica.

Itẽ añe noc. ⁊ vesp. eodẽ mõ dñr in dñicis diebus: ab octa epiphanie vsq ad pascha: ⁊ ab octa. pente. vsq ad aduentum.

Itẽ versi. noc. ⁊ vesp. ijdẽ dñr in dñicis dieb⁹ ab octa. epipha. vsq ad primã dñicã quadragesime: ⁊ ab octa. pente. vsq ad aduẽtũ. Itẽ añe laud. prime tertie. vj. ⁊ ix. eedẽ, ac capła, ꝑ oẽs horas eadẽ dñr in dñicis diebus: ab oct. epi. vsq ad septuagesimã: ⁊ ab octa. pente. vsq ad aduentũ,

Itẽ ℟ia. breuia: ⁊ ℣. per horas eadẽ dicuntᷣ in dñicis diebus: ab octa. epiphanie vsq ad dñicam primã quadragesime: ⁊ ab octa. penthe. vsq ad aduentũ domini,

¶ Feria. ij. inuitato. Venite. Exultemus dño. ps. Iubilemus. Hym. Somno refectis. 13. Ad noctur. aña. Dominus defensor. ps. Dñs illumina. cũ rel. sicut habetᷣ in psal. 10. ℣. Dñe in celo misericordia tua, ℟. Et vsq ad nubes veritas tua. De epistola pauli ad romanos. Lectio prima. ca. 2. b

Non enim est personarũ acceptio apud deum. Quicunq enim sine lege peccauerunt: sine lege peribunt. Et quicunq in lege peccauerunt: per legem iudicabuntur. Non enim auditores legis iusti sunt apd deũ: sed factores legis iustificabun,

stificabuntur. Cũ eni gentes, q legẽ nõ habẽt: naturaliter ea q legis sunt faciunt: eiusmodi legẽ nõ habentes: ipsi sibi sunt lex: q ostendunt opus legis scriptũ in cordibus suis: testimoniũ reddente illis conscientia ipsorum: et inter se invicẽ cogitationũ accusantiũ: aut etiã defendentiũ, in die: qua iudicabit deus occulta hoim: secundũ euangeliũ meũ per iesum christum. R. Quam magna multitudo dulcedinis tuę domine: Quam abscondisti timẽtibus te. V. Et perfecisti eis qui sperant in te dñe in conspectu filiorum hominum. Quam. Lc. ij.

Si aũt tu iudeus cognominaris, et requiescis in lege, et gloriaris in deo: et nosti voluntatẽ eius: et probas vtiliora instructus p legẽ: cõfidis teipsum ducẽ esse cęcorũ: lumen eorũ, q in tenebris sunt: eruditorẽ insipientiũ: magistrũ infantium: habentẽ formã scientię, et veritatis i lege. Qui ergo aliũ doces, teipsum non doces: Qui pdicas nõ furandũ: furaris: Qui dicis non mechandũ: mechãris: Qui abominaris idola: sacrilegiũ facis: Qui in lege gloriaris: per pvaricationẽ legis deũ inhonoras: Nomen eni dei p vos blasphematur inter gentes: sicut scriptũ est. R. Adiutor meus esto deus. Ne derelinquas me. V. Neqꝫ despicias me deus salutaris meus. Ne derelinquas me. Lectio tertia.

Circũcisio quidẽ prodest: si legẽ obserues. Si aũtẽ pręuaricator legis sis: circuncisio tua pręputiũ facta est. Si igit pręputiũ iustitias legis custodiat: nonne pręputiũ illius in circũcisione reputabit: et iudicabit qð ex natura est pręputiũ, legẽ consummans te: q p literã et circũcisionẽ pvaricator legis es: Non enim qui in manifesto iudeus est: neqꝫ quę in manifesto in carne est circuncisio: sed q in abscondito iudęus est, et circuncisio cordis in spũ: non in litera: cuius laus nõ ex hoibus: sed ex deo ẽ. R. Benedicã dñs in omni tẽpore. Semper laus eius in ore meo. V. In dño laudabit aĩa mea: audiant mãsueti et letent. Semp. Ad lau. añ. Miserere mei. Cũ reli. sicut habetur in psal. 13. Cap. Nox pręcessit. Hy. Splendor paternę. 13. V. Repleti sumus mane misericordia tua. R. Exultauimus et delectati sumus. Ad bñs añ. Bñdictus deus israel. ps. Bñdictus. Kyrie eleison. Christe eleison. Pater noster. Deinde dicunt preces vt habent in psal. ad tertiã suo loco. 33. Et in precibus loco psal. Miserere mei deus. dicat De profundis. Oro de dñica: postea sequit añ. Per signũ crucis. V. Omnis terra. R. Psalmũ di. Oro. Perpetua nos, omnia habes i psal. fe. ij. in fine. Postea addunt suffragia cõmunia vt supra in officio dñice. Notandũ q pces dñr in feriali officio ad matuti. vs fo. 33. et ad. iij. sextã: nonã et vesp. p totũ annũ prout habent i psal. post. tnaꝫ preterq̃ in triduo ãte pascha, et inter pascha et pẽte.

Itẽ sciendũ q in ferialibus diebus per oẽs ho. cũ puenit ad Pater noster. qð ãte preces dr, ab oibus genu flectitur: vsqꝫ ad finẽ vltimę oronis, quando plures dicunt. Sacerdos tamẽ dicturus oronẽ primã, surgit, si cantando dicat: alias cũ cęteris genu flectit. Notandũ et q dicta suffragia tã de cruce q̃ de aplis. et c. ordine supra dñr in feriali officio ab hac die vsqꝫ ad dñicaꝫ de passiõe: et ab octa. pẽte. vsqꝫ ad aduẽtũ: in matuti. et vesp. flexis genibus: vt supra.

Ad primã hy. Jam lucis orto. 9. Añ. Bri q ambulãt. ps. Deus in noie. Beati immaculati. Retribue. Cap. Pacẽ et veritatem. et c. quęre in psalmista post primaꝫ. 9.

Ad. iij. hym. Nunc scte nobis. 33. Añ. Deduc me dñe. ps. Legem. Memor. Bonitatem. Cap. Sana me dñe. et c. quęre in psalmista. 33. deinde pces q sequuntur.

Ad sextã hym. Rector potẽs. 34. Añ. Adiuua me et sal. ps. Defecit. 34. Quomõ dilexi. Iniquos. Caplm. Alter alterius. Deinde preces numero. 34.

Ad nonam hym. Rerũ deus tenax. 35. Añ. Aspice in me. ps. Mirabilia. Clamaui. Principes. Cap. Empti enim estis. 35. Deinde preces numero. 34.

Ad vesper. añã. Inclinauit dñs. ps. Dilexi quoniã. cum rel. vt in psal. loco suo. 37. Ad magnifi. añã. Magnificat. vbi supra.

Deinde preces numero.34. Cōpletoriū di-
citur vt habes in psal. post vel. sabbati. 41.
¶ Feria.ij.iij.iiij.v.vj.ꝛ sabbo. Inui.hym.
añe.ꝛ psal.ad noct.ad lau.ꝛ ad vel.dñr p
ordinē sicut in psal. ponunt̄ suis in locis.
¶ Feria.ij. ℟. A uribus percipe deus la-
chrymas meas ne sileas a me: remitte mi-
hi: Quoniā incola ego sum apud te,ꝛ pere
grinus. ℣. Cōplaceat tibi vt eripias me do
mine:ad adiuuandum me festina. Quoniā. ℟.
S tatuit dñs supra pedes meos,ꝛ direxit
gressus meos, deus meus. Et misit in os
meū canticū nouū. ℣. Exaudiuit preces
meas ꝛ eduxit me de lacu miserię. Et. ℟.
E go dixi dñe miserere mei. Sana animā
meam: quia peccaui tibi. ℣. Ab omnibus
iniquitatibus meis eripe me dñe. Sana.
¶ Feria.iij. ℟. N e perdideris me cū ini-
quitatibus meis. Neq₃ in finē iratus reser-
ues mala mea. ℣. Nō intres in iudiciū cū
seruo tuo domine. Neq₃. ℟. P aratū cor
meū deus paratū cor meū. Cātabo ꝛ psal
mū dicā dño. ℣. Exurge glīa mea, exur-
ge psalteriū ꝛ cithara: exurgā diluculo. Cā
tabo. ℟. A diutor meus tibi psallā,quia
deus susceptor meus es. Deus meus mi-
sericordia mea. ℣. Letabor ꝛ exultabo in
te: psallam noī tuo altissime. Deus meus.
¶ Feria.v. ℟. I n te speraui,dñe nō
cōfundar in eternū,in tua iustitia liberā me
Et eripe me. ℣. Inclina ad me aurē tuā: ꝛ
salua me. Eripe. ℟. R epleatur os meū lau
de tua,vt hymnū dicā glīe tue,tota die ma
gnitudinē tuā: noli me proiicere in tpe sene-
ctutis. Dū defecerit in me virtus mea, ne de
relinquas me. ℣. Gaudebūt labia mea cū cā-
tauero tibi. Dū. ℟. G audebūt labia mea
cum cātauero tibi. Et anima mea quā re-
demisti dñe. ℣. Sed ꝛ lingua mea medita
bitur iustitiā tuam tota die laudē tuā. Et.
¶ Feria.vj. ℟. C onfitebor tibi dñe deus
in toto corde meo,ꝛ honorificabo nomen
tuū in eternū. Quia misericordia tua dñe
magna est super me. ℣. Deus meus es tu,
ꝛ cōfitebor tibi: deus meus es tu, ꝛ exalta
bo te. Quia. ℟. M isericordia tua dñe ma
gna est sup me: ꝛ liberasti animā meā ex in-
ferno inferiori. ℣. I n die tribulationis meę
clamaui ad te,quia exaudisti me. Et libera.
℟. F actus est mihi dñs in refugium. Et
deus meus in auxilium spei meę. ℣. Eri-
puit me de inimicis meis fortissimis, ꝛ
factus est dominus protector meus. Et.
¶ Sabbato. ℟. M isericordiā ꝛ iudiciū
cātabo tibi dñe. Psallā ꝛ intelligā in via
immaculata,quādo venies ad me. ℣. Per
ambulabā in innocentia cordis mei,in me
dio domus meę. Psallā. ℟. D ñe exaudi
orationē meā. Et clamor meus ad te ve-
niat. Quia nō spernis deus preces paupe
rū. ℣. Fiant aures tue intēdentes,in oratio
nē serui tui. Quia. ℟. V elociter exaudi me
dñe. Quia defecerūt sicut fumus dies mei:
℣. Dies mei sicut vmbra declinauerunt ꝛ
ego sicut fenū arui. Quia de. Notādū q̄ qñ
añ. incipit sicut.ps. cātor nō recipit a capi
te sed prosequit̄ psalmū. Notādū q̄ si post
epiph. vsq₃ ad septua. nō fuerit dñica in q̄
historia psalmistę possit cantari: eo tēpore
post ipsam octa. fiet vna die de feria. Quę
lec. legent̄ de eplis pauli: tertia de homil. scī
augu. super euangel. Joannis. Nuptię fa
cte sunt. Tria ℟. de historia psal. q̄ tūc e-
rat cantanda in dñica: incipiēdo a secūdo.

¶ Sabbato scdē dñicę post epiphaniā ad
vel.añ. Dñs dc. 40. Cap. hy. ℣. ꝛ añ. ad
mag. dñr sicut i pcedēti sabbo ꝛ i ps. fol.36.

O mnipotēs eterne deus Oro:
infirmitatē nostrā propitius re-
spice: atq₃ ad protegendum nos
dexterā tue maiestatis extende.
Per. Sciendū q̄ psal. ad matu. ꝛ per oēs
alias ho. dñr secundū ordinē pdictę hebdō
p totū annū in offō feriali: excepto q̄ psal.
laudū mutantur: a pascha vsq₃ post octa.
pente. Itē añę feriales noctur. ꝛ vesp. eę dē
semp dñr: nisi inter pascha, ꝛ pentec. ꝛ añę
lau. similiter: nisi inter pascha ꝛ pentec. ac
vltimis septimanis aduētus ꝛ quadragesi.
Itē cap. hym. ℣. ꝛ ℟. bre. ꝛ añ. ad bñs. ꝛ
hore dici pdicto modo dñr de feria, vsq₃
ad quadragesi. ꝛ ab octa. pentec. vsq₃ ad
aduētū. Excepto q̄ a die cinerū inchoant̄
ad bñs

ad bñs añe spáles. Jtē añe ad magni. et bñ dicunt in ferialibus dieb⁹ vsq3 ad septua-gesi. Item inuitatoria ferialia dicuntur p̄dicto modo vsq3 ad dñicaz de passione: et ab octa. penteco. vsq3 ad aduētū domini.

¶ Notandum q̄ si tempus breue fuerit a dñica secunda post epipha. vsq3 ad septuagesimā: ita q̄ officia dñicalia non possint expleri suis diebus: de residuis dñicis nihil fit per hebdo̅am: nisi q̄ missarū solennia distribuunt: si festū nō impediat. Similiter fit ō dñicis post octa. pente. vsq3 ad aduē.

¶ Dñica. ij. post octa. epipha. ad matutinum. Preoccupemus faciem dñi. Et in psalmis iubilemus ei. ps. Venite. i. Hy⁹. añe psal. et ℣. vt in psalmista. folio primo.

Epl'a. j. pauli apli ad corinthios. Lctō. j.

Paulus vocat⁹ apl's iesu xp̄i: p voluntatē dei: et Sostenes frater: eccl'ie dei, que ē corinthi: sctificatis in xp̄o iesu, vocatis sctis: cū oībus q inuocant nomē dñi nostri iesu christi: in omni loco ipsorum et nr̄o. Gratia vobis et pax, a deo p̄re nr̄o, et dño iesu xp̄o. Grās ago dō meo semp p vobis in gr̄a dei, q̄ data est vobis in chr̄o iesu: q2 in oīb⁹ diuites facti estis in illo: in oī vbo: et ī oī sciētia: sicut testimoniū xp̄i confirmatū est in vobis: ita vt nihil vobis desit in vlla gr̄a: expectātibus reuelationem dñi nr̄i iesu xp̄i: qui et cōfirmabit vos vsq3 in finē sine crimine: in diē aduent⁹ dñi nr̄i iesu xp̄i. Fidelis deus p quē vocati estis in societatē filij eius dñi nr̄i iesu xp̄i. ℟. Dñe ne in ira. .26. Que s̄cia dic̄r ō dñica p̄terita vsq3 ad septuage. in dñicis dieb⁹ tm̄. L. ij.

Obsecro aūt vos frēs p nomē dñi nr̄i iesu xp̄i: vt idipsum dicatis oēs: et nō sint ī vobis schismata. Sitis aūt perfecti ī eodē sensu: et in eadē sciētia. Significatum est eni mihi de vobis fratres mei, ab his, q sunt Cloes: q2 cōtētiōes sunt iter vos. Hoc aūt dico: qd̄ vnusq̄sq3 vr̄m dicit. Ego qdē sum Pauli: ego aūt Apollo: ego vo cephe: ego aūt Chr̄i. Diuisus ē Chr̄s? Nunquid Paul⁹ crucifixus ē p vobis: aut ī noīe pauli baptizati estis? Grās ago deo meo, q̄ neminē vr̄m baptizaui, nisi Crispū et Gaiū: ne qs dicat q̄ in noīe meo baptizati estis. Baptizaui aūt et Stephane domū. Ceterū nescio si quē vr̄m aliū baptizauerim. Non eni misit me xp̄s baptizare: sed euāgelizare nō ī sapiētia verbi: vt nō euacuet crux xp̄i. Verbū eni crucis: pereuntibus qdē stultitia est. His aūt q salui fiūt: idest nob, virt⁹ dei ē. Scriptū ē eni. Perdā sapiētiā sapiētiū: et prudētiā prudētiū, r̄probabo. ℟. De⁹ q se.

Ubi sapiēs? Ubi scriba? Ubi Lc. iij. cōquisitor hui⁹ scl'i? Nōne stultā fecit deus sapiētiā huius mūdi? Nā q2 in dei sapiētia nō cognouit mūdus p sapiētiā deū: placuit deo p stultitiā p̄dicatiōis saluos facere credētes. Qm̄ et iudei signa petunt: et greci sapiētiā querūt. Nos aūt p̄dicamus xp̄m crucifixū: iudeis qdē scandalū: gentibus autē stultitiā. Ipsis aūt vocatis iudeis atq3 grecis: christū dei virtutē. et dei sapiētiā: q2 qd̄ stultū est dei: sapiētius est hominibus: et qd̄ infirmum est dei: fortius est hominibus. Uidete eni vocationē vestraz fratres: q2 nō multi sapiētes secūdū carnē: nō multi potentes: nō multi nobiles: sed q̄ stulta sunt mūdi elegit deus: vt cōfundat sapiētes. Et īfirma mūdi elegit de⁹: vt cōfundat fortia: et ignobilia mūdi, et cōtētibilia elegit de⁹: et ea q̄ nō sunt: vt ea q̄ sunt destrueret: vt nō glorie̅t oīs caro in cōspectu ei⁹. Ex ipso aūt vos estis in xp̄o iesu: q factus ē vobis sapiētia: et iustitia: et scificatio: et redēptio: vt quēadmodū scriptū est: qui gloriat in dño glorietur. ℟. A dextris est mihi dñs. In. ij. noc. añ. psal. et ℣. f. 3. Lc. iiij.

Et ego cū venissem ad vos fratres: veni, nō in sublimitate s̄monis, aut sapientie: annuncians vobis testimoniū chr̄i. cap. 2. Nō eni iudicaui scire me aliqd inter vos: nisi chr̄m iesum: et hūc crucifixū. Et ego in infirmitate et timore et tremore multo fui apud vos: et sermo meus, et p̄dicatio mea: nō in psuasibilibus humane sapientie verbis: sed in ostēsione spiritus et virtutis: vt fides vr̄a nō sit ī sapiētia hoīm: s3 in v̄tute dei. Sapiētiā aūt loqmur iter pfectos. Sapiētiā v̄o nō hui⁹ scl'i: neq3 p̄ncipū huius

feculi, q destruunt: sed loquimur dei sapi-
entiā in mysterio: quę abscondita est: quā
predestinauit deus ante secula in gloriā
nīam: quā nemo pncipū huius seculi cogno
uit. Si eni cognouissent: nūq dñm glorię
crucifixissent. Sed sicut scriptū ē: quod ocul'
nō vidit: nec auris audiuit: nec i cor hois
ascēdit: quę pparauit deus his q diligunt
illū. Nobis aūt reuelauit deus p spūm suū
Spūs enim oīa scrutat: etiā pfunda dei.
Quis eni scit hoīum q̄ sunt hoīs: nisi spūs
hoīs q in ipso ē? Ita z quę dei sunt, nemo
cognouit: nisi spūs dei. R. Notas mihi fe.

Nos aūt nō spiritū huius Lectio. vi.
mundi accēpimus: sed spiritū qui ex
deo est: vt sciamus quę a deo donata sunt
nobis: quę z loqmur: nō in doctis huma
nę sapientię verbis: sed in doctrina spirit':
spiritualibus spūalia cōparātes. Anima-
lis autē homo: nō percipit ea quę sunt spi-
ritus dei. Stultitia eni est illi: z non potest
itelligere: qz spūaliter examinat. Spiritua
lis autē iudicat omnia: z ipse a nemine iu-
dicatur. Quis enim cognouit sensum dñi:
aut quis instruxit eū? Nos aūt sensum chri
cap. 3. sti habemus. Et ego fratres nō potui vo
bis loq q̄si spiritualibus sed quasi carnali
bus: tanq paruulis in christo lac potum
vobis dedi: nō escā. Nōdū eniz poteratis:
sed z nūc qdē potestis. Adhuc eniz carna-
les estis. Cū enim sit inter vos zelus: z con
tentio: nōne carnales estis: z secundū ho-
minem ambulatis? Cum enim quis dicit:
ego quidem sum Pauli: alius autem ego
Apollo: nonne homines estis? Quid igit
est Apollo? Quid vero Paulus? Ministri
eius cui credidistis. Et vnicuiqz sicut dñs
dedit. R. Diligam te domine. Lectio. vij.

Ego plantaui: Apollo rigauit: sed
deus incrementuz dedit. Itaqz neqz
qui plātat est aliquid: neqz qui rigat: sed q
incremētū dat deus. Qui plātat autē z q ri
gat vnū sunt. Unusquisqz autē ppriā mer-
cedē accipiet: secūdū suuz laborē. Dei eni
sumus adiutores: dei agricultura estis. Se
cundū gratiā dei, quę data est mihi, vt sapi
ens architectus fundamētuz posui. Alius
aūt superędificat. Unusqsqz autē videat quō
superędificet. Fundamētū eni aliud nemo
pōt ponere: preter id qd positum est qd est
christus iesus. Siqs autē superędificat su-
pra fundamētū hoc aurū: argētuz: lapides
pciosos: ligna: fenū: stipulā: vniuscuiusqz
opus manifestū erit. Dies eni declarabit:
qz i igne reuelabitur. Et vniuscuiusqz op'
quale sit, ignis pbabit. Si cuius opus ar-
serit: detrimētum patiet. Ipse autē saluus
erit: sic tamē quasi p ignez. Si cuius opus
māserit qd superędificauerit: mercedē acci-
piet. R. Domini est terra. In. iij. noc. aīa
pfal'a vši. vt i pfal. l. f. Sm Math. Le. vij.

In illo tempore. Cum descen- cap. 8.
disset iesus de mōte: secutę sunt
cū turbę multę. Et ecce leprosus
veniēs adorabat eum. Et reliq.

Homilia Origenis.

Docēte in mōte dño, discipu-
li erāt cum ipso: sicut alacres: sicut dome-
stici: sicut proximi: sicut amici vel fratres:
qbus datum erat cęlestis doctrinę nosse se
creta: p quę salutis sciētia brutor corda sa
lirēt: cęcorūqz oculis p mundanę delecta-
tiōis tenebras caligātibus: lucē patefacc-
rēt veritatis. Unū z dñs ad eos: Uos ingt
estis sal terrę: vos z luminaria mūdi. Nūc
vo descēdēte eo de mōte: turbę secutę sunt
eū. In mōtē scilicet ascēdere: nequaq po-
terāt vt pigri ppli: vt negligētes: vt imper
fecti: q quos delictor sarcina deprimit:
ad mysterioruz sublimia nisi abiecto onere
scādere minime valēt. Idcirco filij isrl pri-
mitus in mōte ascēdere ad obuiādum deo
nō poterāt: qa ęgyptiaca grauati cōuersa
tiōe ppediebant: sed solus moyses ascen-
dit: z pauci seniorum israel cum eo. Tu au
tem. R. Ad te domine leuaui. Lectio. viij.

Uel uti deniqz tunc cū dño discipuli
soli in mōtem ascēderūt: z tardiores
deorsum steterunt: sic z modo vigilantes:
z alacres: z fideles animę: deū timentes: z
dñm diligētes: regna cęlestia desiderātes:
dñm semp sequentes: post dñm i illū mon
tem cęlestē ascēderunt: audientes aplm di
centē. Quę sursum sunt sapite: quę sursum
sunt

sunt q̄rite: vbi christus est in dextera dei sedens. Descēdente nunc dño: hoc est inclinātēse ad infirmitatē et impotentiā ceterorū: in: sto impectiōi eoꝝ vel infirmitati: secutę sunt eū turbę multę. Quidā ꝑpter charitatē: plerisq ꝑpter doctrinā: nōnulli ꝓpter admirationē et curationē. Et ecce hō leprosus: vnus ex illis q curā quęrebāt: q leuamē desiderabāt. Et ecce leprosus veniens: adorabat eū dicens. Dñe, si vis, potes me mundare. Deorsum currens rogas hō: et in mōte nihil dicis? Quare sic: Quia tempus et tēpora, omni rei sub cęlo. Tempus doctrinę: et tempus curatiōis. In mōte docuit: illuminauit: monuit: aīas curauit: corda sanauit. Propterea ergo illa maiora ego tentare nolui: illa summa tardare passus sum. ℟. Duo seraphim. Lectio. ix.

Ʋpsis ergo ab illo cōpletis deorsum eodē de mōte ad curādū, sicut de cęlestibus mōtibus ad saluādos carnales: descēdente: venit ad eū hō leprosus adorans eū. Antequā peteret adorare cepit: antequā rogaret culturā ostendit. Adorauit eū. Pro hoc ipso deū et dñm inuocās adorabat eū. Sicut eni illi beati magi prius ꝓcidentes adorauerūt eū: ita et demū ei munera obtulerūt. Eodē mō et nūc iste cadēs adorabat: et sic simplicē obtulit postulationē. Dñe dicēs: tu q digne adoraris: et merito coleris: te ergo vt deū adoro: ideoq et dñm dico: opera prius cōtestans: et sic verba loquēs. Per te. n. omnia facta sunt: tu ergo dñe si vis potes me mūdare. Voluisti vt hęc immundissima lepra sup me veniret: siue vt ꝓpter mea pctā correptus penituissem: seu propter tuā ꝓuidentiā: vt mirabiliter me mundans magnificeris. Omnia dispensanter et prouidēter facis: et salutē largiter tribuis. Siue ergo hāc leprā ꝑpter mea peccata portaui: dimittens culpas meas munda me: seu ꝑpter ꝓuidentiā tuā: mirabiliter me munda: vt ab omnibus magnificeris. Ad bñs añ. Cū aūt descēdisset iesus de monte: ecce leprosus veniens adorabat eū dicens: domine, si vis, potes me mundare: et extendens manum tetigit eum dicens: volo, mundare. Oratio. Omnipotens sem. vt supra. Ad magni. añ. Domine, si vis potes me mūdare: et ait iesus: volo, mundare.

¶ Dñica. iiij. post octa. epiphanię. Oro.

Deus q nos in tātis periculis cōstitutos pro humana scis fragilitate nō posse subsistere: da nobis salutē mēns et corporis: vt ea quę pro pctis nostris patimur, te adiuuante vincamus. Per. Ad matu. inuita. Quoniam deus magnus dominus: Et rex magnus super omnes deos. ps. Venite. i. Hymn. añę et psal. et versicu. vt folio. primo. Epla secunda Pauli ad corinthi. Lcō. i.

Paulus apostolus iesu christi per voluntatē dei et thimotheus frater ecclesię dei quę est corinthi: cū sctis omnibus q sunt in vniuersa achaia: gratia vobis et pax a deo patre nrō et dño iesu christo. Bndictus deus et pater dñi nrī iesu xpi: pater misericordiarū: et deus totius cōsolatiōis: q cōsolat nos in omni tribulatiōe nostra: vt possimus et ipsi cōsolari eos q in omni pssura sunt: p exhortationē qua exhortamur et ipsi a deo. Qm sicut abūdāt passiones christi in nobis: ita et per christū abundāt cōsolatio nostra. Siue aūt tribulamur ꝓ vra exhortatiōe et salute: siue psolamur ꝓ vra ꝯsolatiōe et salute: siue exhortamur ꝓ vra exhortatiōe et salute: q operat tolerātiā eardē passionū, quas et nos patimur: vt spes nrā firma sit ꝓ vobis. Scientes qm sicut socij passionū estis: sic et psolationis eritis. ℟. Dñe ne in ira tua. Que require in prima dñica post octa. epiph. Le. ij.

Non eni volumus vos ignorare frēs de tribulatione nrā q facta est i asia: qm sup modū grauati sumus supra virtutē: ita vt tęderet nos etiā viuere. Sed et ipsi in nobisipsis respōsum mortis habuimus: vt nō simus fidētes in nobis: sed in deo qui suscitat mortuos: q de tātis piculis eripuit nos et eruit: in quē speramus: qm et adhuc eripiet: adiuuātibus et vobis in oratione ꝓ nobis: ex multarū psonis faciei eius, q in nobis est donationis: p multos grās agan-

tur pro nobis. Nā gloria nostra hec est: testimoniū conscientię nostrę: q in simplicitate ⁊ sinceritate dei: ⁊ non in sapientia carnali: sed in gratia dei conuersati sumus i hoc mūdo: abundantius aūt ad vos. Nō enim alia scribimus vobis: q̄ quę legistis ⁊ cognouistis. Spero aūt q vsq in finē cognoscetis: sicut ⁊ cognouistis nos ex parte: qa gloria vestra sumus: sicut ⁊ vos nostra: i die dñi nři iesu xpi. R. Deus q sedes. Le. iij.

ET hac cōfidentia volui prius venire ad vos: vt secundā gratiā haberetis: ⁊ p vos transire in macedoniā: ⁊ iterū a macedonia venire ad vos: ⁊ a vobis deduci i iudeā. Cū hoc ergo voluissem: nunqd leuitate vsus sum? aut quę cogito, sm carnem cogito: vt sit apud me: est ⁊ nō? Fidelis aūt deus: q sermo noster q fuit apud vos: non est in illo: est, ⁊ nō: sed est in illo est. Dei enī filius Jesus xps: q in vobis pdicatus est p me: ⁊ Siluanū ⁊ Timotheū: nō fuit in illo est ⁊ nō: sed est in illo fuit. Quotquot enim pmissiones dei, sunt in illo est. Jdeo ⁊ per ipsum amen dicimus deo: ad gloriam vestram. Qui autē confirmat nos vobiscū in christo: ⁊ q vnxit nos deus: ⁊ qui signauit nos ⁊ dedit pignus spūs i cordib' nostris; Ego aūt testē deū inuoco in animā meam: q parcēs vobis nō veni vltra corinthū: nō q dñamur fidei vře: sz adiutores sum' gaudij vři. Nā fide statis. R. A dextris ē mihi.

Jn. ij. noc. añ. psal. ⁊ V. fol. 3. Lectio. iiij.

cap. 2. STatui autem hoc ipsum apud me: ne in tristitia iterū venire ad vos: si enim ego contristo vos: ⁊ quis est qui me lętificet: nisi q contristat ex me? Et hoc ipsum scripsi vobis: vt nō cū venero tristitiam super tristitiam habeam: de quibus oportuerat me gaudere: cōfidens in oibus vobis: q meū gaudiū, omniū vestrū est. Nam ex multa tribulatione ⁊ angustia cordis scripsi vobis per multas lachrymas: non vt contristemini: sed vt sciatis quā charitatē habeam abundantius in vobis. Si qs aūt contristauit me: non me contristauit: sed ex parte: vt nō onerē omnes vos. Sufficit illi qui eiusmodi est, obiurgatio hęc, quę fit a pluribus: ita vt ecōtrario magis donetis ⁊ consolemini: ne forte abundātiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi est. Propter qd obsecro vos vt cōfirmetis in illum charitatem. Jdeo enim hęc scripsi: vt cognoscam experimentū vestrū an in omnibus obedientes sitis. Cui autē aliquid donastis: ⁊ ego. Nā ⁊ ego qd donaui: si quid donaui propter vos in persona christi vt non circūueniamur a sathana. Non enim ignoramus cogitationes eius. Tu autem domine. R. Notas mihi fecisti. Lectio. v.

CUm venissem autem troadem propter euāgeliū christi: ⁊ ostium mihi apertū eēt in dño: nō habui requiē spiritui meo: eo q nō inuenerim titū fratrē meū: sz valefaciens eis, profectus sum in macedoniā. Deo aūt gratias, q semp triūphat nos in christo iesu: ⁊ odorē notitię suę manifestat p nos in omni loco: q chři bon' odor sumus deo in his q salui fiunt: ⁊ in his qui pereūt: ⁊ alijs qdē odor mortis in mortem: alijs aūt odor vitę in vitā. Et ad hęc qs tā idoneus? Nō enī sum' sicut plurimi adulterantes verbū dei: sed ex sinceritate, sicut ex deo, corā deo, in christo loquimur. Jn- cap. 3.
cipimus iterū nosmetipsos cōmēdare? aut nunqd egemus sicut qdā cōmēdatitijs epistolis ad vos aut ex vobis? Epistola nostra vos estis scripta in cordibus nostris: quę scit̄ ⁊ legit̄ ab oibus hoibus: manifestati, qm epla estis xpi ministrata a nobis: ⁊ scripta, nō atramento: sed spiritu dei viui: non in tabulis lapideis: sed in tabulis cordis carnalibus. R. Diligam te dñe. Lcō. vj.

FJduciā autē talē habemus per xpm ad deū: nō q sufficientes simus cogitare aliqd a nobis quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex deo est. Qui ⁊ idoneos nos fecit ministros noui testamenti: non litera, sed spiritu. Litera enī occidit: spūs aūt viuificat. Quod si ministratio mortis literis deformata in lapidibus, fuit in gloria: ita vt nō possent intendere filij israel in faciem moysi propter gloriā vultus eius, quę euacuat̄: quomodo nō magis ministratio spiritus erit in gloria? Nam si ministratio

damna-

damnatiõis est in glia: multomagis abun dat ministeriũ iusticię ĩ gloria. Nã nec glo rificatũ est qd' claruit in hac parte, propter excellẽtem gloriã. Si enim qd' euacuatur, p gloriã est: multomagis qd' manet, in glo ria est. ℟. Domini est terra ꝛ plenitudo. In .iij. noctur. añę ꝛ psal'. ꝛ versicu. fol. 4. Secundum Matheum. Lectio septima.

ca.8.

In illo tempore. Ascendente Jesu in nauiculam: secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce mo tus magnus factus est in mari: ita vt nauicula operiretur flucti bꝰ. Ipe vero dormiebat. Et rel'.

Homilia Origenis.

Ingrediente dño in nauiculã, secuti sunt eũ discipuli eius. Nõ imbecilles: sed fir mi ꝛ stabiles in fidẽ: mãsueti ꝛ pij: spernen tes mũdũ: nõ duplici corde: sed simplici. Hi ergo secuti sunt eũ: nõ tñ gressus eius sequẽtes: sed magis scitatẽ eiuꝫ comitan tes: ꝛ iustitiã eius sectãtes. Et ecce tempe stas magna facta est in mari: ita vt nauicu la operireť fluctibus. Cũ enim multa ma gna ꝛ mirãda ostẽdisset in terra, transijt ad mare: vt ꝛ ibidẽ adhuc excellẽtiora opera demõstraret: quatenus terrę marisqꝫ dñm se esse cũctis ostẽderet. Ingressus ergo na uiculã fecit turbari mare: cõmouit ventoꝫ: cõcitauit fluctus. Cur hoc? Ideo vt disci pulos mitteret in timorẽ: ꝛ suũ auxiliũ po stularẽt: suãqꝫ potẽtiã rogantibus manife staret. Illa tẽpestas nõ ex se oborta est: sed potestati paruit impantis: eius, qui educit vẽtos de thesauris suis: q terminũ mari are nã cõstituit. Dixit enĩ ei. Usqꝫ huc venieꝫ: ꝛ nõ vltra gradiẽris: sed in temetipso con fringenť fluctus tui. Huius ergo iussione ꝛ pręcepto orta est tẽpestas in mari: ꝑpter occasiones superius memoratas. Tu autẽ domine. ℟. Ad te dñe leuaui. Lectio .viij.

Facta est tempestas magna: ꝛ nõ pu silla: vt magnũ opus ꝛ nõ pusillum ostẽdereť. Quãtoqꝫ fluctus nauiculę magis irruebãt: tãto magis timor discipuloꝫ cõ turbabat: vt plus magis desiderarẽt ad li berãdũ se mirabilia saluatoris. Dñs vero dormiebat. O res mirabilis ꝛ stupẽda: is q nunqꝫ obdormiuit: dormit. Is q cęlũ ꝛ terrã gubernat, dormit. Is q nũqꝫ dormit, neqꝫ dormitat: ipse dormire diciť. Dor miebat qdẽ corpore: sed vigilabat diuini tate. Dormiebat corpore: sed diuino nutu turbabat mare: erigebatqꝫ fluctus, ꝛ apl'os cõterrebat: suã ostẽsurus potẽtiã. Dormie bat corpore: sicuti ꝛ apud puteũ de itinere lassus vel fatigatus sedebat: demõstrãꝫ, qꝫ corruptibile iduerat. In ipso corpore dor miebat: diuinitate vero cõcitabat mare: ꝛ iterum placabat. Dormiebat itaqꝫ corpo re: vt apl'os suscitaret: ꝛ vigilare faceret. Tu aũt. ℟. Duo seraphin. Lectio nona.

Precipuę autẽ omnes nos ãdmonet: ne vnqꝫ animo dormiamus: vel intel lectu aut prudẽtia: sꝫ vigilare in omni tem pore ꝛ iubilare dño: ꝛ salutẽ ab eo postula re studeamuꝫ. Nã ipse q dormiebat corpo re, illud sanctũ verbũ dicit. Ego dormio: ꝛ cor meum vigilat. Ad quẽ accedẽtes di scipuli suscitabant eum dicentes. Domi ne, salua nos: perimus. Tanto fuerant me tu cõterriti: ꝛ pene animo alienati: vt irrue rent in eũ: ꝛ nõ modeste, ac leniter suggere rent: sed turbulẽter, suscitarẽt eũ dicentes. Dñe salua nos perimus. O bti, o veraces discipuli: dominũ saluatorẽ vobiscũ habe tis: ꝛ periculũ timetis? vobiscum vita est: ꝛ de morte soliciti estis? Maris tumore tre mentes: creatorem eius pręsentem ita susci tatis: quasi non possit dormiente corpo re, fluctus sedare vel mitigare? Sed quid respõdent dilectissimi discipuli? Paruuli inquint sumꝰ adhuc ĩfirmi, ꝛ nõdũ robusti: ideoqꝫ timemus: ideoqꝫ trepidamus. Ad bñę añ. Ascẽdẽte iesu in nauiculã: ecce mo tus magnus factus est in mari: ꝛ suscitaue runt eũ discipuli eius dicentes: dñe salua nos: perimꝰ. Ad mag. añ. Dñe salua nos perimus: impera ꝛ fac deus tranqllitateꝫ. Dñica .iiij. post octa. epiphanię. Oratio.

Familiam tuam quęsumus do mine continua pietate custodi: vt quę in sola spe gratię cęlestis innitiť: tua semper protectione

miniatur. Per. Ad matu. invit. In manu tua dñe. Oēs fines trę. Ps. Venite. Hym. añ. et psal. et versic. In primo noctur. fol. 1.
Epistola pauli ad galathas. Lectō prima.

Paulus apostolus: non ab hominibus neq per hoiem: sed p Jesum christum et deū patrē: q suscitauit eū a mortuis: et q mecū sunt oēs fratres ecclesijs galathię. Gratia vob et pax a deo patre nostro et dño iesu xpo: q dedit semetipsum pro pctis nostris: vt eriperet nos de presenti seculo neqā: secundū voluntatem dei et patris nři: cui est glia in secula seculorum amen. Miror, qp sic tam cito transferimini ab eo q vos vocauit in gratiā xpi in aliud euangeliū: qd non est aliud: nisi sunt aliq q vos cōturbant: et volunt cōuertere euangeliū christi. Sed licet nos, aut angelus de cęlo euangelizet vobis: preterq qp euangelizam⁹ vobis, anathema sit. Sicut predixi: et nunc iterum dico. Siquis vobis euangelizauerit, preterq qd accepistis: anathema sit. Modo eniz hominibus suadeo, an deo? Aut quero hoibus placere? Si adhuc hoibus placerē: christi seruus nō essem. R. Dñe ne in ira tua. Require in prima dominica post octa epiph. Lcō. ij.

Notū enim vobis facio fratres euangeliū qd euāgelizatū est a me: quia nō est secūdū hoiem. Neq eni ego ab homine accepi illud, neq didici: sed p reuelationē iesu xpi. Audistis enim cōuersationē meā aliquando in iudaismo: qm supra modū psequebar ecclesiā dei, et expugnabam illam: et proficiebā in iudaismo supra multos coętaneos meos in genere meo: abundantius ęmulator existens paternaꝝ meaꝝ traditionū. Cū aūt placuit ei, q me segregauit ex vtero matris meę: et vocauit p gratiā suam, vt reuelaret filiū suū in me: vt euāgelizarem illū in gentibus: cōtinuo nō acquieui carni et sanguini. Neq veni hierosolymā ad antecessores meos apostolos: sed abij in arabiā: et iterū reuersus sum damascū. Deinde post annos tres, veni hierosolymā videre petrū: et mansi apud eū dieb⁹ qndeciz. Aliū aūt aploꝝ vidi neminē: nisi iacobū fratrē dñi. Quę autē scribo vobis, ecce coram deo: quia non mentior. R. Iniu.

D Deus qui sedes. Lectio tertia.

Deinde veni in partes syrię et cilicię. Eram aūt ignotus facie, ecclesijs iudęę: q erāt in christo iesu. Tantū autē auditū habebant: quoniā q psequebat nos aliquando: nunc euangelizat fidē quā aliquādo expugnabat: et in me glorificabant deum.
Deinde post annos quatuordecim iteruz cap. 2.
ascēdi hierosolymam cū Barnaba, assumpto et Tito. Ascendi secundū reuelationē: et cōtuli cū illis euangeliū: qd prędico in gentibus. Seorsum autē his, q videbant aliqd esse: ne forte in vacuū currerē, aut cucurrissem. Sed neq Titus, q mecū erat, cū eēt gētilis, cōpulsus est circūcidi. Sed propter subintroductos falsos fratres, q subintroierunt explorare libertatē nostrā, quā habemus in christo iesu: vt nos in seruitutē redigerent. Quibus, neq ad horam cessimus subiectioni: vt veritas euāgelij permaneat apud nos. R. A dextris est mihi.

A Añ. psal. et vsl. fo. 3. Lectio quarta.

Ab his autē q videbant esse aliquid: quales aliquando fuerint, nihil mea interest. Deus eni psonā hois nō accipit. Mihi autē q videbant esse aliqd, nihil ꝯtulerūt: sed ecōtra, cū vidissent qp creditū est mihi euangeliū preputij: sicut et petro circuncisionis. (Qui eni operatus est petro in aplatū circuncisionis: operatus est et mihi inter gentes.) Et cū cognouissent gratiam quę data est mihi inter gētes: Jacobus, et Cephas et Joannes: q videbant colūnę esse: dextras dederunt mihi et Barnabę societatis: vt nos in gentes: ipsi autē in circūcisionē: tantū, vt pauperū memores essemus: Quod etiam sollicitus fui hoc ipsum facere. R. Notas mihi fecisti. Lectio. v.

Cum autē venisset petrus antiochiā, in faciem ei restiti: qr reprehensibilis erat. Prius enim q venirēt quidaz a Jacobo: cum gentibus edebat. Cum aūt venissent, subtrahebat, et segregabat se: timens eos, qui ex circuncisione erant. Et simulationi

eius

eius cōsenserunt ceteri iudei: ita vt barna-
bas duceretur ab eis in illam simulationem.
Sed cū vidissem q̄ nō recte ambularēt ad
euangelij veritatē: dixi Cephe coram om-
nibus: Si tu, cū iudeus sis, gentiliter et nō
iudaice viuis: quomō gentes cogis iudai
zare? Nos natura iudei: et nō ex gentibus
pctōres. Scientes autē q̄ nō iustificat hō
ex operibus legis: nisi p fidē iesu christi: et
nos in christo iesu credimus: vt iustificemur
ex fide Jesu christi: et nō ex operibus legis.
Propter qđ ex opibus legis nō iustifica-
bitur omnis caro. ℟. Diligā te dn̄e. L. vj.

Quod si querētes iustificari in christo
inuenti sumus et ipsi pctōres: nunqd
christus peccati minister est? Absit. Si enī
que destruxi iterū reedifico: preuaricatorē
me cōstituo. Ego enim p legē dei mortuus
sum legi: vt deo viuam. Christo confixus
sum cruci. Viuo autē iam nō ego: viuit ve-
ro in me christus. Quod autē nūc viuo in
carne: in fide viuo filij dei: qui dilexit me: et
tradidit semetipsum pro me. Non abijcio
gratiam dei. Si enim per legez iustitia est:
Ga.3. ergo christus gratis mortuus est. O in-
sensati galathe: qs vos fascinauit non obe
dire veritati: ante quorū oculos iesus chri
stus proscriptus est: et in vobis crucifixus:
hoc solū volo a vobis discere. Ex opibus
legis spiritū accepistis: an ex auditu fidei?
Sic stulti estis vt cū spiritu ceperitis: nunc
carne cōsūmamini. ℟. Dn̄i est terra. An.
psal. et ℣. fo. 4 Secūdū Math. Lectō. vij.

Ma.13 In illo tempore: Dixit Jesus
discipulis suis parabolam hāc.
Simile est regnum celorum ho
mini q seminauit bonum semē
in agro suo. Et reliqua.

Homilia scti augustini episco.

Cum negligenter agerent prepositi eccle
sie, et dormitionē mortis acciperent apo-
stoli: venit diabolus, et superseminauit eos:
quos malos filios dn̄s interpretat. Sz re-
cte queritur, vtrū heretici sint: an male viuē
tes catholici? Possunt enī dici mali filij et
heretici: q ex eodē euangelij semine, et chri
nomine procreati: prauis opinionibus ad
falsa dogmata cōuertuntur. Sed q̄ dicit
eos in medio tritici seminatos: quasi viden-
tur illi significari: q vni' cōmuniōis sunt.
Verūtamen, qz dn̄s, agruz nō ecclesiā: sed
hunc mundum interpretat: intelliguntur
heretici: qz nō societate vnius ecclesie vel
vnius fidei: sed societate solius nois chri-
stiani: in hoc mundo permiscent bonis: vt
illi, q in eadē fide mali sunt: palea potius q̄
zizania reputentur: qz palea etiam funda-
mentum ipsum habet cum frumento: radi-
cēq3 cōmunē. ℟. Ad te dn̄e leuaui. L. viij.

In illa plane sagena qua concluduntur
boni et mali pisces: nō absurde, mali
catholici intelliguntur. Aliud est mare qđ
significat magis istum mundum: aliud sa-
gena: quod vnius fidei vel vnius ecclesie
cōmunionem videtur ostendere. Inter he-
reticos et malos catholicos hoc interest:
q̄ heretici falsa credunt: illi autē vera cre-
dentes non viuunt ita, vt credūt. Solet aūt
queri, etiaz scismatici, quid ab hereticis di
stent: et hoc inueni: q̄ scismaticos, fides di
uersa nō faciat: sed cōmuniōis disrupta so
cietas. Sed vtrum inter zizania numeran-
di sint dubitari potest. Magis enī vident
spicis corruptis esse similiores: sicut scri-
ptum est. Vento autez corrumpetur filius
iniquus: vel paleis aristarū fractis vel scis
sis: et de segete ereptis. Quo enim altiores
sunt, idest superiores: eo fragiliores leuio-
resq3 sunt: nec tn̄ cōsequēs est, vt oīs here-
ticus aut scismaticus, ab ecclesia corpora-
liter separetur. ℟. Duo seraphin. Lcō. ix.

Si enī falsa de deo credit: vel de aliq
parte doctrine: que ad fidei ptinet edi
ficationē: ita vt nō q̄rentis cunctatione cō-
tentus sit: sed inconcusse credētis: nec om-
nino scientis: opinione atq3 errore discor-
dans: hereticus est: et foris est animo: Quis
intus esse corporaliter videatur. Multos
enim tales portat ecclesia: quia non ita
defendunt falsitatem sententie sue: vt inten
tam multitudinē faciant. Quod si fecerint:
tūc pellunt. Itē qcunq3 inuidēt bonis: ita
vt querāt occasionē excludēdi eos, vel de-
gradādi: vel crimina sua sic ōsendere para-

si sunt: si obiecta vel prodita fuerint: vt etiã cõuēticulorũ segregatiões: vel in ecclesia pturbatiões cogitēt excitare: iã scismatici sunt: & ab vnitate corde discissi: & si nõ inuētis occasiõibus aut occultatis factis: sacramēto ecclesie, corporali pcursatiõe sociēt. Quapropter illi soli si catholici mali recte deputant: q cũuis vera pdicent, que ad fidei ptinēt doctrinã: & si qd forte nesciunt, & qrēdũ existimãt, salua pietate discutiunt sine aliquo piudicio veritatis: & bonos, aut quos bonos putant: amãt atq honorant quãtũ possunt: tamē flagitiose facinorose q viuũt: cõtra quã viuēdũ eē credunt. Ad bñs añ. Domine, nonne bonum semē seminasti in agro tuo: vnde ergo habet zizania: & ait illis: hoc fecit inimicus hõ. Ad magni. añ. Colligite primũ zizania: & alligate ea in fasciculos ad cõburēdũ: tritici ũ aũt pgregate in horreũ meũ dicit dñs. Si festũ purificatiõis sabbato septuagesi. celebret: in vltimis vesp. post orõnē festi fit cõme. de dñica. & in fine di. Bñdicamus dño: halla halla. R. Deo grãs hall. hall.

Sabbato p dñica septuag. Ad vesp. ca.

Fratres: Nescitis, q hi q in stadio currũt: oēs qdē currunt: sed vnus accipit brauium: sic currite, vt comprehēdatis. Hym. O lux beata trinitas. fo. 36. V. Vespertina oratio. Ad magni. añ. Dixit dñs ad adã: de ligno qd est in medio paradisi, ne cõmedas: in q hora comēderis: morte morieris. Oro. Preces ppli tui qs dñe clementer exaudi: vt q iuste, p pctis nrĩs affligimur: p tui nois gloria mĩsericorditer liberemur. Per. V. Bñdicamus dño hall. hall. R. Deo gratias halla hal. Et deinceps nõ di. halla. vsq ad sabbatũ sanctũ. Loco hall. di. Laus tibi dñe rex eterne glie.

Dñica in septuagesi. Ad matu. inuita. Venite adoremus dñm. Qui fecit nos. Ps. Venite. Hym. Primo dierũ. Añe noc. & vesp. cũ suis psal. in dñicis diebus & ferialibus vsq ad pascha dicũt õ officio psal. Itē versi. noc. & vesp. vsq ad dñicã primã qdragesime de psal. dicũt vt i locis suis. Hac nocte ponit liber genesis & legit de eo vsq ad qrtã feriã cinerũ: etiã in feriali officio.

Incipit liber Genesis. Lectio prima.

In principio creauit deus celũ & terrã. Terra aũt erat inanis & vacua: & tenebre erãt sup faciē abyssi: & spũs dñi ferebatur sup aquas. Dixitq deus. Fiat lux. Et facta ē lux. Et vidit deus lucē q eēt bona: & diuisit lucē a tenebris. Appellauitq lucē diē: & tenebras noctē. Factũq est vespe & mane dies vn⁹. Dixit quoq deus. Fiat firmamētũ in medio aquarũ: & diuidat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamētũ: diuisitq aquas que erant sub firmamento: ab his que erant super firmamentum. Et factu est ita. Vocauitq de⁹ firmamētũ celũ. Et factu est vespere & mane dies secundus. Dixit vero deus. Cõgregent aque: que sub celo sunt in locũ vnũ: & appareat arida. Factũq est ita. Et vocauit deus aridã terrã: cõgregatiõesq aquarum appellauit mãria. Et vidit deus q esset bonum: & ait. Germinet terra herbã virentē, & facientē semen: & lignũ pomiferũ faciēs fructũ iuxta genus suũ: cuius semē in semetipso sit sup terrã. Et factũ est ita. Et prõtulit terra herbã virētē & afferentē semē iuxta genus suũ: lignũq faciēs fructũ: habēs vnũquodq semenē sm speciē suã. Et vidit deus q esset bonũ: factũq est vespe & mane dies tertius. R. In principio fecit deus celũ & terraz: & creauit in ea hominez. Ad imaginē & similitudinē suã. V. Formauit igit dñs hoiem de limo terre: & īspirauit i faciē ei⁹ spiraculũ vite. Ad.

Lectio ij.

Dixit aũt de⁹. Fiãt luminaria in firmamēto celi: & diuidãt diē ac noctē. Et sint in signa: & tpa: & dies: & annos: & luceant in firmamento celi: & illuminent terram. Et factum est ita. Fecitq deus duo magna luminaria: luminare maius: vt preesset diei: & luminare minus: vt pesset nocti: & stellas. Et posuit eas in firmamento celi vt lucērent sup terraz: & pessent diei ac nocti: & diuiderent lucez a tenebris. Et vidit deus q esset bonũ: & factũ est vespe & mane

⁊ mane, dies q̄rtus. Dixit etiā de⁹. Producant aquę reptile animę viuentis: ⁊ volatile sup terrā: sub firmamēto cęli. Creauitq3 de⁹ cęte grādia: ⁊ oēm animā viuentē atq3 motabilē quā pduxerāt aquę ī species suas: ⁊ oē volatile, secundū genus suū. Et vidit deus q̄ eēt bonū: bn̄dixitq3 eis dicēs. Crescite, ⁊ multiplicamini: ⁊ replete aquas maris: auesq3 multiplicent̄ sup terrā. Et factū est vespere ⁊ mane, dies quintus. Dixit quoq3 deus. Producat terra animā viuentē in genere suo: iumenta, ⁊ reptilia, ⁊ bestias terrę: secundū species suas. Factumq3 est ita. Et fecit deus bestias terrę iuxta species suas: ⁊ iumēta: ⁊ oē reptile terrę in gn̄e suo. Et vidit deus q̄ esset bonū: ⁊ ait. Faciamus hoīem ad imaginē ⁊ similitudinē nr̄am: ⁊ pręsit piscibus maris: ⁊ volatilibus cęli: ⁊ bestijs vniuersę terrę: omniq3 reptili: qd̄ mouet̄ in terra. Et creauit deus hoīem ad imaginē ⁊ similitudinē suā: ad imaginē dei creauit illū: masculum ⁊ feminā creauit eos. Bn̄dixitq3 illis de⁹: ⁊ ait. Crescite, ⁊ multiplicamini, ⁊ replete terrā: ⁊ subijcite eā: ⁊ dn̄amini piscib⁹ maris: ⁊ volatilibus cęli: ⁊ vniuersis aīantib⁹ quę mouent̄ sup terrā. Dixitq3 deus. Ecce dedi vobis oēm herbā afferentē semē sup terrā: ⁊ vniuersa ligna, quę habēt in semetipsis semētē gn̄is sui: vt sint vobis in escā: ⁊ cūctis aīantibus terrę: omniq3 volucri cęli: ⁊ vniuersis quę mouent̄ in terra: ⁊ in qbus est anima viuēs: vt habeāt ad vescendū. Et factū est ita: Viditq3 deus cūcta, q̄ fecerat: ⁊ erāt valde bona. Et factū est vespere ⁊ mane dies sextus. ℟. In pricipio deus creauit cęlū ⁊ terrā: ⁊ sp̄us dn̄i ferebatur sup aquas. Et vidit Deus cuncta quę fecerat: ⁊ erant valde bona. ℣. Igitur perfecti sunt cęli, ⁊ terra: ⁊ oīs ornat⁹ eorū. Et.

Lc. iij.

IGitur pfecti sunt cęli ⁊ terra: ⁊ omnis ornatus eorū. Compleuitq3 deus die septimo op⁹ suū qd̄ fecerat: ⁊ requieuit die septimo ab vniuerso ope qd̄ patrarat. Et bn̄dixit diei septimo, ⁊ sctificauit illū: q2 in ipso cessauerat ab omni ope suo: qd̄ creauit de⁹ vt faceret. Istę sunt gn̄ationes cęli ⁊ terrę, quando createę sunt: in die quo fecit deus cęlū ⁊ terrā: ⁊ omne virgultū agri: anteq̄ oriret̄ in terra: omnēq3 herbā regionis, priusq̄ germinaret. Nō enī3 plueraт dn̄s deus super terrā: ⁊ homo non erat q oparet̄ terram: sed fons ascendebat e terra, irrigans vniuersam superficie3 terrę. Formauit igitur dn̄s deus hoīem de limo terrę: ⁊ inspirauit in faciē eius spiraculum vitę: ⁊ factus est hō in aīam viuentē. Plātauerat aūt dn̄s deus paradisum voluptatis a principio: in quo posuit hoīem, que3 formauerat. Produxitq3 dn̄s deus de humo oē lignū pulchrū visu: ⁊ ad vescendu3 suaue: lignū etiā vitę in medio paradisi: lignūq3 scientię boni, ⁊ mali. Et fluui⁹ egrediebat̄ de loco voluptatis ad irrigādū paradisum: q inde diuidit̄ in q̄tuor capita. Nomen vni Phison. Ipse est q circuit oē3 terrā Heuilath: vbi nascit̄ auru: ⁊ aurū terre illius optimū est: ibiq3 inuenit̄ bdelliū, ⁊ lapis onychinus. Et nomē fluuij secundi Gyhō. Ipse est q circuit oēm terrā ęthiopię. Nomē vero fluuij tertij Tygris. Ipse vadit ꝯtra assyrios. Fluuius aūt q̄rtus ipse est Eufrates. ℟. Formauit igit̄ dn̄s hominem de limo terrę. Et inspirauit in faciē eius spiraculum vitę: ⁊ factus est homo in aīam viuentē. ℣. In principio fecit Deus cęlū ⁊ terrā: ⁊ plasmauit in ea hoīem. Et.

In .ij. noc. aū. psal. ⁊ versi. fo. 3. Lctō. iiij.

TUlit ergo dn̄s deus hoīem: ⁊ posuit eū in paradiso voluptatis: vt operaret̄: ⁊ custodiret illū. Pręcepitq3 ei dicēs. Ex omni ligno paradisi cōmede: de ligno autē scientię boni ⁊ mali ne cōmedas. In quacunq3 enim die comēderis ex eo: morte morieris. Dixit quoq3 dn̄s deus. Non est bonū esse hoīem solū. Faciamus ei adiutoriū simile sibi. Formatis igit̄ dn̄s de⁹ de humo cunctis animātibus terrę, ⁊ vniuersis volatilibus cęli: adduxit ea ad ada3: vt videret qd vocaret ea. Omne eni qd̄ vocauit ada3 animę viuentis: ipsum est nomen eius. Appellauitq3 adā noībus suis cūcta animantia: ⁊ vniuersa volatilia cęli: ⁊ oēs bestias terrę. Adę vero nō inueniebat̄ adiu

toꝛ similis eius. Immisit ergo dñs deꝰ soporē in adā. Cūq3 obdoꝛmisset: tulit vnaz de costis eius: ⁊ repleuit carnē pꝛo ea. Et ędificauit dñs deus costā quaz tulerat de adā ī mulierē: ⁊ adduxit eā ad adā. Dixitq3 adā. Hoc nūc os ex ossibus meis: ⁊ caro de carne mea. Hęc vocabit͛ virago: qm̄ de viro sumpta ē. Quā ob rē relinquet homo patrē suū ⁊ matrē suā: ⁊ adhęrebit vxoꝛi suę: ⁊ erunt duo in carne vna. Erat autem vterq3 nudus: adam scilicet ⁊ vxoꝛ eius: ⁊
cap. 3. nō erubescebāt. Sed ⁊ serpēs erat callidioꝛ cunctis animantibus terrę, quę fecerat dñs deus. Qui dixit ad mulierem. Cur pręcepit vobis deus vt nō comederetis ō omni ligno paradisi? Cui respōdit mulier. De fructu lignoꝛū quę sunt in paradiso vescimur: ō fructu vero ligni qd̓ est in medio paradisi, p̄cepit nobis deus ne comederemus: ⁊ ne tangeremus illud: ne foꝛte moriamur. R. Tulit ergo dñs hominem: ⁊ posuit eū in paradiso voluptatis. Ut operaret͛ ⁊ custodiret illum. V. Plantauerat autem dñs deus paradisum voluptatis a principio: in quo posuit hominem quem foꝛmauerat. Ut operaretur. Lectō. v.

Dixit autē serpens ad mulierem. Nequaq3 moꝛte moꝛiemini. Scit enim deus ꝙ in quocunq3 die comederitis ex eo: aperientur oculi vestri: ⁊ eritis sicut dij: sciētes bonū ⁊ malū. Uidit ergo mulier ꝙ bonū esset lignū ad vescendū: ⁊ pulchꝛū oculis: aspectuq3 dlectabile: ⁊ tulit de fructu illiꝰ ⁊ comēdit: deditq3 viro suo. Qui comēdit ⁊ aperti sunt oculi amboꝛū. Cūq3 cognouissent se esse nudos: consuerūt folia ficus: ⁊ fecerūt sibi pizomata. Et cum audissent vocē dñi dei deambulātis in paradiso ad aurā post meridiē: abscondit se adā ⁊ vxoꝛ eius a facie dñi dei in medio ligni paradisi. Uocauitq3 dñs deus adā: ⁊ dixit ei. Ubi es? Qui ait. Uocē tuā dñe audiui in paradiso ⁊ timui: eo ꝙ nudus essem: ⁊ abscōdi me. Cui dixit dñs. Quis eñi indicauit tibi ꝙ nudus esses: nisi ꝙ ex ligno de quo pręceperā tibi ne comederes comedisti? Dixitq3 adā. Mulier quā dedisti mihi sociā dedit mihi de ligno ⁊ comēdi. Et dixit dominus deus ad mulierē. Quare hoc fecisti? Quę respondit. Serpēs decepit me: ⁊ comēdi. Et ait dominus deus ad serpentem. Quia fecisti hoc maledictus eris inter omnia animātia ⁊ bestias terrę. Supꝛa pectus tuum gradieris: ⁊ terrā cōmedes cunctis diebꝰ vitę tuę. Inimicitias ponā inter te ⁊ mulierē, ⁊ seme tuum: ⁊ semen illius. Ipsa cōteret caput tuū: ⁊ tu insidiaberis calcaneo eius. R. Dixit dñs deus nō est bonū esse hominē solum. Faciamus ei adiutoꝛiū simile sibi. V. Adę vero nō inueniebat͛ adiutoꝛ similis sibi: dixit vero deus. Faciamꝰ. Lectō. vj.

Adę vero dixit. Quia audisti vocē vxoꝛis tuę: ⁊ comedisti de ligno: ex quo pręceperā tibi ne comederes: maledicta terra in opere tuo. In laboꝛibus cōmedes ex ea: cūctis diebus vitę tuę. Spinas ⁊ tribulos germinabit tibi: ⁊ cōmedes herbas terrę. In sudoꝛe vultus tui vescēris pane tuo: donec reuertaris in terrā, de qua sumptus es: qꝛ puluis es: ⁊ in puluerē reuertēris. Et vocauit adā nomē vxoꝛis suę Heuā: eo ꝙ mater esset cunctoꝝ viuentiū. Fecit quoq3 dñs deus adę ⁊ vxoꝛi eius tunicas pelliceas: ⁊ induit eos ⁊ ait. Ecce adā factus est quasi vnus ex nobis: sciēs bonū ⁊ malū. Nunc ergo ne foꝛte mittat manū suā ⁊ sumat etiā de ligno vitę: ⁊ cōmedat ⁊ viuat in ęternū. Emisit eū dñs de paradiso voluptatis: vt operaret͛ terrā: de qua sumptus est. Eiecitq3 adā: ⁊ collocauit añ paradisum voluptatis cherubin ⁊ flāmeū gladiū atq3 versatilē, ad custodiendā viā ligni vitę. Adā vero cognouit Heuam cap. 4.
vxoꝛē suā, quę cōcepit, ⁊ peperit chain dicens. Possedi hoīem p deū: rursumq3 peperit fratrē eius abel. Fuit autē abel pastoꝛ ouiū: ⁊ chain agricola. Factū est autē post multos dies, vt offerret chain de fructibus terrę munera dño. R. Immisit dñs soporē in adā: ⁊ tulit vnā de costis eius: ⁊ ędificauit costā quā tulerat dñs de adā in mulierē. Et adduxit eā ad adā, vt videret quid vocaret eā: ⁊ vocauit nomē eius virago: qꝛ de viro sumpta est. V. Cūq3 obdoꝛmisset: tulit

tulit vnam de costis eius: et repleuit carnem pro ea. Et adduxit eā. Aīā. plal. et Vlī. fo. 4

Secundum Matthæum. Lectio septima.

Mt. 20. In illo tēpore. Dixit iesus discipulis suis parabolam hanc: simile est regnū celorū ho mini patrifamilias: qui exijt pri mo mane conducere operarios in vineam suam. Et reliqua.

Homil. sancti gregorij pape.

Homi. 19 Regnū celorū patrifamilias simile dicit: qui ad excolendā vineā suā operarios con ducit. Quis vero patrisfamilias similitudi nē rectius tenet, q̄ cōditor noster? q regit quos condidit: et electos suos sic in hoc mundo possidet: quasi subiectos dñs in domo. Qui habet vineā, vniuersā scilicet ecclesiam: que ab abel iusto, vsq ad vltimū electū q in fine mūdi venturus est: quot san ctos protulit: quasi tot palmites misit. Hic itaq paterfamilias ad excolendā vineam suā mane hora tertia: sexta: nona: et vndeci ma: operarios conducit: q a mundi huius initio: vsq in finē, ad erudiendā plebē fide liū: pdicatores cōgregare nō destitit. Ma ne etenim mundi fuit: ab adā vsq ad noe. Hora vero tertia: a noe vsq ad abraham. Sexta quoq ab abrahā vsq ad moysen. Nona aūt: a moyse vsq ad aduentū dñi. Vndecima vero, ab aduentu dñi, vsq in fi nē mūdi: in qua pdicatores, sctī aplī missi sunt: q mercedē plenam et tarde venientes acceperunt. R. Plantauerat aūt domin' deus paradisum voluptatis a principio. In quo posuit hominē quē formauerat. V. Produxitq dñs deus de humo omne lignū pulchrū visu: et ad vescendū suaue: lignū et vite ī medio paradisi. In. Lc. viij.

Ad erudiendā ergo dñs plebē suā: quasi ad excolendā vineā suā: nullo tpe destitit operarios mittere: q et prius p patres: et postmodū p legisdoctores et pro phetas: ad extremū vero p aplos dum ple bis sue mores excoluit: quasi p oparios in vinee cultura magnope laborauit. Quāuis in quolibet modulo vel mēsura: quisq cū fide recta bone actiōis extitit: huius vinee operarius fuit. Operator ergo mane hora tertia: sexta: et nona: antiqu' ille et hebrai cus populus designatur: q in electis suis, ab ipso mundi exordio: dum recta fide stu duit deū colere: q̄si nō destitit in vinee cul tura laborare. Ad vndecimā vero gentiles vocantur: quibus et dicitur: qd hic statis tota die ociosi? Qui enim transacto tā lon go mundi tēpore p vita sua laborare ne glexerant: quasi tota die ociosi stabāt. Sed pensate fratres qd inqsiti rñdeant. Dicunt enim, q nemo nos cōduxit. Nullus qppe ad eos patriarcha: nullus propheta vene rat. Et qd est dicere, ad laborē nemo nos cōduxit: nisi vite nobis vias nemo predica uit? Quid ergo nos a bono ope cessantes in excusatiōe nostra dicturi sumus: q penē a mrīs vtero ad fidē venimus: q verba vite ab ipsis cunabulis audiuimus: q ab vberi bus sctē eccliē potū supne pdicatiōis sum psimus cū lacte carnis? R. Ecce adā q̄si vnus ex nobis factus est sciens bonum et malū: Videte ne forte sumat ō ligno vite: et viuat ī eternū. V. Fecit quoq dñs deus ade tunicā pellicēā, et induit eū, et dixit. Vi.

Possumus vero et easdē diuer. Lc. ix. sitates horarū etiā ad vnūquēq ho minē p etatū momenta distinguere. Mane qppe intellectus nostri pueritia est. Hora aūt tertia adolescētia intelligi potest: quia quasi iā sol in altū proficit: dū calor corpo ris crescit. Sexta vero iuuentus est: q ve lut in centro sol figitur: dū in eo plenitu do rōboris solidatur. Nona autē senectus intelligit: in qua velut sol ab alto axe de scendit: q etas a calore iuuentutis deficit. Vndecima vero est ea etas: que decrepita vel veterana dicitur. Vnde et greci, valde seniores: nō gerontas: sed presbyteros ap pellant: vt plusq senes esse insinuent: quos prouectiores vocant. Quia ergo ad vitā bo nā: alius in pueritia: alius in adolescentia: alius in iuuentute: alius in senectute: alius in decrepita etate pducit: q̄si diuersis horis operarij ad vineā vocant. Mores ergo ve stros fratres aspicite: et si iam dei operarij estis videte. Pēset vnusquisq quid agat:

⁊ cōsideret si in dei vinea laborat. Qui enī
in hac vita ea quę sua sunt quęrit: adhuc
ad dñi vineā nō venit. Illi nāq3 deo labo-
rant: qui nō sua: sed lucra dñi cogitāt: qui
zelo charitatis: studio pietatis inseruiunt:
animabus lucrandis inuigilāt: ⁊ alios per
ducere secum ad vitam festināt. Nam qui
sibi viuit: q carnis suę voluptatibus pasci
tur: recte ociosus redarguit: q2 fructū boni
operis non sectatur. ℟. Ubi est abel frater
tuus dixit dñs ad chain: nescio dñe: nun-
qd custos fratris mei su3 ego: ⁊ dixit ad eū:
qd fecisti? Ecce vox sanguinis fratris tui
abel clamat ad me de terra. ℣. Maledict⁹
eris sup terram, quę aperuit os suū: ⁊ susce
pit sanguinē fratris tui d manu tua. Ecce.
Nonū ℟. cantat᷑ vsq3 ad pascha in dñicis
diebus: q2 Te deū laudam⁹. nō dicit᷑. ℟.
Dum deambularet dñs in paradisum ad
aurā post meridiē clamauit ⁊ dixit: adam
vbi es? audiui dñe vocē tuam. Et abscōdi
me. ℣. Uocē tuam audiui in paradiso ⁊ ti
mui: eo q nudus essem. Et. ℟. In sudore
vultus tui vesceris pane tuo: dixit dñs ad
adam: cū operatus fueris terrā: non dabit
fructus suos. Sed spinas ⁊ tribulos ger-
minabit tibi. ℣. Q2 audisti vocem vxoris
tuę: ⁊ comedisti de ligno, ex quo pręcepe-
ram tibi ne comederes: maledicta terra in
opere tuo. Sed spinas. Ad laud. añ.
Miserere mei de⁹: ⁊ a delicto meo mū-
da me: quia tibi soli peccaui. ps. Ipse. 13.
Añ. Cōfitebor tibi dñe: qm̄ exaudisti me.
8 ps. Cōfitemini. Añ. Deus deus me⁹ ad te
de luce vigilo: q2 factus es adiutor meus.
ps. Ipse. 5. Añ. Benedictus es in firma-
mento cęli: ⁊ laudabilis in secula deus no
ster. ps. Bñdicite. 5. Añ. Laudate dñ3 de
cęlis. ps. Ipse. so. 6. Psalmi supradicti
nō mutant᷑ in laud. dñicę vsq3 ad pascha.
Cap. Fratres nescitis. Hym. Eterne re-
rum. 6. ℣. Dñe refugiu3 factus es nobis.
℟. A generatione ⁊ progenie. Ad bñ. añ.
Simile est regnū celorū hoi patrifamilias:
q exijt primo mane cōducere operarios in
vineā suā dicit dñs. Oro. Preces populi.
¶ Ad. j. añ. Cōuentiōe aūt factā cū oparijs
ex denario diurno: misit eos in vineā suā.
¶ Ad. iij. añ. Ite ⁊ vos in vineā meam: ⁊
qd iustū fuerit dabo vobis. Cap. Fratres
nesci. ℟. bi. Inclina cor meū de⁹. ⁊ Ego
dixi. 33. dñr d psal. vsq3 ad pmā dñi. qdra.
¶ Ad. vj. añ. Quid hic statis tota die ocio
si: rñderūt ⁊ dixerūt: q2 nemo nos cōduxit.
Omnis enī q in agone cōtendit Cap. 1. cor. 9.
ab oibus se abstinet: ⁊ illi qdē vt cor
ruptibilē coronā accipiant: nos aūt incor-
ruptā. ℟. In ęternū dñe. ⁊ Dñs regit me.
¶ Ad nonā añ. Uoca operarios ⁊ redde
illis mercedem suam dicit dominus. Cap.
Bibebant aūt de spiritali consequenti
eos petra: petra aūt erat christus. ℟.
Clamaui in toto corde. ⁊ Ab occultis me
is. Ad vesp. añ. Dixit dñs. cum rel. Cap.
Fratres nescitis. Ad magni. añ. Dixit pa-
terfamilias oparijs suis: qd hic statis tota
die ociosi? at illi rñdentes dixerunt: q2 ne-
mo nos cōduxit: ite ⁊ vos in vineam meā:
⁊ qd iustum fuerit dabo vobis. Añe sub-
scripte dñr ad magni. p hebd. aña. Hi no-
uissimi vna hora fecerunt: ⁊ pares illos no
bis fecisti: qui portauimus pondus diei ⁊
ęstus. Añ. Dixit aūt paterfamilias: amice
nō facio tibi iniuriā: nōne ex denario cōue
nisti mecū? tolle qd tuū est ⁊ vade. Añ. A-
mice, nō facio tibi iniuriam: nōne ex dena-
rio cōuenisti mecū? tolle qd tuū est ⁊ vade.
Añ. Tolle qd tuū est ⁊ vade: q2 ego bon⁹
sum dicit dñs. Añ. Non licet mihi qd vo
lo facere? an oculus tuus neq3 est: q2 ego
bonus sum dicit dominus. Añ. Sic erunt
nouissimi primi: ⁊ primi nouissimi: mul-
ti enim sunt vocati pauci vero electi.
¶ Infra hebdām de libro gene. Lectio. j.
Dixitq3 chain ad abel fratrē suū, cap. 4.
Egrediamur foras: Cumq3 es-
sent in agro: cōsurrexit chain ad
uersus fratrē suū abel: ⁊ interfe-
cit eū. Et ait dñs ad chain. Ubi est abel fra
ter tuus? Qui rñdit. Nescio. Nunqd custos
fratris mei sum ego? Dixitq3 ad eū. Quid
fecisti? Uox sanguinis fratris tui clamat ad
me de terra. Nunc igitur maledictus eris
sup terrā: q apuit os suū: ⁊ suscepit sangui-
nem

nem fratris tui de manu tua. Cũ operatus
fueris eã: nõ dabit tibi fructus suos: sed va
gus, ꝛ pfugus eris sup terram. ℞. Dum
deãbularet dñs. q̃re post .ix. lcõ. dñice sept;
V Ixitq; chain ad dñz. Maior Lcõ.
est iniq̃tas mea: q̃ȝ vt veniam mere
ar. Ecce eijcis me hodie a facie terrę: ꝛ a fa
cie tua abscondar: ꝛ ero vagus ꝛ pfugus
in terra. Omnis igit̃ q̃ iuenerit me, occidet
me. Dixitq; ei dñs. Nequaq̃ȝ ita fiet: sed
omnis q̃ occiderit chain: septuplũ punietur.
Posuit dñs in chain signũ: vt nõ interfice
ret eũ, oĩs q̃ inuenisset eũ. Egressusq; chain
a facie dñi, habitauit in terra profugus ad
orientalẽ plagã eden. Cognouit aũt chain
vxorẽ suaȝ: quę cõcepit ꝛ peperit enoch: ꝛ
ędificauit ciuitatẽ: vocauitq; nomen eius
ex noĩe filij sui enoch. ℞. In sudore vult.
P Orro enoch genuit irad: ꝛ Lcõ. iij.
irad genuit mauiael: mauiael genuit
mathusael: ꝛ mathusael genuit lamech:
Qui accepit duas vxores: nomen vni ada;
ꝛ nomẽ alteri sella. Genuitq; ada iabel: q̃
fuit pater habitantiũ in tentorijs atq; pa
storũ: ꝛ nomẽ fratris eius tubal. Ipse fuit
pater canentium cithara ꝛ organo. Sella
quoq; genuit tubalchain: qui fuit mallea
tor, ꝛ faber in cuncta opa ęris ꝛ ferri. So
ror vero tubalchaĩ noema. Dixitq; lamech
vxoribus suis adę ꝛ sellę. Audite vocẽ me
am vxores lamech: auscultate sermonem
meũ: q̃m occidi virũ in vulnus meũ: ꝛ ado
lescentulũ in liuorẽ meum: septuplũ vltio
dabitur de chain: de lamech vero septua
gies septies. ℞. In principio creauit de⁹.
post secundã lectionẽ dñice septuagesimę.
Alie lectiones per hebdomadã. Lcõ. j.
cap. 4. C Ognouit quoq; adhuc adam vxo
rẽ suã: ꝛ peperit filiuȝ: vocauitq; no
men eius seth: dicens. Posuit mihi dñs
semen aliud pro abel: quẽ occidit chain.
Sed et seth natus est filius: quem vocauit
enos. Iste cępit inuocare nomẽ dñi. Hic
est liber generationis adã: in die qua crea
uit deus hoĩem, ad siltudinẽ dei fecit illũ.
Masculũ ꝛ feminã creauit eos: ꝛ benedi
xit illis: ꝛ vocauit nomẽ eorũ adã, in die q̃
creati sunt. Vixit aũt adã centũ triginta an
nis: ꝛ genuit filiũ ad imaginẽ ꝛ similitudi
nẽ suã: vocauitq; nomẽ eius seth. Et facti
sunt dies adã postq̃ȝ genuit seth octingen
ti anni: genuitq; filios ꝛ filias. Et factũ est
omne tempus qd̃ vixit adã: anni nongenti
triginta: ꝛ mortu⁹ ẽ. ℞. Formauit igit̃ de⁹.
V Ixit quoq; seth centũ quinq; Lc. ij.
ãnis: ꝛ gẽuit enos. Vixitq; seth post
q̃ȝ genuit enos octingẽtis septẽ annis: ge
nuitq; filios ꝛ filias. Et facti sunt omnes
dies seth nõgentorũ duodecim annorũ: ꝛ
mortuus est. Vixit vero enos nonaginta
annis: ꝛ genuit chainan. Post cuius ortũ
vixit octingẽtis q̃ndecim annis: ꝛ genuit
filios ꝛ filias. Factiq; sunt oẽs dies enos
nongenti q̃nq; anni: ꝛ mortuus est. Vixit
quoq; chainã septuaginta annis: ꝛ genuit
malalehel. Et vixit chainaȝ postq̃ȝ genuit
malalehel octingentis q̃draginta annis:
genuitq; filios ꝛ filias. Et facti sunt om
nes dies chainã nõgentidecẽ anni: ꝛ mor
tuus est. ℞. Tulit ergo dñs. Lectio. iij.
V Ixit auteȝ malalehel sexagintaq̃nq;
annis: ꝛ genuit iared. Et vixit mala
lehel postq̃ȝ genuit iared octingẽtis trigin
ta annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Et facti
sunt oẽs dies malalehel: octingenti nona
gintaquinq; anni: ꝛ mortuus est. Vixitq;
iared centũ sexagintaduobus annis: ꝛ ge
nuit enoch. Et vixit iared postq̃ȝ genuit e
noch octingentis annis: ꝛ genuit filios ꝛ
filias. Et facti sunt oẽs dies iared nõgenti
sexagintaduo ãni: ꝛ mortuus est. Porro
enoch vixit septuagintaq̃nq; annis: ꝛ ge
nuit mathusalẽ. Et ambulauit enoch cum
deo. Vixit autẽ enoch postq̃ȝ genuit ma
thusalem trecentis annis, ꝛ genuit filios ꝛ
filias. Et facti sunt oẽs dies enoch trecẽti
sexagintaq̃nq; anni: ꝛ ambulauit cũ deo:
ꝛ nõ appruit: q̃a tulit eũ deus. Vixit quoq;
mathusalẽ centũ octagintaseptẽ annis: ꝛ
genuit lamech. Et vixit mathusalẽ postq̃ȝ
genuit lamech septingẽtis octogintaduo
bus annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Et facti
sunt oẽs dies mathusalẽ nõgẽti sexaginta
nouẽ ãni: ꝛ mortu⁹ ẽ. ℞. Dixit dñs deus.

Sabbato ꝑ dñica sexagesime ad vesp. cap.

2.cor.11 FRatres. Libenter suffertis insipientes cũ sitis ipsi sapientes. Sustinetis enim siquis vos in seruitutez rédigit: siqs déuorat: siqs áccipit: siquis extollit: siquis in faciẽ vos cędit. Ad magni. aña. Dixit dñs ad noe: finis vniuerse carnis venit corã me: fac tibi arcam de lignis leuigatis: vt saluetur vniuersum semen in ea. Oratio.

DEus q ↄspicis: quia ex nulla nostra actione confidimus: concede propitius: vt contra aduersa omnia doctoris gentium protectiõe muniamur. Per dominũ.

¶ Dñica in sexagesima: ad matu. inuita. Preoccupemus faciẽ domini. Et in psalmis iubilemus ei. ps. Venite. Hym. añe & versicu. fo. 1. De libro genesis. Lectio. j.

ca.5.d. & ca.6.a Noe vero cũ qngentorũ esset annorũ genuit Sem: Cham: & Japhet. Cũq3 cepissent homines multiplicari super terram & filias procreassent: videntes filij dei filias hominum quod essent pulchre, acceperunt sibi vxores ex omnibus, quas elegerant. Dixitq3 deus: Non permanebit spiritus meus in homine in eternum: quia caro est. Eruntq3 dies illius centũ viginti annorũ. Gigantes aũt erãt sup terrã in diebus illis. Postq3 eniz ingressi sunt filij dei ad filias hominuz: illeq3 genuerunt: isti sunt potentes a seculo, viri famosi. Vidẽs aũt deus ꝙ multa malitia hominũ esset in terra: & cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malũ omni tempore: penituit eũ ꝙ hominẽ fecisset in terra. Et précauẽs in futurũ: & tactus dolore cordis intrinsecus: delebo, inquit, hominẽ quẽ creaui a facie terre: ab homine vsq3 ad animantia: a reptili vsq3 ad volucres celi. Pénitet enim me fecisse eos. Noe vero inuenit gratiã corã dño. He sunt generationes noe. Noe vir iustus atq3 ꝑfectus fuit in generationibus suis: cũ deo ambulauit, & genuit tres filios Sem: Chã: & Japhet. Corrupta est autẽ terra corã deo, & repleta est iniquitate. Cũq3 vidisset deus terrã esse corruptã: (omnis quippe caro corruperat viã suã sup terrã) dixit ad noe. Finis vniuerse carnis venit corã me: repleta est terra iniquitate a facie eoꝝ: & ego disperdam eos cuz terra. Fac tibi arcã de lignis leuigatis. Mansiunculas in arca facies: & bitumine linies intrinsecus & extrinsecus: & sic facies eã. Trecẽtorum cubitoꝝ erit longitudo arce: quinquaginta cubitoꝝ latitudo: & triginta cubitoꝝ altitudo illius. R. Dixit dñs ad noe: finis vniuerse carnis venit corã me: repleta est terra iniquitate eoruz: Et ego disperdam eos cum terra. V. Fac tibi arcam de lignis leuigatis: mansiunculas in ea facies. Et. Lectio scda.

FEnestraz in arca facies: & in cubito cõsummabis summitatẽ eius. Ostiũ autez arce pones ex látere deorsum. Cenacula & trístega facies in ea. Ecce ego adducã diluuij aquas sup terraz: & interficiã oẽm carnẽ in qua spiritus vite est subter celũ: & vniuersa, q̃ in terra sunt ↄsumentur. Ponãq3 fedus meũ tecũ & ígredieris arcã tu & filij tui: vxor tua, & vxores filioꝝ tuorũ tecũ. Et ex cunctis animãtibus vniuerse carnis, bina induces in arcã: vt viuant tecũ, masculini sexus & feminini. De volucribus, iuxta genus suum: & de iumentis, in genere suo, & ex omni reptili terre secundũ genus suũ: bina de omnibus ingredientur tecũ: vt possint viuere. Tolles igitur tecũ ex omnibus escis q̃ mãdi possunt: & cõportabis apud te: & erũt tam tibi q3 illis in escã. Fecit ergo noe omnia que ꝑceperat illi deus. cap.7.

Dixitq3 dñs ad eũ. Ingredere tu & omnis domus tua in arcã: te eni vidi iustuz corã me in generatione hac. Ex omnibus animantibus mũdis tólles septena & septena: masculũ & feminã. De aiantib9 vero immundis duo & duo, masculũ & feminã. Sz & de volatilibus celi septena & septena: masculũ & feminã: vt saluet semẽ sup faciẽ vniuerse terre. Adhuc enim & post septẽ dies ego pluã super terrã quadraginta diebus & quadraginta noctibus: & delebo oẽm substantiaz quã feci de superficie terre. Fecit ergo Noe oĩa queçũq3 mandauerat ei deus. Eratq3

sexcen-

sexcentorum annorum quando diluuij aque inundauerunt sup terram. Et ingressus est Noe et filij eius: uxor eius: et uxores filiorum eius cū eo in arcam: propter aquas diluuij.

R. Noe vir iustus atque perfectus cū deo ambulauit. Et fecit omnia quecunque precepit ei deus. V. Fecit sibi arcā: ut saluaretur vniuersum semē. Et fecit. Lectio tertia.

De animantibus quoque mūdis et immundis, et de volucribus: et ex omni quod mouetur sup terrā: duo et duo īgressa sunt ad noe ī arcā: masculus et femina: sicut preceperat dn̄s noe. Cūque transissent septē dies: aque diluuij inundauerunt super terrā. Anno sexcentesimo vite noe: mense secundo: septimodecimo die mensis: rupti sunt oēs fontes abyssi magne: et cataracte celi aperte sunt: et facta ē pluuia super terrā quadraginta diebus et q̄draginta noctibus. In articulo diei illius ingressus est noe, et sem, et cham, et iaphet filij eius: uxor illius: et uxores filiorum eius cū eis in arcam. Ipsi et omne animal, secundū genus suū: uniuersaque iumēta in genere suo: et omne qđ mouetur sup terrā in genere suo: cunctūque volatile secundum genus suum. Uniuerse aues: omnesque volucres ingresse sunt ad noe in arcam: bina et bina ex oī carne in qua erat spiritus vite. Et que ingressa sunt, masculus et femina ex omni carne introierūt: sicut preceperat ei deus: et inclusit eū dn̄s deforis. Factumque est diluuiū q̄draginta diebus sup terrā: et multiplicate sunt aque: et leuauerūt arcā in sublime a terra. Uehementer enim inundauerunt: et oīa repleuerunt in superficie terre. Porro arca ferebatur sup aquas: et aque preualuerunt nimis sup terrā. Opertique sunt oēs montes excelsi sub vniuerso celo. Quindecim cubitis altior fuit aqua super montes quos operuerat. Consumptaque est omnis caro que mouebatur sup terrā: volucrū: aīantiū: bestiarū: omniumque reptilium: que reptant sup terrā. Uniuersi homines et cuncta in quibus spiraculū vite ē in terra, mortua sunt. Et deleuit deus omnē substantiā, que erat sup terrā: ab hoīe usque ad pecus: tam reptile q̄ volucres celi: et deleta sunt de terra. Remansit aūt solus noe et q̄ cū eo erant in arca. Obtinueruntque aque terrā centū quinq̄ginta diebus.

R. Quadraginta dies et noctes aperti sunt celi: et ex omni carne habente spiritū vite ingressi sunt in arcam. Et clausit a foris ostiū dn̄s. V. In articulo diei illius ingressus est noe in arcam: et filij eius: uxor illius: et uxores filiorū eius. Et clausit. V. Gloria pri. Et. In iij. noc. aīe psal. et V. fol. 3. Lectio. iiij.

Recordatus autem dn̄s noe, cunctorumque aīantiū, et omniū iumentorum cap. 8.
que erāt cū eo in arca: adduxit spiritum sup terrā: et imminute sunt aque: et clausi sunt fontes abyssi, et cataracte celi: et prohibite sunt pluuie de celo. Reuerseque sunt aque d terra euntes et redeuntes: et ceperūt minui post centū quinquaginta dies. Requieuitque arca mense septimo: vicesima septima die mensis super montes armenie. At vero, aq̄ ibant et decrescebant: usque ad decimū mensem. Decimo enim mense, prima die mensis: apparuerunt cacumina montiū. Cūque transissent q̄draginta dies: aperiēs noe fenestram arce quā fecerat: dimisit coruum. Qui egrediebatur et nō reuertebatur: donec siccarentur aque sup terrā. Emisit quoque columbā post eū: ut videret si iā cessassent aq̄ sup faciē terre. Que cū nō inuenisset ubi requiesceret pes eius: reuersa est ad eū in arcā. Aque enim erant sup vniuersam terrā. Extenditque manū suā: et apprehensam intulit in arcā. Expectatis autē ultra septē diebus alijs: rursum dimisit colūbā ex arca. At illa venit ad eū ad vesperā, portans ramum oliue virentibus folijs in ore suo. Intellexit ergo noe, q̄ cessassent aque super terrā. Expectauitque nihilominus septē alios dies: et emisit columbā: que nō est ultra reuersa ad eū. Igitur sexcentesimoprimo anno vite noe: mense primo: prima die mensis: imminute sunt aque super terram: et aperiens noe tectū arce, aspexit, viditque q̄ exsiccata esset superficies terre. Mense secūdo: septimo et vicesimo die mēsis, arefacta est terra.

R. Edificauit noe altare dn̄o, offerēs sup illud holocaustū: odoratusque est dn̄s odo-

rem suauitatis: et bñdixit eis dicẽs. Cresci-
te, et multiplicamini, et replete terrã. ℣. Ecce
ego statuã pactũ meũ vobiscũ: et cũ semine
vestro post vos. Crescite. Lectio .v.

Locutus est autẽ deus ad noe dicens.
Egredere de arca: tu, et vxor tua: et filij tui:
et vxores filiorũ tuorum tecũ. Cuncta ani-
mantia q̃ sunt apud te, ex omni carne, tam
in volatilibus q̃ȝ in bestijs et vniuersis re-
ptilibus que repant sup terrã, educ tecũ: et
ingredimini sup terrã. Crescite et multipli-
camini sup eã. Egressus est ergo noe et filij
eius: vxor illius: et vxores filiorũ eius cũ eo.
Sed et omnia animantia: iumenta et repti-
lia, q̃ repant sup terrã secundũ genus suũ:
egressa sunt de arca. Edificauit autẽ noe al-
tare dño: et tollẽs de cunctis pecoribus et
volucribus mundis, obtulit holocausta su-
per altare. Odoratusq̃ȝ est dñs odorẽ suaui-
tatis: et ait ad eũ. Nequaq̃ȝ vltra maledicã
terre propter homines. Sensus eñi et cogita-
tio humani cordis in malũ prona sunt ab
adolescentia sua. Non igit̃ vltra percutiã
omnẽ aĩam viuentẽ: sicut feci. Cunctis die-
bus terre: sementis et messis: frigus et estus:
estas et hyems: nox et dies non requiescẽt.

cap.9. Benedixitq̃ȝ dñs noe et filijs eius, et di-
xit ad eos. Crescite, et multiplicamini, et re-
plete terrã: et terror vester ac tremor sit sup
cuncta animalia terre, et sup oẽs volucres
celi, cũ vniuersis, que mouent̃ in terra. ℟.
Ponam arcum meũ in nubibus celi: dixit
dñs ad noe. Et recordabor federis mei qd̃
pepigi tecum. ℣. Cũq̃ȝ obduxero nubi-
bus celum: apparebit arcus meus in nubi-
bus. Et recordabor federis. Lectio sexta.

Omnes pisces maris manui vestre tra-
diti sunt: et omne quod mouetur et vi-
uit erit vobis in cibum. Quasi olera virẽtia
tradidi vobis omnia: excepto q̃ carnẽ cuȝ
sanguine nõ comedetis. Sanguinẽ eñi ani-
marũ vestrarũ requirã de manu cunctaruȝ
bestiarũ, et de manu hominis. Quicũq̃ȝ ef-
fuderit humanũ sanguinẽ: fundet̃ sanguis
illius. Ad imaginẽ quippe dei factus est ho-
mo. Uos autẽ crescite, et multiplicamini: et
ingredimini sup terrã: et implete eam. Hec
quoq̃ȝ dixit deus ad noe: et ad filios eius cũ
eo. Ecce ego statuã pactũ meũ vobiscum
et cũ semine vestro post vos: et ad omnẽ ani-
mã viuentẽ que est vobiscũ: tam in volucri-
bus q̃ȝ in iumentis et pecudibus terre: cun-
ctisq̃ȝ que egressa sunt de arca, et vniuersis
bestijs terre. Statuã pactũ meũ vobiscũ: et
nequaq̃ȝ vltra interficiet̃ omnis caro aquis
diluuij: neq̃ȝ erit deinceps diluuiũ dissipãs
terrã. Dixitq̃ȝ deus. Hoc est signũ federis:
qd̃ do inter me et vos: et ad oẽm aĩaȝ viuen-
tẽ, que est vobiscũ, in generationes sempi-
ternas. Arcũ meũ ponã in nubibus: et erit
signũ federis inter me et iter terrã. ℟. Per
memetipsum iuraui dicit dñs: vt nõ adij-
ciã vltra aquas diluuij sup terrã: pacti mei
recordabor. Ut nõ perdã aqs diluuij oẽm
carnẽ. ℣. Arcum meũ ponã in nubibus: et
erit signũ federis inter me et inter terrã. Ut.
Gl'ia. Ut. añ. psal. et ℣. f. 4 Scḋm Lucã. L. viij. cap.8.

In illo tẽpore. Cũ turba pluri-
ma cõuenirent ad Jesum: et de
ciuitatibus properarent ad eũ,
dixit p similitudinẽ. Exijt qui se-
minat, seminare semen suum. Et dum semi-
nat: aliud cecidit secus viam: et conculca-
tũ ẽ: et volucres celi comederũt illud. Et rel'.

Homilia sancti Gregorij pape. homi.xv

Lectio sancti euãgelij quã modo fratres
charissimi audistis: expositione non indi-
get: sed admonitione. Quã eñi p semetipsaȝ
veritas exposuit: hãc discutere humana fra-
gilitas nõ p̃sumit. Sed est qd̃ solicite i hac
ipsa expositiõe dñica pensare debeamus.
Quia si nos vobis semẽ, verbũ: agrũ, mun-
dũ: volucres, demonia: spinas, diuitias si-
gnificare diceremus: ad credenduȝ nobis
mens forsitan vestra dubitaret. Unde et idẽ
dñs p semetipsum dignatus est exponere
qd̃ dicebat: vt sciatis reruȝ significationes
querere: in his etiã q̃ p semetipsum voluit
explanare. Exponẽdo ergo qd̃ dixit: figu-
rate se loq innotuit: quatenus certos vos
redderet: cum vobis nostra fragilitas ver-
bor illius figuras aperiret. Quis eñi mihi
vnq̃ȝ crederet, si spinas, diuitias interpreta-
ri voluissem: maxime cũ ille pungant, iste
delectẽt.

delectent? Et tamen spine sunt: q cogitationum suarum punctione, mētes lacerāt: ⁊ cū vsq ad peccatū pertrahunt: quasi inflicto vulnere cruentāt. Quas bene hoc in loco, alio euangelista attestante: nequaq dñs diuitias: sed fallaces diuitias appellat. Fallaces enim sunt: que nobiscum diu permanere nō possunt. Fallaces sunt: que mentis nostre inopiā non expellunt. Sole aūt diuine vere sunt: q nos diuites virtutib faciūt. ℞. Benedixit deus noe ⁊ filiis eius ⁊ dixit ad eos. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrā. ℣. Ecce ego statuā pactū meum vobiscū: ⁊ cū semine vro post vos. Cre.

Si ergo fratres charissimi, Lectō. viij. verē diuites esse cupitis: veras diuitias amate. Si culmen veri honoris queritis: ad celeste regnū tendite. Si gloriā dignitatū diligitis: in illa supna angelorū curia ascribi festinate. Verba dei que aure percipitis: mēte retinete. Cibus enim mentis est sermo dei. Et quasi acceptus cibus stomacho languente reiicit: quando auditus sermo in ventre memorie nō tenet. Sed qsquis alimenta non retinet: huius profecto vita desperatur. Eterne ergo mortis periculū formidate, si cibū quidē sancte exhortationis non accipitis: sed verba vite: idest alimēta iustitie ī memoria nō tenetis. Ecce transit omne quod agitis: ⁊ ad extremū iudiciū sine vlla momenti interpositiōe: quotidie, volentes nolentesq properatis. Cur ergo amat qd relinquit? Cur illud negligitur: quo peruenitur? Mementote qd dicitur. Siquis habet aures audiendi audiat. Omnes enī q illic aderant: aures corporis habebant. Sed q cunctis, aures habentibus, siqs habet aures audiendi audiat, dicit: aures proculdubio cordis requirit. ℞. Ecce ego statuā pactū meū vobiscū: ⁊ cū semine vestro post vos. Nec erit deinceps diluuium dissipans terrā. ℣. Arcū meum ponā in nubibus: ⁊ erit signum federis inter me ⁊ inter terram. Nec. Lec. ix.

Curate ergo vt acceptus sermo in cordis aure remaneat. Curate, ne semen iuxta viā cadat: ne malignus spūs veniat: ⁊ a memoria verbum tollat. Curate, ne petrosa terra semen excipiat: ⁊ fructum boni operis: sine perseuerantie radicibus mittat. Multis enim libet qd audiunt: boni opis initia proponūt: sed mox vt fatigari aduersitatibus ceperint: inchoata derelinquūt. Petrosa ergo terra humorē nō habuit: q hoc qd germinauerat: ad fructū perseuerantie nō perduxit. Multi itaq cū verbū contra auaritiā audiunt: eandē auaritiam detestantur: rerū omniū cōtēptū laudant. Sed mox, vt viderit animus qd concupiscat: obliuiscitur qd laudabat. Multi nāq cum verbū contra luxuriā audiunt: pollutiōes carnis nō solū perpetrare nō appetūt: sed etiā perpetratas erubescunt. Sed mox, vt carnis species, eorū oculis apparet: sic mens ad desideriū rapitur: ac si adhuc ab ea nihil sit cōtra hec eadē desideria deliberatū. ℞. Cum turba plurima conuenirent ad iesum: ⁊ de ciuitatibus properarent ad eum: dixit, p similitudinē. Exiit qui seminat seminare semē suū. ℣. Et dū seminat: aliud cecidit ī terram bonā, ⁊ ortum, fecit fructum centuplū. Exiit. Gloria. Exiit. Dictum ℞ium non cantatur infra hebdomadā: q est de euangelio dñice. ℞. In articulo diei illius: ingressus est noe in arcā, ⁊ filii eius. Uxor illius, ⁊ vxores filiorum eius. ℣. Deleta sunt vniuersa de terra: remāsit autem solus noe, ⁊ qui cū eo erant in arca. Uxor illius. ℞. Recordatus dominus noe: adduxit spiritū super terrā: ⁊ imminute sunt aque. Et prohibite sunt pluuie de celis. ℣. Reuerseq sunt aque de terra: euntes ⁊ redeūtes: ⁊ ceperūt minui post centū quadraginta dies. Et prohibite sunt. Ad laudes añ.

Secundum magnā misericordiā tuā miserere mei deus. ps. Miserere. 13. an. Si mihi dñs saluator fuerit: non timebo quid faciat mihi homo. ps. Confitemini domino qm. 8 Antiphona. In velamēto clamaui valde diluculo: deus deus meus ad te de luce vigilo. ps. Deus deus meus. 5. cum reliquis. Añ. Hymnū dicamus dño deo nostro. Añ. In tympano ⁊ choro: in cordis ⁊ organo, laudate deum.

Cap. Fratres libēter. ℣. Domine refugiū factus es nobis. ℟. A gñatiōe ⁊ ꝓgenie. Ad bñ aū. Cū turba plurima cōuenirent ad iesum: ⁊ de ciuitatibus properarent ad eū: dixit p similitudinē: exijt q seminat semi nare semē suū. Orō. Deus qui conspicis. Ad primam aña. Semen cecidit in terraz bonam: ⁊ attulit fructum in patientia. Ad terciā aña. Qui verbum dei retinēt cor de perfecto ⁊ optimo: fructū afferūt in patientia. Cap. Frēs: libenter. ℟. brc. Inclina cor. ⁊ Ego dixi. de psal. Ad. vj. aū. Semen cecidit in terram bonam: ⁊ attulit fructū aliud cētesimū: ⁊ aliud sexagesimū.

j. cor. xj. Ter virgis cęsus sum: semel Caplm. lapidatus sum: ter naufragium feci: nocte ac die in profundū maris fui. ℟. In ęternū domine. ⁊ Dominus regit me. 34. Ad nonā aū. Si vero fratres diuites esse cupitis: veras diuitias amate. Cap. Libenter igiť gloriabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus christi. ℟. Clamaui in toto corde. ⁊ Ab occultis meis. 35. Ad vespe. aū. Dixit dñs. 35. Cū rel. Cap. Fratres: libēter. Ad mag. aū. Vobis datū est nosse mysteriuz regni dei: cęteris autē in parabolis: dixit iesus discipulis suis. Infra hebdōam. Ad mag. aña. Si culmē veri honoris quęritis: ad illam cęlestē patriam q̄ tocyus properate. Aū. Semen est verbum dei: sator autem christus: oīs q inuenit eū: manebit i ęternū. Aū. Quod aūt cecidit i terrā bonā: hi sunt q i corde bono ⁊ optimo fructū afferūt i patiētia.

¶ Infra hebdōaz De libro Geñ. Lectio. j.

ca. 9. d Cepitq; noe vir agricola exercere terrā: ⁊ in ea plantauit vineam: bibensq; vinuz inebriatus est: ⁊ nudatus est in tabernaculo suo. Quod cū vidisset cham pater chanaan: verenda scilicet patris sui esse nudata: nunciauit duobus fratribus suis foras. At vero sem ⁊ iaphet palliū imposuerunt humeris suis: ⁊ incedentes retrorsū, operuerunt verenda patris sui. Faciesq; eorū auersę erant: ⁊ patris virilia non viderunt. Euigilans autē noe ex vino: cū didicisset quę fecerat ei filius suus minor ait. Maledictus puer chanaan: seruus seruorum erit fratribus suis. Dixitq; Benedictus dñs deus Sem: sit chanaā seruus eius. Dilatet deus iaphet: ⁊ habitet i tabernaculis sem: sitq; chanaā seruus eius. Vixit aūt noe post diluuiū trecentis qnquaginta annis: ⁊ impleti sunt oēs dies eius nōgētorū qnquaginta annorū: ⁊ mortuus est. ℟. In articulo. Lc. ij.

Chanaan aūt genuit sydonē primogenitū suū: ethęū ⁊ iebusęū: ⁊ amorręū: ⁊ gergesęum: eucęum ⁊ arachęum: cinęum ⁊ aradiū: samariten, ⁊ amatęū. Et per hos disseminati sunt populi chananeorū. Factiq; sunt termini chanaā venientibus a Sidone ierarā vsq; gazā: donec igredia ris sodomā ⁊ gomorrā: ⁊ adamā ⁊ seboim vsq; iesa. Hi sunt filij chā in cognationibus: ⁊ linguis ⁊ gñationibus, terris ⁊ gentibus suis. Et facta est habitatio eoruz de Messa pergentibus: vsq; sephar montem orientalē. Isti sunt filij sem: secūdū cognationes ⁊ linguas ⁊ regiōes in gentibus suis. Hę familię noe: iuxta populos ⁊ nationes suas. Ab his diuisę sunt gentes in terra: post diluuiū. cap. x.

Erat aūt terra labij vnius: ⁊ sermonū eorundē. Cūq; pficiscerent de oriente: inuenerūt cāpū in terra sennaar: ⁊ habitauerūt i eo. ℟. Recordatus dñs noe. cap. xj.

Dixitq; alter ad ꝓximū suuz. Lc. iij. Venite, faciamus lateres: ⁊ coquamus eos igni. Habueruntq; lateres pro saxis, ⁊ bitumen pro cemēto. Et dixerunt, venite faciamus nobis ciuitatē: ⁊ turrim: cuius culmen pertingat ad cęlum: ⁊ celebremus nomen nostrū, anteq̄ diuidamur in vniuersas terras. Descendit autē deus vt videret ciuitatem ⁊ turrim quā ędificabant filij adam. Et dixit. Ecce vnus est populus: ⁊ vnum labiū omnibus. Cœperūtq; hoc facere: nec desistent a cogitationibus suis: donec eas opere compleant. Venite igitur: descendamus, ⁊ confundamus ibi linguam eorum: vt nō audiat vnusquisq; vocem proximi sui. Atq; ita diuisit eos dominus ex illo loco i vniuersas terras: ⁊ cessauerunt ędificare ciuitatē. Et iccirco vo

catũ eſt nomen eius babel:q: ibi cõfuſum ẽ labiũ vniuerſe tre. Et inde diſpſit eos dñs ſup faciẽ cũctarũ regionũ. R. Noe vir iuſt⁹.

Sabbato p dñica qnqgeſimę. ad veſ.

1. corin 13. Ratres: ſi linguis hoim loquar, z angelorũ: charitatem autẽ nõ habeã: fact⁹ ſum velut es ſonãs, aut cymbalũ tinniẽs. Cap.

Hym. O lux. Ad magnificat añ. Pater fidei noſtre abrahã ſummus, obtulit holocauſtum ſuper altare pro filio. Oratio.

Preces noſtras qũſumus domine clementer exaudi: atq a peccatorũ vinculis abſolutos: ab omni nos aduerſitate cuſtodi. Per dominum noſtrum Jeſum.

Dñica in quinquagſime ad matutinum. Inuita. Dñm deus magn⁹ dñs, Et rex magnus ſup oẽs deos. Ps. Venite. hym. añ. ps. z v. f. i.

cap. 12. De libro Geneſis. Lectio. j. Dixit autẽ dñs ad abrã. Egredere de terra tua: z d cognatione tua: z de domo patris tui: z veni in terrã quã mõſtrauero tibi. Faciamq te in gentem magnã: z benedicã tibi: z magnificabo nomẽ tuũ: eriſq bñdictus. Benedicã bñdicentibus tibi: z maledicã maledicentibus tibi: atq in te benedicenẽ vniuerſe cognatiões terre. Egreſſus itaq eſt abrã ſicut pceperat ei dominus: z iuit cũ eo loth. Septuagintaquinq annorũ erat abrã: cum egrederet de aran. Tulitq ſarai vxorẽ ſuã: z loth filiũ fratris ſui: vniuerſamq ſubſtantiã quã poſſederant: z aias quas fecerant in aran: z egreſſi ſunt vt irent in terrã chanaan. R.

Notãq a 12 capitulo, vſq ad 17. non legitur Abrahã ſ Abrã

Locutus eſt dñs ad abram dicens: egredere de terra tua z de cognatione tua: z veni in terram quam monſtrauero tibi. Et faciam te creſcere in gentem magnã. v. Benedicens benedicam tibi: z magnificabo nomen tuum: eriſq benedictus. Et. L. ij.

Cumq veniſſent in eam, pertranſiuit abram terram vſq ad locũ ſychem: z vſq ad cõuallẽ illuſtrẽ. Chananeus aũt tunc erat i terra. Apparuitq dñs ad abrã: z dixit ei. Semini tuo dabo terram hanc. Qui edificauit ibi altare dño q apparuerat ei: z inuocauit ibi nomen eius. Et inde tranſgrediens ad mõtẽ q erat contra orientẽ bethel: tetendit ibi tabernaculum ſuũ: ab occidente habens bethel: z ab oriente hai. Edificauit quoq ibi altare dño: z inuocauit nomen eius. Perrexitq abram vadẽs: z vltra progrediens ad meridiẽ. Deſcẽditq abrã in egyptũ vt pegrinaret ibi. Preualuerat enim fames i terra. R. Oũ ſtaret abrahã ad ilicẽ mãbre: vidit tres viros aſcẽdentes per viam. Tres vidit z vnũ adorauit. v. Ecce ſarai vxor tua pariet tibi filiũ: z vocabis nom ei⁹ iſaac. Tres. L. iij.

Cumq, ppe eẽt vt ingrederenẽ egyptum: dixit ſarai vxori ſue: Noui q pulchra ſis mulier: z cũ viderint te egyptij, dicturi ſunt, vxor illius eſt: z interficiẽt me: z te reſeruabunt. Dic ergo obſecro te: q ſoror mea ſis: z bñ ſit mihi, ppter te: z viuat anima mea ob grãm tui. Cum itaq ingreſſus eẽt abrã egyptũ: viderunt egyptij mulierẽ q eſſet pulchra nimis. Et nunciauerunt principi pharaoni: z laudauerunt eã apud illũ. Et ſublata eſt mulier in domum pharaonis: abram vero bñ vſi ſunt, ppter illã. Fueruntq ei oues, z boues, z aſini, z ſerui, z famulie: z aſine z cameli. Flagellauit autẽ dñs pharaonẽ plagis maximis: z domum eius: propter ſarai vxorem abrã. Vocauitq pharao abrã z dixit ei. Quid nam eſt qd feciſti mihi? Quare non indicaſti mihi q vxor tua eſſet? Quam ob cauſã dixiſti eſſe ſororem tuam, vt tollerem eam mihi in vxorẽ? Nunc igit ecce cõiunx tua: accipe eã z vade. Precepitq pharao ſup abram viris: z deduxerunt eum z vxorem eius: z omnia que habebat. R. Tentauit deus abrahã z dixit ad eum, Tolle filium tuũ quẽ diligis iſaac: z offeres illũ ibi i holocauſtũ ſup vnũ mõtium quẽ dixero tibi. v. Vocatus quoq a dño rñdit adſum: z ait ei dñs. Tolle. v. Gloria. R. Tolle. In. ij. noc. añe. pſal. z v. fol. 3. Lectio. iiij.

Scendit ergo abram de egypto: ipſe z vxor eius: et omnia que habebat: z loth cum eo ad auſtralem plagam. Erat autem cap. 13.

diues valde in possessione argenti ⁊ auri.
Reuersusq; est per iter quo venerat a meri-
die in bethel: vsq; ad locum vbi prius fixe
rat tabernaculũ inter Bethel ⁊ Hai i loco
altaris quod fecerat prius: ⁊ inuocauit ibi
nomen dñi. Sed loth qui erat cũ abrã fue-
runt greges ouiũ: ⁊ armenta, ⁊ tabernacu-
la: nec poterat eos capere terra: vt habita-
rent simul. Erat quippe substantia eorum
multa: ⁊ nequibant habitare cõiter. Unde
⁊ facta est rixa inter pastores gregũ abram
⁊ loth. R. A ngelus dñi vocauit abrahã
dicens. Ne extendas manũ tuã super pue-
rum: eo q; timeas dñm. V. Cũq; extendis-
set manũ vt immolaret filiũ: ecce angelus
dñi de celo clamauit dicẽs. Ne ex. Lcõ. v.

Eo aũt tẽpore chananeus ⁊ pherezeus habitabant in terra illa. Dixit
ergo abram ad loth: Ne queso sit iurgium
inter me ⁊ te: ⁊ inter pastores meos: ⁊ pasto-
res tuos: fratres enim sumus. Ecce vniuer
sa terra corã te est: recede a me obsecro. Si
tu ad sinistrã ieris: ego dexterã tenebo: si tu
dexterã elegeris: ego ad sinistrã pergã. Ele
uatis itaq; loth oculis: vidit omnẽ circa
regionẽ iordanis: que vniuersa irrigabat:
anteq; subuerteret dñs sodomã ⁊ gomor-
rã: sicut paradisus dñi: ⁊ sicut egyptus ve
nientibus i segor. Elegitq; sibi loth regio
nẽ circa iordanẽ: ⁊ recessit ab oriente. Di-
uisiq; sunt alterutrũ a fratre suo. R. U o-
cauit angel' dñi abrahã de celo secũdo di
cens: benedicã tibi. Et multiplicabo te si-
cut stellas celi. V. Possidebit semẽ tuũ por
tas inimicorũ tuorũ: ⁊ bñdicent in semine
tuo oẽs reges terre. Et mul. Lcõ. vj.

A Brã habitauit in terra chanaan: ⁊
loth moratus est in oppidis que erãt circa
iordanẽ: ⁊ habitauit in sodomis. Hoĩes
aũt sodomite pessimi erãt: ⁊ pctõres corã
dño nimis. Dixit aũt dñs ad abrã: postq; di
uisus est ab eo loth. Leua oculos tuos i di
rectũ, ⁊ vide a loco in quo nũc es: ad aqui
lonẽ ⁊ meridiẽ: ad orientem ⁊ occidentem.
Omnem terram quã conspicis: tibi dabo
⁊ semini tuo vsq; in sempiternum. Faciãq;
semen tuum sicut puluerem terre. Siquis
hominum põt numerare puluerẽ terre: se-
men quoq; tuũ numerare poterit. Surge
ergo ⁊ perambula terrã in longitudine ⁊
latitudine sua: q; tibi daturus sum eã. Mo
uens igitur abrã tabernaculũ suũ: venit, ⁊
habitauit iuxta conuallẽ mãbre: que est in
ebrõ: edificauitq; ibi altare dño. R. D e'
dñi mei abrahã dirige viã meã. Ut cũ salu
te reuertar i domũ dñi mei. V. Obsecro dñe
fac mĩsericordiã cũ seruo tuo. Ut. V. Glia.
R. Ut cũ. In. iij. noc. añ. psal. ⁊ vñ. fol. 4.

Secundum Lucã. Lectio. vij.

I n illo tẽpore. Assumpsit iesus cap. 18.
duodecim discipulos suos se-
creto: ⁊ ait illis. Ecce ascendi-
mus hierosolymã: ⁊ cõsumma
buntur omnia que scripta sunt
per prophetas de filio hominis. Et reliq.

Homilia sancti Gregorij pape.

R edemptor noster preuidens ex passiõe hom. 2.
sua discipulorum animos perturbandos:
eis longe ante eiusdem passionis penam,
⁊ resurrectionis sue gloriã predicit: vt dñ
cum morientẽ sicut predictũ est, cernerent:
etiã resurrecturũ nõ dubitarent. Sed quia
carnales adhuc discipuli nullo modo va
lebant capere verba mysterij: venit ad mi-
raculũ. Ante eorũ oculos cecus lumẽ rẽci-
pit: vt q celestis mysterij verba non cape-
rent: eos ad fidem celestia facta solidarẽt.
Sed miracula dñi ⁊ saluatoris nostri sic ac
cipienda sunt fratres mei: vt ⁊ in veritate
credant facta: ⁊ tamẽ p significationẽ no-
bis aliqd innuãt. Opera quippe eius: ⁊ p
potentiã aliud ostẽdunt: ⁊ p mysteriũ aliud
loquunt. Ecce eni qs iuxta historiã cecus
iste fuerit ignoramus: sed tamen p myste-
riũ qd significet nouimus. Cecus quippe
est genus humanũ: qd in parente primo a
paradisi gaudijs expulsum: claritatẽ sup-
ne lucis ignorans: damnationis sue tene-
bras patitur. Sed tamẽ per redemptoris
sui presentiã illuminat: vt eterne lucis gau
dia iam p desideriũ videat: atq; in via vite
boni opis gressus ponat. R. U eni hodie
ad fontẽ aque: ⁊ oraui dominum dicens.
Dñe de' abrahã: tu prosperũ fecisti deside-
rium

rium meū. ℣. Igitur puella cui dixero da mihi aquā de hydria tua vt bibā: ꝛ illa dixerit, bibe dñe: ꝛ camelis tuis potū tribuā: ipsa ē quā pparauit dñs filio dñi mei. Bo.

Notandū vero est: ꝙ cū iesus Lc. viij. hierico appropinquare dicitur: cecus illuminat̃. Hierico quippe īterpretatur luna. Luna aūt ī sacro eloquio ꝓ defectu carnis ponit̃: q2 dū menstruis momentis decrescit: defectū nostre mortalitatis designat. Dū igitur côditor noster appropinquat hierico: cecus ad lumē redit: q2 dum diuinitas defectuꝫ nostre carnis suscipit: humanū genus lumē qd̄ amiserat recipit. Unde enim deus humana patit̃: inde hō ad diuina subleuat̃. Qui videlicet cecus: recte, ꝛ iuxta viam sedere: ꝛ mendicans eē describitur. Ipsa enī veritas dicit. Ego suꝫ via. Qui ergo eterne lucis claritatē nescit: cec⁹ est. Sed si iā in redēptorē credit: iuxta viā sedet. Si aūt iā credidit: sed vt eternā lucē recipiat, rogare dissimulat: atqꝫ a precibus cessat: cecus qdē iuxta viā sedet: sꝫ minime mendicat. Si vero ꝛ crediderit: ꝛ cecitatē cordis sui cognouerit: sed vt lumen veritatis recipiat postulat: iuxta viā cecus sedet ꝛ mendicat. Quisquis ergo cecitatis sue tenebras agnoscit: quisquis hoc quod sibi deest lumen eternitatis intelligit: clamet medullis cordis: clamet ꝛ vocibus mentis dicens. Iesu fili dauid miserere mei. ℟. Factus est sermo domini: ad abrahā dicēs. Noli timere abraham: ego ꝓtector tuus sum: ꝛ merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum dñs deus tuus: q eduxi te de hur chaldeorum. Noli timere. Lc. ix.

Sed qd clamante ceco subiungit̃, audiamus. Et q preibant: increpabant eū vt taceret. Quid aūt desiḡnāt isti q iesuꝫ venientē precedūt: nisi desideriorū carnaliū turbas: tumultusqꝫ vitiorū: Qui priusquā iesus ad cor nostruꝫ veniat: tentationibus suis cogitationē nostrā dissipant: ꝛ voces cordis in oratione perturbant. Sepe nāqꝫ dū côuerti ad deū post ppetrata vitia volumus: dū côtra hec eadē exorare vitia, que ppetrauimus conamur: occurrunt cordi phantasmata pctōꝝ q̄ fecimus: mentis nostre aciē reuerberāt: côfundūt animū: ꝛ vocē nostre deprecationis premunt. Qui preibant ergo, increpabāt eū vt taceret: q2 priusquā iesus ad cor nostrū veniat: mala que fecimus, cogitationi nostre, suis imaginibus illisa: in ipsa nos nostra oratione perturbāt. Sꝫ qd adhuc illuminādus iste cecus fecerit: audiamus. Sequit̃. Ipse vero multo magis clamabat. Fili dauid, miserere mei. Ecce quē turba increpat vt taceat: magis ac magis clamat. Q2 quāto grauiori tumultu cogitationū carnaliū pmimur: tanto orationi insistere ardentius debemus. ℟. Cecus sedebat secus viā transeūte dño: ꝛ clamauit ad eū: ꝛ ait illi dñs. Quid vis vt faciā tibi: dñe, vt videā lumē. ℣. Stās aūt iesus iussit illū adduci ad se: ꝛ cū appropinquasset: īterrogauit eū dicēs. Quid. ℟. Glia. ℣. Quid vis. Dictū ℟. nō cātat̃ infra hebdōam. ℟. Mouēs igitur abraā tabernaculū suū: venit ꝛ habitauit iuxta côuallē mambre: edificauitqꝫ ibi altare dño. ℣. Dixit aūt dñs ad eū: leua oculos tuos: ꝛ vide, oēm terrā quā ꝯspicis tibi dabo: ꝛ semini tuo in sempiternuꝫ Edifi. ℟. Credidit abrahā deo: ꝛ reputatū est ei ad iustitiā. Et iō amic⁹ dei appellat⁹ ē. ℣. Fuit aūt iust⁹ corā dño: ꝛ ābulauit ī vijs ei⁹. Et.

Ad laud. añ. Secundū multitudinē miserationū tuaꝝ dñe: dele iniquitateꝫ meā. ps. Miserere mei de⁹. 13. Añ. De⁹ me⁹ es tu ꝛ côfitebor tibi: deus me⁹ es tu ꝛ exaltabo te. ps. Côfitemini. 8. Añ. Ad te de luce vigilo deus vt videā virtutem tuā. ps. Deus de⁹ me⁹. 6. cūrel. Añ. Hymnū dicite ꝛ superexaltate eū in scl'a. Añ. Oēs āgeli ei⁹ laudate dñm de celis. Cap. Frēs si lin. ℣. Dñe, refugiū factus es nobis. ℟. A generatiōe ꝛ ꝓgenie. Ad bñs añ. Ecce ascēdim⁹ hierosolymaꝫ: ꝛ ꝯsūmabunt̃ oīa que scripta sunt de filio hoīs: tradet̃ enī gentibus: ꝛ illudet̃: ꝛ flagellabit̃: ꝛ conspuet̃: ꝛ postqꝫ flagellauerit occidēt eū: ꝛ tertia die resurget. Oro. Preces. Ad pmaꝫ añ. Iter faciente iesu, dū appropinquaret hierico, cecus clamabat ad eum, vt lumē reciperet

mereret. Ad.iij.añ. Trãseunte dño clama
bat cęcus ad eum: miserere mei fili dauid.
Cap. Frẽs si lin. R̸.bre. In eternũ dñe. ℣
Ego dixi.33. in psal. loco suo. Ad.vi.aña.
Et q pibãt: icrepabãt eũ vt tacéret: ipse vo
multo magis clamabat: miserere mei fili dd.
j.13.c. Siue ,pphetię euacuabuntur, Cap.
siue linguę cessabũt: siue sciẽtia dẽstrue
tur: ex parte eni cognoscimus: ⁊ ex parte
,pphetamus. R̸. In eternũ dñe. ℣ Dñs
regit me.34. Ad.ix.añ. Ecce magis ac ma
gis clamabat, vt eũ dñs illuminaret. Cap.
NUnc autẽ manẽt, fides: spes: chari-
tas: tria hęc: maior autẽ hoꝝ est cha
ritas. R̸. Clamaui in toto corde. ℣ Ab oc
cultis meis. Ad vel.añ. Dixit dñs. cũ rel.
f.35. Cap. Frẽs si lin. Ad magn.añ. Stãs
aũt iesus iussit cęcũ adduci ad se: ⁊ ait illi:
qd vis vt faciã tibi: dñe, vt videã: ⁊ iesus
ait illi: respice: fides tua te saluũ fecit: ⁊ cõse
stim vidit, ⁊ sequebat illũ magnificãs deũ.
¶ Infra hebdã. De libro geñ. Fer.ij.l.j.
ca.14.

Factũ est aũt in illo tpe: vt amra-
phel rex sennaar: ⁊ arioch rex
põti: ⁊ codorlaomor rex elami
tarũ: ⁊ tedal rex gentium inirẽt
bellũ cõtra bassa regẽ sodomorũ: ⁊ contra
bersa regẽ gomorrę: ⁊ cõtra sennaar regẽ
adamę: ⁊ cõtra semeb regẽ seboim: cõtraqꝫ
regẽ bale ipsa est segor. Oẽs hi cõuenerunt
in vallẽ siluestrẽ q̃ nũc est mare salis. Duo
decim enim annis seruierãt codorlaomor:
⁊ tertiodecimo anno recesserũt ab eo. Igit
anno quartodecimo venit codorlaomor ⁊
reges q erãt cũ eo: ⁊ pcusserunt raphaym
in astaroth: ⁊ camaym ⁊ zuzim cum eis: ⁊
emim i sabe cariathaim: ⁊ correos in mon
tibus seyr vsqꝫ ad campestria pharan: quę
est in solitudine. Tu autem. Lectio scda.
REuersiqꝫ sunt: ⁊ venerunt ad fontem
mesphet ipsa est cades. Et percusse-
runt omnẽ regem amalechitarũ, ⁊ amor-
reorum, qui habitant in asasonthamar. Et
egressi sunt rex sodomorum: ⁊ rex gomor
rę: rex adamę: ⁊ rex seboim: necnon ⁊ rex ba
lę, quę est segor: ⁊ direxerunt aciem contra
eos in valle siluestri: scilicet aduersum co-
dorlaomor regẽ elamitarum: ⁊ thadal re-
gem gentium: ⁊ amraphel regẽ sennaar: ⁊
arioch regem ponti: quatuor reges aduer-
sus quinqꝫ. Vallis aũt syluestris habebat
puteos multos bituminis. Lctõ.iij.
ITaqꝫ rex sodomorũ ⁊ gomorrę ter-
ga verterunt: cecideruntqꝫ ibi: ⁊ q reman-
serant fugerunt ad montẽ. Tulerũt autem
oẽm substantiã sodomorum ⁊ gomorrę: ⁊
vniuersa quę ad cibũ pertinẽt: ⁊ abierunt.
Necnõ ⁊ loth: ⁊ substantiã eius: filiũ fra-
tris abrã: q habitabat in sodomis. Et ecce
vnus q euaserat nunciauit abram hebreo:
q habitabat in cõualle mãbre amorrei fra
tris escol ⁊ fratris aner. Hi eniꝫ pepigerãt
fędus cũ abrã. Qd cũ audisset abrã captũ
videlicet lot fratrẽ suũ: numerauit expedi-
tos vernaculos suos trecẽtos decẽ ⁊ octo
⁊ psecutus est eos vsqꝫ dan. Et diuisis so-
cijs irruit super eos nocte. Percussitqꝫ eos:
⁊ psecutus ẽ vsqꝫ hoba ⁊ phenicẽ: quę est
ad leuã damasci. Reduxitqꝫ omnẽ substan
tiã: ⁊ loth fratrẽ suũ cum substantia illius.
Mulieres quoqꝫ ⁊ pplꝫ. Ad mag.añ. Et
q pibãt icrepabãt eũ vt tacéret: ipse vo mul
to magis clamabat: miserere mei fili dauid.
¶ Feria.iij. De libro genesis. Lcõ prima. cap.14

Egressus est aũt rex sodomorũ
in occursum eius: postqꝫ reuer
sus est a cęde codorlaomor ⁊ re
gum qui cum eo erant in valle
saue: quę est vallis regis. At vero melchi-
sedech rex Salem proferens panem ⁊ vi-
num: erat enim sacerdos dei altissimi: be-
nedixit ei: ⁊ ait. Benedictus abram deo ex
celso qui creauit cęlum ⁊ terram: ⁊ bene-
dictus deus excelsus: quo protegente ho
stes in manibus tuis sunt. Et dedit ei deci
mas ex omnibus. Dixit autem rex sodo-
morum ad abram: da mihi animas: cętera
tolle tibi. Qui respondit ei. Leuo manum
meam ad dominum deum excelsum pos-
sessorem celi ⁊ terrę: qꝫ a filo subtegminis
vsqꝫ ad corrigiam caligę non accipiam ex
omnibus, quę tua sunt: ne dicas: ego di-
taui abram: exceptis his quę comederũt
iuuenes: ⁊ partibus virorum qui vene-
runt

runt mecum: aner, eschol, ⁊ mambre. Isti
accipient partes suas. Tu autẽ. Lectõ. ij.
ca. 15 H Is itaq̃ transactis: factus est sermo
domini ab abrã per visionẽ dicens.
Noli timere abrã. Ego protector tuus: ⁊
merces tua magna nimis. Dixitq̃ abrã.
Domine deus quid dabis mihi? Ego va
dã absq̃ liberis: ⁊ filius procuratoris do-
mus meę: iste damascus eliezer. Addiditq̃
abrã: mihi aũt nõ dedisti semẽ: ⁊ ecce ver-
naculus meus heres meus erit. Statimq̃
sermo dñi factus est ad eũ dicens. Nõ erit
hic heres tuus: sed q̃ egredieť ď vtero tuo,
ipsum habebis heredẽ. Eduxitq̃ eũ foras:
⁊ ait illi. Suspice cęlũ, ⁊ numera stellas si
potes. Et dixit ei. Sic erit semen tuũ. Cre-
didit abrã deo: ⁊ reputatũ ẽ illi ad iustitiã.
Dixitq̃ ad eũ. Ego dominus, qui eduxi
te de hur caldeorũ, vt darẽ tibi terrã istam
⁊ possideres eam. At ille ait. Dñe deus vñ
scire possum q̃ possessurus sim eam? Et re
spondit dñs. Sume inquit mihi vaccam
triennẽ ⁊ capram trimam: ⁊ arietem anno-
rum trium: turturem quoq̃ ⁊ columbam.
Qui tollens vniuersa hęc, diuisit ea p medi-
dium: ⁊ vtrasq̃ partes cõtra se altrinsecus
posuit. Aues autem nõ diuisit. Lectio. iij.
D Escenderuntq̃ volucres super cada
uera: ⁊ abigebat eas abrã. Cũq̃ sol
occumberet: sopor irruit sup abram: ⁊ hor
ror magnus ⁊ tenebrosus inuasit eũ. Di-
ctũq̃ est ad eũ. Scito pnoscẽs: q̃ peregri-
num futurum sit semen tuum in terra non
sua: ⁊ subijcient eos seruituti: ⁊ affligent
quadringentis annis. Uerumtamen gen-
tẽ cui seruituri sunt ego iudicabo. Et post
hoc egredientur cum magna substantia.
Tu autem ibis ad patres tuos: in pace se-
pultus in senectute bona. Generatione au
tem quarta reuertentur huc. Necdum eniz
completę sunt iniquitates amorreorum:
vsq̃ ad pręsens tempus. Cum ergo occu-
buisset sol: facta est caligo tenebrosa: ⁊ ap
paruit ei clibanus fumans: ⁊ lãpas ignis
transiens inter diuisiones illas. In die illo
pepigit dominus cum abram fędus di-
cens. Semini tuo dabo terram hanc: a flu
uio ęgypti, vsq̃ ad fluuium magnum eu-
phratem. Cineos, ⁊ cenezeos: cethmone-
os: ⁊ etheos: ⁊ ferezeos: raphaim quoq̃
⁊ amorreos: eueos: ⁊ chananeos: ⁊ gerge
seos: ⁊ iebuseos. Tu autem domine mi.
Ad magnificat añа Miserere mei fili da-
uid: quid vis vt faciam tibi? Dñe vt videã.
¶ Ab ista feria quarta cinerum vsq̃ in cę-
nam domini: ⁊ nullo alio tempore: ante
inchoationem matuti. absolute incipitur
canticum graduum in feriali officio vt ha
betur post Completorium. folio. 43.
¶ Feria. iiij. cinerum Inuitatoriũ hymnũ
añe ⁊ xsicu. vt in dicta feria. folio. 17.
Secundum matheum. Lectio prima.

I n illo tempore. Dixit iesus ca. 6. b.
discipulis suis. Cum ieiuna-
tis nolite fieri sicut hypocritę
tristes. Et reliqua.
Homilia sancti Augustini epi.
C um ieiunatis inquit nolite
fieri sicut hypocritę tristes. Exterminant
enim facies suas: vt appareant homini-
bus ieiunantes. Amen dico vobis: rece-
perunt mercedem suam. Uos autem ieiu-
nantes vngite capita vestra: ⁊ facies ve-
stras lauate: ne videamini hominibus ie-
iunantes: sed patri vestro qui est in abscon
dito: ⁊ pater vester qui videt in abscondi-
to reddet vobis. Manifestum est his prę-
ceptis omnem nostram intentionem in in-
teriora debere gaudia dirigi: ne foris quę
rentes mercedem: huic seculo conforme-
mur: et amittamus promissionem tanto
solidioris atq̃ firmioris: quanto interioris
beatitudinis: quia nos elegit deus confor
mes fieri imagini filij sui. In hoc autẽ ca-
pitulo maxime animaduertendum est: nõ
solum in rerum corporearum nitore atq̃
pompa: sed etiã in ipsis sordibus luctuo-
sis esse posse iactantiam: ⁊ eo periculosio-
rem: quo sub nomine seruitutis dei deci-
pit. Tu autem domine miserere nobis.
Qui non fecerunt de feria his duobus die
bus preteritis, incipiant a R. Mouens
igitur Abraam. Qui fecerunt, sequantur
vbi reliquerũt, ⁊ dimittant notata. Lcõ. ij.

Q Ui ergo immoderato cultu corpo-
ris atq; vestitus: vel ceterarũ rerũ ni-
tore fulget: facile cõuincit rebus ipsis põ-
parũ seculi eẽ sectatorẽ: ⁊ nequaq; fallit do
losa imagine sctitatis. Qui autẽ in ꝓfessio
ne xpianitatis inusitato squallore ac sordi
bus intentos in se hoium oculos facit: cuȝ
id volũtate faciat: nõ necessitate patiatur:
ex ceteris eius operibus põt conijci vtruȝ
hoc cõtemptu supflui cultus, aut ambitio
ne aliqua faciat. Qr nobis sub ouina pelle
cauendos lupos dñs pcepit. Sed ex fructi
bus inquit eorũ cognoscetis eos. Cũ eniȝ
ceperint aliqbus tentatiõibus ea ipsa illis
subtrahi, vel negari: que isto velamine vel
cõsecuti sunt: vel cõsequi cupiunt: tunc ne-
cesse est vt appareat vtrum lupus in ouina
pelle sit: an ouis in sua. Nõ tamẽ ꝓpterea
ornatu supfluo debet aspectus hoim mul
cere christianus: qr illũ parcũ habitũ ac ne
cessariũ: etiã simulatores sepe vsurpant: vt
incautos decipiãt. Qr ⁊ ille oues nõ debẽt
deponere pelles suas: si aliquãdo eis lupi se
ꝯtegãt. ℟. Credidit abrahã deo. Lcõ. iij.

Q Ueri ergo solet qd sit qđ ait. Uos aũt
ieiunantes vngite capita vestra, ⁊ fa
cies vras lauate: ne videamini hoibus ieiu
nantes. Nõ eniȝ qspiã recte pcepit: quãuis
faciẽ quotidiana ꝯsuetudine lauemus: vn
ctis etiã capitibus cũ ieiunam⁹ nos eẽ de-
bere. Qđ si turpissimũ oẽs fatentur: intelli-
gendũ est hoc preceptũ inungendi caput
⁊ faciẽ lauandi: ad interiorẽ hominẽ perti-
nere. Ungere ergo caput, ad letitiã ptinet:
lauare aũt faciẽ: ad mundinam. Et ideo ca
put vngit: q letat interius mẽte atq; ratio-
ne. Hoc enim recte accipimus caput, qđ
in anima preeminet: ⁊ quo cetera hois, re-
gi ⁊ gubernari manifestuȝ est. Et hoc facit
q nõ foris querit letitiã: vt de laudib⁹ ho-
minuȝ carnaliter gaudeat. Caro enim que
subiecta esse debet, nullo mõ est toti⁹ natu
re humane caput. Nemo quidẽ vnq; car-
nẽ suã odio habuit: sicut apls dicit: cũ de
diligẽda vxore precepisset. Sed caput mu
lieris vir: cui viro caput est christ⁹. ℟. Dũ
staret Abraã. Ad lau. cap. hym. ⁊ ℣. de qui

cta feria. folio. 19. Ad bñs aña. Cum ieiu
natis nolite fieri sicut hypocrite tristes. Orõ.

P Resta dñe fidelibus tuis: vt ieiuniorũ
veneranda solennia: ⁊ congrua pieta
te suscipiant: ⁊ secura deuotiõe pcurrãt. p.
Ab isto die vsq; i cenã dñi: in officio feria-
li tantũ post lau. defunctorũ septẽ psal. pe-
nitentiales flexis genibus dicimus q sunt
post completorium. fo. 43.

¶ Itẽ hac die ⁊ duobus sequẽtibus die-
bus, dicunt vespere hora cõsueta. A sabba
to vero in antea, vsq; ad pascha: dicuntur
ante comestionem tam in festis q; in ferijs:
exceptis dñicis diebus: in quibus dicunt
hora cõsueta. Ad magnificat añ. Thesau
rizate vobis thesauros in celo: vbi, nec eru
go: nec tinea demolitur. Oratio.

I Nclinantes se dñe maiestati tue pro
pitiatus intende: vt q diuino munere sunt
refecti: celestibus semper nutriantur auxi-
lijs. Per dominum nostrum Jesum Chri.

¶ Feria. v. Secunduȝ Matheum. Lcõ. j.

I N illo tpe. Cũ intrasset Je- ca. 8.
sus capharnaum: accessit
ad eũ Centurio rogans eũ: ⁊ di
cens. Dñe, puer meus iacet pa-
ralyticus in domo, ⁊ male tor-
quetur. Et ait illi Jesus: Ego
veniam ⁊ curabo eum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

U ideamus vtrum de seruo Centurionis
sibi Matheus Lucasq; cõsentiant. Mat-
theus enim dicit. Accessit ad eũ Centurio
rogans eum ⁊ dicens. Puer meus iacet in
domo paralyticus. Cui videtur repugna-
re qđ Lucas ait. Et cum audisset de Jesu:
misit ad eum seniores iudeorũ: rogans euȝ
vt descenderet ⁊ sanaret seruuȝ eius. At illi
cum venissent ad Jesum rogabant eũ soli
cite dicentes ei: qr dignus est vt hoc ei pre
stes: diligit enim gentem nrãm: ⁊ synago
gam ipse edificauit nobis. Jesus autẽ ibat
cũ illis. Et cũ iam nõ longe eẽnt a domo:
misit ad eũ centurio amicos dicens. Dñe,
noli vexari. Non enim dignus sum vt in-
tres sub tectũ meũ: ꝓpter quod, ⁊ meipsuȝ
nõ sum dignuȝ arbitratus, vt venirẽ ad te:
sed dic

ſed dic verbo, ꝛ ſanabitur puer meus. ℞.

D ñe, puer meus iacet paralyticus in domo: ꝛ male torquet̃. Amẽ dico tibi, ego veniã ꝛ curabo eũ. ℣. Dñe, non ſum dignus vt intres ſub tectũ meũ: ſed tantũ dic verbo: ꝛ ſanabitur puer meus. Amen dico.

Alia duo. ℞ia dñr de dominica preterita Similiter feria ſexta ꝛ ſabbato. Lectio.ij.

Si enim ita hoc geſtũ eſt: quomõ erit verũ qd̃ Mattheus narrat? Acceſſit ad eũ qdã centurio: cũ ipſe non acceſſerit: ſed amicos miſerit? Niſi diligenter aduertentes intelligamus, mattheũ non omni modo deſeruiſſe viſitatũ modũ loquendi: Non enĩ ſolũ dicere ſolemus acceſſiſſe aliquẽ: etiã anteꝗ̃ pueniat illuc: quo dicitur acceſſiſſe. Unde etiã dicimus parũ acceſſit vel multũ acceſſit: eo, quo appetit peruenire. Uerũetiã ipſa puentiõe: cuius adipiſcendi cauſa acceditur: dicimus plerũꝗ̃ factũ: ꝛ ſi eũ ad quẽ puenit, nõ videat ille q puenerit: cũ p amicũ puenit ad aliquẽ: cui' rei fauor eſt neceſſarius. Qd̃ ita tenuit cõſuetudo: vt iã etiã vulgo puẽtores appellent̃: q ad potentũ quorũlibet: tanꝗ̃ inacceſſibiles amicos p cõuenientiũ pſonaꝝ interpoſitionẽ ambitionis arte pertingunt. Si ergo ipſa puentio viſitate dicit̃ p alios fieri: quanto magis acceſſus p alios fieri poteſt: qui plerũꝗ̃ infra puentionẽ remanet: quãdo poterit quiſꝗ̃ plurimũ accedere quidem: ſed tamen non poterit puenire. ℞. Tẽtauit de'.

Non ergo abſurde mattheus Lec.iij. etiã qd̃ vulgo poſſit intelligi p alios factũ: acceſſum centuriõis ad dominũ cõpendio dicere voluit: acceſſit ad eũ centurio. Uerũtamẽ nõ negligenter intuẽda ẽ etiã ſcti euangeliſtę multitudo myſtice locutionis: ſecundũ qd̃ ſcriptũ eſt in pſalmo. Accedite ad eũ ꝛ illuminamini. Proinde q: fidẽ centurionis: qua vere acceditur ad ieſum: ipſe ita laudauit vt diceret: nõ inueni tantã fidẽ in iſrael: ipſum potius acceſſiſſe ad ieſum xp̃m dicere voluit prudens euangeliſta: ꝗ̃ illos p quos verba ſua miſerat. Porro autẽ lucas ideo totũ quemadmodũ geſtũ eẽt aperuit: vt ex hoc intelligere cogeremur, quẽadmodũ dixerit alius, q mentiri nõ poſſit. Sicut enim illa mulier, quę ſanguinis fluxũ patiebatur: ꝗuis fimbriã veſtimẽti eius tenuerit: magis tamen tetigit dñm: ita ꝛ centurio quo magis credidit, eo magis acceſſit ad dñm. Jam cętera in hoc capitulo quę alter dicit: ꝛ alter pretermittit, ſuperfluo pertractant̃: cum ex illa regula primitus cõmẽdata nihil inueniat̃ ↄtrariũ. ℞. Angelus dñi. Ad bñ.añ. Domine, puer meus iacet paralyticus in domo: ꝛ male torquet̃: amẽ dico tibi: ego veniam ꝛ curabo eum. Oratio.

Deus q culpa offenderis: pęnitentia placaris: preces ppli tui ſupplicantis propitius reſpice: ꝛ flagella tuę iracũdię: quę pro pctis noſtris meremur auerte. Per d.

Ad magni.añ. Dñe, nõ ſuz dignus vt intres ſub tectum meum: ſed tantum dic verbo, ꝛ ſanabitur puer meus. Oratio.

Parce domine, parce populo tuo: vt dignis flagellationibus caſtigatus: in tua miſeratione reſpiret. Per dominũ noſtrũ.

¶ Feria.vj. Secundũ Mattheum. Lcõ.j.

In illo tempore. Dixit Jeſus diſcipulis ſuis. Audiſtis q: dictum eſt antiquis. Diliges ꝓximũ tuũ: ꝛ odio habebis inimicum tuum. Et reliqua. ca.5.

Homilia Origenis.

Sicut illa alia precepta data eis fuerant in lege: ſic ꝛ hoc. Sicut enim ad dimittendas vxores iuſſum fuit ne eas interficerẽt: ſic ꝛ ad odiendũ inimicũ mandatum fuit: vt ꝛ amicũ nõ odiſſent. Conceſſa ſunt aũt iſta populo illi veteri adhuc rudi ꝛ infirmo: ꝗ̃ inimicus qui odio habendus dicitur: iuxta ſubtiliorẽ intellectũ diabolus poſſit intelligi. Cęterũ in euangelio: qd̃ lege veteri longe excellentius ꝛ perfectius eſt: quid magiſter perfectiõis dicat, audiamus. Ait enĩ diſcipulis ſuis. Diligite inimicos veſtros: benedicite maledicentibus vobis: benefacite his q oderũt vos: ꝛ orate pro perſequentibus vos. Lectio.ij.

Secũdũ legẽ, diliges ꝓximũ, ꝛ odio habebis inimicũ tuum. Et ſecundũ euan-

gelíú,inimicú ꝛ ꝓximú diliges. Diligite
inimicos vestros:imperfectioné legis euá
geliú adimpleuit. Inimmitaté eoꝝ q sub
circúcisione erant:hi qui sub gratia fuerút
cófirmauerút:qbus velut firmissimis ꝛ per
fectis viris:dñs hoc mádabat dicens. Di
ligite inimicos vestros: vos mánsueti : vos
mites:vos benigni:vos immaculati : vos
imitatores mei. Uos me sequentes: vos di
ligite inimicos vestros:siue paganos ido
loꝝ cultores:siue hereticos infideles. Isti
enĩ sunt inimici vestri:isti sunt veritatis ad
uersarij:istos igiť diligite : mala aduersus
eos nó cogitantes:mala eis nó facientes:
nó aduersa eis operátes. Sed diligite eos
vt proximos : ꝛ horum errorem spernite:
ſicut abominationem. Lectio tertia.

T

Ta ergo diligite inimicos vestros:si-
ue publicos,siue occultos:siue eos q foris
sunt,oés diligite. Circa oés benigni ꝛ mi-
tes estote. Memores dauid mansuetudi-
nis: reminiscimini beati immaculati ipsius
innocentia quomó dilexit eú. Quomó di-
lexit ꝛ pepercit absalon: ꝛ oíbus inimicis
suis. Sub lege enim cú esset:legé transcen
dit: in eo ꝙ inimicos dilexit. Similemur
bonitati eius. Sequamur vestigia eius pro
pterea,vt possimus dicere cú eo. Si reddi-
di retribuentibus mihi mala. Bñdicamus
maledicéteB nos. Bñdicti aut estis:sancti-
ficati estis:propterea maledictú de ore ve-
stro nó exeat. Prauus sermo de ore vestro
nó procedat. Bñdicite:qꝛ bñdictus ille in
vobis habitat. Benedicite qui ad benedi
ctionem vocati estis. Ad bñs aña. Cum
facis eleemosinam : nesciat sinistra tua,
quid faciat dextera tua. Oratio.

I

Nchoata ieiunia:qs dñe benigno fa
uore prosequere : vt obseruantiam , quam
corporaliter exhibémus: mentibus etiaꝫ
sincéris,exercére valeamus. Per. Ad ma-
gni.aña. Tu aút cú oraueris,intra in cubicu
lú tuú:ꝛ clauso ostio ora patré tuuꝫ. Orõ.

P

Arce dñe pplm tuuꝫ:ꝛ ab omnibus
pctis clemẽter emúda:qꝛ ei nulla no
cebit aduersitas:si nulla ei dominetur ini-
quitas. Per dominú nostrú iesum chrm.

Sabbato. Secundum Marcum. Le.j.

In illo tempore. Cum sero eet cap.6.
factú:erat nauis in medio mari:
ꝛ ipse solus in terra. Et vidit
eos laborantes in remigando.
Et rel. Homil. vene. bede pbri.

Et cú dimisisset eos: abijt in
monté solus oraré. Non oís q orat, ascen-
dit in monté. Est enim oratio, quę pctm fa
cit. Sed q bene orat,q deú orando quęrit:
hic a terrenis ad superiora ꝓgrediens,ver
ticem curę sublimioris ascendit. Qui vero
de diuitijs, aut de honore seculi : aut certe
de inimici morte solicitus óbsecrat:ipse in
infimis iacens:viles ad deú preces mittit.
Orat aút dñs nó vt ꝓ se óbsecret:sed vt ꝓ
me impetret. Ná ꝛ si omnia posuerit pater
in ptáte filij:filius tamé vt formá hois im-
pleret,obsecrádú patré putat esse ꝓ nobis:
qꝛ noster aduocatus est. Aduocatu enĩ in-
quit apl's habemus apud patré: dñz iesuꝫ
christum. Si aduocatus est:debet ꝓ nrís
interuenire pctis. Nó ergo quasi infirmus:
sꝫ quasi pius óbsecrat. Uis scire, ꝙ omnia
quę velit,possit: Et aduocatus,ꝛ iudex est.
In altero pietatis officium: in altero insi-
gne est potestatis. Tu autem. Lectio.ij.

E

T cum sero esset factum : erat nauis
in medio mari,ꝛ ipse solus in terra: ꝛ
vidit eos laborantes in remigando : erat
enim ventus contrarius eis. Labor disci-
pulorú in remigando: ꝛ contrarius eis vé-
tus:labores scté ecclię varios designat: q̃
inter vndas seculi aduersantis : ꝛ immun-
dorú flatus spirituú:ad quieté patrię cęle-
stis,quasi ad fidá litoris stationé peruenire
conať. Ubi bñ dicit:qꝛ nauis erat í medio
mari: ꝛ ipse solus in terra: Qꝛ nónunꝗ ec-
clesia tantis gentiliú pressuris:nó solú af-
flicta:sed ꝛ fędata est:vt si fieri posset:redé-
ptor ipsius eá prorsus deseruisse ad tépus
videreť. Unde est illa vox eiꝰ: inter vndas
ꝓcellasqꝫ tentationú irruentiú deprehen-
sę:atqꝫ auxiliú protectionis illius geme-
bundo clamore quęrentis: Ut quid domi
ne recessisti longe : despicis in opportuni-
tatibus in tribulatione: Quę pariter vocé
inimici

inimici psequentis exponit: in sequētibus psalmi subycies. Dixit enim in corde suo oblitus est de⁹: auertit faciē suā vsq̧ in finē.

Verum ille nō obliuiscit̃ ora- Le.iij. tionē pauperū: neq̧ auertit faciē suam a sperantibus in se: quin potius ⁊ certantes cū hostibus vt vincāt adiuuat: ⁊ victores in ęternū coronat. Unde hic quoq̧ aperte dicit̃: q2 vidit eos laborantes in remigando. Uidet qppe dñs laborantes in mari: q̃uis ipse positus sit in terra. Quia ⁊ si ad horam differre videat̃ auxiliū tribulatis impendere: nihilominus eos, ne in tribulationibus deficiāt, suę respectu pietatis corroborat. Et aliquādo ēt manifesto adiutorio: victis aduersitatibus, quasi calcatis sedatisq̧ fluctuū voluminibus, liberat. Sicut hic quoq̧ subsequēter insinuat̃: cū dicit̃. Et circa quartā vigiliā noctis: venit ad eos ambulās sup mare. Statiões ⁊ vigilię militares in terna horarū spatia diuidunt̃. Quādo ergo dicit quarta vigilia noctis venisse ad eos dñm: ostēdit tota nocte periclitatos: ⁊ extremo noctis tpe: eis auxiliū pstitū. Ad bñ.aīi. Me etenī de die in diē querūt: ⁊ scire vias meas nolūt. Orō.

Adesto dñe supplicatiōibus nr̃is: ⁊ cōcede: vt hoc solēne ieiuniū, qđ animis corporibusq̧ curandis salubriter institutū est: deuoto suitio celebremus. Per do.

2.Cor.ca.6. ¶ Sabbato pro prima dominica quadragesimę ad vesperas. Capitulū.

Fratres. Hortamur vos, ne ī vacuum gratiā dei recipiatis: ait enim: tempore accepto exaudiui te: ⁊ in die salutis adiuui te. Hy⁹.

Audi benigne cōditor: nostras preces cū fletib⁹: in hoc sacro ieiunio: fusas quadragenario.

Scrutator alme cordiū: infirma tu scis virtū: ad te reuersis exhibe: remissiōis gratiā.

Multum quidem peccauimus: sed parce confitentibus: ad laudem tui nominis: cōfer medelam languidis.

Sic corpus extra cōteri: dona per abstinentiā: ieiunet vt mens sobria: a labe prorsus criminum.

Presta beata trinitas: cōcede simplex vnitas: vt fructuosa sint tuis: ieiuniorum munera. Amē. ℣. Angelis suis deus mādauit de te. ℟. Ut custodiāt te in oib⁹ vijs tuis. Ad mag.aīi. Tūc inuocabis, ⁊ dñs exaudiet: clamabis, ⁊ dicet ecce adsuz. Oratio.

Deus q ecclīam tuā annua quadragesimali obseruatione purificas: pręsta familię tuę: vt qđ a te obtinere, abstinendo nititur: hoc bonis operibus exequat̃. Per.

¶ Dñica prima ī quadragesima. Ad matu.inuita. Nō sit vobis vanū mane surgere ante lucē. Quia promisit dñs coronam vigilātibus. ps. Uenite. Hymnus.

Ex more docti mystico: seruem⁹ hoc ieiunium: deno dierū circulo: ducto quater notissimo.

Lex ⁊ pphetę primitus: hoc prętulerunt postmodū: chrĩstus sacrauit oium: rex atq̧ factor temporum.

Utamur ergo parci⁹: vbis, cibis, ⁊ potib⁹: somno, iocis: ⁊ arcti⁹: pstemus ī custodia.

Uitemus autem pessima: quę subruunt mentes vagas: nullumq̧ demus callidi: hostis locum tyrannidi.

Dicamus omnes cernui: clamemus atq̧ singuli: ploremus ante iudicem: flectam⁹ iram vindicem.

Nostris malis offendimus: tuā deus clementiam: effunde nobis desuper: remissor indulgentiam.

Memēto q sum⁹ tui: licet caduci plasmatis: ne des honorē noīs tui pcamur alteri.

Laxa malū qđ fecim⁹: auge bonū qđ poscimus: placēre quo tandē tibi: possimus hic, ⁊ perpetim.

Presta btā trinitas: pcede simplex vnitas: vt fructuosa sint tuis: ieiuniorum munera. Amen. Ad noctur.aīi. Seruite dño. ps. Btūs vir.so.1. cū rel. ℣. Ipse liberauit me de laqueo venātiū. ℟. Et a verbo aspero.

De secunda epla btī pauli aplī ad corin.l.j. 2.Cor.ca.6.

Adiuuantes aūt exhortamur: ne in vacuū gratiā dei recipiatis. Ait enī. Tpe accepto exaudiui te: ⁊ in die salutis adiuui te. Ecce nūc tempus

acceptabile: ecce nunc dies salutis. Nemini dantes ullā offensionē: vt nō vituperet ministeriū nostrū: sed in oībus exhibeam⁹ nosmetipsos sicut dei ministros: in multa patientia: in tribulationibus: in necessitatibus: in angustijs: in plagis: in carcerib⁹: in seditionibus: in laboribus: in vigilijs: ī ieiunijs: in castitate: in scientia: in longanimitate: in suauitate: in spiritu sctō: in charitate nō ficta: in verbo veritatis: in virtute dei: p arma iustitię a dextris & a sinistris; p gloriā & ignobilitatē: p infamiā & bonam famā. Ut seductores & veraces. Sicut qui ignoti & cógniti. Quasi morietes: & ecce viuim⁹. Ut castigati, & nō mortificati. Quasi tristes, semp aūt gaudentes. Sicut egētes: multos aūt locupletātes. Tanq̄ nihil habentes & oīa possidentes. ℟. Ecce nunc tēpus acceptabile: ecce nunc dies salutis: cōmēdemus nosmetipsos in multa patientia. In ieiunijs multis, per arma iustitię virtutis dei. ℣. In oībus, exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros in multa patientia. In ieiunijs multis per. Lectio .ij.

Os nostrū patet ad vos o corinthij: cor nostrū dilatatū est. Non angustiamini in nobis: angustiamini aūt in visceribus vestris. Eādē aūt habentes remunerationē: tanq̄ filijs dico: dilatamini & vos. Nolite iugū ducere cum infidelibus. Quę enī participatio iustitię cū iniqtate? Aut quę societas lucis ad tenebras? Quę aūt cōuentio xp̄i ad belial? aut q̄ pars fideli cū infideli? Quis aūt cōsensus tēplo dei cū idolis? Uos enī estis tēplū dei viui, sic dicit deus. Qm̄ inhabitabo in illis: & inambulabo inter eos: & ero illorū deus: & ipsi erunt mihi pplus. Propter quod exite de medio eorū: & separamini dicit dn̄s: & immundū ne tetigeritis: & ego recipiam vos & ero vobis in patrē: & vos eritis mihi in
cap. 7. filios & filias: dicit dn̄s oīps. Has ergo habentes pmissiones charissimi: mundemus nos ab omni inquinamēto carnis & spiritus: pficiētes sctificationē in timore dei. Capite nos. Neminē lęsimus: neminē corrūpimus: neminē circūuēnimus. Non ad condēnationē vestrā dico. Prędixi enī q̄ in cordibus nostris estis: ad cōmoriendū & ad cōuiuēdū. ℟. In omnibus exhibeamus nos sicut dei ministros in multa patientia. Ut nō vituperet ministeriū nr̄m. ℣. Ecce nūc tp̄s acceptabile: ecce nunc dies salutis: cōmendemus nosmetipsos in multa patientia. Ut non vitu. Lectio .iij.

Multa mihi fiducia est apud vos: multa mihi gloriatio pro vobis. Repletus sū consolatione: superabundo gaudio in omni tribulatione nostra. Nā & cū venissemus in Macedoniā: nullā requiem habuit caro nostra: sed omnē tribulationē passi sumus: foris pugnę: intus timores. Sed q cōsolatur humiles, consolatus est nos deus in aduentu Titi. Non solū autē in aduētu eius: sed etiam in consolatione: qua consolatus est in vobis: referens nobis vestrum desiderium: vestrum fletū: vestram ęmulationē p me: ita vt magis gauderē. Qm̄ & si cōtristaui vos in epistola: non me pęnitet. Et si pęniteret, vidēs q epistola illa, & si ad horā vos cōtristauit: nunc gaudeo: nō q̄a cōtristati estis: sed q̄ cōtristati estis ad pęnitentiā. Contristati enī estis sm̄ deū: vt in nullo detrimentū patiamini ex nobis. Quę enim secundū deū tristitia est: pęnitentiā in salutē stabilē opat: seculi aūt tristitia mortē opat. Ecce enī hoc ipsum secundū deū cōtristari vos: q̄ntā in vobis opat sollicitudinē: sed defensionē: sed indignationē: sz timorē: sed desideriū: sed ęmulationē: sed vindictā. ℟. In ieiunio & fletu orabāt sacerdotes dicentes. Parce dn̄e, parce populo tuo: & ne des hereditatē tuā in pditionē. ℣. Inter vestibulū & altare plorabant sacerdotes, dicentes. Parce domine, par. ¶ In .ij. noc. añ. Bonorū meor. ps. Cōserua me dn̄e. fo. 3. cū rel. ℣. Scapulis suis &c. ℟. Et sub pen. & cetē. Sermo sancti Ambrosij episcopi. Lectio .iiij.

Sanctę quadragesimę rationem, Nō nulli ascribūt
cuius hodie initiū celebramus: hūc
frequenter edidimus: & cur tan s̄monē
torū dierū numero ieiunemus: sępe docui: diuo Augustino, s3
mus. Diximus enī, q dn̄s iesus christus nō est.
hunc

hunc eundē numerū ieiunij consecrauit: ⁊ cōtinuans diebus noctibusq̄: nō capiens cibū: vnū ieiunij corpus effecerit. Hoc est licet dici ordo noctis interrūpatur aduentu: nō tñ interrupt⁹ est ordo ieiunij. Unde erāt apud dñm plura qdē tēporū curricula, sed abstinentię dies vna. Ostendēs nobis ita nos hunc numerū integrū ieiunare debere: vt qa totā quadragesimā cōplecti nō possumus: sopito ⁊ vno ieiunio vel solido: quotidianis eandē sine intermissiōe ieiunijs celebremus. Ut si qsq̄ vnā diē abstinendo pretermiserit: totā quadragesimam violauerit: ⁊ propter modici tpis cibū: magni fructū laboris amiserit. Sed dicit aliquis. Quadragesimę aliquoties accepimus rationē: ⁊ eā cōsecratā a dño frequenter audiuimus: sȝ cur eādē quadragesima quadraginta ⁊ duos dies habeat, audire gestimus? Legimus in veteri testamento: cū sanctus moyses filios israel de iugo egyptię captiuitatis erueret: vt i terrā eos repromissionis induceret: quadraginta ⁊ duorū dierū cū ad memoratā terrā māsionibus puenisse. ℞. Emendemus in meli⁹ quę ignorāter peccauimus: ne subito pręoccupati die mortis: quęramus spatiū pęnitētię: ⁊ inuenire non possimus. Attende dñe ⁊ miserere: qꝛ peccauim⁹ tibi. ℣. Adiuua nos deus salutaris nr̄: ⁊ ꝓpter honorē nōis tui dñe libera nos. Attende. Lcō. v.

Tantoq̄ illū tempoꝛ numero potitū esse ꝓmissis: quāto ⁊ nos ꝓmissis nobis a saluatore pérfrui gratulamur. Eōdē inq̄ numero moyses p māsiones peruēnit ad requiē: quo ⁊ nos per ieiunia properamus ad cęlū. Ieiunia enim nostra mansiones quędā sunt: p quas iter spiritualiter facientes: animę virtutibus ambulamus: ⁊ diutino ꝓfectu repromissę nobis terrę viciniores efficimur: ita vt citius perueniat: q deuotius ieiunauerit. Pedes enim quidā animę pernices sunt fides atq̄ ieiuniū, q cito de humilioribus ad altiora cōscendunt: cito de terrenis ad cęlestia gradiunt. De his pedibus dicit apl's. Quā speciosi pedes euāgelizantiū pacē: euāgelizantiū bona. Hos pedes lauari pręcepit dñs: sicut ait apl's de vidua. Si sctōꝛū pedes lauit. Digni enim honore euangelizantium pacē pedes sunt: q spirituales ac nitidi doctrina sup hominū corda gradiuntur. ℞. Derelinquat impi⁹ viā suā: ⁊ vir iniquus cogitationes suas: ⁊ reuertatur ad dñm: ⁊ miserebitur eius. Qꝛ benignus ⁊ misericoꝛs est: ⁊ pręstabilis sup malitia dñs deus nr̄. ℣. Non vult dñs moꝛtem peccatoꝛis: sed vt conuertatur ⁊ viuat. Quia. Lectio. vj.

Quadraginta etiā ⁊ duoꝛū dierū numero israel ppl's peruēnit ad fluenta iordanis: eōdē quoq̄ dierū curriculo chꝛistianus ppl's peruenit ad fluēta baptismatis. Et sicut ait ꝓpheta. Iordanis cōuersus est retroꝛsum. Illic introeunte israel in aquā fluminis vnda superfugit: hic descēdente chꝛistiano in fontē: criminū pctā diffugiunt. Et mirū i modū illic retroꝛsuȝ cōuersus fluuius in originē suā reuertit: hic in posteꝛ reuocatus homo in originis suę īfantiā reparat. Ibi fontē suū de quo egressa fuerat vnda ꝑquirit: hic hoīeȝ suū a quo exierat innocentia recognoscit. Ibi exinanitur alueus fluctibus: hic euacuantur coꝛda criminibus: Ibi vt seruos dei aqua cęnosa non madidet: hic famulos dei conscientia tetra nō polluat. Ioꝛdanis enim quidā est fons lauacri: ꝑ quē q transierit, relictis soꝛdibus: paradisum repꝛomissionis ingredit. ℞. Paradisi poꝛtas aperuit nobis ieiunij tempus: suscipiamus illud orātes ⁊ deprecantes. Ut in die resurrectiōis cū dño glorięmur. ℣. In oīb⁹ exhibeam⁹ nos metipsos sicut dei ministros in multa patientia. Ut in die resurrectionis cū domi. ¶ In. iij. noc. Non sunt loquelę. ps. Cęli enarrant. fo. 4. cum rel'. ℣. Scuto circūdabit te veritas ei⁹. ℞. Non timebis a timore nocturno. Secundū Matheū. Le. vij.

In illo tempore: Ductus est Iesus in desertū a spū: vt tentaret a diabolo. Et cū ieiunasset quadraginta diebus ⁊ quadraginta noctibus postea esurijt. Et reliqua. cap. 4.

hom.16 Homilia sancti Gregorij papę.

Dubitari a quibusdā solet a quo spiritu sit Jesus ductus in desertū: propter hoc qd̄ subdit. Assumpsit eū diabolus in sanctam ciuitatē: et rursus assumpsit eum in montē excelsum valde. Sed vere, et absq3 vlla questione cōuenienter accipit: vt a sctō spiritu in desertū ductus credat: vt illuc eū suus spiritus duceret: vbi hunc ad tētandum spiritus malignus inueniret. Sed ecce cū dicit: deus homo vel in excelsum montē vel in sanctam ciuitatē assumptus a diabolo: mens refugit credere: humanę hoc audire aures expauescunt. Qui tamen non esse incredibilia ista cognoscimus: si in illo et alia facta pensamus. Certe iniquorum oīum diabolus caput est: et huius capitis mēbra sunt oēs iniq. An nō diaboli mēbrum fuit pilatus? An nō diaboli mēbra iudęi psequētes: et milites crucifigētes fuerunt? Quid ergo mirū si se ab illo pmisit in montē duci et tētari: q ptulit etiā a mēbris illius crucifigi? Nō est ergo indignū redēptori nostro: qd tentari voluit: q venerat occidi. Justū3 qppe erat vt sic tētationes nostras suis tētationibus vinceret: sicut mortē nostram venerat sua morte superare. Rx. Scindite corda vestra et non vestimenta vestra: et conuertimini ad dn̄m deū vestrū3. Q2 benignus et misericors est. Vs. Derelinquat impius viā suā: et vir iniquus cogitatiōes suas: et reuertatur ad dominū et miserebitur eius. Q2. Lectio viij.

Sed sciendum nobis est, quia tentatio tribus modis agit: suggestione: delectatione: et cōsensu. Et nos cum tentamur: plerūq3 in delectationē aut etiam in cōsensum labimur: q2 de carnis pctō ppagati, in nobisipsis etiā gerimus: vnde certamina toleremus. Deus vero q in vtero virginis incarnatus, in mundum sine pctō venerat: nil contradictionis in semetipso tolerabat. Tētari ergo p suggestionē potuit: sed eius mentē peccati delectatio non momordit. Atq3 ideo omnis diabolica illa tentatio: foris, nō intus fuit. Sed si ipsum ordinem tētationis eius aspicimus: pensemus q̄ta magnitudine nos a tentatione liberamur. Antiquus hostis cōtra primū parentē nostrū3 in tribus se tētationibus erexit: q2 hūc videlicet gula: vana gloria: et auaritia tentauit, sed tētando superauit: q2 sibi eū p cōsensum subdidit. Ex gula qppe tētauit: cū cibū ligni vētiti ostendit: atq3 ad comedendū suasit. Ex vana aūt gloria tētauit cū diceret. Eritis sicut dij. Et ex provectu auaritię tentauit cū diceret: Scientes bonū et malū. Auaritia enī nō solū pecunię est: sed etiā sublimitatis. Recte enī3 auaritia dicit cū supra modū sublimitas ambit. Si enī3 nō ad auaritiam, honoris ptineret rapina: nequaq3 paulus de vnigenito dei filio diceret: Nō rapinā arbitratus est esse se ęqualem deo. Rx. Frange esurienti panē tuū3: et egenos vagosq3 induc i domū tuā. Tunc erūpet q̄si mane lumē tuū, et anteibit faciem tuā iustitia tua. Vs. Cū videris nudū opi eū: et carnē tuā ne despexeris. Tunc. Lectio.ix.

In hoc ergo diabolus parentē nostrū ad superbiā traxit: quo cum ad auaritiam sublimitatis excitauit. Sed qbus modis primum hominē strauit, eisdē modis secundo homini tētator succubuit. Per gulam quippe tētat: cum dicit. Dic vt lapides isti panes fiāt. Per vanā gliā tētat: cū dicit. Si filius dei es: mitte te deorsū3. Per sublimitatis auaritiam tentat: cum regna mundi omnia ostēdit dicēs. Hęc omnia tibi dabo: si cadens adoraueris me. S3 eisdē modis a secundo homine vincit: qbus primum hoīem se vicisse gloriat: vt a nostris cordibus ipso aditu captus exeat: quo nos aditu intromissus tenebat. Sed est aliud fratres charissimi: qd in hac tētatione dn̄ica pēsare debeam9: q2 tētatus a diabolo dn̄s sacri eloquij p̄cepta rn̄dit: et q solo verbo tētatorē suū mergere in abyssum poterat: virtutē suę potentię nō ondit. Sola diuinę scripturę precepta edidit: quatenus nobis suę patientię pberet exēplū: vt quoties a prauis hoībus aliqd patimur: ad doctrinā excitemur potius q̄ ad vindictā. Pensate quāta est patiētia dei: et quanta impatientia nostra. Nos si iniurijs aut aliqua lęsione

sione, puocamur: furore pmoti: aut quātū possumus nolmetipsos vlciscimur: aut qđ nō possumus, facere minamur. ℞. Ange lis suis deus mādauit de te: vt custodiāt te in oibus vijs tuis. In manibus portabūt te: ne vnq̄ offendas ad lapidē pedē tuum. ℣. Sup aspidē ꝛ basiliscum ambulabis: ꝛ conculcabis leonē ꝛ draconē. In. ℞. Ab scōdite eleemosynā in sinu pauperū: ꝛ ipa orat p vobis ad dñm. Sicut aqua extin guit ignē: ita eleemosyna extinguit pctīn. ℣. Date eleemosynā: ꝛ ecce omnia mūda sunt vobis. Quia sicut aqua. Ad laud. añ.

Cor mundū crea in me deus: ꝛ spiri tū rectū innoua in visceribus meis. ps. Miserere. 13. Añ. O dñe saluū me fac: o dñe bene prosperare. ps. Confitemini. 8. Añ. Sic bndicam te in vita mea dñe: ꝛ in nomine tuo leuabo manus meas. ps. De⁹ deus meus. 5. cū rel. Añ. In spū humili tatis ꝛ in animo cōtrito suscipiamur dñe a te: ꝛ sic fiat sacrificiū nostrū vt a te suscipiatꝛ hodie: ꝛ placeat tibi dñe de⁹. Añ. Lauda te deū celi celoꝝ ꝛ aq̄ oēs. Cap. Frēs hor.

Iam christe sol iustitie: mētis Hym. dehiscant tenebre: virtutū vt lux rede at: terris diem cum reparas.

Dans tempus acceptabile: ꝛ pñitēs cor tribue: conuertat vt benignitas: quos lō ga suffert pietas.

Quiddāq; pnie: da ferre q̄uis grādium: maiore tuo munere: quo dēptio fit criminū

Dies venit dies tua: in qua reflorēt oīa: lę temur in hac vt tue: p hanc reducti gratię.

Te rerum vniuersitas: clemens adoret tri nitas: ꝛ nos noui p veniā: nouū canamus canticū. Amē. ℣. Angelis suis deus man dauit de te ℞. Ut custodiant te in omnib⁹ vijs tuis. Ad bñs añ. Ductus est iesus in desertū a spiritu: vt tentaretur a diabolo: ꝛ cū ieiunasset q̄draginta dieb⁹, ꝛ q̄draginta noctib⁹: postea esurijt. Oro. De⁹ q ecclesiā.

¶ Ad primā añ. Jesus aūt cum ieiunasset q̄draginta diebus ꝛ q̄draginta noctibus, postea esurijt. Ad. iij. añ. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctā ciuitatē: ꝛ statuit eū supra pinnaculū templi: ꝛ dixit ei: si fili⁹ dei es, mitte te deorsum. Cap. Frēs horta. ℞. bi. Ipe liberauit me, De laqueo venan tiū. ℣. Et a verbo aspo. ℞. De laqueo. ℣. Gloria. ℞. Ipse. ℣. Scapulis suis obum brabit tibi. ℞. Et sub pennis eius spabis. Ad. vj. añ. Non in solo pane viuit hō: sed in omni verbo qđ pcedit de ore dei. Cap.

Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis: nemini dantes vl lam offensionē: vt nō vituperetꝛ ministeriū nrm. ℞. bi. Scapulis suis, Obumbrabit tibi. ℣. Et sub pēnis eius spabis. ℞. Obū brabit. ℣. Glia. ℞. Scapul suis. ℣. Scu to circūdabit te vitas ei⁹. ℞. Nō timebis a timore nocturno. Ad. ix. añ. Dñm deu tuū adorabis: ꝛ illi soli seruies. Cap. 2. cor. 6

Tu castigati ꝛ nō mortificati: q̄si tri stes, semp autē gaudētes: sicut egētes, mul tos autē locupletantes: tanq̄ nihil haben tes, ꝛ oīa possidētes. ℞. bi. Scuto circun dabit te, Ueritas eius. ℣. Non timebis a timore nocturno. ℞. Ueritas. ℣. Gloria. ℞. Scuto circun. ℣. Angelis suis deus mandauit de te. ℞. Ut custodiāt te i oib⁹ vijs tuis. Ad vel. añ. Dixit dñs. 35. cū rel.

Cap. Fratres hortamur. Hymnus.

Audi benigne conditor: nostras preces cum fletibus in hoc sacro ieiunio fusas quadragenario.

Ures ad nostras deitatis preces: de⁹ inclina pietate sola: supplicum vota susci pe precamur: famuli tui.

Respice clemens solio de sancto: vultu sereno lampades illustra: lumine tuo tene bras depelle: pectore nostro.

Crimina laxa pietate multa: ablue sordes vincula disrumpe: parce peccatis releua iacentes: dextera tua.

Te sine tetro mergimur, pfundo: labimur alta sceleris sub vnda: brachio tuo traha mur ad clara: sydera celi.

Christe lux vera bonitas ꝛ vita: gaudiu mundi pietas immensa: qui nos a morte roseo saluasti: sanguine tuo.

Insere tuu petimus amorē: mētibus no stris fidei refunde: lumen eternum charita tis auge: dilectionem.

Tu nobis dona fontem lachrymarū: ieiu niorum fortia ministra: vitia carnis milia retunde, framea tua.

Procul a nobis perfidus absistat: sathan a tuis viribus cõfractus: sanctus assistat spiritus a tua: sede dimissus.
Gloria deo sit eterno patri: sit tibi semper genitoris nate: cũ quo equalis spũs p cuncta secl'a regnat. ℣. Angelis suis de᷒ mãdauit de te. ℟. Ut custodiãt te ĩ oib᷒ vijs tuis. Ad magnifi. añ. Ecce nũc tẽpus acceptabile: ecce nũc dies salutis: in his ergo diebus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros: in multa patientia: in ieiunijs: in vigilijs: in charitate nõ ficta. Orõ vt supra. hym. ℣. ⁊ ℟. hñt supradicto mõ dũr in dñicis dieb᷒ ⁊ ferijs vsq₃ ad dñicã de passiõe excepto hy. Aures ad no. q̃ tm̃ dr ĩ vl'. dñice.
Feria. ij. ℣. Ipse liberauit me de laqueo venãtiũ. ℟. Et a verbo aspo. Sc'dm matt.

ca.25.e In illo tpe. Dixit Je. L. j. sus discipulis suis. Cũ venerit filius hominis in maiestate sua, ⁊ oẽs angeli eius cũ eo: tunc sedebit sup sedẽ maiestatis sue: ⁊ congregabũtur ante eũ oẽs gẽtes. Et rel'. Homil. scti Augu. epi.

Cum autẽ venerit filius hominis in maiestate sua: tũc sedebit ĩ sede maiestatis sue: ⁊ cõgregabunt̃ añ eũ oẽs gẽtes: ⁊ separabit eos ab inuicẽ: sicut pastor segregat oues ab hedis: ⁊ statuet oues qdẽ a dextris, hedos aũt a sinistris. Tunc dicet eis q a dextris eius erunt. Venite benedicti patris mei, percipite regnũ: qd vobis paratũ est ab origine mũdi. Ubi lumẽ indeficiẽs: vbi gaudiũ sempiternũ: vbi vita perennis ⁊ immortalis: ⁊ letitia sempiterna cũ angelis ⁊ apostolis. Ubi lux lucis ⁊ fons luminis. Ubi ciuitas sanctorũ hierusalem celestis: vbi cõuentus martyrũ ⁊ patriarcharũ: cũ abrahã, isaac, ⁊ Jacob: ⁊ sanctorum omniũ: vbi dolor nullus: nec tristitia post gaudiũ. Ubi nox effugiet: ⁊ senectus nõ apparebit. Ubi charitas inexplebilis: vbi pax indiuidua. Ubi assistunt angeli, ⁊ vniuerse potestates. Ubi manna, idest cibus celestis, ⁊ vita angelica. Et vt infinita in breui comprehendam: vbi omnis dolor ⁊ omne malũ non videbit̃: ⁊ omne bonum non deesse vnq̃ poterit. Lectio. ij.

Tunc iusti ad hec respõdebunt dicentes. Dñe, cur tantã ⁊ talẽ nobis gloriam preparasti? Tunc ⁊ ipse eis respondebit. Pro misericordia vestra ⁊ fide. Pro hilaritate ⁊ patiẽtia. Pro longanimitate, ⁊ mansuetudine, ⁊ iustitia. Pro cõtinentia, ⁊ humilitate. Pro hospitalitate, ⁊ affabilitate. Pro gaudio ad peregrinos ⁊ ignotos. Pro iustitia, ⁊ sanctitate. Pro tristitia vestra in malo proximi: p̃ letitia vestra in bonis eius. Pro gaudio vestro in his qui nec sermonẽ ociosum de ore suo proferunt. Pro timore dei in his q nec trãsgrediuntur pactũ: iota vnũ, aut vnũ apicẽ de lege dñi. Pro eo q nõ accepistis munera sup innocentẽ: nec mendaciũ pro veritate. Pro eo q vitium cordis vestri: nec nõ ⁊ corporis succidistis: ⁊ nihilominus seculũ sprevistis: ⁊ nõ tm̃ diabolo renũciastis ⁊ operibus eius: ⁊ seculo huic nequã ⁊ pompis eius: sed ⁊ vosmetipsos abnegastis: ⁊ tulistis crucẽ vestrã ⁊ secuti estis me. Tunc respondebunt iusti dicentes. Dñe, quando in nobis bona ista vidisti: vel qd in proximo fecimus quid ad tuã pertinet curã? Et dicet illis. Amẽ dico vobis: q̃diu fecistis vni de minoribus his: mihi fecistis ⁊ in conspectu meo. Et quod vos fecistis in abscõso: ego vobis reddã in palã. Lectio. iij.

Tunc dicet rex, his, qui a sinistris erũt. Ite maledicti in ignẽ eternũ: quẽ preparauit pater diabolo ⁊ angelis eius: vbi erit fletus ⁊ stridor dentiũ: vbi fluunt oculi eorũ lachrymis: vbi mors optatur ⁊ nõ datur. Ubi vermes eorũ nõ morient̃: ⁊ ignis eorũ non extinguet̃. Ubi aliud non parat̃ nisi pena: vbi nullus dñs super seruũ: nec senis reuerentia: nec iuuenis ad ministeriũ. Ubi nullum gaudium nec letitia post tristitiam: vbi nullus honor nec requies post penam. Ubi tenebre eternales ⁊ horror pene: vbi ardor sitis ⁊ terra obliuionis: vbi ardor flamme ⁊ dolor vermium: vbi nihil videtur nisi pena: ⁊ nullus auditus nisi gemitus: vbi nulla cõsolatio: vbi infernus idest p̃funditas gehenne: de qua propheta dixit.

ta dixit. In inferno aũt qs confitebit tibi? Idest nullus. In illo loco qs pōt confiteri dño? Deficit ab eis oīs materia operandi: vbi erunt diuersa gña pęnarũ: vbi ē draco quē formauit dñs ad illudēdũ eis. Vę his cũ qbus est draco ille: quē dñs in cruce triumphãdo alligauit vt passerē. Ad laud. aña. Miserere. cum rel. de psal. Capitulũ.

Esa.58 Clama, ne cesses: q̃si tuba exalta vocē tuã: ꝛ annuncia pp̃lo meo scelera eorũ: ꝛ domui iacob pctã eorũ. Hy⁹. Iam christe. 144. ℣. Angelis. ℟. Ut custodiãt. Ad bñ. añ. Uenite bñdicti pr̃is mei: pcipite regnũ: qđ vobis paratũ ē ab origine mũdi.

Conuerte nos deus salutaris. Oro. nr̄: ꝛ vt nobis ieiuniũ q̃dragesimale pficiat: mentes nostras cęlestibus instrue disciplinis. Per dominum nostrum iesum. ¶ Ad pmã añ. Uiuo ego dicit dñs: nolo mortē pcõris: sꝫ vt magis ꝯuertat ꝛ viuat. Cap. Pacē. cũ rel. fol. 9. Ad absolo. cap.

Esa.55 Querite dñm dũ inueniri pōt: inuocate eũ dũ ꝓpe est. Et dicitur vsq; ad dominicã de passione in ferialibus dieb⁹. ¶ Ad. iij. añ. Aduenerũt nobis dies pniē: ad rediměda pctã: ad saluãdas aĩas. Cap.

Iobe.2 Conuertimini ad me in toto corde vestro: in ieiunio: ꝛ fletu: ꝛ planctu: et scindite corda vestra, ꝛ nõ vestiměta vr̃a: ait dñs oīps. ℟. br. Ipse liberauit me. De laqueo venãtium. ℣. Et a verbo aspo. ℟. De laqueo. ℣. Glia. ℟. Ipse. ℣. Scapulis suis obumbrabit tibi. ℟. Et sub pēnis eius sperabis. Deinde preces cum rel. Et sic ad oēs alias ho. ¶ Ad. vj. añ. Cõmendemus nosmetipsos ĩ multa patiẽtia: ĩ ieiunijs multis: per arma iustitię. Cap.

Derelinquat impius viã suã: ꝛ vir iniquus
Esa.55 cogitatiões suas: ꝛ reuertat ad dñm: ꝛ miserebit ei⁹: ꝛ ad deũ nr̃m: qm̃ multus est ad ignoscendũ. ℟. bre. Scapulis suis. Obũbrabit tibi. ℣. Et sub pennis eius sperabis. ℟. Obũbrabit. ℣. Glia. ℟. Scapulis suis. ℣. Scuto circundabit te veritas eius. ℟. Non timebis a timore nocturno. ¶ Ad. ix. añ. Per arma iustitię virtutis dĩ cõmendem⁹ nosmetipsos ĩ multa patiẽtia.

Frãge esurięti panē tuũ: ꝛ egenos vagosq; induc ĩ domu tuã: cũ videris nudũ opi cũ: ꝛ carnē tuã ne despexeris. Cap. Esa.58 ℟. br. Scuto circũdabit te, Ueritas eius. ℣. Non timebis a timore nocturno. ℟. Ueritas. ℣. Gloria patri. ℟. Scuto circun. ℣. Angelis suis deus mãdauit de te. ℟. Ut custodiãt te in oĩbus vijs tuis. ¶ Ad vesp. añ. Inclinauit. cũ rel. de psal.

Inter vestibulũ ꝛ altare plorabunt sacerdotes ministri dñi dicentes: parce dñe: parce pp̃lo tuo: ꝛ ne des hereditatē tuã in opprobiũ: vt dñent eis nationes. Cap. Iobe.2 Hym. Audi. 142. ℣. Angelis suis deus mandauit de te. Ad magnificat aña. Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis: dicit dominus. Oratio.

Absolue q̃s dñe nr̃oꝝ vincula pctõꝝ: ꝛ qcqd ꝓ eis meremur: ꝓpitiat⁹ auerte. p. Capl'a supradicta ꝛ añę. ꝛ ℟. p ho. nõ mutant in feria. dieb⁹ vsq; ad dñicã ở passiõe. ¶ Fer. iij. ℣. Scapulis. ℟. Et sub pěnis. Secundum Mattheum. Lectio prima.

In illo tempore. Cum intrasset iesus hierosolymam: commota est vniuersa ciuitas dicēs. Quis est hic? Et reliqua. cap.21.

Homilia sancti Augustini epi.

Et veniunt hierosolymam: ꝛ cũ ĩtroisset in tẽplũ cępit ejicere vēdẽtes ꝛ emẽtes ở tẽplo: ꝛ mẽsas nũmulorioꝝ: ꝛ cathedras vẽdẽtiũ colũbas euertit. Qđ male dicẽdo ficũ ĩfructuosã ꝑ figurã fecit dñs: hoc idē mox aptius ostdit eijciẽdo improbos de tẽplo. Nec enĩ aliqđ peccauit arbor: q̃ esuriẽte dño poma nõ habuit: quoꝝ necdũ tps aduenerat. Sꝫ peccauere sacerdotes: q ĩ domo dñi sclaria negocia gerebãt: ꝛ fructũ pietatꝫ quē debuerãt: quẽq; ĩ eis dñs esuriebat, ferr̄ recusabãt. Arefec dñs arborē maledictã: vt hoĩes hoc vidẽtes siue audiẽtes: mlto magꝫ ĩtelligerẽt se diuio cõdẽnãdos eē iudicio: si absq; opeꝝ fructu, ở plausu tm̃ sibi religiosi smonis, velut de sonitu ꝛ blãdimẽto viridãtiũ gaudeãt folioꝝ.

Uerũ q: nõ ĩtellexerũt: ꝯsequẽter in ipsos districtionē meritę vltio. Le. ij

nis exercuit. Eiecitq; cõmercia rerũ huma
narũ de domo illa: in qua diuinas res tãtũ
agi: hostias ⁊ oblationes deo offerri: ver-
bũ dei legi: audiri ⁊ decantari: preceptuz
erat. Et q̃dẽ credendũ est: q̃ ea tantũ vendi
vel emi repererat in templo: que ad mini-
sterũ tẽpli eiusdẽ necessaria erãt: iuxta hoc
q̃ alias factũ legimus: cũ idẽ tẽplũ ingre-
diens: inuenit in eo ementes ⁊ vendentes:
oues, ⁊ boues, ⁊ columbas. Que nimiruz
oia nõ nisi vt offerrent̃ in domo dñi vende
bant̃: eisq; q̃ de longe venerãt, ab indige-
nis cõparare credẽdũ est. Si ergo dñs nec
ea volebat in tẽplo offerri: videlicet ꝑpter
studiũ auaritie siue fraudis: qđ ꝓpriũ solet
eẽ negociantiũ facinus: quanta putas ani
maduersiõe puniret: si inuenisset aliq̃s ibi
risui vel vaniloqo vacantes: aut alio cuili-
bet vitio mancipatos? Si enim ea que ali
bi libere geri poterant: dñs in domo sua
tẽporalia negocia geri nõ patitur: quãto
magis ea que nusq̃ fieri licet: plus celestis
ire merent̃, si in edibus deo sacratis agant̃?

VErũ q2 spũs sctũs in colũba **Lec. iij.**
sup dñm apparuit: recte p columbas
spũs scti charismata figurant̃. Qui autem
sunt in tẽplo dei hodie q̃ columbas ven-
dunt: nisi q̃ in ecclesia preciũ de impositio
ne scti spũs celitus dãt? Colũba igit̃ ven-
dit̃: cũ manus impositio: p quã spũs sctũs
accipit̃, ad preciũ pbet̃. Sz redẽptor noster
cathedras vendẽtiũ colũbas euertit: quia
taliũ negociator: sacerdotiũ destruit. Hic
est q̃ sacri canones simoniacã heresim dã
nãt: ⁊ eos sacerdotio priuari precipiunt:
q̃ de largiendis ordinibus preciũ querũt.
Cathedra ergo vẽdẽtiũ colũbas euertit̃:
q2 hi q̃ spũalẽ gratiã venundant: vel ante
humãos vel añ dei oculos sacerdotio pri
uant̃. Et nõ sinebat vt quisq̃ trãsferret vas
p templũ. De vasis dicit illis: q̃ mercandi
grã inferebant̃. Ceterũ absit vt vasa deo di
cata dñs eijceret de tẽplo: vel introferri ꝓ
hiberet in tẽplũ: sed potius immũda ⁊ ꝓ-
phana eliminat vasa de tẽplo. Ac ne diu-
tius inferant̃, vltimi sui futuri examinis in
signe pretendit exemplũ: quando nõ solũ de
ecclesia oẽs repellit ac deturbat rẽprobos:
verũ etiã ne vltra ad turbandũ ecclesiã in-
trẽt: eterno eos vbere cõpescit. **Ad bñ. añ.**
Intrauit Iesus i tẽplũ dei: ⁊ eijciebat oẽs
vẽdẽtes ⁊ emẽtes: ⁊ mẽsas nũmulariorũ
⁊ cathedras vẽdẽtiũ colũbas euertit. **Orõ.**

REspice dñe familiã tuaz ⁊ presta: vt
apõ te mẽs nr̃a tuo desiderio fulge-
at: que se, carnis maceratiõe castigat. Per.
Ad mag. añ. Scriptũ est eñi quia domus
mea domus orationis est cunctis gentib9:
vos aũt fecistis illã speluncaz latronum: ⁊
erat quotidie docens in templo. **Oratio.**

AScẽdãt ad te dñe preces nr̃e: ⁊ ab ec
clesia tua cũctã repelle neq̃tiã. Per.

C. **Feria iiij. quatuor temporũ. V.** Scuto
circũdabit te veritas ei9. **R.** Nõ timebis
a timore nocturno. **Versus supradicti i tri
bus sequentib9 diebus ordine quo supra
repetunt̃. Secundũ Mattheum Lectio. j.**

In illo tpe. Accesserunt ad Ie- cap. 12.
sum scribe ⁊ pharisei dicentes.
Magister, volumus a te signuz
videre. Et reliqua.
Homilia sancti Augustini epi.

Ea que de sctõ euangelio reci
tata sunt frẽs mei: si oia pertractare cupia-
mus: vix tempus sufficit singulis: quanto
magis ergo nõ sufficit oibus? Ionã ꝓphe
taz q̃ deiectus in mari belue marine vtero
exceptus est: ⁊ die tertio viuus euomitur:
figurã gessisse saluatoris: q̃ passus ẽ: ⁊ die
tertia resurrexit: ipse saluator ostẽdit. Accu
satus ẽ ppl's iudeor: i cõparatiõe niniuita
rũ: qm̃ niniuite ad quos redarguẽdos mis
sus est ionas ꝓpheta: agendo penitẽtiam
irã dei placauerunt: ⁊ misericordiã meruc-
runt. Ecce inquit plusquã ionas hic: vo-
lens intelligi seipsum dñs iesus. Audierũt
illi seruũ: ⁊ vias suas correxerũt: audierunt
isti dñm, ⁊ insup occiderũt. Regina austri
exurget inquit in iudicio: cũ gñatiõe hac:
⁊ cõdẽnabit eã. Venit eñi a finib9 terre au-
dire sapientiã salomonis: ⁊ ecce plusq̃ sa
lomõ hic. Nõ fuit magnũ xp̃o plus eẽ: q̃
ionas: plus eẽ q̃ salomõ: ille eniz dñs: illi
serui erãt. Sed tñ quales sunt q̃ presentez
dñm

dñm cõtemplerũt: quando alienigenę ser‑uos suos audierunt. Tu autẽ. Lectio.ij.

Deinde sequit. Cũ autẽ imũnd' spũs exierit ab hõie: ambulat p loca arida quęrẽs requiẽ & nõ inuenit. Tũc dicit. Reuertar i domũ meã vñ exiui: & veniẽs inue‑nit eã vacantẽ: scopis mũdatã & ornatam. Tũc vadit, & assumit secũ septẽ alios spũs negciores se: & intrãtes habitãt in ea: & fiunt nouissima hois illius peiora priorib'. Sic erit gñatiõi huic pessimę. Hoc vt itelliga tur si cõgruenter exponat multũ smo imo rabit. Breuiter tñ attingã quãtũ dñs do‑nat: ne vos ab huius rei intellectu ieiunos dimittã. Quando fit i sacramẽtis remissio pctõrũ: mundat domus: sed habitator est necessarius spũs sctũs: spũs autẽ sanctus nõ habitat nisi sup humiles corde. Deus enim dicit. Sup quẽ requiescet spũs me'? & rñdet, pposito: sup humilẽ, & qetũ, & tre‑mentẽ verba mea. Ille ergo cũ fuerit habi‑tator, iplet: regit: agit: refrenat a malis: ad bona excitat: suauẽ facit iustitiã: vt hõ bñ faciat amore recti: nõ timore supplicij. Hoc qđ dixi agere: p semetipsum hõ minus ido neus est. Sãctũ spũm si habitatorẽ habue‑rit: ipsum in oib' bonis inueniet adiutorẽ. Lec.iij.

Superbi aũt qdã: pctĩs sibi re‑missis si pſumpserint ad bñ viuendũ de solo libero humanę volũtatis arbitrio: ip sa supbia a se exclu dunt spũm sanctũ: & remanet domus qlimunda a pctĩs: sz ina‑nis oibus bonis. Dimissa sunt tibi pctã tua: caruisti malis: sz nõ te nisi spũs imple‑uit bonis: hunc repellit supbia: pręsumis de te: dimittit te, cõsidis tibi: donaris tibi. Sed illa cupiditas qua malus eras: repul sa ab homine, hoc est a mente tua: vagatur p desertũ quęrens requiẽ. Redit ad domũ i lla cupiditas: inuenit mundatã: adducit secũ alios septẽ spiritus negciores se: & erũt peiora hois illi' nouissima q̃ erãt prima. Septẽ alios adducit secuz. Quid est alios septẽ: ergo & ipse immundus septenarius? Quid ergo hoc? p septẽ vniuersitas figu‑ratur. Totus ierat: totus venit: & vtinã so‑lus veniret. Quid est adducit secũ alios se‑ptẽ? quos non habebat quando erat ma‑lus: habebat alios falsus bonus. Tu aũt. Ad bñdictus aña. Generatio hęc praua & peruersa signũ quęrit: & signũ nõ dabi‑tur ei, nisi signum ionę prophetę. Oratio.

Preces nr̃as q̃s dñe clemẽter exaudi: & contra cuncta nobis aduersantia: dexteram tuę maiestatis extẽde. Per do. Ad mag. aña. Sicut fuit ionas in vẽtre ceti tribus diebus & tribus noctibus: ita erit fili' hominis in corde terrę. Oratio.

Mentes nr̃as q̃s dñe lumine tuę clari‑tatis illustra: vt videre possimus q̃ agenda sunt: & quę recta sunt agere valeam'. Per.

¶ Feria quinta Secũdũ matheũ. Lec.i.

In illo tempore. Egressus Je‑sus: secessit in partes tyri & sy‑donis. Et reliqua. ca.15.c

Homilia Origenis. ex hom. 7. post pricipiũ

Fratres: dicet aliquis ex vo‑bis: feci pctã multa & magna. Et qs ex nobis est q nõ peccet? Tu dicis errraui sup oẽs hoies: sufficit tibi in sacrifi‑cio ista cõfessio. Dic tu pri iniqtates tuas vt iustificeris: cognosce teipsum qa pctõr es: habeas tristiciã cũ cõuerteris: esto mę‑stus & noli desperare: sz lachrymas cõpun‑ctus effunde. Nunqd aliud fuit i meretrice q̃ lachrymaꝝ effusio? Et hac profusione inuenit psidiũ: & accepta fiducia accessit ad fontẽ dñm iesuz. Sz veiam' ad cãm. Quid ergo dicit euãgelista? Et inde trãsiens dñs venit in partes tyri & sydonis: & ecce mu‑lier chananea. Mira res o euangelista. Et ecce mlier caput pctĩ: arma diaboli: expul sio paradisi: delicti mr̃: corruptio legis an tiquę. Et ecce mulier vẽiebat ad dñz iesuz. Mulier chananęa, mulier alienigena, q̃ gẽ tib' nouella plãtatio. Mirũ negociũ. Judęi fugiũt: chananęa seqt. Domestici dñe‑linquũt: alienigena hereditãt ac appro‑pinquat cupit. R. Tribularer si nescirẽ mias tuas dñe: tu dixisti nolo mortẽ pctõris: sz vt magis cõuertat & viuat. Qui chananęã & publicanũ vocasti ad pniaz. V. Scđz mul titudinẽ doloꝝ meoꝝ in corde meo: cõsola tiões tuę lętificauerũt aĩaz meã. Qui. Lc.ij.

Et ecce mulier de finibus illis egressa clamabat dicens. Miserere mei dñe, fili dauid. Mulier hęc, euangelista efficit. Probauit enim diuini cõsilij sacramẽtũ: quãdo & diuinã virtutẽ obsecrat: & carnis naturã cõfitet dicens. Miserere mei fili dauid. Considera pulchrã mulieris mentẽ: vide qd dicat. Non est bonũ inqt in actibus meis: nõ mihi de cõuersatione iustitia: ad misericordiã tuã ꝯfugio: vbi nõ seductori regnat locus saluandi. Et quomodo ausa est mulier legis ignara: tam iniqua: sic abrupte accedere ad fontẽ salutis? Nõ petijt iacobũ: nõ rogauit ioãnẽ: non accessit ad petrũ: sed hos intermittens, qd dicit? Nõ est mihi necessarius fideiussor. Suscepit in se penitentię patrociniũ: & sola cucurrit ad dñm: & tenuit eũ in voce ac dixit. Miserere mei fili dauid. Ideo descẽdisti: ideo carnem suscepisti: vt ego loquar ad te: & cum fiducia petam. Tu autem. Lectio tertia.

Cherub in conspectu eius tremunt in cęlo: & in terra mulier nõ formidat: Angeli metunt in excelsis: & mulier in terra nõ veret. Instat opportune: & vocẽ suã exaggerat dicens. Miserere mei fili dauid. Nõ habeo opus sponsore: p me accedo: p me obsecro. Miserere mei fili dauid. Quid tibi opus est? Misericordiam quero, quid pateris? Dolorẽ quẽ nõ suffero. quid habes? filia mea captiua tenetur. quid illi est? Male a demonio vexat. Et qd nunc? Miserere mei dñe: pignus meũ consumitur: & pars corporis violat. Opinio iniqua erit de filia mea. Noli me vereri peccatricem & miserã: qm tu es deus q secreta consideras. Filia mea male a demonio vexatur. Quid desideras? Ut liberet a demonio. Miserabilis luctus conclusit vterũ meũ: & animã meã ptrubat seua tẽpestas. quid faciam nescio. Patitur misera: nec sentit tormenta. Nec mortẽ scit timere: nec vitam sperare: miserere mei. Jacet cõfusa: & causam tormenti ignorat. Me aspice dñe: me exaudi. Cum fiducia peto: vide diuturna vulnera mea. Illa patitur, & ego deficio. Tu autẽ.

Ad bñs añ. Egressus iesus secessit in partes tyri & sidonis: & ecce mulier chananea a finibus illis egressa, clamabat dicens: O miserere mei fili dauid. Oratio.

Deuotionẽ ppli tui quęsumus dñe benignus intẽde: vt q p abstinentiã macerantur in corpe: p fructũ boni opis reficiantur in mente. Per. Ad magni. añ. O mulier, magna ẽ fides tua: fiat tibi sicut petisti. Orõ.

Da quęsumus dñe pplis xpianis: & que profitentur agnoscere: & celeste munus diligere quod frequentant. Per dñm.

Feria sexta. Secundum Joãnẽ. Lec. j.

In illo tempore. Erat dies festus iudeorum: & ascendit iesus hierosolymam. Et reliqua. cap. 5.

Homilia sancti augustini epi. Ex tractatu 17 sup ioannem.

Mirũ nõ esse debet a deo factũ miraculũ: mirũ enim esset si homo fecisset. Magis gaudere q̃ mirari debemus: q: dñs noster & saluator iesus christus homo factus est: q̃ qd diuina miracula inter homines deus fecit. Plus est enim ad salutẽ nostrã qd factus est ppter homines: q̃ qd fecit inẽ homines. Et plus est q vitia sanauit animarũ nostrarũ: q̃ q sanauit languores corporũ moriturorũ. Sed q: ipsa anima nõ eum nouerat a quo sananda erat: & oculos habebat in carne, vnde facta corporalia videret: nondũ habebat sanos in corde: vñ deũ latẽtẽ cognosceret: fecit qd videri poterat: vt sanaret vñ videri nõ poterat. Ingressus ẽ locũ vbi iacebat multitudo magna languentiũ: cecorũ: claudorũ: aridorũ. Et cũ esset medicus & aiarũ & corporum: & venisset saluare oẽs aias crediturorũ: de illis languẽtibus vnũ elegit, quẽ sanaret: vt vnitatẽ significaret. Lcõ. ij.

Si mediocri corde & qsi humano captu & ingenio consideremus facientẽ: & qd ad ptãtẽ pertinet: nõ magnũ aliqd pfecit: & quo ad benignitatẽ parum fecit. Tot iacebant: & vnus curatus est: cũ posset vno verbo oẽs erigere. Quid ergo intelligendũ est: nisi q: potestas illa, & bonitas illa, magis agebat, qd animę in factis eius pro salute eterna intelligerent: q̃ q p tẽporali salute corpora mererentur.

Corporũ

Corporũ eni salus, quę vera expectatur a dño: erit in fine in resurrectione mortuorũ. Tũc qd viuet, nõ morief. Tũc qd sanabitur: nõ egrotabit. Tũc qd sanabif: nõ esuriet: neq3 sitiet. Tũc qd renouabif, non veterascet. Nũc vero in illis factis dñi r saluatoris nostri iesu christi: cecorum aperti oculi, morte clausi sunt: r paralyticorũ membra constricta, morte dissoluta sunt: r qcqd sanatũ est tẽporaliter ĩ mẽbris mortalib⁹: in fine deficit. Anima vero quę credidit, ad vitã eternã trãsitũ fecit. Lectio. iij.

Hiinę vero crediturę: cuius peccata dimittere venerat: ad cuius languores sanandos se humiliauerat. De hoc languido sanato magnũ signũ dedit. Cuius rei: r cuius signi pfundũ sacramẽtũ: quãtũ dñs donare dignef: attendentibus vobis: r orando adiuuantibus infirmitatẽ nostram: loquar vt potero. Quicquid autẽ non possum, supplebit in nobis ipse: quo adiuuante facio qd possum. De hac piscina quę quinq3 porticibus cingebatur, in qbus iacebat magna multitudo languentium: me assidue tractasse memini: r rem dicturus sum quam mecum plures recognoscunt, potius q̃ cognoscant. Uerum nihil est abre etiam nota repetere: vt r qui non nouerunt instruantur: r qui nouerant confirmentur. Proinde tanquã nota breuiter perstringenda sunt: non ociose inculcanda. Piscina illa r aqua illa populum mihi videtur significasse iudeorũ. Significari enim populos nomine aquarũ: aperte nobis indicat in apocalypsi ioannes: vbi cũ ostenderentur ei aquę multę: r interrogasset qd essent: responsum accepit populos esse: aquas quas vidisti populi sunt. Ad bñs añ. Angelus dñi descendebat de celo: r mouebat aq̃ r sanabat vnus. Oro.

Esto dñe ppiti⁹ plebi tuę: r quã tibi facis eẽ deuotã: benigno refoue miseratus auxilio. Per dominũ. Ad mag. añ. Qui me sanum fecit: ille mihi dixit: tolle grabatum tuum r ambula in pace. Oro.

Exaudi nos misericors deus: r mentibus nostris grẽ tuę lumẽ ostẽde. Per.

Sabbato Secũdũ mattheũ. Lectio. j.

In illo tẽpore. Assumpsit iesus cap. 17. Petrũ r Jacobum: r ioannem fratrẽ eius: r duxit illos in montem excelsum seorsum. Et reliq.

Omilia sancti Leonis papę.

Euangelica lectio dilectissimi q̃ paures corporis interiorẽ mẽtiũ nr̃arũ pulsauit auditũ: ad magni sacri nos intelligentiã vocat. Quã coniplurãte grã dei facilius assequemur: si cõsideratiõnẽ nr̃ã ad ea quę paulo supius sunt narrata referamus. Saluator eni humani generis deus christus, cõdẽs eã fidẽ quę impios ad iustitiã: r mortuos reuocat ad vitã: ad hoc discipulos suos doctrinę monitis: r operũ miraculis imbuebat: vt idẽ christus, r vnigenitus dei, r fili⁹ hois crederef. Nã vnũ horũ sine alio nõ pderat ad salutẽ: r equalis erat periculi: dñm nr̃m iesuz xp̃m: aut deũ tãtũmõ sine hoie: aut sine deo solũ hoiem credidisse: cũ vtrũq3 eẽt pariter cõfitẽdũ. Qz sic do vã humanitas: ita hoi inerat vã diuinitas.

Ad cõfirmandã ergo huius Lcõ. ij. fidei saluberrimã cõditionẽ, interrogauerat discipulos suos dñs inter diuersas aliorũ opiniones: qd ipsi d eo crederẽt, qdue sentirẽt. Ubi apl̃s petr⁹ p reuelationẽ summi pr̃is corpea supans: r humana trãscẽdẽs: vidit oculis mẽtis: filiũ dei viui: r cõfessus est gl̃iã deitatis: qz nõ ad solã respexerit substantiã carnis r sanguinis. Tantumq3 in hac fidei sublimitate cõplacuit: vt btitudinis felicitate donat⁹: sacrã inuiolabilis petrę acciperet firmitatẽ: supra quã fundata ecclesia portis inferni r mortis legibus pualeret. Nec in soluẽdis aut ligandis quorũcũq3 causis: aliud ratũ eẽt in celo: q̃ qd petri sedisset arbitrio. Hac aũt dilectissimi laude, intelligentię celsitudo instruenda erat de inferiori substantię sacramẽto: ne apl̃ica fides ad gl̃iã ɔfitẽdę i xp̃o deitatis euecta: infirmitatis nr̃ę redẽptionẽ indignã impassibili deo atq3 incõgruã iudicaret. Et ita iã in christo humanã crederet esse glorificatam naturã: vt nec supplicio posset effici: nec morte dissolui. Lctõ. iij.

Et ideo dicente domino, q oportet eum ire hierosolymam: et multa pati a senioribus et scribis: et principibus sacerdotum: et occidi: et tertia die resurgere: cum beatus Petrus qui superno illustratus lumine de ardentissima filij dei confessione ferebatur: contumelias illusionum et crudelissime mortis opprobrium religioso vt putabat: et libero fastidio respuisset: benigna ab Iesu increpatione correptus: ad cupiditatem participandę cum eo passionis animatus est. Subsequens enim exhortatio saluatoris hoc inspirauit: hoc docuit: vt volentes eum sequi, negarent se sibi: et pro fide eternorum: leuissimũ ducerent temporalium detrimentum: quia is demum animam suam saluam faceret: qui eam pro Christo perdere non timeret: vt ergo istam felicis constantię fortitudinem toto apostoli corde conciperent: et nihil de suscipiendę crucis asperitate trepidarent: vt de supplicio Christi non erubescerent: nec paruipendendam sibi eam patientiã crederent: quę sic subitura erat sequtiam passionis: vt non amitteret gloriam potestatis: assumpsit Iesus Petrum, et Iacobum, et fratrem eius ioannem: et conscenso cum eis seorsum monte precelso: claritatem illis suę glię demonstrauit. Ad bñ. añ. Assumpsit iesus discipulos suos, et ascendit ĩ mõtẽ, et trãsfiguratus est añ eos. Oro.

Populum tuũ quesumus dñe propitius respice: atq ab eo flagella tuę iracundię clementer auerte. Per dominum. Ad vesp. p scda dñica qdragesimę. Cap.

j. cap. 4. Fratres. Rogamus vos et obsecramus in dño Iesu: vt quẽadmodũ accepistis a nobis: quomodo vos oporteat ambulare et placere deo: sic et ambuletis: vt abundetis magis. Rẏ. Audi beni. 142. Ꝟ. Angelis suis deus mandauit de te. Ꝟ. Vt custodiant te in oibus vijs tuis. Ad mag. añ. Visionẽ quã vidistis nemini dixeritis: donec a mortuis resurgat fili hominis. Oratio.

Deus qui conspicis omni nos virtute destitui: interius, exteriusq custodi: vt ab omnibus aduersitatibus muniamur in corpore: et a prauis cogitationib mundemur in mente. Per dominũ nrm.

¶ Dominica. ij. in xl. ad matun. inuitato. Nõ repellet dñs plebẽ suã. Quia in manu eius sunt oẽs fines terrę. ps. Venite. i. hẏ. Ex more docti. 142. Ad noc. aña. Scruite dño. ps. Beatus vir. fo. i. cũ reliquis. Ꝟ. Ipse liberauit me. De libro genesis. Lec. i.

Senuit autem isaac et caligauerunt oculi eius: et videre non poterat Vocauitq Esau filiũ suũ maiorẽ et dixit ei. Fili mi. Qui respondit: adsum. Cui pater: Vides inquit q senuerim, et ignorem diem mortis meę: Sume arma tua: pharetram et arcũ: et egredere foras. Cũq venatu aliquid apprehẽderis: fac mihi inde pulmentum: sicut velle me nosti: et affer, vt comedam: et benedicat tibi aĩa mea antequam moriar. Quod cum audisset rebecca: et ille abijsset in agrũ: vt iussionẽ patris expleret: dixit filio suo iacob. Audiui patrem tuum loquentẽ cum Esau fratre tuo: et dicẽtẽ ei. Affer mihi de venatione tua: et fac cibos vt comedã: et bñdicã tibi corã dño antequam moriar. Nũc ergo fili mi, acquiesce cõsilijs meis: et pergens ad gregẽ, affer mihi duos hedos optimos: vt faciam ex eis escas pri tuo, quibus libẽter vescitur: quas cum intuleris et comederit: benedicat tibi priusq moriatur. R. Tolle arma tua: pharetrã et arcũ: et affer de venatione tua vt cõmedam. Et bñdicat tibi aĩa mea. Ꝟ. Cũq venatu aliqd attuleris: fac mihi inde pulmentum vt comedam. Et bñdi. Lectio. ij. ca. 27. b

Qui ille respõdit. Nosti q esau frater meus homo pilosus sit: et ego lenis: Si attrectauerit me pater meus et senserit: timeo, ne putet me sibi voluisse illudere: et inducat sup me maledictionẽ p bñdictione. Ad quem mater. In me sit ait ista maledictio fili mi: tñ audi vocẽ meã: et pergẽs affer que dixi. Abijt et attulit: deditq matri. Parauit illa cibos sicut nouerat velle patrem illius: et vestibus esau: valde bonis quas apud se habebat domi: induit eum. Pelliculasq

Pelliculasq; hedorũ circũdedit manibus ꝛ colli nuda protexit. Deditq; pulmentũ: ꝛ panes quos coxerat, tradidit. Quibus il latis dixit. Pater mi. At ille rñdit. Audio. Quis es tu fili mi? Dixitq; Jacob. Ego sũ Esau primogenit⁹ filius tu⁹: feci, sicut pre cepisti mihi. Surge, sede: ꝛ cõmede de ve natione mea: ꝛ bñdicat mihi aĩa tua. Rur sum Isaac ad filiũ suũ. Quõ inquit tam ci to inuenire potuisti fili mi? Qui rñdit. Vo luntas dei fuit: vt cito mihi occurreret qđ volebã. ℟. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dñs: crescere te fa ciat deus meus sicut arenam maris. Et do net tibi de rore celi bñdictionẽ. ℣. De⁹ aũt oĩpotẽs bñdicat tibi atq; multiplicet. Et.

Dixitq; Isaac. Accede huc: Lco. iij. vt tangam te fili mihi: ꝛ probẽ: vtrũ tu sis filius meus Esau, an non? Accessit ille ad patrem: ꝛ palpato eo dixit Isaac. Vox quidem, vox Jacob est: sed manus: manus sunt Esau. Et non cognouit eum: quia pilose manus similitudinem maioris expresserant. Benedicens ergo illi ait. Tu es filius meus Esau? Respondit, ego sum. At ille. Affer mihi inquit de venatio ne tua fili mi vt cõmedam: ꝛ benedicat ti bi anima mea. Quos cum oblatos come disset: obtulit ei etiam vinum. Quo hau sto: dixit ad eum. Accede ad me: ꝛ da mi hi osculum fili mi. Accessit, ꝛ osculatus est eum. Statimq; vt sensit vestimentorum il lius fragrantiam: benedicens ait. Ecce odor filij mei: sicut odor agri pleni: cui be nedixit domin⁹. Det tibi deus de rore celi ꝛ de pinguedine terre abundantiã frumen ti, vini, ꝛ olei: ꝛ seruiant tibi ppl'i: ꝛ adorẽt te tribus. Esto dñs fratr̃ tuor̃: ꝛ incuruent̃ ante te filij mr̃is tue. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictus: ꝛ q bñdixerit tibi: bñdi ctionibus repleatur. ℟. Det tibi deus de rore celi: ꝛ de pinguedine terre abũdantiã: seruiãt tibi trib⁹ ꝛ ppl'i. Esto dñs fratr̃ tuo rum. ℣. Et incuruentur ante te filij matris tue. Esto dominus. In. iij. noct. antiphọ. Bonorum meorum. Ps. Conserua me do mine fo. 3. cum rel. ℣. Scapulis suis. ꝛc.

Sermo sancti Joãnis Chrisostomi. L. iiij.

Portabat rebecca geminos i vte ro fratres: ante ortus principia bellatores. Certantes filios ma ter ante sentit, q̃ nouit: ante pa titur, q̃ videt: ante sustinet, q̃ agnoscit. Li cuit filiorum bella sentire: quos nõdum li cuit generare. Certamẽ inter fratres in vte ro geritur: bellum inter non natos cõmitti tur: materna viscera quatiuntur. Nec ad or tus principia noua certamina celebrãtur. Vellẽ causas tãti certaminis noscere: vellẽ istius pugne negocia tractare. Quid inter cesserat? Quid factũ fuerat? Que pugnan di ratio? Que causa vincendi? Quo specta tore id geritur? Quo iudice celebraꝫ? Quid victori promittitur? Quid victo econtra rio denegatur? Quis certare docuerat? Quis pugnare monstrarat? Tu autem do. ℟. Cũ exiret iacob de terra sua, vidit glo riam dei, ꝛ ait. Quã terribilis est locus iste? non est hic aliud nisi domus dei ꝛ porta celi. ℣. Vere deus est in loco isto: ꝛ ego ne sciebam. Quam. Lectio quinta.

Sed notum est cunctis istorum certa mine fratrũ: causas duorũ exprimi populo rum. Vult eniꝫ deus ante ostẽdere futura, q̃ veniant: ante ventura mõstrare, q̃ fiant. Ceterum preiudicari nõ potest pugna: si pugne non consentiant merita. Sed fu turorũ pscius deus: q mõstruosũ certamẽ voluit exerceri: dat certãdi affectus: vincẽ di vota ostẽdit: se spectatorẽ cõstituit: se iu dicẽ demonstrauit. A deo gerit̃ certamen, presente dño qui genuit: ꝛ matre teste, que sentit. Sed mater certamen sentire potuit: videre non potuit. Deniq; interrogat do minum. Quid est inqt dñe quod geritur? Quid ẽ inqt qđ ĩ vtero meo: te teste tractat̃? Quid facturi sunt nati: q sic luctant̃ inna ti? Aut que natorũ vota suscipiam: cum sic luctamine innatorũ cõcutiar? ℟. Si dñs deus me⁹ fuerit mecũ in via ista p quã ego ambulo: ꝛ custodierit me: ꝛ dederit mihi panẽ ad edẽdũ: ꝛ vestimẽtũ quo operiar: ꝛ reuocauerit me cũ salute. Erit mihi dñs in refugiũ: ꝛ lapis iste in signũ. ℣. Surgens

ergo mane iacob tulit lapidē quem suppo suerat capiti suo: ⁊ erexit ī titulū: fundēsq̃ oleū desuper dixit. Erit. Lectio. vj.
Duo sunt inqt dn̄s ppl'i in vtero tuo: ⁊ due gentes de ventre tuo diuidenẗ: ⁊ populus populū superabit: ⁊ maior seruiet minori. O veneranda prescientia dei. Designanẗ in vtrisq̃ fratribus gentes: in singulis, populi declaranẗ: immo ipsi gentes ⁊ populi nuncupanẗ. Futurarū sobolū nomina in natos ferunẗ: ⁊ adhuc innatorum nomina ignoranẗ. Dicunẗ enim parētes: q necdū filij nomē acceperant. Appellanẗ patres: q nati nō fuerant: vt fierent genitores antequā filij fierent: parētes, antequā nati. Ostendunẗ amborū merita: ⁊ operationis nōdū est causa. Quid quisq̃ mercaẗ edicitur: ⁊ meriti causę silenẗ. Sententia a deo proferẗ: ⁊ adhuc q mereẗ nō nasciẗ. Judiciū diuinitus celebraẗ: ⁊ adhuc in vtero q iudicatus est detineẗ. Precedit morcs iudiciū: sententia actibus prior est. Nec expectaẗ tempus vt merita dispunganẗ: qa dispunctoris potētia añ nouit omnia: q̄ nascanẗ. ℟. Erit mihi dn̄s ī deū: ⁊ lapis iste quē erexi in titulū vocabiẗ domus dei: ⁊ d vniuersis q̄ dederis mihi. Decimas ⁊ hostias pacificas offerā tibi. ℣. Si reuersus fuero prospere ad domū patris mei. Deci. Jn. iij. noc. añ. Non sunt loquele. ps. Celi enarrant. fol. 4. cū rel. ℣. Scuto circunda.
Secundum Matthæum. Lectio septima.

cap. 17.

In illo tempore. Assumpsit iesus petrū ⁊ iacobū: ⁊ ioannem fratrē eius: ⁊ duxit illos in montem excelsum seorsum. Et reliq.
Homilia sctī ambrosij episco.
Dico aūt vobis: vere sunt aliq hic stantes: q nō gustabunt mortē: donec videant regnū dei. Semp dn̄s sicut ad premia erigit futura virtutū: atq̃ vtilē secularīū rerū docet esse cōtemptū: ita etiā infirmitatē mentis humanę presentiū remuneratione sustentat. Arduū qppe est crucē tollere: ⁊ animā periculis: morti corpus offerre. Negare qd̄ sis: cū velis esse qd̄ non sis. Raroq̃ q̄uis excelsa virtus: futuris commutat presentia. Difficile quippe videtur hominibus: vt spem periculis emāt: dam noq̃ p̄sentiū, futurę lucrū mercenẗ ętatis. Ergo bonus ⁊ moralis magister: ne quis desperatione frangatur aut tedio: quoniā vite dulcis illecebra constantē quoq̃ mulcet affectū: cōtinuos viuēdi successus fidelibus polliceẗ. Frigēt enim solatia sub metu mortis: magnusq̃ amor vite presentis: egre blanditias spei: cum appetitę salutis terrore cōpensat. ℟. Dixit angelus ad iacob. Dimitte me, q: aurora est: rñdit ei: nō dimittā te, nisi benedixeris mihi: ⁊ bñdixit eū in eodē loco. ℣. Cūq̃ surrexisset iacob: ecce vir luctabaẗ cū eo vsq̃ mane: ⁊ cum videret q eum superare non posset: dixit ad eū. Dimitte me, q: auro. Le. viij.
Non habes igiẗ qd̄ queras: non habes qd̄ excuses. Arbiter oīum dedit ⁊ virtutū premiū ⁊ infirmitatis remediū: vt presentibus sustineaẗ infirmitas: virtus futuris. Si fortis es, cōtemne mortē: si imbecillis, fuge. Sꝫ nemo potest fugere mortē: nisi vitā sequatur. Vita tua xp̄s est: ipsa est vita q̄ mori nescit. Jtaq̃ si volum' mortē non timere: stemus vbi christus est: vt ⁊ de nobis dicaẗ. Vere sunt aliqui hic stātes: q nō gustabunt mortē. Non satis est stare: nisi vbi xp̄s est steẗ. Soli enī nō queunt gustare mortē: q possunt stare cū christo. Jn quo licet ex verbi ipsius q̄litate ppendere: nec tenuē qdē sensum mortis habituros: q christi videanẗ meruisse cōsortia. Certe ⁊ si mors corporis libando gusteẗ: vita anime possidendo teneatur. ℟. Vidi dn̄m facie ad facieꝫ. Et salua facta est aīa mea. ℣. Et dixit mihi: nequaq̄ vocaberis iacob: sed israel erit nomen tuum. Et. Lectio. ix.
Sed qd est gustare mortē: ne forte quēadmodū panis vita est: ita etiā panis mors sit. Sunt enī q manducant panē doloris: sunt etiā ęthiopū ppl'i, q acceperunt in escā draconē. Absit a nobis venenū draconis vorare. Habemus enī panē verū, q descendit de celo. Panē illū manducat: q ea q̄ę scripta sunt, seruat. Sūt ergo q mortē nō gustent: donec videāt regnū dei. Sūt ⁊ qui

ꝛ q moꝛtē nō videāt:ſicut ſcriptū eſt. Quis eſt hō, q viuit, ꝛ nō videbit moꝛtē? Sed qs eſt hō q nō moꝛiaṫ: cū reſurrectio niſi moꝛtui eſſe nō poſſit? Quāuis de enoch ꝛ helia nullā moꝛtē coꝛpis accepimus: ꝛ de ioanne euangeliſta dñs dixerit. Sic eū volo manere donec veniā: tamē, qm̄ non devno ioanne hic putamus expꝛeſſum: ſed gn̄ale de multis hoc eſſe pꝛeceptū: nō hic moꝛs coꝛpoꝛis ſed animę denegaṫ. Sunt enī q moꝛtui viuāt: qm̄ ſunt q viuentes moꝛtui ſunt: ſicut illa quę viuens moꝛtua eſt, ſicut ſcriptū eſt. Ueniat moꝛs ſup eos: ꝛ deſcendant in infernū viuentes. ℟. Cū audiſſet iacob q eſau veniret cōtra eū, diuiſit filios ſuos ꝛ vxoꝛes dicens: ſi pcuſſerit eſau vnā turmā, ſaluabiṫ altera. Libera me dñe, qui dixiſti mihi: multiplicabo ſemen tuū ſicut ſtellas celi: ꝛ ſicut arenā maris, q̄ pꝛę multitudine numerari nō pōt. ℣. Dñe, q dixiſti mihi reuertere in terrā natiuitatis tuę: dñe, q paſcis me a iuuentute mea. Libera. ℟. Cū iret iacob de berſabee ꝛ pergeret arā, locutus eſt ei dñs dicēs. Terrā in qua doꝛmis tibi dabo ꝛ ſemini tuo. ℣. Edificauit ex lapidibus altare in honoꝛe dñi fundens oleū deſup: ꝛ bn̄dixit eū deus dicēs. Ter. ℟. Apparuit deus iacob, ꝛ benedixit eu3 ꝛ dixit: ego ſum deus bethel vbi vnxiſti lapidē, ꝛ votū vouiſti mihi. Creſcere te faciā, ꝛ multiplicabo tē. ℣. Uere dñs eſt in loco iſto: ꝛ ego neſciebā. Creſcere. Ad lau. aña.

Domine labia mea apẽries ꝛ os meū annūciabit laudē tuā. Ps. Miſerere mei deus. 13. Añ. Dextera dñi fecit virtutē: dextera dñi exaltauit mē. Ps. Confitemini. 8. Aña. Factus eſt adiutoꝛ meus deus meus. Ps. Deus deus meus. 5. cū rel. Añ. Triū pueroꝝ cantemus hymnū: quē cantabant in camino ignis bn̄dicentes dñm. Añ. Statuit ea in eternū ꝛ in ſeculū ſeculi: pꝛeceptū poſuit ꝛ nō pꝛeteribit. Cap. Fratres ro. Hym. Jam chꝛe. 144. ℣. Angelis ſuis de. Ad bñs añ. Aſſumpſit ieſus diſcipulos ſuos, ꝛ aſcendit in montē, ꝛ trāſfiguratus eſt añ eos. Oro. Deus q conſpicis. ¶ Ad pꝛimā ꝛ. iij. añ. Dñe, bonū eſt nos

hic eſſe: ſi vis, faciamus hic tria tabernacula: tibi vnū: moyſi vnū: ꝛ helię vnū. Cap. Fratres rogam⁹. ℟. bi. Ipſe liberauit me, De laqueo venantiū. ℣. Et a verbo aſpero. ℟. De laqueo. ℣. Gloꝛia. ℟. Ipe. ℣. Scapulis ſuis obūbꝛabit tibi. ℟. Et ſub pennis eius ſperab. ¶ Ad ſextam aña. Faciamus hic tria tabernacula: tibi vnum: moyſi vnum: ꝛ helię vnum. Cap.

Hec eſt enim voluntas dei ſanctificatio veſtra: vt abſtineatis vos a foꝛnicatione: vt ſciat vnuſquiſq̧ veſtrū vas ſuū poſſidere in ſctificatione ꝛ honoꝛe. ℟. bi. Scapulis ſuis, Obūbꝛabit tibi. ℣. Et ſub pennis eius ſpabis. ℟. Obūbꝛabit. ℣. Glia. ℟. Scapulis ſuis. ℣. Scuto circundabit te veritas eius. ℟. Non timebis a timoꝛe nocturno. Ad. ix. añ. Viſionē quā vidiſtis, nemini dixeritis: donec a moꝛtuis reſurgat filius hominis. Capitulum. j. theſ. 4

Non enim vocauit nos deus in immūditiā, ſed in ſctificationē: in chꝛiſto ieſu dño noſtro. ℟. b:c. Scuto circundabit te, Ueritas eius. ℣. Nō timebis a timoꝛe nocturno. ℟. Ueritas. ℣. Gloꝛia. ℟. Scuto circun. ℣. Angelis ſuis deus mandauit de te. ℟. Ut cuſtodiāt te in oīb⁹ vijs tuis. Ad veſ. añ. Dixit dñs. 35. cū rel. Cap. Fratres rogamus. Hym. Aures ad nr̄as. 144 ℣. Angelis ſuis. Ad magnificat aña. Viſionem quam vidiſtis nemini dixeritis: donec a moꝛtuis reſurgat filius hominis. ¶ Feria. ij. Secundum Joannem. Lcō. j.

In illo tēpoꝛe. Dixit ieſus turbis iudeoꝝ. Ego vado ꝛ quęritis me: ꝛ in peccato veſtro moriemini. Et reliqua. Homilia ſancti Auguſtini epi.

Locutus eſt dominus iudeis dicēs. Ego vado ꝛ quęritis me: non deſiderio: ſed odio. Nā illū poſtea q̄ abſceſſit ab oculis hoim inqſierunt: ꝛ q oderant: ꝛ q amabāt. Illi pſequendo: iſti habere cupiendo. In pſalmis ait ipſe dñs p pphetā. Perijt fuga a me: ꝛ nō eſt q regrat animā meā. Et iterū ait alio loco in pſalmo. Confundanṫ ꝛ reuereanṫ: requirentes animam Ex tra ctatu 38 ſup Ioānes poſt pri cipiū.

q requirerēt. Bonū est enī querere animā christi:sed quo modo eā quesierūt discipuli. Et malū est q̄rere animā christi:sed quomodo eā quesierunt iudei. Illi vt haberēt: isti vt perderēt. Deniq3 isti,qi sic querebāt more malo:corde peruerso:qd secut⁹ adiunxit. Queritis me: et ne putetis qa bene me queratis: in pctō vestro moriemini. Hoc est christū male querere: in pctō suo mori. Hoc est illū odisse:per quē solū potest saluus esse. Cū enim homines quorū spes in deo est:nō debeant mala reddere pro malis:reddebāt isti mala pro bonis. Prenūciauit ergo illis deus:dixitq3 sententiā pscius: q in peccato suo morerētur. Lectio scda.

D Einde adiunxit. Quo ego vado vos non potestis venire;hoc et discipulis suis alio loco dixit:nec tamen eis dixit: in pctō vestro moriemini. Quid aūt dixit, qd et istis. Quo ego vado vos venire nō potestis modo. Nō abstulit spem:s3 pdixit dilationē. Quādo enim hoc discipulis dns loquebat:tunc nō poterant venire quo ille ibat:sed postea venturi erant. Isti aūt nūq3 quibus prescius dixit:in pctō vestro moriemini. His auditis verbis quomodo solent carnalia cogitantes: et secundū carnē iudicātes:et totū carnaliter audiētes atq3 sapientes dixerunt. Nunquid interficiet semetipsum: quia dicit quo ego vado vos non potestis venire? Stulta verba oino:et insipientie plena:quid enim:non poterant illo venire quo ille perrexisset: si interficeret semetipsum? Nunquid non ipsi erant morituri? Quid est ergo? Nunquid interficiet semetipsum: quia dixit:quo ego vado vos non potestis venire? Si de morte hominis diceret:quis homo nō moritur? Ergo quo ego vado dixit: non quo itur ad mortē:s3 quo ibat ipse post mortē. Lcō.iij.

T Lli vtiq3 non intelligentes,ista respōderunt. Et dns ad eos qui terrena sapiebant;quid ait? Et dicebat eis. Uos de deorsum estis:ideo terrena sapitis: quia sicut serpentes terram manducatis. Quid est terram manducatis? Terrenis pascimini:terrenis delectamini: terrenis inhiatis: sursum corda non habetis. Uos de deorsum estis:ego nō sum de hoc mūdo. Quō enim erat de mundo: per quem factus est mundus? Oēs de mundo post mundū:qa prius mundus:et sic hō de mūdo. Prius autem Christus:et deinde mundus: Quō ante mundum Christus: ante xp̄m nihil? Quia in principio erat verbum:oia per ipsum facta sunt: Si ergo erat ille de supernis: de quibus supernis? De aere? Absit. Ibi et aues volitant. De celo qd videmus? Et hoc absit. Ibi et stelle,et sol, et luna circumeunt. De angelis? Neq3 hoc intelligatis. Per illū et angeli facti sunt:per quē oia facta sunt. De quib⁹ ergo supernis xp̄s? Ab ipso patre. Nihil illo deo superi⁹: qui verbum genuit equale sibi:coeternū sibi: vnigenitum sibi:sine tpe: per quē conderet tpa. Sic ergo accipe xp̄m de supernis:vt excedas cogitatione tua oē quod factū est: vniuersam oēm creaturā:oē corpus:oēm conditū spm:omnē rem quoquomodo mutabilem: totū excede:sicut excessit Joannes: vt cōtingeret, In principio erat verbum:et verbū erat apud deū: et deus erat verbum. Tu autem domine miserere nr̄i. Ad bn̄.aū. Ego principiū qui et loquor vobis. Orō.

P Resta quesumus omnipotens deus: vt familia tua,que se,affligēdo carnē ab alimentis abstinet: sectando iustitiam a culpa ieiunet: Per. Ad Magnificat aña. Qui me misit mecum est: et non reliquit me solū.qa que placita sunt ei facio semp. Orō.

A Desto supplicationibus nr̄is oipotens deus: et quibus fiduciam sperāde pietatis indulges: consuete misericordie tribue benignus effectum. Per dnm.

Feria.iiij. Secundum Mattheū. Lcō.j.

I n illo tpe. Locutus est Jesus ca.23.a
ad turbas et ad discipulos suos dicens. Super cathedrā moysi sederunt scribe et pharisei. Omnia ergo quecunq3 dixerint vobis seruate et facite:secundū vero opera eorum nolite facere. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Q uid mansuetius: quid benignius dño? Tentatur

Tentatur a phariseis: confringuntur insidie eorū: et sm psalmistā sagitte paruulorum facte sunt plage eorū: et nihilominus propter sacerdotiū et nois dignitatē, hortatur populos: vt subijciantur eis: non opera sed doctrinā cōsiderantes. Qđ aūt ait super cathedram moysi sederunt scribe et pharisei: per cathedrā, doctrinā legis ostēdit. Ergo et illud quod dicitur in psalmo. In cathedra pestilentie non sedit: et cathedras vendentium colūbas euertit: doctrinā debemus accipere. Alligant autē onera grauia et importabilia: et imponunt ea in humeros hoīum: digito autē suo nolunt ea mouere. Hoc gñaliter aduersus oēs magros dictum est qui grandia iubēt: et minora nō faciunt. Notādum autē q humeri, et digiti, et onera, et vincula quibus alligātur onera, spiritualiter intelligēda sunt. Oia vero sua opera faciunt: vt videanē ab hoībus. Quicunq; igitur ita facit quodlibet, vt videaē ab hoīb⁹, et scriba est et phariseus. Lcō. ij.

Dilatant philateria sua: et magnificāt fimbrias. Amant quoq; primos accubitus in cenis: et primas cathedras in synagogis: et salutatiōes in foro: et vocari ab hoībus rabi. Ve vobis miseris: ad quos phariseorum vitia transiuerunt. Dñs cum dedisset mandata legis per moysen: ad extremum intulit. Ligabis ea in manu tua: et erunt in monimentum ante oculos tuos. Et est sensus. Precepta mea sint in manu tua: vt opere compleantur. Sint ante oculos tuos: vt die ac nocte mediteris in eis. Hoc pharisei male iterpretātes: scribebāt in mēbranulis decalogum moysi: id est decē verba legis: cōplicātes ea, et ligantes in frōte: et quasi coronā capiti faciētes: vt semper ante oculos mouerentur. Qđ vsq; hodie Indi, et Perse, et Babylonij faciunt: et qui hoc habuerit quasi religiosus in populo iudicaē. Iusserat quoq; aliud moyses: vt in quatuor angulis palliorum hiacynthinas fimbrias facerēt: ad israelis populum dignoscēdū: vt quomodo in corporibus, signa, circūcisio iudaice gentis daret: ita et vestis haberet aliquam differentiā. Lc. iij.

Superstitiosi magistri captātes auram popularem: atq; ex mulierculis sectātes lucra: faciebant grādes fimbrias: et acutissimas in eis spinas ligabāt: vt videlicet ambulantes et sedentes interdum pūgerētur: et quasi hac cōmonitione retraherenē ad officia dei: et ad ministeria seruituris ei⁹. Quia ergo dixerat dñs oīa opera sua faciunt vt videantur ab hoībus: qđ gñaliter accusarat: nunc in partes diuidit. Pittaciola illa decalogi philateria vocabāt: q quīcūq; habuisset ea: quasi ob custodiā et munimētū sui haberet: nō intelligētibus phariseis: q hec in corde portanda sint non in corpore: alioquin et armaria, et arce habēt libros: et dei notitiā non habēt. Hec apud nos supstitiose mulierculę in paruulis euāgelijs: in crucis ligno: et i istiusmodi reb⁹: que habent quidē zelum dei: sed nō iuxta scientiam vsq; hodie factitāt: culicē liquātes: et camelū glutiētes. Ad bñ. añ. Unus est enim magr vr q in celis est xps dñs. Oro.

Perfice q̃s dñe benignus in nobis obseruātie sancte subsidiū: vt que te autore facienda cognouimus: te operante impleamus. Per. Ad magñat añ. Oēs autē vos fres estis: et patrē nolite vocare vobis super terrā: vnus est enim pater vester: q in celis est: nec vocemini magistri: qa magister vester vnus est christus. Oratio.

Propitiare domine supplicationibus nostris: et animarum nostrarū medēre languoribus: vt remissione pcepta: in tua semper benedictione letemur. Per dñm nr̄m.

Feria. iiij. Secundum Matheū. Lcō. j.

In illo tempore. Ascēdens Iesus Hierosolymam: assumpsit duodecim discipulos suos secreto: et ait illis. Ecce ascēdim⁹ hierosolymā: et filius hoīs tradetur principibus sacerdotū et scribis: et condemnabunt eum morte. Et reliqua. ca. 20. e

Homilia sancti Ambrosij Epi.

Considerandum est que mater filiorum Zebedei cum filijs et pro filijs petat. Mater est vtiq;: cui pro filiorū honore solicite: immoderatior quidem: sed tamen ignoscenda

mensura votorum est. Atq3 mater etate lõgeua: studio religiosa: solatio destituta: q̃ tunc tẽporis quãdo vel iuuanda: vel alenda foret valide prolis auxilio: abesse sibi liberos patiebat͛, ⁊ voluntati sue, mercedem sequentium Chrĩm pretulerat filiorũ. Qui prima voce vocati a dño vt legimus: relictis retibus ⁊ patre secuti sunt eũ. Hec igitur studio materne sedulitatis indulgẽtior obsecrabat saluatorẽ dicẽs. Dic vt sedeãt hi duo filij mei: vnus ad dexterã tuã: ⁊ alius ad sinistrã in regno tuo. Et si error: pietatis tamen error est. Nesciunt enim viscera materna patientiã. Et si voti auara: tamẽ venerabilis cupiditas: que nõ pecunie est auida: sed gratie. Nec inuerecũda petitio, que nõ sibi, sed liberis cõsulebat. Lectõ. ij.

Matrem considerate: matrem cogitate. Sed nihil mirum si vilis vobis videt͛ circa filios affectus parentũ: qui etiam omnipotentis patris vilẽ putatis esse circa vnigenitũ filiũ charitatẽ. Dñs celi atq3 terrarũ verecundabat͛: vt secundu3 assumptionẽ carnis ⁊ virtutis anime loquar: verecundabatur inq̃, ⁊ vt ipsius verbo vtar: confundebat͛ matri pro filijs postulãti: etiã sue sedis cõsortium denegare. Vos eterni dei filiũ propriũ: interdũ pro mysterio stare contẽditis: interdũ famulatorium: hoc est nõ ex maiestatis vnitate, sed ex patris preceptione vultis eius esse consensum. Et negatis hoc deo vero dei filio: qd̃ ille hominibus aperte noluit denegare. Considerabat enim matris dilectionẽ, que filiorũ mercede grandeuã solabatur senectam: ⁊ desiderijs licet fessa maternis, charissimorum pignorum, tolerabat absentiã. Lectio. iij.

Considerate etiam feminã, hoc est sexum fragiliorem: quã3 dñs propria nõdum confirmauerat passione. Considerate inq̃ Eue illius prime mulieris hereditatẽ trãsfusam in omnes: immoderate cupiditatis successione labentem: quã3 dñs adhuc proprio sanguine nõ redemerat: nõdum inolitã affectibus omnium immodicã cõtra fas honoris appetentiã suo Jesus cruore diluerat. Hereditario igitur mulier delinquebat errore. Et quid mirum, si mater pro filiorum suorum prelatione exorat: qd̃ est tolerabilius q̃3 pro se: nõ etiã apostoli ipsi inter se sicut legimus: de sui prelatione certabãt. Non debuit igit͛ medicus oium destitutã matrẽ: ⁊ egrã adhuc mentẽ pudoris cõuitio sauciare: ne postulato sibi superius denegato, quasi immoderate petitionis damnata mereret. Denique dñs qui honorandam sciret esse pietatẽ: nõ mulieri sed filijs eius, respondit dicẽs: potestis bibere calicẽ quẽ ego bibiturus sum? Dicẽtibus aũt illis possumus: ait illis Jesus. Calicẽ qdẽ meũ bibetis: sedere aũt ad dexteram meã vel ad sinistrã nõ est meũ dare vobis: sed qbus paratu3 est a patre meo. Ad bñs aña. Ecce ascendimus hierosolymã: ⁊ filius hoĩs tradet͛ ad crucifigẽdũ. Oro.

Populum tuũ quesumus dñe propitius respice: ⁊ quos ab escis carnalibus pcipis abstinẽre: a noxijs quoq3 vitijs cessare cõcede. Per. Ad mag. añ. Tradetur enim gentibus ad illudendũ, ⁊ flagellandum, ⁊ crucifigendum. Oratio.

Deus innocentie restitutor ⁊ amator: dirige ad te tuorum corda seruorũ: vt spiritus tui feruore concepto: ⁊ in fide inueniantur stabiles: ⁊ in opere efficaces. Per.

¶ Feria quinta Secundu3 Lucã. Lctõ. j. cap. 16.

In illo tempore. Dixit Jesus discipulis suis parabolam hãc. Homo quidã erat diues: ⁊ induebatur purpura ⁊ bysso: ⁊ epulabatur quotidie splendide. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij pape. homi. 40

In verbis sacri eloquij fratres charissimi prius seruanda est veritas historie: ⁊ postmodũ requirenda spiritualis intelligentia allegorie. Tunc nãq3 allegorie fructus suauiter carpit͛: cũ prius per historiã in veritatis radice solidat͛. Sed qr nõnunq̃ allegoria fidẽ edificat, ⁊ historia moralitatẽ: nos q auctore deo iam fidelibus loquimur: nõ ab re credimus: si ipsum loquendi ordinẽ postponamus. Quatenus qui fidẽ iam rectã tenetis: prius de allegoria aliquid breuiter

uiter audire debeatis: ⁊ qđ vobis de moꝛa
litate hiſtoꝛię valde eſt neceſſariũ: hoc in
expoſitionis noſtrę oꝛdine ſeruet̃ extremũ:
qꝛ ea plerũq; ſolent melius rẽcoli: quę cõ-
tingit póſtmo iũ audiri. Senſuſ ergo alle-
goꝛicos ſub bꝛeuitate trãſcurrimus: vt ad
moꝛalitatꝭ latitudinẽ cit᷒ venire valeam᷒.

Homo qdã erat diues: ⁊ idue- **Le.ij.**
bat̃ purpura ⁊ byſſo: ⁊ epulabatur
quotidie ſplẽdide. Quẽ fratres chariſſimi:
quẽ diues iſte q iduebat̃ purpura ⁊ byſſo:
⁊ epulabat̃ quondie ſplẽdide: niſi iudaicũ
populum ſignificat: qui cultum vitę exte-
rius habuit: qui acceptę legis delitijs ad
nitoꝛẽ vſus eſt gloꝛię: nõ ad vtilitatẽ? Quẽ
vero lazarus vlceribus plenus: niſi gentilẽ
pplm figuraliter ẽxpꝛimit: qui dũ conuer-
ſus ad deũ peccata ſua confiteri nõ erubu-
it: huic vulnus in cute fuit. In cutis qppe
vulnere: virus a viſcerib᷒ trahitur: ⁊ foꝛas
erumpit. Quid ergo eſt petõꝝ cõfeſſio: niſi
quędã vulnerũ ruptio? Qꝛ peccati virus ſa
lubꝛiter aperit̃ in ꝯfeſſione: qđ peſtifére la
tebat in mente. Vulnera etenim cutis in ſu
perficiẽ trahunt humoꝛẽ putredinis. Et cõ
fitendo peccata, qd aliud agimus: niſi ma
lum qđ in nobis latebat aperímus? **Le.iij.**

Sed lazarus vulneratus cupiebat ſa-
turari de micis quę cadebant de men
ſa diuitis: ⁊ nemo illi dabat: qa gentilium
quẽq; ad cognitionẽ legis admittere ſup-
bus ille ppl̃s deſpiciebat. Qui dũ doctri-
nã legis nõ ad charitatẽ habuit ſed ad ela
tionẽ: quaſi de acceptis opibus tumuit. Et
qa ei verba defluebãt de ſciẽtia: quaſi micę
cadebant de menſa. At contra iacẽtis pau
peris vulnera lingebant canes. Nõnunq;
ſolent in ſacro eloquio p canes, prędicato-
res intelligi. Canũ etenim lingua, vulnus
dũ lingit, curat. Qꝛ ⁊ doctoꝛes ſcti duz in
cõfeſſione peti noſtri nos inſtruunt: quaſi
vulnus mentis p linguã tangunt. Et quia
nos loquendo a petis eripiũt: quaſi tãgen
do vulnera ad ſalutẽ reducũt. Quia enim
canum nomine pręedicatoꝝ lingua deſi-
gnat̃: audi dñm p pſalmiſtã dicẽtẽ. Lin-
gua canũ tuoꝝ ex inimicis ab ipſo. Ex iu

dęis qppe infidelibus ſancti pręedicatoꝛes
electi ſunt: q in aſſertione veritatis contra
fures latroneſq; venientes: magnos pꝛo
domino: vt ita dicam: latratus dederunt.
Ad bñs añ. Fili, recoꝛdare, qꝛ recepiſti bo-
na in vita tua: ⁊ lazar᷒ ſimiliter mala. **Oro.**

Preſta nobis quęſumus dñe auxiliuz
gratię tuę: vt ieiunijs ⁊ oꝛationibus
conuenienter intenti: liberemur ab hoſtib᷒
mentis ⁊ coꝛpoꝛis. Per dominũ noſtruz.
Ad magni. añ. Diues ille guttã aquę pe-
tijt: qui micas panis lazaro negauit. **Oro.**

Adeſto domine famulis tuis: ⁊ ppe-
tuam benignitatem largire poſcenti
bus: vt his q te auctoꝛe ⁊ gubernatoꝛe glo
riantur: ⁊ congregata reſtaures: ⁊ reſtaura
ta conſerues. Per dominum noſtrum.

¶ **Feria sexta Secundum Mattheũ. Le.j.**

In illo tẽpoꝛe. Dixit ieſus di- ca.21.d
ſcipulis ſuis ⁊ turbis iudeoꝝ.
Homo erat paterfamilias qui
plantauit vineam, ⁊ ſepe circun
dedit eam. Et reliqua.

Homilia ſcti Ambroſij epiſco. ſup lucã

Plerīq; varias ſignificationes de vinee libꝛo.ix.
appellatione deriuant. Sed euidenter eſa- de vinea
ias vineã dñi ſabbaoth domũ iſrael eẽ cõ- plãtata.
memoꝛat. Hanc vineaz qs alius niſi deus
cõdidit? Hic eſt ergo q locauit eã: ⁊ pẽre-
gre pfectus eſt. Non quia ex loco ad lo-
cũ pfectus eſt dñs: q vbiq; ſemp pręſens
eſt: ſed qꝛ pręſentioꝛ eſt diligentibuſ: negli
gentibus abeſt. Multis autẽ tempoꝛibus
abfuit: ne pręepꝛopera videret̃ exactio. Nã
quo indulgentioꝛ liberalitas: eo inexcuſa-
bilioꝛ pui caeia. Vñ bene ſecũdũ mattheũ
habes: qꝛ ⁊ ſepe circundedit eã: hoc eſt di
uinę cuſtodię munitione vallauit, ne facile
patẽret incurſibus beſtiarũ. Et fodit in ea
toꝛcúlar. Quomodo ĩtelligimus qd ſit toꝛ
cúlar: niſi qa foꝛte pſalmi de toꝛcularibus
inſcribunt̃: eo q in his myſteria dñicę paſ
ſionis modo muſti: ſctõ feruente ſpiritu, p-
phetarũ redundãtius ęſtuauerint? Deniq;
ebꝛij putabantur: qbus ſpũs ſanctus inun
dabat. Ergo ⁊ hic fodit toꝛcúlar: in quod
vuę rationalis fructus interioꝛ ſpirituali

infusione deflueret. Tu. Lectio secunda.

Edificauit turrim: verticem scilicet legis attollens: atque ita hanc vineam munitã: instructã: ornatam: locauit iudeis. Et tẽpore fructuũ seruulos suos misit. Bñ tẽpus fructuũ posuit: nõ prouentuũ. Nullus enim fructus extitit iudeorũ: nullus vinee huius prouẽtus: de qua dñs ait. Expectaui vt faceret vuas, fecit autẽ spinas. Itaque nõ letitie vino: nõ spirituali musto: sed cruento prophetarũ sanguine: torcularia redundarunt. Denique hieremias in lacũ missus est. Hec enim erãt iã torcularia iudeorũ: nõ vino repleta: sed cruore. Et licet generaliter prophete videant exprimi: dat tamen lectio, vt illũ q lapidatus est, Nabaoth esse credamus. Cuius et si nullũ accepcrimus propheticũ verbũ: accepimus tamen propheticũ factũ: quia multos pro hac vinea futuros martyres proprio sanguine prophetauit. Quis autẽ est ille q in capite vulneratus est? Nimirũ esaias: cuius facilius cõpagem corporis serra diuisit: quam fidẽ inclinauit: constantiamue detriuit: aut vigorem mentis execuit. Tu autẽ. Lectio .iij.

Eo igitur factũ est, vt cũ plures alios destinasset: et quos iudei inhonoros et inanes sibi: de quibus nihil potuerunt proficere, dimiserunt: nouissime etiã filiũ suum vnigenitũ mitteret. Quẽ perfidi quasi heredẽ remouere cupientes: occiderũt crucifigendo: eiecerunt negãdo. Breuiter itaque: quam magna, quam multa? Primũ quia naturalis est bonitas: que plerunque credat indignis. Deinde quia postremũ malorum remedium christus aduenit. Tu usquequo iam qui heredẽ negat, de auctore desperat. Heres autem christus: idemque testator. Heres, quia morti proprie superuiuit: et testamẽtorũ que ipse cõdidit tanque hereditaria in nostris profectibus emolumenta cõsequitur. Pulchre ergo interrogat, vt sua ipsi dãnẽt sententia. Venturũ autẽ dicit dñm vinee: quod in filio adsit etiã paterna maiestas: vel quod vltimis tẽporibus presentior humanis aspiret affectibus. Ipsi itaque in se sententiã dicũt: vt mali pereãt: et ad alios colonos vinea trãsferatur. Qui ergo sint coloni: que vinea consideremus. Vinea typus noster est: quia populus dei vitis eterne radice fundatur: supereminet terris: ac solũ vile preterens, nũc gẽmante flore pubescit, nũc circũfusa vindimate vestitur, nunc mite iugũ suscipit, cũ maturioribus brachijs quasi sarmentis secũde vitis adolescent. Ad bñs añã. Malos male perdet: et vineã suã locabit alijs agricolis: q reddãt ei fructũ tẽporibus suis. Oratio.

O Quesumus omnipotens deus: vt sacro nos purificante ieiunio: sincẽris mentibus ad sctã ventura facias peruenire. Per. Ad mag. añã. Querẽtes eũ tenere timuerũt turbã: quia sicut prophetã eũ habebant. Oro.

Da quesumus dñe pplo tuo salutem mentis et corporis: vt bonis operibus inherendo: tue semper virtutis mereatur protectione defendi. Per dominũ.

¶ Sabbato. Secundam Lucã. Lectio .j.

In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Homo quidã habuit duos filios: et dixit adolescentior ex illis patri. Pater da mihi portionem substantie que me contingit. Et reliqua. ca. 15.

Homilia sancti Ambrosij episcopi. Lib. 7. sup luca. Homo habuit duos filios.

Vides quod diuinũ patrimoniũ petentibus datur? Nec putes culpam patris: quod adolescẽtiori dedit. Nulla dei regno infirma etas: nec fides grauatur annis. Ipse certe se iudicauit idoneũ q poposcit. Atque vtinã nõ recessisset a patre: impedimentum nescisset etatis. Sed postea quam peregre profectus est: dissipauit substãtiã suã viuendo luxuriose. Merito ergo prodegit patrimoniũ: q recessit ab ecclia. Postea quam domum inquit patriã dereliquit, peregre profectus est in regionẽ longinquã. Quid est longinquius ire quam a se recedere: nec regionibus sed moribus separari: studijs discretũ esse non terris: et quasi interfuso luxurie secularis estu: diuortia habere sanctorum? Etenim q se a christo separat: exul est patrie: ciuis est mũdi. Sed nos nõ sumus aduene atque peregrini: sed sumus ciues sanctorũ et domestici dei. Qui enim eramus lõge: facti sumus prope

prope in sanguine christi. ℟. Pater pec-
caui in celū et corā te: iam nō sum dignus
vocari filius tuus. Fac me sicut vnum ex
mercenarijs tuis. ℣. Quanti mercenarij in
domo patris mei abundant panibus: ego
aūt hic fame pereo: surgā et ibo ad patrem
meū et dicam ei. Fac me. Lectio. ij.

Non inuideamus de lōginqua regio
ne redeuntibus: qr et nos fuimus in regiōe
longinqua sicut esaias docet. Sic enim ha-
bes. Qui sedebant in regione vmbre mor-
tis: lux orta est eis. Regio ergo lōginqua:
vmbra mortis est. Nos aūt qbus spūs añ
faciem christus est dñs: in vmbra viuimus
christi. Et ideo dicit ecclia. In vmbra eius
cōcupiui et sedi. Ille igit viuendo luxurio
se, cōsumpsit omnia nature ornamēta. Un
tu q accepisti imaginē dei: q habes simili
tudinē eius: noli eam irrationabili fedita-
te cōsumere. Opus dei es: noli ligno dice
re pater meus es tu: nec accipias similitu-
dinē ligni: q: scriptū est. Similes illis fiāt
q faciunt ea. Facta est fames per regionem
illā. Fames nō epularū: sed bonorū operū
et virtutū. Que miserabiliora ieiunia? Ete-
nim q recedit a verbo dei: ēsurit: qa non in
solo pane viuit homo: sed in omni verbo
dei. Qui recedit a fonte: sitit. Qui recedit a
thesauro: eget. Qui recedit a sapientia: he-
betat. Qui recedit a vtute: dissoluit. L. iij.

Merito ergo iste egēre cepit: q thesau-
ros sapientie et scientie dei: diuitia-
rumq celestiū altitudinē dereliquit. Egē-
re ergo ideo cepit et famē pati: q: nihil prō
dige satis est voluptati. Semp famē patit
qui: q alimentis perpetuis nescit impleri.
Abijt itaq et adhesit vni ciuiū. Qui enim
heret, in laqueo est. Et videt ciuis iste prin
ceps esse istius mundi. Deniq ad villā ei'
mittit quā emit: qui exulat a regno. Et pa
scit porcos: illos vtiq in quos petit dia-
bolus introire: quos pcipitat in mare istius
mundi: in fetore ac sordibus viuentes. Et
cupiebat ingr de siliquis implere ventrem
suū. Neq enim alia cura est luxuriosis: nisi
vt ventrē suū impleant: quorū deus vēter
est. Qui aūt aptior huiuscemodi homini-

bus cibus: q̄ is q siliquę modo: intus ina
nis: foris mo. lis est: quo corpus nō refici-
tur, sed implet: vt sit magis oneri q̄ vsui?
Sunt q porcos accipiaut, p gregibus de
monum: siliquas pro exili virtute manium
hominū, sermonūq iactantia, q nihil pro
desse possunt: inani quadā philosophie se-
ductione et quodā sonoro facundie plau-
su: pompam magis q̄ vtilitatē aliquā de-
monstrantes. Sed hec diuturna oblecta-
menta esse non possunt. Ad bñs aña. Va-
dā ad patrem meum et dicam ei: pater, fac
me, sicut vnum ex mercenarijs tuis. Oro.

Quesum' dñe nr̄is effectū ieiunijs
salutarē: vt castigatio carnis assum-
pta: ad nr̄arū vegetationē trāseat aīarum. p.

Ad vesp. p tertia dñica qdragesime. Cap.

Fratres: estote imitatores dei, si- Eph. 5.
cut filij charissimi: et ambulate
in dilectione: sicut et christus di
lexit nos: et tradidit semetipsum
p nobis oblationē et hostiā deo: in odorē
suauitatis. Hym Audi. 142. ℣. Angelis
suis. etc. Ad magn. añ. Dixit aūt pater ad
seruos suos: cito, pferte stolam primam: et
induite illum: et date ānulum in manu eius:
et calciamenta in pedibus eius. Oratio.

Quesumus oīps deus, vota humilium
respice: atq ad defensionē nostram,
dexteram tue maiestatis extēde. Per do.
¶ Dñica. iij. in. xl. ad matu. inuita. Veni-
te adoremus dñm. Qui fecit nos. ps. Ve-
nite. i. Hym. Ex more docti. 142 Añ. Ser-
uite dño. ps. Beatus vir. fo. i. cum rel. ℣.
Ipse liberauit. De libro genesis. Lectio. i.

Ioseph cū sedecim eēt anno-
rū pascebat gregē cū fratribus cap. 37.
suis adhuc puer: et erat cū filijs
bale et zelphe vxorū patris sui.
Accusauitq fratres suos apud
patrem crimine pessimo. Israel
autē diligebat ioseph sup oēs filios suos:
eo q in senectute genuisset eum. Fecitq ei
tunicā polymitā. Videntes autem fratres
eius: q a patre plus cunctis filijs amaret:
oderant eum: nec poterant ei quicq̄ paci-

fice loq. Accidit quoq; vt visum somniũ referret fratribus suis: que causa maioris odij seminarium fuit. Dixitq; Joseph fratribus suis. Audite somnium meum quod vidi. Putabam nos ligare manipulos in agro: et quasi cõsurgere manipulum meũ, et stare: vestrosq; manipulos circunstantes adorare manipulum meum. Responderũt fratres eius. Nunquid rex noster eris: aut subijciemur ditioni tue? Hec ergo causa somnioꝝ atq; sermonum: inuidie et odij fomitẽ ministrauit. Aliud quoq; vidit somnium: quod narrans fratribus ait. Uidi p somnium quasi solem et lunã: et stellas vndecim adorare me. Quod cũ patri suo et fratribus retulisset: increpauit eu; pater suus et dixit ei. Quid sibi vult hoc somniũ qd vidisti? Num ego, et mater tua, et fratres tui, adorabimus te sup terrã? Inuidebant igit ei fratres sui. Pater vero rem tacitus cõsiderabat. R. Uidentes ioseph a lõge loqbant mutuo fratres dicẽtes: ecce somniator venit: Uenite occidamus eu;: et videamus si psint illi somnia sua. V. Cũq; vidissent ioseph frẽs sui q a patre cũctis fratribus plus amaret, oderãt eũ: nec poterãt ei qcq; pacifice loq: vnde et dicebãt. Ueni.

Lcõ.ij.

Umq; fratres illius in pascẽdis gregibus patris morarentur in sichẽ: dixit ad eũ israel. Frẽs tui pascunt oues in sichimis: veni mittã te ad eos. Quo respondente presto sum ait. Uade et vide si cuncta prospera sint erga fratres tuos et pecora: et renuncia mihi quid agatur. Missus de valle hebron, venit in sichẽ. Inuenitq; eũ vir errantẽ in agro: et interrogauit quid quereret. At ille respondit. Fratres meos quero: indica mihi vbi pascãt greges. Dixitq; ei vir. Recesserunt de loco isto: audiui autẽ eos dicentes: eamus in dothaim. Perrexit itaq; ioseph post frẽs suos: et inuenit eos in dothaim. Qui cũ vidissent eũ procul: anteq; accederet ad eos, cogitauerunt illum occidere: et mutuo loquebant. Ecce somniator venit: venite occidamus eũ: et mittamus in cisternam veterem: dicemusq;: fera pessima deuorauit eu;: et tunc apparebit quid illi psint somnia sua. Audiens autẽ hec rubẽ: nitebatur liberare eu; de manibus eorũ: et dicebat. Non interficiamus animam eius: nec effundamus sanguinẽ: sed piicite eum in cisternã veterem que est in solitudine: manusq; vestras seruate innoxias. Hoc aũt dicebat volens eripere eũ de manibus eorũ: et reddere patri suo. R. Dixit iudas fribus suis: ecce hismaelite trãseunt: venite, venũdẽtur et manus nostre nõ polluanť. Caro eni; et frater noster est. V. Quid enĩ pdest si occiderimus frẽs nostrũ: et celauerimus sanguinẽ ipsius: melius est enĩ vt venundeť. Caro eni. Lcõ.iij.

Onfestim igit vt peruenit ad fratres suos: nudauerunt eum tunica talari et polymita: miseruntq; eum in cisternam veterẽ: que nõ habebat aquã. Et sedentes vt comederent panem: eleuantes oculis viderunt hismaelitas viatores venire de galaad: et camelos eorũ portãtes aromata: et resinam: et stactẽ in egyptum. Dixit ergo iudas fratribus suis. Quid nobis prodest si occiderimus fratrem nostrum: et celauerimus sanguinem ipsius? Melius est vt venundeť hismaelitis: et manus nostre non polluanť: frẽ enĩ et caro nr̃a est. Acqeuerũt frẽs sermonibus illius: et ptereuntibus viris madianitis negociatoribus: extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum hismaelitis triginta argenteis: qui duxerunt eũ in egyptũ. Reuersusq; ruben ad cisternã nõ inuenit puerũ: et scissis vestibus, pergens ad fratres suos ait. Puer non cõparet: et ego quo ibo? Tulerunt ergo tunicam eius: et in sanguine hedi quẽ occiderãt tinxerunt: mittẽtes, qui ferrẽt ad patrẽ, et dicerent. Hanc inuẽnimus: vide vtrum tunica filij tui sit, an nõ. Quã cum cognouisset pater ait. Tunica filij mei est: fera pessima comedit eum: bestia deuorauit ioseph. Scissisq; vestibus indutus est cilicio: lugens filium suum multo tẽpore. Cõgregatis aũt cunctis liberis eius vt lenirent dolorẽ patris: noluit consolationẽ accipere, sed ait. Descendam ad filium meum lugẽs in infernum. Et illo perseuerante in fletu: madianite

dianitę vendiderūt ioseph in ęgypto: phutisari eunucho pharaonis magistro militū. R. E xtrahentes ioseph de lacu vendiderūt hismaelitis triginta argēteis. Reversusq ruben ad puteū: et cū nō invenisset eū scidit vestimēta sua cum fletu, et dixit: puer nō cōparet: et ego quo ibo? V. At illi intincta tunica ioseph in sanguine hedi: miserūt q ferret eā ad patrē, et diceret: vide si tunica filij tui sit an non. Reversusq ruben.

In .ij. noc. aña. Bonorū meorū. ps. Conserva me dñe. iij. cū resp. V. Scapulis suis etc.

Sermo scti Ioānis Chrisostomi. Le. iiij.

Mittitur a iacob patre sctissimo: ioseph sanctus ad fratres: q salutē patris ad illos, et illorum ad patrem afferret: vt inter absentes medius vtriusq salutis nuncius extitisset: et quod per semetipsos absentes scire non poterant: ioseph referente cognoscerent: et disiunctos, huius relatio iungeret: quos locorum diversitas separabat. Quem cum venientem de longe conspicerent: ecce inquiunt: ecce somniator ille. Venite itaq, occidamus illum: et videamus quid illi prosint somnia sua. O nefanda rabies iniquorum: non licet ioseph, nō licet inq impunitum esse, quia bonus est: non licet meliorem tutum esse cum malis? Et quasi invidi aliquid perdant aut dispendium alicuius rei incurrant: sic bonorum vita, detrimentum est pessimorum. Zelant mansuetum invidi: modestum superbi: probum improbi: mitem tumidi inimica ęmulatione lacessunt. Tu autem.

R. V idens iacob vestimenta ioseph: scidit vestimenta sua cum fletu, et dixit. Fera pessima devoravit filiū meū ioseph. V. Tulerūt aūt frēs ei9 tunicā illius, mittentes ad patrē: quā cū cognovisset pater ait. Fera.

P Atitur ioseph sanctus in- Lectio. v. nocentis vitę invidiam: et ęmulos in se fratres sancta excitat vita. Bonū, mali videre non possunt. Deniq venientem ad se lacerant: seviunt: necare festinant. Nolunt meliorem vivere: ne degeneres ipsi, possent improperia sustinere. Cur innocētem zelas inimica fraternitas? cur invides bono? Cur pati simplicem non potes? modestum persequeris? Cur probum non diligis? cur rea innocentis sanguinis inveniris? Saltem distractus aliquatenus vivat: ne in te accusator innocens sanguis, vt in chain, aliquando existat. Serva tibi, serva inimica fraternitas vivum: quem sentias aliquando placatum. Serva incolumem: quem necessitatis tempore invenias provisorem. Forsitan enim adveniet tempus: quo cum servum fecisse pęniteat: parricidium perpetrasse minus collibeat. Levius crimen est sanctum servituti addici: gravius nihil est q innocentem animā iugulari. In servo quod curetur invenies: in parricidio nō reperies quod excuses. Multis provides: si iustum distraxeris. Tibi nocueris: si innocentem animam iugulaveris. Tu autē dñe.

R. I oseph dum intraret in terram ęgypti: linguā quā nō noverat audivit: manus eius in laboribus servierūt. Et lingua eius inter principes loquebat sapientiam. V. Humiliaverunt in compedibus pedes eius: ferrum pertransijt aiam eius: donec veniret verbū eius. Et lingua.

D Istrahit igit ioseph sanctus Le. vi. et ducitur in ęgyptū: accepturus totius provincię principatū. Venundatur in servū: in famulū adijcitur: in innocentē scelus fraterna crudelitas operatur. Suscipit servitutis notā: quem dñs pręparabat ad gloriā. Humiliat ad tēpus: imminenti necessitati regnaturus. Ministrat vt servus, vt famulus paret. Domestica cōplet officia: nec obsequēdo deest in aliquo: vt humilitate pciperet: qcqd illi ingenuę mētis glia pstitisset. Ad extremū tm̄ sublimatur in domo: tm̄ famulis cunctis pręfert: tantū a servis oībus honoratur: vt quantum ei dñs: tm̄ ipse, familię imparet. Fit rector et ppositus dom9: fit cūctis iperās: sol9 fit domesticę curę aptissim9. Sz his bonis cęlesti dono cōcessis: tentatio inimica nō defuit. Pudicum iuvenem matrona appetit impudica: vt diabolus q in eius necē fratres armaverat: cōtra eum armaret et feminā. Sed tā

hec Dei iudicio concidit: q̄ fratres deus ab eius patricidio separauit. ℟. Memento mei dū bñ tibi fuerit. Ut suggeras pharaoni, vt educat me de isto carcere: q2 furtim sublatus sum: ⁊ hic innocēs in lacum missus sum. ℣. Tres enī adhuc dies sunt, post quos recordabitur pharao ministerij tui: ⁊ restituet te in gradū pristinū: tunc memento mei. Ut suggere. In .iij. noc. añ. Nō sunt loquele. ps Celi enarrāt. 4. cū reliqs.

cap. 11 Secundū Lucam. Lectio. vij.

In illo tempore: Erat iesus eijciens demonium: ⁊ illud erat mutum. Et cum eiecisset demonium, locutus est mutus: ⁊ admirate sunt turbe. Et reliqua.

Homilia venerabilis bede presbyteri.

Aliqd ad scribūt hāc homil. ol- uo hie- rōymo, s3 errāt. Tunc oblatus est iesu demoniac⁹, cecus ⁊ mutus: ⁊ curauit eū: ita vt loqueref ⁊ videret. Tria signa simul in vno homine ppetrata sunt: cecus videt: mutus loquitur: possessus a demone liberaf. Quod ⁊ tunc qdē carnaliter factū est: sed et quotidie implef spiritualiter in conuersione credētiū. Ut expulso primū demone, fidei lumē aspiciant: deinde in laudes dei tacētia prius ora laxenf. Jesus aūt sciens cogitationes eoꝝ dixit eis. Omne regnū diuisuꝫ cōtra se, desolabif. Turbe stupebant ⁊ cōfitebanf cū q tanta signa faciebat: filiū dauid. Pharisei vero opera dei principi demoniorū deputabant. Quibus dñs, nō ad dicta: sed ad cogitata rñdet: vt vel sic compellerenf credere potentie eius: qui cordis videbat occulta. Si sathanas sathā eijcit: aduersus se diuisus ē. Quomō ergo stabit regnū eius? Nō pōt ciuitas ⁊ regnū contra se diuisum stare. Sed quomō ꝯcordia, parue res crescūt: sic discordia, maxime dilabunf. ℟. Merito hec patimur: q2 peccauimus in fratrē nostrū: videntes angustias anime eius dū deprecaref nos: ⁊ nō audiuimus. Jccirco venit sup nos tribulatio. ℣. Dixit ruben fratribus suis: nunqd non dixi vobis, nolite peccare in puerū? ⁊ non audistis me? Jccirco venit. Lcō. viij.

Si ergo sathanas pugnat cōtra se: ⁊ demon inimic⁹ est demoni: debet iā mundi venire cōsummatio: nec haberent in eo locū aduersarie ptātes: quarū inter se bellū pax hominū est. Si autē putatis o scribe ⁊ pharisei, q recessio demonis obediētia sit in principē suū: vt hoies ignorantes fraudulenta simulatione deludāt: qd potestis dicere de corporū sanitatibus: quas dñs ppetrauit? Aliud est si mēbrorū quoqꝫ debilitates: ⁊ spiritualiū virtutū insignia demonibus assignetis. Si ego in beelzebub eijcio demones: filij vestri in quo eijciunt? Jdeo ipsi iudices vestri erūt. Filios iudeoꝝ exorcistas gentis illius ex more significat; vel apostolos ex eoꝝ stirpe gñatos: q ad inuocationē dei eijciebāt demones. Hos coarctat interrogatione prudenti: vt confiteanf spūs scī opus eē. Qd si expulsio ingt demonū in filijs vestris deo ⁊ nō demonibus deputaf: quare in me idē opus nō eandē habet causam? Ergo ijdeꝫ ipsi iudices vestri erunt: nō ptāte, sed cōparatione: du3 illi expulsionē demonū deo assignāt: vos beelzebub principi demonioꝝ. Si aūt de aplis dictū est: qd ⁊ magis intelligere debemus: ipsi erūt iudices eoꝝ: q2 sedebūt in duodecim solijs: iudicātes duodecim tribus israel. ℟. Dixit ruben fratribus suis: nunqd nō dixi vobis nolite peccare i puerū: ⁊ nō audistis me? En sanguis eius exqrif. ℣. Merito hec patimur: quia peccauimus in fratrē nostrū: videntes angustiam anime eius, dum deprecaretur nos: ⁊ non audiuimus. En sanguis. Lectio. ix.

Si eni ego in spū dei eijcio demones, igif puenit in vos regnū dei. Jn luca istuꝫ locū ita legim⁹ scriptū. Si aūt i digito dei eijcio demones. Jste est digitus quē cōfitenf, ⁊ magi: q contra moysen ⁊ aaron signa faciebant dicentes. Digit⁹ dei est iste: quo tabule lapidee sunt scripte in monte syna. Si igif manus ⁊ brachiuꝫ filius dei est: ⁊ digitus eius spiritus sanctus: patris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti vna substantia est: non te scandalizet membrorum inequalitas: cum edificet corporis vnitas. Peruenit in vos regnum dei: vel seipsum significat:

ficat: de quo in alio loco scriptum est. Re-
gnum dei intra vos est: ⁊ medius stat inter
vos quem vos nescitis: vel certe est illud
regnum quod ⁊ ioannes, ⁊ ipse dominus
prędicauerat. Pęnitētiā agite: appropin
quabit enim regnū cęlorum. Est ⁊ tertium
regnum scripturę sanctę: quod aufertur a
iudęis: ⁊ tradit̄ genti facienti fructus eius.
Aut quomodo potest quisꝙ intrare in do
mū fortis: ⁊ vasa eius diripere: nisi prius
alligauerit fortē: ⁊ tunc domū illius diri-
piet? Non debemus esse securi. Aduersari
us noster fortis: victoris quoꝙ vocibus
comprobatur. Domus illius mundus: q
in maligno positus est: non creatoris di-
gnitate: sed malignitate delinquētis. Va
sa illius nos quōdam fuimus: alligatus
est fortis: ⁊ relegatus in tartarum: ⁊ domi-
ni contritus pede: ⁊ direptis sedibus tyrā-
ni: captiua ducta captiuitas. Tu aūt. ℟.
Lamentabat̄ iacob de duob⁹ filijs suis:
heu me, dolens sum de ioseph ꝑdito: ⁊ tri
stis nimis, de beniamī ducto ꝓ alimonijs.
Precor cęlestē regē, vt me dolentē nimiū
faciat eos cernere. ℣. Prosternēs se iacob
vehemēter cū lachrymis pronus in terrā, ⁊
adorans, ait. Precor. ℟. Mollite hinc vo
biscū munera: ⁊ ite ad dñm terrę: ⁊ cū inue
nēritis, adorate eū sup terrā. De⁹ aūt me⁹ fa
ciat eū vobis placabilē: ⁊ remittat ⁊ hunc
frēз vestrū vobiscū: ⁊ eū quē tenet in vincu
lis. ℣. Sumite de optimis terrę frugib⁹ in
vasis vestris: ⁊ deferte viro munera. De⁹.
℟. Iste est frater vester minimus de quo di
xeratis mihi: deus misereat̄ tibi fili mi. Festi
nauitꝙ ī domū ⁊ plorauit: q̄ erūpebāt la
chrymę: ⁊ nō poterat se cōtinēre. ℣. Attol
lēs aūt ioseph oculos: vidit beniamin stan
tē: cōmota sunt oīa viscera eius sup fratre
suo. Festi. ℟. Dixit ioseph vndecim frīb⁹
suis: ego sum ioseph quē vēdidistis in ęgy
ptū: adhuc viuit pr̄ nr̄ senior: de quo dixe-
ratis mihi? Ite adducite eū ad me, vt possit
viuere. ℣. Bienniū enī est ꝙ cępit eē fames
in terra: adhuc restāt anni qnꝙ, qbus nec
arari poterit, nec meti. Ite. ℟. Nunciaue
rūt iacob dicētes: ioseph filius tuus viuit:

⁊ ipse dñat̄ in tota terra ęgypti: quo audi
to, reuixit spūs eius, ⁊ dixit. Sufficit mihi:
vadā ⁊ videbo eū anteꝙ moriar. ℣. Cūꝙ
audisset iacob ꝙ fili⁹ ei⁹ viueret: q̄si de gra-
ui somno euigilās ait. Sufficit. Ad lau. añ.
Fac benigne in bona volūtate tua, vt
ędificent̄ dñe muri hierlm. ps. Mi-
serere. 13. Añ. Dñs mihi adiutor est, nō ti-
mebo qd faciat mihi hō. ps. Cōfitemini. 8.
Añ. De⁹ misereat̄ nobis ⁊ bñdicat nos. ps.
Deus deus me⁹. 5. cū rel. Añ. Vim virtu-
tis suę oblitus est ignis: vt pueri tui libera-
rent̄ illęsi. Añ. Sol ⁊ luna laudate deū: q̄a
exaltatū est nomē eius solius. Cap. Fratres
estote. 152. Hym. Iā chře. 154 ℣. Angelis
suis. ⁊c. Ad bñs añ. Cum fortis armatus
custodit atrium suum, in pace sunt omnia
quę possidet. Oratio. Quęsumus omps.
¶ Ad p̄mā añ. Et cū eiecisset iesus dęmo
niū, locut⁹ ē mutus: ⁊ admiratę sunt turbę.
Ad. iij. añ. Si ī digito dī eijcio dęmonia:
ꝓfecto puēnit ī vos regnū dei. Cap. Frēs
estote. 152 ℟. bř. Ipse liberauit me. De la-
queo venātiū. ℣. Et a verbo aspo. ℟. De
laq̄o. ℣. Glia. ℟. Ipse. ℣. Scapulis suis
obūbrabit tibi. ℟. Et sub pēnis ei⁹ spab͡z.
¶ Ad. vi. añ. Qui nō colligit mecū, disp-
git: ⁊ q nō ē mecū, ꝯtra me est. Cap.
Hoc aūt scitote itelligētes: ꝙ oīs for Ephe. 5
nicator, aut imundus, aut auarus, qđ est
idolorū huitus: nō habet hereditatē in re-
gno christi, ⁊ dei. ℟. bře. Scapulis suis.
Obūbrabit tibi. ℣. Et sub pēnis eius spa
bis. ℟. Obūbrabit. ℣. Glia. ℟. Scapu-
lis suis. ℣. Scuto circundabit te veritas.
eius. ℟. Non timebis a timore nocturno.
¶ Ad. ix. aña. Cū immundus spūs exierit
ab hoīe: ambulat ꝑ loca inaquosa, quęrēs
requiem, ⁊ non inuenit. Capitulum.
Eratis enī aliquādo tenebrę: nūc aūt
lux in dño: vt filij lucis ambulate: fructus
enī lucis est: in oī bonitate, ⁊ iustitia, ⁊ ve-
ritate. ℟. bře. Scuto circundabit te. Veri-
tas eius. ℣. Nō timebis a timore noctur-
no. ℟. Veritas. ℣. Gloria. ℟. Scuto cir
cunda. ℣. Angelis suis deus mādauit de
te. ℟. Vt custodiant te in oībus vijs tuis.

Ad vesp.añ. Dixit dñs.35. cum reli. Cap. Frẽs:estote.152. Hym. Aures ad nr̃as.
℣. Angelis suis deus mandauit de te. ℟. Ut custodiãt te i oib⁹ vijs tuis. Ad ma.añ. Extollẽs vocẽ qdã mulier de turba dixit: btũs vẽter q te portauit, ⁊ vbera q̃ suxisti: at iesus ait:quimo:bt̃i q audiũt verbũ dei, ⁊ custodiũt illud. Orõ. Quesumus omps.

Ex libr. quinquaginta homiliarũ hom.18 ¶ Feria.ij. Sermo sci augu.epi. Lectio.j.

Dominus deus noster nolẽs ali quẽ nr̃m perire:excolens eccle- siam suã velut agrũ suũ:querẽs fructus de arboribus suis añq̃ tempus securis adueniat:cui necesse erit in fructuosas arbores ãputare:nõ cessat nos admonẽre:vt cũ tẽpus est nobis cũ dei ad- iutorio:dũ in nostra pñte pñsistit,bona opa faciamus. Cũ cuius transierit tempus bene operandi:nõ restat nisi recipiendi. Nemo tibi dicturus est post resurrectionẽ mortuo rũ in regno dei:frange esurienti panẽ tuũ: ⁊ egenos vagosq̃ induc in domũ tuã:q: nõ inuenies esurientẽ,neq̃ egentẽ. Nemo di- cturus est,vesti nudũ:vbi oium tunica im- mortalis erit. Nemo dicturus est: suscipe peregrinos: vbi oẽs in patria sua viuent. Nam modo sumus inde peregrini. Nemo enim dicet:visita egrũ: vbi est sempiterna sanitas. Nemo dicet:sepeli mortuum:vbi mors moriet. Ista omnia pietatis officia i vita eterna necessaria non erunt:vbi sola pax erit ⁊ letina sempiterna. Tu. Lectõ.ij.

In isto aũt tpe:vt nouerimus quantũ nobis cõmẽdat deus opa misericor- die:ẽt ipsos suos scĩos egẽre fecit: vt cum fiunt hic amici de mãmona iniqtatis: reci piãt ⁊ ipsi amicos suos in eterna taberna- cula. Idest vt cũ serui dei pij dũ iugit deo vacant:aliquotiens indigent: illi,q habent mũdi diuitias,elemosynas largiant. Quo modo eos participes faciũt in terrena sub stãtia:sic cũ illis partẽ habere merebunt in vita etẽna. Hoc dixi ,ppter lectionẽ regno rũ quã primo audiuimus. Nunqd de⁹ de- fecerat pascere seruũ suũ heliam? Nõne illi cui derãt hoies:alites ministrabãt? Nõne illi panẽ offerebat coru⁹ mane:⁊ ad vespe- rã carnes? Ostendit ergo deus: q: vñ volue rit:⁊ quomõ voluerit:pascere seruos suos põt. Et tñ vt posset eũ religiosa vidua pa- scere:fecit eũ egẽre. Egestas aũt anime scẽ: in abundantiã versa ẽ anime religiose. Nõ poterat helias de misericordia dei desperare.

Orõ. ... Lectio tertia.

Obi:qõ lagũcule dedit? Lectio tertia. Idillis nempe ⁊ manifestũ est:q ali- quãdo serui dei no habent: vt ,pbent qui habent. Et tamẽ illa vidua nihil habebat: qõ illi reliquũ erat,finitũ fuerat: ⁊ cũ filijs suis moritura processit,vt faceret sibi pa- nẽ: collegerat enim duo ligna: ⁊ tunc vi- dit eã helias. Tũc eã hõ dei videbat:quã- do illa,duo ligna querebat. Mulier illa ty pũ gerebat eccle:⁊ q: duo ligna crucẽ sa- ciũt:querebat moritura vñ semp eẽt victu- ra. Adũbrato ergo mysterio helias loquit ad eã qõ audiuit:narrat illa dispositionẽ suã:morituram se dicit, cũ ,psummauerit qõ remanserit. Ubi est ergo qõ dñs helie dixe rat:vade in sareptã sydonie:ibi eni mãda- ui mulieri vidue vt pascat te? Uidetis quẽ admodũ mandet deus:nõ in aure,sed i cor de? Nunqd legimus q: missus est aliquis ,ppheta ad illa mulierẽ, ⁊ dictũ ẽ ei. Hec dicit dñs? Uẽturus est ad te esuriens suus meus:⁊ ex eo qõ habes,ministra illi: ino- piam noli metuere:ego supplebo qõ dede ris? Hoc ei dictũ nõ legim⁹. Nec hoc le- gim⁹:q in somnis ad eã missus fuerit ãge lus:⁊ pñũciauerit heliã esurientẽ ẽẽ vẽtur: aut õ illo pascẽdo,aliqs mulierẽ illã admo nuerit. Sz mãdat de⁹ miris modis:q i co gitatiõib⁹ loqt. Ad bñ.añ. Amẽ dico vo- bis:qi nemo ,ppheta accept⁹ ẽ in pña sua.

Orõ. Cordibus nostris q̃s dñe gra- tiam tuã benignus infunde:vt sicut ab escis corporalibus abstinemus:ita sen- sus quoq̃ nr̃os a noxijs retrahamus exces sibus. Per. Ad mag.añ. Iesus autem transiens per mediũ illorũ ibat. Orõ. Subueniat nobis domine misericor- dia tua: vt ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis : te mereamur prote- gente eripi:te liberante saluari. Per dñm nostrũ Iesum christum filium tuum. Qui.

Feria

Feria.iij. Secundum Mattheū. Lectio.j.

cap. 18 In illo tpe. Respiciens Jesus in discipulos suos dixit Simoni petro. Si peccauerit in te frater tuus: vade τ corripe eum inter te τ ipsum solū. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini epi.

De verbis dñi sermone 15. post principiū. Quare illū corripis? Quia doles φ peccauerit in te? Absit. Si amore tui id facis: nihil facis. Si amore illius facis: óptime facis. Denics in ipsis verbis attende, cuius amore id facere debeas: vtrū tui, an illius? Si te audierit (inqt) lucratus eris fratrē tuū. Ergo pter illū fac: vt lucreris illū. Sic faciendo lucraris: nisi fecisses perierat. Quid est ergo: φ plerics hoīes ista peccata contemnūt τ dicūt: qd magnū feci? In hominem peccaui. Noli cōtēnere: φ in hominē peccasti. Uis nosse: qa in hoiem peccando pisti? Si te ille in quē peccasti corripuerit inter te τ ipsum solū: τ audieris illū: lucratus est te. Quid est lucratus est te: nisi qr perieras: si nō lucraret te? Nā si nō pieras: quō te lucratus est? Nemo ergo cōtēnat: quando peccat in fratrē. Ait eni in quodā loco apls. Sic aūt peccantes in fratres: τ percutientes conscientiā eorū infirmā: in christū peccatis: ideo qr membra chri omnes facti sumus. Quomō nō peccas in chrm: qui peccas in mēbris christi? Nemo ergo dicat, qr nō peccaui in deū: sed peccaui ī fratrem. In hominem peccaui, leue peccatū est: vel nullum peccatum est. Lectio.ij.

Forte tamē dicis: leue est: qr cito curat. Peccasti ī fratrē: fac satisfactionē τ sanatus es. Cito fecisti rem mortiferā: sed remediū cito iuenisti. Quis nrm speret regnū celorū frēs mei: qñ dicit euangeliū: q dixerit fratri suo fatue: reus erit gehennę ignis? Magnus terror: sed vide ibi remediū. Si obtuleris munus tuū ad altare: τ ibi recordatus fueris φ frater tuus habet aliquid aduersum te: relinque ibi munus tuum ante altare. Non irascitur deus, quia differs imponere munus tuū: te quęrit deꝰ magis, φ̄ munus tuum. Nam si malū animū gerens aduersus fratrē tuū, adueneris cū munere ad deum tuū: respondebit tibi. Tu perijsti: mihi quid attulisti? Offers munus tuum: τ tu non es munus dei? Plus quęrit christus quē redemit sanguine suo: φ̄ quod tu inueuisti in horreo tuo. Ergo relinque ibi munus tuum ante altare: τ vade prius reconciliari fratri tuo: τ sic veniens, offeres munus tuum. Ecce ille reatus gehennę φ̄ cito solutus est. Nondū reconciliatus: reus eras gehennę. Reconciliatus, securus offers munus tuum ad altare.

Homines autem faciles Lectio.iij. sunt ad irrogandas iniurias: τ difficiles ad concordiam requirendam. Peto inquit veniam ab homine, quē offendisti: ab homine quē lesisti. Respondet. Nō me humiliabo. Uel deum tuum audi: si fratrē tuū contemnis. Qui se humiliat exaltabit. Nō vis humiliare q cecidisti? Multū interest inter se humiliantē: τ inter iacētē. Jam iaces: τ humiliare te nō vis? Bene diceres: nolo descendere: si noluisses ruere. Hoc ergo debet facere qui fecit iniuriā. Qui autē passus est: qd debet? qđ audiuimꝰ hodie. Si peccauerit in te frater tuus: corripe eū inter te τ ipsum solū. Si neglexeris: peior es. Ille iniuriā fecit: τ iniuriam faciendo, graui seipsum vulnere percussit. Tu vulnus fratris tui contemnis? tu eum vides perire, τ negligis? Peior es tacendo: φ̄ ille conuitiando. Quando ergo in nos aliqs peccat: habeamꝰ magnam curam pro eo: non pro nobis. Nam gloriosū est iniurias obliuisci: sed obliuiscere iniuriam tuam: nō vulnus fratris tui. Ergo corripe inter te τ ipsum solū: intendens correctioni: parcens pudori. Forte enim pro verecundia incipit defendere peccatum suū: τ cū vis facere correctiorem: facis peiorem. Ad bñ. añ. Si duo ex vobis cōsenserint super terrā: de omni re quācūcs petierint, fiet illis a patre meo: dicit dominus. Oratio.

Exaudi nos omps τ misericors deus: τ cōtinentię salutaris propitius nobis dona concede. Per. Ad magni. aña. Ubi duo vel tres congregati sunt in noīe meo: in medio eorū sum dicit dñs. Oratio.

Tua nos dñe protectiõe defende: et ab omni semp iniquitate custodi. Per.

¶ Feria.iiij. Secūdū Matth. xv. Lectio.j.

cap.15.
In illo tpe. Accesserūt ad Jesum ab hierosolymis scribe et pharisei dicentes. Quare disci puli tui transgrediuntur traditiones seniorum? Et reliqua.

Homilia scti hieronymi pbri.

Mira phariseorū scribarūq stultitia: dei filiū arguūt: quare discipuli eius hominū traditiones et pcepta nō seruent. Non enim lauant manus suas cū panē manducant. Manus idest opera: nō corporis sz anime, lauande sunt: vt fiat in illis verbum dei. Ipse autem rñdens ait illis. Quare et vos transgredimini mandatū dei: pter traditionē vestrā? Falsam calūniā: vera rñsione cōfutat. Cū inquit vos pter traditiones hoīum precepta dei negligatis: quare discipulos meos arguēdos putatis: q seniorum iussa paruipendant: vt dei scita custodiant? Nam deus dixit: honora patrē tuū et matrē: et q maledixerit pri vel matri morte moriatur. Uos autem dicitis: quicunq dixerit patri aut matri: munus quodcunq est ex me tibi proderit: et nō honorificabit patrem suum aut matrem. Tu. Lectio.ij.

Honor in scripturis nō tantū in salutatiōibus et officijs deferēdis: quātū in elemosynis ac munere oblatiōe sentitur. Honora inqt aplus viduas: que vere vidue sunt. Hic honor donū intelligit. Et in alio loco. Presbyteri duplici honore honorandi sunt: maxime q laborant in verbo et doctrina dei. Et per hoc mādatū iubemur: vt boui trituranti os nō claudamus: et dignus sit operarius mercede sua. Preceperat dñs vel imbecillitates, vel etates, vel penurias parentū cōsiderās: vt filij honorarēt: etiā in vite necessarijs ministrādis, parentes suos. Hāc prouidentissimā dei legē volentes scribe phariseiq subuertere: vt impietatē sub noīe pietatis inducerent: docuerūt pessimos filios: vt siquis ea que parentibus offerenda sunt, deo vouere voluerit: qui verus est pater: oblatio dei preponatur parentum muneribus: vel certe ipsi parentes que deo consecrata cernebant: ne sacrilegij crimen incurrerent: declinantes, egestate conficiebantur. Atq ita fiebat: vt oblatio liberorū sub occasione templi et dei: in sacerdotum lucra cederent. Tu autem domine. Lectio tertia.

Hec pessima phariseorū traditio, de alia occasione veniebat. Multi habentes obligatos ere alieno: et nolētes sibi creditū reddere: delegabant sacerdotibus: vt exacta pecunia ministerijs templi, et eorum vsibus deseruiret. Potest autem et in hoc loco breuiter hūc habere sensum: munus qd ex me est, tibi pderit. Cōpellitis inquit filios vt dicant parētibus suis: quodcunq donū oblaturus eram deo in tuos cōsumo cibos: tibiq prodest o pater et mater. Et illi timentes accipere qd deo mancipatū videant: inopē magis velint vitam ducere: q comedere de consecratis. Non qd intrat in os coinquinat hoīem: sed qd pcedit ex ore hoc cōmunicat hominē. Uerbum cōmunicat proprie scripturarum est: et publico sermone nō teritur. Populus iudeorum partem dei se esse iactans: cōmunes cibos vocat, qbus oēs vtuntur hoīes. Uerbi gratia (suillā carnem: ostreas: lepores: et istiusmodi animantia) que vngulas non findunt: nec ruminant: nec squamosa in piscibus sunt. Unde et in actibus aplorū scriptū est. Qd deus sctificauit: tu ne cōmune dixeris. Commune ergo qd ceteris hoīb9 patet: et qsi nō est de parte dei: p immūdo appellatr. Nō qd intrat in os coinquinat hoīem: sed qd pcedit ex ore, hoc coinquinat hominē. Ad bñs añ. Audite et intelligite traditiones quas dñs dedit nobis.

Presta nobis quesumus domine: vt salutaribus ieiunijs eruditi: a noxijs quoq vitijs abstinentes: propitiationē tuā facilius impetremus. Per d. Oratio.

Ad magni. añ. Non lotis manibus manducare nō coinquinat hominem. Oratio.

Concede qs ops de9: vt q protectiōis tue gratiam querimus: liberati a malis oībus: secura tibi mente seruiam9. Per.

Feria

cap.4. ¶ Feria .v. Secundum Lucam Lectio .j.

In illo tempore. Surgens Jesus de synagoga: intravit in domum simonis. Socrus autem simonis tenebatur magnis febribus. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij epi.

Ex libro 4to super lucam doctrina de doctrina christi.

Vide clementiam domini salvatoris. Nec indignatione commotus: nec scelere offensus: nec iniuria violatus, iudeam deseruit. Quinetiam immemor iniurie: memor clementie: nunc docendo: nunc liberando: nunc sanando infide plebis corda demulcet. Et bene sanctus lucas virum a spiritu nequitie liberatum ante premisit: et subsituit feminam sanitatem. Utrumque enim sexum dominus curaturus advenerat. Et prior sanari debuit: qui prior creatus est. Nec pretermitti illa debuit: que mobilitate magis animi quam pravitate peccaverat. Sabbato dominice medicine opera cepta significant: ut inde creatura nova cepit: ubi vetus creatura ante desinit. Nec sub lege esse dei filium: sed supra legem in ipso principio designaret: nec solvere legem sed adimplere. Neque enim per legem: sed verbo factus est mundus: sicut legimus. Verbo domini celi firmati sunt. Non solvitur ergo lex: sed impletur: ut fiat renovatio hominis iam labentis. Unde et apostolus ait. Expoliantes vos veterem hominem induite novum: qui secundum christum creatus est. Lectio secunda.

Et bene sabbato cepit: ut ipse se ostenderet creatorem: qui opera operibus interseret: et prosequeretur opus quod ipse iam ceperat: ut si faber domum renovare disponat: non a fundamentis: sed a culminibus incipit solvere vetustatem. Itaque ibi prius manum admovet: ubi ante desierat. Deinde a minoribus incipit: ut ad maiora perveniat. Liberare a demone, et homines: sed in verbo dei possunt. Resurrectionem mortuis imperare: divine solius est potentie. Nec quemquam movere debet: quod iesu nazareni nomen in hoc libro diabolus dixisse primus inducitur. Nec enim ab eo christus nomen accepit: quod de celo angelus ad virginem detulit. Est huius impudentie: ut inter homines aliquid primus usurpet: et ad homines quasi novum deferat: quo terrores suę potestatis incutiat. Denique et in genesi primo deum hominibus nuncupavit. Sic enim habes. Et dixit serpens mulieri. Quid utique dixit deus ne edatis de omni ligno. Utque igitur diabolo deceptus: est sanatus a christo. Lectio .iij.

Sequere cetera: et evangelice lectionis discere mysteria: atque in duorum sanitate publice sacramentum salutis agnosce. Sicut enim in adam omnes moriuntur: ita et in christo omnes vivificabuntur. Quis est ille qui in synagoga spiritum demonij habebat immundum, nisi populus iudeorum: qui quasi serpentinis spiris revinctus, in nodatusque diaboli laqueis, simulatam corporis mundiciam: interioris mentis sordibus inquinabat? Et bene in synagoga homo erat: qui spiritum immundum habebat: quia spiritum sanctum amiserat. Introierat enim diabolus: unde christus exierat. Simul ostenditur natura diaboli, non improbam operam iniquitatis. Nam quem per superiorem naturam deum cofitetur: opere negat. Et in hoc apparet eius nequitia: et improbitas iudeorum: quia tali populo vesano cecitatem mentis effundit: ut populus neget quem demones cofitentur. O peior magistro discipulorum hereditas? Ille verbo dominum temptat: illi facto. Ille dicit mitte te: isti adoriuntur ut mittant.

Ad benedictus antiphona. Exibant autem demonia a multis clamantia et dicentia: quia tu es christus filius dei: et increpans non sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse christum.

Oratio. Magnificent te domine sanctorum tuorum cosme et damiani beata solennitas: qua et illis gloriam sempiternam: et opem nobis ineffabili providentia contulisti. Per dominum.

Ad magnificat antiphona. Omnes qui habebant infirmos: ducebant illos ad iesum, et sanabantur. Oratio.

Sublectum tibi populum quesumus domine, per pleniatio celestis amplificet: et tuis semper faciat servire mandatis. Per dominum.

¶ Feria .vj. Secundum Joannem Lectio .j. cap. 4. a

In illo tempore. Venit Jesus in civitatem samarie: que dicitur sichar: iuxta prediuum quod dedit iacob ioseph filio suo. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini epi.

Ex tractatu super Joannem, post principium.

Erat autem ibi fons iacob: puteus erat: sed omnis puteus fons: non omnis fons puteus. Ubi enim de terra aqua manat, et usui prebetur haurientibus: fons dicitur. Sed

si in pꝛópru ꝛ supꝭficie sit: sons tantū dicit. Si aūt in alto ꝛ in ꝓfundo sit: ita puteus vocat: vt fontis nomen nō amittat. Jesus aūt fatigatus ex itinere: sedebat sic sup fontē. Hoꝛa erat q̄si sexta. Jam incipiunt mysteria. Nō enim frustra fatigat iesus: non enim frustra fatigatur virtus dei. Non eni frustra fatigatur per quem fatigati recreant. Nō eni frustra fatigatur, quo deserente fatigamur: quo pꝛ̄sente firmamur. Fatigat tamen chꝛistus: ꝛ fatigat ab itinere: ꝛ sedet: ꝛ iuxta puteū sedet: ꝛ hoꝛa sexta fatigatus sedet. Omnia ista innuunt aliqd: indicare volunt aliqd. Intentos nos faciūt: vt pulsem᷒ hoꝛtant. Ipse ergo nobis apiat ꝛ vobis: q dignatus est ita hoꝛtari vt diceret. Pulsate, ꝛ aperietur vobis. Lcō.ij.

Ibi fatigatus ē ab itinere Jesus. Inuenimus virtutē iesu: ꝛ inuenim᷒ infirmū iesu: foꝛtē ꝛ infirmū. Foꝛtē q: in pꝛincipio erat verbū: ꝛ verbū erat apud deū: ꝛ deus erat verbū: hoc erat in pꝛincipio apud deū. Uis videre q̄ iste filius dei foꝛtis sit? Omnia per ipsum facta sunt: ꝛ sine ipso factum ē nihil: ꝛ sine laboꝛe facta sunt. Quid ergo illo foꝛtius: per quē sine laboꝛe facta sunt oīa? Infirmū vis nosse? Uerbū caro factū est: ꝛ habitauit in nobis. Foꝛtitudo xp̄i te creauit: īfirmitas chꝛisti te recreauit. Foꝛtitudo chꝛisti fecit, vt qd nō erat esset: infirmitas chꝛi fecit: vt quod erat non periret. Condidit nos foꝛtitudine sua: quesiuit nos infirmitate sua. Nutrit ergo ipse infirmus infirmos: tanq̄ gallina pullos suos. Huic enim similē se fecit. Quoties inqt ad Hierusalē: volui cōgregare filios tuos tanquā gallina pullos suos sub alis suis, ꝛ noluisti?

Uideris autē fratres: quēadmodū gallina infirmet cū pullis suis? Lcō.iij. Nulla eni alia auis q sit mater agnoscitur. Uidem᷒ nidificare passeres quoslibet añ oculos nr̄os: hirundines: ciconias: columbas quotidie videmus nidificare. Quas nisi qñ in nidis videmus: parentes esse nō agnoscimus. Gallina vero sic infirmat in pullis suis: vt etiā si ipsi pulli nō sequant: ꝛ filios nō videas: matrē tamē agnoscas. Ita sit alis demissis: plumis hispida: voce rauca: oībus mēbꝛis demissa ꝛ abiecta: vt quēadmodū dixi: vt si filios nō videas, matrē tñ intelligas. Sic ergo iesus infirm᷒ fatigat ex itinere. Iter ipsius ē caro assumpta ꝓ nobis. Quomō enim iter habet: qui vbiq̄ est? q nusq̄ deest? Quo it? Aut vñ it? Nisi q: ad nos nō veniret: nisi foꝛmā visibilis carnis assumeret? Q: ergo venire ad nos eo modo dignatus est, vt in foꝛma serui assumpta carne appareret: ipsa carnis assumptio est iter eius. Ideo fatigatus ex itinere qd aliud est q̄ fatigatus in carne? Infirm᷒ in carne iesus: sed noli tu infirmari. In illi᷒ infirmitate tu foꝛtis esto: q: qd infirmū est deo: foꝛtius est hominibus. Ad bñs añā.

Aqua quam ego dedero qui biberit ex ea non sitiet in eternum. Oratio.

Jeiunia nr̄a q̄s dñe benigno fauoꝛe ꝓsequere: vt sicut ab alimentis abstinem᷒ in coꝛpoꝛe: ita a vitijs ieiunem᷒ in mēte. P. Ad magni. añā. Dñe, vt video ꝓpheta es tu: pr̄es nr̄i in mōte hoc adoꝛauerut. Oꝛo.

Pꝛesta q̄s oīps deus: vt q in tua pꝛotectione cōfidimus: cūcta nobis aduersantia te adiuuante vincamus. Per dñm.

Sabbato Secundum Joannē. Lec.j.

In illo tempoꝛe. Perrexit Jesus in montē oliueti: ꝛ diluculo iterum venit in tēplū. Et rel. ca.8.a

Homilia scti Augu. episcopi.

In montē autē oliueti: in montem fructuosum: in montē vnguenti: in montē chꝛismatis. Ubi enim decebat docere chꝛistū: nisi in monte oliueti? Chꝛisti eni nomen dictum est a chꝛismate. Chꝛisma aūt grece, latine vnctio nominatur. Ideo autē nos vnxit: q: luctatoꝛes cōtra diabolū fecit. Et diluculo iteruz venit in templum: ꝛ oīs ppl's venit ad eū. Et sedens docebat eos: ꝛ nō tenebat: q: nōdū pati dignabatur. Nunc iam attendite, vbi ab inimicis tentata sit domini mansuetudo. Adducunt autem illi scribe ꝛ pharisei mulierem in adulterio depꝛehensam: ꝛ statuerunt eam in medio ꝛ dixerunt ei. Magister, hec mulier modo depꝛehensa est in

Ex tractatu 33. sup Ioanē.

est in adulterio. In lege autem moyses mãdauit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo qd dicis: Hec aũt dicebãt temptantes eum: vt possent accusare eũ. Unde accusare: Nunqd ipsũ in aliquo facinore deprehẽderãt: Aut illa mulier ad eũ aliquo mõ ptinuisse dicebat: Quid est ergo tentãtes eũ: vt possent accusare eum: Lectio scda.

Intelligimus fratres admirabilẽ mãsuetudinẽ in dño fuisse. Animaduertebant eum nimiũ eẽ mitẽ: nimiũ eẽ mansuetũ. De illo qppe fuerat añ pdictũ. Accingere gladio tuo, sup femur tuũ, potentissime. Specie tua et pulchritudine tua: intende, pspere, pcede, et regna. Propter veritatẽ et mãsuetudinẽ et iustitiã. Ergo attulit veritatẽ vt doctor: mansuetudinẽ vt liberator: iustitiã vt cognitor. Propter hec eũ pphēta in spũ scõ esse regnaturum predixerat. Cũ loqueret: veritas agnoscebatur. Cum aduersus inimicos nõ moueret: mãsuetudo laudabat. Cum ergo de duobus istis idest de veritate et mansuetudine eius inimici liuore et inuidia torquerent: in tertio idest iustitia: scãdalũ posuerũt. Quare? Quia lex iussera adulteros lapidari. Et vtiqz lex est: qd iniustũ erat: iubẽre nõ poterat. Si qs aliqd aliud diceret qz lex iusserat: in iustus deprehenderetur. Lectio. iij.

Obseruerunt ergo apud semetipsos. Veracem putat: mansuetus videt: de iustitia illi quęrenda est calumnia. Offeramus ei mulierẽ in adulterio deprehensam. Dicamus: qd de illa in lege pceptũ sit: Si eã iusserit lapidari, mansuetudinẽ nõ habebit. Si eã dimitti cẽsuerit: iustitiã nõ tenebit. Ut aũt mansuetudinẽ inquiũt nõ pdat: in qua iã pplis amabilis factus est: sine dubio eam dimitti debere dictur est. Hinc nos inueniemus accusandi occasionẽ: et eũ reuz faciemus tanqz legis puaricatorẽ: dicentes ei. Hostis es legis: cõtra moysen rñdes: imo cõtra eũ q p moysen legẽ dedit. Reus es mortis: cũ illa et tu ipse es lapidandus. Posset his verbis atqz his sententijs inflãmari inuidia: feruere accusatio: flagitari dãnatio. Sed cui hoc? Peruersitas rectitudini: falsitas veritati: corruptũ cordi recto: stultitia sapientię. Quãdo illi laqueos prepararẽt: i quos nõ prius ipsi caput inijcerẽt. Ecce dñs in rñdendo et iustitiã suaturus ẽ: et a mãsuetudine nõ recessurus. Nõ est captus cui tendebant laquei: sed potius capti sunt q tendebãt: qz in eũ q posset eos de laqueis eruere, nõ credebãt. Ad bñ. añ. Inclinauit se iesus et scribebat in terra: siqs sine pctõ est, mittat in eã lapidem. Oratio.

Presta qs omps deus: vt q se, affligendo carnẽ ab alimentis abstinent: sectando iustitiã a culpa ieiunent. Per do.

Ad vesperas pro quarta dñica xl. Capitu.

Fratres, scriptũ est qm abraham duos filios habuit: vnũ de ancilla: et vnũ de libera: sed qui de ancilla secũdũ carnẽ natus est: q autẽ de libera p repromissionẽ: quę sunt pallegoriã dicta. Hy. Audi. 142. V. Angelis tc. Hc. Ut custodiãt. tc. Ad mag. añ. Nemo te pdẽnauit mulier: nemo dñe: nec ego te pdẽnabo: iã amplius noli peccare. Gal. 4.

Concede qs ops de' vt q ex mo rito nře actiõis affligimur: tue gratię consolatiõe respiremus. Per dominũ.

Dñica. iiij. i q̃dragesima ad matu. inui. Populus dñi et oues pascue eius. Uenite adoremus deuz. ps. Uenite. i. Hym. Ex more. 142. Añ. Seruite dño. ps. Beatus vir qui. folio. i. cum rel. V. Ipse liberauit.

De libro Exodi. Lectio prima.

Moyses aũt pascebat oues iethro soceri sui sacerdotis madian. Cũqz minasset gregẽ ad interiora deserti: venit ad montẽ dei horeb. Apparuitqz ei dñs i flamma ignis de medio rubi: et videbat qp rub' arderet, et nõ pbureret. Dixit ergo moyses. Uadã et videbo visionẽ hanc magnã: quare nõ comburat rubus. Cernens aũt dñs qp pergeret ad videndũ: vocauit eũ de medio rubi: et ait. Moyses moyses: Qui rñdit. Adsum. At ille. Ne appropies inqt huc. Solue calciamẽtum de pedibus tuis: locus enim in quo stas, terra cap. 3.

sancta est. Et ait. Ego sum deus patris tui
deus Abraã: ⁊ deus Jsaac: ⁊ deus Jacob
Abscõdit moyses faciē suam: nõ enim au-
debat aspicere cõtra deū. Cui ait dñs. Vi-
di afflictionē ppli mei q̃ est in egypto: ⁊
clamorem eius audiui: ꝓpter duritiá co-
rum qui p̄sunt operibus. Et sciens dolo
rem eius descendi vt liberem eū de mani-
bus egyptiorū: et educam de terra illa in
terrā bonā ⁊ spaciosam: in terraȝ que fluit
lacte ⁊ melle: ad loca chananei, ⁊ Hethei
⁊ Amorrei: ⁊ Pherezei: ⁊ Euei ⁊ Jebusei.
Clamor ergo filioꝝ israel venit ad me: vi-
dice afflictionē coꝝ, qua ab egyptijs op-
primunt. Sed veni mittā te ad pharaonē:
vt educas pplm meū filios israel de egy-
pto. ℟. Locutus est dñs ad moysen di-
cēs: descēde in egyptū, ⁊ dic pharaoni: Vt
dimittat pplm meū: induratū est cor pha-
raōis: non vult dimittere pplm meū nisi in
manu forti. ℣. Clamor filiorū israel venit
ad me: vidice afflictionē coꝝ: sed veni mit-
tam te ad pharaonē. Vt dimittat. Lcō. ij.

Dixitq̃ moyses ad deum. Quis sum
ego vt vadam ad pharaonem: ⁊ edu
cā filios isrl' de egypto? Qui dixit ei. Ego
ero tecū: ⁊ hoc habebis signū: q̄ miserim
te. Cum eduxeris populū meū de egypto,
immolabis deo sup montē istū. Ait moy-
ses ad deum. Ecce ego vadā ad filios isrl':
⁊ dicam eis. Deus patrū vestroꝝ misit me
ad vos. Si dixerint mihi qd̄ est nomē eius:
quid dicā eis? Dixit dñs ad moysen. Ego
sum q̄ sum. Ait. Sic dices filijs israel. Qui
est: misit me ad vos. Dixitq̃ iterū deus ad
moysen. Hec dices filijs israel. Dñs deus
patrū vestrorū: deus abraham: deus Jsa-
ac: ⁊ deus Jacob: misit me ad vos. Hoc
nomē mihi est in eternū: ⁊ hoc memoriale
meū in generatione ⁊ generationē. Vade
⁊ congrega seniores israel: ⁊ dices ad eos.
Dñs deus patrū vestrorū apparuit mihi:
deus abrahā: ⁊ deus Jsaac: ⁊ deus iacob
dicēs. Visitans visitaui vos ⁊ vidi oīa que
acciderunt vobis in egypto: ⁊ dixi vt edu
cā vos de afflictione egypti: in terra cha-
nanei: ⁊ ethei: ⁊ amorrei: ⁊ pherezei: ⁊ euei
⁊ iebusei: ad terram fluentem lacte ⁊ melle
⁊ audient vocem tuā. ℟. Stetit moyses
corā pharaone ⁊ dixit: hec dicit dominus.
Dimitte populum meum vt sacrificet mi-
hi in deserto. ℣. Dñs deus hebreorū mi-
sit me ad te dicēs. Dimitte. Lcō. iij.

Ingredieris q̃ tu ⁊ seniores israel ad
regeȝ egypti: ⁊ dices ad eum. Dñs deus
hebreorū vocauit nos. Jbimus viā triū die
rū in solitudinē, vt immolemus dño deo
nostro. Sȝ ego scio q̄ nō dimittet vos rex
egypti vt eatis: nisi per manū validā. Ex-
tendāq̃ manū meā ⁊ percutiā egyptuȝ in
cunctis mirabilibus meis, que facturus
sum in medio eoꝝ. Post hoc dimittet vos
daboq̃ gratiā pplo huic coraȝ egyptijs:
⁊ cum egrediemini, non exibitis vacui: sed
postulabit mulier a vicina sua ⁊ ab hospi-
ta sua vasa argentea ⁊ aurea: ac vestes: po
netisq̃ eas sup filios ⁊ filias vestras: ⁊ spo
liabitis egyptū. Respōdēs moyses ait. Exo. c. 4
Nō credent mihi neq̃ audient voceȝ meā
sed dicent. Non apparuit tibi dominus.
Dixit ergo dominus ad eum. Quid est qd̄
tenes in manu tua? Respondit virga. Di-
xit dominus. Proijce eā in terrā. Proie-
cit: ⁊ versa est in colubrum: ita vt fugeret
moyses, a facie eius. Dixitq̃ dominus ad
moysen. Extēde manū tuaȝ ⁊ apprehende
caudā eius. Extēdit, ⁊ tenuit: versaq̃ est in
virgā in manu eius: vt credāt inquit q̄ ap
paruerit tibi dñs deus patrū tuoruȝ: deus
abrahā: ⁊ deus Jsaac: ⁊ deus Jacob. ℟.
Cantemus dño: gloriose eni honorifica
tus est: equum ⁊ assessorem proiecit in ma
re. Adiutor ⁊ protector factus est mihi do
minus in salutem. ℣. Dñs quasi vir pu-
gnator omnipotēs nomē eius. Adiutor.
¶ Jn. ij. noc. añ. Bonoꝝ meoꝝ. ps. Cōser
ua me dñe. fol. 4. cū rel. ℣. Scapulis suis.
Sermo sci Joānis chrisostomi. Lcō. iiij.

Stabat moyses in monte: non
armis, sed precibus pugnatu-
rus. Stabat extēsis ad celū ma
nibus: deuoto orās affectu. Nō
de terra, sed de celo auxilium postulabat.
Pugnabat cū hostibus absens: cū exteris
fine

sine bello decertabat: vt quē loci diuersitas ab inimicis seiunxerat: orationis effectus bellatorem presentem hostibus exhiberet. Fit moyse orante pugna occulta: sed manifesta victoria. Latenter dimicat: vt euidenter deuincat. Solus orat: vt multi saluentur. Stabat moyses in mōte: iam proximus celo: iam vicinus syderibus. Et quāto eum sublimitas montis extulerat: tāto oratio deo proximū exhibebat. Fit moyse orāte victoria: cessante mestitia. Potentior hostis efficitur iusti corpore fatigato. Desinit israel vincere: moyse desistente in prece: vt dum diuersa populis exhiberent̄ orationis nobis potentia monstraret̄. Denique tādiu ista diuersitas valuit: q̄diu iugis oratio defuit. Perseuerante prece: perseuerans victoria roboratur. ℟. In mari vie tue ⁊ semite tue in aqs multis. Deduxisti sicut oues pplm tuū in manu moysi ⁊ aarō. ℣. Transtulisti illos p mare rubrum ⁊ trāsuexisti eos p aquā nimiā. Deduxisti.

Lectio v.

Iam geritur pugna cū hoste: iam amalech precib⁹ debellatur. Commēdatur hebreoꝝ populus deo: quē hostilis immanitas ꝓuocarat ad bellum. Oratio in vltionem inimici dirigitur: cuius scelera iam interitū ꝓuocabāt: ne dū moysi orō circa victorie effectū minus valeret: ⁊ inimici virtus in populū dei potentior esset: non iam celeste, sed humanum certamē ab omnibus putaretur. Quis enim iustorum non orando pugnauit? Quis hostē nō orando deuicit? Orationibus danieli visa panduntur: sopiuntur flamme: fere hebetescunt: cadunt hostes: inimici vincuntur. Quāto enim purior frequentiorque fuerit celebrata oratio: tāto celerior veniet inimico vindicta. Licet colloqui cū dño orādo: licet cum eo fabulari cū velis: licet precibus mercari quod optas. Et q̄uis vocē eius audire nō possis: tn̄ dū id qđ petis accipis: colloqui tecū ⁊ si nō verbis, tn̄ beneficijs dignatur. ℟. Qui persequebantur populum tuum dñe demersisti eos in profundū. Et in columna nubis ductor eorū fuisti. ℣. Deduxisti sicut oues populum tuū: in manu moysi ⁊ aaron. Et.

Lectio vi.

Et factū est inquit cū leuaret manus moyses: preualebat israel. Ubi autem submiserat manus: inualescebat amalech. Bellum christianus indicium hoc exēplo monstratur. Et belli effectus: orationis instantia aperit̄. Orat eni moyses ⁊ vincit: cessat ⁊ vincit̄. Uidicit christian⁹ qđ gerat: inueniet qđ fugiat. Uidicit inq̄ vtrū aut vincat̄ aut vincat. Quāuis instantius christiano orandū sit: q̄ ⁊ periculosior hostis est: ⁊ ꝓ seipso nō altero pugnat. Moyses enim ⁊ contra hominem ⁊ pro alijs orando pugnabat: christianus vero ⁊ ꝓ seipso ⁊ contra diabolū pugnat. Nec quisq̄ poterit excusari: q hostem vincere noluerit, dū orādo cessauit. Et tamen in moyse corpus deficiebat: nō volūtas aliquādo cessabat. Si ergo fragilitatis causa in moyse excusari non potuit: quēadmodū in nobis voluntas poterit excusari? Unde apparet vires hosti illū dare qui cessat: ⁊ sese ei subijcere q nō orat. Quod totū est odisse sua ⁊ diligere aliena, sibiipsi hostē existere: dum cōtra hostē nolit iugit̄ exorare. ℟. Moyses famulus dei ieiunauit quadragita diebus, ⁊ quadraginta noctibus. Ut legē dñi mereretur accipere. ℣. Ascendens moyses in montē synai ad dñm: fuit ibi quadraginta diebus ⁊ q̄draginta noctibus. Ut. ¶ In .iij. noc. añ. Nō sunt loq̄le. ps. Celi enarrāt. fo. 4. cū rel. ℣. Scuto circūdabit.

Secundum ioannem Lectio septima.

cap. 6. In illo tempore. Abijt iesus trans mare galilee qđ est tyberiadis: ⁊ sequebatur eū multitudo magna: q̄ videbāt signa que faciebat super his q infirmabantur. Et reliqua.

Homilia scti Augustini episcopi.

Ex tractatu 4 super ioannē. Miracula que fecit dñs noster Jesus christus: sunt qdem diuina opera: ⁊ ad intelligendū deū, de visibilibus admonent humanam mentem. Q̄r enim ille non est talis substātie, que videri oculis possit: ⁊ miracula eius quibus totū mundū regit: vniuersamq̄ creaturā administrat: assidui-

tate viluerunt: ita vt pené nemo dignetur attédere opera dei mira τ stupenda, in quo libet seminis grano. Secundū ipsam suā misericordiā seruauit sibi quedā que facceret opportuno tempore: preter vsitatū cursum ordinem nature: vt nō maiora, sed insolita videndo stuperent: qbus quotidiana viluerunt. Maius enim miraculū est gubernatio totius mūdi: ꝙ saturatio quinqꝫ milliū hominū de quinque panibus. Et tamē hoc nemo miratur. Illud mirātur homines: nō q: maius est: sed quia rarum est. Quis enim τ nunc pascit vniuersum mundū: nisi ille qui de paucis granis segetes creat? Fecit ergo quomodo deus. Unde enim multiplicat de paucis granis segetes: inde in manibus suis multiplicauit quinque panes. Potestas enim erat in manibus christi: Panes aūt illi quinque: quasi semina erant: non quidē terre mandata: sed ab eo qui terrā fecit multiplicata. ℞. Splēdida facta est facies moysi dū respiceret in eū dn̄s. Uidētes seniores claritatē vultus eius, admirantes timuerunt valde. ℣. Cūqꝫ descendisset de monte synai: portabat duas tabulas testimonij: ignorans ꝙ cornuta esset facies eius ex consortio sermonis dei. Uidentes. Lectio. viii.

Hoc ergo admotū est sensibus: quo erigeretur mens: τ exhibitū oculis vbi exerceretur intellectus: vt inuisibilē deum per visibilia opera miraremur: erecti ad fidem, τ purgati p fidē: etiā ipsum inuisibilē videre cuperemus: quē de rebus visibilibus inuisibilē nosceremus. Nec tamē sufficit hec intueri in miraculis christi. Interrogemus ipsa miracula: quid nobis loquantur de christo. Habent enim si intelligantur linguā suā. Nam q: ipse christus verbū patris est: etiā factū verbi: verbum nobis est. Hoc ergo miraculum sicut audiuimus ꝙ magnū sit: queramus etiā ꝙ profundum sit. Non tantū eius superficie delectemur: sed etiam altitudinem perscrutemur. Habet enim aliquid intus hoc, quod miramur foris. Uidimus τ expectamus magnū qd dā: preclarū quiddā: τ omnino diuinū qd fieri nisi a deo non possit. Laudauimus de facto factorē. ℞. Ecce mitto angelū meū qui pcedat te τ custodiat semp: obserua τ audi vocē meam: τ inimicus ero inimicis tuis: τ affligentes te affligā: τ pcedet te angelus meus. ℣. Israel si me audieris: non erit in te deus recens: neqꝫ adorabis deū alienū: ego enim dn̄s. Obserua. Lectio. ix.

Sed queadmodū si literas pulchras alicubi inspiceremus: non nobis sufficeret laudare scriptoris articulū: quoniam eas pariles, equales, decoras fecit: nisi etiā legeremus quid nobis p illas indicauerit. Ita factū hoc qui tantū inspicit, delectatur pulchritudine facti vt admiretur artificem: qui autē intelligit, quasi legit. Aliter enim videtur pictura: aliter videntur litere: Picturam cū videris: hoc est totum vidisse τ laudasse. Literas cum videris: nō hoc est totū: quoniā cōmoneris etiam eas legere. Etenim dicis, cum videris literas: si forte nō nosti eas legere. Quid putamus esse qd hic scriptum est? Interrogas qd sit: cū iā videas aliqd. Alius tibi demōstraturus ē: a quo queris cognoscere qd vidisti. Alios ille oculos habet: alios tu. Nōne similiter apices videtis? Sed nō similiter signa cognoscitis. Tu ergo vides τ laudas: ille videt: laudat: legit τ intelligit. Quia ergo vidimus: qa laudauimus: legamus τ intelligamus. ℞. Attendite pp̄le meus legem meā. Inclinate aurē vestrā in vba oris mei. ℣. Aperiā in parabolis os meum: loquar ppositiones ab initio sc̄li: Inclinate. ℞. Uos q transituri estis iordanē: edificate altare dn̄o. De lapidibus quos ferrū non tetigit: τ offerte sup illud holocausta, τ hostias pacificas, deo vestro. ℣. Cūqꝫ intraueritis terrā, quā dn̄s daturus ē vobis: edificate ibi altare dn̄o. De. ℞. Audi isrł pcepta dn̄i: τ ea in corde tuo quasi in libro scribe. Et dabo tibi terrā fluentē lac τ mel. ℣. Obserua igitur τ audi vocē meā: τ inimicus ero inimicis tuis. Et. ℞. Sicut fui cū moyse: ita ero tecū dicit dn̄s. Conforta te τ esto robustus: introduces pp̄lm meū ad terrā lacte τ melle manantē. ℣. Noli timere,

mere,qm̄ tecū sum: ad quecūq̄ perrexeris non dimittā te,neq̄ derelinquā. Conforta te. ℟. Adduxi vos p desertū quadraginta annis ego dñs: non sunt attrita vestimēta vestra. Manna de celo plui vobis: τ obliti estis me dicit dñs. ℣. Ego eduxi vos de terra egypti: τ de domo seruitutis liberaui vos. Manna de celo. Ad laud. añа.

Tunc acceptabis sacrificiū iusticie: si auerteris faciem tuā a peccatis meis. Ps. Miserere.13. Añ. Bonū est sperare in dño: q̄ sperare in principibus. Ps. Confitemini. 8. Añ. Benedicat nos deus deus noster bñdicat nos deus. Ps. Deus deus meus.5. cū rel. Añ. Potens es dñe eripere nos de manu forti: libera nos deus noster. Añ. Reges terre: τ oēs ppli laudate deū. Cap. Fratres scriptū ē.157 Hy⁹. Jā xpē.144. ℣. Angelis. τc. Ad bñs añ. Cū subleuasset oculos iesus: τ vidisset maximā multitudinē venientē ad se, dixit ad philippū: vnde ememus panes vt manducēt hi? hoc aūt dicebat tentans eum: ipse enim sciebat qd esset facturus. Oratio Concede quesumus.

Ad pmā añ. Accepit ergo iesus panes: τ cū grās egisset, distribuit discūbētibus.

Ad tertiā añ. De qnq̄ panibus τ duobus piscibus, satiauit dñs qnq̄ milia hominum. Cap. Fratres: scriptū ē.157. ℟. br. Scapulis suis, obūbrabit tibi. ℣. Et sub pennis eius sperabis. ℟. Obumbrabit. ℣. Glia. ℟. Scapulis suis. ℣. Scuto circūdabit te veritas ei⁹. ℟. Nō timebis a timore nocturno. Ad. vi. añа. Satiauit dñs quinq̄ milia hominū de quinq̄ panibus τ duobus piscibus. Capitulum.

Gal.4. Letare sterilis q̄ nō paris: erūpe τ clama que nō parturis: q: multi filij deserte: magis q̄ eius, que habet virū. ℟. br. Scuto circūdabit te, Veritas eius. ℣. Nō timebis a timore noctur. ℟. Veritas. ℣. Glia. ℟. Scuto cir. ℣. Angelis suis de⁹ mādauit de te. ℟. Ut custodiāt te i oībus vijs tuis.

Ad. ix. añ. Illi ergo hoīes cū vidissent qd fecerat iesus signū, dicebāt: q: hic ē vere ppheta, q venturus est i mūdū. Cap. Taq̄ frēs nō sumus ancille filij sed libere: qua libertate, xp̄s nos liberauit. ℟. br. Scuto circūdabit te, Veritas eius. ℣. Nō timebis a timore nocturno. ℟. Veritas. ℣. Gloria patri. ℟. Scuto circunda. ℣. Angelis suis deus mandauit de te. ℟. Ut custodiant te in omnibus vijs tuis.

Ad ves. añ. Dixit dñs.35. cū rel. Cap. Frēs scriptū ē. Hym Lucis.144. ℣. Angelis suis. ℟. Ut custodiāt. τc. Ad mag. añ Subijt ergo i mōtē iesus, τ ibi sedebat cū discipulis suis. Oro. Cōcede q̄sumus.

Feria.ij. Secundū Joannem. Lectio.j. cap.2.

In illo tpe. Prope erat pascha iudeorū: τ ascendit iesus hierosolymā. Et inuenit in tēplo vēdentes oues τ boues. Et reliq.

Homil. sancti Augustini epi.

Quid audiuim⁹ fratres? Ecce tēplū illud figura adhuc erat: τ eiecit inde Extra templum. oēs, q sua querebāt: q ad nūdinas ve sup Joannem. nerāt. Et que ibi vendebāt? Illa que opus habebant hoīes in sacrificijs illius tpis. Nouit enī charitas vestra: q sacrificia illi pplo pro eius carnalitate, τ corde adhuc lapideo, talia data sunt: qbus tenerent, ne in idola defluerent: τ īmolabant ibi sacrificia: boues τ oues τ colūbas. Nostis qa legistis. Non ergo magnū pctm̄, si hoc vendebant in tēplo: qd emebant, vt offerrent in templo: τ tñ eiecit inde illos. Quid si ibi ebriosos inueniret? qd faceret dñs? Si vendētes ea que licita sunt: τ cōtra iustitiā nō sunt, eiecit? Que enī honeste emuntur, nō illicite venduntur. Expulit tamen, τ non est passus, domum orationis, fieri domum negociationis. Si negociationis non debet fieri domus dei: potationis debet fieri? Lec.ij.

Nos aūt quando ista dicimus: strident dentibus suis aduersus nos. Et cōsolatur nos psalmus, quem audistis. Striderunt super me dentibus suis. Nouimus et nos haurire vñ curemur: τ si ingeminātur flagella christo: qa flagellatur sermo ipsius. Congregata sunt inquit in me flagella, τ nescierunt. Flagellatus est flagellis iudeorum: flagellatur blasphemijs falsor christianor. Multiplicāt flagella dño deo suo

& nesciunt. Faciamus nos quantũ ipse adiuuat. Ego aũt cũ mihi molesti eẽnt, induebã me cilicio: & humiliabã in ieiunio aiãz meã. Dicimus tamen fratres: non enim & ipse pepercit illis, qui flagellãdus erat ab eis: prior tamen illos flagellauit. Signum quoddam nobis ostẽdit: q: fecit flagellũz de testiculis: & inde indisciplinatos, negociationẽ in dei tẽplo faciẽtes, flagellauit. Etenim quisq; vnusquisq; peccator in peccatis suis restẽ sibi texit propheta dicit. Ue his q trahũt petã, sicut restẽ lõgã. Lcõ. iij.

Q Ui restẽ longã: Qui peccato add. t peccatũz. Quomodo addunt aũt peccata peccatis? Cum peccata q̃ facta sunt cooperiunt alijs peccatis. Furtũz fecit aliquis: Re inueniatur q fecit, quęrit mathematicũz. Suffecerat furtum fecisse. Quare vis adiungere peccatum peccato? Ecce duo peccata. Cum ad mathematicũ prohiberis accedere blasphemas episcopũz. Ecce tria peccata. Cum audis: mitte illum foras de ecclesia, dicis. Duco me ad partẽ donati. Ecce addis quartũz. Crescit restis: time restẽ. Bonũ est tibi: vt hinc inde cũ flagellãris corrigaris: ne in fine tibi dicatur: ligate illi manus & pedes: & proijcite eũ in tenebras exteriores. Funiculis enim peccatorũ suorũz vnusquisq; cõstringitur. Illud dñs dicit: illud & alia scriptura dicit: sed vtrũq; dñs dicit: De peccatis suis ligantur homines: & mittuntur in tenebras exteriores. Qui sunt tamen, q vendunt boues videamus: vt in figura quęramus mysteriũ facti. Qui sunt q oues vendunt & columbas? Ipsi sunt q sua quęrunt in ecclesia: nõ quę Iesu christi. Uenale habent totũ: quia nolunt redimi. Emi nolunt: & vendere volunt. Bonum est eis vt redimantur sanguine christi: vt perueniãt ad pacẽ chri. Ad bñdictus añ. Auferte ista hinc dicit dñs: & nolite facere domum patris mei, domum negociationis. Oratio.

P Resta quęsumus omnipotens deus: vt obseruationes sacras annua deuotione recolẽtes: & corpe tibi placeam^s & mẽte. p. Ad magni. aña. Soluite tẽplũ hoc dicit dñs: & post triduũ reedificabo illũ: hoc autẽ dicebat de templo corporis sui. Orat. o.

D E precatione nrã qs dñe benignus exaudi: & quibus supplicãdi pręstas affectũz: tribue defensionis auxiliũ. Per.

Feria. iij. Scdm Joannez Lectio pma. cap. 7.

I n illo tempore. Iã die festo mediante ascendit iesus in templum & docebat, & admirabantur iudei. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini epi.

I lle qui latebat, docebat: & palam loquebatur: & non tenebatur. Illud eni vt lateret, erat causa exempli: hoc potestatis. Sed cum doceret, mirabantur Judei. Oẽs quidẽ quantũ arbitror mirabantur: sed non omnes cõuertebant. Et vnde admiratio? Qr multi nouerant vbi natus: quẽadmodũ fuerit educatus. Nũq̃ eũ viderant discentẽ literas: audiebant autẽ eũz de lege disputantẽ: legis testimonia proferentẽ: q nemo poterat pferr, nisi legisset: nemo legere, nisi lrãs didicisset. Et ideo mirabant. Eorũ aũt admiratio magistra facta ẽ insinuandę alterius vitatis occasio. Ex eorum quippe admiratione & verbis: dixit dñs aliquid pfundũ, & diligentius inspici & discuti dignum. Propter qõ intentam facio charitatẽ vestrã: nõ solum ad audiendũ pro vobis: sed etiã ad orandũ p vobis. Extra cratatio sup Io annem.

R. Q uid me quęritis interficere: hominẽ qui vera locutus sum vobis: Si male locutus sum, testimoniũ perhibe de malo: si autẽ bene cur me cędis? V. Multa bona opera operatus sum vobis: propter qõ opus vultis me occidere? Si male. Lectio. scda.

Q Uid ergo dominus respõdit eis admirantibus: quomodo sciret literas quas non didicerat? Mea doctrina inquit nõ est mea: sed eius qui misit me. Hęc est enim profunditas prima. Uidetur enim paucis verbis quasi cõtraria locutus. Nõ eniz ait: ista doctrina: nõ est mea. Sed mea doctrina: non est mea. Si non tua, quomodo tua: si tua, quomodo nõ tua: Tu enim dicis vtrũq;: & mea doctrina: & non mea. Nam si dixisset, ista doctrina non est mea: nulla

nulla esset questio. Nunc vero fratres primitus intendite questionem: et sic ex ordine expectate solutionem. Nam qui non videt questionem que proponitur: quomodo intelligit quod exponitur? Hoc est ergo in questione quod ait: mea et non mea. Hoc videtur esse contrarium: quomodo mea: quomodo non mea?

Si ergo diligenter intueamur quod in exordio dicit sanctus euangelista. Lectio .iij. In principio erat verbum: et verbum erat apud deum: et deus erat verbum: inde pendet huius solutio questionis. Que ergo est doctrina patris nisi verbum patris? Ipse ergo christus doctrina patris: si verbum patris. Sed quia verbum non potest esse nullius sed alicuius: etiam suam doctrinam dixit seipsum et non suam: quia patris est verbum. Quid enim tam tuum quam tu: Et quid tam non tuum quam tu: si alicuius es quod es? Verbum ergo et deus est: et doctrine stabilis verbum est: non sonabilis per syllabas et volatilis: sed manentis cum patre: ad quem conuertamur manentem: sonis transeuntibus admoniti. Non enim nos ita admonet quod transit: vt ad transitoria vocet. Admonemur vt diligamus deum. Totum hoc quod dixi: syllabe fuerunt: percusserunt aerem verberauerunt: vt ad sensum vestrarum aurium peruenirent sonando, transierunt. Non tamen illud quod vos admonui transire debet: quia ille quem vos diligere admonui, non transit: Et cum transeuntibus syllabis admoniti ad eum conuersi fueritis: nec vos transibitis: sed cum manente manebitis. Tu autem domine miserere nobis.

Ad benedictus aña. Quid me queritis interficere, hominem qui vera loquutus sum vobis?

Sacre nobis quesumus domine obseruatio. Oro. nis ieiunia: et pie conuersationis augmentum: et tue propitiationis continuum prestent auxilium. Per dominum nostrum Jesum christum filium tuum. Qui tecum viuit et rc. Ad mag. aña. Nemo in eum misit manum: quia nondum venerat hora eius. Oro.

Miserere domine populo tuo: et continuis tribulationibus laborantem: propitius respirare concede. Per dominum nostrum Jesum christum filium tuum.

Feria .iiij. Secundum Joannem. Lec. j. cap. 9.

In illo tempore. Preteriens iesus vidit hominem cecum a natiuitate: et interrogauerunt eum discipuli eius. Rabi: quis peccauit hic aut parentes eius: vt cecus nasceretur? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Ex tractatu 44 super Joannem post principium.

Preteriens iesus vidit hominem cecum: non vtcunque cecum: sed a natiuitate. Et interrogauerunt eum discipuli eius. Rabi. Scitis quia rabi magister est. Magistrum appellabant: quia discere desiderabant. Questionem quippe domino proposuerunt: tanquam magistro. Quis peccauit: hic, aut parentes eius vt cecus nasceretur? Rndit Jesus. Neque hic peccauit, neque parentes eius, vt cecus nasceretur. Quid est hoc quod dixit? Si nullus homo sine peccato: nunquid parentes huius ceci sine peccato erant? Nunquid ipse vel sine originali peccato natus erat: vel viuendo nihil addiderat? An quia oculos clausos habebat: concupiscentie minime vigilabant? Quanta enim mala ceci committunt? A quo malo abstinet mens mala: etiam oculis clausis? Non poterat videre: sed nouerat cogitare: et forte concupiscere aliquid quod cecus non posset implere. Sed in corde iudicari a nullo potest nisi a cordis perscrutatore.

Si ergo et parentes eius habuerunt peccatum: et iste habuit peccatum: Lectio .ij. quare dominus dixit: Neque hic peccauit: neque parentes eius: nisi ad rem de qua interrogatus est, vt cecus nasceretur? Habebant enim parentes eius peccatum: sed non ipso peccato factum est, vt cecus nasceretur. Si autem non peccato parentum factum est, vt cecus nasceretur: quare cecus natus est? Audi magistrum docentem. Querit credentem: vt faciat intelligentem. Ipse causam dicit, quare cecus ille sit natus. Neque hic peccauit inquit, neque parentes eius: sed vt manifestentur opera dei in illo. Deinde sequitur. Me oportet operari opera eius, qui misit me. Ecce enim ipse est ille missus, in quo faciem lauit cecus: et videte quid dixerit. Me oportet operari opera eius, qui misit me: donec dies est. Mementote quomodo vniuersam gloriam illi dat, de quo est: quia ille habet filium, qui de illo

sit:ipse nō habet de quo sit. Sȝ qre dixisti dñe:donec dies est? Audi qre. Ueniet nox: qñ nemo pōt opari. Nec tu dñe? Ita ne nisi valebit nox illa: vt nec tu etiā in illa possis

Opari: cuius opus est nox? Lectō.iij. Uto enim dñe Jesu: immo non puto sed credo atq3 confirmo te ibi fuisse: quando dixit deus. Fiat lux, ꝛ facta est lux. Si enim verbo fecit,p te fecit. Et ideo dictum est:omnia per ipsum facta sunt, ꝛ sine ipso factū est nihil. Diuisit deus inter lucem ꝛ tenebras. Lucē vocauit:diē:ꝛ tenebras vocauit noctē. Quę est illa nox: quę cū venerit nemo poterit opari? Audi quis sit dies: ꝛ tunc intelliges quę sit nox. Unde sumus audituri quisnam sit dies iste? ipse dicat. Quādiu in mūdo suȝ:lux sum mūdi. Ecce ipse dies est. Lauat oculos cęcus in die:vt videat diē. Quādiu inquit in mundo sum: lux sum mūdi:ergo nescio quę nox erit: qñ ibi ipse nō erit. Ideo nemo poterit operari. Restat inqrere frēs mei:patienter accipite inquirentē me. Uobiscū quero: vobiscum inueniam a quo quero. Cōstat, expressum ac definitum dicȝ cōmemorasse dñm hoc loco seipsum:idest lumen mundi. Quādiu inquit sum in hoc mundo:lux sum mūdi. Ad bñs.añā Rabi,qd peccauit homo iste ꝙ cęcus natus est? Respōdit Jesus ꝛ dixit: neq3 hic peccauit,neq3 parētes eius:sed vt manifestent opa dei in illo. Oratio.

Eus q ꝛ iustis pṙmia meritoꝛuȝ: ꝛ petōribus p ieiuniū veniā prebes: miserere supplicibus tuis:vt reatus nostri cōfessio: indulgentiā pcipere valeat delictoꝝ. Per. Ad mag.añ. Ille hō q dicit iesus lutū fecit ex sputo:ꝛ liniuit oclos meos,ꝛ mō video.

Pateant aures misericordię tuę Orō. dñe precibus supplicātiū:ꝛ vt petentibus desiderata concedas:fac eos quę tibi sunt placita postulare. Per dominuȝ.

ca.7.b.

¶ Feria quinta Secundum Lucam. Lectio prima.

In illo tempore. Ibat iesus in ciuitatem que vocatur naim: ꝛ ibant cum eo discipuli eius, ꝛ turba copiosa. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii episcopi.

Hic locus ad vtramq3 redundat gratiaȝ: vt ꝛ cito flecti diuinam misericordiam matris viduę lamentatione credamus: eius pcipue,quę vnici filij,vel labore, vel morte frangatur. Cui tamen viduę grauitatis meritū exequiarū turba cōciliet. Et hanc viduam pplorum turba septā:plus videri esse ꝙ feminā:quę resurrectionē vnici adolescētis filij sui lachrymis meruit impetrare:eo ꝙ sancta ecclesia populū iuniorem a pompa funeris:atq3 á supremis sepulchri suarū reuocet ad vitā cōtēplatione lachrymarū. Quę flere prohibetur cū cui resurrectio debebatur. Qui quidē mortuus in loculo:materialibus quattuor ad sepulchrū ferebatur elementis: sed spem resurgendi habebat:quia ferebatur in ligno. Quod ꝛ si nobis ante non proderat: tamen postea ꝙ iesus id tetigit,proficere cępit ad vitam: vt esset inditio salutem populo per crucis patibulum refundendam. Lc. Lectio.ij. — Ex lib.5 sup lucā b filio viduę resuscitato.

Audito igitur dei verbo steterūt acerbi illius funeris portitores:qui corpus humanū letali fluxu naturę materialis vrgebāt. Quid enim aliud nisi quasi in quodā feretro: hoc est supremi funeris instrumento iacemus exanimes:cū vel ignis immodicę cupiditatis exęstuat: vel frigidus humor exudat: vel pigra quadā corporis hebetudine vigor hebetat animorū: vel cōcreta noster spiritus labe purę lucis vacuus alit mentē. Hi sunt nostri funeris portitores. Sed ꝙuis supprema mortis spē vitę omnis aboleuerint: ꝛ tumulo proxima corpora iaceant defunctorum: verbo tamen dei iam moritura resurgunt cadauera. Uox redit:redditur filius matri: reuocatur a tumulo:eripitur a sepulchro. Quis ē iste tumulus tuus nisi mali mores? Tumulus tuus perfidia est. Sepulchrum tuū guttur est. Sepulchrū enī patens est guttur eorum: vnde verba mortua pferunt. Le.iij.

Ab hoc sepulchro te liberat christus. Ab hoc tumulo resurges: si audias dei verbuȝ. Et si graue peccatū est: qō pęnitentię tuę lachrymis,ipse lauare nō possis:fleat

his: fleat ꝓ te mater ecclesia: que ꝓ singu-
lis tanq̃ ꝓ vnicis filijs vidua mr̃ interue-
nit. Cōpatit̃ enī quodā spūali dolore natu-
re: cum suos liberos letalib' vitijs ad mor-
tē cernit geri. Uiscera sumus de visceribus
eius. Sunt enī ⁊ spūalia viscera: que habet
paulus dicēs. Ita frater ego te fruar ī dño
Refice viscera mea ī xp̄o. Nos ergo visce-
ra sumus eccle: qm̄ mēbra sumus corpis
ei': ⁊ de carne ei': ⁊ de ossibus ei'. Doleat
igit̃ pia mater: ⁊ assistat turba. Nō solum
turba: sed etiā multa, cōpatiat̃ parenti bo-
ne. Iā resurges a funere: iā liberaberis a se
pulchro. Stabunt illi ministri tui funeris:
incipies vitalia loq: timebunt oēs. Unius
enī exēplo plurimi corrigunt̃. Laudabunt
etiā deum: q tanta nobis remedia vitande
mortis indulserit. Ad bñs añ. Ibat iesus
in ciuitatem que vocatur naim: ⁊ ecce de-
functus efferebat̃ filius vnicus mr̃is sue.

Presta q̃s oīps de': vt quos ieiu- Orō.
nia votiua castigāt: ipsa quoq3 deuo
tio scā letificet: vt terrenis affectibus miti
gatis: facilius celestia capiamus. Per d.
Ad mag. añ. Propheta magnus surrexit
ī nobis: ⁊ q2 deus visitauit plebē suā. Orō.

Populi tui de' institutor ⁊ rector: pec
cata quibus impugnatur expelle: vt
semper tibi placitus: ⁊ tuo munimine sit
securus. Per dominum nostrum Iesum.

Ioh. 11. ¶ Feria sexta. Secūdū Ioānē. Lectio. j.

In illo tp̄e. Erat qdā langués lazar' a bethania d castello ma- rie ⁊ marthe sororū eius. Et rel.

Homilia sancti Augustini epi.

Extra / tract. 49 sup Io. In ppe finem.

In superiori lectione memini- stis q dñs exijt de manibus eo rū q lapidare eū volucrant: ⁊ discessit trās iordanē: vbi ioānes baptizabat. Ibi domi no constituto in firmabatur in bethania la zarus: quod castellum erat proximum hie rosolymis. Maria autē erat que vnxit do- minū vnguento: ⁊ extersit pedes eius ca- pillis suis: cuius frater lazarus infirmaba- tur. Miserunt ergo sorores eius ad eum: dicētes. Iam intelligimus quo miserunt: vbi erat dominus: quoniam absens erat.

Trans iordanē scilicet miserunt ad dñm: nunciantes q egrotaret frater earū: vt di- gnaret̃ venire: ⁊ eū ab egritudine liberare. Ille distulit sanare: vt posset resuscitare. Quid ergo annunciauerunt sorores eius? Dñe, ecce quē amas infirmat̃. Non dixe- runt veni. Amanti enī tantūmodo nunci- andū3 ē. Nō ause sunt dicere: veni ⁊ sana. Non ause sunt dicere: ibi iube: ⁊ hic fiet. Cur enim nō ⁊ iste: si fides illius cēturiōis inde laudat̃? Ait enī. Nō sum dignus vt intres sub tectum meū: sed tātū dic verbo ⁊ sanabit̃ puer me'. Nihil horū3 iste. Sed tm̄modo. Dñe, ecce quē amas infirmatur. Sufficit enī vt noueris: nō enī amas ⁊ dēsis.

Sed dicet aliqs: quōmō p laza- Lc. ij. rum pctōr significabatur: ⁊ a dño sic amabat̃? Audiat eu3 dicētē. Nō veni vo- care iustos: s3 pctōres. Si enī pctōres dñs nō amaret: de celo ad terras nō descende- ret. Audiēs autē iesus dixit eis. Infirmitas hec nō est ad mortē: s3 ꝓ glia dei: vt glifice tur fili' dei p eā. Talis glificatio ipsius, nō ipsum auxit: s3 nobis ꝓfuit. Hoc ergo ait. Nō est ad mortē: q2 ⁊ ipa mors nō erat ad mortē: s3 poti' ad miraculū: quo facto cre- derēt hoīes in xp̄m: ⁊ vitarēt verā mortē3. Sane videte: quēadmodū tāq̃ ex obliquo dñs se deū dixit: ꝓpter quosdā q hoc ne- gant filiū deū eē. Nā sunt heretici qui hoc negāt: q fili' dei nō sit deus. Ecce audiāt: infirmitas hec ingt nō est ad mortē: sed ꝓ glia dei. Qua gloria? Cuius dei? Audi qd̄ sequit̃: Ut glorificet̃ filius dei p eā. Per quā? Per illā infirmitatē. Diligebat autē iesus marthā: ⁊ sororē eius mariā: ⁊ lazarū. Ille lāguēs: iste tristes: oēs dilecti: s3 dili- gebat eos languentium saluator: immo et mortuorū suscitator: ⁊ tristium cōsolator.

At ergo audiuit q2 infirma- Lcō. iij. batur: tunc quidē māsit in eodē loco duobus diebus. Nunciauerunt ergo ille: mansit illic ipse. Tādiu tempus ductū est: quousq3 q̄triduum cōpleret̃. Nō frustra, nisi q2 forte: immo q2 certe ⁊ ipse numerus dierū intimat aliquod sacramentum. De- inde post hec dicit discipulis suis. Eam'

in iudeā iterū. Ubi pene fuerat lapidatus:
q ꝓpterea inde discessisse videbat̃ ne lapi
daret̃. Discessit eni vt hō: sed in redeundo
quasi oblitus infirmitatē: oñdit ptātē. Ea
mus inqt in iudeā. Deniq3 hoc dicto: vi
dere quēadmodū discipuli territi fuerint.
Dicūt ei discipuli. Rabi, Nunc querebāt
te iudei lapidare: ⁊ iterū vadis illuc: Rñdit
iesus. Nōne duodeci hore sunt diei: Quid
sibi vult ista respōsio: Illi dixerūt. Modo
te lapidare volebāt iudei: ⁊ iterū vadis il-
luc vt te lapident: Et dñs. Nōne duodecī
hore sunt diei: Siqs ambulauerit in die,
nō offendit: q2 lucē huius mūdi videt. Si
aūt ābulauerit ī nocte, offendit: q2 lux nō ē
in eo. **Ad bñ3. añ.** Lazarus amicus noster
dormit: eamus ⁊ a somno excitemus eu3.

Deus q ineffabilibus mūdū re- Oro.
nouas sacris: p̄sta q̄s: vt eccl'ia tua: ⁊
eternis ꝓficiat institutis: ⁊ tēporalibus nō
destituat̃ auxilijs. Per. **Ad mag. añ.** Dñe,
si fuisses hic, lazarus nō eēt mortuus: ecce
iā fetet quatriduanus in monumēto. **Oro.**
Da q̄s oīps deus: vt q infirmitatis no
stre cōscij de tua virtute ↄfidim⁹: sub
tua semp pietate gaudeamus. Per dñm.

Sabbato. Secundū Joannem. Lectio. j.

cap. 8.

In illo tpe. Dicebat Jesus tur
bis iudeorū. Ego sum lux mun
di. Qui sequitur me non ambu
lat in tenebris: sed habebit lu-
men vite. Et reliqua.

Homilia sci Augustini episco.

Quod nunc ait dñs Ego sum lux mūdi:
Extra/cta tu3 post pri/cipiū su/p Ioā. clarū puto esse eis qui habent oculos vñ
huius lucis participes fiant. Qui autē nō
habēt oculos nisi in sola carne: mirant̃ qd
dictu3 est a dño iesu christo. Ego sum lux
mundi. Et forte nō deest qui dicat apud se
metipsum. Nunqd forte dñs christus est
sol iste: q ortu ⁊ occasu suo peragit diem:
Non enim defuerunt heretici: q ista sense-
runt. Manichei solē istū oculis carnis visi-
bilē expositū: ⁊ publicū nō tantū hoibus
sed etiā pecoribus ad videndū: christū do-
minum esse putauerunt. Sed catholice ec
clesie recta fides improbat tale commentū:
⁊ diabolicā doctrinā esse cognoscit. Non
solum cognoscit credendo: sed in quibus
potest conuincit etiam disputādo. **Lc. ij.**

Improbemus itaq3 huiusmodi erro-
rē quē scīā ab initio anathematizauit
eccl'ia. Nō arbitremur dñm iesu3 chr̄3 hūc
eē solē: quem videmus oriri ab oriente: oc
cidere in occidente: cuius cursui nox succe
dit: cuius radij nube obūbrant̃: q certa de
loco, in locum motione transmigrat. Non
est hic dñs iesus xp̄s. Nō est chr̄3 sol fact⁹:
sed p quē sol factus ē: omnia p ipsum facta
sunt: ⁊ sine ipso factū ē nihil. Est ergo lux:
q fecit hāc lucē. Hanc amemus: hanc intel
ligere cupiamus: ipsam sitiam⁹: vt ad ip̄a3
lucē aliquando veniamus: ⁊ in illa ita vi-
uamus: vt nūq3 oīno moriamur. Ista eni3
lux est: de qua olim ꝓphetia premissa us
cecinit in psalmo. Qm̄ apud te est fons vi-
te: ⁊ in lumine tuo videbimus lumē. Ad-
uertite qd de tali luce antiquus sctōꝝ om-
niū dei sermo premiserit. Homines inquit
⁊ iumenta saluos facies dñe: sicut multi-
plicata est misericordia tua deus. Quoniā
eni deus es: ⁊ habes multiplicē misericor
diā: peruēnit eadē multiplicitas misericor
die tue: nō solum ad homines quos crea-
sti ad imaginē tuā: sed etia3 ad pecora que
hominibus subdidisti. A quo enim salus
hominis: ab illo ⁊ salus pecoris. **Lcō. iij.**

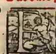
Non erubescas hoc sentire d domino
deo tuo: inimo presumas ⁊ fidas: ⁊
caueas ne aliter sentias. Qui saluū fecit te:
ipse saluū fecit equum tuū: ipse ouē tuam:
Ad minima oīno veniamus: ipse gallinā
tuā. Dñi est salus: ⁊ ista, deus saluat. Mo
uet te: interogas: Miror q2 dubitas. Dedi-
gnabit̃ saluare: qd dignat⁹ est creare: Dñi
est salus angelorū: hoium: pecorūq3. Dñi
est salus. Sicut nemo est a seipso: ita nemo
saluus est a seipso. Proinde verissime psal
mus atq3 optime ait. Homines ⁊ iumen-
ta saluos facies dñe. Quare: Sicut multi-
plicata est misericordia tua deus. Tu eni3
es deus: tu creasti: tu saluas: tu dedisti esse:
tu das saluos esse. Si ergo sicut multipli-
cata est misericordia dei: ab illo homines
⁊ iumenta

& iumenta saluantur: nonne habent homines aliquid aliud quod eis deus prestet creatori: quod iumentis nō prestet? Nulla ne discretio est inter animal tactū ad imaginē dei: & animal subiectū imagini dei? Est plane pter istā salutē communem nobis, cum animantibus mutis: & nobis prestet deus: illis aūt nō prestet? Quid ē hoc? Sequere in eodē psalmo. Filij autē hominum sub tegmine alarum tuarū sperabunt. Tu. Ad bns aā. Qui sequit me nō ambulat in tenebris: sz hēbit lumē vite dicit dūs. Oro.

Presta q̄s omnipotens deus: vt diuine, ...

Jat dñe q̄s per grām tuā fructuosus nostre deuotionis affectus: q: tunc nobis proderunt suscepta ieiunia: si tue sunt placita pietati. Per dominum no.

Sabbato pro dñica ō passiōe ad vel. cap.

Hē. c. 9 Ratres. Christus assistens pontifex futurorum bonorum: per amplius & perfectius tabernaculum non manu factum: idest non huius creationis. Hymnus.

Vexilla regis prodeunt: fulget crucis mysterium: quo carne carnis conditor: suspensus est patibulo.

Quo vulneratus insuper: mucrone diro lancee: vt nos lauaret crimine: manauit vnda sanguine.

Impleta sunt que concinit: dauid fidelis carmine: dicens in nationibus: regnauit a ligno deus.

Arbor decora & fulgida: ornata regis purpura: electa digno stipite: tā sancta membra tangere.

Beata cui' brachijs: secli pepēdit pciū: statera facta corporis: predāq3 tulit tartari.

O crux aue spes vnica: hoc passionis tpe: auge pijs iustitiam: reisq3 dona veniam.

Te summa deus trinitas: collaudet omnis spiritus: quos per crucis mysterium saluas rege p scl'a. Amen. ℣. Eripe me dñe ab hoīe malo. ℟. A viro iniquo eripe me. Ad magni. aña. Ego sum, qui testimoniū phibeo de meipso: & testimoniū pērhibet de me, qui misit me pater. Oratio.

Quesumus omnipotens deus familiā tuā ppitius respice: vt te largiēte, regātur in corpe: & te suāte, custodiat in mēte. Per. Ab isto sabbato vsq3 ad sabbatum post pentec. nō fit cōmem o. de apostolis: nec de titulo ecclesie ppriē: neq3 de pace: neq3 fiunt suffragia in diebus ferialibus.

Dñica de passiōe. Ad matu. inuitato.

Hodie si vocē dñi audieritis, Nolite obdurar corda vestra. ps. Venite. i. inc. Gloria pri. Et ru sequit ad ppriū locū scilicet Hodie si vocē. cantat totū inuit. & illi qui cantant Venite, nō reincipiunt Hodie si vocē sed incipiūt Sicut in exacerbatiōe. Notandū q̄ ad Inuita. & ad Reia tam breuia q̄ matutinalia vsq3 ad pascha nō dicitur Glia patri. sed a capite reincipit vbi Glia pri. debet dici. In festiuis tñ diebus & officijs scte marie dicit. Glia pri. Hy.

Pange lingua gliosi pliū certaminis: & sup crucis tropheū dic triūphū nobilē: qlit redēptor orbis, imolatus vicerit.

De parentis prothoplasti fraude facta cōdolens: quando pomi noxialis morte morsu corruit: ipse lignum tunc notauit, dampna ligni vt solueret.

Hoc opus nre salutis ordo depoposcerat: multiformis pditoris ars vt artē falleret: & medelā ferret inde, hostis vnde leserat.

Quando venit ergo sacri plenitudo temporis: missus ē ab arce pris nat' orbis cōditor: atq3 vētre virginali, caro fact' pdijt.

Vagit infans inter arcta cōditus psepia: mēbra pānis inuoluta virgo mr alligat: & manus pedesq3 crura, stricta cingit fascia.

Gloria & honor deo vsq3quo altissimo: vna pri filioq3 inclito paracleto: cui laus est & ptās, p imensa secula. Amē. Ad noc. aā. Seruite dño. ps. Beatus vir. i. cū rel. ℣. Erue a framea deus animam meam. ℟. Et de manu canis vnicam meam.

Incipit liber Hieremie prophete. Lcō. i.

Erba hieremie filij helchie de sacerdotibus qui fuerūt in anathoth: in terra beniamin. Qd factū ē verbū dñi ad eū: in diebus iosie, filij amō regis iuda: in tertiodecimo anni regni eius. Et

factũ est in diebus ioachim filij iosię regis
iuda: vsq3 ad ↄsummationẽ vndecimi ãni
sedechię filij iosię regis iuda: vsq3 ad trans
migrationẽ Hierlm in mense qnto. Et fa-
ctũ est verbũ dñi ad me dicẽs. Priusq3 te
formarẽ in vtero noui te: ꝛ anteq3 exires de
vulua sanctificaui te: ꝛ pphetã in genti-
bus dedi te. Et dixi. Ah, ah, ah, dñe deus:
ecce nescio loqui: qꝛ puer ego sum. Et di-
xit dñs ad me. Noli dicere puer sum: qm̃
ad omnia quę mittã te ibis: ꝛ vniuersa quę
cũq3 mandauero tibi, loqueris. Ne time-
as a facie eorũ: qꝛ ego tecũ sum: vt eruã te:
dicit dñs. Et misit dñs manũ suã: ꝛ tetigit
os meum: ꝛ dixit ad me. Ecce dedi verba
mea in ore tuo: ecce constitui te hodie sup
gentes ꝛ sup regna: vt euellas: ꝛ destruas:
ꝛ disperdas: ꝛ dissipes: ꝛ ędifices: ꝛ plan-
tes. ℟. Isti sunt dies quos obseruare de-
betis temporibus suis. Quartadecima die
ad vesperũ, pascha dñi est: ꝛ in quintadeci
ma solẽnitatẽ celebrabitis altissimo dño.
℣. Locutus est dñs ad moysen dicẽs: lo-
quere filijs isrl', ꝛ dices ad eos. Quar. Le. ij.

ET factũ est verbũ dñi ad me dicens.
Quid tu vides Hieremia? Et dixi.
Virgam vigilãtẽ ego video. Et dixit dñs
ad me. Bñ vidisti: qa vigilabo ego super
verbo meo: vt faciã illud. Et factũ est ver-
bũ dñi secundo ad me dicens. Quid tu vi-
des? Et dixi. Ollã succensam ego video: ꝛ
faciẽ eius a facie aqlonis. Et dixit dñs ad
me. Ab aqlone pandet̃ omne malũ: super
omnes habitatores terrę. Qꝛ ecce ego con
uocabo omnes cognationes regnorũ aq-
lonis: ait dñs. Et venĩet ꝛ ponẽt vnusqsq3
soliũ suũ in introitu portaꝝ Hierlm: ꝛ sup
oẽs muros eius ĩ circuitu: ꝛ sup vniuersas
vrbes iuda: ꝛ loquar iudicia mea cũ eis: su
per omnẽ malitiã eorũ, q dereliquerũt me,
ꝛ libauerũt dijs alienis: ꝛ adorauerũt opus
manuũ suaꝝ. ℟. Multiplicati sunt q tribu
lant me: ꝛ dicũt, nõ est salus illi in deo eius.
Exurge dñe saluum me fac deus meus. ℣.
Nequando dicat inimicus meus preualui
aduersus eum. Exurge dñe. Lec. iij.

TV ergo accinge lumbos tuos ꝛ sur-
ge: ꝛ loquere ad eos omnia, quę ego pręci
pio tibi. Ne formides a facie eorũ: nec eñi
timẽre te faciã vultũ eorũ. Ego qppe dedi
te hodie in ciuitatẽ munitã: ꝛ in colũnã fer
ream: ꝛ in murum ęreum super omnem ter
ram regibus iuda: ꝛ principibus eius: ꝛ
sacerdotibus, ꝛ omni populo terrę: ꝛ bel-
labunt aduersum te: ꝛ non pręualebũt: qa
ego tecũ sum ait dominus vt liberez te. Et
factum est verbum domini ad me dicens.
Vade ꝛ clama in auribus Hierlm dicẽs.
Hec dicit dñs. Recordatus sum tui mise-
rans adolescentiam tuam: ꝛ charitatẽ de-
sponsationis tuę: quando secuta es me in
deserto: in terra, quę nõ seminat̃. Sanctus
israel dño primitię frugũ eius. Oẽs qui de
uorant eũ delinquunt: mala venient super
eos dicit dominus. Audite verbũ dñi do
mus iacob: ꝛ omnes cognationes domus
israel. Tu. ℟. Usq3quo exaltabitur ini-
micus meus sup me: Respice, ꝛ exaudi me
dñe deus meus. ℣. Qui tribulant me, exul
tabunt si motus fuero: ego autem in miseri
cordia tua sperabo. Respice, ꝛ Usq3quo.
In. ij. noc. añ. Bonorũ meoꝝ. ps. Conser
ua me dñe. 3. cũ rel. ℣. De ore leonis libe-
ra me dñe. ℟. Et a cornibus vnicorniũ hu
militatẽ meã. Sermo sci Ambr. epi. L. iiij.

SCitote frẽs qꝛ cuius opera qsq3
facit: eius ꝛ filius vocat̃. Unde
cũ iudęi dixissent patrẽ suũ esse
abrahã: audierunt a dño, sicut
modo cum euangelium legeretur audistis.
Si filij abrahę estis: opera abrahę facite.
Qui cum iterum dixissent: deum se habere
patrem: audierunt. Si deus pater vester es-
set: diligeretis vtiq3 me. His verbis aper-
tissime demõstratur: q mali ꝛ cupidi: nec
abrahę, nec dei filij sunt. Nam cuius filij
sunt, sequentia manifestant. Ait enim. Uos
ex patre diabolo estis. Ac si dicat. Cur pa
trem mutatis: nunc abraham: nunc deum?
Ego vobis ostendam patrem vestrũ. Pa
ter vester diabolus est: non creando: sed
decipiẽdo. Fugite fratres talem patrem:
fugite, sicut propheta admonet. Ait enim.
Obliuiscere populum tuum: ꝛ domũ pa-
tris

tris tui. Populū appellat vitia atq; peccata. Domum vero patris dicit mundum: in quo habitat diabolus. Ille obliuiscitur populum suum: qui relinquit vitia sua: et ille obliuiscitur domū patris sui: qui mundi huius falsas diuitias cōtemnit: per quas diabolus eum tenet captiuum. Pater iste non diligit filios suos sed odit. Sic amat diabolus filios suos vt perdat: sicut amat gluto porcellum vt comedat. ℟. Deus meus es tu, ne discedas a me. Quoniā tribulatio proxima est: et nō est qui adiuuet. ℣. Tu aūt dn̄e ne elongaueris auxiliū tuū a me: ad defensionē meā aspice. Quoniam. Lec. v.

Cauete fratres mendaciū: q2 oēs qui amāt mendaciū, filij sunt diaboli: q non solum mendax est: sed etiam et pater: idest inuentor ipsius mendacij. Omnis simulatio et omnis duplicitas: mendaciū est. Ergo nō solum in falsis verbis: sed etiā in simulatis operibus mendaciū est. Mendaciū est christianū se dicere: et opera christi nō facere. Mendaciū est sacerdotem vel clericū se pfiteri: et contraria huic ordini operari. Pertimescenda sunt hec: q2 verba dei sunt. Ait enim propheta dei. Perdes oēs q loquunt mendaciū. Transite ergo ppter fratres a mendacio ad veritatem: si nō vultis habere diabolū patrē. Nā quod alibi legit omnis homo mēdax: intelligendū est in quantū hō: in quantū carnalis: nō in quantū spūalis. Deinde monet vos euāgelica lectio: vt patientes sitis. Ecce cum multa conuitia dn̄s a iudeis audisset: patienter eos tolerauit: patienter portauit: et patienter sustulit. Et si dn̄s patientiā inter verba habuit blasphemie: qui suos inimicos vno verbo poterat in abyssum demergere: quare miseri hoīes pleni pctīs: non habēt patientiā quando dura audiunt: vel quādo pro suis iniqtatibus corriguntur? Uidete frēs: ne popa vel cogitationes malas lapidetis iesum: lapidetis saluatorē cū iudeis incredulis: de qbus dicit. Tulerūt ergo lapides iudei vt iacerent in eū. ℟. In te iactatus sum ex vtero: de ventre matris mee deus meus es tu, ne discesseris a me. Quoniā tribulatio pxima est, et nō est q adiuuet. ℣. Salua me ex ore leonis: et a cornibus vnicorniū humilitatē meā. Quoniam. Lec. vi.

Nunc dicitis: male fecerūt iudei q eū lapidare voluerūt: et qui eū crucifixerūt. Scitote et firmiter credite: q2 hoc faciunt christiani hodie male viuentes: qd tūc fecerūt iudei chrm̄ psequētes. Quid ergo est iesus: nisi veritas et pax et iustitia? Ergo q p falsitate relinquit veritatē: et q p cupiditate disrumpit et odit pacē: pro aliquo premio occultat iustitiā, nihil aliud facere videt q lapidare et crucifigere et occidere christū: q2 ipsius dona extinguit in semetipso. O q pauci sunt in tanta multitudine christianorū: q iesum nō psequantur, et lapidēt, et occidant? Sed ve illis: q2 iesus abscōdit notitiā suā talibus: et exit de templo cordiū eorū: et manifestat se amatoribus suis: et habitat in illis: sicut ipse dilectori suo supius pmisit. Ego et pater inquiens ad eū veniemus: et mansionē apud eū faciemus. Q2 nolumus vos frēs grauare multa loquēdo: oramus ne sitis de illorū numero q iesum lapidare voluerūt: sed cū illis potius habeatis partē: q supra oīa illū amando: eius grāz in suis cordibus susceperūt. Qd ipse vobis pcedat: q viuit et regnat cū patre in vnitate spūs scti deus: p infinita et immortalia scl'a sclorū amen. ℟. In proximo est tribulatio mea dn̄e: et nō est q adiuuet: vt fodiāt man9 meas et pedes meos: libera me de ore leonis. Ut narrem nomen tuū fratribus meis. ℣. Erue a framea deus aīam meā: et de manu canis vnicā meā. Ut narrē. In primo. In. iij. noc. añ. Nō sunt loquele. ps. Celi enar. 4. ℣. Ne pdas cuz impijs deus aīam meā. ℟. Et cū viris sanguinū vitā meā. Secundū Ioānē. Le. vii.

In illo tempore. Dicebat Iesus turbis iudeorū et principib9 sacerdotū. Quis ex vobis arguet me de pctō? Si veritatē dico vob: qre n̄ creditis mihi? Et rel'. cap. 8.

Homil. sancti Gregorij pape. hom. 18

Pensate frēs charissimi mansuetudinem dei: relaxare peccata venerat: et dicebat.

Quis ex vobis arguet me de peccato? Nō dedignatur ex ratione ostendere se peccatorē nō esse: q ex virtute diuinitatis: poterat peccatores iustificare. Sed terribile est valde qđ subdit. Qui ex deo est, verba dei audit: ppterea vos nō auditis: q2 ex deo nō estis. Si enim verba dei audit q ex deo est: et audire verba eius non potest quisquis ex illo non est: interroget se vnusquisqꝫ si verba dei in aure cordis percipit: et intelliget vnde sit. Celestē patriā desiderare veritas iubet: carnis desideria cōterere: a mūdi gloria declinare: aliena non appetere: propria largiri. Pēset ergo vnusquisqꝫ vestrum apud se si hec vox dei in cordis eius aure cōualuit: et quia iam ex deo sit cognoscet. Nā sunt nōnulli: q precepta dei nec aure corporis pcipere dignant. Et sunt nonnulli, q hec qdē corporis aure percipiunt: sed nullo ea mentis desiderio cōplectunt. Et sunt nōnulli, qui libenter verba dei suscipiunt: ita vt etiā in fletibus cōpungantur: sed post lachrymarū tempus ad iniquitatē redeunt. Hi pfecto verba dei non audiunt: qui ea exercere opere contemnunt. ℟. Mota die cōtristatus ingrediebar dñe: qm anima mea completa est illusionibus. Et vim faciebant qui querebant aīam meā. ℣. Amici mei et proximi mei aduersus me appropinquauerūt et steterunt: et qui iuxta me erant de lōge steterunt. Et vim facie. Lectio octaua.

Vitam ergo vestrā fratres charissimi ante mentis oculos reuocate: et alta consideratione pertimescite hoc qđ ex ore veritatis sonat. Propterea vos non auditis: q2 ex deo non estis. Sed hoc qđ de reprobis veritas loquit: ipsi hoc de semetipsis reprobi iniqs suis operibus ostendūt: Nā sequit. Respōderūt ergo iudei et dixerūt ei. Nōne bene dicimus nos: q2 samaritanus es tu: et demonium habes? Accepta autē tanta contumelia: quid dñs respōdeat audiamus. Ego demoniū nō habeo: sed honorifico patrē meū: et vos ihonorastis me. Qr enim samaritanus interpretatur custos: et ipse veraciter custos est: d quo psalmista ait. Nisi dñs custodierit ciuitatē: in vanum vigilāt q custodiūt eā. Et cui p esaiā dicit. Custos q de nocte: custos q d nocte: rñdere noluit dñs: samaritanus nō sum: sed ego demoniū nō habeo. Duo quippe ei illata fuerant: vnū negauit: aliud tacēdo consensit. Custos nāqꝫ humani generis venerat: et si samaritanū se esse nō diceret: cē se custodē negaret. Sed tacuit, qđ recognouit: et patienter repulit qđ dictū fallaciter audiuit dicēs. Ego dmoniū nō habeo. In qb9 verbis qđ aliud nisi supbia nra cōfundit? Que si exagitata vel leuiter fuerit: atrociores reddit iniurias qȝ accepit. Facit mala q pōt: minat etiā que nō potest facere. ℟. Ne auertas faciē tuam a puero tuo dñe. Qm tribulor velociter exaudi me. ℣. Intēde aīe mee et libera eam: propter inimicos meos eripe me. Quoniā. Lectio. ix.

Ecce iniuriā suscipiens deus non irascit. nō ptumeliosa verba rñdit. Qui si eisdē ista dicentibus rñdere voluisset: demoniū vos habetis: verū profecto diceret: q nisi impleri essent demonio: tam peruersa de deo loqui nō possent. Sed accepta iniuria: et qđ verū erat dicere veritas noluit: ne nō dixisse veritatē: sed puocatus cōtumeliā reddidisse videret. Ex qua re qđ nobis innuit: nisi vt eo tēpore quo a pximis ex falsitate cōtumelias accipimus: eorū et vera mala taceamus: ne ministerium iuste correctionis in arma vertam9 furoris. Sꝫ q2 quisqs dei zelo vtitur: sepe a prauis hominib9 dehonestat: i semetipso nobis dñs patiētie pbuit exēplū: q ait. Sꝫ honorifico patrē meū: et vos inhonorastis me. Sꝫ qđ nobis ad ista faciēdū sit: adhuc exēplo nos admonet cū subiungit. Ego aūt nō quero gloriā meā: est q querat et iudicet. Scimus certe, qđ scriptū est: q2 pater oē iudiciū dedit filio. Et tamen ecce idē filius iniurias accipiens: gloriā suā nō querit: illatas cōtumelias patris iudicio reseruat: vt nobis pfecto insinuet, quantū nos esse patiētes debeamus: dū se adhuc vlcisci nō vult et ipse q iudicat. Cū vero malorū peruersitas crescit: nō solū frāgi predicatio nō debet: sed etiam augeri. Quod suo dñs exemplo nos admo-

admonet: qui postq̃ habere demoniũ di∗ctus est: pdicationis sue beneficia largi∗us impendit dicens. Amen amen dico vo∗bis: si quis sermonẽ meũ seruauerit: mortẽ nõ videbit in eternũ. ℞. Quis dabit capi∗ti meo aquã ⁊ oculis meis fontem lachry∗marũ ⁊ plorabo die ac nocte: q: frater pro∗pinquus supplantauit me: Et omnis ami∗cus fraudulenter incedit in me. ℣. Fiãt vie eorũ tenebre ⁊ lubricũ: ⁊ angelus dñi per∗sequens eos. Et omnis. Quis dabit capi.

Responsoria per hebdomadam.

℞. Deus me' eripe me de manu pctõris: ⁊ de manu contra legem agentis ⁊ iniqui. Qm̃ tu es patiẽtia mea. ℣. Deus meus ne elongeris a me: deus meus in auxiliũ meũ respice. Qm̃. ℞. Qui custodiebant aiam meã: cõsiliũ fecerunt in vnũ dicentes: De' dereliquit eũ. Persequimini ⁊ cõprehen∗dite eũ: q: nõ est qui liberet eũ: deus meus ne elongeris a me: deus meus i adiutoriũ meũ intẽde. ℣. Oẽs inimici mei aduersus me cogitabant mala mihi: verbũ iniquum mandauerunt aduersum me dicentes. Per∗sequimini. ℞. Pacifice loquebant mihi inimici mei: ⁊ in ira molesti erant mihi. Vi∗disti domine ne sileas ne discedas a me. ℣. Ego aũt cũ mihi molesti essent: induebar me cilicio: ⁊ humiliabam in ieiunio aiam meã. Vidisti. ℞. Adiutor ⁊ susceptor me∗us es tu dñe: ⁊ in verbũ tuũ speraui. Decli∗nate a me maligni: ⁊ scrutabor mandata dei mei. ℣. Iniquos odio habui: ⁊ legẽ tuã dilexi. Decli. ℞. Docebo iniquos vi∗as tuas: ⁊ impij ad te conuertent. Libera me de sanguinib' de' salutis mee. ℣. Dñe labia mea apies: ⁊ os meũ ãnũciabit laudẽ tuã. Li. ℞. Ne pdas cũ impijs deus aiam meã, ⁊ cũ viris sanguinũ vitã meã. Redime me dñe. ℣. Eripe me dñe ab hoie malo: a viro iniquo libera me. Redi. Ad laud. añ.

Vide dñe afflictionẽ meã: qm̃ erectus est inimicus meus. ps. Miserere. 13. Añ. In tribulatiõe inuocaui dñm ⁊ exau∗diuit me in latitudine. ps. Confitemini. 8. Añ. Iudicasti dñe causam anime mee: de∗fensor vite mee, dñe deus meus. ps. Deus deus meus. 5. cũ rel'. Añ. Pple me' qd feci tibi: aut qd molestus fui, responde mihi? Añ. Nunquid redditur pro bono malum, q: foderunt foueam anime mee? Caplm. Fratres: christus assistẽs pontifex. Hym.

Lustris sex qui iam peractis tempus implens corporis: se volente natus ad hoc passioni deditus: agnus in cruce le∗uatur immolandus stipite.

Hic acetũ, fel, arũdo, sputa, claui, lãcea: mi∗te corp' pforat sanguis vnda pfluit: terra, põtus, astra, mũdus, quo lauant flumine.

Crux fidelis inter oẽs arbor vna nobilis: nulla silua talẽ pfert frõde, flor, germiẽ dul∗ce lignũ dulces clauos: dulce põd' sustiet.

Flecte ramos arbor alta tẽsa laxa viscera: ⁊ rigor lẽtescat ille quẽ dedit natiuitas: vt superni membra regis miti tendas stipite.

Sola digna tu fuisti ferre secli pciũ: atq̃ portũ pparare nauta mũdo naufrago: quẽ sacer cruor perunxit, fusus agni corpore.

Glia ⁊ honor deo vsq̃quo altissimo: vna pri filioq̃ iclito paraclito: cui laus ẽ ⁊ po∗testas, p immẽsa scl'a. Amẽ. ℣. Eripe me d̃ inimicis meis de' me'. ℞. Et ab insurgẽtib' i me libera me. Ad bñ. añ. Dicebat iesus turbis iudeorum ⁊ principib' sacerdotũ: q ex deo est, vba dei audit: ppterea vos nõ au∗ditis, q: ex dõ nõ estis. Oõ Quesum' ops. ¶ Ad vmã añ. Ego demoniũ nõ habeo: s; honorifico patrẽ meum dicit dñs. Cap. Regi sclor. 9. ℞. br. Xpe fili dei viui. Mi∗serere nobis. replicat. Xpe. ℣. Qui sedes ad dexterã pris. ℞. Miserere. ℣. Xpe fili dei viui. ℞. Miserere nobis. ℣. Exurge xpe adiuua nos. ℞. Et libera nos, ppt nomen tuũ. reliq̃ sol. 9. Et dñr sic singula ℞ ia per oẽs hor. vsq̃ ad qrtã feriã maioris hebdõ∗made fine Glia. ¶ Ad. iij. añ. Ego gliã meã nõ qro, est q qrat, ⁊ iudicet. Cap. Frẽs: xps as∗sistẽs. 162 ℞. bre. Erue a framea, De' aiam meã. ℣. Et de manu canis vnicã meã. ℞. Deus. ℣. Erue. ℞ De'. ℣. De ore leo∗nis libera me dñe. ℞. Et a cornibus vni∗corniũ humilitatẽ meam. ¶ Ad sextã añ. Amẽ amẽ dico vobis: siqs: sermonẽ meũ fuauerit, mortẽ nõ gustabit i eternũ. Cap.

Hebr.9. Neq̃ p sanguinē hircorū aut vitulorū: sed p ꝓpriū sanguinē introiuit semel in sctā: eterna redēptiōe inuēta. ℟.br. De ore leonis, Libera me dñe. ℣. Et a cornibus vnicornium humilitatem meam. ℟. Libera me. ℣. De ore. ℟. Libera me do. ℣. Ne perdas cum impijs deus animam meam. ℟. Et cū viris sanguinū vitā meā. ¶ Ad nonam aña Tulerunt lapides iudei vt iacerent in eum: iesus autem abscondit se, ⁊ exiuit de templo. Capitulū. Et ideo noui testamenti mediator ē: vt morte intercedēte: in redemptionē earū preuaricationū, que erant sub priori testamento, repromissionē accipiant: q vocati sunt eterne hereditatis: in christo iesu dño nostro. ℟.br. Ne pdas cū impijs, De' aiaz meā. ℣. Et cū viris sanguinū vitā meā. ℟. De'. ℣. Ne pdas. ℟. De'. ℣. Eripe me dñe ab hoie malo. ℟. A viro iniq̃ eripe me. ¶ Ad vesper Dixit dñs.35. cū rel. Cap. Frēs xp̄s assistēs.162. Hy'. Vexilla re.162 ℣. Eripe me do. Ad mag. añ Abrahā pr vester exultauit vt videret diē meū: vidit ⁊ gauisus est. Oratio Quesumus oḿs deus. Hym. ℣. ⁊ ℟. ia be. ordine quo supra, dicuntur, tam in dominicis, quam in ferijs, vsq̃ ad quartā feriā maioris hebdomade. ¶ Feria.iij. inuit Hodie si vocē dñi audieritis, Nolite obdurare corda vestra. ps. Venite.1. Et dī p totā hebdoām in feriali offō. Hy'. Pange lingua.161. añ. ⁊ ps al'.fo.ii. ℣. Erue a framea deus aiaz meā. ℟. Et d manu canis vnicā meā. Scd'z ioānē. Lc.j.

Joh.7.c

In illo tēpore. Miserunt principes ⁊ pharisei ministros vt apprehenderēt iesum. Et reliqua. Homilia sancti Augustini epi. Quomodo apprehenderet ad huc nolentē: Quia ergo nō poterant apprehendere nolentē: missi sunt vt audirent docentem. Quid docentē? Dixit ergo iesus. Adhuc modicum tempus vobiscum sum. Quod modo vultis facere: facturi estis: sed nō modo: q2 nolo. Quare ad huc modo nolo? Q2 adhuc modicū tempus vobiscum sum: ⁊ tunc vado ad eū qui me misit. Implere debeo dispēsationē meam: ⁊ sic peruenire ad passionē meā. Quesituris me, ⁊ nō inuenietis: ⁊ vbi ego sum: vos nō potestis venire. Hic iam resurrectionez suā predixit. Noluerunt enim eum agnoscere presentem: ⁊ postea quesierunt cū eum viderūt in eum multitudinē iā credentē. Magna enim signa facta sunt: etiā cū dñs resurrexit, ⁊ ascendit in celum. Tunc p discipulos facta sunt signa magna: sed ille p illos: q ⁊ p seipsum. Ipse quippe illis dixerat. Sine me nihil potestis facere. Lcō.ij.

Ex tra/cta. 31. sup Io/ane post medi.

Quando claudus ille qui sedebat ad portā: ad vocez petri surrexit: ⁊ suis pedibus ambulauit: vt hoies mirarent: sic eos allocutus est petrus. Q2 nō in sua potestate ista fecit: sed in virtute illius, quē ipsi occiderūt: multi cōpuncti dixerunt. Quid faciemus? Viderunt enī se ingenti crimine impietatis astrictos: quando illū occiderunt: quē venerari ⁊ adorare debuerunt: ⁊ hoc putabāt esse inexpiabile. Magnū enī facinus erat: cuius cōsideratio illos faceret desperare. Sed non debebāt desperare: pro quibus in cruce pendens dñs digna tus est orare. Dixerat enim. Pater ignosce illis: q2 nesciunt quid faciunt. Videbat quosdā suos: inter multos alienos. Illis iam petebat veniam: a quibus adhuc accipiebat iniuriā. Nō enim attendebat q ab ipsis moriebat: sed q ꝓ ipsis moriebatur. Multū est qđ illis cōcessum est: ⁊ ab ipsis ⁊ pro ipsis: vt nemo de sui peccati dimissione desperet: quando ⁊ illi veniam meruerunt: qui christum occiderunt. Lcō.iij. Mortuus est christus ꝓ nobis: s3 nunquid a nobis? At vero illi viderunt christum suo scelere morientem: ⁊ crediderunt in christum suis sceleribus ignoscentem. Quousq̃ biberent sanguinem quē fuderant: de sua salute desperauerant. Ergo his dixit. Queretis me, ⁊ non inuenietis: ⁊ vbi sum ego, vos nō potestis venire: qi quesituri illū erant post resurrectionē cōpuncti. Nec dixit vbi ero: sed vbi sum. Semp enim ibi erat christus: quo fuerat rediturus. Sic enim venit: vt non recederet. Vñ alio

alio loco ait. Nemo ascendit in cęlū: nisi q
descendit de cęlo: filius hoīs q est in cęlo.
Nō dixit q fuit in cęlo. In terra loquebaṫ:
ꝛ in cęlo se esse dicebat. Sic venit vt inde
nō abscederet. Sic rediit: vt nos nō dereliꝛ
queret. Quid miramini? Deus hoc facit.
Nō enim secundū corpus in loco est: ꝛ de
loco migrat: ꝛ cū ad aliū locū venerit: ī eo
loco vñ venit nō erit. Deus aūt īplet oīa: ꝛ
vbiq̄ tot᷑ est: nō secūdū spatia teneṫ locis.
Ad lau. añ. Miserere. cū rel'. de psal'. 13 Ca.
Ier. 11 d. Venite mittamus lignū in panē ei᷑: ꝛ
eradamus eū de terra viuētiū: ꝛ noꝛ
men eius nō memoreṫ ampli᷑. Hy᷑. Luꝛ
stris sex. 164. ℣. Eripe me de inimicis meis
deus meus. ℞. Et ab insurgētibus in me
libera me. Ad bñs añ. In die magno festi
uitatis stabat iesus ꝛ clamabat dicēs: siqs
sitit, veniat ad me, ꝛ bibat. Oratio.
Ps. 50 c. Sanctifica quęsumus domine nostra
ieiunia: ꝛ cunctarum nobis indulgentiā
propitius largire culparum. Per dñm.
℃ Ad primā aña. Libera me dñe, ꝛ pone
me iuxta te: ꝛ cuiusuis manus pugnet cōꝛ
tra me. Cap. Pacē ꝛ veritatē diligite, cum
rel'. fol. 9. Ad absolutionem. Capitulum.
Ier. 17 b. Faciem meā non auerti ab increpanꝛ
tibus ꝛ conspuentibus in me: domi
ne deus auxiliator meus: ꝛ ideo non sum
confusus. Et dicitur vsq̄ ad feriam q̄rtam
maioris hebdomade in ferialibus diebus.
℃ Ad. iij. añ. Iudicasti dñe causā animę
meę: defensor vitę meę, dñe deus me᷑. Cap.
Ier. 17 c. Domine oēs q te derelinquunt ꝯfunꝛ
danṫ: recedentes a te in terra scriben
tur: qm̄ dereliquerunt venā aquarū viuenꝛ
tiū dñm. ℞. br. Erue a framea, Deus aīaꝫ
meā. ℣. Et de manu canis vnicā meā. ℞.
Deus. ℣. Erue. ℞. Deus. ℣. De ore leo
nis libera me dñe. ℞. Et a cornib᷑ vnicorꝛ
niū hūilitatē meā. Deinde pces vt fol. 34.
℃ Ad. vj. añ. Pp'le meus quid feci tibi:
aut quid molestus fui: respōde mihi? Cap.
Confundanṫ q me persequūtur ꝛ nō
cōfundar ego: paueāt illi ꝛ nō paue
am ego: induc sup eos diē afflictiōis: ꝛ du
plici cōtritiōe cōtere eos: dñe deus noster.

℞. br. De ore leonis, Libera me dñe. ℣.
Et a cornibus vnicorniū humilitatē meā.
℞. Libera. ℣. De ore. ℞. Libera. ℣. Ne
pdas cū impiis de᷑ aīaꝫ meā. ℞. Et cū viris
sanguinū vitā meā. Deinde pces vt fol. 34.
℃ Ad. ix. aña. Nunquid reddiṫ pro bono
malū: q: foderunt foueā animę meę? Cap.
Recordare q̄ steterim in ꝯspectu tuo Ier. 18 c.
vt loquerer ꝓ eis bonū: ꝛ auerterem
indignationē tuā ab eis. ℞. br. Ne pdas
cū impiis, Deus aīaꝫ meā. ℣. Et cū viris
sanguinū vitā meā. ℞. De᷑. ℣. Ne pdas.
℞. Deus. ℣. Eripe me dñe ab hoīe malo.
℞. A viro iniq̄ eripe me Deinde pces 34
Tu aūt dñe sabbaoth q Ad ves. cap. Ier. 11 d.
iudicas iuste, ꝛ probas renes ꝛ corꝛ
da: videā vltionē tuā ex eis: tibi enī reuelaꝛ
ui causam meā dñe deus meus. Hy᷑. Vexilla. 162. ℣. Eripe me dñe ab hoīe malo.
℞. A viro iniquo eripe me. Ad mag. añ.
Siqs sitit veniat ad me ꝛ bibat: ꝛ de venꝛ
tre eius fluēt aq̄ viuę dicit dñs. pces f. 34.
Da q̄s dñe pp'lo tuo salutē mentis ꝛ corporis: vt bonis operibus in Orō.
hęrendo: tua semp mereaṫ ꝓtectione defen
di. Per. Capl'a ꝛ Feria supradicta supraꝛ
scripto ordine dicunṫ ī feriali officio vsq̄
ad q̄rtā feriā maioris hebdōe: añę vero per
horas, vsq̄ ad dñicam in palmis nō dr̄.
℃ Feria. iij. ℣. De ore leōis libera me dñe
℞. Et a cornib᷑ vnicorniū hūilitatē meā.
Secundum Ioannem. Lectio prima.

In illo tempore. Ambulabat cap. 7.
iesus in galilęā: non enim vole
bat in iudęā ambulare: q: quęre
bant eū iudęi interficere. Et rel'.
Homilia sancti Augustini epi.
Dominus noster iesus christus Extra. 28. sup Io.
deus ꝛ homo: deus cū patre semp: homo
nobiscū ex tēpore. Nō eniꝫ quęreret quod
fecerat: nisi ipse quod fecerat fieri voluisset.
Verū hoc mementote: ꝛ de cordibus vr̄is
nolite dimittere: sic esse xp̄m hominē fcm̄:
vt nō destiterit deus esse. Manens de᷑ acꝛ
cepit hoīem: q fecit hoīem. Quando ergo
latuit vt hō: nō potentiā pdidisse putādus
est: sed exemplū nostrę infirmitati pbuisse.

Ille enī quando voluit detentus est: quando voluit occisus est. Sed quoniam futura erant mēbra eius: idest fideles eius, q non haberēt illā potestatē: quā habebat et ipse dñs noster: qr latebat: qr se tāq̄ ne occideret occultabat: hoc indicabat factura esse mēbra sua: in qbus vtiq̄ mēbris suis ipse erat. Non enī chr̄s in capite, et nō in corpore: sed christus totus in capite, et in corpore. Qd ergo mēbra eius hoc ipse: quod autē ipse, non continuo mēbra eius. Nam si ipsi nō essent membra eius, non diceret Saulo. Quid me persequeris. Non enim Saulus ipsum, sed mēbra eius: idest fideles eius in terra psequebatur. Noluit tamē dicere sanctos meos: seruos meos. Postremo honorabilius: fratres meos: sed me: hoc est mēbra mea: qbus ego sum caput.

His predictis: puto nos Lectio. ij. in hoc capitulo qd modo lectum est non esse laboraturos. Sepe enim significatū est in capite: quod futurū erat in corpore. Post hec inquit ambulabat iesus in galileā: non enim volebat in iudeam ambulare: qr querebāt eū iudei interficere. Hoc est quod dixi: infirmitati nostre prebebat exempla: non ipse pdiderat potestatē: sed nostram consolabat fragilitatē: Futurum enim erat vt dixi: vt aliquis fidelis eius ab scōnderet se: ne a persecutoribus inueniretur: et ne illi pro crimine obijceretur: latibulū precessit in capite: quod in membro cōfirmaret. Sic enī dictū est: nolebat ambulare in iudeā: qr q̄rebāt eū iudei interficere: quasi nō posset christus et ambulare inter iudeos: et nō occidi a iudeis. Lectio tertia.

Hanc enim potentiā quando voluit demonstrauit. Nam cū eū iam passurum tenēre vellent: ait illis. Quē queritis? Responderunt, Jesum. Et ille. Ego sum. Non se occultans, sed manifestans. Ad eā tamē manifestationē illi nō subsisterūt: sed recedētes, retro ceciderūt. Et tamē qr pati venerat: surrexerūt: tenuerūt: ad iudicē adduxerunt: et occiderunt. Sed quid fecerūt? Qd ait quedā scriptura. Terra data est in manus impij: caro dñi data est in potestate iudeis: et hoc, ppterea: vt quasi sacculus conscinderetur: vnde nostrū precium emanaret. Erat aūt in proximo dies festus iudeorum scenophegia. Quid sit scenophegia: qui legerunt scripturas, nouerunt. Faciebant die festo tabernacula ad similitudinē tabernaculorum: in qbus habitauerūt cum ex egypto educti peregrinarent in eremo. Iste erat dies festus. Magna solēnitate celebrabant hunc iudei: velut reminiscentes beneficia dñi: qui occisuri erant dominum.

Ad bñ. añ. Tēpus meū nondum aduēnit: tempus aūt vestrū semp est paratum. Orō.

Nostra tibi dñe q̄sumus sint accepta ieiunia: que nos, et expiando, gratia tua dignos efficiāt: et ad remedia pducant eterna. Per. Ad magni. añ. Vos ascendite ad diē festū hunc: ego autē non ascendā qr tempus meū nondum aduēnit. Oratio.

Da nobis quesumus domine perseuerantem in tua voluntate famulatum: vt in diebus nostris: et merito, et numero, populus tibi seruiēs augeat. Per.

Feria. iiij. ℣. Ne perdas cū impijs deus aīam meā. ℟. Et cū viris sanguinum vitā meam. Versiculi suprascripti his tribus diebus seqntibus suo ordine repetuntur.

Secundum Joannem. Lectio prima.

In illo tempore. Facta sunt encenia ī hierosolymis: et hyems erat. Et ābulabat iesus ī tēplo: in porticu salomonis. Et rel. cap. 10.

Homilia sancti augustini epi. Ex tractatu 48. sup Ioānē.

Encenia festiuitas erat dedicationis templi. Grece enim cenon: dicitur nouum. Quandocūq̄ enim nouum aliqd fuerit dedicatū: encenia vocat. Jam et vsus habet hoc verbū. Siquis noua tunica induat: enceniare dicit. Illum ergo diē quo tēplū dedicatū est: iudei solēniter celebrabant. Ipse dies festus agebat: cum ea que lecta sunt locutus est dñs. Hyems erat: et ambulabat Jesus in tēplo in porticu salomonis. Circundederunt ergo eum iudei: et dicebant ei. Quousq̄ animā nostrā tollis? Si tu es christus, dic nobis palam. Non veritatē desiderabāt: sed calumniā preparabant.

rabant. Hyems erat: et frigidi erant. Ad illum enim divinum ignem accedere pigri erant. Sed accedere, est credere. Qui credit, accedit: qui negat recedit. Non movetur anima pedibus, sed affectibus. Frigidi erant non diligendo charitate: et ardebant nocendi cupiditate. Longe aberant, et ibi erant. Non accedebant credendo: et premebant persequendo. Lectio secunda.

Querebant audire a domino: ego sum christus. Et fortasse de christo secundum hominem sapiebant. Predicaverunt enim prophete christum: sed divinitatem christi: et in prophetis: et in ipso evangelio, nec heretici intelligunt. Quanto minus iudei: quamdiu velamen est sup cor eorum? Denique quodam loco sciens eos dominus Jesus de christo secundum hominem sapere, non secundum deum: secundum id quod homo erat: non secundum id quod deus etiam assumpto homine permanebat: ait illis. Quid vobis videtur de christo: cuius filius est? responderunt secundum opinionem suam. David. Sic enim legerant: et hoc solum tenebant: quia divinitatem eius legebant: sed non intelligebant. Dominus autem ut eos suspenderet ad querendam eius divinitatem: cuius contenebant infirmitatem, respondit eis. Quomodo ergo David in spiritu dicit eum dominum dicens? Dixit dominus domino meo sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos sub pedibus tuis? Si ergo David in spiritu dicit eum dominum: quomodo filius eius est? Lectio iii.

Non negavit, sed interrogavit, ne quis hoc cum audierit putet, quod dominus Jesus negaverit se filium esse David. Filium David dominus christus si se negaret: cecos sic eum invocantes non illuminaret. Transibat enim aliquando: et duo ceci sedentes iuxta viam clamaverunt: miserere nostri fili David. Qua voce audita, misertus est. Stetit: sanavit: lumen dedit: quia nomen agnovit. Dicit et apostolus Paulus. Qui factus est ei ex semine David secundum carnem. Et ad timotheum quoque. Memor esto iesum christum resurrexisse a mortuis ex semine David secundum evangelium meum. Quia de semine David originem maria virgo ducebat: inde dicitur de semine David. Hoc pro magno Iudei a Christo querebant: ut non diceret ego sum Christus: secundum quod illi solum sapiebant de semine David: calumniarentur quod sibi arrogaret regiam potestatem. Plus est quod eis respondit. Illi de filio David volebant calumniari: ille filium dei se esse respondit.

Ad benedictus aña. Oves mee vocem meam audiunt: et ego dominus agnosco eas. Oratio.

Sanctificato hoc ieiunio deus: tuorum corda fidelium miserator illustra: et quibus devotionis prestas affectum: prebe supplicantibus pium benignus auditum. Per.

Ad ma. añ. Multa bona opera operatus sum vobis: propter quod opus vultis me occidere?

Adesto supplicationibus Oratio. nostris omnipotens deus: et quibus fiduciam sperande pietatis indulges: consuete misericordie tribue benignus effectum. Per.

Feria v. R. Erue a framea. Secundum lucam.

In illo tempore. Rogabat iesum quidam phariseus ut manducaret cum illo. Et ingressus domum pharisei discubuit. Et reliqua. Lectio i. ca. 7.

Homilia sancti Gregorii pape. homi. 33

Cogitanti mihi de marie Magdalene penitentia: flere magis libet quam aliquid dicere. Cuius enim vel saxeum pectus ille huius peccatricis lachryme ad exemplum penitendi non emolliunt? Consideravit namque quod fecit: et noluit moderari quid faceret. Super convivantes ingressa est: non iussa venit: inter epulas lachrymas obtulit. Discite quo dolore ardet: que flere et inter epulas non erubescit. Hanc vero quam lucas peccatricem mulierem: Joannes mariam nominat: illam esse mariam credimus, de qua marcus septem demonia eiecta fuisse testatur. Et quid per septem demonia: nisi universa vitia designantur? Quia enim septem diebus omne tempus comprehenditur: recte septenario numero universitas figuratur. Septem ergo demonia maria habuit: que universis vitiis plena fuit. Lectio secunda.

Sed ecce quia turpitudinis sue maculas aspexit: lavanda ad fontem misericordie cucurrit: convivantes non erubuit.

Nam q; semetipsam grauiter erubescebat intus: nihil esse credidit quod verecundaretur foris. Quid igitur miramur fratres? Mariam venientem: an dominum suscipientem? Suscipientem dicam, an trahentem? Sed melius trahentem dicam, et suscipientem. Quia nimirum ipse eam per misericordiam traxit intus: q per mansuetudinem suscepit foris. Sed iam textum sancti euangelij percurrentes: ipsum quoq; ordinem quo venerat sananda, videamus. Attulit alabastrum vnguenti: et stans retro secus pedes domini iesu: lachrymis cepit rigare pedes eius, et capillis capitis sui tergebat: et osculabatur pedes eius: et vnguento vngebat. Lectio tertia.

Liquet fratres quod illicitis actibus prius mulier intenta: vnguentum sibi pro odore sue carnis adhibuit. Quod ergo sibi turpiter exhibuerat: hoc iam domino laudabiliter offerebat. Oculis terrena concupierat: sed hos iam p penitentiam conterens flebat. Capillos ad compositionem vultus exhibuerat: sed iam capillis lachrymas tergebat: ore superba dixerat, sed pedes domini osculans, hoc in redemptoris sui vestigia figebat. Quot ergo in se habuit oblectamenta: tot de se inuenit holocausta. Conuertit ad virtutum numerum criminum: vt totum seruiret deo in penitentia: quicquid ex se deum contempserat in culpa. Sed hoc phariseus intuens despicit: et non solum venientem peccatricem mulierem: sed etiam suscipientem dominum reprehendit, dicens intra se. Hic si esset propheta, sciret vtiq; que et qualis esset mulier que tangit eum: quia peccatrix est. Ad bns aña. Magister dicit: tempus meum prope est: apud te facio pascha cum discipulis meis. Oratio.

Presta qs omnipotens deus: vt dignitas conditionis humane, p immoderantiam sauciata medicinalis parsimonie studio reformetur. p. Ad mag. an. Desiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscum antequam patiar.

Esto quesumus domine propitius plebi tue: vt que tibi non placent respuentes: tuorum potius repleantur delectationibus mandatorum. Per dominum nostrum Jesum christum filium tuum. Qui te. Oro.

Feria. vj. R. De ore leonis. Sm ioannem.

In illo tempore. Lectio prima. cap. xi.
Collegerunt pontifices et pharisei concilium: et dicebant. Quid facimus: quia hic homo multa signa facit. Et reliqua.
Homilia sancti augustini epi. Ex tractatu xlix sup Io. ad finem.

Pontifices et pharisei sibi consulebant: nec tamen dicebant, credamus. Plus enim perditi homines cogitabant quomodo nocerent vt perderent: quam quomodo sibi consulerent ne perirent. Et tamen timebant: et quasi consulebant. Dicebant enim: quid facimus q; hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic: omnes credent in eum: et venient romani: et tollent locum nostrum et gentem. Temporalia quidem perdere timuerunt: et vitam eternam non cogitauerunt: ac sic vtrunq; amiserunt. Nam et romani post domini passionem et glorificationem tulerunt eis locum et gentem: expugnando et transferendo: et illud eos sequitur quod alibi dictum est. Filij autem regni ibunt in tenebras exteriores. Hoc autem timuerant: ne si omnes in christum crederent: nemo remaneret qui aduersus romanos ciuitatem dei, templumq; defenderet: quoniam contra ipsum templum: et contra suas paternas leges doctrinam christi esse sentiebant. Lectio scda.

Unus autem ex ipsis cayphas nomine: cum esset pontifex anni illius: dixit illis. Uos nescitis quicquam: nec cogitatis: q; expedit vobis vt vnus moriatur homo pro populo: et non tota gens pereat. Hoc autem a seipso non dixit: sed cum esset pontifex anni illius, prophetauit. Hic docemur etiam homines malos prophetie spiritu futura predicere. Quod tamen euangelista diuino tribuit sacramento: q; pontifex fuit: idest summus sacerdos. Potest autem mouere quomodo dicatur pontifex anni illius, cum dominus vnum constituerit summum sacerdotem: cui mortuo, vnus succederet. Sed intelligendum est p ambitiones et contentiones inter iudeos: postea constitutum, vt plures essent: et per annos singulos, vicibus ministrarent. Nam et de Zacharia dicitur hoc. Factum est autem cum sacerdotio fungeretur Zacharias in ordine vicis

vicis suę ante deũ: secundũ consuetudinẽ sacerdotij: forte exijt vt incensum poneret ingressus in tẽplũ dñi. Hinc apparet plures eos fuisse: et vices suas habuisse. Nam incensum nõ licebat ponere: nisi summo sacerdoti. Et forte ẽt vno anno plures administrabãt: qbus, alio anno alij succedebãt: ex qbus forte erbat qui incensũ poneret.

Quid est ergo quod cayphas Le.iij. prophetauit: quia Jesus moriturus erat ꝓ gente: et nõ tantũ ꝓ gente: sed vt filios dei q erant dispersi, ꝯgregaret in vnũ? Hoc euãgelista addidit. Nã cayphas de sola gente iudęorũ ꝓphetauit: in qua erãt oues: de qb⁹ ait ipse dñs. Nõ sum missus nisi ad oues quę perierũt domus isrl'. Sed nouerat euãgelista eẽ alias oues, quę non erant ex hoc ouili: quas oportebat adducẽ: vt eẽt vnũ ouile et vnus pastor. Hęc aũt secundũ prędestinationẽ dicta sunt. Nam neq₃ oues eius nec filij dei adhuc erant, q nondũ crediderant. Ab illo ergo die cogitauerunt interficere eũ. Jesus ergo iam nõ in palã ambulabat apud iudęos: sed abijt in regionẽ iuxta desertũ in ciuitatẽ quę dicit ephrem: et ibi morabatur cũ discipulis suis. Non quia eius potentia defecerat: in qua vtiq₃ si vellet: et palã cũ iudęis conuersaret, et nihil ei facerent: sed in hoĩs infirmitate: viuendi exemplũ discipulis demonstrabat. In quo apparet nõ eẽ pctm, si fideles eius q sunt mẽbra eius: oculis ꝑsequentiũ se subtraherent: et furorẽ sceleratorũ latendo, potius deuitarent: q₃ se offerendo magis accenderent. Ad bñ. añ. Appropinquabat aũt dies festus iudęorũ: et quęrebãt principes sacerdotum quomodo iesum interficerent: sed timebant plebem. Oratio.

Cordibus nostris quęsum⁹ dñe gratiam tuã benignus infunde: vt pctã nostra castigatione voluntaria cohibẽtes: tẽporaliter potius maceremur: q₃ suppliciis deputemur eternis. Per dominum. Ad magnificat añã. Principes sacerdotum consilium fecerunt: vt iesum occiderent: dicebant autem: nõ in die festo: ne forte tumultus fieret in populo. Oratio.

Concede quęsumus omñs deus: vt qui protectionis tuę gratiã quęrimus: liberati a malis omnibus: secura tibi mente seruiamus. Per dominum nostrũ.

Sabbato. ℣. Ne perdas cum impijs.

Secundum Joannem Lectio prima. cap. 8.

In illo tẽpore. Dicebat iesus ad eos q crediderũt ei iudęos. Si vos mãseritis i ꝟmone meo: vere discipuli mei eritis. Et reli.

Homilia sancti Augustini epi.

Cum rex iustitię sederit i throno sicut scriptura loquit: qs gloriabitur castum se habere cor: aut qs gloriabit mundũ se eẽ a pctõ? Multũ nos terruit o fratres mei dicendo. Seruus nõ manet in domo in ęternũ. Adiungit aũt: et dicit. Filius manet in ęternũ. Ergo solus in domo sua erit xp̃s? Null⁹ ei ppl's cohęrebit? Cui erit caput: si nõ erit corpus? An forte totũ hoc filius caput et corpus? Nõ enĩ sine causa terruit, et spez dedit. Terruit, ne peccatũ amaremus. Spem dedit: ne de peccati solutione diffideremus. Omnis inquit q facit peccatũ: seruus est peccati. Seruus aũt nõ manet in domo in ęternum. Quę ergo nobis spes est, q̃ nõ sumus sine pctõ? Audi spem tuã. Filius manet in domo in ęternum. Si ergo filius vos liberauerit: tunc vere liberi eritis. Tu autem do. Lectio secunda.

Hec spes nostra est fratres: vt a libero liberemur. Et liberãdo seruos nos facit. Serui enim eramus cupiditatis: liberati serui efficimur charitatis. Hoc et aplś dicit. Vos autẽ fratres in libertatẽ vocati estis: tantũ ne libertatẽ in occasionẽ carnis detis: sed per charitatẽ seruite inuicẽ. Nõ ergo dicat christianus liber sum: in libertate vocatus sum: seruus eram: sed redemptus sum: et in ipsa redemptione liber effectus sum: faciã quod volo. Nemo me prohibeat a voluntate mea si liber sum. Sed si ista volũtate peccatũ facis: seruus es pcti. Noli ergo libertate abuti ad libere peccãdum: sed vtere ad non peccandũ. Erit eniʒ volũtas tua libera: si fuerit pia. Eris liber: si fueris seruus. Liber pcti: seruus iustitię:

dicente ap'lo. Cũ serui essetis peccati: liberi fuistis iustitie. Nunc aũt liberati a pctõ: serui aũt facti deo: habetis fructũ vestrũ in sanctificationẽ, finem vero vitã eternam. Hoc conemur: id agamus. Prima libertas est: carere criminibus. Lectio tertia.

Attendite fratres charissimi: intendite: si forte possim perducere vobis ad sensum: et qualis modo sit: et qualis futura sit ista libertas. Quẽlibet valde iustũ discutias in hac vita, quis iam sit dignus iusti vocabulo: nõ est tamẽ sine peccato. Audi ipsum sanctũ Joannẽ: cuius hoc euangeliũ est, in epistola sua dicentẽ. Si dixerimus inquit quia peccatũ nõ habemus: nosipsos decipimus: et veritas in nobis nõ est. Solus hoc dicere potuit in mortuis liber. De solo dici potuit: qui nõ nouerat pctm̃. De solo enim dici potuit: etenim expertus est omnia secundũ similitudinẽ sine peccato. Solus dicere potuit: ecce enim princeps mundi huius: et in me nihil inueniet. Quẽcũq3 aliũ licet iustũ discusseris: non omnimodo est sine peccato. Nec qualis erat iob cui dñs tale testimoniũ phibebat: vt diabolus inuideret: et postularet tẽtandũ: tentans superaret: et ille probaret. Ideo autẽ ille probatus est: nõ quia latebat deũ coronandus: sed vt innotesceret hominibus imitandus. Ad bñs añã. Clarifica me pater apud temetipsum: claritatẽ quã habui, priusq̃3 mundus fieret. Oratio.

Proficiat q̃sumus dñe plebs tibi dicata, pie deuotionis affectu: vt sacris actionibus erudita: quanto maiestati tue fit gratior: tãto donis potioribus augeat. Per eũ.

Ad vesp. pro dominica palmarũ. Capitulum.

phil. 2. a Fratres. Hoc enim sentite in vobis quod et in Christo Jesu: qui cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est: esse se equalẽ deo. Hymnus. Uexilla regis prodeunt fulget. etc. ℣. Eripe me domine ab hoĩe malo. ℟. A viro iniq̃ libera me. Ad mag. añ. Pr iuste, mũd' te nõ cognouit: ego aũt noui te, q: tu me misisti. Oro.

Omnipotens sempiterne deus: q̃ humano generi, ad imitandũ humilitatis exẽplũ: saluatorẽ nostrũ carnẽ sumere, et crucẽ subire fecisti: cõcede propitius: vt et patientie ipsius habere documenta: et resurrectionis cõsortia mereamur. Per eun.

Dñica in palmis ad matuti. inuitato. Ipsi vero nõ cognouerunt vias meas. Quibus iuraui in ira mea: si introibunt in requiẽ meã. Psalmus. Uenite exultemus. Sed cũ peruenit ad propriũ locũ scilicet Ipsi vero, chorus cantat ipsum sicut inuitato. et illi qui cantãt. Uenite, reincipiunt inuitato. scilicet Ipsi vero. Et cãtãt vsq3 ad feriam quartam in ferialibus diebus. Ad nocturnum Hymnus. Pange lingua gloriosi prelium ccr. 162. Añ. Seruite domino. ps. Beatus vir qui non. fo. 1.

De hieremia propheta Lectio prima.

Videte verbũ domini. Nũquid solitudo factus sum israeli: aut terra serotina: Quare ergo dixit populus meus: recessimus: nõ veniemus vltra ad te. Nunquid obliuiscitur virgo ornamenti sui: et sponsa fascie pectoralis sue? Populus vero meus oblitus est mei diebus innumeris. Quid niteris bonã ostendere viã tuã: ad querendã dilectionẽ: que insup et malitias tuas docuisti vias tuas: et in alis tuis inuentus est sanguis animarũ pauperũ et innocentium: Non in fossis inuẽni eos: sed in omnibus q̃ supra memoraui. Et dixi. Absq3 pctõ et innocẽs ego sum: et ppterea auertatur furor tuus a me. Ecce ego iudicio contendã tecũ: eo q, dixeris, nõ peccaui. Quã vilis facta es nimis iterans vias tuas: et ab egypto confundẽris sicut confusa es ab assur. Nã et ab ista egredieris: et manus tue erũt super caput tuũ: quoniã cõtriuit dñs cõfidentiã tuã: et nihil habebis prosperũ. ℟. In die qua inuocaui te dñe, dixisti, noli timere: Judicasti causam meã, liberasti me dñe deus meus. ℣. In die tribulationis mee clamaui ad te q: exaudisti me. Judi.

cap. 2. d.

Ulgo dicit. Si dimiserit vir vxorẽ suã: et recedẽs ab eo, duxerit Lectio. ij. cap. 3.

xerit virũ alterũ: nũqd reuertet ad eũ vltra? Nũquid nõ polluta ⁊ ꝯtaminata erit mulier illa? Tu autẽ fornicata es cũ amatoribus multis: tamẽ reuertere ad me dicit dñs ⁊ ego suscipiã te. Leua oculos tuos in directũ: ⁊ vide, vbi nunc ꝓstrata sis. In vijs sedebas expectãs eos, quasi latro insidians in solitudine: ⁊ polluisti terrã in fornicationibus tuis ⁊ in malitijs tuis. Quãobrem prohibitę sunt stillę pluuiarũ: ⁊ serótinus imber non fuit. Frons mulieris meretricis facta est tibi: noluisti erubescere. Ergo saltẽ ãmodo voca me: pater meus: dux virginitatis meę tu es. Nũquid irascéris in perpetuũ: aut pseuerabis in finẽ? Ecce locuta es: ⁊ fecisti mala, ⁊ potuisti. ℟. Fratres mei elõgauerunt a me, ⁊ noti mei, Quasi alieni recesserũt a me. ℣. Dereliquerũt me ꝓximi mei: ⁊ q me nouerũt. Quasi alie. Le. iij.

Et dixit dñs ad me: in diebus iosię regis. Nunqd vidisti quę fecerit auersatrix israel? Abijt sibimet sup oẽm montẽ excelsũ: ⁊ sub omni ligno frondoso ⁊ fornicata est ibi. Et dixi, cũ fecisset hęc omnia ad me reuertere: ⁊ non est reuersa. Et vidit pręuaricatrix soror eius iuda: quia pro eo ꝙ męchata eẽt auersatrix israel dimisissẽ eã: ⁊ dedissem ei libellũ repudij: ⁊ non timuit pręuaricatrix iuda soror eiꝰ: sed abijt ⁊ fornicata est etiã ipsa: ⁊ facilitate fornicatiõis suę cõtaminauit terrã: ⁊ męchata est cũ lapide ⁊ ligno. Et in omnibus his non est reuersa ad me pręuaricatrix soror eius iuda in toto corde suo: sed in mendacio ait dñs. Et dixit dñs ad me. Iustificauit animã suã auersatrix israel: cõparatione pręuaricatricis iudę. Vade ⁊ clama sermones istos contra aquilonẽ: ⁊ dices. Reuertere auersatrix israel ait dñs: ⁊ nõ auertã faciez meã a vobis, q: sanctus ego suz dicit dñs: ⁊ nõ irascar in ppetuũ. Veruntamen scito iniquitatẽ tuã: q: in dñm deuz tuũ pręuaricata es. Et dispersisti vias tuas alienis: sub omni ligno frondoso: ⁊ vocẽ meã non audisti ait dñs. ℟. Attende dñe ad me, ⁊ audi voces aduersarioꝝ meorũ: Nunqd redditur ꝓ bono malũ: quia foderunt foueã animę meę? ℣. Recordare ꝙ steterĩ in cõspectu tuo: vt loquerer ꝓ eis bonũ: ⁊ auerterẽ indignationẽ tuã ab eis. Nunqd red. Attende dñe. In scdo noctur. aña. Bonorũ meorum. ps. Cõserua me dñe. fol. 3.

Sermo sancti leonis papę. Lectio quarta.

Scripturã quidem hebraici textus ⁊ verba mysterij fratres charissimi audistis: quomõ agnus immolatus est: et quomodo plebs saluata ẽ: ⁊ quõ pharao p mysteriũ verberatꝰ ẽ. Intelligite dilectissimi, quẽadmodũ sit nouũ ac vetꝰ: tpale ⁊ ęternũ: corruptibile, ⁊ icorruptibile: mortale, ⁊ imortale: paschale mysteriũ. Vetus qdẽ secũdũ legẽ: nouũ secundũ verbũ. Temporale per exemplũ: ęternũ p gratiaz. Corruptibile p victimã pecudis: icorruptibile ꝓpter dñi vitam. Mortale ꝓpter sepulturã: inmortale propter resurrectionẽ. Vetus qdẽ est lex: nouũ autẽ verbũ. Temporale exemplar: sꝫ sempiterna est gratia. Corruptibilis ouis: incorruptibilis dñs. Nõ comminutus vt agnus: sed resuscitatus vt deus. ℟. Conclusit vias meas inimicus, insidiator factꝰ est mihi sicut leo in abscondito: repleuit et inebriauit me amaritudine: deduxerunt in lacũ mortis vitã meã: ⁊ posuerunt lapidez contra me. Vide dñe iniquitates illoruz: ⁊ iudica causam aĩę meę, defensor vitę meę. ℣. Factus sum in derisuz omni pplo meo: canticum eorum tota die. Vide. Lectio. v.

Et enim vt ouis ad victimaz ductus est: sed non erat ouis. Et sicut agnus sine voce: sed nõ erat agnus. Illa enim in figura fiebant: hic verius reperiunt. Pro agno etenim deus factus est: ⁊ pro pécude homo. Hõ aũt christus: in quo capiuntur omnia. Esaias ait. Sicut ouis ad occisio- cap. 53
nẽ ductus est: ⁊ sicut agnus corã tondẽte se sine voce: sic nõ aperuit os suuz. In humilitate iudiciũ eius sublatũ est: generationẽ eius qs enarrabit? Multa quidẽ ⁊ alia plurima a prophetis prędicta sunt in pasche mysteriũ iesu christi. Ipse eniz adductus est vt agnus: occisus vt ouis: veluti ab ęgypto nos a mundi cultura redẽmit:

τ saluauit nos de manu diaboli: quasi de manu pharaonis: τ cōsignauit animas nostras ꝓprio spiritu: τ mēbra corporis nostri suo sanguine precioso. ℟. Saluū me fac deus, quoniā intrauerunt aquę vsq; ad animā meā: ne auertas faciē tuā a me. Quoniā tribulor: exaudi me deus meus. ℣. Intende animę meę τ libera eā: propter inimicos meos eripe me. Qm. Lectio sexta.

Hic est qui in cōfusionē mortis: mortē induit: τ diabolū in planctū constituit. Hic est qui iniquitatē percussit τ iniustitiā: sicut moyses ęgyptū sterilitate dānauit. Hic est q nos eripuit de seruitute ad libertatē: de tenebris ad lucē: de morte ad vitā: a tyrannide in regnū ꝑpetuū. Hic est qui in multis multa sustinuit. Hic est q in abel occisus est: τ in Isaac pedibus colligatus est: τ in Iacob peregrinatus est: τ in Ioseph venundatus est: τ in moyse obuolutus est: τ in amnē a matre expositus: τ in agno iugulatus: τ in dauid ꝑsecutus: τ in ꝓphetis exhonoratus. Hic est qui in terra sepultus est: τ resurgēs a mortuis, ad cęlorū excelsa cōscendit. Hic est agn⁹ sine voce. Hic est q de grege assumptus est ad victimā: vespere immolatus est, qui in nocte sepultus est. Hic est Iesus chr̄s dn̄s noster, q resurrexit a mortuis: τ de inferiori sepulchro hominē resuscitauit ad vitā. Hic itaq; in medio hierusalē interēptus est. A quibus? Ab israel. Quā ob causam? quia claudos eorꝫ curauit: τ leprosos mūdauit: τ cęcos illuminauit: τ mortuos suscitauit. ℟. Noli esse mihi dn̄e alienus: parce mihi in die mala: cōfundanť oēs q me ꝑsequunť, Et nō cōfundar ego. ℣. Cōfundanť oēs inimici mei: q quęrūt animā meā. Et nō ꝯfun. Noli eē. In .iij. noc. Añ. Nō sunt loquelę. ps. Cęli enarrant. fol. 4.

Secūdū Mattheū. Lectio .vij.

cap. 21.

In illo tpe. Cū appropinq̄sset Iesus hierosolymis τ venisset bethphage ad mōtē oliueti: tūc misit duos ex discipulis suis dicēs eis. Ite in castellū qđ cōtra vos est: τ statim inuenietis asinā alligatā τ pullū cū ea: soluite τ adducite mihi. Et reliq.

Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Pulchre autem relictis iudęis habitaturus in affectibus gentiū: templū dominus ascēdit. Hoc enim templū est verū: in quo nō in litera sed in spiritu dn̄s adorať. Hoc dei tēplū est: quod fidei series: non lapidū structura fundauit. Deserūtur ergo q oderant: eliguntur q amaturi erant. Et ideo ad montē venit oliueti: vt nouellas oliuas in sublimi virtutū plantaret: quarū mater est illa quę sursum est hierusalē. In hoc monte est ille cęlestis agricola: vt plantati oēs in domo domini: possint in veritate dicere. Ego sicut oliua fructificaui in domo dn̄i. Et fortasse ipse mons est chr̄s. Quis enim alius tales fructus ferret olearū: non curuescentiū vbertate baccarū: sed spiritus plenitudine gentiū fęcundarꝫ? Ipse est per quē ascēdimus: τ ad quē ascēdimus: ipse est ianua: ipse est via: qui aperiť τ q aperit: qui pulsať ab ingredientibus: τ ab egredientibus adorať. ℟. Dominus mecū est tanq̄ bellator fortis: propterea persecuti sunt me, τ intelligere non potuerunt: dominē, probas renes τ corda. Tibi reuelaui causā meā. ℣. Vidisti dn̄e iniq̄tates eorū aduersū me: iudica iudiciū meū. Tibi. Lectio .viij.

Ergo in castello erat: τ ligatus erat pullus cū asina: nō poterat solui nisi iussu dn̄i. Soluit eum manus apostolica: talis actus: talis vita: talis grā. Esto talis vt possis ligatos soluere. Nunc cōsideremus qui fuerunt illi, qui errore de tecto: de paradiso eiecti: in castello sunt religati. Et vides, quēadmodū quos mors expulerat: vita reuocauerit? Et ideo secundū mattheū, τ asinā τ pullū legimus: q: in duobus hominibus vterq; fuerat sexus expulsus: in duobus aīalibus, sexus vterq; reuocetur. Ergo ille in asina, matrē quasi Euā figurauit erroris: hic autē in pullo generalitatē populi gētilis expressit. Et ideo pullus sedeť asinę: τ bene, in quo nemo sedit: q: nullus anteq̄ christus nationū populos vocauit ad ecclesiā. Deniq; secūdū marcū sic habes: Quē nemo adhuc sedit hominū.

Ex nono lib. sup Lucam.

hominū. ℟. O Iterūt impij apud se, nō re
cte cogitantes: circūueniamus iustū, quo
niā cōtrarius est opibus nostris: pmittit
se sciētiā dei habere: filiū dei se nominat, ꝛ
gloriat patrē se habere deū. Videamus si
sermones illius veri sunt: ꝛ si est vere filius
dei, liberet illū de manibus nostris: morte
turpissima cōdēnemus eū. ℣. Tanq̄ nu
gaces existimati sumus ab illo: ꝛ abstinet
se a vijs nostris, tanq̄ ab immūditijs: ꝛ p
fert nouissima iustoꝝ. Videamus. Lcō.iij.

Alligatus aūt perfidię vinculis tene
batur: iniquo addictus dño erroris
famulatui: sed dnatū vendicare sibi nō po
terat: quē reū fecerat nō natura: sed culpa.
Et ideo cū dñs dicitur: vnus agnoscitur.
Nā ꝛ multi dij: ꝛ multi domini: sed gene
raliter vnus deus ꝛ vnus dominus. Itaq̄
si nō exprimit dominus, definitur: non iā
per adiunctionem personę: sed per vniuer
sitatē naturę. Marcus autem induxit liga
tum ante ianuam: quia extra christum qui
cunq̄ est: foris est in via. Qui autē in chri
sto est: foris non est. In transitu addit: vbi
nullius certa possessio: nō pręsepe: nō ali
menta: non stabulum. Misera seruitus cui
vagum ius est. Plures enim dominos ha
bet, qui vnum non habet. Alieni alligant
vt possideant: iste soluit vt teneat. Vehemē
tiora enī dona nouit esse q̄ vincula. Nec
illud ociosum qd duo discipuli dirigunt:
petrus ad cornelium: paulus ad reliquos.
Et ideo nō personas destinauit: sed nume
rum definiuit. ℟. Circundederūt me viri
mēdaces: sine causa flagellis cęciderūt me.
Sed tu dñe defensor vindica me. ℣. Quo
niam tribulatio proxima est: ꝛ non est qui
adiuuet. Sed. Circundederūt. Ad lau. añ.

Dominus deus auxiliator meus: ꝛ
ideo non sum cōfusus. ps. Misere
re.13. Aña. Circundantes circundederunt
me: ꝛ in noīe dñi vindicabor i eis. ps. Cō
fitemini.8. Añ. Iudica causā meā: defen
de, q potens es dñe. ps. Deus deus me
us.5. cū rel. Añ. Cū angelis ꝛ pueris fide
les inueniamur: triumphatori mortis, cla
mantes osanna in excelsis. Añ. Cōfundan

tur q me persequunt: ꝛ nō cōfūdar ego: do
mine deus meus. Cap. Frēs: hoc enī sen
tite. hy. Lustris.164. ℣. Eripe me. de ini
micis meis deus meus. ℟. Et ab insurgē
tibus in me libera me. Ad bñs añ. Turba
multa quę cōuenerat ad diē festū, clama
bat dño: bñs qui venit in noīe dñi, osanna
in excelsis. Orō. Omps sempiterne deus

Ad primā añ. Pueri hebreoꝝ, tollen
tes ramos oliuarum obuiauerūt domino,
clamantes ꝛ dicentes: osanna in excelsis.

Ad.iij.añ. Pueri hebreoꝝ vestimēta p
sternebāt in via, ꝛ clamabāt dicētes: osan
na filio dauid, bñs q venit in nomine dñi.
Cap. Fratres hoc enī sentite. ℟. bi. Erue
a framea, De' aiam meā. ℣. Et de manu
canis vnicā meā. ℟. Deus. ℣. Erue. ℟.
De'. ℣. De ore leonis libera me dñe. ℟.
Et a cornibus vnicorniū humilitatē meā.

Ad sextā añ. Tibi reuelaui causā meā
dñe, defensor vitę meę: domine de' meus.

Humiliauit semetipsū, factus Cap. phil.2.
obediens vsq̄ ad mortē: mortē aūt
crucis: propter qd, ꝛ deus exaltauit illū:
ꝛ donauit illi nomē, quod est super omne
nomē. ℟. bi. De ore leonis, Libera me do
mine. ℣. Et a cornibus vnicorniū humili
tatē meā. ℟. Libera. ℣. De ore. ℟. Libe
ra. ℣. Ne pdas cū impijs deus aīam meā.
℟. Et cum viris sanguinum vitam meā.

Ad nonā añ. Inuocabo nomē tuū dñe:
ne auertas faciē tuā a clamore meo. Cap.

In nomine iesu, omne genu flecta
tur: cęlestium, terrestrium, ꝛ inferno
rum: ꝛ omnis lingua cōfiteatur: quia do
minus noster iesus christus, in gloria est
dei patris. ℟. bre. Ne perdas cū impijs,
Deus animam meam. ℣. Et cum viris
sanguinum vitam meā. ℟. Deus. ℣. Ne
perdas. ℟. Deus. ℣. Eripe me dñe ab ho
mine malo. ℟. A viro iniquo eripe me.

Ad vesp. añ. Dixit dñs dño.35. Cum
reliquis. Cap. Fratres: hoc enī sentite. hy.
Vexilla.162. ℣. Eripe me dñe ab hoie ma
lo. ℟. A viro iniquo eripe me. Ad ma. añ.
Scriptū est enī: pcutiā pastorē, ꝛ dispgen
tur oues gregis: postq̄ autem resurrexero,

p̄cedā vos ī galileā:ibi me videbitis dicit dñs. Oro. Omnipotēs sempiterne deus.
¶ Feria.ij. Ad matu.inuit. Ipsi vero.&c. Ad noc.hy°. Pāge lingua.162.añ. Dñs defensor.10.cū rel. Secundū ioā c. Lc.j.

cap. 11.

In illo tpe. Añ sex dies pasche venit iesus bethaniā: vbi fuerat lazarus mortuus: quem suscitauit iesus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini epi.

Ex tra/ctatu so sup Io. post prin/cipium.

Ne putarent homines fantasma esse factū: qz mortuus resurrexit: lazar° vnus erat ex recūbētibus. Viuebat: loquebat: epulabat: veritas ostendebat: infidelitas iudeo:ū ꝯfundebat. Discūbebat ergo dñs cū lazaro, & ceteris: ministrabat martha vna ex sororibus lazari. Maria vero altera soror lazari accepit libraz vnguenti nardi pistici p̄ciosi: & vnxit pedes iesu: & extersit capillis suis pedes eius: & domus impleta est ex odore vnguenti. Factū audiuim°: requiramus mysteriū. Que cūcz anima fidelis vis esse: cū maria vnge pedes dñi p̄cioso vnguēto. Vnguentū illud iustitia fuit: ideo libra fuit. Erat autē vnguentū nardi pistici preciosi. Qd ait: pistici: locū aliquē credere debemus, vnde hoc erat vnguentū preciosum. Nec tñ hoc vacat: & sacramento optime ꝯsonat. Pistis grece: latine dicit fides. Querebas opari iustitiam: iustus ex fide viuit. ℟. Viri impij dixerunt: opprimamus virū iustum iniuste, & deglutiamus eū tanꝗ infernus viuum: auferamus memoriā illius de terra: & de spolijs eius sortē mittamus inter nos: ipsi enim homicide thesaurizauerūt sibi mala. Insipientes & maligni oderunt sapientiam: & rei facti sunt in cogitationibus suis. ℣. Hec cogitauerūt, & errauerūt, & excecauit illos malitia eorum. Insipientes. Lectio.ij.

Vnge pedes iesu bñ viuēdo: dñica sectare vestigia. Capillis terge: si habes supflua da paupibus: & dñi pedes tersisti. Capilli eniz supflua corporis videnf. Habes qd agas de supfluis tuis. Tibi superflua sunt: sed dñi pedibus necessaria sunt: forte in terra dñi pedes eius indigent. De qbus enim nisi de membris suis in fine dicturus est: Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis? Superflua vestra impendistis: sed pedibus meis obsecuti estis. Domus aūt repleta est odore: mūdus impletus est bona fama: nā bonus odor bona fama est: q male viuunt & christiani vocanf: iniuriā christo faciunt. De qbus dictum est: ꝑ p cos nomē dei blasphemaf. Si per tales nomē dei blasphematur: p bonos nomē dei laudaf. Audi aplm. Christi bonus odor sumus inqt in omni loco. Dicif & in canticis canticorū. Oleum effusum est nomen tuum. ℟. Opprobriuz factus sum nimis inimicis meis: viderūt me & mouerunt capita sua. Adiuua me deus meus. ℣. Locuti sunt aduersum me ligua dolosa: & sermonibus odij circūdederunt me. Adiu. L.iij.

Ad aplm reuoca intētionē: christi inquit bonus odor sumus in omni loco: & in his qui pereūt: & in his q salui fiūt. Alijs sumus odor vite ad vitam: alijs aūt odor mortis ad morte. Et ad hec quis idoneus? Occasionē nobis p̄bet p̄sens lectio scti euangelij: de isto odore ita loq: vt a nobis sufficienter dicaf: & a vobis diligenter audiaf: aplo ipso dicēte. Et ad hec qs idoneus? Ergo vt inde nos conemur loq: nunqd idonei sum°? Aut vos hec audire idonei estis? Nos qdē idonei non sumus: sed idoneus est ille, q per nos dignetr dicere, qd a vobis possit audiri. Ecce apls bonus odor est sicut dicit ipse. Sed ipe bonus odor: alijs odor vite ad vitā: alijs autē odor mortis ad morte. Tamē bon° odor. Nunqd enim ait: alijs sumus odor bonus ad vitā: alijs malus odor ad morte? Bonū odorē se dixit: nō malū. Et eundē bonū odorē, alijs ad vitā dixit alijs ad mortem. Felices q bono odore viuunt. Quid autez infelicius illis, q bono odore moriuntur? ℟. Insurrexerunt in me viri iniq absqz misericordia: quesierunt me interficere: & non pepercerunt in faciē meā spuere: & lanceis suis vulnerauerunt me: & cōcussa sunt omnia ossa mea. Ego aūt existimabā me tāꝗ mortuū sup terrā. ℣. Effunderunt furorem suum

suũ in me: fremuerunt cõtra me dentibus suis. Ego. Insurrere. Ad lau. & p hor. añ. Faciẽ meã nõ auerti ab increpãtibus & cõspuentibus in me. Psal. ferial. vt fol. 13. Aña. Framea suscitare aduersus eos q dispergunt gregẽ meũ. Añ. Appen derunt mercedẽ meã triginta argẽteis: qui bus appreciatus sum ab eis. Añ. Inunda uerunt aquę sup caput meũ: dixi, perij, in uocabo nomẽ tuũ dñe deus. Aña. Labia insurgentiũ & cogitationes eorũ vide dñe. Cap. Venite mittamus. 165 Hym. Lustris sex. 164. Eripe me d inimicis. Ad bñ. añ. Clarifica me pater apud temetipsum clari tate quam habui, priusq mundus fieret. Deinde preces vt folio. 34. Oratio. Omnipotens sempiterne deus: da nobis ita dominicę passionis.

O Al qs omps deus: vt q in tot aduer sis ex nostra infirmitate deficimus: interce dente vnigeniti filij tui passiõe respirem⁹. Per eundẽ. Ad hor. psal. cõsueti: añę lau dũ: Capla & Rñia vt supra in feria secunda post dñicã passiõis fo. 16 Deinde p̃ces 34 Ad vesp. añ. Inclinauit dñs. cũ rel. ps. Dilexi. 37. cũ rel. Cab. Tu aũt dñe saba oth. 16 Hy⁹. Vexilla. 162. Eripe me dñe ab hoie malo. Rñ. A viro iniquo eripe me. Ad mag. añ. Non haberes in me potesta tem, nisi desuper tibi datum fuisset. Dein de preces vt folio. 34. Oratio.

A Diuina nos deus salutaris noster: & ad beneficia recolenda, qbus nos instaura re dignatus es: tribue venire gaudẽtes. p. Notandũ: q si festũ accidat in hac feria vł duab⁹ seqñtib⁹: añę laudũ omittunt. Rñia vo sedę fer. i ttiã: & tertię trãsferunt i q̃rtã. Feria. iij. Ad matutinũ. Ipsi vero &c. ps. Venite. 1 Hym. Pange lingua. 162. añę & psal. de feria fol. 14. Sermo sctĩ Au gustini episcopi. Lectio prima.

bos. 36 Ex libr. quinqua gitra bo. D E dño & saluatore nostro fra tres dilectissimi: ante multa tẽ pora prophetatũ est. Ascendet sicut virgultũ: & sicut radix de terra sitiẽti. Quare vt radix? Ideo q: nõ est species illi: neq honor: Passus est: humiliatus est: conspuetus est: nõ habebat speciẽ: hõ ap parebat cũ esset deus. Sed quo modo ra dix non est pulchra: sed intus habet vim pulchritudinis suę. Attendite fratres mei: videte misericordiam dei. Attendis arbo rem pulchram: amenam: folijs virentem: fructibus opulentam: laudas: delectat ali quid de fructu eius carpere: sub vmbra ei⁹ sedere: & requiescere ab ęstu. Laudas tota illam pulchritudinem. Si radix ostenda tur tibi: nulla pulchritudo in ea est. No li contemnere qđ abiectum est: inde procel sit qđ miraris: vt radix sit i terra sitiẽti. Rñ. Contumelias & terrores passus sum ab eis qui erãt pacifici mei, & custodientes latus meũ, dicẽtes: decipiam⁹ eũ, & pualeamus illi: sz tu dñe mecũ es tãq bellator fortis. Ca dãt i opprobriũ sepitnũ, vt videã vidictã i eis: q: tibi reuelaui causã meã. Ṽ. Iudica dñe causã aię meę redẽptor vitę meę. Ca.

A Ttẽdite mõ claritatẽ arboris: Lc. ij. creuit ecclia: crediderũt gẽtes: victi sunt terrę p̃cipes sub noie xp̃i: vt cẽnt vi ctores in orbe terrarũ. Positũ est collũ eorũ sub iugo xp̃i. Persequebanť añ chrianos p pter idola: psequuntur idola, ppter chrm. Oẽs cõfugiũt ad auxiliũ ecclię: in oĩ pres sura: in omni tribulatiõe sua. Creuit illud granum sinapis: factũ est maius sup omnia olera. Veniunt volatilia celi supbi seculi: & reges cũt sub ramis eius. Vñ hęc tanta pul chritudo? Nescio d q̃ radice surrexit: & ista pulchritudo in magna glia est. Queram⁹ radicẽ: cõspuetus ẽ: humiliatus est: flagella tus est: crucifixus ẽ: vulneratus ẽ: cõtẽpt⁹ est. Ecce hic spẽs nõ est. Sed in ecclia glia radicis pollet. Ergo ipsũ d scribit spõsũ: illũ cõtẽptũ: inhonoratũ: abiectum. Rñ. Deus isrl̃ ppter te sustinui improperiũ: operuit reuerentia faciẽ meã: extraneus fa ctus sum fribus meis: & hospes filijs mrĩs meę. Quĩ zelus domus tuę comẽdit me. Ṽ. Intende animę meę & libera eã: ppter ini micos meos eripe me. Quoniã. Lectõ. iij.

S Ed modo habetis videre arborem quę surrexit de ista radice: & imple uit orbẽ terrarum. Radix de terra sitienti: non est species illi, neq honor: & vidimus illũ: & nõ habuit speciẽ neq decorẽ. Nõne

hic est fabri filius: q nō habuit decorē, vt diceret: nōne verū dicimus q: demonium habes? In nomine aūt ipsius demonia iu giebāt: illi obijciūt: q: demoniū habes. Sz cur hoc? Vidim⁹ eū: et nō habebat speciē neq; decorē. Que species illius intus erat: vbi nō videbat? In principio erat verbū: et verbū erat apud deū: et deus erat verbū. Que est species ipsius? Qui cum in forma dei esset: nō rapinā arbitratus est: esse se eq̄lē deo. Et vbi visus est non habere speciē neq; decorē? Et nō habuit speciē: sed vultus eius abiect⁹: et deformis positio ei⁹ ab oībus hoībus. Hō in plaga, in plaga homo: aū plagā de⁹: post plagā deus hō: hō in plaga, et q sciat ferre infirmitates. Infirmitates quoz? Ipsorū a qbus patiebatur. Medicus ferebat infirmitates freneticoz: et cū ipse crucifigeret, orabat, et dicebat. Pr ignosce illis: q: nesciūt qd faciūt. ℟. Synagoga ppl'oz circūdederūt me: et nō reddidi retribuētibus mihi mala. Consumet domine neqtia petōrū, et dirige iustū. ℣. Judica me dñe fm iustitiā meā: et fm inocētiā meā sup me. Cōsumet. Synagoga.

Ad laudes et per horas antiphona.

Vide dñe et cōsidera, qm tribulor, velociter exaudi me. Psal. fer. fo. 16. Añ. Discerne causā meā dñe: ab hoie iniquo et doloso eripe me. Añ. Dū tribularer clamaui ad dñm de ventre inferi, et exaudiuit me. Añ. Dñe, vim patior, rñde p me: qa nescio quid dicā inimicis meis. Añ. Dixerūt impij: opprimamus virū iustū: qm cōtrarius est operibus nostris. Cap. Venite. 165. Lustris fer. 164. ℣. Eripe me. ℟. A viro iniquo. Ad bñs añ. Ante diem festum pasche sciens iesus qa venit hora eius: cū dilexisset suos, in finez dilexit eos. Deinde preces. vt fol. 34. Orano. Omnipotens sempiterne deus: da nobis ita dñice passionis sacraméta peragere: vt indulgentiā percipere mereamur. Per eun. ¶ Ad. iij. vj. ix. psal. de psal. añe laudū ad horas cap. et ℟. f. 165. postea pces vt fo. 34 ¶ Ad vesp. añ. In domū domini. cū rel. ps. Letatus. 37. cū rel. Ad mag. añ. Potestatē habeo ponendi aīam meā: et iterū sumendi eā. Cap. Tu autē dñe. 165. Hymn⁹. Vexilla. 162. ℣. Eripe. ℟. A viro iniquo eripe. Deinde preces folio. 34. Orano. Tua nos misericordia deus: et ab omni surreptione vetustatis expurget: et capaces sancte nouitatis efficiat. Per d. ¶ Feria. iiij. Ad matu. inuit. Ipsi vero. ps. Venite. i. Hym. Pange lingua. 162. añe. psal. et ℣ 17. Sermo sci ambrosij epi. Le. i.

Legimus q: christ⁹ peccata nra portat: et pro nobis dolet: Doles ergo dñe non tua sed nostra vulnera: non tuā mortē: sed nostrā infirmitatē: et nos estimauimus te esse in doloribus: cum tu nō pro te: sed p me doleres. Infirmatus enim es: sed propter petā nostra. Nō q: tibi illa infirmitas erat ex patre assumpta: sed p me suscepta: quia nil pderat vt eruditio pacis nostre esset in te: nisi liuore tuo vulnera nra sanarēt. Sed qd mirū si pro omnibus doluit: q pro vno fleuit? Quid mirū si moriturus p omnib⁹ tedeat: q lazarū resuscitatur⁹ illacrymat? Sed et ibi pie sororis lacrymis cōmouet q: mētē humanā tāgebat: et hic alto apit affectu: vt q: in carne sua petā nostra perimebat: mortē quoq; aīe nostre: sue aīe merore aboleret. ℟. Ll oculi sunt aduersum me lingua dolosa: et fmonibus odij circumdederūt me: p eo vt me diligerēt, detrahebāt mihi. Ego aūt orabā: et exaudisti dñe deus meus. ℣. Et posuerūt aduersū me mala p bonis: et odiū p dilectiōe mea. Ego. L. ij.

Et fortasse ideo tristis est: q: post ade lapsum tali trāsitu nobis erat de hoc seculo recedendū: vt mori eēt necesse. De⁹ enim mortē non fecit: nec letatur in perditione viuoz: et ideo fastidit qō ipe nō fecit. Deniq; ait. Trāsfer a me calicē istū quasi homo mortē recusans: quasi deus sententiā suā reseruās. Oportet enim nos mori seculo: vt resurgamus deo: vt iuxta diuinā sententiā lex maledictionis resoluta: in terre limū nature fine soluatur. Duas voluntates in christo intellige. Quod autem ait: non mea volūtas sed tua fiat: suam ad hominem

minem retulit: patris ad diuinitatē. Volūtas eni hoīs tpalis: voluntas diuinitatis eterna. Non alia voluntas patris: alia filij. Una voluntas: vbi vna diuinitas. Disce tū deo eē subiect9: vt nō qd ipse vis eligas: sed qd deo scias esse placiturum. ℟. Fratres mei elōgauerūt a me: τ noti mei, Quasi alieni recesserūt a me. ℣. Dereliquerūt me pximi mei: τ q me nouerūt. Quasi. Le. iij.

Deinde verborū proprietatē cōsiderem9. Tristis est aīa mea vsq ad mortē. Et alibi. Nūc anima mea turbata ē valde. Nō ergo suscipiens: sed suscepta turbatur. Anima enim obnoxia est passionibus: diuinitas libera. Denicq spūs promptus: caro autē infirma. Tristis est aūt: non ipse: sed anima. Nō est tristis sapientia: nō diuina substantia: sed anima. Suscepit corpus meū: nō me fefellit vt aliud esset τ aliud videret. Tristis videbatur: τ tristis erat. Denicq ait. Percutiā pastorē: τ dispergentur oues gregis. Tristis erat: q2 nos paruulos relinquebat. Ceterū q constanter se morti obtulerit: scriptura declarat. Quando qdē querentibus occurrit: turbatos confirmauit: trepidos prouocauit: proditorē osculi dignatione suscepit. Nec illud distat a vero: si tristis erat p psecutoribus suis: quos sciebat in malis sacrilegij penas daturos. Et ideo dixit. Trāsfer calicē hūc a me: nō qa dei filius mortē timebat: sed vel malos perire nolebat. ℟. Attende dñe ad me: τ audi voces aduersariorū meorū. Nūquid redditur p bono malū: q2 foderunt foueam aīe mee? ℣. Recordare, q steteri ī cōspectu tuo: vt lōquerer p eis bonū: τ auerterē indignationē tuam ab eis. Nunquid redditur pro bono malum: quia foderunt foueam anime mee? Attende domine ad me.

Ad laudes τ per horas Antiphona.

Libera me de sanguinibus deus deus meus: τ exultabit lingua mea iustitiam tuā. Psalmi feriales 19. Aña. Contumelias τ terrores passus suȝ ab eis: τ dñs mecū est tanq̄ bellator fortis. Aña. Ipsi vero in vanū quesierunt animam meaȝ: introibunt in inferiora terre. Aña. Oēs inimici mei audierūt malū meū dñe: letati sunt, quoniā tu fecisti. Aña. Alliga dñe in vinculis nationes gentiū: τ reges earū in cōpedib9. Cap. Uenite. 165. Lustris fer. 164. ℣. Eripe. ℟. A viro iniquo. Ad bñs añ. Simon dormis: nō potuisti vna hora vigilare mecū? Deinde pces vt fo. 34. Oro.

Presta qs omps deus: vt q nostris excessibus incessanter affligimur: p vnigeniti filij tui passionē liberemur. Qui te.

¶ Ad. iij. vj. ix. psal. psueti: Añe laudū ad horas: Capl'a τ ℟ia Deinde pces vt f. 34.

¶ Ad vesp. añ. Non cōfundetur. ps. Nisi dñs. 38. cū rel. Cap. Tu aūt dñe. 165 Hy9. Uexilla. 162 ℣. Eripe me. ℟. A viro iniq. Ad mag. añ. Ancilla dixit petro: vere tu ex illis es: nā τ loquela tua manifestum te facit. Deinde preces. folio. 34. Oratio.

Respice quesumus domine super hāc familiā tuam: pro qua dominus noster iesus xp̄s nō dubitauit manibus tradi nocentiū: τ crucis subire tormētū. Qui.

¶ Nō dñr vespere mortuo. nec vlteri9 dicitur officiū pro defunctis vsq post octa. penteco. Cōpletoriū de beata virgine dicitur: sed de cetero nō dicitur officiū btē virginis vsq ad vespas sabbati post pascha.

¶ His tribus sequentibus diebus hebdomadarius oibus alijs pretermissis absolute incipit ad matutinū añam primi psalmi. Item añe matutinales τ vesperorum dicuntur sicut in festo duplici: psalmi dicuntur sine Gloria patri. per omnes horas. Nota q si dicit officiū in ecclesia, vbi congregatur populus, solent accendi quindecim candele ad matutinum, τ post vnumquemq psalmorum vna solet extingui: et dicta antiphona Benedictus dominus deus israel, fiant prime tenebre, abscondendo vltimam candelā. Postea cantetur. Benedictus dominus deus israel: quo finito fiant secunde tenebre: dicatur antiphona competens, τ fiant tertie tenebre: semper tamen tenendo lumen super candelabrum, quando non fiunt tenebre: Ceterum fiat secundum loca, sicut consuetum est fieri.

¶ Feria.v.i cena dñi. In primo noct. aña.

Zelus domus tuę comedit me, et opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me. ps. Saluum me fac.20. Añ. Auertantur retrorsum et erubescant, qui cogitant mihi mala. ps. Deus in adiutorium.20. Añ. Deus meus eripe me de manu peccatoris. ps. In te dñe.21. ℣. Auertantur retrorsum et erubescant. ℟. Qui cogitant mihi mala. Deinde Pater noster, sub silentio: et nõ pronunciat Et ne nos. neq dicitur absolutio. In hoc triduo lectiones leguntur sine Iube dõne. et fine Tu autẽ. Sed in tribus primis lectionibus Ieremię, loco Tu autẽ, semp dicitur Ierusalẽ ierlm conuertere ad dñm deum tuum. Incipit lamentatio Ieremię prophete. Lectio.j. Aleph.

Quomodo sedet sola ciuitas plena pplo: facta est qsi vidua dña gentiũ: princeps prouinciarum facta ẽ sub tributo. Beth. Plorãs plorauit in nocte: et lachrymę eius in maxillis eius: nõ est q cõsoletur eã, ex oibus charis eius. Oẽs amici eius spreuerunt eã: et facti sunt ei inimici. Gimel. Migrauit iudas pp̃ter afflictionẽ et multitudinẽ seruitutis. Habitauit inter gentes: nec inuenit requiẽ. Oẽs persecutores eius apprehẽderunt eã inter angustias. Daleth. Vię sion lugẽt: eo q nõ sint q veniãt ad solẽnitates. Oẽs portę eius destructę: sacerdotes eius gementes: virgines eius squalidę: et ipsa oppressa amaritudine. He. Facti sunt hostes eius in capite: inimici eius locupletati sunt: q: dñs locutus est sup eã: propter multitudinẽ iniqtatũ eius. Paruuli eius ducti sunt in captiuitatẽ: ante faciẽ tribulantis. Vau. Et egressus est a filia syõ: omnis decor eius. Facti sunt principes eius velut arietes: nõ inueniẽtes pascua. Et abierunt absq fortitudine: an faciẽ subsequentis. Zain. Recordata est Ierusalẽ dierum afflictionis suę: et preuaricatiõis omnium desiderabiliũ suorũ: quę habuerat a diebus antiqs: cũ caderet ppls eius in manu hostili: et nõ eẽt auxiliator. Viderũt eã hostes: et deriserunt sabbata eius. Heth. Peccatũ peccauit Ierusalẽ, ppterea instabilis facta est. Oẽs q glorificabãt eã, spreuerunt illã: q: viderunt ignominiã eius. Ipsa autẽ gemẽs: et cõuersa est retrorsũ. Teth. Sordes eius in pedibus eius: nec recordata est finis sui. Deposita est vehemẽter: non hãbẽs cõsolatorẽ. Vide dñe afflictionẽ meã: qm erectus est inimicus. Ierusalẽ ierlm: cõuertere ad dñm deũ tuũ. ℟. In mõte oliueti orauit ad patrẽ: pater, si fieri potest trãseat a me calix iste. Spũs qdẽ prõpt° ẽ, caro autẽ infirma: fiat volũtas tua. ℣. Vigilate, et orate, vt nõ intretis in tẽtationẽ. Spi.

Manũ suã misit hostis ad Le.ij. Ioth. oĩa desiderabilia eius: q: vidit gẽtes ingressas sanctuariũ suũ: de qbus preceperas ne intrarent in ecclesiã tuã. Caph. Oĩs ppls eius gemens et quęrẽs panẽ: dederũt pciosa quęq p cibo ad refocillandã aĩaz. Vide dñe et cõsidera: qm facta sum vilis. Lamed. O vos oẽs q transitis p viã: attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus: qm vindemiauit me: vt locutus est dñs in die irę furoris sui. Mem. De excelso misit ignẽ in ossibus meis, et erudiuit me. Expãdit rete pedibus meis: conuertit me retrorsũ: posuit me desolatam: tota die merore cõfectã. Nun. Vigilauit iugũ iniqtatum meaz in manu eius: cõuolutę sunt, et impositę collo meo. Infirmata est virtus mea: dedit me dñs in manu de qua nõ potero surgere. Samech. Abstulit oẽs magnificos meos dñs: de medio mei. Vocauit aduersum me tẽpus: vt cõtereret electos meos. Torcular calcauit dñs virgini filię iuda. Ain. Idcirco ego plorans: et oculus meus deducens aquas: q: lõge factus est a me cõsolator cõuertens aĩam meã. Facti sunt filij mei perditi: quoniam inualuit inimicus. Phe. Expandit syõ manus suas: nõ est qui consoletur eam. Mandauit dñs aduersuz iacob in circuitu eius hostes eius: facta est ierusalem quasi polluta menstruis

inter

inter eos. Sade. Iustus est dñs: q2 os eius ad iracundiã prouocaui. Audite obsecro vniuersi populi ⁊ videte dolorem meum. Uirgines meę, ⁊ iuuenes mei: abierunt in captiuitatem. Coph. Uocaui amicos meos: ⁊ ipsi deceperunt me. Sacerdotes mei, ⁊ senes mei, in vrbe consumpti sunt: q2 quęrerunt cibum sibi vt refocillarent animam suam. Ierusalem ierusalem conuertere ad dominum deum tuum. ℟. Tristis est anima mea vsq3 ad mortez: sustinete hic, ⁊ vigilate mecum: nunc videbitis turbaz, quę circũdabit me. Uos fugã capietis: ⁊ ego vadam immolari pro vobis. ℣. Ecce appropinquat hora: ⁊ filius hominis tradet in manus peccatorum. Uos. Lectio. iij. Res.

Uide dñe qm̃ tribulor: cõturbatus est venter meus. Subuersuz est cor meũ in memetipsa: qm̃ amaritudine plena suz. Foris interficit gladius: ⁊ domi mors simi lis est. Sin. Audierũt q2 ingemisco ego: ⁊ nõ est q cõsoletur me. Omnes inimici mei audierunt malum meum: lętati sunt, quoniã tu fecisti. Adduxisti diẽ consolationis: ⁊ fient similes mei. Tau. Ingrediatur omne malum eorum coram te: ⁊ deuindemia eos sicut deuindemiasti me: ppter omnes iniqtates meas. Multi eniz gemitus mei: ⁊ cor meum męrens. Aleph. Quomodo obtexit caligine in furore suo dñs filiã siõ: piecit de cęlo in terrã inclytã israel: ⁊ nõ est recordatus scabelli pedum suorũ in die furoris sui. Beth. Pręcipitauit dominus, nec pepcit, omnia speciosa iacob. Destruxit in furore suo munitiões virginis iuda: ⁊ deiecit in terrã: polluit regnum ⁊ principes eius. Gimel. Confregit in ira furoris sui omne cornu isrl': auertit retrorsum dexterã suã a facie inimici: ⁊ succẽdit in iacob quasi ignem flammę deuorantis in gyro. Daleth. Tetendit arcum suum quasi inimicus: firmauit dexterã suã quasi hostis: ⁊ occidit omne quod pulchrum erat visu in tabernaculo filię sion: effudit quasi ignem indignationem suam. He. Factus est dñs velut inimicus: pręcipitauit israel. Pręcipitauit omnia męnia eius: dissipauit munitiones eius: ⁊ repleuit in filia iuda humiliatũ ⁊ humiliatã. Uau. Et dissipauit quasi hortum tentorium suuz: demolitus est tabernaculũ suũ. Obliuiõi tradidit dñs in sion festiuitatẽ ⁊ sabbatum: ⁊ spreuit in opprobrio ⁊ indignatione furoris sui regẽ ⁊ sacerdotẽ. Zai. Repulit dñs altare suũ: maledixit sctĩficatiõi suę. Tradidit in manus inimici: muros turriũ eius. Uocẽ dederũt in domo dñi sicut in die solenni. Ierusalẽ ierusalẽ cõuertere ad dñm deũ tuuz. ℟. Ecce vidimus eũ nõ habẽtẽ speciem neq3 decorẽ: aspectus eius in eo nõ est: hic pctã nr̃a portauit: ⁊ p nobis dolens: ipse aũt vulneratus est ppter iniqtates nr̃as. Cuius liuore sanati sumus. ℣. Uere languores nr̃os ipse tulit: ⁊ dolores nostros ipse portauit. Cuius liuo. Ecce vidimus eum.

¶ In. ij. noc. aĩ. Liberauit dñs pauperẽ a potẽte: ⁊ inopem cui nõ erat adiutor. Ps. Deus iudiciũ. 21. Aĩ. Cogitauerũt ⁊ locuti sunt neqtiã: iniqtatẽ i excelso locuti sunt. Ps. Quã bonus isrl'. 21. Aĩ. Exurge dñe ⁊ iudica cãm meã. Ps. Ut qd deus repu. 21. ℣. Deus meus eripe me de manu pctõris. ℟. Et de manu contra legẽ agentis ⁊ iniqui.

Ex tractatu sctĩ Augu. epĩ sup psalmũ quinquagesimo quartum Lctõ. iiij.

Exaudi deus orationem meã ⁊ ne despexeris deprecationem meã: intẽde mihi ⁊ exaudi me. Satagentis soliciti in tribulatiõe positi: verba sunt ista. Orat multa patiens: de malo liberari desiderãs. Superest vt audiamus in quo malo sit: ⁊ cum dicere cęperit, agnoscamus ibi nos esse: vt communicata tribulatione, coniungamus orationẽ. Contristatus sum inqt in exercitatione mea: ⁊ cõturbatus sum. Ubi contristatus? Ubi conturbatus? In exercitatione mea inqt. Hoĩes malos quos patit: cõmemoratus est. Eandẽq3 passionez maloR hoĩum: exercitationẽ suã dixit. Ne putetis gratis esse malos in hoc mundo: ⁊ nihil boni de illis agere deũ. Omnis malus: aut ideo viuit vt corrigat: aut ideo viuit vt per eũ bonus exerceatur. Utinã ergo

q nos modo exercent ɔuertant: et nobiscũ exerceantur. Tamẽ quãdiu ita sunt, vt exerceant nos: non eos oderimus. Qr in eo q malus est qs eorũ: vtrũ vsq ad finẽ perseueraturus sit, ignoramus. Et plerũq cuz tibi videris odisse inimicũ: frẽm odisti et nescis. R. Amicus meus osculi me tradidit signo: quẽ osculatus fuero, ipse est, tenete eũ: hoc malũ fecit signũ: q p osculũ adipleuit homicidiũ. Infelix ptermisit precium sanguinis: et in fine, laqueo se suspẽdit. V. Bonũ erat ei, si natus nõ fuisset hõ ille. In. Lc. v.

Diabolus et angeli eius in scripturis sanctis manifestati sunt nobis: q ad ignẽ eternũ sunt destinati. Ipsorũ tantum desperanda est correctio: cõtra quos habemus occultã luctã. Ad quã luctam armat nos aplus dicẽs. Nõ ẽ nobis colluctatio aduersus carnẽ et sanguinẽ: idest aduersus homines quos videtis: sed aduersus principes et ptãtes et rectores mundi tenebrarũ harũ. Ne forte cũ dixisset mundi: intelligeres demones ẽẽ rectores celi et terre. Mundi dixit tenebrarũ harũ: mũdi dixit amatorũ mundi: mundi dicit impiorũ et iniquorũ: mundi dixit de quo in euangelio dicit. Et mundus eum non cognouit. Si cum mundus non cognouit lucem, que in tenebris lucet, et tenebre eã nõ comprehẽderũt. Et ipse tenebre: que nõ cõprehenderũt lucẽ psentẽ mundi noĩe appellant. Harũ tenebrarũ sunt illi rectores. De ipsis ergo rectoribus habemus determinatã scripture sententiã: q oĩno inde rẽditus alicuius eorũ sperandus nõ est. At vero de ipsis tenebris quarũ illi rectores sunt, non sumus certi: ne forte qui erãt tenebre, fiant lux. Fidelibus qppe iã factis, dicit apls. Fuistis aliquãdo tenebre: nũc aũt lux in dño. Te nebre in vobis: lux i dño. R. Iudas mercator pessimus osculo petijt dñm: ille vt agnus innocẽs, nõ negauit iude osculũ. Denariorũ numero: xpm iudeis tradidit. V. Melius illi fuerat, si natus nõ fuisset. De.

Ergo fratres, oẽs mali cũ mali Lc. vi. sunt, exercẽt bonos. Ecce enĩ breuiter audite et intelligite. Si bonus es: inimicũ nõ habes nisi malũ. Porro ea tibi bonitatis regula prefixa est: vt imiteris bonitatẽ patris tui: q facit solẽ suũ oriri sup bonos et malos: et pluit super iustos et iniustos. Nũquid eni tu habes inimicũ: et deus nõ habz? Tu qdẽ cũ habes inimicũ q tecũ creatus est: ille vero eũ quez creauit. Inimicos ergo dei malos et iniquos sepe in scripturis legimus: et parcit eis ille q nõ habet qd illi imputet inimicus: cui omnis inimicus ingratus est. Ab illo enĩ habet qcquid boni habet. Ab ipso enim habet misericordiã: qcqd est enã vnde tribulatur. Ad hoc enim tribulat, ne supbiat: ad hoc tribulat, vt humilis excellũz agnoscat. Tu ergo inimico tuo quẽ intolerabiliter pateris: quid prestitisti? Si ille cũ habet inimicũ, q ei tanta prestitit: et facit solẽ suũ oriri sup bonos et malos: et pluit super iustos et iniustos: tu qui nec solẽ potes oriri facere: nec super terras pluere: vnũ aliqd seruare nõ potes inimico tuo: vt sit tibi pax in terra hominibus bone voluntatis? Ergo qm hec tibi dilectionis regula figit: vt imitans patrez, diligas inimicũ. Diligite enĩ inimicos vestros inquit: i hoc pcepto: quo mõ exerceris, si nullũ inimicũ pateris? R. Unus ex discipulis meis tradet me hodie: ve illi p quẽ tradar ego. Melius illi erat, si natus nõ fuisset. V. Qui intingit mecũ manũ in parop side: hic me traditurus ẽ i manus pctorũ. Me. Un.

In iij. noc. aã. Dixi iniqs, nolite loqui aduersus deũ iniqtatẽ. ps. Cõfitebimur. 22 Aã. Terra tremuit et qeuit: dũ exurgeret i iudicio deus. ps. Notus in iudea. 22. Aã. In die tribulationis mee, deũ exqsiui manibus meis. ps. Uoce mea. 22. V. Exurge domine. R. Et iudica causam meam.

De epla bti Pauli apli ad corinth. Lc. vij 1. co. 11.

Conuenientibus vobis in vnũ: iã nõ est dñicã cenã mãducare. Unusquisq enim suã cenã presumit ad mãducandum. Et alius qdem esurit: alius aũt ebrius ẽ. Nunqd domos nõ habetis ad manducandũ et bibendũ? Aut ecclĩaz dei cõtẽnitis: et cõfunditis eos q non habent? Quid

Quid dicā vobis? Laudo vos: in hoc nō
laudo. Ego enim accepi a dño qđ ⁊ tradi
di vobis: quoniā dñs iesus, in qua nocte
tradebat, accepit panē: ⁊ gratias agēs, fre
git, ⁊ dixit. Accipite ⁊ manducate: hoc est
corpus meū qđ ꝓ vobis tradet: hoc facite
i meā cōmemorationē. Similiter ⁊ calicē
postq̄ cenauit: dicēs. Hic calix nouum te
stamentū est in meo sanguine. Hoc facite
quotienscunq̄ bibetis: in meā cōmemora
tionē. Quotienscunq̄ enim manducabitis
panē hunc, ⁊ calicē bibetis: mortē dñi an
nunciabitis, donec veniat. Itaq̄, quicūq̄
manducauerit panē, vel biberit calicē dñi
indigne: reus erit corporis ⁊ sanguinis dñi.
Probet aūt seipsum hō: ⁊ sic de pane illo
edat, ⁊ de calice bibat. Qui eni manducat
⁊ bibit indigne: iudiciū sibi mādūcat ⁊ bi
bit: nō diiudicans corpus dñi. Ideo inter
vos multi infirmi ⁊ imbecilles: ⁊ dormiūt
multi. Quod si nosmetipsos diiudicarem⁹:
nō vtiq̄ iudicaremur. Dū iudicamur aūt
a dño corripimur: vt nō cū hoc mūdo dā
nemur. R. Erā quasi agnus innocens: du
ctus sum ad immolandū, ⁊ nesciebā: con
siliū fecerunt inimici mei aduersum me di
centes. Venite, mittamus lignū in panem
eius: ⁊ eradamus eū de terra viuentiū. V.
Omnes inimici mei aduersum me cogita
bant mala mihi: verbum iniquum manda
uerūt aduersum me, dicētes. Veni. Lc. viij.
Itaq̄ frēs mei cū conuenitis ad man
ducandū: inuicē expectate. Siqs esu
rit domi manducet: vt nō in iudiciū cōue
niatis. Cetera aūt cū venero, disponā.
Ca. 12. De spiritualibus aūt nolo vos ignorare
frēs. Scitis aūt qm̄ cū gentes essetis: ad si
mulachra muta prout ducebamini eūtes.
Ideo notū vobis facio, q̄ nemo in spū dei
loquēs: dicit anathema iesu. Et nemo pōt
dicere dñs iesus: nisi in spū scto. Diuisiōes
vero gratiarū sunt: idē aūt spūs. Et diuisio
nes ministrationū sunt: idē aūt dñs. Et di
uisiones operationū sunt: idē vero deus: qui
operat omnia in oībus. Vnicuiq̄ aūt da
tur manifestatio spūs ad vtilitatē. Alij qui
dē p spūm dat sermo sapientię. Alij autem
sermo scientię sm eundē spūm. Alteri fides
in eodē spū. Alij gratia sanitatū i vno spū.
Alij operatio virtutū: alij ꝓphetia: alij di
scretio spirituū: alij genera linguarū: alij in
terpretatio smonū. Hec aūt oīa opat vn⁹
atq̄ idē spūs: diuidēs singulis prout vult.
R. Vna hora non potuistis vigilare me
cū, q exhortabamini mori ꝓ me? Vel iu
dā nō videtis quo modo non dormit: sed
festinat tradere me iudeis? V. Quid dormi
tis? surgite, ⁊ orate, ne intretis i tētationē. Vt.
Sicut eni corpus vnū est, ⁊ mē. Lc. ix.
bra multa habet. Omnia aūt mēbra
corporis cū sint multa, vnū tamen corpus
sunt: ita ⁊ christ⁹. Eteni in vno spū omnes
nos in vnū corpus baptizati sumus: siue
iudei: siue gentiles: siue serui: siue liberi: ⁊
omnes vno spiritu potati sumus. Nam ⁊
corpus non est vnū mēbrū: sed multa. Si
dixerit pes, qm̄ nō sum manus, nō sum de
corpore: nō ideo nō est de corpore? Et si di
xerit auris: qm̄ nō sum oculus: nō sum de
corpore: nō ideo nō est de corpore? Si to
tū corpus oculus: vbi auditus? Si totum
auditus: vbi odoratus? Nunc autē posuit
deus mēbra: ⁊ vnūquodq̄ eorū in corpore si
cut voluit. Qđ si essent oīa vnū membrum:
vbi corpus? Nūc autē multa qdē mēbra,
vnū autē corpus. Non potest autē dicere
oculus manui: opa tua nō indigeo: aut ite
rū caput pedibus: nō estis mihi necessarij?
Sed multo magis q̄ videnē mēbra cor
poris infirmiora esse, necessaria sunt. Et q̄
putamus ignobiliora membra esse corpo
ris: his honorē abundantiorem circunda
mus. Et q̄ inhonesta sunt nostra: abun
dantiorē honestatē habent. Honesta autē
nostra nullius egent. Sed deus tēperauit
corpus ei, cui deerat: abundantiorē tribu
endo honorē: vt nō sit schisma in corpore:
sed in idipsum ꝓ inuicē solicita sint mem
bra. Et siqdē patit vnū membrū: cōpatiun
tur omnia membra. Siue gloriat vnū mē
brū: cōgaudent omnia mēbra. Vos autē
estis corpus christi: ⁊ mēbra de membro.
R. Seniores ppli cōsiliū fecerunt. Vt ie
sum dolo tenerent, ⁊ occiderent: cum gla

dijs et fustibus exierunt tanq̄ ad latrones.
℣. Collegerunt pontifices et pharisei con
siliū. Ut telum. Seniores ppli. Ad lau. aña.
Iustificeris dñe in sermonibus tuis: et
vincas cū iudicaris. ps. Miserere. 13.
Aña. Dñs tanq̄ ouis ad victimā ductus est:
et non aperuit os suū. ps. Dñe refugi. 23.
Aña. Contritū est cor meū in medio mei:
cōtremuerunt omnia ossa mea. ps. Deus
deus. 5. Aña. Exhortatus es in virtute tua: et
in refectiōe scta tua dñe. ps. Cantemus. 24.
Aña. Oblatus est qr ipse voluit: et pctā nr̄a
ipse portauit. ps. Laudate. 6. ℣. Homo
pacis meę in quo sperabā. ℟. Qui edebat
panes meos, ampliauit aduersū me sup-
plantationē. Ad bñs aña. Traditor aūt de
dit eis signū dicens: quē osculatus fuero,
ipse est, tenete eū. Anteq̄ compleant lau-
des extinguunt oia luminaria pter duas
cādelas: quarū altera abscōdit: reliqua ex
tinguit, qn̄ incipit aña. Traditor autē. ps.
Benedictus. alta voce cantat: et post aña.
℣. Chr̄s factus est p nobis obediēs vsq̄
ad mortē. Quia prima nocte sic terminatur.
Secunda nocte addit Mortē aūt crucis.
Tertia nocte addit. Propter qd̄ et deus
exaltauit illū: et dedit illi nomen qd̄ est sup
omne nomē. Et sicut in matutinis ita dici
tur p horas diei: excepto q̄ nō cantat nisi
in matutinis istorū triū dierū: et in vesperis
huius diei tantū. Finito vero hoc versu fle
xis genibus sine Kyrieel. dr̄ Pr̄ nr̄. totus
sub silentio: postea ps. Miserere. 13. aliquā
tulum altius ad inuicem: quo finito, im-
mediate sine Oremus dr̄ simili voce. Oro.
Respice quesumus dñe sup hanc fa-
miliā tuā: pro qua, dñs noster Jesus
christus, nō dubitauit manibus tradi no-
centium, et crucis subire tormentum. Sed.
Qui tecū. dr̄ sub silētio: et postea lumē ab-
scōditū reportat. Itē Prima: Tertia: Se-
xta: et Nona absolute incipiunt a psal. cō
suetis: quibus finitis dr̄ ℣. Chr̄s factus est:
Deinde Pr̄ nr̄. Miserere. 16. et oro. Respi-
ce qs. flexis genibus sicut in matutinis. In
hoc triduo non annunciatur aliquid de
martyrologio nec Preciosa dicitur. Ue-
speri incipiuntur absolute a prima aña. s.
Calicē salutaris accipiā: et nomē dñi
inuocabo. ps. Credidi. 37. Aña. Cū
his q̄ oderūt pacē erā pacificus: dū loque
bar illis impugnabant me gratis. ps. Ad
dñm cū tribularer. 37. Aña. Ab homini-
bus iniqs libera me dñe. ps. Eripe me. 40.
Aña. Custodi me a laqueo quē statuerunt
mihi: et a scādalis operātiū iniquitatē. ps.
Dñe clamaui. 40. Aña. Cōsiderabā ad de
xterā et videbā: et non erat qui cognosceret
me. ps. Voce mea. 40. Cap. hym. et ℣. nō
dr̄. Ad magni. aña. Cenantibus autē eis
accepit Jesus panē: bñdixit ac fregit: de-
ditq̄ discipulis suis. ℣. Christus factus
est pro nobis obediens vsq̄ ad mortem.
Deinde Pater noster. Sub silentio. Et
Miserere. 13. Quo finito dicitur. Oratio.
Ad cōpletoriū nec Iube domne dicit nec
lectio: sed facta cōfessione et absolutiōe ab
solute incipitur. ps. Cum inuocarem. 41.
Et dicuntur psalmi consueti: et Nunc di-
mittis. Deide ℣. Christus factus est. Cū
Pr̄ nr̄. Miserere. 13. et orone Respice q̄s dñe.
Notādū q̄ in hoc triduo vsq̄ ad vespas
sabbi oēs horē terminant sic sup dictū est.
¶ Fer. vi. i parasceue: ad mat. in. i. noc. aña.
Astiterunt reges terrę et principes cō-
uenerunt in vnū aduersus dñm, et
aduersus Christū ei⁹. ps. Qua-
re fre. 1. Aña. Diuiserunt sibi ve-
stimenta mea: et sup vestē meam
miserunt sortē. ps. Deus deus
meus respi. 7. Aña. Insurrexerunt in me te-
stes iniq̄: et mētita est iniquitas sibi. ps. Dñs
illu. 10. ℣. Diuiserūt sibi vestimenta mea.
℟. Et super vestem meā miserunt sortem.
¶ De lamētatiōe Jeremię pphetę. Le. i.
Cogitauit dñs dissipare mu- Heth.
rū filię sion: tetēdit funiculū suū,
et non.

⁊ nō auertit manū suā a pditióe: luxitq́ȝ antemurale: ⁊ murus pariter dissipatus est. Teth. Defixe sunt in terra porte eius: perdidit, ⁊ cōtriuit vectes eius: regem eius: ⁊ principes eius in gentibus. Non est lex: ⁊ prophete eius nō inuenerunt visionē a domino. Ioth. Sederunt in terra: cōticuerūt senes filie sion: consperserunt cinere capita sua: accincti sunt ciliciis. Abiecerunt in terra capita sua: virgines ierusalem. Caph. Defecerunt pre lachrymis oculi mei: conturbata sunt viscera mea. Effusum est in terra iecur meū: sup cōtritionē filie ppli mei: cū deficeret paruulus et lactens in plateis oppidi. Lamed. Matribus suis dixerūt: vbi est triticū ⁊ vinū? cū deficerēt quasi vulnerati in plateis ciuitatis: cum exhalarent animas suas, in sinu matrū suarum. Mem. Cui cōparabo te, vel cui assimilabo te filia Ierusalē? Cui exequabo te, ⁊ cōsolabor te virgo filia sion? Magna est enī velut mare contritio tua. Quis medebitur tui? Nun. Prophete tui viderunt tibi falsa ⁊ stulta: nec aperiebant iniqtatē tuā: vt te ad penitētiā puocarent. Viderūt autē tibi assumptiones falsas ⁊ eiectiones. Ierusalē, ierlm, cōuertere ad dūm deū tuum. ℟. Omnes amici mei dereliquerūt me: ⁊ preualuerūt insidiātes mihi: tradidit me quē diligebā. Et terribilibus oculis: plaga crudeli percutiētes, aceto potabāt me. ℣. Inter iniquos piecerunt me: ⁊ nō pepcerunt aie mee. Et.

Lctō. ij. Samech. Plauserunt sup te manibus oēs transeuntes p viā: sibilauerunt ⁊ mouerunt capita sua super filiā Ierusalē: heccine est vrbs, dicentes, pfecti decoris: gaudium vniuerse terre? Phe. Aperuerunt sup te os suū oēs inimici tui: sibilauerunt ⁊ fremuerunt dentibus suis: ⁊ dixerunt. Deuorabimus. En ista est dies quā expectabamus: inuēnimus: vidimus. Ain. Fecit dñs que cogitauit: compleuit sermonē suū quē preceperat a diebus antiqs. Destruxit ⁊ nō pepercit: ⁊ letificauit sup te inimicū: ⁊ exaltauit cornu hostiū tuorū. Sade. Clamauit cor eorū ad dñm: sup muros filie sion. Deduc quasi torrentē lachrymas p diē ⁊ noctē: nō des requiē tibi: neq́ȝ taceat pupilla oculi tui. Coph. Consurge, lauda in nocte i principio vigiliarū: effunde sicut aqua cor tuū: añ ɔspectū dñi. Leua ad deū manus tuas p aiabꝰ paruulorū tuorū: q fame perierunt in capite omniū cōpitorū. Res. Vide dñe ⁊ cōsidera: quem vindemiaueris ita. Ergo ne cōmedent mulieres fructū suū: paruulos ad mensurā palme? Si occidit in sanctuario dñi sacerdos ⁊ ppheta. Sin. Iacuerunt in terra foris puer ⁊ senex: virgines mee, ⁊ iuuenes mei, ceciderunt in gladio. Interfecisti in die furoris tui: pcussisti nec misertus es. Thau. Vocasti qsi ad diē solēnem q terrerent me de circuitu: ⁊ nō fuit in die furoris dñi, qui effugeret ⁊ relinqueret. Quos educaui ⁊ nutriui, inimicus meus consumpsit eos. Ierlm Ierlm cōuertere ad dñm deū tuum. ℟. Velū tēpli scissum est. Et ois terra tremuit: latro de cruce clamauit dicens: memēto mei dñe, dū veneris in regnū tuū. ℣. Petre scisse sunt: ⁊ monumēta aperta sunt: ⁊ multa corpa sctōrū, q dormierant, surrexerunt. Et omnis.

Lectio. iij. Aleph. EGo vir videns paupertatē meā: in virga indignationis eius. Aleph. Me minauit ⁊ adduxit in tenebras: ⁊ non in lucem. Aleph. Tantū in me vertit: ⁊ cōuertit manū suā tota die. Beth. Vetustā fecit pellē meā ⁊ carnē meā: ɔtriuit ossa mea. Beth. Edificauit in gyro meo: ⁊ circūdedit me felle ⁊ labore. Beth. In tenebrosis collocauit me: quasi mortuos sempiternos. Gimel. Circūedificauit aduersum me vt non egrediar: aggrauauit cōpedē meū. Gimel Sed ⁊ cū clamauero, ⁊ rogauero: exclusit orationē meā. Gimel Conclusit vias meas lapidibus qdris: semitas meas subuertit. Daleth. Vrsus insidians factus est mihi: leo in abscondito. Daleth. Semitas meas subuertit ⁊ ɔfregit me: posuit me desolatā. Daleth. Tetendit arcū suū: ⁊ posuit me qsi signū ad sagittā. He. Misit in renibus meis: filias pharetre sue. He. Factꝰ sum in derisum omni pplo meo: canticum eorū tota die. He. Repleuit me amaritudi-

nibus:inebriauit me absinthio. Vau. Cō fregit ad numerū dentes meos: cibauit me cinere. Vau. Et repulsa est a pace anima mea: oblitus sum bonorū. Vau. Et dixi. Perijt finis me⁹: ꝛ spes mea a dño. Zain. Recordare paupertatis ꝛ trāsgressiōis mee: absinthij ꝛ fellis. Zain. Memoria memor ero, ꝛ tabescet in me aīa mea. Zain. Hec recolēs in corde meo: in deo sperabo. Jerusalem, Jerusalem, conuertere ad dominū deum tuum. ℟. Vinea mea electa, ego te plantaui. Quomodo cōuersa es in amaritudinem: vt me crucifigeres, ꝛ barabbam dimitteres? ℣. Sepiui te, ꝛ lapides elegi ex te, ꝛ edificaui turrim. Quō Vinea mea. In .ii. noctur. añ. Vim faciebant q̄ querebant animā meā. ps. Dñe ne in furore. secundus .ii. Añ. Cōfundant ꝛ reuereantur qui querūt animā meā: vt auferant eā. ps. Expectās .14. Añ. Alieni insurrexerunt in me: ꝛ fortes quesierūt animā meā. ps. Deus in nomine .8. ℣. Insurrexerunt in me testes iniqui. ℟. Et mētita est iniquitas sibi. Ex tractatu sancti Augusti. episcopi sup psalmuū sexagesimum tertium. Lectio .iiij.

Rotexisti me deus a cōuētu malignantiū: a multitudine operantiū iniquitatē. Jā ipsum caput nostrum intueamur. Multi martyres talia passi sunt: sed nihil sic elucet quomodo caput martyrū. Ibi melius intuemur qd illi experti sunt: protectus est a multitudine malignantium: protegente se deo. Protegente carnē suā in ipso filio ꝛ homine quē gerebat: q: filius hominis est: ꝛ filius dei est. Filius dei ꝓpter formā dei: filius hominis propter formā serui: habens potestatē ponere animā suā: ꝛ recipere eā. Quid ei potuerunt facere inimici? Occiderunt corpus: animā aūt nō occiderūt. Intēdite: Parum ergo erat dño hortari martyres verbo, nisi firmaret exēplo. Nostis qui cōuentus erat malignantiū iudeorū: ꝛ que multitudo operantiū iniquitatē? Quā iniquitatē? Quia voluerūt occidere dnm̄ Jesum christum. Tanta opera bona inquit ostēdi vobis: propter qd hoꝝ opus vultis me occidere? Pertulit oēs infirmos eorū: curauit oēs languidos eorū: predicauit regnū celorū: nō tacuit vitia eorū: vt ipsa potius eis displicerent: non medico a quo sanabant. ℟. Tanq̄ ad latronē existis cum gladijs ꝛ fustibus cōprehendere me. Quotidie apud vos eram in tēplo docens, ꝛ non me tenuistis: ꝛ ecce flagellatū ducins ad crucifigendum. ℣. Cūq̄ iniecissent manum in Jesum, ꝛ tenuissent eū, dixit ad eos. Quotidie. Lectio .v.

His omnibus curationibus eius ingrati: tanq̄ multa febre frenetici insanientes in medicū: qui venerat curare eos: excogitauerunt cōsiliū perdēdi eū: tanq̄ ibi volentes ꝓbare vtrū vere homo sit, qui mori possit: an aliqd sup homines sit: ꝛ mori se nō pmittat. Verbū ipsoꝝ agnoscamus in sapientia salomōis. Morte turpissima inquiunt: cōdēnemus eū. Interrogemus eū. Erit enim respectus in sermonibus ipsius. Si enim vere filius dei est: liberet eū. Videamus ergo qd factū sit: q: exacuerūt vt gladiū linguas suas. Filij hominū dentes eoꝝ arma ꝛ sagitte: ꝛ lingua eoꝝ gladius acutus. Qd dicit alius psalmus: hic ꝛ hic Exacuerunt tanq̄ gladiū linguas suas. Nō dicant iudei non occidimus christū. Etenī ꝓpterea dederunt eū iudici pilato: vt quasi ipsi a morte eius viderenē immunes. Nā cū dixisset eis pilatus: vos eū occidite, responderūt. Nobis nō licet occidere quenquā. Iniquitatē facinoris sui: in iudicē hominē refundere volebāt. Sed nunqd deū iudicē fallebant? Quid fecit pilatus? In eo ipso qd fecit, aliquantulū particeps fuit: sed in cōparatione eorū: multo ipse innocētior. ℟. Tenebre facte sunt dū crucifixissent Jesum iudei: ꝛ circa horā nonā exclamauit iesus voce magna: De⁹ vt qd me dereliquisti? Et inclinato capite, emisit spiritum. ℣. Exclamans Jesus voce magna: ait: pater in manus tuas commendo spiritum meum. Et. Lcō .vi.

Tantum enim quantū potuit: vt illum ex eorum manibus liberaret. Nam flagellatū ꝓpterea produxit ad eos. Nō persequendo

quendo deum flagellauit: sed illorum furori satisfacere volens: vt vel sic iam mitescerent: et desinerent velle occidere cum flagellatum viderent. Fecit et hoc. At vbi plecurauerunt: nostis illum lauisse manus: et dixisse: quod ipse non fecisset: ac mundum se esse a morte illius. Fecit tamen. Sed si reus: quia fecit vel inuitus: illi innocentes: qui coegerunt vt faceret? Nullo modo. Sed ille dixit in eum sententiam: et iussit eum crucifigi: et quasi ipse occidit. Et vos o iudei occidistis. Unde occidistis? Gladio lingue. Acuistis enim linguas vestras. Et quando percussistis: nisi quando clamastis: crucifige crucifige? Propterea enim non est pretermittendum quod venit in mentem: ne forte aliquem perturbet lectio diuinorum librorum. Qui dam euangelista ait: hora sexta crucifixum dominum: et quidam hora tertia. Si non intelligamus: perturbamur. Iam incipiente sexta hora dicitur pilatus sedisse pro tribunali. Et re uera quando leuatus est dominus in lignum hora sexta erat. Sed alius euangelista intuens animum iudeorum qui volebant se immunes videri a morte domini: narrando, eos ostendit reos, dicens: hora tertia dominum crucifixerunt. ℟. Animam meam dilectam tradidi in manus iniquorum: et facta est mihi hereditas mea sicut leo in silua: dedit contra me voces aduersarius dicens: congregamini, et properate ad deuorandum illum: posuerunt me in deserto solitudinis: et luxit super me omnis terra. Quia non est inuentus, qui me agnosceret: et faceret bene. ℣. Insurrexerunt in me viri absque misericordia: et non pepercerunt anime mee. Qu. Animam meam.

In iii. noc. an. Ab insurgentibus in me libera me domine: quia occupauerunt animam meam. ps. Eripe me de inimicis. 58. An. Longe fecisti notos meos a me: traditus sum et non egrediebar. ps. Domine deus salutis. 25. Ana. Captabunt in animam iusti: et sanguinem innocentem condemnabunt. ps. Deus vltionum. 26. ℣. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa. ℟. Et sermonibus odii circundederunt me.

De epistola beati pauli apostoli ad heb. Lectio vii.

Festinemus ergo ingredi in illam requiem: vt ne in idipsum quis incidat incredulitatis exemplum. Uiuus est enim sermo dei et efficax: et penetrabilior omni gladio ancipiti: et pertingens vsque ad diuisionem anime ac spiritus: compagum quoque ac medullarum: et discretor est cogitationum, et intentionum cordis: et non est vlla creatura inuisibilis in conspectu eius. Omnia autem nuda et aperta sunt oculis eius ad quem nobis sermo. Habentes ergo pontificem magnum qui penetrauit celos iesum filium dei: teneamus nostre spei professionem. Non enim habemus pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris: tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratie eius: vt misericordiam consequamur: et gratiam inueniamus in auxilio opportuno. ℟. Tradiderunt me in manus impiorum: et inter iniquos proiecerunt me: et non pepercerunt anime mee: congregati sunt aduersum me fortes. Et sicut gigantes steterunt contra me. ℣. Alieni insurrexerunt aduersum me: et fortes quesierunt animam meam. Et. Lectio viii.

Omnis namque pontifex ex hominibus assumptus: pro hominibus constituitur, in his, que sunt ad deum: vt offerat dona et sacrificia pro peccatis: qui condolere possit his, qui ignorant et errant: quoniam et ipse circundatus est infirmitate. Et propterea debet quemadmodum et pro populo: ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis. Nec quisquam sumit sibi honorem: sed qui vocatur a deo tanquam aaron. Sic et christus non semetipsum clarificauit vt pontifex fieret: sed qui locutus est ad eum. Filius meus es tu: ego hodie genui te. Quemadmodum et in alio loco dicit. Tu es sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech. Qui in diebus carnis sue: preces supplicationesque ad eum qui possit illum saluum a morte facere: cum clamore valido et lachrymis offerens: exauditus est pro sua reuerentia. ℟. Iesum tradidit impius summis principibus sacerdotum et senioribus populi. Petrus autem sequebatur eum a longe, vt videret finem. ℣. Adduxerunt autem eum ad caypham principem sacerdotum: vbi scribe et pharisei conuenerant. Pe. Lectio ix.

Et quidem cum esset filius dei: didicit ex his

quę passus est obedientiā: ⁊ cōsummatus factus est oibus obtēperantibus sibi causa salutis ęternę: appellatus a deo pontifex: iuxta ordinē melchisedech. De quo nobꝫ grandis sermo ⁊ interpretabilis ad dicendū: qm̄ imbecilles facti estis ad audiēdū. Etenī cū deberetis magistri eē ꝑpter tempus: rursum indigetis, vt vos doceamini, quę sint elementa exordij sermonuꝫ dei: ⁊ facti estis qbus lacte opus sit: nō solido cibo. Omnis enim qui lactis est particeps: expers est sermonis iustitię. Paruulus enī est. Perfectorū aūt est solidus cibus: eoꝝ q ꝑ cōsuetudine exercitatos habēt sensus, ad discretionē boni ac mali. Quapropē intermittentes inchoationis christi sermonē ad pfectionē feramur: nō rursum iacientes fundamentuꝫ pęnitentię ab operibus mortuis: ⁊ fidei ad deū baptismatū doctrinę: impositionis quoqꝫ manuū: ac resurrectionis mortuorū: ⁊ iudicij ęterni. Et hoc faciemus siquidē pmiserit deus. ℞. Caligauerunt oculi mei a fletu meo, qa elongatus est a me, q ꝯsolabat me: videte omnes ppli. Si est dolor similis sicut dolor me⁹. ℣. O vos oēs q transitis per viā: attēdite, ⁊ videte. Si est dolor. Caligauerunt oculi.

Ad laud. aā. Proprio filio suo nō pepercit deus: sed ꝑ nobis omnib⁹ tradidit illū. ps. Miserere. 13. Aā. Anxiatus est in me spiritus meus: in me turbatū ē cor meū. ps. Domine exaudi. ij. 26. Aā. Ait latro ad latronem: nos quidem digna factis recipimus: hic autē quid fecit: memēto mei dn̄e, dū veneris in regnū tuum. ps. Deus deus meus. 5. Aā. Dū conturbata fuerit aīa mea dn̄e, misericordię memor eris. ps. Dn̄e audiui. 26. Aña. Memento mei dn̄e, dū veneris in regnū tuū. ps. Laudate. 6. ℣. Collocauit me in obscuris. ℞. Sicut mortuos seculi. Ad bn̄s aña. Posuerunt sup caput eius causam ipsius scriptā: iesus nazarenus rex iudeorꝫ. ℣. Christus factus est ꝑ nobis obediens vsqꝫ ad mortē: mortē aūt crucis. Ad vesp. Calicē salutaris. cū rel. vt supra. Ad magnificat aña. Cum accepisset acetum dixit: consummatum est: ⁊ inclinato capite emisit spiritū.

Sabbato sancto ad matutinū antipho.

IN pace in idipsū, dormiā, ⁊ requiescā. ps. Cū inuoca. 43. Aā. Habitabit in tabernaculo tuo: requiescet in monte scō tuo. ps. Dn̄e quis habi. 3. Aā. Caro mea requiescet in spe. ps. Conserua. 3. ℣. In pace in id ipsum. ℞. Dormiā ⁊ requiescam. De lamentatione hieremię prophete. Lectio prima Heth.

HEth. Misericordię dn̄i q non sumus consumpti: q nō defecerūt miserationes eius. Heth. Noui diluculo: multa est fides tua. Heth. Pars mea dn̄s dixit anima mea: ꝑpterea expectabo eū. Teth. Bonus est dn̄s sperantibus in eū: animę quęrēti illū. Teth. Bonū est pstolari cū silentio: salutare domini. Teth. Bonū est viro cū portauerit iugū ab adolescentia sua. Ioth. Sedebit solitarius ⁊ tacebit: q leuabit se sup se. Ioth. Ponet in puluere os suū si forte sit spes. Ioth. Dabit pcutienti se maxillā: saturabitur opprobrijs. Caph. Quia nō repellet in sempiternū dn̄s. Caph. Quia si abiecit, ⁊ miserebif, secundū multitudinē misericordiarū suarū. Caph. Non enim humiliauit ex corde suo: ⁊ abiecit filios hominū. Lamed. Ut cōtereret sub pedibus suis: omnes vinctos terre. Lamed. Ut declinaret iudiciū viri: in conspectu vultus altissimi. Lamed. Ut peruerteret hoiē in iudicio suo: dn̄s ignorauit. Mem. Quis est iste qui dixit: vt fieret: dn̄o nō iubente? Mem. Ex ore altissimi nō egrediētur nec mala nec bona. Mem. Quid murmurauit hō viuens: vir ꝑ pctīs suis? Nun. Scrutemur vias nostras: ⁊ queramus: ⁊ reuertamur ad dn̄m. Nun. Leuemus corda nr̄a cū manibus ad dn̄m in celis. Nun. Nos inique egim⁹: ⁊ ad iracundiā ꝓuocauim⁹: idcir-

idcirco tu inexorabilis es. Samech. Operuisti in furore et percussisti nos: occidisti nec pepercisti. Samech. Opposuisti nubem tibi: ne transeat oratio. Samech. Eradicationem et abiectionem posuisti me, in medio populorum. Phe. Aperuerunt super nos os suum omnes inimici. Phe. Formido et laqueus: facta est nobis vaticinatio, et contritio. Phe. Divisiones aquarum deduxit oculus meus: in contritione filie populi mei. Ain. Oculus meus afflictus est, nec tacuit: eo quod non esset requies. Ain. Donec respiceret, et videret: deus de celis. Ain. Oculus meus depredatus est animam meam: in cunctis filiabus urbis mee. Sade. Venatione ceperunt me quasi avem inimici mei gratis. Sade. Lapsa est in lacum vita mea: et posuerunt lapidem super me. Sade. Inundaverunt aque super caput meum: dixi, perii. Coph. Invocavi nomen tuum domine: de lacu novissimo. Coph. Vocem meam audisti: ne avertas aurem tuam a singultu meo et clamoribus. Coph. Appropinquasti in die quando invocavi te: dixisti, ne timeas. Res. Iudicasti domine causam anime mee: redemptor vite mee. Res. Vidisti domine iniquitatem illorum adversum me: iudica iudicium meum. Res. Vidisti omnem furorem: universas cogitationes eorum adversum me. Sin. Audisti opprobria eorum domine: omnes cogitationes eorum adversum me. Sin. Labia insurgentium mihi: et meditationes eorum adversum me tota die. Sin. Sessionem eorum et resurrectionem eorum vide: ego sum psalmus eorum. Thau. Reddes eis vicem domine: iuxta opera manuum suarum. Thau. Dabis eis scutum cordis: laborem tuum. Thau. Persequeris in furore tuo: et conteres eos sub celis domine. Ierusalem, ierusalem, convertere ad dominum deum tuum. ℟. Sicut ovis ad occisionem ductus est: et dum male tractaretur, non aperuit os suum: traditus est ad mortem. Ut vivificaret populum suum. ℣. Tradidit in mortem animam suam: et inter sceleratos reputatus est. Ut. L. ii. Aleph.

Quomodo obscuratum est aurum: mutatus est color optimus: dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum. Beth. Filii sion incliti, et amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa testea: opus manuum figuli. Gimel. Sed et lamie nudaverunt mammam: lactaverunt catulos suos. Filia populi mei crudelis: quasi struthio in deserto. Daleth. Adhesit lingua lactentis: ad palatum eius in siti. Parvuli petierunt panem: et non erat qui frangeret eis. He. Qui vescebantur voluptuose interierunt in viis: qui nutriebantur in croceis: amplexati sunt stercora. Vau. Et maior effecta est iniquitas filie populi mei peccato sodomorum: que subversa est in momento: et non ceperunt in ea manus. Zain. Candidiores nazarei eius nive: nitidiores lacte: rubicundiores ebore antiquo: saphyro pulchriores. Heth. Denigrata est super carbones facies eorum: et non sunt cogniti in plateis. Adhesit cutis eorum ossibus: aruit et facta est quasi lignum. Teth. Melius fuit occisis gladio, quam interfectis fame: quoniam isti extabuerunt: consumpti a sterilitate terre. Ioth. Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos: facti sunt cibus earum in contritione filie populi mei. Caph. Complevit dominus furorem suum: effudit iram indignationis sue: et succendit ignem in sion: et devoravit fundamenta eius. Lamed. Non crediderunt reges terre, et universi habitatores orbis: quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas ierusalem. Mem. Propter peccata prophetarum eius et iniquitates sacerdotum eius: qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum. Nun. Erraverunt ceci in plateis: polluti sunt in sanguine. Cumque non possent: tenuerunt lacinias suas. Samech. Recedite polluti clamaverunt eis: recedite: abite: nolite tangere. Iurgati quippe sunt et commoti: dixerunt inter gentes: non addet ultra ut inhabitet in eis. Phe. Facies domini divisit eos: non addet ut respiciat eos. Facies sacerdotum non erubuerunt: neque senum misertí sunt. Ain. Cum adhuc subsisteremus: defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum: cum respiceremus attenti ad gentem que salvare nos non poterat. Sade. Lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum: appropinquavit finis noster. Completi sunt dies nostri: quia venit finis noster. Coph. Velociores fue-

runt pſecutores noſtri: aquilis celi. Super montes pſecuti ſunt nos: in deſerto inſidiati ſunt nobis. Reſ. Spiritus oris noſtri chriſtus dñs: captus eſt in peccatis noſtris: cui diximus, in vmbra tua viuemus in gentibus. Ghet. Gaude et letare filia edom, q̄ habitas in terra hus: ad te quoq; perueniet calix: inebriáberis atq; nudáberis. Tau. Cōpleta eſt iniquitas tua filia ſion: nō addet vltra vt tranſmigret te. Viſitabit iniquitatē tuā filia edom, diſcooperiet pctā tua. Jeruſalē, Jeruſalē, cōuertere ad dñm deū tuū. ℟. Jeruſalē luge, et exue te veſtibus iocunditatis: induere cinere, et cilicio. Quia in te occiſus eſt ſaluator Jſrael. ℣. Deduc quaſi torrentem lachrymas per diem: et nocte nō taceat pupilla oculi tui. Quia in.

Incipit oratio Jeremie ꝓphete. Lectō. iij.

Recordare dñe quid acciderit nobis: intuere et reſpice opprobriū noſtrū: hereditas noſtra verſa eſt ad alienos: domus noſtre ad extraneos. Pupilli facti ſumus abſq; patre: matres noſtre quaſi vidue. Aquā noſtram pecunia bibimus: ligna noſtra precio cōparauimus. Ceruicibus noſtris minabamur: laſſis nō dabatur requies. Egypto dedimus manū et aſſyrijs: vt ſaturaremur pane. Patres noſtri peccauerunt et nō ſunt: et nos iniquitates eorū portauimus. Serui dñati ſunt noſtri: non fuit q redimeret de manu eorū. Jn animabus noſtris afferebamus panē nobis: a facie gladij in deſerto. Pellis noſtra quaſi clibanus exuſta eſt: a facie tēpeſtatū famis. Mulieres in ſion humiliauerunt: et virgines in ciuitatibus iuda. Principes manu ſuſpenſi ſunt: facies ſenū non erubuerunt. Adoleſcētibus impudice abuſi ſunt: et pueri in ligno corruerunt. Senes de portis defecerunt: iuuenes de choro pſallentiū. Defecit gaudiū cordis noſtri: verſus eſt in luctū chorus noſter. Cecidit corona capitis noſtri: ve nobis q2 peccauimus. Propterea meſtū factū eſt in dolore cor nr̄m: ideo cōtenebrati ſunt oculi noſtri. Propter mōtem ſion: q2 diſperijt: vulpes ambulauerūt in eo. Tu aūt dñe in eternū ꝑmanebis: ſoliū tuū in generationē et generationem. Quare in perpetuū obliuiſceris noſtri: derelinquis nos in longitudinē dierū? Cōuerte nos dñe ad te et cōuertemur: innoua dies noſtros ſicut a ꝑncipio. Sed ꝓijciēs repuliſti nos: iratus es cōtra nos vehemēter. Jeruſalē, Jeruſalē conuertere ad dñm deū tuū. ℟. Plāge quaſi virgo plebs mea vlulate paſtores in cinere et cilicio. Qr veniet dies dñi magna et amara valde. ℣. Accingite vos ſacerdotes: et plāgite miniſtri altaris: aſpergite vos cinere. Qr. Plāge.

In. ij. noc. aña. Eleuamini porte eternales: et introibit rex glorie. ps. Dñi eſt terra. 7 Añ. Credo videre bona dñi in terra viuentiū. ps. Dñs illuminatio. 10. Aña. Dñe abſtraxiſti ab inferis animā meā. ps. Exaltabo. 10. ℣. Tu autē domine miſerere mei. ℟. Et reſuſcita me: et retribuam eis.

Ex tractatu ſancti Auguſtini epiſcopi ſuper pſalmum ſexageſimum tertiū. Lectio. iiij.

Accedet homo ad cor altū: et exaltabit deus. Jlli dixerūt. Quis nos videbit? Defecerunt ſcrutātes ſcrutationes: conſilia mala. Acceſſit homo ad ipſa cōſilia: paſſus eſt ſe tenēri vt homo. Non enim teneretur niſi homo: aut videret niſi homo: aut cederetur niſi homo: aut crucifigeret, aut moreretur niſi homo. Acceſſit ergo homo ad omnes illas paſſiones: que in illo nihil valerēt, niſi eſſet homo. Sed ſi ille nō eſſet homo: nō liberaret homo. Acceſſit homo ad cor altū: ideſt cor ſecretū: obijciēs aſpectibus humanis hominē: ſeruās intus deū: celans formā dei, in qua equalis eſt patri: et offerens formā ſerui, qua minor eſt patre. Jpſe enim dixit vtrūq;: ſed aliud ex forma dei: aliud ex forma ſerui. Dixit ex forma dei: ego et pater vnum ſumus. Dixit ex forma ſerui: qm̄ pater maior me eſt. Unde ex forma dei: ego et pater vnū ſumus? Qr cū in forma dei eſſet: nō rapinā arbitratus eſt, eſſe equalis deo. Unde ex forma ſerui: quoniā pater maior me eſt? q2 ſemetipſum exinaniuit formā ſerui accipiens. ℟. Receſſit paſtor noſter fons aq̄ viue: ad cuius

tranſitū

transitū sol obscuratus est. Nā et ille captꝰ
est, q captiuū tenebat primū hoīez: hodie
portas mortis et seras pariter saluator no-
ster dirupit. ℣. Destruxit quidē claustra in-
ferni: et subuertit potentias diaboli. Nā.

ACcessit ergo hō ad cor altū: et Lc.v.
exaltatus est deus. Occidit homo:
et exaltat deꝰ. Qd enim occisus est: ex infir-
mitate humana fuit. Qd resurrexit et ascen-
dit: ex potestate diuina. Accedet homo ad
cor altū: cor secretū: cor abditū: non osten-
dens qd nosset, non ostendens qd eēt. Illi
putantes hoc totū esse qd videbat: occi-
dūt hoiem in corde alto: et exaltatur deus
in corde diuino. Potentia enī maiestatis
sue exaltatus est. Et quo exaltatus? Unde
recessit humiliatus. Accedet homo ad cor
altū et exaltabit deus. Propterea iam at-
tendite frēs mei: cor altū hois. Cuius ho-
minis? Mater sion dicet hō: et hō factꝰ est
in ea: et ipse fundauit eā altissimus. In ipsa
ciuitate factus est hō: quā ipse fundauit
altissimus: q in ea factus ē hō. Ergo acces-
sit hō ad cor altū. Intuere hoiem in corde
alto: vide quantū potes: si potes et deū. In
corde alto accessit hō. Et qr deꝰ erat: et qa
passurus erat volēs: et qr exēplū pbiturus
erat infirmis: et qr nihil ei facturi erāt: q se-
uiebāt tāq passuro deo: sed in hoīe: sed in
carne. R. O vos oēs q transitis p viā: atte-
dite, et videte, Si est dolor similis, sicut do-
lor meus. ℣. Attendite vniuersi populi, et
videte dolorem meum. Si est do. Lcō.vi.

QUid sequitur? Sagitte īfantiū facte
sunt plage eorū. Ubi est ista seuitia?
Ubi est iste fremitus leonis: populi rugien-
tis et dicētis: crucifige crucifige? Ubi sunt
insidie arcū tendētiū? Nōne sagitte infan-
tiū facte sunt plage eorū? Nostis quemad-
modū sibi faciunt de cānucijs sagittas in-
fantes. Quid feriunt: aut vñ feriunt? Que
manus aut qd telū? Que arma: aut q mem-
bra? Sagitte infantiū facte sunt plage eo-
rum, et infirmate sunt sup eos lingue eorū.
Acuant nunc linguas suas tanq gladiū:
firment sibi sermonem malignum. Merito
sibi eum firmauerūt: quia infirmate sunt su-
per eos lingue eorum. Nunquid poterat
esse hoc firmum aduersus deū? Mentita
est iniquitas inquit sibi. Infirmate sunt su-
per eos lingue eorum. Ecce resurrexit do-
minus qui occisus erat. Transibant ante
crucē vel stabant, et intuebantur illū: sicut
tanto ante psalmus predixerat. Foderunt
manus meas et pedes meos: dinumeraue-
runt omnia ossa mea. Ipsi vero considera-
uerunt et cōspexerunt me. Tūc caput agi-
tabāt dicentes. Si filius dei est: descendat
de cruce. Temptauerunt quodamodo vtrū
filius dei esset: et qsi inuenerunt q nō esset:
qr insultantibus illis de cruce nō descēde-
bat. Si descēderet de cruce: filius dei esset?
Quid tibi videt: q de cruce nō descendit:
de sepulchro surrexit. R. Ecce quomodo
moritur iustus, et nemo percipit corde: et viri
iusti tollunt, et nemo considerat: a facie ini-
quitatis sublatus est iustus. Et erit in pace
memoria eius. ℣. Tanq agnus corā ton-
dente se obmutuit, et nō apuit os suū: de an-
gustia et de iudicio sublatus est. Et. Ecce.
¶ In .iij. noc. añ. Deꝰ adiuuat me: et dñs
susceptor est aīe mee. ps. Deus in noīe. 8.
Añ. In pace factus est locus eius: et in sīō
habitatio eius. ps. Notus ī iu. 22. Añ. Fa-
ctꝰ sum sicut hō sine adiutorio: inter mortuos
liber. ps. Dñe deꝰ salutis. 25. ℣. In pace fa-
ctꝰ est locꝰ eiꝰ. R. Et in sīō habitatio eius.
De epla btī pauli apli ad hebre. Lcō.vij.

CHristus assistens pōtifex futu- cap.9.
rorū bonorū: per amplius et per-
fectius tabernaculū, nō manu
factū: id est nō huius creatiōis.
Neq per sanguinē hircorū aut vitulorū: sed
p pprium sanguinem introiuit semel in san-
cta: eterna redēptione inuenta. Si enī san-
guis hircorum et thaurorum et cinis vitule
aspersus, inquinatos sanctificat ad emun-
dationem carnis, quanto magis sanguis
christi, qui per spiritū sanctū semetipsum
obtulit immaculatū deo: emundabit cōsci-
entiā nostrā ab operibus mortuis, ad seruī-
endū deo viuenti? Et ideo noui testamenti
mediator est: vt morte intercedēte: in redē-
ptionē earum preuaricationum, que erant

ſub priori teſtamēto: repromiſſionem accipiāt: q vocati ſunt eterne hereditatis. Ubi enī eſt teſtamentū: mors neceſſe eſt intercedat teſtatoris. Teſtamentū enī in mortuis confirmatū eſt. Alioquin nondū valet: dū viuit, q teſtatus eſt. Un̄ nec primū quidem ſine ſanguine dedicatū eſt. ℟. Aſtiterunt reges terre: et principes cōuenerūt in vnū. Aduerſus dn̄m, et aduerſus xp̄m eius. ℣. Quare fremuerūt gentes: et populi meditati ſunt inania: Aduerſus. Lectō. viij.

Ecto enī omni mādato legis a moyſe vniuerſo pplo: accipiens ſanguinē vitulorū et hircorum cum aqua et lana coccinea et hyſſopo: ipſum quoqz librum et omnem pplm aſperſit dicens. Hic ſanguis teſtamenti: qđ mandauit ad vos deus. Etiam tabernaculū et omnia vaſa miniſterij ſanguine ſimiliter aſperſit: et oīa pene in ſanguine mundant ſecūdū legē: et ſine ſanguinis effuſiōe nō fit remiſſio. Neceſſe ē ergo exēplaria qdē celeſtium his mundari: ipſa aūt celeſtia melioribus hoſtijs, q̄ iſtis. Nō enī in manufactis ſctīs introiuit ieſus exēplaria verorū: ſed in ipſum celū: vt appareat nūc vultui dei ꝓ nobis. Neqz vt ſepe offerat ſemetipſum: quēadmodū pontifex intrat in ſctā p ſingulos ānos in ſanguine alieno. Alioqn oportebat eū frequenter pati ab origine mundi. Nūc autē ſemel in cō ſummatiōe ſeculorū: ad deſtructionē pcti p hoſtiā ſuā apparuit. Et quēadmodū ſtatutū eſt hominibus ſemel mori: poſt hoc aūt iudiciū: ſic et chriſtus ſemel oblatus ē ad multorū exhaurienda pctā: ſecūdo aūt ſine peccato apparebit omnibus expectātibus ſe in ſalutē. ℟. Eſtimatus ſum cum deſcēdētibus in lacū. Factus ſum ſicut hō ſine adiutorio inter mortuos liber. ℣. Poſuerunt me in lacu inferiori: in tenebroſis et in vmbra mortis. Factus. Lectio. ix.

cap. 10. Mbrā enī habens lex futurorū bonorū: nō ipſam imaginē rerū per ſingulos annos eiſdem ipſis hoſtijs quas offerunt indeſinenter, nunq̄ poteſt accedentes perfectos facere. Alioqn ceſſaſſent offerri: ideo q̄ nullā haberent vltra cōſcientiā peccati cultores ſemel mundati. Sed in ipſis commemoratio pctōrum p ſingulos annos fit. Impoſſibile enim eſt ſanguine thaurorum et hircorum auferri peccata. Ideo ingrediēs mundū dicit. Hoſtiā et oblationē noluiſti: corpus aūt aptaſti mihi. Holocauſtomata: et pro pctō nō tibi placuerunt: tunc dixi ecce venio. In capite libri ſcriptū eſt de me: vt faciā deus voluntatē tuā. Superius dicēs: q hoſtias et oblationes et holocauſtomata ꝓ pctō noluiſti: nec placita ſunt tibi, que ſm legē offerunt. Tunc dixi. Ecce venio: vt faciam deus voluntatē tuā. Aufert priunū: vt ſequens ſtatuat. In qua voluntate ſctificati ſumus: p oblationē corpis ieſu chri ſemel. Et oīs qdē ſacerdos preſto eſt quotidie miniſtrans: et eaſdē ſepe offerens hoſtias: q non pnt auferre pctā. Hic aūt vnā ꝓ pctis offerēs hoſtiā in ſempiternū ſedet in dextera dei patris: de cetero expectās donec ponant inimici eius ſcabellū pedū eius. Una enī oblatione ꝯſummauit in ſempiternū ſctificatos. ℟. Sepulto dn̄o, ſignatū eſt monumentū: voluentes lapidē ad oſtiū monumēti. Ponētes milites, qui cuſtodirēt illū. ℣. Accedentes principes ſacerdotū ad pilatum, petierunt illum. Ponentes. Sepulto. Ad laudes aā.

O Mors ero mors tua: morſus tuus ero inferne. ps. Miſerere. 13. Aā. Plāgent eū quaſi vnigenitū: q innocens dn̄s occiſus eſt. ps. Judica me deus. 16. Aā. Attendite vniuerſi populi: et videte dolorē meū. ps. Deus deus meus. 5. Aā. A porta inferi: erue dn̄e aīam meā. ps. Ego dixi. 16. Aā. O vos oēs qui tranſitis p viā, attendite, et videte: ſi ē dolor ſicut dolor meus. ps. Laudate. 6. ℣. Caro mea requieſcet in ſpe. ℟. Et nō dabis ſanctū tuū videre corruptionē. Ad bn̄s aā. Mulieres ſedentes ad monumentū, lamentabantur flentes dn̄m. ℣. Chriſtus factus eſt ꝓ nobis obediēs vſq3 ad mortē: mortē aūt crucis. Propter qđ et deus exaltauit illū, et dedit illi nomē, qđ eſt ſup omne nomen. Deinde. Pater nr̄. ſub ſilentio poſtea. ps. Miſerere. aliquantulū altius adinuicē in choro: quo finito imme-

sim mediate in eadē voce dicit oro, Respice q̄s. sed Qui tecū dī sub silētio: subsequē do horas dici vt p̄missum est in q̄nta feria: q̄bus finitis: sacerdos incipit missā. Facta cōmunione sacerdotis in missa statim cantat in choro p̄ vesp. Añ. Halla hall. hall. ps. Laudate dn̄m oēs gentes. 36. cū Gloria p̄ri, & Sicut erat &c. Et reiteratur aña. Halla. Cap. hym. ℣. nō dn̄r. Ad mag. añ. Vespere aūt sabbati, que lucescit in prima sabbati: venit maria magdalene, & altera maria, videre sepulchrū halla. ps. Magnificat. cū Gloria patri. Sicut erat. Et reiterat añ. Vespere aūt sabbati. Post hec sacerdos dicit Dn̄s vobis. ℟. Et cū spū tuo.

Spiritū nobis dn̄e tuę cha. Oratio. ritatis infunde: vt quos sacramentis paschalibus satiasti: tua facias pietate cōcordes. Per. In vnitate eiusdē spi. Deinde Dn̄s vobis. Postea diaconus dicit Ite missa ē. Hall. hall. Et eodē mō r̄ndet Deo gratias halla halla. ¶ Ad cōpletoriū post Jube dōne Et noctē q̄etā. Post lectionē Frēs: sobrij estote. & Adiutoriū. Facta prius cōfessione dicit ℣. Converte nos: Deus in adiutoriū. Gloria patri. Deinde sine añ. dn̄r psal. cōsueti in octavo tono. Cap. hy. & ℣. nō dn̄r Añ. Vespe autē. ps. Nunc dimittis. Et reiteratur aña. Vespere aūt. vt supra in vesp. Oro. Visita q̄s.

Dominica resurrectionis dn̄i ad matu. inui. Surrexit dn̄s vere. Halla. ps. Venite ex. Hy⁹. cap. non dn̄r in aliqua horarū vsq̄ ad ves. sabbati nec ℣. nisi ad noc.

Ad noc. añ. Ego sum qui sum: & cōsilium meū nō est cū impijs: sed in lege dn̄i voluntas mea est halla. ps. Btūs vir. i. Añ. Postulaui p̄ri meo halleluia: dedit mihi gentes halla: in hereditatē hall. ps. Quare fremue. i. Añ. Ego dormiui & somnū cepi: & resurrexi: quoniā dn̄s suscepit me hall. hal. ps. Dn̄e q̄d multi. i. ℣. Surrexit dn̄s de sepulchro halla. ℟. Qui p̄ nobis pependit in ligno hall. Secundū marcum Le. i. cap. 16

In illo tēpore. Maria magdalene, & maria iacobi, & salome, abeuntes emerunt aromata: vt venientes vngerēt iesū. Et rel. Homilia scti Gregorij pape. hom. 21

Multis vobis lectionibus fratres charissimi per dictatum loqui consueui: sed quia lacescente stomacho ea que dictauerā legere ipse non possum: & quosdam vestrum minus libenter audientes intueor. Unde nunc a memetipso exigere contra morem volo: vt inter sacra missarum solennia, lectionem sancti euangelij: non dictando, sed colloquendo edisserā: sicq̄ excipiatur vt loquimur. Quia collocutionis vox, corda torpentia plusq̄ lectionis sermo excitat: & quasi quadam manu solicitudinis: vt evigilent pulsat. Et quidem ad hoc opus me sufficere posse nō video: sed tamen vires, quas imperitia denegat: charitas ministrat. Scio namq̄ qui dixit. Aperi os tuum: & ego adimplebo illud. Bonum ergo opus nobis in voluntate sit: nam ex diuino adiutorio erit in perfectione. Dat loquendi ausum: ipsa etiam resurrectionis dominice tanta solennitas. Quia & indignū valde est: vt eo die laudes debitas taceat lingua carnis: quo videlicet die, caro resurrexit auctoris. Tu autem domine miserere nobis. Rn̄so.

Angelus domini descendit de celo: & accedens, reuoluit lapidem: & super eum sedit: & dixit mulieribus. Nolite timere: scio enim quia crucifixum queritis: iam surrexit: venite, & videte locum, vbi positus erat dn̄s halleluia. ℣. Et introeuntes in monumētū, viderūt iuuenē sedētē i dex-

tris:coopertũ stola cãdida,⁊ obstupuerũt: q dixit illis. Nolite timere:scio enĩ q: cru-cifixũ querĩtis:iam surrexit:venite ⁊ videte locũ,vbi posit⁹ erat dñs hall. ℣. Gl'ia pri. Et reiterat rñsoriũ. Angelus dñi. Lcõ.ij.

AUdistis frẽs charissimi: q͂ sctẽ mu-lieres que dñm fuerant secute: cum aromatibus ad monumentũ venerũt: ⁊ ei quẽ viuẽtẽ dilexerãt:etiam mortuo studio humanitatis obsequunt̃.Sꝫ res gesta,ali-qd in sctã ecclia significat gerendum.Sic qppe necesse est vt audiamus,q̃ facta sunt: quatenus cogitemus etiã que nobis sunt ex eorũ imitatiõe facienda.Et nos ergo in cũ q est mortuus credẽtes:si odore virtutũ referti,cũ opinione bonoꝝ opeꝝ dñm que-rimus:ad monumentũ ꝓfecto illius cum aromatibus venimus.Ille autẽ mulieres angelos vident:que cũ aromatibus vene-rũt.Qꝛ videlicet ille mẽtes supernos ciues aspiciunt:que cũ virtutũ odorib⁹ ad deũ p desideria sctã ꝓficiscunt̃. Notandũ vero nobis est:qdnã sit:qd in dextris sedẽre ãge-lus cernit̃: Quid nãq; p sinistram: nisi vita p̄sens: Quid vero p dexterã:nisi ppetua vi-ta designat̃: Vñ in cãticis cãticoꝝ scriptũ est. Leua eius sub capite meo:⁊ dextera il-lius amplexabit̃ me. Qꝛ igit̃ redẽptor no-ster iam presentis vite corruptionẽ transie-rat:recte angelus q nũciare perennẽ eius vitã venerat,in dextera sedebat. Qui stola candida coopertus apparuit: qꝛ festiuita-tis nostre gaudia nunciauit. Candor etenĩ vestis:splendorẽ nr̃e denũciat solẽnitatis. Nostre dicamus,an sue: Sed vt fateamur verius:⁊ sue dicamus,⁊ nr̃e. ℟. Dũ tran-sisset sabbatũ, maria magdalene, ⁊ maria iacobi,⁊ salome:emerũt aromata. Ut veni-entes vngerẽt iesum halla halle. ℣. Et val-de mane vna sabbatorũ veniunt ad monu-mentũ orto iam sole. Ut veniẽtes. Lcõ.iij.

ILla quippe redẽptoris nostri resurre-ctio,⁊ nostra festiuitas fuit:qꝛ nos ad immortalitatẽ reduxit:⁊ ãgeloꝝ festiuitas extitit:qꝛ nos reuocando ad celestia, eorũ numerũ impleuit. In sua ergo ac nostra fe-stiuitate:angelus in albis vestibus appa-ruit:qꝛ dũ nos p resurrectionẽ dñicã ad su-perna reducimur:celestis patrie dãna repa-rant̃. Sed quid venientes feminas affatur audiamus. Nolite expauescere: ac si apte dicat. Paueãt illi q nõ amãt aduẽtũ sup-noꝝ ciuiũ. Pertimescãt,q carnalibus desi-derijs pressi:ad eoꝝ se societatẽ pertingere posse desperant. Uos autẽ cur pertimesci-tis:que vestros cõciues videtis: Unde ⁊ Mattheus angelũ apparuisse describens ait. Erat aspectus eius sicut fulgur:⁊ vesti-menta eius sicut nix. In fulgure etenim ter-ror timoris est:in niue autẽ blandimẽtum candoris. Quia vero omnipotens deus,⁊ terribilis est peccatoribus: ⁊ blandus iu-stis:recte,testis resurrectiõis eius angelus ⁊ in fulgure vultus,⁊ in candore habitus demonstratur:vt de ipsa sua specie:⁊ terrẽ-ret reprobos:⁊ mulcẽret pios. Unde recte quoq; populũ per deserta gradientẽ colũ-na ignis in nocte: ⁊ colũna nubis preibat in die. In igne etenim terror est:in nube au-tẽ visionis lene blãdimentũ. Dies vero vi-ta iusti:⁊ nox accipit̃ vita peccatoris. Uñ ⁊ conuersis peccatoribus Paulus dicit. Fuistis aliquando tenebre:nunc aũt lux in dño. Te deũ laudam⁹. dicit̃: Ad lau. añ.

ANgelus aũt dñi descẽdit de celo, ⁊ accedens,reuoluit lapidẽ: ⁊ sede-bat sup eũ halla halle. ps. Dñs regna. 5. cũ rel'. Añ. Et ecce terremotus factus est magnus:angelus aũt dñi descẽdit de celo halla. Aña. Erat autẽ aspectus eius si-cut fulgur,vestimenta eius sicut nix:halle. halle. Añ. Pre timore autẽ eius exter-riti sunt custodes:⁊ facti sunt velut mortui halla. Añ. Respõdẽs aũt ãgelus dixit mulieribus,nolite timere:scio enĩ q͂ iesum queritis hall. Pro cap. hym. ⁊ ℣. dicit̃ añ. Hec dies quã fecit dñs:exultemus,⁊ lete-mur i ea. Et sic cãtat̃ p oẽs hor. Ad bñ. añ. Et valde mane vna sabbatorũ:veniunt ad monumentum orto iam sole hall. Oratio.

DEus q hodierna die per vnigenitũ tuũ eternitatis nobis aditũ deuicta morte reserasti:vota nr̃a q̃ p̄ueniẽdo aspiras: et adiuuãdo ꝓsequere. Per eũdẽ. Postea.

Bñdi-

Bñdicam⁹ dño hall'. hall'. Et dr cũ3 du plici hall'. i vel. ⁊ mat. ut᷑: vsq₃ ad vesp. sabbi
Ad primã Tertiã sextã ⁊ Nonam post Deus in adiutoriũ. ⁊ Gloria pri. imedia te cantant psal. cõsueti: in scdo tono. Qui bus finitis cantat añ. Hec dies quã fecit dñs: exultemus ⁊ letemur in ea. Et postea dicitur oratio. Ad absolutionem capituli.

Colo. 3. Si consurrexistis cũ xpo: que sursum sunt querite: vbi xp̃s est in dextera dei sedens: que sursum sunt capite: nõ que sup terrã. Et dicit᷑ vsq₃ ad ascensionẽ: tam in dñicis q̃₃ in ferialibus diebus nisi sit festũ.
Ad vesp. añ. Angelus aũt dñi. Cũ reli ps. Dixit. 35. in fine ps. In exi. 36. Et sic dicit᷑ vsq₃ ad vesper. sabbati. Postea añã Hec dies. Ad mag. añ Et respicientes, viderunt reuolutũ lapide3: erat quippe magnus valde hall'. Oro. Deus q hodierna.
Ad cõpletoriũ, facta prius cõfessione: post Cõuerte nos. ⁊ Deus in adiutoriu3. ⁊ Gloria patri. imediate cãtant psali con suetis in octauo tono. Quibus finitis dicit᷑. Halle. halle. halle. halle. in tono de añã. Miserere. Postea ps. Nunc dimittis. in secundo tono: Quo finito, dicitur añã. Hec dies. Sequit᷑ oratio. Uisita. Supra scriptus modus horarũ seruat᷑ vsq₃ ad vesp. sabbati in albis. Infra octa. pasche nõ fit de aliquo alio festo: s₃ pacta octa. celebrat᷑.

Feria. ij. Inuitato. añẽ psal. noctur. ⁊ lectiõ. dñr sicut in pascha: ⁊ per totã hebdomadam similiter ℣. Surrexit domi nus de sepulchro hall'a. ℟ Qui p nobis

Luc. 23 pepẽdit i ligno hall'. Secũdũ Lucã. Le. j.

In illo tempore. Duo ex discipulis iesu ibant ipsa die i castellũ: qd erat in spa tio stadiorũ sexaginta ab hierlm: noie emaus: ⁊ ipsi loquebant᷑ ad in uicẽ de his oĩbus que acciderãt. Et reli. Ho

hom. 23 mil. sci Grego. papẽ. In quotidiana nobis solẽnitate laborantibus pauca loquenda sunt: ⁊ fortasse hec vtilius proderunt: qa sepe ⁊ alimenta que minus sufficiunt, auidius sumunt. Lectionis ergo euangelice summanim sensu3 statui, non per singula verba discutere: ne dile ctionem vestram valeat sermo plixior expositionis onerare. Ecce audistis fratres charissimi: quia duobus discipulis ambu lantibus in via, non quidẽ credẽtibus: sed tamẽ de se loquentibus, dñs apparuit: sed eis speciẽ quã recte cognoscerent nõ osten dit. Hoc ergo egit foris dñs in oculis corporis: qd apud ipsos agebat intus in oculis cordis. Ipsi nãq₃ apud semetipsos intus ⁊ amabãt: ⁊ dubitabant. Eis autẽ dñs foris ⁊ presens aderat: ⁊ qs esset nõ ostendebat. Se se ergo loquẽtibus pñtiã exhibuit: s₃ õ se dubitãtib⁹ cognitiõis sue specꝫ occultauit. Uerba qdẽ cõtulit: duritiã itel lect⁹ increpauit. Scripture sacre mysteria q̃ de ipso erãt apuit: ⁊ q₃ adhuc in eoꝝ cor dib⁹ peginus erat a fide: ire se lõgius finxit. ℟. Maria magdalene, ⁊ altera maria: ibãt diluculo ad monumẽtũ. Iesu3 quẽ qritis nõ est hic: surrexit sicut locutus est: pcedet vos in galileã: ibi eũ videbitis hal. hal. ℣. Et valde mane vna sabbatoꝝ, vẽiũt ad mo numẽtũ, orto iã sole: ⁊ introeuntes viderũt iuuenẽ sedentẽ in dextris: q dixit illis. Je.

Le. ij. Fingere nãq₃ cõponere dicimus. Unde ⁊ compositores luti: fi gulos vocamus. Nihil ergo simplex veritas p duplicitatẽ fecit: sed talẽ se eis exhibuit in corpore: qualis apud illos erat in mẽte. Probãdi aũt erãt si hi q eũ ⁊ si nec dũ vt deũ diligerent: saltẽ vt pegrinũ ama re potuissent. Sed q₃ esse extranei a charitate nõ poterant hi, cũ quibus veritas gra diebat᷑: eũ ad hospitium quasi peregrinu3 vocant. Cur autem dicimus vocant? cu3 illic scriptum sit: ⁊ coegerunt eũ? Ex quo nimirum exemplo colligitur: quia peregrini ad hospitiũ nõ solũ inuitandi sunt: sed etiã trahẽdi. Mẽsam ponunt: panes cibosq₃ offerũt: ⁊ deũ quẽ in scripture sacre expositiõe nõ cognouerãt: i panis fractiõe cognoscũt. Audiẽdo ergo pcepta dei illu

minati non sunt: faciendo illuminati sunt. Quia scriptũ est. Nõ auditores legis iusti sunt apud deũ: sed factores legis iustificabunt. Quisqs ergo vult audita intelligere: festinet ea que iã intelligere potuit, ope cõplere. Ecce dñs nõ est cognitus dum loqueret: sed dignatus est cognosci duz pasceret. Hospitalitatẽ ergo frẽs charissimi diligite: charitatis opa amate. Hinc eteni p paulũ dicit. Charitas fraternitatis maneat in vobis: ⁊ hospitalitatẽ nolite obliuisci. Per hanc enim placuerunt quidaz angelis hospitio receptis. Hinc petr⁹ ait. Hospitales inuicem sine murmuratione. Hinc ipsa vitas dicit. Hospes fui: ⁊ suscepistis me. ℟. Congratulamini mihi oẽs q diligitis dñm: qz quẽ querebã apparuit mihi. Et dũ flerem ad monumentum, vidi dñm meũ, halla, halla. ℣. Recedẽtibus discipulis nõ recedebã: ⁊ amoris ei⁹ igne succensa ardebam desiderio. Et dum. Lc.iij.

Opinata res est valde: ⁊ seniorũ nostroz nobis relatione tradita: Quidã pr̃familias cũ tota domo sua: magno hospitalitatis studio, deo fuiebat. Cũqz quotidie ad mensam suã peregrinos susciperet: quadã die peregrinus qdã inter alios venit: ⁊ ad mensam ductus est. Dũqz paterfamilias ex humilitatis ↄsuetudine vellet aquã in eius manibus fundere: conuersus vrceũ accepit: sed repẽte cum in cuius manibus aquã fundere volebat, non inuenit. Cũqz hoc factum secũ ipse miraret: eãdez nocte ei dñs p visionẽ dixit. Ceteris dieb⁹ me in membris meis: hesterno autem die me in memetipso suscepisti: Ecce in iudiciũ veniẽs dicet. Qð vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Ecce añ iudicium cũ per mẽbra sua suscipit: susceptores suos etiã per semetipsum reqrit: ⁊ tamen nos ad hospitalitatis gratiã pigri sumus. Pensate fratres, quanta hospitalitatis virtus sit. Ad mensas vestras christum suscipite: vt vos ab eo suscipi ad cõuiuia eterna valeatis. Prebete modo peregrino christo hospitium: vt vos in iudicio nõ quasi peregrinos nesciat: sed vt proprios recipiat ad regnũ. Ad bñs añ. Jesus iũxit se discipulis suis in via: ⁊ ibat cũ illis: oculi eorũ tenebant̃ ne eũ agnoscerent: ⁊ increpauit eos dicens: o stulti ⁊ tardi corde ad credenduz in his que locuti sunt prophete hall'. Oro.

Deus q solennitate paschali mundo remedia cõtulisti: populũ tuũ quesumus celesti dono prosequere: vt ⁊ perfectã libertatẽ cõsequi mereatur: ⁊ ad vitã proficiat sempiternã. Per do. Ad magni. añ. Qui sunt hi sermones quos ↄfertis adinuicẽ ambulãtes ⁊ estis tristes? Oro vt supra.

Fer. iiij. ℣. Surrexit dñs vere halla. ℟. Et appruit simoni hall'. Sermo sctĩ Aug. episcopi. Lcõ. j.

Paschachꝫ frẽs charissimi regnuz est celorũ: salus mundi: occasus inferni: glĩa supernoꝝ: vita credẽtium: resurrectio mortuorũ: testimoniũ miserationis diuine: preciũ redẽptiõis humane: cõtritio mortis abolite. Que festiuitas dei, sacra mysteria ⁊ incognita sacramẽta: virtutem dominice resurrectionis per angelos indicat: per apostolos manifestat, p corda credentium bona multiplicat. Hec igitur est dies dilectissimi quaz fecit dñs: vt audistis: excelsior cunctis: lucidior vniuersis: in qua dominus resurrexit: in qua nouã sibi plebẽ vt ipsi videtis generatiõis spiritu conquisiuit: in qua singulorũ mentes gaudio ⁊ exultatione perfudit. Hic igitur dies resurrectiõis christi, defunctis vita: peccatoribus venia, sanctis est glĩa. Si quidẽ opatione virtutũ eleuat de imis: suscitat de terrenis: collocat in excelsis: confirmat iustos: firmat dubios: dãnat incredulos. Ad hoc enim dñs resurrexit: vt imaginẽ nobis future resurrectionis ostenderet. Et ideo hodie vt vitale lauacruz resurgens dei populus: ad instar resurrectionis, ecclesiam nostrã splendore niuei candoris illuminat. ℟. Uirtute magna reddebant apostoli.

Ex smonib⁹ de tpe 153

apostoli. Testimoniũ resurrectionis iesu christi dñi nr̃i halla, halla, hall. ℣. Repleti quidem spiritu sancto loquebant̃ cũ fiducia verbũ dei. Testimoniũ. Lectio. ij.

GRatias deo nostro agere debemus: qꝛ dũ sctĩ pasche solennitatem colimus: future resurrectionis speciem iam videmus. Resurrecturum est enim genus humanum in seculi cõsummatione post mortem: quod nunc resurgit in baptismo. Suscitandus est tunc dei populus post soporem: nunc suscitatur post infidelitatem. Liberandus est tunc a mortali ꝯditione: nũc liberat̃ ab ignorantie cecitate. Renasciturus est ad eternitatem: nunc renascitur ad salutem. Omnes enim qui olim in christo baptizari assumere non possunt candidã vestem: conuersationem saltem candidam non relinquant. Solet sub nigro habitu anima satis pura latitare. Nec multum interest: si non habet quis cãdidam vestem. Talis fuit latro ille in euãgelio: qui crucifixus cum saluatore clamasse dicitur. Memento mei domine dum veneris in regnũ tuum. Attẽdite ergo dilectissimi: ⁊ videte quis noctis preterite grauẽ laborem: quis diei huius estimare poterit letitiam? Dies autem ista: quã immoderata gaudia procreauit? Diem istũ inter ceteros dies nobis dominus peculiariter fecit: exultemus ⁊ iocundemur in eo. ℟. Mulierũt dominũ meũ, ⁊ nescio vbi posuerũt eum: dicũt ei angeli: mulier quid ploras? surrexit sicut dixit. Precedet vos in galileam: ibi eũ videbitis halla halla. ℣. Cum ergo fleret inclinauit se, ⁊ ꝓspexit in monumẽtũ: ⁊ vidit duos angelos in albis sedẽtes qui dicũt ei. Precedet vos in gali. Lectio. iij.

ADmone diligenter iudee crudelis sepulchrũ: adijce custodias militum: mãda vigilias: vt probes mortuũ: quẽ noluisti cognoscere viuum. Iam surrexit: iã in celis ascendit. Iam glorificatus est propter nos, q seipsum humiliauerat propter nos. Iudei, quid estis facturi: facti ex amicis acerrimi inimici? Quẽ enim zelantes punxistis: ipse venit in nomine patris sui. Deus dominus illuxit nobis: ⁊ vos subdidit pedibus nostris. Plus cõpleuit pater filio: quã qđ per prophetã dixerat. Dixit dñs dño meo: sede ad dexterã meã: donec ponã inimicos tuos scabellum pedũ tuorum. Et ad dexterã patris sedet: ⁊ nõ tantũ subpedaneũ xp̃i: quãtũ sub pedibus seruorũ eius vos iudeos adduxit. Sz ad lectionẽ sctĩ euãgelij animũ conuertamus. Illa nobis placeant: illa delectent: que nostre festiuitati cõueniũt. Pergit maria magdalene: vt fleat ad sepulchrũ. Et que ẽ maria magdalene: ne virginẽ puteris? Nõ est ipsa que genuit saluatorẽ. Illa qdẽ pia mater immani dolore iubilans: pectora delicata cõtundẽs: ita ipsa viscera omniaqꝫ fatigauerat membra: vt iam incessu deficiẽs: vix ꝑuenire potuisset ad chrĩ funus. Tu autẽ.

Ad bñs añ. Stetit iesus in medio discipulorũ suorum ⁊ dixit eis: pax vobis hall. hall.

DEus q ecclesiam tuã nouo semp fetu multiplicas: concede famulis tuis: vt sacramẽtũ viuẽdo teneãt: qđ fide perceperunt. Per dominum nostrũ. Oratio.

Ad magni. añ. Videte manus meas ⁊ pedes meos: qꝛ ego ipse sũ halla, halleluia.

Feria. iiij. ℣. Gauisi sunt discipuli hall. ℟. Viso dño halla. Secundũ ioãnẽ. L. j.

IN illo tp̃e. Manifestauit se iterũ iesus discipulis suis ad mare tyberiadis: manifestauit aũt sic. Erãt simul simon petrus ⁊ thomas qui dicit̃ didymus. Et rel. cap. 21.

Homil. sancti Gregorij pape. hom. 14

LEctio sancti euangelij que modo in vestris auribus lecta ẽ fratres charissimi, questione animum pulsat: sed pulsatione sua vim discretionis indicat. Queri etenim potest cur petrus qui piscator ante conuersionem fuit: post conuersionẽ ad piscationem redijt? Et cum veritas dicat. Nemo mittens manum suam ad aratrum ⁊ aspiciens retro: aptus est regno dei: cur repetijt qđ reliqt? Sed si virtus discretionis inspicit̃, citiꝰ videt̃: qꝛ nimirũ negociũ qđ ante conuersionem sine pctõ extitit: hoc etiam post

cōuersionē repetere culpa nō fuit. Nā piscatorē petrū: mattheū vero thelonearium scimus. Et post cōuersionē suā ad piscationē petrus rediit: mattheus vero ad thelonei negociū nō resedit. Qr aliud est victum p piscationē querere: aliud thelonei lucris pecunias augere. Sunt enim pleraq3 negocia: que sine pctīs exhiberi: aut vix: aut nullatenus possunt. Que ergo ad peccatū implicāt: ad hec necesse est vt post cōuersionē animus nō recurrat. R. Ecce vicit leo de tribu iuda, radix dauid: apire librū z soluere septē signacula eius. Hall'. hall'. hall'. V. Dignus est agnus q occisus ē accipere virtutē, z diuinitatē, z sapientiā, z fortitudinē, z honorē, z gl'iā, z bñdictionē. Hall'.

Queri ēt pōt cur discipulis in Lec. ij. mare laborantibus post resurrectionē suā dñs in litore stetit: q añ resurrectionē suā corā discipulis suis in fluctibus maris ābulauit. Cuius rei ratio festine cognoscitur: si ipsa que tūc inerat causa pensetur. Quid etenī mare nisi p̄sens sclm designat: qd se causarū tumultibus: z vndis vite corruptibilis illidit: Quid p soliditatē litoris, nisi illa ppetuitas qetis eterne figurat: Qr igitur discipuli adhuc fluctibus mortalis vite inerāt: in mari laborabant. Quia autē redēptor noster iam corruptionem carnis excesserat: post resurrectionem suā in litore stabat: ac si ipsum resurrectionis sue mysteriū rebus discipulis loquerer, dicens. Iam vobis in mare nō appareo: quia vobiscum in pturbatiōis fluctibus nō sum. Hinc est q in alio loco post resurrectionē suā eisdē discipulis dicit. Hec sunt verba que locutus sum ad vos: cū adhuc eēm vobiscum. Neq3 enim cū ipsis nō erat: qbus presens corporaliter appebat. Sz tamē iā se eē cū ipsis dēnegat: a quoz mortali corpore carnis īmortalitate distabat. Quod illic cum ipsis positus fatet non se esse cū ipsis: hoc quoq3 hic situ corporis īndicat: cū adhuc eis nauigantibus, se esse iā in litore demōstrat. R. Ego sum vitis vera z vos palmites. Qui manet in me, z ego ī eo, hic fert fructū multū, hall'a, hall'. V. Sicut dilexit me pater z ego dilexi vos. Qui ma. Lectio. iij.

Facta est aūt discipulis, piscationis magna difficultas: vt magistro veniente fieret admirationis magna sublimitas. Qui protinus dixit. Mittite in dexterā nauigij rete z inuenietis. Bis in scō euangelio legit q dñs iussit: vt ad piscandū retia mitterent: āte passionē videlicet: z post resurrectionē. Sed priusq3 redemptor noster pateret z resurgeret: mitti qdē3 rete ad piscandū iubet: sed vtrū in dexterā an in sinistrā mitti debuisset: nō iubet. Post resurrectionē vero discipulis apparens: mitti rete in dexterā iubet. In illa piscatione tanti capti sunt: vt retia rumperent. In ista autē z multi capti sunt: z retia rupta non sunt. Quis enī nesciat bonos dextera: z malos sinistra figurari: Illa ergo piscatio in qua specialiter, in quā partem mitti rete debeat non iubet: p̄sentē ecclesiā designat: que bonos ac malos simul colligit: nec eligit quos trahat: qr z quos eligere possit, ignorat. Hec aūt piscatio: que post dñi resurrectionē facta est: in solā dexterā missa est: qr ad videndā claritatis eius gloriā: sola electoz eccl'ia ptingit: que de sinistro ope nihil habebit. In illa piscatione pre multitudine pisciū rete rumpitur: qr nūc ad cōfessionē fidei: ēt cū electis reprobi tāti intrāt: q ipsam quoq3 eccl'iam heresibus scindāt. In ista vero piscatiōe z multi pisces z magni capiunt: z rete nō rumpit: qr scā electorū eccl'ia in continua auctoris sui pace requiescens: nullis iā dissensiōib' dilaniat. Ad bñs añā. Mittite in dexteram nauigij rete: z inuenietis halleluia. Oratio.

Deus q nos resurrectionis dñice annua solennitate letificas: cōcede ppitius: vt p talia festa que agimus: peruenire ad gaudia eterna mereamur. Per eundem d. Ad mag. añ. Dixit iesus discipulis suis: afferte de piscib': qs prēdidistis nūc: ascēdit aūt simō petrus, z traxit rete ī terrā plenū magnis piscibus hall'. hall'. Oro vt sup.

Feria. v. V. Surrexit dñs de sepulchro hall'. R. Qui pnob pepēdit ī ligno. hall'.

Secun.

Joh.20.

Secundum Joannē. Lectio.j.

In illo tēpore. Maria stabat ad monumentū foris plorans. Dū ergo fleret inclinauit se ⁊ ꝓspexit in monumentum: ⁊ vidit duos angelos in albis sedētes: vnum ad caput, ⁊ vnum ad pedes: vbi positum fuerat corpus iesu. Et reliqua.

hom.25 **Homilia sancti Gregorij papę.**

Maria magdalene quę fuerat in ciuitate peccatrix: amando veritatem, lauit lachrymis, maculas criminis: ⁊ vox veritatis implet qua dicit. Dimissa sunt ei pctā multa: qm̄ dilexit multū. Quę enī frigida prius peccando remāserat: postmoduȝ amando fortiter ardebat. Naȝ postq̄ venit ad monumentū: ibiq̄ corpus dn̄icū nō inuēnit: sublatū credidit: atq̄ discipulis nūciauit. Qui venientes viderūt: atq̄ ita esse vt mulier dixerat, crediderunt. Et de eis ꝓtinus scriptum est. Abierunt ergo discipuli ad semetipsos. Ac deinde subiungitur. Maria autē stabat ad monumentū foris plorans. Qua in re, pensandū est huius mulieris mētē quāta vis amoris accenderat: quę a monumento dn̄i, etiā discipulis recedētibus, nō recedebat. Exquirebat quē nō inueniebat. Flebat inquirendo: ⁊ amoris ei⁹ igne succensa: eius quē ablatū credidit, ardebat desiderio. Unde cōtigit vt tunc eū sola videret: quę remansit vt quęreret. Quia nimirū virtus boni opis pseuerātia est: ⁊ voce veritatis dicit̄. Qui aūt pseuerauerit vsq̄ in finē: hic saluus erit. ℟. Surrexit pastor bonus, q animā suā posuit ꝓ ouibus suis: ⁊ pro grege suo mori dignatus est. Halla halla halla. ℣. Etenī pascha nostrum immolatus est christus. Halleluia. Lctō.ij.

Et bene pcepto legis cauda hostię in sacrificio iubet̄ offerri. In cauda qppe finis est corporis. Et ille bene immolat q sacrificiū boni opis vsq̄ ad fineȝ debitę pducit actiōis. Hinc ioseph inter reliquos fratres talarē tunicā habuisse describitur. Tunica quippe vsq̄ ad talū: est bonū op⁹ vsq̄ ad ꝯsūmationē. Maria ergo cū fleret: inclinauit se, ⁊ ꝓspexit in monumentum.

Certe iam monumentum vacuum viderat: iam sublatum dominum nunciauerat. Quid est, q̄ se iterū inclinat: iterȝ videre desiderat? Sed amanti semel inspexisse non sufficit: q: vis amoris intentionē multiplicat inqsitionis. Quęsiuit igit̄ prius ⁊ minime inuēnit. Perseuerauit vt quęreret: vn̄ ⁊ cōtigit vt inueniret. Actūq̄ est vt desideria dilata crescerent: ⁊ crescentia caperent: qd inuenissent. Hinc est enim, qd de eodē spōso ecclesia in canticis canticorū dicit. In lectulo meo p noctes quęsiui quē diligit anima mea: quęsiui illum ⁊ nō inuēni. Surgā ⁊ circuibo ciuitatē p vicos ⁊ plateas: quęrā quem diligit anima mea. Quę defectū quoq̄ inuentionis ingeminat dicēs: q̄siui illū, ⁊ nō inueni. Sed q: diu inuentio se nō elongat: si inqsitio nō desistat: adiungit. Inuenerunt me vigiles: q custodiūt ciuitatē. Nun quē diligit aīa mea vidistis? Paululū cū ptransissem eos, inuēni quē diligit anima mea. ℟. Uenie pru dentis pcedit mel halla: dulcedo mellis ē lingua eius halla. Fauus distillans labia ei⁹ halla halla. ℣. Sapiētia requiescit in corde ei⁹: ⁊ prudētia in s̄mone oris illi⁹. Fau⁹.

Dilectū nāq̄ in lectulo quęrimus: quādo in pręsentis vitę aliquātula requie redēptoris nostri desiderio suspiramus. Per noctē quęrimus: qr etsi iam in illo mens vigilat: tamē adhuc oculus caligat. Sed q dilectū suū nō inuēnit: restat vt surgat: ciuitatē circūeat: idest sctām electorū ecclesiā mente ⁊ inqsitiōe pcurrat. Per vicos eū ⁊ plateas quęrat: idest p angusta ⁊ lata gradientes aspiciat: vt si qua inueniret ī eis valeat, eius vestigia exquirat. Quia sunt nōnulli etiā vitę secularis: q imitandū aliqd habent de actione virtutis. Quęrentes aūt nos vigiles inueniunt: q custodiūt ciuitatē: q: sctī patres qecclesię statum custodiunt: bonis nostris studijs occurrunt: vt suo vel verbo vel scripto nos doceant. Quos cū paulū pertransimus: inuenimus quē diligimus. Qr redēptor noster etsi humanitate homo inter homines: diuinitate tamē sup homines fuit. Cū ergo pertran-

feruntur vigiles, dilectus inuenitur: quia cum prophetas et apostolos infra ipsum esse conspicimus: illum qui natura deus est: esse supra homines consideramus. Prius ergo non inuentus queritur: ut post inuentus strictius teneatur. Sancta enim desideria (ut prediximus) dilatione crescunt. Si autem dilatione deficiunt, desideria non fuerunt. Ad bñ. añ. Maria stabat ad monumentum plorans: et vidit duos angelos in albis sedentes: et sudarium quod fuerat sup caput iesu halleluia. Oro.

Deus qui diuersitatem gentium in confessione tui nominis adunasti: da ut renatis fonte baptismatis: vna sit fides mentium et pietatis actionum. Per. Ad magni. aña. Tulerunt dominum meum, et nescio ubi posuerunt eum: si tu sustulisti eum dicito halleluia, et ego eum tollam halla. Oratio ut supra.

Feria. vj. ℣. Surrexit Christus vere halleluia. ℟. Et apparuit simoni halleluia. Sermo sancti Ambrosij episcopi. Lectio. j.

Audistis fratres charissimi, quod sancte mulieres: que cum aromatibus ad monumentum venerunt, angelos viderunt: et maria magdalene, que arctius Jesum diligebat: apostolis ad domum de qua cucurrerant reuertentibus: quia erga sepulchrum perseuerauit: deum prima omnium cognouit. Nos per hoc monemur: ut cum aromatibus: idest cum odore bonorum operum: et pleni virtutibus deum queramus. Sunt qui videntur deum querere: sed ociosi sunt: et a virtutibus alieni: ideo illum videre non merentur. Quid querebant ille sancte mulieres in monumento: nisi corpus domini Jesu? Et vos quid queritis in ecclesia: nisi Jesum, idest saluatorem? Sed si cupitis illum inuenire: orto sole venite: idest non sint in cordibus vestris tenebre vitiorum. Carnalia vero desideria et opera mala: tenebre sunt. In quorum cordibus tales tenebre sunt: non vident lucem: non intelligunt christum: quia christus lux est. Repellite a vobis fratres tenebras idest omnes delectationes et omnia opera mala: et curate habere aromata: hoc est orationem mundam: dicentes cum psalmista. Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo. ℟. Surgens iesus dominus noster: stans in medio discipulorum suorum dixit. Pax vobis halla: gauisi sunt discipuli viso domino halleluia. ℣. Una ergo sabbatorum cum fores essent clause ubi erant discipuli congregati: venit Jesus, et stetit in medio eorum: et dixit eis. Pax. Lectio secunda.

Ecce Maria perseuerando ad monumentum, quem querebat inuenit: quia qui perseuerauerint usque in finem: hic saluus erit. Unde sicut necesse est ut malum a vobis repellatis: ita expedit omnino, ut in bono quod iam inchoastis: firmissime perseueretis: si dominum videre: et ad celestem patriam peruenire desideratis. Jam quia sanctum pascha celebratis: debetis scire fratres quid est pascha. Pascha transitus dicitur. Ideo tali nomine vocata est ista festiuitas: quia in ipsa transierunt filij israel de egypto: et in ista transiuit filius dei ex hoc mundo ad patrem. Et quid vobis prodest, quod pascha celebratis: si non imitamini quod colitis: hoc est si non transitis de egypto: idest a tenebris vitiorum ad lucem virtutum: et a mundi huius amore, ad desiderium celestis patrie? Sunt enim multi Christiani, qui gaudent in ista festiuitate: et colunt hanc solennitatem: et tamen male, et malo suo: quia non transeunt ex hoc mundo ad patrem: idest, non transeunt a mundi cupiditate, et a carnali delectatione, ad celestis patrie amorem. ℟. Expurgate vetus fermentum, ut sitis noua conspersio: etenim pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulemur in domino halla. ℣. Mortuus est propter delicta nostra: et resurrexit propter iustificationes nostras. Itaque epulemur. Lectio. iij.

O Miseri christiani, qui in egypto sunt idest sub potestate diaboli: et gaudent in malis suis. Moneo quapropter fratres ut pascha celebretis: idest transitum faciatis. Quicunque mali, hanc festiuitatem celebratis transite de vitijs ad virtutes. Quicunque vero boni, transite de virtutibus ad virtutes: et ita fit, ut nullus remaneat qui transitum non faciat. Et sicut iudei quando pascha celebrabant, per septem dies azima comedebant: ita omnis

omnis christianus, qui veri agni: idest christi carnē cōmedit: per omne tēpus vite sue. que p septem voluitur dies simpliciter & innocēter debet cōuersari. Uidete fratres: videte: ne fermentū vetus sit apud vos: sicut monet apostolus dicēdo: expurgate vetus fermētū: idest veteris hominis conuersatio. etc. Tunc enim eritis veri christiani: si oē malū declinaueritis: qd designatur p vetus fermētū: & hoc qd in baptismo pmisistis, custodieritis. Qd ipse vobis cōcedat: qui viuit & regnat p infinita scla seculorū. Amē. Ad bn. añ. Undecim discipuli in galileā vidētes dñm, adorauerūt. halla. Oro.

Omnipotēs sempiterne deus: q paschale sacramentū in reconciliationis humane fœdere cōtulisti: da mētibus nostris: vt qd pfessione celebramus: imitemur effectu. Per. Ad mag. añ. Data ē mihi ois ptās in celo & in terra halla. Oro vt supra.

Sabbo. V. Gauisi sunt discipuli hall. R. Uiso dño. hall. Secūdū Joānē. Ca. 20.

In illo tpe. Una sabbati, Maria magdalene venit mane cum adhuc tenebre essent ad monumentum. Et reliqua.

Omilia scti Gregorij pape. hom. 21

Ii factus longa molestia stomachus diu me charitati vestre de lectionis euangelice loq expositione prohibuit. Uox nāq ipsa a clamoris virtute succumbit: & q a multis audiri nō valeo: loq fateor, inter multos erubesco. Sed hanc in me verecundiā: & ipse reprehendo. Quid enim? Nunqd si multis pdesse neq̄o: nec paucis curabo? Et si ex messe portare manipulos multos non possum: nunqd nā debeo ad areā vacuus redire? Quāuis enim quātos debeo ferre nō valeo: certe vel paucos: certe vel duos: certe vel vnū feram. Habet nāq ipsa infirmitatis intētio mercedis sue certitudinē: q supernus arbiter noster: & si pondus cōsiderat in retributione: vires tamē pensat in pondere. Lectio scti euāgelij quam modo fratres audistis: valde in superficie historica est aperta: sed ei⁹ nobis sunt mysteria sub breuitate requirenda. Maria magdalene, cū adhuc tenebre essent: venit ad monumentū. Juxta historiā notatur hora, iuxta intellectum vero mysticū requirentis significatur intelligentia. Maria enim auctorē omnium quē carne viderat mortuum: querebat in monumēto: & quia hunc minime inuēnit: furatum credidit. Adhuc ergo erant tenebre: cū venit ad monumētū. R.

Christus resurgens ex mortuis iā nō moritur: mors illi vltra nō dñabitur: quod autē mortuus est peccato: mortuus est semel. Quod autē viuit: viuit deo halla, halla. V. Mortuus est enim pter delicta nostra: & resurrexit propter iustificatiōes nrās. Gl.

Ucurrit ergo citius: discipulus nunciauit. Le. ij. Sed illi pre ceteris cucurrerunt, q pre ceteris amauerunt: videlicet petrus & ioannes. Currebant autē duo simul: sed ioānes precucurrit citius petro: & venit prior ad monumentū: & ingredi nō presumpsit. Uenit ergo posterior petrus: & intrauit. Quid fratres: qd cursus iste significat? Nunqd hec tam subtilis euangeliste descriptio: a mysterijs vacare credēda est? Minime. Neq enim se ioannes, & preisse, & nō intrasse diceret: si in ipsa sui trepidatione mysteriū defuisse credidisset. Quid ergo p ioānē: nisi synagoga: Quid p petrū nisi ecclia designatur? Nec mirū esse videatur q p iuniorē synagoga: p seniorē vero ecclesia signari perhibetur. Quia etsi ad dei cultum prior est synagoga q̄ ecclia gētiū: ad vsum tamen seculi, prior est multitudo gentium, q̄ synagoga Paulo attestāte: qui ait. Quia nō prius qd spūale est: sed quod animale. Per seniorē ergo petrū: significatur ecclesia gētiū. Per iuniorē vero ioānē: synagoga iudeorum. Cucurrerūt ambo simul: q ab ortus sui tempore vsq ad occasum pari & cōmuni via: & si non pari & communi sensu: gentilitas cū synagoga cucurrit. Tu aūt. R. Isti sunt agni nouelli, q annūciauerūt halleluia: modo venerunt ad fontes. Repleti sunt claritate halla, halla. V. In cōspectu agni amicti sunt stolis albis: & palme in manibus eorum. Repleti. Lectio. iij.

Uenit synagoga prior ad monumentũ, sed minime intrauit: q2 legis quidẽ mãdata pcepit: pphetias de incarnatione ac passione dñica audiuit: sed credere in mortuum noluit. Uidit enim Joãnes posita linteamina: non tamen introiuit: q2 videlicet synagoga, ⁊ si scripturę sacrę sacramenta cognouit: tamen fidẽ passionis dñicę credẽdo intrare distulit. Quẽ diu lõge lateq3 pphetauit: pñtẽ vidit: ⁊ recipere renuit: hominẽ esse despexit: deũ carne mortalẽ factu3 credere noluit. Quid ergo est: nisi q2 ⁊ citius cucurrit: ⁊ tamẽ ante monumentum vacua stetit? Uenit autem Simon petrus sequens eu3: ⁊ introiuit in monumẽtum: q2 secuta posterior ecclesia gentiũ, mediatorẽ dei ⁊ hominũ: hominẽ christum iesum, ⁊ cognouit carne mortuũ ⁊ viuentẽ credidit deu3. Uidit linteamina posita, ⁊ sudariũ qđ fuerat sup caput eius, nõ cum linteaminibus positũ: sed separatim inuolutũ in vno loco. Quid esse fratres credimus, q sudariũ capitis dñi cũ linteaminibus non inuenitur in monumẽto: nisi q2 attestante Paulo: caput christi deus ⁊ diuinitatis incõprehẽsibilia sacramẽta: ab infirmitatis nostrę cõditione disiũcta sunt eiusq3 potẽtia creaturę transcẽdit naturã? Ad bñ. añ. Currebant duo simul: ⁊ ille alius discipulus pcucurrit citius petro: ⁊ venit prior ad monumentũ hall'a hall'. Oro.

Concede q̃s oĩps deus: vt q festa paschalia venerãdo egimus: p hęc cõtingere ad gaudia eterna mereamur. Per.

Ad vesp. pro dñica in octaua paschę añа. Halleluia halleluia halleluia. ps. Benedictus. 40. Cu3 rel. Capitulũ.

Ioan. 5

Carissimi. Oẽ qđ natum est ex deo vincit mundũ: ⁊ hęc est victoria q̃ vincit mũdũ: fides nr̃a.

Ad cenã agni puidi: ⁊ sto. Hymnus albis cãdidi: post transitum maris rubri: christo canamus principi.

Cuius corpus sanctissimum: in ara crucis torridum: cruore eius roseo: gustando viuimus deo.

Protecti paschę vespere: a deuastante angelo: erepti de durissimo: pharaonis iperio.

Iam pascha nostrũ christus est: q immolatus agnus est: sinceritatis azima: caro eius oblata est.

O vere digna hostia: p quã fracta sunt tartara: redempta plebs captiuata: reddita vitę premia.

Cũ surgit chřs tumulo: victor redit d' baratro: tyrãnũ trudẽs vinculo: ⁊ reserãs padisũ.

Quesumus auctor omniũ: in hoc pascha li gaudio: ab omni mortis impetu: tuum defende populum.

Gloria tibi dñe: qui surrexisti a mortuis: cum patre ⁊ sancto spiritu: in sempiterna secula. Amen. ℣. Mane nobiscũ dñe hall'. ℟. Quoniã aduesperascit hall'a. Ad mag. añа. Cũ esset sero die illo vna sabbatoru3: ⁊ fores essent clausę, vbi erant discipuli cõgregati in vnum: stetit Jesus in medio, ⁊ dixit eis: pax vobis halleluia. Oratio.

Presta q̃s oĩps deus: vt q paschalia festa peregimus: hęc te largiente, moribus ⁊ vita teneamus. Per. Deinde de cruce añа. Crucẽ sanctam subijt, q infernũ cõfregit: accinctus est potẽtia: surrexit die tertia hall'. ℣. Dicite in natiõibus hall'a. ℟.

Quia dñs regnauit a ligno hall'. Oro.

Deus q pro nobis filiu3 tuum crucis patibulũ subire voluisti: vt inimici a nobis expelleres potestatẽ: cõcede nobis famulis tuis: vt resurrectionis gratiam consequamur. p eun. Benedicamus dño fine hall'a.

Cõpletoriũ dr̃ sicut cõsuetum est: qñ fiunt nouẽ lectiones: excepto q loco añę Miserere dicit. Hall'a, hall'a, hall'a, halle. Et in fine añę Salua nos. additur. Halle. Ad ℟. breue. ⁊ ℣. per omnes horas iungitur. Halleluia. vsq3 ad sabbatum, post pentec.

¶ Et notandũ q quãdocũq3 Halle. breui. ℟. io iungitur, duplicat: ⁊ in versiculis dicitur tãtũ semel. Quesumus auctor omniũ dicit tantũ in Hymnis paschalibus. Gloria tibi domine qui surrexisti dicitur ad omnes Hymnos, etiam festiuos: qui non debent dici nisi in tono paschali.

¶ Dñica i oct. paschę ad matu. inui Surrexit

rexit dñs vere Allelu. ℣. Venite.i. ℟.

R Ex sempiterne dñe: rerũ creator omnium: qui eras ante secula: semp cum patre filius.

Qui mundi in primordio: adam plasmasti hominem: cui tue imagini: vultum dedisti similem.

Quẽ diabolus deceperat: hostis humani generis: cuius tu formam corporis: assumere dignatus es.

Ut hominem redimeres: quem ante iam plasmaueras: et nos deo coniungeres: per carnis contubernium.

Quem editum ex virgine: pauescit omnis anima: per quem et nos resurgere: deuota mente credimus.

Qui nobis per baptismũ: donasti indulgentiam: qui tenebamur vinculis: ligati conscientie.

Qui crucem propter hominem: suscipere dignatus es: dedisti tuum sanguinem: nostre salutis precium.

Quesumus auctor omnium: in hoc paschali gaudio: ab omni mortis impetu: tuum defende populum.

Gloria tibi dñe: qui surrexisti a mortuis: cũ patre et scõ spũ: in sempiterna scl'a. Amẽ.

In primo noc. añ. Alle. lapis reuolutus ẽ halle. ab ostio monumẽti halle. halle. ps. Btũs vir. i. cũ reli. ps. dñicalibus vsq Conserua. ℣. Surrexit dñs de sepulchro halle. ℟. Qui pro nob pependit i ligno hal. Incipit liber actuũ apostolorũ. Lectio. j.

P Rimũ qdẽ sermonẽ feci de omnib' o theophile: q̃ cepit iesus facere et docere: vsq in diẽ: qua pcipiens apostolis, p spiritum sanctũ, quos elegit: assumptus ẽ. Quibus et prebuit seipsum viuũ, post passionẽ suã i multis argumentis per dies q̃draginta apparens eis: et loquens de regno dei. Et cõuescens, pcepit eis ab Jerosolymis ne discederent: sed expectarent pmissionẽ pris: quã audistis inqt p os meũ: q: ioãnes qdẽ baptizauit aqua: vos autẽ baptizabimini spũ scto, non post multos hos dies. Igit q cõuenerãt: interrogabãt eũ dicẽtes. Dñe si in tpe hoc, restitues regnũ isrl'? Dixit aũt eis. Nõ est vestrũ nosse tpa vel momenta: que pater posuit in sua ptãte: sed accipietis virtutẽ superuenietis spũs scti in vos: et eritis mihi testes in Jerusalẽ: et in omni Judea et Samaria: et vsq ad vltimũ terre. Et cũ hoc dixisset: videntibus illis eleuat' est: et nubes suscepit eũ ab oculis eorũ. ℟. Angelus dñi descẽdit de celo: et accedens, reuoluit lapidẽ: et sup eũ sedit: et dixit mulierib'. Nolite timere: scio enĩ qr crucifixũ qritis: iã surrexit: venite et videte locũ vbi positus erat dñs halle. ℣. Et introeuntes in monumẽtũ, viderunt iuuenẽ sedẽtẽ a dextris: coopertũ stola cãdida: et obstupuerũt: qui dixit illis. Nolite timere. Lectio. ij.

C Umq3 intuerent in celũ euntẽ illũ: ecce duo viri astiterũt iuxta illos in vestibus albis: q et dixerunt. Viri galilei, qd statis aspiciẽtes in celũ? Hic iesus, q assumptus est a vobis in celũ: sic veniet, quẽadmodũ vidistis eũ euntẽ in celũ. Tũc reuersi sunt Jerosolymã a mõte q vocat oliueti: q est iuxta Jerusalẽ: sabbati habens iter. Et cũ introissent in cenaculũ: ascenderũt vbi manebat Petrus et Joannes: Jacobus et Andreas: Philipp' et Thomas: Bartholomeus et Mattheus: Jacobus alphei et Simõ zelotes, et Judas Jacobi. Hi oẽs erãt perseuerantes vnanimit in oratione cũ mulieribus, et Maria matre iesu et fratribus eius. ℟. Angelus dñi locutus est mulierib' dicẽs: quẽ queritis? an iesum queritis? iam surrexit. Venite et videte hal. hal. ℣. Jesum queritis nazarenum crucifixum: surrexit: nõ est hic. Venite. Lectio. iij.

I N diebus illis. Exurgẽs Petrus in medio fratrũ dixit. (Erat aũt turba hominũ simul fere centũ viginti) Viri fratres, oportet impleri scripturã: quã pdixit spũs sctũs p os dauid de iuda: q fuit dux eorũ, q cõprehẽderũt iesum: q cõnumeratus erat in nobis: et sortitus est sortẽ, ministerij huius. Et hic qdẽ possedit agrũ de mercede iniqtatis: et suspẽsus, crepuit medius: et diffusa sunt omnia viscera eius. Et notũ factũ est oĩbus habitantibus Jerusalẽ: ita vt ap-

pellaretur ager ille lingua eorum achelde mach: hoc est ager sanguinis. Scriptū est eniz in libro psalmorū. Fiat commoratio eorū deserta: ⁊ nō sit q inhabitet in ea: ⁊ episcopatuz eius accipiat alter. ℞. Cum trāsisset sabbatū: maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ salome emerunt aromata. Ut venientes vngerent Jesum halleluia halleluia. ℣. Et valde mane vna sabbatoruz veniunt ad monumētum orto iaz sole. Ut.

¶ In .ij. noct. aā. Halla quē queris mulier halleluia: viuentem cū mortuis halla, halleluia. ps. Conserua. ps. Exaudi. ps. Diligam. ℣. Surrexit dominus vere halleluia. ℞. Et apparuit simoni halleluia.

Sermo sancti Leonis papę. Lectio .iiij.

Retinet sanctitas vestra fratres charissimi superiori tractatu, in quo scripsimus sanctū Thomā apl'z: ad confirmandā fidē omnū: post resurrectionē dn̄ici corporis mēbra palpasse: ⁊ ad repellendā ambiguitatē vniuersorū: vulnerū eius cicatrices scrutari voluisse. Non eniz ppter se tantū operatus est beatus apostolus: sed qd sibi gessit, cunctis profecit. Cum enim suā confirmaret solicitudinē: fidē omniū cōfirmauit. Quis ex hoc dubitet redijsse a mortuis saluatorē: cuius post inferos presentiā agnoscat oculus: attrectet manus: digitus perscrutetur: Quāuis igitur modice fidei homo: q̄zuis imbecillis ingenij: christianus nūq̄z solicitudinē suā inqsitioni Thomę ęquiparare potuisset. Nūq̄z eniz post agnitā veritatis loquelā ausus esset petere: vt etiam tactu Christuz perscrutaret in christo: ⁊ i ipso homine quē cerneret: hominis corpus inqreret: ⁊ resurrectionis eius nō tam mirabilē crederet gloriaz: q̄z passionis iniuriam cōprobaret. ℞. Maria magdalene ⁊ altera maria ibant diluculo ad monumentū. Jesum quē queritis nō est hic: surrexit sicut locut' ē: pcedet vos in galileā: ibi eū videbitis hall'. hall'. ℣. Et valde mane vna sabbatorū veniūt ad monumētū orto iam sole: ⁊ introeuntes viderunt iuuenē sedētē in dextris: q dixit illis. Jesum. Lc. v.

Thomas ergo cū esset sanctus, fidelis ⁊ iustus, hęc omnia fideliter reqsiuit: nō q ipse aliquid dubitaret: sed vt omnez suspitionē incredulitatis excluderet. Naz suffecit illi ad fidē ppriā vidisse quē nouerat: sed nobis operatus est: vt tāgeret quē videbat. Ut si forte diceremus delusos esse eius oculos: non possemus dicere manus fuisse delusas. In resurrectionis enim manifestatione: de aspectu ambigi potest: de tactu nō potest dubitari. Cōstat eniz iuxta veritatis ipsius testimoniū redijsse ab inferis saluatorē. Quis nō spē suā collocet: qs nō spē suā ponat in dn̄o: vt dū illuz credit ab inferis resurrexisse: ipse resurgat a mortuis: Dicit btūs apostolus. Si enim mortui non resurgunt: neq̄z christus resurrexit. Suscitabunt ⁊ mortui: q: si resurrexit dn̄s: ⁊ servuli reuiuiscēt: Ipse enim est sicut ait apostolus: primogenitus ex mortuis. ℞. Congratulamini mihi oēs qui diligitis dn̄m: q: quē q̄rebā appuit mihi. Et dū flerē ad monumētū: vidi dn̄z meū halla hall'. ℣. Recedētib' discipl'is nō recedebā: ⁊ amoris ei' igne succēsa ardebā desiderio. Et.

Lectio .vj.

Primogenitus ergo christus vocat ex mortuis: eo q primuz illum ex inferni tenebris in lucē resurrectionis partus ediderit. Partus est eniz dictus vbi permutatione quadā anima tartari legibus moritur: vt rediuiuo corporis vsui renascatur. Natiuitas enim resurrectionis apud superos: mors quędā est infernorū. Unde ipsa mors mortē quodāmodo patitur: dū ei tāta defunctorū multitudo subtrahit. Nā sicut btūs apl's dicit: nouissima āt inimica destruet mors. Absorpta ē mors in victoria. Et rel'. Cū ergo absumit mors in victoria: defectiōis quadā sui internitione destruit. Defectionē autē patit: cū potestas eius cunctis resurgentibus vacuat. Videamus autē qd sit: qd ait mortē in victoria esse cōsumptā: Absumpta est plane mors in victoria sua: dū christū inferni legibus subijciēs: ipsa secum euz quē vicit neq̄q̄z obtinuit. In eo enim in quo illū superasse se credebat: passa est ab illo euz resurrexit.

surrexit. ℟. Uirtute magna reddebāt apo
stoli, Testimoniū resurrectionis Jesu chri
dñi nr̄i halla hall. ℣. Repleti q̄dē spū scō
loq̄bant cū fiducia vbū dei. Testimoniū:
In. iij. noctur. aña Halla, noli flere maria
halla: resurrexit dominus halleluia, halle
luia. ps. Celi enar. ps. Exaudi. ps. Do-
mine in virtute tua. ℣. Gauisi sunt disci-
puli halleluia. ℟. Uiso domino hallelu.
Secundum Joannem. Lectio septima.
cap. 20
In illo tempore. Cuz esset sero
die illo vna sabbatorū: et fores
essent clause vbi erant discipu-
li congregati propter metum
iudeoruz: venit iesus et stetit in
medio: et dixit eis. Pax vobis.
Et reliq. Homilia sancti Gregorij pape.
hom. 26 Prima lectionis huius euangelice q̄stio
animū pulsat: quomō post resurrectionem
corpus dñicū verum fuit: quod clausis ia
nuis ad discipulos ingredi potuit? Sz sci
endū nobis est, q̄ diuina operatio, si ratio-
ne cōprehendit, nō est admirabilis: nec fi-
des habet meritū: cui humana ratio pre-
bet experimentū. Sed hec ipsa redemptō-
ris nostri opera, que ex semetipsis compre
hendi nequaq̄ possunt: ex alia eius opera-
tione pensanda sunt: vt rebus mirabilibus
fidē prebeāt facta mirabiliora. Illud eniz
corpus dñi intrauit ad discipulos ianuis
clausis: qd̄ videlicet ad humanos oculos
p natiuitatē suā clauso exijt vtero virginis.
Quid ergo mirū, si clausis ianuis post re-
surrectionē suā in eternū iā victurus intra-
uit: q moriturus veniens, nō aperto vtero
virginis, exijt. ℟. Mulierunt dñm meuz, et
nescio vbi posuerūt eū: dicūt ei angeli: mu
lier quid ploras? surrexit sicut dixit. Pre-
cedet vos in galileā: ibi eū videbitis halle.
halle. ℣. Dū ergo fleret inclinauit se et p-
spexit in monumētū: et vidit duos angelos
in albis sedētes: qui dicunt ei. Precedet.
Sed q̄ ad illud corpus qd̄ Lcō. viij.
videri poterat fides intuentiū dubi-
tabat: ostendit eis protinus manus et latus.
Palpandā carnē prebuit: quā clausis ia-
nuis introduxit. Qua in re duo mira et iuxta
humanā rationē sibi valde contraria ostē-
dit: dū post resurrectionē suā corpus suū:
et incorruptibile, et tamē palpabile demō-
strauit. Nā et corrumpi necesse est, qd̄ pal-
patur: et palpari nō pōt, qd̄ nō corrumpit.
Sed miro modo atq̄ inestimabili redem-
ptor noster: et incorruptibile post resurre-
ctionem: et palpabile corpus exhibuit: vt
mōstrando incorruptibile, inuitaret ad pre
miū: et prebēdo palpabile, formaret ad fi-
dē. Et incorruptibilē ergo se et palpabilez
demōstrauit: vt profecto eē post resurrectio
nē ostēderet corpus suū, et eiusdē nature: et
alteri⁹ glorie. ℟. Ecce vicit leo de tribu
iuda, radix dauid aperire librū: et soluere se
ptē signacula eius. Halla hall. ℣. Dign⁹
est agnus q occisus est accipere virtutē, et
diuinitatē, et sapiētiā, et fortitudinem: et ho
norē, et gloriā, et bñdictionē. Hall. Le. ix.
Dicit eis. Pax vobis. Sicut misit me
pr̄: et ego mitto vos. Idest sicut mi-
sit me pr̄ deus deū: et ego mitto vos homo
homines. Pater, filiū misit: q hunc pro re-
dēptione generis humani incarnari cōsti-
tuit. Quē videlicet in mūdo venire ad pas
sionē voluit: sed tñ amauit filiū: quē ad pas
sionem misit. Electos vero aplos dñs: nō
ad mundi gaudia: sed sicut ipse missus est
ad passiones in mundo misit. Quia ergo et
filius amat a patre: et tamē ad passionem
mittit: ita et discipuli amantur a dño: q tñ
ad passionē mittunt in mūdū. Itaq̄ recte
dicit: sicut misit me pr̄, et ego mitto vos:
idest ea charitate vos diligo: cū inter scan
dala persecutorum mitto: qua me charitate
pater diligit: quē venire ad tolerādas pas-
siones fecit. Quis mitti ēt iuxta naturā di-
uinitatis possit aliter intelligi. Eo enī ipso
a patre filius mitti dicit: quo a patre gene
rat. Nā sanctū quoq̄ spiritū: q cū sit coeq̄
lis patri et filio: non tamen incarnatus est:
eisdem se filius mittere perhibet dicēs. Cū
venerit paracletus: quē ego mittā vobis a
patre. Si enim mitti solūmodo incarnari
deberet intelligi: sanctus procul dubio spūs
nullo mō diceret mitti: qui nequaq̄ incar
natus est. Sed eius missio, ipsa processio

est: quia de patre procedit ⁊ filio. Sicut itaq; spūs mitti dicit̃ quia procedit: ita ⁊ filius nō incōgrue mitti dicit̃: q2 generat̃.

Ad lau. añ. Hall'a, hall'a, hall'a, hall'. hall'. h all'a, hall'a, hall'a, hall'a, hall'a. halleluia. ps. Dñs regnauit. 5. Jubilate Deus deus meus. 5. Añ. Surrexit chr̃s de sepulchro; q liberauit tres pueros de camino ignis ardētis hall'a. ps. Bñdicite. 6. Añ. Hall'a, hal a, halle. ps. Laudate. 6. Cap. Charissimi: omne quod natum. Hymnus.

Aurora lucis rutilat: cęlum laudibus
intonat: mundus exultans iubilat:
gemens infernus vlulat.

Cum rex ille fortissimus: mortis confra-
ctis viribus: pede conculcans tartara: sol
uit a pęna miseros.

Ille qui clausus lapide: custoditur sub mi
lite: triumphans pompa nobili: victor sur
git de funere.

Solutis iam gemitibus: ⁊ inferni dolo-
ribus: quia surrexit dominus: resplendens
clamat angelus.

Tristes erant apostoli: de nece sui do-
mini: quem pęna mortis crudeli: ser-
ui damnarunt impij.

Sermone blando angelus: prędixit mu-
lieribus: in galilea dñs vidēdus est q̃ tocy².

Ille dum pergunt cōcite: aplīs hoc dice-
re: videntes eū viuere: osculant̃ pedes dñi.

Quo agnito discipuli: in galileā prope-
re: pergunt videre faciem: desideratam dñi.

Claro paschali gaudio: sol mundo nitet
radio: cū xp̃m iā apli: visu cernūt corporeo.

Ostensa sibi vulnera: in christi carne fulgi
da: resurrexisse dñm: voce fatent̃ publica.

Rex christe clemētissime: tu corda nostra
possi de: vt tibi laudes debitas: reddamus
omni tempore.

Quęsumus auctor omnium: in hoc pa-
schali gaudio: ab omni mortis impetu: tu-
um defende populum.

Gloria tibi dñe: q surrexisti a mortuis: cū
p̃re ⁊ scō spū: in sempiterna secula. Amē.

℣. In resurrectione tua xp̃e halleluia. ℟. Cęli ⁊ terra letent̃ halle. Ad bñs añ. Cum esset sero die illo vna sabbatorum: ⁊ fores essent clausę vbi erāt discipuli cōgregati in vnū: stetit Jesus in medio: ⁊ dixit eis: pax vobis halle. Orō. Presta q̃s. vt supra. Postea de cruce añ. Crucifixus surrexit a mortuis: ⁊ redemit nos halle. halle. ℣. Dicite in nationibus halle. ℟. Quia dñs regnauit a ligno halle. Orō. Deus qui pro nobis.

¶ Ad primā hym. Jā lucis. Aña. Halle. halle. hall'a, halle. ps. Deus in noīe. Beati. Retribue. Quicūq;. Qui iungit̃ p̄dictis psal. dñicis diebus tantū vsq; ad ascensionē. Cap. Regi seculorū. ℟. bre. Chr̃e fili dei viui miserere nobis. Halle. hallelu. ℣. Qui surrexisti a mortuis. ℟. Hall'. ℣. Gloria. ℟. Christe. ℣. Exurge christe adiuua nos halle. ℟. Et libera nos propter nomē tuū halle. Et sic dr̃ quotidie vsq; ad ascensionē. Deinde. Kyrie elei. Xp̃e elei. Kyrie leei. Pater noster Et reliqua: sicut notata sunt in dñica de psal. 9. Et sic dr̃ p̄ma quotidie in dñicis diebus vsq; ad ascensionē.

¶ Ad tertiā añ. Hall'a, halle. halle. halle. Psalmi ɔsueti. Ca. Charissimi: oē qđ natum. ℟. bre. Surrexit dñs de sepulchro: Halleluia, halleluia. ℣. Qui pro nobis pependit in ligno. ℟. Halleluia. ℣. Gloria. ℟. Surrexit. ℣. Surrexit dominus vere halleluia. ℟. Et apparuit simoni hallelu.

¶ Ad sextā aña. Halle. halle. halle. Cap.

Quis est autē qui vincit mundū: nisi 1. Ioh. 5
qui credit, quoniā iesus est filius dei:
hic est qui venit p aquā ⁊ sanguinē Jesus
chr̃s: nō in aqua solū: sed in aqua ⁊ sangui
ne. ℟. bre. Surrexit dñs vere: Halleluia, halleluia. ℣. Et apparuit simoni. ℟. Halleluia. ℣. Gloria. ℟. Surrexit. ℣. Gauisi sunt discipuli hallelu. ℟. Viso dño hall'.

¶ Ad nonā añ. Halle. halle. halle. halle. Cap.

Si testimoniū hominū accipi-
mus: testimoniū dei maius est: quo-
niā hoc est testimoniū dei qđ maius est: q2
testificatus est de filio suo: qui credit in filium dei: habet testimōiū dei ī se. ℟. br. Gauisi sunt discipuli: Halleluia. halleluia. ℣. Viso domino. ℟. Halleluia. ℣. Gloria. ℟. Gauisi. ℣. Mane nobiscum domine hallelu. ℟. Quoniā aduesperascit hallelu.

¶ Ad ves-

¶ Ad vesper. añ. Halla, halla, halla, hall. ps. Dixit dñs. Cũ rel. de psal. Capim. Charissimi: oẽ qd̃ natũ. Hym. Ad cenã. ℣. Mane nobiscũ dñe hall. ℟. Qm̃ aduesperascit hall. Ad mag. an. Post dies octo, ianuis clausis: igressus dñs dixit eis: pax vobis halla hall. Orõ. Presta q̃s. Deide de cruce añ. Crucẽ sanctã. ℣. et orõ vt sup. Notandũ q̃ inuita. et añe noc. et vesp. cũ suis psal. et ℣. dñr p oẽs dñicas modo pr̃edicto vsq̃ ad ascensionẽ. Itẽ hym. ℣. ℟. bre. añe laud. et p hor. diei: exceptis añ. in vesp. dñr simili mõ sicut p̃dictũ est: tã in dñicis q̃ in ferijs vsq̃ ad ascẽsionẽ. Itẽ cõmemoratio de cruce simili mõ fit vt supra dictũ est quotidie vsq̃ ad ascẽsionẽ, nisi festũ duplex occurrat: vl' festũ scẽ crucis

¶ Feria. ij. inuita. Halla, hall. halla. ps. Venite. Hymnus. Rex sempiterne. 183 Ad noc. añ. Halla, halla, halla, halla. ps. Dñs illumina. cũ reliquis. de psal. ℣. Surrexit dominus de sepulchro halleluia. ℟. Qui pro nobis pepẽdit in ligno hallelu. De actibus apostolorum. Lectio prima.

cap. 1. Oportet ergo ex his viris q nobiscũ sũt cõgregati ĩ oĩ tẽpore: quo itrauit et exiuit inter nos dominus Iesus: incipiens a baptismate ioãnis vsq̃ in diẽ qua assumptus est a nobis: testẽ resurrectionis eius nobiscũ fieri vnũ ex istis. Et statuerunt duos, Ioseph q vocabat̃ barsabas: q cognominatus est iustus: et Mathiã. Et orantes dixerunt. Tu dñe, q corda nosti oĩum, ostende quẽ elegeris ex his duobus vnũ, accipere locum ministerij huius et apostolatus: de quo preuaricatus est Iudas, vt abiret ĩ locũ suum. Et dederunt sortes eis. Et cecidit sors sup Mathiã: et annumeratus est cum vndecim aplis. ℟. Ego sum vitis vera, et vos palmites. Qui manet in me, et ego ĩ eo: hic fert fructũ multũ halla hall. ℣. Sicut dilexit me pater, et ego dilexi vos. Qui ma.

cap. 2. Et cũ complerentur dies Lectõ. ij. pẽthecostes: erãt oẽs discipli pariter in eodẽ loco. Et factus est repente de celo sonus tanq̃ aduenientis spiritus vehemẽtis: et repleuit totã domũ, vbi erant sedentes. Et apparuerũt illis dispertite lingue tanq̃ ignis: seditq̃ supra singulos eorum: Et repleti sunt oẽs spũ scõ: et ceperunt loqui varijs linguis: put spũs sctũs dabat eloq illis. Erãt aũt in Ierlm̃ habitãtes iudei viri religiosi: ex oĩ natiõe, q̃ sub celo est. Facta aũt hac voce cõuenit multitudo: et mẽte cõfusa est: quoniã audiebat vnusquisque lingua sua illos loquẽtes. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Surrexit pastor bonus: q aĩam suã posuit p ouibus suis: et pro suo grege mori dignatus est. Hall. hall. hall. ℣. Etenim pascha nr̃m immolatus est christus. Hall. Lcõ. iij.

Stupebant aũt oẽs: et mirabant̃ dicẽtes. Nonne ecce oẽs isti q loquunt̃, galilei sunt? Et quomodo nos audiuimus vnusquisq̃ linguã nostrã: in qua nati sumus? Parthi: et medi: et elamite: et qui habitãt mesopotamiã: iudeã et cappadociam: pontũ et asiam: phrigiã et pamphiliã: egyptũ et partes libie: que est circa cyrenẽ: et aduene romani: Iudei quoq̃ et proseliti: cretes et arabes: audiuimus eos loquẽtes nostris linguis magnalia dei. Stupebant aũt omnes et mirabantur ad inuicẽ dicentes. Quidnam vult hoc esse? Alij autẽ irridẽtes dicebant: quia musto pleni sunt isti. Sciendũ, q̃ psal. feria noc. et vesp. vsq̃ ad ascẽsionẽ cãtant̃ sub Hall. in modũ p̃me ferialis añe sup psal. Ad lau. añ. Hal. vt supra ĩ dñica. Ca.

Christus resurgẽs ex mortuis iam nõ morit̃: mors illi vltra nõ dñabit̃: qd̃ eni mortuus est pctõ, mortuus ẽ semel: qd̃ aũt viuit, viuit deo. Hy. et ℣. vt supra. rom. 6. Añe subscripte dñr ad bñs in ferialibus diebus vsq̃ ad ascensionem.

1 Añ. Surgẽs iesus mane prima sabbati: apparuit p̃mo marie magdalene, de q̃ eiecerat septẽ demonia hall. 2 Añ. Precedã vos in galileã: ibi me videbitis sicut dixi vobis: halla, hall. 3 Añ. Ego sum vitis vera halla: vos palmites veri, hall. hall. 4 Añã. Ardens est cor meũ: desidero videre dñm meũ: q̃ro, et nõ inuenio vbi posuerunt eũ:

halla,halla.5. Añ Venerũt ad monumen tũ maria magdalene et altera maria videre sepulchrũ halla.6. Añ Euntes in mundũ halla:docete oẽs gentes hall.7. Añ Eun tes in mundũ docete oẽs gentes:baptizan tes eos in noĩe patris:et filij:et spũs sancti halla.8. Añ Ite nunciate fratribus meis hall'a:vt eant in galileã halla:ibi me vide bũt halla,halla,hall.9. Añ Tu solus pe regrinus es:et nõ audisti de iesu, quomõ tradiderunt eũ in dãnationẽ mortis hall. 10. Añ. Nonne sic oportuit pati christũ:et ita intrare in gloriã suã halla.11. Añ Et in cipiens a moyse et omnibus pphetis, in terpretabatur illis scripturas quę de ipso erant halla.12. Añ Et coegerũt illũ dicen tes:mane nobiscũ dñe,qm aduesperascit, halla.13. Añ Mane nobiscũ:qm aduespe rascit:et inclinata est iam dies:halla halla. 14. Añ Et intrauit cũ illis:et factũ est dũ recumberet cũ illis:accepit panẽ et benedi xit:fregit:ac porrigebat illis halla, halla. 15. Añ Cognouerunt dñm iesum halla: in fractione panis halla.16. Aña Nõne cor nostrũ ardens erat in nobis:dũ loqueretur nobis in via hall.17. Añ Pax vobis hall. nolite timere halla.18. Añ Spũs carnem et ossa non habet:sicut me videtis habere: iam credite halla.19. Añ. Obtulerũt disci puli dño partem piscis assi et fauũ mellis halla hall.20. Añ Isti sunt sermones quos dicebã vobis cũ essem vobiscũ: hall.hall. 21. Añ. Oportebat pati christũ:et resurge re a mortuis:halla.22. Añ. Iesum q cruci fixus est quęritis halla:nõ est hic; surrexit enĩ sicut dixit vobis halla. Ad.iij.caplm. Christus resurgens ex mortuis. Kia bre.et V. vt supra in dominica. Ad.vj.cap.

j.cor. 15.c. Christus resurrexit a mortuis primi tię dormientiũ:qm qdẽ p hoĩem mors: et p hoĩem resurrectio mortuor:et sicut i adã oẽs moriunt:ita et i xpo oẽs viuificabunt.

i.pet. c.3. Christus semel pro pec- Ad nonam catis nostris mortuus est: iustus p iniustis: vt nos offerret deo, mortificatos quidem carne: viuificatos autem spiritu.

¶ Ad vesperas añ Halleluia,halleluia, halleluia. ps. Dilexi.37. Cum rel. Cap. Christus resurgens. Sciendũ q inuitato. et capla supradicta nõ mutant in ferialib' diebus vsq ad ascensionẽ. Infra hebdo madam. Ad magni.aña. Pax vobis ego sum halleluia:nolite timere halleluia. Añ. Mitte manũ tuã:et cognosce loca clauo rũ halla: et noli esse incredulus sed fidelis halla. Añ Quia vidisti me thoma credi disti:bti q nõ viderunt:et crediderũt hall. Añ Mitt digitũ meũ in fixuras clauorum: et manum meam in latus eius, et dixit: dñs meus, et deus meus hall. Añ. Multa quidẽ et alia signa fecit iesus in conspectu di scipulor suor halla:quę nõ sunt scripta in libro hoc hall. Añ. Hęc aũt scripta sunt, vt credatis qr Iesus est filius dei:et vt cre dentes vitã habeatis in noĩe ipsius halla.

¶ Feria.iij.ad noc.añ. Halla halla hall. ps Dixi custodi.14. Cũ rel.vt in psal. V. Surrexit dñs vere halla. R. Et apparuit simoni hall. De actibus aplor. Lectio.j.

Stans autẽ petrus cũ vndecim leuauit vocẽ suam:et locutus est eis. Viri iudei:et qui habitatis ierusalem vniuersi:hoc notũ vo bis sit:et auribus percipite verba mea. Nõ enĩ sicut vos existimatis hi ebrij sunt:cũ ho ra sit diei tertia:sed hoc est qđ dictũ est per prophetã Ioel. Et erit in nouissimis die bus dicit dñs:effundã de spiritu meo sup oẽm carnẽ:et pphetabũt filij vestri, et filię vestrę. Iuuenes vestri visiones vide bunt:et seniores vestri somnia somniabunt. Et qui dẽ sup seruos meos et sup ancillas meas in diebus illis effundã de spũ meo: et prophe tabũt. Et dabo pdigia in cęlo sursum: et signa in terra deorsum:sanguinẽ et ignẽ, et vaporẽ fumi. Sol conuertet in tenebras:et luna in sanguinẽ:anteq veniat dies domi ni magnus, et manifestus. Et erit:oĩs qui cunq inuocauerit nomen dñi saluus erit. (cap.2.)

R. Fa(?)ce oris prudentis procedit lac et mel halla: dulcedo mellis est lingua eius hall. Fauus distillans labia eius halla hall. V. Sapientia requiescit in corde ei':et prudẽ tia in

tia in sermone oris illius. Fauus distillãs.
Viri israelite audite verba Lectio.ij. hec. Iesum nazarenum virũ approbatũ a deo in omnibus virtutibus, et prodigijs, et signis, que fecit p illũ deus in medio vestri: sicut vos scitis. Hunc definito consilio et presciencia dei, traditũ per manus iniquorum, affligentes interemistis: quem deus suscitauit solutis doloribus inferni: iuxta qd impossibile erat teneri illum ab eo. Dauid enim dicit in eum. Prouidebam dominũ in cõspectu meo semper: quoniam a dextris est mihi, ne commouear. Propter hoc letatum est cor meum: et exultauit lingua mea: insuper, et caro mea requiescet in spe. Quoniã nõ derelinques aiam meã in inferno: nec dabis sanctũ tuũ videre corruptionẽ. Notas mihi fecisti vias vite: replebis me iocunditate cum facie tua. R. Surgẽs iesus dñs noster et stãs in medio discipulorum dixit. Pax vobis hall. gauisi sunt discipli viso dño halleluia. V. Una ergo sabbatorũ cum fores eẽnt clause vbi erãt discipuli cõgregati: venit iesus: et stetit in medio discipulorum: et dixit eis. Pax vobis halleluia. Lectio.iij.
Viri frẽs: liceat audacter dicer ad vos de patriarcha dauid: quoniam defunctus est: et sepultus est: et sepulchrũ eius ẽ apud nos vsqz in hodiernũ diẽ. Propheta igit cũ esset: et sciret qr iureiurando iurasset illi deus, de fructu lumbi eius sedẽre sup sedem eius: prouidens locutus est de resurrectione christi: qr neqz derelictus est in inferno: neqz caro eius vidit corruptionẽ. Hũc Iesum resuscitauit deus: cuius omnes nos testes sumus. Dextera igitur dei exaltatus: et promissione spũs sancti accepta a patre effudit hoc donum: qd vos videtis et auditis. Non enim dauid ascendit in celũ. Dicit aũt ipse. Dixit dñs domino meo: sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellum pedũ tuorũ. Certissime ergo sciat omnis domus israel: qr et dñm eũ, et christum deus fecit hunc iesum, quem vos crucifixistis. Ad vesperas aña Halleluia hal leluia, hallã. ps. Letatus sum. 37. cũ rel.

[illegible]
Feria iiij. Ad noc. añ. Halleluia, hallã hallã. ps. Dixit insi. 17. cũ rel. V. Gauisi sunt discipuli hallã. R. Uiso dño hallã.
De actibus apostolorum. Lectio prima.

His auditis compũcti sunt corde: et dixerunt ad petrũ et ad reliquos aplõs. Quid faciemus viri fratres? Petrus vero ait ad illos. Penitẽtiã ingt agite: et baptizet vnusqsqz vestrũ in noĩe iesu xpi in remissionem pctõrũ vestrorum: et accipietis donũ spiritus scti. Uobis enĩ et filijs vris est repromissio et oĩbus q lõge sunt, quoscũqz aduocauerit dñs deus nr. Alijs ẽt verbis plurimis testificatus est: et exhortabat eos dicens. Saluamini a gñatiõe ista praua. Qui ergo receperũt smonẽ eius baptizati sunt. Et appositẽ sunt in illa die aĩe circiter tria milia. cap. 2. f
R. Expurgate vetus fermentũ vt sitis noua zspersio: etenĩ pascha nrm immolatus est xps. Itaqz epulemur in dño hallã. V. Mortuꝰ est, pptr delicta nostra: et resurrexit, pptr iustificatiões nras. Itaqz. Lc. ij.
Erãt aũt pseuerãtes in doctrina aplõrũ: et cõicatiõe fractiõis panis et oronibꝰ. Fiebat ãt oĩ aĩe timor. Multa quoqz signa et pdigia fiebant p aplõs in ierlm: et metꝰ erat magnꝰ in vniuersis. Oẽs ẽt q credebãt erãt pariter, et habebãt omnia cõia. Possessiões et substãtias vẽdebãt: et diuidebãt illa oĩbus, put cuiqz opꝰ erat. Quotidie quoqz pdurãtes vnanimiter in tẽplo: et frangentes circa domos panẽ: sumebant cibũ cũ exultatione et simplicitate cordis, collaudãtes deũ: et habẽtes grãm ad oẽm plebẽ. Dñs autẽ augebat q salui fiebãt in idipsum quotidie. R. Christus resurgẽs ex mortuis iã nõ morit: mors illi vltra nõ dñabit: qr aũt mortuus est pctõ, mortuꝰ ẽ semel. Qd aũt viuit, viuit dõ hall. V. Mortuus est enĩ pptr delicta nra: et resurrexit pptr iustificationes nras. Qd aũt. L. iij.
Petrus aũt et ioannes ascendebant in templũ ad horã orationis nonam. Et qdã vir qui erat claudus ex vtero mris sue baiulabatur: quem ponebant quotidie ad cap. 3.

poꝛtā templi, que dicit Speciosa: vt peteret elemosinā ab introeuntibus i templū. Js cū vidisset petrū ⁊ ioannē incipientes introire in tēplū: rogabat vt elemosynā acciperet ab eis. Jntuens autē in eū petrus cū ioāne dixit. Respice in nos. At ille intēdebat in eos: sperās se aliqd accepturū ab eis. Petrus aūt dixit ei. Argētū ⁊ auꝝ nō est mihi: qđ aūt habeo hoc tibi do. Jn nomine iesu xpi nazareni, surge, ⁊ ambula. Et apprehēsa manu eius dextera: alleuauit eū. Et ptinus cōsolidate sunt bases eius ⁊ plante: ⁊ exiliens stetit ⁊ ambulabat. Et intrauit cū illis in templū ambulās, ⁊ exiliens, ⁊ laudans deum. Ad vesperas aña. Halla halla hall. ps. Nisi dñs. 38. cū rel.

Feria. v. ad noc. aña. Halla halla hall. ps. Saluum me fac. f. 20. cum rel. de psal.

De actibus apostoloꝛum. Lectio. j.

cap. 3. Et vidit omnis populus eū ambulantē ⁊ laudantē deum. Cognoscebāt aūt illū: q2 ipse erat q ad elemosynam sedebat ad Speciosam poꝛtā templi. Et repleti sunt oēs stupoꝛe ⁊ extasi: in eo qđ cōtigerat illi. Cū viderent aūt petrū ⁊ ioannē: cucurrit oīs ppls ad eos: ad poꝛticū que appellat salomonis stupētes. Videns aūt petr' rñdit ad pplz. Viri israelite qd miramini i hoc: aut qd itueminí nos, q̄si nostra virtute aut potestate fecerimus hunc ābulare? Deus abrahā, ⁊ deus Jsaac, ⁊ deus iacob: deus patrū nostroꝝ glificauit filiū suū iesuz: quē vos qdē tradidistis ⁊ negastis añ faciē pilati, iudicante illo dimitti. Vos autē iustū ⁊ sanctū negastis: ⁊ petijstis virū homicidā donari vobis: auctoꝛē vero vite interfecistis: quē deus suscitauit a moꝛtuis: cuius nos testes sumus: ⁊ in fide nominis eius hunc quē vos videtis ⁊ nostis, ɔfirmauit Nomē eius, ⁊ fides q̄ p illū est: dedit illi integrā sanitatē in cōspectu oīum vestꝝ. R. Jsti sunt agni nouelli q ānūciauerūt hal. mō venerūt ad fontes. Repleti sunt claritate hall. V. Jn ɔspectu agni amicti sunt stolis albis: ⁊ palme in manibus eoꝝ. Reple.

Et nūc frēs scio qꝛ p ignoꝛantiam fecistis: sicut ⁊ pncipes vestri. Lc. ij. Deus aūt q pnunciauit p os oīum prophetarū pati xpm suū: sic impleuit. Penitemini igit ⁊ conuertimini: vt deleant pctā vestra. Vt cū venerint tempoꝛa refrigerij a cōspectu dñi: ⁊ miserit eū q predicatus est vobis iesum xpm: quē opoꝛtet qdē celū suscipere: vsqz in tempoꝛa restitutiōis oium: que locutus est ei deus: per os sctōꝝ suoꝝ a seculo pphetarū. Moyses qdē dixit patribus vestris: Qz pphetā vobis suscitabit deus de fratribus vestris: tanq̄ me ipsum Audietis eū iuxta omnia q̄ locutus fuerit vobis. R. Dum transisset sabbatū, maria magdalene, ⁊ maria iacobi, ⁊ salome, emerunt aromata. Vt venientes vngerent iesuz hall'a, halla. V. Et valde mane vna sabbatoꝛum veniunt ad monumentum oꝛto iam sole. Vt venientes vngerēt. Lectio tertia.

Erit autē: oīs aīa que nō audierit pphetā illū: exterminabit d plebe sua ⁊ oēs pphete a samuel ⁊ deinceps qui locuti sunt: annunciauerūt dies istos. Vos estis filij pphetarū: ⁊ testamenti, qđ disposuit deus ad patres nostros dicēs ad abrahā. Jn semine tuo bñdicentur oēs familie terre. Vobis primū deus suscitans filium suū: misit eū bñdicentē vobis, vt cōuertat se, vnusqsqz a nequitia sua. Loquenti- cap. 4.
bus autē illis ad pplm supuenerūt sacerdotes ⁊ magistratus templi ⁊ saducei dolentes qꝛ docerent pplm: ⁊ annunciarent in iesum resurrectionē ex moꝛtuis. Et iniecerūt in eos manus: ⁊ posuerunt eos in custodiā in crastinū. Erat enim iam vespera. Multi aūt eoꝝ q audierāt verbū crediderūt: ⁊ factus est numerus viroꝝ quinqz milia. Ad vesperas añ. Halleluia, halla, halla. ps. Memento dñe dauid. 38. cum reliqs.

Feria. vj. ad noc. añ. Halla, halla, halla hall. ps. Exulta. 24. cū rel. De actib' apostoloꝝ. L. j. cap. 4.

Actū est aūt in crastinū: vt cōgregarent principes eoꝝ ⁊ seniores ⁊ scribe in ierl'z: ⁊ Annas princeps sacerdotū: ⁊ Caiphas:

Caypbas: et Joannes: et Alexander: et quot quot erant de genere sacerdotali. Et statuentes eos in medio interrogabant. In qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? Tunc Petrus repletus spiritu sancto dixit ad eos. Principes populi et seniores israel audite. Si nos hodie diiudicamur in benefacto hominis infirmi in quo iste saluus factus est: notum sit omnibus vobis et omni plebi israel: quia in nomine domini nostri Jesu christi nazareni: quem vos crucifixistis: quem deus suscitauit a mortuis: in hoc iste astat coram vobis sanus. R. Maria magdalene et altera maria: ibant diluculo ad monumentum: Jesum quem queritis non est hic: surrexit sicut locutus est: precedet vos in galileam: ibi eum videbitis hall. hall. V. Et valde mane vna sabbatorum veniunt ad monumentum orto iam sole: et introeuntes viderunt iuuenem sedentem in dextris: qui dixit illis. Jesum. Lec. ij.

Hic est lapis qui reprobatus est a vobis edificantibus: qui factus est in caput anguli: et non est in alio aliquo salus. Nec enim nomen aliud est sub celo datum hominibus in quo oporteat nos saluos fieri. Videntes autem petri constantiam et ioannis: comperto quod homines essent sine literis et idiote admirabantur: et cognoscebant eos, quoniam cum iesu fuerant. Hominem quoque videntes stantem cum eis qui curatus fuerat: nihil poterant contradicere. Jusserunt autem eos foras extra concilium secedere: et conferebant ad inuicem dicentes. Quid faciemus hominibus istis? Quoniam quidem notum signum factum est per eos: omnibus habitantibus ierusalem. Manifestum est: et non possumus negare. Sed ne amplius diuulgetur in populum comminemur eis: ne vltra loquantur in nomine hoc vlli hominum. Et vocantes eos: denunciauerunt, ne omnino loquerentur: nec docerent in nomine iesu. R. Congratulamini mihi omnes qui diligitis dominum quia quem querebam apparuit mihi. Et dum flerem ad monumentum vidi dominum meum hall. hall. V. Recedentibus discipulis non recedebam: et amoris eius igne succensa ardebam desiderio. Et.

Petrus vero et ioannes respondentes dixerunt ad eos. Lec. iij. Si iustum est in conspectu dei vos potius audire quam deum: iudicate. Non enim possumus que vidimus et audiuimus: non loqui. At illi comminantes dimiserunt eos: non inuenientes quomodo punirent eos, propter populum: quia omnes clarificabant id quod factum fuerat in eo quod acciderat. Annorum enim erat amplius quadraginta homo: in quo factum fuerat signum istud sanitatis. Dimissi autem venerunt ad suos: et annunciauerunt eis quanta ad eos principes sacerdotum et seniores dixissent. Qui cum audissent vnanimiter leuauerunt vocem ad dominum et dixerunt. Tu domine qui fecisti celum et terram mare et omnia que in eis sunt: qui spiritu sancto per os patris nostri dauid pueri tui dixisti. Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? Astiterunt reges terre et principes conuenerunt in vnum aduersus dominum, et aduersus christum eius. Conuenerunt enim vere in ciuitate ista aduersus sanctum puerum tuum iesum quem vnxisti, Herodes: et Pontius Pilatus cum gentibus et populis israel: facere que manus tua, et consilium tuum decreuerunt fieri: et nunc domine respice in minas eorum: et da seruis tuis cum omni fiducia loqui verbum tuum in eo quod manum tuam extendas ad sanitates: et signa et prodigia fieri per nomen sancti filij tui Jesu. Ad vesperas an. Hall'a halleluia. halleluia. ps. Confitebor. 39. cum reliquis.

Sabbo ad noc. inuita. et hym. vt supra. Ana. Hall'a, hall'a, hall'a. ps. Cantate. 37 cum rel. De actibus apostolorum. Lectio. j.

Et cum orassent, motus est locus in quo erant congregati: et repleti sunt omnes spiritu sancto: et loquebantur verbum dei cum fiducia. Multitudinis autem credentium erat cor vnum et anima vna. Nec quisquam eorum que possidebat aliquid suum esse dicebat: sed erant illis omnia communia. Et virtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis iesu christi domini nostri: et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant, vendentes, afferebant precia eorum, que vendebant: et ponebant ante pedes apostolorum. Diuidebatur autem singulis prout cuique opus erat. Joseph autem qui cognominatus est barnabas ab apostolis: quod est interpretatum filius

cōsolatiōis: leuites cyprius gñe, cū habe-
ret agrū vendidit eū: ⁊ attulit preciū: ⁊ po
suit añ pedes aplo͛rū. R. Uirtute magna
reddebāt apl'i. Testimoniū resurrectionis
iesu xp̄i dñi nr̄i hall'. hall'. ℣. Repleti q̄dē
sp̄ū scō loq̄banť cū fiducia verbū dei. Te.
cap. 5. Uir autē q̄dā noīe Ananias cū Lc. ij.
Saphyra vxore sua vēdidit agrū ⁊
fraudauit de precio agri cōscia vxore sua:
⁊ afferens partē quādā ad pedes aplo͛rū
posuit. Dixit aūt Petrus ad eū. Anania
cur tentauit sathanas cor tuū mētiri te spi
ritui scō: vt fraudares de precio agri? Nō
ne manens tibi manebat: ⁊ venundatū in
tua erat potestate? Quare posuisti in corde
tuo hāc rē? Non es mentitus hoībus, sed
deo. Audiens aūt Ananias hec verba ce-
cidit ⁊ expirauit. Et factus est timor ma-
gnus in oēs q̄ audierāt. Surgentes autē
iuuenes amouerunt eū, ⁊ efferentes sepelie
runt. R. Tulerunt dñm meū, ⁊ nescio vbi
posuerunt eū: dicūt ei āgeli: mulier q̄d plo
ras? surrexit sicut dixit. Precedet vos in
galileā: ibi eū videbitis hall'a. hall'. ℣. Cū
ergo fleret inclinauit se, ⁊ prospexit in mo-
numentū: ⁊ vidit duos angelos in albis
sedentes q̄ dicunt ei. Precedet. Lectio. iij.
Factū est autē quasi horarū triū spa-
tiū: ⁊ vxor ipsius nesciens q̄d factū
fuerat, introijt. Dixit aūt ei Petr⁹. Dic mi
hi mulier: Si tāti agrū vēdidistis? At illa
dixit. Etiā, tanti. Petrus autē ait ad eam.
Quid vtiq̄ cōuenit vobis tentare spiritū
dñi? Ecce pedes eor̄ q̄ sepelierūt virū tuū
ad ostiū: ⁊ efferent te. Et confestim ceci-
dit ante pedes eius: ⁊ expirauit. Intrātes
aūt iuuenes inuenerūt illā mortuā: ⁊ extu-
lerūt ⁊ sepelierunt ad virū suū. Et factus ē
timor magnus in vniuersa ecclesia: ⁊ i oēs
q̄ audierunt hec. Per manus aūt aplo͛rū
fiebant signa ⁊ p̄digia multa in plebe. Et
erant vnanimiter oēs in portico salomo-
nis. Ceteror̄ū autē nemo audebat coniun
gere se illis, sed magnificabat eos popul⁹.
Magis aūt augebať credentiū in domino
multitudo viror̄ ac mulierū: ita vt in pla-
teas eijcerent infirmos: ⁊ ponerēt in lectu
lis ⁊ grabatis: vt veniente petro, saltē vm-
bra illius obumbraret quēq̄ illor̄: ⁊ libe-
rarenť omnes ab infirmitatibus suis. Tu.
[redacted]
Ad vel. p̄ dñica. ij. post pascha añ. Hall'.
hall'a hall'a. ps. Bñdictus. Cū rel. Cap.

harissimi. Christus passus est 1. pet. 2.
p̄ nobis, vobis relinquēs exem
plū: vt sequamini vestigia eius:
q̄ peccatū nō fecit: nec inuētus est
dolus in ore eius. Hym. Ad cenā. 182. ℣.
Mane nobiscū dñe hall'. R. Qm̄ aduespa
scit hal'. Ad mag. añ. Ego sum pastor oūiū
ego sū via vitas ⁊ vita: ego sū pastor bon⁹
⁊ cognosco meas: ⁊ cognoscūt me mee all'.
Deus q̄ in filij tui humilitate ia- Oro.
centē mūdū erexisti: fidelib⁹ tuis ppe
tuā p̄cede letitiā: vt quos perpetue mortis
eripuisti casibus: gaudijs facias sempiter
nis perfrui. Per eundem dominum no.
¶ Dñica. ij. post pascha. Ad matu. inuit.
Surrexit dñs vere hall'. Hym. Rex sempi
terne dñe. 183 Añ. Hall'a lapis. ps. Beat⁹
vir q̄ nō abijt. i. cū rel. ℣. Surrexit dñs de
sepulchro hall'a. R. Qui pro nobis pepē-
dit in ligno hall'a. Ponit liber Apocal.
⁊ legiť p̄ duas hebdōas Incipit liber Apo

Apocalypsis iesu xp̄i: cap. 1.
quā dedit illi deus palā facere
seruis suis q̄ oportet fieri cito: ⁊
significauit mittens p̄ angelū
suū seruo suo ioanni: q̄ testimo-
niū perhibuit verbo dei: ⁊ testi
moniū iesu christi, quecunq̄ vidit. Beatus
q̄ legit, ⁊ q̄ audit verba p̄phetie huius: ⁊
seruat ea que in ea scripta sunt. Tempus
enim prope est. Joānes sept ecclesijs que
sunt in Asia. Gratia vobis ⁊ pax ab eo qui
est: ⁊ qui erat: ⁊ q̄ venturus est: ⁊ a septem
spiritibus q̄ in cōspectu throni eius sunt:
⁊ a Jesu christo q̄ est testis fidelis: primo-
genitus mortuor̄, ⁊ princeps regū terre.
Qui dilexit nos, ⁊ lauit nos a peccātis nostris
in sanguine suo: ⁊ fecit nos regnū ⁊ sacer-
dotes deo et patri suo. Ipsi gloria et impe
rium in secula seculorū amē. Ecce venit cū
nubibus: ⁊ videbit eū omnis oculus: ⁊ q̄
cum

cū pupugerūt. Et tunc plangent se sup cū oēs tribus terrę: etiā, amē. Ego sū alpha ⁊ o: principiū ⁊ finis, dicit dñs deus: q ē: ⁊ q erat: ⁊ q venturus est oīps. Rc. D ignus es dñe accipere libꝝ ⁊ apire signacula ei⁹: qm occisus es, et redemisti nos deo: In sanguine tuo hall'a. ℣. Fecisti eni nos deo nostro regnū ⁊ sacerdotū. In san. Lectio. ii.

Ego ioānes frater vester ⁊ particeps in tribulatione, ⁊ regno, ⁊ patientia in christo iesu: fui in insula q̄ vocat Pathmos: ꝓpter verbū dei ⁊ testimoniuꝫ Jesu christi. Fui in spū in dñica die. Et audiui post me vocē magnā tanq̄ tubę dicentis. Quod vides, scribe in libro, ⁊ mitte septeꝫ ecclesijs q̄ sunt in Asia: Ephesο: ⁊ Smyrnę, et Pergamo: et Thyatyrę: et Sardis ⁊ Philadelphię: et Laodicię. Et conuersus sum: vt viderē vocē quę loquebat mecū. Et cōuersus vidi septē candelabra aurea: et in medio septē cādelabroꝝ aureorū, similē filio hoīs, vestitū pōdere: et pręcinctū ad mammillas zona aurea. Caput aūt eius et capilli erant candidi tanq̄ lana alba, et tanq̄ nix: et oculi eius velut flamma ignis: et pedes eius similes auricalco sicut in camino ardenti: et vox illius tanquā vox aquarū multarū. Et habebat in dextera sua stellas septeꝫ: et de ore eius gladius vtraq̄ parte acutus, exibat: et facies eius sicut sol cū lucet in virtute sua. Et cū vidissem eum, cecidi ad pedes eius tanq̄ mortuus. Et posuit dexterā suā sup me, dicēs. Noli timere: ego sum primus et nouissimus, et viuus et fui mortuus. Et ecce sum viuens in secula seculoꝝ: et habeo claues mortis et inferni. Tu autem domine miserere nobis. Resþō. Ego sicut vitis fructificaui suauitatē odoris hall'a. Transite ad me omnes q cōcupiscitis me: ⁊ a generationibus meis adimplemini: hall'a hall'. ℣. In me oīs gratia vię et veritatis: in me omnis spes vitę et virtutis. Trāsi. Le. iii.

Scribe ergo quę vidisti: et quę sunt: et q̄ oportet fieri post hęc. Sacrm̄ septē stellarū q̄s vidisti in dextera mea: et septem cādelabra aurea: Septē stellę, angeli sunt septē ecclia꜡: et candelabra septē, septē ecclesię sunt. Et angelo Ephesi ecclię scribe. Hęc dicit q tenet septē stellas in dextera sua: q ambulat i medio septē cādelabrorū aureoꝝ. Scio opa tua, et laborem tuū et patientiā tuā: et q: nō potes sustinere malos: et tentasti eos q se dicūt aplōs eē et nō sunt: et inuenisti eos mēdaces. et patientiā habes. et sustinuisti eos ꝓpter nomen meū et nō defecisti. Sed habeo aduersum te pauca: q charitatē tuā primā dreliquisti. Memor esto itaq̄ vñ excideris: et age pęnitētiā: ⁊ prima opa fac. Sin autē venio tibi cito: et mouebo cādelabrū tuū de loco suo: nisi pniam egeris. Sꝫ hoc habes bonū: q: odisti facta Nicolaitarū: quę et ego odi. Qui habet aurē audiat: qd spūs dicat ecclijs. Uincēti, dabo edere de ligno vitę: qd est in paradiso dei mei. Rc. Audiui vocē de cęlo tanq̄ vocē tonitrui magni hall'. regnabit de' nr̄ in ętern ū hall'. Quia sctā ē salus, et virtus, et ptās xpi ei⁹: hall'a hall'. ℣. et vox de throno exiuit dicēs: laudē dicite dō nr̄o oēs scī eius: et q timetis deū pusilli et magni. Quia. In. ii. noc. Halla. Cōserua me dñe. 3. cū rel. Lcō. iiii.

Et angelo ecclię Smyrnę scribe. Hęc dicit primus et nouissimus, qui fuit mortuus et viuit. Scio tribulationē tuā et paupertatē tuā: sed diues es, et blasphemaris ab his q se dicūt iudęos esse et nō sunt: sed sunt synagoga sathanę. Nihil horū timeas: quę passurus es. ecce missurus est diabolus aliquos ex vobis in carcerē, vt tētemini: et habebitis tribulationē dieb' decē. esto fidelis vsq̄ ad mortē: et dabo tibi coronā vitę. Qui hꝫ aurē audiat qd spūs dicat ecclijs. Qui vicerit, nō lędet a morte secunda. et angelo Pergami ecclię scribe. Hęc dicit q habet rōphęā ex vtraq̄ parte acutā. Scio vbi habitas, vbi sedes est sathanę: et tenes nomen meū et nō negasti fidē meā. et in dieb' illis Antiphas testis meus fidelis q occisus est apud vos, vbi sathanas habitat. Sꝫ habeo aduersus te pauca: q: habes illic tenentes doctrinā balaā: q docebat Balac mittere

scādalū corā filijs israel: edere ⁊ fornicari. Ita habes ⁊ tu tenētes doctrinā Nicholaitarū. Similiter penitentiaȝ age. Siquo minus veniā tibi cito, ⁊ pugnabo cuȝ illis in gladio oris mei. Qui habet aurē audiat quid spiritus dicat ecclesijs. Vincenti, dabo ei manna absconditū: ⁊ dabo illi calculū cādidū: ⁊ in calculo nomen nouū scriptū: qd nemo scit, nisi qui accipit. ℟. Locut⁹ est ad me vnus ex septē angelis dicēs: veni, ostēdā tibi nouā nuptā, spōsam agni. Et vidi hierusalē descēdentē de celo, ornatā monilib⁹ suis: halle. halle. halle. ℣. Et sustulit me in spū in mōtē magnū ⁊ altū. Et.

ET angelo Thiatyre ecclesie scribe: hec dicit filius dei q habet oculos tanq̄ flāma ignis, ⁊ pedes eius similes aurichalcho. Noui opa tua: ⁊ charitatē, ⁊ fidē, ⁊ ministeriū ⁊ patientiā tuaȝ: ⁊ opa tua nouissima plura prioribus: sed habeo aduersus te pauca, quia permittis mulierē Jezabel, que se dicit ꝓphetā docere ⁊ seducere seruos meos: fornicari: ⁊ mādu care de idolothytis. Et dedi ei tempus vt penitentiā ageret: ⁊ nō vult penitere a fornicatione sua. Ecce ego mitto eā in lectū: ⁊ q mechant̄ cū ea, erūt i tribulatione maxima: nisi penitentiā egerint ab operibus suis: ⁊ filios eius interficiā in morte: ⁊ scient oēs ecclie q: ego sum scrutās corda ⁊ renes: ⁊ dabo vnicuiq; vestrū secundū opa vestra. Vobis autē dico ⁊ ceteris q Thiatyre estis. Quicunq; nō habent doctrinā hanc: q nō cognouerunt altitudineȝ sathane quēadmodū dicunt: nō mittā sup vos aliud pōdus: tamē id qd habetis tenete donec veniā. Et q vicerit, ⁊ q custodierit vsq; in finē opa mea: dabo illi ptātē sup gentes: ⁊ reget eas in virga ferrea: ⁊ tanq̄ vas figuli cōfringent̄: sicut ⁊ ego accepi a patre meo: ⁊ dabo illi stellā matutinā. Qui habet aurē audiat: qd spūs dicat ecclesijs. ℟. Audiui vocē in celo angeloꝝ multoꝝ dicentium. Timete dnm, ⁊ date claritateȝ illi: ⁊ adorate eū, q fecit celū ⁊ terrā: mare, ⁊ fontes aquaꝝ, halle. halle. ℣. Vidi angelū dei fortē volantē p mediū celū, voce magna clamantē, ⁊ dicētē. Timete. Lectio. vj.

ET angelo ecclesie Sardis scribe: hec dicit q habet septē spūs dei ⁊ septē stellas. Scio opa tua: q: nomen habes q viuas ⁊ mortuus es. Esto vigilans ⁊ confirma cetera que moritura erant. Non eniȝ inuenio opera tua plena corā deo meo. In mente ergo habe qualiter acceperis ⁊ audieris: ⁊ serua, ⁊ penitētiā age. Si ergo nō vigilaueris: veniā ad te tanq̄ fur, ⁊ nescies qua hora, veniaȝ ad te. Sed habes pauca nomina in Sardis: q nō inquinauerūt vestimēta sua: ⁊ ambulabunt mecū in albis: q: digni sunt. Qui vicerit, sic vestiet̄ vestimentis albis: ⁊ nō delebo nomē eius de libro vite: ⁊ confitebor nomen eius corā patre meo, ⁊ coram angelis eius. Qui habet aurē audiat: qd spiritus dicat ecclesijs. Et angelo philadelphie ecclesie scribe. Hec dicit sanct⁹ ⁊ verus q habet clauē dauid: qui aperit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. Scio opera tua. Ecce dedi corā te ostiū apertuȝ: qd nemo potest claudere: q modicā habes virtutē: ⁊ fuasti verbū meū: ⁊ nō negasti nomē meū. Et ecce dabo de synagoga sathane: q dicunt se iudeos esse ⁊ nō sunt: sed mentiunt̄. Ecce faciam vt illi veniant ⁊ adorent ante pedes tuos: ⁊ sciēt q: ego dilexi te. Qm̄ seruasti verbum patientie mee: ⁊ ego seruabo te ab hora tentationis, que ventura est in orbeȝ vniuersum tentare habitantes in terra. ℟. Veniens a libano, q̄ȝ pulchra facta est halle. Et odor vestimentoruȝ eius super omnia aromata: halle. hall. ℣. Fauus distillans labia ei⁹: mel ⁊ lac sub lingua eius. Et odor vesti.

¶ In. iij. noc. Halle. ps. Celi enar. cū rel.

Secunduȝ Joānē. Lectio. vij.

IN illo tpe. Dixit iesus phariseis. Ego suȝ pastor bon⁹. Bonus pastor animam suā ponit pro ouibus suis. Et reliqua. cap. 10.

Homlia scti Gregorij pape. homi. 14

AUdistis fratres charissimi ex lectiōe euāgelica eruditionē vestrā: audistis ⁊ periculū nostrum. Ecce enim is, q nō ex accidenti dono: sed eētialiter bonus ē, dicit. Ego

sum

sum pastor bonus: atq3 eiusdez bonitatis formã quã nos imitemur: adiūgit, dicēs. Bonus pastor animā suā ponit ꝓ ouibus suis. Fecit, qđ monuit: ostendit, qđ iussit. Bonus pastor ꝓ ouibus suis animā suaz posuit: vt in sacramēto nostro, corpus suū ꝛ sanguinē verteret: ꝛ oues quas redemerat, carnis suę alimento satiaret. Ostēsa nobis est igitur de contēptu mortis via, quā sequamur: apposita forma, cui imprimamur. Primū nobis est exteriora nostra misericorditer ouibus ei⁹ impēdere. Postremū vero, si necesse est, etiā vitā nostram pro eisdē ouibus ministrare. A primo aūt hoc minimo: peruenitur ad postremū maius. ℟. Decantabat pplʼs isrl' halle. ꝛ vniuersa multitudo iacob canebat legitime. Et dauid cū cantoribus cytharā percutiebat in domo dñi: ꝛ laudes deo canebat halle. halle. ℣. Sāctificati sunt ergo sacerdotes ꝛ leuitę: ꝛ vniuersus israel deducebat arcā fęderis dñi in iubilo. Et dauid. Lcō. viij.

Sed cū incōparabiliter longe sit anima melior qua viuimus: terrena substantia quā exterius possidemus: q nō dat ꝓ ouibus substantiā suā: quando pro his daturus est animā suā? Et sunt nonnulli, q dū plus terrenā substātiā q̄ oues diligūt: meritó nomē pastoris perdunt. De qbus ꝓtinus subdit̄. Mercenarius aūt ꝛ qui nō est pastor: cuius nō sunt oues ꝓprie: videt lupū venientē: ꝛ dimittit oues ꝛ fugit. Nō pastor ſʒ mercenarius vocat̄: q nō ꝓ amore intimo oues dñicas: sed ad temporales mercedes pascit. Mercenarius qppe est: q locū qdē pastoris tenet, sed lucra animaꝝ nō q̄rit. Terrenis cōmodis inhiat: honore pręlationis gaudet: tpalibus lucris pascitur: impensa sibi ab hominibus reuerentia lętat̄. Istę sunt eteni mercedes mercēnarij: vt pro eoipso qđ in regimine laborat: hic qđ quęrit inueniat: ꝛ ab hereditate gregis in posterū alienus existat. ℟. Uidi portā ciuitatis ad orientē positā: ꝛ aplo꜉ nomina ꝛ agni super eam scripta. Et super muros eius angelorū custodiā halleluia. ℣. Uidi cęlum nouum ꝛ terrā nouā: ꝛ ciuitatē nouā descēdentē de cęlo. Et. Lectio ix.

Utrū vero pastor sit an mercenarius, cognosci veraciter nō pōt: si occasio necessitatis deest. Tranquillitatis eni tēpore: plerūq3 ad gregis custodiā, sicut verus pastor, sic etiā mercenarius stat: sed lupus veniens indicat: quo qsq3 animo sup gregis custodiā stabat. Lupus eteni sup oues venit: cū quilibet iniustus ꝛ raptor fideles quosq3 atq3 humiles opprimit. Sed is qui pastor eē videbat̄ ꝛ nō erat: relinqt oues ꝛ fugit: q2 dū sibi ab eo periculū ingeri metuit: resistere eius iniustitię nō pręsumit. Fugit autē nō mutando locū: sed subtrahendo solatiū. Fugit q2 iniustitiā vidit: ꝛ tacuit. Fugit q2 se sub silētio abscōdit. Quibus bene p ꝓphetā dī. Nō ascēdistis ex aduerso: neq3 opposuistis murū ꝓ domo israel: vt staretis in pręlio in die dñi. Ex aduerso qppe ascendere, est qbuslibet prātibus praue agētibus: rationis libera voce cōtraire. Et in die dñi pro domo israel in pręlio stamus: ac murū opponimus: si fideles innocentes cōtra peruerso꜉ iniustitias, ex iustitię auctoritate vindicamus. Quod q2 mercenari⁹ nō facit: cū veniētē lupū viderit fugit.

Responsoria per hebdomadam.

℟. Ostendit mihi angelus fontē aquę viuę: ꝛ dixit ad me halla. Hic deum adora: halle. halle. halle. ℣. Postq̄ audissem, ꝛ vidissem: cecidi vt adorarē ante pedes angeli, q mihi hęc ostendebat: ꝛ dixit mihi. Hic. ℟. Uidi hierusalē descendentez de cęlo, ornatā auro mūdo, ꝛ lapidibus preciosis intextā. Halla, halla. ℣. Et erat structura muri eius ex lapide iaspide: ipsa vero auro mundo simile vitro mūdo. Hall'. ℟. In diademate capitis aaron lapides preciosi fulgebant. Dū perficeretur opus dei halla, halla, halla. ℣. In veste enim pōderis quā habebat totus erat orbis terrarū, ꝛ parentū magnalia in quatuor ordinibus lapidū sculpta erant. Dū. ℟. Platee tuę hierusalē sternent̄ auro mundo halleluia: ꝛ cantabit̄ in te canticū lętitię halle. Et p oēs vicos tuos ab vniuersis dicet̄ halleluia halla. ℣. Luce splēdida fulgebis: ꝛ oēs

fines terre adorabūt te. Ad lau. an. Hall. Cū rel. vt in precedenti dñica. Cap. Charissimi: chr̄is passus. Hym. Aurora lu. ℣. Ad bn̄d. an. Ego sum pastor ouiū: ego sū via, veritas, et vita: ego sum pastor bonus: et cognosco oues meas: et cognoscunt me mee halla hall. Oratio. Deus qui in filij. Ad. iij. caplm. Charissimi christus passus est pro. ℟. br. Surrexit dñs de sepulchro: Halleluia, halla. ℣. Qui pro nobis pependit in ligno. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Surrexit. ℣. Surrexit dñs vere halla. ℟. Et apparuit simoni halleluia. Ad. vj. caplm.

j. pet. 2. Tradebat autē iudicanti se iniuste: q peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum: vt peccatis mortui, iustitie viuamus: cuius liuore sanati sum⁹. ℟. br. Surrexit dñs vere: Halla. halla. ℣. Et apparuit simoni. ℟. Hall. ℣. Gloria. ℟. Surrexit. ℣. Gauisi sunt discipuli halla. ℟. Viso dño halla. Ad. ix. caplm.

Eratis enim sicut oues errātes: sed cōuersi estis nūc ad pastorem et episcopū animarū vestrarū. ℟. br. Gauisi sunt discipli Hall. hall. ℣. Viso dño. ℟. Hal. ℣. Gloria. ℟. Gauisi. ℣. Mane nobiscū dñe halla. ℟. Quoniā aduesperascit halla. ¶ Ad vespas capl'z. Charissimi christus passus. Hym. Ad cenam. 182. ℣. Mane nobiscū domine hall. ℟. Quoniā aduespera. Ad magni. an. Ego sum pastor bonus, q pasco oues meas: et pro ouibus meis pono animā meā halla. Oro. Deus qui in filij. Per hebdōam. Ad magni. an. Pastor bonus animā suā ponit pro ouibus suis, hall. An. Mercenarius aūt cuius nō sunt oues proprie, videt lupū veniētē: et dimittit oues et fugit: et lupus rapit et dispgit oues hall. An. Sicut nouit me pater, et ego cognosco patrē: et animā meā pono pro ouibus meis halleluia. Aña. Et alias oues habeo que nō sunt ex hoc ouili, et illas oportet me adducere: et vocē meam audient: et fiet vnum ouile et vnus pastor halleluia. Aña. Mercenarius autē et qui non est pastor, cuius non sunt oues proprie: videt lupū venientē: et dimittit oues et fugit halla.

¶ Infra hebdōaz De libro Apocal. Lc. j.

Ecce venio cito. Tene qđ habes vt nemo accipiat coronam tuā. Qui vicerit, faciā illū colūnā in tēplo dei mei: et foras nō egredietur āpli⁹. Et scribā sup eū nomē dei mei: et nomē ciuitatis dei mei noue Jerusalē: que descēdit de celo a deo meo: et nomen nouum meū. Qui habet aurē audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Et angelo laodicie ecclesie scribe. Hec dicit amen testis fidelis et verus. qui est principium creature dei. Scio opera tua q neq frigidus es neq calidus. Utinā frigidus esses aut calidus. Sed q tepidus es: et neq frigid⁹ neq calidus icipiā te euomere ex ore meo: q dicis q diues sum et locupletatus: et nullius egeo: et nescis q tu es miser et miserabilis: cap. 3. b

et pauper, et cecus, et nudus. Lctō. ij. Suadeo igit tibi emere a me aurum ignitū pbatū: vt locuples fias: et vt vestimētis albis induaris: vt nō appareat cōfusio nuditatis tue. Et collyrio inunge oculos tuos vt videas. Ego quos amo arguo, et castigo. Emulare ergo: et penitentiā age. Ecce sto ad ostiū et pulso. Siquis audierit vocē meā: et aperuerit mihi ianuā: introibo ad illū: et cenabo cū illo: et ille mecum. Qui vicerit: dabo illi sedere mecū in throno meo: sicut et ego vici et sedi cū pře meo in throno eius. Qui habet aurē audiat: qđ spiritus dicat ecclesijs. Lectio. iij.

Post hec vidi: et ecce ostiū apertum in celo: et vox prima quā audiui, tāq tube loquētis mecū: dicēs. Ascende huc. et ostē dam tibi que oportet fieri cito. Post hec statim fui in spiritu: et ecce sedes posita in celo: et supra sedē sedens: et q sedebat similis erat aspectui lapidis iaspidis et sardinis. Et iris erat in circuitu sedis: similis visionis smaragdine. Et in circuitu sedis sedilia vigintiquatuor, et sup thronos vigintiquatuor seniores sedentes circumamicti vestimētis albis: et in capitibus eorū coronas aureas. Et de throno, pcedebāt fulgura: et voces. et tonitrua. Et septē lampades ardētes ante thronū: que sunt septē spiritus cap. 4.

ritus dei. Et in cõspectu sedis tanq̃ mare
vitreũ: simile crystallo. Et in medio sedis,
⁊ in circuitu sedis, quatuor animalia: ple-
na oculis ante ⁊ retro. Et animal p̃mũ simi
le leõi. Et secũdũ aial simile vitulo. Et ter
tiũ animal habẽs faciẽ quasi hominis. Et
quartum animal simile aquilę volanti.
cap. 4. ¶ De libro apocalypsis Lectio prima.

T quatuor animalia singula eorũ
habebãt alas senas: in circuitu
⁊ intus plena sunt oculis. ⁊ re-
quiẽ nõ habebant die ac nocte
dicentia. Sanctus, sanctus, sanctus, dñe
deus omnipotens: q̃ erat: ⁊ q̃ est: ⁊ q̃ ventu-
rus est. Et cũ darẽt illa animalia gloriã ⁊
honorẽ ⁊ benedictionẽ sedenti sup thronũ
viuenti in secula seculorũ: p̃cidebãt vigin
tiquatuor seniores ante sedentẽ in throno:
⁊ adorabãt viuentẽ in secula seculorũ. Et
mittebãt coronas suas ante thronũ dicen
tes. Dign⁹ es dñe deus nr̃ accipe gl̃iã, ⁊
honorẽ, ⁊ virtutẽ: q̃ tu creasti oĩa: ⁊ p̃pter
voluntatẽ tuã erant ⁊ creata sunt. Lctõ. ij.
cap. 5. ET vidi in dextera sedentis sup thro-
nũ librũ scriptũ intus ⁊ foris: signa
tũ sigillis septẽ. Et vidi angelũ fortẽ prędi
cantẽ voce magna. Quis dignus est aperi
re librũ: ⁊ soluere signacula eius? Et nemo
poterat neq̃ in cęlo: neq̃ in terra: neq̃ sub
tus terrã aperire librũ: neq̃ respicere illũ.
Et ego flebã multũ: q̃m nemo dignus in-
uentus est aperire librũ: neq̃ videre eũ. Et
vnus de seniorib⁹ dixit mihi. Ne fleueris:
ecce vicit leo d̃ tribu iuda radix dauid ape-
re librũ: ⁊ soluere septẽ signacula ei⁹. L. iij.
ET vidi: ⁊ ecce ĩ medio throni ⁊ qua-
tuor animaliũ: ⁊ in medio seniorum
agnũ stantẽ, tanq̃ occisum: habẽtẽ cornua
septẽ: ⁊ oculos septẽ: q̃ sunt septẽ sp̃ũs dei
missi in omnẽ terrã. Et venit: ⁊ accepit de
dextera sedentis in throno librũ. Et cũ ape
ruisset librũ: quatuor animalia, ⁊ viginti-
quatuor seniores ceciderunt corã agno:
habentes singuli cytharas ⁊ phialas au-
reas plenas odoramentorũ: quę sunt ora
tiones sanctorũ. Et cantabant canticum
nouũ, dicentes. Dignus es dñe deus acci
pere librũ, ⁊ aperire signacula eius, quoniã
occisus es: ⁊ redemisti nos deo in sangui-
ne tuo: ex omni tribu, ⁊ lĩgua, ⁊ p̃plo, ⁊ na
tione: ⁊ fecisti nos deo nostro regnũ, ⁊ sa-
cerdotes: ⁊ regnabimus sup terrã. Lctõ. j.
ET vidi, ⁊ audiui vocẽ angelorũ mul-
torũ in circuitu throni ⁊ animaliũ,
⁊ seniorũ: ⁊ erat numerus eorũ milia miliũ
dicentiũ voce magna. Dignus est agnus
q̃ occisus est accipere virtutẽ: ⁊ diuinitatẽ:
⁊ sapientiã: ⁊ fortitudinẽ: ⁊ honorẽ: ⁊ glo
riã: ⁊ bñdictionẽ. Et omnẽ creaturã quę ĩ
cęlo est: ⁊ sup terrã: ⁊ sub terra: ⁊ quę sunt ĩ
mari: ⁊ quę in eo sunt: oẽs audiui dicẽtes
sedenti in throno ⁊ agno. Bñdictio, ⁊ ho-
nor, ⁊ gloria, ⁊ p̃tãs: in secula sclõrũ amẽ.
Et quatuor aialia dicebãt amẽ. Et vigin-
tiq̃tuor seniores ceciderunt in facies suas:
⁊ adorauerũt viuẽtẽ in sclã sclõrũ. Lcõ. ij.
ET vidi q̃ aperuisset agnus vnũ de cap. 6.
septẽ sigillis: ⁊ audiui vnũ de quatu
or animalibus dicẽs, tanq̃ vocẽ tonitrui.
Ueni, ⁊ vide. Et vidi. Et ecce equus alb⁹:
⁊ qui sedebat sup illũ habebat arcũ: ⁊ da-
ta est ei corona: ⁊ exiuit vincens vt vince-
ret. Et cum aperuisset sigillũ secundũ: au-
diui secundũ animal dicens. Ueni ⁊ vide.
Et exiuit alius equus rufus: ⁊ qui sedebat
sup eũ datũ est ei vt sumeret pacẽ de terra:
⁊ vt inuicem se interficiant: ⁊ datus est illi
gladius magnus. Tu autem. Lectio. iij.
ET cũ aperuisset sigillũ tertiũ: audiui
tertiũ animal dicẽs. Ueni et vide. Et
ecce equus niger: et qui sedebat sup eũ ha
bebat staterã in manu sua: et audiui tanq̃
vocẽ in medio quatuor animaliũ dicentẽ.
Bilibris tritici denario vno: et tres bili-
bres hordei denario vno: et vinũ et oleũ
ne lęseris. Et cũ aperuisset sigillũ quartũ,
audiui vocẽ quarti animalis dicẽns. Ue-
ni, et vide. Et ecce equus pallidus: et q̃ se-
debat sup eũ, nomẽ illi mors, et infernus se
quebatur eum. Et data est illi potestas su-
per quatuor partes terrę ĩterficere gladio:
fame: et morte: et bestijs terrę. Tu. Lcõ. j.
ET cũ aperuisset sigillũ q̃ntum vidi
subtus altare dei animas interfecto-

rum propter verbũ dei: ꝛ propter testimonium quod habebãt: ꝛ clamabant voce magna dicẽtes. Usquequo dñe sanctus ꝛ verus nõ iudicas: ꝛ nõ vindicas sanguinem nostrũ de his qui habitant in terra? Et date sunt illis singulę stolę albę: ꝛ dictum est illis vt requiescerẽt tẽpus adhuc modicũ: donec impleať numerus cõseruoꝝ ꝛ fratrũ eoꝝ: q interficiẽdi sunt sicut ꝛ illi. L. ij.

Et vidi cũ aperuisset sigillum sextũ: ꝛ ecce terremotus factus est magnus. Et sol factus est niger tanꝗ saccus cilicinus: ꝛ luna tota facta est sicut sanguis: ꝛ stellę ceciderũt de cęlo sup terrã: sicut ficus emittit grossos suos cũ a vẽto magno mouef. Et cęlũ recessit sicut liber inuolutus: ꝛ omnis mõs ꝛ insulę de loco suo motę sunt. Et reges terrę ꝛ principes: ꝛ tribuni: ꝛ diuites: ꝛ fortes: ꝛ omnis seruus ꝛ liber abscõderunt se in speluncis et petris montiũ: ꝛ dicunt mõtibus ꝛ petris: cadite sup nos: ꝛ abscondite nos a facie sedentis sup thronũ: ꝛ ab ira agni: quoniam venit dies magnus irę ipsoꝝ: ꝛ qs poterit stare? L. iij.

cap. 7. Post hęc vidi q̃tuor ãgelos stãtes sup q̃tuor ãgulos ťre: tenẽtes q̃tuor ventos ťrę ne flarẽt sup terrã: neꝗ sup mare: neꝗ i vllã arborẽ. Et vidi alteꝝ ãgelũ ascẽdẽtẽ ab ortu solis, habẽtẽ signũ dei viui: ꝛ clamauit voce magna q̃tuor ãgelis: qbus datũ ẽ nocẽre ťrę ꝛ mari, dicẽs. Nolite nocẽre ťre et mari, neꝗ arboribus: quoadusꝗ signemus seruos dei nři in frõtibus eoꝝ.

De libro Apocalypsis. Lectio prima.

Et audiui numerũ signatoꝝ centum quadraginta quatuor millia signati ex omni tribu filioꝝ israel, Ex tribu iuda: duodecim millia signati. Ex tribu ruben: duodecĩ millia signati. Ex tribu gad: duodecim milia signati. Ex tribu asser: duodecim milia signati. Ex tribu neptalim: duodecĩ millia signati. Ex tribu manasse: duodecĩ milia signati. Ex tribu simeon: duodecim milia signati. Ex tribu leui: duodecim milia signati. Ex tribu isachar. duodecim milia signati. Ex tribu zabulon: duodecim milia signati. Ex tribu ioseph duodecĩ millia signati. Ex tribu beniamin duodecim millia signati. Lectio secũda.

Post hęc vidi turbã magnã quã dinumerare nemo poterat: ex omnibus gentibus et tribubus et pplis ꝛ linguis: stãtes ante thronũ in conspectu agni amicti stolis albis: et palmę in manibus eoꝝ. Et clamabant voce magna dicẽtes. Salus deo nostro: qui sedet super thronũ: ꝛ agno. Et omnes angeli stabãt in circuitu throni ꝛ seniorũ et quatuor animaliũ: ꝛ ceciderunt in conspectu throni in facies suas: et adorauerunt deũ dicentes, amẽ. Benedictio: ꝛ claritas: et sapientia: et gratiarum actio: honor: et virtus: et fortitudo deo nostro in secula seculoꝝ. Amen. Lcõ. iij.

Et respondit vnus de senioribus et dixit mihi: Hi qui amicti sunt stolis albis: qui sunt ꝛ vnde venerũt? Et dixi illi. Dñe mi: tu scis. Et dixit mihi. Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna: et lauerunt stolas suas: et dealbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronũ dei: et seruiunt ei die ac nocte in tẽplo eius. Et qui sedet in throno: habitabit sup illos. Non esurient: neꝗ sitient amplius: neꝗ cadet super illos sol: neꝗ vllus ęstus. Quoniam agnus q in medio throni est: reget illos: et deducet illos ad vitę fontes aquaꝝ. Et absterget deus oẽm lachrymã ab oculis eoꝝ.

De libro Apocalypsis. Lectio prima. cap. 8.

Et cũ aperuisset sigillũ septimum: factum est silentiũ in cęlo quasi media hora. Et vidi septẽ angelos stantes in cõspectu dei: et datę sunt illis septẽ tubę. Et alius angelus venit: ꝛ stetit ante altare hñs thuribulũ aureũ: ꝛ data sunt illi incẽsa multa: vt daret de orationibus sanctoꝝ omniũ: super altare aureũ, qd est ante thronũ dei. Et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorũ: de manu angeli coram deo. Et accepit angelus thuribulũ aureũ: et impleuit illud de igne altaris: et misit in terrã: et facta sunt tonitrua: et voces: et fulgura: et terremotꝰ magnus. Lctõ ij.

Et septẽ angeli q habebãt septẽ tubas: pręparauerunt se, vt tuba canerent.

rent. Et primus angelus tuba cecinit et facta est grando et ignis mixta in sanguine: et missum est in terram. Et tertia pars terre cõbusta est: et tertia pars arborũ cõcremata est: et omne fenũ viride cõbustum est. Et secundus angelus tuba cecinit: et tãq̃ mõs magnus igne ardens missus est in mare: et facta est tertia pars maris sanguis. Et mortua est tertia pars creature eorũ q̃ habebant aĩas i mari: et tertia pars nauiũ interijt. L. iij.

Et tertius angelus tuba cecinit: et cecidit de celo stella magna: ardẽs tanquã facula: et cecidit in tertiã partẽ fluminũ: et in fontes aquarũ. Et nomẽ stelle dicit Absinthiũ: et facta est tertia pars aquarũ in Absinthiũ: et multi hominesmortui sunt de aquis: q2 amare facte sunt. Et quartus angelus tuba cecinit: et pcussa est tertia pars solis: et tertia pars lune: et tertia pars stellarũ: ita vt obscuraretur tertia pars eorũ: et diei nõ luceret pars tertia, et noctis similiter: et vidi, et audiui vocẽ vnius aquile volantis p mediũ celũ: dicentis, voce magna. Ve: ve: ve: hĩtãtib' i terra: õ ceteris vocib' tube triũ ãgelorũ, q erãt tuba canituri.

Sabbato p dñica tertia post pascha. Ad vesp. cap. Carissimi: obsecro vos tanq̃ aduenas et pegrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs: q̃ militãt aduersus aĩas.

Omnia vt in dñica preterita. Ad mag. añ. Modicũ et nõ videbitis me dicit domin': iterũ modicũ et nõ videbitis me: q2 vado ad patrem halleluia halleluia. Oro.

Deus q errãtibus vt in viã possint redire iustitie: veritatis tue lumẽ ostendis: da cunctis qui christiana pfessione censent: et illa respuere que huic inimica sunt nomini: et ea que sunt apta sectari. Per dñs.

Dñica. iij. post pascha. Ad matu. inui. Surrexit dñs vere, Hall' ps. Venite. hy'. Rex sempiterne. 183. Añ. Hall. ps. Btũs vir q non abijt. i. cũ resp. Lctõ. j.

Et qntus angelus tuba cecinit: et vidi stellã de celo cecidisse in terrã: et data est ei clauis putei abyssi. Et apuit puteũ abyssi: et ascẽdit fumus putei sicut fum' fornacis magne: et obscurat' ẽ sol et aer d fumo putei. Et d fumo putei exierũt locuste i terrã. Et data est illis ptãs sicut habent ptãtem scorpiões terre: et pceptũ est illis ne lederẽt fenũ terre: neq3 omne viride: neq3 oẽm arborẽ: nisi tñ homines q nõ habent signũ dei in frontibus suis. Et datũ est illis ne occiderent eos: s3 vt cruciarent mẽsibus qnq3. Et cruciatus eorũ vt cruciatus scorpij: cũ pcutit hoiẽ. Et in dieb9 illis querent homines mortẽ, et nõ inuenient eã: et desiderabunt mori, et fugiet mors ab ipsis. Et similitudines locustarũ similes equis paratis in pliũ: et super capita earũ tanq̃ corone, similes auro: et facies earũ tãq̃ facies hoiũm. Et habebant capillos sicut capillos mulierũ: et dentes earũ, sicut dẽtes leonũ erant. Et habebant loricas, sicut loricas ferreas: et vox alarũ earũ sicut vox curruũ equorũ multorũ currentiũ in bellũ. Et habebant caudas similes scorpionũ: et aculei erant in caudis earũ: et potestas earũ nocere hoibus mensibus qnq3. Et habebant sup se regẽ angelũ abyssi: cui nomẽ hebraice Abbadon: grece autẽ Appollyon: et latine habens nomen exterminans. Ve vnũ abijt: et ecce veniunt adhuc duo ve post hec. R. Dign' es dñe. Que scia dñr d dñica pterita. L. ij.

Et sextus angelus tuba cecinit. Et audiui vocẽ vnã ex q̃tuor cornibus altaris aurei: qd est añ oculos dei, dicentẽ sexto angelo, q habebat tubã. Solue quatuor angelos, q alligati sunt in flumine magno Euphrate. Et soluti sunt q̃tuor angeli q parati erant in horã, et diẽ, et mensem, et annũ: vt occiderẽt tertiã partẽ hominũ. Et numerus equestris exercitus: vicies milies dena milia. Et audiui numerũ eorum. Et ita vidi equos in visione: et q sedebant sup eos habebant loricas igneas, et hyacinthinas, et sulphureas. Et capita equorum erant tanq̃ capita leonũ: et de ore ipsorum pcedebat ignis, et fum', et sulphur. Ab his tribus plagis occisa est tertia pars hominum: de igne, et fumo, et sulphure: que pro-

cedebat ex ore ipsorum. Potestas enim equorum in ore ipsorum est: et in caudis eorum. Nam caude eorum similes serpentibus: habentes capita: et in his nocent. Et ceteri homines qui non sunt occisi in his plagis: neque penitentiam egerunt de operibus manuum suarum: ut non adorarent demonia, et simulachra aurea: et argentea: et erea: et lapidea: et lignea: que neque videre possunt: neque audire: neque ambulare: et non egerunt penitentiam ab homicidiis suis: neque a veneficiis suis: neque a fornicatione sua: neque a furtis suis. ℟. Ego sicut vitis fruc.

cap. 10. Et vidi alium angelum fortem descendentem de celo, amictum nube: et Iris in capite eius. Et facies eius erat ut sol: et pedes eius tanquam columna ignis. Et habebat in manu sua libellum apertum: et posuit pedem suum dextrum super mare: sinistrum autem super terram. Et clamavit voce magna, quemadmodum cum leo rugit. Et cum clamasset: locuta sunt septem tonitrua voces suas. Et cum locuta fuissent septem tonitrua voces suas: ego eram scripturus. Et audivi vocem de celo dicentem. Signa que locuta sunt septem tonitrua: noli ea scribere. Et angelus quem vidi stantem supra mare et super terram: levavit manum suam ad celum: et iuravit per viventem in secula seculorum: qui creavit celum, et ea que in eo sunt: et terram, et ea que in ea sunt: et mare, et ea que in illo sunt: quia tempus amplius non erit. Sed in diebus vocis septimi angeli cum ceperit tuba canere consummabitur mysterium dei: sicut evangelizavit per servos suos prophetas. Et audivi vocem de celo iterum loquentem mecum, et dicentem, vade et accipe librum apertum de manu angeli stantis supra mare et super terram. ℟. Audivi vocem. Lectio quarta.

Et abii ad angelum dicens ei: ut daret mihi librum. Et dixit mihi. Accipe librum et devora illum: et faciet amaricari ventrem tuum: sed in ore tuo erit dulcis tanquam mel. Et accepi librum de manu angeli: et devoravi eum: et erat in ore meo tanquam mel dulce: et cum devorassem eum: amaricatus est venter meus. Et dixit mihi. Oportet iterum te prophetare populis, et gentibus, et linguis, et regibus multis.

cap. xi. Et datus est mihi calamus similis virge: et dictum est mihi. Surge, et metire templum dei, et altare: et adorantes in eo. Atrium autem quod est foris templum: eiice foras: et ne metiaris illud: quoniam datum est gentibus. Et civitatem sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus: et dabo duobus testibus meis: et prophetabunt diebus mille ducentis sexaginta: amicti saccis. Hi sunt due olive, et duo candelabra, in conspectu domini terre stantes. Et si quis eis voluerit nocere: ignis exiet de ore illorum: et devorabit inimicos eorum. Et si quis voluerit ledere eos: sic oportet eum occidi. ℟. Locutus est.

Hi habent potestatem claudendi celum: Lectio v. ne pluat diebus prophetie eorum. Et habent potestatem super aquas convertendi eas in sanguinem: et percutere terram omni plaga quotiescunque voluerint. Et cum finierint testimonium suum: bestia, que ascendit de abysso faciet adversus eos bellum: et vincet illos: et occidet illos: et corpora eorum iacebunt in plateis civitatis magne: que vocatur spiritualiter Sodoma et Egyptus: ubi et dominus illorum crucifixus est. Et videbunt de tribubus et populis et gentibus et linguis corpora eorum, per tres dies et dimidium: et corpora eorum non sinent poni in monumentis. Et inhabitantes terram gaudebunt super illos: et iocundabuntur: et munera mittent invicem: quoniam hi duo prophete cruciaverunt eos, qui habitant super terram. Et post tres dies et dimidium spiritus vite a deo intravit in eos: et steterunt super pedes suos: et timor magnus cecidit super eos, qui viderunt eos. Et audierunt vocem magnam de celo dicentem illis. Ascendite huc. Et ascenderunt in celum in nube: et viderunt eos inimici eorum. Et in illa hora factus est terremotus magnus: et decima pars civitatis cecidit. Et occisa sunt in terremotu nomina hominum septem milia. Et reliqui in timore sunt missi: et dederunt gloriam deo celi. Ve secundum abiit: et ecce ve tertium veniet cito. ℟. Audivi vocem in celo. Lectio sexta.

Et septimus angelus tuba cecinit: et facte sunt voces magne in celo dicentes. Factum est regnum huius mundi domini nostri et christi eius: et regnabit in secula seculorum

rum amē. Et vigintiquatuor seniores q in cōspectu dei sedent in sedibus suis ceciderunt in facies suas: et adorauerunt eum dicentes: Gratias tibi agimus dñe deus noster omnipotēs: q es, et q eras: et qui venturus es: quia accepisti virtutē tuā magnā et regnasti. Et irate sunt gentes. Et aduenit ira tua, et tēpus mortuorum iudicari: et reddere mercedē seruis tuis, pphetis, et sanctis: et timentibus nomē tuū: pusillis: et magnis et exterminandi eos q corruperunt terram. Et apertū est tēplum dei in celo: et visa est arca testamenti eius in tēplo eius. Et facta sunt fulgura et voces: et terremotus et grādo magna. Et signum magnum apparuit i celo. Mulier amicta sole et luna sub pedibus eius: et in capite eius corona stellarum duodecim: et in vtero habens: et clamabat parturiens: et cruciat vt pariat.

cap. 12.

℟. Ueniēs a libano. Scdm ioānē. Le. vij.

In illo tempore. Dixit Jesus discipulis suis. Modicum et iā nō videbitis me: et iterum modicum et videbitis me quia vado ad patrem. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini epi.

Ex tractatu. 101. sup Ioā nem.

Hec verba vbi ait: (modicum et iam nō videbitis me: et iterum modicum et videbitis me: q: vado ad patrē): ita obscura erāt discipulis: anteq̄ id quod dixit esset impletum: vt querētes inter se, qd esset qd diceret: omnino se nescire faterētur. Sequit enim euangelium. (Dixerunt ergo ex discipulis eius adinuicē. Quid est hoc qd dicit nobis modicū: et nō videbitis me: et iterū modicū et videbitis me: et q: vado ad patrē? Dicebāt ergo. Quid est hoc quod dicit modicum? Nescimus quid loquit). Hoc enim est quod eos mouebat: q: dixit (modicū et nō videbitis me): et iterum modicum et videbitis me. (Nam in precedentibus q: nō dixerat (modicum:) sed dixerat (ad patrē vado: et iā nō videbitis me:) tanq̄ aperte illis visus ē loq nec inter se de hoc aliquid quesierunt. Nunc ergo qd illis tunc obscurum fuit et mox manifestum est: iā nobis vtiq̄ manifestum est. Post paululū enim passus est: et nō viderunt eū. Rursus post paululum resurrexit: et viderunt eū. ℟. Decātabat populus. Lectio octaua.

Illud autē qd ait: (et iā nō videbitis me) q: illo verbo: idest (iam). hoc intelligi voluit q eū vlterius nō viderēt vbi exposuimus quomodo accipiendum sit: vbi dixit (De iustitia arguet mundum spiritus sanctus: q: ad patrē vado et iam nō videbitis me) q: scilicet mortalē christū vlterius nō viderunt. Cognouit autē Jesus sicut sequēs euangelista dicit: q: volebant eum interrogare: et dixit eis. (De hoc queritis inter vos: q: dixi modicum et nō videbitis me: et iterum modicum et videbitis me. Amē amen dico vobis: q: plorabitis et flebitis vos: mūdus autē gaudebit. Uos autē cōtristabimini: sed tristitia vestra vertet in gaudiū.) Et hoc sic accipi potest: q: contristati sunt discipuli de morte dñi: et de resurrectione cōfestim letati. (Mūdus autē) quo noie significati sunt inimici: a q bus christus occisus est: tunc vtiq̄ letati sunt occiso christo: quādo sunt discipuli cōtristati. Mūdi quippe nomine: malitia potest huius mundi intelligi: idest hominum huius mundi amicorum. Unde iacobus apostolus in epistola sua dicit. Quicunq̄ voluerit esse amicus huius seculi: inimicus dei constituet. Quibus inimicitijs dei factum est vt eius vnigenito parceretur. ℟.

Uidi portam ciuitatis. Lectio. ix.

Deinde subiungit et dicit. Mulier cū parit tristitiā habet: quia venit hora eius. Cum autē peperit puerum iam nō meminit pressure: ppter gaudium: q: natus est homo in mundo. Et vos igit nūc quidem tristitiam habetis. Iterum autē videbo vos et gaudebit cor vestrum: et gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Nec ista similitudo videt esse difficilis ad intelligēdum: quoniā cōparatio eius in promptu est eo dē ipso exponente cur dicta sit. Parturitio quippe tristitie: partus autem gaudio comparatur. Quod tunc magis esse consueuit: quando nō puella: sed puer nascit. Quod vero ait: et gaudium vestrum nemo

tollet a vobis q: gaudium ipsorū est ipse Jesus: significatū est quod ait apostolus. Christus resurgēs ex mortuis iam nō moritur: et mors ei vltra nō dñabit. Hucusq; in isto euāgelij capitulo vnde hodie dispu tam⁹: velut facili intellectu oīa cucurrerūt. Aerior necessaria ē in his q̄ sequunt itētio. Ad laud. añā. Halla. ps. Dñs regna. cū reliquis. Hym. Aurora lucis. ℣. In resurrectione: Ad bñs añ. Modicū et iam non videbitis me dicit dñs: iterū modicū et videbitis me: q: vado ad patrē hallelu. halleluia. Oratio. Deus qui errantibus vt supra. Ad. iij. cap. Charissimi: obsecro. Scia de dñica p̄terita. Surrexit dominus de sepulchro. et Surrexit dominus vere.

1.pet.2 Subiecti estote omni hu- Ad. vj. cap. manę creaturę ꝓpter deum: siue regi quasi p̄cellēti: siue ducibus tanq̄ ab eo missis: ad vindictā malefactorum: laudem vero bonorꝫ. ℟. Surrexit dominus vere. et Gauisi sūt discipli. Ad nonā capitulū.

Serui subditi estote in oī timore dñis: nō tantū bonis et modestis, sed etiam discolis: hec est enim gratia in christo iesu dño nr̄o. ℟ Gauisi sunt discipuli et Ma- ne nobiscū dñe. Ad vesp. cap. Charissimi. obsecro. Hymn⁹ Ad cenā 182 Ad magni. añā. Amē amē dico vobis: q: plorabitis: et flebitis vos: mundus aūt gaudebit: vos vero cōtristabimini: sed tristitia vestra vertetur in gaudiū hall. Oīo vt supra. Deus qui errāntibus. Per hebdōa; Ad mag. añ. Tristitia vestra vertetur in gaudiū; halla. et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis halla. halla. Añā Tristitia impleuit cor vestrū; et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis hall. halla. Añā Tristitia vestr a halla: vertet in gaudiū halla. Añ. Iterū videbo vos halla: et gaudebit cor vestrū halla hallelu. halla. Añā Amen amē dico vobis: mundus aūt gaudebit: et vos gaudebitis: et gau dium vestrum nemo tollet a vobis halle luia. Añā Iterum autem videbo vos: et et gaudebit cor vestrum halleluia: et gaudi um vestrum nemo tollet a vobis: halle- luia. Infra hebdomadam.

De libro Apocalypsis. Lectio prima. ca.12.a

Et visum est aliud signum in cęlo. Et ecce draco magnus rufus: habens capita septe;, et cornua decē: et in capitibus suis septem diademata: et cauda eius trahebat tertiā partem stellarum cęli: et misit eas in terram. Et draco stetit ante mulierem, quę erat paritura: vt cū peperisset: filiū eius deuoraret. Et peperit filiū masculū: qui recturus erat omnes gentes in virga ferrea. Et raptus est filius eius ad deū: et ad thronu; eius. Et mulier fugit in solitudinē: vbi habet locū paratū a deo: vt ibi pascat illam diebus mille ducentis sexaginta. Lcō. ij.

Et factum est pręliū magnum in cęlo: et michael et angeli eius ꝓliabant cū dracone: et draco pugnabat, et angeli eius: et nō valuerunt: neq; locus inuentus est eorū amplius in cęlo. Et proiectus est ille draco magnus serpens antiquus qui vocat diabolus: et satanas qui seducit vniuersum orbē, proiectus est in terram, et angeli eius cu; illo missi sunt. Lectio tertia.

Et audiui vocē magnā in cęlo dicentē, Nunc facta est salus, et virtus: et regnū dei nostri: et potestas christi eius: q: proiectus est accusator fratrū nostrorū: q accusabat illos ante cōspectū dei nostri die ac nocte. Et ipsi vicerunt illū propter sanguinē agni: et propter verbum testimonij sui: et nō dilexerunt animas suas vsq; ad mortē. Propterea lętamini cęli et qui habitatis in eis. Ve terrę et mari, quia descendit diabolus ad vos, habens iram magnam: sciens q modicum tempus habet.

De libro Apocalypsis. Lectio prima. ca.12.d

Et postq̄ vidit draco q: ꝓiectus est in terrā: persecutus est muliere;: quę peperit masculū. Et datę sunt mulieri duę alę aquilę magnę: vt volaret in desertu; in locum suū: vbi alitur per tēpus et tempora et dimidiū temporis: a facie serpentis. Et misit serpens ex ore suo post mulierē aquā, tanq̄ flumen: vt eā faceret trahi a flumine. Et adiuuit terra mulierē. Et aperuit terra os suū: et absorbuit flumē qd misit dra-

co de ore suo: et iratus est draco in mulierem: et abijt facere prelium cum reliquis de semine eius qui custodiunt mandata dei: et habent testimonium Jesu Christi: et stetit super arenam maris. Lectio secunda.

cap. 13 Et vidi de mari bestiam ascendentem: habentem capita septem: et cornua decem: et super cornua eius decem diademata: et super capita eius nomina blasphemie. Et bestia quam vidi similis erat pardo: et pedes eius sicut pedes vrsi: et os eius sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam, et potestatem magnam. Et vidi vnum de capitibus suis quasi occisum in mortem: et plaga mortis eius curata est: et admirata est vniuersa terra post bestiam.

Et adorauerunt draconem qui L. iij. dedit potestatem bestie: et adorauerunt bestiam dicentes. Quis similis bestie: et quis poterit pugnare cum illa? Et datum est ei os loquens magna: et blasphemias. Et data est illi potestas facere menses quadraginta duos. Et aperuit os suum in blasphemias ad deum: blasphemare nomen eius et tabernaculum eius: et eos qui in celo habitant: et datum est illi bellum facere cum sanctis: et vincere eos. Et data est illi potestas in omnem tribum: et populum: et linguam: et gentem. Et adorauerunt eum omnes qui inhabitant terram: quorum non sunt scripta nomina in libro vite agni: qui occisus est ab origine mundi.

¶ De libro Apocalypsis. Lectio prima.

cap. 13. Si quis habet aurem audiat. Qui in captiuitatem duxerit: in captiuitatem vadet. Qui in gladio occiderit oportet eum gladio occidi. Hic est patientia et fides sanctorum. Et vidi aliam bestiam ascendentem de terra: et habebat cornua duo, similia agni, et loquebatur sicut draco. Et potestatem prioris bestie omnem faciebat in conspectu eius. Et fecit terram: et habitantes in ea adorare bestiam primam: cuius curata est plaga mortis. Et fecit signa magna: vt etiam ignem faceret de celo descendere in terram in conspectu hominum: et seduxit habitantes in terra, propter signa, que data sunt illi facere in conspectu bestie: dicens habitantibus in terra: vt faciant imaginem bestie: que habet plagam gladij: et vixit. Lectio ij.

Et datum est illi vt daret spiritum imagini bestie: et vt loquatur imago bestie. Et faciat vt quicunque non adorauerint imaginem bestie occidantur. Et faciet omnes pusillos et magnos: et diuites, et pauperes: et liberos, et seruos habere caracterem in dextera manu: aut in frontibus suis: et ne quis possit emere aut vendere: nisi qui habeat caracterem: aut nomen bestie: aut numerum nominis eius. Hic sapientia est. Qui habet intellectum: computet numerum bestie. Numerus enim hominis est: et numerus eius sexcenti sexagintasex.

Et vidi: et ecce agnus stabat supra L. iij. montem syon: et cum eo centum quadraginta quatuor milia habentes nomen eius: et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. Et audiui vocem de celo, tanquam vocem aquarum multarum: et tanquam vocem tonitrui magni: et vocem quam audiui, sicut cytharedorum cytharizantium in cytharis suis. Et cantabant quasi canticum nouum ante sedem dei: et ante quatuor animalia et seniores. Et nemo poterat dicere canticum: nisi illa centum quadraginta quatuor milia qui empti sunt de terra. Tu. cap. 14

¶ De libro Apocalypsis. Lectio prima. cap. 14

Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Hi sequuntur agnum quocunque ierit. Hi empti sunt ex omnibus primitie deo et agno. Et in ore eorum non est inuentum mendacium: sine macula enim sunt ante thronum dei. Et vidi alterum angelum volantem per medium celum: habentem euangelium eternum: vt euangelizaret sedentibus super terram et super omnem gentem et tribum: et linguam: et populum, dicens magna voce. Timete dominum et date illi honorem: quia venit hora iudicij eius. Et adorate eum qui fecit celum et terram: mare et fontes aquarum. Lectio ij.

Et alius angelus secutus est dicens. Cecidit, cecidit babylon illa magna: que a vino ire fornicationis sue potauit omnes gentes. Et angelus tertius secutus est illos: dicens voce magna. Si quis adorauerit bestiam: et imaginem eius: et acceperit caracterem in fronte sua aut in manu sua: hic bibet de vi-

no irę dei:qđ mixtum est mero in calice irę ipsius: & cruciabit igne: & sulphure in conspectu angelorum sanctorũ: & ante conspectũ agni. Et fumus tormẽtorũ eorũ ascendit in secula seculorũ. Nec habent requiem die ac nocte, qui adorauerunt bestiam & imaginem eius: & siquis acceperit caractere nominis ei9. Hic patientia sanctorũ est: qui custodiunt mandata dei & fidem iesu.

Et audiui vocem de cęlo di- Lcõ.iij. centem mihi. Scribe: Beati mortui: qui in domino moriunt. Amodo enim iã dicit spũs: vt requiescãt a laboribus suis. Opera enim illorum sequũtur illos. Et vidi: & ecce nubem candidã: & super nubẽ sedentẽ similẽ filio hominis: habentem in capite suo coronã auream: & in manu sua falcem acutam. Et alius angelus exiuit de tẽplo: clamãs voce magna ad sedẽtem super nubem. Mitte falcem tuam, & mete: qa venit hora vt metatur: quoniam aruit messis terrę. Et misit qui sedebat super nubem falcem suam in terram: & messuit eam.

cap. 14. De libro Apocalypsis. Lectio prima.

Et alius angelus exiuit de templo: quod est in cęlo: habens ipse falcem acutam. Et alius angelus exiuit de altari: qui habebat potestatem super ignem: & clamauit voce magna ad eum qui habebat falcem acutam dicẽs. Mitte falcẽ tuam acutam: & vindemia botros vineę terrę: quoniam maturę sunt vuę eius. Et misit angelus falcẽ suam acutam in terram: & vindemiauit vineam terrę: & misit in lacũ irę dei magnum. Et calcatus est lacus extra ciuitatem: & exiuit sanguis de lacu vsq ad frenos equorũ: per stadia mille sexcẽta. L.ij.

cap. 15 Et vidi aliud signum ĩ cęlo magnũ & mirabile: angelos septem habentes plagas septem nouissimas: quoniam in illis consummata est ira dei. Et vidi tanquam mare vitreum mixtum igni: & eos q vicerunt bestiam & imaginem illius: & numerum nominis eius stantes supra mare vitreum: habentes cytharas dei: & cantantes canticum moysi serui dei, & canticum agni, dicentes. Magna & mirabilia sunt opera tua domine deus omnipotens: iustę & verę sunt vię tuę domine rex seculorum. Quis non timebit te dñe: & magnificabit nomen tuum: Qr solus pius es: qm omnes gentes venient, & adorabunt in cõspectu tuo: qm iudicia tua manifesta sunt.

Et post hęc vidi: & ecce aper- Lcõ.iij. tum est templum tabernaculi testimonij in cęlo. Et exierunt septẽ angeli habentes septẽ plagas de templo: vestiti lapide mundo & cãdido: & pcincti circa pectora zonis aureis. Et vnum de quatuor aĩalib9 dedit septem angelis septem phialas aureas: plenas iracundię dei viuentis in secula seculorũ. Et impletum est templũ dei fumo: a maiestate dei: & de virtute eius. Et nemo poterat introire in templũ: donec consummarentur septẽ plagę septẽ angelorũ.

De libro Apocalypsis. Lectio prima. cap. 16.

Et audiui vocem magnã de tẽplo dicentem septẽ angelis. Ite & effundite septẽ phialas irę dei ĩ terram. Et abiit primus angelus: & effudit phialã suã in terrã: & factũ est vuln9 sęuũ ac pessimũ, ĩ oẽs q habebãt caracterẽ bestię: & ĩ eos q adorauerũt imaginẽ eius. Et secundus angel9 effudit phialam suam in mare: & factus est sanguis tanquã mortui: & oĩs anima viuens mortua est in mari. Et terti9 angel9 effudit phialam suã super flumina & super fontes aquarum: & factus est sanguis. Lectio.ij.

Et audiui angelũ aquarũ dicentem. Iust9 es dñe, q es, & q eras sctũs: q hęc iudicasti: qa sanguinem sanctorum & pphetarũ effuderunt: & sanguinem dedisti eis bibere: digni enim sunt. Et audiui alterum angelũ dicentẽ. Etiam dñe deus oĩpotens: vera & iusta iudicia tua. Et quartus angelus effudit phialam suam in solem: & datũ est illi ęstu affligere hoĩes & igni. Et ęstuauerunt homines ęstu magno: & blasphemauerunt nomen dei: habentis potestatem super has plagas: neque egerunt pœnitentiam: vt darent illi gloriam. Lectio. tertia.

Et quintus angelus effudit phialam suam super sedem bestię: & factum est regnum eius tenebrosum. Et commanducauerunt

ducauerũt linguas suas pre dolore: et bla
sphemauerunt deum celi:pre doloribus et
vulneribus suis: et non egerunt peniten-
tiam ex operibus suis. Et sextus angelus ef
fudit phialam suam in flumen illud ma-
gnum Euphraten: et siccauit aquam eius:
vt prepararetur via regibus ab ortu solis.
Et vidi de ore draconis: et de ore bestie: et
de ore pseudoprophete: exisse tres spiritus
immundos in modum ranarũ. Sunt enim
spiritus demoniorum facientes signa: et p-
cedunt ad reges totius terre congregare il
los in prelium ad diem magnum dei omni
potentis. Ecce venio sicut fur. Beatus q
vigilat et custodit vestimenta sua: ne nud
ambulet: et videant turpitudinem eius.
Sabbato post q̃rta dñica post pasca ad vesp.

lec. j.
Charissimi: oẽ datũ opti- Cap.
mum: et oẽ donũ perfectum de sur
sum est: descendens a patre lu-
minum: apud quẽ nõ est transmu
tatio nec vicissitudinis obũbratio. Hym.
Ad cenã. 182. ℣. Mane nobiscum domine
halla. ℟. Quoniam aduesperasci halla.
Ad magnific. aña. Vado ad eum qui me
misit: et nemo ex vobis interrogat me quo
vadis halleluia halleluia. Oratio.
Deus qui fidelium mentes vnius effi
cis voluntatis: da pplis tuis id amare qd
precipis: id desiderare quod pmittis: vt
inter mundanas varietates ibi nostra fixa
sint corda: vbi vera sunt gaudia. per dñm.
¶ Dñica. iiij. post pasca ponuntur eplę
canonice: et legunt vsq ad ascensionẽ. In
uitato. Surrexit dñs vere halleluia. Hy.
Rex sempiterne. 182. Añ. Hall. Ps. Btũs vir.
cũ rel. Incipit epla scti iacobi apli. Lcõ. i.

Iacobus dei et dñi nostri iesu xpi
seruus: duodecim tribubus que
sunt in dispersione salutem. Oẽ
gaudium existimate frẽs mei cum
in tentationes varias incideritis: scientes
q probatio fidei vestre patientiã operat.
Patientia aũt opus perfectum habet: vt
sitis perfecti et integri: in nullo deficientes.
Siquis aũt vestrum indiget sapientia: po-
stulet a deo, qui dat omnibus affluenter:

et nõ improperat: et dabit ei. Postulet autem
in fide: nihil hesitans. Qui eni hesitat: simi
lis est fluctui maris: q a vento mouet et cir
cũfertur. Nõ ergo existimet hõ ille q acci
piat aliqd a dño. Vir duplex aĩo icõstans
est: i oib vijs suis. Glorietur aũt frater hu
milis i exaltatiõe sua. Diues aũt in humi-
litate sua: qm sicut flos feni trãsibit. Exor-
tus est enim sol cum ardore: et arefecit fe-
nũ: et flos eius decidit: et decor vult eius
deperijt. Ita et diues in itinerib suis mar
cescet. ℟. Si oblitus fuero tui halla: obli
uiscat me dextera mea. Adhereat lingua
mea faucibus meis: si non meminero tui
halla hall. ℣. Super flumina babylonis
illic sedimus et fleuimus: dum recordare-
mur tui sion. Adhereat lingua. Lectio. ii.
Beatus vir qui suffert tentationẽ: qm
cũ probatus fuerit: accipiet coronã
vite, quam repromisit deus diligentib se.
Nemo cũ tentatur: dicat, q a deo tentet.
Deus aũt intentator malorũ est. Ipse aũt
neminem tentat. Vnusquisq vero tentatur
a cõcupiscentia sua: abstractus et illectus.
Deinde ɔcupiscentia cũ conceperit: parit
peccatũ. Peccatũ vero cũ consummatum
fuerit: generat mortem. Nolite itaq errare
frẽs mei dilectissimi. Omne datũ optimũ:
et oẽ donũ perfectũ de sursum est: descẽdẽs
a patre luminum: apud quem non est trans-
mutatio: nec vicissitudinis obũbratio. Vo
luntarie enim genuit nos verbo veritatis:
vt simus initiũ aliquod creature eius. Sci
tis fratres mei dilectissimi. Sit autem om-
nis homo velox ad audiendum: tardus aũt
ad loquendum: et tardus ad iram. Ira enim
viri, iustitiam dei non operat. Propter qd
abijcientes omnem immunditiam: et abun-
dantiã malitie: in mansuetudine suscipite
insitum verbum: qd potest saluare animas
vestras. ℟. Viderũt te aque deus: viderũt
te aque et timuerunt. Multitudo sonitus
aquarum vocẽ dederunt nubes halla hall.
hall. ℣. Illuxerũt coruscationes tue orbi
terre: vidit et commota est terra. Multi.
Estote autem factores verbi, L. iii.
et non auditores tantũ, fallẽtes vos

metipsos:q: siquis auditor est vbi, et non factor: hic cōparabit viro, cōsideranti vultū natiuitatis sue in speculo. Cōsiderauit enī se, et abijt: et statim oblit⁹ est qualis fuerit. Qui aūt pspexerit i lege pfecte libertatis: et pmanserit i ea: non auditor obliuiosus factus, sed factor opis: hic, btūs i facto suo erit. Siquis aūt putat se religiosū esse, nō refrenās linguā suā: sz seducens cor suū: huius vana est religio. Religio mūda et immaculata apō deū et pīe3, hec ē: visitare pupillos et viduas i tribulatione eor: et imma-
cap. 2. culatū se custodire ab hoc sclo. Frēs mei, nolite in psonarum acceptiōe hēe fidē dñi nr̄i iesu xp̄i glorie. Etenī si itroierit i cōuētū vr̄m vir, aureū annulū habens i veste candida: itroierit autē et paup in sordido habitu: et intendatis in eum, qui indutus est veste pclara: et dixeritis ei: tu, sede hic bene: pauperi autem dicatis, sta illic: aut sede sub scabello pedum meorum: non ne iudicatis apud vosmetipsos: et facti estis iudices cogitationū iniquarum? ℞. Narrabo nomē tuū fratribus meis hall'a. In medio ecclīe laudabo te hall'a hal'. ℣. Cōfitebor tibi in pplis domine: et psalmū dicā tibi i gentibus. In me. Añā. Hall'a. cum rel'. Conserua me domine so. 3. Lectio qrta.

Audite frēs mei dilectissimi. Nonne deus elegit pauperes i hoc mūdo, diuites in fide: et heredes regni: qd repromisit deus diligentibus se? Uos aūt exhonorastis pauperē. Nōne diuites p potētiā opprimūt vos: et ipsi trahunt vos ad iudicia? Nōne ipsi blasphemāt bonū nomē: qd inuocatū est sup vos? Si tñ legē pficitis regalē, scdm scripturas: diliges proximū tuū sicut teipsum: bene facitis. Si aūt personā accipitis: peccatum opamini: redarguti a lege, quasi transgressores. Quicūq3 enī totam legem seruauerit: offendat autē i vno: factus est oium reus. Qui enim dixit: Nō mecchaberis: dixit: et Nō occides. Qd si nō mecchaberis: occidas aūt: factus es transgressor legis. Sic loquimini et sic facite: sicut p legem libertatis incipientes iudicari. ℞. In ecclesijs bñdicite deo halla. Dño de sōtib⁹ isrl' hall'a hall'. ℣. Psalmū dicite noi ei⁹: date glīā laudi ei⁹. Dño.

Iudicium enī sine misericordia L.v. erit illi: qui non fecerit misericordiā. Superexaltat aūt misericordia iudicium. Quid proderit frēs mei, si fidē quis dicat se habere: opa autem non habeat? Nūqd poterit fides saluare eum? Si autem frater aut soror nudi sint: et indigeant victu quotidiano: dicat aūt aliqs de vobis illis. Ite i pace: calefacimini, et saturamini: nō dederitis aūt eis que necessaria sunt corpori: qd ipsis proderit? Sic et fides, si non habeat opa: mortua ē i semetipsa. Sed dicet aliqs. Tu fidē habes: et ego opera habeo. Ostēde mihi fidem tuam sine operibus: et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. Tu credis, qm vnus est deus: bene facis, et demones credunt, et contremiscunt. Uis autem scire o homo inanis, qm fides sine operibus ociosa est? Abraham pater noster, nōne ex opibus iustificatus ē: offerēs Isaac filiū suū sup altare? Uides ergo qm fides cooperatur ex operibus illius: et ex operibus fides consummata est: et suppleta est scriptura dicens. Credidit Abrahā deo: et reputatum est illi ad iustitiam: et amicus dei appellat⁹ est. Uidetis: quoniam ex operibus iustificatur homo: et non ex fide tantum? Similr autem et Raab meretrix, nonne ex operibus iustificata est: suscipiens nūcios: et alia via eos eijciens? Sicut enim corpus sine spū mortuū est: ita et fides sine opibus mortua ē. ℞. In toto corde meo hall'a: exquisiui te hall'a. Ne repellas me a mandatis tuis hall'a hal'. ℣. Bñdict⁹ es tu dñe: doce me iustificatiōes tuas. Ne repellas me a mandatis tuis hall'a. Lectio. vj.

Nolite plures magistri fieri fratres mei: scientes quoniam maius iudicium sumitis. In multis enim offendimus omnes. Siquis i verbo non offendit: hic perfectus est vir. Potest etiam freno circūducere totum corpus. Si autem equis, frena in ora mittimus ad consentiendum nobis: omne corpus illorum circumferimus. Et ecce naues cum magne sint, et a

uentis ualidis minentur: circunferuntur autem modico gubernaculo:vbi impetus dirigētis voluerit:ꝛ ita lingua modicū quidē mēbrū est:ꝛ magna exaltat:Ecce quātus ignis,q̄ magna siluā incēdit. Et lingua ignis ē vniuersitas iniqtatis. Lingua cōstituit in mēbris nr̄is:q̄ maculat totū corpus:ꝛ inflāmat rotā natiuitatis nr̄e:inflāmata a gehēna.Oīs enī natura bestiarū,ꝛ volucrū,ꝛ serpentū,ꝛ ceteroꝝ domant,ꝛ domita sunt a natura hūana. Linguā aūt nullus hoīum domare pōt.Inquietum malū: plena veneno mortifero.In ipsa bn̄dicim⁹ deū patrē:ꝛ i ipsa maledicim⁹ hoies:q ad similitudinē dei facti sunt. Ex ipso ore procedit bn̄dictio,ꝛ maledictio. ℟. Hymnū cantate nobis halla.Quō cātabim⁹ canticū dn̄i i terra aliena halla hall. ℣. Illic interrogauerūt nos q captiuos duxerūt nos vba cātionū.Quō. Aña.Halla. ps.Celi enarrāt. cū rel.fo.4. Sm Joannem.L.vij.

cap.16. In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Uado ad eum qui misit me: ꝛ nemo ex vobis interrogat me quo vadis:Et rel.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Extra / ctatu 94 sup Ioānē. Cum dn̄s iesus predixisset discipulis suis persecutiones quas passuri fuerant post ei⁹ abscessū:subiūxit atq̄ ait.(Hec aūt vobis ab initio nō dixi:q: vobiscū erā: nunc aūt vado ad eū q misit me.)Ubi primum videdū est vtrū eis futuras nō pdixerit antea passiōes.Sz alij tres euāgeliste satis eū pdixisse ista demōstrāt: anteq̄ ventū eēt ad cenā.Qua pacta,scdm ioānē ista locut⁹ ē: vbi ait.(Hec aūt vobis ab initio nō dixi: q: vobiscū erā.)An forte hinc ista soluit q̄stio:q: ēt illi eū narrāt passioni ꝓximū suis se cū hec diceret:Nō ergo ab initio qñ cū illis erat:q: iā discessur⁹:iāq̄ ad patrem ꝓfecturus,hec dixit. Et ideo ēt scdm alios euāgelistas verū est qd hic dictū est,(Hec aūt vobis ab initio nō dixi.)Sz qd agim⁹ de fide euāgelij sm mattheū, qui hec eis a dn̄o nō solum cū iā esset in pascha cū discipulis cenaturus,iminēte passiōe: verūetiā ab initio denunciata esse cōmemorat: vbi primū noiatim duodecim apl'i exprimuntur:ꝛ ad opa diuina mittunt. ℟. Deus cāticū nouū cantabo tibi halla. In psalterio decem cordarum psallā tibi halla hall. ℣. Deus meus es tu ꝛ ɔfitebor tibi:deus me⁹ es tu ꝛ exaltabo te.In psalterio. Lcō.viii.

Quid sibi ergo vult qd hic ait.(Hec aūt vobis ab initio nō dixi:q: vobiscū eram) nisi ea q̄ iesus hic dicit de spū sctō q sit ventur⁹ ad eos:ꝛ testimoniū phibiturus qñ mala illi passuri sunt: Hec eis ab initio nō dixit:q: cū eis erat. Cōsolator ergo ille vel aduocatus:vtrūq̄ enim interpretat qd est grece pacletus:xp̄o ascēdēte fuerat necessari⁹: ꝛ ideo de illo nō dixerat ab initio,qñ cū illis erat:q: eius p̄sentia cōsolabant.Abscessurus aūt oportebat vt diceret illū esse venturū:p quē futurū erat, vt charitate diffusa in cordib⁹ suis:verbū dei cū fiducia pdicarēt:ꝛ illo intrinsecus apō eos testimonium phibente de xp̄o:ipsi quoque testimoniū phibērent. Nec scandalizarētur:cū inimici iudei absq̄ synagogis facerēt eos,ꝛ īterficerēt:arbitrātes obsequiū se prestare deo:qm charitas oīa tolerat, q̄ diffundenda erat in cordib⁹ eoꝝ, per sancti spūs donū. ℟. Bonū est confiteri dn̄o halla.Et psallere hall. ℣. In decachordo psalterio cū cātico i cythara.Et. Lcō.ix.

Hinc ergo iste totus dicit sensus: qa facturus erat oēs martyres suos:idest testes suos p spūm sctm:vt in illo in eis operāte:psecutionū q̄cunq̄ aspa tolerarēt:nec frigescerēt a charitate pdicādi,illo diuino igne succēsi.(Hec ergo ingt locutus sum vobis:vt cū venerit hora eoꝝ: reminiscamini q: ego dixi vobis.) Hec scil3 locut⁹ sum vobis:nō tm̄ q: passuri estis ista: sed q: cū venerit paracletus: ille testimonium perhibebit de me: ne ista timendo taceatis.Unde fiat vt ēt vos testimoniū perhibeatis,(hec aūt vobis ab initio nō dixi:q: vobiscū erā:)ꝛ ego vos ɔsolabar mea presentia corporali, exhibita humanis sensibus vestris:quam paruuli capere poteratis.(Nunc autem vado ad eum, qui misit me:ꝛ nemo ex vobis interrogat me quo vadis:)Significat sic se iturum: vt nullus

interrogaret qd palā fieri visu corpeo cernerent. ℟. Dicāt nūc q redēpti sūt halla. A dño halla. ℣. Quos redemit de manu inimici: ⁊ de regionib' cōgregauit eos. A dño. ℟. Cantate dño halla. Psalmus dicite ei hall. ℣. Afferte dño gloriā ⁊ honorē: afferte dño gloriā noi eius. Psalmus. Ad lau. Añ Hall. Dñs regn. cū rel. cap. Charissimi oē. Hy. Aurora lucis. 184. ℣. In resurrectione tua christe halleluia. ℟. Celi ⁊ terra letent' halla. Ad bñ. añ. Vado ad eū q misit me: ⁊ nemo ex vobis interrogat me quo vadis halla hall. Ad. iij. cap. Charissimi: oē datū. ℟. bī. Surrexit dñs de sepulchro. Hall. hall. ℣. Qui pro nobis pepēdit in ligno. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Surrexit. ℣. Surrexit dñs vere halla. ℟. Et apparuit simoni halleluia. Ad. vi. cap.

Lec. i. Scitis frēs mei dilectissimi: sit aūt ois hō velox ad audiēdū: tard' aūt ad loquēdū: ⁊ tard' ad irā: ira enī viri iustitiā dei nō opaf. ℟. bī. Surrexit dñs ve. Halla. hall. ℣. Et appuit simoni. ℟. Halla. ℣. Gloria. ℟. Surre. ℣. Gauisi sunt discipuli halla. ℟. Viso dño hall. Ad. ix. cap. Propter qd abijciētes oēs immūditiā ⁊ abūdantiā malitie: in māsuetudine suscipite insitū vbū: qd pōt saluare aīas vrās. ℟. bī. Gauisi sūt discipli. Hall. hall. ℣. Viso dño. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Gauisi. ℣. Mane nobiscū dñe halla. ℟. Qm aduespascit hall. Ad vesp. cap. Charissimi: oē datū. Hy. ⁊ ℣. 182 Ad mag. añ. Vado ad eū q me misit: sed q: hec locut' sum vobis: tristitia impleuit cor vrm hall. Oio. Dc' q fideliū. Infra hebdōam. Ad mag. añ. Ego veritatē dico vobis: expedit vobis vt ego vadā: si enī nō abiero: paracletus nō veniet ad vos halla. Añ. Cū venerit paracle' spūs veritatis: ille arguet mundū de pctō, ⁊ de iustitia, ⁊ de iudicio halla. Añ. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed nō potestis portare mō: cū āt venerit ille spūs vitatis: docebit vos oēs vitatē halla. Añ. Nō enī loquet' a semetipso: sed q̄cūq audiet loquet': ⁊ q̄ vētura sunt annūciabit vobis halla. ¶ Per hebdōam. Incipit epistola prima btī petri aplī. Lectio prima.

Petrus apls iesu xpi. Electis aduenis, dispersiōis Ponti: Galacie: Cappadocie: Asie ⁊ Bithynie: sm pſciētiā dei pris, in sctificatiōe spūs: in obediētiā ⁊ aspersionē sanguinis iesu xpi: gra vobis ⁊ pax multiplicet'. Bñdict' de' ⁊ pr dñi nri iesu xpi: q sm magnā misericordiā suā regenerauit nos i spem viuā, p resurrectionē iesu xpi ex mortuis: in hereditatē incorruptibilē: ⁊ incōtaminatā, ⁊ inmarcescibilē, conseruatā in celis: in vobis, q in virtute dei custodimini p fidem, in salutē, paratā reuelari i tēpore nouissimo. In quo exultabitis modicū nunc, si oportet ptristari in varijs tentationibus: vt probatio vestre fidei multo p̄ciosior sit auro: qd per ignē probatur: inueniatur in laudē, ⁊ gloriam, ⁊ honorē, in reuelationem iesu xpi. Quē cuz nō videritis, diligitis: i quem nunc quoq nō videtes, creditis: credentes autē exultabitis letitia inenarrabili ⁊ glorificata: reportantes finē fidei vestre, salutem animarum vestrarum.

Lcō. ij. De qua salute exquisierūt atq scrutati sunt pphete: q de futura i vobis gra pphetauerūt: scrutātes, in qd vel quale tps signaret in eis spūs xpi: pnuncians eas que in xpo sunt passiones, ⁊ posteriores glas. Quib' reuelatū est: qa nō sibi ipsis: vobis āt ministrabāt ea: q nūc nunciata sunt vobis, p eos qui euangelizauerunt vobis: spū sctō misso de celo i quē desiderant angeli pspicere. Propter qd succincti lumbos mentis vestre: sobrij: pfecti: sperate in eam que offertur vobis gratiam: in reuelationem iesu christi: quasi filij obedientie. Non configurati prioribus ignorantie uestre desiderijs: sed secundum eu qui vocauit vos, sctm: vt ⁊ ipsi in omni cōuersatione scti sitis qm scriptum est. Scti eritis, qm ego sctūs sum.

Lcō. iij. Et si patrem inuocatis eum qui sine acceptione personarum iudicat, sm vniuscuiusq opus, in timore, incolatus uestri, tempore conuersamini. Scientes q non corruptibilibus auro uel argento redēpti

redēpti estis de vana via cōuersatiōe, paternę traditionis: sed ꝑcioso sanguine, q̄si agni immaculati ⁊ incontaminati christi. Pręcogniti q̄dē ante cōstitutionē mūdi: manifestati aūt in nouissimis tp̄ibus ꝓpter vos: q ꝑ ipsum fideles estis in deo: qui suscitauit eū a mortuis: ⁊ dedit ei gloriā: vt fides via ⁊ spes esset in deo. Alias vias castificantes in obedientia charitatis: in fraternitatis amore: simplici ex corde inuicē diligite attentius: renati, nō ex semine corruptibili: sed icorruptibili, ꝑ verbū dei viui: ⁊ permanentis in ęternū: quia oīs caro vt fenum: ⁊ oīs gloria eius tanq̄ flos feni. Exaruit fenum, ⁊ flos eius decidit:: verbū aūt domini manet in ęternū. Hoc ē aūt verbum, quod euangelizatum est in vos.

¶ De prima ep̄la btī petri ap̄li. Lectio. j.

cap. 2. Deponētes igitur oēm malitiā ⁊ omnem dolum: ⁊ simulationes ⁊ inuidias: ⁊ oēs detractiones: sicut modo geniti īfantes, rōnabiles: sine dolo lac cōcupiscite: vt in eo crescatis in salutē: si tamē gustastis q̄m dulcis est dn̄s. Ad quē accedentes lapidē viuū: ab hoīb' q̄dē reprobatū: a deo aūt electū ⁊ honorificatū: ⁊ ipsi tāq̄ lapides viui: superędificamini domos spirituales: sacerdotiū sctm̄, offerentes spūales hostias: acceptabiles deo, ꝑ iesum xp̄m. Propter quod continet scriptura. Ecce pono in sion lapidē summū angularē: probatum: electum: ꝑciosum: ⁊ qui crediderit in eū, nō cōfundet. Uobis igit honor credentib': nō credētib' aūt, lapis, quē reprobauerūt ędificātes: hic factus est in caput anguli: ⁊ lapis offensionis, ⁊ petra scādali, his, q offendūt verbo: nec credūt, in quo, ⁊ positi sunt. Uos aūt gen' electū: regale sacerdotiū: gens sctā: ppl's acquisitionis: vt v̄tutes eius annūcietis, qui de tenebris vos vocauit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non ppl's dei: nunc autem ppl's dei. Qui non cōsecuti misericordiam: nunc aūt misericordiam cōsecuti. Lec. ij.

Charissimi, obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ pegrinos, abstinere vos a carnalibus desiderijs: quę militant aduersus aīam. Conuersationem vestram inter gentes habentes bonā: vt in eo q̄ detrectant de vobis, tanq̄ de malefactorib': ex bonis operibus vos cōsiderātes: glorificent deū in die visitationis. Subiecti igit estote oī humanę creaturę propter deum: siue regi: quasi pręcellenti: siue ducib', tanq̄ ab eo missis: ad vindictam malefactorum: laudē vero bonorum: quia sic est volūtas dei: vt benefacientes, obmutescere faciatis imprudētiū hominum ignorantiā. Quasi liberi: ⁊ non quasi velamē habentes malitię libertatē: sed sicut serui dei. Oēs honorate: fraternitatem diligite: deum timete: regem honorificate. Lectio tertia.

Serui subditi estote ī omni timore dominis: nō tm̄ bonis ⁊ modestis: sed etiam discolis. Hęc enim est gr̄a: si pp dei conscientiā sustinet qs tristitias patiens iniuste. Quę enim est gr̄a, si peccantes ⁊ colaphizati suffertis? Sed si benefacientes patienter sustinetis: hęc est gr̄a apud deum. In hoc enim vocati estis: q̄ xp̄s passus ē ꝓ nobis: vobis relinquens exemplum: vt sequamini vestigia eius. Qui pctm̄ nō fecit: nec inuentus est dolus in ore eius. Qui cum malediceret, non maledicebat: cū pateret, nō cōminabat. Tradebat aūt iudicāti se iniuste: q pctā nr̄a ipse pertulit ī corpore suo super lignū: vt pctis mortui, iustitię viuamus: cuius liuore, sanati estis. Eratis enim sicut oues errātes: sed cōuersi estis nunc ad pastorē ⁊ ep̄m animarū vestrarum.

¶ Epistola scd̄a btī petri apostoli. Le. i.

Simon petrus seruus ⁊ ap̄ls iesu xp̄i. His q coęqualē nobiscū sortiti sūt fidē ī iustitia dei, ⁊ saluatoris nr̄i iesu xp̄i: gr̄a vobis ⁊ pax adimpleat ī cognitione dei, ⁊ dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Quō oīa nobis diuinę v̄tutis sue: q̄ ad vitā ⁊ pietatē dōata sūt, ꝑ cognitionē ei': q vocauit nos ꝓpria glia ⁊ virtute: per quē maxima ⁊ ꝑciosa nobis ꝓmissa donauit: vt ꝑ hęc efficiamini diuinę cōsortes naturę: fugiētes eius q̄ in mūdo est, cōcupiscentię corruptionem. Lectio. ij.

Uos aūt curā omnem subinferentes,

ministrate in fide vestra virtutē. In virtute autē sciētiā. In sciētia autē abstinentiā. In abstinentia aūt patientiā. In patientia aūt pietatē. In pietate autē amorē fraternitatis. In amore autē fraternitatis charitatē. Hec enim si vobis adsint et superent: nō vacuos, nec sine fructu vos cōstituēt, in dñi nostri iesu christi cognitione. Cui eniz presto non sunt hec: cecus est, et manu tentans obliuionem accipiens purgationis

Quveterū suorū delictorū. Lectio .iij. Quapropter fratres magis satagite: vt per bona opera, certā vestrā vocationē et electionē faciatis. Hec enim faciētes, nō peccabitis aliquando: Sic enim abundāter ministrabitur vobis introitus in eternū regnū, dñi nostri et saluatoris Jesu christi. Propter quod incipiā vos semp cōmonēre de his: et quidem scientes et cōfirmatos vos in presenti veritate. Justum autē arbitror quādiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in cōmonitionem. Certus, quod velox est depositio tabernaculi mei: secundum quod et dñs noster Jesus christus significauit mihi. Dabo autē operā, et frequēter habere vos post obitum meum: vt horum omnium

Nmemoriam faciatis. Lectio prima. Non enim indoctas fabulas secuti: notā fecimus vobis dñi nostri iesu christi virtutē, et pñsciētiā: sed speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens enī a deo patre honorē et gloriam: voce delapsa ad eū huiuscemodi, a magnifica gloria. Hic est filius meus dilectus: in quo mihi complacui: ipsum audite. Et hanc vocez nos audiuimus de celo allatam: cum essemus cum eo in monte sancto. Lectio secunda.

Et habemus firmiorem, propheticum sermonem: cui benefacitis attendentes: quasi lucerne lucenti in caliginoso loco, donec dies illucescat: et lucifer oriatur in cordibus vestris: hoc primum intelligētes: quod omnis prophetia scripture, propria interpretatione nō fit. Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia: sed spiritu sancto inspirati, locuti sunt sancti dei homines. Fuerunt vero et pseu-
cap. 2. dopphete in pplō: sicut et in vobis erunt magistri mēdaces: qui subintroducēt sectas perditionis: et eum qui emit eos deum, negātes: superducentes sibi celerē perditionē. Lec. iij.

Et multi sequent eorum luxurias: per quos via veritatis blasphemabitur: et in auaritia fictis verbis de vobis negociabunt. Quibus iudiciū iā olim nō cessat et perditio eorū nō dormitat. Si enim deus angelis peccantibus non pepercit: sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciādos in iudiciū reseruari: et originali mundo non pepercit: sed octauum noe iustitie preconem custodiuit: diluuium mundo impiorū inducens: et ciuitates sodomorum et gomorreorum in cinerem redigens euersione dānauit: exemplū eorum qui impie acturi sunt ponens: et iustum Loth oppressum a nephandorū iniuria: ac luxuriosa cōuersatiōe eripuit. Aspectu enī et auditu iustus erat, habitās apud eos: qui de die in diē aīas iustā iniqs opibus cruciabāt.

Sabbato pquīta dñica ad vesp. Caplm.

Charissimi. Estote factores verbi et nō auditores tantū: fallentes vosmetipsos: quia si quis auditor est verbi et non factor: hic cōparabit viro cōsideranti vultum natiuitatis sue in speculo. Ad magni. aū. Vsque modo nō petistis quicquam in nomine meo: petite et accipietis alleluia. Oratio. Iaco. 1

Deus a quo bona cuncta procedunt: largire suppplicibus tuis: vt cogitemus te inspirante que recta sunt: et te gubernante eadē faciamus. Per eundē do.

Dñica quinta post pascha. Ad matu. Inuitato. Surrexit dñs vere, Alla. ps. Venite. Hymni. Rex sempiterne. 183 Añ. Alla. ps. Beatus vir qui nō abijt cū reli.

Incipit epistola prima btī Joannis apli.

Quod fuit ab initio: Lectio. j. quod audiuimus: quod vidimus oculis nostris: quod perspeximus: et manus nostre contrectauerunt de verbo vite: et vita manifestata est: et vidimus, et testamur: et annunciamus vobis

vitam

vitā ęternā:quę erat apud patrē:ꝛ appuit nobis.Qd vidimus ꝛ audiuimus,annūciamus vobis: vt ꝛ vos societatē habeatis nobiscū:ꝛ societas nostra sit cū patre ꝛ filio eius christo iesu.Et hęc scribimus vobis vt gaudeatis:ꝛ gaudiū vestrū sit plenū. Et hęc est annunciatio quā audiuimus ab eo:ꝛ annūciamus vobis,quoniā deus lux est:ꝛ tenebrę in eo non sunt vllę.Si dixerimus quoniā societatē habemus cū eo,ꝛ in tenebris ambulamus:mentimur,ꝛ nō facimus veritatē.Si autē in luce ambulamus: sicut ꝛ ipse in luce est: societatē habemus ad inuicem:ꝛ sanguis iesu christi filij eius, emundat nos ab omni peccato.Si dixerimus,quoniā peccatum nō habemus:ipsi, nos seducimus:ꝛ veritas in nobis non est. Si cōfiteamur peccata nostra:fidelis ꝛ iustus est,vt remittat nobis peccata nostra:ꝛ emundet nos ab omni iniquitate.Si dixerimus,qm̄ nō peccauimus:mēdacē facim⁹ eū:ꝛ verbū ei⁹ nō est in nobis. ℟.Si oblitus fuero. ℟ia dn̄r de pterita dn̄ica: Lc.ij.

cap.2. Filioli mei hęc scribo vobis: vt non peccetis.Sed et si qs peccauerit,ad uocatū habem⁹apud patrē: iesum christū iustum:ꝛ ipse est propitiatio pro peccatis nostris. Nō ꝓ nostris autē tantū :sed etiā pro totius mundi.Et in hoc scimus,quoniā cognouimus eū:si mandata eius obseruamus.Qui dicit se nosse deū:et mandata eius nō custodit:mendax est,et veritas in eo nō est.Qui autē seruat verbū eius: verē in hoc charitas dei perfecta est.Et in hoc scimus,quoniā in chro sumus. Qui dicit se in chro manere:debet sicut ille ambulauit,et ipse ambulare.Charissimi:nō mādatū nouū scribo vobis:sed mandatū vetus, qd habuistis ab initio.Mādatū vetus est, verbum qd audistis. ℟.Viderunt te aquę.

Iterū mandatum nouum Lectio.iij. scribo vobis:qd est verū,et in ipso,et in vobis:quia tenebrę transierunt,et lumē verum iam lucet.Qui dicit se in luce esse,ꝛ odit fratrē suū:in tenebris est vsq adhuc. Qui vero diligit fratrē suū:i lumine manet ꝛ scandalū in eo nō est.Qui aūt odit fratrē suū in tenebris est:et in tenebris ambulat:ꝛ nescit quo vadat:quoniā tenebrę obcęcauerunt oculos eius.Scribo vobis filioli: quoniā remittunt vobis pctā propter nomē eius.Scribo vobis patres: quoniā cognouistis eū q ab initio est.Scribo vobis adolescētes:qm̄ vicistis malignū.Scribo uobis ifātes:q cognouistis prēm.Scribo vobis iuuenes:qm̄ fortes estis:ꝛ verbū dei in vobis manet:et vicistis malignū. ℟.

Narrabo nomen tuum. Lectio.iiij. Charissimi,nolite diligere mundum, neq ea quę in mundo sunt. Siquis mundum diligit,non est charitas patris in eo. Quoniā omne quod est in mundo:concupiscentia carnis est:ꝛ cōcupiscentia oculorū:et superbia vitę:quę nō est ex patre,sed ex mundo.Et mundus trāsit,ꝛ cōcupiscētia eius:Qui autē facit voluntatē dei: manet in ęternum. Filioli mei nouissima hora est:ꝛ sicut audistis.quoniā antichrīs uenit. Nunc aūt antixpi multi facti sunt.Unde scimus q nouissima hora est.Ex nobis ꝓdierūt:sz nō erāt ex nobis.Nā et si fuissent ex nobis,pmāsissent ūtiq nobiscū.Sed ut manifesti sint,qm̄ nō sunt oēs ex nobis:sed vos unctionem habetis a sancto: ꝛ nostis omnia.Nō scripsi uobis quasi ignorantibus veritatē:sed quasi sciētibus eā:ꝛ quoniā omne mendacium,ex ueritate non est. Quis est mendax:nisi is,q negat:quoniā iesus non est christus:Hic est antixp̄s,qui negat prēm ꝛ filiū. ℟.In ecclijs bn̄dicite,

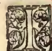
Omnis qui negat filiū: nec Lctō.v. habet patrē.Qui cōfitet filiū: ꝛ patrē habet.Uos qd audistis ab initio:in uobis permaneat:quia si in uobis permāserit, qd audistis ab initio:ꝛ uos in filio ꝛ patre manebitis.Et hęc est repromissio quā ipse pollicitus est nobis:uitā ęternā. Hęc scripsi uobis de his qui seducunt uos.Et uos unctionē quam accipitis ab eo: maneat in uobis.Et nō necesse habetis ut aliqs doceat uos:sed sicut unctio ei⁹ docet uos de omnibus.Et uerū est,ꝛ nō est mendacium. Et sicut docuit vos: manete in eo. Et nūc filioli manete in eo: ut cū appuerit habea-

mus fiduciã, et nõ confundamur ab eo i aduẽtu ei⁹. Si scitis qm̃ iustus est: scitote qm̃ et oĩs qui facit iustitiam, ex ipso natus est.

cap. 3. R. In toto corde. Lectio sexta.

Uidete qualẽ charitatem dedit nobis pater: vt filij dei noĩemur, et simus. Propter hoc, mundus non nouit nos: q2 non nouit eũ. Charissimi, nunc filij dei sumus, et nondũ appuit quid erimus. Scim⁹ qm̃ cũ apparuerit, similes ei erimus: qm̃ videbimus eũ sicuti est. Et oĩs qui habet hanc spem i eo: sanctificat se: sicut et ille sctũs est. Omnis qui facit pctm̃: et iniquitatẽ facit. Et peccatum est iniquitas. Et scitis, q2 ille apparuit vt pctã tolleret: et peccatũ in eo nõ est. Omnis qui in eo manet nõ peccat: et oĩs qui peccat, nõ videt eũ: nec nouit eũ. Filioli, nemo võs seducat. Qui facit iustitiam iustus est: sicut et ille iustus est. Qui facit pctm̃ ex diabolo est, qm̃ ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit filius dei: vt dissoluat opa diaboli. Oĩs qui nat⁹ est ex deo, pctm̃ nõ facit: qm̃ semen ipsius in eo manet: et nõ põt peccare: qm̃ ex deo natus est. In hoc manifesti sũt filij dei: et filij diaboli. R. Hymnũ cantate. Scdõ ioã.

cap. 16.

In illo tpe. Dixit ie. Lcõ. vij. suis discipulis suis. Amen amẽ dico vobis: siquid petieritis patrẽ i noĩe meo: dabit vobis. Et reliqua. Homilia sancti augustini epi.

Ex tractatu. 102. super Ioãnem. Domini verba nunc ista tractanda sunt. (Amen dico vobis: siqd petieritis patrẽ i noĩe meo dabit vobis): Jam dictum est i superioribus huius dñici sermonis partibus: pter eos qui nonnulla petunt a prẽ in xpi noĩe: nec accipiunt. Non petitur in noĩe saluatoris: qnicqd petitur contra rationem salutis. Non enim sonũ literarũ ac syllabarũ: sed quod son⁹ ipse significat: et qd eo sono recte ac veraciter intelligitur, hoc accipiendũ est dicere: cũ dicit in noĩe meo. Unde qui hoc sentit de xpo, qd nõ ẽ de vnico dei filio sentiendũ: nõ petit in ei⁹ nomine: etiam si non taceat literis ac syllabis christũ: quoniam in nomine eius petit quem cogitat cũ petit. Qui vero qd est de illo sentiendũ sentit: ipse in noĩe eius petit: et accipit, quod petit: si nõ contra salutem suam sempiternam petit. Accipit autem quando debet accipere. R. Deus canticum nouum. Lectio. viij.

Uedam aũt non negantur: sed vt cõgruo dentur tpe differuntur. Ita sane intelligendum est qd ait: dabit vobis: vt ea beneficia significata sciantur his verbis: quę ad eos q petunt pprie ptinent. Exaudiũtur quippe omnes sancti pro seipsis: nõ autem p omnibus exaudiuntur: vel amicis vel inimicis suis: aut quibuslibet alijs: qa non vtcũqz dictum est, dabit: sed dabit vobis. (Usqz mõ inquit: non petistis quicqz in noĩe meo. Petite et accipietis: vt gaudium vestrum sit plenum.) Hoc qd dicit gaudium plenũ: pfecto, non carnale: sed spirituale gaudium est. Et quando tantũ erit vt aliquid ei iam nõ sit addendum: procul dubio: tunc erit plenũ. Quicquid enim petitur qd pertineat ad hoc gaudiũ consequẽdũ: hoc est in noĩe xpi petendũ: si diuinã intelligimus gratiã: si vere beatã possimus vitã. Quicquid aũt aliud petit: nihil petit. Nõ q2 nulla omnino res est: sed q2 in tãte rei cõparatione: qcqd aliud cõcupiscit nihil est. R. Bonũ est confiteri.

Neqz enĩ prorsus nulla res Lcõ. ix. est homo de quo ait aplus. Qui se putat esse aliqd: cum nihil sit. In cõparatione quippe spiritualis hoĩs: q scit gratia dei se esse qd est: quisquis vana psumit, nihil est. Sic ergo etiã recte intelligi potest. Amẽ amen dico vobis: siqd petieritis patrẽ i noĩe meo dabit vobis: vt hoc qd ait (siquid): nõ qdlibet intelligat: sed aliquid qd nõ in beatę vitę cõparatiõe sit nihil. Et qd sequit: (vsqz modo nõ petistis quicqz in nomine meo: duobus modis intelligi potest. Uel q2 nõ in nomine meo petistis: qd nomẽ, nõ sicut cognoscendũ est cognouistis: vel nõ petistis qcqz: quoniã in cõparatione rei quã petere debuistis: pro nihilo habẽdũ est qd petistis. Ut igit in eius nomine nõ nihil: sed gaudiũ plenũ petãt: qm̃ si aliqd aliud petũt: idẽ aliqd nihil est: exhortatur

exhortatᵣ dicens.(Petite ꝛ accipietis:vt gaudiū vestrū sit plenū)idest,hoc in nomine meo petite:vt gaudiū vestrū sit plenū: ꝛ accipietis.Isto enī bono,in petēdo perseuerantes,sctōs suos nequaꝗ̄ diuina misericordia fraudabit.Ad lau.cap. Charissimi estote.
184 Hym.ꝛ ℣.Ad bñs añ. Usqꝫ modo nō petistis quicꝗ̄ in nomine meo petite ꝛ accipietis. halleluia. Ad tertiam.capl'm. Charissimi estote. Sexta vt in precedenti dominica.Ad sextam capitulum.

Iaco.i. Qui autē perspexerit in lege perfecte libertatis ꝛ permanserit in ea:nō auditor obliuiosus factus:sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. Ad.ix.caplm.

Religio munda ꝛ immaculata apud deū ꝛ patrē hec est:visitare pupillos ꝛ viduas in tribulatione eorum: ꝛ immaculatū se custodire ab hoc seculo. Ad vesperas.cap. Charissimi:estote. Ad mag. añ. Petite ꝛ accipietis vt gaudiū vestrū plenū sit:ipse enim pater amat vos q: vos me amastis ꝛ credidistis halla. Oratio. Deus a quo bona. Infra hebdōam. Ad mag. añ. Ipse enim pater amat vos:quia vos me amastis ꝛ credidistis halla. Añ. Exiui a patrē ꝛ veni in mundū: iterum relinquo mūdū ꝛ vado ad patrē halleluia. Añ Ecce palā loqueris ꝛ puerbiū nullū dicis:nūc scimus quia scis omnia:ꝛ non opus est tibi vt quis te interroget alleluia. De epistola ioannis scd'a ꝛ tertia per hebdomodam legitur:ꝛ de epistola iude. Incipit epl'a scd'a beati ioānis apl'i. Lcō.i.

Senior electe domine ꝛ natis ei', quos ego diligo in veritate: ꝛ non ego solus: sed oēs qui cognouerunt veritatem, propter veritatē,que permanet in vobis:ꝛ vobiscū erit in eternum:sit vobiscum gratia, misericordia,ꝛ pax a deo patre:ꝛ a iesu christo filio pr̄is,in veritate ꝛ charitate. Gauisus sū valde qm̄ inueni de filijs tuis ambulantes in veritate: sicut mandatum accepimus a patre. Et nunc rogo te dn̄a:non tanꝗ̄ mādatum nouum scribens tibi:sed quod habuimus ab initio:vt diligamus alterutrū. Et hec est charitas,vt ambulemus secundū mandata eius. Hoc enim mandatum est,vt quemadmodū audistis ab initio, in eo ambuletis: qm̄ multi seductores exierunt in mundum,qui non confitentur iesū christum venisse in carne. Hic est seductor ꝛ antichristus. Lectio.ij.

Videte vosmetipsos,ne perdatis,que operati estis:sed vt mercedem plenā accipiatis. Omnis qui recedit,ꝛ nō permanet in doctrina christi:deum non habet. Qui permanet in doctrina:hic ꝛ filium ꝛ patrē habet. Siquis venit ad vos,ꝛ hanc doctrinam non affert:nolite recipere eum in domū:nec aue ei dixeritis. Qui enim dicit illi aue: communicat opib' eius malignis. Ecce predixi vobis: vt in die domini non confundamini. Plura habens vobis scribere:nolui p chartā ꝛ atramentū. Spero enim me futurū apud vos:ꝛ ore ad os loqui:vt gaudiū vestrum plenū sit:salutāt te filij sororis tue electe. Grā dei tecū amē. Incipit epl'a tertia bti ioānis apl'i. L.iij.

Senior Gaio charissimo quem ego diligo i veritate. Charissime, de omnibus orationē facio:prospere te ingredi, ꝛ valere:sicut pspere agit aīa tua. Gauisus sum valde venientibus fratrib',ꝛ testimonium perhibēntibus veritati tue: sicut tu i veritate ambulas. Maiorē horū grām nō habeo:qꝫ vt audiā filios meos in veritate ambulantes. Charissime,fideliter facis qcquid operis in fratres,ꝛ hoc i peregrinos: qui testimonium reddiderūt charitati tue in conspectu ecclesie: quos bene facies deducens digne deo. Pro nomine eius enī profecti sunt:nihil accipientes a gentib'. Nos ergo debemus huiusmodi suscipere: vt cooperatores sim' veritatis. Lectio.i.

Scripsissem forsitan ecclesie:sed is qui cap.i.
amat pmatū gerere i eis Diotrepes non recipit nos. Propter hoc si venero: cōmonebo eius opa que facit,verbis malignis garriens in nos. Et quasi ei ista non sufficiant:nec ipse suscipit fratres:ꝛ eos q suscipiūt phibet:ꝛ de ecclesia eijcit. Charissime,noli imitari malū: sed qd bonū est.

Qui benefacit ex deo est. Qui autem malefacit, non videt deum. Demetrio testimonium redditur ab omnibus: et ab ipsa veritate. Sed et nos testimonium perhibemus: et nosti quoniam testimonium nostrum verum est. Multa habui scribere tibi: sed nolui per atramentum et calamum scribere: spero autem protinus te videre: et ore ad os loquemur. Pax tibi: salutant te amici. Saluta tu amicos nominatim. Epistola iude apostoli. Lectio .ij.

Iudas iesu christi seruus: frater autem iacobi: his qui sunt in deo patre dilectis: et christo iesu conseruatis et vocatis. Misericordia vobis et pax et charitas adimpleatur. Charissimi, omnem solicitudinem faciens scribendi vobis de communi vestra salute: necesse habui scribere vobis deprecans supercertari semel tradite sanctis fidei. Subintroierunt enim quidam homines qui olim prescripti sunt in hoc iudicium impij: domini nostri gratiam transferentes in luxuriam: et solum dominatorem et dominum nostrum iesum christum negantes. Lectio .iij.

Commonere autem vos volo scientes semel omnia: quoniam iesus populum de terra egypti saluans: secundo eos qui non crediderunt perdidit. Angelos vero qui non seruauerunt suum principatum: sed dereliquerunt suum domicilium in iudicium magni diei: vinculis eternis sub caligine reseruauit. Sicut sodoma et gomorra et finitime ciuitates similimodo exfornicate: et abeuntes post carnem alteram: facte sunt exemplum ignis eterni, penam sustinentes. Similiter: et hi quidem carnem maculant: dominationem autem spernunt: maiestatem autem blasphemant. Cum Michael Archangelus, cum diabolo disputans altercaretur de Moysi corpore: non est ausus iudicium inferre blasphemie, sed dixit: Imperet tibi deus. Hi autem quecunque quidem ignorant blasphemant: quecunque autem naturaliter tanquam muta animalia, norunt, in ijs corrumpuntur. Tu autem domine miserere nobis.

¶ In vigilia ascensionis domini ad vesper. an. Viri galilei. Cum rel. laudum. ps. Dixit dominus. 35. Cum reliquis. In fine psalmus Laudate dominum. 36. Cap. act. i.

Primum quidem sermonem feci de omnibus o theophile: que cepit Iesus facere et docere: vsque in diem, qua precipiens apostolis per spiritum sanctum quos elegit assumptus est. Hymnus.

Iesu nostra redemptio: amor et desiderium: deus creator omnium: homo in fine temporum.

Que te vicit clementia: vt ferres nostra crimina: crudelem mortem patiens: vt nos a morte tolleres.

Inferni claustra penetrans: tuos captiuos redimens: victor triumpho nobili: ad dexteram patris residens.

Ipsa te cogat pietas: vt mala nostra superes parcendo et voti compotes: nos tuo vultu saties.

Tu esto nostrum gaudium: qui es futurus premium: sit nostra in te gloria: per cuncta semper secula. Amen. ℣. Ascendit deus in iubilatione halleluia. ℟. Et dominus in voce tube halleluia. Ad mag. an. Pater, manifestaui nomen tuum hominibus quos dedisti mihi: nunc autem pro eis rogo, non pro mundo: quia ad te venio halleluia.

Concede quesumus omnipotens deus: Oratio. vt qui hodierna die vnigenitum tuum redemptorem nostrum ad celos ascendisse credimus: ipsi quoque mente in celestibus habitemus. Per eundem. Ad matuti inuitatorium. Halleluia christum dominum ascendentem in celum. Venite adoremus halleluia. ps. Venite exultemus.

Eterne rex altissime: redemptor et fidelium: quo mors soluta deperit: datur Hymnus.

rit:datur triumphus gratie.
S candens tribunal dextere:patris pote stas omnium:collata iesu celitus:que nõ erat humanitus.
Ut trina rerũ machina:celestiũ terrestriũ: & infernorum condita: flectant genu iam subdita.
Tremũt vidẽtes angeli:versa vice mortalium:culpat caro, purgat caro:regnat deus dei caro.
Tu esto nostrũ gaudiũ:manens olympo prediũm:mundi regis qui fabricam:mũdana vincens gaudia.
Hinc te precãtes quesumus: ignosce culpis omnibus:& corda sursum subleua: ad te superna gratia.
Ut cũ repente ceperis:clarere nube iudicis:penas repellas debitas:reddas coronas perditas.
Gloria tibi domine:qui scandis super sydera:cum patre & sancto spiritu:in sempiterna secula. Amẽ. In primo noctur. aña. Eleuata est magnificentia tua super celos deus halle. ps. Domine dñs noster. 2. Añ. Dñs in tẽplo sctõ suo dñs in celo hall. ps. In dño cõfido. 3. Añ. A summo celo egressio eius: & occursus eius h all. ps. Celi enarrant. 4. ℣. Ascendit deus in iubilatiõe halle. ℟. Et dñs in voce tube halle. De actibus apostolorũ. Lectio. j.

Primũ quidẽ sermonẽ feci de oĩb⁹ o Theophile:q̃ cepit Jesus facere & docere: vsq̃ ĩ diem qua precipiens aplis p spm̃ sanctũ quos elegit, assumptus est. Quibus & pbuit seipsũ viuũ post passionem suam in multis argumẽtis:p dies quadraginta apparẽs eis:& loquens de regno dei. Et cõuescẽs, pcepit eis ab Hierosolimis ne discederẽt: sed expectarẽt pmissionẽ pris: quã audistis inqt p os meũ. Qr ioannes qdẽ baptizauit aqua: vos autẽ baptizabimini spũ scõ: nõ post multos hos dies. Igitur q cõuenerant: ĩterrogabant eũ dicentes. Dñe, si in tpe hoc, restitues regnũ isrl? Dixit aũt eis. Nõ est vr̃m nosse tẽpora vel momẽta: q̃ pr̃ posuit ĩ sua ptãte: sed accipietis virtutẽ superuenientis spũs scti in vos: & eritis mihi testes in Hierlm: & in oĩ iudea, & samaria: & vsq̃ ad vltimũ terre. Et cũ hec dixisset, videntibus illis eleuat⁹ est: & nubes suscepit eũ ab oculis eorũ. Cũq̃ intuerent in celum euntẽ illũ: ecce duo viri astiterũt iuxta illos in vestibus albis: qui & dixerunt. Uiri galilei: quid statis aspicientes in celũ? Hic Jesus qui assumpt⁹ est a vobis in celum: sic veniet, quẽadmodũ vidistis eũ euntẽ ĩ celũ. Tũc reuersi sunt Hierosolymã a mõte qui vocatur oliueti: qui est iuxta Hierl'm: sabbati hñs iter. Et cum introissent in cenaculũ: ascenderũt vbi manebat Petrus & Joãnes: Andreas & Jacobus: Philipp⁹ & Thomas: Bartholomeus & Matthe⁹: Jacob⁹ alphei: & Simon zelotes: & Judas iacobi. Hi oẽs erãt perseuerãtes vnanimiter in orõne cũ mulieribus: & cũ maria mr̃e Jesu & fratribus eius. ℟. Post passionem suã p dies quadraginta apparens eis, & loquẽs de regno dei halle. Et videntibus illis eleuatus est halle: & nubes suscepit eũ ab oculis eorũ halle. ℣. Et cõuescẽs, pcepit eis ab hierosolimis ne discederent: sed expectarent pmissionẽ patris. Et videñ. Lcõ. ij.

In diebus illis: exurgens Petrus ĩ medio fratrum dixit. Erat aũt turba hominum simul ferẽ cẽtũ viginti. Uiri frẽs, oportet impleri scripturã: quã pdixit spũs scũs p os dauid de Juda: qui fuit dux eorũ q cõprehenderũt Jesũ: q cõnumeratus erat ĩ nobis: & sortitus est sortẽ ministerij huius. Et hic qdem possedit agrũ de mercede iniquitatis: & suspensus, crepuit medi⁹: & diffusa sunt oĩa viscera eius: & notũ factũ est omnibus habitantibus Jerusalem: ita vt appellaretur ager ille lingua eorũ acheldemach: hoc est ager sanguis. Scriptũ est enim ĩ libro psalmorũ. Fiat cõmoratio eorũ deserta: & nõ sit q inhabitet ĩ ea: & epatũ eius accipiat alter. Oportet ergo ex his viris q nobiscũ sunt cõgregati ĩ oĩ tempore, quo intrauit & exiuit ĩter nos dñs Jesus: ĩcipiens a baptismate Joãnis vsq̃ ĩ diem qua assumptus est a nobis: testem resurre-

ctionis eius nobiscum fieri vnū ex istis. Et statuerunt duos: Joseph q vocabať barsabas: q cognominat⁹ est iustus: ꝛ Mathiā. Et orātes dixerunt. Tu dñe, q corda nosti oīuz: ostende quē elegeris ex his duobus vnuz, accipere locum ministerij huius ꝛ aplatus: de quo ꝑuaricat⁹ est iudas: vt abiret in locum suuz. Et dederunt sortes eis. Et cecidit sors super Mathiā, ꝛ annumeratus est cuz vndeciz aplis. ℟. O is plebs rudo dñi exaltata est super sydera. Species eius in nubib⁹ celi: ꝛ nomen eius in eternū pmanet halla. ℣. A summo celo egressio ei⁹: ꝛ occurs⁹ ei⁹ vsq; ad summū ei⁹. Spēs.

cap. 2. Et cū cōplerenť dies pēthecostes: Lc. iij. erāt oēs pariter i eodē loco. Et fact⁹ est repēte de celo son⁹ tanq̄ aduenientis spūs vehemētis: ꝛ repleuit totā domū vbi erāt sedētes. Et apparuerūt illis dispertite lingue tanq̄ ignis: sedit q; supra singulos eoꝝ. Et repleti sūt oēs spū sctō: ꝛ ceperūt loq variis linguis: put spūs sctūs dabat eloqui illis. Erāt aūt in ierl'm habitātes iudei viri religiosi: ex oī natiōe, q̄ sub celo est. Facta aūt hac voce cōuenit multitudo, ꝛ mēte ꝯfusa est: qm̄ audiebat vnusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant aūt omnes ꝛ mirabanť dicētes. Nōne ecce oēs isti qui loquuntur galilei sunt? Et quomodo nos audiuimus vnusquisq; linguā nostraz: in qua nati sumus. Parthi: ꝛ medi, ꝛ elamite: ꝛ q habitant mesopotamiaz, iudeam: ꝛ cappadociā: pontum ꝛ asiam: phrygiā ꝛ pamphiliā: egyptuz ꝛ ptes libye que est circa cyrenē ꝛ aduene romani. Judei quoque ꝛ prōseliti: cretes ꝛ arabes: audiuim⁹ eos loquentes nr̄is linguis magnalia dei. Stupebant aūt oēs ꝛ mirabanť ad inuicē dicentes. Quidnā vult hoc esse? alij autez irridentes dicebant: quia musto pleni sunt isti. ℟. Exaltare dñe hall'. In virtute tua halla. ℣. Eleuata est magnificentia tua super celos deus. Jn. Jn. ij. noc. aň. Exaltare dñe in virtute tua cantabimus ꝛ psallemus halla. Ps. Dñe i vtute. 5. Aň. Exaltabo te dñe: qm̄ suscepisti me halla. Ps. Jp se. 10. Aň. Ascēdit de⁹ i iubilatiōe hall: ꝛ dñs i voce tube halla. Ps. Oēs gen. 15. ℣. Ascēdēs xp̄s i altū halla. ℟. Captiuā duxit captiuitatē halla. Sermo sci aug. epi.

Saluator noster dilectissimi Lc. iiij. mi frēs ascēdit i celū: ň ergo turbemur i terra. Ibi sit mēs: ꝛ hic erit requies. Ascendam⁹ cū xp̄o iterim corde: vt cuz dies ꝑmissus aduenerit: sequamur ꝛ corpore. Scire tamē debemus frēs: q; cū xp̄o nō ascendit superbia: nō auaritia: nō luxuria: nullū vitiuz nr̄uz ascēdit cū medico nr̄o. Et ideo si post medicuz desideramus ascendere: debem⁹ vitia ꝛ pctā deponere. Oēs eni quasi quibusdā cōpedibus nos pmunt: ꝛ pctōꝝ nos retibus ligare cōtendūt. Et ideo, cuz dei adiutorio: s'm q ait psalmista: Dirūpamus vincula eoꝝ: vt secure possimus dicere dño. Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis. Resurrectio dñi spes nr̄a est. Ascēsio dñi: glorificatio nostrā ē. Ascensionis hodie solēnia celebram⁹. Si ergo recte: si fideliter: si deuote: si sctē: si pie ascensionē dñi celebramus: ascendam⁹ cū illo, ꝛ sursū corda habeamus. Ascendentes autē nō extollamur: nec de nr̄is, quasi de proprijs meritis ꝑsumam⁹. Sursū enī corda habeam⁹: sed ad dñm. Sursum enī cor ad dñm: nō superbia vocatur. Sursuz autez cor ad dñm: refugiuz vocať. ℟. Tēpus est vt reuertar ad euz qui me misit dicit dñs: nolite contristari nec turbetur cor vestrum. Rogo pro vobis patrē: vt ipse vos custodiat halla. ℣. Nisi ego abiero: paracletus non veniet: dum assumptus fuero

mittam vobis eū. Rogo. Lectio. v. Jdete frēs magnū miraculū. Alt⁹ est de⁹. Humilias te: ꝛ venit ad te. Erigis te: ꝛ fugit a te. Qř hoc? Quia excelsus est: ꝛ humilia respicit: ꝛ alta a lōge cognoscit. Humilia ǒ ꝑ primo r̄spicit: vt attollat. Alta. i. superba ǒ lōge cognoscit: vt dēprimat. Resurrexit. n. xp̄s, vt spē nob darz q: r̄surgit hō q morit: ne moriēdo dissiparemur: ꝛ vitā nostrā morte finitā putaremus: securos nos fecit. Soliciti eram⁹: ǒ ipsa aīa ꝛ ille nobis resurgēdo d carnis resurrectiōe fiduciā dedit.

Crede

Crede ergo vt munderis. Prius te oportet credere. vt postea per fidē deum merearis aspicere: Deū enim videre vis? Audi ipsum. Beati mundo corde: qm ipsi deum videbunt. Prius ergo cogita de corde mundādo: et quicquid ibi vides quod displiceat deo, tolle. Uenire ad te deus vult: audi eū dicentē. Ego et pater ad eū veniem⁹: et mās̄ionē apō eū faciem⁹. Ecce quod promittit deus. ℟. Non turbet cor vīm: ego vado ad patrē: et dū assumpt⁹ fuero a vobis mittā vobis hal l. Spm̄ veritatis et gaudebit cor vīm halla. ℣. Ego rogabo patrē: et alium paracletū dabit vobis. Spm̄. L. vj.

Si ego qualiscunq̄ hō fragilis ventu rū me ad domū tuam promitterem: sine dubio mundares eam: superflua proijceres: quę eēnt necessaria pparares: deus ad cor tuū venire vult: et piger es ei domū mūdare? Oia vitia inimica sunt deo. Et iō ipso auxiliante, proijce illa: si vis excipere xpm. Non enim amat deus habitare cum auaritia immunda, sordida, et insatiabili: cui infideles homines seruire volūt, et deū videre cupiunt. Et tu ergo mūda cor tuū: si potes: id age: id opare: vt christus mundet vbi habitet. Roga et supplica: humilia te et audi scripturam dicentē. Deus superbis resistit: humilibus autem dat gratiam. Esto humilis vt in te requiescat deus. Idē ipse xps tibi est et via et patria: sm̄ hominē via: secundū deum patria. Si fideliter curris, per ipsum vadis: et ad ipsum pervenis. Etenim tibi ęterna via assumpsit quod nō erat: nō amisit quod erat. Ipsius ergo misericordiam deprecemur: vt nobis fidem rectam et intellectum sibi placitum ad exercēda bona opa concedat. Qō ipse pstare dignetur: q cū patre et spiritu sancto viuit et regnat in secula seculorū amē. ℟. Ascēdēs in altum halla: captiuā duxit captiuitatē. Dedit dona hominib⁹ halla. ℣. Ascēdit de⁹ i iubilatiōe et dn̄s i voce tubę. Dedit. In. iij. noc. aña Nimis exaltatus ē halla: super oēs deos halla. ps. Dn̄s regnauit exul. 26 Añ Dn̄s in syon halla: magnus et excelſ⁹ halla. ps. Dn̄s regn. ira. 27. Añ. Dn̄s in cęlo halleluia: parauit sedē suam halla. ps. Bn̄dic aīa mea. 28 ℣. Ascendo ad pātrem meum et patrē vr̄m halla. ℟. Deū meū et deū vr̄m halla. Scd̄m mar.

In illo tempore. Recū. L. vij. cap. 16.
bentibus vndecim discipulis: apparuit illis iesus: et exprobrauit icredulitatē illorū: et duritiā cordis: q: his q viderāt eum resurrexisse a mortuis nō crediderāt. Et rel. Ho. scti gre. pa. hom. 19

Quod resurrectionē dn̄icam discipuli tarde crediderūt: nō tā illorū infirmitas: q̄ nostra vt ita dicam: futura firmitas fuit. Ipsa nāq̄ resurrectio illis dubitātibus per multa argumenta mōstrata est: quę dum nos legentes agnoscimus: quid aliud q̄ de illorum dubitatione solidamur? Minus enim mihi maria magdalene pstitit, quę citius credidit: q̄ thomas, q diu dubitauit. Ille etenim dubitando, vulnerum cicatrices tetigit: et de nr̄o pectore dubietatis vulnus amputauit. Ad insinuandam quoq̄ vitatē dn̄icę resurrectionis: notandum nobis est: qō lucas refert dicens. Conuescens pcepit eis ab hierosolymis ne discederent: et post pauca. Uidentibus illis eleuatus est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Notate verba: signate mysteria. Conuescens eleuatus est. Comedit et ascendit: vt videlicet per effectum comestiōis, veritas pateficeret carnis. Marcus vero prius q̄ cęlos dn̄s ascēderet: eum de cordis atq̄ infidelitatis duritia increpasse discipulos memorat. Qua in re quid considerandū est: nisi q̄ idcirco dn̄s tunc discipulos increpauit: cum corporaliter reliquit: vt verba, quę recedēs diceret: in corde audientium arctius impressa remanerent. ℟. Ego rogabo patrem: et aliū paracletum dabit vobis. Ut maneat vobiscum in eternū: spūm veritatis halla. ℣. Si eni nō abiero paclet⁹ nō veniet ad vos: si āt abiero mittā eū ad vos. Ut ma. L. viij.

Increpata igitur eorū duritia: qd ad monendo dicat, audiamus. Euntes in mundum vniuersum, predicate euangelium omni creaturę. Nunquid fratres mei sanctum euangelium vel insensatis rebus:

vel brutis animalibus fuerat predicandū: vt de eo discipulis dicatur: predicate euangelium omni creature? Sed oīs creature nomine: signatur homo. Sunt nāq lapides: sed nec viuunt nec sentiunt. Sunt herbe et arbusta: viuunt quidē: sed nō sentiunt. Uiuunt dico, non per aīam: sed per viriditatē. Nam et Paulus dicit. Insipiens tu: qd seminas, non viuificatur, nisi prius moriatur. Uiuit ergo qd moritur: vt viuificetur. Lapides itaq sunt: sed non viuūt. Arbusta aūt sūnt: viuūt, sz nō sentiūt. Bruta vero aīalia sunt: viuunt: sentiunt: sed non discernunt. Angeli etenim sunt: viuunt, sentiunt: et discernunt. Oīs autē creature: aliquid habet homo. Habet nāq cōe esse cū lapidibus: viuere cum arboribus: sentire cum aīalibus: intelligere cum angelis. Si igitur cōe habet aliquid cū omni creatura hō: iuxta aliquid omnis creatura ē homo. Omni ergo creature pdicatur euangelium, cū soli homini pdicatur. Nā ille videlicet docetur: propter quē cūcta sunt creata in terra: et a quo oīa p quandā similitudinē aliena non sunt. ℟. Pennis nubē ascensum tuū dñe. Qui ambulas super pennas ventorum halleluia. ℣. Confessionem et decorem induisti: amictus lumen sicut vestimentū. Qui. Lcō. ix.

Potest etiā oīs creature nomine: oīs natio gentiū designari. Ante etenim dictum fuerat. In viam gentium ne abieritis: nunc aūt dicitur. Predicate euangeliū oī creature: vt scilicet prius a iudea aplorū repulsa pdicatio: tunc nobis in adiutoriū fieret: cum hanc illa, ad dānationis sue testimoniū superba repulisset. Sed cum discipulos ad predicandum veritas mittit: qd aliud ī mūdo facit: nisi grana seminis spargit? Et pauca grana mittit ī semīe: vt multarum messium fruges recipiat ex nostra fide. Nec etenim in vniuerso mundo tanta fidelium messis exurgeret: si manu dñi sup rationalem terram illa electa grana pdicationum non venissent. Sequitur. Qui crediderit et baptizatus fuerit, saluus erit. Qui vero non crediderit: condemnabitur. Fortasse vnusquisq apud semetipsum dicat. Ego iam credidi: saluus ero. Uerum dicit: si fidem operibus tenet. Uera etenim fides est: que in hoc qd verbis dicit: moribus non contradicit. Hinc est enim qd de quibusdā falsis fidelibus Paulus dicit. Qui confitentur se nosse deum: factis autē negant. Hinc ioannes ait. Qui dicit se nosse deum: et mandata eius non custodit: mendax est. Que cum ita sint: fidei nre veritatē: in vite nostre consideratione debemus agnoscere. Tunc enim veraciter fideles sumus: si quod verbis pmittimus: operibus implemus. ℟. Si enī non abiero paracletus non veniet ad vos: si aūt abiero, mittam eū ad vos. Cū autem venerit ille, docebit vos oēm veritatē halla. ℣. Nō enim loquetur a semetipso sed quecunq audiet loquetur: et que ventura sunt annunciabit vobis. Cum ℟. Ascendit deus in iubilatiōe halla. Et dominus in voce tube halleluia halla. ℣. Ascendens christus in altum captiuam duxit captiuitatē. Et. Ad lau. et p horas aña.

Uiri galilei quid aspicitis in celum? hic iesus qui assumptus est a vobis ī celum sic veniet halla. ps. Dñs regnauit. Cum reliq. 7. Aña. Cūq intuerentur in celū euntē illum dixerūt halla. Aña. Eleuatis manibus ferebatur in celum: et benedixit eis halla. Aña. Exaltate regē regum: et hymnū dicite deo halla. Aña. Uidentibus illis eleuatus est: et nubes suscepit eum in celo halla. Cap. Primū qdē. Hy. Iesu nostra redemptio. 198. ℣. Dominus in celo halla. ℟. Parauit sedē suā halla. Ad bñ. aña. Ascendo ad patrē meum et patrē vestrū: deū meum et deum vestrū halla. Oratio. Concede. In fine oium hymnorū vsq ad pentec. dicitur. Gloria tibi dñe q scandis. et cantantur in tono de ascensione. Ad primā cap. Regi seculorū. ℟. bre. Christe fili dei viui miserere nobis. Halla. halla. ℣. Qui scandis sup sydera. ℟. Halleluia. ℣. Gloria. ℟. Christe. ℣. Exurge xpe adiuua nos halla. ℟. Et libera ppter nomen tuum halla. Oro. Dñe deus. Et sic dicitur quotidie vsq ad pentec. Ad. iij. cap. Primum quidem. ℟. bre. Ascendit deus in iubila.

in iubilatione. Halla halla. ℣. Et dñs in voce tubę. ℟. Hall. ℣. Gloria. ℟. Ascēdit. ℣. Ascēdens christus in altū hall. ℟. Captiuā duxit captiuitatē hall. Ad. vj. ca.

Actu. i Et cōuescens pręcepit eis ab hierosolymis ne discederent: sed expectarent promissionē patris quā audistis inquit per os meū: q2 ioannes quidē baptizauit aqua: vos autē baptizabimini spiritu sancto: nō post multos hos dies. ℟. bř. Ascēdens christus in altum. Halleluia hall. ℣. Captiuā duxit captiuitatē. ℟. Halla. ℣. Gloria. ℟. Ascendit. ℣. Ascendo ad patrem meū: et patrem vestrū halla. ℟. Deū meū et deū vestrū halleluia. Ad. ix. capl3.

Viri galilęi qd statis aspicientes in cęlū: hic iesus q assumptus est a vobis in cęlū sic veniet: quemadmodū vidistis eū euntem in cęlū. ℟. bře. Ascendo ad patre3 meū: et patrē vestrū. Halla halla. ℣. Deū meū et deū vestrū. ℟. Halla. ℣. Glia. ℟. Ascendo. ℣. Dñs in cęlo halla. ℟. Parauit sedē suā halla. Ad vespe. añ. Viri galilęi. Cū rel. ps. Dixit dñs. 35. Cū rel. In fine ps. Laudate dñm omnes gē. 36. Cap. Primū quidē. Hym. Iesu nostra redemptio. 198. ℣. Dñs in cęlo halla. ℟. Parauit sedē suā halla. Ad magnifi. añ. O rex glorię dñe virtutū: q triūphator hodie super oēs cęlos ascēdisti: ne derelinquas nos orphanos: sed mitte promissum patris in nos spūm veritatis hall. Oro. Cōcede qs. Infra octauā ascensionis quotidie vsq ad pente. fit officiū de ascensione nisi festū occurrat. Sex lectiones legunt de smonibus sctī leonis papę. Post beatā et gloriosam. Vel sctī augustini epī. Ascensiōis dñi r ni. Et tres ō homil. ascensio. Pro feria. vj. lectiones. Sermo sctī Leonis pape. Le. j.

Post beatam et gloriosam domini nostri iesu christi resurrectionē qua verū dei templum iudaica impietate resolutū diuina se in triduo potentia suscitauit: quadragenarius hodie dilectissimi sanctorum dierum expletus est numerus: sacratissima ordinatione dispositus: et ad vtilitatem nostrę eruditionis impēsus. Vt dū a dño in hoc spatio mora pręsentię corporalis extenditur: fides resurrectionis documentis necessarijs muniret. ℟. Ois pulchritudo. Le. ij.

Mors eni christi multorū discipulorū corda turbauerat: et de supplicio crucis: et de amissione spiritus: et de exanimati corporis sepultura: grauatis męstitudine mentibus: quidā diffidentię torpor obrepserat. Nā cū sctē mulieres sicut euāgelica patefacit historia: reuolutū a monumento lapidē: sepulchrū corpore vacuū: et viuentis dñi testes angelos nūciarēt: verba earū aplis alijsq discipulis: deliramentis similia videbant. ℟. Exaltare dñe. Lectio. iij.

Quam vtriq hęsitationē humana infirmitate nutantē: nequaq̃ pmisisset spūs veritatis pdicatorū inesse pectoribus: nisi illa trepida solicitudo: et curiosa cūctatio: nostrę fidei fundamēta iecissent. Nostris igitur perturbationibus: nostris piculis in aplis cōsulebat: nos i illis viris ꝯtra calūnias ipiorū et ꝯtra trenę argumēta sapiētię docebamur. ℟. Tps ē. Le. iiij.

Nos illorum instruxit aspectus: nos erudiuit auditus: nos confirmauit attactus. Gratias igitur agamus diuinę dispensationi: et sanctorum patrum necessarię tarditati. Dubitatū est ab illis: ne dubitaretur a nobis. Non ergo hi dies dilectissimi qui inter resurrectionem domini ascensionēq3 fluxerunt: ocioso transiere discursu: sed magna in eis ꝯfirmata sacramenta: magna sunt reuelata mysteria. ℟. Nō turbet.

In his mors dirę mortis auferf: Le. v. et nō solū aię: s3 ēt carnis imortalitas declarat. In his p sufflationē dñi: īfundit aplis spūs sctūs: et beato aplo petro supra cęteros post regni claues: ouilis dñici cura mādat. ℟. Ascēdēs in altū. Le. vj.

In his dieb duob discipulis: tertius in via dñs iūgit comes: et ad oēm nrę ābiguitatis caliginē detergēdā: pauentiū vel trepidantiū tarditas increpatur. Flammas fidei illuminata corda cōcipiūt: et quę erāt tepida: reserante domino scripturas, efficiuntur ardentia. Tu. ℟. Ego rogabo.

De homilia scti Gregorij pape. Lcō. vij.

In die quippe baptismatis omnibus nos antiqui hostis operibus atq; omnibus pompis abrenūciare pmisimus. Itaq; vnusquisq; vestrum ad considerationem suā mentis oculos reducat: ⁊ si seruat post baptismū qd ante baptismū spopōdit: certus iā, q2 fidelis ē gaudeat. ℟. Ponis nu.

Sed ecce si quod pmisit, minime seruauit: si ad exercenda praua opera: ad cōcupiscendas mundi pompas dilapsus est: videamus si iam scit plangere, qd errauit. Lc. viij. Apud misericordē nāq; iudicē: nec ille fallax habebit: q ad veritatē reuertit: etiā postq; mentit. Quia omps deꝰ dū libenter nostrā penitentiā suscipit: ipse suo iudicio hoc qd errauimus abscondit. ℟. Si enim nō abiero. Lectio nona.

Signa autem eos q crediderint hec sequētur. In nomine meo demonia eijciēt: linguis loquent nouis: serpentes tollent. Et si mortiferū qd biberint: non eis nocebit. Super egros manus imponent, ⁊ bñ habebūt. ¶ Pro Sabbato De sermone sancti Leonis pape. Lectio. j.

In fractione quoq; panis conuescentium aperiuntur obtutus: multo felicius horum oculis patefactis: quibus nature sue manifestata est glorificatio: q̄ illoꝝ generis nostri principū: qbus preuaricationis sue est ingesta confusio. Inter hec autē aliaq; miracula cū discipuli trepidis cogitationibꝰ estuarent: ⁊ apparuisset in medio eoꝝ dñs: dixissetq; pax vobis: ne hoc in eorū remaneret opinionibus: qd voluebat in cordibus: putabant enim spūm se videre nō carnem: redarguit cogitationes a veritate discordes. ℟. Exaltare domine. Lectio. ij.

Ingerit dubitantium oculis manentia manibus suis ⁊ pedibus crucis signa: ⁊ vt diligentius pertractent inuitat. Quia ad sananda infidelium cordiū vulnera: clauorū ⁊ lancee erant seruata vestigia: vt nō dubia fide, sed constantissima scientia teneretur, eam naturā in dei patris consessurā throno: que iacuerat in sepulchro. ℟. Tempus est vt re. Lectio tertia.

Per omne ergo tempus dilectissimi: qd inter resurrectionē domini ⁊ ascēsionē eius exactum est: hoc prouidentia dei curauit: hoc docuit: hoc suoꝝ ⁊ oculis insinuauit ⁊ cordibus: vt dñs noster iesus xps vere agnosceretur resuscitatus: q vere erat natus: passus: ⁊ mortuus. Unde beatissimi apostoli omnesq; discipuli: q ⁊ de supplicio crucis fuerant trepidi: ⁊ de fide resurrectionis ambigui: ita sunt veritate perspicua roborati: vt dño in celorum eunte sublimia: non solum nulla afficerentur tristitia: sed etiam magno gaudio replerentur. ℟. Non turbetur. Lectio quarta.

Et re uera, magna et ineffabilis erat causa gaudēdi: cū in cōspectu sancte multitudinis supra omnē creaturarū celestium dignitatem: humani generis natura conscenderet: supergressura āgelicos ordines: ⁊ vltra archāgelorū altitudines eleuanda: nec vllis sublimitatibus modum sue prouectionis habitura: nisi eterni patris recepto cōsessu: illius glorie sociaret in throno: cuius nature copulabatur in filio. ℟. Ascendens in altum. Lectio quinta.

Quia igitur xpi ascēsio est nr̄a prouectio: ⁊ quo precessit gloria capitis: eo spes tēdit ⁊ corporis: dignis dilectissimi exultemus gaudijs: ⁊ pia gratiarū actione letemur. Hodie enim non solū paradisi possessores firmati sumus: sed etiam celorū in christo supna penetrauimus. ℟. Ego roga. Lectio. vj.

Ampliora adepti p ineffabilē gratiā: quā per diaboli amiseramus inuidiā. Nā quos violenter inimicus primi habitaculi felicitate deiecit: eos sibi corporatos dei filius ad patris dexterā collocauit. Qui viuit ⁊ regnat cum deo patre omnipotente ⁊ spiritu sancto: in secula seculorum amē. ℟. Ponis nubem.

De homilia scti Gregorij pape. Lcō. vij.

Nunqd nā fratres mei, qa ista signa nō facitis: minime creditis? Sz hec necessaria in exordio ecclesie fuere. Ut enī ad fidem cresceret multitudo credentium: miraculis fuerat nutriēda. Quia ⁊ nos cū arbusta

arbusta plantamus: tādiu eis aquā infundimus: quousqȝ ea in terra coaluisse videamus. At si semel radicem fixerint: irrigatio cessabit. Hinc est enim quod paulus dicit. Linguę in signū sunt: nō fidelibus: sed infidelibus. Habemus autem de his signis atqȝ virtutibus: quę adhuc subtilius considerare debeamus. ℟. Si enī non abiero. Sancta qppe ecclīa quoti. Lcō. viij. die spiritualiter facit: qđ tunc p apostolos corporaliter faciebat. Nā sacerdotes eius cū per exorcismi gratiā manū credentibus imponūt: ⁊ habitare malignos spiritus in eorū mēte cōtradicūt: qd aliud faciūt, nisi demonia eiiciūt? Et fideles qqȝ qui iā vitę veteris secularia verba derelinquunt: sctā autē mysteria insonant: conditoris sui laudē ⁊ potentiā: quantū prēualēt narrant: qđ aliud faciunt nisi nouis linguis loquuntur? ℟. Ascendit. Lectio. ix. Qui dū bonis suis exhortationibus: malitiā de alienis cordibus auferūt: serpentes tollunt. Et dū pestiferas suasiones audiūt: sed tamē ad operationē prauā minime pertrahūtur: mortiferū qđē est qđ bibunt: sed nō eis nocebit. Qui quoties proximos suos in bono ope infirmari cōspiciunt: dū eis tota virtute cōcurrunt: ⁊ exemplo suę operationis illorū vitā roborāt: q in propria actione titubant: qd aliud faciunt nisi super egros manus imponūt, vt bene habeant? Quę nimirū miracula tanto maiora sunt, quanto spiritualia: tanto maiora sunt, qnto p hec nō corpa sed aīe suscitant.

Sabbato pro dñica īfra octa. ad vel. cap. i. petri.

Charissimi estote prudentes et vigilate in orōnibus: ante omnia aūt mutuā in vobismetipsis charitatē continuā habētes: q̄r charitas operit multitudinē peccatorum. Hym. Iesu nostra. ℣. Dñs in cęlo halleluia. ℟. Parauit sedem suam halleluia. Ad magni. an. Cū venerit paracletus quē ego mittam vobis spiritum veritatis qui a patre procedit: ille testimonium perhibebit de me halleluia. Oratio.

Omnipotēs sempiterne deus: fac nos tibi semp: ⁊ deuotā gerere volūtatē: ⁊ maiestati tuę, sincero corde seruire. Per. Deinde fit commemo. de ascensione. An. O rex glorię, dñe virtutū: qui triumphator hodie, sup oēs cęlos ascendisti: ne derelinquas nos orphanos: sed mitte promissum patris in nos spiritum veritatis, halleluia. ℣. Ascendit deus in iubilatione halla. ℟. Et dñs i voce tubę hall. Orō. Cōcede qs. Dñica infra octa. ascensio. totū officium fit de ascen. ad matuti. pter notata vt infra. Sermo sancti Augustini episcopi. Lcō. j. Omnia charissimi quę dominus Iesus Christus in hoc mundo sub fragilitate nrā miracula edidit: nobis pficiunt. Qui dū humanā conditionē sȳderibus imporauit: cęlū credētibus patēre posse mōstrauit. Et dū victorē mortis i cęlestia eleuauit: victorē eiusdē mortis: quo sequamur ostendit. Ascensio ergo dñi catholicę fidei cōfirmatio fuit: vt securi in posterū crederemus miraculi illius donū: cuius nūc iā pfenti percepissemus effectū. Et fidelis quisqȝ cū iā tanta perceperit: per ea quę agnoscit pręstita: discat sperare pmissa: ac dei sui pręteritā, pſentēqȝ bonitatē: q̄si futurorum teneat cautionē. Sup excelsa ergo cęli, terrenum corpus reponit: ossa intra sepulchri angustias pauloante cōclusa: angelorū cętibus inseruntur. In gremiū imortalitatis: mortalis natura transfunditur. Et ideo sacra aplicę lectionis testat historia. Cū hęc dixisset inquit: videntibus illis eleuatus est. ℟. Post passionem suā. Lectio secunda. Dum audis eleuatū: agnosce militię cęlestis obsequium. Unde hodierna festiuitas, hominis nobis ⁊ dei sacramenta manifestat: sub vna eādemqȝ persona. In eo qui eleuat, diuinam potentiā: in eo aūt qui eleuatur, humanam agnosce substantiam. Ideoqȝ omnibus modis detestanda sunt venena orientalis erroris: qui impia nouitate pęsumit asserere filiū dei ac filium hoīs, vnius esse naturę. In alteru tra enim partem vel qui solū hominem fuis

se dixerit: negauerit cõditoris gloriã: vel q solũ deũ: negauerit misericordiã redẽptoris. Quo genere nõ facile Arrianus euãgelicã poterit aperire veritatẽ: vbi filium dei nũc equalẽ legimus, nũc minorẽ. Qui enim vnius nature saluatorẽ nostrum mortifera psuasiõe crediderit: aut solũ hoĩem de celo missum: aut solũ deũ dixerit crucifixũ. Sed nõ ita est. Mortẽ enim nec solus deus sentire: nec solus homo superare potuisset. ℟. Omnis pulchritudo dñi exal. Lectio .iij.

Nos ergo nouimus duplicẽ in christo geminãq substantiã. De patre celestẽ: de matre terrenã. Quã vtrãq in vno eodẽq redẽptore: suis promptũ cẽt testimonijs explicare. Quasi homo dicebat: quia pater maior me est: sed idẽ quasi deus pronunciabat. Ego et pater vnũ sumus. Quasi homo dicebat: tristis est anima mea vsq ad mortẽ: sed idem quasi deus fiducialiter loquebat. Ptãtem habeo ponendi aĩam meã: et ptãtem habeo iterum sumendi eam. Quasi homo in cruce pendebat: sed quasi deus regnũ celeste donabat. Arriani autẽ cõfusa mẽte distinctas substãtias penitus nõ videntes: que erãt hoĩs ad deum impie retulerũt: credentes q minor loqueret diuinitas: vbi vincta deo, hominis demonstrabat infirmitas. Nullã itaq faciẽtes inter celestia et terrena rationẽ: dũ inter deum et hominẽ distinguere nesciunt: dei substãtiã diuiserũt. Et dũ ad sola verba hominis respiciunt: deũ sibi intellectu luminis pdiderunt. Nos vero: vt prefati sumus: dei et hominis duplicẽ substantiã sed simplicem nouerimus esse personã. ℟. Exaltare dñe.

Ille etiã error val de fugiendus est: qui impie asserit, q btã maria solũ deũ pẽperit: eo q sibi saluator noster celestẽ nescio quã carnem in tra viscera materna perfecerit: et ita transierit per vterum virginis: quasi per corpus alienũ. Sed cũ dicat per prophetam sermo diuinus. De torrente in via bibit: ppterea exaltauit caput: si nõ est corpus nostrum: quomodo est caput nostrum? Et cum alio loco propheta cõmemoret: paruulus natus est nobis. Lc. iiij. Paruulus inq natus est nobis. Sed nõ nobis natus est: si nil sumpsit ex nobis. Si nil de nostro suscepit: nobis nil prestitit. ℟. Tempus est vt reuertar. Lectio .v.

Proinde charissimi: si nõ in nostra carne de diabolo triumphauit: se exercuit: nõ nobis vicit. Si nõ in nostro corpore resurrexit: cõditioni nostre resurgendo nil cõtulit. Hec q dicit: suscepte et assumpte carnis nõ intelligit rationẽ: cõfundit ordinẽ: euacuat vtilitatẽ. Si nõ ĩ nostra carne peregit medicinã: solã ergo nascẽdi ex hoĩe elegit iniuriã. Recedat a sensibus nostris tam periculosa persuasio. De nostro est, qd apprehendit: de suo est qd donauit. Deus testor, ẽe qd cecidit: vt meũ sit qd resurrexit. Meũ testor ẽe qd iacuit intra tumulũ: vt meum sit qd ascendit in celũ. In illo itaq nostri generis homine nos chrĩ mors viuificauit: nos resurrectio erexit: nos ascẽsio euexit. In illo nostre originis corpore celestibus regnis aram nostre conditionis imposuit. ℟. Non turbetur cor vestrum. Lectio .vj.

Laboremus ergo charissimi: vt quẽadmodũ dñe in hac die nostro cum corpore ad superna cõscendit: ita nos post illũ quomodo possumus spe ascẽdamus: et corde sequamur. Ipso affectu pariter et profectu ascendamus post illũ: et vitia: ac passiones nostras conculcemus. Si vtiq vnusquisq nostrum eas subdere sibi studeat ac super eas stare consuescat: ex ipsis sibi gradũ cõstruit: quo possit ad superiora cõscẽdere. Eleuabunt nos: si fuerint infra nos. De vitijs nostris scalam nobis facimus: si vitia ipsa calcamus. Nam cum bonitatis auctore nõ ascendit malitia: necẽ cũ filio virginis libido atq luxuria. Non inq ascendunt vitia post virtutũ parentẽ, petã post iustũ: nec infirmitates ac morbi possunt ire post medicũ. Igit si intrare ipsius medici regnũ volumus: prius vulnera nostra curemus. Ordinemus et custodiamus in nobis statum vtriusq substantie: ne animã, nobiliorẽ vtiq hominis portionẽ tartaro pars deuoluat inferior: sed secũ potius celo sanctificatum corpus acquirat natura gloriosior.

sio. ℞. Ascendens in altum alleluia cap.
Secundum Joannem. Lectio septima.

[Joan. 14] In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Cum venerit paracletus: quem ego mittam vobis a patre spiritum veritatis qui a patre procedit: ille testimonium perhibebit de me: et vos testimonium perhibebitis: quia ab initio mecum estis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

[Ex tra. ca. 92. sup Io.] Dominus iesus in sermone quem locutus est discipulis suis post cenam proximus passioni: tanquam iturus et relicturus eos presentia corporali: cum omnibus autem suis usque ad consummationem seculi futurus presentia spirituali: exhortatus est eos ad perferendas persecutiones impiorum: quos mundi nomine nuncupavit. Ex quo tamen mundo et ipsos discipulos elegisse se dixerat: ut scirent se gratia dei esse quod sunt: suis autem vitiis fuisse quod fuerant. Deinde persecutores et suos et ipsorum iudeos evidenter expressit: ut omnino appareret etiam ipsos mundi damnabilis appellatione conclusos: qui persequuntur sanctos. Cumque de illis diceret, quod ignorarent eum a quo missus est, et tamen odissent et filium et patrem: hoc est et eum qui missus est: et a quo missus est: de quibus omnibus in aliis sermonibus iam disseruimus: ad hoc pervenit ubi ait. (Ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est: quia odio habuerunt me gratis) Deinde tanquam consequenter adiunxit: unde nunc disputare suscepimus. ℞. Ego rogabo. Lectio viij.

Cum autem venerit paracletus quem ego mittam vobis a patre spiritum veritatis qui a patre procedit: ille testimonium perhibebit de me. Et vos testimonium perhibebitis: quia ab initio mecum estis.) Quid hoc pertinet ad illud quod dixerat: (nunc autem et viderunt, et oderunt, et me, et patrem meum: Sed ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est: quia odio habuerunt me gratis.) An quia paracletus quando venit spiritus veritatis: eos qui viderunt et oderunt, testimonio manifestiore convicit? Immo vero etiam aliquos ex illis qui viderant: et adhuc oderant, ad fidem que per dilectionem operatur: sui manifestatione convertit. Hoc ut ita intelligamus: ita factum esse recolimus. Venit enim die pentecostes spiritus sanctus in centum viginti homines congregatos, in quibus et apostoli omnes erant: qui illo adimpleti: cum linguis omnium gentium loquerentur: plures ex his, qui aderant, tanto miraculo stupefacti: quandoquidem viderunt loquente Petro tam magnum atque divinum testimonium perhiberi de christo: ut qui occisus ab eis inter mortuos deputabatur: resurrexisse et vivere probaretur: compuncti corde, conversi sunt: et tanti sanguinis tam impie atque immaniter fusi, indulgentiam perceperunt: ipso redempti sanguine, quem fuderunt. Christi enim sanguis sic in remissionem omnium peccatorum fusus est: ut ipsum etiam peccatum possit delere, quo fusus est. Tu autem domine miserere nobis. ℞. Ponis nubem ascen. Lectio ix.

Hoc ergo intuens dominus dicebat. Odio habuerunt me gratis: cum autem venerit spiritus paracletus: ille testimonium perhibebit de me. Tanquam diceret. Odio me habuerunt et occiderunt videntes: sed tale de me paracletus testimonium perhibebit: ut eos faciat in me credere non videntes. Et vos inquit testimonium perhibebitis: quia ab initio mecum estis. Perhibebit spiritus sanctus: et vos perhibebitis. Quia enim ab initio mecum estis: potestis predicare quod nostis. Quod ut modo non faciatis: illius spiritus plenitudo nondum adest vobis. Ille ergo testimonium perhibebit de me: et vos perhibebitis. Dabit enim vobis fiduciam testimonium perhibendi: charitas dei diffusa in cordibus vestris: per spiritum sanctum qui dabitur vobis. Que utique Petro adhuc defuerat: quando mulieris ancille interrogatione perterritus: non potuit verum testimonium perhibere: sed contra suam pollicitationem: timore magno compulsus est, ter, negare. Timor autem iste non est in charitate: sed perfecta charitas foras mittit timorem. Denique ante passionem domini servilis timor eius interrogatus est a femina servitutis: post resurrectionem vero domini, liberalis amor eius ab ipso principe libertatis, Et ideo ibi

turbabat: hic tranquillabatur. Ibi quē dixerat negabat: hic quem negauerat: se diligere affirmabat. Ad lau. et per horas añ.

Uiri galilei qd aspicitis in celū: hic iesus q assumptus est a vobis in celum sic veniet hall. ps. Dñs regn. 5. cū rel. Añ. Cūq3 intuerent in celū euntē illū, dixerunt halla. Añ Eleuatis manibus ferebat in celū: et bñdixit eis halla. Añ. Exaltate regem regū: et hymnū dicite deo halla. Añ Uidentibus illis eleuatus est: et nubes suscepit cū in celo halla. Cap. Charissimi estote. Hym. Jesu nostra redem. 198 ℣. Dñs in celo halla. ℞. Parauit sedē suā halla. Ad bñs añ. Cū venerit paracletus quem ego mittā vobis spūm veritatis qui a patre pcedit, ille testimōiū phibebit de me hall. Oro. Omps sempiterne. Et fit cōmemo. de ascēsione Añ. Ascendo ad patrē meū: et patrē vestrū: deum meū et deū vestrū hall. ℣. Ascēdit deus in iubilatiōe hall. ℞. Et dñs in voce tube halla. Oro. Cōcede qs. Ad .iij. cap. Charissimi estote. ℞. bř. Ascēdit deus in iubilatione. Halla hall. ℣. Et dñs in voce tube. ℞. Halla. ℣. Glia. ℞. Ascendit. ℣. Ascendēs xps i altū hall. ℞. Captiuā duxit captiuitatē hal. Ad .vj. ca.

1. pe. 4. Hospitales inuicē sine murmuratiōe: vnusqsq3 sicut accepit grām in alterutrū illā administrātes: sicut boni dispensatores multiformis gratie dei. ℞. breue. Ascendens christus in altū. Halla halla. ℣. Captiuā duxit captiuitatē. ℞. Halla. ℣. Glia. ℞. Ascendit. ℣. Ascendo ad patrē meū: et patrem vestrū halla. ℞. Deum meū et deum vestrum halla. Ad nonā cap.

Si quis loquit quasi sermones dei: si quis ministrat tanq3 ex virtute quam administrat deus: vt in omnibus honorificet deus: p iesum christū dñm nostrū. ℞. Ascendo ad patrem meum et patrē vestrum Halla hall. ℣. Deū meū et deū vestrū. ℞. Halla. ℣. Gloria. ℞. Ascendo. ℣. Dñs in celo halla. ℞. Parauit sedē suā halla. Ad vel. añ. Uiri galilei. ps. Dixit dñs. 35. i fine ps. Lauda. 36. Cap. Charissimi estote. Hym. Jesu nostra redē. 198 ℣. Dñs in celo halla. ℞. Parauit sedem suam hall. Ad magni. añ. Hec locutus sum vobis: vt cū venerit hora eorum reminiscamini: quia ego dixi vobis halla. Oro. Omps sempiterne. Et fit commemo. de ascensione. Añ. O rex glorie, dñe virtutū: qui triumphator hodie super omnes celos ascendisti: ne derelinquas nos orphanos: sed mitte promissum patris in nos spiritum veritatis hall. ℣. Ascendit deus in iubilatione hall. ℞. Et dñs i voce tube hall. Oro. Cōcede qs.

¶ Pro feria scda. Sermo scti Augu. epi.

Ascensionis dñi nři iesu christi sanctus dies et solēnis hodie illuxit: exultemus et letemur in ea. Lcō. j. Chřs descendit: inferi pauerunt. Chřs ascendit: superna claruerūt. Xps in ligno pependit: insultent furentes. Chřs in sepulchro: mentiant custodiētes. Christus in inferno: visitent quiescentes. Christus in celo: credant omnes gentes. ℞. Omnis pulchritudo. Lectio secunda.

Ipse ergo debet eē auctor nostri sermonis: q est largitor nostre salutis. Non de alio aliquo loquimur vobis: nisi de illo q modo ex euāgelio loquebat oibus nobis. Et ascēsurus ad patrē dicebat discipulis suis. Hec locutus sum vobis: cum adhuc essem vobiscū. ℞. Exaltare dñe. Lcō. iij.

Paracletus autē spūs veritatis quem mittet pater in noie meo: ille vos docebit omnia: et cōmonebit vos omnia que dixi. Nō turbet cor vestrū: neq3 formidet. Audistis q ego dixi vobis vado ad patrē meū: quia pater maior me est. ℞. Tēpus ē.

Nostis frēs dñm nřm iesum christū factum pter nos qd sumus nos: mansurus aūt nihilominus i ea forma, in qua equalis est patri. Lec. iiij. Factū esse aūt credimus dei filiū nře infirmitatis participē: nec tñ sue maiestatis expťē. ℞. Nō turbet.

Ipsa ergo fides nostra deus Lcō. v. super nos: idemq3 homo inter nos: sed qa propter nos in forma humilitatis assumpte multa hic gessit: vt diuinitatis substantiam que in eo latebat abscōderet: qui hec discernere atq3 intelligere nō potuerunt:

tuerunt: hereses condiderunt. In his sunt preter ceteros arriani: q deū patrē de filio cōtendunt esse maiorē. His catholica veritas: breuiter lucideq rñdet. R. Ascēdēs i.

Querimus eni ab eis vnde Lctō. vi. maiorē patrē filio dicant: Si magnitudine dixerint: idest mole aliqua corporali: quemadmoduz dicimus: verbi gratia: mons ille maior est quam ille: aut illa ciuitas maior est q̄ illa: respondemus eis ex euangelio: q: deus spūs est: et corporalia spūalibus cōparari nō possunt. Tunc eni dici potuit aliquid alio maius vel minus: quando vtrunq corporali forma diffinitur. Tu autem domine. R. Ego rogabo.

De homilia scti Gregorij pape. Lec. vij.

Hec itaq signa fratres charissimi: auctore deo si vultis et vos facitis. Ex illis eni exterioribus signis: obtineri vita ab hec opantibus nō valet. Nā corpalia illa miracula ostēdūt aliquando sanctitatē: nō aūt faciunt. Hec vero spūalia que agunt in mente: virtutē vite nō ostendunt: sed faciunt. R. Ponis nubem. Lectio octaua.

Illa habere et mali possunt: istis autē perfrui nisi boni nō possunt. Unde ō quibusdā veritas dicit. Multi dicēt mihi in illa die: dñe, dñe, nōne in noīe tuo prophetauimus: et in noīe tuo demonia eiecimus: et in noīe tuo virtutes multas fecim⁹? Et tunc cōfitebor illis: q: nunq̄ noui vos. Discedite a me omnes: qui operamini iniquitatem. R. Si eni non abiero. Lctō. ix.

Nolite ergo fratres amare signa: que possunt cū reprobis haberi cōmunia. Sed hec que modo diximus charitatis atq pietatis miracula amate: que tanto securiora sunt: quanto et occultiora. Et de quibus apud dominū comaior fit retributio: quo apud hoīes minor est gloria.

¶ Pro feria tertia, De sermone scti Augustini episcopi. Lectio prima.

Deus autem nec mole distenditur: nec lineamentis corporis distinguitur: nec locis concluditur: nec coarctatur angustijs: nec vllis limitibus terminat. Non enim mole: sed virtute magnus est. Cessent ergo et conquiescāt cogitationū indigna fantasmata: que fidelium ingrauidant suis imaginationibus mentes. Familiaritas quoq carnis omnino discedat. Quando de deo cogitam⁹: nulla oculis nostris species carnis occurrat. Sed rursus dicunt tempore idest etate: patrem esse maiorē. R. Exaltare domine.

Asserunt eni nullo modo. Lectio ij. fieri posse: vt ille qui gignit: et ille q nascitur sit coeuus. Necesse enim dicunt: vt prius existat ille q generat: de quo possit rursum existere ille qui nascitur. Et hoc vnde: nisi de cogitationibus carnis? Hoc enim de cogitatiōi: humane cōsideratiōe: et cōsuetudine didicerūt. R. Tempus est.

Nec cōsiderant q: inter ho. Lcō. iij. mines vbi est filius etate debilior: ibi pr̄ sit senectute defectior. Et vtiq filius q minor est natu: quātū crescit et corroboratur: pater senescit et deficit. Si ergo vsquequaq cōtendunt patrē esse antiquiorē: cōfiteant necesse est: filiū esse fortiorē. Quod certe absurdū ē hoc de deo sentire: desināt tādē humani generis sensu diuina cōmendare secreta. R. Nō turbetur. Lectio. iiij.

Sed parū est sic eos cōuincere, nisi aliqd demōstrare potuerimus in creatura visibiliū: vbi generatori suo ille q nascit sit coeuus. Ad has ergo erroris tenebras repellendas vnā lucernā ad cōparationez pferamus: que ardentis lini fomite tremulū lumē effundit. R. Ascendēs in. Lcō. v.

Ardet in eo vtiq ignis in substantia: splendor in specie: nec tamē de splendore ignis: sed de igne nascitur splendor. Et tamen sine splendore suo ignis nunq̄ fuit: quāuis splendor de igne nascat. Sed ex quo primum ille paruus igniculus cepit: cum suo vtiq coeuo splendore surrexit. Tu autē. R. Ego rogabo. Lectio. vj.

Splendor ergo igni de quo nascitur est coeuus: et esset vtiq splendor coeternus: si esset ignis eternus. Sed absit, vt per hanc vilissimā comparationez dño nostro iesu chr̄o fecisse videamur iniuriaz. Debemus ergo ostendere in euāgelio: vbi

ipse filius vel in qua forma inferiorez se dixerit patre. Factus obediens vsqz ad mortē. Uel vbi equalem se ostendent genitori. Ego et pater vnū sum⁹. ℞. Ponis nubē. De homilia sancti gregorij pape. Lectio vij.

Sequitur. Et dñs quidē iesus, postq̄ locutus est eis, assumptus est in celū: et sedet a dextris dei. In veteri testamento cognouimus: q̄ helias sit raptus in celū. Sed aliud est celum aereū: aliud ethereuz. Celum quippe aereum terre est proximum. Unde et aues celi dicim⁹: q2 eas volitare i aere videm⁹. ℞. Si eniz nō abiero. L. viij.

In celum itaqz aereū helias sublevatus est: vt in secretam quandā terre regionem repente duceret: vbi in magna iaz carnis et spiritus quiete viueret, quousqz ad finez mūdi redeat: et mortis debitū soluat. Ille etenim mortē distulit: nō euasit. Redēptor autē noster q2 non distulit, superauit: eamque resurgendo consumpsit: et resurrectionis sue gloriam ascendendo declarauit. ℞. Ascendit deus. Lectio. ix.

Notandū quoqz est: q̄ helias in curru legit ascendisse: vt videlicet aperte mōstraret: q̄ homo purus adiutorio egebat alieno. Per angelos quippe illa facta et ostensa sunt adiumenta: q2 nec ad celuz quidem aereum p se ascendere poterat: quē natura sue infirmitas grauabat. Redemptor autē noster non curru: nō angelis subleuat⁹ legitur: q2 is qui fecerat oīa: nimiruz super oīa, sua virtute ferebat. Illuc eteniz reuertebat vbi erat. Et inde redibat: vbi manebat. Q2 cū p humanitatē ascēderet i celū: p diuinitatē suā, et terrā pariter cōtinebat et celū.

¶ Pro feria quarta. De sermone sancti Augustini episcopi. Lectio prima.

Deuunt enim nobis ipsi econtra. Ecce ipse filius dixit. Pater maior me est: nec intelligunt cuz in carne positum ista dixisse: quando non solum a Deo patre, sed sicut diuinus psalmus loquitur minoratus est paulominus ab angelis. Si hoc solum libenter audire volunt: cur nō attendūt qd̄ ipse iterū dixit. Ego et pater vnum sumus? Deinde consideret vnde sit dictum: pater maior me est. ℞. Ois pulchritudo. L. ij.

Ascensurus enim ad patrē cōtristati sunt discipuli: q2 eos corpali forma deserceret: et ait illis. Quia dixi vobis vado ad patrē: tristitia impleuit cor vrm̄. Si me diligeretis: gauderetis q̄ vado ad prēz: q2 pater maior me ē. ℞. Exaltare dne. L. iij.

Hoc est dicere. Ideo subtraho vestris oculis istā serui formā: in qua pater maior me est: vt ab oculis carnis, serui forma remota, deum spiritualiter videre possitis. Ergo et propter formam serui quam susceperat veruz dixit: pater maior me est: q2 vtiqz de⁹ homine maior est: et pp̄ter verā formā dei in qua pmanebat cū prē: verū dixit: ego et pater vnū sumus. ℞. Tēpus est.

Ascendit ergo ad patrem: per L. iiij. id qd̄ homo erat: sed mansit in patre quod deus erat: q2 i carne ad nos pcessit. Ascendit inqz ad patrem verbum quod caro factum est: vt habitaret in nobis: et suaz presentiam repromisit dicens. Ecce vobiscum sum omnibus diebus vsqz ad consummationē seculi. ℞. Nō turbet. L. v.

Secundum formam dei dicit de illo ioannes aplūs. Ipse est verus deus: et vita eterna. Secundum formā serui dicit de illo aplūs paulus. Qui cū in forma dei esset: non rapinā arbitratus est esse se equalē deo: sed semetipsum exinaniuit formaz serui accipiens. Secundū formaz dei ipse de se loquitur. Ego et pater vnum sumus. Secundū formā serui dicit. Tristis est aīa mea vsqz ad mortē. ℞. Ascēdēs in. L. vj.

Unde illa fiducia? Unde est ista formido? Illa vtiqz vox ex proprietate substantie: ista autē ex participatione infirmitatis assūpte. Hec ergo charissimi prudenter intelligentes de scripturis sanctis dum legimus discernamus: sed duz discernimus: fortasse ne erremus intellectum ab ipso dño postulemus. Cui est honor et gloria i scl'a sclo2ū amē. ℞. Ego rogabo.

De homilia sancti gregorij pape. L. vij.

Sicut autem ioseph fratribus venditus: venditionē redēptoris nr̄i figurauit:

rauit:sic Enoch translatus:atq; ad cęlum aereũ helias sublevatus:ascensionẽ dñicã vtercq; designauit. Ascensiõis ergo suę dñs pnuncios ꝛ testes habuit: vnũ ante legez: aliũ sub lege:quõꝗ veniret ipse,q cęlos veraciẽ penetrare potuisset. R. Ponis nubẽ.

Vide ꝛ ipse ordo i eorũ quo. L. viij. que vtrorũq; sublevatione,per q̃dã incrementa distinguitur. Nã Enoch translatus, Helias vero,ad cęlũ subuectus esse, memoratur: vt veniret post modũ,: qui nec translatus,subuectus cęlum ętheream sua virtute penetraret. Qui nobis in se credentibus:quia carnis suę quoq; mundiciã largiretur,ꝛ sub eo per incrementa temporũ, virtus castitatis excresceret,in ipsa quoque eoꝝ trãslatione,qui ascensionẽ dñicã, vt videlicet famuli designauerũt,ꝛ i seipso,qui ad cęlũ ascẽdit,dñs ostẽdit. R. Ascẽdit de⁹.

Nam Enoch quidem vxo. Lcõ. ix. rem ꝛ filios habuit: Helias vero,neque vxorez,neq; filios legiẽ habuisse. Pẽsate ergo,quomodo per incremẽta tempo rum creuerit mundicia sanctitatis:q; ꝛ per translatos famulos,ꝛ per ascendentis dñi personã patenter ostenditur. Translatus nanq; est Enoch ꝛ per coitum genitus: ꝛ per coitum generans. Raptus est Helias per coitũ genitus:sed non iam per coitum generans. Assumptus verõ est dñs:neque per coitũ generans:neq; p coitũ generat⁹.

In die octauę Ascensionis,fit idem officiũ sicut in die. His duobus diebus prima,ꝛ cpletoriũ dicuntur sicut ĩfra octauã.

Feria sexta. Omnia fiunt de ascensione, nisi festum occurrat,pręter antiphonaz ad Bñs,ꝛ Magnificat: Orationẽ ꝛ Capitula,quę accipiuntur de dominica. Et sex lectiones legunẽ de sermonibus Ascẽsionis Et tres de Homilia dominicę,vt hic.

Sermo scti Augustini episcopi. Lectio.j.

Quantis ornatibus gaudiorũ refulsit hodie aula cęlorũ? Angeli enim vota sua diutius sperata receperunt,ꝛ hymnum dixerũt. In alleuatione portarum lux in cęlis, splẽdor in ianuis,quia xp̃s rursuz ascendit, procedens de thalamo suo,ascensurus in throno suo. Unde sctũs Dauid posuit organũ suuz in foribus cęlorũ, cantans canticum nouum. Quoniã qui descendit,ipse est ꝛ q ascendit super omnes cęlos. Lectionibus ergo fistulis,organũ tangens resultat, ꝛ dicit protoscrum ęterni cõsulis cernens,non auro gẽmisq; decoꝝ:sed nubiũ glacie candidatum. Qui ponit inquit nubẽ ascensuz suũ:qui ambulat super pennas ventoruz. Jam enim sup aspidem ꝛ basiliscuz ambulauit,ꝛ cõculcauit leonẽ,ꝛ draconez. De de mortis,plausu resurrectionis. Mirabilis in oculis nostris clarificatus coruscat ascensionis virtutibus,sedens super nubẽ leuẽ,compluens apostolos pacis,hereditaria ꝛ testamẽtaria charitate. Pacẽ inqt meam do vobis: pacem relinquo vobis. R. Omnis pulchritudo. Lectio secunda.

Ad hanc melodiam sonantiũ organorum ante aulã regiam cęlorum in uitati sequunẽ aplĩ, benedictionis gratiaz petituri, gradiuntur cũ dño filij sponsi, pignus accepturi spiritus sancti. Leuans aũt manus suas benedixit eos: dedit eis arraz sponsalẽ muneris preciosaz nõ ex auro gẽmisq; distinctam: sed charitatis ansulis contextam catenã,qua alligati sequantur eum ad sponsam agni Jerusalẽ patriã sempiternã. Dñe inquiunt quare nos derelinquis ascendens, qui nos elegisti in ripa pręcedens? Dñe,quãdo sumus verba tua super mel ꝛ fauũ ẽminus percepturi: ꝛ stillãtis roratisq; gratię balsamũ de tuis labijs ac faucibus libaturi? Aut instrue quõ ascẽdis,aut ne deseras eum ascendis:quasi scuto benignitatis tuę remãsim⁹ i aperto nudati,tanquã pupilli matris amplectentis pennatę velamine destituti. Quãdo venies ad nos? qui redemisti nos? Mors tua fuit peccatum nostrum: fit ascensus tuus pignus nostrum,ne nimis absorpti, merore mergamur,quos eleuasti de gemitibus inferorum. R. Exaltare domine. Lectõ. iij.

Ascendens ergo dominus alumnorũ suorũ tristitiã excelsa de nube suspiciens,emittit cõsolatores meroris, nũ

cios ascẽdentis, ⁊ iudices reuertẽtis. Uiri inquit galilei, quid statis aspiciẽtes in celũ: hic Jesus q assumptus est a vobis in celũ: sic veniet queadmodũ vidistis eũ euntem in celũ. Sic veniet. Una erit euectio, vna letitia nubifera, vna species mansueta: sed iustis clarifica, ⁊ peccatoribus metuenda. Non vos terrebit aduentus: quos consolat eius ascensus. Sic veniet, clauorũ illesa vulnera demõstrans: ⁊ foraminũ cruenta monilia. Uobis filijs sponsi cũ coronã celestis exhibebit imperij: crucis vulnera nõ mutabit, quia signũ filij hoĩs fulgebit. Accepto ergo apostoli ascẽdẽtis mãdato: desup ventuꝛo scti spũs pignoꝛe ꝑtioso, in tẽplo erãt vnanimes collaudãtes dñm: vt vna eos inueniret coꝛona ignea aduẽtantiũ gratiaꝝ. In tẽplo ergo frẽs semp vnanimes demoꝛemur: ⁊ in domo dñi ambulantes cũ concoꝛdia pacis, eius speremus aduentum: ⁊ in templo eius omnes dicamus gloꝛiã: vt etiam ignis gratie infidat super nos. ℞. Tempus est. Lectio. iiij.

Delectat aspicere Chꝛm dñm poꝛtatoꝛijs nubibus ascendentẽ: cũ resurgẽs a moꝛtuis reuerti cepit ad celũ: vnde venerat saluare genus humanũ. Qui sunt qui expectãt ascendentẽ: q viderunt resurgentẽ: fugerunt pẽdentẽ, ⁊ sequunt oculis ascẽdentẽ. Timoꝛ in cruce, amoꝛ in nube, visus delectabilis in aere. O dulcis descẽdentis affectus, o delectabilis euolantis aspectus. Facit vale, ⁊ benedicit in pace. Illi se cõmendãt, ⁊ ille benedictionis gratiã relinquit. Benedicit eos extẽsis manibus: ⁊ pꝛeparatis in occursum imponit nubibus. Finit eloquiũ, ⁊ iã repetit celũ. Candida enim subito apparuit nubis euectio, parata in celo. Apparuit nubes, intrauit in eã, q educit nubes ab extremo terre, vt oblectaret oculos eoꝝ nubis amenitas: ⁊ irroꝛaret eos ascẽdẽtis de celo suauitas, ne sola desiderantium remaneret anxietas. Ecce in clypeo actuũ apostoloꝝ, pẽdẽtiũ viuunt picta lumina piscatoꝝ, adest cõsolatoꝛ, q ascendit saluatoꝛ. Mittit continuo duos celestes ꝑtoꝛes: vt alũnos suos secu ros redderet metuẽtes: ⁊ in gaudiũ cõuerteret lachꝛymantes. ℞. Nõ turbet. Lec. v.

Oportebat enim celestes mitti cõsolatoꝛes, ne remanerent trepidi piscatoꝛes. Nam ⁊ cũ imperatoꝛ de vrbe transit ad vrbẽ: ⁊ eius nũciat aduẽtus: nõ mittunt nisi domestici pꝛetoꝛes ac palatini: vt nuncient pꝛouincialibus, q est regis aduentus, aut reditus. Ita et dño ascendente pꝛetoꝛũ celestiũ turba resplenduit decantantiũ, vt tanq̃ pꝛouincialiũ respirare facerent a timoꝛe, coꝛda pastoꝛũ. Quando enĩ patit ac resurgit, domestici angeli nunciant: vt a nube ac pꝛetoꝛio monumenti resurrexisse nunciarent dñm celi: ⁊ nunc cũ ascendit, de choꝛo pꝛecedentiũ potestatũ, de multitudine cantantiũ in aere castroꝛũ, duo palatini celestis imperij dirigunt: vt ⁊ flebilia regescerent lumina piscatoꝛũ, hymnũ celestẽ recitãt. Piscatoꝛes, viri inquiunt Galilei, quid aspicitis in Jesum euntẽ in celũ: Pꝛofect⁹ est desiderabilis, nõ veniet vobis terribilis: nubes in occursu, nubes in reditu. Uulnera poꝛtauit, ipsa iterũ repoꝛtabit. Crucẽ retulit cũ triũpho, signũ filij hoĩs vobis parebit in celo. Sic veniet in ipso coꝛpoꝛe, in ipsa nube, in ipsa veritate, vobis in amoꝛe, impijs in tremoꝛe. ℞. Ascendens in altũ. Lectio. vj.

Beati quibus vere dicitur. Sic veniet queadmodũ vidistis eum euntem in celũ. Nunqd sic veniet oculis pctoꝝ: Ipsa erit veritas: sed nõ erit ipsa securitas. Dies erit tremendi iudicij: descensus angeloꝛũ, resurrectio moꝛtuoꝛũ. Ascendent angeli, ⁊ quodã digito tube sonantis: tangent sepulchꝛa terre trementis: vt pignoꝛa restituant thꝛono igneo iudicantis. Ascendent angeli ad sepulchꝛa pꝛophetarũ: ⁊ ipsoꝝ aplorũ, omniũq̃ sctoꝝ, ⁊ dicent eis. Ecce est, q sic iterũ redit, quo modo ascendit. Nos diximus q sic veniet, quomodo eũ vidistis euntẽ in celũ: q deduxistis euntẽ, suscipite redeuntẽ. Ista allocutio nõ est linguaꝝ septuaginta, sed patenter dicunt nubes pluuiales, vt occurrant in roꝛe, ⁊ refrigeroꝛa amenitate, q conscientie nõ continent questionem.

stionē. Petamus ergo a dño deo nostro, vt sicut hodie ascensionis celebramus tempus et diē, ita reuertentis mereamur matutinā suscipere pietatē: vt dicamus ei. Mane adorabo dñe: mane astabo tibi, et contemplabor te. Tu autē. R. Ego rogabo.

Lectio sctī euangelij scḋm Joānē. Lectō. vii.

In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis. Cū venerit paracletus, quem ego mittā vobis a patre, spiritū veritatis q a patre pcedit, ille testimoniū phibebit de me, et vos testimonium perhibebitis, qr ab initio mecum estis. Et reliqua.

De homilia sancti Augustini episcopi.

Sed adhuc etiā tunc amor ipse infirmus fuerat, et angustus: donec eū roboraret et dilataret spūs sctūs. Qui postea quam illi est abundantia gratię largioris infusus: sic ad perhibendū de christo testimoniū quodā eius frigidū pectus accēdit, atq illa prius trepida quę veritatē supprefferant, ora reserauit: vt cū oēs in quos venerat spūs sanctus, linguis omniū gentiū loquerent, Judeorū circunstantibus turbis: solus ad testimoniū de chřo perhibendū pręceteris prōptius emicaret, eiusq interfectores de illi' resurrectiōe ɔfunderet. R. Ponis nu.

Si quē delectat tam suauiter Le. viii. sanctū tale spectaculū intueri, Actus apostolorū legat: ibi beatū Petrū quem negantē doluerat, stupeat pręd:cantē. Ibi linguā illā videat ad fiduciā a diffidentia: et ad libertatē a seruitute translatā, tot linguas inimicorū conuertere ad Christi confessionē: quarū nō valendo vnā ferre, versa fuerat in negationē. Quid plura: Tantus in illo fulgor gratię: tanta spiritus sctī plenitudo apparebat: tanta de ore prędicantis pretiosissimę veritatis pondera procedebant: vt ingentis multitudinis aduersarios interfectores Christi Judęos faceret pro illo paratos mori: a qbus cū illo formidabat occidi. Hoc fecit spiritus sanctus tūc missus, añ ꝓmissus. R. Si enī nō abie.

Ista dñs magna atq mirāda Le. ix. sua bñficia pręuidebat, quando dicebat. Et viderunt, et oderunt, et me, et patrē meū: vt adimpleat sermo q in lege eoꝝ scriptus est, qr odio habuerunt me gratis. Cū aūt venerit paracletus quem ego mittam vobis a patre, spūm veritatis, q a patre procedit: ille testimoniū phibebit de me: et vos testimoniū phibebitis. Ille qppe testimoniū phibens: et testes fortissimos faciens: abstulit Christi amicis timorē: et inimicorū odiū ɔuertit in amorē. Tu. Ad lau. añ. Viri galilei. cū rel'. Cap. Charissimi estote. Hymn'. Jesu nostra. V. Dñs in cęlo. Ad bñs añ. Cum venerit. Oratio. Omps sempiterne deus. Ad horas capl'a de dñica. Ad vesp. añ. Viri galilei. cū rel'. añis et psalmis. Cap. Charissimi estote. Hy'. Jesu nostra. V. Dñs in cęlo. Ad magni. añ. Hęc locutus sum vobis. Orō. Ops sempi.

¶ Sabbato si festū nō fuerit, oīa fiunt de ascensiōe: pręter añas ad Bñs: et Magni. et orōnes et capl'a q dñr de Dñica vt in superiori feria sexta notatū est. Si vero festum aliquod in hoc sabbato venerit: totū offm̃ fit de festo: vltima excepta lectione, quę legit de homil'. vigilię. Sermo scī Aug. epi.

Nostū est dilectissimi charitati vestrę, q milites seculi, bñficia tēporalia, a temporalibus dñis accepturi, prius sacramentis militaribus obligant: et dñis suis fidē se seruaturos profitentur. Le. j. Quanto magis ergo eterno regi militaturi, et eterna pmia percepturi, debent sacramentis cęlestibus obligari: et fidē, p quā ei publice placituri sunt, publice profiteri. Dicit enim Apls. Sine fide impossibile ē placere deo. Hāc in cordibus nostris agnoscit: q scrutat renes et corda. Sed ꝓpter conseruandā ecclesię vnitatē: dispensationi huius tēporis cū fide cordis, necessaria est oris confessio. Quia corde credit ad iustitiā, ore aūt confessio fit ad salutē, non tantū pręd:catorū, sed etiā auditoꝝ. R. Omnis pulchritudo.

Non enim aliter frater de fratre sentiret: nec pax ecclesię seruaret: Lcō. ii. nec alium docere, aut ab alio discere saluti necessaria posset, nisi qđ in corde habet, signis vocū: tanq suis vehiculis ad corda

aliorũ trãſmitteret. Eſt ergo fides: ⁊ corde
ſeruanda: ⁊ ore promenda. Fides nãqꝫ om-
niũ bonorũ eſt fundamentũ, ⁊ humanę ſa-
lutis initiũ. Sine hac, nemo ad numerũ fi-
lioꝝ dei poterit peruenire. ⁊ ſine ipſa ĩ hoc
ſeculo, nec iuſtificationis conſequitꝰ grati-
am: nec in futuro poſſidebit vitã ęternam.
Et ſiqͥs nõ ambulauerit ꝑ fidẽ, nõ ꝑueniet
ad ſpeciem. Hoc attendentes ſcĩ apoſtoli,
certã regulã fidei tradiderũt: quã ſecundũ
numerũ aplicũ duodecĩ ſententijs cõpre-
hẽſam, ſymbolũ vocauerũt: ꝑ quã creden
tes catholicã tenerent vnitatẽ: ⁊ per quam
hereticã ꝯuincerent prauitatẽ. Lectio.iii.

Symbolũ ergo tali ratione inſtitutum
maiores noſtri dixerunt. Tradũt enĩ:
qd̕ poſt aſcenſionẽ dñi ⁊ ſaluatoris noſtri
ad patrẽ: cũ ꝑ aduentũ ſpũs ſcĩ, diſcipuli
eius inflãmati linguis omniũ loquerentur:
ad ſingulas qualqꝫ nationes, vt dei verbũ
prędicarent, ituri ac diſceſſuri ab inuicem
normaꝫ prius ſibi futurę prędicationis in
commune ſtatuerũt, ne localiter ab inuiceꝫ
diſcedentes, diuerſum vel diſſonũ prędica
rent hisqͥ ad fidẽ Chriſti inuitabant. Oẽs
igitur in vno poſiti, ⁊ ſpũ ſctõ repleti: bre-
ue ſuę prędicationis indiciũ conferendo in
vnũ, quod ſentiebat vnuſqͥſqꝫ cõputabat:
atqꝫ hanc ita credentibus dandã eẽ regu
lã inſtituunt. ℞. Tempus eſt. Lectio.iiii.

Symbolũ breue eſt verbis: ſed magnũ
eſt ſacramentis. Quicqͥd enĩ pręfigu
ratũ eſt in patriarchis: qcquid denunciatũ
in ſcripturis, quicquid prędictũ eſt in pro-
phetis: vel de deo ĩgenito, vel ex deo ĩ deũ
nato: vel de ſpũ ſctõ, vel de ſuſcipiendo oĩ
ſacrõ, vel de morte dñi, reſurrectioniſqꝫ eiꝰ
myſterio: totũ breuiter hoc ſymbolũ con-
tinet: ⁊ continendo habet, ⁊ cõfitẽdo. Di-
ſcat ergo qͥſqꝫ fidẽ aplicã ꝓfeſſus per ora
geſtantiũ in baptiſmo, cũ ad annos intelli
gibiles venerit. Jam ad iſtius ſymboli ꝓ-
feſſionis ſacramẽtũ textũqꝫ, qd̕ in hũc mo
dũ incipit, accedamus. ℞. Non turbetur.

Credo in deũ patrẽ omnipo- Le.v.
tentẽ. In primis dilectiſſimi qualis
ſermo ſit, in ſymboli capite, diligenter at-
tendite. Ergo in primo hꝫ, credo. Uide qꝛ
dñs nr̃ nõ nos iubet diſcuterꝰ diuina iudi-
cia, ſꝫ crederꝰ: nec rõnẽ reqrere, ſꝫ fidẽ ſimpliꝫ
⁊ ĩmobilẽ exhibere. Nõ dicit, credo deũ,
vel credo deo: quãuis ⁊ hęc ſaluti neceſſa-
ria ſint. Aliud enĩ eſt credere illi: aliŏ crede
re illũ: aliŏ credere ĩ illũ. Credere illi: eſt cre
derꝰ, vã eẽ, q̃ loqͥtꝰ. Crederꝰ illũ: crederꝰ qꝛ ipe
eſt deus. Credere in illũ: diligere illũ. Cre-
dere vera eſſe q̃ loquitꝰ: multi, ⁊ mali poſ-
ſunt: Credunt enim eſſe vera: ⁊ nolũt ea fa-
cere ſua. qꝛ ad hoc pedũ pigri ſunt. Crede
re autem ipſum eſſe deum: ⁊ dęmones poſ
ſunt. ℞. Aſcendens in altum. Lectio.vi.

Credere vero in deũ, ſoli nouerunt qͥ
diligunt illũ: qͥ nõ ſolũ nomine chri-
ſtiani ſunt: ſed ⁊ factis ⁊ vita: qꝛ ſine dile-
ctione, fides inanis eſt. Cũ dilectione fides
chriſtiani: ſine dilectione fides dęmonis.
Qui ergo nõ volũt credere chriſtũ, adhuc
nec dęmones imitantꝰ. Jam credit chriſtũ,
ſed odit chriſtum: habet ꝯfeſſionẽ fidei, in
timore pęnę: nõ in amore coronę. Nam ⁊
illi puniri timebant. Deniqꝫ beatus Pe-
trus cũ dño confitens diceret. Tu es chr̃s
filius dei viui: eãdem pene verba, quę ⁊ dę
mones proferre videtꝰ ex ore: ſed illoꝝ con
feſſio, qꝛ cũ odio prolata eſt chriſti, merito
damnata eſt. Jllius qꝛ ex interna dilectio-
ne proceſſit: ęterna beatitudine remunera-
ta eſt. Nos ergo qͥ per adoptionẽ gratię fi-
lij dei ſumus, dicendo, Credo in deũ prẽm
omnipotẽtẽ: hoc ſic ei credamus: vt ei per
dilectionẽ adhęreamus. ℞. Ego rogabo.
Secundum Joannem. Lectio prima.

In illo tempore. Dixit ieſus diſcipu- cap.14.
lis ſuis. Si diligitis me mãdata mea
ſeruate: ⁊ ego rogabo patrem: ⁊ alium pa-
racletum dabit vobis. Et reliqua.

Homilia ſancti Auguſtini epiſcopi.

Audiuimus fratres cum euangeliũ lege- Ex tra-
retꝰ: dñm dicentẽ. Si diligitis me manda- cta.74.
ta mea ſeruate: ⁊ ego rogabo patrẽ ⁊ aliũ ſup Io.
paracletũ dabit vobis: vt maneat vobiſcũ
in ęternũ, ſpiritũ veritatis: quẽ mundus nõ
poteſt accipere qꝛ nõ videt eũ, nec ſcit euꝫ.
Uos aũt cognoſcetis eũ: qꝛ apud vos ma-
nebit,

nebit, ⁊ in vobis erit. Multa sunt, q̄ in istis
paucis verbis dñi requirant̄. Sed multuz
est ad vos: vel omnia quę hic q̄renda sunt
quęrere: vel omnia quę hic quęrimus inue
nire. Veruntamē quantū nobis dñs dona
re dignat̄, p nostra ⁊ vestra capacitate qd
dicere debeamus: ⁊ qd audire debeatis:
attente, p vos charissimi qd possumus su-
mite: ⁊ ab illo, qd non possumus, poscite.
Spiritum paracletū chr̄s promisit aplis.
Quo autē modo promiserit: aduertamus.
Si diligitis me inquit mādata mea serua-
te: ⁊ ego rogabo prēm, ⁊ aliū paracletum
dabit vobis: vt maneat vobiscū in ęternū,
spiritum veritatis. Hic est vtiq3 in trinita-
te spiritus sanctus, quē patri ⁊ filio cōsub-
stantialem: ⁊ coęternum, ⁊ coęqualem fi-
des catholica confitetur. Ipse est enim de
quo dicit apl's. Charitas dei diffusa est in
cordibus vestris: per spiritum sanctuz qui
datus est vobis. Tu aūt. Lectio .ij.

Quomō ergo dicit dñs: si diligitis me
mādata mea s̄uate: ⁊ ego rogabo prēz ⁊ ali
uz paracletū dabit vobis: cū hoc dicat de
spū scō: quē nisi habeamus, nec diligere
deū possumus: nec eius mandata seruare?
Quomodo diligimus vt eū accipiamus:
quē nisi habeamus diligere nō valemus?
Aut quomodo mandata seruabimus: vt
eū accipiamus: quē nisi habeamus, māda-
ta seruare nō possumus? An forte pręcedit
in nobis charitas, qua diligimus xpm, vt
diligendo chr̄m, eiusq3 faciendo mādata,
mereamur accipere spūm sanctū: vt chari-
tas, nō christi, quę iā precesserat: sed dei pa
tris diffundat̄ in cordibus nostris: p spiri-
tū sanctū, q datus est nobis? Peruersa est
ista sententia. Qui enī se filiū diligere credit,
⁊ patrē nō diligit: profecto, nec filiū dili-
git: sed qd sibi ipse cōfinxit. Deniq3 ap'lica
vox est. Nemo dicit dñs iesus, nisi in spiri-
tu scō. Et qs dñm iesum nisi euz q diligit
dicit: si eo modo dicit, quo apl's intelligi
voluit? Multi enī voce dicunt: corde aūt ⁊
factis negant. Sicut de talibus ait. Confi-
tent̄ se nosse deū: factis autē negāt. Si ne-
gatur factis: pculdubio etiā dicit̄ factis.

Nemo itaq3 dicit dñs iesus animo: verbo:
facto: corde: ore: opere: nemo dicit domi-
nus iesus nisi in spiritu sancto: ⁊ nemo sic
dicit, nisi qui diligit. Lectio tertia.

Iam itaq3 apl'i dicebant: dñs Jesus.
Et si eo modo dicebant vt nō ficte dicerēt
ore confitentes: corde ⁊ factis negantes.
Prorsus, si veraciter hoc dicebant: pcul
dubio diligebant. Quomodo igit̄ dilige-
bant: nisi in spū scō? Et tamē eis prius im
perat, vt diligant eum: ⁊ eius mandata cō
seruent: vt accipiant spūm sanctū: quē nisi
haberent, pfecto diligere ⁊ mandata eius
seruare nō possent. Restat ergo, vt intelli-
gamus spiritū sanctuz habere q diligit: ⁊
habendo mereri: vt plus habeat: ⁊ plus
habendo, plus diligat. Jā itaq3 habebant
spūm discipuli, quē dñs promittebat: sine
quo, eū dñm nō dicebant. Nec tamē eum
adhuc habebant: sicut eū dñs pmittebat.
Et habebant ergo: ⁊ nō habebant. Quia
quantū habendus fuerat nondū habebāt.
Habebāt itaq3 minus: dādus eis erat am-
plius. Habebant occulte: accepturi erant
manifeste. Quia ⁊ hoc ad maius donū scī
spūs pertinebat: vt eis innotesceret, quod
habebant. De quo munere loquens apo-
stolus, ait. Nos aūt, nō spm̄ hujus mundi
accepimus: sed spiritum, qui ex deo est:
vt sciamus quę a deo donata sunt nobis.
Nam ⁊ ipsam manifestam impeditionem
spiritussancti, nō semel, sed bis numero do
minus egit. Mox enīz vt resurrexit a mor-
tuis: insufflans ait. Accipite spiritum san-
ctum. Nunquid igitur qr tunc dedit, ideo
non misit etiam postea quē promisit? Aut
non idez ipse est spiritus sanctus, qui ⁊ tūc
est insufflatus ex ipso: ⁊ postea ab ipso mis
sus e cęlo? Quapropter cur ipsa que facta
est euidenter donatio eius bis facta fuerit
alia questio est. Fortassis enīz propter duo
pręcepta dilectiōis, hoc est proximi ⁊ dei:
vt commendaretur ad spiritum sanctū per
tinere dilectio: hęc eius gemina est in ma-
nifestatione facta donatio. Tu autem do
mine miserere nobis.

¶ In vigilia pentecostes ad vesperas añ. Dũ cõplerent. Cum rel. de lau. ps. Dixit dñs. 35. cũ rel. In fine ps. Laudate dñm oẽs gen. 36. Cap.

Actu. 2

Dum cõplerent dies pẽtecostes: erãt omnes discipuli pariter in eodẽ loco: et factus est repẽte de celo sonus, tanq̃ advenientis spiritus vehementis: et replevit totam domũ, vbi erãt sedentes. ℟. Deo gratias. Hymnus.

Veni creator spiritus: mẽtes tuorum visita: imple superna gratia: quę tu creasti pectora.

Qui paracletus diceris: donũ dei altissimi. fons vivus, ignis, charitas: et spiritalis vnctio.

Tu septiformis munere: dextrę dei tu digitus: tu rite promisso patris: sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus: infunde amorem cordibus: infirma nostri corporis: virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius: pacemq̃ dones protinus: ductore sic te prævio: vitemus omne noxium.

Per te sciamus da patrẽ: noscamus atq̃ filiũ: te vtriusq̃ spiritũ: credamus omni tẽpore.

Gloria patri domino: natoq̃ qui a mortuis: surrexit ac paracleto: in sclo᷑ũ secula. Amẽ. ℣. Repleti sunt oẽs spũ scõ hall. ℟. Et cęperũt loq̃ hall. Ad mag. añ. Nõ vos relinquã orphanos hall. vado et venio ad vos halla: et gaudebit cor vr̃m hall. Oro.

Deus q̃ hodierna die corda fideliũ sci spũs illustratiõe docuisti: da nobis in eodẽ spũ recta sapere: et de eius semp cõsolatiõe gaudere: Per. In vnitate eiusdẽ.

¶ Ad matu. invitato. Halla: spiritus domini replevit orbem terrarum. Venite adoremus halleluia. ps. Venite. Hymnus.

Iam christus astra ascenderat: regressus vnde venerat: promissum patris munere: sanctum daturus spiritum.

Solennis vrgebat dies: quo mystico septẽplici: orbis volutus septies: signat beata tempora.

Dum hora cunctis tertia: repente mundus intonat: orantibus apostolis: deum venisse nunciat.

De pãris ergo lumine: decor⁹ ignis almus est: q̃ fida xp̃i pectora: calore vbi cõpleat.

Impleta gaudent viscera: afflata sancto spiritu: voces diversas intonant: fantur dei magnalia.

Ex omni gente cogniti: grecis latinis barbaris: cunctisq̃ admirantibus: linguis loquuntur omnium.

Iudęa tunc incredula: vesana torvo spiritu: ructare musti crapulã: alumnos christi concrepat.

Sed signis et virtutibus: occurrit et docet petrus: falsa profari perfidos: iohele teste comprobans.

Gl'ia pãi dño: natoq̃ qui a mortuis: surrexit ac paracleto: in sclo᷑ũ secula. Amen.

Ad noc. añ. Factus est repente de celo sonus advenietis spũs vehementis, halla, hall. ps. Magnus dñs. 15. Añ. Cõfirma hoc deus qd operatus es in nobis: a tẽplo sancto tuo qd est est in Jerusalẽ, halla halla. ps. Exurgat deus. 19. Añ. Emitte spiritũ tuũ et creabunt: et renovabis faciem terrę, halleluia. ps. Benedic anima mea. ii 28. ℣. Spiritus domini replevit orbem terrarum halla. ℟. Et hoc qd continet omnia scientiã habet vocis halleluia.

Secundum Joannem. Lectio prima.

In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Siq̃s diligit me: sermonem meũ servabit. Et pater meus diliget eũ: et ad eũ veniem⁹: et mãsionẽ apud eũ faciem⁹. Et rel. cap. 14

Homilia sancti Gregorij papę.

Libet fratres mei charissimi evangelicę verba lectionis sub brevitate transcurrere: vt post diutius liceat in contẽplatiõe tantę solennitatis immorari. Hodie nãq̃ spiritus hom. 30

ritus

ritus sanctus repētino sonitu sup discipu- los venit: menteſq carnaliū, in sui amorē permutauit: ꝛ foris, apparentibus linguis igneis: intus, facta sunt corda flāmantia. Qꝛ dum deum in ignis visiōe susceperūt: per amorem suauiter arserunt. Ipse nāq spiritus sanctus amor est. Unde ꝛ ioannes dicit. Deus charitas est. Qui ergo mente integra deū desiderat: profecto iam habet quē amat. Nec eni quisꝗ posset deū dili- gere: si eum quē diligit non haberet. Sed ecce si vnusquisꝗ vestrū requirat, an dili- gat deū: tota fiducia ꝛ secura mēte respon- det, diligo. In ipso autē lectionis exordio audistis, ꝙ veritas dicit. Si qs diligit me: sermonem meū seruabit. Probatio ergo dilectionis: exhibitio est operis. Hinc in epistola sua idē ioannes dicit. Qui dicit di ligo deū, ꝛ mādata eius nō custodit: men dax est. Uere etenim deū diligimus: si mā- data eius custodimus. Uere enim diligi- mus: si nos a nostris voluptatibus coar- ctamus. Nā qui adhuc p illicita desideria défluit: pfecto deū nō amat: qꝛ ei in sua vo luntate cōtradicit. ℟. Dum complerent dies pentecostes, erant oēs pariter dicen- tes halle, ꝛ subito factus est sonus de celo halle, Tanꝗ spiritus vehemens, ꝛ reple- uit totam domum halle, halle. ℣. Dū er go essent in vnū discipuli ꝯgregati ꝑpter metum iudeorum: sonus repente de celo venit super eos. Tanꝗ. Lectio secunda.

Et pater meus diliget eū: ꝛ ad eū ve- niemus ꝛ mansionē apud eum facie mus. Pensate fratres charissimi quanta sit ista dignitas: habere in cordis hospitio ad uentū dei. Certe si domū nostrā quisꝗ di- ues ac prepotēs amicus intraret: omni fe- stinantia domus tota mundaret: ne qd for tasse esset qd oculos amici intrantis offen deret. Tergat ergo sordes praui operis: q deo preparat domum mentis: Sed videte qd veritas dicat. Ueniemus: ꝛ mansionē apud eū faciemus. In quorundam eteniꝫ corda venit: ꝛ mansionē non facit: qꝛ per ꝯpunctionē quidē dei respectū percipiūt: sed tentationis tēpore: hoc ipsuꝫ quod cō- puncti fuerāt, obliuiscunt. Sicꝗ ad perpe tranda peccata redeunt: ac si hec minime plāxissent. Qui ergo deū vere diligit: q eius mandata custodit: in eius corde dñs venit: ꝛ māsionē facit: qꝛ sic eū diuinitatis amor penetrat: vt ab hoc amore tentatio- nis tēpore nō recedat. Ille ergo vere amat: cuius videlicet mentem, delectatio praua, ex consensu nō superat. Nam tāto quisꝗ a superno amore disiungitur: quāto infe- rius delectatur. Unde adhuc subditur: qui nō diligit me: sermones meos non seruat. ℟. Repleti sunt omnes spiritu sancto: ꝛ ceperunt loqui prout spiritus sanctus da- bat eloqui illis. Et cōuenit multitudo di- centium halle. ℣. Loquebantur varijs lin guis apostoli magnalia dei. Et. Lectō. iij.

Ad vosmetipsos fratres charissimi in troꝛsus redite: si deū vere amatis ex- quirite. Nec tamē sibi aliquis credat, quic quid sibi animus: sine operis attestatiōe re sponderit. De dilectione conditoris: lin- gua, mens, ꝛ vita requirant. Nunꝗ est dei amor ociosus. Operat eteniꝫ magna, si est: si vero opari renuit: amor non est. Et sermo nē quē audistis, nō est meus: sed eius q mi sit me patris. Scitis fratres charissimi: qꝛ ipse qui loquit vnigenitus filius verbū pa tris est. Et quia a se ipso non loquitur sed a patre: ideo sermo quē loquitur filius: nō est filij sed patris: quia ipse filius verbū est patris. Hec locutus sum vobis apud vos manens. Quando nō manebat apud eos: qui ascensurus celos ꝑmittit dicēs: Ecce ego vobiscū suꝫ omnibus diebus: vsꝗ ad ꝯsūmationē seculi: Sed verbū incarnatū: ꝛ manet, ꝛ recedit. Recedit corpore: manet diuinitate. Apud eos ergo mansisse se pér hibet: quia qui inuisibili semper potesta- te presens erat: corporali iam visione re- cedebat. Ad laudes ꝛ per horas añā.

Dum complerentur dies penteco- stes erant oēs pariter dicentes hall. ps. Dominus regnauit. ₰ Cum reliquis. Añā. Spiritus domini repleuit orbem terrarū halle. Añā. Repleti sunt omnes spiritu sancto: ꝛ ceperunt loqui halle. Añ.

Fontes & omnia que mouent in aquis hymnū dicite deo hallā. Añ. Loquebantur varijs linguis apl'i magnalia dei hallā. hallā hallā. Cap. Dū cōplerent. Hym.

Beata nobis gaudia: anni reduxit orbita: cum spiritus paracletus: effulsit in discipulos.

Ignis vibrante lumine: lingue figurā detulit: verbis vt essent proflui: & charitate feruidi.

Linguis loquunt omniū: turbe pauent gentilium: musto madere deputant: quos spiritus repleuerat.

Patrata sunt hec mystice: pasche pacto tpe: sacro dierum numero: quo lege fit remissio.

Te nunc deus pijssime: vultu precamur cernuo: illapsa nobis celitus: largire dona spiritus.

Dudū sacrata pectora: tua replesti gratia: dimitte nūc peccamina: & da qeta tpora.

Gloria patri dño: natoq3 q a mortuis: surrexit ac paracleto: in seculorū scl'a. Amē. ℣. Repleti sunt oēs spū sctō hallā. ℟. Et ceperūt loqui hallā. Dic versus dicit hoc in loco p totā hebdōam. Ad bñs añ. Accipite spiritū sanctū: quorū remiseritis pctā remittunt eis hallā. Oro. Deus qui hodierna. Ad oēs hymnos p octauā di. Glia patri dño. Et cātāt i tono de Btā nob gaudia.

Ad primā cap. Regi sclorum. 9. ℟. br. Christe fili dei viui miserere nobis. Hall. hall. ℣. Qui sedes. ℟. Hall. ℣. Glia. ℟. Xpe.

Ad terciā hym. Veni creator. 20 ℣. Et di p totā octauā. Cap. Dū cōplerent. ℟. br. Spūs dñi repleuit orbē terrarū. Hall. hall. ℣. Et hoc qđ cōtinet omnia scientiam habet vocis. ℟. Hallā. ℣. Gloria. ℟. Spiritus. ℣. Spūs paracletus hall. ℟. Docebit vos omnia halleluia. Ad. vj. caplm.

Actu. 2 Facta aūt hac voce cōuenit multitudo, & mēte cōfusa est: quoniā audiebat vnusq̄sq3 lingua sua illos loquentes. ℟. bre. Spūs paracletus. Hallā hall. ℣. Docebit vos oia. ℟. Hallā. ℣. Glia. ℟. Spūs. ℣. Repleti sunt oēs spū sctō hallā. ℟. Et ceperunt loqui hallā. Ad. ix. caplm.

Iudei quoq3 & proseliti: cretes & arabes: audiuimus eos loquentes nrīs linguis, magnalia dei. ℟. bi. Repleti sunt oēs spū sctō. Hallā hall. ℣. Et ceperunt loq. ℟. Hallā. ℣. Gloria. ℟. Replen. ℣. Loquebantur varijs linguis apostoli halleluia. Respon. Magnalia dei halleluia.

Ad vespe. añ. Dū complerentur. Cum rel. ps. Dixit dñs. 35. In fine ps. In exitu. Cap. Dū cōplerentur. Hym. Veni creator. 20 ℣. Loquebant varijs linguis apl'i hall. ℟. Magnalia dei hall. Ad mag. añ. Hodie cōpleti sunt dies pentecostes halleluia: hodie spiritus sanctus in igne discipulis apparuit: & tribuit eis charismatum dona: misit eos i vniuersū mūdū: pdicare, & testificari: q crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit hall. Oro. Deus q hodierna.

Infra octauā pētecostes, fit officiū sicut in die: exceptis versi. ad noc. lcōnib9 ℟ijs: añ. ad bñ. ad magni. & orōnibus q omnia sunt loco suo: & de nullo alio festo fit: sed peracta octaua celebrantur.

Feria. ij. ℣. Spiritus dñi repleuit orbē terrarū halleluia. ℟. Et hoc quod continet oia sciētiā h3 vocis hall. Sm Joan. iij.

In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Sic deus dilexit mundū vt filium suū vnigenitū daret: vt omnis q credit in illū nō pereat: sed habeat vitā eternā. Et reliq. Homil. sci Augu. epi.

Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto: sic exaltari oportet filiū hominis: vt omnis q credit in eū non pereat, sed habeat vitā eternā. Quomō qui intuebant illū serpentē nō peribant morsibus serpentū: sic q intuent fide morte christi: sanant a morsibus pctōrū. Sed illi sanabant a morte ad vitā temporalē: hi aūt vt habeant vitā eternā. Hoc eni interest inter figuratā imaginē & rem ipsā. Figura prestabat vitā temporalē: res ipsa cuius figura illa

Ex tracta. 12. sup Io. post medium.

ra illa erat: p̄stat vitā ęternā. Non enī misit deus filiū suū in mūdū, vt iudicet mundū: sed vt saluet͂ mūdus p ipsū. Ergo quantū in medico est, sanare venit ęgrotū. Sz ipse se interimit: qui pcepta medici obseruare nō vult. Venit saluator in mundū. Quare saluator dictus est mūdi: nisi vt saluet mū dū: nō vt iudicet mundū? Saluari nō vis ab ipso: ex teipso iudicaberis. Et qd dicā iudicaberis? Vide qd ait. Qui credit in eū nō iudicat͂. Qui aūt nō credit: qd dictu rū speras, nisi iudicat͂? Additurus erat: iā ingt iudicatus est. Nōdum apparuit iudi ciū: et iā factū est iudiciū. ℟. Iam nō dicā vos s͂uos sz amicos meos: q: oīa cognoui stis, q̄ opat͂ sū in medio vr̄i hall. Accipite spm̄ sctm̄ in vobis paracletū: ille est quē p̄ mittet vobis hall. ℣. Vos amici mei estis: si feceritis q̄ ego p̄cipio vobis. Ac. L. ij.

Nouit enī dn̄s q sunt eius: quos ad vitā p̄eordinauit ęternam. Nouit q pmaneāt ad corōnā: q pmaneāt ad flam mā. Nouit in area sua triticū: nouit palcā. Nouit segetē: nouit zizaniā. Jā iudicatus est, q nō credit quare iudicatus est? q: non credit ī noīe vnigeniti filij dei. Hoc est aūt iudiciū: q: lux venit in mundū: et dilexerūt hoīes magis tenebras, q̄ lucē. Erāt enim mala opa eorū. Frēs mei: quorū opa bona inuenit dn̄s? Nullorū. Omniuz mala opa inuenit. Quomō ergo quidā fecerunt veri tatē: et venerūt ad lucē? Et hoc enī sequit͂ Qui aūt facit veritatē, venit ad lucē: vt ma nifestent͂ opera eius: q: in deo sunt facta. Quomō quidā bonū opus fecerunt et ve nerunt ad lucē: idest ad chr̄stū: et quomo do qdā dilexerunt tenebras? Si enim oēs pctōres inuenit: et oēs a peccato sanat: et serpēs ille in quo figurata est mors dn̄i: eos sanabat q morsi fuerant: et pp̄ter morsum serpētis, erect͂ est serpēs: idest mors dn̄i, pp̄ hoīes mortales quos iuenit iniustos: quō intelligit͂: hoc est iudiciū: quoniaz lux ve nit in mundū: et dilexerunt hoīes magis te nebras q̄ lucē: erant enim mala opa eorū? Quid est hoc? Quorū enī erant bona opa? Nōne venisti vt iustifices impios? Sed di lexerunt ingt tenebras magis, q̄ lucē. Ibi posuit vim. Multi enim dilexerunt pctā: sua: multi cōfessi sunt pctā sua. ℟. Spiri tus sctūs pcedēs a throno aplōr, pector ra inuisibiliter penetrauit: nouo sctificatio nis signo. Ut in ore eor omniū gn̄a nasce rent͂ linguarū hall. ℣. Aduēnit ignis di uinus: nō cōburēs, sed illuminās: et tribu it eis charismatū dona. Ut in. Lectio. iij.

Qui a q̄fitet͂ pctā sua: et accusat pec cata sua: pactū cū deo facit. Accusat deus pctā tua: si et tu accusas: cōiungēris deo. Quasi duę res sunt: hō, et pctōr. Qd audis hō, deus fecit: qd audis pctōr, ipse hō fecit. Dele qd fecisti, vt deus saluet qd fecit. Oportet vt ōderis in te opus tuuz: et ames in te opus dei. Cum autem cęperit tibi displicere qd fecisti: inde incipiunt bo na opa tua, q: accusas mala opa tua. Ini tiū operū bonor: p̄fessio est oper malor: facis veritatē: et venis ad lucē. Quid est fa cere veritatē? Nō te palpas: nō tibi blādi ris: nō tibi adulāris: nō dicis iustus sū, cū sis iniquus: et incipis facere veritatē. Ve nis aūt ad lucē: vt manifestent͂ opa tua, q: ī deo sunt facta. Q: et hoc ipsum qd tibi di splicuit pctm̄ tuū, non tibi displiceret: nisi deus tibi luceret: et eius veritas tibi osten deret. Sed q admonitus diligit pctā sua: odit admonentē lucē: et fugit eā, vt nō ar guant͂ mala opa eius quę diligit. Qui aūt facit veritatē: accusat in se mala sua. Non sibi parcit: nō sibi ignoscit: vt de͂ ignoscat. Q: qd vult vt de͂ ignoscat: ipse agnoscit: et venit ad lucē, cui gratias agit: q illi quid in se odisse debeat ostenderit. Dicit deo. Auerte faciē tuā a peccatis meis. Et qua fronte dicit: nisi iterum dicat. Quoniā fa cinus meū ego agnosco: et pctm̄ meū corā me est semper? Sit aūte te: qd non vis esse ante deum. Si autem post te feceris pecca tū tuū: retorquet tibi illud deus ante ocu los tuos: et tunc retorquet quando iam pę nitentię fructus nullus erit. Ad bn̄s añā. Sic deus dilexit mundū, vt filium suū vni genitū daret: vt oīs, q credit in ipsum, non pereat: sed habeat vitā ęternā hall. Oro.

Deus q apl'is tuis sanctū dedisti spi-ritū: cōcede plebi tuę pię petitionis effectū: vt qbus dedisti fidē: largiaris & pa. cē. Per dn̄s. In vnitate eiusd. Ad mag. añ. Siqs diligit me, smonē meū seruabit: & pr. meus diliget eū: & ad eū veniemus: & mansionē apud eū faciem⁹ hall'. Oro vt supra.

Feria .iij. ℣. Spiritus paraclet⁹ hall'. ℟. Docebit vos oīa hall'. Sm Joan. Lc. j.

Joh. 10. In illo tpe. Dixit iesus phariseis. Amē amen dico vobis: q nō intrat p ostiū in ouile ouiū, sed ascendit aliunde: ille, fur est & latro. Qui aūt intrat per ostiū: pastor ē ouiū. Et rel. Omil. sancti Augustini epi̅scopi.

Extra/ctatu 45 post pri/cipium. Dominus de grege suo & de ostio quo in trat ad ouile: similitudinē ꝓposuit in hodierna lectione. Dicant ergo pagani, vel iudęi, vel heretici. Bñ viuimus. Si per ostiū nō intrāt: qd eis prodest vñ gloriant? Ad hoc enī debet cuiq ꝓdesse bene viuere: vt det ei semp viuere. Nā cui nō dat semp viuere: qd ꝓdest bñ viuere? Qr nec bene viuere dicendi sunt: q finē bene viuendi vel per cęcitatē nesciunt: vel p inflationē cōtēnūt. Nō est aūt cuiq spes vera & certa semp viuendi: nisi agnoscat vitā, q est christus: & p ianuā intret in ouile. Querūt ergo plerūq tales hoies: etiā psuadere hoibus vt bñ viuant: & christiani non sint. Isti p aliā partē volūt ascendere: rapere: & occidere: non vt bonus pastor cōseruare atq saluare. Fuerunt ergo quidā philosophi de virtutibus & vitijs subtilia multa tractantes: diuidentes: diffinientes: ratiocināteś: acutissimos sillogismos cōcludentes: libros implētes: suā sapientiā buccis cōcrepantibus ventilantes: q etiā dicere auderēt hoibus. Nos sequimini: sectā nostrā tenete, si vultis bñ viuere. Sed nō intrabāt p ostiū: perdere volebāt: mactare & occidere. ℟. Apparuerunt apl'is dispertitę linguę tanq ignis hall'a. Seditq sup singulos eorū spūs sctūs hall'. hall'. ℣. Et cęperūt loq varijs liguis: ꝓut spūs sctūs dabat eloq illis. Se. Sed qd de istis dicā? Ecce ipsi Le. ij. pharisęi legebāt: & eo qd legebāt, xp̄m sonabāt: venturū sperabāt: & p̄sentē nō agnoscebāt. Jactabāt etiā ipsi se inter videntes: hoc est inter sapientes: & negabāt christū, & nō intrabant p ostiū. Ergo & ipsi si quos forte seducerēt: mactandos & occidendos nō liberādos seducerent. Et hos dimittamus. Uideamus illos, si forte ipsi intrant p ostiū in ouile: q christi noīe gloriant. Innumerabiles enim sunt, q se videnteś nō solū iactant: sed a christo illuminatos videri volūt. Sunt aūt heretici: forte ipsi p ianuā intrauerūt? Absit. Sabellius dicit. Qui filius est: ipse pater est. Sed si est filius: non est pater. Non intrat p ostiū: q filiū dicit patrē. Arrius dicit. Aliud est pater: aliud est filius. Recte diceret: si diceret alius: nō aliud. Quando enī dicit aliud: ei cōtradicit a quo audiuit, Ego & pater vnū sumus. Nec ergo ipe intrat p ostiū. Predicat enī christū qualē sibi fingit: nō qualē veritas dicit. Nomē habet: rē nō habet. Alicuius rei nomē est christus. Tene ipsam rē: si vis ꝓdesse tibi nomē. Alius nescio vnde sicut Fotinus: christus hō est inqt: deus nō est. Nec ipse intrat p ostiū: q: chr̄s, & homo, & deus est. ℟. Loquebant varijs linguis apl'i magnalia dei. Prout spūs sctūs dabat eloq illis hall'. ℣. Repleti sunt oēs spiritu sctō: & ceperunt loqui. Prout. Lectio. iij.

Et qd opus est multa percurrere: & multa vana heresium enumerare? Hoc tenete: ouile christi eē ecclīā catholicā. Qui cūq vult intrare in ouile, p ostiū itret: xp̄m verū prędicet: nō solū aūt christū verū prędicet: sed christi gloriā qrat: nō suā. Nam multi qrentes gloriā suā oues christi sparserūt: potius q cōgregauerūt. Humilis ē enī ianua xp̄s dn̄s. Qui intrat p hāc ianuā: oportet vt humiliet se: vt sano capite possit intrare. Qui aūt se nō humiliat, sed extollit: p maceriā ascēdere vult. Qui aūt p maceriā ascēdit: ideo exaltat vt cadat. Tecte tñ adhuc loquit dn̄s iesus: nondū intelligit. Nominat ostiū: noīat ouile: nominat oues: cōmēdat hęc omnia: sed nōdū expo nit. Legamus ergo, qa venturus est ad ea verba:

verba: in quibus nobis aliqua que dixit dignetur exponere: et quorum expositione dabit nobis fortasse etiam illa: que non exposuit intelligere. Pascit enim manifestis: exercet obscuris. Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde: ve misero: quia casurus est. Sit ergo humilis, ut per ostium intret: plano pede veniat: ut non offendat: qui non intrat per ostium ille fur est et latro. Oves enim suas vult dicere oves alienas. Ad hoc autem suas: idest furto ablatas: non ut salvet sed ut occidat. Ergo fur est: quia quod alienum est: suum dicit. Latro: quia et quod est furatus occidit.

Ad bñs aña. Ego sum ostium dicit dominus: per me, siquis introierit salvabitur, et pascua inveniet halleluia. Oratio.

Adsit nobis quesumus domine virtus spiritus sancti: que corda nostra clementer expurget: et ab omnibus tueatur adversis. Per. In unitate.

Ad magn. añ. Pacem relinquo vobis: pacem meam do vobis: non quomodo hic mundus dat, ego do vobis halleluia. Oro ut supra.

Feria. iiij. quatuor temporum. ℣. Repleti sunt omnes spiritu sancto halla. ℟. Et ceperunt loqui halla. Secundum Joanne. Le. i.

cap. 6. In illo tempore. Dixit iesus turbis iudeorum. Nemo potest venire ad me: nisi pater qui misit me traxerit eum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Ex tractatu 16 sup lo. post principium. Quid est nemo potest venire ad me, nisi quia nemo potest credere in me: nisi qui misit me pater traxerit eum. Ille venit, quem gratia dei prevenit: quem propheta dicit: misericordia eius preveniet me. Preveniet velle: subsequetur perficere. Trahit pater ad filium eos qui propterea credunt in filium: quia eum cogitant patrem habere deum. Deus enim pater equalem sibi genuit filium. Et qui cogitat aut in fide sua sentit et ruminat equalem esse patri eum in quem credit: ipsum trahit pater ad filium. Arrius credidit creaturam: non eum traxit pater: quia non considerat patrem: qui filium non credit equalem. Quid dicis o Arri: Quid heretice loqueris: Quid est christus: Non est inquit deus verus: sed quem fecit deus verus. Non te traxit pater. Non enim intellexisti patrem cuius filium negas. Aliud cogitas: non est ipse filius: nec a patre traheris: nec ad filium traheris. Aliud est filius: aliud quod tu dicis. Fotinus dixit: homo solus christus est: non est et deus. Qui sic credit: non pater eum traxit. Quem pater traxit, dixit: tu es christus filius dei vivi. Non sicut propheta: non sicut ioannes: non sicut aliquis magnus iustus: sed sicut unicus: sicut equalis: tu es christus filius dei vivi. Vide quia tractus est: et a patre tractus est. Et dominus quidem. Beatus es simon bar iona: quia tibi non revelavit caro et sanguis: sed pater meus qui in celis est. Ista revelatio: ipsa est attractio. ℟.

Disciplinam et sapientiam docuit eos dominus hall. firmavit in illis gratiam spiritus sui. Et intellectu implevit corda eorum hall. ℣. Repente namque sonitus spiritus sancti super eos venit. Et. Le. ii.

Ramum viridem ostendis ovi: et trahis illam. Nuces puero ostenduntur: et trahitur: et quo currit trahitur: amando trahitur: sine lesione trahitur corporis: cordis vinculo trahitur. Si ergo ista que inter delitias voluptatesque terrenas revelantur amantibus trahunt: quoniam verum est: Trahit sua quemque voluptas: non trahit revelatus christus a patre: Quid enim fortius desiderat anima quam veritatem: Quo avidas fauces habere debet: unde optare: ut sanus sit intus palatus vera iudicandi: nisi ut manducet et bibat sapientiam: iustitiam: veritatem: eternitatem: Ubi autem hoc: Ibi melius: verius ibi: plenius ibi. Nam hic facilius possumus esurire: et hoc si bonam spem habemus quod satiari. Beati enim inquit qui esuriunt et sitiunt iustitiam hic: quoniam ipsi saturabuntur ibi. Ideo cum dixisset: nemo ad me venit: nisi pater qui misit me traxerit eum: quid subiecit: Et ego resuscitabo illum in novissimo die. Reddo illi quod amat: reddo quod sperat. Videbit quod adhuc non videndo credit. Manducabit: eo quod esurit: saturabitur eo quod sitit. Ubi: in resurrectione mortuorum: quia ego resuscitabo eum in novissimo die. ℟. Ite in orbem universum, et predicate dicentes hall. Et qui crediderit et baptizatus fuerit salvus erit halla hall. ℣. In nomine meo demonia eiicient: linguis loquentur novis, serpentes tollent. Et. Le. iii.

Scriptum est enim in prophetis. Et erunt omnes docibiles dei. Quare hoc dixi: O iudei: pater vos non docuit: et

quomõ potestis me agnoscere? Omnes re gni illius hoĩes docibiles dei erunt: non ab hominibus audient. Et si ab hominibus audiũt: tamen qđ intelligũt intus dat intus coruscat: intus reuelat. Quid faciũt hoĩes forinsecus annunciantes? Quid facio modo ego: cũ loquor? strepitũ verboꝝ ingero auribus vestris. Nisi ergo reuelet ille q intus est: qd dico aut quid loquor? Exterior cultor arboris: interior est creator. Qui plantat ⁊ q rigat: extrinsecus operat. Hoc faciamus nos: sed neq̃ q plãtat est aliqd: neq̃ qui rigat: sed qui incrementum dat deus. Hoc est erunt oẽs docibiles dei. Qui oẽs? Omnis q audiuit a pře ⁊ didicit venit ad me. Uidete quomõ trahit pater. Docẽdo delectat: nõ impõnendo necessitatẽ. Ecce quomodo trahit. Erunt oẽs do cibiles dei. Trahere, dei est. Omnis q audiuit a patre, ⁊ didicit: venit ad me: trahere enĩ dei est. Quid igitur frẽs? Si omnis q audiuit a pře, ⁊ didicit, ipse venit ad christũ: chřs hic nihil docuit? Quid qđ patrem magistrũ hoĩes nõ viderũt: filiũ viderunt? filius dicebat: sꝫ pater docebat. Ad bñ. añ. Ego sum panis viuus dicit dñs: qui de celo descendi, hallelu ia hallelu ia. Orõ. Mentes nostras quęsumus dñe paraclętus q a te procedit illuminet: ⁊ inducat in oẽm, sicut tuus promisit filius veritatem: Qui tecum. In vni. eiusđ. Ad magni. añã. Ego sum panis viuus, qui de celo descen di, si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in ęternum: ⁊ panis quem ego dabo: caro mea est ꝓ mũdi vita hallelu ia. Orõ vt supra.

Feria qnta. ℣. Spũs dñi repleuit orbẽ terrarũ hallelu ia. ℟. Et hoc qđ cõtinet oĩa: sciẽntiã habẽt vocis hallelu ia. Scđm Lucã. L. j.

m.9.a. N illo tempore. Conuocatis Jesus duodecĩ discipulis suis: dedit illis virtutem ⁊ potestatem super omnia demonia: ⁊ vt languores curarent. Et reliqua.

libro.6 cap.6. Qualis discipuli a christo missi. Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Qualis debeat esse q euangelizat regnũ dei: pceptis euãgelicis designat. Ut sinẽ virga: sine pera: sine calciamẽto: sine pane: sine pecunia: hoc est subsidij sclaris adminicula nõ requirens: fideq̃ tutus putet sibi: quo minus ea requirat: magis posse suppetere. Quę possunt qui volunt ad eũ deriuare tractatũ: vt spiritualẽ tantũmodo locus iste videat formare affectum. Qui velut indumẽtũ qđdã videat corporis exuisse: nõ solũ potestate reiecta: cõtẽptisq̃ diuitijs: sed etiã carnis ipsius illecebris abdicatis. Quibus primo omniũ dat pacis atq̃ cõstantię generale mandatũ. Ut pacẽ ferant: constantiã seruent: hospitalis necessitudinis iura custodiant: aliẽnũ a pdicatore regni cęlestis asserens cursitare p domos, ⁊ inuiolabilis hospitij iura mutare. Sed vt hospitij gratia deferẽda censetur: ita etiam si nõ recipiant excutiendũ puluerẽ: ⁊ egrediendũ de ciuitate mandat. Quo mãdato nõ mediocris boni remuneratio docet hospitij: vt nõ solũ pacẽ tribuamus hospitibus: verũetiam si qua eos terrenę obũbrant delicta leuitatis: receptis apostolicę pdicationis vestigijs auferantur. ℟. Aduenit ignis diuinus, nõ cõburẽs, sed illuminãs: nõ cõsumẽs, sed lucẽs: ⁊ inuenit corda discipulorum receptacula munda. Et tribuit eis charismatũ dona hallelu ia hallelu ia. ℣. Inuenit eos cõcordes charitati: ⁊ collustrauit eos inundans gratia deitatis. Et tri. Lectio. ij.

Nec ociose secundũ Matheum dominus quã ingrediant apli eligenda decernit: vt mutandi hospitij necessitudinis violandę causa, nõ suppetat. Non tamen eãdẽ cautio recepturi mandat hospitij: ne dũ hospes eligit, hospitalitas ipsa minuat. Sed hęc vt secundũ literã de hospitij religione venerabilis est forma pcepti: ita etiã de mysterio sentẽtia cęlestis arridet. Etenim cũ domus eligit: dignus hospes inquirit. Uideamus ne forte ecclesia pręferenda designet, ⁊ chřs. Quę enim dignior domus apostolicę pdicationis ingressu: q̃ sctã ecclesia? Aut qs pręferẽdus magis omnibus videt esse: q̃ chřs? Qui pedes suis cõsueuit lauare hospitibus: ⁊ quoscũq̃ in sua receperit domo: pollutis

nõ patiaĩ habitare vestigijs: sʒ maculosos licet vitę prioris: in reliquũ tñ dignaĩ mũdare pcccssus. ℟. Spũs sctũs repleuit totã domũ vbi erãt aplĩ: ⁊ apparuerunt illis dispertitę linguę tãq̃ ignis: seditq̃ supra singulas eorũ. Et repleti sunt oẽs spũ scõ: ⁊ cęperũt loq̃ varijs linguis: put spũs sctũs dabat eloqui illis, hallã, hallã, hall. ℣. Dũ ergo essent in vnũ discipuli cõgregati ppter metũ iudęorũ: sonus repẽte de cęlo venit sup eos. Et re. Lectio .iij.

Hic igiĩ solus est: quẽ nemo deserere debet: nemo mutare. Cui bene, diciĩ. dñe, ad quẽ ibim⁹? Uerba vitę ęternę habes: ⁊ nos credimus ⁊ cognouimus q̃ tu es xp̃s filius dei. Uides executorẽ cęlestiũ pceptorũ: q qñ nõ mutauit hospitiũ: cęlestis cõsortiũ cõsecrationis emeruit. Fides igitur in primis ecclię quęrenda mãdaĩ: in qua si xp̃s habitator sit: haud dubie sit eligẽda. Sin vero ppl̃s pfidus fuerit: aut receptor hęreticus deformet habitaculũ: vitãda hęreticorʒ cõio: fugiẽda synagoga censeĩ: excutiẽdus pedũ puluis: ne fatiscentibus pfidię ac sterilis siccitatis setib⁹: tanq̃ humi aridę arenosęq̃ mẽtis hoĩs vestigiũ polluatur. Nã sicut corporeas q̃sq̃ infirmitates ppli fidelis suscipe in se debet euãgelij pręr dicator: ⁊ tanq̃ pprijs inania gesta puluerĩ cõparãda eleuare atq̃ abolere vestigijs: iuxta qd̃ scriptũ ẽ. Quis ĩfirmaĩ: ⁊ ego nõ ĩfirmor? Ita si qua ẽ ecclĩa, q̃ fidẽ respuat: nec aplicę pdicatiõis fundamẽta possideat: ne quẽ labe pfidię possit aspgere: deserẽda est. Qd̃ apl̃s quoq̃ euidẽter asseruit dicẽs. Hęreticũ hoĩem post vnã ⁊ secundaʒ correptionẽ deuita. Ad bñs añ. Cõuocatis iesus duodecim discipulis suis: dedit illis virtutẽ ⁊ ptãtẽ sup oĩa dęmonia: ⁊ vt languores curarẽt: ⁊ misit illos prędicare regnũ dei ⁊ sanare ĩfirmos halleluia. Orõ.

Deus q hodierna die corda fidelium scĩ spũs illustratiõe docuisti: da nobis in eodẽ spũ recta sapere: ⁊ d̃ eius semp ↄsolatione gaudere. Per. In vnitate eiuſ. Ad mag. añ. Spũs q a pr̃e pcedit hallã: ille me clarificabit hallã hall. Orõ vt sup.

Feria .vj. ℣. Spũs paracletus hall. ℟. Docebit vos oĩa hall. Scd̃ʒ Lucã. Le. j.

In illo tpe. Factũ est in vna dierũ: ⁊ ipse Jesus sedebat docẽs: ⁊ erãt pharisei sedentes ⁊ legis doctores, q venerãt ex omni castello galilęę, ⁊ iudęę: ⁊ hierusalẽ: ⁊ virtus domini erat ad sanandos eos. Et reliqua. cap. 5. d

Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Non ociosa huius paralytici nec angusta medicina est: quando dñs orasse pmittiĩ: nõ vtiq̃ propter suffragiũ: sed propter exemplũ. Imitãdi enĩ speciẽ dedit: nõ impetrandi ambitũ reqsiuit. Et cõuenientibus ex omni galilęa, ⁊ iudęa, ⁊ hierl̃m legis doctorib⁹: inter cęterorũ remedia debiliũ: paralytici quoq̃ medicina d̃scribiĩ. Primũ oĩum qd̃ añ diximus: vnusq̃sq̃ ęger, petẽdę pcatores salutʒ debet adhibere: p quos vitę nostrę cõpago resoluta: actuũq; nr̃oruʒ clauda vestigia: verbi cęlestis remedio reformenĩ. Sũt igiĩ aliq monitores mentis: q aĩum hoĩs: q̃uis exterioris corporis debilitate torpentẽ: ad supiora erigant. Quorʒ rursus adminiculis ⁊ attollere ⁊ humiliare se possit: vt facilius añ iesum locetĩ: dsũco videri dignus aspectu. Humilitatẽ enĩ respicit dñs: qa respexit humilitatẽ ancillę suę. Quorʒ fidẽ inquit vt vidit: dixit. Homo remittunĩ tibi pctã tua. Magnus dñs: q aliorũ merito ignoscit alijs: ⁊ dum alios probat: alijs relaxat errata. Cur apud te homo collega non valeat: cũ apud deũ seruus ⁊ interueniendi meritũ: ⁊ ius habeat impetrandi? Disce q iudicas: ignoscere: disce qui ęger es impetrare. Si grauiũ pctõrũ diffidis veniã, adhibe precatores: adhibe ecclĩã: quę p te precetur: cuius cõtẽplatione: quod tibi dñs negare posset ignoscat. ℟. Nõ vos me elegistis: sed ego elegi vos: ⁊ posui vos, Ut eatis, ⁊ fructum afferatis: ⁊ fructus vester maneat halleluia hallã. ℣. Sicut misit me pater: ⁊ ego mitto vos. Ut eatis. Lectio secunda. Libr. 5. cõfirmatio p miraculũ.

At quãuis historię fidem debeamus nõ omittere: vt vere paralytici istius corpus credamus esse sanatum: cogno-

sce tamē interioris hoīs sanitatē: cui pctā
donanť. Quę cū iudęi asserunt a solo deo
posse cōcedi: deū vtiqꝫ cōfitenť: suoqꝫ iu-
dicio perfidiā suā ꝓdunt: vt opus astruāt:
psonā negent. Itaqꝫ ab ipsis opibus suis
dei filius accipit testimoniū: ꝛ vocis suffra
giū nō reqrit. Perfidia enim cōfiteri pōt:
credere aūt nō pōt. Itaqꝫ testimoniuꝫ non
deest diuinitati: sed fides deest saluti. Nā ꝛ
validius est ad fidē qḋ cōfitenť iniusti: ꝛ p-
niciosius ad culpā qḋ negant, q suis asser-
tionibus reuincunť. Magna itaqꝫ infidę
plebis amentia: vt cū cōfessa fuerit solius
dei esse donare pctā: non credit deo donā-
ti pctā. Dñs aūt saluos volens facere pec
catores: et occultorū cognitione deū se eē
demonstrat: ꝛ admirationē factorū adijci
ens: qd est facilius, dicere: dimissa sunt tibi
pctā tua: aut dicere: surge ꝛ ambula? Quo
loco plenā spem resurrectionis ostendit: q
mētis vulneribus corporisqꝫ sanatis, do-
nat peccata animorū: ꝛ debilitateꝫ carnis
excludit. Hoc est enī totū hoīem esse cura
tū. Quāuis igiť magnū sit hominibus pec
cata dimittere: (qs enī peccata potest di-
mittere: nisi solus deus: q per eos quoqꝫ di
mittit: qbus dimittēdo tribuit potestatē?)
Tamē multo diuinius est resurrectionē da
re corporibus: quādoqdē dñs resurrectio
est. ℟. Spūs dñi repleuit orbē terrarū. Et
hoc qḋ ꝯtinet oīa, sciētiā habet vocis hal.
hall. ℣. Oīum est enī artifex oēm habens
virtutē: omnia ꝓspiciēs. Et hoc. Lcō. iij.

Hic lectus q tolli iubetur: qd est aliḋ
nisi qꝛ humanū iubeť corpus attol-
li? Ipse est q per singulas noctes lauatur a
dauid: lectus doloris: ī quo anima nostra
graui cōscientię ęgra, cruciatu iacebat. Sꝫ
siqs secundū chři ꝓcepta se gesserit: iā non
lectus doloris est: sed quietis. Miseratiōe
enī dñi cępit quies esse, quę mors erat: qui
nobis soporē mortis vertit in gratiā volu
ptatis. Nec solū leuare lectū, sed etiā do-
mū suā repetere: hoc est ad paradisum redi
re censeť. Ea est eniꝫ vera domus: quę ho-
mīnē prima suscepit, nō iure amissa: sꝫ frau
dē. Merito ergo restituitur dom⁹: quoniā
venerat q nexū fraudis aboleret: ius refor-
maret. Nec mora vlla sanitatis interuenit:
vnū dictorū remediorūqꝫ momentuꝫ est.
Spectant surgentē increduli: miranť ab-
euntē: ꝛ diuini operis miracula malunt ti-
mere, qꝫ credeř. Nā si credidissent: nō vtiqꝫ
timuissent, sed dilexissent. Perfecta enim
dilectio, timorem excludit foras. Et ideo
isti qꝛ nō diligebāt: calūniabanť. Calūni-
antibus aūt dicit. Quid cogitatis mala in
cordib⁹ vestris? Quis hoc dicit? sacerdos
magnus, q leprā videbat in cordibus iu-
dęorū: ꝛ ꝓndit eos peiores eē leproso. Ille
sacerdoti ē scriussus offerre purgatus: hos
sacerdos repudiat: ne alios quoqꝫ eoꝝ le-
pra cōtaminet. Ad bñs añ. Dixit iesus: vt
sciatis aūt qꝛ fili⁹ hoīs habet ptātē in terra
dimittendi pctā, ait paralytico: tibi dico
surge: tolle lectū tuū, ꝛ vadḋ ī domū tuā hal.

Oratio. Da q̄s ecclesię tuę misericors
deus: vt scṫō spū cōgregata: hostili
nullatenus incursione turbeť. Per. In vni.
Ad mag. añ. Paraclctus aūt spūs scṫūs,
quem mittet pater in nomine meo: ille vos
docebit oīa, ꝛ suggeret vob oīa: quęcūqꝫ
dixero vobis hallā, hallā. Oṙo vt supra.

¶ Sabbato. ℣. Repleti sunt oēs spū scṫō
hall. ℟. Et cęperūt loq hall. Scḋm lucā.

In illo tēpore. Surgens iesus
de synagoga: intrauit in domū
simōnis. Socrus aūt simōnis te-
nebať magnis febribus. Et reľ.

Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Vide clementiā dñi saluatoris: nec indi- Sup li/bro 4.
gnatione commotus: nec scelere offensus: cap. 4. Cōfir/
nec iniuria violatus iudęā deseruit. Quin matio doctri/
etiam immemor iniurię: memor clemētię: ne cbi i.
nunc docendo: nunc liberando: nunc sa-
nando: infidę plebis corda demulcet. Et
bene sanctus lucas virū a spū nequitię libe
ratū añ pręmisit: ꝛ substituit fęminę sanita
tē. Vtrūqꝫ enī serū dñs curaturus aduene
rat, ꝛ prior sanari debuit: q prior creatus ē.
Nec pretermitti illa debuit: quę mobilita
te magis animi, qꝫ prauitate peccauerat.
Sabbato dominicę medicinę opa cepta
signifi-

significant: vt inde creatura noua ceperit: vbi vetus creatura ante defierat. Nec sub lege esse dei filiū: sed supra legē in ipso principio designaret: nec soluere legem: sed ad implere. Neq; enim per legē: sed verbo factus est mundus sicut legimus. Uerbo dñi celi firmati sunt. Non soluitur ergo lex: sed impletur, vt fiat renouatio hominis, iā labentis. Unde et aplus ait. Expoliātes vos veterē hoiem, induite nouū, q secūdū chrīstū creatus ē. ℟. R epleti sunt oēs spiritu sctō: et ceperunt loqui, prout spūs sanctus dabat eloqui illis. Et conuēnit multitudo dicentiū halleluia. ℣. Loquebant variis linguis apli, magnalia dei. Et cōue. Lc. ii.

Et bene sabbato cepit: vt ipse se ostēderet creatorē, q opera operibus intexeret: et prosequeret opus qd ipse iā ceperat: vt si faber domū renouare disponat: nō a fundamētis, sed a culminibus incipit soluere vetustatē. Itaq; ibi prius manū admouet: vbi an̄ desierat. Deinde a minorib⁹ incipit: vt ad maiora perueniat. Liberare a demone et hoies: sz in verbo dei possunt. Resurrectionē mortuis imperare: diuine soli⁹ est potestatis. Nec quēq; mouere debet: q iesu nazareni nomē in hoc libro diabolus dixisse primus inducit. Nec enī ab eo christus nomē accepit: qd de celo angelus ad virginē detulit. Est huius impudentie: vt iter homines aliqd primus vsurpet: et ad homines quasi nouū deferat: quo terrorē sue potestatis incutiat. Deniq; et in genesi, primus deum homini nuncupauit. Sic enim habes. Et diabolus dixit mulieri: Quid vtiq; dixit de⁹: ne edatis de omni ligno. Uterq; igitur a diabolo deceptus, est sanatus a chro. ℟. Iā non dicā vos seruos: sed amicos meos: q: oīa cognouistis, que operatus sum in medio vestri hallt. Accipite spūm sctm in vobis paracletū: ille est, quem pr mittet vobis halla. ℣. Uos amici mei estis, si feceritis, que ego pcipio vob. Acci. Lcō. iii.

Sequere cetera: et euangelice lectionis disce mysteria: atq; in duorū sanitate publice sacramētū salutis agnosce. Sicut enim in adam oēs moriunt: ita et in christo oēs viuificabunt. Quis est ille q in synagoga spiritum demonij habebat immūdū: nisi pplis iudeorū: Qui quasi serpentinis spiris reuinctus innodatusq; diaboli laqueis: simulatā corporis munditiā interioris mentis sordibus inquinabat. Et bn̄ in synagoga hō erat: q spūm immūdū habebat: qa spūm sanctū amiserat. Introierat enim diabolus, vnde christus exierat. Simul ostendit natura diaboli nō improba: opera iniqua. Nā quem superiorē natura deū confitetur: opere negat. Et in hoc apparet eius nequitia, et improbitas iudeorū: q ita pplo vesano cecitatē mentis effūdit: vt pplus neget, quē demones confitētur. O peior magistro discipulorū heredi tas. Ille verbo dñm tentat: isti facto. Ille dicit mitte te: isti adoriuntur vt mittant. Ad benedictus aña. Charitas dei diffusa est in cordibus vestris, per inhabitantē spiritū eius in vobis halleluia. Oratio.

Mentibus nostris qs dñe spiritū sanctum benignus infunde: cuius et sapientia cōditi sumus: et prouidentia gubernamur. Per dñm nrm iesum xpm filiū tuuz. Qui tecū viuit et regnat. In vnitate eiusdē.

Officiū antiquū scte trinitatis ad vesp. añ.

Gloria tibi trinitas, equalis vna deitas: et ante omnia scla: et nūc et in perpetuum. Ps. Dixit dñs. 35. In fine. Laudate dominū omnes gentes. Aña. Laus et perennis gloria deo patri et filio, sancto simul paraclito, in seculorum secula. Aña. Gloria laudis resonet in ore omnium: patri, genitoq; proli, spiritui sancto, pariter resultet laude perenni. Aña Laus deo patri, pariliq; proli: et tibi sancte studio perenni, spiritus nostro resonet ab ore, omne per euum. Añ Ex quo omnia, per quem omnia, in quo omnia: ipsi gloria in secula. Ps. Laudate dominū.

Officiū nouus, sequit post hoc

Altitudo diuitiarum sa- Capl'z. pientię et scientię dei: q̃ incom- prehensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabiles vię eius. Hymn⁹.
Adesto sancta trinitas: par splendor, vna deitas: quę extas rerũ omnium: sine fine principium.
Te celorũ militia: laudat, adorat, p̃dicat: triplexq̃ mũdi machina: bñdicit per scl'a.
Adsumus et nos cernui: te adorantes famuli; vota precesq̃ supplicum: hymnis iunge celestium.
Unum te lumen credimus: qd̕ et ter idem colimus: alpha et o quem dicimus: te laudat omnis spiritus.
Laus pr̃i ingenito: laus eius vnigenito: laus sit sctõ spũi: trino deo et simplici. amẽ.
℣. Bñdicamus patrẽ et filiũ, cũ sctõ spũ.
℟. Laudemus et superexaltemus eũ i scl'a.
Ad mag. añ Gr̃as tibi deus: gratias tibi vera et vna trinitas: vna et summa deitas: O sancta et vna vnitas. Oratio.
Omnipotens sempiterne deus: q dedisti famulis tuis in confessione verę fidei ęternę trinitatis gloriã agnoscere: et in potentia maiestatis adorare vnitatẽ: quęsumus: vt eiusdẽ fidei firmitate: ab omnibus semper muniamur aduersis. Per domi.
Et fit cõmemo. d̕ dñica añ Loquere dñe, q: audit seruus tuus. ℣. Uespertina oratio ascendat ad te domine. ℟. Et descendat super nos misericordia tua. Oratio.
Deus in te sperãtiũ fortitudo: adesto propitius inuocationibus nr̃is: et q: sine te nihil potest mortalis infirmitas: pręsta auxiliũ grẽ tuę: vt i exeq̃ndis mãdatis tuis: et volũtate tibi, et actione placeamus. Per.
Cõmemoratio de dominica fit in vtrisq̃ vesperis et matutinis et in vltima lectione.
¶ Ad matuti. inuita Deum verum vnũ in trinitate, et trinitatem in vnitate. Uenite adoremus. ps̃ Uenite. 1. Hymnus.
O Lux beata trinitas: tres vnum trium vnio: imperialis vnitas: in triũ gubernio.
O pater innascibilis: natura semper pullulans: pondus re vertibilis: verbo virtutis baiulans.
O verbũ in p̃ncipio: p̃nę splẽdor glię: tu conditorum ratio: lux cordiũ fons venię.
O amor sancte spiritus: concordię spiraculũ: summi dulcoris halitus: pax, fędus, fructus, osculum.
Pater gignit imaginẽ: ęqualẽ sibi penitus: solamq̃ per originem: ab ipsis differt spiritus.
Tres vnũ deum colimus: vnam trium essentiã: tribus vnã impendimus: honoris reuerentiam. Amen. ¶ In primo noc. añ. Adesto vnus deus omnipotens: pater, et filius, et spiritus sanctus. ps̃. Dñe dñs noster. 2. Añ. Te vnũ in substantia: trinum in personis confitemur. ps̃. Celi enarrant. 4. Añ. Te idẽ semp esse, viuere, et intelligere ꝯfitemur. ps̃. Dñi est terra. 7. ℣. Benedicamus patrem et filiũ cũ sancto spiritu.
℟. Laudem⁹ et superexaltemus eũ in scl'a.
Sermo scti Augu. epi in libro de trinitate.

Credimus sanctã trini- Lctõ. j. tatẽ: idest patrẽ et filiũ et spiritũ sanctũ: vnũ deũ omnipotentẽ: vnius essentię: vnius potestatis: creatorẽ oĩum creaturarũ: a quo omnia: p quẽ omnia: in quo omnia. Credimus patrẽ a semetipso non ab alio: filiũ a patre genitũ: deũ verũ de deo vero: lumen verũ de lumine vero: non tamen duo lumina: sed vnum lumẽ. Spiritũ sanctũ a patre et filio ęqualiter procedẽtẽ: cõsubstantialẽ et coęternũ patri, et filio. Pater est plenus deus in se: filius plenus deus a patre genitus: spũs sanctus plenus deus a patre et filio procedens. Non tamẽ tres deos dicim⁹; sed vnũ deũ omnipotentẽ: ęternũ: inuisibilẽ: incõmutabilẽ: q totus vbiq̃ est: totus vbiq̃ pręsens: nõ per partes diuisus: sed totus in oĩbus locis: nõ localiter sz potentialiter. Qui sine mutatione sui mutabilia cuncta creauit: et creata gubernat: semper manens qd̕ est. Cui nihil accidens esse potest: q: simplici diuinitatis naturę nil addi vel minui potest: q: sempẽ qd̕ est. Cui propriũ est: cui sempiternũ est: cui idẽ est eẽ: viuere: et intelligere. Et hęc tria vnus deus: et vnus deus hęc tria. Idẽ deus et domin⁹:
vera

vera & sempiterna trinitas in personis: vera & sempiterna vnitas in substantia: quia vna substantia pater, & filius, & spūs sctūs. ℟. Benedictus dñs deus Israel: q fecit mirabilia magna solus: & bñdictū nomē maiestatis eius in ęternū. ℣. Replebitur maiestate eius omnis terra: fiat fiat. Et. Lc. ij.

Hec vero scā trinitas nihil maius est in tribus psonis simul nominatis: q̄ in vna qualibet psona semel per se dicta: q2 vnaquęq psona plena est substantia in se. Non tamē tres substantię: sed vnus deus: vna substantia: vna potentia: vna essentia: vna ęternitas: vna magnitudo: vna bonitas: pater, & filius, & spiritus sanctus. Nec aliud est pater in natura q̄ filius & spiritus sanctus: nec aliud filius & spirit⁹ sctūs q̄ pater in natura: qbus est vna natura. Sed alius pater est in psona: alius filius in psona: alius spūs sctūs in persona. In patre manet ęternitas: in filio, ęqualitas: in spiritu sctō, ęternitatis ęqualitatisq cōnexio: q2 pater & filius & spūs sctūs vnus est de⁹. Vnū oēs in substantia & essentia: omnipotentia & deitate cōfitemur. Sicut aūt eadē scā trinitas inseparabilis est ī substantia: ita inseparabilis est in operibus: q̄uis quędā opa dei qbusdā psonis specialiter cōueniant: sicut patri vox illa, quę de cęlo sonuit sup christū baptizatū. Et ad filij psonam humilitatis tantūmodo ptinet susceptio: & spūs scī psonę ppie, cōgruit illa columba: in cuius specie idē spūs sctūs descēdit sup eūdē filiū dei: secundū hoiem baptizatū. Tamē absq dubitatione omni: illā vocē & illā columbā: & christi humanitatem: tota sancta trinitas operata est: cuius opera inseparabilia sunt. ℟. Benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus. Et metuant eū omnes fines terrę. ℣. De⁹ misereatur nrī: & benedicat nos. Et. Lcō. iij.

Credimus eundē filiū dei: verbū dei ęternaliter natū de patre: cōsubstātialē patri per omnia: tēporaliter natū de spiritu sctō ex maria semp virgine: duas habentē natiuitates. Vnā ex patre ęternā: alterā ex matre tēporalē. Qui etiā filius dei suę

qui

carnis conceptione conceptus est: & suę carnis natiuitate natus est. Deū verū confitemur cōceptū: & deū verū natū: eundem dñm verū, & verū hoīem. Vnū christū: vnū filiū dei vnigenitū: pprīū & pfectū in duabus naturis: in vnius personę singularitate: passibilē & impassibilē: mortalē atq immortalē. Crucifixus in infirmitate nostra: eundēq semp viuentē in virtute sua. Qui mortuus est carnis suę morte & sepultus, atq ab inferis dānato & spoliato pncipe totius iniqtatis rediēs: tertia die resurrexit: atq cū triūpho glorię, vidētibus discipulis, cęlū ascendit. Sedens in dextera pris: idest maiestate diuinitatis: inde iam venturus iudicare viuos & mortuos: quē impij iudicantē videbūt: in ea forma qua crucifixus est: nō in ea humilitate qua iniuste iudicatus est: sed in ea claritate qua iuste iudicaturus est mundū: cuius maiestatis visio ęterna: est omniū sctōrū beatitudo & glia. ℟. Quis deus sicut deus noster? Tu es deus q facis mirabilia. ℣. Notā fecisti in populis veritatem tuam: redemisti in brachio tuo populum tuum. Tu es deus qui. In iij. noc. añ. Te inuocamus, te adoramus, te laudam⁹ o btā trinitas. Ps. Oēs gentes. 15. Añ. Spes nostra: salus nostra: honor nr̄ o btā trinitas. Ps. Magn⁹ dñs. 15. Añ. Libera nos, salua nos, magnifica nos o btā trinitas. Ps. Deus iudi. 21. ℣. Verbo domini cęli firmati sunt. ℟. Et spiritu oris eius omnis virtus eorum. Lectio quarta.

Omnipotēs ergo de⁹ inextimabilis: ineffabilis: incōprehensibilis: vltra omnia: extra omnia: pręter omnia: omnē creaturā excedit: omnē facturā pręterit: vniuersa pręcellit. Si enī quęras magnitudinē, maior est: si pulchritudinē, pulchrior: si dulcedinē, dulcior: si splendorē, fulgidior: si iustitiā, iustior: si fortitudinē, fortior: si pietatē, clementior. Nulla enī ratio patiť: vt vel factura factori suo ęquetur: vel opus artifici cōparetur. Legimus in propheta. Qui fecit fortia, fortior est: & qui fecit pulchriora, ille pulchrior est. Sic autē huius vnicę

deitatis celsa insigne predicamus: vt tamē nō sicut iudei: sed sicut christiani trinitatis diuine mysteria fateamur. Sicut eni omnipotens & ineffabilis pater est: ita omnipotens & incōprehensibilis filius: ita et spūs sctūs in patre & filio discrete cōnexus: ineffabilis, atq3 imēsus est. Pater enī & filius & spūs sctūs: vnus omps deus: vnus in trinitate: vnus in ptāte: vnitas: trinitas: sempiterna maiestas: vnū potens poia: & trinitas in vnitate: & vnitas in trinitate cōsistit. Sed nec trinitas diuidit: nec vnitas separatur. ℟. Gloria patri, genitoq3 pli, & tibi compar vtriusq3 semp, spiritus alme, deus vn⁹, Omni tempore secli. ℣. Da gaudiorū premia: da gratiarū munera: dissolue litis vincula: astringe pacis federa. Omni.

Hac igit catholica fide armati Le. v. atq3 instructi charissimi: nefandos arrianos hereticos: q sc hoc tēpore impie iactitant: & multos christianos nr̄os seducendo corrumpunt atq3 decipiūt, breuiter percunctemur: quomō orant dn̄m, q sentiūt cōtra dn̄m: Rñdent nobis dicentes. Oramus dn̄m vtiq3 in trinitate: sed vt legimus patrē maiorē: filiū minorē: spūm sanctū in tertiorē: q2 ipse christus dicit pater maior me est. His rñdemus. Sic inq3 oratis & colitis dn̄m? Sic plane legimus: sic colim⁹ sic oramus. Ad hos dicimus. Si ergo ita dn̄m colitis & oratis: hoc nō est dn̄m magnū vnū colere & rogare: sed tres deos facere. Et vbi est qd in lege diuina dicit, Audi isrl: dn̄s deus tuus: deus vn⁹ est? Et iterū alibi ait. Dn̄m deū tuū adorabis: & illi soli seruies. Si enim est pater aliud: aliud filius: aliud spūs sanctus: iam non est vna trinitas: sed diuisa ptās. Quomō autē discrepans ptās stare pōt? In euāgelio legimus: q domus in semetipsa discernit: cū lucis splendor: aut solis calor, nullatenus separat. Ecce enī sicut videmus: i sole, tria sunt: & separi omnino nō possunt. Que aūt tria sunt videamus. Cursus: splēdor: & calor. Videmus enī solē in celo currentē: fulgentē: calentē. Diuide ergo arriane si potes solē: tūc & demū diuide trinitatē. Sed fortassis de sole differendo difficilis est ratio: quia in celo est: a nobis longe positus est. ℟. Honor virtus ptās & imperiu3: sit trinitati in vnitate: vnitati in trinitate. In perenni seclorū tempore. ℣. Trinitati laus perēnis: vnitati sit decus perpetim. Le. vj.

Ecce aliud pponimus elementū qd minus est: & i terra nobiscū est. Ignē dico q in manib⁹ nr̄is habet: & tamē nūq3 diuidit. Et ignis enī tria habet: sed diuidi nō pōt. Hoc est, motū: lucē: & feruorē. Si igit nefande heretice diuidere non potes creatū solē & ignē: quomō potes diuidere dn̄m omniū creatorē? Audi autem & disce hanc magnā & vnicā trinitatē: ab exordio generis humani fuisse ostensam. Audi in lege & prophetis: in psalmis & in euāgelio. Audi in aplo, pculdubio declaratā. Audi inq3 in genesi: fecit deus hoiem ad imaginē dei: vt simul ostēderet inseparabilē trinitatē. Ait etiā in eodē libro. Et spūs dei ferebat sup aquas. Audi pphetā dicentem ex psona christi. Spiritus dn̄i sup me: propter qd vnxit me: euangelizare paupibus misit me. Audi in psalmis. Uerbo dn̄i, celi firmati sunt: & spū oris eius omnis virt⁹ eorū: & spū principali ɔfirma me. Hoc idē dn̄s chrs in euangelio discipulis dicens, cōfirmat. Euntes, baptizate oēs gentes, in noie patris, & filij, & spūs scti. Audi in apostolo. Quis cognouit sensu3 dn̄i: aut quis cōsiliarius eius fuit: aut qs prior dedit illi: & retribuet ei? Qm̄ ex ipso, & p ipsum, & in ipso sunt omnia: ipsi gloria in scl'a seculoꝝ amē. ℟. Magn⁹ dn̄s & laudabilis nimis. Et sapientie eius nō est numerus. ℣. Magnus dn̄s & laudabilis nimis: & sapientie eius nō est finis. Et sapientie eius non est.

In .iij. noc. an̄. Charitas pater est: gratia filius est: cōmunicatio spiritus sanctus: o beata trinitas. ps. Cantate. 26. An̄. Uerax est pater: veritas filius: veritas spūs sanctus: o beata trinitas. ps. Dn̄s regnauit exul. 26. An̄. Una igitur pater, logos, paracletusq3 substātia est, beata trinitas. ps. Cantate. ij. 27. ℣. Bn̄dictus es dn̄e: in firmamento celi. ℟. Et laudabilis & gloriosus

sus et superexaltat' in scla. Sm Joanē. Ec. xvi.

In illo tpore: Dixit iesus discipulis suis. Cū venerit paracletus quē ego mittā vobis a patre: spiritū veritatis q a patre procedit: ille testimoniū perhibebit de me: et vos testimoniū phibebitis: q: ab initio mecū estis. Et rel. Homil. scti Augu. epi.

Ex tra ctatu 92. sup Joannē Dominus iesus in sermone quē locutus est discipulis suis post cenā ꝓximus passioni: tanq̄ iturus et relicturus eos presentia corporali: cū omnibus aūt suis vsq̄ ad cōsummationē seculi futurus p̄sentia spirituali: exhortatus est eos ad pferēdas psecutiones impiorꝫ: quos mūdi nomine nūcupauit. Ex quo tamen mundo etiā ipsos discipulos elegisse se dixerat: vt scirent se gratia dei esse quod sunt: suis autē vitijs: fuisse qd fuerāt. Deinde psecutores et suos et ipsorū iudeos euidēter expressit: vt omnino appareret etiā ipsos mundi dānabilis appellatione cōclusos: q p̄sequunt sctōs. Cūq̄ de illis diceret: q ignorarent eum a quo missus est: et tamen odissent filiū et patrem: hoc est eū qui missus est: et eū a quo missus est: de quibus omnibus in alijs sermonibus iam disseruimus: ad hoc puēnit vbi ait. Ut impleat sermo, q in lege eorum scriptus est: quia odio habuerunt me gratis. Deinde tanq̄ cōseqnter adiūxit: vnde nunc disputare suscepimus. R. Tibi laus tibi gloria: tibi gratiarꝫ actio in secula sempiterna. O btā trinitas. V. Et bñdictū nomen glorie tue sanctū et laudabile et superexaltatū in secula. O bea. Lctō. viij.

Cum aūt venerit paracletus quē ego mittā vobis a patre spiritū veritatis: qui a patre ꝓcedit: ille testimoniuꝫ phibebit de me. Et vos testimoniū perhibebitis: q: ab initio mecū estis. Quid hoc pertinet ad illud qd dixerat: nunc autē viderunt et oderunt et me et patrē meuꝫ? sed vt impleatur sermo q in lege eorum scriptus est: q: odio habuerūt me gratis? An q: paracletus quādo venit spiritus veritatis: eos q viderunt et oderunt testimonio manifestiore conuicit? Immo vero etiā aliquos ex illis q viderant: et adhuc oderant: ad fidē que p dilectionē operat: sua manifestatione couertit. Hoc vt ita intelligamus: ita factuꝫ esse recolimus. Ueniēte eni die pentecostes spiritus sctūs in cētū viginti hominēs cōgregatos: in qbus et apostoli oēs erant: q illo adimpleti: cū linguis omniū gētiū loquerent: plures ex his qui aderant, tāto miraculo stupefacti: quandoqdem viderunt loquēte petro tam magnum atq̄ diuinū testimoniū phiberi de xp̄o: vt ille q occisus ab eis inter mortuos deputat: resurrexisse et viuere ꝓbaretur: cōpuncti corde cōuersi sunt: et tanti sanguinis taꝫ impie atq̄ immaniter fusi indulgentiā peeperūt: vt ipso redēpti sint sanguine quē fuderunt. Christi eni sanguis sic in remissionē oīum pctōrū fusus est: vt et ipsuꝫ pctm̄ possit delere quo fusus est. Hoc ergo intuens dñs dicebat: odio habuerunt me gratis. R. Benedicamus patrē et filiū cū sancto spiritu. Laudemus et superexaltemus eū in scla. V. Benedictus es dñe in firmamento celi: et laudabilis et gloriosuꝫ in secula. Laudemus. Lcō. ix. legit de homil. dñice. Sm Lucā.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Estote misericordes: sicut et pater vester misericors est. Et rel. Homilia scti Augustini epi.

Intendite fratres ipsam misericordiā et iudiciū. Misericordie tempus modo est: iudicij aūt tēpus post erit. Uñ est nunc misericordie tempus? Uocat modo auersos: donat pctā cōuersis: patiens est sup pctōres: donec puertant. Quādocunq̄ cōuersi fuerint: p̄terita obliuiscitur: futura ꝓmittit. Hortat pigros: cōsolat afflictos: docet studiosos: adiuuat dimicantes: neminē deserit laborantē: et clamantē ad se. Donat vñ sibi sacrificet: ipse tribuit vñ placetur. Magnū misericordie tempus nō vos transeat fratres: non vos trāseat. Uenturū est iudiciū. Erit et tūc penitentia infructuosa. Dicentes intra se: penitentiā agētes: et p̄e angustia spiritus gementes. Certe ista scripta sunt in libro sapientie. Quid nobis profuit superbia: et diuitiarū iactantia qd cōtulit nobis? Transic

runt omnia tanq̃ vmbra. Modo dicam⁹: transeũt omnia tanq̃ vmbra. Modo fructuose dicamus transierũt: nec tunc dicamus infructuose oĩa trãseũt. Hoc est ergo tps misericordię ꝛ iudicij. Ad lau. ꝛ p ho. aña.

O Beata, ꝛ bñdicta, ꝛ gloriosa trinitas pater, filius, ꝛ spũs sctũs. ps. Dñs regn. s. cũ rel. Añ. O btã, ꝛ gliosa vnitas: pater, filius, ꝛ spũs sctũs. Añ. O vera summa sempiterna trinitas: pater, filius, ꝛ spiritus sanctus. Añ O vera, summa, sempiterna vnitas: pater, filius, ꝛ spũs sanctus. Añ. Te iure laudant, te adorant: te glorificant omnes creaturę: o beata trinitas. Caplm.

O O altitudo diuitiarum. Hymnus. Trinitas laudabilis: ꝛ vnitas mirabilis: in simplici substantia: virtus manẽs in termina.

Tu charitas tu puritas: tu pax ꝛ immortalitas: patris nati paracleti: decore pollens perpeti.

Fides corona supplicum: in te pie fidentium: exterge sordes mentium: forti misertus pauperum.

Laus pñi sit ingenito: laus ei⁹ vnigenito: laus sit scõ spũi: trino deo ꝛ simplici: amẽ. ℣. Bñdicamus patrẽ ꝛ filiũ cũ sctõ spũ. ℞. Laudemus: ꝛ superexaltemus eũ in scla. Ad bñs añ. Bñdicta sit sctã creatrix ꝛ gubernatrix omniũ: sctã ꝛ indiuidua trinitas: nũc ꝛ semper, ꝛ p infinita seculorũ secula. Oratio. Omnipotens sempiterne deus. Pro dñica añ Estote misericordes, sicut ꝛ pater vester misericors est dicit dominus. ℣. Domin⁹ regnauit. ℞. Induit dominus for. Oratio. Deus in te sperãtium. ¶ Ad. iij. cap. O altitudo diuitiaꝝ. ℞. bñ. Bñdicam⁹ patrẽ ꝛ filiũ, Cũ sctõ spiritu. ℣. Laudem⁹ ꝛ superexaltem⁹ eũ i secula. Cũ. Glia. Bñdica. ℣. Bñdictus es dñe in firmamẽto celi. ℞. Et laudabilis ꝛ gliosus ꝛ superaltatus in secula. Ad. vj. cap.

G Ratia dñi nr̃i iesu christi ꝛ charitas dei: ꝛ cõmunicatio sctĩ spũs: sit cũ oĩbus vobis amẽ. ℞. bñ. Bñdict⁹ es dñe, In firmamẽto celi. ℣. Et laudabilis ꝛ gliosus ꝛ superaltatus in scla. In fir. Glia. Bñdi. (ij. cor. 13)

℣. Verbo dñi celi firmati sunt. ℞. Et spũ oris eius omnis virtus eoꝝ. Ad. ix. caplm.

T Res sunt q testimoniũ dant in celo pater, verbũ, ꝛ spũs sctũs: ꝛ hi tres vnũ sunt. ℞. bñ. Verbo dñi, Celi firmati sunt. ℣. Et spũ oris eius oĩs virtus eoꝝ. Celi. ℣. Sit nomẽ dñi bñdictũ. ℞. Et hoc nũc ꝛ vsq in seculũ. Ad vesp. añ. Glia tibi trinitas. cũ rel. de lau. ps. Dixit d. 35. In fine In exitu israel. Cap. O altitudo. Hym. Adesto. ℣. Benedictus. Ad mag. añ. Te deũ patrẽ ingenitũ: te filiũ vnigenitũ: te spiritũ sctm paracletũ: sanctã ꝛ indiuiduã trinitatẽ toto corde ꝛ ore confitemur: laudamus, atq bñdicimus: tibi gloria in scla. Oratio. Omnipotens sempiterne deus. Pro dñica añ Nolite iudicare ꝛ nõ iudicabimini: i quo eni iudicio iudicaueritis, iudicabimini dicit dñs. ℣. Dirigatur domine oratio mea. ℞. Sicut incẽsum in cõspectu tuo. Oratio. Deus in te sperantiũ. (Io. 5. b)

¶ Incipit officiũ nouũ sancte trinitatis.

Ad vesperas. Aña. Sedenti sup soliũ, cõgratulans trisagiũ, seraphici clamoris: cũ patre laudat filium, indifferens principium, reciproci amoris. ps. Dixit dominus. 35. cũ rel. In fine. Laudate dñm oẽs gen. 36. Añ. Sequamur p suspiriũ, qđ geritur p gaudiũ, in sanctis celi choris, leuemus cordis studiũ, in trinũ lucis radiũ, splendoris ꝛ amoris. Añ. Si nosse vis hęc germina, non semina, sed lumina, cõsideret indago: lux dei est intermina, de qua res manat gemina, tã amor, q̃ imago. Añ. Lux non decisa radium, diffundens p hunc mediũ, multiplicat ardorẽ: sic pater gignit filiũ, cũ ipso spirãs tertiũ concorditer amorẽ. Añ. Eterno patri glia, ex quo subsistunt omnia, per verbũ in amore: cuius signauit gr̃a, nostra suę pręcordia, imaginis honore. Caplm.

G Ratia dñi nostri Jesu Christi: ꝛ charitas dei: ꝛ cõmunicatio sctĩ spũs, sit semp cum (ij. cor. 13)

cum omnibus nobis amen. Hymnus.

In maiestatis solio, tres sedent in triclinio: nam non est consolatio, perfecta solitario.

Eterne mentis oculo, dum pater in se flectitur: in lucis sue speculo, imago par exprimitur.

Imaginis consortium, natiuus prebet exitus: concordesque spirant gaudium: ingenitus et genitus.

Hoc gaudium est spiritus, quo patri natus iungitur: et vnum bonum funditus, in tribus his concluditur.

In tribus est simplicitas, quos non distingit qualitas: nec obstat trib9 vnitas: quos ampliat immensitas.

Per solam vim originis, communio fit numinis: natiui ductu germinis, votiuique spiraminis.

Ingenito et genito, cum spiritu paracleto: honoris simpli debito, psallamus corde dedito. Amen.

℣. Benedicamus patrem, et filium: cum sancto spiritu.

℣. Laudemus: et superaltemus eum in secla.

Ad mag. an. O seraphin iocunditas, o cherubin lympiditas: thronorum robur trinitas fac digne te laudemus: memorie sis vnitas: notitieque veritas: te vtriusque bonitas: perenniter amemus. Oratio.

Omnipotens sempiterne de9, qui dedisti famulis tuis in confessione vere fidei eterne trinitatis gloriam agnoscere: et in potentia maiestatis adorare vnitatem: quesumus, vt eiusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur aduersis. Per.

Et fit commemo. de pma dnica post pente. an. Loquere dne: qr audit seruus tuus. ℣. Ve spertina oro ascedat ad te dne. ℟. Et descedat super nos misericordia tua. Oremus.

Deus, in te sperantium fortitudo: adesto propitius inuocationibus nostris: et qr sine te nihil potest mortalis infirmitas presta auxilium gratie tue: vt in exequendis mandatis tuis: et volutate tibi, et actione, placeamus. Per dnm. Ad matu. inuita. Regem trinum, ac simplicem venite adorem9: Triniusque mentis apicem: ter vni psentem9. Ps. Venite.

O Lux beata trinitas: tres Hymnus. vnum trium vnio: imperialis vnitas: in trium contubernio.

O pater innascibilis, natura semper pullulans: pondus rei vertibilis, verbo virtutis baiulans.

O verbum in principio, paterne splendor glorie: tu conditorum ratio: lux cordium fons venie.

O amor sancti spiritus, concordie spiraculum: summi dulcoris halitus: par, fedus, fructus, osculum.

Pater gignit imaginem, equalem sibi penit9: solamque per originem, ab ipsis differt spiritus.

Tres vnum deum colimus, vnam trium essentiam: trib9 vnam ipendim9, honoris reuerentiam. Amen.

In j. noc. an. Celum, terramque digitis, qui tribus appendisti: prepofuisti coditis humanitatem Christi. Ps. Dne dns noster. 2. An. De deo deus prodiens se fecit viatorem scanditque cursum finiens, distribuens calorem. Ps. Celi enarrant. 4. An. Leuent cordis ostia memoria gignenti: nato intelligentia voluntas procedenti. Ps. Domini est ter. 7. ℣. Benedicamus patrem, et filium: cum sancto spiritu. ℟. Laudemus: et superexaltemus eum in secula.

Lectiones vt in superiori officio antiquo. Credimus sanctam trinitatem, idest ptem. 212.

Primu ℟. Confirmat hoc mysterium sacrarium scripture: nam dixit auctor oim, vt essent creature. Verbum dedit initium vertibili nature. ℣. Hoc summe lucis radium: hoc verbum dico filium eterne geniture. Verbum dedit.

Secundum ℟. Qui celi fecit ambitum, molisque no fecunde: superfulisse spiritum informi fertur vnde. Eundem hic paracletum in nos fudit abunde. ℣. Per hunc donatur charitas: per hunc mentis vacuitas, impletur gemebunde. Eundem hic paracle.

Tertium ℟. Arcani dat indaginem in opere finali: qui plasmans ait hominem sermone numerali. Ad nostram fit imaginem in apice mentali. ℣. Cum simplex esset operans, se tamen ait numerans te sola personali. Ad no.

In iij. noc. an. Excelso regi glorie psallamus sapienter: concordet vox memorie no-

tirię gaudenter. ps. Oēs gentes.15. Añā. O paucis quōdā trinitas Sion nota colonis: quam laudat grandis ciuitas ad fines aglonis. ps. Magnus dñs.15. Añ. Descēdit dei filius ad paupis honorē: manauit cęli fluuius, amoris rigans florē. ps. Deꝰ iudiciū.21. ℣. Bñdictus es dñe in firmamento cęli. ℟. Et laudabilis, ꝛ gloriosus in secula. Lectio quarta.

Omnipotens ergo deus inestimabi. 213. Quartū ℟. Q uid Abrahā ad ostiū p triū contuberniū virorū speculat? Dū triū differentiū indifferens dñium adorans ꝓsternatur? ℣. In his vidit iudiciū triū, quorū fastigiū in nullo separatur. Dum triū dif. Quintū ℟. E terna mundi seriē conceptū sapientię fert Salomon pręisse. Paris efficientię cōmunisq; lętitię cum dño fuisse. ℣. Tres sunt in throno glorię parens pro les delitię, per natuз nobis missę. Paris. Sextū ℟. Q uis aqs vestē tribuit: qs spiritū continuit in manu more doni? Iudei iuris inscij, quod nomē eius filijq; dicant Salomoni. ℣. Iesuз quē q est genuit: per donū quis induit, subiectus lotioni. Iu. In.iij.noc.añ. A celi terrę termino laus iudici venturo: lcuenť trino dño: vox, manus, corde puro. ps. Cantate. j. 26. Añā. Supernę lucis radius in nube fulgurauit: ꝛ ignis regi pręuius contraria purgauit. ps. Dñs regn. exul. 26. Añā. Cor cantet, vox, ꝛ opa: cōcordet psalmo lyra: nā brachio cū dextera rex cęli fecit mira. ps. Cantate. ii. 27. ℣. Verbo dñi cęli firmati sunt. ℟. Et spū oris eius omnis virtus eorum. Secundum Joannem. Lectio septima.

cap. 15.

In illo tpe: Dixit Jesus discipulis suis: Cū venerit paraclętus, quē ego mittā vobis a patre spiritū veritatis, qui a pre ꝓcedit: ille testimōniū phibebit de me. Et rel. Homilia sancti Leonis papę.

Cum ad intelligendū dignitatē spūs scti aciē mentis intendimus: nihil diuisum ab excellentia patris, ꝛ filij cogitemus: qa in nullo ab vnitate sua discrepat diuinitatis essentia. Sempiternū est enim patri, filij sui esse genitorē: sempiternū est filio, intēporaliter a patre esse progenitū. Sempiternum quoq; est spiritui sancto, spiritū esse patris, ꝛ filij: vt nunq; pater sine filio: ꝛ pater, ꝛ filius fuerint sine spiritu scō: ꝛ omnibus essentię gradibus nulla persona sit anterior: nulla posterior. ℟. Q andor lucis p purū speculū: patris splendor, perlustrans seculū. Nubis leuis intrans vmbraculum: in Aegypti venit ergastulū. ℣. Virgo circūdedit virū: mel mādērē ꝛ butyrū. Nul. viii.

Huius eni btē trinitatis, ꝛ incontaminabilis diuinitatis vna substātia est indiuisa in opere: concors in volūtate: par in oīpotentia: ęqualis in gloria. De qua cum scriptura sancta sic loquitur: vt aut in verbis: aut in factis aliquid assignet: quod singulis videatur conuenire personis. Non perturbetur fides catholica, sed doceať: vt p ꝓprietatē aut vocis, aut opis insinueť nobis veritas trinitatis. Et nō diuidat intellectus: quod distinguit auditꝰ. Ob hoc eni quędā siue sub patris: siue sub filij: siue sub spiritus sancti appellatiōe ꝓmunť: vt cōfessio credentiū in trinitate nō erret. ℟. R equamur testimoniū, qō patri sup filiū cōplacuit effari: Cui spiritus solatiū columbę p prodigiū ōndit immorari: Caligat hic seruiniū: nō sufficit ingeniuз tā ardua rimari. ℣. Hoc ꝓbat turba testium, q signis lucent clari: nec heręsis mendaciū his potest restagari. Cui. Glia. Ca. Lcō.ix.legiť ō hom.dñicę. Scdm Lucā.

In illo tpore: Dixit Jesus discipulis suis. Estote misericordes: sicut et pater vester misericors est. Et reliqua. cap. 6.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Intendite fratres ipsam misericordiam, ꝛ iudiciū. Misericordię tempus modo est: iudicij aūt tempus post erit. Unde est nūc misericordię tempus? Vocat modo auersos: donat peccata conuersis: patiens est sup pctōres: donec conuertanť. Quandocunq; conuersi fuerint: pręterita obliuiscitur: futura ꝓmittit. Hortať pigros: consolať afflictos: docet studiosos: adiuuat dimicantes: neminē deserit laborantē, ꝛ clamantē

mantē ad se. Donat vnde sibi sacrificetur: ipse tribuit vñ placet. Ad lau. ꝛ p hor. añ. Quā clara testimonia nimisq̧ credibilia precelse trinitatis ꝛ oracula, miracula, imagines, ꝛ specula: que lucent in creatis. ps. Dominus regnauit. 5. cū rel. Aña. Cū laudibus, ꝛ iubilis colat incrcabilis patronus pplorū: quo gnata veritas donataq̧ suauitas sunt pascua celorū. Añ. In te fons vite sitiunt: te trinū panē cupiūt in inuio verati: dum benedici supplicant, ter nomen dei replicant in tenti trinitati. Añ. Tres in fornacis medio cū quarto quasi filio celestis geniture: trino rerū principio psallerūt in vestigio totius creature. Añ. Laudat factura dñm, imponit laudi terminū inopia sermonū: in te sit finis carminū, p natū pater luminū, ꝛ par vtriq̧ donum. Cap. Gratia dei. Hym.

Festi laudes hodierni: ritu ductas anuo: ciues gaudio superni celebrant perpetuo: regem trinum dum ter trini, chori laudant mutuo.

Vita melos cor supinū, trini cultus munere: veneremur regē trinū, voce votis opere: quē lex iubet masculinū ter in anno colere.

Singulari maiestati, dec⁹ ꝛ impiū: sacrosancte trinitati, sit perenne gaudiū: in qua simus nos bti, p te christe premiū. Amen.

℣. Sit nomē dñi bñdictū. ℟. Et hoc nūc ꝛ vsq̧ in seculum. Ad bñs aña. Quā felix celi ciuitas, cui trina splendet charitas: ꝛ q̄ iocunda visio lustrari trino radio mulcebris ardoris: illustra deus oriens his, q sedent in tenebris: ne tendat grex cecutiens, circundatus illecebris, in viā mox erroris. Oro vt supra. Et fit cōmemoratio de dñica añ. Estote ergo misericordes, sicut ꝛ pr vester misericors est: dicit dñs. ℣. Dñs regnauit decorē induit. ℟. Induit dñs fortitudinē: ꝛ precinxit se virtute. Oro. Deus in te sperantiū. vt supra in primis vesper. Ad. iij. cap. Gratia dñi nostri. ℟. Benedicamus patrē, ꝛ filiū: Cū sctō spiritu. ℣. Laudemus, ꝛ superexaltemus eum in secula. Cū. ℣. Benedictus es dñe in firmamēto celi. ℟. Et laudabilis, ꝛ gloriosus i scl'a.

Tres sunt q testimoniū Ad. vj. cap. dāt in celo: pater, verbū, ꝛ spūs scūs: ꝛ hi tres vnū sunt. ℟. Bñdictus es dñe: In firmamēto celi. ℣. Et laudabilis: ꝛ gloriosus in secula. In firma. ℣. Verbo domini celi firmati sunt. ℟. Et spū oris eius omnis virtus eorum. Ad. ix. caplm. I. Ioan. cap. 5.

Vnus de⁹: vna fides: vnū baptisma: vnus deus, ꝛ pater oium: q est sup omnes, ꝛ sup omnia: ꝛ in omnibus nobis: q est benedictus in scl'a sclorum amen. ℟. Verbo dñi: Celi firmati sunt. ℣. Et spū oris eius: ois virtus eorū. Celi. ℣. Sit nomē dñi bñdictū. ℟. Ex hoc nunc ꝛ vsq̧ in seculum. Ad ves. añ. Quā clara. Cū rel. de lau. psal. cap. hym. ꝛ ℣. vt supra in primis vesperis. Ad mag. añ. Eterna mēs dū flectitur in se par proles nascit notitie mentalis: simplicitatis ratio cōcludit vt distinctio persone sit equalis: iocundaq̧ germanitas reqrit, vt par charitas sit duū medialis: hic sctūs exstat spūs, quē donet nobis celitus, cū nato principalis. Oro vt supra. Et fit cōme. de dñica añ. Nolite iudicare: vt nō iudicemini: in quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini dicit dñs. ℣. Dirigat dñe oro mea. ℟. Sicut incensum in cōspectu tuo. Oratio. Deus in te sperantium. vt supra. Eph. 4.

¶ Nota q feria. v. proxima post festū scte trinitatis erit festū corpis xpi: p quo nota rubricā sequētē. De dñica vero que cadit infra octauā: fit tantū cōmemo. in vtrisq̧ vesperis, ꝛ matu. ꝛ missa, ꝛ nona lectione. Sunt multi q ob festi duotionē illā dimittunt. De festiuitatibus in die vel infra octauā corporis christi venientibus, nihil tūc fit: sed post octauā celebrant: excepto festo sctī ioannis baptiste: qd si in die corporis christi venerit: nihil fit de eo: sed in crastino celebrat. Et similiter etiā octaua sctī ioannis post octauā corporis christi celebrat. Si vero octaua corporis christi venerit in die aplorū petri ꝛ pauli: octaua ipsa celebrat in crastino dicti festi. Si aūt festū sctī ioannis bapti. in octa. corporis christi venerit: fit d sctō ioāne cū cōmemora. octaue in vtrisq̧ vesp. ꝛ matu. ꝛ missa: nō obstāte

cõſtitutione dñi ioãnis pape in cõtrariũ: quã oñdũt canonici ſcti petri. Ad veſpas nõ dicimus officiũ btẽ virginis nec p totã octa. Tribꝫ diebus dicit Sequẽtia in miſſa.ſ.ipſa die feſti: dñica infra oct. ⁊ die oct.

In vigilia corpis chriſti ad veſpe. aña.

Sacerdos in eternũ chriſtus dñs ſm ordinẽ melchiſedech: panez et vinũ obtulit. ps. Dixit dñs. 35. Añ. Miſerator dñs eſcaz dedit timẽtibus ſe: in memoriã ſuorũ mirabiliũ. ps. Cõfitebor. 35. Añ. Calicẽ ſalutaris accipiã: ⁊ ſacrificabo hoſtiaz laudis. ps. Credidi. 37. Añ. Sicut nouelle oliuaꝝ: eccleſie filij ſint in circuitu mẽſe dñi. ps. Bñ oẽs. 38. Añ. Qui pacẽ ponit fines eccleſie: frumẽti adipe, ſatiat nos dñs. ps. Lauda Jeruſalẽ. 41. Capitulum.

I.cor.xi. Fratres: ego enim accepi a dño qđ ⁊ tradidi vobis: quoniã dñs ieſus in qua nocte tradebat accepit panez: ⁊ grãs agẽs, fregit ⁊ dixit: accipite ⁊ manducate: hoc eſt corpus meũ qđ p vobis tradetur.

Pange lingua glorioſi cor- Hymnꝰ. poris myſteriũ: ſanguiniſq̃ precioſi quẽ in mundi preciũ: fructus ventris generoſi rex effudit gentium.

Nobis datus nobis natus ex intacta virgine: ⁊ in mũdo cõuerſatus ſparſo verbi ſemine: ſui moras incolatꝰ miro clauſit ordine.

In ſupremę nocte cęnę recũbẽs cũ fratribus: obſeruata lege plene cibis in legalibꝰ: cibũ turbę duodenę ſe dat ſuis manibus.

Verbũ caro panẽ verũ verbo carnẽ efficit: fitq̃ ſanguis xp̃i merũ ⁊ ſi ſenſus deficit: ad firmandum cor ſincerũ ſola fides ſufficit.

Tantũ ergo ſacramẽtũ veneremur cernui: ⁊ antiquũ documẽtũ nouo cedat ritui: pręſtet fides ſupplementũ, ſenſuum defectui.

Genitori genitoq̃ laus ⁊ iubilatio: ſalus, honor, virtus quoq̃, ſit ⁊ benedictio: procedẽti ab vtroq̃, cõpar ſit laudatio. Amẽ.

℣. Panẽ de cęlo pſtitiſti eis halla. ℟. Oẽ delectamentum in ſe habentem halleluia.

Ad mag. añ. O q̃ ſuauis eſt dñe ſpũs tuꝰ: q vt dulcedinẽ tuã in filios demõſtrares: pane ſuauiſſimo de cęlo pſtito: eſurientes replens bonis: faſtidioſos diuites dimittens inanes. Oratio.

Deus q nobis ſub ſacramento mirabili, paſſiõis tuę memoriã reliquiſti: tribue q̃s: ita nos corporis ⁊ ſanguinis tui ſacra myſteria venerari: vt redẽptionis tuę fructũ in nobis iugiter ſentiamus. Qui vi. Cõpletoriũ dr more ſolito, excepto qđ in fine añaꝝ ⁊ ℟oꝝ breuiũ ⁊ verſiculoꝝ additur: Halleluia. Ad matu. inuitato. Chrĩm regẽ adoremus dñantẽ gẽtibus. Qui ſe mãducãtibus dat ſpiritus pinguedinẽ. ps. Venite. i. Hymn.

Sacris ſolennijs iuncta ſint gaudia: ⁊ ex pcordijs ſonẽt pconia: recedant vetera, noua ſint oĩa: corda, voces, ⁊ opa.

Noctis recolit cęna nouiſſima: qua chrĩs creditur agnum ⁊ azima: dediſſe fratribus iuxta legitima: priſcis indulta patribus.

Poſt agnũ typicũ expletis epulis: corpꝰ dñicũ datũ diſcipulis: ſic totũ omnibus qđ totũ ſingulis: eius fatemur manibus.

Dedit fragilibus corporis ferculũ: dedit ⁊ triſtibus ſanguinis poculũ: dicens accipite qđ trado vaſculũ: oẽs ex eo bibite.

Sic ſacrificiũ iſtud inſtituit: cuius officiũ cõmitti voluit ſolis pſbyteris quibus ſic congruit: vt ſumant ⁊ dent cęteris.

Panis angelicus fit panis hominũ: dat panis cęlicus figuris terminũ: o res mirabilis, mãducat dñz: paup, ſeruus, ⁊ humilis.

Te trina deitas vnaq̃ poſcimꝰ: ſic nos tu viſita ſicut te colimꝰ: p tuas ſemitas duc nos quo tẽdimus: ad lucẽ quã inhabitas. Amẽ.

In primo noc. añ. Fructũ ſalutiferũ guſtandũ dedit dñs mortis ſuę tpe. ps. Beatus vir. i. Aña. A fructu frumẽti ⁊ vini multiplicati fideles in pace chriſti requieſcunt.

sciũt. ps. Cũ iuo. 41. Añ. Cõione calicis quo deus ipse sumitur: nõ vitulorũ sanguine cõgregauit nos dñs. ps. Cõserua. 3. ℣. Panem celi dedit eis halle. ℟. Panem angelorum manducauit homo halleluia.

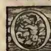
Sermo de corpore christi. Lectio prima.

Immẽsa diuinę largitatis beneficia exhibita pplo christiano: inestimabilẽ ei cõferunt dignitatẽ. Neqȝ enĩ est aut fuit aliquando tam grãdis natio: quę habeat deos appropinquantes sibi: sicut adest nobis deus noster. Unigenitus siquidẽ dei filius: suę diuinitatis volens nos esse participes: nostrã naturã assumpsit: vt homines deos faceret, factus homo. Et hoc insup quod de nostro assumpsit: totũ nobis cõtulit ad salutẽ. Corpus nãqȝ suũ pro nostra recõciliatiõe in ara crucis hostiã obtulit deo patri: sanguinẽ suũ fudit ĩ preciũ simul ꝛ lauacrũ: vt redẽpti a miserabili seruitute: a peccatis oibus mũdaremur. ℟. Immolabit hedũ multitudo filiorũ israel ad vesperã paschę. Et edẽt carnes ꝛ azimos panes. ℣. Pascha nr̃ȝ imolat⁹ est Xp̃s: itaqȝ epulemur ĩ azimis sinceritatis ꝛ veritatis. Et. Lcõ. ij.

Et vt tãti beneficij iugis in nobis maneret memoria: corpus suũ in cibũ: ꝛ sanguinẽ suũ in potũ, sub specie panis ꝛ vini sumendum, fidelibus dereliquit. O preciosum ꝛ admirandũ cõuiuiũ salutiferũ: ꝛ oĩni suauitate replerũ. Quid enĩȝ hoc cõuiuio preciosius esse potest: in quo nõ carnes vitulorũȝ ꝛ hircorum vt olim in lege: sed nobis Christus sumendus proponitur verus de⁹: Quid hoc sacramẽto mirabili⁹ In ipso nãqȝ panis ꝛ vinũ in corp⁹ ꝛ sanguinẽ xp̃i substãtialiter conuertunt. Ideoqȝ xp̃s deus ꝛ hõ pfectus: sub modici panis specie cõtinet. ℟. Comederis carnes ꝛ saturabimini panibus. Iste est panis, quẽ dedit vobis dñs ad vescẽdũ. ℣. Nõ moyses dedit vobis panẽ de celo: sȝ pater me⁹ dat vobis panẽ de celo verũ. Iste. Lectio. iij.

Manducat itaqȝ a fidelibus: sed minime laceratur. Quinimmo diuiso sacramẽto: sub qualibet diuisionis particula integer pseuerat. Accidẽtia etiã sine subiecto in eodẽ existũt: vt fides locũ habeat: dũ inuisibile visibiliter sumitur aliena specie occultarũ: ꝛ sensus a deceptiõe imunes reddãtur: q de accidẽtibus iudicãt sibi notis. Nullũ etiã sacramentũ est isto salubri⁹ quo purgãt pctã: virtutes augent: ꝛ mẽs omniũ spũalium charismatũ abũdantia impinguatur. ℟. Respexit Helias ad caput suũ subcineritiũ panẽ: q surgẽs comedit ꝛ bibit. Et ãbulauit ĩ fortitudine cibi il li⁹ vsqȝ ad mõtẽ dei. ℣. Siqs mãducauerit ex hoc pane, viuet in ętnũ. Et. In. ij. noct. añ. Memor sit dñs sacrificij nr̃i: ꝛ holocaustũ nr̃ȝ pingue fiat. ps. Exaudiat te. 4. Añ. Parat nobis mẽsa dñi aduersus oẽs q tribulãt nos. ps. Dñs regit me. 7. Aña. In voce exultatiõis resonãt epulãtes in mẽsa dñi. ps. Queadmodũ. 14. ℣. Cibauit illos ex adipe frumẽti halle. ℟. Et de petra melle saturauit eos halleluia. Lcõ. iiij.

Offert in ecclia ꝑ viuis ꝛ mortuis: vt oibus ꝓsit: qd est ꝓ salute oiuȝ institutũ. Suauitatẽ denîqȝ hui⁹ sacramẽti null⁹ digne exprimere sufficit: p qd spũalis dulcedo in suo fonte gustat: ꝛ recolit memoria illius quã in sua passiõe xp̃s mõstrauit excellẽtissimę charitatis. Unde, vt ardẽti⁹ hui⁹ charitatis imẽsitas cordib⁹ ĩfigeret fideliũ: xp̃s ĩ vltima cęna quãdo pascha cũ discipulis celebrato: trãsiturus erat de hoc mũdo ad patrẽ: hoc sacramẽtũ istituit tanqȝ passionis suę memoriale perenne: figurarũ veterũ ipletiuũ: miraculorũ ab ipso factorũ maximũ: ꝛ de sua ꝑtristatis absẽtia: solatiũ singulare. ℟. Panis quẽ ego dabo, caro mea est ꝑ mũdi vita: litigabãt ergo iudęi dicẽtes: Quõ põt hic nobis dare carnẽ suã ad mãducãdũ. ℣. Locut⁹ est pplus cõtra dñȝ: aia nr̃a nauseat sup cibo isto leuissimo. Quõ.

Conuenit itaqȝ deuotioni fi. Lcõ. v. deliũ solẽniter recolere institutionẽ tam salutiferi tãqȝ mirabilis sacramẽti: vt ineffabilẽ modũ diuinę presentię in sacramẽto visibili veneremur: ꝛ laudet dei potẽtia: quę in sacramẽto eodem, tot mirabilia

operatur: necnõ ⁊ de tã salubri, tãq̃ suaui bñficio: exsoluant deo debite gr̃az actiones. Uerũ etsi in die cene quando sacramẽtũ p̃dictũ noscit institutũ: inter missarũ solẽnia de institutione ipsius specialis mẽtio habeat. Totũ tamẽ residuũ eiusdẽ diei officiũ ad chr̃i passionẽ pertinet: circa cuius venerationẽ ecclia illo tempore occupat. ℟. Cenantibus illis accepit iesus panẽ, ⁊ bñdixit, ac fregit: deditq̃ discipulis suis ⁊ ait. Accipite ⁊ comedite, hoc est corpus meũ. ℣. Dixerũt viri tabernaculi mei: qs det de carnibus ei⁹ vt saturemur? Ac. L. vj.

Uide vt integro celebritatis officio institutionẽ tanti sacramẽti solẽniter recoleret plebs fidelis: romanus pontifex Urbanus quartus: huius sacramẽti deuotione affectus: pie statuit prefate institutionis memoriã: prima feria qnta: post octauas pentecostes a cũctis fidelibus celebrari: vt q p totũ anni circulũ hoc sacramento vtimur ad salutẽ: eius institutionẽ illo specialiter tẽpore recolamus: quo sp̃us scĩus corda discipulo᷑ edocuit: ad plene cognoscenda huius mysteria sacramenti. Nam ⁊ in eodẽ tpe cepit hoc sacramentum a fidelibus frequentari. Legitur enim in actibus aplõrũ: q erãt pseuerãtes in doctrina apostolorũ ⁊ cõmunicatiõe fractionis panis ⁊ orõnibus: statim post scĩ sp̃us missionem. ℟. Accepit iesus calicẽ postq̃ cenauit dicens: hic calix nouũ testamentũ est in meo sanguine. Hoc facite i meã cõmemorationẽ. ℣. Memoria memor ero: ⁊ tabescet in me aĩa mea. Hoc. In. iij. noc. añ. Introibo ad altare dĩ: sumã xp̃m q renouat iuuẽtutẽ meã ps. Iudica me de⁹. 16. Añ. Cibauit nos dñs ex adipe frumẽti: ⁊ d petra melle saturauit nos. ps. Exultate deo. 24. Añ Ex altari tuo dñe xp̃m sumimus: in quẽ, cor ⁊ caro nr̃a exultãt. ps. Quã di. 24 ℣. Educas panẽ de terra hall. ℟. Et vinũ letificet cor hoĩs halla. Sm Ioãnẽ. Le. vij.

ca. 6. In illo tẽpore. Dixit iesus discipulis suis ⁊ turbis iudeorum. Caro mea vere est cibus, ⁊ sanguis meus vere est pot⁹. Et rel.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Cum enim cibo ⁊ potu id appetãt homines, vt nõ esuriãt, neq̃ sitiant: hoc vere nõ prestat nisi iste cibus ⁊ potus: q eos a quibus sumit, imortales ⁊ incorruptibiles facit: idest societas ipsa scõrũ: vbi pax erit ⁊ vnitas plena atq̃ pfecta. Propterea q ppe sicut etiã ante nos hoc intellexerunt homines dei: dñs noster iesus christus, corp⁹ ⁊ sanguinẽ suũ in eis rebus cõmendauit: que ad vnũ aliquid rediguntur. Ex multis nãq̃ granis vn⁹ panis efficit: ⁊ ex multis racemis, vinũ confluit. ℟. Qui mãducat meã carnem, ⁊ bibit meũ sanguinẽ. In me manet, ⁊ ego in eo. ℣. Nõ est alia natio tã grãdis, q̃ habeat deos appropinq̃ntes sibi, sicut deus noster adest nobis. In. Le. viij.

Denique iã exponit quomõ id fiat qd loquit: ⁊ qd sit manducare corpus ei⁹, ⁊ sanguinẽ bibere. Et q mãducat meã carnẽ: ⁊ bibit meũ sanguinẽ: i me manet, ⁊ ego i eo. Hoc ẽ eni mãducare illã escã: ⁊ illũ bibere potũ: in chr̃o manere: ⁊ illũ manentẽ in se habere. Ac p hoc, q nõ manet i christo: ⁊ in quo non manet christus: proculdubio nõ manducat spiritualiter eius carnẽ: licet carnaliter ⁊ visibiliter premat dentibus sacramenta corporis ⁊ sanguinis christi. Sed magis tante rei sacramẽtũ ad iudiciũ sibi manducat ⁊ bibit: q immũdus presumit ad christi sacramenta accedere: que alius nõ digne sumit: nisi q mundus est: de qbus dicit. Beati mundo corde: quoniã ipsi deũ videbũt. ℟. Misit me pater viuens, ⁊ ego viuo propter patrem. Et qui manducat me, viuet propter me. ℣. Cibauit eos dominus pane vite ⁊ intellectus. Et qui manducat. Lectio nona.

Qui manducat meam carnem ⁊ bibit meum sanguinẽ, in me manet, ⁊ ego in eo. Signũ autẽ q quis manducat ⁊ bibit: hoc est si manet ⁊ manetur: si habitat ⁊ inhabitatur: si sic adheret, vt nõ deserat. Hoc ergo nos docuit ⁊ admonuit mysticis verbis: vt simus in eius corpore: sub ipso capite: in membris eius: edentes carnẽ eius: non derelinquentes vnitatẽ eius.

Sed q aderant,non intelligentes,scandali zati sunt. Non enim cogitabant hoc audiendo:nisi carnem quod ipsi erant. Apostolus autẽ dicit:ꝛ verũ dicit. Sápere secundum carnem,mors est. ℞. Unus panis ꝛ vnũ corpus multi sumus. Omnes qui de vno pane, ꝛ de vno calice participamus. ℣. Parasti in dulcedine tua pauperi deꝰ: q habitare facis vnanimes in domo. Oẽs. ℞. Melchisedech rex salẽ, pferens panes ꝛ vinũ:erat enĩ sacerdos dei altissimi. Bñdixit abrahe ꝛ ait. ℣. Benedictus abrahã deo excelso,q creauit celũ ꝛ terras. Bñdi. ℞. Calix bñdictionis cui bñdicimus,nõne cõmunicatio sanguinis chri est: Et panis quẽ frãgimus,nonne participatio corporis dñi est. ℣. Unũ panis ꝛ vnum corpus multi sumus: nã oẽs de vno pane ꝛ de vno calice participamꝰ. Et. ℞. Ego sum panis vite:pr̃es vestri mãducauerunt mãna in deserto,ꝛ mortui sunt. Hic est panis de celo descẽdẽs:siquis ex ipso manducauerit,non moriet. ℣. Ego sum panis viuus,q de celo descendi: siquis manducauerit ex hoc pane,viuet in eternũ. Hic.

Ad laudes ꝛ per horas. Añã.

Sapientia edificauit sibi domũ:miscuit vinum,ꝛ posuit mensam halla. Ps. Dñs regn. ꝛcũ rel. Añ. Angelorum esca, nutriuisti pplm tuũ:ꝛ panẽ de celo pstitisti eis hall. Añ. Pinguis est panis christi, ꝛ prebebit delitias regibus halla. Añã. Sacerdotes sancti,incensum ꝛ panes offerũt deo hall. Añ. Uincẽti,dabo mãna absconditũ,ꝛ nomẽ nouũ hall. Ca. Dñs iesus.

Uerbũ supernũ pdiens:a pa. Hym. tre olim exiens:qui natus orbi subuenis: cursu decliui temporis.

Illumina nunc pectora:tuoq amore concrema: audito vt preconio: sint pulsa tandem lubrica.

Iudex cum post ãderis:rimari facta pectoris: reddens vices pro abditis:iustisq regnum pro bonis.

Non demum arcemur malis pro qualitate criminis: sed cum beatis compotes simus perennes celibes.

Sit laus honor virtus gloria deo pñi ꝛ filio: sctõ simul paraclito in scl'orũ scl'a. Amen. ℣. Posuit fines tuos pacẽ hall. ℞. Et adipe frumẽti satiat nos dñs hall. Ad bñ. añ. Ego sum panis viuꝰ q de celo descẽdi:siqs mãducauerit ex hoc pane viuet i etnũ hal. Oro vt supra. Nota q in fine oĩm hym. dĩ ℣. Glia tibi dñe. q natꝰ es de. Ad pmã ca. Regi scl'orũ. ℞. Chri fili. ℣. Qui natus es de maria vgine. ꝛ nõ addit Hall. Sed in alijs horis bñ:excepto cõple. Ad. iij. cap. Dñs iesus. ℞. Panẽ celi dedit eis. Hall. hall. ℣. Panẽ ãgelor mãducauit hõ. hal. ℣. Cibauit illos ex adi. ℞. Et d petra mel. Ad. vj. ca. 1. Cor. 11.

Quotiescũq mãducabitis panẽ hũc ꝛ calicẽ bibetis,mortẽ dñi ãnũciabitis,donec veiat. ℞. Cibauit illos ex adipe frumẽti. hall. hall. ℣. Et de petra melle saturauit eos. hall. ℣. Educas panẽ d tra hal. ℞. Et vinũ letificet cor hoĩs hal.

Quicũq3 manducauerit. Ad. ix. cap. panẽ vel biberit calicẽ dñi indigne: reꝰ erit corpis ꝛ sanguinis dñi. ℞. Educas panẽ de terra. halla hall. ℣. Et vinũ letificet cor hoĩs. Hall. ℣. Posuit fines tuos pacẽ hall. ℞. Et adipe frumẽti satiat te hall. In. ij. vesp. omnia fiũt sicut i pmis vespis. Ad mag. añ. O sacrũ cõuiuiũ i quo xp̃s sumit:recolitur memoria passiõis eius:mẽs implet gratia:ꝛ future glie nobis pignus datur halla. Oratio vt supra. Infra octa.

Feria sexta. Lectio prima. Uť ãt pdicta qnta feria ꝛ p octauas seqntes:eiusdẽ salutaris istitutiõis honorificẽtiꝰ agat memoria:ꝛ solẽnitas de hoc celebrior hẽat: loco distributionũ mãliũ q i ecclijs cathedralibꝰ largiunt: existibꝰ canonicis horis nocturnis,pariterq diurnis:pfatus romanus põtifex eis,q hmõi horis in hac solennitate psonaliter in ecclesijs interessent:stipẽdia spũalia:aplica largitiõe pcessit: qtenus p hec fideles ad tãti festi celebritatẽ auidiꝰ ꝛ copiosiꝰ pueirẽt. ℞. Comedetis car. Lcõ. ij.

Uide oĩbꝰ vere penitẽtibꝰ ꝛ cõfessis: q matutinali officio huius festi psentialiter i ecclia vbi celebrat adess

sent: centū dies. Qui vero misse: totidē. Illis aūt q intercessent primis vespis ips' festi: similiter cētū. Qui vō in scōis vespis: totidē. Eis quoqʒ q prime: tertie: sexte: none ac cōpletorij adessent officijs: pro qualibet horarū qdraginta. Illis aūt q p ipsius festi octauas in matutinalib': vespris: misse: ac pdictarū horarū officijs pñtes extiterīt: singulis diebus octauarū ipsarū: cētū dierū indulgētiā tribuit: mificoi diter ppetuis tpibus duraturā. R. Respexit helias.

Hui' sacramēti figura pcessit: Le. iij. qñ māna deus pluit patrib' in deserto: q quotidiano celi pascebant alimento. Uñ dictū est. Panē angelorū māducauit hō. Sed tñ illū panē q māducauerūt: oēs in deserto mortui sunt. Ista aūt esca quā accipitis: iste panis viuus q de celo descendit: vite eterne substantiā subministrat. Et qcūqʒ hūc panē māducauerit: nō morief ī eternū: qi corpus xpī est. R. Panis quē.

Considera nūc: vtrū panis Lcō. iiij. angelorū pstantior sit an caro xpī: q vtiqʒ est corpus vite. Māna illud de celo: hoc sup celū. Illud celi: hoc dñi celorū. Illud corruptioni obnoxiū si in diē alterū seruaref: hoc alienū ab oī corruptiōe: qd quicūqʒ religiose gustauerit: corruptionē sentire nō poterit. Illis aqua de petra fluxit: tibi sanguis e xpo. Illos ad horā satiauit aqua: te sanguis xpī diluit in eternū. R. Cenantibus illis. Lectio qnta.

Judeus bibit & sitit: tu cū biberis sitire nō poteris. Et illud in vmbra, hoc in veritate. Si illud qd miraris vmbra est: quantū istud est cuius vmbrā miraris? Audi q vmbra est: que apud patres facta est. Bibebāt inqt de spirituali cōsequēti eos petra: petra aūt erat xps. Sed nō in pluribus eorū cōplacitū est deo: nā pstrati sunt in deserto: hec aūt facta sunt in figura nrī. Cognouisti potiora? Potior est lux quā vmbra: veritas qz figura: corp' auctoris qz māna de celo. R. Accepit iesus. Lcō. vj.

Forte dicis. Aliud video: quomō tu mihi asseris qp corpus xpī accipiā? Et hoc nobis superest, vt probemus. Quantis igitur vtimur exēplis, vt probemus, hoc nō esse qd natura formauit, sed qd bñdictio cōsecrauit: maiorēqʒ vim esse bñdictionis, qz nature: quia etiā bñdictione, ipsa natura mutaf. Uirgā tenebat moyses: pieccit eā, & facta est serpens. Rursus apprehendit caudā serpentis: & in virge naturā reuertif. Uides igif prophetica gratia: bis mutatam esse naturam serpentis & virge. Tu autē. R. Qui manducat.

De hom. scti Augustini episcopi. Le. vij.

Diximus fratres hoc dñm cōmēdasse in māducatione carnis sue, & potatione sanguinis sui: vt in illo maneam': & ipse in nobis. Manemus autē in illo, cū sumus mēbra eius: manet vero ipse in nobis: cū sumus tēplū eius. Ut aūt simus mēbra ei': vnitas nos cōpaginauit: vt cōpaginet vnitas. qd facit nisi charitas dei? Uñ aplm interroga. Charitas inqt dei diffusa est in cordibus nrīs p spūm sanctū, q dat' est nobis. R. Misit me pater. Lectio. viij.

Ergo spūs est q viuificat. Spirit' enī facit viua mēbra: nec viua membra spūs facit: nisi que in corpore qd vegetat, ipse spūs inuenerit. Nā spūs qui in te est o homo, quo stas vt homo sis: nunqd viuificat membrū qd separatū inuenerit a carne tua? Spiritū tuū dico animā tuam: anima tua non viuificat membra: nisi que sunt in carne tua. Unū si tollas: iam et aīa tua nō viuificatur: quia vnitati corporis tui non copulatur. R. Unus panis. Lectio nona.

Hec dñr vt amemus vnitatē: & timeami' separationē. Nihil enī sic debet formidare xpianus: qz separari a corpore xpī. Si enī separaf a corpore xpī: nō est mēbrū xpī. Si nō est mēbrū xpī: nō vegetaf spū eius. Quisqs aūt ait aplus, spūm xpī non habet: hic non est ei'. Spiritus ergo ē q viuificat: caro autem nō prodest quicqʒ. Tu autem domine miserere nobis.

Sabbato. Lectio prima.

Urrebant egypti flumina puro meatu aquarū: subito de fontiū venis sanguis cepit erūpere: nec erat pot' in fluuijs. Rursus ad prophete

pphete pces, cruor fluminū cessauit: et aq̄rū natura remeauit. Circunclusus vndiq̄ erat pplus hebreor: hinc egyptijs vallatus: inde mari conclusus. Uirgam leuauit moyses: separauit se aq̄: et in muri speciē se cōgelauit: atq̄ inter vndas, via pedestris apparuit. Jordanis cōuersus retrorsum: cōtra naturā, in sui fontis reuertit exordium. Nonne claret naturā, vel maritimorū fluctuum: vel cursus fluuialis aque esse mutatam? ℟. Respexit helias. Lectio. ij.

Sitiebat pplus patrū: tetigit moyses petrā: et aqua de petra fluxit. Nunqd nō preter naturā opata ē grā: vt aquā euomeret petra, quā nō habebat natura? Marath fluuius amarissimus erat: vt sitiēs populus bibere nō posset: moyses misit lignū in aquā: et amaritudinē suā aquarū natura deposuit: quā infusa subito gratia temperauit. Sub helisco pphera: vni ex filijs prophetarū excussum est ferrū de securi: et statim immersum est in aquā: rogauit heliseū q̄ amiserat ferrum: misit heliseus lignum in aquā, et natauit ferr. Utiq̄ etiā hoc preter naturā factū cognouimus. Grauior enim est ferri spēs, q̄ aq̄rū liquor. ℟. Panis quē.

Aduertamus igit maiorē eē. Le. iij. grām q̄ naturā. Et adhuc tñ pphetice bñdictiōis miramur grām. q si tantū valuit humana bñdictio vt naturā cōuerteret: qd dicimus de ipsa ɔsecratione diuina: vbi ipsa verba dñi saluatoris operant? Nā sacramētū istud qd accipis: cb̄ri smone cōficit. Qd si tantū valuit sermo helie vt ignē d celo deponeret: nōne valebit sermo cb̄ri: vt speciē mutet elemētor? De totius mundi opibus legisti: q: ipse dixit et facta sunt: ipse mādauit et creata sunt? Sermo igitur q potuit ex nihilo facere qd non erat: nōne potuit ea que sunt in id mutare qd nō erant? ℟. Cenantibus illis. Le. iiij.

Non enī est minus dare q̄ mutare nouas naturas reb. Sed cuius argumentis vtimur: suis vtamur exēplis: incarnationisq̄ exēplo, astruam mysterij veritatē. Nūquid nature vsus p̄cessit: cum dñs iesus ex maria nasceret? Si ordinē q̄ris: virō mixta femina gñare cōsueuerat. Liquet ergo q preter nature ordinē vgo gñauit. Et hoc qd ɔficim corp, ex vgine ē. Quid hic q̄ris nature ordinē in x̄pi corpe: cū preter naturā sit ipse part ex virgine? ℟. Accepit.

Vera eni caro ch̄ri est: q̄ cruci- Le. v. fixa est: que sepulta est. Uere ergo illius carnis sacramentum est. Ipse clamat dñs noster iesus x̄ps. Hoc est corpus meū. Añ eni bñdictionē verbor celestium alia species noiat: post ɔsecrationē vero corp x̄pi significat. Ipse dñs dicit sanguinē suum. Ante consecrationē aliud dicitur: post cōsecrationē sanguis christi nuncupatur. Tu dicis amē. Hoc est: verū est. Qd os loquit: mēs intra fateat: et qd sermo sonat: affectus sentiat. ℟. Qui manducat. Lcō. vj.

Panis est in altari vsitatus: añ verba sacramētor. Ubi accessit ɔsecratio: de pane, fit corpus ch̄ri. Quomodo autē pōt q panis est fieri corpus x̄pi? ɔsecratione? Cōsecratio igit: ex qbus vbis: et ex qbus smonib est? Dñi iesu. Nā p reliq. verba q̄ dicunt: laudes deo offerunt. Orone petit p pplo: p regibus: et p ceteris. Ubi autē sacrm̄ cōficit: iā nō suis smonibus vtit sacerdos: sed vtit smonibus x̄pi. Ergo smo christi hoc cōficit sacramētū. Quis sermo christi? Hic nempe quo facta sunt omnia: celum, terra, maria. Tu. ℟. Misit me pater.

De homilia sancti Augustini epi. Le. vij.

Nouerūt fideles corpus christi, si corpus christi esse non negligant: fiant corpus christi, si volunt viuere de spū ch̄ri. De spū x̄pi nō viuit: nisi corpus ch̄ri. Intelligite frēs mei qd dixerim: hō es, et spūm habes, et corpus habes. Spūm dico aia vocat: q̄ cōstat, q hō es. Cōstas eni ex aia et corpe. Habes itaq̄ spūm inuisibilē: corpus aūt visibile. ℟. Unus panis. Le. viij.

Dic mihi quid sit ex quo viuat? Spiritus tuus viuit ex corpore tuo: an corpus tuum ex spiritu tuo? Respondet omnis qui viuit. Qui autem non potest respondere: nescio si viuit. Quid respondet qui viuit? Corpus meum vtiq̄ viuit de spiritu meo. Uis ergo et tu viuere

de spiritu christi? In corpore esto christi. Nunquid enim corpus meum viuit de spiritu meo? Meum corpus viuit de spiritu meo: et tuum de tuo. Non potest corpus christi viuere nisi de spiritu christi. Inde est quod exponens nobis apostolus hunc panem: vnus panis inquit: vnum corpus multi sumus. ℟. Melchisedech. Lectio nona.

O Sacramentum pietatis: o signum vnitatis: o vinculum charitatis. Qui vult viuere, habet vbi viuat: habet vnde viuat. Accedat: credat: incorporetur vt viuificetur. Non abhorreat a compage membrorum: non sit putridum membrum, quod resecari mereatur: non sit distortum, de quo erubescatur. Sit pulchrum: sit aptum; sit sanum: hereat corpori: viuat deo de deo. Sic nunc laboret in terra: vt postea regnet in celo. Tu autem domine. Sabbato ad vesperas. preces. Dominice si fit de dominica. Ant. Cognouerunt omnes a Dan vsque Bersabee, quod fidelis Samuel propheta esset domini. ℣. Vespertina oratio. Oratio.

S Ancti nominis tui domine timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum: quia nunquam tua gubernatione destituis: quos in soliditate tue dilectionis instituis. p.

¶ Dominica infra octavam. omnia dicuntur vt in die corporis lectiones. et ix. lectio. de homilia dominice: dicta vero oratione festi fit commemoratio. de dominica. Lectio. j.

Ideo ergo quod operatorius sit sermo christi: Si ergo tanta vis est in sermone domini nostri iesu christi, vt inciperet esse quod non erat: quanto magis operatorius est, vt sint, que erant, et in aliud conuertantur? Et sic quod erat panis ante consecrationem: iam corpus christi est post consecrationem: quia sermo christi creaturam commutat. Et sic ex pane fit corpus christi: et vinum cum aqua in calice mixtum: fit sanguis christi consecratione verbi celestis. Sed forte dicis. Speciem sanguinis christi non video: sed habet similitudinem. Sicut enim mortis similitudinem assumpsisti: ita etiam christi similitudinem sanguinis bibis: vt nullus horror cruoris sit: et precium tamen operetur redemptionis. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Immolabit hedum. Lectio. ij.

O Didicisti quia corpus accipis christi. Vis scire quia verbis celestibus consecratur? Accipe que sunt verba. Dicit sacerdos, fac nobis inquit hanc oblationem benedictam: ascriptam: ratam: rationabilem: acceptabilem et cetera. Inde omnia illa euangeliste sunt verba: vsque ad accipite, siue corpus siue sanguinem. Inde verba christi sunt. Accipite et bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus. Vide singula. Qui pridie quam pateretur accepit inquit in sanctis suis manibus panem. Antequam consecretur panis est. Vbi autem verba christi accesserunt, corpus christi est. Tu autem. ℟. Comedetis carnes. Lectio. iij.

D Einde audi dicentem. Accipite et edite ex hoc omnes: hoc est enim corpus meum. Et ante verba christi calix est vino et aqua plenus. Vbi autem verba christi operata fuerint: ibi sanguis christi efficitur, qui plebem redemit. Ergo vide quam potens est sermo christi: vniuersa conuertere. Deinde ipse christus testificatur: quod corpus suum et sanguinem suum accipiamus: de cuius fide et testificatione dubitare non debemus: sed firmiter credere: quia et ipse iesus mentiri non potest. Christus panis est: de quo qui manducat: viuit in eternum. De quo ipsemet dixit. Et panis quem ego dabo: caro mea est, pro mundi vita. Tu autem domine. ℟. Respexit helias. Lectio. iiij.

D Eterminat quomodo sit panis: non solum secundum verbum quo viuunt omnia: sed secundum carnem assumptam pro mundi vita. Humana enim caro que erat peccato mortua: carni munde vnita et incorporata: vnum cum illa effecta, viuit de spiritu eius: sicut viuit corpus de spiritu suo. Qui vero non est de corpore christi: non viuit de spiritu christi. Corpus et sanguinem christi dicimus illud, quod ex fructibus terre acceptum: et prece mystica consecratum, recte sumimus ad salutem spiritualem: et in memoriam dominice passionis. ℟. Panis quem. Lectio quinta.

Q Vod cum per manus hominis ad illam visibilem speciem perducatur: non sanctificatur, vt sit tam magnum sacramentum: nisi operante inuisibiliter spiritu sancto: cum hec omnia que per corporales motus in illo opere fiunt,

deus

deus operet. Hoc est sacramentū pietatis: et signū vnitatis: et vinculū charitatis. Qui vult viuere, accedat, et credat, et īcorporet. Hunc cibū et potū societatē vult intelligi corporis et membrorū suorū: qđ est ecclia in prędestinatis. ℟. Cenantibus. Lcō. vj.

Hoc est quod dicimus: qđ omnibus modis approbare contendimus: sacrificiū ecclesię duobus pfici: duobus constare: visibili sacramentorū specie: et inuisibili dñi nostri iesu christi carne: et sanguine: et sacramento: et re sacramenti: sicut christi psona cōstat et cōficit ex deo et hoīe: cū ipse christus verus sit deus et verus sit homo: quia omnis res illarum rerum naturam et veritatem in se continet: ex quibus conficitur. Tu autem domine. ℟. Accepit Jesus.

De homilia scti Augustini epi. Lctō. vij.

Sicut inquit misit me pater viuens: et ego viuo propter patrē. Et q manducat me: et ipse viuet propter me. Nō ita ait, sicut manduco patrē: et ego viuo, ppter patrē: et q manducat me: et ipse viuet propter me. Non enī filius participatione patris fit melior: q est natus ei ęqualis: sicut participatione filij p vnitatē corporis eius et sanguinis: quā illa māducatio potatioqꝫ significat: nos efficimur meliores. Uiuim⁹ ergo nos ppter ipsum manducantes eū: idest ipsum accipientes vitā ęternā: quam nō habemus ex nobis. Uiuit autē ipse ppter patrē missus ab eo: qꝛ semetipsum exinaniuit: factus obediens vsqꝫ ad mortem crucis. ℟. Qui manducat. Lectio. viij.

Si enī secundū id accipimus: viuo propter patrem: qđ alibi ait: pater maior me est: sicut et nos viuimus propter ipsū, q maior est nobis: hoc ex eo qꝫ missus est factū est. Missio qppe eius exinanitio suiipsius est: et formę seruilis acceptio: qđ recte intelligit seruata ēt filij cū patre ęqualitate naturę. Maior est enim pater homine filio: sed equalem habet deū filiū: cū idem ipse sit deus et homo: dei filius et hominis filius vnus christus iesus. ℟. Homo quidam fecit cęnam magnam: et misit seruū suum hora cęne dicere inuitatis, vt venirēt. Quia parata sunt omnia. ℣. Uenite comedite panē meū, et bibite vinum, qđ miscui vobis. Quia. Secundū Lucā. Lectio. ix. cap. 14.

In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis parabolā hāc. Homo qdā fecit cęnā magnā: et vocauit multos. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij papę. Hom. 36.

Hoc distare fratres charissimi inter delicias corporis et cordis solet: qꝫ corporales delicię cū non habentur, graue desiderium in se accendūt. Cū vero habitę eduntur: comedentē ptinus in fastidiū p satietatē vertunt. At contra, spirituales delicię cū nō habent, in fastidio sunt: cū vero habentur, in desiderio: tantoqꝫ a comedente amplius esuriuntur: quanto et ab esuriēte amplius comeduntur. In illis appetitus placet: experientia displicet: in istis appetitus vilis est: et experientia magis placet. In illis appetitus saturitatē: saturitas aūt fastidiū generat. In istis aūt appetitus saturitatē: saturitas appetitū parit. Augent enī spirituales delicię desideriū in mente dū satiant: qa quanto magis earū sapor percipitur: eo amplius agnoscit qđ auidius ametur. Et idcirco non habitę amari non psūt: qꝛ earū sapor ignorat. Quis enī amare valet qđ ignorat? Proinde psalmus nos ād monet dicēs. Gustate et videte qm̄ suauis est dñs. Ac si aperte dicat. Suauitatē eius nō cognoscitis: si hanc minime gustastis. Sed cibum vitę ex palato cordis tangite: vt probantes eius dulcedinem, amare valeatis. Tu. Ad bñs aña. Hō quidā fecit cenā magnam: et vocauit multos: et misit seruū suū hora cenę dicere inuitatis, vt venirent: quia omnia parata sunt halleluia. Ad mag. añ. Exi cito ī plateas et vicos ciuitatis: et paupes ac debiles: cęcos et claudos cōpelle intrare: vt impleatur domus mea halla. Pro secunda feria.

Incipit cōfirmatio dñi clemētis papę sup bullā domini Urbani papę Lectio. j.

Clemens episcopus seruus suo rū dei venerab. lib⁹ fribus: pīiar chis: archiepis: epis: et alijs ecclesia p̄latis salutē et aplicam

benedictionē. Si dñm in sctis eius laudare iubemur: dignū pfecto τ iustū τ salubre nobis existit: vt sibi i sui quo nos quotidie spūaliter reficit memoriā corporis: laudes festiue venerātiōis τ gratię referam⁹. Hac igit cōsideratione inducti: cōstitutionē a bonę memorię vrbano papa qrto pdecessore nostro sup hoc editā: de fratrꝫ nostrorꝫ cōsilio districte pcipimus obseruari. Cuius tenor subsequitur in hęc verba. Rñso. Panis quem ego. Lectio secunda.

Vrbanus episcopus seruus seruorꝫ dei: venerabilibus fratribus: patriarchis: archiepis: epis: alijs ecclīarū prelatis: salutē τ aplicā bñdictionē. Trāsiturus de hoc mūdo ad patreꝫ saluator noster dñs iesus christus: cū tempus sue passionis instaret: sumpta cęna in memoriā mortis sue, instituit summū τ magnificū sui corporis τ sanguinis sacramētū: corp⁹ in cibū: sanguinē in poculū tribuēdo. Nā quotiescūq hūc panē māducamus: τ calicē bibimus: mortē dñi annunciamus. R. Cenātibus illis.

Institutione qdē huius mari. Le. iij. mi sacramenti: dixit ipse dñs aplis. Hoc facite in meā cōmemorationem: vt pcipuū τ insigne memoriale sui amoris eximij: quo nos dilexit: eēt nobis hoc pręcelsum τ venerabile sacramētū. Memoriale inq̄ mirabile ac stupēdū: delectabile: suaue: tutissimū: ac sup oīa preciosum: in quo innouata sunt signa: τ mirabilia immutata: in quo habetur oē delectamentū τ omnis saporis suauitas: ipsaq dulcedo dñi degustat: in quo vtiq vitę suffragiū cōseq mur τ salutis. R. Accepit iesus cal. L. iiij.

Hoc est memoriale dulcissimū: memoriale sacratissimū: memoriale salutiferū: in quo gratā redēptionis nostrę recensem⁹ memoriā: in quo a malo retrahimur: cōfortamur in bono: τ ad virtutū τ gratiarū pficimus incrementa: in quo profecto reficimur ipsius corporali pręsentia saluatoris. Alia nāq quorū memoriā agimus: spiritu menteq cōplectimur: sed nō pter hoc realē corꝫ pñtiā obtinemus: In hac vero sacramentali xpi cōmemoratione: ipse christus pręsens sub alia qdē forma: in ppria vero substātia est nobiscū. Ascensurus eni in celū, dixit aplis τ eorū sequacibus. Ecce ego vobiscū sum oībus dieb⁹ vsq ad ꝯsummationē sctī: benigna ipsos pmissione cōfortans, q remaneret τ esset cū eis, etiā pñtia corpali. R. Qui mādu.

O Digna τ nunq̄ iremit. Lectio. v. tenda memoria: in qua mortē nostrā mortuā recolimus: nostrūq interitū interisse: ac lignū viuificū ligno crucis affixum: fructū nobis attulisse salutis: Hęc est cōmemoratio gloriosa: quę fideliū animos replet gaudio salutari: τ cū infusione lętitię deuotionis lachrymas subministrat. Exultamus nimirū nostrā rememorādo liberationē: τ recolēdo passionē dñicam: per quā liberati sumus: vix lachrymas continemus. R. Misit me pater. Lectio sexta.

In hac itaq sacratissima commemoratione: adsunt nobis suauitatis gaudia simul τ lachrymę: qa in ea gaudemus pie lachrymantes: τ lachrymamur deuote gaudentes: lętas habendo lachrymas: τ lętitiā lachrymantē: nam τ cor ingenti pfusum gaudio: dulces per oculos stillat guttas. O diuini amoris immensitas: diuinę pietatis superabundātia: τ diuinę affluentia largitatis. Tu. R. Unus panis.

De homilia scti Augustini epi. Lctō. vij.

In qua sententia: si recte accipiantur hęc verba, ita dicit. Sicut misit me viuens pater: τ ego viuo pter patrē: τ qui manducat me: τ ipse viuet, pter me. Ac si diceret. Ut ego viuā pter patrē: idest vt ad illum tanq̄ ad maiorē referā vitā meā: exinanitio mea fecit, in qua me misit. Ut aūt quisq viuat propter me: participatio mea facit, qua māducat me. Ego itaq humiliatus viuo pter patrē: ille erectus viuit pter me. R. Melchisedech rex salē.

Si aūt ita dictū est: viuo Lectio. viij. pter patrē: q: ipse de illo: nō ille de ipso est: sine detrimento equalitatis dictū est. Nec tamē dicēdo: τ q manducat me, τ ipse viuet pter me: eandē suā τ nostram eq̄litatē significauit: sed grām mediatoris ostendit.

ostendit. Nō igit̄ hec de ea natura dixit, q̄ semp est equalis patri: sed de ea qua minor factus est patre: de qua etiā superius dixit. Sicut pater habet vitā in semetipso: sic dedit et filio vitam habere in semetipso: idest genuit filiū, vitam habentē in semetipso. ℞. Calix benedictionis. Lectio nona.

Hic est panis q de celo descendit: vt illū manducando viuamus: qa eternā vitam ex nobis habere nō possumus. Nō sicut inqt manducauerunt patres vr̄i manna, et mortui sunt: q mādūcat hūc panē: viuet i eternū. Qđ ergo illi mortui sunt, ita vult intelligi: vt nō viuāt in eternū. Nā tpaliter et hi pfecto morient̄, q mādūcant xp̄m: sed viuūt in eternū: q2 xp̄s ē vita eterna.

Feria tertia. Lectio prima.

Edit enī dn̄s nobis omnia: qa omnia subiecit sub pedibus nostris: et sup vniuersas terre creaturas cōtulit nobis, dn̄ij princi patū. Ex ministerijs etiā sp̄ūū supnorꝫ nobilitat et sublimat hois dignitatē. Administratorij nāqꝫ sunt oēs sp̄ūs in ministeriū missi: pp̄ter eos q hereditatē capiunt salutis destinati. Et cū tam copiosa fuerit erga nos eius munificentia: volēs adhuc ipe in nobis suā exuberantē charitatē precipua liberalitate monstrare: semetipsum nobis exhibuit. Et trāscēdēs oēm plenitudinē largitatis: omnēqꝫ modū dilectiōis excedēs: tribuit se in cibū. ℞. Cenātib9 illis. Le. ij.

O Singularis et admirāda liberalitas: vbi donator venit in donū: et datū ē idē penitus cū datore. O q̄ larga et pdiga largitas: cū tribuit qs seipsū. Dedit igit̄ saluator nobis seipsū in pabulū: vt q2 per cibū hō in mortē corruerat: p cibū etiā ipe releuaret̄ ad vitā. Cecidit hō p cibū ligni mortiferi: releuatus est hō p cibū ligni vitalis. In illo pependit esca mortis: pependit i isto vite alimētū. Illi9 esus meruit lesione: isti9 gust9 intulit sanitatē. Gustus saucia uit: et gust9 sanauit. ℞. Accepit iesus. L. iij.

Ide q2 vn̄ vulnus est ortū: prodijt et medela: et vn̄ mors subijt, exinde vita venit. De illo siqdē gustu dr̄. Quacūqꝫ die comederis: morte morieris. De isto vo legit̄. Siqs comederit ex hoc pane, viuet i eternū. Hic est cib9 q plene reficit: vere nutrit: summeqꝫ impinguat: non corpus, sed cor: non carnē, sed animam: nō ventrē, sed mentem. ℞. Qui manducat. Lectio. iiij.

Homini ergo q spirituali alimonia indigebat: saluator ipse misericors, de nobiliori et potentiori huiusmodi alimento: p anime refectione, pia dispositiōe puidit. Decens quoqꝫ liberalitas extitit: et cōueniens operatio pietatis: vt vei bū dei eternū: qđ rōnalis creature cibus est, et refectio caro factū: se, ratiōali creature carni et corpori: homini videlicet in edulū largiret̄. Panē angelorū manducauit homo. Et ideo saluator ait. Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Hic panis sumit̄: sed vere nō cōsumit̄. Māducat̄, sed nō trāsmutat̄: q2 in edente minime trāsformat̄. Sed si digne recipit̄: sibi recipiēs cōformat̄. ℞. Misit me pater. Le. v.

O Excellentissimū sacramentū: o adorandū: venerandū: glorificandū: precipuis magnificandum laudibus: dignis preconijs exaltandū: cunctis honorandū studijs: deuotis prosequendū obsequijs: et sincēris mentibus retinēdū. O memoriale nobilissimū: intimis cōmendandū precordijs: firmiter animo alligādū: diligēter scrutādū in cordis vtero et meditatiōe: ac celebratiōe sedula recēlendū. ℞. Unus panis.

Hius memorialis continuā Le. vj. debemus celebrare memoriā: vt illius cuius ipsum fore memoriale cognouimus: semp memores existamus: qa cuius donū vel munus frequentius inspicit̄: huius memoria strictius retinet̄. Licet igitur hoc memoriale sacramētū in quotidianis missarū solēnijs frequentet̄: conueniēs tamē arbitramur et dignū: vt de ipso saltē semel in anno ad cōfundendā specialiter hereticorꝫ pfidiā et insaniā: memoria solēnior et celebrior habeat̄. ℞. Melchisedech rex.

De homil. sctī Augustini epi. Lectio. vij.

Qui mādūcat meā carnē et bibit meū sanguinē: habet vitā eternā. Hanc

ergo nō habet, q istū panē, nō manducat,
nec istū sanguinē bibit. Nā tpalē vitā sine
illo hoīes habere possunt: eternā vō oīno
nō possunt. Qui ergo nō māducat eius car
nē, nec bibit eius sanguinē: nō hʒ in se vitā
eternā: sed q manducat eius carnē, ⁊ bibit
eius sanguinē: habet vitam eternam. ℟.
Calix benedictionis. Lectio. viij.

Non est ita in hac esca, quā sustentan
de huius temporalis vite causa sumimus.
Nā q eā nō sumpserit, nō viuet: nec tamen
q eā sumpserit viuet. Fieri enī potest: vt vel
senio: vel morbo: vel aliquo casu, plurimi,
q eā sumpserint, moriant. In hoc vero ci
bo ⁊ potu: idest corpore ⁊ sanguie dñi, nō
est ita. Nam ⁊ qui eū nō sumit, non habet
vitā: ⁊ q eū sumit, habet vitā: ⁊ hāc vtiqʒ
eternam. ℟. Ego sum panis vite. Lcō. ix.

Hunc itaqʒ cibū ⁊ potū societatē vult
intelligi corporis ⁊ mēbrorū suorū:
qd est scā ecclesia in predestinatis ⁊ voca
tis ⁊ iustificatis ⁊ glorificatis sctīs: ⁊ fide
libus eius: quorū primū iaʒ factū est: idest
predestinatio. Secundū aūt ⁊ tertiū ⁊ scm̄
est: ⁊ fit ⁊ fiet: idest vocatio et iustificatio.
Quartum autem in spe nunc est: in re autē
futurum est: idest glorificatio. Tu autem.

Feria quarta. Lectio prima.

In die nāqʒ cene dñi: quo die
ipse christus hoc instituit sacra
mentū: vniuersalis ecclesia, pro
penitentiū recōciliatione: sacri
cōfectione chrismatis: ac impletione man
dati circa lotionē pedū ⁊ alijs plurimum
occupata: plene vacare nō potest, celebra
tiōi huiusmodi ⁊ maximi sacramēti. Hoc
enī circa sctōs, quos p anni circulū venera
mur, ipsa obseruat ecclesia: vt q̄uis in leta
nijs ⁊ missis, ⁊ ēt alijs, ipsorū memoriā se
pius renouemus: nihilominus tamē nata
litia certis diebus p ānū solēnius recolat:
festa propter hoc eisdem diebus specialia
celebrando. ℟. Accepit iesus. Lectio. ij.

Et q2 in his festis circa solennitatis
debitū aliqd per negligentiā aut rei
familiaris occupationē: aut alias ex huma
na fragilitate omittit: statuit ipa mater ec
clesia certā diē: in qua gnāliter omniū san
ctorū cōmemoratio fieret: vt in hac ipsorū
celebratione cōmuni: qcqd erā pprijs se
stiuitatibus omissum extiterit, solueretur.
Potissimū igit exequendū est hoc erga vi
uificū corporis ⁊ sanguinis iesu christi sa
cramentū: q est sctōrū omniū gloria ⁊ co
rona: vt festiuitate ⁊ celebritate prefulgeat
spūali: quatenus in eo qd in alijs missarū
officijs circa solēnitatē est forsitan preter
missum: deuota diligentia suppleat. Tu
autem. ℟. Qui manducat. Lectio tertia.

Et fideles, festiuitate ipsa instante, in
tra se preterita memorātes: id quod
in ipsis missarū solēnijs secularibus forsi
tā agēdis impliciti: aut alias ex negligen
tia vel fragilitate humana minꝰ plene ges
serunt: tūc attēte in humilitate spūs ⁊ ani
mi puritate restaurent. Intelleximus autē
olim dum in minori essemus cōstituti offi
cio. q fuerat qbusdā catholicis diuinitus
reuelatū: festū hoc generaliter in ecclia cele
brandū. Nos itaqʒ ad corroborationē ⁊
exaltationē fidei catholice: digne ac ratio
nabiliter duximus statuendū: vt de tāto sa
cramento pter quotidianā memoriā, quā
de ipso facere consueuit ecclia: solēnior ⁊
specialior annuariʒ memoria celebret: cer
tā ad hoc designātes ac describētes diē:
quintam videlicet feriā, primā post octa
uam pentecostes: vt in ipsa qnta feria deuo
te turbe fideliū, ppter hoc, ad ecclias affe
ctuose cōcurrāt: ⁊ tā clerici q̄ ppli gaudē
tes, in cātica laudū surgant. ℟. Misit me.

Tunc eniʒ corda ⁊ vota: Lectio. iiij.
ora ⁊ labia hymnos persoluant leti
tie salutaris: tūc psallat fides: spes tripudi
et: exultet charitas: deuotio plaudat: iubi
let chorus: puritas iocundet. Tūc singu
li alacri animo, promptaqʒ voluntate, cō
ueniant: sua studia laudabiliter exequēdo:
tanti festi solēnia celebrantes. Et vtinā ad
christi seruitiū sic eius fideles ardor inflam
met: vt p hec, ⁊ alia, pficientibus ipsis me
ritorū cumulis: apud eū q se dedit pro eis
in preciū: tribuitqʒ se ipsis in pabulū: tādē
post huius vite decursum: eis se in premi
um lar

um largiatur. ℟. Unus panis. Lectio .v.

Erco*que* vniuersitatē vestram mone*mus* & hortamur in d*omi*no: & p*er* apostolica scripta in virtute sc*ancta*e obedientiæ distri*c*te præcipiendo mandamus: in remissionē peccaminū iniungentes: quatenus tam excellentissimū & tam gloriosum festū: prædicta quinta feria singulis ānis cū nouē lectionibus & r*es*ponsorijs ac versiculis: antiphonis: psalmis: hymnis: & orationibus ipsi festo specialiter cōgruentibus: quæ cū proprie misse officio vel sub bulla mittimus intro clusa: deuote ac solenniter celebretis: & faciatis studiose p*er* vniuersas ecclesias vestrarū ciuitatū & diocesum celebrari: subditos vestros in d*omi*nica dictam quintam feriā proximo p*re*cedente salutaribus monitis solicite p*er* vos & alios exhortantes: vt per veraz & purā *con*fessionē: elemosynarū largitionē: attentas & sedulas orationes: & alia de uotionis & pietatis opera, taliter se studeant præparare: q*uod* huius preciosissimi sacramenti mereant*ur* fieri participes: & illa die possint ipsum suscipere reuerenter: ac eius virtute augmentū āssequi gratiarum. ℟.

Melchisedech rex sal. Lectio sexta.

Nos ergo christi fideles ad colendū tantū festū & celebrandū: donis spiritualibus volentes animare: oīb*us* vere penitētibus & cōfessis: q*ui* in matutinali officio festi eiusdē: in ecclesia in qua idē celebrabit*ur* officiū interfuerint: centū. Qui vero in primis ipsius festi vesperis: similiter centum. Qui vero in secundis: totidē. Illis vero q*ui* primæ: tertiæ: sextæ: nonæ: ac cōpletorij officijs interfuerint: p*ro* qualibet horarū ipsarū q*ua*draginta. Illis aūt q*ui* p*er* octauas ipsius festi matutinalibus vespertinis: missæ: ac prædictarū horarū officijs interfuerint: centū dies: singulis octauarū ipsarū diebus: de oīpotētis dei misericordia: & beatorum apostolorū eius petri & pauli auctoritate cōfisi: de iniunctis sibi penitentijs relaxam*us*. Datū rome apud sanctū petrū. Anno d*omi*ni millesimo ducētesimo septuagesimoquarto: decimo calendas decēbris: pōtificatus nostri anno secundo. ℟. Calix bñdictiōis.

De homilia sancti Augustini ep*iscop*i. Le. vij.

Huius rei sacramentū: id est vnitas corporis & sanguinis christi: alicubi quotidie: alicubi certis interuallis dierum in d*omi*nica mensa præparatur: & de mēsa d*omi*nica sumitur: q*ui*busdā ad vitā: q*ui*busdam ad exitiū. Res vero ipsa cuius sacramentū est omni homini ad vitam: nulli ad exitiū est: quicunq*ue* eius particeps fuerit. Ne autē putarent sic in isto cibo & potu permitti vitam æternam: vt q*ui* eam sumerent: iam nec corpore morerent*ur*, huic cogitatiōi est digna tus occurrere dicēs: & ego resuscitabo eū in nouissimo die. ℟. Ego sum panis Le. viij.

Non sicut inquit manducauerunt patres v*est*ri māna, & mortui sunt. Quid est vnde superbitis: Manducauerūt manna, & mortui sunt. Quare manducauerūt & mortui sunt: Quia q*uo*d videbant credebant: & q*uo*d nō videbant: non intelligebant. Ideo patres vestri: q*uia* similes estis illis. Nā q*ua*ntū p*er*tinet fratres mei ad mortē istam visibilē & corporalē: nunq*ui*d nos nō moriemur q*ui* manducamus panē de cęlo descendentē: Sic sunt mortui & illi: quēadmodū & nos sumus morituri: quantū attinet vt dixi ad mortē huius corporis: visibilē atq*ue* carnalē. ℟. Comedetis car. fin ℟. Le. ix.

Quantū aūt p*er*tinet ad illam mortē de qua terret d*omi*n*u*s: q*uia* mortui sunt p*at*res istorū. Manducauit māna & moyses: manducauit manna & aarō: manducauit manna Phinees: manducauerunt ibi multi, q*ui* d*omi*no placuerūt, & mortui nō sunt. Quare: Quia visibilē cibū spūaliter intellexerunt: spiritualiter esurierunt: spiritualiter gustauerunt: vt spiritualiter satiarent*ur*. Panis q*ui*ppe iste, interioris hominis, quærit esuriem. Unde in alio loco dicit. Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam: quoniā saturabunt*ur*.

¶ In octaua corporis christi omnia fiant sicut in die: nisi festū s*an*c*t*i ioannis & s*an*c*t*i petri & pauli apostolorum impediat.

Rubrica d*omi*nicarū ab octaua pentecostes, vbi cōnumerant*ur* p*ri*ma, li*cet* agat*ur* de festo s*an*c*t*issimæ trinitatis, vs*que* ad Aduētū. In primis igitur est aduertendū q*uod* officia

dñicalia nõ sunt plus q̃ vigintiquatuor. Quotienscũq̃ igit̃ fuerint.xxiiij.dominice In qualibet dñica occurrente ponit̃ pro-priũ officium: nec pretermitti potest q̃ nõ fiat occurrentis dñice cõmemoratio: licet in ea etiã festum maius duplex occurrat. Cũ vo occurrerit.xxv.dñice: illa dimittit̃ q̃ in die vel infra octa.scti ioãnis baptiste occurrent. Et si occurrerint.xxvj.illa o-mittit̃ q̃ in die vel infra octa.scti Laurentij occurrit cũ alia supdicta. Cũ vo occur-rerit.xxvij.illa dimitit̃ q̃ i die vel ĩfra oct. assumptiõis btẽ marie vginis occurrit cũ duab' supdictis. Cũ vo occurrũt.xxviij illa dimittit̃ que occurrit in die vel infra oct.aplo⁊ petri ⁊ pauli cũ trib' supdictis. Si aũt post huiusmodi octa.aliqua occur rerit feria: repetat̃ officiuz p̃cedentis ferie.

Aduertendũ tñ est q̃ si in dñica festũ oc-currerit oĩuz scõ⁊: tũc illa dñica q̃ vltimo loco omittẽda erat: nõ omittat̃: sz õ ea fiat cõmemora. vt õ dñica illa q̃ in die omniũ sctõ⁊ occurrerit nulla fiat cõme. sed pon' vacua transferat̃: quoniã equũ est vt in die tante solẽnitatis de dñica in ea occurrente nulla fiat comme. Nota etiaz q̃ qlibet eps in sua diocesi ⁊ curat' i sua parochia, ⁊ frẽs in suis ecclijs, dimittũt illam, que occurrit in octa.tituli suarum ecclesiarum.

Sequẽs historia cantat̃ in dñicis que veniunt post festuz penteco. vsq̃ ad calen-das augusti. Ad matu.inuita. Adoremus dñm. Qui fecit nos. ⁊ dicit̃ vsq̃ ad calen das octobris: in dñicali officio. Hymn'. Nocte surgen. Añ. Seruite dño. Cũ rel. añis psal. ⁊ versi.sicut in psalmista sunt no tata. Ad lau.añe psal. cap. ⁊ ℣. omnia de psal. Hym. Ecce iã noctis. Isti duo hym. Nocte surgentes. ⁊ Ecce iam noctis. dñr in dñicali officio vsq̃ ad calen.octobris: hoc ordine fit officiũ in dñicis dieb' vsq̃ ad aduentũ: pter lectiones. R̃ia: ⁊ oratio-nes: que mutantur ordine suo vt patebit.

Itẽ lcões ab octa.pente. vsq̃ ad calẽ. augusti: legunt̃ de libris regũ: q̃ si diuisim pter aliquod impedimẽtũ poni nõ pos-sunt: ponant̃ insimul vel sicut tp̃s requirit.

Incipit primus liber regum. Lectio.j.

Fuit vir vnus in ramathaĩ, so-phim, de monte effraim, ⁊ no-men eius helchana: filius hel-roboã, filij heliu: filij thau, filij suph effratheus: ⁊ habuit duas vxores: nomẽ vni Anna: ⁊ no-men secunde Phenẽna. Fueruntq̃ Phe-nẽne filij: Anne aũt nõ erant liberi. Et ascẽ debat vir ille de ciuitate sua statutis dieb': vt adoraret, ⁊ sacrificaret dño exercituũ in silo. Erant aũt ibi duo filij heli: Ophni ⁊ Phinees, sacerdotes dñi. Uenit ergo di-es ⁊ immolauit helchana: deditq̃ phenẽ-ne vxori sue ⁊ cunctis filijs eius ⁊ filiabus partes. Anne aũt dedit partẽ vnã tristis: q̃ annam diligebat. Dñs aũt cõcluserat vul uã eius. Affligebat quoq̃ eã emula eius: ⁊ vehemẽt̃ angebat: in tãtũ, vt exprobra ret: q̃ dñs cõclusisset vuluã eius. Sicq̃ fa ciebat persingulos annos: cum redeunte tempore, ascenderent ad templũ dñi: ⁊ sic prouocabat eam. Porro, illa flebat, ⁊ non capiebat cibuz. Dixit ergo ei helcana vir suus. Anna, cur fles, ⁊ quare nõ cõmedis: ⁊ q̃ obrem affligit̃ cor tuuz? Nunqd non ego melior sum tibi, q̃ decẽ filij? Surrexit autẽ Anna postq̃ comederat ⁊ biberat in silo. Et heli sacerdote sedẽte sup sellã ante postes domus dñi, cuz esset Anna amaro animo: orauit ad dñm flens largiter: ⁊ vo tũ vouit dicens. Dñe, exercituũ: si respiciẽs videris afflictionẽ famule tue: ⁊ recordat' mei fueris: nec oblit' ancille tue: dederisq̃ serue tue sexum virilẽ: dabo eũ dño oĩbus diebus vite eius: ⁊ nouacula non ascẽdet sup caput ei'. R̃. Preparate corda vestra dño ⁊ seruite illi soli. Et liberabit vos de manibus inimico⁊ vestro⁊. ℣. Conuer-timini ad eum in toto corde vestro: ⁊ aufer te deos alienos de medio vestri. Et. L.ij.

Factũ est autẽ cũ illa multiplicaret preces corã dño: vt heli obseruaret os eius. Porro, Anna loquebat̃ in corde suo: tantumq̃ labia illius mouebantur: ⁊ vox penitus non audiebatur. Existimauit igit̃ eã heli temulẽtã: dixitq̃ ei. Usquequo

ebria eris? Digere paulisper vinum, quo mades. Respódens Anna: nequaq̄ inquit dñe mi: nã mulier infelix nimis ego sum: vinúq̄ ⁊ omne qḋ inebriare pôt, nó bibi: sed effudi aiam meã in ꝯspectu dñi. Ne reputes ancillã tuã, q̄si vnã de filiabus Belial: q̄a ex multitudine doloris ⁊ meroris mei locuta sum, vsq̄ in p̄sens. Tūc Heli ait ei. Uade in pace: ⁊ deus isrl' det tibi petitionē tuã, quã rogasti eum. At illa dixit. Utinã inueniat ancilla tua: gratiã in oculis tuis. Et abijt mulier in viã suã: ⁊ comedit, vultusq̄ eius non sunt amplius in diuersa mutati. Et surrexerunt mane: ⁊ adorauerunt corã dño: reuersiq̄ sunt, ⁊ venerunt in domũ suã in ramatha. Cognouit autem Helchana annã vxorē suã: ⁊ recordat' est eius dñs. Et factũ est post circulũ dierum cóncepit Anna: ⁊ peperit filiũ: vocauitq̄ nomē eius Samuel: eo q̄ a dño postulasset eũ. Ascendit aūt vir eius Helchana: et omnis domus eius vt imolarent dño hostiã solēnē ⁊ votũ suũ: ⁊ Anna nõ ascēdit. Dixit enī viro suo. Nõ vadã, donec ablactet' infans: ⁊ adducã eũ, vt appareat ante cõspectũ dñi: ⁊ maneat ibi iugiter. Et ait ei helchana vir suus. Fac qḋ bonũ tibi videtur: ⁊ mane donec ablactes eũ: p̄recorq̄ vt dñs impleat verbũ suũ. ℟. O cius omniũ exauditor est: ipse misit angelũ suum, ⁊ tulit me de ouib' patris mei. Et vnxit me vnctione misericordię suę. ℣. Dñs q eripuit me de ore leonis, ⁊ de manu bestię liberauit me. Et vnxit me. Lectio .iij.

Ansit ergo mulier ⁊ lactauit filiũ suum, donec amoueret eũ a lacte. Et adduxit eum secũ: postq̄ ablactauerat ĩ vitulis tribus: ⁊ tribus modijs farinę: ⁊ amphora vini: ⁊ adduxit eũ in domũ dñi in silo. Puer autē erat adhuc infantulus. Et immolauerũt vitulũ: ⁊ obtulerũt puerũ heli. Et ait Anna: obsecro mi domine: viuit anima tua. Ego sum illa mulier, quę steti corã te hic orans dominum. Pro puero isto oraui: ⁊ dedit mihi dominus petitionē meã, quam postulaui eũ. Idcirco, ⁊ ego accõmodaui eũ domino, cunctis diebus, quibus fuerit accõmodatus domino. Et adorauerũt ibi dominũ. Et adorauit Anna, ⁊ ait. Exultauit cor meũ in domino: ⁊ exaltatũ est cornu meũ in deo meo. Dilatatũ est os meũ super inimicos meos: quia letata sum in salutari tuo. et cet. Et abijt Helchana in Ramatha, in domũ suam. Puer autē erat minister in conspectu domini ante faciem Heli sacerdotis. Porro, filij Heli, filij belial: nesciētes dominũ neq̄ officium sacerdotum ad populum: sed quicunq̄ immolasset victimam, veniebat puer sacerdotis, dum coquerētur carnes: ⁊ habebat fuscinulã tridentē in manu sua: ⁊ mittebat eã in lebetē: vel in caldariã: aut in ollã: siue in cacabũ: ⁊ omne quod leuabat fuscinula, tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant vniuerso israeli: venientium in silo. Etiã anteq̄ adolerēt adipē, veniebat puer sacerdotis: ⁊ dicebat immolãti. Da mihi carnē vt coquã sacerdoti. Non enim accipiã a te carnē coctã, sed crudam. ℟. Dominus qui eripuit me de ore leonis, ⁊ de manu bestię liberauit me, Ipse me eripiet de manibus inimicorũ meorum. ℣. Misit deus misericordiã suã, ⁊ veritatē suã: animam meam eripuit de medio catulorum leonum. Ipse me. Lectio quarta.

Iceebatq̄ illi immolans. Incēdatur primũ iuxta morē hodie adeps: ⁊ tolle tibi quantumcũq̄ desiderat anima tua. Qui respõdens aiebat ei. Nequaq̄: nunc enim dabis: alioquin, tollam vi. Erat enim peccatũ puerorũ grãde nimis corã domino: quia detrahebãt homines a sacrificio domini. Samuel autē ministrabat ante faciē domini puer accinctus ephod lineo: ⁊ tunicã paruã faciebat ei mater sua: quã ei afferebat statutis diebus, ascēdēs cũ viro suo, vt immolaret hostiã solennē, ⁊ votũ suũ. Et bñdixit Heli, helchanę: ⁊ vxori eius. Dixitq̄. Reddat tibi dñs semen de muliere hac: p̄ fenore, qḋ cõmodasti dño, ⁊ abierũt in locũ suũ. Uisitauit ergo dñs Annã: ⁊ concepit, ⁊ peperit tres filios, et duas filias. Et magnificatus est puer Samuel apud deũ. Heli aūt erat senex valde.

Et audiuit omnia que faciebāt filij sui vniuerso israeli: ꝛ quomō dormiebant cū mulieribus, que obseruabant ad ostiū tabernaculi: ꝛ dixit eis. Quare facitis res huiuscemodi: q̄s ego audio, res pessimas, ab omni pplo? Nolite filij mei. Nō est enī bona fama quā ego audio: vt transgredi faciatis pplm dn̄i. Si peccauerit vir in virū: ei placari pōt deus. Si aūt in deum peccauerit vir: qs orabit ꝓ eo? Et nō audierūt vocem patris sui: q2 voluit domin9 occidere eos. Puer aūt samuel ꝓficiebat atq3 crescebat: ꝛ placebat tā deo, q̄3 hominibus. ℟. Percussit saul mille ꝛ dauid decē millia. Quia manus dn̄i erat cū illo: ꝑcussit Philisteū, ꝛ abstulit obprobriū ex isrl̄. ℣. Nōne iste est dauid de quo canebāt ī choro dicētes: saul ꝑcussit mille ꝛ dauid decē millia. Quia.

Venit aūt vir dei ad Heli: ꝛ Lectō. v. ait ad eū. Hec dicit dn̄s. Nunqd nō aꝑte reuelatus sum domui patris tui: cum esset in egypto in domo Pharaonis? ꝛ elegi eū ex oībus tribubus israel mihi in sacerdotē: vt ascenderet ad altare meū: ꝛ adoleret mihi incensum: ꝛ portaret ephod corā me: ꝛ dedi domui patris tui omnia de sacrificijs filiorū israel? Quare calce abijcitis victimā meā: ꝛ munera mea que precepi vt offerrent in tēplo? Et magis honorasti filios tuos q̄3 me: vt comederetis primitias omnis sacrificij israel ppli mei? Propterea ait dn̄s deus isrl̄. Loquens locutus sum: vt domus tua ꝛ domus pr̄is tui: ministraret in cōspectu meo vsq3 in sempiternū. Nūc aūt dicit dn̄s. Absit hoc a me. Sz qcunq3 glificauerit me: glificabo eū. Qui aūt cōtēnūt me: erūt ignobiles. Ecce dies veniunt, ꝛ precidā brachiū tuū: ꝛ brachiū domus patris tui: vt nō sit senex in domo tua. Et videbis emulū tuū in tēplo: in vniuersis ꝓsperis israel: ꝛ nō erit senex in domo tua, oībus diebus. Verūtñ non auferā penitus virū ex te ab altari meo: sed, vt deficiant oculi tui: ꝛ tabescat aīa tua, ꝛ pars magna domus tue moriet̄: cū ad virilem etatē venerit. Hoc aūt erit tibi signū, quod venturum est duobus filijs tuis: Ophni ꝛ Phinees. In die vna morient̄ ambo. Et suscitabo mihi sacerdotē fidelē: q iuxta cor meū ꝛ aīam meā faciet. Et edificabo ei domū fidelē: ꝛ ambulabit corā christo meo cunctis diebus. ℟. Montes gelboe, nec ros, nec pluuia veniant sup vos. Ubi ceciderūt fortes isrl̄. ℣. Oēs mōtes q̄ estis in circuitu eius visitet dn̄s: a gelboe āt trāseat. Ubi.

Factū est aūt: vt quicūq3 re- Le. vj. manserit in domo tua: veniat vt oret̄ ꝓ eo: ꝛ offerat nūmū argenteū, ꝛ tortā panis: dicatq3. Dimitte me obsecro ad vnam prē sacerdotalē: vt cōmedā buccellā panis.

Puer aūt Samuel ministrabat dn̄o corā Heli: ꝛ s̄mo dn̄i erat ꝑciosus. In dieb9 illis nō erat visio manifesta. Factū est aūt in die quadam. Heli iacebat in lectulo suo: ꝛ oculi eius caligauerāt: nec poterat videre lucernam dei: anteq̄3 extingueret̄. Samuel aūt dormiebat in tēplo dn̄i: vbi erat arca dei. Et vocauit dn̄s Samuel. Qui rn̄dens ait. Ecce ego. Et cucurrit ad Heli: ꝛ dixit. Ecce ego. Uocasti enim me. Qui dixit. Nō vocaui te fili. Reuertere, ꝛ dormi. Et abijt ꝛ dormiuit. Et adiecit dn̄s vocare rursum Samuel. Consurgensq3 Samuel abijt ad Heli, ꝛ dixit. Ecce ego: q2 vocasti me. Qui rn̄dit. Nō vocaui te fili mi. Reuertere ꝛ dormi. Porro, Samuel necdum sciebat dn̄m: neq3 reuelat9 fuerat ei s̄mo dn̄i. Et adiecit dn̄s: ꝛ vocauit adhuc Samuel tertio. Qui ꝯsurgens abijt ad Heli: ꝛ dixit. Ecce ego q2 vocasti me. Intellexit igit̄ heli: q2 dominus vocaret puer: ꝛ ait ad Samuel. Uade ꝛ dormi. Et si deīceps vocauerit te, dices. Loquere dn̄e: q2 audit seruus tuus. Abijt ergo Samuel: ꝛ dormiuit in loco suo. Et venit dn̄s, ꝛ stetit: ꝛ vocauit sicut vocauerat secundo. Samuel, Samuel. Et ait Samuel. Loquere dn̄e qa audit seruus tuus. Et dixit dn̄s ad Samuel. Ecce ego facio verbū in israel: quod qcunq3 audierit, tinnient ambe aures eius. ℟. Ego te tuli de domo patris tui dicit dn̄s: ꝛ posui te pascere gregē ppli mei. Et fui tecū in omnibus vbicūq3 ambulasti: firmās regnū tuū in eternū. ℣. Feciq3 tibi nomē grāde, iuxta nomen

nomē magnorū q̄ sunt ī terra: ⁊ requiē dedi tibi ab oībus inimicis tuis. Et tui tecū.
Nota q̄ ab hac dñica vsq₃ ad aduentū in dñicali officio tres vltime lectiões de bomilia ipsius dñicę legunt. R. Peccaui su per numerum arenę maris: ⁊ multiplicata sunt peccā mea: ⁊ nō sum dignus videre altitudinē cęli, p̄ multitudine iniq̄tatis meę: q̄m irritaui irā tuā. Et malum coram te fe. V. Quoniā iniq̄tatē meā ego cognosco: ⁊ delictū meū contra me est semp: q: tibi soli peccaui. Et. R. Duo seraphin clamabāt alter ad alterum. Sanctus sctūs sctūs dñs deus sabaoth. Plena est omnis terra glia eius. V. Tres sunt q̄ testimoniū dāt in cęlo: pater, verbum, ⁊ spūs sanctus: ⁊ hi tres vnum sunt. Sanctus. Gloria. Plena.
Et dicitur octauo loco dñicis diebus vsq₃ ad aduentum. Et ab octa. epiphanie vsq₃ ad septuagesi. R. Recordare dñe testamēti tui: ⁊ dic angelo percutienti: cesset iam manus tua. Ut nō desolet terra: ⁊ ne pdas oēm animā viuam. V. Ego sum q̄ peccaui: ego q̄ inique egi: isti q̄ oues sunt, quid fecerunt: auertatur obsecro furor tuus dñe a pplo tuo. Ut. R. Exaudisti dñe oratione serui tui: vt edificarē templū noī tuo. Bñdic ⁊ sctifica domū istā in sempiternū: de⁹ isrl. V. Dñe, q̄ custodis pactū cū suis tuis: q̄ ambulāt corā te in toto corde suo. Bñ. R. Audi dñe hymnū ⁊ orationē quā seruus tuus orat coram te hodie: vt sint oculi tui aperti: ⁊ aures tuę intētę Sup domū istam die ac nocte. V. Respice dñe de sanctuario tuo: ⁊ de excelso cęlorū habitaculo. Sup. R. Dñe, si cōuersus fuerit populus tuus: ⁊ orauerit ad sanctuariū tuū, Tu exaudies de cęlo dñe: ⁊ libera eos de manibus inimicoꝝ suoꝝ. V. Si peccauerit in te ppls tuus: ⁊ cōuersus egerit pęnitētia₃: veniensq₃ orauerit ī isto loco. Tu. R. Factū est dū tolleret dñs heliā p turbinem in cęlū. Heliseus clamabat dicens: pater mi: pater mi: currus israel: ⁊ auriga eius. V. Cūq₃ pergerent, ⁊ incedentes sermocinarent: ecce currus igneus, ⁊ equi ignei, diuiserunt vtrunq₃: ⁊ ascendens helias p turbinē in cęlū. Heliseus. Ad laud. añ. Alla. ps. Dñs regna. Cū reli. añis ⁊ psal. sicut supra in dñica de psal. Cap. Benedictio ⁊ claritas. Hym. Ecce iā noctis. V. Dñs regnauit. Ad bñs ⁊ mag. habes post homilias dñicarū ⁊ oratiões in vnaquaq₃ dñica loco suo. Añe subscripte dicūt ad mag. vsq₃ ad calen. augusti in feriali officio tm̄.
1. Añ. Cognouerunt oēs a dan vsq₃ bersabee q̄ fidelis samuel, pphēta eēt dñi. 2. Añ. Preualuit dauid in philisteū in funda ⁊ lapide, in nomine dñi. 3. Añ. Nōne iste est dauid de quo canebāt in choro dicentes: Saul percussit mille, ⁊ dauid decē millia in millibus suis. 4. Añ. Iratus rex saul dixit: mihi mille dederunt: ⁊ filio Isai dederunt decē millia: 5. Añ. Quis enim in oībus sicut dauid fidelis inuētus est in regno tuo: ingrediens ⁊ regrediens: ⁊ pergens ad imperiū regis: 6. Añ. Puer samuel ministrabat ante deū corā heli: ⁊ smo dñi erat preciosus cū eo. 7. Añ. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ decori in vita sua, in morte quoq₃ nō sunt diuisi: aquilis velociores: leonib⁹ fortiores: quomō ceciderūt fortes in bello: ⁊ perierunt arma bellica: inclyti israel flete. 8. Añ. Rex aūt dauid cooperto capite incedēs lugebat filiū dicens: absalō fili mi: fili mi absalon: q̄s mihi det vt ego moriar p te fili mi absalon: 9. Añ. Letatus ē rex dauid ante arcā dñi: ⁊ dispexit illū vxor sua. 10. Añ. Obsecro dñe, aufer iniq̄tatē serui tui: q: insipienter egi. 11. Añ. Unxerūt salomonē sadoch sacerdos ⁊ nathan pphē ta regē in gyon: ⁊ ascendentes lęti dixerūt: viuat rex in ęternū. 12. Añ. Clamabat heliseus ad heliā ⁊ dicebat: pater mi, pater mi, pater mi: currus israel ⁊ auriga ei⁹. 13. Añ. Dū tolleret dñs heliā p turbinē in cęlū: heliseus clamabat dicens: pr̄ mi, currus isrl, ⁊ auriga eius. 14. Añ. Doleo sup te frater mi ionatha: amabilis valde sup amorē mulierū: ⁊ sicut mater vnicū amat filiu₃, ita te diligebam: sagitta ionathę nunq̄ abijt retrorsum: nec declinauit clype⁹ ei⁹ in bello: ⁊ hasta eius nō est auersa. 15. Añ. Montes gelboe, nec ros, nec pluuia veniāt sup vos:

Cumq; ille nominasset arcam dei: cecidit de sella retrorsum iuxta ostiũ: & fractis ceruicibus mortuus est. Senex enim erat vir grandeuus: & ipse iudicauit israel quadraginta annis. Nurus aũt eius vxor phinees pregnans erat vicinaq; partui. Et audito nuncio q capta esset arca dei: & mortuus socer suus & vir suus: incuruauit se & peperit. Irruerant enim in eam dolores subiti. In ipso autem momento mortis eius: dixerunt ei que stabant circa eam. Ne timeas: quia filium peperisti. Que non respondit eis. Neq; enim animaduertit: & vocauit puerum icabod dicens. Translata est gloria dei israel: eo q capta est arca dei. Tu autem domine miserere no.

Incipit secundus liber Regum. Lcõ. j.

Factum est autem postquã mortuus est Saul: vt dauid reuerteret a cede amalech: maneretq; in siceleg dies duos. In die autem tertia apparuit homo veniens de castris Saul veste conscissa, & puluere aspsus caput. Et vt venit ad dauid: cecidit super faciem suam, & adorauit. Dixitq; ad eum dauid. Unde venis? Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et dixit ad eum dauid. Quod est verbum quod factum est? Indica mihi. Qui ait. Fugit populus e prelio: & multi corruentes ex populo mortui sunt. Sed & saul & ionathas filius eius interierunt. Dixitq; dauid ad adolescentem: qui nunciabat ei. Unde scis quia mortuus est saul & ionathas filius eius? Et ait adolescens qui nunciabat ei. Casu veni in mõtẽ gelboe: & saul incumbebat super hastam suam. Porró currus & equites appropinquabant ei. Et conuersus post tergum suũ: vidensq; me, vocauit. Cui cum respondissem adsum. Dixit mihi. Quisnam es tu? Et aio ad eum. Amalechites ego sum. Et locutus ẽ mihi. Sta super me & interfice me: quoniam tenent me angustie: & adhuc tota anima mea in me est. Stansq; super eũ occidi illum. Sciebã enim q viuere nõ poterat post ruinam. Et tuli diadema qđ erat in capite eius: & armillã de brachio illius: & attuli ad te dñm meum huc. Lectio. ij.

Apprehẽdens aũt dauid vestimenta sua scidit: oẽsq; viri q erãt cum eo: & planxerũt & fleuerũt: & ieiunauerunt vsq; ad vesperã sup saul & sup ionathã filiũ eius: & sup pplm dñi: & sup domũ isrl: eo q corruissent gladio. Dixitq; dauid ad iuuenẽ q nunciauerat ei. Unde es tu? Qui rñdit. Filius hois aduene amalechite ego sũ. Et ait ad eũ dauid. Quare nõ timuisti mittere manũ tuã vt occideres xpm dñi? Uocansq; dauid vnũ de pueris suis ait. Accedẽs, irrue i eũ. Qui pcussit eũ: & mortuus est. Et ait ad eũ dauid. Sanguis tuus sup caput tuum. Os eni tuũ locutũ est aduersus te, dicens. Ego interfeci christuz domini. Lectio. iij.

Planxit etiã dauid planctuz huiuscemodi sup saul & sup ionathã filiũ ei⁹: & precepit vt docerẽt filios iuda planctũ: sicut scriptũ est in libro iustorũ. Et ait. Cõsidera israel pro his q mortui sunt: super excelsa tua vulnerati. Incliti israel sup mõtes tuos interfecti sunt. Quomodo ceciderunt fortes? Nolite annunciare in geth: neq; annuncietis in compitis ascalonis: ne forte letent filie philistijm: ne exultẽt filie incircũcisorũ. Montes gelboe, nec ros nec pluuia veniat super vos: neq; sint agri primitiarũ: q: ibi abiectus est clipeus fortiũ: clipeus saul quasi non esset vnct⁹ oleo, a sanguine interfectorum, ab adipe fortiũ. Sagitta ionathe nunq; rediit retrorsum: & gladius saul, nõ est reuersus inanis. Saul & ionathas amabiles & decori in vita sua: in morte quoq; non sunt diuisi. Aquilis velociores: leonib⁹ fortiores. Lectio. iiij.

Filie israel sup saul flete: q vos vestiebat coccino in delitijs: q prebebat ornamenta aurea cultui vestro. Quomõ ceciderunt fortes in prelio? Ionathas i excelsis tuis occisus est. Doleo sup te frater mi ionatha decore nimis & amabilis sup amorẽ mulierũ. Sicut mater vnicũ amat filiuz suum: sic ego te diligebã. Quomõ ceciderũt robusti & pierunt arma bellica? Igit̃ cap. 2. post hec cõsuluit dauid dñm dicẽs. Nũ ascendã in vnã de ciuitatibus iuda? Et ait

ad eū dñs. Ascende. Dixitq; dauid. Quo ascēdā? Et rūdit ei. In ebrō. Ascēdit ergo dauid ⁊ duę vxores eius achinoes iezrahelites: ⁊ abigail vxor nabal carmeli. Sed ⁊ viros q erāt cū eo duxit dauid singulos cū domo sua: ⁊ manserunt in oppidis ebron. Veneruntq; viri iuda, ⁊ vnxerūt ibi dauid, vt regnaret sup domū iuda. Lectio qnta.

ET nūciatū est dauid q viri iabes galaad sepelissent saul. Misit ergo dauid nūcios ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos. Bñdicti vos a dño: q fecistis misericordiā hanc cū dño vestro saul: ⁊ sepelistis eū. Et nūc retribuet vobis qdē dñs misericordiā ⁊ veritatē. Sed ⁊ ego reddā gratiā: eo q fecistis verbū istud. Confortentur manus vestrę: ⁊ estote filij fortitudinis. Licet enī mortu⁹ sit dñs vester saul: tamē me vnxit domus iuda in regē sibi. Abner autē filius ner princeps exercit⁹ saul: tulit isboseth filiū saul: ⁊ circūduxit eū per castra: regēq; cōstituit sup galaad: ⁊ sup gessuri: ⁊ sup iezrahel: ⁊ sup ephraim: ⁊ super beniamin: ⁊ sup isrl' vniuersum. Quadraginta annorū erat isboseth filius saul: cū regnare cepisset super isrl: ⁊ duobus annis regnauit. Sola autem domus iuda sequebatur dauid. Et fuit dierū numerus qbus cōmoratus est dauid in ebron imperans super domū iuda, septē annorū, ⁊ mensiū sex. Le. vj.

EGressusq; est abner filius ner: ⁊ pueri isboseth filij saul de castris in gabaon. Porro ioab filius saruię: ⁊ pueri dauid egressi sunt: ⁊ occurrerunt eis iuxta piscinā in gabaon. Et cū in vnū venissent: e regione sederunt hi ex vna parte piscinę: ⁊ illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pueri ⁊ ludant corā nobis. Et rūdit ioab. Surgant. Surrexerunt ergo ⁊ transierunt numero duodeci de beniamin ex parte isboseth filij saul: ⁊ duodecim de pueris dauid. Apprehensoq; vnusquisq; capite cōparis sui defixit gladiū in latus contrarij: ⁊ ceciderunt simul. Vocatumq; est loci illius: ager robustorū in gabaon. Et ortū est bellū durum satis ī die illa. Fugatusq; est abner ⁊ viri israel a pueris dauid. Erant autem ibi tres filij saruię: ioab: ⁊ abisai: ⁊ asahel. Porro asahel cursor velocissim⁹ fuit q̄si vnus ex capreis q morant' in siluis.

¶ De secūdo libro Regū. Lectio prima. cap. 2.

PErsequebatur autem Asahel: abner: ⁊ non declinauit: neq; a dextris neq; a sinistris omittens psequi abner. Respexit itaq; abner post tergū suū: ⁊ ait. Tu ne es asahel? Qui respondit: ego sum. Dixitq; ei abner. Vade ad dexterā siue ad sinistram: ⁊ apprehende vnū de adolescentibus: ⁊ tolle tibi spolia eius. Noluit autem asahel omittere qn vrgeret eū. Rursumq; locutus est abner ad asahel. Recede, noli me seq: ne forte cōpellar cōfodere te in terrā: ⁊ leuare nō potero faciē meā ad ioab fratrē tuū. Qui audire contempsit, ⁊ noluit declinare. Percussit ergo eum abner auersa hasta in inguine ⁊ transfodit: ⁊ mortuus est in eodem loco. Oēsq; q transibant p locū illū: in quo ceciderat asahel ⁊ mortuus erat, subsistebant.

Lectio .ij.

PErsequentibus aūt ioab ⁊ abisai fugiētē abner, sol occubuit. Et venerunt vsq; ad collē aquęductus: q est ex aduerso vallis ⁊ itineris deserti in gabaon. Cōgregatiq; sunt filij beniamin ad abner: ⁊ conglobati in vnum cuneū, steterunt in summitate tumuli vnius. Et exclamauit abner ad ioab ⁊ ait. Nū vsq; ad internitionē tuus mucro deseuiet? An ignoras q periculosa sit desperatio? vsq; quo nō dicis populo: vt omittat psequi fratres suos? Et ait ioab. Viuit dominus: quia si locutus fuisses mane, recessisset populus persequens fratrem suum. Lectio tertia.

INsonuit ergo ioab buccina: ⁊ stetit omnis exercitus, nec persecuti sunt vltra israel: neq; inierunt certamen. Abner autē ⁊ viri eius abierunt p campestria moab tota nocte illa: ⁊ transierunt iordanē: ⁊ lustrata omni bethoron venerunt ad castra. Porro ioab reuersus omisso abner, cōgregauit oēm pplm, ⁊ defuerunt de pueris dauid, decē ⁊ nouem viri: excepto asahele. Serui autē dauid pcusserunt de beniamin, ⁊ de viris qui erant cum abner: trecentos sexaginta:

ginta: qui et mortui sunt. Tuleruntque asa-
hel: et sepelierunt eum in sepulchro patris
sui: in bethleem. Et ambulauerunt tota no-
cte ioab et viri qui erant cum eo: et in ipso
crepusculo peruenerunt in ebron. Lc. iiij.
cap. 3. Facta est ergo longa concertatio in-
ter domũ saul: et inter domũ dauid.
Dauid ꝓficiẽs et semp seipso robustior: do-
mus aũt saul decrescens quotidie. Natique
sunt sex filij dauid in ebron. Fuitque primo-
genitus eius amnon de achinoẽ iezraheli-
te. Et post eum cheleab: de abigail vxore
nabal carmeli. Porro tertius absalon: fi-
lius macha, filię tholomai regis isrl. Quar-
tus autẽ adonias: filius agith: et quintus
saphatias filius abithal. Sextus quoque ie-
traam: de egla vxore dauid. Hi nati sunt
Dauid in ebron. Tu autem. Lectio qnta.

Um aũt esset pręliũ inter domũ saul
et domũ dauid: abner filius ner: rege-
bat domũ saul. Fuerat aũt sauli cõcubina
nomine respha: filia Aia. Ingressusque ẽ ad
eã abner. Dixitque isboseth ad abner. Qua-
re ingressus es ad concubinã patris mei?
Qui iratus nimis propter verba isboseth
ait. Nunqd caput canis ego sum aduersuz
iudam hodie: qui fecerim misericordiam
super domũ saul patris tui: et super fratres
proximos eius: et non tradidi te in manus
dauid: et tu requisisti ĩ me qd argueres pro
muliere hodie? Hęc faciat deus abner et
hęc addat ei: nisi quomodo iurauit domi-
nus dauid sic faciam cum eo: vt transfera-
tur regnum de domo saul: et eleuetur thro-
nus dauid super israel, et sup iudam, a dan
vsque bersabee. Et non potuit respondere ei
quicquam: quia metuebat illum. Lectio sexta.

Isit ergo abner nuncios ad dauid, p-
se dicentes. Cuius est terra? Et vt lo-
querentur. Fac mecũ amicitias: et erit ma-
nus mea tecum: et reducam ad te vniuersuz
israel. Qui ait. Optime ego faciam tecum
amicitias: sed vnã rem peto a te dicẽs. Nõ
videbis faciem meã antequam adduxeris mi-
chol filiã saul: et sic venies et videbis me.
Misit autem dauid nuncios ad isboseth
filium saul dicens. Redde vxorem meam
michol: quam despondi mihi centum pre-
putijs philistijm. Misit ergo isboseth: et tu-
lit eam a viro suo phaltiel filio lahis. Se-
quebaturque eam vir suus plorãs vsque bau-
rim. Et dixit ad eum abner. Uade reuerte-
re. Qui reuersus est. Tu autem domine.
¶ Incipit tertius Liber Regũ. Lectio. j.

T rex dauid senuerat: habe-
batque ętatis plurimos dies.
Cumque operiretur vestibus: nõ
calefiebat. Dixerunt ergo ei ser-
ui sui. Queramus domino nostro regi ado-
lescentulam virginem: et stet coram rege: et
foueat eum: dormiatque in sinu suo: et cale-
faciat dominũ nrm regẽ. Quęsierunt igit
adolescentulã speciosam in oibus finibus
isrl: et inuenerũt abisag sunamitẽ: et addure-
runt eã ad regẽ. Erat autez puella pulchra
nimis. Dormiebatque cũ rege: et ministra-
bat ei. Rex vero nõ cognouit eam. Lcõ. ij.

Donias aũt filius agith eleuabatur
dicẽs. Ego regnabo. Fecitque sibi cur-
rũ et eqtes: et qnquaginta viros q aũ cũ cur-
rerent. Nec corripuit eũ pr suus aliqñ di-
cẽs. Quare hoc fecisti? Erat aũt et ipse pul-
cher valde: secundus natu post absalõ. Et
sermo eius cũ ioab filio saruię, et cũ abiathar
sacerdote, q adiuuabãt partes adonię. Sa-
doch vero sacerdos: et banaias filius ioia-
dę: et nathã propheta: et semei: et cerethi: et
phelethi: et oẽ robur exercit9 dauid, non erat
cũ adonia. Immolatis ergo adonias arie-
tib9: et vitulis: et vniuersis pinguib9: iuxta
lapidẽ zoeleth: q erat vicinus fonti rogel: et
vocauit vniuersos fratres suos filios regis:
et omnes viros iuda seruos regis. Nathã
autem prophetam et banaiam: et robustos
quosque: et salomonẽ fratrẽ suũ nõ vocauit.

Ixit itaque nathan ad bersabee L. iij.
mrem salomonis. Nũ audisti quia
regnauerit adonias filius agith: et domi-
nus noster dauid hoc ignorat? Nunc er-
go veni, et accipe a me consilium: et salua
animã tuaz filijque tui salomonis. Uade et
ingredere ad regẽ dauid: et dic ei. Nonne
tu dñe mi rex iurasti mihi ancillę tuę dicẽs:
ꝙ salomõ fili9 tu9 regnabit post me: et ipse se-

debit ĩ ſolio meo? Quare ergo regnat ado-
nias? Et adhuc ibi te loquẽte cũ rege: ego
veniã poſt te: ⁊ complebo ſermones tuos.
Ingreſſa eſt itaqꝫ berſabee ad regẽ in cu-
biculum. Rex autẽ dauid ſenuerat nimis:
⁊ abiſach ſunamitis miniſtrabat ei. L. iiij.
Nclinauit ſe berſabee: ⁊ adorauit re-
gẽ. Ad quã rex. Quid tibi inquit vis?
Que rñdens ait. Dñe mi rex: tu iuraſti per
dñm deũ tuũ ancille tue: ſalomõ filius tu'
regnabit poſt me: ⁊ ipſe ſedebit ĩ ſolio meo.
Et ecce nunc adonias regnat: te dñe mi
rex ignorãte. Mactauit boues: ⁊ pinguia
queqꝫ: ⁊ arietes plurimos: ⁊ vocauit oẽs
filios regis: abiathar quoqꝫ ſacerdotem: ⁊
ioab principẽ militie. Salomonẽ ſeruum
tuũ nõ vocauit. Uerũtñ dñe mi rex, ĩ te ocu
li reſpiciũt totius iſrl': vt indices eis, qs ſe-
dere debeat in ſolio tuo, dñe mi rex poſt te.
Eritqꝫ cũ dormierit dominus meus rex cũ
patribus ſuis: erimus ego ⁊ filius meus ſa
lomon peccatores. Tu autem. Lectio. v.
Dhuc illa loquente cũ rege, nathan
propheta venit. Et nunciauerunt re
gi dicentes. Adeſt nathã propheta. Cũqꝫ
introiſſet in cõſpectu regis: ⁊ adoraſſet eũ
pronus in terrã: dixit nathã. Dñe mi rex:
tu dixiſti: adonias regnet poſt me: ⁊ ipſe ſe
deat ſup thronũ meũ? Qr deſcẽdit hodie,
⁊ immolauit boues: ⁊ pinguia: ⁊ arietes
plurimos: ⁊ vocauit vniuerſos filios regis:
⁊ principes exercitus: abiathar quoqꝫ ſa-
cerdotẽ: illiſqꝫ veſcentibus ⁊ bibentibus
corã eo, ⁊ dicentibus: viuat rex adonias:
me ſeruũ tuũ ⁊ ſadoch ſacerdotẽ: ⁊ banaiã
filiũ ioiade: ⁊ ſalomonẽ famulũ tuũ non
vocauit. Nunquid a dño meo rege exiuit
hoc verbũ: ⁊ mihi non indicaſti ſeruo tuo
quis ſeſſurus eſſet ſuper thronum domini
mei regis poſt eum? Tu autẽ. Lectio. vj.
T reſpondit rex dauid dicens. Uo-
cate ad me berſabee. Que cũ fuiſſet
ingreſſa corã rege, ⁊ ſtetiſſet ante eũ: iura-
uit rex ⁊ ait. Uiuit dñs: q eripuit animam
meam de omni anguſtia: qr ſicut iuraui ti-
bi per dñm deũ iſrael, dicens: ſalomon fi-
lius tuus regnabit poſt me: ⁊ ipſe ſedebit
ſuper ſoliũ meum pro me: ſic faciã hodie.
Summiſſoqꝫ berſabee in terrã vultu, ado-
rauit regem, dicens. Uiuat dominus me-
us rex dauid: in eternum. Tu autẽ domi.
¶ De Tertio libro Regum. Lectio. j. Cap. j.
Jxit quoqꝫ rex dauid. Uocate
mihi ſadoch ſacerdotem: ⁊ na-
than pphetã: ⁊ banaiã filium
ioiade. Qui cũ ingreſſi fuiſſent
corã rege: dixit ad eos rex. Tollite vobiſcũ
ſeruos dñi veſtri: ⁊ imponite ſalomonẽ fi-
liũ meũ ſup mulã meã: ⁊ ducite eũ in giõ:
⁊ vngat eũ ibi ſadoch ſacerdos: ⁊ nathan
propheta: in regem ſuper iſrael. Et canetis
buccina atqꝫ dicetis. Uiuat rex ſalomon.
Et aſcendetis poſt eũ: ⁊ venietis in hieru-
ſalem: ⁊ ſedebit ſuper ſolium meum: ⁊ ipſe
regnabit pro me. Illiqꝫ precipiam: vt dux
ſit ſuper iſrael ⁊ ſuper iudã. Tu. Lectio. ij.
T reſpõdit banaias filius ioiade regi
dicens. Amen. Sic loquatur domi-
nus deus dñi mei regis. Quomõ fuit dñs
cũ dño meo rege: ſic ſit cũ ſalomone: ⁊ ſu-
blimius faciat ſoliũ eius a ſolio dñi mei re
gis dauid. Deſcendit ergo ſadoch ſacer-
dos: ⁊ nathã propheta: ⁊ banaias fili' ioia
de: ⁊ cerethi: ⁊ phelethi: ⁊ impoſuerũt ſalo
monẽ ſup mulã regis dauid: ⁊ adduxerũt
eũ in giõ. Sumpſitqꝫ ſadoch ſacerdos cor
nu olei de tabernaculo: ⁊ vnxit ſalomonẽ.
Et cecinerunt buccina. Et dixit omnis po
pulus. Uiuat rex ſalomõ. Lectio. iij.
T aſcendit vniuerſa multitudo poſt
eũ: ⁊ ppl's canentiũ tibijs: ⁊ letantiũ gau-
dio magno: ⁊ ſonuit terra a clamore eorũ.
Audiuit aũt adonias ⁊ oẽs q inuitati fue-
runt ab eo. Iãqꝫ cõuiuiũ finitũ erat. Sed ⁊
ioab audita voce tube ait. Quid ſibi vult
clamor ciuitatis tumultuãtis? Adhuc illo
loquente: ⁊ ionathan filius abiathar ſacer
dotis venit. Cui dixit adonias. Ingredere
quia vir fortis es: ⁊ bona nuncians. Reſpõ-
ditqꝫ ionathã adonie. Nequaqꝫ. Dñs eni
noſter rex dauid, regẽ cõſtituit ſalomonẽ.
Miſitqꝫ cum eo ſadoch ſacerdotem: ⁊ na-
thã prophetã: ⁊ banaiam filiũ ioiade: ⁊
cerethi: ⁊ phelethi: ⁊ impoſuerunt eum ſup
mulam

mulam regis. Unxeruntque eũ sadoch sacerdos: et nathan propheta regem in gion: et ascenderunt inde letantes: et insonuit ciuitas. Hec est vox quam audistis. Sed et salomon sedet super solium regni. Lcõ.iiij.

ET ingressi serui regis: benedixerunt dño nr̃o regi dauid dicẽtes. Amplificet deus nomẽ salomonis sup nomẽ tuũ, et magnificet thronũ eius sup thronũ tuũ. Et adorauit rex dauid in lectulo suo: insuper et hec locutus est. Benedictus dñs deus israel: q dedit hodie sedentem in solio meo videntibus oculis meis. Territi sunt ergo: et surrexerunt oẽs qui inuitati fuerãt ab adonia: et vnusquisque iuit ĩ viã suã. Lc.v.

ADonias aũt timens salomonẽ: surrexit et abijt in tabernaculũ dñi: tenuitque cornu altaris: et nunciauerunt salomoni dicentes. Ecce adonias timens regẽ salomonẽ: tenet cornu altaris dicens. Iuret mihi hodie rex salomon q non interficiat seruũ suũ gladio. Dixitque salomõ. Si fuerit vir bonus, nõ cadet: nec vnus quidẽ capillus eius in terram. Sin autẽ malũ inuentũ fuerit in eo: morietur. Misit ergo rex salomõ: et eduxit eũ ab altari. Et igressus: adorauit regẽ salomonẽ. Dixitque ei salomon. Uade in domum tuam. Lectio.vj.

APpropinquauerunt autẽ dies dauid vt moreret: precepitque salomoni filio suo dicens. Ecce ego ingredior viã vniuerse terre. Confortare et esto vir fortis: et obserua vt custodias mandata dñi dei tui: vt ambules in vijs eius: et custodias cerimonias eius: et precepta eius: et iudicia: et testimonia: sicut scriptũ est in lege moysi: vt intelligas vniuersa que facis et quocunque te verteris. Et confirmet dñs sermones suos: quos locutus est de me dicẽs. Si custodierint filij tui vias meas: et ambulauerint corã me in veritate: in omni corde suo: et in oĩa aĩa sua: nõ auferetur tibi vir de solio israel.

Incipit liber regum quartus. Lectio.j.

PReuaricatus est autem moab in isrl' postquam mortuus est achab. Ceciditque ochozias per cancellos cenaculi sui qd habebat in samaria: et egrotauit. Misitque nuncios dicens ad eos. Ite consulite beelzebub deũ accaron: vtrũ viuere queã de infirmitate mea hac. Angelus autẽ dñi locutus est ad heliã thesbitẽ dicens. Surge, et ascẽde in occursum nũciorũ regis samarie: et dices ad eos. Nunquid nõ est deus israel: vt eatis ad cõsulendũ beelzebub deũ accaron? Quamobrem hec dicit dominus. De lectulo super quẽ ascendisti non descendes: sed morte morieris. Et abijt helias. Lectio secũda.

REuersique sunt nuncij ad ochoziam. Qui dixit eis. Quare reuersi estis? At illi responderũt ei. Uir occurrit nobis et dixit ad nos. Ite et reuertimini ad regẽ q misit vos: et dicetis ei. Hec dicit dñs. Nunquid quia nõ erat deus in isrl: mittis vt consulatur deus accaron? Idcirco de lectulo sup quẽ ascendisti non descẽdes: sed morte moriẽris. Qui dixit eis. Cuius figure et habitus erat vir qui occurrit vobis: et locutus est verba hec? At illi dixerunt. Uir pilosus, et zona pellicea accinctus renibus. Qui ait. Helias thesbites est. Misitque ad eum quinquagenarium principem et quinquaginta viros qui erant sub eo. Qui ascendit ad eum: sedentique in vertice montis ait. Homo dei: rex precepit vt descendas. Respõdensque helias dixit quinquagenario. Si homo dei sum: descendat ignis de celo: et deuoret te, et quinquaginta tuos. Descendit igitur ignis de celo, et deuorauit eum: et quinquaginta qui erant cũ eo. Lectio.iij.

RUrsum misit ad eum principem quinquagenarium alterũ: et quinquaginta cum eo. Qui locutus est illi. Homo dei: hec dixit rex. Festina, descende. Respõdẽs helias ait. Si homo dei ego sum: descendat ignis de celo: et deuoret te, et quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de celo: et deuorauit illum et quinquaginta eius. Iterũ misit principẽ quinquagenariũ tertium: et quinquaginta qui erant cũ eo. Qui cũ venisset, curuauit genua ante heliam: et precatus est eum et ait: Homo dei, noli despicere aĩam meã: et aĩas seruorũ tuorum q mecum sunt. Ecce descendit ignis de celo: et deuorauit

duos principes quinquagenarios primos: et quinquagenos qui erant cum eis. Sed nunc obsecro ut miserearis anime mee. Le.iiii.

Locutus est autem angelus domini ad heliam dicens. Descende cum eo: ne timeas. Surrexit igitur et descendit cum eo ad regem: et locutus est ei. Hec dicit dominus. Quia misisti nuncios ad consulendum beelzebub deum accaron: quasi non esset deus in israel: a quo posses interrogare sermonem: ideo de lectulo super quem ascendisti, non descendes: sed morte morieris. Mortuus est autem iuxta sermonem domini: quem locutus est helias: et regnauit ioram frater eius pro eo: anno secundo ioram filij iosaphat regis iude. Non enim habebat filium. Reliqua autem verborum ochozie que operatus est: nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel? Tu autem. Lectio.v.

Factum est autem cum leuare vellet dominus heliam per turbinem in celum. ibant helias et heliseus de galgalis. Dixitque helias ad heliseum. Sede hic, quia dominus misit me vsque in bethel. Cui ait heliseus. Uiuit dominus, et viuit anima tua: quia non derelinquam te. Cumque descendissent in bethel: egressi sunt filij prophetarum qui erant in bethel ad heliseum: et dixerunt ei. Nunquid nosti quia hodie dominus tollet dominum tuum a te? Qui respondit. Ego noui. Silete. Dixit autem helias ad heliseum. Sede hic: quia dominus misit me in hiericho. Et ille ait. Uiuit dominus et viuit anima tua: quia non derelinquam te. Lectio sexta.

Cumque venissent hiericho: accesserunt filij prophetarum qui erant in hiericho ad heliseum: et dixerunt ei. Nunquid nosti quia hodie tollet dominus dominum tuum a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit autem helias. Sede hic: quia misit me dominus vsque ad iordanem. Qui ait. Uiuit dominus et viuit anima tua: quia non derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter: et quinquaginta viri de filijs prophetarum secuti sunt eos: qui et steterunt econtra a longe. Illi autem ambo stabant super iordanem. Tulitque helias pallium suum: et inuoluit illud: et percussit aquas. Que diuise sunt in vtranque partem: et transierunt ambo per siccum. Tu autem.

¶ De quarto libro Regum. Lectio prima. cap.ii.

Cumque transissent: helias dixit ad heliseum. Postula quod vis vt faciam tibi antequam tollar a te. Dixitque heliseus. Obsecro, vt fiat spiritus tuus duplex in me. Qui respondit. Rem difficilem postulasti. Attamen si videris me quando tollar a te: erit quod petisti. Si autem non videris non erit. Cumque pergerent: et incedentes sermocinarentur: ecce currus igneus et equi ignei diuiserunt vtrunque. Et ascendit helias per turbinem in celum. Heliseus autem videbat et clamabat. Pater mi, pater mi: currus israel et auriga eius. Et non vidit eum amplius. Apprehenditque vestimenta sua: et scidit illa in duas partes. Et leuauit pallium helie: quod ceciderat ei. Reuersusque stetit super ripam Iordanis: et pallio helie quod ceciderat ei percussit aquas: et non sunt diuise. Et dixit. Ubi est deus helie etiam nunc? Percussitque aquas et diuise sunt huc atque illuc: et transiuit heliseus. Tu autem. Lectio secunda.

Videntes autem filij prophetarum qui erant in hiericho de contra, dixerunt. Requieuit spiritus helie super heliseum: et venientes in occursum eius: adorauerunt eum proni in terram: dixeruntque illi. Ecce cum seruis tuis sunt quinquaginta viri fortes: qui possunt ire et querere dominum tuum: ne forte tulerit eum spiritus domini: et proiecerit eum in vnum montium aut in vnam vallium. Qui ait. Nolite mittere. Coegeruntque eum donec acquiesceret et diceret. Mittite. Et miserunt quinquaginta viros. Qui cum quesissent tribus diebus, non inuenerunt: et reuersi sunt ad eum. At ille habitabat in hiericho: et dixit eis. Nunquid non dixi vobis nolite mittere. Le.iii.

Dixerunt quoque viri ciuitatis ad heliseum. Ecce habitatio ciuitatis huius optima est: sicut tu ipse domine prospicis: sed aque pessime sunt: et terra sterilis. At ille ait. Afferte mihi vas nouum: et mittite in illud sal. Quod cum attulissent: egressus ad fontem aquarum: misit in eum sal et ait. Hec dicit dominus. Sanaui aquas has: et non erit in eis vltra mors neque sterilitas. Sanate sunt ergo aque: vsque in diem hanc, iuxta verbum helisei quod locutus est. Ascendit autem inde heliseus in bethel.

Cumque

Cũq; aſcẽderet ꝑ viã: pueri pui egreſſi ſũt de ciuitate: ⁊ illudebãt ei dicẽtes. Aſcende calue, aſcende calue. Qui cum reſpexiſſet, vidit eos: ⁊ maledixit eis in nomine domini. Egreſſiq; ſunt duo vrſi de ſaltu: ⁊ lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros. Abijt aũt in montem carmeli: ⁊ inde reuerſus eſt ſamariam. Tu. Lectio quarta.

Iorã vero filius achab regnauit ſup iſrl̃ i ſamaria: ãno decimooctauo ioſaphat regis iudẽ. Regnauit duodecim ãnis: ⁊ fecit malũ corã dño: ſed non ſicut pater ſu⁹ ⁊ mater. Tulit enĩ ſtatuas baal: q̃s fecerat pater eius. Verũtamen in pctĩs hieroboaz filij nabath: q peccare fecit iſrl̃, adheſit nec receſſit ab eis. Porro meſa rex moab, nutriebat pecora multa: ⁊ ſoluebat regi iſrael centũ milia agnorũ: ⁊ centũ milia arietum cũ velleribus ſuis. Cũq; mortu⁹ fuiſſet achab ꝑuaricat⁹ eſt fedus: qḋ habebat cũ rege iſrl̃.

Egreſſus eſt igit̃ rex iorã in die Le. v. illa de ſamaria: ⁊ recenſuit vniuerſuz iſrl̃. Miſitq; ad ioſaphat regẽ iudẽ dicens. Rex moab receſſit a me: veni mecũ contra eũ in ꝑliũ. Qui rñdit. Aſcẽdã. Qui me⁹ eſt: tu⁹ eſt: ppl̃us me⁹ ppl̃s tu⁹: ⁊ eq̃ mei: eq̃ tui. Dixitq;. Per quã viã aſcẽdemus? At ille rñdit. Per deſertũ idumee. Perrexerunt igit̃ rex iſrl̃: ⁊ rex iuda: ⁊ rex edõ: ⁊ circuierunt ꝑ viã ſeptẽ dierũ: nec erat aq̃ exercitui ⁊ iumẽtis: q̃ ſeq̃bant̃ eos. Dixitq; rex iſrl̃ Heu, heu, heu. Cõgregauit de⁹ nos tres reges: vt traderet in manu moab. Et ait ioſaphat. Eſt ne hic ꝑpheta dñi: vt dep̃cemur dñm ꝑ eũ? Et rñdit vn⁹ de ſuis regis iſrael. Eſt hic heliſeus filius ſaphat: q fundebat aquã ſup man⁹ helię. Et ait ioſaphat. Eſt apud eũ ſmo dñi? deſcẽditq; ad eũ rex iſrl̃: ⁊ ioſaphat rex iuda: ⁊ rex edon. Lectõ. vj.

Dixit aũt heliſeus ad regẽ iſrl̃. Quid mihi ⁊ tibi eſt? Vade ad prophetas pr̃is tui ⁊ mr̃is tuę. Et ait illi rex iſrl̃. Quare ꝯgregauit dñs tres reges hos: vt traderet eos in manu moab? Dixitq; ad eũ heliſeus. Viuit dñs exercituũ: in cuius ꝯſpectu ſto: ꝙ ſi non vultũ ioſaphat regis iuda erubeſcerẽ: nõ attendiſſez q̃dẽ te: nec reſpexiſſem. Nũc autẽ adducite mihi pſaltem. Cũq; caneret pſaltes: facta eſt manus dñi ſup eũ, ⁊ ait. Hęc dicit dñs. Facite alueuz torrẽtis huius foſſas: ⁊ foſſas. Hęc enĩ dicit dñs. Nõ videbitis ventũ neq; pluuiã: ⁊ alueus iſte replebit̃ aq̃s: ⁊ bibetis vos: ⁊ familię veſtrę: ⁊ iumẽta veſtra. Paruũq; hoc eſt in cõſpectu dñi? Inſup tradet etiaz moab in manus veſtras: ⁊ ꝑcutietis oẽm ciuitatẽ munitã: ⁊ oẽm vrbẽ electã: ⁊ vniuerſum lignũ fructiferuz ſuccidetis. Cunctoſq; fontes aquarũ obturabitis, ⁊ oẽm agrum egregiũ operietis lapidibus. Tu.

Nota ꝙ ꝑ oẽs dñicas ab hinc vſq; ad aduentũ dñi, vltime lectões legunt̃ de homilia ipſius dñicę quando totũ officiũ fit de dñica: vel ſaltẽ nona lectio quando agitur de feſto cũ commemoratio. dominicę.

Dominica. iij. poſt penteco. Oratio.

Protector in te ſperantiũ deus: ſine quo nihil eſt validuz: nihil ſanctũ: multiplica ſup nos miſericordiã tuã: vt te rectore: te duce: ſic trãſeamus per bona tẽporalia: vt nõ amittamus ęterna. Per dominum nr̃m.

Secundum Lucam. Lectio ſeptima. cap. 15

In illo tempore. Erãt appropinquãtes ad ieſum publicani ⁊ pctõres: vt audirẽt illũ. Et rel. Hom. ſcti Greg. papę. hom. 34

Eſtiuũ tempus qḋ corpori meo valde cõtrariũ eſt: loq̃ me de expoſitione euangelij longa mora interueniẽte prohibuit. Sed nunq̃d q: lĩgua tacuit: ardere charitas ceſſauit? Hoc etenĩ dico: qḋ apḋ ſe vnuſq̄ſq; veſtrũ recognoſcit. Plerũq; eniz charitas quibuſdã occupationibus prępedita: ⁊ intus flagrat in corde: ⁊ tamẽ nõ monſtrat̃ in opere. Quia ⁊ ſol cũ nube tegitur, nõ videtur in terra: ⁊ tamẽ ardet in cęlo. Sic ſic occupata eẽ charitas ſolet: ⁊ intus vi ſui ardoris exũrit: ⁊ foris flãmas opis nõ oſtendit. Sed q: nũc ad loquẽdũ tẽpus redijt: veſtra me ſtudia accendunt: vt mihi tanto amplius loq̃ libeat: quãto hoc veſtrę mentes deſiderabilius expectãt. Audiſtis in lectione euãgelica fratres mei: q: pctõres ⁊ publicani acceſſerũt ad redẽptorẽ noſtrũ:

τ nō solū ad colloquendū:sed etiā ad conuescēdū recepti sunt. Quod videntes pharisei dedignati sunt. Et qua re colligit:quia vera iustitia cōpassionē habet: falsa vero dedignationē:quāuis τ iusti soleāt recte peccatoribus dedignari. Sed aliud est qđ agitur typo superbie: aliud quod zelo disciplinę. Dedignant etenim:sed nō dedignātes despērant. Nō desperantes psecutionē cōmouēt:sed amātes. Quia τ si foris increpationē p disciplinā exāggerāt: intus tñ dulcedinē p charitatē seruāt. Preponūt sibi in animo ipsos plerūq; quos corrigūt:meliores existimāt eos quoq; quos iudicant. Quod videlicet agentes, τ per disciplinā subditos:τ per humilitatem custodiunt semetipsos. Tu autē domine. Lectio.viij.

At contra:hi qui de falsa iustitia superbire solēt:ceteros quosq; despiciunt:nulla infirmantibus misericordia cōdescendunt:τ quo se peccatores esse nō credunt:eo deterius petōres fiunt. De quorū profecto numero pharisei extiterant. Qui diiudicantes dñm q petōres susciperet: arenti corde ipsum fontē misericordię reprehendebant. Sed q2 egri erāt:ita vt se egros eē nescirēt:quatenus qđ erant agnoscerēt: celestis eos medicus blandis fomentis curat. Benignū paradigma obijcit: τ in eorū corde vulneris tumorē premit. Ait nāq;. Quis ex vobis homo q habet cētū oues: τ si pdiderit vnā ex illis:nonne dimittit nonagintanouē in deserto:τ vadit ad illā quā perdiderat? Ecce mira dispensatione pietatis similitudinē veritas dedit:quā τ in se hō recognosceret:τ tamen hoc specialiter ad ipsum auctorē hominū pertinet. Lc.ix.

Quia enī centenarius pfectus est numerus:ipse centū oues habuit: cum angelorū substantiā τ hoīum creauit. Sed vna ouis tunc perijt:quando peccādo hō pascua vite dereliqt. Dimisit aūt nonagintanouē oues in deserto: qa illos summos angelorū choros reliqt in celo. Cur autem celū desertū vocatur:nisi q dsertū dicitur derelictū? Tunc autē celū homo deseruit: cū peccauit. In deserto aūt nonagintanouē oues remanserant:quando in terra dñs vnā querebat: q2 rationalis creature numerus:angelorū videlicet τ hoīum qui ad videndū dñm conditus fuerat: pereunte homine erat imminutus. Et vt perfecte summa ouiū redintegraret in celo: homo pditus querebat in terra. Nam qđ hic euāgelista dicit,in deserto:alius dicit, in montibus:vt significet in excelsis. Quia nimirū oues que non perierant,in sublimibus stabant. Et cū inuenerit ouē, imponit in humeros suos gaudens. Ouem in humeris suis imposuit:quia humanā naturā suscipiens:peccata nostra ipse portauit. Et veniens domū: conuocat amicos τ vicinos dicens eis. Congratulamini mihi:q2 inueni ouē meā que perierat. Ad bñs aū. Quis ex vobis hō,q habet centū oues:τ si perdiderit vnā ex illis: nōne dimittit nonagintanouē in deserto:τ vadit ad illā que perierat,donec inueniat eam,hall. Ad mag. aū. Que mulier hñs drachmas decē:τ si pdiderit drachmā vnā:nōne accēdit lucernā: τ euertit domū: τ querit diligenter donec inueniat. ¶ Dñica.iiij.post pente. Oratio.

Da nobis q̄s dñe vt τ mūdi cursus pacifice nobis tuo ordine dirigatur: τ ecclesia tua tranquilla deuotione letetur. Per.

Secundum Lucam. Lectio septima.

In illo tempore. Cum turbe irruerent in iesum vt audirent verbū dei:τ ipse stabat secus stagnum genesareth. Et reliq. cap.5.

Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Ascendens aūt in vnā nauim que erat simonis:rogauit eum vt a terra duceret aliquantulū. Ubi dñs multis impertiuit varia genera sanitatū: nec tēpore nec loco cepit a studio sanādi turba cohiberi. Uesper incubuit:populi sequebant. Stagnū occurrit:turbe vrgebant:τ ideo ascēdit in petri nauim. Hec est illa nauis: que secundū mattheū adhuc fluctuat:secundū lucā repletur piscibus:vt τ principia ecclesie fluctuantis:τ posteriora exuberantis agnoscas. Pisces enim sunt: q hanc enauigāt vitā. Ibi adhuc discipulis Christus dormit:hic libro.4. super lucam. cap.5.

mit: hic precipit. Dormit enim tepidis: vigilat perfectis. Sed quemadmodum dormiat christus: audistis dicentem in propheta. Ego dormio: et cor meum vigilat. Et sanctus matheus recte non pretermittendum putavit eterne iudicium potentis: ubi imperavit ventis. Non est enim humana doctrina: sicut audistis iudeos dicere: verbo imperat spiritibus: sed celestis maiestatis insigne: quod turbatum sedatur mare: et divine vocis impio obsequuntur elementa: atque insensibilia sensum accipiunt obsequendi: divine mysterium gratie revelatur: Quod fluctus mitescunt seculi: verbo immundus spiritus conquiescit: non alterum altero reflectitur: sed utrumque celebratur. Le. viii.

Habes miraculum in elementis: habes documentum in mysterijs. Ergo quia sanctus matheus illam prelibaverat: sanctus lucas eam sibi na[illegible]: in qua petrus piscaretur elegit. Non turbatur ista que petrum habet: turbatur illa que iudam habet. Etsi multa illic merita discipulorum navigabant: tamen adhuc perfidia proditoris agitabat. In utraque petrus. Sed qui suis meritis firmus est: turbatur alienis. Caveamus igitur perfidum: caveamus proditorem: ne per unum plurimi fluctuemus. Ergo non turbatur hec navis, in qua prudentia navigat: abest perfidia: fides aspirat. Quomodo enim turbari poterat, cui preerat is, in quo ecclesie firmamentum est? Illic ergo turbatio: ubi modica fides. Hic securitas: ubi perfecta dilectio. Denique et si alijs imperatur ut laxent retia sua: soli tamen petro dicitur. Duc in altum: hoc est in profundum disputationum. Quid enim tam altum: quam altitudinem divitiarum videre: Scire dei filium: et professionem divine generationis assumere? Quam licet mens humana non queat plena rationis investigatione comprehendere: fidei tamen plenitudo complectitur. Nam etsi non licet mihi scire quemadmodum natus sit: non licet tamen nescire quod natus sit. Seriem generationis ignoro: sed auctoritatem generationis non ignoro. Le. ix.

Non interfuimus: cum ex patre dei filius nasceretur: sed interfuimus, cum a patre dei filius diceretur. Si deo non credimus: cui credemus? Omnia enim que credimus: vel visu credimus: vel auditu. Visus sepe fallitur: auditus in fide est. An asserentis persona discutitur? Si viri boni dicerent: nefas putaremus non credere. Deus asserit: probat filius: refugiens sol fatetur: tremens terra testatur. In hoc altum disputationis ecclesia a petro ducitur: ut videat hinc resurgentem dei filium: inde spiritum sanctum profluentem. Que sunt apostolorum: que laxari iubentur retia: nisi verborum complexiones: et quasi quidam orationis sinus: et disputationum recessus: qui eos quos ceperint non amittant? Et bene apostolica instrumenta sunt retia piscandi: que non captos perimunt: sed reservant: et de profundo ad lumen extrahunt, fluctuantes de infimis ad superna transducunt.

Ad bns an. Ascendens iesus in navim: et sedens docebat turbas. alla. Ad mag. an. Preceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete.

¶ Dnica. v. post pentecosten. Oratio.

Deus qui diligentibus te bona invisibilia preparasti: infunde cordibus nostris tui amoris affectum: ut te in omnibus et super omnia diligentes: promissiones tuas que omne desiderium superant: consequamur. Per.

Secundum Mattheum. Lectio septima. cap. 5.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis. Amen amen dico vobis: nisi abundaverit iustitia vestra plusquam scribarum et phariseorum: non intrabitis in regnum celorum. Et reliqua. Homilia sancti Augustini episcopi. De sermone domini in monte. longe post principium.

Nisi non solum illa minima legis impleveritis precepta, que inchoant homines: sed etiam ista, que a me adduntur: qui non veni legem solvere, sed implere: non intrabitis in regnum celorum. Sed dicis mihi. Si de illis mandatis minimis cum superius legeretur, dixit, minimum vocari in regnum celorum: quisquis unum eorum solverit: et secundum suam solutionem docuerit: magnum autem vocari quisquis ea fecerit et sic docuerit: et ex eo iam in regno celorum futurum esse: quia magnus est: quid opus est addi legis preceptis minimis sua? Si iam in regno celorum potest esse, quia magnus est, quisquis ea fecerit: et sic docuerit. Quapropter sic est

accipienda illa sententia. Qui aũt fecerit ꝛ docuerit sic: magnus vocabitur in regno cęlorũ: id est nõ secundũ illa minima: sed secundũ ea quę ego dicturus sum. Quę sunt autẽ ista? Ut abundet inquit iustitia vestra super scribarũ ꝛ pharisęorũ: qa nisi abũdauerit: nõ intrabitis in regnũ cęlorũ. Ergo q soluerit illa minima: ꝛ sic docuerit, minim⁹ vocabitur. Qui autẽ fecerit illa minima, ꝛ sic docuerit: nõ iam magnus habẽdus est: ꝛ idoneus regno cęlorũ: sed tamẽ nõ tam minimus ꝗ ille q soluerit. Ut autẽ sit magnus atq illi regno aptus: facere debet ꝛ docere, sicut Christus nũc docet: vt abundet iustitia eius sup scribarũ ꝛ pharisęorũ. Justitia pharisęorũ est vt nõ occidãt. Justitia eorũ qui intraturi sunt in regnũ dei: vt non irascantur sine causa. Lectio. viij.

Minimũ est ergo nõ occidere: ꝛ qui illud soluerit: minimus vocabit in regno cęlorũ. Qui autẽ illud impleuerit vt nõ occidat: nõ cõtinuo magnus erit: ꝛ idoneus regno cęlorũ: sed tamẽ ascẽdet aliquẽ gradũ. Perficietur autẽ si nõ irascatur sine causa. Qd si pfecerit: multo remotior erit ab homicidio: Quapropter qui docet vt nõ irascamur: nõ soluit legẽ ne occidamus: sed implet potius: vt ꝛ foris dũ nõ occididimus: ꝛ in corde dũ nõ irascimur: innocẽtiã custodiamus. Audistis ergo inquit: qa dictũ est antiquis, nõ occides. Qui autẽ occiderit: reus erit iudicio. Ego autẽ dico vobis: quia oĩs q irascitur fratri suo sine causa: reus erit iudicio. Qui autẽ dixerit fratri suo racha: reus erit ꝯcilio. Qui aũt dixerit fatue: reus erit gehẽnę ignis. Lec. ix.

Quid interest inter reũ iudicio: ꝛ reũ cõcilio: ꝛ reũ gehẽnę ignis? Nã hoc postremũ: grauissimũ sonat. Et admonet grad⁹ quosdã factos a leuioribus ad grauiora: donec ad gehẽnã ignis veniret. Et idõ sicut leuius est reũ eẽ iudicio, ꝗ reũ eẽ ꝯcilio: ita leui⁹ ẽ eẽ reũ ꝯcilio: ꝗ esse reũ gehẽnę ignis. Itaq oportet, vt leuius esse intelligatur irasci sine causa fratri: ꝗ dicere racha. Et rursus, leui⁹ esse dicere: racha, ꝗ dicere fatue. Nõ enim reatus ipse haberet gradus, nisi gradatim etiã peccata cõmemorarẽtur. Unũ autẽ hoc verbũ obscurũ positũ est: qa nec grecũ nec latinũ est racha: quod apud hebreos vox est indignãtis animi motũ significãs. Cetera vero in sermone nostro vsitata sunt. Ad bñ. añ. Audistis qr dictũ est antiquis, nõ occides: q aũt occiderit, reus erit iudicio. Ad mag. añ. Si offers mun⁹ tuũ ad altare: ꝛ recordatus fueris qr frater tuus habet aliqd aduersũ te: relinque ibi mun⁹ tuũ ante altare: ꝛ vade prius recõciliari fratri tuo: ꝛ tunc veniens offeres munus tuũ alleluia. Dominica. vj. post penthe. Oro.

Deus virtutũ cui⁹ est totũ qd est optimũ: isere pectoribus nr̃is amorẽ tui nominis: ꝛ psta ĩ nobis religiõis augmẽtũ: vt q̃ sunt bona nutrias: ac pietatis studio, q̃ sũt nutrita custodias. Per. Scdm marcũ. Lcõ. vij.

In illo tpe. Cũ turba multa esset cum Jesu nec haberẽt quod mãducarent: cõuocatis discipulis ait illis. Misereor super turbam: quia ecce iam triduo sustinent me: nec habent quod manducent. Et reli. ca. 8.

Homilia sancti Ambrosij episcopi.

Postea ꝗ illa quę ecclesię typũ accepit: a fluxu curata est sanguinis. Postea ꝗ apostoli ad euãgelizandũ regnũ dei sunt destinati: gratię cęlestis impertitur alimentum. Sed qbus impertiatur aduerte. Nõ ociosis: nõ in ciuitate quasi in synagoga vel seculi dignitate residẽtibus: sed inter deserta querẽtibus Christũ. Qui enim nõ fastidiũt: ipsi recipiũtur a Christo: ꝛ cũ eis loquitur dei verbũ: nõ de secularibus: sed de regno. Et si qui corporalis gerũt vulnera passionis: his medicinã suã libenter ĩdulget. Cõsequẽs igitur erat, vt quos a vulnerũ dolore sanauerat: eos alimonijs spiritualibus a ieiunio liberaret. Itaq nemo cibũ accipit Xpi: nisi fuerit ante sanat⁹. Et illi q vocant ad cęnã: prius vocãdo sanãtur. Si claudus fuit: gradiẽdi facultatẽ vt veniret accepit. Si lumine erat priuat⁹ oculorũ: domũ vtiq dñi nisi refusa luce itrare nõ potuit. L. viij.

Ubiq ergo misterij ordo seruatur: vt prius per remissionẽ peccatorũ vulneribus

neribus medicina tribuatur: postea alimonia mentis celestis exuberet: quam quod nondum validioribus hec turba reficiatur alimentis: neque christi corpore et sanguine ieiuna solidioris fidei corda pascatur. Lacte inquit vos potaui: non esca: nondum enim poteratis: sed nec quidem adhuc potestis. In modum lactis quinque sunt panes: esca autem solidior corpus est christi. Potus vehementior sanguis est domini. Non statim a primo epulamur omnia: neque potamus omnia. Hoc primum inquit bibe. Est ergo primum quod manduces: est etiam secundum quod bibas: Est et primum quod manduces: est et secundum et tertium. Primo quinque panes sunt: secundo septem: tertium ipsum est corpus Christi. Lectio .ix.

Nequaquam igitur dominum talem deseramus: qui pro vniuscuiusque viribus impertiri nobis alimenta dignatur: ne autem infirmum validior cibus opprimat: aut validum exilia alimenta non satient. Qui enim infirmus est: solus manducet. Et ille qui vult laqueos infirmitatis euadere: de quinque istis manducet panibus: et duobus piscibus. Certe si petere cibum veret: ipse relictis suis omnibus, festinet ad dei verbum. Cum audire incipit: incipit esurire. Incipiunt apostoli esurientem videre: et si illi adhuc non intelligunt, quid esuriat: intelligit christus. Scit quod non secularium cibum esuriat: sed cibum christi. Dicat dimittere eos ieiunos nolo: ne deficiant in via. Bonus dominus studia exigit: vires ministrat. Utinam domine Jesu velis mecum istos ieiunos non dimittere: sed impertitis abs te epulis reficias eos: vt possint tuis alimonijs fortiores infirmitatem ieiunij non timere. Ad ben. an. Cum turba multa esset cum Jesu, nec haberent quod manducarent: conuocatis discipulis ait illis: misereor super turbam: quia ecce iam triduo sustinent me: nec habent quod manducent: alleluia. Ad mag. an. Misereor super turbam: quia ecce iam triduo sustinent me: nec habent quod manducent: et si dimisero eos ieiunos deficient in via: alleluia.

¶ Dominica .vii. post penteco. Oratio.

Deus cuius prouidentia in sui dispositione non fallitur: te supplices exoramus: vt noxia cuncta submoueas: et omnia nobis profutura concedas. Per. Secundum matth. Le. vij. cap. 6.

In illo tempore: dixit Jesus discipulis suis. Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Et reliqua. Homilia Origenis.

Quod paulo superius spaciosam et latam viam nominauit: hic nunc apertius falsos prophetas ostendit: per quos multi in perditionem abominabilem abierunt: qui primo in iudea multi apparuerunt: et modo prodita totum impleuere mundum. Sed illi prius falsi prophete fuerunt: verissimosque domini prophetas vsque ad mortem persecuti sunt: sicut hieremiam et micheam aliosque multos. Isti autem nunc falsi prophete et falsi christiani qui sunt: veraces christianos sine misericordia persequuntur: et opprimunt: aliquando si detur copia et gladijs: sine intermissione autem suis prauis moribus et crebris. Idcirco omnes preueniens dominus adhortatus est dicens. Attendite a falsis prophetis. Attendite diligentius: obseruate cautius: vt non seducamini: vt non circumuenamini: vt non fallamini. Attendite ergo, hoc est considerate: quia non sunt oues sed lupi in vestimento ouium: quia non sunt religiosi sed irreligiosi in figura religiositatis: quia non sunt christiani: sed veritate vacui: christianorum persecutores. Lectio viij.

Attendite a fallis prophetis: qui veniunt ad vos in vestimentis ouium: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Ipsos beatus apostolus ad ephesios loquens: designabat dicens. Scio enim quia post discessum meum introibunt in vos lupi graues: lupi rapaces. Lupi graues nominantur esse infideles et heretici: qui grauiter sanctam ecclesiam comprimunt et persequuntur: vel molestare frequentant: qui sine misericordia rapere et coaceruare non desinunt. Aliquando pecunie irruunt aliene: aliquando in pecuniarum dominos: multo magis etiam satagunt animas rapere: et secum miserabiliter in perditionem perducere. Et vestimentum ouium habere dicuntur: eo quod nomen christianitatis habeant: vel quia se simulant ministros iustitie: figuram religiositatis mentientes. Per christianum itaque nomen multos seducere nituntur: dulcibus sermonibus multis scandalum infe-

rentibus. Isti sunt de qbus iterum ait apostolus. Per suos dulces sermones: seducent corda innocentium. Lectio nona.

Sed ex fructibus eorum cognoscetis eos. Nolite ad vultu͂ attendere: sed ad opera. Nolite vestimentu͂ co͂siderare: sz inspicite figura͂ fallacie. Apostolos p̄dica͂t: sed apostolis co͂traria annuncia͂t. Martyres significant: sed martyrum psecutores p̄bant. Apli et martyres sciu͂ no͂ persecutione͂ fecerunt: sed psecutione͂ ptulerunt. Non maledixerunt: sed maledicta sustinuerunt. Non blasphemauerunt: sed a blasphemantibus interfecti sunt. Isti au͂t omnia nequissima: omnia irreligiosa implere curarunt. Sanctos psequunt: fideles opprimunt: deum etia͂ si no͂ verbis: moribus tamen blasphema͂t. Propterea ex fructibus eorum cognoscetis eos. Nunquid colligunt de spinis vuas: aut de tribulis ficus? Manifeste dn̄s p hanc similitudine͂ declarauit: q: nullus prudentiu͂ ad spinas pgens: vuaru͂ dulcedine͂ querit: aut sup tribulos incede͂s: ex infe floru͂ colligit suauitate͂. Ita ergo nullus sapie͂tiu͂: nullus prudentiu͂: ab inanibus veritate͂ hereticis: aut irreligiosis: aut infidelibus: ex inde sanctitatis fragrantia͂ aut veritatis suauitate͂ poterit inuenire: sed pessima apud illos repiet. Ad b͂nd̄. an͂. Attendite a falsis p̄phetis: q veniunt ad vos in vestime͂tis ouiu͂: intrinsecus au͂t sunt lupi rapaces: a fructibus eorum cognoscetis eos hall. Ad magni. an͂a. Non potest arbor bona fructus malos facere: nec arbor mala fructus bonos facere: omnis arbor que no͂ facit fructu͂ bonu͂ exciderur, et in igne͂ mittet.

¶ Dominica octaua post penteco. Oro.

Largire nobis q̄s dn̄e semp spiritu͂ cogita͂di q̄ recta sunt p̄pitius et age͂di: vt q sine te ce͂ no͂ possumus: sz te viuere valeam⁹. Per.

cap. 16. Secundum Lucam. Lectio septima.

In illo tempore. Dixit Jesus discipulis suis parabola͂ hanc. Homo quidam erat diues: q habebat villicum: et hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri. (Ex questione vj. ad Algasia: tom. tertium.)

Questiuncula͂ p̄posuisti qd sit villicus iniq̄tatis: q voce dn̄i laudat. Cuius cu͂ vellem scire ratione͂: et de quo fonte processerit: reuolui volume͂ eua͂gelicu͂: et inter cetera reperi: q appropinquantibus saluatori publicanis et pcto͂ribus vt audirent eum: murmurabant pharisei, et scribe dicentes. Quare iste pcto͂res suscipit: et comedit cu͂ illis? Qui locutus est eis parabola͂ centu͂ ouiu͂, et vnius perdite: que inuenta, pastoris humeris reportata est. Et cur esset p̄posita, statim intulit. Dico vobis, q ita gaudiu͂ erit i celo sup vno pcto͂re penite͂ti a͂ge͂te: magis q͂ sup nonagintanoue͂ iustis: q no͂ habent opus penite͂tia. Alia͂ quoq3 parabola͂ dece͂ drachmaru͂: vniusq3 pdite atq3 reperte cu͂ p̄posuisset: simili ea͂ fine co͂pleuit: Sic dico vobis, gaudium erit angelis dei sup vno peccatore penitentia͂ agente. Tertia͂ quoq3 parabola͂ p̄posuit hominis habentis duos filios: et diuide͂tis inter eos substantia͂. Cu͂q3 minor facultatibus pditis egere cepisset: et comedere siliquas porcoru͂ cibu͂: reuersus ad patre͂ susceptus e͂ ab eo. Frater quoq3 inuidens senior, patris voce corripit: q letari debuerit et gaudere: qa frater eius mortuus erat, et reuixit: perierat, et inuentus est. Has tres parabolas contra phariseos et scribas locutus est: qui nolebant recipere penitentiam peccatorum: et publicanorum salutem. Tu. Lectio. viij.

Dicebat aute͂ inqt et ad discipulos suos: haud dubiu͂ qn parabolam sicut prius ad scribas et phariseos: qua parabola ad cleme͂tia͂ discipulos hortaret: et aliis verbis diceret. Dimittite, et dimittet vobis: vt in oratione dn̄ica libera fronte poscatis: Dimitte nobis debita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Que est ergo parabola dn̄i ad clementia͂ discipulos prouocantis: Homo qda͂ erat diues: qui habebat villicu͂, siue dispe͂satore͂. Hoc enim iconomus significat. Villicus autem proprie, ville gubernator est. Unde et a villa villicus nome͂ accepit. Iconomus au͂t tam pecunie q̄ frugu͂: et oi͂um q̄ dn̄s possi-

det

det dispensator est. Unde et iconomicus xenophōtis pulcherrimus liber est: q non gubernatorē villę: sed dispēsatorē vniuersę domꝰ: tullio interptāte significat. Lc. ix.

Iste igitur dispensator accusatus est apud dn̄m suū: q dissipasset substantiā eius. Quo vocato dixit. Quid hoc audio de te? Redde rationez dispensationis tuę: necq enim mea vltra dispensabis. Qui dixit in semetipso. Quid faciā: q: dn̄s meꝰ aufert a me dispensationē? Fodere non valeo: mendicare erubesco. Scio qd faciā: vt quando sublata fuerit mihi dispensatio: suscipiant me in domos suas. Uocatisq singulis debitoribus domini sui: dixit primo. Quantū debes dn̄o meo? Qui dixit ei. Cētū cados olei. Ait illi. Accipe cautionē tuā, et sede, cito scribe qnquaginta. Deinde ad aliū locutus est. Tu aūt quantū debes? At ille dixit. Cētū coros tritici. Dixit ei. Tolle cautionē tuā, et scribe octoginta. Et laudauit dn̄s villicū, siue dispensatorē iniquitatis: q prudenter fecerit: q: filij huius seculi, prudentiores sunt filij lucis, in generatione sua. Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniqtatis: vt cū defeceritis: recipiāt vos in ęterna tabernacula. Ad bn̄s aū̄. Ait dn̄s villico: quid hoc audio de te? redde rationē villicatiōis tuę halla. Ad mag. aū̄. Quid faciā? quia dn̄s meus aufert a me villicationē? fodere non valeo: mendicare erubesco: scio quid faciam: vt cum amotus fuero a villicatione, recipiant me in domos suas.

cap. 19 ¶ Dominica ix. post penteco. Oratio.

Pateant aures misericordię tuę domine precibus supplicātiū: et vt petentibus desiderata concedas: fac eos quę tibi sunt placita postulare. Per dominum nostrum.

Secundum Lucam. Lectio septima.

In illo tempore: Cū appropinquaret iesus hierusalē: videns ciuitatē fleuit sup illam dicens. Q: si cognouisses et tu: et quidez in hac die tua: quę ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij papę. hom. 39

Lectionē scti euangelij fratres charissimi: breui si possum volo sermone percurrere: vt illis in ea prolixior detur intētio, qui sciūt ex paucis multa cogitare. Quod flens et dn̄o illa hierosolymorū subuersio describatur: quę a Uespasiano et Tito romanis principibus facta est: nullus qui historiam euersionis eiusdem legit, ignorat. Romani etenim principes designantur cū dicitur. Quia venient dies in te: et circundabunt te inimici tui vallo: et circundabunt te: et coangustabunt te vndiq: et ad terraz prosternent te: et filios q in te sunt. Hoc quoq qd̄ addit, nō relinquent in te lapidē sup lapidē: etiā ipsa eiusdē ciuitatis transmigratio testatur. Quia dum in eo loco nunc cōstructa est, vbi extra portam dn̄s fuerat crucifixus: prior illa hierusalē: vt dicitur, funditus est euersa. Cui etiam ex qua culpa euersiōis suę pena fuerit illata, subiūgit: eo q nō cognoueris tp̄s visitatiōis tuę. Lc. viij.

Creator qppe oīm p incarnationis suę mysteriū: hāc visitare dignatus est: sed ipsa timoris et amoris illius recordata non est. Unde etiā p pphetā in increpatione cordis humani aues cęli ad testimoniū deducunt: dū dicit. Miluus i cęlo cognouit tēpus suū: turtur et irūdo et ciconia custodierunt tempus aduentus sui: populus aūt meus nō cognouit iudiciū dn̄i. Sed quęrendū est qd sit qd̄ dicit: vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicens: q: si cognouisses et tu. Fleuit enī prius redēptor ruinam pfidę ciuitatis: quā ipsa ciuitas nō cognouit esse venturā. Cui a flente dn̄o recte dicitur: q: si cognouisses et tu: subaudi fleres: quę modo qa nescis qd̄ imminet exultas. Unde et subditur. Et qdē in hac die tua: q ad pacē tibi. Cū enī carnis se voluptatibꝰ daret: et ventura mala non prospiceret: in die sua: quę ad pacē ei esse poterant, habebat. Cū vero bona pręsentia ad pacē habuit: manifestat cū subditur. Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Lectio nona.

Si enim a cordis eius: oculis mala, q imminebant abscondita non essent.

lęta in pręsentibus prosperis non fuissent. Cuius mox etiã pęna: quę de romanis sicut prędixi principibus iminebat adiuncta est. Qua descripta: quid dñs fecerit sub dit. Qr ingressus templũ cępit eijcere vendentes in illo: & ementes dicens illis. Scriptũ est: qr domus mea domus oratiõis est: vos aũt fecistis illã speluncã latronũ. Qui enĩ narrauit mala ventura: & protinus templũ ingressus est: vt de illo vendẽtes & emẽtes eijceret: pfecto innotuit, qr ruina templi maxime ex culpa sacerdotũ fuit. Euersionẽ quippe describens, sed vendentes in templo & ementes feriens: in ipso effectu sui operis ostendit vnde radix prodijt suę pditionis. Sicut aũt euãgelista alio testante didicimus: in tẽplo columbę vendebantur. Et qd p colũbas: nisi sancti spũs donũ accipit? Sed vẽdentes & emẽtes e templo eliminat: qr vel eos q p munere impositio nẽ manuũ tribuũt: vel eos q donũ spiritus emere nitunt dãnat. De quo templo mox subdit. Domus mea, domus oratiõis est: vos aũt fecistis illã speluncã latronũ. Qui enĩ ad accipienda munera in templo residebant: profecto cp a qbusdã nõ dantibus lęsionẽ exquirerent, dubiũ non erat. Domus ergo orationis spelunca latronũ facta fuerat: qr ad hoc in tẽplo assistere nouerãt: vt aut nõ dantes munera studerent corporaliter psequi: aut dantes spiritualiter necare. Quia vero redemptor noster: prędicatiõis verba: nec indignis nec ingratis subtrahit: postq̃ disciplinę vigorẽ eijciendo peruersos tenuit: donũ mox gratię ostendit. Nã subditur. Et erat docens quotidie in tẽplo. Ad bñs añ. Cũ appropinquaret dñs hierusalẽ: videns ciuitatẽ fleuit sup illã: & dixit: qr si cognouisses & tu: qr venient dies in te: & circundabunt te inimici tui vallo: & circundabunt te: & coangustabunt te vndiq̃: & ad terrã psternent te: eo cp non cognouisti tempus visitationis tuę halleluia. Ad magnificat añ. Scriptum est enim: quia domus mea, domus orõnis est cũctis gentibus: vos aũt fecistis illaʒ speluncam latronum: & erat quotidie docẽs in tẽplo.

Dominicã .x. post penteco. Oratio.

Deus qui omnipotentiam tuaʒ parcendo maxime & miserãdo manifestaʒ: multiplica sup nos misericordiã tuã: vt ad tua promissa currentes: cęlestiũ bonorũ facias esse consortes. Per dominum nostruʒ iesum.

Secundum Lucam. Lectio septima.

In illo tẽpore: Dixit iesus ad quosdã qui in se confidebant tanq̃ iusti: & aspernabant cęteros parabolã istã. Duo homines ascenderunt in templuʒ, vt orarent: vnus phariseus & alter publicanus. Et rel. cap. 12.

Homilia sancti Augustini episcopi. Ex. 36. fmone de vbis dñi post princi pium.

Diceret saltẽ phariseus: nõ sum sicut multi homines. Quid est cęteri homines: nisi oẽs pręter ipsum? Ego inquit iustus sum: cęteri peccatores. Nõ sum sicut cęteri homines iniusti: auari: raptores: adulteri. Et ecce tibi ex vicino publicano maior est tumoris occasio. Sicut inquit publicanus iste. Ego enim inquit solus sum. Iste de cęteris est. Non suʒ inquit talis qualis iste: p iustitias meas qbus iniquus nõ sum. Ieiuno bis in sabbato: decimas do oĩum q̃ possideo. Quid rogauerit deum: quęre in verbis eius: & nihil inuenies. Ascendit orare: noluit rogare deũ: sed se laudare. Parum est nõ deũ rogare: sʒ se laudare: insup & rogãti insultare. Publicanus aũt de lõginquo stabat: & tamẽ deo ipse appropinquabat: cordis cõsciẽtia remouebat: pietas applicabat. Publicanus aũt de lõginquo stabat: sed dñs cum de propinquo attendebat. Excelsus enim dñs & humilia respicit, excelsos autem qualis erat ille phariseus a longe cognoscit. Deus aũt a longe cognoscit: sed non ignoscit. Lectõ. viij.

Adhuc aũt audi humilitateʒ publicani. Parum est qr de longinquo stabat: nec suos oculos ad cęlũ leuabat: vt aspiceret nõ aspiciebat: premebat cõsciẽtia: sublevabat spes: Adhuc audi. Percutiebat pectus suum: pęnas de seipso exigebat. Propterea dñs confitenti parcebat. Percutiebat pectus suum dicens. Deus ppitius esto mihi pctõri. Ecce qđ rogat.

Quid

Quid miraris si dñs ignoscit: quando ipse se agnoscit? Deinde pharisei & publicani accepisti cõtrouersiã: audi sententiã. Audisti superbum accusatorẽ: audisti reũ humilẽ: audi nunc iudicẽ. Amẽ dico vobis: veritas dicit: deus dicit: iudex dicit. Amẽ dico vobis: descendit hic iustificatus de tẽplo publicanus: magis q̃ ille phariseus. Dic dñe causam? Ecce video publicanũ iustificatũ magis de tẽplo descendere q̃ phariseum. Quero q̃re? Queris quare? audi quare. Quoniam omnis qui se exaltat humiliabitur: & qui se humiliat exaltabitur. Audi sententiam: caue causam malam. Aliud dico. Audisti sententiam: caue superbiam. Tu autẽ domine miserere nobis. Lectio nona.

Videat nunc. Audiant ista nescio qui impie garrientes: & de suis virtutibus psumentes. Audiant q dicũt: deus me hominẽ fecit: iustũ me ipse facio. O peior & detestabilior phariseo. Phariseus ille superbus quidẽ iustũ se dicebat: sed tamẽ ille inde deo gratias agebat. Gratias tibi deus: quia nõ sum sicut ceteri hoĩes. Gratias tibi deus. Gratias deo agit, quia nõ est sicut ceteri hoĩes: & tamen tanq̃ superbus & inflatus reprehenditur. Nõ quia deo gratias agebat: sed quia velut nihil sibi addi cupiebat. Gratias tibi ago: quia nõ sum sicut ceteri hoĩes iniusti. Ergo tu iustus? Ergo nil rogas? Ergo iã plenus es? Ergo nõ est tentatio vita humana super terrã? Ergo iam plenus es. Ergo iã abundas. Ergo iam non est quare dicas: dimitte nobis debita nostra? Tu. Ad bñs aña. Stans a longe publicanus nolebat oculos ad celũ leuare: sed percutiebat pectus suũ dicens: deus propitius esto mihi pctõri. Ad mag. aña. Descendit hic iustificatus in domũ suã ab illo: quia oĩs q se exaltat humiliabitur: & q se humiliat exaltabitur. ℂ Dñica. xj. post pẽteco. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui abundantia pietatis tue & merita supplicũ excedis & vota: effunde super nos misericordiã tuã: vt dimittas q ue conscientia metuit: & adijcias quod oratio non psumit. Per dominũ.

Secundum Marcum. Lectio septima.

In illo tempore. Exiens iesus de finibus tyri: venit p sidonẽ ad mare galilee: inter medios fines decapoleos. Et reliq. cap. 7.

Homilia sancti Gregorij pape.

Vigilanter intuendũ est qd voce dñi ad prophetã dicitur: vt prius eius sermones audiat: & postmo dũ loquat. Audimus enim verba dei si facimus: & tunc ea primis recte loquimur cũ prius ipsi fecerimus. Qd bene marcus euangelista confirmat: cũ factũ dñi miraculũ narrat dicens. Adducũt ei surdũ & mutũ: & depcabant cũ vt imponeret illi manũ: Cuius ordinẽ curationis insinuat subdens. Misit digitos suos in auriculas: & expuens tetigit linguã eius: & suspiciens in celũ ingemuit, & ait illi. Ephpheta: qd est adaperire. Et statim apte sunt aures eius: & solutũ est vinculũ lingue eius: & loqbat recte. Quid est enĩ q creator omniũ deus: cũ surdũ & mutũ sanare voluisset: in aures illius suos digitos misit: & expuẽs linguã eius tetigit? Quid per digitos redẽptoris: nisi dona sctĩ spiritus designantur? Unde cũ in loco alio eiecisset demoniũ, dixit. Si in digito dei eijcio demonia: profecto peruenit in vos regnũ dei. Qua de re: p euangelistã aliũ dixisse describit. Si ego in spiritu dei eijcio demonia: igitur peruenit in vos regnũ dei. Ex quo vtroq loco colligit: quia digitus dei spũs vocat. Digitos aũt in auriculam mittere: est p dona sancti spũs mentẽ surdi ad obediendum aperire. Ex homilia. x. sup Ezechielem quasi pe medium.

Quid est vero, q expuens linguã eius tetigit? Saliua nobis est ex ore redẽptoris: accepta sapientia in elogo diuino. Saliua quippe ex capite: defluit i ore. Ea ergo sapientia que ipse est: dum lingua nr̃a tangit: mox ad pdicationis verba formatur. Qd suspiciens in celũ ingemuit: nõ q ipse necessariũ gemitũ haberet: q dabat qd postulabat: sed nos ad eũ gemere q celo psidet, docuit: vt & aures nostre p dona spiritus sctĩ aperiri: & lingua p saliuam oris, idest p scientiã diuine locutionis, solui debeat, ad verba predicatiõis. Cui mox ephpheta: idest adaperire dicitur. Et statim Le. viij.

apte sunt aures ei⁹: ⁊ solutū ē vinculū lingue eius. Qua in re notandū est ꝙ ꝓpter clausas aures dictū est adaperire. Sed cui aures cordis ad obediēdū apte fuerint: ex subsequēti ꝓculdubio etiā lingue eius vinculū soluit̄: vt bona q̄ ipse fecerit, ēt faciēda alijs loquat̄. Vñ ⁊ bñ addit̄. Et loquebat̄ recte. Ille eni recte loquit̄: q prius obediēdo fecerit: q̄ loq̄ndo ádmonet eē faciēda. Qd vo ad trāsmigrationē ppl̄i admonendā, propheta mitit̄: nō solū ea transmigratio debet intelligi, q̄ eius ppl̄i erat in corpore: sz etiam que facta fuerat in mente. Lectio. ix.

AB Jerusalē quippe ad babyloniā venerat. Et qd Jerusalē: nisi visio pacis? Quid babylonia: nisi cōfusio vocat̄? Quisquis vero a rectis operibus in peruersis actibus cadit: quoniam a bono studio ad vitia defluit: q̄si ab Jerusalē ad babylonie ciuitatē venit. Culmē eniz bone ꝯtemplationis deseruit: atq3 in trāsmigratione cōfusionis iacet. Qd illis sepe solet euenire: q cuz bona agūt: in his de sua virtute gloriant̄. Unde psalmista ne a visione pacis: id est a bonis actibus captiuus ad babyloniā emigraret, dño supplicans dicit Adiutor meus nō emigrabo. Si eniz in se cōfideret: a iustitie operibus cadendo migrasset. Sed neq3 hi q a statu rectitudinis in prauā actionē ceciderūt, desperādi sunt: q2 ecce ꝓpheta ad transmigrationē babylonie mittit̄: ⁊ per prophetā aliū dñs dicit. Et veniens vsq3 babylonē ibi liberaberis. Sepe eni qs postq3 in cōfusionē vitiorū ceciderit: erubescēs mala q̄ ꝑpetrauit, ad penitētiā redit: seq3 a suis lapsibus bene viuēdo erigit. Ad bñ. añ. Dū trāsiret dñs ꝑ medios fines tyri: surdos fecit audire, ⁊ mutos loq. Ad magni. añ. Bene omnia fecit: surdos fecit audire: ⁊ mutos loqui.

Dñica duodecima post pēthecos. Oro.

Omnipotens ⁊ misericors deus: de cuius munere venit, vt tibi a fidelibus tuis digne, ⁊ laudabiliter seruiatur: tribue quesumus nobis: vt ad promissiones tuas sine offensione curramus. Per dominum nostruz.

Secundum Lucam. Lectio septima. cap. 10.

IN illo tempore. Dixit Jesus discipulis suis. Beati oculi qui vident que vos videtis: dico enim vobis ꝙ multi prophete ⁊ reges voluerunt videre que vos videtis ⁊ non viderunt. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij episcopi.

In lectione hac exponuntur hi qui sibi legisperiti esse vidētur: q verba legis tenēt ⁊ vim legis ignorāt. Et ex ipso primo legis capitulo docet esse legis ignaros: probās ꝙ in principio statim lex ⁊ patrē ⁊ filium predicauerit: ⁊ incarnationis dñice annūciauerit sacramētum dicens. Dilige dñm deū tuū: ⁊ diliges ꝓximū tuū sicut teipsuz. Vñ dñs ait ad legisperituz. Hoc fac ⁊ viues. At ille sicut q nesciret proximū suū, q2 nō in chr̄m credebat, r̄ndit. Quis est meus ꝓximus? Itaq3 q chr̄m nescit: nescit ⁊ legem. Quomō enim potest scire legē cū veritatē ignoret: cū lex annunciet veritatem. Hō qdam ex hierlm descendebat in hierico. Ut eū locū q propositus est nobis planius possumus absoluere: vetere3 ciuitatis hierico, repetamus hystoriā. Meminimus itaq3, ꝙ hierico: sicut legimus in libro qui inscribit̄ Jesu naue: magna ciuitas fuerit ⁊ muralibus septa parietibus: que nō ferro peruia: nō arieti possit eē penetrabilis. In ea raab habitasse meretricē: que exploratores quos direxit iesus: hospitio suscepit: cōsilio instruxit: postulantibus ciuibus, abijsse respondit. Abscondit in tecto: ⁊ vt se suosq3 vrbis excidio posset eripere: coccū in fenestra ligauit. Urbis aūt ipsius inexpugnabiles muros septē tubarū sacerdotalium sono: ⁊ populi vlulantis vlulatu cōnsono corruisse. Tu autem. Lectio octaua.

Uidete queadmodū vnusquisq3 propriū seruet officiū. Exploratores excubias: mysteriū meretrix: fidem victor: religionē sacerdos. Hi periculū ꝓ laude nō metuunt. Illa susceptos, nec in periculis ꝑdit. Jesus iste solicitus fidem magis seruare q3 vincere: meretrici prius mandat salutē, q3 excidiū ciuitati. Religionis aūt insignia: arma sunt sacerdotis. Jā illud quis nō plenū

Ex libro 7. sup lucā. ca. x. De condēnatione cōtēptorum euāgelij

nõ plenũ putet eẽ miraculũ:q̃ ex tota vrbe seruatus est nemo,nisi quẽ meretrix libera-uit?Hec simplicis historia vitatis ẽ.Que si altius cõsideret,admirãda signat mysteria.Hierico eni figura istius mundi est: in quã de paradiso,hoc est de hierlm illa celesti eiectus adã:p lapsione puaricationis descendit:hoc est, de vitalibus ad inferna demigrans.Cui nõ loci,sz morũ mutatio: nature sue fecit exiliũ.Longe eni mutatus ab illo adã:q inoffensa beatitudine fruebatur.Ubi in secularia peccata deflexit: incidit ĩ latrones.In quos nõ icidisset:nisi his mãdatis celestib⁹ deui⁹,se fecisset obnoxiũ.

Qui sunt isti latrones: nisi Lectio.ix. angeli noctis atq̃ tenebrarũ:q se nõ nunq̃ transfigurant in angelos lucis: sed pseuerare nõ possunt?Hi aũt despoliant q̃ accepimus indumenta grẽ spiritualis: ⁊ sic vulnera inferre psueuerũt.Nã si intemerata q̃ sumpsimus indumenta seruem⁹:plagas latronum sentire nõ possumus.Caue ergo ne añ nuderis,sicut adã añ nudatus ẽ: mãdati celestis custodia destitutus:⁊ exut⁹ fidei vestimẽto:⁊ sic letale vulnus accepit: in quo oẽ genus occidisset humanũ:nisi samaritan⁹ ille descẽdẽs, vulnera ei⁹ acerba curasset.Nõ mediocris iste samaritanus:q eũ quẽ sacerdos:quẽ leuita despexerat:nõ et ipse despexit.Nõ vocabulo secte despicias:quã verbi interptatione miratus eris. Samaritani etenim vocabulo: custos significatur.Hoc habet interpretatio.Quis est custos:nisi ille de quo dictum est: custodiens paruulos dñs? Ad bñs añ. Magr qd faciẽdo vitã eternã possidebo?at ille dixit ad eũ:ĩ lege qd scriptũ ẽ?quomõ legis? diliges dñz deũ tuũ ex toto corde tuo hall. Ad ma.añ. Hõ qdã dscẽdebat ab hierl'zĩ hierico:⁊ icidit ĩ latrões:q ẽt despoliauerũt eũ:⁊ plagis iposit abierũt semiuiuo relicto.

¶ Dominica.xiij. post penteco. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus: da nobis fidei: spei:⁊ charitatis augmentũ:⁊ vt mereamur ãssequi quod promittis:fac nos amare qd̃ precipis. Per dominum nostrũ.

Secundum Lucam. Lectio septima. cap.7.

In illo tpore:Cũ iret iesus in hierlm: transibat per mediam samariaz ⁊ galileã.Et cũ ingrederetur quoddam castellũ:occurrerũt ei decẽ viri leprosi.Et reliq.

Homilia sancti Augustini episcopi.

De decẽ leprosis quos dñs ita mũdauit cũ ait:ite oñdite vos sacerdotib⁹:queri potest:cur ad sacerdotes eos miserit:vt cũ irẽt mundarent.Nullũ eni eoz qbus corporalia hec bñficia pstitit:inuenit misisse ad sacerdotes nisi leprosos.Nã ⁊ illum a lepra mundauerat,cui dixit.Uade,oñde te sacerdotibus:⁊ offer p te sacrificiũ qd̃ precepit moyses in testimoniũ illis.Deinde querẽdũ qualis mũdatio spiritalis possit intelligi eoruz:quos ingratos extitisse redarguit. Secundũ corpus eni facile est videre posse hoiem nõ habere leprã:⁊ tamẽ animi eẽ nõ boni.Secundũ significationẽ autẽ huius miraculi,conturbat cõsiderantẽ: quomodo mundus dici possit ingratus.Querendũ est igit:qd ipsa lepra significet. Nõ enim sanati: sed mũdati dñr q ea caruerũt. Coloris qppe vitiũ ẽ,nõ valetudinis: aut integritatis sensuũ atq̃ mẽbrorũ. Leprosi ergo nõ absurde intelligi possunt:q sciẽtiã vere fidei nõ habẽtes:varias doctrinas pfitent erroris.Nõ eni vel abscõdũt imperitiã suã:sed p summa peritia pferũt in lucẽ:⁊ iactantia sermonis ostentant. Nulla porro falsa doctrina est: que non aliqua vera intermisceat.Uera ergo falsis inordinate permixta:in vna disputatiõe vel narratione hominis: tanq̃ in vnius corporis colore apparentia:significant leprã:tanq̃ veris falsisq̃ colorum fucis humana corpora variantem atq̃ maculantem.Tu autem domine miserere nobis. Lectio.viij.

Hi autẽ tã vitandi sunt ecclesie, vt si fieri potest,longius remoti, magno clamore christum interpellent:sicut isti decem steterunt a longe: ⁊ leuauerunt vocem dicentes:Iesu preceptor miserere nostri. Nam ⁊ quod preceptorem vocant: quo nomine nescio vtrum quisq̃ dominuz interpellauerit p medicina corporali:

libro.ij. qstionũ euangelicarum qõ.40.

satis puto significare, leprã falsam esse doctrinam: quam bonus pceptor abstergit. Sacerdotiũ vero iudęorũ nemo fere fideliũ dubitat figuraȝ fuisse futuri sacerdotij regalis: qđ est in ecclesia: quo cõsecrantur oẽs pertinẽtes ad corpus chr̃i summi ⁊ veri principis sacerdotũ. Nã nunc ⁊ oẽs vnguntꝰ: qđ tunc regibus tantũ ⁊ sacerdotibus fiebat. Et qđ ait petrus ad chr̃ianũ populũ scribẽs: regale sacerdotium: vtrunqꝫ pplo illi nomẽ conuenire declarauit: quo ... illa vnctio ptinebat. **Lectio nona.**

Cetera vtiqꝫ vitia tanqꝫ valetudinis: ⁊ quasi mẽbrorũ atqꝫ aię sensuũ: p seipsum interius: in conscientia ⁊ intellectu sanat ⁊ corrigit. Doctrina vero vel imbuendi per sacramẽta: vel catechizandi p sermonẽ sonantẽ atqꝫ lectionẽ vbi color qdã intelligitur verus, atqꝫ syncerus: qa in promptu est, ⁊ foris eminentissimus. Nõ eniȝ in occultis cogitatiõibus: sed ĩ manifestis operationibus, hęc quę aguntꝰ ecclesię ꝓprie contributa sunt. Itaqꝫ ⁊ paulus voce dñi audita. Quid me persequeris? ⁊ Ego sum Iesus nazarenus quẽ tu psequeris: ad ananiã tamẽ missus est: vt illo sacerdotio qđ ĩ ecclesia cõstitutũ est, sacramentũ doctrinę fidei pciperet: ⁊ verus eius approbaretꝰ color. Nõ qi nõ põt p semetipsum dñs oĩa facere. Nã qs alius hęc fecit: etiã in ecclesijs? Sed vt ipsa societas cõgregatorũ fideliũ: approbãdo inuicẽ atqꝫ cõmunicando verę fidei doctrinã in oibus: quę dicuntur verbis, vel signantꝰ sacramentis: tanqꝫ vnã speciẽ veri coloris obducat. Tu autẽ.

Ad bñs añ. Cũ transiret iesus quoddã castellũ: occurrerũt ei decẽ viri leprosi: q steterunt a longe ⁊ leuauerunt voceȝ dicentes: iesu pceptor miserere nr̃i. **Ad mag. añ.** Unꝰ aũt ex illis vt vidit q mũdatus ẽ: regressus est cũ magna voce magnificãs deũ halla.

Dominica. xiiij. post penteco. Oratio.

Custodi dñe quęsumus ecclesiã tuã ꝓpitiatione ppetua: ⁊ quia sine te labitur humana mortalitas: tuis semp auxilijs: ⁊ abstrahatꝰ a noxijs: ⁊ ad salutaria dirigatꝰ. Per.

Secundum Matheum. Lectio septima. cap. 6.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Nemo põt duobus dñis seruire. Et rel. **Homilia scti Ambrosij episcopi.** Ex. 7. Ex. xij. capite. De prohibitione. solicitudinis.

Nolite soliciti esse animę vestrę qd manducetis: neqꝫ corpori vestro, qd induamini. Nonne anima plus est qꝫ esca: ⁊ corpus plus qꝫ vestimentũ? Nihil enim moralius ad faciendã fidẽ: omnia credentibus a deo posse conferri: qꝫ qđ aereus ille spiritus vitale collegiũ: animę corporisqꝫ contubernio federatũ: sine nostro labore perpetuat: nec salutaris vsus deficit alimenti: nisi cũ venerit suprema dies moriendi. Cũ igitur anima indumẽto corporis vestiatꝰ: ⁊ vigore animę corpus animetꝰ: absurdũ est vt victus nobis copiã defuturã deputemus: q viuendi iugẽ substantiã cõsequamur. Considerate inquit volatilia cęli. Magnuȝ sane ⁊ apertũ qđ fide sumamus exẽplũ. Nã si volatilibus cęli: qbus nullũ exercitiũ cultionis: nullus de messiũ fęcunditate ꝓuentus est: indeficientẽ tamen ꝓuidentia diuina largitꝰ alimoniã: verũ est causam inopię nostrę auaritiã videri. Etenim illis idcirco sine labore pabuli vsus exuberat: qđ fructꝰ sibi cõmunes ad escam datos: speciali quodam nesciunt vendicare dominatu. Nos cõmunia amisimus: dũ propria vendicamus. Nã nec propriũ qcqꝫ est: vbi ppetuũ ẽ nihil: nec certa copia vbi icertꝰ ẽ euẽtus. **Lcõ. viij.**

Cur enĩ diuitias tuas ęstimes: cũ tibi dominus etiã victũ cũ cęteris animantibus voluerit esse communẽ? Aues cęli, speciale sibi nihil vendicãt: ⁊ ideo pabulis indigẽre nesciunt: qa non nouerunt alijs inuidẽre. Considerate lilia agri quomodo crescunt. Et infra. Si autẽ fęnũ quod hodie est: ⁊ cras in clibanũ mittitꝰ: deus sic vestit. Bonus qdẽ sermo atqꝫ moralis: q ad fidẽ nos diuinę misericordię conferendę: vel iuxta literã: quia ad staturã corporis nostri nihil: vel spiritualiter: quia supra mensuraȝ staturę nostrę fidei sine dei fauore nil valeamus adiungere: comparatione nos floris ⁊ fęni: sermo dominicus prouocauit. Quid enim tã morale ad persuasionẽ,

suasionem, quam cum videas, quod etiam que sunt irrationabilia, sic dei prospicientia vestiantur: vt nullo horum vel ad gratiam egeant: vel ornatum. Multo magis credas rationabilem hominem: si omnem sui visus in deo collocet: nec studio mutandi violet fidem: nunquam egere posse: eo quod iure presumpserit de fauore diuino. Tu autem. Lectio. ix.

Sed tamen vt etiam altius ista pandamus: quia non ociosum videtur quod flos vel hominibus confertur: vel certe plus pene quam hominibus in salomone prefertur: qui tantum meruit, vt vel in specie templum deo conderet: vel in mysterio christi ecclesiam figuraret. Non alienum videtur: vt per claritatem coloris, angelorum celestium gloriam putemus expressam: qui vere mundi istius flores sunt: quod eorum claritatibus mundus ornatur: et bonum odorem sanctificationis aspirant: quorum presidio fulti possumus dicere. Bonus odor christi sumus deo: in his qui salui fiunt. Qui nulla solicitudine prepediti: nullo vsu laboris exercitati: diuine in se liberalitatis gratiam, et celestis seruant dona nature. Unde bene et hic vestitus gloria sua salomon: et alibi coopertus ostenditur: quod infirmitatem nature corporee, veluti virtute quadam mentis: ad opertam, operum gloriam vestiebat. Tu autem.

Ad bñs añ. Nolite soliciti esse dicentes: quid manducabimus aut quid bibemus: scit enim pater vester quid vobis necesse sit halla.

Ad mag. añ. Querite primum regnum dei et iustitiam eius: et hec omnia adijcientur vobis hall.

¶ Dominica. xv. post penteco. Oratio.

Ecclesiam tuam domine miseratio continuata mundet et muniat: et quia sine te non potest salua consistere: tuo semper munere gubernetur. Per. Secundum Lucam. Lectio. vij.

In illo tempore. Ibat iesus in ciuitatem que vocatur naim: et ibant cum eo discipuli eius et turba copiosa. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Ex ser. mōr. 14 de verbis dñi in monte. De tribus mortuis suscitatis.

De iuuene illo resuscitato gauisa est mater vidua. De hominibus quotidie in spiritu resuscitatis: gaudet mater ecclesia. Ille quidem mortuus erat corpore: illi autem mente. Illius mors visibilis: visibiliter plangebatur: illorum mors inuisibilis: nec querebatur: nec videbatur. Quesiuit ille qui nouerat mortuos. Ille solus nouerat mortuos: qui poterat facere viuos. Nisi enim ad mortuos suscitandos venisset: apostolus non diceret. Surge qui dormis: et exurge a mortuis: et illuminabit te christus. Dormientem audis cum dicit: surge qui dormis. Sed mortuum intellige, cum audis exurge a mortuis. Dicti sunt sepe dormientes morientes visibiliter: et plane, omnes, ei qui potest excitare dormiunt. Mortuus enim tibi, mortuus est: qui quantumlibet expulses: quantumlibet lanies: quantumlibet velles, non expergiscitur. Christo autem ille dormiebat: cui dictum est surge: et continuo surrexit. Nemo tam facile excitat in lecto: quam facere christus in sepulchro. Lectio. viij.

Tres enim mortuos inuenimus a domino resuscitatos visibiliter: milia inuisibiliter. Quot autem mortuos visibiliter suscitauerit: quis nouit? Non enim omnia scripta sunt que fecit. Ioannes hoc dicit. Multa et alia signa fecit Iesus: que si scripta essent: arbitror totum mundum non posse libros capere. Multi sunt ergo alibi suscitati sine dubio fortasse: sed non frustra tres commemorati. Dominus enim noster iesus christus, ea, que faciebat corporaliter: etiam spiritualiter volebat intelligi. Neque enim tantum miracula propter miracula faciebat: sed vt illa que faciebat, mira essent videntibus: vera essent intelligentibus. Quemadmodum qui videt literas in codice optime scripto: et non nouit legere, laudat quidem antiquarij manum: admirans apicum pulchritudinem: sed quid sibi velint: quid indicent illi apices, nescit. Et est oculis laudator, mente non cognitor. Lectio. ix.

Alius autem et laudat artificium: et capit intellectum. Ille vtique non solum videre quod commune est omnibus potest, sed etiam legere: quod qui non didicit, non potest. Itaque qui viderunt christi miracula, et non intellexerunt, quid sibi vellent: et quid intelligentibus quodammodo innuerent,

mirati sunt tantu3, q̄a facta sunt. Alij vero & facta mirati: & intellectū assecuti. Tales nos in schola chr̄i eē debemus. Qui enim dicit christū ꝓpterea tantū fecisse miracula: vt nō cēnt nisi miracula: pōt illū etiā dicere nescire: q̄ nō eēt tēpus pomoꝝ: quando ficus q̄siuit in arboꝛe. Nō enī erat illius pomi tēpus: sicut euāgelista testatur: & ī esuriēs poma q̄rebat in arboꝛe. Christ⁹ nesciebat, qd̄ rusticus sciebat? Quod nouerat arboꝛis cultoꝛ: nō nouerat arboꝛis creatoꝛ? Cū ergo esuriēs poma q̄siuit i arboꝛe: significauit se aliq̄d esurire, & aliqd aliud quęrere. Et arborē illā sine fructu folijs plenam repperit: & maledicit, & aruit. Quid arboꝛ fecerat: fructū nō afferendo? Quę culpa arboꝛis infęcunditas? Sed sunt q̄ fructū, volūtate dare p̄nt. Illoꝝ est culpa sterilitas: quoꝝ fęcunditas est voluntas. Erāt ergo iudęi habentes verba legis, & facta nō habentes. Pleni folijs: & fructus nō ferētes. Hoc dixi, vt persuaderē, dn̄m iesum chr̄m ideo fecisse miracula: vt aliq̄d illis miraculis significaret. Ut excepto eo, q̄ mira, & magna, & diuina erant: aliquid inde etiā disceremus. Ad bn̄dictus aña. Ibat iesus in ciuitatē quę vocat̄ naim: & ecce defunctus efferebatur, filius vnicus matris suę. Ad magnificat aña. Propheta magnus surrerit in nobis: & q̄ deus visitauit plebē suā.

¶Dominica .xvj. post penteco. Oratio.

Ua nos q̄s dn̄e gratia, semper p̄ueniat & sequatur: ac bonis operibus iugiter p̄stet esse intentos. p. Secundū Lucā. Le. viij.

cap. 14 In illo tēpoꝛe. Cū intraret iesus in domū cuiusdā principis phariseoꝛum sabbato manducare panē: & ipsi obseruabant eū. Et ecce hō q̄dā hydropic⁹ erat an̄ illū. Et rel. Homilia sc̄ti Ambr. episcopi.

et vj. li. bro sup cap. 14 de cura tiōe hydropici Curat̄ hydropicus: in quo fluxus carnis exuberans animę grauabat officia: spiritus extinguebat ardoꝛē. Deinde docetur humilitas: dū in illo cōuiuio nuptiali: appetentia loci superioꝛis arcetur. Clemēter tamen: vt p̄suasionis humilitas: asperitatem coertionis excluderet: ratiō proficeret ad p̄suasiōis affectū: & coꝛrectio emēdaret affectū. Huic quasi proximo limine: humanitas copulatur. Quę ita dn̄ice sententię definitione distinguit̄: si in pauperes, & debiles cōferatur. Nā hospitalē eē remuneraturis: affectus auaritię est. Postremo q̄si emerite militię viro: cōtēnendaꝝ īpedītū p̄scribit̄ facultatū: q̄ neq̄ ille q̄ studijs intentus inferioꝛibus: possessiones sibi terrenas coemit, regnū celoꝛu3 possit adipisci: cū dn̄s dicat. Uende omnia tua: & sequere me. Impio q̄ppe sitire, est huius mundi bona cōcupiscere. Unde & redēptoꝛ intra pharisęi domū: hydropicū, curat. Et cū cōtra auaritiā disputaret: scriptum est: Audiebant aūt hęc oīa pharisęi q̄ erāt auari: & deridebant illū. Quid ergo est q̄ intra pharisęi domū hydropicus curat̄: nisi q̄ p alterius ęgritudinē coꝛporis, in altero, exprimitur ęgritudo coꝛdis: Hydropicus q̄ppe quo amplius biberit: amplius sitit: q̄ & oīs auarus ex potu sitim multiplicat: q̄ cū ea q̄ appetit adeptus fuerit: ad appetenda alia āpli⁹ anhelat. Qui enī adipiscēdo plus appetit: huic sitis ex potu crescit. Lcō. viij.

S Equit̄. Abscōdita est in terra pedica eius: & decipula eius sup semita3. In terra pedica abscondit̄: cū culpa sub terrenis cōmodis occultat̄. Inimicus quippe insidians ostendit humanę mēti in terreno lucro q̄d appetat: & occultat pcti laqueū: vt eius animū stringat: quatenus videat q̄d est qd̄ cōcupiscere valeat: & tamē nequaq̄ videat in quo culpę laqueo pedem ponat. Decipula vero a decipiēdo vocata est. Et tūc ab antiquo hoste sup semitā decipula ponitur: quando in actione huius mundi quā mēs āppetit: pcti laqueus parat̄. Quo nō vī decipula ponit̄: vt dū esca ōndit̄: nequaq̄ ipsa a transeunte videat̄. Quasi esca q̄dē in laqueo est lucrū cu3 culpa: & huius mundi ꝓsperitas cum iniquitate. Lcō. ix.

C Um itaq̄ cōcupiscētię lucrū appetitur: q̄si pedē mētis āpphēdit decipula: q̄ nō videtur. Sępe ergo ꝓponuntur in aīo cū culpa honoꝛ & diuitię: salus & vita tp̄alis: q̄ mens infirma dū q̄si escā3 videt & decipulā

z dcipulā nō videt: p escā quā vidēs appe
titu in culpa cōstringit: quę nō videt. Qui
deū timetis: nō dubito q verbū eius in ti
more audiatis: sed cū hilaritate faciatis: vt
qđ pmisit mō, speretis. Dūm modo audi
uimus: pcipientē nobis chūm iesum filiū
dei. Pręcepit nobis veritas: q nō fallitur.
Audiuimus: timeamus: caueam'. Quid er
go pcepit? Dico inqt vob abstinete ab oi
auaritia. Quid est ab oi? Quare addidit ab
oi? Potuit ēt z sic dicere. Cauete ab auari
tia. Pertinuit ad eū vt diceret ab oi: z dice
ret cauete ab oi auaritia. Quare hoc dixe
rit: velut occasio ipa vñ nat' ē fmo apparet
in scto euāgelio. Interpellauit eni cū qdā
ptra frēm suū: q totū pmonium abstulerat:
z frī suo ptē suā nō reddebat. Ad bñs añ.
Cū itraret iesus i domū cuiusdā pricipis
phariseoꝝ sabbo mãducar panē: z ecce hō
qdā hydropic' erat añ illū: q̄ ipe vo apphen
sū sanauit eū ac dimisit. Ad ma. añ Cū vo
cat' fueris ad nuptias, recūbe i nouissimo lo
co: vt dicat tibi q te inuitauit: amice ascēde
supi': z erit tibi glia corā sil' discūbētib' all.

¶ Dominica .xvij. post penteco. Oratio.

Da qs dñe pplō tuo diabolica
vitare contagia: z te solū deum
pura mente sectari. Per dñm.

Secundū Matheū. Lectō .vij.

cap. 22 In illo tpe. Accesserūt ad iesum pha
risei: z interrogauit eum vnus ex eis
legis doctor: tentans eum. Et reliqua.

Ex 42. homi. secundi tomi. ex 22. cap. matthei

Homilia sancti Joannis chrisostomi.

Conuenerūt vt multitudine vicerēt: quē
rōne supare nō poterāt. A veritate nudos
se eē pfessi sunt: q multitudine se armaue
rūt. Dicebāt eni apō se vn' loquat p oib':
z oēs loqmur p vnū: vt si qdē vicerit, oēs vi
deamur vicisse: si aūt vict' fuerit: vel solus
videat pfusus. O pharisei: q oia pter ho
mines cogitatis z facitis? Primū qdē ve
niētes cū vno: vincēdi estis p vnū. Tñ po
nite q: vno victo hoie: nō itelligūt vos oēs
eē victos? Nūqd pscīetie vię nō sentiūt se
eē pfusas? Leuis eni ē cōsolatio: q in seipo
pfusus est: qđ ab alijs ignorat. Interroga
uit iesū vnus ex phariseis legis doctor tē
tans eū. Magr, qđ est mãdatū magnū in le
ge? Magistrū vocat: cuius nō vult eē disci
pulus. Simplicissim' iterrogator: z mali
gnissimus insidiator: De magno mãdato
iterrogat: q nec minimū obseruat. Ille eniz
dz iterrogare de maiore iustitia: q iā mino
rē cōpleuit. Dñs aūt sic ei rñdit: vt interro
gatōis ei' fictā pscīētiaz: statī primo rñso
pcuteret dicēs. Diliges dñz deū tuū ex toto
corde tuo: id ē nō sicut tu: q duotionē ostē
dis in ore: z fraudem meditaris in corde.

Magnū aūt z minimū mãda Le.viij.
tū dicim': qñtū ad dignitatē mãdato
rū: nō qñtū ad vtilitatē. Alioquin vtilitas
oiuz mãdatoꝝ vna ē: z oia mãdata qsi vnū
vident eē mandatū: q: ita sibi cohęrēt: vt
alteꝝ sine altero eē nō possit. Ut puta si in
terroget te aliqs i ędificatiōe domoꝝ: quę
pars ē melior? Dicēs fundamētū. Sz quē
admodū ędificatio nō pōt eē nisi fuerit fun
damētū: ita nec fundamētū eē pōt, nisi ędi
ficatio fuerit subsecuta. Nec dr fundamen
tū nisi fuerit ędificatio: cuius fundamētū di
cat. Ergo fundamētū digni' i ędificatiōe
est: nō vtilius. Sic z caput digni' ē q̄ mē
bra: tñ nec mēbra sine capite: nec caput si
ne mēbris eē pt. Sic z digniores sūt sacdo
tes q̄ ppls: tñ nō vtiliores: q: nec ppls sine
sacdotib': nec sacerdotes sine pplō eē psūt.

Ca z digni' est hoc mãdatū: Le.ix.
diliges dñm deū tuū ex toto corde
tuo: q̄ illō, Nō occides: nō pcupisces: tñ
vtilitas vna ē. Nā q diligit deū: ille nō oc
cidit nec cōcupiscit: q aūt occidit aut pcu
piscit: ille nō diligit dñm deū suū. Esse aūt
minora mãdata dñs manifestat dicēs. Si
quis vnum ex minimis istis mandatis sol
uerit, z docuerit sic homines: minimus vo
cabitur in regno cęlorū. Diliges inquit,
non timebis: quia diligere maius est q̄ ti
mere. Inchoatio eniz culturę dei habet ti
morem: perfectio autē dilectionē: dicente
ioanne. Perfecta dilectio foras mittit ti
morē. Donec eni hō timet deū: nō eū dili
git. Cū āt diligere cępit: iā nō eū tñmodo
timet: sed etiā amplius diligit. Timere eni
seruorum est: diligere aūt filiorum. Timor

ſub neceſſitate eſt: dilectio in libertate. Qui in timore ſeruit deo: penã quidẽ euadit: mercedẽ aũt iuſtitie nõ habet: qui inuitus fecit bonũ ꝓpter timorẽ. Nõ vult ergo deus vt timeat ab oibus quaſi dñs: ſed vt diligat quaſi pater: q adoptionis ſpiritũ donauit hoibus. Nã ſi cõſideramus ab initio creati hominis cauſam: intelligimus q deus magis ſe voluit patrẽ eẽ hominũ, ꝙ dñm. Nõ enĩ dixit tantũmodo faciamus hoĩes: ſed, faciamus hoiem ad imaginẽ et ſimilitudinẽ noſtrã. Similare autẽ filijs cõuenit ad patres ſuos: nõ etiã ſuis ad dños ſuos. Ad bñs añ. Magiſter, qđ eſt mãdatũ magnũ in lege: ait illi ieſus: diliges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo: ps alla. Ad mag. añ. Quid vobis videt de chriſto: cuius filius eſt: dicũt ei oẽs: dauid: dicit eis ieſus: quõ dauid in ſpiritu vocat eum dñm dicens: dixit dñs domino meo ſede a dextris meis?

Dominica. xviij. poſt penteco. Oratio.

Dirigat corda noſtra queſumus domine tue miſerationis operatio: quia tibi ſine te placere non poſſumus. Per dominũ.

cap. 9. Secundum Matheum. Lectio ſeptima.

In illo tempore. Aſcendens ieſus in nauiculã: tranſfretauit: et venit in ciuitatem ſuam. Et reliqua. Homilia di. Petri chriſologi archiepi rauennenſis.

hom. 50 de paralytico. Chriſtũ in humanis actibus diuina geſsiſſe myſteria: et in rebus viſibilibus inuiſibilia exercuiſſe negocia: lectio hodierna monſtrauit. Aſcendit inquit in nauiculam et tranſfretauit: et venit in ciuitatẽ ſuã. Nõne ipſe eſt q fugatis fluctibus maris, profunda nudauit: vt iſraeliticus pplus inter ſtupentes vndas ſicco veſtigio, velut montiũ cõcaua tranſiret? Nõne hic eſt, q petri pedibus marinos vertices inclinauit: vt iter liquidũ, humanis greſſibus ſolidũ prebẽret obſequiũ? Et quid eſt qđ ipſe ſibi ſic maris denegat ſeruitutẽ: vt breuiſſimi lacus tranſitum: ſub mercede nautica tranſfretaret? Aſcendit inquit in nauiculã et tranſfretauit. Et qđ mirũ fratres: chriſtus venit ſuſcipere infirmitates noſtras: et ſuas nobis cõferre virtutes: humana querere, preſtare diuina: accipere iniurias: reddere dignitates: ferre tedia: referre ſanitates: quia medicus, q nõ fert infirmitates, curare neſcit. Et q non fuerit cũ infirmo infirmatus: infirmo nõ põt cõferre ſanitatẽ. Chriſtus ergo ſi i ſuis mãſiſſet virtutibus: cõe cũ hoibus nihil haberet. Et ſi nõ impleſſet carnis ordinẽ: carnis in illo eſſet ocioſa ſuſceptio. Suſtinuit ergo has neceſſitates: vt homo verus, humanis neceſſitatibus probaretur. Lec. viij.

Aſcendit inquit in nauiculã, xps eccleſie nauẽ, ſeculi fluctus ſemp mitigaturus aſcẽdit: vt credẽtes i ſe, ad celeſtẽ piã trãq̃lla nauigatiõe pducat: et municipes ciuitatis ſue faciat, quos humãitatis ſue fecit eẽ ꝯſortes. Nõ ergo xps indiget nauis: ſʒ nauis indiget xpo: q: ſine celeſti gubernatore na uis eccleſie pmundanũ pelagus tali et tãto diſcrimine ad celeſtẽ portũ nõ valet peruenire. Hec diximus fratres quantũ ad intelligentiã ptinet ſpũalẽ: verũ nũc ipſius hiſtorie ordinẽ, pſequamur. Aſcẽdit inquit in nauiculã: et trãſfretauit et venit i ciuitatẽ ſuã. Creator oium de, poſteaꝙ ſe, ꝓpter nos, nrã anguſtauit in carne: cepit habere humanã patriã: cepit ciuitatis iudaice eſſe ciuis: parentes habere cepit: parẽtũ oiuʒ ipſe parẽs: vt inuitaret amor: attraheret charitas: vinceret affectio: ſuaderet humanitas: quos fugarat dominatio: metus diſperſerat: et fecerat ius pñtis exortes. Lectõ. ix.

Venit in ciuitatẽ ſuã: et obtulerũt ei paralyticũ iacentẽ in lecto. Et videns ieſus fidẽ illoꝝ: dixit paralytico. Confide fili, dimittunt tibi pctã tua. Audiuit veniã: et tacet paralytic᷑. Nec vllã rñdet gratiã: qui plus corpis ꝙ aie rẽdebat ad curã: et tpales erũnas reſoluta corpis cõpage ſic deflebat: vt eternas penas reſolutionis aie nõ defleret: gratiorẽ ſibi pñtẽ vitã iudicãs: ꝙ futurã. Merito xps offerẽtiũ fidẽ reſpicit: et vecordiã reſpicit ſic iacentis: vt fidei aliene ſuffragio: paralytici aia añ curaret: ꝙ corpus. Reſpiciẽs inquit fidẽ illoꝝ. Cernitis in hoc loco frẽs, deũ nõ q̃rere inſipiẽtiũ hoiuʒ volũtates: nõ expectare ignorãtium

rium fidem: nec īfirmi stulta desideria pscrutari: sz ad alteri⁹ fidē subuēire, qđ p solā gratiā cōserebat: cū qcqd diuinę volūtatis est, nō negaret. Ad bn. aň Dixit dñs paralytico: cōfide fili: remittunt tibi peccata tua. Ad magnif. aňa Tulit ergo paralyticus lectū suū in quo iacebat, magnificans deū: & omnis plebs vt vidit: dedit laudez deo.

℄ Dominica. xix. post penteco. Oratio.

Omnipotēs & misericors deus: vniuersa nobis aduersantia propitiatus exclude: vt mente & corpe pariter expediti: q̄ tua sunt, liberis mentibus exeq̄mur. p. Secūdū matthe. Ca. xxij.

Mat. 22. In illo tpe: Loq̄bat iesus principib⁹ sacerdotū & phariseis in parabolis dicēs. Simile factū est regnū celorū homini regi: qui fecit nuptias filio suo. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij papę.

Hom. 38 Textū lcōnis euāgelicę frēs charissimi: volo si possum sub breuitate trāscurrere: vt i fine ei⁹ valeā ad loq̄ndū largi⁹ vacare. Sz q̄rēdū prius est: an hęc apud matthēū ipsa sit lectio: q̄ apud luca sub appellatiōe cęnę describit: Et qdē sunt nōnulla q̄ sibi dissona eē videant: q: hic prādiū: illic cęna memorat. Hic q ad nuptias nō dignis vestibus intrauit, repulsus est: illic nullus intrasse dicit: q repulsus esse phibeat. Qua ex re, recte colligit: q & hic p nuptias, p̄sens ecclesia: & illic p cęnā ęternū & vltimū cōuiuiū designat: q: & hāc nōnulli exituri intrant: & ad illud, qsqs semel īrrauerit: vlterius non exibit. At si qs forte cōtēdat hāc eandē eē lectionē: ego meli⁹ puto, salua fide: alieno intellectui cedere: q̄ cōtentionibus deseruire. Qm & intelligi cōgrue forsitā pōt: q: de piecto eo, q cū nuptiali veste nō venerat: qđ lucas tacuit, matthę⁹ dixit. Qđ vo pillū cęna: p hūc āt prādiū dicit: nequaq̄ vel hoc nrę intelligētię obsistit: q: cū ad horā nonā apud antiquos quotidie prādiū fieret: ipsum quoq̄ prādiū, cęna vocabatur.

Sępe aūt iā me dixisse memini. Lc. viij. q plerūq̄ in sctō euāgelio, regnuz celor p̄sens ecclia noiat. Cōgregatio qppe iustor: regnū celor dicit. Q: etiaz p pphetā dñs dicit. Cęlū mihi sedes est. Et salomō ait. Aia iusti: sedes est sapiētię. Paulus ēt dicit. Christū dei virtutē, & dei sapientiā, liqdo colligere debemus: q: si deus est sapientia: anima aūt iusti sedes sapiētię: dū cęlū dicit sedes dei: cęlū ergo est aīa iusti. Hinc p psalmistā de scis pdicatoribus dicit. Ceti enarrāt gliā dei. Regnū ergo cęlor ē ecclia iustor: q: dū cor corda i terra nil ābiūt: p hoc q ad supna suspirant: iā in eis dñs q̄si i cęlestib⁹ regnat. Dicat ergo. Sile ē regnū cęlor hoi regi, q fcē nuptias filio suo. Iā itelligit charitas vrā: qs ē iste rex reg̃ filij pr̄. Ille nimir cui psalla ait. De⁹, iudiciū tuū regi da: & iustitiā tuā filio regz.

Qui fecit nuptias filio suo. Lectio. ix. Tunc eniz deus pater: deo filio suo nuptias fecit: quando hunc in vtero virginis, humanę naturę cōiunxit: quādo deū aň secula, fieri voluit hoiem in fine sclor. Sed q: ex duabus psonis fieri solet ista coniunctio: absit hoc ab intellectibus nris: vt personā dei & hoīs: redēptoris nri iesu xpi: ex duabus psonis credamus vnitā. Ex duabus quippe atq̄ in duabus hunc naturis existere dicimus: sed ex duabus psonis cōpositū credi: vt nefas, vitamus. Apertius igit atq̄ securius dici pōt: q: in hoc pater regi filio nuptias fecit: qn ei p incarnatiōis mysteriū sctām ecctiā sociauit. Vterus aūt genitricis virginis: huius spōsi thalamus fuit. Vn & psalmista dicit. In sole posuit tabernaculū suū: & ipse tanq̄ spōsus procedēs de thalamo suo. Tanq̄ spōsus qppe de thalamo suo pcessit: q: ad cōiūgēdā sibi ecctiā icarnatus de⁹, de incorrupto vtero virginis exiuit. Ad bñs aň Dicite inuitatis: ecce prādiū meū paraui: venite ad nuptias halla. Ad mag. aň Intrauit aūt rex vt videret discūbentes: & vidit ibi hominē nō vestitum veste nuptiali: & ait illi: amice, quō huc intrasti: nō hñs vestē nuptialem.

℄ Dominica. xx. post penteco. Oratio.

Largire quęsumus domine fidelibus tuis: indulgentiam placatus & pacem: vt pariter ab omnibus mundentur offensis:

secura tibi mente deseruiant: Per dñm.
Secundum Joannem. Lectio septima.
cap. 4. In illo tpe. Erat qdā regulus cuius
homi. 18 filius infirmabat capharnaū. Et rel.
Homilia sancti Gregorij pape.
Lectio sancti euāgelij quā modo fratres audistis expositione nō indiget: sed ne hāc tacite preterisse videamur: exhortādo potius, q̄ exponendo, in ea aliqd loquamur. Hoc aūt nobis solūmodo de expositione video esse requirendū: cur is qui ad salutē petendā venerat, audiuit: Nisi signa & prodigia videritis, nō creditis: Qui eni salutem querebat filio: procul dubio credebat. Neq3 eni ab eo qreret salutē: quē nō crederet saluatorē. Quare ergo ei dicitur: nisi signa & prodigia videritis, nō creditis: q āte credidit, q̄ signū videret: Sed mementote qd petijt: & aperte cognoscetis: q in fide dubitauit. Poposcit nāq3 vt descenderet: & sanaret filiū eius. Corporalē ergo presentiam dñi querebat: q per spūm nusq̄ deerat. Minus itaq3 in illū credidit: quē nō putauit salutē posse dare, nisi presens esset & corpore. Si enim perfecte credidisset: procul dubio sciret: q nō esset locus: vbi non esset dñs. Ex magna ergo parte diffisus est: qa virtutis honorē, nō dedit maiestati: sz pñtie corporali. Salutē itaq3 filio petijt: & tñ Lcō. viij. in fide dubitauit: q eū ad quē3 veniebat, & potentē ad curandū credidit: & tamē morienti filio, eē absentē putauit. Sed dñs q rogat vt vadat: q nō desit vbi inuitatur, indicat. Solo iussu salutē reddidit: qui voluntate omnia creauit. Qua in re nobis solerter intuendū est: q sicut euangelista alio testante didicimus: centurio ad dñm venit dicēs. Dñe, puer meus iacet in domo mea paralyticus: & male torquet. Cui a iesu, protinus respōdet. Ego veniā & curabo eum. Quid est, q regulus rogat, vt ad eius filiū veniat: & tamē ire corporaliter recusat: ad seruum vero centurionis nō inuitat: & tamē ire se corporaliter pollicet: Reguli filio p corporalē presentiā nō dignat adesse: centurionis seruo non dedignatur occurrere. Quid est hoc, nisi q superbia nostra retunditur: qui in hominibus nō naturam, qua ad imaginem dei facti sunt: sed honores & diuitias veneramur: Cūq3 pensamus que circa eos sunt: negligimus pensare ipsos, eo profecto, q interiora minime prouidem', dū ea consideramus, q̄ in corporibus despecta sunt: negligimus pēsare quod sunt.
Redēptor vero noster, vt ostē- Le. ix. deret, q que alta sunt hominū: sctīs despicienda sunt: & q despecta sunt hoīum despicienda nō sunt: ad filiū reguli ire noluit: ad seruū centurionis ire paratus fuit. Increpata ē ergo superbia nostra: que nescit pensare hoīes propter hoīes. Sola vt diximus q̄ circunstant hoibus pensat: naturā nō aspicit: honorē dei in hominibus nō agnoscit. Ecce ire nō vult filius dei ad filium reguli: & tamen ire paratus est ad salutē serui. Certe si nos cuiuspiā seruus rogaret, vt ad eū ire deberemus: protinus nobis nostra superbia in cogitatione tacita responderet, dicens. Nō eas: q temetipsū degeneras. Honor tuus despicit: loc' vilescit. Ecce de celo venit, q seruo occurrere in terra nō despicit: & tamē nos humiliari in terra cōtēnimus: q de terra sumus. Quid vero apō deū vilius: qd despectius esse pōt: q̄ seruare honorē apō hoīes: & interni testis oculos nō timere: Unde & in sacro euāgelio ad phariseos ipse dñs ait. Uos estis qui iustificatis vos corā hoībus: deus autem nouit corda vestra: q quod hominibus altū est: abominabile est apud deum.
Ad bñ. añ. Erat qdā regulus, cuius filius infirmabat capharnaū: hic cū audisset, q iesus veniret in galileā: rogabat eū, vt sanaret filiū eius. Ad mag. añ. Cognouit autē pater: q illa hora erat in q̄ dixit iesus: filius tu' viuit: & credidit ipse, & dom' eius tota.
Dñica. xxj. post pentecosten. Oratio.
Familiam tuā quesumus dom̄ne continua pietate custodi: vt a cunctis aduersitatibus te protegente sit libera: & in bonis actibus tuo nomini sit deuota. Per dominū.
Secundum Matheum. Lectio. vij. cap. 18
In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis

lis suis parabolam hanc. Simile est regnū celorū homini regi: qui voluit rationem ponere cum seruis suis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Narrauit dñs similitudinē valde terribilem: q simile est regnū celorū homini patrisfamilias: q posuit rationē cū seruis suis: in qbus inuenit debitorē decē miliū talentoꝝ: ⁊ cū iussisset vt oīa que habebat: ⁊ oēs eius familia ⁊ ipse venderet: ⁊ debitū solueret: aduolutus genib⁹ dñi sui: rogabat eū dilationē: ⁊ meruit remissionē. Miserta est enī dñs eius: sicut audiuimus: ⁊ omne debitū dimisit illi. At ille debito liber: sed iniquitatis seruus: postq̄ egressus est a facie dñi sui: inuenit enī ipse debitorē suū: q debebat ei nō decē milia talēta: quātum ipsi us debitū fuit: sed centum denarios: cepit suffocare eū, trahere, ⁊ dicere: redde qd debes. At ille rogabat cōseruū: sicut ipse rogauerat dñm. Sed nō talē ipse inuenit cōseruū: qualē ille dñm. Nō solū illi remittere debitū noluit: sȝ nec dilationē dedit: ꝓtotū rapiebat ad solōnē: iā debito dñico liber.

Displicuit ꝯseruis: renūcia. Le.viij. uerūt dño suo qd actū eēt. Et dñs fecit adesse seruū: ⁊ dixit ei. Serue nequā, cū mihi tanta deberes: misertus tui, omne debitū dimisi tibi. Nōne ergo oportebat ⁊ te misereri cōserui tui: sicut ⁊ ego tui misertus suȝ? Et iussit oia q̄ illi dimiserat exigi. Ergo hāc similitudinē ad vestrā instructionē ꝓposuit: ⁊ admonēdo perire nos noluit. Sic inqt ⁊ vobis faciet pr̄ vr̄ celestis: si nō remiseritis vnusqsq; vestrū fratribus vestris ex corde vestro. Ecce fratres, res in aperto est. Admonitio vtilis ⁊ valde salubris: obedientia debet: vt qd iustuȝ est impleat. Quia hō ⁊ debitor est dei: ⁊ debitorē habet fratrē suū. Quis est enī q nō sit debitor dei: nisi in quo nullū pōt inueniri pctm̄? Quis est aūt q nō habeat debitorē fratrē: nisi in quē nemo peccauit? Putasne qsq̄ in genere humano reperiri pōt: q non ⁊ ipe aliquo pctō obstrictus sit fratri suo? Debitor est ergo omnis homo: habēs tamē ⁊ ipse debitorē. Ideo deus iustus constituit tibi regulā in debitore tuo: qd faciet ⁊ ipe cū suo. Le.ix.

Duo sunt opa misericordie: que nos liberāt: que breuiter ipse dñs posuit in euangelio. Dimittite ⁊ dimittetur vobis. Date ⁊ dabit vobis. Dimittite ⁊ dimittetur vobis: ad ignoscendū pertinet. Date, ⁊ dabitur vobis: ad pstandū bñficiū pertinet. Quod ait de ignoscendo: ⁊ tu vis tibi ignosci qd peccas: ⁊ habes aliū cui tu possis ignoscere. Rursum qd pertinet ad tribuendū: beneficiū petit mendicus: ⁊ tu es dei mendicus. Oēs enī quando oramus: mendici dei sumus: añ ianuā magni patrisfamilias stamus: imo etiā ꝓsternimur: supplices ingemiscimus: aliqd volentes accipere: ⁊ ipsum aliqd ipse deus est. Quid petit a te mendicus? Panē. Et tu qd petis a deo, nisi xp̄m, q dicit: Ego sum panis viuus: q de celo descendi. Ignosci vobis vultis? ignoscite. Remittite: ⁊ remittet vobis. Accipere vultis? Date: ⁊ dabitur vobis. Sed qd in hac aperta pceptione mouere possit: audite. In remissione vbi venia petitur: ab ignoscente debet. Hoc potest mouere: qd ⁊ petruȝ mouit. Quotiens debeo inquit ignoscere? Sufficit vsq; septies? Non sufficit ait dñs. Nō dico vsq; septies: sed vsq; septuagies septies. Ad bñs añ. Dixit aūt dñs seruo: redde qd debes: pcidens autem seruus ille, rogabat eū dicens: patientiā habe in me, ⁊ omnia reddā tibi. Ad mag. añ. Serue neq̄: omne debituȝ dimisi tibi qm̄ rogasti me: nōne ergo oportuit ⁊ te misereri cōserui tui: sicut ⁊ ego tui misert⁹ suȝ. halla.

¶ Dominica.xxiij. post penteco. Oratio.

Deus refugiū nostrum ⁊ virtus: adesto piis ecclesie tue precibus auctor ipse pietatis, ⁊ presta: vt quod fideliter petimus: efficaciter consequamur. Per dominū nostrum.

Secundum Matthēum. Lectio septima.

In illo tempore. Abeuntes pharisei consilium inierunt vt caperent Iesum in smone. Et rel. Hom. sci Ioānis chrisos.

Omnis malitia confundit aliquoties ratione veritatis: corrigitur aūt nunq̄: mari me eoꝝ q ꝓposito malo ⁊ non ignorātia bom. 42 circa. 22 secundi tomi.

peccant. Ecce eniz sacerdotes postq̄ terre
re dñm nō potuerunt dicentes: in qua po-
testate hęc facis: Postq̄ parabolarū cō-
ne cōstricti: suo iudicio ipsi se reos fecerūt
dicentes: Malos male ꝑdet: nemine cōtra
eos dicēte testimoniū: nisi cōsciencia sola.
Nunqd cōpunxit eos timor pctī? Nunqd
cōpescuit eos vel libertatis consideratio?
Sed qd? Abierunt: ⁊ ꝯsiliū acceperunt vt
eū caperent in sermone. Quēadmodū si ali
qs claudere voluerit currentis aquę mea-
tū: si vna ex parte clausa fuerit aquę violen
tia: aliunde sibi semitā rumpit. Sic ⁊ eorū
malignitas ex vna parte cōfusa: aliuz sibi
aditū adinuenit. Sicut enim non pōt fieri
vt ligna mittendo extinguas ignē: sic fieri
non potest, vt rationē reddendo places ho
minē malum: ⁊ sicut ignis quanto magis
ligna susceperit: in maiorem flammaz eri-
git: sic animus malus, q̄nto magis veritatē
audierit: tanto amplius in malitiā excitat.

Lectio. viij.

Abierūt ergo: ⁊ cōsiliū
acceperūt. Quo abierunt? Ad hero-
dianos. Nā ex eo q̄ nō dicit cōsiliati sunt:
sed cōsiliū acceperunt: ⁊ ex eo q̄ pariter cū
herodianis venerūt: apparet q̄ cū illis eius
modi circūuentionis cōsiliū tractauerunt.
Homines coloni cuius terraz possident:
eius auxilio opus habent. Qui iustitiaz te-
net: nullius patrocinio īdiget nisi dei. Qui
in diaboli iniquitatibus ambulat: diaboli
adiutoriū necessariuz habet. Coloni enim
dei: diaboli adiutoriū nō requirunt. Colo-
nus autē diaboli, auxiliū dei nō requirit: ⁊
si quęrit, nō inueniet. Vidisti aliquādo eun-
tē ad furtū deū orare: vt bene prosperet in
furto? Aut q vadit ad fornicationē: nun-
quid signuz crucis ponit sibi in fronte: vt
nō cōprehendat in crimine? Qō si fecerit,
nō solū nō iuuatur: sed amplius tardatur:
q̄ nescit iustitia dei patrociniū dare crimi
nibus. Sic ⁊ isti chrīz expugnare cupiētes:
conuenienter non ad seruos dei viros reli-
giosos: sed ad gentiles: idest ad herodia-
nos se contulerunt.

Lectio nona.

Quale consiliū: tales ⁊ consiliatores.
Quis aūt poterat dare cōsiliū cōtra chrīm
nisi diabolus q erat aduersarius chrī? Co-
gitabant enim apud se sacerdotes: si nos
soli cūtes interrogauerimus chrīm: Quis
dixerit q̄ nō licet dari cęsari tributū: tamē
nō nobis credet: dicentibus contra eū. Iā
enim oēs sciunt q̄ inimici ei sumus. Ini-
micorū aūt testimoniū in iudicio, ⁊ si veruz
fuerit, quasi suspectū reprobat. Sed nec ꝑ
seipsos interrogare volebant christū: q̄ in
magna suspitione inimicitię fuerant apud
christū: ne forte quasi suspecti circūuenire
eū nō possent. Nā inimicus manifestꝰ me-
lior est: q̄ amicus fictus. Ille dū timet fa-
cile vitat. Iste dū nō agnoscitur prępualet.
Miserunt ergo discipulos suos: quasi ad-
huc minus cognitos: ⁊ minus suspectos:
vt aut abscondite facile deciperent eū: aut
deprehensi minus erubescerent apud euz.
Nā ꝯsilio malo deprehenso: tanto minor
nascitur cōfusio: quanto fuerit ꝑsona dete-
rior. Sed discipuli illi magistris ętate mi-
nores erant: malitia aūt pares. Nā ⁊ pulli
serpentiū statura breuiores: veneno autem
ęquales sunt. Et catuli luporū adhuc tene-
ri constituti: ⁊ si venationē obtinere nō pos
sunt: iam tamen sanguine gaudēt: ⁊ morsi-
bus ludunt. Ad bñs añ. Magister, scimus
q̄ verax es, ⁊ viā dei in veritate doce: hall.
Ad magnificat añ. Reddite ergo quę sunt
cęsaris cęsari: ⁊ quę sunt dei deo: halleluia.

¶ Dominica. xxiij. post penteco. Oratio.

Absolue q̄s dñe tuorum delicta
populorū: ⁊ a peccātorum nostro-
rum nexibus: quę ꝓ nostra fra-
gilitate contraximus: tua beni-
gnitate liberemur. Per dominum nostrū.

Secundum Mattheum. Lectio septima. cap. 9.

In illo tempore: Loquēte iesu ad tur-
bas: ecce princeps vnus accessit: ⁊ a-
dorauit eū dicens. Dñe, filia mea modo de-
functa est. Et rel. Homil. scti Hiero. p̄bi.

Octauū signū est in quo princeps suscita- Ex commētario ipsius super matthe. cap. 9.
ri postulat filiā suā: nolens de mysterio ve-
rę circuncisionis excludi: Sed subintrauit
mulier sanguine fluens: ⁊ octauo sanat lo-
co: vt principis filia de hoc exclusa nume-
ro, veniat ad nonū: iuxta illud, qō in psal-
mo dicit.

mo dicit. Ethiopia preueniet manus eius
deo. Et cū intrauerit plenitudo gentiū: tūc
omnis israel saluus erit. Et ecce mulier: q̄
sanguinis fluxū patiebat duodecim annis:
accessit retro, ⁊ tetigit fimbriā vestimenti
eius. In euangelio secundū lucā scribit, ꝙ
principis filia, duodecim annos haberet
etatis. Nota ergo, ꝙ eo tempore hec muli
er: idest gentiū populus, cepit egrotare:
quo genus crediderit iudeorum. Nisi enim
ex comparatione virtutū: vitiū non ondit.

Hec aūt mulier sanguine flu- Lec. viij.
ens: nō in domo: nō in vrbe accedit
ad dnm: q̄ iuxta legē vrbibus excludeba
tur: sed in itinere ambulante dno: vt dū per
git ad aliā: alia curaret. Unde dicūt ⁊ apli:
Uobis qdē prius oportebat pdicare ver-
bū dei: sed qm indignos vos iudicastis sa-
lute: trāsgredimur ad gentes. Dicebat eni
intra se. Si tetigero tm fimbriā vestimenti
eius: salua ero. Iuxta legē, q mulierē men-
struatā, aut fluentē sanguine, tetigerit: im-
mundus est. Ista ideo tangit dnm: vt san-
guinis vitio etiā ipsa curaretur. Lectio. ix.

Confide filia, fides tua te saluam fecit.
Ideo filia: q̄ fides tua te saluā fecit.
Nec dixit fides tua te saluā factura est: sed
saluā fecit. In eo eni ꝙ credidisti: iam salua
facta es. Et cū venisset iesus in domū prin-
cipis: ⁊ vidisset tibicines ⁊ turbā tumultu
antē. Usq; hodie iacet puella i domo prin
cipis mortua. Et qui vident magistri, tibi-
cines sunt carmē lugubre canētes. Turbā
quoq; iudeorū nō est turba credentium: sed
turba tumultuantiū. Non est mortua puel
la: sed dormit: q̄ deo viuunt omnia. Et cū
eiecta esset turba: intrauit: ⁊ tenuit manū
eius. Nō enim erant digni vt viderent my
steriū resurgentis: q resuscitantem indignis
contumelijs deridebant. Et tenuit manū
eius: ⁊ surrexit puella. Nisi prius munda-
te fuerint manus iudeorū: que sanguine ple
ne erant, ⁊ sunt synagoga eorū mortua nō
resurgit. Ad bñs añа. Dicebat enim intra
se: si tetigero fimbriā vestimenti eius tantū,
salua ero. Ad magnificat añ. At iesus con-
uersus, ⁊ videns eam, dixit: confide filia:
fides tua te saluam fecit, halleluia.

Dominica. xxiiij. post penteco. Oratio.

Excita q̄s dñe tuorū fideliū vo-
luntates: vt diuini opis fructū
propensius exequētes: pietatis
tue remedia maiora pcipiāt. p.

Secundum Mattheum. Lectio septima. cap. 24.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis su-
is. Cū videritis abominationē deso-
lationis q̄ dicta est a daniele ppheta: stātē
in loco sancto, qui legit intelligat. Et rel.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Quando ad intelligentiā prouocamur, Ex commētario
mysticū monstratur esse qd dictum est. Et ipsius
legimus ī daniele hoc modo. In dimidio super matthe.
hebdomadis deficiet hostia ⁊ sacrificiū: ⁊ cap. 24. cap. 9.
erit in templo abominatio desolationis: ⁊
vsq; ad cōsummationē ⁊ finē perseuerabit
desolatio. De hoc ⁊ apls loquit, ꝙ hō ini
qtatis ⁊ aduersarius eleuandus sit: contra
omne ꝙ dicit deus, aut qd colitur, ita vt
audeat stare in templo dei, ⁊ ostendere ꝙ
ipse sit deus. Cuius aduētus, secundū ope
rationē sathane destruet eos, ⁊ ad dei soli-
tudinē redigat, q se susceperint. Potest aūt
simpliciter aut d antichristo accipi, aut de
imagine cesaris quā pilatus posuit in tem
plo, aut de adriani equestri statua, q̄ in ipso
scō scōrū loco vsq; in presentē diem stetit.
Abominatio quoq; secundum veterē scri
pturā idolū nuncupat: ⁊ idcirco additur
desolationis, ꝙ in desolato tēplo atq; de-
structo, idolum positū sit. Tunc q in iudea
sunt fugiant ad montes, ⁊ qui in tecto sunt,
nō descēdāt tollere aliqd de domo sua: ⁊
q i agro nō reuertantur tollere tunicā suā.

Abominatio desolatiōis in- Lec. viij.
telligi potest: ⁊ omne dogma peruer
sum. Qd cū viderimus in loco scō: hoc est
in ecclesia: ⁊ se ostendere deū: debemus fu
gere de iudea ad montes: hoc est dimissa
occidēte litera, ⁊ iudaica prauitate: appro
pinquare mōtibus eternis: de qbus illumi
nat mirabiliter deus: ⁊ eē in tecto ⁊ in dog
mate: quo nō possint ignita diaboli iacula
peruenire: nec descēdere ⁊ tollere aliquid de
domo cōuersationis pristine: nec respicere

que retro:sū sunt: sed magis ferere in agro spūaliū scripturaꝝ: vt fructus capiam' ex eo:nec tollere aliā tunicā quā apostoli habere ꝓhibenť. De hoc loco:id est de abominatione desolationis:q̄ dicta est a daniele ꝓpheta stāte in loco scō: multa Porphyrius tertiodecimo operis sui volumine:cōtra nos blasphemauit:cui Eusebius cesariensis eps:tribus respōdit voluminibus:decimo octauo: ⁊ nono: ⁊ vigesimo. Apollinaris quoq̄ scripsit plenissime:superfluecq̄ conamur vno capitulo velle disserere: de quo tantis versuum milibus disputatum est. Tu aūt. Lectio nona.

Ue autē pregnantibus ⁊ nutriētibus in illis diebus. Ue illis animabus:q̄ nō in pfectū virū sua genimina ꝓduxerunt: sed initia habēt fidei:vt enutritione indigeant magroꝝ. Hoc quoq̄ dici pōt,qd in pfectiōe antixp̄i seu romane captiuitatis pgnātes ⁊ nutriētes vteri:⁊ filiorū sarcina pgrauati:expeditā fugā haberē nequerint. Orate aūt vt nō fiat fuga vestra hieme vel sabbato. Si de captiuitate hierusalē voluerimus accipere:quando a Tito ⁊ vespasiano capta est:orare debēt ne fuga coꝝ, hieme vel sabbato fiat. Qr in altero duritia frigoris prohibet ad solitudines pgere:⁊ in montibus desertisq̄ latitare:in altero autē transgressio legis est: si fugere voluerint: aut mors imminens si remanserint. Si aūt de cōsūmatione mūdi intelligiť: hoc pcepit vt nō refrigescat fides nostra: ⁊ in christo charitas. Neq̄ vt ociosi in ope dei torpea m' intuitu sabbati. Ad bñs añ. Cū videritis abominationē desolationis: que dicta est a daniele propheta,stantem in loco sancto: qui legit intelligat. Ad magni.aña. Amē dico vobis,q: non preteribit gñatio hec,donec omnia fiant:celū ⁊ terra transibūt:verba aūt mea nō transibūt dicit dñs.

Tabula Dominicaꝝ mēsis Augusti. Sciendū q̄ oēs hystorie que in kalēdis mutanť:si fuerint kalēde.ij.iij.vel.iiij. feria: ponuntur in precedenti dñica:quoniā dñica illa precedens in numero dñicarum subsequentis mensis cōputatur quo ad officium: ⁊ occurrens hystoria illius mensis poniť,nisi propter festū impediať. ¶ Si vero fuerint.v.vj.feria vel sabbato: in sequenti dñica poneť. Hoc tamē ordine obseruato:q̄ quandocūq̄ littera dñicalis occurrerit A libri sapiētie salomonis ponunť die trigesima mensis iulij:⁊ legūtur vsq̄ ad diem secundam septembris: distributis libris per singulas dominicas nisi festum occurrerit quod impediat. ¶ Quando vero occurrit littera dñicalis B libri sapiētie ponunť trigesima pma iulij:⁊ de eis vsq̄ ad diē tertiā septēbris legiť. ¶ Quādo littera dñicalis occurrerit C libri sapientie ponuntur octaua die mensis augusti:quoniā pma dies dñice ꝓpter festū sancti petri ad vincula impediť: ⁊ de eis vsq̄ ad quārtā diē septembris legitur. ¶ Quādo aūt littera dñicalis occurrerit D libri sapiētie ponunť scda die augusti: ⁊ legiť de eis vsq̄ ad diē.xxix.dicti mēsis. ¶ Quādo vero littera dñicalis occurrerit E libri sapiētie ponunť etia die augu.⁊ de eis vsq̄ ad trigesimā diē dicti mēsis legiť. ¶ Quādo aūt littera dñicalis occurrerit. F libri sapiētie ponunť quarta die augusti ⁊ de his vsq̄ ad kalēdas septēbris legiť ¶ Si vero littera dñicalis occurrerit G libri sapientie.xxix.die iulij ponunť: ⁊ de eis legiť vsq̄ ad kalēdas septēbris: obseruato tñ ordine ĩ libris distribuēdis:vt sup. ¶ Sabbato ꝓmo kalēdis augusti. Ad magni.añ. Sapiētia edificauit sibi domū: excidit columnas septem: subdidit sibi gētes: superborūq̄ ⁊ sublimiū colla propria virtute calcauit. Dñica.j. mensis augusti ponunť libri salomonis: scilicet parabole: ecclesiastes: sapientia ⁊ ecclesiasticus: ⁊ legitur de eis ordine vt supra obseruato.

Parabole salomonis. Lectio prima.

Parabole salomonis filij dauid regis israel: ad sciēdam sapientiā ⁊ disciplinā: ad intelligenda verba prudētie: ⁊ suscipiendā eruditionē doctrine:iustitiā ⁊ iudiciū: ⁊ equitatē:vt detur paruulis astutia: ⁊ adolescēti sciētia ⁊ intellectus.

⁊ itellect⁹. Audiēs sapiēs sapiētioꝛ erit: ⁊ intelligēs gubernacula possidebit. Aiaduertet parabolā ⁊ interpꝛetationē: verba sapientū ⁊ enigmata eoꝛū. Timoꝛ dñi initiū sapientię. Sapientiaꝫ atq̨ doctrinā stulti despiciūt. Audi fili mi disciplinā p̄ris tui: ⁊ ne dimittas legē matris tuę: vt addat̄ gr̄a capiti tuo, ⁊ toꝛques collo tuo. Fili mi: si te lactauerint peccātoꝛes: ne acq̄escas eis. Si dixerint: veni nobiscū: insidiemur sanguini: abscondamus tendiculas cōtra insontem frustra: deglutiamus eum sicut infernus viuentē ⁊ integrū: quasi descendentē in lacū: oēꝫ p̄ciosam substantiā repiemus: implebimus domos nostras spolijs: soꝛtē mitte nobiscū: marsupiū vnū sit omniuꝫ nostrū: fili mi: ne ambules cū eis: pꝛohibe pedē tuū a semitis eoꝝ. Pedes enim illoꝝ ad malū currunt: ⁊ festinant vt effundāt sanguinē. Frustra aūt iacitur rete: añ oculos pēnatoꝝ. Et ipsi quoq̨ cōtra sanguinē suū insidiant̄: ⁊ moliunt̄ fraudes cōtra animas suas. Sic semitę omnis auari: animas possidentiū rapiunt. R. In pꝛicipio deus anteq̄ terrā faceret: priusq̄ abyssos cōstitueret: priusq̄ p̄duceret fontes aquarū: anteq̄ montes collocarentur. Ante oēs colles generauit me dñs. V. Quando p̄parabat cęlos aderā: cum eo eram cuncta componens. Ante omnes colles. Lcō. ij.

Sapientia foris p̄dicat: in plateis dat vocē suā. In capite turbaꝝ clamitat: in foribus poꝛtarū vrbis pꝛofert verba sua, dicens. Usquequo paruuli diligitis infantiā: ⁊ stulti ea, quę sibi sunt noxia cupiēt: ⁊ impꝛudentes odibunt scientiā? Conuertimini ad coꝛrectionē meam. En pꝛoferā vobis sp̄m meū: ⁊ ostendā verba mea: quia vocaui ⁊ renuistis: extendi manū meā ⁊ nō fuit q̄ aspiceret. Despexistis omne cōsiliuꝫ meū: ⁊ icrepatiōes meas neglexistis. Ego quoq̨ in interitu vestro ridebo: ⁊ subsannabo: cū vobis id qd̄ timebatꝫ aduenerit. Cū irruerit repentina calamitas: ⁊ iteritus q̄si tēpestas ingruerit: quando venerit sup vos tribulatio ⁊ angustia. Tūc inuocabūt me: ⁊ nō exaudiam: mane cōsurgent: ⁊ nō inuenient me: eo q̄ exosam habuerint disciplinā: ⁊ timorē dñi nō susceperint: nec acq̄euerint cōsilio meo: ⁊ detraxerint vniuerse coꝛrectioni meę. Comedent igitur fructus vię suę: suisq̨ cōsilijs saturabuntur. Auersio paruuloꝝ interficiet eos: ⁊ pꝛosperitas stultoꝛū perdet illos. Qui me aūt audierit: absq̨ terroꝛe q̄escet: ⁊ abundantia p̄fruet̄: maloꝛū timoꝛe sublato. R. Girū cęli circuiui sola: ⁊ in fluctib⁹ maris ambulaui: ⁊ in omni gente: ⁊ in omni pp̄lo p̄imatū tenui. Sup̄boꝛū ⁊ sublimiū colla p̄pria virtute calcaui. V. Ego i altissimis habito: ⁊ thronus me⁹ in colūna nubis. Sup. Lc. iij.

Fili mi: si susceperis sermones meos: ⁊ mādata mea abscōderis penes te: vt audiat sapiētiā auris tua: iclina coꝛ tuū ad cognoscendā pꝛudentiā. Si eni sapientiaꝫ inuocaueris: ⁊ coꝛ tuū inclinaueris pꝛudētię: si quęsieris eā quasi pecuniā: ⁊ sicut thesauros effoderis illā, tunc intelliges timorē dñi, ⁊ scientiā dei inuenies, q2 dñs dat sapientiā, ⁊ ex oꝛe eius sapientia ⁊ pꝛudētia. Custodiet rectoꝛū salutē, ⁊ pꝛoteget gradientes simpliciter, seruās semitas iustitię, ⁊ vias sctōꝛū custodiens. Tūc intelliges iustitiā, ⁊ iudiciū, ⁊ ęquitatē, ⁊ omnē semitaꝫ bonā. Si intrauerit sapientia coꝛ tuū, ⁊ scientia animę tuę placuerit: cōsiliū custodiet te: ⁊ pꝛudētia seruabit te: vt eruaris de via mala: ⁊ ab hoīe q̄ peruersa loquitur. Qui relinquunt iter rectū. ⁊ ambulant per vias tenebꝛosas. Qui lętantur cuꝫ malefecerint ⁊ exultant in rebus pessimis: quoꝝ vię peruersę: ⁊ infames gressus eoꝛū. Ut eruaris a muliere aliena: ⁊ ab extranea q̄ mollit sermones suos: ⁊ relinq̄t ducē pubertatis suę: ⁊ pacti dei sui oblita est. Inclinata est eni ad moꝛtē domus eius: ⁊ ad inferos semitę ipsius. Oēs q̄ ingrediuntur ad eam nō reuertentur: nec appꝛehendent semitas vitę. Ut ambules in via bona: ⁊ calles iustoꝛuꝫ custodias. Qui eni recti sunt, habitabūt in terra: ⁊ simplices permanebunt in ea. Impij vero de terra perdētur: ⁊ q̄ inique agūt, auferentur ex ea. R. Emitte domine sapientiā de sede magnitudinis tuę: vt mecū sit cap. 2.

& mecū laboret. Ut sciam quid acceptum sit coram te omni tempore. ℣. Da mihi domine sediū tuarū assistricē sapientiā. Ut. Le. iiij.

cap. 3. Fili mi ne obliviscaris legis meę: & precepta mea custodiat cor tuū. Longitudinē enim dierū: & annos vitę: & pacē apponēt tibi. Misericordia & veritas nō te deserant. Circunda eas gutturi tuo: & describe in tabulis cordis tui: & invenies gratiā & disciplinā bonā corā deo & hominibus. Habe fiduciam in domino ex toto corde tuo: & ne innitaris prudētię tuę. In omnibus vijs tuis cogita illum: & ipse diriget gressus tuos. Ne sis sapiēs apud temetipsum. Time dominum, & recede a malo: sanitas quippe erit umbilico tuo: & irrigatio ossiū tuorū. Honora dominum de tua substantia: & de primitijs oium frugū tuarum da pauperibus: & implebuntur horrea tua saturitate: & vino torcularia redūdabūt. Disciplinā domini fili mi ne abijcias. nec deficias cū ab eo corriperis. Quē enī diligit dominus corripit: & quasi pater in filio cōplacet sibi. Btūs hō q invenit sapiētiā: & q affluit prudētia. Melior ē acquisitio eius: negociatione argenti & auri primi & purissimi fructus eius: pciosior est cūctis opibus sapiētia: & omnia quę desiderant: huic nō valēt cōparari. Longitudo dierū in dextera eius: & in sinistra illius divitię & gloria. Vię eius vię pulchre: & oēs semitę illius pacificę. Lignū vitę est his q apprehenderīt eam: & q tenerint eam beati. R. Da mihi domine sediū tuarum assistricē sapientiā: & noli me reprobare a pueris tuis. Qm servꝰ tuus sum ego: & filius ancillę tuę. ℣. Mitte illā de sede magnitudinis tuę: ut mecū sit & mecū laboret. Quoniā. Lctō. v.

Dominus sapiētia fundavit terram: & stabilivit cęlos prudētia. Sapientia illius eruperunt abyssi: & nubes rore concrescunt. Fili mi: ne effluant hęc ab oculis tuis. Custodi legē meā atq; cōsiliū meū: & vita erit animę tuę: & gratia faucibus tuis. Tunc ambulabis fiducialiter in via tua: & pes tuus nō impinget. Si dormieris nō timebis: quiesces & suavis erit somnus tuus. Ne paveas repentinos terrores: & irruētes tibi potentias impiorū. Dominus enim erit in latere tuo: & custodiet pedē tuū ne capiaris. Noli prohibere benefacere cū qui potest: si vales, & ipse benefac. Ne dicas amico tuo vade & revertere: & cras dabo tibi: cū statim possis dare. Ne moliaris amico tuo malū: cū ille in te habeat fiduciā. Nō contendas adversus hoiem frustra: cum ipse tibi nihil mali fecerit. Ne ęmuleris hoiem iniustum: nec imiteris vias eiꝰ: q2 abominatio domini est omnis illusor: & cū simplicibus sermocinatio eius. Egestas a domino in domo impij: habitacula aūt iustorū benedicent. Illusores ipse deludet: & mansuetis dabit gratiā: gloriā sapiētes possidebunt: stultorū exultatio ignominia. R. Initiū sapiētię timor domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum: laudatio eius manet in seculū seculi. ℣. Dilectio illius custodia legum est: q2 ois sapiētia timor domini. Intelle. Lctō. vi.

Audite filij disciplinā patris: & attendite ut sciatis prudentiā. Bonū donū tribuā vobis: legē meā ne derelinquatis. Nā & ego filius fui patris mei tenellus & unigenitus coram matre mea: & docebat me atq; dicebat. Suscipiat verba mea cor tuū: custodi pcepta mea & vives: posside sapientiam: posside prudentiā: ne obliviscaris: neq; declines a verbis oris mei. Ne dimittas eam, & custodiet te: dilige eā, & conservabit te. Principiū sapientię: posside sapientiam: & in omni possessione tua acquire prudentiā. Arripe illam & exaltabit te: & glorificaberis ab ea: cū eam fueris amplexatus. Dabit capiti tuo augmēta gratiarum: & corona inclyta pteget te. Audi fili mi & suscipe verba mea: ut multiplicent tibi anni vitę. Viā sapientię mōstrabo tibi: ducam te per semitas ęquitatis: quas cum ingressus fueris nō arctabuntur gressus tui: & currēs nō habebis offendiculū. Tene disciplinā: ne dimittas eam: custodi illam: q2 ipsa est vita tua. Ne delecteris in semitis impiorum, nec tibi placeat malorū via. Fuge ab ea: ne transeas per illā: declina & desere eam. Nō enī dormiūt nisi cū malefecerint: nec rapit somnus ab eis: nisi supplātaverint. Comedunt cap. 4.

dunt panē impietatis: et vinū iniquitatis bibunt. Iustoꝝ aūt semita q̄si lux splēdēs p̄cedit: et crescit vsq ad pfectā diē. Via impioꝝ tenebrosa: nesciunt vbi corruant. Rē. Uerbū iniquū et dolosum longe fac a me dñe. Diuitias et paupertates ne dederis mihi: sed tantū victui meo tribue necessaria. ℣. Duo rogaui te ne deneges mihi antequā moriar. Diuitias. Rē. Dñe pater et deus vite meę ne derelinquas me i cogitatu maligno: extollentiam oculoꝝ meoꝝ ne dederis mihi: et desideriū malignū auerte a me dñe: aufer a me cōcupiscentiā. Et animo irreuerenti et infronito ne tradas me dñe. ℣. Ne derelinquas me dñe: ne accrescāt ignorantię meę, et multiplicent̄ delicta mea. Et. Rē. Duo seraphin clamabant alter ad alterū. Sctūs sctūs sctūs dñs de⁹ sabbaoth. Plena est oīs terra glīa ei⁹. ℣. Tres sunt q testimoniū dant in celo: pater: verbum: et spūs sctūs: et hi tres vnū sunt. Sctūs. Gloria. Plena. Rē. Ne derelinquas me domine pater et dñator vitę meę: vt nō corruam in cōspectu aduersarioꝝ meoꝝ. Ne gaudeat de me inimicus me⁹. ℣. Apprehēde arma et scutum: et exurge in adiutoriū mihi. Ne. Rē. Magna enim sunt iudicia tua dñe: et inenarrabilia verba tua. Magnifica sti pplm tuū: et honorasti. ℣. Transtulisti illos p mare rubrū: et trāsuexisti eos p aquā nimiā. Magnifica. Rē. Quę sunt in corde hoīum oculi tui vident dñe: et in libro tuo oīa scribent̄. Hō videt in facie: deus aūt in corde. ℣. Cuiꝰ eni corda scrutat̄: et vniuersaꝝ mētiū cogitationes intelligit. Hō. Rē. Prębe fili cor tuum mihi: et oculi tui vias meas custodiāt. Ut addatur gratia capiti tuo. ℣. Attende fili mi sapientiam meam: et ad eloquiū meū inclina aurem tuaꝫ. Ut.

¶ Añę subscriptę dicūt in feriali officio: ad mag. vsq ad kalēd. septēbris. Añ. Ego i altissimis habitoꝝ et thron⁹ me⁹ i colūna nubis. 3. Añ. Oīs sapiā a dño deo ē: et cū illo fuit semp et est añ euū. 4. Añ. Sapiētia clamitat in plateis: si quis diligit sapientiam ad me declinet: et eā inueniet: et cū inuenerit: beatus erit si tenuerit eā. 5. Añā. Obserua fili pręcepta patris tui: et ne dimittas legē mr̄is tuę: sed liga eā i corde tuo iugiter. 6. Añā. Audi fili mi disciplinā pr̄is tui: et ne dimittas legē mr̄is tuę: sꝫ serua eā semp i corde tuo. 7. Añ. Fili, a iuuētute tua accipe doctrinā: et vsq ad canos inuenies sapientiā. 8. Añ. Dñs possedit me in initio viaꝝ suarū anteq̄ qcq̄ faceret a principio: nec dū erāt abyssi et ego pturiebar: qñ ppabat celos aderā: cū eo erā cōponēs oīa.

¶ Incipit liber Ecclesiastes. Lectio pma.

Erba ecclesiastis filij dauid: regis hierlm. Uanitas vanitatuꝫ dixit Ecclesiastes: vanitas vanitatū et omnia vanitas. Quid amplius habet hō de vniuerso labore suo: quo laborat sub sole? Generatio pterit: et generatio aduenit: terra vero in eternum stat. Oritur sol et occidit: et ad locū suū reuertit̄: ibiq renascēs, gyrat p meridiē: et flectitur ad aqlonē. Lustrans vniuersa in circuitu pergit spiritus: et in circulos suos reuertit̄. Omnia flumina intrāt in mare: et mare nō redundat. Ad locū vnde exeunt flumina reuertunt̄: vt iteꝝ fluāt. Cunctę res difficiles: nō pōt hō eas explicare sermone. Nō saturat̄ oculus visu: nec auris implet̄ auditu. Quid est qd fuit? Ipsuꝫ qd futuꝝ ē. Quid est qd factū est? Ipsum qd faciendū est. Nihil sub sole nouū: nec valet qsq̄ dicere: ecce hoc recens est. Iā enim pręcessit in seculis: quę fuerūt ante nos. Nō est priorū memoria: sed nec eoꝝ quidem, quę postea futura sunt erit recordatio: apud eos qui futuri sunt in nouissimo. Lectio secunda.

Ego ecclesiastes fui rex israel in hierusalem: et proposui in animo meo quęrere et inuestigare sapienter: de omnibus quę fiūt sub sole. Hanc occupationē pessimā dedit deus filijs hoīum: vt occuparent̄ in ea. Uidi cuncta quę fiunt sub sole: et ecce vniuersa vanitas et afflictio spūs. Peruersi, difficile corrigunt̄: et stultorum infinitus est numerus. Locutus sum in corde meo dicēs. Ecce magnus effectus sum: et pcessi sapiētia oēs q fuerūt añ me in hierlm: et mēs mea cōtēplata est multa sapiēter, et didici. De-

dici cor meũ vt scirẽ prudẽtiã atq doctri
nã:errorescq z stultitiã:z agnoui, q in his
quoq eẽt labor z afflictio spũs:eo q ĩ multa
sapiẽtia multa sit ĩdignatio:z q addit sciẽtiã,
cap. 2. addit z dolorẽ. Dixi ergo ĩ corde meo.
Uadam z affluam delitijs:z fruar bonis:
z vidi q hoc quoq esset vanitas. Risum
reputaui errorem:z gaudio dixi. Quid
frustra deciperis? Tu autẽ. Lctõ.iij.
Cogitaui in corde meo abstrahere a
vino carnẽ meã:vt aium meũ transferrẽ ad
sapientiã:deuitarẽq stultitiã, donec vide-
rẽ qd esset vtile filijs hominũ:quo facto
opus est sub sole numero dierum vitę suę.
Magnificaui opa mea:ędificaui mihi do-
mos:plantaui vineas:z feci hortos z po-
maria:z cõseui ea cũcti generis arboribus.
Extruxi mihi piscinas aquarum:vt irriga
rẽ syluã lignorum germinantiũ. Possedi
seruos z ancillas:multãq familiã habui.
Armenta quoq z magnos ouiũ greges:
vltra oẽs q fuerunt ante me in hierusalẽ.
Coaceruaui mihi argentũ z aurũ:z substã
tias regũ ac prouinciarũ. Feci mihi canto
res z cãtatrices:z delitias filiorũ hoium.
Scyphos z vrceolos aureos in ministerio
ad vina fundenda. Et supgressus sum opi
bus oẽs q fuerunt ante me in hierusalem.
Sapiẽtia quoq perseuerauit mecũ:z om
nia quę desiderauerũt oculi mei nõ nega-
ui eis. Nec prohibui cor meũ quin omni
voluptate frueret:z oblectaret se in his q
pręparaueram. Et hanc ratus sum partẽ
meã:si vterer labore meo. Lectio quarta.
Cumq me conuertissem ad vniuersa
opera quę fecerant manus meę:z
ad labores in qbus frustra sudaueraz:vidi
in oĩbus vanitatẽ z afflictionẽ animi:z ni
hil pmanere sub sole. Transiui ad cõtem-
plandã sapientiam:erroresq z stultitiam.
Quid est inq homo:vt sequi possit regem
factorẽ suũ? Et vidi q tm̃ pręcederet sapiẽ
tia stultitiaz, quantũ differt lux a tenebris.
Sapientis oculi in capite eius:stultus in
tenebris ambulat. Et didici q vnus vtri-
usq esset interitus. Et dixi in corde meo.
Si vnus z stulti z meus occasus erit:quid
mihi prodest, q maiorẽ sapiẽtię dedi ope
rã? Locutusq cũ mente mea, animaduerti
q hoc quoq esset vanitas. Nõ erit memo
ria sapientis similiter vt stulti in perpetuũ:
z futura tẽpora obliuione cuncta pariter
operiẽt. Moritur doctus similiter vt indo-
ctus. Et idcirco tęduit me vitę meę, viden
tem mala esse vniuersa sub sole:z cũcta va
nitatez z afflictionem spiritus. Lectio.v.
Rursus detestatus sum oẽm industriã
meã:qua sub sole studiosissime labo
raui:habiturus heredẽ post me:quẽ igno
ro, vtrũ sapiẽs an stultus futurus sit:z dñã
bitur in laboribus meis:qbus desudaui,
z solicitus fui. Et est quicq tam vanum?
Unde cessaui:renunciauitq cor meũ vl-
tra laborare sub sole. Nã cũ alius laboret
in sapientia z doctrina z solicitudine:ho-
mini ocioso q̃sita dimittit. Et hoc quoq
vanitas z magnũ malũ. Quid enim prode
rit homini de vniuerso labore suo z affli-
ctione spũs:p qua sub sole cruciatus est?
Cũcti dies eius doloribus z ęrũnis pleni
sunt:nec per noctem mente requiescit. Et
hoc nonne vanitas est? Nonne melius est
comedere, z bibere, z ostendere anime suę
bona de laboribus suis? Et hoc de manu
dei est. Quis ita deuorabit:z delitijs affluet
vt ego? Homini bono in cõspectu suo de-
dit deus sapientiam:z scientiam, z letitiaz.
Peccatori autẽ dedit afflictionẽ z curam
superfluam:vt addat, z congreget, z tra-
dat ei, qui placuit deo. Sed z hoc vani-
tas est:z cassa solicitudo mentis. Tu au-
tem domine miserere nobis. Lectio.vi.
Omnia tẽpus habẽt:z suis spatijs trã cap. 3.
seunt vniuersa sub celo. Tẽpus na-
scẽdi:z tẽpus moriẽdi. Tẽpus plantandi:
z tẽpus euellẽdi qd plantatũ est. Tẽpus
occidendi:z tẽpus sanandi. Tempus de-
struẽdi:z tempus ędificãdi. Tempus flen
di:z tẽpus ridendi. Tẽpus plãgendi:z tẽ
pus saltandi. Tẽpus spargẽdi lapides:z
tẽpus colligendi. Tẽpus amplexandi:z
tẽpus longe fieri ab amplexibus. Tẽpus
acquirendi:z tẽpus perdendi. Tẽpus cu-
stodiẽdi:z tẽpus abijciẽdi. Tempus scin
dendi:

dēdi: ꝛ tp̄s cōsuēdi. Tēpus tacēdi: ꝛ tēpus
loquēdi. Tēpus dilectiōis: ꝛ tēpus odij.
Tēpus belli: ꝛ tēpus pacis. Quid habet
amplius homo de labore suo? Uidi affli-
ctionē quā dedit deus filijs hoīu3 vt distē
danē in ea. Cūcta fecit bona ī tēpore suo: ꝛ
mundū tradidit disputationi eoꝝ: vt nō in
ueniat homo, opus qđ operatus est deus
ab initio vsq3 ad finē. Et cognoui ꝙ nō es
set melius: nisi letari, ꝛ facere bene ī vita sua:
Oīs enī3 homo q comedit ꝛ bibit ꝛ videt
bonū de labore suo: hoc donū dei est. Di-
dici ꝙ oīa opera que fecit deus: pseuērent
in eternū. Nō possumus eis qcq̄3 addere,
nec auferre: q̄ fecit deus vt timeatur. Quod
factum est ipsum pmanet. Que futura sunt
iam fuere: ꝛ deus instaurat quod abijt.

¶ Incipit liber sapiētie. Lcō. j.

Iligite iustitiā: qui iudicatis ter
ra3. Sentite de dn̄o in bonitate
ꝛ in simplicitate cordis querite
illū: qm̄ inuenit̄ ab his q nō tētant illū: ap
paret aūt eis q fidē habēt in illū. Peruerse
enim cogitationes separāt a deo: probata
autē virtus, corripit insipiētes. Qm̄ in ma-
leuolā aīam nō introibit sapiētia: nec habi
tabit in corpore subdito pctis. Spiritus
enim sanctus disciplīne effugiet fictū: ꝛ au
feret se a cogitationibus: que sunt sine in-
tellectu: ꝛ corripietur a superueniente ini-
quitate. Benignus est enim spiritus sapiē
tie: ꝛ nō liberabit maledictū a labijs suis:
quoniā renū eius testis est deus: ꝛ cordis
illius scrutator est verus ꝛ lingue eius audi
tor. Quoniā spiritus dn̄i repleuit orbē ter-
rarū: ꝛ hoc qđ cōtinet oīa sciētiā habet vo
cis. Propter hoc q loqtur iniqua, nō po
test latēre: nec preteriet illū corripiens iu-
diciū. In cogitationibus enim impij, erit
interrogatio. Sermonum autē illius au-
ditio ad deū veniet: ꝛ ad correctionē iniq
tatū illius: qm̄ auris zeli audit omnia, ꝛ tu
multus murmurationū non abscondetur.

Custodite ergo vos a mur- Lcō. ij.
muratione: que nihil prodest: ꝛ a de
tractione parcite lingue: quoniam sermo
obscurus in vacuū nō ibit. Os autē3 quod
mentitur, occidit animam: Nolite zelare
mortem in errore3 vite vestre: neq3 acqui-
ratis perditionem in operibus manuū ve
strarum: quoniam deus mortem non fecit:
nec letatur in perditione viuorum. Crea-
uit deus vt essent omnia: ꝛ sanabiles fecit
nationes orbis terrarum. Non est enim in
illis medicamentum exterminij: nec infe-
rorum regnum in terra. Iustitia enim per-
petua est ꝛ immortalis: iniustitia autē mor
tis est acquisitio. Impij autem manibus ꝛ
verbis accersierunt illam: ꝛ existimantes il
lam amicam defluxerunt: ꝛ sponsiones po
suerunt ad illā, quonia3 morte digni sunt,
qui sunt ex parte illius. Lectio iij. cap. 2.

Ixerunt enim impij apud se non re-
cte cogitantes. Exiguum ꝛ cum tedio est
tēpus vite nostre: ꝛ nō est refrigeriū in fine
hominis: ꝛ nō est qui agnitus sit reuersus
ab inferis: qa ex nihilo nati sumus: ꝛ post
hec erimus tanq̄3 si nō fuerimus. Quonia3
fumus ꝛ flatus est in naribus nostris: ꝛ ser
mo scintille ad cōmouendū cor nostrū: qa
extinctus cinis erit corpus nostrū: ꝛ spiri-
tus diffundetur tanq̄3 mollis aer. Et transi
bit vita nostra tanq̄3 vestigiū nubis: ꝛ sicut
nebula dissoluet̄: que effugata est a radijs
solis: ꝛ a calore illius aggrauata: ꝛ nomē
nostrum obliuionem accipiet per tempus
ꝛ nemo memoriam habebit operū nostro-
rū. Umbre enim trāsitus est tēpus nostru3:
ꝛ nō est reuersio finis nostri: quoniam con
signata est, ꝛ nemo reuertitur. Lectio. iiij.

Enite ergo ꝛ fruamur bonis q̄ sunt:
ꝛ vtamur creatura tanq̄3 in iuuentu-
te celeriter. Uino precioso ꝛ vnguentis
nos impleamus: ꝛ nō pretereat nos flos
temporis. Coronemus nos rosis anteq̄3
marcescant: nullum pratum sit quod non
pertranseat luxuria nostra: Nemo vestru3
sit exors luxurie nr̄e. Ubiq3 relinquamus
signa letitie: quoniam hec est pars nostra
ꝛ hec est sors nostra. Opprimamus pau-
perē iustum: ꝛ non parcamus vidue: nec
reuereamur canos multi temporis. Sit au
tē fortitudo nostra lex iniustitie. Qđ enim
infirmum est, inutile inuenitur. Lectio. v.

Circũueniamus ergo iustũ: qm̃ inutilis est nobis: ⁊ ɔtrarius est opibꝰ nostris: ⁊ improperat nobis pctã legis: ⁊ diffamat in nos pctã disciplinę nr̃ę. Promittit se sciẽnã dei habere: ⁊ filiuz dei se nominat. Factus est nobis ĩ traductionẽ cogitationũ nr̃aruz. Grauis est nobis ẽt ad vidẽduz: qm̃ dissimilis est alijs vita illius: ⁊ immutatę sunt vię eius. Tanquã nugaces ęstimati sumus ab illo: ⁊ abstinet se a vijs nr̃is tanq̃ ab imunditijs: ⁊ ꝓfert nouissima iustoꝝ: ⁊ gloriaꝶ patrẽ se habere deũ. Videamus ergo si sermones illius veri sint: ⁊ tẽtemus q̃ vẽtura sunt illi: ⁊ sciemꝰ q̃ erũt nouissima illius. Si eniz est verus filius dei: suscipiet illũ: ⁊ liberabit illũ de manibus cõtrarioꝝ. Cõtumelijs ⁊ tormẽto interrogemꝰ illuz: vt sciamus reuerẽtiaz ipsius: ⁊ probemꝰ patiẽtiã eius. Morte turpissima ɔdẽnemꝰ eũ. Erit enĩ ei respectꝰ ex sermonibꝰ illiꝰ.

Hec cogitauerũt ⁊ errauerũt **Lcõ. vj.** Excęcauit eniz illos malitia eoruz. Et nescierũt sacramẽta dei: neq̃ mercedez sperauerũt iustitię: nec diiudicauerũt honorẽ animaꝝ sanctaruz: quoniã deus creauit hominẽ inexterminabilẽ: ⁊ ad imaginẽ similitudinis suę fecit illũ. Inuidia autẽ diaboli: mors ĩtroiuit in orbẽ terrarum. Imitantur autem illum qui sunt ex parte illius.
cap. 3. Iustoꝝ animę in manu dei sunt: ⁊ nõ tanget illos tormentũ mortis. Visi sunt oculis insipientiũ mori: ⁊ ęstimata est afflictio exitus illorũ: ⁊ ab itinere iusto abierũt ĩ exterminiũ: ⁊ quod a nobis est iter exterminij: illi aũt sunt in pace. Et si corã hoĩbus tormẽta passi sunt: spes illoꝝ ĩmortalitate plena est. In paucis vexati: in multis bene disponẽtur: qm̃ deus tentauit illos: ⁊ inuenit illos dignos se. Tanq̃ aurũ in fornace ꝓbauit illos: ⁊ quasi holocausti hostiã accepit illos: ⁊ in tẽpore erit respectus illoruz. Fulgebunt iusti: ⁊ tanq̃ scintillę in arũdineto discurrẽt. Iudicabũt natiões: ⁊ dñabunꝶ populis: ⁊ regnabit dñs illoꝝ ĩ perpetuũ. Qui ɔfidũt in illo, intelligent veritatẽ: ⁊ fideles in dilectione acquiescent illi: quoniam donum ⁊ pax est electis dei.

Incipit liber ecclesiasticus. Lectio. j.

Omnis sapẽtia a dño deo est: ⁊ cũ illo fuit semꝑ: ⁊ est ante ęuũ. Arenã maris, ⁊ pluuię guttas: ⁊ dies seculi, qs dinumerauit? Altitudinẽ cęli, ⁊ latitudinẽ terrę: ⁊ profũdũ abyssi: quis dimensus est? Sapiẽtiã dei p̃cedentez oĩa qs inuestigauit? Prior oĩuz creata est sapientia, ⁊ intellectus prudẽtię ab ęuo. Fons sapientię verbũ dei in excelsis: ⁊ ingressus illius mandata ęterna. Radix sapiẽtię cui reuelata est: ⁊ astutias illiꝰ qs agnouit? Disciplina sapientię cui reuelata est ⁊ manifestata? Et multiplicationez igressus illiꝰ qs itellexit? Vnꝰ est altissimꝰ, oĩpotẽs creator oĩuz: rex potẽs ⁊ metuendus nimis: sedẽs sup thronũ illiꝰ: ⁊ dñans deꝰ: ipse creauit illã ĩ spũ scõ: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit ⁊ mẽsus est: ⁊ effudit illaz sup oĩa opa sua: ⁊ sup oẽm carnẽ. Scdm datũ suuz p̃bet illã diligẽtibꝰ se. Timor dñi gloria ⁊ gloriatio: ⁊ lętitia ⁊ corona exultationis. Timor dñi delectabit cor: ⁊ dabit lętitiaz ⁊ gaudiũ ĩ lõgitudinez dierum. **Lectio. ij.**

Timẽti dñm bene erit ĩ extremis: ⁊ in die defunctionis suę benediceꝶ. Dilectio dei honorabilis sapiẽtia: qbus autẽ apparuit ĩ visu: diligũt eã ĩ visione ⁊ ĩ agnitiõe magnaliũ suoꝝ. Dilectio dei honorabilis sapientia. Initiũ sapiẽtię timor dñi: ⁊ cũ fidelibꝰ ĩ vulua ɔcreatꝰ est: et cũ electis fęminis gradiꝶ: ⁊ cũ iustis ⁊ fidelibꝰ agnoscitur. Timor dñi sciẽ religiositas. Religiositas custodiet ⁊ iustificabit cor: iocũditatẽ atq̃ gaudiũ dabit. Timenti deũ bñ erit: et ĩ diebꝰ cõsolatiõis illiꝰ bñdiceꝶ. Plenitudo sapĩę timere deũ: ⁊ plenitudo a fructibꝰ illiꝰ: oẽz domũ illiꝰ ĩpleuit a generationibꝰ: et receptacula a thesauris illiꝰ. Corona sapiẽtię tĩor dñi replẽs pacẽ ⁊ salutis fructũ: et vidit et dinumerauit eã. Vtraq̃ aũt sunt dõa dei. Sciaz et itellectũ prudẽtię: sapiẽtia cõparticeꝶ: et gloriaz tenentiũ se exaltat.

Radix sapiẽtię est timere deũ: ra **L. iij.** mi eni illiꝰ lõgęui. In thesauris sapiẽtię itellectꝰ: et scientię religiositas: execratio aũt pcõribus sapia. Timor dñi expellit

pctm̃

pctõȝ. Nã q sine timor͂ est nõ poterit iustifi cari. Iracũdia enĩ aiositatis illi⁹: subuersio illi⁹ est. Usq; ĩ tps sustinebit patiens: et po stea redditio iocũditatis. Bon⁹ sensus vsq; ĩ tps abscõdet verba illius: et labia mul toꝝ enarrabũt sensuȝ illi⁹. In thesauris sa pientię significatio disciplinę: execratio aũt pctõꝛ cultura dei. Fili ↄcupiscens sapien tiã: ↄserua iustitiã: et deus pbebit illã tibi. Sapiã ⁊ disciplia timoꝛ dñi: et bñplacitũ ẽ illi fides: et mãsuetudo: et adĩplebit thesau ros illi⁹. Nõ sis cõtumax ⁊ icredibilis timo ri dñi: et ne accesseris ad illũ duplici corde.

Ne fueris hypocrita ĩ ↄspectu L.iiij. hoĩuȝ: et nõ scãdalizeris ĩ labiis tuis. Attẽde ĩ illis ne forte cadas: et adducas aĩę tuę ĩ honoꝛatione: et reuelet deus abscõsa tua: et in medio synagogę elidat te: qm̃ ac cessisti maligne ad dñȝ: et coꝛ tuũ plenũ est

cap.2. dolo et fallacia. Fili accedens ad seruitutem dei, sta ĩ iustitia et timoꝛe: et pꝑara aĩaȝ tuã ad tentatiões. Depꝛime coꝛ tuũ: et sustine: et ĩclina aureȝ tuã et excipe verba itellect⁹ et ne festines in tps obductionis. Sustine sustentationes dei: ↄiungere deo, et sustine vt crescat in nouissimo vita tua. Omne qđ tibi applicitũ fuerit, accipe: et in doloꝛe su stine: et in humilitate tua patientiaȝ habe: qm̃ ĩ igne pbat͂ aurũ et argentũ: hoĩes ve ro receptibiles in camino humiliationis. Crede deo, et recuperabit te: et dirige viaȝ tuam, et spera in illum. Serua timoꝛeȝ illi us: et in illo veterasce. Lectio qnta

Metuentes dñȝ sustinete misericoꝛdiã eius: et non deflectatis ab illa: ne cadatis: q timetis deũ credite illi: et nõ euacuabit͂ merces vestra. Qui timetis dñm sperate ĩ il lũ: et in oblectationem veniet vobis mĩa. Qui timetis dñm diligite illũ: et illumina buntur coꝛda vr̃a. Respicite filij nationes hoĩuȝ: et scitote q: null⁹ sꝑauit ĩ dño et cõ fusus est: qs enĩ pmãsit ĩ mãdatis ei⁹, et de relict⁹ est? Aut qs ĩuocauit euȝ, et despexit eũ? Qm̃ pius et misericoꝛs est de⁹: et remit tet ĩ die tribulatiõis: pctã: et ꝓtectoꝛ ẽ oĩb⁹ exquirentibus se in veritate. Lcõ.vi.

Ve duplici coꝛde et labijs scelestis, et manib⁹ malefacientib⁹: et pcõꝛi terrã ĩgre dienti duab⁹ vijs. Ve dissolutis coꝛde: q nõ credũt deo: et ideo nõ ꝓtegent͂ ab eo. Ve his q pdiderũt sustinentiaȝ: q dereliquerũt vias rectas: et diuerterũt ĩ vias pꝛauas. Et qđ facient cũ ĩspicere cepit dñs? Qui timẽt dñȝ nõ erũt ĩcredibiles verbo illi⁹: et q dili gunt illuȝ, cõseruabunt verbũ illi⁹. Qui ti mẽt dñm, inqrent q̃ beneplacita sunt illi: et q diligũt euȝ replebunt͂ lege ipsius. Qui ti ment dñȝ pparabũt coꝛda sua: et ĩ ↄspectu illi⁹ sctificabũt aĩas suas. Qui timent dñȝ custodiẽt mãdata illi⁹: et patientiã habe bunt vsq; ad ĩspectioneȝ illi⁹ dicentes. Si pœnitẽtiã nõ egerim⁹, icidem⁹ ĩ manus dñi: et nõ ĩ man⁹ hoĩuȝ. Scdm enĩ magnitudi neȝ illius: sic et misericoꝛdia ipsi⁹ cũ ipso ẽ.

Tabula dñicaruȝ mensis septembꝛis In anno illo quo kal. septembꝛis in dominica venerint: historię ipsius mensis ponunt͂ mõ infrascripto. Pꝛima dñica po nitur liber Iob. Scda ⁊ Tertia fit officiũ natiuita. virgi. marię cũ comme. domini carum. Dominica. iiij. ponitur thobias. Feria quarta Iudith. Sabbato. Hester.

¶ Quando die lunę: pꝛima dñica ponitur iob Scda thobias. Tertia fit officiuȝ exal tationis scte crucis: postea fit cõmemoꝛa tio de dñica et vltimo de dñica. Dñica. iiij. ponit͂ iudith: et festum sci matthei trãsfert͂ in diem lunę. Feria quinta ponitur hester.

¶ Qñ die martis venerint: pꝛima domini ca ponitur iob. Secunda thobias. Tertia dñica fit officiũ de natiuitate dñę: cũ cõme mo. dñice. Dñica. iiij. iudith: dñi. v. hester.

¶ Qñ venerint die mercurij: pꝛima dñi ca ponit͂ iob: Scda thobias. Tertia fit of ficiuȝ natiuitatis dñę: cuȝ cõmemo. dñicę. Dñica. iiii. iudith. Dñica quinta hester.

¶ Quãdo die iouis venerint: dñica pꝛima iob. Scda de natiuitate dñę: cum cõmem. dominicę. Dominica. iij. thobias. Domi nica. iiij. iudith. Feria. iiij. sequenti hester.

¶ Qñ die veneris venerint: Dñica pꝛima iob. Scda de natiuitate dñę: cum commẽ mo. dominicę. Dominica tertia thobias. Dñica qrta iudith. Feria quinta Hester.

Quando die sabba. venerit Dñica prima iob. Scda ŏ natiui. dñe: cũ cõme. dñice. Dñica. iij. thobias: Dñica. iiij. indith: Feria. vi. sequẽti hester. Sabba. priori. kal. septẽbris. Ad magn. aña. Cũ audisset iob nũciorũ verba, sustinuit patiẽter, ⁊ ait: si bona suscepimus de manu dñi, mala aũt quare nõ sustineamus? in oĩbus his nõ peccauit Job labiis suis: neq̃ stultũ aliqd ↄtra deũ locutus est. Incipit liber iob. Lectio. i.

Vir erat in terra hus noĩe Job. Et erat vir ille simplex ⁊ rect⁹ ac timẽs deũ: ⁊ recedẽs a malo: natiq̃ sunt ei septem filij, ⁊ tres filię. Et fuit possessio eius septẽ milia ouiũ: ⁊ tria milia camelorũ: quingẽta quoq̃ iuga boũ: ⁊ quigẽtę asinę: ac familia multa nimis, Erat q̃ vir ille magn⁹ inter oẽs orietales: ⁊ ibãt filij ei⁹, ⁊ faciebãt cõuiuia p domos: vnusquisq̃ in die suo. Et mittẽtes vocabãt tres sorores suas: vt comederẽt, ⁊ biberẽt cũ eis: Cũq̃ i orbẽ trãsissent dies cõuiuij: mittebat ad eos iob, ⁊ scificabat illos. Cõsurgẽsq̃ diluculo offerebat holocausta p singulos: dicebat eniz. Ne forte peccauerint filij mei: ⁊ benedixerint deo i cordib⁹ suis. Sic faciebat iob: cũctis dieb⁹. ℟. Si bona suscepimus de manu dñi: mala aũt q̃re nõ sustineamus? Dñs dedit, dñs abstulit: sicut dño placuit ita factũ ẽst: sit nomen dñi benedictũ. ℣. Nudus egressus sum de vtero matris meę: ⁊ nud⁹ reuertar illuc. Dñs. Le. ij.

Quadã aũt die cũ venissent filij dei, vt assisterẽt corã dño: affuit inter eos ẽt sathan. Cui dixit dñs: Vnde venis? Qui respõdẽs ait. Circuiui terrã, ⁊ pambulaui eã. Dixitq̃ dñs ad eũ. Nũquid cõsiderasti seruũ meũ iob: q̃ non sit ei similis i terra: hõ simplex ⁊ rectus ac timẽs deũ: ⁊ recedẽs a malo? Cui respõdẽs sathã ait. Nũqd frustra iob timet deũ? Nõne tu vallasti eũ: ac domũ eius: vniuersãq̃ substantiã ei⁹ p circuitũ? opib⁹ manuũ eius bñdixisti: ⁊ possessio eius creuit i terra. sed extẽde paululũ manũ tuã, ⁊ tãge cũcta q̃ possidet: nisi i faciem benedixerit tibi. Dixit ergo dñs ad sathã. Ecce vniuersa q̃ habet i manu tua sunt: tãtũ i eũ ne extẽdas manũ tuã. Egressusq̃ ẽ sathã a facie dñi. ℟. Anteq̃ comedã suspiro: ⁊ tãq̃ inũdãtis aq̃, sic rugitus meus: q̃ timor quẽ timebã euenit mihi: ⁊ q̃ verebar accidit: nõne dissimulaui: nõne silui: nõne qeui. Et vẽit sup me idignatio. ℣. Ecce nõ est auxiliũ mihi in me: ⁊ necessarij quoque mei recesserunt a me. Et. Lectio. iij.

Cũ autẽ quadã die filij ⁊ filię ei⁹ comederẽt, ⁊ biberẽt vinũ in domo fratris sui primogeniti: nũcius venit ad iob q̃ diceret. Boues arabãt, ⁊ asinę pascebãt iuxta eos: ⁊ irruerũt sabei: tulerũtq̃ oĩa: necnõ ⁊ pueros pcusserũt gladio: ⁊ euasi ego sol⁹ vt nũciarẽ tibi. Cũq̃ adhuc ille loq̃ret: venit alter ⁊ dixit. Ignis dei cecidit de cęlo: ⁊ tactas oues puerosq̃ ↄsumpsit: ⁊ effugi ego solus vt nũciarẽ tibi. Sed ⁊ illo adhuc loq̃nte: venit ali⁹ ⁊ dixit. Chaldei fecerũt tres turmas: ⁊ inuaserũt camelos ⁊ tulerũt eos: necnõ ⁊ pueros percusserũt gladio: ⁊ effugi ego sol⁹ vt nũciarẽ tibi. Adhuc loq̃bat ille: ⁊ ecce ali⁹ itrauit ⁊ dixit. Filijs tuis ⁊ filiabus vescẽtib⁹ ⁊ bibẽtib⁹ vinũ i domo fratris sui primogeniti: repẽte vẽtus vehemẽs irruit a regiõe deserti: ⁊ ↄcussit q̃ttuor angulos dom⁹: q̃ corruẽs oppssit liberos tuos ⁊ mortui sũt: ⁊ effugi ego sol⁹ vt nũciarẽ tibi. ℟. Quare detraxistis sermonibus veritatis: ad increpãdũ verba ↄponitis: ⁊ subuertere nitimini amicũ vestrũ? Verũtñ q̃ cogitastis explete. ℣. Nõ iustũ est iudicate: ⁊ nõ inuenietis i ligua mea iniq̃tatẽ. Ve. Le. iiij.

Tunc surrexit iob ⁊ scidit tunicã suã: ⁊ tonso capite corruẽs in terrã adorauit ⁊ dixit. Nudus egressus sũ de vtero matris meę: ⁊ nudus reuertar illuc. Dominus dedit, dominus abstulit: sicut dño placuit, ita factũ ẽ: sit nomẽ dñi benedictũ. In oĩb⁹ his nõ peccauit iob labijs suis: neq̃ stultũ q̃d ↄtra deũ locut⁹ est. Factũ est aũt cũ quadã die venissent filij dei ⁊ starẽt corã dño: venisset quoq̃ sathã inter eos, ⁊ staret i cõspectu eius: vt diceret dñs ad sathã. Vnde venis? Qui respõdens ait. Circuiui terrã ⁊ perambulaui eã. Et dixit dñs

dñs ad sathã. Nũqd cõsiderasti seruũ meũ iob: q̃ nõ sit ei similis in terra? Uir simplex ⁊ rectus ⁊ timẽs deũ: ac recedẽs a malo: ⁊ adhuc retinẽs innocentiã? Tu aũt cõmouisti me aduersus eũ, vt affligerem illũ frustra. Cui respõdens sathã ait. Pellẽ ꝓ pelle, ⁊ cuncta q̃ habet homo: dabit ꝓ anima sua. Alioqn mitte manũ tuã: ⁊ tange os ei⁹ ⁊ carnẽ: ⁊ tũc videbis q̃ i faciẽ bñdicat tibi. Dixit ergo dñs ad sathã. Ecce i manu tua est: verũtñ aĩaꝫ illi⁹ serua. ℟. Indura ẽ caro mea putredine, ⁊ sordib⁹ pulueris: cutis mea aruit: ⁊ cõtracta est. Memẽto mei dñe, qm̃ vẽtus ẽ vita mea. ℣. Dies mei velocí⁹ trãsierũt quã a texẽte tela succidit: ⁊ cõsumpti sũt absq̃ vlla spe. Me. Le. v.

Egressus igit̃ sathan a facie dñi, percussit Job vlcere pessimo: a planta pedis vsq̃ ad verticẽ eius. Qui testa saniem radebat, sedẽs in sterqlinio. Dixit aũt illi vxor sua. Adhuc tu pmanes i simplicitate tua? Benedic deo ⁊ morere. Qui ait ad illam. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepimus de manu dñi: mala autẽ quare nõ sustineamus? In oibus his nõ peccauit iob labijs suis. Igit̃ audiẽtes tres amici iob omne malum qď accidisset ei: venerũt singuli de loco suo: eliphas themanites: ⁊ baldath suithes: ⁊ sophar naamatithes. Cõdixerant enim vt pariter venientes visitarẽt eũ, ⁊ cõsolarent̃. Cũq̃ eleuassent procul oculos suos: nõ cognouerunt eũ: ⁊ exclamãtes plorauerũt: scissisq̃ vestibus sparserunt puluerẽ sup caput suũ i cęlũ. Et sederũt cũ eo i terra septẽ diebus ⁊ septẽ noctib⁹. Et nemo loquebat̃ ei verbuꝫ: videbãt enim dolorẽ esse vehemẽteꝫ. ℟. Paucitas dieruꝫ meoꝝ finietur breui: dimitte me dñe, vt plangã paululuꝫ dolorẽ meum. Anteq̃ vadã ad terrã tenebrosã, ⁊ optã mortis caligine. ℣. Man⁹ tuę dñe fecerunt me, ⁊ plasmauerunt me totuꝫ i circuitu: et sic repẽte pcipitas me? Lectio. vj.

cap. 3. Post hęc apuit iob os suum: et maledixit diei suo: et locutus est. Pereat dies i quã natus suꝫ: et nox i q̃ dictuꝫ ẽ: ꝯceptus est hõ. Dies ille vertat̃ i tenebras. Nõ requirat euꝫ de⁹ desup et nõ illustret̃ lumie. Obscurẽt euꝫ tenebrę ⁊ vmbra mortis: occupet euꝫ caligo: et iuoluat̃ amaritudie. Nocte illã tenebrosus turbo possideat: nõ cõputet̃ i diebus anni: nec numeret̃ i mẽsibus. Sit nox illa solitaria: nec laude digna. Maledicãt ei q maledicunt diei: q pati sunt suscitare leuiathã. Obtenebrent̃ stellę caligine ei⁹. Expectẽt lucẽ et nõ videat: nec ortum surgẽtis auroręː qa nõ ꝯclusit ostia vẽtris qui portauit me: nec abstulit mala ab oculis meis. ℟. Nõ abscõdas me dñe a facie tua: manum tuã lõge fac a me. Et formido tua nõ me terreat. ℣. Corripe me dñe in mĩa, ⁊ nõ i furore tuo: ne forte ad nihiluꝫ redigas me. Et. 7. ℟. Quis mihi tribuat vt i inferno ꝓtegas me? ⁊ abscõdas me, donec ptrãseat furor tu⁹ dñe: nisi tu, q solus es de⁹? Et ꝯstituas mihi tẽpus i quo recorderis mei? ℣. Nunqd sicut dies hois dies tui: vt quęras iniqtatẽ meã, cuꝫ sit nemo qui de manu tua possit eruere? Et. ℟. Duo seraphi clamabãt alter ad alterũ. Scũs, scũs, scũs, dñs de⁹ sabaoth. Plẽa ẽ ois terra glia eius. ℣. Tres sũt q testimoniũ dãt i celo: pr̃, verbũ, et spũs scũs: et hi tres, vnũ sũt. Scũs. Glia Plena. ℟. Uersa ẽ i luctuꝫ cythara mea: ⁊ organuꝫ meũ i voce flẽtiuꝫ. Parce mihi dñe, nihil eni sunt dies mei. ℣. Cutis mea denigrata ẽ sup me, et ossa mea aruerũt. Par. ℟. Utinã appẽderent̃ pctã mea qb⁹ iraꝫ merui. Et calamitas quã patior, in statera. ℣. Quasi arena maris hęc grauior apparet: vñ ⁊ v̓ba mea dolore sũt plẽa. Et. Añe subscriptę dñr ad mag. p hebdõadas. 1. Añ. In oib⁹ his nõ peccauit iob labijs suis: neq̃ stultũ aliqd cõtra deuꝫ locut⁹ ẽ. 2. Añã. Dñs dedit, dñs abstulit: sicut dño placuit ita factũ ẽ: sit nomẽ dñi bñdictuꝫ. 3. Añã. Quãtas habeo iniqtates et pctã ostẽde mihi: cur faciẽ tuã abscõdis, et arbitraris me inimicũ tuũ? 4. Añã Quare detraxistis sermõibus veritatis: ad icrepãduꝫ verba cõponitis: et subuertere nitimini amicũ vr̃ꝫ: verũtñ q̃ cogitastis explere. 5. Añ Audiãt auris audiui te: nũc aũt ocul⁹ me⁹ videt te: idcirco ipse me reprehẽdo: et ago peniten-

tiā in fauilla ⁊ cinere. 6. Añ. Cū egrotasset iob, fleuit, ⁊ dixit: noti mei ⁊ propinqui mei dereliquerunt me: vita mea immutata est: dies mei breuiabunt: videte oēs ppl'i, si est dolor similis, sicut dolor me'. 7. Añ. Paucitas dieꝝ meorū finiet breui: dimitte me dñe, vt plāgā paululū dolorē meū: antequā vadā ad trā tenebrosā, ⁊ optā mortꝭ caligie.

¶ Sabbo dñicę. iij. mēsis septēb. ad mag. añ. Ne reminiscaris dñe dlicta mea, vl' parētū meoꝝ: neqꝫ vīdictā sumas d pctis meꝭ.

¶ Dñica. iij. mēsis septēb. ponit liber thobie: ⁊ legit p vnā hebdōaꝫ. Liber thob. L. j.

Thobias ex tribu ⁊ ciuitate neptalim: quę est in supiorib' galileę supra naason: post viā quę ducit ad occidētē: in sinistro habens ciuitatē sephet: cū captus eēt in diebus salmanasar regis assyriorū: in captiuitate tamē positus, viaꝫ veritatis nō deseruit: ita vt omnia quę habere poterat quotidie cōcaptiuis fratribus q erāt ex gñe ipsius impertiret. Cūqꝫ eēt iunior omnibus in tribu neptalim: nihil tamen puerile gessit in opere. Deniqꝫ cū irēt oēs ad vitulos aureos: quos hieroboā fecerat rex isrl': hic solus fugiebat consortia omniū: ⁊ pgebat ad hierlm ad templū domini: ⁊ ibi adorabat dñm deuꝫ israel. Oīa primitiua sua ⁊ decimas suas fideliter offerens: ita vt in tertio anno ꝓselytis ⁊ aduenis ministraret oēm decimationeꝫ. Hęc ⁊ his similia ſm legē dei pueruł' obſuabat. Cū vero factus fuisset vir: accepit vxorem Annā de tribu sua. Genuitqꝫ ex ea filium: nomē suū imponēs ei. Quē ab infantia timerē deū docuit: ⁊ abstinere ab omni pctō. ℟. Peto dñe vt d vinculo improperij huius absoluas me: aut certe dēsup terrā eripias me. Ne reminiscaris delicta mea, vel parentū meorū: neqꝫ vindictā sumas de peccatis meis: q: eruis sustinentes te dñe. ℣. Oīa enī iudicia tua iusta sunt: ⁊ oēs vię tuę mīa ⁊ vitas: ⁊ nūc dñe memēto mei. Ne.

Igit dū p captiuitatē deuenisset cū vxore sua ⁊ filio in ciuitatē niniue cū omni tribu sua: ⁊ oēs ederēt ex cibis gentiliū: iste custodiuit animā suā: ⁊ nunqꝫ cōtaminatus est in escis eorum. Et qm̄ memor fuit dñi ī toto corde suo: dedit illi dñs gratiā in cōspectu salmanasar regis: ⁊ dedit ei ptātē quocunqꝫ vellet ire: habens libertatē qcūqꝫ facere voluisset. Pergebat ergo p oēs q erant in captiuitate: ⁊ monita salutis dabat eis. Cū aūt venisset in rages ciuitatē medorū: ⁊ ex his a qbus honoratus fuerat a rege habuisset decē talenta argenti: ⁊ cū in multa turba generis sui Gabelū egētē videret: q erat ex tribu eius: sub chirographo dedit illi memoratū pōdus argenti. ℟. Omni tempore bñdic deū: ⁊ petę ab eo vt vias tuas dirigat. In oī tempore consilia tua in ipso pmaneant. ℣. Inquire vt facias quę placita sunt illi in veritate: ⁊ in tota virtute tua. In. Lcō. iij.

Post multū vero tpis mortuo salmanasar rege: cū regnaret sennacherib filius eius pro eo: ⁊ filios isrl' exosos haberet in cōspectu suo: thobias quotidie pgebat ad oēm cognationē suā: ⁊ cōsolabatur eos: diuidebatqꝫ vnicuiqꝫ ꝓut poterat de facultatib' suis. Esuriētes alebat: nudisqꝫ vestimēta prębebat: ⁊ mortuis atqꝫ occisis sepulturā solicitus exhibebat. Deniqꝫ cū reuersus esset rex sennacherib: fugiens a iudea ꝓ plaga: quā circa eū deus fecerat ꝓpter blasphemiā suā: ⁊ iratus multos occideret ex filijs isrl': thobias sepeliebat corpora eorū. At vbi nunciatū est regi: iussit euꝫ occidi: ⁊ tulit oēm substātiā ei'. Thobias vero cū filio suo ⁊ vxore fugiens nudus latuit: q: multi diligebant eū. Post dies vero quadragintaqnqꝫ: occiderunt regē filij ipsius: ⁊ reuersus est thobias in domū suā: oīsqꝫ facultas eius restituta est ei. ℟. Memor esto fili, quoniā pauperē vitā gerim'. Habebis multa bona, si timueris deū. ℣. In mente habeto eū: ⁊ caue ne quādo pretermittas pcepta eius. Habebis. Lcō. iiij.

Post hęc vero cū eēt dies festus: dñi ⁊ factū eēt prandiū bonū in domo thobię, dixit filio suo. Uade ⁊ adduc aliquos ex tribu nostra timētes deū: vt epulent nobiscū. Cunqꝫ abijsset: reuersus nūciauit ei

vnum

vnū ex filijs israel iugulatū iacere ī platea. Statimq3 exiliens de accubitu suo: relinquens prandiū, ieiunus puenit ad corpus. Tollensq3 illud portauit ad domū suā oc culte: vt dū sol occubuisset, caute sepeliret eū. Cumq3 occultasset corpus: mādu caūit panē cū luctu & tremore: memorās illū ser monē, quē dixit dñs p Amos, pphetā. Di es festi vestri, cōuertent in lamētationē & lu ctū. Cū vero sol occubuisset: abijt: & sepeli uit eū. Arguebant aūt illū oēs, primi sui: dicentes. Jā huius rei causa interfici iussus es: & vix effugisti mortis imperiū: & iterū sepe lis mortuos. Sed thobias plus timēs deū, quā regē: rapiebat corpora occisorum: & oc cultabat in domo sua: & medijs noctibus sepeliebat ea. R. Sufficiebat nobis paup tas nr̃a: vt diuitie cōputarent: nūquā fuisset pecunia ipsa, p quā misisti filiū nr̃m: Baculū senectutis nr̃e. V. Heu me fili mi: vt qd te misim' pegrinari: lumē oculorū nr̃orum: Ba. Contigit aūt, vt quādā die fati- Lcō. v. gatus a sepultura, veniens domum suā, iactasset se iuxta parietē & obdormisset. & ex nido hirūdinū dormiēti illi calida ster cora inciderent sup oculos eius: fieretq3 cecus. Hanc aūt tentationē ideo pmisit dñs euenire illi: vt posteris daret exemplū pa tientie eius: sicut & sancti Job. Nā3 cū ab infantia sua semper deum timuerit: & mandata eius custodierit: non est contristatus contra deū3: q plaga cecitatis euenerit ei: sed immobilis in dei timore pmansit: agēs gratias deo, omnibus diebus vite sue. Nā sicut btō Job insultabant reges: ita isti parentes: & cognati eius: & irridebant vitam eius dicentes. Ubi est spes tua: pro q̄ elee mosinas & sepulturas faciebas: Thobias vero increpabat eos dicens. Nolite ita lo qui: qm filij sctōrū sumus: & vitā illā expe ctam', quā deus daturus est his: qui fidē3 suā veram nunquā mutant ab eo. Tu autē3. R. Benedicite deū celi: & corā omnib' viuentibus cōfitemini ei. Q: fecit nobiscū mi sericordiā suā. V. Ipsu3 bñdicite & cātate il li: & enarrate oīa mirabilia eius. Q: Anna vero vxor ei' ibat ad op'. L. vj. textrinū quotidie: & de labore manuū sua rū victū quē cōseq potuisset deferebat. Un factū est vt hedū caprarū accipiens, detu lisset domū: cuius cū vocē balātis vir eius audisset: dixit, Uidete ne forte furtiuus sit: reddite eū dñis suis: q: non licet nobis ex furto aliquid edere, aut cōtingere. Ad hec vxor eius irata rñdit. Manifeste vana facta ē spes tua & eleemosyne tue mō appuerūt. Atq3 his & alijs huiuscemodi verbis: ex probrabat ei. Tūc thobias ingemuit & cap. 3.
cepit orare cū lachrymis dicēs. Justus es dñe, & oīa iudicia tua vera sunt: & oēs vie tue misericordia & veritas & iudiciū. Et nūc dñe memor esto mei: & ne vindictā sumas de pctīs meis: neq3 reminiscaris delicta mea, vel parentū meorū: quoniā nō obedi uimus preceptis tuis: ideo traditi sum' in direptionē & captiuitatē: & mortē: & in fa bulā: et in improperiū: omnib' nationibus ī qbus dispersisti nos. Et nūc dñe, magna iudicia tua: q: non egimus secūdū pcepta tua: et nō ambulauimus sinceriter corā te. Et nūc dñe, sm volūtatē tuā fac mecū mi sericordiā: et precipe in pace recipi spiritum meū: expedit enī mihi magis mori, quā viue re. R. Tempus est vt reuertar ad eū q misit me: vos aūt bñdicite deū. Et enarrate om nia mirabilia eius. V. Confitemini ei corā omnibus viuentibus: q: fecit nobiscū mi sericordiā suā. Et. Septimū Rciū addit se cundū de sequenti hystoria iudith. f. Tri bulationes ciuitatum. viij. R. Duo sera phin, vt supra. Añe subscripte dñr ad ma gni. p hebdōm. 1. Añ. Omni tempore bñ dic dñū: et pete ab eo vt vias tuas dirigat. 2. Añ. Memor esto fili, qm pauperē vitā ge rim': habebis multa bona si timueris deū. 3. Añ. Peto dñe vt d vinculo ipropij hui' absoluas me: aut certe dsup trā eripias me: ne reminiscaris dlicta mea vl parētū meorū nec vindictā sumas de pctīs meis: q: eruis sustinētes te. 4. Añ. Ingressus ē raphael an gel' ad thobiā: & salutauit eū dicēs: gaudiū tibi sit semp: cui thobias rñdēs ait: qle mi hi gaudiū erit, q: i tenebris sedeo: et lumen celi nō video: cui āgel' ait: forti aīo esto: in

primo ē vt a deo curerís. ς. Añ. Dixit an gelus ad thobiā: gaudiū tibi sit semper: at ille rñdit: quale mihi gaudiū erit: q: lumē celi nō video: sed spero in dño q: nō me de relinquet. Sabbo dñice. iiij. mēsis septēb. Ad mag. añ. Adonay dñe deus magne & mirabilis: qui dedisti salutem in manu fe mine: exaudi preces seruorum tuorum.

Dñica. iiij. mēsis septēb. ponit lib. Judith: & legit p vnā hebdōam. Liber iudith.

Arphaxath itaq rex Lectō. j. medorū subiugauerat multas

gentes imperio suo: & ipse edificauit ciuitatē potentissimā quā appellauit Egbathanis: ex lapidibus quadratis & sectis fecit muros eius in altitudine cubitorū septuaginta: & in latitudine cubitorum triginta. Turres vero eius posuit in altitudine cubitorū centū. Per quadrū vero ear latus vtrūq vicenorū pedū spatio tendebatur. Posuitq portas eius in altitudine turrium: & gloriabat quasi potens in potentia exercitus sui: & in gloria q̄drigarū suarū. Anno igit duodecimo regni sui nabuchodonosor rex assyriorū, q regnabat in ciuitate niniue magna: pugnauit ɔtra Arphaxath: & obtinuit eū in campo magno: q appellat Ragau: circa eufratē, & tigrim, & iadason: in campo erioch regis elycor. R. Adonay dñe deus magne & mirabilis, q dedisti salutē in manu feminę. Exaudi preces seruorū tuorū. V. Bñdictus es dñe, q nō derelinqs pręsumentes de te: & de sua virtute gloriantes humilias. Exau. Lc. ij.

Tunc exaltatū est regnū nabuchodonosor: & cor eius eleuatū est. Et misit ad oēs q h̄itabant in cilicia: & damasco: & libano: & ad gentes quę sunt in carmelo & cedar: & inhabitātes galileā in campo magno esdrelon: & ad oēs q erant in samaria: & trans flumen iordanē vsq hierlm: & ad oēm terrā iesse: quousq pueniat ad mōtes ethiopię. Ad hos oēs misit nūcios nabuchodonosor rex assyriorum. Qui oēs vno animo cōtradixerunt, & remiserunt eos vacuos: ac sine honore abiecerunt. Tunc indignatus ē nabuchodonosor rex, ad oem terrā illā: & iurauit per regnū & thronū suū q defenderet se de oib' regiōibus his. R. Tribulatiōes ciuitatū audiuimus q̄s passe sunt, & defecim': timor & hebetudo mentis cecidit sup nos & sup liberos nr̄os: ipsi mōtes nolūt recipere fugā nr̄am. Dñe miserere. V. Peccauimus cū patribus nr̄is: in iuste egimus: iniqtatē fecim'. Dñe. Lc. iij. cap. 2.

Anno tertiodecimo nabuchodonosor regis: vicesima & secunda die primi mensis: factū est verbū in domo nabuchodonosor regis assyrior: vt defenderet se. Uocauitq oēs maiores natu: omnesq duces bellatores suos: & habuit cū eis mysteriū cōsilij sui. Dixitq cogitationē suā in eo esse: vt oēm terrā suo subiugaret imperio. Qd dictū cū placuisset omnibus, vocauit nabuchodonosor rex, holofernē principē militię suę: & dixit ei. Egredere aduersum omne regnū occidētis: & cōtra eos pręcipue q cōtēpserunt imperiū meū. Non parcet oculus tuus vlli regno: omnēq vrbē munitam subiugabis mihi. R. Iudicat te dñs in virtute sua, q p te ad nihilum redegit inimicos nostros. Ut nō deficiat laus tua de ore hominū. V. Benedictus dñs qui creauit cęlum & terram: q: hodie nomen suū ita magnificauit. Ut. Lectio. iiij.

Tunc holofernes vocauit duces & magistratus virtutis assyrior: & dinumerauit viros in expeditione sua sicut pręceperat ei rex: centū viginti milia peditum pugnator: & equites sagittarios duodecī milia. Omnēq expeditionē suā fecit pręire in multitudine innumerabiliū camelorū, cū his q exercitib' sufficerēt copiose. Boū quoq armenta, gregesq ouiū, quorū non erat numerus. Frumentūq ex omni syria, in transitu suo parari cōstituit. Aurū vero & argentū de domo regis assumpsit, multū nimis: & ɔfectus est ipse, & omnis exercitus: cū quadrigis, & equitibus, & sagittarijs: q cooperuerunt faciē terrę sicut locustę. R. Nos alium deū nescimus pręter dñm, in quo speramus. Qui non despicit nos: nec amouet salutē suā a gñe nr̄o.

Indul,

Indulgētiā ipsi⁹ fusis lachrymis postule mus: ⁊ humiliemus illi animas nr̄as. Aut. Umq̄ pertrāsisset fines assy. Lc.v. riorū, venit ad magnos montes Ange: q̄ sunt a sinistro cilicię. Ascenditq̄ om nia castella eorū, ⁊ obtinuit oēm munitio nē eorū. Effregit autē ciuitatē opulentissi mā Melothi: p̄dauitq̄ oēs filios tharsis: ⁊ filios ismael: q̄ erant cōtra faciē deserti: ⁊ ad austrū terrę Celeon. Et transiuit eufratē ⁊ venit in mesopotamiā: ⁊ fregit oēs ciui tates excelsas quę erāt ibi: a torrēte mābrę quousq̄ perueniat ad mare. Et occupauit terminos ei⁹ a cilicia vsq̄ ad fines iaphet: q̄ sunt ad austrū. Adduxitq̄ oēs filios ma diā: ac p̄dauit oēm locupletatiōnē eorum: omnesq̄ resistentes sibi occidit in ore gla dij. Et post hęc descēdit in cāpos damasci in diebus messis: ⁊ succendit oīa sata: om nesq̄ arbores ac vineas fecit incidi: ⁊ cęci dit timor illius sup oēs inhabitantes terrā. R. O Creator domine celorū ⁊ terrę: creator aquarū, rex vniuersę creaturę. Exaudi ora tionem seruorum tuorum. V. Tu domine cui humilium semper ⁊ mansuetorum pla cuit deprecatio. Exaudi orationē. Lc.vj.

cap. 3. Tunc miserunt legatos suos vniuersa rū vrbiū ⁊ prouinciarū: reges ac prin cipes syrię scilicet, mesopotamię ⁊ syrię: so bal ⁊ libię: a'q̄ cilicię: q̄ venientes ad ho losernē dixerūt. Desinat indignatio tua cir ca nos: melius est enim vt viuentes seruia mus nabuchodonosor regi magno, ⁊ sub diti simus tibi: q̄ morientes cū interitu no stro: ipsi seruitutis nostrę dāna patiamur. Omnis ciuitas nostra, omnisq̄ possessio, oēs colles ⁊ montes: ⁊ cāpi: armenta boū: ⁊ greges ouiū: ⁊ caprarū: equorūq̄ ⁊ ca melorū: ⁊ vniuersę facultates nostrę atq̄ familię in ꝯspectu tuo sunt: sint omnia sub lege tua: nos etiā, ⁊ filij nostri, serui tui su mus. Ueni nobis pacific⁹ dñs: ⁊ vtere ser uitio nr̄o sicut placuerit tibi. Tūc dscēdit Holofernes de montibus cū equitibus in vtute magna: ⁊ obtinuit oēm ciuitatē mu nitā, ⁊ oēm inhabitātē terrā. De vniuersis aūt vrbib⁹ assumpsit sibi auxiliarios viros fortes: ⁊ electos ad bellū. Tātusq̄ metus puincijs illis incubuit: vt vniuersarū vr biū habitatores: principes ⁊ honorati: si mul cū pp̄lis exirent obuiā venienti: exci pientes eū cū coronis ⁊ lampadibus: du centes choros: cū tympanis ⁊ tibijs. Nec ista tamē faciētes: ferocitatē pectoris eius mitigare potuerūt. Nā ⁊ ciuitates eorū de struxit: ⁊ lucos eorū succidit. R. Domine deus q conteris bella ab initio: eleua bra chiū tuū super gentes, quę cogitant seruis tuis mala. Et dextera tua glorificet in no bis. V. Allide virtutē eorū in virtute tua: cadat robur eorū in iracūdia tua. Et dexte. Septimū R̄ū addit̄ secundū de sequenti hystoria. Conforta me rex sctōr. viij. R. Duo seraphin. vt supra. Añ subscriptę dñr ad magni. per hebdōam. Añ. Memen to dñe: ⁊ oñde te nobis: in tp̄e tribulatio nis. Añ. Dñe rex omps, in ditiōe tua cun cta sunt posita: et nō est q̄ possit tuę resiste re voluntati. Si mensis iste septembris ha buerit qnq̄ dñicas: historia hester ponit̄ dñica.v. Si vero non habuerit, ponitur in quatuor temporibus: et supplētur R̄ia de historia iudith. Hęc quattuor tempora nī hil proprium habent nisi tantū in missa. Incipit Liber Hester. Lectio prima.

In diebus Assueri regis q̄ re gnauit ab India vsq̄ Ethiopi am: super cētū vigintiseptē pro uincias: quando sedit in solio re gni sui: Susa ciuitas regni eius exordiū fuit. Tertio igitur āno imperij sui: fecerat grande conuiuiū cūctis principibus et pueris suis, fortissimis psa rū et medorū inclytis: et p̄fectis prouin ciarū corā se: vt ostenderet diuitias glorię regni sui: ac magnitudinē atq̄ iactantiam potentię suę multo tempore: centū videli cet et octoginta diebus. Cūq̄ implerētur dies cōuiuij: inuitauit oēm populū q̄ inuē tus est in susis: a maximo vsq̄ ad minimū: et septē diebus iussit cōuiuiū p̄parari in vestibulo horti et nemoris: qd̄ regio cultu et manu consitū erat. Et pendebant ex om ni parte tentoria aerei coloris: ⁊ carbasini,

⁊ hyacinthini:sustētata funibus byssinis atq; purpureis:q eburneis circulis inserti erāt ⁊ colūnis marmoreis fulciebant. Lectuli quoq; aurei ⁊ argētei,sup pauimentū smaragdino ⁊ pario stratū lapide dispositi erāt: qđ mira varietate pictura decorabat. Bibebāt aūt q inuitati erāt aureis poculis:⁊ alijs atq; alijs vasis cibi inferebātur. Vinū quoq; vt magnificētia regia dignū erat:abundans ⁊ precipuū ponebat. Nec erat q nolētes cogeret ad bibendū: sed sicut rex statuerat:ppponens mensis singulos de pncipibus suis:vt sumeret vnusq;sq; qđ vellet. ℟. Vt sic rex omnipotens: in ditiōe tua cūcta sunt posita:⁊ nō est quī possit resistere volūtati tue:libera nos ℣ro pter nomē tuū. ℣. Exaudi orōnē nrām;⁊ cōuerte luctū nostrū in gaudiū. Propter.

Vasthi quoq; regina fecit Lectio.ij. cōuiuiū feminarū in palatio,vbi rex assuerus manere cōsueuerat. Itaq; die septimo cū rex esset hilarior,⁊ post nimiā potatione incaluisset mero: pcepit Mauman: ⁊ Bazata:⁊ Harbōa:⁊ Bagatha:⁊ Abgatha:Zarach:⁊ Carchas septē eunuchis qui in cōspectu eius ministrabāt:vt introducerent reginā Vasthi coram rege: posito sup caput eius diademate: vt ostēderet cūctis populis ⁊ principibus pulchritudinē eius. Erat enim pulchra valde. Que renuit:⁊ ad regis imperiū qđ per eunuchos mādauerat venire cōtempsit. Vnde iratus rex,⁊ nimio furore succēsus: interrogauit sapiētes q ex more regio ei semp aderant: ⁊ eorū faciebat cūcta cōsilio: sciētiū leges ac iura maiorū. Erāt autē primi ⁊ primi Charsena:⁊ Sethar:⁊ Admatha:⁊ Tharsis:⁊ Mares:⁊ Marsana:⁊ Mamucha:septē duces psarum atq; medorū:q videbāt faciē regis:⁊ primi post eum residēre soliti erāt:cui sniētie Vasthi regina subiaceret: que assueri regis imperiū qđ p eunuchos mādauerat facere noluisset. ℟. Conforta me rex sctōrū principatū tenēs. Et da sermonē rectū ⁊ bene sonantē in os meū. ℣. Domine rex vniuerse potestatis: conuerte cōsilium eorū super eos. Et da. Lectio.iij.

Respondit q; Mamucha audiente rege atq; principibus. Nō solū regem lesit regina vasthi:sed ⁊ oēs principes ⁊ populos:q sunt in cunctis prouincijs regis assueri. Egredietur enim sermo regine ad oēs mulieres: vt cōtēnāt viros suos ⁊ dicant. Rex Assuerus iussit vt regina vasthi intraret ad eū:⁊ illa noluit:atq; hoc exēplo oēs principū cōiuges persarū atq; medorum paruipendent imperia maritorū:Vnde regis iusta est indignatio. Si ergo tibi placet egrediat edictū a facie tua:⁊ scribat iuxta legē psarū atq; medorū:quā preteriri illicitū est:vt nequaq; vltra vasthi regina ingrediat ad regē:sed regnū illius altera que melior illa est accipiat. Et hoc in oēqđ latissimū est:prouinciarū tuarū diuulget imperiū:⁊ cūcte vxores tā maiorū q; minorū honorē deferant maritis suis. ℟. Spem in aliū nunq; habui,preter in te deus israel. Qui irasceris,⁊ propitius eris:⁊ oīa peccata hoīum in tribulatione dimittis. ℣. Domine deus creator celi ⁊ terre: respice ad humilitatem nostram. Qui. Lectio.iiij.

Placuit cōsiliū eius regi ⁊ cūctis principibus. Fecit q; rex iuxta consilium Mamucha:⁊ misit epistolas ad vniuersas prouincias regni sui:vt q;q; gens audire ⁊ legere poterat: diuersis linguis ⁊ literis esse viros ⁊ principes ac maiores in domibus suis:⁊ hoc p cūctos pplos diuulgari His itaq; gestis, postq; regis assueri deferbuerat indignatio:recordatus est vasthi ⁊ q fecisset vel q passa fuisset. Dixerunt q; pueri regis ac ministri eius. Querant regi puelle virgines ac speciose:⁊ mittant qui cōsiderent p vniuersas prouincias puellas speciosas ⁊ virgines:⁊ adducāt eas ad ciuitatē Susan:⁊ tradant eas in domū feminarū sub manū Egei eunuchi:q est prepositus ⁊ custos mulierū regiarū:⁊ accipiant mundū muliebrē,⁊ cetera ad vsus necessaria:⁊ quecunq; inter oēs oculis regis placuerit ipsa regnet pro vasthi. Placuit sermo regi:⁊ ita vt suggesserant iussit fieri. ℟. Memento mei dñe deus in bonū. Et ne deleas miseratiōes meas quas feci in domo dei mei:

dei mei: et in ceremonijs eius. ℟. Recorda re mei dñe deus meus. Et. Si suprascripta historia ponitur in dñica. v. supplent feria de hystoria Hester. Lectio quinta.

Erat vir iudeus in Susis ciuitate: cui vocabulũ erat Mardocheus: filius Jair: filij Semei: filij Cis de stirpe Jemini: qui translatus fuerat de hierlm: eo tẽpore quo iechoniã regez iuda nabuchodonosor rex babylonis transtulerat. Qui fuit nutritius filie fratris sui edisse: q̃ altero nomine hester vocabatur: et vtrũq3 parẽtẽ amiserat: pulchra nimis et decora facie. Mortuisq3 p̃tre ei⁹ ac mr̃e, mardoche⁹ eã sibi adoptauit in filiã. Cũq3 percrebuisset regis impiũ: et iuxta mãdatũ illi⁹ multe ṽgines pulchre adducerẽtur Susan: et Egeo traderentur eunucho: Hester quoq3 inter ceteras puellas ei tradita est: vt seruaretur in numero feminarum. Que placuit ei: et inuenit gratiã in cõspectu illius: et p̃cepit eunucho vt acceleraret mundũ muliebrẽ: et traderet ei partes suas: et septem puellas speciocissimas de domo regia: et tã ipsam q̃3 pedissequas eius ornaret atq3 excoleret: q̃ noluit indicare ei pplm et patriã suã. Mardocheus eniz p̃ceperat ei: vt de hac re omnino reticeret. Qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus in qua electe virgines seruabantur: curam agens salutis hester: et scire volens quid ei accideret. Tu autem. Lectio sexta.

Cum aũt venisset tẽpus singularũ p ordinẽ puellarũ vt intrarẽt ad regẽ: expletis oĩbus, que ad cultũ muliebrẽ ptinebãt mensis duodecimus vertebatur: ita duz tamen vt sex mẽsibus oleo vngerent myrtino: et alijs sex quibusdã pigmentis et aromatibus vterentur. Ingredieẽtesq3 ad regẽ, qcqd postulassent ad ornatũ ptinẽs, accipiebãt: et vt eis placuerat cõposite ɔ̃ triclinio feminarũ ad regis cubiculũ transibant. Et que intrauerat vespere, egrediebatur mane: atq3 in secundas edes deducebantur: q̃ sub manu Salagazi eunuchi erant: q concubinis regis p̃sidebat. Nec habebat potestatẽ ad regẽ vltra redeundi: nisi voluisset rex: et eã venire iussisset ex nomine. Euoluto aũt tempore p ordinẽ, instabat dies q̃ Hester filia Abiail fratris Mardochei: quaz sibi adoptauerat in filiã: intrare deberet ad regẽ: q̃ nõ quesiuit muliebrẽ cultũ: sed q̃cũq3 voluit Egeus eunuchus custos virginũ: hec ei ad ornatũ dedit. Erat enim formosa valde: et ĩcredibili pulchritudine, omniũ oculis gratiosa, et amabilis videbatur.

Tabula mensis octobris. In ponendis historijs.

¶ Quando occurrit A littera dominicalis: libri machabeorum die primo mensis octobris ponũtur: et de eis legitur vsq3 ad diem vigesimumoctauum ipsius mensis.

¶ Quando occurrerit B littera dñicalis: libri machabeorũ die. xj. octobris ponuntur: et distribuuntur per hebdõas: prout cõtinetur in rubrica in loco proprio posita.

¶ Quando occurrerit C littera dñicalis, libri machabeorũ die. iij. octobris ponuntur: et legitur de eis vsq3 ad. xxiiij. diẽ dicti mẽsis distributis libris, put in rub. ppria ɔtinetur.

¶ Qñ littera dñicalis D occurrerit: libri machabeorũ q̃rta die octobris ponuntur: et de eis legitur vsq3 ad septimũ diẽ nouẽbris.

¶ Qñcũq3 lr̃a dñicalis E occurrerit: libri machabeorũ. xxviij. die septẽbris ponuntur: et de eis vsq3 ad diẽ primuz nouẽb. legitur.

Quando littera dominicalis F occurrerit: libri machabeorũ. vj. die octobris ponuntur: qm̃ in p̃cedẽti dñica nõ ponuntur: propter festũ dedicationis bti michaelis: et de eis legitur vsq3 ad. ij. diem nouembris.

¶ Quandocunq3 littera dominicalis G occurrerit: libri machabeorum die. vij. octobris ponuntur: quia precedens dñica impeditur ppter festũ. s. hieronymi: et de eis vsq3 ad diem tertiam nouembris legitur.

¶ Sabbato proximo calendis octobris. Ad magnificat añ. Adaperiat dominus cor vestrum in lege sua, et in preceptis suis: et faciat pacem dominus deus noster.

¶ Dñica. j. mensis octob. Ad matu. inui. Venite exultemus dño. Jubilemus deo salutari nostro. ps. Preoccupemus. Cum rel. inuitato. dñicalibus vt i psal. ita tamẽ qd vltimuz si oportuerit repetatur. Hym.

pente:et percussit eã plaga magna:et pdi,
dit populũ multũ ex israel: et accepit spo,
lia ciuitatis:et succendit eã igni: et destru,
xit domos eius:et muros eius in circuitu.
Et captiuas duxerunt mulieres et natos:
et pecora possederũt. Et edificauerunt ciui
tatẽ dauid muro magno et firmo: et turri,
bus firmis:et facta est illis in arcẽ. Et po,
suerunt illic gentẽ peccatricem:viros ini,
quos:et cõualuerũt in ea. Et posuerũt ar,
ma et escas:et cõgregauerũt spolia hieru,
salẽ:et reposuerunt illic: et facti sunt in la,
queũ magnũ. Et factuz est hoc ad insidias
scificationi:ꝛ in diabolũm malũ in israel. Et
effuderunt sanguinẽ innocentẽ p circuituz
sanctificationis:et cõtaminauerũt sanctifi
cationẽ. ℟. Imperũ inimicoꝝ ne timueri
tis:memores estote quõ salui facti sunt pa
tres vestri. Et nũc clamemus in cęlũ: et mi
serebit̃ nostri deus noster. ℣. Mementote
mirabiliũ ei⁹ quę fecit pharaõi, ꝛ exercitui
eius in mari rubro. Et nunc cla. Lectio. v.

Et fugerunt habitatores hierusalẽ
propter eos:et facta est habitatio ex,
teroꝝ:et facta est extera semini suo: et nati
eius reliquerũt eã. Sanctificatio eius deso
lata est sicut solitudo. Dies festi eius cõuer
si sunt in luctũ:sabbata eius in opprobriũ:
honores eius in nihilũ. Secundũ gloriaz
ei⁹ multiplicata est ignominia eius:et sub,
limitas eius cõuersa est in luctũ. Et scripsit
rex Antiochus omni regno suo:vt esset di,
populus vnus. Et reliquerũt vnusquisqꝫ le
gẽ suã:et cõsenserũt oẽs gẽtes secundũ ver,
bũ regis Antiochi. Et multi ex israel cõsen
serũt ei:et sacrificauerũt idolis: et coinqui
nauerũt sabbatũ. Et misit rex Antiochus li
bros per manus nunciorũ in hierusalẽ et ĩ
oẽs ciuitates iudę:ut sequerẽtur leges gen
tiũ terrę:et prohiberẽt holocausta:et sacri,
ficia:et placationes fieri in tẽplo dei:et p,
hiberẽt celebrari sabbatũ et dies solẽnes:et
iussit coinquinari scã:et scũz populũ israel.
℟. Cõgregatę sunt gẽtes in multitudine,
ut dimicẽt cõtra nos:et ignoram⁹ qd age,
re debeam⁹. Dñe deus, ad te sunt oculi nři,
ne pereamus. ℣. Tu scis q̃ cogitãt in nos,
quomodo poterimus subsistere ante faciẽ
illoꝝ:nisi tu adiuues nos. Dñe de⁹. Le. vi.

Et iussit edificari aras:et tẽpla et ido
la:et immolari carnes suillas:et peco
ra cõmunia:et relinquere filios suos incir,
cuncisos:et coinquinari aĩas coꝝ ĩ oĩbus
immũdicijs et abominationib⁹:ita ut obli
uiscerẽtur legẽ:et immutarẽt oẽs iustifica,
tiones dei. Et qcunqꝫ nõ fecissent secũduz
uerbũ regis Antiochi, morieẽtur. Scdm
oĩa verba hęc, scripsit oĩ regno suo:et pꝑo
suit principes populo:q hęc fieri cogerẽt.
Et iusserũt ciuitatibus iudę sacrificare. Et
cõgregati sunt multi de populo ad eos: q
dereliquerãt legez dñi. Et fecerũt mala su,
per terrã. Et effugauerũt populuz israel in
abditis:et absconsis fugitiuorũ locis. Die
qntadecima mensis Casleu:quinto et qua
dragesimo anno:ędificauit rex Antiochus
abominandũ idolũ desolationis sup alta,
re dei:et p vniuersas ciuitates iudę ĩ circui,
tu ędificauerũt aras. 6 ℟. Tua est poten,
tia, tuũ est regnũ dñe:tu es sup oẽs gentes:
Da pacẽ dñe in diebus nostris. ℣. Crea,
tor oĩum deus:terribilis et fortis:iustus et
misericors. Da. 7. ℟. Refulsit sol in cli,
peos aureos, et resplenderũt mõtes ab eis.
Et fortitudo gentiũ dissipata est. ℣. Erat
enim exercitus magnus valde et fortis: et
appropiauit iudas, et exercitus ei⁹ in pꝛlio.
Et. 8 ℟. Duo seraphin clamabãt alter ad
alteꝝ. Scũs, scũs, scũs, dñs deus sabaoth.
Plena est omnis terra glĩa eius. ℣. Tres
sunt qui testimonium dant in cęlo: pater,
verbũ: et spiritus sanctus:et hi tres vnum
sũt. Scũs. Glĩa. Plena. 9 ℟. Dixit iudas
simoni fratri suo: elige tibi viros: et vade,
libera fratres tuos in galileã:ego autem et
ionathas frater tuus ibim⁹ in galadithin:
Sicut fuerit volũtas in cęlo sic fiat. ℣. Ac
cingimini filij potẽtes, et estote parati:quo
niã melius est nobis mori in bello, quã vi,
dere mala gẽtis nostrę, et sanctoꝝ. Sicut.
10. ℟. Ornauerũt faciẽ templi coronis au
reis:et dedicauerũt altare dño. Et facta est
lętitia magna ĩ populo. ℣. In hymnis et
cõfessionibus benedicebant dñm. Et. ℟.

In hymnis et cõfessionibus benedicebãt dñm. Qui magna fecit in israel: et victoriã dedit illis dñs omnipotens. ℣. Ornauerũt faciem templi coronis aureis: et dedicauerunt altare dño. Qui.12. ℟. Hic est fratrum amator et populi israel. Hic est q multum orat pro populo: et vniuersa sancta ciuitate hierusalem. ℣. Uir iste in populo suo mitissimus apparuit. Hic.13. ℟. Tu dñe vniuersorum q nullam habes indigentiã: voluisti tẽplum tuũ fieri ĩ nobis. Cõserua domũ istam ĩmaculatã ĩ eternũ dñe. ℣. Tu elegisti domine domũ istã ad inuocandũ nomẽ tuum in ea: vt esset domus orõnis et obsecrationis populo tuo. Cõserua.14. ℟. Aperi oculos tuos dñe, et vide afflictionẽ nr̃am: circundederũt nos gẽtes ad puniẽdum nos. Sed tu dñe extende brachiũ tuũ, et libera animas nr̃as. ℣. Affige opprimẽtes nos, et cõtumeliã facientes in superbiam: et custodi partẽ tuam. Sed. Ad lau. aña. Alleluia. cũ reli. de psal. Hym. Eterne rex. ℣. Dñs regnauit. Añe subscripte dicuntur ad magni. in feriali officio vsqꝫ ad kalen. nouembris. Añ. Refulsit sol in clypeos aureos: et resplenduerũt montes ab eis: et fortitudo gentium dissipata est.2. Añ. Extende brachiũ tuũ et libera aĩas nostras: ne pereãus.3. Añ. Exaudiat dñs orationes vestras, et recõcilietur vobis: nec vos deserat in tẽpore malo, dñs deus noster.4.. Añ. Lugebat autẽ iudã israel planctu magno, et dicebat: quomodo cecidisti potens in prelio, q saluũ faciebas populũ dñi.5. Añ. Tua est potẽtia, tuũ regnum dñe: tu es sup oẽs gentes: da pacem domine ĩ diebus nostris.6. Añ. Ornauerunt faciẽ tẽpli coronis aureis: et dedicauerunt altare domino: et facta est letitia magna in populo.7. Añ. In hymnis et cõfessionibus benedicebãt dominũ: qui magna fecit in israel: et victoriam dedit illis oĩpotens.8. Añ. Accingimini filij potẽtes, et estote parati pugnare ĩ prelio: qm̃ melius est nobis mori in bello: quã videre mala gentis nostre et sanctorũ: sicut fuerit volũtas in celo sic fiat.9. Añ. Impetũ inimicorũ ne timueritis: memores estote quo modo salui facti sunt patres nostri: et nũc clamemus in celũ: et miserebitur nostri deus noster.10. Añ. Cõgregate sunt gentes in multitudine vt dimicẽt cõtra nos: et ignoramus qd agere debeamus: domine deus ad te sunt oculi nostri, ne pereamus.11. Añ. Judas machabeus et ionathas frater eius trãsierunt iordanem: et abierunt viã triũ dierum p desertũ. ¶ Dñica.ij. mẽsis octobris. De primo libro machabeorum. Lectio.i.

Et ante ianuas domorum et in plateis incendebãt thura et sacrificabant. Et libros legis dei cõbusserũt igni scindẽtes eos. Et apud quemcũqꝫ inueniebanť libri testamẽti domini: et qcunqꝫ obseruabat legem domini: secundũ edictũ legis, trucidabãt eũ. In virtute sua faciebãt hec pplo israel: qui inueniebatur in oĩ mense in ciuitatibus. Et qnta et vicesima die mẽsis sacrificabãt sup aram: que erat cõtra altare. Et mulieres q̃ circumcidebãt filios suos: trucidabanť secundum iussum regis Antiochi. Et suspendebãt pueros a ceruicibus p vniuersas domos eorum: et eos q circumciderãt eos, trucidabant. Et multi de populo israel definierunt apud se, vt nõ mãducarent ĩmunda: et elegerunt magis mori, q̃ cibis coinquinari ĩmundis. Et noluerũt ĩfringere legẽ dñi sanctã: et trucidati sunt. Et facta est ira magna sup populũ israel valde. Lcõ.ij. In diebus illis: surrexit Mathathias filius ioãnis filij symeõis sacerdotis: ex filijs Joarim ab hierusalem: et consedit in mõte Modin: et habebat filios quinqꝫ: Joãnem q cognominabatur Gaddis: et Symeon q cognominabatur Thasi: et Judas q vocabaŧ Machabeus, et Eleazar q cognominabatur Abaron, et Joathã q cognominabatur Apphus. Hi viderunt mala q̃ fiebãt in populo iuda et hierusalem: et dixit Mathathias. Ue mihi: vt qd natus sum videre cõtritionẽ populi mei: et cõtritionẽ ciuitatis sancte: et sedere illic: cum daŧ in manibus inimicorũ: Sancta in manu extraneorũ facta sunt. Tẽplum eius sicut homo ignobilis: vasa glorie eius captiua abducta sũt: trucidati

trucidati sunt senes eius in plateis: et iuuenes ei⁹ ceciderūt i gladio inimicorū. Que gēs nō hereditauit regnū ei⁹: et nō obtinuit spolia ei⁹? Ois cōpositio eius ablata ē: et q̄ erat libera facta est ancilla. Et ecce sancta nostra: et pulchritudo nostra: et claritas nostra desolata est: et coinquinauerunt eā gētes. Quo ergo nobis adhuc viuere? Et sciditque mathathias et filij ei⁹ vestimēta sua: et operuerūt se ciliciis: plāxeruntq̄ valde. L. iii.

ET venerunt illuc q̄ missi fuerant a rege Antiocho: vt cogerent eos q̄ cō fugerant in ciuitatē Modin immolare: et thura accendere: et a lege dei discedere. Et multi de p̄plo israel cōsentiētes, accesserūt ad eos: sed Mathathias et filij eius cōstātes steterunt. Et respōdentes q̄ missi erant ab Antiocho: dixerūt Mathathie. Princeps, et clarissimus, et magnus es in hac ciuitate: et ornatus filijs, et fratrib⁹. Ergo accede prior, et fac iussuz regis, sicut fecerūt oēs gentes, et viri iuda: et qui remanserūt i hierusalē: et eris tu, et filij tui, inter amicos regis: et amplificatus argēto et auro, et muneribus multis. Et respōdit Mathathias: et dixit voce magna. Et si oēs gentes regi Antiocho obediunt: vt discedat vnusq̄sq̄ a seruitute legis patrū suorū: et cōsentiunt mādatis ei⁹: ego et filij mei, et fratres mei, obediemus legi patrū nostrorum. Propiti⁹ sit nobis deus. Non est nobis vtile relinquere legē et iustitias dei. Non audiemus verba regis Antiochi: nec sacrificabimus transgredientes legis nostre mandata vt eamus altera via. Lectio quarta.

ET vt cessauit loqui verba hec: accessit quidam iudeus in omnium oculis sacrificare idolis sup araz in ciuitate Modin secundū iussuz regis. Et vidit Mathathias: et doluit: et cōtremuerūt renes eius: et accēsus est furor eius secundū iudiciū legis: et insiliens, trucidauit eū super aram. Sed et virū, quem miserat rex Antiochus, q̄ cogebat immolari: occidit in ipso tēpore: et arā destruxit. Et zelatus est legē: sicut fecit Phinees zambri, filio salomi. Et exclamauit Mathathias in ciuitate: voce magna, dicēs. Omnis qui zelū habet legis statuēs testamentum exeat post me. Et fugit ipse et filij eius in mōtes: et reliquerunt quecunq̄ habebant in ciuitate. Lectio quinta

TUnc descēderūt multi querentes iustitiā, et iudiciū, in desertu. Et sederūt ibi: ipsi et filij eorū: et mulieres eoruz: et pecora eorū: quoniā irruerunt sup eos mala. Et renunciatum est viris regis et exercitui, qui erant in hierusalē ciuitatē dauid: quoniam discessissent viri q̄dā qui dissipauerant mandatuz regis in loca occulta in deserto: et abijssent post illos multi. Et statiz perrexerunt ad eos: et cōstituerunt aduersus eos p̄eliū in die sabbatorum: et dixerunt ad eos. Resistitis et nunc adhuc? Exite, et facite secundum verbuz regis anthiochi, et viuetis. Et dixerunt. Nō exibimus, neq̄ faciemus verbū regis: vt polluamus diem sabbatorum. Et concitauerunt aduersus eos p̄lium: et nō responderunt illis: nec lapidē miserunt in eos: nec oppilauerunt loca occulta, dicētes. Moriamur oēs in simplicitate nostra: et testes erunt sup nos celū et terra, q̄ iniuste perditis nos. Et intulerūt eis bellum sabbatis: et mortui sunt ipsi: et vxores eoruz: et filij eoruz: et pecora eoruz: vsq̄ ad mille animas hominū. Lectio. vi.

ET cognouit Mathathias et amici eius: et luctum habuerunt super eos valde. Et dixit vir proximo suo. Si oēs fecerimus sicut fratres nostri fecerūt: et non pugnauerimus aduersum gentes pro animabus nostris: et iustificationibus nostris: citius disperdēt nos a terra. Et cogitauerūt in illa die, dicētes. Omnis homo quicunq̄ venerit ad nos in bello in die sabbatorū: pugnemus aduersus euz: et non moriamur oēs: sicut mortui sunt fratres nostri in occultis. Tunc congregata est ad eos synagoga iudeorum fortis viribus ex israel: ois voluntarius in lege: et oēs q̄ fugiebāt a malis additi sunt ad eos. Et facti sunt illis in firmamētū. Et collegerūt exercituz: et percusserunt peccatores in ira sua: et viros iniquos in īdignatione sua: et ceteri fugerūt ad nationes, vt euaderent. Et circuiuit

Mathathias et amici eius: et destruxerunt aras: ꝛ circunciderunt pueros incircuncisos quotquot inuenerunt in finibus israel in fortitudine: ꝛ persecuti sunt filios superbie: ꝛ prosperatū est opus in manibus eorum. Et obtinuerūt legem de manibus gētium: ꝛ non dederunt cornu peccatori. Tu autem domine miserere nobis.

Dominica tertia mensis octobris.
Incipit liber secūdus machabeorū. Lc. i.

FRatribus qui sunt per egiptum iudeis: salutē dicunt fratres qui sunt in hierosolymis iudei: ꝛ q in regione iudea: ꝛ pacē bonā. Benefaciat vobis deus: ꝛ meminerit testamēti sui: quod ad Abraham, ꝛ Jsaac, ꝛ Jacob locutus est: seruoꝝ suoꝝ fideliū. Et det vobis cor omnibus: vt colatis eū: ꝛ faciatis eius voluntatē, corde magno, ꝛ animo volenti. Adaperiat cor vestrum in lege sua, ꝛ ī preceptis suis: ꝛ faciat pacē. Exaudiat orationes vestras: ꝛ recōcilietꝰ vobis: nec vos deserat ī tēpore malo. Et nūc hic sumus orantes pro vobis regnante Demetrio: anno cētesimo sexagesimonono. Nos iudei scripsimus vobis ī tribulatione ꝛ impetu, q superuenit nobis in istis annis. Ex quo recessit Jason a sācta terra, ꝛ a regno: portā succenderūt, ꝛ effuderunt sanguinē innocentē. Et orauimus ad dūm, ꝛ exauditi sumus: ꝛ obtulimus sacrificiū ꝛ similaginē: ꝛ accendimus lucernas ꝛ proposuimꝰ panes. Et nunc frequētate dies scenophegie, mensis Casleu. Lectio secūda.

ANno cētesimo octogesimo octauo: ꝓplus q est hierosolymis et ī iudea, senatꝰq ꝛ iudas: Aristobolo magistro Ptolomei regis, qui est de genere christorū sacerdotū: ꝛ his qui in egipto sunt iudeis: salutē ꝛ sanitatē. De magnis periculis a deo liberati: magnifice gratias agimus ipsi: vtpote q aduersus talē regē dimicauimus. Ipse enim ebullire fecit de Perside: eos qui pugnauerunt contra nos, et sanctā ciuitatē. Nā cū in ꝑside esset dux ipse: et cū ipso immensus exercitus: cecidit in tēplo Nanee: consilio deceptus sacerdotū Nanee. Etenim cū eo habitaturus venit ad locū Antiochus et amici eius: et vt acciperēt pecunias multas dotis nomine. Cumq proposuissent eas sacerdotes Nanee: et ipse cū paucis ingressus esset intra ambitū phani: clauserunt tēplū. Cū autē intrasset Antiochus: aperto q occulto aditu templi: mittētes lapides percusserunt ducē: et eos qui cū eo erāt, diuiserunt membratim: et capitibus amputatis, foras proiecerūt. Per omnia benedictus deus, q tradidit impios. Lc. iij.

FActuri igit̄ quinta et vicesima die mēsis casleu purificationē tēpli: necessariū duximus significare vobis: vt et vos quoq agatis diē scenophegie: et diē ignis q datus est: quādo Neemias edificato tēplo et altari obtulit sacrificia. Nam cū in perside ducerentur patres nostri sacerdotes: q tūc dei cultores erāt: acceptū ignē de altari occulte: abscōderunt in valle, vbi erat puteus altus et siccus: et in eo contutati sunt eū: ita vt omnibus ignotus esset locus. Cū autē preterijssent anni multi: et placuisset deo vt mitteretur Neemias a rege ꝑsidis: nepotes sacerdotū illoꝝ q abscōderant, misit ad requirendū ignē: et sicut narrauerūt nobis: nō inuenerūt ignē: sed aquā crassā. Et iussit eos haurire, et afferre sibi. Et sacrificia q imposita erāt iussit sacerdos Neemias aspergi ipsa aqua: et ligna que erāt superposita. Vtq hoc factū est: et tēpus affuit q sol refulsit, qui prius erat in nubilo: accensus est ignis magnꝰ: ita vt oēs mirarētur. Lc. iiij.

ORationē autē faciebāt oēs sacerdotes dum cōsummaretur sacrificiū: ionatha inchoāte: ceteris autē respōdentibꝰ. Et Neemie oratio erat: habēs hunc modū. Dñe deus omniū creator, terribilis, et fortis: iustus et misericors: q solus es bonus rex: solus prestās: solus iustus: et omnipotēs ꝛ eternus: qui liberas israel de omni malo: qui fecisti patres electos: et sanctificasti eos: accipe sacrificiū pro vniuerso populo tuo israel: et custodi ꝑtē tuā et scifica. Cōgrega dispersionē nostrā: libera eos q seruiūt gētibꝰ: et ꝯtēptos et abominatos respice: vt sciant gētes q tu es deꝰ noster. Lc. v.

Affige

Affligẽ opprimẽtes nos: ⁊ cõtumeliã facientes in supbia. Cõstitue popu-lũ tuũ in loco scõ tuo: sicut dixit moyses. Sacerdotes autẽ psallebant hymnos: vsquequo ɔsumptũ esset sacrificiũ. Cũ autẽ consumptũ esset sacrificiũ: ex residua aqua neemias iussit lapides maiores perfundi. Quod vt factũ est: flãma ex eis accensa est: sed ex lumine quod refulsit ab altari cõsũpta est. Ut vero manifestata est res: renũciatũ est regi psarũ: ꝙ in loco in quo ignẽ abscõderant, hi q̃ trãslati fuerãt sacerdotes, aqua apparuit: de qua neemias ⁊ q̃ cũ eo erãt, purificauerũt sacrificia. Lcõ. vj.

Considerãs aũt rex: ⁊ rem diligenter examinãs: fecit ei tẽplũ vt probaret ꝙ factũ erat. Et cũ probasset: sacerdotibus donauit multa bona: ⁊ alia atq; alia munera: ⁊ accipiẽs manu sua tribuebat eis. Appellauit aũt neemias hũc locũ Nephthar: qḋ interpretatur purificatio. Uocaẽ aũt apud

cap. 2. plures nephi. Inuenitur autẽ in descriptionibus hieremię prophetę: ꝙ iussit accipere ignẽ eos qui transmigrabantur: vt significatum est: ⁊ vt mãdauit trãsmigratis: ⁊ dedit illis legẽ ne obliuiscerentur pręcepta dñi: ⁊ vt non errarent mentibus: vidẽtes simulacra aurea ⁊ argentea: ⁊ ornamenta eorum. Et alia huiusmodi dicens hortabatur: ne legem amouerent a corde suo.

¶ Dominica quarta mensis octobris. De scđo libro Machabeorum. Lectio. i.

cap. 2.

Erat aũt in ipsa scriptura q̃uo tabernaculũ ⁊ arcam iussit ꝓpheta diuino respõso ad se facto comitari secũ vsquequo exijt mõtẽ: i quo moyses ascẽdit ⁊ vidit dei hereditatẽ. Et veniẽs ibi hieremias inuenit locũ speluncę: ⁊ tabernaculũ ⁊ arcã: ⁊ altare incẽsi intulit illuc: ⁊ ostiũ obstruxit. Et accesserunt q̃dam simul qui sequebantur vt notarẽt sibi locũ: ⁊ nõ potuerunt inuenire. Ut autẽ cognouit Hieremias, culpãs illos, dixit: ꝙ ignotus erit locus, donec cõgreget deus cõgregationẽ populi, ⁊ propiti⁹ fiat. Et tunc dominus ostẽdet hęc, ⁊ apparebit maiestas dñi: ⁊ nubes erit sicut ⁊ moysi manifestabaẽ. Et sicut cũ Salomõ petijt vt locus sanctificaretẽ magno deo manifestabat hęc. Magnifice etenĩ sapiẽtiã tractabat. Et sapiẽtiã habẽs: obtulit sacrificiũ dedicationis ⁊ ɔsummationis tẽpli: sicut ⁊ moyses orabat ad dñm: ⁊ descẽdit ignis de celo: ⁊ cõsumpsit holocaustũ. Dixitq; moyses eo ꝙ nõ sit comestũ quod erat ꝓ peccato: ⁊ cõsumptum est: similiter ⁊ Salomõ octo diebus celebrauit dedicationẽ. Lectio. ij.

Inferebãtur autẽ in descriptionibus ⁊ commentarijs Neemię hęc eadẽ: ⁊ qualiter cõstruens bibliothecam: congregauit de regionibus libros: ⁊ prophetarum: ⁊ dauid: ⁊ epistolas regum ⁊ de donarijs. Similiter aũt ⁊ iudas: ea quę diderat per bellum: quod nobis acciderat: congregauit omnia: ⁊ sunt apud nos. Si ergo desideratis hęc: mittite qui perferãt vobis. Acturi itaq; purificationẽ scripsimus vobis. Bñ ergo facietis: si egeritis hos dies. Deus autem qui liberauit populum suum, ⁊ reddidit hereditatem omnibus: ⁊ regnũ, ⁊ sacerdotium, ⁊ sanctificationẽ, sicut promisit in lege: speramus quod cito nostri miserebitur: ⁊ congregabit de sub celo in locum sanctum. Eripuit enĩ nos de magnis periculis ⁊ locũ purgauit. Lcõ. iij.

De Juda vero machabeo, ⁊ de fratribus eius ⁊ de templi magni purificatione: ⁊ de arę dedicatiõe: sed ⁊ de prelijs quę pertinent ad Antiochũ nobilem: ⁊ filium eius Eupatorẽ: ⁊ de illuminationibus quę de celo factę sunt ad eos: qui pro iudeis fortiter fecerũt: ita vt vniuersã regionẽ cũ pauci essent vindicarent: ⁊ barbaram multitudinem fugarent: ⁊ famosissimum in toto orbe templum recuperarent: ⁊ ciuitates liberarent: vt ⁊ leges quę abolitę erant restituerentur domino: cũ omni tranquillitate propitio facto illis. Jtẽ quę ab Jasone cireneo quinq; libris cõprehensa, tẽtauimus nos vno volumine breuiare. Lcõ. iiij.

Considerantes enim multitudinem librorum ⁊ difficultatem volentibus aggredi narrationes hystoriarum propter multitudinẽ rerum: curauimus volẽtibus

qdem legere: vt esset animi oblectatio: stu-
diosis vero vt facilius possit memorię cō-
mēdari: oībus autē legētibus vtilitas con
feratur: ⁊ nobis qdē ipsis q hoc opus bre-
uiandi causa suscepimus: nō facilē laborē:
īmo vero negociū plenū vigiliarꝝ, ⁊ sudo-
ris assumpsimus: sicut hi qui preparāt con
uiuiū: ⁊ querūt aliorū volūtati parēre: pro
pter multorū gratiā libēter laborē sustine-
mus: veritatē qdē de singulis auctoribus
ꝯcedētes: ipsi aūt secundū datā formā bre-
uitati studentes. Sicut enim nouę domus
architecto de vniuersa structura curādū est:
ei vero q pinger̄ curat, quę apta sūt ad orna
tū exqrenda sunt: ita existimandū est ⁊ ī no-
bis. Etenim intellectū colligere ⁊ ordina-
re sermonē: ⁊ curiosius partes singulas q̄s-
qꝫ inqrere: historię ꝯgruit auctori. Breui
tatē vero dictionis sectari: ⁊ executiones re
rū vitare: breuiāti cōcedēdū est. Lectio. v.
Hinc igitur narrationē incipiemus:
de prefatione tantū dixisse sufficiat.
Stultū etenim est ante historiā effluere: in
cap. 3. ipsa autē historia succingi. Igitur cū sā-
cta ciuitas habitaretur ī omni pace: leges
etiā adhuc optime custodirentur, propter
Onię pōtificis dispositionē ⁊ pietatē: ⁊ ani
mos odio habētes mala: fiebat vt ipsi reges
⁊ principes locū summo honore dignū du
cerent: ⁊ tēplū maximis muneribꝰ illustra-
rēt: ita vt Seleucus asyę rex de redditibus
suis prestaret oēs sumptus ad ministerium
sacrificiorum pertinentes. Lectio. vi.
Simon aūt de tribu beniamin, prepo
situs tēpli cōstitutus: cōtendebat obsisten
te sibi principe sacerdotū, iniquū aliquid ī
ciuitate moliri. Sed cū vincere Oniam nō
posset: venit ad Apolloniū tharsę filiū: q il
lo tēpore erat dux Celesirię ⁊ Phenicis: ⁊
nūciauit ei pecunijs innumerabilibus ple
nū esse erariū hierosolymis: ⁊ cōes copias
immensas esse: quę non pertinent ad ratio
nē sacrificiorū: esse autē possibile sub pote-
state regis cadere vniuersa. Cumqꝫ retulis-
set Apollonius ad regem de pecunijs quę
delatę erant: ille accitum heliodorum qui
erat super negocia eius: misit cū mandatis:
vt predictam pecuniam transportaret.

In hystorijs distribuēdis per mensem nouembris ordo. Quando litera dominicalis A occurrerit: lib. ezechielis ponitur die vigesimonono octobris. Liber autē danielis. xij. eiusdem mensis. Libri. xij. ꝓphetarum decimonono dicti mensis ponū tur: ⁊ de eis vsqꝫ ad aduentum legitur.

Quādocūqꝫ litera dominicalis B occurrerit: lib. ezechie. ponitur die. xxx. mēsis octobris. Danielis aūt liber. xiij. nouē. Libri ꝓphetarꝫ die. xx. dicti mensis ponūtur.

Quādo litera dn̄icalis C occurrerit: liber ezechie. xxxi. octobris ponit̄. Liber autem danielis. xiiij. die nouēbris. Libri. xij. prophetarum die. xxi. eiusdem mensis ponuntur: ⁊ de eis legitur vsqꝫ ad aduentum.

Quādocūqꝫ litera dn̄icalis D occurrerit: liber ezechielis. viij. die nouembris ponitur: q2 prima dn̄ica ꝓpter festū oīm scō rū impedit̄. Liber danielis. xv. nouembris. Libri prophetarū. xxij. nouembris ponuntur: ⁊ de eis vsqꝫ ad aduentum legitur.

Qn̄ vero litera dn̄icalis E occurrerit: liber ezechielis scd̄a die nouēbris ponit̄: ⁊ legit̄ p vnā hebdōā: quia sequēs dn̄ica impedit̄ ꝓpter dedicationē saluatoris: liber danielis. xvj. die mēsis p̄sati: libri vero. xij. ꝓphetarꝫ. xxviij. die dicti mēsis: q2 dn̄ica p̄cedēs extat impedita ꝓpter festū scī Clemē. papę ⁊ marty. iuxta ordinē rubricarum nouarū: ⁊ de eis vsqꝫ ad aduentum legit̄.

Quādocūqꝫ litera dn̄icalis F occurrerit: liber ezechielis. iij. nouēbris ponitur: liber danielis. xvj. die dicti mensis: libri vero prophetarum. xxiiij. eiusdem mensis ponuntur: ⁊ de eis vsqꝫ ad aduentū legitur.

Quādo vero litera dominicalis G occurrerit: liber ezechielis. iiij. die nouembris ponitur: ⁊ legitur p vnā hebdōam: q2 in. ij. dn̄ica festum occurrerit beati martini: liber danielis. xvi. die dicti mēsis ponitur: quia sequēs dn̄ica extat impedita ꝓpter dedicationē basilicarū Petri ⁊ Pauli. Libri. xij. ꝓphetarꝫ. xxviij. eiusdē mēsis ponunt̄ quia dn̄ica impedit̄ pp festū scē Catherinę: ⁊ de eis vsqꝫ ad aduētū legitur.

Sabbo dñice primo kal. nouē. Ad mag. Añ. Uidi dñm sedentē sup soliū excelsū: & plena erat omnis terra maiestate eius: & ea quę sub ipso erant replebant templum.
Dñica. j. in cal. nouēb. omnia vt in psal. & ponit liber Ezechielis pphe. & legitur per duas hebdomadas. Lcō. j.

Et factum est in tricesimo anno: in quarto mense: in quinta mensis: cum essem in medio captiuorū iuxta fluuiū chobar: aperti sunt celi, & vidi visiões dei in qnta mensis: ipse est annus quītus transmigrationis regis Joachim. Factū est verbū dñi ad Ezechielē filiū Buzi sacerdotē: in terra chaldeorū iuxta fluuium Chobar. Et facta est sup eū ibi manus dñi. Et vidi: & ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone: & nubes magna, & ignis inuoluens, & splēdor in circuitu eius. Et de medio eius quasi species electri: id est de medio ignis. Et in medio eorum quasi similitudo quatuor animalium: & hic aspectus eorū. Similitudo hominis in eis. Et quatuor facies vni: & quatuor pennę vni. Et pedes eorū pedes recti: & planta pedis eorū qsi plāta pedis vituli: & scintillę qsi aspectus ęris candentis. Et manus hominis sub pennis eorū in quattuor partibus. Et facies & pennas per quatuor partes habebāt: iunctęq3 erant pennę eorum alterius ad alterū. Nō reuertebant cū incederēt: sed vnūqdq3 añ faciē suā gradiebatur. Similitudo autem vultus eoꝝ, facies hominis, & facies leonis a dextris ipsorū qtuor: facies aūt bouis a sinistris ipsorū quatuor: & facies aquilę de sup ipsoꝝ qtuor. Et facies eoꝝ & pēnę eoꝝ: extētę desup. R. Uidi dñm sedētē sup soliū excelsū & eleuatū: & plena erat oīs terra maiestate eius. Et ea quę sub ipo erāt replebāt templum. V. Seraphin stabant subter illud: sex alę vni & sex alę alteri. Et. Lcō. ij.

Due pēnę singulorū iungebantur: & duę tegebant corpora eorū. Et vnūquodq3 eorum, corā facie sua ambulabat: vbi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur: nec reuertebant, cū ambularent. Et similitudo animaliū & aspectus eorū: quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarū. Hęc erat visio discurrēs in medio animalium: splendor ignis: & de igne fulgur egrediens. Et animalia ibāt & reuertebant: in similitudinē fulguris coruscantis. Cūq3 aspicerē animalia, apparuit rota vna super terrā iuxta animalia: habēs quatuor facies: & aspectus rotaꝝ, & opus earum, quasi visio maris: & vna similitudo ipsarum quatuor. Et aspectus earū & opera: quasi sit rota in medio rotę. Per quatuor partes earum euntes ibant: & nō reuertebantur cum ambularent. Statura quoq3 erat rotis & altitudo: & horribilis aspectus: & totum corpus plenum oculis in circuitu ipsarum quatuor. Cumq3 ambularent animalia: ambulabāt pariter & rotę iuxta ea: & cum eleuarētur animalia de terra: eleuabātur simul & rotę. Quocunq3 ibat spiritus: illuc eūte spū, & rotę piter eleuabātur sequentes eum. Spiritus enim vitę erat in rotis: cum euntibus ibant, & cum stantibus stabant: & cum eleuatis a terra pariter eleuabantur, & rotę sequentes ea: qnia spiritus vitę erat in rotis. Et similitudo super caput animalium firmamenti: quasi aspectus crystalli horribilis: & extenti super capita eorum desuper. R. Aspice dñe de sede sancta tua & cogita de nobis: inclina deus meus aurē tuā & audi. Aperi oculos tuos & vide tribulationē nr̄am. V. Qui regis israel intēde: q deducis velut ouem ioseph. Aperi. Lc. iij.

Sub firmamēto aūt pēnę eoꝝ rectę alterius ad alterū. Unumquodq3 duabus alis velabat corpus suū: & alterū similiter velabatur. Et audiebā sonū alarū: quasi sonū aquaꝝ multaꝝ: & quasi sonū sublimis dei. Cum ambularent quasi sonus erat multitudinis vt sonus castrorū. Cumq3 starent demittebantur pēnę eorū. Nam cum fieret vox supra firmamentum quod erat super capita eorum: stabāt & submittebant alas suas. & super firmamētum quod erāt imminēs capiti eoꝝ: quasi aspectus lapidis saphiri similitudo throni: Et sup similitudinem throni, similitudo quasi aspectus

hominis desup. Et vidi quasi speciē electri: velut aspectū ignis intrinsecus p circuitū eī: a lūbis eius et desup: et a lūbis eius vsq̧ deorsum: vidi quasi speciē ignis splēdētis in circuitu: velut aspectū arcus cū fuerit in nube in die pluuię: hic erat aspectus splēdoris per gyrū. Hęc visio similitudinis glorię dñi. Et vidi et cecidi in faciē meā. Et audiui vocē loquētis: et dixit ad me. Fili hominis, sta super pedes tuos, et loquar tecū. Et ingressus est in me spiritus postquā locutus est mihi. Et statuit me supra pedes meos. Et audiui loquētē ad me, et dicētē. Fili hominis: mitto ego te ad filios israel ad gētes apostatrices: q̄ recesserūt a me. Patres eoꝝ preuaricati sūt pactū meū vsq̧ ad diē hāc, et filij dura facie et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te. Et dices ad eos. Hęc dicit dñs deus: si forte vel ipsi audiāt: et si forte qescāt: qm̄ domus exasperās est. Et sciēt q̧ ppheta fuerit in medio eoꝝ. R. Aspice dñe q: facta est desolata ciuitas plēa diuitijs: sedet ī tristitia dña gētiū. Nō ē q̄ psolet eā nisi tu de' nr̄. V. Plorās plorauit ī nocte: et lachrime ei' ī maxillis ei'. Nō.

Tu ergo fili hominis ne time. Le. iiij. as eos neq̧ sermones eorū metuas: qm̄ increduli et subuersores sunt tecū: et cū scorpionibus habitas. Verba eorum ne timeas: et vultus eoꝝ ne formides: quia domus exasperans est. Loquēris ergo verba mea ad eos: si forte audiāt et quiescāt: quoniā irritatores sunt. Tu aūt fili hominis audi quęcūq̧ loquor ad te: et noli esse exasperās, sicut domus exasperatrix est. Aperi os tuū: et cōmede quęcūq̧ ego do tibi. Et vidi. Et ecce manus missa ad me: in qua erat inuolutus liber. Et expādit illū corā me, q erat scriptus intus et foris. Et scriptę erāt ī eo lamētationes: et carmē et vę. Et dixit ad me. Fili hominis quodcūq̧ inueneris cōmede. Cōmede volumē istud: et vadēs loquere ad filios israel. Et aperui os meū et cibauit me volumine illo. Et dixit ad me. Fili hominis venter tuus cōmedet: et viscera tua cōplebuntur volumine isto: quod ego do tibi. Et comēdi illud. Et factū est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit ad me. Fili hominis, vade ad domū israel. Et loquēris verba mea ad eos: nō enim ad populū profundi sermonis et ignotę linguę tu mitteris, ad domū israel: neq̧ ad populos multos pfundi sermonis et ignotę linguę: quorū non possis audire sermones. Et si ad illos mittereris: ipsi audirēt te. Domus autē israel nolūt audire te: quia nolūt audire me. Omnis quippe domus israel attrita frōte est: et duro corde. Ecce dedi faciē tuā valētiorē faciebus eoꝝ: et frontē tuā duriorē frōtibus eoꝝ. Velut adamantem: et vt silicem dedi faciē tuā. Ne timeas eos, neq̧ metuas a facie eorū: q: domus exasperās est. Et dixit ad me. Fili hoīs oēs sermones quos ego loquor ad te assume in corde tuo. et auribꝰ tuis audi: et vade, igredere ad trāsmigrationē ad filios ppli mei: et loqris ad eos et dices eis. Hęc dicit dñs deꝰ: si forte audiāt et qescāt. R. Sup muros tuos hierlm̄ pstitui custodes. Tota die et nocte n̄ tacebūt laudare nomē dñi. V. Pręiicabūt pplis fortitudinē meā: et ānūciabūt gētibꝰ glīā meā. To.

Et assumpsit me spiritus: et au Le. v. diui post me vocē cōmotionis magnę. Bñdicta glia dñi: de loco suo. Et vocē alaꝝ animaliū pcutientiū alterā ad alterā: et vocem rotaꝝ sequentiū aīalia: et vocē cōmotiōis magnę. Spiritus quoq̧ eleuauit me: et assūpsit me. Et abij amarus in indignatione spūs mei. Manus enī dñi erat mecū pfortās me: et veni ad trāsmigrationē ad aceruū nouarū frugū: ad eos q habitabāt iuxta flumē chobar. Et sedi vbi illi sedebāt: et māsi ibi septē diebꝰ mœrēs ī medio eorū. Cū aūt ptrāsissent septem dies: factū est verbū dñi ad me dicens. Fili hominis, speculatorem dedi te domui israel: et audies de ore meo verbū et annunciabis eis ex me. Si dicēte me ad impiū morte morieris: et nō annūciaueris ei: neq̧ locutus fueris: vt auertat a via sua impia et viuat: ipse impiꝰ in iniquitate sua morietur: sanguinē aūt eius de manu tua requirā. Si aūt tu annūciaueris impio et ille nō fuerit cōuersus ab impietate sua, et a via sua impia: ipse qdem in im

pietate

pietate sua morietur. Tu aũt animã tuã liberasti. Sed et si cõuersus iust' a iustitia sua fecerit iniquitatẽ: ponã offendiculũ coram eo. Ipse morieť: q: non annunciasti ei. In pctõ suo morieť: et nõ erunt in memoria iustitię eius quas fecit: sanguinẽ vero eius de manu tua requirã. ℞. Muro tuo inexpugnabili circũcinge nos dñe: et armis tuę potentię ,ptege nos semp. Libera dñe deus israel clamãtes ad te. ℣. Erue nos ĩ mirabilib' tuis: et da gliã noĩ tuo. Li. Le. vi

Si aũt tu annũciaueris iusto vt nõ peccet iustus: et ille nõ peccauerit: viuẽs viuet, q: annũciasti ei, et tu aĩam tuã liberasti. Et facta est ibi sup me manus dñi: et dixit ad me. Surgens egredere in campũ: et ibi loquar tecũ. Et surgens egressus sum ĩ campum: et ecce ibi gloria dñi stabat quasi gloria quã vidi iuxta fluuiũ chobar: et cecidi in faciem meã. Et ingressus est in me spiritus. Et statuit me super pedes meos: et locutus est mihi et dixit ad me. Ingredere, et includere ĩ medio dom' tuę. Et tu fili hoĩs ecce data sunt sup te vincula: et ligabũt te ĩ eis: et nõ egredieris in medio eorũ. Et linguã tuã adhęrere faciam palato tuo: et eris mutus: nec quasi vir obiurgãs: q: domus exasperãs est. Cũ aũt locutus fuero tibi, aperiam os tuum et dices ad eos. Hęc dicit dñs deus. Qui audit, audiat: et q quiescit, quiescat: q: domus exasperãs est. Et tu fili hoĩs sume tibi laterem: et ponas eũ corã te: et describes in eo ciuitatem hierusalem: et ordinabis aduersus eã obsidionem: et ędificabis munitiões: et cõportabis aggerẽ: et dabis cõtra eã castra: et pones arietes in gyro. Et tu sume tibi sartaginem ferreã: et pones eã in murũ ferreũ inter te et inter ciuitatem: et obfirmabis faciem tuã ad eam. Et erit in obsidionem et circũdabis eã. Signũ est domui israel. Et tu dormies super latus tuũ sinistrũ: et pones iniqtates dom' israel sup eo numero dierũ qbus dormies sup illud: et assumes iniqtatẽ eorũ. ℞. Sustinuimus pacem et nõ venit: quesiuim' bona: et ecce turbatio: cognouim' dñe pctã nostra. Nõ in perpetuũ obliuiscaris nos.

℣. Peccauimus, impie gessimus: iniquitatem fecim' dñe in oẽm iustitiã tuã. Nõ. ℞. Laudabilis popul'. Quẽ dñs exercituũ benedixit dicẽs. opus manuũ mearum tu es: hereditas mea israel. ℣. Btã gẽs cui' dñs deus populus elect' in hereditatẽ. Quem. ℞. Duo seraphin clamabãt alter ad alterũ. Sanctus scũs scũs dñs de' sabaoth. Plena est oĩs terra gloria ei'. ℣. Tres sũt q testimoniũ dãt ĩ celo: pr: verbum: et spũs scũs: et hi tres vnũ sunt. Sctũs. Glia. Plena. ℞. Redemit populũ suum et liberauit eũ: et veniẽt et exultabũt in monte syon: et gaudebunt de bonis dñi super frumẽto vino et oleo. Et vltra nõ esurient. ℣. Eritq aĩa eorum: quasi hortus irrigu'. Et. ℞. Angustię mihi sunt vndiq: et qd eligã ignoro. Melius est mihi incidere in man' hoĩum: q derelinquere legem dei mei. ℣. Si enim hoc egero, nõ effugiã manus vestras. Melius. ℞. Misit dñs angelũ suũ et cõclusit ora leonũ. Et nõ cõtaminauerũt: q coram eo iustitia inuenta non est in me. ℣. Misit de' misericordiã suã et veritatẽ suã: animam meã eripuit dẽ medio catulorum leonũ. Et nõ. ℞. A facie furoris tui de', ,pturbata est oĩs terra. Sed miserere dñe: et ne facies ,ɔsũmatioñe. ℣. Dñe dñs nr̃: q admirabile est nomẽ tuũ! Sed. ℞. Ciuitatem istã tu circũda, dñe: et angeli tui custodiãt muros eius. Exaudi dñe populũ tuũ cum misericordia. ℣. Auertat̃ furor tu' dñe a populo tuo: et a ciuitate sancta tua. Exaudi. ℞. Genti peccatrici: populo pleno pctõ miserere. Dñe deus. ℣. Esto placabilis sup nequitiã populi tui. Dñe. ℞. Indicabo tibi homo quid sit bonũ: aut qd dñs reqrat a te facere iudiciũ et iustitiã. Et sollicitũ ambulare cũ dño tuo. ℣. Spera ĩ dño et fac bonitatẽ: et inhabita terrã. Et. Añe subscripte dicũtur vsq ad aduẽtũ ĩ feriali officio. Ad magn. añã. Aspice dñe q facta ẽ desolata ciuitas plena diuitijs: sedet ĩ tristitia dña gẽtiũ: nõ est q cõsoletur eam nisi tu deus. Añã. Muro tuo inexpugnabili circumcinge nos domine: et armis tuę potentię protege nos semper. Añ. Qui celorum cõtines thronũ: et

abyssos intueris dñe rex regũ:montes pō
deras: terrā palmo concludis:exaudi nos
dñe ĩ gemitibus nostris. Añ. Sustinuimꝰ
pacē ⁊ nō venit:q̄siuimus bona ⁊ ecce tur-
batio:cognouimꝰ dñe pctā nostra:ne in p-
petuū obliuiscaris nos deꝰ israel. Añ. Su
p muros tuos hierusalē ↄstitui custodes:to
ta die et nocte ñ tacebūt laudarẽ nomē dñi.

¶ Dñica scda. De libro Ezechielis. Lc.j.

cap.4.b Ego autē dedi tibi annos iniqui
tatis eoꝝ:numero dieꝝ trecētos
⁊ nonaginta dies:⁊ portabis
iniquitatē domus israel. Et cū
cōpleueris hec dormies sup latus tuū dex
trū secūdo:⁊ assumes iniquitatē domus iu
da quadraginta diebus. Diē pro anno,diē
inquā pro anno dedi tibi. Et ad obsidionē
hierusalē cōuertes faciē tuā:⁊ brachiū tu
um erit extentū:⁊ prophetabis aduersus
eā. Ecce circundedi te vinculis,vt nō con
uertas te a latere tuo in latus aliud: donec
cōpleas dies obsidionis tue. Et tu sume ti
bi frumētū,⁊ hordeū,⁊ fabā,⁊ lētē,⁊ mili
um,⁊ viciā:⁊ mittes ea in vas vnū:⁊ facies
tibi panes numero dierū quibus dormies
super latus tuū. Trecētis ⁊ nonaginta die
bus comedes illud. Cibus autē tuus quo
vescēris erit in pondere viginti stateres in
die. A tēpore vsq; ad tēpus cōmedes illud.
Et aquā in mensura bibes:sextā partē hin.
A tēpore vsq; ad tps bibes illud. Et quasi
subcineritiū hordeaceū comedes illud. Et
stercore quod egredit̃ de homine:operies
illud in oculis eoꝝ. Hec dicit dñs. Sic cō
medēt filij israel panē suū pollutū:inter gē
tes ad quas eijciā eos. Et dixi,a,a,a,dñe de
us:ecce anima mea nō est polluta:⁊ mor-
ticinū,⁊ laceratū a bestijs,nō comedi ab in
fantia mea vsq; nunc:⁊ nō est ingressa in os
meū omnis caro immūda. Lectio secūda.

Et dixit ad me. Ecce dedi tibi fimū
boū pro stercoribus humanis:⁊ fa
cies panem tuū in eo. Et dixit ad me. Fili
hominis:ecce ego cōterā baculū panis ĩ
hierusalē:⁊ comedēt panem suū in ponde
re,et in solicitudine:et aquā in mēsura et an
gustia bibēt:vt deficiētibus pane et aqua:
corruat vnusquisq; ad fratrē suū:et cōtabe
scat in iniqtatibus suis. Et tu fili hominis: cap.5.
sume tibi gladiū acutum radētē pilos. Et
assumes eum:⁊ duces p caput tuū:⁊ p bar
bā tuā. Et assumes tibi staterā pōderis:⁊
diuides eos. Tertiā partē igni cōbures in
medio ciuitatis:iuxta completionē dierū
obsidionis. Et assumes tertiā partē:⁊ cōci
des gladio in circuitu eius. Tertiā vero a-
liā disperges in vētum:⁊ gladiū nudabis
post eos. Et sumes inde paruū numerū,⁊ li
gabis eos in summitate pallij tui. Et ex eis
rursus tolles,⁊ proijcies eos ĩ mediū ignis:
et combures eos igni: et ex eis egredietur
ignis in omnē domū israel. Hec dicit dñs
deꝰ. Ista est hierusalē. In medio gētiū po-
sui eā:⁊ in circuitu eius terras. Et cōtem-
psit iudicia mea:vt plus esset impia q̄ gen
tes:⁊ precepta mea vltra q̄ terre que in cir
cuitu eius sunt. Iudicia enim mea proiece
rūt:⁊ in pceptis meis nō ambulauerūt:id-
circo hec dicit dñs deus. Quia superastis
gētes q̄ in circuitu vestro sunt:⁊ ĩ preceptis
meis nō ambulastis:⁊ iudicia mea nō feci
stis:⁊ iuxta iudicia gētiū q̄ in circuitu vrō
sunt nō estis opati:ideo hec dicit dñs deꝰ.

Ecce ego ad te:⁊ ipse ego fa- Lc.iij.
ciā in medio tui iudicia in oculis gē-
tiū:⁊ faciā in te que nō feci:⁊ qbus similia
vltra nō faciā pp oēs abominationes tuas.
Ideo patres comedēt filios in medio tui:
⁊ filij comedent prēs suos. Et faciā in te iu
dicia:⁊ ventilabo vniuersas reliquias tuas
in oēm ventū. Idcirco viuo ego dicit dñs
deus:nisi p eo q sctm̄ meū violasti in om
nibus offensionibus tuis:⁊ in cūctis abo
minationibus tuis: ego quoq; confringā
⁊ nō parcet oculus meus:⁊ nō miserebor.
Tertia pars tui peste morietur: ⁊ fame cō
sumetur in medio tui:⁊ tertia pars tui gla-
dio cadet in circuitu tuo. Tertiā vero par
tē tuā in oēm ventū dispergā:⁊ gladiū eua
ginabo post eos. Et cōplebo furorē meū:
requiescere faciā indignationē meā in eis:
⁊ cōsolabor. Et scient q: ego dñs locutus
sum in zelo meo:cū impleuero oēm indi-
gnationē meā in eis. Et dabo te in desertū
⁊ in

⁊ in opprobriũ gẽtibus, quę ĩ circuitu tuo
sunt: in cõspectu omnis pretereuntis. Et eris
obprobriũ ⁊ blasphemia: exẽplũ ⁊ stupor
ĩ gẽtibus q̃ in circuitu tuo sunt. Cũ fecero
in te iudicia in furore ⁊ ĩ indignatione ⁊ in
increpationibus irę: quę ego dñs locutus
sum: quãdo misero sagittas famis pessimas
in eos: quę erũt mortiferę: ⁊ quas mittã vt
disperdam vos. Et famẽ cõgregabo super
vos: ⁊ cõterã in vobis baculũ panis: ⁊ im
mittã ĩ vos: famẽ ⁊ bestias pessimas: vsq
ad internitionẽ. Et pestilẽtia ⁊ sanguis trã
sibũt p te ⁊ gladiũ inducam super te. Ego
cap. 6. dominus locutus sum Lectio q̃rta.
ET factus est sermo dñi ad me dicẽs.
Fili hominis, pone faciem tuã ad montes
israel: ⁊ prophetabis ad eos ⁊ dices. Mõ-
tes israel: audite verbũ dñi dei. Hęc dicit
dñs deus mõtibus ⁊ collibus: rupibus ⁊
vallibus. Ecce ego inducã super vos gla-
diũ: ⁊ disperdã excelsa vestra: ⁊ demoliar
aras vestras: ⁊ confringentur simulachra
vestra: ⁊ deijciam interfectos vestros ante
idola vestra. Et dabo cadauera filior israel
ante faciẽ simulacrorum vestror: ⁊ disper-
dã ossa vestra circũ aras vestras: in oĩbus
habitationibus vestris. Urbes desertę erũt:
⁊ excelsa demoliẽt: ⁊ dissipabunt: ⁊ inte
ribunt arę vestrę: ⁊ cõfringẽtur. Et cessabũt
idola vestra: ⁊ conterent delubra vestra: ⁊
delebunt opera vestra: ⁊ cadet interfectus
in medio vestri: ⁊ scietis q ego sum dñs.
Et relinquã in vobis eos q fugerint gla-
diũ in gẽtibus: cũ dispersero vos in terris.
Et recordabunt mei liberati vestri: in gẽti
bus ad quas captiui ducti sunt: q cõtriui
cor eorũ fornicãs ⁊ recedẽs a me: ⁊ oculos
eorũ fornicãtes post idola sua. Et displice
bunt sibimet: sup malis quę fecerãt in vni
uersis abominationibus suis. Et scient q
ego dñs nõ frustra locutus sum: vt facerẽ
eis malũ hoc. Hęc dicit dñs deus. Per-
cute manũ tuã ⁊ allide pedẽ tuum: ⁊ dic
heu ad omnes abominationes malor do
mus israel: quia gladio fame ⁊ peste ruitu-
ri sunt: q longe est: peste morietur. Qui au-
tem prope: gladio corruet. Et qui relictus
fuerit, ⁊ obsessus, fame morief: ⁊ cõplebo
indignationem meam in eis. Lectio q̃nta.
ET scietis q ego dñs cum fuerint in
terfecti vestri in medio idolor vestro
rũ: ⁊ in circuitu ararũ vestrarũ in omni col
le excelso: ⁊ in cunctis sũmitatibus mõtiũ
⁊ subtus oẽ lignum nemorosum: ⁊ subtus
vniuersam quercũ frondosam: in loco vbi
accenderunt thura redolẽtia vniuersis ido
lis suis. Et extendã manũ meã sup eos: ⁊
faciã terrã eorũ desolatã: ⁊ destitutã a de-
serto Deblata: in oĩbus habitationibus
eorum. Et scient q ego dñs. Et factus cap. 7.
est sermo dñi ad me dicens. Et tu fili homi
nis, hęc dicit dñs deus terrę israel. Finis
venit: venit finis: super quatuor plagas ter
rę. Nũc finis sup te: ⁊ immittã furorẽ meũ
in te: ⁊ iudicabo te iuxta vias tuas: ⁊ ponã
cõtra te oẽs abominatiões tuas. Et nõ par
cet oculus meus super te: ⁊ nõ miserebor:
sed vias tuas ponã sup te: ⁊ abominatio-
nes tuę in medio tui erunt. Et scietis quia
ego dñs. Hęc dicit dñs deus. Afflictio
vna: afflictio ecce venit. Finis venit: venit
finis. Euigilauit aduersum te: ecce venit.
Uenit cõtritio sup te q habitas in terra. Ue
nit tẽpus. Prope est dies occisionis: ⁊ nõ
glorię montiũ. Nunc de ꝓpinquo effun-
dam irã meam sup te: ⁊ cõplebo furorem
meũ in te: ⁊ iudicabo te iuxta vias tuas: ⁊
imponã tibi omnia scelera tua: ⁊ non par
cet oculus meus neq miserebor: sed vias
tuas imponam tibi: ⁊ abominationes tuę
in medio tui erunt. Et scietis quia ego sum
dominus percutiens. Lectio sexta.
ECce dies venit: ecce venit. Egressa est
contritio. Floruit virga: germinauit super
bia: iniquitas surrexit in virga impietatis.
Nõ est ex eis ⁊ nõ ex populo: neq ex soni
tu eor: ⁊ nõ erit requies in eis. Uenit tem-
pus: appropinquauit dies. Qui emit non
lętetur: ⁊ qui vendit nõ lugeat: q̃a ira super
omnẽ populũ eius. Quia qui vendit ad id
quod vendidit nõ reuertet: et adhuc in vi-
uentibus vita eorũ. Uisio enim ad omnem
multitudinẽ eius nõ regredietur: ⁊ vir ĩ ini
quitate vitę suę nõ cõfortabit. Canite tuba:

preparent omnes: et nõ est q vadat ad prelium. Ira enim mea sup vniuersum pplm ei⁹. Gladius foris: pestis et fames intrinsecus. Qui in agro est: gladio morietur: et q in ciuitate, pestilentia et fame deuorabunt. Et saluabunt qui fugerint ex eis. Et erunt in mõtibus quasi colũbe cõuallium omnes trepidi: vnusquisq3 in iniqtate sua. Omnes manus dissoluentur, et oĩa genua fluẽt aqs. Et accingẽt se cilicijs: et operiet eos formido et in omni facie cõfusio: et in vniuersis capitibus eorum caluitium. Argentũ eorũ foras proijcietur: et aurũ eorũ in sterqliniũ erit. Argentũ eorum et aurũ eorũ: nõ valebit liberare eos in die furoris dñi. Animã suã nõ saturabũt: et ventres eorum nõ implebunt. Qr scandalũ iniquitatis eorum factũ est: et ornamenta moniliũ suorum in superbia posuerunt: et imagines abominationum suarum et simulacrorum suorum, fecerunt ex eo.

C Dñica tertia mensis nouẽbris ponitur liber danielis pphete: et per vnã legitur hebdomadã. Liber danielis pphete. Lectõ. j.

Anno tertio regni Joachim regis iude: venit Nabuchodonosor rex Babylonis in hierusalem: et obsedit eam. Et tradidit dñs in manu eius Joachim regẽ iude: et partẽ vasorum domus dei. Et asportauit ea in terrã Sẽnaar in domũ dei sui: et vasa intulit in domũ thesauri dei sui. Et ait rex asphanez preposito eunuchorum: vt introduceret de filijs israel: et de semine regio: et tyrannorum pueros: in qbus nulla esset macula: decoros forma, et eruditos omni sapientia: cautos scientia et doctos disciplina: et qui possent stare in palatio regis: vt docẽret eos literas: et linguã chaldeorũ. Et constituit eis rex annonã p singulos dies: de cibis suis: et de vino vnde bibebat ipse: vt enutriti tribus annis postea starent in cõspectu regis. Fuerunt ergo inter eos de filijs iuda: Daniel: Ananias: Misael: et Azarias. Et iposuit eis prepositus eunuchorũ nomina Danieli balthasar: Ananie sidrach: Misaheli mysach et Azarie abdenago. Tu autem. Lectio. ij.

Proposuit autem daniel in corde suo, ne pollueretur de mensa regis: neque de vino potus eius. Et rogauit eunuchorum prepositum: ne contaminaretur. Dedit aũt dñs Danieli gratiã et misericordiã in cõspectu principis eunuchorum. Et ait princeps eunuchorũ ad Daniel. Timeo ego dñm meũ regẽ: q cõstituit vobis cibũ et potũ. Qui si viderit vultus vestros macilentiores pre ceteris adolescẽtibus coeuis vestris: cõdemnabitis caput meũ regi. Et dixit Daniel ad Malassar: quẽ cõstituerat princeps eunuchorũ super danielẽ: Ananiã: Misaelẽ: et Azariã. Tẽta nos obsecro seruos tuos diebus decẽ: et dent nobis legumina ad vescendũ: et aqua ad bibendũ: et cõtẽplare vultus nostros, et vultus puerorum q vescuntur cibo regio: et sicut videris facies cũ seruis tuis. Qui audito sermone huiuscemodi, tẽtauit eos dieb⁹ decẽ. L. iij

Post dies aũt decẽ apparuerunt vultus eorũ meliores et corpulentiores pre omnibus pueris qui vescebantur cibo regio. Porro, Malassar tollebat cibaria et vinũ potus eorũ: dabatq3 eis legumina. Pueris aũt his dedit deus scientiã et disciplinã: i omni libro et sapientia. Danieli aũt intelligentiã oĩum visionũ et somniorum. Cõpletis itaq3 diebus, post quos dixerat rex vt introducerentur: introduxit eos prepositus eunuchorum in cõspectu Nabuchodonosor. Cũq3 locutus eis fuisset rex: nõ sunt inuenti de vniuersis tales: vt Daniel: Ananias: Misael et Azarias. Et steterunt in cõspectu regis: et oẽ verbũ sapientie et intellectus, qđ sciscitatus est ab eis rex inuenit in eis decuplũ sup cunctos ariolos et magos q erant in vniuerso regno ei⁹. Fuit aũt daniel vsq3 ad annũ primũ Cyri regis. Lc. iiij.

In anno secundo regni nabuchodonosor: vidit nabuchodonosor somniũ et cõterritus est spiritus eius, et somniũ eius fugit ab eo. Precepit ergo rex vt conuocarent arioli: et magi: et malefici: et chaldei: vt indicarẽt regi somnia sua. Qui cum venissent: steterunt corã rege. Et dixit ad eos rex. Vidi somnium: et mente confusus ignoro

ignoro quid viderim. Responderuntque chaldei regi syriace. Rex in sempiternum vive. Dic somnium servis tuis: et interpretationem eius indicabimus. Et respondens rex: ait chaldeis. Sermo recessit a me. Nisi indicaveritis mihi somnium et coniecturam eius: peribitis vos: et domus vestre publicabuntur. Si autem somnium et coniecturam eius narraveritis: premia et dona, et honorem multum accipietis a me. Somnium igitur et interpretationem eius indicate mihi. Lectio .v.

R Esponderunt secundo atque dixerunt. Rex somnium dicat servis suis: et interpretationem ei indicabimus. Respondit rex et ait. Certe novi quod tempus redimitis: scientes quod recesserit a me sermo. Si ergo somnium non indicaveritis mihi: una est de vobis sententia: quod interpretationem quoque fallacem et deceptione plenam composueritis: ut loquamini mihi donec tempus pertranseat. Somnium itaque dicite mihi: ut sciam quod interpretationem quoque eius veram loquamini. Respondentes ergo chaldei coram rege: dixerunt. Non est homo super terram qui sermonem tuum rex possit implere: sed neque regum quisque potens et magnus verbum huiuscemodi sciscitatur ab omni ariolo, et mago, et chaldeo. Sermo enim quem tu queris rex, gravis est: nec reperietur quisque qui indicet illum in conspectu regis: exceptis diis: quorum non est cum hominibus conversatio. Quo audito rex in furore et ira magna: precepit ut perirent omnes sapientes babylonis. Et egressa sententia sapientes interficiebantur. Querebanturque daniel et socii eius ut perirent. Lectio .vi.

T Unc daniel requisivit de lege atque sententia ab Arioch principe militie regis: qui egressus fuerat ad interficiendum sapientes babylonis. Et interrogavit eum qui a rege acceperat potestatem: quam ob causam tam crudelis sententia a facie regis esset egressa. Cum ergo rem indicasset arioch danieli: daniel ingressus rogavit regem ut tempus daret sibi ad solutionem indicandam regi. Et ingressus est domum suam: ananieque misaeli et azarie sociis suis indicavit negocium: ut quererent misericordiam a facie dei celi super sacramento isto et non perirent daniel et socii eius cum ceteris sapientibus babylonis. Tunc danieli mysterium per visionem nocte revelatum est. Et Daniel benedixit deum celi: et locutus ait. Sit nomen domini benedictum a seculo usque in seculum: quia sapientia et fortitudo eius sunt: et ipse mutat tempora et etates: transfert regna atque constituit. Dat sapientiam sapientibus: et scientiam intelligentibus disciplinam. Ipse revelat abscondita et profunda: et novit in tenebris constituta: et lux cum eo est. Tu autem domine.

¶ Dominica quarta ponuntur libri duodecim prophetarum: et de eis legitur usque ad adventum.

¶ Incipit Osee propheta.

V erbum domini quod factum est ad Osee filium Beeri in diebus Ozie: Joatham: Achaz: Ezechie: regum iuda: et in diebus Hieroboam filii Joas: regis israel. Principium loquendi domino in Osee. Et dixit dominus ad Osee. Vade assume tibi uxorem fornicationum: et fac tibi filios fornicationum: quia fornicans fornicabitur terra a domino. Et abiit et accepit Gomer filiam Debelaim: et concepit, et peperit ei filium. Et dixit dominus ad eum. Voca nomen eius Jezrahel: quoniam adhuc modicum: et visitabo sanguinem Jezrahel super domum Jehu: et quiescere faciam regnum domus Israel. Et in die illa conteram arcum israel in valle iezrahel. Et concepit adhuc: et peperit filiam. Et dixit ei. Voca nomen eius absque misericordia: quia non addam ultra misereri domui israel: sed oblivione obliviscar eorum. Et domui iuda miserebor: et salvabo eos in domino deo suo: et non salvabo eos in arcu: et gladio: et in bello: et in equis: et in equitibus. Et ablactavit eam que erat absque misericordia. Et concepit et peperit filium: et dixit ei. Voca nomen eius non populus meus: quia vos non populus meus: et ego non ero vester deus. Et erit numerus filiorum israel quasi arena maris que sine mensura est, et non numerabitur. Et erit in loco ubi dicetur eis: non populus meus vos, dicetur eis: filii dei viventis. Et congregabuntur filii iuda: et filii israel pariter. Et ponent sibimet caput unum: et ascendent de terra: quia magnus dies iezrahel.

¶ Incipit Johel propheta.

V Erbum domini quod factum est ad Johel

filiū Phatuel. Audite hec senes: ⁊ aurib⁹ pcipite oēs habitatores terre. Si factuz est istud in diebus vestris: aut in dieb⁹ patruz vestrorū. Sup hoc filijs vr̄is narrate: ⁊ filij vr̄i filijs suis: ⁊ filij eorū gn̄ationi altere. Residuū eruce comedit locusta: ⁊ residuū locuste comedit bruc⁹: ⁊ residuū bruci comedit rubigo. Expergiscimini ebrij, ⁊ flete, ⁊ vlulate oēs, qui bibitis vinū in dulcedine: qm̄ perijt de ore vr̄o. Gens enim ascēdit sup terrā meaz: fortis ⁊ innumerabilis. Dētes ei⁹ vt dētes leonis: ⁊ molares eius vt catuli leonis. Posuit vineā meaz i deserto: ⁊ ficū meā decorticauit. Nudās spoliauit eaz ⁊ piecit: albi facti sūt rami ei⁹. Plāge quasi virgo accincta sacco: sup virū pubertatis sue. Perijt sacrificium ⁊ libatio de domo dn̄i: ⁊ luxerūt sacerdotes ministri dn̄i. Depopulata est regio: luxit hum⁹: qm̄ deuastatū est triticū: cōfusū ē vinū: ⁊ elāguit oleū. Confusi sunt agricole: vlulauere vinitores super frumento, vino, ⁊ ordeo: quia perijt messis agri: Vinea cōfusa est: ⁊ fic⁹ elāguit.

Incipit Amos propheta.

Verba Amos qui fuit in pastoralibus Thecue: q̄ vidit sup israel: i dieb⁹ Ozie regis iude: ⁊ in diebus Hieroboā filij Joas regis israel: ante duos annos terremotus. Et dixit dn̄s: de sion rugiet: ⁊ de hierusalē dabit vocē suā. Et luxerūt speciosa pastorū: ⁊ exsiccat⁹ est vertex carmeli. Hec dicit dn̄s de⁹. Sup trib⁹ scelerib⁹ Damasci: ⁊ sup q̄tuor nō ↄuertā euz: eo q̄ triturauerit in plaustris ferreis Galaad: Et mittā ignē in domū Azahel: ⁊ deuorabit domos Benadab. Et ↄterā vectē damasci: ⁊ dispdā habitatorē de cāpo idoli: ⁊ tenētem sceptrū de domo voluptatis. Et trāsferet ppls syrie Cyrenē: dicit dn̄s. Hec dicit dn̄s. Sup trib⁹ scelerib⁹ Gaze: ⁊ sup q̄tuor nō ↄuertam eū: eo q̄ trāstulerit captiuitatē pfectā: vt ↄcluderet eā i Idumea. Et mittā ignē i murū Gaze: ⁊ deuorabit edes ei⁹. Et disperdā habitatorē de Azoto: ⁊ tenētē sceptruz de Ascalone: ⁊ ↄuertā manū meā sup accarō: ⁊ pibūt relique philistinorū: dicit dn̄s deus. Hec dicit dn̄s de⁹. Sup trib⁹ scelerib⁹ Tyri: ⁊ sup q̄tuor nō ↄuertā eū: eo q̄ ↄcluserūt captiuitatē pfectā i idumea: ⁊ nō sūt recordati federis fratrū. Et immittā ignē i muruz Tyri: ⁊ deuorabit edes ei⁹. Hec dicit dn̄s. Sup trib⁹ scelerib⁹ Edō: ⁊ sup q̄tuor nō cōuertā eū: eo q̄ psecut⁹ sit i gladio frēm suū: ⁊ violauerit miām ei⁹: ⁊ tenuerit vltra furorē suū: ⁊ indignationē suaz seruauerit vsq; in finem.

Incipit Abdias propheta.

Visio Abdie. Hec dicit dn̄s deus ad Edō. Auditū audiuimus a dn̄o: ⁊ legatū ad gētes misit. Surgite: ⁊ ↄsurgam⁹ aduersus eū i pliū. Ecce paruulū dedi te i gētib⁹: ↄtēptibilis tu es valde. Supbia cordis tui extulit te hitantē i scissuris petrarū: exaltantē soliū tuū. Qui dicis in corde tuo. Quis detrahet me i terrā? Si exaltat⁹ fueris vt aqla: ⁊ si inter sydera posueris nidū tuū: inde detrahaz te dicit dn̄s: si fures itroissēt ad te: si latrones p noctē: quō cōticuisses? Nōne furati essent sufficiētia sibi. Si vindemiatores introissent ad te: nūqd saltē racemuz reliquissēt tibi? Quō scrutati sūt Esau? iuestigauerūt abscōdita ei⁹? Vsq; ad terminū emiserūt te oēs viri federis tui: illuserūt tibi: inualuerūt aduersum te viri pacis tue. Qui comedūt tecū ponēt isidias subter te. Nō est prudētia i eo. Nūquid nō i die illa: dicit dn̄s pdaz sapiētes de idumea: ⁊ prudētiā de mōte Esau: ⁊ timebūt fortes tui a meridie, vt intereat vir d̄ mōte Esau? Propter iterfectionē ⁊ pp iniqtatē i fratrē tuuz iacob: opiet te cōfusio: ⁊ peribis in eternum.

Incipit Jonas propheta.

Et factū est verbū dn̄i ad Jonaz filiū Amathi dicēs. Surge ⁊ vade i Niniuē ciuitatē grandē: ⁊ pdica i ea q2 ascēdit malitia ei⁹ coraz me. Et surrexit Jonas vt fugeret i Tharsis: a facie dn̄i. Et descēdit Joppē, ⁊ iuenit nauē euntē in Tharsis: ⁊ dedit naulū eius: ⁊ descēdit i eam: vt iret cū eis in Tharsis a facie dn̄i. Dn̄s aūt misit vētum magnū i mare: ⁊ facta ē tepestas magna in mari: ⁊ nauis periclitabat̄ cōteri: ⁊ timuerūt naute: ⁊ clamauerūt viri ad deū suū. Et miserūt vasa q̄ erāt i naui i mare vt alleuiaret̄ ab eis. Et ionas descēdit ad iteriora nauis: ⁊

nis:& dormiebat sopore graui. Et accessit ad eũ gubernator & dixit ei. Quid tu sopore opprimeris? Surge & inuoca deũ tuũ: si forte recogitet deus de nobis: & nõ pereamus. Et dixit vir ad collegã suũ. Venite & mittamus sortes: & sciamus q̃re hoc malũ sit nobis. Et miserũt sortes: Et cecidit sors super Ionã.

℃ Incipit Micheas propheta.

Verbũ dñi qđ factũ est ad Micheam morasthitẽ, i diebus Ioathã, achaz, & ezechie regũ iuda: qđ vidit sup Samariã & Hierusalẽ. Audite ppli oẽs: & attẽdat terra & plenitudo eius: & sit dñs deus vobis in testẽ: dñs de tẽplo scõ suo. Quia ecce dñs egredietur de loco scõ suo: & descẽdet, & calcabit super excelsa terre: & cõsumentur mõtes subtus eũ: & valles scindẽtur sicut cera a facie ignis: sicut aque, q̃ decurrũt i pceps. In scelere iacob oẽ istud: & i pctis domus israel. Qđ scelus iacob? Nõne samaria? Et q̃ excelsa iude? Nõne hierusalẽ? & ponã samariã quasi aceruũ lapidũ in agro: cũ plantatur vinea. Et detrahã i vallẽ lapides eius: & fundamẽta eius reuelabo. Et oĩa sculptilia eius cõcident: & oẽs mercedes eius cõburentur igni. Et omnia idola eius ponã in pditionẽ: q: de mercedibus meretricis congregata sunt: & vsq; ad mercedẽ meretricis reuertentur.

℃ Incipit Naum propheta.

Onus Niniue. Liber visionis Naum Elchesei. Deus emulator: & vlciscens dñs. Vlciscẽs dñs, & habẽs furorẽ: vlciscẽs dñs i hostes suos: & irascens ipse inimicis suis. Dñs patiens & magnus fortitudine: & mundãs nõ faciet innocentẽ. Dñs i tempestate & turbine vie eius: & nebule puluis pedum eius. Increpãs mare & exsiccans illud: & oĩa flumina ad desertũ deducẽs. Infirmatus est Basan, & Carmelus, & flos Libani elãguit. Mõtes cõmoti sunt ab eo: & colles desolati sunt. Et cõtremuit terra a facie eius: & orbis & oẽs hitãtes i eo. Ante faciẽ idignationis eius, qs stabit? Et qs resistet in ira furoris eius? Indignatio eius effusa est vt ignis: & petre dissolute sũt ab eo. Bonus dñs & cõfortãs i die tribulationis: & sciens sperãtes in se. Et in diluuio ptereũte cõsummationẽ faciet loci eius. Et inimicos eius persequetur tenebre.

℃ Incipit Abacbuc propheta.

Onus qđ vidit Abacbuc propheta. Vsq; quo dñe clamabo, & nõ exaudies? vociferabor ad te vim patiens, & nõ saluabis? Quare ostendisti mihi iniq̃tatẽ & laborẽ: videre pdã & iniustitiã cõtra me? Quare respicis cõtemptores & taces: cõculcãte impio iustiorem se: & facies hoĩs q̃si pisces maris: & q̃si reptilia nõ habentia ducẽ? Et factũ ẽ iudiciũ & cõtradictio potẽtior. Propter hoc lacerata est lex: & nõ peruenit vsq; ad finẽ iudiciũ. Quia impius p̃ualet aduersus iustũ: ppterea egredit̃ iudicium peruersum. Aspicite in gẽtibus & videte: & admiramini, & obstupescite: q: opus factũ est in diebus vrĩs: qđ nemo credet cũ narrabitur. Quia ecce ego suscitabo chaldeos gentẽ amarã, & velocẽ: ambulantem sup latitudinẽ terre: vt possideat tabernacula nõ sua. Horribilis & terribilis est: ex semetipsa iudiciũ & onus eius egredietur. Leuiores pardis equi eius: & velociores lupis vespertinis: & diffundentur eq̃tes eius. Eq̃tes nãq; eius de lõge venient: volabũt quasi aq̃la festinãs ad comedẽdũ.

℃ Incipit Sophonias propheta.

Verbũ dñi qđ factũ ẽ ad Sophoniã filiũ Chusi: filij Godolie: filij Amasie: filij Ezechie: in diebus Iosie filij Amõ regis iuda. Congregãs cõgregabo oĩa a facie terre dicit dñs: congregans hominẽ & pecus: congregans volatilia celi, & pisces maris. Et ruine impiorũ erunt: & dispdam hoĩes a facie terre dicit dñs. Et extendam manũ meã sup iudã, & sup oẽs habitantes hierlm. Et dispdam de loco hoc, reliquias Baal: & noĩa edituorum cũ sacerdotibus: & eos q adorant sup tecta militiã celi: & adorant, & iurant in dño: & iurant in Melchõ: & q auertunt̃ de post tergũ dñi: & qui quesierunt dñm: nec inuestigauerũt eum. Silete a facie dñi dei: q: iuxta est dies dñi: q: preparauit dñs hostiã: sanctificauit vocatos suos. Et erit in die hostie dñi: visitabo sup principes: & sup filios regis: et sup omnes q induti sunt veste peregrina. Et visitabo super omnem qui arroganter ingreditur su

per limen in die illa: qui complent domus domini dei sui iniquitate et dolo. Tu autē.

Incipit Aggeus propheta.

In anno scdo Darij regis persar: in mē se sexto: in die vna mensis: factū est verbū dñi i manu Aggei prophete: ad Zorobabel filiū Salatiel, ducē iuda: et ad Jesū filiū Josedech sacerdotē magnū dicēs. Hec ait dñs exercituū dicēs. Popul⁹ iste dicit. Nōdū venit tēpus: domus dñi edificāde. Et factū est verbū dñi i manu Aggei prophete dicēs. Nūqd tēpus vobis est, vt habitetis in domibus laqueatis, et dom⁹ ista deserta? Et nūc hec dicit dñs exercituum. Ponite corda vr̄a sup vias vestras. Seminastis multū, et intulistis parū: comedistis, et nō estis satiati: bibistis, et nō estis inebriati: operuistis vos, et nō estis calefacti. Et qui mercedes cōgregauit, misit eas in sacculū pertusū. Hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vestra sup vias vr̄as. Ascēdite i mōtē: portate ligna: et edificate domū: et acceptabilis mihi erit: et glorificabor: dicit dñs.

Incipit Zacharias propheta.

In mense octauo: in anno secūdo Darij regis: factū est verbū dñi ad Zachariā filiū Barachie: filij Addo prophetam dicēs. Iratus est dñs sup patres vestros iracūdia. Et dices ad eos. Hec dicit dñs deus exercituū. Cōuertimini ad me, ait dñs exercituū, et cōuertar ad vos dicit dñs exercituū. Ne sitis sicut patres vestri: ad quos clamabāt prophete priores dicētes. Hec dicit dñs exercituū. Cōuertimini de vijs vestris malis: et de cogitationibus vr̄is pessimis. Et nō audierūt, neqȝ attenderunt ad me: dicit dñs. Patres vestri vbi sunt, et prophete? Nunqd in sempiternū viuēt? Uerumtamē verba mea: et legitima mea, q̄ mādaui seruis meis prophetis: nunquid nō comprehenderūt patres vestros? Et conuersi sunt et dixerūt. Sicut cogitauit dñs exercituū facere nobis secundū vias nostras: et secundū ad inuentiones nostras fecit nobis. Tu autē.

Incipit Malachias propheta.

Onus verbi dñi ad israel i manu Malachie prophete. Dilexi vos dicit dñs. Et dixistis: in quo dilexisti nos? Nōnne frater erat Esau, Jacob, dicit dñs: et dilexi Jacob, Esau aūt odio habui? Et posui Seyr mōtes eius in solitudinē: et hereditatē eius in dracones deserti. Qd̄ si dixerit Idumea destructi sumus: sed reuertentes, edificabimus que destructa sunt. Hec dicit dñs exercituū. Isti edificabūt: et ego destruā. Et vocabunt termini impietatis: et populus cui iratus est dñs vsqȝ i eternū. Et oculi vestri videbūt: et vos dicetis. Magnificet dñs super terminū israel. Filius honorat patrē: et seruus dñm suū. Si ergo pater ego sū: vbi est honor meus? Et si dñs ego sum: vbi est timor meus: dicit dñs exercituū? Ad vos o sacerdotes: q despicitis nomē meū: et dixistis. In quo despeximus nomen tuum? Offertis super altare meū panē pollutū: et dicitis: in quo polluimus te? In eo q̄ dicitis. Mensa dñi despecta est. Si offeratis cecum ad immolandū: nonne malum est? Et si offeratis claudum et languidum: nonne malum est? Offer illud duci tuo si placuerit ei: aut si susceperit faciem tuam: dicit dominus exercituum. Tu autem.

EXPLICIT DOMINICALE.

PROPRIVM SANCTORVM, SECVNDVM RITVM SANCTAE ROMANAE ECCLESIAE FELICITER INCIPIT.

¶In vigilia scti Andreę aplí. Si festũ eius venerit in dominica, trãsfert in secũdã feriã: ⁊ in dñica fiunt vesperę de festo, ⁊ cõme. de dñica. Ad vesp. añ. Salue crux. cũ rel. de lau. ps. Dixit do. 35. cũ rel. in fine. Laudate d. o. 36. Cap.

Fratres: Corde enim credit ad iustitiã: ore aũt cõfessio fit ad salutem: dicit eniz scriptura: omnis q credit in illũ non confundet. Hym. Exultet celum laudibus. 47. in commum apostolorum. ℣. In omnem. Ad mag. añ. Unus ex duobus q secuti sunt dñm: erat Andreas frater Simonis petri halleluia. Oratio.

Maiestatẽ tuã dñe suppliciter exoramus: vt sicut ecclesię tuę beatus Andreas apls extitit prędicator ⁊ rector: ita apud te sit pro nobis perpetuus intercessor. Per dñm. Ad matuti. inuita. Regẽ aplorũ dñm. Uenite adoremus. ps. Uenite. 1. Hym. Eterna christi munera. 47. vt in cõmuni apostolorũ. In primo noctur. aña. Uidit dominus petrum ⁊ andream: ⁊ vocauit eos. psalm. Celi enarrãt. 47. Añ Uenite post me dicit dominus: fa-

ciam vos fieri piscatores hominū. ps. Benedicā dn̄m. 48. An. Relictis retibus suis: secuti sunt dominum redemptorem. psalm. Eructauit. 48. ℣. In omnem terram exiuit.

Passio sancti Andree apostoli. Lectio .j.

Passionē sancti Andree apostoli: quam oculis nostris vidimus omnes presbyteri ⁊ diaconi ecclesiarū Achaie, scribimus vniuersis ecclesijs, que sunt in oriente, ⁊ occidente, ⁊ meridiano, ⁊ septētrione: in christi nomine constitute. Pax vobis: ⁊ vniuersis qui credunt in vnum deum: ⁊ in trinitatem perfectam. Uerum patrem ingenitum: verum filium vnigenitum, ⁊ verum spiritum sanctum procedentē ex patre, ⁊ in filio pmanentē. Ut ostendat vnus spiritus sanctus esse in patre ⁊ filio: ⁊ hoc eē vnigenitum filium: qđ est, ⁊ ille q genuit. Hanc fidem didicimus a sancto Andrea, domini nostri Jesu christi apostolo: cuius passionem, quā coram positi vidimus: prout possumus explicamus. Proconsul itaq Egeas, Patras ciuitatem ingressus: cepit compellere credentes in Christo ad sacrificia idolorum. Cui occurrens sanctus Andreas dixit. Oportebat, vt tu, qui iudex esse hominū cōprobaris: iudicem tuū q est in celis agnosceres: ⁊ ágnitū cóleres: ⁊ colendo: eū, q verus deus est: ab his, qui veri dij non sunt: animū reuocares. Cui Egeas dixit. Tu es Andreas, qui destruis tēpla deorū: ⁊ suades hominibus supstitiosam illam sectam: quā nuper delatam, romani principes exterminari iusserunt? Sanctus andreas respondit. Romani principes nondum cognouerunt hoc: q pro salute hominum veniens dei filius, docuerit, ista idola nō solum deos non esse: sed esse demonia pessima humano generi inimica: que hoc docent homines, vnde offendatur de⁹: vt dū offensus fuerit, auertatur ⁊ non exaudiat: ⁊ cū auersus fuerit ⁊ non exaudierit: habeantur cum diabolo ⁊ ipsi captiui. Et tādiu eos deludat: quādiu de corpore exeant rei ⁊ nudi: nihil secū preter peccata portātes. ℟. Cum perambularet dn̄s sup mare secus litus galilee: vidit Petrum ⁊ andream retia mittentes in mare: ⁊ vocauit eos dicens. Uenite post me: faciam vos fieri piscatores hominū. ℣. Erant enim piscatores: ⁊ ait illis. Uenite post me. Lectio .ij.

Egeas dixit. Ista superstitiosa ⁊ vana verba sunt. Nam ⁊ Jesus vester dum hec predicaret: iudei, illum crucis patibulo affixerunt. Andreas respondit. O si velis scire mysterium crucis: q̄ rationabili charitate auctor humani generis pro restauratione nostra hoc crucis patibulum, nō inuitus, sed sponte susceperit? Egeas dixit. Cum traditus asseratur a suo discipulo: ⁊ a iudeis tentus: ⁊ presidi adductus: ⁊ ad petitionem iudeorum a militibus presidis crucifixus: quomodo tu dicis spontaneū crucis subijsse patibulū? Andreas respondit. Ideo ego dico spontaneum: quoniam simul cū ipso fui cū a suo discipulo traderetur: ⁊ antequā traderet, dixit nobis: q tradēdus esset: ⁊ crucifigendus pro salute hominū: ⁊ tertia die resurrecturū se esse predixit. Cui cū frater meus Petrus diceret: propitius tibi esto domine ne fiat istud: indignatus sic ait Petro. Uade retro sathana: q: nō sapis que dei sunt. Et vt plen⁹ nos instrueret: quoniam sponte passionem susciperet, dicebat nobis. Potestatē habeo ponendi animam meam: ⁊ potestatem habeo iterū sumendi eā. Ad vltimū vero: dū cenaret nobiscum ⁊ diceret: vnus vestrum me traditurus est: ⁊ ad istam vocem omnes contristaremur: ne suspensos cogitatio cruciaret: ait. Cui dedero panis fragmentum manu mea: ipse est. Et cū dedisset vni ex cō discipulis nostris: ⁊ futura, quasi preterita iam narraret: docuit se volūtarie fuisse traditū: cum, nec traditorem fugiendo deseruit: sed in loco, quo sciebat illū esse venturū, pmāsit. ℟. Mox vt vocē dn̄i predicantis audiuit btūs Andreas: relictis retibus, quorū vsu, actuq viuebat. Eterne vite securus est premia largientem. ℣. Hic est qui pro amore Christi pependit in cruce: ⁊ pro lege eius sustinuit passionem. Eterne vite secutus est premia. Lectio tertia.

Egeas

Egeas dixit. Miror te prudentẽ virũ3 istũ velle sectari: quẽ quocũq3 pacto aut sponte, aut inuitũ: cruci tamẽ cõfiteris affixũ. Andreas respondit. Hoc est: quod etiã me dixisse iam retines. Magnũ est mysteriũ crucis: quod si forte volueris audire: referã. Egeas dixit. Mysteriũ nõ potest dici: sed suppliciũ. Andreas respõdit. Ipsu3 supplicium: mysteriũ restaurationis humane: si patiẽter audieris: cõprobabis. Egeas dixit. Ego quidem patienter te audiam: sed tu si me obtemperanter non audieris: ipsum crucis mysterium in teipso excipies. Andreas respondit. Ego si crucis patibulum expauescerem: gloriam crucis nõ prędicarẽ. Egeas dixit. Insanus sermo tuus, prędicat crucem supplicij gloriã esse: quia per audaciam non times pęnam mortis. Andreas respondit. Non per audaciam: sed per fidem non timeo pęnam mortis. Mors autem peccatoru3 pessima. Et ideo audire te volo crucis mysterium: vt agnitum, forsitan credas: ꝛ credens, ad restaurationem tuę animę: quoquo pacto pertingas. Egeas dixit. Restauratur hoc: quod perijsse docetur: Nunquid anima mea perijt: vt ad eius restaurationem venire debeam per fidem nescio quam tu asseras? Andreas respondit: Hoc est quod te discere desiderabam. Ut dum perditas animas omnium hominum docuero: iustam restaurationem earũ: per crucis mysteriu3 pandam. Primus enim homo per lignum pręuaricationis mortem induxit: ꝛ necessarium erat hoc generi humano: vt per lignu3 passionis, mors, quę ingressa fuerat, pelleretur. ℞. Doctor bonus ꝛ amicus dei Andreas ducitur ad crucem: aspiciens a longe vidit crucem: ꝛ dixit: salue crux, Suscipe discipulum eius: qui pependit in te magister meus christus. ℣. Salue crux, quę in corpore christi dedicata es: ꝛ ex mẽbris eius tanquam margaritis ornata. Suscipe discipulum. Gloria. Suscipe disci.

In secundo nocturno. aña. Dignum sibi dñs cõputauit martyrem: quem vocauit apostolum dum esset in mari alleluia. ps. Omnes gentes. 49. Aña. Dilexit andream dñs: in odorẽ suauitatis. ps. Exaudi deus deprecationẽ. 49. Aña. Biduo viuens pẽdebat in cruce beatus andreas pro christi nomine: ꝛ docebat populum. ps. Exaudi deus orationem. 49. ℣. Constitues eos principes. ℞. Memores erunt nominis.

Lectio. iiij.

Et quoniam de immaculata terra factus fuerat homo primus: qui per lignũ pręuaricationis mundo mortem intulerat: necessario, de immaculata virgine natus est perfectus homo. In quo, dei filius, qui primum fecerat hominem: vitam ęternam, quam perdiderant homines per adam, repararet: ac de ligno crucis: lignũ concupiscentię excluderet. Et expanderet in cruce immaculatas manus: pro manibus incõtinenter extensis. Et pro suaui cibo arboris vẽtitę: escam fellis acciperet: ꝛ in se suscipiens mortalitatem nostram: suã nobis immortalitatem offerret. Egeas dixit. Ista verba illis narrare potes, qui tibi credunt. Mihi autem nisi hoc consentias: vt sacrificium dijs omnipotẽtibus offeras: in ipsam quam laudas crucem: te fustigatũ affigi pręcipiã. Andreas respõdit. Omnipotẽti deo, q vnus, ꝛ verus est: omnĩ die sacrifico: non thuris fumum: nec taurorum mugientium carnes: nec hircoru3 sanguinem: sed immaculatum agnum quotidie in altari crucis sacrifico. Cuius carnes postq̃ omnis populus credentium manducauerit: ꝛ eius sanguine3 biberit: agnus qui sacrificatus est: integer perseuerat, ꝛ viuus. Et cum vere sacrificatus sit: ꝛ vere carnes eius manducatę sint a populo: ꝛ vere sanguis eius sit bibitus, tamẽ, vt dixi, integer permanet, ꝛ immaculatus, ꝛ viuus. Egeas dixit. Quomodo potest hoc fieri? Andreas respondit. Si vis discere quomodo potest fieri: assume formam discipuli: vt possis doceri, quod quęris. Egeas dixit. Ego a te tormentis exigã: huius rei notitiam. Andreas respondit. Miror te hominem prudentem, ad tantam stultitiam deuolutum: vt putes me tormen-

tis diuina tibi pādere sacramenta. ℟. Pro mo dei ducebatur vt crucifigerent eum: populus autem clamabat voce magna dicēs: Innocens eius sanguis sine causa damnatur. ℣. Cumq̄ ducerent eum vt crucifigerent: factus est concursus populorum clamantium et dicentium. Innocēs. Lcō. v.

Audisti mysterium crucis: audi mysterium sacrificij. Et si credideris Christū filiū dei: qui crucifixus est a iudeis, verum deum esse: pandam tibi quo ordine occisus viuat agnus: qui cū sacrificatus fuerit et comestus: integer tamē et immaculatus, in suo regno permaneat. Egeas dixit. Et quomodo agnus integer permanet: cū sit occisus: et ab omni populo, vt asseris, deuoratus? Sanctus Andreas respondit. Si credideris ex toto corde tuo, discere poteris: si non credideris penitus: nunq̄ ad indaginem huius attinges veritatis. Tūc iratus Egeas, iussit eum in carcerem trudi. Ubi dum esset clausus: venit ad eum multitudo penē totius prouincie: ita vt Egeā vellent occidere: et beatū Andream apostolum liberare. Quos sanctus Andreas: his verbis admonuit, dicens. Nolite fratres, quietē domini nostri Jesu Christi in seditionē diabolicam excitare. Nam traditus dominus omnē patientiā exhibuit: nō cōtendit: nō clamauit: nec in plateis aliquis eū clamantē audiuit. Habete ergo silentiū, et pacem, et quietem: et nō solū meum martyrium nolite impedire: verūetiā vosipsos, quasi athletas domini, preparate: vt vincatis minas intrepido animo: plagas autem per tolerantiā corporis superetis. Si enim terror timendus est: ille est vtiq̄ timendus, qui finē non habet. Nam humanus timor, fumo similis est: et subito, cum excitatus fuerit euanescit. Et si dolores timēdi sunt: illi sunt vtiq̄ formidandi qui sic incipiūt, vt nunq̄ finiantur. Isti enim dolores, aut leues sunt, et tolerari non possunt: aut graues sunt: et cito animam eijciunt. Illi sūt dolores eterni sunt: vbi est quotidianus fletus, et gemitus, et luctus: et sine fine cruciatus: ad quem Egeas proconsul ire non timet. Estote ergo magis parati ad hoc: vt per tribulationes tēporales, ad eterna gaudia pertingatis: vbi semper letemini: semper floreatis: semperq̄ cum Christo regnetis. ℟. O bona crux, que decorē et pulchritudinē de mēbris dñi suscepisti: accipe me ab hominibus: et redde me magistro meo. Ut per te me recipiat: q per te me redemit. ℣. Beatus Andreas expāsis manib⁹ ad celū orabat dicēs: salua me bona crux. Ut. Lcō. vj.

Hec et his similia: sancto Andrea apostolo per totam noctem populum admonente: dum lux diei in mane prorumperet: iussit Egeas adduci ad se sanctum Andream: ac sedens pro tribunali, dixit. Existimaui te nocturna cogitatione reuocare animum tuum a stultitia: et a Christi tui laude cessare: vt possis nobiscum, non amittere gaudia vite. Stultum est enim vltro velle ad passionem ire: et ignibus ac flammis seipsum pessimis destinare. Sanctus Andreas respondit. Gaudia tecum habere potero: si credens Christo, amittas culturam idolorum. Christus enim me misit ad istam prouinciam: vbi non paruum populū domino acquisiui. Egeas dixit. Ideo te sacrificare cōpello: vt isti, qui per te decepti sunt populi: relinquant vanitatem tue doctrine: et ipsis dijs offerant grata libamina. Nulla enim remansit in Achaia ciuitas: in qua templa deorum derelicta non sint, et deserta. Et nunc per te, iterum restauretur cultura deorum: vt et dij, qui contra te irati sunt: placari possint: et in nostra possis amicitia permanere. Sin minus diuersa pro defensione deorum patieris supplicia: et post hec, omnia crucis tormenta quam laudasti: et patibulo suspēsus, deficies. Sanctus Andreas respondit. Audi fili mortis: et stipula eternis parata incendijs: audi me seruum domini, et apostolum Jesu Christi. Huncusq̄ mitius tecum egi censura fidei: vt rationis capax, veritatis defensor effectus: idola vana contemneres, et deum, qui in celis est, adorares. Sed quia in imprudentia tua perdurans: me putas minas tuas formidare posse: quicquid tibi videtur in

tur in suppliciis maius excogita. Tanto enim regi meo ero acceptior: quanto pro eius nomine magis fuero permanens in tormentis confessor. Tunc iratus Egeas iussit eum tormentis cędi. Extensus quippe: & a septem ternionibus cęsus: postea eleuatus est: atque adductus ante eũ. Cui Egeas dixit. Audi me Andrea: & ab effusione tui sanguinis consiliũ reuoca. Quod si nõ feceris: crucis te faciã interire patibulo. Sanctus Andreas respõdit. Ego crucis Christi seruus sum: & crucis Christi tropheũ optare debeo: potius quam timere. Tibi aũt cruciatus ęternus debetur: quẽ poteris euadere: si postquam probaueris perseuerantiã meã: vel si credideris in christũ. Ego enim de tuo interitu timeo: nõ de mea passione coturbor. ℞. Expãdi manus meas in cruce tota die ad populum non credentem sed contradicentẽ mihi: Qui ambulant vias nõ bonas, sed post peccata sua. ℣. Deus vltionum dñs: deus vltionũ libere egit: exaltare, qui iudicas terrã: redde retributionẽ superbis: Qui ambulant. Gloria. Qui ambulant. In tertio nocturno aña. Non me permittas domine famulum tuũ a te separari: tempus est vt commendes terrę corpus meum. ps. Confitebimur. 50. Aña. Andreas autẽ rogabat populum: vt non impediret passionẽ illius. ps. Dominus regnauit exultet. 50. Aña. Recipe me ab hominibus, & redde me magistro meo: vt per te me recipiat: qui per te me redemit alleluia. ps. Dñs regnauit irascant. 50. ℣. Nimis honorati.

cap. 4. Lcõ scti euãgelii secũdũ Matth. Lcõ. vij.

In illo tẽpore. Ambulãs Jesus iuxta mare Galileę: vidit duos fratres: Simonem qui vocatur Petrus: & Andreã fratrẽ eius mittẽtes rete in mare. Erãt enim piscatores. Et reliqua. Homilia scti Gregorii papę.

Audistis fratres charissimi: quia ad vnius iussionis vocẽ Petrus & Andreas relictis retibus: secuti sunt redemptorẽ. Nulla vero hũc adhuc mirabilia facere viderãt: nihil ab eo de pręmio retributiõis ęternę audierãt: & tamen ad vnũ dñi pręceptũ: hoc quod possidere videbãtur obliti sunt. Quanta nos eius miracula videmus: quot flagellis affligimur: quãtis minarum asperitatibus deterremur: & tamẽ vocantẽ sequi cõtẽnimus? In cęlo iã sedet: & de cõuersione nos admonet. Iã iugo fidei colla gentiũ subdidit: iã mũdi gloriã strauit. Iã minis eius crebrescẽtibus: districti sui iudicij ꝓpinquũ denunciat diẽ. Et tamẽ superba mens nostra: nõ vult hoc sponte deserere: quod quotidie ꝑdit inuita. Quid ergo fratres charissimi: quid in eius iudicio dicturi sumus: qui ab amore ꝑsentis seculi, nec pceptis flectimur: nec verberibus emẽdamur? Sed fortasse aliquis tacitis secum cogitationibus dicat. Ad vocẽ dominicã vterque iste piscator: quid aut quantũ dimisit: qui pene nihil habuit? Sed in hac re fratres charissimi: affectũ debemus potius pẽsare quam censum. Multũ reliquit: qui sibi nihil retinuit. Multũ reliquit: qui quantũlibet parũ, totũ deseruit. ℞. Orauit sanctus Andreas dum respiceret in cęlũ, voce magna clamauit & dixit: tu es deus meus quẽ vidi: ne patiaris me ab impio iudice deponi: Quia virtutem sanctę crucis agnoui. ℣. Tu es magister meus christus: quem dilexi: quẽ cognoui: quẽ confessus sum: tantũmodo ĩ ista voce exaudi me. Quia virtutẽ.

Certe nos & habita cũ amore possidemus: & ea quę minime habemus: ex desiderio quęrimus. Lcõ. viij. Multũ ergo Petrus & Andreas dimisit: quãdo desideria vterque etiam habendi dereliquit: Multũ dimisit: qui cũ re possessa etiã concupiscentijs renunciauit. A sequẽtibus ergo tãta dimissa sunt: quãta a nõ sequẽtibus cõcupisci potuerũt. Nemo igitur etiã cũ quosdã cõspicit multa reliquisse: apud semetipsum dicat. Imitari huius mũdi cõtẽptores volo: sed qđ relinquã nõ habeo. Multa fratres derelinquitis: si desiderijs terrenis renunciatis. Exteriora enim nostra deo quantumlibet parua sufficiũt. Cor nanque & non substantiam pensat: nec perpendit quantum in eius sacrificio: sed ex quanto proferatur. Nam si exteriorẽ substantiam

perpendamus: ecce sancti negociatores no
stri perpetuam angelorum vitam: datis re
bus et naui mercati sunt. Estimationem
quippe precij recte nō habet: sed tamen re
gnum dei tantum valet: quantum habes.
Ualuit nanq; Zacheo dimidium substātie:
quia dimidium aliud ad hoc quod iniuste
abstulit: restituendum in quadruplum reser
uauit. Ualuit Petro et Andree dimissis re
tibus et naui. Ualuit vidue duobus minu
tis. Ualuit et alteri calice3 aque frigide. Re
gnum vero dei vt diximus: tantū valet quā
tum habes. R. Uidens crucē beatus An
dreas exclamauit dicens: o crux admirabi
lis: o crux inenarrabilis: o crux, que per to
tum mundum rutilas: Suscipe discipulū
Christi: non me permittas errare: sicut ouē
non habentem pastorem. V. O bona crux,
que decorem et pulchritudinem de mem
bris domini suscepisti. Suscipe di. Glo
ria. Suscipe discipu. Lectio nona.
Pensate igitur quid vilius cum emi
tur: quid carius cu3 possidetur. Sed fortas
se, nec calix aque frigide suppetit: qui indi
gēti prebeatur. Etiam tunc securitatem no
bis promittit sermo diuinus. Redempto
re etenim nato: celi ciues ostēsi sunt: qui cla
mauerunt: gloria in excelsis deo: et in terra pax
hominibus bone voluntatis. Anī dei nāq3
oculos nunquam est vacua manus a mune
re: si fuerit arca cordis repleta bona volun
tate. Hinc etenim psalmista dicit. In me
sunt deus vota tua: que reddam laudatio
nes tibi: Ac si aperte dicat. Et si exterius mu
nera offerēda nō habeo, intra memetipsu3
tamen inuenio: quod in ara tue laudis im
pono: quia qui nostra datione nō pasceris
oblatione cordis melius placaris. Nil qp
pe offertur deo ditius bona voluntate. Uo
luntas autem bona est: sic aduersa alterius
sicut nostra pertimescere: sic de prosperita
te proximi sicut de nostro profectu gratula
ri. Aliena damna, nostra credere: Aliena lu
cra, nostra deputare. Amicum non propter
mundum: sed propter deum diligere: ini
micum etiam amādo tolerare. Nulli quod
pati non vis, facere. Nulli quod tibi iuste
impēdi desideras, negare. Necessitati pro
ximi non solum iuxta vires succurrere: sed
prodesse etia3 vltra vires velle. Quid ergo
isto holocausto locupletius: quando per
hoc quod deo immolat in ara cordis ani
ma semetipsam mactat: Sed hoc bone vo
luntatis sacrificium deo nunq; plene per
soluitur: nisi mundi huius cupiditas perfe
cte deseratur. Nam quicquid in eo concu
piscimus: hoc proculdubio proximis inui
demus. Uidetur etenim quia hoc nobis de
sit: quod alter assequitur. Et quia semper
inuidia a bona volūtate discordat: mox vt
hec mentem ceperit: illa discedit. Hymn.
Te deū laudamus. fol. 5. Ad laud. et per ho
ras antiphona. Salue crux preciosa: susci
pe discipulum eius, qui pependit in te, ma
gister meus Christus. Psalmus. Domi
nus regnauit. 5. Cu3 reliquis. Aña. Bea
tus Andreas orabat dicens: domine rex
eterne glorie: suscipe me pendentem in pa
tibulo. Aña. Andreas Christi famulus: di
gnus dei apostolus: germanus Petri, et
in passiōe socius. Aña. Maximilla Christo
amabilis: tulit corpus apostoli: optimo lo
co cum aromatibus sepeliuit. Aña. Qui per
sequebantur iustu3 demersisti eos domine
in infernū: et in ligno crucis dux iusti fuisti.
Capitulū. Fratres: corde enim. Hymn.
Exultet celum. vt in cōmuni apostolorū.
fo. 47. V. Annunciauerūt opa dei. R. Et
facta eius intellexerunt. Ad benedictus.
aña. Concede nobis hominem iustum: red
de nobis hominem sanctum: ne interficias
hominem deo charum: iustum: mansuetū:
et pium. Oratio. Maiestatem tuā. Ad pri
mam hymnus. Iam lucis. 31. Aña. Sal
ue crux. Psalmus. Deus in nomine. cū
reliquis fol. 31. Ad terciā. Hymnus. Nūc
sancte. 33. aña. Beatus Andreas. Psal.
Legem pone. 33. Capitulum. Fratres cor
de enim. i. R. breue. In omnem terrā: Exi
uit sonus eorum. replicatur. In omnes ter
ram. R. Exiuit. V. Gloria patri. R. In
omnem. V. Cōstitues eos principes super
omnem terram. R. Memores erunt nomi
nis tui domine. Oratio. Maiestatē tuā. i.
Ad sextam

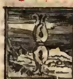
Ad sextam. Hymnus Rector potens. 34. aña Andreas christi famulus. Psalmus. Defecit in salutari tuo. 33. Capitulum.
roma. 10 Non enim est distinctio iudei et greci: nam idem dominus omnium: diues in omnes qui inuocant illum: omnis enim quicunque inuocauerit nomen domini: saluus erit. R. breue Constitues eos principes: super omnem terrã. replicatur Constitues. V. Memores erũt nominis tui domine. R. Super. V. Gloria. R. Constitues eos principes super omnẽ. V. Nimis honorati sunt amici tui deus. R. Nimis confortatus est principatus eorum.

Ad nonam Hymnus. Rerum deus tenax. 35. Aña Qui persequebantur iustum. Psalmus Mirabilia. 35. Capitulum.
Esaias enim dicit: domine, quis credidit auditui nostro? ergo fides ex auditu: auditus autem per verbum christi: sed dico: nunquid non audierunt? et quidem: in omnem terram exiuit sonus eorum, et in fines orbis terre verba eorum. R. breue. Nimis honorati sunt: Amici tui deus. replicatur. Nimis. V. Nimis confortatus est principatus eorum. R. Amici. V. Gloria. R. Nimis honorati. V. Annũciauerũt opera dei. R. Et facta eius intellexerunt.

Ad vesperas aña. de laud. Salue crux preciosa. psal. de apostolis. Dixit. 35. Laudate pueri. 36. Credidi. 37. In conuertendo. 38. Domine probasti. 39. Capitulum. Fratres: corde enim. 255. Hymnus Exultet celũ. 47. V. Annunciauerũt opera dei. R. Et facta eius intellexerunt. Ad magnificat aña Cum peruenisset beatus andreas ad locum vbi crux parata erat: exclamauit et dixit: o bona crux diu desiderata: et iam concupiscenti animo preparata: securus et gaudens venio ad te: ita et tu exultans suscipias me discipulum eius, qui pependit in te. Oratio Maiestatem tuam. fol. 10.

In festo Bibiane virginis et mart. Le. j. dic. 2.

Bibiana virgo, sub Juliano apostata passa est Rome. Cuius pater Flauianus christianus fuit. Habens coniugẽ et filias christianas: qui accusatus est apud Julianum imperatorem, quod martyres plurimos sepelisset: et ab eodem in exilio damnatus, in pace quieuit. Post cuius obitum, Julianus matrem Bibiane, et filias comprehensas, tradidit Fausto presidi: vt eas ad sacrificandum compelleret. A quibus ille cõuersus, et ab imperatore martyrizatus, atque ab eisdem sanctus sepultus est: quod Julianus comperiens, matrem et filias persequebatur: sed post dies modicos Bibiane mater Dafrosa et germana latentes, in Christo quieuerunt: Bibiana vero a Juliano reperta et tenta: dum idolis sacrificare nollet: plumbatis diutissime verberatur: et superueniens triduo, propter nimiam cedem: emisso per os sanguinis profluuio, ad dominum per martyrium peruenit, quarto nonas decembris. Cuius corpus a Joanne presbytero positum est apud palatiũ Luceniamum, iuxta corpora genitricis et sororis. Tu autem domine miserere nobis.

In festo Barbare virgi. et marty. Le. j. dic. 4.

In thuscia ciuitate nicomedia passio beate Barbare, que orta nobili genere fuit: quã ob nimiã pulchritudinem: pater eius in turri excelsam collocauit: vt de facili non posset ad illã adhiberi accessus: timens ne christiana efficeretur. Illa vero adorabat deum celi, a spiritu sancto edocta. Cunque ibi esset aqua, oratione eius diuinitus procurata, seipsam in ea baptizauit: hoc vtique factum est supra legem communem dei, speciali priuilegio: qui potentiam suam non alligauit sacramentis: ita quod non possit, cum vult, fine sacramentis hominem sanctificare. Tu.

Lectio secunda.
Cum autem pater eius ad suggestionem amicorum vellet eam nuptui tradere: renuit illa dicens: Absit a me hoc pater: habeo enim in celis sponsum christũ, qui inuiolabile custodit corpus meum: Intelligens autem pater quod christiana esset: arripuit gladiũ vt eam occideret: sed illa se abscondit. Postea pater eius

inuentã duxit ad presidẽ, insinuãs christia-
nam effectã. Cũq3 preses ad cultũ deorum
flectere eam nõ valeret, denudatã, iussit vir
gis cedi: sed inter verbera illa psallebat: ido
la insensibilia τ vana cõtemnẽs. Post qð
mandauit eã versis pedibus suspẽdi: τ ca-
put ei⁹ malleis ferreis tundi: ita vt sanguis
de naribus eius copiose stillaret. Lctõ. iij.

Deinde in crastino videns preses eam
sanissimã, in eculeo fecit suspendi: τ
ad latera eius lampades ardẽtes applica-
ri. Illa autẽ sic crudeliter cruciata dixit ad
tyrãnũ: vide miser: q2 ignis iste nõ calorẽ:
neq3 ardorem: sed refrigeriu3 mihi prestat.
Tunc preses furore repletus, mãdauit mã
millas eius abscidi: τ p totã ciuitatẽ nudã
circũduci: sed ipsa orante, angelus dñi idu-
it eam. Demũ preside sententiã mortis cõ
tra ea3 ferente: pater ipsius beate Barbare
proprijs manibus caput eius amputauit.
Et sic cũ gloria martyrij beatũ celo emisit
spiritũ. Quo facto descendens pater de lo-
co decapitationis, ignis de celo descen-
dens, consumpsit eum vsq3 ad puluerem.

v. dic. ¶ In festo sancti Sabbe abbatis. Lcõ. i.

Sabbas abbas ex prouincia Ca
padocie ciuitate Mutilapsi: pa
tre Joãne: matre Sophia, cla-
ris τ christianis originem trarit
decimoseptimo Theodosij imperatoris
anno. Dũ aũt pater eius militaturus cum
vxore Alexandriã pergeret, filiũ paruulu3
Hieremie fratri cõmẽdauit. Quẽ du3 vxor
illius inuite conspiceret: puer relicto secu-
lo: occulte patruũ deserens: τ ad monaste-
riũ quod dicitur Scando fugiẽs: ab abba
te Gregorio susceptus est, τ monach⁹ effe-
ctus. Qui in oĩ sanctitate viuẽs: etatis pro
cessu: summa preditus abstinentia: cepit
etiam clarere miraculis. Lectio. ij.

Nter que dũ tẽpore hyemali pistor
vestes lotas siccandas in furno adhuc cali
do posuisset: τ oblitus ipsarũ clibanũ pro
pane coquendo ex incuria accendisset: de-
inde recordatus vestiũ, damnũ suũ defleret:
Sabbas cõpassione motus, furnu3 ingres-
sus accẽsu3: illas vestes illesus eduxit. Post

hec perrexit ad eremũ, ad Gerasimũ abba-
tẽ: vbi multa diaboli figmẽta τ certamina
superãs, diu mãsit. Deinde veniẽs hieroso
lymã, sibi locellum edificauit: τ sacra loca
quotidie plustrãs, ad locellũ redibat, cõtẽ-
plationi vacãs. Hic quadã apud ecclesia3
sancti Joãnis Baptiste, mulierẽ dudũ flu
xu3 sanguinis passa3, sanã effecit. Lcõ. iij.

Quendã etiã a demone obsessum libe
rauit. Et cũ siccitas nimia populum
vrgeret, adeo vt neq3 in puteis, neq3 in fo-
ueis aqua reperiri posset: τ ex hoc ciuitas
periclitaret̃: fodiẽtibus ciuib⁹ in locis plu
rimis, si forte aqua alicunde prorumperet:
orõne sancti pluuia largissima nocte descẽ
dit: q̃ foueas τ cisternas repleuit: oẽ3q3 po
pulũ satiauit. Sicq3 multo2 signoru3 glo
ria clarus: virtutibus pollens: sub Joane
archiepiscopo quieuit in pace: die sabbati,
nonis decẽbris: anno dñi quadringentesi-
mo vicesimoquarto: sepult⁹ hierosolymis
inter duas ecclesias. Cui⁹ corpus inde p-
cessu temporis Venetias translatum, quie
scit in ecclesia sancti Antonini martyris.

¶ Sancti Nicolai episcopi τ cõfes. Orõ. vi. dic.

Deus qui beatũ Nicolaũ pon
tificem tuũ innumeris decorasti
miraculis: tribue quesumus: vt
eius meritis τ precibus: a gehẽ
ne incendijs liberemur. Per
dominũ nostrum iesum christũ.

¶ Incipit vita sancti Nicolai. Lectio. j.

Nicolaus ex illustri prosapia ortus:
ciuis fuit Patere vrbis. Que vna
ex nobilissimis Lycie puincie ciuitatib⁹:
tũ quõdã famosissima rutilabat: quãtũ τ
ppli frequentabat̃ accessu. In qua qdẽ ad
huc multa plebiũ generositate referta: pa-
rẽtes eius inter cateruas potentiũ quanta
honorificentia celebrabant̃: tãto superne pa
trie accensi desiderio: magis celestis, q̃3 ter
rene dignitatis gloriã appetebãt. Re vera
enim cũ essent nimiũ locupletati: nulli⁹ ho
noris insignia: nulliusq3 summe dignitatis
disponere moderamina voluerũt. Sed om
ni studio: cõtinentiũ se lege vincientes: celi
be3 vitã actitare satagebãt. Et mirũ in mo
dum

dū cū in primęuo iuuentutis flore hūc so-
lū genuissent filiū: cūctis se voluptatibus
abdicarunt. Et inter suas preces: quas fre-
quenter in dn̄i templo fundebant: hunc so
lū superstitem: hunc nō tantū diuitiarum,
quantū morū, flagitabant heredem. Quo-
rū vota deus ex alto ꝓspectās: haud eorū
defuit petitioni. Nimirum qualis futurus
esset puer: in ipso vt ita dicam primordio
natiuitatis eius: dn̄s monstrare dignatus
est. Enimuero cū adhuc matris lacte alere
tur: cępit bino hebdomadę die: quarta sci
licet ⁊ sexta feria, semel bibere mām̄as. Et
hac vice cōtentus: tota die sic ꝑmanebat.
Puerilibus igit̄ annis, vt patriarcha Ja-
cob domi simpliciter transactis: cępit bo-
nę īdolis adolescēs eē. Et nō sicut illa ętas
assolet: lasciuiā cōplexus est mūdi: sed nūc
parentū comitatus vestigia: nūc solus ec-
clesiarū terebat limina: ⁊ quod ibi de scri-
pturis patulo aduertebat auditu: nō imme
mor, armariolo cō debat pectoris. Lcō. ij.

Bi aūt vtroqꝫ parente orbatus est:
sępius illud euangelicū añ suę men-
tis deducebat oculos. Nisi qs renūciaue-
rit oībus quę possidet: nō pōt meus eē di-
scipulus. Et cū anhelaret ad ꝑficiendū, qđ
pio vertebat̄ in pectore: iuuenilē formido
cępit titillare mentē: ne fauoralis percelle-
ret aura: qcqđ ꝓ chr̄o facere disponebat.
Hęc secū. Ad deū vero cūctū desiderij sui
pandens velamen: deprecabat̄: vt ille qui
omniū scientiā habet: inspirare dignaret̄:
quatenus de tantis sibi relictis opibus sic
ordinaret: vt muta laude humana: conspe
ctui placeret diuino. Talia eo cogitāte: ac
cidit vt quidā cōuicaneus eius nimiū locu
plex: ad tantā veniret inopiam: vt nec etiaꝫ
necessaria vitę haberet. Quid plura? Vrgē
te inedia: tres filias: quas habebat virgines:
fornicari cōstituit: vt earū saltem infami cō
mercio: infeliceꝫ ageret vitā. Proh pudor.
Ex templo fama tanti mali: cuius nō aliud
velocius viget mobilitate: totaꝫ ꝑculit vr-
bē: ⁊ multiplici populū sermone replebat.
Quod vbi vir sanctus cōperit Nicolaus:
condoluit miserrimo hoī: atqꝫ virginū exe
crans stuprū: decreuit omnino ex suis abū-
dantijs: eorū supplere inopiā: ne puellę no
bilibus ortę natalibus: lupanari macularē
tur infamia. Sed cū nollet aliuꝫ: nisi Chri-
stū in suis factis habere contemplatorem:
cępit temporū vices explorare: quo sic id
operaretur: vt etiā eos laterct, qbus fiebat.

Acta aūt cuiusdam noctis ho- Lc. iij
ra: sumens nō modicū aurū, ligāsqꝫ
in panno: perrexit ad domū viri. Quam vn
diqꝫ circūspiciens: ꝑ fenestram, quę cōpe-
tens videbatur: clam intro proiecit: cláqꝫ
discessit. Mane itaqꝫ facto cum surrexisset
homo: aurūqꝫ illud reperisset: diriguit pri
mū. At tūc quanto gestiuit gaudio: quātasue
ve deo gratias egit: siquis velit ex oboris
eius lachrymis potest aduertere. Celebra-
tis itaqꝫ ex more primogenitę filię suę nu-
ptijs: cępit homo diligenter inquirere: qs
esset, q illius inopię, tantā pręstitisset huma
nitatem. Cuꝫ diu talia moliret̄: Nicolaus
haud multo post primi simile peregit opꝰ.
vbi vero terris reddita est dies: ꝓsiliuit ho-
mo de stratu suo: īuenitqꝫ fului pōdus me
talli: prioris ęquale. Tātoqꝫ exultauit gau
dio: ꝙ si Homeri, aut Maronis adesset fa-
cūda loquacitas: in tantarū magnitudine
laudū exprimēda, succūberet. Sed nos nō
nulla orationis eius ꝓsequentes: cętera sa
gaci lectori melius sub silentio ad intelligē
dū relinquere: ꝙꝫ īdagare curauimus. Ora
uit aūt sic. Dn̄e deus: absqꝫ cuius nutu,
nec passer ad terram, nec foliū cadit arbo-
ris: deprecor ineffabilem clementiam tuā:
vt tu q omnia nosti: oñdere digneris mihi
peccatori, qs sit ille: q tanta bona erga me
exhibere nō desinit. Hoc aūt dn̄e peto: nō
vt eum temerario ausu polluris cōtingere
queam manibus: sed vt sciam famulū tuū:
qui inter homines degens: angelicam ha-
bet conuersationeꝫ: ⁊ magnificem nomen

tuum benedictum in secula. Lcō. iiij.
Alibꝰ orabat dictis: talibusqꝫ se hor
tabatur sermonibus. Auferaꝫ certe somnū
ab oculis meis: excubabo solicitus: vigi-
lansqꝫ pernoctabo: forsitan ostendet mihi
dn̄s seruū suū. Dixit: ⁊ dictum cępit opere

exercere. Interea paucis admodum evolutis diebus: ecce cultor trinitatis advenit Nicolaus: et iterate vicis factum, ternoque cupiens supplere numero: equale duorum iactauit talentum. Cuius sonitu excitatus homo: statim egressus: iam vadentem: iamque fugientem: tali subsequebatur voce. Siste gradum: teque meo ne subtrahas aspectui. Olim te concupiui cernere: olim te cognoscere desideraui: Sic fatus, ocyor advolat: spacioque correpto Nicolaum cognouit per umbram. Mox humi prostratus: osculari satagebat pedes eius. Quod sanctus, pio ut erat pectore, prohibuit fieri: sed breuiter allocutus: exegit ab eo: ne cuiquam quamdiu vitales carperet auras: Nicolaum huius rei indicaret auctorem. Felix felicem imitatus est magistrum: qui non solum homines: sed etiam demones comprimebat: ne famam eius ferrent in populo. Ille enim ipsis, ne veris falsa miscerent: iste autem ne quolibet extolleretur tumusculo, interdixit homini: ut nullo modo panderet nomen eius. Hic omnibus vobis est colendus: omnibusque preconijs extollendus. Qui sciens duobus non posse placere dominis: unum elegit, cuius onus leue est: cuius iugum ferre suaue est: cui tota deuotione colla submittens: ponderosam sarcinam mundi, cum oblectatione sua proiecit. Noluit enim quocunque modo seculi captare famam: ne sanctorum contubernio priuaretur. Committens se deo assidue: qui dispensat et ordinat omnia: quando vult, et quomodo vult. His ita transactis: Myrrea metropolis ciuitas orbata est suo antistite. **Lectio. v.**

Cuius obitum non mediocriter adiacentium parrochiarum condolentes episcopi (fuerat enim bene morigeratus ac religiosus) conuenerunt in unum cum clericis cunctis: ut annuente domino Jesu, prouiderent illi ecclesie, secundum scita canonum, idoneum presulem. Conuentione itaque facta: intererat quidam pontifex magne auctoritatis vir, ad cuius intuitum omnium pendebat sententia: ut quemque ille voce proderet: hunc proculdubio eligeret vniuersi. Hic ergo per omnia sequens apostolorum vestigia: cunctos ieiunijs, deuotissimisque precibus insistere hortatus est: quatenus ille, qui Mathiam indidit: ut numerum suppleret apostolicum: ipse solita clementia pandere dignaretur: quem vellet fungi tanto sacerdotio. Tunc omnes, quasi celesti commouerentur oraculo: sic conuersi ad deum flagitabant ex intimis precordijs: ut pastor eternus, utilem suarum ouium pastorem ostendere dignaretur. Illis quippe cum summa deuotione orantibus: vocem de celo audiuit dicentem sibi predictus pontifex: ut egrediens ante portas ecclesie staret: et quem primum, matutinali hora venire conspiceret: ipsum consecraret antistitem. Adiungens etiam: quod Nicolaus vocaretur. Tunc presul cetteris episcopis hanc suam reuelationem narrans, adiecit. Uobis in oratione persistentibus: ego forinsecus excubabo. Orate omnes: ecce ego excubabo. Credo enim quod non priuabimur beneficio dei. Sic ait: et valuas basilice, sancta calliditate obseruabat. **Lectio. vi.**

Mirum in modum matutinali hora quasi a deo missus: ante omnes se agebat Nicolaus. Cumque ad ecclesie ianuas propinquasset: iniecta manu: eum apprehendit episcopus: blanditerque sciscitatus est, dicens. Quale habes nomen? Ille, columbina ut erat simplicitate, inclinato capite: Nicolaus inquit vestre sanctitatis seruus. Cui protinus presul palmis innexis ait: Fili, veni mecum: est aliquid secretum: quod tue indoli fari debeam. Mox introgressus. En fratres proclamauit: vere ait dominus: quodcunque petieritis patrem in nomine meo: credite, quia accipietis, et fiet vobis. En inquam quod petiuimus: accepimus. En adest de quo vestra flagitauit charitas. Quo viso: ingentem omnes tulere clamorem ad sydera: certatim saluatoris laudantes magnalia. Episcopi letabantur pro collega celitus sibi collato: clerici alludebant, sicut bone pecudes. Quid multis morer? Licet plurimum renitens obstiterit: plurimumque recusauerit: inthronizatus illico: sicut mos exigebat regionis illius: pontificalem accepit infulam. Pontificali igitur cathedra sublimatus: eandem morum grauitatem quam prius: eandemque

candẽq sectabatur humilitatẽ. Creber in oratione peruigilabat: corpus atterebat ieiunijs. Mulierũ cõsortia: licet ab ipso pueritię suę tẽpore exhorruerit: tamen ex hoc quasi quandã pestẽ fugiebat. Lectio. vij.

In suscipiendis hominibus humiles: in loquẽdo efficacẽ se prębebat. Alacer erat in exhortãdo: seuerus i corripiẽdo: viduarũ & orphanorũ atq oppressorũ sic negocia curabat: ac si propria essent. Rapinã execrabatur potentũ: arguebat vinolentos: & si quẽ forte quolibet casu afflictũ cernebat: mirabilius consolabatur. Crescebat quotidie fama bonitatis eius: quę vbiq laudẽ ferebat Nicolai: hinc potẽs, hinc impotẽs, illum nominabat. Gaudebat populus cunctus de tali patrono: lętabãtur heroes de tãto pontifice: qa ita se auctoritate gratia plenũ exhibebat: vt omniũ gereret curã: & episcopalẽ dignitatẽ nõ amitteret. Uerũ tẽpus ante deficeret: quin & sermo deficeret: si de singulis eius meritis scribere tẽtauero. Si quis scire voluerit qualẽ se, quãtũq pręstiterit: mordacẽ cõprimat dentẽ: & ex subiectis euidenter agnoscere valebit. Dũ igitur omniũ charismatũ virtute corroboratur Nicolaus: & nihil sibi, sed totũ dei gratię tribueret: cępit ita coruscare miraculis: vt nõ tantũ sui: sed etiã alieni quibuslibet oppressi angustijs, inuocato nomine eius: statim sentirent leuamen. Lectio. viij.

Quadã vero die cũ quidã nautę fluctibus maris tẽpestate piclitarẽtur: adeo vt pręsentẽ illis intẽtarẽt omnia mortẽ: ertẽplo dissolutis frigore mẽbris, clamitabãt. Nicolae famule dei: si vera sunt, quę de te audiuimus: nũc nos ea supremo in periculo constituti experiamur: quãtenus eruti ex sęuiẽtibus fluctibus maris: deo, & tuę liberationi gratias agamus. Mira res. Talia referentibus, apparuit qdam in similitudine sancti Nicolai dicẽs eis. Uocastis enim me: ecce adsum. Et cępit eos in rudẽtibus & in antẽnis, alijsq adiuuare nauis armamẽtis. Et nõ multo post, omnis pelagi cecidit fragor: omnisq cessauit tempestas. Tunc lęti nautę placata sulcãtes ęquora: quãtocyus optatũ subeũt portũ. Qui egressi, sciscitabãtur vbi Nicolaus esset. Cũ aũt indicatũ fuisset eis, q esset in ecclesia: e vestigio ingressi: mirabile dictu, quem nunq nouerãt, sine indice cognouerũt. Mox prostrati ad pedes eius, cęperũt ei gratias agere: dicẽtes, qualiter de cõsimo mortis ipso suffragante liberati essent. Non meę inquit possibilitatis arbitremini esse: quod factũ est. Solita dei est misericordia: qui nõ propter me indignũ famulum suũ: sed propter credulitatẽ fidei vestrę: vobis succurrere dignatus est. Discite ergo quãtũ valeat apud deũ fides pura: & petitio nõ ficta. Propter peccata enim nostra quotidie flagellamur: si tamen ex toto corde ad bonũ dominum conuersi fuerimus: viscera misericordię suę ilico super nos cõmouet: & eripiet de imminentibus periculis. Lectio nona.

Idcirco fratres: nõ pigeat vos benefacere: sectari humilitatẽ: libenter pauperibus succurrere. Credite meę paruitati: qa ex quo homo in huius mũdi voraginẽ propter delicta sua deiectus est: nullũ ci⁹ bonũ sic deus approbare legitur: sicut eleemosynã: si tamẽ nõ ob mundi fiat gloriam. His aliisq talibus instructi: admirãtes humilitatẽ spiritus: habitus vilitatẽ: sermonis facundiã, atq magnitudinẽ virtutis eius: discesserũt. Quodã itaq tpe, cũ eandẽ Lyciã regionẽ accolarũ pro meritis sic perniciosa fames oppressisset: vt seges, victum omnẽ negaret: mox a prouincialibus ruricolis, supradicto dei famulo, pro indigẽtibus & fame maxima periclitãtibus, naues, triticeis onustę mercibus in litore adriatici portus: adesse nũciantur. Quo velox adueniẽs Nicolaus: nautis inquit. Uos rogaturus accessi: vt huic populo tabe diutumę famis laborãti cõsulẽtes: aliquantulum remedij ex ipso impertiri studeatis frumẽto. Sic sanctus. Et sancto sic aiunt illi. Nõ audemus pater tuis obsecũdare imperijs: qa publica taratiõe angariati sumus. Alexandria perreximus: & inde hoc triticũ deferimus: p ministrorũ manus i angusta dispendia partiendum. Quibus sanctus.

Audite inquit me: & ne amplius hic attenuetur populus per unã quãq; partẽ. Saltẽ centũ mihi prebete modios: & ego in nomine dei mei virtute: cui deseruio: spondeo polliceor & promitto: quia nullam minorationem apud regni exactores habebitis.

Dec.7. ¶ In sci Ambrosij epi & cõfessoris. Orõ.

Deus qui populo tuo eterne salutis beatũ Ambrosium ministrũ tribuisti: presta quesumus: vt quẽ doctorẽ vite habuimus in terris: intercessorẽ habere mereamur in celis. Per dominũ.

Paulinus nolanus ad Augustinũ, de vita & obitu sancti Ambrosij. Lectio.j.

Posito in administratione prefecture galliarũ patre diui Ambrosij, nomine Ambrosio: natus Ambrosius est. Qui infans, in area pretorij in cuna positus, cũ dormiret aperto ore, subito examen apũ adueniẽs: faciem eius atq; ora sua cõpleuit: vt ingrediẽdi in os, egrediẽdiq; frequẽtarẽt vices. Quas pater qui prope cum matre & filia deambulabat: ne abigerẽtur ab ancilla, que curã nutriẽdi infantẽ susceperat, prohibẽs (solicita enim erat ne infanti nocerẽt) expectabat patrio affectu quo fine illud miraculũ clauderetur. At ille post aliquãdiu euolãtes: in tãtã aeris altitudinẽ subleuate sunt: vt humanis oculis minime viderentur. Quo facto, territus pater, ait. Si vixerit infantulus iste, aliquid magni erit. Tu. Lectio.ij.

Sed postq; edoctus liberalibus disciplinis ex vrbe egressus est: profectusq; in adiutoriũ prefecture pretorii: ita splẽdide causas perorauit: vt eligeretur a viro illustri Probo tunc prefecto pretorij: ad cõsiliũ tribuendũ. Postq; cõsularitatis suscepit insignia: vt regeret Liguriã, Emiliamq; prouincias: venit Mediolanũ. Per idẽ tempus mortuo Auxentio Arriane pfidie episcopo: q Dyonisio beate memorie cõfessore, ad exiliũ destinato, incubabat ecclesie: cũ populus ad seditionẽ surgeret in petendo episcopo: essetq; illi cura sedande seditionis: ne populus ciuitatis, in periculũ sui cõuerteretur: perrexit ad ecclesiã. Ibiq; cũ alloqueretur plebem: subito, vox fertur infantis insonuisse in populo: Ambrosiũ episcopũ. Ad cuius vocis sonitũ: totius populi ora cõuersa sunt: acclamantis Ambrosiũ episcopum. Itaq; qui ante turbulentissime dissidebant: quia Arriani & Catholici sibi episcopũ: superaris alterutris, ordinari cupiebãt: repente in hunc vnũ mirabili & incredibili concordia consenserunt. Lcõ.iij.

Missa itaq; relatio est ad clemẽtissimũ imperatorẽ. Tunc Valentinianus cum summo gaudio accepit: q iudices a se directi: ad sacerdotiũ peterent. Letabat etiã Probus prefectus: quia verbum eius impleretur in Ambrosio. Dixerat enim proficiscenti: cũ mandata ab eodẽ darentur, vt moris est. Vade: age, nõ vt iudex: sed vt episcopus. Pendẽte itaq; relatione: interim fugã parauit: atq; in possessiõe cuiusdã Leõtij clarissimi viri, aliquãdiu latuit. Sed vbi relationi respõsum est: ab eodem Leontio proditur. Preceptũ enim erat vicario: vt insisteret rebus perficiendis. Qui iniuncta sibi cũ vellet implere: proposito edicto, cõmonuit omnes: vt si vellẽt sibi, rebusq; suis cõsulere: proderent virum. Lectio quarta.

Proditus itaq; & adductus Mediolanũ: cũ intelligeret circa se dei voluntatẽ: nec se diutius posse resistere: postulauit, nõ se nisi a catholico episcopo baptizari. Solicitã enim habebat perfidiã Arrianorũ. Baptizatus itaq;, omnia fertur ecclesiastica impleuisse officia: atq; octauo die episcopus ordinatus est: summa cũ gratia & letitia cunctorũ. Ipse de sua morte ante predixit: q vsq; pascha nobiscũ futurus esset: quod quidẽ meruit dñm obsecrando: quo maturius liberaretur. Sed eode tempore quo a nobis migrauit ad dñm: ab hora circiter vndecima diei: vsq; ad illã horã, qua emisit spiritũ: expãsis manibus ĩ modũ crucis orauit. Nos vero labia illius moueri videbam⁹: vocẽ aũt nõ audiebamus. Lc.v.

Honoratus etiã sacerdos ecclesie Vercellensis: cũ in superiora domus sue ad quiescendum se composuisset: tertio vocem vocantis se audiuit, sibiq; dicentis.

Surge

Surge, festina: quia modo est recessurus. Qui descendens, obtulit sanctū dñi corpus: quo accepto, vbi glutiuit emisit spiritum. Bonū viaticū ferēs, vt in virtute esce illius, angelorū interesset cōsortio: quorū vitā vixit i terris: & Helię societate letaretur: quia vt Helias, nunq̄ regibus, nec vllis potestatibus: ita & iste pro dei timore loqui & arguere ipsos veritus nō est. Atq̄ inde ad ecclesiā maiorē ante lucanā horā qua defunctus est: corpus ipsius portatū est: ibiq̄, cā dē fuit nocte, q̄ vacauim⁹ i pascha. Lc. vj.

Quem plurimi infantes baptizati, cū ad fontē venirēt: viderūt. Ita vt aliq illū sedentē in tribunali vel cathedra dicerēt se videre. Alij vero ascendentē suis parētibus digito ostēderēt. Sed illis videntibus: videre parētes nō poterāt: q̄ iā mundos oculos nō habebāt. Plurimi autē stellā supra corpus eius se videre narrabant. Sed lucescente die dñico: cū corpus eius peractis sacramētis diuinis: de ecclesia leuaretur: portatū est ad basilicā Ambrosianā: in qua & positū est. Ita ibi demonū turba clamabat se ab illo torqueri: vt eiulatus eorū ferri nō posset. Que gratia sacerdotis scissima: nō solū i illo loco: verū etiā plurimis puincijs vsq̄ in hodiernū diē manet. Relique tres lectiones legunt de doctoribus, super euāgeliū. Vos estis sal terre. 66.

die 8. In cōceptione scte Marie ad vesperos. an. Conceptio gloriose. Cū rel. de laudi. psal. de sancta Maria. Capitu.

Ab initio & ante secula creata sum: & vsq̄ ad futurū seculū nō desinā: & in habitatione sancta corā ipso ministraui. ℟. Deo grās. hym. Aue maris. 77. ℣. Cōceptio est hodie sancte Marie virginis. ℟. Cuius vita inclyta cunctas illustrat ecclesias. Ad magn. aña. Gloriose virginis Marie cōceptionē dignissimā recolamus: que & genitricis dignitatē obtinuit: & virginalem pudicitiam non amisit. Oratio.

Deus qui p immaculatā virginis cōceptionē: dignū filio tuo habitaculū preparasti: cōcede quesumus: vt sicut ex morte eiusdē filij sui puisa: eā ab oī labe p̄seruasti: ita nos quoq̄ mūdos: eius intercessione: ad te puenire cōcedas. per eundē. Ad matutī. inuitato. Cōceptionē virginis Marie celebremus: Christū eius filiū adorem⁹ dñm. ps. Venite. hym. Quē ter. 77. In primo noc. añ. Benedicta tu in mulieribus: & benedictus fructus vētris tui. ps. Dñe dñs noster. 68. Aña. Sicut myrrha electa, odorē dedisti suauitatis scā dei genitrix. ps. Celi enar. 68. Aā. Ante thorū huius virginis frequētate nobis dulcia cātica dramatis. ps. Dñi est ter. 68. ℣. Specie tua & pulchritudine tua. ℟. Intende.

De offō cōceptionis btē. Marie. Le. j. Officiū nouum quere i officijs nouis.

Anselmus Cantuariēsis archiepiscopus, & pastor Anglorū: venerabilibus coepiscopis suis: ceterisq̄ orthodoxis, salutē & pacē. Conceptio venerande dei genitricis marie dilectissimi fratres: quēadmodū per multa signorū experimēta in Anglia & in Frācia, ceterisq̄ mūdi climatibus celebrāda, olim sit declarata: me narrātē audiat dilectio vestra. Tēpore nāq̄ illo, quo diuine placuit pietati Anglorū gentē de suis malis corrigere: gloriosissimo Normandorū duci Guilielmo eandē patriā debellando subegit. Qui scilicet Guilielmus, rex anglorū factus: dei virtute & industria sua: oēs ecclesiasticas dignitates in melius reformauit. Cuius pie intētiōis operibus inuidēs ille omniū bonorū operū inimicus diabolus: tā familiariū fraudibus, q̄ extraneorū incursibus: multotiēs conatus est eius obsistere successibus. Sed dño ptegēte: & timētē se regē glorificāte: ad nihilū redactus est malignus. Audiētes autē Dacij, Angliā subiectā esse Normādis, grauiter indignati sunt. Et dicētes, se, suo quasi hereditario iure priuari: arma parāt: classē aptāt: vt eos adeūtes, a sibi data diuinitus patria, expellāt. Hoc cōperto prudētissim⁹ Guilielmus: Helsinū quēdā religiosum abbatē Ramesiensis cenobij accersitū, in Daciā dirigit, vt inquirat huius rei veritatem. ℟. Hodie cōcepta est beata virgo Maria

ex progenie David: Per quã salus mũdi credẽtibus apparuit: cuius vita gloriosa lucẽ dedit seculo. ℣. Cõceptionẽ btẽ marie virginis cũ gaudio celebremus. p. Le.ij.

A T ille, vt vir ádmodũ sagacis ingenij: strenue negocium regis exequit, Quo fideliter pacto: ad angliam reuerti cupiẽs: mare ingreditur. Et iã pmarimã parte prospero cursu trãsito: subito, surgẽtibus vẽtis: horrida tẽpestas, celũ cõmouit & vndas. Fatigatis igitur nautis, nec vltra valentibus: remis fractis: funibus ruptis: cadẽtibus velis: spes salutis amittit: & nihil sibi, nisi submersionis iudiciũ miserabiliter expectat. Cũq; essent de corporũ salute desperati: curãq; solũmodo animarũ creatori suo magnis clamoribus cõmendarẽt: & beatã genitricẽ dei Mariã, miserorũ refugiũ, & desperatorũ spem, deuotissime reclamarẽt: ecce subito cõspiciunt quẽdã venerãde habitudinis virũ: pontificali insula decoratũ, stantẽ prorã nauis. Qui áduocãs ad se abbatẽ helsinũ: his verbis cepit, quasi cõpellãdo cũ alloqui. Uis inquit periculũ maris euadere? Uis in patriã tuã sanus redire? Cuiq; cũ fletu id toto corde desiderare: id solũ expectare respõderet: tũc ille ait. Scias inquit, me, ad te, a dña nostra genitrice dei Maria: quã dulciter clamasti: directũ: & si dictis meis obtẽperare volueris: sanus cũ cõmitãtibus tibi, periculũ euádes. Spopõdit ille se obtẽperaturũ in omnibus: si ímminẽs euaserit naufragiũ. Tũc ille. Promitte mihi inquit: q dieẽ cõceptionis matris Christi solẽniter celebrabis: & celebrãdũ predicabis. At ille, vt vir prudẽs. Et quis inquit dies: erit mihi in hoc festo celebrãdus? Sexto ait idus decẽbris: hoc festũ solenniʒandum tenebis. R. Beatissime virginis Marie conceptionẽ deuotissime celebremus: Ut ipsa pro nobis intercedat ad dominũ Iesum Christũ. ℣. Cũ iocũditate cõceptionẽ beate Marie virginis deuotissime celebrem⁹. Ut. Le.iij

E T quo inquit abbas officio vtemur in ecclesiastico obsequio? Omne inquit officiuʒ quod dicitur in natiuitate, dicetur in cõceptione: excepto, q nomẽ natiuitatis, mutabitur in nomẽ conceptionis. His dictis, ille disparuit. Et dicto cuius sedata tẽpestate: abbas incolumis cũ suis comitibus litorib⁹ anglicanis applicuit: & que viderat, quibus potuit notificauit. Et statuit in Remẽsi cenobio ipsum festuʒ celebrari: & ipse quoad vixit, deuote celebrauit. Et nos ergo fratres dilectissimi: si portũ salutis volumus cõprehendere: dei genitricis cõceptionẽ dignis officijs celebremus: vt ab ea, digna mercede remunere mur. Rursum hec festiuitas alibi declaratur. Tẽporibus karoli regis francorũ, q dã clericus ordine leuita: regis vngarie germanus: beate dei genitricis Marie horas quotidie diligẽter cãtare solitus erat. Qui parentũ suorũ ductu nubere voluit: & quã daʒ adolescẽtulã valde pulcherrimã in cõiugiũ accepit. Et die quadã missa celebrata: a sacerdote benedictione nuptiali acceptar: recordatus est horas beate Marie illo die iuxta morẽ suũ nõ cantasse. Quod ipse aduertẽs: oẽs de ecclesia exire coegit: sponsãq; suã domũ mittẽs, ipse iuxta altare solus remãsit. R. Gloriose virginis Marie cõceptionẽ dignissimã recolamus. Cuius dñs humilitatẽ respiciẽs: angelo nũciãte ꝯcepit saluatorẽ mũdi. ℣. Beatissime virginis Marie cõceptionẽ deuotissime celebramus: Cuius. Gloria. Cuius. In. iij. noc. añ. Specie tua & pulchritudine tua: intende, prospere, pcede, & regna. ps. Eructa. 69. Añ. Adiuuabit eã deus vultu suo: deus in medio eius nõ cõmouebitur. ps. Deus noster refugiũ. 70. Añ. Sicut letãtiũ omniũ habitatio est in te sancta dei genitrix. ps. Fundamenta. 77. ℣. adiuuabit eã deus vultu suo. R. Deus in medio ei⁹ non commouebitur. Lectio quarta.

C Umq; officẽ matris horas decantaret: & hanc antiphonã: Pulchra es & decora filia hierusalem, diceret: subito apparuit ei beata virgo cũ duobus angelis dexterã eius & leuã tenẽtibus: dicẽs ei. Si ego pulchra sum & decora: qd est, q me dimittis: & aliã sponsam suscipis? Nũquid non

ego

ego sum pulchrior illa? Nunquid nõ ego sũ valde formosa? Ubi vidisti tã pulchrã? Cui ille respõdit. Dña mea, similitudo tua omnẽ pulchritudinẽ mũdi excellit. Tu es sup angelos eleuata: tu es sup celos celorũ exaltata. Quid ergo vis vt faciã? Ait illa. Si spõsam inquit carnalẽ quã despõsasti, amore mei dimiseris: me sponsam in celesti regno habebis. Et si festũ conceptionis mee annuatim, sexto idus decẽbris solẽniter celebrabis: ⁊ celebrandũ pdicabis: mecũ i regno dei collocatus eris. His itaq dictis: dña nostra disparuit. Clericus vero domũ redire nolẽs: ilico, absq parentũ suorũ cõsilio: abbatiã quandã extra patriã illã est profectus: ⁊ monachali habitu decoratus est. Et post exiguũ tẽpus, meritis beate marie: que diligentes se decorat, ⁊ beatificat: aquilegie patriarcha est factus. Festũ cõceptionis, dic p̄lata q̃diu vixit, annuatim, cũ octauis proprijs solẽniter celebrauit: ⁊ p̄dicãdũ in suo patriarchatu instituit, ⁊ p̄dicauit. ℟. O cõceptio gloriose virginis Marie ex semine abrahe: orta de tribu iuda: clara ex stirpe dauid. Cuius vita inclyta, cunctas illustrat ecclesias. ℣. Hodie cõcepta est beata virgo Maria: ex ꝓgenie dauid. Cuius. Lectio. v.

Item hoc festũ alibi declarat̃. In pago gallico: clericus quidã ordine sacerdos: solitus erat cantare beate virginis horas. Nocte quadã de villa rediẽs, vbi cũ vxore cuiusdã fuerat fornicatus: volens ad oppidũ in quo morabat̃ rẽdere: pelagus cupiẽs trãsmeare: solus nauẽ ingressus: dñice matris matutinũ nauigãdo cãtare cepit. Cũq aue maria gratia plena diceret: ⁊ in medio fluminis esset: ecce turba demonũ in ꝓfundũ pelagi, vna cum eius nauicula eũ precipitauit: ⁊ eius animã, sicut meruerat, ad tormẽta rapuit. Die autẽ tertio, ilico demones eã tormẽtis afficiebãt. Uenit beata virgo cũ turba sanctorũ: ⁊ dixit ei. Ut quid meã famulãtem animã iniuste affligitis? Aiunt. Nos eã debemus habere: quĩ capta est in opere nostro. Respõdit virgo beata. Nõ est sic: sed i meo opere: quia matutinũ dũ eum peremistis, decãtabat. Uñ magis rei facti estis: qui erga me hoc fecistis. His itaq dictis, dmones aufugiũt: ⁊ btã virgo aiam detulit ad corpus: ⁊ hoiem resuscitauit. Arripiẽsq eũ: aquã a dextris ⁊ a sinistris: quasi murũ stare iussit: ⁊ de ꝓfundo pelagi ad portũ incolumẽ perduxit. At ipse gauisus, pedibus eius prostratus: ait ei. Charissima dña mea ⁊ sacratissima virgo: qd tibi retribuã ꝓ tantis bñficijs: que nũc mihi fecisti? Inquit dei genitrix: p̄corte, ne amplius in adulterio pecces: ⁊ vt cõceptionis mee festũ, sexto idus decembris, solẽniter celebres: ⁊ celebrandũ p̄dices. Moxq vt ipsa hec est locuta: celos eo vidente ascendit. ℟. Cum iocunditate conceptionẽ btẽ marie celebremus. Ut ipsa ꝓ nobis intercedat ad dñm Jesum christuz. ℣. Corde ⁊ animo christo canamus gloriam: in hac sacra solennitate precelse genitricis dei marie. Ut ipsa. Lectio. vj.

At ipse heremiticã vitã ducens, ⁊ qd sibi acciderat, cunctis audire cupientibus enarrauit: ⁊ quãdiu vixit, idẽ festũ celebrauit: ⁊ celebrandũ p̄dicauit. Et nos fratres dilectissimi hoc idẽ nostra episcopali auctoritate corroboramus ⁊ precipimus: vt nullus virorũ, ita sit rebus tẽporalibꝰ occupatus: qn btẽ marie virginis cõceptionez annuatim celebret: ⁊ horas eius per vnũquẽq diẽ decantet. Notandũ, q si aliquis ꝓpter pctõrũ suorũ desperationẽ: dei genitricis offm̃ facere noluerit: dupliciter corã deo reus erit. Unũ, qr pctm̃ fecit: alterũ, qr deo pro pctõ seruire noluit. Hinc ad Petrũ dñs ait. Si pctõrẽ te eẽ ꝯsideras: oportet vt a te dñm deũ tuũ nõ repellas. Deum aũt a se repellit: q propter pctã sua bonum opus facere renuit. Si ergo nos pctõres eẽ recognoscimus: oportet vt dei genitricez: apud suũ filiũ auxiliatricẽ habeamus. Si enim erga nos supmus iudex pro nostris facinoribus iratus fuerit: ipsa pro nobis illũ facere poterit placabilẽ: q eũ genuit. Nullus enim erit tam peccator in hoc seculo: si illa filiũ suũ exorauerit ꝓ eo: q nõ recuperet veniam in futuro. Quicqd eniz a filio

suo petierit: veraciter obtinebit. ℟. Cõceptio tua dei genitrix virgo: gaudiũ annunciauit in vniuerso mũdo: Ex te enim ortus est sol iustitię Christus deus noster: exoluens maledictionẽ: dedit benedictionẽ: ꝛ cõfundens mortẽ, donauit nobis vitã sempiternã. ℣. Bñdicta tu in mulieribus: ꝛ bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. Ex te. Glia. Ex te.

¶ In tertio noc. añ. Gaude maria virgo, cũctas hęreses sola interemisti in vniuerso mundo. ps. Cantate. j. 70. Añ. Speciosa facta es ꝛ suauis in delitijs tuis: scã dei genitrix. ps. Dñs regnauit exul. 71. Aña. Post partũ, virgo inuiolata pmansisti: dei genitrix intercede pro nobis. ps. Cãtate. ij. 71. ℣. Elegit eã de⁹ ꝛ pelegit eã. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eã. Le. vij.

Sciẽdũ aũt est: q2 sicut in sancta ecclesia colit̃ natiuitas: sic debet excoli eius cõceptio. Nisi enim conciperet̃, minime nasceret̃: ꝛ nisi nasceret̃: redemptor mũdi nõ nasceret̃ ex ea. Jussu ergo dei concipit̃ ꝛ nascitur.

Theophilus qdã cuiusdã epi cyliciorum vicedominus extitit. Hic postq̃ apud dominũ suũ a proprio officio fuit expulsus: paupertate cõstrictus: cuiusdã iudei consilio: qui cũ diabolo per artẽ magicã vsu loquebat̃: christianitatẽ suã abnegãs: diabolo semetipsum in seruum dedit. Unde valde post exiguũ tẽpus penitẽs: in quadam beatę marię virginis basilica pquadraginta dies ante eius imaginẽ plorãs, vigilauit. Cui p nimio labore ac lassitudine pcũ dormiẽti: apparuit virgo maria: ꝛ corripiens eũ, reddidit ei chyrographũ, qd diabolo psati iudei consilio dederat: qd ipsa dei genitrix vi ab eo abstulit. ℟. Beatam me dicent oẽs generationes: Quia fecit mihi magna q potens est ꝛ scm̃ nomen eius ℣. Et misericordia eius a progenie in pgenies timentibus eũ. Quia fecit. Lcõ. viij.

Tunc Theophilus euigilans: supra pectus suũ chyrographum inuenit: ꝛ mox, crastina die dñica: hęc ipso episcopo cunctisq̃ ciuibus enarrauit. Et statim episcopus data sibi penitẽtia ꝛ absolutione: duxit illũ ante altare ad cõmunicandũ. Cum autẽ christi corpus de manu episcopi acciperet: descendit spiritus sanctus super illũ in specie solis: ꝛ refulsit facies eius vt sol. Deniq̃ in supradicta basilica tribus diebus totidemq̃ noctibus agens deo ꝛ beatę virgini gratias: insistens precibus, tradidit spiritũ. Ecce q beata dei genitrix Theophilũ desperatũ ad veniã reduxit: ꝛ prefatũ presbyterũ triduanũ a demonio eripuit: ꝛ ad vitã reuocauit. Nulli ergo sit pigrũ: nulli onerosum eius festũ celebrare. ℟. Felix nãq̃ es sacra virgo maria ꝛ omni laude dignissima: Quia ex te ortus est sol iustitię: christus deus noster. ℣. Ora pro populo: interueni pro clero: intercede pro deuoto feminco sexu: sentiant omnes tuũ iuuamen: quicunq̃ celebrant tuam sanctã conceptionem. Quia ex. Lectio. ix.

Celebremus ergo hodie dignis officijs alacriter vtrãq̃ eius cõceptionẽ venerabilẽ: spiritualẽ scilicet ꝛ humanam. Ut ipsius meritis ꝛ pcibus: a secularibus curis, ꝛ a cũctis mereamur eripi vitijs: ꝛ ad ęterna gaudia pduci. Pandã vobis adhuc aliud miraculum: qd nuper audiui: a quodã monacho venerabili. Fuit quidã monachus q solitus erat ante iconã dei genitricis cantare Aue maria gratia plena. Quam cũ quadã die more solito diceret: subito dña nostra sic ei allocuta est: Tu mihi semp gaudiũ optas: sed ego annuncio tibi: q2 in die dominico in regno filij mei eris. Qd ꝛ factũ est. Rogo vos omnes qui ad hanc solennitatẽ conuenitis: vt oretis dei genitricẽ pro nobis peccatoribus intercedere ad dominũ nostrũ Jesum christum: Qui cum patre ꝛ spiritu sancto viuit ꝛ regnat in secula seculorum. Amen.

Ad laudes ꝛ per horas. Antiphona.

Conceptio gloriosę virginis marię ex semine abrahę: orta de tribu Juda, clara ex stirpe dauid. ps. Dominus regnauit. 5. Cũ reliquis. Añ. Conceptio est hodie sanctę marię virginis: cuius vita inclyta cunctas illustrat ecclesias. Aña. Regali ex pgenie maria exorta refulget: cuius precibus

cibus nos adiuuari mente et spiritu deuotissime poscimus. Añа. Corde et animo christo canamus gloriã in hac sacra solennitate precelse genitricis dei marie. Añа. Cũ iocũditate, cõceptionẽ btẽ marie celebremus: vt ipsa pro nobis intercedat ad dominũ iesum christũ. Cap. Ab initio et ante. Hym. O gloriosa domina. 78. ℣. Cõceptio ẽ hodie sctẽ marie virginis. ℟. Cuius vita inclyta cunctas illustrat ecclesias. Ad bñs añ. Conceptionẽ hodiernã perpetue virginis genitricis dei marie solẽniter celebremus: q̃ celsitudo throni precessit hall'. Ad.iij.cap. Ab initio et. ℟.bre. Specie tua: et Adiuuabit eam. Ad sextam caplm.

ET radicaui in pplo honorificato: et in partes dei mei hereditas illius: et in plenitudine sanctorum detentio mea. ℟.bre. Adiuuabit eam. et Elegit eã deus.

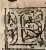
IN plateis sicut cinamomũ et balsamũ aromatizans odorẽ dedi: quasi myrrha electa, dedi suauitatẽ odoris. ℟.bre. Elegit eã deus: et Diffusa est gratia. Ad vesp. añ. Cõceptio gloriose. cũ rel. psal. de dña. Cap. Ab initio et. Hym. Aue maris stella. 77. ℣. Cõceptio est hodie sancte marie virginis. ℟. Cuius vita inclyta cũctas illustrat ecclesias. Ad mag. añа. Conceptio tua dei genitrix virgo gaudiũ annũciauit in vniuerso mundo: ex te enim ortus est sol iustitie christus deus noster: qui soluens maledictionem, dedit benedictionem: et confundens mortem, donauit nobis vitam sempiternam.

die. 10. ❡ Sancti Melchiadis pape et martyris.

MElchiades natione Lectio.j. afer: sedit annos tres, menses septem, dies octo, ex die nonas iulias: a consulatu Marentij noni: vsq̃ ad Marentium secundum: qui fuit mense septembri: Volusiano et Rufino consulibus. Hic constituit nulla ratione dominico die aut quinta feria: ieiuniũ celebrandum a fidelibus: quia eos dies pagani quasi sacrum ieiunium celebrabant. Et manichei inuenti sunt in vrbe ab eodem. Hic fecit vt oblationes consecratę per ecclesias ex consecratu episcopi dirigerentur: qđ declaratur fermentum. Hic fecit ordinationem vnam per mensem decembris: presbyteros septem: diaconos quinque: episcopos per diuersa loca numero duodecim. Hic sepultus est cemeterio Calixti, via appia: quarto idus decembris. Et cessauit episcopat' dies sexdecim.

❡ Sancti Damasi pape et confesso. Ora. die. 11.

EXaudi domine preces nostras: et interueniente beato Damaso confessore tuo atq̃ pontifice: supplicationes nostras placatus intende. Per dominũ. Lectio prima.

DAmasus natione hispanus: ex patre Antonio: sedit annos decem et octo menses duos: dies decem. Et cum eodem ordinatur sub contentione Vrsinus. Et facto concilio sacerdotum, constituerunt Damasum: quia fortior et plurima multitudo erat. Et sic constitutus est Damasus: et Vrsinum eiecerunt ab vrbe: et constituerunt eum neapoli episcopũ. Et mansit Damasus in vrbe roma presul in sede apostolica. Fuit autem temporibus Juliani. Tu autem domine. Lectio secunda.

HIc fecit basilicas duas: vnam iuxta theatrum sancti Laurentij: et aliaz via ardeatina: vbi requiescit in catacũbis. Et dedicauit Platoniam: vbi corpora apostolorum iacuerant Petri et Pauli: quã et versibus adornauit. Hic multa corpora sanctorum martyrum requisiuit et inuenit: quorum etiam conchilia versibus adornauit. Hic constitutum fecit de ecclesia. Hic accusatus inuidiose: incriminatus est de adulterio. Et facta synodo: purgatus est a quadragintaquatuor episcopis: qui etiam damnauerunt Concordium et Calixtum diaconos: accusatores eius: et proiecerunt de ecclesia. Tu. Lectio tertia.

HIc constituit titulũ in vrbe Roma: basilicã quoq̃ quã ipse construxit: vbi et donauit patenã argenteã pensantẽ libras quindecim. Hic constituit vt psalmi die noctuq̃ canerentur per omnes ecclias. Qui hoc precepit presbyteris, et episcopis,

⁊ monasterijs. Hic fecit ordinatiões q̃nq̃ per mensem decembriũ in vrbe roma: presbyteros triginta duos: diaconos vndecim: episcopos p diuersa loca sexaginta duos. Qui etiam sepultus est in via ardeatina: in basilica sua: tertio idus decembris: iuxta matrem suam ⁊ germanam: ⁊ cessauit episcopatus dies triginta vnum. Tu autem.

die.13. ¶ Sanctę lucię virginis ⁊ martyris: omnia fiant de cõmuni virginum: preter ea q̃ hic notantur. Ad vesp. añ. Orante sancta lucia. cũ rel. de lau. psal. ŏ sctã maria. Cap. Frẽs q gloriat. Hym. Jesu corona virgi. ℣. Specie tua. 68. Ad mag. añ. In tua patiẽtia possedisti aĩam tuã lucia spõsa chri odisti q̃ in mũdo sunt: ⁊ coruscas cũ angelis: sanguine ꝓprio inimicũ vicisti. Oro.

Exaudi nos deꝰ salutaris noster: vt sicut de beatę Lucię virginis ⁊ martyrę festiuitate gaudemus: ita pię deuotionis erudiamur affectu. Per dñm no. Ad matun. Inuitato. Regem virginũ dñz. cũ rel. de virginibus. fo. 68. Passio sanctę Lucię ỽginis ⁊ martyris.

Um per vniuersam Lectio. j. Silicię prouinciaz, beatissimę virginis Agathę fama crebresceret: ⁊ Syracusanus ppls p miliaria prope q̃dragintaq̃nq̃ ad vrbem cathanensium: firiens ad sepulchrũ beatę virginis pergeret: contigit Luciã venerabilẽ virginẽ, nobilissimã syracusanorum, simul pergere: ad eius festiuitatis gloriaz inuitatã. Cuius mater Eutitia per annos quatuor fluxu sanguinis fatigata: nullo poterat medicoꝝ remedio liberari. Igitur dũ processionis mysteria agerentur: hęc euangelij lectio fuit qua legitur: tacta fimbria vestimenti christi mulier a sanguinis fluxu saluata est: Et dũ hęc lectio recitat: dixit scta Lucia matri suę. Si credis his quę leguntur: crede Agathã passam pro christi nomine hoc meruisse: vt semper in pręsenti habeat eũ, pro cuius nomine passa est. Continge ergo sepulchrum eius credens, ⁊ liberaberis. ℟. Lucia virgo qd a me petis, quod ipsa poteris pręstare cõtinuo: nam matri tuę fides tua subuẽnit: ⁊ ecce saluata est: Quia iocundũ deo in tua virginitate habitaculũ pręparasti. ℣. Sicut per me ciuitas cathanensium sublimatur a christo: ita per te ciuitas syracusana decorabitur. Quia iocundum. Lectio. ij.

Igitur cuz peractis omnibus populus abscessisset: prostrauerunt se ante sepulchrũ mater ⁊ filia: ⁊ ceperunt lachrymis rogitare suffragium. Interea dũ oratio nis prolixitas tenderet: somno Lucia virgo arripit. Et vidit in somnis beatam Agathã in medio angeloruz gẽmis ornatam: stantẽ, ⁊ dicentẽ sibi. Soror mea Lucia virgo deo deuota: qd a me petis: qd ipsa poteris pstare cõtinuo? Nem ⁊ matri tuę fides tua subuẽnit ⁊ ecce saluata est. Et sicut per me ciuitas Cathanensium sublimatur a christo: ita per te Syracusana ciuitas decorabitur: quia iocundum deo in tua virginitate habitaculum pręparasti. ℟. Rogaui dominum meum Jesum christũ: vt ignis iste non dominet mei. Et impetraui a dño inducias martyrij mei. ℣. Pro eo vt me diligerẽt, detrahebãt mihi: ego autem orabã. Et impe. Lectio. iij.

Et his auditis expergefacta, surrexit tremens: ⁊ ait matri suę. Mater mea, ecce salua facta es: per ipsam te deprecor, quę te saluaz fecit suis orationibus: ne tu mihi aliquando sponsum nomines: nec tu velis de corporis mei posteritate fructuz mortalitatis inquirere. Sed omnia, quę tu mihi datura eras eunti ad integritatis meę corruptorem mortalem hominem: da mihi eunti ad integritatis meę factorem: dominum Jesum Christum. Cui mater Eutitia ait. Omnia quę fuerũt patris tui defuncti, ante nouem annos intacta custodiens: ampliaui, potius, q̃ minui patrimonium tuum: mea vero quę sunt vel esse possunt: ipsa melius nosti. Tege prius oculos meos: ⁊ quodcunq̃ tibi placuerit de ipsis facultatibus facito. ℟. Grata facta est a domino in certamine: quia apud deuz ⁊ homines glorificata

cata

cata est: in conspectu principis loquebat sapientiã. Et dñs omniũ dilexit eã. ℣. Adiuuabit eã deus vultu suo: deus in medio eius nõ cõmouebit. Et. Glia. Et. Lc. iiij.

Lucia dixit: audi mater consiliũ meũ. Non satis deo charuz est: q illi hoc dat, quo ipse frui nõ potest: Sz si tibi vis esse gratũ deuz: hoc illi da: quo tu poteris vti. Nam qd das moriens: hoc ideo das: quia tecũ ferre non pręuales. Viuẽs ergo τ salutẽ tui corporis tenẽs: da chrĩo qd possides. Et qcqd te mihi daturã spoponderas: vel enã cogitabas: christo incipe tradere. At vbi pene oĩa distracta sunt τ pauperibus erogata: viduis τ orphanis: peregrinantibus τ deo seruientibus: sponsus proponit litẽ in iudicio pascasij cõsularis: spõsam suã christianissimã eẽ: τ contra leges viuere augustorum. Quã Paschasius corripiens: τ cõprehensã cępit ad sacrificia dęmonum inuitare. Cui beata Lucia dixit. Sacrificium verum τ immaculatuz apud deum τ patrem hoc est: visitare pupillos τ orphanos in tribulatione eorum. Pascasius dixit. Patrimonium tuuz cũ tuis corruptoribus expendisti: ideo quasi meretrix loqueris. Tu autem domine. ℟. Diffusa ẽ gratia in labijs tuis. Propterea bñdixit te deus in ęternum. ℣. Specie tua τ pulchritudine tua: Intende, prospere procede, τ regna. Propterea. Lctõ. v.

Lucia dixit. Patrimoniũ meuz loco tuto constitui: corruptores autẽ nec mentis nec corporis mei aliquando susce pi. Pascasius dixit. Qui sunt corruptores mentis? Lucia respondit: vos estis: de quibus dicit apostolus. Corrumpunt bonos mores colloquia mala. Suadetis enĩ animas hominum meretricari: τ discedere a suo creatore: τ sequi demonia: atq vanissimos lapides colere. Corruptores vero corporis sunt hi: qui temporalem delectationem pręponunt epulis sempiternis: et labentem letitiam, eternis gaudijs antepo nunt. Pascasius dixit. Cessabunt verba: cum peruentum fuerit ad verbera. Lucia respondit. Dei verba cessare non poterũt. Pascasius dixit. Ergo deus tu es? Lucia respondit. Dei summi ancilla sum: quia ipse dixit. Cum steteritis ante reges τ pręsides propter nomen meum: nolite cogitare, quo modo aut quid loquamini: nõ eniz vos estis qui loquimini: sed spiritus sanctus qui loquitur in vobis. Tu autem do. ℟. Specie tua τ pulchritudine tua: Intẽde, pspere, pcede, τ regna. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. Propterea benedixit te deus in ęternum. Intende, prospere pro.

Pascasius dixit. In te Lectio sexta. ergo spiritus sanctus est? Lucia respondit. Apostolus dicit. Qui caste τ pie in hoc seculo vixerint: templum dei sunt: τ spiritus sanctus habitat in eis. Pascasius dixit. Ego faciam te ad lupanar duci τ dum fueris scortata: fugiet a te spiritus sanctus. Lucia respondit. Non coinquinatur corpus: nisi de consensu mentis. Nã τ si in manu mea thura ponas: τ per manum meam facias sacrificium: deus hoc attendit, τ deridet. De sensibus enim τ voluntatibus iudicat deus. Tunc Pascasius iussit lenones venire: τ tradidit eam illis dicens. Inuitate ad castitatem eius populum: τ facite eam tandiu illudi, qdiu nuncietur mortua. At illi vbi eam cęperunt velle trahere ad lupanar: tanto pondere eam fixit spiritus sanctus: vt penitus moueri non posset. ℟. Propter veritatez τ mansuetudinem τ iustitiam. Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Specie tua τ pulchritudine tua: intende, prospere procede, τ regna. Et. Tu autem. Lectio. vij.

Accedẽtes autẽ simul ex officio τ impellentes, deficiebãt viribus. Christi virgo immobilis psistebat. Tunc miserunt funes in manibus τ in pedibus eius: τ cęperũt oẽs pariter trahere. Illa vero qsi mons immobilis pmanebat. Tũc angustari cępit Pascasius cõsularis: τ męrore deficere. Et vocauit magos: aruspices: τ templorũ omniuz sacerdotes: qui oẽs agebãt superstitione sua cõtra eam vt moueretur: τ nõ poterant. Tunc cõsularis oleo eam iussit perfundi: credens asserentibus, φ

maleficijs staret immobilis. Item præce-pit: et adducta sunt multa paria boum: vt ab ipsis traheretur: et nec hec preualuerunt virginē christi mouēre. Quā enim spiritus sanctus stabilierat: quomodo peccatorum manibus moueri poterat? Pascasius dixit. Que sunt ista maleficia tua? Lucia respondit. Ista maleficia non sunt: sed beneficia dei. Pascasius dixit. Que est hec ratio: qm̄ puella delicata a mille viris tracta non est mota? Lucia respōdit. Et si alia decem milia adhibueris: audies per me spiritum sanctum dicentem. Cadent a latere tuo mille: et decē milia a dextris tuis. ℟. Dilexisti iustitiā et odisti iniquitatē. Propterea vnxit te deus deus tuus oleo letitie. ℣. Propter veritatē et māsuetudinē et iustitiam. Propterea vnxit. Lcō. viij.

Hec audito plus torquebatur iudex insanus pre cogitatione tormētorū: quali eam pena perderet. Cui sacra virgo clamabat. Pascasi miserrime: quid cruciaris? Quid palloribus trepidas? Quid per diuersa mētis tue animo torquēris? Tēplum dei si me ꝓbasti crede: si vero nō credis discede. Hec Pascasius audiens: eo magis furiose amplius anhelabat: quia eam de se ipso sibi risum exhibere cernebat. Tūc precepit ministris ignē copiosum circa eā accendi: atque vt picē et resinā et feruens oleū sup eā iactarent: vt celerius cōsumeretur: qr voce eū publica cōfundebat. At illa in nomine dn̄i nostri iesu chr̄i stetit immobilis, dicēs. Ego rogaui dn̄m meum iesum chr̄m: vt ignis iste nō dominetur mihi: quatenus tibi insultē plaudens in dn̄o. Et impetraui ab eo inducias martyrij mei: vt credētibus timorē tollerē passionis. ℟. Offerentur regi virgines post eā, proxime eius; Offerentur in letitia et exultatione. ℣. Specie tua et pulchritudine tua: intende, prospere procede, et regna. Offerent. ℣. Glia. ℟. Offerentur in letitia et. Lectio nona.

Tunc videntes angustiari Pascha-sium amici eius, iusserunt gladium mergi in gutture eius: et confestim percussa est. Que percussa: quamdiu voluit: orauit: quādiu voluit, allocuta est turbam circunstantem dicens eis. Annuncio vobis pacem ecclesie dei datam: Diocletianū de regno suo deiectum: et Maximianū hodie mortuum. Et sicut habet ciuitas Cathanensiū interuentionē sctē sororis mee agathe: ita me sciatis huic Syracusane ciuitati a dn̄o datā: si voluntatē dei feceritis ex corde. Hec vero prosequēte famula dei lucia: vt diximus: gladio visceribus patefactis: ante oculos eius vinctus ducit Pascasius. Cucurrerat enim relatio siculorum: quod fuisset depredatus ꝓuinciā. Qui pductus ad vrbē romā: ab omni senatu auditus, capitalē accepit sententiam: Dei vero sacratissima virgo lucia de loco in quo pcussa ē penitus nō est mota: sed nec amisit spiritum nisi prius venientibus sacerdotibus: et sacramētorum misteria ei dātibus: et oī pplo respōdente amē: in cōfessione dn̄i emisit spm̄.

Ad laudes et per horas aña.

Orante sctā lucia apparuit ei btā agatha et cōsolabatur ancillā chr̄i. ps. Dn̄s regna. s. cū rel. Añ. Lucia virgo qd a me petis: qd ipsa poteris pstare cōtinuo mr̄i tue. Añ. Per te lucia virgo: ciuitas syracusana decorabit a dn̄o iesu chr̄o. Añ. Bñd ico te pater dn̄i mei iesu chr̄i: q p filiū tuū ignis extictus est a latere meo. Añ. Soror mea lucia vgo dō deuota: qd a me petis qd ipsa poteris pstare cōtinuo matri tue? Cap. Frēs q glo. 68. Hym. Iesu coro. 68. ℣. Diffusa est grā in labijs tuis. ℟. Propterea bn̄dixit te deus in etnū. Ad bn̄s añ. Colūna es imobilis lucia spōsa xpi: quia omnis plebs te expectat vt accipias coronam vite halleluia. Ad tertiam capitulū. Fratres qui gloriatur. 68. ℟. breue. Specie tua et pulchritudine tua. Replicatur. Specie tua. ℣. Intende prospere procede et regna. Et. ℣. Gloria patri. ℟. Et. ℣. Adiuuabit eam deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius non commouebitur. Ad sextā et nonā vt in cōmuni vgi fo. 72. Ad vesperas aña. Orante sancta. cū rel. capitulum hymnus vt supra in primis vesperis. ℣. Diffusa est gratia. Ad mag. añ.

Tanto

Tanto pondere eam fixit ſpiritus ſanctus vt virgo chriſti immobilis permaneret.

Dic.21. ¶ In ſancti thomę apoſtoli omnia de cõmuni apoſtolorum, excepto in veſper. ad magnificat, ⁊ in matuti. ad benedictus añ.

Quia vidiſti me Thoma credidiſti: beati qui nõ viderunt ⁊ crediderũt, halla. Oro.

Da quęſumus domine beati apli tui Thomę ſolẽnitatibus gloriari: vt eius ſemp ⁊ patrocinijs ſubleuemur: ⁊ fidem congrua deuotione ſectemur. Per dominum noſtrum. Lectio. j.

Thomas hebraice: latine abyſſus vł geminus interpretať: ⁊ grece didymus nominatur: quia útraqꝫ interpretatio eius ſtatui congruit. Didymus recte vocari potuit: propter dubium cor in credendo effectum dominicę reſurrectiõis. Abyſſus: qa altitudinem dominicę virtutis in reſurrectione: certa fide penetrauit. Et iuxta latinam linguam: chriſti geminus ac ſimilis ſaluatori: audiendo incredulus: videndo fidelis. Tu autem. Lectio ſecũda.

Hic euangelium prędicauit parthis: medis: pſis: hircanis: bragmaniſqꝫ. Et deſtinatus ad oriẽtalem plagã, interna gentium penetrans: ibiqꝫ prędicationem ſuam vſqꝫ ad vltimũ ſuę paſſionis producens: profectus eſt vſqꝫ ad indiã ſuperiorem per reuelationẽ: ⁊ ad opinionẽ eius, omnes populi feſtinabant: videntes ſigna ⁊ prodigia magna quę faciebat: ⁊ nõ poterant contemnere prędicationem eius. Nam ⁊ dęmones pellebat: ⁊ cęcos illuminabat: omnes dolores ⁊ calores ⁊ rigores tollebat: ⁊ etiam mortuos ſuſcitabat. Tu autem domine miſerere nobis. Le. iij.

Cuius corpus cum honore ⁊ hymnis tranſtulerunt ad eccleſiam: condientes aromatibus pręcioſis: ⁊ fiebant ſigna magna ⁊ prodigia in loco vbi poſitum erat. Nam dęmoniaci liberabantur: ęgritudines curabantur. Deniqꝫ ſupplicantes Syri ab imperatore Alexandro romano: veniente victore de Perſidis prelio: Xerſe rege deuicto: impetrarunt hoc: vt mitteret ad regulos indorum: vt redderent defunctum ciuibus. Sicqꝫ factuꝫ eſt: vt tranſlatum eſſet de India corpus apoſtoli: ⁊ poſitum in ciuitate Ediſſa: ad laudem domini noſtri ieſu chriſti. Cui eſt honor ⁊ gloria in ſecula ſeculorum amẽ. Tu autem domine miſerere nobis.

¶ Dionyſius chartuſienſis monacus, in vita huius ſancti ſic ſcribit. Lcõ. iiij.

Patriarcha Joãnes contradicit, huius ſcti apli corpus in ciuitatem Ediſſam tranſlatũ eſſe. Qui ãno dñi milleſimo quadrageſimo, cauſa Pallij ſuſcipiendi, per iter vnius anni Conſtantinopolim venit: vbi audiens Romam eſſe caput eccleſię, venit illuc tempore Calixti papę ſecundi. Ibi diſpoſitionẽ ⁊ ſtatũ ciuitatꝫ ſuę Ulna nomine, ſic deſcripſit. Lõgitudo eius quatuor dierum itinere per circuituꝫ tenditur. Latitudo murorum eius, duos ſimul recipit currus. Altitudo vero, altas Romanorum turres excedit. Per medium ciuitatis Phyſon defluit fluuiꝰ paradiſi: ibiqꝫ aurum optimum ⁊ gẽmas prętioſiſſimas; quibus Indi ditantur emittit. Extra ciuitatem eſt mons lacu profundiſſimo circũſeptus: in cuius circuitu ſunt duodecim eccleſię, in honore duodecim apoſtolorum cõſtructę, vbi cęnobitę quotidie celebrãt. Tu autem domine miſerere nobis. Le. v.

Porro, in ſummitate montis eſt excelſa eccleſia, in qua ſanctus Thomas quieſcit. Hanc nullus intrat, niſi cum diebus octo ante feſtum eius aqua decreuit. Die itaqꝫ ſolennitatis eius, Patriarcha cum ſuffraganeis pontificalibus indutus, ingrediens: capſam argenteam cum catenis deponit. Ubi cernitur corpus apoſtoli tanquaꝫ viuens ⁊ erectum. Ante ipſum pendet lampas aurea, balſamo plena, cuꝫ catena argentea, quę ſemel accenſa, ab anno in annum, ſine diminutione luminis ac balſami reperitur, quo omnes ęgri ſanantur. Tu autem domine miſere. Lectio. vj.

Erat aũt Apoſtolus talis formę, qualis fuerat adhuc viuẽs. Facies eiꝰ, vt ſydꝰ rutilat: capilli rubei vſqꝫ ad humeros

descendūt: barba rufa ꝛ crispa: vestis dura ꝛ integra. Post missam, Patriarcha, hostias cōsecratas, in patena genibus flexis offert Apostolo. Qui miraculose, ꝛ manū aperit, ꝛ singulis porrigit. Si accedit infidelis, vl' peccator mortalis, manū retrahit, donec ille conuertat, vel subito moriatur. Peracto officio, ꝛ corpe Apli reposito, ppl's ad ppria remeat: ꝛ lacus redundās, montē vt prius circūdat. Hec patriarcha Joānes in ppria recitauit psona. Quibus auditis Calixtus papa, cū clero ꝛ populo Romano q aderat, manibus extēsis, bñdixerunt Christum: q tanta miracula p Apostolū bñssimū Thomā annuis tpibus operari dignatur. Secūdū Joannē. Lcō. vij.

Io. 20. f In illo tēpore. Thomas vnº ex duodecim qui dicitur didymus non erat cum eis quando venit iesus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij pape.

hom. 26 Iste vnus discipulus defuit: reuersus qd gestū est audiuit: audita credere renuit. Venit iterū Jesus: ꝛ nō credenti discipulo, latus palpandū prebuit: manus ostendit: ꝛ ostensa suorū cicatrice vulnerū: infidelitatis illius vulnº sanauit. Quid fratres charissimi: qd inter hec animaduertitis? Nun qd hoc casu gestuꝫ creditis: vt electus ille discipulus tunc deesset: post aūt veniēs audiret: audiens dubitaret: dubitans palparet: palpans crederet? Non hoc casu: sꝫ diuina dispensatione gestum est. Egit nāq miro ordine supna clemētia: vt discipulus dubitans: dū in magistro suo vulnera palparet carnis: in nobis vulnera sanaret infidelitatis. Plus enī nobis Thome infidelitas ad fidē: ꝙ fides discipulorum credentiū profuit. Quia dum ille ad fideꝫ palpando reducitur: nostra mens omni dubitatione postposita: in fide solidatur. Lectio. viij.

Sic quippe discipulū dñs post resurrectionē suā dubitare permisit: nec tamen in dubitatione deseruit: sicut ante natiuitatē suā, mariā sponsum habere voluit: q tamen ad eius nuptias nō peruenit. Nam ita factus est discipulus dubitans ꝛ palpans testis vere resurrectionis: sicut sponsus matris fuerat custos integerrime virginitatis. Palpauit aūt ꝛ exclamauit. Dñs meus: ꝛ deus meus. Dicit ei Jesus. Quia vidisti me Thoma credidisti. Cuꝫ paulus aplś dicat. Est enim fides substātia sperandarū rerū argumentū nō apparentiū: pfecto liquet: q: fides illarū rerū argumentuꝫ ē: que apparere nō possunt. Que enī apparent: iā fidē nō habēt: sed agnitionē. Lc. ix.

Dum ergo vidit Thomas: dū palpauit: cur ei dicit: Quia vidisti me, credidisti? Sed aliud vidit: aliud credidit. A mortali qppe homine diuinitas videri nō potuit. Hominē igit vidit: ꝛ deū cōfessus est dicens. Dñs meus, ꝛ deus meº. Videndo ergo credidit: q cōsiderando verū hominē: hunc deū: quē videre nō poterat, exclamauit. Letificat valde qd sequit. Beati qui nō viderūt: ꝛ crediderunt. Jn qua nimirū sententia nos specialiter signati sumus qui cū quē carne nō vidimus: mēte retinemus. Nos signati sumus si fidē nostrā operibus sequimur. Ille etenim vere credit: q exercet operādo qd credit. Quo cōtra: de his qui fidē nominētenus retinēt: paulus dicit: Confitentur se nosse deū, factis autē negant. Hinc iacobus ait. Fides sine operibus mortua est. Hinc ad beatum iob de antiquo hoste generis humani dñs dicit. Absorbebit fluuiū ꝛ nō mirabitur: ꝛ habet fiduciā ꝙ influat iordanis in os eius.

¶ In sancte Anastasie martyris. Oratio. Oie. 25.

Da quesumus omps deus: vt qui beate Anastasie martyris tue solennia colimus: eius apud te patrocinia sentiamus. Per domi num nostrum iesuꝫ christū. Lectio prima.

Preterati illustris viri filiam Anastasiam legimus a beato Grisogono viro christianissimo eruditam: ad cuius notitiam hac occasione peruenit. Cum nobilis nata, ita plurimum posset: vt virū parem inter matronas habere potuisset: induebat se vilissimo habitu: ꝛ sola vnius puelle consortio, carceres circuibat. Erāt enim in vinculis ꝛ in carceribus milites christi: quos ista aliter visitare non poterat, nisi

rat, nisi plebeio cultu pauperem se mentiretur esse: vt cęlestes diuitias occuparet. Tu autē domine miserere nobis. Lectō. ii.

Ibat ergo per custodias publicas, & custodes carcerum, prout poterat, pecunijs corrūpebat. Ingressa vero, licet omnibus tribulatis ministraret: sanctis tamen qui pro dei nomine erant in vinculis: solicita satis erat: & attenta lauare pedes: vngere capita: pectere crines: quos longa carcerum claustra nutrierant. Interea dum hęc assidue ageret: peruenit ad notitiā zelantis viri: hanc plebeio cultu circuire carceres: & dei confessores omni cum solicitudine visitare. Tu autem domine. Lectio tertia.

Nunc indignatus vir eius Publius, tales domui suę custodes instituit: vt Anastasiā nō permitterent: nec fenestrellę cuiusq; aditū aspectare. Interea dū ista agerentur: publius vir eius in senatu sedens: legationem suscepit inuitus ad Persidis prouinciam profecturus. Tunc reuersus domum tristis, sanctę Anastasię triplicauit custodiam. Et posuit illi custodem vnum ex parasitis suis: qui illi, & lucem ipsam negaret, & victū. Agebat enim vt anastasia moreretur: & ipse omniū facultatum eius dominus permaneret. Tu autē. Lectio. iiii.

Ceritus autem, ne eo absente: anastasia eadem faceret, quę solebat: instituit ei custodes acerrimos, vltra illum parasitum, quem supra memorauimus. Et ita profectus est: quo diceret. Si reuertens cā viuam inuenero: omnes vos puniā: & ita cępit agi cum Anastasia: vt aqua ipsa vix ei pro misericordia traderetur. Transactis itaq; tribus mensibus: corpus Publij viri sui mortuum reuocatum est naui: & omnes qui eam custodiebant, per diuersa fugerunt. Egressa igitur sancta Anastasia, libera pergit ad domum suam: vendinisq; omnibus facultatibus suis: vilissimo satis habitu, solito more perrexit: & diuersas custodias circumiens: dum neminem eorum qui in vinculis erant inueniret: cępit amarissime flere. Tu autem domine miserere nobis. Lectio quinta.

Quam cum flentem attenderent: quidam dicunt ei: Quid ploras? At illa respondēs ait: Seruos dei confessores quero, qui in vinculis habebantur: & nescio quo duxerint eos. Qui dixerunt ei: Tu ergo christiana es? Quę intrepida respondens, ait. Ego christiana sum. Et apprehensam duxerūt eam ad Probum iudicem. Probus vero interrogans eam dixit. Quę vocaris? Respondit: Anastasia. Probus dixit: Vere vt asseris christiana es? Anastasia dixit: christiana sum: nec aliud me esse cōfiteor: & christi amorem habens: vendidi omne patrimonium meum iuxta iussum eius, et secuta sum eum. Tu autem domine misere.

Probus dixit. Vbi est christus Lectō. vi. vester? Anastasia respōdit. In cęlo ad dexteram patris: & in terra vbicunq; fuerint sancti & innocentes, atq; eū colētes. Hos ego cura diligenti suscepi: quibus ita seruiebam: vt nulli aliquid deesset. Et quos dubios videbam, corroborabam: quos tristes, consolabar. Probus dixit. Vt video, non sunt tibi leuia preparanda tormenta. Tu enim reuocasti animos eorum ad sacrilegiū, q obtemperare decreuerant regalibus institutis? Anastasia respondit: ego doloribus fatigaris: etiam pedes eorum osculabar: ne aliquādo a fide cederent, dolore cōpulsi. Probus dixit. Quoniam dij sacrilegam te diuinus passi non sunt: ipsi fecerunt vt tuo te ore detegeres. Anastasia dixit. Ego zelo incitata sum eorū: in qbus sermo dñi mei iesu chri cōpletus est, quo ait. Erūt pmi nouissimi, & nouissimi primi.

IANUARII FESTA.

¶ Basilij episcopi & confessō. Lectio. j.

Basilius cappadox gēnere, Cesareę primum in sua regione, deinde Athenis eruditus, in eā magnitudinē omnis gēnis doctrinarū euasit, cū egregia sanctitate: vt inde Magni cognomen inuenerit. Reuersus igitur in patriam cū magna omniū expectatiōe, Cesareā vocatur: vt morum, ac pietatis institutor, mōderatorq; eēt, plurisq; Eusebij

adiutor: cui morienti in episcopatu succes sit. In quo sic Ualentis Imperatoris Ar riani sibi infesti tractauit animũ sęuitate, & consequentibus signis: vt cũ se vellet in exi lium mittere, sniam mutare coegerit. Sella enim, qua gestandus erat Ualens, subito confracta & dissoluta est. Lectio secunda.

Quamq̃ de more exilij multũ scriptu rus eẽt, pficere nõ valuit, calamo ni hil atramentũ reddente. Cumq̃ secundus, & tertius calamus hoc pertulisset, & adhuc legem impiam firmare cõtenderet, cõmo ta est eius dextera, eamq̃ subitus tremor in uasit. Tũc eius animo terrore impleto, am babus manibus cartam rupit. Et quę noc data est Basilio ad deliberãdũ, eãdẽ vxor imperatoris, velut tortoribus tradita, cru ciat. Filius vero, q eis erat vnicus, extinct⁹: pęnę ipietatis credit exoluisse supplicia.

Erat aũt Basilius in victu, & Lc. iij. cultu abstinentissimus: vna tantũ tu nica se amiciebat: humi cubitabat: totis sę pe noctibus vigilabat, omnis expers libi dinis tota vita pseuerauit. Primus omni um cęnobia excogitauit: & ritũ illũ mona chorũ antiquũ atq̃ agrestẽ, ad formulã re ligiõi ,ppiorẽ reduxit. Scripsit multa san ctissime, & eloquentissime: nemo eniz sacra volumina (vt testat Gregorius Nazianze nus, q vitã eius conscripsit) nec eloquẽti us eo, nec verius, nec vberius enarrauit. Obijt autem corpore iam per abstinentiã consumpto: cum ossibus ac pelle tantum superstes esset calendis Januarij.

die .6. ¶ Martinę virginis & martyris. Lectio. j.

Martina virgo Romana ex nobi li & patritia familia Christianę pietatis egregia cultrix, & ab in eunte ętate sacris literis dedi ta, & erudita, dũ sequit euangelicaz doctri nã, suarũ facultatũ magnã partez pauperi bus distribuit. Quã ob rem facta rea, quod relicto deorũ cultu seruiret nouę religiõi, ab Alexandro imperatore Apollini sacrifi care iubet, nisi mallet supplicia mortemq̃ subire. Tu autem. Lectio secunda.

Quam igit in fide Christi pstaret, equu leo suspensa, ferreis vngulis exaratur, & sic cruciata, in carcerẽ conijcit, si forte senten tiã mutaret. Sed postridie rursus dijs im molare iussa: & perinde contẽpto principis impio iussu, seuissime torquetur, mamillis ferro laniatis, rursusq̃ in carcerez retrudit.

Paucis vero diebus interie Lctõ. iij. ctis, desperata mutatione sententię, in publicis spectaculis obiecta est immanib⁹ bestijs, quarum nulla virginem inuasit, aut quoquo modo lęsit. Tũc vero iussu impe ratoris extra vrbẽ educta, & in Christiana cõfessione & pietate cõstantissime perseue rãs: capite plectitur calẽ. Januarij. Cuius corp⁹ sepulturę datũ ẽ a scõ Calisto papa.

¶ Thelesphori papę & marty. Lectio. j. die .5.

Thelesphorus natione Gręcus Antonino ipatore põtifex sa ctus, constituit, vt ,p nunc añ pa scha ieiuniũ quadragesimę ob seruaret, vtq̃ in natali Christi tres missę ce lebrarent. Prima, media nocte, cum chris est natus in Bethlehẽ. Secunda, in auro ra, quando a pastoribus est cognitus. Po strema, circa eã horã qua redemptionis hu manę mysteriũ agebatur. Itẽ vt ante sacri ficiũ canerent, Gloria in excelsis deo. Ordi nationibus quatuor mense Decembri ha bitis, psbyteros qndecim: diaconos .xvij. epõs tredecim, creauit. Cũ aũt sedisset an nos vndecim, mẽses tres: dies vigintiduos martyrio coronatus est, ac in Uaticano se pultus nonis Januarij. Tu autem domi.

¶ Luciani presbyteri martyris. Lctõ. j. die .7.

Maximini imperatoris psecutione in christianos p vniuersam pro pemodũ Asiam pręsertim An tiochię sęuiente, Lucianus pre sbyter Antiochensis, continentia & erudi tiõe singulari: vita, & studijs semp martyr: cõprehensus est, Cumq̃ ad tribunal su isset cõstitutus, increpatus a iudice: quod vir prudens sequeret sectã, cuius nõ posset reddere rationẽ, data sibi facultate dicẽdi, tam eloquẽter, sapiẽterq̃ de fide disseruit, vt iã inciperet astantibus suã disciplinam persuadere. Quo inde ex aĩaduerso, iubet

eum in carcerē retrudi. ⁊ ibi absq̧ ppli tumultu necari, sepultus est aūt Helenopoli Bithynię, quā vrbē, cū prius Drepana vocaret̄, in honorē pręfati martyris Constantinus imperator instaurauit, ⁊ ex nomine Helenę matris nuncupauit. Passus est autem septimo idus Januarij.

die. 10 ¶ Pauli primi eremitę. Lectio prima.

Paulus, a quo primum erémus habitari cępta est, ex Thebaidę Aegypti vrbe oriundus, literis gręcis, ⁊ Aegyptijs apprime eruditus, parentibus amissis, cū esset anno rū. xvj. Decio imperatore, in Christianos sęuiente, in solitudinē secessit. Ubi (authore Hieronymo, q vitā eius conscripsit) ad saxei montis radices speluncā, quā vetus palma, ⁊ fons limpidissimus exornabat, ad vitā peragendā elegit, palma eádē obsoniū, ⁊ indumentū suggerente. Cū aūt centum tredecim annorū esset, a beato Antonio nonagenario in illa solitudine inuisit̄.

Quibus inter se iocundissime Le. ij. colloquentibus, coruus panē integrū ante ipsos deposuit. Tunc Paulus. Sexaginta (inquit) anni sunt, qbus dimidiatū semp panē accipio, nūc ad aduentū tuū militibus suis Chřs duplicauit annonā. Tunc ad marginem nitidissimi fontis considētes, facta oratione, pane ⁊ aqua refecti, noctē peruigiles traduxerūt. Postridie Antonius, cū Pauli mortē instare ipso prędicēte cognouisset, lachrymās ad monasteriū suū reuertit̄, relaturus palliū, quod ipsi dederat Athanasius ad Pauli corpꝰ inuoluēdū, vt ab ipso fuerat rogatꝰ. L. iij.

Rediens aūt vidit inter angelorū cateruas eius aīam niueo candore fulgentē in sublime cōscendere, ⁊ statim cum gemitu, ⁊ lachrymis exclamat, Cur me Paule deseris? cur insalutatus abis? Et accurrens in speluncā, cadauer inuenit genibus cōplicatis, erecta ceruice, extensis in altū manibus oranti simile. Quod cū męstissimus obuoluisset pallio, nec quo terrā foderet haberet, ecce duo leones ex interiori parte solitudinis venientes, vnius hoīs capacē locū effodére. Ubi humato corpore, ac tumulo cōposito, tunicam Pauli ex palmarū folijs contextā secū deferēs, Antonius ad monasterium suum reuersus est.

¶ Iginij papę ⁊ martyris. Lectio prima. die. 11.

Iginius papa, natione grecus, pria athenień. Antonino Pio imperatore Pontifex factus, clericorū ordinē prudenter per gradus distribuit, instituitq̧, ne tēpla sine celebratione dedicarent̄, ne ve augerentur numero, aut diminuerent̄ incōsulto metropolitano, vel epo. Itē ne tigna, reliquaq̧ templorū materia in prophanos vsus cōuerterent̄. Pręterea, vt vnus saltem patrimus, vnaq̧ matrima infantibus adsint in baptismo. Postremo de ecclesia dei optime meritus, cū mense decembri ordinationes ter habuisset, creassetq̧ presbyteros qndecim: diaconos qnque: epos sex, martyrio coronatus in Vaticano monte sepelitur tertio idus Januarij. Cum sedisset annos quatuor, menses tres, dies quatuor.

¶ Hilarij episcopi ⁊ cōfessoris. Lectio. j. die. 13

Hilarius natione gallus ꝑpter ingentē eius doctrinę, ac sanctitatis opinionē, magno totius populi consensu, Pictauorū, in regione Aquitania episcopus creatur: quo munere sctissime fungens, Arrianam hęresim, tunc tēporis vigentē, insectatus est. Factione Saturnini arelatensis episcopi de synodo Biterensi in Phrygiā relegatus: multos libros cōtra hęreticos cōfecit. Duodecī aduersus Arrianos. Et itē librū aduersus Ualentē, ⁊ Ursatium historiā Arriminensis, ⁊ Seleuciensis synodi cōtinentē, ⁊ aliū contra Dioscorū pręter alia multa opera. Qui diu vexatus hęreticorū psecutione, cū apud Constantinopolim librū ꝓ se Constantio Imperatori porrexisset, ipsius voluntate in Galliā rediuit: quę prouincia Hilario auctore dolū arrianę perfidię damnauit. Claruit etiā multis miraculis: quorū illud in primis refertur, infantem sine baptismate mortuum vitę ac matri ab ipso fuisse restitutū. Post

varia igitur certamina ob fidem suscepta, sanctitate, ac doctrina clarus, idibus Januarij migrauit ad dominum. Tu autem.

Officiū nois Iesu: qre in offi- cijs no- uis. die. 14.

¶ In scti Felicis in pincis psbi et mar. oro.

Oncede qsumus omps deus: vt ad meliorē vitā sctōrū tuorum exempla nos prouocent: quatenus quorū solēnia agimus: etiā actus imitemur. Per dominū. Lectio. j.

QUz seruos Diocletiani et Maximiani sctōs dei diuersis pęnis interficeret: duos fratres simili modo Felicē et Felicē gratia dignos: pręsbyteros sanctę ecclesię sibi oblatos: Draccus vrbis pręfectus iussit adduci vt sacrificarent: qui si cōtēpsissent, punirent. Interea vnus ex ipsis nomine Felix, qui erat senior frater: cū ductus fuisset ad templū Serapis, iuxta secretarium, vbi sedebat memoratus Draccus, videns eū, dixit. Jusserūt te sacratissimi principes deo Serapi sacrificare. Tunc sanctus Felix insufflauit in faciē eius: et statim corruit: atq; in puluerē redactus est. Item alia die ductus est ad tēplū vbi Mercurij erat statua: et hortabat vt ibi thura iactaret. Qui simili modo exsufflauit in faciez eius: et statim corruit in terra. Tu autem. Lectio. ij.

DEductus est igitur beatus Felix ad simulachrū Dianę: vt vel ibi sacrificaret: qd videns insufflauit in faciē eius: et statim cecidit in terrā: et tanq̄ si nunq̄ fuerit: in puluerē redactū est. Tunc reduct⁹ est ad fratrē vt poneret in ęculeo: et ingreretur qbus hoc maleficijs fecisset. Respondens dei famulus ait. Hoc nō maleficijs diaboli, sed bñficijs dei operatus sum. Tunc iratus Draccus, iussit eū duci extra murū via portuensi: ad locū qui secūdo miliario longe est: et ibi eū ad sacrificandū duxerunt ad phanū: qd in ipso loco erat. Beatus igit Felix in terra fixis genib⁹ orauit. Exurgēs aūt ab oratione, insufflauit in arborē ingentissimā: et statim radicitus euulsa est arbor simul cum templo, cui erat cōiuncta: et simulachrum quod intus erat: ita vt nihil ex ipso pēnitus remanēret. Lectō tertia.

QUod cū nunciatū fuisset Dracco vrbis pręfecto: iussit ibidē eū decollari: corpus vero eius inhumatū lupis et canibus derelinqui. Sed christiani: ibi, in eo loco i quo arbor fuerat: quia nimiā multitudinē terrę aperuerat euersio arboris illius: eū sepelierūt. Voluerunt autē eius corpus altera die effodere: sed ita virtus diuina martyrē suū diligēter humatū defensauit: vt quicunq; attentaret manū mittere: a diabolo arriperetur. Sicq; factū est: vt petrę illius templi in ędificationē sepulturę eius proficerent: vbi pacis tempore fabricata est ecclesia: in qua beneficia diuina exuberāt orationibus eius: vsq; in hodiernū diem. Ad laudem domini nostri iesu christi: cui est honor et gloria in secula seculorū. Amen.

¶ In sancti Mauri abbatis et cōfes. Le. j. die. 15.

BEatissimus Maur⁹ clarissimo senatore genere: patre Euticio, matre vero Julia exortus: duodennis sanctissimo Bñdicto et omnipotenti deo sub regulari nutriendus institutione a parentibus est traditus. Qui cū adhuc iunior bonis polleret moribus: sicut et ipsi vidimus: et frequenter experti sumus: magistri cępit adiutor existere: ac eius miraculis cooperator eē. Hunc btissimus Bñdictus prę omnibus charius semp dilexit et instruxit: atq; ita in oīpotentis dei informauit seruitio: vt nemo post ipsum in cenobiali obseruatiōe fuerit secūdus. L. ij.

QUis enim vnq̄ austerius corpus pprīū ieiunijs: abstinentia: vigilijs: squaloribus quoq; et ieiunijs edomuit frigoribus: Frequenter eniz eū vidimus in sctā quadragesima, nec tunica: nec cuculla: nisi solummodo sacco vti cilicino: et duabus tantū vicibus in hebdomada, paruissimū potius pręgustare q̄ sumere cibū. Iste qppe mos in vnū, vita sctō fuit bñdicto: cuius ille exemplo prouocatus, afflictione perualida, carnem macerabat: inquantū illi eiusdem patris sui permittebat licentia. Lectio tertia.

REliquo vero totius anni tēpore sub monachali tunica, semp a scapulis vsq; ad renes asperrimo induebatur trogullo: eiusdez subtegminis in stratu sup aggestū calcis: et

cis:⁊ sabuli tantũmodo:excepto quadra-
gesimali tẽpore semp vsus cilicio. Tũc enĩ
inquantũ poterat sollicite satagebat,nõ ia-
cendo sed potius stando,vel cũ nimia eũ
lassitudo cõpulisset sedendo somnũ cape-
re:nemo cũ vnq̃ vidit de lecto cum cęteris
surgere fratribus:sed semp nocturnos vigi
lando preuenire hymnos,attentius ꝓcu-
rabat. Plerũq̃ qnquagenos,sepę ⁊ cente-
nos psalmos:nonnunq̃ vero totũ ex ordi
ne psalteriũ cõsummãs,ante nocturnalem
horã decãtare : omni aũt tẽpore psalmoꝝ
lectioni vacare solitus erat:exceptis:dũta-
xat orãdi spacijs:qb⁹ orationũ lachryma-
rũq̃ ac creberrimorũ fundebat preces sin-
gultuũ:silentio vero ac lectioni ita assidue
vacabat,vt per hoc ⁊ ipso sancto Benedi
cto admirabilis haberetur. Tu autem do.

die.16. ¶ In festo scti Marcelli papę ⁊ martyris.
Nota qd octauũ Responsorium dicitur.
Domine preuenisti. in cõmuni f.56. Oro.

Preces populi tui q̃s dñe clemẽ
ter exaudi : vt bũ marcelli mar-
tyris tui atq̃ põtificis meritis ad
iuuemur,cui⁹ passiõe letamur.p

Marcellus papa patria Ro- Lctõ.j.
manus,a Cõstãtino et Galerio vsq̃
ad Maxẽtiũ gessit Põtificatũ. Huius hor
tatu Priscilla ⁊ lucina matronę Romanę,
adductę sunt:altera vt cęmeteriũ suis sum-
ptibus via Salaria cõstrueret: altera vt ec-
clesiã dei herede bonorũ suoꝝ institueret.

Titulos quinq̃ et vigĩti in Urbe Roma
idẽ disposuit quasi dioceses,ad cõmodita
tẽ baptismi,et eoꝝ,q ad fidẽ Christi ex gen
tibus quotidie veniebant: ⁊ ad Martyrũ
sepulturas. Quibus rebus iratus Maxen-
tius,Lucina relegata,ipsũ minis impellerẽ
conatur vt se põtificatu abdicaret: atq̃ no
mẽ Christianũ deponeret. In quo cum
se ab eo negligi animaduerteret : ipsum in
viuaria ad curã publicarũ bestiaꝝ damna
uit,Ex quo loco nec orationes ille, nec ie-
iunia pręteremittens,parochias,etiã episto
lis quando aliter nõ licebat,multos annos
gubernauit. Demũ et fęda illa atq̃ incõ-
moda habitatione:pedore,⁊ situ cõfectus
obijt,eiusq̃ sanctissimũ corpus in cęmete-
rio Priscillę via salaria sepelitur decimo Berar-
septimo calendas Februarij. Sedit aũt an di cũ so
nos quinq̃ mẽses sex,dies vnũ ⁊ viginti. cijs , in officijs nouis.

¶ Hę sunt verę lcõnes scti Antonij abba
tis excerptę ex ei⁹ vita:quam.s.Athanasi⁹
scripsit ⁊ scũs hierony.ĩ vitas patꝝ ptulit.

¶ In sancti Antonij abbatis. Lectio.j. die.17.

Antonius cũ vi-
ginti esset anno
rũ,⁊ audiret legi in ec-
clesia : Si vis pfectus
esse:vade ⁊ vende om
nia,q̃ habes,⁊ da pau
peribus:omnia sua vẽ
didit:deditq̃ pauperi
bus:deinde eremiticã
vitã duxit. Hic innu-
merabilia dęmonũ tentamenta sustinuit.
Quadã vice dũ spiritũ fornicationis virtu
te fidei superasset:diabolus in specie pueri
nigri ante eũ ꝓstratus apparuit:⁊ se ab eo
victũ cõfessus est. Nã ⁊ hic precibus im-
petrauit,vt videret fornicationis dęmonẽ,
iuuenibus insidiantẽ. Quẽ cũ in prędicta
forma vidisset, ait. Uilissima specie mihi
apparuisti:te vltra non timebo. Lectio.ij.

Alia vice dũ in quodã tumulo latita
ret,multitudo dęmonũ eũ adeo lace
rauit:q minister eius,eũ q̃si mortuũ aspor
tauit,Et cũ oẽs q cõuenerãt,eũ quasi mor-
tuũ plorarent,dormientibus cũctis anto
nius reuixit:⁊ a ministro ad pdictũ tumu-
lũ se reportari fecit. Qui cum ibi ex dolore
vulnerũ prostratus iacẽret : ex virtute ani-
mi ad cõflictũ dęmones excitabat. Illi au
tem in formis varijs ferarũ apparuerunt:⁊
eum iterũ crudelissime lacerauerunt. Tũc
subito mirabilis splendor ibi apparuit : ⁊
dęmones cunctos effugauit. Antonius
aũt cõtinuo sanatus est. Ibiq̃ christũ adesse
se intelligens ait. Ubi eras o bone iesu:vbi
eras? Quare a principio nõ affuisti : vt me
iuuares ⁊ vulnera mea sanares ? Cui dñs.
Antoni,hic erã: sed expectabã videre cer-
tamẽ tuũ. Nunc autẽ quia viriliter decerta
sti in toto orbe te faciã nominari. Lcõ.iij.

TAnti aũt seruoris erat, q cum maxi-
mianus imperator christianos occi-
deret: ipse martyres sequebatur: vt cũ eis
martyr fieri mereret: et vehemẽter tristaba
tur, eo q ei martyriũ nõ dabat. Cũ aũt in
alterã eremũ pergeret: argenteũ discũ repe
rit: et intra se sic dicere cepit. Unde hic ar-
genteus discus: vbi hominũ vestigia nulla
videntur? Si enim viatori cecidisset: vtiqꝫ
pre sui magnitudine latere non potuisset.
Hoc diabole, artificiũ tuũ est: voluntatem
tamẽ meã nunq̃ poteris imutare. Et hoc
eo dicente, discus vt fumus euanuit. Po
stremo massam veri auri reperit: sed ipse vt
incendiũ aurũ fugit. Sicqꝫ in montẽ fugi-
ens: viginti annis incognitus ibi perman
sit: innumeris coruscãs miraculis. Lc.iiij.

Antonius dũ in eremo tedio afficere
tur, dixit. Uolo dñe saluus fieri, et nõ
permittunt me cogitatiões meẽ. Et surgẽs
exiuit foras: et vidit quẽdã sedentem atqꝫ
operantẽ: et deinde surgentẽ, et orantem.
Erat aũt angelus dñi. Et dixit ei. Sic fac
et saluus eris. Quadã vice dũ ĩ spũ raptus
esset: totũ mundũ sese laqueis cõnectenti-
bus plenũ vidit. Qui exclamãs ait. O quis
istos effugiet? Et audiuit. Humilitas. Ali
quando dũ in aere Antonius ab angelis
leuaret: assunt demones: et eis trãsitũ pro-
hibent: petã eius ab exordio natiuitatis
obijcientes. Quibus angeli. Nõ debetis
illa narrare que christi iam sunt pietate de
leta. Sꝫ si qua scitis ex quo factus est mo
nachus: illa proferte. Et cũ in probatione
deficerent: liber Antonius in sublime tolli
tur: et liber deponitur. Tu autẽ. Lectio.v.

Narrauit Antonius dicẽs. Uidi ali-
quando diabolũ celsum corpore: q
se dei virtutẽ et potentiaꝫ ausus est dicere.
Et ait. Quid vis vt a me tibi detur antoni?
At ego sputa in os eius cõgeminans: me
totũ in eũ christi nomine armatus ingessi:
et statiꝫ euanuit. Huic aliquãdo diabolus
in tanta proceritate apparuit: q celũ capi
te tangere videbat. Quẽ cũ Antonius qs
eẽt interrogasset, et ipse se satanã eẽ dixisset:
addidit satanas. Cur me sic impugnãt mo
nachi: et persequunt christiani? Cui antonius.
Juste hoc faciunt: q sepe eis insidijs mo
lestantur. Et ille. Ego eos nequaq̃ mole-
sto: sed ipsi inuicẽ se conturbant. Ego eniꝫ
ad nihilum sum redactus: quia iam in cun
ctis partibus regnat christus. Lectio.vj.

Cum quadã vice fratres de statu ani
marũ ab Antonio quesissent: sequẽ-
ti nocte vox vocauit euꝫ dicens. Surge: et
exi, et vide. Et ecce vidit quẽdã longum et
terribilẽ: caput vsqꝫ ad nubes tollentẽ: qui
quosdã pennatos ad celũ volare cupiẽtes
extensis manibus prohibebat: et alios libe-
re euolantes: retinere non poterat: et maxi
mũ gaudiũ mistũ cũ nimio dolore audie-
bat. Et intellexit animarũ illũ esse conscen-
sum: et diabolũ prohibentẽ: q quasdã obno
xias retineret: et de sanctorũ volatu quas
retinere non poterat sic doleret. Itaqꝫ me-
moriã pro libris habebat: frequenter ora-
bat: manibus suis operabat: vt operis sui
mercedẽ excepto pretio panis egentibus
largiret. Si quẽ in religionis studio vigi-
lantem cõperisset: procedẽs vt apis argu-
mentosa, q̃rebat, et omnibus obediẽs pro-
prias singulorũ gratias hauriebat. Quod
ita faciebat: vt cum oẽs gl'ia anteiret, om-
nibus tamẽ charus esset. Unde et eum vi-
cini deicolam nuncupabant. Lectio.vij.

Quidam sagittarius beatũ Antoniuꝫ
gaudentẽ cũ fratribus quadã vice cõ
spexit: et ei displicuit. Cui Antonius. Po
ne sagittã in arcum et trahe. Quod et fecit.
Cũqꝫ secundo et tertio hoc fieri mãdasset:
dixit sagittarius. Tantũ trahere potero, q
decius fractione dolebo. Cui Antonius.
Sic est in opere dei. Quoniã si supra mẽsu
rã tẽdere vellem9: citius frangeremur. Ex-
pedit ergo rigorẽ aliquãdo relaxari. Hoc
audiẽs ille edificat9 recessit. Interrogauit
qdã antoniũ dicens. Quid custodiẽs pla-
cebo deo? Et rñdens dixit. Quocunqꝫ va-
dis: semp deũ pre oculis habeas. In his
que agis, testimoniũ sacrarũ scripturarum
adhibeas. In quocunqꝫ loco sederis: non
inde cito recedas. Hec tria custodi, et salu9
eris. Abbas qdã interrogauit antoniũ di-
cens.

cens. Quid faciā? Cui Antonius. Nō cō-
fidas in tua iustitia: ventris et linguę sit tibi
cōtinētia: et ne pęniteaīs de re trāsacta. Di-
xit antonius. Et sicut pisces si in sicco tar-
dauerint moriunt̃: ita et monachi extra cel-
lam tardantes: aut cum viris secularibus
morantes: a quietis proposito resoluunt̃.

Lec. viij.

Terū dixit Antonius. Qui
sedet in solitudine, et quiescit: a tribus
bellis eripit̃. s. auditus: locutiōis: et visus:
et cōtra vnū tantūmodo pugnā habebit. s.
cordis. Nō solū aūt virtutibus et miracu-
lis: sed etiā doctrina claruit. Quadā igitur
die rogatus a fratribus vt eos instrueret,
ait. Hoc sit primū cunctis mandatū: nul-
lū in arrepti propositi vigore lacessere: sed
quasi incipientē semp augere qȯ cepit. Nō
vos filioli tediū defatiget. Nemo cū despe-
xerit mundū, reliqisse se arbitret̃ ingētia. Ni-
hil eoꝝ curę sit monachis: quę secū aufer-
re nō possunt. Illud potius debemus ex-
pectare quod ducit ad cęlū: sapientiā scili-
cet: charitatē: iustitiā: virtutē: castitatē: sen-
sum peruigilem: pauperum curam: fidem
robustam: hospitalitatem.

Lectio nona.

Ad finē ꝓpositi omni labore tenda-
mus. Nemo post tergū respiciat. No-
lite quęso virtutis nomen tanq̄ impossibi-
le pauere. Huius operis natura inserta est
homini. Gręcię studia in aliena vrbe quę-
rūt magistros: nobis nulla ꝓficiscēdi, nul-
la transfretandi necessitas īminet. In om-
ni sede terrarū cōstituta sunt regna cęlorū.
Iugi custodia tueamur animū: qꝛ exercita-
tos ad supplantandū habemus inimicos.
Iterū in extremis iā positus: dixit ad disci-
pulos suos. Uos o viscera mea, admoneo,
ne tanti tēporis laborē pdatis: varias dę-
monū nostis insidias: credulitatē nominis
christi vestris figite mētibus: et vniuersi dę-
mones fugabuntur. Mementote etiaꝫ ad-
monitionū mearū. Nullus ad ęgyptū per-
ferat meas reliquias. Ualete viscera mea.
Nec dum verba finierat: et osculātibus se
discipulis, ita lętus mortē aspexit: vt ex hi-
laritate vultus, sctōꝝ angeloꝝ q ad desce-
ndā aīam ei⁹ descēderāt, pñtia nosceret̃.

In sctē priscę virginis et marty. Orō. die, 18.

Da quesumus omps deus: vt q beatę
priscę martyris tuę natalitia colim⁹:
et annua solennitate lętemur: et tantę fidei
proficiamus exemplo. Per dominū no.

Lctō. j.

Prisca nobilis Romana de-
cimotertio ętatis suę āno, quod chri-
stianę fidei eēt accusata, iussu Claudij im-
peratoris ad templuꝫ Apollinis ducitur,
vt dijs immolaret, quod cum facere recusa-
ret, alapis cęsa, in carcerē truditur. Educta
postridie, cū in Christi confessione nihilo
minus persisteret, flagellis verberata, seruē-
ti adipe toto corpore perungit̃, ac rursus
in carcerē reducit̃. Die tertia in amphitea-
trū producta, exponit̃ immanissimo leoni,
q ad pedes eius mansuetus se ꝓiecit. Tūc
in ergastulo vgo reclusa, triduo inedia ma-
cerat̃. Deinde ęculeo suspensa, et vngulis
ferreis exarata, in rogū mittit̃, a quo tamen
diuina ope incolumis euasit. Tandem ex-
tra vrbē educta, capitis abscisione, marty-
rio coronat̃. Cuius corpus a Christianis
sublatū, via Ostiensi, miliario ab vrbe deci-
mo sepelit̃ qntodecimo calend. Februarij.

In sctōꝝ martyꝝ Marij: Marthę: Au- die. 19.
difax: et Abachuc. Oratio.

Exaudi dñe pplm tuū cū sctōꝝ
tuorū patrocinio supplicantē:
vt et tpalis vitę nobis tribuas
pace gaudere: et ęternę reperire subsidiū. p.

Le. j.

Temporibus Claudij impato-
ris: venit qdā vir de Persidis parti-
bus: noīe Marius: cū vxore sua noīe Mar-
tha, et filijs suis Audifax et Abachuc: viri
christianissimi: ad orationem apostolorū.
Uenientes autē Romā, cęperunt corpora
sanctorū p carceres et sepulturas cōquire-
re. Et dū frequenter: solicite et curiose quę-
rerent: venientes in castrū trans tyberim in-
tra carcerē: inuenerunt hoiem venerabilē
nomine Quirinū: q iam multa verbera ꝓ
christi noīe ppessus fuerat: et facultate nu-
datus. Ad quē venientes, miserunt se ad pe-
des eius: Marius et Martha vxor eius: cū
duobus filijs: audifax et abachuc, vt ora-
ret procis: et ibi manserūt diebus octo. Et

ceperūt de facultatib⁹ suis ministrare beato Quirino: et lauare pedes eorum; qui in vinculis erant constricti. Lectio .ij.
Eodem tempore iussit Claudius: vt si qui christianorū reperti fuissent: in vulgo, aut in custodia, sine intermissione punirentur. Ipso precepto diuulgato: tenuit ducentos sexagintaduos christianos via salaria: q ad fodiendā arenā dānati fuerāt pro christi noīe. Quos iussit vt in Siglina foras muros porte Salarie ducerentur: et in eodē loco clausi sunt in ciuitatis āphiteatro: vbi eos multis sagittis iussit interfici: Hoc cū factū fuisset: contristari nimis Marius et Martha vxor eius: cū duobus filijs suis audifax et abachuc venerūt ad locum vbi corpora sctōrū interfecta fuerant: vna cū ioanne presbytero. Et inuenerūt corpora sctōrū igni supposita: et eruētes se, ceperunt corpora subtrahere et sepelire: cū linteaminibus et facultatibus suis: quia vir locuplex erat: cū filijs suis et vxore: et quot quot potuerunt sepelierunt in crypta: via salaria, in cliuo cucumeris. Lectio tertia.
Claudius igiē audiens: q sancti dei sepelissent corpora martyrū: iratus tradidit eos vicario Musiano dicens. Si nō sacrificauerint, et dereliquerint supstitionē hanc: diuersa in eis tormenta exerce. In eadē die, iussit sibi eos in tellude presentari: et omnia genera tormētorū deferri. Qui cū adducti essent in conspectu eius: furore repletus dixit: Intimatū est vobis que preceperūt principes nostri: et oēs rectores rei publice: Rndit Audifax. Nescimus. Musianus dixit. Deferanē tormēta. At vbi allata sunt dixit. Omnia hec genera tormētorum in vobis expendenē: si decretū nō feceritis. Si vero audieritis pcepta principū: et natales vestri renouabuntur: et dignitate fulgebitis precelsa. Lectio .iiij.
Hec iusserunt rectores reipublice: vt sacrificetis dijs sine mora: et estote amici principū. Respondit Audifax filius eius maior, et dixit: Stultā rem locutus es. Dixit Musianus ad Mariū Marthā et abachuc. Uos quid dicitis: Responderunt.
Oēs quasi ex vno ore locuti sumus. Musianus iussit eos expoliari, et fustibus cędi: Marthā vero stare ante eos. Qui dū cęderenē, sub voce pconia dicente: Precepta principū nolite contēnere: Martha gaudens dicebat. Filij mei, constantes estote. Marius vero laudabat dnm dicens. Gloria tibi domine Jesu christe. Lectio qnta.
Musianus vicarius iussit eos leuari a terra, et suspendi in eculeo. Qui dum attraherenē neruis, voce magna clamabat Audifax filius eius maior. Gloria tibi dne Jesu christe: qui nos vocare dignatus es: et cū suis tuis dinumerare. Iratus Musianus: iussit ignē ad latera eorū poni: et vngulis ferreis radi. Illi autē vultu alacri leti clamabant. Gratias agimus tibi dne. Musianus iussit eos deponi de eculeo, et in conspectu Marthe, manus eorum precidi. Cumque manus sanctorum fuissent precise: cepit sanguis emanare. Martha aūt colligēs sanguinē mariti et filiorū: faciem et caput suū liniebat cū gaudio. Lc. vj.
Tunc iussit vt manibus ad colla ligatis sic p ciuitatē circuīrent, sub voce preconia dicente. Deos blasphemare nolite. Clamauit aūt Marius Audifax et abachuc. Non sunt dij: sed demones: qui vos perdere habent, et principem vestrum. Qui ducti via Cornelia: miliario terriodecimo ad Nimphas catabassi: ibi in eodem loco decollati sunt sub arenario: marius: audifax, et abachuc. Marthā vero in nymphā necauerunt. Quorū corpora iterū iussit incendi: ne sepulturā haberent. Matrona vero noīe Felicitas: rapuit corpora: et in predio suo semiusta sepeliuit. Marthā vero leuauit de puteo: et iunxit corporibus sctis: tertiodecimo calend. februa. regnāte dno nostro iesu christo: qui cū patre et spiritu sctō viuit et regnat ī scla sclorū amē.

Fabiani et Sebastiani. Oratio.
Infirmitatem nostram respice omnipotens deus: et q pōdus proprie actionis grauat: beatorum martyrū tuorū fabiani et sebastiani itercessio gliosa nos ptegat. Per. ole.20.
De sancto

¶ De sancto Fabiano. Lectio prima.

Fabianus natione romanus ex patre Fabio: sedit annos quattuordecim: menses undecim: dies undecim: martyrio coronat. Fuit aut͂ tempo:ibus Maximiani et Afri cani: usq3 ad Deciũ secundũ et q̃rtũ: et passus est q̃rtodecimo calendarũ februariarũ. Hic regiones diuisit diaconis: et fecit septẽ diaconos: q septẽ notarijs imminerẽt: et gesta martyrũ fideliter in integrum colligerẽt. Et multas fabricas p cemeteria fieri pceptit. Et post passionẽ eius: Moyses et Maximus presbyteri: et Nicostratus diaconus comprehẽsi sunt: et in carcerẽ missi. Eodẽ tẽpore venit Nouat' ex Africa: et separauit de ecclia Nouatianũ, et quosdam confessores: postq̃ moyses in carcerẽ defunctus est: q fuit ibi menses vndecim. Et sic multi christiani fugerũt per diuersa loca. Hic fecit ordinationes qnq3 p mensem decembriũ: presbyteros viginti duos: diaconos septẽ: episcopos p diuersa loca numero vndecim. Qui etiã sepultus est in cemeterio Calixti via Appia: tertiodecimo calẽdas februarij: et cessauit epat' dies septẽ.

De sancto sebastiano. Lectio secunda.

Sebastianus vir christianissim': Mediolanensiũ partibus eruditus: ciuitate Narbonẽsi oriundus: Diocletiano et Maximiano impatoribus ita carus erat: vt principatũ ei prime cohortis traderẽt: et suis aspectibus eũ inherent semp astare. Erat enĩ vir totius prudentie: in sermone verax: in iudicio iustus: in cõsilio puidus: in cõmisso fidelis: in interuẽtione strenu': in bonitate cõspicuus: in vniuersa morum honestate preclarus. Hũc milites ac si patrẽ venerabanť: hunc vniuersi q pcerãt palatio: charissimo venerabanť affectu. Erat enĩ verus dei cultor. Et necesse erat: vt quẽ deus tanta pfuderat gra, ab oibus amaretur. Christo igiť quotidie sedulum exhibebat officiũ: sed agebat q̃tenus hoc sacrilegis regibus eẽt occultũ: nõ passiõis timore perterritus: neq3 patrimonij sui amore cõstrictus. Sed ob hoc tantũ sub chlamyde terreni imperij christi militiam gerebat ab sconditã: vt christianorũ aĩos quos inter tormẽta videbat deficere, cõfortaret: et deo redderet aĩas: quas diabolus conabať auferre. Deniq3 postq̃ multas martyrũ mentes a timore passiõis eripuit: et ad coronã perpetue glorie incitauit: ipse quoq3 quis esset apparuit: quia lumẽ in tenebris latẽre non potuit. Tu autem do. Lectio tertia.

Preclarissimis igiť viris Marcelliano et Marco duobus germanis fratribus: p christi nomine in vinculis cõstitutis: quotidie solatiũ exhibebat. Et tam ipsis q̃ etiã seruis eorũ: cũ quibus detenti fuerant: salutaria fidei cõsilia ministrabat, Quatenus fugitiua seculi blandimenta respuerent: et momentanea tormentorũ genera nõ timerent. Igitur cũ hec et alia multa beatus sebastianus indutus chlamyde, succinctus baltheo, quotidie faceret: quadã die, dum hec et his similia ex suo ore pferret: subito p vnã fere horã, splẽdore nimio de celo veniente illuminatus est: et sub ipso splendore, pallio cãdidissimo amictus, iuuenis apparuit iuxta eũ. Hec aũt gerebantur itra domũ primiscrinij nomine Nicostrati: apud quẽ custodiebanť Marcellianus et Marcus. Qui Nicostratus habebat vxorẽ nomine Zoe. Hec aũt ãte sex ãnos, egritudinis nimietate, facta est muta. Prudentiã tamen audiendi et intelligendi non solũ nõ amiserat: verũetiã et melius: q̃ pri' licuerat: auriũ officium retinebat. Lc. iiij.

Hec itaq3, cũ intellexisset omnia, que beatus sebastianus diceret: et tantũ lumen circa eũ vidisset: omnesq3 tanti miraculi stupore tenerentur: annuebat manu omnibus, vt quasi exprobrandi essent, qui tã euidenti assertioni nõ crederent: et genibus eius aduoluta: rogare eũ manũ indicijs cepit. Sed btũs Sebastianus: cũ videret cordis eius secreta: lingue expressione declarari nõ posse: causas huius silentij percunctatus: didicit sermonis illius copiã: nimia infirmitate sublatam. Tunc beatus Sebastianus dixit. Si vere ego seruus xpi sum: et si vera sunt omnia, que de ore meo hec mulier audiuit, et credidit: iubeat dñs

meus Jesus chris: vt redeat ad cã officiũ labiorũ eius: ⁊ aperiat os eius: qui aperuit os Zacharię prophetę dñi. Ad hanc vocẽ exclamauit mulier voce magna, dicẽs. Beatus es tu: ⁊ bñdictus sermo oris tui: ⁊ bñdicti q credunt p te in christũ filiũ dei vnigenitũ. Ego eniꝫ vidi oculis meis ad te angelũ dei venientẽ de celo: ⁊ librũ ante oculos tuos tenentẽ: ex cuius lectione: vniuersa sermonis tui oratio decurrebat. Benedicti, q omnibus, quę locutus es credunt: ⁊ maledicti, qui dubitant vel in vno verbo ex his omnibus, quę audierunt. Quoniã sicut aurora superueniẽs vniuersas tenebras noctis excludit: ⁊ omniũ oculis lumen qđ nox ceca negauerat reddit: ita lux sermonũ tuorũ, oẽm caliginẽ: omnẽq; ignorantię cęcitatẽ extersit: ⁊ fere nũ post tenebras dieꝫ, mentibus dedit. A me aũt nõ solũ incredulitatis tenebras exclusit: verũetiã sermonis mei ostiũ: quod p sex annos clausũ fuerat, patefecit. Le. v.

Videns aũt Nicostratus vir eius tanta mirabilia christi in sua vxore celebrata: cepit pedibus eius aduolui: ⁊ indulgentiam petere: p hoc, ꝙ imperiali ⁊ prefectorio iussu: sanctos dei habuisset in vinculis. Et auferens de manibus eorum ferreos nexus: genua eorum amplexus: rogare cepit: vt dignarent abscedere dicẽs. O q̃ btũs essem, si p vestra possim mereri salute, cõstringi: forsitan sanguinis mei effusione ablueret: vt mortẽ illã pęnarũ eternarũ euaderẽ. ⁊ ad illã vitã pertingerẽ: quam nobis per os dñi mei Sebastiani manifestare dignatus est dñs. Cum hęc ⁊ his similia sctũs Sebastianus ꝓsequeret: ꝓstrauerunt se vniuersi: ⁊ flexis genibus, ceperunt cordis mugitũ reddere: ⁊ se peccasse, ⁊ inique egisse, penitẽtię vocibus exclamare. Fundebant ergo amaras lachrymas: ⁊ se christo velle credere, ⁊ clamorosis vocib⁹ resonabãt. Tũc btũs Sebastianus iubet oẽs eos a vinculis catenarum absolui. Post hęc abijt ad sanctum Policarpũ presbyterũ: vbi erat causa persecutionis occultus: ⁊ narrauit ei omnia, quę gesta sunt. Tu autem. Lectio sexta.

Quibus auditis sctũs Polycarpus: grãs egit deo: ⁊ vna, cũ eo venit ad domũ Nicostrati Primiscrinij. Et videns turbas credẽtiũ: salutans eos cũ gaudio, ait. Beati oẽs, qui audistis vocem dñi nostri Jesu christi, dicẽtis. Uenite ad me oẽs qui laboratis, ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiã vos. Tollite iugũ meũ sup vos: ⁊ discite a me, q: mitis sum, ⁊ humilis corde: ⁊ inuenietis requiẽ animabus vestris. Jugũ eni meum suaue est: ⁊ onus meum leue. Uos itaq; fratres nostri: quos nõdũ baptisma tis vnda diluit: ⁊ cõsecrandos deo omnipotenti charissimos filios faciet: pro hoc, ꝙ a ꝓposito suo sctõ reuocare conati estis btũssimos milites chri: opus vobis erat penitẽtia: vt p ipsam, ad indulgentiam veniretis. Nunc aũt, q: ad tantã gloriam accessistis: vt etiã ad passionẽ a qua dolẽtes alios reuocare voluistis: ad ipsam vos desideretis gratanter occurrere: ⁊ libẽter am plecti: sciatis vos ad indulgẽtiã puenisse ⁊ ad palmam pertingere. Lectio septima.

His ergo expletis: beatus Sebastianus cõuentus est: q: vt diximus, videbaẽ sub chlamyde latẽre: ꝙ miles esset dignissimus Christi. Suggessit igitur de eo pfectus, Diocletiano imperatori. Quem Diocletianus ad se conuocans: ait. Ego te inter primos palatij mei semp habui: ⁊ tu cõtra salutẽ meã, in deorũ iniuriam hactenus latuisti: Sebastianus respondit. Pro salute tua semper Christum colui: ⁊ p statũ vrbis Rome: illum q in celis est semp adoraui: cõsiderans, a lapidibus auxiliũ petere, insani capitis esse, ⁊ vani. Tũc Diocletianus iussit eũ in medio cãpi ligari, ⁊ quasi in signum a militibus sagittari, Qui ita eũ sagittis repleuerunt: vt quasi ericinacius videretur: Et existimantes illum mortuum, abierunt. Tu aũt. Lectio. viij.

Tunc Hyrene relicta, martyris Castuli cetarij: abijt nocte: vt corpus eius tolleret ⁊ sepeliret. Et inueniens eum viuẽtẽ: adduxit ad domũ suã in solario excelso: vbi manebat ad palatiũ: ⁊ ibi intra

paucos

paucos dies: salutem integerrimã recuperauit in omnibus membris. Cũq3 omnes christiani ad eum venirent: hortabant' eũ abscedere. Ille autẽ oratione facta descendit: et stans sup gradus Heliogabali: venientibus imperatoribus dixit. Iniqs surreptionibus animos imperij vestri templorũ pontifices obsiderẽt: suggerentes de christianis falsa cõmenta: dicentes eos reipublice eẽ aduersarios: quorum orationibus ipsa respublica melioratur, et crescit: pro impio vestro et pro salute romani exercitus, orare nõ cessant. Cũq3 hec et alia diceret: Diocletian' ait. Tu ne es Sebastianus: quẽ nos dudũ sagittis iusseramus interfici? Sebastianus rñdit. Ad hoc me deus meus iesus christus resuscitare dignatus est: vt cõuenia3 et cõtester vos corã omni pplo: iniusto iudicio persecutionem vestra3 in christi famulos ebullire. Tu autem domine miserere nobis. Lc.ix.

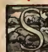
TUnc iussit eũ in hypodromũ palatij duci: et tãdiu fustibus cedi: quãdiu spũm exhalaret. Tũc tulerũt corpus eius nocte: et in cloacã maximã miserunt, dicentes. Ne forte christiani eũ sibi martyrẽ faciant. Tunc btũs Sebastianus apparuit in somnis btẽ Lucine religiosissime: dicens. In cloaca illa que est iuxta circũ inuenies corpus meũ pendẽs in gumpho. Hoc dũ tu leuaueris, perduces ad cathacumbã: et sepelies me i initio cripte iuxta vestigia apostolorũ. Tũc btã ipsa Lucina p se cũ suis suis medio noctis abiit: et eleuans cũ posuit in paulone suo: et perduxit ad locum: et ibi vbi ipse imperauerat sepeliuit. Ipsa aũt sctã Lucina p triginta dies a loco nõ discessit. Post aliquot autem annos par ecclie est reddita: que statim vt ecclia gliã pacis accepit: domũ suã fecit eccl'iam. Cui omnes opes suas ad christianorum requiem derelinquens: fecit ipsam ecclesiam heredem christo. Martyrizatus est autem beatissimus Sebastianus in vrbe roma: sub Diocletiano imperatore: die terciodecimo Calendis Februarij: regnante domino nostro iesu christo: cui est honor et gloria in secula seculorum amen. Tu autem do.

¶ Agnetis virginis et martyris: Si festũ sancte Agnetis venerit in dñica, in qua primo non fuerit posita historia, fit de dñica: et in secũdis vesp. a caplo in antea fit õ sctã agnete cũ cõme. dñice. Ad vesper. caplm. Die.21.

COnfitebor tibi dñe rex: et collaudabo te deũ saluatorẽ meũ: confitebor nomini tuo: qm adiutor et protector factus es mihi: et liberasti corpus meũ a perditiõe. Hym. Iesu corona virginũ. vt in cõi virginũ 68 ℣. Specie tua. Ad magni. añ. Btã agnes in medio flammarũ expansis manibus orabat: te deprecor adorande, colende, pater metuende: qr p sanctũ filiũ tuũ minas euasi sacrilegi tyranni: et carnis spurcitias immaculato calle transiui: et ecce venio ad te, que3 amaui: quẽ quesiui: quẽ semper optaui. Oratio.

OMnipotens sempiterne deus: qui infirma mundi eligis, vt fortia queque cõfundas: cõcede propitius: vt qui beate agnetis martyris tue solẽnia colimus: eius apud te patrocinia sentiamus. Per dñm. Ad matu. inuita. Regẽ virginũ dñm, Venite ado. hy' Virginis pl. vt i cõi vir. 68. In .j. noc. añ. Discede a me pabulũ mortis: qa iam ab alio amatore preuenta sum. ps. Btũs vir. 53. Añ. Dexterã meã et collũ meũ cinxit lapidib' pciosis: tradidit auribus meis iestimabiles margaritas. ps. Quare. 53. Añ. Posuit signũ i faciẽ meã: vt nullũ pter eũ amatorẽ admittã. ps. Domine quid mul. 53. ℣. Specie tua et pulchritu. De passione beate Agnetis virg. Lectio. j.

SEruus xpi Ambrosi' eps virginibus sacris. Diẽ festũ sacratissime vginis celebremus. Hinc psalmi resonẽt: inde cõcrepent lectiones. Hinc pplorũ turbe letent: inde subleuent' paupes chri. Oẽs ergo gratulemur in dño: et ad edificationẽ virginũ, qlr ter passa sit agnes btĩssima, ad memoriam reuocem'. Terciodecimo etatis sue anno mortẽ pdidit: et vitã inuenit: qr solũ vite dilexit auctorẽ. Infantia qde3 computabat in annis: sed erat senectus mentis immẽsa.

Corpore quidē iuuēcula: sed animo cana:
Pulchra facie: sed pulchrior fide. Dum a
scholis reuertit: a prefecti vrbis filio ada-
matur. Cuius parentes dū requisisset: et in-
uenisset: cepit offerre plurima: et plura pro
mittere. Deniqꝫ detulerat secū preciosis-
sima ornamenta: que a beata agnete velu-
ti quedam sunt stercora recusata. Unde fa-
ctum est vt iuuenis ille maiori perurgeretur
amoris stimulo: et putans eam meliora vel
le accipere ornamenta: omnium lapidum
preciosorum secum defert gloriam: et per
seipsum, et amicos, et notos, et affines, cepit
aures virginis appellare: Diuitias: do-
mos: possessiones: familias: atqꝫ oēs mū-
di huius diuitias repromittere: si consen-
sum suum eius coniugio non negaret. ℟.
Diem festum sacratissime virginis cele-
bremus: qualiter passa sit beata agnes ad
memoriam reuocemus: tertiodecimo eta-
tis sue anno mortem perdidit, et vitam in-
uenit, Quia solum vite dilexit auctorē. ℣.
Infantia quidē cōputabatur in annis: sed
erat senectus mentis immensa. Quia solū.
Beata igitur agnes tale Lectio scd̄a.
[illegible]eni dedisse responsum. Di
scede a me fomes peccati: nutrimentū faci
noris: pabulum mortis. Discede a me, quia
iam ab alio amatore preuenta sum: qui mihi
satis meliora te obtulit ornamēta: et annu
lo fidei sue subarrauit me: lōge te nobilior
et genere, et dignitate. Ornauit inestimabi
li dextrocherio dexterā meā: et collū meū
cinxit lapidibus preciosis. Tradidit auri-
bus meis inestimabiles margaritas: et cir
cūndedit me vernantibus atqꝫ coruscanti
bus gemmis. Posuit signum in faciem
meā: vt nullum preter eum amatorem ad-
mittā. Induit me cyclade auro texta: et im
mensis monilibus ornauit me. Ostendit
mihi thesauros incōparabiles: quos mi-
hi se daturum: si in eo perseuerauero repro
misit. ℟. Dexteram meam et collum meū
cinxit lapidibus preciosis: tradidit auribus
meis inestimabiles margaritas: Et circun
dedit me vernantibus atqꝫ coruscantibus
gemmis. ℣. Posuit signum in faciem
meam: vt nullum preter eum amatorem
admittam. Et circunde. Lectio. iij.
Non ergo potero ad cōtumeliā prio
ris amatoris aspicere alium, et illum de-
relinquere: cum quo sum charitate deuin-
cta. Cuius generositas celsior: possibili-
tas fortior: aspectus pulchrior: amor sua
uior: et omni gratia elegātior. A quo mihi
iam thalamus collocatus est: cuius mihi
organa modulatis vocibus resonāt: cuius
mihi virgines iucundissimis vocibus cantāt.
Jam mel et lac ex eius ore suscepi: iam am-
plexibus eius castis astricta sum. Jam cor
pus eius corpori meo sociatum est: et san-
guis eius ornauit genas meas. Cuius ma
ter virgo est: cuius pater feminam nescit:
cui angeli seruiunt: cuius pulchritudinem
sol et luna mirantur. Cuius odore reuiui-
scunt mortui: cuius tactu confortantur in-
firmi: cuius opes nunqꝫ deficiunt: cuiusqꝫ
diuitie nunqꝫ decrescunt. ℟. Amo christum
in cuius thalamum introibo: cuius mater
virgo est: cuius pater feminam nescit: cuius
mihi organa modulatis vocibus cātant:
Quem cum amauero casta sum: cum teti-
gero munda sum: cū accepero virgo sum.
℣. Annulo fidei sue subarrauit me: et immē
sis monilibus ornauit me. Quem cum.
In. ij. noctur. añ. Induit me dñs cyclade
auro texta: et immēsis monilibus ornauit
me. ps. Cum inuocarē. 54. Añ. Mel et lac
ex eius ore suscepi: et sanguis eius ornauit
genas meas. ps. Uerba mea. 54. Añ. Ipsi
soli seruo fidē: ipsi me tota deuotione com
mitto. ps. Dñe dñs noster. 54. ℣. Adiu-
uabit eā deus vultu suo. ℟. Deus in me
dio eius nō commouebitur. Lectio. iiij.
Ipsi soli seruo fidem: ipsi me tota de
uotione cōmitto: quem cū amauero
casta sum: cū tetigero munda sum: cum ac
cepero virgo sum. Nec deerunt post nu-
ptias filij: vbi partus sine dolore succedit:
et fecunditas quotidiana cumulatur. Au
diēs hec insanus iuuenis: amore carpitur
ceco: et inter angustias animi et corporis:
anhelo cruciabatur spiritu. Inter hec, le
cto prosternitur: et per alta suspiria, amor a
medicis

medicis aperit. Fiūt nota pñi q̄ fuerūt inuē ta a medicis: et eadē pñna voce q̄ fuerāt ia3 dicta a filio: ad petitionē vginis reuoluntē.
℟. Induit me dñs vestimēto salutis: et indumēto letitię circūdedit me. Et tāq̄3 spōsa3 decorauit me corōa. ℣. Tradidit aurib⁹ meis inestimabiles margaritas, et circūdedit me vernātib⁹ atq̄3 coruscantib⁹ gēmis. Et.

Abnegat agnes btīssima: et se Le. v. nullo pacto asserit prioris sponsi fędera violare. Cūq̄3 pr̄ diceret in fascibus se pfecturę agere: et idcirco nec sibi quēuis illustrissimū virū posse pferri: cępit inde vehementer ingrere, qs eēt spōsus: de cuius se agnes ptāte iactaret. Tūc extitit quidā ex parasitis eius: q diceret, hāc chr̄ianā eē ab infantia: et magicis artibus ita occupatā: vt dicat chr̄m suū spōsum eē. Audiens hec prefectus, letus efficit: et missa apparitiōe cū ingēti strepitu: suis eā tribunalibus pcepit assisti. Et primo qdē blādis eā smonibus secretius puocat: dehinc terroribus pulsat. Sz chr̄i virgo: nec blādimēto seducit: nec terrore cōcutit. Sed eodē vultu: et eodē aīo pseuerās: et terrētē similiter sicut et blandientē, animo deridebat. Uidēs itaq̄3 Symphronius pfectus tantā in puella cōstantiā: parētes eius alloquit. Et q2 erant nobiles: et vi3 eis inferre nō poterat: titulū chr̄ianitatis opposuit. Sequēti nāq̄3 die: agnetē sibi pñtari pcepit. Et iterū atq̄3 iterum repetēs: replicare cepit de iuuenis amore smonē. Cūq̄3 oīs sermo eius casso labore deficeret: sisti eā iterū suis tribunalib⁹ iussit.
℟. Mel et lac ex eius ore suscepi: Et sanguis eius ornauit genas meas. ℣. Ostendit mihi thesauros incomparabiles: quos mihi se daturū repromisit. Et san. Lcō. vj.

Ait et dixit. Supstitio chr̄ianorū de quorum te magicis artibus iactas: nisi a te fuerit segregata: nō poteris insaniā deponere pectoris tui: neq̄3 sgissimis cōsilijs pbere cōsensum. Uñ te iā ad venerādā deā Uestā pperare necesse est: vt si perseuerātia virginitatis placet: eius die noctuq̄3 venerādis sacrificijs insistas. Ad hec btā agnes dixit. Si filiū tuū quāuis iniquo amore ve tatū: tamē viuentē hoiem recusaui: hoiem vtiq̄3 q est rōnis capax: q et audire, et videre, et palpare, et ambulare pōt: et flore lucis huius cū bonis pfrui. Si ergo hūc amoris chr̄i causa nulla possu3 rōne respicere: quo mō possum idola surda et muta sine sensu et sine aīa colere: et ad iniuriā summi dei: ceruices meas vanis lapidib⁹ inclinare? Audiēs hec pfectus Symphroni⁹ dixit. Cupio cōsulere infantię tuę: et adhuc te deos blasphemātē idcirco differo: q2 ānos tuos infra sensu3 aspicio. Noli ergo temetipsa3 ita despicere: vt mot⁹ deorum incurras. Btā agnes dixit. Noli infantiā corpalē i me ita despicere: vt putes me velle te habere ppitiū. Fides eni nō in annis: sed in sensib⁹ cōprobat: et deus omps magis mentes comprobat: q̄ etates. Dij aūt quorū mot⁹ me incurrere nō vis: ipsi irasci pmittant: ipsi loq̄: ipsi mihi hoc pcipiāt: ipsi se iubeāt coli. Uerū qm ad hoc te video tēdere: qd impetrare nō poteris: qcqd tibi videt exerce. ℟.

Iā corpus ei⁹ corpi meo sociatū est: et sanguis eius ornauit genas meas: Cuius mr̄ virgo est: cuius pr̄ feminam nescit. ℣. Ipsi su3 despōsata cui angeli seruiūt: cuius pulchritudinē sol et luna mirant. Cuius mr̄. In. iij. noc. añ. Cui⁹ pulchritudinē sol et luna mirant: ipsi soli seruo fidē. ps. Dñe qs habi. 55. Añ. Christus circūdedit me vernātibus atq̄3 coruscātibus gēmis pciosis. ps. Eructauit. 69. Añ. Ipsi sum despōsata cui āgeli seruiūt: cuius pulchritudinē sol et luna mirant. ps. De⁹ nr̄ refu. 70. ℣. Elegit eā deus et preelegit eam. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eā. Le. vij.

Symphronius prefectus dixit. Aut cū virginibus dee veste sacrifica: aut cū meretricibus scortaberis in contubernio lupanari: et lōge erūt a te chr̄iani: q te ita magicis artibus imbuerūt: vt hāc calamitatē intrepido animo: te posse pferre cōfidas. Uñ vt dixi: aut sacrifica dee Uestę ad laudē gl̄ie tuę: aut ad ignominiam nataliū tuorū eris publice abiectionis scortu3. Tunc beata agnes cū ingēti cōstātia dixit. Si scires qs est de⁹ me⁹: nō ista tu ex ore tuo proferres.

Undeq; ego noui virtutem dñi mei Jesu
christi:secura contemno minas tuas: cre-
dens ꝙ neq; sacrificē idolis tuis: nec pol-
luar sordibus alienis. Mecū enim habeo
custodē corporis mei: angelū dñi. Nā vni-
genitus dei filius quē ignoras: murus est
mihi īpenetrabilis: ꝛ custos mihi est nūq̄
dormiens: ꝛ defensor mihi est nunquam
deficiens. Dij autē tui aut erei sunt: ex qui-
bus cucume melius fiunt ad vsus hoīuz:
aut lapidei: ex ꝗbus plateę ad ꝯcuadenduz
lutū melius sternunt. Diuinitas ergo nō
in lapidibus vanis habitat: sed in cęlis:
Nō in ęre aut in aliquo alio metallo: sed
in regno sup̄no cōsistit. Tu aūt ꝛ similes
tui nisi ab istoꝝ cultura recesseritis: simili-
vos pęna concludet. Sicut enim illi igne
cōflati sunt vt funderent: sic colētes eos p̄-
petuo incēdio cōflabunt: non vt fundant
sz vt cōfundant ꝛ p̄eant in ęternū. Ad hęc
insan⁹ iudex iussit eā expoliari: ꝛ nudā ad-
duci ad lupānar sub voce p̄conis dicētis.
Agnetē sacrilegā v̓ginē, dijs blasphemiā
inferentē, scortū lupanaribus iubeo tradi.
Statiz aūt vt expoliata est: crine resoluto:
tantā dēsitatē capillis eius gr̄a diuina cō-
cessit: vt melius coruz fimbrijs videret q̄
vestibus tecta. ℟. Ipsi suz despōsata, cui
angeli seruiūt: cui⁹ pulchritudinē sol ꝛ lu-
na mirant. Ipsi soli seruo fidē: ipsi me tota
deuotiōe cōmitto. ℣. Dexterā meā ꝛ col-
lū meū cinxit lapidib⁹ p̄ciosis: tradidit au-
ribus meis inęstimabiles margaritas. Ipsi.

Lectio. viij.

Ingressa aūt turpitudi-
nis locū: angelū dñi ita illic p̄ępa-
ratū inuenit: vt circundaret eam immenso
lumine: ita vt nullus posset eam p̄ę splen-
dore respicere. Fulgebat autem tota cellu-
la illa, quasi radians sol in virtute sua. Et
quāto quis curiosior oculis esse voluisset:
tanto sibi visus aciem obtūdebat. Cumq̄
se in oratione dño prostrauisset: apparuit
ante oculos eius stola candidissima: ꝛ ap-
p̄hendens eam, induit se: ꝛ dixit. Gratias
ago tibi dñe iesu christe: qui me in nume-
ro ancillaruz tuarum cōputasti: vestemq̄
mihi largiri p̄cepisti. Ita nāq̄ ad mensu-
rā corpusculi eius aptū erat indumentū: ꝛ
tam nimio cādore cōspicuū: vt nullus du-
bitaret hoc nisi manibus angelicis p̄ępa-
ratū. Interea lupānar locus efficit orātio-
nis: in quo omnis q̄ fuisset ingressus, ado-
raret venerareturq̄: ꝛ dans honorē immen-
so lumini: mundior egrederet foras: q̄ fue-
rat intro ingressus. Cūq̄ hęc agerentur:
p̄fecti filius q̄ auctor erat huius sceleris:
venit ad locū cuz sodalibus suis iuuencu-
lis: quasi insultaturus puellę: cū ꝗbus libi-
dinis suę se posse credebat ludibriū exerce-
re. Sed ingressos ante se furentes pueros
ꝛ turpiter sęuientes: cuz nimia aūt venera-
tione ꝛ ingenti admiratiōe egressos, cępit
vt impudētes arguere, atq̄ vanos, ac mol-
les, ac miseros iudicare. Et irridēs eos, lo-
cū in quo virgo orabat, audacter ingressus
est: ꝛ videns tantū lumen circa eā, nō dedit
honorē deo: sed irruens in ipsuz lumē, pri-
usq̄ eā vel manu ꝯtingeret: cecidit in faciē
suā: ꝛ p̄focat⁹ a diabolo expirauit. ℟. Om-
nipotens adorande: colende: tremēde: be-
nedico te. Qr per filiū tuū vnigenitū, euasi
minas hominū impiorū, ꝛ spurcitias dia-
boli, impolluto calle transiui. ℣. Te con-
fiteor labijs: te corde: te totis visceribus cō-
cupisco. Quia per filium.

Lectio nona.

Videntes autez socij eius: ꝙ moras
intus faceret: putabant eū obscenis
actibus occupari. Et ingrediens vnus ex
iuuenib⁹: q̄ ei familiarior erat: vt quasi cō-
gratularet insultationi eius: ꝛ mortuū euz
inueniēs: exclamauit voce magna dicēs.
Pijssimi romani succurrite: magicis eniz
artibus ista meretrix p̄fecti filiū interfecit.
Fit repente concursus populorū ad thea-
trū: ꝛ varia furentis p̄pli acclamatio. Alij
dicebant magaz: alij nocentem: alij sacri-
legā cōclamabāt. Pręfectus aūt audiēs
filium suum interijsse: cuz gemitu multo ꝛ
luctu venit ad theatrum. Et ingressus lo-
cum in quo corpus filij sui iacebat exant-
me: cum ingēti clamore dicebat beatę vir-
gini. Crudelissima omnium feminarum:
ad filium meum voluisti apodixin tuę ar-
tis magicę demonstrare? Et cū talia atq̄
huiusce-

huiuscemodi verba repeteret: τ cãm moꝛtẽ eius ab ea vehementer ingreret: ait ad eum btã agnes. Ille cuius volũtatem volebat pficere: ipse in eũ ptãtẽ accepit. Quare aũt omnes q ad me ingressi fuiit: sani sunt? Qz vniuersi dederunt honoꝛẽ deo, q misit angelũ suũ: q τ induit me hoc indumento misericoꝛdię: τ custodiuit coꝛpus meũ: qd ab ipsis cunabulis chꝛisto consecratum est τ oblatũ. Uidentes enim splẽdoꝛẽ angelicũ adoꝛabãt oẽs: τ abscedebant illesi. Hic autẽ impudens, statim vt ingressus est: sęuire cępit τ fremere. Cũq3 manũ suã ad me contingendã apparet: dedit eũ angelus dñi in repꝛobã quã cõspicis moꝛtẽ. Dixit ei pręfectus. In hoc apparebit qz non magicis artibus ista egisti: si depꝛecata fueris angelum tuum: vt restituat filiũ meũ mihi sanũ. Cui btã agnes dixit. Licet fides vestra hoc impetrare nõ mereaꝛ a dño: tamẽ qz tẽpus est vt virtus dñi mei iesu chꝛi manifesteꝛ: egredimini omnes foꝛas vt solitã ei offerã oꝛationẽ. Oꝛante autẽ illa: apparuit angelus domini: qui eleuauit eam flentem: τ cõfoꝛtans animum eius, iuuenem suscitauit.

Ad laudes τ per hoꝛas antiphona.

Ingressa agnes turpitudinis locum: angelũ dñi pparatũ inuenit. ps. Dñs regnauit. 5. cũ rel. Añ. Mecũ enim habeo custodẽ coꝛpoꝛis mei: ãgelũ dñi. Añ. Annulo suo subarrauit me dñs meꝰ iesus xp̃s: τ tanq3 spõsam decoꝛauit me coꝛona. Añ. Bñdico te pater dñi mei iesu chꝛi: qz p filiũ tuũ ignis extinctus ẽ a latere meo. Añ. Cõgaudete mecũ τ cõgratulamini: qz cũ his oibus lucidas sedes accepi. Caplm. Cõfitebo tibi dñe rex. Hym. Iesu coꝛona virgi. 68. ℣. Diffusa est gratia in labijs tuis. ℟. Propterea bñdixit. Ad bñs añ. Ecce qd concupiui iam video: qd speraui iã teneo: ipsi sum iuncta in celis: quẽ in terris posita, tota deuotiõe dilexi. Ad. iij. cap. Cõfitebo tibi. ℟. Specie tua τ Adiuua.

eccl. 51. a Liberasti me ẽm multi. Ad. vj. Cap. tudinẽ miẽcoꝛdię noĩs tui a rugientibus pparatis ad escã: de manibus quęrẽtiũ aĩam meã: τ de multis tribulatiõibus quę circundederunt me. ℟. br. Adiuuabit eam, τ Elegit eam. Ad nonã caplm. Laudabit vsq3 ad moꝛtẽ anima mea dñm: qm eruis sustinẽtes te: τ liberas eos de manu angustię dñe deus noster. ℟. br. Elegit eã deus τ Diffusa. Ad vesp. añ. Ingressa agnes. ps. Dixit do. 35. Cõfitebor. Btũs. Laudate pueri. Lauda hierlm. 41. Cap. Confitebo. Hym. Iesu coꝛona virgi. 68. ℣. Diffusa. Añ. ad mag. Stans btã agnes in medio flãmę: expansis manibus, oꝛabat ad dñm: omps: adoꝛande: colende: tremẽde, benedico te: τ gloꝛifico nomen tuũ in ęternũ. Oꝛatio. Omnipotens.

¶ Sanctoꝛũ martyrũ Uincentij τ anastasij, si festum pꝛedictoꝛũ venerit in dñica fit de dñica, τ festum transfertur. Oꝛatio.

Adesto dñe supplicatiõibus nostris: vt q ex iniquitate nr̃a reos nos eẽ cognoscimꝰ: btõꝛũ martyrũ tuoꝝ Uincentij τ Anastasij intercessiõe liberemur. Per d. Lectio. j. ole. 22.

Cum apud cęsareã augustanã ciuitatẽ: vt multoꝛu3 sinceritas τ signata veritatis verba testanꝛ: Dariano cuidam pꝛesidi τ gentili sacrilego: sęuiendi in chꝛistianos rabies aspirasset: τ ad dñoꝛũ imperatoꝛũq3 suoꝛũ iussum: ptãtem se accepisse gauderet: cũ antẽq3 moꝛdere posset: velut canẽ cũ latrantẽ ppessa fuisset ecclia: contigit episcopũ gloꝛiosissimũ virũ Ualeriũ cum sancto Uincentio: quem gradus diaconij sublimabat: τ perseuerãtia boni deo charissimũ fecerat: eius furoꝛi pꝛioꝛes occurrisse: beatioꝛes se in ipsa futuros confessione credentes: si statim pꝛęcoquam coꝛonã virtutum suarum meritis festina deuotione rapuissent. Quos cõsiderãs Darianus in fide chꝛisti fundatissimos atq3 constantissimos: a vexatione itineris incepit fatigare: atq3 ab vrbe memoꝛata, ad ciuitatem Ualentiam post se trahi suo pꝛęcepit officio. Ita vt cum summa pęna carceris: famis inopia: stridoꝛe catenarum: manibus: collo: ceruicibus: ferri pondera sustinentes: per omnes artus moꝛtalia coꝛpoꝛis supplicia paterentur. Lectio secunda.

AT vbi sunt eius impijs oculis pre-
sentati: respiciens eos vehementer,
expauit: ꝙ ⁊ corpore essent incolumes, ⁊
mente constantes: ⁊ iratus custodibus di-
cebat. Quid istis indulgētiori pastu: ⁊ lar
giori potu ꝓpinastis? Et mirabat̄ furore
cecus robustiores eē, quos deus pauerat:
irascens ꝙ se vinci posse crederet ab his:
quos fortes eē, ⁊ mente ⁊ corpore attende-
bat. Interea iam confusus in aīo fingebat
audaciā: ⁊ quasi ad timidos vox eius infla
ta, sic incipit. Quid agis inquit tu Ualeri:
q sub nomine religionis contra principes
facis? Hec autē dicebat episcopo: credens
ꝙ ceteros facile superaret: si eū q caput eēt
ecclesie, superasset. Sed deus fecit eū a mi-
nori: hoc est a diacono superari: vt aduerte
ret, qd facturus esset ille, qui in capite sa-
cerdotij erat: cū ēt eū leuita ei⁹: q habebat
minoris officij ministeria, supasset. Lc.iij.

IGitur cū quasi fortiorē se eē existima
ret: iudiciaria preditus ptāte: ⁊ q̄si ex
superiori parte vexare cepisset episcopū, d
dño iesu x̄po, que sunt credenda, cū mās̄ue
tudine respondentē: feruens spiritu, proru
pit in hanc vocē beatus Uincētius. Quid
sub murmure verboꝝ mansuetoꝝ, superbū
alloqueris? Exclama potius ⁊ increpa istū
infidelē christicolā: vt cōtrita rabies, que
cōtra suū dñm latrat: ipsa vocis auctorita
te frangat̄. Datianus tūc iniuriatū dum se
sensit: ingemuit: ⁊ ad officiū cū furore ait.
Amouete episcopū Ualeriū: ⁊ hunc Uin
centiū applicate: q̄ rebelli animo prius in
cōtumeliā publicā venit. Cūq; esset in eius
cōspectu applicatus ait. Admouete eū ad
eculeū: ⁊ membris distendite: ⁊ toto corpo
re dissipate. At vbi leuatus est ⁊ extensus:
ait ad eū Datianus. Uincenti, vbi istud mi
serabile corpus tuū conspicis? At ille re-
spondens, ait. In sublimibus ago: ⁊ istos
principes tuos, in huius seculi potestate
fidentes: altior despicio. Tu. Lectio.iiij.

DAtianus dixit. Nullū erit tormento
rū genus: qd tuū nō ꝑtereat corpus.
Beatus Uincentius respōdit. Hoc est qd
semper optaui: nemo mihi amabilior: ne-
mo mihi familiarior: te est: tu solus ad vota
mea concordas. Tunc adhiberi vngulas
precepit, ⁊ flammas. Qd cū fieret: putabat
eū sibi verba humilia responsurū. Cui vir
dei Uincentius dixit. Hec est gloria nōis
christiani. Uberiorē mihi prestas gloriā:
cū exquisita ⁊ acerbiora tormenta tecū fue
rint superata. Paratus sū christi suus ad
omnia: vt dū deuotionē meā punis in cor
pore: acerbius ipse puniaris in mente. Cla
mare Datianus cepit: ⁊ in tortores ⁊ car-
nifices suos impio furore flagrare: virgis
⁊ fustibus milites suos cedere: ⁊ in ipsos
amplius deseuire. Dūq; aduersus christi
seruū deuotissimum seuit: suos cepit mini
stros diabolus cedere, ⁊ laniare: ⁊ eos qui
in sua erant ditione vexare. Lectio quinta.

TUnc Uincentius ait. Quid est Da-
tiane? Si cōsideras dei virtutē: ecce
iā de apparitoribus tuis vindicor. Nā qd
penā meā existimas, vindicta est. Ad hec
martyris verba, summa voce Datian⁹ ce-
pit infremere: ⁊ rabido ore, cum dentium
stridore anhelare: vt ostenderet perfidia se
potius, q̄ iustitia dei martyrē lacerare. To
ti deniq; cessere carnifices: ⁊ fatigata tor-
quentiū manus: dū p latera pendet: victa
deficit. Expalluit in torquentibus vultus:
ac sudoris riuulis liquescentia membra ta
buerunt. Anhelū fessis pectus extabuit: vt
probarent̄ seipsos potius inter scti marty
ris tormenta torqueri. Ipsius quoq; Da-
tiani facies nimio pallore turbata: ⁊ quasi
amens effecta: confusis oculis cepit esse
deiecta. Tu autem. Lectio sexta.

NUncianī a custodibus ⁊ facta ⁊ di-
cta Datiano. Que audiens Datianus: ex-
anguis effectus ac pallidus: ⁊ ipse sibi ma
le cōscius: in se cepit sentire supplicia: que
in dei famulū seuiebant. Et q̄ ex ore fallen
tis veritas egredit̄: vt auctorē puniat falsi-
tatis: tandē vox vera ⁊ si inuita simplicita-
te prorupit. Et quid ait: huic amplius fa-
ciemus: q sumus in oībus quecunq; feci-
mus victi? Transferatur ad lectulū: stramē
tisq; mollioribus fulciat̄: nolo enī eū glo-
riosiorē facere: si inter tormenta defecerit.
Fertur

Fertur ad lectulũ: gaudentiũ manibus ꝛ le-
tantiũ humeris: q cũ corpus eius omne lã-
berent: cũ honore portat̃: necnõ ẽt eorũ q
in ipsum fuerant grassati supplicijs: obse-
quijs vnit̃ baiulorũ. Probatus dei famu
lus: etiã inimicorũ meruit seruitutem. Sta
timq̃ vt est ĩ lectulo positus: orãs precit ad
dñm: pfectã secũ martyrij baiulãs palmã.

Pro sancto Anastasio martyre, ꝛ socijs: ex catalogo sanctorum. Lectio septima.

Anastasius monach⁹ ꝛ martyr, octa
uo Heraclij impatoris ãno, sub per
secutione Cosdroe regis iniq persaꝝ, mar-
tyriũ passus est. Hic natiõe persa, de regio
ne Razeth, fundo Rasuum, vocabat̃ Ma-
gundath: filius Bau maximi magi, ꝛ ipse
magicis ab ãnis iuuenilibus eruditus, mi
lesq̃ strenuus fuit, in regia ciuitate psaruꝫ.
Postq̃ vero terra sctã, a Cosdroe rege oc
cupata est: ꝛ crux dñica capta: ipe cũ chĩa
nis captiuis ductis in pfidẽ cõuersatus: ꝛ
ab eisdẽ in fide chĩ doctus est: moxq̃ amo
re baptismatis inflãmatus, relicta militia,
ꝛ magicaꝝ artiũ libris exustis: venit ĩ par
tes oriẽtis. Et apud malleatorẽ quendam
chrianũ anno integro mãsit: ꝛ artẽ ei⁹ opti
me didicit. A quo de mysterijs fidei pleni⁹
informatus, Hierosolymã venit: ꝛ a q̃daꝫ
modesto p̃sbro baptisma suscepit. Et post
hoc, apud Heliã p̃sbm, octo dieb⁹ deguit:
a quo ẽt in amore xp̄i ↄfortat⁹ extitit. De-
inde in monasterio, qd̃ q̃tuor milib⁹, a Hie
rosolyma distat: sb abbate Iustino: mona
sticũ hitũ sũpsit: ĩ q̃ dudũ laudabilr̃ vixit.

Post que, martyrij desiderio Le. viij.
flagrãs: diuina visiõe cõmonet̃: vt lo
ca sacra visitet: ꝛ sic ad passionẽ optatã pue
niet. De licẽtia igit̃ sui abbatis abijt Dio
spolim: deinde Cęsareã Palestinę: deinde
sacris locis lustratis, Calcedoniam venit:
vbi dũ quosdã magos repertos argueret: ꝛ
interrogatus, cuius eẽt secte: se chricolã rñ
disset: tẽtus est a Barbazana iudice impa-
toris Cosdroe: ꝛ vinculis ferreis astrictus
p dies plurimos: deinde grauissime cęsus:
in castello quodã arctissimę custodię man
cipat̃: vbi angelica visitatiõe cũ splendore
nimio ↄfortat̃. Quę cũ impatori renũciata
fuisset: ipsũq̃ oli suũ militẽ recoluisset: mã
dauit illũ sibi ĩ psidã vinculis ferreis ↄstri-
ctũ destinari. Quẽ cũ sibi p̃ntatũ, ꝛ interro
gatũ, chrianissimũ repisset: in p̃dio Beth-
salces ipsum magno catenarum pondere
p̃ssum, durissimo carceri mancipari iussit:
ꝛ inedia diebus q̃ndecim maccrari. Le. ix.

Post hęc eductũ, iterũq̃ interrogatũ: ꝛ
in chĩ fide cõstãtissime psistentez: ab
vno brachio p duas horas suspendi fecit:
ꝛ post hęc itex flagellari. Nouissime cũ se
xaginta chrianis, q cũ eo de Cęsarea vene
rãt: ꝛ ab eodẽ rege detenti fuerãt: extra vil-
lã Bethsalces fecit educi: ipsosq̃ oẽs, vt
ex hoc terrerent̃, spectãte christi martyre,
restibus suffocari. Qui dũ oĩm nece cõspe-
cta ↄstãtior videretur: oĩum vltimus ꝛ ipse
iussu impatoris p̃focatus, ꝛ deinde decol-
latus est. Cuius corpus, a quodã chriano
tribuno, magno pretio redẽptũ: a Persis,
ab aliorũ martyꝝ corporibus segregat̃: ꝛ
ab eodẽ noctu arreptũ, ad monasteriũ scti
Sergij martyris: qd̃ vno miliario a castel-
lo distat: clãdestine ducit̃: ꝛ ibi honorifice
sepelit̃. Nũc aũt dr̃ eẽ in ecclia sctẽ Trini-
tatis Venetiaꝝ: qd̃ ab ĩcolis ipsi⁹ vrbis, de
Cõstantinopoli illuc asserit̃ fuisse trãslatũ.
Qui passus est vndecimo calend. februa.

Emerentiane virg. ꝛ mar. ex s̃mone diui Ambrosij, ex passiõe btẽ agnetis. Lctõ. j. die. 23.

Emerentiana aũt quę fuerat col
lactanea btẽ agnetis: virgo san
ctissima: licet cathecumena, cõ
stanter intrepida contra sęuien-
tes astabat immobilis: ꝛ his verbis expro
brabat eos. Superflui, miseri, caduci, atq̃
atrocissimi: deum ꝛ dominum qui in cęlis
est contemnitis omnipotentem: ꝛ colen-
tes eum occidistis: ꝛ percussione lapidũ:
innocẽtes homines iugulastis. Lectio. ij.

Hec ꝛ his similia: dũ turbis furẽtib⁹ dice
ret: lapidata ẽ ab eis. Et orãs iuxta
sepulchꝝ agnetis btissimę: emisit spũꝫ. Nõ
dubiũ est: qn in suo sanguine sit baptizata:
q̃ p defensione iustitię: dũ cõfiteret̃ dñm:
mortẽ constanter accepit. Eãdem deniq̃

hora fit terremotus vehementissimus: et cũ nimia eẽt celi serenitas: tante coruscationes, tãtaq; fulgura ꝛ tonitrua extiterũt: vt pars maxima illa ppli expiraret. L. iij.

Ade factũ est: vt nullus penitus ex eo aduenientibus ad sepulturã sctõꝛ aliquas molestias excitaret. Uenientes autem parentes btẽ agnetis cũ sacerdotibus nocte: abstulerũt corpus sctẽ virginis emerentiane: ꝛ sepelierunt illud in confinio agelli beatissime virginis agnetis. Tu aũt.

die.23. Alfonsi Archiepisco. cõfesso. Lectio. i.

Alfonsus q ꝛ Ildefonsus ab alijs dicit, nobili genere Toleti natus, liberaliũ disciplinarũ, sacrarumq; literarũ studio deditus, Eugenij Toletani, Isidoriq; Hispalensis presulũ, sanctoꝛũ, doctissimoꝛũq; viroꝛũ monitis: atq; preceptis moꝛũ sanctitatem egregiã, ꝛ singularẽ cũ pietate doctrinã est adeptus. Itaq; primũ factus monachus in Agaliensi monasterio, breui ꝑpter virtutũ prestantiã abbas est monachis delect⁹.

Einde moꝛtuo Eugenio, Lectio. ij. cleri, populiq; Toletani magno cõsensu sufficit in episcopatu. Quod munus mira prudentia, ꝛ sanctitate administrauit Hereticos quosdã q in Hispania heresim Heluidianã tollentẽ perpetuã Marie dei genitricis virginitatẽ, disseminabant, doctissime ꝯfutauit: ab Hispaniaq; depulit. Quã disputationẽ explicauit libꝛo quẽ in scripsit de Marie virginitate: rem miraculo confirmante. Tu autem. Lectio tertia.

Um enim Alfonsus ad preces matutinas in ecclesiã nocte descenderet, comites eius in ecclesie limine fulgoꝛe quodã repentino deterriti, retrocesserunt. Ille vero intrepidus ad arã ꝑgressus, virginẽ ipsam vidit, ꝛ adoꝛauit, ab eademq; vestẽ, qua i sacrificijs vteret, accepit. Obijt autẽ anno sui epatus sctissime gesti circiter decimo, ꝛ sepult⁹ fuit i basilica Leocadie.

die.24. Timothei epi ꝛ marty. Lcõ. i.

Imotheus Lystris oppido Lycaonie natus ex Judea matre, ꝛ patre gentili, Christiane religionis cultoꝛ erat, cum Paulus in ea loca puenit. Qui motus Timothei sctitate, ꝛ optima fama, qua idẽ inter Christianos illius tractus celebrabat, asciuit ipsum sociũ ꝛ comitẽ sue peregrinatiõis. Lectio. ij.

Ac ne offenderent, q ex Judaismo cõuersi fuerãt ad chꝛistũ, Timotheũq; nouerant filiũ eẽ patris gentilis, ipsum circũcidit, quod licebat: adhuc nondũ satis euãgelio ꝑmulgato. Cũ autẽ puenissent Ephesum, ibidẽ Timotheus a Paulo relict⁹ ẽ, vt ecclẽiã doctrina ꝛ exẽplo iuuaret.

Ad hunc Paulus vt doctrina, Lctõ. iij. qua pꝛesentẽ instituerat, absentẽ quoq; confirmaret, duas epistolas scripsit, alterã a Laodicea, alterã ab vrbe Roma. Postremo Timotheus cũ in festo celeberrimo Diane ppl'z ab impio sacrificio conaret auertere, lapidibus obꝛutus est a furente pplo, vnde pene moꝛtuus sublatus a Chꝛistianis, ꝛ ad montẽ vbi vicinũ eductus, spiritum emisit, nono calend. Febꝛua.

Notãdũ, q quãcũq; aliqd festũ aploꝛuz vel Petri, vel Pauli celebrat in dñica, de qua fit cõmemo. cõmemo. dñice semp cõmemoꝛationẽ alterius eorũdẽ tã in vtrisq; vesperis q in matutinis ꝛ missa precedit.

In vigilia conuersionis sancti Pauli. die.25. Ad vesp. aã. Ego plãtaui. Cũ rel. de lau. ps. Dixit dñs. 35. cũ rel. In fine. ps. Laudate dñm omnes gentes. 37. Capitulum.

act.9.a. Aul⁹ adhuc spirãs minarũ ꝛ cedis in discipulos dñi: accessit ad principez sacerdotũ: ꝛ petijt ab eo eplãs in Damascũ ad synagogas: vt si qs iuenisset hui⁹ vie viros ac mulieres: vinctos pduceret i hierl'z.

Doctoꝛ egregie Paule moꝛes Hy⁹. instrue: ꝛ mẽte polũ nos trãsferre satage: donec perfectum largiatur plenius: euacuato quod ex parte gerimus.

Sit trinitati sempiterna gloꝛia: honoꝛ potestas atq; iubilatio: in vnitate cui manet imperiũ:

impiũ:et tunc,& modo,p ęterna ſęcla.amē. ℣. Tu es vas electiõis ſctē paule aplē. ℞. Predicator veritatis in vniuerſo mundo. Ad mag.aña. Uade Anania,& quęre Saulum: ecce enim orat: quia vas electionis eſt mihi: vt portet nomen meum coram gentibus,& regibus,& filijs iſrael. Oratio.

Deus q vniuerſum mundũ bti Pauli apli predicatione docuiſti: da nobis qs: vt q eius hodie cõuerſionē colimus: p eius ad te exempla gradiamur. Per dñm. Notandũ q quãdocũq feſtũ aliquod celebrat̃ de ſctõ paulo: fit cõmemoratio de ſctõ petro hoc modo. Aña. Tu es paſtor ouiũ: princeps aplorũ: tibi traditę ſunt claues regni celorũ. ℣. Tu es petrus. ℞. Et ſup hãc petrã ędificabo eccliã meã. Oro.

Deus q btõ petro aplo tuo: collatis clauibus regni cęleſtis: animas ligãdi atq ſoluendi pontificiũ tradidiſti: concede: vt interceſſionis eius auxilio: a peccatorum noſtrorũ nexibus liberemur. Qui. Similiter quãdo ſit feſtũ de ſctõ petro fit cõme. de ſctõ Paulo. Ad matuti.inuitato. Laudemus deũ noſtrũ: In cõuerſione doctoris gentiũ. Ps. Uenite. i. Hym. Doctor egregie. Ad noc.aña. Qui operat' eſt petro in apoſtolatũ: operatus eſt & mihi inter gentes: & cognouerunt gratiã dei: quę data ē mihi a chrĩo dño. Ps. Celi enar. 47 Añ. Scio cui credidi,& certus ſum: qa potens eſt depoſitũ meũ ſeruare in illũ diē iuſtus iudex. Ps. Bñdicã dñm. 48. Añ. Mihi viuere chriſtus eſt: & mori lucrũ: gloriari me oportet in cruce dñi mei ieſu chriſti. Ps. Eructauit. 48. ℣. In omnem terram. De actibus apoſtolorum. Lectio prima.

act. 9. a.

Aulus adhuc ſpirans minarũ & cędis in diſcipulos domini: acceſſit ad principē ſacerdotũ: & petijt ab eo eplas in damaſcum ad ſynagogas: vt ſi quos inueniſſet huius vię viros ac mulieres: vinctos perduceret in hierlm. Et cũ iter faceret: contigit vt appropinquaret Damaſco. Et ſubito circũfulſit eũ lux de cęlo: & cadens in terrã: audiuit vocē de cęlo dicētē ſibi. Saule,ſaule,qd me pſequeris? Qui dixit. Quis es dñe? Et ille. Ego ſuʒ Jeſus nazarenus, quē tu pſequeris. Durũ eſt tibi contra ſtimulũ calcitrare. Et tremens,ac ſtupens,dixit. Dñe,qd me vis facere? Et dñs ad euʒ. Surge,& igredere ciuitatē: & dicet̃ tibi,qd te oporteat facere. Uiri aũt illi q comitabantur cũ eo: ſtabãt ſtupefacti: audientes qdē vocē: neminē aũt videntes. Surrexit aũt Saulus de terra: apertiſq oculis nihil videbat. Ad manus aũt illũ trahentes, introduxerũt Damaſcũ: & erat ibi tribus diebus nõ videns: & nõ mãducauit, neq bibit. ℞. Qui operatus eſt petro in apoſtolatum: operatus eſt & mihi inter gentes. Et cognouerũt gratiã dei q data eſt mihi. ℣. Gratia dei in me vacua nõ fuit: ſed grã ei' ſemp in me manet. Et cognouerũt. Lec.ij.

Erat aũt qdã diſcipulus Damaſci: nomine Ananias. Et dixit ad illum in viſu dñs. Anania? At ille ait. Ecce ego dñe. Et dñs ad illũ. Surge,& vade in vicũ q vocat̃ Rectus: & quęre in domo Judę Saulũ,noīe Tharſenſem: ecce enim orat. Et vidit p viſum virũ Ananiã noīe introeuntē: & imponenteʒ ſibi manus vt viſum recipiat. Rñdit aũt Ananias. Dñe,audiui a multis de viro hoc: quãta mala ſcīs tuis fecerit in hierlm: & hic,habet poteſtatem a principibus ſacerdotum alligãdi oēs, qui inuocãt nomen tuũ. Dixit aũt dñs ad eũ. Uade,q: vas electionis mihi eſt iſte: vt portet nomē meũ corã gentibus,& regibus, & filijs iſrl. Ego enĩ oſtendã illi: quãta oporteat eũ pro noīe meo pati. Et abijt Ananias: & introiuit in domũ: & imponēs ei manũ dixit. Saule frater: dñs Jeſus miſit me: q apparuit tibi in via,qua veniebas: vt videas,& implearis ſpiritu ſctõ. Et cõfeſtim ceciderunt ab oculis eius tanq ſquamę,& viſum recepit. Et ſurgens, baptizatus eſt: & cũ accepiſſet cibũ,cõfortatus eſt. ℞. Bonũ certamen certaui: curſum cõſummaui: fidem ſeruaui: Ideoq; repoſita eſt mihi corona iuſtitię. ℣. Scio cui credidi,& certus ſum: quia potens eſt depoſitum meũ ſeruare in illum diem. Ideoq; repo. Lec.iij.

Fuit aūt cū discipulis q erāt Dama
sci p dies aliquot. Et ptinuo ingres
sus in synagogas: pdicabat Jesum: quo
niā hic est filius dei. Stupebāt aūt oēs qui
eū audiebāt, ⁊ dicebāt. Nōne hic est, q ex
pugnabat in hierlm eos: q inuocabāt no
mē istud? Et huc, ad hoc venit: vt vinctos
illos pduceret ad pncipes sacerdotū? Sau
lus aūt multo magis cōualescebat ⁊ con
fundebat iudeos: q habitabāt Damasci:
affirmās quoniā hic est christus. Cū autē
implerent dies multi: cōsilium fecerunt in
vnū iudei: vt eū interficerēt. Notę aūt factę
sunt Saulo insidię eorū. Custodiebāt autē
⁊ portas die ac nocte: vt eū interficerent.
Accipientes aūt eū discipuli eius nocte: p
murū demiserūt eū: submittētes in sporta.
Cū aūt venisset in hierlm: tentabat se iun
gere discipulis: ⁊ oēs timebāt eū: nō credē
tes q esset discipulus. Barnabas aūt ap
prehensum illū duxit ad aplōs: ⁊ narrauit
illis: quomō in via vidisset dnm: ⁊ q: locu
tus est ei: ⁊ quomō in Damasco fiduciali
ter egerit in noīe Jesu. Et erat cum illis in
trans ⁊ exiēs in hierusalē: fiducialiter agēs
in nomine dñi. Loquebat quoq gētibus
⁊ disputabat cū grecis: illi aūt quęrebant
occidere eū. Quod cū cognouissent fratres:
deduxerunt eū Cęsareā: ⁊ dimiserūt Thar
sum. ℞. Reposita est mihi corona iustitię
Quam reddet mihi dñs in illum diem iu
stus iudex. ℣. Scio cui credidi, ⁊ certus
sum: qr potens est depositū meum seruare
in illū diem. Quā. ℣. Gloria. Quam red.
In scdo noc. añ. Tu es vas electionis
sancte paule apostole: pdicator veritatis
in vniuerso mundo. ps. Oēs gentes. 49.
Aña. Magnus sanctus Paulus vas ele
ctionis: vere dignus est glorificandus: qui ⁊
meruit thronū duodecimū possidere. ps.
Exaudi deus depre. 49. Aña. Bonū cer
men certaui: cursum cōsummaui: fidē ser
uaui. ps. Exaudi Deus oratio. 49. ℣.
Constitues eos principes super omnem.
Sermo sancti Augustini episcopi. Le. iiij.
Hodie dilectissimi nob lectio de acti
bus apostolorū hęc pronūciata est:
vbi apls paul⁹ ex psecutore xpianorū: annū
ciator fact⁹ est xpi. Percutiēs eū xps ⁊ sa
nās: occidēs, ⁊ viuificās. Occisus agn⁹ a lu
pis ⁊ faciēs agnos d lupis. Prędictū eni
erat in pręclara pphetia, cū iacob patriar
cha bñdiceret filios suos: psentes tangēs:
futura pspiciens: pdictū erat qd in pau
lo cōtigit. Erat aūt Paulus sicut ipse te
stat: de tribu beniamin. Cū aūt Jacob be
nedicens filios suos: venisset ad benedicē
dū Beniamin: ait de illo. Beniamin, lu
pus rapax. Quid ergo lupus semp rapax?
Absit. Sed quid? Mane rapiet prędā: ad
vesperā diuidet escas. Hoc in aplō Pau
lo impletū est: q: ⁊ de illo dictū erat. Jam
si placet audiamus illum mane rapientē:
ad vesperas escas diuidentē. Mane ⁊ vespe
re: posite sunt, p eo, ac si diceret, prius ⁊ po
stea. Sic ergo accipiamus: pri⁹ rapiet prę
dā: postea diuidet escas. Attendite rapto
rē. Saulus inqt acceptis epistolis a prin
cipibus sacerdotū: ibat, vt vbicunq inue
niret christianos, ad sacerdotes attraheret:
⁊ adduceret vtriq puniendos. ℞. Tu es
vas electiōis sancte Paule apostole: prę
dicator veritatis in vniuerso mundo: Per
quē omnes gentes cognouerunt gratiam
dei. ℣. Intercede pro nobis ad deum qui
te elegit. Per quē. Tu aūt. Lectio qnta.
Ibat spirans ⁊ anhelans in cędes:
hoc est mane rapiens. Nā, ⁊ quando
lapidatus est Stephanus primus martyr
pro chri nomine: euidentius áderat ⁊ Sau
lus. Et sic aderat lapidantibus: vt non ei
sufficeret: si tantū suis manibus lapidaret.
Ut enim esset reus in oīum lapidantiū ma
nibus: ipse oīum vestimenta seruabat: ma
gis sęuiens oēs adiuuando: q suis mani
bus lapidando. Audiuimus mane rapiet:
videamus ad vesperam qualiter diuidat
escas. Uoce christi de cęlo pstratus: ⁊ ac
cipiens desup edictū, iam nō sęuiendi: ceci
dit in faciē suā: prius prosternendus, po
stea erigendus: prius percutiendus, postea
sanandus. Nō enim in illo postea chr̄s vi
ueret: nisi occideretur in eo, q antea male
vixisset. Quid ergo pstratus audiuit? Sau
lus,

le,saule,quid me psequeris? Durũ est tibi contra stimulũ calcitrare. Et ille, Quis es dñe? Et vox desup. Ego sum Jesus nazarenus,quẽ tu psequ eris. Membris in terra adhuc positis:caput in celo clamabat. Et nõ dicebat:qd psequeris fideles meos: sed quid me psequeris? Et ille: Quid me iubes facere? Jam parat se ad obediẽdũ:qui prius sequebat ad persequendũ. ℟. Gratia dei sum id qd sum: Et gratia eius in me manet. ℣. Qui opatus est petro in aplatũ operatus est τ mihi inter gentes. Et gra.

Tam formatur ex persecu- Lctõ.vj. tore,pdicator: ex lupo,ouis: ex hoste miles. Quis audit quid facere debeat. Ecce ius sane factus est: vt interiori luce fulgẽret cor eius. Exterior lux ad tẽpus subtracta est persecutori: vt interior redderet pdicatori. Et eo tamẽ tempore: quo cetera nõ videbat, Jesum tamen videbat: ita τ ipsa eius cecitas informabat ad mysteriũ credentiũ: q quisquis credit in christũ: ipsuȝ intueri debet. Cetera creatura vilescat: vt creator in corde dulcescat. Uideamus ergo: adductus est ad Ananiaȝ: τ Ananias interpretat ouis. Ecce lupus rapax adducit ad ouẽ sequendã: nõ rapiẽdã. Et ne rapiẽtẽ ouis expauesceret lupũ: ipse pastor de celo qui omnia faciebat: nunciauit lupũ venturũ oui: sed nõ sęuiturũ: τ tamẽ tã immanis fama lupũ illũ pcesserat: vt non posset ouis audito eius nomine: nõ cõturbari. Nam cũ dñs Jesus eidẽ Ananię nũciasset Saulum venisse: iam vt crederet, ad eum Ananias ire se debere: ait Ananias. Dñe, audiui a multis de viro hoc, q mul ta mala in seruos tuos operatus est: τ nunc literas accepit a principibus sacerdotũ: vt vbicũq inueniret tui nominis sectatores: ptrahat ad principes sacerdotũ. Dñs aũt ad illũ. Sine: ego illi ostendã: quanta illũ oporteat pati pro nomine meo. ℟. Saulus qui τ paulus magnus predicator: A deo cõfortatus: cõualescebat τ cõfundebat iudeos. ℣. Ostẽdens quia hic est christus filius dei. A deo. ℣. Gloria. A deo. Jn.iij.noc.añ. Saulus qui τ paulus magnus pdicator: a deo cõfortatus: cõualescebat τ cõfundebat iudeos. ps. Cõfitebimur.50. Añ. Ne magnitudo reuelationũ extollat me, datus est mihi stimulus carnis meę angelus sathanę qui me colaphizet: ppter quod, ter dñm rogaui: vt auferretur a me: τ dixit mihi dñs: sufficit tibi Paule gratia mea. ps. Dñs regna. 50. Añ. Reposita est mihi corona iustitię: quam reddet mihi dominus in illũ diẽ iustus iudex. ps. Dñs regna. 50. ℣. Nimis honorati. Lcõ sctĩ Euãgelij scdm Mattheũ. Le.vij. 19 d.

In illo tempore: Dixit Simon petrus ad Jesum. Ecce nos relinquimus oia: τ secuti sumus te. qd ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Grandis fiducia: Petrus piscator erat: diues nõ fuerat: cibos manu τ arte quęrebat: τ tamẽ loqtur cõfidẽter: dimisimus omnia. Et qr nõ sufficit tantuȝ relinquere: iungit qd pfectũ est. Et secuti sumus te: fecimus qd iussisti. Quid igitur dabis nobis pmij? Jesus autẽ dixit illis. Amẽ dico vobis: q vos qui secuti estis me: in regeneratione, cũ sederit filius hominis in sede maiestatis suę: sedebitis τ vos sup sedes duodeciȝ: iudicantes duodecim tribus israel. Nõ dixit q reliquistis omnia: hoc enim τ Socrates fecit philosophus: τ multi alij diuitias contẽpserunt: sed qui secuti estis me: qd proprie apostolorũ est, atq credentium. ℟. Sancte Paule apostole, prędicator veritatis: τ doctor gẽtiũ: Intercede p nobis ad deum q te elegit: vt digni efficiamur grã dei. ℣. Tu es vas electionis scẽ paule aple, pdicator veritatis. Interce.

In regeneratione, cũ sede- Lcõ.viij. rit filius hominis in sede maiestatis suę: quando τ mortui de corruptione surgent incorrupti: sedebitis τ vos in solijs iudicantiũ: condẽnãtes duodecim tribus israel: quia vobis credentibus, illi credere noluerunt. Et omnis qui reliquerit domũ vel fratres: aut sorores: aut patrẽ: aut matrem: aut vxorẽ: aut filios: aut agros: propter nomen meũ: centuplũ accipiet: τ vitã

eternā possidebit. Multi enī erunt nouissimi primi: & primi nouissimi. Locus iste cū illa sententia cōgruit: in qua saluator loquitur. Nō veni mittere pacē: sed gladiū. Ueni enī separare hoīem a patre suo: & filiā a matre: & nurū a socru: & inimici hoīs dome stici eius. Qui ergo ꝓpter fidē chri, & predicationē euangelij carnales affectus contempserint: & diuitias atq; sc'li voluptates: isti cētuplū accipiēt: & vitā eternā possidebunt. ℟. Damasci, prepositus gētis Arethe regis voluit me cōprehēdere: a fratrib' p murū Submissus sū in sporta: & sic euasi manus eius in noīe dn̄i. ℣. Deus & pater dn̄i nostri iesu christi scit: quia non mentior. Submis. ℣. Gloria. Submis. Lcō. ix.

Ex occasione huius sententie: qdā introducunt mille annos post resurrectionē, dicentes: tūc nobis centuplū oīum rerū quas dimisimus: & vitā eternā ēē reddendam. Nonintelligentes, ꝙ si in ceteris digna sit retributio: in vxoribus appareat turpitudo: vt q vnā ꝓ deo dimiserit: centū recipiat in futuro. Sensus igit' iste ē: q carnalia p saluatorē dimiserit: spūalia recipiet: que cōparatiōe & merito sui, ita erunt: q̄si si paruo numero centenarius numerus cōparet. Unde dicit & apl's: q vnā tm̄ domū: & vnius ꝓuincie paruissimos agros dimiserit: q̄si nihil habētes: & omnia possidētes.

Ad laudes & per horas antiphona.

Ego plantaui, Apollo rigauit: deus aūt incrementū dedit allā. ps. Dominus regna. 5. cū rel. Añ. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus christi. Añ. Gratia dei in me vacua nō fuit: sed gratia eius semper in me manet. Añ. Damasci, prepositus gentis arethe regis voluit me cōprehēdere: a fratribus p murū submissus sum in sporta: & sic euasi manus eius in noīe dn̄i. Añ. Ter virgis cesus sum: semel lapidatus sum: ter naufragiū pertuli p christi nomine. Cap. Saulus adhuc. Hym. Exultet celū laudibus. 47. ℣. Tu es vas electiōis sancte Paule aplc. ℟. Predicator veritatis in vniuerso mundo. Ad bn̄s añ. Uos q secuti estis me: sedebitis sup sedes: iudicantes duodecim tribus israel, dicit dn̄s. Oratio. Deus q vniuersum mundū. Et fit cōme. de scto petro vt supra. Ad tertiā cap. Saulus adhuc. ℟. bre. In omnē terrā & Constitues eos principes. Ad sextam caplm.

Surrexit autē saulus de terra: apertisq; oculis nihil videbat: ad manus autē illū trahentes introduxerunt damascū: & erat ibi tribus diebus nō vidēs: & nō manducauit neq; bibit. ℟. bre. Cōstitues eos principes. & Nimis honorati. Ad. ix. cap. act. 9. d.

Saulus aūt multo magis cōualescebat: & cōfundebat iudeos: q habitabant damasci: affirmans qm̄ hic est chr's. ℟. bre. Nimis honorati & Annūciauerūt. Ad vesp. añ. Ego plantaui. cū rel. lau. ps. Dixit. 35. Laudate pueri. 36. Credidi. 37. In cōuertendo. 38. Dn̄e ꝓbasti. 39. Cap. Saulus adhuc spirans. Hym. Doctor egre. Sit tri. 274. ℣. Tu es vas electiōis. Ad mag. añ. Scte paule apostole: predicator veritatis & doctor gentiū: intercede ꝓ nobis ad deū qui te elegit. Oro. Deus qui vniuersum mundū. Postea de sancto petro vt sup: & de festo qd̄ seqtur i crastinū.

¶ Polycarpi episcopi & mart. Lectio. i. 26. die.

Polycarpus Joannis Apostoli discipulus, & ab eo Smyrne episcopus prefectus, probatissimus fuit moribus, & ingēti doctrina, cuius magistros habuerat nonnullos aplo'ū. Hic ꝓpter quasdā de die pasche cōtentiones Romā venit tpe Anacleti pape, vbi multos a Ualētini, & Marcionis heresi ad rectā fidē reuocauit, rebusq; cū Anacleto compositis, Smyrnā rediit.

Ibiq; per aliquot annos Lectio. ij. ecclesia sctissime administrata, Marci aurelij psecutione in christianos p totā Asiam seuiente, accusatus, & cōprehensus, cū ad tribunal ꝓconsulis, se christianū ēē cōstanti aīo ꝓfiteret: nec posset minis deterreri, vniuersa multitudine gentiliū, & iudeorū, id clamoribus efflagitante, a ꝓconsule dānat': vt viuus igne cōbureret. Sed in rogū vinctis post tergum manibus iniectus, perma-

permanebat illęsus. Tu autem. Lectio.iij.

Flamma enim in modū camerę curuata: quasi velū ꝫ nauis vento sinuante corpus martyris tegebat, potius quā adureret. Quo animaduerso sceleris ministri, corpus, cui flāmę pepercerant, iubent gladio a carnifice transfodi. Quo facto, beatissimi martyris spiritus, vinculis corporis solutus, ad Deū euolauit. Passus est aūt ānū agēs octogesimū sextū, vij. cal. Febr.

die.27. Scti Joannis Chrisosto. epi ꝛ cōfes. Le.j.

Ioānes Chrysostomus Antiochię natus, cū esset liberalibus artibus eruditus, relictis forensibus ꝛ secularibus studijs, quibus ab ineūte ętate vacauerat, totū se sacrarū literarꝫ studio tradidit. Ergo a Meletio antiochię epo lector ꝛ diacon⁹, ꝛ ab Euagrio illius successore sacerdos ordinatus: tū doctrinę, tū sanctitatis nomine, omniū voce celebraṫ. Qua fama motus Archadius imperator, ipsuꝫ ex Antiochia accersiri iubet, vt Nectario Constantinopolitano epo mortuo succedat. Suscepto autem episcopatu: cū vitia clericoꝝ partim exēplo, partim ĉt vbis, ꝛ legitimis pęnis insectareṫ, magnā ipsorū in se inuidiā ꝯcitauit. Le.ij.

Eudorię quoqꝫ augustę ob Seuerianū gabaliensem epm, a se tanquā hęreticū vrbe pulsum, magnū odiū incurrit. Erat enim Seuerianus Eudorię intimus, ꝛ familiaris, quamobrē eādē cōtra Joānē quorundā episcoporū cōciliū cogendum curauit, ad quod velut hostile cū Joannes vocatus ire recusasset, dānatus est: ꝛ in exiliū missus, sed paulo post coorta ī vrbe ob id magna seditiōe, ab exilio reuocatus est. Cui redeunti, ppłs cū magna gratulatiōe frequētissimus occurrit. Deinde cū in diuę Sophię foro añ Augustę argenteā imaginē ludos agi vetuisset, rursus irata Eudoxia, q̄si factū id fuisset in suā cōtumeliā, dat operā, vt Joānes ab inimicis episcopis vrbe pellatur. Tu autem. Lectio.iij.

Ad quod, synodo coacta, hac modo pretenta causa, quod post priorē depositionē sine cōcilij decreto ī sede resedisset, dānatus iterū mittiṫ in exilium. Al quo dū iubente papa Innocentio ex ꝯcilij, qđ Romę coegerat, dcreto reuerteret, mortu⁹ est multis calamitatibus ꝑpter ecclām, ꝛ maxime correctionē exhaustis: multisqꝫ libris mira doctrina, ꝛ eloquentia scitateqꝫ conscriptis. Obijt aūt. xviij. calen. Octobris. Quo die vehemēs grando Cōstantinopolis suburbanis magnū detrimētū intulit. Quod creditū est euenisse ꝑpter iniustam Joānis dānationē: ꝛ eā opinionē ꝯfirmauit mors Augustę post. xix. diem secuta. Itaqꝫ postea corpus eius Theodosi⁹ Archadij fili⁹ Cōstātinopolim trāsferēdū, ac religiose sepeliēdū curauit. vj. cal. Februa.

In scte agnetis secundo: omnia dñr sicut in primo festo: excepto q̄ sequens añā. dicitur ad magnificat in vtrisqꝫ vesp. Añ. die.28.

Stās a dextris eius agnus niue cādidior: chr̄s sibi spōsam ꝛ martyrē ꝯsecrauit. Oro.

Deus q nos annua bte agnetis martyris tue solennitate letificas: da vt quā veneramur officio: etiā pię cōuersatiōis sequamur exemplo. Per dnm. Ad matutinum ꝛ in vesperis psalmi de cōmuni virgi. dñr.

Ex sermone diui Ambrosij. 90. Lectio.j.

Dum parentes beate Agnetis assiduis pernoctationibus vigilarent ad tumulū eius: vidēt in medio noctis silētio: exercitū virginum: quę omnes auro textis cycladibus indutę, cū ingenti lumine pręteribāt. Inter quas vident btissimā agnetē simili veste fulgentē: ꝛ ad dexterā ei⁹ agnū niue candidiorē. Hęc itaqꝫ dū viderēt parentes eius: ꝛ qui simul aderant: stuporem mentis incurrunt. Tu autem. Lectio.ij.

Sed btā agnes rogat sanctas virgines paulumper gradū figere: ꝛ stans parētibus suis dixit. Uidete, ne me quasi mortuā lugeatis: sed cōgaudete mecū ꝛ cōgratulamini: q: cū his omnib⁹ lucidas sedes accepi: ꝛ illi sum iuncta in cęlis: quē in terris posita: tota animi intentione dilexi. Et his dictis pertransijt. Et hęc visio publice ab omnibus qui viderant, quotidie diuulgabatur. Tu autem domine. Lectio.iij.

Redactus est autem vt post aliquot annos ad Constantiā Constantini augusti filiā: hoc factū ab his q viderāt narratur. Erat aūt ipsa constantia regina virgo prudentissima: sed ita obsessa vulneribus: vt a capite vsq ad pedes: nulla mēbrorū pars libera remansisset. Accepto aūt cōsilio: ꝛ spe recuperādę salutis: venit ad tumulū martyris nocte, licet pagana: tamen credula animi intentione ꝑces fideliter fundebat. Quod cum faceret, repētina somni sua uitate corripitur. Tu autem. Lectio.iiij.

Et videt p visum agnetē btīssimā: talia sibi monita proferentē. Constanter age Constantia: ꝛ crede dn̄m iesū christū filiū dei esse saluatorē tuū: p quē modo cōsequēris oīū vulnerū, q̄ in tuo corpe pateris sanitatē. Ad hāc vocē Cōstātia euigilat sana: ꝛ sic sana: vt nec signū in eius mēbris alicuius vulneris remanēret. Reuersaq ad palatiū sanissima, facit gaudiū: ꝛ patri suo augusto: ꝛ fratribus suis imperatoribus. Conuocat̄ ciuitas tota: fit letitia militantibus ꝛ priuatis: atq omnibus audientibus hec: Infidelitas gentiliū cōfundebat̄: ꝛ fides dn̄ica letabatur. Lectio.v.

Interea patrē ꝛ fratres augustos rogabat: vt basilicā btē Agneti cōstrueret: ꝛ sibi illic mausolēū collocari ꝑciperet. Cucurrit hec opinio ad omnes: ꝛ quotquot credentes ad eius tumulū venissent: sanabant̄: quacūq fuissent infirmitate detenti. Quod facere chrīm nullus dubitat: vsq in hodiernū diē. Perseuerauit autē Constantia augusti filia in virginitate: per quā multę virgines, ꝛ mediocres, ꝛ nobiles, ꝛ illustres: sacra velamina susceperunt. Lectō.vj.

Et q: fides mortis damna nō patit̄: vsq in hodiernū diē multę virgines romanę agnetē beatissimā quasi in corpore manentē attendūt: ꝛ eius exemplo agentes viriliter: integre perseuērant. Credentes sine dubio: q perseuerantes, perpetue victorię palmā acquirant. Hec ego Ambrosius seruus christi, dn̄in voluminibus diuinis inuenisse scripta: nō sū passus infructuoso silentio tegi. Ad honorem igit̄ tantę martyris: sicut gesta eı̄ agnoui, cōscripsi: ꝛ ad edificationē vr̄am o virgines christi, textum passionis eius credidi destinandum: obsecrans charitatem spiritus sancti: vt labor noster in vestra imitatione, fructum in conspectu dn̄i valeat inuenire.

Ciri ꝛ Ioannis martyrū. Lectio prima. ole.31.

Romę sctōrū martyrū ciri ꝛ ioānis: quorū primus ex alexandria metropoli: secūdus de ciuitate dissena extitit oriundus. Hi in carcerē missi: deinde virgis cęsi, ꝛ ignitis vstī fustibus: aceto ac sale suffusi: tandem decollati, martyrium compleuerunt gloriosum. Quorum festum romana recolit ecclesia pridie calēdas Febrna.

FEBRVARII FESTA.

In sctī Ignatij epī ꝛ marty. Lectio.j.

Natale sancti Ignatij episcopi ꝛ martyris: q tertius post beatū petrū aplm̄ antiochenā rexit ecclesiam. Qui persecutione Traiani damnatus ad bestias: romā vinctus mittit̄: vbi ꝑsente Traiano: circūsedente senatu: pilis plumbeis scapulę eius contusę primū: deinde latera eius dilaniata: ꝛ lapidibus asperis confricata. Post expansę manus eius, ꝛ igne repletę, papyro oleo infuso ꝛ accenso: latera eius adusta: post, super carbones pauimento aspersos, ibi stetē plantę eius steterūt: post lectū flammantē: post dorsum eius vngulis discussum ꝛ laceratū: post aceto ꝛ sale plagis eius ꝑfusis: post vinculis ferreis btā membra astricta: ꝛ pedes eius in ima carceris ligno ꝯclusi: vbi tribus diebus ꝛ tribus noctibus panē nō cōmedēs, ꝛ aquā nō bibēs, māsit. L.ij.

Sedente vero Traiano in amphiteatro, occurrente omniū turba romanorū: ligatus, duobus leonib⁹ obijcit̄. Cūq ꝓiectus, bestias rugiētes audiret: ardore patiendi ait. Uiri romani q hoc certamen spectatis: nō sine causa laboraui: nō ꝓpter prauitatē hec patior: sed ꝓpter pietatem. Frumentū enī chrī sum: dētibus bestiarū molar: vt panis mūdus inueniar. Lcō.iij.

Hec autē illo dicente: accurrūt ad eū
leones: et ex vtraq3 parte sup eū ince
dentes, p̄suffocauerūt tantūmodo: et carnes
eius non tetigerunt: vt reliquie eius initio
essent romanorum et magne vrbi. In qua bea
tus Petrus crucifixus est: Paulus decol
latus: Onesynus lapidatus. Passus ē au
tē btūs episcopus et martyr ignatius a cō
sulatu traiani et marcelli calendis febru.
Reliquie vero corporis eius a fratribus q
eū vsq3 ad martyriū deduxerāt: antiochiā
relate: iacent extra portā Danaticā in ce
meterio ecclie. xv. calen. februarij delate.

Huius sctissimi viri post mor- L. iiij.
tē cor apertū ē: et nomē iesu aureis lrīs
in eo cernebat descriptū. Qui in vita sua
Matri Jesu, et btō Joāni euāgeliste: qnq3
literas dirigens: ab eisdē rūsiuas accepit:
ex qbus quedā subnectunt. Joāni sctō
seniori, Suus ignatius, et qui cum eo sunt
frēs. De tua mora dolemus grauiter, al
locutionibus et cōsolationibus tuis robo
randi. Si tua absentia ptendat: multos de
nostris destituet. Properes igit venire,
q3 credimus expedire. Sūt et hic multe de
nostris mulieribus, Mariā iesu videre cu
pientes: et quotidie a nobis ad vos discur
rere volentes, vt eā cōtingant: et vbera tra
ctent, que dnm iesum aluerunt: et quedam
secretiora pcūctent ipsā Mariā iesu. L. v.

Est et Salome, quā diligis filia, anno
hierosolymis et qnq3 mensibus apō
eā cōmorans: et qdā noti eius, referūt eādē
matrē dei oīum gratiar abundantē et om
niū virtutū fecundā: q vt dicūt, in psecutio
nibus et afflictionibus est hilaris: in penu
rijs indigentijsq3 nō querula: iniuriantib9
grata, et molestata letat. Miseris et afflictis
coafflicta cōdolet: et subuenire non pigre
scit. Contra vitiorū pestiferos cōflictus in
pugna fidei disceptās, enitescit. Nostre no
ue religionis et penitentie est magistra: et
apud fideles omniū operum pietatis mini
stra. Humilibus quidē est deuota, et deuo
tis deuotius humiliatur. Lectio. vj.

Et mirū certe ab omnibus magnifica
tur: cū a scribis et phariseis ei detrahatur.
Preterea multi: multa referūt de eadem:
tamē omnibus poīa nō audemus fidē cō
cedere, nec tibi referre. Sed sicut nobis a fi
de dignis narrat, in maria iesu humane na
ture, natura sanctitatis angelice sociat. Et
hec talia excitauerunt viscera nostra, et co
gunt valde desiderare aspectum huius (si
fas sit fari) celestis prodigij et sacratissimi
monstri. Tu aūt diligēti modo disponas
cū desiderio nostro et valeas. Amē. Le. vij.

Joanni sctō seniori. Suus ignatius.
Si licitū est mihi apud te ad hiero
solyme partes ascēdere, et videre fideles san
ctos q ibi sunt: pcipue Mariā iesu quam
dicūt vniuersi, admirandā: et cunctis desi
derabilē: Quē eni nō delectet, et videre eā,
et alloq, q verū deū de se peperit si nostre sit
fidei et religionis amicus? Similiter et illū
venerabilē iacobū cognomento iustum:
quē referūt chrō iesu simillimū facie et vita
et modo puersatiōis: ac si eiusdē vteri frater
eēt gemellus. Quē dicunt si videro video
ipsum iesum secundū omnia corporis illi9
lineamenta. Preterea ceteros sctōs, et scās.
Heu qd moror? Cur detineor? Bone pre
ceptor, pperare me iubeas, et valeas. Amē.

Christi fere Marie. Suus. Lctō. viij.
ignatius. Me neophitū ioānisq3
tui discipulū cōfortare et consolari debue
ras. De iesu enim tuo percepi mira dictu:
et stupefactus sum ex auditu. A te aūt que
semp ei fuisti familiarius cōiuncta, et secre
torū eius pscia: desidero certior fieri de au
ditis. Scripsi tibi et alias, et rogaui de eis
dē. Valeas, et neophiti q mecū sunt: et te, et
p te, et in te, confortentur. Amen. Lctō. ix.

Ignatio dilecto discipulo Humilis
ancilla christi iesu. De iesu que
a ioanne audisti, et didicisti, vera sunt: illa
credas, illis inhereas, et christianitatis vo
tum firmiter teneas: et mores et vitā voto
conformes. Veniam autem vna cum ioan
ne: te et qui tecum sunt visere. Sta et virili
ter age in fide: nec te commoueat persecu
tionis austeritas. Sed valeat et exultet spi
ritus tuus in deo salutari tuo. Amen. Tu
autem domine miserere nobis.

torē. Symeon senex deū agnouit infantē: Anna vidua virginē matrem. ℟. Postq̄ impleti sunt dies purgationis marię: secū-dū legē moysi, tulerunt iesuz in hierusalē, vt sisterēt eū dño: Sicut scriptū est in lege domini: q2 omne masculinum adaperiēs vuluam, sanctum domino vocabitur. ℣. Obtulerunt pro eo domino par turturuz: aut duos pullos columbarum. Sicut.

Hec sunt testimōia tua dñe Lcō.iij. Jesu: anteq̄ tibi sternerent fluctus maris: eāpi cederēt imperātii: anteq̄ vētus te iubente siluisset: mortui te vocāte resurrexissent: sol te moriente palluisset: terra te moriente tremuisset: celū te ascendente patuisset. Adhuc eni in manibus matris portabaris: et iam dñs orbis agnoscebaris. Vbiq3 enim eis christus dñs pulcher occurrebat. Pulcher in celis: pulcher in terris: pulcher in patre verbū: pulcher in matre caro et verbū: pulcher i vtero virginis: vbi nō amisit diuinitatem: cū suscepit humanitatē. Quia cū hic esset, et cū manibus portaret: letati sunt celi: gauisi sunt āgeli magos stella dixerit: adoratus est in presepio. Adoratus est in tēplo puer chūs a sene Symeōe. Gestatus est in vlnis: a quo ipse regebat. Pulcher ergo chūs i miraculis: in flagellis: in sermonibus: in verberibus: pulcher non curans mortem: et mortuos suscitans. Pulcher in ligno: pulcher in celo: pulcher in sepulchro. Tu autem do. ℟. Obtulerunt pro eo dño par turturum aut duos pullos columbaruz: Sicut scriptum est in lege dñi. ℣. Postq̄ aūt imple ti sunt dies purgatiōis marię: secūdū legē moysi tulerūt illuz in hierlin: vt sisterēt eū dño. Sicut. In secūdo noctur. añ. Specie tua et pulchritudine tua: intēde, prospere procede et regna. ps. Eructauit. 69. Añ. Adiuuabit eam deus vultu suo: deus in medio eius non cōmouebitur. ps. Deus noster. 69. Añā. Sicut letantium omniū nostruz habitatio est in te: sancta dei genitrix. ps. Fundamenta. 77. ℣. Adiuuabit eam deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius non commouebitur. Lectio quarta.

Quis ergo fratres charissimi nō adoret primum et nouissimuz: initium et finem: alpha et o: Quis inq̄ non adoret per quez aspirauit dies, et effugatę sunt vmbrę, Natus est imperator: vt absolueretur peccator. Sic enim scriptum est. Infirma mūdi elegit deus: vt confundat fortia. Dominus enim iesus christus tribuit nobis magnā spem per carnē quā suscepit: magnaz gratiā: magnā consolationem. Natus est qd nō noueramus: laetatus est a matre: fuit qd nō noueramus. Mercatus est a nobis quod hic abundat: nasci: et mori. Resurgere et in ęternum viuere non hic erat: Inuenit hic viles merces, et terrenas: et terrestribus attulit peregrinas et celestes: Sic expauescis o quisquis es auditor mortez Christi: ama resurrectionem christi. Multi quidē cōtempserunt humilē chūm: et nō peruenerūt vsq3 ad altitudinē chri. Qui aūt adorauerūt humilē: inuenerūt excelsuz. Audiāt iudęi et dicāt. Noster est chūs. O iudęi cęci: si vestrū agnouistis: quare occidistis? ℟. Symeō iustus et timoratus expectās redēptionē israel, Et spūs scūs erat in eo. ℣. Respōsum accepit symeō a spū scō, nō visurū se mortē, nisi videret chūm dñi. Et.

Dominus quidē su- Lectio quinta. scepit circuncisionē: ablaturus ipsaz circuncisionem. Suscepit vmbram, daturus lucem: suscepit figuram, impleturus veritatem. Ipse quidem nobis legem dedit: sed in qua fuit heliseus: quando mortuū filiū cuiusdā religiosę suscitauit: in ea figura data est lex. Hoc factū est. Nunciatū est heliseo: mortuus est infans. Dedit seruo suo baculū: et dixit illi. Vade inqt et pone baculū sup puerū: et reuiuiscet. Accepit seruus baculū: et posuit sup puerū: et nō surrexit. Propterea iudęi legē accipe ponuerūt: bibere illā nō potuerūt. O tu iudęe audi legē mutatā si vis mutari: si nō vis mutari: in vetustate habes dānari. Noli amare veterē tunicā. Pater tuus crucifixit xp̄z: tu odisti. Ille manu, tu corde. Ambo facinus iplestis. Displiceat tibi qd fecit pater

tuus. Audi qđ dicit dñs tuus. Pater inqt in me manens ipse mihi mādatū dedit: qd dicā ⁊ qd loquar. Et scio qꝛ mandatū eius vita eterna est. Si verbū pr̄is vita eterna est: q loq̄bat̄ vita erat eterna. ℟. Responsum acceperat symeō a spū scō: nō visurū se mortē: nisi videret chr̄istū dñi. Et bñdixit eū ⁊ dixit: nūc dimittis seruū tuū in pace: qꝛ viderūt oculi mei salutare tuū dñe. ℣. Cū inducerēt puerū iesum parentes eius vt facerēt secundū cōsuetudinē legis ꝓ eo: ⁊ ipse accepit eū in vlnas suas. Et benedi. Lcō. vj.

Non ergo fecit aliqd a se: qꝛ non est a se. Sed a quo est? A patre. Pater enī deus: sed nō de deo. Filius autē deus: sed de deo. Ideo filius: qꝛ de deo genitus est: ⁊ semp filius sine initio genitus: ⁊ tñ genitus. Et quomō hoc intelligat̄ audite. Expectatis a me: audite ꝓphetā p me. Gñationē eius qs enarrabit? Et tamē multa diximus de eius gñatione: sed ea q̄ de matre est. Ceterū quomodo natus est de patre in in celo: qs posset explicare: qs pōt enarrare ⁊ inuestigare? Teneamus nos ad istam humanā natiuitatē: p quā donauit nobis deus gratiā suā. Gratia inquā donata: nō merces reddita. Qui creauit sanat: p ipsam leuat ruentē: p ipsam curat egrotātē: p ipsā coronat vincentē. ℟. Cū inducerēt puer̄ iesum parētes in tēplo vt facerēt secundū consuetudinē legis ꝓ eo: accepit eū symeon in vlnas suas: ⁊ bñdixit deū dicēs. Nūc dimittis dñe seruū tuū in pace. ℣. Suscipiens symeon puerū in manibus exclamauit dicēs. Nunc. In. iij. noct. añā. Gaude maria virgo: cūctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. ps. Cantate. f. 70. Añ. Speciosa facta es ⁊ suauis in delitijs tuis scā dei genitrix. ps. Dñs regna. 71. Añ. Post partū virgo inuiolata pmansisti: dei genitrix intercede ꝓ nobis. ps. Cantate. ij. 71. ℣. Elegit eā deus ⁊ pelegit eā. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eā.

cap. 2.

Lcō sci euāgelij s̄z Lucā. f. vij. In illo tēpore: Postq̄ impleti sunt dies purgatiōis marie: s̄m legē moysi tulerūt illū in hierl̄z: vt sisterēt eū dño: sicut scriptū ē i lege dñi. Et rel̄. Homilia scti Ambrosij episcopi.

Et ecce homo erat in hierl̄m: cui nomen symeō: ⁊ homo iste iustus ⁊ timoratus: expectans redemptionē isrl̄. Non solū ab angelis ⁊ prophetis: a parentibus ⁊ pastoribus: sed etiā a senioribus ⁊ iustis: gñatio domini accepit testimoniū. Omnis etas ⁊ vterq̄ sexus euentorūq̄ miracula, fidem astruunt. Virgo generat: sterilis parit: mutus loquitur: elisabeth prophetat: magus adorat: vtero clausus ioannes exultat: vidua confitet̄: iustus expectat. Et bene iustus: qa nō suā sed populi gratiā requirebat: cupiens ipse corporee vinculis fragilitatis exsolui: sed expectans videre promissum. Sciebat enim, qa beati oculi q viderent chr̄istū dñi. Et accepit eū in manibus suis: ⁊ bñdixit deū ⁊ dixit. Nunc inqt dñe dimitte seruū tuū in pace. Vide iustū velut corporee carcere molis inclusum velle dissolui: vt sic possit eē cum chr̄isto. Dissolui enī ⁊ eē cū chr̄o multo melius est. ℟. Suscipiens iesum in vlnas suas symeō exclamauit ⁊ dixit. Tu es vere lumen ad illuminationē gentiū, ⁊ gloriā plebis tue isrl̄. ℣. Cū inducerent puerū iesum parentes eius: ⁊ ipse accepit eum in vlnas suas: ⁊ bñdixit deum ⁊ dixit. Tu es vere. Lcō. viij.

Qui vult ergo dimitti veniat in templū: veniat in hierl̄m: expectet chr̄istū dñi: accipiat in manibus verbū dñi: cōplectat̄ velut qbusdā fidei sue brachijs: operibus suis. Tunc dimittet̄ vt nō videat mortē: qa viderit vitā. Vides vberē in oēs dei gratiā generatione diffusam: ⁊ ꝓphetiā incredulis esse negatā, non iustis? Et benedixit illis symeon ⁊ dixit ad mariā matrē eius. Ecce positus est hic in ruinā: ⁊ in resurrectionē multorū in israel. Ecce symeō prophetat in ruinam ⁊ in resurrectionem multorum venisse dominum Iesum chr̄istū: vt iustorū ⁊ iniquorū merita discernat: ⁊ ꝓ nostrorū qualitate factorū, iudex verus ⁊ iustus: aut supplicia decernat, aut pmia. Et tuā ipsius aiam ptransibit gladius. Nec litera docet, nec hystoria: ex hac vita mariā corpo-

Sup lucā libro ij. de Symeone et Anna.

corporalis necis passione migrasse. Non enim anima sed corpus materiali gladio transuerberatur. Et ideo prudentiam marię haud ignaram cęlestis mysterij ostendit. R. Senex puerum portabat: puer autem senem regebat. Quem virgo concepit: virgo peperit: virgo post partum, quem genuit adorauit. V. Accipiens symeon puerum in manibus: gratias agens benedixit dominum. Quem. Lectio ix.

Uiuum enim dei verbum et validum: et acutius omni gladio acutissimo: penetrans vsque ad diuisionem animę ac spiritus: artuum quoque et medullarum: cogitationes cordis et secreta scrutatur animorum: quia nuda et aperta sunt dei filio omnia: quem conscientię secreta non fallunt. Prophetauit itaque symeon: prophetauerat copulata coniugio: prophetauerat virgo. Debuit etiam vidua prophetare: ne qua aut professio deesset, aut sexus. Et ideo anna et stipendijs viduitatis: et moribus talibus inducitur: vt digna planefuisse credatur: quę redemptorem omnium venisse nunciaret. Cuius merita cum alibi descripserimus, cum viduas hortaremur: hoc loco quoniam ad alia properamus: non putamus iterando. Non ociose tamen annos octogintaquatuor viduitatis expressit: qua et septem duodecades: et duę quadragesimę: videntur sacrum numerum designare.

Ad laudes et per horas antiphona.

Symeon iustus et timoratus expectabat redemptionem israel: et spiritus sanctus erat in eo. Ps. Dominus regna. Cum rel. Añia. Responsum accepit symeon a spiritu sancto: non visurum se mortem, nisi videret dominum. Añ. Accipiens symeon puerum in manibus: gratias agens, benedixit dominum. Añ. Reuertere in terram iuda: mortui sunt enim, qui quęrebant animam pueri. Añ. Obtulerunt pro eo domino par turturum, aut duos pullos columbarum. Caplm. Ecce ego mitto. Hymnus. O gloriosa domina. 78. V. Diffusa est gratia in labijs tuis. R. Propterea benedixit te deus in ęternum. Ad benedictus añ. Cum inducerent puerum iesum parentes eius: accepit eum symeon in vlnas suas, et benedixit deum dicens: nunc dimittis domine seruum tuum in pace. Ad tertiam capitulum. Ecce ego mitto. R. brev. Specie tua et pulchritudine tua. V. Intende prospere procede et regna. Et pulchri. Gloria. Specie. V. Adiuuabit eam deus vultu suo. R. Deus in medio eius non commouebitur. Ad sextam capitulum.

Ecce veniet dicit dominus exercituum: et quis poterit cogitare diem aduentus eius? et quis stabit ad videndum eum: ipse enim quasi ignis conflans et quasi herba fullonum. R. breue. Adiuuabit eam. Elegit eam. Ad nonam capitulum. Mala. 3

Et placebit domino sacrificium iuda et hierusalem: sicut dies seculi: et sicut anni antiqui, dicit dominus omnipotens. R. breue. Elegit eam. Diffusa est. Ad vesperas aña. Symeon iustus. Cum reliquis psal. de sancta maria. Capitulum. hymnus V. vt supra in primis vesperis. Ad magnif. aña. Hodie beata virgo maria puerum iesum pręsentauit in templo: et symeon repletus spiritu sancto, accepit eum in vlnas suas: et benedixit eum in ęternum.

Blasij episcopi et martyris. Lectio i. Die. 3.

Apud sebasten ciuitatem: passio sancti Blasij episcopi: qui multorum patrator miraculorum sub pręside agricolao: post diutinam cęsionem: post carcerem: atque deinde in ligno suspensionem: vbi pectinibus ferreis carnes eius dirupte sunt: post iterum teterrimum carcerem: post demersionem laci: vnde desuper vadens saluus exiuit: iubente iniquissimo iudice: capite ad extremum cum duobus pueris truncatus: felicia regna ita cum ipsis ingressus est. Ipso autem adhuc agonizante: septem mulieres beatissimę quę guttas sanguinis eius pręterfluentes de beatissimis plagis corporis ipsius colligebant: deprehensę quod essent christianę: post caminum ignis vbi plumbo superinfusę sunt: post pectines ferreos: quibus carnes earum dirupte sunt: post ęreas tunicas et candentes: nouissime sententia data, gladio percussę. Datoque precio sanguinis vitam mercantur ęternam. Tu autem.

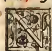
Die.4. ¶ Gilberti confessoris. Lectio prima.

Anctus Gilbertus confessor, Semalensis cenobij fundator circa annū vigesimū quintum Othonis imperatoris primi claruit, q apud Goriā chro potius q̄ seculo militabat, ꝛ ipso in monasterio ab eo fabricato copiose dotato: propter amorē scte religionis in pace dormiuit pdie nonas februarij: cui corpꝰ relatū est ad goriā vrbē.

Die.5. ¶ Scē Agathe virg. ꝛ marty. In primis vesper. añ. Quis es tu. cū reliqs laudum. Psalmi de virginibus. Cap. Fratres q gloriat. 68. Hym. Jesu corona virg. 68. ℣. Specie tua. Ad mag. añ. Mentē scām spōtaneā honorē deo ꝛ patrie liberationē.

Deus q inter cetera potentie Oratio. tue miracula etiā in sexu fragili victoriā martyrij cōtulisti: concede propitius: vt cuius natalitia colimus: per eius ad te exempla gradiamur. Per dñm no. Ad matuti. inuitato. Regē virginū dñm Uenite adoremus. ps. Uenite. 1. Hym. Uirginis proles. 68. In. j. noctur. añ. Ingenua sū ꝛ ex spectabili genere: vt omnis parētela mea testatur. ps. Beatus vir. 53. Añ. Summa ingenuitas est ista: in qua chri seruitus comprobatur. ps. Quare fremue. 53. Añ. Ancilla christi sum, ideo me ostēdo seruilē habere psonā. ps. Dñe qd multi. 53. ℣. Specie tua ꝛ pulchritudine tua. ℟. Intende, psprere procede ꝛ regna.

Atale scte Agathe Lectio. j. virginis ꝛ martyris in Sicilia ciuitate Cathanensi sub Quintiano pcōsule: imperatore decio. Qui cōsularis vir Quintianus cupiēs multifaria intentione ad eā pertingere: eo qd esset nobilissimis orta natalibus: fecit eā arctari: ꝛ cuidā mrone nomine Aphrodisie tradi: que habebat nouē filias turpissimas: vt mutaret animū eius. Que videns mentē eius immobilē: post triginta dies abijt ad Quintianū ꝛ dixit. Facilius possunt saxa molliri: ꝛ ferrū in plumbi mollitiē conuerti: q̄ vt ab intentione christiana mens istius puelle reuocetur. Jussit igitur Quintianus eā ad secretariū eius adduci: ꝛ sedens p tribunali, beatissimā agatham interrogat. Cuius cōditionis es: Agatha respondit. Nō solū ingenua: sed ex spectabili genere: vt oīs parētela mea testat. ℟. Dum torqueret beata Agatha in mamilla grauiter: dixit ad iudicē: Impie crudelis ꝛ dire tyranne: nō es cōfusus amputare in femina: quod ipse in matre suxisti. ℣. Ego enim habeo mamillas integras intus in anima mea: quas ab infantia domino consecraui. Impie. Lectō. ij.

Dixit Quintianus btē agathe. Si ingenua pbaris ꝛ nobilis: cur moribus seruilē psonā te habere ostendis: Cui btā agatha. Quia inqt ancilla chri sum: ideo me seruilē ostēdo habere psonā. Cūq in confessione christi fortissime q̄ fidei sunt prosequeret: iussit eā Quintianus alapis cedi, Deinde cōstantius chrm pdicantē: iussit ad carcerē trahi. Agatha autē letissime ꝛ glorianter carcerē intrauit: ꝛ quasi ad epulas inuitata: ita gaudens agonē suū dño pcibus cōmendabat. Sequenti die iterū beata agatha aspectibus iudicis psentat: quā iussit eculeo ingenti suspēdi ꝛ torqri. ℟. Agatha letissime ꝛ glorianter ibat ad carcerem: Et quasi ad epulas inuitata: agonē suū dño pcibus cōmēdabat. ℣. Nobilissimis orta natalibus: ab ignobili gaudēs trahebat ad carcerē. Et quasi. Lē. iij.

Tunc post alia agatha iudici respondit. Sicut q videt quē diu desiderat: aut sicut q inuenit thesauros multos: ita, ꝛ ego delector in his penis corporalibus posita. Sicut enim nō potest triticū in horreo reponi: nisi prius theca eius fuerit fortiter conculcata ꝛ redacta in paleis: ita ꝛ anima mea nō pōt in paradisum dei cum palma intrare martyrij: nisi diligenter ple ceris corpus meū a carnificibꝰ tuis attrectari. Jussa est igit btā agatha i mamilla torqri: quā diu tortā, fecit eā ipiꝰ iudex abscīdi, Recipit btā vgo iterū in carcerē: vbi, nec panis, nec aq, ministraret ei. ℟. Quis es tu q venisti ad me curare vulnera mea: ego sum aplš chri: nihil in me dubites filia: ipse me misit

misit ad te. Quē dilexisti mēte ꝛ puro cor-
de. ℣. Nā ꝛ ego aplš eius sū: ꝛ in noīe ei⁹
scias te esse saluādā. Quē di. In. ij. noc. añ.
Agatha sancta dixit: si feras mihi pmittis
auditocḥi nomine mansuescunt. ps. Cum
inuocarē. 54. Añ. Si ignē adhibeas: rorē
mihi salutificū de celo angeli ministrabūt.
ps. Uerba mea. 54. Añ. Agatha letissime
ꝛ gloriāter ibat ad carcerē: ꝛ quasi ad epu
las inuitata: agonē suū dño precibus cō-
mēdabat. ps. Dñe dñs noster. 54. ℣. Ad
iuuabit eā deus vultu suo. ℟. Deus in me
dio eius nō commouebitur. Lectio. iiij.

Et ecce circa mediā noctē: venit qdā
senex, q se medicū esse cōmemorabat
ferēs diuersa medicamēta: quē antecede-
bat puer luminis portitor: q inter alia vir-
gini dixit. Cōsideraui inquit ꝛ vidi: q2 po
test salutē tua māmilla suscipere. Cūq3 illa
verbis senis nō preberet assensum: putans
q velles ei carnalē adhibere medicinā: di-
xit seni inter alia. Habeo saluatorē dñm ie-
sum christū: qui verbo curat omnia: ꝛ ser-
mo eius solus restaurat vniuersa. Subri-
dēs senior: ꝛ me inquit ipse misit ad te: nā
ꝛ ego apostolus eius sum: ꝛ in nomine ei⁹
scias te eē saluandā: ꝛ sic ab oculis eius sub
latus est. Post q̄tuor dies reducta est iterū
btā agatha ad quintianū: q testas acutas
ꝛ carbones iussit spargi: ꝛ nudo corpore
eā desuper volutari. Et ecce subito totus
ille locus cōmotus est: ꝛ pars parietis cēci
dit: ꝛ oppressit duos: cōsiliariū iudicis, ꝛ
amicū eius. ℟. Ego autē adiuta a dño
pseuerabo in cōfessione eius: q me saluā fe
cit. Et consolatus est me. ℣. Gratias tibi
ago dñe iesu chře: q misisti ad me apostolū
tuū curare vulnera mea. Et conso. Lec. v.

Quintianus igit fugiēs: q2 ex vno la-
tere terremotū: ex alio ppli seditionē
formidabat: iterū iussit eā in carcerē recipi.
Que ingressa: expandit man⁹ suas ad dñm:
ꝛ dixit. Dñe, q me creasti ꝛ custodisti ab in
fantia mea: ꝛ fecisti me in iuuētute viriliter
agere: q tulisti a me amorē seculi: q corpus
meū a pollutione separasti: q fecisti me vin
cere tormēta carnificū: ferrū: ignē ꝛ vincu-
la: q mihi inter tormenta virtutē patientie
cōtulisti: te deprecor: vt modo spūm meū
accipias. Tempus est dñe: vt me iubeas se
culū istud derelinquere: ꝛ ad tuā misericor
diā puenire. Hec dicens, beatū celo emisit
spiritū. Cuius sacrū corpus auferētes chri
stiani ppli: aromatib⁹ cōditū: in sepulchro
nouo posuerunt. ℟. Ipse me curauit: qui
papim petrū in custodia me cōfortauit: p
eo q iussa sum suspēdi in eculeo. Propter
fidē castitatis adiuua me dñe deus meus i
tortura māmillarū mearū. ℣. Ipse me di-
gnatus est ab omni plaga curare: ꝛ māmil
lā meā meo pectori restituere. Pro. Le. vj.

Cum aūt collocaret: venit qdā iuue
nis sericis vestibus indutus: quē se-
quebant amplius q̄ centū pueri albati ꝛ
pulchri. Et introiuit ad locū: vbi pdicebat
corpus scte virginis: ꝛ posuit tabulā bre-
uē marmoreā: vbi scriptū est. Mentē sctā3,
spontaneā: honorē deo: ꝛ patrie liberatio
nē. Et tandiu ibi stetit idē iuuenis: donec
sepulchrū eius cū diligentia clauderet. Et
abscedēs, nō est vlterius visus i tota puin
cia siculor. Unde nō est dubitandū qn ange
lus eius fuerit. Passa est aūt btā agatha:
nonis februarij. Quintianus post hec iter
arripuit: vt facultates btē agathe inuesti-
garet: ꝛ vt teneret oēs de parentela eius: q
dei iudicio in medio fluminis interijt. ℟.
Uidisti dñe ꝛ expectasti agonē meū, quo
pugnaui i stadio: sed q2 nolui obedire mā
dans principū. Jussa su3 in māmilla torq̄
ri. ℣. Propt vitatē ꝛ mānsuetudinē ꝛ iusti
tiā. Jus. In. iij. noc. añ. Nisi diligenter pse
ceris corpus meū a carnificibus attrectari:
nō pōt aīa mea in paradisu3 dei cū palma
intrare martyrij. ps. In dño cōfi. 55. Añ.
Uidisti dñe agonē meū: quo pugnaui i sta
dio: s3 q2 nolui obedire mādatis principū:
iussa sum in māmilla torqri. ps. Dñe quis
habi. 55. Añ. Propter fidē castitatis iussa
sum suspēdi in eculeo: adiuua me dñe de⁹
meus in tortura māmillarū mearū. ps. Cō
serua. 3. ℣. Elegit ea3 deus ꝛ pelegit eam.
℟. In tabernaculo suo habitare facit ea3.
Reliq̄ tres lectōnes legunt de cōi virgi. 71.

vij. R. Beata agatha ingressa carcerē: expādit manus suas ad deū, & dixit: dñe, q me fecisti vincere tormēta carnificū. Jube me ad tuā misericordiā puenire. ℣. Dñe q me creasti & tulisti a me amorē scli: q corpus meū a pollutione separasti. Jube me. viij. R. Medicinā carnalē corpori meo nunq̄ exhibui: sed habeo dñm Jesū chrīstū. Qui solo sermōe restaurat vniuersa. ℣. Qui me dignatus est ab omni plaga curare: & mamillā meā meo pectori restituere: ipsum inuoco deū viuū. Qui. Glia. Qui.

Ad laudes & per horas aña.

Quis es tu q venisti ad me curare vulnera mea: ego sum apls christi, nihil in me dubites filia. ps. Dñs regnauit, s. Cū reliqs. Aña. Medicinā carnalē corpori meo nunq̄ exhibui: sed habeo dñm Jesum christū: q solo sermōe restaurat vniuersa. Aña. Gratias tibi ago dñe iesu chrīe: q memor es mei: & misisti ad me apostolum tuū curare vulnera mea. Aña. Bñdico te pater dñi mei iesu christi: qui p aplm tuum mamillā meā meo pectori restituisti. Aña. Qui me dignatus est ab omni plaga curare: & mamillā meā meo pectori restituere: ipsum inuoco deū viuū. Cap. Fratres qui glo. 68. Hym. Jesu corona. 68. ℣. Diffusa est. Ad bñs aň. Paganorū multitudo fugiens ad sepulchrum virginis: tulerunt velū eius contra ignē: vt cōprobaret dominus q a periculis incendij meritis Agathe martyris sue eos liberaret.

Ad horas. Capitula & ℣. de virginib⁹. 72. Ad vesp. aň. Quis es tu. ps. Dixit dñs. 35. Cōfitebor. Btūs. Laudate pueri. Lauda hierusalē. 41. Ad magni. aña. Stans beata agatha in medio carceris expāsis manibus orabat ad dñm: Dñe iesu christe magister bone, grās tibi ago: q me fecisti vincere tormēta carnificū: iube me dñe ad tuam immarcescibilē gloriā feliciter peruenire.

die. 6. ¶ Dorothee virginis & martyris. Lcō. j.

Apud Cesareā Capadocie, temporibus Diocletiani & Maximiani imperatorum: passa est beata Dorothea virgo, sub fabricio pside. Hec tradita duabus sororibus suis, que a fide apostatauerāt: scilicet Sacriste & Calixte, que iterū cōuertit eas: que, pter suā cōuersionē misse in cuppā, in cōspectu Dorothee succense, martyrio coronant. Post passionē aūt earū leuatur sancta Dorothea in cathasta: & ait. Nūq̄ sic leta fui in vita mea, sicut hodie. Tandē firma in fide, ducta est ad decollandū.

Cui dixit Theophilus Lectio. ij. quidā scolasticus irridēdo. Eya tu spōsa chri, mitte mihi rosas et mala de paradiso sponsi tui. Cui illa respondit Plane, libenter hoc faciā. Cūq̄ orasset Dorothea: ecce puer apparuit ante eā: quasi quatuor annorū: ferens in pulcherrima sportula: tria mala optima, & tres rosas. Cui illa. Obsecro te, inquit, vt ea Theophilo scolastico deferas. Tu autē. Lectio. iij.

Cum igit theophilus narraret promissionē virginis circunstantibus irridendo, ecce puer stetit ante eū, & ait. Ecce tibi petenti mittit Dorothea virgo sacratissima qd̄ pmisit. Qui ea accipiēs, statim cōuersus est ad fidē christi. Erat aūt mēsis Februarij quando rose ille misse sunt: & totā Capadociā glaciale frigus tenebat. Mox ergo Theophilus in eculeo suspensus & tortus, dicebat. Ecce modo christianus factus sū, in cruce suspēsus, sicut dñs meus iesus chrs: cui innumerabiles gratiarum actiones ago: q: sic p ancillā suā virginē Dorotheā, ad suā fidē me vocare & clemēter perducere dignatus est. Et tandē in eodē eculeo: qui similitudinē crucis tenet, gladio cōsummatus est. Dorothea aūt virgo post multa verbera vincula & carceres diuersaq̄ gña tormentorū decollata: cū glia martyrij migrauit ad celos sexta die febru.

¶ Apollonie virgi. & martyris. Lectio. j. die. 9.

In Alexandria ciuitate quedā virgo sacratissima noīe Apollonia: nobilissima gñe, sed nobilior sanctitate. Que cū ante imperatorē psentata sacrificare idolis noluisset, Primo excusserunt ei oēs dentes: deinde cōgestis lignis, extruxerunt rogū

circa

circa eā: cōminantes eā viuā3 incensuros, nisi assentiret cū eis deū blasfemare. At illa videns rogum: paululum quid in seipsa molitur: & repente de manibus se eripiens impiorū, in ignē spōte prosilijt. Ita vt per terrerent etiā ipsius crudelitatis auctores: q: promptior est inuēta fęmina ad mortē, q̄ persecutor ad pęnā: sicq̄ gloriosā3 deo tradidit animam. Tu autem domine mi.

die.10. ¶ Scolasticę virginis. Lectio prima.

Soror beati benedicti Scolastica nomine omnipotenti deo ab ipso infantię tēpore dicata, ad eū semel in anno venire consueuerat: ad quā vir dei non lōge extra ianuā in possessionē quandam monasterij sui descendebat. Quadā vero die venit ex more ad eam cū discipulis suis. Qui totū die3 in dei laudibus sacrisq̄ colloquijs ducētes: incumbentibus ia3 noctis tenebris, simul acceperunt cibos. Tu autem. Lectio.ij.

Cumq̄ adhuc ad mensam sederent, & inter sacra colloquia tardior se hora protraheret, eadē sanctimonialis fęmina soror eius, rogauit eū dicens. Quęso te nē ista nocte me deseras: sed vsq̄ mane aliquid de cęlestis vitę gaudijs loquamur. Cui ille respondit. Quid est quod loqueris soror? Manere extra cellam nullatenus possum. Tu autē domine miserere nobis.

Sanctimonialis aūt fęmina, Le.iij. cū negantis fratris verba audisset: in sertas digitis manus sup mensam posuit: & caput in manibus, deū omnipotentē rogatura declinauit. Cumq̄ leuasset de mensa caput: tanta coruscatiōis & tonitrui virtus: tātaq̄3 inūdatio pluuię erupit: vt neq3 venerabilis Bn̄dictus, neq3 fratres q cum eo erant, extra loci limen quo cōsederāt pedē mouere potuissent: cū prius tanta esset cęli serenitas, vt nulla in aere nubes appareret. Tu autem domine. Lectio quarta.

Sanctimonialis quippe fęmina caput in manibus declinans, lachrymarū3 fluuios in mensa fundebat: per quos serenitatem aeris ad pluuiam traxit. Nec paulo tardius post orationem innundatio illa secuta est: sed tanta fuit conuenientia orationis & inundationis, vt de mensa caput iam cum tonitruo leuaret: quatenus vnum idemq̄ esset momentū: & leuare caput, & pluuiam deponere. Tu. Lectio.v.

Tunc vir dei inter coruscationis atq3 ingentis pluuię inundationes vidēs se ad monasterium non posse remeare: cępit conqueri contristatus dicens: Parcat tibi omnipotēs deus soror: quid est quod fecisti? Cui illa rn̄dit. Ecce rogaui te, & audire me noluisti: rogaui dn̄m meū, & exaudiuit me. Modo ergo si potes egredere: et me dimissa ad monasteriū recede. Ipse aūt exire extra tectū nō valēs: q: manere spōte noluit: in loco mansit inuitus. Sic factum est, vt totam noctem peruigile3 ducerent: atq3 per sacra spiritualis vitę colloquia, se se vicaria relatione satiarent. Lectio sexta.

Cumq̄ die altero eadē venerabilis fęmina ad cellam propriā recessisset: vir dei ad monasteriū redijt. Et ecce post triduū in cella cōsistens: eleuatis in aera oculis, vidit eiusdem sororis suę animā de eius corpore egressā3 in columbę specie cęli secreta penetrare: q tantę eius glorię cōgaudens: omnipotenti deo in hymnis & laudibus gratias reddidit: eiusq3 obitum fratribus nunciauit. Quos etiam protinus misit, vt eius corpus ad monasterium deferrent: atq3 in sepulchro qđ sibi ipse pręparauerat ponerent. Quo facto, contigit vt quorum mens vna semper in deum fuerat, eorū quoq3 corpora nec sepultura separaret.

¶ Ualentini presbyteri. Oratio. die.14.

Presta quęsum⁹ omps deus: vt q beati Ualentini martyris tui natalitia colimus: a cūctis malis imminentibus, eius intercessione liberemur. Per dominum nostrum.

Romę natale sancti Ualentini presbi & martyris, quem Claudius imperator ad se adduci faciens, reclusit in carcerem in compedibus, & catenis: & post biduū iussit sibi eū in palatio suo psitari iuxta amphiteatrū, & dixit ei. Quare amicitia nr̄a nō frueris, vt vnus sis cū cętu rei-

publicę nostrę: quia sic sapiētes offendis: in hac superstitione vanitatis. Lc. ij.

Respōdit Valentinus & dixit. Si scires donū dei: gauderes tu & respublica tua, & refutares dęmones ac idola manufacta: & adorares vnū deū patrē omnipotentē, creatorē cęli & terrę, maris, & omniū quę in eis sunt: & filiū eius Jesū chr̄m. Respondit ei quidā iuriscōsultor. Et quid disputas de deo Ioue & Mercurio: Respondit Valentinus: Homines miseri fuerūt & turpes, q tēpore vitę sue in immunditijs suis & cōtumelijs pessime vixerunt. Respondit iuriscōsultor & dixit: Blasphemasti deos gubernatores reipublicę. Lectio tertia.

Eadem die claudius patienter audiebat beatū valentinū. Cū aūt Calpurnianus prefectus videret q beatus valentinus cor claudij emolliret salutaribus monitis, ait. Seductus est princeps nr̄ in doctrina falsa. Eadem hora mutatum est cor Claudij: & cōmotus, dixit Calpurniano: patiēter eū audi, & si sanū cōsiliū nō est qd declarat: fac in eū qd in sacrilegū leges iam rexerunt. Tūc Calpurnianus prefectus dedit eū cuidā Asterio principi suo ad custodiēdū: quē cū accepisset, duxit i domū suā. Lctō. iiij.

Qui cū introisset in domū Asterij: positis genibus orauit dicēs: Deus oīum rerū visibiliū & inuisibiliū creator ac generis humani redemptor: qui misisti dñm nostrū iesum chr̄m filium tuū vt nos de tenebris ad verā lucē perduceret: conuerte domū hanc, & dona ei lumen tuę claritatis. Respōdit ei asterius dicens. Modo probabo si deus tuus illuminat omnē hominē. Habeo enim filiā adoptiuā cęcā, quā adducā ad te, & si illumina ta fuerit: faciam quęcūq pceperis. Lcō. v.

Quam acceptā, sanctus Valentinus posuit manū suā sup oculos puellę dicēs. Dñe iesu christe, illumina hanc ancillā tuā: Et cū hoc dixisset: apti sunt oculi eius. Quod cū vidisset asterius, cecidit vna cū vxore sua ad pedes Valentini. Qui dixit ei. Si ex toto corde credis, confringe oīa idola & dimitte oēs chr̄ianos quos in custodia habes: quo facto indixit ei tridua num ieiunium. Tu autem. Lectio sexta.

Quo cōpleto: vocauit ad se sanctum calixtū, & baptizauit Asteriū cū omni domo sua: animas fere pmiscui sexus quadraginta sex. Quo pacto: audiuit marius & martha cū filijs suis audifax & abachuc q p illuminationē puellę credidisset domus Asterij: & venerunt cū gaudio ad domū pdictā: fueruntq ibi diebus vigintiduobus. Qd cū audisset Claudius: iussit Asteriū & puellā, & oēm eius familiā teneri: ipsosq cūctos ad ciuitatē ostiā mitti, sos p diuersa tormēta vita pñte priuari: sanctū vero valentinū iussit fustibus cedi, & cōfitentē christū via flaminia adductū capite truncari. Cuius corpus a quadam matrona sauinella collectū, in codē loco sepultum est sextodecimo calēdas martij. In trāsla. sci Antonij qre in officijs nouis.

Faustini & Iouittę martyrū. Lectio. j. die. 15.

Ciuitate Brixia passio sanctorum martyrum Faustini & Iouittę. Qui post ferocissimas supatas cōtra eos bestias emissas, & in mansuetudinē versas (Cuius pspectu crediderūt plusq tria milia hominū) post flāmarū iniectionē, deū bñdicentes, & illesi pmanentes: iussi sunt excoriari: qd ministri implere satagentes nequerūt. Post hęc eorum brachia cōstricta, in altūq suspensa, vehemēter torti sunt: ac alijs resolutum plumbū supinfundentibus: deo cōfortante, nihil ex hoc sentientes: tandē post eculei suspensionē: post lampadarū eorum lateribus appositionē, & nullā ob hoc ppessi lęsionē, extra vrbē ducti sunt, & ibidem decollati. Passus est etiā cū illis Calocerius: eo q ceculos vacuos videns, & ministros torqueri, ingressus ante Adrianū corā omnibus exclamaret, vere, magnus est Deus Christianorum. Passi sunt autem sextodecimo die Mensis Februarij.

Julianę virginis & martyris. Lectio. j. die. 16.

Tempore Maximiani imperatoris, senator quidam elusius ipsius imperatoris amicus: desponsare sibi volebat puellā

puellā Julianā nomine filiā Aphricani. Qui et ipse christianorū persecutor erat. Juliana vero virtute plenissima, rationabili consilio creatoris deū colebat verū: et quotidie pergēs ad ecclesias orationibus insistebat. Cūq3 Eleusius nuptiarū solēnitatē impleri optaret, dixit Juliana nūcijs: Eūtes dicite illi. Si credideris in deū meū, accipiam te maritū. Qd si nolueris, nunq3 mihi dñaberis. Qd audiēs Eleusius, patri puellę nūciauit: q blanditijs et minis quęsiuit illam ad cōsensum huius inducere. Lc.ij.

Sed cū illa recusasset: asserens se paratā ad omnia supplicia pro noīe christi: demū pater ipsam cęlam et cruciatā tradidit sponso suo eleusio pręfecto vrbis. Qui cū nō posset sermonibus mollioribus, et promissis, eā ad sui cōsensum trahere, nisi confiteret patrē et filiū et spūm sanctū, credēdo in deū: fecit eā cędi a septē militibus vicissim succedētibus. Cūq3 cēnt fessi, iussit eā nolētē Dianę sacrificare, p capillos septē horis manere suspensam: postea ęre liq̄to totā perfundi: sicq3 incendi. Et cū nullā ex hoc lęsionē recepisset, in carcerē trusa est. Ibi autem posita: orauit ad dominum pro auxilio sibi impendendo. Lectio tertia.

Instāte aūt oratiōe, apparuit sibi diabolus in forma angeli lucis: dixitq3 sibi. Juliana dilecta mea: pręfect° tibi parat tormenta alia pessima: et ideo cū de carcere educta fueris, accede et sacrifica vt salueris. Ad hoc enim tibi missus sum. Ego enim sum angelus dei. Juliana aūt cū lachrymis orās ait. Dñe, ne pmittas me perire: et significa mihi qs est q hęc persuadet mihi. Quę sana facta a doloribus tormentorū: dęceptorē tenuit diabolū, q sibi apparuerat dicēs. Qui: es tu: et qs te misit: Qui rñdit. Ego sum Jofin niger, mali oblectator: tormenti amator: homicidijs gaudēs: luxuriā suadens: missus a beelzebub, q totius mali est auctor. Et iuliana ad eū. Immunde spiritus, quomodo pręsumpsisti te christianis applicare: Tu. Lectio quarta.

Tunc manibus post tergū ei ligatis: cū vno ex ferreis ligamentis quibus ligata erat, in terra eū psternēs, percutiebat eum. Cūq3 ille fortiter eiularet, misericordiā precās, dixit iuliana. Cōfitere mihi cui homi iniuriā fecisti, usq3 nūc. Aliquantorū hominum oculos eruisti: alio2 pedes cōfregi: alios in ignē3 misi: et huiusmodi: et omnia mala q̄ sunt in mundo ego confeci: Nemo tamē me tāgere ausus est pter te, cuius virginitas contra seruos armatur. Lectio.v.

Cum autē hęc eo loquente pręfectus iussisset iulianā de carcere educi et sibi pręsentari: illa secū trahebat demonē ligatū: et p forū ducens, proiecit eū in sterco2is locū. Et cū venisset in prętoriū, facies eius gloriā ignis ostendebat: vñ pręfectus timens dixit ei. Quomō tanta tormēta p incantationes superasti: Et illa. Dñs meus iesus christus me cōfortauit: te autē erubescere fecit: et tibi pparauit ignē ęternū. Tūc iratus pręfectus fecit rotā ferreā pręparari, et acutis gladijs in superficie repleri: vt ea supposita ita aptaretur, vt tota minutim discerperet. Sed angelus domini dissoluit machinam, vt inde salua euaderet. Conuersiq3 sunt ad hoc spectaculum qngenti homines, q clamātes dicebāt. Et nos Juliana, eū quē tu colis deū adoram°. Pereat genus paganorū, et exultet genus christianorū: fac qd vis Pręfecte: para supplicia: q: nō aliū deū q̄ christianorū credimus. Quod cū nunciasset pręfectus imperatori: iussit oēs illos gladio pērimi. Pręcepitq3 sctām in ignē mitti: sed angelus dñi apparens ignē extinxit. Tu. Lectio sexta.

Deinde in ollā feruentē fecit immergi: quę est facta velut balnei temperamentū: sed aqua bulliens egrediens de olla: septuaginta sex de astātibus occidit: pp̄ter qd ira insaniens pręfectus, impauit eā gladio puniri. Cū aūt ad locū decollationis duceret: clamauit demon q ab ea cruciatus fuerat. Nolite ei parcere: s3 quo modo digna est reddite. Deos enim vituperat: hoībus iniuriā facit: mihi quoq3 in vna nocte multa mala ōndit. Cūq3 illa aspiceret vt cognosceret qs hęc loqueretur: clamauit diabolus dicens. Heu me mise-

rum:forsitā vult me iterū retinere: statimq; obmutescēs euanuit:virgo autē facta oratione spiritū deo tradidit incontaminatū: ipse vero prefectus nauigans: paulo post submersus est cū multis:et ab auibus: et feris: corpora eorum deuorata. Tu autem.
dic.18. ¶ In cathedra scti petri. Ad vesp.aña. Ecce sacerdos magnus. Cū rel. de lau.ps. Dixit. 35. Cum rel. In fine. Laudate dominum omnes gentes. 37. Capitulum.

Ecce sacerdos magnus: qui in diebus suis placuit deo: et inuentus est iustus: et in tēpore iracundie: factus est recōciliatio.
Quodcūq; vinclis super Hymnus. terram strinxerit: erit in astris religatum fortiter: et quod resoluit in terris arbitrio: erit solutum super celi radium: in fine mundi iudex erit seculi.
Gloria deo p inmensa secula: sit tibi nate decus et imperiū: honor, potestas, sctōq; spiritui: sit trinitati salus indiuidua: per infinita sclorū scla. Amē. ℣. Tu es petrus. ℟. Et sup hāc petrā edificabo ecclīā meā. Ad mag.aña. Tu es pastor ouiū: princeps aplorū: tibi tradite sunt claues regni celorum.

Deus q btō petro aplo tuo: Oro collatis clauib° regni celestis: aīas ligandi atq; soluendi pontificiū tradidisti: cōcede: vt inter cessionis eius auxilio: a pctōrū nrōrū nexibus liberemur. Qui.
Et fit cōmemo. de sco paulo. Aña. Sancte paule aple pdicator veritatis et doctor gētiū: intercede pro nobis ad deū: q te elegit. ℣. Tu es vas electiōis scte paule aple. ℟. Predicator veritatis in vniuerso mundo.
Deus q multitudinē gentiū Oratio. btī pauli apli pdicatiōe docuisti: da nobis q̄s: vt cuius cōmemorationem colimus: etiā apud te patrocinia sentiam°. Per.
Ad matu.inuita. Tu es pastor ouiū princeps aplorū, Tibi tradidit deus claues regni celorū. Ps. Venite exul.1. Hy°. Quod cūq; vinclis. Gloria deo. Ad noctur.aña. Beatus vir q in lege dñi meditat: voluntas ei° pmanet die ac nocte: et omnia que cunq; faciet semp psperabunt. Ps. Btūs vir.53. Añ. Btūs iste sanctus, cui cōfisus est in dño: pdicauit pceptū dñi, cōstitutus est in monte sancto eius. Ps. Quare fre.53. Añ. Tu es gloria mea: tu es susceptor me° dñe: tu exaltans caput meū: et exaudisti me de monte sctō tuo. Ps. Dñe qd multi.53. ℣. Amauit eum dñs et ornauit eū. ℟. Sto lā glie induit eū. Epla pma btī petri apli. Petrus aplus iesu cbri: electis ad. Le.j. uenis dispsionis ponti. Quere has lectiones. fo.195. ℟. Symō petre, anteq; de naui vocare te: noui te: et sup plebē meā principē te cōstitui: Et claues regni celorū tradidi tibi. ℣. Quodcūq; ligaueris sup terrā erit ligatū et in celis: et quodcunq; solueris sup terrā: erit solutū et in celis. Et. Lcō.ij. De qua salute exquisierunt.195. ℟. Si diligis me simon petre, pasce oues meas: dñe, tu nosti, q: amo te. Et animā meā pono p te. ℣. Si oportuerit me mori tecū, non te negabo. Et animam meā. Lcō.iij. Et si patrem inuocatis eum. 195. ℟. Tu es petrus, et sup hāc petrā, edificabo ecclesiā meā: et porte inferi nō preualebunt aduersus eam. Et tibi dabo claues regni celorū. ℣. Quodcunq; ligaueris sup terraȝ, erit ligatū et in celis: et quodcūq; solueris super terrā, erit solutū et in celis. Et tibi da.
¶ In.ij.noc.aña. Inuocantē exaudiuit dominus sanctū suū: dñs exaudiuit eū et cōstituit eū in pace. Ps. Cū inuoca.54. Añ. Letent oēs q sperāt in te dñe: qm tu bñdixisti iusto: scuto bone voluntatis tue coronasti eū. Ps. Verba mea.54. Añ. Dñe dñs noster, quā admirabile est nomē tuū in vniuersa terra: et q: gloria et honore coronasti sanctū tuū: et cōstituisti eū sup opera manuum tuar. Ps. Ipe.54. ℣. Elegit eū dñs sacerdotē sibi. ℟. Ad sacrificādū ei hostiā laudis. Sermo sancti Augustini episcopi. Le.iiij.

Institutio solēnitatis hodierne: a senioribus nrīs cathedre nomen accepit: ideoq; prim° aplorū Petrus: hodie episcopatus cathedrā suscepisse referatur. Recte igitur ecclesie natalē sedis illius colūt: quā apostolus

ſtolus pro eccliarũ ſalute ſuſcepit: dicente dño. Tu es Petrus: ꝛ ſup hanc petrã ędificabo eccliã meã. Petrꝰ itaqꝫ eccleſię fundamentum dñs nominauit: ꝛ ideo digne, hoc fundamentũ eccleſia colit: ſupra qḋ eccleſiaſtici ędificij altitudo ꝯſurgit. Unde cõuenienter pſalmus qui lectus eſt: dicit. Exaltent eũ in ecclia plebis: ꝛ in cathedra ſeniorũ laudent eũ. Bñ ergo eũ deus in eccleſia exaltari pcepit: qꝛ dignũ eſt vt fundamentũ hoc in ecclia honoretur: p qḋ cęluz aſcendit. Qḋ natale ergo cathedrę hodie colit: ſacerdotale honorat officium. Sibi hoc eccleſię inuicẽ pſtant: cũ tantũ neceſſe eſt plus habeant eccleſię dignitatis: quantũ ſacerdotale officiũ plus honoris. Cum aũt ſolennitatẽ hanc eccleſijs merito religioſa obſuatio introduxerit: miror cur apḋ quoſdam infideles: tam pernicioſus error increuerit: vt ſup tumulos defunctorũ cibos ꝛ vina cõferãt: quaſi vere, egreſſę e corporibus animę, carnales cibos requirant. ℟. Tu es paſtor ouiũ princeps aplorũ: tibi tradidit deus omnia regna mundi. Et ideo tradite tibi ſunt claues regni cęlorũ. ℣. Quodcunqꝫ ligaueris ſuper terram erit ligatũ ꝛ in cęlis: ꝛ quodcũqꝫ ſolueris ſup terram: erit ſolutũ ꝛ in cęlis. Et. Lectio. v.

Epulas eni ꝛ refectiones caro tantũ requirit: ſpũs aũt ꝛ anima his nõ indigent. Pręparare aliqs charis ſuis dicit: qḋ ipſe deuorat: qḋ preſtat ventri: imputat pietati. Ceſſate ergo fratres: ab hoc gentili infidelitatis errore. Animę aũt ſctẽ quę in hoc ſclo, aut p vitę innocentiã purę ſunt; aut pęnitentię ſatiſſactione purgantur: a ſaluatore noſtro recipiunt: ꝛ cũ eo eẽ credendę ſunt ſecundũ apli dictuz. Cupio diſſolui, ꝛ eſſe cũ chriſto. Animę ergo fratrũ, parentũqꝫ noſtrorũ, minime carnalibus cibis delectant. Offendi his magis poſſunt, qꝫ delectari: ſi cũ illę in ſacris ſedibus maneant: vos eas in terris eſſe credatis. Ceſſate ergo ab his erroribus: ꝛ ſicut ſcriptũ eſt: quę ſurſum ſunt ſapite, nõ quę ſup terrã: vt ſupſtitiones fidei veſtrę contrarias repudiantes: dũ ea quę deo ſunt placita faciatis: etiã vos cũ chriſto dño in ęternum eſſe poſſitis. Quãuis ſolennitas feſtiuitatis hodiernę a nobis merito honoret frẽs chariſſimi: qꝛ dũ natalẽ cathedrę colimꝰ: epiſcopatũ Petri apli veneramur. Tamẽ cũ infra quadrageſimę dies hęc ſolẽnitas venerit: facere eã nobis debet ſanctorũ dierũ reuerentia gratiorẽ. ℟. Ego pro te rogaui petre, vt non deficiat fides tua. Et tu aliquando conuerſus, ꝯfirma fratres tuos. ℣. Caro ꝛ ſanguis nõ reuelauit tibi: ſꝫ pater meus qui eſt in cęlis. Et tu. Lectio. vj.

Bene enim natale cathedrę, inter ipſa ieiuniorũ initia nobis deus pręſtitit: vt dies quę erat prius intemperantię: nũc fit ſobrietatis: quę erat gulę: nunc fit abſtinẽtię: quę erat peccati: nũc fit ſctitatis. Super ſe aũt ipſum fundauit chriſtus eccleſiã ſuã, cũ diceret Petro. Sup hanc petram ędificabo eccliam meã: ideſt ſup hanc fidẽ, qua me cõfeſſus es dicẽs: tu es chrs filius dei viui. Portę aũt inferi ſeu mortis: aliquoties hoĩes perſecutores ſignificãt: aliquoties dogmata hereticoruz: aliquoties dęmoniacas ptãtes. Ualent quidẽ iſta aduerſus ſanctã eccliã: ſed quantũ volũt pręualere nõ poſſunt: qꝛ bene fundata ẽ ſupra firmã petrã. Qḋ autẽ dicit dñs petro: tibi dabo claues regni cęlorũ: hoc loco regnũ cęlorũ ſctã ecclia intelligit: ideſt cõgregatio iuſtorũ. Claues vero eiuſdẽ nõ manufactę alicuius metalli: ſed ptãs ligandi atqꝫ ſoluendi. Qḋ ſtatim aperuit: cum dixit petro. Qḋcunqꝫ ligaueris ſup terrã erit ligatũ ꝛ in cęlis: ꝛ qḋcunqꝫ ſolueris ſup terrã: erit ſolutũ ꝛ in cęlis. ℟. Quẽ dicunt homines eẽ filiũ hoĩs dixit ieſus diſcipulis ſuis: rñdẽs petrus dixit: tu es chriſtus filius dei viui. Et ego dico tibi, qꝛ tu es petrus: ꝛ ſup hanc petrã ędificabo eccliã meã. ℣. Btũs es ſimõ bar iona: qꝛ caro ꝛ ſanguis nõ reuelauit tibi: ſꝫ pr meꝰ q ẽ in cęlis. Et.

In. iij. noc. añ. Dñe, iſte ſctũs habitabit in tabernaculo tuo: operatus eſt iuſtitiam, requieſcet in monte ſancto tuo. ps. Dñe qs habita. 55. Añ. Uitã petijt a te: ꝛ tribuiſti ei dñe: gloriã ꝛ magnũ decorẽ impoſuiſti

sup eū posuisti in capite eius coronā de lapide pcioso. ps. Dñe in virtute. 55. Ana. Hic accipiet bñdictionē a dño: ⁊ misericordiā a deo salutari suo: q: hec est generatio querentiū dñm. ps. Dñi est ter. 59. ℣. Tu es sacerdos in eternum. ℟. Secundum ordinem Melchisedech. Tu autem.

Lcō sctī euāgelij scdm Mattheū. Le. vij.

ca. 16. N illo tempore: Uenit iesus in partes cesaree philippi: ⁊ interrogabat discipulos suos dicēs Quem dicunt homines esse filium hominis? Et reliqua.

Homilia beati hieronymi presbyteri.

Philippus iste est fr̄ herodis: de quo sup̄ diximus: tetrarcha Iturec ⁊ Traconitidis regionis: q in honorē Tyberij cesaris, cesareā philippi: que nunc Paneas dicit, appellauit. Et est in prouincia Phenicis: imitatus herodē patrē: qui in honorē augusti cesaris: Cesareā appellauit: q̄ prius turris stratonis vocabat: ⁊ ex nomine filie eius Libiaden trans iordanē extruxit. Iste loc⁹ ē cesaree philippi vbi iordāis ad radices orit Libani: ⁊ habet duos fontes: vnū nomine ior, ⁊ alterū dan: qui simul iuncti iordanis nomē efficiunt. Et interrogabat discipulos suos dicēs. Quē dicunt hoīes esse filiū hominis? Nō dixit quē me esse dicūt homines: sed filiū hominis: ne iactanter de se q̄rere videret. Et nota q̄ vbicūq; scriptū est in veteri testamento filius hoīs: in hebreo scriptum est filius Adam. Illud quoq; qd in psalmo legimus: filij hoīum vsquequo graui corde: in hebreo dicitur: filij Adā. Pulchre aūt interrogabat quē dicunt hoīes esse filiū hoīs: quia q de filio hoīs loquunt: hoīes sunt: qui vero diuinitatē illius intelligunt: nō hoīes, sed dij appellant. At illi dixerunt. Alij Ioannē baptistā: alij Heliā: alij vero Hieremiā: aut vnū ex prophetis. ℟. Petre amas me? tu scis dñe, q: amo te. Pasce oues meas. ℣. Simon Ioannis diligis me plus his? tu scis domine, q: amo te. Pasce. Lectō. viij.

Miror quosdā interpretes causas errorū inquirere singulorū: ⁊ disputationē longissimā texere: quare dñm nostrū Iesum christū alij Ioannem putauerunt: alij Heliā: alij Hieremiā: aut vnū ex prophetis: cū sic potuerint errare in helia ⁊ hyeremia: quo modo herodes errauit in ioanne dicēs. Quē ego decollaui Ioānē: ipse surrexit a mortuis: ⁊ ideo virtutes operant in eo. Uos aūt quē me esse dicitis? Respondens Simon petrus dixit. Tu es christus filius dei viui. Prudēs lector attēde: q ex cōsequētibus textuq; sermonis: apostoli nequaq; hoīes: sed dij appellant. Cū eni dixisset. Quē dicunt hoīes esse filiū hoīs? Subiecit. Uos aūt quē me esse dicitis? Illi qui hoīes sunt, humana opinantur: vos qui estis dij: quē me esse existimatis? Petrus ex psona omniū apostolorū profitet. Tu es christus filius dei viui. Deū viuum appellat: ad distinctionē eorū deorū q putant dij: sed mortui sunt: saturnum: Iouē: venerē: Mineruā: liberū: Herculē: ⁊ cetera idolorum portēta significās: nec nomināda. Respōdēs aūt Iesus, dixit ei. Beatus es Simō bar iona: qa caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi: sed pater meus, q est in celis. Testimonij desc apostoli reddit vicez. Petrus dixerat: tu es christus filius dei viui: mercedē recepit vera cōfessio. Btūs es simon bar iona. Quare? q: nō reuelauit tibi caro ⁊ sanguis: sz reuelauit pater meus q ē i celis. Qd caro ⁊ sanguis reuelare nō potuit: spiritus sancti gratia reuelatū est tibi. Ergo ex cōfessione sortitur vocabulū: qd reuelatione ex spū sctō habebat, cuius ⁊ filius appellādus sit: siquidē bar iona in lingua nostra sonat, filius colūbe. ℟. Elegit te dominus sacerdotē sibi ad sacrificādum ei, Hostiam laudis. ℣. Immola deo sacrificium laudis: ⁊ redde altissimo vota tua. Hostiam laudis. Lectio nona.

Alij simplr̄ accipiūt q̄ simō idest petrus, filius sit ioannis: iuxta alterius loci interrogationē. Simon ioānis diligis me? Qui rn̄dit ei dicens. Dñe, tu scis: quia diligo te. Et volunt scriptorū vitio deprauatū: vt p bar ioanna: idest filius ioānis: bariona scriptum sit: vna detracta syllaba.

Ioanna

Joanna aūt interpretaꝰ grā dñi. Utrūq; aūt nomē mystice intelligi pōt: qꝛ ꝛ colūba spūm sanctū: ꝛ grā dei donū spirituale significet. Illō quoq; qō ait: qꝛ caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi: aplīcę narrationi cōparat: in qua ait. Continuo nō acqeui carni ꝛ sanguini: carnē ibi ꝛ sanguinē iudeoꝝ significans: vt hic quoq; sub aliquo sensu demonstraretꝰ: qꝛ ei nō p doctrinā phariseorū: sed p dei gratiā chřs dei filius reuelatus sit. Et ego dico tibi: qꝛ tu mihi dixisti. Tu es chřs filiꝰ dei viui. Et ego dico tibi: nō sermone casso ꝛ nullū habente opus. Sed dico tibi qa meū dixisse, fecisse est: quia tu es petrus: ꝛ sup hāc petrā ędificabo ecclesiā meā. Sicut ipse aplīs lumen donauit: vt lumen mundi appellenꝰ: ꝛ cętera quę ex dño sortiti sunt vocabula: ita ꝛ simoni qui credebat in petrā chřm: ipsiꝰ petri largitus est nomē. Ac secundū metaphorā petrę: recte dicitꝰ eiꝰ ędificabo ecclesiā meā sup te: ꝛ portę inferi nō pręualebunt aduersus eā. Ego portas inferi vitia reor atq; pctā: vel certe hereticorum doctrinas: per quas illecti homines ducuntur ad tartarum. Tu.

Ad laudes ꝛ per horas antiphona.

Ecce sacerdos magnus, q in diebus suis placuit deo, ꝛ inuentuꝰ est iustꝰ. ps. Dñs regnauit. 5. cū rel. Añ. Nō est inuentus similis illi: q ɔseruaret legē excelsi. Añ. Ideo iure iurando fecit illū dñs crescere in plebē suā. Añ. Sacerdotes dei bñdicite dñm: serui dñi hymnum dicite deo: halleluia. Añ. Serue bone ꝛ fidelis: intra in gaudium dñi tui. Cap. Ecce sacerdos.

Tam bone pastor petre clemēs hyꝰ. accipe: vota precantū, ꝛ pctī vincula: resolue, tibi potestate tradita: qua cunctis cęlum verbo claudis, aperis.

Sit trinitati sempiterna gloria: honor potestas atq; iubilatio: in vnitate cui manet imperiū: ex tūc ꝛ modo p eterna secula. ℣. Elegit te dñs sacerdotē sibi. ℟. Ad sacrificandū ei hostiā laudis. Ad bñ. añ. Quodcunq; ligaueris sup terrā erit ligatū ꝛ in cęlis: ꝛ qōcūq; solueris sup terram, erit solutū ꝛ in cęlis: dicit dominus simoni petro

Et fit cōmemo. de scō paulo. Ad horas capla ꝛ ℣. de cōmuni cōfesso. ponun. 69. Ad vesp. añ. Ecce sacerdos. cū rel. ps. Dixit. 35. In fine. Memento dñe dauid. 38. Cap. Ecce sacerdos. Hym. Quodcunq; vinclis. vt supra. ℣. Elegit te dñs sacerdotē sibi. ℟. Ad sacrificandū ei hostiā laudis. Ad mag. añ. Dū esset summus pontifex: terrena nō metuit: sed ad cęlestia regna gloriosꝰ migrauit. Et fit cōme. de scō paulo vt supra. Notā qꝛ eo anno quo bissextꝰ ē: festū Matthię nō celebratur eo die quo in martyrologio scriptū est: sed in sequenti: ꝛ in vtroq; die nunciaꝰ sexto calend: martij: luna tamen pcedit in cursu suo. Unū versus. Bis sextum sextę martis tenuere calendę. Posteriori die celebrānꝰ festa Mathię.

Matthię apostoli. Oratio. die. 24.

Deus q beatū matthiā apostolorū tuorū collegio sociasti: tribue qs: vt eius interuentiōe tuę circa nos pietatis semper viscera sentiamus. Per. Lectio. j.

Mathias hebraicę: latinę dicitꝰ donatus: vt subaudiatur p iuda scarioth: Iste enī in loco eius duodecimus electus est ab aplīs: cū p duobus sors mitteretur. Hic sine cognomine solꝰ habetur: cui datur euangelij prędicatio in iudęa: cuius festa celebrānꝰ sexto calendas martias. Fuit etenim de septuaginta discipulis vnus.

De actibus apostoloꝝ. Lectio secunda.

In diebus illis. Exurgens Petrus in medio fratꝝ dixit. Erat autē turba hominū simul fere centū viginti. Uiri frēs oportet impleri scripturā: quā prędixit spiritus sanctꝰ p os dauid de iuda: q fuit dux eoꝝ: qui cōprehenderūt iesum: q cōnumeratus erat in nobis: ꝛ sortitus est sortē ministerij huius. Et hic qdē possedit agrū de mercede iniqtatis: ꝛ suspensus, crepuit medius: ꝛ diffusa sunt omnia viscera eius. Et notū factū est omnibus habitantibus hierusalē: ita vt appellaretur ager ille lingua eoꝝ acheldemach: hoc est ager sanguinis. Scriptum est enim in libro psalmoꝝ. Fiat habitatio eiꝰ deserta: ꝛ non sit qui inhabitet

in ea. Et epatū eius accipiat alter. Le.iij.

Oportet ergo ex his viris q nobiscū sunt cōgregati: in omni tēpore, quo intrauit ⁊ exiuit inter nos dñs iesus: incipiens a baptismate Joannis vsq in diem qua assumptus est a nobis: testē resurrectionis eius nobiscū fieri vnū ex istis. Et statuerunt duos: Joseph q vocabat barsabas: q cognominatus est iustus: ⁊ Matthiā: ⁊ orātes dixerūt. Tu dñe, q corda nosti omniū: ostende quem elegeris ex his duobus vnum accipere locum ministerij huius ⁊ apostolatus: de quo puaricatus est iudas vt abiret in locū suum. Et dederunt sortes eis. Et cecidit sors super Matthiam: ⁊ annumeratus est cum vndecim apostolis.

Reliqua de communi apostolorum. 47.

MARTII FESTA.

ale.7. In sanctarū martyrū ppetue ⁊ Felicitatis. Oratio. Da nobis qsumus dñe deus. Require in cōmuni virginum. Lectio.j.

Apud aphricā ciuitate mauritana Tiburtinorum passę sunt gloriosę feminę Perpetua et Felicitas cū Saturnino: Satiro: Reuocato: ⁊ Secundiolo: temporibus Valeriani ⁊ Galieni imperatorū: pcōsule Tarnucio: Fuerunt aūt saturninus ⁊ satirus germani: reuocatusq fuit frater felicitatis: q oēs sacrificare cōtēnentes, a predicto pconsule in carcerē missi sunt. Erant aūt ppetua ⁊ felicitas ambę nobiles cōiugatę: Felicitas autē pręgnans erat: Perpetua vero filiū lactentē habebat. Lcō.ij.

Pater aūt Perpetuę ad carcerē veniēs vt filiā a proposito christianitatis reuocaret, viriliter laborabat: sed nihil apud fidelissimam filiā facere valuit. Vidit aūt Perpetua p visionē scalā aureā vsq ad cęlū erectam in dextera: ⁊ leua gladijs acutissimis plenā. Adeoq angustā, vt nō nisi vnus paruus ⁊ solus p eā inter gladios ascēdere posset. Sub scala aūt draco teterrimus ⁊ ingens iacebat: quē cūcti ascēdere volentes, horribiliter formidabant. Viditq Satirū p eā sursum ascēdentē: ⁊ cōsocios vt ascenderēt similiter: ⁊ ne draconē timerent exhortantē. Quam visionē cū scā cęteris recitasset, oēs deo grās egerūt q se vocatos ad martyriū cognouerunt.

Presentati ergo iudici fue- Lectō.iij. runt, viri a mulieribus separati. Cū aūt felicitati suaderent: vt sui misereret, eo q pręgnans esset: illaq immobilis pmaneret: cōpatiens iudex sibi quodammodo, q pręgnans erat: eam ad carcerē reduci fecit. Cū autē parētes ⁊ vir ppetuę cū lachrymis eidē suaderēt vt pręsidi cōsentiret: paruulumq ipsius lactentē ad collū eius, iactassent: illa fortissimo animo paruulum abijciens, ⁊ parētes ac virū contemnēs, in chri cōfessione inuictissime persistit: dicēs eis: recedite a me operarij iniquitatis. Quapropter iudex ipsam cū sanctis diutissime verberatam, iterum carceri mancipauit.

Sanctis autē p felicitate Lectio.iiij. orantibus, q octo mēsiū pręgnans erat: subito dolores in eā irruerūt, pepitq filiū viuū. Quidā vo custodib9 dixerūt ad eā. Quid factura es: cū ad āphiteatrū veneris ⁊ tormenta patieris? Quę rñdēs dixit eis. Hic ego pro veritate crucior: ibi vero p me dñs meus iesus chrs rex regū ⁊ dñs dominantiū: p cuius amore ignē, ferrū, ⁊ omnia genera tormentorū subire parata sum: pugnabit. Qd pręses audiēs, eos oēs de carcere educi fecit: ⁊ ligatis post tergū manibus: nudatisq natibus: per plateas circūduci fecit chrm cōfitētes. Lectio.v.

Veniēs igit dies natalis Cęsaris concursus ingēs factus est pplor in amphitheatrū. Quo cū pducti essent: sequebat eos scā ⁊ gloriosa felicitas ex partu ad sanguinē: ⁊ de obstetrice ad gladiū lętissima: ⁊ gaudens quasi ad epulas inuitata, cantans ⁊ psallēs. Quoniam oēs dij gentiū demonia: dñs aūt cęlos fecit: ipsi, honor ⁊ gloria regi seculorum. Quod audientes sceleris ministri, alapis eā cędebāt: atq scorpionibus durissime laniabant.

Acclamante aūt turba: po- Lcō.vj. siti sunt oēs in medio amphitheatri nudi,

nudi, ligatis post tergum manibus, ⁊ dimissis bestijs ac leonibus. Ex quibus Saturus ac Perpetua a leonibus: reuocatus ⁊ ⁊ felicitas a leopardis occidunt: Saturninus ⁊ Secūdiolus illesi diuina volūtate seruant. Post hec autē Saturninus iussu pconsulis decollatus, vitā finiuit. Secundiolus vero ad carcerē reductus: ibidē expirauit: sic oēs martyrio glorioso ad dñm migrauerunt septima die martij: Quorū omnium corpora a fidelibus studiosissime in eadem sunt vrbe tumulata. Tu aūt.

die.7. ¶ In festo sci Thome de aquino ɔfes. Lec.j.

Sanctus Thomas de aquino ordinis predicatorū doctor egregius, de illustri prosapia Comitū Aquinorū, in cōfinibus Cāpanie ⁊ regni Sicilie originē clarā duxit: huius sci ortus ⁊ vite pgressus antequā ex vtero nasceret fuit diuinitus pmonstratus Erat enim vir scūs qdā in Cāpanie partibus re Bonus ⁊ nomine: qui cū pluribus alijs eremitis anachoritarū vitā ducens: opinione celebris habebat: Hic spū dei afflatus, nūciauit matri eius cū gaudio, q filiū cōciperet, cū illa se fore grauidā ignoraret, dicens ei: gaude domina, qz tu paries filiū: ⁊ Thomas vocabit nomē eius: Hic erit magnus in toto orbe in scientia: ⁊ in vita: eritq frater ordinis pdicatorū: Que omnia sicut scūs predixerat sunt cōpleta.

Natus itaqz puer nobilis Lectio.ij. thomasqz vocatus: spreta seculi vanitate: pdicatorū ordinē est ingressus: qui postea a fratribus carnalibus rapit: ⁊ quasi p bienniū turris custodie mancipat. Cūqz nec minis nec blāditijs posset ab ordinis pposito reuocari: p speciē puelle ad eū introducte subuertere querunt aīum innocētis. Qui mox de igne titionē arripiens, fugatricē ignite libidinis extra camerā effugauit: ⁊ facto signo crucis, in orationē humiliter se prosternēs, cū lachrymis a deo sibi dari petijt ppetue cōtinentie castitatē.

Mirum in modū mox orāti Lectio.iij. duo angeli affuerunt dicentes, ipsū a deo fore clemēter exauditū: q etiā ipsum circa renes stringētes hec dixerūt. Ex parte dei te cingimus cingulo castitatis, qđ nullatenus de cetero dissoluet. Cuius muneris fuit adeo efficax grā: vt extūc nullū penit⁹ stimulū senserit veneree voluptatis.

Tandē cogitante, pvide Lectio.iiij. matre sua, q deberet impleri in filio, qđ sibi fuerat diuinitus pmonstratū, ne videret nō tā iuuenis cōstantie quā dei puidentie repugnare: ipsa pmittente, p fratres ordinis ad ordinē est reductus. Restitutus itaqz ordini, cepit nō segniter studio intendere, velut apis argumentosa spūalia mella colligens: vt suo tempore mellita eloqa doctrinarū daret. Tāto gaudio in cōtemplando replebat mens eius: q pluries dū in secreto loco ad orandū deū, totū spiritū suū collegisset, visus est stare totaliter eleuatus a terra, nullo prorsus innixus corporeo fulcimento. Tu aūt. Lectō.v.

Felix doctor, q sic liber in deum eleuatione mentis cōscendit: quasi nullū pondus carnis penitus sustineret. Quoties aūt scūs disputare, legere, scribere vel dictare voluit: prius ad secretū orationis accessit: ⁊ inde surgens, inueniebat qđ scriberet vel dictaret: quasi i libro aliquo didicisset: nā vt socio suo fratri Raynaldo secrete reuelauit, ⁊ secretum quādiu vixit, seruare voluit: sciētiā suā nō tā humano īgenio ⁊ studio, qz orōnis suffragio diuinit⁹ īpetrauit.

Cum autē sctūs doctor Lectio.vj. ex mādato dñi Gregorij pape decimi iret ad cōciliū generale, transiens p Cāpaniā cepit lāguere: vt pene perderet totaliter appetitū: transiensqz circa monasteriū fosse noue cisterciensis ordinis inuitatus, deuote ad pdictū monasteriū declinauit: Cepit aūt de die in diē languor increscere: nec sic scūs doctor a doctrina fluētis sapiētie se poterat cōtinere. Rogatus nempe a monachis, exposuit eis cātica canticorū: vt in canticū celestis glorie trāsiret studiū ecclesiastice disciplinę. Accidit aūt vt quedā stella ad modū comete tribus diebus ante doctoris obitū sup monasteriū videret. Quod cū ignoraret qd significaret cū

apparuit: ostendit prefati doctoris transitū dū cessauit: nā scio Thoma deficiente, stella defecit: fuit aūt felix trāsitus ei⁹ anno dñi, Millesimo ducētesimo septuagesimo qrto, vite vero sue qnquagesimo icohoāte.

die. 9. ¶ In sctōrū quadraginta martyrū. Oro.

Presta quesumus omnipotens deus: vt qui gloriosos martyres fortes in sua confessione cognouimus: pios apud te in nostra intercessione sentiamus. Per. Lctō. j.

Apud sebasten armenie minoris natale quadraginta militū tēpore Licinij regis iudice Agricolao: q post vincula τ carceres creberrimos: post cesas lapidibus facies: missi sunt in stagnū: vt gelu cōstricta corpora eorū nocte disrūperent. Unus autē de numero quadraginta esse ct⁹ pusillanimis, refugit ad balneū: moxqꝫ vt attigit calorē: statī resolutū reddidit spiritū. Qd videtes ceteri, in laudē omnipotētis dei spiritus sancti grā pfortati eruperūt.

Circa horā vero tertiā noctis Lc. ij. resplenduit velut sol lumē feruēs super eos, τ glacies dissoluta est. Porro q eos custodiebant, somno grauabanī. Clauicularius tantū vigilabat. Qui audiens eos orantes: vidensqꝫ tantā lucē atqꝫ glaciē resolutā, respiciēs vnde ipsa lux haberetur: vidit sup eos coronas descēdentes numero trigīta nouē, τ cepit cogitare secū dicens: Quadraginta inquit sunt: vnius corona vbi est? Tu aūt. Lectio. iij.

Expergefaciens itaqꝫ clauicularius reliquos custodes: proiecit vestimēta sua in facies eorū: τ exiliuit in stagnū clamās, τ dicēs: christianus sum. Mane aūt facto, impijssimi tyranni satellites, inuenerunt ipsum clauiculariū cōnumeratū martyribus, vnde vnus ceciderat. Cūqꝫ vere fidelē eū cōperissent: eisdē oībus tractis ad litus: baculis crura eorū cōfregerūt: atqꝫ ita crurifragio martyriū psūmauerūt. L. iiij.

Nomina horū martyrū sunt hec. Domitianus: eunoicus: sisinnius: eradius: alexander: ioannes: claudius: athanasius: valēs: helianus: melitō: theoditius: achatius: rubianus: smaragdus: philetimon: aurius: michali⁹: lisimacus: donin⁹: theophilus: euntius: eulius: theodolus: cyrillus: flauius: seuerianus: cirion: valerianus sudiō: sacerdon: priscus: euticius: xantius aggius: leōnus: prefirius: gaius: gorgonius candidus. Tu aūt. Lectio. v.

Quorū vnus meliton noie cum esset omniū iunior etate, τ cruribus fractis adhuc supuiueret: timēs brīssima mater eius que martyribus astabat, ne in cruciatibus deficeret: virili animo hortabaī eū dicēs Fili, modicū sustine: ecce chūs ad ianuā stat adiuuans te. Cūqꝫ sctōx corpora birotis supposita ferrent ad incendiū ministri diaboli, vidēs pia mater solū filiū relictū, quē ministri adhoc reliquerant: q: sperabāt qꝫ possent eius animū culturis demonū inclinare si viueret: tollēs eū super humeros suos, virili gressu seqbaī vehicula. Lctō. vj.

Cumqꝫ ferretur puer, inter amplexus maternos animā celo reddidit. Perueniens aūt mulier ad locū vbi sctōrū corpora cremabanī: supiecit ossa martyris: vt morte etiā τ sepultura martyribus sociaretur. Cōbusta sunt igiī corpora eorū τ ī fluuiū piecta: sꝫ diuina dispēsatiōe reliqe eorū ītegre sunt repte, τ honore digne pdito:

die. 12. ¶ Gregorij pape τ confes. Ad magni. in vtrisqꝫ vesper. O doctor optime. Oratio.

Deus q anime famuli tui gregorij eterne beatitudinis pmia cōtulisti: concede, ppitius: vt q peccatorū nostrorum pondere premimur: eius apud te precibus adiuuemur. Per. Lctō. j.

Gregorius natiōe romanus de patre gordiano sedit annos. xiij. mēses sex: dies. x. Hic expofuit homilias euāgeliorū numero. xl. In iob. xxv. In ezechielē xx. Pastoralē quoqꝫ τ dialogorū libros quattuor edidit: τ multa alia que numerare nō possumus. Eodē tēpore venit romanus patricius τ exarchus romam: τ dum reuerterei rauennam, retinuit ciuitates q̄ a lōgobardis tenebanī. i. sutriū: polimartiū ortas: tuder: ameliam: perusiam: luciolis: τ alias

ꝛ alias multas. Tu autem do. Lectio.ij.

EOdē tpe btissim⁹ gregorius misit ser-
uos dei: inclitū, augustinū, ꝛ ioānē, ꝛ
alios plures cū eis monachos timentes
deū in predicationē ad gentē anglorū: vt
eos cōuerterēt ad dñm iesū christū. Hic
augmētauit pſationē canonis: Diesq́ no
ſtros in tua pace diſponas ꝛc. Hic fecit
ad btm̄ petrū apoſtolū ſup altare ciboriū
cū colūnis quattuor ex argēto puro. Hic
pcepit vt ſupra beati Petri ꝛ pauli cor
pora miſſa celebraretur. Lectio tertia.

EOdē tēpore dedicauit eccleſiā go-
thorū q̄ fuit ſuburra in noīe ſctē aga-
the martyris. Hic domū ſuā ꝯſtituit mo-
naſteriū. Qui mortuus, ſepultus eſt in ba-
ſilica btī petri apli ante ſecretariū: duode-
cimo die mēſis martij. Hic fecit ordinatio
nes duas: vnā in quadrageſima: ꝛ aliam
in menſe ſeptimo: preſbyteros. xxxviij. dia
conos. v. Epõs p diuerſa loca numero. xlij
iij.lectõ- nes õ do ctorib⁹ ꝛ.ix. de feria. die.18. Et ceſſauit epiſcopatus mēſes. v. dies. xvj.

¶ In feſto ſcti anſelmi epi ꝛ cōfeſ. Lcō. j.

SAnctus Anſelmus archiepi-
ſcopus ꝛ cantuarienſis, floruit
anno domini: milleſimo ſexa-
geſimo primo: hic ex confinio
longobardie ꝛ burgundie oriundus, lite-
ris traditus, didicit, ꝛ in breui multum
profecit. Necdum quintumdecimū eta-
tis ſue annum attigerat: cum iam qualiter
vitam ſuam ſecundum deum inſtruere poſ
ſet, melius mente tractabat. Expleto au-
tem aliquanto tempore, patriam egreſſus
cum in tranſcenſu montis cuiuſdam fati-
gatus corpore deficeret: vires ſuas niuē
mandendo reparare tentabat. Neq́ enim
tunc illud quo veſceretur preſto erat. Qd̄
miniſter eius aduertens, doluit: ꝛ ſi quid
forte edendum in ſacculo eorum habere-
tur, diligenter inueſtigare cepit. Et mox
contra ſpem in eo nitidiſſimum panem in
uenit: quo ille refectus ꝛ recreatus eſt: ꝛ
viē incolumis redonatus. Lectio.ij.

EXactis itaq́ tribus annis, partim in
Burgūdia, partim in Frācia: Normādiā
pgit, Et cum fama magiſtri lanfranci vſq́
quaq́ percrebreſceret: ꝛ nobiliſſimos cleri-
corū ad eūdē ex cūctis mundi partibus ve
niētes doceret: Beccū venit: ꝛ eius magi-
ſterio ſe ſubdidit. Cumq́ ꝑpter ſtudia cor
pus vigilijs ꝛ inedia ꝛ frigore fatigaret:
venit ei ī mētē q̄ ſi mōachus fieret, acriora
q̄ patiebať eū pati nō oporteret: nec tunc
ſui laboris meritū pderet: qđ tunc neſcie-
bat vtrum ſibi maneret. Lectio.iij.

HOc ergo mēte cōcepto, ita ſecū mē-
te tractabat: Ecce monachus fiā, ſꝫ vbi: ſi
Cluniaci vel Becci totū tp̄s qđ in diſcē-
dis literis poſui pdidi: Nā ꝛ cluniaci di-
ſtrictio ordinis, ꝛ Becci ſup eminēs Lāfrā
ci prudentia, me aut nulli ꝓdeſſe nihil cō
probabit: itaq́ tali in loco ꝓficiā quo di
ſpono: in quo ꝛ ſcire meū poſſim oſtēdere
ꝛ multis ꝓdeſſe. Nōdū enī vt ipſemet re-
ferre ſolebat in eo vigebat mūdi cōtēptus
Sed poſtmodū in ſe reuerſus eſt. Quid in
q̄t eſt, eſſe ne monachū: Hoc eſt velle alijs
ꝑponi alijs ꝑhonorari ꝛ magnificari: nō
illico igiť depoſita ꝯtumacia monachus
deueni: vbi ſicut equū eſt ꝑpter deū cun-
ctis poſt ponar, cunctis abiectior habear.
Et qdē Becci nulli⁹ pōderis ero. Lec.iiij.

QUāto qdē ibi ille eſt q̄ ꝑeminentis
ſapiētie luce cōſpicuus: cūctis ſuffi
ciēs cūctis honorabilis ꝛ acceptus. Illic
ergo mōachus factus: ſic religiōſi p oīa ſer-
uiebat: vt q̄ſq́s in tota ꝯgregatiōe religio
ſe viuere vellet: in eius vita ſatis qđ imita-
reť inueniret. Lāfrāco aūt ī cādomēſis ce
nobij regimine aſſumpto ipe prioris officio
funct⁹ ē. Cōtigit aūt q̄dā nocte añ vigilias
nocturnas ī lecto iacēs, vt ſecū rimari cona
reť, quō ꝓphete ꝑterita ſimul ꝛ futura q̄ſi
pſētia olim agnouerūt: ꝛ indubitāter ea di
cto vel ſcripto ꝓtulerunt. Lectio.v.

ET cū his totus eſſet, ꝛ hoc noſſe de
ſideraret: defixis oculoꝝ ſuoꝝ radijs: vidit
p medias maceriam oratorij ꝛ dormitorij
monachos, quoꝝ hoc offīm erat, ꝓ apparatu
matutinaꝝ altaria ꝛ alia loca eccl'ie circū-
eūtes, luminaria accēdētes, ꝛ vnū eoꝝ ſupra
corda ſtillā pullātē, ad cui⁹ ſōitū ꝯuētū frēs
de lecto ſurgētē, mirabať de re q̄ acciderat.

Cōcepit ergo apud se deo esse leuissimū: prophetis in spū futura monstrare: cū sibi cōcesserit, quę fiebāt per tot obstacula corporeis oculis posse videre. Tu. Lctō. vj.

Scripsit anselmus prologion. i. alloquum de deo: quod opus quidā insipiens refellere gestiens, scriptū ptra illud cōposuit. Quod cū sibi a quodā amico suo transmissum Anselmus considerasset, suaz ad hoc responsionem dedit in libro vno: scripsit monologion, idest soliloquium de sancta trinitate. Item de veritate. Item de processione spiritus sancti. Item de concordia liberi arbitrij, & pręscientię diuinę atq̃ prędestinationis, necnon & gratię. Item de casu diaboli. Item de peccato originali. Item de incarnatione verbi. Item de sacramento altaris. Item de azimo. Item cur deus homo. Item meditationum vel orationum. Item de grammaticis. Item de parabolis seu prouerbijs anselmi. Item super cantica canticorum. Item epistolarum eius ad diuersas personas. Et sic plenus dierum incomparabilis sanctitate post innumera opera pietatis summa cum obedientia & humilitate castigando corpus suum ieiunijs, vigilijs, & orationibus: deuotus: gratus: benignus: suauis: pius: patiens: constans: maturus: pudicus: castus: modestus: verecundus; ac lętus: ad vitę vesperam veniens, audire meruit. Euge serue bone & fidelis: intra in gaudium domini tui. Tu autē domi.

die. 19. In sancti Joseph sponsi gloriosissimę virginis marię mřis dei. In pmis vel. añ.

Letare spōsa christi: alma mř ecclesia: scī iosephi spōsi marię ad sunt solēnia: cuius gliosę pces, ac pia suffragia: nos tueantur semp, & ducant ad cęlestia. ps. Dixit d. 35. cū rel'. In fine Laudate dñz oēs gētes. 37.

Añ. Joseph genit⁹ a iacob erat: sicut mattheus euangelista narrat: sed filius heli a btō luca nuncupat: q: ei secundū legē debebat. Añā. Gener btūs iosephi & virgo: virginitatē suā ad honorē dei seruare semp pmiserat: nisi deus aliter iubeat: cui se taliter cōmiserat. Añ. Pręceptū a sacerdote tēpli egredit: vt qcunq̃ de domo dauid incōiugati inueniunt: singuli virgas siccas in manibus porterēt: vt appareat miraculose, cui virgo maria dspōsari debeat. Añ. Joseph cū suis cōsanguineis ad tem plū vadit ob imperiū sacerdotis: virgā siccā portans videntibus cunctis: sed postea eam recepit a sacerdote virentibus folijs.

Beatus vir q inuenit sapientiā: Cap. pver. 3 & qui affluit prudētia: melior est acq sitio eius, negociatione argēti & auri primi & purissimi fructus eius. Hymnus in tono de Jesu nostra redemptio.

Joseph stirpe dauidicę: sponse almę theotocę: adesto nostris precibus: quas tibi pie fundimus.

O gloriose baiule: monarchę cęli curię: vt digne demus cātica: nřa disrūpe crimina.

O custos mřis dñi: deuotos tuo noī: ioseph alme per aspera: salua semp & pspera.

Adesse tuis famulis: dignare dux amabilis: sentiāt nřa pectora: tua semp iuuamia.

O faber bristime: succurre benignissime: nosq̃ supplices respice: vota suor suscipe.

Pręsta pater ingenite: iesu cuz scto flamine: vt ioseph almi pcib⁹: iungamur in cęlestibus. Amen. ℣. Amauit eū dñs & ornauit eum. ℟. Stolam glorię induit eū.

Ad mag. añ. Cęlestis pōtifex doctus oraculo: virgę florentis ioseph visomiraculo: atq̃ colūbę apparentis inditio: iubet mariam tradi Joseph connubio: vt implere-

tur diuina dispēsatio. Oratio.

Concede q̃s omnipotēs deus: vt intercessiōe bři Joseph pfessoris tui: q pater dñi nostri iesu christi in terra vocari dignus inuentus ē: & vir gloriose sempq̃z vgīs marię, nō coingnatione carnis, sz tm maritⁱ noīe appellat⁹ ē: ab oib⁹ aduersitati b⁹ liberemur. p. Ad mat. inī. Spōsi marię vginis fulgēt lęta solennia. Christo deuotis canticis, sancta plaudat ecclesia. ps. Venite ex. Hym. in tono de Xpe redemptor.

Plaude cęlestis curia: solēnizet ecclia: dū recolūt merita: almi iosephi isignia

Aus

Qui herode mortuo: ecce appet illico: in somnis vbis ãgelus: pmonẽs cũ dulcib⁹. Surge accipe puerũ: ⁊ matrẽ ei⁹ clãculũ: ⁊ cũ ipso emanuel: ad terrã perge Israel. Qui cũ surrexit citius: pergens quo dixit angelus: quia querentes puerum: iam intrauerunt gehennium.

Huius a culpe nexibus: hic eruat nos precibus: que pro tonantis gloria: eius cantemus numina.

Presta pater ingenite. In primo noc. aã. Cũ esset desponsata Joseph virgo maria egregia, rediit interim sponsus in bethleem ad ppria: dispositurus cuncta nuptiis necessaria. Ps. Btũs vir. 53. Aã. Spõsa ioseph maria virgo plena gratia: nazareth pperat septẽ virginũ habens solatiũ: ãgelica prestant eidẽ obsequia. Ps. Quare fremuerũt gen. 53. Aã. Paratur dei filio templũ sctitatis: in virginali vtero, domus claritatis: cuius custos assiduus, fuit ioseph sctissim⁹. Ps. Dñe qd mul. 53. ℣. Aunquit.

Sermo scti Augustini episcopi. Lectio. j.

Ex sermõe. 14 natiuitatis dñi.

Joseph filius dauid: natus ex genere sacerdotali: filius pphetarũ: socius scribarũ: ille deus q scripsit mirabilia ĩ lege sua: ipse fecit mirabilia in coniuge tua. Que autem sunt mirabilia: nisi que oĩbus hoĩbus sunt impossibilia? Mirabilia ergo dei ĩ lege nõ legisti? Qd si legisti, quare non intellexisti? Ipsa certe lex, quã quotidie legis: sine graphio scripta est in tabulis lapideis. Lege ⁊ intellige, qꝫ panẽ in erẽmo terra pduxerit: cuius semẽ arator in terrã nullã induxit. Uirga ẽt Aarõ annis siccata plurimis sine aq̃ reuixit: in tẽplo floruit: nucẽq3 clausaz sub testa pduxit. Ergo q scripsit lapideas tabulas sine stilo ferreo: ipse grauidauit mariã spũ sctõ. Et q produxit panẽ in erẽmo sine aratiõe: ipse impregnauit virginẽ sine corruptione. Et q fecit virgã sine humore folia germinare: ipse fecit filiã dauid sine semine gñare. ℟. Cũ sponsus ioseph sctũs ad spõsam reuertit: de spũ sctõ maria ɔcepisse decernit: h̃sitãti Joseph angel⁹ õ celesti aula mittit. De filij dĩ arcão mysterio instruit. ℣. Erat ioseph vĩtute celesti pdit⁹: spõse sacrate venerator ⁊ custos sedul⁹. De.

Lcõ. ij. Postremo fili dauid ioseph: fili prophetarũ: legisti Esaiã eximium prophetarũ qd dixerit: vel quemadmodũ scripserit: Ecce virgo in vtero concipiet ⁊ pariet filiũ: ⁊ vocabit nomen eius hemanuel. Quod ergo legisti in libris tuis: aspice mariã oculis tuis: vt digne dicas canticũ dauid pr̃is tui. Sicut audiuimus: ita ⁊ vidim⁹ in ciuitate dñi virtutuz: in ciuitate dei nr̃i. Accipe ergo mariã ɔiugẽ tuã: semp de ea esto secur⁹: ⁊ in nullo sis solicitus: qa qd in eius vtero est natũ: nõ vocabit filius iudei: sz filius dei. Habe ergo ioseph cũ maria ɔinge tua cõmunẽ virginitatem mẽbrox: qꝛ de virginalib⁹ mẽbris, virtus nascit angelorũ. ℟. In somnis appet angelus sctõ Joseph cũ qesceret dicẽs: qꝫ mariã in cõiugẽ accipe nõ trepidet: Qd enim natũ est in alma virgine, de spũs sancti extitit munere. ℣. Pariet aũt maria virgo filiũ: quẽ vocabis iesuz saluatorẽ oĩuz. Qd.

Lectio. iij. Sit maria sponsa chr̃i, carnis sue virginitate seruata. Sis autez ⁊ tu pater chr̃i: cura castitatis ⁊ honorificẽtia virginitatis: vt de virginalibus mẽbris generetis seculis chr̃ianis spõsum virginitatis mariũ castitatis: in quo nulla sit zelotipia. Magnũ meritũ virginitatis fr̃es charissimi: vginitas marie, ãgeli salutatiõe est impgnata: ⁊ pregnans marie virginitas, de vtero in vtero est salutata: ⁊ generans marie virginitas hodie ab angelis est collaudata: ⁊ lactãs marie vginitas p stellã õ celo ẽ radiata: ⁊ magox est honorata muneribus. Gaude itaq3 Joseph, nimiũq3 congaude vginitati marie: q sol⁹ meruisti vginalẽ affectũ possidere ɔiugij: qꝛ p merituz vginitatis, ita separ⁹es a cõcubitu vxoris: vt pr̃ dicaris saluatoris. Tu autem domi. ℟. Postq3 vgo pepit dei filiũ, adsunt ãgeli collaudãtes dñz: pastores quoq3 pperãt vt cernãt celeste mysteriũ. Magi adorant natũ regẽ: dñsuz p stelle radiũ. ℣. Joseph spõsus marie ĩtemerate virginis, vacat nati iesus, ⁊ matris eius obsequijs. Magi.

tia: q iosephcustos eēt virginis florēs pu
dicitia. Que diuine grē affluentia ꝛ mune
ra repleuerant celestia. ℣. Prebet matri ꝛ
puero sanctū obsequium: sic enim dece
bat tam benignum nutritiū. Quē diuine.
In.iij.noc.añ. Pia regina virginū adest
sponsi in trāsitu: tendit ioseph ad brauiū:
letus ꝛ gaudens spiritu. ps. Dñe quis. 55.
Añ. Honorat christus ioseph suū baiulū:
q sedule nutriuit ipsum paruulū: dignū in
celis sibi reddens premiū. ps. Dñe in vir
tu. 55. Añ. Intrat celeste thalamū, spōsus
marie vginis: ꝛ eterne vite poculū, gustat
de fonte luminis. ps. Dñi est terra. 59. ℣.
cap.2. Lex dei eius. Secundū Mattheū. Le.vij.

Um eēt desponsata mater Jesu
maria ioseph: anteq̄ cōuenirēt
inuenta est in vtero habens de
spiritusancto. Et reliqua.

hom.j. Homilia Origenis.

Qui inuenta: aut a quo inuenta est? Pri
mo ab angelis custodientibus eā: pregē
tibus eā: cōseruantibus eā: vel eius brissi
mā aīam ad honorē illius q ab ipsa gene
randus erat. Dehinc nō incōgrue inuēta
putat ab ipso btō ioseph sctō ꝛ iusto: q bsī
licentia maritali: licet eā nō cōtigerit: futu
re tamē vt putabat vxoris omnia nouerat.
Joseph aūt vir eius inqt, cū eēt hō iustus,
ꝛ nollet eā traducere. Virū eū appellauit
cōtra iudeorū prauitatē: vt aduersus vir
ginē nō seuirent. Propterea ꝛ despōsata
fuit ipsi ioseph vt supra dictū est. Si eniz
nō fuisset despōsata ioseph: oīum bono
rū increduli ꝛ inimici iudei, lapidibꝰ eā oc
cidissent. Ideo virū eius hic eū euāgelista
appellauit. Joseph vir eius cū esset hō iu
stus. Justus aūt in verbo: iustus in facto:
iustus in lege: iustus in legis cōsūmatiōe:
iustus in initio gratie. Justus itaq̄ cū fuis
set ꝛ nollet eā traducerē: noluit eā accipere:
noluit eā male diffamare: sed voluit eā oc
culte dimittere. ℟. Angelice reuelatiōis
frequēter eruditus oraculis: ioseph felicē
se putat pro marie ꝛ iesu curis sedulis. Et
deuotis obsequijs. ℣. Gaude spōsus ꝛ cu
stos virginis, sacris insistens mysterijs. Et.

Occulte eā a se dimittere vo Le.viij.
lebat, sicut mansuetꝰ: sicut pius: sicut
misericors. Talis ergo cū eēt Joseph: co
gitabat occulte dimittere eā. Hec inqt eo
cogitante. Querendū nobis est qd cogita
uerit: vt occulte eā dimitteret. Si suspitio
nē in eam habebat: quomō iustus erat? Si
ergo nō est suspicatus vel tale aliqd cogi
tauit: cur eā dimittere volebat? Cur imma
culatā ꝛ sctām vellet dimittere? Iniustum
enī ꝛ hoc erat. Sed simplicē sensum audi
huius rationis. Joseph iustus erat, ꝛ illa
virgo immaculata erat: sed ideo eā dimit
tere volebat: qm̄ virtutem mysterij ꝛ sacra
mentū qddā magnificū in eādē cognosce
bat cui approximare sese indignū estima
bat. Ergo humiliās se añ tantā ꝛ tam inef
fabilē rē, q̄rebat se lōge facere: sicut ꝛ btūs
petrus dño se humilians aiebat. Recede a
me: qm̄ ego homo peccator sum. Et sicut
centurio ad eundem dñm mittēs dicebat.
Non sum dignus vt intres sub tectū meū:
qꝛ neq̄ meipsum dignū estimaui ad te ve
nire: vel sicut sctā elisabeth ad ipsam btām
mariā locuta est dicēs. Et vnde hoc mihi:
vt veniat mater dñi mei ad me? Sic ꝛ Jo
seph iustus, humiliās se in oībus, cauebat
ꝛ timebat sibimetipsi tante sctitatis cōiun
ctionē adhibere. ℟. Trāsit spōsus marie
virginis de hac valle mis̄ie: fert a sctīs an
gelis i sinū pr̄iarche abrahe. Et celestis re
gni cū christo potit optata requie. ℣. Exultat
ioseph adiunctꝰ angelorū cōsortio: ꝛ securus
factus est de glie celestis p̄mio. Et. Le.ix.

Idcirco volebat eā dimittere occul
te: dimittā eā dicens, ꝛ a me longe fa
ciam eā, ꝛ a coniunctione mea. Maior est
enim eius dignitas: superexcellit eius san
ctitas: nec mee congruit indignitati. Ideo
volebat occulte dimittere eam. Hec ergo
eo cogitante, angelus dñi per visum appa
ruit ei, dicēs. Quid dubitas ioseph? Qua
re imprudenter cogitas? Quare irrationa
biliter meditaris? Deus est enim q gñat:
virgo q̄ gñat. Huius gñatiōis minister es
ꝛ nō largitor: seruus ꝛ non dñs: mancipi
um ꝛ nō plasmator. Propterea ministra:

ſerua:cuſtodi:fer curã. Intende ⁊ huic qui
naſcit̃: ⁊ huic que generat. Etenim ſi tibi
vxor nominatur:ſi deſponſata tibi eẽ dici
tur:nõ tamen tibi vxor eſt:ſed dei vnigeni-
ti electa mater ẽ. Propterea ioſeph fili da
uid, q̃ has ꝓmiſſiões accepit: cui iſta fide
lia data ſunt teſtamẽta. Joſeph fili dauid:
non tantũ ſecundũ carnẽ:ſed ⁊ ſm ſpiritũ:
Joſeph fili dauid. Sicut filius dauid, iu-
ſte, ⁊ heres: ⁊ tanq̃ filius dauid pñs:ideo
in hereditatẽ accipe ea, que illi promiſſa
ſunt teſtamenta fidelia. Joſeph fili dauid,
ne timueris accipere mariã coniugẽ tuã.
Ne timueris:ne trepidaueris:ne conturbe
ris:ſed ſecurus ⁊ intrepidus accipe eam.

Ad laudes ⁊ per horas antiphona:

LEtus dies recolitur, in quo ſponſus
marie ab angelis ſuſcipit̃, in beatorꝫ
requie. ps. Dominus regnauit. 5. cũ reli.
Aña. Poſt huius mundi ſtadiũ, celi po-
tit̃ gaudio: ſcandit ad vite ſoliũ, cũ ſctõrũ
conſortio. Añ. Sancti Joſeph ſuffragia,
nos tueant̃ iugiter: ⁊ ad regna celeſtia, nos
ꝑducant feliciter. Añ. Sponſus marie vir
ginis, deuotos ſuos protegat: ab hoſtium
inſidijs, atq̃ virtute foueat. Aña. Laude-
tur actor omnium, in iſta die inclyta: qua
ſponſi patrocinia, nobis fulgent ⁊ merita.
Capitulum. Beatus vir q. Hymnus in
tono de Jeſu corona virginum.

AMnis ſeruans munditiam, fragra-
ſti quaſi lilium: ſtolam amplexus regiam,
curſu cepiſti brauium.

Tu ſis noſtrum refugiũ, tu robur potẽtiſſi
mũ: tu ſalus ⁊ ꝓtectio, noſtraq̃ iubilatio:

Ope guberna fragiles, in huius mũdi pe
lago: atq̃ exutos corpore, nos omnes ſem
per ſuſcipe.

Nos ergo ſponſe virginis, rogamus Jo
ſeph ſupplices: obtentus caſtos perfice, ⁊
a peccatis ablue.

Procul a nobis ſubdolus, te obſecrantes
queſumus: abſcedat atq̃ lubricus, bono-
rum anguis inuidus.

Ut beatorum gaudijs, ⁊ tuis nos ſuffra-
gijs: coniungat vna deitas: que eſt in per-
ſonis trinitas. Amen. ℣. Juſtum deduxit

dominꝰ per vias rectas. ℟. Et oſtendit il-
li regnũ dei. Ad bñs añ. Cũ btũs Joſeph
oiãs carnis deponit vĩcula: adſunt ſibi an
gelorꝫ grata obſeq̃a: ipſumq̃ deducũt ad
quietis loca: vbi expectant fideliter agmi
na celeſtia. Oratio vt ſupra. ps. Bñdictꝰ.

¶ Ad tertiam cap. Beatus vir qui. ℟. br.
Amauit eũ dñs ⁊ Os iuſti me. Ad .xj. ca.

LOngitudo dierũ in dextera eius: ⁊ in Prouer bio.3.
ſiniſtra eius diuitie ⁊ gloria: vie eiꝰ,
vie pulchre: ⁊ oẽs ſemite illiꝰ pacifice. ℟.
bre. Os iuſti meditabitur ⁊ Lex dei eius.

LIgnũ vite eſt his qui ap- Ad .ix. cap.
prehenderint eã: ⁊ q̃ tenuerit eã bea-
tus: ⁊ nomine eterno hereditabit illũ, dñs
deus nr̃. ℟. br. Lex dei eius ⁊ Juſtũ dedu.

¶ Ad veſp. añ. Letus dies. cũ rel. lau. ps.
Dixit dñs. 35. cũ rel. In fine. Laudate dñz
oẽs gen. 37. Cap. Btũs vir q. Hym. Jo-
ſeph ſtirpis daui. ℣. Juſtum deduxit do.
Ad mag. añ. O felix cuſtos ⁊ ſpõſe regine
virginum: qui ieſum educaſti omnis crea-
ture dominuꝫ: iam letus regnas in choro
ſctõrũ agminũ: ora ꝓ nobis aſſidue patrẽ
luminũ: vt eterna luce fruamur in ꝑpetuũ.

¶ In ſancti Benedicti abbatis. Oratio. ofe.21.

OMnĩps ſempiterne deus: q̃ hodi-
ernã diẽ carnis eductũ ergaſtu-
lo: btĩſſimũ cõfeſſorẽ tuũ bñdi-
ctũ ſubleuaſti ad celuꝫ: concede
q̃ſumus: hec feſta tuis famulis celebranti-
bus: cunctorũ veniã peccatorũ: vt q̃ exul-
tantibus aĩs, eius claritati cõgaudẽt: ipſo
apud te interueniẽte, ꝯſocient̃ ⁊ meritis. p.

¶ Incipit vita ſcti Bñdicti, ex ſecundo
dialogorũ libro, bti Gregorij pape: Le. j.

FUit vir vite venerabilis gratia Be-
nedictus ⁊ noĩe: ab ipſo pueritie ſue
tpe: cor gerẽs ſenile. Etatẽ q̃ppe moribus
tranſiẽs: nulli animũ voluptati dedit. Sed
dũ in hac terra adhuc eſſet: quo tẽporali-
ter liberẽ vti potuiſſet: deſpexit iã quaſi ari
dũ mundũ cũ flore. Qui liberiori genere ex
ꝓuincia Nurſie ortus: Rome liberalibus
literarũ ſtudijs traditus fuit. Sed cum in
eis multos ire per abrupta vitiorum cẽrne
ret: eum, quem quaſi in ingreſſu mundi po-
ſuerat,

fuerat,retrarit pedē:ne fiqd de sciētia eius attingeret: ipse quoq postmodum in immane precipitium totus iret. Lectio scda.
Despectis itaq literarū studijs:relicta domo: rebusq patris: soli deo placere desiderās:scte cōuersationis habitū quesiuit. Recessit ergo scienter nescius: et sapienter indoctus. Huius ergo omnia gesta nō didici:sed pauca que narro: qtuor ex discipulis eius referentibus agnoui. Constantino scilicet reuerēdissimo valde viro:q ei in monasterij regimine successit: Ualentiniano quoq,qui annis multis lateranēsi monasterio pfuit:Simplicio,qui cōgregationē illius post eū tertius rexit: Honorato etiā,q nūc adhuc celle eius: in qua prius cōuersatus fuerat,pr̄est. Lc.iij.
Hic itaq,cū iam relictis literarū studijs:petere deserta decreuisset:nutrix eius q hunc arctius amabat:sola secuta ē. Cūq ad locū venisset q Effide dicit:multisq honestioribus viris p charitate se illic detinentibus:in btī petri ecclesia demorarent:predicta nutrix illius,ad purgādū triticū a vicinis mulieribus prestari sibi capisteriū petijt.Qd sup mensam incaute derelictū,casu accidēte fractum est:sicq vt in duabus partibus inueniret diuisum. Qd mor vt rediens nutrix illius fractū inuenit: vehementissime flere cepit:q vas qd prestitum acceperat:fractū videbat. Lcō.iiij.
Benedict' aūt religiosus et pius puer: cū nutricē suā flere cōspiceret:ei' dolori cōpassus:allatis secū vtrisq fracti capisterij partibus:sese cū lachrymis in orationē dedit. Qui ab oratione surgens: ita iuxta se vas sanū rēperit:vt in eo fracture inueniri vestigia nulla potuissent. Mor autē nutricē suā blande cōsolatus:ei sanū capisterium reddidit:qd fractū tulerat. Que res in eodem loco a cunctis est agnita:atq in tanta admiratione habita: vt hoc ipsum capisterium eius loci incole in ecclesie ingressu suspenderēt:qtenus et presentes,et secuturi oēs agnoscerēt,Benedictus puer a quanta conuersationis gratia perfectione cepisset. Quod annis multis illic āte oculos omniū fuit:et vsq ad longobardorum tēpora super fores ecclesie pependit. Lc.v.
Benedict' igitur plus āppetēs mala mūdi pperi q laudes:et p deo laboribus fatigari,q vite huius fauoribus extolli:nutricē suā occulte fugiens:deserti loci secessum petijt: cui Sublacus vocabulum est. Qui a romana vrbe qdraginta fere miliarib' distās:frigidas atq perspicuas ēmanat aqs. Que illic videlicet aqrū abūdātia in extēso pri'lacu colligit:ad postremū vero,in amnē deriuat. Quo dū fugiēs pgeret:monach' qdā Romanus noīe,hūc euntē repit:et quo tēderet,requisiuit. Cuius cū desideriū cognouisset:et secretum tenuit:et adiutoriū īpendit:eiq scte cōuersationis habitū tradidit:et in qntū licuit, ministrauit.
Vir aūt dei ad eundē locū puenies:in arctissimo specu se tradidit:et trib' ānis,excepto Romano monacho, hominib' incognit' māsit. Qui Roman' scz, nō lōge in monasterio sub Deodati pris regula degebat:sed pie eiusdē pris sui oculis furabat horas:et quē sibi ad māducandū surripere poterat:diebus certis,Bndicto panē ferebat. Ad eundē vero specum a Romani cella,iter nō erat:qr excelsa desup rupe eminebat:sed ex eadē rupe,in lōgissimo fune religatū Romanus deponere panē cōsueuerat. In quo etiā resti paruū tintinnabulū iseruit: vt ad sonū tintinnabuli, vir dei cognosceret:quādo sibi Romanus panē pberet:quē esuriens acciperet. Sz antiquus hostis vnius charitati:alterius refectioni inuidēs:cū quadam die submitti panē cōspiceret:iactauit lapidē: et tintinnabulū fregit. Romanus tamē modis cōgruentibus ministrare nō desijt. Lctō.vij.
Cum vero iā omps deus: et romanū vellet a labore quiescere:et Benedicti vitā in exēplo hoībus demonstrare: vt posita sup candelabrū lucerna claresceret, qtenus oibus q in domo dei sunt luceret: cuidā psbytero longius manenti,qui refectionem sibi in paschali festiuitate paraue rat,p visum apparēre dignatus est, dicens. Tu tibi delitias preparas, et seruus meus

illo in loco fame cruciaṫ: Qui ꝑtinus surrexit: atq; in ipsa solennitate paschali: cum alimentis, quę sibi parauerat: ad locum tetendit: ꝛ virū dei per abrupta montiū: p cōcaua valliū: p defossa terraꝝ quęsiuit: eūq; latére in specu reperit. Cūq; oratiōe facta: ꝛ benedicentes oīpotentē deū cōsedissent: post dulcia vitę colloquia: is qui aduenerat presbyter, dixit. Surge, ꝛ sumamus cibū: quia hodie pascha est. Cui vir dei respōdit. Scio, q: pascha est: q: hodie videre te merui. Longe quippe ab hoībus positus: qua die eodē paschalis eēt solēnitas ignorabat. Venerabilis aūt presbyter: rursus asseruit dicēs. Veraciter hodie resurrectionis dñicę paschalis est dies: abstinere tibi minime cōgruit: q: ꝛ ego ad hoc missus sū: vt dona oīpotentis dei pariter sumamus. Bñdicentes igitur dominū, sumpserūt cibū. Expleta itaq; refectione ꝛ colloquio: ad ecclesiam presbyter recessit. Tu. Le. viij.

Eodem quoq; tempore, hunc in specu latitantē pastores inuenerūt: quē dū vestitū pellibus inter fruteta cernerent: aliquā bestiā esse crediderunt. Sed agnoscentes dei famulū: eorū multi, ad pietatis gratiā, a bestiali mēte, mutati sunt. Nomē itaq; eius p vicina loca: cunctis innotuit. Factūq; est ex illo iam tempore: vt a multis frequentari cępisset: q cū ei cibos afferrent corporis: ab eius ore in suo pectore alimenta referebant vitę. Quadā vero die dū solus eēt tentator affuit: nā nigra parua q; auis: quę vulgo merula vocatur, circa eius faciem volitare cępit: ꝛ eius vultui importune insistere: ita vt capi manu potuisset: si hāc vir sanctus tenére voluisset: sed signo crucis facto, recessit auis. Tanta aūt carnis tentatio, aue eādē recedente, secuta est: quantā vir sanctus nūq; fuerat expertus.

Le. ix. Quandā nāq; aliquādo femināpa viderat: quā malignus spūs ante eius mentis oculos reduxit: tantoq; igne serui dei animū in specie illius accendit: vt dum in eius pectore amoris flamma vim caperet: etiā pene deserere eremū voluptate victus deliberaret. Tūc subito, superna gratia respectus, ad semetipsū reuersus ē: atq; vrticarū ꝛ vepriū iuxta densa succrescere fruteta cōspiciēs: exutus indumento, nudū se in illis spinarū aculeis ꝛ vrticarū incendijs ꝓiecit. Ibiq; diu volutatus: toto ex his corpore vulneratus exijt: ꝛ sic per cutis vulnera, eduxit a corpore vulnus mētis: q: voluptatē carnis traxit ī dolorē.

Notandū q: de festis quę veniūt post q̄rtā feriā maioris hebdō: vsq; ad feriā secūdam post octauā paschę, nihil tunc fit: sed post octauā celebrantur: ꝛ in fine inuitatorioꝝ, añarū, versiculoꝝ, ꝛ Rñsioꝝ, tam breuiū q̄ aliorū, adiungit Alla. Et hoc obseruatur in omnibus festis, quę celebrantur inter pascha ꝛ penteconsten.

In annunciatione sancte marię virgi. Ad vesp. aña. Missus est gabriel angelus. Cū reliqs lau. psal. de sancta maria. Cap.

Ecce virgo concipiet ꝛ pariet filiū: ꝛ vocabiṫ nomen eius emanuel: butyrū ꝛ mel cōmedet: vt sciat reprobare malū: ꝛ eligere bonū. Ysa. 7. Hym. Aue maris stella. 77. ℣. Aue maria gratia plena. ℟. Dñs tecū.

Ad magni. añ. Spūs sctūs in te descendet maria: ꝛ virtus altissimi obumbrabit tibi.

Oro. Deus q de btē marię virginis vtero: verbū tuū angelo nunciante: carnē suscipere voluisti: presta supplicibus tuis: vt q vere eā genitricē dei credimus: eius apud te intercessionibus adiuuemur. Per eundē. Ad matu. inuita. Aue maria gr̄a plena. Dñs tecū. ps. Venite. i. Hy. Quē terra. 77. In primo noc. añ. Bñdicta tu in mulieribus: ꝛ benedictus fructus vētris tui. ps. Dñe dñs nr̄. 68. Añ. Sicut myrrha electa, odorem dedisti suauitatis sancta dei genitrix. ps. Celi enarrant. 68. Añ. Ante thorum huius virginis, frequentate nobis dulcia cantica dramatis. ps. Dñi est ter. 68. ℣. Specie tua ꝛ pulchritudine tua. ℟. Intende ꝓspere procede ꝛ re.

Sermo

Sermo sancti Augustini episcopi. Lectio .j.

Sermo de natiuitate dni.

Vidi portã i domo dñi clausaʒ: ꝛ dixit angelus ad me. Porta hec quã vides nõ aperiet: ꝛ hõ nõ transibit p eã: qm dñs solus intrat ꝛ egreditur per eam: ꝛ clausa erit in eternum. Mirabilis ꝓphete visio: sed mirabilior est ꝓphetie adimpletio. Quid est porta i domo dñi clausa: nisi q maria sem per erit intacta? Et qd est homo nõ transibit per eam: nisi q ioseph non cognouit eam? Et quid est solus dominus intrat ꝛ egreditur per eã: nisi q spiritus sanctus impregnauit eã? ꝛ deus angelorũ nascit p eã? Et quid est clausa erit in eternum: nisi quia maria, virgo est ante partum: virgo in partu: ꝛ virgo post partum? Tu autem domi. ℟. Missus est gabriel angelus ad mariaʒ virginẽ desponsatã ioseph: nũcians ei verbũ: ꝛ expauescit vgo de lumine: ne timeas maria: inuenisti grãm apud dñm. Ecce cõcipies ꝛ paries: ꝛ vocabit altissimi fili⁹. ℣. Dabit ei dñs deus sedẽ dauid patris ei⁹: ꝛ regnabit in domo iacob in eternũ. Ecce.

Dicat ergo maria: porta facta Lc.ij. sum celi: ianua facta sum filio dei. Illi facta sum ianua clausa: q post suã resurrectionẽ ingressus est p ostia clausa; per quẽ egressus est ad suos crucifixores. Ad discipulos autẽ suos clauso cenaculi ostio ingressus est claustra. Qui natus de ventre meo me matrem dimisit intactam: adimpleuit ventrem meum diuinitate: ꝛ vteruʒ meũ non euacuauit castitate. Eruit de ventre meo gigas occursu magnificus: ꝛ venter meus nõ est pudore euacuatus: nec in conceptione inuenta sum sine pudore: nec in parturitione inuenta sum cũ dolore. O mira ꝛ laudabilis inter feminas: in qua ab angelo salutatur virginitas: Sola impregnata nec vitiata: exonerata nec euacuata: q sic est ab angelo salutata. Aue, gratia plena, dñs tecũ. Felix vmbilicus castitatis: quẽ amplexus nõ tetigit maritalis. ℟. Aue maria gratia plena dñs tecũ. Spũs sctũs superueniet in te: ꝛ virtus altissimi obũbrabit tibi: qd enĩ ex te nascet sanctũ vocabit filius dei. ℣. Quo mõ fiet istud qm vir nõ cognosco? rñdẽs angelus dixit ei. Spi.

Considero conceptũ tuũ btã Le.iij. virgo ꝛ expauesco: intueor partum tuũ ꝛ cõtremisco: adoro filiũ tuũ ꝛ reuinisco. Enarra obsecro mihi quomõ meruisti dici mater dei: sponsaq filij dei? Oro ergo peto indica mihi: sed tamẽ colloquenti tecũ ignosce mihi. Ignosce mihi inq q audeã seruus tuus: atq vtinã vel bon⁹: ꝛ nõ etiã inutilis ꝛ malus seruus. Et ideo mal⁹ seruus: qr nõ tecũ cum tremore loquor vt seruus. Ignosce ergo mihi q audeã cum sponsa dñi mei cõfabulari: ꝛ tamẽ indica mihi quomodo potuerit dei filius p te generari. Audite frẽs, audite mariã nobiscuʒ loquentẽ: carne absentẽ: spiritu presenteʒ: verecundia virginitatis vultũ auertenteʒ a collocutore: ꝛ indicantẽ quõ impregnata sit a creatore. ℟. Suscipe verbum virgo maria qd tibi a dño p angelũ transmissum est: ꝯcipies ꝛ paries deũ pariter ꝛ hoĩem: Ut benedicta dicaris inter omnes mulieres. ℣. Paries quidẽ filium: ꝛ virginitatis non patieris detrimentũ: efficieris grauida: ꝛ eris mater semper intacta. Ut bñdi.

In.iij.noc.aña. Specie tua ꝛ pulchritudine tua: intende, prospere procede, ꝛ regna. ps. Eructauit. 69. Añ. Adiuuabit eã de⁹ vultu suo: deus in medio eius nõ cõmouebit. ps. Deus nr̃ re. 69. Añ. Sicut letantiũ oĩm nr̃m habitatio ẽ i te scã dei genitrix. ps. Fũdamẽta. 77. ℣. Adiuuabit. L.iiii.

Eram inqt maria in domo mea: puella iudea: ex semine dauid regis generata: adulta facta sum ꝛ despõsata. Despõsata sum cõiugi, ꝛ placui alteri: nõ interueniente adulterio, sed intercedente spũ sctõ. Desponsata sum homini iudeo: ꝛ placui altissimo deo. Despõsauit me vir iudeus: ꝛ adamauit me chr̃s deus. Ignorauit quidẽ ioseph sponsus meus: q me adamasset deus me⁹: ꝛ putauit q de adulterio impregnatus esset venter meus. Nam ignorante ioseph sponso meo: venit ad me quidaʒ magnus christi paranymphus: nõ patriarcha primus aut ꝓpheta egregius: sed ga

briel ille archãgelus: facie rutilans: veste coruscãs: ingressu mirabilis: aspectu terribilis: visitauit et perturbauit me: salutauit et grauidauit me: dixitq; mihi. Aue gratia plena: dñs tecum. Dñs inquit tecum: sed plusq; mecũ. Dñs tecũ: sed nõ sicut mecũ. In me enĩ licet sit dñs: memetipsum creauit dñs: p te aũt generãdus est dñs. Ita est dñs tecũ: vt sit in corde tuo et in vtero tuo. Adimpleat mentẽ tuã: adimpleat ventrem tuum. Procedat formosus de vtero tuo: tãq; sponsus de thalamo suo. Egrediat rex de cubili suo: pcedat princeps ex aula regali: et virginitatẽ tuã nõ faciat violari. ℞. Ecce virgo cõcipiet et pariet filiũ: dicit dñs: Et vocabit nomẽ eius admirabilis deus fortis. ℣. Sup soliũ dauid et sup regnũ eius sedebit in eternũ. Et vocabit.

Dixitq; ei: quomodo fiet *Lectio. v.* istud vt vtero grauida sim pudico: et immunis sim a marito: quoniã virũ penitus nõ cognosco et despõsata sum homini iusto: sed, si cũ illo nõ cõuenero: vnde erit qd generabo? Sed si potest fieri vt ɔcipiã intacta, et generẽ clausa: indica modum: et paratũ inuenies animũ meum. Omnibus enim modis expono me deo meo: vt habeã prolẽ, et nõ perdã pudorẽ. Refert angelus gabriel modũ conceptionis: qd in verbo fieret saluatoris: et ita ait ad eã. O ingt maria virgo dei, spõsa dei: dilecta dei: filia dei: mater dei: si hunc a me modũ requiris: quomodo virgo concipias: virgo parias: et post partũ virgo pmaneas: vel quomodo fiat in te: q fecit te: audi me et nõ perturberis in te. Spũs scũs supueniet in te: et virtus altissimi obũbrabit tibi. Ita enim te virtus altissimi obũbrabit: vt nec estũ patiaris libidinis: et mater sis creatoris. ℞. Egrediet virga de radice iesse: et flos de radice eius ascẽdet. Et erit iustitia cingulũ lũborũ eius: et fides cinctoriũ renum eius. ℣. Et requiescet super eũ spiritus dñi: spiritus sapientie et intellectus: spiritus consilij et fortitudinis. Et erit. *Lectio sexta.*

Nescit interea ioseph marie sponsus: quid cum ea egerit angelus. Subitoq; ioseph intuitu familiari et licẽtia maritali: aspicit mariã cõiugẽ suam. Videt in ea cõtumescẽtes venas in gutture: attenuari faciẽ quotidie: obliterari palloribus colorẽ virgineũ idest ruborẽ in facie: postremo videt eã gressibus grauari: et intellexit marie vterũ grauidari. Turbatur Joseph homo iustus: qd mariã quã de tẽplo acceperat et nõdum cognouerat: grauidã sentiebat. Et quã nõdum meruerat in cõiugij honorẽ habere: iam haberet in cõfusionẽ. Secũq; diu estuans: disputat dicens. Vnde hoc contigit? Quid euẽnit? Nõ cognoui: nõ noui: nõ tetigi: nõ violaui: nõ grauidaui: heu heu qd cõtigit? Quid putas euẽnit? Per quẽ maria sic cecidit? Quem sibi plusq; me adulantẽ inuẽnit? Ego enim cũ licentiã haberẽ mari talẽ: ante thorum nuptiarum castitatẽ nõ violaui puellarẽ. Timui multũq; ptimui: qd in illo libro legis moysi sententiali verbo pscripto cũ legeretur audiui. Queq; cũq; virgo paternã domũ fedauerit adulterio: morienda lapidibus subiacebit. Similiter et vir q pudoris vestimentũ patri nõ detulerit: corãq; testibus nõ replicauerit: pudorisq; signaculum nõ demonstrauerit: moriendus et ipse cum virgine erit. ℞. Sancta et immaculata virginitas: quibus te laudibus efferam nescio. Quia quẽ celi capere nõ poterant: tuo gremio contulisti. ℣. Bñdicta tu in mulieribus: et bñdictus fructus vẽtris tui. Quia.

¶ *In tertio noctur. añ.* Gaude maria virgo, cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. *ps.* Cantate. 71. *Añ.* Speciosa facta es et suauis in delitijs tuis scta dei genitrix. *ps.* Dñs regnauit exul. 71. *Añ.* Angelus dñi nũciauit marie: et cõcepit de spũ scõ halla. *ps.* Cãtate. 71. ℣. Elegit eã deus. *Secundum Lucã. Lectio septima.*

In illo tempore. Missus est gabriel angelus a deo in ciuitatem galilee: cui nomen nazareth: ad virginem desponsatam viro: cui nomen erat Joseph: de domo Dauid: et nomen virginis maria. Et reliqua.

Homilia

Homilia sancti Ambrosii episcopi.

Ex secundo libro super lucam.

Et atent quidē diuina mysteria:nec facile iuxta ꝓpheticū dictū quisq̄ hominū potest scire cōsiliū dei. Sed tamē ex ceteris factis atq̄ ꝓceptis dñi saluatoris:possumus intelligere hoc ꝓpensioris fuisse cōsilij:ꝙ ea potissimum electa est,vt dñm pareret:q̄ erat desp̄osata viro. Cur autē nō antequā desponsaret̄ impleta est? Forsasse ne diceret̄ ꝙ cōceperat ex adulterio. Et bene vtrunq̄ posuit scriptura:vt desponsata esset ꝛ virgo. Virgo:vt expers virilis cōsortij videretur: desp̄osata:ne temeratę virginitatis adureret̄ infamia:cui grauis aluus corruptelę videret̄ insigne pferre. Maluit autē dñs aliquos de suo ortu:q̄ de matris pudore dubitare. Sciebat enī teneram esse virginis verecundiā,ꝛ lubricā famā pudoris: nec putauit ortus sui fidē,matris iniurijs astruendā. Seruatur itaq̄ scte marię sicut pudore integra:ita inuiolabilis opinione virginitas. Oportet enī sanctos:ꝛ ab his testimoniū haber̄ q foris sunt. Nec decuit virginibus sinistra opinione viuētibus: velamen excusationis relinqui:ꝙ infamata quoq̄ mater dñi videret̄. R. Cōgratulamini mihi oēs q diligitis dñm:q₂ cū essē paruula placui altissimo. Et de meis visceribus genui deū ꝛ hoiē. V. Beatā me dicēt oēs generationes:q₂ ancillā humilē respexit deus. Et de meis visce. Lectio.viij.

Quid aūt iudeis:quid herodi posset ascribi:si natū viderent̄ ex adulterio psequi? Queadmodū aūt ipse diceret:non veni soluere legē sed adimplere? si videret̄ cepisse a legis iniuria:cū partus innuptę, lege damnet̄? Quinetiā locupletior testis pudoris maritus adhibet̄:q potuisset ꝛ delere iniuriā:ꝛ vindicare opprobriū:si nō agnosceret sacramentū. Quid qd etiā fides marię verbis magis ascribitur:ꝛ mēdacij causa remouet̄? Videret̄ enim culpā obūbrare voluisse mendacio:innupta pręgnans. Causam aūt mentiendi indesponsata habuit:desponsata nō habuit:cū coniugij pręmiū:ꝛ gratia nuptiarū partus sit seminarū. Nō mediocris quoq̄ causa est: vt virginitas marię falleret principē mūdi qui cū desponsatā viro cerneret,partū non potuit habere suspectū. Fallendi aūt principis mūdi fuisse consiliū: ipsius dñi verba declarāt:cū apostoli iubent̄ de christo tacere:cū sanati prohibent̄ gloriari de remedio:cū demones ꝓcipiunt̄ silēre de dei filio. Fallendi autē vt dixi principis mūdi fuisse cōsiliū:etiā apostolus declarauit dicēs. Loquimur dei sapientiā in mysterio abscōditā: quā nemo pricipū istiꝰ seli cognouit:si enī cognouissent:nūq̄ dñm glię crucifixissent:hoc est, nūq̄ me redimi dñi morte fecissent. Fefellit ergo ꝓ nobis: fefellit vt vinceret. Fefellit diabolū cū tētaret̄: cū rogaret̄:cū dei filiꝰ diceret̄:vt nusq̄ diuinitatē ꝓpriā fateret̄:sꝫ tamē magis fefellit principē seculi. Diabolus enim: ꝛ si aliquando dubitauit cū diceret:si filius dei es,mitte te deorsum:tamē vel sero cognouit:ꝛ discessit ab eo. R. Gaude maria virgo:cūctas hereses sola interemisti: que gabrielis archāgeli dictis credidisti. Dū virgo deū ꝛ hoiem genuisti: ꝛ post partū virgo inuiolata permāsisti. V. Gabrielem archangelū credimus diuinitus te esse affatū:vterū tuū, de spū sancto credimus impregnatū:erubescat iudęus infelix:qui dicit chrm ex ioseph semine esse natū. Dū. Gloria. Dum virgo deum. Lectio nona.

Cognouerunt ꝛ demones: qui dicebant. Nouimus quia sis iesus filius dei,quid venisti ante tempus torquere nos? Et ideo venisse cognouerūt,q₂ pręcognitū habebāt esse venturū. Principes aūt seculi nō cognouisse,quo maiore possumus q̄ apostolicę sententię ꝓbare documēto? Si enī cognouissent, nūq̄ dñm maiestatis crucifixissent. Demonū enim malitia facile etiā occulta deprehēdit. At vero qui secularibus vanitatibus occupātur:scire diuina non possunt. Bene autē sibi diuiserūt euāgelistę:vt scūs mattheus ioseph ab angelo moneri induceret:ne dimitteret mariā:lucas illius testimoniū ferret,ꝙ nō cōuenissent. Hoc ꝛ ipsa maria fatetur,cū dicit ad angelum. Quomodo fiet

istud: quoniã virum nõ cognosco? Sed ⁊ ipse sctũs lucas euãgelista virginẽ declarauit dicẽs. Et nomẽ virginis maria. Et propheta manifeste docuit, q ait. Ecce virgo in vtero concipiet. Et ioseph designauit. Qui quoniã prægnantẽ videbat: quã non cognouerat, dimittere gestiebat. Et dñs ipse in cruce positus manifestauit, cũ dixit matri suę. Mulier, ecce filius tuus. Deinde discipulo dixit. Ecce mater tua. Etiam vtercp testatus est, Discipulus ⁊ Mater: q2 ex illa hora suscepit eã discipulus in suã: vtricp si conuenissent, nunc͡p virum proprium reliquisset, nec vir eam iustus, passus esset a se discedere. Tu autẽ domine.

Ad laudes ⁊ per horas añ.

Missus est gabriel ãgelus ad mariã virginẽ despõsatã ioseph. Ps. Dñs regna. 5. Cũ rel. Añ. Aue maria, grã plena; dñs tecũ: bñdicta tu in mulieribus: halle. Añ. Ne timeas maria: inuenisti gratiam apud dñm: ecce cõcipies ⁊ paries filium: halle. Añ. Dabit ei dñs sedem dauid patris eius: ⁊ regnabit in ęternũ. Añ. Ecce ancilla dñi: fiat mihi secundum verbum tuũ. Cap. Ecce virgo. Hymnus. O gloriosa domina. 78. ℣. Aue maria grã plena. ℟. Dñs tecũ. Ad bñs añ. Quomodo fiet istud angele dei, q2 virũ in concipiẽdo non ptuli? audi maria virgo christi: spiritus sctũs superueniet in te: ⁊ virtus altissimi obũbrabit tibi. Oro. Deus qui de beatę. ¶ Ad tertiam cap. Ecce virgo. ℟. breue. Specie tua ⁊ Adiuuabit. Ad sextã cap.

Luc. 1. c Dabit ei dñs deus sedẽ dauid patris eius: ⁊ regnabit in domo Jacob in ęternũ: ⁊ regni eius nõ erit finis. ℟. br. Adiuuabit eã, ⁊ Elegit eã deus. Ad ix. cap.

Esa. xi. a Egredietur virga de radice iesse: ⁊ flos de radice eius ascendet: ⁊ requiescet super eum spiritus domini. ℟. breue. Elegit eam deus: ⁊ Diffusa est gratia in la. Ad vesp. añ. Missus est. Cũ rel. psalmi de sctã maria. Cap. Ecce virgo. Hym. Aue maris stella. 77. ℣. Aue maria gratia plena. ℟. Dñs tecũ. Ad magni. añ. Gabriel Angelus locutus est marię dicens: aue, gratia plena, dominus tecũ: bñdicta tu inter mulieres, ⁊ bñdictus fructus ventris tui.

APRILIS FESTA.

¶ Isidori episcopi ⁊ cõfessoris. Lectio. j.

Sidorus natione hispanus ex noua Carthagine, cui pater ipsius Seuerianus dominabatur, a sanctis viris Leandro archiepiscopo Hispalẽsi, ⁊ Fulgẽtio episcopo, Astigitano fratribus suis sctẽ ⁊ liberaliter in studio literarũ educatus est, ⁊ ingentem doctrinã latine, gręce, atcp hebraice cũ magna hominis claritate ɔsecutus. Hic adolescẽs adhuc heresim arrianã, quę gentem Gottorũ Hispanię latissime dominantẽ penitus iã pridẽ inuaserat, tã cõstanter palã arguebat, vt prope fuerit, vt ab Arrianis necaretur. Sed cohibitus a Leandro, hunc sibi successorẽ fore præsagiẽte, ⁊ vt se commodiori tẽpori reseruaret admonitus, indignationẽ temperauit. Lectio secunda.

Igitur Leandro vita functo, Isidorus magno regis ⁊ populi cõsensu, in Hispalensi archiepiscopatu sufficitur. Quã electionẽ sctũs Gregorius papa confirmauit, eique palliũ misit in Hispaniaz. Fuit autẽ Isidori tanta doctrinę, ac sctitatis opinio, vt coacto concilio generali, vltro fuerit a põtifice maximo vocatus, vbi mirũ est, quantũ ponderis et auctoritatis habuerit in singulis rebus Isidori sententia apud põtificẽ, ⁊ oẽs platos. Lectio. iij.

Reuersus autẽ in Hispaniã, cũ suam mortẽ ⁊ Hispanię vastationẽ a saracenis publice prędixisset, migrauit e vita pridie no. Aprilis, anno Christi nati sexcẽtesimo vigesimo secundo, sepultusq; fuit Hispali. Unde postea trãslatus est in vrbẽ Legionẽ a Fernãdo rege legionesi. q hoc ab Eneto saraceno Hispali regnãte magnis precibus ⁊ pmijs impetrauit. Cuius nomine tẽplũ ędificatũ est Legione, vbi sepultus, miraculis clarus, colitur Magna populi religione. Tu autem domine miserere nobis.

Vincen

die.5. Vincētij cōfes. ordinis pdicatoꝝ. Le.j.

Beatus Vincentius clarissima hispanię ciuitate Valētia, ⁊ ex Ferranorū antiqua honestaqꝫ familia duxit originē: parentibus tam vita ꝗꝫ progenie vtiqꝫ famosissimis ortus. Quantus aūt ⁊ qualis futurus esset, duplici indicio matri ostēsum est: primū qdē fuit, ꝙ mater eius singulos filios quos genuerat, nō sine magna vteri molestia gestasset. Vincētio tamē grauida, oneris molestia carebat: ⁊ tāta erat ei ventris agilitas ⁊ corporis robur: ac si pręgnans nō fuisset. Alterū fuit, ꝙ cū de eodē grauida foret, tāꝗꝫ latrātis canis voces ex vtero emitti sępius audiuit. Cūqꝫ a multis dei seruis ⁊ pręsertim a valētino episcopo peteret: qd huiusmodi latratus significarēt: respōsum est ei, nihil aliud fore, nisi ꝙ esset infantē paritura: qui suo tempore futurus esset verbi dei pdicator, tā doctrinę ꝗꝫ vitę integritate, ac fame celebritate, in toto terrarum orbe clarissimus. Lectio secunda.

Nato deīde infante, ⁊ quodā diuino pręsagio ei nomine īposito: postꝗꝫ attigit ętatē, ꝗ literis ⁊ moribus informari potuit: mirū in modū breui tempore clarus euasit: tā morū elegātia, ꝗꝫ peritia literarū. Tante religionis erat, ꝙ inter seculares Valentię nemo erat q eo sępius ecclesiarū limina frequētasset, aut auidius prędicatoꝝ doctrinā audisset, vel crebrius ieiunasset: iuxta illud psalmi: Cū scō scūs eris: pborū hoīum vestigijs inherebat: prauorū cōsortia deuitās: pauperibus ac miseris corde cōpatiebaẗ: facultatū suarū portionē administrans. Lectio tertia.

Posttea vero cęlesti rore perfusus: agēs decimū annū, elegit sub regula ⁊ institutis fratrum prędicatorum viuere: sumptoqꝫ habitu, singularissime legerꝫ studuit sancti patris sui Dominici gesta: vt videlicet illa in primis intelligeret, in qbus suū ducē esset imitaturus. Inter alia itaqꝫ exēpla patriarchę sui operā dedit, lectioni sacrarū scripturarū ⁊ theologicę facultatis: vt tēpore opportuno, posset chri euangeliū lōge lateqꝫ diffundere. Missus deinde Illerdā. ⁊ liberaliū artiū scientijs adeptis: decursoqꝫ legitimo tēpore: theologoꝝ cōsortio est adiunctus. Post hęc vero valētiā a fratribus reuocatus: doctrinā, quam auidissime hauserat: feruēter disseminare cępit: Ad quam docti pariter ⁊ indocti confluere cęperunt. Tu autē. Lectio.iiij.

Deinde vero ob eius virtutes mirificas ⁊ eximię sanctitatis nomen, effugere nō potuit quo minus p duos annos summū pontificē alloquereẗ. essetqꝫ cōfessor suus ⁊ magister sacri palatij. Demum apud Auinionem ei grauissimis febribus occupato, chrs mira quadā claritate corruscans, apparuit. mittēs eū ad euangelizādum p vniuersas occidētis regiones: maxime vt nunciaret iudicij diē temporibus nostris esse ppinquū. Et post multa qbus eū cōsolatus est, ⁊ instruxit: extendens manū, maxillā eius leuiter tetigit, in signū singularis familiaritatis. Quo discedente ab eo, surrexit e lecto sanus: moxqꝫ se succinxit, vt chri legationē diligenter exequereẗ.

Peragratis aūt Galliarū Lectio.v. ⁊ hispaniarū locis vniuersis: verbū dei vbiqꝫ disseminando: peruenit ad Italiā: discursisqꝫ aliquibus lōbardię ciuitatibus, a ioanne rege in hyspaniā est reuocatus: ⁊ facto ibi animarū vberrimo fructu, migrauit ad insulas baleares, ꝗ alio nomine maiorica ⁊ minorica nūcupantur. Rex pręterea Granatę saracenorū ad eundē legatione destinata. petiuit vt sibi euāgeliū chri pręedicare dignareẗ. Audierat enī de fama ipsi9. Scūs vero lętus pficiscēs: cū iam saracenorū multitudinē baptizare vellet: quā cōuerterat. satrapis hoc egre ferētibus, suggestū est regi, vt Vincentiū de regno expelleret: alioquin regnū amitteret. Quam ob rē sanctus cōfessor necessitate coactus: relictis incredulis, ad docendos credulos se conuertit. Tu aūt. Lectio.vj.

Ex quo vero discurrēdo pręedicare cępit: talē in viuendo modū tenuit. Nocturnū tēpus breui degustato somno: orationibus ⁊ lectionibus occupabat. Quo

post missę celebratione pr̄dicabat. Carnes nisi infirmitate cogente, et quo ordinē intrauit, nō comedit: vno tm̄ ferculo cōtentus, iuxta apli verbū: modico vino ⁊ hoc multū lymphato vtebat: ieiunijs ⁊ abstinentijs carnē suā acriter domabat: ob hoc tanq̄ alteri danieli dn̄s dedit, vt etiā spiritu ꝑphetico polleret: lecti mollitiē declinans sup sarmētis, paleis, aut vili sacco iacebat. Cū aūt in peregrinationibus suis, a nobilibus stratus mollis sibi pararetur: declinato illo, super tabulas potius diligebat accumbere. Tu autem. Lectio. vij.

Os preterea scō a iuuentute sua fuit, funiculis corpus suū singulis noctibus flagellare. In celebratione vero ante cōmunionē, vberrime flebat, tantaq; erat ei in lachrymando dulcedo, vt temperare se a lachrymis illi molestissimū foret. Tāte aūt mansuetudinis fuit, vt nemo eū nisi cōtra vitia iratū viderit. Erat in vitiorū reprehensione terribilis: ad se cōcurrentiū susceptor humilis: patiens supra modū in laboribus tolerādis. Apud principes tante fuit auctoritatis: vt in sedandis eorū discēptatiōibus, eius sentētia pualeret. Le. viij.

Ructus verborū eius tantus fuit: vt flagitiosorū hoīm innumerabilē multitudinē ad deū ꝯuerteret. Cōtra iudęos acutus copiosus acerq; ꝑdicator fuit. Scripturarū enigmata (q̄ntū hoī fas est) eisdē referans, propter quod in diuersis hyspaniarū locis supra viginti quinq; milia ex ipsis baptizari fecit. Sarracenorū etiā octo milia ad verę fidei cognitionē pr̄dicatione sua traxit. Discordes quoscūq; inuenit, nō prius deseruit, donec cōcordes faceret. Inter cętera vero spūs scti dona, linguarū donū ꝓmeruit. Nā cū multis ⁊ diuersis pplis materna lingua pr̄dicaret: ab omnibus ⁊ singulis distincte: ⁊ pspicue intelligebat: ac si singulorū lingua pr̄dicasset. Mortuos pterea vitę restituit: Mutis loquelā: Surdis auditū: cecis visū: leprosis mūditiā: paraliticis soliditatē: ⁊ alijs cōpluribus languoribus integram sanitatē manuum impositione ac precibus impetrauit. Vbicunq; ⁊ in quocunq; immundos spiritus inuenit: ab obsessis corporibus effugauit. Tu autem. Lectio nona.

Gens aūt ętatis sue annū septuagesimū octauū, licet semp cōfractus vigilijs ieiunijs ac diuinis laborib' attritus: baculo vtens p biennium in britānia commoratus est. Vbi tamē verbū dei annunciare nō destitit: nec cōsueta ordinis exercitia pr̄ter misit. Omnibus amabilis: venerabilis, gratus: charus: ⁊ benignus pater erat orphanorū ac pupillorū. Viduarū defensor: pauperū ⁊ miserorū omniū optimus consolator. Tandē eius socio Venetijs defuncto, viro vtriq; sanctitate ꝑdito: graui febre correptus ē. Receptis demū ecclesię sacramētis: et hortatis singulis ad eū concurrentibus coram positis fratribus ordinis: illustrissima Ducissa Britānię scō viro plurimum deuota, ⁊ sacerdotum ac laicorum multitudine copiosa: deuote petiuit, in cōuentu ordinis eius corpusculū sepeliri: dispositionē totalē pr̄sidētibus ac fratribus ordinis relinquens, nonis aprilis: hora vesparū: anno dn̄i millesimo q̄dringētesimo decimo octauo, felicit obdormiuit ī dn̄o.

Tiburtij Valeriāi ⁊ maxi. marty. Orō.

Resta q̄sumus omnipotens deus: vt die. 14. q sanctorū martyrū tuorum Tiburtij Valeriani ⁊ Maximi solēnia colimus eorū etiam virtutes imitemur. Per. Lctō. j.

Alerianus genere Romanus, et idē nobilissimus tpe Marci Aurelij Antonini imperatoris, Cęciliā sibi ęqueᷓ nobilissimā accepit vxorē, cuius impulsu atq; precibus (erat enim ab ineunte ętate fidē edocta) ad christianā religionem reiectis idolis cōuersus est, ⁊ a sctō Vrbano papa baptizatus. Quē Tyburtius eius germanus imitatus, ab eodem Pontifice baptizatur. Tu autē. Lectio secunda.

Almachius igitur prefectus, ⁊ christianorū sęuissimus hostis, cū hos esse christianos, ⁊ patrimoniū eorū oē pauperibus erogasse cognouisset, eosdē ad se vocat, ⁊ acriter increpat. Et post longā de fide christi, deque cultu idolorū, disputationem

tionē inter ipsos vltro citroq̄ habitā, ad Iouis simulachꝝ eosdē deduci iubet, aut sacrificaturos, aut aliquo mortis genere quā immanissime interituros. Lectio.iij.

Illi vero in cōfessione Christi pstantes, et paratā sibi et fidelibus gloriā predicātes, mortē impietati ptulerunt. Itaq̄ extrā vrbē educti ad quartū lapidē. xviij calen. Maij. cū summa fidei cōstantia cruci dant. Quā rē demiratus Maximus vir nobilis q̄ horū decollatiōi prefuit, cū nōnullis satellitū cōuersus est: et ppter Christi fidē cōfessionē oēs vsq̄ ad necē plumbatis cesi, eoq̄ supplicij genere martyrio coronati sunt, et ad dn̄z inuictissimi cōmigrarūt.

die.17. ¶ Aniceti pape et martyris. Lectio pma.

Anicetus natione Sirus: ex patre Ioanne: de vico Damissa: sedit annos nouē: menses tres: dies tres. Fuit autē tēporibus Seueri et Marci: a cōsulatu Gallicani et Veteris, vsq̄ ad Presentē et Rufinū. Hic cōstituit vt clericus comā nō nutriret: secundū preceptū apostolorū. Hic fecit ordinationes quinq̄ p mensem decēbrē: presbyteros decē et septē: diaconos quatuor: episcopos p diuersa loca nouē: qui etiā obijt martyr: et sepultus est in cemeterio calixti: duodecimo calēdas maij et cessauit episcopatus dies septem.

die.22. ¶ Sotheris et Gaij pōtificū marty. Le.j.

Sother natione Campanus: ex patre cōcordio: de ciuitate fundis: sedit annos nouem: mēses tres. Fuit aūt tēporibus Seueri et Marci: a cōsulatu Rustici et Aquilini vsq̄ ad Serhegiū et Clarū. Hic cōstituit vt nulla monacha pallā sacratā cōtingeret: nec incensum poneret in sancta ecclesia. Hic fecit ordinationes tres per mensem decembrem: presbyteros octo: Diaconos nouem: episcopos per diuersa loca numero vndecim. Qui etiam sepultus est in cemeterio calixti: via appia: decimo calē. Maij: et cessauit epat' dies vigintiunū.

Gaius natione Dalmatinus: Lectio.ij. ex genere Diocletiani imperatoris: ex patre Gaio: sedit annos vndecī: menses quatuor: dies duodecim. Fuit aūt tēporibus Carini a die sextodecimo calēdis ianuarij: a consulatu Cari secundi, et Carini: vsq̄ in diem duodecimū, calēdis maij: sub diocletiano quarto et cōstātino secundo. Hic cōstituit vt omnes ordines in ecclesia sic ascenderent. Siquis episcopus fieri mereretur: vt esset ostiarius: lector: exorcista: accolitus: sequens subdiaconus: diaconus: presbyter: et exinde episcopus ordinaretur. Tu aūt. Lectio tertia.

Hic regiōes diuisit Diaconis. Hic fugiens persecutionem Diocletiani: in cryptis habitando: martyrio coronatur. Hic fecit ordinationes quatuor p menses decembrē: presbyteros vigintiquinq̄: diaconos octo: episcopos p diuersa loca quinq̄ Qui post annos vndecim cū Gabinio fratre suo: ppter filiā Gabini presbyteri nomine susannam: martyrio coronat: q etiā sepult' ē in cemeterio calixti, via appia. x. cal. maij: et cessauit epatus dies vndecim.

In testimoniis sanctorū a pascha vsq̄ ad pentecostē: psalmi et hymni consueti de cōi scōꝝ dn̄r: nisi vbi et psalmi hym. pprij assignant: et cantant hymni vsq̄ ad ascensionē in tono Ad cenā agni puidi: q consonāt illi tono: et in fine dicit Gloria tibi dn̄e q surrexisti. preterq̄ in hym. scē crucis. Qui vero nō consonant, dicūt in tono cōsueto: pter Hym. Scōꝝ meritis. Loco cuius dr̄ vsq̄ ad ascēsionē. Rex gloriose martyrū. etiā si nō cantat officiū: Simili modo hymni festiuitatū: q̄ veniūt ab ascēsione vsq̄ ad pentecostē: cantantur in tono ascēsionis: si consonāt illi tono: et in fine dicit. Gloria tibi dn̄e q scandis. Qui vero nō cōsonāt dicunt in proprio tono.

¶ De vno, et plurib' marty. Ad ves. Cap.

Stabunt iusti in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt: et qui abstulerunt labores illorum. Hym. Pro vno martyre Deus tuorū militū. 53. Pro pluribus Rex glo

riose. 61. ℣. Sancti et iusti in dño gaudete. halla. ℟. Uos elegit deus in hereditatem sibi: halla. Ad mag. añ. Lux ppetua lucebit scis tuis dñe: et eternitas tepor: halla. Oro occurrens. Ad matuti. inuit. Exultent in dño sancti: Halleluia. ps. Venite. ex. i. hy. Pro vno mar. Deus tuorũ mili. 53. Pro pluribus. Eterna chri munera. 58. Tres psalmi dicunt sub vna añ. in quolibet noctur. In primo noctur. añ. Stabũt iusti in magna constãtia aduersus eos q se angustiauerũt: halla. Psal. Pro vno et pluribus martyribus. Beatus vir q. 53. Quare fre. 53. Dñe qd multi. 53. ℣. Sancti et iusti in domino gaudete: halla. ℟. Uos elegit deus. Lectiones leguntur de proprio si habentur sin minus vt infra. Sermo sctĩ Ambrosij epi. De natali mar.

Ex sermone eius. 74.

Ignũ et congruũ est Lectio. i. fratres charissimi: vt gaudia nostra cũ sanctis martyribus conferamus: et his annũciemus dominice resurrectionis gloriã: q consortes sunt dominice passionis. Qui enim socij sunt contumelie: debent et participes esse glorie. Ita enim dicit btũs apostolus. Si cut socij passionũ estis: ita et resurrectionis eritis. Si tolerabimus inquit: et cõregnabimus. Qui ergo tolerauerunt mala propter christũ: debẽt habere gloriã cũ chro. ℟. Beatus vir q metuit dñm: halleluia: In mãdatis eius cupit nimis: halleluia halla halla. ℣. Gloria et diuitie in domo eius: et iustitia eius manet in sclm scli. In. Lcõ. ij.

Annunciemus ĩnq cũ sanctis martyribus dñice resurrectionis gloriã: vt dũ sepulture illius predicamus relerata claustra: et hor sepulchra reserent. Cũ corpus illius mortuũ dicimus tepẽribus venis subito viguisse: horũ quoq mẽbra iã frigida immortalitatis calore foueantur. Eadẽ enim ratio martyres suscitat: que et dñm suscitauit. Nam sicut viaz passionis eius experti sunt: ita experientur et vite. ℟. Tristitia vestra halleluia Conuertetur in gaudiũ: halleluia halleluia. ℣. Mundus autem gaudebit: vos vero cõtristabimini: sed tristitia vestra. Conuertetur. Lectio. iij.

Criptum est enim in psalmo. Notas mihi fecisti vias vite. Hoc vtiq in resurrectione ex persona dicit saluatoris: q dũ post mortẽ ab inferis redijt ad superos: incipiat notã habere viam vite: que antea habebatur ignota. Ignota enim erat ante christi aduentũ via vite: q nullius adhuc resurgentis fuerat temerata vestigio. At vbi dñs resurrexit: nota facta solo: attrita est plurimorũ. De quibus scũs Euangelista ait. Multa corpora sanctorũ resurrexerunt cũ eo, et introierunt in sanctã ciuitatẽ. ℟. Preciosa in pspectu dñi: halla: Mors sanctorũ eius: halla. ℣. Custodit dñs oĩa ossa eorũ: vnũ ex his non conteret. Mors. In secũdo noctur. añ. Ecce quomodo cõputati sunt inter filios dei: et inter sanctos sors illorũ est: halla. Pro vno Martyre. ps. Cũ inuocarẽ. 54. Uerba mea. 54. Dñe dñs noster. 54. Pro pluribus. psal. Dñe qs habi. 59. Cõserua. 59. Dñi est ter. 59. ℣. Lux ppetua lucebit sctĩs tuis dñe: halleluia. ℟. Et eternitas tpm: hall. Lc. iiij.

Ude cũ dñs in resurrectione sua dixerit: notas mihi fecisti vias vite, possumus nos etiaz dicere dño: notas fecisti nobis vias vite. Ipse enim notas fecit nobis vias vite: qui nobis semitã manifesta uit ad vitã. Notas mihi fecit vias vite, cũ me docuit fidẽ: misericordiã: iustitiã: et castitatẽ: his enim itineribus puenit ad salutẽ. ℟. Lux ppetua lucebit sctĩs tuis dñe. Et eternitas tẽporũ: halla halla. ℣. Letitia sempiterna erit sup capita eor: gaudiũ et exultationẽ obtinebũt. Et eter. Lctõ. v.

Et licet nos in resolutione corporis, mortis vmbra circundet: tamẽ gressus suos vita nõ deserit: sed inter ipsas medias inferni leges: incunctanter chri virtutibus ambulamus. Unde ait sanctus propheta. Nam et si ambulẽ in medio vmbre mortis: nõ timebo mala: quoniã tu mecũ es. Quod manifestius dominus ait de fideli dicẽs. Qui aũt credit in me, nõ morietur in eternum: et licet moriatur viuet. ℟. In seruis suis halleluia: Cõsolabit deus halleluia.

hallã. ℣. Judicabit dñs populũ suũ: ⁊ in seruis suis. Consolabitur. Lectio sexta.

Ergo fratres: cũ sanctis martyribus resurrectionis dñi gloriã ꝯferamus. Cõferamus inqȝ: ⁊ licet ipsi melius nouerint omnia: tamẽ nos illis pdicemus quemadmodum de sepulchri gremio resurrexerint ad superos. Jlli nobis reuelẽt quo pacto de inferni profundo remeauerint ad sepulchrum. Notũ inqȝ nobis faciant: quemadmodum in exanime iaȝ corpus ⁊ frigidũ sese calor insinuauerit: spiritus ingesserit: sanguis insuderit: ⁊ gelatas humore venas: pristini vigoris pulsus agitauerit. ℟. Filie hierusalẽ venite ⁊ videte martyres cũ coronis, qbus coronauit eos dñs. Jn die solẽnitatis ⁊ letitie: hallã. ℣. Quoniã cõfortauit seras portarũ tuarũ: benedixit filios tuos in te. Jn die. Jn tertio noctur. aña. Lux perpetua lucebit sctis tuis dñe, ⁊ eternitas tẽpoꝝ hallã. Pro vno martyre. Jn domino confi. 55. Dñe quis habi. 55. Domine in virtu. 55. Pro pluribus. Psalmi. Exultate iusti. 59. Benedicam dominum. 60. Deus noster refugium. 60. ℣. Letitia sempiterna super capita eoꝝ: halleluia. ℟. Gaudium ⁊ exultationem obtinebunt: hallã. Lectio scti euãgelij scdm Joãnẽ. Lec. vij.

ca. 15. In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis. Ego sum vitis vera ⁊ pr̃ me' agricola est. Et rel. Hom. scti Augustini epi.

Iste locus euangelic' fratres: vbi se dicit dominus vitem: ⁊ discipulos suos palmites: secundum hoc dicit, ꝙ est caput ecclesie: nosqȝ membra eius: mediator dei ⁊ hominum homo chr̃s Jesus. Unius quippe nature sunt vitis ⁊ palmites. Propter quod, cum esset deus cuius nature non sumus: factus est homo: vt in illo esset vitis humana natura: cuius ⁊ nos homines palmites esse possemus. Quid ergo est ego suȝ vitis vera? Nunquid addens vera: hoc ad eandem vitem retulit: vnde ista similitudo translata est. Sic enim dicitur vitis per similitudinem: nõ per proprietatem: quemadmodum dicitur ouis: agnus: leo: petra: lapis angularis: ⁊ cetera huiusmodi: que magis ipsa sunt vera: ex quibus dicuntur iste similitudines, non proprietates. Sed cum dicit ego sum vitis vera: ab illa se vtiqȝ discernit, cui dicitur. Quomodo conuersa es in amaritudinem, vitis aliena? Nam quo pacto est vitis vera: que expectata est vt faceret vuas, fecit aũt spinas? ℟. Ego sum vitis vera: ⁊ vos palmites. Qui manet in me, ⁊ ego in eo: hic fert fructũ multũ: halleluia, hallã. ℣. Sicut dilexit me pater: ego dilexi vos. Qui manet.

Ego suȝ inquit vitis vera: Lectio. viij. ⁊ pater meus agricola est. Oẽm palmitẽ in me nõ ferentẽ fructũ tollet eum: ⁊ oẽm qui fert fructũ purgabit eũ: vt fructũ plus afferat. Nunquid vnum sunt agricola ⁊ vitis? Secundum hoc ergo vitis christus: secunduȝ quod ait: Pater maior me est. Secundum id autem quod ait. Ego ⁊ pater vnum sumus: ⁊ ipse Agricola est. Nec talis quales sunt qui extrinsecus operando exhibent ministerium: sed talis, vt det etiam intrinsecus incrementum. Naȝ neqȝ qui plãtat est aliquid: neqȝ qui rigat: sed qui incrementum dat deus. Et vtiqȝ deus est Christus: qui se asserit verbuȝ: qꝛ deus erat verbum: vnde ⁊ ipse ⁊ pater vnũ sunt. Et si verbum caro factum est, quod non erat: manet tamẽ quod erat. ℟. Candidi facti sunt nazarei eius hallã: splendorẽ deo dederũt: hallã: Et sicut lac coagulati sunt: hallã hallã. ℣. Cãdidiores niue: nitidiores lacte: rubicundiores ebore antiquo: saphiro pulchriores. Et sicut lac co.

Deniqȝ cũ de patre tãqȝ Lectio. ix. de agricola dixisset: ꝙ infructuosos palmites tollat: fructuosos autẽ purget: vt plus afferãt fructũ: cõtinuo etiã seipsuȝ mũdatorẽ palmitũ ostendẽs: iam vos inquit mundi estis: propter sermonẽ quẽ locutus sum vobis. Ecce ⁊ ipse mundator est palmitum: quod est agricole non vitis officium. Qui etiam palmites operarios suos fecit. Nã ⁊ si nõ dant incremẽtũ: impendũt tamẽ aliqd adiumẽtũ: sed non de suo: qꝛ sine me inqt nihil potestis facere.

Audi etiā ipsos cōfitentes. Quid est autē apollo? Quid vero paulus? Ministri per quos credidistis: ⁊ vnicuiq̧ sicut dn̄s dedit. Ego plantaui: apollo rigauit. Et hoc ergo, sicut vnicuiq̧ dn̄s dedit: nō itaq̧ de suo. Iā vero qđ sequit̄: sed deus incremētū dedit: nō p illos: sed p seipsum facit. Excedit hoc humanā humilitatē: excedit angelicam sublimitatem: nec omnino pertinet, nisi ad agricolam trinitatem. Tu autem.

Ad laudes ⁊ per horas antiphona.

SAncti tui dn̄e florebunt sicut lilium, hall'a: ⁊ sicut odor balsami erunt añ te, hall'a. ps. Dn̄s regna. decco. 5. cum rel'. Añ. In celestibus regnis, sctōꝝ habitatio est, hall'a: ⁊ in eternū requies eorū: hall'a. Añ. In velamento clamabāt scti tui dn̄e: hall'a, hall'a, hall'a. Añ. Spiritus ⁊ anime iustorū: hymnū dicite deo nr̄o: hall'a hall'. Añ. Fulgebunt iusti sicut sol in conspectu dei: hall'a. Cap. Stabunt iusti. Hym. pro vno. Martyr dei. 56. Pro pluribus. Rex gloriose. 61. ℣. Preciosa in cōspectu dn̄i: hall'a. ℟. Mors sanctorū eius: halleluia. Ad bn̄dictus añ. Filie hierusalē: venite ⁊ videte martyres cū coronis: qbus coronauit eos dominus: in die solēnitatis ⁊ letitie halleluia halleluia. Oratio competēs. Ad tertiā cap. Stabunt iusti. ℟. breue. Scti ⁊ iusti in dn̄o gaudete: Hall'a, hall'. ℣. Vos elegit deus in hereditatē sibi. Halleluia. Gloria patri. Sācti ⁊ iusti. ℣. Lux perpetua lucebit sanctis tuis domine: halleluia. ℟. Et eternitas temporꝝ: halleluia.

sap. 5. a ECce quomodo compu- Ad. vj. cap. tati sunt inter filios dei: ⁊ inter sctōs sors illorū est. ℟. bre. Lux ppetua lucebit sctis tuis dn̄e, Halleluia hall'a. ℣. Et eternitas tpm. Hall'a. Gloria. Lux. ℣. Letitia sempiterna sup capita eorū: hall'. ℟. Gaudiū ⁊ exultationem obtinebunt. halleluia.

rom. 8. a SCimus qm̄ diligētibus Ad. ix. cap. deū omnia cooperant̄ in bonū: his qui secundum propositū vocati sunt scti. ℟. bre. Letitia sempiterna super capita eorum: Halleluia halleluia. ℣. Gaudium ⁊ exultationem obtinebūt. Halleluia. Gloria. Letitia. ℣. Preciosa in cōspectu dn̄i: halleluia. ℟. Mors sctōrū ei⁹: halleluia. Ad vesp. añ. Scti tui dn̄e. Cū rel. ps. Dixit. 35. cū rel'. In fine Credidi. 37. Capl'in. Stabunt iusti. Hym. pro vno martyre. Deus tuoꝝ militū. 53. Pro plurib⁹. Rex gloriose. 61. ℣. Preciosa in cōspectu do. Ad mag. añ. Scti ⁊ iusti in dn̄o gaudete, hall'a: vos elegit de⁹ in hereditatē sibi: hal'.

De sermone scti Ambrosij. Lectio prima.

NOtū inq̧ nobis faciant: quēadmodū organū corporis dissipatum in priorē statum neruorū cursus coaptauerit. Et resoluta cōpāge ⁊ harmonia viscerū: iam silentē ⁊ veterē concentū, spūs viuificans animauerit. Sacerdotes prēdicent q̄ saluator post resurrectionē mirabilia gessit ad supor: martyres reuelēt: quāta in ipsa morte refrigeria operatus sit in defunctis.

SIcut scimus fratres: vota Lectio. ij. semp dn̄i subsequit̄ festiuitas seruulorū: ⁊ gaudiū patrisfamilias: fideliū sibi letitia comitat̄: scilicet, vt quē subsecuti sunt in similitudine passionis: eum comitentur ⁊ gloria resurrectionis. Comitantur autē eum: ⁊ resurrectionis gloria: dicente apostolo. Quod si socij passionum estis: ⁊ resurrectionis eritis. Tu autem. Lectio. iij.

ESt ergo sctis martyribus cū christo in eius resurrectiōe societas? Est plane: q2 ⁊ si nondū surrexerūt corpore: resurrexerūt iā certe merito. Si adhuc nō assumpserūt sua mēbra: sumpserunt iā gratiā. Si nondū liberati sunt ab inferis: liberati sunt a peccatis. Hec eni prima est resurrectio: peccatorum euasisse tenebras: lucēq̧ possidere iustitie. Tu autē domi. Lectio. iiij.

VEruntamē etiam fortasse plurimi ex eisdē his martyribus: resurrectionē cū dn̄o corporaliter, vel cōsequentur, vel fuerunt cōsecuti. Nā sic legimus in prima resurrectionis festiuitate: suscitante se dn̄o: multa sctōrū corpora suscitata vixisse: ⁊ introisse in sctām ciuitatē. Cur nō quotiescunq̧ resurrectionis eius festiuitas celebratur: toties resurgere credamus ⁊ scōs? Ubi enim votorum iugis est solennitas; gratia

gratia ingis est et donorum. Lectio quinta.
Sed fortasse quis dicat. Sepulchra clausa sunt: monumenta obstructa: quemadmodum prodire exinde potuerunt? Ut taceamus, quia omnia possibilia sunt deo: et quod clausis tumuli penetralibus possit spirituale corpus educere: ut hec omnia pretermittam: ioannis tamen apostoli habemus exemplum: quem tumulus susceptum claudere potuit: custodire non potuit. Nam depositum corpus perdidit: non assumpsit. Lectio vi.
Hinc enim clausis tumuli foribus: gratia resurrectionis ablatus est: ut constaret sepultura: nec inveniretur sepultus. Denique cum sacerdotes honorandi causa corpus ingrederent: reserato aditu: tumulus non potuit reddere, quem suscepit. Hostias ergo secum suas salvator suscitat, cum resurgit: qui vivit et regnat cum patre et spiritu sancto: in secula seculorum Amen. Tu.
De homil. sancti Augustini. Lectio. vij.
Iam vos inquit mundi estis: mundi scilicet atque mundandi. Neque enim nisi mundi essent, fructum ferre potuissent. Et tamen omnem qui fert fructum purgat agricola: ut fructum plus afferat. Fert fructum quia mundus est: atque ut plus afferat purgatur adhuc. Quis enim est in hac vita sic mundus: ut non sit magis magisque mundandus? Ubi si dixerimus: quia peccatum non habemus: nos ipsos seducimus: et veritas in nobis non est. Si autem confessi fuerimus peccata nostra: fidelis est et iustus: qui dimittat nobis peccata nostra: et mundet nos ab omni iniquitate. Mundet utique mundos: hoc est fructuosos: ut tanto sint fructuosiores: quanto fuerint mundiores. Tu autem domine. Lectio octava.
Iam vos mundi estis: propter sermonem quem locutus sum vobis. Quare non ait: mundi estis propter baptismum quo abluti estis: sed ait propter verbum quod locutus sum vobis: nisi quia et in aqua verbum mundat? Detrahe verbum: et quid est aqua: nisi aqua? Accedit verbum ad elementum et fit sacramentum: etiam ipsum tanquam visibile verbum. Nam et hoc utique dixerat: quando pedes discipulis lavit. Qui lotus est: non indiget nisi ut pedes lavet: sed est mundus totus. Tu autem domine. Lectio. ix.
Unde ista tanta virtus aque: ut corpus tangat, et cor abluat: nisi faciente verbo? Non quia dicitur: sed quia creditur. Nam et in ipso verbo, aliud est sonus transiens: aliud virtus manens. Hoc est verbum fidei: quod predicamus ait apostolus. Quia si confessus fueris in ore tuo: quia dominus est christus: et credideris in corde tuo: quia deus illum suscitavit a mortuis: salvus eris. Corde enim creditur ad iustitiam: ore autem confessio fit ad salutem. Unde in actibus apostolorum legitur: fide mundans corda eorum. Et in epistola sua beatus petrus dicit. Sic et vos nunc baptisma salvos facit: non carnis depositio sordium: sed conscientie bone interrogatio. Hoc est verbum fidei quod predicamus. Quo sine dubio ut mundare possit: consecratur et baptismus. Tu autem domine miserere.
De confessoribus et virginibus: officium consuetum agitur, preter tonum illorum hymnorum, qui mutari non possunt: et hoc excepto: quod ad invitatorium, antiphonas, versiculos, responsoria tam brevia quam alia, in fine adiungitur Halleluia. Tres vero psalmi per omnes nocturnos sub prima antiphona cuiuslibet nocturni dicuntur.

Georgij martyris. Oratio. die. 23. vel 24.

Deus qui nos beati Georgij martyris tui meritis et intercessione letificas: concede propitius: ut qui eius beneficia poscimus: dono tue gratie consequamur. Per dominum. Lectio.
In perside, civitate Diospoli: passio sancti Georgij martyris: cuius gesta passionis: et si inter apocriphas connumerentur scripturas: tamen illustrissimum eius martyrium inter coronas martyrum: ecclesia dei venerabiliter honorat. Tu autem domine.
Marci euangeliste. Ad vesperas antiphona. Sancti tui 295. Cum reliquis de laudibus ps. Dixit d. 35. cum reliquis. In fine Laudate dominum omnes gentes. 37. Cap. die. 25.

Stabunt iusti in magna constantia adversus eos qui se angustiaverunt: et qui abstulerunt labores eorum. Hymnus. Sap. 5.

Tristes erant apostoli, de nece sui domini: quem pena mortis crudeli: serui damnarunt impij.
Sermone blando angelus, predixit mulieribus: in galilea dominus, videndus est quantocyus.
Ille dum pergunt cocite, aplis hoc dicere: videntes eum vivere, osculantur pedes dni.
Quo agnito discipuli, in galileam propere: pergunt videre faciem, desideratam domini.
Claro paschali gaudio, sol mundo nitet radio: cum christum iam apostoli, visu cernunt corporeo.
Ostensa sibi vulnera, in christi carne fulgida: resurrexisse dominum, voce fatentur publica.
Rex christe clementissime: tu corda nostra posside: vt tibi laudes debitas, reddamus omni tempore.
Quesumus auctor omnium, in hoc pascha li gaudio: ab omni mortis impetu, tuum defende populum.
Gloria tibi dne, q surrexisti a mortuis: cum patre et sancto spu, i sempiterna scla. Amen.
℣. Sancti et iusti in dno gaudete hall. ℟. Vos elegit deus in hereditatem sibi halla.
Ad mag. an. Lux ppetua lucebit scis tuis dne: et eternitas temporum halla. Oratio.

Deus qui beatum Marcum evangelistam tuum: euangelice pdicationis gratia sublimasti: tribue quesumus: eius nos semper et eruditione proficere: et oratione defendi. Per dominum nostrum.
Ad matuti. invit. Regem aplorum dnm. Venite adoremus. Ps. Venite ex. Hym. Tristes erant apostoli.
Ad noc. an. Stabunt iusti in magna constantia aduersus eos q se angustiauerunt: halleluia. Ps. Celi enarrant. 47. Ps. Benedicam. 48. Ps. Eructauit. 48. ℣. Sancti et iusti in domino gaudete: halleluia. ℟. Vos elegit de' in hereditatem sibi hall.
Diuus Hieronym' i catalogo scoR. Marcus discipulus et interpres Lc. j.
petri: iuxta qd petrum referentem audierat: rogatus rome a fratribus: breue scripsit euangelium. Quod cum petrus audisset, probauit: et ecclesie legendum sua auctoritate tradidit: sicut scribit Clemens in sexto informationum libro: et Papias hieropolitanus episcopus meminit huius marci. Et Petrus in prima epla sub noie babylonis: figuraliter Romam significans. Salutat vos inquit eccla: que est in Babylone collecta: et Marcus filius meus. ℟. Tristitia vestra: halla. Conuertet in gaudium: halla: halla. ℣. Mundus autem gaudebit: vos vero ptristabimini: sed tristitia vestra. Lc. ij.
Assumpto itaque euangelio, qd ipse fecerat: perrexit egyptum. Et primus Alexandrie christum annuncians: constituit eccliam. Tante aut doctrine et vite continentie fuit: vt oes sectatores christi, ad exemplu sui cogeret. Denique Philo disertissimus iudeorum: videns Alexandrie primam ecclesiam adhuc iudaizantem: quasi in laudem gentis sue: librum super eorum conuersatione scripsit. Et quomo lucas narrat hierosolyme credentes omnia habuisse comunia: sic et ille qd alexandrie sub marco fieri doctore cernebat: memorie tradidit. Denique amputasse sibi pollicem dicit: vt sacerdotio reprobus haberet. Sed tantum consentiens fidei predestinata potuit electio: vt nec sic in ope verbi pderet: qd prius meruerat in gnie. ℟. Preciosa i cspcu dni: hall. Mors sctorum eius hall. ℣. Custodit dns oia ossa eorum: vnum ex his no coteret. Mors. Lc. iij.
Preterea alexandrie episcopus fuit: cuius per singula opus fuit scribere: et euangelij in se dicta disponere: et disciplinam in se legis agnoscere: et diuinam in carne dni naturam intelligere: que nos primum requiri: dehinc inquisita volumus agnosci: habentes mercedem exhortationis: quoniam qui plantat et qui rigat vnum sunt: qui autem incrementum prestat, deus. Mortuus est autem octavo neronis anno. Quem pagani scilicet videntes, die sancto pasche missarum solennia facientem: miserunt funem in collo eius: et trahebant eum ad loca

ad loca Bucculi: quę erāt iuxta mare sub rup.bus: vbi erat ecclesia constructa. Et fluebāt carnes eius in terrā: ac lata sanguine inficiebantur. Vespere autem facto, miserunt eum in carcerem: vbi circa mediam noctem: primo angelica consortatus est visitatione: deinde ipso domino sibi christo apparente: ad cęlestia regna vocatur. At mane cum traheretur ad loca Bucculi: gratias agens et dicēs. Domine in manus tuas commendo spiritum meum: defunctus est: et a viris religiosis placida quiete sepultus: septimo calendas maias. ℟. Lux perpetua lucebit sanctis tuis dñe: Et eternitas tempoꝝ: halleluia. ℣. Letitia sempiterna erit super capita eoꝝ: gaudiū et exultationē obtinebūt. Et eternitas. ¶ In.ij.noc.aā. Ecce quō cōputati sunt inter filios dei: et inter sctōs sors illoꝝ est: hall. ps. Oēs gētes.49. ps. Exaudi deus deprec.49. ps. Exaudi deus orationē.49. ℣. Lux perpetua lucebit sanctis tuis domine: hall. ℟. Et eternitas tēporū: halla. De expositiōe beati gregorij papę super Ezechielem. Lectio.iiij. Sancta quatuor animalia: quęre post cōmune apostoloꝝ in commune euangelistarum folio.51.

Quartū ℟. Filię hierusalem, venite et videte martyres cum coronis, quibus coronauit eos dominus. In die solēnitatis et letitię: halleluia. ℣. Quoniam conforta uit seras portarum tuarum: benedixit filios tuos in te. In die solēnitatis et letitię. Quintū ℟. Uirtute magna reddebāt apli, Testimoniū resurrectionis iesu christi dñi nrī: halla halla. ℣. Repleti qdē spū sctō: loqbant cū fiducia verbum dei. Testimo. Sextū. ℟. Isti sunt agni nouelli: qui annunciauerunt halleluia: modo venerunt ad fontes. Repleti sunt claritate: halleluia. halla. ℣. In cōspectu agni amicti sunt stolis albis: et palmę in manibus coꝝ. Reple. ¶ In.iij.noc.aā. Lux ppetua lucebit sanctis tuis dñe: et ęternitas temporum halla. ps. Confitebimur.50. ps. Dñs regnauit exultet.50. ps. Dñs regnauit ira.50. ℣. Letitia sempiterna erit sup capita eoꝝ hal.

℟. Gaudiū et exultationē obtinebūt: hal. Lectio sancti euangelij secundū Lucam. In illo tēpore: Designauit dñs et alios septuagintaduos: quęre in cōmuni euāgelistarum cum sua Homilia folio.52. Septimū. ℟. Ego sum vitis vera et vos palmites: Qui manet i me, et ego in eo: hic fert fructū multū, halla halla. ℣. Sicut dilexit me pr, et ego dilexi vos. Qui manet. Octauū. ℟. Candidi facti sunt nazarei eius halleluia: splendorem deo dederunt: halla. Et sicut lac coagulati sunt: halla: halla. ℣. Candidiores niue, nitidiores lacte: rubicūdiores ebore antiquo: saphyro pulchriores. Et Glia. Et. Ad laud. et per horas. Sancti tui dñe vt supra. Caplz. Stabūt. Hy⁹. Exultet.47. ℣. Preciosa. Ad bñs aña. Filię hierusalē. vt supra. Ad Tertiā, Sextā, et Nonam vt supra de sctis inter pascha, et pentecostē. Ad vesp. Scti tui dñe. Psalmi de apostolis. Dixit.35. Laudate pueri. Credidi.37. In cōuertendo.38. Dñe probasti.39. Cap. Stabunt. Hym. Tristes erant.296. ℣. Preciosa. Ad magni.aā. Sancti et iusti in dño gaudete: halleluia. Uos elegit deus in hereditatē sibi: halla. Oratio. Deus qui beatū. ¶ Cleti et marcellini pōtificū et mart. L.j. ok.26.

Cletus natione romanus: de regione vicopatricij: patre Emiliano: sedit annos septē: menses vnū: dies vndecim. Fuit autem tēporibus Uespasiani et Titi: a cōsulatu Uespasiani septimi: et Domitiāi qnti: vsqz ad Domitianū nonū, et rufū cōsules: martyrio coronat. Hic ex pcepto btī Petri, viginti quinqz prēsbyteros ordinauit i vrbe. Roma: mēse decēbris. Qui et sepultus est iuxta corpus btī Petri in vaticano sexto cal. maij: et cessauit epatus dies vigīti. L.ij.

Marcellinus natione romanus: ex patre Proiecto: sedit ānos octo: mēses duos: dies xxv. Fuit aūt tpib⁹ Diocletiani et Maximiani: ex die calend. iulij: a psulatu Diocletiani sexti, et Cōstātini secūdi: vsqz ad Diocletianū ix. et maximianū. viij Quo tpe fuit persecutio magna: ita vt itra

triginta dies: decē & septēmilia hominum promiscui sexus: p diuersas prouincias christiani, martyrio coronarent. De qua re, & ipse Marcellinus ad sacrificium ductus est vt thurificaret: quod & fecit. Et post paucos dies penitentia ductus: ab eodē diocletiano pro fide christi: cū Claudio & Cyrino & Antonio: capite trūcatus est, & martyrio coronat⁹. Cōiurauit aūt btūs Marcellinus, Marcellū pſbyterū: dum iret ad passionem suam: vt preceptū Diocletiani nunq̄ impleret. Tu autem. Lectio.iij.

Et post hoc factū: iacuerūt corpora sctōrū in platea, ad exemplū christianorū: dies triginta sex ex iussu diocletiani. Et exinde Marcellus presbyter collegit corpora sctā noctu: cū presbyteris & diaconis: cū hymnis: & sepeliuit via salaria: i cemeterio Priscille: i cubiculo claro: qđ patet vsq̄ in hodiernū diē: qđ ipse parauerat penitēs, dū traheret ad occisionē i crypta: iuxta corpus scti Crescentionis: sexto calend. maij. Qui et fecit ordinationes duas p mensem decēbrem: presbyteros q̄tuor: diaconos duos: episcopos per diuersa loca quinq̄. Ab eodem die, cessauit epatus annos septē: menses sex: dies viginti quinq̄: persequente diocletiano christianos. Tu.

die.28. Sancti vitalis martyris. Oratio.

Presta q̄sumus omps deus: vt intercedēte beato vitale martyre tuo: & a cunctis aduersitatibus liberemur in corpore: & a prauis cogitationibus mundemur in mēte. Per dominum nostrū. Lectio prima.

Apud Rauennā natale scti Vitalis martyris: patris sctōrū Geruasij & Prothasij. Qui militans cū Paulino iudice, Rauennā ingressus est. Et cū videret in cōspectu iudicis sui christianū nomine Vrsicinū: arte medicū: natione Lygurem: post nimia tormēta capitalē excepisse sententiā: cūq̄ iam veniret ad palmā & expauisset, exclamauit. Noli Vrsicine medice: q alios curare consueuisti: teipsum eterne mortis iaculo vulnerare. Et qui per passiones nimias venisti ad palmam: coronā noli perdere tibi a domino preparatā. Le.ij.

Cū q̄ martyriū cōsummauit idē Vrsicinus: statim btūs Vitalis corpus eius rapiens, intra rauennacā vrbē sepeliuit: ad iudicē vltro venire ipse cōtemnens. Tentus itaq̄ est a paulino cōsulari: ob id maxime, q̄ a prefatū Vrsicinū in passionis agone positū, suis exhortationibus roborasset: postq̄ eculei tormenta, ad Palmā pduci iussus est. Locus autē vbi decollabant christiani, hoc habebat vocabulū: eo q̄ arbores palme illic eēnt. Et facta fouea, donec repiret aqua: ibi supinus est depositus: & terra ac lapidibus oppressus.

Omnium quoq̄ eius Valeria: L.iij. cū reuerteret ad vrbē Mediolanensiū: siluanos sacrificantes incurrit. Cunq̄ eā deponentes de saginario: hortarentur de idolotitis māducare: nec sibi omnino licitū testaret, q: eēt christiana: nimia ab eis cede mactata est: vt vix semineçē sui hoies, eā ad Mediolanensem vrbē perducerent: que infra biduum migrauit ad dominū.

Petri marty. o. dinis pdicatorū. Le.j. die.29.

Petrus martyr patria Veronēsis ordinis predicatorū, doctor eximius & catholice fidei acerrim⁹ defensor, tāq̄ rosa de spinis ort⁹ est, parētib⁹ hereticis hereticorū mirabilis insectator. Itaq̄ & in adolescētia sua mūdū, parentesq̄ relinquens, ordinē predicatorum ingressus est, in quo triginta annis laudabilem vitam perduxit. Cum igitur a Cumis profectus Mediolanum contenderet, missus a pontifice contra Manicheos anno Christi. M.cclij.iij. calen. Maij, ab hereticis interceptus, & occisus, martyrij coronam adeptus est. Quo multa post mortem edente miracula, plurimi hereticorum ad gremium ecclesie rediere. Quamobrem ab Innocentio papa quarto catalogo sctōrū martyrū ꝓsecuto anno adscriptus est. Tu autem domine.

MAII FESTA.

ple.j. Ad vel. añ.Dñe oñde nobis prẽz

¶ Philippi ꝛ Jacobi: aplõꝝ oĩa sicut in festo sctĩ Marci: pter seq̃ntia. Ad mag.añ. Nõ turbet̃ cor vestrũ, neq; formidet: credi tis in deũ ꝛ in me credite: i domo pr̃is mei mansiones multę sunt: halla halla. Orõ.

Deus q nos ãnua aplõꝝ tuorum philippi ꝛ iacobi solẽ nitate lętificas: pręsta quęsumus: vt quorum gaudemus meritis: in struamur exẽplis. Per.

Lc.j. Ad sci apli dñi ꝛ saluatoris nostri Jesu christi: cęte ríq; discipuli ad pdicandũ verbum dei per singulas quasq; orbis terrę puincias diuiderent̃: sanctus aplus dñi nostri Jesu chri Philippus: post ascẽsionẽ saluatoris, p annos viginti instanter pdicauit gẽtibus per Syriã, euangeliũ. Ubi cũ tẽtus esset a gentibus: ꝛ adductus ad statuam Martis: ꝛ cõpelleret̃ ad sacrificãdũ: exijt desub base in qua statua erat, draco ingẽs: ꝛ pcussit filiũ põtificis, q ministrabat, igne sacrificij: pcussit etiã duos tribunos: q pręerãt prouincię: cuius officiales tenebãt in vinculis sanctũ Philippũ aplm. De flatu aũt Draconis omnes morbidi redditi, ęgrotare cęperũt. R. Tristitia vr̃a. Lc.ij.

Tunc scũs Philippus dixit omnibus. Audite cõsiliũ meũ ꝛ recuperabitis sanitatẽ: ꝛ isti q sunt mortui, resuscitabunt̃. Draco quoq; q vobis est nociuus: in dei mei in nomine fugabit̃. Dicũt ei oẽs. Dic nobis qd faciamus. Dixit eis aplus Philippus. Deijcite hũc Martẽ, ꝛ cõfringite: ꝛ in loco in quo fixus stat, crucẽ dñi nostri iesu chri figite: ꝛ hãc adorate. Tũc illi q cruciabant̃: cęperũt clamare. Recuperetur in nobis virtus: ꝛ deijciemus Martẽ hũc. Facto itaq; silẽtio, apostolus dixit. Pręcipio tibi draco in nomine dñi nostri iesu chri: exi de illo loco: ꝛ vade, ꝛ morare in loco deserto: vbi non est accessus hominum: ꝛ nulla vtilitas humanis vsibus ministratur: ita vt vadens, nemini noceas. Tunc draco sęuissimus ille exiens: cępit ire festinus: ꝛ vltra nusq̃ cõparuit. Filiũ aũt pontificis q ministrabãt ignem sacrificij: ꝛ duos tribunos: q mortui fuerãt suscitauit: omnẽq; turbam, quę morbida fuerat Draconis flatu: sanitati restituit. R. Pretiosa in conspectu dñi.

Lctõ.iij. Unde factũ est: vt vniuersi q Philippũ apostolũ psequebant̃: pęnitentiã agentes: deum hunc existimãtes, adorarent. Ipse autem per vnum annum iugiter docebat eos: ꝛ crediderunt multa milia hominum, ꝛ baptizati sunt. Ordinatis autẽ clericis, episcopis ꝛ pręsbyteris, ꝛ diaconis: atq; ecclesijs multis instructis: per reuelationẽ ipse ad Asiã reuersus est: in ciuitate Hieropoli commoratus: hęresim malignam Ebionitarũ extinxit: qui dicebant, nõ verum natũ ex virgine dei filium hominem assumpsisse. Erant aũt duę filię eius sanctissimę virgines: per quas deus multitudinẽ virginũ lucratus est. Ipse vero beatissimus aplus dei Philippus: septimo die migrationis suę: vocauit ad se oẽs psbyteros ꝛ diaconos: sꝫ ꝛ vicinarũ vrbiũ episcopos: ꝛ dixit eis. Hos septẽ dies mihi dñs in ista vita cõcessit. Memores estote dñi nostri Jesu chri: ꝛ state viriliter. Dñs autẽ compleat promissum suum: ꝛ corroboret ecclesiam suã. Hęc ꝛ his similia pdicante apostolo dñi: anno octuagesimo septimo tentus ab infidelibus: crucifixus, lapidatusq;, perrexit ad dominum: ꝛ in ea ciuitate positũ est sanctum corpus eius. Et post aliquot annos: duę sacratę virgines filię eius dextera leuaq; sepultę sunt: vbi pręstantur beneficia dei, orante apostolo Philippo: omnibus qui credunt regnum patris ꝛ filij ꝛ spiritus sancti. R. Lux Perpetua.

Pro sancto Jacobo. Lectio quarta.

Jacobus q appellat̃ frater dñi cognomẽto iustus: vt nõnulli existimãt Joseph ex alia vxore. Ut aũt mihi videt̃ Marię sororis matris domini: cuius Joãnes

in libro suo meminit filius. Post passionẽ dñi: sta im ab aplis hierosolymor eps ordinatus: vnã tm̃ scripsit eplam: que de septẽ canonicis ẽ. Que ipsa ab alio quodam noie eius edita asserit: licet paulatim tẽpore pcedente, obtinuerit auctoritatem. Egesippus vicinus aplorũ: in qnto commentariorũ libro: de iacobo narrans, ait. Suscepit ecclĩam hierosolyme post aplos, frater dñi Jacobus: cognomento iustus. Multi qdem Jacobi vocabantur. Hic de vtero matris sue sctũs fuit. Vinũ siceram nõ bibit: carnẽ nullã comẽdit: nunq̃ attõsus est: nec vnctus vnguento: nec balneo vsus. Huic solitũ erat ingredi sctã sctõrũ. Siquidẽ vestibus laneis nõ vtebat: sed lineis. Solus templũ ingrediebat: flexis genib' p pplo depcabat: intãtũ: vt camelorũ duritiẽ transisse eius genua crederentur. ℟. Filie hierusalem. Lectio quinta.

SCripsit multa alia: que enarrare lõgũ est. Sed Josephus in vigesimo libro antiquitatũ refert: Clemens in septimo sup expositionẽ forme: mortuo Festo, q iudeã regebat: missum ẽẽ a Nerone, successorẽ eius Albinũ. Qui cũ necdũ ad prouinciã peruenisset: Ananus inqt pontifex adolescens: anani filius, de genere sacerdotali: accepta occasiõe principatus, cõciliũ cõgregauit. Et cõpellẽs publice Jacobũ: vt christũ dei filiũ denegaret: cõtradicentẽ lapidari iussit. Qui precipitatus de pinna templi: cũ fractis cruribus adhuc semianimis tollens ad celũ manus diceret, Dñe ignosce eis: qd enĩ faciant nesciunt: fullonis fuste, quo vestimenta extorqueri solẽt: in cerebro pcussus interijt. Tradidit idem Josephus: tante eũ sanctitatis fuisse, celebritatis in pplo: vt propter eius necem: creditum sit subuersam hierosolymam. Tu autem domi. ℟. Virtute magna. Lcõ. vj.

HJc est de quo Paulus apls scribit ad Galathas. Aliũ aũt aplorũ vidi neminẽ: nisi Jacobũ fratrẽ dñi. Et aplorũ sup hoc: crebrius acta testant. Euangeliũ quoq qd appellat secundũ hebreos: a me nuper in grecũ sermonẽ latinũq trãslatũ est: quod Origenes sepe vtit: post resurrectionẽ saluatoris refert. Dñs aũt cũ dedisset sindonẽ seruo sacerdotis: iuit ad Jacobũ, apparuit ei. Jurauerat enim Jacobus se non comesturũ panẽ ab illa hora q̃ biberat calicẽ dñi: donec videret dñm resurgentẽ a dormientibus. Rursumq post paululũ. Afferte ait dñs mensam panẽ. Statimq addit. Tulit dñs panẽ, bñdixit, fregit: dedit Jacobo iusto: dixit ei. Frater mi, cõmede panẽ tuũ: qr surrexit filius hois, a dormientib'. Triginta itaq annis hierosolyme rexit ecclĩã: idest vsq ad septimũ Neronis annũ: iuxta templũ vbi precipitatus fuerat sepultus: titulũq vsq ad obsidionẽ Titi, vltimã Adriani notissimum habuit. Quidam ex nostris: in montem oliueti eum putant cõditum: sed eorum falsa opinio est. ℟. Isti sunt agni.

Lectio scti euãgelij secũdũ ioãnẽ. Lc. vij. ca. 14

IN illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Non turbet cor vestrũ. Creditis in deũ, in me credite. In domo patris mei mansiones multe sunt. Et rel. Omelia scti aug. epi. Ex tractatu 67 sup Ioan.

Erigenda est nobis ad deum frẽs maior intentio: vt verba scti euãgelij: que modo in nris auribus sonuerunt: etiã mente, capere vtcũq possimus. Ait enim dñs iesus christus. Non turbet cor vestrũ. Creditis in deũ: in me credite. Ne mortẽ tanq̃ homines timerent: ideo turbarent: cõsolat eos: deũ se ẽẽ cõtestans: creditis inquit ĩ deũ, in me credite. Cõsequens est enĩ, vt si in deũ creditis: in me credere debeatis. Qd nõ cẽt cõsequens: si christus non esset deus. Creditis inquit in deũ: in eũ credite: cui natura est nõ rapina ẽẽ equalẽ deo. Semetipsum enim exinaniuit: non tamen formã dei amittens: sed formã serui accipiens. Mortem metuitis huic forme serui: Non turbetur cor vestrum: suscitabit illam formã deus. ℟. Ego sum vitis. Lcõ. viij.

SEd qd est qd sequit. In domo patris mei mansiões multe sunt: nisi qr sibi metuebãt. Vñ audire debuerunt. Nõ turbet cor vestrũ. Quis enĩ eorũ nõ metueret:

cum

cum Petro dictū eēt fidētiori, atq̄ promptiori, nō cātabit gall': dōec ter me neges? Tanq̄ ergo essent ab illo perituri merito turbant. Sed cū audiunt: in domo patris mei māsiones multe sunt: si quo minus dixissem vobis: qa vado parare vobis locū: a pertarbatione recreant. Certi ac fidentes etiā post pericula tentationū: se apud deuz cū christo esse māsuros. Quia et si alius est alio fortior: alius alio sapiētior: alius alio iustior: alius alio sanctior: in domo patris mei mansiōes multe sunt. ℟. Cādidi facti.

Nullus eorū alienabit ab illa Le. ix. domo: vbi mansionē pro suo quisq̄ accepturus est merito. Denarius qdē ille equalis est omnibus: quē paterfamilias, eis, q opati sunt in vinea: iubet omnib' dari: nō in eo discernēs, q minus, et q amplius laborauerunt. Quo vtiq̄ denario, vita significat eterna: vbi amplius alio, nemo viuit: qrā viuendi non est diuisa eternitate mensura. Tu autem domine miserere no.

Ad laudes et per horas antiphona.

Domine, ostende nobis patrē et sufficit nobis: hall. ps. Dñs regn. s. cū rel. aīa. Philippe, q videt me, videt et patrē meū: halla. Añ. Tāto tpe vobiscū sum: et nō cognouistis me: philippe, q videt me: videt et patrem meū: halla. Aña. Si cognouissetis me, et patrē meū vtiq̄ cognouissetis: et amodo cognoscetis eū, et vidistis eū: halla, halla, halla. Añ. Si diligitis me, mādata mea fuate: halla, halla halla. Ad bñs añ. Ego sum via, veritas, et vita: nemo venit ad patrē, nisi per me: halleluia. Ad vespe. añ. Dñe ostende. Cū rel. psal. Dixit. 35. Laudate pue. 36. Credidi. 37. In cōuertendo. 38. Domine probasti. 39. Ad mag. añ. Si manseritis in me: et verba mea in vobis manserint: qōcunq̄ petieritis, fiet vobis: halleluia halleluia halla.

Die. 2. Athanasij episcopi et cōfesso. Lectio. j.

Athanasius episcopus vir omni virtutū gñe et doctrina clarissimus, vereq̄ religionis propugnator egregius, fuit natione Aegyptius, Alexādrie ortus. Qui ab Alexādro epō Alexandrino presbyter factus, ipsum secutus est ad cōciliū Nicenū. Ubi cū Arriū vehementer repressisset, maximū in se odiū Arrianorū concitauit. A quibus postquā eidē Alexādro in episcopatu successit, difficile dictu ē, quot isidias, quotq̄ incōmoda passus fuerit. Lectio. ij.

Quorū nonnulla recensebimus. Coacto apud Tyrū cōcilio episcoporū magna ex parte Arrianorū, muliercula quedā ab eis subornata est, que Athanasiū accusaret, qp a se hospitio suscept', illata vi, pudicitiā eius violasset. Introduci ad hec inbetur Athanasius, cum quo ingressus est Timotheus presbyter suus. Lectio. iij.

Unq̄ mulier ea que edocta fuerat perorasset, Timotheus Athanasiū se eē simulās: Egone (inqt) mulier apud te aliquando sum diuersatus, aut vim tibi, vt asseris intuli? Tunc illa procaciter Timotheū obiurgās, Tu tu (inqt) mihi vī fecisti Tu cōmaculasti castitatē meā: et ad iudices cōuersa, que diceret vera esse iurare cepit, ignorās videlicet eum a quo vim se perpessam mentitura subijciebat. Et sic cū risu simul et indignatiōe muliercula reiecta est a iudicibus, et Athanasius liberatus.

Aliud deinde intentatū est Lcō. iiij. crimen. Arsenius Athanasij lector, timens eiusdē Athanasij, quē offenderat, castigationē, apud Arrianū quēdā latitabat Qua occasiōe vtentes aduersarij, humanū brachiū loculo delatū ostentabant, quod ex Arsenij corpore ab Athanasio abscissuz esse in magice artis vsum, criminabantur. Arsenius aūt dolis cognitis, siue eū humanitatis contēplatio, siue diuina ppulit, puidētia, clam per noctis silentia euadens, Tyrū ad Athanasiuz se contulit. Quo in conciliū preter spem omniuz producto, et vtrunq̄ brachiū illesum ostendente, inimicorum scelus perspicue detectū est. Le. v.

At nō propterea Arriani quieuere, sz multo maiore odio Athanasiū, pse quebant, cūcta ab eo magicis artibus fctā eē calūniantes. Itaq̄ horū insidias fugiens, et Constantij impatoris, q fauebat Ar-

rianis, irã pertimescens: magna parte or bis peragrata, sex cõtinuos annos in sicca cisterna sine solis aspectu latuit: amico ei quodã necessaria clã suppeditãte. Postremo inde egressus, ad Cõstãtis partes, p̃fugus accessit, quo adnitẽte sedẽ suã recepit.

Ceterũ postea Cõstãte Lectio. vj. mortuo, rursus in Galliã aufugiẽs, exulauit apud Treuiros, Unde Alexandriã reuersus, cũ postea Imperatoris Iuliani apostatę iussu ad necẽ quęrerer̃, p̃ fluuiũ nauicula fugiẽs, ex industria in occursum se insequentiũ recurrit. A qbus interrogati q cũ eo erant, qd de Athanasio accepissent, nõ lõge ipsum cuntẽ se vidisse responderunt. Atq̃ ita illis in diuersum festinantibus, Athanasius euasit. Qui nõ multo post Alexandriã rediens, alia suborta tẽpestate, quatuor mensibus in paterno sepulchro delituit. Tandẽ his, permultisq̃ alijs periculis diuina ope liberatus, Alexãdrię mortuus est miraculis clarus, cũ eã sedẽ sex. r. xl. annos per varia certamina rexisset, multaq̃ opa doctissime ꝓposuisset.

die. 3. ¶ In festo inuẽtiõis scẽ crucis. Ad ves. añ. Helena cõstãtini mr̃. Cũ rel̃. de laudibus. psal̃. Dixit dñs. 35. Cũ religs in fine psal̃. Laudate dñm oẽs gentes. 37. Capitulũ.

philī. 2.

Fratres: hoc eni sentite in vobis, qd̃ r in christo iesu: quicũ in forma dei esset: non rapinam arbitratus est: esse se ęqualem deo. Hymnus. Uexilla regis prodeunt. folio. 162. in dominica passionis. ℣. Hoc signum crucis erit in cęlo hallꝰ. ℟. Cũ dñs ad iudicandum venerit: hallꝰ. Ad magni. añ. O crux splẽdidior cũctis astris: mũdo celebris: hominibus multũ amabilis: sanctior vniuersis: quę sola fuisti digna portare talentũ mundi: dulce lignũ: dulces clauos: dulcia ferens põdera: salua p̄sentẽ cateruã: in tuis hodie laudibꝰ ꝯgregatã: hal̃. hal̃. hal̃. hal̃.

Deus qui in p̄clara salutiferę Oratio. crucis inuentione: passionis tuę miracula suscitasti: concede: vt vitalis ligni precio: ęternę vitę suffragia cõsequamur. Qui viuis. Ad matu. inuita. Christũ reges crucifixum, Uenite adoremus halleluia. ps. Uenite exultemus. 1. Hym. Pange lingua gliosi p̄lium certaminis. fol. 162. In primo noctur. añ. Inuẽtę crucis festa recolimus: cuius p̃conũ, vniuersũ p orbẽ micanti lumine fulget, hal̃. ps. Beatus vir qui. 53. Quare fremuerunt gentes. Domine. qd multiplicati. 53. ℣. Hoc signũ crucis.

¶ De inuentione sancte crucis. Lectio. j.

Anno ducẽtesimo trigesimo sexto a destructione tẽpli r euersiõe hierusalẽ: a Uespasiano r Tito filio eius: regnante pijssimo r serenissimo Cõstantino augusto: sexto anno regni eius: gens multa barbaror̃ cõgregata est cõtra romanos ad bellũ: duce Marentio. Necdũ Cõstãtinus tẽpore illo dñicę passionis acceperat signũ. Erat aũt cor eius fiduciã habẽs in dño. Nocte eadẽ vir splẽdidus apparuit ei dicẽs. Cõstantine, ne timeas: sed in cęlũ respice: r vide signum victorię. Euigilãs a somno: vidit ab oriẽtis parte in cęlo crucis signum: fulgore igneo rutilãs. Et perterritus tali aspectu: vidit angelos sibi astare dicẽtes. Constantine, in hoc signo vinces. Igitur Cõstantinus securus de victoria effectus: depinxit sibi signũ in fronte: qd viderat in cęlo: r illud etiã sup milites: in similitudinẽ crucis exaptat. Iam vero religionis signo armatus: vt eius manifesta fieret fides: crucis signũ ex auro r lapidibus p̄ciosis formatũ habens in dextera: contra impios ingreditur: Obsecrãs r orans dominũ, vt dextera, quã signo crucis muniebat: romano nõ macularetur sanguine. Et ecce Marentius primo diluculo: cũ ingẽti manu ingressus est pontẽ. Iusserat enim ipse Marentius: ad deceptionẽ sterni fluuiũ nauibus: r pontibus eductis exequari. Ingresso igit̃ ponte: statim naues in profundum demersę sunt: r solus nefandissimus princeps Marẽtius in aquis cadẽs: mortuus interijt: impolluta principis dextera est cruore seruata ciuili. Deinde super barbaros Cõstantinus faciens impetum: proxima

proxima luce illi territi fugerunt. Et sic po
pulus romanus, ab adulteriis homicidiis
tyrannicę seruitutis marterij: diuina virtute
liberatus est. ℟. G loriosum diē sacra vene
ret ecclia: dū triūphale referat lignū. In
quo redēptor noster mortis vincula rum-
pēs, callidū aspidē supauit: hall'. hall'. hall'.
℣. In ligno pendens, nostrę salutis semi-
tā, verbū patris inuenit. In quo. Lectio. ij.
ADepta igit Constantinus victoria:
septimo anno imperij sui, vrbē ingres
sus est romā. Et conuocans sacerdotes chri
stianę religionis: de signo crucis per quod
bellū vicerat: diligentissime pquirebat. Et
audiens q esset tropheū cęlestis regis: mi
sit ad Siluestrū epm eiusdē vrbis. Qui cū
venisset ad eū: protulit ei omnes diuinas
scripturas. Qui legit et credidit. Et statim
catechizauit eū, docens fidē christianorum:
et baptizauit in nomine patris, et filij, et spi
ritus scti. Cōfirmatus itaq in fide christi
Cōstantinus: iussit templa deorū destrui:
et edificari ecclias in noie christi saluatoris
nostri. Tunc lęti omnes romani, a iugo ty
rānicę seruitutis erepti: cū coniugibus ac
liberis Constantinū salutis auctorē faten-
tur. Ille vero in laudibus ppli nō extollit:
sed vt vidit imagines sibi ad honorē trium
phi a senatu erigi: iubet in dexterā suā dñi
cę crucis depingi vexillū: et scribi subtus:
hoc signū singulare: qd est verę virtutis in-
signe. Erat aūt Cōstantinus pfectus in
fide: et feruens in spū sctō. Et cū legēdo di
dicisset vbi eēt dñs crucifixus: misit ad he
lenā matrē suā. quę et ipsa in somnis admo
nita, vrgebat transire hierosolymā: vt inq-
reret preciosum et sanctū lignū dñi nostri
iesu christi. Gratia vero spūs sci requieuit
in beatissima matre Constantini Helena:
et dū multis cū militibus intrasset hieroso
lymā: iussit cōgregari iudęos viros peri-
tissimos in lege plusq tria milia: et sciscita-
ta est ab eis locū: in quo erat absconditum
lignū crucis christi. Qui dicentes se peni-
tus locū ignorare: pcepit oēs igne crema-
ri. Illi aūt timētes tradiderūt Iudā, dicen
tes. Hic vir iustus: et Symonis prophetę
filius: et frater prothomartyris Stephani:
melius nobis legem nouit. Hic dña, quę
cor tuū desiderat, ostendet diligenter. Au-
diuit enim a patre suo Symeone: et pater
eius a Zacheo pusillo et patre suo: inenar
rabilia de nomine Iesu christi. Tunc di-
misit eos: et iudā solum retinuit. ℟. Crux
sctā dū paret: psternunt hostes certamine
forti: gaudent christicolę. Crucifixū Iesum
immensis preconijs venerantes hall'a. ℣.
Barbari dū ruunt: lętantur plebes: quę re
demptorem adorant. Crucifixum. Lectio. iij.
HElena vero cōuocans ad se iudā di
xit ei. Mors et vita apposita sunt ti-
bi: si non ostenderis mihi q dicit caluarię
locus: vbi absconditū est preciosum lignū
dñicū. Iudas dixit. Sunt amplius q du-
centi anni: et ego cū iunior sim: quomodo
possum scire? Helena dixit. Imple deside
riū meū et viue: alioquin p ipsum crucifixū
morieris: qr te fame mori faciam. At ille rn-
dit. Locū nō noui: neq tunc illic eram. Et
cū hoc dixisset: iussit eū mitti in lacū: vt sta
ret illic sine cibo et sine potu septē diebus.
Cū aūt trāsissent septem dies: clamauit iu
das de lacu dicens. Eripite me hinc obse-
cro: et ego ostendā vobis crucē christi. Cū
aūt ascendisset iudas de lacu: ilico perrexit
ad templū Veneris, et ibi fodi iussit. Et cū
prope passus viginti effodissent: tres inue
nere cruces. Quę quia valde similes sibi erāt,
vt crux christi ab illis latronū dignosci nō
posset, casu accidit vt defunctus ad tumu
lū deferret: sup quē primā, q venerat ad ma
nū crucē ponentes, et deinde secundā, nihil
se mouit defunctus, At cū tertiā q chri erat
posuissent, cōtinuo ita sanus surrexit, ac si
nunq mortuus fuisset. Ibi etiam et christi
clauos inuenerunt. Ex quorū vno sctā he
lena frenū equo filij sui fieri pcepit: et de alio
diadema capitis: imperatori vt impleret p-
phetia quę dicit. In die illo qd erit in fre-
no: sanctū dño vocabit. Tertium in mare
proiecit, ad eius seuissimos ęstus compe
scendos. Salutare vero lignū crucis fecit
secare per medium: partē vnam filio detu
lit Constantinopolim: partē aliā in tecis

argenteis ꝛ aureis hierosolymis reliquit. ℟. Hec est arbor dignissima in paradisi medio situata. In qua salutis auctor propria morte: mortē omniū superauit: halla halla. ℣. Crux precellēti decore fulgida: quā helena Constantini mater, cōcupiscēti animo requisiuit. In. In tertio noc. aū. Felix ille triūphus: ut salus egris: vite lignū: mortis remediū: halla. ps. Cū inuoca.54. Verba mea.54. Dn̄e dominus noster.54. ℣. Adoramus te christe ꝛ benedicimus tibi: halla. ℟. Quia per crucem tuam redemisti. Sermo sancti Ambrosij episcopi in libro de obitu Theodosij

Constātino licet baptismatis gratia in vltimis cōstituto oīa pctā dimiserit: tamē qr primus imperator credidit ꝛ post se hereditatē fidei principibus dereliquit: magni meriti locū repperit: cuius tēporibus cōpletū est illud ꝓpheticū. In illo die qd̄ erit sup frenū equi: sanctū dn̄o vocabit. Lectō.iiij. Cuius illa sctē memorie helena mater eius: infuso sibi dei spū reuelauit. Beatus tali parente Cōstantinus: que imperāti filio diuini muneris q̄siuit auxiliū: quo inter prelia quoqꝫ tutus assisteret: ꝛ periculū nō timeret. Magna femina: que multo amplius inuenit qd̄ imperatori conferret, q̄ qd̄ ab imperatore acciperet. Anxia mater ꝓ filio: cui regnū vrbis romane cesserat: festinauit Hierosolymā: ꝛ scrutata est locū dn̄ice passionis. Stabulariā hāc primo fuisse asserūt: sed cōiunctā Cōstantino seniori: q postea regnū adeptus est. Bona stabularia: que tā diligēter presepe dn̄i requisiuit. Bona stabularia: que stabulariū nō ignorauit illū: qui vulnera curauit a latronibus vulnerati. Bona stabularia: que maluit estimare stercora: vt christū lucrifaceret. Ideo illā de stercore christus leuauit ad regnū: secūdū qd̄ scriptū est. Quia suscitauit de terra inopē: ꝛ de stercore erexit paupere. ℟. Crux ꝛ virga vigilās: iubar glorie ꝛ victorie signū. Quā salus eterna: ex cūctis cedris speciosam elegit halla hall. ℣. O lignū vite ꝛ crux dignissima: q̄ decorē ꝛ pulchritudinem de mēbris dn̄i suscepisti. Quā salus. Lectō.v.

Venit ergo Helena, ꝛ cepit reuisere loca sancta. Infudit ei spiritus: vt lignū crucis inquireret. Accessit ad Golgotha locū: ꝛ ait. Quero vexillū salutis: ꝛ nō inuenio. Ego inquit in regnis: ꝛ crux dn̄i in puluere? Ego in aureis tectis: ꝛ in ruinis christi triumphus? Ille adhuc latet: ꝛ latet palma vite eterne? Quomodo me redemptam arbitror si redemptio ipsa non cernitur? Video quid egeris diabole: vt gladius quo peremptus es, obstrueretur. Sed Isaac obstructos ab alienigenis puteos erüderauit: nec latēre aquā passus est. Tollat igitur ruina: vt vita appareat: promatur gladius: quo veri Golie caput est amputatum. Aperiat humus: vt salus fulgeat. Quid egisti diabole vt absconderes lignū: nisi vt iterū vincereris? Vicit te maria, que genuit triūphatorē: quem sine mutatione virginitatis edidit: q crucifixus vinceret te, ꝛ mortuus subiugaret. Vinceris ꝛ hodie: vt mulier tuas insidias deprehēdat. Illa quasi sancta dn̄ꝫ gestauit: ego crucē eius inuestigabo. Illa gn̄atū docuit: ego resuscitatū. Illa fecit vt deus inter homines videref: ego ad dn̄m remediū peccatorū diuinū de ruinis eleuabo vexillū. Aperit itaqꝫ humum: decutit puluerem: tria patibula confossa repperit, que ruina cōtexerat: inimicus abscōderat. Sed non potuit obliterari chr̄i triūphus. In incerto heret, vt mulier. Sed certā indaginē spiritus sanctus inspirat: eo q duo latrones cum dn̄o crucifixi fuerāt: querit ergo mediū lignum. Sed poterat fieri, vt patibula inter se ruina cōfunderet. ℟. O ū sacrum pignus celitus reuelaf: christi fides roboraf: Adsunt ꝓdigia diuina in virga moysi primitus figurata halleluia halleluia. ℣. Ad crucis tactum mortui resurgunt: ꝛ dei magnalia referantur. Ad. Lectio sexta.

Redit ad euangelij lectionē: inuenit qr in medio patibulo: prelatus titulus erat: Iesus nazarenus, rex iudeorum. Hinc collecta est series veritatis. Titulo, crux

crux patuit salutaris. Hoc est quod petentibus iudeis respondit Pilat⁹. Quod scripsi, scripsi. Id est: non ea scripsi q̄ vobis placerent: sed que etas futura cognosceret: non vobis, sed posteritati prope modū dicens. Habeat helena qd legat: vnde crucē dn̄i recognoscat. Inuenit ergo titulū: regē adorauit: nō lignū vtiq;: qa hic gentilis est error: et vanitas impiorū: sed adorauit illū q pependit in ligno: script⁹ in titulo. Illū q sicut scarabeus clamauit: vt psecutorib⁹ suis pctā donaret. Auida mulier festinabat remediū tangere imortalitatis: metuebat calcare sacramentū salutis. Leto corde, et trepidante vestigio, qd faceret nesciebat. Pertendit tamen ad cubile veritatis. Lignū refulsit: et gratia micuit: vt qa iā feminā visitauerat christus in maria: spirit⁹ in helena visitaret. Docuit etiā qd mulier ignorabat: et deduxit in viā, quā mortalis hō scire nō poterat. Quesiuit clauos quibus crucifixus fuit dn̄s, et inuenit: de vno clauo frenū fieri precepit: de altero diadema interuit. Vnū ad decorē: alterū ad deuotionē vertit. Visitata est Maria: vt euā liberaret. Visitata est Helena: vt imperatores redimerentur. ℟. O felix femina, que flagranti amore dn̄i feruens, crucem et clauos inuenire meruit. Et inclyti principis frenum ex eis studuit decorare halla hall. ℣. In die illo, sicut scriptū est, qd erit in freno, sanctū domino vocabit. Et icly. In .iij. noc. añ. Adoramus te christe et benedicimus tibi: qa p crucem tuā redemisti mundū halla. ps. Cātate dn̄o. j. 70. Dn̄s regna. exul. 71. Cantate. ij. 71. ℣. Omnis terra adoret te et psallat tibi: halleluia. ℟. Psalmū dicat nomini tuo dn̄e: halleluia.

cap. 3. Lectō sc̄i euangelij s̄m ioannē. Lectio. vij.

In illo tēpore: Erat hō ex pharisseis nichodemus noie: princeps iudeorum. Hic venit ad Jesum nocte: et dixit ei. Rabbi: scimus quia a deo venisti magister. Et reliq.

Ex tra. Omelia sancti Augustini episcopi.
ctatu. xj
sup Io. Iam hoc nostis quia rabbi magister dicitur. Scimus quia a deo venisti magister. Nemo enim potest hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cum eo. Ergo iste Nicodemus ex his erat qui crediderāt in nomine eius: videntes signa et prodigia que faciebat. Superius enī hoc dixi. Cū autē esset hierosolymis in pascha in die festo: multi crediderūt in noie eius. Quare crediderūt? Sequit: videntes signa eius que faciebat. Et de Nicodemo qd dicit? Erat princeps iudeorum Nicodemus noie. Et venit ad eū nocte et ait. Rabbi, scimus qa a deo venisti magister. Et iste ergo crediderat in nomine eius. Et ipse, vñ crediderat? Sequitur. Nemo potest hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cū eo. Si ergo Nicodemus de illis multis erat, q crediderant in noie eius: iaz in isto Nicodemo attendamus: qre Jesus nō se credebat eis. ℟. Dulce lignū dulces clauos: dulce pōdus sustinuit. Que sola digna fuit portare preciū huius seculi: halla. ℣. Hoc signuz crucis erit in celo: cum dominus ad iudicandū venerit. Que sola digna. Lcō. viij.

Respondit Jesus: et dixit ei. Amen amē dico vobis: nisi qs renatus fuerit denuo: non potest videre regnum dei. Ipsis ergo Jesus se credit: qui nati fuerint denuo. Ecce illi crediderūt in eū: et Jesus nō se credebat eis. Tales sunt oēs cathecumeni: ipsi credunt in noie christi: sz iesus nō se credit illis. Intendat et itelligat charitas vestra. Si dixeris cathecumeno, Credis in christo? Respōdet. Credo. Et signat se. Iā crucē christi portat in fronte: et non erubescit de cruce dn̄i sui. Ecce credit ī nomine eius. Interrogemus eū: manducas carnē filij hois: et bibis sanguinē filij hominis? Nescit qd dicimus: qr iesus nō se credidit ei. ℟. Hoc signū crucis erit in celo: cū dn̄s ad iudicādū venerit. Tūc manifesta erūt abscōdita cordis nr̄i: hall. hall. ℣. Cū sederit filius hois in sede maiestatis sue: et ceperit iudicare sclm p ignē. Tunc.

Cum ergo ex illo numero esset Le. ix. Nicodemus: venit ad dn̄m: sed nocte venit. Et hoc forte ad rez pertinet. Ad dn̄m venit: et nocte venit. Ad lucē venit: et

in tenebris venit. Renati aũt ex aqua ꝛ spiritu scõ: qd audiũt ab aplo: Fuistis aliquñ tenebre: nũc aũt lux in dño: sicut filij lucis ambulate. Et iterũ. Nos aũt q dici sumus: sobrij simus. Qui ergo renati sunt: noctis fuerũt: ꝛ dici sunt: ꝛ tenebre fuerũt: ꝛ lumẽ sunt. Jã credit se illis iesus: ꝛ nõ nocte veniunt ad iesum: sicut nicodemus: nõ in tenebris querunt diẽ. Tales enim ipsi etiã fuerũt. Accessit ad illos iesus: facit in illis salutẽ: q: ipse dixit. Nisi qs manducauerit carnẽ meã: ꝛ biberit sanguinẽ meũ: nõ habebit vitã in se. Et ꝙ signũ crucis habent in fronte cathecumeni, iam de domo magna sunt: sed fiant ex seruis filij. Non enim nihil sunt: q: iã ad domũ magnã ptinent.

Ad laudes ꝛ per horas antiphona.

Helena constantini mater, hierosolymã petijt: halleluia. Ps. Dñs regnauit deco.5. Cũ rel. Añ. Tunc precepit eos oẽs igne cremari: at illi timentes tradiderũt iudã: hallã. Añ. Mors ꝛ vita apposita sunt tibi: si nõ ostenderis mihi crucẽ christi: hallã. Aña. Cũq ascendisset iudas de lacu: prexit ad locũ, vbi iacebat scã crux: hallã. Añ. Orabat iudas: deus deus meus, ostende mihi lignũ scẽ crucis: halleluia. Cap. Fratres: hoc enim sentite. Hy. Lustris sex q iã peractis.164. ℣. Adoramus te christe ꝛ bñdicimus tibi: halla. ℟. Quia per crucem tuam redemisti mundũ: hallã. Ad bñs añ. Helena scã dixit ad iudã: comple desideriũ meũ ꝛ viues sup terrã: vt ostẽdas mihi qui dicitur caluarie locus: vbi abscõditũ est pciosum lignũ dñicũ: hall. Ad tertiam cap. Fratres: hoc enim sentite. ℟. bre. Hoc signũ crucis erit ĩ celo, Hall. halla. ℣. Cũ dñs ad iudicandum venerit. Halla. Gloria. Hoc si. ℣. Adoramus te chre ꝛ bñdicimus tibi: hallã. ℟. Quia per crucẽ tuã redemisti mũdũ hall. Ad .vj. ca.

gal.6.c Mihi aũt absit gl'iari nisi in cruce dñi nostri iesu chri: p quẽ mihi mundus crucifixus est, ꝛ ego mũdo. ℟. bre. Adoramus te christe ꝛ bñdicimus tibi, Halla halla. ℣. Quia p crucẽ tuã redemisti mũdũ. Halla. Glia. Adoramus. ℣. Ois terra adoret te deus ꝛ psallat tibi, hallã. ℟. Psalmũ dicat noĩ tuo, hallã. Ad .ix. cap.

Propter qđ ꝛ deus exaltauit illũ: ꝛ dedit illi nomẽ qđ est sup omne nomẽ: vt in nomine Jesu, omne genu flectat: celestiũ, terrestriũ ꝛ infernorũ: ꝛ omnis lingua confiteat: quia dñs noster Jesus chrs in glia est dei patris. Phil. 2.b. ℟. bre. Omnis terra adoret te deus ꝛ psallat tibi, Halla halla. ℣. Psalmũ dicat nomini tuo. Hall. Glia. Ois. ℣. Hoc signũ crucis erit ĩ celo: hall. ℟. Cũ dñs ad iudicandũ ve. Ad vesp. añ. Helena cõstantini. Cũ rel. aña. ps. Dixit dñs dño.35. Cũ rel. In fine Laudate dñs oẽs gen.37. Cap. Fres: hoc enim sentite. Hymnus. Vexilla regis prodeũt.162 ℣. Hoc signũ crucis erit in celo ℟. Cũ dñs ad iudicãdũ venerit. Ad mag. añ. Crucẽ scãm subijt: q infernũ cõfregit: accinctus est potentia: surrexit die tertia: halleluia.

Alexãdri Euẽtij Theodoli atq iuuenalis die.3.

Presta quesumus marty. Oro. omnipotẽs deus: vt q sanctorum tuorum alexandri: euẽtij: theodoli atq iuuenalis, natalitia colimus: a cũctis malis imminentibus, eorum intercessionibus liberemur. Per. Lectio .j.

Rome in via numentana miliario octauo. Passio alexandri pape: euentij ꝛ theodoli pñbyterorũ: sub traiano principe, iudice aureliano. Qui alexander, romane eccl'ie episcopatũ quintus post petrũ annos decẽ tenuit: menses septẽ: dies duo decim. Qui sanctitate ꝛ scientia incõparabilis: fideq clarissimus maximã partem senatorũ vrbis cõuertit ad dñm. Lctõ .ij.

Hic cõstituit aquã cũ sale bñdici: in habitaculisq hominum aspergi: ꝛ passionẽ dñi miscuit in pdicatiõe sacerdotũ: quando misse celebrant. Qui post modũ iubente traiano principe: ab aureliano comite vtriusq militie carceri mancipatus: post stupenda ꝛ diuina miracula: vbi per puerum qui faculam ferebat ardentẽ e carcere nocturno silentio per fenestram eductus: ad domũ quirini tribuni: vbi beatus hermes prefectus sub custodia tenebatur

batur

batur perducitur. Tu autem. Lectio .iij.

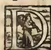
POstq̄ aūt sanata est filia ipsius qrini balbina nomine: ⁊ ipse quirinus cōuersus baptismi grāz desiderauit. Postq̄ liberationē ⁊ baptizationē eorū: quos in vinculis arctatos in carcere quirinus ipse tenuerat: inter quos duos quoq̄ sanctissimos presbyteros cōstrinxerat, euentiuz ⁊ theodolū: qui de oriēte venerant: post ista omnia: ⁊ siqua ab eo venerabiliter gesta sunt: aureliano comiti: pncipe adhuc traiano: siquidē adrianus mūdo imperabat exhibitus est: simul cū ipsis duob⁹ presbyteris beatis: primoq̄ in eculeuz leuatus ⁊ tortus vngulis: atq̄ lāpadibus attrectatus est grauissime. Cūq̄ nullas daret voces: dixit aurelianus. Quare taces? Beatus Alexander respōdit. Quia tēpore orationis xpianus homo cū deo loqtur. L. iiij.

DEposito aūt beato Alexādro: iussit impius iudex applicari euentium ⁊ theodolū. Et interrogauit beatū Alexandrū q̄ sunt isti? Sanctus alexander respōdit. Ambo viri sancti: ambo presbyteri: Tūc cōuersus ad beatū euentiū iudex interrogauit. Quando factus es chrīanus? Cui beatus euentius. Ante annos septuaginta. Nā annorū vndecim sum baptizatus: ⁊ annor viginti presbyter ordinatus: nūc ago octoginta ⁊ vnū etatis annū: quē in carcere in vinculis cōpleui. Lectio .v.

POstq̄ aūt interrogauit euiū theodolū: ⁊ in cōfessione christi manentē inuenit: iussit furnū incēdi fortiter: ⁊ beatuz alexandrū atq̄ euentiū in medio pcipitari. Cū quibus ⁊ beatus theodolus spōte in flammis psiluit: decantās cuz ipsis ⁊ pariter gratias agens. Igne nos examinasti: ⁊ nō est inuēta in nobis iniqtas. L. vj.

QUod cū nunciatum esset aureliano impio, fecit beatissimū alexandrum punctis creberrimis p tota pungi mēbra donec deficeret. Huiusmodi fine vir scūs martyriū suū cōpleuit. Sancti autez duo presbyteri gladio ɔsummati sunt. Quor corpora seuera femina religiosa collegit: ⁊ beatum alexandrum ⁊ euentium in vno sepulchro: sanctum vero Theodolum separatim in alio posuit: via numentana in predio suo: Quinto nonas Maij. ole. 6.

¶ Joannis ante portā latinā. Ad ves. aā. Sācti tui dn̄e. 295 Cū rel. ps. Dixit domi. 35. Cū rel. In fine ps. Laudate dn̄m oēs gen. 37. Cap. Stabūt iusti. 296 Hym. Tristes. 296 V. Scti ⁊ iusti. In vtrisq̄ ves. Ad magni. aña. In feruentis olei dolium missus ioannes aplus: diuina se protegēte gratia, illesus exiuit halleluia. Oratio.

DEus qui conspicis q̄r nos vndiq̄ mala nostra perturbant: presta quesumus: vt beati ioannis apostoli tui intercessio gloriosa nos protegat. Per dominum nostruz. Ad matu. ⁊ ad oēs alias: horas: oīa dicūt sicut in festo sancti Marci pter lectiōes. 296

Hieronymus in libro illustriū viror. L. j.

IOannes apostolus quē Jesus amauit plurimū: filius Zebedei, frater Jacobi apostoli: quē Herodes post passionē dn̄i decollauerat: nouissimus omnium scripsit euangeliuz: rogatus ab Asye episcopis: aduersus cerintū aliosq̄ hereticos ⁊ maxime tunc cōtra Ebionitarū dogma cōsurgens, qui asserebāt chrm̄ ante mariā nō fuisse. Unde etiā cōpulsus fuit eius diuinā natiuitatē edicere. Sed ⁊ aliā causam huius scripture ferunt: q̄ cuz legisset Matthei, Marci, ⁊ Luce volumina: pbauerit quidem textum hystorie: ⁊ vera eos dixisse firmauerit: sed vnius tantū anni, in quo passus est: post carcerem ioannis, hystoriam texuisse. R. Tristitia. Lectio .ij.

PRetermisso itaq̄ anno: cuius acta a tribus exposita fuerant: superioris tēporis anteq̄ Joannes clauderet in carcerē, gesta narrauit: sicut manifestū esse poterit ijs, q diligenter quatuor euāgeliorū volumina legerint. Que res etiā diaphoniā que videtur ioannis esse cuz ceteris tollit.

Scripsit aūt vnā epistolaz: cuius exordium est. Qđ fuit ab initio: qđ audiuimus ⁊ vidimus oculis nostris: qđ pspeximus: ⁊ manus nostre contrectauerūt de verbo vite. Que ab vniuersis ecclesiasticis ⁊ eru-

ditis viris probat. Reliquę aūt duę quarū principium vnius est, Senior electę dñę et natis eius: alterius vero principiū est, Senior Gaio charissimo: quē ego diligo in veritate: ioannis presbyteri asseruntur. Cuius hodie et alterū sepulchrū apud Ephesum ostenditur. ℟. Preciosa. Lectio .vij.

Et nōnulli putant, duas memorias eiusdem Joannis eē euāgelistę. Super qua re: cū p ordinē ad Papiā auditorē eius ventum fuerit, disseremus. Quarto decimo igit anno: secundā post Neronem psecutionē mouente domitiano: in pathmos insulam relegatus, scripsit Apocalypsim: quā interpretatur Justinus martyr, et Hireneus. Interfecto aūt Domitiano, et actis eius ob nimiā crudelitatē a senatu rescissis: sub Pertinace pricipe rediit ephesum. Ibiq; vsq; ad Traianū principē perseuerās: totas Asię fundauit, rexitq; ecclesias. Et cōfectus senio: sexagesimooctauo post passionē dñi anno, iuxta candē vrbē viuus, humum subiit: et sic vitā finiuit. ℟. Lux ppetua. Tres alię lectiones leguntur d passione eius. Secundam post neronem. fol.102. vt supra in festo sancti Joānis euāgelistę. iiij. ℟. Filię hierusalē. ℣. ℟. Uirtute magna. ℣. ℟. Isti sunt agni nouelli q. Secundum mattheum. Lectio septima.

cap.20. In illo tēpore: Accessit ad iesum mater filiorū zebedei cum filiis suis: adorans et petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Unde opinionē habet regni mater filiorū zebedei: vt cū dñs dixerit: filius hominis tradetur principibus sacerdotū, et scribis: et cōdemnabunt eū morte: et tradent eū gentibus, ad illudendū, et flagellandū, et crucifigendū: et ignominiam passionis timentibus discipulis nunciaret: illa gloriam postulet triumphātis? Hac vt reor ex causa: q: post oīa dixerat dñs: et tertia die resurget: putauit eū mulier post resurrectionē illico regnaturū: et hoc qd in secundo aduentu pmittitur: in primo esse complēdū: et auiditate feminea, presentia cupit, immemor futurorū. Qd autē interrogat dñs: et illi petenti respōdet: quid vis? non venit de ignorantia: sed ex eius psona dicitur, qui flagellandus et crucifigendus erat: quomodo in hemorroissa: quis me tetigit? Et de Lazaro: vbi posuistis eum? In veteri quoq; testamēto. Adā vbi es? Et descēdēs videbo si iuxta clamorē suū: q venit ad me perfecerint: sin autem non est ita vt sciam. ℟. Ego sum vitis vera et vos. Lectio .viij.

Postulat autē mater filiorū zebedei: errore muliebri, et pietatis affectu: nesciens qd peteret. Nec mirū si ista arguatur imperitię: cū de Petro dicatur: quādo tria vult facere tabernacula, nesciens quid diceret. Respōdens autem Jesus dixit eis. Nescitis quid petatis. Mater postulat: sed dñs discipulis loquitur: intelligēs preces eius ex filiorū descendere voluntate. Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum? Calicē in scripturis diuinis: intelligimus passionem: vnde et ipse dñs ait, Pater, si possibile est: transeat a me calix iste. Et in psalmo. Quid retribuā dño p oibus quę retribuit mihi? Calicē salutaris accipiam, et nomē dñi inuocabo. Statimq; infert qs sit iste calix. Preciosa in conspectu dñi: mors sanctorum eius. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Candidi facti. Lectio .ix.

At illis. Calicē qdē meū bibetis: sedere aūt ad dexterā meam et ad sinistrā: nō est meū dare vobis: sed qbus paratū est a patre meo. Quęrit quomodo calicē martyrii zebedei filii: Jacobus videlicet et Joānes biberint: cū scriptura narret Jacobū tantū apostolū ab Herode capite truncatum: Joannes autem propria morte vitam finierit. Sed si legamus ecclesiasticas hystorias: in quibus fertur: q et ipse propter martyrium sit missus in feruentis olei Dolium: et inde ad suscipiendam coronam Christi athleta processerit: statimq; relegatus in Pathmos insulā sit: videbimus martyrium animo nō defuisse: et bibisse Joannem calicem confessionis: quē et tres pueri in camino ignis biberunt: licet persecutor non fuderit sanguinem. Tu autē domine miserere nobis. In appa

die.8.
In apparitione scti Michaelis archãgeli, oĩa dĩr sicut in alio festo eiusdẽ mensis septembris: hoc excepto: q̃ ad inuita. añas ꝙ̃ ꝛ̃ia tã breuia q̃ alia, ⁊ versiculos in fine adiungit̃ Hall. Et sub prima aña cuiusli bet nocturni dicuntur tres psalmi. Et in primo nocturno dĩr tria sequentia Rꝛ̃ia.

Primũ R. Locutus est ad me vnus ex septẽ angelis dicẽs: veni, ostẽdã tibi nouã nuptã spõsam agni. Et vidi Hierusalem descendentẽ de cęlo: ornatam monilibus suis: halla, halla, halla. V. Et sustulit me in spiritu in montẽ mag nũ ⁊ altum. Et vi.

Secundũ R. Audiui vocẽ in cęlo angelorũ multorũ dicentiũ. Timete dñm ⁊ da te claritatẽ illi, ⁊ adorate eũ q fecit cęlũ, ⁊ terrã: mare: ⁊ fontes aquarũ: halla halla. V. Uidi ãgelũ dei fortẽ volãtẽ p mediũ cęlũ: voce magna clamãtẽ, ⁊ dicẽtẽ. Timete

Tertiũ R. Ostẽdit mihi ãgelus fontẽ aquę viuę: ⁊ dixit ad me halla. Hic deũ adora: halla hall. hall. V. Postq̃ audissẽ ⁊ vidissem: cecidi, vt adorarẽ ante pedes angeli, q mihi hęc ostẽdebat: ⁊ dixit mihi. Hic.

Rꝛ̃iũ q̃rtũ incipit a primo alterius festi scʒ Factũ est silentiũ. cũ reliquis per ordinem.

¶ Gordiani ⁊ Epimachi martyrũ. Orõ.

die.10.
Da quęsumus omnipotẽs deus: vt qui sanctorũ martyrum tuorum Gordiani ⁊ Epimachi solẽnia colimus: eorum apud te intercessionibus adiuuemur. Per. Le. j.

Romę, via Latina, natale sanctorum Gordiani ⁊ Epimachi: quos Julianus imperator ⁊ apostata, inter multos christianos, publicis custodijs mancipauit. Beatum vero Januariuʒ senem sacerdotem comprehensum: cuidam vicario gordiano audiendum tradidit. Qui beatum Januarium patienter audiens: spiritu dei illuminatus, credere cępit. Tu autem domine miserere nobis. Lectio scõa.

Uem protinus beatus presbyter cũ vxore Mariana nomine: ⁊ familia promiscui sexus numero quinquaginta tres ⁊ eo amplius baptizauit. Quod factum audiens Julianus, plenus ira: damnauit inscriptionibus sanctum presbyteruʒ Januarium: sanctũ vero Gordianum similiter damnatum in custodia publica posuit atq̃ꝫ cuidã Clementiano, quẽ vicarium loco eius dederat, tradidit. Porro, vxorem eius: ad aquas salinas manere: in rusticorum pręcepit seruitio. Lectio. iij.

Clementianus aũt ante tribunal residens: beatũ Gordianũ vinctũ catenis sibi pcepit pręsentari. Ille aũt in cõfessione christi fixus: dũ plũbatis cędit̃: ⁊ ad vltimũ capite truncat̃. Cuius corpus pcepit iniquissimus iudex ante tẽplũ Apollinis in tellure iactari: vt a canibus roderet̃. Qd̃ nocturno tẽpore christiani rapientes: miliario plus vel minus ab vrbe roma posuerunt in crypta: vbi iam pridẽ corpus beati martyris Epimachi sepultum fuerat.

¶ Nerei Achilei, atq̃ꝫ Pancratij mart. die.12.

Emper nos dñe martyrum tuorum nerei, achilei, atq̃ꝫ pãcratij, foueat quęsumus beata solennitas: ⁊ tuo dignos reddat obsequio. Per dominũ nostrũ Le. j.

Romę in cęmeterio pretextati: natale sanctorũ martyrũ Nerei ⁊ Achilei fratrũ: qui fuerũt eunuchi beatę Flauię domicillę: quiq̃ꝫ cũ ea apud insulã Pontianã longũ pro christo duxerunt exiliũ. Postmodũ vero ab Aureliano spõso domicillę: quem ipsa ob amoreʒ christi spreuerat, primo, verberibus grauissimis attriti: deinde Moninio ruso consulari sunt traditi.

A Quo cum eculeo ⁊ flammis Le. ij. cõpellerent̃ ad immolandũ: ⁊ dicerent se a beato petro apostolo baptizatos: nulla ratione posse idolis immolare: capite cęsi sunt. Quorũ corpora rapuit auspicius discipulus eorum: nutritor sanctę virginis domicillę. Quę etiam nauiculę imposita adduxit: ⁊ in pdio domicillę in crypta arenaria sepeliuit: via ardeatina: a muro vrbis miliario vno semis. Tu autẽ do.

Pro sancto pancratio. Lectio tertia.

Uia aurelia, miliario secundo: natale sancti Pancratij martyris. Qui cũ

esset annorum tredecim: martyriū capitis abscissione sub diocletiano cōpleuit. Cuius reuerendū corpus Octauilla illustris femina occulte noctu sublatum: aromatibus conditū, sepeliuit: quarto idus maij.

die.14. ¶ Bonifacij martyris. Lectio prima.

Passio scti Bonifacij martyris, sub Diocletiano & Maximiano: apud Tharsum ciuitatem passi: sed romę in via quę latina nuncupat̄ sepulti. Qui cū esset procurator rerū cuiusdā nobilis matronę, noīe Aglaes: & cū ea in stupro misceret̄: tandē vtriq; diuino nutu cōpuncti: consiliū habuerunt: vt ad requirendū corpora sanctorū martyrū Bonifacius mitteret̄: si quo modo seruientes eis atq; obsequētes: per eorū orationes saluari mererentur. Lcō.ij.

Perueniens igitur post dies aliquot Tharsum ciuitatē: dixit ad eos q cū eo erant Bonifacius. Viri, euntes requirite nobis hospitiū: ego aūt ibo videre eos, quos valde desidero certantes martyres. Festinans itaq; ad locū, vidit beatissimos martyres: aliū p pedes suspēsum igne supposito: aliū in quatuor lignis extensum: & diutissime afflictū: aliū vngulis exaratū: aliū manibus abscissum: aliū stipitem in collo habentem infixum & a terra eleuatū: & sic per diuersa supplicia: martyria ab impio carnifice disposita. Tu. Lectio tertia.

Cumq; éminus feruens & ipse amore christi respiceret: magnū deū sanctorū martyrū clamare cępit: & accurrēs, consedit pedibus eorū: deosculans vincula, ac dicens. Certate martyres christi: calcate diabolū: modicū perseuerate. Paruus quidem labor: sed multa requies: & ineffabilis postmodum satietas. Tu. Lctō.iiij.

Ista enim tormenta: quę pro diuinitatis amore patimini: tēporalia sunt: & quasi in momento transeūtia. Post breuissimi tamē tpis spatiū: ad ppetue felicitatis vos transmittent gaudia: vbi regis vestri visione gaudentes: illicq; cęlestiū cantionū laudes inter choros angelorū immortalitatis decore vestiti referentes: in ęternę calamitatis abysso: ipsissimos vestros videbitis crucian tortores. Lectio.v.

Aspiciēs aūt eū Simplicius iudex: iussit eū applicari ad tribunal: eiq; dixit. Quis es tu: Sctūs Bonifacius dixit. Christianus sum: & Bonifacius vocor. Tunc iratus iudex, iussit eū suspendi: & tādiu corpus eius vngulis radi: donec ossa eius apparerēt. Deinde calamos acutos sub vngulis manuū eius asfigi. Lectio.vj.

Cumq; scrūs dei martyr in cęlū aspiciens, alacriter dolores toleraret: vidēs hoc impius iudex, iussit os eius apiri: & plūbū bulliēs infundi. Sanctus autem martyr dicebat. Gratias ago tibi dn̄e iesu christe, fili dei viui. Deinde iudex iussit afferri ollā: & cā pice ipleri: atq; sanctū martyrē verso capite in bullientē picē mitti. Sed cū nihil lesus esset: iussit iudex, vt gladio caput eius absciderent. Quo facto: terremotus magnus factus est: ita vt multi infideles, virtutem christi in martyre cernentes: crederent. Tu autem. Lectio.vij.

Conserui vero martyris Bonifacij, circuibāt vbiq; quęrentes eū: & nō inuenientes, ad inuicē dicebant. Ille modo in adulterio aut i taberna positus, epulat̄. Cum ergo hęc inter se colloquerent̄: contigit vt obuiaret eis vnus de cōmentariensibus: quē interrogāt. Vidisti aliquē viru peregrinū romanū: Ille ait eis. Hesterno die: vir pegrinus abscissus est capite in stadio. Et iteq; interrogāt. Qualis erat aspectus eius: At ille dixit. Vir qdratus & crassus: robusto capillo: coccinea amiclasia indutus. Et dicit eis. Ille quē qritis: apō nos, hesterno die, martyrio est finitus. At illi. Hō enī quē qrimus, adulter est, & ebriosus. Dicit eis ille. Venite videre eū. L.viij.

Cumq; ostendisset eis btīssimi martyris corpus, & pciosissimū caput ei': dixerūt ei. Iste est, quē qrimus: petim', vt des nob eū. Qui rndit. Ego gratis, corpus ei' vobis dare nō possum. Illi aūt dātes ei solidos qngētos: acceperūt corpus scti martyris. Et vngētes cū aromatibus: inuoluētesq; linteaminibus pciosis: posuerunt

fuerũt illud in basternam: ⁊ sic reuertebant̄ gaudẽtes ⁊ glificantes deũ. Angelus aũt dñi apparens dñe quodã ipsius: rẽ factã bti martyris indicauit. Que confestim cũ omni veneratione obuiauit sctõ corpori: ⁊ edificans ei domũ dignã: reposuit illud in ea: ab vrbe Roma stadiorũ qnq̃. L. ix.

Martyrizatus est aũt btũs Bonifaci⁹ q̃rtodecimo die mensis Maij apud Tharsũ metropolim Cilicie: ⁊ sepultus est Rome nonis iunij. Btã vero Aglaes abrenunciauit mũdo ⁊ pompis eius: ⁊ distribuens vniuersa, q̃ possidebat, egenis ac monasterijs: relaxauitq̃ vniuersam familiam suã a iugo seruitutis: ⁊ ipsa sine intermissione vacans orationibus ⁊ ieiunijs: tantã grãm a domino iesu christo ꝓmeruit: vt in eius nomine, virtutũ clarescerent signis. Superuixit autem in habitu sancti moniali annis tredecim: ⁊ sepulta est apõ sanctũ martyrẽ, opibus pijs cõsummata.

die.17. ¶ In translatione sancti Bernardini: q̃re in officijs nouis.

die.19. ¶ Sancte pudentiane virginis Lectio.j.

Rome scte Pudentiane vel Potentiane virginis: q̃ illustrissimi generis Pudentis discipuli scti Pauli apli filia fuit. Cuius mr̃ Sabinella: soror vero Praxedis. Quas pijssimus pr̃ earũ Pudẽs: in omni religiõe christi erudiuit: virginesq̃ christo reliquit. Que post obitũ sancti patris in omni exercitatione pietatis ita se exercuerũt: vt nocte dieq̃ icessanter hymnis ⁊ oratiõibus cũ familia sua dño inseruirẽt: btissimo Pio vrbis episcopo: cum eis in laudibus dei participante. Remunerationẽ igit̃, ꝓ pijssimis laudibus pcepture: que p grãm chri fructuose ꝓlurimum aucrant: post multorũ martyrũ venerabiliter exhibitas sepulturas: post oẽs facultates suas in pauperum visceribus inclusas: ⁊ christo fideliter cõmendatas: tandẽ de terris ad christum migrauerunt. Pudentiana venerabilis quartodecimo calendas iunij: posita fuit in cemeterio priscille, via Salaria. Praxedis vero virgo eque sanctissima duodecimo calen. augusti: ⁊ ipsa cũ sorore iuxta patrẽ Pudentẽ posita est.

¶ Bernardini confessoris ordinis minorum, q̃re in officijs nouis. die.20. In translatione sctĩ Francisci quere in officiis nouis.

¶ Vrbani pape ⁊ martyris. Oratio.

Da q̃s omnĩps sempiterne de⁹: vt q bti Vrbani martyris tui atq̃ põtificis solẽnia colimus: eius apud te intercessionibus adiuuemur. Per dominum nostrũ. Lectio.j. die.25.

Vrbanus natiõe roman⁹: ex pr̃e pontiano: sedit ãnos octo: menses vndecim. dies duodecim. Hic fecit ministeria sacrata oĩa argẽtea: ⁊ patenas argẽteas viginti q̃nq̃ apposuit. Hic vero ꝓfessor extitit tpibus Diocletiani. Hic sua traditiõe multos ꝯuertit ad baptismũ ⁊ credulitatẽ: ẽt Valerianũ nobilissimũ virũ sponsũ sctẽ Cecilie: ⁊ fr̃em eius Tyburnum: quos ẽt vsq̃ ad martyrij palmã ꝑduxit: ⁊ p ei⁹ monita, multi martyrio coronati sũt. Hic fecit ordinatiões q̃nq̃ p mẽses decẽbrẽ: p̃sbros nouẽ: diaconos q̃nq̃: epõs p diuersa loca octo. Qui ẽt sepultus est in cemeterio ptextati, via appia, octauo calẽdas iunij: ⁊ cessauit epatus dies triginta.

¶ Sancti Eleutherij pape ⁊ mart. Lcõ. die.26.

Eleutherius natione grecus: ex pr̃e abundio, de oppido Nicopoli: sedit ãnos vigintiunũ: mẽses sex: dies q̃nq̃. Fuit aũt tpibus Antonini ⁊ Cõmodi, vsq̃ ad p̃tianũ ⁊ barduã. hic accepit eplã a lucio britãnico rege: vt xp̃ian⁹ efficeret̄ p ei⁹ mãdatũ. Et hic iterum firmauit: vt nulla esca vsualis a xp̃ianis repudiaret̄: maxime fidelib⁹: quã de⁹ creauit: que tamen rõnalis ⁊ humana est. Hic fecit ordinatiões tres p mensem decẽbrẽ: p̃sbros duodecim: diaconos octo: epõs p diuersa loca q̃ndecim: q ẽt sepultus est iuxta corp⁹ bti petri in vaticano. viij. cal. iunij: ⁊ cessauit epat⁹ dies. v.

¶ Scĩ Joãnis pape ⁊ m. Lc. j. die.27.

Joãnes natiõe tusc⁹: ex pr̃e Cõstãtino: sedit ãnos duos: mẽses octo: dies sexdecĩ. Fuit aũt a cõsulatu maximi, vsq̃ ad ꝯsulatũ olibrij: tpe theodorici regis: ⁊ iustini augusti xp̃iãi. hic vocat⁹ ẽ a rege theodorico rauẽnã. quẽ rex

rogās: misit in Cōstantinopolim cū legatione: ad Justinū impatorē orthodorum. Qui eodē tpe Justin⁹ impator vir religiosissimus, summo ardoris amore, religiōis christianę: voluit hereticos exulare. Nam summo feruore religionis christianę, hoc cōsilio vsus ē: vt ecctias Arrianorū catholicas ɔsecraret. Pro hac causa, Theodoricus rex hereticus, hoc audiens, exarsit in irā: ⁊ voluit totā italiā gladio extinguere. Lctō. ij.

Eodē tēpore, ioānes papa: egrotus infirmitate, cū fletu ambulauit pergens ad vrbē Cōstantinopolim: ⁊ senatores ⁊ cōsules cū eo: id est: Theodorus, Importunus, ⁊ Agapit⁹: ⁊ ali⁹ Agapitus patritius: accipientes hoc in mādatis legationū ab ipso rege: vt redderentur ecclię hereticis in partib⁹ oriētis: qḋ si nō, oēm italiā gladio pderet. Qui cū ambularent cū Joāne papa: occurrerunt ipsi btō ioāni papę a miliario duodecimo omnis ciuitas cū cereis ⁊ crucibus in honorem btōrū aplōrū petri ⁊ pauli: q₂ veteres grecorū hoc testificabant: dicētes, a tempore Cōstātini augusti, ⁊ a btō Siluestro sedis aplice epō: vsq₃ ad Justini augusti tpa: nō meruisse grecianū partes: vicariū bti petri apli suscepisse cū gaudio ⁊ gloria. Le. iij.

Tunc Justinus augustus dans honorē deo: humiliauit se pronus in terrā: ⁊ adorauit btissimū Joānē papā. Eodem tpe, btūs Joānes papa cū senatoribus supradictis: cū grandi fletu, rogauerunt Justinū impatorē: vt legatio acceptabilis eēt in cōspectu eius. Qui videlicet papa Joannes ⁊ senatores viri religiosi, omnia meruerūt: ⁊ liberata est italia a Theodorico rege heretico. Justinus aūt impator gaudio repletus est: qi meruit tpibus suis, vicarium bti Petri apli videre i regno suo: de cuius manibus cum gloria coronatus est Justinus augustus. Lectio quarta.

Eodem tpe cū hi supradicti: id est papa Joānes, cū senatore Theodoro Importuno: ⁊ Agapito excōsule: Agapito patritio defuncto Thessalonicę posito, essent constantinopoli: Theodoricus hereticus tenuit duos senatores pclaros ⁊ exconsules: Simacū ⁊ boetiū: ⁊ occidit interficiens gladio. Eo tempore reuersus Joānes venerabilis papa ⁊ senatores cū gloria: dū omnia obtinuissent a Justino augusto: Theodoricus cū grandi dolo ⁊ odio suscepit eos: scilicet Joannē papā ⁊ senatores. Quos ēt gladio voluit occidere: sed metuebat indignationē Justini augusti: tamē oēs in custodia afflictos macerauit: ita vt btūs Joānes epūs primę sedis in custodia afflictus: deficiēs moreret. Qui defunctus est Rauennę in custodia: duodecimo calend. iunij martyr. Lcō. v.

Post hoc factū nutu dei omnipotentis: nonagesimooctauo die postquā occisus est ioānes btissimus papa in custodia: Theodoricus rex hereticus subito interijt, ⁊ mortuus est. Hic papa Joānes pfecit cęmeteriū beatorū marty₂ Nerei ⁊ Archilei: via ardeatina. Itē renouauit cęmeteriū Priscillę. Ornauit etiā altare sctī petri auro, gēmisq₃ prasīnis, ⁊ hyacintis. Lec. vj.

Tēpe huius tēporibus Justinus impator obtulit patenā aureā cū gemmis: pensantē libras viginti: calicē aureū cū gēmis pensantē libras qnq₃: scyphos argenteos qnq₃: pallia auro texta qndecim: quę ipse Joānes papa detulit btīs aplis petro ⁊ paulo: ⁊ ad sctām Mariā ⁊ ad sanctū Laurentiū. Hic ordinauit epōs p diuersa loca qndecim: cuius corp⁹ translatū est de Rauēna romā: ⁊ sepultum est in basilica beati petri apostoli: sub die sexto calendarū iunij: Olimbrio consule: ⁊ cessauit epatus dies octo ⁊ quinq̄ginta.

Sancti Felicis papę ⁊ marty. Lectio.

Felix natiōe Romanus: ex patre Cōstantino: sedit annos duos: mēses decē: martyrio coronat. Fuit autē tpibus Aureliani: a consulatu Claudij ⁊ Paterni: vsq₃ ad cōsulatū Aurelij ⁊ Capitolini. Hic constituit supra memorias martyrū missas celebrari. Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrem: p̄sbyteros octo: diaconos quinq₃: epōs p diuersa loca quinq₃. Hic fecit basilicā in via aurelia: vbi die. 30.

lia: vbi ē sepult⁹ tertio cal. iunij: miliario ab vrbe Roma, q̄nto: ⁊ cessauit cpa⁹ dies. v.

dies.31 ¶ Sancte Petronille virginis. Lectio .j.

Petronillā bene nostis voluntate beati Petri apostoli clinicā factā. Nā recolo itersuisse vos cū apud ipsuz plurimi discipuli eius reficeremur: cōtigit vt Titus diceret aplo. Cū vniuersi a te sanentur infirmi: quare Petronillam paraliticā iacere permittis? Aplus vero ait. Sic expedit ei: sed ne existimetur impossibilitas eius incolumitatis: meis sermonibus excusari: ait ad eam. Surge Petronilla, ⁊ ministra nobis. ⁊ statim surrexit sana. Lectio secunda.

Ministerio autē expleto, iussit eā redire ad grabatū suū. At vbi in dei timore cepit esse pfecta: nō soluz ipsa sanata est: verūetiā plurimis recuperauit in melius suis orationibus sanitatē. Et quoniā ipsa nimis speciosa erat: venit ad eā Flaccus comes cū militibus: vt eā sibi vxorē assumeret. Cui Petronilla ait. Ad puellā inermē, cū militibus armatis venisti? Si vxorē me vis habere: fac matronas ⁊ virgines honestas post triduum ad me venire: vt cū ipsis ad domuz tuam veniam. Lectio .iij.

Factū est aūt vt triū dierum accepto spatio: virgo sctā in ieiunijs ⁊ orationibus occuparet: habens secū sanctā virginē feliculā collactaneā suā: in dei timore perfectam. Tertio itaq̄ die veniens ad eā sanctus Nicomedes prsbyter: celebrauit mysteria christi: Uirgo autem sacratissima: mox vt Christi sacramentum accepit: reclinans se in lectulo, emisit spiritum: cuius corpus via ardeatina, sepultum est.

IVNII FESTA.

dies.2 Marcellini Petri ⁊ Erasmi marty. Oro.

Deus qui nos annua beatorum martyrū tuorū Marcellini, Petri, atq̄ Erasmi, solēnitate letificas: presta quesumus: vt quorū gaudemus meritis: prouocemur exemplis. Per dominum nostrum. Lectio .j.

Rome ꝗ Marcellini presbyteri, ⁊ Petri exorciste: sub Diocletiano: iudice Sereno. Factum est duz teneref beatus Petrus in obscurissimo carcere, vinculis ferreis astrict⁹: custos carceris noīe Arthemius: habebat filiā demoniacā: quā vnice diligebat. Cui vir dei Petrus: audi cōsilium meum Arthemi, ⁊ crede vnigenitū filiuz dei viui dñm nostrum iesum christū qui est liberator omnium in se credentiuz. Si credideris, saluabit filia tua. Lctō .ij.

Cui Arthemius. Miror prudentiaz consilij tui. Te deus tuus liberare non potest: cum illi credas, ⁊ quotidie p eius nomine plagas ⁊ vincula perferas: ⁊ quomodo poterit filiā meā si ei credidero, liberare? Si me vis credere deo tuo: ecce ego duplicabo sup te catenas: ⁊ claustra omnia carceris muniam: te autem ipsum in ima ipsa custodia tenebrosa solū includā: si de his oībus liberabit te deus tuus, credam ei. Cui beatus Petrus assensum dedit: promittens ad domū eius se venturum. Hoc inquiens faciā: nō ad libitū tentatiōis tue: sed ad declarationē dñi nostri iesu chri. Agitās caput Arthemius inqt. Iste homo passionibus nimijs fatigatus: aliena loquif. Et hec dicēs abscessit: narrauitq̄ gesta ⁊ dicta vxori sue Cādide.

Et ecce subito noctis initio adest homo dei Petrus, Arthemio, ⁊ Cādide: indut⁹ vestibus cādidis: tenēs in manibus suis triūphū crucis: in cui⁹ vestigia corruētes, illi, clamabāt. Uerus deus vnus est: ⁊ verus dñs Jesus xps. Statimq̄ filia eorū noīe ⁊ corpore virgo Paulina: a spū imūdo vexata: curata est. Et cū hoc fieret: oēs q in domo Arthemij erāt, crediderūt. Conuenitq̄ multitudo vicinorū amplius q̄ trecētorz: mulierū vero abundantior numerus clamantiū: preter christū nō est alius deus omnipotēs. Cūq̄ oēs cuperent eē christiani: adduxit vir dei Petrus, Marcellinum presbyterū: q oēs vnanimiter baptizauit. Sed ⁊ Arthemius oēs qui vinculis erant, absoluit. Qui etiaz omnes baptismi gratiaz perceperūt. Le .iiij.

Lctō .iij.

Adiēs hoꝛ iudex Seren⁹, iussit Mar
cellinū p̄sbim, ⁊ Petrū exoꝛcistā p̄
sentię suę exhiberi: ⁊ auditū beatū Mar
cellinū: iussit pugnis cędi in ambabus ar
terijs. At vbi defecerūt cędentes: ab eo se
parato Petro: iussit vt nudus super vitri
fragmēta sterneret̄ in custodia: ⁊ victus ei
⁊ lumē negaret̄. Petrus cōuersus ad Se
renū dixit. Cū sis nomine Serenus: totum
te nubilū ⁊ tenebrosū factis ostēdis. Tūc
cū ⁊ ipse serenus iussit in vinculis recipi: ⁊
pedes ī cippo arctissimo astringi. **Lcō. v.**

Actū est aūt dum separati essent: ap
paruit angelus dñi Marcellino prę
sbytero oranti nudo: ⁊ induit eū vestimē
tis suis: ⁊ adduxit eū vbi beatus Petrus
erat in cippo ⁊ ferro: sed ⁊ ipsum soluit: ⁊
ambos pduxit ad domū, vbi nuper bapti
zati orabāt. Nō post multū vero: cū bea
tus Arthemius cū vxore sua ⁊ filia capita
lē suscepissent sententiā: cōprehensi iterū
ab his, qui sanctos dei martyres punituri
erant: alligati sunt manibus retro ad arbo
rē: vsq; dū nunciaret̄ iudici Sereno de eis.
Ille aūt iussit eos duci in Siluā nigrā: q̄
hodie in honore scōꝝ Silua candida ap
pellat̄: ⁊ in eādē, ambo pariter decollari.

Umq; fuissent in media **Lctō. vj.**
silua: ipsi, sibi manibus suis mūda
uerunt locū a spinis: vbi orantes simul ⁊
dantes sibi pacis osculū: genu flexo decol
lati sunt. Et qui eos decollauit: vidit ani
mas eoꝝ splēdide ornatas: ab angelis fer
ri ad cęlū. Et pęnitentiā agens, sub Iulio
papa baptizatus est in senectute sua: nomi
mine dorotheus. Quoꝝ coꝛpora reuelan
tibus se bīis martyribus: tulerūt postmo
dū Lucilla ⁊ Firmia christianissimę fęmi
nę: ⁊ iuxta sanctū Tyburtiū cal̄. septēbris
ī inferiori pte cryptę sepelierūt. v. cal. septē.

Pro sancto Erasmo. Lectio septima.

In campania bti Erasmi episcopi ⁊
martyris: sub Diocletiano ⁊ Maxi
miano imperatoribus. Qui primo plum
batis crudeliter cęsus: deinde fustibus diu
tissime maceratus: deinde resina: sulphu
re: plūbo: pice: cera: oleoq; solutis perfu
sus: cū ingenti miraculo illęsus apparuit.
Qō cū multi qb⁹ inerat mēs sanior viderēt:
eiectis idolis oīb⁹: ⁊ diabolicę impietatis
erroribus abdicatis: iugū dñi suaue, ⁊ on⁹
eius leue, p sacrę fidei fundamētū, ⁊ baptis
matis sacr̄m susceperunt. **Lecō. viij.**

Ipse vero martyr inuictissimus, im
menso ferri pondere cōstrictus: carcerali
bus tenebris sub durissima custodia retru
dit̄: vnde angelica visitatione cōfortatus
eripit̄. Uerū, postmodū clarissima miracu
la ipsius fama vulgāte: tentus est ab impe
ratore Maximiano: a quo diuersis suppli
cijs tortus: intantū, vt tunica ęrea ignita
vestiretur. Iterumq; in olla: quę plumbo,
pice, cera, resina, ⁊ oleo feruefacta fuerat,
missus: virtute domini omnia superans: il
lęsus exinde progreditur. Tu. **Lectio. ix.**

Icq; tādem ad ɔfirmandos cęteros
seruatus a dño, nō quę sua sunt, sed q̄
iesu christi quęrens: iuxta btissimi Pauli
sententiā q dicit. Cupio dissolui ⁊ eē cum
christo: manere aūt in carne, necessariū pro
pter vos: Cāpaniā angeli cōmonitus sola
tio, puenit. Ubi cū plurimos iā credentes
p scēē prędicatiōis doctrinā, in fide firmis
simos robustissimosq; reddidisset: multos
etiā, q adhuc gentili errore detinebant̄: ad
vnius veri dei culturā cōuertens: sacri ba
ptismatis vnda purificasset, vocante do
mino: martyrio clarus, sancto fine quieuit.

¶ **Primi ⁊ Feliciani martyrū. Oratio.** die. 9.

Ac nos q̄sumus domine scōꝝ
martyrū tuoꝝ: Primi ⁊ Feli
ciani semp festa sectari: quoꝝ
suffragijs protectionis tuę do
na sentiamus. Per dominum. **Lectio. j.**

Omę in monte cęlio: natale sanctoꝝ
martyꝝ Primi ⁊ Feliciani: sub dio
cletiano ⁊ Maximiano impatoribus. Qui
gloriosissimi martyres in dño semp viuen
tes: a pontificibus temploꝝ: apud impa
tores, q christiani eēnt incusati, ⁊ inquisi
ti: erant enī ciues romani: adducti sunt in
conspectu imperatorum. Et iusserunt eos
ferro vinctos in carcerem includi: vbi af
fuit eis angelus dñi, q eos ɔsolaret̄. **Le. ij.**

Post

Post aliquot vero dies: intulerunt eos imperatores suis aspectibus presentari: et iusserunt militibus, vt ducerent eos ad phanum Herculis, vt sacrificarent. Qui si sacrificare nollent: fortiter eos penis affligerent. Verum, cum nulla possent eos ratione mouere: sed pro christi nomine optarent potius mori: extenderunt eos milites: et virgis fortiter mactauerunt. Et cum renunciassent imperatoribus milites, que gesta sunt: irati valde, iusserunt eos tradi promoto presidi ciuitatis numentane: vt aut sacrificare eos cogeret: aut diuersis penis interficeret. Lectio iij.

Et accipientes eos milites: duxerunt in viam que dicitur Numentana: miliario tertiodecimo: ferro vinctos: et miserunt eos in carcerem, iuxta forum ciuitatis: vbi itenz angelica visitatione releuantur. Post multum vero tempus iussit sibi promotus preses in foro ciuitatis tribunal preparari. Et cum intromissi fuissent Primus et Felicianus: et iubente preside, fuissent post risionem ab inuicem separati: in primis beatum Felicianum iussit preses cum plumbatis cedi. Lectio iiij.

Et cum cederetur, dixit ei preses. Vt quid non deponis istam insaniam pectoris tui: vt eligas dies bonos et iocundos: et non tormentis diuersis corpus tuum maceretur? Beatus Felicianus dixit. Octoginta annos vite habeo: suntque anni triginta, quo agnoui veritatem dei: et nihil de blandimentis huius mundi cogitans: elegi seruire creatori omnipotenti: eterno ac vero deo. Tunc preses iussit eum ad stipitem ligari: et aculeos in manibus eius ac pedibus figi: et diu torqueri: et per dies tres: nec aqua, nec vllum genus cibi, ei ministratum est. Lectio v.

Cumque per triduum continuum permaneret in dei laudibus: iussit eum preses flagellis cedi: et de stipite sic deponi: et in custodia recludi. Ac postmodum applicari sibi sanctum Primum: quem validissimis fustibus cesum, in eculeo iussit leuari: et lampades ad latera eius apponi. Et deposito de eculeo: precepit liquari plumbum: et beato martyre extenso in lecto: bulliens in os eius fundi. Tuncque fecit presentem esse Felicianum. Sed cum inuictissimi persisterent sancti martyres: angustiatus preses, iussit eos ad amphiteatrum duci: et duos leones eis dimitti. Lectio vj.

Qui ambus ad pedes sanctorum ruentibus: laxati sunt et visi ferocissimi septem: sed et ipsi martyrum virtute, seuitiam suam perdiderunt. Quod videntes hi, qui ad spectaculum conuenerant: pene mille quingenti viri, miraculis perculsi: crediderunt in domino iesu christo. Verum, preses cum insuperabiles eos cerneret: gladio animaduerti precepit. Quorum corpora a christianis fidelibus rapta: sepulta sunt ad Arcus numentanos: iuxta Arenariumz, quinto idus iunii: ab vrbe roma miliario quartodecimo.

Barnabe apostoli omnia dicuntur de communi apostolorum preter ista. fol. 47. Oratio. dic. ii.

Deus qui nos beati Barnabe apostoli tui meritis et intercessione letificas: concede propitius: vt qui eius beneficia poscimus: dono tue gratie consequamur. Per.

Barnabas hebraice: latine interpretatur filius prophete: vel filius consolationis. Barnabas, qui et Joseph, natione cyprie ciuitatis: que a Cyro rege persarum fundata extitit: cum Paulo in gentibus apostolatum adeptus est. Deinde propter ioannem discipulum: qui etiam cognomento Marcus appellatur: sciunctus a Paulo: nihilominus euangelice predicationis sibi opus iniunctum exercuit: martyrio coronatus: cuius festiuitas celebratur tertio idus iunii. Lectio.

Basilidis Cyrini Naboris et Nazarii. Oratio. dic. ii.

Sanctorum tuorum Basilidis, Cyrini, Naboris, et Nazarii, quesumus domine natalitia nobis votiua resplendeant: et quod illis contulit excellentia sempiterna: fructibus nostre deuotionis accrescat. Per. Lectio. j.

Mediolani, natale sanctorum martyrum nazarii et celsi pueri. Beati nazarii pater Africanus: mater vero perpetua, a beato Petro apostolo baptizata: ipse vero sanctus Nazarius a sancto Clemente instructus et baptizatus est. Quem Anolinus sub rabie persecutionis: que per Neronem excitata est: diu maceratum et afflictum in carcere: cum quo beatissimum celsum puerum: quem idem ipse nutrierat:

gladio feriri iussit. Quorum corpora christiani furati, quinto calend. augusti sepelierunt foras portam: que dicitur Romana: in hortis proprijs. Reuelauerunt autem se beatissimi martyres cuidam Ceratio nomine: cui vxor Fortunata: et per visum monuerant se occultari, propter rabiem persecutionis: quam Nero impius excitauerat. Tu autem. Lectio.ij.

Latuerunt ergo vsque ad tempora Archadij et Honorij imperatorum: quos beatus Ambrosius domino reuelante, repperit. Patefacto autem sepulchro: in quo iacebat corpus sancti Nazarij: qui quando passus fuit: vt scribit sanctus Paulinus, vsque tunc ignorabatur: viderunt sanguinem martyris ita recentem, qui presentes erant: quasi eadem die fuisset effusus. Caput etiam ipsius, quod ab impijs fuerat abscisum: ita integrum atque incorruptum: cum capillis capitis et barba repererunt: vt videretur eo tempore, quo leuabatur locatum, atque positum in sepulchro. Etiam odore tanto repleti sunt: vt omnium aromatum vinceret suauitatem. Quo leuato, et in lectica composito: statim ad sanctum Celsum martyrem: qui in eodem horto positus erat, ad orationem perrexit sanctus episcopus: et vtrosque transtulit ad basilicam apostolorum: que est in Roma. Lc.iij.

Inuenti autem et translati sunt pridie idus iunij. Festiuitas vero agitur quinto calendas augusti de martyrio. Commemoratio tamen eorum publica et celebris in die sanctorum martyrum Geruasij et Prothasij a fidelibus populis presentatur: et venerabiliter excolitur. Item natale beatorum martyrum Basilidis, Cyrini, et Nabor: scilicet et beatorum Nazarij et Celsi: quos duos passos fuisse apud hebredunensem vrbem: antiquitas memorando celebrat.

die.13. ¶ Officium sancti Antonij Patauini ordinis minorum, quere in officijs nouis.

die.15. ¶ Viti Modesti atque Crescentie mar. Oro.

Da ecclesie tue quesumus domine sanctis tuis Vito et Modesto atque Crescentia intercedentibus, superbe non sapere: sed tibi placita humilitate proficere: vt proterua despiciens: quecunque matura sunt: libera exerceat charitate. Per dominum nostrum. Lectio prima.

Apud Siciliam, beatus Vitus in puerili etate virtutibus maturus: primum a patre suo sacrilego Hyla: vt a cultura dei recederet, tentatus est: deinde a Valeriano iudice cathomis cesus: in persecutione permansit. Inde redditus patri: cum penis illum affligere pater meditaretur: monitu angelico, nauim conscendens: comitantibus secum Modesto et Crescentia nutritoribus eius: ad Tonagritanum territorium deuenit. Lectio.ij.

Commorati sunt autem iuxta fluuium qui dicitur Siler: domino fauientes. Populus autem vniuerse regionis illius audientes demonia ipsorum sanctitatem confitentia: veniebant ad illos: et audientes verba vite ab eis: conuertebantur ad dominum Jesum christum. In illis diebus: filius Diocletiani imperatoris: vexabatur a spiritu immundo, dicens. Nisi veneri t Vitus: non exibo. Diocletianus dixit. Et vbi cum possumus inuenire? Demon dixit. In territorio tonagritano. Tunc diocletianus misit cum festinatione: qui eum adducerent.

Inuentus autem beatus Vitus Lco.iij. simul cum suis nutritoribus: ad Diocletianum adducitur: et filius eius oratione illius curatur. Sed cum ei, impius imperator multis donis et promissis suaderet: vt culturam dijs impenderet: eiusque animum de bono proposito mouere non posset: arctissimis vinculis ferreis astrictum: in carcerem teterrimum includi iussit: cum quo pariter Modestus et Crescentia ducebantur. Deinde circumstante populo: in amphiteatrum inducuntur. Et cum introducti fuissent: ait beatus Vitus ad monstrum patrem suum. Forti animo esto: ne timeas: ecce appropinquabit corona nostra. L.iiij.

Diocletianus autem persuadebat eis vt sacrificarent. Vitus dixit. Christum dominum habemus: et ei sacrificamus. Tunc Diocletianus in ollam, resina et pice succensam: et plumbo soluto feruefactam: ipsos iactari precepit. Vbi sancti martyres psallentes: in modum trium puerorum hymnum domino dicebant: et egressi sunt vultu illeso. Post hec imperator iussit eis dimitti leonem ferocissimum. Qui mox ad pedes eorum cecidit: et lingua sua pedes martyrum lingere cepit.

Ab vltimũ victus sacrilegus imperator: simul ⁊ videns multitudinẽ ppl'i miraculo pculsam: ad chr̃m verũ deũ cõuersam: catastã parari iussit: ⁊ suos dei superextendi. Cũq; cederent martyres dei: ossibusq; discinderentur: exclamauit beatus Uitus ad deũ dicens. Dñe deus, libera nos. Et statim tonitruũ magnũ factũ est, ⁊ coruscatio: atq; tã magnus terremotus: vt templa deorũ corruerẽt: ⁊ multos opprimerẽt. Imperator videns hoc signũ, territus, fugit. Tu autem do. **Lectio.vj.**

Descendens aũt angelus dñi eripuit eos: ⁊ statim apparuere iuxta fluuium: q dicit̃ Siler: ⁊ requeuerunt sub arbore. Tunc orauerunt ad dñm, vt susciperet ĩ pace animas eorũ. Et statim expirauerũt. Florentia vero illustrissima fẽmina, corpora sanctorũ collegit: ⁊ in loco qui dicitur Marianus cõdita aromatibus, sepeliuit. Tu autem domine miserere nobis.

die.18. ¶ **Marci ⁊ Marcelliani marty. Oratio.**

Presta q̃sumus omnip̃s deus: vt qui sctõrũ martyrũ tuorũ Marci ⁊ Marcelliani natalitia colimus: a cunctis malis imminentibus: eorũ intercessiõib' liberemur. Per dominum nostrum iesum. **Lectio prima.**

Rome via Ardeatina, natale sanctorũ martyrũ Marci ⁊ Marcelliani pręclarissimi gñis, Tranqllini ⁊ Marcię filiorũ. Qui primo carcerẽ p fide christi passi: postmodũ a Fabiano duce tenti: ⁊ ad stipitẽ ligati: in pedibus, aculeos acutos acceperunt. Quibus cũ diceret insanus iudex: infelices ⁊ miseri, deponite amentiã, ⁊ liberate vosmetipsos a cruciatibus imminentibus: respõderunt. Nunq̃ tã bene epulati sumus. Modo cępimus eẽ firi in amore christi. Utinã nos sic esse sicut sumus, tãdiu pmittas: quãdiu huius tegimur corporis indumento. Cumq; transisset vna dies ⁊ vna nox: ⁊ illi in psalmis ⁊ hymnis laudantes christum perseuerarent: lanceis per latera transfixi: cum gloria martyrij ad regna sydcrea migrauerũt. Tu autem domine miserere nobis.

¶ **Geruasij ⁊ Prothasij: marty. Oratio.** die.19.

Deus qui nos annua sanctorũ martyrum tuorum Geruasij ⁊ Prothasij solẽnitate lętificas: cõcede propitius: vt quorũ gaudemus meritis: accendamur exẽplis. Per.

Ambrosius seruus iesu chr̃i: frib' **L.j.** p omnẽ italiã in dño ęternã salutẽ. In diuinis voluminibus reus scribitur: q nõ studuerit dare gratis: qd ipse gratis accepit. Quicqd eni ecclię dñi pfuturũ erat, subtraxisse videt̃: cũ noluerit tradere omnibus: qd ipse nõ cęlandũ acceperit. Unde psalmographus canit. Iustitiã tuã nõ abscondi in corde meo: veritatem tuam ⁊ salutare tuũ dixi. Non cęlaui misericordiam tuã in cõcilio multorum. Et pro hoc opere quasi vicissitudinẽ a deo postulans, adiecit. Tu aũt dñe, ne elonges misericordiam tuã a me. Quasi diceret deo. Sicut ego feci alios misericordiã inuenire: ita ipse non patiaris lõge fieri misericordias tuas a me.

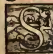
Aperiamus ergo cur ista pręmisimus: **Le.ij.** ⁊ vestros animos, q pie de dño sentitis ⁊ crẽditis: de inuentione sctõrũ corporum ad lętitiã inuitemus. In diebus itaq; transactę nuper q̃dragesimę: cũ dñs donasset mihi: vt ieiunantiũ me faceret esse participẽ: in oratione positũ, ita me somnus oppressit: vt nec vigilans apte, nec dormiens integre: viderẽ aptis oculis, duos iuuenes ephẽbos: vestib' cãdidissimis: idest collobio ⁊ pallio indutos: caligulis calciatos: manibus extensis orantes. Nullã qdẽ grauedinẽ patiens: loq cũ eis non poterã. Sed qa vt dixi: pars in me somni incũbebat: q me ad eorũ interrogationẽ verbũ proferre nõ sineret. Plene autẽ mihi euigilanti, visio eorum elapsa est. **Lectio.iij.**

Factũ est proinde vt rogarẽ dñi misericordiã: vt si ludificatio dęmonũ esset, abscederet: si vero esset veritas, plenius appareret. Ad impetrandũ vero qd poscebã a dño: augmentaui ieiunium. Similiq; mõ canente gallo: orantes mecũ iuuenes apparuerunt. Tertia vero nocte, defecto ieiunijs corpore: nõ dormiẽti, sed stupẽti: cũ

tibi irascor Astasi comes: nec ego, nec ipsa iustitia: quoniaz cecos tui cordis oculos attédo. Incredulitas enim q̄ in tuis sensibus regnat: nō te permittit videre, que dei sunt. Nā et dñs meus Jesus chrīs, crucifigētibus se, nō maledixit: sed potius vt eis indulgeret, orauit: addēs et hoc: q2 nescirent quid facerent. Unde et ego tui comes Astasi misereor: quia nescis qd facias: age ergo quod cepisti, vt mihi possit occurrere cum meo fratre Geruasio hodie benignitas saluatoris nostri. Lectio nona.

Tunc comes astasius iussit eū capite cedi. Cūq3 decollatus esset beatus Prothasius: ego seruus christi Philippus abstuli cū filio meo furtim nocte sctā corpora: et in domo mea deo solo teste: in ista arca sarca sepeliui: credēs me orationibus eorū cōsequi misericordiam dñi nostri iesu christi. Qui cū patre et spū sancto viuit et regnat in secula seculorū. Martyrizati sunt autē beatissimi martyres Geruasius et Prothasius in mediolanēsi ciuitate: sub die tertiodecimo calēdarū iuniarum.

die. 20. ¶ Siluerij pape et Martyris. Lectio. j.

Siluerius natione Campanus ex patre Ormilda episcopo romano: sedit tantū mēses nouē: dies vndeciz. Hic eleuat' est a Theodato tyranno, sine deliberatione decreti. Qui Theodatus corruptus pecunia: talē timorē indixit clero: vt qui nō cōsentiret in eius electione: gladio puniret. Quidaz vero sacerdotes non subscripsere in eū: secundū morē antiquū vel decretū: cōfirmauerunt aūt ordinationē. Voluit aūt Augusta .p Arthemio patriarcha: q depositus fuisset a sctō agapito papa: q2 hereticū eū reperisset: et in locum eius constituisset Mennam seruum dei. Lectio. ij.

Tunc Augusti cōsilio vsa, cū vigilio diacono, misit epistolā Romam ad Siluerium papā: rogans et obsecrans: ne pigriteris ad nos venire: aut certe reuoca Arthemiū in locū suū. Sed cū legisset beatus Siluerius literas, ingemuit, et dixit. Modo scio q2 hec causa finem vite mee adducit. Sed beatissimus Siluerius fiduciam habens in dño, et beato Petro, rescripsit, dicēs. Dña Augusta: ego rem istā nunq̄ ero facturus: vt reuocem hominem heretecum in sua nequitia damnatū. Lectio. iij.

Tunc indignata Augusta: misit iussiones suas ad Belisariū patritiuz, per vigiliū diaconū ita cōtinentes. Uide aliquas occasiones in Siluerium papam: et depone illum de epatu: aut festinus certe trāsmitte euz ad nos. Ecce habes ibi vigiliū archidiaconum et Apochrysarium nostrū charissimū: q nobis pollicitus est reuocare Arthemiū patriarchā. Tunc suscipiēs iussionē Belisarius patritius, dixit. Ego quidē iussionē facio: sed is q interest in necē Siluerij pape: ipse reddet rationē de factis suis dño iesu christo. Lectio. iiij.

Et vigēte iussione, exierunt qdā falsi testes q dixerunt. Quia nos crebro inuēnimus Siluerium papā scripta mittentē ad regē Gothorū. Ueni ad portā, que appellat Asinaria iuxta Lateranas: et ciui tatē tibi trado, et belisariū patritiū. Quod audiens Belisarius patritius, non credebat. Sciebat enim q p inuidiaz hec de eo dicebanf. Sed dū multi in eādem accusatione persisterent, pertimuit. Tūc fecit beatū Syluerium papā venire ad se in palatiuz Pincis: et ad primum et secundum velū retinuit omnem clerum. Lectio quinta.

Ingressis igitur Silueriō cū Uigilio solis in mausoleo: Antonina patritia sedebat in lecto: et belisarius patritius sedebat ad pedes eius: et dū cum vidisset Antonina patritia, dixit ad eū. Dic nobis dñe Siluerii papa: quid fecimus tibi, et romani: vt tu velles nos in manus Gothorum tradere? Et adhuc ea loquente, ingressus subdiaconus regionarius prime regionis: tulit palliū de collo eius: et duxit in cubiculū, et expoliauit eū: et induit eū monasticam vestem, et abscondit eum. Lectio. vj.

Tunc Sixtus subdiaconus regionis sexte: videns eū iā monachum, egressus foras, nūciauit ad clerū dicēs: q2 dñs noster papa depositus est: et factus est mo

nachus: Quod audientes, fugerunt omnes. Quē suscepit illius archidiaconus in sua quasi fide: et misit eū in exiliū in Pontianas: et sustentauit eum pane tribulationis et aqua angustię. Qui deficiens mortuus est confessor factus. Qui etiā sepultus est in eodem loco duodecimo calendas iulij: ibiq occurrit multitudo male habentium, et salui facti sunt. Hic fecit ordinationem vnā p mensem decēbris: presbyteros tredecim: diaconos quinq: epōs p diuersa loca numero decē et nouē. Et cessauit episcopatus dies septē. Octa.fe. Domine preuenisti eum. De communi. folio.56.

dic.22. ¶ Paulini episcopi et cōfessoris. Lectio.

In ciuitate Nola Campanię: natale scti paulini episcopi et confessoris. Qui se temporibus Vandalorū pro filio cuiusdā viduę in seruitutē tradēs: et tandem visione regis eorum quis esset āgnitus: reddita sibi omni captiuitate ciuitatis suę: et oneratis frumēto nauibus: cum ingēti gloria ex africa, ad pristinā sedē reuersus est. Claruit aūt nō solū eruditiōe, et copiosa virtute scitate: sz ēt potētia, aduersus demones.

dic.22. ¶ In sanctis decem milibus marty. Orō.

Deus q ad imitandū passiōis tuę exemplū: beatū Acbacium, Hermolaū, Alexandrū, Marcū, et socios, decē milia Martyres crucis patibulū subire fecisti: cōcede propitius, vt qui passionē eorū veneramur in terris: passionis tuę remedia psequamur in cęlis. Per. L.j.

Decē milia martyres, apud Alexandriā, sub Hadriano et Antonio passi sunt. Cū enim Agareni et Euphratēses romano imperio rebellassent, Hadrianus et Antonius imperatores, qui in partibus Alexandrię degebāt: nouē milia milites ptra eos dirigūt: eisq Acaciū pnicerium, et Heliadē ducē preficiunt. Cū autē romanorū militia multitudinē aduersariorū cōspexissent: perterriti terga verterūt. Et sciscitantes adinuicē, cur tantus eos tremor inuasisset: putantes q dij contra eos indignati forēt: eo q illis sacrificare neglexissent: accedentes ad simulachra, sacrificia obtulerunt: et irruētibus hostibus: adhuc maiori formidine repleti sunt: pciti quoq se in fugam dederunt. Lectio secunda.

Quibus angelus dñi apparuit: q in specie iuuenis eos alloquens: deos gentium esse demones asseruit: et hęc illis bis cōtigisse affirmauit: eo q vanorū deorū suffragia postulassent. Qd si in christum credere vellēt: victoriā ex hostibus obtinerēt. Quibus vnanimiter se velle credere respōdentibus: angelus disparuit. Sequēti die christū in sui adiutoriū exposcētes: in hostes impetū faciūt: et angelū q pridie illis apparuerat, exercitū eorū precedentem cernūt: barbaros viriliter cędunt: in fugā vertunt: et multos fugientes in lacū se negare cōpellunt. Obtentoq triūpho: angelus dñi deduxit sanctos ad verticē mōtis Ararath: lōge ab Alexandria p quingenta stadia positi: imperatoribus tūc in Alexandria cōstitutis. In quorū medio angelus sedebat: et eos de fide Christi plenius instruebat. Tu autem. Lectio tertia.

Tunc aūt celi aperti sunt: et alij septē angeli visibiliter ad eos descendūt: oiaq illis futura predicūt: et ad martyrij passionē cōstantes efficiūt. Quibus ab eorū ablatis oculis: sancti martyres vnanimiter in Christi fide et amore fundati: triginta diebus in mōte perstiterunt orātes: nullo penitus cibo corporeo sustentati. Imperatores autē admirantes, cur ad illos habita victoria nō redirent: ad eos perquirēdos mittunt: eosq christianos effectos audierunt. Statimq septē regibus circumstantiū regionū, epistolas dirigunt: vt ad eos, cū ingēti exercitu festinarēt: ad nouorum christicolarū exterminiū faciendū. Regibusigif cū festinatione congregatis: imperatores nuncios ad sanctos dirigunt: eosq corā se accersiri faciunt. Lectio.iiij.

Qui oratione premissa, se mutuo confortantes, voce delapsa cęlitus roborati: corā imperatoribus cōparēre festinarunt intrepidi. Interrogatiq ab eis: cur post triūphum, Nazareno crucifixo adhęsissent

fuissent: et augustorum leges, preterire non ti-muissent. Acacius ore omnium ridens: oia que illis euenerāt enarrauit: et christū dñs voce publica pdicauit. Oēs quoque milites christū solum deū verū acclamare ceperunt. Et cum imperatores cōminarentur: quod oēs penas, quas crucifixus ptulerat: illos experiri facerent. vnº ex collegio martyrum nomine Carcerius campiductor, se beatos fore respondit: si necis et passionis dñi mererentur esse consortes. Lc. v.

Clamantibus aūt pplis gentilium cōtra eos: et illis econtra christum viua confitentibus voce: ppli furore moti: in eos lapides miserunt: eosque lapidare ceperūt. Sed christi virtute lapides in facies iacientiū vertebant: et plurimi ex gentilibus mactabant: scīque martyres a lapidibº minime tangebant. Quod cernentes imperatores: et hoc magicis virtutibus ascribentes: eos scorpionibus flagellari iusserunt. Et cum diutius cederent: vnus illorū iuuenculus nomine Draconarius: parumper in verberibus deficiens, ad acaciū se cōuertēs: eius exhortationē postulabat. Lc. vi.

Quem postque acacius confortas: et timēs ne aliqs ex collegio in fide forsitā ppter flagella titubaret: orauit ad dñm: vt eos ab ipsis tormentis erueret. Statimque facto nimio terremotu: manus et brachia cedentiū aruerunt. Quo viso miraculo, magister quidā militū theodorus nomine cū suis militibº mille quer sus est: q se christianos pfitentes, ad nouē milia martyres se cōtulerunt. Tunc imperatores irati: iusserunt apportari clauorum multitudinem trigonorum: et per viginti stadia spargi: vt super eos sancti nudis pedibus ambularent. Quod cū fieret: angeli dñi, martyres precedebāt: et clauos leuantes, in vnū coaceruabant. Imperatores vero illos āgelos deos fuisse putabāt. Lc. vij.

Propter qd adhuc magis martyres ad sacrificia suadebāt: eo quod dij illorum mitti eos a tali clauorum piculo liberassent. Sed cum tā primi nouē milia quam alij mille superadditi: solū verum deū crucifixū clamarent: iusserunt augusti, vt omnia crucifixi tormenta que predicabant: experiant in eis. Sicque corone spinee eorum capitibus imponunt: et lanceis latera pforant: et vt olim christus a iudeis: sic scti a militibus sibi genuflectentibus illudunt. Qui hec cōstantius tolerātes: sanguine eorum pprio frontes tingebant in mysterio baptismatis, quo carebāt. Tūc de psilio regis saporis: scī martyres i crucibus cōfigi iubent.

Lc. viij. Qui comitātibus illos oībus pplis, ad montē ararath ab exercitu deducunt: et ibidē hora tertia crucibus figunt. Btūs vero acacius in cruce pēdēs: pendentes similiter socios hortabatur: et symbolū fidei catholice profitebatur. Ut aūt sctōrum passio p omnia dñice passiōi similis esset: miracula q̄ moriēte dño apparuerunt: innouata sunt. Nam et hora sexta vsque ad horam nonam sol obscuratus est: terremotus ingens factus est: ita vt plurima edificia ruerēt: saxa etiā et parietes multi conscissi sunt: obstupentibus vniuersis. Lc. ix.

Sancti vero martyres ad dñm orauerūt: vt cuncti eos in quacunque necessitate inuocātes, petitiōis sue a dño cōsequerent effectū: et vigiliā passiōis eorū cū silentio ieiunātes, īdulgētie ppetis mererent pcipere annū vnū. Statimque vox de celo lapsa ad eos: ad celestia regna pcipienda vocantur: et eorum petitiōes exauditę in omnibus nunciant. Post modicū ergo facta hora nona: totum montem lux maxima circunfulsit. Sancti quoque martyres, magnis vocibus suos in manus dñi spiritus commēdantes: animas emiserūt. Corpora vero illorum ab angelis de crucibº depositā: diuina dispositione in ipso mōte sepulta sunt. Qui passi sunt decio cal. iulij.

In natiuitate beati ioannis baptiste: in primis vesperis antiphona. die. 24.

Ipse preibit ante illū in spiritu et virtute helie, parare domino plebē pfectā. ps. Dixit. 35. Añ. Joannes est nomē eius: vinū et ficerā non bibet: et multi in natiuitate eius gaudebūt. ps. Cōfitebor. 35. Añā. Ex vtero senectu,

tis ꝛ ſterili: ioãnes natus eſt pcurſoꝛ dñi. ps. Btũs vir. 36. Añ. Iſte puer magnus corã dño: nã ꝛ manus eius cũ ipſo eſt. ps. Laudate pue. 36. Añ. Nazareus vocabit puer iſte: vinũ ꝛ ſicerã nõ bibet: ꝛ oẽ immũdũ nõ mãducabit ex vtero matris ſue. ps. Laudate dñm oẽs gentes. 37. Caplm.

esa. 49. a Audite inſule, ꝛ attendite popu li de longe: dominus ab vtero vocauit me: de vẽtre matris mee: recoꝛdatus eſt nominis mei. Hym. Ut queant laxis reſonare fibꝛis: mira geſtoꝛũ famuli tuoꝛ: ſolue polluti labij reatũ: ſancte Ioannes.

Nuncius celſo veniens olympo: te patri magnum foꝛe naſciturũ: nomẽ ꝛ vite ſeriẽ gerendę: oꝛdine pꝛomit.

Ille pꝛomiſſi dubius ſupni: pdidit pꝛompte modulos loquelę: ſed reformaſti genitus peremptę: oꝛgana vocis.

Uentris obſtruſo recubans cubili: ſenſeras regẽ thalamo manentem: hinc patẽs nati meritis vterq;: abdita pandit.

Gloꝛia patri genitęq; pꝛoli: ꝛ tibi cõpar vtriuſq; ſemp: ſpũs alme deus vnus omni: tẽpoꝛe ſecli. Amen. ℣. Fuit homo miſſus a deo. ℟. Cui nomen erat Ioannes. Ad magni. añа. Ingreſſo Zacharia templum domini: apparuit ei gabꝛiel angelus ſtans a dextris altaris incenſi. Oꝛatio.

Deus qui pꝛęſentẽ diẽ honoꝛabilem nobis in beati Ioannis natiuitate feciſti: da ppl'is tuis ſpũaliũ grãm gaudioꝛũ: ꝛ oĩum fideliũ mẽtes dirige, in viã ſalutis ęternę. p. Ad matu. inuita. Regẽ pcurſoꝛis dñm: Uenite adoꝛemus. Hymnus.

Antra deſerti teneris ſub annis: ciuiũ turmas fugiens periſti: ne leui ſaltẽ maculare vitam: famine poſſes.

Pꝛebuit hirtum regimen camelus: artubus ſacris ſtrophium bidentes: cui latex hauſtum ſociata paſtum: mella locuſtis.

Ceteri tantum cecinere vatum: coꝛde pꝛeſago iubar affuturum: tu quidem mundi ſcelus auferentem: indice pꝛodis.

Non fuit vaſti ſpaciũ per oꝛbis: ſanctioꝛ quiſq; genitus Ioanne: qui nephas ſecli meruit lauantem: tingere limphis.

Gloꝛia patri genitęq; pꝛoli: ꝛ tibi compar vtriuſq; ſemp: ſpũs alme deus vnus omni: tẽpoꝛe ſecli. Amẽ. In pmo noc. añа. Pꝛiuſquã te foꝛmarem in vtero, noui te: ꝛ anteq; pgredereris, ſanctificaui te. ps. Beatus vir. 53. Añа. Ad omnia, quę mittã te dicit dñs, ibis, ne timeas: ꝛ quę mandauero tibi, loquẽris ad eos. ps. Quare fremuerunt. 53. Añа. Ne timeas a facie eoꝛum: quia ego tecum ſum dicit dominus. ps. Domine quid mul. 53. ℣. Fuit homo, miſſus a deo. ℟. Cui nomẽ erat Ioãnes. Sermo ſancti Auguſtini epiſcopi. Lcõ. j. Ex. 10. ſermõe ſanctua rũ eius.

Poſt illũ ſacroſanctum dñi natalis diez: nullius hominis natiuitatem legimus celebꝛari: niſi ſolã Ioãnis baptiſtę. In alijs ſctis ꝛ electis dei, nouimus illũ diez coli: quo illos poſt cõſummationẽ laboꝛum, ꝛ deuictũ triũphatũq; mundũ: in ppetuas ęternitates: pꝛęſens hęc vita, parturiit. In alijs cõſummata vltimi diei merita celebꝛant: in hoc etiã pꝛima die, ipſa ioannis initia conſecrant. Pꝛo hac abſq; dubio cauſa: q2 p hunc dñs aduentũ ſuũ ne ſubito inſperatũ homines nõ agnoſcerent: voluit eſſe teſtatũ. Ioãnes aũt figura fuit veteris teſtamenti: ꝛ in ſe ptulit foꝛmam legis. Et ideo pꝛenũciat ſaluatoꝛẽ venturũ: ſicut lex gratiã pꝛęcucurrit. Qõ autẽ nõdũ natus, de ſecreto materni vteri pphetauit: ꝛ expers lucis, iam teſtis eſt veritatis: hoc eſt intelligendũ: q2 latens ſub velamine ꝛ carne literę: ꝛ redẽptoꝛẽ mundo, ſpũ pdicauit: ꝛ nobis dñm deũ noſtrum: quaſi de quodã legis vtero pclamauit. Ergo quia iudęi errauerunt a ventre, ideſt a lege: quę chꝛõ grauida erat: errauerunt a vẽtre: locuti ſunt falſa: ideo hic venit in teſtimonium, vt teſtimoniũ phibẽret de lumine. ℟. Fuit homo miſſus a deo: cui nomen erat Ioãnes: Hic venit in teſtimoniũ: vt teſtimo- nium

niũ phiberet de lumine: et parare dño plebẽ pfectã. ℣. Erat ioãnes in deserto prędicans baptismũ pęnitẽtię. Dic. Lectio. ij.

Quod aũt Joannes in carcere constitutus: ad chr̃m discipulos suos destinauit: lex ad euangelia transmittit. Quę lex iuxta typũ Joannis, quasi ignorantię clauso carcere, in obscuro et in occulto iacebat: et iudaicę cęcitatis sensus intra literã tenebaẽ inclusus. De hoc btũs euãgelista proloquiẽ. Ille erat lucerna ardens: et lucẽs: adeo qp spiritus sancti igne succẽsa: mũdo, ignorantię nocte possesso: lumẽ salutis ostẽderet: et quasi inter densissimas delictorũ tenebras: splẽdidissimũ iustitię solẽ, lucis suę radio pmonstraret: de seipso dicẽs. Ego vox clamãtis in deserto. Videamus in quo deserto: idest in gentiũ populo. Vacua enim timore dei pectora: et spiritu scõ arentia: deserto squallentis ęremi cõparanẽ. Desertus enim hic mũdus ab omni cultura fidei et timoris dei: et peccatorũ spinis obsitus squallebat: tãq̃ ager incultus: et penitus nullã bonorũ operum fecunditatem obtulerat: nullũ imbrẽ gratię spũalis exceperat. ℟. Elisabeth zacharię magnũ virum genuit, Joannẽ baptistã pręcursorem dñi. Qui viã dñi pparauit in eremo. ℣. Fuit homo missus a deo cui nomen erat ioannes. Qui. Lectio. iij.

Mittitur btũs Joannes: q cũ ũ pphetica atq̃ apostolica pdicatione annũciando pęnitentiã: quasi rudẽ campum proscinderet, fęcũdaret, et excoleret: diuinisq̃ verbi seminibus implẽret: et ad maturã frugẽ: idest ad regenerationis gratiã prępararet. Nã illud quãtę glorię est: qp Zacharię sacerdoti seni, et Elisabeth sterili, a gabriele: idest ab angelo illo pnunciaẽ: a quo Marię dñi natiuitas nũciaẽ: et quasi ex aliquo, similis dño pmittiẽ filius sterilis, ante filiũ virginis: nescio qd maius miraculũ, ipsa nouitate declarãs. Inspe rata prole sterilitas muneraẽ: qr nouo partu erat ditanda virginitas. Pręmittiẽ ante iesum chr̃m ioãnes: quasi testamẽtũ vetus ante nouũ: vt dies diei eructet verbũ: et sacramentorũ obscura pfunditas: euidentioribus nouę doctrinę mysterijs reuelẽ. Pręmittiẽ ergo lucerna ante solẽ: seruus ante dñm: amicus ante spõsũ: pręco ante iudicem: vox ante verbum. Et ideo de se dicit. Ego vox clamantis in deserto. ℟. Priusq̃ te formarem in vtero noui te: et antẽq̃ exires de vẽtre sctificaui te: Et pro phetã in gẽtibus dedi te. ℣. Vir dilectus a deo et hoibus, honoratus est. Et pphe. In secũdo noctur. aã. Misit dñs manum suã, et tetigit os meũ: et pphetã in gẽtibus dedit me dñs. Ps. Cũ inuo. 54. Aã. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce cõstitui te sup gẽtes et regna. Ps. Verba mea. 54. Aã. Dñs ab vtero vocauit me: de vẽtre matris meę, recordatus ẽ nois mei. Ps. Dñe dñs nr̃. 54. ℣. Inter natos mulierũ nõ surrexit maior. ℟. Joanne baptista. Lectio. iiij.

Quid est qp beatus Joãnes vocem se esse dixit: id est qr verbi annũciator et pdicator erat. Hic iã solicite requiramus: quid inter verbũ sit et vocẽ. Scripturę scẽ verbũ esse diffiniunt: qd intra animi silentiũ mẽte cõcipimus: videlicet ipsam cogitationẽ: quę adhuc intra cõscientię secreta retineẽ. Vocẽ vero, per quã verbũ pferatur in mediũ. Vox sonus est et index cogitationis: verbũ vero ipsa cogitatio. Sicut enim quãdo verbũ corde cõcipimus: necessaria est vox: quasi quoddam vehiculũ verbi: et qdlibet verbũ, ipsum p oris sonũ ad aliũ transferimus: tamẽ sic cũ utegrũ etiã intra nos, idest clausum tenemus: et sic a loquente trãsfertur, vt tamẽ in sua se de teneaẽ. Ita et omnipotẽs pater, innotescere nobis volens sapientiã et verbũ illud, qd in principio erat deus apud deũ: sicut ipse testaẽ, Eructauit cor meũ verbũ bonũ: beatũ Joannẽ quasi vocẽ, per quã ad nos verbũ suũ pferret, assumpsit. Qd quidem verbũ de illa sede ita ad nos descẽdit: vt in sinu: idest in pfundo paterni pectoris permaneret: terrena visitans: et cęlestia nõ relinquens. ℟. Descendit angelus dñi ad zachariã dicens: accipe puerũ in senectute tua. Et habebit nomẽ ioannes baptista.

℣. Iste puer magnus coram domino: nã ⁊ manus eius cũ ipso est. Et ha. Lectio. v.

Hanc itaq3 gloriã btũs Ioãnes baptista nõ de longinquo predicauit: sicut reliqui prophete: sed vicinus ⁊ pri mus antecessit. Illi aduentũ superni regis ante multa tẽpora predicauerunt. Alij dixerunt quandoq3 venturum esse. Alij ecce cito veniet. Iste vero quẽ venturũ pdixit: venisse mõstrauit: ⁊ prophetiã suam, ipso, quẽ nunciabat assistente, cõpleuit. Adhuc itaq3 in vtero matris sue spũ sancto repletus: suã ipsius natiuitatẽ prophetãdo preuenit: ad similitudinẽ dñi sanctificatus anteq3 genitus: intra viscera exultãs: ⁊ saluatoris aduentũ, materno ore protestans.

Vere lucerna ardẽs: in quo tã singularis gratia diuine dignationis effulsit: vt iã ãtfore redemptorez sctẽ genitricis voce narraret: ⁊ per eã velut p quandã veritatis lucernam, nondũ in lucẽ platus, ostenderet. Hic est ille, qui noui ⁊ veteris testamẽti idoneus est mediator: ⁊ gloriosi agni dignus ostẽsor: qui dñm suũ, ⁊ nũciare vno tẽpore meruit, ⁊ videre: vna cadẽq3 sue natiuitatis etate: ⁊ noua incipiẽs: ⁊ vetera cõcludens. De persona huius, euangelista testat. A diebus inquit ioannis baptiste: regnũ celoz vim patit. ℟. Hic est precursor dilectus, ⁊ lucerna lucens ante dñm. Ipse est enim ioannes: qui viam dño ppa rauit in eremo: sed ⁊ agnũ dei demonstrauit, ⁊ illuminauit mẽtes hoĩuz. ℣. Ipse pi bit ante illũ in spũ ⁊ virtute helie. Ipse est.

Nouimus q3 familiariter Lctõ. vj. mens humana, in diuersis mundi huius illecebris ⁊ cõcupiscentijs deuicta fugit laborem: ẽxpetit voluptatẽ: ⁊ vix ad hoc ducit: vt cõsuetudinem a se vite prioris excludat. Sed cũ ceperit cogitare vlti mi dici necessitatẽ, ac futuri iudicij põdus incitata ⁊ stimulata: vel spe premij, vel timore supplicij: voluntariũ bellum indicit passionib⁹: ⁊ vim facit pristinis desiderijs suis: ⁊ violenter se vincere ipsa contendit.

Non enim sine violentia fieri potest: vt de abundantia ⁊ delitijs: ad famẽ ⁊ sitim: ad abstinentiã ⁊ crucez transeat: ⁊ somno prius atq3 ocio amicã carnẽ cõtritione, vigilijsq3 cõficiat. Nõ inq3 sine violentia fieri potest: vt vnusquisq3 iracundiã, patientia: superbiã, humilitate commutet: amore paupertatis ac sufficientie affluentiã superet: vinolentiã, sobrietate: luxuriã castitate cõdemnet: ⁊ homo, subito in vnũ trãsformetur perfectũ: ⁊ quodãmodo alter reddatur ex altero: ac sic a talibus per violentiã, regnũ celeste diripitur. ℟. Innuebãt patri eius quẽ vellet vocari eũ: ⁊ postulãs pugillarẽ scripsit dicens. Ioãnes est nomen eius. ℣. Apertũ est os zacharie, ⁊ prophetauit dicẽs. Ioãnes. In. iij. noc. aã. Posuit os meũ dñs quasi gladiũ acutum: sub vmbra manus sue ꝓtexit me. Ps. Dñe qs habi. 55. Añ. Formãs me ex vtero seruũ sibi dñs in lucẽ gẽtiũ: vt sis salus mea vsq3 ad extremũ terre. Ps. Dñe in virtu. 55. Añ. Reges videbũt ⁊ cõsurgent principes: ⁊ adorabunt dñm deũ tuum, q elegit te. Ps. Bñdicã dñz. 60. ℣. Elisabeth zacharie magnũ virũ genuit. ℟. Ioannẽ baptistã precursorẽ dñi. Secũdũ Lucaz. Lcõ. vij.

Elisabeth impletũ est tẽpus pariendi: ⁊ peperit filiũ. Et audierũt vicini ⁊ cognati eius: quia magnificauit dñs misericordiã suã cũ illa: ⁊ cõgratulabant ei. Et reliqua. cap. i.

Homilia sancti Ambrosii episcopi.

Peperit ergo filiũ Elisabeth: ⁊ cõgratulabant vicini. Habet sanctorũ editio, letitiã plurimorũ: q3 cõmune est bonũ. Iustitia eni3 cõmunis est virtus. Et ideo in ortu iusti: future vite insigne pmittitur: ⁊ gratia secuture virtutis: exultatione vicinoz prefigurante signat. Pulchre aũt tẽpus quo fuit in vtero ppheta memoratur: ne Marie presentia taceat. Sed tẽpus silet infantie: eo q presentia dñi, matris in vtero roborat: qui infantie impedimenta nesciuit. Et ideo in euãgelio nihil sup eo legimus: nisi ortũ eius ⁊ oraculum: exultationẽ in vtero: ⁊ vocẽ in deserto. Neq3 enĩ vllã infantie sensit etatẽ: qui supra naturã: supra etatẽ in vtero situs matris: a mẽsura perfecte

perfectę cępit ętatis plenitudinis christi. Et factum est in die octauo venerunt circuncidere puerum: et vocabant eum nomine patris sui, Zachariam. Et respondit mater eius et dixit. Non: sed vocabitur Joannes. Et responderunt ad illam. Nemo est in cognatione tua: qui vocetur hoc nomine. ℟. Precursor domini venit de quo ipse testat: Nullus maior inter natos mulierū, Joanne baptista. ℣. Hic est enim propheta: et plusq̄ ppheta, de quo saluator ait. Nullus maior. Lectio. viij.

Innuebant ergo patri eius, quē vellet vocari eū: et accepit pugillarem et scripsit. Joānes est nomen eius. Et mirati sunt oēs. Cōtinuo aūt resoluta est lingua eius: et aperiū est os eius: et loquebat benedicēs deū. Mire sanctus euāgelista p̄ę mittendū putauit: q̄ plurimi infantē patris nomine zachariā appellandū putauerit: vt aduertas matri nomē alicui⁹ nō displicuisse de generis: sed id sctō instinctu spū: qd ab angelo ante zacharię fuerat p̄nunciatū. Et quidem, ille mutus, intimare vocabulum filij nequiuit vxori: sed per prophetiam Elisabeth didicit: quod non didicerat a marito. Joānes inquit est nomē eius. Hoc est: nō ei nos nomē iponimus: q̄ iā a deo nomē accepit: habet vocabulū suū qd agnouimus: nō quod elegimus. ℟. Gabriel angel⁹ apparuit zacharię dicēs: nascet tibi filius: nomē eius ioānes vocabitur. Et multi in natiuitate eius gaudebūt. ℣. Erit enī magnus corā dño: vinū et siceram nō bibet. Et multi. Lectio. ix.

Habent hoc merita sanctorum: vt a deo nomen accipiant. Sic Jacob, Israel dicitur: q̄ vidit deū. Sic dñs noster iesus chrs nominatus est antequā natus cui nō angelus sed pater nomē imposuit. Esdras eniz dicit. Reuelabit inquit filius meus iesus: cū his qui cū eo iocundabuntur: q relicti sunt in annis quadringentis: Et erit post annos hos: et morietur filius meus iesus: et conuertet seculū. Uides angelos, q̄ audierūt: nō q̄ vsurpauerūt, nūciare: Nec mireris si nomē mulier: qd nō audiuit asseruit: quādo spūs scūs ei q angelo mādauerat, reuelauit, Nec enim poterat dñi ignorare pnunciū: quē ppheta uerat christū. Et bene additur: q̄ nemo in cognatione eius vocabatur hoc nomine: vt intelligas nomē nō generis eē, sz vatis. ℟. Ecce constitui te hodie, super gentes, et super regna dicit dñs. Ut euellas, et destruas, et ędifices, et plantes in nomine dñi. ℣. Tu puer ppheta altissimi vocaberis: pibis ante faciē dñi, parare vias eius. Ut. ℟. Ipse pręibit ante illū in spū et virtute Elię: vt cōuertat corda patrū in filios: parare dño plebē pfectā. ℣. Erit enim magnus corā dño: et spū sctō replebitur. Ut. ℟. Inter natos mulierū, nō surrexit maior ioanne baptista. Qui viā dño pparauit in cremo. ℣. Fuit hō missus a deo: cui nomē erat Joānes. Qui. Ad lau. et p horas aña.

Elisabet zacharię magnum virū genuit: ioannē baptistā, pcursorē dñi. ps. Dñs regna. s. Cū rel. Añ. Innuebāt patri eius quē vellet vocari eum: et scripsit dicēs. ioānes est nomē eius. Añ. Joānes vocabit nomē eius: et in natiuitate ei⁹ multi gaudebūt. Añ. Inter natos mulier nō surrexit maior ioanne baptista. Aña. Tu puer ppheta altissimi vocaberis: pibis añ dñm parare vias ei⁹. Cap. Audite isule.

O Nimis felix meritiq̄ celsi: Hym. nesciēs labē niuei pudoris: ppotēs martyr eremiq̄ cultor: maxime vatum.

Serta ter denis alios coronant: aucta crementis duplicata quosdam: trina centeno cumulata fructu: te sacer ornant.

Nunc potens nostri meritis opimis: pectoris duros lapides repelle: asperū planans iter, et reflexos: dirige calles.

Ut pius mundi sator et redēptor: mentibus pulsa liuione puris: rite dignetur veniens sacratos: ponere gressus.

Laudibus ciues celebrāt supni: te deus simplex pariterq̄ trine: supplices at nos veniam precamur: parce redēptis. Amē.

℣. Iste puer magnus coram domino. ℟. Nam et manus eius cum ipso est. Ad bñdictus aña. Apertū est os zacharię et pphe

tauit dicēs:bñdictus deus isrl'. ps. Bñdictus.6. Oratio. vt supra. De⁹ q pñtē diē. Ad tertiā cap. Audite insulę ꝛ attendite. ℞. bre. Fuit hō. Missus a deo. ℣. Cui nomen erat ioannes. Missus a deo. ℣. Glia. Fuit hō. ℣. Inter natos mulierū nō surrexit maior. ℞. Joanne baptista. Ad. vj. ca.

eſa.49.b Et nunc hęc dicit dñs: formans me ex vtero seruū sibi: dedi te in lucē gētiū: vt sis salus mea vsq ad extremū terrę. ℞. bre. Inter natos mulierū, Non surrexit maior. ℣. Joanne baptista. Nō. Gloria. Inter. ℣. Elisabeth zacharię magnū virū genuit. ℞. Joānē baptistā pcursorē dñi.

Reges videbūt ꝛ consur. Ad. ix. cap. gent principes: ꝛ adorabunt dominū deū tuū: ꝛ sanctū isrl' q elegit te. ℞. bre. Elisabeth zacharię, Magnū virū genuit. ℣. Joannē baptistā precursorē dñi. Magnū. Glia. Elisabeth. ℣. Iste puer magn⁹ corā dño. ℞. Nā ꝛ manus eius cū ipso ē. Ad ves. añ. Elisabeth zacharię. cū rel'. ps. Dixit dñs.35. cū rel'. In fine ps. Laudate dñm oēs gen.37. Cap. Audite insulę ꝛ at. Hym. Ut queant laxis.309. ℣. Iste puer magnus corā dño. ℞. Nā ꝛ manus eius cū ipso est. Ad mag. añ. Puer q natus est nobis plusq propheta est: hic est eniz de quo saluator ait: inter natos mulierū non surrexit maior ioāne baptista. ps. Magnificat.36. Oīo vt supra. Deus q pñtē diē.

Infra octa. fit offm scti ioannis nisi festum occurrat. Et notandū, q de dñica que occurrit in festo: vel infra octauā bti ioannis baptistę, nihil fit tūc: q2 añ sequētē dñicaz nulla occurrit feria: in qua possit officium eius cantari: sed de eadē dominica fit tātū commemoratio ad vesperas, ꝛ matutinū. Et prima feria quę sequitur post octauam apostolorū: cantat officiū missę eiusdem dominicę, de qua facta est commemo. Similiter fit de dñica quę venit in festo: vel infra octa. sancti Laurētij: ꝛ in dominica quę occurrit post festuz assumptionis. Et prima feria post octauam assumptionis: cantatur officium missę. Si vero numerus hebdomadaꝝ vsq ad aduētū excedit numerū officiorū dñicaliū: officia dñicaꝝ quę occurrunt infra predictas. iiij. octa. extendunt totaliter post easdē octa. in autea p dominicas: vt oportet. Si post octa. aplorū ꝛ assumptionis btē virginis contingat fieri officiū feriale: dicitur oratio ꝛ officiū missę pcedētis dñicę. Et si officia supercrēt hebdomadas: distribuunt sicut dictuz est de talibus, post octa. epiphanię. Hec rubri. concordat cū rubri. dominicaꝝ. xxiiij.

Infra hebdōaz. De simone scti aug. epi. Lcō. j.

Duo aūt sunt abstinentię ꝛ crucis genera: vnū corporale: ꝛ aliud spirituale. Unū a potu atq epulis tēperare appetituz gulę: a delectationibus ꝛ mollissimis suauitatibus coercēre. Et ab his q̄ tactu ꝛ gustu ꝛ visu decipiūt: sensum viriliter reuocare: ac violenter abstrahere. Alterū abstinēnę ꝛ crucis genus est preciosius atq sublimius: motus anime regere: ꝛ perturbationes illius, modestię trāquillitate placare. Irę ac supbię impetus, quasi ferā bestiā refrenare: litigare quotidie contra vitia: increpare se quadam censura ꝛ austeritate virtutis: ꝛ rixam quodammodo cum homine interiore cōferere. Tu. Lectio. ij.

Preciosa hęc in cōspectu dñi ꝛ gloriosa crux: cogitationes malas in potestatē redigere: voluntates pprias abnegare: cuncta interiori examinatione discutere: ꝛ regentis imperio subiugare. A sermone atq opere, quo anima lędit, tanq̄ a cibis noxijs abstinere: ꝛ sensum ab his quę contraria sunt: spirituali temperantia sobrium custodire. Hęc q facit: prerupto passionis muro: violenter ad celorum regna cōscendit. Uim itaq sibi factura ē anima: vt palmam laborum, quam sibi subtrahi multis inimicis aduersantibus sentit: viribus cōtendat eripere. Tu autem. Lectio tertia.

Necesse ergo est cum summo labore ex hoc mundo rapere palmam salutis: ꝛ quasi excubantibus ꝛ circumiectis hostibus: obsessos fructus peruigili intentione decērpere: ꝛ predam ad thesauros vitę: velut de medio abreptaz: seculi huius incendio

incendio reportare. Sed & aliud direptionis genus est: quando alijs promissa & oblata diripimus. Saluator ad hoc vel maxime: suscepta incarnatione descenderat: vt iudęorũ pplm iustificaret: sicut ipse in euãgelio loquit. Non sum missus ingt nisi ad oues quę perierunt, domus isrl. Lctõ. iiij.

Sed & discipuli ita incredulã synagogę plebẽ coarguebant. Vobis inquit prius oportuerat verbũ dei loq: sed qr vos indignos iudicastis ęternę vitę: ecce cõuertimur ad gentes. Ergo cũ iudęi munera sibi parata respuerent: publicani & pctõres ex gentibus crediderũt. Ac sic rapit ecclia synagogę regnũ. Regnũ enĩ chrm christus est: rapimus itaqȝ eũ. Cũ a iudęis occidit, sepelit a nobis. Rapimus aũt a dormientibus: sicut ipsi in euãgelio pfitent. Lc. v.

Dicite inquiunt: quia discipuli eius nocte venerunt, & furati sunt eum, nobis dormientibus. Surgat ergo qui dormit: ne forte christum per negligentiã resolutus amittat: dum mens eius in infidelitate & torpõre dormitat. Rapit itaqȝ regnum celorum: dum negatur a domesticis: & a gentibus adoratur. Rapitur, cum ad salutem mittitur alijs: & ab alijs inuenitur. Cum sui eum recusant: suscipiunt alieni. Infectantur proprij: cõplectuntur inimici. Quando hereditatem ciuis respuit: peregrinus inuadit. Filius repudiat: seruus recognoscit. Tu autem. Lectio sexta.

Adhuc & alio ordine regnum cęlorũ vim patitur: quando illud homines acquirunt: quod angeli perdiderũt: quando illuc adoptati humiles ascenderũt: vñ superbi incolę deciderunt. Ergo, cum inter tantos inuidos: inter tantos latrones, & inuisibiles insidiatores viuamus: quibus tandem viribus, cęlorũ regna capiemus? Quibus inqȝ: nisi obediẽdo doctoribus: & vitijs, & iniustitijs, ex cupiditate nascentibus, resistendo: deflendo peccata: & eaieiunijs atqȝ eleemosynis redimendo, adiuuet nos saluator mundi: qui cum patre & spiritu sancto viuit & regnat deus per infinita secula seculorum. Amẽ. Tu autem.

De homil. scti ambrosij episcopi. Lc. vij.

Zacharias quoqȝ nutu interrogatur. Sed qr incredulitas ei affatũ eripuerat & auditũ: qd voce nõ poterat: manu & literis est locutus. Scripsit enĩ dicens. Ioannes est nomẽ eius. Et hoc nomen non imponit sed astruit. Meritoqȝ cõtinuo resoluta est lingua eius: qr quã vinxerat incredulitas: fides soluit. Credamus igit: & nos etiã loquamur: vt lingua nostra quę incredulitatis vinculis est ligata: rationis voce soluatur. Scribamus igitur spũ mysteria: si volumus loqui. Scribamus pręnunciũ christi: nõ in tabulis lapideis: sed in tabulis cordis carnalibus. Etenim qui ioannẽ loquit: christũ pphetat. Lc. viij.

Loquamur ioannẽ: loquamur et christũ: vt nostrũ os possit aperiri: quod in sacerdote tanto: irrationabilis modo pecudis, frena mutantis fidei coercebant. Et zacharias pater eius repletus est spũ sctõ: & pphetauit dicens. Vide qȝ bonus deus: & facilis indulgere pctis? Non solũ ablata restituit: sed etiã insperata cõcedit. Ille dudũ mutus pphetat. Hęc enĩ gra dei maxima: qȝ eũ q negauerãt confitent. Nemo ergo diffidat: nemo veterũ pscius delictorũ, pmia diuina despẽret: nouit deus mutare sententiã: si tu noueris emendare delictum.

Et tu puer propheta altissimi vocaberis. Lctõ. ix. Pulchre cum de domino prophetaret: ad pphetam sua verba conuertit: vt hoc quoqȝ beneficiũ esse domini designaret: ne cum publice numeraret sua: quasi ingratus, tacuisse, quę acceperat beneficia videretur: quę agnoscebat in filio. Sed fortasse aliqui quasi irrationabilem mentis excessum putant: qȝ octo dierum alloquitur infantem. Uerum si teneamus fidẽ hystorię: intelligimus profecto: qȝ potuit vocem patris natus audire: qui Marię salutationẽ anteqȝ nasceretur, audiuit. Sciebat enim propheta, alias esse aures prophetę: quę spiritu dei, nõ corporis ętate referantur. Habebat intelligendi sensum: qui exultandi habebat affectum. Simul illud aduerte: qȝ paucis elisabeth: qȝ

multis zacharias prophetet: ⁊ vterq̧ san
cto impletus spiritu loquebat̃: sed discipli
na seruatur: vt mulier discere magis que
diuina sunt studeat: ꝙ docere. Nec facile
vllam prophetasse vberius: ꝙ matrẽ do-
mini reperimus. Prophetissa maria soror
Aaron: ꝙ cito cantici verba cõclusit. Ea-
demq̧, vbi prolixius est locuta cum fra-
tre: nequaꝙ sui penam sermonis euasit.
die.26. ¶ Sanctorũ marty. ioannis ⁊ pauli. oĩa
dñr de cõmuni marty. 58. preter ea q̃ hic
sunt adnotata. Ad mag. añ a. Astiterũt in
sti añ dñm: ⁊ ab inuicẽ nõ sunt separati: ca
licẽ dñi biberũt: ⁊ amici dei appellati sũt.

Uelum⁹ ops de⁹: vt nos Oro.
gemiata letitia hodierne festiui
tatis excipiat: que de btõrũ io-
annis et pauli glorificatione,
procedit: quos eadem fides ⁊ passio: vere
fecit esse germanos. Per. Et fit cõmemo
ratio de sctõ ioanne. Ad matu. inui. Regẽ
martyrũ dñm. Uenite adoremus. Hym.
Eterna christi munera ⁊ martyrũ. fol. 58.
In primo noc. añ a. Secus decursus aqua
rũ plantauit vineã iustorũ: sed in lege do-
mini fuit voluntas eorũ. ps. Btũs vir. 53.
Añ. Tanꝙ aurũ in fornace probauit ele-
ctos dñs: ⁊ quasi holocausta accepit eos
in eternũ. ps. Quare fremue. 53. Aña. Si
corã hominibus tormenta passi sunt: spes
electorũ est immortalis in eternũ. ps. Dñe
qd multi. 53. ℣. Letamini in do. Lectio. j.

Rome Joannis ⁊ Pauli fratr̃. Quo
rũ prior fuit prepositus: secũdus ve
ro primicerius Constantie virginis, Con-
stantini filie. Cũ iulianus cesar captus eẽt
cupiditate sacrilega: auaritiã suã euange-
lij testimonio colorabat. Nam facultates
ac patrimonia auferens christianis, dice-
bat. Chrs vester dicit in euangelio. Qui
nõ renunciauerit oĩbus que possidet: nõ
põt meus esse discipulus. Peruenitq̧ ad
eũ: ꝙ Paulus ⁊ Joannes omni die tur-
mas christianorum recrearent: ex his opi-
bus: quas sacratissima virgo Constantia
reliquerat: ⁊ misit, q eos circũuenirent: di-
cẽs debere sibi eos adherere. ℟. Isti sunt
duo viri misericordie: qui assistũt ante do-
minum: Dominatorem vniuerse terre. ℣.
Isti sunt due oliue ⁊ duo cãdelabra lucen
tia ante dominum. Dominatorẽ. Lcõ. ij.

Illi vero inter alia respõderũt. Pro
iniquitate tua destitimus a tua salu-
tatione: ⁊ a societate imperij tui nosmet-
ipsos omnino subtraximus. Sumus enim
nos non falsi, sed veri christiani. Julianus
igitur mandauit eis dicens. Considerare
debetis: q vos aula regia nutriti: non de-
betis deesse a latere meo: vt habeam vos
primos in palatio meo. Quod si contem-
ptus a vobis fuero: necesse erit mihi age-
re, vt contemni non possim. ℟. Uidi con
iunctos viros habentes splẽdidas vestes:
⁊ ãgelus domini locutus est ad me dicẽs.
Isti sunt viri sancti, facti amici dei. ℣. Ui-
di angelũ dei fortẽ volantẽ p mediũ celũ:
voce magna clamãtẽ ⁊ dicẽtẽ. Isti. Lc. iij

Paulus ⁊ ioãnes dixerunt. Non tibi
facimus hãc iniuriã: vt preponam⁹
tibi qualẽcunq̧ psonã. Dñm tibi prepo-
nimus: q fecit celũ ⁊ terrã: mare ⁊ omnia q̃
in eis sunt. Et scire te volumus: q nunꝙ
ad salutationẽ tuaz: nunꝙ ad culturã tuã:
nũꝙ ad palatiũ tuũ veniem⁹. Quib⁹ iulia-
n⁹ ait. Decẽ dieb⁹ vobis a me dant̃ indu-
tie: decima vero die trãsacta: spõte ad me
venientes, amicos vos habebo: nõ veniẽ-
tes vero: tanꝙ hostes publicos puniam.
℟. Uiri sctĩ gloriosum sanguinẽ fuderũt
p dño: amauerũt christũ in vita sua: imi-
tati sunt eũ in morte sua: Et ideo coronas
triũphales meruerũt. ℣. Unus spũs ⁊ vna
fides erat in eis. Et ideo. In secũdo noct.
Dabo sctis meis. ps. Dñe qs. 59. Lc. iiij.

Tunc sancti viri Joannes ⁊ Paulus
christianos ad se inuitantes: ordina
uerunt de omnibus, que relinquere pote-
rant: ac p totos decez dies incessanter die
noctuq̧ eleemosynis ĩstiterũt: die vero vn
decima sunt cõstricti intra domũ suã. Mis
sus nãq̧ est Terẽtianus campiductor ad
eos cuz militibus: hora cenandi. Qui in-
gressus: inuenit eos orantes, ⁊ dixit eis.
Dñs noster Julianus statiũculã auream
Jouis

Jouis ad vos misit, vt adoreris illā: & thura offeratis. Quod si nō feceritis: ābo meo gladio feriemini. Nō enim decet vos intra aulā regiā nutritos: vt publice occidamini. Joānes & paulus dixerunt. Si tunc dominus est Julianus: habeto pacē cum eo. Nobis aūt dñs alius nō est: nisi vnus deus: pater, filius, & spiritus sanctus: quē ille negare non timuit. Et q: semel a facie dei proiectus est: vult & alios secū in interitū deuenire. R. T radiderunt corpora sua ꝑpter deū ad supplicia. Et meruerunt habere coronas perpetuas. V. Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione: & lauerunt stolas suas i sanguine agni. Et. Glia. Et.

Tunc Terētian⁹ tertia hora noctis, Lc. v. trāsacta: fecit fieri foueā intra domū eorū: vt sine strepitu famę punirent: & sic decollari: statimq; inuoluit reponi: diuulgans, q iussu Cesaris missi fuissent in exiliū. Statim autē iulianus in bello persarū interfectus est. Jouiniano aūt facto chrīanissimo imperatore: apertę sunt ecclesię: & cępit religio christiana gaudere. Tu aūt. R. S ancti tui domine mirabile consecuti sunt iter: seruientes pręceptis tuis: vt inuenirētur illęsi in aquis validis. Terra apparuit arida: & in mari rubro via sine impedimento. V. Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquę: & torrentes inundauerunt. Terra apparuit arida: & in. Lectio sexta.

Demones autem ex obsessis corporibus intra domum ioannis & pauli eijciebant: confitentes sanctā passionē eorū: ita vt vnicus filius Terentiani, q eos decollauerat: veniret intra domū sctōrum: & clamaret p os eius demon: q Paulus et Joannes incenderēt eū. Tunc Terentianus veniens: prostrauit se in faciē clamās: q nesciens quid faceret: vt homo paganissimus iussionē Cesaris adimplesset. Unde factū est, vt dato nomine suo proximo die pasche perciperet christi gratiam: assidue orans, & flens ad locū illū, in quo sanctorum corpora requiescunt: donec a sanctis dei: filius eius mūdaretur. Et ab ipso Terentiano descripta est passio horum martyrum. Passi sunt autem sexto cal. iulij. R. U erbera carnificū non timuerunt sancti dei morientes ꝑ chri nomine. Ut herēdes fierent in domo dñi. V. Tradiderunt corpora sua ꝑpter deū ad supplicia. Ut. In. iij. noc. aū. Justi aūt. ps. Exultate iusti in dño. 59. Reliquę lectiōes leguntur de martyribus. fo. 60. vij. R. Tanq̄ aurum in fornace. 59. viij. R. Hęc est vera fra. 61.

Ad laudes & per horas antiphona.

Paulus & Joānes dixerunt Juliano: nos vnū deū colimus, q fecit celū & terrā. ps. Dñs regna. 5. Cū rel. Aū. Paulus & ioannes dixerūt ad Terentianum: si tuus dñs est Julianus, habeto pacē cū illo: nobis alius nō est: nisi dñs iesus chrs. Aū. Joannes & paulus cognoscentes tyrannidē iuliani: facultates suas pauperibus erogare cęperunt. Aūa. Scti spūs & animę iustorum: hymnū dicite deo halla. Aū. Joannes & paulus dixerunt ad gallicanū: fac votū deo celi: & eris victor melius q̄ fuisti. Caplm. Justorum animę. 58. Hym. Rex gloriose. 61. V. Exultabunt. Ad bñdictus aūa Isti sunt sancti qui pro amore christi minas hominū contempserunt: sancti martyres in regno celorū exultant cū angelis: o q̄ preciosa est mors sctōrū, q assidue assistunt ante dñm: & ab inuicem nō sunt separati. ps. Benedictus. 6. Oratio. Quęsumus omnipotens deus. Ad horas cap. & V. de martyribus fo. 61. Ad vesp. aū. Paulus & ioannes. Cū rel. de laud. psal. Dixit dñs. cum rel. & in fine Credidi. 37. Caplm. Justorum anime. 58 Hym. Sctōrū meritis. 58 V. Exultabūt scti in glia. R. Letabunt in cubilib⁹ suis. Ad mag. aū. Isti sunt duę oliuę & duo cādelabra lucentia aū dñm: habent potestatem claudere celū nubibus: & aperire portas eius: q: linguę eorum claues celi factę sunt. Oratio. Quęsumus omps deus.

Sancti Leonis papę & confesso. Oratio. dic. 18.

Deus qui beatū Leonē pontificem tuum, sanctorū tuorū meritis coęquasti: concede propitius: vt qui commemorationis

eius festa pcolimus: vite quoq imitemur exempla. Per dominum. Lectio prima.

Leo iunior natione siculus: ex patre Paulo: sedit menses decē: dies decē et septē. Vir eloquētissimus: et i diuinis scripturis sufficienter instructus: greca, latinaq lingua, eruditus. Cantilena ac psalmodia pcipuus: et in carū sensibus subtilissima exercitatiōe limatus. Lingua quoq scholasticus: et loquēdi maiori elocutiōe politus: exhortator omniū bonorū operū: plebisq florentissime ingerens scientiam.

Pauperiatis amator: et erga Lctō.ij. inopes puisione, nō solū mētis pietate: sed et studij sui labore solicitus. Hic suscepit sctām synodū, que p dei puidētiā nup in regia vrbe celebrata est: greco eloquio cōscriptā: exequente ac residente pijssimo ac clemētissimo magno principe cōstantino: intra regale palatiū eius, qd appellat Trullus. Simulq cū eo legati sedis apostolice: et duo patriarche: idest Cōstantinopolitanus, et Antiochenus: atq centumquinquaginta episcopi. Lctō.iij.

In qua synodo, condēnati sunt Cyrus: Sergius: Honorius: Pyrrhus: Paulus et Petrus: necnō et Macharius: cū discipulo suo Stephano: sed et Policronius nonus, et Simon: q vnā voluntatē et operationē in dño iesu chrō dixerunt, vel pdicauerunt: aut q denuo predicaturi fuerint, aut defensauerint. Sed hic, vt nūc duevolūtates opatiōis in ipso dispensatore christo et saluatore deo nostro dicantur q studiosissime in latinū transtulit. Verūtamē suprascripti defensores malarū heresum: Macharius: Stephanus: Policronius, et Anastasius: dū nollent a suo malo recedere proposito: per diuersa monasteria sunt retrusi. Tu autem. Lectio quarta.

Qui predictus sanctissimus absoluit duos viros ad percipiēdā cōmunionem: qui de regia vrbe cū suprascripto machario, et ceteris in romanam directi sunt ciuitatem: necdū a synodo anathematizati: idest Anastasium presbyterū: et Leoncium diaconum ecclesie Constantinopolitane in die sancto theophanie: exponentes videlicet per proprias scripturas fidē suam seriatim. Iuxta quod et sancta synodus determinauit: anathematizantes videlicet omnes hereticos: et suprascriptos viros complices: quos sancta synodus vel sedes apostolica anathematizauit. Tu. Lctō.v.

Huius temporibus precur rente diuali iussione clementissimi principis: restituta est ecclesia rauennatis sub ordinatione sedis apostolice: vt defuncto archiepiscopo: qui electus fuerit iuxta antiquam consuetudinem: in ciuitatem romanam veniat ordinandus. Hic fecit constitutum quod archiuo ecclesie cōtinetur: vt qui ordinatus fuerit archiepiscopus: nullam consuetudinem pro vsu pallij aut diuersis officijs ecclesie persoluere debeat: sed nec Mauri quondam episcopi anniuersitas, aut agenda, celebretur. Sed et typum aphtocephalie qd sibi elicuerat: ad amputanda scandala sedis apostolice restituerat. Tu autem. Lectio.vj.

Hic fecit ecclesiā in vrbe Roma iuxta sanctam Bibianam: vbi et corpora sanctorū Simplicij Faustini et Beatricis atq aliorum martyrum recondidit: et ad nomen beati Pauli apostoli dedicauit: sub die vigesimosecundo mensis februarij: vbi et dona obtulit. Huius temporibus die decimosexto mensis aprilis: indictione vndecima, luna eclypsim pertulit: et post cenam domini: nocte pene tota sanguineo vultu elaborauit: et post gallorum cantum cepit paulatim clarificari: et in suo statu reuerti. Hic fecit ordinationem vnam per mensem Junij: die videlicet vigesimaoctaua: presbyteros nouem: diaconos tres: episcopos per diuersa loca numero vigintitres. Sepultus est autem ad beatum Petrum apostolū: sub die quinto nonarum Julij. Et cessauit episcopatus menses vndecim, dies vigintiduos. Tu autem domine miserere nobis.

Si predictum festum in dominica venerit: agitur de festo cum commemoratione de sancto Joanne.

In vigi-

¶ In vigilia apostolorum petri et pauli ad vesperas aña. Petrus et ioannes. Cuȝ rel. de laud. ps. Dixit dominus. 35. Cum rel. In fine ps. Laudate dñm oẽs gen. 37.

Misit hero- Cap. des rex manus, vt affligeret quosdaȝ de ecclia: occidit autẽ iacobũ fratrẽ ioannis gladio: videns autem quia placeret iudeis: apposuit vt apprehẽderet et Petrum. R. Deo gra. Hymnus.

Aurea luce et decore roseo: lux lucis oẽ psudisti seclȝ: decoràs celos inclito martyrio: hac sacra die, q̃ dat reis veniaȝ.

Ianitor celi doctor orbis pariter: iudices secli vera mundi lumina: per crucem alter, alter ense triumphans: vite senatum laureati possident.

Sit trinitati sempiterna gloria: honor potestas atq̧ iubilatio: in vnitate cui manet imperiũ: extunc et mõ, p eterna secla. Amẽ.

V. In oẽm terrã exiuit sonus eoꝝ. R. Et i fines orbis terre verba eoꝝ. Ad mag. añ.

Tu es pastor ouiũ, princeps aploꝝ: tibi tradite sunt claues regni celorũ. Oratio.

Deus q hodiernã diẽ apostoloꝝ tuorũ Petri et Pauli martyrio consecrasti: da ecclie tue eoꝝ in oĩbus seq̧ p̄cceptũ: p quos religiõis sumpsit exordiuȝ. p. Ad matu. inuita. Regẽ aploꝝ dñm. Venite adoremus. ps. Venite. z. Hymnus. Eterna chri mune. 47. De cõi aploꝝ rel. De Actibus apostolorũ. Lectio prima.

Petrus et Ioannes ascendebant in templum: ad horam orationis nonam. Et quidam vir qui erat claud⁹ ex vtero matris sue baiulabatur: quem ponebant quotidie ad portã templi: que dicit̃ Speciosa: vt peteret elemosynam ab introeuntibus in templũ. Is cum vidisset Petrum et Ioanneȝ incipiẽtes introire in templuȝ: rogabat, vt elemosynã acciperet. Intuens autem in eum petrus cum ioanne, dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos: sperans se aliquid accepturum ab eis. Petrus autẽ dixit. Argentum et auruȝ non est mihi: qd autẽ habeo hoc tibi do. In nomine Iesu christi nazareni: surge, et ambula. Et apphensa manu eius dextera, alleuauit eum. et protinus consolidate sunt bases eius, et plãte. Et exiliens, stetit et ambulabat. Et intrauit cum illis in templum: ambulans, et exiliens, et laudans deum. R. Simõ petre, antecq̃ de naui vocarẽ te, noui te: et sup plebẽ meam principem te constitui. Et claues regni celoꝝ tradidi tibi. V. Quodcũq̧ ligaueris sup terram, erit ligatum et in celis: et quodcũq̧ solueris super terram, erit solutũ et in celis. Et claues. Lectio scda.

Et vidit omnis populus eum ambulantem et laudantem deum. Cognoscebant autem illum: quoniam ipse erat q sedebat ad elemosynam ad Speciosam portam templi. Et repleti sunt stupore et extasi: in eo qd cõtigerat illi. Factum est autem in crastinum vt congregarentur principes eoꝝ: et seniores, et scribe in hierusalẽ: et Annas princeps sacerdotum: et Cayphas: et Ioannes: et Alexander: et quotquot erant de genere sacerdotali. Et statuentes eos in medio: interrogabant: in qua vtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? R. Si diligis me Simõ petre, pasce oues meas. Domine tu nosti quia amo te, Et animã meã pono p te. V. Si oportuerit me mori tecũ: nõ te negabo. Et animã. Le. iii.

Tunc Petrus repletus spiritu sancto, dixit ad eos. Principes populi et seniores, audite. Si nos hodie diiudicamur in bñfacto hominis infirmi: in quo iste saluus factus est: notum sit omnibus vobis et omni plebi isrl: q i nomine iesu christi nazareni: quẽ vos crucifixistis: quẽ deus suscitauit a mortuis: in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobatus est a vobis edificantibus: qui factus est in caput anguli: et nõ est in alio aliquo salus. Nec enim est aliud nomen sub celo datum hominibus: in quo oportear nos saluos fieri. Tu autem domine.

℟. Tu es petrus, ꝛ sup hanc petrā ędificabo ecclīā meā: ꝛ portę inferi non pręualebunt aduersus eam. Et tibi dabo claues regni cęlorū. ℣. Quodcūqꝫ ligaueris super terrā, erit ligatū ꝛ in cęlis: ꝛ quodcunqꝫ solueris sup terrā erit solutū ꝛ i cęlis. Et tibi. In .ij. noc. añ. Principes pplorū, cū rel. añis ꝛ psal. 49. Sermo sctī Leonis papę. Lcō. iiij.

Omniū qdē sctōrū solēnitatū dilectissimi: totus mundus est particeps: ꝛ vnius fidei pietas exigit: vt qcqd p salute vniuersorū gestū recolitur: cōmunibus vbiqꝫ gaudijs celebret. Verū tñ hodierna festiuitas, pręter illā reuerentiam, quā toto terrarū orbe pmeruit: specialī ꝛ ppria nostrę vrbis exultatiōe veneranda est: vt vbi pręcipuorū aplōrū glorificatus est exitus: ibi in die martyrij, eorū sit lętitię principatus. Isti enim sunt viri, per quos tibi euāgeliū xpi Roma resplēduit: ꝛ quę eras magistra erroris: discipula facta es veritatis. ℟. Dñe, si tu es, iube me venire ad te sup aqs. Et extendēs manū apprehēdit eū: ꝛ dixit iesus: modice fidei, quare dubitasti? ℣. Cūqꝫ vidisset ventū validū venientē, timuit: ꝛ cū cępisset mergi, clamauit dicens: dñe saluū me fac. Et. Lc. v.

Isti sunt scti patres tui veriqꝫ pastores: q te regnis cęlestibus inserendā: multo melius, multoqꝫ felicius condiderūt: qꝫ illi, quorū studio prima mœniū tuorū fundamēta locata sunt: ex qbus, is qui tibi nomē dedit: fraterna te cęde fędauit. Isti sunt enī, qui te ad hanc gloriā pueerunt: vt sis gens scta: ppls electus: ciuitas sacerdotalis ꝛ regia: p sacrā btī petri sedē caput totius orbis effecta: latius pręsidens religione diuina: qꝫ dñatiōe terrena. Quāuis enī multis aucta victorijs: ius imperij tui terra, mariqꝫ distenderis: minus tamen est, qd tibi bellicus labor subdidit: qꝫ qd pax christiana subiecit. ℟. Surge petre, ꝛ indue te vestimentis tuis: accipe fortitudinē ad saluandas gentes. Quia ceciderunt catenę de manibus tuis. ℣. Angelus dñi astitit, ꝛ lumē refulsit in habitaculo carceris: percussoqꝫ latere petri, excitauit eū dicens: surge velociter. Quia. Lectio sexta.

Deus nāqꝫ bonus, iustus, omps: qui misericordiā suā humano gñi nūqꝫ negauit: nobis et hos btōs aplos ꝛ martyres in hac vrbe p custodia collocauit: omnesqꝫ in cōmune mortales ad cognitionē suā abundantissimis semp bñficijs erudiuit: voluntariā errantiū cęcitatē ꝛ procliuē in deteriora nequitiā: secretiore consilio ꝛ altiore pietate miseratus est: mittendo scilicet verbū suū ęqle sibi, atqꝫ coęternū: qd caro factū, ita diuinā naturā naturę vniuit humanę: vt illius ad infima inclinatio: nobis fieret ad summa puectio. Vt autē huius inenarrabilis glorię p totū mūdū diffunderet effectus: romanū regnū diuina puidentia pparauit: cuius ad eos limites incremēta pducta sunt: qbus cunctarū vndiqꝫ gentiū vicina ꝛ cōtigua eēt vniuersitas. ℟. Tu es pastor ouiū pnceps apostolorū: tibi tradidit deus oīa regna mūdi. Et ideo, tibi tradite sunt claues regni cęlorū. ℣. Quodcunqꝫ ligaueris sup terrā, erit ligatū ꝛ in cęlis: ꝛ quodcunqꝫ solueris super terrā: erit solutum ꝛ in cęlis. Et ideo, tibi. In .iij. noc. añ. Exaltabuntur cornua iusti. cū rel. añis ꝛ psal. 50. Euangeliū. Venit Iesus in partes cęsareę philippi, cū sua homilia. 284. in cathedra sancti Petri. Septimū ℟. Ego pro te rogaui petre: vt non deficiat fides tua. Et tu aliquando conuersus, confirma fratres tuos. ℣. Caro ꝛ sanguis non reuelauit tibi: sed pater meus qui est in cęlis. Et tu aliquando cō. Octauū ℟. Quē dicunt hoīes eē filium hoīs: dixit iesus discipulis suis: rñdēs petrus dixit: tu es christus filius dei viui. Et ego dico tibi: qa tu es petrus: ꝛ sup hāc petrā ędificabo ecclīā meā. ℣. Btūs es Simon bar iona: qr caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi: sed pater meus qui est in cęlis. Et. Nonū ℟. Petre amas me: tu scis dñe qr amo te. Pasce oues meas. ℣. Simon ioannis diligis me plus his: tu scis dñe qa amo te. Pasce oues. Ad laud. ꝛ p hor. añ.

Petrus ꝛ ioānes ascendebant in templū, ad horā orationis nonā. Ps. Dñs regna.

regnauit.5. Cũ rel. Añ. Argentũ ⁊ aurum nõ ẽ mihi: qđ aũt habeo hoc tibi do. Añ. Dixit angelus ad Petruʒ: circunda tibi vestimentũ tuũ, ⁊ sequere me. Aña. Misit dñs angelũ suum: ⁊ liberauit me de manu herodis hallã. Añ. Tu es petrus: ⁊ super hanc petram ędificabo ecclesiam meam. Capitulũ. Misit herodes. Hymnus.

Iam bone pastor petre clemens accipe: vota precantũ, ⁊ peccati vincula: resolue tibi potestate tradita: qua cunctis cęlum verbo claudis, aperis.

Sit trinitati sempiterna glia: honor potestas atqʒ iubilatio: in vnitate cui manet imperium: ex tunc, ⁊ modo: p ęterna scla. ℣. Annunciauerunt. Ad bñ. añ. Quốcũqʒ ligaueris sup terrã, erit ligatũ ⁊ in cęlis: ⁊ quốcunqʒ solueris sup terrã, erit solutũ ⁊ in cęlis: dicit domin⁹ simoni petro. ps. Benedictus.6. Oratio. Deus qui hodiernã. ¶ Ad tertiã cap. Misit herod. ℟. breue. In oẽm ter. ⁊ Cõstitues eos. Ad. vi. cap.

ac.12.a. Petrus qdẽ seruabat in carcere: oratio autẽ fiebat sine intermissione ab ecclesia ad deũ p eo. ℟. bre. Constitues eos ⁊ Nimis honorati. Ad nonam cap.

Et petrus ad se reuersus dixit: nunc scio vere, qr misit dñs angelũ suũ: ⁊ liberauit me de manu Herodis: ⁊ de omni expectatione plebis iudeorum. ℟. bre. Nimis honorati sunt Annũciauerunt. ¶ In. ij. vesp. añ. Iurauit dñs. vt i cõmuni aplor fo.51. Cap. Misit herodes. hy⁹. Aurea luce. Ianitor celi. Sit trini.313. ℣. Annunciauerũt opa dei. ℟. Et facta eius intellexerunt. Ad mag. añ. Hodie simon petrus ascendit crucis patibulũ hallã: hodie claui cularius regni gaudẽs migrauit ad xpm: hodie paulus apľus, lumẽ orbis terrę, iclinato capite, p xpi noie, martyrio coronatus est hall. Oĩo. Deus q hodier. Notandũ q isto die nõ fit cõmemoratio de scõ paulo, qr oratio cõmunis est: nisi habeatur ecclesia scti pauli. His duobus diebus nulla fit cõmemo. de sctõ Ioãne: qr fit duplex offiñ. Ubi vero habet ecclesia sancti pauli, ad vesper. dicit aña. Ego plantaui. ps. Dixit dñs.35. Cum rel. In fine. Laudate dñm oẽs gentes.37. Cap.

Bonuʒ certamen certaui: cursum consummaui: fidẽ seruaui: de reliquo reposita ẽ mihi corona iustitię: quã reddet mihi dominus i illa die iustus iudex. Hym. 2.thim. 4.b.

Doctor egregie paule mores instrue: ⁊ mente polũ nos transferre satage: donec perfectum largiatur plenius: euacuato quod ex parte gerimus.

Sit trinitati sempiterna glia: honor potestas atqʒ iubilatio: in vnitate cui manet imperiũ: ex tunc ⁊ modo p ęterna secula. Amen. ℣. Tu es vas electionis scte paule aplẽ. ℟. Predicator veritatis in vniuerso mũdo. Ad mag. añ. Scẽ paule apostole, prędicator veritatis ⁊ doctor gentium: intercede pro nobis ad deuʒ qui te elegit. Tũc dicto Magnificat. di ℣. Ut digni efficiamur grã dei. Deide repetit añ. Scẽ pau. vsqʒ ad ℣. ⁊ hoc mõ di tñi i hoc festo

Deus q multitudinẽ gentiũ btĩ Oĩo. Pauli aplĩ prędicatiõe docuisti: da nobis q̃s: vt cui⁹ natalitia colim⁹: ei⁹ apud te patrocinia sentiamus. Per dominuʒ. Pro sctõ petro cõmemo. Añ. Tu es pastor ouiũ princeps aplorũ: tibi traditę sunt claues regni cęlorum. ℣. Tu es petr⁹. ℟. Et sup hanc petrã, ędificabo eccliã meaʒ.

Deus q btõ petro apostolo Oratio. tuo: collatis clauibus regni cęlestis, animas ligandi atqʒ soluendi põtificium tradidisti: cõcede: vt intercessiõis ei⁹ auxilio: a pctõrũ nřox nexib⁹ liberemur. Qui. ¶ In cõmemoratione scti Pauli ad matuti. inuita. Regẽ aplorũ dñʒ. Uenite adoremus. ps. Uenite exultemus. Hy⁹. Doctor egregie. In primo noc. añ. Qui operatus est petro in aplatu, opatus est ⁊ mihi inter gentes: ⁊ cognouerunt grãm quę data est mihi a xp̃o dño. ps. Cęli enar.47. Quo psalmo finito, dicit sequens vsicul⁹,

& postea repetitur aña superior, & sic in cęteris est suadũ versi. Qui me segregavit ex utero matris meę: & vocavit me p grãz suã. Añ. Scio cui credidi & certus sum: q: potens est depositũ meũ servare in illũ diẽ iustus iudex. ps. Benedicã. 48. ℣. De reliquo, reposita est mihi corona iustitię. Aña. Mihi vivere christus est, & mori lucrũ: gloriari me oportet in cruce domini nostri iesu christi. ps. Eructavit. 48. ℣. Per quẽ mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. ℣. In omnẽ terram exivit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terrę verba eorũ. Pñr.

cap. 13. De actibus apostolorum. Lectio prima.

Rant aũt in ecclesia quę erat antiochię prophetę & doctores: in qbus erat Barnabas & Simõ q vocabat Niger: Lucius cyrenẽsis, & Manaen q erat herodis tetrarchę collactaneus: & Saulus. Ministrantibus autẽ illis dño: & ieiunantibus: dixit spiritus sanctus. Separate mihi Barnabam & Saulũ: in opus ad qd̃ assumpsi eos. Tunc ieiunantes & orãtes: imponentesq eis manus: dimiserunt eos. Et ipsi quidẽ missi a spiritu sancto: abierunt Seleuciã, & inde navigaverunt cyprũ. Et cũ venissent Salaminã: prędicaverunt verbũ dñi in Synagogis iudęorũ. Habebãt autẽ & ioannẽ in ministerio. ℟. Qui operatus est petro in apostolatu, operatus est & mihi inter gẽtes. Et cognoverũt gratiã dei, quę data est mihi. ℣. Gratia dei in me vacua nõ fuit: sed gratia eius semper in me manet. Et. Lectio. ij.

Et cũ perambulassent vniversas insulas vsq Paphum: invenerunt quẽdã virũ magũ pseudoprophetã iudęũ: cui nomẽ erat Bar iesu: qui erat cũ proconsule Sergio paulo: viro prudente. Hic accersitis Barnaba & Paulo: desiderabat audire verbũ dei. Resistebat aũt illis Elymas magus: (sic enim interpretatur nomen eius) quęrens avertere pconsulẽ a fide. Saulus autẽ qui & Paulus, repletus spiritu sancto: intuens in eũ dixit. O plene omni dolo & omni fallacia: fili diaboli: inimice omnis iustitię: non desinis subvertere vias dñi rectas: Et nunc ecce manus dñi super te: & eris cęcus nõ vidẽs solẽ vsq ad tẽpus. Et cõfestim cecidit in eum caligo & tenebrę: & circuiens quęrebat, q ei manum daret. ℟. Bonũ certamẽ certavi: cursum cõsũmavi: fidẽ servavi. Ideoq, reposita est mihi corona iustitię. ℣. Scio cui credidi & certus sum: q: potens est depositũ meũ servare in illũ diẽ. Ideoq repos. Lectio. iij.

Tunc proconsul cũ vidisset factũ credidit: admirãs sup doctrinã dei. Et qdã cap. 14. vir Lystris infirmis pedibus: sedebat claudus ex vtero matris suę: q nunq̃ ambulaverat. Hic audivit Paulũ loquentẽ. Qui intuitus eũ: & videns quia haberet fidez vt salvus fieret: dixit voce magna. Surge & sta sup pedes tuos rectus. Et statim exilivit & ambulabat. Turbę autẽ cũ vidissent qd̃ fecerat Paulus: levaverũt voces suas Lycaonice dicentes. Dij similes facti hominibus descenderunt ad nos. Et vocabant Barnabã, Iovẽ: Paulum vero, Mercuriũ: quoniã ipse erat dux verbi. ℟. Reposita est mihi corona iustitię. Quã reddet mihi dñs in illa die iustus iudex. ℣. Scio cui credidi & certus sum: quia potens est depositum meum servare in illum diem. Quam.

In secũdo noct. añ. Tu es vas electionis sancte paule apostole: prędicator veritatis in vniverso mũdo. ps. Oẽs gẽtes. 49. ℣. Per quẽ oẽs gẽtes cognoverũt gratiã dei. Añ. Magnus sanctus paulus vas electionis: vere, digne, est glorificandus: qui & meruit thronũ duodecimũ possidere. ps. Exaudi deus dep. 49. ℣. In regeneratione cũ sederit filius hominis in sede maiestatis suę. Añ. Bonũ certamẽ certavi: cursũ cõsũmavi: fidem servavi. ps. Exaudi deus ora. 49. ℣. De cętero reposita est mihi corona iustitię. ℣. Constitues eos principes. Sermo sctĩ Augustini episcopi. In libro de gratia, & libero arbitrio. Lectio quarta.

Postolus paulus: quẽ certe invenimus sine vllis meritis bonis: immo cum multis meritis malis, dei gratiam consecutũ: reddentis bona pro malis: sua iam appropinquante

pinquante passione, scribens ad Thimotheū: ista vtiq iā merita sua bona commemorat: vt post pauca merita, cōsequat corona: q post mala merita, cōsecutus est gratiā. Deniq superest inquit mihi corona iustitie: quā reddet mihi dñs in illa die iustus iudex. Cui redderet coronā iustus iudex: si nō donasset gratiam misericors pater? Et quomodo esset ista corona iustitię: nisi pręcessisset gratia: quę iustificat impiū? Quomodo ista debita redderent: nisi prius illa gratuita donarent? Proinde consideremus ipsa merita apli Pauli: quibus dixit coronā redditurū iustū iudicē: & videamus vtrū merita ipsius tāq ipsius: id est ex ipso ei cōparata: an dona sint dei. Bonū inqt certamē certaui: cursum cōsummaui: fidē seruaui. Primo ista bona opera: si non ea pcessissent cogitationes bonę: nulla essent. ℟. Tu es vas electiōis sancte paule apostole. Prędicator veritatis in vniuerso mūdo: per quem omnes gentes cognouerūt gratiam dei. ℣. Intercede pro nobis ad deū qui te elegit. Prędi. Lectio. v.

Attendite itaq qd de ipsis cogitatiōibus dicat. Ait eni scribēs ad corinthios. Nō q idonei sim cogitare aliqd a nobis, tanq ex nobis: sed sufficientia nostra, ex deo est. Deīde singula inspiciam. Bonū inqt certamē certaui. Quęro qua vtute certauerit. Utrū, quę illi ex semetipso fuerit: an quę desup data sit? Sed absit vt tantus doctor gentiū ignorauerit legem dei: cuius vox est in deuteronomio. Ne dicas in corde tuo: fortitudo mea & potētia manus meę fecit mihi virtutē magnā hanc: sed memor aberis dñi dei tui: q ipse tibi dat fortitudinē: & facere virtutē. Quid aūt prodest bonū certamē: nisi sequat victoria? Et quis dat victoriā: nisi ille de quo dicit ipse. Gratias deo qui dat nobis victoriā: per Jesum chrīstū dñm nostrum. ℟. Gratia dei sū id qd sum: Et grā eius in me vacua non fuit: sed semp in me manet. ℣. Qui opatus est petro in aplatū, opatus est & mihi inter gentes. Et. Lectio. vi.

Et in alio loco: cū cōmemorasset testimonium de psalmo. Quoniam propter te mortificeamur tota die: deputati sumus sicut oues occisiōis: subiecit, atq ait. Sed in his omnibus supuincimus: pter eū qui dilexit nos. Deinde dixit cursum cōsūmaui. Sed ille hoc dixit: q alio loco dixit. Igit nō volēis neq currētis: sed miserentis est dei. Quę sententia nullo modo potest etiā sic cōuerti, vt dicat. Nō miserētis dei: sed volentis & currentis hominis. Quisqs enim hoc ausus fuerit dicere: aperte se ostēdit aplo contradicere. Postremo dixit fidē seruaui. Sed ille hęc dixit: q alibi ait. Misericordiā cōsecutus sū: vt fidelis essem. Nō enim dixit, misericordiā cōsecutus sum: q fidelis eram: sed vt fidelis essem. Hinc ostendēs etiā ipsam fidē haberi nisi deo miserante nō posse: & esse donū dei. Quod apertissime docet, dicens: gratia salui facti estis p fidē, & hoc non ex vobis, sed dei donū est. ℟. Saulus qui & paulus magnus pdicator: A deo cōfortatus cōualescebat & cōfundebat iudeos. ℣. Ostēdēs q hic est chrīs filius dei. A deo.

In tertio noctur. añ. Saulus, qui & paulus, magnus prędicator: a deo cōfortatus cōualescebat & confundebat iudęos. ps. Cōfitebimur. 50. ℣. Ostendēs q hic est chrīs filius dei. Añ. Ne magnitudo reuelationū extollat me, datus est mihi stimulus carnis meę angelus sathanę q me colaphizet: propter qd, ter dñm rogaui, vt auferretur a me: & dixit mihi dñs: sufficit tibi Paule gratia mea. ps. Dñs regnauit exul. 50. ℣. Nā virtus in infirmitate pficitur. Añ. Reposita est mihi corona iustitię: quā reddet mihi dñs in illū diē iustus iudex. ps. Dñs regnauit ira. 50. ℣. Cooperātem in me gratia spiritus sancti. ℣. Nimis honorati sunt. ℟. Nimis conforta. Euangeliū. Dixit Simon Petrus ad Jesuz. Ecce nos reliqmus oīa. Quere supra In cōuersione sancti Pauli, cum homilia Grādis fiducia & responsis folio. 276.

Ad laudes & per horas antiphona.

Ego plātaui, Apollo rigauit: deus autē incrementū dedit hall. ps. Do

minus regnauit.5. Cũ₃ rel'. finito psalmo dicitur. ℣. Unusquisq₃ propriã mercedẽ accipiet secundũ suũ laborẽ. postea replicat añ. Ego. Añ. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus chri. ℣. Quando enim infirmor: tunc fortior sum. Añ. Gratia dei in me vacua nõ fuit: sed grã eius semp in me manet. ℣. Grã dei sum id qđ sum. Añ. Damasci, ppositus gentis Arethe regis voluit me cõprehẽdere: a fratribus p murũ submissus sũ in sporta: ⁊ sic euasi manus eius in nomine dñi. ℣. Deus ⁊ pater dñi nri Jesu chri, scit q2 nõ mẽtior. Añ. Ter virgis cesus su: semel lapidat⁹ su: ter naufragiũ pertuli pro christi nomine. ℣. Nocte ⁊ die in profundũ maris fui. Cap. Bonũ certamẽ. vt supra. Hym Exultet celũ.47. ℣. Tu es vas electionis scẽ paule aplẽ. ℟. Predicator veritatis in vniuerso mũdo. Ad bñs añ. Uos qui secuti estis me: sedebitis super sedes: iudicantes duodecim tribus israel dicit dñs. ℣. In regñatiõe, cũ sederit filius hois in sede maiestatis sue: Oro. Deus q multitudinẽ. Et fit commemoratio de sancto petro añ. Tu es pastor ouiũ. cum versu ⁊ oratione vt supra. Ad tertiã capitulũ. Bonũ certamen certaui ℟. bre. In oẽm terras ⁊ Constitues.

2.corin. 12.c. Ne magnitudo reuelationum extollat me: Ad. vj. cap. datus est mihi stimulus carnis meẽ angelus sathane, qui me colaphizeth: ppter qđ, ter, dñm rogaui, vt auferretur a me: ⁊ dixit mihi: sufficit tibi gratia mea. ℟. breue. Constitues eos ⁊ Nimis honorati sunt. Ad nonã capl'z. Ego enim sum minimus apostolorum: qui non sum dignus vocari apostolus: quoniã persecutus sũ ecclesiam dei: gratia autem dei sum id, qđ sum: ⁊ gratia eius in me vacua non fuit. ℟. breue. Nimis honorati sunt. ⁊ Annunciauerũt opa. Notandũ q p octauã ad cõmemo. dicit ad mag. añ. Gloriosi pncipes terrẽ: quõ in vita sua dilexerũt se: ita ⁊ in morte nõ sunt separati. ℣. Cõstitues eos. Oratio. Deus qui hodiernã diẽ aplo₂ tuo₂ petri ⁊ pauli martyrio cõsecrasti: da ecclesiẽ tuẽ eo₂ũ in omnibus sequi pceptũ: per quos religionis sumpsit exordium. Per. Et ad bñdictus añ. Petrus apostolus, ⁊ Paulus doctor gentiũ: ipsi nos docuerunt legẽ tuã dñe. ℣. In oẽm terras. Oro. Deus q hodierna. Ad vesp. añ. Iurauit dominus vt in cõmune apostolorum.50 A capitulo in antea fit de sancto ioãne vt in vigi. festi sol 209 Et duplicat añã ratione cõmemorationis festi scti Pauli. Deinde fit cõmemoratio de apostolis. Añã. Gloriosi principes. ℣. Constitues eos. Oro. Deus qui hodiernã diem vt supra.

IVLII FESTA.

In octa. scti ioãnis baptiste fit idẽ officiũ qđ in die. Cum cõmemo. de aplis.

In festo visitationis gloriose virginis marie ad elisabeth: in primis vesper. añã. Añe officium: quere in officijs nouis.

Accedũt laudes virginis admirãde indaginis nouiter, pmulgate: en visitat elisabeth, maria mat ipsamet, celica probitate. ps. Dixit dominus. 35. Cum rel. psal. de sancta maria. Añ. Diuo replet munere, maria, sine murmure, cũ filiũ concepit: surrexit ab oraculo, statim in montis calculo, abijt, ⁊ pfecit. Añ. Accendit ardor spũs, mariã tangens celitus, de nazareth migrãdo: mox ad mõtana transtulit, vbi tumultu caruit, supna degustãdo. Añ. Monstrãs culmen dulcedinis, maria sui sanguinis Elisabeth salutat: stantẽ in domo, primi, propinqua tẽplo dñi, deuote subministrat. Añã. Charisma sci spiritus diffudit se diuinitus, in puerum cũ sensit: cõceptum salutiferum, marie sibi obuium Elisabeth, consensit. Capitulum. Ego mater pulchre dilectionis, ⁊ timoris, ⁊ magnitudinis, ⁊ scẽ spei. Hym. Tu mariã vite viam, matrem veram viuentium: pie venit, qui redemit: peccata

cata delinquentium.
Gressum cepit cum concepit, maria multum properans: visitauit, confortauit, Elisabeth compatiens.
Salutat, inflāmat, Elisabeth et filius: inaudita fiunt ita, de dono sancti spiritus.
Fecundata, grauidata, mater olim sterilis: infans datus, nondum natus, exultat Christo iubilis.
Seruit maior gaudet minor, maria fert solatium: visitantis, preparantis, ad spiritū propheticum.
Precursorem, et doctorem, maria plebi indicat: qui rectorem, purgatorem, digito mundo nunciat.
Leua gregem, duc ad regē, maria cūctos visitans: vt saluetur et letetur, cuius sis mater meditās. Amen. ℣. Specie tua et pulchritudine tua. ℟. Intēde, prospere procede, et regna. Ad magni. añ. Accelerat ratio in puero nōdum nato: instinctu sacri pneumatis, diuinitus sibi dato: nouit presentē dñm, in virgine clā letātē: adorauit cū iubilo, ad seruulū venientē. ps. Magni. 36.
Omnipotens sempiterne deus Oro. qui ex abundantia charitatis, beatam mariā tuo filio fecundatam ad salutionem Elisabeth inspirasti: presta quesumus: vt per eius visitationem donis celestibus repleamur: et ab omnibus aduersitatibus eruamur. Per eundem dominū nostrum. Ad matu. inui. Reginā celi mariā concorditer adoremus: Que visitās elisabeth, spem cōtulit vt laudemus. ps. Venite. i. Hy°.
O Christi mater celica, fons viuus fluēs gratia: lux pellens cuncta schismata, maria deo proxima.
Ex motu veri luminis, transiuit in monticulis: virgo iuuare vetulam, de precursore grauidam.
Mater venit de nazareth, vt salutet Elisabeth: replenē dono spūs, anus, et eius fili°.
Elisabeth cōplacuit, quod mater dei affuit: infans gaudet in vtero, presente chro dño
Marie visitatio, exemplū dat probrauio: quod sit parata oībus ipsam pie querentibus.
Trinitatis clemētia, cuncta lauet facinora: per matris christi merita, nos ducat ad celestia. Amen. In primo noctur. añ. De celo velut radius, descendens sacer spūs, Elisabeth intrauit: mox benedictā virginē, sanctitatis propaginē, prophetice clamauit. ps. Dñe dñs. 68. Añ. Inter turmas feminea, et sanctarū excubias, maria collaudat: propter fructū qui queritur, quo iure, mūdus emit, et plene visitat. ps. Celi en. 68. Añ. Vocat hāc matrē noīe, dñi in primo famine, Elisabeth in supna: qd fuit clausum aliis, in velatis mysteriis, notitia interna. ps. Dñi ē terra. 69. ℣. Specie tua.

Beatissima virgo dei Lectō. j. genitrix maria, a suis primordiis dño fuit cōsecrata: et propter beneficia eius inaudita, exhibita populo inuocāti: oēs in necessitate cōstituti, ad eā cōfugiunt, tanquam ad singulare remediū: vbi humanū subsidiū nō sufficit requisitū. Disponit nāque omnia inferiora, sua sapientia, prouidentia, industria, et gratia propulsata. Vbi gubernatrix seculi, et terrene potētie? In maria. Vbi mater misericordie, et imperatrix venie? In maria. Vbi mater militantis ecclesie? In maria. Vbi aduocata seculi? In maria. Hec ē enim illa, de qua sacra canūt eulogia: solle amicta: lunā habēs sub pedibus: et stellis meruit coronari duodenis. Hec est illa que in suis castis visceribus: celi terreque gestauit opificē: et sola cunctas hereses interēmit: et pro christiano populo, vt aduocata strenua: et exoratrix peruigil: ad regē quē genuit intercedit. Tante virginis laudes humana lingua nō sufficit exprimere: nec etiā sancti et iusti, eā in cuius ille, quem celi capere nō poterāt, se cōtulit, aula virginali: dignis laudū preconiis: ad plenum efferre potuerūt. ℟. Surgens maria grauida, migrauit per cacumina, in ciuitatem iude: Intrauit domū propere, zacharie cum opere, salutis consobrine. ℣. Vt audiuit Elisabeth, salute mox de nazareth, exclamat miratiue. Intra. Lectio scda.
Huius rei consideratione, Vrbanus romanus pontifex sextus: dure ferens ma

teriā ſchiſmatis occurrentē:perpendenſq3 animo pſpicaci: ꝙ btā virgo ſit pitiſſima aduocata delinquentiū viatoꝝ:reparatrix ſagaciſſima diſcrepantiū animoꝝ:ꝛ viſitatrix diligentiſſima errantiū ſingulorū.

Pro gratia igiť extinctionis ſchiſmatis impetranda:deliberatione ſup hoc matura pꝛehabita:ꝛ de fratrū ſuoꝝ ſctē romanę eccleſię cardinaliū cōſilio:pie ſtatuit,feſtū viſitationis btē ꝛ glioſę ſemperq3 virginis marię:quando ipſa viſitauit eliſabeth:perpetuis tēporibus,in eccleſia dei, ſolēniter celebrandū. Et licet feſtū viſitationis marię ad eliſabeth,illo tēpore,poſt annunciationē dñicā debuerit celebrari: quo ipſa3 ſanctā eliſabeth viſitauit:ꝑpter maximas virtutes inibi operatas: q2 tamē illo tempore circa officiū quadrageſimale,aut paſſionē xpi, eccleſia ſpecialiter occupať: ne tanta officij ſolennitas pꝛetermittatur: ad laudē ꝛ gloriā viſitationis virginis glorioſę:idē Urbanus,pie ſtatuit, inſtitutionis pꝛefati feſti memoriā,in craſtinū octauaꝝ btī ioānis baptiſtę: cū octauis ſequētib9, de feſto viſitationis marię:a cunctis fidelibus celebrari. R. Dixit verba prophetica,eliſabeth celicola, de virgine maria. Btā eſt,quę credidit,in hoc, ſicut quę didicit,a domino mente pia. V. Uenit ex te ſanctiſſimus,vocatus dei filius:ſicut pꝛędixit āgelus,ſuę matri in via. Btā. L. iij.

Ut aūt omnis fideliū multitudo ad memoriā pꝛefatę viſitationis marię ad eliſabeth, arctius ꝛ deuotius excitet: voluit idē romanus pōtifex Urbanus ſextus:vt omnibus vere penitētibus,cōfeſſis ꝛ contritis: dictū feſtū viſitationis marię celebꝛantibus cū octauis:loco diſtributionū materialiū,in eccleſijs fieri cōſuetarū:de theſauro ſpūalis eccleſię:verę indulgentię,ſicut in feſto corpoꝛis xp̄i, futuris tēpoꝛibus effectualiter largirentur. Hoc nēpe feſtū,ꝛ largitionē indulgētiarū, dñs Bonifacius papa nonus,eius immediatus ſucceſſor:pꝛiori deuotione accenſus: futuris tēpoꝛibus cōfirmauit. Huius etiā viſitationis virginis glioſę officij cōpoſitionē:idem Urbanus dño Adę cardinali anglię,doctori in theologia cōmiſit:vt ex ſcripturis euangelicis:ſctōꝝ patrū editionib9:ꝛ doctorū approbatorū aſſertionibus,hiſtoriā huius feſti ſcriberet viſitationis,ꝛ dictaret: ꝛ eidē officio notas congruā applicaret. Uolēs quoq3 cardinalis pꝛefatus veſtigia patrū ſequi: ꝛ mādatis aplicis obedire:iuxta dictamen dñi Bonauenturę cardinalis, bonę memorię, de officio btī franciſci:pꝛedictū officiū cōpilauit:ꝛ notam conſimilē ſibi ſumpſit. R. Eliſabeth cōgratulās,ꝓfunde ſe humilians in aduētu meſſię: Unde ait cōdecet ꝙ mater dei veniat,ad me cū plauſu vię. V. En felix ſalutatio,duplata exultatio,dabant vi ſophię: Unde ait. V. Glia. Uñ.

¶ In ſecūdo noct. aña. Nō fuit chōs oneri,nec grauis moles pueri,viſceribus matris digne:ſed ignara de pondere, cū corporali robore,tranſilijt benigne. ps. Eructauit.69. Añ. Trāſiuit in itinere, maria multū ꝓperē, monticulos ſcandendo:cuitauit laſciuiam,propter morū conſtantiā, colloquia ſpernendo. ps. Deus noſter refugiū.70. Añ. Longā viā pertranſijt, maria montes circuit,hilaris laborando:honores mundi reſpuit, deuotionem tenuit, celica meditādo. ps. Fundamēta.77. V. Adiuuabit eam deus. Lectio. iiij.

Cum igiť angelus marię nunciauit ꝙ inuenerit gratiā apud deū:ꝛ ꝙ de ea cōciperet filius dei ad ſalutē omniū populorū:ꝙcito ipſa credidit:ſtatim concepit in vtero verbū dei. Et poſt grās exhibitas de tāto beneficio ſibi facto:ex magna charitate ꝛ pietate,ſtuduit ſuā cognatā Eliſabeth,iā ſex mēſibus grauidatā, in hieruſalē ſalutare,ꝛ ſibi cōpati,ꝛ ſeruire. Unde dicit de eadē. Exurgēs maria,abijt in mōtana cū feſtinatione in ciuitatē iuda: ꝛ intrauit in domum zacharię:ꝛ ſalutauit Eliſabeth. R. Maria parēs filios, plāgēs q̄rit deperditos,in ſcelere mortali. Clamans clamat vt releuet: manus ponit vt ſubleuet, ne pena ruāt mali. V. Eliſabeth quę fierat, ioānē doctū nouerat,de vita ſupnali. Cla.

Abijt

Abijt igit maria in mõtana. Lectõ.v. Na cũ festinatiõe:q: ab angelo in itinere faciliter ducta fuit spũs sctĩ inflãmatione:p abrupta montiũ ducebat:q eiusdez spũs motione,suauiter fuerat agitata. Beata igit maria in dño cõfidens:hilariter trãsmigrauit sup cacumina,sicut passer in asperitate itineris cõgaudebat per viã: suauitatez colloquiorũ aspernabat:bona mõtiũ in hierusalẽ collaudabat:hierusalẽ in mõtanis celerrime cupiebat. R. Rosa de spinis,ptulit, virga de iesse floruit,maria visitauit: Uis odoris diffundit, tota domus perficitur,gratia cum intrauit. V. Mirãda salutatio,hic plebi gratulatio,que fructum expectauit. Uis. Lectio sexta.

Noluit ibi inueniri in publico, vel vi deri:sed abijt festinanter. Abijt igit cũ festinatione in ciuitatẽ iuda: vt ioãnes precursor dñi in vtero statim scificaretur: vt chñi incarnatio,in ciuitate magis publica, panderet:et vt de illo loco ad fines terre tantorũ mysteriorũ declaratio vberius portaret. Et intrauit domũ zacharie: et salutauit Elisabeth: Ecce quomõ intrauit superior ad minorẽ:dña ad seruã:regina celi et terre ad famulã et ancillam: vt sic laudando laudibus Elisabeth visitaretur: et laus eius reciprocas ad laudes resonaret. R. Stella sub nube tegit:maria mũdo premit:rutilãs in splẽdore: Elisabeth perducitur,ad solamen lux spargitur: roborans in vigore. V. Luna soli coniungitur. Elisabeth deuoluitur:estuãs in Amore. Elisabeth. Gloria patri. Elisabeth.

In tertio noctur. añ. Tũc ad sermonẽ virginis,dabat donum flaminis,matri simul et pli:hic gaudebat in vtero,hec pre uidit de puero,et de regina poli. Ps. Cantate. i. 70. Añ. Adest mira credulitas, ac virginis fecunditas,per exẽplũ monstratũ:cõcepit prius sterilis:q vox est impossibilis,nisi p verbũ datũ. Ps. Dñs regnauit exul. 71. Añ. Fit nature propinqui°,quod sterili fit filius,q virgo fiat pgnãs:s nihil ĩpossibile,deo,nec infactibile,p verbũ suũ dictãs. Ps. Cãtate. ii. 71. V. Elegit eã de°.

Lectio scĩ euãgelij scdz lucã. Lectio.vij.

In illo tpe: Exurgens maria abijt in mõtana cũ festinatiõe in ciuitatẽ iuda: et intrauit in domum zacharie:et salutauit Elisabeth. Et reliqua. cap.i.

Homilia sancti Ambrosij epi. secundo libro sup lucã de abitu marie in mõtana

Omnale est omnibus:vt,qui fidẽ exigunt fidẽ astruãt. Et ideo,cũ angelus absconditã nũciaret:vt fides astrueret exẽplo senioris femine:sterilis q. ceptũ virgini marie nũciauit:vt possibile deo omne qd ei placuerit assereret. Ubi audiuit hoc maria:nõ quasi incredula de oraculo: nec quasi incerta de nuncio:nec quasi dubitãs de exẽplo:sed leta pro voto: religiosa,p officio: festina pre gaudio,in mõtana prexit. Quo enim iaz deo plena, nisi ad superiora cũ festinatione cõscenderet? Nescit tarda molimina: spũs sancti gratia. R. O ecasum virgo nescit: lux velut mundi profluit,de summo fundẽs lumẽ. Elisabeth applicuit deuotos sibi attrahit:de celo pandẽs numen. V. Spũs rapit symbola,celestibus cõformia:tãq aquaz flumẽ. Elisabeth.

Discite et vos scẽ mulie. Lectõ.viij. res sedulitatẽ,quã pregnantibus debeatis exhibẽre cognatis. Mariã, que ante sola in intimis penetralibus versabat: nõ a publico virginitatis pudor: nõ a studio asperitas montiũ: nõ ab officio prolixitas itineris retardauit. In montana, virgo officij memor: iniurie immemor: affectu vigẽte nõ sexu:relicta perrexit domo. R. Mirõnũ lucis,psperxerat,q vt aurora fulserat,sole mane splendẽte: Elisabeth vt vidit, Uerba q palaz protulit, speculo suadente, V. In marie presentia, patẽt plura latentia, Elisabeth dicẽte. Uerba. V. Gloria Uerba q palã. protu. Lectio.ix.

Discite virgines sacre,nõ circuncursare per alienas edes: nõ demorari in plateis:nõ aliquos in publico miscere sermones. Maria in domo sera: festinat in publico: mansit apud cognatã suã tribus mensibus. Etenĩz que propter officiũ venerat: inherebat officio. Mansit tribus mẽsibus:

nō q̄ domus eā delectaret aliena: sed quia frequētius in publico videri displicebat. Didicistis virgines pudorē marię: discite humilitatē. Venit propinqua ad proximā: iunior ad seniorē: nec solum venit: sed etiā prior salutauit. Decet enim, vt quāto castior virgo: tanto humilior sit. Nouerit deferre senioribus: sit magistra humilitatis: in qua est pfessio castitatis. Est & causa pietatis: est etiā & norma doctrinę. R. Elisabeth ex ope, signo⁊ dat p pignore, mariā inuocare: Quā gratia cōstrinxerat: & pietas cōmouerat, vetulā visitare. V. Nullus diffidat hodie, ad mariā cōfluere sibiq̄ supplicare. Quam. Gloria. Quam.

Ad laudes & per horas antiphona.

Sacra dedit eloquia, maria responsoria, Elisabeth laudāti: clamauit deo canticū, magnificando dnm̄, de sursū bona danti. Ps. Dñs regna. &c. Cū rel. Aña. Tunc exultauit animus: cū ipsius sit filius angelo nūciante: ancilla dei credidit: cōfestim verbū genuit, maria supplicāte. Añ. Vera humiliatio, fuit chri conceptio, deo respiciēte: ex hoc laudabūt singuli, mariā matrē seculi, ipsa sic dicente. Añ. Magna perfecit dñs, in marię virtutibus, deū cōcipiēdo: fit mater plena gratię, & impetratrix venię: omnibus miserādo. Añ. Maria tribus mēsibus, quasi stetit laboribus, elisabeth subdendo: cōferebat de angelo, & verborum mysterio, quę protulit salutando: mutū audiuit eloq, pphetias dñi, de chro declarādo: plura vidit de puero, mirabiliter ab vtero, pcursorē vocando: facta post reuerēria, reuersa est ad ppria, maria contēplando. Capl'm. Ego mater. Hym.

De sacro tabernaculo, virtutum flos egredit: in mōtis diuerticulo, odor marię spargitur.

Ex charitatis germine, Elisabeth appropiat: & pietatis culmie ipsā deuote visitat.

Salutat seruam domina, hęc matrē chri nominat: confertur ingens gratia, matrem & prolem satiat.

En christi incarnatio, per nondum natū panditur: hunc adorat cū gaudio, q ventre matris clauditur.

Clamat senex in iubilo, vidēs marię gloriā: beata credēs angelo, suish rē vendicā.

Hic stupet rerū regula, naturę mutans ordinē: vbi fiūt miracula, p solū cęli pricipē.

Presta virgo pijssima, sufficiens auxiliū cū sis mater largissima, nos visites in secula. Amē. V. Diffusa est. Ad bñs añ. Aduenit visitatio, & frequēs ministratio, Elisabeth oblata: mariā dat propitiā, ad impetrandā gratiā, cū fuerit vocata: nā mater est ecclesię, fluctuantis nauiculę, subditos gubernādo: prōptos suo regimini, dirigētiq̄ flamini, deuios visitādo. Oro vt sup. Ad tertiam cap. Ego mater pulchrę dile. R. br. Specie tua & Adiuua. Ad vj. cap.

Surge, ppa, amica mea, & veni: iā enim hyems transijt: imber abijt & recessit: flores apparuerunt in terra nostra: tēpus putationis aduenit. R. br. Adiuuabit eā deus: & Elegit eam deus. Ad nonā capl'm. Surge, propera, amica mea, speciosa mea, & veni colūba mea in foraminibus petrę: in cauerna macerię: ostēde mihi faciē tuā: sonet vox tua i aurib' meis: vox enī tua dulcis: & facies tua decora. R. br. Elegit eā de' & Diffusa est. In ij. vesp. añ. lau. Sacra dedit eloqa. Cū rel. añ. psal. de scā maria. Capitulū. Ego mater pulchrę. Hymnus vt in primis vesper. In mariā vite viā. V. Diffusa est grā. Ad mag. añ. Jesu redemptor optime, ad mariā nos imprime, vt mūdi aduocata, pari forma nos visitet, sicut fecit Elisabeth, per summam pietatem: mores & actus dirigat, & ad cęlos alliciat, per gratiam collatam. Oratio vt supra. Infra octauā visitationis virginis marię ad Elisabeth: nō fit de aliquo alio festo nisi tm̄ cōmemo. de aplis. Et in octa. aplorū petri & pauli fiat cōme. de btā vgie: nō obstāte q̄ fiat offm̄ duplex. Pro scda die infra octauam. Incipit priuilegiū dñi bonifacij papę noni. Lc. j.

Bonifacius episcopus, seruus seruorum dei: ad perpetuam rei memoriam. Superni benignitas cōditoris, humanam creaturam

creaturã,ad filitudinẽ suã creatã mirifico: di pietate respiciẽs: et collapsam fore, p̃mi pa rentis lapsu considerans: illã miro decre- uit cõsilio releuandam: vt scilicet verbum supernũ quod erat in principio: cũ a mor tis nexibus liberaret. Uoluit igit̃ pij pa- tris, qua nos dilexit charitas, tẽpore ple nitudine veniente: verbũ ipsũ eternũ, sub forma serui, carnẽ nostrę mortalitatis assu mere: vt tandẽ mortẽ nostrã moriendo de strueret: ac damnationis sententiã, simul et maculã, quã per reatũ primi hoĩs generis humani posteritas incurrisse noscebat̃: cle mẽs eterni verbi bonitas aboleret. Lc.ij.

Q Ua propter de clara stirpe regia: da uiticã p̃elegit virginẽ: in cuius vte- ro, mystico spiramine, verbũ ipsum carnẽ susciperet: vt egrederet̃ iuxta verbũ p̃phe ticũ: virga de radice iesse: et flos de radice eius ascenderet: et requiesceret spiritus do mini super eũ. Profecto, reginã inclytam in matrem eligens: quę tanto regi, digna fuit sui corporis thalamũ preparare: de quo tanq̃ sponsus prę filijs hominũ pro cederet speciosus: locum in nazareth, qui flos, siue sanctitas dicitur, ad suam conce ptionem elegit, in quo per angelicę saluta tionis eloquia: ipsius incarnati verbi my- steria: mira fuerũt solennia celebrata. Tu

T autem domine miserere. Lectio.iij. Si enim nostrę redemptionis sum- psim⁹ exordia: ibiq̃ primũ dies sanctifica tionis illuxit: qui nobis de salute spem in tulit: et de ęternitate lętitiã. In hoc etenim tantę fęcunditatis loco: virgo regia venu stissima, a dño cõsecrata: flos sanctitatis: vas celestis gratię mundissimũ: omnium virtutum floribus redimita. Cuius pul- chritudinem sol et luna mirantur: redem- ptorẽ gentiũ virgo cõcepit: datura lucẽ gentibus, sub mortis caligine constitutis.

S Ane, ipsa regina cę- Lectio quarta. lorum: in cuius se clausit viscera deĩ filius factus homo: ex tanti honoris fasti gio sibi per angelum nunciato, nequaq̃ elationis assumpsit spiritũ: sed tãq̃ ancil- la humilis: q̃uis mater effecta dñi: humi litatis suę, quam respexit dominus: exe- quẽs officiũ: exurgens, abijt in montana ad Elisabeth cognatam suam: quę voca- batur sterilis: iam sex mensibus pregnan- tem, cum festinatione. Et quemadmodũ ab angelo humillime salutationis susce- perat oraculũ: sic etiam ipsam Elisabeth, humiliter salutauit. Lectio quinta.

E Lisabeth vero, vt salutationẽ audi- uit virginis gloriosę: repleta spiritu sctõ: et incarnati verbi mysteriũ in vtero senĩlẽs virginali: voce magna exclamauit, et di- xit. Benedicta tu inter mulieres: et bene- dictus fructus vẽtris tui. Et vnde hoc mi- hi, vt veniat mater dñi mei, ad me? Ecce enim vt facta est vox salutatiõis tuę in au- rib⁹ meis: exultauit p̃ gaudio infans ĩ vte ro meo. Et beata quę credidisti: quoniam perficientur in te quę dicta sunt tibi a do- mino. Ad quam virgo venerãda in humi litatis spiritu respondens: illud mirabile canticum decantauit. Magnificat anima mea dominũ. Et exultauit spiritus meus in deo salutari meo. Tu aũt. Lectio sexta.

O Magnũ mysterium: o admirabile commercium: o ineffabile sacramẽ- tum: vt matres de pignoribus quę gesta- bant in vteris: in spiritu presentirẽt, et etiã prophetarent. Et vt sacri euangelij pãdit hystoria: celi regina grauida, partu conse cranda diuino: pro humilitatis amplio- ris signaculo precursoris sui, quẽ gestabat filij genitrici grauidę humanitatis impẽ dit obsequiũ: quo impenso, impletoq̃ hu iusmodi visitationis, quasi trium mensiũ tempore: in domum suam est reuersa.

De homilia sancti ambrosij epi. Lcõ.vij.

C Onuenienduz est enim, quia superior venit ad inferiorẽ: vt inferior adiu- uetur. Maria ad Elisabeth: chřs ad ioan nẽ. Deniq̃ etiã postea vt sanctificaret ba ptismũ ioannis: dñs venit ad baptismũ. Cito quoq̃ aduentus Marię: et presen- tię dominicę beneficia declarant̃. Simul autem vt audiuit salutationẽ marię Eli sabeth: exultauit infans in vtero eius: et repleta est spiritu sancto. Lectio octaua.

Quid de distinctionē, singulorumq̃ verborū proprietates. Vocē prior audiuit Elisabeth: sed ioannes prior gratiā sensit. Illa naturę ordine audiuit: iste exultauit ratione mysterij. Illa marię: iste dñi sensit aduentū. Femina mulieri: et pignus pignori. Iste gratiā loquuntur: illi intus operantur: pietatisq̃ mysteriū, maternis adoriuntur profectibus: dupliciq̃ miraculo prophetāt matres, spū paruulorū. Lectio.ix.

Exultauit infans in vtero: mater repleta est. Nō prius mater repleta, q̄ filius: sed cū filius repletus eēt spū sctō: repleuit et matrē. Exultauit ioānes: exultauit et marię spūs: exultante ioanne, replet Elisabeth. Mariā tamē nō repleri spiritu: sed spiritū eius exultare cognouimus. Incomprehensibilis enim, incomprehensibiliter operabatur in matre: et illa post conceptum repletur: ista ante conceptum. Tu.

TERTIA DIE.

Agitur felicis recordationis Urbanus papa sextus predecessor noster: dignū reputans, et debitū, vt festū visitationis ipsius btē marię virginis: quando, vt prefertur, visitauit Elisabeth: in dei ecclesia celebraretur: quod testimonio scti suffultū euangelij, humanis nequiuit rationibus detrectari: ac attendēs, q laudes tantę virginis humana lingua nō sufficit exprimere: nec etiā sancti et iusti eam: in cuius ille, quem celi capere nō poterant, se cōtulit aula virginali: dignis laudum preconijs, ad plenum efferre potuerunt. Lectio.ij.

Et cōsiderans idē predictus pontifex: q ex quo dñs in suis sctis laudare iubemur: quanto magis in veneratione btē marię virginis matris ipsius: exultantibus animis collaudare: et eius laudū augendo titulos, gratias referre: quē genuit filio debeamus? Que etiam exaltata super sydera, stellato cōsidet sui solio genitoris ne etiā diuinę visus fuisset resistere voluntatiq̃ę tam sibi q̄ alijs viris deuotis ad huiusmodi sanctā festiuitatē celebrandā, vt pie idem predecessor credidit: dignata fuit mentem inspirare. Tu aūt. Lectio.iij.

Deliberatione etiam super hoc matura prehabita: de fratrū suorū sanctę romanę ecclesię cardinaliū, de quorū numero tunc eramus consilio: ad exaltationē fidei catholicę: digne, et rationabiliter, videlicet sexto idus aprilis, pontificatus sui anno vndecimo statuit: vt festū prefatū: videlicet festum visitationis beatę marię virginis: quando vt prefertur visitauit Elisabeth: sexto nonas iulij: annis singulis in dei ecclesia cū laudū cantico: lętitię iubilo: cordisq̃ tripudio: sub duplici officio: per orbē vniuersum solenniter celebraretur. Lectio.iiij.

Uasit etiā et cōsuluit predecessor prefatus: vt ipsius festi vigilia: vt vigilia natiuitatis et assumptionis predictę virginis festiuitatū: etiā in obseruatione ieiunij, deuotius obseruaretur. Et mādauit: q simile, nō tn̄ duplex officiū: absq̃ alicuius sancti cōmemoratione: exceptis primis vesperis ante octauā aploū petri et pauli et officio totius diei octauę: cū cōmemoratione tamen eiusdē noui festi: per septē sequentes dies: in dei ecclesia, cum celebritate debita decantaretur. Lectio.v.

Hec etiam volens idem predecessor: christi fideles ad colendū tantę festū virginis: et etiam celebrandum donis spiritualibus animare: ipsosq̃ mysticis, de thesauris militantis ecclesię benedictionū muneribus cupiens preuenire: omnibus vere penitētibus et cōfessis: q matutinali officio festi eiusdē: in ecclesia, in q̃ idē officiū celebraretur, interessent: centū dies impertiuit. Qui vero missę: totidem. Qui autē primis ipsius festi vesperis: similiter centū. Qui aūt secūdis: totidē. Lectio.vj.

Illis vero qui Primę, Tertię, Sextę, Nonę, ac Completorij officijs interessent: pro qualibet horarū ipsarū quadraginta dies. Illis aūt q per octauas festi pdicti: matutinalibus, vesperorū, missę, ac pdictarū horarum officijs interessent: centū dies singulis octauarū ipsarū diebus: de omnipotentis dei misericordia: ac beatorum petri et pauli apostolorum eius auctoritate

ctoritate

ctoritate confisus: de iniunctis sibi penitētijs, misericorditer relaxauit. Tu aūt.
De homilia sancti Ambrosij epi. Le. vij.
Benedicta tu īter mulieres: et bñdict9 fructus vētris tui. Et vñ hoc mihi: vt vēiat mr̄ dñi mei ad me? Nouit simonē suū spūs sctūs: nec vnq̄ obliuiscit̄: et prophetia, nō solū rerū cōplet̄ miraculis: sʒ et proprietate verborū. Quis est iste fructus ventris: nisi ille, de quo dictū est? Ecce hereditas dñi, filij merces fruct9 vētris? Hec enī hereditas dñi filij sunt: q̄ merces sunt fruct9 illi9: q de marię vētre, pcessit. L. viij.
Ipse fructus ventris est et flos radicis de quo bene prophetauit Esaias dicens. Exiet virga de radice iesse: et flos de radice eius ascendet. Radix enim est familia Judeorum: virga maria: flos Marię christus: qui veluti bonę arboris fructus: pro nostrę virtutis processu: nunc floret: nunc fructificat in nobis: nunc rediuiua corporis resurrectione reparat. Lctō. ix.
Et vnde hoc mihi: vt veniat mater dñi mei ad me? Nō quasi ignorans dicit. Scit enim esse spūs scī gratiā et operationē: vt mater prophetę, a matre dñi, ad pfectū sui pignoris salutet̄: sed quasi hoc nō humani meriti: sed diuinę gratię munus esse cognoscat, ita dicit. Vñ hoc mihi hoc est: quantum bonum mihi accidit, vt mater domini mei veniat ad me: nō cognosco meum. Vnde hoc mihi? qua iustitia? quibus factis: pro qbus meritis? Tu aūt.

QVARTA DIE.

Exgsita mūdo gaudia ho. L. j. diernę festiuitatis nouitas multis occultata retro seculis: matrū scilicet pia humilis et officiosa salutationis visitatio: euāgelicę veritatis auctoritate dudū firmata: institutis salutaribus renouauit. Post allocutionē siquidē et visitationē angeli: beata dei genitrix veteris cognatę domū cū festinatione mōtana subiens: humiliter intrauit. Et elisabeth quā precursorē dñi parituā nouerat, cōgratulādo de dono cognatę: et se ni ministratura iuuēcula visitat et salutat.

Et enim audiuit maria Lectio. ij. ab angelo sterilis cōceptū fęminę, lęta pro voto: religiosa pro officio: festina prę gaudio: relicta domo propria: vrgēte veteris affectu cognatę: in montana pergebat. Quo enim iam deo plena, nisi ad superiora virtutum culmina festinanter conscenderet: quę superiorum ciuium obumbratione virtutis altissimi suauitatem degustauit? Lętanter igitur ad salutandum Elisabet: virgo in montana abijt: portans in vtero filium dei, regem glorię, dominū maiestatis. Tu autem dñe. Lectio tertia.
Venit ppinqua ad primā, iunior ad seniorē: rex ad militē: superior ad inferiorē. Maria ad Elisabeth: chrīs ad ioānē: vt virtus debiliū, a fortioribus roboret̄. Occurrit Elisabeth: et antiquę sterilitatis carens opprobrijs: amicū sponsi: solis aurorā: seruū dñi: iudicis pconē: vocem verbi: prophetam altissimi: felicissimo vētre deportat. O q̄ dignus et felix sanctarū occursus fęminarū: O quā beatissimę matres, beatissimorū paruulorū? Lctō. iiij.
O Stupenda satis humilitas? Virgo mater saluatoris domini: matrem visitat serui et pręcursoris. Salutat prior virgo maria: ita fortassis inquiens. Gaudium tibi semper sit cognata dilectissima. Et forte aliquo sermone congruo grates referens: resalutat Elisabet sancta. Salutā te matre christi: repletus est Joannes spiritu sancto. Vocem prior Elisabeth audiuit: sed ioannes prior gratiam sensit. Et cum repletus spiritu sancto exultaret in vtero: repleuit et matrem. Lectio. v.
Vnguntur amplexus matrum: veniturad oscula: felices vteri copulantur: regemq; et militem non nisi duo tenerrimi parietes sciungunt. Elisabeth salutantez matrē dñi sui esse cognouit: et eā cū veneratione debita venerata est. Joannes tamen eū, qui virginis portabatur vtero: esse deū intellexit. Et quia lingua non poterat, animo exultante salutauit: et officij promptitudinem, nondum nato dño, quibus valebat indicijs, intimauit. Tu autē. Lctō. vj.

Et q: eū aduenisse gaudebat:qui cō ceptus ex carne matris virginis: fili us altissimi vocaretur, et esset: et illū, quem vbiq; presentem nouerat: etiam corpora liter eū adesse sentiebat. Magna vocis de uotione matrē laudans et filiū, clamabat. Benedicta tu inter mulieres. Benedicta inq; inter omnes mulieres benedictas: ma iori benedictione incomparabiliter insi gnis: que et diuini germinis gloriā susce pisti: non amittens integritatis coronam.

De homil. scti Ambro. episcopi. Le. vij.

Et vnde hoc mihi: non vsitata hec officia feminarum sunt: vt veniat mr domini mei ad me? Miraculum sentio: co gnosco mysteriū: mater dñi vbo, feta: deo plena est. Ecce enim vt facta est vox salu tationis tue in auribus meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo: et beata que credidisti. Uides non dubitasse mariam: sed credidisse: et ideo fructū fidei ɔsecutā:

Beata inquit, que credidisti. Le. viij. Sed et vos beati, q audistis et credi distis. Quecūq; enim crediderit anima: et concipit et generat dei verbū: et opera eius agnoscit. Sit in singulis marie anima: vt magnificet dñm. Sit in singulis marie spi ritus: vt exultet in dño. Si secundū carnē vna mr est chri, secundū fidē tamē omnium fructus est christus iesus. Lectio. ix.

Omnis eni anima accipit dei verbū: si tamen immaculata et immunis a vitijs: intemerato castimoniā pudore custodiat. Quecunq; igitur talis potuerit eē anima, magnificat dominum: sicut anima marie magnificat dominum: magnificatur enim dñs sicut alibi legimus. Magnificate dñm mecū: nō q dño aliqd humana voce pos sit adiungi: sed q: magnificatur in nobis.

QVINTA. DIE.

die. 6. Officium de octaua apostolorū. In octa ua apostolorū petri et pauli: omnia dicun tur de communi apostolorū: preter inuita. lectiones, orationē, et añas ad bñ. et magni ficat scd'm Añ. Petrus apls, et paulus do ctor gētiū, ipsi nos docuerunt, legē tuam dñe. V. In omnē terrā exiuit sonus eorum. R. Et in fines orbis terre verba eorum. Oro.

Deus cuius dextera beatū petrū am bulantē in fluctibus ne mergeretur erexit: et coapostolū eius paulū tertio nau fragantē de profundo pelagi liberauit: ex audi nos propitius et concede: vt ambo4 meritis: eternitatis gliā ɔsequamur. Qui. Ad matu. inuita. Regē aplo4 dñm, Ueni te adoremus. ps. Uenite exultemus do.

Sermo sancti Augustini episcopi: i libro de verbis domini. Lcō prima.

Euangeliū qd recētissime re citatū est de dño iesu christo: qui sup aquas maris ambulauit: et de apostolo petro, q ambulās, timendo titubauit: et diffiden do mersus: cōfitēdo rursus emersit: ādmo net nos intelligere mare presens sclm esse: Petrū vero aplm, ecclie vnice typū. Ipse eni petrus in aplo4 ordine primus: in xpi amore promptissimus: sepe vnus rñdit pro omnibus. Ipso deniq; dño nro iesu christo requirenti: quēnam eū dicerent homines eē: et opiniones varias hominū discipulis rñ dentibus: rursum dño interrogāte et dicen te: vos aūt quē me eē dicitis? Rñdit petr'. Tu es christus filius dei viui. Unus pro multis dedit rñsum: vnitas i multis. Le. ij.

Tunc ei dñs ait: Btūs es simon bar iona: q: tibi nō reuelauit caro et san guis: sed pater meus q est in celis. Deide addidit. Et ego dico tibi: tanquā diceret. Quia tu dixisti mihi: tu es chrs filius dei viui: et ego dico tibi. Tu es petrus. Simō quippe antea vocabatur: hoc autē ei no men vt petrus appellaretur, a domino im positū est: et hec in ea figura, vt significaret ecclesiam. Quia eni christus petra: petrus populus christianus. Petra enim princi pale nomē est: ideo petrus a petra: non pe tra a petro: quomō nō a christiano chrs: sed a christo christianus vocatur. Le. iij.

Tu es ergo inqt petrus: et sup hanc pe trā quā ɔfessus es: sup hāc petrā quā cognouisti dicēs: tu es xps filius dei viui: idest, sup me xpm iesum filiū dei viui: edifi cabo ecclīā meā. Sup me, edificabo te: nō me, sup

me sup te. Nā volētes hoīes ędificari sup homines, dicebant. Ego quidē sum Pauli: ego aūt Apollo: ego vero Cephę. Cephas ipse est Petrus. Et alij q̄ nolebant ędificari sup petrū, sed sup petrā, dicebāt: ego autē sum christi. Apostolus aūt Paulus, vbi cognouit se eligi: τ chrīm contemni: diuisus ē inquit chrūs? Nunqd pro vobis Paulus crucifixus est: aut in nomine Pauli baptizati estis? Quomodo nō in pauli: sic nec in petri: sed in nomine christi: vt petrus ędificaretur super petrā: non petra super petrum. Tu autem. Lectō. iiij.

Idem ergo Petrus a petra cognominatus beatus: ecclesię figurā portans: apostolatus principatū tenēs: cōtinuo post paululū: iam audito, q Petrus esset: iam audito, q sup petrā ędificatus esset: postea q audiuit futurā dñi passionē quia prędixerat eam ciro futurā discipulis suis: displicuit ei: τ timens ne perderet morientem, quē confessus fuerat vitę fontem: turbatus est dicēs: Absit a te inquit dñe ne fiat istud: propitius esto tibi deus: volo te mori. Petrus dicebat christo: nolo te mori: sed melius dicebat Christus: volo pro te mori. Tu autē. Lectio qnta.

Deniq continuo reprehendit, quem paulo ante laudauerat: τ quē beatū dixerat: sathanam appellat. Redi inquit post me sathana: scandalum mihi es: non enim sapis, quę dei sunt: sed, quę sunt hominū. Quid nos vult facere ex hoc q sumus: qui sic culpat q homines sumus? Vultis scire quid nos velit facere? Audite psalmū. Ego dixi dij estis: τ filij excelsi oēs: Sed humana sapiēdo: vos autē sicut homines moriemini. Idē ipse Petrus, paulo ante beatus postea sathanas, in momēto vno, infra pauca verba. L. vi.

Mirarys differentiā nominū: attende differentiā causarū. Quid miraris? quia paulo ante beatus, postea sathanas? Attende causam quare beatus: q tibi nō reuelauit caro τ sanguis: sed pater meus, qui est in cęlis. Ideo beatus: quia tibi caro τ sanguis non reuelauit. Si enim caro τ sanguis: hoc tibi reuelaret, de tuo. Quia vero caro τ sanguis tibi nō reuelauit: sed pr meus q in cęlis est: de meo, nō de tuo. Quare de meo? Quia omnia quę habet pater mea sunt: ecce audisti causam quare beatus, τ quare petrus. Quare autē illud quod horrescimus, τ repetere nolumus? Quare, nisi quia de tuo? Non enim sapis quę dei sunt, sed que hominum. Tu autē.

Secundum Matthęum. Lectio septima. cap. 14

In illo tempore: Iussit Iesus discipulos suos ascendere in nauiculā: τ pręcedere eū transfretū, donec dimitteret turbas. Et rel. Homil. scti Hieronymi. psbi.

Compulit discipulos suos dñs ascēdere in nauiculam: τ pręcedere eū trans fretū, donec dimitteret turbas. Discipulos iubet transfretare, τ cōpellit vt ascendant in nauiculam. Quo sermone, ostendit eos inuitos a dño recessisse: dum amore pręceptoris: nec puncto quidem tēporis ab eo volunt separari. Et dimissa turba, ascēdit in montē solus orare. Tu autē. Lcō. viij.

Si fuissent discipuli cū eo: Petrus τ Iacobus τ Ioannes: q viderūt gloriam transformari: forsitan ascendissent in montem cum eo: sed turba ad sublimiora sequi non potest: nisi docuerit eam iuxta mare in litore: τ aluerit in deserto. Qd autem ascendit solus orare: non ad eum referas: qui de quinq panibus qnq milia hoīm satiauit: exceptis paruulis τ mulieribus: sed ad eū, q audita morte Ioannis, secessit in solitudinē. Nō quod psonā dñi separemus: sed quo mō opa eius inter deū τ hoīem diuisa sint ostēdamus. Lectio. ix.

Nauicula autē in medio mari iactabatur fluctibus. Recte quasi inuiti τ retractantes a dño apostoli recesserant: ne illo absente, naufragia sustinerent. Deniq, dño in montis cacumine cōmorāte: statī ventus cōtrarius oritur: τ turbatur mare: τ periclitantur apli: τ tādiu imminens naufragiū pseuerat: qdiu iesus veniat. Quarta aūt vigilia noctis venit ad eos ābulās supra mare. Stationes τ vigilię militares: in quaterna horarum spatia diuiduntur.

Quando ergo dicit, q̄rta vigilia noctis venisse ad eos dn̄m: ostendit eos tota nocte periclitatos: ꝛ extrema noctis hora: idest in cōsūmatiōe sc̄li: eius auxiliū p̄ebiturū. Ad bn̄s añ. Gloriosi principes terrę, quo modo in vita sua dilexerūt se, ita ꝛ in morte nō sunt separati. ℣. Constitues eos principes sup oēm terraȝ. ℟. Memores erunt nominis tui dn̄e. Oro. De᷒ cuius dextera.

SEXTA DIE.

Sermo venerabilis bede p̄sbi. Lectio. i.

Beata dei genitrix virgo semp maria: templū dn̄i: sacrariū spiritus sancti: cū ab angelo salutata fuisset: seq̄ȝ prole grauidā cognosceret: cōfestim in mōtana perrexit: portans a quo portabatur: ꝛ apte post visioneȝ angeli btā dei genitrix in mōntana subijt: quę gustata suauitate supernorū ciuium: humilitatis se gressibus ad alta virtutum trānstulit. Lectio secunda.

Intrat ergo domū zacharię: atq̄ȝ Elisabeth quā seruū ac p̄ecursorē dn̄i parituram nouerat, salutat: nō q̄si dubia de oraculo qd̄ acceperat: sed vt gratulatura de dono, qd̄ conseruā accepisse didicerat. Non vt verbū angeli mulieris attestatione ꝓbaret: sed vt mulieri ꝓuectę ętatis: virgo iuuēcula, ministeriū, sedula impēderet. L. iij.

Et factū est vt audiuit salutationem marię Elisabeth: exultauit infans in vtero eius: ꝛ repleta est spiritu sc̄tō Elisabeth. Aperiente os suū ad salutandū beata maria: repleta est mox spū sc̄tō Elisabeth: repletus ē ꝛ Joānes: atq̄ȝ vno eodēq̄ȝ spiritu, ambo edocti. Jlla salutantē, quę esset agnouit: ꝛ sicut matrē domini, debita cuȝ benedictione venerata est. Jlle, ipsum esse dominum, qui vtero virginis portaretur, intellexit: ꝛ quia lingua necdum valuit: animo exultāte salutauit. Lectio quarta.

Repleta est ergo spū sc̄ō Elisabeth: ꝛ exclamauit voce magna. Recte voce magna exclamauit: q̄ꝛ magna dī cognouit dona. Et recte voce magna: quia illū, quē vbiq̄ȝ p̄esentē nouerat: etiā adesse sentiebat. Magna etenim voce: non tā clamorosa, q̄ȝ deuota, intelligendū est. Neq̄ȝ enim modicę vocis deuotione dominuȝ laudare valebat: quę spiritu sc̄tō plena flagrabat: q̄ ꝛ illū ī vtero gestabat: quo in natis mulierū nemo maior est. T u. Lctō. v.

Cum eteniȝ aduenisse gaudebat: qui cōceptus ex carne virginis: filius altissimi vocaret̄ ꝛ esset. Exultauit aūt ꝛ dixit. Bn̄dicta tu inter mulieres: ꝛ bn̄dictus fructus ventris tui. Nō solū bn̄dicta inter mulieres: sed inter mulieres bn̄dictas, maiori benedictione specialiter insignis. Benedictus fructus ventris tui. Nec ipse generali more benedictus sanctorū: sed sicut apostolus ait. Quorum patres, ex quibus christus secundū carnē: q est super omnia deus benedictus in secula. Lectio sexta.

De huius ortu fructus, psalmista mystico sermone testatur dicēs. Eteni dn̄s dabit benignitateȝ: ꝛ terra nostra dabit fructū suū. Dedit quippe dn̄s benignitatē: q̄ꝛ genus humanū a reatu ꝑuaricationis p vnigenitū suū liberauit: q̄a eius ingressu virginalis vteri templū sc̄ti spiritus gratia cōsecrauit. Quia eadem virgo, quę de terra corpus habuerat: genuit filium: diuinitate quidem deo patri coęqualem: sed sibi carnis vnitate consubstantialem.

De homi. s̄ci Ambrosij episcopi. Le. vij.

Jmago dei chr̄s est: ꝛ ideo si qd̄ iustū ꝛ religiosum fecerit anima: illa imaginē dei, ad cuius similitudinē est creata: magnificat. Et ideo magnificat eā: dū magnitudinis eius quadā participatiōe sublimior fit: vt illā imaginē splendido bonoꝝ colore factorum: ꝛ quadam ęmulationę virtutis in se videat̄ exprimere. Lcō. viij.

Magnificat autē anima marię dominū: eo ꝙ anima ꝛ spiritu patri filioq̄ȝ deuota: vnū deum ex quo omnia: ꝛ vnum dominū per quem omnia: pio veneratur affectu. Nec ociosum, ꝙ ante Joannē Elisabeth prophetat: ꝛ maria, ante domini generationem. Serpūt enim iam tentamenta salutis humanę. Nam sicut peccatum a mulieribus cępit: ita etiam bona a mulieribus inchoantur: vt feminę quoq̄ȝ mulie-

bria

bris opera deponentes: infirmitati tenden- cient. Et anima, que non habet ferum: vt maria que nescit errorem: imitetur religioso studio charitatem. Tu. Lectio nona.

Mansit autem maria cū illa quasi mensibus tribus: et reuersa est in domum suā. Ubi inducit sctā maria: et exhibuisse offm: et mysticū numerū custodisse. Non enim sola familiaritatis est causa, q̄ diu mansit: sed etiā tanti vatis profectus. Nā si primo ingressu tantus processus extitit: vt ad salutationem marie exultaret infans in vtero: repleretur spiritu sancto mater infantis: quantum putamus vsus tanti temporis: sancte marie addidisse presentia?

SEPTIMA DIE.

De sermone venerabilis bede presbi. Le. j.

De hoc et Esaias tēpus intuens ait. In illa die erit germen domus dñi in magnificētia et gloria: et fruct⁹ terre sublimis. Germen namq̄ dñi fuit in magnificētia et gloria: quando supernus dei filius in carne temporalis apparens: magnitudine virtutum celestium mundo clarus effulsit. Fructus quoq̄ terre sublimis effect⁹ est: quando carnem, quā de nostra natura mortales sumpserat: immortalem iam redditam, ad celos sublevauit. Tu autem. Lectio. ij.

Recte ergo dicit: bñdicta tu inter mulieres: et bñdictus fructus vētris tui. Bñdictus fruct⁹ vētris tui. Ille inq̄ fructus, quē et semē incorruptionis: et supne hereditatis: quā pdidimus in Adā, fructū recepimus. Et vere singulariter bñdictus: q nō nro more, postq̄ natus est, grām a dño accepit: bñdictus venit in noīe dñi. Le. iij.

Et vnde hoc mihi: vt veniat mr̄ dñi mei ad me? O quāta prophetisse humilitas? Matrē qdē dñi: que ad se venerat mox vt vidit, esse cognouit: sed nihil in se talis meriti reperiens, quo digna foret a tanta hospite visitari: vnde hoc inquit mihi: vt veniat mater domini mei ad me? Ex nimirum ipse spiritus: qui ei prophetie donum contulit: munus pariter humilitatis prestitit: prophetico repleta spiritu Elisabeth: genitricem ad se aduentasse saluatoris intelligit: sed humilitatis spiritu circumsepta: minus dignam se eius aduentu deprehendit. Tu autē. Lectio. iiij.

Ecce enim vt facta est vox salutationis tue in auribus meis: exultauit in gaudio infans ī vtero meo. Intellexit Elisabeth: eo quo erat impleta, spiritu sancto reuelante: quid illa exultatio sui significasset infantis: hoc est illius aduenisse matrē: cuius precursor ac demonstrator esset futurus: O admiranda, q̄ cita sancti spiritus operatio. Nulla quippe in addiscēdo mora est: vbi sanctus spiritus doctor adest. In vno eodemq̄ momento, cuꝫ voce salutatis, gaudium nascitur infantis: q: dū vox ad aures peruenit corporales: virtus spiritualis, cor intrauit audiētis. Lectio qnta.

Nec solum genitricē, sed sobolem, in amorem domini aduenientis accendit. Unde mox precursoris dñi genitrix: ea, que in occulto cognouerat: his, q simul aderant, et audiebant: palā, euāgelizare cepit. Nā subdit. Et beata, que credidit: quoniam perficientur ea, que dicta sunt ei a dño. Nā et hec quoq̄ per spiritum dixit Elisabeth: que angelus ad mariā verba protulerit: q̄ illa mox euangelizari crediderit: q̄ hec diuina operante potentia: absq̄ vlla eēnt dubitatiōe cōplēda. L. vj.

Mirum in modū idem spiritus eam cū repleuit: presentium simul, preteritorum, et futurorū scientia, instruxit. De presentibus namq̄ se doctam monstrauit: cū beatam mariam matrē domini sui vocās: q̄ redemptorem humani generis in vtero gestaret, indicauit. Unde et fructū eius singulariter benedictum professa est. Preteritorum se notitiā accepisse signauit: que etiam verba angeli ad mariam: et consensum marie credentis sibi innotuisse prodidit. Sed et futurorum scientiam sibi nō negatam intimauit: cum perficienda a domino, que dicta ei essent, aperuit. Tu aūt.

De homil. sancti Ambrosij. Lectio. vij.

Iesus qui in vtero virginis erat: ioānē adhuc in ventre matris positū san

crificare festinabat. Deniq; antequam veniret maria, et salutaret Elisabeth: nō exultauit infans in vtero eius: sed statim vt maria locuta est verbū: qd filius dei in matris ventre suggesserat: exultauit infans in gaudio. Et tūc primū suū precursorē fecit prophetā iesus. Oportebat quoq; mariā cū prole dei dignissima: post alloquium angeli, ad mōtana cōscendere: et in sublimioribus cōmorari. Unde scriptū est. Cōsurgēs maria in diebus illis: venit in montana. Lc. viij.

Debuit etiā cū cēt solicitudine nō pigra, pperare solicite: et spū sctō plena, ad sublimiora perduci: et virtute dei protegi: a qua iam fuerat obumbrata. Uenit ergo in ciuitatem iuda: et intrauit in domū zacharie: et salutauit Elisabeth. Et factus est, cum audisset salutationem marie Elisabeth: exultauit infans in vtero eius: et repleta est spiritu sancto. Tu autem. Lectio. ix.

Non est ita dubium: qp que tūc repleta est spiritu sancto, propter filiuz fit repleta: neq; enim mater primū, spūm sanctū meruit. Sed cū ioannes adhuc clausus in vtero, spūm sanctū recepisset: tunc et illa post sanctificationē filij, repleta est spiritu sancto. Poteris hoc credere, si simile quid etiam de saluatore cognoueris: quādo cepit habere in vtero saluatorem. Spiritu nāq; sancto repleta est maria. Statim eniz vt spiritum sanctuz accepit, dominici corporis conditorem: et filius dei esse cepit in vtero: etiam ipsa impleta est spiritu sancto.

dic. j. ¶ In octaua visitationis omnia dicuntur sicut in festo eius.

¶ Sctōr martyr. Processi et Martiniani.

Deus q nos sanctorū Oratio. Processi et Martiniani cōfessionibus gloriosis circundas et protegis: da nobis ex eoruz imitatione proficere: et intercessione gaudere. Per dominū nostrū. Lectio prima.

Tempore quo Simon magus crepuit medius: impijssimus Nero tradidit btissimos aplos christi Petrū et Paulum, Paulino viro clarissimo magisterie ptātis. Eodē aūt tpe, Paulinus mancipauit eos in custodia Mamortini. Et veniebant ad eos multi christiani infirmi: et curabanť ab infirmitatibus suis: atq; alij a demonibus obsessi, liberabanť p oratiōes aplorū. Erant aūt custodientes eosdē apostolos btissimos, multi milites: inter quos erāt duo magisteriani Mello principis, Processus et Martinianus. Hi cū viderent mirabilia, que faciebat p btōs aplos suos dñs iesus christus: mirari ceperūt dicentes. Uiri venerabiles: nostis, qz imperator Nero iā in obliuionē recessit a psonis vestris. Ecce enī nouē mēses sunt: qp in custodia estis. Rogamus itaq; vos, vt ambuletis quocūq; volueritis: et tñ nos in huius nomine: in quo vos cognouimus facere virtutes magnas: baptizetis. Lectio. ij.

Tunc dixerunt eis btissimi apli Petrus et Paulus. Uos credite ex omni mente et corde vestro in nomine scte trinitatis: et vos ipsi potestis facere que nos facere cognouistis. Hoc audientes oēs q in custodia erāt: clamauerunt vnanimiter dicentes. Date nobis aquā: qz siti periclitamur. Eādē aūt hora, btissimus Petrus aplus in ipsa custodia mamortini dū eēt: dixit ad oēs. Credite in deū patrē omnipotentē: et in dñm iesum christū filiū eius vnigenitū: et in spūm sctū: et oīa ministrabuntur vobis. Eadem autem hora miserunt se omnes pstrati ad pedes apostolorum: rogātes vt baptismum ab eis reciperēt. Lc. iij.

At vero beatissimi apli orauerūt in ipsa custodia. Cunq; orassent: ilico btūs petrus aplus fecit signum crucis in monte Tarpeio: in custodia Mamortini. Eādē autē hora emanauerūt aque de mōte. Tunc baptizati sunt btūs Processus et Martinian° magisteriani Mello principis: a btō Petro aplo. Hoc cū vidissent cuncti q in custodia erant: prostrauerūt se ad pedes btī Petri apli: et baptizati sunt promiscui sexus et etatis: numero quadragintaseptē. Tunc obtulit pro eis sacrificiū laudis: et participati sunt omnes corpore et sanguine dñi nři iesu chři. Lc. iiij.

Tunc videntes btī Processus et Martinianus

tinianus magisterniani mello principis:
dixerunt ad sctós apl'os chri petrū ꝛ pau-
lū. Pergite quo desideratis: qꝛ ꝛ oblitus
Nero desperauit de vobis. Exeuntes aūt
de custodia scti apli Petrus ꝛ Paulus: ve
nerunt per viā, quę Appia nuncupatᷣ: ꝛ cę
perunt venire vsqꝫ ad portā appiā. Tunc
btissimus Petrus apl's dū tibiā demoli-
tā haberet de cōpede ferri: cecidit ei fascio
la ante septem folia: in via noua. Eodē aūt
tempore venit iuxta portā Appiā: ꝛ vidit
dn̄m Jesum christū: quē recognoscens, di
xit ei Petr⁹. Dn̄e, quo vadis? Et dn̄s ad
eū. Romā redeo, iterū crucifigi. Tu autem
redi Romā. Et rediit Petrus romā. Cūqꝫ
rediret mane: ecce magisterniani milites
tenuerunt eum. Tu autē. Lectio quinta.

Eodem autē tēpore nūciatū est Pau-
lino viro clarissimo magistro officij:
eo qꝫ Processus ꝛ Martinian⁹ magister-
niani milites effecti fuissent christiani. Et
misit milites ꝛ tenuit eos: ꝛ iussit in custo-
dia retrudi. Alia autē die pręcepit eos sibi
pręsentari. Qui cū adducti fuissent aū cō-
spectū paulini viri clarissimi: dixit eis Pau
linus. Sic stulti facti estis: vt deserētes de-
os, deasqꝫ, quos inuictissimi principes co
lunt: ꝛ antiqꝫas nostra adorat: ꝛ sequētes
vana, in audacia vestra pⁱstatis: ꝛ sacramē
ta militię vestrę amittatis? Rn̄dit Marti-
nianus clara voce, ꝛ dixit. Nos modo cę-
pimus habere sacramenta militię cęlestis.
Paulinus vir clarissimus magister offi-
cij, dixit. Deponite iam amentiā vestrā: ꝛ
adorate deos inmortales: quos a cuna-
bulis vestris venerari estis. Beati marty-
res processus ꝛ martinianus respondētes
vna voce, dixerūt. Nos christiani facti sum⁹.

Dixit aūt iterū ad eos Pauli- Le. vi.
nus vir clarissimus. Audite me cō-
militones mei: ꝛ facite quę dico: ꝛ estote
amici mei: ꝛ fruimini militia vestra: ꝛ esto
te pręclari amici principum: sacrificateqꝫ
dijs omnipotentibus ꝛ viuite. Rn̄dentes
ambo simul, tanqꝫ ex vno ore: ꝛ dixerunt
ei. Sufficiat nobis declarare tibi, qꝛ christia
ni veraces sumus: ꝛ serui dei, ꝛ dn̄i nostri
iesu christi: quē btissimi apostoli eius Pe
trus ꝛ Paulus pręidicauerunt. Paulin⁹
igiᷣ vir clarissimus magister officij, dixit.
Jā dixi vobis ꝛ audistis: ꝛ nūc iterū dico:
audite ꝯsiliū meū, ꝛ viuite. Illi āt tacuerūt.

Iterū aūt atqꝫ iterū interro- Lcō. vij.
gauit eos Paulinus vir clarissim⁹.
Sed cū nihil respōdērent illi: iussit vt ora
eorū cū lapidibus cōtunderent. Cūqꝫ cę-
derent, clamabant ambo pariter, dicētes.
Gloria in excelsis deo. Paulinus vir cla
rissimus magister officij, dixit militibus
suis. Proferte modo tripodā: ꝛ thurificēt
maiestatibus. Btī igiᷣ martyres Proces
sus ꝛ Martinianus hoc audientes, dixe-
runt. Nos semel obtulimus nosmetipsos
deo omnipotenti. Et allata tripoda, dixit
eis. Facite, quę dico. Et detulerūt deū Jo
uē ęreū. Hoc aūt cū viderēt: risum facien-
tes: expuerunt in Jouē ꝛ in Tripodā, co-
ram Paulino magistro officij. Lcō. viij.

Iterū aūt idē Paulinus vir clarissi-
mus pręcepit eos in ęculeo suspēdi:
ꝛ attrahi neruis, ꝛ fustibus cędi. Illi autē
vultu alacri gaudētes dicebāt. Grās tibi
agim⁹ dn̄e iesu chr̄e. Paulinus nimio furo
re accensus, iussit vt flāmas ponerent circa
latera eorū. Illi aūt vociferabant dicētes.
Benedictū sit nomē dn̄i nr̄i Jesu christi,
quē btissimi apl'i eius pręidicauerunt. Erat
aūt ibi quędā matrona nobilissima nomi-
ne Lucina, q̄ stans aū eos confortabat di-
cens. Milites christi cōstātes estote: ꝛ no
lite metuere pęnas q̄ ad tēpus sunt. Pau
linus dixit ad eos. Quę est ista amentia, q̄
in vobis est? Illi autē corroborati deride-
bāt tormenta. Tūc iussit militibus, vt cuꝫ
scorpionibus eos in ęculeo suspensos ca-
stigarent sub voce preconia dicente. Pręe-
cepta principum cōtemnere nolite. Le. ix.

Eadē aūt hora Paulinus magister
officij amisit oculū sinistrū. Tūc pę
nitentia ductus pręe dolore cępit clamare
ꝛ dicere. O carmina artis magicę. Et pręe
cepit eos deponi de ęculeo: ꝛ diu macera
tos retrudi in custodia Mamortini. Vene
rabilis aūt Lucina, incessanter ministra-

bat fetis in custodia de suis sumptib⁹ quę cunctꝙ erant illis necessaria. Post triduū3 aūt subito Paulinus arreptus a demonio expirauit. Tunc Pompinus filius eius cępit vociferando clamare ad palatiū per gens, Moderatores ꝛ gubernatores reipublicę nostrę subuenite: vt extinguātur arte magica imbuti. Hęc audiens vrbis pręfectus Cęsarius intimauit Neroni augusto rē gestā. Nero aūt imperator pręcepit dicēs. Nō tardeꝫ, sed celerius extinguanꝫ. Pōpinus vero filius Paulini cępit fortiter vrgere pfectū vrbis Cęsariū. Tunc pręfectus dans in eos sententiā, iussu eius extra huntur de custodia, ꝛ ducuntur foras muros vrbis romę via Aurelia, ꝛ ibi gladio capite sunt truncati. Tu autem domine.

Offm sci Bonauēturę, q̄re i officijs nouis.

¶ Sctōrū martyrū septē fratrū: ꝛ Rufinę ꝛ Secundę virginum ꝛ martyrū. Oratio.

dic.10.

Presta quęsumus omps deus: vt q gloriosos martyres fortes in sua cōfessione cognouimus: pios apud te in nostra intercessione sentiamus. Per dominū. Lectio.j.

Romę, septē fratrū: filiorū sctē felicitatis: idest Januarij: felicis: Philippi: Siluani: Alexandri: Vitalis ꝛ Martialis, pręfecto vrbis Publio: tēpore Antonini principis. Qui primū auditi: deinde per varios iudices vt varijs supplicijs laniarenꝫ, missi sunt. E quibus Januarius post verbera virgarum ꝛ carcerē: a plūbatis occisus est. Felix ꝛ Philippus fustibus maccrati. Siluanus pręcipitio interēptus est. Alexander: Vitalis ꝛ Martialis capitali sententia puniti sunt. Tu autem.

Pro scis virg. ꝛ mar. Rufina ꝛ scda. l.ij.

Rufina ꝛ Secūda fuerūt virgines romanę, parentibus clarissimis genitę: Asterio scilicet ꝛ Aurelia, quę nupserūt Armentario ꝛ Verino, q accusauerūt eas ꝙ christianę essent, tēpore Valeriani imperatoris: ꝛ captę ꝛ traditę Donato pfecto: q post multa verba, iussit sanctā Rufinā prius cędi. Quod vidēs soror, clamare cępit ad iudicē. Quid est ꝙ sororē meā glorificas, ꝛ me in honoras: Tandē3 post multa varijsꝙ illata tormēta, ducūtur in syluā, via cornelia, ab vrbe Roma miliario decimo: in fundo q vocatur Buxeto: ibiꝙ Rufina capite truncaꝫ: Secūda percutiꝫ, ꝛ earu3 corpora feris vorāda relinquuntur. Deniꝙ Plautilla matrona, in cuius prędio hoc factū est: vidit eas in visu sedentes gēmatas, in thalamo, ꝛ dicentes sibi. Plautilla desine a flagitijs idolorū: ꝛ crede in chrm, ꝛ veni in prędiū tuum ꝛ corpora nostra sepeli. Quod ꝛ fecit.

Sermo scti augustini epi. Lectio tertia.

Magnum spectaculu3 positū est ante oculos fidei nostrę. Audiuimus audiuimus: corde vidimus optantē matrē ante se istā vitā finire filios suos: longe contrarijs votis ɔsuetudinis humanę. Oēs eni3 homines filios suos ex hac vita migrādo pręcedere volunt, ꝛ nō sequi: illa aūt optauit posterior mori. Nō enim amittebat filios, sed pręmittebat: nec intuebaꝫ tanꝙ vitā finirēt: sed tanꝙ inchoarent. Desinebant enim viuere: vbi quādoꝙ fuerāt morituri: ꝛ incipiebāt viuere: sine fine victuri. Parū3 est fuisse spectatricē: mirati sumus potius hortatricē. Fęcūdior virtutibus ꝙ fętibus: videns certantes, in quibus omnibus ꝛ ipsa certabat. Et in omnibus vincētibus, etiam ipsa vincebat. Tu. Lctō.iiij.

Ista mulier, vna mater, quomodo nobis ante oculos posuit vnā matrem sanctā ecclesiam: vbiꝙ exhortante3 filios suos: pro illius nomine mori: de quo coscōcepit, ꝛ pēperit. Sic sanguine martyrū impletus est orbis: ꝛ de illis pręiactis seminibus: seges ecclesię pullulauit. Unde hoc homini: nisi q: salus iustorū a dño: ꝛ protector eorū in tēpore tribulationis: Vidimus, nouimus protectore3 fuisse dominū in tēpore tribulationis triū virorū illorū: qui deambulabāt inter ignes innoxios: ꝛ deū sine vlla lęsione laudabāt. Ubi homo seuiebat: flamma parcebat. Vidimus nouimus, quemadmodū salus eorū iustorū a dño fuerit, vt in ignē mitterentur: nec vrerenꝫ: ꝛ illū asperū regē, quē loquendo irritaue-

irritauerát:viuédo cóuerterent. Lectio.v.
Q Redidit quippe in eorú deú:& ppo suit edictú: vt quicúq; blasphemarent deú Sidrac Misac & Abdenago: in interitú irent:& domus eorú in dispersioné. Quá dissimilis iussio secúda primę iussioni: Qualis prima iussio: Pereat,q statuam aureá non adorauerit. Qualis secunda: Pereat,q deú verú blasphemauerit. Fideles homines nó mutati,infideles hominé mutauerunt. Illú in perfidia stare non pmiserunt:q; ipsi fide steterunt. Salus aút eorú a dño manifesta fuit. Quando illi nó ardebant,& laudabant:áderat dñs. Quando isti ardebát,cófitebant,& tamé moriebant: vbi erat dñs? An forte illi iusti erát: isti peccatores? Audiuimus eniz istos: cú pauloante eo⁊ passio legeret,cófiteri peccata sua, & dicere: qm illa oía nó irasceret si bi dño: sed paternę legis merito paterent.
Q Uid illi? legite,& videbitis Lcó.vj. etiá ipsos propria peccata cófiteri, & dicere,se merito ppeti: ęqualiter iusti cófessores peccatorú: ęqualiter peccatores. Et ideo iusti: q; cófessores peccato⁊: ideo irreprehésibiles: quia non mendaces. Si enim dixerimus,ait Joannes: q; peccatú nó habemus: nosipsos seducimus: & veritas in nobis nó est. Si autem cófessi fuerimus peccata nostra: fidelis est: & iustus: q dimittat nobis peccata: & múdet nos ab omni iniquitate. Ad iustos ergo ptinet cófessio peccatorú: ad superbos ptinet defensio meritorú. Pariter ergo isti peccata cófitentes: pariter deo gloriá dantes: pariter pro eius legibus moriuntur. Quare illi ab ignibus liberantur: isti ignibus consumuntur? Ergo ne illis deus aderat & hos deseruerat? Absit. Immo vtrisq; affuit. Illis in aperto: istis in occulto. Illos visibiliter liberat: istos inuisibiliter coronat.

dic.ii. C Sancti Pij papę & martyris. Lectio.
P Ius natióne italus: ex patre Rufino: frater Pastoris: de ciuitate Aquilegię: sedit annos vndecim: méses quatuor dies vnú et viginti. Fuit auté téporibus Antonini a ?sulatu Clari & Seueri. Sub huius episcopatu, Hermes librú scripsit: in quo mandatú continet: qđ ei pręcepit angelus dñi cú venit ad eú in habitu pastoris: & pręcepit ei,vt sanctu; pascha die dñico celebraret. Hic cóstituit, hęreticu; venienté ex iudęorú hęresi: suscipi,& baptizari: & constitutú de ecclesia fecit. Hic fecit ordinationes quinq;,p mésem decem bré: presbyteros decé: diaconos vnú & viginti: episcopos p diuersa loca duodeci;. Qui etia; est sepultus iuxta corpus beati Petri in vaticano, quinto idus iulij: & cessauit episcopatus dies octo. Tu auté do.

C Scto⁊ marty. Naboris & Felicis. Oro. dic.ii.

Resta quęsumus domine vt sicut nos sancto⁊ marty⁊ tuo rum Naboris & Felicis natalitia celebranda non déserunt: ita iugit suffragijs comitent. Per. Lcó.j.
N Abor & felix martyres, passi sunt in ciuitate Laudensi, sub Maximiano imperatore. Cú enim idem Cesar Mediolani degeret, & pędicti duo milites tanq christiani, eidem accusati fuissent: imperatores eos detineri fecit: & singillatim interrogatos, cú eos christianos cognouisset, in carcere per dies duodecim affligi mandauit: ita vt nec panis, nec aqua ministraret eisdé: & die tertiadecima eos educi fecit, & cępit illos ad sacrificia suadere: & cú nulla tenus animos eorú inclinare posset: iterú eos in custodia récipi pręcepit. Lectio.ij.
P Ost dies vero quatuor de custodia fecit educi: & extensos fustibus cędi, deinde Naboré in ęculeo appendi: & lampadibus aduri: ac vngulis laniari, inspectante Felice. Et cú hęc omnia superasset: iussit eos ambos igne consumi: qui missi in igné, incolumes pmáserunt. Maximianus eos iterú carceri mácipauit. Lctó.iij.
P Ost aliquot vero dies, cú imperator pergeret in ciuitaté Laudensem: iussit sanctos catenis vinctos ad exéplú christianorú post se trahi: & post tertiú dié ambos extra ciuitaté sibi pęsentari. Quos in christi cófessione firmiter perseuerátes: fecit primo fustibus cędi: deinde capite pu

niri. Qui decollati sunt iuxta portā ciuitatis Laudensis: apud fluuiū Celcrā: quorum corpora quedā matrona Sabina noctu rapiens: in eodē loco sepeliuit, q̄rto id⁹ iulij.

die.13. ℂ Scti Anacleti pape et marty. Lectio.

Anaclet⁹ natiōe grecus de athenis: ex patre Antiocho: sedit annos nouē: menses duos: dies decē. Fuit aūt tēporibus Domitiani, a consulatu Domitiani decimi, et Sabini: vsq̄ ad domitianum decimūseptimū: et Clemente ↄsules. Hic memoriā btī petri cōposuit, et construxit. Dū presbyter factus fuisset a btō petro: fecit alia loca vbi episcopi reconderentur sepulture. Ibi autem et ipse sepultus est iuxta corpus beati Petri: tertio idus iulij. Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrem: presbyteros quinq̄: diaconos tres: episcopos p diuersa loca numero sex: et cessauit episcopatus dies tredeci.

die.15. ℂ Sctōrū marty. Quirici, et Julite. L. j.

Ancta Julita mater quirici de yconio progenita: persecutionē fugiēs, Tarsuȝ accessit: vbi ad inmolādū dijs inducitur. In agone vero posita, cōtristat irremediabiliter super paruulo suo quirico: demūq̄ prodēte matre, infantulus mirabilis triuȝ annorū iudici presentat. Qui a sua genitrice fide imbutus catholica: illo agēte q dissertas infantiū facit linguas: tanta sup etatis vires christi fidē corā tyranno cōfessus est constantia: vt cū matre supna adiutus gratia: tormēta varia superaret. Lectio. ij.

Tirannus autē cū minis et blāditijs monere t ad negandū christū: blandicunte eque vt minaute parui pendēs: disserto sermone christianū se esse profitebatur: nec ab hac professione posse diuelli. Ait autē preses ad eū. Volo vt mihi pandas quis huius doctrine magister tibi extitit. Cui Quiricus respōdit. Miror o preses insipientiā tuā, qui me in tantillam cernis etatulā: ac sciencie discēde minus idoneam: et percunctaris quis me diuinam docuit sapientiam? Tu. Lectio. iij.

Reses ad hec furore repletus, iussit paruulū vehementissime cedi. At ille oculis ac manibus in celū erectis, gratias agebat deo. Ad carnifices autē dicebat: christianus fidelissimus sum. Et quotiens pie confessiōis vocē emittebat: tones ei vires corporis recuperabant. Sed et mater filiū pio confortabat affectu. Post plura tormenta reclusi in carcerē, multos cōuerterunt ad christū: qui oēs decapitati sunt: et post eos mater cū filio: q effossis oculis: linguis amputatis: excoriati: in lecto ferreo assati: demū serrati: martyrij cursum, abscisis capitibus cōpleuerūt. Qui ad vltimū mēbratim concisi: et dispersi sunt, ne sepelirentur. Ab angelo tandem collecti, a Christianis sepulti sunt. Tu autem dn̄e.

ℂ Sancti Alexij cōfesso. Lectio prima. die.17.

Anctus Alexius, q noua mundum arte delusit, et de hoste humani generis mirabiliter triūphauit: transiuit ex hoc mūdo ad patrē oīum: anno vicesimo innocentij primi, et imperatorū Archadij et honorij octauo, miraculis coruscās: q in vita fuerat abiectus, et hoībus incognitus. Hic igitur filius fuit Eufemiani ciuis nobilissimi romani: vt pote qui primus erat in palatio imperatoris plenus diuitijs, et familia multa suorū: et deū timēs, cū vxore sua Egloe: operibus misericordie vacabat assidue: necnō orationibus et ieiunijs. Cū autē vxor eius esset sterilis: a dn̄o p̄cibus obtinuerunt sibi filiū vnicū dari: quē Alexium vocauerunt. Tu autem. Lectio. ij.

Ein aūt infantulū in moribus sctis nutrientes: deinceps ipsi etiā a copula coniugali abstinentes: disciplinis liberalibus erudiendū tradiderunt. Et cum adoleuisset: spōsam ei de imperiali prosapia ꝓcurauerunt: celebratisq̄ nuptijs: tota ciuitas gaudio coronat. Nepe ingressus Alexius nocte superueniente in cubiculū ad sponsam suā, eā alloquit ad virginitatē exhortans: ostendēsq̄ hoc gratissimū fore deo et angelis eius. Voluptates autē corporis, brutis similes efficere: et vanitatē esse quā citius pariturā. Hoc igitur sibi

sibi psuaso proposito: tradidit ei anulum suum, & caput balthei, vt conseruet quousque deo placuerit. Tu autem. Lectio.iij.

Accipiens igitur de substantia sua quod sibi visum est: clam de thalamo & domo recessit: pergensque ad mare, nauim conscendit, & ad Edissam syrie ciuitatem, peruenit. Ibi autem que secum detulerat, pauperibus elargitus: veste vilissima circumtectus, cepit in templo genitricis dei marie cum ceteris pauperibus mendicare: singulis diebus dñicis communionem percipiens: & quod sibi super erant, alijs pauperibus conferebat. Mane autem facto, Secunda die nuptiarum, non apparens Alexius, queritur per totam vrbem: & non inuento, nuptiarum leticia in parentum luctum & totius familie commutatur. Mittit Eufemianus nuncios per orbem ad eum requirendum: quorum aliqui Edissam peruenientes, elemosinam dederunt dño suo inter paupees mendicantem: eum non cognoscentes. Ipse vero cos non ignorans, gratias egit deo, quod a seruis suis perciperet temporale subsidium. Lectio.iiij.

Reuersi igitur famuli, nullibi se inuenisse insinuant. Sic in mesticia non modica permanent cuncti. Sponsa vero protestatur, vt turture amisso compare suo, cum socru velle manere, quousque de sponso suo dulcissimo, relationem accipiat. Interea cum iam per decem & septem annos mendicando perseuerasset: in dicta ecclesia orationi deditus totus: vox ex imagine dicte ecclesie ad sacristam facta est dicens. Introduc hominem in domum dei: quia eius oratio sicut incensum in conspectu dei ascendit. Qui cum nesciret quem hominem designaret, de alexio sibi declaratum est. Introducens ergo eum: & in magna veneratione eum habens, ac diuulgans rem gestam: timens ipse sibi de surreptione inanis glorie, quia a cunctis ceperat honorari, inde recessit: & vt in tharsum sicilie perduceretur, nauim ascendit: sed a vento contrario naui, ad portum hostie appulsa est. Lectio.v.

Ex illa autem descendens: & vrbem ingrediens, patri obuiauit: eum agnoscens, sed ignotus a patre, supplicat eidem, vt mansiunculam aliquam in domo sua dignetur concedere ad habitandum: vt eius dñs misereatur, & peregrini filij sui. At ille audito filij nomine, visceribus commotus pietatis, annuit: & seruis imperat suis: vt certum locum in suo palatio deputent illi: ac necessaria subministrent. In atrio ergo domus sue, iubet ei habitaculum preparari: vt ingrediens & exiens videat illum: & de mensa eius sibi prouideat.

Sed serui more seruorum dyscoli, Le.vj. multas illi irrogabant iniurias, & derisiones, dño ignorante, & ipso sine querela omnia sufferente, in austeritate magna orationi semper incumbens. Sicque ibi permansit alijs decem & septem annis. Porro suum dño obitum reuelante, vt ex diutino certamine reportaret triumphum: a seruis chartam postulauit, pugillarem & calamum: & scripsit quis esset: & quomodo recessisset: vbi conuersatus fuerat: & omnia per ordinem enarrauit: clausaque carta, tradidit spiritum superna petentem. Corpus vero eius honorificentissime cum hymnis & laudibus reconditum est, decimaseptima die mensis iulij, anno domini quadringentesimo decimo.

¶ Sancte Marine virginis. Lectio.j. die.xv.

Marina virgo in partibus grecie claruit. Hec cum patri suo vnica foret, commendata fuit ab eo cuidam propinquo suo, dum interim ipse in monasterio fratrum deo seruiret. Qui cum aliquandiu ibi permansisset, & multum profecisset, impetrauit a superiori suo, vt filiam quam propinquo suo commendauerat, ad monasterium adducere, & ipsius ille curam haberet. Quam ad monasterium perducens, feminam esse nulli patefecit, sed & priori & ceteris fratribus masculum esse affirmauit, & vocari Marinum. Cuius cum precipuam curam haberet, (erat enim ipsa formosa puella) monita salutis quotidie dabat ei, vt nulli, se feminam esse panderet. Monitis igitur optimis instructa Marina, semper de virtute in virtutem proficiebat: doctrinam patris tenens, & omnibus obediens, mortuo patre, non cessabat illis fungi officijs quibus ipse fungebatur.

Accidit autem vt semel atque Lectio.ij. iterum apud quendam hospitem, lon-

ginquitate itineris impedita, cum ceteris fratribus pernoctaret: cui nubilis erat filia, que amore cuiusdã iuuenis capta, ex eo grauida facta erat. Que cu3 a parentibus corruptorē eius manifestare cogeretur, in Marinã, que iuuenis formosissimus apparebat omne crimē cōiecit. Qui ad abbatē eius venientes, ⁊ crimē sibi obiectū patefacientes, aduocato Marino, ⁊ crimine exposito, se male fecisse confessus est, ⁊ penitentiam postulare. Qui multis affectus verberibus ⁊ e monasterio eiectus, apud eorū ianuā p quadrienniū, vitā satis infelicē vixit, cū filio illi⁹ adolescentule, qui ad ipsum nutriendū, a parentibus filie allatus illuc fuerat, ⁊ ei traditus. Lectio. iij.

Tandē eius patientie, ⁊ humilitatis fratres miserti, apud abbatē pro Marino intercedunt: vt ipsu3 cū puero in monasteriu3 introducat. Cui, ab Abbate pro penitentia est datū, vt omnes immūditias extra monasteriū ferret, ⁊ aquā toti monasterio necessariā. Qui cū hec omnia, letanter faceret ⁊ patienter, post paucos dies in dño feliciter obdormiuit. Cuius corpus cū lauarent, feminā Marinū esse inuenerūt Quod cū abbati ⁊ ceteris fratrib⁹ retulissent, cū lachrymis ab ea venia3 petebant, q ignoranter quicquid circa ipsa3 egerāt fecissent. Que postq̃ eius corpus sepulture mandatū fuit, multis cepit clarere miraculis. Nam puella illa, q̃ ipsum infamauerat, a demone arripit, nec prius liberat, q̃ a quo cōpressa fuerit manifestaret. Quieuit autē scā virgo in dño, sextodecimo calen. Augusti. Cuius corpus Venetijs, in ecclesia sibi dedicata requiescit. Ad quā singulis annis: dux cū dominio ⁊ clero processionalit ad eī festū honorādū accedūt.

dic. 18. Sanctorum martyrum Simphorose cum septem filijs suis. Lectio.

Apud Tyburtinā ciuitatē italie: natale beate Simphorose: btī Getulij martyris vroris: cū septē filijs suis: Crescēte: Iuliano: Nemesio: Primitiuo: Iustino: Stacteo ⁊ Eugenio. Cum quibus simul passa est sub Adriano principe. Qui ipsa3 Simphorosam iussit palmis cedi: deinde suspendi crinibus. Sed cū superari nulla tenus posset: iussit ea3 alligato saxo in flumen precipitari. Cuius frater Eugenius curie principalis Tyburtine: colligens corpus eius, sepeliuit. Lectio secunda.

Alne aūt facto: iussit imperator septē figi stipites: ibiq̃ filios eius ad trocleas extendi: ⁊ Crescentē in gutture transfigi: Iulianū in pectore: Nemesiū in corde: Primitiuū p vmblicū: Iustinu3 p mēbra d istentum scindi p singulos corporis nodos atq̃ iuncturas: Stacteum lanceis innumerabilibus, donec moreretur in terra configi: Eugeniū scindi a pectore vsq̃ ad inferiores partes. Tu autē. Lectio. iij.

Altera aute3 die Adrianus precepit corpora simul auferri: ⁊ pijci in fouea altā. Et posuerunt pontifices sacrorū nomē loci ipsius: Ad septē biothanatos. Natalis vero sanctorū martyrū: quintodecimo calē. augusti celebrat. Quor3 corpora requiescunt via tyburtina: miliario nono.

Scte Margarite virgi. ⁊ marty. Oro. dic. 19.

Da q̃sumus omnipotēs deus: vt qui beate Margarite virginis ⁊ martyris tue natalitia colimus: ⁊ annua solennitate letemur: ⁊ tāte fidei pficiamus exēplo. Per.

Ex gestis eius q̃ scripsit theotistus. Le. j.

Margarita antiocena ex gētilibus nobilibus orta: tradita est nutrici: apud quam christiana effecta est: ⁊ virginitatis cōcepit amorem. Cūq3 pater illā exosam haberet propter christianitatem: mortua matre, in domū nutricis se cōtulit: ⁊ oues eius pascebat. Accidit autem vt Olymbrius prefectus iter faciens: raptus eius pulchritudine: que erat mirabilis: eam sibi sisti iuberet. Tunc dixit prefectus. Dic nobis nomen tuū, ⁊ genus, ⁊ religionem. Beata Margarita respondit. Margarita vocor: genere, sum nobilis: religione christiana. Prefes dixit. Duo prima conueniencia sunt: tertiū absurditas est. Lectō. ij.

Cum aūt Margarita eū in responsis suis cōfunderet: iussit eam in carcerem

rem recludi: vt de se melius psiliū haberet. Altera die psidi psentat. Ad quā pses: aut sacrifica dijs, et digna eris thalamis nris: aut diris cruciatibus cōsumeris. Illa respondit. Fac qd potes: qz qd vis non faciam. Ad hoc erigitur: suspendit: verberatur virgis acerrimis: sanguinis sui copia riui fluunt, nec suspirat illa. Tu aūt. Lctō. iij.

Tunc pses ait. Miserere pulchritudinis tue. At illa. Misereor pulchritudinis anime mee: ne decorē perdā imaginis diuine. Tunc pses irridēs, ait. Adhibeat vngula, que carnē scindat: ossa denudet: viscera pandat. Una ne nos puella superabit? Dixit et facta sunt omnia. Flēt circunstantes, miserantes cruciatū puelle. Cū aūt illa, nec sic moueret: tradit iterum in carcerem tenebrosum: sed lux diuina sole clarior statim ibi refulget. Lectio. iiij.

Antiquus vero hostis in specie draconis quasi deuoraturus eā aggreditur: sed signo crucis apposito euanescit. Deinde in forma hominis carcerē ingredit. At virgo p spiritū intelligens demonē esse: ceruicē eius apprehendens, deiecit eū ad terrā: pede serō caput impiū calcans. Tunc demon eiulans: permite ait Margarita me discedere: non vltra tibi appropinquaturū. Uirgo dixit. Fatere prius ad qd veneris. At ille. Ueneram, vt quasi consulens saluti tue, persuaderē tibi, parēre presidis voluntati. Iā nūc iube vt abeā: qz satis lusisti de me. Tūc virgo pedē leuās: fuge inquit miser. At ille velut fumus euanuit.

Sequenti die adducit corā Lectio. v. preside. Qui dixit ei. Magna est circa te deorū patientia. At illa. Tāta est in eis patientia: vt nullus sit in eis dolor vel sensus. Ad hec, ad clamorē psidis erigit: apponit ignis: ardentes lampades iungunt ad latera. Quod cū fieret, dicebat. Nō sunt cōdigne passiones huius tēporis: ad futurā gloriā. Deinde ponitur in dolio aque bullientis pleno: ligatis manibus et pedibus. Sed ecce terremotus ilico factus est magnus: vinculaqz ipsius rumpuntur: et ipsa nihil lesa egredit, laudās xpm. L. vj.

Quo miraculo: duodecim ferē hoim milia crediderūt in xpm. Quos varijs mortis generibus, preses transmisit ad celū. Demū iussa gladio feriri: spiculatore iubēte eā ceruicē pparare: ipetrato spatio orandi: cor et manus dirigens ad deū dixit. Gratias tibi ago dñe ictu xpe: quoniam certamē meū ad victoriā pduxisti: conserua queso credentes in te: et nō credētes cōuerte. Eorum quoqz qui me persequuntur miserere. Et eos q te, per me fuerint deprecati, exaudi propitius: et iam spiritum meum in pace suscipe. Et hoc dicto, genu flexit: ceruicem extēdit: et lictor vno caput amputauit ictu. Tu autem domine misē.

Praxedis virginis. Lcō. j. die. xxi.
Omne scte Praxedis virginis. Hec cū sorore sua btā Pudentiana, a scissimo patre earū Pudente: q fuit edoctus in fide ab aplo Paulo: in omni castitate et lege diuina erudita: post transitū parentis, vigilijs et orationibus atqz ieiunijs assidue vacans: omne patrimoniū suū, simul cū predicta sorore, i sustētatiōe pauperū et xpi scōx, erogauit.

In titulo vero quē pater eax Lec. ij. Pudens noie: btī Pastoris dedicauit: vna cū cōsilio btī Pij sedis aplice epi, fontes baptismatis construere soror et ipsa studuerunt: vt familia earū die sancto pasche baptizaret: quos ad nonaginta sex numero manumissos: beatus Pius, agqs salutaribus abluit. Tu autem. Lectio. iij.

Inde post innumera pietatis opa: post multorū martyrum sepulturas: inter quos beatū Simetriū pbrm cū alijs viginti duob⁹ apud titulū supradictū sepeliuit: q p martyrij palmā ad regna celorū transierant: eadem btīssima virgo migrauit ad dñz: coronā iustitie receptura duodecimo calen. Augusti. Sepulta est aūt in cemeterio Priscille: via Salaria, iuxta sororem suam: atqz sanctū patrē Pudentē posita. die. xxij.

Scte marie magdalene advsp. Cap.

Onfitebor tibi dñe rex: et collaudabo te deū saluatorem meum: confitebor nomini tuo

quoniã adiutor ꝛ ꝓtector factus es mihi: ꝛ liberasti corpus meũ a pditione. Hym.

Nardi maria pistici: sumpsit libram mox optimi: vnxit beatos domini: pedes rigando lachrymis.

Honor decus imperiũ: sit trinitati vnice: patri nato paracleto: p infinita scl'a. Amē. ℣. Diffusa est gratia. Ad magni. aña. In diebus illis: mulier, q̃ erat in ciuitate peccatrix: vt cognouit, q͛ iesus accubuit in domo Simonis leprosi: attulit alabastrũ vnguenti: ꝛ stans retro secus pedes dñi iesu: lachrymis cepit rigare pedes eius: ꝛ capillis capitis sui tergebat: ꝛ osculabat̃ pedes eius: ꝛ vnguento vngebat. Oratio.

Beate marie magdalene que, sumus dñe suffragijs adiuuemur: cuius precibus exoratus: quatriduanũ fratrē viuũ ab inferis resuscitasti. Qui viuis ꝛ rc. Ad matuti. Inuitato. Laudemus deũ nostrũ: In cõuersione marie magdalene. ps. Venite exulte. i. Hym. Nardi maria pi. In primo noct. añ. O quam pulchra est casta generatio cum claritate. ps. Dñe dñs. 68. Aña. Leua eius sub capite meo: ꝛ dextera illius amplexabit̃ me. ps. Celi enarrãt. 68. Añ. Reuertere, reuertere sulamitis: reuertere, reuertere: vt intueamur te. ps. Dñi est ter. 69. ℣. Specie tua. Sermo sancti augustini episco. Lectio. i.

Euangeliũ cũ legeret̃ attentissime audistis: ꝛ res gesta narrata atq; versata est ante oculos cordis vestri. Vidistis enim nõ carne, sed mēte, dñm iesum christuʒ in domo pharisei recũbentē: ꝛ ab illo inuitatũ, non fastidientē. Vidistis etiã mulierē in ciuitate famosam: male vtiq; fame: que erat peccatrix: non inuitatam irruisse cõuiuio: vbi suus medicus recũbebat: ꝛ quesisse pia impudentia sanitatē. Irruēs quasi importuna cõuiuio: opportuna beneficio. Nouerat enim quãto morbo laboraret: ꝛ illũ ad sanandum idoneum esse, ad quem venerat sciebat. Accessit ergo: non ad caput dñi, sed ad pedes: ꝛ que diu male ambulauerat: vestigia recta querebat. Prius fudit lachrymas cordis: ꝛ lauit dñi pedes: obsequio cõfessionis. Capillis suis tersit: osculabat̃: vnxit: tacita loquebat̃: nõ sermonē promebat: sed deuotionē ostendebat. ℟. Maria magdalene, ꝛ altera maria, ibant diluculo ad monumentũ. Iesum quē queritis, non est hic: surrexit sicut locutus est: precedet vos in galileã: ibi euʒ videbitis, halle, halle. ℣. Et valde mane vna sabbatoꝝ veniunt ad monumentũ orto iaʒ sole: ꝛ introeuntes, viderunt iuuenē sedentem in dextris: qui dixit illis. Iesum. Lctõ. ij.

Quia ergo tetigit dñm: rigãdo: osculando: tergẽdo: vngẽdo pedes eius: phariseus q inuitauerat dñm Iesum christũ: q̃ ex illo genere erat hominũ superborũ: de qbus Esaias propheta dicit: q dicunt, recede longe a me: noli me tangere, quoniã mũdus sum: putauit dñm nescisse mulierē. Hec apud se cogitans: dicebat in corde suo. Hic si esset ꝓpheta: sciret, q̃ mulier illi accessit ad pedes. Ideo nescire crẽdidit: q̃ illã nõ rẽpulit: q̃ accedentem nõ prohibuit: q̃ tãgi se a peccatrice pmisit. Nã illum nescisse vnde sciebat? Quid enim sciebat? O pharisee inuitator ꝛ irrisor dñi: dñm pascis: ꝛ a quo pascẽdus sis nõ intelligis? Vnde scis dñm nescisse, que fuerit illa mulier: nisi q̃ permissa est accedere: nisi q̃ illo pmittẽte osculata ē pedes eius: nisi q̃ tersit: nisi q̃ vnxit? Hec enĩ nõ debuit pmitti facere in pedibꝰ mũdis: mulier imũda. ℟. Cõgratulamini mihi oẽs qui diligitis dñm: quia quẽ querebã apparuit mihi. Et dũ flerem ad monumẽtuʒ vidi dñm meũ halle. ℣. Recedentibus discipulis nõ recedebã: ꝛ amoris eius igne succẽsa, ardebã desiderio. Et dũ. Lctõ. iij.

Si illius ergo pharisei pedes si talis mulier accessisset: dicturus erat qd Esaias de talibus dixit. Recede a me: noli me tãgere, quoniã mũdus sum. Accessit aũt ad dñm nõ mũda: vt rediret mũda. Accessit egra: vt rediret sana. Accessit cõfessa vt rediret professa. Audiuit eniʒ dñs phariseũ cogitantē. Iam hic intelligat phariseus.

ſtus. Si non poterat videre peccātē: quō modo potuit audire cogitantem? Propoſuit ergo homini ſimilitudinē de duobus, q̄ debebāt vni feneratori: etiā enim ipſum ſanare cupiebat: & ne gratis apud eū panē comederet: ipſum paſcentē eiurie bat: ipſum emēdare: ipſum mactare: ipſum mādūcare: ipſum in ſuū corpus traijcere volebat: ſicut & illi mulieri ſamaritanę dixit: ſitio. Quid enī eſt ſitio? Deſidero fidē tuā. ℟. Tulerunt dñm meū, & neſcio vbi poſuerūt eū: dicūt ei āgeli: mulier q̄d ploras: ſurrexit ſicut dixit. Precedet vos in galileā: ibi eū videbitis, allelu. allelu. ℣. Dū ergo fleret inclinauit ſe, & pſpexit in monumētū: & vidit duos angelos in albis ſedētes, q̄ dicūt ei. Precedet. In .ij. noctur. añ. Spē tua cū rel. añis & pſal. fo. 73. ℣. Adiu.

O Icunt ergo verba dñi in Lcō. iiij. hac ſimilitudine: & agit vtrūq̄: vt & inuitator ille ſanct cū ſuis diſcūbentibus: dñm noſtrū Jeſum chrīm pariter videntibus: pariter ignorantibus: & vt illa mulier habeat fiduciā cōfeſſionis ſuę, nec pūgat vlterius aculeis cōſcientię ſuę. Debebat vnus inq̄t quinquaginta denarios: alius quingētos. Donauit ambobus. Quis eū plus dilexit? Reſpōdit, cui ſimilitudo propoſita erat: reſpondere vtriq̄ ratio cōpellebat. Credo dñe: ille cui plus donauit. Attendēs mulierē, dixit ad Simonē. Uides hanc mulierē? Intraui domū tuā: aquam pedibus meis nō dediſti: hęc aūt lachrymis ſuis rigauit mihi pedes: & capillis ſuis terſit. Oſculū mihi nō dediſti: illa, ex quo ingreſſa eſt: nō ceſſauit oſculari pedes meos. Oleo caput meū nō vnxiſti: illa pedes meos vnxit vnguēto. Ideo dico tibi. Dimittuntur ei peccata multa: q̄m dilexit multum. Cui autē modicū dimittitur: modicū diligit. ℟. Diffuſa eſt grā in labijs tuis. Propterea bñdixit te deus in ęternū. ℣. Specie tua, & pulchritudine tua: intende: proſpere pcede & regna. Propterea.

O Ritur quęſtio profecto Lectio. v. ſeruanda: quę attentionē veſtrę charitatis deſiderat: ne forte ſufficere nō poſſimus verbis ad totā eius obſcuritatem remouendam & dilucidandā pro anguſtia tēporis: maxime cū caro iſta, ęſtibus fatigata iam recreari deſideret: & debitū ſumpſcens: & animę auiditatē impediēs: oſtēdat, quod dictū eſt: ſpiritus quidē promptus eſt: caro autē infirma. Metuendū eſt, & valde metuendū: ne in his verbis dñi, nō bene intelligentibus his, q̄ cōcupiſcētias ſuas carnales faciūt: & ab eis in libertatē duci pigreſcunt: ſubrēpat illa ſententia quę prędicantibus etiā aplis nata eſt in linguis maledicorū. Unde dicit apoſtolus. Et ſicut quidam dicunt nos dicere: faciamus mala vt veniant bona. Dicit enī ali quis, Si cui modicū dimittitur: modicū diligit: cui autem plus dimittitur, plus diligit: & expedit plus diligere, q̄ minus diligere. Oportet vt multum peccemus & multū debeam⁹: q̄d nobis dimitti cupiamus: vt dimiſſorē magnorū debitorū amplius diligamus. ℟. Specie tua & pulchritudine tua. Intēde, pſpere, pcede & regna. ℣. Diffuſa ē grā in labijs tuis, ppter ea bñdixit te deus in ęternū. Intē. Lc. vj.

P Eccatrix illa mulier: q̄nto plus debebat: tāto dimiſſorē debitorū ſuorū amplius diligebat: dño ipſo dicēte: dimittūtur ei multa: q: dilexit multū. Cur aūt dilexit multū: niſi q: debebat? Deniq̄ addidit & adiūxit. Cui aūt modicū dimittit: modicū diligit. Nōne expedit inq̄t, vt multū mihi dimittat, q̄ minus: vn̄ amplius diligā dñm meū? Uidetis certe pfunditatē quęſtiōis. Scio, videtis anguſtias tpis: & hęc videtis & ſentitis. Accipite ergo pauca. Si magnitudini q̄ſtionis nō ſatisfecero: interim pñtē recōdite ſimonē: in futuro tenete debitorē. Da nūc duos hoīes: vt ſub exēplis euidētiorib⁹, q̄d propoſui, cogitetis. Un⁹ eorū plenus eſt pctis: diu peſſime vixit: alter eorū peccauit pauca. Accedūt ergo ābo ad grā: ābo baptizant. Intrāt debitores: exeunt liberi. Plus donatū eſt vni: minus alteri. ℟. Propter veritatem, & māſuetudinē, & iuſtitiā. Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Spē tua. vt ſup. Et de.

In.iij.noc.añ. Nigra sum sed formosa. cũ rel.añis,ꝛ psal. fo.70. ℣. Elegit eam de⁹. Euãgeliũ Rogabat Jesum qdã phariseus.166. q̃re in feria.v.post dñicã passiõis. Septimũ ℟. Dilexisti iustitiã ꝛ odisti iniqtatẽ. Propterea vnxit te de⁹ de⁹ tu⁹ oleo letitie. ℣. Propter veritatẽ ꝛ mansuetudinem ꝛ iustitiam. Propterea vnxit te. Octauũ ℟. Regnũ mundi ꝛ oẽm ornatũ seculi contẽpsi: ꝑpter amorẽ dñi iesu xpi. Quẽ vidi: quẽ amaui: in quẽ credidi: quez dilexi. ℣. Eructauit cor meũ verbũ bonũ: dico ego opa mea regi. Quẽ. Glia. Quẽ.

Ad laudes ꝛ per horas antiphona.

Dum eẽt rex in accubitu suo: nardus mea dedit odorẽ suauitatis. ps. Dominus regna.5. cũ rel. Añ. In odorem vnguentoꝝ tuoꝝ currimus: adolescentule dilexerũt te nimis. Añ. Iã hyems transijt: imber abijt ꝛ recessit: surge amica mea ꝛ veni. Añ. Ueni electa mea, ꝛ ponã in te thronũ meũ halla. Añ. Ista est speciosa, inter filias hierusalem. Caplm. Confitebor tibi domine rex. Hymnus.

Huius obtentu deus alme nostris: parce iam culpis vitia remittens: quo tibi puri resonemus almũ: pectoris hymnuz. Glia patri genitoq3 proli: ꝛ tibi compar vtriusq3 semper: spiritus alme deus vnus omni: tẽpore secli. Amẽ. ℣. Elegit eã de⁹ ꝛ preelegit eã. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eã. Ad bñs añã. Maria ergo vnxit pedes iesu: ꝛ extersit capillis suis: ꝛ domus impleta est ex odore vnguenti. Oõ. Beate marie magdalene. ¶ Ad.iij.cap. Confitebor tibi dñe rex.74. cũ versi. ꝛ rel. cap.ad Sextã ꝛ Nonã in cõe nec virginũ, nec marty. Ad vesp.añ. Dum esset rex in. Cũ rel. psal. de cõmuni virginuz. Caplm. Cõfitebor tibi dñe rex.334 Hymnus 161. Nardi maria pystici.334 ℣. Elegit eã de⁹. Ad magni.añ. Mulier, que erat in ciuitate peccatrix, attulit alabastrũ vnguenti: ꝛ stans retro secus pedes dñi, lachrymis cepit rigare pedes eius: ꝛ capillis capitis sui tergebat: ꝛ osculabat pedes ei⁹, ꝛ vnguẽto vngebat. Oõ. Btẽ marie magdalene.

¶ Sancti Apollinaris epi ꝛ marty. Oõ.

Deus fideliũ remunerator aiaꝝ: quiq3 hunc diẽ btĩ Apollinaris sacerdotis tui, martyrio cõsecrasti: tribue nobis quesumus famulis tuis: vt cuius venerandã celebramus festiuitatẽ: precibus eius indulgentiam consequamur. Per dominũ. Lcõ.j. dic.u.

Sanctus Apollinaris beati petri apli discipulus: rome ab codẽ ordinatus eps: rauennã ciuitatẽ italie est direct⁹. Ibi aũt vxore tribuni sanata, baptismũ christi ipsa cũ viro suo, ꝛ familia: susceperũt. Qð cũ iudici fuisset nunciatũ, ab eo protinus accersitur: ꝛ ad templum iouis ducitur: vt ei immolaret. Quo perueniens, cum diceret aurum ꝛ argentũ ibi appensum melius eẽ paupibus erogari, q̃ ante demones pendẽre: capit: fustibus cedit: semiuiuus relictus, sed a discipulis collectus: per sex menses in domo cuiusdã vidue refouetur. Exinde ad ciuitatẽ Classensem veniens, vt quendam nobilem mutum sanaret: cũ domuz ingrederet: puella quedã spiritũ immundũ habens, exclamauit dicens. Recede serue dei, nã faciam te ligatis pedibus de ciuitate extrahi. Tu aũt. Lectio scdã.

Quem Apollinaris increpans, protinus exire coegit. Cunq3 super mutum nomen domini inuocasset, ꝛ curatus fuisset: plusq3 quingenti homines in christum crediderunt. Pagani autem fustibus cesum prohibebant, ne nomen domini nominaret. At ille in terra iacens, clamabat. Quoniã ipse est verus deus. Tũc illum nudis pedibus sup prunas stare fecerunt: sed cum christum constantissime predicaret: extra vrbem eum proiecerũt. Postea autem Rauennam veniens, a paganis capitur: ꝛ ad templum Apollinis ducitur. Cuius simulachrum videns, maledixit, ꝛ subito corruit. Hoc videntes pontifices, ipsum iudici Thauro presentarunt. Qui iudex cum filium suum cecum illuminasset: credidit in christum: ꝛ ipsuz quatuor annis in suo predio manere fecit. Tu autem domine mi. Lectio tertia.

Post

Post hec cum pontifices idolorum eã apud Vespasianum accusassent: iussit imperator: vt quicunq; dijs iniuriã facerẽt: aut satisfacerent, aut vrbe priuarentur. Non enim ait iustum est, vt deos vindicemus: sed ipsi seipsos de inimicis suis vlcisci poterunt, si irascantur. Tunc Demostenes patritius, eũ sacrificare nolentẽ, cuidam centurioni iã christiano, tradidit. Cuius rogatu pergens in vicum leprosorum: vt propter fauorem gentium latitaret: a paganis insecutus: vsq; ad mortem diutissime cesus: septem diebus superuiuens, post admonitionem discipulorum, spiritum deo tradidit, sub Vespasiano imperatore: et honorifice sepelitur: et ĩ pfatione ab ambrosio multipliciter cõmendat.

die.24. ❡ Sancte Christine virgi. et mart. Lc. i.

Apud Italiam in Tyro: que est circa lacum vulsinum: nata le scte Christine virginis. Que in christum credens: deos aureos Urbani patris sui prefecti confregit: et pauperibus distribuit. Ob hoc, iubente patre: alapis afflicta: verberibus dilaniata: ferro onusta: in carcerem coniecta est. Post hec cum diutissime et crudelissime dilaniaretur: de carnibus suis, patris in faciem proiecit. Tu autem. Lectio secũda.

Quinq; alligata rote: igne supposito, et fuso oleo desuper torqueretur: erumpens flamma: mille gentilium interfecit. Iterum carceri tradita: angelo visitante, sanata est, et refecta. Deinde cum magno saxi pondere in mare: idest in lacum Vulsinum iactata: angelico presidio liberata est. Quam successor patris eius Dion: multis iterum supplicijs affligit.

Sed orante illa: simulachrum Lc. iij. Apollinis quod adorare iubebatur: in fauillam subito redactum est. Quo miraculo, tria milia hominum ad fidem christi conuersi sunt. Nouissime successor predicti Julianus: post fornacem, candentẽ: vbi quinq; diebus illesa permansit: post serpentes, a venefico immissos: sed christi fide superatos: post abscissionem lingue: sagittis eam configi precepit: sicq; cursus gloriosi martyrij consummauit. Tu aut. die.25.

❡ Sancti Jacobi apostoli. Oratio.

Esto dñe plebi tue sanctificator et custos: vt apostoli tui Jacobi munita pͣsidijs: et conuersatione tibi placeat: et secura mente deseruiat. Per dominum no.

Sermo sancti ioãnis Chrisostomi. Lctõ.i. ex homi lia.35. ca.20.

Accessit ad iesum mater filiorum zebedei: hoc est Salome, cuius apud alterũ euãgelistã ponit nomẽ, vere pacifica: que filios genuit pacis. Nõ solũ aũt ex Marco euãgelista: q manifeste ipsos frẽs exponit accessisse ad Jesum: et hec eadem postulasse itelligere possumus: qm a filijs suis erat summissa: sed ẽt ex pñtib⁹ chri sermonib⁹: qbus nõ qsi ad mulierẽ ipsaz p se petẽtẽ: sz qsi ad filios summittẽtes rñdit. Nescitis qd petatis. Existimo enĩ q ij frẽs cũ audissent dñz de passiõe sua pphetãtẽ: ceperũt dicere intra se, cũ eẽnt fideles. Ecce rex celestis descendet ad regna tartarea: vt regẽ qdẽ mortis destruat: ipsaz aũt mortẽ diuinitatis sue potẽtia calcet: et sic vinculo tenebrarũ soluto: captiuas aĩas ad sua regna pducat: nec innumerabilis militia demonũ resistere poterit contra eum. Lcõ.ii.

Tam quẽ enĩ in corpe cõstitutũ fremuerunt dicẽtes: qd nobis et tibi fili dauid: fili dei excelsi: venisti aũ tps torquere nos? Quomõ nudam ipsam diuinitatẽ cõtra se descendentẽ poterũt sustinere? Ecce post tres dies mortis sue reuertetur ab inferis: quasi victor de bello. Nam cũ victoria fuerit consũmata: qd aliud restat: nisi vt regni gloria subsequatur? Ergo quid faciemus fratres? Quomodo possumus regni illius eẽ participes? Scimus quia inuidus nõ est. Qui enĩ seipsuz donauit hoĩbus: quomõ regni sui societatẽ non donabit? Petentis negligẽtia rephẽdit: vbi dedantis misericordia nõ dubitat. Lctõ.iij.

Si nos rogamus magistrũ: forsitan cę
terorũ fratrũ corda concutiemus. Et
dũ nobis duobus prouidere volumus:
inter omnes scandalũ excitabimus. Nam
et si scti sunt: tamen hoĩes sunt. Et si vinci
a carne nõ possunt, quasi iam spirituales:
tamen pcuti possunt: quasi adhuc carna
les. Ut qd ergo vel leues occasiones dare
debemus: quibus improba carnis natura,
tranquillas animas eorũ inquietet? Sum
mittamus ergo matrẽ nostrã: vt suo nomi
ne deprecet pro nobis: et fient duo bona.
Si enĩ res ipsa reprehensibilis inuẽta fue
rit: facile merebit veniã qsi mulier: ipse enĩ
sexus excusat errorẽ. Si aũt non fuerit im
portuna: facilius impetrabit mater pro filijs
rogans. Ipse enĩ dñs q maternos animos
filiorũ miseratione impleuit: facilius exau
diet maternum affectum. Tu. Lectio. iiij.

Magna laus mulieris huius: ex hoc
loco colligit. Primũ, qr nõ solũ illi
reliquerãt patrẽ: sed ẽt ipsa reliquerat virũ
suũ: et secuta fuerat christũ. Et illi ostende
rũt, qr filij erant huiusmodi matris: et ipsa
ostendit, qr mater erat taliũ filiorũ. Quod
aũt viuũ reliquerat virũ: sermo demõstrat:
q de vocatione eorũ scriptus est dicẽs. Illi
aũt reliquerunt patrẽ suũ zebedeũ in naui,
cũ mercenarijs: et secuti sunt christũ. Nisi
forte qs dicat: qr christus plusq̃ triennio
docuit: et intra tempus vocationis aplõr
et passionis chri mortuus est zebedeus: et
sic illa secuta est: christum tamẽ secuta est.

Qualis radix, talia et germi- Lcõ. v.
na: et qualis terra, talis et fruct⁹. Nõ
eã vicit, sicut cęteras mulieres, maritalis
affectus: qr ille tẽporalis erat maritus: iste
aũt perpetuus sponsus. Illius amor dece
ptio erat carnalis: istius aũt dilectio incor
ruptibilis vita. Non illã tenuit miseratio
senectutis eius: qr ille sine ista viuere pote
rat: ista tamẽ sine christo salua eẽ nõ poterat.
Cogitauit enim quoniã amplius pderit
viro suo: si propter deũ reliquerit virum:
q̃ si propter virum reliquerit deum. Pro
pterea secu fragili, et iã ętate defecta: chri
sti vestigia sequebat: qr fides nũq̃ senescit:
et religio fatigationem nõ sentit. Ita ergo
nõ sentit illa, sicut cęterę matres: quę cor
pora natorum suorũ amant: animã autem
contemnũt. Desiderant enĩ illos valere in
sclo isto: et nõ curãt, qd sint passuri in alio.

Alij militias filijs prouidẽt: Lc. vj.
alij honores: et nemo filijs prouidet
deũ. Perditionẽ illorũ cũ magno precio
cõparant: et salutẽ illorũ, nec dono accipe
re volunt. Si viderint illos pauperes: tri
stant et suspirant. Si aũt viderint illos pec
cantes: nemo tristat: vt ostendant, qa cor
porũ sunt parentes: nõ animarũ. Accessit
ergo ad iesum: rogans et petẽs aliquid ab
eo. Audacem enim fecerat eã natorũ affe
ctus: reuerentiã forsitan spiritalem vicerat
amor carnalis. Dicit ei iesus. Quid vis?
Nõ interrogat quasi nesciens, vt audiret
qd vellet: sed vt illa exponente: manifestaã
faceret irrationabilẽ petitionẽ ipsorũ: quã
petebant quidem quasi religiosi, et cęlestis
glorię amatores: nõ quasi scientiã haben
tes, vtiliũ postulationũ et nociuar. Lc. vij.

Nam frequẽter dñs patit discipulos
suos aliqd non recte, aut dicere: aut
agere: aut cogitare: vt ex illorũ culpa, oc
casiones inueniat docendi, exponendiq̃
regulã pietatis: sciens qa et ipse error eor
nõ nocet, pręsente magistro. Et oẽs nõ so
lũ in pręsenti sed etiam in futuro: doctrina
eius ędificat. At illa dixit. Dic vt sedeant
ij duo filij mei: vnus ad dexterã tuã, et ali⁹
ad sinistrã tuã in regno tuo. Nõ dicimus,
qr recte petijt: sed hoc dicimus: qr non ter
rena, sed cęlestia filijs suis optabat. Tunc
dominus occultorum cognitor: non ad
verba intercedentis mulieris respondit, di
cens. Nescitis quid petatis. Cõcupiscen
tia enim carnalis: considerationem in vo
bis spiritualem exclusit. Non audistis me
referentem: cum venerit filius hominis in
maiestate sua: ponet oues ad dexteram:
hędos autem ad sinistram? Tu. Lcõ. viij.

Et dicet his qui ad sinistrã sunt. Di
scedite a me maledicti in ignem eter
num. Quomodo vos vultis vt vnus sede
at ad dexteram: et alius ad sinistrã? Ego

vos vocaui ad partem dexteraz de sinistra τ vos vestro consilio curritis ad sinistraz. Sed forsitan per mulierem res agebatur. Uidit enī diabolus q: per illos ipsos aduersus eos agere non valebat: contulit se ad consueta arma mulierum: vt sicut Adā per mulierem spoliauit: ita τ istos separaret per matrem. Nam etsi mater erat: tamē mulier erat: propter qđ τ si affectus eius dulcis erat erga filios quasi matris: intellectus tamē ei⁹ nociuus erat q̄si mulieris.

Sed iam non poterat per **Lectio.ix.** mulierē perditio introire in sanctos: ex quo de muliere salus cunctorum processit. Intelligere ergo debemus τ nos: vt non illud a deo petamus: quod nos bonum esse iudicamus: sed orantes in prāte eius ponamus: vt nos illud petentes exaudiat: qđ ipse nobis expedire cognoscit. Nescitis quid petatis. Bonum quidē desiderium: sed inconsiderata petitio. Ideo etsi impetrare nō debebat simplicitas petitionis eorum: tamen confundi non merebatur: quia de amore domini nascebatur. Propterea non voluntatem neq₃ propositum eorum culpat: sed solam ignorantiā reprehendit dicens. Nescitis q̄d petatis.

die.16. Totū ei⁹ offiū reg re in offi ciis nouis.

¶ Scte Anne mr̄is btē marie virgi. Orō.

Deus qui beatę annę tantam gratiam donare dignatus es: vt mariam matrē vnigeniti filij tui in suo vtero meruit portare: da nobis per intercessionem matris τ filię: tuę propitiationis abundantiam: vt quarum memoriam pio amore amplectimur: earum precibus, ad celestem hierusalem peruenire mereamur. Qui tecū viuit τ regnat. In vni.

¶ De vita diuę Annę, τ ei⁹ viri Ioachim

Beata τ gloriosa semper vir- **Lcō.j.** go maria ō stirpe regia τ familia dauid oriunda: in ciuitate nazareth nata: hierosolymis i tēplo dn̄i nutrita fuit. Pater eius Ioachim, mr̄ vero Anna dicebat: dom⁹ paterna ex galilea τ ciuitate nazareth. Maternū aūt genus ex Bethleē erat: vita eorū simplex τ recta apud dominū: apud homines irreprehensibiles erat τ pia. Nā omnem substantiam suam trifarie diuidebant: vnam partem templo τ tēpli seruitoribus impendebant: aliam peregrinis τ pauperibus erogabant: tertiam suę familię vsibus, τ sibi reseruabāt. Ita isti deo chari, hominibus pij: per annos circiter viginti, castū domi coniugium sine liberorum procreatione exercebant. Uouerunt tamē, si forte deus donaret eis sobolē: eā se domini seruitio mancipaturos: cuius rei gratia, τ templum domini singulis p annū festis, frequentare solebant. Tu aūt.

Factum est autem vt **Lectio scda.** enceniorū festiuitas appropinquaret: vnde cum nonnullis contribulibus suis hierosolymam τ Ioachim ascendit. Ea vero tempestate Isachar ibi pontifex erat: qui cum inter ceteros conciues suos τ Ioachim cū oblatione sua offerentem vidēret: despexit eum: τ munera eius spreuit: interrogās cur inter fecūdos infęcundus ipse stare presumeret: dicēs: illius munera nequaquam deo digna posse videri, quē ipse prole indignū iudicasset, scriptura dicente. Maledictum omnem esse, qui non genuisset masculum in israel. Dicebat ergo prius eum ab hac maledictione sobolis generatione soluendū, τ sic demū in cōspectu dn̄i cū oblationibus esse venturum: cuius opprobrij obiectu pudore magno cōfusus Ioachim, ad pastores q cū pecoribus erant in pascuis suis, secessit: neq₃ domum repetere voluit: ne forte a contribulibus suis qui simul aderant, τ hoc a sacerdote audierant: eodem opprobrij eulogio notaretur. Tu autē domine.

Uerum cum ibi aliquan- **Lectio.iij.** diu esset: quadam die cum esset solus: angelus ei dn̄i cum immenso lumine astitit: qui cū ad eius visionē turbaret: angelus qui ei apparuerat, timorē eius cōpescuit dicens. Noli timere ioachim: neq₃ in visione mea turberis. Ego enī sum angelus domini missus ab ipso ad te: vt annunciem tibi preces tuas esse exauditas, τ elemosynas tuas ascēdisse in ꝯspectu ei⁹.

Uidens q̃ppe vidit pudorẽ tuũ: ⁊ audiuit sterilitatis opprobriũ nõ recte tibi obiectũ. Peccati nãq; nõ naturę vltor est deus: ⁊ ideo cum alicuius vterum claudit: ad hoc facit, vt mirabilius denuo aperiat: ⁊ non libidinis esse quod nascitur: sed diuini muneris cognoscatur. Tu autem. **Lectio. iiij.**

PRima enim gentis vestrę sarra mater: nõne vsq; ad octogesimũ annũ infęcunda fuit: ⁊ tamen in vltima senectutis ętate, genuit Jsaac: cui repromissa erat bñdictio omniũ gẽtiũ: Rachel quoq; tantũ dño grata, tantũq; a sctõ Jacob adamata, diu sterilis fuit: ⁊ tamen Joseph genuit, nõ solũ dñm ęgypti, sed plurimarũ gentiũ fame perituraꝝ liberatorẽ. Quis in ducibus, vel fortior Sansone, vel sanctior Samuele: ⁊ tamẽ hi ambo steriles matres habuere. Si ergo ratio verbis meis tibi non persuadet: crede dilatos diu conceptus, ⁊ steriles partus mirabiliores esse solere. Proinde anna vxor tua pariet tibi filiam: ⁊ vocabis nomen eius mariam: hęc erit vt vouisti ab infantia sua domino consecrata: ⁊ spiritu sancto replebitur adhuc ex vtero matris suę. Omne immũdum, neq; manducabit, neq; bibet: neq; inter populares forinsecus turbas: sed in templo domini conuersatio eius erit: ne quid de ea sinistrum vel suspicari salte possit, vel dici.

JTaq; ętate procedente, sicut **Lcõ. v.** ipsa mirabiliter ex sterili nascetur: ita incõparabiliter virgo generabit altissimi filiũ, q̃ Jesus vocabitur, secundũ nominis ethymologiã, saluator omniũ gentiũ erit: ⁊ hoc tibi eorum quę annuncio signũ erit. Cum perueneris ad Auream in hierosolymis portam: habebis ibi annã vxorẽ tuã, quę de tuę regressionis tardatione modo solicita: tũc in aspectu tuo gaudebit. His dictis, angelus discessit ab eo. Deinde apparuit Annę vxori eius dicens. Ne timeas Anna, neq; phãtasma esse putes, quod vides. Ego enim sum Angelus, qui p̃ces ⁊ eleemosynas vestras obtuli in cõspectu dei: ⁊ nunc missus sum ad vos, vt annunciem vobis nascituram filiam: quę Maria vocata: super omnes mulieres erit benedicta. Hęc a natiuitate sua stati domini gratia plena: tribus ablactationis suę annis in domo paterna permanebit: postea seruitio domini mancipata, a templo vsq; ad intelligibiles annos non discedet. **Lectio. vj.**

UBi denique ieiunijs ⁊ orationibus, nocte ac die deo seruiens: ab omni immundo se abstinebit. Uirũ nunq; cognoscet: sed sola sine exemplo: sine macula: sine corruptione: sine virili cõmixtione, virgo filiũ ⁊ ancilla dñi: ⁊ gratia ⁊ noĩe ⁊ opere saluatorem mũdi generabit. Jtaq; surge, ascende hierusalẽ: ⁊ cũ perueneris ad portã quę Aurea, pro eo q̃ deaurata est vocatur: ibi pro signo virũ tuũ pro cuius incolumitatis statu solicita es, obuiũ habebis. Cum hęc igit̃ ita euenerint: scito q̃ ea quę ãnũcio tibi: sine dubio cõplẽda erũt. **L. vij**

IGitur iuxta angelicũ p̃ceptum vterq; de loco in quo erant p̃mouẽtes, ascẽderunt hierlm, ⁊ cũ ad locũ p̃uenissent, angelico vaticinio designatũ: ibi se inuicem obuiauerunt. Tunc de mutua sua visione lęti: ⁊ promissę p̃lis certitudine securi: debitas domino humiliũ exaltatori gratias egerunt. Jtaq; adorato domino, domum regressi, diuinum promissum certi ⁊ hylares expectabant. Concepit ergo Anna, ⁊ peperit filiã: ⁊ iuxta mãdatũ angelicũ, parentes, vocauerũt nomẽ eius Mariã. **Le. viij.**

CUnq; trium annorum circulus volueret: ⁊ ablactationis tempus cõpletum esset: ad templum dñi virginẽ cum oblationibus adduxerũt. Erant aũt circa templum iuxta quindecim graduũ Psalmos: quindecim ascensionis gradus. Nã quia templum erat in monte constitutum, altare holocausti quod forinsecus erat, adiri gradibus non valebat. Jn horum itaq; vno beatam virginem mariam paruulam parentes constituerunt. Cunq; ipsi vestimenta quę in itinere habuerant exuerent: ⁊ cultioribus ex more vestibus se mundioribus induerent: virgo domini cũctos singillatim gradus: sine ducentis ⁊ leuantis manu, ita ascendit: vt perfectę ętati in hac

dumtaxat

dũtarat causa,nihil deesse putares. Lec. iij.

Am quippe dominus in virginis sue infantia magnum quid operabatur: et quanta futura esset huius miraculi indicio premonstrabat. Igitur sacrificio,secũdum consuetudinẽ legis celebrato: et voto suo perfecto, virginem intra septa templi cum alijs virginibus ibidem educandis, dimiserunt:ipsi vero domum regressi sunt. Uirgo autem domini cum etatis processu et virtutibus proficiebat: et iuxta psalmistam,pater et mater dereliquerunt eam:dominus autem assumpsit eã. Quotidie nãq; ab angelis frequentabatur: quotidie diuina visione fruebatur:que eam a malis omnibus custodiebat: et bonis omnibus redundare faciebat. Tu autem domine mi.

die.27. ¶ Sancti pantaleonis martyris. Lectio.

Jchomedie passio sancti Pãtaleonis martyris. Qui cum iubente maximiano artẽ disceret medicine: a presbytero Hermolao ad fidem christi cõuersus, multa miracula fecit. Patremq; suum et senatorem Eustorgium christi fidei subiugauit: ob quam causam tentus ab eodem Maximiano: eculei pena, et lampadarum exustione cruciatus est. Sed inter hec, domino sibi apparente refrigeratus: tandem ictu gladij martyrium cõsummauit. Tu.

die.28. ¶ Sanctor martyrum Nazarij Celsi Uictoris et Innocentij. Oratio.

Anctorum martyrum tuorum nos domine Nazarij et Celsi: Uictoris et Innocentij confessio beata communiat: et fragilitati nostre subsidium dignanter exoret. Per dominum nostrum iesum Christum. Lectio.j.

Nazarius genitus a patre nomine Africano: matre vero eius nomine Perpetua ciue romana: baptizatus per manus Lini successoris beati Petri: Romam egressus, et Placentiam et Mediolanum pertransiens: in ciuitatem Gallie, nomine Cimellum: cum predicaret nomen christi et baptismum penitentie: filium cuiusdam mulieris: que erat prima ciuitatis, nomine Celsum: a matre oblatum, baptizauit: et in fide christi plenius instruxit. Deinde Treuerim deueniens: cum nomẽ christi publice predicaret: Neroni de eo per Cornelium qui illi ciuitati preerat, significatum est. Lectio secũda.

Qui misso Bentone milite suo: Nazarium et Celsum sibi precipiẽs presentari: iussit eos ligatis manibus et pedibus in maris profundum precipitari: dicens nautis. Tollite hos in nauem vestrã: et ligatis manibus ac pedibus, mittite eos in mare: accipiat eos profundum maris: et demergat eos fluctus barathri. Et si salui eiecti fuerint in locum quempiam: incendite eos igni: et cinerem eorum in mare mittite: ne resurgant adhuc: et nobis majora dãna inferant: et renunciate mihi: et dabo vobis dona mundi huius: et honorabo vos: et eritis gloriosi in dijs. Et eleuantes naute in vnam nauim nazarium et celsum: nauigauerunt. Beatus autem nazarius gratias agens deo: texit faciem suã et pueri: et obdormierunt. Naute vero proiecerunt eos in mari: et nubes mox suscepit eos. Tu autem dñe. Lectio tertia.

Et factũ est circa nauim totũ mare tenebrosum. Angelus autẽ dñi descẽdit ad Nazarium: et ostendit ei testamentum domini in mari. Et excitauit dominus spiritum stridentem ex inferioribus abyssi: et facta est tempestas magna circa nauem et timuerunt naute dicentes. Peccauimus coram deo Nazarij: ideoq; perimus. Nauigantes vero stadia fere quinquaginta: cum iam demergerentur: viderunt nazarium supra mare ambulantem cum puero: et exclamauerunt naute vna voce dicentes. Sancte vir dei salua nos per deum qui te saluauit: et credemus tibi: et adducemus nauem in quemcunq; portũ volueris. Tu autem domine. Lectio quarta.

Espondens autem sanctus Nazarius dixit eis. Creditis, quia deus meus possit liberare vos? Et dixerunt naute. Nos quoq; exclamamus vna voce inuocantes deum tuum: et credimus quia potest ipse deus tuus liberare nos.

Et ascendens beatus nazarius in nauim:
dixit eis. Custodite vos a doctrinis demo
niorũ, ⁊ Neronis. Tũc catechizati in fide
christi: nauigare ceperũt. Et factũ est ma,
re pacificũ. Et iter agentes, venerunt ad ri,
pã: ⁊ deposuerunt sanctũ Nazariũ cũ pue
ro, in loco quodã ꝓcul a Ianuensi vrbe:
passus fere sexcẽtos. Ubi ꝑ ipsius merita,
orationes ⁊ vota soluunt: ⁊ vocat locus,
ad sanctos peregrinos. T u. Lectio qnta.

D Einde ingressi ciuitatẽ Ianuensem:
preterunt Mediolanũ: vbi reqsiuit
Nazarius in carcere sctõs martyres dei:
Geruasiũ ⁊ Protasiũ: ⁊ inuenit eos. Qui,
bus adherens, cõfortabat eos. Audiens
hec Anolinus: qui cũ iã ex vrbe Mediola
nensi expulerat: q hec faceret btũs nazari
us: indignatione repletus, dixit militibus
suis. Quomodo effugit manus Neronis
hõ iste? Et iussit eũ in altũ carcerez mitti.

E T missis muneribus ⁊ prec. Lcõ. vj.
mijs ad Neronẽ imperatorẽ suum:
scripsit ei. Neroni Cesari imperatori, ⁊
principi pijssimo, in oĩbꝰ dijs nr̃is. Ano,
linus seruus tuus salutẽ. Uirũ q dicitur
Nazarius inueni fugientẽ potestatẽ tuaz:
seditionibus ꝑturbantẽ ciuitatẽ nostram,
ꝑuertentẽ aliquos, quos iamdudũ in car,
cere retinebã: expectans iussa tue magni,
tudinis, qualiter eos de terra perdam. Ex
dijs gloriã tuã salua. Accipiens autẽ epi,
stolã Nero, exiluit de sede sua dicens. Ad
huc viuit deorũ nostrorũ aduersarius? Et
q̃rebat occidere nautas ⁊ nõ inueniebat.
Scripsit aũt Anolino dicens. Incide col
la eorũ: ⁊ da auibus carnes eoꝝ. Nõ post
multos dies iussit Anolinus decollari ab
scõse Nazariũ cũ puero Celso. Quod ob,
seruantes christiani, furati sunt sctã ⁊ pre,
tiosa corpora eoꝝ: ⁊ die qnto calendarum
Augustarũ tulerũt ea foras portã que di,
cit Romana, ⁊ i ꝓprijs hortis ea sepelierũt.

Pro sancto victore pontifice. Lcõ. vij.

U Ictor natione afer: ex patre felice: se
dit annos decez: menses duos: dies
decẽ. Fuit aũt tẽporibus augusti cesaris:
a Cõmodo quinto, ⁊ Grauione: vsq ad
Lateranũ ⁊ Ruffum. Hic cõstituit vt san,
ctũ pascha die dñico celebraret: sicut eleu
therius. Hic fecit sequentes cleros. Mar,
tyrio coronat. Et cõstituit, vt necessitate
faciente: vbicũq inuentus fuisset: siue in
flumine: siue in mari: siue in fontibus: tan,
tũ christiane credulitatis cõfessione clari,
ficata: qcunq hoĩum ex gentibus veniẽs
baptizaret. Hic fecit ordinationes duas
ꝑ mensem decẽbrez: presbyteros quatuor
diaconos septẽ: episcopos ꝑ diuersa loca
duodecim. Hic fecit constitutũ ad interro
gationẽ sacerdotũ de titulo pasche: cum
presbyteris, ⁊ episcopis: facta collatio,
ne ⁊ accersito Theophilo epõ Alexãdrie:
facta cõgregatione: vt a q̃rtadecima luna
primi mensis, vsq ad vigesimã, primo die
dñico custodiat sanctũ pascha. Hic sepul
tus est iuxta corpꝰ btĩ Petri in Uaticano
qnto cal. augusti: ⁊ cessauit epatꝰ dies. xij.

Pro sancto innocentio põtifice. Lc. viij.

I Nnocentius natione Albanensis: ex
patre Innocentio: sedit annos quin,
decim: menses duos: dies viginti. Hic cõ
stitutũ fecit de omni ecclesia: ⁊ de regulis
monasteriorũ: ⁊ de iudeis, ⁊ de paganis:
⁊ multos cathaphrigas inuenit: quos in
exilio monasterij relegauit. Et hic inuenit
Pelagiũ ⁊ Celestiũ hereticos: ⁊ dãnauit
eos. Et hic constituit, vt q natus fuerit de
christiana stirpe: denuo nasci debeat ꝑ ba,
ptismum: hoc est baptizari: qđ Pelagius
dãnabat. Eodẽ tẽpore dedicauit basilicã
sctõrũ Geruasij ⁊ Prothasij ex deuotio
ne testamenti cuiusdã illustris femine Ue,
stine: laborantibus presbyteris Ursino et
Leopardo: ⁊ diacono Libiano. Que femi
na suprascripta, testamẽti paginã sic ordi
nauit: vt basilica sctõrũ martyrũ: ex orna,
mentis ⁊ margaritis cõstrueret: venditis
iustis estimationibus. Et ꝯstructa est vsq
ad ꝑfectũ basilica. In quo loco btĩssimus
Innocentius ex delegatione illustris femi
ne Uestine titulũ romanũ cõstituit: ⁊ in ea
dẽ domo, obtulit patenas argẽteas duas:
pensantes solidos Sexagintaunũ. Balne,
um in vico longo, qđ cognominat Tem,
plum:

plū: ꝑcio solidoꝝ q̄draginta: filiq̄s vncias tres: porrę numētane p̄stās solidos .xxiij.

Hic ↄstituit sabbato ieiuniū **Lcō.ix.** celebrari: qa sabbo dn̄s ī sepulchro posit⁹ est: ⁊ discipuli ieiunauerūt. Hic ↄstituit basilicā btē Agnetis martyris, a p̄sbyteris Leopardo ⁊ Paulino solicite ac digne gubernari, ⁊ regi: ⁊ ornari eoꝝ dispositione. Tituli supradicti Vestinę, p̄sbyteris concessa est ptās. Hic fecit ordinationes quatuor per mensez decembrem: p̄sbyteros triginta: diaconos tredecim: ep̄os p diuersa loca numero q̄nq̄gitaq̄tuor. Qui et sepultus est in cęmeterio ad vrsum pileatū q̄nto cal. augusti: ⁊ cessauit ep̄at⁹ dies .xxij.

die.29. ¶ **Sanctorū martyrū Felicis Simplicij Faustini ⁊ Beatricis. Oratio.**

Presta q̄s dn̄e, vt sicut populus christianus, martyrū tuorū Felicis Simplicij Faustini ⁊ Beatricis, temporali solennitate cōgaudet: ita perfruat̄ ęterna: ⁊ qd̄ votis célebrat: comprehendat effectu. Per dominū. **Lectio .j.**

Romę via Aurelia: bti Felicis pontificis, sub Cōstantino filio Constantini. Idē Cōstantinus augustus cōsilium hęreticorū ac Valentis ⁊ Vrsatij arrianorū approbans: qui ⁊ ipse arrianus erat: ab Eusebio nichomediensi rebaptizatus: eiecit sanctū felicē vrbis ep̄m de sede ep̄atus sui. Et facta est p̄secutio maxima in clero: ita vt p̄sbyteri ⁊ clerici plures necarent̄, ⁊ martyrio coronarent̄. Sanctus aūt ac beatissimus papa felix depositus, habitauit in p̄dio suo, qd̄ est, via portuensi. Et agentibus postmodū hęreticis, exinde leuatus: ductus est in ciuitatē: capiteq̄ truncato: martyrio coronat̄ quarto idus nouēbris. Et exinde raptū est corpus eius a p̄esbyteris ⁊ clericis: ⁊ sepultū est in basilica quā ipse construxerat via aurelia q̄rtodecimo calen. decēbris in miliario secundo ab vrbe. Cui⁹ natale celebrat̄ q̄rto calē. augusti.

Felix natione Romanus, **Lectio .ij.** ex patre Felice p̄sbytero: d̄ titulo fasciolę: sedit annos octo, menses vndecim: dies decem ⁊ octo. Hic fuit temporibus Oldobrachi regis: vsq̄ ad tēpora Theodorici. Hic fecit basilicā scti Agapiti iuxta basilicaz scti Laurentij martyris. Sub huius ep̄atu iterū venit relatio de grecia: Petrū Alexādrinū reuocatū ab Achatio episcopo constantinopolitano. Tunc venerabilis Felix archiepiscopus sedis aplicę vrbis romę: misit defensorē cū cōcilio sedis suę. Et facto concilio, damnauit Achatium cum Petro. Tu au ē. **Lcō .iij.**

Post annos tres: iterū venit relatio ab impatore zenone: vt pęnitens rediret Acharius. Tunc papa felix misit episcopos Nemesiū ⁊ Vitalē: vt si inuenirent cōplicē petri achatiū: iterū dānarēt eos: si nō offerrent libellū pęnitentię. Qui dū introissent in ciuitatē Heracleā: corrupti sunt pecunia data supradictis episcopis: ⁊ nō fecerunt secundū pręceptū sedis apostolicę. Venerunt aūt Romā ad sedē aplicam. Eodē tempore venerabilis Felix papa fecit synodū. ⁊ operatus est discussionez: ⁊ inuenit in iudicio: ambos episcopos Nemesiū ⁊ Vitalē reos: ⁊ corruptos pecunia.

Et eiecit Nemesiū ⁊ Vitalē **Le .iiij.** ep̄os a cōmunione fideliū. Tūc Nemesius ep̄s nō se tacuit corruptū pecunia: cui conciliū ↄcessit tēpus pęnitētię. Hoc factū est tempore Oldobrachi regis. Hic fecit ordinationes duas in Vrbe Roma p mensem decēbrē: p̄sbyteros octo ⁊ viginti: diaconos q̄nque: episcopos p diuersa loca numero vnū ⁊ triginta. Hic sepultus est in basilica beati pauli apostoli: ⁊ cessauit episcopatus dies q̄nq̄. Et post transitum eius: factum est a presbyteris ⁊ diaconi constitutū de omni ecclesia. Tu aūt.

Pro scis simplicio ⁊ Faustino beatricę.

Temporibus Diocletiani **Lectio .v.** ⁊ Maximiani impatorū: natale sanctorū martyrū Simplicij Faustini ⁊ Beatricis. Qui post multa ac diuersa supplicia iussi sunt capitalē subire sentētiā. Et ligato saxo in collo eoꝝ, iactari p pontē: q vocat̄ Lapideus: in tyberinis reumatibus. Quorum corpora dei nutu inuenta sunt a btā sorore eorū. Beatrice: ⁊ a btīs p̄sby-

teris Crispo et Ioãne sepulta sunt in loco q appellat Sextũ philippi: via portuensi quarto calen. augusti. Btã aũt beatrix soror martyrũ: cũ oraret apud venerabilem Lucinã: factũ est, vt vicinus quidã possessor lucretius ambiret possessiunculã eius.

PRo hoc itaqꝫ fecit teneri Lectio. vj. sanctã beatricem: et adduci ad sacrificandũ. Tunc btã Beatrix exclamauit dicens: christiana sum: nõ sacrifico demonijs. Ducta est itaqꝫ et carcerali custodię mancipata. Cũqꝫ in dei nomine libere pageret: fecit ambitiosus Lucretius prefocari eã noctu. Quã venerabilis Lucina sepeliuit: iuxta sanctos martyres germanos eius, quarto calen. augusti. Post hec ingressus in prędio sanctorũ Lucretius: dũ ibi epularetur: quędam mulier infantulũ lactabat. Qui infantulus corã omnibus in cõuiuio vocẽ emisit, dicens. Audi Lucreti: occidisti, et inuasisti: ecce dat̃es in potestatẽ inimici. Ad hanc vocẽ inuasus est a maligno spũ in cõuiuio ibi: et per tres horas vexatus a diabolo: emisit spiritum.

dic. 25. ❡ In sancti Christofori. Lectio prima.

IN lycia ciuitate samon, natale sancti Christofori martyris: qui virgis ferreis attritus, et flammis ęstuatus incendij: christi tamen virtute sanatus: et ad vltimũ sagittarũ ictibus confossus, martyrium capitis obtruncatione cõpleuit. Tu aũt.

dic. 26. ❡ In festo scti pastoris pbri et cõfes. Lc. j.

PAstor presbyter in eremo de scti claruit tẽpore sctõrũ patrum anachoritarum. Qui abstinẽtia magna se affligens: multa sctitate et religione pollebat. Cum autẽ mater ipsum pastorem fratresqꝫ suos videre curaret: et ad ecclesiam euntes obseruasset: pastor cũ fratribus cellã intrantes, ostiuꝫ in faciẽ eius clauserunt. Cũ aũt illa flens ad ostiũ clamaret: et filiũ videre obnixius postularet: ipse matri se videri prohibuit: hortans illã, vt ęquanimiter ferret: qꝛ si nõ in psẽti seculo, saltem ipsum in futuro videret: quę confortata discessit: et ipsuꝫ amplius aspicere non curauit. Tu aũt. Lectio secunda.

IUdex prouincię cũ beatũ pastorẽ videre cuperet: sꝫ nequiret: filiũ sororis eius tanqꝫ malefactorẽ in carcerauit, dicẽs qꝫ si Pastor pro eo intercessurus veniret: ipsum dimitteret. Mater ergo iuuenis: et soror pastoris, ad ostiũ iuit: et lachrymis pro eo vt iudicem adiret, instanter rogauit. Cui ille mandauit dicens: qꝫ Pastor filios nõ generauit. Qua cũ dolore dicẽte: iudex aut vt saltẽ verbo iuberet: et illũ dimitteret. Ille aũt remandauit: vt causaꝫ secundũ legẽ examinaret: et si dignus esset morte, illũ occideret: sin autem quomodo vellet faceret.

DOcebat aũt fratres dicẽs, Lcõ. iij. qꝫ animã suã a peccato custodire, et seipsum cõsiderare, et discretionẽ habere: sunt animę perfectiones: tribulatio et discretio sunt operatiões solitarię vitę. Cuꝫ quidã frater de quadã cõgregatione peccasset: abbas de cõsilio cuiusdam solitarij expulit eũ: quẽ flentẽ sctũs pastor ad se accersiuit, et pro illo solitario misit: et cũ venisset, pastor ei dixit. Duo homines fuerunt: qui ambo, suos mortuos habebant: quorũ vnus mortuũ suum relinquẽs: iuit plorare mortuũ alterius. Quod solitarius de se dictũ intelligẽs: cõpunctus est. Lctõ. iiij.

FRater quidaꝫ sancto pastori dixit se perturbatũ esse, et locuꝫ velle deserere: qꝛ verba quędã de fratre audierat: quę euꝫ maxime scandalizabant. Cui dixit pastor: ne hęc verba crederet, qꝛ verã nõ essent. Ille vero verba esse vera affirmabat: qꝛ frater fidelis ipsi dixerat. Et ille respõdit: qꝫ si fidelis esset, nõ ipse dixisset. Affirmanti aũt omnino vera esse: proposuit ei parabolaꝫ euangelij de trabe et festuca: admonẽs: vt in corde suo poneret: qꝫ peccata sua trabes essent: et aliena festuca. Tu aũt. Lectio. v.

FRater quidã qui grande peccatũ cõmisit: pęnitentiã facere volens: interrogauit pastorẽ si triennis pęnitẽtia satis esset. Qui dixit qꝫ multũ est. Interrogatus si annus sufficeret: respõdit qꝫ multum est. Interrogatus si quadraginta diebus: respondit qꝫ multũ est. Addẽs qꝫ si homo ex toto corde pęniteat, et penitentiam tridua nam

nam agat: suscipiet deus. Lectio sexta.
Interrogatus de illo verbo qui irascit fratri suo sine causa &c. quid esset sine cā irasci: respōdit. Ex omni re qua homo a fratre suo grauaē, irasci sine cā est, do nec oculū ipsi abstrahat. Si aūt qs eum a deo separare vellet, per hoc irasci deberet. Conquestus est ei frater quidā, q multas cogitationes habēs in ipsis periclitabatur: qui cū sub diuo eduxit: iubens vt sinū expanderet: & ventū teneret: qui respondit se nō posse. Sic inqt ille qs cogitationes repelli nō possunt, ne introeant: hominis tamē est eis resistere. Quieuit autē vir sanctus in dño septimo calen. augusti sanctitate & vita cōspicuus & miraculis clarus.

dic. 29. Sanctę Marthę virginis. Oratio.

Omnipotens clementissime deus: cuius filius in ędę beatę marthę hospitari dignatus est: da quęsumus: vt eius meritis, q̄ illū placide suscepit: in ędę polorū: misericorditer hospitari valeamus. Per eundem. Lectio pma.

Martha hospita christi, syro pie: Eucharia matre: regali ex progenie descendit. Pater eius Syrię, & maritimę, multarūq3 ciuitatū dux extitit. Tria aūt oppida. s. Magdalū & Bethaniam vtrāq3: & Hierosolymę vrbis partē maria cū sorore sua: iure maternę hereditatis possidebat. Nunq̄ aūt legit virum habuisse: aut hominū cōtubernio se subijsse. Ministrabat aūt dño nobilis hospita: & sororē pariter ministrare volebat: quia videbatur ei: q ad seruiendū tanto hospiti, nō sufficeret totus mundus. Post ascensionē dñi: iam mortuo patre, & matre defuncta: Lazarus partem vrbis hierusalē, & Magdalena Magdalū: Martha aūt Bethaniā possederūt. Cū aūt Magdalena deuotioni & cōtēplationi se totā exponeret: Lazarus plus militię vacaret: Martha prudēs & sororis & fratris partes strenue gubernabat: & militibus ac famulis sedule ministrabat. Omnia autē hęc post dñi ascensionē vendiderunt: & ad pedes apostolorū pręcium obtulerunt. Tu autē. Lectio. ij.

Anno vero dñi quartodecimo a passione: cū iam iudęi Stephanū pro thomartyrē occidissent: & cęteros discipulos pręter aplos, a iudeę finibus eiecissent: diuersas gentiū discipuli subeunt regiones: verbū dñi ibidē seminantes. Erat aūt tunc tēporis cū apostolis btūs Maximinus: vnus de septuagintaduobus discipulis dñi: cui a beato petro, Maria magdalena fuerat commendata. In hac igiē dispersione: beatus Maximinus: Maria: Martha: Lazarus eorū frater: atq3 Marcellina marthę pedissequa: necnon & beatus Celidonius, qui cęcus a natiuitate extiterat: sed a dño illuminatus fuerat. Oēs hi simul, & plures alij christiani, ab infidelibus expositi: & pelago sine aliqua gubernatione positi: vt oēs submergerent: diuino tandē nutu Massiliā aduenerunt: vbi cū nullū eos q vellet recipere inuenissent: sub quadā portico: quę phano gentis terrę illius pręerat morabantur. Lectio. iij.

Tandē per prędicationē beatissimę Marię magdalenę: Massilienses cū suo principe ad fidem iesu christi conuersi sunt: destructis idolis vanis, ecclesijs ędificatis ad honorē dei & sanctorū suorū: ad Aquensem ciuitatē pfecti: ibi populū ad fidē chri cōuerterunt: & beatus Maximinus ibi episcopus ordinatur: Maria vero magdalena affectās vitam cōtemplatiuā ducere, ascēdit in montē, in quo, nec aqua rū fluenta, nec herbarū erant solatia: & ibi stetit triginta annis: vbi per angelos est nutrita. Tu autem dñe. Lectio. iiij.

Erat autē beatissima Martha virgo valde facunda ac formosa: & in omnibus gratiosa. Erat autē tunc tēporis sup Rhodanū in nemore quodam, inter Arelatē & Auinionē draco quidā, medius animal, & medius piscis: grossior boue: longior equo: habēs dentes acutos vt spata: dorsum scindēte vt dolabrū: cornibus vtrāq3 parte munitus: qui latens in flumine: omnes trāseuntes perimebat: & naues submergebat. Venerat autē per mare de Galitia

Asye: generatus a Leuiathã, q est serpens aquosus et ferocissimus: a bonaco animali, qd galitie regio gignit: qd in insectatores suos, per spatiũ iugeris stercus suum, velut spiculũ dirigit: et quicquid tetigerit: velut ignis exurit. Tu autem dñe. Lectio qnta.

Ad Martha a populis rogata accedens: ipsumq; in nemore quendam hominẽ mãducantẽ reperiẽs: aquã bene dictã sup eũ proiecit: et crucẽ quãdam sibi ostẽdit: qui ptinus victus, vt ouis stans: a sancta Martha, ppio cingulo alligat: et ilico, lãceis et lapidibus perimit. Uocabat autem draco ab incolis tharascurus. Unde in huius memoriam, locus ille, ab incolis, Tharascurus vocat: q antea vocabat Uerluc: idest niger locus: eo q ibi erant nemora vmbrosa et nigra. Ibi ergo beata Martha de licentia Maximini magistri sui, et sororis sue, deinceps remansit: et orõibus et ieiunijs indefinẽter vacabat.

Deinde cõgregato ibidẽ Lectio. vj. magno sororũ cõuẽtu: et ad honorẽ beate Marie semp virginis magna edificata basilica: satis ibi asperã duxit vitam: carnẽ et omnẽ pinguedinẽ, oua, caseũ, et vinũ vitans: semel tantũ in die edebat. Centies in die, et totidẽ in nocte genua flectebat. Hyemis tẽpore pellicea tegebatur ouina, subiecto vili palliolo: in estate tunica et byrro, cilicio carni ex more coherẽte nudis pedibus incedẽs: cingulo nodoso equino cincta, extensis solo ramis lapide p ceruicali capiti supposito sparso sacco cilicino recũbebat. Bonis itaq; opibus iugiter occupata: multa hominum milia ipsius pdicatiõibus ad chrm sunt pũersa. Inter quos et miraculorum claruit gloria.

Quadam enim vice dũ Lectio. vij. apud auinionẽ inter vrbẽ et fluuium rhodani pdicaret: iuuenis quidã vltra fluuiũ rhodani cõsistẽs: ei9 verba audire desiderans: cũ nauigio careret: nudatus natare cepit. Sed subito vi fluminis rapitur: et protinus suffocat. Cuius corpus vix secũda die inuentũ: ante pedes sctẽ Marthe resuscitandũ psentat. Illa vero in modũ crucis solo prostrata orauit. Adonay dñe Jesu chre q fratrẽ meũ lazarũ dilectũ iaz olim resuscitasti: respice mi hospes chare ad fidẽ circũstantiũ: et resuscita puerũ istũ. Et apprehẽsa eius manu viuus surrexit: et sacrũ baptisma suscepit. Dum alio tẽpore p tres sanctos episcopos Maximinum trophimũ et eutropium cõmonitione diuina ad eã venientes: vt illius cõsecraret ecclia: et inter prandendũ vinũ deficeret: in ipsorum psentia diuina virtus, aquam in vinum commutauit. Tu autem. Lectio octaua.

Beata itaq; martha, hospite suo christo reuelante: diem sui obitus vnius anni spacio ante prescinit: quo fere semper febribus agitabatur. Cũq; ante octauum diẽ sue resolutionis angelicos choros sororis sue marie magdalene migrantis, animã ferentes in celũ audisset: et suo id cõuentui patefecisset: cepit plus solito grauari languore: lectoq; procũbens: fratres et sorores de sancta religione cõmonefaciẽs et exhortans: et vt secum puigiles vsq; ad exitus horam precibus et orationibus insisterẽt, obsecrans: dñici sacramẽti cõmunione se muniri fecit. Nocte vero media ante transitus sui horã, somno depressis omnibus, qui circa illã excubabãt: ab hoste maligno vehemens turbo excitatus: mox septẽ cereos et tres lampades extinxit. Statim famula chri turbã terribilẽ spũum malignorũ ante se cernẽs orare cepit dicens. Hely mi hospes charissime cõgregati sunt ad deuorandũ me seductores mei: scripta tenẽtes malorũ que gessi: vociferantes et dicẽtes: deus dereliquit eam: persequimini et comprehendite eam, quia nõ est qui liberet eã. Hely ne elõgeris a me. Hely in adiutorium meum intende. Delicta iuuentutis mee et ignorantias meas ne memineris adonay. Lectio. ix.

Ad cuius sonitũ vocis dormientes excussi a somno, volẽtes luminaria extincta reaccendere: dũ ignẽ petituri mora facerent: vidit btã martha sororẽ suam mariã facẽ igneã manu tenentẽ: ex q oẽs lampades et cerei mox accendunt. Et dũ

altera

altera alteras proprio vocaret nomine: en dñs iesus adest inter cetera dicens. Veni dilecta quondam hospita mea: veni nõ sicut hospita: sed vt cõciuis sanctorum eternaliter regnatura: iã cõsolationis gratiã tibi quã dederã ad eorũ salutẽ quos erudieras nec auferã a te, nec minuã: quin potius au cturus eã, oẽs te deuote recolentes amore tui exaudiã: iustis eorũ petitionibus effectũ tribuendo. Expecta modicũ: q: in proximo venies ad me. Interim: reuersis q pro luminaribus accendendis egressi fuerãt, et reaccensa luminaria stupẽtibus: sctã dei pandit diuine visitationis sibi facte seriẽ. Tũc deferri se pcepit retro basilicã sub arbore quadã: et instar crucis substerni sibi cinerẽ cũ paucis paleis: recubãs ibidẽ cilicio: crucis lignũ pre oculis habens. Dominicã passionẽ quã hebraice scriptam de hierosolymis attulerat, recitari pcepit, quã secũdo plecta: lectore, in manus tuas dñe cõmẽdo spiritũ meũ prosequente, famula christi dormiuit in domino: pacto anno etatis sue septuagesimo. Tu autem dñe.

dic. n. Sanctorum marty. abdon et sennen. Oro.

Deus qui sanctis tuis Abdon et Sennen ad hanc gloriam veniendi: copiosum munus gratie contulisti: da famulis tuis, suorũ veniã peccatorũ: vt sanctorũ tuorũ intercedẽtibus meritis: ab oĩbus mereamur aduersitatibus liberari. Per. Lctõ. j.

Rome Abdon et Sennẽ subreguloru: sub Decio impatore. Quos decius in corduba ciuitate persarũ: sibi presentari iussit. Quibus dixit. Sic stulti facti estis: vt nõ recordemini: q: non colentes deos traditi estis in manus romanorum et nostras? Cui beatus Abdon respondit. Magis nos victores facti sumus: deo fauente, et domino nostro iesu christo, qui regnat in eternũ. Iubẽte igit Decio, ambo vincti catenis: reclusi sunt in arcta custodia. Tũc dixerũt Abdon et Sennẽ. Ecce gliam quã semp sperauimus. Lectio. ij.

Post menses quatuor veniens decius romã: adducens secũ beatos Abdon et Sennẽ catenis vinctos: iussit omnẽ senatũ conuocari: et fecit conuentũ in tellure cũ Valeriano prefecto quinto calend. augusti: et iussit sibi presentari Abdon et Sennen maceratos diuersis penis: et dixit ad senatum. Dij, deeq, tradiderunt hostes ferocissimos in manus nostras. Ecce inimici reipublice, et romani imperij. Et introducti sunt ornati auro et lapide precioso: vincti catenis. Omnisq senatus mirari cepit in aspectibus eorum. Et cũ constanter christum in cõspectu eorũ faterentur: Decius iratus, iussit Valeriano prefecto: vt si nõ adorarent deum Solẽ: ferarum morsibus interirent. Qui denudauit eos: et duxit ante simulachrum Solis iuxta amphiteatrum: vt sacrificarent. Verum illi cõtemnẽtes: expuerũt in simulachrũ Solis.

Tunc Valerianus iussit vt cũ Lc. iij. plumbatis cederent. Deinde introducti sunt in amphiteatrum: et dimissi eis sunt ibi leones duo: et vrsi quatuor. Qui rugientes, venerũt ad pedes sctõrũ: et nullatenus recedebãt: sed magis custodiebãt eos. Valerianus vero plenus furore: iussit gladiatores introire, et beatos subregulos interficere: et ligare pedes eorũ: et ad simulachrũ Solis iactare. Vbi iacuerunt corpora sctõrũ tribus diebus. Post triduum: venit qdã Quirinus christianus subdiaconus: q manebat iuxta amphiteatrũ: et collegit corpora noctu: et recondidit in arca plũbea in domo sua, tertio calen. augusti. Vbi latuerũt vsq ad tpa Cõstantini. Tũc se referantes beati martyres: leuati sunt et translati in cemeterio, Pontiani. Tu aũt.

AVGVSTI FESTA.

Sancti Petri ad vincula ad vesp. añ. Herodes rex. Cũ rel. lau. ps. Dixit do. 35. Cũ rel. In fine. ps. Laudate dñm oẽs g. 37.

Misit herodes rex manus, Cap. vt affligeret qnosdã d ecclesia: occidit autẽ Iacobũ fratrẽ Ioannis gladio: videns autem q: placeret iudeis: apposuit, vt apprehenderet et Petrum. Hymnus.

Petrus beatus catenarum laqueos: christo iubente rupit mirabiliter: custos ouilis et doctor ecclesie: pastorq grегis conseruator ouium: arcens luporum truculentam rabiem.
Gloria deo per immensa secula, sit tibi nate decus et imperium: honor potestas, sceq spiritui: sit trinitati salus indiuidua: p infinita seculorum secula. Amen. ℣. Tu es petrus. ℟. Et sup hanc petram edificabo ecclesiam meam. Ad mag. aiñ. Tu es pastor ouium, princeps aplorum: tibi tradite sunt claues regni celorum.

Deus qui bea- Oro. tum petrum aplm a vinculis absolutum illesum abire fecisti: nostrorum quesumus absolue vincula peccatorum: et omnia mala a nobis propitiatus exclude. Et fit com me. de sctō paulo añ. Sancte p aule apostole, predicator veritatis, et doctor gentium: intercede pro nobis ad deum qui te elegit. ℣. Tu es vas electionis sancte paule apostole. ℟. Predicator veritatis in vniuerso mudo. Oremus.
Deus qui multitudinē gentium beati pauli apli predicatiōe docuisti: da nobis quesumus: vt cuius cōmemorationē colimus: per eius ad te exēpla gradiamur. Per. Ad matuti. inuitato. Regem aplorū. Venite adoremus. ps. Venite. i. Hymnus. Petrus beatus. Gloria deo. In primo noct. añ. In omnē terrā. cū reli. añis et psalmis vt in cōmuni aplorum. fo. 47.
De actibus apostolorum. Lectio pma.

actu. 12. Misit herodes rex manum, vt affligeret quosdā de ecclesia. Occidit aūt Jacobū fratrem Joannis gladio. Vidēs autē q pla ceret iudeis, apposuit, vt apprehenderet et Petrū. Erant autē dies azimorū. Quē cum apprehendisset, misit in carcerem: tradēsq quatuor quaternionibus militū custodiē dū: volēs post pascha pducere cū populo. Et petrus quidē seruabatur in carcere: oro aūt fiebat sine intermissiōe ab ecclia ad deū pro eo. Cū aūt pducturus eum esset Herodes: in ipsa nocte, erat Petrus dormiens inter duos milites: vinctus catenis duab': et custodes añ ostiū, custodiebāt carcerē. Et ecce angelus dñi astitit: et lumē refulsit in habitaculo carceris: percussoq latere Petri, excitauit eū dicēs. Surge velociter. Et ceciderūt catene de manibus ei'. Dixit autē angelus ad eū. Precingere, et calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circunda tibi vestimentū tuū: et seque re me. Et exiens sequebatur illū. Et nesciebat q verū est qd fiebat per angelū. Existimabat autē se visum videre. Transeuntes aūt primā et secundā custodiā: venerūt ad portam ferream, que ducit ad ciuitatem: q vltro, apta est eis. Et exeūtes, processerūt vicū vnū: et ptinuo discessit angel' ab eo. ℟. Simon petre, anteq de naui vocarem te, noui te: et sup plebē meā principē te cōstitui: Et claues regni celorum tradidi tibi. ℣. Quodcūq ligaueris sup terrā, erit ligatū et in celis: et quodcūq solueris sup terram, erit solutum et in celis. Et. Lectio. ij.

Et Petrus ad se reuersus, dixit. Nūc scio vere, q misit dñs angelū suum: et eripuit me de manu Herodis: et de omni expectatiōe plebis iudeorū. Cōsiderāsq, venit ad domū Marie matris ioannis: q cognominatus est Marcus: vbi erant multi cōgregati, et orantes. Pulsante autē eo ad ostiū ianue: processit puella ad vidēdū nomine Rhode. Et vt cognouit vocē Petri: p gaudio nō aperuit ianuam: sed intro currens, nūciauit stare Petrū ante ianuā. At illi dixerūt ad eā, insanis: Illa aūt affirmabat sic se habere. Illi aūt dicebant. Angelus eius est. Petrus aūt perseuerabat pulsans. Cū aūt aperuissent ostiū: viderūt eū: et obstupuerūt. Annuēs autē eis manu vt tacerēt: narrauit quomodo dñs eduxisset eū de carcere. Dixitq eis. Nunciate iacobo, et fratribus hec. Et egressus, abijt in aliū locum. ℟. Si diligis me Simon Petre, pasce oues meas, dñe, tu nosti q amo te: Et animam meam pono pro te. ℣. Si opor-

Si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Et animam. Tu aũt. **Lectio tertia.**

FActa autẽ altera die: erat nõ parua turbatio inter milites: quidnã factũ esset de Petro. Herodes aũt cum requisisset eũ, ⁊ nõ inuenisset: inquisitione facta de custodibus: iussit eos duci ad se. Descendensq́ʒ a iudea in cesareã: ibi cõmoratus est. Erat autẽ iratus Tyrijs ⁊ Sidonijs. At illi vnanimes venerunt ad eum: ⁊ persuaso Blasto q̄ erat sup cubiculum regis: postulabãt pacẽ: eo ꝙ alerent̃ regiones eorũ ab illo. Statuto autẽ die, Herodes vestitus veste regia, sedit pro tribunali: ⁊ cõcionabat̃ ad eos. Populus autem acclamabat Dei voces, ⁊ non hominis. Cõfestim autẽ percussit euʒ angelus dñi: eo ꝙ nõ dedisset honorẽ Deo: ⁊ consumptus a vermibus, expirauit. Verbũ autẽ dñi crescebat, ⁊ multiplicabatur. Barnabas aũt ⁊ Saulus reuersi sunt ab hierosolymis, expleto ministerio: assumpto Joãne q̄ cognominatus est Marcus. ℟. Tu es petrus, ⁊ super hanc petrã edificabo ecclesiã meã: ⁊ porte inferi nõ ꝓualebunt aduersus eam: Et tibi dabo claues regni celorum. ℣. Quodcũq́ʒ ligaueris super terram erit ligatũ ⁊ in celis: ⁊ quodcũq́ʒ solueris sup terrã, erit solutũ ⁊ in celis. Et ti.

In scdo noctur. añã. Principes populorum, **cuʒ reliquis añis ⁊ psalmis** fol. 49.

Sermo sancti Ambrosij episco. Lcõ. iiij.

De pęnitentia petri sermo. 46.

DIdicimus fratres: ꝙ ad similitudinẽ Eue, beatũ Petrũ ostiaria quoq́ʒ mulier decepisset. Et sicut Adã mulier circũscripsit: ita ⁊ apostolũ Petrũ femina, circũuẽnit. Vsitatus enĩ sexus est ad decipiẽdũ. Fraudis sue vasculũ ĩ ostiaria diabolꝰ recognouit. Fideles viros, nõ nisi p mulierẽ oppugnare cõsueuit. Ibi adã p Euam superat: hic petrũ vincit per ostiariã. Fuit enim sicut legimus in paradiso deliciarũ diabolus: nec defuit sicut intelligimus in pretorio iudeorũ. Ibi imminebat sathanas serpẽs: hic iudas cõluber perurgebat. Est ergo eadẽ similitudo deceptionis in Petro que in Adam fuit: quoniã eadẽ est similitudo mandati. Accepit enim vterq́ʒ a dño mandatũ: Adam ne tangeret: apostolus ne negaret. Ille, ne lignũ scientie presumeret: hic, ne iuguʒ sapientie preteriret. Sed transgrediẽs vterq́ʒ ꝓceptũ: pari modo delinquunt. Gustauit ille, qđ nõ licebat: loquitur iste, quod nõ decet. Et tamen, facilior ẽ negatio Petri, q̃ ade preuaricatio. Citius enim aplo, q̃ prothoplasto subuenit̃. Hunc enim deus ad vesperam requirit errantẽ: illũ dñs pullorũ cantu denegãtẽ. ℟. Surge Petre, ⁊ indue te vestimentis tuis: accipe fortitudinẽ ad saluandas gentes: Quia ceciderũt catene de manibus tuis. ℣. Angelus dñi astitit, ⁊ lumen refulsit in habitaculo carceris: percussoq́ʒ latere petri excitauit eũ dicẽs: surge velociter. Qr.

ADam reus facti, nudus **Lectio. v.** erubuit: Petrus cõscius dicti, correptus ingemuit. Ille tanq̃ deprehẽsus, cõfugit ad tenebras: hic tanq̃ emẽdatus, ꝓrupit ad lachrymas. Illi velut latenti ⁊ celanti se a diuinitate dicit̃: adam vbi es? Non ꝙ Adam a cõspectu dñi latẽre potuerit: sed ꝙ peccatrici cõscientie nullus locꝰ sit: tutꝰ, dũ metuit deꝓhẽdi. Respexit hunc dñs: ⁊ aptis oculis eius emendauit errorẽ. Recte oculis emendauit Petruʒ: quia scriptũ est. Oculi dñi sup iustos: ⁊ aures eius ad preces eorum. Ergo Petrus prorupit in lachrymas: nihil voce precatus. Inuenio enim, ꝙ fleuerit: non inuenio qđ dixerit. Lachrymas eius lego: satisfactionẽ non lego. Recte plane, Petrus fleuit, ⁊ tacuit: q: qđ defleri solet, non solet excusari: ⁊ qđ defendi nõ potest, ablui potest. Lauant enim lachryme delictũ: qđ voce pudor est cõfiteri. Lachryme ergo verecundie pariter cõsulunt ⁊ saluti: nec erubescũt in petẽdo: ⁊ impetrãt in rogãdo. Lachryme inq̃, tacite quodam modo preces sunt. Veniam autẽ postulant: ⁊ merẽtur. Causam non dicunt: ⁊ misericordiam consequuntur. Quare? Nisi ꝙ vtiliores lachrymarũ preces sunt, q̃ sermonũ: q: sermo in precando forte fallit: lachryma omnino

nō fallit. ℞. Tu es pastor ouiū, princeps
apostolorum: tibi tradidit deus omnia re
gna mūdi: Et ideo, tradite sunt tibi claues
regni celorum. ℣. Quodcunq; ligaueris sup
terrā erit ligatū et in celis: et qdcunq; sol
ueris sup terram, erit solutū et in celis. Et.

Sermo enim interdū nō totū Le. vj.
profert negociū: lachryma semp to
tū affectū. Et ideo Petrus nō vtit sermo
ne, quo fefellerat: quo peccauerat: quo fi
dē omiserat: ne per id, ei nō credat ad cōfi
tendū: quo vsus fuerat ad negandū: Ac p
hoc magis vult causam suā flere, q̄ dice
re: et qd voce negauerat, lachrymis cōfite
ri. Inuenio autē et aliud cur tacuerit Pe
trus: ne tā cito venie postulano, per impu
dentiā plus offenderet, q̄ impetraret. So
let enim citius mereri indulgentiā: q vere
cundius deprecat. In omni igitur culpa
ante flendū est: q̄ precandū. Scimus hoc
iam exēplo queadmodū nostra peccata
curemus. Ecce nihil nobis apostolus no
cuit q negauit: et plurimū profuit q emē
dauit. Denicq; imitemur eū dicentē alibi.
Cū enim tertio interrogaret a dño. Simō
amas me? Respōdit ei tertio. Dñe, tu scis
q diligo te. Ait dñs. Pasce oues meas: et
hoc tertio. Qd quidē vt dictū est: ad cōpē
sationē prioris pfecit erroris. Qui enim
dñm tertio negauerat: tertio cōfitetur. Et
quoties culpā delinquendo contraxerat:
toties gratiā diligendo cōquirit. Videte
ergo quantū fletus pfuerit petro. Anteq̄
fleret, lapsus est: et posteaq̄ fleuit, erectus
est. Et qui ante lachrymas preuaricator
erat: post lachrymas, assumptus est pa
stor. Et alios regendos recēpit: q prius se
ipsum nō regit. Ipso adiuuāte: q cū patre
et spū scō, viuit et regnat in scla sclorū amē.
℞. Ego rogaui, pro te vt nō deficiat fides
tua: Et tu aliquādo cōuersus, cōfirma fra
tres tuos. ℣. Caro et sanguis nō reuela
uit tibi: sed pater meus qui est in celis. Et.
In. iij. noct. aň. Exaltabunt cornua iusti
cū reliqs aňis et psalmis. fol. 50. Euange
liū Venit Jesus in partes cesaree philippi.
cū sua homilia, Philipp' ille, folio. 284.

Septimū. ℞. Quē dicunt homines esse
filiū hominis, dixit iesus discipulis suis:
respondens petrus dixit: tu es christus fi
lius dei viui. Et ego dico tibi, q tu es pe
trus: et sup hanc petrā: edificabo ecclesia
meā. ℣. Btūs es simō bar iona: qi caro et
sanguis nō reuelauit tibi: sz pr me' q est in
celis. Et ego dico. Viror quodā. fo. 284.
Octauū. ℞. Solue iubente deo terrarum
petre catenas: Qui facis vt pateāt celestia
regna beatis. ℣. Quodcūq; ligaueris su
per terrā, erit ligatū et in celis: et qdcūq;
solueris sup terrā, erit solutū et in celis. Qui.
Alij simpliciter accipiunt q. folio. 284.

Ad laudes et per horas antiphona.

Herodes rex apposuit vt apprehēde
ret et Petrū: quē cū apprehēdisset
misit in carcerē: volens post pascha pro
ducere eū populo. ps. Dñs regnauit. s.
Cū reli. Aña. Petrus quidē seruabatur in
carcere: et oratio fiebat sine intermissione
ab ecclia ad deū, pro eo. Aň. Dixit ange
lus ad Petrū: circunda tibi vestimentu
tuū et sequere me. Aň. Misit dñs angelū
suū: et liberauit me de manu herodis hall.
Aň. Tu es petrus: et super hāc petrā edi
ficabo eccliā meā. Cap. Misit herodes.

Iam bone pastor petre cle Hym.
mēs accipe: vota precantū et pecca
ti vincula: resolue tibi potestate tradita:
qua cunctis celum verbo claudis aperis.
Sit trinitati sempiterna gloria: honor po
testas atq; iubilatio: in vnitate cui manet
imperiū: ex tunc et modo, per eterna secu
la. ℣. Tu es petrus. ℞. Et sup hāc petrā
edificabo ecclesiā meā. Ad bñs aň. Quod
cūq; ligaueris sup terrā erit ligatū et in ce
lis: et quodcūq; solueris super terram, erit
solutum et in celis: dicit dominus Simo
ni petro. Oratio. Deus qui beatū petrū.
Et fit cōm. d scō paulo vt supra i pmis vesp.
Ad tertiā Cap. Misit herodes. ℞. bre. In
oēm terrā et Cōstitues. Ad sextam capitu.

Petrus quidem seruabatur in carce
re: oratio autem fiebat sine intermis
sione ab ecclesia ad deum pro eo. ℞. bre.
Constitues eos. et Nimis honorati.

Ad nonam

Et petrus ad se reversus Ad.ix.cap. dixit:nūc scio vere,q2 misit dñs angelum suū,⁊ liberauit me de manu herodis: ⁊ de omni expectatione plebis iudeorū. R.br.Nimis honorati.⁊ Annunciauerūt. In secundis vesp.añ.Herodes rex. Cum reliq.añ.psal. de aplis.Dixit d.Laudate p. Credidi.In conuert.Dñe pbasti me. cap. Misit herodes.Hym. Petrus beatus. V. Tu es petrus. Ad magni.aña.Solue iubente deo terrarū petre catenas:q facis vt pateāt,celestia regna beatie.Oro. Deus q beatū petrum. Et fit cōmemoratio de sancto paulo:vt supra in primis ve.p.333.

Sanctorum machabeorum. Oratio.

Fraterna nos dñe martyrū tuorum corona letificet:que ⁊ fidei nře pbeat incrementa virtutū: ⁊ multiplici nos suffragio consoletur. Per. De secundo libro Machabeorum capite septimo. Lectio prima.

Contigit septem fratres, vna cum matre appzehēsos:compelli a rege edere cōtra fas carnes porcinas: flagris ⁊ taureis cruciatos.Unus aūt ex illis q erat primus sic ait.Quid queris ⁊ quid vis discere a nobis? Parati sumus mori: magisq patrias dei leges preuaricari. Iratus itaq rex,iussit sartagines ⁊ ollas eneas succendi. Quibus statim succensis, iussit ei q prius locutus fuerat amputari linguam: ⁊ cute capitis abstracta, summas quoq manus ⁊ pedes ei precidi:ceteris eius fratribus ⁊ matre inspicientibus.Et cum iam per omnia inutilis factus esset:iussit ignem admoueri: ⁊ adhuc spirantem torreri in sartagine.In qua cum diu cruciaretur:ceteri cum matre inuicem se hortabātur mori fortiter,dicentes.Dñs deus aspiciet veritatē,⁊ cōsolabit̃ i nobis:queadmodū ī ptestationē cātici declarauit Moyses: ⁊ in seruis suis cōsolabitur. Lectio secūda.

Mortuo itaq primo: hoc modo sequentem ducebant ad illudendum. Et cute capitis eius cum capillis abstracta: interrogabant,si manducaret, priusq toto corpore per mēbra singula puniret. At ille respondens:patria voce dixit. Nō faciam. Propter q ⁊ iste sequenti loco primi tormēta suscepit:⁊ in vltimo spiritu cōstitutus,sic ait. Tu quidē sceleratissime in psenti vita nos perdis:sed rex mūdi defunctos nos p suis legibus, in eterne vite resurrectione suscitabit. Lectio tertia.

Post hunc tertius illuditur:⁊ linguam postulatus, cito protulit:⁊ manus constanter extendit:⁊ cū fiducia ait. E celo ista possideo:sed pter dei leges: nūc, hec ipsa despicio:quoniam ab ipso,me,ea recepturum spero:ita vt rex, ⁊ qui cū ipso erant mirarentur adolescentis animū: q tanq nil duceret cruciatus. Et hoc ita defuncto:quartū similiter vexabant torquētes.Et cū iā esset ad mortē sic ait. Potius est ab hoibus morti datos spē expectare a deo:iterū ab ipso resuscitādos.Tibi eni resurrectio ad vitā non erit. Lectio quarta.

Et cum admouissent etiam quintū: vexabant eum. At ille respiciens in eum,dixit. Potestatē inter homines habēs:cum sis corruptibilis facis quod vis. Noli autem putare genus nostrum a deo esse derelictum.Tu autem patienter sustine:⁊ videbis qualiter magna potestas ipsius te,⁊ semen tuū torquebit. Post hūc ducebant ⁊ sextum.Et is mori incipiens, sic ait. Noli frustra errare. Nos enim propter nosmetipsos hoc patimur:peccantes in deum nostrum:⁊ digna administratione facta sunt in nobis. Tu autem ne existimes tibi impune futurum,q contra deum pugnare tentaueris. Lectio quinta.

Supra modum aūt mater mirabilis, ⁊ bonorū memoria digna, que pereuntes septē filios,sub vnius diei tempore conspiciens, bono animo ferebat: propter spem, quam in deum habebat. Singulos autem illorum hortabatur voce patria fortiter,repleta sapientia,⁊ feminee cogitationi masculinum animum inserens, dixit ad eos.Nescio qualiter in vtero meo apparuistis. Nec enim ego spiritum ⁊ animam donaui vobis, ⁊ vitam: ⁊ singulorum membra, non ego ipsa compe

gi. Sed enim mundi creator, qui formauit
hominis natiuitatem: quiq; omniū inue
nit originem: ⁊ spiritum vobis iterum cū
misericordia reddet, ⁊ vitam: sicut nūc vos
metipsos despicitis pp legē eius. Lcō. vj.

Antiochus autē cōtēni se arbitratus,
simul ⁊ exprobrātis voce despecta,
cū adhuc adolescentior superesset: non so
lū verbis hortabatur: sed ⁊ cū iuramento
affirmabat diuitem se ⁊ beatum factur: ⁊
translatum a patrijs legibus amicū habi
turum, ⁊ res necessarias ei prębiturū. Sed
ad hęc cum adolescens nequaquam incli
naretur, vocauit rex matrem, ⁊ suadebat ei,
vt adolescenti fieret in salutem. Cum au
tem multis eam verbis esset hortatus: pro
misit suasuram se filio suo. Lectio septima.

Itaq; inclinata ad illū, irridēs crudę
lem tyrannū, ait patria uoce. Fili mi,
miserere mei: quę te in vtero nouē mēsibus
portaui, ⁊ lac triēnio dedi, ⁊ alui: ⁊ in ętatē
istā pduxi. Peto nate, vt aspicias ad cęlū
⁊ terrā, ⁊ ad oīa q̄ in eis sunt: ⁊ itelligas, q:
ex nihilo fecit illa deus, ⁊ hominū genus:
ita fiet vt nō timeas carnificem istū: sed di
gnus fratribus tuis effectus, particeps su
scipe mortē: vt in illa miseratione cū fratri
bus tuis te recipiam. Lectio octaua.

Cum hęc illa adhuc diceret: ait ado
lescens. Quem sustinetis? Non obe
dio pręcepto regis: sed pręcepto legis q̄
data est nobis per moysen. Tu vero q in
uētor omnis malitię factus es in hebręos:
non effugies manū dei. Nos enim ꝓ pec
catis nostris hęc patimur. Et si nobis pp in
crepationē, ⁊ correptionē dn̄s de⁹ nr̄ mo
dicū irat⁹ est: sed iterū recōciliabit seruis suis.
Tu autē ó scelestę, ⁊ oīm hoīum flagitiosis
sime, noli frustra extolli vanis spebus: in ser
uos eius īflāmatus. Nōdū enim oīpotētis
dei, ⁊ oīa īspiciētis iudiciū effugisti. Nam
frēs mei, modico nūc dolorē sustētato: sub
testamēto ęternę vitę effecti sunt: tu vero iu
dicio dei, iustas supbię tuę pęnas exolues.

Ego aūt sicut ⁊ frēs mei, aīam ⁊ L. ix.
corp⁹ meū trado ꝓ patrijs legib⁹, in
uocās deū maturius gēti nostrę propitiū
fieri: teq; cū tormētis ⁊ verberibus, cōfite
ri, q ipse est deus solus. In me vero, ⁊ ī fra
tribus meis, desinet oīpotētis ira: q̄ super
omne genus nostrū iuste supducta est. Tūc
rex accensus ira, in hunc super omnes cru
delius deseuit: indigne ferens se derisum.
Et hic itaq; mundus obijt: per omnia in
domino confidens. Nouissime autē post
filios, ⁊ mater consumpta ęst. Tu autem.

¶ Sācti stephani papę ⁊ martyris. Orō. 2. die.

Deus qui nos beati Stephani
martyris tui atq; pontificis an
nua solēnitate lętificas: cōcede
ꝓpitius: vt cuius natalitia coli
mus: de eiusdem etiam protectione gau
deamus. Per dominum. Lectio prima.

Romę in cęmeterio Calixti: natale scī
Stephani papę ⁊ martyris: sub Va
leriano ⁊ Galieno impatorib⁹. Qui cū pse
cutione sęua grassarent: tūc btūs Stepha
n⁹ cōgregato vniuerso clero suo hortabat
eos: vt ꝓ xp̄o coronā martyrij alacriter su
sciperēt. Ordinauerat aūt tres pr̄sbyteros:
diaconos septē: ⁊ clericos sexdecim: cū qb⁹
de regno dei assidue docebat. Lectio. ij.

Diuina autem gratia procurante, oc
currebant multi ex gentilibus ⁊ ho
nestis viris: vt baptizarentur ab eo. Inter
quos Nemesius tribunus cū omni domo
sua, filiaq; ipsius nomine Lucilla: quę cę
ca per beatum Stephanū illuminata fue
rat: ⁊ Olympius alter tribunus cū vxore
sua Exuperia: ⁊ filio Theodolo: ⁊ quot
quot crediderāt in domo Olympij bapti
zati sunt: q postea gloriosa ꝯfessiōe marty
riū meruerūt. Celebrāte aūt eo missas atq;
ꝯcilia, p cryptas martyrū: factū ē, vt Vale
rian⁹ ⁊ Galien⁹ psecutores noīs xp̄i: sūmo
requirerēt studio btū Stephanū: vt eū ⁊ cleri
cos ei⁹ diuersis affligerēt pęnis. Lcō. iij.

Miserūt itaq; multitudinē militū: ⁊ te
nuerūt eū cū multitudine clericorū, p̄
sbyterorū, ⁊ diaconorū. Qui veniēs ad tri
būal Valeriani: sol⁹ introiuit. Cui Valeria
nus. Tu es Stephanus qui rēpublicā co
naris euertere: ⁊ psuasionib⁹ atq; hortatio
nibus malis populū a deorum suādes re

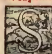
cedere cultura: Beat⁹ Stephanus dixit. Ego q̄dē nō euerto rēpublicā: sed hortor, vt derelictis demonijs, q̄ adorantur in idolis: ad deū viuū & verū creatorē celi & terre redeant: & agnoscant xp̄m Iesum filiū dei deū verū esse: q cū patre & sp̄u scō sol⁹ est sempiternus: vt nō pereāt cum diabolo in interitum sempiternū. Lectio quarta.

TUnc iussit Ualerianus eū duci ad tēplū Martis: & ibidē dictata sententia, capite truncari: si nō acquiesceret adorare nefandi Martis simulachrū. Perductus igit̄ beatus Stephanus a militibus foras muros porte Appie ad tēplū Martis: leuatisq̄ oculis ad celū, dixit. Dn̄e deus pater dn̄i nr̄i iesu xp̄i: q turrim cōfusionis Babylonis dēstruxisti: destrue nūc & hūc locū: vbi diabolica supstitiōe p idoloꝝ culturā, aīe pereunt ppłoꝝ. Et statim facto fragore tonitrui: cum terroribus coruscationū corruit maxima pars templi: & milites pauefacti omnes fugerunt. Lectio quinta.

BEatus vero Stephanus perrexit cū omnibus christianis ad cemeteriū sancte Lucine. Et multis eos consolatus sermonibus: obtulit pro eis sacrificiū deo omnipotenti. Que gesta audiens Ualerianus: misit plurimos milites: qui beatum Stephanū punirent. Qui veniētes, inuenerūt eū, sacrificiū deo offerētē: intrepidūq̄ & cōstanter ante altare solemnia incepta pficientē. Et in eodē loco, eū in sua sede decollauerunt: sub die quarto nonarū augustarum. Cuius corpus christiani populi sepelierūt in eadē crypta, cum ipsa sede: vbi astās, sanguis ei⁹ effusus ē: i loco q hodie appellat̄ cemeterium calixti. Lectio vj.

STephanus ex p̄re iulio: sedit annos quattuor: mēses duos: dies .xv. martyrio coronatur. Fuit autē temporibus Ualeriani, & Gallicani, & Maximi: vsq̄ ad Ualerianum tertium, & Gallicanum secūdum. Hic cōstituit sacerdotes & leuitas vestibus sacris in vsu quotidiano non vti: nisi tantum in ecclesia. Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrem: presbyteros septē: diaconos quinq̄: episcopos tres. Qui etiam sepultus est in cemeterio Calixti: via Appia, quarto nonas augusti: & cessauit epatus dies viginti duos.

¶ In inuentione sancti Stephani prothomartyris: omnia dicunt̄ de vno martyre: p̄ter capitula q̄ dicuntur sicut in natali eius. dic. j.

Stephanus autem Capitulū. plenus gratia & fortitudine, faciebat prodigia, & signa magna in populo. Oratio.

DA nobis q̄s domine imitari qd̄ colimus: vt discamus & inimicos diligere: quia eius inuentionem celebramus: qui nouit etiā pro persecutoribus exorare, dn̄m nr̄m iesum xp̄m filiū tuū. Qui te. Lectio. i.

HIerosolymis inuētio corporis beatissimi Stephani prothomartyris, & sanctorum Gamalielis, Nichodemi, atq̄ Abibon: sicut reuelatum est a domino beato presbytero Luciano: septio Honorij principis anno. Nam dum quiesceret in basilica baptisterij in stratu suo, sexta feria illucescente, circa horam tertiam noctis: dum adhuc penē vigilaret: tanquā in excessu mentis effectus: vidit virum senem statura procerum: vultu decorū: plixa barba: in vestitu cādido: amictū pallio: in cuius summitatibus erant tanq̄ auree cruces cōtexte: calciatū caligis in supficie deauratis: & in manu tenebat virgā aureā. De q̄ tāgens eum, dixit se esse Gamalielē: q nutriuit apl'm Paulū: & inter alia, ei dixit. Summa cū diligētia nostros patefacito tumulos: quia indecenter despecto loco reconditi sumus. Lectio secūda.

ET cū interrogasset q̄s esset cū eo, dixit. Unus est inquit dn̄s Stephan⁹: a iudeis, p fide xp̄i hierosolymis lapidib⁹ torrētis oppressus: iussuq̄ sacerdotū relictus extra portā: via, que mittit cedar: bestijs ac auib⁹ deuorād⁹. Sed hec oīno prohibuit ille: cui illesam, idē martyr fidē seruauit. Quo facto: rarescente iudeorum perfidia: conuocans accersiui mihi religiosorum virorum turbā, conuentuq̄ fideliū: quā blandiēs, affatus sum ita. Obsecro vos fratres charissimi: vt neminem reuerea

mini, colligētes sanctū pignus beati Stephani: et deferte in villulę nostrę possessionem: quam nomine suo appellauerat Caphargamala: quę, vigesimo secūdo ab vrbe hierosolyma lapide distat: et more solito, solēni cum funere sepelite. Qd et factū est. Ille vero, qui huic locello iacet contiguus: ipse est Nichodemus nepos meus: q vt renasceretur ex aqua et spiritu sancto, a saluatore audiuit: qui a Petro est baptizatus. Pro quo postmodū indignati prīcipes sacerdotū: subtracto ei principatus honore: conabantur illum tradere morti. Sed nostri gratia, nostręq propinquitatis iure repressi: non fecerunt. Lectio tertia.

E Xpulso aūt eo extra ciuitatem, diripuerunt omnem supellectilem eius: multisq afficientes plagis: semiuiuum reliquerunt. Ego nimirum et hunc collegi: et adhiberi curam pręcepi. Cui cum paululū instanti fuerit superstes vita: ad optatam et ipse quietem migrauit. Quem exhibitis funeris exequijs: ad prothomartyris pedes iussi tradere sepulturę. Ille quidem tertius, qui mecum quiescendi possidet locum: ipse est Abibas filius meus, qui mecum iesu christo vigesimū habens annū ętatis: pariter credidit: et a pręfato apostolo ęterni fontis est vnda perfusus. Is dum esset legis doctrina plenius eruditus: templo dei cū Paulo sedulo vacans: diuina meditādo pręcepta: ab illo vitio: cui se genus subdere maxime solet humanū: protectione tuente superna, extitit liber: et in hoc proposito castitatis pausauit in pace: cum quibus et ego iaceo. Lectio quarta.

C Oniunx quoq mea Ethna, et Selemias primogenitus noster: nolētes credere christo: sed religionis vnitati ac fidei derogantes: in possessione Caphargamala sunt tumulati. Uerūtamen, quo nos positi sumus loco: cū fodere cęperis, inanes eorum reperies tumulos: q nobiscum non fuerunt digni tumulari. Cumq venerabilis presbyter prędictum virum sciscitaretur dicens: vbi vos inueniemus dñe? Ait illi. In agello meo: q syriace Delagabria: necnon Delbatalia vocatur. id est virorum dei, seu beatorū possessio. Quę visio consimilis ei iterum atq iterum apparuit. Surgens autem venerabilis presbyter, perrexit in ciuitatem ad antistitem Joannem: de quo per visionem monitus fuerat. Cūq illi, cleroq eius visionis seriē particulatim retulisset: ille lachrymis pę gaudio fusis: benedixit dominū. Lcō. v.

R Ecq veraciter vt erat per omnia cōperta: beatus eps sub omni celeritate ad fratres et epos vicinarum vrbium misit. Qui cum occurrissent, et locum pręsignatum fodere cepissent: terrę motu facto, statim immensi odoris suauitas tanta exinde respersa est: quāta nullorum ętas hominū, tunc temporis meminerit se sensisse: vt putarent se pōites in amęnitate paradisi positos. Et ipsa hora, ō suauitate odoris: septuaginta tres animę sunt curatę a diuersis infirmitatibus. Aderant tunc tpis testes miraculorū cū beato ioāne: Eulogius: Sebastianus: et Eleutherius hiericōtini pōtifices: cū clericorū ferissimo comitatu. Qui osculātes brī stephani pign⁹: locūq claudētes: cū gaudio ad propria sunt reuersi.

P Ost paucos aūt dies, corpus pthomartyris Stephani i sīō, Lcō. vi. in sanctam ecclesiam: vbi archidiaconus fuerat ordinatus septimo Kalēdas ianuarij: cū psalmis, et hymnis, detulerūt. Tūc temporis, cum prolixę siccitatis esset immensitas: sufficiens supernę pietatis pluuia descendit: quę sitientē largius terram madefaciens: irrigauit. Quod meritis beati stephani prothomartyris nullus ambigit periclitāti populo concessum fuisse. Hāc reuelationē Lucianus presbyter gręco sermone ad omnium ecclesiarum personas descripsit. Quā, auitus presbyter homo hispanus: in latinum conuertit: et per Orosium presbyterum, occidentalibus dedit: Qui etiam simul reliquias beati stephani: primas occidenti detulit. Ubi ad memoriā sancti martyris: innumerabilia miracula facta sunt: de qbus plurima beatus Augustin⁹ de ciuitate dei memorat. Euāgel.

gel. Dicebat Iesus turbis Iudeorum et princip. Cum sua homilia. Hoc quod antea dixeram⁹. Requirere in festo sancti Stephani. folio. 101. Ad Tertiã, Sextã, & Nonam, capitula ibidem. folio. 102.

Iustini presbyteri & martyris. Leč. j.

Iustinus presbyter & martyr, Romę passus est sub decio imperatore. Hic a beato sixto papa secundo presbyter ordinatus: eius sanctitatis imitator effectus ē. Ad hunc, beatus laurentius martyr venit in vico patricij, latentem in cripta nepotiana: vt thesauros a beato sixto sibi commendatos, pauperibus erogaret: Inuenit qꝫ cum eo sexaginta tres christianos: quorum omnium ipse beatus laurentius cũ iustino presbytero pedes lauit: & pacis osculum cum elemosyna tribuit. Hic sanctus presbyter: postq̃ beatorũ, sixti pape, & sociorum, & Laurẽtij archidiaconi ac Hippolyti & omnis eius familię, & aliorũ plurium martyrum corpora sepulturę cõmẽdauit: euoluto anno: & ipse sub persecutione Decij, Galieni, & Volusiani, confessionis gloria insignis: martyrium capitis obtruncatione promeruit. Sepultus Romę via tiburtina, iuxta corpus beati Laurẽtij in agro Verano, pridie nonas augusti.

Ꝺ.v. In festo beatę Marię virginis de niue. Ad vesperas añ. Dum esset rex. cum relĩ. 77. psal. consueti de domina nostra. Capitulũ. Ab initio & ante. 77. Hymn⁹. Aue maris stella. 77. ℣. Dignare me laudare te virgo sacrata. ℟. Da mihi virtutẽ cõtra hostes tuos. Ad magnifi. añ. Sancta maria succurre miseris: iuua pusillanimes: refoue flebiles: ora pro populo: interueni ꝓ clero: intercede ꝓ deuoto femineo sexu: sentiant omnes tuum iuuamẽ, qcũqꝫ celebrant tuam sanctam festiuitatem. Oratio.

Deus qui ad declarandaꝫ gloriã genitricis tuę gloriosę virginis marię: descensu niuis, in ęstiuis caloribus: locuꝫ in quo ędificaretur ei templum dignatus es demõstrare: tribue quęsumus: vt eius obsequijs insistentes: refrigerato ęstu cõcupiscentię: candore innocentię dealbemur. Qui viuis. Ad matuti. inuita. Sancta maria dei genitrix virgo, Intercede pro nobis. ps. Venite ex. i. Hym. Quẽ terra pontus ethera. cũ rel. q̃ hic desunt fol. 77. ℣. Specie tua & pulc.

Historia de festo gloriosissimę virginis Marię de niue: vnde sic dicta sit. Leč. j.

Tempore quo liberius papa quartus a beato siluestro: beati petri apostoli sedem prouida gubernatiõe regebat: quidam Ioannes nomine: almę vrbis patritius, curam gerens: tã morum, quam nobilitatis generositate p̃clarus: possessionum ac multarum diuitiarum opulentia locuples, cum filium non haberet: vna cũ coniuge sua, quę sibi diuina prouidentia: tam morum, quam nobilitatis similitudine fuerat sociata: beatissimam dei genitricem sibi in pręcipuam ac specialeꝫ dominam pręelegerat. Hi simul: vno ore, pariqꝫ deuotione, beatissimę virgini vota soluentes: dicebant. Regina celorum: domina angelorũ, & saluatrix omniũ: tibi tanto deuotius nos fragiles supplicamus: quanto viscera pietatis tuę copiosius erga homines benigna impendis. Accipe igitur sanctissima mater: quę tibi sincera fidei deuotione persoluimus: & ita vitaꝫ nostraꝫ, & omnia, quę in terris vt hõies possidemus, solita miseratione dispone: quatenus tibi nostra deseruiat actio: & nostrę facultates tibi in aliquo bñplacito obsequio expendantur. Non igitur diuina clementia p̃cibus defuit supplicantium: nec pijssimę virginis aures a iustorum petitione defuere: sed eorum vota deus ex alto suscipiens: petitiones ipsorum voluit effectui mancipare: & fini debito tradere.

℞. Sancta et immaculata virginitas: quibus te laudibus efferam nescio. Quia quem celi capere non poterant, tuo gremio contulisti. ℣. Benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui. Quia. Lectio.ij.

Intrabat tunc quippe mensis augusti: quando ardoribus solis ardoribus telluris germina deficcantur: et homines magis solis adustionibus decoquuntur. Eo enim tempore, volens beata dei genitrix locum edificandę sibi basilicę hominibus demonstrare: quadam nocte iam dicti mensis: idest, nonis augusti: subito, contra naturam temporis: aer nimia frigoris congelatione constringitur: et tanta nubium constipatione densatur: ut imbre desuper fuso: in ipso casu, nimium multitudo defluerct: quę solummodo locum edificandę basilicę cooperiens: miraculum pariter et algorem subministrauit. In ipsa denique nocte, prenominato pontifici: atque iam dicto patritio et uxori sue: similem visionem sancta dei genitrix voluit demonstrare. Que res, et reuelationem miraculi confirmaret aspectu: et subita temporis immutatio, occultę visionis reuelatione nosceretur. ℞. Congratulamini mihi omnes qui diligitis dominum. Quia cum essem paruula, placui altissimo: et de meis visceribus genui deum et hominem. ℣. Beatam me dicent omnes generationes: quia ancillam humilem respexit deus. Quia cum. Lectio.iij.

Apparens igitur sanctissima virgo prenominato pontifici: taliter eum admonitionis oraculo voluit edocere. Operum tuorum intentio, et circumspecte sollicitudinis vigilantia: qua omnipotenti deo plurimum placere cognosceris: te modo in hoc commendabilem reddiderunt: ita ut quod hactenus erga nominis mei deuotionem ab alijs non fuerit attentatum: per te tunc mihi placuerit consummari: adeo, ut causa salutis existas omnibus, qui deuotionem tui pectoris fuerint imitati. Uerum, ne perfunctorium huius reuelationis mysterium ambiguis cogitationibus credas: quod presentibus tibi verbis asserui: sub oculorum admiratione, maximo etiam miraculo, volui confirmare. Ita ut contra temporis naturam: tantummodo cum locum infusione mirandę niuis: quę candorem et donum spiritus sancti significat, repleuerim: in quo, basilicam nominis mei tibi precipio construendam. Habebis siquidem et Joannem patritium in hoc opere idoneum adiutorem: qui ad te summo diluculo: tuis preceptis humiliter pariturus, venire procurabit. Cum quo simul, et vniuerso clero, ac populo vrbis: ad montem qui Superagius dicitur: incunctanter accedens: ibique locum a me de industria reseruatum inuenies: atque in eo, more ecclesiam nomini meo incipias fabricare. Cumque ille, in tante visionis stupore positus, miraretur: et de cognitione personę animus hesitaret: ab ea protinus responsum audiuit, se esse dei genitricem mariam: de qua dei filius dominus iesus christus, velut sponsus de thalamo, ad homines incarnatus processit. His dictis: tanta visio ab oculis eius subtrahitur. Sicque eodem momento, prefato patritio, et eius vxori, sub his verbis apparuit. ℞. Quem totius non capit orbis, in tua se clausit viscera factus homo. ℣. Uirgo dei genitrix, quem totus non capit orbis: in tua se clausit viscera factus homo. Per quos. In.ij.noc. Añ. Spe tua cum rel. 77. ℣. Adiuuabit. L.iiij.

Deuotionem inquiens tui pectoris, et fidele propositum: quo patrocinium nostrę defensionis specialiter elegisti: pio respexi intuitu. et solita erga christi fideles miseratione, suscepi. Quamobrem scire te volo, quoniam tuarum rerum hereditatumque perpetuum successorem tibi volui prouidere: ita vt dum mihi domum in terra constru xeris: ego tibi in celis copiosum thesaurum et eternam construam mansionem. Hoc igitur tibi impono faciendum: vt cum summo mane surrexeris: ad Liberium papam festinanter accedas. Ego enim domui meę edificandę locum specialem elegi: et vt solennis perpetuo habeatur voluntatem meam ingenti volui miraculo demonstrare: ita vt in hoc tempore: nix ipsum cooperuerit: et alium locum nulla penitus

infusione

infufionem contigerit: in quo, meo nomini bafilicam cum confilio Liberij papę tibi pręcipio erigendam. Cumq́ꝫ ⁊ huic, ⁊ fuę coniugi nomen fuum fancta dei genitrix indicaffet: fanctę reuelationis infpectio ab eorum oculis elabif: ⁊ in tanta eos admiratione dimifit: vt reliquã noctis partem infomnem ducerent: ⁊ ita in diuinis laudibus exultarent. ℟. Sicut cedrus exaltata fum in libano: ⁊ ficut cypreffus in mõte fion: q̃fi myrrha electa, Dedi fuauitatẽ odoris. ℣. Et ficut cinamomũ ⁊ balfamũ aromatizans. Dedi fuauitatẽ. L. v.

Um q́ꝫ primo mane ianuas palatij fui ad pontificẽ perrecturus exiffet: ficut in fomnijs audierat: totũ locum niue coopertuꝫ infpexit. Qua de re, apertę vifionis atteftatione firmatus: iubentis impijs anxius obedire curabat. Unde veloci curfu, ad lateranenfe palatiũ veniens: pontificis oftium pia cępit violentia infeftare: credens latẽre põtificẽ, qđ eãdẽ hora fibi fuerat reuelatum. Sed cuꝫ amotis obftaculis ad pontificem perueniffet: anxiuſq́ꝫ cuperet, qđ fibi reuelatũ fuerat indicare: fermõnem cõcepti gaudij pius papa pręuẽnit, dicẽs. Omnipotẽti deo fili chariffime, immẽfas gratias perfoluere nos oportet: qui cum fimus indigni: ⁊ omni meritorũ fublimatione priuati: ad fpeciale fanctę fuę genitricis obfequiũ nos dignatus eft deputare: atq́ꝫ cum ingenti admiratione, hoc quod per nos impleri voluit: dignatus eft declarare: vt qualitate tẽporis immutata: pauore ac ftupore nimio, omniuꝫ corda concuffe rit. Unde te fcire cupio: q̃fi nũcij iã ex parte noftra directi: populũ fimul ⁊ clerũ totiꝰ vrbis ad nos pariter vocauerunt. Sic eniꝫ in mandatis accepi: vt cuꝫ ad nos omnes conuenerint: ad Superagium montem fimul pergere debeamus. Illũ locũ potiffimũ requirentes: quẽ beata dei genitrix in opinata niuiuꝫ infufione fibi ornatũ fpeciali prerogatiua referuauit. Cumq́ꝫ hęc verba cõpleffet: fenatus, ⁊ totius populi maiores, pre foribus aftitere: põtificẽ magna cũ inftantia requirẽtes: tum ex vocatione fua: tum etiam ex nouitate miraculi plurimum concitati. ℟. Quę eft ifta quę ꝓceffit ficut fol, ⁊ formofa, tanquam hierufalem. Uiderunt eam filię fion, ⁊ beatam dixerunt: ⁊ reginę laudauerunt eam. ℣. Et ficut dies verni circundabant eam, flores rofarũ, ⁊ lilia cõualliũ. Uiderũt. L. vj.

Um autem põtifex vna, cuꝫ patritio ⁊ cardinalibꝰ vniuerfis exiffet: hoc fermonis initiũ ad eos papa exorfus eft, dicens. Plurimuꝫ fratres in dño gaudere, ⁊ exultare nos cõuenit: q̄ cuꝫ fuperna clementia egregiam hanc vrbeꝫ caput ⁊ fundamentum chriftianę religionis effecerit: ⁊ in ea primatũ totius ecclefię per beatorꝫ aplorũ Petri ⁊ Pauli merita collocauerit: hodie tñ eaꝫ pijs muneribꝰ ⁊ fpũalibꝰ donis ampliare atq́ꝫ decorare dignatur. Ita vt tanti pręfidij nobis in hoc tempore voluerit adiutoriuꝫ adhibere: vt nullus poffit ambigere: nobis cęlitus immẽfa diuina beneficia perueniffe. Ecce fratres chariffimi: nix, quam de cęlo in hoc feruentiffimo tpe concidiffe cõfpicitis: diuini bñficij inditium declarat. Quaꝫ ideo oĩpotẽs deus voluit terris influere: vt nos fua mifericordia dealbandos oftẽderet: fi adhoc quod nobis per fanctam fuam genitriceꝫ imperare dignatus eft: deuotiffimis mentibus accingamur. Cum igitur omnibus feriatim exponeret, quę fibi, ⁊ Joãni patritio fuerãt reuelata: omnes vnanimiter clamauerunt. Benedictus deus. Et ad pręfictum locum vna cum pontifice: omnes exultantes cũ diuinis laudibus pexerũt. ⁊ altis niuibus plenum inuenerunt. Mox vero põtifex foſſoriũ lętus accipiens, ficut nix defignauerat, proprijs manibus terram cępit effodere, quę extemplo fe fe ꝓ circuitum aperuit. Quo vifo miraculo, diuinis celebratis officijs, Dño Jefu chrifto ⁊ fuę genitrici vota perfoluentes, domum lęti redиere. Illuftris poftea patritius, vna cum coniuge fua, ex fuo affe, tẽplum beatę virgini conftruxere. Quod poftea fummus pontifex, in honorem dei, ⁊ beatiffimę virginis cõfecrauit. Tu autẽ.

℟. Ornatam monilibus filiam hieruſalē dñs cõcupiuit. Et videntes eam filię ſion, beatiſſimam pdicauerunt dicētes: vnguē tum effuſuȝ nomen tuū. ℣. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato, circũdata varietate. Et vi. In. iij. noc. añ. Gaude maria virgo cum reliquis. 77. ℣. Elegit eam deus. Secundum lucam. Lec. vij. cap. xi.

In illo tēpore. Loquente ieſu ad turbas: extollens vocem quedā mulier de turba, dixit illi. Beatus venter q te portauit: ꝛ vbera quę ſuxiſti. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedę preſbyteri.

Magnę deuotiõis ꝛ fidei, hęc mulier oſtēditur: quę ſcribis ꝛ pħariſeis dominū tentantibus, ſimul ꝛ blaſphemantibus: tanta eius incarnationē prę omnibus ſinceritate cognoſcit: tanta fiducia confitetur: vt ꝛ pſentiū calūniam, ꝛ futurorū cõfundat hęreticorū perfidiā. Nā ſicut tunc iudei: ſancti ſpiritus opa blaſphemādo: verū cõſubſtantialēq3 patri dei filiū denegabāt: ſic hęretici poſtea negando mariā ſemper virginem: ſancti ſpiritus opante virtute: naſciturum ex humanis mēbris vnigenito dei carnis ſuę materiā miniſtraſſe: verū cõſubſtātialēq3 matri filiū hominis fateri nõ debere dixerūt. Sed ſi caro verbi dei ſecūdum carnē naſcētis a carne virginis matris pronunciatur extranea: ſine cauſa venter q eā3 portaſſet: ꝛ vbera, quę lactaſſent, beatificarentur. ℟. Beatam me dicent oēs generationes. Quia fecit mihi dñs magna: q2 potens eſt ꝛ ſanctum nomen eius. ℣. Et miſericordia eius a progenie in progenies, timentibus eum. Quia fecit mihi. Lec. viij.

Ꝗua enim conſequētia eius lacte credatꝰ nutritus: cuius ſemine negatꝰ eſſe cõceptus, cū ex vnius eiuſdemq3 fontis origine, ſecunduȝ phyſicos, vterq3 liquor emanare probetur? Niſi forte putanda eſt femēinam ſuę carnis materiaȝ nutriendo in carne dei filio ſuggerere potuiſſe: incarnando auteȝ quaſi maiori ꝛ inuſitato miraculo minime potuiſſe. Sed huic opinioni obſtat apoſtolꝰ dicens. Quia miſit deus filiū ſuū, factū ex muliere: factum ſub lege. Neq3 enim audiendi ſunt, qui legēdū putant, ꝛ aſſerunt: natū ex muliere: nõ factuȝ. Sed in vtero virginali carnem nõ de nihilo: non aliunde: ſed materna traxit e carne. Alioquin, nec vere filius hominis diceretur: qui originem non haberet ex homine. ℟. Felix namq3 es ſacra virgo maria: ꝛ omni laude digniſſima. Q2 ex te ortus eſt ſol iuſtitię chriſtus deus noſter. ℣. Ora pro populo: interueni pro clero: intercede pro deuoto femineo ſexu: ſentiant omnes tuuȝ iuuamen, quicunq3 celebrant tuaȝ ſanctaȝ feſtiuitatem. Quia ex te ortus. Lec. ix.

Et nos igitur contra Eutiecem extollamus vocem cum catholica eccleſia, cuius mulier hęc typum geſſit. Extollamus ꝛ mente de medio turbarum: dicamuſq3 ſaluatori. Beatus venter, qui te portauit: ꝛ vbera, quę ſuxiſti. Uere etenim beata parens: quę, ſicut Sedulius ait: enixa eſt puerpera regem. Qui cęlum, terramq3 tenet, per ſecula: cuius Numen ꝛ ęterno cõplectens omnia gyro. Imperiuȝ ſine fine manet: quę ventre beato Gaudia matris habens, cū virginitatis honore. Nec primam ſimilē viſa eſt, nec habere ſequentem. At ille dixit. Quinimmo: Beati qui audiunt verbū dei, ꝛ cuſtodiunt illud. Pulchre ſaluator atteſtationē mulieris annuit: nõ eā tm̄ modo, quę ꝟbū dei generare meruerat: ſed ꝛ omnes qui verbū dei ſpiritualiter auditu fidei cõcipere, ꝛ boni operis cuſtodia: vel in ſua proximorū corda preparare, ꝛ quaſi alere ſtuduerint: aſſeuērans eſſe beatos. Ad laud. ꝛ per ho. añ. Dum eſſet rex in accubitu ſuo: nardus mea dedit odorē ſuauitatis. ps. Dominus regna. ſ. Cum rel. Añ. Leua eius ſub capite meo: ꝛ dextera illius amplexabitur me. Añ. Nigra ſum ſed formoſa filię hieruſalem: ideo dilexit me rex, ꝛ introduxit me in cubiculū ſuum. Añ. Jam hyems tranſijt, imber abijt ꝛ receſſit: ſurge amica mea, ꝛ veni. Añ. Specioſa facta es ꝛ ſuauis: in delitijs tuis ſancta dei genitrix. Cap. Ab initio. 77. Hymnus. O Glorioſa domina. ℣. Diffuſa ē gratia. Ad bñ. añ. Beata es maria quę cre-

que credidisti: perficietur in te que dicta sunt tibi a domino halle. ps. Benedictus dñs. Ad tertiam cap. Ab initio. ℣. Specie tua, ꝛ Adiuuabit eā. Ad Sextam Cap. Ex tradicatu. ℣. Adiuuabit eam. ꝛ Elegit eam. Ad Nonā Cap. In plateis. ℣. Elegit eā de⁹. ꝛ Diffusa est gratia. Ad vesperas añ. Dum esset rex in. Cum reliquis: psal. de domina nostra. Capitulum hym. vt in pri mis vespe. ℣. Dignare me laudare te virgo sacrata. ℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos. Ad magt. añ. Beatā me di cent omnes generationes: quia ancillam humilem respexit deus. ¶ Sancti dñici confessoris. Oro.

Deus qui ecclesiam tuam beati Dominici confessoris tui illuminare di gnatus es meritis ꝛ doctrinis: cōcede: vt eius intercessione, tēporalibus nō destituatur auxilijs: ꝛ spiritualibus semper proficiat incrementis. Per. Lectio prima.

Beatus Dominicus predicator dux ꝛ pater inclytus: qui appropinquāte mundi termino, quasi nouū sydus emicuit: ex Hispanie partibus: villa que dicit Calaroga: Exomensis diocesis fuit. Decebat sane, vt qui olim luciferū in tempore suo produxerat: hesperum quoqꝫ aduesperascente iam die, super filios terre consurgere faceret ab occasu: vt extremis temporib⁹: ab extremis terre partibus nubes educeret: quarum imbre serótino: vineam quam dextera eius plantauerat, vberius irrigaret. Tu autem domine. Lectio. ij.

Sicut eni Ioannes baptista velut lucifer solis ortum preueniens: saluatoris primum prenunciauit aduentū: sic sanctus iste Dominicus, vespertini sydereis in se gerens officiū: occidente seculi luce: vicinū credit̄ preuenisse iudiciū. Huius mater, anteqꝫ ipsū cōciperet: vidit in somnis se gestare catulū: accensam ore faculā baiulantem: qui egressus ex vtero: totū mundum incendere videbatur. Lectio. iij.

Quo pfiguraret ex ea pdicatorem eximium nasciturum: qui facie igniti portaret eloquij, quo frigescentem in multorum cordibus charitatem vehementius inflammaret: ꝛ sedule predicationis latratibus: lupos arceret a gregibus: dormientes quoqꝫ aīas in pctis: ad virtutū vigilātiā excitaret. Qd ꝛ rei postmodū probauit euētus. Fuit enim vitiorꝫ mirabilis obiurgator, oppugnator hereticum: fidelium diligentissimus exhortator. Verba quidem eius ardebant vt facule: quia in spiritu venerat ꝛ virtute Helye. Lectio quarta.

Natus autē ex pijs parentibus ꝛ religiose nutritus: cepit esse puer ingeniosus: vt pote, qui sortitus est animam bonam: a domino siquidem in benedictionibus dulcedinis est pũetus. Pr̄ius Felix: mater vero Ioāna nuncupata est. Ho ruz itaqꝫ pio studio, priusqꝫ sciare aliquid eius illaberet aīo: traditus est ecclesiastico imbuendus officio: vt sanctitatis odorem velut testa recens imbiberet: quē postmodum, antiquata, perpetuo tenore seruaret. In illa enim sua pueriliꝫ etate, cor ei iam senile inerat: ꝛ sensus venerāda canities, sub tenella facie latitabat. Lectio quinta.

Diuina igit̄ grā iam in eo mirabiliter opante: cū adhuc esset puerulus: necdū a nutricis diligētia segregatus: depre hēsus est sepe lectū dimittere: quasi iā carnis delitias abhorreret: ꝛ eligebat potius sup terrā nudā accumbere: qꝫ in lecto, corporali quiete, quodāmō resolutus, iacere. Et ex tunc duxit in cōsuetudinē: declinata stratus mollitie: frequētissime sup nudam terram dormire. Videbatur iam illud qd nondum legerat intellexisse prouerbium. Adolescēs, iuxta viā suā ambulans: etiam cum senuerit, non recedet ab ea. Lcō. vj.

Volens quoqꝫ aliquid magnū ꝑuenturū ex puero, futurorꝫ presciens deus ostēdere: cuidā matrone, q̄ eū ex baptismi fonte leuauerat: visionē huiuscemodi per somniū demonstrauit. Videbatur siqdem illi matri eius spūali: puer Dominicus, q̄ si stellam hfis in fronte: que totā terrā suo lumine perlustrabat. Quo dabatur intelligi: qꝫ dandus foret qñqꝫ in lucem gentiū.

illuminare his qui in tenebris, et umbra mortis sedent. Ipse enim quasi stella matutina fulsit in mundo: visaque est cum eo non na lux quedã oriri celo: cuius claritas, iam diffusa est ubique terrarũ. Erat aũt hec matrona nobilis: que visionis magnitudine stupefacta: matri eius, cum ingẽti gaudio, quod viderat, nunciauit. Lectio septima.

Puerilibus igitur annis innocẽter excursis: missus ẽ Valẽtiã: vt sibi liberaliũ artiũ pararet studij exercitatiõe peritiam. Ibi enĩ tũc tpis gñale florebat studiũ: abũdãs tã multitudine innumerosa scholariũ: q̃ studiosa perfectione doctorum. Cepit autem sancte puer indolis beatus Dominicus non segniter agere: erudimoni cuius gratia missus erat diligẽter intẽdere: omissisque friuolis, qbus adolescẽtior solet etas affluere: maturioribus sese studijs occupare. Et vt animũ suũ plenius trãsferret ad sapiẽtiã: cogitauit a vino abstrahere carnẽ suã. Vñ et vinũ p decẽniũ nõ bibit. Lectio viij.

Postmodũ autem lacescẽte stomacho: cõpulsus est a bone memorie Didaco Oxomensi epõ, modico vti vino: qd tñ ita limphatũ sumebat: vt pauci de cypho suo bibere affectarent. Vnde factum est: vt in liberaliũ artiũ eruditione: supra multos coetaneos suos: spatio breuiore, pficeret. His ergo competẽter instructus: ne in huiuscemodi tam sciennijs: q̃ vere et summe philosophie preludijs: tẽpus salubriori discipline congruum deperiret: ad theologie studium, se totũ cõtulit. Cepitque diuinis inhiare vehemẽter eloquijs: quorum melliflua delectat' dulcedine: hauriebat auide: quod postea effudit abunde. Lectiõ ix.

His itaque sapientie salutaris studijs quatuor annis inuigilans: tanta diligentia: tantaque discendi auiditate sacris literis inherebat: q pene, noctes ducebat insomnes: et videbantur ei dies pauci, pre amoris magnitudine: quoad speciose Rachelis castos anhelabat amplexus. Nec ẽ fraudat' desiderio suo. Reuera, in ope illius iuxta ppriã estimatiõnẽ exiguũ laborauit sed, cum de generationibus illius pcepit.

Incipit officiũ transfigurationis domini nostri iesu christi. In primis vesp. aña. Assumpsit iesus petrum et iacobum. Cum rel. de laud. ps. Dixit dominus. Cũ rel. 35. Infra nc. ps. Laudate dominũ oẽs gẽ. 37. Cap. dic. 6.

Saluatorem expectamus dominum nostrum iesum christum: q reformabit corpus humilitatis nostre: cõfiguratũ corpi claritatis sue. Hymn. philip. 3. d.

Gaude mater pietatis, in valle gementium: pro ducatu dignitatis, Christi regis omnium: quo dilecta predotaris, in culmine montium. Ubi patres pcellentes, in mortali corpore: admirantur assistentes, de tã grãdi munere: diuinum lumen cernẽtes, in creato lumine. Quod vertices prophetarum, precolũt deuotius: moyses lumẽ pclarum, legis date celitus: et Helias iubar magnũ, zelo dei seruidus. Presentia deitatis, declaratur prouide: in audita voce patris, de supremo germine: et spiritu vitatis, forma nubis lucide. Genitori genitoque, laus et iubilatio: salus, honor, virtus quoque, sit et benedictio: procedenti ab vtroque, compar sit laudatio. Amen. ℣. Gloriosus apparuisti in conspectu domini. ℟. Propterea decorem induit te dominus. Ad magni. añ. Christus iesus splẽdor patris, et figura substantie eius: portans omnia verbo virtutis sue: purgationem peccatorum faciens: in monte excelso gloriosus apparere hodie dignatus est. Oratio.

Deus qui fidei sacra in vnigeniti tui gloriosa transfiguratione patrum testimonio roborasti: et adoptionem filiorum perfectam voce delapsa in nube lucida mirabiliter prefignasti: concede propitius: vt ipsius regis glorie nos coheredes efficias: et eiusdem glorie tribuas esse consortes. Per eũ. Ad matu. inui. Summũ regem glorie christum adoremus: Et p dono grẽ ei' iubilem'. ps. Venite. 1.

Exultet laudibus sacrata cõ Hym. cio: cęli agminibus iũcta tripudio: pro verbi gloria qua splendent omnia: terra, pontus, et ęthera. Promissum panditur fratrum de medio: patris cum labitur, vox de fastigio: dicẽs hunc filium, doctorem cęlicum: auditeq; dignissimũ. Succedit in sponsa pro fratris semine: a viro repulsa viribus carẽte: mandante domino, moysi in mõte: calciamẽtũ soluere. Speciosus forma, pre natis alijs: vestitus gloria, fit sponsus sanguinis: o res mirabilis, gubernat omnia: celsus, pauper, et humilis. Te trina deitas, vnaq; poscimus: sic nos tu visita, sicut te colimus: per tuas semitas duc nos quo tẽdimus: ad lucẽ quã inhabitas. Amen. In .j. noc. añ. Paulominus ab angelis minoratus gloria et honore coronatus est: et cõstitutus super opera manuum tuarũ dei. ps. Domine dominus noster. 2. Añ. Reuelauit dñs condensa: et in templo eius omnes dicent gloriam. ps. Afferte domino. 10 Añ. Speciosus forma pre filijs hominum: diffusa est gratia in labijs tuis. ps. Eructauit. 15. ℣. Gloriosus apparuisti in conspectu domini. ℟. Propterea decorem induit te dominus.

De homil. duodecima Origẽnis. Lcõ. j.

Presentis solẽnitatis mysteriũ figurarũ veterũ impletiuũ; nos ad intelligẽtię inquisitionẽ: vel incitat, vel repellit. Incitat mẽtes studiosas et liberas: desides et occupatas repellit. Scriptũ est enim: q; vidit aarõ et oẽs filij israel moysen: et erat glorificata facies eius: et color vultus ei⁹: et timuerunt accedere ad eũ. Et post pauca. Ponebat inquit moyses super faciem suam velamẽ. Cũ aũt introisset ĩ ɔspectu dñi, vt loq̃ret illi: dĩponebat velamẽ. ℟. Surge, illumina re hierl'z: q; venit lumẽ tuũ: Et glia dñi super te orta ẽ. ℣. Et ambulabũt gẽtes ĩ lumĩe tuo: et reges in splẽdore ort⁹ tui. Et. L. ij.

Hoc autem apostolus differens: magnifico illo sensu, quo in cęteris vtitur: de quo dixit. Nos autem sensum christi habemus, ait. Qđ si ministeriũ mortis, in literis, deformatũ in lapidibus, fuit ad gloriã: ita vt nõ possent intendere filij israel in faciẽ moysi: ꝑpter gloriã vultus eius quę abolet: quõ nõ magis ministeriũ spiritus erit in gloria? Et iterũ paulopost dicit. Et nõ sicut moyses velamen ponebat sup faciẽ suã: vt non intenderẽt filij israel in faciẽ vultus eius. Obtusi enim sunt sensus eorũ, vsq; in hodiernũ diem. Cũ legitur moyses: velamen est positũ sup cor eoꝝ. ℟. In splendenti nube spiritus sanctus visus est: paterna vox audita est: Hic est filius meus dilectus: in quo mihi bene ɔplacui: ipsum audite. ℣. Apparuit nubes obumbrãs: et vox patris intonuit. Hic. Lectio tertia.

Quis nõ admiret mysterioꝝ magnitudinẽ: Quis nõ pertimescat notã cordis obtusi? Glorificata est facies moysi: sed non poterant intendere in faciẽ vultus eius filij israel: et non poterat intẽdere populus synagogę. Si qs aũt cõuersationẽ et vitã potest habere eminẽtiorẽ, q̃ reliquũ vulgus: iste potest intueri gloriam vultus eius. Et nunc enim sicut dicit aplus: velamẽ est positũ in lectione veteris testamẽti. ℟. Uidete qualem charitatem dedit nobis deus pr̃: Ut filij dei noiemur, et simus. ℣. Scimus quoniã cũ apparuerit, similes ei erimus: q̃ñ videbim⁹ eũ sicuti est. Ut fi. In .ij. noc. añã. Illuminãs tu mirabiliter a montibus ęternis: turbati sunt oẽs insipiẽtes corde. ps. Notus in iudea. 22. Añ. Melior est dies vna in atrijs tuis super milia. ps. Quã dilecta. 24. Añã. Gloriosa dicã sunt de te ciuitas dei. ps. Fũdamẽta. 25. ℣. Glia et honore coronasti eũ dñe. ℟. Et ɔstituisti eũ sup opa manuum tuaꝝ. L. iiij.

Et nunc glorificato vultu moyses loquitur: sed gloriam q̃ est in vultu eius, nõ possumus intueri. Idcirco autẽ nõ possumus: q; adhuc populus sumus: et nihil studij: nihil meriti, plus q̃ reliqua plebs hẽmus. Uerum q; dicit sanctus apostolus: idipsum aũt velamẽ in veteris testamenti lectione manet: amputaret nobis omnem intelligẽtię spem, talis tantiq; apostoli prolata sen

tentia: nisi addidisset: cũ autẽ quis conuer sus fuerit ad dñm: auferetur velamen. ℞. Inebriati sunt ab vbertate domus tuę. Et torrẽte voluptatis tuę potasti eos. ℣. Quoniam apud te est fons vitę: ꝛ in lumi ne tuo videbimus lumen. Et. Lectio .v.

Igitur causam auferendi velaminis: cõuersionez nostrã esse dicit ad dñz. Ex quo colligenda sunt nobis indicia: ꝙ donec legentes scripturas diuinas latet nos intellectus: donec obscura sunt nobis ꝛ clausa q̃ scripta sunt: nõduz conuersi ad dominũ sumus. Si enim cõuersi essemus ad dominũ: sine dubio, auferretur velamẽ. Sed ꝛ hoc ipsum conuerti ad dominũ q̃le sit, videamus. Et vt euidentius videre possimus, quid sit conuersus: dicendum nobis prius est, qd sit auersus. ℞. Preceptor, bonum est nos hic esse: faciamus hic tria tabernacula: Tibi vnum: moysi vnũ: ꝛ helyę vnum. ℣. Non eniz sciebat quid diceret. Tibi vnum moysi. Lectio sexta.

Omnis qui cum recitantur verba legis: carminibus ꝛ fabulis occupaẽ: auersus est. Omnis q cuz legitur moyses: de negocijs seculi: de pecunia: de lucris so licitudinẽ gerit: auersus est. Omnis q possessionum curis astringitur: ꝛ diuitiarũ cu piditatibus distẽdiẽ: q glorię seculi, ꝛ mũ di honoribus studet: auersus est. Sed ꝛ q ab his vř alienus: assistit aũt ꝛ audit verba legis: ꝛ vultu atq͂ oculis intentus: corde tñ ꝛ cogitationibus euagaẽ: auersus est. Quid ergo est conuerti? Si his omnibus terga vertamus: ꝛ studiosis actibus mẽtis q͂ solicitudine, verbo dei operã demus: ꝛ in lege eius die ac nocte meditemur: omissis omnibus, deo vacemus: exerceamur in testimonijs eius: hoc est conuerti ad dñz. ℞. Si ministratio mortis literis deformata in lapidibus fuit in gloria: ita vt nõ possent intendere filij israel in faciem moy si propter gloriaz vultus eius quę euacua tur: Multo magis ministratio spiritus quę manet, erit in gloria. ℣. Amplioris. n. glię xp̃us p̃ moyse dignus est habitus: quãto ampliorem honorem habet domus, qui fabricauit eaz. Multo magis ministratio. In. iij. noc. añ. Thabor ꝛ hermon in noĩe tuo exultabunt: tuũ brachiũ cuz potentia. ps. Misericordias dñi. 25. Añ. Lux orta est iusto, ꝛ rectis corde lętitia. ps. Dñs regnauit exul. 26. Añ. Cõfessionem ꝛ decorẽ induit, amictus lumine sicut vestimẽto. ps. Bñdic. ij. 28. ℣. Magna ẽ gloria eius in salutari tuo. ℞. Gloriam ꝛ magnum decorem impones super eum. Lectio sancti euangelij sm Matheum. Lcõ. vij. cap. xvi.

In illo tempore. Assumpsit iesus petrum ꝛ iacobum, ꝛ ioannem fratrem eius: ꝛ duxit eos in montem excelsum seorsum: ꝛ transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Omilia sancti Joãnis Chrisostomi.

Quoniam multa de periculis: multa de passione sua: multa de morte ꝛ de cęde di scipulorũ locutus est dominus, ꝛ aspera q͂ plura atq͂ ardua eis iniũxit: quę oĩa cũ p̃sentẽ vitã sequerenẽ: iminere iaz atq͂ incũ bere videbanẽ. Bona vero, q̃ pollicebaẽ, lõgiore spe erãt expectãda: vt puta, q: seruarent aĩaz suaz si pderent eaz: q: in gloria patris sui venturus sit, ꝛ p̃mia redditurus: vt visu ẽt certiores faceret, quãtã cape possint gloriã suã, cũ qua vẽturus est: in p̃senti vita ipsis ostẽdere: ꝛ iã visuros pollicẽ: ne aut sua, aut dñi morte dolcant: ꝛ maxime petrus. ℞. Uocauit nos deus vocatione sua sancta, secũdũ gratiã suã, q̃ manifestata est nũc: Per illuminationẽ saluatoris nostri iesu christi. ℣. Qui destruxit mortem, illuminauit autez vitaz ĩ incorruptionem. Per illuminationẽ. Lectio octaua.

Et vide qd agit, cũ de regno ꝛ de gehẽna disseruerit. Qñ enim dixit, Qui inuenit aĩaz suã pdet eã: ꝛ qcũq͂ pdet eam gratia mei, inueniet ipaz: ꝛ q: vnicuiq͂ secũdũ opa sua reddet: regnũ ꝛ gehẽnã desi gnauit. Cũ igiẽ de vtrisq͂ disseruerit: Regnũ quidẽ vt oculis cernatur cõcedit: gehẽnam aũt minime: quare sic? Qm rudioribus atq͂ ineptioribus illud necessariuz erat. Probis vero ꝛ iã p̃spicacibus, satis fuit a melioribus p̃firmari. ℞. Deus q di xit

rit de tenebris lumen splendescere: illuxit in cordibus nostris: Ad illuminationē sciē tię claritatis dei in faciē iesu christi. ℣. Ex ortū est in tenebris lumen rectis corde: mi sericors et miserator et iustus. Ad. Lec. ix.

Propterea hoc multo magis ipsuꝫ de cebat: nō tñ oīno illā partē prętermi sit. Sed et quando atrocitatē gehennę q̄si ante oculos oratiōes ꝓponit: veluti quā do lazari effigiē describit: et eius meminit: qui denarios centū repetijt: et illius q for dida veste vestitus erat. Et post dies sex as sumpsit petrū et iacobuꝫ et ioannē. Alius autē euangelista post octo ait: nec ulla cer te dissonantia est: nā alter tā illā diem qua christus locutus est: q̄ eaꝫ qua eos in mō tē adduxit: alter intermedias solū cōnume rauit. Ad laudes et per horas añ. Assum psit iesus petruꝫ, et iacobū, et ioannē fratreꝫ eius: et duxit eos in mōtē excelsuꝫ seorsuꝫ: et transfiguratus est ante eos. ps. Domin⁹ regnauit decorē. 5. Cū rel. Añ. Resplēduit facies eius sicut sol: vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix, halleluia. Añ. Et ecce apparuerunt eis moyses et helyas lo quētes cū Jesu. Añ. Respōdēs aūt petrus dixit ad iesuꝫ: dñe, bonū ē nos hic eē. Añ. Adhuc eo loquēte: ecce nubes lucida obū brauit eos. Cap. Saluatorem, ut. Hym.

Ouū syd⁹ exorit: xpi pia clemētia: quo tenebrosa ꝑmit: inimici seuitia. Insurgere cuꝫ nitit: malignitatis spiritu: et aduerso resistitur: prępotenti exercitu. Roborant in acie, intuentes signaculuꝫ: desidentes militię, vt assequantur brauiū. Pro quo se cunctis obijcit, beatū in my sterio, christus et tandeꝫ proficit, regnās in cęli solio. Gloria tibi dñe, potestas et im periū: q certātibus agis, apte mōstras prę miū. Amē. ℣. Corona aurea sup caput ei⁹. ℟. Expressa signo sanctitatis et gloria ho noris. Ad bñ. añ. Et ecce vox de nube di cēs: hic est filius meus dilectus, in quo mi hi placui: ipsuꝫ audite hal. Oro. vt supra. Ad tertiā cap. Saluatorē. ℟. bre. Glorio sus apparuisti i ꝯspectu dñi, Hal. hall. ℣. Propterea decorē iduit te dñs. ℟. Hall.

hall. ℣. Gliā et honore. Ad sextam Cap.

Nos omnes reuelata facie gloriā do mini speculantes, in eādē imagineꝫ transformamur a claritate in claritatē: tan q̄ a dñi spiritu. ℟. bre. Gloria et honore coronasti eum dñe, Halla. hall. ℣. Et con stituisti eū sup opa manuū tuarꝫ. ℟. Hall. hall. ℣. Magna est gloria. Ad nonā cap. 2. cor. 3. d.

Sustulit me in spiritu in mōtē magnū et altū: et ostēdit mihi ciuitatē sanctaꝫ hierusalē descendentē de cęlo a deo: habē tē claritatē dei: et lucerna eius ē agnus. ℟. bre. Magna est gloria eius in salutari tuo: Hall. hall. ℣. Gloriā et magnū decorem impones supeuꝫ. ℟. Hall. hall. ℣. Coro na aurea sup caput eius hall. ℟. Expres sa signo sanctitatis et gloria honoris hall. apoc. 21. c.

In secūdis vesp. añ. Assumpsit iesus. Cū rel. ps. Dixit dñs. 35. In fine. ps. Lauda te dñm omnes gentes. 37. Cap. hym. et ℣. vt i primis vesp. Ad magn. añā. Et audiē tes discipuli ceciderūt in faciē suā et timue rūt valde: et accessit iesus et tetigit eos: di xitq̃ eis: surgite, et nolite timere halleluia.

¶ Sanctorum martyrum sixti papę: feli cissimi et agapiti. Oratio.

Deus qui nos concedis sancto rū martyrū tuorꝫ Sixti: Felicis simi et Agapiti, natalitia cole re: da nobis i ęterna beatitudine: de coꝫ so cietate gaudere. Per dominum. Lcō. i. dic. 6.

Sixtus natiōe grecus, ex philosopho, sedit annos duos: mēses vndeciꝫ: di es sex: martyrio coronat. Fuit aūt tpibus Ualeriani et Decij: quo tpe, fuit maxia pse cutio. Eodē tpe hic cōprehensus est a Ua leriano, et ductus est vt sacrificaret demo nijs. Qui cōtempsit pcepta Ualeriani: et capite trūcatus est: et cū eo alij sex diaconi: idest Felicissimus: Agapitus: Januarius: Magnus: Uicentius et Stephanus: octa uo idus augusti. Et prędicti pręfuerunt a consulatu Maximi et Grauionis: vsq̃ ad consulatū Tusci et Bassi. Et inceperūt a terriodecimo Kal. augusti. Quo tempore seuissima persecutio agebatur sub Decio. Et post passionē beati Sixti, post tertiam

dic: paſſus eſt btūs Laurētius eius archidiacon⁹: qrto idus auguſti: ⁊ ſubdiacon⁹ Claudi⁹: ⁊ Seuer⁹ pſbyter: ⁊ Creſcētius lector: ⁊ Romanus oſtiarius. Lectio. ij.

Hic conſtituit vt miſſaruꝫ actionē ſacerdote incipiēte: populus decātaret hymnū, Sāctus, ſanctus, ſanctus, ſanctus, dn̄s deus ſabbaoth. Hic fecit ordinationes duas p menſem decembrē: pſbyteros quatuor: diaconos ſeptē: epiſcopos duos. Qui ēt ſepultus eſt in cemeterio Calixti: via Appia. Nā ⁊ ſex diaconi ſupradicti ſepulti ſunt ī cemeterio ꝓtextati: via Appia. Supradict⁹ aūt btūs Laurētius, in cemeterio Ciriaci: ī agro Verāo: ī crypta: cū alijs multis martyrib⁹ ſepultus eſt: ⁊ ceſſauit epatus dies trigintaquinqꝫ. Lcō. iij.

Sixtus vrbis romę epiſcopus: athenis doctus, ⁊ natus: ⁊ prius quidem philoſophus: poſtea vero chriſti diſcipulus. Tēporibus Decij ceſaris, ⁊ Valeriani prępoſiti: iuſſerunt ſibi ſanctuꝫ Sixtum epm̄ pręſentari cū clero ſuo noctu: intra ciuitatē in tellude. Tunc Sixtus epus dixit ad clerū ſuū. Fratres ⁊ ꝯmilitones mei: nolite expaueſcere. Omnes ſancti quāta paſſi ſunt tormenta: vt ſecuri perpetuā obtinerent vitę eternę palmā? Nā ⁊ dn̄s noſter ieſus chriſtus paſſus eſt ꝓ ſalute noſtra: vt nobis relinqueret exemplum. Et voce clara dixit. Venite: nemo metuat terrores. Feliciſſimus ⁊ Agapitus dixerunt. Et nos ſine te patre noſtro: quo ibimus? Et pręſentatus eſt noctu Decio ⁊ Valeriano: cū duobus diaconis. Lectio quarta.

Tunc dixit ad ſanctū Sixtū epm̄ Decius ceſar. Scis quare tentus es? ⁊ contentione publica nobis pręſentatus es? Reſpondit Sixtus epiſcopus. Scio, ⁊ neſcio. Decius dixit. Ergo ſi ſcis: fac vt vniuerſi ſciāt: vt ⁊ tu viuas, ⁊ clerus tuus augeat. Reſpōdit Sixtus eps. Vere ſic facio: vt clerus meus augeat. Decius dixit. Ergo ſacrifica dijs immortalibus: ⁊ eſto princeps ſacerdotū. Beatus Sixtus eps dixit. Ego ſacrificaui ſemp, ⁊ ſacrifico deo patri oīpotēti: ⁊ dn̄o nr̄o ieſu xp̄o, ⁊ ſpiritui ſancto, hoſtiā purā ⁊ immaculatā. Decius dixit. Cōſule ſenectuti tuę, ſicut ⁊ nos cōſulimus tibi: ita cōſule ⁊ tu tibi ⁊ clero tuo. Beatus Sixtus eps dixit. Uſqꝫ adeo cōſultus ſuꝫ: ⁊ mihi ⁊ clero meo: vt de profundo mortis eternę: coner mecum omnes eripere vel liberare. Decius dixit. Sacrifica: nam ſi non ſacrificaueris: tu eris exemplum omniū. Sixtus epiſcopus dixit. Iā ſemel tibi dixi: qꝛ ſacrificiū ſemp offero deo meo, ⁊ ieſu xp̄o filio eius. Lcō. v.

Decius dixit ad milites. Ducite eum ad templū Martis, vt ſacrificet deo Marti. Qḋ ſi noluerit: recludite eū ī priuata cuſtodia Mamortini. Et eduxerunt euꝫ ad tēplū Martis: ⁊ cohortabanł eū, vt ſacrificijs coinquinaret. Tūc btūs Sixtus eps dixit. O infelices, q̄ nō ploratis, ſꝫ adoratis idola vana, manufacta: muta ⁊ ſurda: quę, nec ſibi, nec aliquibus ꝓſunt. Sꝫ audite filij, ⁊ liberate aīas veſtras de eterno ſupplicio: ⁊ nolite paueſcere iſta tormēta: ſed illa metuite, quę finē non habent: ⁊ agite pęnitētiam: qꝛ neſciētes, ſacrificaſtis idolis vanis. Et ꝯtēpto decio, introduxerūt eū in priuatā cuſtodiā: cū duob⁹ diaconis ſuis Feliciſſimo ⁊ Agapito. Lcō. vj.

Cumqꝫ audiſſet Laurentius archidiaconus, Sixtū epm̄ in cuſtodia recludi: his vbis appellare cepit. Quo ꝓgrederis ſine filio pr̄? Quo ſacerdos ſācte ſine diacono properas? Tu nūqꝫ ſine miniſtro ſacrificiū offerre conſueueras. Quid in me ergo diſplicuit paternitati tuę? Nunquid degenerem me probaſti? Experire certe: vtrum idoneum miniſtruꝫ elegeris: cui cōmiſiſti dominici ſanguinis diſpenſationē. Tunc ſixtus eps dixit: non ego te fili deſero, neqꝫ dereliquo: ſꝫ maiora tibi debenł ꝓ fide xp̄i certamia. Nos q̄ſi ſenes leuiora pugnę curſuꝫ recipim⁹: te q̄ſi iuuenē manens glorioſior de tyrāno expectat triūph⁹. Flere deſiſte: poſt triduū me ſequeris. Inter ſacerdotem ⁊ leuitam: medius numerus decet.

Non erat tuuꝫ ſub magiſtro Lcō. vij. vincere: quaſi adiutorem quęreres: qui conſortiū paſſionis meę expetis. Totam

tam tibi hereditatem dimitto. Quid pſentiam meã requiris? Helyas helyseum reliquit: et virtutẽ nõ abſtulit. Et dixit beatus Sixtus ad beatum Laurentiũ. Accipe facultates eccleſie: et theſauros quibus tibi videt expede. Tũc beatiſſimus Sixtus eps tradidit archidiacono ſuo Laurẽtio: omnes facultates eccleſie. Eodẽ tpe accepta poteſtate beatus Laurentius cepit per regiones peregrinos curioſeque querere: et vbicunq; ſancti clerici vel pauperes eſſent abſconditi: et portans theſauros: put cuiq; opus erat, miniſtrabat. Lectio octaua.

Post hec beatus ſixtus ducit ad tellu dẽ vt audiret: et cũ eo duo diacõi Feliciſſimus et Agapitus. ſedente Decio, ac Valeriano. Dixit itaq; Decius ad beatũ Sixtũ epiſcopũ iracũdia plenus. Nos quidem cõſulimus ſenectuti tue: audi pcepta noſtra, et ſacrifica. Reſpondit beatus Sixtus. O miſer, tu tibi cõſule: et noli blaſphemare: ſed age penitentiã de ſanguine ſctõrũ, que eſt fudiſti. Decius furore repletus, dixit ad valerianum. Si iſte extinctus nõ fuerit: nõ eris clarus adiutor. Valerianus reſpõdit. Capite puniat. Agapitus et Feliciſſimus dixerũt. O miſeri, ſi audieritis pcepta patris nr̃i: euadetis eterna tormẽta, q̃ vos torqueri habent. Valerianus ppoſitus dixit. Quid diutius viuunt iſti: qui nobis tormẽta promittũt? Sed ducant iterũ ad tẽplũ Martis: vt ſacrificent. Qd ſi noluerint ſacrificare et ſupplicare: i eodẽ loco capite trũcent. Et ducti foras muros porte Appie: cepit btũs Sixtus dicere. Ecce idola vana, ſurda, et muta, et lapidea: quibus miſeri inquinant: vt pdãt vitã eternaz. L. ix.

Et ductus ad tẽplũ martis dixit. Deſtruat te chriſtus fili' dei viui. Et cũ hoc dixiſſet beatus Sixtus: reſpõderunt oẽs chriſtiani, amen: et ſubito cecidit aliq̃ pars tẽpli: et cõminuta ẽ. Tunc btũs Laurentius cepit clamare: Noli me dr̃elinquere pater ſancte: q: theſauros tuos iaz expẽdi: quos tradidiſti mihi. Tunc milites de theſauris eccleſie audiẽtes: tenuerũt beatũ Laurentiũ. Sixtũ vero et alios ad cliuum Martis ad decollãdũ duxerũt. Quorũ corpora in platea relicta, noctu a clero collecta, Sixtũ in cemeterio Calixti, ceteros, in cemeterio pretextati via Appia ſepelierũt, octauo idus Auguſti. Beatus vero Laurentius quarto idus Auguſti, cum ſubdiacono Claudio, Seuero preſbytero, Creſcẽtio lectore, et Romano oſtiario paſſus eſt.

¶ In ſancti donati epi et martyris. Oro. 7 die.

Deus tuorum gloria ſacerdotũ: preſta queſumus: vt ſancti martyris tui et epiſcopi donati: cuius feſta gerim': ſentiamus auxilium. Per dominum. Lectio prima.

Apud Tuſciã: in ciuitate Aretio: natale ſci Donati epi et martyris. Qui nutritus a ſancto Pigmenio preſbytero: in titulo ſancti Paſtoris eruditus eſt: nõ ſolũ in diuinis, verũetiã in humanis literis ſufficiẽtiſſime. Cũ quo et Julianus creuit, et ſubdiaconus ordinatus: reiecto poſtmodũ gradu, inutilis factus. ad imperiũ aſpirauit. Quo tpe btũ Pigmeniũ Rome i cuſtodia mancipauit: et ſanctos patrẽ et matrem donati, gladio occidit. Donatus vero fugã petijt Aretiũ ciuitatẽ: et habitauit cũ hilariano glorioſiſſimo monacho: ſeruiẽs deo cõtinuis orõnib' et ieiunijs. L. ij.

Factum eſt aũt, vt mulier q̃dã noĩe Syranna, gẽtilis et pagana: capta oculis: corde ỹo ceca: cũ vnico filio ſuo Perculiano nomine, cellã beati Hilariani cũ quo beatus vir habitabat requireret: quaz in fide chriſti inſtructã: ad beatũ Satyruz epiſcopũ, Hilarianus et Donatus pduxerũt. Qui vt fidem ipſius accepit: gratias deo agẽs, indixit ei ieiuniũ, vt humiliaret in cinere et cilicio. Et ſic demũ cathechizauit eam, et baptizauit: tã ipſaz, q̃ filiũ eius. Et mox aperti ſunt oculi Syranne: cepitq; clamare. Vere dei filius eſt Chriſtus: qui illuminauit oculos meos. Quod factum audiens Amphronianus: non multo poſt attulit filium ſuum demoniacum ad beatum Donatum. Quo orante, cum beato Satyro epo, et Hilariano, expulſus demon, puerum ſanum reliquit. Lectio. iij.

Sed ꝛ nõ longo tempore poſt vir quidã Euſtaſius: rector tuſcie: ꝛ exactor fiſci: dũ occupatus alicubi teneret: ſuperuenientibus hoſtibus: vxor ipſius Eufroſina pecuniã fiſci abſcondit: ꝛ paucis diebus ſuccedentibus, abſente adhuc viro, defuncta eſt. Rediens autem poſtmodũ vir eius: inuenit vxorem ſuam mortuam, pecuniamq́ fiſci ſibi celari. Qua de re nõ parũ triſtis efficitur: ſimul pro requiſita pecunia, cũ et a principibus curie ſupplicia ipſi meditarent. Fugiẽs inde Euſtaſius, venit ad beatũ Satyrũ ꝛ Donatũ: ꝛ indicauit eis anxietatem animi ſui. *Lectio quarta.*

Stans itaq́ Donatus ſuper ſepulchrũ vxoris ipſius: voce magna clamauit. Eufroſina, p ieſum chriſtũ crucifixũ te cõiuro: vt dicas nobis, qd ſit factũ de pecunia fiſci: q: vir tuus pro ea ab exactoribus valde affligitur. Que mox de ſepulchro reſpondit. In ingreſſu domus ſuffoſſa latet pecunia: quã queritis. Recepta ẽ igitur pecunia: liberato Euſtaſio, ab impoſitione calumnie. Verũ recepto beato ſatyro cum patribus ſuis: eius loco, ſacerdotiũ beatus Donatus ſuſcepit. Cũq́ die quadam miſſam celebraſſet populo: ꝛ de corpore chriſti ac ſanguine ipſius: populus venerabiliter recrearet: diaconus qdã noĩe Anthimus, tradebat ſcm̃ ſanguinẽ chriſti: ꝛ ſubito paganoꝝ impulſu cecidit: ꝛ ſanctũ calicem cõminuit. *Lectio. v.*

Unde valde triſtis tã ipſe q̃ populus chriſti: efficit. Cuius triſtitiã deus p beatum Donatũ ilico reuelauit. Nam collecta ſunt fragmenta dñici calicis: ꝛ beato viro allata. Que flens ille ſuſcipiens: oratione facta, vas in priſtinam formã reſtaurauit. Quo ſigno pculſi pagani: ſimul cũ chriſtianis deitatẽ chriſti confeſſi ſunt: ac circiter ſeptuagintanouẽ aĩe in chriſtũ credẽtes: p baptiſmũ ſaluate ſunt. Multis ergo ſignis dñs glorificãs ſanctũ ſuũ: ad coronam martyrij prouexit. *Lectio ſexta.*

Denicq́ tentus tempore Iuliani imperatoris a Quadratiano auguſtali: ſimul, ꝛ cum eo Hilarianus vir dei: iubetur idolis ſacrificare. Cui fideliter reluctãti iuſſit Quadratianus, eius os, lapidibus contũdi: Hilarianũ vero monachũ in cõſpectu eius tã diu fuſtibus cędi: donec ſpiritũ emitteret. Deinde beatũ Donatũ ĩ cuſtodia recludi. Ubi cũ innumera miracula dñs per ſeruum ſuum operaretur: miſit Quadratianus qui eũ gladio percuteret, ſeptimo idus auguſti: Cuius corpus chriſtiani iuxta ciuitatem cum veneratione ſepelierunt. Martyris vero Hilariani oſſa: in Hoſtia ciuitate tumulata ſeruantur.

¶ *Sancti Alberti confeſſoris. Oratio.* 7. die.

Deus qui beatũ Albertũ cõfeſſorẽ tuũ: ſpreto ſeculo, ad alme tue genitricis marię religionẽ vocare dignat⁹ es. Tribue nobis qs: vt eius meritis ꝛ exẽplis, digne tibi ſeruiẽtes: cũ ipſo in eterna glia ppetuo te p frui mereamur. Qui viuis. *Lectio prima.*

Albertus confeſſor, genere ſiculus, Drepani, ex Benedicto ꝛ Ioanna parentibus honeſtiſſimis, ꝛ deuotis, origi nẽ duxit: qui peracto iã vigeſimoſexto ſterilitatis anno: vouerũt ſe glorioſe virgini: ſi quã forent ſobolẽ ſuſcepturi: eius ſeruitio eam perpetuo dicaturos. Qua impetrata, poſt tẽporis plenitudinẽ, Ioãna peperit filiũ, in baptiſmo Albertũ noĩe appellatũ.

Quem ſextũ vix attingẽtẽ an- *Lcõ. ij.* nũ, in ſpõſũ puelle de domo regia pater pluribus ei ſuadẽtibus, cõiungi annuebat. De quo cũ vxore conferens: tale a diſcreta cõiuge reſpõſũ accepit. Miror te prudentẽ virũ taliter eſſe mutatũ: cp deo ꝛ eius genitrici pmiſimus: huic caduco ꝛ fragili mũdo condonare velis: nõne oportet Deo reddere, qđ eius eſt: nos filiũ nr̃ũ, deo ꝛ matri ei⁹ obligauimu: ipſũ ſana cõſciẽtia, reuocare nequimus. *Lectio tertia.*

His patre a propoſito reuocato, adoleſcens religionẽ Carmelitã ingreſſus eſt: in qua diſciplinis ꝛ contemplationi vacans: ſumme ſanctitatis ꝛ doctrine vir effectus eſt: Et poſt laudabilem vitam ciuis celeſtis hieruſalẽ: non abſq́ miraculorum illuſtratione, Eius feſtum ſeptimo idus

idus Augusti celebratur. Tu autem.

8. die. **Sanctorum martyrum Cyriaci Largi ⁊ Smaragdi. Oro.**

DEus qui nos annua beatorū martyrum tuorum: cyriaci, largi, ⁊ smaragdi, solennitate letificas: concede propitius: vt quorum natalitia colimus: virtutem quoque passionis imitemur. Per. **Lectio prima.**

ROme, natale sancti Cyriaci martyris, qui post longā carceris macerationem: quā sub Maximiano pertulit: cū Sisinnio diacono suo, ⁊ Smaragdo, ⁊ Largo: post multa miracula facta: in quibus filiā Diocletiani Arthemiā: ipsius rogatu, a demonio curauit, ⁊ baptizauit: filiā quoque saporis regis persarum Jobiā, missus illo a diocletiano propter hoc: eque liberauit a demonio: ⁊ baptizauit: cum ipso rege, ⁊ alijs quadringentis triginta. Rediens romam post mortem Diocletiani: tentus ē inter alios christianos a filio eius maximiano: ⁊ in custodiam missus: eo ꝙ sororem suam christianam fecisset. Deinde precepit, vt in die processiōis sue: nudus: catenis colligatus, ante rhedā eius traheretur. Et post hec ductus de carcere cum socijs, Largo ⁊ Smaragdo ⁊ Crescētiano: per Carpasium vicarium, pice reliquata: caput eius perfusum est.

ET rursum post dies quatuor **L. ij.** eductus denuo de carcere: in catasta extensus, attractusque neruis ⁊ fustibus: postmodū iubente maximiano, capite truncatus est: cum Largo ⁊ Smaragdo, ⁊ alijs trigiuta. Scriptū est in gestis Marcelli pape. Ipso tempore, maximianus interfecit sororem suam Arthemiam. Postque vero Maximianus augustus iussit vt omnes qui erant in custodia, vna cum Cyriaco diacono capite truncarentur: promiscui sexus numero vnū ⁊ triginta: decollati sunt via salaria, intra thermas Salustij: foras muros. Eorum corpora collegit noctu Joannes presbyter: ⁊ sepeliuit in eādem via: sub die septimo kalendarum aprilium.

POst dies autē octo veniens **Lcō. iij.** beatissimus Marcellus eps cum Lucina matrona christianissima: corpora sanctorum condiuit cum aromatibus ⁊ lintheaminibus. Deinde sustulit ea: ⁊ transtulit in predium suum via Hostiensi: miliario ab vrbe Roma septimo: ⁊ manu sua recondidit in sarcophagis lapideis: cum quibus ⁊ beatum Cyriacum octauo die mensis augusti. Carpasius vero vicarius petijt domum beati Cyriaci: quam donauerat ei Maximianus augustus: ⁊ concessit. Ingressus in eam Carpasius, inuenit locū, vbi sanctus Cyriacus Diaconus fontem edificauit: quem consecrauerat Marcellus episcopus: vbi venientes ad fidem, baptizabat sanctus Cyriacus diaconus. In quo loco sibi Carpasius balneum statuit: ⁊ dum lauisset, ⁊ epulas exhibuisset: Carpasius, ⁊ decem ⁊ octo pariter cū ipso, ⁊ deriderent fidem christianam: subito ceciderunt ⁊ mortui sunt. Tu autem.

9. die. **Sancti Romani martyris. Lectio. j.**

ROme sancti romāi martyris. Qui per verba sancti Laurētij credidit in dño iesu xpo. Et cepit dicere ad beatū Laurētiū. Video ante te iuuenē pulcherrimū stātē cū linthco, ⁊ extergētē mēbra tua: propter quod te, adiuro te per christū, qui tibi misit angelū suū: ne me derelinquas. Tunc Decius furore plenus ⁊ dolo, dixit ad Valerianum. **Lectio secunda.**

PVto ꝙ victi sumus per artem magicam. Et iussit beatum Laurentiū de catasta leuari. Eādem hora veniens beatus Romanus, ⁊ afferens vrceū cū aqua: misit se ad pedes beati Laurētij: ⁊ rogabat eum cū lachrymis, vt baptizaretur: ⁊ accepta aqua, benedixit ⁊ baptizauit eum. Audiens autem Decius hoc factum, dixit. Exuite eū: ⁊ fustibus cedite. **Lectio tertia.**

ET adductus beatus romanus ante conspectū decij cesaris: nōdum interrogatus, cepit clamare voce clara, dicēs. Christianus sum. Et iussit eum decius cesar in ipsa hora capitis subire sentētiā. Et ductus foras muros porte Salarie: decollatus ē quinto idus augusti. Tunc venit noctu Justinus presbyter: ⁊ collegit corpus bti Romani martyris: ⁊ sepeliuit illud in crypta, in agro verano.

In vigilia scti laurentij martyris. Ad vesp. aña. Laurentius ingressus ē. Cū rel. ò lau. ps. Dixit dñs. Cū rel. 35. In fine ps. Laudate dominum omnes gentes. 37. Capl'z.

Fratres: qui parce seminat, parce et metet: et qui seminat in benedictionibus: de benedictionib' et metet. Hymnus. Deus tuoꝝ milit. 53. ℣. Gloria et honore. Ad magn. aña. Leuita laurēti', bonū op' operatus ē: q p signū crucis, cęcos illuminauit: et thesauros ecclesię dedit paupib'. Orō.

Da nobis qs oīpotēs deus, vitiorū nrōꝝ flāmas extinguere: q btō Laurentio tribuisti: tormētoꝝ suoꝝ incēdia superare. Per dñm. Ad matu. inuita. Beatus laurentius christi martyr, triūphat coronatus in cęlis: Venite adoremus. ps. Venite. 1. Hym. Deus tuorum. 53. In. j. noc. aña. Quo pgrederis sine filio pater: quo sacerdos scte sine ministro pperas? ps. Beatus vir. 53. quo finito, dicitur sequens versus, postea replicat' aña, et sic in reliquis, sed hac nocte tantū. Aña. Noli me derelinquere pr̄ scte: q thesauros tuos iā expēdi: quos tradidisti mihi. ps. Quare fre. ℣. Quid in me ergo displicuit pr̄nitati tuę? Aña. Non ego te desero fili, neq̄ drelinquo: sed maiora tibi debent' p fide xp̄i certamina. ps. Dñe qd. 53. ℣. Beatus Sixtus dixit. ℣. Gloria et honore cor. Passio scti Laurētij leuitę et marty. L. j.

Ostq̄ beatus Sixt' vrbis Romę eps: martyrij coronā adeptus, ɔsummauit agonē: venerūt milites, et ɔprehēderūt beatū Laurētiū archidiaconū: et duxerūt, et tradiderūt eum Parthemio tribuno. Eadē hora, parthemius tribunus nunciauit decio: eo q Laurentius archidiaconus xp̄i: qui thesauros reconditos habebat: in custodia teneretur. Gauisus est Decius: et iussit sibi beatum Laurentium presentari. Quē ita aggredit' Decius cęsar, dicens. Ubi sunt thesauri ecclię: quos apud te nouimus esse recōditos? Beatus Laurētius non rn̄dit ei verbum. Eodem die, Decius cęsar tradidit eum Valeriano prefecto, dicens. Exquire ab eo thesauros diligēter et persuade, vt sacrificet. Qd̄ si nō sacrificauerit: diuersis eum pęnis, cruciatibusq̄, interfice. ℟. Leuita Laurentius, bonum opus opatus est: qui per signū crucis cęcos illuminauit. Et thesauros ecclię ddit paupib'. ℣. Dispsit, dedit pauperibus: iustitia eius manet in sclm scli. Et. Lcō. ij.

Tunc Valerianus dedit eum cuidā vicario in custodia: noie Hippolyto. Et cū accepisset Hippolyt' beatū Laurētiū: reclusit eū i carcerē cū multis. Erat aūt i custodia ibi homo multo tp̄e gētilis: noie Lucill': q plorādo, amissis oculis, cęcus fact' erat. Et dixit ad eū beatus Laurētius. Crede in filiū dei dn̄m iesum xp̄m, et baptizare in noie eius: et illuminabit te. Rn̄dit Lucillus. Ego semper desideraui baptizari, in noie Jesu christi. Beat' Laurentius dixit. Credis, ex toto corde tuo? Respōdit Lucill' cū fletu, dicēs. Ego credo i dn̄m Jesū: et idola vana et falsa respuo. Hippolytus vero patienter auscultabat verba coꝝ. ℟. Puer meus noli timere: q̄ ego tecum sum dicit dñs: Si transieris p ignē, flāma nō nocebit tibi: et odor ignis, nō erit in te. ℣. Liberabo te d manu pessimoꝝ: et eruā te de manu fortiū. Si. L. iij.

Tunc btūs Laurentius cathechizauit eū: et accepta aq̄, baptizauit eū: in noie pr̄is, et filij, et spūs sancti. Et i ipa hora, apti sunt oculi eius: et cępit clamare, dicens. Bn̄dictus dñs noster Jesus christ', deus ętern': qui me illuminauit p beatum Laurētiū. Tūc multi cęci audiētes hoc factum: veniebant ad beatū laurentiū cū lachrymis. Et beatus laurentius in custodia positus hippolyti: ponebat manū sup cęcorū oculos, et illuminabant'. Audiens aūt hęc hippolytus, dixit ad beatū Laurentium. Ostende mihi thesauros? Dixit ei beatus Laurentius. O hippolyte, si crediderls

diderls

dideris in deum patrem ⁊ filium eius dominum noſtrũ ieſum chriſtũ: ⁊ theſauros tibi oſtendo: ⁊ vitã eternã promitto. Dixit ei hippolytus. Si dictis facta compẽſas: faciã qđ hortaris. Tunc beatus Laurentius baptizauit eum cum omni domo ſua. Poſt hec Decius ceſar dixit beato Laurentio. Sacrifica dijs. Nã tota nox iſta in te expendetur cum ſupplicijs. Beatus Laurentius dixit. Mea nox obſcurũ nõ habet: ſʒ omnia in luce clareſcunt. R. Extriuerunt corporis mẽbra poſita ſup craticulã: miniſtrãtib' prunas, inſultat leuita chriſti. Beate laurenti martyr xp̃i, intercede ꝓ nobis. V. Mea nox obſcurũ nõ habet: ſʒ omnia in luce clareſcunt. Beate. ❡ In ſcđo noc. an. Beatus laurẽtius orabat dicẽs: dñe ieſu xp̃e: deus de deo: miſerere mihi ſeruo tuo. ps Cũ inuo. 54. V. Ego accuſatus nõ negaui nomẽ ſcm̃ tuũ: interrogatus, te xp̃m cõfeſſus ſuʒ. An. Dixit romanus ad beatũ Laurentiũ: video ante te iuuenẽ pulcherrimũ: feſtina me baptizare. ps. Verba mea. 54. V. Afferens autẽ vrceũ cũ aqua, miſit ſe ad pedes eius. An. Beatus laurentius dixit: mea nox obſcurum non habet: ſed omnia i luce clareſcũt. ps Dñe dñs n r. 54. V. Quia ipſe dominus nouit: quia accuſatus non negaui nomen ſanctum tuuʒ. V. Poſuiſti domine.

Sermo ſancti auguſtini epi. Lectio. iiij.

Um omnes beatos martyres quos nobis tradidit antiqtas: honorificentia digna veneremur: pcipue tñ beatũ Laurẽtiũ martyrẽ, debemus tota deuotione ſuſcipere. Maiorẽ enĩ affectũ ibi dbeo: vbi credulitatẽ meã cogit ↄtẽplatio: ꝙ vbi fidẽ meã hortaẽ opinio. Maiorẽ inꝙ affectũ illic dbeo: vbi pea q̃ vidi: cõpellor deuotiõe credere, etiã illa q̃ nõ vidi. Nã cũ audio aliquanta q̃ mihi impoſſibilia viderentur: cepi ea credere potuiſſe fieri: dum ſimilia facta eſſe conſpexi. Et ideo temporibus noſtris paſſi: hanc nobis preſtiterunt gratiam: vt fidem preteritam confirmarent. Supradictum igitur beatuʒ viruʒ tota de bemus deuotione ſuſcipere. Primũ quia pcioſum ſanguinẽ ſuum propter dñm tradidit. Deinde q: proganuaʒ nobis apud dñm nr̃m non minimã cõtulit: oſtẽdẽs q̃lis debeat eſſe chriſtiani fides: ꝯ cuius cõſortio exiſtere martyres merentur. Tertio, q: idẽ tã ſancte cõuerſationis fuerit: vt coronã martyrij tẽpore pacis inueniret. R. Quo progrederis ſine filio pr̃: quo ſacerdos ſancte, ſine diacono ꝓperas: Tu nũꝙ ſine miniſtro ſacrificiũ offerre cõſueueras: V. Quid ergo i me diſplicuit pr̃nitati tue: nunquid degenerem me probaſti: experire certe, vtrum idoneum miniſtrum elegeris: cui commiſiſti dominici ſanguinis diſpenſationem. Tu nunꝙ. Lectio quinta.

Sed cum infideles tãta ſanctitate beatum laurentiuʒ pro chriſti nomine viderent certare: errore ſqꝫ coruʒ manifeſtos: rationabili caſtigatione cõuincere: tũc illi inebriati furore rapuerũt eũ: ⁊ cede crudeliſſima ſauciauerũt: ⁊ beati viri corpus flãmis in craticula tradiderunt. Vere beatuʒ corpus: qđ non ad penam functus ignis vel tormenta mortis a fide chriſti immutauerunt: ſed ad requiẽ eternam ſancta religio coronauit. Sed tñ ipſa flãma nõ ideo ſuſcepit martyrem: vt cum a fide ſua ignis immutaret: ſed vt approbatũ dño ſuo redderet. Tali autẽ incendio beati laurentij ↄſecrata ſunt viſcera: nõ condemnata. R. Noli me derelinquere pr̃ ſcẽ, q: theſauros tuos iaʒ expẽdi. Nõ ego te deſero fili, neꝙ derelinquo: ſed maiora tibi debent, pro fide chriſti certamina. V. Nos q̃ſi ſenes leuioris pugne curſuʒ recipimus: te aũt q̃ſi iuuenẽ m, manet glorioſior de tyrãno triũphus: poſt triduum me ſequeris ſacerdotem leuita. Non ego te deſero. Lectio. vj.

Conuenit huic paſſiõi qđ ait aplũs. Ipſe autem ſaluus erit: ſic tamen q̃ſi per ignem. Saluus enim iſte factus eſt: dum eius venerabile corpus, confeſſionis eſt incendio concrematum. Hec ergo tota cauſa paſſionis eſt frẽs: ꝓpter quã morti addictus eſt ſanctus vir: vt ſui ſimiles eſſe ceteros hortaretur. Nam exhortatio

illa intantum profecit: vt illo e seculo recedente: fides eius: vniuersa ipsius loca regionis, peruaseriт. Ita vt christus vbi tūc in beato martyre suo laurentio psecutionē passus est: nunc illic plurimoruз christianorum exultet in populis. Sufficere nobis debent ad profectū salutis nostrę martyrū exempla sanctorū: qui propter adipiscendā cęlestē coronā: omnibus se mādatis dñicis subdiderūt: et ita, cūctis deuixerunt se legibus saluatoris: vt propter ante actā vitam: mererentur ad hanc martyrij gloriā peruenire. ℟. Beatus laurenti⁹ clamauit et dixit: deū meuз colo, et illi soli seruio. Et ideo nō timeo tormenta tua. ℣. Mea nox obscurū nō habet: sed omnia in luce clarescunt. Et ideo. In tertio noc. añ. Strinxerūt corporis mēbra, posita super craticulā: subijcientibus prunas, insultat leuita christi. ps. Dñe qs habi. 3. ℣. Carnifices vero vrgentes ministrabāt carbones subter cratem ferream. Añ. Igne me examinasti, et non est inuenta in me iniquitas. ps. Exaudi domine iusti. 3. ℣. Probasti dñe cor meum et visitasti nocte. Añ. Interrogatus te dominum confessus sum: assatus, gratias ago. ps. Dñe ī virtu. 5. ℣. Gratias tibi ago domine: qr ianuas tuas ingredi merui. ℣. Magna ē gloria eius. Secundum ioannem. Lectio septima.

12.d. In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Amen amē dico vobis nisi granum frumenti cadens in terram mortuuз fuerit: ipsuз

Ex tractatu 51 super Io[hannem]. solum manet. Et rel. Homi. sci augustini episcopi. Ipse dūs iesus erat granū mortificandū, et multiplicādū. Mortificādū in infidelitate iudęor: et multiplicādū in fide pplor. Iā vero exhortās nos ad passionis suę sectanda, vestigia: q amat inqt aīaз suā perdet eam. Qď duobus modis intelligi potest. Qui amat perdet: idest, si amas perdes. Si cupis vitaз tenēre cuз christo: noli morteз timēre pro christo. Item alio modo. Qui amat aīaз suā perdet eam. Noli amare ne perdas. Noli amare in hac vita: ne perdas in ęterna vita. Hoc auteз qď posterius dixi: magis habere videtur euāgelicus sensus. Seqtur enim. Et qui odit aīaз suā in hoc mūdo: in vitā ęternā custodit eā. Ergo qď supra dictū est: qui amat, subintelligitur in hoc mūdo: ipse vtiq̃ pdet. Qui aūt odit vtiq̃ in hoc mūdo: in vitā ęternā custodit eā. Magna et mira sententia: quēadmodū sit hoīs in aīaз suā: amor vt pereat: odiū ne pereat. Si male amaueris: tūc odisti: si bene óderis: tunc amasti. Felices qui oderūt custodiēdo: ne perdāt amando. Sed vide ne tibi subrēpat, vt teipsum velis interimere: sic intelligendo: q debes in hoc mundo odisse animā tuam. ℟. In craticula, te deū nō negaui. Et ad ignem applicatus, te dñm iesuз christū cōfessus sum. ℣. Probasti domine cor meum, et visitasti nocte. Et ad. Lectio. viij.

Hinc enim quidā maligni atque peruersi homines: et in sepsis crudeliores et sceleratiores homicidę: flāmis se donant: aquis pfocāt: pcipitio se collidūt, et peūt. Hoc christ⁹ nō docuit. Immo etiaз diabolo pcipitiū suggerēti, respōdit. Vade retro sathanas. Scriptū ē. Nō tētabis dñз deū tuū. Petro aūt dixit: significāз q̄ morte clarificaturus esset deū: Cū esses iunior, cingebas te, et ambulabas quo volebas: cū aūt senueris: alter cinget te: et feret, quó tu nō vis. Ubi satis expssit: non a seipso, sed ab alio debere occidi: qui vestigia sequitur christi. Cū ergo causę articul⁹ venerit, vt hęc cōditio pponat: aut faciendū esse cōtra dei pręceptū: aut ex hac vita migrandum: quorū duorum homo si cogatur alterū eligere: cōminante mortē psecutore: ibi ēligat deo dilecto mori: q̃ offenso viuere. Ibi óderit in hoc mundo animā suā: vt in vitā ęternā custodiat eam. Siqs mihi ministrat, me sequatur. Quid est, me sequatur, nisi me imitet: Christus enim p nobis passus est, vt ait apostolus Petrus: nobis relinquens exemplum, vt sequamur vestigia eius. Ecce q dictum est. Siquis mihi ministrat, me sequat. Quo fructu? Qua mercede? Quo pręmio? Et vbi sum inquit ego: illic et minister meus erit.

erit. ℟. O hippolyte, ſi credideris in dñm ieſum chriſtum. Et theſauros tibi oſtẽdo: et vitã eternã pmitto. ℣. Beatus laurẽtius hippolyto dixit: ſi credideris i dñm ieſum xp̃m. Et theſauros. Lectio nona.

Gratis amet, et opis quo miniſtratur illi: pmiũ ſit eſſe cũ illo. Ubi enim bene erit ſine illo? Aut quando male eẽ poterit cũ illo? Audi euidẽtius. Si quis mihi miniſtrauerit: honorificabit eũ pater me⁹, qui eſt in celis. Quo honore, niſi vt ſit cum filio eius? Quẽ enĩ ſuperius ait: vbi ego ſum, illic, et miniſter meus erit: hoc intelligit̃ expoſuiſſe, cum dicit. Honorificabit eum pater meus. Nam, quem maiorem honorẽ poterit accipere adoptatus: q̃ vt ſit vbi ẽ vnicus? Non equalis factus diuinitati: ſed conſociatus eternitati. Quid ſit autẽ miniſtrare chriſto, cui opi merces tanta propo nitur: hoc potius debemus inquirere. Si enim hoc putauerimus eſſe chriſto miniſtrare: ea que ſunt corpori neceſſaria ppara re: aut cenãti cibum cõquere vel apponere: vel poculũ dare, potũq; miſcere: fecerunt hoc illi q potuerũt eũ i corpe pſentẽ habere: ſicut Martha et Maria: qñ et Lazarus vn⁹ erat ex diſcũbẽtibus. Sed eo mõ, chriſto, etiã Judas pdit⁹ miniſtrauit. Nã et loculos ipſe habebat: et q̃ in eis, q̃mittebant̃ ſceleratiſſim⁹ furaretur: p illud tamẽ etiam neceſſaria parabãtur. ℟. Gaudeo plane, q: hoſtia chriſti effici merui, accuſatus, nõ negaui. Interrogatus, chriſtũ pfeſſus ſum: aſſat⁹, grãs ago. ℣. Probaſti dñe cor meũ, et viſitaſti nocte: igne me examinaſti. Interrogatus. Ad lau. et p horas añ.

Laurẽtius ingreſſus ẽ martyriũ: et cõfeſſus ẽ nomẽ dñi ieſu xp̃i. ps. Dñs regnauit. Cũ rel̃ 5. Añ. Laurẽti⁹ bonum opus opar⁹ ẽ: q p ſignũ crucis cecos illuminauit. Añ. Adheſit aĩa mea poſt te: q: caro mea igne cremata ẽ, p te, deus meus. Añ. Miſit dñs angelũ ſuũ, et liberauit me de medio ignis: et nõ ſum eſtuat⁹. Añ. Beatus Laurẽti⁹ orabat, dicẽs: grãs tibi ago dñe: q: ianuas tuas ingredi merui. Cap. Fratres: q parce ſeminat. 343. Hymnus.

Martyr dei. ℣. Diſperſit dedit pauperibus. ℟. Juſtitia eius manet in ſeculũ ſeculi. Ad bn. añ. In craticula te deũ nõ negaui: et ad ignẽ applicatus, te chriſtũ confeſſus ſum: probaſti cor meũ, et viſitaſti nocte: igne me examinaſti: et nõ ẽ inuẽta i me iniquitas. Oro. Da nobis q̃s oĩpotens. 343. Ad tertiã capl'm. Frẽs: q parce ſem iat. 343. ℟. bre. Gloria et honore. et Poſuiſti dñe.

Vnuſquiſq; put deſti Ad tertiã cap. nauit in corde ſuo: nõ ex triſtitia, aut ex neceſſitate: hilarẽ enim datorem diligit deus. ℟. bre. Poſuiſti dñe. et Magna ẽ. 2. cor. 9. b.

Potens eſt aũt deus oẽm Ad. ix. cap. gratiam abundare facere i vobis: vt in omnibus ſemper, omnem ſufficientiam habẽtes: abundetis in omne opus bonũ: ſicut ſcriptum eſt: diſperſit, dedit pauperibus: iuſtitia eius manet i ſeculũ ſeculi. ℟. bre. Magna ẽ gloria eius. Juſtus vt palma. In ſecundis veſp. añ. Laurentius ingreſſus eſt. Cũ rel̃. de lau. pſal. Dixit. Cũ rel̃. 35. in fine. Credidi. 37. Cap. Fratres: q parce ſeminat. 343. Hymnus: vt ſupra in veſp. ℣. Leuita Laurentius, bonũ opus operatus eſt. ℟. Qui per ſignum crucis, cecos illuminauit. Ad magni. añ. Beatus Laurẽtius, dũ in craticula ſuppoſitus vreretur: ad impiiſſimum tyrãnũ dixit: aſſatũ ẽ, iam verſa, et manduca: nã facultates eccleſie, quas requiris: in celeſtes theſauros: manus paupe depoztauerũt. Oro. vt ſupra.

¶ Infra octauã ſcti laurentij fit officiũ de eo niſi feſtum occurrat. Lectio prima.

Tunc iuſſit decius: vt os eius cum lapidibus cederet̃. Cũq; cederetur: cõfortatus in domino, dicebat. Grãs tibi ago dñe ieſu chriſte: quia tu es deus omnium chriſtianorum liberator. Decius dixit. Date lectulum ferreum: vt requieſcat Laurẽtius contumax. Allatus eſt aũt lectus cum coſtis tribus: in cõſpectu Decij ceſaris i modum craticule. Tunc expoliatus eſt Laurẽtius veſtimẽtis ſuis in cõſpectu Decij et Ualeriani: et extẽſus ẽ ſup cratem ferream. Et allati ſunt batilli cum prunis: et miſerũt

subter cratē ferreā ⁊ coarctari cū furca ferrea fecit beatum laurentium. Lectio.ij.

ET dixit decius cesar ad beatū Laurentium. Sacrifica dijs. Rñdit beatus Laurētius. Ego me obtuli sacrificiū deo, in odorē suauitatis: q2 sacrificiū deo est, spiritus cōtribulatus. Carnifices vero vrgētes, ministrabant carbones: mittentes sub crate: ⁊ de sup cōprimentes cū furcis ferreis. Beatus Laurēti9 dixit. Disce miser: q2 carbones tui, mihi refrigeriū pstāt: tibi aūt eternū suppliciū. Q2 ipse dñs nouit: q2 accusatus nō negaui: interrogatus, christū cōfessus sū: assatus, gratias ago. O insania vestra: o infelices, qui non cognoscitis: q2 carbones isti, non ardorem: sed refrigerium mihi prestant. Lectio tertia.

ET ceperunt oēs qui aderāt admirari: quomō pceperat eū Decius viuū assari. Ipse autē vultu pulcherrimo dicebat. Grās tibi ago dñe Jesu christe, q me confortare dignatus es. Et eleuans oculos contra deciū beatus Laurētius: sic dixit. Ecce miser assasti me vna in parte: regyra ī aliam, ⁊ māduca. Tunc gratias agēs dño cum gloria ait. Gratias tibi ago domine iesu christe, quia ianuas tuas ingredi merui: ⁊ hec dicens, emisit spiritum.

¶ De sermone scti augustini epi. Lcō. iiij.

NOn enī in illo tpe tātū pseceīt prece ptū dñi: quo ꝯfessionis suppliciū ptulerūt: sed necesse fuit illos prius secūdū euāgeliū vixisse: vt christi passionibus participarēt. Necesse inquam erat, vt initia bona fierent: quorū finis est optimus subsecut9. Et martyres eos non solum fuisse, cū passi sunt: sed etiā martyres xpi fuisse, cū viuerēt. Martyr enī grece, latine dicitur testis. Igit quotiescūq3 bonis actibus mandatum christi facimus: toties christo testimonium perhibemus. Unde ⁊ crux domini, non tantum illa dicitur, que passionis tēpore ligni affixione construitur: sed illa: q totius vite curriculo, cunctarum disciplinarū virtutibus coaptatur. Lectio. v.

DEqua mihi videtur saluator dicere. Qui vult post me venire: abneget semetipsum: ⁊ tollat crucem suam ⁊ sequat me. Nunquid enim omnes martyres, qui secuti sunt dominum: crucifixi sunt cū domino? Nunquid omnes virgines, que iuxta apocalypsim sequuntur agnū dei: crucifixe sunt: vt sequerentur? Nunquid apostolus paulus crucifixus fuerat: cū dicebat. Mihi autem absit gloriari: nisi in cruce domini nostri iesu christi: per quem mihi mūdus crucifixus est, ⁊ ego mundo? Hoc autem dicit: vt intelligas crucē non ligni esse patibulū: sed vite vtriusq3 ꝓpositū. L. vj.

TOta igit vita christiani hominis: si secundū euangeliū viuat: crux atq3 martyriū est. Gaudeamus itaq3 dilectissimi gaudio spirituali: ⁊ ō felicissimo inclyti viri fine, gloriemur in dño: qui est mirabilis in sanctis suis: in qbus nobis ⁊ psidiū cōstituit ⁊ exemplum: atq3 ita p vniuersū mundum clarificauit gloriam suam: vt a solis ortu vsq3 ad occasū: leuiticorū luminum coruscante fulgore: q3 glorificata est hierosolyma Stephano: tā illustris fieret Roma Laurētio: cui9 orōne ⁊ patrocinio, nos adiuuari sine cessatione confidimus: vt q2 omnes sicut apostolus ait: quicūq3 ī xpo volunt pie viuere, persecutionem patiunt: corroboremur spiritu charitatis: vt ad superandas omnes tentationes: constantes, fidei perseuerantia muniamur.

¶ De homilia scti augustini epi. L. vij.

HUc est illud: ꝙ cū ei diceret dñs: ꝙ factur9 es, fac celeriter, arbitrati sunt qdā, ꝙ eū iusserit propter diem festum necessaria preparare: vel indigentibus aliqd dare. Nullo modo igit de huiusmodi ministris diceret dñs: vbi sum ego: ibi ⁊ minister meus erit. Et si qs mihi ministrauerit honorificabit eum pater meus. Qm Judā talia ministrantē: reprobatū potiusq3 honorificatum videmus. Ut quid ergo alibi querimus, quid sit ministrare christo? ⁊ nō potius in istis ipsis verbis agnoscimus? Cum enī dixit: si quis mihi ministrat, me sequatur: hoc intelligi voluit, ac si diceret. Si quis me non sequitur: non mihi ministrat. Ministrant ergo christo Jesu: q non

sua

sua querũt: sʒ q̃ iesu xp̃i. Hoc est enĩ me seq̃tur: vias ambulet meas, nõ suas: sicut alibi scriptũ est. Qui se dicit i xp̃o manere, debet sicut ille ambulauit, ⁊ ipse ambulare.

Lectio. viij.

Debet ẽt si porrigit esuriẽti panẽ: de misericordia facere: nõ ð iactãtia. Non aliud debet ibi q̃rere, q̃ opus bonũ: nesciẽte sinistra qd faciat dextera: id est, vt ali ieneẽ intẽtio cupiditatis, ab opere charitatis. Qui sic ministrat: christo ministrat: recteq̃ illi dicet: qđ vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Nec ea tñ q̃ ad misericordiã ptinẽt corporales: sed oĩa opa bona, pp christũ facta. Tunc enĩ erũt opa bona: q̃m finis legis xp̃s, ad iustitiam oĩ credẽti. Minister est christi, vsq̃ ad illud opus magnę charitatis: qđ est: aĩam suam p fratribus ponere. Hoc est eniʒ ⁊ p christo ponere: q: ⁊ hoc, ppter mẽbra sua dicturus est. Cũ pro istis fecistis: pro me fecistis. De tali quippe opere, ẽt se ministrũ facere, ⁊ appellare dignatus ẽ: vbi ait. Sicut filius hominis nõ venit ministrari, sed ministrare: ⁊ animam suaʒ ponere p multis. Hinc ergo ẽ, vnusquisq̃ minister xp̃i: vnde est ⁊ minister christus. Sic ministrãtẽ christo: honorificabit eũ pater eius: honore illo magno: vt sit cum filio eius: nec vnq̃ deficiet felicitas eius.

Lectio nona.

Cum ergo auditis fratres dominũ dicentem: vbi sum ego, illic ⁊ minister meus erit: nolite tñmodo bonos episcopos ⁊ clericos cogitare: etiã vos pro modulo vr̃o ministrare christo bene viuendo: eleemosynas faciendo: nomẽ, doctrinãq̃ eius, quibus potueritis prędicando: vt vnusquisq̃ etiã paterfamilias: hoc noĩe, agnoscat paternũ affectuʒ suę familię se debere pro xp̃o: ⁊ pro ęterna vita suos oẽs moneat: doceat: hortetur: corripiat: impendat beneuolentiã: exerceat disciplinaʒ. Et ita in domo sua, ecclesiasticũ ⁊ quodãmõ episcopale implebit officiũ: ministrans xp̃o: vt in ęternũ sit cuʒ ipso. Naʒ ⁊ illaʒ maximam passionis ministrationem: multi ex vestro numero ministrauerũt: multi nõ epi neq̃ clerici: iuuenes ⁊ virgines, seniores cũ iunioribus: multi piugati ⁊ cõiugatę: multi p̃res ⁊ m̃resfamilias ministrãtes xp̃o, ẽt aĩas suas i ci⁹ martyrio posuerũt: ⁊ honorificãte p̃re, coronas gloriosissimas receperũt.

Oratio. Sctõrũ marty. tyburtij ⁊ susannę. Orõ. *ii. dic.*

Beatorũ marty tuorũ Tyburtij ⁊ Susannę nos dñe foueant cõtinuata p̃sidia: qr nõ desinis ppitius intueri: quos talib⁹ auxilijs concesseris adiuuari. Per.

Lcõ. j.

Romę inter duas lauros: natale sancti Tyburtij martyris: filij Chromatij vrbis p̃fecti: quẽ erudierũt in fide beat⁹ Sebastianus, ⁊ sanctus Trãquillinus, ac gloriosus Policarpus presbyter: qui ipsum, in sacro fonte baptismatis innouauit: ⁊ familiã eius promiscui sexus, mille quadringentos, cuʒ eo pariter baptizauit. Huius etenim filius Tyburtius: cum propter immanitatem persecutionis idem pater eius, ⁊ ingens multitudo christianorũ, cum illo in Campaniam ex consilio pontificis Gaii precessisset: amore martyrij flagrans, resedit in vrbe Roma.

Lectio. ij.

Et cum ieiunijs ⁊ orationibus ideʒ Tyburtius cum beato papa Gaio occuparetur: quadam die transiens, occurrit homini, qui de alto lapsus fuerat: ⁊ ita caput ⁊ omnia mẽbra quassauerat: vt de sola sepultura eius ageretur. Iuxta quẽ ipse accessit, ⁊ cępit dicere super vulnera eius lente, orationem dominicã, ⁊ symbolũ. Et ita factus est homo cõsolidatis mẽbris incolumis: quasi nihil contigisset ei mali. Tunc apprehendens parẽtes eius, segregauit eos a turbis: ⁊ indicauit eis virtutem nominis Christi. Et videns animũ eorum firmum fortiter in timore dei: perduxit eos ad papam Gaium Qui iuueneʒ sanatum deo gratias referentem: ⁊ parentes eius pariter baptizauit.

Lectio tertia.

Interea dũ pcella p̃secutionis grauiter inũdaret: iũxit se qdaʒ simulata fide beato Gaio. Porro, hic apostata extiterat, ⁊ erat fraudulẽtus i oĩ sermone: ⁊ callidus in omni commisso. Qui dum a beato Tyburtio viro scholastico ⁊ nobili ⁊

ſancto frequẽter argueret: q capillos ſuper apicẽ frontis tonſoris arte cõponeret: ⁊ q aſſidue potaret: ⁊ ludendo prãderet: q liberius ſe fęminarũ aſpectibus daret: q a ieiunijs ⁊ orationibus ſe tolleret: q ſomno deditus, non interesset peruigil in hymnis dei. Dũ pro his igit oĩbus a beato Tyburtio acrius argueret: ſimul auit ſe ęquanimiter monentẽ accipere. Et egit arte, quatenus ſanctũ Tyburtium orantẽ, pagani comprehenderent. In qua cõprehenſione, ſe ipſum fecit teneri: ⁊ ſimul duci ad ſecretarium iudicis. Lectio quarta.

At vbi introducti ſunt: Fabianus dixit ad cũ qui ſe arte tradiderat. Quis diceris? Ille reſpõdit: Torquatus. Fabianus dixit. Quid profiteris? Chriſtianus in quit ſum. Fabianus dixit. Ignoras tu, qđ inuictiſſimi principes iuſſerũt: vt qui ſacrificare dijs noluerit: diuerſis ſupplicijs macerent? Torquatus ait. Hic magiſter meus eſt: ipſe me ſemp docuit: qđ hunc video facere: neceſſe eſt vt ego hoc faciã. Fabianus cõuerſus ad Tyburtiũ dixit. Audiſti, qđ Torquatus aſſerit? Sanctus Tyburtius reſpondit. Torquatus diu eſt, q ſe eẽ chriſtianũ mentit. Virtus eni ipſa noĩs ſancti grauiter fert, ⁊ moleſte: ſuũ nomen a non ſuis moribus vſurpari. Lectio quinta.

Re uera eniz illuſtriſſime: hoc chriſtianũ vocabulũ diuinę virtutis eſt ſecta forũ ſcilicet chriſti: qui vere philoſophi facti ſunt: q veri chriſtiani dicti ſunt: ⁊ horũ qui ob terendas libidines, fortiter dimicarunt. Nec credas vir illuſtriſſime hunc eſſe chriſtianũ: qui in lenocinio ſui molliẽdo, capitis fimbrias omittit. Qui tonſorẽ diligit: q ſcapulas molliter geſtit: qui fluxum greſſuũ improbo niſu diſtendit. Qui viros neglígẽter agit: fęminas diligẽtius intuet. Nunq̃ tales peſtes chriſtus digna tus eſt habere ſeruos. Verũ qm̃ hic me ſe imitaturũ aſſerit: hic in tuo cõſpectu pbabis eũ eſſe mẽtitũ. Hic enim q̃lis ſemp fuerit: nunc euidenter oſtendit. Lectio ſexta.

Fabianus dixit. Cõſultius facies: ſi ſaluti tuę cõſulas: ⁊ principũ decreta nõ contẽnas. Tyburtius dixit. Ego ſaluti meę melius non cõſulo: q̃ vt deos de aſq cõtemnẽs: vnũ dũm iclum chriſtũ cõfitear. Torquatus adiecit. Nõ ſolũ ipſe chriſtianus crudelis eſt: verũ ẽt multis per ſuadet ⁊ decipit: ⁊ docet oẽs deos dęmones eſſe. Ipſe aũt cũ ſocijs ſuis: cũ quibus magicas artes exercet: die noctuq incantanonibus occupat. Beatus Tyburtius dixit. Falſus teſtis, nõ erit impunitus. Iſte quẽ vides illuſtriſſime vir: malitię ſuę curis exęſtuans: ad nihil aliud chriſtianis eſt iũctus: niſi vt cogitaret quomõ chriſtianũ ſe nobis oſtenderet: ⁊ quomodo alijs ſe fideliſſimum mentiretur. Lectio ſeptima.

Reprehendebaz tũ in eo cyclopeam edacitatem: demerſũ vino purorẽ: ⁊ ſepulcrã diuini nominis ſanctitatẽ. Ebrius patiebat ſitiz: eſuriem vomens. Nec vt chriſtianus: ſed vt antonianus quodã ille cõuiua: mãducabat, bibebat, vomebat. Et nũc chriſtianos arguit: chriſtianos accuſat. In nos mitem iudicẽ icitat: gladiũ non lenti iudici porrigit: ⁊ vt dęmonijs ceruices nr̃as iclinem⁹, hortat. Videmus votũ tuũ: videmus cruẽta cõſilia: ⁊ ſcelerata arte verborũ: venena tui pectoris intuemur.

Accingere nũc chriſtia Lectio. viij. ne: ⁊ vter officio carnificis: iudicat⁹ ⁊ ipſius iudicis voce. Applica eculeorap pẽde chriſtianos: damna: percute: incẽde: vniuerſa adhibe. Si exilium minaris: hoc philoſophãtibus totus eſt mũdus: ſi ſupplicũ, euadimus mũdi carcerem: ſi ignes: maiora horum in cupiditatibus incendia vincimus. Diſcerne qcquid libet. Omnis nobis vilis eſt pęna: vbi pura comce eſt cõſciẽtia. Poſt hęc Fabianus: cũ veriſſime iuuenis ſanctiſſimus Chriſtũ cõfiteret: iuſſit ante pedes eius carbones ardẽtes effundi, dicẽs ad eũ. Elige tibi vnũ de duobus. Aut thura in iſtis carbonibus adijce: aut pedibus ſuper eos nudis incede. Lectio. ix.

Ille aũt faciens ſignũ crucis: cõſtanter ſuper eos nuda ingreſſus eſt planta. Et cepit dicere. Depone infidelitatẽ ⁊ diſce: q hic ſolus eſt deus, quẽ cõfitemur

creaturis

creaturis oībus dominari. Nā mihi in nomine dñi nostri iesu christi videtur, ꝙ sup roseos flores ingrediar: quia creatura ipsa, creatoris famulat̃ imperio. Cui Fabian⁹. Quis ignorat magicā artem vos docuisse christū vīm? Obmutesce infelix exclamat Tyburtius: ꝛ noli auribus meis hāc iniuriā facere: vt audiā te rabido ore latrātem, mellifluū nomē ꝛ scūm nominare. Iratus Fabianus dictauit sententiā, vt gladio animaduerteret̃. Ductus est aūt in via Lauicana, q̃rto miliario ab vrbe: ꝛ orōnē effundēs: vno ictu gladij pcussus abscessit. In eodē quoqꝫ loco a quodā parente christiano sepult⁹ ē. iij. idus augusti. ¶ Scte Clare virginis totū officiū qre ī officijs nouis.

die. 13. ¶ Sanctor martyr hippolyti ꝛ sociorū eius. Orō.

DA nobis q̄s oipotens deus: vt beator martyrū tuorum Hippolyti ꝛ sociorū eius veneranda solennitas: ꝛ deuotionem nobis augeat, ꝛ salutē. Per.

Lcō. j. ROme sancti Hippolyti martyris, sub Decio imperatore, ꝛ Valeriano pręfecto. Hunc beatū Hippolytū vicariū: sanctus Laurentius cum apud eū esset in custodia, baptizauit. Qui pactis sanctis exeqjs martyris: post tertiū diem ad domū suā rediens: dedit pacē oībus ēt seruis suis ꝛ ancillis: ꝛ cōmunicauit de sacrificio altaris beati Laurentij martyris. Et posita mensa, priusꝗ cibū sumeret: venerūt milites, ꝛ tenuerūt eū: ꝛ perduxerūt eum ad Deciū cesarem. Quē videns Decius cesar, subridens dixit ei. Nunquid ꝛ tu magus effectus es: quia corpus Laurentij abstulisse diceris? Sanctus Hippolyt⁹ respondit. Hoc nō feci quasi magus: sed quasi Christianus. Lectio secunda.

DEcius furore repletus, iussit vt cū lapidibus os eius cōtūderet̃. Et expoliauit eum veste, qua induebatur in habitu christiano: ꝛ dixit ei. Sacrifica dijs, ꝛ viues: sin aūt peribis per tormenta, sicut Laurentius. Scūs Hippolytus dixit. Vtinā exēplū merear beati Laurentij fieri: quē tu miser, ausus fuisti ore polluto noiare. Extensus igit̃ sanctus Hippolytus: fustibus ꝛ cardis tādiu cęsus est: donec cędētes deficerent. Inde leuatū a terra: iussit eū Deci⁹ vestiri militari veste, qua gentilis vtebat̃: ꝛ dixit. Recole militiā tuā: ꝛ esto noster amicus: ꝛ in ꝯspectu nostro vtere militia pristina: quam semper habuisti. Lectio tertia.

CVm beatus martyr dixisset: militia mea hęc ē: firmissime Deo meo Iesu christo militare: vnde cupio ad celerem palmā cū fructu venire. Iracūdia plenus Decius dixit Valeriano. Accipe omnes facultates eius: ꝛ interfice cum crudeli examinatione. Porro, Valerianus exquisita omni facultate ei⁹: inuenit in domo Hippolyti omnem familiam christianā: quā in ꝯspectu suo p̄sentari fecit. Et iussit beatū Hippolytū foras muros portę tyburtinę: cū familia sua duci. Beat⁹ Hippolyt⁹ ꝯfortabat oēs dicēs. Fratres mei nolite metuere: q: ego ꝛ vos vnū deū habemus. Et ꝯ collati sunt ꝓmiscui sex⁹: numero decē ꝛ nouē. Beat⁹ vero Hippolyt⁹ ligat⁹ pedes ad colla indomitor equor: sic p carde tū ꝛ tribulos tract⁹, emisit spūm. Nocte venit beat⁹ Iustin⁹ presbyter: ꝛ collegit corpora scōrū: ꝛ sepeliuit ī cāpo eodē iuxta nympham: ad latus agri verani: idib⁹ augusti. Pro sancta Concordia. Lectio quarta.

ROmę sanctę ꝯcordię nutricis eiusdē sancti Hippolyti. Cū Valerian⁹ ad familiā hippolyti sibi p̄sentatā dixisset: ꝯsiderate ętates vr̃as: ne simul pereatis cū hippolyto domino vestro: respōdit beata Cōcordia. Nos cū dño nr̃o desideram⁹ magis pudice mori: ꝙ impudice viuere. Ad hęc Valerian⁹. Gen⁹ seruor, nō nisi cū supplicijs emendat̃. Et iussit vt beata Cōcordia cū plūbatis cęderet̃: ꝛ cū cęderet̃, emisit spūm. Corpusꝗ ei⁹ in cloacā ꝓiectū, cū diu quęreret sanctus Iustinus ꝛ non inueniret: tristis redditur: adeo, vt non cessarēt flere oculi eius. Lectio quinta.

TErtiodecimo vero die post passionē sancti Hippolyti: venit qdam noie Porphyrius miles, ad Hireneum cloacariū: qui occulte christianus erat: ꝛ dixit

ci:Si ſecretum poſſis cuſtodire: indicabo arti tuę multum queſtum. Ante hos dies, iuſſit Ualerianus pſectus quandā heredi- tariam Hippolyti,plūbatis deficere:⁊ cor pus eius in cloacam iactari. Hęc in veſti- bus ſuis ſpero ꝙ margaritas habet abſcō ſas vel aurum. Tu autem. Lectio ſexta.

Audiens hęc Hireneus:intimauit ſe crete, beato Juſtino pſbytero. Qui flectēs genua:gratias egit deo. Porphy rius aūt veniens nocte ſimul cū Hireneo inuenit corpus ſanctū:ſed inveſtimētis ei⁹ nihil inuenit. Beatus aūt Hireneus voca uit ad ſe quēdā chriſtianū Abundiū nomi ne:⁊ tulerūt corp⁹ eius,⁊ pdurerūt ad bea tū Juſtinū. Qui gratias agēs deo, illud ſu ſcepit:⁊ iuxta corpora martyꝝ hippolyti ⁊ alioꝝ ſepeliuit octauo kal. ſeptembris.

die.14. Sancti Euſebij Confeſſoris. Oratio.

Deus qui nos beati Euſebij ꝯfeſ ſoris tui annua ſolennitate leti- ficas:ꝯcede propitius:vt cuius natalitia colimus: per eius ad te exempla gradiamur. Per dnm. Lcō.j.

Beatus Euſebius preſbyter: cū pſen- te Cōſtātino fidē catholicā ꝯſtātiſſi me defenſaret:⁊ Liberiū papā doleret ar- rianę perfidię conſenſiſſe: ab irato Conſtā tino imperatore arriano,includitur in quo dam cubiculo domus ſuę habente in lati- tudine pedes quatuor. Lectio ſecunda.

Multis igit dieb⁹ in oratione poſtquā ibi ꝯſtāter perſeueraſſet: decimono- no Kalendas ſeptembris,poſt mēſes ſep- tē adhuc tū incluſus,dormitionē accepit: cuius corp⁹ collegerūt gregorius ⁊ horo ſius preſbyteri:⁊ ſepelierūt i crypta iuxta corp⁹ btī xyſti martyris ⁊ epī via appia:in cemeterio caliſti:vbi ⁊ titulū ipſius ſcri- bentes poſuerūt ita. Euſebio homini dei.

Audiens ꝯſtantinus ꝙ gre- Lcō.iij. gorius⁊ horoſius ſepeliſſent corpus beati euſebij in eadē crypta vbi eū ꝯdide- rant:ꝑcepit viuū includi gregoriū:hūc ſe- miuiuū noctu horoſius preſbyter excepit inde:⁊ poſt paululū defunctū iuxta corp⁹ beati euſebij ſepeliuit. Factaqꝫ eſt grauiſſi- ma perſecutio in eccleſia catholica ab ar- rianis:ſedeꝫ apłicam tenente tunc liberio.

In vigilia aſſumptionis beate marię virgi nis. Ad veſ.añ. Aſſumpta eſt Cum rel. de laudi. pſal. de ſancta maria. Capitulum. 15.die.

In oib⁹ req- em qſiui: ⁊ i hereditate dñi mo rabor: tunc pręce- pit, ⁊ dixit mihi creator omniū:⁊ qui creauit me: re quieuit i tabernacu lo meo. Hymn⁹.

Aue maris ſtella. vt i of ficio virginis. 77. ℣. Exaltata ē ſan cta dei genitrix. ℟. Super choros angeloꝝ ad celeſtia re gna. Ad magn.añ. Uirgo prudentiſſima quo progrederis quaſi aurora valde ruti- lans: filia ſion:tota formoſa ⁊ ſuauis es: pulchra vt luna: electa vt ſol. Oratio.

Famuloꝝ tuorū ꝗs domine delictis ignoſce:⁊ qui tibi placere de actib⁹ noſtris non valemus:genitricis filij tui do mini nrī interceſſione ſaluemur. Per eun.

De ſancto laurentio in vtriſqꝫ veſperis ⁊ matutinis nulla fit cōmemoratio. Ad ma tu.inuita. Uenite adoremus regem regū: Cuius hodie ad ethereū virgo mr aſſum- pta eſt celum. pſal. Uenite ex. i. Hymnus.

Quem terra. vt in officio virginis 77. In primo nocturno. Aña. Exalta- ta eſt ſancta dei genitrix:ſup choros ange loꝝ ad celeſtia regna. ps. Domine dñs no ſter. 68. Añ. Paradiſi portę p te nobis ap tę ſunt:ꝗ hodie glorioſa cum angelis triū phas. ps. Celi enar. 68. Aña. Benedicta tu in mulieribus:⁊ benedictus fructus vē tris tui. ps. Domini eſt ter. 68. ℣. Ex- altata eſt ſancta dei genitrix. ℟. Super choros angelorum ad celeſtia regna.

Sermo ſancti Hieronymi pſbyteri. L.j.

Cogitis me o Paula ⁊ Euſtochiū: immo charitas chriſti me compel- lit:

lit: q vobis dudū tractatibus loq cōsue-uerā: vt nouo loquēdi genere: scis q vobis-cū degūt virginibus: latino vrēs eloqo: ex hortationis grā, sermonē faciā de assum-ptione beatę & gloriosę semperq virginis marię: more cox, q declamatorię, in eccle-sijs solēt loqui ad populū: qđ vtiq genus docēdi nōdū attigerā. Sed q negare ne-queo quicqd iniungitis: nimia vr̄a victus dilectiōe: expiar, quę hortamini, affectu in fantiū, more balbutientiū: q quęcūq au-dierit, fari gestiūt: cū necdū possint ad ple-nū verba formare. Maxime, q ppter sim plicio:es quasq, id me deprōmere cōpel litis: vt habeat sanctū collegiū vestrū ser-mone latino: qbus se occupēt laudib⁹ ex eādē die: quibus ue diuinis vacēt lectioni-bus. Presertim cū & eādē in multis festiui-tatibus multorū scōrū patrū studia miro cuderint eloquio: q de hac quidē vberius vbiq in scripturis diuinis pdicata legun tur. Quid enim aliud sonāt euangelia, nisi nascentē dn̄m ex Maria virgine: & oīa eius incremēta quousq fuit in mūdo: dūtaxat diuinis efferūt pconijs. ℟. Vidi speciosā sicut colūbā, ascendētē desup riuos aq̄ rū: cuius inęstimabilis odor erat nimis in vestimentis eius: Et sicut dies verni, circū dabant eam, flores rosarum, & lilia conual lium. ℣. Quę est ista, quę ascendit per de-sertum, sicut virgula fumi ex aromatibus mirrhę & thuris: Et sicut. Lectio secūda.

Porro ab exordio scī euāgelij gabriē lē archāgelū colloquētē marię audi-stis: & deinceps, reliqua oīa plenius legi-stis. Ad psepe quoq o Paula, te teste: na to puero multitudinē angelox inter crepū dia noui partus: & querelas nescij plorat⁹: p fescenninis: gloria in excelsis deo: & in terra pax hoībus bonę volūtatis cantātes audisti: & radiātē stellā vidisti. Pastorib⁹ insup euāgelizātibus credidisti: magos p terea, tria deferētes munera: in visiōe, beatis oculis cōspexisti. Ipsa eadē munera bn̄ in telligendo: votis oībus fide deo obtulisti. Nā & cū eisdē magis: deū puerū in psepio adorasti. Sed forte cōquesta me delatorē: q te pdiderī clamabis. Ad qđ ego. Si cę latū esse volebas: teste psciētia: mihi narra re ante psepiū vbi plurimū lachrymata es: nō debueras. Qđ vt veruz fatear: christi p-conia: et si voluero adiurat⁹: nedū tuas lau des oīno tacere queo. Idcirco tuę te inter-rogēt filię qs lacte nutris: tu ea melius refe rabis: q nescio, si p speciē aliquā certe: aut in spū vidisti. Unde vos o filię pulsate ma trem precibus: pulsate ad ostiū inuitantis amici: siquo modo tādē vobis aperiant: q̄ sunt reserata mihi. ℟. Sicut cedrus exalta ta sum in libano: & sicut cypressus in mōte sion: quasi myrrha electa: Dedi suauitatē odoris. ℣. Et sicut cinnamomuz & balsa-mū aromatizās. Dedi suauitatē. Lcō. iij.

Uerum tamē de his quid plura dicā? Omnia saluatoris gesta, & beatę ma rię obsequia: necnō & actus vitę, ex euāge-lio didicistis. Et nūc quid superest? vt ab aliquo doctore requiratis. De assumptio ne tū eius qliter assumpta est: q id vestra ō poscit intentio: psentia absens scribere vo-bis curaui: quę absentia pn̄s deuotus ob-tuli: vt habeat sanctū collegiū vestrum in die tātę solēnitatis, mun⁹ latini sermonis: in quo discat tēnera infantia, lactis experi ri dulcedinē: & de exiguis eximia cogita-re: qliter fauēte deo, p singulos annos, to-ta hęc dies expēdat in laudē: & cū gaudio celebret: ne forte si venerit vestris in mani bus illud apocryphū de trāsitu eiusdē vir ginis: dubia p certis recipiatis: q multi latinox, pietatis amore: studio legēdi: cha rius amplectunt: psertim cuz ex his, nihil aliud experiri potest p certo: nisi q hodier na die, gloriosa migrauit a corpore. ℟. Quę est ista quę pcessit sicut sol, & formo sa tanq hierusalē: Uiderunt eā filię sion: & beatā dixerunt: & reginę laudauerunt eaz. ℣. Et sicut dies verni circūdabant eā: flo res rosarum: & lilia conuallium. Uiderunt. In. ij. noc. aā. Specie tua, & pulchritudi-ne tua: intēde, pspere, pcede, & regna. ps. Eructauit. 69. Aā. Adiuuabit eam deus vultu suo: deus in medio eius nō cōmoue bitur. ps. De⁹ nr̄ refu. 69. Aā. Sicut lętā

tium, oīuȝ nr̄m habitatio est in te sctā dei genitrix. ps. Fundamēta. ℣. Assumpta est maria in cęlū gaudent angeli. ℟. Laudātes benedicunt dominum. Lectio. iiij.

Monstratꝰ aūt sepulchrū eius cementibus nobis vsqȝ ad pręsens in vallis Josaphat medio: quę vallis est inter mōtē sion ⁊ mōtē oliueti posita: quā ⁊ tu o Paula, oculis aspexisti. Ubi in eius honore fabricata est ecclesia miro lapideo tabulatu: in qua sepulta fuisse: vt scire potestis: ab oībus ibidē habitātibus pdicatur: sȝ nunc vacuum esse mausoleū cernētibus ostenditur. Hęc idcirco dixerim: q2 multi nr̄oruȝ dubitāt: vtrū assumpta fuerit simul cū corpore, an obierit relicto corpore. Quō autē vel quo tpe, aut a qbus psonis sanctissimū corpus eius inde ablatū fuerit: vel vbi trāspositū, vtrūue resurrexerit nesciꝰ: q̄uis nō nulli astruere velint eā iā resuscitatā: ⁊ beata cū christo immortalitate in cęlestibꝰ vestiri. Qd̄ ⁊ de beato ioanne euāgelista eius ministro: cui virgini xp̄o virgo cōmissa ē: plurimi asseuērant: q2 in sepulchro eius vt fertꝰ: nō nisi māna inuenitur: q ⁊ scaturire cerniꝰ. ℟. Ornatā monilibus filiā hierusalē dominus concupiuit: Et videntes eā filię siō: beatissimā pdicauerūt dicētes: vnguētū effusuȝ nomē tuū. ℣. Astitit regina a dextris tuis, in vestitu deaurato: circūdata varietate. Et videntes eaȝ filię sion bea.

Lco. v.

Verūtamen qd horꝝ verius cēseatꝰ, ambigimus. Melius tn̄ deo totū, cui nihil impossibile ē, cōmittimus: q̄ aliquid temere diffinire velimus auctoritate nostra: qd̄ nō pbamus. Sicuti d̄ his, qui cū dn̄o, teste euāgelio surrexisse credūtur: sed vtrū redierint ī terrę puluerē, an nō: certū nō habemꝰ: nisi q legimus: q multa corpora sanctoꝝ qui dormierāt surrexerūt: ac venerūt ī sanctā ciuitatē: scilicet hierusalē: ⁊ apparuerūt multis. De quibus profecto nonnulli doctorū senserunt: etiaȝ ⁊ in suis reliquerūt scriptis: q iam in illis perpetua cōpleta sit resurrectio. Fatentur enim, q veri testes nō essent: nisi ⁊ vera resurrectio esset eorū. Uñ ⁊ beatus Petrus dixisse legitur: cū de dauid loquereꝰ in testimoniū. Et sepulchrū inquit eius apud nos est: quasi non sit ausus dicere: q ipse, aut corpus eius apud nos ē: sed tm̄ sepulchrū, in quo cōditus fuerat. ℟. Beatam me dicēt oēs generatiōes: Quia fecit mihi dominus magna, quia potens est: ⁊ sanctum nomen eius. ℣. Et misericordia eiꝰ: a progenie in progenies: timentibus euȝ: Quia fecit mihi dominus. Lectio septa.

Hinc aiunt resurrexisse ⁊ ipsum, cum cęteris sanctis: ⁊ ideo vacuū remansisse mausolēum: vti nunc hoc beatę Marię cernitur. Qd̄ sane factū: ⁊ de alijs qbuslibet locis scripturarū affirmare conantur: q hi, iam cū christo regnēt in ęterna societate resuscitati. Qd̄, q2 deo nihil est impossibile: nec nos de beata maria factū abnuimus: q̄q̄ propter cautelā: salua fide: pio magis d̄siderio opinari oporteat: q̄ incōsulte diffinire: q sine periculo nesciꝰ. Unde de hiseꝝ quibus certi sumus: tāti sp loq̄mur ad exhortationē vestrā q̄licūqȝ sermone: ad ędificationē ⁊ laudē nois dei: vt ⁊ religio seruetꝰ p famulatu: ⁊ deuotio augeatur p affectu. Qm̄ hęc est virgo: q̄ sola interēmit vniuersam hereticā prauitatē: sola sit post deū: q̄ nos cōfirmet in omni veritate: suisqȝ cōmendet pcibus: ⁊ meritis auxilietꝰ: vt ipsi, digni inueniamur in eius laudibus. Qd̄ si quęritur post ascensionem dn̄i quid egerit, vnū pro certo est: q2 virgo, sancta corpore ac mente permansit. Quā sane angelus gabriel, quasi cęlestis paranymphus intactam custodiuit: ⁊ Joānes apostolus ⁊ euāgelista: cui Christus eādeȝ in cruce cōmisit: virgo, virginē seruauit: suisqȝ ei deseruiuit obsequijs. Non q eximius ille sanctorū aplorū chorus eā deseruerit: inter quos post resurrectionē intrās ⁊ exiens: familiarius cōtulit de christi incarnatione: tanto siquidem verius: quāto ab initio per spiritum sanctū plenius omnia didicerat: ⁊ psprexerat oculis vniuersa: licet ⁊ apli p eundē spiritū sanctum omnia cognouerint: ⁊ ī omnē electi peruenerint veritatē. ℟. Beata es maria, quę dominuȝ

portasti creatorẽ mundi. Genuisti q̃ te fecit: ꝛ in eternũ pmanes virgo. ℣. Aue maria, gratia plena, dominus tecũ. Genuisti. In .iij. noc. añ. Gaude maria virgo: cunctas hereses, sola, interemisti ĩ vniuerso mũdo. ps. Cantate .j. 70. Añ. Dignare me, laudare te, virgo sacrata: da mihi virtutẽ contra hostes tuos. ps. Dominus regnauit .71. Añ. Post partũ virgo inuiolata p̱manisti: dei genitrix intercede pro nobis. ps. Cantate .ij. 71. ℣. Maria virgo assumpta est ad ethereuz thalamuz. ℟. In quo rex regum stellato sedet solio. Lectio sancti euangelij sm̃ Lucaz. Lectio septima.

10. g. In illo tpe: Intrauit iesus in quoddã castellum: ꝛ mulier quedam martha nomine: excepit illuz in domum suam. Et
ex sermone. 26. sup Lucã. reliq̃. Homilia sancti Augustini episcopi.

Sanctũ euãgeliũ cũ legeref: audiuimus a femina religiosa susceptũ esse dñz hospitio: eaq; Martha vocabaf. Et cũ esset ipsa occupata in cura ministrandi, soror eius Maria sedebat ad pedes dñi, ꝛ audiebat verbũ eius. Laborabat illa: vacabat ista. Illa erogabat: hec implebaf. Verũtamen Martha laborãs multũ in illa occupatione ꝛ negocio ministrãdi: interpellabat dominũ: ꝛ de sorore sua cõquesta ẽ, q̃ eaz laborãtẽ nõ adiuuaret. Dñs aũt pro Maria respõdit Marthe: ꝛ ipse eius fact⁹ ẽ aduocatus: qui iudex fuerat interpellat⁹. Martha, inqt, circa multa occupata es: qñ vnũ ẽ necessariũ. Maria meliorẽ partẽ elegit: q̃ nõ auferef ab ea. ℟. Diffusa ẽ gratia in labijs tuis: Propterea benedixit te deus in eternum. ℣. Myrrha, ꝛ gutta, ꝛ casia a vestimentis tuis: a gradibus eburneis, ex quibus delectauerunt te filie regum in honore tuo. Propterea. Lectio octaua.

Audiuimus enĩ ꝛ interpellationẽ interpellantis: ꝛ sentẽtiã iudicis. Qua sentẽtia, interpellanti respondit: susceptaz defendit. Erat eniz Maria intenta dulcedini verbi dei. Intenta erat Martha quomõ pasceret dñz: intenta erat Maria, quomõ pasceref a dño. A Martha cõuiuiuz dño parabaf: in cuius cõuiuio iã maria iocũdabaf. Cũ ergo Maria suauiter audiret ꝟbũ dulcissimũ: ꝛ corde intentissimo pasceref: interpellato dño a sorore sua: quomodo putamus eaz timuisse, ne diceret ei dñs, Surge, ꝛ adiuua sororem tuã? Mira eniz suauitate tenebaf: q̃ profecto, maior ẽ refectio mentis, q̃ ventris. Excusata est: sedet securior. Quomõ aũt excusata? Attẽdamus: inspiciamus: pscrutemur qd̃ possumus: pascamur ꝛ nos. ℟. Beata es virgo maria, dei genitrix, q̃ credidisti dño: pfecta sunt ĩ te, q̃ dicta sunt tibi: ecce exaltata es sup choros angelozuz: Intercede p̱ nobis ad dñm deuz nr̃m. ℣. Aue maria, gr̃a plena, dominus tecũ. Intercede. Lcõ. ix.

Quid enim putamus reprehẽsum eẽ ministeriũ Marthe: quã cura hospitalitatis occupauerat: q̃ ipsuz dñm hospitio receperat? Quomõ ergo recte reprehẽdebaf: q̃ tãto hospite letabaf? Hoc si verũ est: dimittant homines, q̃ ministrãt egẽtibus: eligãt sibi partẽ meliorẽ, q̃ nõ auferef ab eis. Vacẽt ꝟbo: inhient doctrine dulcedini: occupenf circa sciẽtiã salutarẽ. Nihil eis cure sit: q̃s pegrinus in vico iaceat: q̃s egeat pane: q̃s induẽdus: q̃s visitãd⁹: q̃s redimẽd⁹: q̃s sepeliẽd⁹. Vacent opi misericordie: vni instẽt sciẽtie. Si melior pars ẽ: cur nõ oẽs hoc faciũt: qñ ipsũ dñz in hac causa patronũ hẽmus? Nõ eniz timemus in hac re ne offendamus eius iustitiaz: cuz patronã teneamus eius sentẽtiã. Et tñ nõ est ita: sed sicut dixit dñs, ita ẽ. Quomõ intelligis: nõ ẽ ita? Est aũt quomõ ĩtelligere debes. Ecce aduerte. Circa multa es occupata: qñ vnũ ẽ necessariũ. Maria, meliorẽ partẽ elegit. Nõ tu malã: sed ista meliorẽ. Sed vñ meliorem? Qr tu circa multa: ista circa vnũ. Preponif eniz vnũ multis. Nõ eniz a multis vnuz: sed multa ab vno. ℟. O gloriosa domina: excelsa sup sydera: q̃ nec primã similẽ visa ẽ: nec haberẽ sequẽtẽ: Sola sine exemplo, placuit virgo xp̃o. ℣. Sola fuit mulier: patuit q̃ ianua leti: ex q̃ vita redijt. Sola. Ad laud. ꝛ per ho. añ.

Assumpta ẽ maria in celuz: gaudent angeli: laudantes benedicunt dñm.

ps Dñs reg. v. Cum rel. Añ. Maria virgo assumpta est ad ethereum thalamum: in quo rex regum stellato sedet solio. Aña. In odorē vnguentorū tuorum currimus: adolescētulę dilexerūt te nimis. Añ. Benedicta filia tu a domino: quia per te fructū vitę cōmunicauimus. Añ. Pulchra es et decora filia hierusalem: terribilis vt castrorum acies ordinata. Cap. In oībus requiē. Hym. O Gloriosa domina. 78. ℣. Exaltata est sancta dei genetrix. ℟. Super choros angelorum ad celestia regna. Ad bñ. aña Que est ista que ascendit sicut aurora consurgēs: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorū acies ordinata? Oro. Famulorū tuo. vt supra. Ad. j. ca ꝑ. Regi seculorū. ℟. bř. Christe fili dei viui: Miserere nobis. ℣. Qui natus es de maria virgine. Ad. iij. cap. In omnibus requiē. ℟. bre. Exaltata est: Sancta dei genitrix. ℣. Sup choros angelorum ad celestia regna. Sācta. Gloria. Exaltata. ℣. Assumpta ē.

Et sic in sion firmata Ad sextā cap. sum: et in ciuitate sanctificata similiter requieui: et in hierusalē potestas mea: et radicaui ī populo honorificato: et in partes dei mei hereditas illius: et in plenitudine scōrū detentio mea. ℟. bre. Assumpta est maria in celū: Gaudēt angeli. ℣. Laudātes benedicūt dñm. Gaudent. Gloria. Assumpta. ℣. Maria virgo. Ad nonam cap.

In plateis sicut cinnamomū et balsamū aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa, dedi suauitatē odoris. ℟. bre. Maria virgo assumpta ē. Ad ethereū thalamū. ℣. In quo rex regū stellato sedet solio. Ad ethere. Gloria. Maria. ℣. Dignare me, laudarē te, virgo sacrata. ℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos. Ad vesp. aña. Assumpta est maria in celū. Cum rel. de laud. Psal. de sancta maria. Cap. In oībus requiē quesiui. Hym. Aue maris stel. 77. ℣. Exaltata est. Ad magn. añ. Hodie maria virgo celos ascēdit: gaudete: quia cum christo regnat in eternū. Oratio. Famulorum tuo.. vt supra. Infra octauā beate marie lectiones leguntur, vt infra. De festiuitatibus vero, que infra octauam assumptionis occurrūt, nihil tūc agit: sed post octauam celebrantur. Sed de octaua bti laurētij, fit eodē die, quo cadit. In vesp. dicit an te octauā bti Laurētij, a capitulo ī antea, fit de scō Laurētio: cū commemoratione sancte marię. Ad matuti. fit idem officium qd in die, et p horas, vsq ad caplm in secūdis vesp. et tūc a caplo ī antea fit de btā virgine cum cōmemoratione sci Laurentij.

PRO SECVNDA DIE.

De sermone sci hierony. pśbyteri. Lcō. j.

Hodie nāq gloriosa sempvirgo maria celos ascēdit: rogo, gaudete: quia vt ita fatear: ineffabiliter sublimata, cū christo regnat ī eternū. Regina mūdi hodie de terris et de presenti seculo nequā eripit. Iterū dico gaudete: quia secura de sua immarcescibili glīa: ad celi palatiū iā puēnit. Exultate inqm ac gaudete: et letet oīs orbis: quia hodie, nobis oībus, interueniētibus eius meritis: salus aucta est. Vobis quoq diligētibus eā, honor et virtus vna cū reliquis virginibus sacris: amplius pstat et glia. Idcirco dilectissime, letamini, et laudate: quia si deum ore ꝓphetico in sanctis suis laudare iubemur: multo magis eum in hac celebritate beatę marię virginis matris eius oportet nos cū hymnis et canticis diligētius extollere: et dignis deo iubilare preconijs: ac mysticis honorare muneribus. Lectio secūda.

Nulli dubiū est: quin totū ad gloriam laudis eius pertineat: quicqd digne genitrici suę impēsum fuerit, ac solēniter adimpletū. Ex quo timeo satis, et valde pertimesco: dū vestris cupio parēre ꝓfectibus: ne forte sicut improbus, ita et indignus laudator inueniar: profecto, cū nec scītas, nec facūdia suppetat: vt beatā et gloriosam virginē digne laudare queā: qm vt vex fatear: quicquid humanis dici pōt verbis: minus ē a laude celi: quia diuinis et angelicis est excellentius pdicata, et laudata preconijs. A ꝓphetis qdem pnunciata: a patriarchis figuris et enigmatibus pfigurata: ab euāgelistis exhibita et monstrata: ab

angelo

angelo venerabiliter atq officiosissime salutata. Preterea, qualis et quãta esset, ab eodẽ diuinitus declarat, cũ ait. Aue, grã plena, dñs tecũ: benedicta tu in mulierib9. Talibus nãq decebat virginẽ oppignerari muneribus: vt esset gratia plena: que dedit celis gloriam: terris deũ paceq effudit: fidẽ, gentibus: finem vitijs: vite ordinẽ: moribus disciplinam. Lectio tertia.

Et bene angelus ad virginẽ mittit: q2 semper est angelis cognata virginitas. Profecto in carne, preter carnẽ viuere: non terrena vita est: sed celestis. Unde in carne, angelicã gloriã acqrere, maioris ẽ meriti, q̃ habere. Esse enim angelũ, felicitatis est: esse vero virginẽ, virtutis: dũ hoc homo obtinere viribus nitit cũ gratia: q habet angelus ex natura. Utrũq tamẽ, et esse virginẽ et angelũ: diuini muneris est officiũ, nõ humani. Aue inquit, gratia plena. Et bene plena: q2 ceteris p partes pstat. Marie vero simul se tota infudit plenitudo grẽ. Hoc quippe est q dauid canit. Descendit sicut pluuia in vellus. Uellus itaq cũ sit ð corpore: nescit corpis passionẽ. Sic et virginitas cum sit in carne: vitia carnis nescit. Celestis plane imber, in virgineũ vellus placido se infudit elapsu: et tota diuinitatis vnda se cõtulit in carne: quãdo verbum factũ est caro: ac deinde p crucis patibulum expressum: terris omnibus pluuiã salutis effudit: et stillicidia gratie humanis prestitit mentibus. Lectio. iiij.

Dominus tecũ inquit. Mira res. Et iã erat cũ virgine: q ad virginẽ mittebat angelũ. Et precessit nunciũ suũ dñs: sed non recessit a deo: nec teneri potuit locis: qui oĩbus habet i locis. Et totus vbiq est: sine quo nihil. Ergo totũ verbũ pris nunq̃ a patre discedens: homo pprie fieri dignatus ẽ, secreto suo mysterio: qð ipse nouit. Qui qm̃ totũ suscepit, q ẽ hoĩs: homo totus ẽ. Et totũ retinẽs: q dei est: omnino aliud q̃ deus, q natus est ex maria, eẽ non potuit. Scit enim deus oĩa, et põt, ppterea q2 ita est. Sciuit se ac potuit in vtero virginis sine sui corruptione misceri atq vniri. Ut vnus esset christus deus et homo: vna psona: vna substantia. Ob qð dei genitrix electa et preelecta: iure ab angelo gratia salutatur, et pdicatur plena. Uere plena: per quã largo, sancti spũs imbre: pfusa est oĩs creatura. Et ideo satis cã deuotissime primus angelus veneratur et salutat. Lcõ. v.

Miratur itaq et ipse: q̃lis et quanta sit quã salutat. Nõ enim simplex fateor: vel cõsueta fuit ista salutatio: sed omni admiratione digna. Siqdẽ veneratiõis fuit oblatio: oblatio muneris: famulatus obsequij: q2 etsi sanctis patrib9 et pphetis gratia fuisse credit: non tñ tãti famulatus eatenus plena. In mariã vero totius grẽ: q̃ in christo ẽ plenitudo venit: q̃q̃ aliter. Et ideo inquit, bñdicta tu iter mulieres: idest, bñdicta plusq̃ oẽs mulieres. Ac per hoc quicqd maledictionis infusũ ẽ p Euã: totũ abstulit bñdictio Marie. Insup et gratiã refudit christi ortus: quam non habuit prius: oĩs mũd9. Igit q natura nõ habuit: vsus nesciuit: ignorauit rõ: mẽs non capit humana: pauet celũ: stupet terra: creatura oĩs etiã mirat: celeste hoc totũ est: q per gabrielem marie diuinitus nunciatur: et per christum adimpletur. Lectio sexta.

Ua de causa: de tali tãtaq loqui me indignũ fateor. Sed et puto qnemo sit q psumat: nisi qui quãta sint q̃ pdũtur, penitus ignorat. Tũ et si ad hoc nemo idoneus iuenit: votis oĩbus cessare nõ debet qlibet etiã peccator a laudibus: q̃uis explere queat qð sentit. Unde sermo diuinus cũ de pctõre ageret in psalmis: sacrificiũ inquit laudis honorificabit me: et illic iter quo ostẽdã illi salutare dei. Ac si patenter dicat. Illic iter est laudis, ad eternã laudẽ sine fine mansuram. Sed nemo apprehendet illud: nisi ego premonstrauero. Propterea charissime, quia iter salutis vestre in laudibus est saluatoris: hortor vos et cõmoneo: in hac sacra solennitate genitricis dei marie: nolite cessare a laudibus.

Lectio sancti euangelij scdm lucã. Lcõ. vij.

In illo tẽpore. Intrauit iesus i quoddã castellũ: et mulier quedã martha

noīe excepit illū:in domuz suam. Et reliq̄.

De homilia sancti augustini episcopi.

Multa sunt, quę facta sunt: vnus, q fecit cęlū ⁊ terrā: mare, ⁊ oīa, quę in eis sunt. Quā multa sunt? Quis ista numeret? Quis horū multitudinem cogitet? Quis hęc fecit? Deus oīa. Ecce bona valde. Bona valde quę fecit: quāto melior ille q fecit? Attēdamus ergo occuppationes nr̄as circa multa. Necessariū ē ministeriū corpora reficientis. Quare hoc? Quia esurit: qa sitit. Misericordia miseris necessaria est. Frāgis panē esuriēti: qa inuenisti esurientē. Tolle famē: cui frāgis panez? Tolle peregrinationē: cui exhibes hospitalitatē? Tolle nuditatē: cui p̄stas vestē? Nō sit ęgritudo: quez visitas? Nō sit captiuitas: quem rēdimis? Nō sit rixa: quem ɔcordas? Nō sit mors: quē sepelis? In illo futuro seculo nō erunt ista mala, ergo nec ista ministeria. L. viij.

Bene ergo Martha circa corporalez dn̄i necessitatē occupata ē. Quid dicā: necessitatē, an voluntatē? An necessitatē simul ⁊ voluntatem? Ministrabat carni mortali. Sed qs erat in carne mortali? In principio erat Vbū: ⁊ Vbū erat apud deū: ⁊ deus erat Vbuz. Ecce qd̄ Maria audiebat: Vbū caro factū est, ⁊ habitauit in nobis. Ecce martha cui ministrabat. Ergo Maria meliorē partez elegit: q̄ nō auferet ab ea. Hęc enī elegit qd̄ semper manebit: ideo nō auferetur ab ea: qa circa vnum voluit se occupare. Jam tenebat: mihi autez adhęrere deo bonum est. Sedebat ad pedes capitis nostri. Et quāto humilius sedebat: tāto amplius capiebat. Lectio. ix.

Confluit eniz aq̄ ad humilitatē ɔuallis: dēnatat de tumorib⁹ collis. Nō ergo dn̄s opus Marthę reprehendit: sed munus distinxit. Circa multa es inquit occupata. Porro, vnū ē necessariū. Jā hoc sibi Maria elegit. Transit labor multitudinis: ⁊ rēmanet charitas vnitatis. Ergo qd̄ elegit Maria, nō auferet ab ea. A te autem qd̄ elegisti, vtiq3 hoc sequit: vtiq3 hoc subintelligitur: a te aūt qd̄ elegisti auferet: sed bono tuo auferet: vt quod melius est det. Auferet enim a te labor: vt reges det. Tu nauigas: illa iā ī portu ē. Videtis ergo fratres charissimi, ⁊ quātū arbitror iā itelligitis: ī his duabus mulierib⁹, q̄ ambę fuerūt deo gratę: ambę amabiles: ābę discipulę.

Tertia die fit officium sancti laurentij.

PRO QVARTA DIE.

De smone sctī Hieronymi p̄sbyteri. L. j.

Quod si virgo es, gaude, qa meruisti esse: Et tu qd̄ laudas: tātū cura vt sis, quę laudari possis. Qd̄ si cōtinens es ⁊ casta: venerare ⁊ lauda: qz nō aliunde ɔstat, vt possis esse casta: q̄ ex gratia christi, quę fuit plenissime in maria, quā laudas. Qd̄ si ɔiugata certe es aut peccatrix: nihilominus confitere ⁊ lauda: quia inde misericordia oīb⁹ ꝓfluxit ⁊ gratia, vt laudēt. Et q̄uis nō sit speciosa laus ī ore pctōris: noli cessare: qz inde tibi promittit venia: vnde ⁊ oībus vt laudes. Alioquin, nisi iuxta modulū ingenij nostri deū laudare in sanctis suis studeamus: quomō cuz scdm̄ qd̄ canimus, iuxta multitudinē magnitudinis ei⁹ laudare poterimus? Oīno hoc p̄termittēduz non est: qd̄ impleturi sumus quādoq3: secūduz qd̄ dicitur. Beati qui habitant in domo tua dn̄e: in scl'a seculorū laudabunt te. Lcō. ij.

Interim vero, qz īmensus est: qd̄ voce non possumus: nec facundia valem⁹: exequamur votis ⁊ medullis cordis: quia magnus ⁊ bonus est atq3 immensus: ⁊ tātus ac talis: quātū, ⁊ q̄lē ipse se nouit: ore ac spū cōfiteamur ad iustitiā ⁊ salutez. Hinc ergo oēs pariter festiuitatē gloriosę semp q3 virginis marię deuotissime celebrem⁹: qz hęc est dies p̄clara: ī qua meruit exaltari sup choros angelorū: ⁊ ꝑuenire vltra q̄ nostre humanitatis est natura. Vbi nō substātia tollit: sed glorię magnitudo mōstratur: cum eleuatur in dextera p̄ris: vbi christus pro nobis introiuit pōtifex factus in ęternū ad cęli palatium. Hic ē inquā dies: in q̄ vsq3 ad beatitudinē throni intemerata mr̄ ⁊ virgo processit: atq3 in regni solio sublimata, post christū, gl'iosa resedit. Sic itaq3 vbiq3 cōfidēter sctā dei canit ecclia:

qd̄

qd de nullo alio sanctorum fas est credere: vt vltra angelorum vel archangelorum merita trāscenderit: quia etsi similitudo repromittitur sanctis: veritas nō negatur. Lec. iij.

HOc quippe priuilegiū nō nature est, sed gratie virginis marie: de qua nat9 est ipse deus et homo. Idcirco et ipsa plus est meritis et nō natura: quam virgo et homo. Unde etsi cetere virgines imitantur illā: sed non vsque ad cōceptum partus: et noue salutationis gabrielis obsequium. Deinceps totum diuinū est qd operatur in ea: teste angelo, que ab ipso spū sctō et virtute altissimi obūbratur. Ante hoc ipsum sane vter9 virginis quibus mundus: quibus impollutus et alienus a contagione peccati: quibus sanctus: tū adhuc vilitate humanitatis induitur vt ita dicam: ac si lana candidissima suoque colore dealbata. Ad quam sane, cū accessit spiritus sanctus, quasi ipsa eadēque lana cum inficitur sanguine conchilij vel muricis: vertitur in purpuram: versa est et ipsa sine coitu in matrē: vt non sit iā admodum quod fuerat: sed purpura verissima ad indumentum et gloriā summi regis diuinitus aptissime dicata: vt nulli deinceps ea vti visu femineo licuerit: nisi deo. Lec. iiij.

QUippe vt ita loquar: btā et gloriosa virgo maria: eo modo quibus dudum incomparabilis eēt vniuersis, que sub celo sunt virginibus: vt decenter posset in se suscipere diuinitatis admixtionē: salua vtraque natura: tamē cū gratia replet: cū spiritu sancto perfunditur: cuius virtute altissimi obūbratur: fit speciosior meritis: celis sublimior: fastigijs pulchrior: sanctitate gloriosior: suorum prerogatiuis meritorum: ita vt nullis iam visibus sit ipsa eademque mancipanda: nisi diuinis. Unde o sanctissime virgines: etsi imitari oportet tantam ac talem virginem: tamen p̄clarā, venerari multum conuenit: et vltra angelicā quodā mō dignitatem: quātū fas est cū gaudio dignissimis laudibus efferri. Que vt dixim9: nō temere per gratiam christi super choros angelorum exaltata, deuotissime hodie p̄dicatur: qa precessit eam dñs et saluator noster: et ea via fide genitus ad celestia: vt pararet ei, sicut ipse suis promisit discipulis: in ethereis mansionib9 locū. Hinc quoque dauid ꝓpheta olim gratulabūd9 xp̄o canit. A summo inquit celo egressio ei9: et occursus eius vsque ad summum eius. Lectio. v.

ASscendit ergo eādē gloriā resumpturus: licet nō amiserit, quā prius habuerat, antequam mūdus fieret. Ascēdit. et p̄parauit huic sanctissime et gloriosissime virgini locū īmortalitatis: vt cū eo regnare posset in ppetuū. Et hec ē diei p̄sentis festiuitas: in qua gloriosa et felix, ad etherēū puenit thalamū. Que p̄fecto festiuitas: sicut et virgo incōparabilis est ceteris virginibus: ita incōparabilis est ista festiuitas oīum sanctorum festiuitatibus, et admirāda etiā virtutibus angelicis. Propter qd ex persona supnorū ciuiū in eius assumptione: admirans spiritus scūs ait ī canticis. Que est ista, q̄ ascēdit p desertū, quasi virgula fumi ex aromatibus. Bene q̄si virgula fumi: qa gracilis et delicata: qa diuinis extenuata disciplinis. Etenim cōcremata int9 ī holocaustū, incēdio pij amoris: et desiderio charitatis. Ut virgula ingt fumi ex aromatibus. L. vj.

NImirum, qa multis repleta erat virtutū odoribus: manans ex ea fragrabat suauissimus odor, etiā angelicis spiritibus. Ascendebat aūt ō deserto p̄sentis seculi: virga de radice iesse olī exorta. Sed admirabātur electorum anime pre gaudio: quenam esset, que etiam meritorū virtutibus angelorum vinceret dignitatem: De qua rursus idem spiritus sanctus in eisdem canticis. Que est ista, que ascēdit ingt quasi aurora cōsurgens: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorum acies ordinata? Admiratur autem spiritus sanctus: qa omnes de ascensu huius virginis admirātes facit: quasi noui diluculi aurora rutilās ascēsu suo resplēdeat: multis freta et vallata sctorum agminib9: vnde dicit: terribilis vt castrorum acies ordinata.

Lec sancti euāgelij secūdū lucā. Lec. vij.

IN illo tēpore. Intrauit iesus in quoddā castellum: et mulier quedam mar-

tha noīe: excepit illā in domū suaȝ. Et rel.

De homilia sancti Augustini episcopi.

Videtis ergo ⁊ magnū aliqd intelligitis, quicunqȝ intelligitis, qđ audire ⁊ scire debetis, etiā qui nō intelligitis: in his duab⁹ mulieribus duas vitas esse figuratas: pręsentem ⁊ futurā: laboriosam ⁊ quietā: erūnosam ⁊ beatā: tpalē ⁊ ęternaȝ. Duę sunt vitę: quas descripsi breuiter vt potui. Iaȝ de illis vos cogitate copiosius: qd hęc habeat vita: non dico mala: non iniqua: non nefaria: nō luxuriosa: non impia: sed laboriosa: erūnis plena: timoribus castigata: tentationibus solicita. Hāc ipsaȝ innocētem vitam dico: qualem decebat circa dominū habere martham. Hanc ergo quantum potestis inspicite: ⁊ de hac vt dixi: copiosius ꝙ loquimur cogitate. Lcō. viij.

Vita ꝟo iniqua aberat ab illa domo: nec cuȝ martha erat: nec cum maria. Et si aliquādo fuit: dño intrante fugit. Remanserunt ergo in illa domo, quę suscepe rat dñm: in duabus feminis, dnę vitę: ambę innocentes: ambę laudabiles: ſȝ vna laboriosa: altera ociosa. Nulla facinorosa: nulla desidiosa: ambę innocentes: ambę inqȝ laudabiles: sed vna laboriosa: altera ociosa: nulla facinorosa: quā cauere debet laboriosa: nulla desidiosa: quā cauere debet ociosa. Erāt ergo in illa domo duę istę vitę: ⁊ ipse fons vitę. In martha erat pręsentium imago, in maria futurorum. Qđ agebat martha: ibi sumus: quod agebat maria, hoc speramus. hoc agamus bene: vt illud habeamus plene. Lectio. ix.

Nam quid inde habemus: inquantū habemus: ꝙdiu hic sumus: quantum est quod inde habemus? Nam ⁊ modo inde aliqd agimus: remoti a negocijs: sepositis familiarib⁹ curis. Couenitis: statis: auditis: in quantum hoc agitis: marię similes estis: ⁊ facilius vos quod agit maria intelligitis: ꝙ ego qui ꝓrogo. Si quid tamen dico xpi est. Ideo vos pascit: quia christi panis cōmunis est: vnde ⁊ ego vobiscum viuo. Nunc autem viuimus: si vos statis in domino fratres. Nolo in vobis: sed in domino: q̄ neqȝ qui plantat est aliquid: neque qui rigat: sed qui incrementū dat deus: pater, ⁊ filius, ⁊ spirit⁹ sanctus: cui est gl̃ia, laus, potestas, ⁊ imperium: per immortalia ⁊ infinita secula seculoꝝ amē.

PRO DIE QVINTA.

De sermone sancti hierony. p̃sbyte. L. j.

Siquideȝ terribilis est suis freta virtutibus: vt castrorum acies admodū ordinata: hinc īde sanctorum angeloꝝ fulta p̃sidijs: Pulchra vt luna: immo pulchrior ꝙ luna: qa sine dsectu sui coruscat: cęlestib⁹ illustrata fulgoribus. Electa vt sol, fulgore virtutū: qa ipse eā elegit sol iustitię: vt nasceref ex ea. Ad cuius ꝓfecto virginis exeqas: quātū fas est credere famulabātur angeli: ⁊ vniuersę cęloꝝ cōgratulabāt curię. Nec mirū: qa honor mr̃nus, eius est, q natus est ex ea: quē oīs cęloꝝ ordo venerat ⁊ adorat: sup se eleuatū cū prē ī sede maiestatis deū. Legimus ergo ꝙ sępe ad funera, nec nō ad sepulturas quorūlibet sctōrū angelos aduenisse: ⁊ ad exeqas eoꝝ obseqa p̃stitisse: necnō ⁊ aīas electoꝝ vsqȝ ad cęlos cū hymnis ⁊ cāticis atqȝ laudibus detulisse: vbi ⁊ vtriusqȝ sex⁹ chori cōmemorant frequēter auditi, laudes cecinisse in terra: ⁊ qđ pspicacius est: multo nōnunqȝ lumine eosdē resplenduisse. Insup ⁊ adhuc viuentes in carcere: ibidem miri odoris fragantiam diuinus pręsensisse. Lectio secunda.

Quod si ad recreādā speȝ dilectissimę filię: ⁊ corroborādā fidē interdū astātiū: saluator nr̃ xp̃s ob merita suoꝝ ampli⁹ cōprobāda: talia ⁊ tāta dignat⁹ est exhibere p suos cęli ministros circa dfunctos: q̃nto magis hodierna die credēdū est militiā cęlorū cū suis agminibus festiue obuiā aduenisse genitrici dei: eāqȝ ingēti lumine circūfulsisse: ⁊ vsqȝ ad thronū oliȝ sibi aū mūdi cōstitutionē paratū: cū laudibus ⁊ cāticis spūalibus pduxisse? Nulli dubiū: oēȝ illā cęlestē hierusalē tūc exultasse ineffabili lętitia: tūc iocūdatā eē inestimabili charitate: tūcqȝ cū oī gratulatiōe iubilasse: qm̄ festiuitas hęc: quę nobis hodie reuoluitur

annua:

annua: illis oibus facta est cõtinua: qñ so lis iustitię splendidissima mater: secreta cę lorum penetrauit. Tu aũt. Lectio tertia.

Nec imerito. Credit enĩ q saluator o iuz ipse, quãtũ dat intelligi: p se to tus festiuˀ occurrit: t cũ gaudio eã secũ in throno collocauit. Alias quomõ imple uisse credit: qd in lege ipse pcepit, Hono ra prẽz tuũ t mrẽz. Porro, q prẽz suũ ho norauit: ipse tibi testis ẽ: cũ ad iudęos ait. Ego gloriã meã non qro: est q qrat, t iudi cet: sed ego honorifico patrem meũ: t vos inhonorastis me. De matre vero euãgeli sta cum redirent: veniens ait n azareth: erat subditus illis. Tu aũt. Lectio. iiij.

Sed alia est natura, qua deus pater fz se honorat: alia, qua idẽ parẽtibˀ sub dit. In vtrãq tñ vnus idẽq xps recte cre dit: eo q verbũ caro factũ est, t habitauit in nobis. Unus hemanuel: q est nobiscũ deus. Hanc quippe vnionem diuinitatis atq humanitatis: incõfusaz, indiuisamq fides catholica seruauit. Quã sane intelli gẽdo: cognoscit naturalis, atq fm subsi stentiã cõuentio vnitatis: vt neq cõuersio in alterutrã duarum substãtiarum partẽ re cipiatur: neq diuisio. Lectio quinta.

Hic nãq credere: honorare est mrẽz dñi: quę, t deũ nobis genuit t homi nẽ. Neq hominẽ sine deo: neque deũ sine homine: sed deũ t hominẽ vnũ t verũ iesũ christum. Alioquin dei genitrix dici non posset: quod multi hereticorum negare co nati sunt: nisi vere deum genuisset incarna tum: t propterea nos duas in xpo recte cõ fitemur natiuitates: vnã videlicet de patre, sine initio, t sine tpe: sempiternaz t coeter nam deo patri: alteram aũt de matre cũ tẽ pore: quando miserationem eius induens t misericordiã: spontanea volũtate ad nos descẽdit natus homo deus. Ac p hoc iu xta veritatem: t matris gestatur in vtero: q deus semper agnoscitur. Lectio sexta.

Hinc etiam theothocon: cam veraci ter cõfitemur: dei scilicet genitricem. Nec non t etiaz christothocon: nõ q ver bum carnem secũ tulerit: neque olim psatę carni copulatũ sit: sed tũc qñ verbũ caro fa ctum est ex carne virginis: diuinitatis atq humanitatis substãtia in vtero ita incõsu se vnit: vt vna psona sit deus t homo xps. Ex duabus siqdẽ naturis vis: sine cõfusio ne alterius: vt nõ nisi vniˀ inueniat dñs ie sus: manens deus in forma dei: qui semet ipsum formam serui accipiens exinaniuit: manens vnus idemq in forma serui, quaz suscepit. Totus quippe deus in carne vir ginis: de qua natus est, t totus homo.

De homilia sancti augustini epi. Lcõ. vij.

Sunt eni prudẽtes virgines: sunt t fa tuę. Et ideo dilectissimę imitamini quã amatis: imitamini quaz colitis beataz t gloriosaz virginẽ: cui hodie i terris festũ colitis: de qua dicit: Maria aũt conserua bat oĩa verba hęc, quę de xpo dicebantur: cõferens in corde suo. Cõferte ergo t vos in cordibus vestris charissimę: quę de ipo eodemq domino catholice dicunt: t vt fi dẽ integram seruare possitis: t matrẽ eius debite venerari: qm nullˀ honor eiˀ alius: nisi cum ille iure honoratur: qui nasci di gnatus est ex ea. Tu autẽ. Lectio octaua.

Etex, rogo qcũque estis filię, qcũq mrẽs: cogitate attentius: t ppẽdite diligẽtiˀ: qbˀ afficiebat btã t intemerata virgo doloribˀ, post xpi ad celos ascẽsũ: expletis oibus, q de ipso erãt ab angelis p dicata: t a pphetis multifarie multisq mo dis psignata: diuinis dclarata miraculis: virtutibus exhibita: t q humanitatis sunt ostẽsa psagijs. Quę so siqua sunt i vobis vi scera pietatis: cõsiderate quo cruciabatur amore: quo ue dsiderio ęstuabar. Lcõ. ix.

Hec virgo dum reuolueret animo cũ cta quę audierat: quę viderat: q co gnouerat: puto, q qcqd cordis est, quicqd mentis: qcqd virtutis humanę: si totũ ad hibeas, nõ sufficiat, vt cogitare valeas: qn to indesinenter cremabatur ardore pij amo ris: quãtis mouebat repleta spũ sctõ cęle stium secretorũ incitamẽtis: qa etsi dilige bat christũ ex toto corde: ex tota aĩa: ex to ta virtute: nouis tñ quotidie inflãmabatur: psentiã habens desideriorũ affectibus.

Tāto siqdē validi⁹: quāto diuinis illustra
bat⁹ itus visitationib⁹: quā totā repleuerat
spūs sctī grā: totā icāduerat diuin⁹ amor:
ita vt ī ea nihil eēt mūdanū, qd violaret af
fectū: s; ardor ꝯtinu⁹, ꝛ ebrietas pfusi amo
ris.

PRO SEXTA DIE.

De sermone sctī hiero. presby. Lectio.j.

Hinc quoq ꝛ apls: in quo ha
bitat iquit corporaliter omnis
plenitudo diuinitatis. Quapro
pter o filię, estote prudētes sicut
serpētes: ꝛ simplices sicut colūbę: vt ex pru
dentia pfectę intelligētię: annulū fidei vię
ꝛ margaritā, p qua oīa reliquistis: itegrā
inuiolatamq seruetis: ne dotē simul ꝛ arrā
spūs sancti (quod absit) perdatis. Diligē
tius itaq procurate, siquo modo simplici
tas columbę, quę fuit in maria: illęsa in
uiolataq custodiatur. Lectio secunda.

De hac Salomon in canticis: quasi
in eius laude: veni inqt colūba mea:
immaculata mea. Iam eni hiems transijt:
imber abijt ꝛ recessit. Uc deinde inqt. Ue
ni de libano, veni. Nec īmmerito igit de li
bano venire iubet: qr libanus candidatio
interptat. Erat enī multis meritorū cādi
data virtutib⁹ ꝛ dealbata: niue candidior,
spirit⁹ sancti munerib⁹ simplicitatē colum
bę in omnib⁹ repręsentans. Quoniā quic
quid in ea gestū est: totum puritas ꝛ sim
plicitas: totum veritas ꝛ gratia fuit: totū
misericordia: veritas ꝛ iustitia, q de cęlo p
spexit. Et ideo imaculata: qa in nullo cor
rupta. Circūdedit eni vir ī vtero: sicut hie
remias scūs testatur: ꝛ nō aliūde accepit.
Faciet inquit dns nouū sup terrā, ꝛ mu
lier circundabit virum. Lectio tertia.

Uere nouū, ꝛ oīū nouitatū supemi
nēs nouitas virtutū: qn de⁹ quē ter
re nō pōt mūdus: nec videre aliqs vt viue
re possit: sic ingressus est hospitiū ventris:
vt corpis claustra nesciret: sicq gestar⁹: vt
de⁹ tot⁹ in ea esset: Et sic īde exiuit: vt Ez
chiel fatet: oīno clausa. Uñ canit in eisdē
cāticis de ea. Hortus ꝯclusus: fons signa
tus: emissiones tuę paradisus. Uere hort⁹
deliciarū: in quo cōsita sunt vniuersa flo
rū genera, ꝛ odoramēta virtutum. Sicq
cōclusus: vt nesciat violari, neq corrūpi,
vllis insidiatorum fraudibus. Lectio.iiij.

Fons itaq signatus sigillo toti⁹ tri
nitatis: ex quo, fons vitę manat. In
cui⁹ lumine oēs videbim⁹ lumē. Quia iux
ta ioānē: ipse est q illuminat oēs hominē
venietē in hūc mūdū. Cuius pfecto emis
sio vteri: supnorū ciuiū oīū est paradisus.
De isto nāq ventris agro Isaac patriar
cha longe odorans aiebat, dicens. Ecce
odor filij mei, sicut odor agri pleni: quem
bñdixit dns. Quāuis putēt par itelligen
tes: q priores sctī min⁹ de christo intellexe
runt mysterium incarnationis: cū ꝛ ipsi
eādem saluati sint gratia. Lectio quinta.

Unde cōstat tēpus nō pindicasse sa
cramēto vniti hoīs ac dei: ita vt iā
eēt in illo p vnitatē psonę ab initio sctī: qui
necdū nat⁹ erat de maria virgine: q multis
scripturarū dclarat inditijs. Uñ dns ad iu
deos. Antēq abrahā inqt fieret, ego sum.
Quib⁹ vtiq vbis ostēdit se q loqbat: in eo
semp fuisse mysterio vnitatis psonę: q semp
idē est. Et ideo vt vnitatē cōmēdaret xpi:
antēq abrahā inqt fieret ego sū. Nā abra
hā antēq fieret: humanitatis est breuitas.
Ego aūt sum ęternitas: in q diuina natura
declarat. In q nimirū ęternitate, iā se fuisse
qui loquebatur: p sacramētū suę incarna
tionis insinuat. Qd aplus iudas volēs di
lucidare aptius: Jesus inquit populū ex
ęgypto saluans secundo: eos qui non cre
diderunt perdidit. Tu aūt. Lectio sexta.

Et alibi Paul⁹ apls. Neq tētemus
xpm: sicut qdā eorū tētauerūt. Non q
iā Jesus eēt aut xps nat⁹ ex maria: s; qr ī il
lo vnico filio dei iā vnitas psonę cōmēda
bat: q occulta erat in mysterio. Qd ꝛ alibi
euidēter: q elegit nos inqt ī ipso añ mundi
ꝯstitutionē: qa pfecto qcqd deus fecit ab
initio: xps fecit totū p vnitatē sacramēti. Et
ideo iā Jesus erat ī filio, q ppl's educebat:
ꝛ xps ī eo q tētabat: qm semp p sacramēti
vnitatē in deo fuisse nō dubitat. Alioquin
nisi ita credideris: aut christus deus non
erit oīno: aut cōtra pphetā deus recens
esse

esse videbit. Sed ne talibus quariamur calūnijs: scrutādę sunt scripturę: in qbus vnitas in xpo cōmendaꝫ personę, cui non pię iudicat tempus: nec vnus semper dicatur.

De homil. sancti augusti. epi. Lectio. vij.

Nam et christus ab oībus est amandus ex toto corde: et ex tota aīa: atqꝫ ex tota virtute quęrēdus: maxime tñ ardētius ab ea, cui' et dñs erat, et filius. Fortassis ergo pre nimio amore in loco quo sepult' dicitur: interdū habitasse eā credim': q̄ten' pijs pasceretur intern' amor obtutibus. Sic nāqꝫ loc' medius ē hincinde ꝯstitut': vt adire posset ascēsiōis ei' vestigia: et locū sepulturę eius resurrectionis: seu oīa in quibus passus est loca inuisere. Lectio octaua.

Hoc qppe habere patiens amor, quē desiderat, vt semp inuenire se credat. Ignorat siqdē iudiciū: rationē multotiēs caret: modū nescit: nec aliud cogitare pōt: q̄ qd diligit. Amor nō accipit de impossibilitate solatiū: neqꝫ ex difficultate remediū. Quę, licet btā virgo: q̄uis i spū eēt: tñ duꝫ in carne vixit: carneis mouebaꝫ sensib'. Et ideo q̄ sępe, locorum recreabatur visitationibus: et quem genuerat: mentis complectebatur amplexibus. Lectio nona.

Denique amor xpi, desideriū pariebat: dsideriū, vo glisces, q̄si nouis reparabaꝫ ardorib': intm̄ vt credas nōnūq̄: q oīa etiā et semetipsaꝫ trāscēderit: quia oīno amor impatiēs: qd amat, nō pōt nō videre. Hinc est charissime, q oēs scti, oīa q̄ meruerāt, p paruis ducere, si dñꝫ quē amauerāt, nō viderēt. Sicuti et venerabilis beata maria: nonduꝫ dignū pro innumeris et immēsis beneficijs reddebat interdū obsequꝫ sanctitatis: dum beneficior in terris posita, non poterat videre largitorem.

PRO SEPTIMA DIE.

De sermone sancti Hieronymi. Lectio. j.

Hinc quoqꝫ beatus Petrus: d patribus loquēs ait. Per gratiam dñi nři iesu xpi credimus saluari: queadmodū et illi. Nāqꝫ illos dñs solus ducebat: et non erat cū eis deus alienus. Unde nec nobiscū deus recens: q: vnus idemqꝫ est: qui et eor dux eor fuit: et noster, p passionē suę carnis redemptor. Unus siqdē sua in carne: vnus in sacramento: atqꝫ vnus in spiritu. Nec admittitur oīno: vt alius filius hoīs: alius filius dei intelligaꝫ: q nec tpe pscribiꝫ: nec passione separaꝫ: sed totus deus in xp̄m: et xp̄s in deū trāsijt: vt qcqd dei filius ē, christus dicaꝫ: et quicquid xp̄s in carne ptulit: id deus ptulisse recte credaꝫ. Alioquin si ad rationem respicias et ad sensus humanos, nequaq̄ ira potuerūt inter se ꝯuenire diuinitas et humana conditio. Lectio. ij.

Conuenerūt tñ in xpo: et vn' et ambobus emanuel. Uñ mihi videꝫ: q altitudinē tanti mysterij diligenter intelligere et videre nō potuerūt: q aut duos filios certe: aut aliū xp̄m, q̄ dei filiū estimauere. Quapropter nec nos hoīem seorsum colim': qd nefas ē: nec adoram': sꝫ deū magis incarnatū: qui, ppriū sibi corpus aīatū vniuit: ita vt deus verbuꝫ, caro fieret: et non in alium quemlibet: sed in semetipsum, q vn' et verus dei filius semper erat. Lectio. iij.

Idcirco nō aliū, q̄ eūdē, ipsumqꝫ dei filiuꝫ colimus et adoramus: qui nihil in se pro assumpto homine est auctus: nihilqꝫ, qd verbū caro factū est, īminut' vel īmutatus. Et ideo vnus idēqꝫ semp cū patre filius adoraꝫ: nō nouus neqꝫ recens ex tpe: non alienus a natura vel genere. Qd si tibi nouum videꝫ: q pro te hoīem assumpsit: nō ueris, q hoc semper cū eo et in eius consilio fuit, vt sic fieret, et nunc quādo plenitudo temporis venit, id factuꝫ est, quod in christo semper fuit. Tu aūt. Lectio. iiij.

Talibus quippe priores scti diuinitus afficiebanꝫ adornamētis: talib' inspirabanꝫ de xpo psagijs: q nasciturus erat in mūdo, in quo eēt oīuꝫ salus, et bndictio eternę hereditatis. Iste siqdē sunt fidei vestes, istę sunt q b' priores scti vestiebanꝫ, istę q̄s Rebecca, imo spūs sctūs secū domi habuit, qbus induit Jacob filiū suū. Alias autem nisi a spū sctō cōseruata domi et, plata essent, quid miri odoris in eisdem pater Jsaac hauriret, vt diceret, cuꝫ psensisset

vestimētorū frāgrātiā: ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni: quē bñdixit dñs. L. v.

Sed forte dicturus est aliqs. Quid ad Rebeccā spūs sctūs ptinet: cū mulris in locis psonę p deo figurate accipiant? Uerū tñ ꝛ spūs sctūs i hebreo ruha femini no genere dicit: nō ꝙ sex⁹ in deū mōstret: imo ne forte suspicet: sub regula triū lingua rū spūs sctūs diuerse accipit: i hebreo scilicet, vt dixi, feminino genere legit: in greco vero, ne sex⁹ in eo credat, pneutro īuenit: ꝛ i latino masculinū eē decernit. Lcō. vi.

Qui nimiꝝ spūs sanctus: bene p Rebeccam intelligit. Et ideo totuꝫ est in mysterio qđ gerit: vt p vestimētorū fragrantiā, christus annunciet. Quē nos quicunq baptizati sumus in xpo induimus: in quo benedixit nos: nō qlicūq, sꝫ omni (vt ait apostolus) benedictione spūali i celestibus. Unde ꝛ angelus Marię loqui incipiens: a benedictiōe exorsus, ait. Bñdicta tu (inqt) i mulierib⁹: ꝛ bñdictus fruct⁹ ventris tui. Cuius pfecto in spū, lōge odorē trahens psatus Isaac benedicebat filiū: in quo celestis oīs benedictio mūdo effluxit. Et bene ab eo plenus ager dicit: quia plena grā virgo Maria pnunciat: de cuius vtero credentibus fructus vitę effulsit. Et nos inquit euāgelista omnes de plenitudine eius accepimus: grām pro gratia. De homilia sancti augustini epi. L. vij.

Et ideo hodie dilectissimę eleuatur super choros angelorum: vt possit speciē vultūq videre saluatoris, quē amauerat: queꝫ cupierat ex toto desiderio cordis. Qđ si gaudium fit in celo de quolibet pctōre cōuerso: multo magis putandū est p tātę virginis exaltatione ꝛ glia: ꝙ exultatio fiat in supnis. Cuius nimiꝝ festiuitas omnium supernoꝝ ciuiū est gratulatio: pserti: quia eius celebritas, laus, ꝛ fauor est saluatoris. Uñ credimus: vt supra dictuꝫ est: ꝙ non hūc tm̄ diē solēnē ducunt p ei⁹ honore annuuꝫ: verumetiā cōtinuū ꝛ eternum iocunditatis ac letitię venerationis obsequio: cuꝫ omni colunt tripudio amoris ꝛ gaudij. Tu autem. Lectio octaua.

Nec īmerito igit oīs illa celestis ciuitas ꝯgratulat ꝛ venerat nr̄em: cuius sup se adorat filiū regē: aň queꝫ tremūt ptātes, ꝛ curuat oē genu. De hui⁹ nimirū ad celos ascēsiōe: mlto admirātis ītuitu: secretoꝝ cōtēplator: celestiū in cāticis ait. Uidi inquit speciosaꝫ quasi colūbā ascendētē desup riuos aquaꝝ. Et vere speciosaꝫ quasi columbā: quia illius specieꝫ columbę ac simplicitatem pręmōstrabat: quę super dominum venit: ꝛ docuit Joannem: quia hic est qui baptizat. Lectio nona.

Et bene desup riuos aquaꝝ: quia fuit p aquā refectiōis educauerat cādīis, ꝛ nutrierat. Ex qua multi deducti riui: oēs irrigāt terrā deliciaꝝ: ꝛ infundunt orīū voluptatis. Ex quibus quotidie lota ꝛ suffusa btā dei genitrix, ascēdit hodierna die speciosa valde ꝛ admirabilis: cuius odor inęstimabilis erat nimis: ꝛ ideo ineffabilis. Ad cuius profecto fragrantiā odoris: omnis illa celestis hierusalem lęta decurrit: quam circundabant flores rosarum, ꝛ lilia conuallium: eo ꝙ omnes animę, martyrio rubricatę: eam ęternę dilectionis cōplectūtur amplexibus: ꝛ virginitatis splēdore candidatę: acsi lilia in valle humilitatis enutritę: circundabant eam venerationis gratia obsequentes. Tu autem.

In octaua assumptiōis beatę marię virginis idem fit officium quod in die. 22. die.

Sancti Agapiti martyris. Oratio. 18. die.

Letet ecclesia tua de⁹ btī Agapiti martyris tui confisa suffragijs: atq eius precibus gloriosis: ꝛ deuota permaneat: ꝛ secura consistat. Per dominū. Lectio prima.

Apud prenestinā ciuitatem miliario ab vrbe tricesimotertio: natale sancti Agapiti martyris: sub Aureliano impatore, pside Antiocho. Cū eēt annoꝝ sexdeciꝫ ꝛ amore xpi martyrio seruēret: iussu imperatoris tentus, ꝛ primo, neruis crudis diu cesus: deinde pside, vt sacrificare ꝯpelleret, traditus est. Qui in durissimo carcere euꝫ clausit, ꝛ per quatuor dies cibum omneꝫ negauit. Inde de carcere pręsidi exhibitus,

bitus: prunas ardentes super caput eius imponi iussit. Tu autem. Lectio secũda.

Et cũ gratias deo ageret, flagellis ẽ cęsus: ⁊ nudus, suspẽsus capite deorsũ versorium subter fumo facto: ⁊ cum diceret pręsidi: sapiẽntia tua ⁊ vanitas ĩ fumo laborat: iterũ flagellis cęditur, a q̃tuor sibi inuicẽ succedẽtibus. Deinde bulliẽtẽ aquam super vẽtrẽ eius ministri diaboli effuderunt: ⁊ maxillas eius confregerunt. Interea iudex de tribunali suo cadẽs, collectus a ministris, in lecto reclinatur: ⁊ sentiens dei virtutem in martyre: post modicum, tristem animam emisit. Lectio. iij.

De beato vero Agapito, renũciatũ est imperatori: qui beatum virũ leonibus iussit subijci. Sed ferę mãsuetę factę: pedibus martyris ad lãbẽdũ se inclinauerunt. Videntes aũt sceleris ministri: tulerũt de medio sanctũ martyrẽ: ⁊ venerunt contra ciuitatẽ Pręnestinã: vbi sunt duę colũnę: ⁊ ibi eum cũ gladio percusserunt: sub die quintodecimo kal. septẽbris. Corpus eius nocte sublatũ ẽ a christianis: ⁊ positũ miliario primo a ciuitate in agro: in sarcophago nouo: nutu diuino ibi inuento.

dic.19. ¶ In festo sctĩ ludouici epĩ ⁊ confessoris.
Totũ officiũ quęre in officijs nouis ĩ fine.

dic.20. ¶ In festo sancti bernardi abbatis. Orõ.

Perfice quęsumus domine pium in nobis sanctę religionis effectum: ⁊ ad obtinẽdã tuę gratię largitatẽ: beatus Bernardus Abbas ⁊ doctor egregius: suis apud te semp̃ p̃ nobis meritis ⁊ precibus intercedat. Per dominum nostrum iesum. Lectio prima.

Bernardus ex burgundię ptibus: parẽtibꝰ valde nobilibus ac religiosis est ortus: cuius pater Tecellinus: miles ĩ seculo strenuus nec minus deo religiosus. Mater vero Aleth nuncupata est: hęc genuit sẽptẽ filios: sex mares: ⁊ fęminaz vnã: mares autem monachos futuros, fęminã sanctimonialem pręuidit. Mox autem vt filium partu ediderat: manibus proprijs ipsum deo offerebat: alienis vberibus ipsos nutriri refugiebat: quasi cum lacte materno, quodammõ bonam infundens eis naturam. Cum autez creuissent: q̃diu sub manu eius erant: erẽmo magis, q̃ curię nutriebat: cibis grossioribus ⁊ communibus pascens eos: quasi continuo ad erẽmum transmittendos. Lectio secunda.

Cum igitur tertiuz filiũ scilicet Bernardũ adhuc gestaret in vtero: vidit somniuz pręsagiũ futurorũ: catellũ totuz candidum: totum in dorso rubeuz, ⁊ latrãtẽ in vtero se habere. Quod cũ cuidaz viro dei exposuisset: ille, p̃phetica voce respõdit. Optimi catuli mater eris: qui domus dei custos futurus: magnos contra inimicos dabit latratus. Erit enim prędicator egregiꝰ: ⁊ multos medicinalis linguę gratia curaturus. Cum autez Bernardus adhuc puerulus esset: ⁊ graui dolore capitis ęgrotasset: venientem ad se muliercula vt dolorez suis carminibus mitigaret: cũ indignatione nimia exclamans, repulit, ⁊ abiecit. Puerili autez bono zelo mia dei non defuit: sed continuo surgens, liberatũ se esse cognouit. Tu autem. Lectio tertia.

In sacratissima dñicę natiuitatis nocte: cũ puer Bernardus matutinale officiũ in ecclia expectaret: ⁊ qua hora nocte xp̃s natus fuisset, scire cuperet: apparuit ei puerulus Iesus, q̃si iterũ añ oculos suos, ex vtero m̃ris nascẽs. Vñ q̃diu vixit: hãc fuisse horã natiuitatis dñicę, semper putauit. Ab illa ergo hora: in his, q̃ ad illud ptinent sacramentuz: ⁊ sensus ei profundior: ⁊ sermo copiosior datus est. Vnde ⁊ postmoduz in laudem ⁊ genitricis ⁊ geniti inter ipsa suorum tractatuum initia: insigne opusculum edidit: in quo illam lectionez euangelicaz. Missus est gabriel angelus, explanauit. Tu autem dñe. Lectio. iiij.

Videns itaq̃ antiquus hostis, p̃positum pueri tam salubre, eius castitatis p̃posito inuidit: multosq̃ sibi laqueos tentationis, apposuit. Cũ enim aliquãdo ĩ quãdã fęminã oculos defixos aliquã diu tenuisset: cõtinuo de seipso erubescẽs: in semetipsum, seuerissimus vltor insur-

git:ac in stagnū gelidaꝝ aquaꝝ insiliēs:tā
tuȝ ibidē ꝑmāsit: donec exāguis effectus:
ꝑ gratiā dei a calore carnalis concupiscē-
tię totus refriguit. Cū iteꝝ in domo cu
iusdā matronę hospitaret:illa adolescētē
aspectu decoꝝ cōsiderās:vehemēter in cō
cupiscētiā eius exarsit. Cū aūt seorsum le-
ctū sibi sterni fecisset:ipsa impudēter ⁊ silē
ter de nocte surgēs:ad eū accessit: quā ille
sētiēs:latrones,latrones,ꝓtinꝰ exclamauit.
Ad quā vocē mulier fugit: familia surgit,
lucerna accēdit:latro ꝗrit:sed minime iue
nit. Ad lectulos singuli redeūt: qescūt cę-
teri:sed nō illa misera requiescit. Nā dnuo
exurgit: Bernardi lectulū petit:sed ille la
trones denuo exclamauit. Latro iteꝝ quę
ritur:ȝ nequaꝗ̄ ab eo q solus nouerat pu
blicatur:vsq̄ tertio improba mulier sic re
pulsa: tandeȝ metu vel desperatione victa
cessauit. Cū sequēti aūt die iter ageret:
arguentes euȝ socij:quid toties somniaue
rit,ꝑquirebāt. Quibꝰ ille ait:veraciter hac
nocte insidias sum ꝑpessus latronis: quia
hospita mihi nitebatur auferre thesaurum
irrecupabile castitatis. Lectio quinta.

PErpendens igit nō esse tutū cohabi
tare serpenti:fugaȝ meditari cępit: ⁊
ordinē cisterciēsiū extūc igredi dliberauit.
Qd cū fratres eius agnoscerēt:⁊ eū ab hoc
proposito modis oībus ꝓhibērent: tātaȝ
ei gratiā dn̄s cōtulit:vt nō solū ipse,a con-
uersatione non prohiberet:sed oēs fratres
suos,⁊ multos alios,ad religionē dn̄o lu-
craret. Gerardus nā frater eius miles stre-
nuus,huius fratris verba vana putabat:⁊
eius oīno monita repellebat. Tunc Ber-
nardus fide iā igneus, ⁊ fraterno charita-
tis zelo mirū in modū exasperās:scio inqt
frater mi:scio quia sola vexatio intellectuȝ
dabit auditui. Digitūq̄ lateri eius appo-
nens:veniet inquit dies, quādo lācea laꝰ
hoc ꝑforabit:⁊ ad cor tuū,cōsilio qd abij
cis viā dabit. Post paucos dies Gerar-
dus ab inimicis capit:⁊ in locū cui frater
digitū iposuerat,infirā lanceā gestans,tra
hitur:⁊ in custodia vinculat. Ad quē Ber
nardus veniens, cū sibi loqui nō ꝑmittere
tur:ad eū exclamauit. Scio fr̄ Gerarde, qꝛ
in ꝓximo ituri sumus:⁊ monasteriū itratu
ri. Eādē nocte,ꝯpedes de eius pedibꝰ ceci
derunt:⁊ ostio per se aperto,lętus aufugit:
indicauitq̄ fratri se mutasse propositum:⁊
fieri velle monachum. Lectio sexta.

CUm aūt Bernardus cū fr̄ibus suis
domū ⁊ patriaȝ egrederet: Guido
primogenitus,vidēs Niuardū fr̄em suum
minimū pueꝝ ludētē cū pueris in platea:
cia iquit fr̄ Niuarde,ad te solū respicit oīs
terra possessionis nr̄ę. Cui non pueriliter
puer respōdit. Uos ergo cęlū habebitis:⁊
mihi terrā solūmodo relinquetis? Nō est
hęc ęqua diuisio. Modico igit tpe cū pr̄e
remāsit:⁊ fr̄es postmoduȝ secutus est. In-
gressus igit ordinē seruus dei Bernardꝰ:
ita totus ī spū absorptꝰ, ⁊ deo totaliter oc
cupatus erat:vt iaȝ nullis sensibus corpo
reis vteret. Jam quippe annuȝ in cella no
uitiorum exegerat:⁊ adhuc,an domus ha
beret testudinem ignorabat. Multo tpe ec
clesiaȝ intrās ⁊ exiēs:ī capite,vbi tres erāt,
vnā tm̄ putabat esse fenestrā. Lectio.vij.

ABbas aūt cisterciēsis:fr̄es ad ędifi-
cādū domū Claraualłēsem misit: ⁊
eis Bernardū ī abbatē pfecit:q multo ibi
dē tpe ī nimia pauptate degebāt:⁊ pulmē
ta sępius ex folijs fagi ꝯficiebāt. Ad come
dēdū aliquādo volūtate trahebat appeti
tus:sed solo timore defectus,sic accedebat
ad sumēdū cibū:q̄si ad tormētū. Post ci-
bū semp quātū comederit pensare solitus
erat. Si qn̄ vel ad modicū mensurā solitaȝ
excessisse se dpꝛehēderat:impune abire nō
patiebat. Sic gulę illecebras edomuit:ꝙ
ipsaȝ quoq̄ saporū discretionē,ex magna
parte ꝑdiderat. Nā ⁊ sibi ꝑ errorē oleū ali-
q̄si ꝓpinatū bibit:⁊ penitꝰ ignorabat:nec
prius sibi fuit cognitū: donec qdē labia eiꝰ
miraret inūcta. Sagimen insup crudum ꝑ
errorē oblatuȝ:pro butyro multis diebus
noscit comedisse. Solā aūt aquā sibi sape
dicebat:eo ꝙ dū sumeret:fauces ⁊ guttur
ei refrigerabat. Quicquid in scripturis di-
dicerat:maxime in siluis ⁊ in agris: medi
tando ⁊ orando se confitebatur accepisse:
⁊ nullos

⁊ nullos ſe aliquando magiſtros habuiſſe, niſi quercus ⁊ fagos. Tu autem domine miſerere nobis. Lectio octaua.

Quodā tpe, cū frēs Cartuſienſes viſitaſſet: ⁊ ipſi ab eo in oībus plurimū ędificati fuiſſent: vnū fuit quod pdicti loci prio: ez aliquātulū monuit: ſcilicet q ſella cui eqtādo inſidebat, minus neglecta erat, ⁊ paup pferens paupertatē. Qđ cū dictus prio: vni ex fratribus, ⁊ illeviro dei retuliſſet: nō minus ipſe miratus qlis eſſet ſella quęrebat. Nā a claraualle vſqz Cartuſiā venerat: ⁊ tm qlis eſſet ſella penitus ignorabat. Iuxta lacū etiā lauſanēſem totius diei itinere pgens: penitus eū non vidit. Cū enim ſero facto, de eodē lacu ſocij loquerent: interrogauit eos vbi nā lacus ille eſſet. Quod illi audiētes: plurimū admirati ſunt. Uincebat ſane in eo ſublimitatē noīs humilitas cordis: nec tā poterat vniuerſus eū erigere mūd⁹: ꝙ ipſe ſe deijcere ſolus. Amul tis denicz ciuitatib⁹ vir dei in epm elect⁹: pcipue a ciuitate Ianuēſi, ⁊ ciuitate Mediolanēſi: petētibus ſe, nec annuēs, nec improbe renuēs: dicebat ſe nō eē ſuū, ſz alioꝝ ſeruitio deputatū. Frēs autē ex conſilio viri dei ſibi prouiderant: ⁊ ſummi pontificis auctoritate muniti erāt: ne quis gaudium ſuum ab eis tollere poſſet. Tu autem domine miſerere nobis. Lectio nona.

Tandē btūs pr̄ Bernardus morti feliciter appropinquans, ait fratribus ſuis: Tria vobis obſeruāda relinquo: quę in ſtadio pſentis vitę, quo cucurri: memini me pro viribus obſeruaſſe. Nemini ſcādalū facere volui. Et ſi aliquādo incidi: ſedaui vt potui. Minus ſemp ſenſui meo, ꝙ alterius credidi: Leſus de lędente nunquaz vindictaz expetij: ideſt, ecce charitatez, humilitatē, ⁊ patientiā vobis relinquo. Denicz poſtꝙ multa miracula perpetraſſet: multoſcz libros ⁊ tractatus compilaſſet: conſummatis vitę ſuę diebus, annis circiter quadraginta tribus: Anno vero domini, milleſimo, centeſimo, quadrageſimo tertio, inter filioꝝ manus obdormiuit in domino. Tu autem domine miſerere nobis.

Sanctoꝝ martyꝝ timóthei, hippolyti, ⁊ ſimphoriani. Oratio. 22. die.

Auxilium tuū nobis qs dn̄e placatus impende: ⁊ intercedentibus beatis martyribus tuis: Timotheo: Hippolyto: ⁊ Simphoriano: dexteram ſuper nos tuę propitiationis extende. Per dn̄m. Lectio. j.

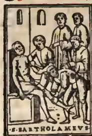
Romę via hoſtienſi, in cęmeterio ciuſdez: natale ſancti thimothei. Qui ab antiochia veniēs romā: ſub melchiade papa ſuſcept⁹ ē. Qui cū annū totuz ⁊ aliquot mēſes ibi pdicās, multos ad xpm ɔuertiſſet: tētus a Tarqnio vrbis pfecto: ⁊ longa carceris cuſtodia maceratus: cū ſacrificare idolis noluiſſet: tertio cęſus, ⁊ grauiſſimis ſupplicijs attrectat⁹: ad vltimū decollatus: ⁊ iuxta btīi aplī Paulū ſepultus ē. Scriptum eſt in hiſtoria ſancti Silueſtri. Pro ſcis mart. hippol. ⁊ ſympho. L. ij.

Simphorianus, in auguſtudunēſi vrbe ortus, duz adhuc adoleſcēs eſſet, tanta moꝝ grauitate pollebat: q ſenioꝝ vitam anticipare videretur. Cuz igitur pagani feſtum Ueneris celebrarent: ⁊ ſtatuā ante Heraclū pfectuz deferrent: Simphorianus affuit: ⁊ nolens eā adorare, diu cęditur, ⁊ carceri mācipat. Et cū eductuſ de carcere ad ſacrificiū cogeret: ⁊ multa ei dona pmitterent, dixit. Deus nr̄ ſicut nouit remunerare merita: ita nouit punire peccata. Uitam quaz chriſto ſoluturi ſumus ex debito: ſoluamus ex voto. Cupiditas noſtra, omnia habēdo, nil poſſidet: qa diabolicis artibus obligata, miſeri lucri detinet cōpedibus: ⁊ gaudia vīa, in ſimilitudine vitri, cū cepit ſplēdere, frangunt. Lcō. iij.

Tunc iudex ira repletus, data ſententia, pcepit vt ſimphorianus occideret. Qui cum ad locuz duceretur: mr̄ eius de muro exclamās, ait, fili mi chariſſime, memento ęternę vitę: ſurſum reſpice, ⁊ regnātē in cęlo intuere: tibi vita non tollitur, ſed in melius commutatur. Mox igit cuz nobili viro Hippolyto, q ei ad martyriū eunti ɔiunctus eſt, decollatus fuit. A chriſtianis, corpora eoꝝ ſublata, honorifice

sepulta sunt. Ad quorum sepulcrum tanta fiebant miracula: vt etiam a paganis in hono re maximo haberentur. Tu autem dñe.

die.24. ¶ In sancti bartho. apostoli. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus: qui huius diei venerandam sanctamque leticiam, in beati apostoli tui Bartholomei festiuitate tribuisti: da ecclesie tue quesumus: et amare quod credidit: et predicare quod docuit. Per dominum.

¶ De vita et passione sancti Bartho. apli.

Bartholomeus apostolus natione L.j. Syrus: et nepos regis syrorum: solusque ex omnibus aplis secundum carnem nobilitate decoratus. Cum post passionem dñi, apli per diuersas mundi partes ad predicandum diuisi essent: primo in licaonia predicauit. Deinde ad indiam inferiorem accessit: que est in fine orbis: et euangelium secundum matheum in propria eorum lingua idis tradidit: templum in quo erat idolum noie Astaroth intrauit: et quasi pegrinus ibidem manere cepit. In hoc idolo quidam demon habitabat: qui se languentes curare dicebat. Lectio.ij.

Verum cum templum languentibus plenum esset: et nullum ab idolo responsum habere possent: ad aliam ciuitatem prexerunt: vbi aliud idolum noie Berith colebat. Et illis interrogantibus, cur sibi Astaroth deus suus responsum non daret, respondit berith. Deus vester catenis igneis astrictus est: nec respirare: nec loqui audet: ex illa hora qua apostolus dei Bartholomeus indiam intrauit. Dicunt illi: et quis est iste bartholomeus? Et demon respondit. Amicus est dei oipotentis: et ideo venit in istam puinciam, vt oes deos indie euacuet. At illi. Dic nobis signa eius: vt eum inuenire possimus. Lectio.iij.

Quibus demon ait: capilli eius crispi et nigri: caro candida: oculi grandes: nares equales et directe: barba prolixa: paucis canis respsa: statura mediocris: collobio purpureo: et pallio albo induit: quod per singulos angulos gemmas habet purpureas. viginti sex anni sunt, ex quo vestes, et sandalia eius: nec veterascunt: nec sordidant. Centies in die: et totidem in nocte genua flectit. Angeli dei cum eo semper ambulant. Qui eum nunquam fatigari, nec esurire permittunt: semper eodem vultu et animo, letus et hylaris perseuerat: oia preuidet: oia nouit: oium gentium linguas intelligit: et quod vobiscum loquor: ipse iam nouit: et quando queretis eum, si volet, ostendet se vobis: si autem non volet: ipsum nunquam inuenire poteritis. L.iiij.

Rogo autem vos: vt cum eum inueneritis: ipsum exoretis: ne huc accedat: ne angeli dñi, mihi hoc faciant, quod collegae meo Astaroth fecerunt. Reuertentes autem illi: per duos dies, oium peregrinorum vultus, et habitus, solicite querentes: ipsum minime inuenerunt. Tertia vero die, quidam Pseustius qui per plurimos annos a demonio fuerat vexatus: cepit clamare ad apostolum dei Bartholomeum: qui eius orationes ipsum incendebant. Quem confestim apls silere fecit: et a demonio eum liberauit. Lectio quinta.

Hec audiens rex regionis illius Polemius: cum haberet filiam lunaticam, misit ad aplum: rogans, vt ad filiam suam liberandam accederet. Ad quam cum aplus venisset: et catenis vinctam vidisset: que accedentes morsibus lacerabat: iussit eam solui: et cum ministri ad eam accedere non auderent, dixit. Ego demonium quod in ea est: iam ligatum teneo: et vos timetis? Et statim soluta, liberata est. Tunc rex camelos auro et argento ac gemmis onerauit: et aplum inquiri faciens: nullatenus inuenire potuit. Mane autem sequenti, aplus cum solo rege in cubiculo ianuis clausis affuit: eique dixit: quod munera ista ipalia non querebat: sed aiarum salutem desiderabat: et incipiens apostolus: predicauit illi christum: addens, quod si baptizari vellet: deum suum catenis igne is ligatum illi ostenderet. Lectio sexta.

Sequenti igitur die, iuxta regis palatium, dum pontifices idolo sacrificarent: cepit clamare demon, ac dicere, vt desisterent: ne oi terius eis, quod sibi contingeret: qui catenis igneis ligatus tenebatur ab angelis iesu christi: iussu apli eius Bartholomei. Tunc iubente aplo, demon confiteri cepit, qualiter ad

aiarum

siarum perditionem populū ludificabat: ꝛ quomō eis illudens,nō subueniebat sa-nando:sed a lęsione cessando:vt sic ipsum tanquam deum adorarent:ꝛ verum deum cęli negarent.Statimq̧ omnes iussu regis miserunt funes: vt simulachꝛū auerterēt: ꝛ non potuerunt.Tu autem. Lectio.vij.

Apostolus autē demoni pręcepit: vt inde exiens,idolū ipsū commi-nueret.Qui statim exiuit:ꝛ oīa idóla tēpli cōminuit: ita vt etiā picturā oēm deleue-rit.Bartholomęus vero templū deo dica uit:ꝛ demoni in desertū abire pręcepit.Et ecce angelus domini apparuit:ꝛ tēplū cir cūuolās:in quatuoꝛ angulis signū crucis digito suo sculpsit:ádmonēs populū: vt eūdē signū frontib⁹ suis imprimerēt: ꝛ de monē non timerēt.Tūc ostēdit eis ęthyo pē nigerrimū facie acuta: barba pꝛolixa: crinibus vsq̧ ad pedes pꝛotensis: oculis igneis scintillas emicātib⁹:flāmā sulphu-ris ex oꝛe naribusq̧ spirātē:catenis quoq̧ igneis vinctū:dicēs pplō: q̄ ille de⁹ eoꝛū eēt:quē hactenus coluissent: ꝛ his dictis demonē abire pmisit.Qui cū magno stre-pitu ꝛ vlulatu discessit:ꝛ iussu aplī,in de-sertū abijt.Angelus aūt dn̄i,cūctis viden tibus,ad cęlos euolauit. Lectio octaua.

Tunc rex cum vxoꝛe ꝛ filijs,ꝛ oī po pulo baptizat̄:ꝛ relicto regno: aplī discipulus efficit̄.Hoc vidētes tēploꝛū pōtifices:conuenerūt ad regē Astiagē fra-trē eius maioꝛē:cōquerētes d̄ deoꝝ suoꝝ amissione:ꝛ regis p artē magicā deceptio ne.Astiages igit̄ rex indignatus,misit mil le viros armatos ad aplū capiendū: quē coꝛam se adductū,interrogauit,cur fratrē suū puertisset:Apostolus vero,se illū nō puertisse:sed cōuertisse respondit. Cui rex. Sicut tu fecisti fratrem meū deū suū relin-quere:ꝛ tuo credere:sic ego faciā te deum tuū non adoꝛare:ꝛ meo sacrificare. Respō dit aplus:ego deū frīs tui ligaui: ꝛ ligatū ostēdi:si tu poteris sic facere deo meo: ego deū tuū colā:sin min⁹ crede deo meo. Hec illo dicēte:regi nunciat̄,q̄ deus suus Ba lach cecidisset:ꝛ cōminutus fuisset. Quod rex audiēs:purpurā,q̄ indutus erat,scidit: ꝛ apostolum fustibus cędi iussit. Deinde in cruce ipsum extēsum,viuū excoꝛiari mā dauit. Qui excoꝛiatus est nono Kalen.sep tembꝛis:in Albano ciuitate maioꝛis Ar-menię:Indię contigua. Lectio nona.

Cumq̧ pelle nudatus: adhuc viuus permansisset:ꝛ dominū p̄dicaret:ac multos,tantū cernentes miraculū ꝯuertis set:iussu regis,decollatus est die sequēti: videlicet octauo Kalen. pꝛędicti mensis. Pꝛopter hoc qdā eius festū celebrāt die p̄cedenti:agentes memoꝛiā martyrij exco riationis.Quidā die sequenti,agētes me moꝛiā decollationis.Venientes autē innu merabiles populi duodecim ciuitatum:q̄ p eū crediderant:vna cū rege Polemio: coꝛpus eius cum gloꝛia sepelierunt: ꝛ ec-clesiam mirę magnitudinis in eius nomi-ne construxerunt.Die vero trigesima eius passionis:Rex Astiages cum pōtificibus a demonio arrepti:venientes ad tumulū ipsius:ꝛ aplatū eius ꝯfitētes:moꝛtui sunt.

¶Scti zepherini pape ꝛ martyris.L.x. 26.die.

Zepherinus natione romanus, ex pa tre Abūdio:sedit annos nouē:mēses septem:dies decē.Fuit aūt tēpoꝛibus An tonini ꝛ Seueri:a consulatu Saturnini ꝛ Gallicani:vsq̧ ad Pręsentem ꝛ Striga tū cōsules.Hic fecit ꝯstitutū de ecclesia: ꝛ patenas vitreas teneri p̄cepit ante sacer-dotes astantes,cū missę celebꝛarent̄: exce-pto,q̄ iuris epī interest tantū: si clerꝫ susti-neret,oībus pręsentibus ex ea ꝯsecratione de manu epī:iam cōmunionē cōsecratam acciperet p̄sbyter tradendā populo. Hic fecit oꝛdinationes septē per mēsē decem-bꝛē:p̄sbyteros q̄tuoꝛdecim: diaconos se ptē:epos p diuersa loca numero tredecī. Qui etiā sepult⁹ ē i cęmeterio suo:iuxta cę meteriū calixti via appia:septimo kalēdas septēbꝛis:ꝛ cessauit episcopatus dies.vj.

¶Sancti lodouici cōfessoꝛis regis fran-coꝝ:eius officiū quere in officijs nouis. 25.die.

¶Sancti augustini epīscopi ꝛ confesso-ris ac ecclesię doctoꝛis. Romana ecclesia facit officium de cōmuni vnius confesso- 28.die.

nis, pōtificis, ꝛ doctoris, preter lectiōes; ꝛ orationem: ꝛ dicitur ad magni. in vtrisq; vesperis. O doctor optime. Tamen pro Augustinensibus positum est hic totum officium. Ad vesperas Antiphona,

Letare mater nostra hierusalem: quia rex tuus, dispēsatorē strenuū: ꝛ ciuē fidelissimū de seruitute Babylonis tibi redemit Augustinū. ps. Dixit dn̄s. 35. cum rel. de cōfessoribus. An̄. Huius mater deuotissima, que carne pri⁹ pepererat mūdo: charitatis visceribus postmodū multo semine lachrymaꝝ genuit christo. An̄. Distulit tamē diu baptismi gratiā: quia tumēs inani philosophia: volebat humana ratiōe ꝯprehendere: qđ pia mēs viuacitate fidei nitit̄ apprehēdere. An̄. Surgens aūt post multos circuitus erroꝝ: circuibat ciuitatē p vicos, ꝛ plateas querēdo veꝝ anime virū: p quo ne moreret̄, dignū iudicaret mori: vt eius semp inhereret amori. An̄. Inuētus igit̄ a custodibus ciuitatis, ꝛ pallio vetustatis exutus: diligēter ptractata cū illis vitate, quē desiderabat iuenit: ꝛ castis amplexibus: ardēter inhesit. Capitulum.

ecclesi, 50.a. Ecce sacerdos magnus: qui in vita sua suffulsit domuz: ꝛ in diebus suis corroborauit tēplum: templi etiam altitudo ab ipso fundata est: duplex edificatio, ꝛ excelsi parietes templi. Hymnus.

Magne pater Augustine, pces nr̄as suscipe. Et per eas cōditori nos trāsferre satage: Atq; rege gregem tuum, summum decus presulum.

Amatorez paupertatis te collaudāt pauperes. Assertorem veritatis amant veri iudices. Frangis nobis fauos mellis, de scripturis disserens.

Que obscura prius erant nobis plana faciens. Tu de verbis saluatoris dulcem panem conficis. Et propinas potum vite de psalmorum nectare.

Tu de vita clericorū sanctā scribis regulam. Quam qui amant, ꝛ sequuntur, viā tenent regiam. Atq; tuo sancto ductu, redeunt ad patriam.

Regi regū salus, vita, decus, ꝛ imperiū. Trinitati laus, ꝛ honor sit p omne seculū. Qui cōciues nos ascribat supnoꝝ ciuiuz. Amē. ℣. Ora pro nobis btē pr̄ Augustine. ℟. Ut digni efficiamur promissionib⁹ Christi. Ad magni. an̄. Adest nobis dies celebris, quo solutus nexu carnis: sanctus presul Augustinus assumptus est ab angelis: vbi gaudet cū prophetis: letatur cum apl̄is, quoꝝ plenus spiritu, q̄ pdixerūt mystica, fecit nobis puia: post quos, secūda dispēsandi vbi dei prim⁹ refulsit gr̄a. Oro.

Adesto supplicationib⁹ nr̄is oīpotens deus: ꝛ quib⁹ fiduciā sperādę pietatis indulges: itercedēte beato Augustino cōfessore tuo atq; pōtifice: cōsuete misericordie tribue benign⁹ effectū. Per. Ad matutinū inui. Magnus dn̄s, ꝛ laudabilis valde: ꝛ sapientię eius nō est numerus. Qui ō tenebris gētiū, lumen ecclesie sue vocauit Augustinuz. ps. Uenite exulte. Hymn⁹. Magne pr̄. In. j. noc. an̄. Aperuit Augustinus codicē apostolicū: ꝛ ꝯiectis oculis ad primū capitulū legit: induimini dn̄z Jesuz christū: ꝛ statiz q̄si infusa luce securitatis: ab eo omnes dubietatis tenebre diffugerūt. ps. Beatus vir. 53. An̄. Insinuauit ergo p literas scō viro Ambrosio, presens votū suū: vt moneret qđ sibi de libris scīs legēdū esset: quo percipiēde christiane gr̄e aptior fieret, atq; paratior. ps. Quare fremue. 53. An̄. At ille iussit Esaiam pphetaz: q̄ pre ceteris euāgelij vocationis gētiū sit pronuntiator aptior. ps. Dn̄e qđ 53. ℣. Amauit eum dn̄s, ꝛ ornauit. Lcō. i.

In africa, ꝓuincia sancti augustini epi. Ex prouincia vero hic africana: ciuitate Tagastēsi, ō numero curialiū: parentib⁹ honestis ꝛ christianis progenitus. Alitusq; est ac nutritus eoꝝ cura ac diligētia: impēsisq; secularibus literis eruditus apprime:

oībus

oibus videlicet disciplinis imbutus: q̄s liberales vocant. Nā & Grāmaticā prius in sua ciuitate: & Rhetoricā in africę capite carthagine postea docuit. Cōsequēti ēt tpe, trans mare in vrbe Roma: & apud Mediolanū: in qua vrbe tūc epatū administrabat acceptissimus deo & in optimis viris pclarissimus sacerdos dei ambrosius. Huius itcrea verbi dei pdicatoris frequētissimis in ecclesia disputationibus assistēs, in populo: intēdebat suspēsus atq3 affix⁹. Et factū est diuina pstāte opitulatione: vt p illū tātū ac talē antistitē Ambrosiū: & doctrinā salutarē ecclię catholicę: & diuina pciperet sacramenta. Anno incarnationis christi currente tricētesimosexagesimo, augustinus natus est. Baptizatus est anno tricētesimo nonagesimo, a beato Ambrosio, dū in ecclia mediolanensi cātaret, Alogica Augustini, libera nos dñe: & hoc ī trigesimo anno ętatis suę. Morq3 ex intimis medullis cordis ad deū puersus: spe3 omnē quā habebat in sclo, dereliquit: iam nō vxorē: nō filios carnis: nō diuitias: nō honores seculi quęrens: sed deo cū suis seruire statuēs: cū his qui eidē adhęrebāt deo viuebat: ieiuniis & orationib⁹ & bonis opibus vacās: in lege dñi meditans die ac nocte: & de his quę sibi deus cogitanti atq3 orāti intellecta reuelauit: & psentes & absentes sermonibus ac libris docebat. Factus est aūt vt ordinaret psbyter in ecclia Hyponensi, oībus id vno cōsilio & dsiderio pfici petentibus: magnoq3 studio & clamore flagitantibus. R̸. Inuenit se augustin⁹ longe esse a deo in regione dissimilitudinis: tanq̄ audiret vocem dei de excelso: cibus sum grādiū. Cresce, & manducabis me. V̸. Nec tu me mutabis in te, sicut cibū carnis tuę: s3 tu mutaberis ī me. Cre. L. iiij.

Morq3 ibi monasteriū intra ecclīa3 instituit: & cū dei seruis viuere cępit, s3 modū & regulā sub sanctis aplis constitutā: maxime, vt nemo ppriū quicq3 in illa societate haberet: sed eēnt eis oīa cōia: & distribuerent vnicuiq3 sicut opus erat. Interiecto aūt tpe: sancto epo Valerio id agentes: oībus gratulātibus atq3 id fieri ingenti desiderio clamantibus: epatum suscipere suo viuente epo compulsus est, atq3 coactus. Itaq3 ita factus est: vt eps pstitutus: multo instātius ac feruētius: maioreq3 auctoritate Vbū salutis ęternę: alacriter pullulante: ac crescēte dñi ecclia, pdicaret. Vixit in clericatu vel epatu annis fere q̄draginta: ętatis vero illius annis septuaginta sex: Vbū dei vsq3 extremā egritudinē impreter misse, alacriter, & fortiter: & sana mente, sanoq3 cōsilio, in ecclesia pdicauit. Mēbris omnibus sui corporis incolumis: integer aspectu atq3 auditu: & astantibus atq3 videntibus fratribus & orantibus, requieuit: enutritus in senectute bona: Mortuus vero in hyponia currente anno quadringentesimo, trigesimosexto. Ibiq3 honorifice iacuit annis septuaginta duobus. Deinde Sardiniam trāslatus est: ibi multis miraculis claruit annis ducentis viginti tribus. Deinde de Sardinia translatus p regē Alprandū, Papiam: vbi vsq3 hodie claret in ecclesia sancti Petri, in cęlo aureo. R̸. Sensit igitur, & expertus est, nō esse mirū, q palato nō sano pęna est panis: qui sano ē suauis. Et oculis egris odiosa lux: q̄ puris est amabilis. V̸. Propter iniqtatem corripuisti hominem: & tabescere fecisti sicut araneam animam eius. Et. L. iiij.

Testamentū nullum fecit: quia vnde faceret, pauper christi non habuit. Tertio obsidionis mense: (nā ciuitas eius quatuordecim mensibus pclusa, & obsessa ē a Vādalicis, Alanis, atq3 aliis comitis gentibus:) decubuit febribus: & in illa vltima exercitatus egritudine, migrauit. Hic beatus eps Augustinus: spiritu diuino tactus, in sancta ecclesia catholica ad instructionē aiax fecit libros: tractat⁹: epistolas numero mille triginta: exceptis his qui numerari nō possunt: quia nec numerū designauit eorū. Hinc Volusianus. Si legi dei deest aliquid: hoc Augustin⁹ ignorauit: s3 legi dei nihil dēst: ergo nihil ignorauit. Hinc Possidonius cecinit. Augustine tonans diuini flamine verbi. Men

titur, qui te totum legisse fatetur. Aut tua quis lector, noscere cũcta potest? Nãq₃ vo luminibus mille Augustine refulges. Testantur libri, quod loquor ipse tui. Quamuis multorum placeant documenta librorũ. Si augustinus adest: sufficit ipse tibi. ℟. Nunc vero inuisibilia dei, per ea, que facta sunt, intellectu cõspexit: sed aciẽ figere non valuit. Quia nõ secũ ferebat, nisi amantem memoriã: et quasi olfacta desideratẽ, q̃ comedere nõdũ posset. ℣. Quid aũt sacramẽti haberet: verbũ caro factũ est: nec suspicari q̃dẽ poterat. Quia. In .ij. noc. añ. Verũ tamẽ primã huius lectionẽ nõ intelligẽs: totũq₃ talẽ arbitrãs distulit repetẽdũ exercitatior in dominico eloquio. ps. Cũ inuo. 54. Añ. Inde vbi tempus aduenit, quo nomen cũ dare oportebat: relicto rure: Mediolanũ remeãs: baptizatus est a btõ Ambrosio: fugitq₃ ab eo solicitudo vite preterite. ps. Verba mea. 54. Añ. Nec satiabatur illis diebus dulcedine mirabili: cõsiderare altitudinem consilij diuini super salutem generis humani. ps. Domine domi nus noster. 54. ℣. Elegit eum dominus.

¶ Sermo sancti augustini epi. Lectio .iiij.

Charitati vestre de nobisipsis hodie sermo reddendus est. Quia eniз (vt ait apostolus) spectaculum facti sumus mundo, et angelis et hominibus: qui nos amãt, querunt, qđ laudẽt in nobis: q autem nos oderunt, detrahũt nobis. Nos aũt in vtroq₃ medio cõstituti, ad iuuante dño nostro Jesu christo, et vitaз nostrã, et famã sic custodire debemus: vt nõ erubescãt de detractoribus laudatores. ℟. Itaq₃ auidissime legere cepit p̃ ceteris apostolũ Paulũ. Et perierũt ille questiones, in q̃bus aliquãdo visus est ei aduersari testimonijs legis, et pphetarum textus sermonis eius. ℣. Et apparuit ei vna facies eloquiorum casto rũ: et exultare cũ tremore didicit. Et. L. v.

Quomodo aũt viuere velim⁹, et quomodo deo propitio viuimus, q̃uis de scriptura sancta multa noueritis: tñ ad cõmonẽdos vos ipsa de libro actuũ apostolorũ vobis lectio recitabitur: vt videatis, vbi descripta sit forma: quã desideramus implere. Dũ ergo recitatur: intentissimos vos esse volo: vt post eius recitationeз, quod institui, loquar (domino donante) intentioni vestre. Et Lazarus diaconus legit. Cũ orassent motus est locus, vbi erãt cõgregati: et repleti sunt oẽs spiritu sctõ: et loquebant verbũ dei cũ fiducia oĩ volenti credere. ℟. Misit ergo dñs in menteз ei⁹, visumq₃ est bonũ in ꝯspectu eius pgere ad Simplicianũ. Qui ei bonis apparebat seruus dei: et lucebat in eo gratia diuina. ℣. Audierat enĩ q₃ a iuuẽtute sua deuotissime deo viueret: et verefic erat. Qui. Lectõ. vj.

Multitudinis aũt credentium erat cor vnuз, et anima vna: et nemo eorum, que possidebat aliquid suũ eẽ dicebat: sed erãt illis oĩa cõmunia. Et q̃dẽ virtute magna reddebãt aplĩ testimoniũ resurrectiõis domini Jesu: gratiaq₃ magna erat sup oẽs illos: neq₃ enĩ egẽs q̃squam fuit inter illos. Quotquot enim possessores pdiorum, vel domorũ erãt: vẽdẽtes, afferebãt precia eorum: et ponebãt ante pedes aplorũ. Distribuebãt autẽ vnicuiq₃ sicut opus erat. ℟. Volebat eniз cõferenti estus suos vt proferret, quis aptus esset modus viuendi sic affecto, vt ipse erat, ad ambulãdũ i via dei. In q̃ alius sic, alius sic ibat. ℣. Displicebat ei, q̃cq̃d agebaẽ in seculo p̃ dulcedine dei, et decore dom⁹ ei⁹, quã dilexit. In q̃.

In .iij. no. añ. Flebat aũt vberrime i hymnis, et cãticis suaue sonãtis ecclesie vocib⁹ vehemẽter affectus. ps. Dñe qs. 55. Añ. Voces igiẽ ille influebãt in aurib⁹ eius: et eliquabatur veritas in cor eius: et fluebant lachryme eius, et bene illi erat cũ illis. ps. Dñe in virtute. 55. Añ. Adiunctis inde Nebridio, et Euodio remeabat ad africã: querens, quis eos ad bene viuendũ locus haberet vtilius: sed cum esset apud ostia tyberina, pia mater eius defuncta est. ps. Domini est ter. 59. ℣. Tu es sacerdos.

Lectio scti euangelij sm Matthẽum. L. i.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis. Vos estis sal terre: q̃d si sal euanuerit, in quo salietur? Ad nihiluз valet cap. v.

let vltra:nisi vt mittat foras, et conculcetur ab hominibus. Et reliqua. Homil. sancti augustini episcopi.

O stendit dominus fatuos esse iudicandos: qui temporalium bonorum vel copiam sectantes, vel inopiam metuentes, amittunt eterna: que nec dari possunt ab hominibus nec auferri. Ita ergo si sal infatuatum fuerit, in quo salietur? idest si vos per quos condiendi quodammodo sunt populi: metu persecutionum temporalium amiseritis regna celorum: qui erunt homines, per quos a vobis error auferatur: cum vos elegerit deus, per quos errorem auferat ceterorum. Rx.

V ulneraverat charitas Christi cor eius: et gestabat verba eius in visceribus: quasi sagittas acutas. Exempla servorum dei quos de mortuis vivos fecerat, tanquam carbones vastatores. V. Ascendenti a convalle plorationis: et cantanti canticum graduum, dederat sagittas acutas. Et. Lectio. viij.

E rgo ad nihilum valet sal infatuatum nisi vt mittatur foras et conculcetur ab hominibus. Non itaque calcatur ab hominibus, qui patitur persecutionem: sed qui persecutionem timet, infatuatur. Calcari enim non potest, nisi inferior: sed inferior non est, qui quamvis corpore multa in terra sustineat: corde tamen fixus est in celo. Vos estis lux mundi: quo modo superius dixit sal terre: sic nunc dicit lucem mundi. Rx.

A ccepta baptismi gratia positus apud ostia tyberina, cum matre sua colloquebatur valde dulciter. Et inhiabant ore cordis pariter in superna fluenta fontis vite: vilescebatque mundus iste inter verba cuius delectationibus suis. V. Tunc ait illa filio: nulla re iam delector in hac vita. cum te contempta felicitate terrena. videam servum dei. Et inhiabant ore cordis. Lectio. ix.

N am neque superius ista terra accipienda est: quam pedibus corporeis calcamus: sed homines, qui in terra habitant: vel etiam peccatores. Quorum peccatorum condiendis: extinguendisque fetoribus: apostolicum salem dominus misit in mundum. Et hic mundum, non celum, et terram: sed homines, qui sunt in mundo, vel diligunt mundum, oportet intelligi: quibus illuminandis apostoli missi sunt: Non potest civitas abscondi supra montem posita: idest fundata super insignem, magnamque iustitiam: quam signat etiam ipse mons, in quo disputat dominus. Neque accendunt lucernam: et ponunt eam sub modio. Rx. V erbum dei vsque ad ipsam suam egritudinem impretermisse, alacriter, et fortiter: sana mente, sanoque consilio, in sancta ecclesia predicabat. Membris omnibus sui corporis incolumis, integro aspectu, atque auditu, coram positis fratribus, et orantibus dormivit cum patribus suis. V. Testamentum nullum fecit: quia vnde faceret pauper non habuit. Membris.

Ad laudes, et per horas antiphona.

P ost mortem matris reversus est Augustinus ad agros proprios: vbi cum amicis, ieiuniis et orationibus vacans, scribebat libros, et docebat indoctos. Ps. Dominus regnavit. S. cum reli. Antipho. Coperta autem eius fama beatus Valerius Hyponensis episcopus, eum ad se accersiri fecit: et licet invitum presbiterum ordinavit. Ant. Factus ergo presbiter, monasterium clericorum morum instituit, et cepit vivere secundum regulam sub sanctis apostolis constitutam. Ant. Sanctus autem Valerius ordinator eius exultabat vberius: hominem sibi talem datum divinitus qui in doctrina sana edificare ecclesiam esset idoneus. Ant. Eodem tempore Fortunatus presbyter, manicheorum versutia plurimos seducebat: quem sanctus Augustinus in conventu omnium disputans, publice superavit. Cap. Ecce sacerdos magnus qui &c. Hym.

C eli cives applaudite: Et vos fratres concinite, Patris nostri solennia, Solis reduxit orbita.

H inc ergo psalmi resonent: Hinc lectiones concrepent: Et hymnorum dulcisona, Multiplicentur cantica.

Q uod lingua foris personat: Intus affectus sentiat: Nec imitari pigeat: Quod laudare mens approbat.

H unc post mundi curricula, Celi suscepit curia: Quem cum servis fidelibus: Iam salutavit dominus.

C onemur totis viribus: Iungamus pre-

ces precibus: Ut augustini meritis: Celi fruamur gaudijs.
Presta pater pijssime: Patriq3 compar vnice: Cu spiritu paracleto: Regnas p omne seculum. Amen. ℣. Ora pro nobis. ℞c. Ad bñs añ. In dieb' illis, obsessa ciuitas Hyponensis ab exercitu barbarorum, inter q mala fuerunt Augustino lachrime sue pa ne sdie ac nocte: atque sub hoc euetu, ad extremã horam veniens, obdormiuit in pace. Oratio Adesto suppli. vt sup. Ad. iij. cap. Ecce sacerdos. ℟. bre. ℟ ℣. dñr de vno co
In diebus ipsius ema sel. Ad. vj. ca. eccl. s. nauerunt putei aquarum: t q̃si mare adimpleti sunt supra modũ: q curauit gentem suã: t liberauit eã a pditione. Ad. ix. cap.
Quasi stella matutina in medio nebule: t q̃si luna plena in diebus suis lucet: t q̃si sol refulgens: sic iste refulsit in templo dei. In secundis vel. añ. Post mone. cũ rel. Cap. Ecce sacerdos. Hymn'. Magne pater Augustine. 356. ℣. Ora pro nobis. Ad mag. añ. Hodie gloriosus pater Augustinus dissoluta huius habitatiõis domo: domũ nõ manufactã accepit in celis: quã sibi (cooperante dei gratia) manu, lingua, fabrefecit in terris: vbi iam quod sitiuit internum gustat eternum: decoratus vna stola, securusque de reliqua.
lectiões per octauã querel fine, in officijs nouis.
C Sancti Hermetis martyris. Oratio.
Deus qui beatũ Hermetẽ martyrem tuũ virtute cõstantie in passione roborasti: ex ei' nobis imitatione tribue, pro amore tuo prospera mũdi despicere: t nulla eius aduersa formidare. Per dñz. Lectio prima. dic. 28.
Natale beatissimi Hermetis martyris. Hũc illustrissimũ beatus Alexãder põtifex t martyr: cũ esset prefectus vrbis Rome baptizauit: cũ vxore t filijs: ac sorore Theodora: cumq3 eo pariter mille ducentos quinquaginta seruos eius: vxores quoque t filios earũ: prius ingenuitate illis cõcessa. Nõ multo post ab aurelia no imperatore trusus in carcerem: beato etiam Alexãdro in custodia posito: tribuno Quirino cõmendat. Qui dixit ad beatuz Hermetẽ. Que ratio est, vt vir illustris vice sacra iudicans: non solum ad istam iniuriam te redigi velis: verũetiaz prefecture honore: in vinculis, tanq̃ priuatum inhonorari te equanimiter feras? Lectio secunda.
Sanctus hermes ait. Ego prefecturã nõ perdidi, sed mutaui. Nã dignitas terrena, a terrenis tollitur ac mutat: dignitas vero celestis, eterna sublimitate subsistit. Dixit ei Quirinus. Miror te prudẽtem virum, ad tantã stulitiã deuenisse: vt credas extra istã vitã, te aliquid habiturum: post quã cineres corporis ita ad nihilũ redigunt: vt nec ista subsistant ossa. Cui beat' Hermes. Et ego ante hos annos illos deridebam: t istam carnalem vitã vtilem esse dicebã. Et ait Quirinus. Et me fac probare ita esse, sicut tu dixisti: t ego credã. Beat' Hermes dixit. Sanctus Alexander qui habetur ĩ vinculis hec me docuit. Tu. Lectio tertia.
Audiens hec Quirinus: cepit maledicere Alexandro: t dixit ad Hermetẽ. Ego te rogaui dicens. Fac me pbare iuste te credidisse: t tu mihi noiasti hominẽ magũ, quẽ ĩ vinculis habeo: t ĩ carceris ima pclusum. Si verũ est ergo qd dicis: vado ad eũ, t triplicabo illi vincula t custodes. Si potuerit hora cenãdi venire ad te: credã que docuerit. Iuit, t triplicauit vincula: t custodes posuit. Lectio quarta.
Primo igit noctis initio venit puer, q videbat esse nõ amplius q̃ quinque annorum: ferens faculã ardentem in carcerem. Et flectens genua sua cum beato Alexandro, orauit: dicens orationẽ dñicã. Et apprehendens manũ eius, eduxit p fenestram: t perduxit eum ad beatũ Hermetẽ in domum Quirini. Quirinus hoc factũ vidẽs, exterritus est. Cui beatus Hermes dixit: Ecce nos vides in vnum: quos custodijs mancipasti. Causa cur ego crediderim sancto Alexandro est ista. Unicus cum mihi esset filius, in nimio languore positus: qui adhuc ambulabat ad literarum studia: hic in capitolium cum esset ductus ad me, mr sua t ego cũ sacrificaremus dijs: t põtifici b' õmia dedissemus: mortuus est. Lcõ. v.

Tunc

T Unc increpare me cepit nutrix eius dicens. Si eu3 ad limina sancti petri duxisses: et credidisses xpo: filiū tuū incolumem haberes. Cui ego respondi. Dum tu ipsa ceca sis facta: et nō sis curata: quomodo, filium meum reddet incolumē? Si ante istos inquit quinq3 annos credidissē christo: redditi mihi essent oculi. Cui dixi. Vade et crede. Et si tibi oculos aperuerit Alexander: credam q et mihi reddat filiū meū. Abijt ad ipsum ceca: et ecce reuersa est ad me sana. Tu autem. Lectio sexta.

I Mponensq3 humeris filiū meū mortuu3 cucurri: et iactauit eū ante pedes Alexandri. At ille orone facta, resuscitauit eum. Et ego pfestim misi me ad pedes ei9: et rogaui fieri christianū. Patrimoniū vero mris ei9 ipsi contuli: aliquāta etiā de meo addidi. Cetera vero, aut pauperibus erogaui: aut seruis meis, q mecū facti sunt xpiāni, dedi. Hec et his similia cū egisset circa Quirinū btūs Hermes: credidit cū oi domo sua: et baptizatus est. Aurelianus cūcta hec audiens: dictauit vltio sniam: vt btūs hermes puniret. Qui decollatus: a btā sorore sua Theodola collect9, via salaria vetere: nō longe ab vrbe roma: sub die quīta kal: septembris sepultus est. Tu autem.

dic.19. ¶ In decollatione sancti ioānis baptiste. Ad vesp. añ. Herodes eni. Cū rel. lau. ps.
8 Dixit cū rel. 35. in fine. Laudate dnū. Cetera de martyrib9. 53. Ad mag. añā. Misso herodes spiculatore, pcepit amputari caput ioānis i carcere: quo audito, discipuli eius venerunt: et tulerunt corpus eius: et posuerunt illud in monumento. p. Oro.

S Ancti ioannis baptiste et martyris tui qs dne veneranda festiuitas: salutaris auxilij nobis pstet effectū. Per dominum nostrū Jesum christum filiū. Ad matutinū. Regem mart. Hymnus. Deus tuorum mili. In primo noc. In lege domini. 53. cum reliquis.

Sermo diui Petri chrisologi, epi rauennensis.

H Odie nobis Joānis virtus, herodis feritas cu3 refertur: cōfusa sunt viscera: corda tremuerūt: caligauit visus: hebuit intellectus: aufugit auditus. Aut quid pstat in sensibus humanis: quādo perdidit virtutum magnitudinem: criminum magnitudo? Herodes inquit tenuit Joanne3: et alligans, posuit eū in carcerē. Joānes schola virtutū: magisteriū vite: sanctitatis forma: norma iustitie: virginitatis speculu3: pudicitie titulus: castitatis exemplū: penitentie via: peccator venia: fidei disciplina. Joannes maior homine: par angelis: legis summa: euangelij sanctio: aplor vox: silentiū pphetar: lucerna mūdi: precursor iudicis: christi mediator: dni testis: totius medius trinitatis. Et hic tantus datur incestui: tradit adultere, adijcit saltatrici. Merito ergo pfusa sunt viscera: corda tremuerunt. R. Misit herodes rex manus, ac tenuit ioannem: et vinxit eu3 in carcerem: quia metuebat eū propter herodiadem, Quam tulerat fratri suo Philippo vxorem. V. Arguebat herodē ioannes, propter herodiadē. Quā. Lectio. ij.

A T vero Herodes prophanauit tēplum: sacerdotiū sustulit: cōfudit ordinē: temerauit regnū: corrupit quicquid erat religiōis: qd legis: qd vite: qd mor: qd fidei: qd discipline perdidit, et confudit. Herodes sicarius in ciues, in nobiles latro: in socios populator: in domesticos predo: plebis interemptor: occisor filior: in extraneos homicida: in proprios parricida: inebrians terram cruore: in siti sanguinis permanebat. Hinc est, q ioannis sanguinem pium: in poculo crudelitatis absorbuit. Sed ista lectio iam loquat. Herodes inquit tenuit, et alligauit Joanne3. Qui vincula soluerat peccatorum: peccatorum vinculis alligat: vt vincta venia: locū venie non relinquat. Alligauit eū, et posuit in carcerem. Herodes, tu adulterium facis: et in carcerem vadit ioannes? Sic iudicas sedens in loco iudicis reus: in loco vindicis innocētie psecutor? R. Joānes

baptiſta arguebat herodē, Propter herodiadē, quā tulerat fratri ſuo viuēti vxorē. ℣. Miſſo herodes ſpiculatore, precepit āputari caput Joānis i carcerē. Ps. L. iij.

Ogo, vbi tertū facies? vbi forma? vbi pudor? ꝛ vbi exiſtimatio publici cognitoris? vbi de⁹? vbi homo? vbi ſas? vbi lex? vbi ipſius iura nature? Simul omnia ſunt herodes te agente: te iubēte: te iudicā te ꝯfuſa. Tenuit inquit ioannē: ꝛ alligās poſuit in carcerem. Herodes, te petit cauſa: te arguūt vincula: te carcer accuſat: te vulgat producta in publicum pena. Joānes iniuriatur: cauſaȝ cuſtodie q regnit, in te inuenit quod puniat, ꝛ in Joanne quod doleat. Joannes orbi notus: fama virtutis cognitus: celebratiſſimus ſcitate: dum attrahit ad ſe inquiſitores iniurie: facit vt cūctis tuus innoteſcat inceſtus. Agit vt te habeat cōfuſio publica: quē corrigere nō valet ſecreta correctio ꝛ priuata. ℟. P uelle ſaltanti imperauit mater: Nihil aliud petas niſi caput ioannis: ꝛ cōtriſtatus eſt rex propter iuſiurandum: ꝛ propter ſimul diſcumbentes. ℣. Ait puella matri ſue: quid petam? at illa ait. Nihil aliud. In ſecūdo noc. añ. Filij hominū. 54 cū rel. Lcō. iiij.

Erodē ioānes monitis, non accuſatione pulſauit: vt pote amator caſtitatis: quē corrigere voluit: nō perire. Sed herodes facibus libidinis ardens: perire maluit, q̄ꝫ redire: ꝛ vxorem fratris illicite poſſidere: ꝛ placere captiuis criminū. Innocentie inimicis, odioſa fit ſemper libertas. Nam virtus, cōtraria eſt vitioſis: ſacrilegis, exoſa ſanctitas: inimica caſtitas, impudicis: corruptis integritas pena: luxurioſis aduerſa frugalitas: crudelibus dura ſemper miſericordia: impijs pietas nō ferēda. Probat hoc euāgeliſta cum dicit: Dicebat ioānes herodi. Nō licet tibi habere vxorē fratris tui. Ecce vñ ioannes offendit: ecce vñ herodes furit. Malos qui monet, offendit: incurrit odiū, q arguit criminoſos. Dicebat ioannes qđ erat legis: qđ erat iuſtitie: qđ erat ſalutis: certe quod erat nō odij, ſed amoris. Ecce qualē ꝓſecutus eſt ab impio pro pietate mercedē. Volens inquit occidere eū, timuit populum. ℟. Iuſtus germinabit ſicut liliū. Et florebit i eternū añ dñꝫ. ℣. Plātatus in domo dñi: in atrijs domus dei nři. Et. Lcō. v.

Facile deuiat a iuſtitia: qui in cauſis nō deū, ſꝫ hoīeꝫ formidat. Huic peccādi differt facultas: ſed nō auferť voluntas. Unde ēt quos ſuſpēdit a crimine, audiores reddit ad crimē: ꝛ eſtuat aīo: quouſq̄ꝫ pficiat, qđ cogitat malū. Solius enī dei eſt timor: q nocentes corrigit: fugat crimina: innocētiā ſeruat: pérpeteꝫ tribuit facultatē. Sed audiamus ipſaȝ Joānis baptiſte paſſionē. Die ingt natalis herodis: ſaltauit filia ipſius herodiadis in medio triclinio: ꝛ placuit herodi, ꝛ oībus amicis eius: ꝛ iureiurādo pollicitus ē dare ei: qđcūq̄ꝫ poſtulaſſet ab eo. At illa pmonita a mře: da mihi ingt in diſco caput ioānis baptiſte. ℟. Iſte cognouit iuſtitiā ꝛ vidit mirabilia magna: ꝛ exorauit altiſſimū. Et inuētus eſt in numero ſanctorū. ℣. Iſte ē q contempſit vitam mundi: ꝛ peruenit ad celeſtia regna. Et inuentus. Lectio ſexta.

Ec eſt mulieris antiqua malitia: que adā eiecit de paradiſi delitijs. Hec celeſtes hoīes fecit terrenos: hec vitā abſtulit mūdo: ꝓpter vnius arboris pomū. Hec humanū genus merſit in infernum: hoc malū ducit homines ad mortem: hoc malū fugit helyas ꝓpheta. Et cuius lingua clauis facta eſt celi: tā̄ꝫ reus fugit a facie mulieris. Hec inuenit verū laborē ꝛ preſſurā: que nūc occidit Joānē baptiſtā: deiecit pueritiā: pdidit iuuentutē: illicit ꝛ ingetat emortuā ſenectutē. Premonita a matre ſua: da mihi ingt in diſco caput ioānis baptiſte. Libidine eſtuās, miſceť inceſtui: ꝛ extinguit lucernam mundi. Tūc cōtriſtatus eſt rex vehementer: tamen propter iuſiurandūꝫ ꝛ recumbentes, iuſſit dari: miſitque ſpiculatorem, ꝛ decollauit ioannem. Et allatum eſt caput eius in diſco: ꝛ datū eſt puelle. Puella autē dedit matri ſue. Audiſtis fratres, quanta ſit nata de voluptate crudelitas: de libidine impietas.

Allatum

Allatum est caput Ioānis in disco: qui salutaria monita dabat incestui. Mensa migrat in caueā: in arenā vertit dom⁹: fiunt de prāsoribus spectatores: mutatur furore cōuiuiū: fit cibus cędes: finis apponit natali: in ortū exhibet occasus: cōuiuiū mutat in homicidiū: organa vertunt i funus: tragedię psonāt sctorū. Intrat bestia nō puella: quęrit caput amputare nō saltare. Discurrit fera nō fęmina: aspergit fibras p ceruices, nō capillos: anfractibus dilatat membra: sęuitia crescit augmētis. Fit grādis crudelitate: nō corpore. Et singularis fera, vsq dū capiat pdam: fremit ore: dentibus frēdit: ferrū nō suscipit, sʒ producit. Premonita inquit a mre sua: ō matris pctō dās mugitū: abscidit caput: corpus reliquit trūcū. Noua bellua: q̄ cōtēpta corporis pda: caput ipsuʒ trūcatura pua fit. ℟. Honestū fecit illū dñs: ⁊ custodiuit eū ab inimicis: ⁊ a seductoribus tutauit illū. Et dedit illi claritatē ęternam. ℣. Descenditq cuʒ illo in foueā: ⁊ ī vinculis non dereliquit eum. Et dedit illi claritatē. ¶ In. iij. noc. aña. Iustus dñs. ps. cū rel. Lectio sc̄i euāgelij sm marcum. Lcō. vij.

In illo tpe. Misit herodes, ac tenuit ioannē: ⁊ vinxit eum in carcerem, propter herodiadem, vxorem Philippi fratris sui: quia duxerat eam. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini episcopi.

Cum sanctum euāgelium legeretur: crudele spectaculū ante oculos nr̄os cōstitutū est. Caput sc̄i ioānis ī disco: feralis missus crudelitatis, propter odiū ꝟitatis. Puella saltat: ⁊ sęuit mr̄: ⁊ inter delitias ⁊ lasciuias cōuiuātiū, temere iurat: ⁊ impie qd̄ iurat, implet. Factū est ioāni qd̄ ipe pdixerat. Illū oportet crescere: dixerat de dño: me aūt minui. Iste minutus ē in capite: ille creuit in cruce. Odium peperit veritas. Non potuit ęquo aīo tolerari, qd̄ hō dei sanct⁹ monebat: q vtiq salutē eoꝝ quęrebat, quos sic monebat. Rñderūt illi mala pro bonis. Quid enim ille diceret, nisi quo plenus erat? Et quid illi rñderēt: nisi quo pleni erant? Ille triticum seminabat: sed spinas iuēnit. Dicebatq regi. Nō licet tibi habere vxorē fr̄is tui. Dicebat regē libido: tenebat apud se, phibitā vxorē fr̄is sui. Sʒ eū tn̄ sic habebat, vt nō sęuiret. Honorabat eū, a quo verū audiebat. Sʒ detestabilis mulier, odiū cōcipiebat: qd̄ aliqn̄ dato tpe pareret. Qū āt parturijt: peperit filiā: ⁊ filiā saltatricē. Rex ille q sanctū virū habebat ioānem: q eū propter deū timebat: etsi ei nō obediebat: postq ab illa petituʒ est caput ioānis in disco: cōtristatus ē. Sʒ propter iurationē, ⁊ ppr recūbētes, misit spiculatorē: ⁊ ipleuit qd̄ iurauit. ℟. Desideriū aīę eius tribuisti ei dñe: Et volūtate labiorum eius non fraudasti eum. ℣. Quoniā pueniisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronā de lapide precioso. Et volūtate. Lcō. viij.

Admonet nos locus iste charissimi: vt propter vitā ⁊ mores nostros aliqd̄ d̄ iuramēto tractem⁹. Falsa iuratio, nō ē leue pctm̄? Immo tā magnū ē pctm̄ falsū iurare, vt ppr reatū falsę iuratiōis, dñs phibuerit oēm iurationē. Ait eniʒ. Dictū est, nō periurabis: reddes aūt dño iusiurāduʒ tuum. Ego aūt dico vobis: Nolite iurare omnino: nec p cęlum, quia thronus dei ē: neq p terrā: qa scabellū pedū ei⁹ est: nec qḋ aliud quodcūq iuramētum. Neq per caput tuū iuraueris, quia non poteris facere capillum vnum album, vel nigrum. Sit autem in ore vestro, est est: non non. Si qd amplius est: a malo est. Inuenimus autē in sanctis scripturis, ipsum dñm iurasse. Quādo ei vsq ad immolationē dilecti filij obediuit abrahā: locutus est ei angelus de cęlo dicens. Per memetipsum iuraui dicit dominus: quia obedsti voci meę, ⁊ non pepercisti filio tuo vnigenito propter me: nisi benedicens benedicam te: ⁊ implens implebo semen tuuʒ: sicut stellas cęli, ⁊ sicut arenam maris: ⁊ benedicentur in semine tuo omnes gentes. Quod vidersis totū orbem terraruʒ christianos implere: exhibet, verax iuratio Dei. ℟. Stolam iocunditatis induit eum dominus: Et coronā pulchritudinis posuit super ca

put eius. ℟. Cibauit illū domin⁹ pane vi-
te ꝛ intellectus: ꝛ aqua ſapientię ſalutaris
potauit illū. Et coronam. Lectio nona.

Iuremus in pſalmis vere de deo i chri
ſto prophetarū eſt. Jurauit dñs: ꝛ nō
pęnitebit eū: tu es ſacerdos in ęternum: ſe
cūdū ordinē Melchiſedech. Qui nouerūt
ſcripturas: ſciunt qd protulerit Melchiſe-
dech ſacerdos dei excelſi: qñ bñdixit abra
hā: ꝛ non oportet vt hęc memoremus pp
cathecumenos. Fideles tñ agnoſcunt, quē
admodū añ ꝓphetatū ſit: qō mō videm⁹
ipleri. Et vñ hoc iurauit dñs: Et iurauit
dñs, ꝛ nō pęnitebit eū: tu es ſacerdos i ęter
nū: nō quō herodem pęnituit, q iurauerat.
Cū ergo dñs iurauerit: quare dñs chriſt⁹
ſuos iurare prohibuit: Dico quare. Non
eſt peccatū verū iurare: ſed grāde peccatū
eſt falſum iurare. Lōge eſt a peccato falſū
iurādo, q oīno nō iurat: propinquat falſę
iurationi, qui vel verū iurat. Dominus er-
go qui iurare prohibuit: ſupra ripā noluit
te ambulare: ne pes tuus in anguſto labaſ
ꝛ cadas. Sȝ dñs inqt iurauit. Secur⁹ iu-
rat, q mētiri neſcit. Ad laud. ꝛ p hor. añ.

Erodes enim tenuit ꝛ ligauit Joan
nē, ꝛ poſuit in carcerē propter hero
diadē. Ps. Dñs regna. 5. Cū rel. Añ. Dñe
mi rex: da mihi in diſco caput ioāīs bap-
tiſtę. Añ. Puellę ſaltāti imperauit mr: ni
hil aliud petas, niſi caput Joannis. Añā.
Arguebat herodē Joānes pp herodiadē:
quā tulerat fratri ſuo philippo vxorē. Añ.
Da mihi i diſco caput Joānis baptiſtę:
ꝛ cōtriſtatus eſt rex propter iuſiurandum.
Capitulum. Beatus vir qui inuenitus eſt.
Hym. Martyr dei. 56. ℟. Juſtus vt pal
ma. Ad bñs añ. Miſſo herodes ſpiculato
re, pręcepit amputari caput Joannis in
carcere: quo audito, diſcipuli ei⁹ venerūt,
ꝛ tulerunt corpus eius: ꝛ poſuerunt illud
in monumento. Oratio. Sancti ioannis
baptiſtę. Ad horas Capitula ꝛ verſus de
vno martyre fol. 56. Ad veſp. añā. Hero
des enim tenuit. Cū rel. de laudi. ps. Di
xit cū rel. 35. in fine. Credidi. 37. Ad ma
gnificat antiphona. Miſit rex incredulus

miniſtros deteſtabiles: ꝛ amputari iuſſit ca
put Joannis baptiſtę. Oratio vt ſupra.

¶ Sanctę Sabinę martyris. Oratio.

Eus qui iter cętera potētię tuę
miracula: etiā in ſexu fragili, vi-
ctoriā martyrij ꝯtuliſti: cōcede
ꝓpitius: vt cui⁹ natalitia colim⁹:
p eius ad te exēpla gradiamur. Per. L. j.

Omę, in Auētino, in oppido Vindi
nenſi, ad arcū Fauſtini: beatiſſimę ꝛ
illuſtriſſimę ſabinę martyris: quę fuit vxor
quōdā pclariſſimi Valentini: ꝛ filia He-
rodis metallarij: quę paſſa ē Adriano im-
perante ſub pręfecto Elpidio. Hāc beata
virgo Serapia: cū i domo eius ꝯuerſaret,
pſuaſit i fide dñi nři ieſu xpi. Quę poſtmo-
dū eādē virginē vſq ad locū paſſionis ſe-
cuta eſt. Cūq ei pſes Berillus dixiſſet: qd
tibi ipſa derogas: aut qre temetipſā vilē
reddis: aut qre nō ꝯſideras quę es: aut cu
ius filia es: ꝯiunxiſti eñi te xpianis: ꝛ obli
ta es natalis tui: ꝛ memoriā tāti viri cuius
vxor fuiſti, ꝛ deoꝝ, quoꝝ irā vereor ne icur
ras. Reuertere magis ad domū tuā: ꝛ di-
mitte hāc nefandā: q maleficijs, te ꝛ plures
ꝯmutauit a deoꝝ cultura. Lectio ſecūda.

Eata ſabina rñdit. Iſti⁹ ſanctę puel
lę de q dicis: maleficijs ſuis me eē ſe
ductā: vtinā ꝛ tu ſuaſus eſſes, ſicuti ꝛ ego
ſuaſa ſum: ꝛ ab immundis profecto recede
res idolis: ꝛ vex ac certiſſimum agnoſce-
res deū: qui bonos ad ęternam vitam vo-
cat: ꝛ malos in pęnas relinquit perpetuā:
Qō pſes audiens: reueritus illam, dimiſit.
Verum beata Serapia glorioſiſſimo mar
tyrio coronata ē: illuſtriſſima Sabina col
ligēs reliquias eius: celebratis venerabili
bus eius exequijs: vt theſauꝝ ſempiternū
vel margaritam precioſā: repoſuit in mo
numento ſuo: quod ipſa ſibi cum ſummo
ornatu fecerat. Tu autem. Lectio tertia.

Einde interpoſitis aliquot diebus
compręhēſa: iudici Elpidio pręſen
tatur. Quam ille videns, dixit. Tu es inqt
Sabina vxor quondā Valentini illuſtrif
ſimę memorię: ꝛ filia Herodis: Cui ſctā
matrona reſpondit. Ego ſum. Et gratias
ago

ago dño ieſu chriſto:qui me peccatricē p ſanctam famulā ſuam Serapiam de multis ſordibus & poteſtate dęmonū liberare dignatus eſt. Commotus de eius in chriſto cōſtantia pręfectus: dictauit ſententiā dicens. Sabinā dijs inobediētem: domi nos quoq; auguſtos nr̄os blaſphemātē: gladio pcuti decernimus: atq; oēs ſaculta tes eius, publicis titulis deſignari. Paſſa eſt aūt religioſiſſima xp̄i Sabina q̄rto kalē. ſeptēbris: & a xp̄ianis corpus eius ſublatum: ſepultum eſt in monumento: vbi ipſa venerabiliter repoſuerat magiſtram fidei ſuę Serapiam: ad arcum fauſtini: iuxta aream vindiciani: in oppido Vindinenſi. Tu.

dic.30. Sāctoꝝ marty. felicis & adaucti. Oṙo.

Maieſtatē tuā dñe ſupplices deprecamur: vt ſicut nos iugiter ſcō rū tuoꝝ cōmemoratione letificas: ita ſemper ſupplicatiōe defendas. Per dominum. Lectio prima.

Rome, via hoſtienſi: miliario ſcdo ab vrbe: btōꝝ marty. Felicis & Adaucti: ſub Diocletiano & Maximiano impa torib⁹: pſecto & iudice Dracco. Fuerūt āt duo ſres: noīe & ope felices: ambo pſbyte ri. Hoꝝ ſenior hic felix: q ex iuſſione impa toꝝ, cū ad ſecretariū iudicis eēt pduct⁹: in xta tēplū Serapis dū cogeret ad ſacrificā dū: exſufflauit in faciē ſtatuę ęreę: & ſtatim cecidit. Itē duct⁹ ad ſtatuā Mercurij ſalia edicula: ſimili modo in illā exſufflauit: & mox cecidit. Itē ad ſimulachꝛū Dianę: qḋ pari modo deiecit. Lectio ſecunda.

Reductus aūt ad pſectū, imponit ecu leo: & inq̄ſitus quib⁹ maleficijs hoc feciſſet: btūs Felix ridit. Nō maleficijs dia boli. ſ; bñficijs oīpotētis dei mei hoc egi. Furore itaq; accēſus pſectus: iuſſit eū duci extra vrbē via hoſtiēſi: q illic arbor excellētiſſima ſtabat, dęmonibus ꝯſecrata: iu xta quā templū erat: vt ibi ad ſacrificādū cōpelleret. Quo pductus: oṙone ſacta: di xit ad arborem. Pręcipio tibi in nomine dñi ieſu chriſti: vt radicitus corruas: ac tē plum, ſimulachꝛū vel arā eius funditus cō minuas: vt amplius cultu tuo animę nō de cipiant. Quę ſtatim ad vbū ipſius ita euer ſa ē: vt & tēplū, & ſimulachꝛū cōminueret: & qḋ fuerat, non amplius appareret. Qḋ cū nunciatum fuiſſet Pręfecto: ſtatim iuſſit eum decollari: & corpus eius inhumatū lupis & canibus derelinqui. Lectio iij.

Data ſententia: obuius ei fuit qdā vir chriſtianus: hoībus qdē abſconſus: deo vero manifeſtus. Hic cū didiciſſet, q beatus Felix duci fuiſſet iuſſus: cępit clamare & dicere: Et ego ex eadē lege ſum: & ipſum quē hic ſcūs pſbyter cōfitet, dñm ie ſum chriſtū colo. Hoc & ipſe ab officio pſecti cōprehēſus: pariter dato ſibi oſculo: cū beato Felice decollatus eſt. Huius no men, qa nō inuenerūt xp̄iani: poſtea Adau ctū eū vocauerunt: eo q ſancto martyri fe lici auctus ſit ad coronā: ipſiq; pfidei cō feſſione corona ſit aucta. Chriſtiani itaq; hoc inuenientes: ibi in eodē loco vbi arbor ſteterat: quę cadēs nimiā altitudinē terrę aperuerat: eos ſepelierūt. Quoꝝ corpora volentes pagani exinde effōdere: cū man⁹ appoſuiſſent, ſtatim a diabolo arrepti ſunt: vbi poſtea pacis tempore baſilica ſabrica ta eſt: & martyrum memoria digne excul ta. Compleuerunt autem martyrium ſuū: pridie Kalendas ſeptembris. Tu autem.

SEPTEMBRIS FESTA.

Sāctoꝝ martyꝝ duodecī fratrū. Oṙo. dic.1.

Fraterna nos dñe martyꝝ tuoꝝ corona lętificet: q̄ & fidei nr̄e pbeat icremēta virtutū: & multiplici nos ſuffragio conſoletur. Per dominum noſtrum. Lectio prima.

In Beneuento, ſanctorum duodecim fratrum, qui nobiles genere, nobiliores ſanctitate: ſacris literis eruditi ſuffi cientiſſime: ſua ſapiētia & pdicatione ad fidē plurimos conuertentes: poſt carceris ſqualloreā, vbi multos ſuis exhortationibus ad martyrij aīauerunt tolerantiā: cru ciatibus verati, clauis confixi, rogo inter poſiti, poſtmodum coram iudice iterū ver berati, ſuſpēſi, exungulati, combuſti: lęti

cuncta tolerantes, ad vltimuȝ capitaleȝ su sceperũt sniaȝ. Crediderũt aũt plusquã tria milia hominum: eoꝝ constãtia roborati.

dic.i. ℭ Sancti egidij abbatis. Lectio prima.

Gidius, athenis ex regia stirpe progenitus, latinis literis ab infantia est eruditus. Dum qdã die ad ecclesiaȝ pergeret, cuidã egro in platea iacenti, ⁊ elecmosynã petenti, tunicã suam dedit. qua indutus: integrã sanitatem mox recepit. Post hec parentibus suis in domino, quiescentibus, patrimonij sui christuȝ fecit heredeȝ. Quadã autem die duȝ ab ecclesia rediret, vir quidã a serpente percussus, obuius ei fuit: sed facta orãnõe sanctus dei, protinus virus fugit. Quendã etiã demoniacum in ecclesia consistentem cum fidelibus suis clamoribus alios conturbantem Egidius fugato demone, liberauit.. Tu. Lectio secunda.

Erũ humani fauoris formidans periculum, clã litus maris petijt: ⁊ nautas quosdam in mari periclitãtes aspiciẽs, facta oratione, tempestateȝ sedauit. Applicãtibus autem nautis, auditoq; Romã tẽderet, gratias ei egerunt: ⁊ q; cum gratis secum veherent, promiserunt. Cuȝ igit̃ Arelatem venisset, ⁊ biennio cum sancto Cesareo eiusdem ciuitatis episcopo mansisset: vbi ⁊ quendam triennio febricitantem curauit: eremum cupiens, claȝ discessit: ⁊ cũ Veredimio eremita, sanctitate conspicuo, diu mansit: ⁊ sterilitatem terre meritis suis fugauit. Tu autem dñe. Lectio tertia.

Ed cuȝ vterq; miraculis coruscaret, humane laudis timens periculum: relicto eo, interiorem erẽmũ penetrauit. Vbi quoddã antrum quendam fonticulum habens, inueniens: ibi habitationem elegit. Vbi ⁊ quandã ceruã diuinitus preparatã in nutricem habuit. que certis horis, lactis alimoniã sibi prebebat. Lectio quarta.

Cum autem quadam die serui regis in dicta silua venarentur: predictã videntes ceruam: ceteris feris cõtemptis, hanc insequuntur cum canibus: que fugiens venatores, ad pedes Egidij ɔfugit alũni. Vnus autẽ incaute sagittã dirigẽs: viro dei orãti, sed nõduȝ ab aliquo eorum viso, graue vulnus infixit: quem postmodũ rex ⁊ episcopus cognouerunt. Cui etiam idem rex notabile monasteriuȝ construxit. cuius curaȝ: victus precibus ⁊ lachrymis regis suscepit. Tu autẽ. Lectio quinta.

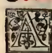
Uius famã cum rex Karolus audisset, impetrato huius aduẽtu, rex reuerenter eum suscepit. qui inter cetera salutis colloquia, rogauit, vt dignaretur ꝓ eo dominum exorare. q; quoddã facinus ꝑpetrauerat enorme: quod nulli vnq;, nec ẽt ipsi sancto auderet cõfiteri. Sequenti dominica, cum sanctus Egidius ꝓ rege oraret: angelus domini eidẽ appãrẽs, schedulã sup altare posuit, in qua scriptum erat peccatũ regis per ordinẽ: ⁊ q; precibus Egidij deletũ erat, si tamẽ cõpũctus ⁊ confitens ab eo in futuruȝ vellet abstinere. Adiunctũq; erat in fine: q; quisquis sanctum Egidiuȝ pro quocũque crimine inuocaret. si tamen penitus abstineret: dimissuȝ sibi nullaten⁹ dubitaret: oblataq; schedula regi, peccatum suum recognoscens, humiliter confitens, veniam postulauit. Lectio sexta.

Gidius autem cum honore rediens ad monasterium, apud Vemanenseȝ vrbem filium principis qui mortuus erat, ad vitã resuscitauit. Vbi post aliquãtuluȝ tẽpus prenunciãs monasterium suũ nõ lõge post ab hostibus euertẽdũ, Romã adijt: ⁊ priuilegia ecclie sue: duoq; ostia cipressina in qbus sculpte erãt imagines aploꝝ a papa impetrans, mittens ea in tyberim, diuino regimini cõmẽdauit. Et ad monasterium rediens, cuidam contracto apud cebreonẽ gressuȝ restituit. Applicãs autẽ ad monasteriũ: predicta duo ostia in portu reperiens: gratias deo egit. q inter tot maris ꝑicula illesa custodierat. ⁊ ea in liminibus ecclesie: ⁊ in monimentũ pacti romane sedis ad memoriam posterorum erexit. Tandem dominus illi diem obitus sui iminere reuelauit: quod fratribus suis nunciãs: ⁊ pro se orare rogans, spiritum suum domino cõmẽdauit. vbi choros angeloꝝ in

celum

cęlũ aïa₃ eius ferētiũ plures audiſſe teſtati ſunt. Claruit āt circa annũ dñi ſexcēteſimũ.

dic.i. ¶ Sancti Antonini martyris. Lectio.j.

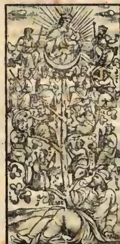

Apud oppidum Appamię natale ſancti Antonini martyris, q nobilis genere, ab īfantia bonis cępit pollere virtutibus: ꝛ ſacris literis edoct⁹: ſacra pcepta legebat: ꝛ ea implere ſatagebat. Cumq̄ deſiderio martyrij ęſtuaret, ab oppido Appamię egreſſus, chriſtianos perquirens, q̄ plurimos inuenit: inter quos dũ diu cõuerſaretur: ad ſacerdotij ordinē eſt promotus. Cũ que pdicãdo fide₃ catholicã iter faceret, labore itineris ſiti ęſtuãs, deu₃ exorauit, vt ſuę neceſſitati ſubueniret. ꝛ ſolũ, virga fiducialiter percutiens: ſtatim inde fons emanauit: vnde refrigeratus eſt: ꝛ poſtmodu₃ plurimis infirmantibus, aqua illa ſanitatē perfectam pręſtauit. Lectio ſecunda.

Appamiã aũt reuerſus: ī religiõis chriſtianę ꝓpoſito perſiſtens ꝛ pdicãs gentilium pfidiã increpare non deſiſtebat. Cũq̄ aduerſus eum diabolica rabies ī ſacrilegoru₃ pectoribus inflãmata concreſceret: diuino ſpiritu repletus, paucis qui ſecũ erãt chriſtianis, martyriũ ſuũ imminere pdixit. Cum autem chriſtiani loca ſacra vbi martyrum corpora quieſcebãt, cauſa orationis viſitarent, Antoninus erat cum eis: ſed ab eis diſcedens longius, ſe iteru₃ cauſa orationis innotuit: ſeq̄ minime reuerſurũ ꝓmiſit. Sentienſq̄ inſidiãtes ſibi appropinquare gētiles, vltro ſe obtulit: q captus ab eis, cędendo eum grauiſſime in via vſq̄ ad flumen: ad radices appamię decurrens, ductus eſt. Ibiq̄ ſtatim dicens, Domine in manus tuas cõmendo ſpiritum meum: ꝛ ne ſtatuas illis hoc peccatũ: decollatus eſt. Et caput eius ꝛ corp⁹ totũ diſcerptũ in fluuiũ ꝓiecerũt: ne a chriſtianis inueniret. Lcõ.iij.

Miroãt modo ſanguis ille, q de corpore eius exiuit: inter aquaru₃ colliſiones coagulatus eſt: nihilq̄ ex eo aquarũ impulſus diſperſit. Fideles autem audita eius cõſummatione, ad locũ veniē tes: corpus qđ inuenerunt integru₃, honorifice ſepelierunt. Caput vero amputatũ ꝛ iactatũ in flumen: ſtati₃ angelica ſuſceptione pařno mauſoleo collocatum: ꝛ in nauicula poſitũ, diuinitus pręparata ab angelis: in ſimilitudinē duarum aquilarum ducta, ad locũ deſtinatu₃ applicuit: ꝛ Feſtus quidã princeps regionis illius, ꝑ ſpiritum intelligens: caput ſancti Antonini deuote ſuſcepit: ꝛ ei eccleſiã mirę magnitudinis fabricauit: vbi innumera miracula chriſtus per ſuum ſeruum antoninu₃ quotidie operatur ad laudem ꝛ gloriã nominis ſui.

¶ In vigilia natiuitatis vginis marie ad veſp. Aña. Natiuitas glorioſe. Cum reľ. pſal. conſueti de beata virgine. Capitulũ. dic.i.

Ab initio ꝛ ante ſecula creata ſu₃: ꝛ vſq̄ ad futurum ſeculũ nõ deſinã: ꝛ in habitatione ſcã corã ipo miniſtraui. Hym. Aue maris ſtel. 77. ℣. Natiuitas eſt hodie ſcē marię vginis. ℟. Cui⁹ vita ī clyta, cũctas illuſtrat eccleſias. Ad mag. añ. Glorioſę virginis marię ortũ digniſſimũ recolam⁹: q̄, ꝛ genitricis dignitatē obtinuit: ꝛ virginalem pudicitiam non amiſit. Per dominum.

Famulis tuis quęſumus do- Oratio. mine cęleſtis gratię munus impertire: vt quibus beatę virginis partus extitit ſalutis exordium: natiuitatis eius votiua ſolennitas: pacis tribuat incrementu₃. Per dominum noſtru₃. Ad matu. inuit. Natiuitatem virginis marię celebremus. Chriſtum eius filiu₃ adoremus dominũ. ps Venite. i. Hymnus. Que₃ terra. 77. Aña. Benedicta tu in mulieribus: ꝛ benedictus fructus ventris tui. ps Domine dominus noſter. 68. Aña. Sicut myrrha

electa odoꝛē dediſti ſuauitatis: ſancta dei genitrix. ps Celi enar. 68. Añ Ante thoꝛum huius virginis: frequētate nobis dulcia cātica dramatis. ps. Domini eſt ter. 68. ℣. Specie tua ⁊ pulchritudīe tua. ℟. Intende, pꝛoſpere pꝛocede, ⁊ regna.

Incipiunt cantica canticoꝛum. Lectio. j.

Sculef me oſculo oꝛis ſui: qa melioꝛa ſunt vbera tua vino: fragrātia vnguētis optimis. Oleū effuſū nomen tuū: ideo adoleſcētule dilexerūt te. Trahe me poſt te: curremus in odoꝛē vnguētoꝝ tuoꝝ. Introduxit me rex in cellaria ſua. Exultabimus, ⁊ letabimur i te: memoꝛes vberꝝ tuoꝝ ſup vinū. Recti diligūt te. Nigra ſum, ſed foꝛmoſa filia hieruſalē: ſicut tabernacula cedar: ſicut pelles Salomonis. ℟. Hodie nata ē btā virgo maria ex pꝛogenie dauid: Per quā ſalus mūdi credētibus apparuit: cuius vita glorioſa, lucē dedit ſeculo. ℣. Natiuitatē beate marie virginis cū gaudio celebꝛemus. Per quā ſalus. Lectio ſecūda.

Olite me cōſiderare q fuſca ſim: qa decoloꝛauit me ſol. Filij mrīs mee pugnauerūt ɔtra me: poſuerūt me cuſtodē in vineis. Vineā meā nō cuſtodiui. Indica mihi, quē diligit aīa mea: vbi paſcas: vbi cubes in meridie: ne vagari incipiam poſt greges ſodaliū tuoꝝ. Si ignoꝛas te o pulchꝛa īter mulieres: egredere: ⁊ abi poſt veſtigia gregū tuoꝝ: ⁊ paſce hedos tuos, iuxta tabernacula paſtoꝝ. ℟. Bcatiſſime virginis marie natiuitatē deuotiſſime celebꝛem⁹: Vt ipſa ꝓ nobisītercedat ad dn̄ȝ ieſum xp̄m. ℣. Cū iocūditate, natiuitatē beate marie virginis deuotiſſime celebꝛem⁹. Vt.

Equitatui meo ī currib⁹ pharaonis aſſimilaui te amica mea. L. iij. Pulchꝛe ſunt gene tue ſicut turturis: collū tuū ſicut monilia. Murenulas aureas faciem⁹ tibi: vermiculatas argēto. Dū eēt rex ī accubitu ſuo: nardus mea dedit odoꝛē ſuū. Faſciculus myrrhe dilect⁹ meus mihi: inter vbera mea cōmoꝛabit. Botrus cypꝛi dilectus meus mihi: ī vineis engaddi. Ecce tu pulchꝛa es amica mea: ecce tu pulchꝛa: oculi tui colūbaꝝ. ℟. Glorioſe virginis marie oꝛtū digniſſimū recolamus: Cuius dn̄s humilitatē reſpiciēs, angelo nunciante, ɔcepit ſaluatoꝛē mūdi. ℣. Btiſſime virginis marie natiuitatem celebꝛemus. Cu.

In. ij. no. Añ Specie tua ⁊ pulchꝛitudine tua: intende, ꝓſpere pꝛocede, ⁊ regna. ps. Eructa. 69. Añ. Adiuuabit eā de⁹ vultu ſuo: deus in medio eius nō cōmouebit. ps. Deus nr̄ refu. 70. Añ. Sicut letātiū, oīū nr̄m habitatio ē ī te, ſctā dei genitrix. ps. Fundamēta. 77. ℣. Adiuuabit eā de⁹ vultu ſuo. ℟. Deus in medio eius nō cōmouebit. Sermo ſci auguſtini. epi. L. iiij.

Deſt nobis dilectiſſimi optat⁹ dies beate ac venerabilis ſemp virginis marie: ideo cū ſumma exultatione gaudeat terra nr̄a: tāte virginis illuſtrata natali. Hec eſt eniȝ flos cāpi: de qua oꝛtū eſt pꝛecioſuȝ liliū cōuallīū: p cuius partū mutat natura ꝓthoplaſtoꝛū: quo delet ⁊ culpa. Preciſum eſt in ea illud Eue infelicitatis eulogiū: de qua dicit. In triſtitia paries filios: qa iſta in letitia dominum parturiuit. ℟. Natiuitas glioſe virgīs marie ex ſemie abrahe, oꝛta de tribu iuda: clara ex ſtirpe dauid: Cuius vita inclyta, cunctas illuſtrat eccleſias. ℣. Hodie nata eſt beata virgo maria ex pꝛogenie dauid. Cuius. Lectio quīta.

Va eniȝ luxit: iſta exultauit. Eua lachꝛymas: Maria gaudiū in ventre poꝛtauit. Quia illa peccatoꝛem: iſta edidit innocentem. Virgo quippe genuit: qa virgo cōcepit. Inuiolata peperit: quia in cōceptu libido nō fuit. Vtrobiq miraculuȝ. Et ſine coꝛruptiōe grauida: ⁊ in partu virgo puerpa. Deſcēdit angelus de celo miſſus a patre deo, in noſtre redēptionis exoꝛdiū, ad btām ſalutādū Mariā. Aue inquit angelus ad eā: gr̄a plena, dn̄s tecū. Impleta eſt ergo Maria grā: ⁊ Eua, euacuata eſt a culpa. Maledictio Eue, in benedictionē mutatur Marie. Aue ingt gr̄a plena, dominus tecū. Tecū dn̄s in coꝛde: tecū in vētre: tecū in vtero: tecū in auxilio. ℟. Cum iocūditate, natiuitatē beate marie celebꝛemus:

mus: Ut ipsa pro nobis intercedat ad dñz iesuz christum. ℣. Corde ⁊ animo christo canamus gliaz: i hac sacra solẽnitate, pcel se genitricis dei marię. Ut ipsa. Lcõ. vi.

Gratulare btã virgo: christus rex e ce lo suo: incarnat in vtero tuo. Et sinu patris: in vtero dignatus est descẽdere matris. Bñdicta inqt tu in mulieribus: q̃ vitã, ⁊ viris, ⁊ mulierib᷒ pepisti. Mr̃ generis nostri, pęnã intulit mũdo: genitrix dñi nr̃i, salutẽ attulit mũdo. Auctrix peccati Eua: auctrix meriti, Maria. Eua occidendo obfuit: Maria viuificãdo profuit. Percussit illa, sanauit ista: Pro inobediẽtia enĩ obediẽtia cõmutatur: fides pro perfidia cõpẽsat. ℟. Natiuitas tua dei genitrix virgo, gaudiũ annũciauit in vniuerso mũdo: Ex te enim ortus est sol iustitię christus deus nr̃: qui soluẽs maledictionẽ, dedit bñdictionẽ: ⁊ cõfundẽs mortẽ, donauit nobis vitã sẽpiternã. ℣. Bñdicta tu ĩ mulierib᷒: ⁊ bñdictus fructus ventris tui. Ex te eniz ort᷒ est. In. iii. noc. Añ. Gaude maria vĩgo, cũctas hereses, sola interemisti in vniuerso mũdo. ps Cãtate. 70. Añ. Dignare me, laudare te, virgo sacrata: da mihi virtutem contra hostes tuos. ps Dñs reg. exul. 71. Añ. Post partum, virgo inuiolata permansisti: dei genitrix intercede ꝓ nobis. ps. Cãtate. 71. ℣. Elegit eã deus, ⁊ pelegit eam. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eaz. Secundum mattheum. Lectio septima.

Liber generationis Jesu christi filij dauid: filij abraham. Abraham genuit Isaac: Isaac autez genuit Jacob. Et reł. Omil. btĩ Hieronẏ. pſbẏ. In Esaia legimus. Generatio nem eius quis enarrabit? Non ergo putemus euangelistam prophetę esse cõtrarium: vt qd̃ ille impossibile dixit affãtu: hic enarrare incipiat: quia ibi de generatione diuinitatis: hic de incarnationis est dictũ. A carnalibus autem cepit: vt per hominẽ deum discere incipiamus. Filij dauid: filij abraham. ℟. Beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi dñs magna quia potens est: ⁊ sanctuz nomẽ eius. ℣. Et misericordia eius, a ꝓgenie in ꝓgenies, timẽtibus eũ. Quia. Lectio octaua.

Ordo ꝑposterus: sed necessario cõmutatus. Si eniz primũ posuisset abrahã, ⁊ postea dauid: rursus ei repẽtẽdus fuerat abrahã: vt generationis series texeret. Ideo aũt ceteris ꝑtermissis: hor filiũ nũcupauit: q: ad hos iñ sacta ẽ de xp̃o repromissio. Ad abrahã inquit, i semine tuo bñdicent oẽs gẽtes: q est christ᷒. Ad dauid: de fructu vẽtris tui: ponã sup sedẽ tuã. Judas aũt genuit phares, ⁊ zarã, de thamar. ℟. Felix nãq̃ es sacra virgo maria: ⁊ omni laude dignissima. Quia ex te ortus ẽ sol iustitię, christus deus noster. ℣. Ora ꝓ populo: interueni pro clero: intercede pro deuoto feminco sexu: sentiãt omnes tuum iuuamen: quicunque celebrãt tuã scãm natiuitatem. Quia ex te ortus est. Lectio. ix.

Notãdum in genealogia saluatoris: nullã scãrũ assumi mulierũ: sed eas q̃s scriptura reprehendit: vt q ꝓpter peccatores venerat: de peccatricibus nascẽs: oĩuz pctã deleret. Uñ ⁊ in consequẽtib᷒ Raab meretrix, ⁊ Ruth moabitis ponit: ⁊ Bersabee vxor Urię. Naason aũt genuit Salmõ. Iste est Naason princeps tribus iudę: sicut ĩ numeris legim᷒. Ad lau. ⁊ p bo. añ.

Natiuitas gloriosę virginis marię ex semine abrahę: orta de tribu Juda clara ex stirpe dauid. An. Natiuitas ẽ hodie sctẽ marię virginis: cuius vita inclyta, cũctas illustrat ecclĩas. Añ. Regali ex ꝓgenie maria exorta refulget: cui᷒ ꝑcibus, nos adiuuari mente ⁊ spiritu, deuotissime poscimus. Añ. Corde ⁊ animo christo canamus gloriã: in hac sacra solẽnitate, ꝑcelsę genitricis dei marię. Añ. Cũ iocũditate: natiuitatem btẽ marię celebremus: vt ipsa pro nobis intercedat ad dñz iesuz xp̃z. Cap. Ab initio. 362. Hym. O gloriosa domina. 78. ℣. Natiuitas est hodie sctẽ marię virginis. ℟. Cuius vita inclyta: cunctas illustrat ecclesias. Ad bñ. añ. Natiuitatez hodiernã ꝑpetuę virgĩs genitricis dei marię solẽniter celebrem᷒: q̃, celsitudo

thꝛoni ꝓcessit halleluia. Oꝛatio vt supꝛa.
¶ Ad tertiã cap. Ab initio. ℟. bꝛe. Specie tua, Et pulchꝛitudine tua. ℣. Intende, ꝓspere procede, ⁊ regna. ℟. Et pulchꝛitudine. ℣. Gloꝛia. ℟. Specie. ℣. Adiuuabit eã deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius nõ cõmouebitur. Ad. vj. Capitulũ.

Et radicaui in populo honoꝛificato: ⁊ in partes dei mei hereditas illi⁹: ⁊ i plenitudine scõꝝ detentio mea. ℟. bꝛ. Adiuuabit eam deus: Vultu suo. replicatur Adiuuabit. ℣. Deus in medio ei⁹ nõ cõmouebitur. ℟. Vultu suo. ℣. Gloꝛia. ℟. Adiuuabit. ℣. Elegit eã de⁹, ⁊ pelegit eã. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eã.

In plateis, sicut cinamo- Ad. ix. camũ ⁊ balsamũ aromatizãs, odoꝛẽ dedi: q̃si myrrha electa, dedi suauitatem odoris. ℟. bꝛe. Elegit eã deus, Et pelegit eã. replicaꝰ. Elegit. ℣. In tabernaculo suo habitare facit eã. ℟. Et pelegit. ℣. Glia. ℟. Elegit. ℣. Diffusa ẽ grã in labijs tuis. ℟. Propterea benedixit te deus in eternũ. In secundis vel. añ. Natiuitas glo. Cum rel. vt in primis vel. cap. Ab initio. Hym. Aue maris stel. 77. ℣. Natiuitas ẽ hodie. Ad magn. añ. Natiuitas tua dei genitrix virgo, gaudiũ annũciauit in vniuerso mũdo: ex te eni3 oꝛtus ẽ sol iustitie xp̃s de⁹ nr̃: qui soluẽs maledictionẽ, dedit benedictionez: ⁊ cõfundens moꝛtem, donauit nobis vitam sempiternam. Oꝛatio Famulis tuis.
¶ Infra octauam beate virginis fit officiũ de ea omni die nisi in festo sancte crucis. Et leguntur lectiões vt infra.

PRO SECVNDA DIE.

De canticis canticoꝛum. Lectio prima.

Ecce tu pulcher es dilecte mi, ⁊ decoꝛus: lectulus noster floꝛidus: tigna domoꝝ nr̃arũ cedrina: laquearia cypꝛessina. Ego flos cãpi: ⁊ liliũ cõualliũ. Sicut liliũ inter spinas: sic amica mea iter filias. Sicut malus inter ligna siluarũ: sic dilectus meus inter filios. Sub vmbꝛa illi⁹ quẽ desideraueră sedi: ⁊ fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. Introduxit me rex in cellã vinariã: oꝛdinauit in me charitatẽ. Fulcite me floꝛibus: stipate me malis: quia amoꝛe langueo. Lco. ij.

Leua eius sub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabitur me. Adiuro vos filie hierlm p capꝛeas, ceruosq3 campoꝛu3: ne suscitetis, neq3 euigilarꝰ faciatis dilectã: quoadusq3 ipa velit. Vox dilecti mei. Ecce iste venit saliẽs i mõtib⁹: trãsiliẽs colles. Similis ẽ dilect⁹ meus capꝛee: hinnuloq3 ceruoꝝ. En ipse stat post pariete nr̃3: respiciẽs p fenestras: pspiciens p cãcellos. En dilectus meus loquitur mihi. Lectio. iij.

Surge, propera, amica mea: columba mea: foꝛmosa mea, ⁊ veni. Jam enim hyems trãsijt: imber abijt ⁊ recessit: floꝛes apparuerũt in terra nr̃a: tẽpus putationis aduẽnit. Vox turturis audita est i terra nostra: ficus ꝓtulit grossos suos: vinee floꝛẽtes dederunt odoꝛe3 suũ. Surge, ꝓpera, amica mea: speciosa mea: ⁊ veni: columba mea in foꝛaminibus petre: in cauernis macerie. Ostende mihi faciem tuam: sonet vox tua in auribus meis. Vox eni3 tua dulcis: ⁊ facies tua decora. Tu autem dñe.

De sermone sci augustini episcopi. L. iiij.

Leta igitur maria gestat infantẽ: exultans ãplexaꝰ filiũ: poꝛtat a quo poꝛtabaꝰ. Nec foꝛtuitu, vt fingũt sabelliãi, reperit paruulũ: sed õcursis nouẽ mẽsib⁹, peperit xp̃3. Plaudat nũc oꝛganis Maria: ⁊ inter veloces articulos: tympana puerpere concrepent. Concinãt letãtes choꝛi: ⁊ alternantibus modulis: dulcisona carmina misceãtur. Tu aũt. Lectio quinta.

Audite ergo queãdmodũ tympanistria nostra cãtauerit. Ait enim. Magnificat anima mea dñm: ⁊ exultauit spiritus meus: in deo salutari meo. Quia respexit humilitatẽ ancille sue: ecce eni3 ex hoc beata3 me dicent oẽs generationes. Quia fecit mihi magna q potẽs est: ⁊ sanctũ nomẽ eius. Causam igiꝰ inualescentis errati, miraculũ noui partus euicit: ⁊ Eue planctũ, Marie cãtus exclusit. Deniq3 post illud benedicibile angeli pſagiũ: dũ tacita secũ mẽtis altercatione virgo ꝯfligeret: q̃lis eẽt ista salutatio: nũci⁹ iterũ celestis exequiꝰ.

quit. Ne timeas maria: inuenisti enim gratiam apud deum. Ecce concipies in vtero: et paries filium: et vocabis nomen eius Iesum. L. vj.

At illa: quomodo inquit fiet istud: quoniam virum non cognosco? Et angelus ad eam. Spiritus sanctus superueniet in te: et virtus altissimi obumbrabit tibi. Ideoque quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius dei. Iam audisti, quomodo fiet hoc: responde nunc verbum vitę. Audisti quomodo fiet hoc: quia spiritus sanctus superueniet in te: vt plene gignas: et virginitatem non amittas: filium proferas: et post partum incorrupta permaneas. O beata Maria: seculum omne captiuum, tuum deprecatur assensum: te domina mundus suę fidei obsidem fecit. Noli morari virgo: nuncio festinanter responde verbum: et suscipe filium: da fidem, et senti virtutem. Ecce inquit ancilla domini: fiat mihi secundum verbum tuum.

De homilia sancti hieronymi. Lectio. vij.

Ioram autem genuit oziam. Ozias autem genuit Ioatham. In quarto regum volumine legimus: quod ioram, ochoziam fuisse generatum. Quo mortuo: iosabeth filia regis ioram, soror ochozię: tulit Ioas filium fratris sui: et eum internitioni, quę exercebatur ab Athalia subtraxit: cui successit in regnum filius Amasias: post quem regnauit filius eius azarias: qui et appellatur ozias: cui successit ioathan filius eius. L. viij.

Cernis ergo: quia secundum fidem hystorię tres reges in medio fuerint: quos hic euangelista pretermittit? Ioram quippe non genuit oziam, sed ochoziam: et reliquos, quos enumerauimus. Verum, quia euangelistę propositum erat: tres tesseredecades in diuerso statu temporum ponere: et ioram se generi miscuerat impijssimę iezabelis: idcirco vsque ad tertiam generationem, eius memoria tollitur: ne in sanctę natiuitatis ordine poneretur. Lectio. ix.

Et post transmigrationem babylonis, iechonias genuit salathiel. Si voluerimus iecoiam in fine primę tesseredecadis ponere: in sequenti non erunt quatuordecim, sed tredecim. Sciamus ergo Iechoniam priorem ipsum esse quem et ioachin: secundum autem filium non patrem: quorum prior per. k. et. m. sequens per. c. et. n. scribitur: quod scriptorum vitio ac longitudine temporum, apud grecos, latinosque confusum est.

PRO TERTIA DIE.

De canticis canticorum. Lectio prima.

Capite nobis vulpes paruulas: quę demoliuntur vineas. Nam vinea nostra floruit. Dilectus meus mihi et ego illi: qui pascitur inter lilia: donec aspiret dies: et inclinentur vmbrę. Reuertere: similis esto dilecte mi caprę, hinnuloque ceruorum, super montes bethel. In lectulo meo per noctem quesiui, quem diligit anima mea: quesiui illum: et non inueni. Surgam, et circuibo ciuitatem per vicos et plateas: quram quem diligit anima mea: quesiui illum et non inueni. L. ij.

Inuenerunt me vigiles, qui custodiunt ciuitatem. Num quem diligit anima mea vidistis? Paululum cum pertransissem eos: inueni quem diligit anima mea. Tenui eum, nec dimittam: donec introducam illum in domum matris meę: et in cubiculum genitricis meę. Adiuro vos filię hierusalem per capreas, ceruosque camporum: ne suscitetis, neque euigilare faciatis dilectam: donec ipsa velit. Lectio tertia.

Quę est ista, quę ascendit per desertum: sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhę et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarij? En lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt, ex fortissimis israel: omnes tenentes gladios, et ad bella doctissimi. Vniuscuiusque ensis super femur suum: propter timores nocturnos. Ferculum fecit sibi rex Salomon, de lignis libani. Columnas eius fecit argenteas: reclinatorium aureum: ascensum purpureum: media charitate constrauit: propter filias hierusalem. Egredimini filię sion: et videte regem Salomonem in diademate: quo coronauit illum mater sua: in die desponsationis illius: et in die letitię cordis eius.

De sermone sancti augustini episcopi. Lectio. iiij.

Nec mora: reuertitur nuncius, et virginalem thalamum ingreditur christus. Efficitur subito pregnans beata dei genitrix: et cuncta per secula predicatur hęc felix. Concepit mox ad credulitatem verbi: virilis ignara consortij. Impletur vterus, nullo humano amplexu pollutus. Erat maria virgo cum concipit: virgo grauida: et virgo cum parit: et virgo

post partũ. Preclara ergo illa virginitas: et gloriosa fecunditas. Lectio quinta.

Exultat maria: et matrẽ se leta miratur: de spũ scõ se peperisse gaudet. Nec quia peperit innupta terretur: sed quia genuerit cum exultatiõe miratur. Gaudeamus ergo et nos fratres in die sancte virginis: que dum desponsaretur fabro: celi nuptis architecto. Promittitur enim ei filii visitationẽ scĩ spũs. Hec illa audiẽs, gaudet: cupitq3 effici mater. Quid igitur mirum, si sine Lectio .vj. corruptiõe nascitur: qui de sanctificatione cõcipitur? Non enim decebat: vt ille, qui nobis afferebat salutem: matri preperet integritatis dignitatem. Nã qui terra mari, celoq3 non capitur: intra vnius corpusculi mẽbra suscipitur. Hec est illa nouitas Hieremie prophete vaticinio pronunciata. Faciet inquit dñs nouum sup terrã: femina circũdabit virũ. O femina super feminas benedicta: que virum oino non nouit: et virum suo vtero circundedit. Circundat virum maria: angelo fidem dando: quia Eua perdidit virum serpenti cõsentiendo.

De homil. scĩ hieronymi. Lcõ septima.

Iacob autẽ genuit Joseph. Hoc loco obijcit nobis Julianus augustus dissonantiam euangelistarum: cur euangelista Mattheus Joseph, filium dixerit Jacob: et Lucas eũ filiũ appellauerit Heli: non intelligens cõsuetudinem scripturarũ: quod alter secundum naturam: alter secũdũ legem ei pater sit. Tu autem. Lectio octaua.

Scimus enim hoc per Moysen domino iubente preceptum: vt si frater aut propinquus absq3 liberis mortuus fuerit: alius accipiat vxorem ad suscitandũ semen fratris vel propinqui. Super hoc, et Aphricanus temporum scriptor: et Eusebius cesariensis: in libris diaphoniarum euangeliorum, plenius disputarunt. Jacob autem genuit Joseph virum Marie. Lectio nona.

Cum virũ audieris: suspitio tibi non subeat nuptiarum: sed recordare cõsuetudinem scripturarum: quod sponsi viri: et sponse vocentur vxores. Et a transmigratione vsq3 ad Christum generationes quatuordecim. Numera a iechonia vsq3 ad Joseph: et inuenies generationes tredecim: verum quartadecima in ipsum christũ reputabitur. Christi autem generatio sic erat.

PRO QVARTA DIE.

De cãticis canticorum. Lectio prima.

Quam pulchra es amica mea: quam pulchra es: oculi tui colũbarum: absq3 eo quod intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum: que ascẽderũt de mõte Galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum: que ascenderunt de lauacro: oẽs gemellis fetibus: et sterilis nõ ẽ inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua: et eloquiũ tuũ dulce. Sicut fragmen mali punici: ita gene tue: absq3 eo quod intrinsecus latet. Sicut turris dauid collũ tuũ: que edificata est cũ propugnaculis. Mille clypei pẽdẽt ex ea: omnis armatura fortiũ. Lcõ .ij.

Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree gemelli: qui pascuntur in lilijs: donec aspiret dies: et inclinẽtur vmbre. Uadã ad montẽ myrrhe: et ad collẽ thuris. Tota pulchra es amica mea: et macula nõ est in te. Ueni de libano, sponsa mea: veni de libano, veni: Coronaberis de capite amana: de vertice sanir, et hermon: de cubilibus leonum: de montibus pardorum. Uulnerasti cor meum soror mea sponsa: vulnerasti cor meum in vno oculorum tuorum: et in vno crine colli tui. Tu. Lectio tertia.

Quam pulchre sunt mãme tue soror mea sponsa: pulchriora sunt vbera tua vino: et odor vnguẽtorum tuorum super oĩa aromata. Fauus distillãs labia tua spõsa: mel et lac sub lĩgua tua: et odor vestimẽtorum tuorum sicut odor thuris. Hortus conclusus, soror mea spõsa: hortus conclusus: fons signatus. Emissiones tue paradisus malorum punicorum, cũ pomorum fructibus. Cypri cum nardo: nardus et crocus: fistula et cinamomũ, cum vniuersis lignis libãi: myrrha et aloe, cũ oĩbus primis vnguẽtis: Fõs hortorum: puteus aquarum viuentiũ: que fluunt impetu de libano.

De sermone sancti augustini epi. Lcõ .iiij.

Salutat angelus puellã: viri salutatio nis ignarã. Terretur virgo nouitate verborũ:

verborũ: ad quã angelus (qḋ superius ptulim⁹) dixit. Ne timeas maria: inuenisti enĩ grãz apud deũ. Ne inqt a conspectu meo mater dñi mei terrearis. Ego cõceptionis tuę minister aduẽni: nõ vt virginitatẽ amitteres interuẽni. Ipse me misit ad te: q est nascitur⁹ ex te. Cõcipies enĩ ꝛ paries filiũ: nõ cuiuslibet meriti hominem: sed totius seculi saluatorem. Tu autem. Lectio quĩta.

Recole maria in libro esaię prophetę virginẽ: quã pariturã legisti: ꝛ gaude atq; exulta: quia tu esse meruisti. Tu enĩ ibi pfigurata es vgo. Tu ecce cõcipies i vtero, nõ de viro: sz de spũ sctõ: ꝛ grauida eris: ꝛ icorrupta pmanebis. Paries qdẽ filiũ: ꝛ vginitatis nõ patieris detrimẽtũ. Efficieris grauida: ꝛ eris mr̃ semper intacta. Senties põdera vẽtris: ꝛ pudorẽ nõ pdes castitatis. Intumescẽt vbera tua: ꝛ intacta manebũt genitalia tua. At illa dixit. Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm verbũ tuũ. L. vi.

O Felix obedientia: o insignis gratia: quę dñ humiliter fidẽ dedit: cęli i se opificẽ corporauit. Impleuit in ea dñs qḋ dudũ prędixerat. Obedientiam plus volo q̃ sacrificiũ: ꝛ scientiã dei plus q̃ holocausta. Hęc fuit vera obedientia oĩ sacrificio gratior: hęc volũtas cũctis hostijs acceptior. Hic promeruit gloriã: quã ipa post modum planxit. Ecce ait: ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Tu autẽ.

De homilia scĩ hieronymi. Lectio. vij.

Quęrat diligẽs lector ꝛ dicat. Cũ ioseph nõ sit pater dñi saluatoris: qd pertinet ad dñm generationis ordo deductus vsq; ad ioseph? Cui respondebimus. Primũ nõ esse cõsuetudinis scripturarũ: vt mulierũ i generationib⁹ ordo texat. Deinde ex vna tribu fuisse ioseph ꝛ mariã: vnde ꝛ ex legẽ eã accipere cogebat vt ppinquã: ꝛ q simul cẽsent in bethleẽ: vt ḋ vna videlicet stirpe generati. Ideo eos simul oportebat imperialem censuz profiteri in bethleem ciuitate eorum. Lectio octaua.

Post enumeratũ igit ordinẽ oĩum generationum: rursuz euãgelista hunc eundez numerũ ordine tripartito disponit: recurrens ad actorẽ generis abraham: a quo sumpsit exordiũ. Ait ergo. Oẽs inqt generationes ab abrahã vsq; ad dauid q̃tuordecim: a dauid vsq; ad trãsmigrationẽ babylonis q̃tuordeci: ꝛ a trãsmigratione babylonis vsq; ad christũ generatiões q̃tuordeciz: ꝛ sic in hoc tripartito ordine, fm totius numeri ordinẽ vel rationẽ: quadragintaduę generationes absolute ab euangelista potuerunt numerari. Lcõ. ix.

Quęrendum est cur scriptor euãgelij Matheus, in tres istas partes quaterdenas gñationes in tres, trina diuisione descripsit: Primũ igit oĩum in quo dixit: existimo q idẽ sanctus abrahã, ipe primũ ꝛ princeps fidei, ꝛ familiaritatẽ diuini colloquij, ꝛ ad sacrũ futurę veritatis, signũ circũcisiõis accepit. Per hos patres christus venit in mundũ: ꝛ omniũ horum gerebat officium: ꝛ ideo dignũ: vt p eandẽ lineã sceritatis ad eam ascendamus: per quã ad nos descendere dignatus est. Tu autẽ.

PRO QVINTA DIE.

De canticis cãticorum. Lectio prima.

Surge aquilo ꝛ veni auster: pfla hortũ meũ, ꝛ fluent aromata illius. Veniat dilectus meus in hortũ suũ: ꝛ comedat fructũ pomorũ suorũ. cap. 5. Veni i hortũ meũ soror mea spõsa: messui myrrhã meã cũ aromatibus meis. Comẽdi fauũ cũ melle meo: ꝛ bibi vinũ meum cuz lacte meo. Comedite amici ꝛ bibite: ꝛ inebriamini charissimi. Ego dormio: ꝛ cor meum vigilat. Vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi soror mea: amica mea: colũba mea: immaculata mea: qa caput meũ plenũ ẽ rore: ꝛ cincini mei guttis noctiũ. Expoliaui me tunica mea: quõ induar illã? Laui pedes meos: quõ inquinabo illos? Dilect⁹ me⁹ misit manũ suã p foramẽ: ꝛ vẽter me⁹ intremuit ad tactũ eius. Surrexi vt aperirem dilecto meo. Lcõ. ij.

Manus meę stillauerũt myrrhã: ꝛ digiti mei pleni myrrha probatissima. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo: at ille declinauerat: atq; transierat. Anima mea liquefacta est: vt dilectus locutus est.

Quęsiui & non inueni illū: vocaui & non rńdit mihi. Inuenerunt me custodes q circuierunt ciuitatē: percusserunt me, & vulnerauerunt me: tulerunt pallium meum custodes murorum. Lectio tertia.

Adiuro vos filię hierusalem si inueneritis dilectuꝫ meuꝫ: vt annūcietis ei: quia amore lāgueo. Qualis est dilectus tuus ex dilecto: o pulcherrima mulieruꝫ? Qualis est dilectus tuus ex dilecto: quia sic adiurasti nos? Dilectus meus cādidus & rubicundus: electus ex milibus. Caput eius auꝝ optimum. comę eius sicut elatę palmarū: nigrę quasi coruus. Oculi eius sicut columbę super riuulos aquaruꝫ: quę lacte sunt lotę: & resident iuxta fluenta plenissima. Genę illius sicut areolę aromatū: consitę a pigmentarijs. Tu autem dñe.

De sermone scti augustini. epi. L. iiij.

O Beata maria: quis digne tibi valeat gratiarum iura & laudum preconia rependere: quę singulari tuo assensu mūdo succurristi ꝑdito? Quas tibi laudes fragilitas humani gñris ꝑsoluet: quę solo tuo cōmercio recupādi aditū īuenit? L. v.

Accipe itaq; quascūq; meritis tuis impares gratiarum actiones: & cuꝫ susceperis vota: culpas nr̄as curādo excusa. Admitte ꝓces nr̄as intra sacrariū exauditionis: & reporta nobis antidotum recōciliatiōis. Sit ꝑ te excusabile, qḋ ꝑ te ingerimus: fit impetrabile, qḋ fida mēte poscim⁹. Accipe quod offerimus: dona quod rogam⁹: & excusa qḋ timemus. Lcō sexta.

Sancta Maria succurre miseris: iuua pusillanimes: refoue flebiles. Ora ꝓ populo: interueni pro clero: intercede pro deuoto fęmineo sexu. Sentiāt omnes tuum iuuamen: quicunq; celebrant tuuꝫ natalem. Assiste parata votis poscentiuꝫ: & repende omnibus optatum effectū. Sit tibi studiū assidue exorare ꝓ populo dei: q̄ meruisti bñdicta pretiū ferre mūdi: qui viuit & regnat in secula seculorum amen.

De homilia sancti hieronymi. Lcō. vij.

In tres autem tesseredecades diuiditur hęc gñratio. Prima nāq; est ab abraham vsq; ad dauid: ita tamen ꝙ ipse dauid includatur. Secunda autem a dauid, idest iuxta dauid a salomone incipit & in priorem iechoniam finit̄. Tertia vero generatio a secūdo iechonia in christū terminatur. Tria quidem in hac distinctione notantur tempora vsq; ī christū currere: ante legem vidilicet, in quo abrahā naturale seruans mādatum: pater fidei & pater multarum gentiū appellatus est. Post legem, quā iudęi ꝑuaricantes per transmigrationem captiuant̄. Post grām, ꝑ quaꝫ omnes de captiuitate soluunt̄. Et in his singulis septē sunt: quia grā spūs sancti: in homine geminatur: vt cor & carneꝫ in vnum iungens, faciat vtrumq; exultare nostrum. Tu autem dñe. Lectio octaua.

Quod autē quatuordecim veram religionem signare ostendamus: quatuor enim & decem vetus & nouū indicāt testamentū: quia viā ad xp̄m per decē verba legis & quatuor euāgelia ꝑdicatur: ita tamen vt quicquid ascribitur trinitati, quę deus est cōtexerim⁹: quia nulla pręceptio impletur, nisi hic numerus colendi deum teneatur: & hanc viam esse perueniendi ad christum: qui est nostra terra ꝓmissionis. Scias ergo tantum numerum colligi in summa vt sint quadraginta duę. quo numero mansionē veri hebręi de ęgypto ad patriā: quo christus a patriarcha cui promissus peruenit ad virginem: quasi ad iordanem sancti spiritus gratia abundanteꝫ. Tu autem dñe miserere. Lectio nona.

Et ideo euangelista numerauit ab abraham quadraginta duas generationes, velut cęlestis patrię mansiones: itsi ne decimā supputās: quę est cōsūmatio & mansio vitę. In abrahā aūt primū fides ad iustitiā deputatur: quod est initiuꝫ vię vel vitę ad requiem. Ideo quadragintaduę: quia hoc numero pręsens ecclesię tēpus ostenditur: quo dominus bene operantibus cooperatur. Tu auteꝫ domine.

Pro. vj. die, lect. repetant̄ de supiorib⁹.

Septīa die, fit de exaltatione scē crucis.

Octaua die, fiat sicut in die natiuitatis.

Sancti

die.8. ¶ Sancti Adriani martyris. Lectio .j.

Apud Nicomediā natale sancti Adriani martyris cū alijs vigintitribus: quos ferro vinctos iussit Maximianus ad carcerē pertrahi: lignisq̄ꝫ & neruis crudis cędi iussit, ac deinde lapidibus eorū ora cōtundi: ac linguas eorū pcidi. Post hęc iussit beatū Adrianū tam crudeliter inuicē sibi succedentibus flagellatoribus cędi: do nec aptis costis, viscera apparerent. L. ij.

Tēc cōstrictus ferro: in carcerē mittitur. Et cū aliqbus diebus cum reliqs sanctis dei clausus ibi fuisset: tandē reductus: simul & cū eo alij: quos imēsitas pęnarū pene absumpserat: sistitur Maximiano. Quos ille iā vidēs irreuocabiles: iussit vt vecte magno ferreo confringerentur tibię eorū. Confractis itaq̄ꝫ eorū cruribus, ac pedibus incisis: insup beato Adriano incisa manu: orantes & gratias agētes domino, emiserunt spiritū. Corpora eorū iussit tyrānus incēdi. Sꝫ subito factę sunt coruscationes & tonitrua, & pluuia: & extinctꝰ est ignis. Plurimiq̄ꝫ de apparitoribus fulminibus pculsi: pauci fugati, vix euaserūt.

Currētes interea xpiani: ra, L. iij. puerūt ex igne iā extīcto reliqas martyrū: & apprehēsa nauibꝰ fugerūt: puenetūtq̄ꝫ Bizantiū: & reuerenti honore sepelierūt eas ibi. Nō longo tēpore post beati Adriani corpus Romā ēt trāslatū, honorabili in tēplo exornatū est. Natalia vxor ipsius de Nicomedia, sanctorū martyrum amore Bizātium enauigās: post paucos dies aduētus sui dormitionem accepit in dño: & iuxta sanctorū corpora sepulta est, Kalendis decembris. Passio horū martyrū sexto idus septembris fuit. Tu aūt.

die.9. ¶ Sctōrū marty. Gorgonij & Dorothei.

Sancti tui dñe Gorgonius, atq̄ꝫ Dorotheus sua nos intercessione lętificent: & pia faciant solennitate gaudere. Per dominum nostrum iesum. Lectio prima. Orō.

Passio beatorū martyrū Dorothei & Gorgonij apud Nicomediam sub Diocletiano impatore. Horū prior Dorotheus magister in officijs, quę intra palatiū exhibebant: erat cubiculi regij ppositus: habens secū officio, fide, & magnanimitate parē Gorgoniū. Quorū institutionibus optimis: oēs penē cubiculi ministri ī fide xpi vigilāter & libere psistebāt. L. ij.

Hi deniq̄ꝫ cū viderēt quędā martyrē crudelibus atq̄ꝫ imanibus supplicijs cruciari: cōstāter & libere: cur aiūt ipe rator punis in hoc solo sentētiā, quę in nobis oībus viget? Ut qd in illo crimen inducit: qđ a nobis oībus pfitet? Hęc nobis fides: hic cultus: & vnanimis ēadēq̄ꝫ sentētia. Quos ille nihilominus cū in mediū venire iussisset: iussit eos appēdi: & flagris toto corpore laniari: & viscéribꝰ iā pelle nudatis: iubent aceto & sale perfundi. L. iij.

Cumq̄ꝫ etiam hoc genus tormēti cōstāter ac fortiter tolerassent: craticula prunis subter strata poni iubetur in medio. Ibiq̄ꝫ, qđ reliquū fuerat in verberibus absumpti corporis superponi: & nō ad subitū: sed sensim, paulatimq̄ꝫ succēdi: ad vltimum laqueo appensos iussit necari. Interiecto tpe, beatus Gorgonius Romam trāsfertur: positusq̄ꝫ est venerabiliter via latina inter duas lauros. Compleuerunt autem martyriū suum. v. idus septembris. die.10.

¶ Sancti Nicolai de tolentino. Eius officium quere in officijs nouis.

¶ Prothi & Hyacinthi marty. Oratio. die.11.

Beatorū martyrū tuorū Prothi & Hyacinthi nos dñe foueat beata confessio: & pia iugiter intercessio tueat. Per. L. j.

Romę via Salaria vetere: in cęmeterio Basillę: natale sanctorū Prothi & Hyacinthi: qui erāt eunuchi beatę Eugenię virginis: cū qua ab Heleno epo baptizati: aliquanto tpe diuinis solū eruditionibꝰ vacātes: in scō, pposito pstiterūt atq̄ꝫ ī seruorū dei monasterio, mira humilitate puersati sunt: & hoc apud egyptum.

Inde cū btissima vgine Romā L. ij. reuersi: sub Galiēo impatorē, cū essent christiani dephēsi: cogunt sacrificare: sed

non consentientes, durissime verberantur. Cumque deo fidem servantes, gauderent: pariter decollantur: tertio idus septembris. Post hec tenetur beata eugenia: et iubetur a prefecto urbis niccetio: diane sacrificia exhibere. Que stans ante templum: manibus extensis fudit orationem. Lectio tertia.

O Ra orante: simulacrum diane ita comminutum est: ut sola pulueris eius in ditia remansissent. Magicis artib' hec reputantes: ingenti saxo circa scapulas eius astricto: in tyberim eam precipitem dederunt. Quo autem agone passionis sue compleuerit: breuiter supra notatum est. viij. kalen. ianuarij.

dic.14. ¶ In exaltatione sanctissime crucis ad vespera an. O magnum pietatis opus. Cum rel. lau. ps. Dixit dominus. 35. Cum rel. in fine. ps. Laudate dominum omnes gentes. 37. Cap.

Fratres: hoc enim sentite in vobis quod et in christo iesu: qui cum in forma dei esset: non rapinam arbitratus est, esse se equalem deo. Hym. Vexilla regis prodeunt vt in dominica passionis. 162. ℣. Hoc signum crucis erit in celo. ℟. Cum dominus ad iudicandum venerit. Ad magni. an. O crux splendidior cunctis astris: mundo celebris: hominib' multum amabilis: sanctior vniuersis: que sola fuisti digna portare talentum mundi: dulce lignum: dulces clauos: dulcia ferens pondera: salua presentem cateruam in tuis hodie laudib' congregatam: halla halla hall. hall.

D Eus qui nos hodierna die exalta Oro. tionis sancte crucis annua solennitate letificas: presta quesumus: vt cuius mysterium in terra cognouimus: eius redemptionis premia in celo mereamur. Per eundem. Ad matu. inui. Christum regem omnium pro nobis in cruce exaltatum. Venite adoremus. ps. Venite exulte. 1. Hymnus. Pange lingua gloriosi prelium vt supra in dominica passionis. fol. 162. In primo noc. an. Nobile lignum exaltatur: christi fides rutilat: dum crux ab omnibus veneratur. ps. Beatus vir. 1. An. Sancta crux extollitur: a cunctis regibus virga regia erigitur: in qua saluator triumphauit. ps. Quare fremue. 1. An. O crux venerabilis: que salutem attulisti miseris: quibus te efferam preconijs: quia vitam nobis celibem preparasti. ps. Domine qd mul. 2. ℣. Hoc signum crucis erit in celo. ℟. Cum dominus ad iudicandum venerit.

¶ Sermo de exaltatione sancte crucis. L. j.

C Um venerabile lignum sancte crucis ab helena constantini matre inuentum fuisset: ita per medium sectum est: vt crux constantinopolim portata sit: et crux hierosolymis, tectis argentei sit reseruata. Multorum itaque temporum labente curriculo: Phoca romanis imperante: Perse aduersus rempublicam: Cosdroe rege: grauissima bella gerentes: multas romanorum prouincias: et ipsam hierosolymam inuadunt. Destruentes ecclesias: sanctaque loca prophanantes: inter ornamenta sacra, que abstulerunt: etiam vexillum dominice crucis abducunt. Fecerat namque Cosdroe rex turrim argenteam: in qua interlucentibus gemmis: thronum extruxerat aureum. Ibique solis quadrigam: lune et stellarum imagines collocauerat: atque per occultas fistulas: aque meatus adduxerat: vt quasi deus, pluuiam desuper videretur effundere. Et dum in subterraneo specu, equis in circuitu trahentibus currum: circumacta turris, fabrica moueri videbatur: quasi quodammodo rugitum tonitrui: iuxta possibilitatem artificis mentiebatur. Qui etiam in tantam prorupere ausus est pernitiam: vt ab incolis vicinarum gentium: quas impetu vastans barbarico: suo nefando subiugarat impio: coli se iuberet vt deum: vocarique regem regum, et dominum dominantium. ℟. Propheum crucis vndique distendit: ab vniuersis hodie exaltatur: quia hoc est signum quod eleuauit dominus in nationes. Et congregauit dispersos israel. ℣. Sceptrum crucis aureum protendit omnipotens: quo clementie signum fidelibus demonstrauit. Et. Lectio. ij.

I N hoc itaque loco sedem sibi preparauerat: atque iuxta se collegam sibi crucem dominicam

dominicam posuerat: filioq; regno tra dito: ipse i p hano huiuscemodi residebat. Mortuoq; Phoca: Eracli⁹ imperator crea tur: vir strenu⁹, et armis exercitat⁹: lingua erudit⁹: corpore decorus. Pergens itaq; fili⁹ Cosdroe contra Eracliu, iuxta danubiu fluviu cu suo ptendit exercitu. Tande in spirante clementia saluatoris: vtrisq; princi pib⁹ placuit: vt et ipsi singuli in medio flu minis pote dimicaturi confligerent: et cui fors victoria ptulisset: ipse sine dano vtri usq; exercit⁹, imperiu vsurparet. Decreue runt etia cu iuramento: vt siqs ex eo ppls principi suo venire in auxiliu psumpsisset: cruribus excisis et brachijs: mergeretur in flumine. Cuq; vtriq; populo hoc placuis set: ipsi duo dimicantes, in pontis medio congressi sunt. Diu autem illis inter se cer tantibus: tandem dns pulsatus lachry mis christianoru: per virtutem sancte cru cis, cui se die eodem memoratus princeps attentius comendauerat: fideli suo Eraclio Christus pcessit de hoste triumphu. Tanta q; mentis imutatio Cosdroe inuasit exer citum: vt voluntarie, oes Eraclio se subde rent: tam potestate q fide. Quos ille beni gne suscipiens: in hoc illis se clementem pstitit: vt omnes ad baptismum conuola rent. Quod vtriq; se facturos pariter cuncti spoponderut. ℟. Nos aut gloriari opor tet in cruce dni nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, et resurrectio nostra. Per que saluati et liberati sumus. ℣. Tuam crucem adoramus domine: et recolimus tua glo riosam passionem. Per. Lectio tertia.

Ipse aut christianissimus princeps: re gna q Cosdroe tenuerat, circuquaq; plustrans: ad sede illius tande peruenit: et cu paucis ad eu ascendit: sedenteq; in throno repperit aureo. Cuq; Cosdroe tremefact⁹, salutationis verba pferret Eraclio: ipse re spondit. Si vis salute habere pfecta: pro eo q lignum sancte crucis q vis idignus: honorifice tn iuxta modulu tuu tractasti: et si credere in dnm iesum chrm volueris: eu q; in veritate pfessus fueris: regnu Persarum tibi tantum pro patrimonio et vita: acceptis a te paucis obsidibus dabo. Si autem aliud egeris: mox meo gladio interibis. Cumq; Cosdroe salutiferis monitis nequaq; acquiesceret: Eraclius extracto gladio: caput eius amputauit. Cu q rex fuerat: eu fecit sepeliri: et qm honore duce cruci detulerat: filiuq; eius vnicu, de sacro fonte suscepit: qui tunc erat annorum decem. Descriptiones etia regni Persarum sub eius noie fieri pcepit. Totum vero argentum turris illius: in pdam sui exercitus deputauit. Auru vero et gemmas: et vasa, et reliqua vtensilia: ad restaurationem ecclesiaru: quas tyrannus destruxerat, reseruauit. ℟. Virga extedit altissim⁹: et in sanu nostre redemptionis intinges: caliginose nubis retra clarificas. Cecorum oculos, crucis signaculo reparauit. ℣. Cruce Eracli⁹ leitanter suscipit: succumbit Cosdroe: et deus suis magnalia prestat. Cecorum.

In .ij. noct. aii. O crucis victoria et admirabile signum: in celesti curia, fac nos captare triumphu. ps. Cu inuoca. 4. Aii. Funeste mortis damnatur suppliciu: dum christus in cruce, nostra destruxit vincula criminum. ps. In dno cfido. 2. Aii. Rex exaltatur in ethera: cu nobile tropheu crucis, ab vniuersis christicolis adoratur per secula. ps. Dnc in vir. 5. ℣. Adoramus te. chre et bndicimus tibi. ℟. Quia p crucem tuam redemisti mundu. Lectio quarta.

Rex vero Eraclius suscipiens lignu scte crucis, hierosolymam pperat: oesq; gaudentes ppli cu hymnis et canticis obuia pgunt. Cuq; de monte oliueti descedisset: et p ea porta, qua dns itrauit: qn ad passione venerat: ipse equo regio ornametis iperia lib⁹ decoratus, sedens, voluisset itrare: repe te lapides porte cadetes clauserut se inuice: et fact⁹ est paries vnus. Cuq; mirarent attoniti: nimioq; terrore et merore cotriti: respicientes in altum, viderut signu crucis in celo, flameo fulgore splendere. Angelus aut dni accipies illud signu crucis in manib⁹: sup porta stetit et ait. Qn rex celorum et dns, totius passiois sacra, p hunc aditu completurus intrauit: non se purpuratum,

nec diademate renitēte, exhibuit: aut equi potēns vehiculū q̄sinit: sed humili asello supsedēs: cultoribus suis humilitatis exē plum reliquit. His dictis: cōfestim angelus domini ad celos rediit. Tunc imperator gaudens de visione angelica: depositis imperij insignibus: discalciatus protinus crucē in manib⁹ suscipiēs, properabat ad portā. Statimq; porta se erigēs: liberū intrantibus patefecit ingressum. Et cum magno honore imperator p̄ciosam partē ligni, quā secū detulerat: suo loco restituit. ℟. Incessus humiles dauid exhibuit: cū arca domini fertur a p̄lio. Chūm significās in mūdi medio: dum se p̄buit humilem in crucis termino. ℣. Crucē portat humeris tyro magnificus: portam ingreditur perfusus lachrymis: deponit regia, suplex & humilis. Christum. Lectio quinta.

Restituta vero cruce suo loco: gloria domini repleuit templum. Vincebat enim odor suauissimus volitās, omnia aromata therebinti & thuris, balsami atq; myrrhe. Cōfestī ppl'aris gaudij fauor in altū sublatus: diuinā laudabat potētiam. Sicq; etiā gliosus semper augus⁹ erūpēs ait. O crux admirabile signum, in qua dominus noster Jesus christus dei filius pendens, pro nostrorum pondere criminum, mortis damnauit supplicium. O sanguis eius adorandus a thronis & angelis: qui effusus est in nostre salutis p̄cium. O crux splendidior cunctis astris: mūdo celebris: hominibus multū amabilis: sanctior vniuersis: que sola fuisti digna portare talentum mundi. Dulce lignū: dulces clauos: dulce pōdus sustinuisti. Salua p̄sentē cateruā: in tuis hodie laudibus cōgregatā: & tuo vexillo signatā. ℟. Tēpli dominicī cōpeto ope: cōfert donaria salomon sapiens: crucē ap̄lis matrē discipulo. Pacē humilib⁹, dat chr̄s singulis: cursus magnifici, adepto brauio. ℣. Offert magnalia p̄nceps magnific⁹: & priuilegia, cōdit eccle sijs: redit ad p̄pria, cōpletis oīb⁹. Pa. L. vi.

Hec cum dixisset: flexis genibus, cum lachrymis osculatus est sanctā crucem: pacem dans omnibus famulis, & dei seruis. Tunc renouāte deo antiqua miracula: eodem die, mortuus vn⁹ recepit propriā salutē. Paralytici quoq; quatuor: amissam adepti sunt sanitatē. Leprosi vero decē: cutem receperunt mūdā. Quindecim quoq; ceci: lucis sanitatem restitutā accipiunt. Plurimi etiā a demonibus erepti: multiq; alij varijs infirmitatibus sunt liberati. Unde ab vniuerso terrarū orbe: digne colitur: digneq; glorificatur nomen signumq; viuifice crucis: per quam vita, et salus est credentibus restituta. Tūc imperator offerens multa donaria: ecclesias reparari fecit suis sumptibus: reddens priuilegia, sua auctoritate prolata: restituens captiuos in p̄pria: dans oppotuna p̄sidia. Constantinopolim rediit, diuina potentia rectus: perseuerans in sancte crucis signaculo: percipiensq; miraculorū eius plurima incrementa: donante dn̄o nr̄o Jesu chr̄o: cui est honor & gloria, cū patre & spiritu sc̄o: per oīa secula seculorū amē. ℟. Confert sanitas dire sauciatis: cū dei famulus in ligno sublimi serpētē exaltat. Et deuicta morte salus acq̄rit: cū chr̄s in cruce altius sublimat. ℣. Arbor dignissima dum plebi pandit: resurgit mortuus: renouant antiq miracula. Et de. In tertio noc. an̄. Adoramus te chr̄e & b̄ndicimus tibi: q: p sanctā crucē tuā redemisti mūdū. ps. Cātate. 26. An̄. Per lignū serui facti sumus: & p sanctā crucē liberati sum⁹: fruct⁹ arboris seduxit nos: filius dei redemit nos. ps. Dn̄s regnauit exul. 26. An̄. Saluator mūdi salua nos: q p crucē & sanguinē tuū redemisti nos: auxiliare nobis te deprecamur de⁹ nr̄. ps. Cātate. ij. ℣. Ois terra adoret te: & psallat tibi. ℟. Psalmū dicat noī tuo dn̄e. Scd̄m Joā. Lcō. vij.

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis. Nūc iudiciū est mundi: Nunc p̄nceps huius mundi eijcietur foras. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini episcopi.

Nunc inquit iudicium est mundi. Quid ergo expectandum est in fine seculi? Sed

in fine

in fine seculi, quod expectatur iudicium: erit iudicandoꝝ viuoꝝ, atq̃ mortuorum. Judicium erit p̃mioꝝ, pęnarũq̃ ęternarũ. Quale ergo nũc iudiciũ est: iã in supioribus lectionib⁹ quantũ potui: cõmonui charitatem vestrã. Dicit etiã iudiciũ: non dãnatiõis: sz discretiõis. Vñ scriptũ ẽ. Judica me deus: ⁊ discerne causaz meã de gẽte nõ scã. Multa aũt sunt iudicia dei. Vñ dicit in psalmo. Judicia dei abyssus multa. Dicit etiã aplus. O altitudo diuitiarũ sapiẽtię ⁊ sciẽtię dei, q̃ incõp̃hensibilia sunt iudicia eius: Ex q̃b⁹ iudicijs etiã hoc est, quod hic ait dñs. Nunc iudiciũ est mũdi: seruato illo in fine iudicio, vbi nouissime viui ⁊ mortui iudicãdi sunt. Possidebat ergo diabolus gen⁹ humanũ: ⁊ reos suppliciorũ tenebat chirogapho peccatoruz. Dominabat in cordibus infideliũ: ad creaturã colẽdã: deserto creatore: deceptos captiuosq̃ p trahebat. Per chr̃i aũt fidẽ: quę morte eius ⁊ resurrectione firmata est: atq̃ p eius sanguinẽ, q in remissionẽ effusus est peccatoꝝ: multa milia credẽtiũ a dñatu diaboli liberant: ⁊ chr̃i corpori copulãtur: ⁊ sub tãto capite: vno eius spũ fideliũ mẽbra vegetant. ℟. Dulce lignũ: dulces clauos: dulce põd⁹ sustinuit: Quę digna fuit portare preciũ hui⁹ seculi. ℣. Hoc signũ crucis erit in cęlo: cuz dñs ad iudicãdũ venerit. Quę. Lectio octaua.

Hoc vocabat iudiciũ: hãc discretionẽ: hãc a suis redẽptis diaboli expulsionẽ. Deniq̃ attẽde qd dicat: quasi q̃rerem⁹ qd eẽt qd ait: nũc iudiciũ est mũdi: secutus exposuit. Ait enim. Nũc pĩceps mũdi hui⁹ eijciet foras. Audiuimus quale dixerit esse iudiciũ. Nõ ergo illud qd in fine venturũ est: quo viui ⁊ mortui iudicandi sunt: alijs ad sinistram: alijs ad dexteram separatis: sed iudiciũ quo princeps mundi hui⁹ eijciet foras. Quõ ergo intus erat? et quo modo euz dixit eijciẽdũ foras? Nunquid in mundo erat: ⁊ extra mundũ missus est foras? Si enim de illo iudicio diceret: quod in fine venturũ est: posset aliqs opinari ęternũ ignẽ: quo mittendus est diabolus cũ angelis suis: ⁊ cum oĩbus qui sunt ex parte eius: non natura: sed vitio: non qa creauit ⁊ genuit: sed quia psuasit ⁊ tenuit. Posset ergo aliquis opinari illum ęternum ignem: extra mundũ esse. Et hoc esse dictũ: eijciet foras. ℟. Hoc signum crucis erit in cęlo cum dominus ad iudicandum venerit. Tunc manifesta erũt abscõdita cordis nr̃i. ℣. Cum venerit filius hominis in sede maiestatis suę: ⁊ cęperit iudicare seculũ per ignẽ. Tunc manifesta erũt abscondita cordis nostri. Lectio nona.

Quod vero ait: nunc iudiciũ est mundi, exponẽs quid dixerit: nũc inquit princeps hui⁹ mũdi eijciet foras. Hoc intelligẽdũ ẽ qd nũc fit: nõ qd tm̃ post futuꝝ est in nouissimo die. Pręuidebat ergo dñs, ⁊ sciebat post passionẽ, ⁊ resurrectionem ⁊ glorificationẽ suã p vniuersuz mũdũ multos pplos credituros: in quoꝝ cordibus diabolus int⁹ erat: cui qñ ex fide renũciãt: ⁊ qñ nõ tenet locuz cordis, vbi vera fides habitat: eiect⁹ est foras. Sed dicet aliqs. Nunqd de cordibus patriarchaꝝ ⁊ pphetaꝝ veterũq̃ iustoꝝ nõ est eiectus foras? Eiectus est plane. Quõ ergo dictũ est: nũc eijciet foras? Quomodo putamus: nisi qz tunc quod in paucissimis hominibus factum est: nunc in multis magnisq̃ populis iã mox futuꝝ esse prędictũ est? Sicut est illud qd dictũ est. Spũs sanctus nondũ erat datus: qz iesus nondũ fuerat glorificatus: põt habere similẽ q̃stionẽ: ⁊ similez solutionez. Nõ enim sine spiritu scõ futura pronũciarũt prophetę. Aut non etiã dñm infantẽ in spũ scõ Symeon senex ⁊ Anna vidua cognouerũt? ⁊ Zacharias ⁊ Helisabeth: qui de illo nondũ nato, sed iam concepto: tanta per spiritum sanctum prędixerunt? Ad laudes ⁊ per horas antiphona.

O Magnuz pietatis opus: mors mortua tunc est: qñ in ligno mortua vita fuit. ps. Dñs reg. c. Cũ rel. Añ. Salua nos chr̃e saluator p virtutẽ crucis: qui saluasti petruz in mare miserere nobis. Añ. Ecce crucem dñi: fugite partes aduersę: vicit leo de tribu iuda, radix dauid halla. Añ.

Nos aūt gloriari oportet,in cruce dñi nostri Jesu christi. Aña. Per signū crucis,de inimicis nostris libera nos deus nr̄. Cap. Frēs hoc. Hym. Lustris sex q iam. 164. ℣. Adoramus te christe ⁊ bñdicimus tibi. ℟. Qꝛ p sanctā crucē tuā redemisti mūdū. Ad bñs aū. Super omnia ligna cedrorū tu sola excelsior:in qua vita mundi pependit:in qua christus triumphauit: ⁊ mors mortē superauit in eternū. Oratio. Deus qui nos. Ad horas. Capl'a, ⁊ ℣sus vt supra in inuentiōe scrē crucis. 301. Ad vespe. aū. O magnū pietatis. cū reli. de laud. ps. Dixit dñs. 35. cū reliqs. In fine ps. Laudate dñm oēs gētes. 37. Caplm. Fratres hoc eni. Hym. Vexilla regis. 162. ℣. Hoc signū crucis erit in celo. ℟. Cum dñs ad iudicandū venerit. Ad magnificat aña. O crux benedicta,q̄ sola fuisti digna portare regem celorum ⁊ dominū: halleluia. Oratio. Deus qui nos hodierna die.

die. 14. ¶ Scōrū mar. Cornelij ⁊ Cypriani. Oro.

Beatorū martyrū paritercꝫ pontificū Cornelij ⁊ Cypriani nos quesumus dñe festa tueantur: ⁊ eorum cōmendet oratio veneranda. Per dominum. Lectio prima.

Cornelius natione romanus: ex patre Castino: sedit annos tres: dies decem: martyrio coronatur. Sub huius episcopatu Nouatus, Nouatianum extra ecclesiam ordinauit: ex Africa, Nicostratum. Hoc facto: confessores qui se separauerunt a Cornelio,cum Maximo presbytero: qui cū Moyse fuit: ad ecclesiam sunt reuersi: ⁊ facti sunt cōfessores fideles. Post hec Cornelius episcopus, centum cellis pulsus est: ⁊ ibi scriptam epistolam de sua confirmatione missam a Cypriano: quam Cyprianus in carcere subscripsit: a celerrimo latore suscepit. Lectio secūda.

Hic tēporibus suis: rogatus a quadam matrona Lucina, corpa apostolorū Petri ⁊ Pauli ꝺ catacūba leuauit noctu. Primū quidē corpus beati Pauli,beata Lucina posuit in pdio suo via hostiēsi: ad latus vbi decollatus est. Beati vero Petri accepit corpus btūs Cornelius eps: ⁊ posuit iuxta locū vbi crucifixus est: īter corpa sanctorū martyrū epōrū, in tēplo Apollinis: in monte Aureo: in Vaticano palatij neroniani: tertio kal. Julij. Post hec Cornelius eps ambulauit noctu centūcellis. Eodē tēpore audiuit Decius de eo q̄ epistolā accepisset a btō Cypriano carthaginensi epō: misitcꝫ centumcellis: ⁊ adduxit beatum Cornelium. Lectio tertia.

Quem iussit sibi pñtari cū pfecto vrbis in tellude noctu: cui ita dixit: Sic diffinisti: vt nec deos cōsideres: nec precepta principū vel minas meas timeas: vt cōtra rēpublicā literas accipias: ⁊ dirigas: Cornelius eps dixit. Ego de corona dñi literas accepi: nō cōtra rēpublicā: sed spūale cōsiliū ad animas redimēdas. Tūc decius iracūdia plenus: iussit os eius cum plūbatis cędi: ⁊ pcepit eū duci ante tēplū Martis vt adoraret: qđ si nō faceret,capite truncaretur. Itacꝫ ante passionē suā oīa bona ecclesię tradidit Stephano archidiacono suo. Hic fecit ordinationes duas p mēses decēbris: pbros qtuor: diaconos qtuor: epos septē. Qui etiā decollatus est in loco supradicto: ⁊ martyr effectus est: cui⁹ corp⁹ nocte collegit btā Lucina cū clericis: ⁊ sepeliuit ī crypta iuxta cemeteriū Calixti: in pdio suo via Appia: dcimooctauo kal. octobris. ⁊ cessauit ep̄at⁹ dies trigītaqnqꝫ.

Pro sancto cypriano epo. Lectio quarta.

Apud Africā btī cypriāi epī sub valeriano ⁊ galieno īpatoribus,galerio mario, pcōsule. Quib⁹ agētib⁹ ⁊ elaborātib⁹: cōprehēsus ē ex pcepto aspasij pꝛni pcōsulis: ⁊ ī exiliū ī ciuitatē cordubitanam missus ē. Hitauitcꝫ ibi suspēsa mēte rpi ad calcādas passiōes hui⁹ tpis: amore xpi aīatus: quo puenicbāt ad eū plures egregij ⁊ clarissimi ordinis ⁊ sanguinis: sꝫ ⁊ secula ri nobilitate gliosi: q pp amicitiā eius anti quā: secessum subinde suadērent: ⁊ ne par esset nuda suadela: etiam loca in quibus se cederet ei offerebant. Tu. Lectio quinta.

Post dies aūt multos egressus exilio: habitabat in hortis suis. Et cū illic

morarentur

moraretur:venerũt ad eum duo principes ex officio proconsulis galerij maximi:q aspasio paterno successerat: et leuãtes eũ in curriculo: duxerũt ad proconsulẽ in locũ sexti: vbi preparanda sanitate degebat. Collectusq ab atriſtore officij:ſecessit i hospitiũ eius in vicũ saturni. Cõuenit aũt ad eũ ois populus fratrũ. Qd cũ cõperisset btũs martyr: pcepit custodiri puellas q venerãt audire verbũ dei:quoniã ante ostiũ pricipis manebãt ob amorẽ martyris gliosi. L. vj.

Altera die decimaoctaua kalendarũ octobrium mane, Galeri⁹ maxim⁹, sancti Cyprianũ epm offerri sibi pcepit i atrio Sectuiolo. Cui iter alia cũ dixisset pcõsul, Iusserũt te sacratissimi pricipes cerimoniari. Sctũs Cyprian⁹ dixit. Nõ faciã. Maximianus pconsul dixit. Cõsule tibi. Sanctus Cyprianus dixit. Fac qd tibi pceptũ est:nã in re tã iniusta, nulla est consultatio. Maximianus proconsul dixit. Diu sacrilega mẽte vixisti: et nefarios tue cõspirationis hoies aggregasti, et inimicũ te dijs romãis et sacris religiõib⁹ cõstituisti: nec te pij imperatores ad sectam cerimoniarum suarum vocare potuerunt. Lectio septima.

Cum sis ergo nequissimi criminis auctor et signifer: deprehensus eris ipso documento, cũ his quos scelere tuo tecum aggregasti: vt sanguine tuo sanciatur disciplina tue. Et his dictis: decretũ ex tabelli recitauit. Taciũ Cyprianum gladio animaduerti placet. Sãctus Cyprianus hec audiens, dixit. Deo gratias ago. Et cum duceretur: populus fratrum plangens dicebat. Et nos cum eo pariter decollemur. Et ita pductus gloriosus martyr: post pretorium in agro sexti: exuit se lacerno birro et complicans posuit ad genua sua. Dein de dalmaticã tunicã tulit: et diaconis tradidit: et stans in linea: sustinebat spiculatorẽ: cui vigitiquinq aureos dari pcepit. L. viij.

Fratres vero flẽtes, lintecamina et oraria ante eum ponebaut: ne sanguis cursu suo defluẽs absorberet a terra. Qui cũ lacinias manuales sibi ligare nõ potuisset: Julianus psbyter, et Julianus diaconus ipsi ligauerũt. Ipse manu ppria sibi oculos texit: et genua i terra posuit: orationẽq ad dñm fudit: et sic gladio percussus, migrauit. Corp⁹ eius pter gẽtiliũ curiositatẽ: in proximo collocatum est. Sed ne a gentibus tolleretur: nocte adueniente, ex codẽ loco vbi positũ fuerat, sublatum est: et inde cũ cereis et scholarib⁹ in area cuiusdã Candidi pcuratoris: i via Mapaliẽse iuxta piscinas: cũ magno triũpho sepultũ ẽ. L. ix.

Post multa vero curricula annorũ: gloriosissimo karolo frãcis iperante: cõtigit legationẽ francorũ ferẽtes: illustres ac sapiẽtes circũspectosq legatos transitum per africã fecisse. Qui cũ carthaginẽ dirutã et loca venerabilia sanctorũ martyrũ: reuertẽtes a rege persarũ: q excepta india totum penẽ tenebat oriẽtẽ, vidissent: facile sibi cõciliato pricipe: ac fauorẽ in re tali pstante: pro magno munere rogauerũt: vt ossa beati Cypriani eis ferẽda pmitteret. Qd ille nõ magni ducẽs: cõtinuo postulata cõcessit: vtpote pro iperatori: cuius gratiã omnium q i toto orbe terrarũ erãt regũ ac pricipũ amicitie pponeret: ipsi ea ferrẽt libẽter assensit.

Sancti Nicomedis martyris. Oratio. die. 15.

Adesto domine populo tuo: vt beati Nicomedis martyris tui merita preclara suscipiens: ad impetrãdam misericordiã tuã: semper eius patrociniis adiuuemur. Per dominum nostrum. Lectio.

Natale sancti Nicomedis martyris: quem Flaccus comes cum ad eum perlatum fuisset: q corpus sancte Felicule virginis: quam ipse pro Christo punierat sepelisset: fecit teneri, et duci ad sacrificandum. Qui cum diceret: ego non sacrificabo: nisi deo omnipotenti, qui regnat in celis: non his excisis lapidibus, qui in templis quasi in carceribus custodiũtur clausi: plumbatis diutissime cesus, migrauit ad dominum. Corpus eius in Tyberim precipitatum est: quod a clerico ipsius nomine et opere Iusto, collectum: et perductum ad horticellum suum: sepultum est iuxta muros via numentana. Tu autem.

xvi. die. ¶ Sanctorū martyrū Lucię ꝛ Geminiani ꝛ scę euphemię virginis ꝛ martyris: ꝛ fit officiū plurimorū martyrū. Oratio.

Resta dñe ꝓcibus nr̄is cū exultatiōe ꝓuētū: vt quorū diē passionis annua deuotione recolimus: etiam fidei constātiā subsequamur. Per dominum. Lectio prīa.

IMperantibus diocletiano ꝛ Maximiano: iudicibus Ephrasio ꝛ Megasio: passio scōꝝ Lucię ꝛ Geminiani. Māserat aūt btā lucia ī viduitate annos triginta sex. Toti⁹ aūt vitę ipsius fuerūt anni septuaginta quinqꝫ. Quę accusata a filio Eupropio, qꝫ christiana eēt: iussit eā diocletian⁹ sibi adduci: ꝛ dixit ei. Audio quia reū illū crucifixū cōfiteris: ꝛ deos nr̄os derides. Nunc ergo si parata es viuere: parati sunt ꝛ dij omnipotētes vt eis offeras thura: vt possint tibi eē ꝓpitij ꝛ viuas. Lcō secūda.

SAncta Lucia rn̄dit. Nec sunt sibi ꝓpitij: nec cultoribus suis. Nam mihi ꝓpitiabitur dn̄s meus Jesus xp̄s: pro cuius amore parata sum ignem, vincula, ꝛ quas volueris pęnas, sufferre. Audiēs Diocletian⁹ constātiam fidei eius: iussit eā trahi ad carcerem: vbi consolationem diuinam promeruit. Reducta autem iterū ante Diocletianum sedentem pro tribunali: extēsa est gloriosa fęmina: ꝛ fustibus diutissime verberata. Et ecce subito terręmotus fact⁹ ē: ꝛ tēplū Jouis ita subrutū: vt nec lapis sup lapidē ędificij remāserit.

DIocletian⁹ aūt ollā ęreā adducī fecit: eāqꝫ pice ꝛ plūbo iussit īpleri: ꝛ ī circuitu ligna aggregari ꝛ succēdi: ꝛ scāꝫ Luciā ītra ollā demergi. Ubi scā dei psallēs: triduo vixit. Mittēs vero Diocletian⁹, q renūciarēt ei: si tota iā ī cinerē eēt resoluta: is q missus fuerat: nūciauit īpatori: qꝫ absqꝫ vlla lęsione viueret. Tūc ipius tāto miraculo nullo mō ad credēdū christo īcitatus: iussit vt onerata ferro ꝛ plūbo: ꝑ ciuitatis plateas duceretur. L. iij. Lectio quarta.

PErvenit autē ad domū hoīs ꝑpotentis: noīe Geminiani: in cuius domo, dęmonū simulachra innumera erant. Cūqꝫ scā Lucia domū ipaꝫ ptransisset: subito columba alba velut nix: de cęlo sup caput Geminiāi tertio figurās crucē: resēdit. Geminian⁹ respiciēs: vidit sibi patēre cęlū: ꝛ stati arripiēs cursuꝫ: ꝑuenit ad locū vbi scā dei torqbat. Et ꝓsternēs se pedibus eius: cępit narrare qđ vidit: ꝛ baptismi lauacrū expetere. Reducta est igitur beata Lucia in carcerem. Tu autem. Lectio quinta.

ERat aūt qdā sacerdos, ꝓtha si⁹ noīe: cui nocte apparēs angelus dn̄i amonuit vt iret ad carcerē: ꝛ hoīeꝫ geminianū q fontē salutis requirebat: baptizaret. Qui cū euigilasset, festinus abijt: ꝛ beatū viruꝫ aqua salutari lauit. Post tertiū vero diem exhibita est scā Lucia Diocletiano: ꝛ cuꝫ ipsa Geminianus: de quo iā impator audierat. Quos ille pęnis grauissime afflictos: diuqꝫ tortos: tradidit cuidā pueriſſimo iudici: vt qđ deerat pęnarū ipe suppleret. Qui: primo iussit ceruices coꝝ fustib⁹ ꝯtundi. Et mox terręmotu facto: camera domus iudicianę cecidit: ꝛ iudicē ipiū oppssit. L. vj.

DEinde sci martyres exhibiti sunt primo ab Ephrasio: sub quo ꝛ septuaginta quinqꝫ martyrū iplcuerūt: q visis miraculis: q̄ circa sctōs suos dn̄s opabat: crediderūt. Hic ipijssimus iudex post scōꝝ hoꝝ martyꝝ necē: sup equū eius a diabolo incitatus: de lapideo pōte pręcipitat⁹ est in fluuiū: corpusqꝫ eius postea nullo loco reptū est. Deinde btā Lucia ꝛ beatus Geminianus a Megasio consulari viro arctati: post laudabilem victoriaꝫ martyrij: gladio animaduersi sunt: sub die decimo sexto kalendaꝝ octobris. Quorum corpora rapuit quędam mulier christiana: noīe Maxima: ꝛ vt decuit martyres sepeliuit. Tu.

Pro sancta Euphemia. Lectio septima.

NAtale scę Euphemię virgīs: q̄ martyrizata ē sub Diocletiano imparore: ꝓcōsule aūt Prisco: ī ciuitate Chalcedonia. Quę deferēte iniqssimo Apolonia no cū alijs septuagita nouē, tradita ē ꝓcōsuli prisco. Cui priscus. Honora teipsaꝫ: ꝛ generis tui dignitatē ne amittas: ꝛ imola deo marti. Btā Euphemia iniquā ei⁹ suasionē

fionē ꝯtēnēs: pectus ſuū ſignaculo chriſti muniens: imperterrita ſtetit. Lectio octaua.

Priſcus iratus ꝙ eā ſupare nō poſſet: poſt tormēta ⁊ carceres: etiā verbera ⁊ argumēta rotarū: ignes ac pōdera lapidū angulariū: beſtias ⁊ plagas virgarū: ſecures ⁊ ſartagines igneas adhibuit. Ad vltimū in theatrum duci iuſſit: ⁊ leones ⁊ beſtias ei laxari pcepit. Tunc btā virgo fundēs orōnē ad dñm, dixit. Tu dñe notus oībus, q te inuocāt fide pura ⁊ integra: ſuſcipe aiaꝫ ancillę tuę. Et ſicut ſuſcepiſti ſacrificiū prīs nr̄i Abrahe: ita dignens ſuſcipe ſacrificiū humilitatis meę: qḋ tibi ob ꝯfeſſionē laudis tuę immolatur. Lectio nona.

Tunc vna ſolūmō ė beſtijs accurrēs: morſuꝫ ſctō corpori eius infixit: ⁊ ita immaculatū ſpūm virgo deo reddidit. Uenientes aūt nr̄i eius Theodora ⁊ Philophirō pr̄ eius: furatū corpus eius ſepelierūt: q̄ſi mille paſſus a ciuitate chalcedonia. Cōpletum eſt autem martyriū eius: die decimoſexto menſis ſeptembris. Tu.

dic.17. ¶ Officium ſtigmatum Sancti Franciſci quere in officijs nouis in fine.

die.20. ¶ Euſtachij ⁊ ſocioꝝ eius marty. Lcō.j.

Romę temporibus Adriani imperatoris, paſſio beatorū martyrum Euſtachij cognomento Placidi, ⁊ Theoſpitę vxoris eius cū duob⁹ filijs eoꝝ, Agapito ⁊ Theoſpito. Cū nāqꝫ Euſtachius eēt pagan⁹: miſericordię tñ operib⁹ deditus, ⁊ princeps militię ſub Traiano impatore, ⁊ venationi operā daret: videns vnū ceruū p cęteris pulchriorē inſecutus eſt eū. Et cū ceruus ī quodā loco ſublimi ſe firmaſſet: viſa ē ei inter cornua cerui imago crucifixi dicentis: cur me ſequeris? Qui cū interogaſſet, quis eēt: reſpōdit. Ego ſum Jeſus chriſt⁹ filius dei, q de cęlis ad terrā veniens, crucifixus fui pro ſalute hominum ⁊ reſurrexi. Et cū interrogaſſet, quid agere deberet ꝓ ſalute ſua, reſpondit: ꝙ fidem chriſti ⁊ baptiſma reciperet cum vxore ſua: cui omnia ſupradicta in ſomnijs reuelauerat. Tu autem domine miſerere nobis. Lectio ſecunda.

Qui veniens in domum ſuam, baptiſmum humiliter ſuſcipiens: vxorē ac filios baptizare fecit cū omni familia ⁊ domo ſua. Jnde reuertēs poſt baptiſmū vxoris ⁊ filioꝝ ad locum pręfatum: dominus apparens ei, cōmendauit eū de baptiſmo ⁊ fide recepta: ⁊ pdicēs eū multa paſſurū: ꝯfortauit ad patientiā. Jnde ad dies paucos mortui ſunt omnes famuli ⁊ famulę eius: ⁊ pecora, ⁊ tota ſubſtātia eius ad nihilū redacta eſt ob rapinā maloꝝ: ꝓpter quod paupertate preſſus, ⁊ verecūdia: cū vxore ⁊ filijs ꝓfectus ē ī ęgyptū. Sꝫ aſcēdēs nauē, vt mare tranſiret cum vxore ⁊ filijs: ad portū deſcēdēs, cū nō hrēt naulū ad ſoluēdū: nauclerus retinuit ſibi vxoreꝫ pulcherrimā ꝓ naulo. Et quia cōquerēte ſup eo: volebat cū ꝓfonus nauis ī mare demergere, ꝯtriſtat⁹ ſine ea diſceſſit cū filijs. Dominus tñ deus ꝓuidit pudicitię eius: vt ille eam non contingeret. Lectio tertia.

Peruenīēs aūt ad quēdā fluuiū: vnuꝫ ex filijs dimittēs in terra: aliū ſup humeros ponens, trāſportauit ad aliā parteꝫ fluminis. Cūqꝫ reuerteref pro alio in medio fluuij ꝯſtitutus: vidit leonem illum rapientem, ⁊ in ſiluam portantem: ⁊ deſperans de eo, reuerſus eſt ad aliū iam tranſuadatum, ⁊ videns lupum illum rapientem, ⁊ in nem⁹ fugiētē cū eo: ęſtimās ambos ab illis feris deuoratos, ícitabaf ex dolore nimio, ad ſubmergēdū ſe. Sꝫ a deo ꝯfortat⁹, gſas de oīb⁹ egit. Fuerūt āt illi paruuli erutí ó ore illoꝝ aīaliū rapaciū a paſtoribuſ ⁊ agricolis vidētib⁹ illos: cū canib⁹ ī ſequētibus. Abijt ergo Euſtachi⁹ ſolus ad quādā villā, ⁊ ibi p qndeciꝫ annos: agros vni⁹ cuſtodiuit vt villicus. Lectio quarta.

Accidit āt īterea, ꝙ cū qdā ꝓuícia ſe īnpio Traiani rebellaſſet: ⁊ rēcolēs Traian⁹ ſolertiā ⁊ ſtrenuitatē Euſtachij ī ꝑlijs: miſit plures nūcios p diuerſas ptes ad qrēdū eū. Quoꝝ aliq venerūt ad villaꝫ vbi erat. Qui hoſpitati ī domo dñi ſui: cū recognouerūt. Et manifeſtātes alijs ꝯditionē eius ⁊ dignitatem: ⁊ ꝙ imperator querebat eūꝫ: honorifice indutus eſt, ⁊ ab

omnibus reueritus est. Denuo presentauit se imperatori Traiano: qui cum magno gaudio suscepit eum. Tu. Lectio quinta.

Qui in multis interrogatus causam sui discessus exposuit, et quomodo vxorem et filios perdidisset. Factusque est magister militie ad egrediendum contra hostes: q collectis de diuersis locis tironibus: inter ceteros fuerunt ei presentati duo filij eius, iam iuuenes facti: quos licet filios suos esse nesciret, ex generositate morum et industria: quodam etiam naturali instinctu, primos inter conuiuas suos habebat. Profectus inde ad bellum: maximam contra hostes victoriam reportauit. Rediens ergo in quodam loco in via hospitatus est: vbi erat vxor ipsius. Cum autem illi duo iuuenes vna dierum ad inuicem loquerentur de progenie sua: et vnus eorum referret alteri quod pater recessisset ab vrbe cum esset magister militie cum vxore et duobus filijs: et vxor fuisset sibi ablata a nauclero: et pater cum alio transportato veniret pro eo, leo rapuerat eum: sed a pastoribus fuit de ore eius liberatus. Subdiditque alter, huic simile euenisse sibi: vnde ex narratione ipsa, cognouerunt se inuicem germanos. L. vi.

Mater autem eorum omnia audiens: recogitabat si forte ipsi essent filij sui. Altera autem die cum ipsa mulier rogaret Eustachium magistrum militie, vt romanam reduceret eam ad vrbem: considerans diligenter effigiem eius: et certa signa: recognouit eum maritum suum. Quod manifestans: et ipse eam recognouit vxorem: et osculati ad inuicem, lachrimas continere non poterant. Et interrogante vxore de filijs, dixit deuoratos a bestijs: explicans modum. Sed illa referente, que precedente die audierat ab illis adolescentulis, quod se fratres recognouerunt: vocari eos fecit: et interrogans de his que dixerant: recognouerunt eos esse filios suos. Factumque est magnum gaudium et festum in exercitu de inuentione eorum: et victoria barbarorum. Applicans igitur ad vrbem: inuenit Traianum mortuum: et Adrianum ei successisse: qui post letam, et festiuam eius receptionem: quia noluit idolis immolare: pro gratiarum actione de victoria habita: sed christo deo: post immissionem leonis seuissimi ad eos qui nil lesit: missi sunt pater cum vxore et filijs in bouem eneum concauum, succensum igne: vbi deo gratias agentes, animas domino reddiderunt. Sed ignis nil de eorum corporibus capillis vel vestibus consumpsit. Ad laudem domini nostri iesu christi. Tu autem domine.

¶ Sancti matthei apostoli et euangeliste. Oratio. 21. die.

Beati euangeliste Matthei domine precibus adiuuemur: vt quod possibilitas nostra non obtinet: eius nobis intercessione donetur. Per dominum. Lectio. i.

Beatus mattheus apostolus et euangelista: qui latine interpretatur Donatus: qui etiam ex tribu sua Leui sumpsit cognomen, in qua ortus fuit: i latino autem ex ope publico nomen accepit: qui ex publicanis electus fuit a domino: et translatus in apostolatum. Hic scripsit in iudea euangelium: literis et sermonibus hebreis: initians ab humana christi natiuitate dicens. Liber generationis iesu christi: filij dauid, filij abraham, significans christum de semine corporaliter ex semine patriarcharum: sicut per spiritum sanctum promissum est per prophetas. Is erenim eundem redemptorem nostrum natum et passum annuncians in similitudinem hominis: animali primo comparatur. Lectio. ij.

Prius quidem in Iudea euangelizauit: postmodum in Macedonia. Verum cum se pararet transire ad Ethiopiam: que ei in sortem predicationis aduenerat: patria lingua: hoc est hebrea: euangelium composuit: et ea que predicauerat comprehedens: his a quibus proficiscebatur, ad memoriam reliquit. Cum que venisset in ciuitatem magnam eorum que dicitur Nadaber: in qua erat rex nomine Egyppus: filium eius vnicum a mortuis suscitauit: eundemque regem cum vxore et toto regno ad christum conuertit, filiam quoque eius ephigeniam sacro velamine consecrauit. Quam cum hyrtacus successor illius, vellet suo coniugio copulare: ab

apostolo

apostolo ꝓhibitus est. Lectio tertia.

Tunc iratus rex hyrtacus: iuxta altare vbi corpus christi ab eo fuerat cõfectū: misit spiculatorē: q orantē apostolū expāsis manibus a tergo pūctū ictu gladij feriens: christi martyrē fecit. Passus est btīssimus aplus mattheus in plida vndecimo kalen. octobris: ⁊ requiescit ī mõtibus parthoꝝ. Relique tres lectiones legunt de euangelistis. Sancta quatuor aīalia, que prophetie spiritu futura. fol. 51.

Lectio sancti euangelij sm Mattheum.

ca. 9. b In illo tempore: Vidit ie- Lec. vij. sus hominem sedentem in theloneo Matheū nomine: ⁊ ait illi. Sequere me. Et exurgens secutus est eum. Et reliqua.

Homilia Sancti Ambrosij episcopi.

Mystica vocatio publicani quē sequi dominus iubet: non corporis gressu: sed mentis affectu. Itaq ille prius auara de mercedibus: dura de laboribus: periculisque nautaꝝ emolumēta conuertens: verbo vocatus: propria dereliquit q rapiebat aliena. Ac vile illud sedile destruens: toto post dominum vestigio mētis incedit: cõuiuij quoq magni exhibuit apparatū. Qui eni domicilio christū recipit interno: maximis delectationibus exuberantiū pascit voluptatū. Itaq dñs libēter ingredit: ⁊ in ei' qui crediderit recūbit affectu. Sed rursus accēdit inuidia pfidoꝝ: ⁊ future pene species prefiguratur. Epulantibus eni fidelibus: ⁊ in illo celoꝝ recūbentibus regno: perfidia ieiuna torquebitur. Lectio. viij.

Simul etiā ostendit quātū intersit inter emulos legis ⁊ gratie: q illi q legem sequuntur: ieiune mentis famē patiātur eternā. Qui vero vbū interioribus anime receperunt: alimenti celestis ⁊ fontis vbertate recreati: esurire ⁊ sitire non possunt. Et ideo qui animo ieiunabant: murmurabant dicentes. Quare cum publicanis ⁊ peccatoribus māducat ⁊ bibit? Serpentina vox ista est. Deniq hanc primā vocem serpens emisit dicens Eue. Quid vtiq deus vobis dixit? Nolite manducare ex omni ligno? Ergo patris sui venena diffundunt, qui dicunt: Quid vtiq cū publicanis ⁊ peccatoribus manducat ⁊ bibit? Unde dñs cū petoribus māducādo: et cū gentilibus nō ꝓhibet nos inire cõuiuiū dicens. Non egent qui sani sunt medico: sed qui male habent. Lectio nona.

Nouū medicamētū nouus magister adducit. Hoc de terra non pullulauit: imprudēs eni e creatura ois huius cõfectionis. Uenite oēs q incurristis petoꝝ varias passiones: venimini peregrino medicamēto: quo venenū serpētis excludit: qd nō solū passionū abstulit cicatricē: s; etiā causā diri vulneris amputauit. Hoc eni medicamētū nõ famē inducit: sed cibū anime subministrat. Uenit eni filius hoīs mā-ducās ⁊ bibens: ⁊ dicūt demoniū habet: ⁊ ideo nō est mens nrā ieiuna. Ieiunāt hi qb' abest christus: bonoꝝq meritoꝝ copijs egent. At vero cui virtus sua volūtate sufficit: qui sua recipit domo christū: cõuiuiū magnū exhibet. Hoc est bonoꝝ opeꝝ spūale cõuiuiū: quo diues popul' eget: pauper epulatur. Et ideo inquit: ieiunare nō possunt filij spōsi, qdiu cū illis est spōsus. Ueniēt autem dies cum auferetur ab eis spōsus: ⁊ tunc ieiunabunt in illis diebus.

Mauritij ⁊ socioꝝ eius martyꝝ. Oro. 22. die.

Annue quesumus oīpotens deus: vt sanctoꝝ martyꝝ tuoꝝ Mauritij ⁊ socioꝝ eius nos letificet festiua solennitas: vt quorum suffragijs nitimur: eorum natalitijs gloriemur. Per dominum. Lectio pria.

In Gallijs ciuitate Seduno: loco Agauno, sanctoꝝ martyꝝ Thebeorū, Mauritij: Exuperij: Cādidi: Uictoris: Innocētij: ⁊ Uitalis: cum socijs suis: qui sub Maximiano passi: pro christo gloriosissime coronati sunt. Ut igitur beatissime passionis eoꝝ causā breuiter loquamur: sub Maximiano, q romane reipublice cū Diocletiano collega imperiū tenuit, p diuersas ferē ꝓuincias laniati aut interfecti sunt martyres plurimi. Idē namq Maximianus erga deū celi prophanus: impietatem suam ad extinguendū christianita

tis nomen armauerat. Si q aũt tũc cõfite-
ri veri dei cultũ audebãt: ſparſiſ vſquequa
que militũ turmis: vel ad ſupplicia, vel ad
necẽ rapiebant. Erat eodẽ tpe in exercitu
legio militũ: q Thebei appellabãtur. Le-
gio aũt vocabat: q̃ tũc ſex milia ac ſexcen-
tos ſexagintaſex viros in armis habebat.
Hi in auxiliũ Maximiano ab orientalib⁹
partibus acceſſiti venerãt: viri in rebus bel
licis ſtrenui: virtute nobiles: ſed fide nobi-
liores. Erga imperatorẽ fortitudine: erga
chriſtũ deuotione certabant. Itaq̃, cũ hi,
ſicut et ceteri militũ ad dilaniandum chri-
ſtianoꝝ multitudinẽ deſtinarent: ſoli, cru-
delitatis miniſteriũ detrectare auſi ſunt: at
que huiuſmodi p̃ceptis ſe obtẽperaturos
negãt. Maximian⁹ nõ lõge abcrat: nam ſe
circa Octodorum itinere feſſus tenebat.

Igitur cognito Thebeoꝝ re- Lcõ. ij.
ſpõſo: p̃cipiti ira feruidus: ob negle-
cta imperia: decimũ quemq̃ ex eadẽ legio
ne gladio feriri iubet: quo facilius ceteri re
b⁹ certis territi: metu cederẽt. Redintegra
tiſq̃ mãdatis, edicit: vt reliqui in perſecu-
tionẽ chriſtianoꝝ cogantur. Ubi vero ad
Thebeos denũtiatio iterata peruenit: co-
gnitũq̃ eſt ab eis iniungi ſibi rurſus execu
tiones prophanas: vociferatio paſſim ac
tumultus in caſtris exoꝛit: affirmãtiũ nun
q̃ ſe vlli in hec tã ſacrilega miniſteria ceſ-
ſuros. His deinde compertis Maximia-
nus omni bellua cruentior: rurſus ad in-
genij ſeuitiã redit: atq̃ imperat: vt iterũ de
cimus coꝝ neci daretur: ceteri nihilomi-
nus ad hec que ſpreuerant cõpellerentur.
Quibus iuſſis denuo ĩ caſtra platis: ſegre-
gatus eſt atq̃ percuſſus, qui decimus ſorte
obuenerat. Reliqua vero ſe militum multi
tudo mutuo ſermone inſtigabat: vt in tam
preclaro ordine perſiſterent. Incitamentũ
tamẽ maximum fidei penes ſanctũ Mauri-
tium fuit, primicerium legionis eius: qui
cum Exuperio: vt exercitus appellat: cã-
piductore: et Cãdido ſenatore, militũ accẽ
debat animos, exhortando ſingulos et mo
nendo: fidelium cõmilitonũ etiã martyꝝ
exempla ingerendo. Tu. Lectio tertia.

His itaq̃ prioribus ſuis atq̃ aucto-
ribus animati beatiſſimi viri, Maxi
miani adhuc inſania eſtuãte: mandata mit
tũt: ſicut pia: ita et fortia. Milites ſumus im
perator tui: ſz tñ ſerui qd libere cõ
fitemur dei. Tibi militiã debemus: illi in
nocẽtiã. A te ſtipẽdiũ laboris accepimus:
ab illo vite exordiũ ſumpſimus. Sequi im
peratorẽ in hoc nequaq̃ poſſumus: vt au
ctorẽ negemus deũ: auctorẽ nr̃z vtiq̃: au
ctorẽ velis nolis tuũ. Si nõ tã funeſte cõ-
pellimur vt offendamus: tibi vt fecim⁹ ha
ctenus: adhuc parebimus. Sin aliter: ipſi
parebimus potius: q̃ tibi. Offerimus no-
ſtras in quẽlibet hoſtiũ manus: quas ſan-
guine innocẽtiũ cruentare nefas ducimus.
Dextere iſte aduerſus impios pugnare, ac
inimicos laniare ſciunt: pios et ↄciues ne
ſciũt. Meminimus nos pro ciuibus: poti⁹
quã aduerſus ciues arma ſumpſiſſe. Pu
gnauimus ſemp ꝓ iuſtitia: pro pietate: pro
fide: pro innocẽtiũ ſalute. Hec fuerũt no
bis hactenus p̃cia periculorũ. Pugnaui
mus ꝓ fide, quã quo pacto ↄſeruani⁹
tibi: ſi hãc deo nr̃o nõ exhibemus. Iuraui
mus primũ ĩ ſacrã diuina: iurauimus idẽ
in ſacrã regia. Nihil nobis de ſcdis credas
neceſſe eẽ: ſi prima preruupimus. Lco. iiij.

Chriſtianos ad penã p nos requi iu-
bes: iã tibi ex hoc alij requirendi non
ſunt. Habes nos hic cõfitentes deũ prẽz
auctorẽ oium: et filiũ eius Ieſuz chriſtum
credim⁹. Uidem⁹ laborũ piculorũq̃ nr̃o
rũ ſocios: nobis quoq̃ ſanguine eorũ aſp
ſis trucidari ferro: et tamẽ ſctiſſimorũ com
militonũ mortes: et fratrũ funera nõ fleui
mus: nõ doluim⁹: ſed potius laudauim⁹:
et gaudio proſecuti ſumus: qa digni habi
ti eſſent pro dño deo eorũ pati. Non nos
vel hec vltime vite neceſſitas in rebellio-
nem cogit: nõ nos aduerſus te imperator ar
mauit: ipſa ſaltẽ que in piculis eſt fortiſſi-
ma deſperatio. Tenemus ecce arma, et nõ
reſiſtimus: qa mori ſatius q̃ occidere ma
luimus: et interire innocẽtes, q̃ noxij viue
re, perọptam⁹. Siqd ĩ nos vltra ſtatueris:
ſiquid adhuc iuſſeris: ſiquid admonueris:
ignes:

ignes: tormẽta: ferrũ subire parati sumus:
christianos nos fatemur: persequi christia
nos nõ possumus. Tu. Lectio quinta.

DUm hec talia maximianus audisset:
obstinatosq; in fide xpi cerneret ani
mos virorũ: desperãs gloriosam eorũ con
stãtiã se posse reuocare, vna sentẽtia interfi
ci oẽs decreuit, et rẽ cõfici, circũfusis mili
tũ agminibus iubet. Qui cũ missi ad btĩs
simã legionẽ venissent: stringunt in scõs
impiũ ferrũ, mori nõ recusantes vite amo
re. Cedebant itaq; passim gladijs, non re
clamãtes saltẽ aut repugnãtes, sed et depo
sitis armis: ceruices psecutoribus pbẽtes:
et iugulũ psecutori, vel intectũ corpus of
ferentes. Victor autẽ martyr, nec legionis
eiusdẽ fuit nec miles, sed emerite iã militie
veteranus. Hic cum iter agẽs subito inci
disset in eos qui passim epulabantur, leti
martyrũ spolijs: atque ab his ad cõuescen
dũ inuitatus, cũ pratã ab exultãtibus cau
sã letitie cognouisset: detestatus cõuiuas:
detestatũq; cõuiuium refugiebat. Lcõ. vj.

REquirentibusque ne et ipse forsitan
christianus eẽt, christianum se et sem
per futurũ eẽ respondebat, ac statĩ ab irruẽti
bus interfectus: ceteris martyribus, sicut
morte, ita etiã honore cõiunctus est. Quid
deinde maximiano tyranno sit cõsecutũ:
breuiter colligere placuit. Cũ dispositis in
fidijs genero suo Cõstãtino mortẽ molire
tur: deprehẽso dolo: apud Massiliã capt
ẽ: nec multo post strãgulatus: teterrimoq;
supplicio affectus: impiã vitã digna mor
te finiuit. At vero btĩssimorũ martyrũ cor
pora: post multos passionis eorũ annos,
sctõ Theodoro epõ reuelant: et in eorũ ho
nore basilica honeste cõponit. Sed et post
multum tempus, tantũ Innocentij marty
ris mẽbra rhodanus reuelauit: qui nõ ideo
a sinu retro protulit: vt in gurgitis sui pro
cellã demergeret: sed vt ceteris martyri
bus sepultura venerabiliter sociaretur.

die. 23. ¶ Sancti lini pape et martyris. Lcõ. vij.

LInus natione italus: de regione tu
scie: patre Herculiano: sedit annos
quindecim: menses tres: dies duodecim.
Fuit autẽ tempore Neronis, a consulatu
Saturnini et Scipionis: vsq; ad Capito
nẽ et Ruffũ cõsules: martyrio coronatur.
Hic ex precepto beati Petri, constituit:
vt mulier ĩ ecclesia velato capite introiret.
Hic fecit ordinationes duas: episcopos qn
decim: presbyteros decem et octo: qui etiã
sepultus est iuxta corpus beati petri ĩ Va
ticano, sub die nono kalen. octobris. Tu.

¶ Sancte Tecle virginis, et marty. diui 24. die.
Pauli apostoli discipule. Lectio prima.

CUm Paulus iesu christi Apo
stolus quã plurimos ad christi
fidẽ diuinis documentis cõuer
teret: Iconiũ, celeberrimã Ci
licie ciuitatem pueniẽs, a quodã Onesi
phyro nobili, hospitio susceptus est. Qui
quotidie, cũ in Synagogis, tũ in Onesi
phyri domo, vbũ vite audire cupiẽtibus,
euãgelizabat: vbi multos ad christi fidem
cõuertit. Cũ autẽ Paulus verbũ Dei pre
dicare nõ cessaret, accidit, vt virgo qdã Te
cla noĩe, nobilissimis orta natalibus, et iã
Temmurio iuueni eiusdẽ ciuitatis prima
rio despõsata, cõtiguã habẽs domũ, cũ il
la Onesiphyri, frequenter de fenestra qua
dã, audiret Apostolũ, de cõtẽptu mũdi, et
de celesti gloria predicantẽ, animam suã
gratie sancti spiritus coaptaret. Lectio. ij.

CEpit itaq; virgo ita frequẽs eẽ et as
sidua his Apostoli sermonibus, vt
vix ab ea fenestra multorũ precibus diuel
li posset. Cuius ptinaciã mater cõspiciẽs,
Tẽmuriũ eius spõsũ alloquit, vt videat,
si eã possit ab eo loco remouere. Quam in
christi fide, iã fundatissimã eẽ cõspiciẽs, et
eius nuptias respuere, nec precibus, nec mi
nis ab ea posse diuelli, causas seditiõis cũ
ceteris propinquis in Paulum querunt,
sacrilegũ ac magũ, eũ accusare nõ verẽtes:
qui nouos sacrificiorũ ritus, nouosq; errores
in eorũ Synagogas induceret: quippe q
Iesum quendã nazarenũ a iudeis cruci af
fixũ, filiũ summi et veri dei, pro deo coli ve
lit, et virginibus, vt castã ducant vitã pdi
care nõ cessat. Quibus Procõsul auditis,
Paulũ ipsum teneri fecit, et in atro carcere,

compedibus vinctū seruari. Lectio .iij.

Interim vero Tecla, dū Paulū amplius e fenestra prędicātē nō audit, intellecta causa, sola, domus custodibus auro deceptis, ad carcerē volat, vbi ad Apostoli ꝓstrata pedes, eius vincula osculabatur, ⁊ lachrymis multis rigabat, Verbū dei toto animi desiderio auscultādo. Quo a ꝓpinquis cōperto, student Teclā a christianitatis proposito remouere. Qđ cū facere nō possent, Procōsulē adeūt, ⁊ in Paulū, huius rei, totū conijciunt malū. Qui pdicationis Pauli intellecta causa, vt suorū deoꝝ inimicū, flagellis cęsum, Iconij finibus exire pręcepit. Teclā aūt ante ipsū propinqui sistentes, tāꝗ magā, ac deorū cōtēptricē, matri rebellē, sponsiq̄ꝫ nuptias spernētē, accusant. Tecla aūt hilari vultu, intrepidoq̄ꝫ animo, se christianā eē respondit, christū iesū, dei filiū, veꝝ deū eē affirmās, illi culturā ac perpetuā castitatē se vouisse contestans. Tu autē. Lectio quarta.

Quibus mater auditis, vehemēter ingemuit: ⁊ velut amens effecta, iudicē obsecrat, vt eam viuā cōburi pręcipiat. Qui matris voluntati, ac ꝓpīquoꝝ satisfacere cupiēs, sententiā tulit, vt viua i medio Theatri comburat. Quę ad stipitē ligata, in cęlū tendens oculos, dñm deū orabat, vt sicut tres Babilonicos pueros seruauit illęsos, sic amore filij sui iesu christi, in quē credebat, ⁊ cuius amore hęc oīa patiebat, eā ab hoc igne liberaret. Tunc subito, micare cęperūt fulgura ⁊ tonitrua, ac vehemens imber cū grādine e cęlo descēdit, vt pręformidine circūstantes abscederēt, ⁊ ignem totum extinxit, ⁊ virginem illęsam seruauit, vt ne capillus quidem capitis eiᵘˢ, pręter vincula, quibus alligata erat, adustus fuerit. Tu autem dñe. Lectio quinta.

Tunc Tecla se liberā sentiens, Paulū quęritabat apostolū, si quomodo posset inuenire. Quę cū Aunesiphyri hospitis Pauli pueros obuiā habuisset, eā vbi erat Apostolus orās adduxerūt. Quā videns Paulus gauisus est valde, Cūq̄ꝫ omnia, quę sibi acciderant enarrasset, gratias simul omnipotēti deo egerūt. Volēs igitur Paulᵘˢ: ad alias se transferre regiones: ⁊ i eis euāgeliū christi prędicare: multa documenta circa christi fidem seruāda Teclę Aunesiphyro, ac cęteris religi. Qui Antiochiā accedens, nō cessabat quotidie verbum dei effundere. Qđ Tecla audiens, eo quoque se contulit: ad verbum christi Iesu audiendum. Lectio sexta.

Quam cum qdam iuuenis Alexander Antiochensis, tā pulchrā ac speciosā vidisset: eius amore captus, nō erubuit eā publice, multis videntibus, amplecti ⁊ osculari. Quod illa grauiter ⁊ indigne ferens, eū a se pugnis abijciēs, non dubitauit illi vestē scindere, ac mitrā, cū infula in mediū vię proijcere: nec non multa in illū conuicia iactare. Qui tātā sibi illatā iniuriā minime passus, Proconsulem adit, ⁊ hanc christianā eē dicēs, eū coegit, vt leonibus deuorāda tradat. Quę in amphitheatrū ducta, cū primū ad eā accurrerunt, eius pedes lāmbere cęperūt: ac si cū illis iā diu cōmerciū habuisset. Quo a nobili matrona viso, Tryphęna nomine, sibi illā donari poposcit. Cui propter generis claritatem non negauit. Quam domū suā pducēs, eā ac filiā i oibus habebat. L. vij.

Ille vero perfidus Alexander, minᵘˢ animo suo satisfactū eē vidēs, e Tryphęnę domo iteꝝ i amphitheatrū iussu ꝓcōsulis deduci fecit: vt a diuersis ferocissimis animalibus deuoraretur, lupis videlicet, vrsis, pardisq̄ꝫ ac leonibus. Quibus virtute diuina superatis, lacū quendam illic venenosoꝝ animaliū baptizādi gratia ingressa, vt primum illaꝫ tetigit aquaꝫ, statim a fulgure cęlesti, oīa illa animalia venenosa, percussa fuere, ⁊ super aquā apparuere: vnde nō sine maxima omnium admiratiōe ex amphitheatro illęsa educitur, ⁊ illę sa relinquitur: ⁊ a mulieribus summo cum honore excipitur. Tu aūt. Lectio octaua.

Videns igitur ille supbus Alexander eā magnifice a primis ciuitatis mulieribus tractari, indignatus, iteꝝ proconsulē adit, ⁊ suis falsis fallacijs ab eo impetrauit

trauit, vt Tecla Syluestrib⁹ tauris opponatur, quorū cornibus dilaceret. Que iterū in amphitheatrū adducta, ⁊ tauris idomitis obiecta, nihil ē mali passa. Sed quāto magis in illā stimulabant tauri, tāto magis in stimulantes inuehebant, ⁊ illos cornibus dilacerabāt. Quod audiens Trophyna, pre dolore exanimis est effecta. Cuius rei fama ad aures pcōsulis puenies, Teclā ab omni accusatione ⁊ pena liberā dimittere decreuit. Sicque dimissa ⁊ ad Trophynā adducta, reuixit spiritus eius, ⁊ dolorem in gaudiū vertit. Nā ⁊ Teclā sibi in filiam adoptauit, suorūq; bonorū vna cum filia, sibi ab ipsa resuscitata, heredem instituit. Tu autem. Lectio nona.

Que a Tecla, vti vana ⁊ nullius valoris contēpta, Paulū apostolū nō reperiens, Iconiū ciuitatē suam rediit: Ubi Tēmuriū sponsū, a vita decessisse intelligens, paternā repperit domū, ⁊ matrem ad christi fidē cōuertit, cū multis illius ciuitatis primoribus. Deinde Seleuciā veniēs, singulis diebus, euāgeliū quod a Paulo acceperat, illis predicans, q̄ plurimos gētiliū ab idolorū cultura reuocauit. Quod vidētes tēplorū pōtifices: regē adeunt, asserētes eorū deos vehemēter predicatione cuiusdā puelle indignatos, q̄ Iesum christum nazarenū a iudeis cruci affixū adorare suadebat. Quibus Rex auditis, Tecle caput amputari iussit. Que ad locū decollationis adducta, Deum orauit, vt suam reciperet animā, suiq; memores in regnū suū perduceret. Passa est aūt beata Tecla vigesima quarta luce Septembris. Tu autem.

die.26. ¶ Sctōrū mart. Cypriāi ⁊ Iustine. Oro.

eatorū martyrū Cypriani ⁊ Iustine: nos dñe foueāt continuata pīdia: quia nō desinis ppitius intueri: quos talib⁹ auxilijs cōcesseris adiuuari. Per. Lectio.j.

Natale sanctorum martyrū Cypriani epi, ⁊ Iustine: q passi sunt sub Diocletiano imperatore: iudice Eutellio. Iustine pater erat Eulisius: apud ciuitatē Antiochiam. Qui viā christiane religionis a Diacono noīe Prelio audientes: baptizati sunt a sctō epo Oprato. Uirgo āt Iustina dño seruiens: frequētabat ecclesiam. Agladius aūt qdā scholastic⁹ vidēs virginē frequenter eūtem ad ecclesiā: exarsit ī amorē eius. Et cū nullo modo posset pertingere ad eam: rogauit Cyprianū magū, pciū pollicens: vt arte sua demones inuocaret: q eam i amorē eius excitare possent. Cyprianus aūt magus vocatis demonibus: cepit agere: vt virginē christi ei adducerent. Qui semel, bis, ⁊ tertio, venientes ad beatam Iustinam: nihil penitus apud illam suis deceptionibus valuerūt: sed christi signo repulsi: victi recesserunt. Lectio.ij.

Cyprianus vero cū illorū virtutē aduersus virginē haud quicq; valuisse videret: dixit ad diabolū. Hic mihi, quēadmodum victi estis a virgine christiana? Cui diabolus. Dicere tibi inquit nō possum: nisi prius iures mihi: a cultura nostra non recedere. Cūq; Cyprian⁹ illi iurasset: ait diabolus. Uidi signum crucifixi: ⁊ extrimui. Cyprianus dixit. Ergo crucifix⁹ maior te est? Dixit ei diabolus. Eciā. Maior est enim omniū. Audiēs Cyprianus virtutem christi: cōtēnens virtutē diaboli: ⁊ currēs: venit ad epm Anthimū: ceciditq; ad pedes eius: rogans vt doceret eum: ⁊ baptismo christi consecraret. Beatus autē Antimus eps, grās agens deo: cathechizauit eum. Et reuertens Cyprianus in domum suā: oia idola cōfregit. Tūc rediēs ad ecclesiā: diligēter vbū salutis auscultare cepit.

Hora deinde qua cathecumini foras mittebantur: L.iij. in ecclesia stādens: monitus est a Diacono: vt cum reliquis cathecumenis egrederetur. Conuersus ad diaconū dixit ei. Seruus factus sum christi: ⁊ tu foras me mittis? Dicit ei diaconus. Factus es perfectus seruus dei? Cyprianus dixit. Uiuit mihi christus, qui demones cōfundit: ⁊ mihi misertus est: quia non exeo hinc: nisi perfectus fuero seruus christi. Nunciauit diaconus beato Antimo epo rea, que dixerat ei Cyprianus. Qui secundū ordinē instructū baptizauit eum:

τ non multo post etiam diaconum ordinauit. Qui doctrina τ moribus plusquam dici possit excrescens: miraculorum gloria preclarissime floruit. Lectio quarta.

Verum nõ multo interiecto tẽpore: sacrus est eps: sanctãq; Iustinã matrẽ virginũ instituit. Quorũ virtutẽ nõ ferens diabolus: p satellites suos apud Eutelliũ comitẽ orientis egit: vt comprehẽderetur Cyprianus eps: τ virgo Iustina. Cuius cõspectui vinculis ligati, cũ fuissent adducti: comes dixit ad beatũ Cyprianuʒ. Tu es Cyprianus doctor christianorũ: q per maleficia, multos errare fecisti? cõtũs Cyprianus dixit. Aliquãdo in pditiõe demonũ positus: multos luxuriosos feci. Sed saluauit me deus per virginẽ Iustinã: dũ eã per demonia tentare vellẽ: quę illa, fide christi per oĩa vicit, τ contẽpsit. Lectio .v.

Omes iniquus iussit sanctũ episcopũ post hęc suspendi τ exungulari: beatã vero Iustinã post alapas, crudis neruis imaniter cędi: deinde sanctũ episcopũ in carcerẽ includi: τ sctãm vginẽ in domo cuiusdã matronę pręcepit custodiri. Qui post aliquot dies in psentia sui reductos: in sartagine ferrea iussit torqueri: picẽ, adipẽ, τ ceram desup ministris infundẽtibus. Et cũ ibi laudẽ oĩpotenti deo dicerent: athanasius sacerdos idolorũ postulauit comitẽ dicens. Iubeat claritas tua: τ in nomine deorũ vincã virtutẽ christianorũ. Et cum appropinquasset ad sartaginem: erupit ignis: τ consumpsit illum. Lectio sexta.

Omes acceptis tot miraculis, quę christus in seruis suis operabatur: scripsit imperatori: quid super eis iuberet. Qui rescripsit: vt dirigerẽtur Nicomediã: τ ibi gladio ferirenẽ. Perductis igitur ad locũ decollationis: vidit eos quidã christianus Theonicus nomine: τ accurrens, osculatus est Cyprianũ. Qd cernens seruus cognatus regis: iratus. egit, vt cũ sanctis Cypriano τ Iustina Theonicus decollaretur. Et iacuerunt corpora sanctorũ piecta feris: sex diebus insepulta. Quidaʒ autẽ nautę christiani, nocte rapuerũt ea: τ nauigantes, deportauerunt ad vrbeʒ Romam. Et matrona venerabilis Rufina reuerenter excipiens illa: sepeliuit ea in pdio suo. Passi sunt autẽ sexto kalen. octobris.

¶ Officium sancti Elzearij cõfesso. tercij ordinis minorũ: Quere eius officium in fine, in officijs nouis.

¶ Sctõr mart. Cosme τ Damiani: Oro.

Presta quesumus oĩpotẽs deus: vt qui sanctorũ martyrũ tuorũ Cosmę τ Damiãi natalitia colimus: a cunctis malis imminentibus: eorum intercessionibus liberemur. Per dominum. Lectio .j.

Apud Egeam ciuitatẽ: natale sanctorũ martyrũ Cosmę τ Damiani sub psecutione Diocletiani: pside Lisia. Hi, venerabili matre Theodora geniti: sacris literis eruditi: pfessione christiani: arte medici: virtutibus clarissimi. Horuʒ religionem audiens pręses Lisias: misit apparitores, qui eos adducerent. Lectio scda.

Quos aspiciens, interrogauit ex qua prouincia: aut quę essent eorum nomina. Beati Cosmas τ Damianus respõderunt. Ex Arabia sumus: nomina nostra Cosmas τ Damianus: christiani sumus. Sunt nobis τ alij fratres. Antimus: Leontius: τ Euprepius: Quos misso officio: iussit sibi ilico pręses pręsentari: τ cępit agere, vt sacrificarent. Lectio tertia.

Et cũ nulla ratiõe fundatos animos eorũ supra petrã christũ mouere posset: manibus τ pedibus vinctos: iussit eos fortiter torqueri: deinde sicut erant concatenati, in mare mergi. Quibus statim angelus dñi affuit: τ diruptis vinculis: e pelago liberauit. Hęc videntes milites: renunciauerunt pside. Ille mox, eis ad se reductis: docete me inquit maleficia vestra: τ ego sequar vos cõmunicans operibꝰ vestris. Sctĩ vero respõderũt: christiani sumus: maleficia nescimus: τ in chri noĩe maleficiorum virtutẽ cõtemnimus. Lectio .iiij.

Recepti sunt iubẽte pside in carcerẽ: τ sequẽti die pconsul sedens p tribunali: fecit copiosum ignẽ parari: τ bea-

eos martyres de carcere productos: in medio iactari. Sed orãtib' sanctis: ignis virtutẽ suam amisit. Stupefact' p̃ses: & que circa martyres dei prouenerant, magicis artibus designans: suspendi ac torqueri eos iterum iubet. Tu aũt. Lectio quinta.

Sed cum grato & hilari vultu superiores tormẽtis extitissent: paratis crucibus: iussit impius ꝓcõsul gloriosos martyres suspendi atq; extendi: & lapidibus in cruce leuatos persequi. Sed cum ictus lapidũ in iaciẽtes retorquerent: p̃ses furore succensus: sagittis eos aggredi iussit: vt saltem leuiori volatu: ferrum eis infigeret. Uerum cũ nec in aliquo sanctos lesissent: plurimi mittentium sagittas, vulneribus earum defecerunt. Tu aũt. Lectio. vi.

Cernens itaq; p̃ses malitiã suam virtute diuina superari: gladio illos animaduerti iubet. Martyrizati sunt autẽ beati Cosmas & Damianus: Antimus: Leõtius: & Euprepius vigesimoseptimo die mensis septẽbris. Quorũ corpora religiosi viri sepelierũt in loco venerabili: nõ longe a ciuitate Egea. Quorũ autem fratrum Cosme & Damiani memoriam: Roma, templo, p̃claro opere nomini eorũ edificato: solenniter agit. Tu autẽ dñe.

die. 29. ¶ In dedicatione sancti Michaelis archangeli. ad vesp. añ. Stetit angelus. Cũ reliquis laudũ ps. Dixit dñs. 35. Cum reliqs. In fine ps Laudate dñz oẽs. 37. Ca.

Significauit deus que oportet fieri cito: loquens ꝑ angelũ suũ seruo suo Joãni: qui testimoniũ perhibuit verbo dei: & testimoniũ iesu christi que cũq; vidit. Hymnus.

Tibi Christe splẽdor p̃ris vita virtus cordium: in conspectu angelorum votis voce psallimus: alternantes cõcrepando, melos damus vocibus.

Collaudamus venerantes omnes celi milites: sed p̃cipue primatẽ celestis exercitus: Michaelẽ in virtute ꝯterentem zabulon.

Quo custode ꝓcul pelle rex x̃pe piissime: oẽ nefas inimici mundo corde & corpore: paradiso redde tuo, nos sola clemẽtia.

Gloriam patri melodis personemus vocibus: gloriam christo canamus gloriam paraclito: qui trinus & vnus de', extat ante secula. Amen. ℣. Stetit angelus iuxta aram templi. ℞. Habens thuribulum aureum in manu sua. Ad magñt añ. Dum sacrum mysterium cerneret Joannes: archangelus Michael tuba cecinit: ignosce domine deus noster: qui aperis librum, & soluis signacula eius halleluia. Oratio.

Deus qui miro ordine: angelorũ ministeria, hominumq; dispensas: concede propitius: vt quibus tibi ministrantibus, in celo semper assistitur: ab his, in terra vita nostra muniatur. Per. Ad matu. inuita. Regem archangelorum dñm. Uenite adoremus. Hym. Tibi christe. In primo noc. añ. Concussum est mare & contremuit terra: vbi archãgelus michael descendebat de celo. ps. Dñe dñs noster. 2. Añ. Laudemus dñm, quem laudant angeli: quem cherubin & seraphin: sanctus, sanctus, sanctus proclamant. ps. In dño cõ. 3. Añ. Ascendit fumus aromatum in cõspectu dñi: de manu angeli. ps. Domine quis habita. 3. ℣. Stetit angelus iuxta aram templi. ℞. Habens thuribulũ au.

¶ Historia apparitionis sancti Michaelis archangeli. Lectio prima.

In monte Gargano, venerabilis memoria beati archangeli michaelis: vbi ipsius nomine consecrata habetur ecclesia: vili quidem facta schemate: sed celesti p̃dita virtute. In vertice siquidem excelsi montis posita: de corpore eiusdem saxi: spelunce instar p̃cauata ostendit. Est autẽ locus in Apulie finibus: vbi inter sinum adriaticum, & mõtem Garganũ: ciuitas Sypontus est posita. Qui a menibus ciuitatis, ad duodecim miliaria p̃erectus: in cacumine suo supremo: hãc toto orbe venerandã gestat ecclesiã. Que hoc modo mõstra-

libus cognita est. Quidā vir pdiues noīe
garganus:q ex euētu suo mōti vocabulū
indidit: infinita multitudine pecorū polle
bat. Cōtigit autē taurū armēti gregis cō
sortia spernētē,singularē incedere solitū: ⁊
ad extremū,redeūte pecore,domū nō reuer
ti. Quē dñs suus p deuia queq̄ requirēs:
inuenit tādem in vertice mōtis:foribus cu
iusdā assistere speluçe. Quē cū sagitta ap
petisset:illa , velut flamine venti retorta:
eū a quo iactata est ,mox reuersa peussit.
℟. Factū est silentium in celo dum com
mitteret bellum draco cum Michaele ar
changelo. Audita est vox milia milium
dicentium:salus,honor,⁊ virtus,omnipo
tenti deo. ℣. Milia milium ministrabant
ei: ⁊ decies centena milia assistebant ei.
Audita est. Vox miliam. Lectio secūda.
Turbati ciues ac stupefacti qualiter
res fuerat effecta:non enim propius
accedere audebant:cōsulūt epm qd facto
opus sit. Qui indicto ieiunio triduano:a
deo monuit esse querendum. Quo pacto:
sanct⁹ archāgelus Michael apparuit epo
p visionem,dicens. Ego sum Michael ar
changelus: qui in cōspectu domini semp
assisto:ipsi⁹ loci me esse custodē:atq̄ om
niū que ibi gerūtur inspectorem: hoc vo
lui indicio p bari. Hic reuelatione cōper
tis:consiliū fecerunt ciues:hic deum pci
bus:sanctūq̄ intercessorem poscere Mi
chaelem. Duas quidem ianuas ibi cernē
tes:quarum vna australis maior erat: ali
quot gradibus in occasum vergētib⁹ adi
ri poterat:sed nec intra cryptā intrare ausi:
pre forib⁹ quotidie orōni vacabāt. ℟. Ste
tit angelus iuxta aram templi: hñs turibu
lum aureū in manu sua: ⁊ data sunt ei incē
sa mlta. Et ascēdit fumus aromatū de ma
nu angeli i cōspectu dñi. ℣. In cōspectu
angelor psallam tibi:adorabo ad tēplum
scm tuū,⁊ cfitebor noī tuo dñe. Et. L. iij.
Interea neapolite būuētanos lacesse
re tentāt, q antistitis sui monitis edo
cti:triduanū ieiuniū agūt. Et ecce nocte ip
sa,q̄ belli pcedebat diē:adest i visione scūs
Michael apparēs antistiti:preces dixit eor
exauditas. Spopōdit victoriam,seq̄ eis
affuturū. Qō mox vitas facti demōstrauit:
domūq̄ victores reuersi:vota dño gratia
rum ad tēplū festināt referre. Vidētq̄ ma
ne iuxta ianuā septētrionalē:instar posteri
le pusille: q̄si hoīs vestigia,marmori arct⁹
ipressa. Agnoscūtq̄,btm Michaelē psen
tie sue signū hoc, voluisse mōstrare. Ubi
postea culmine apposito, ⁊ altari iposito:
ipsa eccl'ia,ob signa vestigior:apodanca ē
vocata. ⁊ postmodū collatiōe facta:sypō
tini ad meridiē loci illius, beati petri aplo
rum principis noīe pdūt ecclīā. ℟. In cō
spectu angelorū psallā tibi: ⁊ adorabo ad
templū sanctū tuū. Et cfitebor noī tuo do
mine. ℣. Sup misericordiā tuā ⁊ veri taiē
tuā:qm magnificasti super nos nomē san
ctū tuū. Et In scdo noc. añ. Michael ar
changele,veni in adiutoriū pplo dei. ps.
Celi enar. 4. Añ. Michael ppositus para
disi:quē honorificant angelor ciues. ps.
Dñi est terra. 7. Añ. Gloriosus apparuisti
in cōspectu domini:propterea decorē in
duit te dñs. ps. Bñdicā dñm .ii. ℣. Ascē
dit fum⁹ aromatū in cōspectu domini. ℟.
De manu angeli. Ex libro moralium
sancti Gregorij pape. Lectio quarta.
Natura angelica: etsi cōtemplationi
auctoris inherēdo, in statu suo im
mutabilis pmanet:coipso tamē, quo crea
tura est:in semetipsa vicissitudinē mutabi
litatis habet. Mutari autē ex alio ad aliud
ire est: ⁊ in semetipsam stabilē nō esse. Una
queq̄ eni res: quasi tot passibus ad aliud
tendit: quot mutabilitatis sue motibus
subiacet. Sola autē natura incomprehēsi
bilis a statu suo nescit moueri: que ab eo
quod semper idem est: nescit immutari.
Nam si angelorum substantia a mutabi
litatis sue motu fuisset aliena: bene ab au
ctore condita: nequaquam in reprobis
spiritibus,a beatitudinis sue arce cecidis
set ℟. In conspectu gentium nolite time
re:vos enim in cordibus vestris adorate
⁊ timete dominum. Angelus enim eius
vobiscū est. ℣. Stetit angelus iuxta arā
templi: habens thuribulum aureum in
manu

manu sua. Angelus enim. Lectio quinta.

Mire autē omnipotens deus naturam summorum spirituū bonam, sed mutabilem condidit: vt qui permanere nollent, ruerent: et qui in conditione sua consisterent: tanto in ea iam dignius, quanto ex arbitrio starent: et eo apud deum maioris meriti fierent: quo mutabilitatis suę motū: voluntatis suę studio fixissent. Quia ergo ipsa quoque natura angelica est in semetipsa mutabilis: quam videlicet mutabilitatem vicit: per hoc, quod ei, qui semp idem est, amoris vinculis alligatur: recte nūc dicitur. Ecce qui seruiūt ei, nō sunt stabiles. Atque eiusdem protinus documentū mutabilitatis subiungitur: cum de apostaticis spiritibus subinfert. Et in angelis suis reperit prauitatem. Ex quorum bene causa, fragilitatis humanę cōsiderationē colligit: cum ilico subnectit: quanto magis hi qui habitant domos luteas: qui terrenum habent fundamentum: cōsumentur velut a tinea. R. Hic est michael archāgelus princeps militię angelorum. Cuius honor pstat beneficia populorum: et oratio pducit ad regna celorum. V. Archāgel' michael prępositus paradisi: quem honorificant angelorū ciues. Cuius honor. Lectio sexta.

Luteas quippe domos habitamus: qui in corpore terreno subsistimus. Ex rebus quippe sensibilibus discimus: quid de insensibilibus atque intelligibilib' sentiamus. Terra nāque aere fecundatur. Aer enim ex cęli qualitate disponitur. Sic iumētis homines: hoībus angeli: archangeli vero angelis presunt. Nam quod iumentis homines psint: et vsu cernimus: et psalmistę verbis docemur, q ait. Omnia subiecisti sub pedibus eius: oues, et boues vniuersas: insuper, et pecora campi. Quod vero angeli hoībus presint: p pphetam testatur angelus dicens. Princeps regni Persarum restitit mihi. Quod vero angeli a superioribus angelorum potestatibus dispē sentur: Zacharias ppheta perhibet: qui ait. Ecce angelus, qui loquebatur in me egrediebatur: et angelus alius egrediebatur in occursum eius: et dixit ad eum. Curre, et loquere ad puerum istum dicēs: absque muro habitabitur hierusalem. R. Venit michael archangelus cū multitudine angelorum: cui tradidit deus animas sanctorum: Ut perducat eas in paradisum exultationis. V. Emitte domine spiritum sanctū tuum de celis: spiritum sapientię et intellectus. Ut perducat eas in paradisum exul.

In iij. noct. añ. Angelus archāgelus michael dei nuncius de aīabus iustis hallā, hallā. ps. Cantate. 26. Añ. Data sunt ei incēsa multa: vt adoleret ea ante altare aureū: qd est añ oculos dñi. ps. Dñs regnavit exul. 26. Añ. Magna magnalia de michaele archāgelo: q fortis in plio fecit victoriā. ps. Bñdic. j. 28. V. In cōspectu angelorū psallam tibi deus meus. R. Adorabo ad templū sanctū tuū: et confitebor noi tuo.

Lcō sci euāgelij sm Mattheū. Lco. vij.

In illo tempore. Accesserunt discipuli ad Jesum dicentes. Quis putas maior est in regno celorum? Et reliqua.

Omil. sancti Hieronymi presbyteri.

Videte ne contemnatis vnū de his pusillis: qui in me credunt: dico enim vobis: quod angeli eorum semper vident faciem patris mei q in celis est. Venit filius hoīs saluare, qd perierat. Sicuti en ī abscindēdos vel eruendos infideles ac pfidos hoīes qui scandalū sunt corpori ecclesię dñs pcepit: ita quoque monet ne quem ex paruulis: idest humilibus hoībus secundū seculū: q simpliciter ac fideliter credunt in dei filio: contēnamus. Fas enim nō est cōtemnere vnūquēque in christo credentem: qui nō solum seruus dei: sed et filius dei p adoptionis gratiam nūcupatur: cui regnū celorum et consortium angelorū pmittitur. Et merito addit dñs dicens. Dico vobis, quod angeli eorum in celo: semp vident faciem patris mei, q in celis est. R. In tpe illo cōsurget michael: q stat p filiis vestris. Et veniet tēpus quale nō fuit: ex quo gētes esse cępe rūt, vsque ad tēpus illud. V. In tpe illo saluabitur populus tuus oīs: qui inuentus fuerit script' in libro vitę. Et veni. Lco. viij.

Quantã gratiam circa vnũquẽq; credentẽ in se dñs habeat:ipse declarat: cum angelos eorũ semper videre faciẽ patris qui in celis est,ostẽdit. Etenĩ circa omnes credentes in Christo: angelorum magna est gratia. Deniq; orationes eorũ angeli perferũt in celo. Unde illud ad Thobiam ab angelo Raphaele dictũ est: quãdo orabas tu et nurus tua Sarra: ego obtuli memoriam orationis vestre in conspectu dei. Est etiam circa eos firma angelorum custodia: quorũ auxilijs ab inimicorũ insidijs vnusq̃sq; liberatur. Nec enim posset tuta esse humana infirmitas: inter tot et tantas hostis illius insidias: nisi sanctorũ angelorum muniretur auxilio. Dei autẽ angelos ad custodiam dari sanctorũ, propter nequitias spirituales: non solũ ex presenti loco: sed etiã ex alijs testimonijs possumus agnoscere, cum dicitur. Immittit angelus dñi in circuitu timentium eum: et custodiet eos. Et iterum montes in circuitu eius: idest: angeli: et dominus in circuitu populi sui. ℟. Michael archangelus venit in adiutorium populo dei. Stetit in auxilium pro animabus iustis. ℣. Stetit angelus iuxta aram templi: habens thuribulũ aureũ in manu sua. Stetit. Lectio.ix.

Unde et de beato Petro legimus in actibus apostolorũ. Forsitã angelus eius est. In apocalypsi autem: non solum sanctorum: sed et fidelium custodes angelos esse legimus. Merito et sanctus Heliseus iam, cum intra domum ab hostibus obsideretur: dicente puero suo: quid faciemus? respondens, ait ad illum. Noli timere, quia plures nobiscum sunt: q̃ cũ illis. Uiderat enim ad auxilium suum propter insidias hostiũ angelos aduenisse. Quos vt puer quoq; illius videret: deprecatus est dominũ dicens. Domine, aperi oculos pueri huius, vt videat. Et vidit inquit exercitum et quadrigas: et turbam multam in montibus. Aduenerat enim ad defensionem Helisei exercitus angelorum. In libris quoq; Machabeorum ad expugnãdos inimicos frequẽter propter defensionem populi: aduenisse angelos legimus. Ad laudes et per horas antiphona.

Stetit angelus iuxta arã templi: habẽs thuribulum aureũ in manu sua. Psalmus. Dominus regn.s. Cum reliquis. Aña. Dum preliaretur Michael archangelus cũ dracone: audita est vox dicentium: salus deo nostro halleluia. Aña. Archangele michael, constitui te principem, super omnes animas suscipiendas. Aña. Angeli domini, dominum benedicite in eternũ. Antiphona. Angeli: archangeli: throni et dominationes: principatus, et potestates: virtutes celorum: laudate dominum de celis halleluia. Capitulum.

Significauit deus que oportet. Hy.

Christe sanctorũ decus angelorũ: rector humani generis et autor: nobis eternum tribue benignus: scandere celum.

Angelum pacis michael ad istã: celitus mitti rogitamus aulam: nobis vt crebro veniente crescant: prospera cuncta.

Angelus fortis gabriel vt hostem: pellat antiquum, volitet ab alto: sepius templũ veniens ad istud: visere nostrum.

Angelum nobis medicum salutis: mitte de celis raphael, vt omnes: sanet egrotos, pariterq; nostros: dirigat actus.

Hinc dei nr̃i genitrix maria: totus et nobis chorus angelorum: semper assistat, simul et beata: concio tota.

Prestet hoc nobis deitas beata: patris ac nati pariterq; sancti: spiritus cuius reboat in omni: gloria mundo. Amen. ℣. Stetit angelus iuxta aram templi. ℟. Habens thuribulum aureum in manu sua. Ad benedictus.aña. Factum est silentium in celo: dum draco committeret bellum: et michael pugnauit cum eo: et fecit victoriam halleluia. Oratio. Deus qui miro ordine ange. Ad.iij.cap. Significauit deus. ℟.bre. Stetit angelus, Iuxta aram templi. ℣. Habens thuribulum aureum in manu sua. Iuxta. Gloria. ℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu domini. ℟. De manu angeli. Ad sextam cap.

Beatus, q legit, et q audit verba prophetie

phetie huius: et seruat ea que in ea scripta sunt: tempus enim prope est. ℞. bre. Ascē dit fumus aromatū, In cōspectu domini. ℣ De manu angeli. In conspectu. Gloria. Ascendit. ℣ In cōspectu angelorum psallam tibi deus meus. ℞ Adorabo ad templum sanctum tuum: et confitebor nomini tuo. Ad nonam capitulum.

Factum est preliū magnum in celo: michael et angeli eius preliabantur cum dracone: et draco pugnabat, et angeli ei⁹: et non preualuerunt: neq₃ locus inuentus est eorum amplius in celo. ℞. bre. In cōspectu angelorum, Psallā tibi deus me⁹. ℣ Adorabo ad templum sanctum tuum: et cōfitebor nomini tuo. Psallam. Gloria. In cōspectu. ℣. Adorate dominum halleluia. ℞. Oēs angeli eius halleluia. Ad vespe. afi Stetit angelus. Cū rel. ō la. ps. Dixit dominus. 35. Cum rel. In fine. ps. Cōfitebor tibi. 39. Cap Signauit. Hymnus Tibi christe. ℣ In conspectu angelorum psallā tibi deus me⁹. ℞ Adorabo ad templum sanctum tuum: et cōfitebor nomini tuo. Ad magnificat aña Princeps gloriosissime, michael archāgele: esto memor nostri: hic, et vbiq₃: semper pcare pro nobis filiū dei hallā halla. Oro vt supra.

die. 30. ¶ Sancti Hieronymi presbyteri, et confessoris, ecclesieq₃ doctoris. In vtrisq₃ vespis oī ad magfiat O doctor optie. Oro.

Deus q ecclesie tue in exponendis sacris scripturis: beatū Hieronymum gloriosum pfessorem tuum: doctorē maximum et electum, puidere dignatus es: tribue q̄s: vt eiusdē pijs suffragātibus meritis: qd ore simul et ope docuit: te adiuuāte exercere valeamus. p. L. j.

Apud bethleem iude: depositio sancti Hieronymi presbi. Hic nat⁹ est in oppido Stridonis: qd dalmatie quondam, Pānonieq₃ cōfinium fuit: patre Eusebio. Vestem christi puer Rome suscepit: ibiq₃ literis grecis ac latinis apprime eruditus est. Postq₃ aūt oē mūdanarū studiū literarū adeptus est: probatissimorum quoq₃ monachorum habitum factumq₃ est imitatus: romane ecclesie postmodū pbyter ordinatur. Cūq₃ per triennium cōtinuum charus acceptusq₃ a populis veneraretur: omniumq₃ iudicio dignus esse summo sacerdotio decerneretur: quidā ex clericorū, monachorumq₃ ordinibus: pro petulantia: proq₃ ingluuie discurrētes: ad effugādum vrbe Hieronymum: qui vtrorumq₃ eorum scribens vitium deprehēderat: insidias parauerunt. Verum ipse propter celorum regna: domum: parentes: sororem: cognatos: romam egressus, dereliquit: et hierosolymam militaturus deo pergens: primo ad Gregoriū nazanzenum tūc constantinopolitane vrbis episcopū supplex: docilisq₃ discipulus accessit: vt sanctarū scripturarū studijs erudiret. Inde in Syriā₃ penetrauit: et in possessione Euagrij epi aliquātulū cōmorat⁹ est. Ad deserta loca deinde ita letus accinctusq₃ accessit: vt volasse eū magis, q̄ measse crederes. L. ō. ij.

Quadrienniū itaq₃ in illa vasta solitudine: que exusta solis ardoribus: horridum monachis prestat habitaculū, exegit: indeq₃ ad Bethleē oppidū remeauit: vbi velut prudēs animal: ad presepe dñi se obtulit pmansurum. Bibliothecā sane, suam, quam sibi summo studio ipse pfecerat: oīumq₃ librorum orationes: quas pene memoriter retinebat: iterū relegēs: diē ieiunans, ducebat ad vesperā. Plures: ad eū₃ religiosorum: quibus vite eius fama cōperta est: protinus pfluxerunt: bonūq₃ doctorem, paruoq₃ adhuc sub tugurio, boni obseruauere discipli. Nec multo post, cellulas ibi ob discipulorum suorum copiā: et ppter frequentiā aduentantiū ad bethleemiticā portam: que ad occidentem pspicit: et egrediēntibus ad septentrionē videtur, paruulū habitationis locellū cōstruxit. Quibus nisibus: quātisue laboribus, hebraicā linguam atque chaldaicam: literasq₃ he

bręas didicerit: verbis eius edicaȝ. Cum essem inquit iuuenis: et solitudinis me deserta vallarent: incentiua vitiorum ardoremq; naturę ferre non poteram. Quā cuȝ crebris ieiuniis fatigarē: mens tamen cogitationibus ęstuabat. Ad quam edomandam: cuidam fratri, qui ex hebręis crediderat: me in discipulum dedi: vt post Quintiliani acumina, et Ciceronis fluuium: grauitatemq; Frontonis, et lenitateȝ Plinij: alphabetum discerem: stridentia anhelantiaq; verba meditarer. Lectio. iij.

Quid ibi laboris insumpseriȝ: quid difficultatis sustinuerim: quoties desperauerim: quotiesue cessauerim: et contentione discendi rursus inceperim: testis est cōscientia mea. Armatus itaq; fide, gratiamq; Christi adeptus: hebręorum volumina, quę in canone ptinentur: de hebręo in latinam linguā vertit: eaq; pene omnia cōmentatus est: et alia q̄plurima ad ędificationē ecclesię catholicę pietate, composuit. Tāta deniq; lassitudine fatigatus est: vt etiā in strato suo iacens: funiculo trabe suspenso, manibus apprehenso: supinus erigeretur: vt scilicet officium monasterij prout poterat exhiberet. Tandem post pfectam placitamq; deo conuersationem: nonagesimonono ętatis suę anno: apud Bethleem oppidum in pace quieuit: pridie kalendas octobris: duodecimo Honorij imperatoris anno: libros vero suos per quinquaginta et sex annos confecit. Tu autem domine miserere nobis.

De epistola sancti Hieronymi ad Paulam et Eustochium. Lectio quarta.

Quia impossibile est in sensum hominis nō irruere motū medullarum calorem: ille laudatur: ille pdicatur btūs: qui statim vt cępit cogitare: interficit cogitatus: et allidit eos ad petrā: petra autem est Christus. Quoties ego ipse in eremo cōstitutus: et in illa vasta solitudine: quę exusta solis ardoribus, horridum monachis pręstat habitaculum: putabam me romanis interesse delitijs: Sedebam solus: q2 amaritudine repletus eram: horrebant sacco membra: deformis et squalida cutis, situm ethiopicę carnis adduxerat. Quotidie lachrymas; quotidie gemitus: et siquando repugnanteȝ somnus īminens oppressisset: nudę humo, vix ossa hęrentia collidebā. De cibis vero et potu taceo: cum etiam languentes monachi, aqua frigida vtantur: et coctum aliquid accepisse, luxuria sit. Tu auteȝ domine miserere nobis. Lectio quinta.

Ille igitur ego: qui ob gehennę metum, tali me carceri ipse damnauerā: scorpionum tantū socius et ferarum: sępe choris intereram puellarum. Pallebant ora ieiunijs: et mens desiderijs ęstuabat in frigido corpore: et ante hominem, sicca iaȝ carne pręmortuum: sola libidinum incendia bulliebant. Itaq; omni auxilio destitutus: ad Iesu iacebam pedes: rigabaȝ lachrymis: crine tergebam: et repugnantem carnem: hebdomadarum inedia subiugabam. Non erubesco confiteri infęlicitatis meę miseriam: quin potius plango me nō esse quod fuerim. Memini me clamanteȝ: diem crebro iunxisse cum nocte: nec prius a pectoris cessasse verberib9: q̄ rediret domino imperante tranquillitas. Tu autem domine miserere nobis. Lectio sexta.

Ipsam quoq; cellulā meam, quasi cogitationum mearū cōsciam pertimescebaȝ: et mihimet iratus et rigidus: solus deserta penetrabam. Sicubi cōcaua vallium: aspera montium: rupiū pręrupta cernebam: ibi meę orationis locus erat: illic miserrimę carnis ergastulū. Et vt mihi testis est dominus: post multas lachrymas: post cęlo oculos inhęrentes: nōnunq̄ videbar mihi interesse agminibus angelorum: et lętus gaudensq; cantabam. Post te in odorem vnguentorū tuorum curremus. Si aūt illi has sustinent tentationes libidinū: qui exusto corpore, solis cogitationibus oppugnant: quid patitur puella: quę in delitijs viuit? Nempe sm illud apostoli: viuens, mortua est. Si quid itaque in me pōt esse consilij: si experto credit: hoc primum moneo: hoc obtestor, vt sponsa christi, vinum fugiat pro veneno. Hęc aduersus

fus adolescentiam prima arma sunt dæmonum. Non sic auaritia quantum inflat superbia: delectat ambitio. Facile his caremus vitijs: hic hostis intus inclusus est. Quocunque pergimus: nobiscum inimicum portamus. Uinum et adolescentia: duplex est incendium voluptatis. Quid oleum flammę adijcimus? Quid ardenti corpusculo fomenta ignium ministramus? Paulus ad Timotheum scribit. Jam noli aquam bibere: sed modico vtere vino: propter stomachum tuum: et frequentes tuas infirmitates. Tu autem dñe. Lectio septima.

Quibus de quibus causis vini potio conceditur? Uix hoc stomachi dolor et frequens meretur infirmitas. Et ne nobis forsitan de ęgrotationibus blandiremur: modicum pręcepit esse sumendum: medici potius vsus cōsilio, quam apostoli: licet apostolus, medicus sit spūalis. Referam tibi meę infelicitatis historiam. Cum ante annos plurimos domo: parentibus: sorore: cognatis: et quod his difficilius est, consuetudine lautioris cibi: propter cęlorum me regna castrassem: et hierosolymam militaturus pergerem: bibliotheca, quam mihi Romę summo studio ac labore cōfeceram: carere non poteram. Itaque miser ego lecturus Tullium, ieiunabam. Post noctium crebras vigilias: post lachrymas: quas mihi pręteritorum recordatio peccatorum ex intimis visceribus eruebat: Plato sumebatur in manibus. Si quando in memetipsum reuersus, prophetas legere cępissem: sermo horrebat incultus. Et quia lumen cęcis oculis non videbam: nō oculorum defectum putabam: sed solis. Dum ita me antiquus serpens illuderet: in media ferme quadragesima: medullis infusa febris: corpus inuasit exhaustum: et sine vlla requie: quod dictu quoque incredibile est: sic īfelicia mēbra depasta est: vt ossibus vix hęrerē. L. viij.

Interim parantur exequię, et vitalis animę calor, toto frigescente iam corpore, in solo tantū tepente pectusculo palpitabat: cum subito raptus in spiritu, ad tribunal iudicis pertrahor: vbi tantū luminis, et tantum erat ex circunstantium claritate fulgoris, vt proiectus in terram, sursum aspicere non auderē. Interrogatus de cōditione, Christianū me esse respondi. Et ille qui pręsidebat: Mentiris (ait) Ciceronianus es, non Christianus. Ubi enim thesaurus tuus, ibi et cor tuum. Ilico obmutui, et inter verbera (nam cędi me iusserat) conscientię magis igne torquebar, illum mecum versiculum reputās: In inferno autem quis cōfitebitur tibi? Clamare autē cępi, et eiulās dicere: Miserere mei domine: miserere mei. Hęc vox inter flagella resonabat. Tandem ad pręsidentis genua prouoluti qui astabant, precabantur vt veniā tribueret adolescentię, et errori locum pęnitentię commodaret: exacturus deinde cruciatum, si gentilium literarum libros aliquando legissem. Tu autem. Lectio. ix.

Ego qui in tanto cōstrictus articulo, vellem etiam maiora ꝓmisisse: deierare cępi, et nomen eius obtestans dicere: Domine, si vnquam habuero codices seculares: si legero, te negaui. In hac sacramēti verba dimissus, reuertor ad superos: et mirantibus cunctis, oculos aperio, tanto lachrymarum imbre perfusos, vt etiam incredulis fidē facerē ex dolore. Nec vero sopor ille fuerat, aut vana somnia, quibus sępe deludimur. Testis est tribunal illud ante quod iacui: testis iudiciū triste, quod timui. Ita mihi nunquam contingat in talem incidere quęstionem, liuentes habuisse scapulas, plagas sensisse post somnium, et tanto dehinc studio diuina legisse, quāto non ante mortalia legeram. Tu autem.

OCTOBRIS FESTA.

In festo sancti Remigii episcopi et cōfessoris. die primo Lectio prima.

Remigii sancti Remigij episcopi et cōfessoris: viri pręclarissimi: virtutis et sanctitatis. Hic gentem Francorum idolorum culturis deditam: conuertit ad Christum: rege ipsorum sacro fonte baptismatis et sacramētis fidei

prius initiato. Septuaginta & eo amplius in epatu annos expleuit. Hic inter cętera facta: puellā a morte corporis suscitauit.

dic. 3. ¶ In translatione sancte Clare virginis quęre in fine in officijs nouis.

dic. 4. ¶ In vigilia sancti Francisci. Romana ecclesia facit officium de communi confessorum non pontificum fol. 65. preter orationem & lectiones proprias, sed pro eius deuotione totum posuimus hic officium: pręter lectiones infra octauam, quę habentur in fine in officijs nouis. Ad vesp. aña.

FRanciscus vir catholic⁹, & totus apostolicus, ecclesię teneri fidem romanę docuit, presbyterosq́ monuit: p cunctis reuereri. Psalm⁹. Dixit dominus. 35. Antiphona. Cępit sub Innocentio, cursumq́ sub Honorio, perfecit gloriosum: succedens his Gregorius, magnificauit amplius miraculis famosum. ps. Cōfitebor ti. 35. Aña. Hunc sanctus pręelegerat in patrē: quando pręerat ecclesię minori. hūc spiritu prophetico, prouisum apostolico, prędixerat honori. ps. Beatus vir qui. 36. Añ. Franciscus euangelicum, nec apicem vel vnicū trāsgreditur nec iota: nil iugo Christi suauius: huic onere nil leuius, in huius vitę rota. ps. Laudate pueri. 36. Aña. Hic creaturis imperat, q nutui subiecerat se totum creatoris: quicquid in rebus reperit, delectamenti regerit, in gloriam factoris. Psalmus. Laudate dominū omnes gentes. 37. Capitulum.

Gala. cap. 6. FRatres: Mihi autē absit gloriari nisi in cruce domini nostri Jesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. ℟. Deo gratias. Hymnus.

PRoles de cęlo prodijt: Nouis vtens prodigijs: Cęlum cęcis aperuit: Siccis mare vestigijs.

Spoliatis ęgyptijs: Transit diues sed pauperis: Nec rem, nec nomen perdidit: factus felix pro miseris.

Assumptus cum apostolis. In montem noui luminis: In paupertatis prędijs: Christo Franciscus intulit.

Hac tria tabernacula: Votuz secutus Simonis: Quem huius non deseruit: Numen vel omen nominis.

Legi prophetę gratię, Gratum gerens obsequium: Trinitatis officium, Festo solenni celebrat.

Duz reparat virtutibus, Hospes triplex hospitiuz: Et beatarum mentium: Dum templum Christo consecrat.

Domū, portam, & tumulum, Pater Frācisce visita: Et Euę prolē miseram, A somno mortis excita. Amē. ℣. Ora pro nobis beate Frācisce. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Chri. Ad magnificat añ.

O stupor, & gaudiū: o iudex homo mētiū: tu nostrę militię currus, & auriga: ignea presentibus transfiguratum fratribus, in solari specie vexit te quadriga: in te signis radians, in te vētura nuncians requieuit spūs duplex prophetarum: tuis asta posteris, pater Francisce miseris: nam increscunt gemitus ouium tuarum. Oratio.

DEus, qui ecclesiam tuam beati Francisci meritis fętu nouę prolis amplificas: tribue nobis ex ei⁹ imitatiōe, terrena despicere: & cęlestiuz donorum semper participatione gaudere. Per dominum. Ad matutinū inuit. Regi, qui fecit opera, Christo cōfiteātur. Cuius in sctō vulnera Frācisco renouātur. ps. Venite exulte. Hymnus.

IN cęlesti collegio, Nouus collega colitur: In sanctorum rosario Nouellus flos producitur.

Franciscus florēs gratia: Forma factus humilium: Lętus potitur gloria: Sortis consors sublimium.

Metit de sparso semine, Plenę messis manipulum: Fallens sub terrę tegmine, Nostrę salutis ęmulum.

Hic

Hic carnis supercilium, Legi subiecit spiritus: Mundum vicit, et vitium, Et victo victor inclytus.
Linguę manus preambula: Verbo parauit semitam: Et amplectuntur secula: Doctrinam facto proditam.
In paupertatis predio: Minorum plantans vineam: ostendit magisterio: Vitę viuendi lineam.
Ad ęternas diuitias, Turbas allexit pauperum. Quos ad cęli delitias: Lingua vocauit operum.
Vita doctrina splenduit: Resplendet et miraculis: Sic prefuit quod profuit Via lucerna populis.
Summi regis palatio: Doctor loca discipulos: Salutis priuilegio: Christi pręmuni famulos.
De tenebris miserię: Sequaces stellę pręuię: Quęramus patrem gratię: Consortes tandem glorię. Amen.
In primo noctur. aña. Hic vir in vanitatibus nutritus indecenter: diuinis charismatibus, pręuentus est clementer. Psalmus. Beatus vir. 53. Antiphona. Excelsi dextrę gratia mirifice mutatus: dat lapsis spem de venia cum Christo iam beatus. Psalmus. Quare frem. 53. Aña. Mansuescit, sed non penitus, in primis per languores: qui captis armis cęlitus: ad plenum mutat mores. Psalmus. Domine quid multi. 53. ℣. Amauit eum dominus.
Sermo de vita et moribus sancti Francisci. Lectio prima.

Apparuit gratia dei saluatoris nostri diebus istis nouissimis in seruo suo Francisco: quem pater misericordiarum et luminum: in tam largadulcedinis benedictione pręuenit: quod sicut ex ipsius vitę decursu luculenter appa ret: non solum de mundialibus tenebris eduxit in lucem: sed et perfectis effecit virtutum pręrogatiuis, et meritis celebrem: nec non et pręclaris circa eum crucis ostensis mysterijs, insigniter demonstrauit illustrem. Hic nimirum de vallis spoletanę partibus, ciuitate Assisij, trahens originem: primumque Joannes vocatus a matre: dehinc Franciscus a patre: vocationis quidem paternę vocabulum tenuit: sed et rem materni nominis non reliquit. Licet enim inter vanos fuerit hominum filios iuuenili ętate nutritus in vanis: et post aliqualem literarum notiā lucratiuis mercationum deputatus negocijs: superno tamen sibi assistente pręsidio: nec inter lasciuos iuuenes post carnis petulantiam abijt: nec inter cupidos mercatores sperauit in pecunia, et thesauris. Tu autem domine miserere nobis. ℟. Franciscus vt in publicum cessat negociari: in agrum mox Dominicum secedit meditari: Inuentum euangelicum thesaurum vult mercari. ℣. Deum quid agat vnicum, consultans audit cęlicum, insigne sibi dari. Inuentum euangelicum thesaurū. Lectio secunda.

Inerat namque iuuenis Francisci pręcordijs diuinitus indita cum lenitate mansuetudinis quędam ad pauperes miseratio liberalis: quę secum ab infantia crescens, tanta cor illius benignitate repleuerat: vt iam euangelij non surdus auditor, omni proponeret se petenti tribuere: maxime si diuinum allegaret amorem. In ipso nanque iuuentutis flore: firma se dominos sponsione constringens: quod nunquā (si possibilitas āffore̅t) petentibus pro amore domini se negaret: duz promissum tam nobile vsque ad mortem seruare non destitit, ad copiosiora in deum dilectionis, et gratię incrementa peruenit. Verum licet hic iugiter in corde ipsius diuini amoris vigeret igniculus: ignorabat adhuc adolescens curis terrenis implicitus, cęlestis allocutionis arcanuz: donec facta manu domini super eum, et castigatus fuit exterius, prolixi languoris grauedine: et clarificatus interius, sancti spiritus vnctione. Tu autem domine miserere nobis. ℟. In dei feruens opere statim vt sua vendidit: pauperibus impendere pecuniam intendit. Quę graui suo pondere, cor liberum offendit. ℣. Quam formidante paupere, presbytero recipere, abiectā vilipen-

dit. Quę graui suo. Lectio tertia.

Corporis postmodum viribus vtcūq; resumptis, menteq; mutata in meli⁹: cum militem quendam nobilē quidez genere: sed inopem rebus obuiū insperato habuisset occursu, generosi regis, ⁊ pauperis Christi memor effectus: tanta fuit erga virum pietate permotus: vt decētia quę sibi de nouo parauerat indumēta deponeret: illumq; protinus se nudato vestiret. Nocte vero sequēti cum se sopori dedisset: palatiū speciosum, ⁊ magnū cum militarib⁹ armis crucis signaculo insignitis: is pro cuius amore militi ęgeno subuenerat, dignatiua sibi reuelatione mōstrauit: necnō visa omnia sua fore, militumq; suoꝝ: si crucis Christi verillum cōstanter assumeret, sub asseuerationis certitudine repromisit. Extunc a publicę negociationis tumultu se subtrahens, solitaria loca quęrebat amica męrorib⁹: in qbus cū gemitibus inenarrabilibus incessanter intēderet: post longam precum instantiā, qua sibi perfectionis semitam a domino postulabat ostēdi: ad votū exaudiri promeruit. ℟. Cum pater hunc persequitur latens dat locuz irę, cōstanter post aggreditur, in publicū prodire. Squallenti vultu cernit̃, putatur insanire. ℣. Luto saxis impetitur: sed patiens vir nititur: vt surdus pertrāsire. Squallen.

In scdo noctur. aña. Pertractum domi verberat plus cunctis furens p̃r: obiurgās vincit, carcerat: quem furtim soluit mater. ps. Cum inuocarem. 54. Aña. Jam liber patris furię non cedit effrenati: clamans se voluntarie pro Christo mala pati. ps. Verba mea. 54 Aña. Ductus ad loci pręsulem sua p̃ri resignat, nudusq; manēs exulē: in mūdo se designat. ps. Domine dñs. 54. ℣. Os iusti meditabit̃. Lectio. iiij.

Vna quippe dierum dum sic sequestratus oraret: apparuit ei Christus Jesus veluti cruci confixus: eidem tam efficaciter ingerens euangelicum illud. Qui vult venire post me, abneget semetipsum, ⁊ tollat crucē suam, ⁊ sequatur me: vt mentem ipsius intrinsecus, ⁊ incendio dilectionis adūreret, ⁊ absinthio cōpassionis impleret. Nam ⁊ ad pręmissę visionis contuituz, liquefacta est anima eius: ⁊ memoria passionis Chr̃i, visceribus cordis ipsius adeo imp̃ssa medullitus: vt ⁊ crucifixi domini plagas oculis mentis interius quasi iugiter cerneret: ⁊ vix exteriuſ a lachrymosis gemitibus ꝯtinere valeret. Igitur cum iam pro dilectione Christi Jesu oēm substantiā domus suę quasi nil reputando despiceret: thesaurū sentiebat se reperisse absconditū: pretiosumq; margaritę fulgorem: quorum desiderio tractus, sua disponebat cūcta distrahere: diuoq; mercandi modo negociationem mūdanam, in euangelicā cōmutare. ℟. Cum seminudo corpore laudes decantat gallice zelator nouę legis: latronibus in nemore: Respōdet sic prophetice, preco suz magni regis. ℣. Audit in niuis frigore, proiectus iace rustice, futurus pastor gregis. Respondet sic prophetice p̃co sum magni. Lectio quinta.

Egressus itaq; semel ad meditanduz in agro: cum deambularet iuxta ecclesiam quandā sancti Damiani, quę minabatur pręnimia vetustate ruinā, ⁊ instigante se spiritu eandē causa orōnis intrasset: prostratus ante imaginem crucifixi: nō modica fuit in orando ꝯsolationis suauitate replet⁹. Cūq; lachrymosis oculis intenderet in dominicā crucē: vocez de ipsa cruce ad se miro quodā modo lapsam: corporis audiuit auribus ter dicentē. Francisce: vade, repara domū meam: quę (vt cernis) tota destruitur. Ad cuius stupēdę vocis cōmonitionē mirificam vir dei primū quidē perterritus: dehinc gaudio, ⁊ admiratione repletus: ꝓtinus exurrexit: totū se recolligēs ad perficiendū mandatuz de reparāda materialis ecclesię domo: licet principalis intentio verbi ad eam ferretur: quā Christus sui sanguinis acquisiuit pretioso cōmercio: sicut euz spūs sanctus edocuit: ⁊ ipse postmodū sibi familiaribus reuelauit. ℟. Amicū quęrit pristinū qui spretuz in cenobio tunicula cōtexit: ꝯtemptu gaudens hominū. Leprosis fit obsequio, quos

antea

antea desperit. ℣. Sub typo trium ordinum tres nutu dei preuio ecclesias erexit. Leprosis fit obsequio, quos. **Lectio sexta.**

Mox cunctis (vt potuit) pro Christi amore distractis, ecclesie prelate, sacerdoti pauperculo ad ipsi⁹ reparationem, ꝛ pauperum vsum pecuniam obtulit: ꝛ ꝙ cum ad tēpus secum morari permitteret: suppliciter requisiuit. Acquiescente autem illo de mora: sed timore parentum recusante pecuniam: verus ille iam pecuniarū contemptor: in quandā fenestram pondus metalli proijciens: abiectum velut puluerem vilipendit. Sentiens aūt ex hoc aduersum se patris cōcitatum esse furorē: vtrique locum daret: diebus aliqbus in quadam occulta fouea ieiunās, orans, ꝛ lachrymās latuit: tandemqꝫ spirituali quadā completus leticia: ꝛ virtute indutus ex alto, exterius fiducialiter prodijt: ꝛ ciuitatē constanter intrauit. Quē cū iuuenes cernerēt facie squallidū: ꝛ mente mutatum: ac per hoc alienatum putarent a sensu: lutoqꝫ platearum velut stultū impeterēt: ꝛ clamorosis ei vocibus insultarēt: famulus domini nulla prorsus fractus, aut mutatus iniuria: vt surdus in oībus ptransibat. ℟. Audit in euangelio que suis Christus loquit ad p̄dicandū missis: hoc inquit est quod cupio. Letanter his innitit memorie cōmissis. ℣. Non vtens virga, calceo, nec pera, fune, cingit duplicibus dimissis. Letāter his. **In. iij. noct. añ.** Cor verbis noue gratie solicitus apponit: verbūqꝫ penitētie simplr̄ proponit. **ps.** Dn̄e quis habitabit. 55. **Añ.** Pacem salutē nunciat in spūs virtute: vereqꝫ paci sociat lōginquos a salute. **ps.** Dn̄e in virtute. 55. **Añ.** Ut nouis sancti merita remunerantur natis: his noua tradit monita viam simplicitatis. **ps.** Domini est terra. 59. ℣. Lex dei eius. **Lectio septima.**

Pre oībus autem pater ipsius furens ꝛ fremens tanqꝫ si naturalis esset miserationis oblitus, pertractum domi filiū verberibus angere cepit ꝛ vinculis: vt dū eius ꝑ molestias corpus attereret: ad mundi blanditias animū inclinaret. Experientia tādē certa cognoscens: dn̄i famulū ad quecunqꝫ aspera pro Christo perferenda promptissimū: cū liquido cerneret, ꝙ eū reuocare nō posset: cepit eidem vehementer insistere: vt episcopū ciuitatis vna secum adiret: eiusqꝫ renunciaret in manibus hereditario iuri paternarū oīum facultatū. Ad quod exequēdū dn̄i seruus vltro se offerēs: mox vt puenit coram antistite: nec moras est passus: nec cūctatus de aliquo: nec exegit verba, nec reddidit: quin potius vestimenta sic cuncta deposuit: ꝙ ꝛ femoralia ipsa reiecit: totusqꝫ corā astātibus: vt ebri⁹ spiritu amore illius nudari nō horruit: qui nudus pro nobis in cruce pependit. ℟. Carnis spica cōtemptus area. Franciscus frangēs terēs terrea. Granum purum excussa palea, summi regis intrat in horrea. ℣. Viuo pani morte iunctus: vita viuit vita functus. Granum. **Lectio octaua.**

Solutus exinde mundi contemptor a vinculis terrenarum cupidinū: dum ciuitate relicta securus ꝛ liber, domino laudes in medio nemorum Gallica lingua cātaret: occurrentibus sibi latronib⁹, magni regis preco non timuit: nec a laude cessauit: vtpote q viator seminudus ꝛ vacuus erat: ꝛ apostolico more in tribulatiōe gaudebat. Exinde toti⁹ humilitatis amator, ad obsequendū leprosis se transtulit: vt dum miserabilib⁹ ꝛ abiectis ꝑsonis seruitutis iugo se subderet: sui mundiqꝫ contemptum perfecte prius disceret: quā doceret. Et qdem cum prius eos sup omne hominum genus horrere soleret: (diffusa in eum copiosius gratia) corde tam humili se illorum mancipauit obsequijs: ꝙ ꝛ lauabat pedes, ꝛ ligabat vlcera: ꝛ educebat putredinem: ꝛ saniē abstergebat. Inauditi quoqꝫ feruoris excessu vlcerosarū plagarū ruebat in oscula, os suū ponens in puluere: vt saturatus opprobrijs carnis, supcilium legi spiritus potestatiue subijceret: suiqꝫ dominiū (hoste subacto domestico) pacifice possideret. ℟. De paupertatis horreo sctūs Frāciscus satiat, turbā Christi famelicā in via ne deficiat. Iter pādit ad gloriā, ꝛ vite viā

ampliat. ℣. Pro paupertatis copia regnat diues in patria, reges sibi substituens: quos hic ditat inopia. Iter pandit. Lectio nona.

Igitur cum iam esset in Christi humilitate fundatus, ac paupertate diues effectus: quamuis nil prorsus haberet: reparationi tamen ecclesie iuxta datum sibi e cruce mandatum, adeo solicite cepit intendere: vt et corpus attritum ieiuniis: oneribus lapidum subderet: elemosynarum subsidia etiam ab illis non abhorreret deposcere, apud quos consueuerat abundare. Deuotione quoque sibi assistente fidelium: qui preclaram in viro dei iam ceperant nosse virtutem: non solum sancti Damiani: verum etiam principis apostolorum: et virginis gloriose, ruinosas, et derelictas resarciuit ecclesias: vt que per eum dominus in posterum spiritualiter operari disponeret: sensibili foris opere mysteriali rerum prefignaret. Nam instar reparate triplicis fabrice, ipsius sancti viri ducatu secundum datam ab eo formam, regulam et doctrinam Christi triformiter renouanda erat ecclesia: sicut et vox ad eum facta de cruce tertio replicans de domus Dei reparatione mandatum: preambulum extiterat signum: et nunc in tribus: ab eo institutis ordinibus cernimus esse completum. ℟. Sex fratrum pater septimus absorptus luce celitus futura contemplatur: inter minores minimus. Quis parui gregis exitus preclare speculatur. ℣. Quadrans quoque nouissimus: culparum sibi celitus dimitti reuelatur. Quis parui gregis. ℟. Arcana suis referans octauum tandem recipit: et ad diuersas gentes: binos mittendos federans: Humiliari precipit, et esse patientes. ℣. Iter procedit obtemperans: pastor erectos suspicit ad oscula gaudentes. Humiliari precipit. ℟. Euntes inquit in eum qui nutriet vos dominum iactate cogitatum: sic fratribus erroneum Precludit, et in terminum callem cupiditatum. ℣. Sic curis cor extraneum non prouidet in crastinum in zonis es ligatum. Precludit et inter. ℟. Regressis quos emiserat completo bissenario fratrum, dum confirmando normam sancto: quam scripserat. Iussa dat Innocentius papa de predicando. ℣. In mna. Franciscus fenerat: quem dari monet rem, de lucro reportando. Iussa. Ad laud. et per horas ana.

Sanctus Franciscus preuijs orationum studijs quid faciat instructus: non sibi soli viuere: sed alijs proficere vult dei zelo ductus. Ant. Hic predicando circuit: et quem non homo docuit, fit doctus in stupore: virtutum verba loquitur: nouumque noua sequitur militia doctore. Ant. Tres ordines hic ordinat: primumque fratrum nominat minorum: pauperumque fit dominarum medius: sed penitentium tertius, sexum capit vtrumque. Ant. Doctus doctrice gratia: doctus experientia, que sunt perfectionis: hec fratres docet omnia: tam factis, quam frequentia mellifiui sermonis. Ant. Laudans laudare monuit: laus illi semper affuit: laus in quo saluatoris: inuitat aues, bestias, et creaturas alias ad laudem conditoris. Cap. Fratres: mihi autem absit. Hymnus.

Plaude turba paupercula Patre diuitata paupere. Laudis propina pocula, Sacro depressa vbere.

Hic simplex rectus humilis Pacis cultor amabilis: Lumen in vase fictili Ardens lucens in fragili.

Vili contectus tegmine, Sancto calescens flamine: Vicit algorem caumata, Christi dum gestat stigmata.

Calcans mundumque conterens, Hostes malignos proterens: Auream victor meruit Aureolam dum docuit.

Pauper nudus egreditur Celum diues ingreditur: Spargit virtutum munera, Egris profligat vulnera.

Verorum pater pauperum Nos pauperes fac spiritu: Consortes redde superum, Ereptos ab interitu.

Patri nato paraclito, Decus honor, et gloria: Sancti sint huius merito, Nobis eterna gaudia. Amen. ℣. Ora pro nobis. ℟. Vt digni efficiamur. Ad bnis ana. O martyr desiderio, Francisce quanto studio, compatiens huic sequeris: quem passum libro reperis, quem aperuisti intuens in aere, seraph in cruce positum: ex tunc in palmis, latere, et pedibus

pedibus effigiem, fers plagarum Christi: tu gregi tuo prouide, qui post felicem transitum duce prius & liuide, glorificaque speciem carnis pretendisti. Ad.iij. Cap. Fratres: mihi aut. Resp. bre. Amauit eu dominus & Os iusti medita. Ad.vi. capitulum.

Et quicunque hanc regulam secuti fuerint: pax super illos, & misericordia: & super Israel dei. Re. Os iusti meditabitur. & Lex dei eius. Ad.ix. capitulum.

De cetero nemo mihi molestus sit: ego enim stigmata domini Iesu in corpore meo porto: gratia dñi nostri Iesu Christi cũ spiritu vestro fratres amen. Re. Lex dei eius. & Iustum deduxit. In secundis vesperis añ. Sanctus Franciscus. cum reliquis. Psal. Dixit dominus.35. cum reliquis: in fine Laudate dominũ omnes gentes.37. Capl'z. Fratres: mihi aũt. Hym.

Decus morum dux minorum Franciscus tenẽs brauium: In te vite datur vite, Christe redemptor omnium.

Plaudat frater regnat pater, Conciuis celi ciuib': Cedat fletus psallat cetus Exultet celum laudibus.

Demptum solo datum polo Signorum probant opera: Ergo viuit nam adiuit, Eterna Christi munera.

Pro terrenis votis plenis: Reportat dona glorie: Quem decoras quem honoras: Summe deus clementie.

Hunc sequantur huic iungantur: Qui ex egypto exeunt: In quo duce clara luce: Vexilla regis prodeunt.

Regis signum duce dignum: Insignit manu latere: Lux accedit: nox recedit: Iam lucis orto sydere.

Sit dux fidus clarum sydus: Ducit reluceet deuia: Deuitãdo demõstrando: Beata nobis gaudia.

Mina gregẽ dux ad regẽ Collisor hostis callidi: Nos cõducas & inducas Ad cenã agni prouidi. Amẽ. V. Ora pro nobis. Re. Vt digni effi. Ad magnifi. añ. O virum mirabilem in signis, & prodigiis: languores cum demonijs quoslibet pellentẽ: dat auram suis auium predicans syluestrium verbis intendentem: o vita laudabilis: qua fidem sic magnificat: sed & multos viuificat mortuos defunctus: Francisce nos celestium, fac consortes ciuium, quibus es cõiunctus. Oratio. Deus qui ecclesiam.

¶ De festiuitatib', que veniunt infra oct. beati Frãcisci: nihil tunc agit, sed post oct. celebrantur, & infra octa. leguntur quotidie nouẽ lectiones & octo Resp. Alia oia fiunt sicut in die: excepto q̃ post octa. dñr iste añe ad bñs. & ad magñat. Ad bñs añ. Sancte Franciscisce, propere, veni pater accelera, ad pplm, qui premit, & tenetur sub onere: palea, luto, latere: & sepulto egyptio sub sabulo, nos libera carnis extincto vitio. Ad magnificat antiphona. Salue sancte pater: patrie lux, forma minorum: virtutis speculum, recti via, regula morum, carnis ab exilio, duc nos ad regna polorum.

Infra octa. sancti Francisci quere in fine.

¶ In sanctorum martyrũ Sergij, Bacchi: Marcelli & Apulei. Oratio. 7.die.

Sanctorum martyrũ tuorũ nos dñe Sergij: Bacchi: Marcelli & Apulei, beata merita prosequãtur: & tuo semp faciant amore feruẽtes. Per dominũ. Lectio prima.

Temporibus Maximiani augusti imperatoris in prouincia Augusta eufratena, passi sunt sub eodẽ Sergi' & Bacchus: q cũ essent primicerij palatij imperatoris: apud eundẽ imperatorẽ de christianitate accusati sunt. Quod ille nõ credens: duxit illos secũ ad templum Iouis: eiq; sacrificans: vidit q̃ illi extra templũ remanẽtes, pollui noluerũt idolotitis. Vnde cõperto q̃ Christum colerent: veste militari deposita, catenis onusti, per totã ciuitatem ducuntur: & sic ad palatiũ reducti: cũ christum plenissime confiterent: catenis grauissimis alligati, ad ducem Antiochũ destinãtur: qui ab angelo cõfortati: cum de erroribus idolorum disceptarent: Sergius in carcerem mittitur. Lectio secunda.

Beatus autẽ bacchus extẽsus, neruis crudis vsq; ad effusionẽ sanguinis & diruptionẽ ventris ac iecoris laniat. Ma-

giss tyrãnũ provocans: tandem ad vocem dei vocantis expirãs, devorãdus a bestijs extra castrũ iactat. Sed volucres a bestijs seruauerunt illesum cadauer, donec a fidelibus sepulture traderetur. Eadem nocte cum se Sergius a socio destitutum lugeret: apparuit ei sanctus Bacchus in habitu milicie et vultu angelico: monens eũ, ne merore deficeret: sed fortiter ipsum sequẽs, ad paratam sibi gloriam perueniret. Lcõ. iij.

Cum igitur sequenti die antiochus verbis suis nõ posset inflectere Sergium ad culturam deorum: clauatis sotularibus, calciatũ ante currũ eius noue miliarib' fecit eũ currere: sz ĩ carcere postea reclusus, ab angelo visitatus et sanatus est. Iterum autem tyrãnus clauatis sotularibus fecit ante currũ eius ad aliũ locũ nouẽ miliaribus currere: et cũ imobilis in fide maneret: data sentẽtia, cũ multis qui mortẽ eius deflebant, capitis obtrũcatione, ad deũ feliciter euolauit. Ipso etiã die rome sanctorum Marcelli et Apulei. Qui relicto Simone mago, per beatũ Petrũ facti catholici: doctrinã sequentes apostolicã: martyrio sunt coronati glorioso. Tu autẽ domine.

7. die. Sãcti Marci pape et cõfessoris. Oratio.

Exaudi domine preces nostras: et intercedente beato Marco cõfessore tuo atqꝫ põtifice: supplicationes nostras placatus intẽde. Per dominum nostrũ Iesum. Lcõ. j.

Marcus natione roman': ex patre Prisco: sedit annos duos: menses octo, dies decem. Fuit aũt temporibus Constãtini et Nepotiani, ac secũdi cõsulatus: ex die kalẽdarum februarij: vsqꝫ in diem kalendarũ octobris. Hic cõstituit: vt eps hostiẽsis, q cõsecrat epos vrbis: pallio vteretur: et ab eodem eps vrbis Rome cõsecraretur et cõstitutũ de oĩ ecclesiastico ordine fecit. Hic fecit duas basilicas: vnã via ardeatina: vbi requiescit: aliam in vrbe Roma, iuxta templum palatini. Lectio secunda.

Huius suggestione obtulit Cõstantin' august' basilice: quã cemeteriũ cõstituit, via ardeatina fundũ rosarum cum omni agro cãpestri: preciũ solidorum quadraginta. In basilica in vrbe obtulit hec. Patenã argenteã pensantẽ libras viginti. Amas argẽteas: pẽsantes libras viginti. Scyphum argẽteũ vnũ: pensantẽ libras decem. Calices ministeriales argẽteos: pẽsantes libras duas: Coronã argenteam: pensantẽ libras decem. Fundũ Antonianum via claudia, precium solidorum quadraginta. Tu autẽ domine. Lectio tertia.

Fundum Bacchanas via appia: precium solidorum quadraginta, et tremisses duos. Fundũ horream via ardeatina: precium solidorum quadraginta et tremissem. Hic fecit ordinationes duas per mẽsem decembrẽ: pñbyteros viginti quinqꝫ: diaconos septem: epos per diuersa loca numero vigintiseptẽ. Qui etiã sepult' est in cemeterio Balbine via Ardeatina, pridie nonas octobris: et cessauit episcopatus dies viginti.

Sanctorum martyrum Dionysii, Rustici et Eleutherij. [illegible] Oratio. 9. die.

Deus qui hodierna die beatum Dionysiũ martyrem tuũ virtute cõstãtie in passiõe roborasti: quiqꝫ illi ad pdicãdũ gẽtib' gliam tuã Rusticũ et Eleutheriũ sociare dignatus es: tribue nobis quesumus: ex eorum imitatione pro amore tuo prospera mũdi despicere: et nulla eius aduersa formidare. Per dominum nostrum Iesum. Lectio.

Apud Parisios natale sanctorum martyrum Dionysij epi: Eleutherij pñbyteri: et Rustici diaconi. Qui beat' eps a põtifice romano in Gallias directus: vt pdicatiõis opa populis a fide Christi alienis exhibẽret: tandẽ parisiorũ ciuitatẽ deuenit. Et per aliquot annos sanctũ opus fideliter et ardenter execut' a pfecto Fescẽnino sisinnio cõprehensus: et cũ eo sanctus pñbyter Eleutherius et Rustic' diaconus: gladio aĩaduersi, martyriũ compleuerũt.

Sancti Cerbonii epi et cõfessoris. L. j. 10. die.

Vir venerabilis vite cerbonius Populonij episcopus, magnam diebus nostris sanctitatis probationem dedit. Nam *Gregor. in tercio dialogor. cap. xi.*

cum

cum hospitalitatis studio esset valde intentus: die quadam transeuntes milites hospitio suscepit. Quos susceptos, supervenientibus Gothis abscondit: eorumque vitam ab eorum nequitia abscondendo servavit. Quod cum gothorum regi Totile perfido nunciatum fuisset: crudelitatis immanissimeque vesania succensus: hunc ad locum qui octavo ab huius urbis miliario Merulis dicitur: ubi tunc ipse cum exercitu sedebat, iussit deduci: eumque in spectaculo populi, ursis ad devorandum proiici. Tu autem domine. Lectio secunda.

Cumque idem rex perfidus in spectaculo consedisset ad conspiciendum mortem episcopi: magna populi turba confluxit. Tunc episcopus in medium deductus est: atque ad eius mortem immanissimus ursus exquisitus: qui dum sancti humana membra carperet: sevum regis animum satiaret. Dimissus itaque ursus ex cavea est: qui iratus, concite episcopum petiit. Sed ursus subito sue feritatis oblitus: deflexa cervice: submissoque humiliter capite: lambere episcopi pedes cepit: ut patenter omnibus daretur intelligi: quia erga virum dei: et ferina corda essent hominum, et quasi humana bestiarum. Tunc omnis populus qui convenerat ad spectaculum mortis, magno clamore versus est in admirationem venerationis: ac etiam ad eius reverentiam colendam, rex ipse permotus est: et adhuc nonnulli supersunt qui huic rei visi affuerunt. Lectio tertia.

Idem etiam sanctus vir Cerbonius, cum in ecclesia sua scilicet Populonii cui preerat sepulchrum preparasset, et Longobardorum gens in italiam veniens cuncta vastasset: ad Helbam insulam accessit: qui cum ibi infirmatus esset ad mortem: clericis suis obsequentibus sibi precepit dicens. In sepulchro meo quod mihi populonii paravi: me ponite. Cumque illi dicerent, se hoc agere non posse, cum longobardi loca illa tenerent, et ubique discurrerent: respondit. Reducite me secure et nolite metuere, sed festinè me illic sepelire curate, et subito inde discedite. Eo igitur defuncto, corpus eius in naviculam posuerunt, ut illud deferrent. Cumque in via essent: immensa pluvia erupit: et per totum illud maris spacium, quod ab helba insula usque Populonium distat: cum procellosa pluvia descenderet: una pluvie gutta, in navim illam non descendit. Sepulto igitur sancti corpore ut iusserat: et subito recedentibus: longobardorum dux crudelissimus Gumarith advenit. Ex quo claruisse sanctum illum spiritu prophetie manifeste patuit: mandando subitum eorum recessum.

¶ Officium sanctorum septem fratrum ordinis minorum, quere in officiis novis. 13. die.

¶ Sancti Calixti pape et mar. Oratio. 14. die.

Deus qui nos conspicis ex nostra infirmitate deficere: ad amorem tuum nos misericorditer per sanctorum tuorum exempla restaura. Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum: qui tecum vivit et re. Lectio prima.

Calixtus natione romanus ex patre Demetrio: de regione urbe ravennatium: sedit annos quinque: menses duos, dies decem. Fuit autem temporibus Macrini et Heliogabali: a consulatu Antonini et Alexandri martyrio coronatur. Hic constituit ieiunium die sabbati quater in anno fieri, frumenti, vini, et olei: secundum prophetiam. Hic fecit basilicam trans tyberim: hic fecit ordinationes quinque per mensem decembrem: presbyteros sexdecim: diaconos quatuor: episcopos per diversa loca numero decem et novem. Qui sub persecutione Alexandri imperatoris: martyrii gloriam adeptus est. Lectio secunda.

Postque enim Palmatium consulem cum omni domo sua baptizavit: et senatorem simplicium ac domum eius: atque Felicem cum uxore sua Blanda: quam a paralysi curavit: et iidem ipsi ab Alexandro occisi, universi gloriam martyrii consecuti sunt. Sed et postque Calepodius presbyter eius, gladio martyrium sumpsit: retentus est beatus Calixtus papa ab Alexandro: et diutissime fame cruciatus: et quotidie fustibus cesus: atque prohibitum est, ne quis ad eum veniret. Si vero aliquis venire noctu auderet, comprehensus, occideretur. Qui cum multis diebus esset in custodia: venit ad eum Calepodius per visum: et consolabatur eum dicens. Firmus esto pa

ter:qa corona tua iã perfecta est. **Lcõ.iij.**

Erat autem ibi miles quidam nomine Priuatus, vlceribus plenus:qui doloribus cõtinuis cruciabatur. Hic misit se ad pedes sancti Calixti:rogãs vt sanaret eum ab vlcerib⁹, ⁊ doloribus suis. Quẽ mox sanctus põtifex ab vlceruʒ dolore ac feditate: simul ⁊ ab infidelitate, in nomine sanctę trinitatis baptizatum curauit. Qd̃ audiens Alexander:ipsum quidẽ militem fecit plũbatis deficere:beatũ vero Calixtũ per fenestram domus pręcipitari:⁊ ligato ad colluʒ eius saxo:in puteum demergi: ⁊ eum per rudera tumulari. Post dies vero decem ⁊ septem : presbyter ei⁹ Austeri⁹ cum clericis noctu veniẽs: leuauit corpus ei⁹: ⁊ sepeliuit in cęmeterio Calepodij, via Aurelia:sub pridie idus octobris. Et fecit illud cęmeteriũ via Appia:vbi multi sacerdotes ⁊ martyres requiescũt:quod appellatur vsq3 in hodiernum diẽ : cęmeterium Calixti: ⁊ cessauit episcopatus dies sex.

dic.18. **Sãcti Luce euangelistę. Oratio.**

Interueniat pro nobis quęsumus domine sanctus tuus Lucas euãgelista:qui crucis mortificationeʒ iugiter in suo corpore pro tui nominis honore portauit. Per dominum nostruʒ Jesum Christum filiuʒ tuum.

Hieronym⁹ in libro illustriũ viroꝝ. Lcõ.j.

Lucas medicus anthiochẽsis: vt ei⁹ scripta indicãt: grçci sermonis non ignarus: fuit sectator apli Pauli: ⁊ oĩs eius peregrinationis comes, scripsit euangelium de quo idem Paulus. Misimus inquit cum illo fratrẽ cuius est laus in euãgelio, p omnes ecclesias. Et ad Colossenses: Salutat vos Lucas medicus charissimus. Et ad Tymotheum. Lucas est mecum solus. Aliud quoq3 edidit volumẽ egregium:quod titulo apostolicarũ actionũ pręnotatur: Cuius historia vsq3 ad biẽnium Romę cõmoranti Paulo peruenit: idest ad quartũ Neronis annum. Ex quo intelligimus, in eãdem vrbe librum esse compositum. **Lectio secunda.**

Igitur de laudibus Pauli ⁊ Teclę ⁊ totam baptizati Leonis fabulam:inter scripturas apocryphas computemus. Quale enim est vt indiuiduus comes apostoli, inter cęteras eius res, hoc soluʒ ignorauerit? Sed ⁊ Tertulianus vicinus illorum temporum refert: presbyterum quendam in Asya spudactim Pauli apostoli conuictum apud Joannem ꝙ auctor esset libri: ⁊ cõfessũ se hoc pauli amore fecisse: loco excidisse. Quidam suspicant quotiescunq3 Paulus in epistolis suis dicat, iuxta euangelium meum:de Luce significare volumine:⁊ Lucam, non soluʒ ab apostolo Paulo didicisse euangelium:qui cum domino in carne non fuerat:sed ⁊ a cęteris apostolis:quos ipse quoq3 in pricipio voluminis sui declarat dicens. Sicut tradiderunt nobis qui a principio ipsi viderũt: ⁊ ministri fuerunt sermonis. Igitur euangelium sicut audierat scripsit: Acta vero apostolorũ sicut viderat ipse cõposuit. Sepultus est Cõstantinopoli:ad quam vrbem vigesimo ꝯstantini ãno: ossa ei⁹ cũ reliquijs Andreę apostoli trãslata sunt. **Lcõ tertia.**

Lucas hebraice: latine interptatur ipse cõsurgens, siue ipse leuans, qui dicitur Elucanus, euangelista:eruditissimus in sermonibus gręcis, arte medicus:natione syrus:scripsit in gręcia euãgeliũ Theophilo epõ:initiãs a sacerdotali spiritu dicens. Fuit in diebus herodis regis Judeę sacerdos nomine Zacharias:vt ostẽderet Christum hostiam fuisse effectum pro salute mundi:⁊ in aduẽtu eius obmutescere sacerdotiuʒ iudęorum: ⁊ prophetiã cessare. Ipse est enim apostolicę cõscriptor historię:quem pleriq3 tradunt proselitũ fuisse:⁊ hebręas literas ignorasse. Hic quidem per vituli mysticum vultum, Christũ pro nobis p̃dicat imolatum. Unde merito in similitudinem animaliũ boui cõparatur. Hic tamen fuit Pauli discipulus:⁊ indiuidu⁹ comes peregrinatiõis eius. Qui ab ineũte

pueritia

pueritia castissimus fuit: ꝛ euangelicę ꝑdicationis opus exercuit: seruiens dño o sine crimine. Nā neqꝫ vxorē habuit: neqꝫ filios: Obijt autē septuagesimoquarto vitę suę anno: ꝛ sepultus est in Bithynia plenus spū scō. Cuius ossa regnante Cōstantino: in cōstātinopolim sunt translata: cuius natalitiū celebraꝛ qntodecio kal. nouēbris. Reliqua leguntur de cōi euāgelistarum.

¶ In festo vndecim millium virginū. Si quis non habet officiū propriuꝫ, debet facere de cōi virginū. Ad vesperas añ. Sol nouus. ps. Dixit dominus. cum rel'. Psalmi de scta Maria. Cap. Fratres: q gliaꝛ. 68. Hym. i tono. Exultet cęlū laudibus.

Exultet cętus millium Sanctaꝝ fulgens virginum. Suis corona nobilis Nobiscum adsit seruulis.

Deus tuarum martyrum Septus coronis millium: Undenę turbę virginis Nos adiuua suffragijs.

Rex gloriose virginuꝫ Theos almarum millium: Earuꝫ per suffragia Dimitte nostra crimina.

Iste confessor omniū Candor sanctarum virginum: Propitietur populis Undeni chori famulis.

Uirginis ples domino. Et Ursulę egregio Reportat almas virginum Undecim grates millium.

Presta pater per virgines: Et fili per vndecies: Almum flamen per millies Gloriemur vt septies. Amen. ℣. Adducenꝛ regi virgines post eam. ℟. Proximę eius. ꝛc. Añ. O felix germania tam decoro germine virginū ornata: beata Colonia precioso sanguine martyruꝫ ditata: vere iuste tu lętaris, quę thesauro sup aurum nobili ditaris. Psalmus. Magnificat. 36. Oratio.

Deus gloria virginū ꝛ amator earuꝫ: qui beatę Ursulę i palma martyrij ꝯtulisti vndecim milliū virginū comitatū: cōcede nobis famulis tuis, carum multiplici interuentu petitionum efficaciā: fidei constantiam: ꝛ operis puritateꝫ. Per do. Ad matu. inui. Regē regū dñꝫ venite adorem⁹: Qnia ipse est corona sanctarū virginum. ps. Uenite Hym. Uirginis proles. 68. In. j. noc. añ. Noua bella virginum dñs elegit: ab extremis Hunniū quas sibi collegit. ps. Dñe dñs nr̄. 68. Añ. Pugnant sexu fragiles cęlitus imbutę: sed insuperabiles fidei virtute. ps. Cęli enar. 68. Añ. Beata militia quę pro regi glorię: de mundi malitia triumphauit hodie. Psalmus. Domini est terra. 69. ℣. Specie tua ꝛ pulchritu.

De vita btē Ursulę, ꝛ sociaꝝ ei⁹ vgi. L. j.

Fuit in partib⁹ Britanię rex quidā: qui re ꝛ nomine vocabatur Deonotus: religiosus taꝫ fide quam moribus. Hic vt deo filios ꝓcrearet ſm spem quā habuit Abraham: accepit vxorem, quę erat valde nobilis ſm seculi dignitatē: virtutib⁹ adornatā: ortā parētibus christianis. Cū itaqꝫ rex cum regina a deo filiū expeterēt: qui regni successor deberet existere: dedit eis deus filiam: quę eis cęlestem patriā prępararet sine fine permansuram: quā in baptismate Ursulam vocauerūt: qa vrsuꝫ idest diabolum sufferre debebat. Hęc itaqꝫ virgo cūꝫ taliter educareꝛ, ſm ꝙ decebat regis filiā enutriri: cępit teneros ętatis suę annos virtutibus precedere: ꝛ in lege dñi die ac nocte meditari, diuinis ꝛ euangelicis erudiri pręceptis: ꝛ ad suuꝫ sponsum Christum toto corde: ꝛ toto aīo suspirare: nec quicquam amabat in se, qđ Christo suo spōso sciebat displicere. Pulchra erat facie: sed pulchrior fide. ℟. Deonoto fuit nata placens cūctis deo grata Ursula regalis. Cuius mirę speciei pulchritudinis mirandę non erat ęqualis. ℣. Regi magno pulchra nimis desponsatur dum instaꝛ precibus ꝛ minis. Cuius. Lectio secunda.

Cuncqꝫ tam nobilissimę virginis fama lōgi⁹ ꝑsonaret, ad aures ꝑuenit regis Anglię potentissimi gentilis tyrāni: q crudelitate sua hincinde regnabat. Qui cogitare cępit in corde suo si filius suus fi-

liã Deonoti regis haberet in vxorē: suũ regnũ plurimum ampliaret. Mittit igitur solēnes nũcios ad patrē virginis, magnis ꝓmissionibus ⁊ blãditijs. Insuper ⁊ minas, ⁊ terrores vltimo ei ex parte regis inferrent: vt qui blanditijs ⁊ donarijs nolit acquiescere deprecãti: ad min⁹ timore sue potētie, suas preces efficaciter exaudiret. Audiens ergo nuncijs regis pater puelle: rex pius, cepit valde dubitare: tum quia Christi fide signatã cultori idolorũ tradere indignũ reputabat, tũ q: ipsã nullatenus cōsentire cognosceret: tũ q: regis potentiã ⁊ ferocitatē formidabat, lachrymis ꝑfusus, se in orationē dedit: ⁊ de celo auxilium postulauit. ℟. Uirgo desideriũ habens castitatis. Meditatur ⁊ miratur tē quasi mysteriũ sue voluntatis. ℣. Deo se cũ disponēte quod tractabat firma mente. Meditatur ⁊ miratur. Lectio tertia.

Cum igitur virgo Christi vultum patris tristē ⁊ turbulētũ deprehēderet: paterno dolori magis quam sibi cōpatiens: se dedit in orationem, die ac nocte lachrymis orans ad dñm: vigilijs ⁊ ieiunijs se affligens pro sui patris liberatione, sicque ea orante, paululum obdormiuit. Tunc Christus per visionē reuelauit ei de certamine vite sue, ⁊ de numero virginũ, que cũ ipsa passure erãt. Habita igitur huiusmodi visione, accessit hilari vultu ad patrem: ⁊ ei ꝑsuasit, vt ꝑdicto regi assensum prebere: ea tamen cōditione proposita, vt virgines nobiles ac electissimas sibi ad solatiũ traderet. Necnon ⁊ tam sibi q̃ alijs mille virgines assignaret: ⁊ vndeci triremes bene preparatas. Denturque nobis tres anni induciarum ad cōsecrationē ⁊ honorē nostre virginitatis. Baptizetur iuuenis, ⁊ in his tribus annis in fide instruatur. Sapientia atque cōsilio vsa est: vt aut difficultate proposite cōditionis animũ eorum ab hoc auerteret: aut hac opportunitate predictas virgines secũ deo dicaret. ℟. Apparatu nauiũ decenter expleto: ad salutis brauium omnes cursu leto virgines anhelãt. Nec quod votis gestiũt alijs reuelãt. ℣. Ludere se simulãt: pelago vagãtur: iuicē se simulãt: pariter hortant. Nec qd vo.

In secundo nocturno añ. Adducent regi virgines post eã: proxime ei⁹ afferētur tibi ĩ letitia ⁊ exultatōe. ps. Eructauit. 69. An. Sponsi currit in odore iocunda societas: quã attraxit ex amore, pregustata suauitas: vt rose tot millia rutilãt cruore: ⁊ florent vt lilia niueo candore. ps. De⁹ noster refugium. 70. An. His celestis paradisus adornat⁹ floribus: angelorum mulcet visus delectat odorib⁹ ps. Magn⁹ dñs. 70. ℣. Adiuuabit eam. Lectio quarta.

His itaque auditis legati regis: alacres facti iter ceperunt quo venerant: citissime ad suũ dominũ reuertentes, ꝓ tali legatione maximũ a rege premium expectantes. Cũque regi per ordinē omnia recitassent: letatus est valde: ⁊ iuuenis eius filius cum principibus ⁊ baronis ⁊ vniuerso regno: pre amoris magnitudine gauisi sunt vltra q̃ credi potest. Instituit igitur iuuenis ardēti⁹ patri, vt omnia que virgo petierat: effectum obtinerent efficacē. Perfecto itaque opere nauium, ⁊ completo numero virginum, vna erat de virginibus nomine Pinosa ceteris nobilior: pulchritudine: moribus ⁊ virtutib⁹ alias virgines precellēs. Hanc pater amoris gratia Ursule sociauit: ⁊ secunda post Ursulã oium virginũ extitit magistra. ℟. Uisionis Ursule celitus ostense, sacramento credule simul inoffense Agone perculse confidunt participes. ℣. Charitate vulnerate mori pro Christo sunt parate. Agone perculse confidunt participes. Lectio quinta.

Post hec ordinata iaz die, omnes virgines simul ad reginã venerũt. Tũc beata virgo Ursula cum multitudinē virginum vidisset: quas diu desideranti animo expectauerat: hilari vultu ⁊ corde primũ retulit gratias creatori: postea secretuz suum ⁊ ꝓpositum suũ eis indicauit: ⁊ sanctis exhortationib⁹ eas erudiuit: ⁊ in fide corcarũ roborauit: ⁊ in nouã militiã ibidē oēs cōiurant. Nam statim belli ꝑludia inchoant:

choãt:modo currũt:modo discurrũt: mo
do fugiebãt,modo bella adinuicẽ facere si
mulabãt.Omni enim genere ludoꝝ erant
exercitatę,nil qd aĩo occurrebat relinque-
bant.Et sic faciebant ꝑ singulos dies: mo
do mane:modo meridie: modo vespe: ad
spectaculum rex ⁊ oĩs populus conflue-
bant:oĩ gaudio ⁊ admiratione repleti.℟.
Opportuni tẽporis sic hora captata, ter-
ga scindit ęquoris iuuentus optata. Ua-
nis vento ratibus, ⁊ velis inflatis. ℣. Ad-
uehũtur litori quo se Rhenus ęquori sere
nus infundit. Uatis vento. Lectio sexta.

DEinde sub spatio vni⁹ diei ⁊ noctis
virgines ventum prosperum haben
tes:venerunt ad quendã portũ qui Tya
le dicitur:⁊ inde ꝑ fluuiũ qui Rhenus ap-
pellatur peruenerunt Coloniam.Ubi an-
gelus domini beatę Ursulę apparuit:⁊ ꝓ-
dixit eas illuc numero integro reuersuras:
⁊ coronas martyrij percepturas. Simili
modo admonitione angeli Romã tenden
tes: ꝑ Rhenũ ad vrbẽ basileam applicue
runt:quibus se iunxit episcopus Basilien
sis cũ sancta Gerasina regina Sicilię soro
re Macorosij episcopi:⁊ Marię mr̃is scẽ
Ursulę cũ quatuor filiab⁹ suis Babylia:
Juliana: Uictoria: ⁊ Aurea: ⁊ filio suo
paruulo Adriano:qui amore sororũ suaꝝ
vltro se peregrinationi ingessit. Hę oẽs re
lictis ĩ Basilea nauibus: Romã pedestres
peruenerunt. ℟. Sãctis Romę visitatis
repetunt Germaniam:vbi cunctis iã va
statis, hunnoꝝ insaniã infusam reperiunt.
Insuper Coloniam hostibus conclusam.
℣. Dira seuit vastitas:his in malis virgi-
nalis nõ formidat castitas. Insuper colo.
In.iij.no.aῄ. Gaudeat ecc̃lia q̃ tot natali
tia ṽginũ sęcũda,ĩsignes victorię fragiles
milirię faciũt iocũda. ps. Cantate.70. Aῄ.
Digne laudant,gaudent homines,angeli
lętantur, dum victrices virgines cęlo co-
ronantur. Psalmus. Dominus.71 Aña.
Istę regi glorię charę Margaritę, inuen-
tę sunt hodie longius quęsitę. Psalmus.
Cantate.71.℣. Elegit eas deus ⁊ pręele-
git eas.℟. Et in taber. Lectio septima.

SUmmus ergo põtifex Cyriacus cũ
de Britãnia: ⁊ inter virgines, mul-
tas suas cõsanguineas cõspiceret gauisus
est valde ex earum aduentu, easq͂ cum om
ni suo clero summo cum honore suscepit.
In ipsa vero nocte papę reuelatur diuini-
tus:eũ cum ipsis virginibus palmã mar-
tyrij fore percepturũ. Quod apud se cę-
lans:multas ex ipsis quę nondum bapti-
zatę fuerant baptizauit. Duo autem ini-
qui principes romanę militię: Maximus
scilicet ⁊ Africanus,videntes virginũ mul
titudinem:⁊ ꝙ multi ⁊ multę ad eas con-
fluerẽt: timuere,ne per eas cresceret religio
christiana. Quapropter iter eorum diligẽ
tius explorantes:nuncios miserũt ad Ju-
lium suum cognatum principem gentis
Hunnorum:vt educto exercitu cõtra eas:
cum venirent Coloniam, tanq͂ christia-
nas trucidarent ℟. Ad locum certami-
nis ductu Rheni fluminis subito ferun-
tur. Datę porcis margaritę lupis oues nõ
inuitę passim feriuntur. ℣. Felix locus tã
decorus q͂ sacrarum corpora. Datę por-
cis margaritę lupis oues non. Lcõ.viij.

BEatus igitur Cyriacus cũ nobili il-
la virginũ multitudine de vrbe egres
sus est. Secutusq͂ est eum Uincentius car
dinalis: Jacobus de Britannia archiepi
scopus Antiochenus: Mauritius leuica-
nę vrbis eps̃: auũculus Babylię ⁊ Julia-
nę. Solarius Lucensis episcopus. Eleu-
therius vero spõsus beatę Ursulę manens
in Britãnia: ꝑ visionẽ angelicã admone-
tur:vt protinus surgẽs, sponsę suę occur-
rat:⁊ cũ ea in colonia martyrij palmã ac-
cipiat. Nam pater eius primo anno quo
Christianus factus mortuus est: eidem
successit in regno. Eleutherius igitur diui
nis monitis acquiescens:matrem suã ba-
ptizari fecit: ⁊ cum sorore sua Florentina
iam chr̃iana: Clemẽtina Clemente episco
po: Marculo ep̃o grecię:⁊ nepte sua Con
stãtia filia Dorothei regis Constantino-
politani:ad martyriũ sanctis virginibus
se iunxerunt. ℟. Beata vere mater eccle-
sia, quã sic honor diuinę dignationis illu-

minat: quam victoriosorū gloriosus martyrum sanguis exornat. Quam inuiolatę confessionis cādida induit virginitas. ℣. Floribus eius nec rosę: nec lilia desunt. Quam inuiolatę. Gloria. Lectio nona.

Omnes igit᷑ virgines cū supradicta comitiua Coloniā redierunt, et ipsam iam ab Hunnis obsessam inuenerūt. Quas barbari vidētes, irruerūt super eas cum clamore nimio: et quasi lupi seuientes in oues: totam illam multitudinē occiderunt. Cū aūt ad beatā Ursulam ceteris iugulatis venissent: vidēs princeps eius mirabilem pulchritudinem obstupuit: et cōsolans eam sup necem virginū: promisit q̄ eam sibi in coniugē copularet. Sed cum hoc ipsa penitus respuisset: ille q̄ se contemptum vidisset: directa sagitta eā transfixit, et hoc modo suum martyrium cōsummauit. Cōsummata itaq̄ barbarorū crudelitate in virgines: dedit illos deus in reprobū sensum: ita vt viderent contra se venientes armatos exercitus: tot numero, quot virgines occiderunt: qui eos fugauerunt vsque ad barbaras nationes. Tu autem dn̄e mise. Ad laudes et per horas añ.

Sol nouus ab insula surgit occidētis: dum virtutū Ursula fulget incremētis. Ps. Dn̄s regnauit. s. cū rel. Añ. Hę puellę regię sponsi cōmensales: agni tyrannistrię angelis equales. Añ. Muliebrē ad ornatū mundū acceperūt: et ad verum et beatum regem intrauerunt. Añ. Hi sunt flores venustatis quos spirantis gratię: ver, et estas charitatis cōdurerūt hodie. Añ. Gustauerunt et viderunt q̄ dulcis es dn̄e: et libenter ipenderunt se pro tuo nomine. Cap. Fratres: q glorłat. 68. Hym nus. Jesu corona vir. ℣. Adducentur regi virgi. et dicit᷑ in vtrisq̄ vespe. et matu. Ad bn̄s añ. Bn̄dictus es rex glorię, q palmā victorię dedisti fragilibus: et sexum fine viribꝰ vincere fecisti demonis virtutē: quarum pijs precibus nobis supplicantibus tribuas salutē. Ps. Benedictus. Oratio vt supra. Ad tertiam: sextam: et nonam: capitula: et responsoria breuia dicuntur de cōmuni virginum. fol. 72. Ad vespe. añ. Sol nouus. Cum reliquis. psalmi de cōmuni virginum. Cap. Fratres, qui gloriatur. Hymnus. Exultet cetus. ℣. Adducentur regi virgines post eā. ℟. Proxime eius afferentur. Ad magnificat añ. O flos campi et lilium conualliū Jesu Christe: qui es sponsus et amator virginum: q̄ iocundum interesse tuo semp conspectui: quem laudātes prosequuntur virginales cunei: vbi dulcis resonat melodia: virgo Ursula simul cū vndenis millibꝰ: et frequēter ingeminat, tibi Christe sit laus et gloria. Oro Deus glia virginū et ama. vt supra.

In sancti Hilarionis abbatis. Lcō. j.

Hilarion ortꝰ ex vico Tabata: qui circiter quinq̄ milia a Gaza vrbe Palestinę ad austrū situs est. Cum parentes haberet idolis deditos: rosa vt dr̄, de spinis floruit. A quibus missus Alexādriam: grammaticę traditus est. Ibi q̄ quantum illa patiebatur etas: magna igenij et morū documēta prebuit: breui charus omnibus: et loquendi arte gnarus. Quod q̄ his maius est omnibꝰ: credēs in domino Jesu: tota q̄ illi voluntas in ecclesię cōgregationibus erat. Audiēs autem tunc celebre nomen Antonij: qđ per oēs egypti ppl'os ferebat᷑: accēsus visendi eū studio: perexit ad eremū. Et statim vt eū vidit: mutato pristino habitu: duobꝰ mēsibꝰ iuxta eū māsit: cōtēplās ordinē vitę eiꝰ: morū q̄ grauitatē: q̄ creber in orone: q̄ humilis i suscipiēdis frībꝰ: seuerus in corripiēdis: alacer in exhortandis esset: et cōtinētiam, cibi q̄ eiꝰ asperitatem nulla vnq̄ frangeret infirmitas. Lcō. ij.

Reuersus aūt cum quibusdam monachis ad patriā: parentibus iam defunctis: partē substātię fratribus: partem pauperibus largitus est: nihil oīno sibi reseruās. Erat aūt tūc annorū qndecim. Sic nudus et armatus in Christo, solitudinem ingressus est: sacco tm̄ mēbra coopertus: et pelliceam habens empeditem, et thermatē, quam illi beatus Antonius pficiscēti

dederat

dederat:sagūq̃ rusticū:quindeci tm̄ caricas post solis occasum cōmedēs. Igitur a sextodecimo anno, vsq̃ ad vicesimū ętatis suę annū: ęstus & pluuias breui tuguriūculo declinauit: qḋ iunco & carice texerat:structa deinceps breui cellula: quę vsq̃ hodie pmanet:latitudine pedū quatuor: altitudine pedū qnq̃: hoc est statura humiliore: porro lōgitudine paulo ampliore, q̃ eius corpusculum patiebat: vt sepulchrū potius, q̃ domū crēderes. Lcō.iij.

Capillū semel in anno, die pascę tondit. Super nudam humū in strato iunceo, vsq̃ ad mortē cubitauit: saccū quo semel fuerat indutus, nunq̃ lauans: nec mutauit alteram tunicā: nisi cū prior pēnitus scissa esset. Scripturas quoq̃ sanctas memoriter tenens:post orōnes, psalmos, quasi deo pręsente recitabat. A vigesimo primo anno vsq̃ ad vigesimūsextū: tribus annis dimidiū lētis sextariū: madefactum aqua frigida comēdit: alijs trib⁹, panē aridū cū sale & aqua. Porro, a vigesimoseptimo vsq̃ ad tricesimum: herbis agrestibus, & virgultorum quorūdā radicib⁹ crudis, sustētatus est. A tricesimo aūt primo, vsq̃ ad tricesimumquintū, sex vncias hordeacei panis: & coctum modice olus, absq̃ oleo, in cibo habuit. Tu autem domine miserere nobis. Lectio.iiij.

Sentiēs aūt caligare oculos & totū corpus īpetigine & pumicea qḋā scabredine ↄtrahi: ad supiorē victū adiecit oleū. Et vsq̃ ad sexagesimū tertiū vitę suę annum: hoc ↄtinentię cucurrit gradu: nil extrinsecus: aut pomorū, aut leguminis, aut cuiusli bet rei gustans. Hic dū se videret corpe defatigatū: & ꝓpinquam putaret imminere mortem: a sexagesimoquarto anno, vsq̃ ad octogesimum, pane abstinuit: incredibili feruore mentis: vt eo tempore, quasi nouus accederet ad seruitutem dñi: quo solent ceteri remissius viuere. Lectio.v.

Fiebat āt ei de farina & cōminuto olere sorbitiuncula: cibo & potu, vix quinq̃ vncias appendentibus. Sicq̃ cōplēs ordinē vitę suę, nunq̃ ante solis occasum in diebus festis: nec in grauissima valetudine soluit ieiuniū. Igit̄ potentissimus in miraculis, & sanctitate incōparabilis: octogesimo ętatis suę anno: cum absens esset Esitius qui eū semp familiarissime colebat, quasi in testamēti vicem: manu propria scripsit eplām: oēs diuitias suas ei derelinquēs: euāgeliū scilicet: & tunicā saccinam, cucullā & palliolū. Iamq̃ modic⁹ calor tepebat in pectore: nec pter sensū qc̄q̃ viui hoīs superat: tm̄ ꝑptis oculis loquebat̄. Egredere, qd times? Egredere aīa, qd dubitas? Septuaginta & qnq̃ annis seruisti chrō: & mortem times? In hęc verba, exhalauit spiritum. Lectio.vj.

Statimq̃ humo corpus obrutū est: ꝗ sic oēs ipse, q ad ęgrotantē venerāt adiurauit: ne pūcto qdē hore: post mortē seruaret̄. Qḋ postq̃ palestinę scūs vir Esitius audiuit: ꝑrexit Cyprū: & simulauit in eodē se velle habitare hortulo: vt diligēti custodia suspitionē tolleret accolis: & cū ingēti suę vitę piculo: post decē ferme mēses: corp⁹ eius furat⁹ est. Qḋ in regionē palestinā dēferēs: totis monacorū & oppidorū turbis ꝓsequētib⁹: in antiquo monasterio condid. t. illę sis tunica: cucullā, & palliolo: & toto corpore quasi adhuc viueret: integro: tātisq̃ fragrante odoribus: vt delibutum vnguentis putaretur. Tu autem.

Chrisanti & Darię martyr. Orato. 25. die.

Beatorum martyrum tuorū dñe Chrysanti & Darię q̄s adsit nobis orō: vt quos veneramur obsequio, eorū piū iugiter experiamur auxiliū. Per dominum. Lectio.j.

Polemius illustrissimus vir Alexandrię vrbis: honoratus & primus: ad vrbē Romā cum filio suo Chrysanto veniēs: a romano senatu suscept⁹ ē: & magnis honorib⁹ a Numeriano impatore illustratus: cathedrā i curia romana suscepit. Hic aūt filiū suū vnicū noīe Chrysantū oībus liberalib⁹ studijs tradidit. Erat enī ardentis ingenij: ita vt oīa q̄cunq̃ ei ab oratorib⁹ aut philosophis fuissent tradita: capti animi fortiter retineret. Cui⁹ re vera piu

dẽtię:cuiuſq; fuerit intelligẽtię:rerũ ẽxitus docet. Nã vniuerſa librorũ volumina:cũ aĩo curioſius diſcuteret: ad euangelicos apices puẽnit:ꝛ figẽs curioſitatis ſuę curſũ: ad ſemetipſuȝ ait. Tãdiu te ẽdoce Chryſãte p librorum tenebras curarum tuarũ frena laxare: q̃diu ad lumen pertingere valeas veritatis. Lectio ſecunda.

Hec ſecum quotidie aĩo reuoluẽti: ꝛ quotidie chr̃i famulos requirẽti: occurrit q diceret, ſe noſſe quẽdã Carpophorũ noĩe virũ p oĩa eruditũ:chr̃ianũ ꝛ ſcm̃: ſed pſecutionis atrocitate ſquiẽte, in q̃dã mõtis ſpelũca collocatũ: vix poſſe a pauciſſimis ac fideliſſimis viſitari. Audiẽs hęc Chriſantus:cępit eſſe feruentior. ꝛ genibus referẽtis ſulis precibus aduolutus: etiam cum lachrymis poſtulare: vt ad ei⁹ notitiã mereret̃ puenire. Fit ꝓuidente deo, qđ eius fidei deſiderium flagitabat. Et pueniẽs ad ſcm̃ carpophorũ qntę regiõis pr̃ſbyterũ:intra paucos menſes, oĩbus diuinis literis imbuit̃:ꝛ ita cępit eſſe diligenter inſtruct⁹: vt ſtatĩ, poſt ſeptẽ dies baptiſmi ſui:ieſuȝ chr̃ȝ filium dei voce publica p̃dicaret. Lcõ.iij.

Tunc affines eius viri nobiles ꝛ potẽtes: cõprehẽdẽtes pr̃em eius Polemiũ:cęperũt arguere cũ dicẽtes. Periculo pr̃imonij ꝛ capitis tui:iſte iuuenis ꝯtra deos deaſq; nr̃as vociferat clamorib⁹ vanis:dicitq; neſcim⁹ quẽ chr̃ȝ:verũ deũ eẽ. Quẽ ſi audierit imparor: iſta ꝓſequentẽ: nec tibi poterit nec nobis eẽ ꝯſultũ. Quis enim audeat iſta p̃ſumere:niſi q ſe, aut ſine rege:vel ſine lege romana: agere credat impune? Tũc iratus pater ei⁹ Polemius, fecit eũ ĩ tenebroſo ꝛ ſquallido loco claudi: ꝛ veſptinis horis, paruiſſimo cibo ręfici. Hoc aũt vir dei Chriſant⁹, magis ad excitatõeȝ ſibi:q̃ ad ſuppliciũ dicebat ĩferri. L.iiij.

Cumq; hoc factũ publica cõfabulatio detexiſſet: dicit pr̃i ei⁹ vn⁹ ex audiẽtib⁹. Si filiũ tuũ ab hac vſurpatione conaris eripe:magis cũ delitijs ꝛ voluptatib⁹ ọccupa: ꝛ cuiuſcũq; elegãtiſſimę atq; prudẽtiſſimę puellę ꝯiugio trade: vt cum didicerit eſſe maritus: obliuiſcat̃ eſſe chr̃ianus. Nã iſtas tenebras ꝛ afflictiões, q̃s ad ſuppliciũ illi te credis ĩferre:ad laudẽ chr̃i ꝛ ppetuã glĩaȝ ſibi exiſtimat euenire. Audiẽs hęc Polemius:iubet triclinia veſtib⁹ ſericis ſtrata parari: ip̃m quoq; auferẽs de ſquallida illa ꝛ tetra habitatione, ĩduit eũ veſtibus p̃cioſis:ꝛ ponẽs eũ in triclinio: elegit qnq; pulcherrimas v̇gines ex ancillis ſuis:ꝛ accuratiſſimis veſtib⁹ ꝛ ornamẽtis cõpoſuit:ꝛ ſimul eas cũ Chryſanto cõſtituẽs:iuſſit quotidiana cõuiuia affluẽtiſſimis dapibus exhiberi. Puellis aũt ĩterminat⁹ eſt dicẽs. Niſi eũ iocis vr̃is ꝛ ãplexib⁹ ab ĩtẽtiõe chr̃ianitatis ſepaueritis:diuerſis vos faciã ĩterire ſupplicijs. L.v.

Sit inter hęc ludibria:vir dei immobilis aĩo: delitias q̃ſi ſtercora ꝯtẽnebat:puellas aũt v̇gĩes:q̃ſi viperas perhorrebat. Jacebat aũt in orõne ĩmobilis: amplexus earũ ꝛ oſcula:q̃ſi ſagittarũ ict⁹: ſcuto ſuę fidei excipiẽs: clamabat ad dñȝ dicẽs. Exurge dñe in adiutoriũ mihi: dic animę meę, Salus tua ego ſum. Quis enĩ iſtã pugnam a diabolo excitatam vĩncere preualet:niſi tua ꝓ eo fuerit dextera dimicata? Errat, qui ſe putat caſtitatẽ pfectam ſuis niſibus obtinẽre. Niſi enim tuo imbre fuerit extincta flamma libidinis: non põt animus venire quo pergit. Igitur poſt hęc celerinus pręfectus:cum cogeret euȝ ad ſacrificandum:ſimul cum beata Daria virgine: quę vt ſibi coniugio copularetur adducta fuerat: ipſe vero iam eam ad fideȝ Chriſti conuerterat:ꝛ diuerſa pręfectus diceret ꝛ audiret:iuſſit ſanctum Chryſantũ ęculęo ingenti ſuſpendi. Lectio. vj.

Cumq; imponeret̃ ęculeo Chryſantus:ligna oĩa cõminuta ſunt:vincula vero vniuerſa dirupta: lãpades quoq; quę erãt ad latera ei⁹, extinctę ſũt. Quicũq; etiã manũ mittebãt ad ſcãm Dariã: ſtupebãt nerui eorũ:ꝛ prędolorib⁹, gemitũ cordis reddebãt. Vidẽs itaq; hęc celerin⁹ pfectus, vehemẽter expauit:ꝛ curſu rapidiſſimo, ad imparorẽ ꝓperãs: cũcta q̃ geſta fuerãt, enarrauit. Tunc numerianus non virtutibus diuinis hęc:ſed maleficijs ĩmputans:

tãs:iussit eos duci in viã Salariã: atq̃ in arenario deponi simul Chrysantũ et Dariam: et viuos terra et lapidib⁹ obrui. Tũc btissimus Chrysant⁹ cũ btã vgine Daria deponunt in foueã: psalmis, hymnis, et orationib⁹ insistentes. Factaq̃ est in passione societas sanguinis: sicut fuerant etiã mẽte coniuges: et quasi in vno lectulo: ita in vna fouea atq̃ in vna volũtate perducẽtes: simul pertingerent ad coronam.

die.26. Sancti Euaristi pape et marty. Lcõ.j.

Euaristus natione grec⁹: ex pr̃e iudeo noĩe Juda: õ ciuitate Bethleẽ: sedit ãnos tredeciz: mẽses septẽ: dies duos. Fuit aũt tpibus Domitiani et Neruç et Traiani: a ↄsulatu valẽtis et Veteris: vsq̃ ad gallũ et Barduã cõsules: martyrio coronat. Hic titulos in vrbe Roma diuisit pr̃bis: et septẽ diaconos ordiauit, q custodirẽt epm pdicantẽ pp stilũ veritatis. Hic fecit ordinationes tres p mẽsem decẽbrẽ: pr̃bos septem: diaconos duos: epos p diuersa loca numero qnq̃. Qui etiaz sepultus est iuxta corp⁹ bti Petri in vaticano septimo kal. nouemb: et cessauit epat⁹ dies dcẽ et nouẽ.

die.27. In sci Iuonis ↄfes. q̃re ĩ officiis nouis.

die.28. Sãctor apl'or Simonis et Iudç. Oro.

Deus q nos per btõs apl'os tuos Simonẽ et Judaz, ad agnitionẽ tui nois venire tribuisti: da nobis cor glĩa sempiternã: et pficiendo celebrare: et celebrãdo pficere. Per. Lcõ.j.

Simon chananç⁹ ad distinctionẽ Simonis Petri dĩ de vico galilee chana: vbi aquas dñs mutauit in vinũ, Ipse est q in alio euãgelista scribit zelotes. Chana qppe zelus iterptat. Simon aũt hebraice: latine iterptat audiẽs. Simõ zelotes: idest chananç⁹, zelo dei feruẽs: pari cognomẽto petri: et filiis ĩ honore: cui ĩ sorte pdicationis egypt⁹ aduenit.

Post circũquaq̃ chr̃i euãgeliũ pdicauit: demũ post martyriũ Jacobi, ex ↄsensu oĩum apl'or, hierosolymitane ecclie eps est ordinatus. Quã cũ p annos plimos rexisset: et cẽtesimũ atq̃ vigesimũ annũ ageret: tpib⁹ Traiani iperatoris: cũ apud hierosolymã Attic⁹ ↄsularis haberet: accusat ab hereticis tãq̃ chr̃ianus. Lc.ij.

Vi cũ ab Attico ↄsulari tẽt⁹ Lc.iij. esset: multis suppliciis p plurimos dies afflictus est: ita vt etiã iudex ipse, cuz amicis suis, de ei⁹ paciẽtia miraret. Ad vltimũ vero iubet eũ simili quã dñs pertulit passione vitã finire: oĩbus q aderãt nihilo minus et ipso iudice mirãtibus: vt centũ et viginti annor senex: crucis suppliciũ pati lisset. Passus est aũt die qnto kalendarũ nouẽbriũ: quo et die festũ bti Jude coaplĩ ei⁹, fili honoř celebrat. Pro scõ iuda. L.iiij

Judas q interpretat ↄfessor: Jacobi frater: q alibi appellat Lebeus: figuratũ nomẽ habet a corde: qd nos diminutiue corculũ possumus appellare. Ipse in alio euãgelista Thadeus scribit: quẽ ecclesiastica tradit historia: missum Edessaz ad Abagarũ regẽ: hũc hũs modũ. Dñi et saluatoris nr̃i iesu chr̃i diuinitas: cũ per mirabilis virtutis opa p oẽm locũ celebraretur: innumeros tam de vicinis q̃ de peregrinis et longe positis pmedior et curç virtutibus inuitabat: siqui pcipue morbi alicui⁹ egritudine laborarẽt. Lectio.v.

Vnde et rex qdã Abagarus noĩe: gẽtis vltra Euphraten positç, pricipatũ nobiliter tenẽs: morbo quodã corporis irremediabili quantũ inter hoies tenebat. Qui cũ de noĩe iesu et de mirabilib⁹ virtutũ eius audisset: supplex ei p epl'am factus erorat. Missoq̃ ad eũ nũcio, petiit hoiem diutini morbi vinculis qbus tenebat absolui. Sz ad psens qdẽ, a dño, corpis ei⁹ cura differt: dign⁹ tñ efficit rescripto cplę saluatoris. Jn q̃ simul etiaz pmittũt ei: q nõ multo post, desiderii sui ↄsequeret effectũ. L.vj.

Deniq̃ post resurrectionẽ atq̃ ascẽsionẽ dñi ad celos: missus est ad eũ Thadeus apl'us ex cõmonitione diuina ad Edessam ciuitatẽ: euangelista et pdicator verbi dei: quç a dño promissa fuç

rāt iplerur⁹. Iste ē Thade⁹ frē dñi, q i me sopotamia atq in inferioribus Pōti euā gelizans: efferas z indomitas gētes quasi belluarum naturas, sancto dogmate miti gabat: z fidei dñicę subiugabat. Sepult⁹ est in Eritho Armenię vrbe: cuius festiui tas celebratur quinto kal. nouembris.

NOVEMBRIS FESTA.

Die prio. In vigilia omniū sanctoꝝ ad vel. aña. Uidi turbam magnā, cū rel. de laud. ps. Dixit dominus. cum rel 35. in fine. ps. Laudate dominū omnes gētes. 37. Cap.

Apoc. 7.a

Ecce ego Joannes vidi alterum angelū ascēdētē ab ortu solis, habentē signū dei viui: z clamauit voce magna quattuor angelis: quib⁹ datū ē nocerē terrę z mari dicēs: nolite nocere terrę et mari neq arborib⁹: quoadusq signemus seruos dei nr̄i: in frontibus eoꝝ. Hym

Christe redēptor omnium: conserua tuos famulos: beatę semper virginis: placatus sanctis precibus.

Beata quoq agmina: cęlestiū spirituū: pręterita, p̄sentia: futura mala pellite.

Uates ęterni iudicis: apl'iq dñi: supplici ter exposcimus: saluari vestris precibus.

Martyres dei inclyti: p̄fessoresq lucidi: vestris orōnibus: nos ferte in cęlestibus.

Chori sanctaꝝ virginū: monachorūq oīuz: simul cū scīs oib⁹: p̄sortes chr̄i facite.

Gentē auferte pfidā: credētiū de finib⁹: vt chr̄o laudes debitas: p̄soluam⁹ alacriter.

Gloria p̄ri īgenito: eiusq vnigenito: vna cū sctō spū: in sempiterna secula. Amē. ℣.

Letamini i dño z exultate iusti. ℟. Et gloriamini oēs recti corde. Ad magni. añ. Angeli: archāgeli: throni z dñatiōes: pricipatus z ptātes: vrtutes celoꝝ: cherubin atq seraphin: patriarchę z p̄phetę: scti legis doctores: apl'i oēs: chr̄i martyres: scti confessores: virgines dñi: anachoritę: sctiq oēs intercedite pro nobis. Orō.

Omnipotens sempiterne deus: q nos oīum sanctoꝝ tuoꝝ merita: sub vna tribuisti celębritate venerari: q̄s: vt d̄sideratā nobis tuę p̄pitiationis abūdantiā: multiplicatis intercessorib⁹ largiaris. Per. Ad matu. inuit. Regem regū dñm venite adorem⁹. Qui ipse est corona sctōrū oīuz. ps. Uenite ex. i. Hymnus. Christe redemptor omnium. In. i. noc. añ. Nouit dñs viā iustoꝝ, q i lege eius meditanť die ac nocte. ps. Btūs vir. i. Añ. Mirificauit dñs scōs suos: z exaudiuit eos clamātes ad se. ps. Cū inuocarē. 4. Añ. Admirabile est nomen tuū dñe: q: glīa z honore coronasti scōs tuos: z cōstituisti eos sup opa manū tuarū. ps. Dñe dñs nr̄. 2. ℣. Letamini i dño z exultate iusti. ℟. Et gloriamini oēs recti corde. L. j. Sermo Rabani, de oīum scōꝝ solēnitate.

Legimus i ecclīasticis historijs: q sctūs Bonifacius, q q̄rtus abtō Gregorio, Romanę vrbis epātū tenebat: suis p̄cibus a Phoca Cęsare impetrauit: donari ecclīę Chr̄i templū Romę: qđ ab antiqs Pantheon añ vocabať: q: hoc q̄si simulacrū oīum videreť esse deoꝝ. In quo, eliminata omni spurcitia: fecit ecclīā scē dei genitricis: atq oīum martyrū chr̄i: vt exclusa multitudie dęmonū: m'titudo ibi scōꝝ a fidelib⁹ ī memoria haberet: z plebs vniuersa: in capite kalendaꝝ nouembriū: sicut in die natalis dñi: ad ecclīā, in honore oīum scōꝝ p̄secratā p̄ueniret. Ibiq missarū solēnitate, a p̄su le sedis aplicę celebrata: oībusq rite perfectis: vnusq̄sq in sua cū gaudio remearet. Ex hac ergo p̄suetudie scē romanę ecclesię: crescēte religiōe chr̄iana: decretū est: vt in ecc lesijs dei, q̄ per orbē terrarū lōge, la

teq

tecꝫ cōstruunt: honor et memoria oīum sctōrū quā plurimus haberet. Ut quicquid humana fragilitas p ignorantiā vel negligentiam: seu p occupationē rei secularis: in solennitate sanctoꝝ minus plene peregisset: in hac sancta obseruatione solueretur: quatenus eoꝝ patrocinijs protecti: ad superna poloꝝ gaudia, peruenire valeamus. ℟. In dedicatione tēpli, decātabat ppl's laudē. Et in ore eoꝝ dulcis resonabat sonus. ℣. Fūdata est domus dñi supra verticem montiū: et venient ad eaꝫ omnes gentes. Et in ore eorum dulcis reso.

De summa et indiuidua trinitate. Lcō. ij.

Nos ergo fratres charissimi: in oīum primordijs sanctoꝝ: noīare, et laudare, et glorificare cōdecet euꝫ, qui cūctos condidit sanctos: per quē facta sunt oīa: per quē cuncta subsistunt elemēta: cuius maiestas, nec incipit, nec dēfinit in seculū: vt merito, oē principiū ac finis creaturę noīetur. Unde per quendā prudentē dicit. Ois sapientia a dño deo est: et cum illo fuit semper: et est ante euū. Altitudinē celi: et latitudinē terrę: et profundū abyssi quis dimensus est? Arenam maris: et pluuię guttas: et dies seculi: quis dinumerauit? Ipse solus inuestigare: metiri: ac dinumerare hęc oīa potest: qui celi ambitū sua circuit sapientia: et pfundum abyssi, sua pénetrat virtute. Et egregi⁹ ille versificator Sedulius: dei sapientiam, oīa posse atꝫ nosse cōfiderat, dicēs. Qui stellas numeras: quarūꝫ tu noīa solus. Signa: potestates: cursus: loca: tpa nosti. Cuius principiū atꝫ virtutē inuestigare: supra moduꝫ esse humanum: apostolus spiritu sctō preuētus, cōmemorat, dicēs. O altitudo diuitiarum sapientię et scientię dei: quā incōprehensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabiles vię ei⁹. Quis enim cognouit sensum dñi: aut quis cōsiliarius eius fuit: aut quis prior dedit illi: et retribuet ei? Qm ex ipso, et p ipsum, et in ipso sunt oīa: ipsi honor et gloria: in secula seculoꝝ amē. ℟. Uidi dñm sedentem sup solium excelsum et eleuatū: et plena erat oīs terra maiestate ei⁹. Et ea quę sub ipso erāt replebāt tēplū. ℣. Seraphī stabāt subter illud: sex alę vni, et sex alę alteri. Et ea quę.

De gloriosa semper virgine Maria, et sacris virginibus. Lectio tertia.

Beata dei genitrix et semp virgo Maria: templū dñi: sacrarium spūs sancti: virgo ante partum: virgo post partum: pseñtis diei solennitatis cum suis virginibus expers nullo modo credenda est: quę dei populum faciendo monebat spernere periturí luxus seculi: a lenocinio mortalis naturę declinare: carnis pudicitiā cum virginitatis honore intra cordis hospitia obseruare: cūctꝫ oīum virtutum reginā, fructum salutis ppetuę: sociam esse angeloꝝ: suis affirmabat exemplis. Ita vt innumerabilis vtriusꝫ sexus multitudo, eius sequeretur vestigia: et relictis copulationibus nuptiarum: spretaꝫ liberorum propagine: sponso, qui in celis est: perenni mēte: actu: habitu: et gestu applicari maluerint: orōnibus instātes: ieiunijs adherētes: vigilias sacras adamātes: elemosynas sectātes: pauperes recreātes: nudos vestientes: infirmos visitantes: in tribulatione gaudētes: in verbis calūniosis vel iniuriosis patientes: in augmēto suę pfessionis humiles: in dāno rerū tēporaliū deo gratias agentes. His oīb⁹ et similibus pro desiderio regni celestis: et propter spem eternę retributionis: ardētissimo amore, indeficiēter atꝫ libēter insistūt. Et sic in charitate dei ac proximoꝝ amore pseuerātes: deo soli, vitā finire gaudēt. ℟. Sancta et imaculata virginitas: quibus te laudibus éfferam nescio. Quia quē celi capere nō poterant, tuo gremio ptulisti. ℣. Bñdicta tu in mulierib⁹: et bñdictus fructus ventris tui. Quia quē.

In .ij. noct. añ. Dñe, qui opari sunt iustitiam: habitabunt in tabernaculo tuo: et requiescēt in monte sctō tuo. Ps. Dñe quis habita. 3 Aña. Hęc est generatio quęrentium dñm: querentium faciem dei iacob. Ps. Dñi est ter. 7 Aña. Letamini in dño et exultate iusti: et gloriamini oēs recti corde. Ps. Beati quoꝝ. 11 ℣. Exultēt iusti in conspectu dei. ℟. Et delectentur in letitia.

De officio sanctoꝝ Angeloꝝ. Lectio .iiij.

Qui superna celoꝝ regna: spiritibus angelicis, ad laudē ⁊ gloriā atq̃ honorē sui nominis ac maiestatis, in ppetuum, miro ordine collocauit: deus est. De qbus plura loqui pertimescim⁹: qꝛ soli deo sciꝛe est: quo modo vel quemadmodū coꝝ nobis inuisibilis absq̃ cōtagione seu diminutione: in sola sui puritate cōsistat natura. Sed tñ nouem esse angeloꝝ ordines: ad dei iudicia ac ministeria cōplenda, testante sacro eloquio cognouim⁹: quoꝝ principatus atq̃ potestates subtiliter ac mirabiliter dei oipotētis nutu distinguunt. Alij ex illis ad nos in mundū missi: futura pdicendo ꝑuenīūt. Alij ad hec sunt ꝯstituti: vt p eos signa ⁊ miracula frequenter fiāt. Alij subiectis angeloꝝ spiritib⁹ pꝛesunt: atq̃ eis ad explenda diuina mysteria disponēdo principant. Alij mira potētia ceteris ꝑeminēt: ꝑ eo, q̃ eis ad obediendum alia angeloꝝ agmina subiecta sunt. Alij vero tanta diuinitatis gratia replent: vt in eis dñs sedeat: ⁊ p eos sua iudicia decernat. Alij tanto pfectiori sciētia pleni sunt: quāto claritatem dei vicinius cōtēplantur. Alia ita deo cōiuncta sunt agmina angeloꝝ: vt inter hec ⁊ deū: nulli alij spūs intersint. Tātoq̃ magis ardēt amore: quāto subtilius claritatē diuinā aspiciunt. Talibus (vt diximus) a primordio incipiētis vite, beatoꝝ spirituū distinctionibus: superna celorum regna a deo cōditore in ppetuū mirabiliter collocata subsistunt. His oibus fratres charissimi, tam decoris ac deo dilectis angelorū agminibus: huius diei solēnitatē credim⁹ esse cōsecratā. Sed ecce dū celestiū ciuiū secreta rimamur: supra modū nr̃e fragilitatis digressi sumus. Taceamus interim de secretis celestibus: sed ante oculos cōditoris: tergam⁹ peccatoꝝ maculas: vt ad eos de quibus loqmur, ꝑuenire valeam⁹. ℟. In cōspectu angeloꝝ psallā tibi: adorabo ad templum sanctum tuum. Et confitebor nomini tuo domine. ℣. Super misericordia tua ⁊ veritate tua: qm̃ magnificasti super nos nomen sanctum tuū. Et cōf.

De omnibus patriarchis ac prophetis. L. v.

Adhuc tamē aliquid de hac tam pulchra ac pclara festiuitate loqui incipiamus: que non solū (vt pdiximus) angelorum spiritibus: verūetiā sanctis oibus q in terra sunt ab exordio mūdi ꝑcreati: honorabiliter pdita cōsistit. Ex quibus fuerunt patriarche viri religiosi in vita sua: patres pphetaꝝ ⁊ aplorum: quoꝝ memoria non relinquet: ⁊ nomen eorū manet in eternū: qꝛ deo digni inuēti sunt: fide pclari: hospitalitate ꝑcipui: astuti in sensu: sapiētes in ope: rebus secularibus locupletes: reparatores orbis atque recreatores: iustitia insignes: longanimes in spe: obedientes in ꝑceptis: creduli in ꝓmissionibus: susceptores angelorum effecti: facie ad faciē deum videntes: in cōsilio prudentes: in prelio victoriosi: statum mundi regentes: sceptrū regni obtinentes. Quorum imperij posteritas nō cessauit: quoadusq̃ christus ex eorum germine, per vterum intacte virginis: q est spes oīum gentiū natus in mūdo coruscādo apparuit: ⁊ primatū totius orbis atq̃ monarchiā capiēdo, retinebat. Hos sequitur electio pphetarū: cū quibus locutus est deus: ⁊ ostendit illis secreta sua: vt que ventura erāt: quasi psentia spiritu scō illuminati agnoscere, atq̃ enūciare potuerint principes pploꝝ ventura predicēdo facti: alij intra vterū: alij in pueritia: alij in iuuētute: alij i senectute deo cogniti ⁊ scī facti: inuēti sunt fide pleni: deuotione summi: industria solertes: excellenti ingenio pditi: in exercitatione discipline instructi: in scā meditatiōe assidui: metuq̃ mortis intrepidi: verberauerūt tyrānos: sacrilegos īterfecerunt. ℟. Precursor dñi venit: de quo ipse testat, Nullus maior inter natos mulierū Joāne baptista. ℣. Hic ē ppheta ⁊ plusq̃ propheta: de quo saluator ait. Nullus.

De apostolis, siue Christi discipulis. Lcō. vj.

Hic athlete dei, elect⁹ ꝯcordat duodenus apostoloꝝ numerus: quos a primis miraculorū virtutibus, ad cōponendum

dum noue fidei fundamentum: erigendū𝔮
adhuc tenere statum ecclesie: ꝓuidētia di-
uina, ex oībus quos capiebat mūdus ele-
git: vt in oēm terrā sonus eorum ꝑdicatio-
nis exiret: ꝛ in fines orbis terre, eoꝝ ꝓcede
rent verba. Qui vere vinee idest chr̄o, tanq̄
palmites adheserunt: quorū fruct⁹ in sem-
piternū ꝑmanens nō marcescit: qb⁹ ipse
dn̄s locutus est dicēs. Uos estis lux mun-
di: Non pōt ciuitas abscondi supra mon-
tē posita: neq̄ accēdunt lucernā, ꝛ ponunt
eam sub modio: sed sup candelabrum: vt lu
ceat oībus q in domo sunt. Sic luceat lux
vestra corā hoīb⁹: vt videāt opa vestra bo-
na: ꝛ glorificent patrē vestrum qui in celis
est. Et iterū. Jam nō dicā vos seruos sed
amicos: quia seruus nescit qd faciat dn̄s
eius. Uos autē dixi amicos: quia oīa que-
cunq̄ audiui a patre meo: nota feci vobis.
Et qōcūq̄ ligare voluissent super terraz li-
gatū esse ꝛ in celis: ꝛ qōcunq̄ soluere vo-
luissent sup terram: solutū esse ꝛ in celis ꝓ
misit. Et iterū cū venisset ad iudicanduz se
culū: eos sup sedes duodeciz esse sessuros:
ꝛ secum iudicaturos orbez terre ꝑdixerat.
Talibus vt credimus patronis: hec dies
subiecta declaratur. Tu autem domine
miserere nobis. ℟. Isti sunt qui viuentes
in carne, plantauerunt ecclesiam sangui-
ne suo: non sunt de terris corpa eoꝝ separa
ta. Quoruz merita sunt in celis coequata.
℣. In oēm terrā exiuit sonus eoꝝ: ꝛ in fines
orbis terre verba eorum. Quorum merita.
In .iij. noct. aña. Timete dominum om-
nes sancti eius: quoniam nihil deest timē-
tibus eum: ecce oculi domini super iustos
ꝛ aures eius ad preces eorum. Psalmus.
Benedicā dominū. ii. Aña. Dn̄e spes san
ctorū ꝛ turris fortitudinis eorū: dedisti he
reditatē timētibus nomē tuum: ꝛ inhabita
bunt in tabernaculo tuo in scl̄a. ps. Exau-
di deus deprecatio. 18. Aña. Qui diligitis
dominum letamini in domino: ꝛ confi-
temini memorie sanctitatis ei⁹. Psalm⁹.
Dominus regnauit exultet ter. 26. ℣. Iu-
sti autem in perpetuū viuent. ℟. Et apud
dominum est merces eorum. Lectio. vij.

De glorioso sanctoꝝ martyrū certamine.

His subiectū est triūphā-
le martyrum nomē: qui
ꝑ diuersa tormentoruz genera:
Chr̄i passionem non tacescenti
bus ꝑcordiorū membus, imi-
tabant. Alij ferro perempti: alij
flāmis exusti: alij flagris verberati: alij ve-
ctib⁹ ꝑforati: alij cruciati patibulo: alij de-
mersi pelagi ꝑiculo: alij viui decoriati: alij
vinculis mācipati: alij linguis priuati: alij
lapidib⁹ obruti: alij frigore afflicti: alij fa-
me cruciati: alij vero truncatis manibus, si
ue ceteris cesis membris, spectaculum cō-
tumelie in pplis: nudi propter nomē dn̄i
portātes. Hi sunt triumphatores ꝛ amici
dei: qui cōtemnentes sceleratoꝝ iussa prin
cipum: modo coronātur: ꝛ accipiunt pal
mā laboꝝ: quia fundati erant supra firmaz
petrā: idest chr̄m. De talibus ꝛ huiusmo
di: apl̄us mente cōpunctus, ingemiscens
ait. Sancti, ludibria ꝛ verbera experti, insup
ꝛ vincula ꝛ carceres. Lapidati sunt: secti
sūt: tētati sunt: i occisiōe gladij mortui sūt.
Circuierunt in melotis ꝛ in pellibus capri
nis: egentes: angustiati: afflicti: quibus di
gnus non erat mundus ꝛc. Et btūs papa
Gregorius in expositione cuiusdā euāge-
lij, de huiusmodi bellatorib⁹ querimoniā
faciēdo: Ecce inquit electi dei carnem do
mant: spūm roborant: demonibus impe-
rant: virtutibus coruscant: ꝑsentia despi-
ciunt: ꝛ eternam patriā vocib⁹ moribusq̄
ꝑdicant. Eam etiā moriendo diligūt: atq̄
ad illā per tormenta attingūt. Occidi pos-
sunt: ꝛ flecti nequeunt. Et si coraz hoībus
tormēta passi sunt: spes illoꝝ immortalita
te plena est. In paucis vexati: in multis be
ne disponētur: qm̄ deus tētauit eos: ꝛ inue
nit illos dignos se. Tanq̄ aurū in fornace
ꝓbauit electos dn̄s: ꝛ q̄si holocausta ho-
stie accepit illos. Nūc ergo martyrū Chri
sti certamina atq̄ victorias audiuim⁹. Eis
nimirum hūc diē tantū credimus sanctifi-
catuz: quantū in semetipsis vt sanctificarē-
tur laborare per tormenta non cessauerūt.
Tu autem domine miserere nobis.

℞. Sancti mei q in carne positi certamē
habuistis: Mercedem laboris ego reddā
vobis. ℣. Venite benedicti patris mei:
percipite regnum. Mercedē. Lectio viii.
De sacerdotibus, ꝯfessorib⁹ ⁊ doctorib⁹.

Christi vero sacerdotibus atq; do-
ctoribus siue cōfessoribus: hui⁹ fe-
stiuitatē diei nō ignotā esse credimus: qui
corda fideliū spiritualiter q̄si imbribus irri
gant cęlestibus: vt feliciter ꝓferre imarce
scibilē bonoꝝ operū possint fructū. Qui
talēta sibi credita: non solū reddere: verū-
etiā cū vsura, sine fraude, ampliare procu
rauerunt. Quia bonū qd̓ p gratiā spiritus
scti̅ intelligēdo didicēre: nō sibi tātūmo-
do: sed ⁊ alijs subiectoꝝ mētibus ꝓfutu
rū: ſm aplicū p̄ceptū: arguēdo: obsecran
do: increpādo: curāq; faciēdo: iserere nite
bātur. Quoꝝ mens lucidissima: man⁹ ve-
ro plenę sunt mūditia: eo q in mēsa altaris
sacrosancta Chr̄i corpis ⁊ sanguinis my
steria cęlebrātes: ⁊ in sui corpis penetrali
b⁹: hostiā viuā deoq; placētē: idest semet-
ipsos sine macula: atq; admixtione praui
opis offerre nō desistāt. Et licet ꝑsecutoꝝ
non sensissent gladiuȝ: tn̄ p vitę meritum:
deo digni, martyrio non priuant̄: qȝ mar
tyriū nō tm̄ effusiōe sanguis: sȝ abstinētia
peccatoꝝ, ⁊ exercitatiōe dei p̄ceptorum,
ꝑficitur. Sic ⁊ anachoritaꝝ singulare
propositū: ab huius diei solennitate non
separatum esse cōfidimus. Qui p singula
erēmi loca, in speluncis: ⁊ exiguis cella-
rum tugurijs: vnici, modico cōtenti pabu
lo demorabant̄: bestijs sociati: multi, aui
bus subministrati: ciboꝝ spernētes d̄litias:
luxus seculi calcātes: laudē tpalem non
amantes: visus hoīuȝ fugiētes: angeloꝝ
assueti loquelis: plurimis virtutū effulsēre
signis. Cęcis visū inouātes: claudis gres-
sum firmātes: surdis auditū tribuebāt, su-
perātes dęmonia: mancis manus restitue
bāt: mortuos resuscitabāt. Verū quia his
omnib⁹ non mediocriter: sed ꝑfecte huius
sacratissimę solennitatis diei, maximo si-
ne fine constat honore. Nos ergo fratres
charissimi: tātoꝝ patrocinia intercessoꝝ:
de qbus locuti sumus: tota mentis inten-
tione quęramus: vt p tpalia festa quę geri
mus: eorū meritis intercedētibus: ad ęter
na gaudia, ꝑuenire valeam⁹. ℞. Sint lū-
bi vestri p̄cincti, ⁊ lucernę ardētes in ma-
nib⁹ vestris. Et vos similes hoībus expe
ctātibus dn̄m suū: quādo reuertat̄ a nu-
ptijs. ℣. Vigilate ergo, qa nescitis qua ho
ra dn̄s vester venturus sit. Et vos similes.
Lectio sci euāgelij ſm mathęū, Lcō. ix.

In illo tēpore. Vidēs Jesus turbas
ascendit in montē: ⁊ cum sedisset: ac
cesserunt ad eū discipuli eius. Et reliqua.
Homilia sancti Augustini episcopi.

Si quęritur quid significet mons: bene
intelligitur significare maiora pręcepta
iustitię: quia minora erant, quę iudęis
data sunt. Vnus tamē deus p sctōs pro-
phetas ⁊ famulos suos: ſcd̓m ordinatissi-
mam distributionē tempoꝝ: dedit mino-
ra p̄cepta pplo: quē timore adhuc alliga
ri oportebat: ⁊ p filiū suū maiora populo:
quē charitate iam liberari cōuenerat. Cū
autem maiora maioribus: minora mino-
ribus dantur: ab eo dantur, qui solus no-
uit cōgruentem suis tpibus generi huma-
no exhibēre medicinā. Nec mirū est, quod
dātur maiora p̄cepta ꝓpter regnū cęloꝝ:
⁊ minora data sunt ꝓpter regnū terrenuȝ:
ab eodem vno deo, qui fecit cęlū ⁊ terraȝ.
De hac ergo iustitia, quę maior est: dicit
propheta. Justitia tua sicut mōtes dei. Et
hoc bene significat: quod ab vno magr̄o
solo, docendis tantis rebus idoneo, doce
tur in mōte. Sedens aūt docebat: qd̓ pti-
net ad dignitatē magr̄i. Et accedūt ad eū
discipuli eius: vt audiēdis illi⁹ verbis: hi
essent etiā corpore viciniores: qui p̄ceptis
implendis, aīo appropinquabāt. Apuit
os suūȝ, ⁊ docebat eos. Ista circūlocutio
qua scribitur: ⁊ aperiēs os suū: fortasse ip
sa maiora cōmendat aliquāto longiorē fu
turū esse sermonē, nisi forte non vacet, qd̓
nunc dictuȝ est, cum apuisse os suum: qui
⁊ ipse in lege veteri, aperire soleret ora pro
phetarū. Quid ergo dicit? Beati paupe-
res spiritu: qm̄ ipsoꝝ est regnum cęloꝝ.

Ad laudes

Ad laudes & per horas antiphona. Vidi turbã magnã, quã dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus stantes ante thronum. ps. Dominus regn. s. cũ rel. Añ. Et oẽs angeli stabãt in circuitu throni: & ceciderũt i cõspectu throni i faciẽs suas: & adorauerũt deũ. Añ. Redemisti nos dñe deus in sanguine tuo: ex omni tribu, & lingua, & pplo, & natiõe: & fecisti nos deo nr̃o regnũ. Añ. Bñdicite dñm oẽs electi eius: agite dies lętitię, & cõfitemini illi. Añ. Hymn⁹ oib⁹ scis ei⁹: filijs isracl pp̃lo appropinquãti sibi: glia hęc est omnib⁹ scis ei⁹. Cap. Ecce ego Joã. Hymn.

Jesu saluator seculi: redẽptis ope subuenis: & pia dei genitrix: salutem poscε miseris.

Cętus oẽs angelici: patriarcharum cunei: & prophetarum merita: nobis precentur veniam.

Baptista Chr̃i pręuius: & claniger ęthereus: cum cęteris apostolis: nos soluant nexu criminis.

Chorus sacratus martyrũ: confessio sacerdotum: & virginalis castitas: nos a peccatis abluant.

Monachorum suffragia: omnesq; ciues cęlici: annuant votis supplicu; & vitę poscant pręmium.

Laus honor virtus gloria: deo patri & filio: sancto simul paracleto: in seculorum secula. Amẽ. ℣. Exultabũt sancti in gloria. ℟. Letabunt in cubilibus suis. Ad bñs. añа. Te gloriosus aplorũ chorus: te prophetarũ laudabilis numerus: te martyrũ candidatus laudat exercitus: te oẽs sancti & electi voce cõfitẽtur vnanimes: beata trinitas vn⁹ de⁹. Oro. Omps sempiterne de⁹. Ad iij. Cap. Ecce ego Joannes. ℟. bre. Letamini in dño, Et exultate iusti. ℣. Et gloriamini oẽs recti corde: Et exultate iu. Glia. Letamini. ℣. Exultẽt iusti i cõspectu dei. ℟. Et delectent i letitia. Ad vj. cap.

Apoc. 7.d Post hęc vidi turbam magnã: quã dinumerare nemo poterat: ex oĩbus gẽtibus, & tribubus, & populis, & linguis, stãtes ante thronum dei: in conspectu agni: amicti stolis albis: & palmę in manib⁹ eorũ. ℟. bre. Exultent iusti, In cõspectu dei. ℣. Et delectent i letitia. In. Gloria. Exultent. ℣. Justi aũt in perpetuum viuẽt. ℟. Et apud dñm est merces eorũ. Ad ix. cap.

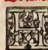
Benedictio, & claritas, & sapientia, & gratiarũ actio: honor, virtus, & fortitudo deo nostro: in secula seculorũ amen. ℟. bre. Justi autẽ, In perpetuũ viuent. ℣. Et apud dñm est merces eorũ. In. Gloria. Justi. ℣. Exultabunt sancti in gloria. ℟. Letabuntur in cubilibus suis. Ad vespe. Aña. Vidi turbam magnam. Cum rel. de lau. ps. Dixit dñs. 35. Cum rel. In fine: ps. Credidi propter. 37. Cap. Ecce ego Joannes. Hymnus. Christe redem. 385. ℣. Exultabunt sancti in gloria. ℟. Letabunt in cubilibus suis. Ad magnifi. ana. O q̃ gloriosum est regnũ: in quo cũ Christo gaudent oẽs sancti amicti stolis albis: sequuntur agnũ quocũq; ierit. Oro. Omnipotens sempi. vt supra. Si festiuitas omniũ sanctorum in dñica venerit, nihil fit de dñica: sed infra hebdomadã oro & officiũ missę de dominica pterita dr̃: licet historia Ezechielis ponat̃ tũc infra hebdomadã. Post vesperas diei cantant̃ solẽniter vespere pro defunctis: & in fine dicit. Pater noster secreto. postea ℣. Et ne nos inducas. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. A porta inferi. ℟. Erue dñe animas eorum. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amen. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oratio.

Fidelium deus oĩum cõditor & redẽptor: aĩabus famulorũ famularũq; tuarum remissionẽ cunctorũ tribue peccatorũ: vt indulgẽtiã, quã semp optauerũt: pijs supplicationib⁹ cõsequant̃. Qui viuis. Et hęc oro tãtum dicitur. Postea ad matuti. diei, absolute incipit̃ inuita. Regem cui oĩa viuunt. Venite adoremus. ps. Venite exulte. Cum rel. añis psal. versicu. & ℟ijs: sicut notata sunt i agẽda mortuorũ: in cõmuni 79. & in fine dicitur. ℟. Libera me dñe de morte ęterna. &c. cum suis ver/

sibus. Deinde imediate dicũtur laudes: ⁊ non flectuntur genua: nec dicitur. ps. De profundis: sed finiuntur sicut ⁊ vespe. ℭ Infra octauã omniũ sanctoꝝ proprię lectiones singulis ferijs accommodare.

PRO SECVNDA DIE.

De sanctissima templi ꝯsecratione. L.j.

Hodie sicut optĩe nouit charitas vestra: ⁊ lectione pręsenti memorię hominum traditum constat: consecrationem templi qd̃ olim pãtheon dicebatur, celebramus. Et iuste, ac merito gaudẽtes celebramus festiuitatẽ: in qua recolitur, ꝙ locus olim spurcitijs plenus, bñdictus est: ⁊ deo sanctisq; oibus deputatus: vt vbi abũdauit delictum: ibi abundet ⁊ gratia. Sic qppe supueniens fortior illum fortẽ tã miserabili pace oia fere crudeliter possidẽtez vicit: ⁊ vasa ei⁹ diripiens, tẽpla quoq; eius, aut poti⁹ delubra, suo cultui dedicauit. Per hoc enĩ sensibile factũ: docemur spiritualiter, quod homo, fact⁹ in Adã habitaculum demonuz: in baptismate tẽplum fit dei. Ibi eniz dicitur: exi quicunq; es immunde spiritus ab eo: ⁊ da honorẽ deo viuo, ⁊ vero: ⁊ da locũ Jesu Christo domino nostro, ⁊ spiritui sancto. Per peccatum quippe originale fit homo mãcipiũ diaboli: seruus peccati: fili⁹ mortis. Per baptismum vero efficitur habitaculũ beatissimę trinitatis, transfertur in libertatem filiorum dei: ⁊ generatur per gratiam fili⁹ adoptionis. Merito ergo vt dicimus celebramus tẽpli cõsecrationem: per quã ista nobis collata beneficia ad memoriam reuocamus: ⁊ corda nostra tẽplũ dño dedicare monemur. Ob hoc nanq; quoslibet sanctos veneramur: q: in eis p operꝫ virtutum effectus: deuz habitare credimus. R. In dedicatione fol. 386. Lectio. ij.

Quia aũt frẽs dilectissimi (vt dixim⁹) oẽs quos ab initio operũ dñi taz in cęlo q̃ in terra cõstat creatos, singulari veneramur festiuitate sanctos: dignuz est, vt ab illo laudẽ hodiernę incipiamus festiuitatis: q vt ab oib⁹ laudaret: cęluz angelis, ⁊ terrã cęteris creaturis decorauit. Enimuero, q̃a in se fons est bonitatis: vt agnosceretur, fecit rõnalem creaturã: quę summuz bonũ intelligeret: itelligẽdo amaret: amãdo possideret: ⁊ possidẽdo frueret. Unde dũ quęritur cur facta sit creatura rationalis, rñdetur. Ad laudandũ dñm, ad seruiendum ei, ad fruendum eo: in qbus non ipse deus, sed ipsa proficit. Laudẽ inquit scriptura dicite dño oẽs sancti eius: ⁊ qui timetis dñm pusilli ⁊ magni: q: qui bonoꝝ nostroꝝ nõ ęget: fons (vt diximus) bonitatis: neminẽ excludit a participatiõe lucis. Laudãtes aũt illum mẽte integra, offeramus vota nr̃a: q: sicut qd̃ gestimus facere, nõ valemus: ita nec qd̃ debemus, scimus. Nec tñ ob hoc cessare debemus: q: cum plus põderet dñs deus desideria, q̃ facta: in acceptione muneris, põdus respicit bonę intentionis. Unde ⁊ Esaias non valẽs exprimere voce, qd̃ mente conceperat, ait. Miserationũ dñi recordabor: laudem dñi super omnibus, quę reddidit nobis. R. Uidi dominum. Lectio tertia.

Quum vnigenitus dñi ante secula homo, in tpe, e btissimę virginis vtero natus est: q̃ inuestigabili miraculo facta est, ⁊ ancilla hoĩs per diuinitatẽ, ⁊ mater dei bi per carnẽ. Et q: in tpe nobis protulit saluatorẽ: ⁊ temporale nostruz sibi iure vẽdicauit obsequiũ: ⁊ viceuersa securissimũ facta est refugiũ nostrum. Quia vero nobis ętemũ pręparauit pręmiũ: continuũ, ⁊ sempiternuz meret nostrę deuotionis affectũ. Huius erudite scẽ virgines exẽplo: in dñi dei seruitute feruẽtes: sacras vigilias adamantes: in tribulatione gaudẽtes: ⁊ in charitate dñi, ac ꝓximi perseuerãtes: soli dño vitam suã dedicare studuerũt. Et q: in Marię vita nihil torųũ: nihil reprehẽsibile: nihilq; verecũdũ cernitur: vitã ipsius, tanq̃ perfectionis exẽplar pro speculo prospicientes: ⁊ ei se conformare in actibus vitę summo studio satagẽtes: sine peccati macula: ⁊ spurcitias carnis ⁊ tẽtamenta diaboli repressérũt. In earũ quippe conuersatione: nõ gestus fractior: nõ incessus lascivior:

nio:nõ vor petulãtio: fuit: vt ipsa corpia species simulachrũ mentis fuerit: figuraq; probitatis. Nec eis satis fuit Mariã imitari in virginitatis puritate: sed ⁊ in prolis fecunditate sectari conate sunt: dũ diuini verbi semine, ⁊ sancte locutionis irrigatione, ac fructuose orõnis calore: spũales fetus ex vi mẽtis procreãtes: copiosam messem in horreum dñi congregauerunt. ℟. Sancta ⁊ immaculata. Lectio quarta.

Quia a primordio cõditionis beatorum spirituũ: celorũ regna mirabilibus distinctionib⁹ a cõditore bene in perpetuũ collocata subsistũt: dignũ est vt ad nostre solennitatis gaudia eosdẽ inuitare studeamus. Cũ enim eorũ obsequia circa nos sedula esse cognoscamus: viceuersa ad eos vota nostra leuare debemus. Nec immerito: q2 ad eorũ consortium quãq; per gratiam dñi assumendi sunt: qui hic eorũ officia studiose imitati fuerint. Angelorũ enim ruina ex hoĩbus reparãda est: ideoq; gaudẽt in cõuersione pctõrum salutem sitientes hoĩum. Lachryme enim penitentium: vinũ sunt beatorũ angelorũ. Nec ambigo quin gratãter secũ in palatio celesti colligãt: quos tã gratãter in sterquilinio, ⁊ luto iacẽtes visitant. Unde ⁊ Lazarus ille beatus, paup euãgelicus, vlceribus plenus: ore dñi ab angelis in sinũ Abrahe pnunciat deportatus. O si q̃s haberet oculos apertos: quos orãdo propheta puero reserauit: videret profecto quẽadmodum preueniũt principes cõiuncti psallẽtibus in medio iuuencularũ tympanistriarũ. Uideret inquã qua cura, quoue tripudio itersunt cantãtibus, adsunt orãtibus: īsunt meditantibus: supsunt quiescẽtibus: ordinantibus, ⁊ procurantibus presunt. Taceamus interim de secretis celestibus: ⁊ ante cõditoris nostri oculos, tergamus peccatorũ maculas: vt ad eos, de quibus loquimur, puenire valeamus. ℟. In cõspectu. Lcõ. v.

Et q2 hec dies veneranda sctis oĩbus, qui ab exordio mũdi pcreati sunt, dedicata est, vt diximus: patribus antiquis non ignota putãda est. Dignum igitur est, vt eorũ facta cõmemoremus: quorũ solẽnia veneramur. Horũ primi sctĩ fuerunt patriarche: pĩes prophetarum, ⁊ aplõrum: quorũ imperij posteritas, vsq; ad Chrĩm nobis scriptura insinuante nota est. Hos sequit electio prophetarũ, cũ quibus locut⁹ est deus: eisq; secreta sua reuelauit. Qui fide pleni: deuotione summi: industria solertes: excellẽti ingenio prediti sunt: in exercitatione discipline assidui: ⁊ in sctã meditatione instructi extiterunt. Et ideo metu mortis intrẽpidi: verberauerunt tyrannos, sacrilegos interfecerũt. Clauserunt quoq; effrenatis imbribus celum: ⁊ iterum precãdo aperuerunt. Peccata populi plãxerunt, eorũ se vltioni opponẽtes: ⁊ vindictam dñi, irã eius placando, mitigantes. Multis ẽt miraculorum signis effulsisse legunt: hoĩum tam infirmitates q̃ mala curando, ⁊ auferendo: ⁊ mortuorũ corpora suscitando. Chri vero per virginem natiuitatẽ, ac passionem: nec nõ resurrectionem: ⁊ ad celos ascensionem: sancti quoq; spũs aduentum: ⁊ in fine seu cõsummatione mundi, futurum iudiciũ predixerunt voce preclara: edocti a dño. Hos oẽs proculdubio venerande huius festiuitatis nequaquã credimus esse expertes: sed cõsortes speramus. ℟. Precursor dñi. L. vi.

Fratres charissimi: q nos antiquorum memoriã precedẽtium patrum, quos ante legẽ, ⁊ sub lege scriptura cõmemorat, sanctã fecimus: ob hoc tantũ egimus, vt facilius intelligere valeatis: quanta sit vel qualis huius sacratissime diei solẽnitas: que oĩbus sanctis constat esse ornata. Nunc vero ad eos reuertamur: quos vnda baptismatis, ⁊ effusio sanguinis chrĩsti: ab errore paterni dlicti, ab squallore vetuste gẽtilitatis: in nouo testamẽto, p gratiam spũs sancti, abluẽdo purgauit. Quorum beati oculi: qui Christũ venientem in carne videre meruerunt. Huius aũt iã preclare visionis Joãnes baptista primatum tenet: qui eodẽ angelo, quo Christus, denunciante conceptus est: exordiumq; sue predicationis, ⁊ baptismi in remissionem

peccatoꝝ ꝓtulit, ⁊ docuit. Qui Chr̄m peccata mūdi tollentē videndo agnouit: ac digito demōstrauit. Qui merito pręcursor dñi, preco iudicis, ⁊ propheta altissimi nuncupatur: qui nondū editus: Chr̄m mundo, exultatione mirabili: ⁊ ad inferos descendentem pro redēptione animarum, gloriosa ꝑcucurrit passione. Huius quoq; beatę, ⁊ felicis visionis, ⁊ ꝑcioso sanguine sacrę redēptionis participes: ⁊ ministratores beati extiterunt apl'i ⁊ discipuli Chr̄i. Qui principes ecclesię, fideiq; fundatores, ꝑlati sanctoꝝ ⁊ iudices orbis facti: vniuersum mundū sua sanctitate, doctrina, ⁊ miraculoꝝ signis illustrauerūt. Tales nanq; se mūdo, sanctitate, miraculis, ⁊ patientia exhibuerūt: vt quoslibet ad se audiendū ⁊ admirādū īducerēt. R. Isti sunt. Lcō. vij.

Huius diei gloriosa solēnitate primo sanctorū martyrū triūphale nomē honoratū constat: quia ecclesia cuius hodie dedicatiōis mētionē fecimus: scē Marię ad martyres primo vocata est: eo q̄ tpe illo, solū, sanctoꝝ martyrū festa celebrabātur: quāuis enim multi scī ante illa tempora, sine sanguinis effusione, pręsentē vitam excesserint: tamen sub titulo martyrij ⁊ nomine coluntur: quia scilicet aliquo genere passi sunt: exilio videlicet: rerū spoliatione: lōga carceris inclusione: aut graui flagellatione: ante quam pręsentē vitā finirēt: licet in pace quieuerint. De his omnibus beatus Gregori⁹ in expositiōe cuiusdam euangelij querimoniam faciendo dicit. Ecce sancti dei electi: carnē domant: spm̄ roborant: dęmonib⁹ imperāt: virtutibus coruscant: pn̄tia despiciunt: ęternam autem patriam vocibus, moribusq; prędicant: eamq; etiam moriēdo diligunt: atq; ad eā ꝑ tormēta ꝑtingere sātagunt. Et in libro sapientię de eisdē scriptū est. Et si coram hoībus tormēta passi sunt: spes tamē illorū immortalitate plena est. In paucis vexati: in multis bene disponētur: quoniā deus tētauit eos: ⁊ inuenit eos dignos se. Tanq̄ aurum in fornace probauit illos: ⁊ quasi holocausti hostiam accepit illos. Quietū nanq; mētis habitaculū sanctorū martyrū tanta pace fruebat: vt oīa mala exteriora, etiā quouis tormētoꝝ genere: ⁊ grauitate, mēbra torquerent impiorū: vt ꝑdictę pacis silentiū minime ꝑturbare valerēt. Hūc ergo martyrū Chr̄i certamina; atq; victorias audiuimus: eis nimirū hūc diem tantum credimus sanctificatū: quantum in semetipsis, vt renascerent in deo: laborare per tormenta non cessauerunt. R. Sancti mei qui. Lectio octaua.

Christi vero sacerdotibus, doctoribus, siue cōfessoribus, huius diei festiuitatē: nō ignotā credimus. Sic ⁊ anachoritarū singulare ꝓpositū: ab huiusmodi solēnitate nō separatū esse cōfidimus: q̄ ꝑ singula erēmi loca: in spelūcis, ⁊ exiguis cellarum tugurijs vnici, modico ꝯtenti pabulo, demorabātur: bestijs sociati: multi animalibus subministrati. Ciborū eni spernentes delitias: carnem duris afflictionibus macerauerūt. Sed ⁊ luxus seculi calcātes, voluptates: laudē humanā, idest, tēporalem nō curauerunt: visum hoīum fugiētes, angeloꝝ assueti loquelis. Pluribus quoq; virtutib⁹: ⁊ ꝓdigiorū effulsere signis. Cęcis nanq; visum innouabant: claudis gressum firmabāt, ⁊ surdis auditū restituebāt. Superabāt dęmonia: mancis manus pręstabant: ⁊ mortuos resuscitabāt. Quia eni in eorū cordibus aruerat mundus: virescebat virt⁹. Quia mortificata erat carnis voluptas: feruebat vera charitas. Quia mortui erāt mundo: scā ꝯuersatione viuebant in cęlo. Tāto q̄ppe quisq; a superno amore disiungitur: quāto hic inferius delectatur. Ob hoc scī viri mundū deficientem, ⁊ aīam inficientē fugiētes: deū sibi ꝑsentē ⁊ angelos collegas habere: ⁊ ad cęlorum regna feliciter ab angelis deferri meruerunt. Verū his oīb⁹ de quibus locuti sumus: nō mediocriter huius diei sacratissimę atq; excellētissimę festiuitas: profecto constat honorē ꝯdicata. Nos ergo tantoꝝ patrū fratres charissimi patrocinia intercessorū tota mētis intētione quęrētes: sic eos imitari studeamus, vt ꝑ tēporalia festa quę gerimus:

rimus:eorum meritis intercedētibus: ad ęterna gaudia peruenire valeam⁹: ꝑstante dño nr̃o Jesu christo: q cum deo patre, ꝛ spiritu sancto: viuit, ꝛ regnat in secula seculorum. Amē. ℟. Sint lumbi vestri p̄cincti.

De homilia sancti Augustini epi. Lcō. ix.

Legimus scriptū de appetitione rex tpaliū, Omnia vanitas, ꝛ p̄sumptio spiritus. Presumptio aūt spūs: audaciā ꝛ superbiam signat. Vulgo etiā magnos spiritus, superbi habere dicuntur. ꝛ recte: quandoquidem spiritus etiā ventus vocatur. Unde scriptum est. Ignis, grādo, nix, glacies, ꝛ spirit⁹ tēpestatis. Quis vero nesciat, supbos, īflatos dici: tanq̃ vento distentos? Unde est illud etiā apostoli. Sciētia inflat: charitas ędificat. Quapropter recte hic intelligūtur paupes spū: humiles ꝛ timentes dñm: idest, non habentes inflātem spiritū. Nec aliūde omnino oportuit incipere beatitudinē: siqdē puētura est ad summā sapiam. Initiū aūt sapiētię: timor dñi. Qm̃ ꝛ ecōtrario: initiū ois peccati supbia scribitur. Superbi ergo appetāt ꝛ diligant regna terrarum. Beati aūt pauperes spiritu: qm̃ ipsorum est regnum cęloꝝ. Beati mites, qm̃ ipsi hereditate possidebunt terrā. Illā credo terrā, de qua in psalmis dicit. Spes mea tu es: portio mea ī terra viuentiū. Significat enim quādā soliditatē, ꝛ stabilitatē hereditatis ppetuę: vbi anima p bonū affectū, tanq̃ in loco suo requiescit, sicut corpus in terra: ꝛ inde cibo suo alit: sicut corpus ex terra ipsa est reges, ꝛ vita sanctorū. Mites aūt sunt qui cedūt improbitatibus: ꝛ nō resistūt in malo: sed vincūt in bono malum. Rixentur ergo immites: ꝛ dimicent pro negocijs tēporalibus. Beati aūt mites: qm̃ ipsi hereditate possidebūt terrā: de qua pelli nō possunt.

PRO TERTIA DIE.

Sermo sancti Leonis papę. Lcō. prima.

Hodie sancta mater ecclesia p totum mūdum spiritu scō propagāte diffusa: spūalib⁹ gaudijs exultat, triūpho tantę solēnitatis coronata. Hodie nanq̃ oium sanctoꝝ veneramur sub vna cęlebritate memoriā: ꝛ solēnē ducimus in eorū honore lętitiā. Ita enim hac die fieri cana patrū mandauit antiqtas: ꝛ legitimū sempiternū ad posteros vsq̃ trāsmisit maiorū auctoritas: vt qū singulis eoꝝ natalitijs: vel pre multitudine sanctorū, vel corporeę necessitatis occupatione debitū venerationis honorem impendere neqmus: saltē hoc votiuę celebritatis obsequiū: cunctis in cōe soluam⁹. Hoc siqdē aplicę sedis pōtifex Bonifaci⁹ a scō Gregorio quart⁹, ab apostoloꝝ vero principe Petro sexagesimus nonus instituit: nacta occasiōe ex supstitione gētiliū: in omniū deorum honore: in capite calendarū nouēbrium, solēnē, ꝛ festiuū ducebāt diē. Et quia difficile videbat posse fieri: vt a malis ꝯsuetudinibus sensualitati placētibus auerteretur romanus ppl's: p̄fatus pōtifex conuertit ad religionē: qd institutū fuerat ad fraudem. Postulato q̃ phano, qd ędificatū fuerat in oiū deoꝝ honore: hac die celeberrima: in oium sanctorū reuerentiā dedicauit: cultū q̃ prophanū: in ritū ꝛ cultū saluberrimū, grā dei cooperāte: cōmutauit. ℟. In dedicatione. L. ij.

Sit itaq̃ rationabile, sit discretū obsequiū nostrū: vt diligenter distinguamus gradus cęlestiū virtutum, ꝛ ordines sanctoꝝ: vt qd illoꝝ singulis psonis non possumus, nec valemus impēdere, vel singulis eoꝝ ordinib⁹: reuerēter hodie assurgamus: vt sanctus sanctoꝝ in illis honoret, in qbus mirabilis p̄dicatur. Demus gloriā laudi eius, quē laudāt oēs gētes: q ministros suos ꝛ laudat, ꝛ laudabiles facit. Ipse cui assistunt angeli ad audiendā vocē sermonū eius: qui stellas vocat: ꝛ dicunt, adsumus. Ipse est cuius man⁹ cęlos extendūt: cuius digiti fixerunt molē terrę: quā fundauit super stabilitatē suā: in quē desiderāt angeli ꝓspicere: cuius pulchritudinē, sol, ꝛ luna mirantur. Ipse est, cuius intelligere nobilissimū: esse virtuosissimū: posse oium rerum ꝓductiuū, ꝛ velle optimū. Hic deus ops nobilissimū: virtuosissimum, optimū rerum oium tā spūaliū q̃

corporaliū vnicum principiū: cuȝ sit natura inuisibilis, et substātia incōprehēsibilis: opa fecit, quę sua bonitate et pfectione opifice cōmendarēt, et facto declararēt: mūdū scilicet vnicū, et rationalē creaturā. Fecit autē illa, vt potens maxima: mundū videlicet magnitudine molis: creaturam vero rationalē capacitate ītellect⁹. Fecit quoq illa, vt sapiens pulcherrima: vt bonus vtilia, et in suo genere optima: diuersis tamen gradibus distincta: et ordine decētissimo diposita: quaꝝ obseq̄o, et ad seruiendū ei iuuemur: et prouocemur ad eū laudādum hic et in ęternū. ℞. Vidi dñm se. Lcō. iij.

Inter omnes aūt, quos mūdus edidit ab initio creaturę dei: et diuina bonitas gratuito iustificauit munere: sancta dei genitrix semp virgo Maria merito primatum tenet sanctitatis et dignitatis: quę gaudiū matris hñs cuȝ virginitatis pudore: regeȝ edidit angeloꝝ, sigillo saluo virginitatis. Ipsa est enim, qua nihil excellenti⁹ natura humana protulit: qua nihil sancti⁹: pręter dei et eiusdē virginis vnigenituȝ: carnalis origo propagauit. Ipsa deniq̄ inter noui ac veteris testamēti electos media: ita vtranq̄ partē piungit: vt qō illi spū sancto afflati p virginem pūidebant et pręnunciabant venturuȝ: isti Christo redimente saluati per virginem Mariam venerēntur, et cōfiteātur impletum: vt merito omnis electoꝝ chorus eam prędicet reginaȝ celoꝝ, et dominā angeloꝝ. Huic gloriosissimę patronę et castitatis reginę: innumerabilis virginū chorus adhęsit: et votū virginitatis, quod ipsa dño primum obtulit: has eius exēplo chro offerre non piguit: malentes spōso cęlesti cū virginitatis castimonia copulari: q̄ nuptialibus gaudijs, quę luctuoso fine et mirabili facto sępe terminantur: falso filioꝝ nomine fędarari. Hę nimirū natalē abijciētes, titulum, vanę nobilitatis: et secularē pōpam generosi sanguinis: corpus in seruitutem redigendo, ieiunijs, et vigilijs attriuerunt: animā vero mūdis orationibus, et sermidis meditationibus, ac lectionibus sanctis pascendo: cunctis se legib⁹ saluatoris deuinxerūt. ℞. Scā et īmaculata vir. L. iiij.

Ueniamus nunc ad sacratissimos ordines beatorum spirituum: et eos ad nostrę solēnitatis inuitemus gaudium: vt ipsi in sacris mysterijs hodie solito impensius nobis sint cooperatores: adolētes incensum orationis nostrę ante altare aureū: qō est ante oculos domini: ibiq̄ pro nobis fideliter intercedāt, et hic contra antiq̄ hostis tētamenta puigili nos tuitione defendant. Hoc enim ab eis ciuili quodam iure exigimus: et ea priuilegij fiducia petimus qua cōciues eorum, et cōmunicipes, in cęlesti Hierusalē per dei gratiā nos futuros speramus. Proinde nos illis honorē, et illi nobis impendant iuuamen: quod tāto nobis impensius debēt exhibēre: quanto magis nos talibus auxilijs vident indigēre. Illi enim in sua ęternitate corruptibili beatitudinis perfectione sunt solidati: nos vero in nr̄a mortalitate adhuc fragili carne circūndati. Illi de visione dei omnipotentis plena fęlicitate gaudēt: nos de corporę ergationis illuuie, tristi corde dolemus. Illi in sua bonitate persistētes, de pfectione suę beatitudinis nullā timent iacturam: nos in nostrę salutis custodia negligentes qui sumus a perfectionis arce elongati: et a flatus nostri iustitia multipliciter imminuti: grauiorem timemus pressuraȝ. Quapropter opus est: vt semper nobis pręsentissimi adsint beatissimę cęlestis patrię spiritus, conciues nostri administratorij: nisi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis. ℞. In ɔspectu angeloꝝ. Lcō quinta.

Quia vero fratres dilectissimi, huius dilectissimę diei celebritateȝ, omnibus in cōmune sanctis dedicatam esse pręd irimus: restat, vt per dei grāȝ singulos eorum ordines: illorum merita recitando percurramus: et ad cęli terreq̄ gaudium de cęlo et de terra omnes pariter cōsurgamus. Inuitatis ergo primuȝ, vt oportet, cęlestis militię ordinibus: eos (vt dignum est) congruis excipiamus honoribus, ac demum transeamus ad eos, qui similē nobis in terra et de terra duxerunt originem: sed p dei

gratiā ꝛ coꝛuꝫ meritū, excellentioꝛē nobis
adepti sunt in celo beatitudnē. Inter oēs
aūt quos ab initio moꝛtalis nature deus
iustificauit, prima est patriarcharū electio:
quibus sunt facte repꝛomissiones in testa
mento antiquo: diuinoꝝ secretoꝝ reuela
tio: ꝛ ad legis diuine debitā susceptionē
prodigiosa populi segregatio, ꝛ aduna-
tio. Quibus ꝛ si cōtra originale delictum,
medicinalis grē lauacro non fuisset sub-
uentū: tū primo hostijs, ꝛ muneribus, de-
inde circūcisionis remedio purificari: fide
ꝛ expectatione filij dei sctificati sunt. Hos
ante oēs ex oī natione, q̄ sub celo est: añ le-
lem, ꝛ sub lege elegit sibi dñs in populuꝫ,
ꝛ in peculiū: eisq; dedit diuine hereditatis
priuilegiū. Bñdictus (ait Esaias i psona
dñi) pp̄ls meus egypti: ꝛ opus manuum
mearū Assirij: hereditas autē mea Israel.
℟. Precursoꝛ dñi venit. 386. Lectio. vi.

Hactenus ita memorauimus Pres: ꝛ
antiq testamēti sctōs, veluti si de no
cte miremur sidera et stella celestis firma-
mēti: ꝛ tū adhuc q̄si i tenebris ambulātes:
ꝛ lucē in nocte desiderantes offendimus,
qꝛ ijdē prioris seculi sancti: licet vario de-
coꝛe virtutū, ꝛ multiplici tam adhuc recē
tis nature, q̄ insuse grē donoꝛum fulgoꝛe
oꝛnati fuerint: nullus tū erat quātumlibet
perfectus, quantumlibet lucidus: q oꝛigi-
nalis peccati tenebras valeret expellere: sꝫ
ad hoc omnes solem iustitie expectabant;
ꝛ desiderabant. Transacta igitur nocte, ꝛ
facto mane dei gratie, veniente iustitie so-
le: cepit nox peccati, depulsis tenebris in
lucē clarescere veritatis: factusq; est dies
ille desiderabilis, quē fecit dñs: quē ꝛ con
stituit in condensis vsq; ad coꝛnu altaris
vt in ea exultemus. Decursis ergo diebus
ante legem ꝛ sub lege: illuxit nobis Jesus
Christus sol iustitie, cuius igne charitatis
calescamus, donec tenebre, idest prioꝛum
tempoꝛum erroꝛes fiant sicut meridies in
cognitione eius. Intueamur ergo dile-
ctissimi veri solis radios: vt videre possi-
mus in fine synagoge quales patres, qua-
les origo nascentis ecclesie habuerit edi-
tuos piscatoꝛes ꝛ principes. Et quādo ce
perimus sancte ecclesie totū coꝛpus inue
stigatione diligēti perlustrare: qꝛ nō vale-
mus articulatim eius mēbra numerare: re
uerenter attingamus vel ea, que sunt preci
pua, sanctos videlicet apostolos, ꝛ euan-
gelistas: quoꝛum studio, ꝛ solertia, in naui
ecclesie, p sagenā pdicatiōis tracta est mul
titudo gētiū copiosa. ℟. Isti sunt. L. vij.

Predictos ergo ecclesiarū principes,
spūalis pugne signiferos sequit ele-
ctissimoꝝ militū expeditissima caterua: sci
licet sanctoꝝ martyrū triūphalis exercit⁹:
in disciplina christiane religionis, ꝛ mili-
tia virtutū, longanimi patiētia cādidatus:
in agone vero passionis sanguine pcioso
laureatus. Qui qm̄ viriliter, strenue, fideli-
terq; in stadio militie fidei pugnauit, felici
pmio dotatus: gloꝛia ꝛ honoꝛe coꝛonari
meruit. Hui⁹ tā imanis pugne, tā sene pse-
cutiōis, ꝛ tā crudelis cōmotiōis, tāq; in si
gnis victoꝛie cā, ꝛ ratio hec pbat. Postq̄
enim de celo itonuit dñs, ꝛ altissimus de-
dit vocē suā p tubā euāgelij: auditi sunt fi-
lij tonitrui, ꝛ apparuerunt fontes sacri ba-
ptismatis fide mūdātes coꝛda, ꝛ purifican
tes aīas fideliū. Tūc antiquus ille draco,
vt leo seuissimus, infremuit ptinuo. Dolet
venisse, qd̄ venturū timebat: meret se ius p-
dere tyrānicum, qd̄ tenebat. Nec tū in tan
to discrimine deest ipse sibi: vult ꝛ seipsum
ex integro: ꝛ omnia iniquitatis sue arma
foꝛtiter experiri: timetq; ne assiduitate no-
cendi: malitie sue vsus hebescat: aut con-
tinuo vsu decipiēdi fraus denudata tabe-
scat. Nouū decipiendi ingeniuꝫ repperit,
quia, qui iubebat homines p deo colere:
etiam iustos: vt de Moysi coꝛpoꝛe legit
nunc deum verum hoiem factuꝫ dominū
Jesum Christum, debito cultu adoꝛātes
insequit. ℟. Sācti mei qui. Lectio. viij.

Post inuictissimos Christi testes: se-
quitur pontificum, ꝛ sacerdotum ve
neranda electio, ꝛ sanctissimoꝛum confes-
soꝛum beata perfectio: qui euangelice ve-
ritatis luce radiati, ꝛ aplice firmitatis con
fessione solidati: vni deo placuerunt: q a fi-

dē sancte trinitatis operū perfectione ostē- derunt. Hi nimirum, quāuis de hac luce, neq; gladio, neq; quouis alio genere pena rū migrauerint: tū in schola virtutū sub di sciplina euāgelij: mirabili crucis patiētia eruditi, ɔtra crudelissimas persecutionis he- retice bestias dimicātes, gladio spūs, qđ est verbū dei: martyrij gloriā meruerunt. Horum primi aplica auctoritate pditi: lo co Aaron, et duodecim aplorū successerūt: q; tanq; Aaron sacerdotalis reuerētie in- fulis in pontifices cōsecrati sunt, ac tanq; fideles, prudentesq; seruos dñs super fami liam suam illos cōstituit: vt et in tempore dent eis spūalis tritici mēsuram: et peracto dispensationis curriculo: ad celestes the- sauros crediti talenti reportarent vsuram. Scđi vero sacerdotij honore pditi, et pre- sbyteri pplorū, idest seniores facti: iter vite ostēdentes, et sacramēta dātes: locū filiorū Aaron: et septuaginta discipulorū Christi in ecclesia dei obtinēt. Et q̄uis nōnulli cō fessores, sacerdotij dignitatem nunq̄ sint adepti: tñ sanctitate: iustitia: fide: virtutib⁹: et crēplis vite: sacerdotibus nequaq̄ infe riores extiterunt. ℟. Sint lumbi vestri.

De homilia sci Augustini epi. Lcō. ix.

Beati q lugēt: qm ipsi ɔsolabunt. Lu ctus est tristia de amissiōe carorū: cō uersi aūt ad dñm: ea q̄ in hoc mundo cara amplecrebant, amittūt. Nec; enī gaudēt his reb⁹, qbus ante gaudebāt: et donec in illis fiat amor eternorū: nonnulla mestitia sauciant. Cōsolabūt ergo spū scō, q mari me ɔpterea paracletus noiat, idest, ɔsola- tor: vt temporalia amittētes: eterna letitia pfruant. Beati q esuriūt et sitiūt iustitiā: qm ipsi saturabunt. Jam eos amatores di cit veri et incōcussi boni. Illo ergo cibo sa turabunt, de quo ipse dñs dicit: Meus ci- bus est: vt faciā voluntatē pris mei, qđ est iustitia. Et illa aqua, de qua qsqs biberit, vt idē dicit: fiet in eo fons aque saliētis, in vitā eternā. Beati misericordes: qm ipso- rū miserebit de⁹. Beatos esse dicit, q sub- ueniūt miseris: qm eis ita repēdit: vt ď mi seria liberent. Beati mūdo corde, qm ipsi deū videbūt. Quā ergo stulti sunt: q dñm istis exteriorib⁹ oculis q̄runt, cū corde vi- deat: sicut alibi scriptū ē. Et in simplicitate cordis q̄rite illū. Hoc est enī mūdū cor: qđ est simplex cor, et queadmodū lumē hoc vi deri nō pōt, nisi oculis mūdis: ita nec deus videt: nisi mūdū illud sit quo videri pōt.

PRO QVARTA DIE.

De sermone sancti Leonis pape. Lcō. j.

Huius diei frēs dilectissimi oīuz sanctorū celeberrima festiuitas: hac de causa cōstat, deo ordinā te, sumpsisse principiuz: q; hac die (vt legitur) Bonifacius papa: ad sa- gaciter cōmutandum in dei cultum et re- uerentiam: sanctorumq; veneratione: que olim in idolorū ritū, et cultuz demonū fue rant prophane instituta: hac die in dei ge- nitrici, honorē oīumq; martyrū chri, ve- neratiōe celebri: ecclesiā ɔsecrauit. Sum- pta nāq; occasione: ex vana prophanaq; gētiliū superstitione: q simili de causa Ro me mirifici opis phanū exerxerant: Pan- theon illud noiantes: eo q generalis ibi esset omnium cultura deorū: cuius phani festum in kalendis noui colebant mensis: idē beatissimus pōtifex ab imperatore Fo ca Cesare, pdicto phano impetrato: oēm prophane superstitionis ritū: cum ipsis si- mulachris eliminauit: ipsumq; templū: et festū ei⁹, Deo, Sancte dei genitrici Ma- rie: et scis oibus ɔsecrauit. Diuina profe- cto dispositione factū credimus: vt sapien tia dei chrūs: q principē mundi foras eice rat: et loca: et tēpla suo cultui deputata si bi vēdicaret: vt q arrogāter, et impudenter altissimi similitudinē appetere psumpserat: pedib⁹ humiliū subiect⁹ doleret: ad suū ɔ- phanū cultū erecta: ɔuerti in scorū gliaz: et honorē. Digne tñ scōs veneramur in ter- ris: quorū defensiōe et ptectione munimur e celis. ℟. In dedicatiōe. Lectio secūda.

Nunc vero quia (deo auctore) de oī bus sanctis celebrem colimus festi uitatem: ante quorumlibet distinctionez: eum venerari, et adorare decet: q scōs crea uit: de mūdo elegit: et electos iustificauit.

Sed

Sed nunquid iustos solum creauit? Ipse est enim: sicut fideliter: et veraciter fides catholica confitetur: oium rerum visibiliu3 et inuisibiliu3 creator vnicus: omnipotens: sapientissimus: et optimus: cuius maiestatis potentiam: per creationem reru: magnitudinis aut sapientiam: per gubernationem: et rex distinctione: et admirabile eius bonitatem: per ipsaru rerum vtilitate cognoscimus. Sed ideo pcipua et singulari insinuatione: hois creator dr: quia ipse homo finis visibilium censetur: et ipse deus finis hois speratur. Deus enim (vt ait sapiens) creauit hoiem rectum: et reliquit eu in manu cosilij sui. Adiecit ei mādata: et pcepta sua. Si volueriit ea pseruare: pseruabut eu: et in fine: fide placita faciet ei. Ante hoiem vita, et mors: bonum: et malu3. Quod voluerit: dabitur ei: quonia3 multa est sapientia dei: et fortis omnipotentia: videns oes sine intermissione: oculi aut dni ad timentes eum: et ipse agnoscit omnem operam hois. Nō ergo: vt ait Hieremias propheta: glorief sapiēs in sapiētia sua: nec fortis i fortitudine sua: nec diues i diuitijs suis: s3 in hoc glorietur: qui gloriat se scire, et nosse deum. Cogitare enim de Deo sensus est consummatus: idest perfectus. Quia ergo nosse deum (sicuti est) aut videre in natura sua: non pōt homo: nec angeli supremi ordinis: hoc solum facere incipiamus: quod quādoqs facturi sumus: laudare. s. et magnificare deum in secula seculorum. Amen. ℟. Vidi dn3. 386. Lectio. iij.

Sicut beata virgo Maria iure regina predicatur angelorum: et inter electos primatum tenet: ita et in solennitate omnibus dedicata sanctis, pre ceteris et nominari, et laudari debet. Ipsa eni3 in domo dni plantata, et speciali gratia spiritus sancti impinguata, vt oliua fructifera: ois virtutis et sanctitatis fruct⁹ protulit, et gratie thesaurus, et habitaculum facta est Dei. Pulsemus igit humilibus precibus ad ostiu3 charitatis, vt nobis aperire dignet habitaculu3 castitatis, qtenus dn illuc cu mētis puritate, et mūdis oronibus admissi fuerimus: etiam ab huius sexus ordine, nre salutis gaudiu3 impetrem⁹. In regno quippe celesti, cuius fenestra et numis fulgida porta Maria facta est: coniugalis, et vidualis ptinētie exultat sanctitas: ibi et virginalis sctimonie ceteris pferenda regnat angelica integritas. Ibi agnus filius ouis virginis pascitur inter rosas, et lilia: quem sequunt quocūqs ierit innumera virginu3 millia. Illuc vt diximus portātes bonoru operum lucernas in manibus nris: tā honeste: qz pudice accedamus ad floridum pclaue sanctaru mulieru: et pulsemus religiose, ac reuerenter ad celestis thalami virginale secretu. Hoc qppe secretum thalamum celeste: beata dei genitrix semper virgo Maria scā est: que spreta cōnubij voluptate: et abiecta oi spe posteritatis: prima oiu3, sola docta spūs scī inspiratiōe: cuius ipa mūdissimū habitaculū erat: tale se deo obtulit: qlis ab eo creata ē: et iō viro dspō sata, nec agnita: et id, qd fuit pmāsit: et sola vgo mr effecta est. ℟. Scā et ima. L. iiij.

Beatissimi celestis patrie spiritus cōciues et domestici dei, qui sunt primitie creature dei, oiu3 plenitudine beatitudinū dotati: ad diuina obsequia i suis ordinib⁹ plene: pfecte: integreqz distincti: excepto, qō pestilēs ille lucifer, q mane oriebat, de celo cū suis cōplicib⁹ cecidit: et de nodo celestis militie primatū amittēs: angeloz integritatē dissoluit. Illa aūt btōrū spūum agmina, q in laude creatoris felici pstātia pstiterūt, hoz diectiōe a deo in sue btitudinis pfectiōe solidata sunt: vt nec velint vltra, nec possint a sue dignitatis dgenerare glia. Illi vero fugitiui celestis militie desertoresqz: cū pricipe suo leone, seu dracone, in sue malignitatis pertinacia adeo obdurati sunt: vt nec velint, nec possint amplius a sue peruersitatis obstinatione recedere. Nos autem licet omnipotens creauerit bonitas ad huius militie dignitatem: et a tam noxij casus ruina, summa reparauerit sapientia: tamē adhuc mutabilis nature motibus obnoxij: quibus periculose possumus ad deteriora pertrahi: in

medio superiorũ, ⁊ inferiorũ positi: adeo difficile cõtra spiritualia neq̃tię nobis in inferioribus ingruit luctamẽ: vt succũbere timeamus: nisi per christi gratiã nobis superiorum occurrat leuamẽ. Ob hoc enim tam studiose eorũ memoriã in nr̃a solẽnitate facimus: vt ipsorum meritis, hic adiuuari mereamur. ℟. In ↄspectu angc. Lcõ. v.

Quia igitur fratres charissimi dilectissimis deo sanctis veteris testamẽti patribus, p̃sentis diei votiua solẽnia cõstant dedicata: eorum vota ⁊ gesta nedũ recolere conuenit: sed ⁊ imitari. Hi sunt enim q̃ magnopere saluatoris desiderauerunt aduentũ, sicut ipse dicit. Dico vobis q̃ multi reges, ⁊ prophetę desiderauerũt videre, quę videtis, ⁊ non viderunt: ⁊ audire, quę auditis: ⁊ nõ audierunt. Hi nanq̧ regali promissione, ⁊ sacerdotali successione electi, ⁊ erecti in decus, ⁊ salutẽ populi dei: contra hostiles impetus forti pugnauerunt manu: cerimonias cultũq̧ diuinũ psalmis ⁊ cãticis misterijs plenis: necnõ amplo sacerdotũ, ⁊ ministrorum numero ampliauerunt. Deniq̧ compressis hostibus, templũ dño in sanctę ecclesię typum erectũ est: vt ostenderet, q̃ dñs noster Jesus christus, ius tyrãnicũ diaboli ad salutẽ fideliũ ↄtereret: ⁊ regale sacerdotiũ ipse rex, ⁊ sacerdos, in ecclesia sua ordinaret. Isti quoq̧ sunt viri virtutibus: vitęq̧ meritis gloriosi: in diuino cultu legisq̧ cerimonijs religiosi: in diuinis ꝓmissionibus creduli: firmi in fide: longanimes in spe, ⁊ in pręceptis obedientes: angelorum facti domestici susceptores. In rebus quoque bellicis victoriosi: in cõprimendis hostibus terribiles: oĩ sanctitatis perfectione solidi, ⁊ insignes. Post istorum patrum venerationẽ: primatio ordine cẽlebꝫ sanctorũ ꝓphetarũ electio: qbus ob vitę meritum mentisq̧ puritatẽ: diuina successio reuelationis salutis fiendę: nõ sine noua, ⁊ lucidiori illustratione credita est: qui q̃m a suorũ maiorum virtute nõ degenerauerunt: eundem hereditatis funiculũ sortiti sunt. ℟. Precursor domini venit. Lectio sexta.

Honoremus aũt, ⁊ veneremur veri solis radios, beatos aplos: qbus ipse dñs dicit. Vos estis lux mundi: quia mũdum sua prędicatione illuminauerunt: ⁊ exemplo illustrauerũt. Jidẽ ipsi sunt facti ecclesię editui, q̃ eius fundamenta locauerunt: de qbus dictũ est. Fundamenta eius in mõtib⁹ sctis. De eis quoq̧ iure sancta canit ecclesia. Hi sunt, q̃ viuentes in carne plantauerũt ecclesiã sanguine suo. Hos ille cordiũ scrutator: ⁊ ↄscientiarũ iudex de fęce mũdi elegit: ⁊ in opus euãgelij assumpsit, q̃ infirma mũdi elegit: vt ꝑdat mundi sapientiã: q̃r p stultitiã p̃dicationis placuit ei saluos facere credẽtes. Nõ enim assumpsit sibi in hoc opus reges, ⁊ nobiles oratores, ⁊ sophistas: sed ignobiles piscatores, idiotas ⁊ simplices: vt illud impleret propheticũ. Perdã sapiẽtiã sapientiũ: ⁊ prudentiã prudentiũ reprobabo. Hos ergo spiritu sancto, ⁊ igni baptizatos misit in mundũ, cum voce tonitrui, ⁊ tuba euangelij: vt in oẽm terrã exiret sonus eorum: ⁊ in fines orbis terrę verba eorũ. Non enim sunt loquelę neq̧ sermones, quorum non audiantur voces eorum: q̃a mirabilis ille spũs: q̃ olim in constructione turris Babel, tumidã mundi sapientũ pręsumptionẽ: linguarum diuisione dispersit: hic ad simplicium confessionẽ humilem: eandẽ linguarum diuersitatem in sanctę ecclesię ędificationem mirabiliter recollegit. Hi deniq̧ sunt, qui ante secula in salutem gentium prędestinati: in fine seculorũ destinati sunt. ℟. Isti sunt sctĩ. Lectio septima.

Antiquus ille seuusq̧ leo, draco ꝓpter malitię astutiam dictus: videns per fidei vnitatem, ppl'm adunari ad vnius veri dei cultum, quẽ p abrupta scelerum sparserat: atq̧ fędo idololatrię cultu ĩfecerat: q̃rit anxius, siquid superaddi, aut innouari suis artibus possit: si quõ retinere queat qd̃ perdit ĩuitus. Regnũ scrutabundus, si qua sibi supsint vasa iniq̃tatis. Pręterea nõ solũ q̃ sua sunt vasa q̃rit: sed quę iaꝫ dolens amiserat, vasa captiuitatis reperit, ⁊ retractat: si quos superstites habeat ministros

nistros, quos ad impugnandā fidē eccle-
sie mille nocendi artibus mittat armatos.
Repperit itaq3 adhuc pplura, sibi supesse
vasa ire, apta in interitu3: atq3 in ea transfu-
dit sue nequitie venenum: quo ijdē perdi-
tionis filij inebriati miserrime: ceperunt in
ecclesie filios lymphata mente debaccha
ri. Ad cōflictum ergo huius felicis pugne:
τ ad studium tam insignis victorie: cū ici
tat diabolus cōtra domesticos fidei, suos
ministros ante chri pcursores veros, cun-
ctis nequitie sue iaculis armatos mittit, τ
dn̄s nr̄ Jesus Chr̄s ad ɔuersionē errātiu3
milites fortissimos, velut agnos īter lupos:
vt his altrinsecus ex aduerso certātib⁹: hi
tandē aut ɔuersi p fidē ad vitā redeant: aut
vel puersi a fide cū auctore mortis ī eternū
peant. Isti vero aut de errātiu3 cōuersione
gaudeant: aut ab his patienter victimati,
gl'iosa coronēt passiōe. ℟. Sci m. L. viij.

BEatissimi Christi doctores cōfesso-
resq3 gloriosi: ad excolendā vineam
dn̄i sabbaoth p chr̄m de egypto eductā, p
apl'os plātatā in monte hereditatis dn̄i: τ
sanguine martyr̄ irrigatā, in apl'icā succes-
serūt hereditatem: vt ab ea sarculo lingue
oēm euellāt īpietatē: quā (vt diximus) de
egypto in manu forti eductā, τ p mare ru-
brū obrutis egyptijs, in ɔfragosa hui⁹ se-
culi deserta traductā: varijs doctrinis, vel
in via iustitie plātando, vel vitia putando
erudierūt. Eiusq3 palmites propagādo, τ
ppagines extēdēdo: ei⁹ vmbra mōtes se-
cularis potētie operuit: τ arbusta ei⁹ cedros
mūdane nobilitatis: donec facta gn̄ali im
mutatione, ī resurrectiōe scd'a trāsplātabit
in monte scō eius: oī corruptione deposi-
ta. Scd'a nāq3 resurrectio gn̄alis dr̄ electo
rū resurrectio: q primo a vitior̄ miserabili
corruptione, amputatis carnis illecebris
surgētes, a Chr̄o illuminati sunt: τ de pec
cati morte, τ legib⁹ īferni erepti: ad vitā aīe
τ viā mādator̄ vocati sunt dicētes cū p-
pheta. Eripuisti aīa3 meā d morte: oculos
meos a lachrymis: pedes meos a lapsu.
Nisi eni3 dn̄s adiuuisset me: paulominus
habitasset in inferno aīa mea. Prima ergo
resurrectio est peccator̄ euasisse tenebras,
lumēq3 possidere iustitie. Scd'a vero, que
τ elector̄ solūmodo est: qn̄ nouissime ini-
mica destruet mors, τ igne sci spūs sarci-
na corruptionis carnis a cūctis electis ex-
cocta: stola gemina corporis, τ aīe sc3 im
mortalitate vestiti: ad vidēdā ppetuo crea-
toris faciē: intra sinum celestis patrie feli-
citer admittent. ℟. Sint lūbi vestri pre.

De homilia scti Augustini epi. Lcō. ix.

BEati pacifici, qm̄ filij dei vocabunt.
In pace perfectio est, vbi nihil repu
gnat. Et ideo filij dei, pacifici, qm̄ nihil re-
sistit deo: τ vtiq3 filij similitudinē p̄ris ha-
bere debēt. Pacifici aūt in semetipsis sūt:
q oēs animi sui mot⁹ cōponētes: τ subij-
ciētes rōni, idest, mētis spūi: carnalesq3 cō-
cupiscētias habētes edomitas, fiūt regnū
dei: ī quo ita ordinata sunt oīa: vt id qd est
in hoīe pcipuum, τ excellens: hoc īperet
ceteris nō reluctātib⁹: q sūt nobis bestijsq3
cōia. Atq3 idipsu3 qd excellit in hoīe, idest
mens τ ratio subijciat potiori: qd est ipsa
veritas, vnigenitus dei filius. Neq3 enim
impare pōt inferiorib⁹: nisi supiori se ipse
subijciat. Et hec est pax q dat ī terra, hoī-
b⁹ bone volūtatis. Hec vita ɔsūmati pfe-
ctiq3 sapiētis. De huiusmodi regno para-
tissimo, τ ordinatissimo, missus est foras
princeps huius seculi, q puersis inordina-
tisq3 dn̄at. Hac pace intrinsecus ɔstituta
atq3 firmata: quascūq3 psecutiones, ille, q
foras missus est, forinsecus ɔcitauerit: au-
get gl'iam, q sm dn̄m est: non aliqd in illo
edificio labefactās: sed deficiētib⁹ machi-
nis suis, innotescere faciens: quanta firmi-
tas intus extructa sit. Ideo seqt. Beati q
psecutionē patiunt pp iustitiā: qm̄ ipsor̄ ē
regnū celor̄: sūt aūt oēs iste octo sentētie.

PRO QVINTA DIE.

De sermone sancti Leonis pape. Lcō. i.

Ec est fratres dilectissimi hui⁹
diei magna solēnitas: hec ē om
niū sanctor̄ generalis, τ gl'io-
sa celebritas: quā tāto maiori, τ
deuotiori studio colere debemus, τ fre-
quentiori honore venerari: quanto ma-

iori auctoritate: et rōnabiliori cā institutā cognoscimus. Statuit nāq̄ sanctus Bonifacius papa: vt ecclesiasticę professionis statio semp ista die celebretur in oratorio: qđ olim pātheon dicebaẗ: nunc vero beatę Marię ad martyres vocatur: qđ ad dei genitricis: oīmq̄ martyꝝ Chri gliā dedicauerat: vt populus romanus cum suę dignitatis gradib⁹ illuc cōueniat. Ibi quoq̄ a clericis pactis diuinis pro sui ordinibus officij: et fusa cōiter oronē: acceptaq̄ benedictione: in propria cū gaudio sese quisq̄ recipiat. Apostolica dēhinc auctoritate cōfirmatū est: vt hic dies per totum orbem a fidelibus in honore omnium sanctorū celeberrimus habeatur: et annuatim per reuoluta tempora solēnibus gaudijs honoretur. Dignum nāq̄ est, eoꝝ celebrari memoriam, ad quorū pertingere desideramus gl'iā. Tātoq̄, et studiosiori, et maiori deuotione frequentare debemus hoc singulare festū: quanto singulis coꝝ: hoc exhibēre nequimus. Sedulū itaq̄, vt merito debem⁹, oībus in cōi exhibeamus obsequiū, ad quoꝝ tēdimus peruenire cōsortiū. Nā et ob hoc sancta mater ecclesia statuit festa sanctorum colere: vt colentes, ad ipsoꝝ imitationē, et glorię cōsortium inuitaret. ℟. In dedicatione. Lectio secūda.

Cum autē sanctos omnes venerari hac excellentissima festiuitate desideramus: dñm deū, quem in sanctis suis laudare iubemur: primo oīum, et pręcipuo studio veneremur, et laudemus. Sicut enī adipe, et pinguedine repletur aīa: idest fide interiori, et exterioꝝ virtutū perfectione pficitur anima: ita labijs exultationis laudare debet os fidelium. Ac si dicat ppheta. Sicut de vase pleno eructat et pcedit odor liquoris recepti: ita ab aīa dei amore plena pcedat laus diuina: labijs exultationis, et deuotionis expressa. Tali enim laude placaẗ, et honoraẗ deus, ac per hoc homini gratia confertur. Sacrificium inquit laudis honorificabit me: et illic iter quo ostendam illi salutare meū. Illoꝝ quippe, quorū corda longe sunt a dño per peccata, laus non est speciosa nec accepta, sicut per Esaiā testaẗ prophetā, Ppls hic labijs me honorat: cor aūt eorū lōge est a me. Sine causa colūt me: docentes doctrinam hominum: et mandata. Deus nāq̄ mēte colitur, spiritu veneraẗ: et humili corde, et mente adoratur. Dum enim eius magna hoībus exhibita beneficia mente tractantur, digne colitur. Dum vero ad eius obsequiū se spūs eleuare conatur, debite veneratur. Cum aūt eius laudi, corde attento et corpore depresso insistitur: fideliter adoraẗ. Bñdic ait prophęta aīa mea dño: et omnia interiora mea nomen sanctum eius: qđ est benedictū in secula sclōꝝ. Amē. ℟. Uidi dñm. Lcō. iij.

Uia autē fratres dilectissimi: singulos sanctorum ordines: ad nostrę solennitatis gaudiū inuitandos percurrere cupimus: restat: vt pię cęteris baltheo pudicitię virginalis ornatam Mariam dei genitricem singulari deuotione, et studio pręcipuo veneremur: et post hanc, sanctarum virginum roseum cętū, cęterasq̄ muliebris sexus deuotas colamus societates: quarum nonnullę sub titulo coniugati fęderis, virginitatem illibatā seruare: solo teste deo, et angelis sanctis custodibus suis, studuerunt: alię a mundi spurcissimo strepitu secedentes, clausę in monasterio, velut in carcere ergastulo: plures ęque filios, filiasq̄ virgines sacris eruditionibus, et sanctis orationibus genuerunt: (exemplo allectę virginis Marię) q̄ si carnaliter nuptę: quamlibet prolitam lineam generationis procreassent. Tales namq̄ Christi virgines, mundi delitias contemnentes: et corporis illecebras execrantes: florentē mundū cū suis illecebris: mentis despectu calcauerūt: et cū decore animę: Christo placere studētes: sęlici pseuerātia in virginitatis proposito: ptra aduersa, et prospera firmissime pstiterūt. Uidens enī diabolus per eum sexum redijsse vitam: et salutem: per quē olim induxerat mundo mortem: gemensq̄ se ab eo sexu superari: quem ad subigendum mundum familiarem

rem habuerat, contra candidulas christi oues, luporum suorum excitat rabiem, et cõtra Christi tyrũculas, persecutorũ dirigit aciem: sperans se eas, sexus debilitate (vt sepe expertus est) subigere: modo blandis, modo seuis: eas aggrediens sermonibus. Ille autẽ in femineis mẽbris virilẽ gestantes animum: tam terrentẽ q̃ blandientem in suis membris diabolum: mentis constãtia deriserunt: q: beatã virginem Mariaz caput serpentis contriuisse: ac per hoc, eius virtutem elisam esse, cognouerunt. ℟. Sancta, et immaculata. Lectio quarta.

Ad hoc fratres dilectissimi, omni studio sancti patres huius diei dignissimam sanxerunt colere solennitatem: vt intercessoribus multiplicatis: sic omnibus viribus enitamur corde syncero cunctos venerari: vt et hic, beatorũ spirituũ iuuamine, in conflictu malignorũ spirituũ victoria potiamur: et illic, vbi iugis est solennitas, ad eos ordines, ad quos designati sumus in puritate innocentie, et celibis vite nitore ascribi mereamur. Hi denicq̃ nouez sunt ordines angelorũ: quos sacri eloquij pagine, diuine maiestati assistere: et ei ministrare testantur, sicut in Daniele legit. Milia millium ministrabant ei: et decies centena millia assistebant ei. Ad horũ igitur cõsortiũ hoies, q in hac vita bene se gesserint designãtur, sicut scriptũ est. Statuit terminos gentium iuxta numerum filiorũ dei. Hi nimirum que sigillatim habeant officia: euidenter eorũ exprimunt noia. Et cũ cõmune eorũ sit officiũ ad laudẽ creatoris ei⁹ aspectui assistere: dãtur tñ priuatis officijs eidẽ ministrare: cum aũt ipsis ministerijs ex precepto dñi fungũtur: tũc et ex eisdem vocabula sortiuntur. Sed ecce dũ secreta celestiuz ciuium rimamur: supra modum nostre fragilitatis digressi sumus. Hos ergo desiderabiles beatorum spũuz ordines aduocem⁹ ad nostre solennitatis festum: vt ad suuz nos velint admittere cõsortium. Nam quotquot desertores, et fugitiuos spũs per superbiam princeps tenebrarum cadens de supernis, per consensuz inde abstulit: totidem scilicet animas Jesus Christus per humilitatem ab inferis ad superna cõscendens in paterne maiestatis gloria collocauit. ℟. In conspectu angelorum psallam. Lectio quinta.

Quia igitur fratres charissimi singulos generum, quorũ hodie solennia agimus, commemorare non valemus: generaliter singulorum vel breuiter percurramus. Horũ primi: q similem nobis e terra traxerunt originẽ, sci fuerũt patriarche: quorũ aliqbus fide, obediẽtia, virtutibusq̃ probatis, per typicum corporee speciei enigma, deince trinitatis est ostensa maiestas: vt iam tunc christiane fidei, et religionis iaceretur fundamentum: super quod lapis angularis chrs a iudeis edificare synagogaz volentibus: sed destruentibus reprobatus factus est in caput anguli: duos iungẽs parietes e diuerso venientes, celeste cõderetur edificium. Alij quoq̃ ab egyptiaca seruitute liberati: et immolato agno, azimisq̃ assumptis: de domo seruitutis educti, mare transierunt, et in Moyse baptizati sunt: et eãdem escã manducantes: eundẽq̃ potũ spiritualem bibentes, rebus ipsis ostẽdebant: q antiquũ tenebrosi Pharaonis iugum, a fidelium ceruicibus excuteret: et epulãtib⁹ chrianis in azimis sinceritatis, et veritatis: nouũ pascha agnus dei immolaretur Jesus christus: q pplm suũ mari rubro per aquam baptismi trãnsitũ, cibo spũali, pane vtiq̃, q de celo descẽdit, reficeret: et potu spirituali, doctrina scilicet fidei, q de petra, que christus est, pfluxit, satiaret. Hi ex pcepto dñi ad radicem legiferi montis puenientes: sui ducis reditũ pstolabant: q eiusdem montis verticem ascẽdẽs: facie ad faciẽ gliã dñi ptuẽdo, legis typica edicta accepit: vt tunc daret intelligi, q dñs nr Jesus chrs a patriarchis desideratus, et a pphetis pnũciatus: a patribus pfiguratur: et a iustis expectat⁹: post passionẽ mortis, ad consessum glorie ascensurus erat in throno paterne maiestatis. ℟. Precursor domini venit. Lectio sexta.

Beatos apostolos, q sub christo duce

legem igneā euāgelicā in monte syon ediderunt: et pplm a miserabili diaboli seruitute ereptū in viam mandatorū adduxerunt: duodenus patriarcharū numerus prefigurabat: qbus interposito iuriūrādi sacramēto promisit deus, q multiplicaret semē eorum sicut stellas celi, et veluti arenā maris: mystice significās, q sicut ex illis q̄libet longissimam seriem porrectā: carnalis Israelis generatio copiosa profluerct: ita et per beatos aplos in hereditatē Abrahā, et in israeliticam dignitatē verbo generata pdicationis, oīum gentiū plenitudo intraret: essetq in spūali semine: et fide Abrahe aggregata, sicut stelle celi claritate fulgentes pcelsa. Hos quoq duodecim lapides, quos Josue e medio iordanis alueo, sup litus, in miraculi monimentum, pcepit expo ni: et duodecim in helim fontes, vbi erant septuaginta palme: prefigurabāt, quia et dñs nr Jesus Chrs dux et liberator humani gn̄is: duodecim elegit aplos ad adaptā dam ecclesiam: et doctrina eorum irrigādā, tā q aqua salutari saliēti in vitā eternā. Hos insuper duodecim prophetarū ossa pullulant: de loco suo pignāt: duodecimq duces pplm dñi gubernantes, et liberantes: quia eorū studio, et diligentia in hereditatē dñi sanctam ecclesiā fideles adunati: eorum doctrina regūtur, et intercessione proteguntur, ac virtutibus illustrantur, et fulciuntur. R. Isti sunt qui viuētes. Lcō. vii.

Beati itaq martyres chri eius crudi ti verbis, et exēplo cōfortati: se agno scētes agnos missos inter lupos: scuto fidei vitatis muniti, et accincti armatura dei, aduersus diaboli insidias, charitatem pro armis habebāt: patiētiā pro muro, veritatē pro scuto opponebāt: et quos exterius patienter ferentes increpabant de pfidia: eos interius ex charitate diligētes: oronibus iuuabāt, vt saluarentur a ventura ira: monētes, vt resipiscerēt a diaboli laqueis, qbus capti tenebātur: et cōuerterent ad chrm verū deū: cuius fidem cultūq psequebantur. Illi aūt: quorum salutē q̄rebāt isti, ipsas manus inferunt in mitissimos agnos: trahentes ad custodias, ad reges, psidesq, et cruciamenta pp nomē chri. At cōstātissimi testes chri: ab eius pfessione: et assertione vere fidei: nullis pmissionibus, nullis ve terroribus possunt diuelli: sanctius ducētes fortiter mori pro chro: q vel tacēdo, vel fingēdo nō pfiteri chrm filiū dei. Impius aūt psequentium furor: disqrit argumento: qd sanctis dei ipietatibus eorum resistētibus possit inferre. Illi aūt quia parati sunt qcquid inferatur pro chro patienter ferre: inter tormēta merentur a Christo confortari. R. Sancti mei qui in. Lectio octaua.

Beati aūt cōfessores chri, sci ecclīarū colūne, super fundamētum aplorum, et prophetarum posite: excellentes eminētia meritorū: limpidissimi claritate signorū: totā crescentis ecclesie fabricam, et subtili pdicationis artificio: et sibi superimpositā firmius altiusq extruxerunt, quam olim inutili gigantum robore illam cōfusionis turrim ad celos extulerūt. Illi quidē pro lapidibus lateres: pro cemento glutinū bituminis: isti vero pro lapidibus sanctas animas: pro glutino charitatē: et pro cemento spūs sancti gratiam. Isti, vere beati mundo corde dicendi sunt, qui mundissimis manibus hostiam nostre redemptionis pro salute totius mūdi in mensa dñi offerūt. Isti sub nauclero chro gubernant ecclesie nauim: inter seculi tēpestates, venenatorum scz hereticorū fluctibus, vētis, et procellis laborātem. Isti nihilominus spūali pstulatus baculo hereticos confundebant: et canes ferino ritu oblatrātes exterminabāt: et eiusdē baculi pastoralis vncino supiori: oberrantes a via veritatis, et incredulos ad fidē trahebant: eodem quoq infirmos quosq sustētabant: ac in ope, et cultura agri dñi torpētes: stimulo ipsius purgebant: iuxta qd scriptū est. Uirga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt. Talibus ergo patronis huius temporalē sanctissime diei solennitatē cōmunicamus: vt ipsi nobiscū cōmunicare dignētur eā quā habēt, et possidēt: regnantes in celo letissimam et felicissimā eternitatē. R. Sint lūbi vestri pcincti. L. ix.

De homilia sancti Augustini episcopi.

Tamen enim ceteros cōpellās, loqtur ad illos q aderāt, dicēs. Beati eritis, cū vos maledixerint, ⁊ psequntur. Superiores aūt sententias generaliter digerebat. Non enim dixit, Beati pauperes spiritu, qm̄ vestrum est regnum celorum: sed qm̄ ipsorum est (inqt) regnū celorum. Neqꝫ, Beati mites, qm̄ vos possidebitis terrā: sꝫ qm̄ ipsi possidebūt terrā. Et ita ceteras, vsqꝫ ad octauā sententiā, vbi ait. Beati qui persecutiones patiunt ppter iustitiā: qm̄ ipsorum est regnū celorū. Inde iā incipit loqui psentes cōpellans: cū ⁊ illa que supra dicta sunt, ad eos etiam ptineāt, qui psentes audiebāt: ⁊ hec postea, que videntur psentibus dici: ptineāt etiam ad illos, qui absentes, vel post futuri erāt. Quapropter iste sententiarum numerus diligenter cōsiderādus est. Incipit enim beatitudo ab humilitate. Beati paupes spū: idest, non inflati. Dū se diuine authoritati subdit aīa: timens post hanc vitā ne pgat ad penas: etiam si forte in hac vita, sibi beata esse videat. Inde venit ad diuinarum scripturarum cognitionē: vbi oportet eā se mitem pbere pietate: ne id quod imperitis videtur absurdū, vituperare audeat: ⁊ pertinacibus cōcertationibus, efficiatur indocilis. Inde iā incipit scire: quibus nodis seculi huius p carnalē cōsuetudinē, ad peccata teneat. Itaqꝫ ī hoc tertio gradu, ī quo sciētia ē, lugetur amissio summi boni: q: ī heret extremis.

PRO SEXTA DIE.

De sermone sci Leonis pape. Lectio. j.

Hodie frēs dilectissimi festū oīum colimus sanctorum: qui nos ad eorum cōsortiū pueturos speram. Hodie nanqꝫ celestis Hierusalem mris nre, cuius fines dñs pacē posuit, singularē celebramus festiuitatē, dignissimāqꝫ ecclesie triumphātis veneramur societatē. Hec enim omniū credentiū mater est: que generatos ad mortem: regenerat ad salutē. Hec est, que post primi hois Ade creationē statī pfigurata est. Nā sicut ex Ade dormiētis latere fabricata est Eua: ita ex vulnere lateris chri ī cruce dormiētis, redēpta, ⁊ pducta creuit ecclesia. Hec intra arcā diluuio inūdāte seruata: crucis bñficiū, ⁊ baptismatis mysteriū pfignauit. Hec est illa regina, q̄ a finibus terre audire gestiens sapiētiā regis, venit in hierusalē: nūc vero virtutū ornata floribus: ⁊ sciē ditata aromatibus: summo iuncta regi glie: glia, ⁊ honore coronata est. De qua ad dñm dr. Astitit regina a dextris tuis, ī vestitu deaurato: pcessa scꝫ fulta vtute charitatis: circūamicta varietate: idest statuū diuersorum varijs vtutibus ornatorum aggregata societate. Huius beatissime celestis curie diuersorum statuum pulcherrimā adunationē, illā pelliū varietatē, cortinarū pciositatē, velorum extensionē tabularumqꝫ: mensarūqꝫ locationē: ⁊ vasorū multiplicationē pfigurāt: que olim dño ostendente ipsi Moysi in erectione tabernaculi federis, celebri festiuitate, diuinis cultibus, et vsibus dedicata mysticis sanctificationibus leguntur. R̄. In dedicatione templi. **Lectio secunda.**

Scio quidem dilectissimi festum hodiernum tam sublimis esse dignitatis, laudare scꝫ, pdicare, venerari: ⁊ colere omnes sanctos, quorum hodie iocundā colimus solēnitatem: vt non solū exiguitatis: ⁊ humilitatis mee superet tenuissimū sensū: verum etiā magnorum ingeniorum excedat facultatem. Sed non ita nobis diuine maiestatis consideranda est magnitudo: vt vel diffidamus vel erubescamus de seruitute nostra, cum bñficia salutis nre non liceat, tacere, etiā si cor neqt qd cupit, verbis explicare. Auxiliantibus ergo oībus beatis intercessoribus, quos hodie colimus, quorum tamen sedulo frequenter imploramus, affuturam dei gratiam credimus, que inspirationis sue vigore, sterilitatē nostri cordis infundat ⁊ aspergat: vt lingue officio, ⁊ corde humiliato: laudare vtcūqꝫ valeamus, secundum fragilitatis nostre paruitatē, scōrum scōrum ⁊ omnis celestis curie ciues. Dicente enim domino. Aperi os tuū: ⁊ ego adimplebo illud, laudemus cum eodem propheta dicente: Domine labia mea aperies: ⁊ os meum annunciabit

laudem tuam, quia beati, qui habitant in domo tua dñe: in secula seculorum lauda būt te. ℟. Uidi dñm ſe. fol. 386. Lcō. iii.

Beatiſſima virgo Maria iure regina celorum predicata, meruit ſingulari priuilegio pre oībus inſigniri, vt ſine viri li admixtione, grauidāte ſpiritu ſancto pareret filiū dei viui: quia ſine exemplo cuiuſcunq3 precedentis, votū deo obtulit integerrime virginitatis. Qđ ita ipſi acceptū ꝯſtat, vt ꝛ permaneret qđ vouerat: ꝛ fieret mater qđ non erat. Cuius exemplo ſancte mulieres, oblite ſexus ſui fragilitatem, arrepto crucis tropheo: tam cōtra carnis libidines, q̄ mundi, ꝛ diaboli tentamēta: ꝛ hortamenta: fide chriſti armate fortiter dimicantes, inimicū gñis humani, cuius caput regina virginum cōtriuerat: ꝛ chriſtus virginū ſponſus ſpolia diſtribuerat, deuicerunt. Hic eſt ille cādidus virginū euāgelicaꝝ cetus: q̄ fatuitatē lenocinātis mūdi, prudentis conſilij auctoritate ſpreuerūt: ꝛ oleū letitie de bonoꝝ operū fructu expreſſuꝫ: in vaſis ſue cōſciētie addiderunt. Que lāpades aiarum ſuaꝝ, igne ſci ſpūs incēdētes, exierunt obuiā ſpōſo, ꝛ ſpōſe, fatuiſq3 virginibus circa laudes mūdanoꝝ inutiliter occupatis: ſpōſo veniente, q̄ pparate erāt, felix epithalamiū canētes, itrauerunt cū eo ad nuptias: vbi epulantur, ꝛ exultāt in ꝯſpectu dei, ꝛ delectanť in letitia. Ecce ſancte virgines: alie lilijs caſtitatis veſtite: alie albis ꝛ candidis ſtolis, quas in ſanguie agni lauiſſe ſcribunť: alie roſis: alieq3 lapidibus precioſis coronate referuntur: quia pro virtutis eminentia: in premio dabitur glorie refulgentia. Et quia in matre dei refulſit omnium virtutuꝫ decus ꝛ pulchritudo: in ea digniſſime ꝛ excellentiſſime refulget omnis glorie plenitudo. ℟. Sancta ꝛ immaculata. fol. 386 Lcō. iiij.

Aduocemus fratres dilectiſſimi venerabiles beatoruꝫ ſpirituū ordines ad noſtre ſolēnitatis gaudium: vt dum noſtre tēporalis letitie participes extiterint: ipſi nos ad eternā ſuā gloriā cōciues, ꝛ ſocios, quādoq3 dignenť admittere. Quia enim ex multis ſacre ſcripture teſtimonijs colligitur, ꝙ hoībus per vite meritum, aſcēſus ad ordines ꝓmittitur angeloꝝ, ſi diligenter velimus inſpicere, eos ſocios in ſancta eccleſia poſſumus inuenire: vt cognoſcamus adhuc in carne poſitos eoruꝫ officio fungi: ad quoꝝ ordinem, ſoluti carne ſunt aſceſuri. Diſtincte qppe ꝯuerſationes hominū ſinguloꝝ, diſtinctis ordinib⁹ ꝯgruūt, ꝛ in eoꝝ ſortē, vel ordinē, p ꝯuerſatiōis ſimilitudinem deputanť. Qui enim fratrib⁹ bona, que valent annunciāt: hortantes vt amore ſupnoꝝ bona facientes a malis deſiſtant: hi in ordine ſunt angelorum. Qui vero dominice incarnationis myſteria, ꝛ ſumma celeſtis vite gaudia predicant, hi ꝑfecto ſunt archāgeli, p quos cōſtet ſumma nūciari. Qui autē mira faciūt, ꝛ ſigna valenter operantur: ad ſupernarum virtutū numerū ꝯgruunt. Qui vero ab obſeſſis corporibus malignos ſpiritus fugant, eoſq3 virtute orōnis, ꝛ accepte poteſtatis eijciunt: inter poteſtatum celeſtiū ſortē ſortiunť. Qui aūt acceptis virtutibus, electorū hoīum merita tranſcēdunt, electiſq3 fratribus principanť: ſortē inter numeꝝ principatuū acceperūt. Qui vero in ſemetipſis, cunctis vitijs, ꝛ deſiderijs principantur, in numero dñationum ſortem recipiunt. Qui autē ſibi ipſis dñantur: diuino ſemp timori inherētes: hoc in munere accipientes: vt ꝛ alios regere, ꝛ iudicare tranquilla mente valeant: hi profecto throni cōditoris ſunt. Qui autē dei, ac proximi charitate pleni ſunt: ſortē inter cherubin pcepe runt. Qui vero superne ꝯtēplationis amore ſuccēſi, ſolo eternitatis amore paſcunť: hi proculdubio cuꝫ ſeraphin deputantur, quoꝝ quia eſt cor in ignē ꝯuerſum: lucet ꝛ vrit. ℟. In ꝯſpectu ang. fo. 386. Lectio. v.

Primi poſt celeſtis curie milites, ordine temporum, nec minores ſanctitate ſancti patres cenſentur: veteris teſtamenti patriarche ꝛ prophete: eo ꝙ in diſciplina legaliū eruditos ſanctionum: ꝛ longanimi patiētia probatos, diuina prouidentia antiqui ſui cōſilij fecit ſecretarios, ꝛ ꝙ iam

iam ab ęterno ad salutem humani generis
disposuerat: hos istos spiritu sancto reuelã
te docuerat. Et quia in proximo erat: vt ex
dulcedine salutis venientis: melliflui fierẽt
cęli: quidem in aduentu eius: qui descendit
sicut pluuia in vellus: per totum mundum
rorem gratię distillarent. Hunc rorez iam
isti colligebant quasi antelucanũ: quo de-
lectabiliter ꝛ penetrabiliter imbuti: quod
interius videbãt: exterius prophetabãt:
e contribulum suorũ: immo potius oium
errores arguendo increpabant: vt vitiorũ
cõfraga complanando: ꝛ semitarũ aspera
dirigendo: venienti dño ad salutem credẽ
tium: fidei viam ꝑpararent: ꝛ rectas ei mã-
datorũ semitas ad corda audientium face
rent. Hi itaq; sancti viri iam gratia aduen
tantis salutis perfusi: ꝛ viam veri solis q̃si
aurora ꝑcurrente claritatẽ illustrari: quan-
to limpidius ipsaz lucez speculabant: tan
to certius de ea: ꝛ si sub enigmatuz velami
ne: vt illius tẽporis exigebat qualitas: lo-
quebant: ac vtrũq; saluatoris aduentũ: ꝛ
cuncta: quę gerenda erant: per incarnandi
verbi mysterium expectanda: ꝛ desideran
da mundo nunciabant. Hos ergo salutis
nobis exhibitę: ꝛ glorię promissę sanctos
ꝑnunciatores hodie veneramur. ℟. Prę
cursor domini venit fol. 386. Lcõ sexta.

Hos sequit gloriosus numerus apo
stolorũ duodenus: qui veri solis cla
ritate amictam sanctã matrẽ ecclesiaz cha
ritate fulgentẽ: veluti corona stellaꝝ duo-
decim ornãt: quorum luce qui claruerint:
ꝛ igne claruerint: nec erroris tenebras in-
current: nec perfido frigore sub peccati no
cte tabescent. Isti sunt filij prophetaꝝ pa-
tres ꝛ principes ecclesiarum: qui eam ꝛ
ꝑdicatione genuerunt: ꝛ proprij sangui-
nis effusione fundauerunt: de quibus rex
ꝛ propheta spũ sancto afflatus: ꝛ de futu-
rorum ꝑuẽtione illuminatus: cum adhuc
in lumbis eius esset ecclesię sponsus: tãto
ante tempore: quasi ꝑsens assisteret: fęlici
exultatione dicit. Pro patribus tuis nati
sunt filij: constitues eos principes sup om-
nem terram: ꝓpterea populi confitebunt
tibi. Isti sunt amici dei de mundo assum-
pti: verbis ꝛ sermonibus mundi sacti: de
tenebris vocati: ꝛ lux mũdi effecti. Isti vt
nubes volant: doctrina stillãdo: ꝛ verbis
pluendo: seu irrigãdo terrã: miraculis co
ruscando, ꝛ terribili sono reboando: ꝛ vt
columbę ad fenestras suas omnia simplici
oculo intuendo: ꝛ alis virtutũ ad cęlestia
volando. Isti deniq; sunt principes gẽtiũ
populorũq;: qui cum deo Abraam con-
gregati sunt: qm̃ dij fortes terrę vehemen
ter eleuati sunt: quia ꝛ in ꝑsenti: linguę eo-
rum, claues cęli factę sunt: ꝛ in futuro: ac-
cepta dignitate iudiciarię potestatis: sede-
bũt sup thronos duodeciz: iudicãtes duo
deciz tribꝰ Isrl'. ℟. Isti sũt. fo. 387. L. vij.

Per puteũ typici sudoris stillicidium
de toto corpore dñi nostri Iesu Chri
quodaz mirabili ꝑsagio manans: designa
bat de toto corpore suo: qd̃ est ecclesia in
ꝑdestinatis: martyrum passiones emana-
turas: ad quas ipse martyrũ caput Iesus
Christus suę passionis exẽplo gestatores
suę crucis animabat: quibus veluti trium
phantis speciẽ gerẽs: sed naturã passibilẽ
eis ꝑponens dicebat. Confidite: q2 ego vi
ci mundũ. Qua spei longanimitate: ꝛ exẽ
pli viuacitate, sancti martyres solidati: ꝛ
fidei certitudine roborati: p latitudinẽ cha
ritatis alacriter cucurrerunt: ꝛ qcquid la-
borum ꝛ passionũ in hoc stadio eis obue
nerat: fortiter ꝑtulerunt: vt ad eũ: quẽ vide
re optabant: feliciter peruenirent. Sic inui
ctissimi testes Chri pro assertione verita-
tis defensioneq; iustitię ac fidei: diuersis
mortibus victimati: ꝛ manu Christi: qua
vicerunt: coronati gloria ꝛ honore: testa-
mento sanguinis: ęternitatis iura sortiun-
tur: ꝛ ad regnum beatitudinis: quo caput
martyrum Chřs ꝑcessit: triumphantes se
quunt cantãtes. Trãsiuimus per ignem ꝛ
aquaz: ꝛ eduxisti nos in refrigerium. His
ergo christianę militię pugilibus: ꝛ signi-
feris insignibꝰ: hodiernę letitię gaudiũ cele
bramus: vt nos carne solutos coꝝ partici
pes faciant gaudioꝝ: q̃ ꝯregnãtes ducunt
cũ rege celoꝝ. Amẽ. ℟. Sci mei. L. viij.

Beati profecto confessores, in hodierne diei mysterio, nobis ex debito venerandi sunt, qui huius dignissime solenitatis et institutores et cooperatores post presulem aplicum, extiterunt. Sunt quoque sacre oblationis studiosissimi cultores: quia post prie institutiois susceptores aplos, certissimi pbant ministri. His aut orthodoxis patrib⁹: et aplice auctoritatis sacerdotib⁹, etiã hi sanctissimi cõfessores annumerãtur: qui in ecclesia vel minori vel nullo sacerdotio, dũ viuerẽt, pditi sunt: vite tamẽ puritate lucidi: et cõfessionis sue pmio in cõspectu dñi gloriantur. Hi nẽpe ex omni gradu ecclesie eliguntur ad brauiũ superne vocationis: et felici remuneratione colliguntur intra finum beatitudinis: quorũ alios pbat obedientia regularis: alios a via dei nõ impedit tumult⁹ secularis: quia mente acceptis pennis columbe elõgantur, et morantur in solitudine: solo corpore mundo seruientes: iustitia vero, et sanctitate, in celo pversatiõnẽ habentes. Alij vero more turturis in erẽmi solitudine habitantes, gemitum p cantu, et lamenta pro mũdi vana falsaque letitia emittunt. Hi omnes quor cõmemorationẽ fecimus: homines nobis similes extiterunt: easdem quas patimur: mundi, diaboli, et carnis sustinentes tentationes. In patriarcharum autem prompta obedientia, in prophetarum magnanimi fide, et patientia, in apostolorum paupertate, et charitate feruida, in sanctorum martyrum patientia, et vite presentis contemptu: in confessorum mundicia, et deuotione, ac in sanctarum virginum puritate nitida, pensare debemus: quid nobis desit: et qd eorum sanctitatem, nostraque redarguere tepiditatem: ac redigere conuersationẽ: vt ad eorum peruenire valeamus societatem. ℟. Sint lumbi vestri pre.387. Lc.ix.

De homilia sancti Augustini episcopi.

In quarto aũt gradu labor est, vbi vehementer incumbitur: vt sese anim⁹ auellat ab eis: quibus pestifera dulcedine innect⁹est. Hic ergo esuritur: sititur iustitia: et multũ necessaria est fortitudo: quia nõ relinquit sine dolore, qd cum delectatiõe retinetur. Quinto aũt gradu pseuerãtib⁹ in labore: datur euadẽdi consilium: qr nisi quisque adiuuetur a superiore: nullo modo sibi est idoneus: vt sese tantis miseriarũ implicamẽtis expediat. Est aũt iustum consilium: vt qui se a potentiore adiuuari vult: adiuuet in timore infirmiorẽ: in quo est ipse potentior. Ideoque beati misericordes: qm ipsor miserebitur deus. Sexto gradu est cordis mũditia de bona pscientia bonorũ oper: valens ad cõtemplandũ illud sũmũ bonũ: qd solo, puro, et sereno intellectu cerni pot. Postremo est septima ipsa sapiẽtia, idest, cõtemplatio veritatis: pacificans totũ hominẽ: et suscipiens similitudinem dei: que ita pcluditur. Beati pacifici: qm ipsi, filij dei vocabunt. Octaua, tanque ad caput redit: qr psummatũ perfectũque ostẽdit et pbat. Itaque in prima et in octaua nominatũ est regnũ celor. Beati pauperes spiritu: qm ipsor est regnũ celor. Et beati q persecutionẽ patiunt ppter iustitiã: qm ipsor est regnum celor: cum iam diceretur. Quis nos separabit a charitate chri? tribulatio, an angustia, an psecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Septem sunt ergo que perficiunt. Nam octaua clarificat: et quod perfectum est demonstrat: vt per hos gradus perficiantur et ceteri, tanque a capite rursus exordiens.

PRO SEPTIMA DIE.

De sermone sancti Leonis pape. Lcõ.j.

Hodie dilectissimi oium sanctorum: sub vna celebramus solennitatis letitia, festiuitatẽ: quor societate celum exultat: quorũ patrocinijs terra letatur: quor triumphis ecclesia sancta coronatur: quor confessio quãto in passione fortior, tanto est clarior in honore. Dum enim creuit pugna, creuit et pugnantiũ gloria: et martyrij triumphus multiplici genere passionũ adornatur. Per que enim grauiora tormẽta: gratiora fuere et pmia. Et dum mater ecclesia per totum mundum diffusa, in ipso suo capite Jesu Christo edocta: ptumelias crucis. et

cis, et mortem, didicit non timere, magis magisque roborata est eius exẽplo non resi/stendo: sed pferendo. Uniuersos aũt, quos agmine inclyto carcer penalis inclusit: ad aggrediẽdũ certamẽ contra vitia: et vitiorum caput diabolũ: pari et simili calore virtu/tis: gloria triumphalis inspirauit. Ergo agite nunc fratres, iter vite aggrediamur: reuertamur ad ciuitatem celestem, in qua scripti sumus, et ciues decreti. Nõ enim su/mus hospites, et aduene: sed ciues sancto/rum: et domestici dei: etiã illius heredes fe/licitatis: cuius hodie festum: sub nomine dedicationis sancte Marie rotunde, cele/bramus. ℟. In dedicatione templi decã/tabat populus laudem. Lectio secunda.

De rege autem, qui huic celesti ciuita/ti pꝛsidet: dicere vox nulla sufficit. Ef/fugit omnem sermonem: atque omnem sen/sum humane mentis excedit decus illud, il/la pulchritudo: illa virtus: illa gloria: illa magnificẽtia: illa maiestas. Ultra enĩ oẽm sanctorum est gloriam: ipsius inestimabilem aspicere cõspectum, et splendore maiesta/tis eius irradiari. Si enim oporteret nos quotidie tormenta perferre: supplicia gehen/nam longo tẽpore tolerare, vt Christum digni videre in gloria: et sanctorum eius numero so/ciari possemus: tñ adhuc leue, et momen/taneũ esset: quia non cõdigne sunt passio/nes hui⁹ seculi: ad futuram gloriã, que reue labitur in nobis. Tãta est quippe pulchri/tudo iustitie: tãta iocunditas lucis eterne: hoc est incõmutabilis veritatis: et sapien/tie: vt si non liceret eam videre amplius: quam vnius diei mora: propter hoc solũ: inume rabiles anni hui⁹ vite pleni delicijs: et af/fluentia tẽporaliũ bonorũ: recte, meritoque cõtemnerent. Non enim falso: aut paruo affectu dictum est: qm melior est dies vna in atrijs tuis sup millia. Eterna enim bea/torum omniũ iocunditas: et felicitas est: facie ad faciem deum intueri: eius dulce/dine sine fastidio satiari, vt quem semp ha bent: semper habere velint: ac eius visione sine defectu perfrui. Satiabor inquit cum apparuerit glia tua. ℟. Uidi dñs sc. Lectio .iij.

Quamuis fratres charissimi, hec sola beata et vere beata conditoris nostri visio sufficeret: quia veraciter omne aliud gaudiũ superat: est tñ adhuc vna iocunda visio: vt de alijs innumerabilibus taceam: que oĩum celestium spirituum: et beatorũ mẽtes letificat: et miro, ac inestimabili gau dio oẽm beatam creaturã inebriat: videre scilicet illius celestis regine deificam clari tatem: et sue beatissime prolis glorificatam humanitatẽ. Quis enim cogitare sufficiat: quantũ gaudium generet: illam matrẽ mi sericordie: inuentricem gratie: reginam pie tatis et clementie: videre iam nõ recumbẽ/tem cum paruulo vagiẽte in presepio: sed inestimabili gaudio super oẽm creaturam dignitatem exaltatã: nũc regnãtẽ cũ Chri/sto. Illic beatissima virginũ turba agnum secuta: Christũ Jesum: letatur decantans feliciter. Tenui eum: nec dimittam. O ve/re beata mater nostra celestis Hierusalem: quã sic beate trinitatis visio letificat: quam beatissime dei genitricis fulgor irradiat tã mirabiliter: quam vincentiũ carnis illece bras inuiolate cõfessionis cãdida induit vir ginitas. Huic euangelice virginũ corone inferiori qdẽ sed proximo gradu, ille asso ciantur, que vere vidue sunt: non que in de litijs viuentes, mortue censentur. Deinde his inferius ordinantur casta copule cõiu galis cõmertia: que de fructu seruitutis cõ iugalis obtulerunt deo bona. Hi nimirũ serus qdẽ in se fragilis: sed p gratiã dei ro borati: et victoriosi facti: gradus notati tã/que valde decoratũ varijs colorib⁹: stellise/rũ reddunt beatissime dei genitricis thala mũ. ℟. Sãcta et ĩma. fo. 386. Lectio. iiij.

Uius beatissime ciuitatis, et vrbis fortitudinis ianuas aperiet fortitu/do: et arcta penitentia latum pbebit ingres/sum. Consideremus ergo inclytam vrbis illius felicitatem: quantũ cõsiderare possi bile est. Ut enim vere est: nullus homo cõ/prehendere: nullus exprimere sermo suffi/ciet. Dicitur nãque de ea in quodam loco et vere dicitur. Aufugiet ibi omnis dolor: et tristitia: et gemitus. Quid hac vita beati⁹:

Ibi non est paupertatis metus: nō ęgritudinis imbecillitas: non cuiuscūq; aduersitatis calamitas. Nemo lęditur, nemo irascit, nemo inuidet: cupiditas nulla exardescit, nullū cibi desideriū: vbi societas plena: nulla potestatis, aut honoris pulsat ambitio: vbi summa, omnibus exhibet veneratio. Nullus ibi diaboli metus: insidię demonū nullę: ꝓcul terror gehēnę. Mors ibi neq; corporis, neq; aię erit: sed munera imortalitatis iocūda. Nulla ibi discordia: sed cuncta omnibus cōsona: cuncta cōuenientia: quia oīum sanctoꝝ vna concordia: pax cuncta, & lętitia sempiterna: & oīum desiderioꝝ cōpletio plenissima. Sedebit ait dñs populus meus in tabernaculis fiducię: & in requie opulenta. Uerum super omnia hęc quid est, consociari angeloꝝ choris: archāgeloꝝ cętibus aggregari, thronis & dominationib⁹: principatib⁹ & potestatibus colletari, oīumq; cęlestiū supernarum virtutū cōtubernijs pfrui? ℟. In ꝯspectu an. fol. 386. Lectio quinta.

Huius beatissimę felicitatis cōtēplatores deuoti: tanto ad eā exarserūt desiderio adhuc corpore quod aggrauat animā, velut quodā carcere clausi, ꝙ pro nihilo duxerunt, quicquid in his inferiorib⁹ delectabile: quicquid carni dulce, quicquid appetitui delitiosum, mūdo acceptum magnumq; videtur, & hostem animę suę iudicauerūt, quisquis illa suggereret: quia sola cęlestis patrię dulcissima, iocūdissimaq; felicitas: in coꝝ mentibus fulgebat. Ob hāc, leue iudicabāt pati, quicquid triste alijs videbatur, vt tanti boni, tāteq; glorię participes haberentur. Quę nanq; fratres charissimi erit illa sanctoꝝ gloria: quam grandis iustoꝝ lętitia, cuꝫ vnaquęq; facies fulgebit vt sol? Distinctis quippe ordinibus dominus noster Jesus Chřs populum suum in regno patris sui recenseri faciet: meritis atq; operibus singuloꝝ pręmia promissa restituet: pro terrenis cęlestia: pro temporalibus sempiterna, & pro modicis magna pstabit. Adducet enim sanctos in cęlestibus mansionibus: introducetq; ad contuendum fontem luminis, vt cum mentis auiditate hauriant de fluuio fōtalis dulcedinis beatissimę trinitatis: & intueantur agmina sanctorum, splēdidius sideribus micantia, patriarcharū fide fulgētia, & longanimitate rutilātia: ac prophetaꝝ spe lętantia: pietateq; lucētia. Tu aūt dñe miserere nobis. ℟. Pręcursor domini venit. fo. 386. Lectio sexta.

Tagis ibi splendor: nōn ille, qui nunc hic est: sꝫ tāto clarior, quāto felicior: quia vt legitur: ciuitas illa sole nō indiget: sed dñs omnipotens illuminabit eā, & lucerna eius est agnus. Ibi sancti fulgebunt sicut sol in conspectu dei: & vt stellę in ppetuas ęternitates: ac sicut splendor firmamēti: q & ad iustitiā erudiūt multos. Quapropter noꝝ ibi nulla: vbi tot, & tāta tam splēdida micanta luminaria. Tanta qppe erit oīum mētem: memoriā: intellectū: voluntatem: affectū: sensus corporis lętificantiū copia & plenissima abundātia: quāta nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascendit: nisi illorum, quoꝝ nomina scripta sunt in libro vitę: qui ea pfrui digni inueniūtur: quia oderunt eam, quę in mundo est, carnis corruptionē: & lauerunt stolas suas, cōuersationis scilicet cuiusq; status: quibus ppenditur cuius ordinis qsq; sit: & dealbauerūt eas: idest imaculatas fecerunt: in sanguine agni, idest exemplo Chři passionis cōscientias mūdificantis: & sunt ante thronum dei: eiq; seruiunt die, ac nocte. Illic aploꝝ gloriosus chorus in duodecim tribub⁹ Israel orbē vniuersum iudicantiū. ℟. Isti sunt. fo. 387. Lcō. vij.

Quam lęto sinu de pręlio reuertentes ciuitas excipit cęlestis, ac trophęa d hoste ferentibus occurrit? cum triūphanti b⁹ viris & feminę veniūt: quę cū seculo ferū, diabolūq; vicerunt: & geminata lętitia ac gloria, virginitas & martyriū copulātur. In cęlestib⁹ castris, par, & acies habēt flores suos, quibus milites chři coronantur. Certent nūc charissimi singuli ad vtrosq; honores, amplissimas accipiēt dignitatū coronas: vel de v̄ginitate cādidas: vel de passione

passione purpureas. Dei enim ineffabilis ꝛ immensa bonitas etiã hoc prȩuidit: vt laborum quidem tempus, ꝛ agonis non extenderet, nec longum faceret: aut ȩternuꝫ: sed breue, ꝛ vt ita dicam, momentaneum: vt in hac breui vita, ꝛ exigua: agones essent ꝛ labores: in illa vero, q̃ ȩterna est: coronȩ, ꝛ prȩmia meritoꝝ. Et vt labores quidem cito finirentur: meritorum vero pmia sine fine duraretnt: vt post huius mundi tenebras, visuri essent candidissimam luceꝫ: ꝛ accepturi maiorum passionum cunctarum acerbitatibus: beatitudinẽ. Ibi martyrum populus innumerabilis ob certaminum victoriã coronaᷓ: purpureisq̃ vestibus laude perpetua decoratur. ℟. Sancti mei qui in. 387. Lectio octaua.

Ad hȩc tam pclara cȩlestis pȃtriȩ gaudia: cȩtera fideliuꝫ turba intrauit: qui fidei synceritatem, incõcussis cȩlestium prȩceptorum disciplinis vnita pace obseruauerũt. Hȩc hȩreant firmiter sensibus nostris, hȩc intelligantᷓ plena fide: hȩc toto corde diligantur: hȩc operũ indefinentium magnanimitate acquirantᷓ. Positũ est in potestate faciẽtis: quia regnum cȩloruꝫ vim patitur, ꝛ violenti rapiunt illud. Res ista: idest cȩleste regnũ: alio nõ emitᷓ pretio: nisi teipso. Tantum valet: quantũ tu es. Te da: ꝛ habebis illud, ꝛ teipsum. Quid turbaris de ptio? Christus semetipsum tradidit: vt acqreret te regnum deo, ꝛ patri: ita teipsum da: vt sis regnum eius: idest nõ regnet peccatũ ĩ tuo mortali corpore: sꝫ virtus in acqsitionem vitȩ. Ad hanc igitᷓ dilectissimi operũ salutarium palmaꝫ: libẽter ac prompte curram⁹: ob hãc certem⁹. Qui coronã in persecutione purpureã, pro passione donauit: ipse in pace dabit candidaꝫ vincentibus, p mortificatiõne voluptatũ meritisq̃ iustitiȩ. Cur non pperam⁹ ꝛ curramus? vt patriaꝫ nostrã videre possimus: magnus illic caroruꝫ nos expectatᷓ numerus: iam de sua salute securus, adhuc de nostra solicitus. Ad hos auida cupiditate properemus: vt Chr̃m cum ipsis videre valeamus. Quod ipse concedat: qui cuꝫ patre: ꝛ spiritu sancto viuit ꝛ regnat in secula seculorum. Amen. ℟. Sint lumbi vestri precinti. folio. 387. Lectio nona.

De homilia sancti Augustini episcopi.

Videtur ergo mihi etiam septiformis operatio spũs scĩ: de qua Esaias loqtur: his gradib⁹: sentẽtijsq̃ ꝯgruere. Sed interest ordinis. Nã ibi enumeratio ab excellẽtioribus cȩpit: hic vero ab inferioribus. Ibi namq̃ incipit a sapiẽtia dei: ꝛ desinit ad timorẽ dei: sꝫ initiũ sapiẽtiȩ timor dñi est. Quapropter si gradatim tanq̃ ascẽdẽtes numerem⁹: primus ibi est timor dei: secũda pietas: terna scientia: quarta fortitudo: quinta ꝯsilium: sextus ĩtellectus: septima sapientia. Timor dei cõgruit humilibus: de qbus hic dicitᷓ. Beati pauperes spiritu: idest nõ inflati, nõ supbi: qb⁹ Apostolus dicit. Noli altum sapere: sed time. idest noli extolli. Pietas cõgruit mitib⁹. Qui enĩ pie q̃rit: ꝛ honorat sanctã scripturã: ꝛ non reprehẽdit, qd nondũ intelligit: ꝛ propterea non resistit: qd est mitem esse. Vñ hic dicitᷓ. Beati mites. Scientia cõgruit lugentibus: q iam cognouerunt in scripturis: qb⁹ malis vincti tenebantᷓ: quȩ tanq̃ bona ꝛ vtilia ignorantes appetiuerunt: de qbus hic dicitᷓ, Beati qui lugent.

Fortitudo congruit esurientib⁹ ꝛ sitientibus. Laborant enim desiderãtes gaudiũ de veris bonis: ꝛ amorẽ a terrenis ꝛ corporalibus auertere cupientes. De qbus hic dĩ, Beati qui esuriunt: ꝛ sitiunt iustitiam.

Cõsilium cõgruit misericordibus. Hoc enim vnũ remediũ est de tantis malis euadendi: vt dimittamus: sicut nobis dimitti volumus: ꝛ adiuuemus in quo possumus alios: sicut nos ĩ quo nõ possum⁹ cupim⁹ adiuuari. De qb⁹ hic dĩ: Btĩ misericordes.

Intellectus congruit mundis corde: tanquã purgato mentis oculo: quo cerni possit: quod corporeus oculus nõ vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoĩs ascendit: de qbus hic dĩ: Beati mũdo corde. Sapiẽtia congruit pacificis: in qbus iaꝫ ordinata sunt oĩa: nullusq̃ motus aduersus rationem rebellis est: sed cuncta obtẽperant

spũi hoĩs: cum ꝛ ipse obtẽperet deo. De qbus hic dr̃: Beati pacifici. Unũ aũt pręmiũ qđ est regnũ cęlorum: pro ipsius gradibus varie nominatum est. Tu autẽ dñe.

¶ In octaua omnium sanctorum fit idẽ officium quod in die.

die p̃rio. ¶ Sancti Cęsarij martyris. Oratio.

Deus q nos beati Cęsarij martyris tui annua solẽnitate letificas: concede propitius: vt cuius natalitia colim⁹: etiã actiones imitemur. Per dominum nostrum. Lectio.j.

Tempore Claudij imperatoris, cum ipse Claudius diuulgasset edictum per orbẽ de idolis colẽdis: erat qdam pontifex idoloꝝ in terracina ciuitate cãpanię, nomine Firminus: qui per singulos ãnos, die kalẽdaꝝ ianuarij: q̃si pro salute reipublicę ꝛ principũ, suadebat hoĩbus: crudelem audaciã exercere. Nam ante p̃fatam diem nutriebat iuuenis viginti annoꝝ vel circa, qnq3 vel sex mẽsibus in delicijs ꝛ lasciuijs, ad interfectionẽ suam. Exacto aũt tpe, armatus ꝛ ornatus ascendebat in mõtẽ Marinũ: ꝛ accepto equo, p salute reipublice, ꝛ principuz, ꝛ ciuium salubritate, vt dictũ est: ꝛ vt nomẽ haberet glorię: ipse se in mortẽ p̃cipitabat. Cuius corpus cum grandi honore colligebatur: ꝛ ad templũ perducebatur Apollinis: ꝛ incẽdio consumebať: ꝛ cineres eius pro salute reipublicę: in tẽplo cõseruabantur. Lectio.ij.

Eo tpe beatus Cęsarius diaconus ex Aphrica, Terracinã veniẽs ciuitatẽ: latuit ibi vsq3 ad kalẽdas ianuarij, apõ quẽdam chr̃ianũ: cũ quo vigilijs ꝛ orationibus vacabat. Hic autẽ p̃notata, cũ vidisset sup̃stitionẽ crudelẽ in quodam iuuene Luciano exerceri: clamare cepit. Uiri sapiẽtes: qđ facitis stultũ scelus? Ut reipublicę, ꝛ principibus, q cruciatib⁹ delectantur ꝛ effusione sanguinũ rẽ gratã faciatis? Ut qđ pditis aĩas diabolicę fraudis deceptionibus? Tũc firminus põtifex iussit illum teneri: ꝛ in custodia publica retrudi: q per triduum maceratus: traditus est Leõtio ꝯsulari: ꝛ duct⁹ ẽ vinctus ꝛ nudus ad templum Apollinis. Ad qđ cũ appropinquaret: subito ruit: ꝛ firminus ibi oppressus mortuus est. Lectio tertia.

Uerum Cęsarius in custodia maceratus, ꝛ capillis suis tectus, q2 nudus erat: ꝛ angelus dñi cum die noctuq3 custodiebat: in mediũ forum ductus est: illicq3 cadẽs in terrã, adorauit dñm. Factaq3 est lux super eũ, sicut coruscatio, ꝛ protexit eum. Quod vidẽs Leontius ait. Uere dñs deꝰ est quẽ Cęsarius p̃dicat: ꝛ misit se ad pedes ei⁹: eruẽsq3 se clamide sua, induit eũ, petẽs coraz oĩ pplo, baptismũ. Quo recepto, ac etiã corpore ꝛ sanguine dñi per Julianuz p̃sbyterũ: cuz glĩa martyrij: in eodem loco decollatus, tradidit spũm. Lectio.iiij.

Porro Luxurius primus ciuitatis, tenẽs sanctos Cęsariũ ꝛ Julianũ: dedit sententiã ꝯtra eos, vt ambo in saccum missi, in mare pręcipitarentur. Ad quẽ Luxuriũ ait Cęsarius. Hec qdẽ aqua, quę regenerauit me, quasi filiũ suũ ex se renatum suscipiet: vt ipsa me madẽs: martyrẽ faciat cuz pie meo Juliano: te aũt hodie cõmedet coluber: vt sciatoĩs, hęc patria: q2 vindicat dñs sanguinẽ suoꝝ suoꝝ: ꝛ virginũ, quos ignibus concremasti. Lectio quinta.

Eodem igiť die, quo mersi sunt sanctus Cęsarius atq3 scũs p̃sbyter Julianus: erepti sunt ab vndis ad litus: vbi ẽt iacebat Luxurius totus turgidus, serpente pcussus. Nã cũ equo sedens in villã ad prandiũ festinaret: ꝛ iuxta arborẽ p̃teriret: pro neqtia sua euenit: vt illa bereť serpens inter collũ ꝛ capitiũ tunicę eius: ꝛ intra tunicã, ventrẽ ei⁹ ꝛ latera, suis morsib⁹ laniaret: ꝛ sic per ventrem vsq3 ad cor puenitet: ꝛ ita iacens totus turgidus antequã expiraret: vidit oculis suis ambos psallentes. Qui post miserabilẽ mortem Luxurij: beatas aĩas Christo tradiderũt. Lectio sexta.

Quorum corpora colligens Eusebi⁹ p̃sbyter, q cũ beato Cęsario habitauerat, sepeliuit digno honore iuxta Terracinã ciuitatez, sub calendis nouembris. Et post quinq3 dies, cum Eusebius ad sepulchra

pulchra eorum oraret: et multos ad eum confluentes doceret, et baptizaret beatus presbyter: et audiens hoc Leócius filius Leoncij consularis, fremens de morte patris: fecit omnes ad sepulchra sanctorum venientes capi: et nolentes sacrificare idolis: fecit eos decapitari: et in fluuiuz iacta ri: sed corpora diuino nutu ad litus delata: sepulta sunt iuxta corpus beati cesarij: ad laudem domini nostri Jesu Christi.

¶ In festo sanctorum martyrū Vitalis et Agricolę. Lectio prima.

Ambrosius seru⁹ Jesu christi vocatus episcopus: dilectissimis fratribus et vniuersis plebibus eternam in domino salutē. Magna martyruz precelsa testimonia: que attenuat noster ponus quaz explicat sermo. Igitur inuitatus a plebe Bononiensi: negare presentiam meam nullatenus potui: quia tempus aderat: vt sua dominus mirabilia que solet, ostenderet. Apophoreta quidem plena sanctitate et gratia mecum detuli: christi enim principis nostri triūphi sunt martyrum palmę. Ergo, quia in me minus est q̄ presumebatur: in martyribus plus reperitur. Lectio secunda.

Sancti martyris nomen Agricola est: cui⁹ sanctus Vitalis seruus fuit oliz: nūc consors, et collega martyrij. Precessit seruus, vt preuideret locum: secutus est dominus secure: quo datam fidē seruuli, iam inueniret paratam. Non alienam laudamus passionem: serui disciplina domini est. Hic instituit: ille impleuit: nihil illi decerpit. Quomodo minui potest quod christus donauit egregię? Et ille quidem homini seruiendo didicit: quomodō christo placeret. Hic tū geminā laudē acquisiuit: i illo magisterij: i se martyrij. Lcō.iii.

Certauerunt inter se inuicem beneficijs: postquam equales esse meruerunt. Hic illum ad martyrium premisit: ille istum accersiuit. Nullum ergo ad commendationem hominis conditio affert impedimentuz: nec dignitas prosapię meritum: sed fides affert. Siue liber, siue seruus: omnes in christo vnuz sumus: et vnusquisq; quod fecerit bonum: hoc recipiet a domino. Apud dominum, bona seruitus, et bona libertas: equa lance appendūtur. Quoniam nulla maior dignitas, quā seruire chrō, qui nos tali pcio estimauit: vt aīam suā pro nobis traderet. L.iiii.

Sed iam ad ppositū redeamus. Cūq; sanctus vitalis cogeretur a plequētib⁹ vt christum negaret: et ille amplius profiteretur dominum iesum christum: omnia tormentorum genera in eum exercentes: vt non esset in corpore eius locus siue vulnere: orationem fudit ad dominū dicens. Domine Jesu Christe saluator meus, et deus meus: iube suscipi spiritum meum: quia iam desidero vt accipiam coronam, quam angelus tuus sanctus ostendit mihi: et completa oratione, emisit spiritum. Sanctus vero Agricola, mitior habebatur moribus: vt ab ipsis etiam inimicis diligeretur: ideoq; differebant eius passionem. Sed hęc persecutoruz honorificentia: omni erat immanitate acerbior: que inuidebat martyribus. Lectio quinta.

Deniq; vbi non acquieuit persecutoribus sanctus Agricola, crucifixus est: vt aduertamus illas coruz blanditias nō sedulitatis fuisse s; fraudis. Per supplicia enim et tormenta, que in sancto Vitale exercuerunt: dominum eius sanctum Agricolaz, terrére voluerunt. Sed conuertit hoc christus dominus noster in gratiā: vt martyrium serui, dominus imitaretur. Vtriq; nomen aptum fuit: vt martyrio designati, iam ipsis vocabulis viderētur. Ille Vitalis dictus est: quasi contemptu istius vitę: veram illam vitam eternaz sibi acquireret. Iste Agricola: q bonos fructus spiritualis gratię seminaret: et sacri sanguinis effusione, meritorum suorum, omniūq; virtutuz rigaret plantaria. Lcō.vj.

Passi sunt autem sancti martyres temporibus Diocletiani et Maximiani imperatorum: et sepulti sunt in iudeorum solo: inter eorz sepulchra: q eorz dñz negauerūt. Eundē locū mihi dñs nr̄ iesus chri

stus reuelare dignatus est. Illic martyruz excubias regrebamus: tanq̄ inter spinas rosam eligentes. Circūfundebamur a iudeis: cū sacra corpora veherentur. Aderat ppl's chr̄ianus cum plausu ꝛ letitia. Dicebāt iudei: flores visi sunt in terra nostra: cū viderūt martyres chr̄i. Christiani dicebāt. Tēpus incisionis adest. Iā qui metit, mercedē accipit. Alij seminauerūt: nos metimus martyruz fructus. Lectio septima.

AUdiētes iudei voces plaudentis ecclesie: dicebāt intra se. Uox turturis audita est in terra nostra. Unde bene p ꝓphetā dicit, Dies diei eructat verbum: ꝛ nox nocti indicat scientiā. Dies diei, christian⁹ christiano: nox nocti, iudeus iudeo. Detuli ergo munera, que meis elegi manibus: crucis tropheuz: cuius gratiam in operibus agnoscitis. Certe ꝛ ipsi demones cōfitebantur: ꝛ ab hoībus mox egrediebantur. Et multi qui egritudinibus diuersis affligebantur: contingentes sudaria sanctorum, sanabantur. Lectio octaua.

SEd ꝛ alia multa mirabilia per sctōs suos in p̄sentia ppl'i facta sunt: dum transferrent. Condant alij auruz atque argentum: ac de latentibus eruant venis: legant p̄tiosa moniliū serta. Talis iste thesaurus est: ꝛ sepe habentibus p̄ciosus. Nos eligim⁹ martyrū clauos: ꝛ multos quidē: vt plura fuerunt vulnera, q̄ mēbra. Collegimus sanguinem triumphalem, ꝛ crucis lignum. Hec sancte vidue negare non potuimus postulanti. Munera itaq̄ salutis accipite: que nunc sub sacris altaribus reconduntur. Ea igitur vidua sancta est Juliana: que domino templum parauit: atq̄ obtulit. Tu autem. Lectio nona.

RUsis itaq̄ p̄cibus, te omnipotentez deum deprecor: vt supra domum hanc: super hec altaria: super hos lapides spirituales: qbus sensibile tibi in singulis virtutibus sanctorū tuoꝝ Uitalis ꝛ Agricole tēplum sacratū est: quotidianus presul intēdas: orationesq̄ seruorum tuorum que funduntur in hoc loco: diuina tua suscipiat misericordia. Fiat tibi in honorem sanctificationis omne sacrificium: quod in hoc tēplo fide integra, ꝛ pia sedulitate, defertur. Et cum ad illam respexeris hostiaz salutarem: per quā peccatum mūdi huius abluitur: respicias etiā ad has pie hostias castitatis: ꝛ diuturno eas tuearis auxilio: vt fiant tibi in odorem suauitatis, hostie acceptabiles: Chr̄o domino placētes: ꝛ integruz spūm eoꝝ ꝛ corpus sine q̄rela: locūq̄ vsq̄ in diē dn̄i nr̄i iesu chr̄i filij tui seruare digneris. Passi sunt aūt sancti martyres Uitalis ꝛ Agricola: in prouincia Italie: in ciuitate Bononiēsi: sub Diocletiano ꝛ Maximiano imꝑatoribus: pridie nonas nouēbris: regnante dn̄o nr̄o Jesu christo: cui est honor ꝛ glia: in scl'a seculoꝝ. amen.

¶ S. Leonardi ꝯfessoris. L. j.

IN pago lemonicēsi, beati Leonardi confessoris: quem beatus Remigius de sacro fonte leuauit: ꝛ ab eo salutarib⁹ disciplinis eruditus est. Huius parētes, primi in palatio regis francie habebātur: qui tantā gratiā a dn̄o obtinuit: q̄ oēs incarcerati, quos ipse visitabat, protinus absoluerent. Cū igit fama sanctitatis ei⁹ excresceret: rex multo tpe cū secū manere coegit: donec ei ep̄atuz donaret: qd̄ ille renuit: ꝛ solitudinē desiderās: relictis oībus: Aurelianū p̄dicando cuz fratre suo Lisardo deuenit. Ubi postq̄ i quodā cenobio aliquādiu vixerūt: dū Lisard⁹ sup ripā Ligeris solitari⁹ manere vellet, ꝛ Leonardus per sancti spūs admonitionē in Aquitania p̄dicare disponeret: osculantes se inuicem, discesserunt. Lectio. ij.

LEonardus igitur vbiq̄ predicans, ꝛ miracula exercēs, in q̄daz silua ciuitati Lemonice vicina habitauit: vbi erat aula regia causa venationis cōstructa. Accidit autem vt quadam die rex ibi venaretur: ꝛ regina gratia recreationis illuc egressa, partu periclitaretur. Cum ergo rex ꝛ familia propter periclitationez regine lugerent: ꝛ Leonardus per nemus transiret: ꝛ gementium voces audiret: pietate commotus, illuc ꝓperauit: ꝛ a rege vocatus, illuc introiuit. Cum igitur a rege interrogatus

gatus quis esset: et se dicipulum fuisse sancti remigij respondisset: rex spem bonam concipiens: et a bono magistro se bene instructum existimaret: ipsum ad reginam introduxit: rogans, vt precibus suis, de recuperanda coniuge et edita prole, duplex gaudium obtineret. Tunc ille fusa oratione: quod petijt, protinus impetrauit. Lectio .iij.

Cum autem rex multa sibi in auro et argento offerret: ille viriliter recusauit: admonens, vt illa pauperibus erogaret, dicens. Ego nullis horum indigeo: sed tantum in aliqua siluarum contemptis mundi diuitijs, deo famulari desidero. Cum autem rex totum illud nemus trade re sibi vellet: ille ait. Non totum illud accipio: sed quantum cum meo asello tota nocte circuire potero: quod rex libentissime fecit. Constructo igitur ibi monasterio: diu ibi cum adiunctis sibi duobus monachis, in abstinentia multa degebat. Cum autem aqua ab eis vno miliario distaret: puteum ibi siccum penitus fodi iussit: quem aqua suis orationibus impleuit: locumque Nobiliacum appellauit: eo quod a rege nobili datus esset. Tu autem domine. Lectio .iiij.

Ubi tantis miraculis coruscauit: quod quicunque in carcere nomen eius inuocasset: mox ruptis vinculis quibuscunque liber exiret, nullo contradicente: et suas catenas vel compedes sibi presentaret. Quorum plures secum manentes domino seruiebant ibidem in magna letitia, die, noctuque. Septem quoque familie de eius nobili stirpe venditis omnibus bonis suis ad eum venerunt: et distributo eis singulis nemore: ibi cum eo manentes: exemplo suo: plurimos ad dei seruitium attraxerunt. Demum sanctus Leonardus multis clarus virtutibus ad dominum migrauit octauo idus nouembris: circa annos domini quingentos. Cum autem multa miracula faceret post transitum suum: quia ecclesia illa parua erat: reuelatum est clericis: quod alibi basilicam edificarent propter frequentiam populorum: vt capacior esset aduenientium: et ibi corpus sancti Leonardi transportarent. Tu autem domine. Lectio quinta.

At illi cum populo triduano ieiunio et orationibus insistentes: cum respicerent, viderunt totam prouinciam niue coopertam: locum autem illum vbi corpus beati Leonardi quiescere dominus volebat: omnino vacuum a niue. Illuc itaque translatum, quanta dominus miracula per eum faciat circa incarceratos: multitudo varietatis ferri, que ante sepulchrum eius est, ostendit. Unde vir quidam in loco sancti Leonardi, idest in nobiliaco habitans, et eidem sancto valde fidelis et deuotus existens: captus fuit a quodam tyranno, qui intra se cogitans dicebat. Leonardus iste omnes compeditos absoluit: et omnis vis ferri ante ipsum velut cera liquescit. Si igitur hunc in vinculis ligauero, statim aderit Leonardus, et ipsum liberabit. Si autem ipsum custodire possum, mille solidis ipsum redimere faciam. Lectio sexta.

Scio igitur quid faciam. In turri, foueam profundam faciam. et ibi eum proijciam compedibus aggrauatum. Deinde super os fouee arcam ligneam ponam: et infra eam armatos milites accubare faciam: licet enim Leonardus ferrum confringat: non tamen adhuc sub terra intrabit. Quod cum totum vt cogitauerat adimplesset: et ille homo sanctum Leonardum sepius inuocasset: Leonardus sanctus nocte aduenit: et arcam in qua iacebant milites reuoluit: et tanquam mortuos in sepulchro eos sub ipsa conclusit. Denique cum multa luce foueam ingressus, manum fidelis sui tenuit, et dixit ei. Dormis an vigilas? Ecce Leonardus quem tu desiderras. At ille admirans ait. Domine adiuua me. Et confestim confractis catenis: apprehensum proprijs vlnis extra turrim portauit. Dein de secum: sicut amicus cum amico confabulans, vsque ad locum suum, et domum suam reduxit. Quod videns tyrannus vitam mutauit: atque de cetero fidelis et deuotus effectus: domino et beato Leonardo fideliter seruiuit.

¶ In translatione sancti Ludouici episcopi et confessoris. 8. die
Quere in fine in officijs nouis.

die. ¶ Sanctorum martyrū quatuor coronatorum: Seueri, Seueriani, Carpophori, et Victorini: quorum nomina cū non inuenirentur, horum quinque, de quibus fit mētio in oratione, subiecta fuere, et remansit nomen, quatuor coronatorum. Oratio.

Presta quesumus omnipotens deus: vt qui gloriosos martyres: Claudium: Nicostratum: Simphorianū: Castoriū: atque simpliciū fortes in sua cōfessione cognouimus: pios apud te in nr̄a intercessione sentiamus. Per. Lectio .j.

Cum preterisset Diocletianus augustus ī Pānoniā: ad metalla diuersa sua pñtia de mōtib⁹ abscindēda: factū ē dū oēs artifices metallicos congregaret: inuenit īter eos peritie magne artis hoīes ībutos: Claudiū: Castoriū: Simphorianū et Nicostratū: mirificos in arte q̄dratarīa. Hi occulte christiani erāt, custodiētes mādata dei: et quicquid artis opabant in sculptura: ī noīe dñi nr̄i iesu chr̄i sculpebāt. Lectio .ij.

Ceptū est aūt q̄dā die impante Diocletiano augusto: vt simulachrū, solis cū q̄driga ex lapide thasio: artifices cū oī argumēto: currū et equos vel oīa ex hoc lapide sculperēt. Eodem aūt tpe oēs artifices cū philosophis cogitātes, ceperūt artis huius declinare sermonē. Lectio .iij.

Et cū incidissent lapidem magnum ex metallo thasio: nō ɔueniebat ars sculpture sed pceptū Diocletiani augusti. Et multis diebus erat cōtentio inter artifices et philosophos. Quadā autē die conuenerunt oēs artifices in vnū: numero sercenti vigintiduo: cum philosophis quinque, ad tertium lapidis: et ceperunt venas lapidis ɔquirere. Eratque mira cōtentio inter artifices et philosophos. Lectio quarta.

Tunc ceperūt philosophi ɔtra Claudium: Simphorianū: Nicostratum: Castoriū atque Simpliciū habere altercationē dicētes. Quare ī arte vestra pceptis piissimi Diocletiani augusti nō obeditis: et facitis eius volūtatem: Claudius dixit. Nos nō blasphemam⁹ creatorē nr̄m: qa nos ipsos, nō ɔfundim⁹: vt rei īueniamur in cōspectu eius. Philosophi dixerunt. Claruit nobis quia christiani estis. Castori⁹ dixit. Uere christiani sumus. Lectio .v.

Tunc philosophi elegerunt alios artifices q̄dratarios: et fecerūt sculpētes Asclepium ex metallo pconiso: et ptulerūt añ philosophos post dies trigintaunū. Tūc philosophi nūciauerūt Diocletiāo augusto, Asclepiū pfectum. Qui illico iussit: vt añ ɔspectū eius deferret. Cū ergo vidisset simulachrum, miratus nimis, dixit. Hoc artis ingeniū ipsorum est: qui nobis in arte sculpture placuerunt. Lectio .vj.

Philosophi dixerunt. Sacratissime imperator et semp auguste: hos, quos declarat serenitas vestra in arte quadrataria peritissimos esse: idest Claudium: Simphorianum: Nicostratum: Castorium atque Simplicium: innotescat mansuetudini vestre: eos sacrilegos christianos esse: et per incantationem carminū, omne genus humanum sibi humiliari. Diocletianus dixit ad eos. Si preceptis iustitie non obedierint: et vera est locutio suggestionis vestre: ferant sententiam sacrilegij. Lectio .vij.

Tunc Diocletianus artem eorū considerans: precepit Lampadio tribuno dicēs: amodo si nō sacrificauerint deo Soli: verberibus et scorpionibus eos affli ge. Si aūt ɔsenserint: deduc eos ad māsuetudinē. Post dies aūt quinque, sedit Lampadius in eodem loco: ante templum Solis: et iussit eos sub voce preconia introduci: et ostendit eis terrores et oīa genera tormētorum. Quibus intromissis: sic eos aggreditur dicens. Audite me, et euadite tormēta: et estote chari et amici nobiliū pricipū: et sacrificate deo Soli. Nā iā loqui nō est apud vos sermonib⁹ blādis. Lectio .viij.

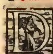
Respondit Claudius vna cum socijs suis: cum magna fiducia dicens. Iā hoc sciat Diocletianus imperator tuus, nos christianos veraces esse: et nunquam discedere a cultura veri dei nr̄i. Tunc iratus Lāpadius tribunus: iussit statim eos expoliari: et scorpionibus mactari, sub voce pconia, dicēs. Precepta principū contēnere

tēnere

tenere nolite. In eadem autem hora, arreptus est Lapadius a demonio: et discerpens se, expirauit: sedens in tribunali suo. L. ix.

Hoc audiens vxor eius et familia: ad philosophos cucurrerunt cum mugitu magno: ita vt diuulgaretur Diocletiano. Hoc cum audisset Diocletianus imperator: iratus est vehementer: et nimio furore repletus, dixit. Fiant loculi plumbei: et viui in eos recludantur: et proijciantur in flumine. Tunc Nicetius quidam rogatus, qui assidebat Lapadio: quod iusserat Diocletianus expleuit: et fecit loculos plumbeos: et viuos omnes in eos inclusit: et precipitari iussit in fluuium. Sanctus vero Cyrillus hoc audiens, cum esset in carcere: afflixit se nimis de nece sanctorum: et transiuit ad dominum. Sancti autem martyres passi sunt pro nomine domini nostri iesu christi: sub die sexto idus nouembris. Et post dies quadraginta duos quidam Richodemus vir christianissimus: leuauit loculos cum corporibus: et posuit, in domo sua.

ix. Sancti Theodori martyris. Oratio.

Deus qui nos beati Theodori martyris tui: professione gloriosa circundas et protegis: presta nobis ex eius imitatione proficere: et oratione fulciri. Per dominum. Lectio j.

Natale sancti Theodori martyris: temporibus Maximiani, et Maximini imperatorum. Qui cum esset miles, et vere christianus: adductus est ad Brincam prepositum legionis. A quo dilatione accepta, vt sententiam si dei mutaret: cum in sententia irreuocabiliter permaneret: iudicia populo sistitur. Qui iussit eum mitti in carcerem: et signari ostium carceris: vbi diuina visitatione consolatur. Lectio ij.

Post aliquot dies iterum ante presidem adductus: suspensus est in ligno: et vngulis ferreis latera eius rasa: quousque coste ipsius nudarentur. Et cum nec sic posset a fide diuelli: preses dedit sententiam dicens. Theodorum non obtemperantem preceptis inuictissimorum imperatorum, potentiumque deorum: credentem vero Jesum crucifixum: iubeo ignibus tradi. L. iij.

Stans igitur beatus martyr: signaculo crucis munitus: manibus post tergum ligatis, in focos propellitur. Et circumspiciens: vidit in turba lachrymantem Cleonicum, qui eo tyro adductus fuerat: et exclamans dixit. Cleonice, expecto te: festina, et me sequere. Et cum iam flammarum globis vndique vallaretur: beatus martyr orationem fudit: laudans et glorificans patrem, et filium, et spiritum sanctum. Sicque sanctam animam Christo reddidit: quinto idus nouembris. Quedam autem mulier Eusebia nomine, collegit corpus illius: et in sindone munda inuoluens: transtulit in possessionem suam: in loco qui appellatur Euchaita. Tu autem domine miserere. Officium dedicationis basilice saluatoris. die. 10.

In festo sanctorum martyrum: Triphonis Respicij et Nimphe. L. j.

Tempore Decij imperatoris, passus est sanctissimus Triphon, qui ab infantia sua multis miraculis claruit in ciuitate Sansuduconie. Hic a matre sua christianissima caste et deuote enutritus: et a spiritu sancto et sanctis angelis edoctus fuit. Ad eum autem veniens quedam mulier ceca semiarida, et demonibus obsessa, puer pauefactus, imposuit manus super caput eius, et orauit pro ea. Demones autem clamabant per mulierem dicentes. A septem annorum infante in gehennam mittimur. Cumque sanctus puer Triphon vrgeret eos exire: exclamauit demon dicens. Romam habeo ambulare, propter Triphonem: vt ibi ad me veniat vocatus. Confestimque diabolus mulierem, et spumans, ad orationem eius egressus est, et mulier sanata. L. ij.

Demon ergo pergens Romam, cuiusdam proconsulis senatoris vxorem grauiter vexare cepit: et dic tertio sanctum Triphonem vocare. Tunc inquiri fecerunt de Triphone isto per ciuitates et castra: et demum inuentum in pascuis oues pascentem: impositum super equum, romam adduxerunt: ibique existens, liberauit illam a vexatione demonis. Quo facto, per angelum, reductus est in patriam suam Sansuduconie. Jurgianus autem vir magnus cum Rome haberet filiam vnicam, diabolus ingressus in eam, vexare cepit: et clamans vocitabat

Triphonē antharii. Iurgianum igit' nimis contristatū de vexatione filię, hortati sunt eū amici: vt pquiri faceret hūc triphonem, quem diabolus sępe nominans ostēdebat eū timere. Missi igit' plurimi hic inde p diuersa loca ad hūc inueniendū: multi adducti sunt hoc noīe nuncupati: si forte aliqs eoꝝ ille esset, quē vocabat puella: s3 per nullius eoꝝ p̄ntiā sanari potuit. L.iij.

Post multū discursum ad huius inqsitionem: demū inuenerunt puerum Sāsuduconię Triphonē iacentē iuxta ripam lacus, ꝛ pascentē vaccas. Qui interrogatus si ipse esset: rńdit se esse. Quem honorifice suscipientes, ducebant ad vrbem. Cum autem appropinquaret ad eā, cępit clamare diabolus per obsessam. Nō possum hic amplius habitare: qa post triduum huc veniet Triphon ille, qui accepit potestatem aduersus nos. Sicque diabolus dimisit illam. Lectio quarta.

Superueniente autem tertia die Triphone: inuenit eam liberata3. Rogauit aūt puerū pater puellę vt si perfecte sanata esset: ostenderet ei dęmonē, qui illam vexauerat. Quo ieiunante ꝛ orante pro ea re: apparuit ei diabolus in forma nigerrimi canis ꝛ teterrimi: caudam habens ingentem, demissam deorsum. Quem vidēs pater puellę exterritus est: rogans vt ab aspectu eius subtraheret'. Quod ꝛ fecit: ꝛ per angelum in patriam suā reductus: vbi multis clarebat prodigijs. Deinde deprehensus a militibus: adductus est in ciuitatem Nicenam ante prefectum Quilinum. Cūq3 publice fateretur se fore christianū: interrogatus cuius esset fortunę respondit. Fortuna non est apud christianos, nec fuit. Si autem vis scire, ingenuę conuersationis sum: ꝛ quod maximum ꝛ egregium est: christianus sum. Pręfectus aūt suspē sum iussit exungulari. Lectio quinta.

Ipse autē prompte exuens vestimenta sua, ꝛ proijciens super terram, cu3 alacritate gaudij dabat seipsum suspendi super lignum. Cūq3 exungularetur: nulla vox egrediebatur ab eo: sed immobilē cogitationem habebat in fide christi. Pręfectus post hęc, iussit eum equis alligatum per campos trahi: ꝛ eū ēēt grauissimis niuibus hyems aspera. Exclamante autem eo ꝛ dicente: domine deus nō patiaris in me dominari hanc iniquitatem: statim liberatus est. Exinde iussit pręfectus succinctum fustibus cędi: ꝛ lampades lateribus eius apponi. Cum autem torquerent eū: viderunt a splendore solis lumen circū stantes: ꝛ coronam varijs lapidibus exornatam sup caput eius dilapsam. Quod tremētes, corruerunt in terram. Lectio. vi.

Quod videns Respicius qda3 tribunus, credidit, ꝛ christum cōfiteri cępit. Quē pręses detentum vna cū Triphone, fortius exungulari pcepit. Dehinc ambos ad templū fecit adduci: vt Iouis statuam adorarent. Sed orante Triphone: ꝛ idolū corruit, ꝛ mox Nimpha quędam Aureliani imperatoris filia: quę virgo vestalis erat: ibidem assistens: fidem Christi percepit: ꝛ christum verum deu3 voce publica proclamans: a sancto Marcelliano episcopo baptizata est. Tunc pfectus beatos Triphonem atq3 Respicium vna cu3 eadē sancta virgine Nimpha plumbatis diutius cędi: cosq3 oēs nouissime mandauit pariter decollari. Quoꝝ corpora a christianis iuxta ipsam vrbē sepulta sunt, quarto idus nouembris. Tu autem domine.

¶ Sācti Martini epi ꝛ ɔfessoris. In p'is vesp. añ. Dixerūt discipli. Cū reliqs laudib. ps. Dixit dñs. 35. cū reliquis. In fine ps. Laudate dominu3 oēs gentes. 37. Cap. Ecce sacerdos. cū Hymno Iste ɔfessor. vt in cōi ɔfessoꝝ. 63. ℣. Amauit eū dñs. Ad magnificat añ. O beatum viru3: cuius aīa paradisum possidet: vnde exultant angeli: lętant' archāgeli: chorus sanctoꝝ pclamat: turba v̄ginū inuitat: mane nobiscū i ęternū. ps. Magfiat. 36. Orō.

Deus qui ɔspicis, quia ex nulla nr̄a virtute subsistimus ɔcede ppitius: vt intercessione beati Martini confessoris tui atque pontificis: contra omnia

omnia aduersa muniamur. Per dominū3. Ad matuti. Inuita. Laudemus deum nō strum. In confessione beati Martini. Ps. Venite exultem⁹. Hym. Iste ꝯfessor. 63. In .j. noc. aā. Martin⁹ adhuc cathecume nus hac me veste ꝯtexit. Ps. Beatus vir 53. Aña. Sancte trinitatis fidē Martin⁹ confessus: baptismi gratiam percepit. Ps. Quare fre. 53. Aña. Ego signo crucis non clypeo protect⁹ aut galea: hostiū cuneos penetrabo securus. Ps. Domine qd multi. 53. ℣. Amauit eum dominus ⁊ ornauit.

¶ Incipit vita scī Martini epī ⁊ ꝯfes. L. j.

Artinus Sabbarie Pānoniorum oppido oriundus fuit: sed intra Italiam Ticini alitus est: parentibus secundum seculi dignitatem non infimis: gentilibus tamen. Pater eius miles primū: post tribun⁹ militum fuit. Ipse armatam militiam in adolescentia secutus inter scalares alas, sub rege Constantino: deinde sub Iuliano Cesare militauit. Non tamē sponte: qa a primis fere annis diuinā potius seruitutem sacra illustris pueri spirauit infantia. Nam cum esset annorum decem: inuitis parētibus ad ecclesiam ꝯfugit: seqꝫ cathecumenum fieri postulauit. Mox mirum in modū totus in dei opere conuersus: cum esset annorum duodecim, eremum cōcupiuit. Fecissetqꝫ votis satis: si etatis infirmitas nō impedimēto fuisset. Animus tñ eius: aut circa monasteria, aut circa ecclesiam semper intentus: meditabatur adhuc in etate puerili: quod postea deuotus impleuit. Sed cum edictum esset a regibus: vt veteranorum filij ad militiam scriberentur: ꝓdente eum patre, qui felicibus eius actibus inuidebat: cum esset annorum quindecim: captus ⁊ catenatus sacramentis militaribus implicatus est: vno tantū seruo comite cōtentus: cui tamen versa vice dominus seruiebat: adeo, vt plerumqꝫ calciamenta ei ipse detraheret: ⁊ ipse tergeret: cibū simul caperēt: hic sepius ministraret. R. Hic est Martinus electus dei pontifex: cui dominus post apostolos tantā gratiā ꝯferre dignatus est: Vt in virtute trinitatis deifice: mereretur fieri trium mortuorum suscitator magnificus. ℣. Sancte trinitatis fidē martinus confessus est. Vt. Lectio secunda.

Triennium fere ante baptismū in armis fuit: integer tamē ab his vitijs: quibus illud hoīum genus implicari solet. Multa illi circa cōmilitones benignitas: multa charitas: patientia vero atque humilitas vltra humanum modum. Nam frugalitatem laudari in eo non est necesse: qua ita vsus est: vt iam illo tempore: non miles sed monachus putaretur. Quibus rebus ita sibi omnes cōmilitones deuinxerat: vt cum miro affectu venerarentur. Necdum tamē regeneratus in christo: agebat quendā bonis operibus baptismatis candidatū: assistere scilicet laborantibus: opē ferre miseris: alere egentes: vestire nudos: nihil sibi ex militie stipendijs: preter quotidianum victum reseruabat. Iam tunc euangelij non surdus auditor: de crastino nō cogitabat. R. Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius: non recuso subire propter eos laborem: Fiat voluntas tua. ℣. Oculis ac manibus in celum semper intentus: inuictum ab oratione spiritum non relaxabat. Fiat. Lectio tertia.

Quodam itaqꝫ tpe cum iam nihil brūs Martinus pter arma ⁊ simplicē militie vestem haberet: media hieme: que solito asperior inhorruerat: adeo, vt plerosqꝫ vi algoris extingueret: obuiū habuit in porta Ambianensiū ciuitatis, pauperē nudum. Qui cū ptereuntes vt sui misererēt oraret: oēsqꝫ miserū ptrirēt: itellexit vir deo plen⁹, sibi illū, alijs misericordiā nō pstantibus, reseruari. Quid tñ ageret: nihil preter clamydem: qua indutus erat, habebat. Iam enim reliqua oīa in opus sile ꝯsumpserat. Arrepto itaqꝫ ferro, quo accinct⁹ erat: mediā diuidit: partemqꝫ ei⁹ paupi tribuit: reliqua, rursus induit. Interea de circunstātibus ridēre nonnulli: quia deformis esset: ⁊ trūcatus habitu videret. Multi quidem qb⁹ erat mēs sanior: alti⁹ gemere ceperūt: qꝫ nihil sile fecissent: cum vtiqꝫ plus ha-

bentes: vestire pauperez sine sua nuditate potuissent. Nocte igitur insecuta: cum se sopori dedisset: vidit Chr̄m dn̄m: clamydis sue, qua pauperē texerat parte vestitū: intueri diligentissime: vestēq̄ quam dederat, iubet agnoscere. Mox ad angelorū circūstantiū multitudinē, audiuit Jesum clara voce dicētē. Martinus adhuc cathecumenus, hac me veste cōtexit. R. O beatū virum Martinū antistitē: Qui nec mori timuit: nec viuere recusauit. V. Dn̄e, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem: fiat voluntas tua. Qui. In .ij. noc. añ. Cōfido in dn̄o: q̄ filia mea precibus tuis reddita sit sanitati. ps. Cuz inuoca. 54. Añ. Catradi⁹ cognita dei virtute: ad baptismi gratiā puenit. ps. Verba mea. 54. Añ. O ineffabilem virum, per quē nobis tāta miracula coruscāt. ps. Dn̄e dominus noster. 54. V. Elegit eū domin⁹ sacerdotem sibi. R. Ad sacrificandum ei hostiam laudis. Lectio quarta.

Rememor dominus dictorum suorum, quę ante pdixerat: q̄ diu fecistis vni ex minimis istis, mihi fecistis: se in paupere pfessus est, fuisse vestitū. Et ad cōfirmādum tam boni operis testimonium: in eodem se habitu, quem pauper acceperat: est dignatus ostendere. Quo viso, vir beatissimus: non in gloria est eleuatus humana: sed bonitatē dei in suo ope cognoscens: cū esset annorum duodeuiginti: ad baptismū cōuolauit. Nec statim militię renunciauit tribuni sui precibus deuictus: cui cōtubernium familiare pstabat. Etenim transacto tribunatus sui tempore: renunciaturū se seculo pollicebat. Qua Martinus expectatione suspensus: per biennium fere postea, quam est baptismum consecutus: solo scilicet nomine militauit. Interea, irruētibus intra gallias barbaris: Julianus cęsar coacto in vnum exercitu, apud Vagionū ciuitatem: donatiuū cępit erogare militibus: et vt est consuetudinis, singuli citabātur: donec ad Martinum ventū est. Tūc vero opportunū ipse existimans, quo peteret remissionem: neq̄ enim integrum sibi fore arbitrabatur: si donatiuum non militaturus accipet. Hactenus inquit ad Cęsarem, militaui tibi: patere vt nunc militem deo. Donatiuū tuū pugnaturus accipiat alter: christi enim ego miles sum, pugnare mihi non licet. R. O culis ac manibus in celū semp intentus, Inuictū ab oratione spiritum non relaxabat. V. Dum sacramenta offerret beatus Martinus: globus igneus appuit sup caput eius. In. Lcō. v.

Tunc vero aduersus hāc vocez tyrānus infremuit: dicens cum metu pugnę, quę postera die erat futura, nō religionis gratia detrectare militiam. At Martinus intrepidus: immo illato sibi terrore constantior: si hoc inquit ignauię ascribitur, non fidei: crastina die, ante aciem inermis astabo: et in nomine dn̄i Jesu Christi, signo crucis, nō clypeo protectus aut galea: hostium cuneos penetrabo securus. Retrudi ergo in custodia iubetur: factur⁹ fidem dictis: vt inermis, barbaris obijceretur. Postera die hostes, legatos de pace miserunt: sua oīa: seq̄ dedentes. Unde, q̄s dubitet hāc vere beati viri fuisse victoriā: cui pręstitum sit: ne inermis ad pręliū mitteretur. Et q̄uis pius dominus seruare militem suū: licet inter hostium gladios et tela potuisset: tamen, ne vel aliorum morte, sancti violaretur obtutus: exemit pugnę necessitatez: neq̄ enim aliā pro milite suo chr̄s debuit pręstare victoriam: q̄ vt subactis sine sanguine hostibus: nemo moreretur. Beatus igitur Martinus, obitum suū longe ante pręsciuit: dixitq̄ fratrib⁹ dissolutionem sui corporis imminere. R. Beatus Martinus, obitum suum longe ante psciuit: dixitq̄ fratribus dissolutionem sui corporis imminere: quia indicabat se iam resolui. V. Uiribus corporis cępit repente destitui: conuocatisq̄ discipulis dixit. Dissolutionē. Lectio sexta.

Nterea causa extitit: qua Condatensem diocesim visitaret. Nam clericis inter se ecclesię illius discordātibus: pacem cupiens reformare: licet finem dierum suorū non ignoraret: pficisci tamē ob huiusmodi

di causam non recusauit: bonã hanc virtutum suarum cõsummationẽ existimans: si pacem ecclesie redditã reliquisset. Aliquã diu ergo in vico illo vel in ecclesia ad quã ierat commoratus: pace inter clericos restituta: cum iam regredi ad monasterium cogitaret: viribus corporis cepit repẽte destitui: cõuocatisq3 discipulis indicauit se iã resolui. Tunc vero factus est meror et luct⁹ omnium: voce vna plangẽtiu3. Cur nos p̃r deseris: aut cui nos desolatos relinquis? Inuadent enim gregem tuũ lupi rapaces. Et qs eos prohibebit a morsib⁹ percusso pastore? Scim⁹ quidẽ desiderare te chr̃m: sed salua sunt tibi tua p̃mia: nec dilata minuẽt: nr̃i poti⁹ miserere, quos deseris. Tũc ille motus his fletibus: vt totus semper in dño misericordie visceribus affluebat: lachrymasse perhibetur. Conuersusq3 ad dominũ: hac tantu3 flebili voce ait. Dñe, si adhuc populo tuo sum necessarius: nõ recuso laborẽ: fiat volũtas tua. ℟. O ire- runt discipuli ad beatũ Martinũ: cur nos p̃r deseris: aut cui nos desolatos relinqs? Inuadent enim gregem tuũ lupi rapaces. ℣. Scimus quidem desiderare te Christum: sed salua sunt tibi tua premia: nostri potius miserere quos deseris. Inua.

In .iij. noc. añ. Dominus Jesus Chr̃s nõ inquit purpuratum aut diademate renitẽtem: se venturum esse p̃dixit. Ps. In domino confi. ss. Añ. Sacerdos dei Martine, aperti sunt tibi celi, et regnum p̃ris mei. Ps. Dñe quis habita. ss. Añ. Sacerdos dei Martine, pastor egregie, ora ꝓ nobis deũ. Ps. Domine in virtute. ss. ℣. Tu es sacerdos in eternum. ℟. Secundum ordinẽm melchisedech. Lectio septima.

Mirum inter spem amoremq3 posit⁹ dubitauit pene quid mallet: quia nec hos deserere: nec a Christo volebat diutius separari. Nil tamen in voto suo ponens: aut volũtati relinquens: totum se dñi arbitrio potestatiq3 cõmisit. Nõne tibi his paucissimis verbis dicere videt. Grauis qde3 est dñe corporee pugna milicie: et satis est iam quod hucusq3 certaui. Sed si adhuc in eodem labore pro castris tuorũ stare me precipis, non recuso: nec fatiscentẽ causabor etate3. Munia tua deuotus implebo: sub signis tuis quoad ipse iusseris militabo. Et q̃uis optanda sit seni sessio post laborẽ: est tamen animus victor annorum: et cedere nescius senectuti. Ac si iam parcis etati: bonum mihi est domine voluntas tua. Hos vero de quib⁹ timeo: ipse custodias. O virum ineffabile3, nec labore victũ: nec morte vincẽdũ: qui in nullã partem se pronior inclinauit: nec mori timuit: nec viuere recusauit. Itaq3, cum iam p aliquot dies vi febrium teneretur: non tamen a diuino opere cessabat. Peruigil in orationibus et vigilijs: fatiscentes artus, spiritui seruire cogebat: nobili illo stratu suo ĩ cinere et cilicio recubãs. et cum a discipulis rogaretur: vt saltem vilia sibi sineret stramenta supponi: non decet inquit filij christianu3, nisi in cinere et cilicio mori. Ego si vobis aliud exemplum relinquo: ipse pecco. Oculis ac manibus in celum semper intentus: inuictum ab oratione spũ3, nõ relaxabat. ℟. O beatum virum, in cuius transitu sanctorum canit numer⁹ angelorum: exultat chorus, oĩumq3 celestium Virtutum, occurrit psallentiu3 exercitus. ℣. Ecclesia virtute roborat: sacerdotes dei reuelatione glificant: quem Michael assũpsit cũ angelis. Vir. L. viij.

Et cum a p̃sbyteris, qui tunc ad eum ꝯfluebãt rogaretur: vt corpusculum lateris mutatione releuaret. Sinite inquit, sinite me frẽs: celum potius respicere, qua3 terram: vt iam suo itinere iturus ad deum spiritus dirigat. Hec locutus, videt diabolu3 prope assistere. Quid inqt hic astas cruenta bestia: nihil in me funeste ĩuenies: abrahe sinus me recipiet. Cum hac ergo voce flagitatum diuinis operibus celo spiritu3 reddidit. Testatiq3 nobis sunt, qui ad fuerũt: iã ĩ exanimi corpore glificati hoĩs, vidisse se gliam. Vultus eius luce clarior renitebat: cũ mẽbra cetera: nec tenuis qdẽ macula fuscaret. In alijs etia3 et in illis tñ artubus non pudendis: septẽnis quodã modo pueri gratia videbatur. Quis istum

vnquā cilicio tectū: quis cineribus crede ret inuolutum? Jta vitro purior: et lacte cā didior: iam in quadā futurę resurrectionis gloria: et natura demutatę carnis ostensus est. Jam vero in obsequium funeris credi nō potest: quāta hominū multitudo cōue nerit. Tota corpori obuiam ciuitas ruit. Cuncti ex agris atq; vicis: multiq; ex vici nis vrbibus affuerūt. ℟. Martinus abra hę sinu lętus excipitur: Martinus hic pau per et modicus. Cęlum diues ingreditur: hymnis cęlestibus honoratur. ℣. Marti nus eps migrauit a seculo: viuit i Christo gē ma sacerdotum. Cęlum. Lectio nona.

O Quantus luctus hoīum: quanta mę rentium lamenta monachorum? qui eo die vsq; ad duo millia cōuenisse dicunt. Specialis Martini gloria: cuius exēplo, in dñi seruitute stirps tāta fructificauerat. Agebat nimirū añ se pastor extinct⁹, greges suos, scē illius multitudinis pallidas tur bas: agmina palliata: et aut emeritorum la bore senes: aut iuratos christi in sacramen ta tyrones. Tunc virginū chori fletu ab stinentes prę pudore: cum lętandum poti⁹ illi esse, sentirent: quem suo dñs gremio cō fouerat: quam sancto dissimulabāt gaudio quod dolebant. Siquidē flere pudor ꝓhi beret: gemitum extorquebat affectus. Et enim tam erat sancta de illius gloria exul tatio: q̄ pia de morte cōfusio. Jgnosce flē tibus: gratulare, gaudentibus: quia pium est gaudere Martino: et piū est flere Marti num: dum vnusquisq;, et sibi pręstat vt do leat: et illi, vt gaudeat. Hoc igit̃ beati viri corpus vsq; ad locum sepulchri: hymnis canora cęlestibus turba prosequit̃. Cōpa retur si placet secularis illi pompa: non di cā funeris sed triūphi: qd simile Martini exequijs cōferetur? Ducant illi p̄ currubus suis vinctos, post terga captiuos. Martini corpus qui mundū ductu illius vicerant. ꝓsequūtur. Jllos confusos plausibus po pulorum honoret insania: Martino diui nis plauditur psalmis: Martinus hymnis cęlestib⁹ honorat̃. Jlli post triūphos suos in tartara sęua truduntur: Martinus abra hę sinu lętus excipitur: hic pauper et modi cus, cęlum diues ingreditur. Jllic nos: vt spero custodiens: me hic scribentem respi cit, te legentem. ℟. O quantus luctus ho minum: quanta pręcipue lamenta mona chorum. Quia piū est gaudere Martino: et piū est flere Martinum. ℣. Beati viri cor pus vsq; ad locum sepulchri: hymnis ca nora cęlestis turba prosequitur. Quia piū. Ad laudes et per horas antiphona.

Dixerūt discipuli ad beatum Marti num: cur nos pr̄ deseris? aut cui nos desolatos relinquis? inuadent enim gre gē tuum lupi rapaces. ps. Dñs regna. s. Cū reliquis. Añ. Dñe, si adhuc populo tuo sū necessarius: nō recuso laborē, fiat voluntas tua. Añ. O virum ineffabilem: nec labore victum: nec morte vincendum: qui nec mori timuit: nec viuere recusauit. Añ. Oculis ac manibus in cęlū semp in tentus: inuictum ab oratione spūm non re laxabat: all'a, all'a. Añ. Martinus abra hę sinu lętus excipitur: Martinus pauper et modicus, cęlum diues ingreditur: hym nis cęlestibus honoratur. Capitulum. Ec ce sacerdos magnus qui. 63. Hymnus. Jesu redemptor omnium. vt in commu ni confess. 65. ℣. Justū deduxit dominus. Ad bñ. añ. O quantus luctus hoīum: quā ta pręcipue lamēta monachorum et virgi num chorus: quia piū est gaudere Marti no: et pium est flere Martinum. Oro vt su pra. Ad horas Capl'a et ℣. de cōi cōf. 65. Ad ves. añ. Dixerunt discipuli. Cum rel. psal. Dixit. 35. Jn fine Memēto dñe d. 39. Cap. Ecce sacerdos. 63. Hym. Jste con fes. 63. ℣. Justum deduxit dominus per vias rectas. ℟. Et ostendit illi regnū dei. Ad magnificat añā. O beatū pontificē, q totis viscerib⁹ diligebat christū regē: et non formidabat iperij pricipatū: o sanctissima aīa: quā et si gladi⁹ psecutoris nō abstulit: palmā tñ martyrij nō amisit. Scti Menę martyris. Lcō. j.

Jn Scythia metropoli phry gię salutaris: passio sancti Me nę xi. dic

ne martyris. Qui persecutione Diocletiani et Maximiani, cum esset miles nobilis genere: et ex egyptiorum prouincia ortus: abrenuncians terrene militie: primum celesti regi secreta conuersatione in eremo militauit. Deinde in natalitijs pfatorum imperatorū procedens ad publicum: ac se christianū libera voce corā eis declarans: traditus est Pyrrho duci torquēdus: qui iussit eum in carcerem recludi: q̄diu impatoris natalitia celebrarentur. Peracta igitur festiuitate: assidēte eo pro tribunali: iussit eum suis aspectibus psentari: cui et dixit. Hesterna etenim die infauste, temerarie, ausus es theatrū introire: et vanissimis nescio qbus eloquijs pphanare: maxime cū de te asseratur nostre fuisse militie. Sacrifica dijs: vt omnia tibi, que per ignorātiam gessisti, ignoscantur: et ad honorem pristinum reformeris. Lectio secunda.

Ad hec beatus Mēnas cū respōdisset: ego huius seculi honore non delector: sz chri dñi discipulus effici cupio: iubēte duce extensus: et neruis bubali manibus ligatus: rādiu a militibus virgis cesus est: donec sanguine ipsius platee locus repleretur. Deīde in eculeo exungulatus: et lampadibus circum latera adustus: cilicioq plage eius īposito: et tribulos quoq et sudes ferreas: ligatis manibus et pedibus tractus: plumbatis etiam collo et maxillis grauiter contusus: in laude et confessione omnipotentis dei, immobilis pmāsit. Tu autem domine mi. Lectio tertia.

Nouissime Pyrrhus dux sententiā ex tabella recitari p̄cepit. Mennam ex milite oīum christianorū auctorem: nolentem acquiescere p̄ceptis impatorū: neq volentem sacrificare dijs: gladio animaduerti, placet: et corpus eius igne comburi. Furtiū itaq a christianis corpus eius emedio ignis ereptum est: et mūdis linteaminibus aromatibusq cōdītum debita veneratione in cemeterio, tertio idus Nouembris curatum est. Cuius deinde sacrum corpus cōstantinopolim translatum: ciuitate regia: digno honore veneratur. Tu autē.

Sci Martini pp. et mar. L. j. 12. die

Martinus de ciuitate Tudertina prouincie Tuscie: sedit annos qnq: mēses vnū: dies vigintiser. Huius tpibus Paulus cōstantinopolitane vrbis eps: inflatus superbie spū: aduersus rectum icē ecclesie dogma: audacter psumpsit pinis diffinitionibus contraire. Insup studuit ad cooperimētū pprij erroris qbusdam surreptionib: et vt clemētissimo principi suaderet typū exponere: quo catholicum dogma destrueret. In quo typo omnes oīno voces sanctorum patrum cum nefandissimorū hereticorū editionib enarrauit: nec vnā aut duas volūtates aut opationes i chro dño nro diffiniēs pfiteri.

Qua de re huiusmodi prauita. L. ij. tem suā defendens: qd nunquā nec prioribus hereticis psumptū est: ipse illicite psumere studuit: intātum, vt altare sancte sedis apostolice: quod erat in domo Placidie sacratum: in venerabili oraculo subuertens, dirupit: prohibens, ne adorandam immaculatā hostiā Apocrisarij nostri ibidem deo offerre valeant: nec cōmunionis sacramenta percipiant. Lcō. iij.

Qui videlicet Apocrisarij: quia ex pceptione apostolice auctoritatis cōmonuerunt eum: vt de tali heretico intentu recederet: nec non et contestari nixi sunt persecutionibus diuersis, cū alijs orthodoxis viris: et venerabilibus sacerdotib insecutus est eos: quosdam eorū in custodia retrudens: alios in exiliū deportans: alios verberibus submittens. Quibus pene omnem mundum cōturbantibus: ex diuersis locis querelas cōtra eos: ad apostolicam nostram sedem plurimi orthodoxi detulisse monstrantur: cōiurantes vt totius mali tanteq euersionis per apostolicā auctoritatem abscidatur commentum: quatenus minime totius corpus ecclesie catholice: nocibilis eorū hereseos languor disrumpere valeat. Tu autē dñe. Lectio quarta.

Tunc Martinus beatissimus ac sanctissimus eps: misit et ɔgregauit episcopos i vrbe Roma: numero centū qnq:

ꝛ fecit synodum secundũ instituta patrũ orthodoxorũ: in ecclesia saluatoris iuxta episcopium lateranẽse: sedentibus episcopis ꝛ patribus: astantibus diaconis ꝛ clero vniuerso. Et cõdemnauerũt cyrrũ alexandrinũ: sergium ꝛ pyrrhum: ꝛ paulum patriarcham cõstantinopolitanũ: qui nouitates contra immaculatã fidẽ presũpserant innectere. Lectio quinta.

Qui quã ipsam excludere properãtes: hereticorum dogmatum contra catholicam dei ecclesiam confusionem concinnauerũt: anathematis vltione perculsi sunt. Que synodus hodie archiuo ecclesie continetur. Et faciens exẽplaria: per oẽs tractus orientis ꝛ occidentis direxit: ꝛ per man⁹ orthodoxorũ fideliũ disseminauit. Ipsis diebus direxit imperator in italiam olympium cubicularium: ꝛ exarchũ ad regendam omnem italiam: ꝛ precepit eis dicens. Oportet gloriam tuam: sicut nobis suggessit Paul⁹ patriarcha: huius adeo cõseruande vrbis pacem agere. Et siquidem inueneris prouinciam ipsam consentientem in typo a nobis exposito: tene oẽs epos q ibi sũt: ꝛ hereticos possessorũ atq habitatorũ ꝛ peregrinorũ: vt i eodẽ subscribãt. L. vj.

Sin autem quomodo nobis suggessit platon gloriosus patriti⁹: ꝛ eupraxius gloriosus potueris suadere exercitui ibidẽ existẽti: iubemus teneri Martinum qui hic erat apocrisarius in regia vrbe: ꝛ postmodum in omnes ecclesias legere eum qui factus est a nobis orthodoxus typus: ꝛ omnes epi italie in ipso subscribãt. Si autem inueneritis contrarium in tali causa: exercitum tacitum habetote: donec obtinueritis prouinciam ꝛ potueritis vobis exercitum aggregare: tam romane ciuitatis q̃ rauennatis: vt ea que vobis pcepta sunt quam tocius explere valeatis. Lectio septima.

Qui pdictus olympius veniens in ciuitatem romanam: inuenit sanctam romanam ecclesiam coadunatam: cum oĩbus epis italie seu sacerdotibus vel clero. Et volẽs adimplere ea que sibi iussa sunt: armans secum exercitum: voluit schisma sancte Romane ecclesie intromittere. Hoc p plurimum tempus actum est: ꝛ non illum omnipotens deus pmisit que nitebatur perficere. Lectio octaua.

Uidens ergo se a sancta dei ecclesia catholica ꝛ apostolica superatũ: necesse habuit de sua quasi mala intentione declinare: ꝛ quod non potuit per manum armatã facere: subreptitio modo p missarum solennia in ecclesia sancte dei genitricis semperq virginis marie ad presepe: dũ cõmunionẽ ei porrigeret sanctissimus papa, voluit eũ interimere: vt mãdauerat suo spathario. Sed omnipotens deus qui solitus est seruos suos orthodoxos circũtegere: ꝛ ab omni malo eripe: ipse excecauit spathariumolympij exarchi: ꝛ non est pmissus videre pontificem quãdo exarcho cõionem porrexit vel pacem dedit: ne sanguis eius effunderet: ꝛ catholica dei ecclesia heresi subiugaret. Qd postmodũ predictus armiger diuersis cũ iusiurãdis pfessus est. R. Dñe pueniſti fol. 56. Lectio. ix.

Uidens ergo olimpius exarchus: qa manus dñi circumtegebat Martinũ sanctissimum papã: necesse habuit se cũ pontifice cõcordare: ꝛ oĩa que ei iussa fuerant: eidẽ sanctissimo epo indicare. Qui facta pace cum sancta dei ecclesia: colligens exercitum: profectus est in Siciliam aduersus gentem saracenorum qui ibidẽ inhabitabãt. Et peccato faciẽte: maior interitus in exercitu romano puenit. Et post hec idẽ exarchus morbo interijt. Deinde directus est ab iperatore theodor⁹ exarch⁹ cognomẽto caliopacũ: cũ theodoro ipiali cubiculario: qui ꝛ pellurius dicebatur cum iussione. Et tollentes sanctissimum papã martynũ de ecclesia saluatoris: que ꝛ constantiniana appellatur: pduxerunt cõstantinopolĩ: ꝛ nec sic eis acquieuit. Deinde directus est sepius dictus sanctissimus vir in exilium: in loco qui dicit cersona: ꝛ ibidem vt deo placuit vitam suã finiuit in pace christi cõfessor. Qui ꝛ multa mirabilia opatur vsq in hodiernum diem. Fecit aũt ordinationes duas per mẽsem decembrẽ

presbyteros

presbyteros vndecim: diaconos quinq; episcopos p diuersa loca numero .xxiij. depositus die .xvij. mensis septembris.

¶ Sācte Elisabeth nec virginis nec martyris filie regis Vngarie. Oratio.

Tuorum corda fideliū deus miserator illustra: et beate Elisabeth precibus gloriosis: fac nos prospera mundi despicere: et celesti semp cōsolatione gaudere. Per do. Lectio .j.

Vas admirabile, opus excelsi: vas in ardoris opib9 rubigine ꝯsumpta cō flatū: vas virtutum liquore cōfertum: odorem vite diffundens: et miraculorū pigmēta propinans, Elisabeth beatissima in celesti erario mirifice collocatur. Hec siquidem regis vngarie filia: dum adhuc tenellam teneret etatis infantiam: molles artus duriori iugo disciplinę ꝓmebat: et rudes sensus, subsecula errorre rationis īsormās: in eterni regis obsequiū: terreni patris sui regis cōmutabat affectum: prout impotētia poterat puerilis. Ipsa quidem sue prenuncia sanctitatis: primos limites de perfectione virtutis ingressa: incōpositos etatis incessus, illo grauitatis ordine cōponebat: vt felicia eius initia, future sanctitatis certa inditia censerentur. Frequēter enī inter coeuas puellas occupationibus iocosis intenta: earum consortium gressibus furtiuis euitans, ad ecclesiam ꝓperabat: et oscula deuotissima parietibus imprimēs: cbri laudes, quas imperite lingue denegabat officium: membrorū nutibus, pro etatis modulo persoluebat. Lectio secunda.

Puerilibus igitur annis in dei timore transactis: Lantgrauio Turingie in cōiugem copulata: etsi ea: que sui viri erāt pudicitia seruata curaret: non minus, que dei sunt sedula sequebat: de Marie prudētia, et Marthe solicitudine non recedens. Nocturno nanq; tempore, plumarum spreta mollitie: viri fugiebat amplexus: orationibus et genuflexionibus occupanda. Sicq; dū esset vir in accubitu suo: nardus eius dabat sanctitatis odorē. Dieb9 quidem singulis, pietatis officio dedita: licet exterius induta regalib9: ne terreni viri oculos offendere videretur: interius tamē sub cilicij tegmine, celestem sponsum gerebat absconditum: viduis: pupillis: egrotis: carcerum inclusis ergastulis: et egentibus: singulis singularia subuentionis remedia ministrando. Cuiusdā etiam pauperis graui capitis languore correpti: qsi filij curā gerens: capillos eius manu tōdebat ꝓpria: caput frequēter in pomarij secreto lauans: vt oculos fugeret ancillarū. Lectio tertia.

Hanc siquidem felix papa Gregorius nonus suscepit in filiam: protexit deuotam: eius sancte inchoationis proposi tum vsq; in felicem exitū multa solicitudine ꝓsecutus. Cuius sitibundā aīam verbi celestis potauit irriguo: et euangelica eruditione refersit. Sicq; regina sapiēte Salomonis instructa: salutiferum bibens imbrem: tot protulit manipulos operū: quot suscepit semina ꝓceptorū. Que cbro sponso cupiens copulari: terreni sponsi cepit declinare consortium: de cuius rebus: nec contingere volebat aut vesci: nisi de redditibus ꝓprijs, vel licite conquisitis. Cum autem Teuthoniā grauis vrgeret inedia: captata viri absentia: fidelis et prouida dispensatrix: sup afflictis pia gerens viscera: domus sue frumenta egentibus erogabat in terris. Iāq; a viri lege soluta: depositis glorie secularis exuuijs: qbus interdū exterius: pro cōformitate secularium vtebatur: ne mens vultui religionis ascripta, puluere mundano sordesceret: vilis tunice de core vestitur: ac diuitiarū contēpta iactantia: et generositate parentum nobilissimis orta natalibus: se mundo fecit ignobilem, vt nobilitaretur in celis: pro corona susci piens cinerē: et ciliciū pro fascia pectorali. Pallebant ora ieiunijs: abstinētie tenuitate cōfecta: et iam martyrem adhuc viuē tem caro ꝓmortua testabat. Lectio .iiij.

Hinc enim mulier cananea: de fluxu terrene solicitudinis liberata: se totis conatibus pietatis exercens: dum die quadam defixis in celum oculis, contempla-

uitate coruscat: vt miseratiõis viscera, quę circa proximos viuens exercuit: nec mortua claudere videret. Inter varia siquidez admirationis prerogatiua notanda: pauca de multis fastidientium aurium sumat auditus. Archiminum coloniensis diocesis: cuius anima fuerat extorta suspendio: iam de patibulo ad sepeliẽdũ depositum: Elisabeth btissima: ꝓpinquoꝝ illi⁹ inuocata lachrymis: a morte suscitauit. L. vij.

Joannes Maguntinensis diocesis: suspensus laqueo: ꝛ fracto fune patibuli: ipsius interuentione liberat. Puerum magũtinensis diocesis: ad matris votũ ꝛ lachrymas, suscitauit a morte. Henricus puer mortuus in flumine: ipsius inuocatione reuixit. Fuchardum scholarem in aqua submersum: cum ad piscandum pergeret, mortuũ suscitauit. Puer quidam mortuus de matris vtero, arte obstetricis eductus: ad eius inuocationẽ, spiritum vitę suscepit. Gaffriduz puerum Coloniensis diocesis: submersum in puteo, dum aquam hauriret: iã mortuum vitę restituit. Federicus maguntinensis diocesis existens in balneo: duz ibidẽ pauperem balneãtem: quem beata Elisabeth illuminauerat: verbis ꝛ verberib⁹ offendisset, ad ipsius sanctę inuocationem: quę in pauperem credebatur offensa: subito submersus ꝛ suffocatus in aqua: facto tandem voto, a parentibus vel matre ꝛ vxore: mortuus restitutus est vitę. Henricuz Magũtinensis diocesis: cuius aiam febris acuta extorserat: mortuũ suscitauit. Monach⁹ quidam Henricus nomine: de Saxonię partibus: morbo epilentico fatigatus: in somnis admonitus, Elisabeth beatissimę se deuouit: ꝛ restitutus sanitati: votiq; execution dilata: recidit in idẽ: ꝛ tandem soluto voto, beneficium integrę salutis accepit. Quãplures etiã eadẽ ęgritudine laborãtes: ipsi⁹ sunt interuẽtiõe curati. L. viij.

Gerildis mulier maguntinẽsis diocesis, luminũ cecitate pcussa: soluto voto qd̃ fecerat, iuxta sepulchrũ ipsius: officiũ videndi resumpsit. Gertrudis puella, vnius oculi visum: quo per trienniũ priuata fuerat: ipz, eã iplorãdo recepit. Visuq; etiam oculorũ q̃ꝫ pluribus cęcis, eius meritis restitut⁹ est. Gibbosa mulier Geltruda: ad eius delata sepulchrum; saluti est restituta. Benigna mulier Magũtinensis diocesis: a demonio grauiter obsessa, curatur. Hęc siquidẽ sancta curat hydropicos: obsessos liberat: cęcis visum: surdis auditũ: claudis gressum: mutis loquelam interpellata concedit. Varijs detentis languoribus optatę salutis beneficiũ largiendo. His aũt pręd ictis venerãdus antistes fide dignorũ testiuz assertione compertis: gaudet pater in filia: in discipula magister exultat: fidelis lętatur agricola: sancti operis semina, in regni cęlistis horreum inclusisse. Deinde venerabilium cardinalium ꝛ pręlatoruz multorum diligenti examinatione pręambula: ipsorũ põtifex suffultus consilio: in ciuitate Perusij assistente turba innumerosa: istam venerabilẽ dei famulã, in sanctoꝝ cathalogo annotauit. L. ix.

Dignis igitur venerat̃ pconijs: quaz stipendijs felicibus dominus honorauit. Nec indigne, pręd ictus venerandus antistes, eam sanctoꝝ annumerauit collegio: vt saltem miserãda cõditio, deuotioni respondeat: quę de femineo pectore, beneficia miserationis accepit. Sumat obsecro secularis gloria diuitiz: de femineo pectore paupertatis exemplum. Pauperis erubescat superbia: dum sic nobilis humiliata descẽdit. Discat suos impetus infrenare luxuria: in tam pudicę feminę castitate. Soluatur auaritię laque⁹: mulieris eiusdem liberalitate donante: vt ipsius merito, gratię cõsortes efficiat: qui nõ fuerũt huius venerationis expertes. Obijt autez beatissima Elisabeth i Theutonia, ciuitate Marburch: anno pd̃icti põtificis tertio. Regnãte dño nr̃o Jesu Chr̃o: cũ quo pcibus eiusdẽ sanctissimę regnemus in cęlis.

Sancti Põtiani papę, ꝛ marty. Lcõ. j. 19. dic.

Pontianus natione Romanus ex patre Calphurnio: sedit annos quinq;: mẽses duos: martyrio coronat̃. Fuit autẽ

temporibus Alexandri: a consulatu Pompeiani, et pelagij. Eodem tempore Pontianus eps, et Hippolytus presbyter exilio sunt deportati ab Alexandro in Sardiniā in insulam Buccinam. Seuero autem ac Quintiano cōsulibus: defunctus est in eadem insula tertiodecimo calendas decembris. Loco eiusdem Antheros ordinatus est vndecimo calēdas decēbris. Hic fecit ordinationes duas per mensem decēbrem: presbyteros sex: diaconos quinque: episcopos per diuersa loca numero sex. Quē beatus Fabianus adduxit per nauē cū clero: et sepeliuit in cemeterio Calisti via appia: et cessauit episcopatus dies vndecim. Ultimum. R. dicit. Domine preuenisti cum.

21. die. ¶ In festo presentationis virginis Marie: quod sanctissimus papa Sixtus quartus per totū mundū fieri debere instituit: ac indulgentias cōcessit celebrantibus hoc festū, et sancti Joseph sub maiori vel toto duplici in eadem bulla. Qui nō habēt, vel qui nolunt dicere, propriū officium, faciāt de natiuitate eiusdē fo. 362. mutato noie natiuitatis, i noie psentationis. Ad vesp. Añ.

Fons hortorū redūdans gratia: mūdum replens celi muneribus: mater dei fecundās oia: nos instaurans supernis sedibus: florens hortus mox ab infantia, admirādis fulsit virtutibus. ps. Dixit dominus. 35. Añ. Rore celestis gratie in vtero pfunditur: mater misericordie vt stella splendens oritur. ps. Laudate pueri. 36. Añ. A pijs parentibus votis impetrata, tēpli penetralib⁹, est trima dicata. ps. Letatus sum. 37. Añ. Tanta illa puellula virtutis exemplū: nulla freta gerula, ascēdit i templū. ps. Nisi dominus. 38. Añ. Erudita puella regia contēplatur mente celestia: charitate flagrant precordia. ps. Lauda Hierusalem dñm. 41. Cap.

ecclesia. 24. c.

Ego quasi vitis fructificaui suauitatē odoris: et flores mei fructus honoris, et hōestatis. Hym.

O Dei sapientia. Attingens cūcta fortiter: Humani lapsus vitia Sublenasti suauiter.

Sumpsisti formā hominis: In qua mortem susciperes: Ex aluo nascens virginis. Ne consors culpe fieres.

Replens matrē dulcedinis: Diuo cum aluo clauditur: Fit plena bonis inclyti: Ut stella fulgens oritur.

Amoris dans indicia: Certa tam efficaciter: Tota nostra precordia: Ad te trahi sti dulciter.

Gloria tibi domine: Qui natus es de virgine: Idem manens in numine, Patri cū sancto flamine. Amē. V. Presentatio est hodie sancte Marie virginis. R. Cui⁹ vita inclyta: cunctas illustrat ecclesias. Ad magfiat añ. Noue laudis adest festiuitas: grata mundo ac celi ciuibus: qua beate Marie sanctitas: templo data est a parentibus: vt oliue pinguis suauitas: vberibus redundet fructibus. Psalmus. Magnificat aia. Oratio.

Deus qui sanctā tuā genitricem templū spiritus sancti post triennium in templo domini presentari voluisti: psta quesumus: vt qui eius presentationis festa veneramur: i psius intercessione, ad templū qui Christus est: in celesti gloria presentari mereamur. Per dñm. Ad matut. inuita. Uotis et vocibus laudantes dñm. Insistemus laudibus virginis virginum. Psalmus. Uenite exulte. Hymnus.

Sacre parentes virginis, steriles naturaliter. Hanc dono summi numinis, susceperunt feliciter.

Uotum soluentes filiam, ad templum trimam deferunt: Deo placentem hostiam, ibi mansuram deserunt.

Infantie tam tenere, creuit virtus et gratia: In omni complens opere, creatoris obsequia.

Regitur sctī spūs domestico dictamine: Ois virtutis penit⁹ decor splēdet in vgine.

Gloria tibi dñe q natus es de virgine: idē manēs i numine: patri cū scō flamie. amē.

In. j. noct. añ. In templum dei gradibus

ter

ter quinis erat adit⁹: quos cōpositis gressi b⁹ ascēdit sulta celit⁹. ps. Dñe dñs nr̄. 68. An. Nihil isolētię vgo ptendebat: nā lux sapiētię i ipsa fulgebat. ps. Celi enar. 68. An. Ex affectu supplici deo famulatur: sz et gestu simplici grata venerat. ps. Dñi est. 69. ℣. Specie tua. Lectio prima.

Sermo d vita gliosę vg. marię.

Que est ista puella mr̄ et vgo sem p maria frēs charissimi: q̄ nunc mūdo ostēsa qndecim gradus ascēdēs: hodie in tēplo a parētib⁹ psentat. Unde pcessit: ad qd ascēdit: et quāte virtu tis existat audiamus. Cu3 aūt anno tertio ablactassent eā, abierūt simul Joachim et Anna vxor ei⁹ ad tēplum dñi, et offerentes hostias dño tradiderunt infantulā suā ma riā in ptuberniū virginū: quę die noctuqz in dei laudibus perseuerabat. Cūqz posita esset ante templū: quindecim gradus tem pli sine adiutorio ascēdit: in quo facto om nes stupor tenebat: ita vt pontifices tēpli mirarent. Erat autē maria in admiratione oībus. Quę cū triu3 esset annor, ita matu ro gressu ambulabat: et ita pfectissime lo quebat, et in dei laudibus insistebat: vt nō infantula putaret esse sed magna: et quasi iam triginta annor: ita in orōnibus persi stebat. R. Mente sancta fuit et humili om ni splēdēs ornatu grę virgo pia vñ sic no bilis. Thron⁹ dignus fit regis glorię. ℣. Thronus eburne⁹ cū auro fulgido, vēter vgineus cū corde pudido. Thron⁹. L. ij.

Insistebat enim in lanificio: et oīa quę mulieres antiquę facere nō poterāt: ista in tenera ętate posita explebat. Hanc autem sibi ipsa regulam statuerat: vt a ma ne vsqz ad horam tertiā orationibus insi steret. A tertia vero hora vsqz ad nona3 se opere occupabat. A nona vero iterum ab orōne nō recedebat: vsqz dum illi angelus appareret, de cuius manu escā acciperet: et melius atqz meli⁹ in dei amore pficiebat. Deniqz cū vidisset maiores suas virgines in laudibus pficere: docebat 3elo nimię suę bonitatis: et agebat vt in vigilijs inue niret prior: in sapiētia legis dei eruditior: in humilitate humilior: in carminibus daui ticis elegantior: in charitate gratiosior: in puritate purior: et in omni virtute perfe ctior. Erat enim cōstans, immobilis: atqz quotidie melior atqz melior trāsibat. R. O q̄ purā q̄ scām decuit matrē esse, quę deum genuit, lacte quoqz vberum aluit: Strinxit vlnis: manibus tenuit. ℣. Tan to regi fit tam domestica, quē vestiuit hu mana tunica. Strinxit. Lectio tertia.

Hanc irascentē nullus vidit. Omnis sermo eius tātę erat grę plenus: vt cognosceret in lingua eius deus. Siqs eā salutaret: illa p salutatiōe, deo grās respō debat. Deniqz ab ipsa primū cepit, vt dū se resalutāt hoīes scī, deo grās dicāt. Quoti die aūt esca qua3 de manu angeli accipie bat, ipsa tm̄ reficiebat. Escā vero quā a pō tificibus tēpli psequebat, pauperibus di uidebat. Frequēter eni3 videbant cū ea an geli loq: et q̄si charissimi ei⁹ obtēperabant ei. Siqs aūt de infirmātibus tetigisset eā: saluus ab eadē hora reuertebat. R. Ordo rectus seruatus noscitur, dum maria in tē plo conditur, iam contemplans deo per fruitur. Sic ad alta mens eius rapitur. ℣. Cum in mente verbi lux oritur: digna ver bi mater disponitur. Sic ad alta mens.

In ij. noc. aā. Omni vtute pdita totū dat ad hoc studiū: vt deo tota subdita deuotū det obsequiū. ps. Eructauit. 70. An. Rex virtutum sibi mirabilem, matrem fecit mi tem et humilē: omni quoqz dote spectabi lē. ps. Deus noster re. 70. An. Desp̄osa ta cor docile ad angeli colloquiū: mite p̄ bet et humile, pmpta dat obsequ3. ps. Fū damēta. 77. ℣. Adiuuabit eā de⁹. L. iiij.

Exurgat in medio doctor egregius Fulgētius eps̄ et dicat. Quid aūt pu tas q̄lis olim fuerit vel nunc sit ista psona: quę scīs oībus proponit imitanda? Hoc aūt in primis instruere fas est, q̄ aīa ei⁹ et ca ro quā elegit, et habitaculū sibi fecit sapiē tia dei p̄ris: ab oī malitia et īmūditia fuerit purissima: q̄si in ea et de ea verbū extitit ca ro scēm: dicēte scriptura. In maleuolā aīa3 nō introibit sapiētia: nec habitabit ī corpe

subdito pcis. Inter oēs itaq; scōs hui⁹ beatissime virginis memoria eo frequentius agit, quo maiorē apud deū grāz inuenisse credit. Hec qdem virgo maria: priusq̄ nasceret: diuinis est oraculis denūciata, et miraculis designata: tandē vero nata, pro gente diuinitus ordinata. Nata siquidem est vt legimus nazareno patre, bethleemitica matre: q̄s vrbes xp̄i natiuitati vel puersatiōi destinatas esse, nō tacuerūt pphete. Descēdit āt a radice illi⁹ fide pclari Abrahe: cui supne pmissa fuerat oīum benedictio gētiū in suo semine. Descēdit a stirpe Dauid: quē deus, ppter notā sibi pbitatē sublimauit dicens. Inueni virum sm cor meum. ℟. O minēte cęli dulcedine stans in templo virgo reficit. Eius quoq; mens pulchritudine gratiarum ibi perficitur. ℣. Magna semper exercens opera, gratiora meretur munera. Eius quoq;. Lectio. v.

De regali nępe tribu simul et sacerdotali duxit originē: q̄ summū erat paritura regē atq; pōtificē. Hāc etiā inter prophetas pre ceteris Esaias nūc ex radice iesse virgā orituā, nūc euidētius virginē parituraz promittebat. De his aūt de qbus certi sumus hieronymus inquit, mentorū prerogatiuis, ita vt nullis iā vsibus cēt mācipanda nisi diuinis: paulisper loquamur ad edificationē ac diuini numinis laudez, vt pro famulatu, religio pseruet: et pro affectu deuotio augeat. Que igit est hec virgo: que sola vniuersam prauitatē hereticā interemit? Sola pter deuz sit, q̄nos in oī virtute pfirmet: suisq; meritis cōmendet et auxiliet pcib⁹, vt et ipsi digni inueniamur ī eius laudib⁹. A qbus siqdē humana mortalitas nō debet cessare: sed de illi⁹ gloria nec silere parit deuotio: nec dignuz aliqd pōt pcipere cogitatio, vel inerudita pariutire locutio. Ait eni Bernardus. Hec est eni que toti⁹ mūdi reparationē obtinuit: salutē oīum īpetrauit. Quis tandē o bñdicta misericordie tue lōgitudinē et latitudinē: sublimitatē et profundū inestigare possit: Lōgitudo eniz ipsius vsq; in diē nouissimū: subuenit vniuersis eā inuocātib⁹. ℟. Alma virgo, ppositū nunq̄ nubendi statuit. Seperq; dei placitū in hoc voto supposuit. ℣. Grat⁹ vgo Joseph flos emicat: et hūc sponsum vginis indicat. Semper.

Epiphanius familiaris vginis ingt. L. vi.

Maria dei genitrix hebraicas literas adhuc viuēte pre Joachim didicit: et erat bene docilis et amans doctrinam: et laborans et perseuerans circa sacrā doctrinā, Et opus lane et serici operans: et mirabilis erat in sapiētia et doctrina super omnē generationē iuuencularū. Et tonos suus erat mūdus: modice loquele: expedite obedientie: munde proximationis: sine audacia: sine risu: sine turbatione: sine furia: Bene salutans, honorās honorata. Mirabantur oēs scientiā et eloquentiā suā. Fuit altamiū brachiorū: frumentini coloris: flauis oculis: recti aspect⁹: nigri supcilij: mediocris naris: longo vultu: lōga manu: longis digitis: nō fucata: pānos proprij coloris amās: et pseuerans in orōnib⁹, et lectionib⁹, ieiunijs, et laborib⁹: cū tradidit ipsūm filio suo: sexaginta triū ānoz erat. Hodierna igit die btā virgo ascendit in tēpluz, vt ibi psentaret deo prīibiq; legē dei seruaret: et pro redēptione gñis humani pīcm sūū in abscondito cubiculo cordis oraret. ℟. Supra sic ex indicio floris et sci spūs, in colūbe mysterio gabriel missus celitus, salutat magno gaudio. Que pcepit diuinitus. ℣. In patentū manens hospitio, inuenitur a dei nuncio. Que. Gloria. Que cō.

In. iij. noc. aā. Flos in floris tpe ad locuz floris mittit: sic de floris corpore gloriose cōcipit. ps. Cantate. 70. Aña. Jesus flos: flos maria: verq; tēpus floris: flos nazareth patria, plena fūt decoris. ps. Dñs regn. ex. 71. Aā. Candēs flos multiplicat virgule decorez: pceptus glorificat marie pudorem. ps. Cantate. 71. ℣. Elegit eaz deus. Secundū Matheū. L. vij.

Liber gñationis iesu xp̄i filij dauid: filij abraham. Abrahā genuit isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij pape.

Audistis frēs charissimi dñice incarnationis

tionis ineffabile sacramentū: audistis genealogiā btīssime genetricis dei: p̄parationis humanę mysteriū: audistis q̄ creator angelorū dignat⁹ est esse in terris: q̄ fons ⁊ origo oīum rerū mite cūcta gubernat i cęlis. Ait enī btūs euangelista, Liber generationis iesu chrī filij dauid: filij Abrahā. Sed quęrendū hic videt: cur tot patrū numerosa series intermittit ⁊ cur eorum solūmodo duorū Dauid ⁊ Abrahā redēptor noster esse dicitur filius: ⁊ nō potius filius Jesse vel filius Obeth: vel ceterorum deinceps in medio positorū? Sed hęc quęstio facile soluit: si facta diuinit⁹ vtriq̄ p̄missio recēset. R. A rca dei in q̄ recondit dulce māna: cib⁹ ęthere⁹ quo plebs dei reficit. Est marię vēter virgine⁹. V. Thalam⁹ regis glię quo iūgit ecclię. Est. L. viij.

Abrahę qdē dcm̄ est: in semine tuo bn̄dicent oēs tribus terrę. Nō ex poēnes aplus ait. Nō dixit in seminib⁹ q̄si in multis: sed in semine tuo qd̄ est chr̄s. Quia enim abrahā adhuc in p̄putio posit⁹ credidit: pater gētiū est vocat⁹. Quia vero postmodū signū circuncisionis accepit: p̄ me ruit esse iudęorum. Et q̄ de eius stirpe ille p̄dijt: p quem benedictio reddit olim maledictę terrę: iccirco in semine eius benedicent oēs trib⁹ terrę. Dauid vero dcm̄ est: de fructu ventris tui ponam sup sedē tuā. Quia igit his duobus specialiter est p̄missus: nō immerito vniuscuiusq̄ p̄cipue filius d̄r esse chr̄s. R. M irabile deus commerciū cū humano inijt genere: suū nobis donās fastigiū. Nr̄a dignās infirma sumere. V. Naz vt nr̄m sanaret vitiū: sic amoris dedit inditiū. Nostra. Gloria. Nr̄a. L. ix.

Sed illud inquirendū est: cur Dauid abrahe in Chr̄i gn̄atione p̄ponitur: cuz abrahā multo añ cū tpe fuisse nō dubitet. Sz si mō scm̄ ad vtriq̄ p̄missiōis modū studiose referam⁹: nō iniu cā dauid fuisse p̄positum inuenimus. Quod eniz abrahę semel legit fuisse p̄missum: hoc dauid frequēti est pollicitatiōe firmatū. Abrahę enim solūmodo est dictū: in semine tuo bedicent oēs gentes. Dauid vero chr̄s pater dici sp̄uali quodā p̄uilegio meruit: qui plures a deo p̄missiones accepit, sicut est in psalmo. De fructu ventris tui ponā sup sedē tuā. R. O ēs gētes attēdite: ad tā pulchrū spectaculū: deo grās agite: q̄ sic dilexit pplm̄. Marię formā sumite: quę vtutis est speculū. V. Uirgo sctā tēplo data: post facta est dei tēplū: tēplū est plebs deo grata: marię seq̄ns exēplū. Marię. In lau. añ.

Lauda felix ecclesia: almę matris infantiaz, cuius ïmēla gr̄a tibi parauit gloriā. ps. Dn̄s regna. deco. v. Añ. In tēpli dei laribus virgo dedicata: a supernis ciuibus gaudet visitata. ps. Jubila. Añ. Omnis eius actio in deū tēdebat: toto vitę spatio meritū augebat. ps. Deus deus meus. Añ. Quicquid egit penitus est forma virtutis: ⁊ doctrina sp̄us, ⁊ causa salutis. ps. Bn̄dicite. Añ. Quantuz facultas sufficit laudent mentes pię: nā oīs lingua deficit a laude Marię. ps. Laudate dominū. Cap. Ego quasi vitis. Hymnus.

Omnes fideles plaudite: ⁊ virginis infantiam: deuoto corde colite: mirantes eius gratiam.
Nam in puella tenera: vernat sensus maturitas: ⁊ panditur per opera: habitans intus deitas.
Octa matura strēnua, ⁊ honore spectabilis: virtute scandens ardua: cunctis pręstans ⁊ humilis.
Sic conditoris munere: miris ornata dotibus: vt digna foret parere: deum castis visceribus.
Gloria tibi domine: qui natus es de virgine: idem manens in numine: patri cū sancto flamine. Amen. V. Elegit eam deus. ⁊ pręelegit eā. R. In tabernaculo suo habitare fa. Ad bn̄s añ. Benedictus virginis filius: replens matrē misericordia: aduocatam dans hanc propitiuz: ne sic q̄sq̄ anceps deueniat. Ad horas dici. añe. laū. dū. Ad. iij. cap. Ego q̄si. R. Specie tua ⁊ Adiuuabit. Ad. vj. capitulum.

Transite ad me oēs qui cōcupiscitis me: ⁊ a generationibus meis adimplemini: sp̄us enī meus sup mel dulcis: ⁊ hęre.

contingas:statim circa te suum furorē excitabit: et amittes florē tuę gratissimę iuuētutis. Si autē cognouerit quod me sincero et immaculato amore diligas: et virginitatem meam integraȝ illibatamq; custodias: ita quoq; diliget te, sicut et me: et ostendet tibi gloriam suā. Tunc Ualerianus nutu dei timore correptus ait. Si vis vt credam sermonibus tuis: ostende mihi ipsum angelum. Et si probauero quod vere angelus dei sit: faciā, quod hortaris. Si aūt virum alium diligis: te et illum gladio feriā. ℟. O beata Cecilia, q̄ duos fratres conuertisti: Almachiū iudicē superasti: Urbanū epm in vultu angelico demōstrasti. ℣. Cecilia me misit ad vos, vt ostēdatis mihi. Urbanū. L. iii.

Tunc beata cecilia dixit. Si consiliis meis promittis te acquiescere: et permittas te purificari fonte perenni: et credas vnum deum in cęlis viuum et verum, poteris eum videre. Dicit ei Ualerianus. Et quis erit qui me purificet: vt ego angeluȝ videam: Respondit ei cecilia. Est senior q nouit purificare homines: vt mereātur videre angelū. Dicit ei Ualerianus. Et ego vbi requiram hunc senem: Rn̄dit ei Cecilia. Uade in tertiuȝ miliarium ab vrbe: via quę Appia nuncupatur: illic inuenies pauperes a transeuntibus petentes auxilium. De his enim mihi semper cura fuit: et optime, mei secreti conscii sunt. Hos cū videris: dabis eis benedictionē meam dicens: Cecilia me misit ad vos: vt ostendatis mihi sanctū senē Urbanum: quī ad ipsum habeo eius secreta mandata, quę perferam. Hunc cum videris: indica ei omnia verba mea: et induet te vestimētis nouis et candidis: cum quibus, mox vt ingressus fueris hoc cubiculum: videbis angelum sanctū, etiam tui amatorem effectū: et oīa, quę ab eo popósceris, ipetrabis. ℟. Uirgo gloriosa semp euāgeliū christi gerebat in pectore: et non diebus neq; noctibus vacabat: A colloquiis diuinis et oratione. ℣. Est secretum Ualeriane quod tibi volo dicere: angelū dei habeo amatoreȝ: q nimio zelo custodit corpꝰ meum. A colloquiis.

In. iii. noc. aña. Domine iesu christe seminator casti consilii: suscipe seminuȝ fructus quos in Cecilia seminasti. ps. Eructauit. 69. Aña. Beata cecilia dixit ad Tyburtiū: hodie te fateor meū esse cognatū: quia amor dei te fecit esse cōtēptorē idolorum. ps. Deus nr̄ refugium. 70. Añ. Fiat dn̄e cor meū et corpus meū imaculatū: vt non cōfundar. ps. Magnus dn̄s. 70. ℣. Adiuuabit eaȝ deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius nō cōmouebitur. Lectio quarta.

Tunc Ualerianus perrexit: et secundum ea signa, quę acceperat: inuenit sanctū Urbanum episcopuȝ. Qui iam bis confessor factus: intra sepulchra martyrum latitabat. Cui cum dixisset omnia verba cecilię: gauisus est gaudio magno. Et ponens genua sua in terra: expandit manus suas ad cęlum: et cum lachrymis dixit. Domine Jesu christe, pastor bone: seminator casti consilii: suscipe seminum fructus, quos in cecilia seminasti. Domine iesu christe, pastor bone: cecilia famula tua, quasi apis tibi argumentosa deseruit. Nā sponsum, quem quasi leonem ferocem accepit: ad te, quasi agnum mansuetissimum destinauit. Iste, huc nisi crederet: non venisset. Aperi domine cordis eius ianuam sermonibus tuis: vt te creatoreȝ suum esse cognoscens: renūciet diabolo et pompis eius: et idolis eius. Hęc et his similia orante sancto Urbano epo: subito ante faciem ipsorum apparuit senior indutus niueis vestibus: tenens titulum in manibus scriptuȝ aureis literis: quē videns Ualerianus, nimio terrore corripitur: et cadens in terraȝ, factus est quasi mortuus. Tunc senior leuauit eum dicens. Lege huius libri textū: et crede, vt purificari merearis, et videre angelum, cuius tibi aspectum, cecilia virgo deuotissima repromisit. ℟. Cilicio cecilia membra domabat: deū gemitibus exorabat: Tyburtiū et Ualerianū ad coronaȝ vocabat. ℣. Hęc est virgo sapiens: et vna de numero prudentū. Tyburtiū. L. cō. v.

Tunc Ualerianus respiciens: cępit intra se legere. Scriptura auteȝ titu-

li hec erat. Unus deus: vna fides vnum
baptisma. Unus deus ⁊ pater omniũ, qui
est super oĩa: ⁊ in omnibus nobis. Cũq;
intra se legisset: dicit ei senior. Credis ita
esse: an adhuc dubitas? Tũc Ualerian⁹ vo
ce magna clamauit, dicẽs. Nõ est aliud,
quod verius possit credi sub celo. Cumq;
hec dixisset Ualerianus: ille senex ab ocu-
lis eorũ elapsus est. Tunc sanctus Urba-
nus baptizauit eum: ⁊ docens illum oẽm
fidei regulam, remisit eũ ad ceciliam dili-
genter instructum. Ueniẽs igitur Ualeria
nus indutus cãdidis vestimentis: Ceciliã
intra cubiculum orantem inuenit: ⁊ stan-
tem iuxta eam angelum domini, pẽnis ful
gentibus alas habentem: ⁊ flãmeo aspectu
radiantem: duas coronas ferentem in ma
nibus coruscantes rosis, ⁊ lilijs albescen-
tes. Quiq; vnã dedit Cecilie: ⁊ alterã Ua
leriano dicens. Istas coronas immacula-
to corde ⁊ mundo corpore custodite: quia
de paradiso dei eas ad vos attuli. Et hoc
vobis signum erit. Nunq̃ marcidũ aspe
ctus sui adhibent florem: nũq̃ sui minuũt
suauitatem odoris: nec ab alio videri po-
terunt: nisi ab his quibus ita castitas pla-
cuerit: sicut ⁊ vobis probata est placuisse.
℟. Ceciliam intra cubiculum orantem
inuenit: ⁊ iuxta eam stantem angelum do
mini. Quem vidẽs Ualerianus nimio ter
rore correptus est. ℣. Angelus domini de
scendit de celo: ⁊ lumen refulsit in habita-
culo. Quem videns Ualeria. Lectio. vj.
Et q: tu valeriane cõsensisti consilio
castitatis: misit me chr̃s filius dei ad
te: vt quã volueris petitionẽ insinues. At il
le audiẽs adorauit ⁊ dixit. Nihil mihi in
hac vita dulcius extitit q̃ fratris mei affe-
ctus: ⁊ impiũ mihi est, vt me liberato: ger-
manũ meũ in periculo pditionis aspiciã.
Hoc solũ oĩbus petitionibus meis ante-
pono, ⁊ deprecor vt fratrẽ meũ Tyburtiũ
sicut me liberare dignet: ⁊ faciat nos am-
bos in sui noĩs ꝯfessione pfectos. Audiẽs
hec angelus: letissimo vultu dixit ad eũ.
Quõ petisti hoc: qđ melius q̃ te, Christus
implere delectat: sicut te p famulã suã Ce-
ciliam lucratus est tibi: ita p te quoq; tuũ
lucrabit fratrẽ: ⁊ cum eodem ad martyrij
palmã pertinges. His itaq; finitis sermo-
nibus, aspectus angelici numinis migra-
uit ad celos. ℟. O bone iesu christe pastor bo-
ne, seminator casti consilij: suscipe seminũ
fructus, quos in Cecilia seminasti: Ceci-
lia famula tua quasi apis tibi argumento-
sa deseruit. ℣. Nam sponsum quem quasi
leonem ferocem accepit: ad te quasi agnũ
mansuetissimum destinauit. Cecilia fa.
In. iij. noct. Aña. Credimus christum filium
dei verũ deũ esse: qui sibi talem elegit famu
lã. Ps. Cãtate. 70. Aña. Nos scientes san
ctũ nomẽ eius: oĩno negare nõ possumus.
Ps. Dñs reg. 71. Aña. Tunc Ualerianus
perrexit ad antistitem: ⁊ signo quod acce-
perat, inuenit sanctum Urbanum. Ps. Can
tate. 71. ℣. Elegit eã deus ⁊ pelegit eã. ℟.
In tabernaculo suo habitare fa. Lectio. vij.
Et illis epulãtib⁹ in christo: atq; in edi
ficatione sancta sermocinãtibus: Ty-
burtius Ualeriani frater aduenit. Et ingres
sus quasi ad cognatã suã: osculatus est ca
put sancte Cecilie ⁊ ait. Miror hoc tpe: rose
hic odor ⁊ liliorũ vnde respiret. Nã si tene
rem ipsas rosas, aut ipsa lilia in manibus
meis: nec sic possent odoramẽta mihi tan
te suauitatis infundere. Cõfiteor vobis, ita
sum refectus: vt putem me totũ subito reno
uatũ. Dicit ei Ualerianus. Odorẽ iam me
ruisti me iterpellãte suscipere: modo te cre-
dente, promereberis etiam ipso roseo aspe
ctu gaudere: ⁊ itelligere cuius in rosis san
guis florescit: ⁊ in lilijs cuius corpus albe
scit. Coronas enim habemus: quas tui ocu
li videre non preualent: floreo rubore, ⁊ ni
ueo candore vernantes. ℟. Beata ceci-
lia dixit Tyburtio: hodie te fateor meum
esse cognatum: quia amor dei te fecit esse.
Contemptorem idolorum. ℣. Sicut enim
amor dei mihi fratrem tuum cõiugem fe-
cit: ita te mihi cognatum faciat esse. Con-
temptorem idolorum. Lectio octaua.
Dicit ei Tyburtius. In somnis hoc
audio: an in veritate ista tu loqueris
Ualeriane? Respõdit Ualerianus. In som
nis

nis nos hucusq; viximus: iã modo in veritate sumus: & fallacia nobis nulla est. Dii enim quos colimus: ad oẽm fidẽ demonia comprobant. Dicit ei Tyburtius. Unde hec que narras nosti? Rñdit Valerianus. Angelus dñi docuit me, quẽ & tu videre poteris: si purificat⁹ fueris ab oĩ sorde idolorum. Dicit ei Tyburtius. Et si pót fieri vt videã angelũ: que mora est purificatiõis? Post hec scã Cecilia pect⁹ ei⁹ osculata est dicẽs. Hodie te fateor vere meũ eẽ cognatũ. Sicut enim de⁹ mihi fratrẽ tuũ coniugem fecit: ita te mihi cognatũ faciat idolorum cõtẽptorẽ. Tũc scã Cecilia adduxit eos nocte ad sanctũ Urbanũ cũ sacerdotibus: & vniuersi baptizati sunt. Igit dum aurora noctis finẽ daret: facto magno silẽtio cecilia dixit. Eia milites chr̃i: abiicite opera tenebrarum & induimini armis lucis. Certamen bonũ certastis: cursum cõsũmastis: ite ad coronã vite: quã dabit vobis de⁹ iust⁹ iudex: nõ solũ vobis: sed oĩbus, qui diligũt aduẽtũ ei⁹. Hec & alia multa dicẽte btã cecilia: irat⁹ vehemẽter Almachi⁹: iussit eã ad domũ suã adduci: & in suã domũ flãmis balnearib⁹ cremari. ℟. O cecilia me misit ad vos: vt ondatis mihi scm̃ vrbanũ. Quia ad ipsum habeo secreta, q̃ pferã. ℣. Tũc Valerianus prexit ad antistitẽ: & signo qd acceperat, inuenit sanctum Urbanum. Quia ad ipsum habeo secreta. Lectio nona.

Umq; fuisset in calore balnei sui inclusa: & subter incẽdia nimia lignorũ pabula ministrarent die integro & tota nocte: q̃si in loco frigido illibata pstitit sanitate: ita vt nec vna ps mẽbrorum eius saltẽ sudoris signa relaxasset. Quod cũ audisset Almachius: misit qui eã ibidẽ in ipsis balneis decollaret. Quã cum spiculator tertio pcussisset: caput ei⁹ amputare non potuit. Sic aũt eã seminecẽ cruẽtus carnifex dereliqt. Cuius sanguinẽ: oẽs ppli, qui p eã crediderũt: bibulis linteaminib⁹ extergebãt. Per triduũ aũt qd superuixit: non cessauit oẽs, quos nutrierat, & quos docuerat, in fide dñica confortare. Quibus & diuisit vniuersa, que habuit: & sancto pape Urbano tradidit cõmẽdatos. Cui & dixit. Triduanas a dño poposci inducias: vt ista tue beatitudini traderem: & hanc domũ meã: ecclesiam meo nomini cõsecrarẽ. Tũc sanctus Urbanus corpus eius auferens cum diacono suo nocte sepeliuit inter collegas suos epõs: vbi oẽs sunt cõfessores & martyres collocati. Domum aũt eius in eternũ nomini sancte Cecilie cõsecrauit: in qua beneficia dñi exuberãt, ad memoriã btẽ cecilie vsq; in hodiernum diem. Martirizata est autẽ beatissima cecilia sub die decimo calendarum decẽbris. Regnante dño nostro iesu chr̃o: cui est honor & gloria ĩ secula seculorum amen. Ad laudes & p horas añа.

Cantantibus organis, Cecilia dño decantabat dicẽs: fiat cor meum immaculatũ vt nõ cõfundar. ps. Dñs reg. 5. Cũ rel. Añа. Ualerianus in cubiculo ceciliam cũ angelo orantem inuenit. Añа. Cecila famula tua dñe, quasi apis tibi argumentosa deseruit. Añа. Benedico te pr̃ dñi mei iesu chr̃i: q2 p filiũ tuũ ignis extinctus est a latere meo. Añа. Triduanas a dño poposci inducias: vt domũ meã ecclesiã consecrarem. Cap. Fratres qui gloriat 68. Hym. Iesu coro. vgi. 68. ℣. Diffusa ẽ grã in labiis tuis. ℟. Propterea bñdixit te deus in eternũ. Ad bñ. añа. Dum aurora finẽ daret: cecilia exclamauit dicens: eia milites chr̃i: abiicite opa tenebrarum, & induimini armis lucis. Oro. Deus qui nos annua. Ad vesp. añ. Cantãtibus organis. Cum rel. psal. de cõi virginũ. Et a caplo in antea fit de scõ Clemente. Capitulum: Beatus vir. Hym. Deus tuorũ. ℣. Gloria & hon. 53. de vno marty. Ad magnifi. añ. Oremus oẽs ad dñm iesum chr̃m vt cõfessoribus suis fontis venas aperiat. Oro.

Adhoras capitula & versus de virginibus.

Deus qui nos annua beati Clementis martyris tui atq; pontificis solẽnitate letificas: pcede ppitius: vt cui⁹ natalitia colimus: virtutem quoq; passionis imitemur. Per dominum nostrum. Pro sancta cecilia. añа. Uirgo gloriosa semper euangelium Chr̃i

gerebat in pectore suo: et non diebus neque noctibus a colloquijs diuinis et orone cessabat. ℣. Diffusa est grã i labijs tuis. ℟. Propterea bñdixit te de⁹. Dño vt supra.

dic.23 ¶ Sancti Clementis pape et martyris. Ad matu. õ vno martyre, q̃ hic desunt 53. Hieronymus i libro illustriũ viror. L. j.

Lemẽs, de quo aplũs Paulus scribens ad Philippẽses ait. Cũ Clemente et ceteris coadiutoribus meis: quor nomina scripta sunt in libro vite: quartus post Petrũ Rome eps: siqdem secundus linus fuit: terti⁹ Anacletus. Tametsi plerique latinor: secũdũ post Petrũ aplm putent fuisse Clemẽtẽ. Scripsit ex psona romane eccle ad ecclesiam Corinthior valde vtilẽ eplam: que etiã in nõnullis locis publice legit: q̃ mihi videt tituli caracterij eple, q̃ sub Pauli nomine ad hebreos fertur conuenire: sed et multis in eadẽ epla, non solum sensibus, sed iuxta verbor quoque ordinẽ abutitur: et oĩno grãdis in vtraque dissimilitudo est. Fertur et secunda ex ipsius nomine epistola: que a veteribus reprobatur: et disputatio Petri et Appionis longo sermone cõscripta: quã Eusebius in tertio ecclesiastice historie volumine redarguit. Obijt tertio Traiani anno: et nois eius memoriã, vsque hodie Rome ecclesia extructa custodit. ℟. Orante sancto Clemẽte apparuit ei angelus domini: De sub cui⁹ pede fons viuus emanat: fluminis impetus letificat ciuitatem dei. ℣. Vidi supra montẽ agnũ stantem. De sub cuius. Lectio secunda.

Clemens natione Romanus: de regione celij montis: ex patre faustino, sedit annos nouem: mẽses duos: dies decem. Fuit aũt tpibus Galbe et Vespasiani: a consulatu Tragali et Italici: vsque ad Vespasianũ nonũ et Titũ. Hic cũ multos libros zelo fidei et christiane religionis cõscriberet: martyrio coronat. Hic fecit septẽ regiones diuidi notarijs fidelibus ecclesie: qui gesta martyrũ solicite et curiose vnusquisque per regionem suam diligenter perquireret. Hic fecit duas eplas: que catholice nominantur. Hic ex precepto beati Petri suscepit pontificatũ ecclesie gubernandũ: sicut ei iuerat a dño Jesu Christo cathedra tradita vel cõmissa. Tamen in epistola que ad Jacobũ scripta est: qualiter ei cõmissa est a beato Petro ecclesia, reperies. Ideo Linus et Cletus ante eum conscribuntur: quia ab ipso principe apostolorum ad ministeriũ sacerdotale exhibẽdum: sunt episcopi ordinati. Hic fecit ordinationes duas per mẽsem decembrem: presbyteros decem: diaconos duos: episcopos p diuersa loca quindecim. Obijt martyr sub Traiano. Qui enã sepult⁹ est i grecia nono kalen. decẽbris. Et cessauit episcopatus dies triginta tres. ℟. Ora pro nobis beate Clemẽs: Ut digni efficiamur pmissionib⁹ chri. ℣. Tu autẽ bte martyr chri Clemẽs: ora p nob deũ. Ut di. L. iij.

Omnes sacrorum Publius torquatianus, audiẽs innumerabilem multitudinẽ in christo credẽtẽ: data pecunia, monuit seditionẽ excitari noĩ christiano. Administrante aũt Mamortino prefecturam sedis vrbane: facta est seditio populi Romani de nomine Clementis episcopi: et inter se inuicem cõfundebantur, dicẽtes Quid enim fecit? aut quid boni non exercuit? Quicunque ab eo visitatus est eger: sanatus est. Quicũque tristis ad eũ venit: gaudens recessit. Nulli vnquam nocuit: omnibus pfuit. Alij spiritu diabolico inflammati dicebant: magicis artibus ista faciens, deorum nostrorũ culturas euacuat. Jouem dicit deum non esse. Herculẽ consecratorem nrm: dicit immũdũ spũm. Venerem deam scãm: meretricem esse cõmemorat. Sanctam dei Mineruam blasphemat. Dianam ac mineruam: simul et saturnum et martem accusat: numina etiam vniuersa blasphemat. Aut sacrificet dijs: aut ipse intereat. Tunc Mamortinus seditionem populi non ferens: iussit ad se adduci Clementẽ episcopũ. Cũque secrete vidisset eũ: cepit ei dicere. Nobili stirpe te progenitum oĩs romana multitudo testatur: sed errorem te passum in eo non fert: in quo

nescio,

nescio quem chřm colere te dicunt: ꝛ contra omnia templa diuinitatẽ suscipere arguũt. Unde a te est superstitio supflua deponenda: ꝛ dij a te colendi eximij: vt euadas. Sanctus clemens episcopus dixit. Optarẽ prudentiã culminis tui ad rõnem accedere: ꝛ mihi non tumultu periturum: sed ratione pſcribere. Nã si canes multi latrauerint: nunquid nobis possunt auferre ꝙ nõ homines simus rationabiles: ꝛ illi sint irrationabiles canes? Seditio autẽ ab imperitis exorta: ostendit nihil certum habere nec verum. Unde silentij est flagitãda occasio: in qua pro salute sua homo rõnabilis disponere secũ incipiat atqꝫ tractare: vt deum verum inueniat: cui fidem suam iuxta rationẽ committat. Et multa quidem alia rationabiliter dicente clemẽte episcopo: furere contra eos cepit vrbis pfectus: qui seditionẽ ipsaꝫ excitauerãt. Et missa relatione ad Traianum imperatorem: dixit clementem a populo seditiosa vociferatione accusari: cum in eo nulla possit digna accusatio inueniri. ℟. Dedisti dñe habitaculuꝫ martyri tuo clementi in mari in modũ templi marmorei: angelicis manibus pparatum: Iter pbens populo terre: vt enarrent mirabilia tua. ℣. Dedisti domine sanctis tuis viam in mari, ꝛ in fluminibus semitaꝫ. Iter pꝛ. In .ij. noct. añ. Filij hoĩum. fol. 54. cũ rel.

Tunc traianus imperator Lcõ. iiij. rescripsit debere eum, aut sacrificijs consentire: aut transpositũ mare, in eremo: quod adiacet ciuitati Chersone subire exilium. Qua accepta auctoritate pfectus, nolebat Clementem exiliũ petere: sed magis dijs libamina exhibere. Sed beatus Clemens conabatur iudicis animuꝫ ad fidem chřisti cõuertere: dicens se magis exiliũ appetere: ꝙ dijs sacrificare. Tantã denicꝫ dominus: sancto Clementi gratiã tribuit: vt fieret Mamortinus vrbis pfectus, ac diceret. Deus tuus, quem tu colis: ipse te adiuuet in hac relegatione exilij. Et delegauit ei nauem: ꝛ omnibus necessarijs supimpositis, dimisit eum. Repleta est aũt nauis, tam de clero, ꝙ de reliquo populo. Religiosi enim viri multi secuti sunt eum. Cũ aũt peruenisset ad locũ exilij: inuenit in ergastulis amplius ꝙ duo milia chřistianos: diuturna iam relegatione damnatos. Qui videntes sanctum Clementẽ: oẽs vna voce dixerunt. Ora pro nobis beate ꝛ scẽ clemẽs: vt digni efficiamur promissionibus chřisti. Quibꝰ sanctus clemens respõdit. Nõ meis meritis dñs misit me huc: ꝫ ad vestrã coronã adducit: vt participes factus passionis vestre ꝛ consolationis: doctrinam vobis patientie intimasseꝫ. Didicit autem ab eis: ꝙ de tertio miliario aquã sibi suis humeris deportarent. Tunc sanctus clemẽs dixit. Oremus omnes ad dominum Iesum chřistũ: vt ꝓfessoribꝰ suis fontis venas aperiat: ꝛ qui percussit petrã in deserto, ꝛ fluxerunt aque in abundãtiã: ipse nobis laticem effluentẽ impertiatur: vt de beneficijs eius gratulemur. Cumqꝫ oratione completa, hincinde circunspiceret: vidit agnũ stantẽ: qui pede dextro erecto: quasi locum sancto clementi ostenderet. ℟. Iustus germinabit sicut liliũ. Et florebit in eternuꝫ ante dñm. ℣. Plantatus in domo dñi: in atrijs domus dei nři. Et flo.

Tunc sanctus clemens intelligens dominum esse quem solus ipse respiceret: perrexit ad locũ, ꝛ dixit. In nomine patris: ꝛ filij: ꝛ spiritꝰ sancti: in hoc loco percutite. Sed cum omnes per gyrũ rastris effoderent: sed non ipsum locũ vbi agnus stabat contingerent: accepto breui sarculo sanctus clemens: leui ictu sub pede agni percussit: ac fons affluentibus venis ornatus apparuit: qui suo impetu cũ mens: fluuium patefecit. Tunc vniuersis gaudentibus: sanctus clemens respõdit, ꝛ dixit. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Ad istam autem famaꝫ confluens oĩs prouincia: ꝛ venientes vniuersi ad doctrinam sancti clementis, conuertebantur ad dominum: ita vt inde quingenti et eo amplius: baptizandi ascriberẽtur. Intra vnum autem annuꝫ: facte sunt ibi a credentibus septuagintaquinque ecclesie.

Omnia idola cōfracta sunt: oīa tēpla i gy-
rum prouincię destructa: oēs luci per tri-
ginta milia in totum gyruʒ incēsi: ꝛ euersi
sunt. Tunc paganis insistentibus inuidio
sa relatio cucurrit ad imperatorē traianū:
quę diceret illi, per sanctū Clementē chri-
stianorum populos accreuisse. Et missus
est Aufidianus dux, q multos christianos
occidit. Dum aūt videret oēs gaudentes
ad passioneʒ currentes: cessit multitudini:
ꝛ solū Clementē sacrificare cogebat. Quē
cum videret dux in dño firmuʒ: ita vt nulla-
tenus frāgeret: dixit ad seruos suos. Per-
ducatur in mediū maris: ꝛ ligate ei ad col
lum ánchoram: ꝛ precipitetur: vt non pos
sint christiani hunc pro deo excolere. Quod
cum factū esset: oīs multitudo christiano
rū cępit ad litus stare ꝛ flere. Tunc Corne
lius ꝛ Phębus discipuli eius, dixerunt.
Oēs vnanimiter oremus: vt ostēdat nobis
dñs: martyris sui excubias. ℟. Iste co-
gnouit iustitiam: ꝛ vidit mirabilia ma-
gna: ꝛ exorauit altissimum. Et inuētus est
in numero sanctorum. ℣. Iste est qui contem
psit vitam mūdi: ꝛ peruenit ad cęlestia re
gna. Et inuentus est in nume. Lectio. vj.

Orantibus aūt populis: recessit ma
re in sinu suo fere p tria milia. Et in-
gressi per siccū populi: inuenerunt in mo-
dum tēpli marmorei habitaculum a deo
pparatū: ꝛ ibi in arca sárca corpus discipu-
li Petri positū: ita vt anchora: cū qua mis-
sus fuerat: iuxta eū esset posita. Reuelatuʒ
est discipulis eius, vt nō tollerent eū. Qui
bus ꝛ hoc intimatū est: q oi anno die pas
sionis eius recedat mare: ꝛ per septeʒ dies
siccum aduenientibus iter pbeat: quod ad
laudem nois sui facit dñs vsq in hodier-
num dié. Hoc aūt facto omnes gētes per
gyrū crediderunt Christo. Ubi nullus in
deus: nullus prorsus hereticus inuenitur.
Et fiunt ibi multa beneficia oronibus eius.
Nam ceci illuminant ibi oi anno die na-
talis eius: ꝛ demones effugantur: ꝛ om-
nes sanantur infirmi: qui illuc potuerint
peruenire. Et est ibi pax dei: ꝛ laus domi-
ni cū cantico. Et benedicit ibi christus fi-
lius dei: qui cum pře ꝛ spiritu sancto viuit
ꝛ regnat in secula seculorum amen. Martyri
zatus est venerabilis dei sacerdos sanctus
Clemēs eps vrbis Romę: in ciuitate Cer
sone prouincię lycię, nono kalendas decē
bris: regnāte domino nostro iesu christo:
cui est honor ꝛ gloria in secula sclorum amē.
℟. Honestum fecit illum dominus: ꝛ cu
stodiuit eū ab inimicis, ꝛ a seductoribus tu-
tauit illum. Et dedit illi claritatē ęternam.
℣. Descenditq cū illo in foueaʒ: ꝛ in vin
culis nō dereliquit eū. Et dedit. Glia pa.
In tertio noc. añ. Iustus dñs. cum rel. 55.
Euange. In illo tempore. dixit Iesus tur
bis. Si quis venit ad me. cum sua Omi
lia. Si cōsideremus. in cōi vni9 marty f. 55.
℟. 7. Desideriū animę eius tribuisti. fo. 55.
℟. 8. Stolā iucūditatis induit eū dñs. f. 55.

Ad laudes ꝛ per horas antiphona.
Orante sancto Clemente, apparuit ei
angelus domini. Ps. Dominus regnauit. 5.
Cum reliquis. Añ. Non meis meritis ad
vós me misit dñs: vestris coronis partici-
pem me fieri. Añ. Uidi supra montē agnū
stanteʒ: de sub cuius pede fons viuus ema
nat. Aña. De sub cuius pede fons viuus
émanat: fluminis impetus letificat ciuita
tem dei. Añ. Omnes gentes per gyrū cre
diderunt christo domino. Capitu. Beatus
vir qui inuentus est. 53. Hymnus. Mar-
tyr dei qui vnicū. 56. ℣. Iustus vt palma.
Ad bñ. aña. Cuʒ iret ad mare cepisset: po-
pulus voce magna clamabat: domine Iesu
christe salua illum: ꝛ Clemens cuʒ lachry-
mis dicebat: suscipe pater spiritum meuʒ.
Oratio. Deus qui. Ad horas, capla ꝛ ℣.
de vno martyre. fo. 56. Ad vesp. añ. Oran
te sancto Clemēte. Cum rel. ps. Dixit. 35.
inhne. Credidi. 37. Ad magñat añ. Dedi
sti domine habitaculum martyri tuo Cle
menti in mari: in modū templi marmorei
angelicis manibus pparatū: iter pbens po-
pulo terrę: vt enarrent mirabilia tua.

¶ Sanctę Felicitatis martyris. Oratio.

Presta qs omnipotens deus: vt beatę
Felicitatis martyris tuę solēnia recē
sentes: meritis ipsius protegamur ꝛ preci-
bus

bus. Per dominum nostrum. Lectio.j.

Emporibus Antonini impera toris, Felicitas illustris femina, cum septē filijs christianissimis fēta est: que in viduitate permanens, deo suā deuouerat castitatē: die noctuq orationibus vacans: magnam de se edificationē castis mentibus dabat. Hāc ergo accusauerunt apud augustū pontifices idolorū, dicentes. Contra salutem vestram mulier hec vidua cum filijs suis dijs nostris insultat: que si nō fuerit eos venerata: sciat pietas vestra, deos sic irasci: vt penitus placari nō possint. Lectio secūda.

Tunc imperator iussit prefecto vrbis Publio, vt eam cōpelleret cū filijs suis, deorū suorū iras sacrificijs mitigare. Publius ergo iussit eā priuatim ad se adduci: et blando colloquio ad sacrificia exhortari: cōminans, si non faceret, penarum interitū. Cui Felicitas respondit. Nec blandimentis tuis flecti potero, nec terroribus frangi. Tu autem do. Lectio.iij.

Habeo enim spm̄ scm̄, qui non pmittet me a diabolo vinci. Et ideo secura sum, quod te viua superabo: et si interfecta fuero, melius te superabo occisa. Et publius ad eā. Misera, si tibi suaue est mori: vel filios tuos fac viuere. Cui Felicitas. Viuent filij mei, si nō sacrificauerint idolis. Si vero tantum scelus commiserint: in eternum ibūt incendium. Lectio quarta.

Alia ergo die iussit eam adduci in foro Martis: cui et dixit. Miserere filijs tuis bonis: et primo flore iuuētutis florēntibus. Rndit Felicitas. Misericordia tua impietas est: et exultatio tua crudelitas. Et cōuersa ad filios ait. Videte filij celū, et sursum aspicite: ibi nos christus expectat cum sanctis suis. Pugnate pro animab' vestris: et fideles vos exhibete in amore chri. Lcō.v.

Audiens hec publius, iussit eam alapis cedi dicens. Ausa es psente me filijs tuis ista monita dare: vt deorū nostrorū statuta cōtemnāt. Tunc Publius vocat filiū primū nomine, Januarium, pmittens ei infinita bona psentia, si acquiescat: mala cōminatus innumera, si sacrificare idolis cōtemnat. At Januarius respōdit. Stulta suades. Nā sapientia dei me cōseruat: et faciet me hec oīa superare. Statimq iussit psectus eū virgis cedi: et in carcerē poni.

Deinde singulos alios si. Lcō.vj. gillatim alloquēs, nec a fide christi auertere valēs, sed cōstanter ei respōdētes: retulit eorū responsa Antonino imperatori. Qui iussit p varios iudices diuersimode eos torqueri. Nā primū scilicet ianuariū, iudex vnus, plumbatis occidit. Secundū Felicē noie: et tertiū Philippum fustibus mactauit. Quartū noie Siluanum pcipitio interemit. Alter iudex tres alios fratres scilicet Alexandrū Vitalē et Martialē, capitalem sententiā subire fecit. Vltimo aūt matrem sanctissimā dignam ppetua memoria: capite truncato, ad celi palatium perenniter regnatura migrauit. Tu autem do.

¶ In sancti Grisogoni martyris. Orō. 24. die.

Desto dñe supplicationib' nostris: vt qui ex iniquitate nostra reos nos esse cognoscimus: beati Chrysogoni martyris tui intercessione liberemur. Per dñm. Lcō.j.

Rome natale sci Chrisogoni martyris: qui per bienniū iussu diocletiani cōiectus est in vincula: vbi multa ppessus: sancte Anastasie alimonijs souebat. Cum igit beatā Anastasiā zelans vir eius Publius custodibus adhibitis ita clausisset: vt nec cuiuscūq fenestrelle aditū aspectaret: ad hūc psessorem chri Chrisogonum: q eā i chro erudierat: talia scripta dirigit.

Sancto psessori chri chrisogono Anastasia. L.ij. Licet pr meus semp cultor fuerit idolorū: mr tn̄ fausta christianissima semp viriste pbat et casta: ac me inter ipsa cunabula fecit fieri christianam: post cuius decessum, sacrilegi iugum mariti suscepi. Cuius deo miserante, thorū, mentita infirmitate declinans, die noctuq dñi nostri Jesu chri amplector vestigia. Cūq iste patrimoniū meum: ex quo illustrat, cū indignis ac turpibus idolatris exhauriat: me quoq velut magā ac sacrilegā, custo-

diç tam grauissime mancipauit: vt vitam corporalē amittere suspicer. Lcō tertia.

Nihil enī superest, nisi vt amisso spiritu morti succūbam. In qua morte, licet glorier de pfessione dñi nri Jesu Chri: tñ in eo mens mea valde cōteritur: quia opes meę, quas ego ex asse deo vouerā, alienis a deo τ turpib⁹ seruiūt. Et iccirco depre cor te homo dei, vt instanter dominū deprecceris: vt aut ad fidem suā vēturū pręuidet publiū faciat venire: aut si puidet eū in hac incredulitatis peruersitate māsurum: iubeat eū dare locū suis cultoribus. Melius est enim ei exhalare spiritum, q̄ dei filium denegare: τ eū cōfitentes impedire. Etenim testis est mihi chrs, quoniā si libe rata fuero, sanctorum vestigijs adhęrebo: τ curas oīum solicite exercebo, vt cęperā. Uale vir dei, τ memēto mei. Lectio q̄rta.

Cum hāc epistolam legisset chrisogonus: oratione facta cum multis cōfessoribus, ita rescripsit. Fluctuāti tibi inter pcellas τ turbines mūdi: cito sup vn das deambulans christus aduenict, τ dia boli aduersum te flantē spūm: vno iussionis suę sermone cōpescet. Patiēter τ qua si in medio maris posita, crede chrm ad te esse vēturū: τ ad temetipsam pūersa, excla ma cum pphęta dicens. Quare tristis es anima mea, τ quare pturbas me? Spo in deo, qm̄ adhuc cōfitebor illi: salutare vultus mei τ deus meus. Lectio quinta.

Geminum diuini muneris pbatur indicium: cum tibi, τ terrena reddunt, τ donabunt cęlestia. Deus enim beneficiū suum ad hoc extremitatibus protrahit: vt nō sit nobis vile, quod pstat. Uide ne turberis in hoc: quod pie viuenti tibi, inferātur aduersa. Non enim deciperis, sed pro baris. Nō est defensio tuta, quā putas per hominum posse pstare. Audi scripturā di cētem. Maledict⁹ homo, qui spem suā po nit in homine: τ bñdict⁹ homo: qui spem suam ponit in domino. Lectio sexta.

Caue inquit fortiter, vigilanter. τ stre nue vniuersa peccata: τ a deo solo quęre solatiū, cuius iussa cōseruas. Cito enim tēpus placitū ad te pūertet, τ q̄si noctis post tenebras, floridum diei lumē aspicies: atq; post glaciei frigus, hiemis trā seuntis: aurea tibi tempora τ serena succe dēt: vt omnibus qui p chri amore affligū tur, pręheas tēporalem lętitiā, p quā, sine dubio consequēris ęternā. Uale in dño, τ ora pro me. Hāc epistoā legēs Anasta sia: fortiores fidei vires accepit: ac tātum de patientię virtute gloriari: quantū prius de oppressione infidelissimi viri se causaba tur affligi. Tu aūt. Lectio septima.

Situr beata Anastasia cū ita ī custodia stringeretur, vt ei vix panis quadra da retur: ęstimās se in ipsa tribulatione deficere: rescripsit epistolā, Beato martyri cōfesso ri chri chrisogono Anastasia. Finis venit corporis. Memento mei, vt egredientem animā meā ipse suscipiat, pro cuius amore ista sustineo, quę ex ore huius vetulę recognoueris. Ad hęc sanctus chrisogonus talia remisit scripta Chrisogonus Anasta się. Semper est vt lumen tenebrę antece dāt: sic etiam post infirmitatem salus reuertitur: τ vita post mortem pmittitur. Uno fine cōcludunt, τ aduersa huius mundi, τ prospera, ne vel tristibus desperatio, vel le tis elatio dominetur. Lectio octaua.

Cum mare est, in quo nauiculę corporis nostri velificant, τ sub vno corporis gubernatore animę nostrę nautico funguntur officio. Quorūdam igitur na ues fortissimis carinarū nexibus solidatę, tenebrosi ęquoris cōcitatos fluctus illęsę pertranseunt: quorundam vero fragili iū ctura lignorum, etiam in tranquillo, vicinum morti cōficiunt cursum. Prope est enim illis vt pereāt, qui non cogitant qua liter ad portū salutis pertingant. Tu aūt o chri irrephēsibilis famula: crucis tro phęū tota mente cōstringe, τ teipsam ad op⁹ dñi ppara, ī quo tuis dū desiderijs pa rueris, cū martyrij palma ad chrm pꝛiges.

Situr Dioclelian⁹ Aqui. Lcō. ix. legię partib⁹ positus, interficiēs chri stianos: relatio cucurrit de chrianis omni bus, pręfecturę vrbanę. Tūc rescripsit rex; omnes

omnes chřianos damnari:ad se vero solū chrisogonū destinari. Interea, chrisogonū nonunatissimū: scelestissimus Diocletianus sibi presentari iussit. Cui cuȝ diceret. Accipe pfecture dignitatē: sume etiā consulatum ꝛ generis tui dignitatē. Deos adora ꝛ sacrifica eis cū decore. Chrisogonus respondit. Unū deū mente adoro: corde colo: sinceris actibus veneror. Isto ruȝ aūt deorū dearūq; simulacra, quia demonū thecas esse noui, in quibus demones manēt: ex ecronatq; accepta potestate cōminuo. Potestates vero a te pmissas, quasi lutū quod pedibus calcatur abijcio. Iratus Diocletianus, iussit eū duci ad locū qui dicit ad aquas gradatas, ꝛ ibidem decollari. Corpusq; eius ad litus iactatū est. Qd sanctus pšbyter Zoilus colligēs, in loculo ligneo cōdiuit cū diligētia i domo sua. Cui preuelatione idicatū est, vbi mare iactasset caput ei⁹. Et pgēs, ita eū inuenit, quasi eādē hora fuisset abscisum. Et afferēs, corpori eius cōpaginauit. Decollatus est autem sanctus chrisogonus sub die octauo kalendarum decembris.

die.25. ¶ Sācte Catherine virginis ꝛ martyris ad vesp. añ. Passionē. Cum reliquis de lau. psal. de virginibus. Capitulum.

Fratres. Qui gloriatur in domino glorietur: non enim qui se ipsum cōmendat, ille probatus est: sȝ quē de⁹ cōmēdat. Hym.

Catherine collaudemus virtutū insignia: cordis ei⁹ pſentem⁹ ꝛ oris obsequia: vt spe certa respirem⁹, per ei⁹ subsidia.

Multa fide Catherina iudicē maxentiū: nō formidat lex diuia sic format eloquiū: q cōfutat ex doctrina, doctores gentiliū.

Post hec blandis rex molitur virginem seducere: nec promissis emollitur nec terretur verbere: compeditur, custoditur, tetro clausa carcere.

O lause lumen ne clam detur illucet porphyrio: q regine sociatur fidei collegio: quorȝ fidem imitatur ducentena concio.

Huius ergo concionis concordes cōstātiā: vim humane passionis pari patientia superemus vt cū bonis, letemur in gloria. Amē. ℣. Ora pro nobis beata catherina. ℟. Ut di. Ad magni. añ. Inclyta sancte virginis catherine solennia: suscipiat alacriter pia mater ecclesia: aue virgo deo digna: aue dulcis ꝛ benigna: obtine nobis gaudia: q̄ possides cum gloria. Oratio.

Deus qui dedisti legem moysi, in summitate montis Sinai: ꝛ in eodem loco: per sanctos angelos tuos: corp⁹ beate Catherine v̄ginis ꝛ martyris tue mirabiliter collocasti: pſta que sumus: vt eius meritis ꝛ intercessione, ad montē qui christus est: peruenire valeamus. Per eun. Ad matu. inuita. Adoretur virginum rex in seculorum secula. Uirgini qui catherine cōtulit celestia. ps. Uenite. i. Hymnus vt supra. In primo noc. aña. Uirgo sancta catherina, grecie gemma, vrbis alexandrie Costi regis erat filia. ps. Dñe dominus noster. 68. Aña. Specie corporis decora nimis enituit: sed fide pulchrior, sponso superno placuit. ps Celi enarrant. 68. Añ. Traditur ergo a patre doctorib⁹ eximijs: imbuenda liberalibus studijs Psalm⁹. Domini est terra. 69. ℣. Specie tua ꝛ.

¶ Sermo de vita ꝛ passione beate Catherine. Lectio prima.

Maxentius imperator, anno regni sui trigesimoquinto: residens in ciuitate Alexandrinorum: feralia p vicinas vrbes misit edicta: iubēs oēs regni sui incolas: diuites ꝛ pauperes ad templum deorum conuenire: ꝛ solenne eis sacrificium offerre. Fit itaq; cōuentus vniuersalis ad pretorium regis: ꝛ astante ipso imperatore ante simulacra deorum: iuxta possibilitatem suam: diuites quideȝ thauros ꝛ oues: pauperes vero, volucres viuos offerebant. Hac in vrbe Alexandria erat quedaȝ puella annorum duodeuiginti: speciosa valde: sed quod pluris est, religiosa

gioſa fide: regis quandam nomine Coſti
filia vnica: liberalib⁹ ſtudis ab annis puel
laribus erudita: nomine Catherina. Hec
in palatio patris reſidebat: cum ex tēplo
idolorū: hinc ſonus aīaliū ⁊ tibicinū: hinc
multimodū genus organorū auribus ip-
ſius inſonuit. Que cauſam huiuſce rei inq
rens, cū ex nuncio didiciſſet: aſſumptis ſe
cum aliquibus de familia ſua: ad templū
vſq; properauit: vbi deplorantes quoſdā
inſperit: qui ſe chriſtianos eſſe fatebantur:
ac metu mortis, ad prophana ſacrificia im
pellebantur. Hinc vehementi dolore cor-
dis ſauciata: pectus ⁊ linguam chriſti mu
niens ſignaculo: audacter ad conſpectum
imperatoris prorupit. Cui ſic ait. Saluta-
tionem tibi imperator proferre: nos ⁊ or-
dinis dignitas ⁊ rationis via ꝓmonebat:
ſi hec que cultibus demonum exhibes:
creatori tuo impenderes: ⁊ ſolaz illius ma
ieſtatem adorandam intelligeres: per quā
reges regnant: per quam clementa mūdi
initium ſumpſerunt atq; ſubſiſtunt. Dij
enim non ſunt plures: ſed vnus naſcentiuz
⁊ viuentium formator eſt: qui ſicut cuncta
creauit: ita imperio ſuo cūcta cocrcet atq;
diſponit. ℟. Nobilis, ⁊ pulchra prudēs
catherina puella. Flagrat amore dei: ſper
nit vana gaudia mundi. ℣. Cui rex carne
pater fuerat, reginaq; mater. Flagrat. L. ij.

Cum hec puella loqtur: imperator
vultus ipſius claritatem ⁊ verborū
conſtantiam admirans ait. Si noſtrorum
philoſophorū gymnaſijs o virgo erudien
da perſediſſes: deorum noſtrorum numi-
na diuinitatis honore vacua nequaquam
aſtrueres. Dū ergo nos incepta ſacra pa-
gimus: te interim nos expectare oportet:
quia nobiſcuz itura es ad palatiū: ⁊ regijs
honoranda muneribus: ſi noſtris acquie-
ueris iuſſionibus. Hec dicēs: accito clan
culum nūcio: miſit literas regio annulo ſi-
gillatas per infra iacentes prouincias ad
rhetores omnes ⁊ grammaticos: vt ad ꝑ-
torium alexandrinum eo ſtudioſius occur
rant: quo imperator altis eos honoribus
donandos promittit: ſi hanc concionatri
cem ſuis aſſertionibus ſuperatam reddide
rint. Peragratis ergo prouincie finibus:
regius nuncius pro operanter Alexandriā
reuertitur: ducens ſecum quinquaginta
viros q ſe in omni ſapientia mundi excel-
lere omnes mortales aſſerebant. Interea
ſub cuſtodia ſeruabatur. Cui conſilium re
gis de conflictu imminenti nunciatur. Ip
ſa ſane imperterrita: militie ſue agonem
deo commendabat. Cui angelus domini
apparuit dicens. Cōſtanter age grata deo
puella: quia tecū eſt dominus: pro cuius
honore certamen inijſti. Ipſe confluentie
verbi impetum fundet in os tuum. Cui ad
uerſarij reſiſtere non preualebūt: ſed per te
conuerſi ad chriſtum, cū palma martyrij,
vite ianuam introibunt. ℟. Martyrium
ſitiens: libamina Ceſaris horrens: Excla
mat chriſtum, preter quem nil veneran-
dum. ℣. Demonijs plena ſunt hec ait ido
la muta. Exclamat. Lectio tertia.

Sedente itaq; pro tribunali impera-
tore: adſunt oratores pomposo elo-
quentie faſtu tumentes: aſtat ⁊ puella con
fidens in domino. Facto autem diuturno
ſilentio: virgo chriſti tandem conuerſa ad
illos, Ego inquit o ſeniores, chriſti ſacra
mentis imbuta: philoſophicas diſſertio-
nes ⁊ ſyllogiſticas diſputationes peni-
tus abrogans: indico me inter vos nihil
aliud ſcire: niſi eum qui eſt vera ſciētia, ⁊ in
ſe credentium gloria: dominum meum ie-
ſum chriſtum: qui eſt rerum omnium prin
cipium: fons ⁊ origo bonorum, per quez
deus pater mundum cum non eſſet, ⁊ om
nia que in eo ſunt condidit: qui ſolus eſt:
ex quo omnia: per quem omnia viſibilia ⁊
inuiſibilia conſtant. Qui genus humanū
per diabolum a paradiſi delitijs dolens
excluſum: his nouiſſimis diebus cuz eſſet
inuiſibilis deus: ex virgine carnem aſſum
pſit: ꝑ quaz viſibilis appareret: in qua etiā
mortez pati dignatus eſt: reſurrexit: atque
in celum aſcendit: mirabilium quoq; ope
ruz ſignis, quia verus deus eſſet apparuit.
Hic eſt deus noſter: hic philoſophia mea:
hic victoria mea. Cum hec ⁊ alia multa

virgo de fide chriſtiana diſſereret: ſtupefacti cuncti oratores, atq; manifeſta dei virtute perturbati: inuicem ſe contuentes obmutuerunt. Quibus indignatus imperator cũ furore nimio ſic ait. Quid vos ignari & degeneres ſic obmuteſcitis? Hinc vnus eorum maior natu tyráno reſpódit. Hoc tibi imperator cõſtanter fatemur: quia niſi aliam ſectam probabiliorem oſtendas de dijs quos hactenus coluim⁹: ecce oẽs ad chriſtum conuertimur: quia ipſum verum deum & dei filiũ cõfitemur. ℟. Hęc quinquagenos oratores ſuperatos: Dirigit ad cęlos, aurum velut igne probatos. ℣. Efficiens teſtes fidei quos ptulit hoſtes. Diri. In ſecundo noct. añ. Cum eſſet adhuc in annis virgo puellaribus: carnis orbata parentibus: mundi renunciauit opibus. ps. Eructauit. 69. Añа. Maxentius inſtat impius cum idolorum cultibus: puella voce libera, hęc ſunt clamat dęmonia: & ieſum chriſtum ſolum, prędicat os virgineũ. ps. Deus noſter. 70. Añа. Cęſar electos conuocat rhetores & grammaticos aduerſus illam diſputaturos: quos vincens virgo, chriſti fideʒ docuit, & martyres deo dignos exhibuit. ps. Magnus dominus. 70. ℣. Adiuuabit eam deus. Lectio. iiij.

Audiens hęc tyrãnus: accenſo in medio ciuitatis copioſo igne iuſſit omnes ligatis manibus & pedibus cõcremari. In qbus illud mirabile cóntigit, q nec in capillis eorũ aut veſtimentis vlla ignis lęſio apparuit. His ita geſtis, tyrannus iubet ſanctam virginem in carcerem recipi. Poſtera die Maxentius ſedens pro tribunali: Catherinaʒ ſibi iubet pręſentari. Cui ſic ait. O virgo generoſa: digna imperiali purpura: conſule iuuentuti tuę: & ſacrifica dijs noſtris: & eris ſecunda poſt reginam in palatio meo: & ad nutum tuuʒ cuncta regni ſpectabunt negocia. Faciam proinde tibi ſceptriferę imaginis ſtatuaʒ in medio ciuitatis erigi, a cunctis ciuibus ſalutãdã: & ab omnibus adorandaʒ. Poſtremo inter deos, templum tibi de inſigni marmore erigam. Ad hęc virgo reſpondit. Deſine imperator talia ſuadere: quę ſunt ſcelus etiam cogitare. Chriſtus me ſponſaʒ adoptauit: ego me ſponſam chriſto indiſſolubili fędere cooptaui. Ille gloria mea: ille amor meus: ille dulcedo et dilectio mea. Ab eius amore, me non rerum blandimenta: non exquiſita tormenta ab eius confeſſione poterunt reuocare. Hinc tyrannus furore cõmotus, iubet eam ſpoliataʒ ſcorpionibus cędi. Dehinc in obſcuro carceris ergaſtulo claudi: vbi per duodenos dies: fame & ſiti eam imperat cruciari. Accidit autem vt ipſe cauſis inſtantibus extremę regionis cõfinia adiret. Pernouerat vero reginę crudeliſſima viri ſententia de beata catherina: vnde anxia videre faciem virginis: & eã alloqui cupiebat. Euocans quippe quendam militię principem nomine Porphyriũ: poſtulat, vt amoris aut placatis cuſtodibus, colloquio virginis potiretur. Nec mora, Porphyrius ad cõſenſum cuſtodes emolliuit. ℟. O q̃ felices per te ſanctiſſima plures: Quos iubet occidi p chro turbid⁹ hoſtis. ℣. Cũ duce Porphyrio fit martyr cęſaris vxor. Quos iubet occidi pro chriſto. Lectio quinta.

Igitur in vigilia prima noctis, regina ſimul & Porphyrius procedunt ad carcerẽ: & introeuntes, viderunt carcerẽ inęſtimabili claritate vndiq; coruſcare: cuius fulgore perterriti, corruerunt in terraʒ. Mox inęſtimabilis odor ſuauitatis eorũ naribus infuſus: ad ſpem meliorem cõfortauit. Surgite inquit virgo egregia & ne paueatis: qa & vos chriſtus vocat ad palmam. Surgentes, conſpiciunt puellam ſedentem: & angelos dei plagas & carnis ſciſſuras aromatico vnguento circũfouẽtes: quibus caro & cutis ſuperficies in admirabilem decorem conuertebantur. Tũc beata virgo reginam aduocans, blande cõſolari cępit dicens. Iam regina forti animo eſto: quia poſt hoc triduum, itura es ad dominum. Ne ergo momentanea pęnarũ genera formides: quia interminabilis gloria talibus pro chriſto pęnis mercatur. Ne reuerearis inq̃ regis temporalis conſortiũ

aspernari: pro rege eterno, immortali spon
so domino Jesu christo: qui pro caducis
honoribus donat premia eterna: pro tran
sitorijs largitur sine fine mansura. Ad hec
Porphyrius cepit rogādo inquirere: que
nam essent illa premia: que suis militibus
pro damnis temporalibus recompēsabit?
Cui virgo. Audi inquit Porphyri. Illa
superna patria pro qua fit mundi contem
ptus: velut ciuitas est: nunquam sole indi
gens: vbi nulla turbat aduersitas: mole
stia nulla inquietat. Si queris qd ibi sit, vbi
tāta et talis beatitudo cōsistit: aliter dici nō
potest: nisi quicquid boni est: ibi est: et quic
quid mali est: ibi nusquam est. Quod in
quit bonum? Illud est dico, quod oculus
nō vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoīs
ascēderūt: que preparauit deus diligentib9
se. His et alijs beate virginis sermonibus
exhilarati: et supernorum ciuium presenti
visiōe letificati: regina simul et porphyri9
recedunt a carcere media nocte: parati ad
omnia pro christi nomina sustinēda. Sed
ducenti milites Porphyrio obsequētes:
eius suasione et monitis idola respuentes:
ad christum conuersi sunt. R. Impius
hanc cesar sisti iubet ante tribunal: Hanc
vt peruertat: sicut draco vel leo certat. V.
Illa manet constans: nec blanda, nec aspe
ra curans. Hanc. Lectio sexta.

Seruabatur in carcere interea innocēs
puella: et quia bis senis diebus sine alimē
tis eam esse tyrānus iusserat: christus per
hos dies missa de celo candida colūba, ce
lesti eā cibo refocillabat quotidie. Exple
tis vero diebus: apparuit ei dominus cum
multitudine angelorum: quem sequeba
tur innumera turba virginum. Cui domi
nus. Agnosce filia inquit: agnosce aucto
rem tuum: pro cuius nomine laboriosi cer
taminis cepisti conflictum. Cōstans esto:
quia tecum sum: nec te desero. Hec di
cens: in celum sese recepit. At imperator ex
pletis causis pro quibus ierat, alexandriā
rediit. Postera die educitur de carcere vir
go speciosa: tribunali eius presentanda.
Ad quam tyrannus ait: licet te seruare q̄
perdere maluissem: necesse est tamē presen
ti deliberatione quod vis vnū e duobus
eligere: aut sacrificare vt viuas: aut exquisi
tis dilacerari tormētis, vt pereas. Cui ca
therina respondit. Viuere sane opto: sed
viuere mihi christus sit: moriendo autem
pro eo: interminabilis vite emolumentum
me lucrari confido. Tu ergo quecunque
tormentorum machinamenta potes exco
gitare ne differas: quia vocor a domino
meo iesu christo: cui carnem et sanguinem
meum in sacrificium offerre desidero: quia
et ipse semetipsum pro me deo patri: obtu
lit in holocaustum. Ipse deus meus, ama
tor meus. Ipse pastor et sponsus vnicus
meus. Cum ad hec tyrannus nimio furo
re succenderetur: superueniens quidam vr
bis prefectus: nomine Cursates: et ipse vir
belial exclamabat. O magne imperator:
non vidit adhuc catherina tale genus tor
menti: quo exterreatur, vt acquiescat tibi ad
immolandum dijs nostris. Iube ergo in
fra hoc triduum vt fiant facte quatuor rote:
quarum orbes et intimi circuli clauis pre
eminentibus prefigantur: radij vero earum
serris preacutis denso ordine imbuantur.
Has iuxta rotas catherina exposita: vol
uentis machine impetum sedens intueatur:
vt ipsa, terrore, ad culturā deorū incuruetur.
Sin autem mox rotali impacta machina
mēto, pereat extemplo. R. Virgo flagel
latur: crucianda fame relegatur: carcere clau
sa manet: lux celica fusa refulget. Fragrat
odor: dulces cantant celi agmina laudes.
V. Sponsus amat sponsam: saluator visi
tat illam. Fragrat. Gloria patri. Fragrat.
In .iij. noct. an. Gloriosam virginem ty
rannus flagellari imperat: et cruciandā fa
me in carcere recludi: cui escam per colūbā
dn̄s facit ministrari. Ps. Cātate. 70 Añā.
Illa deo dum agit gratias, in tenebris lux
emicat: fragrat odor vincēs balsama: adest
concio angelica, lacerato corpori celestia
adhibēs medicamina. Ps. Dn̄s regna. 71.
Añ. Cū cetu virgineo adueniēs saluator,
spōsus spōsam pie visitat, cōsolatur, et robo
rat: cōstans esto ait filia: tecum ego sum nil

nil paueas. ps. Cantate. 71 ℟. Elegit eã deus: et preelegit eam. ℣. In tabernaculo suo habitare facit eam. Lectio. vij.

Nec mora: iubet tyrannus accelerare rotarum penale tormentum. Et cum iam dies tertius illuxisset: rote in medio pretorij exposite: terrorem circunstantibus incutiebant. Ipsa deniqꝫ penalis machina ita exposita erat: vt due rote vno ordine volucrentur: due contrario impetu agerent: vt illę deorsum lacerãdo ptraherẽt: istę deorsũ do impingerent. In harũ medio christi famula exposita: inter serras et carincas ferreas horribiliter discerpenda: erectis in celum luminibus: taciteqꝫ orationis verba ad dominum fundebat. Et ecce angelus domini descendit de celo: et molem istam vehementi impetu ita concussit: vt partes quul se super susum populum tãta vi excuterentur: vt quatuor milia de ipsa turba necarẽtur. Quid plura? Dolor et confusio gentilium: vox et exultatio christianorum. Ipse tyrannus mente turbatus: quid agat excogitat. Erat regina desuper spectans diuine vltionis prodigium: que mox arrepto itinere: se in conspectu bellue seuientis iniecit. Quid tu inquiens miserande coniunx: contra dominum Deum luctaris? Que te insania aduersus factorem tuum insurgere cogit? Agnosce vel nunc in presenti facto: quam potens sit christianorum deus: et qa dij tui et idola vana sunt: que nec sibi nec suis cultoribus aliquid prestare possunt. Attonitus ad hec tyrannus: et nimio furore succensus: in hanc vocem erupit. Num te quoqꝫ magicis artibus seductam christianorum aliqs subuertit: et a cultura deorum auertit? Juro ego tibi p magnũ deorũ imperium: qꝫ nisi maturius respiciẽs deos nostros adoraueris: extortis a pectore mãmillis, longo cruciatu torqueberis: et sic caput tuum a ceruice recidetur: et carnes tue, feris et volatilibus exponentur. Jubet ergo ministris eam cõtemptibiliter apprehendi: et ad locum supplicij trahi. Que respiciẽs beatam catherinam, dixit. O veneranda virgo christi, funde preces ad dominum: vt infra influentem passionis articulum, confirmet cor meum: ne coronam ab eo promissam: metu passionis amittam. Ad quã preciosa virgo. Ne timeas a deo dilecta regina: sed viriliter age: quia hodie tibi pro transitorio regno commutabitur eternum. Hodie inqꝫ inmortalis vite accipies premium. Tunc ministri extra ciuitatem eam ducẽtes: ferreis hastilibus regias mammullas traijciunt: et sic suspendentes, ab imo pectore crudeliter euellunt. Dehinc gladio percussa: felici martyrio consumpta est. Porphyrius igitur nocte cum suis auferens corpus regine martyris: conditum aromatibus sepeliuit. ℟. Horrendo subdenda rotarum machinamento: virgo deum clamat: de celis angelus astat: Ecce repentinam dant plebs, rotecꝫ ruinam. ℣. Tanqꝫ chaldeis quondam fornax babylonis Ecce. Lectio octaua.

Mane autem facto, fuit questio de corpore regine: quis illud sustulisset: de quo cum multos ad supplicium protrahi Porphyrius videret: cõstanter ante cesaris tribunal irruit dicens. Uesano te spiritu o Cesar agitari manifestum est: qui humanis corporibus, nec etiam sepulturam indulges. Ueruntamen si reos iudicas esse, qui christi famulam sepelierunt: hoc crimine solus ego periclitari desidero. Nam et ego sum qui gloriosam ancillam: et martyrem christi sepeliui. Tunc tyrannus velut alto vulnere sauciatus: pro planctu rugitũ velut amẽs emisit: quo tota regio pertonuit, sic dicẽs. O me miserũ: o oĩbus miserãdũ: cui tollitur omne quod nostri imperij videtur precipuum. Ecce Porphyrius qui erat anime mee custos: et totius laboris solatium: in omni cura et solicitudine singulare mihi decus et presidium: deorum nostrorum culturam: proh dolor aspernatur: et ipsum christianorum dominum propbana voce confitetur. His dictis, commilitones ipsius seorsum aduocans: dum de cõuersione Porphyrij questionem facerent omnes: vna voce se christianos esse fatebãtur: nec metu mortis a christi fide et Por-

phyrij societate auelli se posse testabátur. At ille, insania et furore debriat⁹: iubet omnes vna cum Porphyrio extra ciuitatem decollari: et corpora eorum canibus corrodenda dimitti. Consummata est itaqꝫ et horum passio: in sancte fidei testimonio. Postera die Maxentius sedens pro tribunali: beatam Catherinā sibi iubet presentari. Cui sic ait: Ne nos o malefica decetrix amplius decipias: quod vis vnum de duobus elige: aut maturius dijs offer libamina: aut hodie capitali plectēris sententia. Cui virgo. Te inquit tyranne diutius protrahere non quero: fac quecunqꝫ animo concepisti: paratam videbis ad omnia sustinenda: que mihi inferre potueris. Sic effatam tyrannus iubet extra portam ciuitatis decollari. Que cum ad locū passionis duceretur: milites, virgines et matrone nobiles eam prosequentes, lamentabātur. R. Percussa gladio: dat lac pro sanguine collo: Quam manus angelica: sepeliuit vertice sina. V. Membris virgineis olei fluit vnda salubris. Quā. Lcō nona.

Conuersa igitur ad illas dixit. O generose matrone: o virgines clarissime nolite obsecro passionem meam lamētabili plāctu honorare: sed cōgaudete mihi precor potius: qa vocat me deus et dominus meus iesus christus: qui est amor et sponsus meus vnicus. Hec locuta: erectis ad celū oculis orauit dicēs. O spes et salus credentium: o decus et gloria virginum: iesu rex bone, gratias tibi ago: qui me intra collegium ancillarum tuarū connumerare dignatus es. Fac ergo hanc cū ancilla tua misericordiam: vt quicunqꝫ in laudem et gloriam nominis tui passionis mee egerint memoriā: siue in exitu anime sue: aut etiam in qualicunqꝫ angustia vel necessitate me inuocauerint: celerem effectum obtineant tue propitiationis. Ecce pro tuo nomine dn̄e iesu, ferientis expecto gladium: et quem carnifex auferre non potest: precor, tu suscipe spiritum meū. Necdum orationem compleuerat: et ecce vox ad eā de celo est missa. Ueni dilecta mea: sponsa mea: ecce tibi beatitudinis aperitur ianua: ecce in occursum tuum chorus sanctorum cum triumphali adueniet corona. Ueni ergo: et ne solicita sis de donis que postulas. Nam et his qui passionem tuā deuotis mentibus celebrauerint: et qui in periculis et necessitatibus te inuocauerint: presidia optata: et celerem de celo opem promitto. Facta ergo hac voce: lacteam ceruicem protēdens: a spiculatore decollata est. Statimqꝫ, de corpore eius lac pro sanguine effusum: terrā vberius irrorauit. Angeli etiam assumptū corpus eius per altum in aera subuehentes: in monte Sinai deposuerunt. In quo loco innumerabilia ad laudē domini fiunt miracula. De sepulchro eius: riuus olei indeficienter manare videtur. Sed et de minutis ossib⁹ que de sarcophago eū oleo effluunt: vbicūqꝫ asportantur, stillat oleum: quo peruncta corpora debilium, celeri medicina sanantur. Passa est autem beata Catherina sub Maxentio, siue maximino tyranno: circa annum domini trecentesimum et decimū. Regnante domino nostro Jesu Christo: cui est honor et gloria cum patre et spiritu sancto, in secula seculorum amen. Respō. O mater nr̄a: ter sancta, quaterqꝫ beata: Cū prece deuota: famulantū suscipe vota. V. Jam christo iuncta, spōso tuo sociata. Cū. Gloria. Cum. Ad lau. et p ho. diei. aña.

Passionem gloriose virginis Catherine deuote plebs celebret fidelis: que sui memores deo commendat meritis: et iuuat beneficijs. ps. Domin⁹ regn. s. Cū. rel. Añ. Post plurima supplicia martyr alma ad decollandum est ducta: ad celum tendens oculos, collum submittit gladio: orans, dat gloriam deo. Aña. Expecto p te gladium iesu rex bone: tu meum in paradiso spiritum colloca placatissimus: et fac misericordiā, meā agentibus memoriam. Aña. Vox de celis intonuit: veni electa mea: veni intra thalamum sponsi tui: que postulas impetrasti: qui te laudant salui fient. Aña. Quia deuotis laudib⁹ tui memoriam virgo recolimus: o beata Cathe-

rina, ora pro nobis quesumus. Capitulū.
P Fratres qui gloriatur. Hymnus.
PAnge lingua gloriose virginis mar
tyriū: gēme iubar ꝑciose descendat in me-
diū: vt illustret tenebrose mētis domiciliū.
Imminēte passione virgo hec interserit:
consequatur Jesu bone quod a te pecierit:
suo q̄squis in agone, mei memor fuerit.
In hoc caput amputatur fluit lac cū san-
guine: angelorum subleuatur corpus mul
titudine: ⁊ in sina collocatur, in supremo
culmine.
Hoc declarat hoc explanat meritum vir-
gineum: quod ex eius tumba manat, inces
santer oleū: cuius virtus omnis sanat do
loris aculeum.
Vim doloris corporalis vt sanat hec vn
ctio: sic liquoris spiritalis mundet nos in-
fusio: ⁊ eterno tēporalis dolor cedat gau-
dio. Amen. ℣. Ora pro nobis. Ad būdi-
ctus añ. Prudens ⁊ vigilans virgo: qua
lis es cum sponso illo, qui te elegit de mun
do: ꝗ̄ pulchra ꝗ̄ mirabilis: quanta luce
spectabilis: inter filias iuuenculas ⁊ hieru
salem filias thalamo gaudes regio, coniū
cta dei filio. Ad horas. Cap̄la ⁊ versus, de
cōmuni virginum. Ad vesperas añ. Pas-
sionem gloriose. cum reliquis de laudib⁹:
psal. de virginibus. Ad magnificat aña.
Aue virginum gēma catherina: aue spon
sa regis regū gloriosa: aue viua christi ho
stia: tua venerantibus patrocinia: imperta
ta non deneges suffragia. Oratio. Deus
q̄ dedisti legē Moysi in summitate mon.
¶ Sancti Jacobi intercisi marty. Lcō. j.
dic. 27.

IAcobus martyr cogno-
mēto intercisus, apud per
sidam passus est. Qui nobilis
genere, sed fide nobilior: ex re-
gione persarum ⁊ ciuitate Esa
pe oriundus: christianis paren
tibus progenitus: christianus ⁊ ipse, vxo-
rem habuit christianam. Eratque notissi-
mus regi persa⁊: ⁊ īter optimates primus.
Accidit aūt: vt a principe nimio amore se-
ductus: ad colenda idola flecteref. Quod
mater ⁊ vxor audientes, amaras literas ei
scripserūt in q̄bus eū de idololatria acrius
redarguebant: ⁊ eidem de cetero adhere-
re repudiabant. Cum autem Jacobus lite-
ras legisset: amare fleuit: ⁊ pro errore suo
penitentiam agens se durius afflixit. Q̄d
dum per nuncium quendam principi nun
ciatum esset: ille Jacobum aduocans: in-
terrogauit eum an nazarenus: ⁊ per conse-
quens magus effectus fuisset. Qui respon
dit: se christianum esse: magū autem mi-
nime. Tu autē domine. Lectio secunda.
ET cum eidem multa supplicia mi-
narentur: ⁊ ille se nulla tormenta for-
midare protestaretur, Princeps de consi
lio amicorum hanc sententiam super Ja-
cobum tulit: vt ad aliorum terrorem mem
bratim ꝯcidatur. Et cum quidam ex com
passione super eum flerent: ille dicebat: ne
plorarent: quia ipse ad vitam: ipsi vero ad
interitum festinarēt. Tunc carnifices a ma
nu dextra incohantes, primum, pollicem:
deinde quatuor alios digitos eidem suc-
cessiue presciderūt: deinde ad leuam acce
dentes: omnes similiter eidem quinꝗ̄ digi
tos singillatim abstulerunt. Et deinde ad
pedē dextrum se curuantes, oēs digitos
ipsius pedis successiue absciderūt. Quod
postmodū similiter ⁊ sinistro pedi fecerūt.
Ad quoꝝ singuloꝝ oīum digitoꝝ p̄cisio-
nē sanctus martyr deo gratias agebat: ⁊,
semꝑ aliqua noua ⁊ vtilia proferebat: tor-
mentaꝗ̄ cūcta quasi pro nihilo ducebat.
Tunc accedētes ministri, pedem dextrum
absciderūt, ⁊ deinde sinistrū. Absciderūt
⁊ dexterā manū, ⁊ deinde sinistram. Absci
derunt etiam brachium dextrū vsꝗ̄ ad hu
merū, ⁊ sic postmodū sinistrum. Lco. iij.
IAmꝗ̄ carnifices defecerant: eo ꝙ a
prima hora diei vsꝗ̄ ad nonā in eius
cesione sudassent. Tunc accedentes scide
runt suram dextri cruris: scindentes vsꝗ̄
ad femur. Deinde ꝯuersi, sinistri cruris su-
rā precidendo: vsque ad femur sciderunt.
Beatus vero Jacobus ineffabili dolore
ꝑgrauatus, ad dn̄m exclamabat: ⁊ gratias
agens christo, finem suo martyrio imponi
exorabat. Eratꝗ̄ sicut truncum, nullū ha-

bens substentaculũ: nihilq3 in eo hois apprbat, nisi sola lingua: qua dñm collaudabat. Multi quoq3 de astantibus, eius tormentis ꝯpatientes deflebant: ⁊ non audētes illum aspicere, faciē suā opiebāt. Tūc mandāte rege, vnꝰ ex carnificibꝰ accessit: ⁊ caput eiꝰ amputauit. Cuiꝰ corpꝰ chrīani in eiꝰ ciuitate Elapꝫ sepelierūt. v. cal. decēb.

die. 29. ¶ In festo sancti Saturnini marty. Oro.

Deus q nos beati Saturnini martyris tui cōcedis natalitio perfrui: eiꝰ nos tribue meritis adiuuari. Per. L. prima.

Romę natale sancti Saturnini martyris senis ⁊ Sisinnij diaconi, sub Maximiano. A quo primo inter alios seruos dei dānati sunt ad fodiendam arenam, ad faciendas thermas Diocletianas. Quorꝫ vnuꝫ Sisinniū sibi presentatū: cuꝫ interrogasset idē Maximianus quis vocaretur: respondit. Ego peccator sisinnius seruus seruorꝫ domini nostri Jesu christi. Lectio scda.

Qui cum post alia diceret Maximianus: aut sacrifica deo Herculi: aut carnes tuas igne cremabo: respōdit. Ego quidem semp hoc optaui: verūtamē si me ritus fuero, vt coronā desideratā accipiā. Traditus igitur Lauditio pfecto, missus est in custodiā: decē ⁊ septē diebꝰ. Lcō. iij.

Inde exhibitus est ab Amproniano cōmentariensi aspectibus Lauditij: ⁊ subito lux de celo facta est: ⁊ de luce vox audita est. Uenite benedicti patris mei: percipite regnum, quod vobis paratum est a cōstitutione mundi. Tunc Amproniañ tremefactus, cecidit ad pedes sisinnij diaconi dicens: Adiuro te per Jesum christū quem tu confiteris: ne tardes me baptizare: vt facias me tecum pertingere ad coronam. Qui baptizatus, statim obtruncatio ne capitis, coronā martyrij iuenit. L. iiij.

Retrudit igitur in custodia Sisinniꝰ ⁊ senex Saturninus cū illo: vbi multos gentiles ad se venientes docebant, ⁊ baptizabant. Post quadraginta deniq3 duos dies vincti catenis, ac nudis pedibꝰ educti, denuo ante pfectū delata est tripoda vt sacrificarent. Lectio quinta.

Tunc beatus Saturninus dixit. Cōterat dominus, deos gentiū. Et cōtinuo soluta est tripoda erea velut lutum. Qd vidētes duo milites, Papias ⁊ Maurus, crediderunt christo. Et cōprehēsi a Lauditio: nō post multos dies, martyrio coronati sunt. Lectio sexta.

Deinde Lauditius beatum virum senē Saturniū ⁊ Sisinninuꝫ in eculeo iussi suspēdi: ⁊ attrahi neruis ⁊ fustibus, ⁊ scorpionibus cędi. Quibus etiam flāmas post modum iussit apponi ad latera: ⁊ depositos de eculeo, duci cosq3 miliario secundo via numentana, capite truncari. Quorum corpora vir christianissimus Thrason nomine, cum Joāne presbytero colligens, sepeliuit in predio suo, via Salaria, tertio calendas Decembris. Tu autem dñe.

Explicit Sanctuarium.

COMMVNE SANCTORVM, EST POSITVM POST PSALTERIVM.

¶ Incipit officium immaculatę conceptionis virginis Marię: editum per Leonardum nogarolū prothonotariū apostolicum: qđ ꝯfirmatum fuit: ⁊ approbatū per Sixtū papā. iiij. cū illa indulgentia illud celebrantibus quę habet per totā octauam corporis Christi. In primis vespis aň.

Sicut lilium inter spinas: sic amica mea inter filias Adę: hallʼa. ps. Dixit do. 35. cum reli. de sancta Maria aň. Tota pulchra es Maria: ⁊ macula originalis nō est i te: hallʼa. Aň. Tu gloria Hierusalē: tu letitia Israel: tu honorificentia populi nostri: hallʼa. Aň. Vox enī tua dulcis, ⁊ facies illa tua decora nimis hallʼa. Aň. Quę est ista: quę ascēdit de deserto, delitijs affluens: inixa supra dilectum filium: Halleluia. Capitulum.

Ego diligentes me diligo: ⁊ q mane vigilāt ad me, iuenient me: in vijs iustitię ambulabo: vt ditē diligentes me: qui me elucidant: habebunt vitā eternam. Hym. Aue maris stel. 77. ℣. Immaculata ꝯceptio est hodię sanctę Marię virginis hallʼa. ℟. Cuius innocētia inclyta cunctas illustrat deuotas aīas hallʼa. Ad magňt aň. Quā pulchri sunt gressus tui filia principis: collum tuū sicut turris eburnea: oculi tui diuini: ⁊ comę capitis tui sicut purpura regis: ꝙ pulchra es: ⁊ ꝙ decora charissima: halleluia. Oratio.

Deus: q per imaculatā virginis ꝯceptionē dignū filio tuo habitaculū pparasti: ꝯcede qs: vt sicut ex morte eiusdē filij sui pūisa eā ab omni labe pseruasti: ita nos quoq͂ mūdos eius intercessiōe ad te puenire ꝯcedas. Per eundē. Ad matu. iuit. Immaculatā ꝯceptionē vginis Marię celebremus, Christum eius pseruatorem adoremus dominum. ps. Venite. Hymnus. Quem terra. 77. In. j. noc. aň. Multę filię ꝯgregauerunt sibi diuitias: tu vero supergressa es vniuersas hallʼa. ps. Dñe dñs. cū rel. de btā virgine. 68. ℣. Eo ꝙ esset cūctoꝝ viuentiū mater. Isti versicli dicūr imediate post psalmum: ⁊ solum in prima nocte. Aň. Surrexerūt filij ei⁹: ⁊ beatissimā pdicauerūt: ⁊ vir eius: ⁊ laudauit eā hallʼa. ps. Celi enar. 68. ℣. Os nūc de ossib⁹ meis: ⁊ caro đ carne mea. Aň. Fortitudo: ⁊ decor indumentū eius: byssus ⁊ purpura vestis illius hallʼa. ps. Dñi est terra. 68. ℣. In sole posuit tabernaculū suum. ℣. Liberasti me dñe ex ore leonis hallʼa. ℟. Et a cornibus vnicorniū humilitatem meam halleluia. Ex dictis beati Hieronymi. Lectio prima.

Canitur in cāticis de Maria. Hortus ꝯclusus: fons signatus: emissiones tuę paradisus: hort⁹ delitiaꝝ: in quo sunt cōsita vniuersa floꝝ genera: ⁊ odoramenta virtutū: sicq͂ signatus: vt nesciat violari: neq͂ corrūpi vllis isidijs fraudibusue diaboli. Fōs itaq͂ signatus sigillo toti⁹ trinitatis. Idē. Quicquid in Maria gestum est: totū puritas: totū veritas: totumq͂ gratia fuit. Et iterū. Cęteris virginibus pstatur gratia per partes: Marię vero tota se infudit plenitudo gratię. ℟. Ego ex ore altissimi prodij primogenita ante omnes creaturam: ego in cęlis feci vt oriretur lumen indeficiens. Et sicut nebula texi omnē carnem. ℣. Gyrū cęli circuiui sola: ⁊ in profundum abyssi penetraui: ⁊ in omni populo: ⁊ in omni gente primatū tenui. Et sicut. Ex sermonibus sci Augustini. L. ij.

Summa dei sapiētia nullā in massa humani generis inuenit viā: per quā vt disposuit in mundū veniēs eius subueniret luctuosę pdit ioni: donec ad illā: de qua loqmur: virginē vētū est. Sed hęc: mox vt in mundū p humani generis lineā venit: tāta oī; boni virtute pfecte resplēduit: vt eā dei sapiētia veridice iudicaret: vt p ipsā in hoiem veniens: nō tm̄ reatū primoꝝ parentū hominū: sꝫ totius mūdi peccata deleret. Idē. Magnifica illū: qui te ab oī peccato reseruauit. Quis enī (inqt) dicere poterit sine pcō suꝫ nat⁹: aut mūdus sum ab oī iniqtate dicere audebit: nisi illa virgo prudētissima: animatū templū dei excelsi, quā deus sic elegit: ⁊ pelegit ante mūdi ꝯstitutionē: vt scā ⁊ imaculata mater dei filia ab ęterno reseruata incorrupta ab oī labe peccati. ℟. Trāsite ad me oēs: qui ꝯcupiscitis me: ⁊ a gñonib⁹ meis implebimini. Spūs enī me⁹ sup mel dulcis: ⁊ hęreditas mea sup mel ⁊ fauū. ℣. Qui audit me nō ꝯfundet: ⁊ q elucidāt me, vitā ęternā habebūt. Spūs. Ex dictis sci Ildephōsi archiepi toletani. L. iij.

Beata virgo Maria nisi in vtero mrīs sanctificata fuisset: minime ei⁹ natiuitas colēda esset. Sed qr auctoritate sanctoꝝ patrū digne vt nouit vestra charitas veneratur: ꝯstat eā ab oī peccato originali fuisse imunē: p quā nō solū Euę maledictio soluta est: verūetiā benedictio oībus cōdonata. Nullis ergo qñ nata est delictis subiacuit: nec originale peccatū in vtero sanctificata ꝯtraxit. ℟. Meū est ꝯsiliū ⁊ ęqtas: mea est prudētia: mea est fortitudo: p me reges regnant: Per me principes imperāt: ⁊ potentes decernūt iustitiā. ℣. Ego diligētes me diligo: ⁊ qui mane vigilāt ad me: inuenient me. Per me prin. Glia. Per. In. ij. noct. aň. Quid videtis i sunamite: nisi choros castroꝝ: hallʼa. ps. Eructauit. 69. ℣. Ipsa est

mulier: quã pparauit dñs filio domini mei. Aña. A que multę nõ potuerũt extinguere charitatẽ: nec flumina peccatorꝝ obruẽt Mariã halla. ps. Deus nr̃ refugi. 69. ℣. Non tetigit eam Abimelech: sed ipsa contereret caput suũ. Añ. A custodia matutina vsq; ad noctẽ sperauit maria in dño: q: copiosa apud eũ redemptio: halla. ps. Fũdamẽta. 77. ℣. Terra, in qua stas: sancta est. ℣. E ruisti a framea deus animã meã: halla. ℟. Et de manu canis vnicam matrem meam halleluia.

Ex dictis plurimorꝝ sanctorꝝ Hilarius. Lcõ. iiij.

Virgo benedicta sup oẽs fęminas: q angelos vincis, puritate: quę oẽs sanctos superas pietate. Cyprianus. O virgo iusta: ⁊ oi iustitia plenissima: cuius conceptio singularis. Basilius. O Maria, tu cãdoris, ⁊ decoris forma: cui in terris nõ est ęqualis: nec in cęlis ianua. Augustinus. O mater dñi: sicut in prima fęmina abũdauit delictũ: ita ⁊ in te supabũdauit oĩs plenitudo grę: ⁊ ideo sup oẽs ignara delicti. Idẽ. Charitas fecisti: vt nõ solũ Maria nõ peccaret: sed nec peccatũ cogitare potuit: ⁊ sup cunctos reseruasti ab oi labe peccati. Origenes. Quę neq; serpẽtis psuasione decepta: nec ei⁹ venenosis afflatib⁹ infecta. Ambrosius. Hęc est ṽga: in qua, nec nodus originalis: nec cortex venialis culpę fuit. ℟. E quitatui meo in curribus Pharaonis assimilaui te amica mea: pulchrę sunt genę tuę sicut turturis. Faciamus adiutoriũ sĩle sibi. ℣. Eo q͠ post virum tuũ alterũ nescieris: Ideo manus dñi cõfortauit te: ⁊ ideo eris bñdicta in ęternũ. Faciamus adiu.

Anselm⁹ in exordio mundanę salutis. Lectio. v.

SI quid originalis peccati in propagatione matris dei extitit: illud propagantium non propagatę fuit. Deus enim inq̃t castanea ꝯfert: vt inter spinas: ⁊ a spinis remota ꝯcipiat: alatur ⁊ formet. Nõ potuit hoc facere filius matri suę: Plane potuit: ⁊ voluit. Quod si voluit: ⁊ fecit. Et in epla Nõ puto inq̃t verum esse amatorẽ virginis: qui celebrare respuit festũ suę ꝯceptionis. ℟. F ac tibi arcã de lignis leuigatis: ruptiq; sunt oẽs fontes abyssi magnę. Et factum est diluuium peccati sup oẽm terrã. ℣. Arca vero deifera eleuata est in sublime: ⁊ ferebat super aquas: operti sunt oẽs montes excelsi sanctorꝝ. Et factum est.

Ex dictis sanctorꝝ Cyrillus. Lectio sexta.

POst filium, temerarium est in Maria virgine, ponere culpã aliquã, vel peccatũ. Bernardus. Caro virginis ex Adam sumpta: maculas Adę nõ admisit. Thomas. Maria ab oi peccato originali: ⁊ actuali: imunis fuit. Dominic⁹. Sicut primus Adam fuit ex terra virgine ⁊ nunquam maledicta formatus: ita decuit in secundo Adam fieri. Richardus de scõ Victore Non decuit: vt caro marię q̃licunq; foret obnoxia culpę. Nã dei sapiẽtia indignũ credim⁹: vt quã ad lucem gẽtiũ destinauit: prauitate tenebrę fineret inuolui. Nec erit igratus matri suę: qui pr̃i: matriq; honorẽ pcepit exhiberi. ℟. F iat mihi sanctuarium: ⁊ habitabo in medio eorꝝ: arcã de lignis sethim cõpingite: ⁊ deaurabis eam auro mundissimo intus ⁊ foris. Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper. ℣. Inspice: ⁊ fac secundum exemplar: quod tibi in mõte monstratum est. Et pones super Gloria patri. Et po.

In. iij. noc. añ. Q uę est ista: quę ascẽdit per desertum: sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhę ⁊ thuris: ⁊ vniuersi pulueris pigmẽtarij: halla. 70. ℣. Laudabũt eã in portis opa sua. Añ. F erculũ fecit sibi rex Salomon de lignis libani: colũnas eius fecit argẽteas: reclinatoriũ aureũ: ascensum purpureũ media charitate ꝯstrauit halla. 71. ℣. Dignum dilecto meo ad potãdũ. Añ. Q uę ẽ ista, q̃ pgredit̃ q̃si aurora ꝯsurgẽs: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorum acies ordinata: hall. 71. ℣. Et iõ amauit eã rex: plus q͠ oẽs mulieres. ℣. V ere dñs est in loco scõ isto: ⁊ ego nesciebã: hall. ℟. Nõ est hic aliud: nisi dom⁹ dei: ⁊ porta cęli hall. Lcõ sci euãgelij sm Lucã. Lcõ. vij.

IN illo tpe. Loquẽte Iesu ad turbas extollens vocẽ quędam mulier de turba: dixit illi: Beatus vẽter: qui te portauit: ⁊ vbera: quę suxisti. At ille dixit: Quinimmo: bti qui audiunt verbum dei: ⁊ custodiũt illud. Et reliq̃. Homilia auctoris. Legimus charissimi, magni dei librũ, intus, ⁊ foris scriptũ esse: linitamq; intrinsecus, ⁊ extrinsecus arcã: in qua mãsiuncule, ⁊ tristega: legẽq; dei multiplicẽ auctore Iob vt multa mystice ac oia in figurã patribus ꝯtigisse sm apostolum vobis persuadeatis. Oẽs enim prophetię (vt Augustini vtar sentẽtia) quę nõ solũ in verbis sunt: verꝝ etiã sacra sacerdotia: tabernaculũ siue templum: altaria: sacrificia: cerimonię: dies festi: ⁊ quicq͠d aliud ad illã seruitutẽ pertinet: ea significata: ⁊ pnũciata sunt: quę ppter vitã ęternã fideliũ in Chr̃o iplẽta cernimus: ⁊ implẽda ꝯfidim⁹. ℟. O ẽs moriemini: q: in Adã peccauistis: q͠d habes Hester eleuata in populis: ego sum frater tuus noli metuere: nõ morieris. Nõ eni p te sꝫ p oibus hęc lex ꝯstituta est. ℣. Non extinguet̃ in nocte lucerna tua: ⁊ nõ timebis a frigore niuis. Non. Lectio. viij.

NOn immerito igit̃ Christi fideles ac Marię deuotos: ad quos nobis hodie est sermo, rogatos esse velim: vt arcana: ac profunda silentia pscrutari nõ desinant. Audiantq; id saluatoris. Scrutamini scripturas: q: illę sunt quę testimoniũ perhibẽt de me. Videãt etiã q͠d de eius matre scriptũ sit. Virginẽ enim eã fuisse in sacris codicibus contineri nemo nostrum est: qui ambigat. Hodiernis tñ temporibus: ⁊ cum ęmulis nostris bellũ est. Attẽtos igit̃ reddo: ne qui eam maculatam faciũt, in eam incidant sententiã. Desinant obsecro: q: mater dñi est: desinãt q: soror est: abstineant: q: sponsa illius est. Vos vero Marię deuoti eia surgite: intelligite mysteria: secretiora colligite. Laudate mecũ mariã: q: zelus domus dñi comedit me. Vulnerauit cor meũ in vno oculorum suorꝝ. Oẽs igitur insimul iubilando cantemus. Hac nocte tñ non dicit̃ octauum responsorium: sed loco eius cantatur a choro. Tota pulchra.

chra. Infra hebdomadã vero fine cãtu cũ lectio ne vltima terminatur predicta. añа. Tota. Deinde dicit Lector. Tota pulchra es amica nostra: colũba nostra: & macula originalis nõ est i te halla. ℟. octauũ infra octauã. Filius meus paruulus est: & delicatus: domus, quam ędificari volo: talis esse debet: vt in cũctis nationibus nominetur: Et ob hanc causam: ante mortem suam omnes pręparauit impensas. ℣. Elegi: & sanctificaui locum istum: vt sit nomẽ meũ ibi in sempiternũ: & pmaneãt oculi mei: & cor meũ ibi cũctis diebus. Et Gloria. Et ob hanc causam. Lectio nona.

Videamus igitur: quid sibi noster euãgelista velit. Exclamauit mulier de turba: Beatus venter: qui te portauit. Vere beatus vẽter: q nesciuit maculã: vterus puritatis: vterus innocẽtię: hortus oi suauitate repletus: domus dei sancta: tẽplũ manu dei factũ: arca salutis: arca fęderis inter deũ & hoiem: vbi recõditũ est mãna suauissimũ: tabernaculũ ornatissimuz: in quo oẽs mundi thesauri: ciuitas dei cęlestis ędificata ex margaritis: vestis candida: tunica incõsutilis desup contexta per totũ: pellis Salomonis admirabilis: caro Christi imaculata: mons dei: locus in quo abscõditus est deus: habitaculũ spũs sancti: hospitium diuinitatis: viscera deifera: scala paradisi: sol qui nescit occasum: luna pfecta: stella matutina: thronus excelsus super quẽ sedet vir: qui est deus, & homo: mulier amicta sole: stellis duodenis coronata: turris fortitudinis ex q̃ mille clypei pẽdẽt: murus iexpugnabilis cũ ppugnaculis. Talẽ obsecro charissimi psiderate vẽtrẽ: & replebitis mentem.

¶ Sequẽtia Respõsoria dicuntur tantum in die octauę: cęteris vero diebus a primo Responsorio icipit. Pro lectionibus primi nocturni. ℟. 1.

Domus, quaz cupio ędificare: magna est nimis: & inclyta: Quia magnus deus noster super omnes deos. ℣. Quis ergo poterit pręualere: vt edificet ei dignam domum: si cęlũ: & cęli cęlorum capere eum nequeũt? Quia magnus deus no. ℟. 2.

Statim vt sensit Isaac vestimentorum illius fragrantiam benedicens ait: ecce odor filij mei: Sicut odor agri pleni: cui bñdixit dominus. ℣. Vestimenta non vestimentum considera: quia Christus sine macula: illius non illorum: quia caro vnius caro alterius. Sicut odor agri pleni. ℟. 3.

Erat autem vterq nudus Adam, & vxor eius: & nõ erubescebãt: q sine macula: & ruga. Nullũ motũ carnis sentiebant. ℣. De viro sumpta est: quę a Christi latere pseruata innocẽtia carnis filij, sapiens virago vocata est. Nullum motũ carnis.

¶ Pro lectionibus secundi nocturni. ℟. 4.

Diffusa est gratia in labijs tuis: propterea benedixit te deus in ęternuz: parata sedes Christi extunc. Et ideo cõcupiuit rex faciẽ tuam, & decorez induit. ℣. Benedixisti domine terraz tuam: auertisti captiuitatem Iacob: auertisti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignationis tuę: quia parasti lucernam Christo tuo. Et ideo concu. ℟. 5.

O Israel q̃ magna est domus dei: & ingẽs: Locus possessionis est magnus: & excelsus. ℣. Qui scit vniuersa, nouit eam: & inuenit eam prudentia sua. Locus possessionis est magnus: & excel. ℟. 6.

Fecit deus duo luminaria magna. Luminare maius Chrm: & minus Mariam. ℣. Fecitq firmamẽtũ in medio aquarũ: vocauitq deus firmamentũ Mariã: quę cęli fenestra facta est. Lumi.

¶ Pro lectionibus tertij nocturni. ℟. 7.

Tenebrę erãt sup faciẽ abyssi: dixitq deus fiat lux. Diuisitq lucẽ a tenebris. ℣. Appellauitq mariã diẽ lucidã: quę diei eructat verbum. Diui. ℟. 8.

Germinet terra inanis & vacua, herbaz virentẽ: & lignũ pomiferũ: Anna Mariam facientem fructum: cuius semen sit in semetipso. ℣. Sine viri semine producat Christum: quia egredietur virga de radice Iesse: & flos de radice eius. Cuius.

Ad laudes & per horas antiphonę.

Domum tuã decet sanctitudo dñe in longitudine dierum halleluia. ps. Dominus regnauit. s. cũ reliquis. ℣. Adorate scabellum pedum eius: quoniã sanctum est. Añ. Hęc est domus domini firmiter ędificata: bene fundata est supra firmã petram halla. ℣. Confortauit seras portarũ tuarum: quia sedes: & virga directionis tu es. Añ. Fundauit eam altissimus: qui super maria fundauit eam: & super flumina pręparauit illam: halleluia. ℣. Edificabo ei domum fidelem. Añ. Dominus custodit te ab omni malo Maria: custodiuit aiam tuã: introitũ tuum: & exitum tuũ in seculum halla. ℣. Per diem sol non vret te: neq luna per noctem. Añ. Fluminis impetus lętificat ciuitatẽ dei: sanctificauit tabernaculũ suũ altissimus. ℣. Hic habitabo quoniam elegi eam. Caplm.

Beatus homo, qui audit me: & vigilat ad fores meas quotidie: & obseruat ad postes ostij mei: q me inuenerit iueniet vitã: & hauriet salutem a dño. Hymnus. O gloriosa domina. 78. Prouer. 8. d.

Nota q ad illud Intrent vt astra flebiles, dicit, immaculata concepta es. Tu regis. ℣. Nõ accedet ad te malũ halla. ℟. Neq flagellũ appropinquabit tabernaculo tuo: halla. Ad bñs añ. Quaz pulchra es amica mea: columba mea: immaculata mea: & odor vestimentorum tuorum super omnia aromata: halleluia. ℣. Quam cum cognouisset pater ait: tunica filij mei est. Oro vt supra.

Ad tertiam. Capitulum.

Magna erit gloria domus istius nouissimę, plus, q̃ primę: & in loco isto dabo pacez dicit dominus: quia Euam matrem cunctarũ gentiuz corpore supat Maria: quę est mater dei: & grę. ℟. Libera me ex ore leonis. Hall. halla. ℣. Et a cornibus vnicornium humilitatem meã. Halleluia. Gloria. Libera. ℣. Erue a framea deus animam, meã. halla. ℟. Et de manu canis vnicã matrem meam: halleluia. Agge. 2. 6.

Ad. vi. Capitulum.

Porta hęc clausa erit peccato: & nõ aperietur: quoniã dominus deus ingressus est per eaz: eritq clausa a principio suę formatiõis. ℟. Erue a framea deus aiam meã. Halla halla. ℣. Et de manu canis vnicam matrẽ meam. Halla. Gloria. Erue. ℣. Vere dominus est in loco isto: & ego nesciebã: halla. ℟. Non est hic aliud: nisi domus Ezec. 44. a

dei:ꝛ porta celi:halleluia. Ad nonã Capitulũ.

Esaie vltimo.d
L Etamini cũ Maria:ꝛ exultate oẽs qui diligitis illam:gaudete vniuersi, qui zelatis eã: qꝫ hec dicit dñs: ecce ego declinabo super ipsã: quasi fluuium pacis:ꝛ quasi torrentẽ inundantẽ melle suauissimo. R. Uere dominus est in loco sancto isto:ꝛ ego nesciebam: Halleluia halleluia. V. Non est hic aliud:nisi domus dei,ꝛ porta celi. Hall'a. Gloria patri. Uere. V. Scalã vidit Jacob:cui⁹ cacumẽ celũ tãgebat: hall'a. R. Angelos quoqꝫ descẽdentes q̃ cũ lumine replebãt hall'a.

¶ In scđis vespis. Hieronymus Antiphona.

N Jhil est candoris:nihil est splendoris: nihil est numinis,q̃d nõ resplendeat in virgine gloriosa hall'. ps. Dixit. Origenes aña. Que neqꝫ serpẽtis psuasione decepta:nec ei⁹ venenosis afflatib⁹ infecta:hall'. ps. Laudate. Augustinus aña. Hãc quã tu despicis manichee mr̃ mea est:ꝛ de manu mea fabricata:hall'a. ps. Letatus sum. Anselmus aña. Decuit virginẽ ea puritate nitere: q̃ maior sub deo neqꝫ intelligi hall'. ps. Nisi dñs. Ambrosius aña. Hec est virga:in qua nec nodus originalis:nec cortex venialis culpe fuit: halleluia. Psalmus. Lauda hierusalem. Capitulũ.

Apoc. penul.
V Jdi imaculatã descẽdẽtẽ de celo sicut spõsam ornatã:claritas eni dei illuminabat illã:ꝛ vidi tabernaculũ dei cum hominibus:ꝛ nox nõ erat illic:qꝛ lucerna eius erat agnus. Hymn⁹ vt supra. V. Domine dilexi decorem domus tue hall'a. R. Et locum habitationis. Ad mag̃t aña. Unica est columba mea:vna est pfecta mea: vna est genitrici sue electa:viderũt eam aĩe sancte: et immaculatã pdicauerũt hall'a. Oratio vt supra.

¶ Notandum q̃ si festũ ɔceptionis in dñica venerit:fit de festo:qꝛ specialis effectus dei fuit in tali die. Et ideo dominica transfertur ad diem sequentẽ:ꝛ hoc ex dispẽsatione pontificis. Octaua vero erit de dominica: ꝛ festum trãsfertur ad diẽ sequentem. Si vero venerit infra octauam:fit de dominica cum commemoratione festi.

¶ Jnfra octauã ɔceptõis Imaculate vg. marie.

PRO SECVNDA DIE.

¶ Sermo sancti Anselmi archiepiscopi de exordio mundane salutis. Lectio prima.

P Rincipium quo salus mundi processit,mihi considerare volenti, occurrit hodierna solẽnitas,q̃ de ɔceptione beatissime mris dei marie multis in locis festiue recolitur. Et quidẽ priscis temporibus frequentiori vsu celebrabatur, ꝛ ab eis pcipue, in quibus pura simplicitas,ꝛ humilior in deum vigebat deuotio. At vbi ꝛ maior scientia,ꝛ pꝛepollens rerum examinatio mentes quorundam inflauit, ꝛ erexit: eandem solennitatem spreta pauperum simplicitate de medio sustulit:ꝛ eam quasi ratione vacantem, redegit in nihilum: quoꝝ sentẽtia maxime in robur excreuit,q̃ hi q eã ptulerint, seculari ꝛ ecclesiastica auctoritate diuitiarũqꝫ abundãtia peminebãt. L. ij.

S Ed cum ego priscorum simplicitatẽ ꝛ modernorum ingenij sublimitatem mecum reuoluerem: cecidit in mentem quedã diuine scripture verba in medium ponere, ꝛ quid indicio de singulis gerant,pia consideratione pro meo sensu perpendere: quatenus sua auctoritatẽ probetur quid cui attribuendum. Quid in eis ꝛ similib⁹ sit certa magis ratione sequendum. Et de simplicibus,quid in ipsis verbis inuenitur. Sed cuz eis sit sermocinatio dei. Jllos vero quos multa scientia sine charitate perlustrat, ferunt eãdem scientia inflari, potiusquam veri boni integritate solidari. Cum ergo illos dei sermocinatio illustrat: ꝛ istos sua scientia quadam ventositate distendat,qui equa discernere non verentur, cui magis parti sit credendum, precor vt iudicet:colloquio dei videlicet inherentis, aut de sui cordis perspicacia vltra equum tumẽti. Lectio tertia.

E Thi quidem vt nulla memoria de conceptione virginis matris,in ecclesia filij eius fiat:non sibi ratione videri affirmãt:eo quod ex natiuitate illius que vbiqꝫ festiue recolitur, conceptionis ei⁹ exordiũ satis memoretur. Nec enim aiunt nata esset, si concepta non fuisset. Et cum in lucem ex materno vtero secreto prodijt: clarum fuit:q̃ in aluo parentis concepta, in humanam formaꝫ concreuit. Cum itaqꝫ corporis eius specificata cõpositio,ꝛ in huius mundi latitudinem exhibitio veneretur a cunctis:supernacue, illa adhuc informis materia coleretur, que in nõnullis sepe,priusquam plene in humanã effigiem transeat,deperit, ꝛ adnihilatur. Hac cum sui sagacitate perfuncti,que antiquoꝝ simplicitas:ꝛ perfecta in dominam rerum constituerat charitas,festum scilicet de conceptione ipsius sacratissime domine: sua qua se pollere gloriabantur auctoritate, ratione abolere non timuerunt. Tu autem domine miserere nobis. Lectio quarta.

Q Jsa igitur ratione summorum virorum in abolitione festiuitatis matris dei proficientium:videamus etiam charitatẽ simplicium de tam grandi amissione gementiũ. Simplices ꝛ si profundis rationibus philosophantium responsa,que expetunt, fortassis reddere nesciunt: dicũt tamen deuota in deũ mente, ꝛ pfunda, non magni ponderis sibi videri,cẽ:q̃d dignitati aut honori eius humana laude defertur:si meritis illi⁹ ꝛ insignibus comparetur. Uerũtamen,dum ipsa insignia sua vt dignum est deuotione: mundus vbiqꝫ veneretur:quid sit quod supremam virginem illorum non pio oculo intuetur, nõ nihil mirantur. Consummatio enim tantorum bonoꝝ, que per ipsam domini matrẽ toti creature prouenerũt:videtur admonere mentem humanam, pietatis affectu,exordium suum considerare. Et vtiqꝫ eam venturam ac dei matrem futuram, tota veteris testamenti series pandit. Lectio. v.

S Ed vtrũ ista proxime nascitura, quouis oraculo aut angelo nunciata fit:sicut dominus Christus filius eius, aut beatus Joãnes pcursor ꝛ baptista eiusdem filij eius,aut illi vel illi:de quibus vt pene omnibus liquet, sacre hystorie plenissime narrant,in diuina pagina non habetur: in

canonica

canonica scriptura non reperit: in quo quid dispensatori omnium rerum spiritui sancto placuerit: non me satis digne cõsiderare posse cõfiteor. Ab re tamen ⁊ cõtra fidem esse nõ existimo, si exordium conceptionis ipsius, tanti a simplicibus ecclesię filiis extimetur: vt tam sublime: tam diuinũ tam ineffabile fuerit: vt etiam in illud mẽs humana nulla exurgere possit. Nec mirum. Fundamẽtum siquidem, quasi quoddam sacrarium ciuitatis ⁊ habitaculum summi boni in ea ponebatur: ⁊ mansio lucis ęternę, ⁊ templum quod corporaliter inhabitaret ille incorporeus ⁊ incircumscriptus, ⁊ creans simul ⁊ viuificans omnia, spiritus operabatur. Tu autem domine. Lectio sexta.

SEd forte aliquis: quid enim maior ⁊ excellentior extimari debet conceptio futurę matris dei: quam conceptio venientis in carne filij dei? Conceptio nanq; incarnandi filij dei: ab angelo (sicut euangelista refert) cęlitus pronunciata: ⁊ humanitus intellecta est. Si igitur aliquid excellentius, ⁊ quod humanuz intellectum superuolet, conceptionem beatę marię designasse extimandum est: excellentior gloria ⁊ maior dignitas in eius quam in domini conceptione diuinitus emicuisse, verisimili ratione videtur. Nõ hoc dico sed filius dei, candor lucis ęternę: ⁊ ipse, lux inaccessibilis formam serui accepturus: semetipsum exinaniuit: suumq; aduentum ita contemperauit: vt humanis mentibus capi posset ⁊ intelligi. Nam si in deitatis suę essentia veniens appareret: nemo caperet, nemo sustineret. Tu autem.

De homilia authoris. Lectio septima.

VEnter intactus: venter sanctus: immaculatus: mundus: virgineus: puritatis plenus: verecundus: incognitus. Ambulate charissimi in porticu veri Salomõis: deambulate in thalamo tanti regis: mentes eleuate: introite cellaz vinariaz omni suauitate ⁊ odore repletam. Hęc est illa cella: illa anima: ille venter: quem pertrãsiuit Christi gladius. Gladius puritatis: gladius innocentię: gladius spiritus sancti: procedens ex ore dei ⁊ agni: profunde penetrauit: quia a longe prçuisam pręseruauit. Lancea militis latus Christi aperuit: cuius gladius pectus Marię iustificauit. Tu autez domine miserere. Lectio octaua.

QUinimmo beati, qui audiunt verbum dei: ⁊ custodiunt illud. O inenarrabilis filij in matrem dilectio charitatis! Nõ excludit mulieris dictum: sed extollit incognitum: non matrez reprobat: sed ipsam in sublime exaltat. Audi muliercula diuina secreta: audi synagoga: audi turba indęorum: audi ignorantia mulieris ⁊ crassa: audi tu abscõdita: intellige admirandum responsum. Laudasti mei matrem: sed a laude defecisti. Ignoras profecto cuius sit mater: qualisq; sit filius: ⁊ quanta sit quã laudas. Tu autem. Lcõ. ix.

AUdi me Marię filium: audi dominũ deuz tuum tibi absconditum. Mater mea magni dei mater est: non hominis solum: non tantũ prophetę: sed plusquam prophetę: non solum sancti viri: sed sancti sanctorum: quia verbo concepit: audiuit: ⁊ obediuit: custodiuit verbum quod sibi a domino per angelum transmissum est. Nõ maculatus est venter: sed concepit verbum suscipiendo sapienter. Audiuit: obediuit: custodiuit: ⁊ mater dei effecta est. Sanctum in ventre portasse laudis est: verbum dei audisse: custodisse: ⁊ ex spiritu scõ ꝯcepisse: laudabilius multoq; pstãti⁹ est.

PRO TERTIA DIE.

De sermone sancti Anselmi epi. Lectio prima.

BEata igitur Maria vera mater dei futura, sicut eum qui super omnia est incomprehensibilis: verum erat hominem ineffabili modo de sua substãtia virgo paritura, ac per hoc in diuinitatis illius vnitatem transitura: ita non absurde credi potest, primordia conceptionis eius tanta deitatis sublimitate, pręsignata: vt humanarum conceptio mentium, eam plene penetrare non valeret. Hęc itaq; pura simplicitas: simplexq; in deum ⁊ dilectissimã matrem eius puritas dilectionis, extimare de conceptione ipsius dei genitricis non veretur. Et idcirco eiusdẽ conceptionis dies, festiuis laudibus a cunctis fidelibus suo iudicio merito celebratur. De ipsa quippe multis seculis ante ortum eius vel conceptuz esaiam spiritu sancto afflatuz dixisse ꝯstat. Egredietur virga de radice iesse, ⁊ flos de radice eius ascendet, ⁊ requiescet super eum spiritus domini: spiritus sapientię ⁊ intellectus: spiritus consilij ⁊ fortitudinis: spiritus scientię ⁊ pietatis: ⁊ replebit eum spiritus timoris domini. Lcõ secunda.

HEc itaq; virga quę talem ex se protulit florem: nullo dissentiente, virgo Maria fuit. Et flos, q de radice eius ascẽdet, benedictus filius eius, sup quẽ, ⁊ in quo, omnis plenitudo diuinitatis essentialiter requieuit. Hęc igitur virgo nati filij dignissima parens: cum in aluo suę parentis naturali lege conciperetur: quis non concedat dei sapientiam a fine vsque ad finem pertingentem? Cuncta implentem: cuncta regentem: nouo quodam ⁊ ineffabili gaudio celum terram ⁊ omnia quę in eis sunt perfudisse? Ac ineffabili iubilatione pro sui reintegratione, quam per illam sibi euenturaz diuina ⁊ occulta inspiratione pręuidebant perlustrasse? Sed cum ipsa conceptio fundamentum (vt diximus) fuerit habitaculi summi boni, si peccati alicuius ex primę pręuaricationis originalẽ maculam contraxit, quid dicemus? Utique voce diuina dicitur ad Hieremiam. Priusq̃ te formarem in vtero noui te: ⁊ ante q̃ exires de vulua sanctificaui te: ⁊ prophetam in gentibus dedi te. De Joanne quoq;, angelus qui euz nasciturum pręnunciabat asseruit, q spiritu sancto repleretur adhuc ex vtero matris suę. Tu autem domine miserere. Lectio. iij.

IGitur Hieremias, quia ⁊ gentibus erat ppheta futurus, in vulua est sanctificatus. Et Joannes dominum in spiritu et virtute Helyę pręcessurus, spiritu sancto ex vtero matris suę repletus est. Quis dicere audeat singulare totius seculi propitiatoriuz, ⁊ vnici filij dei omnipoten-

tis vnicum, ac dilectissimum reclinatorium: mox in sue cõceptionis exordio, spiritus sancti gratia ⁊ illustratione destitutũ: Testante vero sacra scriptura, Ubi spiritus dñi, ibi libertas. A seruitute itaq; ois peccati libera fuit: q̃ oium peccatoꝝ propitiatori: aula, in qua, ⁊ ex qua, psonaliter homo fieret: spiritus sancti presentia ⁊ operatione construebatur. Quod siquis eam prime originis peccato non omnimodo experte fuisse prenũciat: cũ illam ex legali coniugio maris ⁊ femine ɔceptã verissime constet. Et si sentẽtia catholica est: ego a catholice ⁊ vniuersalis ecclesie veritate nulla volo ratione dissentire: magnificentiam tamen operationum domini, ac diuine virtutis quadaz quasi mentis limpitudine pro posse cõsiderans: videor mihi videre, q; siqd originalis peccati in propagatione matris dei domini mei extitit: propagantium, ⁊ non propagate prolis fuit. Tu autem domine miserere nobis. Lectio quarta.

Castaneam nucem attende, cum de sui generis arbore prodit, nascitura in inuolucrũ illius totum hispidum ⁊ densissimis aculeis vndiq; septum apparet, intus castanea concipitur: primo quidem in modo lactei liquoris, nihil hispidum, nihil asperum, nihil aliquibus aculeis obnoxium in se habens, aut circa se aliquatenus sentiens. Illic in summa lenitate nutritur, souetur, ⁊ alitur: ac formata in sui speciem ⁊ habitudinẽ: iam adulta, rupto inuolucro, ab omni spinarum punctione ⁊ horrore liberrima, matura egreditur. Tu autem domine misere. Lectio quinta.

Attende si deus castanee contulit, vt infra spinas, ⁊ a spinis remota concipiatur, alatur, ⁊ formetur, non potuit dare corpori humano, quod ipsi sibi templum in quo corporaliter habitaret: ⁊ de quo in vnitate persone sue homo perfectus fieret: vt licet inter spinas peccatorum conciperetur: ab ipsis tamen spinarum aculeis omnimodis exsors redderetur? Potuit plane, ⁊ voluit: si igitur voluit, ⁊ fecit. Et quidez quid dignius vnquam de aliquo extra suam personam voluit? Patet enim de te o beatissima feminarũ voluisse: voluit enim te matrem fieri suam: ⁊ quia voluit fecit. Ecce quid dixi: matrem suam te fecit ille rex omnium creator dominus ⁊ gubernator: rerum inquam omnium, non solum intelligibilium: sed ⁊ omnem intellectum transcendentium factor ⁊ dominus, te dominam matrem suã vnicam fecit, ⁊ sic vniuersorum te simul dominam ⁊ imperatricem instituit. Tu aũt. Lectio sexta.

Celorum itaq; terrarum ⁊ marium ⁊ omnium elementorum cum omnibus que in eis sunt domina ⁊ imperatrix existis. Et vt ita esses, in vtero matris tue a primordio conceptionis tue operante spiritu sancto, creabaris. Ita est bona domina, ⁊ gaudemus ita esse. Nunc ergo dulcissima domina, nunquid tu tanta futura: mater videlicet vnica summi boni: ⁊ omnium que fuerunt, sunt, ⁊ erunt, prudens ac nobilis post filium tuum imperatrix? Nunquid in exordio tui talis esse debuisti, vt omnium: quorum, te dominium gerere certissime nouim⁹, aut paritati, aut subiectioni, potuisses addici. Tu autem domine.

De homilia authoris. Lectio septima.

Si nescis mulier: mater mea beatissima est: non solum beata, quia fecit sibi magna qui potens est. Transmisit enim me verbum suum in illum sanctum vterum beatumq; ventrem: quia obediuit angelico verbo: ⁊ de spiritu sancto concepit: ⁊ conceptum custodiuit: nutriuit ⁊ conseruauit conferens in corde suo. Istam ergo quantum digna est si potes lauda: istam extolle mulier, quia similez nõ inuenies. Talis profecto laudanda est: que sola super omnes electa est: ⁊ post ruinam mei gratia, sola immaculata concepta est. Audi ergo ⁊ tu me: verbum custodi illud: ⁊ efficieris grauida. Audite me omnes: custodite: cõcipite: ⁊ conseruate: ⁊ ingrediar viscera vestra: assimilamini Marie, que substantialiter concepit. Uos vero inuisibili lumine implemini dulcissimi. Tu autem domine. Lectio octaua.

Lauda tu istam: quia laudant eam in portis opera eius. Excludunt oẽs ab ista viuente actualem maculam: exclude igitur ⁊ tu a veniente originalem. Audi Augustinum dum in Julianum clamat hereticum. Profecto inqt, si Christus minor existens originale peccatum habuisset: grandioris etatis accessu, actuali non caruisset. Sane quia maior existens, actuale non habuit: minor existens, originale non habebit. Plenus igitur gratia Christus originali macula infectus: actuali culpe resistere non poterit: ⁊ eius ancillam iam restitisse dabitur. Tu autem dñe. Lectio nona.

Lege mulier tuum canticorum librum. Uide si mater mea ab omni vitio sensuum sit exclusa: siue hos dixeris interiores siue exteriores: seu minutas cogitationes inspexeris. Sancta quippe viscera: sancta porta, sancti postes ostij. Beatus qui obseruat: qui dicit: qui confitetur postes ostij principium conceptionis sue immaculatum. Sancta quippe dum concipitur: sancta dum mũdi portas intrat: sancta in vtero: sancta extra vterum: sancta in operibus: sancta videndo: dum audit: dum gustat: dum tangit: dum loquitur ⁊ tacet: sancta in habitu: sancta domi ⁊ foris: nihilq; inquinatum in ea. Tu autem dñe.

PRO QVARTA DIE.

De sermone sancti Anselmi epi. Lectio prima.

Ille assertor pure veritatis: ⁊ a filio tuo iam celos possidẽte, vas electionis cognominatus: omnes homines in Adam peccasse fatetur: vera vtiq; sententia, ⁊ cui contradici nefas esse pronuncio. Sed cum eminentiaz gratie dei in te considero, sicut te non intra omnia: sed supra omnia que facta sunt ineffabili modo contueor: ita te non lege nature aliorum: in tua cõceptione deuictam esse opinor: sed singulari ⁊ humano intellectu impenetrabili diuinitatis virtute ⁊ operatione ab omnis peccati admixtione liberrimaz. Solum etenim peccatum fuerat quod homines a pace dei dirimebat. At vt illud filius dei euacuaret,

cuaret, sicq; ad pacem dei humanum genus reuo caret: homo fieri voluit: ⁊ talis vt in eo nihil eēt: quod aliquaten⁹ ꝯcordaret ei: vnde homo a deo discordabat. Tu autem domine. Lectio secunda.

QUia igit̄ ita fieri oportebat: matrē de qua talis crearetur mundā esse ab omni pecca to decebat. Aliter enim quo pacto illi summę pu ritati ꝯiunctione vniretur, vt homo assumptus ⁊ deus ita essent vnū: ⁊ quę dei sunt, hoīs essent indif ferēter, ⁊ quę hoīs dei? Quod si aliquis ipsam ge nitricem vsq; ad christi annunciationē originali peccato obnoxiam asserunt: ac fide, qua angelo credidit inde mundatam, supra quod dicitur fide mūdans corda eoꝝ: si catholica est, nō nego, licet altior cōsideratio, meā mentem ab hoc diuellat.

NAm vt dixi: matrem dei super om- L. iij. nia pręter deum esse perpēdens sublimio ri gratia dei ꝗ̄ apostolos: vel aliud qd̄ qđ extra deum filium suum creatum asseritur: ipsam irra diatā protestor. Igitur si primordia creationis il lius allo intuitu ꝗ̄ alioꝝ de propagatione Adę prodeuntium considero: precor, nemo me vultū subsannādo auertat. Nemoq; pietatis etiā quam deus dat purę deuotionis affectu in dei genitricē permotus, de suo sensu aliqua animositate pdu ctus: euertere tentet: nisi fidei christianę penitus contraria esse certus existat. Lectio quarta.

ADhuc videas aliquē ꝑpotentē sibi palatiū quod suis vsibus specialiter aptū existat cō struere volentē: in quo ⁊ ipse frequentiori ⁊ festi uiori occursu ꝯuersetur: ⁊ oībus opē eius atq; cō silio indigētibus, mitiori ⁊ letiori vultu ⁊ voce re spōdeat ⁊ auxilietur. Pateretē ne queso ipsius pa latij fundamētū inualidū fieri, vel lutulentū: ⁊ stru cturę quę foret ędificanda incōgruum ⁊ non co herens? Non puto si saperet, ⁊ propositum suum ad effectum perducere vellet. Ergo sic de sapien tia dei ante omnia secula proposuisse sibi habita culum, quod specialiter inhabitaret cōstructura indubitata fide tenemus. Tu aūt. Lectio quinta.

QUod aūt hoc habitaculū fuerit, iam mun do dudum innotuit: istud enim habitaculū spūs scti sacrariū esse fatemur: in quo, ⁊ per qđ, eadē sapientię dei humanę naturę ꝯiungi voluit ⁊ incorporari, ⁊ oībus ad se pura mente ꝯfugiēti bus, parcere ⁊ misereri. Quod sacrariū aula vi delicet vniuersalis ꝓpitiationis cū operāte spiri tu sctō ꝯstrueret, fundamēti illius vnicū primor dium ꝯceptionis beatę marię, quā ipsam aulā no minamus, prout intelligo existit. Si igit̄ aliqua alicuius peccati macula cōceptio ipsa corrupta fuit: fundamētū habitaculi sapiētię dei nō ꝯgrue bat: ipsi structurę nō coherebat. Et quomodo fie ri potuit, vt peccati propitiatio, vnum ⁊ idē esse haberet cum peccato? Quę enim societas lucis ad tenebras? Iustitia ve fuit aut impotens sapiē tia dei: aut virtus mundū sibi omni ex parte ha bitaculum condere, remota omni labe conditio nis humanę? Tu autem domine. Lectio sexta.

ANgelos a alijs peccātib⁹ a pcō seruabit. Et feminā mrē suā futurā ab alioꝝ pcīs exsor tē seruare nō potuit? In ęternitate consilij sui fi xum statuit eam dominatricem ⁊ reginā fore an gelorum, ⁊ nunc inferiorē gratiam angelis datā in cōsortiū ꝯceptā esse crederemus hominū pec catoꝝ? Existimet hoc qui vult: argumentis suis probet qui vult: his quę dicimus aduersetur qui vult. Ego donec ostendat deus mihi aliquid di gnius excellentię domine meę posse dici: quę dixi dico. Quę scripsi non muto. Cęterū me ⁊ inten tionem meam filio eius ⁊ illi committo.

De homilia auctoris. Lectio septima.

DUm esset rex in accubitu suo, nardus no stra dedit odorem suauitatis: quiescēte ad huc me filio in sinu cęlestis patris. Nardus humi lis satis herba. Humilis Maria odorem dedit. Mea charissima, quę ex fasciculo myrrhę reser uata est: ex mei morte dilecti filij sui a tota conge rie passionis nostrę qui myrrha ⁊ aloe perlinit⁹ fuit: qui inter vbera cōmoratus est: qr caro nostra caro vna est: lectulus noster floridus est: ⁊ tigna domorum nostrarum cedrina: quoniam ambo si ne macula. Tu autem domine, Lectio octaua.

VIde igitur mulier ⁊ considera quādo ma ter ⁊ soror mea alloquenda est: quō eā lau dem: ne deficias a laude. Si enī paruula sit ⁊ vbera non habeat: si ex se vbertatē ꝓseruandi a macula non teneat: murus tn̄ est ⁊ ostium. Si igitur mu rus: edificemus sup eū propugnacula argentea innocentię ⁊ candoris. Tu aūt. Lectio nona.

SI ostiū paradisi: si porta per quā mūdū in trare debeo: dignū ꝑfecto erat vt cōpinga mus illud tabulis cedrinis omni puritatis odo re repletis. Murus est igitur inexpugnabilis ab insidijs venenoq; diaboli: quę neque furentis iacula: neque eius venenosos timet afflatus.

PRO QVINTA DIE.

De sermone sancti Anselmi epi. Lectio prima.

DOmina mea: mater dn̄i mei: mater illuminationis cordis mei: nutrix re cōciliationis ⁊ reparationis totius substantię meę. Doce cor meum quo modo te intelligere debeat. Quid de te digni⁹ sentiat: quo affectu te veneretē. Qua dul cedine in te delectetē: qua suauitate de te iocūdetē: qua dilectione amplectatur te: qua spe se tibi cō mendet: quo famulatu deseruiat. Qua deuotione ꝯplaceat: qua via ad te perueniat: nihil enī dn̄a tibi ęq̄le: nihil comparabile: omne enī quod est, aut supra te est: aut īfra te. qđ supra te est: solus de⁹ est: quod infra te est: omne quod deus non est. Ad tantam itaq; excellentiā tuā quis aspiret? Quis attinget? Et certe vt ad hanc excellentiam perue nires: in humillimo: hoc est in vtero matris tuę purissima originabaris: q̄ si tali modo concepta ⁊ ordinata non fuisses, in tantam celsitudinem non succreuisses. Tu autem. Lectio secunda.

QUisquis ergo de cremēti tui magnitudinę gaudet ac lętat̄, de ordinatione ipsius cre menti: ęquum est exultet ⁊ exhilaretur. Qui ergo diem btē cōceptionis tollit ecclesię dei: aut non bene attendit: aut attendere negligit: aut nescit

bonum, quod inde processit omni creaturę dei. Sed immēsitatē ipsius boni quis explicabit? Fateor, non ego. Longe eniꝫ a me ⁊ mei similibus, hoc est peccatoribus tāta salus: verūtamē vt extimo quasi in enigmate: aduerti aliquatenus poterit: si mali in qd̄ natura humana ex pcō Adę corruit: ante mētis oculos pfigatur. Et ita in ipsius mali contrarium bonū. s. qd̄ per hanc dominā mundo puenit animus considerare volētis defigatur. Omne quippe bonū, ad quod homo cōditus fuerat perdidit in adā. Et idem ipsius bonum multo excellentius humana natura recuperauit per mariam. Tu autem domine mise. Lectio tertia.

Duas siquidē beatitudines ⁊ duas miserias esse nouimus. Harꝫ beatitudinū ⁊ miseriarū, vnā maiorē, alteram minorē cōstat esse. Beatitudo maior, celorum regnū: minor, qua primus homo ponebatur ante pctūm. Maior miseria, pene infernales. Minor, in qbus viuimus, continuę tribulationes. Et nos ipsarū beatitudinū experientia penitus ignari: experientia miseriarū sentimus nos vsquam grauari: sub vna gemim⁹: ad aliam ne nos rapiat formidamus: consideratione etenim minoris si vigilanti animo studium adhibemus: aliquātulū q̄ sit maior miseria cōijcere valemus: licet porro infra quā sit. Qualitatē vero beatitudinis maioris vel minoris nisi per cōtraria miserię in qua sumus: non facile percipere possumus. De maiori aūt beatitudine dictū extimo. Quia oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascenderūt: quę pparauit deus diligentibus se. Tu autē. Lectio quarta.

Ab his igit̄ beatitudinibus omni modo separati sumus per preuaricationē nostri primi parentis. Et vtriusq3 miserię infeliciter obnoxij facti. Mors namq3 per peccatum Adę intrauit in mundum: ⁊ ita in omnes homines pertransiuit. Nec aliquis ante aduentum filij sanctę Marię, inde poterat liberari. Et quę mors? Mors animę primo: qua homo perdidit vitam ęternā: deum videlicet, ad cuius similitudineꝫ factus fuerat perdidit infelix: perdidit, quod vere ⁊ summe est: ⁊ sine quo nihil vsquam bene habetur: ⁊ hanc miseram mortem, ⁊ omni malo comparabilem: mors quoq3 corporis sequebatur, per quā anima quę adhuc in corpore degens, vitę cęlestis statum amiserat: multo miserior claustris inferni summersa deperibat. Hanc inextimabilē damnationem: nemo qui euaderet: nemo qui inde liberaretur: nemini erat liberandi potestas in tota creatura: nulli arridebat, sed soli deo: qui hominem fecerat, ⁊ contra queꝫ homo deliquerat: hęc liberandi potestas supererat: sed quid ipse offensus: ipse despectus: ipse vt parceret a nullo digne petebatur. De die in diem scelera multiplicabantur: ⁊ ira dei ad puniendum potiusquaꝫ ad parcendum prouocabatur. Lectio quinta.

At ille cuius pietas non exhauritur: cuius misericordia non exinanitur: cuius bonitas nunquaꝫ deficit: cuius maiestas quod vult efficit: hominem ad similitudinem sui creatum, ne totus in ęterna damnatione periret: liberare instituit: ⁊ ordine quo gratior esse non potuit: ipse videlicet, qui hoc ⁊ per se faceret homo fieri voluit: nec talis vt cęteri homines: sed vt ipse ⁊ assumpta humanitas in vna persona esset perfect⁹ deus: ⁊ perfectus homo ex anima rationali ⁊ humana carne subsistens. Sed tota humana natura in radice sui vitiata fuerat atque corrupta. Nunc deus corruptioni vel vitio peccati potest consociari. Necesse igitur fuit vt humana natura de qua se hominem fieri volebat, mūda ab omnis peccati contagio esset: quod vbi inueniret eū, vt dixi, nihil incorruptum vitiata omnium radice existeret. Tu autem domine. Lectio sexta.

Sed qui humanę perditioni subuenire disponebat, dei virtus ⁊ dei sapientia nuncupatur. Itaq3 omnia quę vult posse suppetit illi. Nec sapientię illius vllus est numerus, quę pertingit a fine vsque ad finem: cuncta disponens. Poterat ergo de massa peccatrice naturam humanaꝫ ab omni labe peccati immunem facere. Unde in vnam personam susciperet sibi, vt homo integer esset, ⁊ diuinitati suę nihil in iuueret: pręd estinata fuit ⁊ pordinata in hoc opus mirabile: ⁊ omnibus operibus dei pstans ⁊ inenarrabile. Maria illa magni maris nobilissima stella: hęc est totius seculi illustratio: ⁊ omnium etiam in tempestatibus diuersorum casuum titubantiū indeficiens leuamē ⁊ ꝯsolatio. Necnō ab ęternę mortis interitū pauētiū ac sub ei⁹ psidiū ꝯfugiētiū totū iuuamen.

De homilia authoris. Lectio septima.

Reuertere igitur mulier ⁊ iuuere modo suauitatem nostram: vide q̄ pulchri sunt gressus filię principis: filię patris mei ⁊ matris meę ⁊ habitationis spiritus sancti. Uide quomodo laudare debeas: vide mirāda: audi stupenda: considera altiora. Ista est quę fęcundat a patre meo: dum me verbum suum audiendo suscepit. Preseruatur a me filio: dum me verbum ab ipsa suscipiendum intelligo: custoditur a spiritu sancto: dum post me verbum susceptum ac suscipiendum eam actuali peccato maculari nō permittit. Supra ergo te de⁹ o maria: ⁊ in te de⁹: ⁊ circa te de⁹ vt omnino nullis insidijs diaboli violari possis. Tu autem domine miserere. Lectio octaua.

Dicamus igitur cū Augustino: q̄ si pdicta incorruptio marię nō ꝯgruit: ꝯgruit tn̄ filio quem genuit. Illud ergo sacratissimū corpus de quo christus carnē assumpsit: in quo diuinā naturam humanę vniuit: escam vermibus traditā: nos vero tanto magis dicamus escam diabolo datā: q2 sentire nō valeo: dicere pertimesco. Letare igitur maria lętitia inenarrabili, etiaꝫ proprio filio per pprium filium: nec vllaꝫ pcedere necesse est infectionis erūnaꝫ: quā nulla secuta est in filium parturiendo integritatis corruptio: vt sit semp immaculata, quā tāta pfudit gr̄a. Lcō. ix.

Non immerito igitur dies constituetur: in quo deo exhibeantur debitę gratiaꝝ actiones. Quia nulli dubium est: teste Hieronymo: qu totum ad laudem Christi pertineat: quicquid di

gne

gne ac laudabiliter genitrici fuerit impensum, ac solẽniter exhibitũ. Diem ergo festum hunc celebremus: quia opus domini certe inusitatum specialis cõceptio. Malleus eni ⁊ omne ferramentum nõ sunt audita in domo domini. Qua ex re nullum opus seruile hęc dies sentiat. Talem eniꝫ virginem venerari multũ conuenit: ⁊ vltra angelicã dignitatem quantũ fas est cum gaudio laudibus dignissime efferri. Hęc est igitur dies reginę cęli ⁊ terrę, quã fecit dñs, exultemus ⁊ lętemur in eã iubilando cantantes. Tu gloria hierl'm. Tu lętitia israel. Tu honorificentia populi nostri.

PRO SEXTA DIE.

De sermone sci Anselmi epi. Lectio prima.

Te igitur dña quã in tm̃ culmen pdestinauit ⁊ extulit diuina potẽtia: quam tot pꝛogatiuis ditauit cuncta disponẽs dei sapiẽtia: quã sibi matrẽ elegit ad mundo subueniendum, ipsa oium saluandoꝝ ineffabilis misericordia, credere minime queo te morte pcti, quę p inuidiã diaboli occupauit orbẽ terraꝝ, in tuo ꝯceptu potuisse pgrauari. Mẽ nãqꝫ iterũ atqꝫ iteꝝ ob ipsas quas superius cõmemoraui rationes cõsiderare animus hoc vetat: intẽtio abhorret: lingua fateri non audet. Nõ si dr̃ te ante partum filij tui beati, pręuentã corporis morte fuisse: originalis peccati, legẽ, alioꝝ more euadere non potuisse, inepte dr̃: nec tãti est vt ei respondeať. Qualiter eni mater dei futura pordinata fuisses: si ad hoc te qui pordinauit deus nõ pduxisset? Nam in deo nõ est: est ⁊ nõ: sed simplex est: in illo est. An mors valentior esse posset deo: de cuius manu valet quicq̃ rapere nemo?

Nunc aũt quia tanti apud deum pexistens, ⁊ omnes alias pręexcellens creaturas: vt mater ei⁹ dignissime fieri meruisses, sicut ipse, non tantum super oia castus ⁊ mundus: sed ipsa castitas, ipsaqꝫ mundicia extitit, tu quoque, quę illam ipsam munditiam de tua carne hominem verum paritura eras: mundam pręomnib⁹ iure esse debuisti. Primordia itaqꝫ creationis tuę merito filij, sanctę ecclesię debent venerari: si scã: si casta: si a corruptionis vel peccati ruga illa credunt esse discreta: qui aliter sentiũt, qđ melius approbat: credant. Ego aũt pijssima dña: ego tuus qualiscũqꝫ seruulus: ego credo ⁊ cõfiteor qꝛ tu ex radice iesse pulcherrima: ac per hoc omnino, ꝙ te aliq̃tenus decoloraret peccati vulnere, aliena produxisti: ⁊ integerrima permanens, floreꝫ speciosissimuꝫ protulisti: florẽ inquã, ⁊ non qualẽcunqꝫ, sed super queꝫ septiformis spiritus requieuit. Et odore vitę perennis: odore salutis ętemę: omneꝫ creaturã gratia diuinitatis suę respersit atque repleuit: per hunc a peccato primi hominis liberamur: ⁊ mortem quę per illum intrauit in orbem terrarum euadimus. Tu autem. Lectio tertia.

Miserias quibus opprimebatur omnis caro ob meritum ipsius delicti, iam alias in re, alias in spe conculcat ipsa caro redẽpta cruore ipsius floris vnici. s. filij tui ⁊ dilecti: per hunc quoqꝫ non modo paradiso, vnde Adã fuit expulsus restituimur: sed ⁊ regno cęloꝝ qđ non habuit sed habiturus erat, si non peccasset: ⁊ multo felicius eo ⁊ dignius inuehimur. Nam si deo inobediens non fuisset: nunq̃ filius dei homo fieret: pro quo mortem patiẽs ac resurgens, regnum cęloꝝ in substantia nostrę carnis dominandi iure penetraret. Nunc aũt quę gloria: qs honor: iubilatio cordis: quę iocũditas mẽtis: quę securitas ęternę beatitudinis erit humanę naturę: qñ illum viderit sibi corporalem, quẽ omnis militia cęloꝝ adorat: super se verũ deumcũ p͞re ⁊ spũ sancto oia regentẽ, omnibus imperantem, ⁊ ęterno patri suo consubstantialẽ ⁊ coomnipotentem. Lcõ. iiii.

Hanc gloriaꝫ: hanc tantoꝝ bonorum possessionem nunquaꝫ natura humana adipisceretur: si de⁹ ipse, p expiatione peccati Adę in carne humana non nascereť. Multo igiť fęlici⁹ ⁊ digni⁹ in cęloꝝ regna erim⁹: q̃ si adã nõ peccasset futuri essem⁹. Et qdeꝫ erit forte ait aliquis de memoria maloꝝ: pro quoꝝ integerrima abolitione interminabiles grãs agent illi: quę psenteꝫ semp habebunt suo pijssimo redemptori, qcunqꝫ ibi fuerint hoies. Cõstat enim ꝙ omnes hoium cõscientię singulis patebũt: nõ solum hoium hoibus: sꝫ ⁊ angeloꝝ ⁊ hoium: ⁊ angelis ⁊ hoibus. Lcõ. v.

Cum igitur cherubin ⁊ seraphin throni ⁊ dominationes: alięqꝫ cęloꝝ virtutes in cõsciẽtia singulorum cognouerint pctã illoruꝫ: seqꝫ talium viderint omnino insontes: qui fieri poterit vt eos non computẽt exinde viliores, q̃ si nunquam eis aliqui tales dominati fuissent errores? Quomodo igitur fęlicius ⁊ dignius erunt in societate angeloꝝ, quoꝝ vilitas noscatur ex communione peccati Adę ęxtimatione ipsorũ? Peccare nãqꝫ infelicitas ⁊ indignitas: ⁊ non peccare vero fęlicitas ⁊ dignitas comitantur. Hoc siquis dicit, duci qdẽ ratione videtur, sed humana. Naꝫ cęlestia consideranti: alia ab istis occurrit consideratio. Non enim illi angelici spũs quorum similitudnem iuxta promissum dñi adepturi sunt post hoc seculum, quiqꝫ iusti hoies in eis considerabunt quid fuerint, sed qui sunt. Lectio sexta.

Licet hi in memoria sua habeant qui fuerint: ad laudẽ. s. ⁊ gloriam saluatoris sui. Et insuper ad glorificationem virtutis: quo per dei adiutoriuꝫ fulcti, facti sunt victores diaboli ⁊ sui. Certe siquis in hac mortali carne positus, alicuius grãdi morbo verbi grã, lepra toto corpore ⁊ vermibus scaturiret: ⁊ cũctis eũ intuentibus horridus immane fęteret: si aliquo euẽtu, vtpote, medicorum iuuamine vel respectu dei misericordia mira faciens: integrę sanitati restitutus, fuisset: ⁊ res eis, qui eum prius nouerant, inotuisset: moꝝ qui illum abhominabantur: si charitas in eis superna vigeret, ipsum videre: ipsuꝫ alloqui: in ipso gratiam dei cuperent intueri, mirari, venerari: ipsumqꝫ duplici honore censeri habendum.

De homilia beati Anselmi episcopi.

De origine virginis Marię. Lectio septima.

Quamuis igitur hoc solum de sancta virgine pędicari, quę dei mater est: excedat om

nem altitudinez que post deum dici vel cogitari potest, et altissimum quid habeat etiã hoc ad contemplandum et ruminãdum mens humana que ad dominum anhelat: tamen qm̃ modo venit in cor vt de ea aliquid dicam: primo, parum de eius origine, ac deinceps, siqd tenuitas sensus mei de ipsa qđ dignitati illius existimez nõ aduersari, capere poterit, in medium proferre libet. Adsis igitur domina et non mea que execror: sed tua que p̃cor merita i illis digneris attẽdere, que vereor. Tu quidem nosti mentem meaz in hoc esse: ꝙ me omnino indignum iudico de te loqui, aut aliquid scribere. Tu autem domine mi. Lectio octaua.

SEd quoniaz infinite tibi pietatis oculo super multos mei similes scio te respexisse, aliquo licet dignitati tue non digno mee deuotionis obsequio: velim agere erga te, quatenus ipso cõsuete misericordie tue oculo, quandoq̧ digneris me respicere. Tacitis itaq̧ illis ab initio oĩs creature, vsq̧ ad sanctum sui aduentum, sunt de hac virgine prophetata, sicut tam per eos qui ante legẽ, ꝙ et per eos qui sub lege iusti fuerũt. Illud coniicio apud me, natiuitatem eius, quam quidem ex linea generationis humane non nescio descendisse: magna quedam atq̧ miranda diuinorũz signorum indicia precurrisse. Que tamen illa fuerint, solus ipse sine scrupulo nouit: qui eam antequam nasceretur, in matrem elegit: quod in ea re vt estimo, et non incongrue actum credi potest: quatenus eo maior veneratio fidelium circa eius ortuz existeret. Quo enim alio modo sublimitatem tãte rei altiori secreto celari quisq̧ perpenderet? Nec enim ecclesia dei incõcusse authoritatis ducit ipsam scripturam: que ortum illius ab angelo prenunciatum refert. Tu autem. Lectio nona.

NAm licet beatus Hieronymus iuxta alterius cuiusdam scripture materiam, quã in adolescentia sua legisse: et cuius authorem se fatetur ignorare, eam refecerit, dicit tamen nõ eo pacto se scripsisse quod scripsit, vt aliquam descripte rei certitudinez ecclesijs vellet inserre, sz hoc solo vt rogantibus amicis similem morem gereret. Unde quemadmodum dixi, scriptuz illud in authoritatem ecclesia suscipere noluit, videlicet indecens esse reputans de beata matre dei, quid dubitabile in laudem eius recitari, cuz ea que incunctanter de illa vera existunt, tanta laudis materia sint referta, vt quicunq̧ in laudando eã morari desiderat, necesse sit vt facultas eius, magnitudini rei et veritati succumbat. Sicut enim sola pre cũctis meriti singularis enituit: ita quicquid eam attinet speciali quadam veritatis firmitate dignum est enitere. Tu autem domine miserere.

¶ Officium nouum visitationis beate virginis: quod instituit Sixtus quartus: et etiam dedit indulgentiam plenariaz perpetuis temporibus visitantibus in hoc festo ecclesiam sancte Marie de populo de Roma: vbi habitant veri et legitimi filij ordinis eremitaruz sancti Augustini: quã ecclesiam a fundamentis edificauit. Ad vesperas ãne laudũ. Psal. de beata virgine. Capitulum.

EGo quasi terebinthus extẽdi ramos meos: et rami mei honoris, et gratie: ego quasi vitis fructificaui suauitatez odoris: et flores mei fructus honoris et honestatis. Hymn⁹. Aue maris stella. 77. ℣. Specie tua: et pulchritudine tua. ℟. Intende, prospere p̃cede et regna. Ad magr̃ ãña. Hodie Joannes spiritu scõ repletus: dñm quem verbis laudare nõ potuit: corporis obsequio recognouit: beata Elisabeth quam mater dñi visitauit: vt Joannes in vtero suo spiritum sanctificationis accipiẽs, p̃cursoris officiũ ichoaret. Oro.

DEus cuius vnigenitus vtero adhuc virginis clausus, Joannẽ baptistã maria salutãte spiritu sancto priusꝙ nasceretur impleuit: da ecclesie tue: vt quos spirituali regeneratione concepit: purificatos tibi filios pariat adoptionis. Per eundẽ dominuz. In vnitate eiusdẽ. vel.

OMnipotens sempiterne deus: qui mysterium incarnationis filij tui, ab angelo nunciatũ, in visitatione beate Marie, per exultationem Joannis in vtero: et exclamationem matris eius Elisabeth amplius manifestare dignatus es: concede propitius: vt assidua visitatione tua cõsolemur: et a cunctis periculis eruamur. Per eundem dominum nostrũ Jesuz.

Ad matu. inuita. Hodie beatus Joannes vtero parentis inclusus: Christi euangelizauit aduentum. Uenite adoremus dominum. Psalmus. Uenite. Hymnus. Quẽ terra põtus ethera. 77. In .j. noctur. ãña. Repletus spiritu sancto Joãnes, nondũ seipsum sentiẽs: virginis matris presensit aduentum. ps. Domine dominus noster. 68. cum reliquis psalmis de beata virgine. Añ. Adueniente que christum gestabat in vtero, Joãnes exiliens in occursum eius gestiuit erumpere. ps. Celi enar. 68. Aña. In ipso salutationis occursu infans in vtero virtutem venientis expertus, gaudio et exultatione repletur. ps. Dñi est terra. 68. ℣. Specie tua et pulchritudine tua.

Sermo de virgine gloriosa. Lcõ. j.

HOdierne festiuitatis ratio atq̧ causa dilectissimi deuotionẽ vestraz latere nõ põt. Quippe quã euãgelicus sermo singulis vertẽtibus ãnis tã luculẽter apteq̧ p̃cẽset: vt ignorare fas nõ sit, qđ toties fuerit in oĩum aurib⁹ claris ecclesie vocib⁹ repetitũ. Uerũz qm̃ res diuinis mysterijs plena est: et mitis ac magnis fecũda sacramẽtis: audebo eqdẽ de diuina largitate cõfisus aliquid loqui: vt qđ pro fidei pietate factum esse credidistis: eterno dei consilio nõ ab re sic fuisse faciendum admiremini: et in cõmuni gaudio tanto fit huius diei pietas religiosior: quanto amplius fuerit singulis solennitas intellecta. ℟. Ut audiuit Elisabeth salutationem Marie, exultauit infans in vtero eius.

eius. Et audiēs verba domini per ōs virginis pertonantis, in occursum eius gestiuit erumpere. ℣. Uadam ꝛ videbo visionem hanc magnā, quare rubus non comburatur ꝛ ardeat. Et audiens verba domini per os. Lectio secunda.

Unigenitus igitur dei filius quam primum in vtero intemerate virginis: mortalitatis nostre dignatus est inire consortium: renouationis humane cepit sacramenta contexere. Nā licet intra maternorum viscerum lateret angustias: potentiam tamen quam habet cum patre cōmunem: neqꝫ assumpte carnis infirmitas: neqꝫ parentis vteri potuit arctitudo ꝯstringere: quin salutis nostre iam tunc fundamenta disponens, clausum quoqꝫ parentis vtero: materna Joannem visitatione delegit: qui sui aduentus factus precursor, ꝛ precō noui testamenti populū antecederet: atqꝫ vt tanq̄ strenuus dux exercitus domini, aduersus visibiles ꝛ inuisibiles hostes christianitatis vexilla deferret intrepidus: intra viscera adhuc parentis inclusum: armis hunc inhunc insuperabilibus insigniuit. ℟. In ipso salutationis occursu infans in vtero gaudio ꝛ exultatione repletur: ꝛ Elisabeth voce magna clamauit. Unde hoc mihi vt veniat mater domini mei ad me? ℣. Tu gloria Hierusalem: tu letitia Israel: tu honorificentia populi nostri. Unde hoc. Lcō. iii.

Decebat enim illum: qui primus omniū in clientelam Christi addictus est: ꝛ tam noua tamqꝫ insolita ratione insertus: corpus eius cunctis mortalibus nō modo sanctitate: verumetiam officio ac dignitate prestaret, vt ex eo iam tempore credamus eum singularem illam prerogatiuam consecutum: qua non cuiuslibet: sed dei atqꝫ hominis testimonio oībus meruit hoībus anteferri. Christo ipso dicēte: Inter natos mulierū non surrexit maior Joanne baptista. ℟. Unde hoc mihi vt veniat mater dn̄i mei ad me? Que dū verbo salutat, virtute sanctificat. ℣. Que est ista que ascendit quasi aurora consurgens: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorum acies ordinata? Que dum verbo salutat, virtute. In. ii. noct. añā. Ut salutantis vox salutate pulsauit auditum: spiritus latens ventris interiora penetrauit. Psalmus. Eructauit. 69. Añā. Reclusus ventre miles cognouit regem suum: ꝛ in vtero parentis exiliens, domini prophetauit aduentum. Psalmus. Deus noster refugium. 70. Antiphona. Quia verbis salutantem se resalutare non potuit: spiritu exultante recognouit. Psalmus. Fundamenta. 77. ℣. Adiuuabit eam deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius nō commouebitur. Lectio quarta.

Hec autem hec sunt visitante Maria Elisabeth. Nā i ipso salutationis occursu, quēadmodum euangelica patefecit historia: infans in vtero virtutem venientis expertus: gaudio ꝛ exultatione repletur. Magnum sane stupendumqꝫ miraculum: ꝛ quod omnia ferme nostre salutis sacramenta complectitur. Ergo huic apostolica sedes non ab re festa celebranda cōstituit: vt vno eodemqꝫ religionis officio: tametsi ratione diuersa visitantis ꝛ visitate: ac vtriusqꝫ pignoribus, digni hodie a fidelibus deferantur honores. ℟. Felix Marie vox, Que dū corporis tetigit aures: intus spiritum sanctificationis immisit. ℣. Sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis. Que dum corporis tetigit. Lectio quinta.

Uerum imminente tunc in ecclesia dei magna q̄dam scissura: q̄ Christi mēbra varijs sub pontificibus: ꝛ lōgo q̄dem tp̄e vehementer afflixit: non ab oībus vniuersim suscepta festiuitas est: nec potuit in ecclesiaꝝ notitiā singuloꝝ tā sancta atqꝫ salubris institutio peruenire: neqꝫ officiū fuit psallenduꝫ in ecclesijs ordinatum: q̄d vt par erat tante festiuitatis mysteria rōnibus cōgruis: ꝛ verbis sufficientibus explicaret. Quas ob res Sixtus huius nois quartus, romanus pōtifex: cui ea vel maxime deuotio cordi est: inuiolate virginis festa sacris ꝯdecorare muneribus: pietateqꝫ fidelium ad ea celebranda indulgentiarū elargitione prouocare, ad exornandam festiuitatē istā pietate religionis accensus, sedulo conuertit affectū. ℟. Auditus matre Joannes audiuit ꝛ vidit. Et quem verbis salutare non potuit, ꝓphetico gaudio recognouit. ℣. Insinuauit illi grā, que natura nequiuit attingere. Et quem. Lcō. vi.

Cogitauit nāqꝫ quēadmodū ecclesia Christi que sibi regēda credita est: ꝛ cuius typū gerebat Elisabeth: spiritu secūdata diuino, vtero suo fideles oēs celo paritura ꝯcipiat. Quā (proh dolor) i presentia publicus ac ipijssimus hostis rabie imoderata desęuiens, Chr̄o prorsus auertere nititur: vel si auertere nequeat, extinctis in vtero fetibus eius, aut abortis ferro: atqꝫ igne populatā contendit delere de terra. Is enim tanq̄ vrsus insidians factus est ille, ac velut aper de sylua infidelitatis exiliens, vineam domini exterminare molitur. ℟. Reclusus ventre miles cognouit regem suum. Et in vtero parentis exiliens, domini euangelizauit aduentum. ℣. Uix eniꝫ erat illi spiritus vite, ꝛ iam inerat spiritus gratie. Et in vte. In. iii. noct. añā. Elisabet autem repleta spiritu sancto, miraculū sentiēs: mysteriuꝫ recognoscēs, magna voce exclamauit. Ps. Cantate. 70. Añ. Benedicta tu inter mulieres: ꝛ benedictus fructus ventris tui. Ps. Dn̄s regnauit. 71. Añ. Sub vmbra illius quem desiderabam sedi: ꝛ fructus eius dulcis gutturi meo. Ps. Cantate dn̄o. 71. ℣. Elegit eam deus. Alie tres lectiones legūtur de homil. sci Ambrosij epi scilicet Morale est oib᷑. super euāgeliū s̄m Lucam. Exurgens Maria. Require sexta feria tertie dominice de aduentu. fol. 93. vel in alio festo visitationis folio. 318. ℟. Duplici miraculo licet honore diuerso prophetant matres spiritu paruulorum. Et alter gratiā infudit in alteꝝ: alter ifusam ab altero recognouit. ℣. Ex ore infantium ꝛ lactentium perfecisti laudeꝫ propter inimicos tuos. Ex ore. ℟. Uetери sub lege ordinem suum non potuit seruare natura. Quoniam per nouaꝫ diuinitatis gratiā nouū saluti hominum mysteriuꝫ parabatur. ℣. Ultra

legem nascentium Baptista domini natiuitatez suam gaudio et exultatione preuenit. Quoniā p nouam diuinitatis. ℟. Beatam me dicent omnes generatiões. Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum nomen eius. ℣. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eũ. Quia fecit. Ad laudes et per horas antiphona.

O Et vox marię Elisabeth pul...it auditum: vltra legem nascentium Baptista domini natiuitatem suā gaudio et exultatione puenit. Ps. Dñs regnauit decorē. s. cū reli. Ani. Natiuitatez suam prophetando preuenit: pñsentia domini sanctificatus anteq̄ natus. An. Nondū senserat spiritus vitę: et loquēte maria datus est illi spūs gratię. An. Insinuauit illi gratia, quę natura nequit attingere: et latentem in vtero regem: parentis euangelizauit eloquio. Ana. Ex secreto materno:um viscerū duo paruuli totius mundi gaudia futura preludunt. Capitulu z vt supra. Hym. O gloriosa. Ad benedictus aña. Surge, propera amica mea: columba mea: formosa mea et veni: sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis: quę dum aures mei corporis tetigit, latēti intra viscera puero spiritū sanctificationis infudit. Oratio vt supra. Ad tertiam capitulum. Ego quasi Therebin. vt&. in vespis. Ad. vj. cap.

Eccl. 24. c. In me gratia omnis vię et veritatis: in me omnis spes vitę et virtutis: transite ad me omnes: qui concupiscitis me: et a generationibus meis adimplemini. Ad nonam capitulum.

S Piritus enim meus super mel dulcis: et hereditas mea super mel et fauum: memoriā mea in generatione seculorum. In secundis vesperis antiphonę laudū, et psalmi atq; hymnus de beata virgine. Ad magnificat antiphona.

Beata sterilis: quę precursorez domini senio ingrauescente cõcepit: beatior virgo, quę deuz atq; hominem genuit: vtraq; mira cultum sentit, mysterium recognoscit: sed Elisabeth suum vertit in preconia visitantis: maria vtrunque refert in gloriam conditoris. Oratio. Deus cuius vnige.

PRO SECVNDA DIE.

Vinea autem dñi ipsa inquā ecclesia est: quam (propheta testante, superno filio dei homine facto: altissimi dextera complantauit. Hanc igitur diro atq; cruento ore quoad potest illa fera depascitur: nec cessat in dies plurimorum cęde filiorum quasi nouis eam vulneribus sauciare. Cui vna sola via salutis reliqua est: vnicumq; remedium vitę: si videlicet ad hanc reuisendaz calcatis mortibus: qui rabido furore tumentes i nomini christiano infesti sunt: Maria vel iam enixa dominuz, patrocinium nobis prebitura descenderit. Tu autem. Lectio secunda. L. j.

S I enim vox salutationis sue in aures ecclesię personuerit: exultabunt profecto proles in vtero eius: et expiatę peccatis prę gaudio salientis, in occursum domini etiam obituri sub hostibus mortem, vltro enitentur erumpere. Mater vero ipsa toto orbe terrarum longe lateq; diffusa, spiritu sancto repleta: pro filiorum fide atque cõstantia in laudes domini sacrata ora resoluet: sciens qm̄ Christi militibus ipsum vinci vincere est: et cum videntur succumbere: tunc maxime gloriosos reportant de hoste triumphos. Hęc itaq; Sixtus pontifex maximus sedulo animaduertens: omnium beatę virginis festiuitatū hāc vnam merito pręcipuam existimauit: quę pro ratione mysterij et significatione sacramenti: ad implorandum eius auxilium imminentibus ecclesię necessitatibus pre alijs conueniret. Tu autem domine miserere nobis. Lectio tertia.

Q Uamobrem pie ac religiose de communi filiorum salute solicitus: auctoritate apostolica vniuersis eam ecclesijs statuit inserendaz: et omnibus qui illam cum deuotione suscipient, et quotānis christiana pietate celebrauerint atq; coluerint: si tamen primum lachrymis atque penitentia salutari errata diluerint: de illius misericordia et largitate confisus: cuius vices in terris gerit: singulis interessentibus vtrisq; vesperis matutinisq; et missę diei solenni: pro singulis predictarum horarum quinq; annos et totidem quadragenas: centum vero dies pro vnaquaq; reliquarum horarum de vera indulgentia peccatorum remissione concessit. Et ne octauę fructu spiritualis commercij fraudarentur: dimidium earum indulgentiarum quas in die concesserat: in singulis etiam octauarum diebus: vberioris gratię largitate distribuit. Tu autē. Lectio quarta.

P Ostro preterea eundem esse nō arbitror in hac festiuitate quatuor singulares personas: nā tres videlicet: duas suo vtranq; cuz pignore vna sub celebritate venerari: et quamuis inter eas diuersa ratio fuerit: variaq; proportione pro diuersitate mensurę gratiarum atq; virtutum: iura quoq; in eis variantur honorum: in eis tamē omne decus ecclesię: ornamentum omne: ac velut in summa vniuersum specimen sanctitatis inspicitur. Quippe hic salua torez et primitię saluandorum: et in his quidem si puritatem innocentum queris: habeto Ioannem: si candorem virgineū mater domini adest: si deniq; iuuat mansuetudinem, continentiam atq; modestiam conspectari, Elisabeth respice: in qua patriarcharum quoq; pietas et religio commendatur. Uis postremo prophetarum spiritum cernere: et admirari lumen quo diuinarum abdita rerum: et ipsi pertingere: et nobis patefacere potuerūt: Ioānes aiaduertito etiā in vtero pphetātē: cui neq; aplici ordinis decus: neq; euangelistaꝝ gloria defuit. Cõfessorꝝ almus et annūciator futurꝰ veritatis: ima culatā vitā ipsissimi regis sęuo mucrone finiturꝰ. L. v.

Q Uid plura? Sane hic noui ac veteris testamēti sacramēta (si pscrutari libet) cū maxime liceat: inuenire pfacile ē. Nā et vmbrā illius et veritatē istius: vt amboꝝ vtriq; lineis vna existēs festiuitas ista cõplectiī. Merito igit pstatus pōtifex Sixtus ab omnibus eā ecclesijs censuit celebrandā: cunctorumq; fidelium votis recolendam esse cõstituit: qñquidem in hac vna tanquam

quam in omnium christianorum celebritatum ori gine: licet aliarum omnium vel initia cõtemplari. Age igitur ⁊ euangelice narrationis historiã prosequentes tante festiuitatis mysteria atque sacramenta differamus: vt hos dies quos nobis letissimos ac iucundissimos reddit ipsa celebritas: in tantarum contemplatione virtutum deuotius transigamus. Quid enim christianis hominibus dignius: qd suauius: quid deniq̃ salubrius? Sed ⁊ nobis dilectissimi qui in sortem domini segregati altari deseruimus, quid sanctius esse potest: q̃ in diuinis versari laudibus: ⁊ redẽptionis nostre inchoata mysteria toto mentis ardore venerari? Tu autem domine miserere. Lectio sexta.

Verum enimuero ad hec attingẽda: nemo nisi Maria opem ferente peruenit. Quippe ad sacrum diuinitatis arcanum: siue per fidem quãdiu peregrinamur a domino: siue per speciem quãdo peregrinatione consummata tandem reduces in patriam veniemus: nusq̃ nobis nisi per Mariam aditus patet. Quando igitur tota ratio atq̃ causa festiuitatis huius ab eius ineffabili salutatione proficiscitur: Mariam inuocãtes in humilitate fundati ⁊ radicati: ab ipsa ⁊ a salutante angelo dicendi principium faciamus. Tu aũt.

De homilia sancti Ambrosij epi. Lectio. vij.

Vidicistis virgines pudorem Marie: discite humilitatem. Venit propinqua ad proximam: iunior ad seniorem: nec solum venit, sed etiam prior salutauit. Decet enim vt quanto castior virgo, tanto humilior sit: nouerit deferre senioribus: sit magistra humilitatis: in qua est professio castitatis. Est ⁊ causa pietatis: est etiam et norma doctrine. Tu autem dñe. Lectio octaua.

Contuendum est enim: q̃ superior venit ad inferiorem: vt inferior adiuuetur: Maria ad Elisabeth: Christus ad Joãnem. Deniq̃ etiã postea vt sanctificaret baptismum Joannis: dñs venit ad baptismum. Cito quoq̃ aduentus Marie: ⁊ presentie dominice beneficia declarantur: Simul autem vt audiuit salutationẽ Marie Elisabeth: exultauit infans in vtero eius: ⁊ repleta est spiritu sancto. Tu autem dñe. Lectio nona.

Vide distinctionem singulorumq̃ verborũ ꝓprietates. Vocẽ prior audiuit Elisabeth: sed Joãnes prior gratiã sensit. Illa nature ordine audiuit: iste exultauit rõne mysterij. Illa Marie: iste dñi sensit aduentũ. Femina mulieri: ⁊ pignus pignori. Iste gratiã loquunt: illi intus operant: pietatisq̃ mysteriũ maternis adoriũtur ꝓfectib⁹: duplicíq̃ miraculo ꝓphetãt mr̃es spũ paruuloꝝ.

PRO TERTIA DIE.

Igitur celestis ille paranymphus Gabriel qui e toto celorũ exercitu pro sui nominis atq̃ virtutis prerogatiua electus est: qui diuine incarnationis sacramẽta per oẽs temporum vices sub vtroq̃ testamẽto reuelaret: ille inquã fortissimus angeloꝝ ⁊ archãgelorũ vertex: ⁊ vniuerse militie celestis: vel ex hoc munere facile princeps: cũ ad virginẽ destinatus: legationis paterne officio fungeretur: oraculũ cernens mentẽ virginis superare: ad humiliora sermonem declinans: fidẽ dictoꝝ studuit ex sensib⁹ suadere. L. ij.

Potuit enim meminisse Sare: potuit ille vel Rebecce: vel deniq̃ Rachelis: aut postremo Anne illius: que lachrymis sterilitate superata: offerendũ dño genuit Samuelẽ. Verũ hec antiqua admodum erant: ⁊ que nisi mens credat: ratio non demonstrat. Que enim adsunt ⁊ quorũ perfacile periculum facere in nostra est potestate constitutum: vehementius monent: ⁊ quoniam negare nequeũt: facillime prĩt astruere q̃ alijs potioribus fidẽ: ⁊ mẽtẽ firmiter stabilire credẽtium.

Ea propter ad roborandũ credẽ Lcõ. iij. tis fidẽ: angelus Elisabeth ꝯcepisse denunciat: cui tñ nature vitiũ ⁊ intẽpesta etas spem proles procreandoꝝ ademerat filioꝝ: ⁊ vtrũq̃ impedimentũ angelus igerit: q̃ senio videlicet ꝯfecta eẽt ⁊ sterilis haberet: vt alterũ ex altero ostẽdat difficilius. Et nõ exigua hec: sȝ vberi munerũ coaceruata ꝯgestu: diuina beneficia psuadeat. Lcõ. iiij.

Audiens autẽ Maria cognatã grauidã: leta qdem pro voto: sȝ multo letior pro miraculo: ꝯtinuo de illius obsequo cogitauit. Subijt enim mentẽ eius cognate anus arescẽtibus pro etate mẽbris exhausta virtus: subiere lãguores crebri: quos vteri onus solet afferre ꝑgnantibus: ⁊ quã quã vegeto calentiq̃ aĩo esset: vt proprij corporis morbos fouere vtcunq̃ posset: qm̃ tamen in fluctibus aliene manus semper remigium queritur ⁊ optatur: pietatis debitum censuit: leuamina consolationis ꝑgnantia exhibere cognate. Lcõ. v.

Cumq̃ ferueret in ea grã dei: flagraret charitas: ⁊ obsequẽdi auiditas emineret: ad ꝓpinquam proximã: ad anum iuuencula: ad ventris onere ꝑgrauatam: que nulla sensit fastidia ventris: cum festinatione perrexit. Sed secretiore virtute ab eo citato ferebat cursu: quẽ ventris armario deferebat. Festinabat quippe dñs in vtero cõstitutum sanctificare Joannem, repleret q̃ spiritu sancto: vt a ventre parentis exorsus: precursoris officium inchoaret: atq̃ vt in hoc Maria officiũ exhiberet: ⁊ plene deo foras odorẽ videretur spirare celestẽ: virtutemq̃ simul cum voce depromere: ad proximam cum festinatione cõscendit: vt dexteram contingere dextera: ⁊ viuas possent sibi mutuo edere ⁊ reddere voces. Lectio sexta.

Hinc vero Mariam neque asperitas montium: neq̃ itineris longiusculi discrimina retardare ab instituto potuerũt. Quippe agebat spũ scõ: ⁊ qm̃ indefessi amoris igne succẽsa ad cor altũ accedẽs, humane vite ꝯsuetudinẽ videbat excedere: nimirũ si corpore spũm ꝯsequẽte facile cõcaua valliũ ⁊ mõtiũ iuga abruptaq̃ trãscẽderit.

De homilia sci Ambrosij episcopi. Lectio. vij.

Exultauit isans, mr̃ repleta est. Nõ prius mr̃ repleta q̃ filius, sȝ cũ fili⁹ esset repletus spũ scõ: repleuit ⁊ mr̃em. Exultauit Joãnes: exultauit ⁊ marie spũs. Exultãte Joãne, replet Elisabeth: Mariã tñ nõ repleri spũ: sȝ spũm ei⁹ exultare cognouimus. Incõprehẽsibilis enim incõprehẽsibiliter

operatur in matre: ⁊ illa post conceptum repletur: ista ante conceptum. Tu autẽ. **Lectio. viii.**

BEnedicta tu inter mulieres, ⁊ bñdictus fructus vẽtris tui. Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me? Nouit sermonẽ suum spũs scũs: nec vnq̃ obliuiscitur ꝓphetia nõ solũ rerũ cõpleri miraculis: sed ẽt ꝓprietate verborum. Quis est vẽtris iste fructus nisi ille de quo dictũ est: ecce hereditas dñi filij merces fructus ventris? Hec est hereditas dñi: filij sunt q merces sunt fructus illius qui de Marię ventre processit. **Lectio. ix.**

IPse fructus vẽtris est flos radicis: de quo bene prophetauit Esaias dicens. Exiet virga de radice Iesse: ⁊ flos de radice eius ascendet. Radix enim est familia iudęorũ: virga Maria: flos Marię Chr̃s: qui veluti bonę arboris fruct⁹ pro nr̃ę v̇tutis ꝓcessu nũc floret: nũc fructificat in nobis: nũc rediuiua corꝑis resurrectiõe reparat.

PRO QVARTA DIE.

VAdit ergo Hierusalez: petit **Lcõ. j.** Zacharię domũ: subito cognatã quęrit: ac licet more maiorũ potiores ab inferioribus salutari deberent: nihilominus mater ipsa dei: puri hominis matrem ac subinde ancillam domina humilitate ꝑueniens in dño salutauit. At vero vt salutãtis vox salutatę pulsauit auditũ: res dictu mirabilis: mirabilis item cogitatu: spiritualis virtus in cor audientis illapsa est. Ille q̃dẽ ignis qui pauloante a summa cęli arce demissus p os Gabrielis aurem virginis penetrauerat: rursus virginis ore Elisabeth ꝑcordijs infundit: atq; ad paruulũ vsq; perueniẽs: matrẽ ac soboiẽ amore aduenictis accẽdit. Tũc aũt repletus est spũ scõ Ioãnes. Non enim fuerat ante replet⁹: non emũdatus a labe: q̃ oẽs filios adę vna eadẽ lege tenet obnoxios: donec assisteret, q̃ Chr̃m gerebat in vtero. **Lcõ. ij.**

NEc mora q̃dẽ mutuaduentus Marię ⁊ dñi ꝑsentię mysteria reserant. Naz cũ vox salutãtis insonuit: exultauit infans in vtero salutatę. Siq̃dem salutãtis v̓ba prior Elisabeth audiuit: sz grę̃ munus exhausit prior ipse Ioãnes. Precessit illa ordine tẽporis: ordine ꝑfectionis iste ꝑuenit: q̃m illa Marię tantũ: iste aũt ⁊ matris ⁊ filij sensit aduentũ. Ad cuius ergo parẽte propheta intuetur: sublimiusq; audit, propheratumq; mirabili⁹ cõsalutat. Uerum quoniam verbis refundere nequit: saltat in vtero: (⁊ quod maximum est) exultat in gaudio. Quis (quęso) nouit vnquaz tripudium natiuitate antiquis? Nempe insinuauit illi tunc gratia: quę naturę ignota erant: vt inclusus ventre miles: dominũ ac regez suum non oculos corporis: sed spiritu recognosceret. **Lectio. iij.**

AUdiuit nãq; verba domini per os virginis pertonantis: ⁊ in vtero matris exiliens: in occursum eius gestiuit erũpere. Elisabeth aũt mulier q̃dem vetula: sed mater noua, spiritu sancto repleta est. Etenim de plenitudine filij in parentẽ plenitudo manauit: donaq; cęlestia intra cordis arcanum continere non valens: spiritu feruentissimo magnam erupit in vocez. Benedicta tu inter mulieres, ⁊ benedictus fructus ventris tui. Eãdem enim voce Maria ab Elisabeth atq; ab angelo benedicitur: vt angelis simul ⁊ hoĩbus venerãda monstretur. Et vere sola inter mulieres benedicta perhibetur: quę oĩbus sub maledicto natis ac nascituris benedictionem atq; salutem erat viris ac mulieribus paritura. **Lectio. iiij.**

NUlla enim pura creatura tãtę particeps gratię fuit vel futura est: quãdoquidem cęteris per partes: sed huic vni tota sese infudit gratię plenitudo. Cui enim aliquando non iam hõminum dixerim: sed etiam angelorũ dictum legimus: Aue, gratia plena, dominus tecum? Et rursum: spiritus sanctus superueniet in te: ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi? Nempe cõditor cęli terręq; hanc solam elegit: quam in terris iure posset appellare parentem. Huic se subditum pręstitit filius: coniuxq; facta est patris ęterni: cõmunem cum eo habens vnicum natum. Nam quẽ genuit ille in ęternitate sine matre: in tp̃e sine patre concepit. Mater ergo dei est genitrix verbi: vtero illum gestans: qui vniuersa palmo complectitur. Et alię quidem mulieres filios gignunt peccato infectos: irę obnoxios: huic autez dicitur: ⁊ benedictus fructus ventris tui: quoniam sine ardore concupiscentię genitus: absq; labe conceptus: inuiolato claustri pudore nasciturus erat. **Lcõ. v.**

POrro aliarum mulierum soboles cum suscepto semine generentur: maribus tribuũtur: iste solus fructus materni ventris dici merito potuit: quem sine semine de spiritu sancto mater sola virgoq; cõcepit. Hic inquam fructus iste est: in quo gentibus omnibus longe antea fuerat repromissa benedictio: ⁊ de quo ꝓpheta in psalmo ploquitur. Ecce hereditas domini: filij merces fructus ventris. Hunc ergo fructum nondum tamẽ excisum ab arbore: priusquam legeretur e virga quę de radice Iesse pręclaraz traxit originẽ: Elisabeth spiritu erudiente recognouit: atq; ait. Unde hoc mihi, vt veniat mater domini mei ad me? Non enim ignorabat operationem esse spiritus sancti, q̃ eam mater domini visitaret. **Lcõ. vj.**

VErum hoc non sui meriti sed diuini muneris esse cognoscens: vnde inquit hoc mihi: hoc est: qua iustitia: quibus meritis? Miraculum sentio: mysterium recognosco: sacrarium trinitatis aduenit: templum sancti spiritus adest: pręsto est spectaculum angelorũ: spes vnica mundi refulget, cuius me incredibiliter ꝯsolatur aspectus: obtutus recreat: verba reficiunt. Ille enim quem vtero gestat: per os eius manum virtutis immisit ⁊ tetigit me: venterq; meus intremuit ad tactum illius. Nam vt facta est vox salutationis eius in auribus meis, exultauit in gaudio infans in vtero meo. Tu autem domine miserere nobis.

De homilia sci Ambrosij epi. Lectio septima.

ET vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me? Nõ enĩ quasi ignorans dicit. Scit eniz esse sancti spũs gratiam ⁊ ꝑparationẽ: vt mater ꝓphetę, a ure dñi, ad ꝑfectũ sui pignoris salutẽ. Sed quasi non humani hoc meriti: sed diuinę grę̃

munus

munꝰ esse cognoscat: ita dicit. Vñ hoc mihi: hoc est, quantũ bonũ mihi accidit: vt mater dñi mei veniat ad me? Nõ cognosco meũ. Unde hoc mihi? Qua iustitia: qbꝰ factis: ꝑ qbꝰ meritis? L. viii.

Non vsitata hec officia feminaꝝ sunt: vt veniat mater dñi mei ad me. Miraculũ sentio: cognosco mysteriũ: mater dñi vbo feta, deo plena est. Ecce enim vt facta est vox salutationis tue in aurib' meis: exultauit in gaudio infans in vtero meo: ⁊ beata q̃ credidisti. Uides nõ dubitasse Mariã s; credidisse: ⁊ iõ fructũ fidei ꝯsecutã? Beata inquit que credidisti: sed ⁊ vos beati: qui auditis ⁊ creditis. Quecũq; eñi crediderit aĩa, ⁊ ꝯcipit, ⁊ generat dei verbũ, ⁊ opa eius agnoscit.

Sit in singulis Marie aĩa vt magnificet dñz. L. ix. Sit ĩ singulis spũs Marie vt exultet in deo. Si ꝫm carnẽ vna mater est chri: ꝫ fidẽ tñ oium fructus est Chrs. Omnis enim aĩa accipit dei verbum si tñ immaculata ⁊ immunis a vitijs, intemerato castimoniã pudore custodiat.

¶ Pro quinta die fit de octaua apostoloꝝ Petri ⁊ Pauli. Require in loco suo. folio. 320.

PRO SEXTA DIE.

Quid eniz est hoc miraculi fratres? Que tãta nouitas gaudioꝝ? Nemo in hoc mũdo nascit ridẽs. Nemo lumẽ vite nisi cũ lachrymis auspicat, ⁊ q̃si maloꝝ ꝑmitias lachrymis degustamꝰ. Leõ. i. Inter ipsa quoq; cunabula nascẽtis ĩfantie: ⁊ in ipso vite vestibulo: qd q̃so nobis de mundo nisi fletꝰ occurrit? Et tñ Baptista dñi vltra leges nascentiũ: natiuitatem suã, gaudio ⁊ exultatione preuenit. Quis vidit vnq̃ talez: aut quis audiuit huic similem? Sed hic ordinem suum veteri sub lege nõ potuit natura seruare: quoniam per nouã diuinitatis gratiam, nouum saluti omnium mysterium parabatur. Tu autem. Lectio secunda.

Quamobrem refellenda prorsus eoꝝ sententia est, qui exultationem hanc infantis in vtero talem arbitrati sunt: qualem non in paruulis modo: verumetiam in pecoribus euenire sepe videmus: que neq; ex fide: neq; ex religiõe: aut quauis rationabili ꝯditione proficiscit. Ad quem sensũ detorquere contendunt: ꝙ Elisabeth non inquit exultauit in fide vel religiõe: sed exultauit infans in vtero meo. Uerum sensus iste, totũ pene detrahit quicquid dignitatis atq; admirationis habet diuini operis magnitudo: cum tñ exultationẽ istã inusitatã fuisse ac nouã ⁊ admirabilẽ nemo nõ videat: q̃ñ quidẽ in vtero facta est: ⁊ in eiꝰ aduẽtu q̃ oium saluatorẽ fuerat paritura. Lectio tertia.

Quocirca veram exultationẽ fuisse: ⁊ tanq̃ matri dñi redditã resalutationẽ pcul dubio fatendũ est. Sed an facta fuerit diuinitus in infantem: vel humanitus ab infante: maximo illo ac prope diuino viro Augustino diffinire non placuit: tametsi vtrunq; possibile ⁊ inter diuina miracula censeat computandum. At vero q̃m ꝑ temporũ incrementa pleraq; nobis ecclesie auctoritate patuerũt: quoꝝ veritas nõ satis fuerat superioribus temporibus explorata: iam nunc in cũctãter vtrũq; teneamus: ⁊ quod ille puer diuinitus motus sit: ⁊ ꝙ ipse diuinũ in se motũ fuerit etiam humanitus cõsecutus. Aperuit eñi illi dñs aurẽ vt pphẽta ingt: ⁊ ipse nõ ꝯtradixit: retrorsũ nõ abijt: qn vẽtris sub tentorio licet occlusus: credendo: ⁊ ꝯfitendo: nõ vbo: sed re: in vtero vginis Chrm recumbẽtem dñm recognouit. Leõ. iiii.

Hic si ratio queritur: nihil est admirabile: si exẽplũ poscit: nihil est singulare. Fateamur deũ q de nihilo ꝯdidit hominẽ accelerare potuisse rõnis ⁊ volũtatis vsum in hoie: vt prius deo q̃ sibi viuens: vel ad breuissimã temporis morulam cognoscere crederet, ⁊ ꝯfiteri dñm posset ex ventre. Atq; vt Gabrielis archãgeli ad Mariam loquẽtis exemplũ imitemur: qui credẽtis fidem ꝑcunctis attestatione miraculi confirmauit. Nos quoq; huiꝰ miraculi fidẽ ex alijs miraculis astruamus. Et primũ qdẽ meminisse iuuat, nihil minus habere miraculi, si homo iam vita defunctus, rursum vite restituat humane: q̃ si vsu accelerato rationis: ante diuinũ spũm ceperit: q̃ editus vtero vitales hauserit auras. Et tñ illud Helisei ossa suo fecere ꝯtactu: vt sacra libri regũ historia refert.

Quis ergo nõ videat multo amplius hoc pientiã facere potuisse marie: q̃ verbo feta: deo plena: virtutẽ in voce latentis diuinitatis obduxit? Leõ. v. Porro, si vt meminit Lucas, virtute a Chro pdeũte oẽs sanabant egroti: atq; in feminã illã que duodecim annis pfluuiũ sanguinis passa: q̃ñ vestimẽta dñi tetigit, virtꝰ curatiua manauit: nec tñ quẽpiam corpore liberauit: quez nõ multo amplius renouauerit mẽte. Quis iam vertere ĩ dubiũ audeat: an ea ipsa Chri vtus vsũ rationis ⁊ voluntatis in homine accelerare potuerit: eumq; sanctificare: tametsi sanctificans ⁊ sanctificatus maternis vteris clauderent? Nisi fortasse qs taz desipiat: vt Christi virtutẽ qua miraculis fulsit: talẽ fuisse arbitret, que vel maternis posset coerceri viscribꝰ: vel pfectu etatis roboris ac virium incrementa suscipere. Lectio. vi.

Denique Paulus aplus nõdum vite mortalis ꝯsummato decursu: cũ adhuc in stadio curreret: in agone certaret: in celestia rapitur: et paradiso illapsus: q̃uis raptim: vitã nihilominꝰ in apta luce meruit degustare perennẽ: ⁊ dubitamus adhuc si precursor domini electus ab vtero rationalis vite vsum: vel ad momentum antequam nasceretur adeptus est? De homilia sancti Ambrosii episcopi. Lectio septima.

Quecunq; igit talis esse poterit aĩa: magnificat dñm: sicut anima Marie magnificauit dominũ: ⁊ exultauit spiritus eius in deo salutari suo. Magnificat eniz dñs sicut ⁊ alibi legisti: magnificate dñm mecũ. Non ꝙ dño aliqd humana voce possit adiungi: sed quia magnificat in nobis. Imago enim dei Christus est: ⁊ ideo siquid iustũ religiosumq; fecerit aĩa illa: imaginẽ dei ad cuius est similitudinẽ creata magnificat. Et ideo dũ magnificat eaz: magnitudinis eius quadã participatiõe sublimior fit: vt illã imaginẽ splẽdidaz bonoꝝ colore sanctoꝝ, ⁊ q̃daz emulatione virtu-

tis in ſe videatur exprimere. **Lectio octaua.**

MAgnificat aũt anima Marię dñm, ⁊ exultat ſpũs eius in deo: eo ꝙ aia ⁊ ſpiritu, pri filioq́ deuota, vnũ deũ ex quo oia: ⁊ vnuʒ deũ per quem oia pio veneretur affectu. Sequit Maria. Quo pſona melior: eo pphetia plenior. Nec ocioſum videt̃, qđ ⁊ ante Joannẽ Eliſabeth pphetat: ⁊ Maria ante domini generationẽ. **Lectio.ix.**

SErpunt eniʒ iã tentamẽta ſalutis humanę. Nam ſicut peccatũ a mulierib⁹ cępit: ita ⁊ bona a mulieribus inchoantur: vt feminę quoq́ muliebria opa deponẽtes: infirmitati renunciẽt: ⁊ anima quę nõ habet ſexuʒ: vt Maria quę neſcit errorem: religioſo imitetur ſtudio caſtitatem.

PRO SEPTIMA DIE.

PReuenit ſane illũ dñs in benedictionibus dulcedinis: coronãq́ poſuit ſup caput eius: ⁊ maiori prędi- **Lcõ.j.** tus ſpiritu, quã Helias propheta: iſte maximus ⁊ quid em pluſquã ppheta: antequã naſceret̃ effulſit. Naʒ quẽ prophetę omnes ſperauere venturuʒ: iſte ab vtero meruit adorare pſentem. Nondũ corpore ꝯtigerat terram: ⁊ iaʒ mente in cęleſtibuʒ verſabat̃: vt cernere poſſet in vtero, quõd angelos latebat in cęlo. Rurſumq́ in eo tam ſingularis gratia diuinę dignationis emicuit: vt pſentiã dñi, quã ſua nõ potuit, genitricis voce reuelauerit, dicens. Beata quę credidiſti: quoniam perficientur in te quę dicta ſunt tibi a domino. **Lectio ſecunda.**

QRedidiſti inquã: an ẽt ꝯſenſiſti? quo vtiq́ ꝯſenſu labẽti mũdo miſericorditer ſuccurriſti? E verbo tuo regina mundi mater illius qui cõdidit vniuerſa: e ꝟbo tuo nr̃a pẽdebat ſaluʒ, vitaq́ cunctoꝝ in tuo erat arbitrio collocata. At vero vbi dediſti fidẽ: ſuſcepiſti ꝟtutẽ: ⁊ nos dudũ deo emortuos: tu rurſuʒ rediuiuos genuiſti. Tu ergo alma parens nr̃a es. Tu cõmunis oium mater: ⁊ in te ſperantiũ piiſſima nutrix. O vere beata, per quã mũdi ꝯditor curat ĩfirmos: ſanat ęgrotos: lapſos erigit: ⁊ ſtãtib⁹ eternę vitę pmia pollicet̃. **L.iij.**

SEd te quęſo Eliſabeth ac per ſpũm ſanctuʒ qui te ſibi templũ nõ humana ſʒ cęleſti cõſecratione pparauit: vt in vtero tuo expiatuʒ pctõ filiũ donis cęleſtibus pueniret: te obſecro, reſponde mihi: vnde pmiſſa dñi, quę in virgine adimplẽda phibes didiciſti? aut qs tibi tanta terraꝝ intercapedine ſeparatę reuelauit: quę in ſecreto cubili pauloante, vltro citroq́ virgo atq́ angelus ꝯtulerũt? Uenit ad me virgo facie rutilãs: vultu coruſcãs: pulchrior luna: ſole ſplẽdidior: oculi ei⁹ lãpades ignis atq́ flãmaꝝ: ⁊ labia eius vittę purpureę: lingua eius fauus diſtillãs: vox aũt eius omni melle ſuauior. Uenit inquã delitijs affluens: aromatib⁹ fragrãs: innixa ſup dilecto: qui ſuo recũbebat in vtero: ⁊ domũ ingreſſa meã: totã pene vnguentorum ſuoꝝ odore compleuit. **Lectio.iiij.**

HAnc enim vt vidi, altitudinẽ maieſtatis ei⁹ expaui: vt audiui, latitudinem virtutis eius expta ſum: vt tetigi, pfunditatẽ ſuę ſanctitudinis, demirata. Locuta eſt deniq́ mihi: ⁊ dum me verbo ſalutat: virtute ſanctificat. Uox eius verſat̃ foras: ſed ſpũs latens vẽtris interiora rimatur. Ab vtero ſuo infans infantẽ intuet̃ in meo: ⁊ iſte morem dño gerẽs: in illũ e regione totũ cõuertit obtutũ. Conſerũt inuicẽ verba, nõ lingua, ſʒ ſpiritu: ⁊ in ſecreto maternoꝝ viſcerũ, duo hi paruuli, totiuʒ mundi gaudia futura pludunt. Deniq́ ſol ille, cuius potẽtiſſimos radios: neq́ aſſumptę carnis ergaſtulum: neq́ vmbraculũ materni ventris obſtruxit: infantuluʒ diuinitatis luce meo circũfulſit in vtero: vt quãuiʒ lumine mutuato nõ proprio lucifer equidem matutinus illuxerit: non eſt inquã iſte lux: ſed naſciturę lucis pcurſor ⁊ index: donec tota humanitas, toto diuinitatis ſplendore ſuccenſa: ſol nobis oriens, communiſq́ piaculi depellat obſcurum. **Lectio quinta.**

PRima autẽ mihi tũc aurora refulſit, et horridis polo fugiẽtibus vmbris: cęlo rubeſcẽte, diẽ vtrũq́ a nocte diſtinxi. Tunc quoq́ mihi audita vox eſt, quaſi ſibil⁹ prodijt ex vtero meo. En poſt parietem virginalis vteri cęli terręq́ cõditor latitat: p feneſtras ſenſuũ reſpicit: p cancellos mentis proſpectat. Ergo intuere ſedulo: virginẽ animaduerte. Aperi ⁊ lege: nã liber eſt vitę. Proſpicenam ſpeculum ſine macula eſt dei maieſtatis: imagoq́ bonitatis illius. Cũq́ intẽta reſpicerẽ: en ſubito mens mutuati luminis ſplendore refulſit: quo pręterita: pręſentiaq́, necnon futura ſalutis noſtrę ſacramenta cognoui. **Lectio ſexta.**

ASt ego tum plena ⁊ fęcundior mẽte quam corpore, q̃ſi lagũcula noua: quę abſq́ ſpiraculo muſtũ ꝯtinere illęſa nõ valet: vrgẽte me ſpiritu vteri mei: dixi. Plena ſermonibus ſum: ⁊ me niet ꝯtinere non valeo. Loquar equidẽ ⁊ reſpirabo: aperiã labia mea ⁊ reſpondebo: totaq́ in laudẽ reſoluã virginis ora. Bñdicta tu inter mulieres, ⁊ benedictus fructus vẽtris tui: ⁊ beata, quę credidiſti qm̃ perficient̃ in te, quę dicta ſunt tibi a dño. Maria aũt quę prius oraculũ angeli ⁊ ꝯceptionis myſteria pro virginali pudore celauerat: audiẽs anũ amore magis q̃ carne cognatã, ſilẽtiũ ſoluit: ⁊ plena ſpũ ſcõ, intẽtione ſublimi ac ſpeculatione pfunda, laudes aggreſſa dñi: imenſitatẽ myſterij cum tympano ſpũs, diuo carmine prõpſit inquiens. Magnificat aia mea dominũ.

De homilia ſci Ambroſij epi. **Lectio ſeptima.**

MAnſit aũt Maria cũ illa quaſi mẽſibus tribus: ⁊ reuerſa eſt in domũ ſuam. Bene inducitur ſancta Maria ⁊ exhibuiſſe officiũ, ⁊ myſticũ numerum cuſtodiſſe. Nõ ſolũ familiaritatis eſt cauſa quãdiu manſit: ſed etiam tanti vatis pfectus. Nam ſi primo ingreſſu tãtus proceſſus extitit: vt ad ſalutationẽ Marię exultaret infans in vtero: repleretur ſpiritu ſancto mater infantis: quantum putamus eius vſu tanti temporis ſanctę marię addidiſſe preſentiam? **Lectio.viij.**

MAnſit autem Maria cũ illa menſibus tribus. Augebatur itaq́, ⁊ quaſi bon⁹ athleta exercebatur. Augebatur in vtero matris propheta. Ampliſſimo enim virtus eius certamini parabat̃. Deniq́ tandiu manſit Maria, quãdiu

Eliſabeth

Elisabeth pariēdi tempus impleret. Lectio.ix.

Quod si diligenter aduertas, inuenies hoc nusquam positum, nisi in generatione iustorū. Deniq; impleti sunt dies vt pareret Maria. Impletum est tempus vt pareret Elisabeth. Impletum est tēpus vitę: cum sancti viri ex hoc vitę curriculo demigrant. Plenitudinem enim iusti vita habet: inanes autē dies sunt impiorum.

¶ In sanctę Anne matris Marię vgi. ad vesp. aña. Cęleste beneficiū introiuit in Annā: ex qua nata est nobis virgo maria. Psal'. de beata virgine. Aña. Hęc est radix stirpis Iesse, ex qua virga sumpsit esse: quę diuinū profert florem: & fert fructum contra morem. Añ. Fabricatur in hac Anna, supernum quę clausit māna: arca noui testamenti, & res magni sacramenti. Aña. Ex hac carnis planta surgit virgo sancta: ex hoc fluit fonte, lapis scissus a monte. Antiphona. De multa visione & promissa simul prole: domū suam sunt regressi, facti lęti & iucundi. Capl'm.

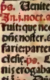
Mulierem fortē quis inueniet? procul, & de vltimis finibus pretium eius: cōfidit in ea cor viri sui: & spolijs nō indigebit: reddet ei bonum & non malum: omnibus diebus vitę suę. Hymnus.

Lucis hui⁹ festa Colat plebs honesta: Deū celi dignis Confrequentans hymnis.
Mater matris Christi Ex hoc mūdo tristi: Migrans fide bona Sumpsit vitę dona.
Annam sic expresse Fudit radix Iesse: vt sit mater matris. Nati dei patris.
Ex hac carnis planta Surgit virgo sancta Ex hoc fluit fonte Lapis scissus a monte.
Cęlo iam sublata Mulier beata: Suo nos precatu Tollat a reatu.
Trino laus & vni Deo sit cōmuni: In quo viuit Anna Simul cū Maria. Amē.

℣. Ora pro nobis beata Anna. Añ. Matrem fęcundę virginis matris dei & hōis, Annam laudat hęc concio, purę mentis preconio: hęc virga Iesse protulit, quę florem vitę ptulit. ps. Magnificat. Oratio.

Deus: qui beatā Annā matrē tuę genitricis fieri voluisti: pꝯsta qs̄umus: vt apud te meritis vtriusq; matris & filię, regna cęlestia cōsequamur. Qui viuis. Inuitato. Surgite: cātate: famuli Christi vigilate. Laudibus egregię matri iubilate marię. ps. Venite exul. Hy⁹. Lucis huius festa colat. In.j.noct.aña. Apud deū & hōies bonū vita claruit: que nequaq̄ iuste reprehēdi potuit. ℣. Dñe dñs noster.68. Añ. Substātia nempe sua diuisa trifarie: partem vnam impendebāt templo: vel ecclesię. ps. Cęli enar.68. Añ. Peregrinis & egenis erogabant aliā: familię quoq; suę atq; sibi, tertiā. ps. Dñi est terra.69. ℣. Specie tua & pulchr.

Sermo sancti Hieronymi psbyteri. Lectio.j.

Merito igitur mater genitricis dei: cuius omnes pariter hodie solennitatē deuotissime celebramus, Anna dicitur: idest grā: q gr̄a plena fuit, & omni laude dignissima. Ex hac eniz illa terra sumpta est: de qua veritas orta est. Ex hac clauis Dauid fabricata: per quam paradisi porta cunctis iterum est patefacta. ℟. Nazareus pater huius vitę vir egregię: mater autem De regali effulsit semine. ℣. Dignum enim erat talem hoc oriri ordine. De regali effulsit. Lcō.ij.

Ex hac est plenitudo gratię nata gl'iosa semper virgo Maria: quę dedit cęlis gloriam: terris contulit deum: & pacem refudit: fidem gentibus dilatauit: finem vitijs posuit: vitę ordinem: moribus disciplinam donauit. Quid enumeramus? Nā (vt verum fateamur) quicquid a nobis pōt dici: minus est a laude beatę & gloriosę genitricis dei. ℟. Quadam die soli stāti angelus apparuit. Dicens illi flere noli: te deus exaudijt. ℣. Sic dolorem eius grauem confortans compescuit. Dicens illi flere noli: te deus. Lcō.iij.

Et tamen quāquam indigni intercessione gloriosa patrocinio venerando confidentes: corde: & animo Christo canamus in hac sacra festiuitate pręcelsę genitricis theotocon Annę: & de ea, non quę a quibuslibet sunt inuenta: sed quę a sanctis patribus inuenimus esse dicta recensentes. ℟. Firma fide fidens crede: nec sis vltra dubius. Cum presertim Annę anus Iā tumescit vterus. ℣. Quia deus vestros pios Exaudiuit gemitus. Cum Gloria patri. Iam tumescit. In.ij.noct.aña. Sic per annos bis decennos cęlibe cōiugiū peragentes, agitabāt domini seruitium. ps. Eructauit cor.fo.69. Aña. Eo qdem tēpore pręsul erat Isachar, qui Ioachim infęcundi refutabat munera. ps. Deus noster refug.70. Aña. Exprobrabat & dicebat hūc valde pꝯsumere q; fęcundis infecundū se captabat iūgere. ps. Magnus dñs & lauda.70. ℣. Adiuuabit. L.iiij.

Igitur in historijs duodecim tribuū Israel legit (vt Iacob⁹ apostolus Hierosolymis epūs asserit) beatę & gloriosę Annę genus ex Bethleē fuisse: sed diuina prouidētia disponēte. Nā cū Bethleē panis domum significaret: cōgruum fuit: vt quę ex Bethleez genere esset, significationem diffiniret. ℟. Vobis quoq; nasciturā nūc presago filiam, dei matrem fore gratam: Specie pulcherrimam. ℣. Vocabitis hāc Mariā gratia mirificam. Specie pulcher. Lectio quinta.

Quapropter vt voluit deus, beata & gloriosa Anna semē īclytū germinauit. Quę scō spiritu ducente in Bethleem granū fecit: qđ factū est panis angelorum: panis hominum: & vita: & resurrectio mortuorum. ℟. Exprobrabat & dicebat hunc valde pręsumere. Qui fęcundis infęcundum se captabat iungere. ℣. Et statutum legis ritū cōtēdebat soluere. Qui fęcūdis. Lcō.vj.

Ea quippe pꝯuidentia diuinę gratię virum habuit Ioachim: cui domus ex Galilęa Nazareth erat. Nō eniz incōgruum fuit vt mundities pręiecta faceret sibi pratū diuina grā: ex qua nasceretur virginalis pudicitia: qua pariēte pcederet ad ortū dei sapientia. ℣. Erant aūt circa tēplum iuxta Salomonis gradum: tunc quindecim gradus alti, dātes iter arduū: Hoc Maria scan

dit sola: nec querens suffragiū. ℣. Que ꝛ quanta sit futura bonum dans indicium. Nos. Gloria. In .iij. noct. an̄a. Non nature, sed peccati vltor extat dominus: nam vterum dum interdum obstruit alicui⁹: ad hoc facit: vt denuo reparetur in melius. ps. Cātate. 70. An̄. Dum ad portā per veneris: quam dicimus auream: sponsam tuam mox habebis ingressurus obuiam. ps. Dn̄s regnauit. 71. An̄. Infecundos cū fecūdis mos nō erat sistere: nisi deus daret prius masculinum gignere. ps. Cātate. ℣. Elegit eā deus. Lcō. vij.

LEgitur etiā in prefata hystoria: q̄ vita Joachim ꝛ Anne simplex ꝛ recta ante deum, ꝛ apud homines irreprehensibilis: ꝛ pia erat. Naz cum essent valde diuites: omnem substantiam suam trifarie diuiserant. Unam partez templo: ꝛ templi seruitoribus impendebant: aliam peregrinis erogabant: tertiam sibi: ꝛ sue familie vsibus, reseruabant. ℞. Inclyta stirps Jesse vgā pduxit amenā. De qua Processit flos miro plenus odore. ℣. Hec est virga dei mater, flos ortus ab illa. Processit flos miro. Lectio octaua.

FActum est: cū appropinquaret dies magn⁹ dn̄i: idest encenioꝝ festiuitas: ruben quez Hieronymus Isachar vocat: qui princeps sacerdotū erat: Joachim inter conciues suos oblationes offerens, videns, despexit eum: ꝛ munera ei⁹ dicens. Indignum est Joachim te munera offerre deo: quia semen nō fecisti in israel: dicente scriptura. Maledictus homo: qui semen nō reliquerit in Israel. ℞. Foriinsecus non manebit: sȝ in templo semper erit. Ne de illa quicquam mali: vel sinistrum possit dici. ℣. De qua Jesus debet nasci vniuersi salus mundi. Ne de illa quicquam mali: vel sinistrū possit dici. Lectio nona.

IAm enim Israel coniugium eorum q̄d sanctum, ꝛ rectū erat: sine spe sobolis sterile esse asserebat. Joachim ergo dolēs ꝛ tristis, vnus de pplo, duodecim tribuum: obiectu opprobrij: ꝛ pudore magno ꝯfusus, recessit lamētans: ꝛ lamētando dicēs. Sic ego solus maledictus sum, semē in Israel nō derelinquēs: Meminerat etiā coniugij Abrahe: ꝛ Sare: q̄bus in extremis dieb⁹ deus Isaac dedit semē. ℞. Preces tue sunt accepte in conspectu domini. Non dolebis: sed gaudebis in munis opprobrij. ℣. Uxor tua deo cara ꝯcipiet: ꝛ pariet. Non. Gloria. Te deum. Ad laud. an̄a.

UIrga ista semp Anna stirpe nata regia: Dauid regis venerāda pcessit psapia. ps. Dn̄s regna. 5. cū rel. An̄. A Nazareth oriunda versat hierosolymā: ꝛ in tēplo illo scō nutritē iuuēcula. An̄. Hec Joachim viro iūcta, mr̄is dei mr̄ facta: chara deo est ꝛ grata. An̄. Hic ad casaz inde suā repedare noluit, nā dedecus magis: ꝛ plus augmētari timuit. An̄a. Ex hoc autē opprobrio Joachim pulsus nimio: vna cū suis bestijs, mox secessit ī pascuis. Cap. Mulierē for. Hy⁹. Lucis huius festa. ℣. Ora pro nobis beata Anna. ℞. Ut digni. An̄a. Bn̄dicta mater matris: que est mater sui p̄ris: q̄ ab angelo pdictā peperisti bn̄dictā: cuius bn̄dictus fructus, purget crimē nostri luctus: omnes tantām genitricem sentiamus adiutricē. Psalmus. Benedictus. Oratio. Deus qui beatā Annam. Ad .iij. capitulum. Mulierē fortē. ℞. Specie. Ad sextam Capitulum.

MAnum suam aperuit inopi: ꝛ palmas suas extēdit ad pauperē: nō timebit domui sue a frigoribus niuis: oēs enim domestici ei⁹ vestiti sunt duplicibus. ℞. Adiuuabit eā. Ad .ix. Capi

FAllax gr̄a, ꝛ vana est pulchritudo: mulier timēs deū ipsa laudabitur: date ei de fructu manuum suarum: ꝛ laudēt eam in portis opera eius. ℞. Elegit eam. Ad vesp. an̄a. Uirga ista. cum reliq. plal. de beata virgine. Cap. hym. ꝛ ℣. vt supra in primis vespis. Ad magr̄ an̄a. Aue mater matris dei: p quam salui fiunt rei: aue prole fecūdata: Anna deo dedicata: pro fideli plebe tota, apud Christum sis deuota halleluia. Psalmus. Magnificat. Oro. Deus qui beatam Annam.

¶ In sancti Joachim patris beatissime virginis Marie: omnia dicuntur de communi vnius confessoris nō pōtificis preter sex lectiones que sequuntur. Lectio prima.

IN diebus illis erat vir in israel nomie Joachim ex tribu iuda. Hic erat pastor ouium suaꝝ: timēs deum in simplicitate. Cui nulla cura erat alia, nisi gregum de quoꝝ fructu oēs timētes deum alebat. De oībus aūt tres partes faciēs: vnā dabat viduis orphanis ꝛ peregrinis: alterā colentibus deū: tertiā ver° partez sibi ꝛ domui sue reseruabat. Hec aūt illo inchoāte facere a q̄ntodecimo etatis sue anno, multiplicauit illi dn̄s gregē: ita vt nō esset similis in pplo israel. Cū aūt esset Joachim annorum .xxv. accepit Annam filiam Isaac, ex tribu ꝛ genere Dauid: cum qua moratus annos viginti, filios non accepit. Tu autē. Lectio secūda.

FActuz est aūt cū ambo pfato modo, vnanimi voto pariter celibem vitā actitarent: ꝛ ꝯcedendā eis sobolem ppetuo seruitio dn̄i statuissent: ascēdētibus illis iuxta morē in hierlm: Joachim sua munera parans: a scriba Rubem indignāter repulsus est. Non licet inq̄t maledicto legis obnoxium oblationē dn̄o legis offerre: ꝛ qui pplm dei non auxit, sacrificijs astare. Confusus Joachim: plorans lōgius in montes ad pecora trāsiuit: de quo per q̄nq̧ mēses Anna nihil audiuit. Anne iugiter flenti ac deū intēsius orāti, apparuit angelus dn̄i dicens. Noli timere Anna, nā in ꝯsilio dei est germen tuū: ꝛ q̄ ex te nascetur, dabit in admirationē oībus seculis vsq̧ in finē. Et cum hoc dixisset, ab oculis eius elapsus est. Lectio. iij.

IOachim inter montes lachrymanti apparuit angelus domini ī specie iuuenis: ꝛ post alia colloquia monuit eum dicens. Descēde securus: reuertere ad Annam vxorem tuam: cui hodie fleti apparui: q̄ misericordias quas ambo fecistis: ꝛ preces q̄s fudistis: ad deum ascenderunt. Ecce talem habebis filiam: qualez ab initio nunquam sancti aut prophete habuerunt, neq̧ habituri sunt. Disparente angelo, Joachim ab hora

sexta

sexta, vsque in vesperam prostratus in faciem remansit. Venientes autem pueri eius ⁊ mercenarii: causam ignorantes, vix eleuauerũt eum. Quibus dum cuncta narrasset: illi stupore nimio impulsi hortabantur Joachim vt iussum angeli impleturus ad suam coniugem remearet. Lcõ. iiii.

Cumq; Joachim animo suo discuteret si reuerti deberet: factum est vt sopore teneret. Et ecce angelus domini qui apparuerat ei vigilanti: astat ei in somnis dicens. Descende, nã Anna vxor tua, pariet tibi filiã: ⁊ vocabis nomẽ eius Mariam. Hec vt cognouistis erit ab infantia domino cõsecrata: ⁊ ex vtero matris spiritu sancto plena. Et sicut de sterili matre, ipsa nascetur: ita mirabiliter ex ea filius altissimi generabitur. Et ꝙ hec fient: hoc habebis signum. Ad Auream hierosolymis portam eam obuiam habebis: de tuo aduentu solicitam. Tu autem. Lectio quinta.

Euigilans Joachim vocauit ad se omnes gregarios suos: ⁊ indicat eis somnium suũ. At illi adorantes deum dixerunt. Vide ne vltra cõtemnas angelum dei: sed surge proficiscamur: ⁊ lento gradu pascentes eamus. Cumq; per triginta dies ambulassent: apparuit idem angelus Anne: ⁊ ea q̃ dixerat viro patefaciẽs: ⁊ vt marito suo ad portã aureã obuiaret imperauit. Lcõ. vi.

Iuxta igitur angeli pceptum ambo sibi inuicem obuiantes: ⁊ de mutua visione letati: ⁊ de prole promissa securi: adorato domino domum redierunt. Et factum est gaudium omnibus notis eorum ⁊ viciniis: ita vt vniuersi ⁊ affines de huiusce rei fama gratularẽtur. Post hoc Anna cõcepit, ⁊ expletis mensibus nouem peperit filiã: ⁊ vocauerunt nomen eius Mariam. Hec est illa bñdicta q̃ p filiũ suũ totũ orbẽ bñdictiõe repleuit.

Officium sacratissimi nominis Jesu, a fratre Bernardino de Bustis, ordinis minorum: compositum: ⁊ a Sixto quarto summo pontifice approbatum, ⁊ nuper supplicatione fratris Bonauẽture Dubiem, ordinis minorũ, a Clemẽte septimo ꝯfirmatũ: Qui ordinauit, vt in toto ordine fratrum minorum, ⁊ sororum sancte Clare huiusmodi, singulis annis, Die quartadecima mẽsis Januarij, festũ ⁊ officiũ pdictũ, duplex mai⁹ ⁊ solẽne, de ipso sacratissimo noie Jesu celebrari debeat, cũ illis indulgẽtijs, que in officio festi corporis Chri ⁊ per illius octauas: tam dicẽtibus, ꝙ interessentibus, solent concedi, ⁊ elargiri.

In primis vesperis. Antiphona.

Omnis qui inuocauerit nomẽ domini saluus erit, Halleluia. Psalmus. Dixit dominus. 35. Antiphona. Sanctum ⁊ terribile nomen eius initium sapientie timor domini. Psalmus. Confitebor tibi. Ana. Ego autẽ in domino gaudebo: ⁊ exultabo in deo Jesu meo. Psalmus. Beatus vir. Antiphona. A solis ortu vsq; ad occasum, laudabile nomẽ domini. ps. Laudate pueri. Aña. Sacrificabo hostiã laudis: ⁊ nomẽ domini inuocabo. Psalm⁹. Credidi propter. 37. Capitulum.

Christus humiliauit semetipsum factus obediens, vsq; ad mortem, mortem autem crucis: propter quod ⁊ deus exaltauit illum: ⁊ donauit illi nomen, quod est super omne nomen. Hymnus.

Jesu dulcis memoria: dans vera cordis gaudia: sed super mel, ⁊ oĩa: eius dulcis pñsentia.
Nil canitur suauius: auditur nil iucundius: nil cogitatur dulcius: ꝙ Jesus dei filius.
Jesus spes penitentibus: solamen patientibus: suauis te querentibus: sed plus inuenientibus.
Nec lingua potest dicere, nec litera exprimere expertus põt credere: quid sit Jesum diligere.
Jesus dulcedo cordium: fons vite lumen mentiũ: excedit omne gaudiũ: ⁊ omne desiderium.
Jesum querã diluculo: clauso cordis cubiculo: priuatim ⁊ in publico: queram amore sedulo.
Sis Jesu nostrũ gaudiũ: qui es futurus premium: sit nostra in te gloria: p cuncta semp secl'a. Amen.

℣. Sit nomen dñi benedictum, hall'a. ℟. Ex hoc nũc ⁊ vsq; in seculum halleluia. Ad magñ. Añ. Fecit mihi magna qui potens est: ⁊ sanctum nomẽ eius: halleluia, halleluia, halleluia. Oratio.

Deus qui glorioso, ac mirabili nomine dilectum vnigenitum tuum redemptorẽ nrm Jesum appellare voluisti: cõcede ppitius: vt qui eiusdem benedicti saluatoris noiẽ celebriter veneramur in terris: eius felici consortio, perenniter perfruamur in celis. Qui tecum viuit ⁊ regn.

Ad matutinũ inuita. Laudate pueri dominum: Laudate nomen domini. ps. Venite. Hymn⁹.

Jesu sole serenior, ⁊ balsamo suauior: omni dulcore dulcior: pre cunctis amabilior.
Cuius amor sic afficit: cuius odor me reficit: Jesus q nunq̃ deficit: solus amanti sufficit.
O mentis delectatio: amoris cõsummatio: tu nostra gloriatio: Jesu mundi saluatio.
Sequor quocũq; ieris: mihi tolli non poteris: cũ meũ cor abstuleris: o decor nostri generis.
Tuis prouoluar pedibus: strictis herens amplexibus: tua sequar vestigia: ⁊ flendo figam labia.
Jesu rex admirabilis: ⁊ triũphator nobilis: dulcedo ineffabilis: totus desiderabilis.
Mane nobiscum domine: tuo nos replens lumine: pulsa mortis caligine: ⁊ peccatorum turbine.
Jesus amor dulcissimus: ⁊ vere suauissimus: plus milies gratissimus: quam dicere sufficimus.
Quãdo cor meũ visitas: tũc lucet ei veritas: vilis fit mundi vanitas: ⁊ intus feruet charitas.
Sic ergo tua gratia: nostra tangat precordia: ꝙ nobis in memoria: sis per eterna secula. Amen.

In primo noct. Añ. Domine dñs noster, ꝙ admirabile est nomẽ tuũ in vniuersa terra. ps. Domine dñs noster. 2. Añ. Celi enarrant gloriã dei:

⁊ honorant nomen domini nostri Jesu Chri. ps.
Celi enarrant. 4. An. Hec est generatio querentiũ
dominum: que adorat filiũ eius Jesum Christũ.
ps. Dñi est terra. 7. ℣. Propter nomẽ tuum do
mine ꝓpitiaberis peccató meo. ℟. Multũ est eniꝫ.
Sermo de nomine Jesu. Lectio prima.

SAnctissimi nois dñi nři Jesu Christi
dignitas frẽs charissimi, humanis
nõ põt sermonibus explicari. Sed li
cet mortalis infirmitas tãti nequeat
nominis excellẽtiã perscrutari: pro
modulo tñ imbecillitatis nostre, aliquid eloqui
ipsius benignissimi saluatoris nři charitas, sũꝑ
melliflui, atq suauissimi nois vtilitas me cõpel
lit. Ipse enim dñs ad Moysen dixit. In omni
loco in quo fuerit memoria nominis mei: veniaꝫ
ad te: ⁊ benedicã tibi. Ipsius ergo memoriã stu
deamus celebrare: vt ab eo visitati: ei⁹ bñdictiõ
nem mereamur obtinere. Ad qõ faciendũ, sapiẽs
Ecclesiasticus nos inuitat, dum dicit. In omni
corde ⁊ ore collaudate ⁊ benedicite nomen dñi.
Ad hoc etiaꝫ peragendum prophetarum prin
ceps Dauid, oẽs fideles exhortat dicẽs. Magni
ficate dominum mecũ: ⁊ exaltemus nomen eius
in idipsum. Huic enim vt inquit apostolus: oẽs
ꝓphete testimonium perhibent, remissioneꝫ pec
catorum accipere per nomẽ eius, omnes qui cre
dunt in eum: quia nõ est aliud nomen sub celo da
tum hominibus, in quo oporteat saluos fieri cre
dentes. ℟. Scribo vobis filioli mei: quia remit
tunt vobis peccata vestra: Propter nomen eius.
℣. Christus Jesus venit in hũc mundũ peccato
res saluos facere. Propter nomen. Lectio. ij.
HInc psalmista ait. Saluauit eos propter
nomen suum: vt notam faceret populis po
tentiam suam. In actibus quoq apostolorũ cui
dam peccatori dicitur. Abiue peccata tua inuo
cato nomine Jesu. Sicut enim grauiter estuan
ti, ⁊ lõgo sitis ardore succenso: fons frigidus, salu
bris efficitur ⁊ gratus: sic mentibus iniqtate de
pressis nomen Jesu culpe grauedinem, ⁊ peccati
merorem atq cõcupiscentie estuꝫ expellit: ⁊ a sor
dibus emũdata anima, absolutionis, ⁊ sanctifi
cationis gratiã infundit. Unde Paulus scribe
bat Corinthijs, dicẽs. Abluti estis, ⁊ sanctificati,
ac iustificati, in nomine domini nostri Jesu chri.
Ea propter peccatis omnibus emundari atque
sanctificari cupiens propheta David: huius sa
cratissimi nominis commemorationem cõtinue
facere proponebat, qui ait. Psallaꝫ nomini dei
altissimi. De apostolis etiã tantã virtuteꝫ huius
nominis cognoscentibus legitur: ꝙ ibant gaudẽ
tes a conspectu concilij, quoniã digni habiti sunt
pro nomine Jesu contumeliam pati. ℟. Bea
ti eritis cuꝫ maledixerint vobis homines: ⁊ per
secuti vos fuerint, ⁊ dixerint omne malum aduer
sum vos, mẽtientes Propter nomen meum. ℣.
Gaudete ⁊ exultate: quoniam merces vestra co
piosa est in celis. Propter nomen. Lectio. iij.
NEc mirum si tanta ex hoc sanctissimo no
mine emanat virtus: vt eniꝫ btũs Petrus
chrisologus Rauẽnensis episcopus, super Mis
sus est inquit. Cum nomen Jesu adoramus: totã
deitatis maiestatem veneramur. Unde ad Co
rinthios Apostolus scribit. Nemo potest dicere
dñs iesus: nisi in spiritu scto. Chrysostomus etiaꝫ
dicit. Quo nomen dñi diligitur profundius: ⁊ in
uocatur frequẽtius: eo exaltat inde altius. Quo
circa, de electis hoc benedictũ nomen diligẽtib⁹:
in Apocalypsi di. Uidebunt faciem ipsius: ⁊ no
men eius in frõtibus eorũ. Propheta etiã canit:
Deduxit me super semitas iustitie: propter no
men suuꝫ. Et iterum inquit deo. Propter nomẽ
tuũ deduces me ⁊ enutries. Et rursus dicit. Me
mor fui nominis tui dñe: ⁊ custodiui legeꝫ tuam.
℟. Laudabo nomen tuũ assidue. Et collaudabo
illud in confessione. ℣. Letabor ⁊ exultabo in te:
psallam nomini tuo altissime. Et collaudabo il.
In. ij. nocturno. Aña. Memores erunt nominis
tui in omni generatione, ⁊ generatione. ps. Eru
ctauit. 15. Aña. Exaltabor in gentibus, ⁊ exalta
bor in terra: in qua mei nominis celebrabitur me
moria. ps. De⁹ noster refugiũ ⁊ virtus. 15. An.
Gloriosa dicta sunt de nomine Jesu Chri regis
angelorum, ⁊ saluatoris mundi. ps. Fundamen
ta. 25. ℣. Propter gloriam nominis tui domine
libera nos. ℟. Et ꝓpitius esto peccatis nostris
propter nomen tuum. Lectio quarta.
HOc est nomen qõ nobis recõciliat atq pro
pitiũ facit deum patrem. Unde ipse salua
tor, ait. Si quid petieritis patrem in noie meo,
dabit vobis. Quapropter diuus Ambrosius in
quit. Nemo dicat se esse pauperem, cum petat pa
trem in nomine filij: q2 accipiet dona dei. Sicq
fiet diues in domino: qui deuot⁹ extiterit eius no
mini glorioso. Hoc etiã est nomen, quod diuinã
mitigat vltionem. Unde psalmista imprecatur
dicens. Aspice in me, ⁊ miserere mei, secũdũ iudi
cium diligentium nomẽ tuum. Hoc est illud no
men, quod dedit cecis visum: surdis audituꝫ: clau
dis cursum: sermonem mutis: vitaꝫ mortuis: to
tamq diaboli potestatem de obsessis corporibus
effugauit: de quo ipse dominus suis fidelibus in
quit. Signa autem eos qui crediderint, hec sequẽ
tur. In nomine meo demonia eijcient: linguis
loquentur nouis: serpentes tollent: ⁊ si mortifeꝝ
quid biberint, nihil eis nocebit. Sup egros ma
nus imponent: ⁊ bene habebũt. De virtute etiã
istius nominis legitur in actibus Apostolorum:
ꝙ claudo ex vtero matris sue, dixit Petrus. In
nomine Jesu Christi surge, ⁊ ambula: ⁊ protinus
exurrexit incolumis. Ideo de recurrente ad hu
ius sanctissimi nominis inuocationem in infirmi
tatibus suis: ⁊ non ad diabolicas incantationes,
dicit propheta. Beatus cuius est nomen domi
ni spes eius: ⁊ non respexit in vanitates, ⁊ in insa
nias falsas. ℟. Sperent in te qui nouerunt no
men tuum. Quoniã non dereliquisti querẽtes te
domine. ℣. Exurge domine, adiuua nos: ⁊ libe
ra nos propter nomen tuum. Quoniã. Lcõ. v.
HOc est nomen, quod demones valde prime
scentes sustinere non possunt: vnde discipuli
dicebant

dicebāt domino nr̄o Jesu Chr̄o. Domine, in no-
mine tuo demonia subiiciuntur nobis. Quibus
ipse dominus respondit. Uidebam sathanam si-
cut fulgur de cęlo cadentem: quasi diceret. Noli-
te mirari, si nomen meum demones expauescūt.
Quod eos ab homine expellit: cū illius virtute sa-
thanas cuȝ omnibus cōplicibus suis sicut fulgur
de cęlo ceciderit. Qua ex re in Apocalypsi de an-
gelis bonis, qui cum Lucifero pugnauerunt: ⁊ vi-
cerunt eum, dicitur. Et ipsi vicerunt euȝ propter
sanguinē agni: ⁊ verbuȝ testimonij quod habebāt
sinonimis iesu, vnde exultantes canebant. Facta
est salus, ⁊ virtus, ⁊ potestas christi eius. De hoc
etiam victorioso nomine, inquit propheta. Sā-
ctum ⁊ terribile nomen eius. Sanctum quippe
est angelis bonis: terribile autem demonibus, ⁊
viris impijs. Hieremias, etiam dicit dn̄o Jesu
Chr̄o. Magnus es domine: ⁊ magnū nomē tuuȝ
in fortitudine. Huius aūt nominis virtus in figu-
ra premonstrata est in libris Regū: cum Dauid
Goliath gigantem in nomine domini superauit.
Ideo psalmista decantabat, dicēs. Laudans in-
uocabo dominū: ⁊ ab inimicis meis saluus ero.
Fugiunt enim demones: cum hoc sanctissimū no-
men deuote audiūt inuocari: ac si horribili toni-
trui sonitu terrerent, iuxta illud psalmi. Uox to-
nitrui in rota. Ea propter vt in euāgelio legit, ex-
clamabāt dicētes. Quid nobis ⁊ tibi Jesu fili dei
venisti ante tempus torquere nos? Hoc est illud
nomen, ad cuius inuocationem, beatus Joan-
nes de Capistrano Teucrorum exercitum ter-
ruit: prostrauit: ⁊ in fugam conuertit. Quod
quidem nomen: vt ab omnibus christicolis ve-
neraret: diebus istis nouissimis suę crucis titu-
lum per multa tempora occultatum ipse do-
minus Jesus manif earę dignatus est. ℟. Con-
fiteantur nomini tuo magno, Quoniaȝ terribile
⁊ sanctum est. ℣. Hi in curribus ⁊ hi in equis: nos
auteȝ in nomine domini dei nostri inuocabimus.
Quoniam terribile ⁊ sanctum. Lectio sexta.

HOc est illud nomen gloriosum, ⁊ omni cul-
tu dignissimum: quod etiam imperialis lex
venerari pręcipit, dum ait. Unius ⁊ summi dei
nomen vbiqꝫ celebretur. Hoc quoqꝫ clarissimum
nomen in Lugdunensi Concilio ab omnibus re-
uerendum sancta mater ordinauit ecclesia, dicēs.
Conuenientes in ecclesia: nomen illud quod est
super omne nomē: a quo aliud sub cęlo non est da-
tum hominibus, in quo saluos fieri oporteat cre-
dentes, nomen videlicet Jesu Christi: qui saluum
facit populū suum a peccatis eorum: exhibitione
reuerētię specialis extollāt. Et quod generali-
ter scribitur: vt in nomine Jesu, omne genu fle-
ctatur: singuli singulariter in seipsis explentes:
pręcipue cū agūtur missarum sacra solēnia: glo-
riosum illud nomen quādocūqꝫ recolitur, flectāt
genua cordis sui: quod vel capitis inclinatione
testentur. De hoc etiam benedicto nomine pph̄e-
ta inquit. Reges terrę ⁊ oēs populi: principes,
⁊ omnes iudices terrę. Juuenes ⁊ virgines, se-
nes cum iunioribus, laudent nomen domini: quia
exaltatum est nomen eius solius. Confessio eius
super cęlum ⁊ terraȝ. Sicut autem ab omnibus
debet gentibus adorari: ita ⁊ in omnibus locis.
Unde Esaias inq̄t. In doctrinis glorificate do-
minum: ⁊ in insulis maris nomen dei Jsrael. Et
ideo dicere possumus domino nostro Jesu Chri-
sto propheticum illud. Secundū nomen tuū deus
sic et laus tua vsqꝫ in fines terrę. De quo idem
propheta, eidē saluatori nostro predixerat, dum
inquit. Omnes gentes quascunqꝫ fecisti venient:
⁊ adorabunt coraȝ te dn̄e: ⁊ glorificabunt nomen
tuum. ℟. Omnia quecūqꝫ facitis in verbo: aut in
opere, in nomine dn̄i nostri Jesu Christi facite.
Quia benedictum est nomen maiestatis eius in
ęternum. ℣. In nomine dn̄i nostri Jesu Christi:
ad oīa cōsilia, omnesqꝫ actus gerendos, semp
progredimur, Quia benedictuȝ est nomen ma.
In tertio nocturno Antiphona. Cantate domi-
no, ⁊ benedicite nomini eius: annunciate de die
in diem salutare eius. Psalmus. Cantate. 26.
Antiphona Annunciauerunt cęli iustitiā eius: et
viderunt omnes populi gloriā nominis eius.
Dominus regnauit. 26. Aña. Notum fecit dn̄s sa-
lutare suū: ⁊ in conspectu gentiū reuelauit nomē
eius gloriosum. Ps. Cātate. 27. ℣. Afferte domi-
no gloriam ⁊ honorem. ℟. Afferte dn̄o glīaȝ no-
mini eius. Lectio sancti euangelij secūdū Lucā.

IN illo tēpore. Postq̄ cōsummati L. vij.
sunt dies octo, vt circūcideretur puer: voca-
tū est nomē ei9 Jesus, Et reliq̄. Homi. authoris.

In libro vitę, in quo descripti sunt oēs electi:
ante omnia alia nomina discriptum est. Bene-
dictum nomen saluatoris nostri: qui de seipso in-
quit per prophetaȝ. In capite libri scriptum est
de me. Hoc autem nomen illi impositum fuit ab
ęterno. Unde ipsi nascituro prędixerat Esaias
dicens: vocabitur tibi nomē: quod os domini no-
minauit. Et iteruȝ. Domine, a seculo nomē tuū.
De illo quoque inquit psalmista. Sit nomen
eius benedictum in secula. Ante solem permanet
nomen eius. Per Esdrā etiam prędixerat pater
ęternus, dum ait. Morietur filius meus Jesus:
et conuertetur seculum. Hoc quoqꝫ dignissimuȝ
nomen ab angelo Gabriele ante quaȝ in matris
vtero dei filius conciperetur: beatissimę virgini
reuelatum est: dum ei dixit. Paries filium, et vo-
cabis nomen eius Jesuȝ. Apparens etiam an-
gelus in somnijs Joseph, pręcepit ei, vt filium, ex
sponsa sua nasciturū appellaret Jesuȝ: eo quod
ipse saluaturus esset populum suum. Jesus enim
idem est quod saluator. ℟. Tribulationē ⁊ do-
lorem inueni. Et nomen dn̄i inuocaui. ℣. Turris
fortissima nomen dn̄i: in ipso speraui, et adiutus
sum. Et nomen domini. Lectio octaua

SAluat igit̄ oēs Jesus per virtutē sui sacra-
tissimi nominis, ab omni specie tribulatio-
nis. Unde Bernardus super cantica dicit. Tri-
statur aliquis vestrū: veniat in cor Jesus, ⁊ psal-
lat in os. Et ecce exortum lumen, nominis vm-
brā effugat, atqꝫ serenū reddit: labit̄ qs in crimē:
currit insup ad laqueū mortis desp̄ando. Nonne si

inuocet nomen vitę, confestim respirabit ad vitam? Et iterū ait. An non toties cōfortaris, quoties Jesu recordaris? Quid ęque mentē cogitātis īpinguat? Quid ita excitatos reparat sensus: virtutes roborat: vegetat bonos mores atq; honestos: castasq; fouet affectiones? Insipidus est ōis cibus, si nō hoc sale condit. Si scribas, non sapit mihi: nisi legero ibi Jesuz. Si disputes aut cōferas: nō sapit mihi nisi sonuerit ibi Jesus: Jesus mel in ore: in aure melos: ꝛ in corde iubilus. Hoc est electuariū salutiferū: qđ nulli vnq̄ pesti inuenitur inefficax. Profecto nihil ita irę furorē cōhibet: supbię tumorē sedat: sanat liuoris vulnus: restringit luxurię fluxū: extinguit libidinis flāmaz: sitim tēperat auaritię, ac totius corporis fugat pruriginem: siquidē cū nomino Jesum, hoiez mihi propono mitem, humilē corde: benignum: sobriū: castum: misericordem: omniq; honestate ac sanctitate conspicuū. Cum deniq; ipsum deū omnipotentē exoro: qui suo me sanet ꝛ roboret adiutorio, hęc oīa mihi simul sonāt cū sonuerit Jesus. ℟. Expectabo nomē tuū dñe. Qm̄ bonum est in conspectu sanctorum. ℣. Ut confiteamur nomini sancto tuo: ꝛ gloriemur in laude tua. Quoniam bonum est in conspectu. Lectio nona.

Gloriosus quoq; huius benedicti nominis preco sctūs Bernardinus, de illo sic dicit. Si cōstipentur acies: si cōsistāt castra: si exurgat aduersum te pliuz: nō formides periculū. Nomē Jesu sonat in corde deuoto, nomē inuoca virtuosum: quia vt dicit in exodo, Oīpotens nomē eius currus Pharaonis: ꝛ exercitum eius proiecit in mare: ꝛ sic liberatus est populus dei. In huius quoq; mysterio Jesus naue successor Moysi: fortis in bello: iā nois Jesu virtute non ppria de hostibus triumphabat. Ad hoc etiā exhortandū: audi prelij ducem Paulum concrepantem in spiritu, ꝛ dicētē. Fili mi: cōfortare in grā, q̄ est in Christo Jesu. Quasi diceret: arma tua ne reijcias ex timore: sed alacriter pugnā aggrediaris, inuocato nomine Jesu: ꝛ fugient partes aduersę. Nequeunt eni adunata tartareę noctis fantasmata, tanti nois luce: tantāq; odoris fragrātiā spurcissimi spūs illi atq; tantā potestatem Jesu Christi nominis sustinere. Oēs ergo in aduersis, ꝛ tribulationibus nostris clamemus cū propheta. Deus in nomine tuo saluū me fac: ꝛ in virtute tua libera me. Ipse enim dominus inquit per Psalmistam. Quoniā in me sperauit liberabo eum: protegam eum quoniam cognouit nomen meum.

Ad laudes ꝛ per horas. Antiphona.

Jesus Nazarenus, Rex iudeorum: imperator celi, ꝛ dñs dominantium, halleluia. Psalm⁹. Dominus regnauit. ꝯ. cum reliquis. Añ. Qui sequuntur agnū habēt nomen eius scriptū in frōtibus suis. Añ. Stabunt in sublimitate nois dñi dei sui. Añ. Magnū est nomē meū: ꝛ honorabile in gētibus dicit dñs. Añ. Uincenti, dabo māna abscōditū: ꝛ nomē nouū scriptuz, qđ nemo nouit, nisi q accipit. Cap. Chr̄s hūiliauit. Hy⁹.

Cum Maria diluculo: Jesum quęram in tumulo: cordis clamore q̄rulo: ꝛ mētis desiderio.

Tumbam profundam fletibus: nunc repiens et gemitib⁹: vt cū beatis oībus: post leter i cęlestib⁹.

Desidero te milies: mi Jesu quando venies: qñ me lętum facies: tuo vultu me saties?

Amor tuus cōtinuus: mihi dulcor assiduus: totus vere mellifluus: fructus vitę perpetuus.

Jesu summa benignitas: mira cordis iocūditas: incōprehensa bonitas: tua me stringat charitas.

Bonum mihi diligere: Jesuz nil vltra quęrere: mihi prorsus deficere: vt illi queam viuere.

Jesu mihi dulcissime: spes suspirantis aīe: te pie quęrunt lachrymę: ꝛ clamor mentis intimę.

Quocūq; loco fuero: mecū Jesuz desidero: quaz letus cū inuenero: quam felix cum tenuero?

Tunc amplexus tūc oscula: quę vincunt mellis pocula, quā felix Chr̄i copula: p infinita secula.

Tua Jesu dilectio: grata mētis refectio: replet sine fastidio: dans famem desiderio.

Qui te gustant esuriūt: qui bibūt adhuc sitiūt: desiderare nesciunt: nisi Jesum quem diligunt.

Quem tuus amor ebriat: nouit qđ Jesus sapiat: non est quod vltra cupiat: felix gustus quē satiat.

Jesu lumē angelicum: in aure dulce canticum: in ore mel mirificum: cordis pigmentū celicum.

Rex superne glorię: totius spes lętitię: dulcoris fons ꝛ gratię: vere cordis delitię.

Gloria tibi domine: qui natus es de virgine cum patre ꝛ sancto spiritu. ꝛc. ℣. Adiutorium nostrum in nomine domini. ℟. Qui fecit cęluz ꝛ terram. Ad bñs. Añ. Dedit se vt liberaret pplm: ꝛ acquireret sibi nomen eternū. Hall'a. Oīo vt̄. Ad tertiam. Capitulū. Christus humiliauit. ꝛc. ℟. bre. Sit nomē dñi benedictū. Hall'. hal'. ℣. Ex hoc, nunc ꝛ vsq; in seculuz. Halla. ℣. Afferte dño gloriam ꝛ honorē halleluia. ℟. Afferte dño gloriam nomini eiuz, halleluia. Ad. vi. Capitulum.

In nomine Jesu omne genu flectatur: celestium: terrestrium: ꝛ infernorum. ℟. Afferte dño gloriā ꝛ honorē, Hall'a hal'. ℣. Afferte domino gloriam nomini eius, halleluia. ℣. Magnificate dominū mecū, halleluia. ℟. Exaltemus nomen eius in idipsuz. Hall'a. Ad nonā. Caplz.

Omnis lingua confiteatur: quia dominus noster Jesus Christus, in gloria est dei patris. ℟. bre. Magnificate dominum mecuz. Halleluia: halleluia. ℣. Et exaltemus nomen eius in idipsum. Hall'a: hall'a. ℣. Adiutorium nostruz in nomine dñi hall'a. ℟. Qui fecit cęlum ꝛ terram. halleluia. In secundis vesperis. Añ. Omnis qui inuocauerit. ꝛc. vt supra in primis vesperis. Capitulum. Christus humiliauit. ꝛc. Hymnus.

Iam quod quęsiui video: quod cupiui iam teneo: amore iesu lāgueo: ꝛ corde tot⁹ ardeo.

Hic amor ardet dulciter: dulcescit mirabiliter: sapit delectabiliter, ꝛ delectat feliciter.

Hic amor missus celitus: hęret mihi medullitus: mentē incēdit penitus: quo delectatur spiritus.

O beatum incendium: o ardens desideriuz: o dulce refrigerium: amare dei filium.

Jesus cuz sic diligitur: hic amor nō extinguitur:

nec

nec tepescit nec moritur: plus crescit ⁊ accendit.
Iesus flos matris virginis: ardor nr̄ę dulcedinis: splēdor superni numinis: regnū beatitudinis.
Tu esto nostrum gaudium: qui es cęleste p̄mium: sit tibi Iesu gloria: per infinita secula. Amen.
℣. Pauper, ⁊ inops laudabunt nomen tuum, halleluia. ℟. Ex hoc nunc ⁊ vsque in seculum, halleluia. Ad magnificat. Aña. Nomen Iesu semper tibi sit in corde: semper in ore: semper in sinu: semper in manu: quo omnes tui in Iesum sensus dirigantur ⁊ actus, halleluia. Oratio vt supra.

¶ In festo sancti Angeli custodis. Ad vesperas. Aña. Angelis suis cum reliqs de laudibus. Psal. Dixit dominus. 35. cū reliquis in fine, Laudate dominum omnes gentes. 37. Capitulum.

Ecce ego mittā angelū meū: qui pręcedat te, ⁊ custodiat in via: ⁊ introducat ad locum quem pręparaui: obserua eum: ⁊ audi vocem eius.

Hymnus.

Custos suorum militum, rex qui gubernat omnia: ad nos tuendos infimos, mittit supernos angelos.
Custodiunt nos angeli, nocte dieqꝫ, ⁊ iugiter: circundamur virtutibus, exercitus cęlestium.
Adesse nobis credimus, vbiqꝫ sanctos angelos: claro tū qui lumine, vultū dei semper vident.
Vident beatitudinē: quā possident ⁊ patrię nostriqꝫ facti pręuij, cęli fruuntur gloria.
Soli deo, sit gloria: sit gratiarum actio: qui solus est altissimus: ⁊ gloriosus perpetim, Amen.
℣. In conspectu angeloꝝ psallā tibi deus meus. Adorabo ad templū sanctū tuū. Ad magnificat Aña. Mittet angelum suum tecum: ⁊ diriget viam tuam: si audieris vocem eius, inimicus erit inimicis tuis: ⁊ affliget affligētes te dn̄s deus noster: pręcedetqꝫ te angelus eius. Halleluia. Oro.

Deus qui ineffabili prouidentia sanctos angelos tuos ad nostraꝫ custodiam mittere dignaris: largire supplicibus tuis: ⁊ eoꝝ semper ꝓtectione defendi: ⁊ ęterna societate gaudere. Per dominum nostrum. Ad matutinum. Inuitatorium. Regem Angelorum dominum. Venite adoremus. Psalmus. Venite. Hymnus. Custos suorum militum: rex qui gubernat. vt supra. In primo nocturno. Aña. Mitto Angelū meū qui diriget viam tuam coram te. Psalmus. Domine dominus noster. 2. Añ. Angeli domini sunt duces itineris nostri in omni tēpore. Psalmus. In domino cōfido. 2. Añ. Bene ambuletis: ⁊ sit dominus in itinere vestro: ⁊ Angelus eius comitetur vobiscum. Psal. Domine qs habitabit. 3. ℣. Stetit angelus iuxta araꝫ tēpli. ℟. Habēs thuribulum aureū i manu sua.

Lectio j.

Adest nobis dilectissimi: sanctorū angeloꝝ merito colēda celebritas. Digne quidem eos colimus: qui diui ordinationem, iussionemqꝫ promptissimi exequētes: humani generis omni tempore, ⁊ loco custodijs intendunt. Omnipotens nāqꝫ deus diligens nos, antequam diligeremus eum: ad imaginem suā creauit nos: ⁊ omnibus creaturis suis pręposuit nos. Insuper, facit angelos suos spiritus ꝓpter nos. Angelis enim suis mandauit de nobis: vt custodiant nos in omnibus vijs nostris: ne forte offendamus ad lapidē pedes nostros. Hi sunt custodes super muros nouę Hierusalem: ⁊ montes in circuitu eius: vigilantes ⁊ custodientes vigilias noctis super gregem domini: nequando raperet, vt leo animas nostras: dum non esset qui eriperet, ille antiquus aduersarius noster, qui quasi leo rugiens circuit quęrens quem deuoret. Hi sunt ciues beatę ciuitatis Hierusalem, quę sursum est mater nostra: in ministerium missi, propter eos, qui hęreditatem capiunt salutis: vt eos liberent ab inimicis suis: ꝯfortent quoqꝫ ⁊ moneant: ⁊ orationes filiorum dei offerant in conspectu glorię maiestatis suę. ℟. Angelis suis Deus mandauit de te: vt custodiant te in omnibus vijs tuis. ℣. In manibus portabūt te: ne vnquam offendas ad lapidem pedem tuum. ℣. Millia millium ministrabant ei: ⁊ decies centena millia assistebant ei. In manibus portabunt te: ne vn. Lectio secunda.

Diligunt nempe conciues suos: per quos suę ruinę scissuras instaurari expectant. Ideoqꝫ magna cura ⁊ vigilāti studio adsunt nobis oībus horis, ⁊ locis: prouidentes, ⁊ succurrentes necessitatibus nr̄is: ⁊ solicite discurrentes inter nos, ⁊ deū nostrum: gemitus nostros atqꝫ suspiria referentes ad eum: vt impetrent nobis facile suę benignitatis propitiationem: ⁊ deferāt nobis ab eo desideratam suę gratię benedictionem. Ambulant nobiscum in omnibus vijs nostris: intrant et exeunt nobiscum: attente considerantes, ꝙ pie: quamqꝫ honeste: in medio prauę nationis conuersemur: quantoqꝫ studio:, ⁊ desiderio quęramus regnum dei ⁊ iustitiam eius: quantoqꝫ timore, ⁊ tremore dn̄o seruiamus. Adiuuāt laborātes: ꝓtegunt quiescentes: hortant pigritātes: coronant vincētes: ꝯgaudēt gaudētibus: de deo inquā gaudentibus: compatiuntur patientibus: pro deo inquam patiētibus. ℟. Posuit dominus castra in medio populi sui. Vt eripiant nos de manu omnium inimicorum nostrorum. ℣. Fuerit Jacob obuiam angeli dei: quos cum vidisset ait: castra dei sunt hęc. Vt eripiant nos. Lectio tertia.

Grādis cura est angelis sctis de nobis: magnus affectus dilectionis eorum erga nos. Et hoc totū propter honorē inextimabilis charitatis dei: qua dilexit nos. Diligunt eni quos deus diligit: custodiūt quos deus custodit: ⁊ deserunt, quos deus deserit. Nec diligunt operantes iniquitatē: qm̄ deus odit omnes, qui operantur iniquitateꝫ. Quoties bene agimus: gaudent angeli dei, ⁊ tristātur demones: quoties vero a bono deuiamus: diabolū lętificamus: ⁊ angelos suo gaudio defraudamus. Gaudium enim est eis: super

vno peccatore penitētiā agēte. Sꝫ qđ sup vno iaꝫ iusto penitentiā desiderante? Det igitur eis dñs deus noster semp gaudere de nobis, vt ꝛ ipse propter eos semper laudetur in nobis:ꝛ nos cum eis in vnum ouile domini adducamur: vt confiteamur simul nomini sancto eius: qui est creator hominum ꝛ angelorum. Hec ipsi commemorantes confiteamur deo nostro, illum laudantes, quoniam beneficia sua magna sunt hec, quibus nos honorabit: dans nobis angelos spiritus suos: ad ministerium nostrum. ℟. In conspectu gentiuꝫ nolite timere vos: sed in cordibus vestris sanctificate dominum. Angeli enim eius vobiscuꝫ sunt. ℣. Montes in circuitu eius: ꝛ dominus in circuitu populi sui. Angeli enim eius vobiscum sunt.

In .ij. nocturno. Ana. Mitte domine angelū tuū bonum ante nos in timore brachij tui: vt metuāt qui oderunt nos. Ps. Celi enarrant. 4. Ana. Angeli dñi comitētur nobiscuꝫ, vt bene ambulemus in viam rectam. Ps. Dñi est terra. 7. Ana. Immittit angelus domini in circuitu timentium eū, ꝛ custodiet eos. Ps. Benedicam dominum. 11. ℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu domini. ℟. De manu angeli. Gregorius in moralibus, de secūdo libro, capite secūdo. Lcō quarta.

Venerunt filij dei: vt assisterent coram domino. Qui autem filij dei nisi electi angeli vocant? De quibus cum cōstet ꝙ obtutibus maiestatis inseruiant: valde querendum est vnde veniāt: vt coram domino assistant. De his quippe voce veritatis dicitur. Angeli eorum in celis semper vident faciē patris mei: qui in celis ē. De his ꝛ propheta, ait. Millia millium ministrabant ei: ꝛ decies centena millia assistebāt ei. Si igitur semper vident ꝛ semper assistunt: vigilanti cura querendum est: vnde veniunt qui nunquam recedūt. Sed cum de illis per Paulum dicitur: nōne omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi: propter eos qui hereditatem capiunt salutis? per hoc ꝙ missos agnoscimus: vnde veniant inuenimus. ℟. Ecce Angelus qui loquebatur in medio egrediebatur: ꝛ alius angelus egrediebatur in occursum eius: ꝛ dixit ad eum: curre, ꝛ loquere ad puerum istum, dicens. Absque muro habitabitur Hierusalem pre multitudine hominum in medio eius: ꝛ dominus erit ei murus ignis in circuitu. ℣. Reuersus est Angelus qui loquebatur in me: ꝛ suscitauit me: quasi viruꝫ qui suscitatur de somno suo, ꝛ dixit ad me. Absqꝫ muro habitabitur. Tu autem domine. Lcō quinta.

Sed ecce questioni, questionem iungimus: ꝛ quasi dum ansam soluere nitimur: nodum ligamus. Quomodo enim aut semper assistere, aut videre semper faciē patris possunt: si ad ministerium exterius pro nostra salute mittuntur? Quod tamen citius soluimus: si quante subtilitatis sit angelica natura pensamus. Neqꝫ enim sic a diuina visione foras exeunt: vt interne cōtēplationis gaudio priuentur. Quia si conditoris aspectum exeuntes amitterent: nec iacentes erigere: nec ignorantibus vera nunciare possent: fontēqꝫ lucis, quem egredientes ipsi perderent: cecis nullatenus propinarent. In hoc itaqꝫ est nunc natura angelica a natura nostre cōditionis distincta: ꝙ nos ꝛ loco circumscribimur: ꝛ cecitatis ignorātia coarctāmur. Angelorum vero spiritus, loco quidem circumscripti sunt: sed tamen eorum sciētie longe super nos incomparabiliter dilatantꝰ. ℟. Dominus dedit vocem suam ante faciē exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius. Fortia ꝛ facientia verbum eius. ℣. Fuerunt Jacob obuiam angeli dei: quos cum vidisset ait: castra dei sunt hec. Fortia ꝛ facientia. Lectio sexta.

Laterius quippe exteriusqꝫ sciendo diffusi sunt angeli sancti: quia ipsum fontē scientie contemplantur. Quid enim de his que sciendā sunt nesciunt: qui scientem omnia sciunt? Eorum itaqꝫ scientia cōparatione nr̄a valde dilatata est: sed cōparatione diuine scientie angusta. Sicut et ipsi illorum spiritus: cōparatione quideꝫ nostrorum corporum, spiritus sunt: sed comparatione summi ꝛ incircumscripti spiritus, sunt corpus. Et mittūtur igitur ꝛ assistunt: quia per hoc ꝙ circumscripti sunt, exeunt: ꝛ per hoc ꝙ intus quoqꝫ presentes sunt, nunquam recedunt. Et faciem ergo patris semper vident: ꝛ tamen ad nos veniunt: qr ad nos spirituali presentia foras exeunt: ꝛ tamen ibi se vnde recesserunt per internam contēplationem seruant. Dicitur ergo. Venerunt filij dei: vt assisterent coram domino: quia illuc spiritus conuersione redeunt: vnde nulla mentis auersione discedūt. Tu autē. ℟. Sancti angeli custodes nostri: defendite nos in prelio. Ut non pereamus in tremēdo iudicio. ℣. Vos autem Angeli sancti milites dei: celoruꝫ ciues: custodes hominum: defendite nos semper. Ut non pereamus.

In .iij. nocturno. Ana. Angeli eorum semper vident faciē patris qui in celis est. Halleluia. Psalmus. Cantate. 26. Ana. Adorate dominum omnes angeli eius, audiuit, ꝛ letata est sion. Psalmꝰ. Dominus regnauit. 26. Ana. Benedicite domino omnes angeli eius: potentes virtute: faciētes verbum illius: ad audiendam vocem sermonum eius. Psalmꝰ. Benedic anima mea. p. 28. ℣. In ɔspectu angeloꝝ psallā tibi deus meus. ℟. Adorabo ad templū. Secundū Mattheū. Lcō. vij.

In illo tēpore. Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes. Quis putas maior est in regno celorum? Et reliqua. Homilia sancti Hieronymi presbyteri.

Videte ne contemnatis vnum de pusillis istis: qui in me credunt. Dico enim vobis: quod angeli eorum in celo semper vident faciē patris mei, qui in celis est. Venit filius hominis saluare, quod perierat. Sicuti enim abscindendos vel eruēdos infideles homines ac perfidos: qui scandalū sunt corpori ecclesie dominus precipit: ita quoqꝫ monet: ne quem ex paruulis, idest humilibus hominibus secundū seculum: qui simpliciter ac fideliter credūt, in dei filio cōtemnamus. Fas enim non est contemnere vnumquemqꝫ credēteꝫ in Christo: qui nō soluꝫ seruus dei: sed ꝛ filius per

adoptionis

adoptionis gratiam nũcupatur: cui regnum celorum et consortium Angelorum promittitur. Tu autem domine mi. ℟. Mittit dñs sanctos angelos suos: vt nos precedant per diem et noctem. Et ostendant nobis viam vite: et sint duces itineris nostri in omni tempore. ℣. Angelis suis mādauit de nobis: vt custodiāt nos in omnibus vijs nostris. Et ostendant nobis viam. Lectio octaua.

Emerito addit dominus, dicens. Dico enim vobis: quod Angeli eorum semper vidēt faciem patris qui in celis est. Quantam gratiam circa vnumquenque credentem in se Dominus habeat: ipse declarat: cum Angelos eorum semper videre faciem patris, qui in celis est, ostendit. Et enim circa omnes credentes in Christo, angelorum magna est gratia. Denique orationes eorum angeli preferunt in celū. Unde illud ad Thobiā a Raphaele angelo dictum, Quando orabas tu et nurus tua Sarra: ego obtuli memoriā orationis vestre in conspectu dei. Est etiam circa eos et firma angelorum custodia: quorū auxilijs vnusquisque ab inimicorū insidijs liberatur. Nec enim posset tuta esse humana infirmitas inter tot hostis illius insidias: nisi sanctorum angelorū muniretur auxilio. ℟. Angeli boni comitantur nobiscum: qui suo nos ingiter muniunt auxilio: et bene disponunt omnia: que circa nos geruntur. Ita vt cum gaudio pergamus in patriam. ℣. Angeli sancti sunt in itinere nostro: fugant demonia: seruant nos incolumes: et orationes nostras offerūt deo. Ita vt cum gaudio pergamus. Lectio nona.

Ei autem angelos ad custodiam sanctorū dari propter nequitias spirituales: non solum ex presenti loco: sed etiā ex alijs testimonijs possumus agnoscere: cū dicitur. Immittit Angelus domini in circuitu timentium eum: et custodiet eos. Et iterum. Montes in circuitu eius, idest angeli: et dominus in circuitu populi sui. Unde et de beato Petro legimus in actibus apostolorū. Forsitan Angelus illius est. In apocalypsi autem nō solum sanctorum: sed et fidelium custodes angelos esse legimus. Merito et sanctus Heliseus iamdudum cum ab hostibus obsideretur: dicente puero suo quid faciemus domine? Respondēs ait ad eum. Noli timere: quoniam plures sunt nobiscum, quam cum illis. ℟. In cōspectu angelorum psallam tibi: et adorabo ad templum sanctum tuum. Et confitebor nomini tuo domine. ℣. Super misericordiam tuam et veritatem tuam: quoniam magnificasti super nos nomen sanctum tuum. Et confitebor nomini tuo domine.

Ad laudes et per horas. Antiphona.

Ngelis suis deus mandauit de te: vt custodiant te in oībus vijs tuis. ps. Dominus regnauit, cum rel. Aña. Angeli sancti semper custodiunt nos: vt dignum domino exhibeamus obsequium. Aña. Mittit dominus sanctos angelos suos: vt nos precedant per diem et noctē: et ondant nobis viā vite. Aña. Angeli dñi dñm benedicite in eternū. Aña. In conspectu angelorum psallam tibi deus meus. halle. Cap. Ecce ego mittā. Hymnus.

Elitum festum merito colendum: laudibus celum repleatque terram: quos dei nostros pietas tuentes: mittit olympo.

Angeli sancti proceres superni: seduli, et primi domini ministri: principes magni populi, dulcesque: valde potentes.

Uos poli magno prelio superbis: angelis victis barathrumque missis: patrie celi dominus locauit: arce perenni.

Brachium vestrum liberet regatque: protegat vestros comites redemptos: sanguinis christi precio salutis: semper vbique.

Christe tu clemens precibus tuorum: quos celebramus rege nos et auge: quo deum verum colat orbis omnis: laude fideli.

Uirginem matrem dominamque mundi: atque reginam superum precamur: hostibus victis mereamur aulam: pergere celi.

Donet hoc nobis genitorque natus: spiritus sanctus deus ab vtroque: sit tribus vir ius honor vnus atque gloria semper. Amen. ℣. In cōspectu angelorum psallā tibi deus meus. ℟. Adorabo ad tēplum sanctū tuū: et confitebor nomini tuo. Ad bñs aña. Reuersus est angelus qui loquebatur in me, et suscitauit me, quasi virū, qui suscitatur de somno suo hallē. Ad tertiam Capl'm. Ecce ego mittam. ℟. bre. Stetit angelus, Juxta araz tem pli. ℣. Habēs thuribulū aureū in manu sua. Juxta. ℣. Ascendit fumus aromatum. Ad. vi. capitulum.

Ne contemnēdum putes: quia non dimittet te cum peccaueris: et est nomen meum in illo. ℟. bre. Ascendit fumus aromatum, In cōspectu domini. ℣. De manu angeli. In conspectu. ℣. In conspectu angelorum psallam tibi deus meus. Ad nonam. Capitulum.

Quod si audieris vocem eius: et feceris omnia, que loquor: inimicus ero inimicis tuis: et affligā affligentes te: precedetque te angelus meus. ℟. In conspectu angelorum. Psallam tibi deus meus. ℣. Adorabo ad templū sanctum tuum: et confitebor nomini tuo. Psallam tibi. ℣. Adorate dñm. halleluia, Omnes angeli eius: halleluia. Ad vesperas. añ. Angelis suis. cum reliquis ps. Dixit dominus. per ordinem. In fine. ps. Confitebor tibi domine. ps. Capl'm. Ecce ego mittā. Hymnus. Custos suorū militū. vt supra. ℣. In conspectu angelorū. Ad magnificat añ. Sancti angeli custodes nostri: defendite nos in prelio: vt non pereamus in tremendo iudicio. Oratio. Deus qui ineffabili. etc. vt supra.

¶ In festo Archangeli Gabrielis in primis vesperis. Antiphona.

Quam preruorũ capita q̃ssauit dei filius. Hinc robustorꝝ abdita pãdit robustius nunti⁹. Psal's. Dixit. 35. Aña. Felix nimis oraculum redemptionis gentiuȝ. Qđ datur per miraculum robore celestium. ps. Confitebor. Aña. Ex orienti lumine, recto perfusis flamine, laus datur magno numini, a septiformi agmine. ps. Beatus vir. Aña. Quod reuerentur oia, nomen celeste pãdit Jesus voce p̃conia, per quẽ ad celũ scãditur. ps. Laudate. Aña. Psallamus corã angelis, qui nobis opẽ tribuũt. Et cũ septẽ archãgelis hec oia distribuunt. ps Cõfitebor tibi dñe. 39 Capitulũ.

Ecce ego Joannes vidi alterum angelum ascendentẽ ab ortu solis: habentem signum dei viui: ⁊ clamauit quatuor angelis, qb⁹ datũ est nocere terre, ⁊ mari dicens: nolite nocere terre, ⁊ mari, neque arboribus: quoadusq̃ signemus seruos dei nostri: in frontibus eorum. Hymn⁹.

Mentibus letis iubilemus oẽs, plectra tangentes fidib⁹ canoris: inclitus q̃ñ Gabriel ab alto: fulget olympo.

Virginis summe paranymphus adest: hodie nobis simul angelorum: plurimis christũ venerans triumphis: concio tota.

Principis laudes Gabrielis ergo: ↄcinat noster chorus iste, quando: vnus ex septem trepidando paret: orbibus illi.

Nuncius celi mediator idem: extat, ⁊ summus Gabriel vbiq̃: solus ⁊ mundo referat secreta: iussa tonantis.

Nuncia nobis gabriel precamur: pacis eterne speciale munus: quo poli tandem teneamus aulam: semper ouantes.

Prestet hoc nobis deitas beata: patris, ac nati, pariterq̃ sctĩ: spũs, cuius reboat per omne: tp̃s vbiq̃, Amen. ℣. In ↄspectu angelorꝝ psallã tibi deus meus. ℟. Adorabo ad tẽplũ sctm̃ tuum: ⁊ ↄfitebor noi tuo. Ad magt aña. O robur dei fortissime, pricepsq̃ inuictissime, robustũ sacramẽtũ denuntias christifere, p qđ cladi mortifere datur medicamẽtũ. Qđ abrahe p̃miserat, os tuũ clare referat, nr̃m oblectamẽtũ: iesuȝ vitã, ⁊ gaudiũ: lumẽ, ⁊ ignẽ cordium hois cõplementum. Oro.

Deus, qui per archangelũ tuũ gabrielẽ saluatorẽ mundi sacratissime virgini ↄcipiẽdũ nũciasti: da vt eũdẽ, ⁊ mẽte pura ↄcipiamus, ⁊ feruido imitemur affectu. Per eum. Ad matu. inuita. Regem archangelorum dñm. Venite adoremus. Psalmus. Venite. Hymnus.

Ad noctis medium surgite propere: cantemus dño iam noua cantica: hac hora gabriel naȝ fuit omnibus: vite nuncius optimus.

Hac hora dominũ virginis aluus: humano generi p̃tulit insuper: deuictis pariter funditus hostibus: victor surgit ab inferis.

Surgentes igitur mitibus inuicem: oremus p̃cibus celica numina: presertim dominuȝ, qui dedit angelum: curam qui gerit omnium.

Que virtus hois p̃mere sufficit: que mundo gabriel munera cõferat: sctãs hic animas visere dominum: presto ducit in ethera.

Te princeps igitur inclyte que sumus: pro nobis miseris poscito gratiam: fac ⁊ propitium, qui valet omnia: nobis vt veniam afferat. Amen.

In. j. noct. añ. Lex meditãda pandit, in Jesu dei filio. Qui finu m̃ris claudit, diuo canente nuncio. ps. Beatus vir. Añ. Jam hodie ↄcipit eternus fructus hoiũ gabrieli dñ, Ecce ancilla dñi. ps. Quare fremue. Añ. Fuit deus memor hois duȝ ip̃ȝ visitauit. Nobisq̃ tãq̃ dñis terrestria substrauit. ps. Dñe dñs nr̃. ℣. In ↄspectu angelorum psallã tibi deus meus. ℟. Adorabo ad templum sanctum tuum, ⁊ ↄfitebor nomini tuo. Lectio. j.

Ui viuentibus cũctis fecunditatẽ tribuit, deus est oium reruȝ fecunditate plen⁹. Hinc citra admirationẽ, v̓ginẽ fecundã suscipimus: cuius vterum verbũ repleuit, quo oia portant, substitit, ⁊ replent. Virtusq̃ illius artificis grauidauit: qui ⁊ sup aq̃s, ⁊ chaos rude incũbẽdo, p vniuscuiusq̃ feture ⁊ machine huius semina sparsit: ad eaq̃ disponẽdaȝ iubente p̄re, ⁊ fauẽte filio, p̄misit sanctũ Gabrielẽ vnũ de septẽ illis gubernatorib⁹, q̃bus pfecto opificio moderandos celestes circulos cõmisit. Qui ⁊ astant ante thronũ dei: p̄ces, ⁊ merita, oiumq̃ demerita p̄sentantes: ⁊ cũ ceteris coadministrãtibus oia queq̃ minima pro dei nutu distribuũt. Sed minora postponẽtes, de maioribus vel pluscula percurramus. Tu. ℟. Gabriel vt collegium cognouit trinitatis, decreuisse remedium nr̃e fragilitatis: Jussus venit ad p̄diũ p̄fecte integritatis. ℣. Suscipe v̓go remeduȝ salutis nr̃e: ⁊ tediũ fugato humanitatis. Jus. L. ij.

Nonne ille futurus pater electe familie, in tota sua peregrinatione angeluȝ dei comitem habuit, a quo tandẽ post longã luctã, tactum femur emarcuit, vt destructo aiali homine qđ in femore vige⁊, celestis redderet ⁊ re, ⁊ noic: vnde ex supplantatore ⁊ luctante israel, idest videns deum de cetero appellatus est. Auusq̃ istius, ⁊ pater fidei Abraham de fornace chaldeorum angelico presidio ereptus est: ⁊ cum angelis semper domesticis vtebatur colloquijs. Sicq̃ in separatione spurij ab herede. Sic in mysterioso sacrificio triennalis vacce. Sic in immolatione vnigeniti: pentapolitanamq̃ ruinam ab eis preaudiuit. Et vnus illorꝝ trium qui Sare p̄dixerunt partum (vt nonnulli sapientes affirmant) Gabriel fuit. Sanctus quoq̃ moses: vnde pp̃lm a seruitute egyptiaca liberaret: famelicos in deserto pasceret: sacros ritus ad veterem holem expurgandũ daret: irradiante lege collustraret, ab angelis habuit. Lex enim inquit Paulus data est per an

gelos in manu mediatoris. Tu. ℞. Per cuncta
semp secula q̄ donat dei digitus,ꝓdigia, miracu-
la,q̄bus hostis est territus. Legē lucē oracula sci
ministrāt spūs. ℣. Robora,signa,fercula:sacra ri
tus piacula,ꝛ cūcta data cęlitus. Legē. Lcō.iii.

SIc ꝛ admirandā vnionē dei cū hoīe sci san-
ctoꝝ vnctionē mirabilē redēptoris,ꝛ me-
diatoris aduentū saluatoris mundi,ꝛ triumpha-
toris vaticiniū, principiū vitę cęlestis robustissi-
mū mysteriū,ꝛ arcanū mūdi,virginisq̄ partū,an
gelico mysterio celebrari decuit. Illius q̄ppe an
geli,q̄ robur dei interpretaṫ,ꝛ est,vt eius ope ꝑpa
rata,ꝛ cultiuata virginea humus,semen fęcūdissi
mū susciperet: quo germinaret v̇ga aīę virgineę
scti spūs rore fęcundādę. Egrederetur q̄ flos ex ea
in cibū,ꝛ medelam oīum debiliū,ꝛ infirmoꝝ: in
glutinū confractoꝝ,ꝛ in vitam oīum mortuoꝝ,
dūmodo semen hoc,per liberū ꝯsensum,pręuia pu
ritate,ꝛ mūditia,cū virgine suscipere voluerim⁹.
A facie eni dei: inq̄t Esaias, ꝯcepim⁹ ꝛ peperim⁹
spm̄ salutis: in quo potissime s̄m interiorē hoīem
viuimus,mouemur,ꝛ sum⁹,ꝛ pascimur. Tu. ℞.
Portat robur angelicū,nobis iucunditatē, dū i
ortum dauiticum virgę fęcunditatē. Affert,ꝛ do-
nat medicū ad nostram infirmitatē. ℣. Suscepit
virgo cęlicum germen,ꝛ nexum vnicum,ꝛ mun-
di integritatem. Affert. Gloria patri. Affert.
In.ii.noct.aīa. Egressus fuit magnificus a ver-
tice cęloꝝ: sermo vero deificus cū dn̄a angeloꝝ.
ps. Cęli enar.7. Añ. Robustus rex in ꝑlio marię
portā intrauit,qui tremēs in subsellio viri vocē
expauit. ps. Dn̄i est ter.9. Añ. Circūdat bonus
angelus oēs timētes deū: sed gabriel archāgelus
matrem quę gestat eū. ps. Benedicā do.11. ℣.
Ego sum Gabriel angelus, qui asto ante deum.
℞. Et missus sum loqui ad te. Lectio quarta.

NEc erat in hoīs restauratione ꝑtermitten-
da angelica ꝑsuasio,ꝛ fauens virtus,cū in
ei⁹ ruina admissa fuerit tētatoris deceptio: ꝓnior
nāq̄ est natura defectibilis ad ruinā: q̄ ad fabri-
cā,ꝛ ad fructū: cum hic fluens virtus , ꝛ illic rela-
xatio v̇tutis tm̄modo exigat. Erat q̄ppe hō i hor
to fertilissimę naturę vt illū custodiendo per sibi
infusa semina operaretur in eo,ꝛ pasceret suauissi
mis fructibus oīum seminū supnoꝝ. Cui inuidēs
antiquus serpēs,voluptatis inferioris pomū: ꝛ
in eo lętale virus sensitiui pruritus obiecit: quo al
lecta mulier,ꝛ inferior pars nr̄a,veneficia illa ꝑ-
rimus imbibit,hoīq̄ ꝓpinauit. Qui inde in mulie-
rē lapsus,ad cultiuandā femineā glebā cū sudore
vultus sui oēs vires collegit: cardos , ꝛ tribulos,
ꝛ spinas pro cęlesti fertilitate collecturus: ꝛ sic cū
ple sua in ꝑceps ruens,nequiret,nisi diuina opitu
lante virtute subleuari. Tu. ℞. Stabat imago
cęlica in horto voluptatis: diuinoꝝ famelica in
statu dignitatis. Quam turpauit terrifica figura
antiquitatis. ℣. Sed vox curat angelica: forma-
ta vi deifica: a culpa fidelitatis. Quam. Lcō.v.

AD subleuandum igiṫ hoīem lapsum electa
fuit fęmina: quę suasu boni angeli ad subli-
miora erigeret: vt ipsa subleuata,hoīem,qui ad di
uinitatē trahi debebat,nō ad inferiora raperet:
sicut prim̄ęua mulier: sed ad altiora impelleret.
Bonus itaq̄ ꝛ robustissimus angelus fuit,qui ad
fęmineā debilitatē roborandā,fętū cęlestis Adā
denūciaret: quo repleta: ꝛ virtute deifica: ꝛ ange-
lica roborata: mulier in virū trāscēderet. Casu itaq̄
ab antiquo serpēte ꝓcuratus resarciret,ꝛ victoria
in eundē daretur,sicut scriptū est. Ipsa ꝯteret ca
put tuū: vt sicut vir in muliere lapsus, statū supe-
riorē,quo patrē ꝯtēplaret,ꝛ angelos superaret reli
querat: ita mulier virū cōplectēs: sibiq̄ adherēs,
vsq̄ ad deū,cui⁹ est imago,ꝯscēderet. ℞. Certat
homo ꝑ stadiū militię terrestris,vt assequaṫ bra-
uium,sed serpēs a sinistris. Multos sternit ꝑ gla
diū neq̄tię scelestis. ℣. Sꝫ nūcius cęlestiū nos pte
git ꝑ radiū diuinum stās a dextris. Mul. L.vi.

VEnit ergo Gabriel paranymphus cęlestis
ꝛ legatus totius curię superne ad virginē:
in quā oīum patrū,ꝛ ꝓphetaꝝ vota ꝯuenerant: et
in quā,vt decretū erat,oēs saluādi ꝯsenserant: qui
mysterioso sermone, sacramētoꝝ pleno , ipsā al
loquitur. Epitalamia ꝯtrahēdarū nuptiaꝝ de-
cantat , nomēq̄ admirabile pādit: in quo virtus
oīum mirabiliū,ꝛ ꝓdigioꝝ ꝯcluditur. Et per co-
gnatę fętum grauidationē virginis facilē ꝓbet:
qua ꝯcione habita,marię ꝯsensum, ꝛ vocē expe-
ctat: quā vt ꝓbuit,deus,factus est homo, ꝛ homo
in diuinā sortē,quā amiserat,ꝛ statū superiorē: rē-
duct⁹ est oībus nobis,vt in eundē restituamur tri
buens: dicēte Ioāne: dedit eis potestatē filios dei
fieri. Prębeamus ergo ꝛ nos ꝯsensū gabrieli,cę
terisq̄ bonis nūcijs persuadētibus: vt in deum,a
quo processimus,ꝛ in quē antiqua institutione tē
dimus,redeamus. Et ꝯcludamus nuptias,quas
ꝑtēdit facere de nobis summ⁹ rex cū filio suo. Cō
trahemus itaq̄: ꝛ spōsę,ꝛ filij dei efficiemur: si cu-
stoditis sensibus, a serpētinis morsibus Gabrieli
nos excitanti,ꝛ roboranti,cęterisq̄ diuinis mini
stris in ministeriū nr̄m missis: aurē ꝛ ꝯsensum ꝓ-
buerimus: eorūq̄ ꝯsuetudine,ꝛ ꝯuentione delecta
bimur. Cū eoꝝ ꝓpositū ꝛ offm̄ sit nos ad cęlestia
regna ꝯducere,vbi summo imperatori perpetuo
obsequio administrāt. Tu. ℞. Erat legatus maxi-
mus in facto nuptiaꝝ. Quas fauste nos cōtraxi-
mus in nexu naturaꝝ. Unde statū erexinius in re
gnū creaturaꝝ. ℣. Iā gabriel ꝯiūximus,mētē,cū
quo dilexim⁹ ope ꝑcū tuaꝝ. Un. Glia pri. Unde.
In.iii.noc.aīa. Annūciat in gentibus mysteria
cęloꝝ,ꝛ ꝓplis q̄rentib⁹ ꝯsortia diuinoꝝ. ps. Cā-
tate.26. Añ. Annūciauerūt angeli iustitiā,ꝛ pacē:
viderūt oēs ꝓpli salutē dei veracē. ps. Dn̄s re-
gnauit ex.26. Aña. Benedicāt assistentes cęloꝝ
opifici,ꝛ obediāt ministrātes sacroꝝ artifici. ps.
Benedic.ꝑ.27. ℣. Missus est angelus gabriel. ℞.
Ad Mariam virginem desponsatam Ioseph.

Lectio sancti euangelij secundum Lucam.
IN illo tēpore. Missus est angelus Gabriel
a deo in ciuitatem galilęę. Et reliqua. Homilia
incerti authoris.
Gabriel vnus de septē princi-
pib⁹ est,q̄ astant ꝯtinue ante dn̄m: ꝛ inferiora hęc
pro iussu imperatoris disponunt,vt ex sacris ha-

benius literis. Unusq̄ de principibus est; qui iuuenculas tympanistrizātes pueniunt, sine quorum lumine ⁊ ipulsu, nō aggredimur sublimia. Tympanū nāq̄ tenuit Maria soror Moysis. Tympanizarūt delbora ⁊ Anna mr̄ Samuelis, quarū cātica in ecclesia leguntur. Sꝫ prima oīum iuuenculaꝝ tenentiū tympanū cordis mortificati deo, ⁊ organū cordis dulcisonans, Maria nr̄a deifera fuit, q̄ ea suauitate psonuit, vt gratiā in ɔspectu summi regis inueniret. Quā pro nouo cantico, quo deū ad se attraheret, puenit gabriel: cui ipsa respōdēte ɔclusa fuit harmonia, ⁊ sacramentū mūdi vnito hoīe cū deo. Cuius ɔditionē, ⁊ pprietates aliqualiter sub ppheticis enigmatibus Daniel expressit dum ait. Ecce vir vnus gabriel vestitus lineis, ⁊ renes eius accinctus obrizo: ⁊ corpus eius quasi crysolitus, ⁊ facies eius velut species fulguris, ⁊ oculus eius vt lāpas ardēs, ⁊ brachia eius atq̄ dorsum vsq̄ ad pedes, quasi spēs ęris cādentis, ⁊ vox sermonū eius, q̄si multitudinis. Tu. ℟. Peruenit princeps inclytus primā iuuenculaꝝ, tympanizantē celitus ɔcinia diuinaꝝ. Dū sonat sermo insolitus, fit vnio naturarū. ℣. Cuius corpus chrysolitus in vultu fulgor solitus, ardentiū lampadarum. Dum sonat sermo. Lectio. viij.

Vestitus enī erat sctūs Gabriel lineis vel byssinis, vt septuaginta interpretātur: ad eius mundiciē, ⁊ puritatē ostēdendā. Renes aūt succincti obrizo, feruorē signant charitatis, quo angelus semper feruēs cum deo vincit, ⁊ vnitur: ⁊ corpus quasi chrysolitus, vt theodotio, ⁊ simacus interpretant: ad denorādū eius naturā cęlestē, amore charitatis ɔspersā. Est enim chrysolitus lapis in colore maris: guttis varijs ɔspersus. Et facies eius velut spēs fulguris: radiū, ⁊ splendorē diuinū ex quo angelus est, resignās. Unde ⁊ oculus, q in primis illustrat, quasi lāpas erat ardens, nō tm̄ ad videndū: sꝫ etiā collustrandū aspicientes in eam virginē potissime, quę ⁊ eius voce, ⁊ aspectu fuit edocta. Nā superiores angeli inferiora hęc illuminant, roborant, sanāt, accēdunt: cęteraq̄ alia exhibēt nobis obsequia administratorij spiritus, missi in ministeriū dei, ⁊ nostrū, ad reginā maxime ipsoꝝ angeloꝝ. Tu. ℟. Ecce vir vnꝰ gabriel in veste figurali, sicut pspexit Daniel furore prophetali. Cui subuenit michael in facto diuinali. ℣. Et suā medelā raphael affert, quam cōstat vriel, p grege rōnali, Cui. Glīa. Cui. L. ix.

Brachia autē ęnea describit: sīr dorsum ⁊ pedes: vt in brachijs operādi strenua ⁊ potentissima vis sicut Dyonisius docet, intelligat. In pedibus vero mobilis, ⁊ celerrimus cursus sempiterni motus in deum. In dorso aūt ɔtinuū robur, ⁊ glutinū oīū fertiliū virtutū, quę oīa tāq̄ cādens ęs erāt: diuino videlicet igne liquefacta, ⁊ charitate in vnū ɔflata: splendētiaq̄ diuina luce, qua pfusi sunt. Et vox eius tanq̄ vox multitudinis: q̄ ⁊ si ipse solus vocem exprimebat: virtute tm̄ sanctissimę trinitatis, ⁊ omniū principum cęlestium loquebat: ⁊ beata virgo nomine oīum nostrum. Unde sponsalitia, pax, fędus, cōuentio cęlestiū, ⁊ terrestriū oīum cōsensu celebrata sunt. Hymnus. Te deum. Ad laud: ⁊ per horas aña.

Iesus decorē induit, quo decorantur omnia: mensq̄ cęlestis splenduit, terrentur q̄ dęmonia. ps. Dn̄s regn. s. Añ. Oēs ouantes iubilēt, dū verbū humanat: ⁊ qd̄ obscura obnubilāt, in lucē referatur. ps. Jubilate. Añ. Excussa iā caligine in luce vigilemus: Uerbūq̄ clara indagine in carne nūc laudemus. ps. Deus deꝰ meꝰ. Añ. Bn̄dicāt archangeli tribunal trinitatis. Et hoīes, ⁊ angeli, cū oībus creatis. Psalmus. Benedicite. Antiphona. Laudet oīs spūs opificem celoꝝ. Ex quibus gabriel inclytus fit nuncius sacrorum. Psalmus. Laudate dominū de cęlis. Capim. Ecce ego Joannes vidi. Hymnus.

Iam cęli reserat fores, aurato e thalamo exiens, mater mēnonis ⁊ diē: leto puocat ore.
Nos te maxime maximi: ministrū canimus patris. Quo nullus qui hominum genus: tam pręsens iuuet: vsquam est.
Tu nfas celer ad preces: aurē protinus ad deū: Deferes: nec tenues sinis: euanescere in auras.
Tu dum fers noua nuncia virgini ętherco patris: Dilecte qbus indicas: magni vota tonantis.
Nobis fers noua nūcia. Quis ex faucibꝰ impij Erepti hostis in aurea: Cęli templa vocamur.
Adsis o bone: ⁊ in dies: Nos semper propius iuua: Nec patrocinio tuo. Unq̄ omitte tueri. ℣. Benedicite dn̄m oēs angeli eius. ℟. Ministri eius qui facitis voluntatē eius. Ad bn̄s. aū. Ascēdit iā crepusculū quo lux splēdere incipit solis: ⁊ iussa suscipit pacis donandę gabriel. Tunc virginis corpusculū, sensus, ⁊ cor perterritur, dū arcanum detegitur, qd̄ pariet emanuel. Qui illuminet in tenebris euntes, ⁊ in semitam pacis regat, ⁊ perditam viam collustret vriel. Canticū. Benedictus. Ad primam absolutio. Et audiui vocē viri inter vlai. Ad. iij. Cap. Ecce ego Joannes. ℟. bre. In conspectu angeloꝝ Psallā tibi deus meus. ℣. Adorabo ad templum sctm̄ tuū: ⁊ ɔfitebor nomini tuo. Gloria pa. ℣. Ego sum gabriel angelus, qui asto ante deū. ℟. Et missus sum loqui ad te. Ad sextam Capitulum.

Ecce vir Gabriel, quem videram in visione, a pricipio cito volās, tetigit me, ⁊ docuit me. ℟. bre. Ego sum Gabriel angelus. Qui asto ante deū. ℣. Et missus sū loqui ad te. Gloria patri. ℣. Missus est angelus gabriel. ℟. Ad mariā virginem desponsatam Joseph. Ad. ix. Capitulū.

Et audiui vocē viri inter vlai, ⁊ clamauit, ⁊ dixit Gabriel: fac intelligere visionem istā. ℟. bre. Missus est angelus gabriel. ℣. Ad mariā virginē desponsatam Joseph. Gloria patri ⁊ fi. ℣. Benedicite dn̄m omnes virtutes eius. ℟. Ministri eius, qui facitis voluntatem eius. In secundis vero vesperis dicatur vt in primis.

OFFICIA AD VSVM FRATRVM SANCTI FRANCISCI.

Totum Officium diei sancti Francisci, habetur suo loco in breuiario. 377

¶ Infra octauam sancti Francisci. PRO SECVNDA DIE.

De institutiõe religiõis: ⁊ efficacia ei⁹ i p̃dicãdo.

Lectio. j.

O Cclesia-
rũ itaq̃
triũ consum
mato iã ope-
re: cum in ea
quę virginis
erat morare
tur assidu⁹: il
lius suffragã
tibus meritis
quę precium
ptulit nr̃ę sa-
lutis, viam p
fectionis in-
uenire pme-
ruit: per insu
sum sibi diui-
nitus spiritũ
euãgelicę ve-
ritatis. Naz
cum vna dierum inter missarum solennia legere
tur euangeliũ illud in quo discipulis ad p̃dicandũ
missis euangelica norma in viuendo p̃scribitur:
ne videlicet possiderent aurum vel argentuz: nec
in zonis pecuniam: nec peram deferrẽt in via: nec
duas haberent tunicas: nec calciamenta: nec vir-
gam: mox in huiusmodi verborum auditu tanta
cum virtute spiritus Chr̃i perunxit, ⁊ induit: vt in
formam viuendi prefatam: non solũ notitia ⁊ af-
fectu: verumetiam vita ⁊ habitu transformaret.
Illico enim calciamenta deposuit: reiecit bacu-
lum: peram ⁊ pecuniã abdicauit: vnaq̃ ptẽtus tu
nicula: dimissa corrigia: p cingulo funez sumpsit:
oẽm solicitudinem cordis apponens, qualiter au
dita pficeret: ⁊ apostolicę rectitudinis regulę se-
ipsum p omnia coaptaret. Lectio secunda.

D Eniq̃ spũ Chr̃i vi flãmea tot⁹ accẽsus: cę-
pit vt alter Elias veritatis ęmulator exi-
stere: cępit ⁊ aliquos ad iustitiã perfectã iducere:
cępit ⁊ cęteros ad pęnitentiã inuitare. Erãt autẽ
ipsius eloqa nõ inania: nec risu digna: erãt virtu-
te spũs sci plena: erant medullas cordis penetrã-
tia: vt ⁊ in vehemẽtẽ stuporẽ audiẽtes ꝯuerterẽt: ⁊
obstinatoꝝ mẽtes efficacia virtuosa mollirẽt. In
notescẽte eni apud multos sublimi eius sanctoq̃
pposito: tã ex doctrinę simplicis veritate, q̃ vitę:
cępërunt ipsius exemplo viri quidam ad pęnitẽ-
tiam animari: ⁊ eidem relictis omnibus: habitu:
vitaq̃ coniungi: quos ⁊ fratres minores vir hu-
milis censuit appellari. Tu autem. Lectio. iij.

S Ane, iam fratrũ (deo vocante) cõsummato
senarioꝝ cũ pius coꝝ pater ⁊ pastor locuz so
litudinis nactus: in multa cordis amaritudine vi
tã deploraret adolescẽtię: nõ sine culpa trãsactã:
sibiq̃ ac pli, quã in Chr̃o genuerat, veniã postula
ret ⁊ grãz: excessiua quadã in eũ superueniẽte lętI-
tia: certificatus est de remissione plenaria oĩuz de
lictoꝝ: vsq̃ videlicet ad quadrãtẽ nouissimũ. Ra
ptus deinde supra se: ac in quoddã lumẽ viuificuz
totus absorptus: q̃ circa se, ac frẽs futura erãt lu-
culẽter aspexit: sicut ipse postmodũ ordinis pfe-
ctũ ⁊ dilatationẽ p dei clementiaz in primo fieri
debere p̃nuncians: ad cõfortationem pusilli gre-
gis familiariter reserauit. Paucis admodũ ela-
psis diebus: q̃busdã sibi cohęrẽtibus aliis: cum iaz
ad duodenarium excreuissent: disposuit dñi famu
lus cũ illo simpliciũ cętu, apostolicę sedis adire p̃-
sentiã: vt pręostensam sibi a dño normam viuẽdi:
quã ⁊ breui sermone conscripserat: suppliciter ⁊
instãter exposceret: eiusdem sacratissimę sedis au
ctoritate plenaria confirmari. Lectio quarta.

P Roperante itaq̃ ipso cum sociis iuxta pro-
positũ comparere cõspectui summi pontifi
cis: dñi scilicet Innocẽtij tertij: pręuenit eum di-
gnatione clementię dei virtus: ⁊ sapientia Chr̃i:
suũ per visionẽ cõmonefaciendo vicariũ: vt sup-
plicanti pauperculo: ⁊ placitũ daret auditũ: ⁊ be-
nignũ p̃beret assensum. Uidit nãq̃ in somnis põ-
tifex ipse romanus, lateranẽsem basilicã ruinę so
re iam proximam: quam q̃daz homo pauperculus:
modicus ⁊ despectus: pprio dorso submisso ne cã
deret, sustentabat. Cuz igit̃ in famulo dei suis cõ-
parente conspectibus sapiens cõtemplaretur an
tistes: simplicis animi puritatem: mundi cõtem-
ptum: paupertatis amorẽ: propositi perfecti con
stantiã: aiarum zelũ: ignitumq̃ voluntatis sanctę
feruorez: vere inq̃t hic est ille: qui opere ac doctri-
na, Christi sustentabit ecclesiam. Proinde ad ip-
sum p̃cipuã deuotionem extunc cõcipiens: ac pe-
titioni eius per oĩa se inclinans: approbauit regu
lã: dedit de pęnitentia pędicanda mandatũ: po-
stulata tunc cuncta ꝯcessit: ac plura se ꝯcessurũ in
posterũ liberaliter repromisit. Lectio quinta.

F Retus exinde grã supna Franciscus: sum-
miq̃ auctoritate põtificis: cũ fiducia multa
versus vallẽ Spoletanã iter arripuit: vt p̃fectio-
nis euãgelicę veritatẽ, quã mente cõceperat: ⁊ p
fessione deuouerat, sacro perficeret: ⁊ verbo doce
ret. Mota quoq̃ cum sociis q̃stione huiusmodi:
vtrũ inter hoies conuersari: an ad loca solitaria
se trãsferri deberent: cum per orationis instantiã
diuinuz super hoc beneplacitũ requisisset (super-
nę reuelationis illustratus oraculo) intellexit se
ad hoc missum a dño: vt Christo lucraretur ani-
mas, quas diabolus conabatur auferre. Ideoq̃
magis omnibus, quaz sibi soli viuere pręeligendũ
esse decernens: recollegit se in quodã tugurio de-
relicto secus Assisium: vt ibi fm sanctę pauperta
tis normã: in oi religionis districtione cuz fratri
bus viueret: ⁊ verbũ dei p loco ⁊ tpe, populis p̃di-
caret. Factus igitur euangelicus preco: ciuitates
circuibat ⁊ castra: non in doctis humanę sapiẽtię
verbis: sed in virtute spũs annuncians regnũ dei:

domino dirigente loquentez reuelationibus preuijs: z sermoné ↄfirmãte sequétibus signis. L. vi.

Cum enim semel, vt sibi moris erat: peruigil in oratione persisteret: corporaliter absentatus a filijs: circa mediam noctis horam quibusdaz e fratribus quiescentibus: quibusdam orantibus: currus igneus miri splendoris, super quem residebat, z globus ad modũ solaris aspectus prelucidus: per ostiolum habitaculi fratruz ipsorum ingrediens: huc atq₃ illuc per domiciliũ tertio se conuertit. Ad cuius mirabilem z preclarum contuitum stupefacti sunt vigilantes: excitati simul z exterriti dormientes: nec minus senserunt cordis claritatem, quam corporis: dum ex virtute mirandi luminis, alterius alteri conscientia nuda fuit. Intellexerunt nanq₃ ↄcorditer omnes, videntibus inuicem vniuersis in cordibus singulorum, sanctum patrem Franciscũ in tali trãsfiguratũ effigie sibi monstratum a dño: tanq̃ qui in spũ veniés: z virtute Helie, spiritalis esset militie princeps effectus: vt currus Israel z auriga eius. Reuersus nempe vir sanctus ad fratres: cepit ↄfortare illos de ostésa eis celitus visione: cepit z ↄscientiaꝝ ipsoꝝ secreta rimari: necnõ z futura pdicere: adeoq₃ coruscare miraculis: vt patéter clarescerer: duplicé Helie spũm in tãta super eum plenitudine qeuisse: ꝙ post ipsius doctrinas z vitaz: erat oĩbus pficisci tutissimum. Lcõ. vij.

Religiosus quidaz tunc temporis de ordine cruciferoꝝ Moricus noie: in hospitali quodam prope Assisiũ: languore tam graui: tãq₃ prolixo laborans: vt crederetur morti iaz proximus: viro dei supplex factus, p nuntiũ postulabat instãter: vt pro se ad deum intercedere vellet. Cui vir pius benigne assentiens: orõne pmissa, panis micas accepit: z cũ oleo sumpto de lampade, que coram virginis ardebat altari cõmiscés: quasi quoddam electuariũ per manus fratꝝ infirmãti transmisit dicés. Medicinã hanc fratri nostro deferte Morico: qua ipsum Christi virtus nõ solum plene sanitati restituet: verumetiã robustũz bellatorem effectuz: aciei nostre perseueranter adiũget. Statim aũt vt antidotũ illud sancti spũs adinuétione confectum eger homo gustauit: sanus exurgens: tãtum mentis z corporis vigorez obtinuit: vt paulopost viri sancti religionem ingressus: lõgo tpe loricam portaret ad carnem: z crudis dũtaxat cõtentus cibarijs: nec vini poculũ sumeret: nec coctum aliquid degustaret. Lectio octaua.

Llo quoq₃ tpe sacerdos qdã de ciuitate Assisij Syluester noie: vir vtiq₃ ↄuersatiõis honeste: ac simplicitatis colũbine: vidit in somnis regionem illã totã a dracone imenso circũdari: p cuius teterrima horridaq₃ effigie: diuersis (vt videbat) mũdi climatibus ppinquũ iminebat excidiũ. Contuebat post hec crucem auream: atq₃ fulgenté procedentem ex ore Francisci: cuius summitas celos tangebat: z brachia protensa in latũ, vsq₃ ad mũdi fines videbantur extendi: cuiusq₃ aspectus prefulgidus: draconé illũ terrũ, z horridũ, penitus effugabat. Hec dũ sibi tertio mõstrarentur: intellexit vir pius, z deo deuotus, ad hoc Franciscũ destinatũ a dño: vt gloriose crucis assumpto vexillo: draconis maligni robur eliderer: pclarisq₃ veritatis fulgoribus: tam doctrine ꝙ̃ vite mẽtes fidelium illustraret. Quod cũ viro dei z fratribus narrasset per ordinem: non multo post tempore mundũ relinquens: vestigijs Christi: beati patris exemplo sic perseueranter adhesit: ꝙ ipsius vita in ordine: auctenticaz reddidit eam: quã in seculo habuerat, visionem. Lectio nona.

Frater qdam pacificus cum adhuc seculariter viuens, famulum dñi reperisset apud castrũ sancti Seuerini predicantem in monasterio quodã: facta manu dñi super se: vidit eundé quasi duobus transuersis ensibus valde fulgentibus in modũ crucis signatũ: quoꝝ vnus a capite vsq₃ ad pedes: alter a manu in manũ per pectus trãsuersaliter tẽdebat. Nõ nouerat facie viruz: sed tanto monstratũ miraculo mox cognoscens, vehementer obstupuit: verboꝝq₃ ipsius virtute cõpunctus z territus: tanq̃ si esset gladio spũs ex ore eius pcedente trãsfixus: secularibus põpis omnino cõtemptis: beato patri pfessione cohesit. Hic postmoduz in omni religionis sanctitate proficiens, ante quam fieret minister in Francia: siquidé ibidem primus ministerij gessit officiuz: meruit magnũ thau in fronte Francisci videre: qđ colorum varietate distinctum, faciem ipsius miro venustabat ornatu. Hoc signum qppe vir dei magno venerabatur affectu: frequenti commendabat eloquio: actionũ premittebat initijs: z in eis quas dirigebat ex charitate literulis: manu propria subscribebat: tanquam si omne ipsius studium foret iuxta propheticum dictum signare thau sup frontes virorum gementium z dolentium, ad Christũ Jesum veraciter conuersorum. Tu autem dñe.

PRO TERTIA DIE.

De prerogatiua virtutũ scĩ Francisci. Lectio. j.

Insignis sectator crucifixi Iesu vir dei Franciscus: a sue ↄuersionis primordijs: tanta discipline rigiditate carné crucifigebat cũz vitijs: motusq₃ sensuales tam stricta frenabat modestie lege: vt vix necessaria sumeret sustẽtationi nature. Nam cocta cibaria sanitatis tempore vix admittebat, z raro: admissa vero: aut cõmistione cineris interdum faciebat amara: aut aquei super infusione liquoris: vt plurimum reddebat insipida. Quam vero strictam in potu parcitatem seruauerit: carnem suã a vino abstrahens: vt trãsferret animum ad sapientie lucem: hinc liquido valemus aduertere: ꝙ z de aqua frigida cum sitis estuabat ardore: vix audebat ad sufficientiam bibere. Nuda humus (vt sepius) lectus erat lassato corpusculo: ceruical, lapis, vel lignũ: vestisq₃ simplex rugosa, z hispida, tegumentuz: pro eo, ꝙ experientia certa didicerat: hostes malignos, duris z asperis in fugaz conuerti: delicatis autem z mollib⁹ ad tentandum fortius animari. Lcõ. ij.

Rigidus in disciplina sup custodiã suã inuigilabat attẽti⁹: curã gerés pcipuã de impreciabilis

ciabilis custoditione thesauri: castitatis videlicet in fictili vase, qḋ ⁊ possidere studebat in sanctitudinis honore: per vtriusqꝫ hoīs integerrimā puritatē. Quapropter circa cōuersionis principia, tpe hyemalis algoris, spū fortis ⁊ feruidus: in foueam, glacie aut niue repletam, seipsum plerūqꝫ mergebat: vt ⁊ domesticū hostem sibi ꝑfecte subigeret: ⁊ candiduz vestimentū mūditię, a voluptatis incēdio ꝓseruaret. Tanta quoqꝫ ꝑ exercitationes huiusmodi fulgēre cępit in sensibus venustate pudoris: vt plenum iam carnis assecutus dñiū: fędus cū oculis pepigisse videret: ꝙ nō solū carnalē aspectū procul refugeret: sed ⁊ curiosuz vanitatis cuiuscunqꝫ contuitum oīno caueret. Lectio.iii.

VErum licet cordis ⁊ corpis puritatē adeptus: sanctificationis quodāmodo primaret ad apicē: nō cessabat tñ lachrymarū imbrib⁹ iugiter oculos expiare mētales: cęlestium claritatū ꝯcupiscendo munditiam: ⁊ corporeoꝝ luminū paruipendēdo iacturam. Cū enim ex ꝯtinuo fletu infirmitatē oculoꝝ incurrisset grauissimā: suadente medico: ꝙ abstineret a lachrymis: si corporei visus vellet cęcitatem effugere: nequaꝙ̃ assensit: malle se asserens corporalis visus lumen amittere: quā lachrymas qbus oculus emundatur interior: vt deū videre ꝓualeat, repressa deuotione spūs, impedire. Erat quoqꝫ vir deo deuot⁹ inter lachrymarū irrigua cęlesti quadā iucunditate serenus, tā mēte ꝙ̃ facie: vtpote qui ꝑ ꝯscientię sanctę nitore tanta ꝑfusus erat vnctione lętitię: vt ⁊ mente in deuz incessanter excederet: ⁊ in cunctis operibus manuū eius iugiter exultaret. Lcō.iiii.

OMnium virtutū custos, ⁊ decor humilitas adeo virum dei sui iuris effecerat: vt quāuis multiplex in eo fulgeret ꝓrogatiua virtutuz: hęc tñ in ipso tāꝙ̃ in minoꝝ minimo, ꝓcipuū videret assecuta dominiū. In propria qdez reputatione, qua se fatebatur maximuz peccatoꝝ: prorsus nil erat nisi fictile quoddam, ⁊ sordidum vasculū: cuz in veritate vas esset sanctificationis electuz: multiformis virtutis: ⁊ gratię adornatione pręfulgidum: ⁊ sanctitudine dedicatū. Studebat quidem summopere in oculis suis: aliorūqꝫ vilescere: ⁊ defectus in se latētes publica ꝯfessione detegere: donaqꝫ datoris, pectoris arcano cęlare: vt nequaquā pateret glorię: qḋ occasio poterat esse ruine. Sane, vt perfectę humilitatis oēm impleret iustitiam: seipsum adeo studuit non solū superioribus, verumetiā inferioribus subdere: ꝙ ⁊ socio itineris (quantumlibet simplici) obedientiā promittere solitus erat: vt non tanꝙ̃ pręlatus ex auctoritate pręciperet: sed tanquam minister, ⁊ seruus: etiam subditis ex humilitate parēret. Lectio quinta.

SOciam quoqꝫ sanctę humilitatis paupertatē excelsam: ꝑfectus Chr̄i sectator: charitate sibi studuit sic desponsare ꝑpetua: ꝙ nō solū pro ea patrē, matremqꝫ reliquit: verumetiam quę habere potuit, vniuersa dispersit. Nemo tam auri, ꝙ̃ iste paupertatis cupidus: nec thesauri custodiēdi solicitior vllus: ꝙ̃ iste huiusmodi euāgelicę margaritę: cum ⁊ a principio religionis vsqꝫ ad mortem: tunica, chorda, ⁊ femoralibus diues: in sola videret gloriari penuria: ⁊ ęgestate gaudere. Si quā enim pauperiorem se quēpiam ſm exterioreꝫ habitum cerneret: seipsum protinus arguens excitabat ad simile: tanꝙ̃ si ęmula pauptate cōcertans, vinci se in illo spūs quadam nobilitate timeret. Etenim qꝛ ipsam, vt arram hereditatis ęternę omnibus caducis prętulerat: fallaces diuitias velut feudum ad horam concessum nil reputans: hanc pręopibus magnis amabat: ⁊ in ea cunctos optabat excedere: qui ex eadez didicerat inferiorem se omnibus reputare. Tu. Lectio sexta.

OStcreuit ꝓpterea vir dei ꝑ altissimę pauptatis amore in sanctę simplicitatis taz opulentas diuitias: vt nihil prorsus haberet inter mundialia ꝓprium: in ipso tñ mundi huius auctore omnium possessor videretur esse bonorū. Dum enim oculorum acie colūbina: simplici videlicet mētis intentione: puroqꝫ speculationis intuitu: omnia in summū referebat opificem: ipsumqꝫ factorē recognoscebat: amabat ⁊ laudabat in oībus: superna fiebat largitione clementię: vt omnia in deo: ⁊ deum in oībus possideret. Consideratione quoqꝫ primę originis oībus omnium creaturas quantumlibet modicas: fratris, vel sororis appellabat nominibus: tanꝙ̃ ab vno secū exeunte principio: quanꝙ̃ illas viscerosius complexaretur: ⁊ dulcius quę Christi mansuetudinez piam similitudine naturali pretendunt: ⁊ scripturę significatione figurāt. Quāobrē supernaturali fiebat influente virtute: vt natura brutoꝝ pio quodam modo moueret ad ipsum: sed ⁊ sensu carētia parērēt, vt ad placitū: ac si idē vir sanctus vt simplex ⁊ rectus: ad statum iam foret innocētię reformatus. Lectio.vii.

PIetatis quoqꝫ dulcedo tanta plenitudinis copia in dñi famulum a misericordię fonte manauerat: vt ad miserabiliū ꝑsonarum releuandas miserias viscera videretur gestare materna: cum ⁊ clementiā haberet ingenitam: quaz superinfusa Christi pietas duplicabat. Itaqꝫ, liquescebat animus eius ad infirmos ⁊ pauperes: ⁊ quibus non poterat manum, exhibebat affectuz: pro eo ꝙ quicquid penurię: quicquid defectus cernebat in aliquo: pij cordis dulcedine regerebat in Christuz. Cūqꝫ in paupibus cunctis effigiē Christi prospiceret: siqua etiam necessaria vitę sibi collata fuissent: eis occurrentibus, non solum liberaliter conferebat: verumetiā ac si illorum propria essent, indicabat esse reddenda. Nulli prorsus rei parcebat: nec mātellis: nec tunicis: nec libris: nec etiam paramentis altaris: quin omnia hęc dum posset largiretur ęgentibus: cupiens vt perfectę pietatis impleret officium: etiam superimpendere semetipsum. Tu autem dñe. Lcō.viii.

ZElus fraternę salutis ex charitatis fornace ꝓcedens: vt gladius acutus ⁊ flāmeus: adeo Frācisci ꝑtransijt intima: vt vir iste zelotes totus videretur: ⁊ ęmulationis ardore succensus: ⁊ cōpassionis męrore plagatus. Siqdem aīas Christi Iesu sanguine pretioso redēptas, cū inquinari cerneret aliqua sorde peccati: miro doloris confossus acu

ſeo:tāta miſerationis teneritudine deplorabat:
vt eas tanquam mater in Chriſto quotidie par-
turiret. Hinc ſibi in orōne luctamen: in pdicatio-
ne diſcurſus: in exēplis dādis excelſus: pro eo qđ
nō ſe putaret Chri amicū: niſi animas foueret, qs
ille redemit. Propter qđ licet innocens eius ca
roqꝫ ſe iam ſponte ſubderet ſpiritui, nullo pro-
pter offenſas egeret flagello: tamen exempli cau
ſa pœnas illi renouabat ꝛ onera: cuſtodiens pro-
pter alios vias duras: vt illius perfecte ſequere-
tur veſtigia: qui pro aliorū ſalute tradidit in mor
tem animam ſuam. Tu autem. Lectio nona.

Charitatis quoqꝫ perfecte feruorē, quo ſpō
ſi amicus ferebat in deū, ex hoc potiſſimū
qs valet aduertere: qꝫ per martyrij flāmas, ſeip-
ſum, vt hoſtiam viuam, dño peroptabat offerre.
Tribus nanqꝫ vicibus ob hoc verſus partes infi
delium iter aggreſſus: ſed bis diuina diſpoſitione
prohibitus: tertia tandē vice poſt multa oppro-
bria: vincula: verbera: ꝛ labores innumeros ad
ꝯſpectū ſoldani Babyloniē: dño deducēte pdu
ctus: in tā efficaci oſtenſione ſpūs ꝛ virtutis, euā
gelizauit Ieſum: vt admiraret ipſe Soldanus: ꝛ
nutu diuino in manſuetudinem verſus: benignū
ei præberet auditum. Cernens quidem in eo fer-
uorem ſpūs: cōſtantiam animi: cōtemptū vitę p-
ſentis: efficaciamqꝫ diuini ſermonis: tantā deuo-
tionē ꝯcepit ad ipſum: vt magno cum honore di-
gnum duceret: munera pretioſa offerret: ꝛ ad ſe-
cum trahendum moram inſtanter inuitaret. At
verus mundi: ſuiqꝫ ꝯtemptor: oblata oīa ſpernēs
vt lutū: ſeqꝫ ꝯſpiciens aſſequi ſuū nō poſſe propo-
ſitum: poſtqꝫ ad id obtinēdū ſine fictione peregit,
quod potuit: ad partes fidelium reuelatione p-
monitus remeauit. Sicqꝫ factū eſt: vt Chriſti ami
cus mortem pro ipſo viribus totis exquireret: ꝛ
tamen nullatenus inueniret: quo ꝛ merito non
careret optati martyrij: ꝛ inſigniendus ſeruare-
tur in poſterum priuilegio ſingulari.

PRO QVARTA DIE.

¶ De ſtudio orōnis: ꝛ ſpū pphetię ſci Franciſci.

Sentiens Chri ſeruus corpore L. j.
ſe peregrinū a dño: cū ad terrena fo-
ris deſideria pro Chri amore totus
inſenſibilis eſſet effect⁹: ne foret abſqꝫ
ꝯſolatione dilecti: ſine intermiſſione
orando ſpiritum deo cōtendebat exhibere præſen
tem. Nam ambulans ꝛ ſedens: intus ꝛ foris: labo
rans ꝛ vacans: adeo erat orationi vi mentis intē
tus: vt illi videretur, quicquid erat in eo, non ſolū
cordis ꝛ corporis: verumetiam operis ꝛ tēporis
dedicaſſe. Suſpendebatur multoties tanto deuo-
tionis exceſſu: vt ſupra ſemetipſū raptus: ꝛ vltra
humanum ſenſum aliquid ſentiens: quid circa ſe
ageretur exterius, omnino neſciret. Lectio. ij.

Cum autem quietius ſpiritualium cōſolatio-
num immiſſiones ſuſciperet: ad ſolitudines
ꝛ eccleſias derelictas oraturus nocte pergebat:
quamuis ꝛ ibi pugnas dæmonū horribiles ſenſe-
rit, eiſqꝫ ſecū ꝯfligentes, quaſi manu ad manum nite-
bantur ipſū ab orationis ſtudio perturbare. Ve
rum illis feruentium precum infatigabili virtute
fugatis: vir dei ſolitarius remanēs: ꝛ pacatus ne-
mora repetebat: gemitibus loca ſpargebat: ꝛ qſi
occultius ſecretarium nactus: nunc reſpondebat
iudici: nūc ſupplicabat patri: nūc colludebat ſpō-
ſo, nunc colloquebatur amico. Ibi viſus eſt nocte
orans manibus ꝛ brachijs in modum crucis pro-
tenſis, toto corpore ſubleuatus a terra: ꝛ nubecu-
la quadā fulgente circundatus: vt illuſtrationis,
ꝛ eleuationis mirabilis intra mentem: mira cir-
ca corpus cū eleuatione ſcā pluſtratio teſtis eſſet.

Huiuſmodi quoqꝫ ſurſum actionū ſu- L. iij.
pernaturali virtute, ſicut certis eſt cōproba
tum indicijs: incerta ſibi, ꝛ occulta diuinę ſapien-
tię pandebantur: quamuis illa non vulgaret exte
rius: niſi quantum fraternę ſalutis vrgebat zelus:
ꝛ supernę reuelationis dictabat inſtinctus. Ad tā
tam qppe mentis ſerenitatē indeſeſſū orōnis ſtu
dium cū ꝯtinua exercitatione virtutū, virū dei pdu
xerat: vt qꝫuis ſacrarum ſcripturaꝝ nō habuerit
peritiam, per ſtudium eruditionis humanę: lucis
tñ ęternę irradiatus fulgoribus: ſcripturaꝝ pro-
funda lympido intellectus ſcrutaretur acumine.
Prophetarū etiam ſpiritus multiplex in tā mul
tiformis plenitudine gratię requieuit in eo: vt ipſi⁹
virtute mirifica, ſe vir dei præſentem aliquando
exhiberet abſentibus: notitiamqꝫ certam habe-
ret longe diſtantium: ſecreta quoqꝫ perſpiceret
cordium: necnon, ꝛ futurorum prænunciaret euen
tus: ſicut multiplicium exemplorum euidentia
cōprobant: ex qbus aliqua ſubſcribunt. Lcō. iiij.

Cum enim tpe quodā vir ſacer Antonius:
tunc quidē prædicator egregius, nunc autē
confeſſor Chriſti præclarus, de titulo crucis: Ie-
ſus nazarenus rex iudęorū, eructans melliflua: in
quodam puinciali capitulo apud Arelatē fratri-
bus prædicaret: vir dei Franciſcus: qui tunc in re
motis agebat, ad oſtium capituli in aere ſubleua-
tus apparuit. Qui extēſis velut in cruce manib⁹,
fratribus benedicens: tam multimoda illos ſpiri
tus ꝯſolatione repleuit: vt certa eius intra ſemet-
ipſos ſpiritus teſtificatione conſtaret, apparitio-
nem illā mirabilem cęleſti pditam fuiſſe virtute.
Porro, quia id beatum patrem nō latuit: paten-
ter ex hoc ipſo clareſcit: quam peruius ſpiritus
eius luci ſapientię foret ęternę: quę omnibus mo-
bilibus mobilior eſt: ꝛ attingēs vbiqꝫ propter ſui
munditiam: in animas ſanctas ſe transfert: ꝛ dei
amicos, ꝛ prophetas conſtituit. Lectio quinta.

Apud ſanctā Mariā de portiuncula intran
tibus fratribus ſemel ex more capitulū: cū
vnus ex eis defenſionis cuiuſdā tectus palliolo ſe
diſciplinę nō ſubderet: vidēs hoc vir ſctūs in ſpū:
qui in cella tūc orans ſequeſter: ꝛ medius erat in-
ter eoſdē frēs ꝛ deū: vocari ad ſe fecit vnū ex ipſis:
cui ꝛ dixit. Vidi frater diabolū ſup illius fratris
inobediētis dorſū, collū eius tenentē aſtrictū: qui
tali ſeſſore ſubactus, obediētię freno ſpreto, inſtin
ctus illius ſequebat habenas. Vade igitur: ꝛ dic
fratri: vt obedientię ſanctę collum ſine mora ſub-
mittat: cū ꝛ ille hoc ſuggerat fieri: ad cui⁹ precū
inſtantiam:

instantiaz, demon ille ɔfusus abscessit. Monitus per internuntiū frater, cōpunctionis ɔcepto spiritu: ac veritatis luce pcepta, corā viri sancti vicario in faciem pcidit: seipsum culpabilez recognouit: veniā petijt: disciplinam suscepit: et ptulit: ac deinceps per omnia humiliter obediuit. L. vi.

Cum autē in mōte maneret Aluernę in cella reclusus: vnus ex socijs, magno desiderio cupiebat habere de verbis dei aliqd scriptuz manu ipsius breuiter annotatū. Grauē enim qua vexabat tentationem, nō carnis sed spūs hoc credebat euadere, vel certe leuius ferre. Tali desiderio languens anxiabat interius: qa cū esset humilis: pudoratus et simplex: verecundia victus: reuerēdo patri rem pādere nō audebat. Sz cui homo non dixit: spūs reuelauit. Portare nāqꝫ sibi iussit a fratre pdicto atramentū: et chartaz: laudesqꝫ domini iuxta fratris desiderium cum ipsius benedictione propria manu ɔscribens: eidē quod scripserat liberaliter obtulit: et omnis illa tentatio prorsus abscessit. Ipsa quoqꝫ literula reseruata i posterū, remedia sanitatis ꝙplurimis ɔtulit: vt ex hoc clarescceret oībus, quanti meriti coraz deo scriptor ipsius extiterit: qui tantę virtutis efficaciam in cedula conscripta reliquit. Lectio. vij.

Alio quoqꝫ tpe, mulier quędaz nobilis deo deuota, virū sanctū fiducialiter adiens, postulabat obnixe, vt pro viro suo sibi valde crudeli, quem aduersarium patiebat in seruitio Chri, apud deū intercedere vellet, ꝙ ipsius cor durum; larga sue gratię infusione molliret. Quo audito, vir sacer et pius, sacris eaz in bono roborauit eloquijs: ɔsolationē quā optabat sibi de proximo affuturā asseruit, finaliterqꝫ mādauit: ꝙ viro illi ex parte dei denūciaret: et sue nunc tēpus esse clementię: postmodū ęquitatis. Credidit mulier sermonī: quē ei dixerat dūi seruus: et bñdictiōe accepta; domū cū festinatione reuertēs: occurrēti sibi viro, pfatum narrauit eloquiū: indubitanter expectans, optatū impleri pmissum. Cōfestim aūt vt auribus illius sermo insonuit: cecidit sup eū spūs gratię: adeo cor ipsius molliēs: vt et deuotā cōiugem libere deo extunc famulari permitteret: et se vna cū ipsa dño seruiturū offerret. Suadente igit sancta vxore, pluribus annis cęlibē vitā agentes: eodez die mulier, mane: vir, vespere migrauerūt ad dominū: hęc quidem vt matutinū: ille vero vt sacrificium vespertinum. Lectio octaua.

Tempore quo dūi famulus Rheatę iacebat infirmus: pbēdarius qdā noie Gedeō, lubricus et mūdanus, infirmitate graui correptus: lectulo decubans: cum ad eum fuisset delatus, lachrymose rogabat cum simul astātib⁹: vt ab ipso crucis signaculo signaret. Ad quē ille. Cum oliz vixeris sm desideria carnis, non veritus iudicia dei: nō pp te: sz pp deuotas intercedētiū pces, crucis signo te hoc modo signabo: vt tibi ex nūc pro certo insinuē: ꝙ sis grauiora passurus, si ad vomitum redieris, liberatus. Signo itaqꝫ crucis sup eo facto a capite vsqꝫ ad pedes: insonuerunt ossa renū eius audientibus cunctis: veluti cū manu ligna sicca frangunt: statimqꝫ is, qui contractus iacuerat: surrexit sanus: et in laudez dei prorūpens: ego (inquit) sum liberatus. Paucis aūt interlapsis tēporibus: cū dei oblitus, corpus ipudicitię reddidisset: et sero quodā cęnasset in hospitio cuiusdā canonici: nocteqꝫ illa dormiret ibidē: tectū domus sup oēs subito corruit: et illum solum ceteris mortē euadēribus, interemit. Sicqꝫ factū est: vt simul in hoc vno euentū patesceret i ꝙ sit seuerus ingratis zelus diuinę iustitię: quāqꝫ verax; et certus in dubijs fuerit: qui Franciscum repleuerat spiritu prophetię. Tu aūt. Lectio nona.

Eo quoqꝫ tpe: quo post reuersionē suā de vltra mare Celanū pdicaturus accessit: miles qdam supplici cū deuotione cū instantia magna inuitauit ad prandiū: et quasi coegit inuituz. Ante vero ꝙ cibū sumerēt: vir mēte deuotus, iuxta solitū morē, offerens deo pces et laudes: vidit in spū, viro illi mortis de pximo iminere iudiciū: mēteqꝫ suspensus, oculis stabat eleuatis in celum. Oratione tandē cōpleta, benignum hospitez traxit in partē: morteqꝫ illi vicinā pdixit: vt cōfiteretur admonuit, et ad bonū (ꝙtū valuit) aiauit. Acquieuit hō ɔtinuo beati viri sermonibus: socioqꝫ illius vniuersa peccata in ɔfessiōe detexit: domū disposuit: diuinę se miserationi cōmisit: et ad suscipiendam mortē, se (quantū valuit) pręparauit. Igit dum alij refectionē corporis sumerent: miles qui sanus videbat et fortis, subito spūm exhalauit: iuxta verbum hois dei repētina qdem morte sublatus: armis tñ penitētię: p eiusdē spūm ppheticū pmunitus: vt et ppetuā dānationē euaderet: et i eterna tabernacła iuxta pmissiōez euāgelicā itroiret.

PRO QVINTA DIE.

De obedientia creaturarum: et de condescensione diuina ad eum. Lectio prima.

Aderat qdē seruo suo Frācisco is, q cū vnxerat spūs dñi: et ipse dei virtus: et sapiētia Chrs, cuius virtute fiebat et gra: vt sibi nō solū incerta et occulta patescerēt: verūetiā mūdi hui⁹ elementa parērēt. Quodā nāqꝫ tpe, cū ɔsiliuz daret a medicis: et instāter suaderet a fratrib⁹: vt ɔtra infirmitatem oculoꝝ pateret sibi p cocturę subuenri remediū: humiliter vir dei assensit: p eo: ꝙ id nō solū medela ɔtra ęgritudinē corporis: verūetiā materia foret exercendę virtutis. Sensu vero carnis ipsius ad ɔspectū instrumēti ferrei iam igne cādētis, naturali quodā horrore ɔcusso: vir scūs ignez alloqcępit vt fratrē, in creatoris noie ac virtute pręcipiēs: vt suū ei ɔtēperaret ardorē: quo suauiter vrētem sustinere valeret. Profundato aūt crepitāte ferro i tenera carne: et ab aure, vsqꝫ ad supciliū coctura ptracta: vir deo plen⁹ exultās i spū: laudate (ingt ad frēs) altissimū: qꝛ vt veꝝ fatear: nec ignis ardor molestiā intulit: nec carnis me dolor afflixit. L. ij.

Apud eremū sci Urbani, suo dei ęgritudine grauissima laborāte: cū ipse naturę defectū sentiēs, vini poculū peteret: nihilqꝫ de vino: qd sibi dari posset responderetur adesse: iussit aquā afferri, et allatā, signo crucis edito, benedi-

xit. Mox vinum efficitur optimū qḋ fuerat aqua pura: ⁊ quod deserti loci paupertas non potuit: sancti viri puritas impetrauit. Ad cuius gustum protinus tanta facilitate conualuit: vt euidenter claresceret: qḋ optatum poculum illud a largo sibi fuit datore ꝯcessum: nō tam vt efficiēs ad saporē: quam vt efficax ad salutem. Lectio. iii.

Alio quoqꝫ tēpore vir dei ad quandaꝫ heremū trāsferre se volens: vt ibi liberius ꝯtemplationi vacaret: q2 debilis erat: cuiusdā pauperis hominis vectabaṫ asello. Cūqꝫ diebus estiuis famulum dei sequendo vir ille montana ꝯscenderet: asperioris, ⁊ longioris vię itinere fatigatus: nimioqꝫ sitis ardore deficiens: instāter cępit clamare ac dicere: ꝙ nisi paululum biberet: ꝯfestim spūm exhalaret. Absqꝫ mora vir dei prosilimit de asino: ⁊ fixis in terra poplitibus: palmas tetēdit ad celū: orare nō cessans, donec se auditū intellexit. Oratione tādeꝫ finita: festina inqt viro ad petram: ⁊ illic aquam viuam reperies: quā tibi hac hora, misericorditer Chr̄s de lapide ad bibendū produxit. Cucurrit sitiens homo ad locum ostensum: bibitqꝫ aquam de petra, orantis virtute productam: ⁊ poculum hausit a deo sibi de saxo durissimo propinatum. Tu auteꝫ dn̄e. Lectio quarta.

Tempore quodam quo dn̄i famulus secus mare predicabat Gaietę: cum turbarū in eū prę deuotione ruentium declinare vellet applausum: in vnam litori hęrentem nauiculam prosiliuit solus. Illa vero tanquaꝫ si motoris vi gubernaretur intrinseca, cernentibus ⁊ admirantibus cunctis qui aderant: sine aliquo remige lōgius se protraxit a terra. Cum autē aliquāto spatio maris secessisset in altum: stetit inter fluctus immobilis, quandiu expectantibus turbis in litore, viro dei prędicare cōplacuit. Cūqꝫ audito sermone: visoqꝫ miraculo: ac bn̄dictione accepta, ipso rogante, multitudo recederet: nō alterius quam cęlestis iussiōis ipulsu nauis applicuit: tāq̄ creatura factori deseruiens: creatoris pfecto cultori, ⁊ sine rebelliōe se subderet, ⁊ sine retardatione parēret. L. v.

Moram eo faciēte tpe quodā in heremitorio Grecii: loci illius indigenę malis adeo multiplicib⁹ grauabant: ꝙ ⁊ grādo, annua tēpestate, blada vastabat ⁊ vineas: ⁊ lupoꝝ multitudo rapaciū nō solū bruta, sed ⁊ hoīes cōsumebat. Sic igitur vehementer afflictis: omnipotentis dei famulus benigne cōpatiens: in publica illis prędicatione pmisit: seque fideiussorem eis instituit: ꝙ pestilentia illa omnis abscederet: si confessione pmissa: dignos pęnitentię fructus facere vellent. Ab illa itaqꝫ hora, pęnitentiā ad exhortationem ipsius agentibus illis: cessauerunt clades: periere pericula: nec molestię quicquam intulere lupi: vel grādines: imo qḋ maius est: si qn̄ vicinorum arua grando peruaderet: istorū terminis appropinquans: aut terminabatur ibidē: aut in partē aliam diuertebat. Lectio. vi.

Alio quoqꝫ tempore cum prędicationis causa vir dei vallem Spoletanā circuiens appropinquasset Beuaniū: ad quendā locū deuenit: in quo diuersi generis auium maxima multitudo conuenerat. Quas oculo pio conspiciens, irruēte in se spiritu dei, velociter cucurrit ad locum: illisqꝫ salutatis, alacriter, vt verbum dei attente audirent silentium imperauit. Cum autem plura de beneficiis dei creaturis collatis: ⁊ laudibus ei ab ipsis reddendis loqueretuṙ auiculis: illę modo mirabili gestientes cęperunt extēdere colla: protendere alas: aperire rostra: ⁊ in ipsum attente respicere: tanq̄ si eloquiorū eius admirabilē conarentuṙ sentire virtuteꝫ. Iuste qdem vir deo plenus ad creaturas huiusmodi ratione carentes pio ferebatur humanitatis affectu: cum ⁊ illę versa vice tā miro modo inclinarentur ad ipsum: vt ⁊ instruentē attenderent: ⁊ pcipienti parērēt: ⁊ ad suscipientē cum securitate confugerent: ⁊ apud retinentem sine difficultate manerent. Lectio septima.

Tempore vero quo pro palma cōsequenda martyrii ad partes vltra marinas transire tentauerat: nec tn̄ id consummare valuerat: maris tēpestatibus ꝓpeditus: adeo sibi astitit gubernatoris omnium dignatiua prouisio: vt cum cuꝫ plurimis aliis a periculis mortis erueret: ⁊ mirabilia opera sua circa ipsuꝫ in ꝓfundo mōstraret. Nā cū de Schlauonia i Italiā redire ꝓponeret: ⁊ nauē quandam absqꝫ vllis oīno stipendiis conscendisset: affuit quidā in ipso ingressu pro Christi paupercu lo missus a deo: qui ⁊ secum ferret necessaria victus: ⁊ cuidam timenti deū de naui ad se vocato tribueret: vt nil prorsus habentibus opportuno tpe ministraret. Veruꝫ nautis propter vim ventoꝝ nusquam applicare valentibus: omnia ipsoꝝ sunt ꝯsumpta cibaria: sola beato viro collatę desuper eleemosinę portione modica remanente. Quę ad ipsius preces ⁊ merita, superna faciente virtute, intantū succreuit augmentū: vt diebus pluribus ꝯtinua maris tempestate durante: vsque ad portum optatum Anconę videlicet: necessitatib⁹ oiuꝫ plenarie subueniret. L. viii.

Alio quoque tempore eodem viro dei prędicationis causa inter Lombardiam: ⁊ Marchiam taruisinam iter agente, cuꝫ fratre socio: iuxta padū tenebrosa noctis supuenit obscuritas. Cūqꝫ periculis magnis ⁊ multis via foret exposita, propter fluuiū, paludes, ⁊ tenebras: instāte socio: vt i tāta necessitate supernū imploraret auxilium: vir dei cū fiducia multa respondit. Potens est deus si suę dulcedini cōplacet: tenebrarū effugata caligine: sui nos beneficio luminis illustrare. Mirū certe: vix sermonē compleuerat: ⁊ ecce tāta lux circa eos supna cępit irradiare virtute: vt nocte alibi existēte obscura: ipsi luce clara viderent, non solum viā, verūetiā ex altera parte fluminis plurima circumq̄qꝫ. Lectio. ix.

Recte qdē iter dēsas noctis tenebras fulgor ꝓpibat claritatis celestis: vt ex ipso pateret inuolui eos nō posse mortis caligie: q directo sequunṫ tramite lumē vitę. Nā ⁊ lucis huiusmodi splēdoꝛ mirabili corpalr̄ directi: ⁊ spūaliter ꝯfortati: vsqꝫ ad locū hospitii p nō modicū vię spatiū cū diuinis hymnis ⁊ laudib⁹ puenerūt. O vere pclaꝝ ⁊ admirabilem

lem virum:cui suum ignis ardorem ↄtemperat: aqua saporem cõmutat:abundans poculũ petra propinat:inanimata deseruiunt:mansuescũt immitia:⁊ irrationabilia studiose intendunt. Ipse quoq; dñs omnium sua benignitate obedit ad votum:dum ⁊ liberalitate preparat cibum: ⁊ lucis prębet claritate ducatum: vt sic ei tanquam viro sanctitatis eximię: ⁊ omnis creatura subseruiat: ⁊ ipse creator omnium condescendat.

PRO SEXTA DIE.

De sacris stigmatibus btĩ Frãcisci. Lectio.i.

Fidelis reuera famulus: ⁊ minister Chr̃i Frãciscus, biennio ante,q̃ spiritũ redderet cęlo:cum in loco excelso seorsum, qui mons Aluernę dicit, quadragenarium ad honorẽ archangeli Michaelis ieiunium inchoasset:superne cõtemplationis dulcedine abundantius solito pfusus:ac cęlestium desideriorum ardentiori flãma succensus:supernarum cępit immissionũ cumulatius dona sentire. Dum igitur seraphicis desideriorum ardoribus sursum ageretur in deum: ⁊ affectus compassiua teneritudine in eum transformaretur:cui ex charitate nimia crucifigi cõplacuit:quodã mane,circa festũ Exaltatiõis scẽ crucis,in latere mõtis orãs:vidit q̃si spẽm vnius Seraph:sex alas tam fulgidas,q̃ ignitas habentes, de cęlorũ sublimitate descẽdere. Qui volatu celerrimo ad aeris locũ viro dei ppinquum perueniens:non solũ alatus:sed ⁊ crucifixus apparuit: manus qdem ⁊ pedes habẽs extẽsos, ⁊ cruci affixos:alas vero sic miro modo hincinde dispositas: vt duas supra caput erigeret:duas ad volandum extenderet:duabus vero reliquis,totum corpus circũplectẽdo velaret. Tu autem. **Lectio.ij.**

Hoc videns,vehementer obstupuit: mistũq; dolore gaudium mens eius incurrit, dum ⁊ in gratioso Christi aspectu sibi tã mirabiliter: q̃ familiariter apparentis, excessiuam quandã concipiebat lętitiam:⁊ dira cõspecta crucis affixio: ipsius animã compassiui doloris gladio pertrãsibat. Intellexit quidem illo docẽte interius:qui ⁊ apparebat exterius: q̃ licet passionis infirmitas cũ immortalitate spũs seraphici nullatenus ↄueniret:ideo tamen huiusmodi visio suis fuerat pręsentata conspectibus:vt amicus ipse Christi pręnosceret:se,non per martyriũ carnis: sed per incendium mentis totũ in Christi Iesu crucifixi: expressam similitudinem transformandum. Disparens itaq; visio post arcanũ,ac familiare colloquium:mentẽ ipsius seraphico interius inflãmauit ardore: carnem vero crucifixo conformi exterius isigniuit effigie: tanquam si ad ignis liquefactiuam virtutem pręambulam: sigillatiua quędam esset impressio subsecuta. **Lectio tertia.**

Statim nanq; in manibus, ⁊ pedibus eius apparere cęperunt signa clauorũ,ipsorũ,capitibus in interiori parte manuũ:⁊ superiori pedum apparentibus:⁊ eorum acuminibus existentibus ex aduerso. Erantq; clauorũ capita in manibus ⁊ pedibus rotunda ⁊ nigra:ipsa vero acumina oblonga ⁊ retorta, ⁊ repercussa:quę de ipsa carne surgentia: carnem reliquam excedebant. Siquidem repercussio ipsa clauorum sub pedib⁹ adeo prominens erat, ⁊ extra protensa:vt nõ solũ plantas,solo,libere applicare non sineret: verumetiã intra curuationem arcualem ipsorũ acuminũ faciliter immitti valeret digitus manus: sicut ⁊ ab eis ipse accepi,qui oculis proprijs cõspexerunt. Dextrum quoq; latus quasi lancea transfixum:rubra cicatrice obductum erat:qd̃ sępe sanguinem sacrum effundens,tunicam, ⁊ femoralia in tanta copia respergebat:vt postmodũ fratres socij ea lauantes,pro tempore, indubitanter aduerterent,q̃ sicut in manibus ⁊ pedibus: sic ⁊ in latere famulus dñi expresse haberet impressam similitudinem crucifixi. Tu aũt. **Lectio quarta.**

Cernens autem vir deo plenus: q̃ stigmata carni tam luculenter impressa,socios familiares latere nõ possent:timens nihilominus publicare domini sacramentum:in magno positus fuit dubitationis agone:vtrũ qd̃ viderat: diceret,vel taceret. Cõpulsus tandẽ ↄsciẽtię stimulo:qbusdã ex fratribus intimioribus sibi cũ multo timore seriẽ retulit visionis pfatę:addẽs,q̃ is, q sibi apparuerat,aliqua dixerit:q̃ nunq̃: dũ viueret:alicui hoĩm aperiret. Postq̃ igit verus Chr̃i amor in eandẽ imaginẽ transformauit amantem, q̃draginta dierũ numero,iuxta qd̃ decreuerat, in mõte illo solitudinis ↄsũmato:superueniẽte quoq; solẽnitate archãgeli Michaelis: descẽdit angelicus vir Franciscus de monte,secum ferẽs crucifixi effigiem:non in tabulis lapideis, vel ligneis manu figuratam artificis:sed in carneis membris descriptam digito dei viui. **Lectio.v.**

Porro,licet vir scũs ⁊ humilis:sacra illa signacula oĩ diligẽtia studeret abscõdere: dño tñ cõplacuit ad gloriã suã mirabilia qdam apta p illa mõstrare:vt dũ eorũ vis occulta p signa clara patesceret:inter densas caliginosi seculi tenebras:vt sydus pfulgidũ radiaret. Nã ⁊ circa mõtẽ Aluernę pfatum,anteq̃ vir sctũs ibidẽ moram traxisset:nube obscura ex ipso mõte surgẽte, grãdinis violẽta tẽpestas,fructus terrę ↄsuetudinarie deuastabat. Verũ post illã apparitionẽ felicẽ, nõ sine incolarũ admiratione ac gaudio: grando ↄsueta cessauit:vt celestis illius visionis excellentiã:⁊ stigmatũ ibidẽ impressorũ virtutẽ: serenata pter morem:ipsa cęli facies declararet. **Lcõ.vi.**

Alio quoq; tpe in prouincia Reathina pestis valde grauis inualuit:q̃ oues, ⁊ boues, inuadere cępit:vt viderent pene oẽs irremediabili morbo lãguere. Vir aũt qdã timẽs deũ: nocte fuit p visionẽ cõmonitus: vt ad eremitoriũ fratrũ: in quo btũs pr̃ tũc morã trahebat,festinãter accederet, loturãq; manuũ ⁊ pedũ ipsi⁹,impetraret a socijs:⁊ sup aĩalia lãguida spargeret:⁊ sic pestis oĩs illa cessaret. Quod cũ vir ille diligẽter impleuisset:tantã illi,q̃ sacras ↄtigerat plagas,contulit deus aquę virtutẽ: vt dum ipsius aspersio languentes greges vel modicum attigisset:omnem illam pestilẽtię plagã repleret: pristinoq; recupe-

rato vigore: ad pastū anim alia currerent: tanq̄ si nil mali penitus ante sensissent. Lectio septima.

Denique tam miram extunc ↄsecutę sunt ma nus illę virtutem: vt suo cōtactu salutifico, validam redderent sospitatez ęgrotis: ꝛ viuacē sensum paralyticis iam mēbris aridis: ꝛ qd̄ maius his omnibus est: vitam incolumem letaliter sauciatis. Nam vt de pluribus eius prodigijs: duo quędā anticipando, simul perstringēdo cōmemorē: cū apud Hylerdā vir qdam Joannes nomine beato Frācisco deuotus, adeo fero quodam fuisset vulnerum atrocitate cōscissus: vt vix crederetur superuicturus in crastinum: apparente sibi mirabiliter patre sanctissimo: ꝛ vulnera illa sacris contingente manibus, hora eadē sic integre sospitati redditus est: vt mirabilem crucis signiferū omni veneratione dignissimū: omnis illa regio proclamaret. Quis enim posset sine admiratione conspicere hoiem non ignotū: sub eodem quasi momento temporis tunc plagis laniatum sęuissimis: nunc incolumitate gaudentem? Quis sine gratiarum actione recolere? Quis denique sine deuotione tam pium: virtuosum: pręclarūque miraculū fideli valeat mēte pēsare? L. viij.

Apud Potentiam ciuitatem Apulię: clericus quidam nomine Rogerius: cum de sacris beati patris stigmatibus cogitaret inania: subito fuit ī manu sinistra sub chirotheca percussus: ac si prosilisset spiculū de balista: ipsa tñ chirotheca omnino manente intacta. Cū vero per triduū vehemētis fuisset doloris cruciatus aculeo, ꝛ iam mente compunctus beatū inuocaret: ꝛ adiuraret Franciscū: vt per gloriosa illa sibi stigmata subueniret: salutem adeo perfectam obtinuit: vt omnis dolor abscederet: nullumque remaneret oino vestigium percussurę. Ex quo luculenter apparet: q sacra illa signacula illius fuerunt impressa potentia: ꝛ prędita virtute: cuius est vulnera infligere: medelas afferre: obstinatos ꝑcutere: contritosque sanare. Tu aūt. Lectio nona.

Igne qdem vir iste beatus singulari hoc priuilegio insignitus apparuit: cū omne ipsius studium tam publicū: q̄ priuatuz circa crucem domini versaretur. Nam ꝛ mira mansuetudinis lenitas, austeritasque viuendi: humilitas illa profunda: obedientia prompta: paupertas eximia: castitas illibata: amara compunctio, lachrimarum profluuium: pietas viscerosa: ęmulationis ardor: martyrij desiderium: charitatis excessus: multiplex denique christiformiuz pręrogatiua virtutum: quid aliud in eo ꝑtendunt: q̄ assimilationes ad Christū, ꝛ pręparationes quasdam ad stigmata sacra ipsius? Propter quod a sua conuersione toto ipsius vitę decursu pręclaris crucis Christi adornato mysterijs: tandem ad cōspectū sublimis seraph, ꝛ humilis crucifixi: totus fuit in huiusce formę effigiez vi quadā deiformi ꝛ ignea transformatus: quēadmodum attestati sunt: qui viderunt: palpauerunt: osculati sunt: ꝛ tactis sacrosanctis sic fuisse: ꝛ se vidisse iurantes: abundantiori certitudine firmauerunt. Tu autem.

PRO SEPTIMA DIE.

De transitu mortis beati Francisci. Lectio. j.

Christo igitur iam cruci vir dei confixus: tam carne, q̄ spiritu: non solū seraphici amoris incendio sursum agebatur in deum: verūetiā pręseruido animarū zelo transfixus, cum crucifixo dño salutem sitiebat oium saluandorum. Et q propter excrescentes in pedibus clauos ambulare nō poterat: faciebat corpus emortuum per ciuitates ꝛ castella circūuehi: vt tanq̄ alter angelus ab ortu solis ascendēs, seruoꝝ dei corda ignis diuini flāma succenderet: pedes quoque in viā pacis dirigeret: frōtesque ipsoꝝ dei viui signaculo cōsignaret. Flagrabat quoque desiderio magno ad huilitatis redire primordia: vt leprosis, sicut a ꝑncipio, ministraret: corpusque iam pręlabore collapsum, reuocaret ad pristinam seruitutez. Lcō. ij.

Proponebat Christo duce se facturum ingētia: ꝛ fatiscentibus membris, spiritu fortis ꝛ feruidus: nouo sperabat certamine de hoste triūphum. Sane vt paruulo Christi meritorū cumulus accresceret: quę oia vere ꝑfecta patientia consummat: cępit infirmitatibus varijs laborare tam grauiter: vt dolorosis passionum molestijs: ꝑ singula membra diffusis, consumptisque iam carnib[9], quasi sola cutis ossib[9] cohęreret. Cūque duris corporis angeretur doloribus: pęnales illas angustias: nō pęnas, sed sorores suas esse dicebat: tantasque in ipsarum tolerātia lęta dño laudes referebat ꝛ gratias: vt videretur assistentibus sibi fratribus: q pro gloriatione iucunda ꝛ humili, quasi Paulum aspicerent: ꝛ pro vigoratione imperturbabilis animi, alterum Job viderēt. Lco. iij.

Ipse vero transitum suū longe ante pręsciuit: dieque obitus imminente, dixit fratribus sui corporis tabernaculum deponendū in proximo: quemadmodum demonstratum sibi fuerat a Christo. Biennio itaque ab impressione sacrorum stigmatū: anno videlicet a sua conuersione vigesimo: ad sanctam Mariā de portiūcula se deferri poposcit: vt vbi per virginē matrē dei: spūm cōceperat perfectionis ꝛ gratię: ibidē mortis soluto debito, ad brauiū ꝑueniret retributionis ęternę. Perductus autē ad locum pręfatum: vt veritatis exemplo mōstraret: q nihil erat ei cōmune cum mūdo: in illa infirmitate tam graui: quę omni languori cōclusit: super nudam humum se totum nudatum deposuit: quatenus hora illa extrema, in qua poterat adhuc hostis irasci: nudus luctaretur cum nudo. Decubans sic in terra: ꝛ puluere nudatus athleta: manu sinistra dextri lateris vulnus ne videretur obtexit: facieque serena, solito more leuata in cęlum: intendens illi glorię, totus magnificare cępit altissimū: pro eo qd̄ expeditus ab oibus liber iā trāsiret ad ipsum. L. iiij.

Hora denique sui transitus iam instāte, oēs fratres existentes in loco, ad se fecit vocari: ꝛ eos ↄsolatorijs verbis pro sua morte demulcens: paterno affectu ad diuinum est hortatus amorem. Possessionem quoque paupertatis, ꝛ pacis:

hereditaria

hereditaria ipsis successione relinquens: et legās: vt se ad eterna portenderent: ac cōtra mundi huius munirent pericula, vigilāter admonuit: et ad crucifixi Jesu perfecte sectanda vestigia: omni, qua potuit efficacia sermonis induxit. Circūsedentibus vero filijs coram pauperū patriarcha: cuius iam caligauerāt oculi: non senectute, sed lachrymis: vir sanctus cecutiens: et morti iam proximus: extendit super eos manus in modū crucis, brachijs cancellatis, pro eo ꝙ hoc signū semper amabat: et omnibus fratribus tam presentibus, ꝙ absentibus, in crucifixi virtute ac nomine benedixit. Tu autem dñe mi. Lectio quinta.

Post hec euangeliū sm Joannem ab illo loco: Ante die festū pasche: sibi legi poposcit: vt in eo vocē dilecti pulsantis audiret: a quo solus eū iam paries carnis disiungebat. Tandem cunctis in eum cōpletis mysterijs: orans et psallens: vir beatus obdormiuit in domino: et anima illa sanctissima carne soluta: in eterne claritatis abyssum absorpta est. Ipsa tunc hora vnus ex fratribus et discipulis eius, vir vtiꝗ sanctitate famosus, animā illam felicem ꝯspexit sub specie stelle ꝑfulgide, et cādida subuectā nubecula: sup aquas multas in celum tramite recto ꝯscendere: vtpote que ꝯscientie nitore candescens: et meritorū prorogatiua refulgens: tam efficaciter sursum ferebat affluētia gratiarū, et deiformitate virtutū: vt a visione celestis lucis et glorie: nec modicum retardare valeret. Tu autem domine. Lectio sexta.

Minister quoꝗ fratrum tunc temporis in terra Laboris, Augustinus noie: vir vtiꝗ deo charus: in hora vltima positus: cum iamdiu perdidisset loquelā: audiētibus, qui astabant, subito clamauit et dixit. Expecta me pater expecta: ecce iam venio tecum. Querentibus autē fratribus et mirantibus: cui sic loqueretur: beatū Franciscum euntem in celū se videre asseruit: statimꝗ hoc dicto: et ipse feliciter requieuit. Eisdē quoꝗ temporibus eps Assisinas, ad oratorium sancti Michaelis archangeli in mōte Gargano perrexerat: cui beatus Franciscus transitus sui hora iocundus apparens, mundū se dixit relinquere: et ad celum cū exultatione transire. Mane surgens eps, socijs narrauit, que vidit: et Assisium rediēs: cū perquisisset solicite: certitudinaliter cōperit: ꝙ ea hora, qua sibi p visionem innotuit: beatus pater ex hac vita migrauit. Lectio septima.

Quam vero vir iste preclarus eximie sanctitatis extiterit: post ipsius etiā transitū multis miraculorū prodigijs superne bonitatis immensitas dignanter ostendit. Nā ad eius inuocationem et merita: oipotentis dei virtus: cecis visum: surdis auditum: mutis verbū: claudis gressum: ac paralyticis sensum restaurauit: et mortuum. Aridis insuper, contractis et ruptis salutē integram reddidit: inclusos carceribus potēter eripuit: naufragantibus portū salutis indulsit, periclitantibus in partu facilitatē pariendi concessit: et ab obsessis corporibus demones effugauit. Tandem sanguifluos et leprosos ad salutarem mūditiam: letaliter vulneratos ad incolumitatē perfectam, et qd maius est omnibus, mortuos reuocauit ad vitam. Tu autem. Lectio octaua.

Innumera quoꝗ p ipsū in diuersis partibus orbis exuberare non cessant beneficia dei: sicut et ego ipse: qui superiora descripsi, experiētia teste, in meipso probaui. Voto enim pro me languēte grauissime ad beatū patrē Franciscū emissus a matre, cū adhuc essem puerulus, ab ipsis suis mortis faucibus erutus: et in robur vite incolumis restitutus. Qd cum viua memoria teneam: vera nunc ꝯfessione profiteor: ne tm̄ beneficiū reticēs, sceleris arguar, vt ingratus. Accipe igit pater beate quascūꝗ exiles, meritisꝗ tuis ac beneficijs impares gratiarū actiones, et cū susceperis vota: culpas nostras sic orando excusa: vt fideliter tibi deuotos: et a malis presentibus eruas: et ad bona sempiterna perducas. Tu aūt. Lectio nona.

Igitur vt summaria quadā ꝑscriptorū oium epilogatione sermo claudatur: quisquis superiora perlegerit: finali ꝯsideratione perpēdat: ꝙ ipsius beati patris Francisci mirabiliter sacra ꝯuersio, efficacia in verbo diuino: sublimiū prerogatiua virtutum, ꝓphetie spūs cum intelligētia scripturarū: obediētia creaturarū ratione carentium: sacrorū impressio stigmatum: et celeber trāsitus ex hoc mundo ad celū: tanꝗ testimonia septē seculo toti luculenter ostēdūt: et astruunt ipsū velut ꝑclarum Christi ꝑconē signū dei viui in seipso habentē: et venerandū esse officio: et doctrina autenticum: et admirabilem sanctitate. Secure itaꝗ hunc sequantur: qui ex egypto exeunt: quia per baculum crucis Christi mari diuiso: deserta transibunt in promissam viuentium terrā, Jordane mortalitatis transmisso: per ipsius crucis mirandā potentiam ingressuri. Quo nos introducat p beati patris suffragia inclytus ille saluator: et doctor Jesus: cui cū patre: et spiritu sancto in trinitate perfecta: omnis sit laus: honor: et gloria in secula seculorum. Amen. Tu autem dñe.

¶ In festo sacrorum stigmatum beati patris nostri Francisci, qd celebrat. 17. die septembris. Ad vesp. an. Crucis vox hic. cū rel. de lau. ps. Dixit dominus. 35. In fine. Laudate dñm omnes gentes. Cap. Fres: mihi autem absit. Hymnus.

Crucis Christi mons Aluerne recēset mysteria: Vbi salutis eterne dantur priuilegia: Dum Franciscus dat lucerne, crucis sua studia.

Hoc in monte vir deuotus specu solitaria: Pauper a mūdo semotus cōdensat ieiunia: Vigil nudus ardens totus, crebra dat suspiria.

Solus ergo clausus orās mente sursum agitur: Super gestis crucis plorans merore conficitur: Crucisꝗ fructum implorans, animo resoluitur.

Ad queȝ venit rex e cęlo amictu seraphico: Sex alarū tectus velo aspectu pacifico Affixusq́ʒ crucis telo: portento mirifico.
Cernit seruus redemptorem passum impassibilem: Seclorum imperatorē tam pium tam humilē: Uerbo℞ audit tenorem, viro non effabilem.
Uertex montis inflammatur vicinis cernentibus: Cor Frācisci trāsformat amoris ardoribus: Corpus vero mox ornatur, mirādis stigmatibꝰ.
Collaudet crucifixus tollens mundi scelera: Quē laudat cōcrucifixus crucis ferens vulnera: Franciscus prorsus innixus sup Christi fędera. Amen.
℣. Signasti dñe seruum tuum Franciscū. ℟. Signis redemptionis nostrę. Ad magt aña. Cęlorum candor splenduit: nouū sydus emicuit: sacer Franciscus claruit: cui seraph apparuit: signans eū charactere: in volis, plātis, latere: duꝫ formaꝫ crucis gerere, vult corde: ore: opere. Oratio.
DEus qui mira crucis mysteria in btō Frācisco confessore tuo multiformiter demōstrasti: da nobis quęsumus, deuotionis suę semp exempla sectari: ⁊ assidua eiusdem crucis meditatione muniri. Per dominum nostrum. vel ista.
DOmine Jesu Christe fili dei viui, qui frigescente mundo ad inflammandū corda nostra, in corpore beatissimi patris Francisci, passionis tuę sacra stigmata renouasti, cōcede propitius, vt eius meritis ⁊ precibus, dignos fructus pęnitentię faciamus. Per. Ad matu. inui. Regi, qui fecit opera, Christo cōfiteantur. Cuius in sancto vulnera Francisco renouantur. Hymnꝰ.
CRucis arma fulgentia Uidit Franciscus dormiens: Christum dicentem audiens Tua erunt hęc omnia.
Crucis vis ⁊ refugium Hęc crucis arma pbuit: Quibus Franciscū induit Aduersus aduersariū.
Crucis sacrata lectio Ter Frācisco se prębuit: Dum ter librum aperuit Pro virtutis indicio.
Crucis Christi deuotio Francisci traxit studia: Cunctaq́ʒ cordis gaudia Cum omni desiderio.
Crucis vt ad supplicia Christum Frāciscus positū: Uidit ⁊ audit monitū Hęc sequere vestigia.
Crucis hęrens vestigijs Crucis fructū ꝯsequit: Quo corde carne pingitur Et signatur indicijs.
Crucis virtus ⁊ gratia Nos consignet in frontibus: Jn membris ⁊ in sensibus Pro perēni custodia. Amen. Antiphonę ad noctur. psal. ℣. ⁊ Responsoria vsq́ʒ ad octauum responsoriū dicuntur sicut in natali eiusdē. fo. 377. Lectiones de legenda ipsius legūtur. Require infra octauā eius pro sexta die. De sacris stigmatibus. 434. Rñsoriū octauum. Mihi autem absit gloriari: nisi in cruce domini nostri Jesu Chr̄i. Per quem mihi mundus crucifixus est, ⁊ ego mūdo. ℣. Ego enim stigmata dñi Jesu in corpore meo porto. Per.
Ad laudes ⁊ per horas antiphona.
CRucis vox hunc alloquitur, ter dicēs tu te prępara: vade Francisce repara, domū meā, quę labitur. ps. Dñs regnauit. 5. cum rel. aña. Crucis verbum proponit fratribus per Antonium: ⁊ Franciscus ad ostium, in crucis modū cernit.

Psalmus Deus deus meus. Añ. Crucis arbor eximia per os Frācisci surgere: apparens cogit fugere, dracoēm, ⁊ dęmonia. Aña. Crucis signuꝫ thau litera fronti Francisci scribit: quę varia distinguit miranda lucis opera. Aña. Crucis magnū mysteriū sup Francisco claruit: dum signatus apparuit, cruce duo℞ ensium. Capl'm. Fratres: mihi aūt absit. Hymnus. Plaude turba. ℣. Signasti domine seruum. Ad bñs aña. O martyr desid. 379. Reqre in natali eius. Oratio vt supra. Ad horas cap. ⁊ ℟ia breuia dicuntur sicut in natali eius. Jn scd'is vesperis aii. Crucis vox. cum rel. psal. vt in primis vesperis. Capitulum. Fratres mihi aūt absit. Hymnus. Decus morum. Require in natali eius 377. ℣. Signasti domine seruum. Ad magt aña. Crucis apparet hostia: tensis in cruce brachijs: sex alis tecta varijs: cum vultus elegantia: quę Frācisci cor attrahit: augens ei charismata: suaq́ʒ sacra stigmata in eiꝰ carne protrahit. Oratio vt supra.
IN translatione sancti Francisci, quod festuꝫ celebrat. 25. die Maij: fit officiū sicut i natali eiusdē pręter lectiones: quę legunt de translatione eius. Sed si ante pētecosten hoc festū celebrat, sub prima aña. cuiuslibet nocturni tres psalmi dir. Et in fine inuit. antiphonarū, versic. ⁊ Responsoriorū tā breuiuꝫ q̄ alio℞ adiungit halla. Si venerit ante ascensionem in fine hymno℞ dicitur. ℣. Gloria tibi domine: qui surrexisti. Si aūt post ascensioneꝫ, vsq́ʒ ad pētecosten tūc dicitur Gloria tibi dñe: q scandis. Si vero pdictum festum in vigilia ascensionis, vel pentecostes venerit: de eo fit memoria in secundis vesperis tm̄. Sed [illegible]um festum ꝯtigerit venire in crastino ascēsionis: vesperę diei ascēsionis fient totaliter de ascensione cum cōmemoratione dicti festi: nisi in aliquo loco fratrum ecclesia in nomine sancti Francisci sit ꝯstructa: tūc enim vesperę diei ascēsionis fiunt totaliter de sancto Francisco cuꝫ cōmemoratione ascensionis. Quod si festum pdictum in dominica infra octa. ascensionis cadat, officiuꝫ fiat totaliter de sancto Francisco cum cōmemoratione dñicę in vesperis: ⁊ matutinis: ⁊ vltima lectione. Missa vero de dominica dicatur sexta feria post octa. Et si festum est eodem die dicantur duę in mīse. Jdem fiat de missis dominicarū: quę cadunt infra alias octauas: ita q non omittantur. Jtem si idem festum in octa. ascensionis venerit: transfertur in diē sequentē. Et in scd'is vespis octa. officiū fiat totaliter de scto Francisco cum cōme. de octa. 25. Maij
¶ Jn translatione sancti Francisci: Lectio. j.
FRanciscus igitur seruus ⁊ amicus altissimi, ordinis fratrum minorum institutor ⁊ dux: paupertatis professor, ⁊ amator: pęnitentię forma: veritatis preco: sanctitatis speculū: ⁊ totius euangelicę perfectionis exemplar: superna pręueniente gratia: ordinato progressu, ab infimis pueniit ad summa. Hunc virum mirabilē, vt pote

paupertate

paupertate prędiuitem: humilitate sublimē: mortificatione viuidum: simplicitate prudentē: omniq; morum honestate cōspicuum: quem dn̄s in vita mirabiliter effecerat clarum: in morte fecit incōparabiliter clariorē. Beato nanq; viro migrante a seculo, spiritus ille sacer domū ęternitatis ingrediens: fontisq; vitę haustu plenario gloriosus effect⁹: expressa q̄dā in corpore futurę glię signa reliq̄t: vt caro illa sanctissima, q̄ crucifixa cū vitijs, in nouā iā creaturā trāsierat: ⁊ passionis Christi effigiē priuilegijs singularitate prętenderet: ⁊ nouitate miraculi resurrectionis speciem pręmonstraret. Tu autem dn̄e. Lectio secunda.

Cernebant quidem in membris illius felicibus, claui: ex eius carne virtute diuina mirifice fabrefacti: sicque carni eidem innati: q̄ dum a parte qualibet prēmerentur: protinus quasi nerui cōtinui: ⁊ duri ad partem oppositā resultabant. Inuenta quoq; fuit patētius in ipsi⁹ corpore nō inflicta humanitus neq; facta, plaga vulneris lateralis: instar vulnerati lateris saluatoris: quod redemptionis ⁊ regenerationis humanę: in ipso redemptore nostro protulit sacramentum. Erat aūt similitudo clauorū nigra q̄si ferrum: vulnus aūt lateris rubeū: ⁊ ad orbicularitatem quandā carnis ɔtractione reductum, rosa quędā pulcherrima videbat̄. Caro vero ipsius reliqua, quę prius tam ex infirmitate q̄ ex natura ad nigredinem declinabat: candore nimio renitescens: illius secundę stolę pulchritudinē pręt endebat. Tu autem domine. Lectio tertia.

Membra ipsius adeo mollia, ⁊ tractabilia se pręBebant palpantibus: vt ɔuersa viderentur in teneritudinem puerilis ętatis: ⁊ quibusdam cernerent̄ euidentibus signis innocentię decorata. Cum igit̄ in candidissima carne claui nigrescerent: plaga vero lateris: vt vernans roseus flosruberet: mirandum nō est: si tam formosa, ⁊ miraculosa varietas: iucunditatē, ⁊ admirationē cōuenientibus ingerebat. Lachrymabantur filij pro subtractione tam amabilis patris: sed ⁊ non modica perfundebantur lętitia: dū deosculabantur in eo signacula summi regis. Miraculi nouitas planctum vertebat in iubilum: ⁊ intellectus rapiebat indaginem, in stuporem. Lectio. iiij.

Erat quippe tam insolitum: tamq; insigne spectaculū cōuenientibus omnibus: ⁊ firmamentū fidei: ⁊ incitamentū amoris: audientibus vero admirationis materia: ⁊ excitatio desiderij ad videndum. Audito siquidē patris beati trāsitu: ⁊ fama diffusa miraculi accelerans: populus confluebat ad locum: vt id cerneret oculis carnis: quod a ratione dubium omne repelleret: ⁊ affectioni gaudium cumularet. Admissi sunt itaq; Assisinates ciues q̄plurimi: ad stigmata illa sacra ɔtemplanda oculis: ⁊ labijs osculāda. Unus autem ex eis miles quidam literatus ⁊ prudens (Hieronymus nomīe) vir vtiq; famosus ⁊ celeber: cum de huiusmodi sacris signis dubitasset, essetq; incredulus quasi Thomas: audacius, ⁊ feruentius corā fratribus, ⁊ alijs ciuibus mouebat clauos sancti: ac manus, pedes, ⁊ latus manibus proprijs contrectabat: vt dū vulnerū Christi veracia illa signa palpando ɔtāgeret: de sui ⁊ oīum cordibus oē dubietatis vulnus amputaret. L. v.

Propter quod ⁊ ipse inter alios huius veritatis tātū certitudinaliter agnitę testis cōstans postmodum effectus est: ⁊ tactis sacrosanctis iuramento firmauit. Fratres aūt ⁊ filij, qui vocati fuerant ad transitū patris, cū omni multitudine populorum, noctem illam, in qua almus Christi cōfessor decessit: sic diuinis laudibus dedicarunt: vt non defunctorum exequię: sed angelorū excubię viderētur. Mane vero facto: turbę, quę cōuenerant (acceptis arborum ramis: ⁊ cęreorū multiplicatis luminibus) cum hymnis ⁊ cāticis sacrum corpus ad ciuitatem Assisij detulerunt. Transeuntes aūt per ecclesiam sancti Damiani (in qua illa virgo nobilis Clara nunc gloriosa in celis: tunc clausa cū virginibus morabatur) ibiq; aliquantulum subsistentes, sacrum corpus margaritis cęlestibus insignitum, videndū, ⁊ deosculandū illis sacris virginibus obtulerunt. L. vj.

Peruenientes deniq; ad ciuitatē, cū iubilo, pretiosum thesaurū quem portabant in ecclesia sancti Georgij, cum omni reuerentia condiderunt. In eo siquidem loco puerulus literas didicit: ibiq; postmodū primitus prędicauit: postremo ibidem locū primū quietis accepit. Trāsijt autem venerabilis pater ex huius mundi naufragio, anno dn̄ice incarnationis, millesimo ducētesimo vigesimo sexto: quarto nonas octobris: die sabbati in sero: sepultus in die dn̄ico. Cępit autem vir beatus ɔtinuo diuinę faciei super irradiāte respectu magnis ⁊ multis coruscare miraculis: vt sublimitas sanctitatis eius, quę ipso viuente in carne ad morū directionē per exempla perfectę iustitię innotuerat mundo: illo iam regnante cū christo, ad omnem fidei firmitatem per miracula diuinę potentię cōprobaretur e cęlo. Lco. vij.

Cumq; in diuersis orbis partibus gloriosa eius miracula largaq; per ipsū impetrata beneficia plurimos ad christi deuotionē accenderent: ⁊ ad ipsius sancti reuerentiā incitarent: acclamantibus tam linguis sermonum q̄ operū: ad aures summi pōtificis dn̄i Gregorij noni, quę per seruū suū Franciscū deus operabat̄ magnalia peruenerunt. Sane cū idem pastor ecclesię nō solum ex miraculis auditis post mortē: verumetiā experimentis in vita ipsius oculis visis ⁊ manibus cōtrectatis: sanctitatem eius mirabilem: plena fide certificatus agnosceret. Ac per hoc in cęlis glorificatū a dn̄o nullatenus dubitaret: vt christo cuius erat vicarius, concorditer ageret: hunc in terris reddere celebrem: tanq̄ omni veneratiōe dignissimū pia ɔsideratiōe disposuit. L. viij.

Ad oēm quoq; certitudinem faciendā orbi terrarū de glorificatione viri sanctissimi: inuenta miracula ⁊ cōscripta, ⁊ testibus idoneis cōprobata: examinari fecit per illos, qui minus inter cardinales fauorabiles negocio videbātur. Quibus diligēter discussis: ⁊ ab oībus approba-

tis: de fratrum suorum ⁊ omnium prelatorum qui tunc erant in curia, concordi cõsilio ⁊ assensu, canonizãdum decreuit. Ueniens itaqꝫ personaliter ad ciuitatẽ assisij, anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo vigesimo octauo, xvij. calendas augusti die dominico: cum maximis, que longum foret enarrare, solennijs: beatũ patrem cathalago sanctorum ascripsit. Lectio nona.

Anno vero dñi millesimo ducẽtesimo trigesimo ꝯuenientibus fratribꝰ ad capl'm generale, assisij celebratũ: ad basilicã in honore ipsius cõstructã: corpus illud dño dedicatũ octauo cal. Junij translatum est. Dum aũt ille sacer trãsportarẽt thesaurus, bulla regis altissimi cõsignatus: miracula plurima ille cuius effigiem preferebat opari dignatus est: vt per odorẽ eius salutiferum, affectus traheretur fideliũ ad currendũ post christum. Erat re vera condignum: vt quem deus in vita sibi placẽtem ⁊ dilectum effectum: in paradisum per cõtemplationis gratiam trãstulerat vt Enoch: ⁊ ad celum in curru igneo per charitatis zelum rapuerat vt Heliã: eius iã vernãtis inter flores illos celicos plantationis eterne: ossa illa felicia de loco suo pullulatione mirifica redolerẽt.

¶ Festum portiuncule. 2. die Augusti.

In festo ecclesie sancte Marie de angelis. L. j.

Beatus Franciscus postq̃ ecclesiam sancte Marie de angelis repar auerat: ex deuotione maxima, quam habebat ad reginam celorum: morabatur ibidem cum multa deuotione ⁊ oratione ꝯtinua. Cũ aũt vna nocte fortissime oraret deũ: fuit sibi reuelatum, ꝙ dñs noster Jesus Christus ⁊ virgo Maria mr̃ eius in ꝑdicta ecclesia erant cum multitudine angelorum. Qui statim ꝯsurgẽs, cũ multa deuotione ⁊ spirituali letitia, cũ multa reuerentia ecclesiam introiuit: ⁊ videns dñm Jesum cũ multitudine angelorum, ꝓstrauit se in terrã ante ꝯspectũ eius ⁊ virginis gloriose. Lcõ. ij.

Tunc dixit dñs beato Francisco: Francisce postula qđ vis circa salutem gentium ⁊ reparationem ecclesie terrestris. Ipse vero iacebat quasi raptus: tandem reuersus ad cor suum dixit. Sãctissime pater, nihil supplico ego miser ⁊ peccator: nisi vt digneris hanc gratiam facere humano generi: ꝙ concedas veniam ⁊ indulgentiam omnibus ⁊ singulis venientibus ad locũ istum: et introeuntibus ecclesiam istam, oĩum peccatorum suorum de quibus cõfessionem fecerint sacerdoti. Et supplico beatissime marie matri tue aduocate generis humani: quatenꝰ pro huiusmodi me adiuuare: ⁊ apud tuã ꝑissimã clementiam intercedere dignetur. Tu autem. Lectio tertia.

Tunc ipsa regina celorum btĩ Frãcisci ꝑcibꝰ inclinata: statim cepit ꝑcibus supplicare filio suo dicens. Altissime deus omnipotens, supplico deitati tue, ⁊ humiliter intercedo: vt digneť maiestas tua se inclinare precibus beati Francisci famuli tui. Et ipsa maiestas diuina respondit dicens. Satis grande est qđ petisti Francisce: sed maiorib' dignus es: ⁊ maiora habebis: ⁊ ego orationẽ ⁊ petitionẽ tuam admitto. Tu tñ habeas ire ad summũ pontificem qui est Perusij, ⁊ ex parte nr̃a petere indulgentiã supradictam. Lcõ. iiij.

De mane autem beatus Franciscus consurgens, vocauit fratrem Maseum, cum quo presentauit se corã dño papa ⁊ dixit. Sancte pater: nuper ad honorem virginis ⁊ matris Christi reparaui vobis vnam ecclesiam: supplico sanctitati vestre: vt ponatis ibi indulgentiã absqꝫ oblationibus in anniuersario consecrationis eiusdẽ. Cui respondit papa. Hoc cõuenienter non posse fieri: qñ qui indulgentiam petit, oportet ꝙ ipsam mereatur, manũ ponẽdo adiutricem. Sed indica mihi ait quot ãnos vis de indulgẽtia? Lectio. v.

Et beatus Franciscus respõdit. Sancte pater placeat sanctitati tue non dare annos sꝫ animos. Qui respõdit. Uolo si placet sanctitati vestre, per beneficia q̃ fecit deus in illo loco, ꝙ oĩs qui venerit ad istam ecclesiam, ꝯtritus ⁊ confessus, absoluať a pena ⁊ culpa, a die baptismatis vsqꝫ ad horã ⁊ diẽ itroitus ecclesie. Et dñs papa. Multum est qđ petis Francisce: neqꝫ est enim in cõsuetudine romane curie talem indulgentiam exhibere. Beatus franciscus respondit. Domine, quod peto, non ex parte mea peto, sed ex parte illius, qui misit me, dominus meus iesus Christus.

Et papa respõdit. Ego concedo Lcõ. vj. ꝙ ita fit, ⁊ placet mihi, fiat in nomine domini. Et cum sciuissent cardinales qui tunc aderãt: dixerunt pape, ꝙ reuocaret eã: ꝙ erat in ꝑiudiciũ terre sancte. Et papa respondit. Non possum reuocare eam postq̃ sibi promisi. Et cardinales. Uidete dñe, qñ si huic talem indulgentiam exhibueritis: vltra marinam destruitis: ⁊ indulgentie Petri ⁊ Pauli ad nihilum redigẽtur. Et papa. Dedimus ⁊ concessimus: non expedit destruere qđ factũ est. Et cardinales: Arctetur quãtum possit. Et papa Modificemus eam, vt scilicet ꝑ diem naturalem tantum se extendat. Lectio. vij.

Tunc vocauit sanctum franciscum ⁊ dixit ei. Ecce ex nunc cõcedimus: ꝙ quicunqꝫ intrauerit ꝑdictam ecclesiã bene contritus ⁊ cõfessus, sit a pena ⁊ culpa absolutus: ⁊ hoc volumus in ꝑpetuum singulis annis per vnã diem tantũ a primis vesperis includendo noctẽ vsqꝫ ad vesperas sequentis diei. Tunc sanctus franciscus inclinato capite egrediebatur de palatio. Dñs papa videns eum sic abire; vocauit eum ⁊ dixit: O simplex homo, quo vadis? Quid portas tecum de huiusmodi indulgentia? Et beatus franciscus respõdit. Sufficit mihi tm̃ verbũ vestrum: si opus dei est, ipse opus suũ debet magnificare ⁊ manifestare. De huiusmodi nolo aliud instrumentum: sed charta sit beata virgo maria: notarius sit Christus: angeli sint testes. Tu aũt. Lectio octaua.

Et cum exiret beatus frãciscus a papa: post cõcessionem indulgentie, recedens de Perusio, ⁊ rediens versus Assisium: in medio vie erat quoddam hospitale quod dicitur, Colle: vbi erat locus leprosorum: ⁊ ibi cum socio aliquantulum requiescens

requiescens, obdormiuit: ⁊ excitatus, audiuit vocem dicentem sibi. Francisce, scias ꝙ hec indulgentia sicut data est tibi in terra, ita confirmata est in celo. Tu autem domine. Lectio nona.

Beatus Franciscus orationem fundens: vocauit socium ⁊ dixit ei: frater Masee, dico tibi ex parte dei, indulgentiam mihi exhibitã per summũ pontificem, esse cõfirmatã in celis. Cum vero btũs Frãciscus esset in cella, que erat in horto, post ecclesiam sancte marie, in mense ianuarij quadam nocte, ecce sathan veniens dixit ei. Frãcisce, quare vis mori ante tẽpus? An ignoras, ꝙ dormire est potissimũ alimentũ corporis? Quare tu stas ad faciendum talia? Nõne alias dixi tibi, ꝙ iuuenis es: ⁊ adhuc poteris facere penitentiam de peccatis tuis? Ad quid ergo te perimis in vigilijs ⁊ orationibus? Tu autem domine.

¶ Vita septẽ fratrũ ordinis minorũ, martyrio laureatorũ: quorũ festa, per totum ordinẽ. vj. idus octobris celebranda esse, generale capitulum burgense, anno domini. 1523. decreuit, vt habetur in libro conformitatum. Oratio.

Omnipotentiã tuam oꝑs deus suppliciter deprecamur, vt suffragantibus beatissimis martyribus tuis, Daniele, Angelo, Samuele, Donnulo, Leone, Hugolino, atꝗ Nicolao, discamus terrena despicere, ⁊ amare celestia. Per do. Lcõ. j.

Inter eximios christiani nois professores, eos lõge sublimioris palme titulos promeruisse cõstat, qui ob nunꝗ̃ satis laudatã orthodoxe fidei professionem, occubuere. Quare ꝓclarissimos Christi martyres, quorũ hec sunt noia, Daniel, Samuel, Angelus, Dõnulus, Leo, Nicolaus, ⁊ Hugolinus, sacri ordinis minorũ, nostra interest, iustis honoribus prosequi: qui in eadem vota iurauimus, eidem ꝓterea militie sumus ascripti. Anno itaꝗ salutiferi chri, supra millesimũ ducentesimum vigesimum primũ: sexto idus octobris: dum aurea illa nascentis ordinis seraphici tẽpora, feliciter ꝑmicarent: vir sanctitudinis venerãde frater Daniel, minister Calabrie: cũ sex quos pauloante meminimus adiuratissimis athletis martyrij laureã, insigniter adeptus est. Lcõ. ij.

Hi a fratre Elia generali ministro patrisꝗ Frãcisci tunc agente vices, obtenta facultate, e Tuscie plagis ducente Chro: Ceptã saracenorũ vrbem perrexerũt. Illuc vbi ꝑuenissent: triduũ cũ Massiliensibus, Ianuensibus, Pisanisꝗ mercatoribus in vico vrbi adiacẽte, christianisꝗ in habitationẽ cõcesso, morati sunt: sacris diligenter concionibus incũbentes. Sabbato vero quodam facta suorũ peccatorum diligenti confessione: ac salutari eucharistie sacrificio, rite ꝯcelebrato: sanctissimũ chri corpus vna sumpserunt. Benignissimi tandem redemptoris exemplo aduesperascente die: alter alteri incredibili charitate pedes abluũt: seseꝗ mutuo suauissimis colloquijs accẽdẽtes, pectora sua firmãt: animantꝗ ad proximum agonem. Tu autem. Lectio tertia.

Postera aũt luce, qui dies erat dominicus: mane, capita, cinere conspergunt: actiꝗ diuino spiritu procedẽtes in vrbis mediũ: libera voce, chrm solum esse mundi saluatorem vnanimes ꝯclamãt. Verũ posteaꝗ̃ aliquandiu, ea, que sunt christiane fidei, veritatisꝗ euangelice, palam ꝓstati fuissent: taxassentꝗ miserandam eorũ vecordiam, ac cecitatem: a furentibus turbis arrepti: flagris insuper cesi: varijsꝗ affecti sunt contumelijs, ac opprobrijs: que illi propter chrm oia nihili pendẽtes: illorũ demũ tyrãno sistunt. Lcõ. iiij.

Hos tyrannus, tonsis de religioso more capillis, intrepidis vultibus: ore etiã imperioso ac feruido loquentes aspiciens: mente captos arbitratur. Iubet proinde delyrus ipse, ac longe vesanissimus, in carcerem eos conijci: ferreisꝗ ad octo dies vinculis cõstringi. Octauo aũt die, ad se deductos interrogat: velint ne, que de christiana fide prius asseuerassent, irrita esse: suoꝗ deo abnegato, ad Mahumetice legis ritũ ꝯuerti. L. v.

At vero que dixerant illi, ac professi essent: potius cõstabiliẽtes validis rõnibus, spiritu veritatis aspirante: illorum belluinos mores ac impios confutãt. Ostendẽtes, nullum absꝗ baptismo: vniusꝗ redemptoris hominũ Chri Iesu suffragio ad salutẽ aditũ esse. Quam ob rem singulatim examinantur: varijs subinde, multisꝗ pollicitis sollicitant. Verum nec vllis illecti blanditijs: nec morte insuper intẽtata: aut quorũ vis tormetorũ minis, e mentis cõstantia, deturbati: cuncta vni christo postponunt. Tu. Lectio sexta.

Ceterum aderat pretorio quidam iudex nomine Arbaldus: qui fortissimos christi milites, inter prospera aduersaꝗ: eandem esse mentis altitudine cõtuens: ad venerãdum patrem Danielẽ ꝯuersus, Quid inquit stulte mortẽ appetis? Quid huius, futureꝗ vite delitijs frustrari desideras? Attollens ꝓ sanctissimus pr oculos. Quin senex ait in malis inueterate, ad Chrm Iesum vnicum deum, ac immortalem, iam conuertere? Te demonum spurcissimiꝗ Mahumeti vafrisijs, dolis ac prestigijs iam diu illusum fuisse recole. Quos audiẽs insanus iudex: mox ab exertis gladijs: vibratisꝗ: illorũ animos existimans territari: capite tandem animaduerti decreuit. L. vij.

Sex igitur frẽs, lata sententia, ad patris Danielis pedes prouoluti: tenerrimaꝗ manibus eius ac pedibus oscula figentes: obortis abunde lachrimis: illum ita cõpellant. Gratias mitissimo Christo: tibiꝗ etiam optime pater, habemus: qui nos ad hanc martyrij gloriã sustuleris: iam filijs tuis, quesumus, supremam in hac lachrimarum valle, benedictionẽ pater impertire. Tunc ille in singulorum cõplexus ⁊ oscula, blandius insiliens: extremã iam illis salutem daturus: instar oloris morituri, verbis his, gemens, oppido ꝗ̃ mellifluis, ita suos exhilarat. Gaudeamus inquit in dño fidelissimi commilitones, festiuisꝗ diem hunc gaudijs consecremus. Altãt enim angeli animas nostras e corporis ergastulo solutas: in empyrea regna cum palme tropheo dedu-

ctuti. Nos hodie in suam sortem candidati mar
tyres excipient. Et nobis o charissimi filij, celoꝝ
ianua apta est: Quid moramur: quo min⁹ ad eoꝝ
beatitudinem conuolemus? Lectio octaua.

HIs itaque a Christianissimo viro Daniele
suauiter eructatis: oẽs vna ꝯueniunt. Por
ro, vbi suis nudati sunt vestimentis: quasi forent
ad lautissimas epulas inuitati: e regia mirum in
modum exultabundi, ad supplicij locũ properãt.
Haud quaq̃ facile sit relatu: q̃ pias deo tũc pso-
nent laudes: quãtꝗ impense gratias agãt. At vbi,
quoad licuit Deo supplicauere, suasꝗ animas
cõmendauere: spiculatori tandem flectentes cer-
uicẽ, capitis obtruncatione, gloriosam pro Chri
sti fide mortem paciscuntur. Lectio nona.

EOrum itaqꝫ cõquassatis capitibus, cadaue
ra crudelissime collisa: mẽbratimqꝫ discer-
pta: magno fuere pueris, ac ceteris ludibrio: vt po
te, que per vrbem turpiter raptata sint, ac dilania
ta. Sed postea a Christianis collecta, cõgruo ho
nore cõdita fuerunt in Alphõdega Massiliensi.
Que post hec cũ regis Portugalie filius dono ac-
cepisset, in Hyspaniã transtulit. Ubi hoꝝ suffra-
gijs, varia plerisqꝫ impendũtur beneficia: crebris
visqueqꝫ miraculis, sue probitati, fidem nõ vul
garem faciẽtibus. Felices plane, viri: o ter inquã,
quaterqꝫ beati: sꝫ magnificũ generose pugne cur-
riculum: preterq̃ ꝙ immortalitati consecrat in-
genuos Franciscani ordinis tyrones: pulchris fa
cinoribus: ad marcentis huius luctuoseqꝫ vite de-
spicẽtiã: ac indefatigabile celoꝝ desideriũ exacuit.

8. Nouẽbris. ¶ De trãslatione sancti Ludouici epi. 8. die No
uembris. Lectiones habent infra, post eius festũ.

16. Ianuarij. ¶ Sanctoꝝ martyrũ Berardi: Petri: Accur
sij: Adiuti: ⁊ Ottonis. 16. die Ianuarij. Oratio.

LArgire nobis q̄s domine beatis
martyrib⁹ tuis Berardo: Pe
tro: Accursio: Adiuto ⁊ Ottone inter-
cedentibus celestia semper ⁊ christũ
amare: quorum glorioso martyrio,
ordinis minorum initia consecrasti.
Per eundem dominum. Lectio. j.

SAnctoꝝ martyrũ Berardi, Petri, Accur
sij, Adiuti, ⁊ Ottonis festiua gaudia nobis
fratres charissimi celebrantibus: ipsorũ quoqꝫ or
dinem martyrij breuis sermo perstringat: vt quo
illi per lucis viteqꝫ cõtemptũ terrena queqꝫ cal-
cauerunt: eo mens nostra ad sublimiorem virtu-
tum palmam se erigat. Beatus nãqꝫ Franciscus
minorum pater ⁊ fundator inclytus: cum diuina
cerneret reuelatione se ⁊ suos, pro alioꝝ salute vo
catos: etiam impie mahumetice legis obseruato
res, pro posse, deducere ad lucem fidei cupiebat.
Unde anno a sua ꝯuersione vndecimo, multis cũ
periculis iter aggressus: vt Soldani adiret p̃sen
tiam: ad Miramolini regnũ p̃sentes destinauit
sanctos: vt ipse orientis, illi occidentis populis
mahumeticis salubre Chri p̃dicantes euãgeliũ:
quasi totum ad Chrm ꝯuerterent mundum. Hos
aũt potissime p̄r beatus diuinitus reuelatos ele-
git: in q̄bus diuina virtus, rerum gestarum glo-
ria: ⁊ splendidissimis actionibus illustrata, clare
bat. Quibus, vt itineris laborem cũ obediẽtie me
rito susciperent: fratrem Uitalem, virũ vtiqꝫ om
ni sanctitate ⁊ discretione precipuum, in p̄latũ
p̄fecit. Tu autem domine. Lectio secunda.

AT illi oẽm spem ⁊ cogitatum in dño iacien
tes: ⁊ beati patris pijs sermonibus ⁊ ora-
tionibus confortati, iter aggressi: tandẽ in Ara-
goniam ꝑuenerunt. Ubi pater eoꝝ Uitalis diu-
turni languoris morbo p̄uentus: diuina putans vo-
luntate suũ iter impediri: ceteros abire permisit.
Haud multo post interiecto tp̄e, Colimbriã por
tugalie regni vrbem deuenientes: ad reginã Ora-
cham noie se ꝯtulerunt. Apud quam per aliquot
dies cõmorati, ipsius p̄cib⁹ deuotissimis victi, vt
ipsius vite terminũ demonstraret: suppliciter do
minũ rogauerunt. Factumqꝫ est: vt primo mar-
tyrij sui ordinem, ⁊ deferendas suas Colimbriã
reliquias: ac ab ea honorifice suscipiendas: ⁊ post
vite ipsius exitum reuelarent. Quod ⁊ rei de-
monstrauit euentus. Siquidem post eorum sacra
ossa ab eadem regina in monasterio sancte cru-
cis de Colimbria condita: paucis euolutis dieb⁹:
matutinali hora, iuxta sanctoꝝ vaticiniũ deuota
regina, debitũ humane carnis exoluit. Lcõ. iij.

HOra vero eãdem Petrus ordinis canoni-
corum, monasterij sacrista, ⁊ regine confes-
sor, vir omni sanctitate p̄clarus: p̄fatos q̄nqꝫ mar
tyres indicibili claritate circũdatos: ⁊ minorum
fratrum multitudinem numerosam, matutinales
horas in ipso sancte crucis tẽplo decantantes, vi
dit. Intellexitqꝫ, ꝙ ibi ꝯuenerant, vt exequiarum
cultum debito honore p̄fate regine impenderẽt.
Et miranti de regine transitu, vnus eorum dixit:
De regine transitu nihil dubites. Nobis eni egre
dientibus nuncius tibi aderit. Quod ⁊ statim fa-
ctũ est: vt in hoc viso simul appareret, ꝙ prelibati
ti sancti, prophetie spiritu pleni fuerant: ⁊ p̄mon
strata visio auctentica redderetur. Igitur apo-
stolici viri ab ipsa regina recedẽtes, Alãquerriũ
ad Santiã santij regis filiam, v̄ginẽ vtiqꝫ deo de-
uotam peruenerunt. At illa, secularibus vestibus
superindutos: q̄r aliter non erat ipsis transeundi
facultas: Hispalim, que nunc Sibilia dicit̃ trans-
misit. Ubi secularibus abiectis indumẽtis, ad in-
fidelium Mesquitam; vt p̄dicarent, accesserunt.
Impetu aũt facto repulsi: ⁊ verberibus pluribus
laniati: non a ꝯcepto spiritus feruore deficiẽtes,
aulã ingressi: fidem Mahumeticã damnantes:
Chrm coram rege p̄dicauerunt. Lectio quarta.

REx vero in furorem versus, eos decapita-
ri precepit. Filius aũt regis, naturali qua-
dam pietate illis compatiens: paterni furoris ar
dore compresso, vt maturius in his ageret, obti-
nuit. At rex senioꝝ habito cõsilio: post publicam
christiani nois ex alta turri vbi primo retrusi sunt
p̄dicationẽ: post etiã squalidi carceris oppressio
nem, ad se vocatos: misericordiã pollicens: auer
tere nitebatur a Chro. Cui illi: Utinam tibi rex
misericordiam quã nobis p̄stare niteris, maturio
ri vsus ꝯsilio, ipse tibi p̄stares. Age q̃d malueris.

Corpora

Corpora eripere potes: siderea loca animas detinebũt. Stat nobis firma promissio: ⁊ pro p̄senti morte immortalitatis dono fouebimur. Tũc rex eoꝝ immobilem aium cernens, Marochium cũ quibusdam christianis destinauit. Inter ceteros vero, qui Marochij morabant̃ christianos, erat dñs Petrus infans portugalię regis frater: ⁊ regis Marochioꝝ ductor exercitus. Hic siquidem in sua fratres recipiens domo: pio venerabat̃ affectu. At illi quod facturi venerant cogitantes: omni sublato timore, vbicũq̃ collectos saracenos videbant: Chr̃m prędicabant. Lectio quinta.

Contigit autem semel regẽ Miramolinũ ipsos in legis suę auctorem ꝯuitia iactãtes audire. Qui nimio furore succensus: iussit cum impetu eos expelli, ⁊ ad christianorũ terras, datis a domino Petro infante comitibus deduci. Uerũ illi martyrij desiderio flagrantes, dimissis in via comitibus, iterum Marochium reuertunt̃. Quo audito, rex ira vehementer efferbuit: p̄cepitq̃, vt teterrimo carcere cõclusi, fame sitiq̃ interficerentur. Stant igitur beati, vinculis innodati: ⁊ diuina super infideles manus aggrauatur. Nam intẽsi vltra q̃ humana patitur natura calores ⁊ aeris intẽperies sic infirmos effecit: vt iam clare cernerẽt, q̄ pro sanctis suis sit diuina vltio insecuta. Ex quo rex perterritus, a vinculis absolutos, illęsos abire permisit. Mirabile dictu. Cũ per viginti dies fuerint sine aliquo corporali cibo carceribus inclusi: sola diuina virtute refecti: sic inuenti sunt fortes ⁊ alacres: vt merito in stuporẽ conuerterẽt se videntes. Iterumq̃ ad christianorum plagas missi: relictis comitibus, secundo Marochium redierunt. Tu autem domine. Lectio sexta.

Interim contra sibi rebelles rex exercitum mittit: ⁊ dominus Petrus infans secũ fratres adducit. Redeuntes autẽ cum victoria Marochium, Saraceni simul ⁊ christiani per triduũ aquam non reperientes, nimio sitis ardore cruciabãtur. At Berardus sanctę trinitatis cultor: tanto cõpatiens hominum labori: oratione cum ceteris pręuia: breui paxillo terrã fodiens, aqua a domino impetrata: iumentorum sitim extinxit ⁊ hoium. In ipso vero loco, nec fons ante visus fuerat, nec post. Reuersi aũt Marochium seruabantur ne p̄dicarent: sed illi quadam sexta feria in publicũ pruperunt. At iussu regis cuidã principi qui aquę miraculũ viderat: decapitandi traditi sunt. Quos p̄cepit carceri mancipari. Ad locũ igitur carceris adducti: alapis a ministris ⁊ varijs sunt opprobrijs saturati. Post triduũ vero de carcere retracti nudi, ⁊ manibus post terga ligatis, durissimis flagellis afflicti: tandem impio iudici sunt presentati. Tu autem domine. Lectio septima.

At ille cernens eoꝝ in fide cõstantiam nulla posse ratione mutari: iterũ iussit durissime tam diu virgis ⁊ fustibus cędi, donec pene viscera apparerent ⁊ ossa. A ministris etiã seruente oleo ⁊ aceto vulneribus infusis: per totã sequentẽ noctem super testas volutati sunt: ⁊ a pluribus sibi inuicem succedẽtibus acerbissime afflicti. Nocte vero illa custodes magnã de cęlo lapsam lucẽ videntes: ⁊ p̄fatos sanctos cũ innumerabili multitudine sublimari: putauerunt diuinitus fuisse liberatos: sed in carcere inuentos, suis fecit rex tribunalibus p̄sentari. Ministri vero illos nudos trahentes: continuis flagris terga eoꝝ ⁊ corpora nouiter flagellabant. Occurrit aũt illis quidã princeps mahumeticam suadens fidem. Otto vero illius p̄suasionem ꝯfutans: etiam in ꝯtemptũ prophanę legis in terra spuens: graui ab ipso alapa percussus est. At ille verborum domini nõ immemor: alterã prębuit maxillam dicens. Ignoscat tibi deus, quia nescis quid facis. Lectio. viii.

Ad impij demum regis conspectũ adducti: sic ad eos exorsus est. Estis ne vos impij illi qui fidem veram vituperantes, ad tantam etiã insaniam adducti estis: vt Mahumet hũ dei nuncium blasphemetis? At illi. O rex, fidem verã minime spernimus: tuam autẽ falsam, ⁊ eius iniquũ conditorẽ oĩno abhorremus: pro vera autem ⁊ pati ⁊ mori parati sumus. Tũc rex eos delitijs ⁊ voluptatibus a christiana veritate existimans reuocare, pecunias ⁊ formosarum mulierum quę aderant, delitias repromittit: si mahumeti perfidiã reciperent: alias suo gladio trucidandi. Sed viri dei immobiles animo cõuersi ad regem: sint tibi inquiunt mulieres ⁊ pecunię: nobis aũt sit Iesus Christus. Adhibe vincula: carceres: ignes: tormẽta ⁊ mortem: omnis nobis leuis est pęna, cum de cęlesti gloria cogitamus. Tũc rex tantam cernẽs in sanctis cõstantiam, ⁊ immobile propositũ: arrepto gladio, minister iniq̃tatis effectus, capita eoꝝ per medium frontis amputauit. Et illi q̃dẽ optato iam potiti: post maximos persecutionũ aculeos: post ingentissimas erumnarum moles: ęternę vitę adepti brauium, martyrũ corona donati sunt. Tu autem domine mi. Lectio nona.

Passi sunt vero beati martyres anno domini Millesimo ducentesimo vigesimo, decimo septimo kalẽ. februarij ante mortẽ beati Frãcisci, anno sexto. Qui illoꝝ vt audiuit martyriũ: tanto gestiuit gaudio: tanta perfusus est lętitia, q̄ facile exprimi non posset. Corpora autem eorum extra palatium proiecta: a Saracenis, ligatis pedibus extra vrbẽ varijs ludibrijs circa męnia tracta: tandẽ penitus in partibus cõcisa, in campo relicta sunt: vt bestijs essent in cibum. Christiani vero, nocte sequenti, ad colligendas sacras reliquias exeuntes, lapidibus a saracenis sunt repulsi. Sequenti vero die quorundam consilio, ne reliquię venerarent̃ a christianis vt sanctę: rex igni comburendas decreuit. Sed igne copioso accenso: cum in eo sanctorum corpora iactarent̃, hinc inde flãma declinans, reliquit intacta: immo q̄d dictu mirabile est, cum vnum de capitibus pluries in ignem proiectum esset: diuina faciente virtute, de igne semper exiliens, nec in capillis est lęsum, ⁊ nunc cum pelle ⁊ capillis integrũ demonstratur. Postea vero saraceni pretio sumpto, reliquias Christianis vendiderunt. Tu autem domine miserere nobis.

xv. Februarij. ¶ In translatione sancti Antonij de padua que ? nt. 15. die Februarij, require in officijs nouis post eius octauam.

xv. Maij ¶ In translatione sancti Bernardini die 377. Maii. Lectio prima.

Cum vero vir sanctus mole carnis exutus, ad que ppara uit deus diligentibus se inestabilia bona peruenisset: socij fratres ca psam preparabant, vt sacrum illud corp⁹ & celeste pignus Senas aspor tarent. Quod ɔspicientes q̄ plurimi: pijs clamo ribus totam ciuitatem repleuerunt acclaman tes. Mortuus est vir sanctus Bernardinus: subi to accurrit innumerabilis virorum ac mulierum puerorumq; multitudo, ad sacrū corp⁹ illud deo sculandum. Maiores vero & ciues qui preerant gubernationi ciuitatis Aquile: corpus illud san ctissimum q̄ primū rapiunt de manibus sociorū fratrum: qui illud iam in capsa asportandum col locauerant: & illud extrahentes: & honorifice exor nantes: q̄ plurimis & fidelissimis deputatis ciui bus custodiendum tradiderunt: vt sequenti luce, omni pplo videndum in ecclesia deponerent. L. ij.

Postera vo die, q̄ celebritas dominice ascē sionis solenniter agebatur: cum de more in publicum prolatū esset corpus illud sanctissimū: conflueretq; passim omnis populus videndi, oscu landiq; illius causa: qualis ei⁹ vita fuerit: & in con spectu altissimi q̄ eius grata opera acceptaq; ex titerint: ipse deus mirabiliter impensiusq; fide libus suis declarauit. Tot enim & tam preclara & euidentissima magnifica prodigia post eius ad paradisum transitum, illius meritis & intercessio ne, q̄ plurimis eius auxilium implorantibus diui na clementia paréter exhibuit: vt nullo quidē pa cto possit in tot portentis veritas ipsa denegari. Eadem enim hora die ascensionis qua funus in ecclesia prolatum fuerat: ante omnes, vnus pa schalis puer procubuit ad pedes feretri san cti patris: atq; ibi preter spem & expectationem omnium, rectus ille animo ac fide, recto etiam al tero laterum, quo grauissime antea claudicabat: incedere diuina dei virtute pstāte, pmeruit. L. iij.

Que res maiori etiā fide ac deuotione in flammare cepit aduenientis populi fluen tem vndiq; turbā. Quod proprijs ɔspiciens ocu lis Antonius de bagno ciuis Aquilanus, q altero laterū adeo breuiore natus fuerat: vt non nisi ad modū decliui ad terrā corpore gradi valeret: diui na implorata ope, supra beati viri corpus plenus fide se proiecit: & subito equatis ambabus tibijs: quasi distortā protrahi eā que breuior erat sibi vi sus fuisse iactauit: & incolumis redditus, ad sancti viri extollēda preconia populū magis incitauit. Cūq; vberiora illius dona & prodigia apparerēt: vniuersus populus qui magna cum reuerētia ad funerales corporis exequias aduenerat, illius po tius videbatur magno gaudio natalitia solēnia celebrare: q̄ quieq; funebre pertractare. Quod persentientes ɔuicinarum ciuitatum populi ma res ac femine: adulti atq; impuberes: turmatim ad Aquilanam ciuitatem confluebāt, lachrymis ac iubilis acclamantes. Sancte Bernardine ad iuua nos. Tu autem domine. Lectio quarta.

Et qui varijs languoribus detinebantur: a conuicinis & remotis oppidis iumētis sub uecti, aut alias asportati, ante feretrum depone bantur: vt sacrum illud pignus tangentes, a suis mererētur infirmitatibus, sancti viri intercessio ne, liberari. Ad cuius sancti corporis contactum, multi ac plurimi sanabant. Et sic pluribus dieb⁹ corpus illud sanctissimū inhumatū cuncto popu lo visibile persistens, celle potius aromatū, q̄ ca daueris odorem exhalare videbat. Tota in ciui tate ac eius comitatu cessabant artes mechani ce: & rustica silebant opera. Feriati dies solēnes agebantur. Magnus campanarū strepitus, im mensusq; totius populi applausus, ac die noctuq; ardentia luminaria in sacra ede beati Francisci, vbi celeste pignus residebat, quoddā insolitū Aq lane ciuitati gaudij ac iubili genus inferebant: vt celestes potius q̄ terreni incole censerent. Nam partialium corda, & dissidentes ciuium animi, in tam vnitam federatamq; concordiam & pacem peruenerant: vt nil aliud sedatis liuoribus accla marent, nisi deum benedicentes, qui virum san ctum Bernardinum tot mirabilibus signis co ruscantem, desolate vrbi Aquilane patronum ac intercessorē nouissimum aggregarat. Lcō. v.

Non post multos vero dies, vniuerse regni, totiusq; italie prouincie, accipientes virū dei Bernardinum suum obijsse diem: & mirabilia que per ipsum operabatur deus: eum vere sanctū, cōmuni ac publica voce pdicabant: & in cunctis fere ciuitatibus ac oppidis, que salutaribus eius monitis, feruentissimisq; predicationibus refecte fuerant: dum vitam ageret in humanis: ab vniuer so populo solennes parabantur exequie: que ma gis ipsius natalitij diei, q̄ funeralis honoris cul tum pretendebant. Excitabatur plebs cuncta in viri sancti deuotionem: & diuersis in regionibus varijs languentes infirmitatibus ipsius auxiliū implorantes, vota ad sanctū corpus emittebāt: & euangelicum illud implebatur. Ceci vidēt: clau di ambulant: surdi audiunt: leprosi mundantur: mortui resurgunt: vt inferius suo ordine singula riter exponetur. Tu autem domine. Lectio. vj.

Apropter excelsa Senarum ciuitas tā me morande rei rumore audito: & tantorum fa ma miraculorum crebrescente: ne tanti muneris sibi a diuina maiestate collati immemor aut ingra ta inueniretur: sed laudes potius altissimo: & gra tias cum iubilo & exultatione referret: volensque insuper magna cum grauitate tam miranda pdi gia, si vera essent, vt asserebatur, vera fide cōpro bare: publico super hoc consilio celebrato: ciuem quendam ex suis probatissimum ad Aquilanam ciuitatem destinauit: vt si tot ac tanta essent, que de eo ferebantur miracula: diligentius explora ret. Qui probatissimus ciuis, tam pie ac sancte rei negocium a sua sibi ciuitate impositum: leto animo

animo:deuotaq; mente suscipiens:ad Aquilanã ciuitatẽ q̃ potuit celeriter se contulit. Et que fama vulgauerat, verissima compertens: ⁊ veritatis existentia, etiam ipsam famã superare: quecunq; adinuenit ante illius aduentum facta miracula: alia quoq; preterea que ipso spectante per sanctum dei virum deus mirabiliter edidit: singulariter describens annotauit. Lectio septima.

Ea ipsa deinde in publicam formam redacta: ⁊ attestationib⁹ q̃pluribus subscripta: ad eiusdem Senensem ciuitatem trãsmisit. Quibus per ipsam Senensem ciuitatem maximo cũ mentis iubilo ⁊ deuotione acceptis: vt tãti fulgoris in eorũ ciuitate nouiter exorti splendor, ⁊ claritas cunctis Christi fidelibus lucidius refulgeret: eorum nobiles oratores ad apostolicam sedẽ illico destinauit: vt de tam preclaris signis ⁊ miraculis pontificem maximum Eugenium quartum certiorem redderent: pariterq; eidem supplicarent: vt aliquibus ex reuerendissimis sacro sancte romane ecclesie cardinalibus committere dignaretur ⁊ mandaret: vt de austeritate: sanctimonia vite, ac continentia predicti viri fratris Bernardini: deq; eius predicationibus: scientia ⁊ miraculorum veritate: aliisq; tanto negocio necessariis ⁊ oportunis se plenissime ac diligentissime informarent. Et quicquid per huiusmodi exactissimam informationem compertum fuisset, sanctisimo in consistorio referrent: vt predictis veris existentibus, ad sancti viri canonizationem omni debita cum solennitate procedere dignaretur: vt quem deus tot ⁊ tam mirificis portentis ornauit in celis: deberẽt ⁊ Christi fideles in terris etiã venerari. Tu autem domine. Lectio octaua.

Non minus instabat apud sanctitatem pontificis felix Aquilana ciuitas: que tam preciosam margaritam meruit possidere. Sed elucẽtia maiora in dies que viri sancti meritis fiebant miracula: summi pontificis magis aures propulsabant. Propter que etiam motus illustrissimus princeps ⁊ dominus dominus Alfonsus rex Aragonum: prius de premissis diligentissime certior factus: apud pontificem maximum plurimum laborabat: ingenti deuotionis feruore instãs ac supplicans: sanctissimum dicte canonizationis opus q̃tocyus expediri. Tandem commotus pontifex, signorum potius viri dei sanctitatem attestantium: ⁊ eorum comperta veritate, q̃ hoc exposcentium communitatum, regis, ⁊ multorum Christi fidelium intercessione: omnibus, que ad tam arduum canonizationis opus attinere videbãtur, diligentissime cõpletis: q̃plura consistoria pro hac solum causa perpetranda aduocauit. Et ibidem enarratis, attestantiumq; fide roboratis q̃pluribus: sed in vno presertim consistorio centum ⁊ vno miraculis: ipse pontifex vniuersa cardinalium concione assentiente, rem hanc in finem vsque deducere peroptabat: sed morte preuentus Eugenius ipse quartus: infectam canonizationem sancti dereliquit: cui succedens Nicolaus quintus: ⁊ pluries per eosdem quos retulimus sepissime requisitus: vt quod predecessor illius impediente morte non fecerat, adimplere dignaretur: mature ac grauissime tam arduam causam prosecutus: cum multo plura clarissima miracula coruscarent: beatum virum Bernardinum cathalogo sanctorum ascripsit: in ecclesia principis apostolorũ Rome in die pentecostes: anno dominice incarnatiõis millesimo quadringentesimo quinquagesimo: pontificatus vero sui anno quarto: ingenti totius vrbis ⁊ orbis letitia, ⁊ applausu: quoniam magni iubilei tunc temporis solennitas agebatur: anno vero sexto postq; sublatus vir sanctus ad celestia regna peruenit. Tu autem domine miserere no. Lectio nona.

Tam grata nẽpe fuit vniuersis populis huius sancti canonizatio, vt nullus pene tam paruulus in italie finibus fuerit viculus, qui per solennes processiones preclarum hunc diem non veneraretur. Et per orbem magnis in ciuitatib⁹ oppidisq; q̃plurimis ecclesias sancto illius nomini dicatas erexerunt. Inclyta vero ciuitas Aquilana: que talem ac tantum meruit thesaurum possidere, nobile templum ac locum fratrum sancto Bernardini nomini dedicandum q̃primum post illius sanctorum collegio inscriptionem cõstruendum decreuerunt: quod tandem multis impensis perficientes, nouo illud preciosi lapidis ornamento exornare procurarunt. Dederunt enĩ operam Aquilani ciues cum Sixto maximo: vt corporis illius sanctissimi ab ecclesia sancti Fraciscii: in qua pluribus iacuerat annis translatio fieret: ad memorandum nunc ⁊ in futurum templum ac locum sancti Bernardini. Que quidẽ translatio facta est totius prouincie Aprutii maxima cũ gratulatione: ⁊ exterorũ qui aderãt: summa cum exultatione, ⁊ totius cleri ac fratrum magno conuentu: anno domini: millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo, sedẽte Sixto quarto pontifice maximo: pontificatus sui anno primo: ad laudem Iesu Christi: qui per omnia secula est benedictus. Amen.

¶ In festo sancti Bernardini cõfessoris. die. 20. Maii. In primis vesperis antiphona.

Torrentem sapientie, sancte vir conscientie, btus Bernardinus: in via bibit predicans, legẽ ⁊ factis operans, Iesu precco diuinus. Psalmus. Dixit dominus. 35. cum reliquis in nme ps. Laudate dñm oẽs gen. 37. Aña. Escam dedit timentibus se miserator dominus, ⁊ clemẽs ipse deus: dũ cunctis venerabile hic sanctum ⁊ terribile predicat nomen eius. An. Disposuit absq; vicio terminos in iudicio cuius erat paratum: iperare cor in dño dum luci sine termino se totũ offert gratum. An. Hic deum puer coluit, ⁊ adolescens timuit, ⁊ senex adamauit: ⁊ corde, ore, ope, omni loco ⁊ tẽpore, Iesu nomen laudauit. Antiphona. Vrbes ⁊ castra circuit, ⁊ predicando docuit, laudare deum gentes: cuius misericordia, est confirmata gratia, super nos penitentes. Capitulum.

Ecce ego Ioannes vidi alterum angelum volantem per medium celum, habentem

euangelium eternum, vt euangelizaret sedētibus super terram, & super omnem gentem, & tribum, & linguam, & populum: dicens voce magna: timete dominum & date illi honorem: quia venit hora iudicij eius: & adorate eum qui fecit cęlum & terrā, mare & fontes aquarum. **Hymnus.**

Lux ex olimpo prodiens, mentes humanas docuit: dum vis diuina proferens, in Bernardino claruit.

In Bernardino claruit, triplex virtutis ratio: os puro corde paruit, concordat operatio.

Concordat operatio, petentium oraculis: dum sancti prędicatio, corruscauit miraculis.

Corruscauit miraculis, viuēs & mūdo moriens: cuius claret spectaculis, sepulchrū votis annuēs.

Sepulchrū votis annuēs, sanat morbos & vulnera: extollit quisq̄ rediens: deū qui fecit opera.

Deum q̄ fecit opa, collaudet oīs spūs: vt nobis septem munera, scti pce det cęlitus. Amen. ℣. Ora p nobis btē Bernardine. ℟. Ut digni. **Ad magn̄ aū.** Nomē tuū hoībus manifestaui pr̄ cęlor: qd agminib⁹ salutis ē caracter: in te nūc felix exit⁹, exultet lumen luminū, magnificet te penitus, anima mea dominum. **Oro.**

Deus qui btō Bernardino confessori tuo euangelizandi gentibus nomen tuū singulare munus gratię contulisti: presta q̄sumus: vt qui eius hodie solennia colimus: etiam vitę exempla, & pręędicationis documenta sectemur. Per dominum. **Ad matutinum inuitato.** Prędicatorez domini deuote collaudemus. Cuius flectentes nomini, venite adoremus. **Psalmus.** Uenite. **Hymnus.**

Bernardinus laude dignus, pco regis olim: corde ore nouo more decantat pconium: filij dei per quem rei, graue desunt somnium.

Nomen sanctum per quod tantum, venit mūdo gaudium: voces dando demonstrando, velut lucis radium: dum ostendit reprehendit, mala facta gaudium.

Dum depictū ducit scriptū, grandē nomē nominū: Chrō notas & deuotas, signat mentes hoīum: vt cōducat & reducat, iam ad suum dominum.

Iste ditat & inuitat, corda iam fideliū: dum eternum & supernum, ducit euangelium: ad laudandū adorandum, Jesum dei filium.

Sic terrena malis plena, mutat in celestia: quę non turbat & conturbat, aliqua molestia: dum sic tendit nos defendit, a crudeli bestia.

Multum creuit quando spreuit, dignitates seculi: Christi ore sciuit fore, maximi periculi: qd non latet sed sic patet, vt in luce speculi.

Patri nato corde grato, almo quoq̄ flamini: honor detur & cantetur, suaui nomini: quo aperte datur certe, vera salus homini. Amen.

In primo nocturno aña. Ex alto datus homini sanctus hic est clementer: cuius in lege dñi, voluntas fuit semper. **ps.** Beatus vir. 53. **Aña.** Tener ętate pręhēdidit salutis disciplinā: nec viā iustam perdidit, irā timens diuinā. **ps.** Quare fr. 53. **Aña.** Rex militū victoria illi⁹ sit susceptor: Exaltās caput gloria assiduus ptector. **Psalmus.** Domine quid. 53. ℣. Amauit eum dominus & ornauit.

Incipit vita bti Bernardini Senensis. Lcō. j.

Vagitū nobis diebus istis nouissimis diuinę pietatis munus allatū est: cum sydus illud pręfulgidum Bernardinus mūdo apparuit. Hic siquidez etruscię puincię nobili vtriusq̄ parētis genere ortus est. Cuius pater inter Senarū ciues & ipse patricius: mater vero ex ciuitate Massana in agro sita Senēsi: sanguine clari: sed morib⁹ clariores extiterunt. Hi equidem hunc solum filium in Massana ciuitate genuerunt: & tertio infantis anno mater ex hoc seculo migrans: ablactatum filiū dereliqt. Quam & nō multum post tps morte subsecutus est pater: ita vt egregi⁹ infans Bernardinus, sexto ętatis sue anno, vtroq̄ parēte orbatus, sub cura venerabilis cuiusdā matronę sororis olim matris Bernardini educādus remaneret. Quę cū deuotissima esset v̄ginis gl'iosę: Bernardinū puerū optimis moribus ac deuotis instruebat: & ad matris dei Marię deuotionē verbis & exēplo quantū poterat excitabat. ℟. Uergente mundi vespere deus nos visitauit: magno donauit munere, dum sanctum hunc legauit. Humanum nouo sydere genus illuminauit. ℣. Senā pręclaram genere, atq̄ virtutis opere, sublimare procurauit. Humanum nouo sydere. **Lectio. ij.**

Puer autem ingeniosus: non surdus auditor sed factor operis: nutricis disciplinę obsequens, ecclesias deuotus visitabat: missas attentus audiebat: & euangelizantib⁹ regnū dei assistebat: & quę audiens, memorię armariolo mādauerat: domū reuertēs: aduocatis pueris, deuoto corporis gestu: & verbor gravitate, quantū illa ętas patiebatur, feruens annūciabat. Hęc enim futurę in eo gratię pręsagia q̄plures arbitrabantur: affirmantes: si superuixerit infans iste, preconem mirificum euasurum. Jeiunabat puerulus: corpusculum affligebat: vt tenera caro spiritui subijceretur: & tanquam ancilla famularetur dominę suę. Nec illicitas vires corpori pręebebat: ne bellum committeret aduersus spiritum. Et ab omnibus puerorum illecebris atque lasciuijs semotus: tantum in scholis proficiebat grammaticis institutionibus, vt longe alios coetaneos superaret. ℟. Remansit hic infantulus vnicus absq̄ matre: septem agens puerulus annos fit absque patre. Cum linquitur pauperculus nutrici timoratę. ℣. Orōni sedulus, se tunc dat Christi seruulus, matri intemeratę. Cum linquit. **Lectio. iij.**

Tanta erga pauperes Christi afficiebatur pietate adhuc puerulus: vt nil sibi gratius videretur, q̄ petentibus pro amore dei et eius genetricis, manu propria eleemosynas porrigere. Et si qn̄ accidisset nutricē: cū paruz panis esset in domo

in domo, eleemosynam pauperi denegasse: tristis effectus gratiosus puer: demus aiebat pauperi, quod mihi in cena pstaret: optās sibi potius subtrahi, ꝙ̄ chro in paupere denegari. Gaudebat deuota nutrix stupēs in puero talia pludia future sanctitatis. Nā sepius puerulū ante virginis imaginē lachrymantē: ꝛ angelicā salutationē genuflexū amorosa ꝗ̄dam suspiriꝫ ꝛ vocis emissione exprimentē, obseruabat. Omnia eni vota ꝛ pces Bernardini, die noctuqꝫ in v̄ginē ferebant. Huius deuotione ꝛ gr̄a inflāmatus: tenera etate, sabbato se iunans, laudabili cursu quoad vixit pseuerauit. R. Procēdus puer tradit humane discipline: qui gr̄a perficit, melioris doctrine: Hic dum precepta sequit, sacre legis diuine. V. Ut ratione vtit, virtutez mox amplectit, qua felix fit in fine. Hic dum. In. ij. noct. aū. Linguā fantem mendaciuꝫ cogit ad veritatē: ꝛ coꝛ graue loquaciū, ne linquat bonitatē. ps. Cū inuocarē. 54. Añ. Fidelis sermo clamitat ꝙ deo nō est dignus: nec iuxta Chr̄m habitat, iniustus, ꝛ malignus. ps. Uerba mea aur. 54. Añ. Uoce Jesuꝫ amabilē pdicauit sincera: ꝙ nomen est mirabile, in vniuersa terra. ps. Domine dominus nr̄. 54. V. Os iusti. Lectio quarta.

Omnia nepe opa eius intuentiū oculos alliciebant: vt nō solum pueris amabilis: sꝫ etiā Massanis ciuib⁹ mirabilis: ꝛ omni laude dignus videret. Nec mirū: cū esset natura spectabilis: decorus forma: ornat⁹ morib⁹: incessu grauis: ꝛ pudico ac demisso vultu: etiā ab ineunte etate nil nisi virtuosum cogitaret ac loqueret. Anno igit etatis sue vndecimo Bernardinus moribus ꝛ grāmatica supra ꝙ̄ etas postulabat pręditus: e ciuitate Massana p patruos eius Senas patriā suam aduocatus est: vt liberalibus disciplinis, sub doctioribus pceptoribus perfectius vacare valeret. R. Suspirat ante virginē orationū studio, deuote genu flectens Marie, cuius imaginez, Solus sine fastidio frequentat adolescens. V. Tobia si rubiginem sentiret carnis, dubio explorat gressu sequens. Solus sine fasti. Lectio quinta.

Eo tempore Senis clarebat speculum illud honestatis Joannes spoletanus, nō solū moralis philosophie pceptoꝛ: sed etiā morū scholaqꝫ virtutū. Ad quē se ꝯtulit adolescēs omnis pudicitie zelatoꝛ integerrimus: doctrina ꝛ moribus ab eo pariter instruendus: cum tn̄ vere esset ipse Bernardinus vas solidum, ꝛ omni virtute refertum. Qui tanta gratie plenitudine puentus est: vt magisterium esset ꝛ exemplar totius pudicitie ceteris adolescentibus se intuentibus: ꝛ nemo eorum quicquam temere loqui vel impudice agere corā Bernardino audebat impune. Et si forte ad eos aliqua ociosa seu minus honesta inuicem cōferentes quādoqꝫ Bernardinū accedere contigisset: a sermone diuertentes, aiebant. En Bernardinus adest. R. Hic peste laborantibus se prębet in seruitium, exercens pietatem, ꝛ cunctis egrotantibus, Se sponte dat propitium, amplexus charitatem. V. Exemplum dat spectantibus, dum fugit omne vitiū, ꝛ facit bonitatē. Se sponte. Lcō. vj.

Virtutis illius ꝛ gratie testimonium perhibebat Joannes spoletanus eiusdem preceptoꝛ: affirmans, se nunquam discipulum pudicitia, moribus, ꝛ virtute, pręstantiorem habuisse: qui nec quicquam nutu, verbo, aut opere, turpe perpetrauit. Magna quidem contestantis preceptoris fides: sed maioꝛ operantis discipuli virtus: crescebat etate: ꝛ vberiori gratia perfundebatur: liberalibusqꝫ studijs imbutus, ad sacra canonum iura se conuertens, tribus annis studio vacauit: ꝛ sacre scripture codices perlegens, omniaqꝫ studia pristina paruipendens: ꝛ ad medullam vsque introspiciēs, in eius moralibus ac mysticis sensibus diebus laborabat ac noctibus. R. Ostensam sibi celitus Francisci patris regulam deuotus vir intrauit: mūdum relinquēs penitus, Diuitias, tuniculam, ꝛ chordulam putauit. V. Letus mente diuinitus, vitam agit pauperculā, qui deo se dicauit. Diuitias tuniculam, ꝛ chordu. In. iij. noctur. añ. Odit vana spectacula zelatoꝛ hic bonoꝝ, ꝛ vitam sine macula ingreditur minorum. ps. Domine quis habitabit. 55. Añ. Gustat verbi dulcedinem per quem iustus ꝛ reus, dierum longitudinem tribuit ei deus. ps. Domine in virtute. 55. Añ. Ut noui sancti gloriam cuncti participemus: sanctam eius hystoriā mundo concinemus. ps. Domini est terra. 59. V. Lex dei.

At vero pro ꝯfirmandis tuendisqꝫ vite moribus ac preciosa pudicitie corona seruanda, pristine abstinentie frena non relaxabat: sed vigilijs oꝛonibus disciplinisqꝫ insistēs: nil aliud mente concipere videbatur, nisi creatorem suum agnoscere: captaqꝫ hora diei ac noctis: lachrymosis gemitib⁹ orationes fundebat: vberiorique spiritus virtute animatus, humilis ꝛ abiectus, doctoratus insignia: fastus ac populares auras paruipendēs. Probus iuuenis quorūdaꝫ fraternitati disciplinatorum in magno hospitali sancte Marie della schala in ciuitate Senaruꝫ ascribi procurauit: quo facilius in domo virginis die noctuqꝫ deseruiens: actiuam vitam ita excoleret: vt tamen contemplatiuam non desereret. R. Summi regis conductus vinea, hec Bernardinus calcans terrea. Uinum puruꝫ a mole fecea, intrat loca celi syderea. V. Arcta diu vita functus, vite fuit morte iūctus. Uinū purū. Lcō. vij.

Erat nempe domus hec, magna sanctimonia vulgata: nec ad eam admittebātur nisi probati dignissimiqꝫ viri: locus inquam fons ac exemplar a multis temporibus secularium deuotionum: ex ea disciplinatorum familia ꝙ̄plures nominatissimi spiritualesqꝫ viri prodierunt. In primis, feruentissimus ille iesuatorum primus Joannes columbinus: hinc dignissime cōgregationis mōtis oliueti fundatores: hinc Petronus de petronibus: qui cartusiensis postmodum effectus: religionē eandē illustrauit: hinc ꝛ innumeri religiosi varias regulas excolentes: spiritualem originem contraxerunt. Sed nouissimus omniuꝫ Bernardinus, omnes supergressus in domo virginis: vt nouū sydus ꝛ sol lucēs enituit: q

preter arcta disciplinatorū instituta, ieiunijs, cilicio, flagellis, delicatū corpus affligens, vestitusq; dormiens: illud super tabulas aut rudes paleas sternebat: operaq; corporalis misericordię erga languidos, eadē in domo virginis ardentissimo pietatis officio, exercebat. ℟. Christi fideles pabulo pco salutis satiat, monet mētē famelicam a lege ne deficiat. Iter pandit ad gloriã, & vitę viã ampliat. ℣. Pro charitatis copia pauper abscessit patria: gregē gregi substituens, quos hic ditat inopia. Iter pandit ad gloriam. Lectio nona.

Is solus titulus vginis scilicet domus, adeo cor eius attraxerat: vt affectus mētis intrinsecos celare nequiens: per exteriores sensus quasi amore languēs apiret: & gloriosę matris dei Marię quã toto mētis conatu cōplectēs, carneis oculis videre nō poterat: quãdã elegãtissimã imaginem supra portam Carmelię Senarū depictam, quotidie adolescens adultusq;, amorosis aspectibus cōtemplaret: vt per visibilem picturã ad inuisibilē eius pulchritudinem sursum ageret. Erat autem Bernardinus in domo virginis vt angelus deseruiens: cuius vitã integritatēq; Senenses admirantes: vere bonum: vere sanctum i publica quasi voce pdicabant: in quo non minus prudētię & grauitatis: q̃ sanctimonię relucebat: in quo nihil supstitiosę affectatęq; bonitatis: nihil ostentationis: nihil nisi moderatum & cōstans: nihil nisi sale conditum apparebat: qui recte affectiones suas regere, recteq; aio suo imperare posse, videretur. Eius nimirū tam eximiū charitatis feruorem manifestioribus etiam voluit deus indicijs comprobare. ℟. Oblatos pater optimus honores: spōte renuit: futura ɔtēplatus: optans haberi minimus. Magnus videri voluit, maiora speculat⁹. ℣. Episcopatū sępi⁹ hic fugiēs vir innuit, q minor sit ditat⁹. Magnus videri. ℟. Timete deū querulus q venit iudiciū: cunctoꝝ vota scrutans clamat vt credat ppl's. Corda monet fideliū, vt tuba voce tonās. ℣. Alter apparet angelus, eternū euãgeliū, in manu sua portãs. Corda mo. ℟. Laudet vt ab hoie ex oi plaga gētiū, Iesu nomē hortat, in cui⁹ diuo noie, Genu quorūuis cunctiū, iubet vt pstenat. ℣. Audito iesu noie, celestiū, terrestriū, infernoꝝ flectat. Genu quoꝝ. ℟. Urbs aqlana rutilat, signis p sanctū cęlit⁹ ostēsis, deo laus ecclesia quę vetilat. Quartus videt Eugenius, q his non subest fraus. ℣. Romę annus dum iubilat, canonizauit iclyt⁹, successor Nicolaus. Quartus videt. Ad lau. & per horas antiphona.

Ecce corã principib⁹ & israel. & gētib⁹ vt vas electiōis, portauit nomē dñi: sub quo fit salus hoi, supnę regionis. ps. Dñs regna. cū rel. Añ. Ab vniuerso pplo in loco foris patulo desup pdicãtē, signū ō cęlo noscit fulgere stellã cernit, clara luce micantē. Añ. Totis hic deū sitiēs conatib⁹, & cupiēs salutē viatoꝝ, paratis mãdat fratribus, vt gratū tps auribus, ɔcedãt auditoꝝ. Añ. Uidit nutricis spūm, absens p mortis transitū, ad cęlos euocari: turba tunc stupet hoium, vt benedicãt dñm, nō tardat exhortari. Añ. Sena laudare studeat, & Aqla non taceat, a laude ɔditoris: quas vrbes vir ppheticus, ornat hic preco cęlitus, in laudem saluatoris. Ecce ego io. Caplm. Hymnus.

O Sena vetus ciuitas, mrīs marię vginis: dic Bernardini iclytas, pbati laudes carminis.
Hic ęgris in seruitium, se dedit pestis tpe: quibus sicut mancipium, curuo seruiuit corpore.
Cuius vita prodigijs, per vniuersum rutilat: & salutisq; suffragijs, christi fidelis visitat.
Nam cęcis lumen renouat, arētes artus solidat: & morientes sospitat, quos lãguor iã ɔsumpserat.
Patri nato spūi, sit sempiterna gliã: & nro sit ɔfitenti: pſens sctī memoria. Amē. ℣. Ora pro nobis btē Bernardine. ℟. Ut digni. Ad bñs añ. O regis alti pco fidelissime scē Bernardie, nominis sctī laudator dulcissime: ora semper pro salute hominū ne crememur igne. Ad tertiã caplm. Ecce ego io. ℟. la breuis & versiculi dicuntur de communi cōfesso. non pontificis. Amauit eū dominus.

O. & Os iusti. Ad sextam. Capitulum. Qui vicerit, faciam illū columnã in tēplo dei mei: & foras nō egrediet amplius: & scribã sup eum nomē dei mei, & nomē ciuitatis dei mei nouę hierlm: quę descēdit de cęlo: & nomē meum nouū. ℟. Os iusti, & Lex dei. Ad. ix. Capitulum.

Hec dicit sctūs & verus: qui habet clauem dauid: qui aperit & nemo claudit, claudit & nemo aperit: scio opa tua: ecce dedi coram te ostiū apertū, qd nemo pōt claudere, q maximã habes vtutē: & seruasti vbū meū: & nō negasti nomē meū. ℟. Lex dei ei⁹ Iustū deduxit. In. ii. vesp. añe. laud. psali. Cap. vñ. sicut in pmis vesp. Hymn⁹.

Bernardinum qui diuinū Iesu nomen egregiū: pdicauit & amauit ɔcinat plebs fideliū.
Miles purus dux futurus carni pfecit spūm: quē coronas dum te donas Iesu corona virginum.
Orat patrem rogat matrē quam prędilexit nimiū: vt pserues et ɔserues Iesu redēptor oium.
Pauper mūdo te iucundo corde reliquit iunior: hęc terrena votis plena, Iesu corona celsior.
Erga mores nō honores scti sit hui⁹ mētio: quē decoras quē honoras, Iesu nostra redemptio.
Dat cor ipsū dum seipsū subdit more discipuli: gerit crucē post te ducem, Iesu saluator seculi.
A maligno sub Martino culpatur doctor gētiū: in docendis quē defendis Iesu lux vera mentiū.
Pater vere nos tuere fili nate diuinit⁹: nobis parce sed nō parce Ueni creator spūs. Amē. ℣. Ora p nobis btē Bernardine. ℟. Ut digni. Ad magt añ. Bernardine pater seculi, ɔtēptor bonoꝝ, humane speculū vitę: noua planta minoꝝ, forte tuis pcibus fac nos gaudere bonorum. ps. Magni.

PRO SECVNDA DIE.

Lectiones infra octauam. Lectio prima.

Cum in anno. M. cccc. tpe iubilei, pestis quędã vniuersalis: quã epidimię morbū appellãt: toti pene italię supuenisset: tūcq; Senis seuiret: vt innumerus pegrinoꝝ nūerus romã petētiū indeq; redeuntiū ad hospitale illud nominatissimū sctē Marię della schala, Senas applicaret.

Et q̃plurimi

Et q̄plurimi morbidi epidimieq; morbo infecti ex hac luce migrarent: adeo vt continuis tribus mensibus ⁊ vltra: quotidie. xij. vel. xvj. ⁊ quādoq; plures decederent. Tu autem. Lectio secunda.

Tunc tpis tali seuiente morbo: defuncti sunt ministri domus fere oēs infirmis seruiētes: mulieres quoq; deuotissime vtriq; ifirmoꝝ seruī cibaria pdiētes: sacerdotes ⁊ clerici sacramenta ministrātes: aromatarij vnguentaria ⁊ antidota preparantes. Horrēdus ita erat locus ille ex morientium numero ⁊ vlceratorum fetore horribilis: vt nullus ex eum intuentibus reperiri posset: qui gratis aut pretio quocūq; dato, vellet infirmantibus patrocinari. Tu. Lectio tertia.

Lachrymabantur languētes: ⁊ sibi misereri acclamabāt: anxi⁹ quoq; hospitalis prior ac rector vir optimus ac timēs deū: in pauperū subuētione p viribus laborabat: sed tā acerbe seuiētē hunc epidimie morbū aiaduertēs: psternatus aio, ⁊ existimans, aut quācūq; data pecunia in posterum pro infirmis ministros reperiri non posse: ad beatam virginē in cuius honore insigne illud hospitale erectū fuerat: non sine lachrymis deuotisq; pcibus se cōuertit: eandē summis exorās p ... vt eius sacram sibi dedicatam edem seruientium ministerio orbatam desereret. Lectio quarta.

Pie equidē credēdū est matrē misericordie miseris opem opportunis medijs cōtulisse. Nā subito Bernardinus qui iā vicesimū attigerat annū, spūs feruoris instigatus: ⁊ virginis amore succēsus: cuius domus tam horrēda clade piclitabatur: meritoꝝ occasione accepta i illud saluatoris dictum mente reuoluens: Maiorem charitatem neminem habere, q̄ pro amicis animam ponere: ⁊ Christum pro salute mūdi in ligno crucis vitam exposuisse: intrepidus: non quo pacto posset horrēdā hāc pestē euadere meditari cepit: sed q̄ gratus vgini ⁊ chro in proximis obsequio suo, mortē cum vita cōmutare valeret. Et ardentissima charitate deuictus: nullo labore perterritus: nullo mortis pauore perculsus: magistrum ac priorem hospitalis adiens: in ministrādo pestilēti morbo lāguētibus: paratissimū se obtulit. L. v.

Quem prior nō sine lachrymis intuens, dolore fuit simul ⁊ gaudio pfusus. Letabatur mirū in modū pro infirmoꝝ emolumēto: ⁊ tristis ac gemēs: pro elegantissimi iuuenis periculo: his verbis Bernardinū allogtur. Cōpatior fili egrotantibus: ⁊ hoc seuo morbi genere laborantibus: sed tue florentissime iuuētuti non minus misereor: nosti q̄ infecta sit oi seruī ⁊ iuuenib⁹ pferti hec cōtagiosa lues. Satis eniz timeo ne piclitātib⁹ opē afferre volēs: ⁊ ipse morietiū numero ascribaris. L. vj.

Qui mature econuerso ardenti aio Bernardin⁹. p Chro mori nequaq; times ait. Potēs est deus, si voluerit, ⁊ vitam incolumē seruare: ⁊ infirmātibus auxiliū pstare. Nō si aliud statuerit: eadēq; cede ac morbo me pderit moriturum: que aio primi gfa libens mortem suscipiā: quā dei filius pro salute humani generis spōte suscepit. Tunc hospitalis rector, talibus dictis percipiens spūm dei menti iuuenis inesse: claues totius fere domus eidem cōsignauit. Lcō. vij.

Suscepto vero iaz onere ⁊ cura languentiū, ⁊ peregrinoꝝ aduētantiū: nec valens solus infirmorum calamitati satisfacere: q̄plures predicte disciplinatoꝝ fraternitatis cōsocios iuuenes, quos nouerat in pietatis operibus feruentiores conuēnit: ⁊ sanctis monitis illorum corda ad opus psimile pagendū inflāmauit: affirmans q̄ pluribus rationibus: q̄ tali epidimie morbo laborantibus, in pstanda ope vitā exponentes: cuiusdā generis martyrij palmam psequuntur: nec nobilius dese poterit: quod voce saluatoris proponitur. Quod vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis: ecce operum merces in mediū posita est: sed quo excellentiori modo ad eā psequendam perueniamus: euāgelicis pconijs testātib⁹ admonemur: regnū celoꝝ vis patit: ⁊ violēti rapiūt illud. L. viij.

Inferamus ergo violentiam nobismetipsis: nec pro Christo mori pertimescam⁹. Quid tam magnum atq; pulcherrimū: q̄ pacis tempore ad martyrij coronā peruenire: Si morimur: pro Christo certe morimur: qua morte ⁊ merces augetur, ⁊ crimē excluditur: ois psummatio ⁊ status vite martyrio decoratur: hoc fundamētū vite ⁊ fidei: hoc psidiū salutis: hoc vinculū libertatis ⁊ honoris. Mors quippe integriorē facit vitam: mors magis ducit ad gloriam. Quid eniz nobis cū hac luce, qbus lux eterna puittitur: Quid cū huius vite natureq; cōmertio, quos celi altitudo deposcit: Intra omniū gloriaz, pulchrior est pro Christo mori titulus: ⁊ integrior corona signatur. Porro contemnenda nobis mors est: qbus Christus occisus est ante oculos. Nobis queso concurrant dominice passionis exempla: concurrant oblata ⁊ premia: quoniam misericordiam prestantes, misericordiam consequentur. Tu autem domine miserere nobis. Lectio nona.

Talibus dictis cōmoti iuuenes non ignobiles, ⁊ feruoris ac pietatis ardore succensi: parentibus amicisq; omnibus ab huiusmodi contagioso mysterio retrahentibus, valefaciētes: Bernardino paratissimos se offerunt: ⁊ vna, secum si euenerint talia vt pollicitus est: acerbissimo epidimie morbo pias operas exhibentes, meritoꝝ stipendia suscepturos, ⁊ premissa cōfessione: sumptaq; sacratissima cōione, oēs vnanimes, Bernardino duce, nō sine admiratione gaudioq; infirmantium, ad mestissimā domū illā hospitalis se conferunt. Et Bernardinus fetentem domum suffumigationibus ptinuisq; ignib⁹ purgās: exercitiarūq; vicissitudines disponens: debito ordine prudētissime oia pcludebat: die noctuq; infirmis assistens, ⁊ fetentes spurcitias, putredinemq; abstergens: quecunq; necessaria ministrabat. Tu.

PRO TERTIA DIE.

Nec a sentētia attestātis Pauli L. j. dissidebat. Quis ifirmatur, ⁊ ego nō infirmor: Letabat in pualescentibus: cōpatiebat patiētib⁹: gemebat cū gemētib⁹: ⁊ cū morietib⁹ affligebat: qsi ⁊ ipse cōpassi

us mentis affectu esset moriturus: ignitisq; eloquijs q̃plures in extremis agonizantes, de diuina quoq; misericordia diffidentes, ad salutis tramitem reuocabat: nulloq; labore fractus aut vigilijs, diebus ac noctibus cuncta infirmantibus ecclesię sacramenta ministrari procurabat: proprijsq; manibus chauterizatis apponens medicamenta, saniem educebat: quandoq; inhumata corpora sepeliebat. Lectio secunda.

Qua de re q̃plurimi illius studio cura ac diligentia euaserunt incolumes: immensas deo & eius seruo Bernardino gratias agentes. Talia fuerunt in sacra ęde virginis a Bernardino sanctimonię posita firmissima fundamenta. Tandē diuina pietate omni penitus morbi a ciuitate & hospitali eliminata cōtagione: & aere salubri reddito: Bernardinus eiusq; socij: & si illorū q̃plures morbo decesserint: in proprias domos remearunt: bonorum operum fructus reportantes. Ois vero populus Senēsis, eū tanq̃ lucernā positam super cādelabrū mirabat: & tā p̄clari facinoris celsitudo vbiq; vulgabatur. Lectio tertia.

Cum aūt Bernardinus tam p̄fecto ope domum redisset: cępit ardēti febre collidi, qm̄ sibi a dño magis ad meritorum cumulum q̃ alia quacūq; ex causa inflictam possumus excogitare. Nā clemētissimus deus, sic cūcta moderat, vt hoc oē qd̄ gestum est, virtutis exploratio, potius q̃ pęnę inflictio videat. Infirmitas enim peccandi fomitē amouet: delicta cōprimit, simulq; p̄monet ad salutē. Didicerat nēpe attestante ap̄lo virtutē in infirmitate perfici: & id saluatoris mente reuoluens: quos diligo, hos & corrigo: cępit ad altiora pro Chr̄i nomine p̄ferenda, attētius cor apponere: & firmissimo p̄posito decreuit Deo militaturus: nullum se deinceps cōmertiū habiturum. L. iiij.

Non multo postmodum elapso tēpore, pristinę saluti restitutus: solitaria loca solus querritans incedebat: & vberiori sp̄us cōcepto feruore: secessit cōtinuo in agellum incultum ac nemorosum extra ciuitatem & tumultus populares: secretior solitariusq; sedens, orare studebat impensius & rogare: diem luctu transigere: vigilijs ac fletibus noctes ducere: tempus omne lachrymosis lamentationibus occupare: strato solo adhęrere: herbarum & radicum cibo, frigidoq; aquę potu vescens: de se experimenta sumens: more in stadio certare volentium. Tu. Lectio quinta.

Incumbebat gemitibus assiduis, ne inexpertus in tam pręclarum ac singulare certamen frustra ac cum periculo descenderet: & crebris deprecationibus deum exorabat: vt ad religionis illius habitum sumendū aīum accenderet: vbi liberius deo militaret. Et cū prostratus oraret, feruētius solito, ante crucifixi effigiem: ineffabilemq; illius qua nos dilexit, caritatē mente reuoluēs: qui in angusto p̄sepio natus: in paupertate educatus: in humilitate 9uersatus: persecutione fatigatus: passione consummatus: se tandem pro salute oium nudum affixum cruci in holocaustum obtulit sempiternū. Intellexit idē, sumpto vigore, ꝙ relinquenda esset patria: & patrimonij facienda iactura: & ꝙ nemo ad recedendum e seculo paratus aut expeditus esse potuit: quem facultates suę velut cōpedes tenerent. Lectio. vj.

Sentiens itaq; neminem Chr̄m sequi posse, qui patrimonij vinculo detinetur: nec cęlum petere & alta conscendere: qui terrenis cupiditatibus degrauantur: cunctas & largas patrimonij opes pauperibus dispersit: ne vinci a seculo posset, qui vnde vinceretur a seculo nō haberet: & cōstanti p̄posito Francisci vestigia imitari, & nudum Christum in cruce positū sequi firmauit. Lcō. vij.

Erat tunc tp̄is in ciuitate Senarum vir quidam venerabilis ordinis minorum, vita ac sanctimonia clarus. Qui cū in prouincia Bosnę contra Manicheos triginta annis, vt illorum errores cōfutaret, zelo fidei plurimū laborasset: iam senio cōfectus, (cum Senensis esset) in patriam deuenerat: hic ab oībus, vir optimus ac sanctimonia singularis habebat. Ad quem Bernardinus, vt ebrius spiritu accedēs: ac oia cordis sui abdita pandēs, summis hunc p̄cibus exorabat: vt eum ad ordinem reciperet: & seraphici Francisci militię ascribere vellet. Tu autem dñe. Lectio octaua.

Tunc senex lętus, & exultans qm̄ tam p̄clara de Bernardino audierat: aspiciens tyronē hūc, ętate iuuenē: corpore validū: aspectu gratum, scientiarū quoq; super oia p̄ciosum: integra fide, & ardenti feruore p̄stantem: in die natiuitatis gloriosę virginis Marię: magna oium cum expectatione & gaudio ad ordinem recepit. Et cum eum vili tunica indueret: & rudi corda pręcingeret, senex ille, a spiritu sancto edoctus: magna voce q̃si futura p̄uidens: exclamauit. Hodie miles strenuꝰ datus est nobis: fructus vberrimos in horrea domini congregaturus: ꝙ quam verum euenerit, exitus declarauit. Tu autem do. Lectio nona.

Et cōsilio huius venerabilis p̄ris, frater Bernardinus ad locū deuotissimi Colūbarij deductus est. Hic eni locus, in agro senēsi, vmbrosis nemoribꝰ septus, seculari a tumultu semotus, cōtemplationi vacare volētibus, & de nouo religionem intrantibus, erat potissime dedicatus. In quo verus imitator euangelicę perfectionis, pro Christo factus obediens: nihilq; pręter habitum: chordam, & femoralia possidens: toto nouitiatus sui tēpore tm̄ p̄fecit: vt qui nouus aduenerat: prioribus fieret lucerna fulgens: & pręclarum exemplar sanctitatis. Tu autem domine miserere no.

PRO QVARTA DIE.

Mirabant fratres in sctō Bernardino vitę austeritatē: & illius erga cęteros benignitatem. Nihil eni tam laboriosum aut contemptibile pertractandū erat, ꝙ nō suis manibus promptissime pertractaret. Infirmātibus opem ministrabat: & nudis incedens pedibus: per multa miliaria, panis & vini p̄curatam eleemosynam proprijs humeris asportabat: & sicut angelus in templo deseruiens: psallens & orans: die noctuque, tanquam pręsenti deo, vt sacrificium matutinum & vespertinum,

⁊ vespertinum, cor ⁊ mentem efferebat. Lectio ij.

Et non solum ieiunia, que ex regula precipiuntur adimplebat: sed quam plures quadragesimas ⁊ abstinentias, quandoq; solo pane ⁊ aqua contentus rigidus persoluebat: disciplinis cilicio ac vigilijs corpus edomabat. Et humilis seruus dei subditus omnibus propter deū: cum se vilissimum peccatorē pre omnibus ⁊ inutilem reputaret: ante crucifixi effigiem inenarrabilibus gemitibus misericordiam a domino supplex, exposcebat. Et plus in deum gratus, q̄ indulgentie celestis illapsu, sanctissimaz religionē intrauerat, maiori letitia in agendis gratijs feruentius excitabatur: in qua viget placida ⁊ firma securitas: stabilis ⁊ incōcussa tutela. Lectio iij.

Passionē Christi adeo amarissime deflebat, vt pre dolore, cor illius scindi videretur: ⁊ compassionis gladio transfixus, admirabatur filij dei peregrinationem, fugam, sitim ⁊ famem: calorem, frigus, tentationes, persecutiones, vincula, flagella, illusiones: asperrimosq; dolores: ⁊ baiulantem sibi crucem ad caluarie locum: exutum vestibus: ligno crucis affixum: clauorum aculeis in manibus pedibusq; durissime sauciatum: clamore valido spiritū emisisse. Non minus trāsfigebatur, cum dolentem matrem ⁊ mortuum filium amplexantem meditaretur. Hec autem cōtinua passionis meditatio, eius mentem eleuans, ad ardua tandem inflammabat. Lectio quarta.

Completo vero nouitiatus sui tempore: et postmoduz sacris susceptis ordinibus: tandem sacerdos ordinatur, virtute obedientie compulsus: totusq; amore in deum inflammatus, missarum solēnia quotidie celebrabat. Et celestium desideriorum ardentiori flamma succensus: cepit profundiora charitatis fluenta sitire: ⁊ amoris cogitationibus insistens, quod posset: deo hic viuens gratus offerre, mentis oculo ꝯcernebat. Quod multifarie multisq; modis olim loquens deus patribus in prophetis: locutus est deinde nobis in filio, in apostolis, in martyribus, confessoribus, pariter ⁊ virginibus: vt eorum exemplis ac diuinis predicationibus: verbisq; celestibus, deo conformes effecti: ⁊ iam prolapsi: ad penitentiam prouocaremur. Tu autem. Lectio quinta.

Hec cogitans frater Bernardinus, salutem animarum sitiens, spiritualem crucem magni ponderis proprijs humeris baiulans, nudus ex loco Columbarij in castrum vsq; Sagiani, vt ebrius spiritu, penitentiam predicaturus accessit, non in doctis humane sapientie verbis: sed in spiritus virtute sanctissimi patris Francisci vestigia imitatus. Nō tamen audebat humilis Bernardinus, nedum officium p̄dicationis assumere: sed nec predicandi licentiā postulare. Lectio vj.

Sed quoniam ciuitas supra montem posita, haud quoq; abscondi potest: contigit vt prelati ordinis illius sanctimoniam: incredibilem deuotionis feruorem, diuinarumq; in eo scripturarum peritiam accipientes: officium sibi predicationis iniungerent atq; mandarent. Quibus humiliter assensit vir dei, animaduertens sagaci ingenio hoc diuino dei munere euenisse: vt alias, quas diabolus deo aduersas effecerat: verbo salutis conuersas reuocaret. Lectio septima.

Sed quia antiqui hostis artes atque insidias deijciendi didicerat: qui si imparatum militem Christi: si non solicito ac toto corde vigilantem inuenerit: incautum decipit: (non immemor clamātis apostoli: castigo corpus meum ⁊ in seruitutem redigo: ne cum alijs predicauerim: ipse reprobus efficiar) priores viuendi austeritates: Christo fortior adherens, obseruabat. Sciebat profecto, non idoneum posse esse militem ad bellum: qui non exercitatus prius in campo fuerit: nec coronam in stadio adipisci, nisi vsum ⁊ peritiam ante meditetur. Tu autē. Lectio octaua.

Non defuerunt, qui eū ab hoc tam deo grato predicationis officio retraherent: corporis debilitatem, ac vocis raucitatem adducentes. Assentiebat vir dei: ⁊ quasi ab incepto desistere volens: ꝯscientie aculeo perurgebatur: nec sanctum equiq; videbatur pereunti seculo verbum vite subtrahere. Et cum perplexus animo quid agendum meditaretur: id sibi consiliū fuit: vt ad dominū oculos eleuans, deum deprecaretur: vt a gutturis inueterata infirmitate (qua vocis pronunciatio p̄pediebatur) gloriose virginis intercessione liberari mereretur: si inceptum p̄dicandi opus perficere deberet. Et cum facile obtineri possint que predestinata sunt: ⁊ predestinatio ipsa ita sit ab omnipotenti disposita, vt huiusmodi electi postulando mereantur accipere: quod eis omnipotens deus ante secula disposuit donare: Christo duce, ⁊ beate virginis precibus, magnifice conualuit: ⁊ inuisibilis globus igneus e celo eius gutturi affuit: qui inueteratam lingue rubiginē raucitatemq; decoxit. Tu autem. Lectio nona.

Quod admirabile conspiciens seruus dei Bernardinus: ac diuine lucis radio superfusus: intellexit hanc esse dei voluntatem, vt p̄dicando perseueraret. Qui tanto animi feruore ac sacri spiritus impulsu prosequi cepit opus inceptū feruentius, quāto remissius prius exercuerat. Ductusq; in montez noui luminis, ⁊ messem multam, operariosq; paucos conspiciens: ignitoq; calculo mundatus: quasi torrens inundans nomen illud Jesus sanctissimum (quod Paulus vas electionis israeliticis filijs p̄dicaret ⁊ gentibus) languentis italie vrbes: oppida ⁊ castra: villasq; quasq; perlustrans: christianis tepide vitaz agentibus annuntiabat: ⁊ a fidei tramite deuios, huius sancti nominis presidio, misericordiā consecuturos, ad penitentiam euocabat.

PRO QVINTA DIE.

Eo enim tēpore ita- Lectio prima. lia plena flagitijs prostrata iacebat: ⁊ a prioribus sanctis traditam disciplinaz, corruptela lōga corruperat. Studebant singuli in augēdo patrimonio: ⁊ obliti, quod maiores sui ab apostolis, ceterisq; sequentibus Dūico, ⁊ Francisco, ⁊ alijs.

quã pluribus via ſalutis annunciantibus ante fecissent: inſatiabili cupiditatis ardore: ampliãdis facultatibus incũbebãt. Omnis quippe caro corrũperat viam ſuã: nulla erat in Chriſto militare debẽtibus religio deuota: nõ in ceteris fides integra: non in operibus miſericordia: nõ in moribus diſciplina. Erant hoĩes non iurantes tãtũ temere, ſed peierantes: ⁊ venenato ſibi ore maledicẽtes: odijs pertinacibus inuicẽ diſſidebant. Lcõ. ij.

Erant itinera latronibus clauſa: maria obſeſſa predonibus: ⁊ tanta rabies Guelforum ⁊ Ghibellinorũ vbiqꝫ incaluerat: vt cruento horrore, mutuo ac fraterno ſanguine maderet italia: impunitatẽ ſceleribus acquirebat, nõ innocẽtie ratio: ſed ſeuitie magnitudo. Quid põt in humanis acerbius dici? Parentum erat diſciplina in filios, vt aduerſe partis quoſqꝫ perimerent: ⁊ gloria cum iugulaſſent. Superſtitionũ tãta inoleuerat obſeruantia: vt tẽpora in agẽdis ⁊ inchoandis edificijs: egyptiaciſqꝫ cuſtodiẽdis diebus, obſeruantiori religione venerarentur: qꝫ diuina inſtituta ſeruent. Feruebat mundus magicis artibus: ⁊ ſacrilegis incãtationibus, in curãdis infirmitatibus vtebatur: ⁊ diuinationibus futura inueſtigãtes illius etatis homines: ⁊ magicis preſtigijs abutentes: hominibus illudebant. Lectio tertia.

Raro feſtiuis diebus tunc tẽporis miſſas audituri: ad eccleſiam fideles conueniebãt. Nullus de legibus metus erat: fortune ludos prohibẽtibus: ſed alearũ taxillorumqꝫ luſores, ad gymnaſia quedam publice conueniebant: vbi impune talia facinora frequentabant. Feſti enim dies ac ſolẽnes, a ferialibus non diſcernebant: niſi forte indicanti populorũ frequentia, ad ſpectaculorũ diuerſa genera gradientium. Lectio quarta.

Quod vir dei Bernardinus conſpiciens, ⁊ pereunti ſeculo cõpatiẽs: aſſumpta in deo fiducia, cepit ⁊ remotas vrbes, ⁊ loca inſignia, ac prouincias peragrando, vitia ⁊ virtutes, penam ⁊ gloriã, fidelibus annunciare. Adeoqꝫ in ipſis predicationibus ſibi superne gratie fauor effulſit: vt famoſiſſimus omnium in tota Italia predicator euaderet, ⁊ ita gratus omnibus: vt ab eius ore auditores pendere viderentur: ⁊ tanquã alterũ apoſtolum a deo miſſum, ſtupore perculſi: quaſi imobiles mirarentur. Tantus erat vtriuſqꝫ ſexus cõcurſus populorum: vt ante lucem in plateis, vt plurimum cõueniret vnuſquiſqꝫ, vt locũ ad audiendũ verbũ dei ſibi eligeret aptiorem. Lectio quinta.

Quotidie antequam pulpitum predicaturus aſcenderet: totus in deum eleuatus, miſſarum ſolennia celebrabat: cõuicinarũ vrbium oppidorũqꝫ vndiqꝫ innumerabilis tam religioſorũ quam ſecularium multitudo ad eum confluebat audiendũ: veluti ſpũs ſancti gr̃a eiſdẽ celitus elapſa videretur. Nec mirũ. Stabat quippe pro eo mirificus ſpiritus ſancti vnctione preuentus: ⁊ vt penitentiã vnuſquiſqꝫ ageret: iram ⁊ offenſam dei ieiunijs fletibuſqꝫ placaret: valido clamore dolẽter ingemiſcente populũ admonebat. Dabat enim illi deus ſpũm tranſpunctionis: ⁊ cõtriti conſitentes ſinguli delictum ſuum, maxima cum deuotione ſacratiſſimã cõmunionẽ frequentabant: qui nunqꝫ aut per plures ãnos, dominicũ corpus receperãt. L. vj.

Qualis aũt fructus illius predicationibus chriſtiane religioni acceſſerit: nõ humanarum eſt virium in medium deferre. Quis enim facile enarrare poterit, quot ciuitates ⁊ diſſidẽtes populos ciuilibus ac inteſtinis diſcordijs laborantes, ad quietam tranquillamqꝫ pacem reduxerit? Quot iuuenes laſciuientes, fucataſqꝫ mulieres huius mundi illecebris ac laſciuijs immerſos: ad melioris vite frugem conuerterit: difficillimũ eſſet verbis exprimere. Dies feſtos (in quibus vt aliqua ſeruitia preſertim ruſtica fierent abuſus induxerat) vt ſacri mandant canones obſeruandos curauit: predicta ſeruitia oẽſqꝫ operas amouit. Templis dei ac ſacerdotibus in eis miniſtrãtibus, ſummam venerationem exhibendam dogmatizans predicabat: qꝫ plurime honeſte inopeſqꝫ adoleſcẽtule matrimonio tradebantur: ⁊ celeſtibus illius monitis conuerſi, diuites, dotes eiſdem offerebãt. Tu autem domine mi. Lectio ſeptima.

Miſere mulieres qꝫ plures lupanari ſtipendio vitã ducentes: illius ſermonibus ad penitentie lamenta redeũtes: ere publico matrimonio iũgebant: adulterineqꝫ capillature ac pernicioſi ornatus: laruales preterea facies: aleę, taxilli: triumphales carticelle in forũ deferebãtur: omnia igni tradenda atqꝫ cõcremanda. Tunc princeps mundi huius eijciebatur foras: ⁊ chriſtiane religionis feruor incalebat. Erigebantur hoſpitalia: ceſſabant vſurarũ voragines: raptores ac feneratores ablata reſtituebant: pupillorũ viduarumqꝫ reintegrata patrimonia reddebant. Conſtruebantur per orbem religioſa virorum ac mulierum monaſteria: conſtructa collapſaqꝫ reformabantur: in quibus magna puellarũ virginum collegia deo cõſecrata: ſponſo Chriſto die noctuqꝫ ſeruiebant. Non facile quis enarrare poſſet, quot florentiſſimi adoleſcentes iuuenes atqꝫ ſenes, relictis omnibus, diuerſas ad religiones ſe contulerint, deo perpetuo militaturi. Lectio octaua.

Nec mirũ, ſi tam preclara opera tẽporis mũdo coruſcabant: cum ſermonem illius vite ſanctimonia, ⁊ ſequentia ſigna confirmarent. Dum enim in ciuitate Reatina predicaret frater Bernardinus: ⁊ vniuerſus populus ad eum confluerent audiendum: quidã Joãnes Antonij Petrucij, habens filiam vnius anni, duabus plagis vlceratã, iudicio medicorũ icurabilibus: ita qꝫ ex vna, pectoris flatus exiret: ⁊ ex altera, viſcera apparerent: poſt predicationẽ, vna cum vxore ſua, predictam filiã vir ſanctus pijs oculis cõſpiciens: ſigno crucis facto ſuper puellam: ſequenti mane ſurgentes parentes, inuenerunt ſanam: ⁊ ſolum cicatricum veſtigia in carne apparentia cernebãtur. Nõ minus in Prato oppido Tuſcie, de boue indomito euenit. Rome quoqꝫ ⁊ Spoleti, ac Aretij alia per ipſum mirãda operatus eſt deus miracula: manifeſte ſermonẽ eius confirmantia. Lcõ. ix.

Non ſolum vir ſanctus virtute dei languentibus

tibus q̃plurimis sanitatem conferebat:sed absen tia quandoq; vt presens illuminatę mentis oculo clari⁹ intuebat. Nã cũ in ciuitate Mediolani vir dei prima die q̃dragesimę feruẽtissime sermonẽ ad populũ prosequeret:quasi extasim patiẽs sub stiterit:z aliquanto tẽporis spatio in se reuersus: nõ sine cunctorũ astantium admiratione incõple tum sermonem relinquens,quasi mentis alienus e pulpito descendit. Requisitus tandẽ a socijs,hu milis seruus dei in hęc verba prupit. Vidi Tho biam sororem meã quam semp vt matrẽ venera tus sum:eadem hora humanę carnis debitũ Se nis persoluisse:z illius aiam immortalitatis sto la amictam,ad celos ascendisse. Hęc enim Tho bia filia fuerat Dianę sororis matris Bernardi ni vidua:ieiunijs, vigilijs, ac disciplinis deo ser uiens in habitu tertij ordinis beati Frãcisci. Cu ius mirande visionis Mediolanenses certitudi nem habere volentes:caute exploratores Senas mittentes,inuenerunt fidissima eius relatione,ea dem die z hora,qua predixerat vir sanctus,Tho biam ridentem spiritum emisisse. In aurem dic.

In sancti Antonij cõfessoris.13.die Junij. Ad vesperas añ.

Gaudeat ecclesia,quam in de functorũ sponsus ornat gloria, matrem fi liorũ. ps. Dixit dominus.35. In fine, Laudate dñm oẽs gen.37. Aña. Sapiente filio pater glo riatur:hoc z in Antonio digne cõmẽdatur. Añ. Qui dum sapientiam seculi calcauit:prudẽs sum mi gloriã pũs exaltauit. Añ. Augustini primit⁹ regulę subiectus:sub Frãcisco penitus mundo fit abiectus. Aña. Quoz vitã moribus hic p̃stebat: gloriosis patribus iam congloriat. Capitulũ.

Optaui,z datus est mi hi sensus: inuocaui, z venit in me spũs sapientię: z proposui illã regnis z sedi bus:z diuitias nihil esse dixi in cõparatiõe illi⁹. Hym⁹.

En gratulemur hodie, Christo regi incidi⁹: in cuius aula glorię: iã iubi lat Antonius.

Francisci pius ęmulus, sic illi se contemperat: vt fon te manans riuulus,aquas vitę circunserat.

Longe lateq; diffluit, sitiẽs mortis aridos: ver bo salutis imbuit,dans rore sacro viuidos.

Hic stigmatum qui baiulo,patri natus imititur: dum p̃dicat de titulo,confixus ille cernitur.

Sub tãto duce militans,vincẽdo se nõ vincit:du ci miles cohabitans,iam bello non pcutitur.

Nos in cãpo certaminis,patrũ zelantes gloriã: hic sub re nostri nois,vincamus ignominiam.

Prestet hoc nati genitor,hic genitoris genit⁹,ac par vtriq; conditor,paracletus hoc spũs. Amen. ℣. Ora pro nobis beate Antoni. ℟. Ut digni ef. Ad magñ añ. O proles hispanię:pauor infideliũ: noua lux Italię,nobile depositũ vrbis Padua nę:fer Antoni gratię Christi patrocinũ: ne pro lapsis venię,tps breue creditũ defluat inane. Oro.

Ecclesiam tuã deus beati Antonij confesso ris tui solẽnitas votiua letificet: vt spiritua libus semp muniat auxilijs:z gaudijs perfrui me reatur ęternis. Per. Ad matuti. inuitato. Jam Christũ chorus humilis alacrius in iubilo collau det: In quo sacerdos nobilis Antonius de veri tate gaudet. Psalmus. Venite. Hymnus.

Laus regi plena gaudio,qui merces militan tium:stipiũ dat Antonio, militię stipẽdiũ.

Antoni vir egregie,qui tuę quã p̃nouceras:hic vi des arras glorię,Christum videns acceperas.

Pro te digna dum moreris,natorũ fit cõmotio: Margaritę non funeris,cuius fias possessio.

Huius honorem glorię,prędixeras in Padua: quę tãtis in te gratię, manat donis irrigua.

Per te pater cũ filio,consolatorq; spũs:a crimi nis contagio, nos hic emundet funditus. Amen. In.j.noctur.aña. Quasi fecus alueũ riuuli plan tatus,fructum temporaneũ dedit hic beatus. ps. Beatus vir. 53. Añ. Monte sion predicat domi ni preceptum,z tal entũ duplicat celitus acceptũ. ps. Quare fre. 53. Añ. Conterit miraculis pecca torum dentes:sponsam Christi patulis rictibus mordẽtes. ps. Die gd mul. 53. ℟. Amauit eũ do. De vita beati Antonij patauini. Lectio prima.

In hispanijs ciuitate Ulyxbona:que ad occidentalem regni Portugalię plagam,in extremis terrę finibus sita est:quedam pregrãdis ecclesia in ho nore gloriosę virginis genitricis dei Marię fabricata cõsistit:in qua, pretiosum beati Uincentij martyris corp⁹ honorifice requiescit. Ad cuius occidentalium valuarum liminibus ve nerabiles beati Antonij parentes non longe ma nentes:felicem hunc in primo iuuentutis flore fi lium genuerunt. Nomenq; ei Fernandus in sa cro baptismatis lauacro imponentes: in eadem postmodum ecclesia, educandum pariter tradũt, z literis imbuendum. ℟. Funditur insontium sanguis a prophanis:sitiq; morientiũ merces vi tę panis. Rumor ad Antoniũ volat non inanis. ℣. Jn minores gladium fres dat in odiũ,Chri sti rex imanis. Rumor. Lectio secunda.

Qui dum post annos pueriles simpliciter domi transactos:fallax mundi species: ac petu lantia carnis placentia suggererent:nequaq̃ his concupiscentię frena laxauit:sed iam soli deo ser uire disponens:euidentius id processu temporis opere declarauit. Spretis naq; mundi z carnis illecebris:ad quoddã cenobiũ ordinis sancti Au gustini,prefatę ciuitati vicinum se contulit: ibiq; deuotus habitum religionis assumpsit. Ubi dũ pacem pectoris importuna carnalium amicorũ frequentia perturbaret: peractis ibidem ferme duob⁹ annis:ad sancte crucis de colimbria,aliud scilicet eiusdem ordinis monasterium,transuola uit. Ad quod tamen,ob morum ipsius grauitatẽ, vix sui superioris licentiã obtinuit. ℟. Optans fore socius glorię victorum,quos occidit impius rex marrochiorum. Sequitur Antonius vitam defunctorum. ℣. Felix quem non gladius terret,

sed in melius mutat iniquoꝝ. Sequitur. Lcō. iij.

QUo ad optatam mentis quietudinē obti-
nendam perueniēs: tū ibi in omni religio-
nis perfectione profecit: ꝙ translatio sui facta, le-
uitati cordis imputari non potuit. Propellebat
autem eum iam spūs quodā futuroꝝ p̄sagio, ad
diuinarum studia literarū: in quibus iugiter me-
ditando, nō solū qualiter in agro alieno vitia ex-
tirpando, virtutes insereret: sed semetipsum solicite
primitus excolendo cognouit: veruntamē quali-
ter fidei normā astrueret, ac ꝯfutaret errores, fir-
missimis patrū sententijs se muniuit. Sicq̄ factū
est, vt illo inspirante, qui interuallo tēporis in do-
cendo non indiget: non multo post vir dei sapien-
tię spiritu plenus esset. ℟. Feruet ad martyriū
dum rex terrę seuit: sed hoc desiderium suum non
impleuit: De quo rex regnantiū aliud decreuit.
℣. Tandem in simplicium cętu per inditum fa-
ma viri creuit. De quo rex regnātium aliud de.
In. ij. noctur. Aīa. Graue cor querentiū nugas
vanitatem, discit per Antonium vitę veritatem.
ps. Cum inuocarem. 54. Aīi. Contra virum san-
guinum clamat, et dolosum, ꝙ hoc genus hominū
deo sit exosum. ps. Uerba mea. 54. Aīi. Laus p-
fecta prosilit ex lactentis ore, in quo Christus de-
struit hostē cū vltore. ps. Domine dominus no-
ster. 54. ℣. Os iusti meditabitur. Lectio. iiij.

FUnditur interea apud Marochiū sanguis
innocentiū a prophanis: dum ibidem cōtra
Christum odiose deseuiens, in fratrum minorum
necem gladiū erexit rex immanis: vbi et plurimis
claruit prodigioꝝ indicijs. Quoniā is qui de cę-
lo descendit: pro quo et passi sunt, morientiū mer-
ces factus est vitę panis. Quorum venerādas re-
liquias vir quidā famosus, nomine Petrus in-
fans, a Marrochio deferens, per ipsorum meri-
ta, sui ipsius a grauibus periculis liberationē, cę-
lebremq̄ eorundem passionis ordinem diuulga-
uit. ℟. Uono sapientię plenus arrogantię fastū
qui timebat, sub indocti facie: Tantū diu gratię
lumen abscondebat. ℣. A se pondus glorię, sibi te-
merarie, sumere nolebat. Tanti. Lectio quinta.

TUncq̄ et in auribus Fernandi non inaniter
facti rumor insonuit. Nam subito elephan-
tis more ad p̄lium ex aspectu sanguinis animati:
ita totus a fidei feruore surripit: Christiq̄ iniuriā
et martyrum necem in se miranda cōpassione re-
torquēs: nihil prorsus se agere reputat: nisi et ipse
tyrannicę ferocitati occurrens, eandē pro Chri-
sto cum p̄fatis martyribus palmā obtineat. Fe-
lix iste, quē non formidine mortis gladius perse-
cutoris eneruat: sed in melius (vt parebit) perfe-
ctę charitatis ardor immutat. Igitur estuanti ani-
mo, quid facto sit opus excogitans: habitum or-
dinis taliter pro christo defunctorū assumere, vi-
tamq̄ sequi deliberat: vt vel sic, efficacius, ad op-
tatum fidei agonem, pertingere valeat. ℟. Pau-
perum collegio pauper in principio spiritu pro-
batus, verbi ministerio. Non iniectu proprio da-
tur sed vocatus. ℣. A quo sit hęc datio, sunt testi-
monio, mors et incolatus. Non iniectu. Lcō. vj.

CUmq̄ fratres iam dicti ordinis prope ci-
uitatem Columbriam cōmorantes: ad ip-
sum monasterium ex more die quodam pro elee-
mosyna petenda diuerterent: videns eos domi-
ni seruus: nequaq̄ vltra se continere potuit: sed
benigne in partem deductis, oēm animi sui con-
ceptum apuit. Gaudet non modicum ad hoc fra-
trum pura simplicitas: dicunq̄, quo hoc ipsorum
gaudium impleatur instituunt: et sic lęti, deo gra-
tias agentes abscedunt. Ipse vero prelati sui li-
centia, etsi difficulter obtenta, gaudens ad condi-
ctum se pręparat: sed et fratres iuxta promissum
hilariter redeunt: eiq̄ in ipso monasterio, suę reli-
gionis habitum imponūt: qui post habitus mu-
tationem, mox cum fratribus inde recessit. ℟.
In doctrinę poculis iustus sua singulis reddens
affluebat, loquēs magnis paruulis. Ueritatis ia-
culis ęque feriebat. ℣. Potior miraculis, virtus
hęc in oculis, omnium clarebat. Ueritatis iac.
In. iij. noctur. Aīa. Gaude quondam seculi trā-
siens viator, summi tabernaculi nunc ihabitator.
ps. Domine quis habitat. 55. Aīa. Nobis sac p-
pitium a quo recepisti, cordis desiderium, vitam
quā petisti. ps. Domine in virtute. 55. Aīi. Duc
in montem domini: ora nos Antoni, iunctos deo
homini, loco sancto poni. ps. Domini est terra.
59. ℣. Lex dei eius in corde. Lectio septima.

QUidā vero ex cōcanonicis super hoc gra-
uius se dolere prę ceteris indicans: abeun-
ti sic in amaritudine cordis dixit: Uade, inquit,
vade qr forsitan sanctus eris. Cui humiliter sic re-
spondit. Cum me sanctum audieris: deum vtiq̄
collaudabis. Uenit ergo vbi simplicium fratrū
congregatio morabatur: qui videlicet locus, san-
ctus Antonius vocabat: iuxta quod nomen, An-
tonium se deinceps appellari rogauit: vt et sic re-
quirentium ipsum, solicitudinem pia cautela de-
luderet: eorūq̄ importunitates, sub ignoto facili⁹
noīe declinaret. Feruens igit̄ (vt dictum est) ad
martyrium, dum aduersus Christū rex terrę de-
seuit: nullatenus ab hoc proposito quiescere po-
tuit: donec tandem iuxta promissam sibi licentiā,
ad terram saracenoꝝ transiuit. ℟. Uitam pro-
bant vilitas, simplex innocentia, cura disciplinę.
Zelo iūcta charitas, veritas, modestia, testes sunt
doctrinę. ℣. Sed signorum claritas, probat hęc
probantia, multiplex in fine. Zelo. Lectio. viij.

QUum quantūcūq̄ ad hęc quę dicta sunt co-
namine niteretur: suū tū in his desiderium
nō impleuit: de quo rex regnantiū dn̄s aliud a sen-
su humano decreuit. Nam graui nimis et diutino
languore correptus: nihil secum pro voto prospe-
rum agi persperit: donec ipsa necessitate compul-
sus, ad partes fidelium remeare disposuit. Cūq̄
nauigando ad redeundū in Hispaniam iter arri-
peret: cōtigit, vt in partes Sicilię, ventis non se-
cundis flantibus applicaret: et sic penitus a ꝓpo-
sito se fraudatū conspiceret. ℟. Si queris mira-
cula, mors, error, calamitas, demon, lepra, fugiūt,
ęgri surgunt sani: Cedunt mare, vincula, mēbra,
resq̄ perditas, petūt et accipiūt, iuuenes et cani. ℣.

Pereunt

Pereunt pericula, ceſſat ⁊ neceſſitas, narrent hi qui ſentiunt, dicant paduani. Cedũt mare. L.ij.

I Nſtabat autem eo tẽpore fratrum generale capitulũ: qđ in breui celebrãdum erat apud Aſſiſiũ. Quod vt Antonio per fratres innotuit: illuc vti erat debilis ⁊ infirmus, vtcũq; peruenit. Soluto igit̃ ex more capitulo: fratribuſq; ad ſua circũquaq; loca dimiſſis: ſolus Antonius a nemine petebatur: qui ſicut erat ignotus, ita ⁊ inutilis videbatur: Nulla igitur de ſe vel literaturę, vel cuiuſcũq; alterius vtilitatis, habita mẽtione: ad fratrem Gratianum, qui tunc fratribus romandiolę pręerat deuotus acceſſit: rogans humiliter, vt ipſum a miniſtro generali petitũ colligeret: collectumq;, diſciplinis regularibus erudiret. R.

Sanctus hic de titulo crucis ⁊ ſupplicijs, dulcis Jeſu modulo, dulci pdicabat, cum pater in aere, Se Frãciſcus filijs, abſens nouo genere ſigni, pręſentabat. V. Tãq; i patibulo crucis, ipſe brachijs tenſis, hos ſignaculo crucis conſignabat. Se.

Ad laudes ⁊ per horas Antiphona.

D Omus ab Antonio ſupra petram dñm poſita perſtabit: quam maris elatio, fluctus ſeu vox fluminũ, vltra non turbabit. ps. Dominus reg. ſ. cum rel. Aña. Lętus tuo iubilat in cõſpectu domine, quo iã introiuit lumen, qđ eſ ſimilat: hũc tibi qui lumine fruitur, quo viuit. Aña. Totus in te ſitiens, deuſ ad te vigilãs, extitit de luce: tu fons indeficiens: tu lux illi rutilans, qui ſitis in cruce. Aña. Cęli, terrę, marium, benedicant dñm cũctę creaturę: qui tot per Antonium, ſignis auget hominũ, vitę ſpem futurę. Añ. Sono, tube, tympano, cithara, pſalterio, cymbaliſq; deũ, choro, chordis, organo, laudet in Antonio, myſtice cor meũ. Capitulum. vt ſupra in veſperis. Hymnus.

I Eſu lux vera mentiũ, nos illuſtra diluculo: tot ſignis p Antoniũ, opaco fulgens ſeculo.

H ic nautis in naufragio, ſigno ſalutis affuit: quibus ſub lucis radio, vię ducatum prębuit.

H ęreticum lux fidei, ſigno purgat duz iacitur: ab alto vaſis vitrei, fragilitas non frangitur.

I rriſor lucis gratię, ſignorum languet clericus: poſt votũ ſurgẽs glorię, ſancti fit teſtis publicus.

P er hunc nos pater luminum, ſignes ⁊ lux de lumine: illuſtratoris hoium, cum ſpũs munimine. Amen. V. Ora pro nobis. Ad benedictus aña.

Gaude fęlix Padua, quę theſaurum poſſides, cuius in altario, dignum fore loculũ, viſio monſtrauit: tu ſignis irrigua, tot in tuo prouides miſeris Antonio: ſerua rei titulũ, quę ſic te ditauit: ſed tu nos ad ardua, pater his qui pſides, quorũ es poſſeſſio, transfer, quos hic vinculum, mortis inclinauit. Ad tertiã capitulum. Optaui vt ſupra in veſpe. R. Amauit ⁊ Os iuſti. Ad vj. capitulum.

V Enerunt autẽ mihi oĩa bona pariter cum illa: ⁊ innumerabilis honeſtas per manus illius: ⁊ lętatus ſum in omnibus: qm̃ antecedebat me iſta ſapientia: ⁊ ignorabam, qm̃ omnium bonorum mater eſt: quam ſine fictione didici, ⁊ ſine inuidia communico: ⁊ honeſtatẽ illius non abſcondo. R. Os iuſti. V. Lex dei. Ad ix. capitulum.

M Ihi autem dedit deus dicere ex ſentẽtia: ⁊ pręſumere digna horum quę mihi dantur: qm̃ ipſe ſapientię dux eſt: ⁊ ſapientium emendator. R. Lex dei. V. Juſtũ dedu. Ad veſperos aña. Domus ab Antonio. cũ reliqs pſalmis capitulũ. vtẽ. in pmis veſpis. Hym⁹. En gratulemur. vel.

O Hori noſtri pconiũ, laudes reſultet dño: mirando per Antonium, more patranti priſtino.

I beri potu fluminis, egra ſanauit pectora: ſupni virtus numinis: per idem ſanans corpora.

A lumno fęlix inclyto: cõgaudeat hiſpania: ex cuius tota merito, fit celebris Jtalia.

S ed Paduana poti⁹, in laudem ſurge ciuitas: p hunc inſtructa plenius, rectas tenere ſemitas.

Q ui tuo quondã populo: vitę fundebat pocula: q ſit inſignis titulo, declarat per miracula.

M embris eius mirificis, ditata dei munere: reb⁹ elabi lubricis, magiſtro diſce paupere.

P auper natus de virgine: Chriſtus dilector pauperũ: ęgentes ſine crimine: ditat hic ⁊ in poſtex.

I n tua laude ſedulis, Antoni beatiſſime: tuis acquire famulis, dei pacem hic vltime.

P ręſta beata trinitas, qđ poſtulamus ſupplices: in domo quam inhabitas, da nobis ſtolas duplices. Amẽ. V. Ora pro nobis. Ad magĩ añ. O Jeſu, perpetua lux, tot in Antonio ſignis dans ſplendorem: de quo non incongrua, nobis gloriatio, tibi dat honorem: gratia per hunc tua, nos in vaſe proprio, ferre da liquorem, lampade nõ vacua: lumen det opinio: charitas ardorem: fruſtra virgo fatua, glorians in alio, quęret venditorem.

PRO SECVNDA DIE.

Infra octauã beati Antonij. Lectio prima.

Q Uem idem frater Gratianus benigne ſuſceptum: in Romandiolam ſecum duxit: locumq; ſolitudinis requirentẽ, ad eremum Montis Pauli tranſmiſit. Quo poſtquã peruenit, quandã ibi peroptatam cellam in cripta remotã a fratribus ⁊ orationi cõgruam repperit: quã ſuis vſibus a fratre quodã qui ſibiipſi eam parauerat, impetrauit. Jllic ſolitariã quantum licuit vitam duxit: illic ſacris meditationibus: contra tentationes ſpiritum roborans, in diuino ſe amore firmauit. Tu autem domine. Lectio ſecunda.

I Bi nocturnis vigilijs ſolus in orationibus perſtitit: ibi ſe totum diſpoſitioni diuinę cõmendans: ſurſum firmiſſime ſpei anchoram collocauit. Jbi enim cibo panis ⁊ aquę tãta corpus abſtinentia macerauit: vt teſtibus his qui aderãt, hora collationis aliquãdo rediturus ad fratres, nutante pre nimia debilitate veſtigio, ſemetipſũ ſupportare non poſſet. Sic igitur vir dei Antonius cum dono ſapientię plenus eſſet, multo tẽpore, ſimplicem inter ſimplices vitã duxit. Sic arrogantię faſtum humili corde declinans: ſub indocti facie tñ diuinę gratię lumẽ abſcõdit. Lcõ. iij.

L Jcet enim vt ex premiſſis patet feruentiſſimum domus dei zelum haberet: tñ a ſuo deſiderio iam ſemel diuino nutu fraudatus: a ſeipſo

iterum temerarie sibi glorię pódus assumere nó presumpsit: donec eo cui se iam tutius cómendauerat disponente, manifesto post indicio eius in puentu simplicium fama creuit. Lectio quarta.

Post multum nãq; tépoꝛis fratres pro suscipiendis ordinibus nullũ ad ciuitatem Foꝛliuij confluxerunt: inter quos ⁊ Antonius, necnon ⁊ qdam fratres de pdicatoꝛibus affuerunt. Cũq; collationis hoꝛa minister loci pdicatores ipsos solicitaret: vt exhoꝛtationis verbũ fratrib⁹ adunatis quis eoꝝ proponeret: nutu dei factuz est, vt omnes loqui renuerẽt, ⁊ omnino se ad hoc impa ratos assererent. Tu autem. Lectio quinta.

Tunc demum ad Antoniũ idem minister instigante se fortiter spiritu cõuersus est: cũq; de cuius scientia nil sibi cõstabat: in hoc opus appellat: vt videlicet proponat in mediũ fratribus quicqd illi spiritus suggereret: ad quod se seruus dei minus idoneum humiliter respondit: quippe qui exercitatioꝛ habebatur in abluẽdis vtẽsilibus coquinę: ceterisq; huiusmodi vilitatis officijs: q̃ in exponẽdis diuinoꝝ eloquioꝝ mysterijs. L. vj.

Sed quid immorer multis, Plane cum tantam desuper gratiam accepisset: vt memoria pro codicibus vteretur: nullum tñ in eo scientię aliud ppendebatur indicium: nisi q̃ pauca p raro literaliter loquebatur. Deniq; quantra poterat virtute renitens: cõtraire tñ imperanti nõ valuit: ⁊ licet inuitus, ad extremum cõsentiens, cũ timoꝛe domini primo simpliciter fari cępit. Sed cuius lucernam dudum sub modio positam: iam nunc super candelabrum dñs statuere voluit: tanta in progressu sermonis verboꝝ luculentia: tantaq; eum mysticarũ sententiarũ profunditate suspendit: vt nimirũ ex inopinato rei euentu vehementer omnes qui aderant mirarẽtur: ⁊ vix vnq̃ audiuisse se talia faterentur. Lectio septima.

Non modica igitur fratres cõsolatione repleti, venerabilẽ deinceps in viro reuelatã diuinitus supernę sapiẽtię claritatez: venerabantur nihilominus humilitatis iam probatę virtutem. Nõ multo post ad aures generalis ministri res gesta peruenit: qui mox in publicũ pdire compellens Antonium: officium sibi pdicationis iniunxit. Et qdez, digne, verbi ministerio traditur: quippe qui diuina sapientia pollens: pauperuz in collegio primitus pauper spiritu iam probatus: hunc sibi honorem impudenter non arripuit, sed vocatus. Tu autem domine. Lectio octaua.

At vero, ne facta diuinitus hęc vocatio dubitet: ex ipsius hoc incolatu pariter ⁊ morte probatur. Constitutus enim in hac peregrinationis miseria: ⁊ vita floruit, ⁊ doctrina. Quarum prioꝛem. i. vitã: voluntaria vilitas, simplex innocẽtia: curaq; disciplinę cõmendant. Alteraz vero, quę est doctrina zelo iuncta, charitas, veritas, ⁊ modestia comprobant. Lectio nona.

Sed hęc omnia q̃ excellenter in ipso claruerint: qm̃ per singula breuiter explicare non possem: tangã succincte, quomodo cunctis ęqualiter annunciauerit veritatem. Hęc siquidem virtus in ipso claruit in oculis omnium: quę quidez miraculis potioꝛ est: qua illa plerũq; fallaciter in vita decipiũt. Hic itaq; sanctus in doctrinę poculis mirabiliter affluens: tanto iustitię libramine singulis sua reddebat: q̃ siue magnis vel paruulis loquebat: ęque cunctos veritatis iaculo feriebat. Nempe, qui iam calicem passionis antea taz auido corde sitierat: nulli⁹ magnitudini, nec metu moꝛtis pro veritate cedebat: sed miranda strenuitate etiam magnatoꝝ tyrannidi resistebat.

PRO TERTIA DIE.

Tanta nãq; quasdam reprehensibiles grãdesq; personas seueritate coꝛripuit: vt alij plerũq; famosi pdicatoꝛes hoc audientes: ipsi ad intrepidam viri constantiam trepidarent: ⁊ quodã pusillanimitatis ruboꝛe perfusi: lõge abesse potius q̃ adesse volentes: confusas manu vel veste frontes obducerẽt. Erat tñ sermo ipsius pro diuersis opportunitatibus semper in gratia sale conditus. Erat inquaz gratiosus pariter ⁊ seuerus: vt audientibus, amoꝛem simul ingereret ⁊ timoꝛem. Tu autẽ domine. Lectio secũda.

Sic igitur huius peregrinationis incolat⁹, doctrina ⁊ vita pręclarus: diuinam in sancto vocationẽ euidentissime probat: qm̃ vt in fine patebit: multiplex post moꝛtẽ miraculoꝛũ claritas, necessaria conclusione confirmat. Antonius itaq; pdicandi auctoꝛitate suscepta: officium sibi iniunctum, non segniter exequi studuit: sed quietẽ exutum quã sibimet hacten⁹ inuigilauerat: iam tũc in laboꝛem insolitum pro fraterna ędificatione conuertit. Tu autem domine. Lectio tertia.

Nam longe lateq; per ciuitates ⁊ castella ⁊ rura circuiens: verbum vitę feruentissime predicauit: cęlitusq; instructus, in omnibus pro diuersitate audientium, singulis sibi congruentia proposuit. Mirabantur in eo viri literati tantaz ingenij subtilitatẽ: tanq; luculentã linguę disertitudinem: quem in omnibus audiebãt miro discretionis pondere verba librantem. Quam profunda vero de sacris eloquijs eructaret: summus ipse Romanę sedis pontifex attestabatur: a quo vir sanctus archa testamenti, peculiari quodam nomine vocabatur. Tu autem dñe. Lectio quarta.

Non solum enim quę ad moꝛũ informationem pertinent, placido sermone disseruit: verũ etiã congruentissimis rationibus peruersa hereticoꝝ dogmata, cõfutauit. Nam ⁊ apud Ariminum q̃ plures hereticoꝛũ ad integritatẽ fidei christianę ꝯuertit. Inter quos, heresiarcham quendã Bonouillũ nomine, ab ãnis triginta erroꝛis pestiferi tenebris obcęcatum, ad lumen veritatis reduxit: ⁊ deuotum vsque ad moꝛtem mandatis ecclesię stare fecit. Tu autem. Lectio quinta.

Sed qm̃ longum foret enarrare per ordinez, quot diuersas prouincias prędicando lustrauerit: quanta ad eum tam maioꝛum q̃ minorum reuerentia: quantusq; charitatis affectus extiterit: qualiter in diuersis officijs sibi iniunctis se gesserit: quot ue perditas animas creatori suo reddiderit:

reddiderit: pretermitendo hec oia breuiter transeamus: et sermonem, quo tendimus, ad rei exituz conuertamus. Uerũtamen in explicando postmodum eius vltimo vitę cursu: satis intelligi poterit, quãta pdicationis efficacia, viri a deo missi, per multum tẽpus in diuersis partibus terraruz fuerit: cũ tantum infra vnius quadragesimę spaciũ, in vna sola ciuitate profecerit. Lectio .vj.

Sed hoc in eius laudem ptermittenduz ad psens nõ est: ꝙ vice quadam fratribus ad capitulũ in prouincia cõgregatis, sctũs hęc de titulo crucis dulcissꝗ Jesu passionis supplicijs dulci modulo predicauit: cũ beatissimus pater Franciscus, eo tpe corporaliter adhuc viuus: sed in alia regione tũc lõgius inde remotus, se in aere filijs nouo ac stupendo miraculi genere psentauit. Nã ac si approbãdo viri dei sermonẽ quid audientibus, imitãdũ foret ostenderet: cuiusdã assidentiuz fęlicibus oculis tanꝙ brachijs in patibulo crucis ptensis apparuit: filijsꝗ q aderãt benedicẽs: crucis eos signaculo cõsignauit. Lectio septima.

Postꝙ igitur cursum serui sui fidelis Antonij domino ↄsummare placuit: vno ante fęlicẽ eius trãsitũ ãno, in capitulo generali quo reliquarũ beatissimi patris nostri Frãcisci translatio sacta est: idem vir dei Antonius ab omni fratruz regimine prorsus absoluitur: eiꝗ generalis predicandi libertas, quacunꝗ mundi partium voluisset conceditur. Tu autem dñe. Lectio octaua.

Primum itaꝗ libertatis huiuscemodi cursum, ad ciuitatẽ Paduanã direxit: vbi iam pridem sinceram populi deuotionẽ, dum opusculum quoddã sermonuz dñicaliũ cõpilaret expertus: iam nunc ad instantiã dñi hostiensis epi, festiuales etiã sanctoꝝ sermones psato epi cõnexturus explere: hoc in eadez potissimũ ciuitate disposuit. Quo postꝙ peruenit: mox pijs animũ studijs occupauit: totumꝗ ibi spatiuz hiemis interpellata quandoꝗ pdicatione transegit. Lectio nona.

Postꝙ vero sacrũ quadragesimale tps aduenit: totum illud in quotidianis pdicationibus ac ↄfessionibus audiendis expendere voluit: sicut et fecit. Sed felicibus eius actib⁹ obuiare volens humani generis inimicus, quadã nocte circa quadragesimę principiũ, cũ se post laborem sopori dedisset: ei⁹ tam valide guttur strinxit: vt ipz nisi diuino nutu phibitus, suffocasset: sic ipse postmodum cuidã familiariter retulit. Statimqz nomen gloriosę virginis inuocans: oculos ab hoste liber aperuit: totaqz vbi iacuit cellulaz superni luminis illustratam claritate cõspexit: quod vtiqz ferre non sustinens inimicus lucis, abscessit.

PRO QVARTA DIE.

Cumqz domini seruus id qđ Lcõ .j. in sacro tẽpore facere disposuerat cõtinuare cepisset: tanto desiderio audiendi ipsum accensa est vniuersitas populi: vt turmatim cunctis ad eum cõfluentibus, quotidianas in ecclesijs oporteret stationes indici. Porro cum multitudo populi capacitates ecclesiaꝝ excederet: ad spaciosa pratorum se loca conuertit: ibiqz imbrez doctrinę salutiferę sitientes, ex abundantia spiritus irrigauit. Illuc quotidie sine intermissione, tota ciuitatis Paduanę frequentia confluebat. Illic cũ clero et viris religiosis episcopus aderat. Lectio .ij.

Non solum aũt ex eadem ciuitate, sed ex adiacentibus ciuitatum, castroꝝ, et villaruz locis, innumerabilis pene turba conuenit: et nocturnis horis, vbi predicandum erat: accensis luminaribus preparantes: congruum sibi quisque locum poccupare contendit. Illic ambitioso vestiuz cultu reiecto, vtriusqz sexus delicati ac teneri residebant: et missam quotidie desuper gratiã, vsqz in finem humiliter expectabãt. Intendebat autem ab omnibus tanto studio: cũ famulus domini loqueretur: vt in triginta vel amplius hominum milibus, vix murmur aut strepitus audiret. Sed et stationarij, clausis, rerum venalium apothecis, nihil omnino vẽdere presumebant: donec ad sua, smone soluto, singuli quiqz redibãt. L .iij.

Finito autẽ verbo: omnis eum turba vel tãgere pre deuotione permaxima nitebatur: ita vt vadens sepius violenter opprimi timeret: nisi valida multitudine iuuenum stiparetur. Ibi videres ad pacem mortales inimicitias reformari: ibi longa captiuitate detentos libertati donari: ibi rapinas et vsuras restitui: ibi reddi pignora, et debita relaxari: ibi quiqz consilium pro suorum qualitate criminum requirentes, omnino se stare viri dei arbitrio promittebant: et se ad hoc ipm p visionẽ admonitos pleriqz dicebãt. L .iiij.

Ibi conuertebantur publice peccatricẽs: ibi tot diuersi generis peccatores ad penitentiã recurrẽtes: vt nec confessionibus audiendis sufficerent sacerdotes. Sic igitur seruus dei Antoni⁹ licet ęgrotatione continua: et molesta quadaz naturali corpulentia premeretur: a pdicando tamẽ et audiendo cõfessiones: et dando cõsilia, nullo laboris grauamine flectabatur. Sic salutifera semina vitę iaciens: qdraginta dierũ spatia percucurrit: et copiosam domino messem fidelium congregauit. Tu autem domine mise. Lectio quinta.

Sic demuz serui sui merita diuulgare dominus in populo voluit: quem in breui palam cunctis glorificare disposuit: vt hunc tanto postmodum ampliori deuotione recolerent: cuius iã antea sanctitatis insignia cognouissent. Jam eni intantum de meritis eius miranda totius populi deuotio presumebat: ꝙ siquis vel modicum qd de vestimento ipsius precidere poterat: non paruas in hoc reliquias se habere gaudebat. Siquis aũt eum vel alloqui vel tangere meruit: idipsum pro grandi munere reputauit. Lectio sexta.

Quod autẽ hanc ipsam sui glorificationem vir dei psciuerit: satis euidẽter sic intelligi poterit. Nam die quadam planitiem Padue, situmqz ipsius ciuitatis a quodaz colle prospiciẽs: exultans in spiritu, magnis eam, itineris comite audiente, laudibus extollere cepit: grandiqz honore in proximo decorandam asseruit. Quod vtiqz ꝙ patenter ipse rei exitus comprobauerit: a

pie transitus eius, vsq in presens, ipsam se non inexpertam Padua gratulatur: que ob ipsius merita, tam innumerabilium populorum frequētia visitatur: tam dignis laudum peonijs, & magnificis muneribus honoratur: que eius thesaurum signis irriguum possidet, que tam incōparabilis rei titulo gaudet: que in suo tot miserijs Antonio prouidet. Tu autem domine. Lectio septim.

Felix qdem in oībus Padua, nō immemor gaudeas, & exultes, ac digna veneratiōe ei9, vnde tam gloriose ditata es: vsq in finem titulū rei serues. Post hoc instante iam tēpore messis, vidit vir dei populum in colligendis frugibus occupandum: & ob hanc causam sibi cēsuit ad tēpus a predicatione cessandum. Lectio octaua.

Crebra quoq secularium collocutione defatigatus: a ciuitatis tumultu se transtulit: & ad solitarium locum, qui Campus sancti Petri dicit, pro spiritus recreatione diuertit. Quas quidam vir nobilis Tyso nomine, cuius videlicet dominio suberat locus fratrum, cum summa veneratione suscepit: & humane se multum ac gratulanter exhibuit. Qui etiam post dies paucos in ameno loco, quem non longe a domo fratrum arboribus insitum habuit, cellam proprijs manibus super nucem ramis a stipite dilatatam construxit: quam spiritualibus congruam studijs, suo grataanter Antonius vsui mancipauit. Lco. ix.

Hic igitur cuius erat in celis conuersatio, iā a terra in supremo vite tempore subleuatur: vt videlicet ibi sacris meditationibus ac deuotis orationibus deditus purificaret ab omni terrenorum contagio spūm, quem sic ostēdere comprobatur supernis in breui spiritibus aggregandū. Qui cum die quadam refectionis hora descendisset ad fratres: vehementi subito cepit infirmitate torqueri: & lectulo decubans: toto mox corporali vigore destitui. Cunq magis, ac magis inualesceret egritudo: non se diu subsistere posse persensit: atque ne fratres, loci pauperes grauarentur, Paduam se reduci rogauit. Fratres vero, ne ipsos desereret, quantum poterant renitentes: tandem ipsius, licet inuiti, desiderio consenserunt: & cum dolore impositum curru dimiserunt. Tu.

PRO QVINTA DIE.

Miraculorum igitur Lectio prima luce clarissima radiante, fidelium excitatur deuotio: & edificante deo hierusalem: post mortem & sepulturam sanctissimi Antonij, noua dispersionis Israel representatur congregatio. Re vera enim ab oriente & occidente: a meridie & septentrione ordinatis processionibus, populi conueniunt: & videntes magnalia que beati Antonij meritis in oculis eorum fiebāt: honore debito merita sciratis eius extollunt. De his aūt que diximus, ordinatis processionibus, laudum innumera domino ac seruo eius beato Antonio deuote persoluebant. Inter primos venēre ciues qui Caput pontis inhabitant: qui & ne sibi sacrum auferretur corpus, strenua animositate pontem preciderant. Tu autem domine. Lectio secunda.

Hii nimirum lachrymis perfusi, & pedibus discalciatis, clero cum crucibus & vexillo precedente: ad visitanda beati Antonij limina, cum tam mira cordis reuerentia veniebant: vt intuentium corda fidelium ad cōpunctionem scinderēt, & ad diuini amoris incendium inuitarent. Cuius est pectus tam ferreum, quod non moueretur ad gemitum, non armaretur ad bone voluntatis affectum: cum milites, delicatum hominum genus ambulare cerneret vias difficiles: & matronas nobiles, vix se ferentes, discalciatis pedibus vestigia precedentium insequentes. Tu. Lectio tertia.

Sed & fratres, miram eorum amplectantes deuotionem: qui in causa sancti aduersariorum personam deuoti gesserant: vt ad vberiorem cordis eos pacem prouocarent: ordinatis laudātium choris, honorifice eis obuiam processerunt. Non soluz aūt ipsi, sed & vniuersitas ciuitatis per partes distincta, statutis diebus, codez pcessionis schemate veniebat discalciata. Religiosi quoq quorum maxima pollet multitudine, cum parte ciuitatis quā inhabitant cōgruo processionis ordine discalciati precedebant. Lectio quarta.

Episcopus deniq sacra clericorum comitatus caterua, nudatis pedibus, reuerēter accedebat. Sed & Potestas cum militum cuneis & innumeris populorum turmis adueniens: calciamenta pedibus soluit. Similiter sacer religiosorum conuentus, qui in villis & castris circū adiacentis regionis copiosus habitat, sacris vestibus induti, & pedibus discalciati, vias duras alacri deuotione currebant. Adest proinde literatorū turma scolarium: quorum non mediocri, copiosa viget ciuitas Paduana: qui fletibus deuotionis miscentes cātica, reedificantium quondam transmigrationis filiorum, templum domini, mixta iubilo representabant suspiria. Ibi lugens cantabat canticum: & medijs fletibus erumpebat in iubilū.

Hii nimiruz ordinatis lau- Lectio quinta. dantiū & flentium cuneis: ac pedibus discalciatis incedentes, talis tantęq magnitudinis luminosus cereus precedebat: vt non nisi detruncata magna ipsius parte, intra tectum sancte dei genitricis ecclesie erigi valeret. Nec solum ipsi, sed & quelibet turma ciuium, statuto die, venientium, tante longitudinis cereos portabant: vt plerique, non nisi fracti vllatenus introduci possent. Portabantur autem in humeris hominum cerei: eo quod ad vnius subiectionem, vix sexdecim sufficerent curuati, vel si in curribus deportationes cereorum fierent: duo paria boum, iunctis ceruicibus, colla submittebant. Tu aūt. Lectio sexta.

Erant namq cerei procere dispositionis: cū quibus in modum candelabri protensis altrinsecus picturis, vel sperule simul ac lilia vinee ad diuersa florum genera manu artificis diligenter expressa precedebant. Quidam vero ecclesiastice structure fabricam: vel certe terribilem castrorum aciem preferebant. Nihilominus deniq & qui tam miro cereorum cultu pcessionez ornauerant

uerant

uerant singulis in manibus accensa lampade cereos deferebant. Cumq; prę multitudine ad valuas ecclesię accedere nullatenus possent: cereos atq; candelas in plateas, coram hostio templi, passim proiiciebant. Tu autem. **Lectio septima.**

ALij vero super muros luminaria cõcremantes in plateis, vigiles, noctis obseruabant excubias: aut mirum certe, q nec ęstiuis ad modicum cessere caloribus: nec glaciali tempore ęgris requiem dabant frigoribus. Sed inuitis prę cordiorum mentibus, diẽ cum nocte continuantes: alijs atq; alijs sibi inuicem succedentibus: queq; tpis momenta, in dei laudib⁹ expẽdebãt. **L. viij.**

GAudebat proinde ciuitas tantis se fulgoribus adornatam: & multiplicatis luminaribus illustratã: totius noctis se sentiebat amisisse caliginem. Currunt Veneti: properant Taruisini: adsunt Vicentini, Lombardi, Sclaui, Aquilegiẽses, Theuthonici, Vngari: qui oẽs oculata fide innouari signa & mirabilia immutari cernentes, laudabant & glorificabant omnipotentiam conditoris. Tu autem domine. **Lectio nona.**

QVotquot autem veniebant, & mira, quę per beati Antonij merita indubitanter facta oculis conspiciebant, manibus attrectabãt, inuipta fiducia in gratia respirãdi, peccata sua fratribus ad tantum numerum vix sufficientibus confessi sunt. At qui gratia curationis aduenerãt, & sicut scriptum est, scelera sua secretius abscondebant: ad salutis viam dirigi nequaq̃ poterant. Sed si facta confessione eadem salubriter reliquissent: mox videntibus cunctis, misericordiã sentiebãt.

¶ In trãslatione sancti Antonij Patauini confessoris ordinis minorum. 15. Februarij. Lectio. j.

CVm beatus Antonius extremam vnctionem deuote suscepisset: psalmos penitẽtiales ipse cũ fratribus decantauit: & ad finem vsq; compleuit. Post hęc paululum quasi dimidia hora substitit: & sic inter manus assistentium similis leniter dormienti expirauit. Mortuus est autem sexta feria gloriosus Christi confessor beatus Antonius, die mensis Iunij. xiij. anno dominicę incarnationis millesimo ducẽtesimo trigesimoprimo. Post mortem vero viri dei: non statim transitum eius fratres propalare volebant: eo q tumultuantis populi multitudinem impune super se irruituram subito timebant. Sed quod omnino cęlando intimatum non fuit: mirabili hoc ordine cunctis innotuit. Tu autem domine. **Lectio secunda.**

ADhuc enim omnes pręter illos: qui affuerãt: illud, quod acciderat ignorabant: cum protinus cateruatim per ciuitatem pueri gradiẽtes sic vociferantes clamabant: Mortuus est pater sanctus: mortuus est (inquiunt) sanctus Antonius. Qui rumor in omnes continuo ciuitatis angulos decurrit: & totius aures populi mox impleuit. Festinant igitur nequis rapiat corpus: & cum armatorum multitudine ciues de capite pontis occurrunt. Sed & alij sine mora communiter vtriusq; sexus omnisq; conditionis aduenirũt: plurimũq; flebilẽ vnanimiter planctũ sumũt. **L. iij.**

AT vero plus cęteris lamenta pauperũ dominarũ cõuentus ingeminat. Hoc sibi tandem in solatium per maiores ciuitatis procurare disponunt: vt qui viuo potiri pro voto nõ possunt, saltem per illos defunctum non perderent. Ad quod obtinendum, cõfestim clam fratrib⁹ nuncios distinauerunt: & q̃plures maiorũ suę petitioni consentaneos inuenerunt. Venientes itaq; fratres: ad sanctę Marię virginis ecclesiam cõmorantes: vbi videlicet sepulturã vir sanctus elegerat: corpus sibi dari deposcunt: quibus ex aduerso pręfati ciues de capite pontis stãtes: ne vel tangant permittunt: sed armata manu studiose custodiunt. Fratres vero taliter passi repulsam: quid facto sit opus episcopũ consulunt: eumq; cõtra huiusmodi pręsumptores in sua causa benignum inueniunt. Tu autem domine. **Lectio quarta.**

MAndat igitur episcopus Potestati ciuitatis vt veniat: fratribusq; ad deferendũ corpus pro posse pręsidium fiat. Sed predicti ciues nihilominus Potestati resistentes: se & sua pro defensando sancti corpus periculis offerũt: & in hoc etiam inueteratis inimicitijs discordantes conueniunt: dolum quoq; suspicantes: ipsum corpus recipere voluerunt: & vix ad hoc tandem inducti sunt: vt ministri, a quo fratrũ causa pendebat: pstolarentur aduẽtum. Media aũt nocte clamor impatientis populi factus est magnus: modis omnibus velle videre sancti corpus desideratum. Accidit autem dictu mirabile: vt impetu facto: cellas fratrum per tres quidem vices infringerent: sed stupefacti ac cęcitate perculsi: nec semel saltẽ fores⁹ etiã patefactis introire potuerũt. **Lcõ. v.**

ALtera quoq; die q̃plures ex locis adiacentibus affluxerunt: & qui per se tangere prę multitudine corpus non poterant: aliquid suorum per alios ad tangendum: veluti zonam: monile: vel annulum porrigebant. Pendente igitur propter absentiam ministri negocio: fratres propter ęstiuum calorem corpus in capsellam ligneam incluserunt: & in foueam missum humo leuiter obduxerunt. Morq; rumor sonat in populo: corpus videlicet esse raptum: statimq; furibundi oẽs in cellam cũ gladijs & fustibus irruentes: nequaq̃ a cępto furore quiescũt: donec quid sit de corpore sanctũ curiosius pscrutantes intelligunt. **Lectio. vi.**

VEniente aũt ministro ad vesperam: sine mora coram illo dicti ciues assistunt. Petentes igitur ab ipso cum instantia corpus, non solũ pro hoc rationes allegant: verumetiã minas intentant: q videlicet in hac causa cuiq̃ nec pro rerum dispendio: nec pro mortis periculo cedent. Quam irrationabilem pertinaciã minister audiens, humiliter eos & caute deduxit: & ipsum: vsq; in crastinum custodiri rogauit. Mane aũt facto, qui iam tertius erat dies: idem minister ad episcopum ciuitatis accessit: eiusq; consilium & auxilium postulauit. Qui conuocato consilio, sub pena centum librarum, ne fratribus aliqua violẽtia fieret

statuit:donec audiretur ab episcopo ⁊ clero, negocium diffiniri iubet:nihilominus ipsuz corpus ex cōi sensu omniū custodiri. Lectio septima

QUarta ergo die eps cum clero diligenter in causa processit:⁊ multis allegationibus hincinde auditis, diffinitiuam tandē pro fratribus sententiam tulit: maxime q: apud ipsos sepulturā vir dei cū morti appropinquaret elegit: cum qbus adhuc sospes vixerat intrans:⁊ exiēs: qui cōparem se eisdē in oībus: ⁊ cohabitatorē exhibuit. Denunciauit itaq; tam clero, q̄ omni populo: vt ad deferenduz corpus vnanimiter in crastinum conuenirent:mandans etiā Potestati, vt fideliter fratribus nequid molestię paterent, asta ret. Fecit igitur Potestas per mediuz fluuij pontem de nauibus coaptari:timens ne nouā pdicti ciues seditionem forsitan concitarent:si per fines suos corpus:qd per sententiā cōtra se latā perdiderant:deferri viderent. Tu aūt. Lectio octaua.

SEd his visis:illi nihilominus in seditionem versi:pontem de nauibus factuz cum impetu ↄfregerunt. Insuper ⁊ in omni periculo pertinaciter se offerentes, siquis contra ipsos:vel corpus attrectare presumeret:personas: vel domos suas:aut suoruz inuaderent. Quod aduersa pars audiens:ad arma similiter conuolauit: ⁊ contra pontis destructores aciem non minus animosaz direxit. Uidentes aūt fratres tam exitiale ciuitati imminere discrimen:non modicum timuerūt. Sed ⁊ pauperes dnę nō minus perterritę: deportādum corpus etiam cum precibus obtulerunt. Porro tazhi, q̄ illę suis ceperunt quę acciderāt imputare peccatis:⁊ p dispēdio ciuitatis, flebilibus dei clementiam pcibus implorare. Lcō.ix.

TUnc Potestas seditionem non sustinēns: consilium q̄tocyus in palatio sub voce preconis coegit: ⁊ mali totius auctores in partem alteram separauit:eosq; nequis eorum ipso die remearet ad propria:sub omnium suo℞ discrimen cū iurisiurādi interminatione ↄstrinxit. Quibus ita gestis eps cum clero: Potestas cū magnatibus:atq; militibus:⁊ inumera populi multitudine, ordinatis ad ecclesiā processionib⁹ pergunt: corpus a fouea subuehunt: humerosq; ad portandum optimates quisq; subijciunt. Sic demū cum hymnis:⁊ laudibus:ac luminaribus numerositate copiosissima rutilantes, solenniter incedētes: ad sancte dei genitricis ecclesiā veniunt: vbi ipm expletis ab episcopo missarum solennijs, honorifice sub die transitus sui quinto sepelierunt.

¶ In festo beati ac Seraphici doctoris Bonauenturę pontificis ⁊ confessoris. quod festum semper celebratur dominica secunda Iulij. In primis vesperis antiphona.

SPlendor sanctorum ante luciferum genitus, illustra facies seruorū tuorum, sanctum Bonauenturam laudantiū. ps. Dixit dominus. 35. cum rel. in fine. ps. Laudate dnm omnes gētes. Aña. Opera dni exquisita in consilio iustorū: sanctus Bonauētura mirifice pdicauit. Aña. Gloria ⁊ diuitię in domo iusti Bonauēturę, cuius nomen in ęternum permanet. Aña. Gloria domini ab ortu solis vsq; ad occasum: qui sanctum Bonauenturam cum principibus populi sui collocauit. Aña. Misericordia domini super timentes se, q̄ in doctore seraphico miraculis ↄfirmata est. Caplm.

CUm adhuc essem iunior, priusquam oberrarem, quęsiui sapientiam palam in oratione mea: ante tempus postulabam pro illa: ⁊ vsque in nouissimis inquiram eam, ⁊ florebit tanquam precox vua. Hymnus.

IUre lętemur meritis beati: Bonauenturę Seraphici patris: iuste qui diua meruit potiri:luce sublimi.

Cautus hic mundi tramitem reflexit: ne vagus dulcis penitus subiret:seculi luxū humilisq; Christi cordi adhęsit.

Pauperis vitam degit ⁊ Francisci: regulam tenens foris atque intus: prompte decretis animo parere:voluit eius

Claruit vita simul ⁊ doctrina:mente cum Rachel moribus cū Lya: prębuit mūdo radios ęterne:lucis amore.

Litteris sacris calamumq; tingens:fructus arcanę fidei secretos:posteris pandit codices relinquens:lumine claros.

Cardinis fulsit humilis galerō: Post e quo nixus sacer est senatus:pontifex, clerus, domino fauente:lugduni charus.

Gloriam laudis resonemus oēs: omnipotēti patri filioq;:spūi sancto qui est deus almus:trinus ⁊ vnus. Amen. ℣. Ora pro nobis btē Bonauentura. ℟. Ut digni. Ad magnificat aña. Magnificet te cor nostrum domine:qui ex paupere diuitē et humili excelsuz, in glię tuę magnificos thesauros seraphicum Bonauenturaz exaltasti. Psalmus Magnificat. Oratio.

INfunde nobis dne tuę gratię splendorem:qui beatum Bonauenturam doctorem seraphicum gradibus humilitatis ad ęternę lucis radium inaccessibilem scandere docuisti:dnm nostrum Iesum Christum filium tuum. Qui tecū. Ad matu. inui. Procidam⁹ ante deū. Qui Seraphicū doctorē erexit in gliā. ps. Uenite. Hy. Iure lętemur meritis. In .j. noctur. aña. Sedit iustus in cathedra sapiētię:⁊ in lege domini sponte permansit. ps. Beatus vir. 53. Añ. Uouit Christo pia parens, quod Seraphicus filius diuo Francisco adimplere nō distulit. Psalmus. Quare fre. 53. Aña. Detrahentium linguę aduersus sanctuz tuum multiplicatę sunt: quem tu dne in patientia exaltasti. ps. Dne quid. 53. ℣ Amauit eum. Lectio prima.

GLoriosus deus in sanctis suis, quos sibi ab ęterno prędestinauit electos, ⁊ sm necessitatem tēporum ad salutez humani generis producit in lucem: cum beatum Bonauēturam vas electionis sibi delegisset:ac suis obsequijs in religione sancti Francisci destinasset: quo tā illius conuersio posset aliquādo a deo disponente profecto

intelligi

intelligi: ⁊ i illo sue maiestatis glia reuelari: eūdē in extrema valetudine piclitari pmisit: cui⁹ saluti anxia solicitudine timēs charissima parens: vbi phisicoꝝ, quos adhibuit diligentiā, frustra expta est: ⁊ medelaꝝ vires ad leuādū min⁹ valere cōperit: solius dei opē quē scā timebat, ⁊ cui custos pueri mores, quos pbe vt mater nouerat intelligebat acceptos: humiliter in salutē pueri inuocauit: ac sctī Frācisci suffragia reuerēter implorās: illuz si sanū recuperaret, ipsius religioni ppetuo deuouit. Exaudita est pro diuina clementia, ⁊ sua reuerentia. Et sanitate recuperata: īteger puer euasit: nō sine admiratione phisicorū, ꝓsertim qui cū statuz corporis probe in illo deprehenderant, vt humana ope ęgrū leuari posse: penitus desperassent. ℟. Dulcem sobolem anxia parens deo vota cōmēdat. Qui mortificat ⁊ viuere facit. ℣. Extremum spiritum iam filius agebat, cum Francisco eum offert seruo Christi. Qui mortificat. Lectio.ij.

IDem iam adolescēs, ac porro ętate pueccta, cū religioni maturū se ⁊ illi ex parētis voto debitū intelligeret: memorq3 diuini mandati per Dauid pphetaz humano generi ꝓlati: Vouete: ⁊ reddite dño deo vestro: anno sue ętatis circiter secūdo ⁊ vigesimo: habitū religionis sci Frācisci deuotissime suscepit. In quē ꝓfessionis emissiōe, beneficium illius his verbis apte testatus est. Voto eniz pro me languēte grauissime ad beatū Frāciscū emisso a matre: cū adhuc essez puerulus: ab ipsis sum mortis faucibus eruttis: ⁊ in robur vitę incolumis restitutus. Quod cū viua memoria teneam: vera nunc ꝯfessione profiteor: ne tm̄ beneficium reticens: sceleris arguar vt ingratus. Orationēq3 ad illū piissime his effundēs ait. Accipe igit pater beate qualescūq3 exiles meritisq3 tuis ac beneficijs impares gratiarū actiones: ⁊ cū suscepis vota: culpas nr̄as sic orādo excusa: vt a malis ꝑsentib⁹ eruas: ⁊ ad bona sempiterna pducas. ℟. In robur vitę incolumis restitut⁹ est doctor seraphicus. Viua memoria cū votū nr̄is cerneret inqt, ℣. Vera nūc ꝯfessiōe ꝓfiteor. Vi. L.iij.

IGitur vir sanctus in eadē vocatione pgrediēs: cū ois ipsius vita in dei certa cognitione versaret: ad quā assequēdā: p sacraꝝ scripturarū assiduā meditationē: p lcōnē, orōnes, ac ꝯtemplationes intēderet: docēte illo Alexādro de ales sacrę paginę magistro: tantā doctrinaꝝ pfectionē breui adeptus est: vt septimo sui ingressus āno, ꝯsono magistroꝝ ordinis iudicio delectus: libruz sententiaꝝ in Parisiēsi vniuersitate clarissime legerit: ⁊ cathedrā magistralem receperit: admirabilis pinde cūctis, ꝙ tām paruo spatio eā sufficiētiā valuerit cōparare. Sz admirent sane: qui res humanas ex naturali tantū cursu: non aūt ex diuina potētia metiuntur: quę duos discipulos literarum prorsus ignaros: Emaus oppidum ꝯtendentes: breui itineris spatio comitata: diuinoꝝ seriez plenissime docuit. ℟. Gladio pręcepti immolauit sui arbitrij libertatem. Carnemq3 pauper cōtinentia repressit: ℣. Dicens melior est obedientia ꝙ victima. Carnemq3 pauper. ℣. Gloria pa.

In secūdo noct. aā. Eripuit dominus Bonauenturam ex mortis faucibus: in tribulatione nouissimę valetudinis clamantem ad se. ps. Cum inuocarem. 54. Aña. Mellifui roris eloquia iusti intendit deus voci orationis suę. ps. Verba. 54. Aña. Visita dñe puerū ęgritudine ꝯfectuz: iamq3 moribūdo, spūm eius gratia renouasti. ps. Dñe dñs nr̄. 54. ℣. Elegit eū dñs. Lectio quarta.

IDem diuus: dona sancti spūs pro suis assiduis meritis consecutus: magna in dies doctrinę accrementa recipiebat: quę magis diuinitus inspirata, ꝙ humanit⁹ acqsita videbat. Cūq3 per tres annos sequentes cathedrā magistralem rexisset: anno sue ętatis secūdo ⁊ trigesimo: inter primos religiōe ⁊ doctrina in ordine habebatur. Nāq3 illi tanꝙ infinitus thesaurus scientia erat: quo q vsi sunt: participes facti sunt amicitię dei. Et qd notabilius ⁊ admirabilius erat in illo: quo magis sciētia ⁊ authoritate emerserat: eo magis humilitate mētis deprimebat. Nec vt pleriq3 literarū scientia inflati: vilia ministeria domestica fastidiebat: sed ꝙ vix, nec nisi p obediētiā, egre tn̄ ab illorum executione coercebatur: reputātibus prelatis indignum, si a talibus, nō vt egregius sequestraret, in quo sancti spūs gratia habitare perspicue cernebat. ℟. O virū immaculatū, ad quē Alexāder pbatissimus dicere solebat. Adā o fili in te nō peccauerat. Ego eni in innocētia mea ingressus suz. ℣. Iste Seraphicus, corpore castus, aīoq3 mundus, merito dicere potuisset. Ego. Lcō.v.

NEc tn̄ vir sanct⁹ vlla charitatis officia ob literarias actiones ꝑtermittebat: sz in oēs fratrū oculos intendēs: si quem forte tristem aut professionis penitentē intelligeret: tanta dulcedine in sermone ꝯueniebat: ꝯsolabat, monebat, ac ꝯfirmabat: vt nullus ab eo discederet: qn libēs ceptū religionis iter ꝓsequeret. Infirmoꝝ ꝑterea cura supra ꝙ incredibile sit delectabatur: quo vero grauioribus aut ꝯtagiosis morbis grauarentur: eo magis se totū eoꝝ obsequio applicabat: qbus officijs cū maiorē diei partē absumeret: nō eo minor erat in publicis lectionibus ⁊ interꝑtationibus scripturaꝝ, quę tanta claritate audiētib⁹ intelligēda reddebat: vt ipse auctor illaꝝ merito videri posset. ℟. Galdrosi maris procellas amatoribus seculi reliquit, mortiferę carnis voluptates ꝯtēpsit beat⁹ Bonauētura. Ideo corouā meruit sapiētię. ℣. Potuit eni trāsgredi ⁊ nō est trāsgressus: facere mala ⁊ nō fecit. Ideo coro. Lcō.vj.

IN capitulis vero aut prouincialibus aut generalibus tanta sapientia ipsius respōsa dabatur: vt tam generalis minister ꝑspecta magnitudine illius: nil oīno graue exequēdū putaret: in quo tāti viri iudiciū nō antea explorasset. Quib⁹ bonis ⁊ gratijs illustratus: cū iaz in religione cētoium merito clarus: defuncto generali ministro, tertiodecimo ipsius ingressus āno, ex tam multis sanctis viris qb⁹ religio in sua nouitate florebat: vnus oium sine contradictione extitit subrogatus. Hic vir sctūs accīgēs se grauioribus actionib⁹, cū iam religiosi cepissent a fundatoris disci.

plina paulum declinare: vbi monendo, instan-
do, castigando, ac operosius laborando: ad me-
lioris vitę frugem reduxisset: in capitulo genera-
li quod primum Narbonę tenuit, regulam beati
Francisci reformauit atq; exposuit: ordinemq; in
prouincias & custodias taxauit: & duas addidit.
Ubi strenue decertans aduersus venenosas op-
pugnationes criminatorum & obtrectatorum: qui
in religionem mendicantium ac sanctum virum
impudentius ora soluerant: atq; artificiosis ca-
lumnijs vellicabantur: sola iustitia atq; innocentia
tutus: permansit inuictus: tanq̃ qui, Integer vi
tę scelerisq; purus. Non eget Mauri iaculis nec
arcu. Nõ venenosis grauida sagittis. Fusce pha-
retra. ℟. Literarum diuinarum studiosus
septennio penitiora earum sacramenta vigili
mẽte lustrauit. Hauserat enim thesauros sapientię
dei absconditos. ℣. Lucerna pedibus eius verbũ
dei, & lumen semitis suis erat: Hauserat. Gloria.
In. iij. noc. aña. Ingressus sine macula, arctiori
vestigio religiõis semitas pressit: vt requiesceret in
monte sancto tuo. ps. Dñe quis. ss. Añ. O imma
culata religio, tu humilitatẽ nutris, patientiã p-
bas: tu a deo bñdictionẽ seraphico doctori ĩpetra
sti. ps. Dñe in virtu. ss. Añ. Quesiuit Bonauen
tura mũdo corde Christũ: sciens q2 hęc est gñatio vi
dẽtiũ deũ. ps. Dñi est ter. ss. ℣. Tu es sacerdos.
Expertus fructũ sanctorum monito- Lcõ. vij.
rum magni Basilij diuini interpretis ho-
merici carminis: vbi Ulixem pro meritis ad cęlũ
tollit: asserens poetam clara voce testatũ, O ho-
mines sit vobis cura virtutis, quę cum naufrago
ẽnatat: & eiectũ in litore venerabiliorẽ ostẽdit. Ubi
etiã libellum contra minores perniciosissimũ a ma
gistro Giraldo de abbatis villa: vt putant, p apo
logiã editum: nõ minus eloquenter q̃ subtiliter
confutauit. Qui etiã Giraldus, nõ longe post: iusto
dei dãnatus iudicio: meritas sui penas dedit: pa-
ralyticus ac miserãda lepra respersus: qbus erũ-
nis vitam finiuit. Congregato vero capitulo ge-
nerali Pisis: eo auctore institutũ est: vt Glĩa tibi
domine qui natus es de virgine: vsq; ad epipha-
niã continuaret eodẽ modo, quo infra octauã nati-
uitatis dominice cantat: & alię rubricę in breuia-
rio reformatę sunt & alię additę. ℟. O sapientia
ex ore altissimi prodiens, crucis ligno clauis affi
xa. Qui amat animam suam tollat crucem suam,
& sequatur te. ℣. Contemplationis arcem scan-
dens vir Seraphicus, paruulos affectus allide-
bat ad petram Christi dicens. Qui. Lcõ. viij.
Idem etiam pijssimus cultor gloriosę virgi
nis Marię matris Iesu, instituit, vt fra-
tres populum hortarentur ad salutandum ean-
dem signo campanę, qd post cõpletorium datur:
qd creditũ sit eandẽ ea hora ab angelo salutatam.
Tũc translatũ fuit venerabile corpus beati Anto
nij ad pręgrandẽ ecclesiã paduanã: cuius lingua,
scdo & trigesimo sui obitus anno, recẽs & rubicun
da reperta est: quã vir sanctus in manib9 deuote
recipiẽs, ac largiorib9 lachrymarũ imbrib9 pfun
dens: talibus verbis reuerẽter affatus est. O lin-
gua benedicta, quę deũ semp benedixisti: & alios
benedicere docuisti: nunc pspicue cernit quãti me
riti fueris apud deũ. Cui oscula deuote infigens:
illam honeste collocari curauit. Cuius rei fama
pmotus põtifex tũc Clemens quartus, vt illum in
partẽ solicitudinis traheret: opulẽti Eboracensi
ecclesię pfecit. ℟. Uacabat parisius lectioni cha-
ritatis incẽdio Seraphicus: ex cui9 ore melle dul
cior fluebat doctrina. Lucerna ardens supra cã-
delabrũ sctũm posita in domo dñi. ℣. Illumina
uit corda audiẽtiũ: eorũq; nectare suffudit. Lu.
Nec tñ asseq potuit vt vir Lectio nona.
sanctus eã pmotionẽ acceptaret: qui pro-
positi constans in religione maluit pmanere: vbi
diuitias & dignitates sibi pcuraret in celis. Cuius
constantiam pontifex admiratus, ad illum, Sta
(inquit) in testamẽto tuo, & in illo loqre: & in ope
ra mandatorum tuorũ veterasce. Nũc vero se offert
numerosior cumulus diuinorũ scriptorum ipsius.
Cum parisius legisset primum librum Genesis no
bile opus: quod De septem visionibus Bonauẽ-
turę intitulatur, editum est: In libros sententiarum
celebria cõmentaria edidit: secundũ & quartũ pre-
sertim, quos etiam, metrice extitit prosecutus.
Et incipiunt. O flos splendoris: vas dulcoris &
amoris: quibus ob sublime ingeniũ auctoris: ibi
inspersim Sẽtẽtię sentẽtiarum bonauẽturę titul9 in-
ditus est. ℟. Hostia deo aiam suã reddit Bona-
uẽtura moribus purus sapientiaq; clarus. Ideo
sydereos meruit scãdere cęlos. ℣. Ait enĩ dñs di-
scipulis suis: merces vestra copiosa est in cęlis.
Ideo. ℣. Gloria pa. Ad laud. & per horas aña.
Minister ordinis pari voto licet renuens ele-
ctus reformãdis reb9 religionis collapsis
fortitudine accinctus est. ps. Dñs regna. s. cum
rel. añ. Uibrãtiũ in se & in religionẽ linguas, mã-
suetudine & prudẽtia frenauit, dño seruiẽs ĩ letitia.
Añ. Studio interdũ pter misso, munera religiõis
vigili cura velut sitiens iustitiã obierat. Aña. In
pastorẽ ecclesię Eboracẽsis electus, ad pedes Cle
mẽtis papę genib9 obuolut9, obortis lachrymis,
dignitati cessit, in paupertate deũ benedicẽs. Añ.
O vere beatũ virũ, cuius spũs humilis deoq; prõ
ptus, diuinis semp mẽte inhęrebat laudibus, licet
corporis interdum indulgens necessitatibus.
Capitulum. Cum adhuc essem. Hymnus.
Fulget mater ecclesia sanctorum laude flo
rida: Cum doctore Seraphico: Iesum pa
storem inuocans.
Uota parentis ardua subit Francisci munere:
e faucibus eduxerat, mortis quem vitę dederat.
Christum secutus dominum: superba vitę gau-
dia: lingt ascẽdens ęthera: verbi depast9 pabula.
Culmen ascendit gradibus, pauper pudicus sa-
piẽs: quẽ sanctus vexit spirit9, rubri senat9 apicẽ.
Sit tibi decus gloria, deus redemptor gentium:
sanctis qui reddis pręmium: te trinum vnum
cernere. Amen. ℣. Ora pro nobis beate. Bona-
uentura. ℟. Ut digni. Ad bñ. añ. Uir dei sera
phic9 totus spiritu ardebat in Christũ: cuius crucẽ
amplexus, illecebras seculi velut aiarũ laqueos fu
giens

giẽs spreuit ⁊ et p tribulationũ semitas, tandez ad patriam peruenit celestem. Ad tertiam capitulũ. Cum adhuc essem iunior. Reliqua breuia ⁊ versiculi dicuntur de cõfessore pontifice. ꝟ. Amauit eum dñs. ⁊ Elegit eum dñs. Ad sextam capitulum.

M Ultam inueni in meipso sapientiã ⁊ multum profeci in ea, danti mihi sapientiam dabo gloriam: consiliatus sum enim vt facerem illam: zelatus sum bonum: ⁊ non confundar: colluctata est anima mea in sapientia: ⁊ in faciendo eam confirmatus sum. ꝟ. Elegit eum dominus. Tu es sacerdos in eternuz. Ad nonaz capitulũ.

A Ssumite disciplinam in multo numero argenti: ⁊ copiosum aurum possidete in ea: letetur anima vestra in misericordia eius: ⁊ non cõfundemini in laude eius: operamini opus vestrũ ante tempus: ⁊ dabit vobis mercedem vestram in tempore suo. ꝟ. Tu es sacerdos ⁊ Justum deduxit domin⁹. Ad vesperas. añe laud. Psalm⁹. Dixit dominus. ⁊c. cum reliquis In fine psalm⁹. Memento. Capitulum. Jure letemur. ꝟ. Ora pro nobis. Ad magnificat aña. Refecit esurientes verbi pabulo beatus Bonauentura: infirmos in fide solidauit: oppressos consolatus est: patiẽs, benignus: mundi gloriam non querens: eternam adinuenit. Psalmus. Magnificat anima mea.

Infra octauam. Lectio prima.

Uper euangelijs compendiose ⁊ vtiliter scripsit: Luce presertim cancellarij pie matris Jesu: quam pectori impressam, assidua meditatione semper extitit veneratus, Rursus contemplatione sancti Ludouici regis Francie officium de cruce deuotissime edidit: quod ab ecclesia nullo immutato receptum: in eius solennitate vbiqꝫ legitur. Composuit ⁊ solenne officium in honore beati Francisci: ⁊ de eius vita hystoriam serioso tractatu primuz: ⁊ secundo reductione annotauit. L. ij.

C Omposuit ⁊ libelluz de Sex alis seraphin: in monte Aluernę duo notabilia opuscula edidit: pijssimas contemplationes fragrantia: quorum alterum Itinerarium mentis in deum: ⁊ alterum In seipsum appellata sunt. Composuit ⁊ libellum approbatorium religionis mendicantium: quod Defensorium appellatur. Composuit ⁊ libellum de vita Christi, siue Meditationum passionum ipsius: quem Arborem crucis nominant. Tu autem domine mise. Lectio tertia.

C Omposuit ⁊ Breuiloquia. Item ⁊ Sermones dominicales super euãgelijs, ⁊ epistolis per totum anni circulum. Item Compendium veritatis sacre scripture. Itez Libellũ ordinationis siue institutionis nouiciorum. Item Libellum De stimulo amoris. Item ⁊ Libellum quem appellant Pharetram in auctoritatibus principalibus doctoꝝ approbatoruz: quẽ per alphabetũ extitit psecutus: ⁊ alia plura opuscula, vsqꝫ ad tricenarium numeꝝ: quę in partibus galliaꝝ frequentius habentur in manibus. Lcõ. iiij.

E T cum iam beati Francisci religio quam annis octo ⁊ decẽ scõ regimine gubernauit: ipsius monitis ⁊ exẽplis in solidiori sanctitatis statu firmata esset: ⁊ viri claritas ob vitę sanctitatem, doctrinę eminentiam, atqꝫ operum diuinitatem, vbiqꝫ elucesceret: tum forte romana sedes plurimum laborabat difficultatibus, quę in cõcilio quod lugduni congregabatur, inextricabiles emerserant. Gregorius tunc papa decimus: ⁊ reliquus sacer senatus, illecti studio viri, quem leuandis dictis difficultatibus: ac vniuersalis ecclesię regimini intelligebant plurimum profuturum: atqꝫ ob merita alioquin, subleuandũ in cardinalem: quis reluctantẽ, promouerũt: ⁊ qδ rarũ est, ex ipso initio ob viri excellentiam episcopum Albanensem. Tu autem. Lectio quinta.

M Oxqꝫ pertractandis arduis rebus concilij: vnus ipse delectus est: deputatis illi qui assisterẽt Rothomagense ⁊ Tripolitano claris epis illius temporis: qui ⁊ ipsi de religione sancti Francisci ad episcopatum ob meritum vocati fuerant: in quo concilio, de multis, illius sapientia: sancte cõsultum atqꝫ decretum, ⁊ grecorum compositę hereses: qui tunc presente Paleologo coniuz imperatore: qui in hoc Lugdunũ venerat: libere ad romanę sedis obedientiaz redierunt. Lectio sexta.

A D quorum reductionez missi fuerant frater Hieronymus de Esculo: ⁊ frater Bonagratia Dalmatus ordinis minorum religiosi: ⁊ eximij meriti: quib⁹ cuz literis reuersis: lętus idem Gregorius: fratres ac prelatos qui in concilio aderant: in Lugdunensi ecclesia conuocauit: vbi vir sanctus preclaram habuit orõnẽ proposito themate qδ legit Baruch quinto. Exurge hierlm, ⁊ circũspice ad oriẽtez: ⁊ vide collectos filios tuos ab oriẽte vsqꝫ ad occidentẽ. Lectio. vij.

S Uccessiue in ea vacatiõe, pari sctate ⁊ operũ fructu pseuerãs: cũ in dei ecclesia diuti⁹ laborasset, ita vt cũ aplo iure dicere posset: Bonũ certamẽ certaui: cursuz ɔsummaui: fidẽ ṡuaui. Anno salutis millesimo ducentesimo septuagesimo qrto: ⁊ suę ętatis tertio ⁊ qnquagesimo: hora matutina diei dñice, q̃ mẽsis Julij erat tertiadecima, ex humanis sublat⁹ est, ⁊ sctis prib⁹ (vt credere debem⁹) in eternũ victur⁹ reddit⁹ est. L. viij.

Q Ua die, ipsuz venerabile corp⁹ sepulchro recõdit in ecclesia scti Frãcisci Lugdunũ cũ multis lachrymis ⁊ ɔsternatiõe fratꝝ, lamẽtãtiũ se tãti viri societate destitui: qa parẽ sibi i dei ecclesia relinq̃re nõ videbãt. Gregorio põtifice permaximo eũ reputãte, q ibidẽ publice testat⁹ est, ecclesiã dei illi⁹ morte magnã incurrisse iacturã: in cui⁹ exequijs, pmã missaz celebrauit frater Petr⁹ Tarãtasiẽsis eps, cardinalis hostiẽsis: ⁊ smonez habuit pposito themate. Doleo sup te frater mi Jonatha. Ubi inter ceteras cõmemorationes grãrũ ⁊ donoꝝ q̃ illi de⁹ ɔcdit: ẽt fuit, qꝫ qcũqꝫ euz videbat, statiz ipsius amore capiebatur. Lcõ. ix.

C Uius etiam monita cuncti audiẽtes libenter recipiebãt, greci psertim, qbus reducẽdis, ipsius diuina eloquiã ⁊ ɔsilia plurimũ contulerunt: benignus: affabilis: omnibus gratus: vt nulli vnquã scandalo: pius: prudẽs: humilis: p...

dictus: sobrius: castus atq; quietus: quarum virtutũ actiões ꝛ officia semper strenue extitit execut⁹: quod ꝛ si nullo alio probãte doceremur: satis ex diuinis suis scriptis liquido patet, quibus tam intenso affectu singula premissa prosequitur: vt nisi prefassumptum de illis habitum a deo ardenter illis insistere non valuisset. Cum vero ꝙ Alexandri de ales preceptoris ipsius testimonio: mundus ab omni vitio probatus: qui eius vita ꝛ moribus probe cõpertis de eo dicere solebat. Ver⁹ israelita est iste. in quo Adam non peccasse videtur. Cuius doctoris auctoritatem tanti apud ecclesiam valuisse constat: vt de illius dictis aut scriptis: nefas putauerit dubitare. Consummatumq; omnes testati diuinum oraculum per beatum Franciscum de illo editum: futurum eum magnum virum in ecclesia dei: religionẽq; suam per illum sanctitatis accrementa recepturum. Tu autem domine.

In sancte clare virginis. 12. die Augusti. Ad vesperas antiphona.

Iam sancte clare claritas, splendore mundi cardines, mirifice compleuit: cuius perfecta sanctitas, in deuotas propagines, velocius excreuit. Psal. de cõmuni virginum. Añ. Mundi totius gloriã, vt Christum lucrifaceret, vile quid arbitrata: sinibilem letitiam, ne infinitam perderet semper est aspnata. Aña. Hec in paternis laribus, puella sacris moribus, agebat celibatum: quam predocebat vnctio sine magistro medio cor Christo dare gratum. Aña. Sacra spirat infantia, magni regis connubia virtute promereri: moxq; Francisci studia, sectatur ꝛ in gratia, conatur exerceri. Aña. Hanc ꝛ papa Gregorius fouit ꝛ Innocentius patrum more piorum: quam Alexander inclytus, ascripsit motus celitus, cathalogo sanctorum. Capitula versi. ꝛ Rña bre. dicuntur de communi virginium. 68. Hymnus.

Concinat plebs fidelium, virginale preconium: matris christi vestigium, ꝛ nouitatis gaudiũ.
Pauperum primogenita, dono celesti predita: obtinet supra merita, premia vite reddita.
Nouum sydus emicuit, candor lucis apparuit. nam lux que lucem infuit, Claram clarere voluit.
Claris orta natalibus, necdum relictis omnibus: vacat plenis affectibus, pietatis operibus.
Sub paupertatis regula pris Francisci ferula: Clara Christi discipula, luce respersit secula.
Mundus ꝛ caro vincitur, matri Christi connectitur: Christo prorsus innititur, pauperẽ paup sequitur.
Spretis natiuo genere, carnis ꝛ mundi federe: clauditur velut carcere, diues superno munere.
Clauditur velut tumulo, nequam seducto seculo: patet in hoc ergastulo, solum dei spectaculo.
Tegmina carnis vilia, vrgens famis inedia: arcta quoq; ieiunia, prestant orandi spatia.
Virginis huius merito, laus patri sit ingenito: gloria vnigenito, virtus summa paracleto. Amẽ.
℣. Ora pro no. Ad mgt aña. Duce celesti numine, matre fauente virgine: Clara, re clara nomine, spreto paterno limine: spreto natiuo sanguine: est in sanctorum lumine, ac beatorũ agmine: gloria tibi domine. Oratio.

Famulos tuos quesumus domine beate virginis tue Clare votiua natalitia recolentes: celestiũ gaudiorum sua facias intercessione participes: ꝛ tui vnigeniti coheredes. Qui tecum. Ad matutinum inuitato.
Regi qui carnem induit, sit laus cordis ꝛ oris. Cuius in Clara claruit, perfecti vis amoris. Psalmus. Venite exultem⁹. Hymnus.

Generat virgo filias, mentis materne conscias: Chri spõsas ꝛ socias, corruptionis inscias.
Clarum nomen effunditur, sanctum nomen extendit, facto, doctrina prodit, virt⁹ diuina pãdit.
Construuntur cenobia, vasta per orbis spatia: crescit sororum copia, claret matris notitia.
Deficit virtus corporis, morbo prolixi temporis: sumit augmẽtũ roboris, vtus sacrati pectoris.
Tandem languore premitur, leta nimis egreditur: dies extrema clauditur, spiritus celo redditur.
Te prosequentes laudib⁹, pijs faueto precibus: adesto postulantibus, tuis virgo supplicibus.
Virginis hui⁹ merito, laus pri sit ingenito. vtã. In primo nocturno. aña. Hec vna de prudentibus: prefulsit virgo prudens: in annis puellaribus, Christo placere studens. ps. Domine dñs noster. 68. Aña. Excelsi seruus virginem, Franciscus incitauit: amare deum hominem, quem amor humanauit. ps. Celi enarrãt. 68. Añ. Cuncta pro christi nomine contemnens crine tonso: corã altari domine, nubit eterno sponso. Psal⁹. Domini est terra. 69. ℣. Specie tua ꝛ pulchritu. De vita beatissime Clare virginis. Lcõ prima.

Venerabilis christi spõse deoq; dicate virginis Clare natalitium diem fratres charissimi honorificẽtia debita celebrantes: sacra vite ipsius primordia: processum ꝛ exitum succincti sermonis compendio percurramus. Originis quidem nobilitate ac conuersationis honestate preclaris exorta parentibus, post acceptam superne gratie claritatem, non solum in vrbe assisio claruit: verumetiam in orbe mundano clarior ipsa refulsit. Nam cum matre ipsius nomine Hortulana, nobilem hanc plantulam vteri sui gestaret in hortulo: ꝛ partui iam vicina, ante crucem, crucifixum oraret attente: vt eã de partus periculo salubriter expediret: audiuit vocem dicentem sibi: Ne paueas mulier, quia quoddam lumen salua parturies, quod ipsum mundum clarius illustrabit. Quo edocta oraculo: iam natam infantulam ꝛ sacri baptismatis vnda renatam, Claram vocauit: indubitabili fide tenens, manifestandam in ea fore de proximo a deo sibi promissi celestis luminis claritatẽ. ℟. Fracisci pia plantula: mire fructificauit: in orbe cũ discipula, Clara quã informauit: Castitatis p secla cultum multiplicauit. ℣. Virgo sub sacra regula multarũ iã preambula, se deo consecrauit. Castitatis. Lectio. ij.

Edita mox in lucem paruula Clara tempo-

stina velut aurora: diuinorum cępit charismatum lumine clarescere: ac inter teneros annos laudabilium morum ingenua probitate clarere. Pietatis quidem suauitate repleta, tam ex dono naturę quam gratię manum libenter extendebat ad pauperes. Et vt sacrificium suum gratius deo foret, proprio corpusculo delicata subtrahebat cibaria: clamque per internuncios mittens, reficiebat viscera pupillorum. Sanctę orationis studium habebat amicum, vbi Christi Iesu sępius odore bono respersa: suauisque spiritus gustu, ad perennes attracta delitias, paulatim vitam celibem actitabat. Sub vestibus quoque preciosis ac mollibus ciliciolum gerebat absconditum: ⁊ tanquam nobilis altera virgo Cecilia: mundo exterius florens, christum interius induens: dissimulato in posterum mortali coniugio, virginitatem suam domino commendabat. R. In via penitentię glebas terit membrorum: semen serit iustitię: lucem diffundit morum: Lucratur sic quotidie thesauros meritorum. V. Cuius feruenter hodie gressus deuotę filię sequuntur exemplorum. Lucratur. Lectio iii.

Suauibus proinde velut aromatica cella redundans vnguentorum odoribus, ore vicinorum laudari cępit nescia: ⁊ secretos actus veridica fama prodente: rumor bonitatis eius vulgabatur in populo. Talia fuerunt in domo paterna suę delibamenta virtutis: tales primitię spiritus: talia pręludia sanctitatis. Audiens vero tunc celebre nomen Francisci, qui velut nouus homo missus a deo, obliteratam perfectionis viam crucifixi sectando vestigia renouabat: inspirante patre spirituum: vbi oportunitas societatis ⁊ temporis affuit: ad eundem se contulit: suique cordis arcanum desiderium patefecit. Suadente igitur viro dei mundi contemptum: ⁊ more fidelissimi paranymphi dulcia christi connubia virgineis auribus instillante, non trahit in longum virgo pręclara consensum: quinimmo cęlestis ignis ardore succensa: terrenę glorię vanitatem ex alto contemnit: carnis illecebras prorsus horrescit: thorum in delicto se nescituram proponit: ac eiusdem beati patris consiliis totaliter se committit. R. Hęc paupertatis titulo pollens intitulata: post Christum sine sacculo currit exonerata. Relicto foris seculo, mens intus est ditata. V. In paupertatis nidulo nostri presepis paruulo, pauperi conformata. Relicto.

In ii. noctur. aña. Oblata per Gregorium refutat possidere: nihilque transitorium cum Christo vult habere. Ps. Eructauit. 69. Añ. Parat magistra vasculum vt oleum quęratur: mox vero per miraculum vas plenum celo datur. Ps. Deus noster refugium. 67. Añ. Hortatur hęc vt pauperes paupertis matris natę: nequaquam sint degeneres a matris paupertate. Psalmus. Magnus dominus. 70. V. Adiuuabit eam deus. Lectio quarta.

Liber ex hoc dei famulus celebritate imminente palmarum: vt in die festo ornata procedat ad palmam cum frequentia populorum: ac nocte sequenti cum christo exiens extra castra, mundanum gaudium in luctum conuertat dominicę passionis. Igitur domo, ciuitate, ⁊ consanguineis derelictis: ad sanctam Mariam de angelis festinauit: vbi fratres qui in aula dei sacras obseruabant excubias: prudentem virginem obuiam sponso cum lampade non vacua procedentem: gestantes ⁊ ipsi lucernas ardentes in manibus exceperunt: eamque post crinium attonsionem coram altari virginis matris dei habitu religionis indutam, ad vicinum quoddam sanctimonialium monasterium deduxerunt. Nec decuit alibi florigerę virginitatis ordinem ad vesperam temporum excitari: quam in eius thalamo quę prima omnium atque dignissima sola extitit mater ⁊ virgo: vt quasi ante ipsius sacratissimum thorum humilis ancilla sublimi sponso coniuncta, decantanda iugiter dulcia cantica dramatis angelica primitus vnctione perciperet: ⁊ aromatica postmodum iubilatione cantaret. R. Hostibus obsidio remouetur, ob lachrymas ⁊ preces sanctę Clarę: Dum cinere, cilicio, iubet sorores optimas, ad deum exclamare. V. Orationum prelio, meretur gentes pessimas, de claustro deturbare. Dum. Lectio v.

Graui post hoc consanguineorum persecutione deo sacratę virgini ab hoste humani generis suscitata: sed cęlestis dexterę superata virtute, ad ecclesiam sancti Damiani de cuius reparatione vir dei Franciscus: voce de ipsa cruce mirabiliter ad se facta mandatum acceperat, vna cum sorore virgine nomine Agnete, per ipsius preces ⁊ lachrymas ad similia vota conuersa, de eiusdem patris consilio commigrauit. In huius locelli ergastulo, pro cęlestis amore sponsi virgo se Clara conclusit. In hoc, a mundi tempestate se celans, corpus quoad vixit carcerauit. In huius cauernamacerię, velut gemebunda simplexque columba nidificans: virginum Christi collegium genuit: monasterium sacrum instituit: pauperumque dominarum ordinem inchoauit. R. Amica crucis plangere crucifixum nouitias docet: quem ipsa plangit: Crux ei digno pondere, maiores dat delitias, quo maior dolor angit. V. Hęc Christi sui munere, morbos atque molestias, fugat dum crucem tangit. Crux ei digno pondere. Lectio sexta.

Opinione siquidem sanctitatis eius circumquaque diffusa: in odore spiritualium vnguentorum cęperunt adolescentulę currere: omnique suauitati mundialium gaudiorum sponsi cęlestis preferre connubium: pro ipsius amore pręcipuo, sub clausura perpetua vitam satagentes religiosam ⁊ celibem actitare. Huius itaque religionis Christo domino dedicatę: lapidem se aduertens esse primarium in fundamento sanctę humilitatis virtutum omnium fabricam collocare, sic ab ipso principio studuit, vt cunctis sibi succedentibus, suoque regimini subditis, tanquam reputatione propria vilior: obsequio promptior: ⁊ cultu despectior: in semetipsa verę humilitatis formulam demonstraret. Nam ⁊ regimen sororum pauperum vix etiam per obedientiam coacta suscipiens: pie

sub ministrationis opibus quam despicabilibus et abiectis, humiliato non minus corde quam corpore, solicitius intendebat. ℞. Uiuens in mundo labili sponso coniuncta nobiliori rursum delitiatur: clauosque carne fragili tanquam in vase fictili. Thesauro gloriatur. ℣. Hec in rota versatili fulta virtute stabili cum Christo delectatur. Thesauro gloriatur. In .iii. noc. an. Cor verbis sapientie medullitus apponit, cum predicator gratie verba vite proponit. ps. Cantate dño. 70. Añ. Trahit de testa nucleum: de litera saporem: de petra sugens oleum: de spina legens florem. ps. Dñs regnauit. 70. Añ. Format Clara discipulas celesti disciplina: cuius est ad iuuenculas conuictus pro doctrina. Psalmus. Cantate dño canti. 71. ℣. Elegit eam deus. Lcõ. vii.

Pedes exeuntium famularum lutulentos pedes abluens, extergens, et osculans, iuxta nostri saluatoris exemplum: intusque ministrantium laboriosis obsequiis, ac si ancilla foret empticia cum omni promptitudine tenerum exponens corpusculum: sanis, infirmis, atque debilibus: tanquam dominabus suis promptum et hilarem cum opportunitas aderat, impertiebatur pro viribus famulatum. Sic igitur humilis Francisci discipula, magistra virginum iam effecta, sicut a sanctissimo patre didicerat, non tam preferri affectabat, quam subiici: nec tam obedientie sancte iugum aliis imponere quam portare: quatenus perfectionis omnis radicem humilitatem spontaneam: et in semetipsa per exercitationis frequentiam rigaret et excoleret: et in filiarum cordibus per exemplaritatis efficaciam complantaret. ℞. Carnis templo soluto: spiritus celos scandit: et patet aditus. Benedictus sit talis exitus: multomagis talis introitus. ℣. Uiuo pani morte iuncta, vita viuit vita functa. Benedictus sit talis exitus: multomagis. Lectio octaua.

Paupertatis euangelice, cuius indeficientem affluentiam, beatus pater filiis in successionem hereditariam dereliquit, hec tanquam legitima filia: legitima noluit portione carere. Propter quod in sue conuersionis initio, paternam hereditatem, que ad eam peruenerat, distrahi fecit: sibique de pretio nil seruans, totum pauperibus erogauit. Tantum denique cum sancta paupertate fedus iniit, et amorem contraxit: vt nihil preter dominum habere vellet: nihil preter necessarium victum et vestitum permitteret a sororibus recipi: nihil in posterum reseruari. ℞. De pane pascit vnico turbam sororum pauperum: claret signo mirifico, virtus signorum veterum: Dum cibat ex tam modico, magni conuentus numerum. ℣. Pro tenui viatico, mensa letatur superum, regno beatur celico, pro vilitate cinerum. Dum. Lectio. ix.

Paupertatis priuilegium a domino Innocentio tertio cum multa ipsius pontificis dignatione concessum: cuius primam notulam propria manu non sine lachrymis idem conscripsit antistes: cum dominus Gregorius nonus paterno compassus affectu: mitigare disponeret: et eandem sanctam virginem a voto absoluere paupertatis tam arcte: respondit deo charissima filia: de peccatis quidem se velle libenter absolui: non autem de obseruandis consiliis Iesu Christi. Arctissime siquidem paupertatis voto tam forti dilectionis inheserat vinculo: vt tolerabilius ei videretur sevienti spiculatori feriendam ceruicem protendere: quam tam preciose margarite pulchritudinem perdere: faciemque conuersa retrorsum a tante perfectionis proposito resilire. Ad laudes et per horas antipho.

Post vite Clare terminum, Clara cum turba virginum, ad celos euolauit: suum completa dominum: regnat in regno luminum, quo dominus regnauit. fo. 5. Añ. Agnes ad agni nuptias, et eternas delitias, post claram euocatur: vbi per sion filias post transitas miserias, eterne iubilatur. Aña. Sicut sorore preuia, Christi passi vestigia, sectatur gaudens cruce: sic dum hec signis rutilat, Agnes post ipsam vigilat, deus ad te de luce. Aña. Honorat Christi dextera: per sanitatum munera virginis mausoleum: sanat morbos et vulnera: vt benedicant opera que fecit deus deum. Añ. Laudans laudare studeat, in laudem semper prodeat, plebs ista saluatoris: quam tanta ditat sanctitas non cesset ipsa ciuitas a laude conditoris. Hymnus.

O Clara luce clarior, lucis eterne filia: dies ista solennior, tua colit solennia.
Uite labentis gaudia, spernendo Christum sequeris: pascentem inter lilia, tuque cum Christo pasceris.
Custos sacrarum virginum, omni virtute preuia: ducis ad sponsum dominum, puellarum collegia.
Francisco duce militans, euincis trina prelia: carnem namque suppeditans, mundum atque demonia.
Iam tiam in regno luminum, patri conregnas filia: da te sequentium agminum, recta fore vestigia.
Sit patri nato flamini, decus honor et gloria: nosque commendent numini, sancte Clare suffragia. Amen.
℣. Ora pro nobis. Ad bñs aña. Nouum sidus emicuit, candor lucis apparuit: lux claritatis affluit: celi splendor emicuit: nam lux que lucem influit: Claram clarere voluit. In secundis vesp. aña. Post vite. cum reliquis. Cetera oia vt supra in primis vesp. preter hymnum et antiphonam ad magt. Hymnus.

En preclara virgo Clara, regnat in regno luminum: quam amasti desponsasti, Iesu corona virginum.
Mundo spreto corde leto, Francisci magisterio: carnem terit et te querit, Iesu nostra redemptio.
Per te solem parit prolem, sanctarum gregem pauperum: quas tu ditas et maritas, Conditor alme siderum.
Paupertate puritate, mater et eius agmina: te sectantur imitantur, O gloriosa domina.
Finit cursum scandit sursum, claret multo prodigio: comprobatur annotatur, In celesti collegio.
Uirgo pura nostri cura, fac tibi sit in curia: sine optata per te data, Beata nobis gaudia. Amen.
Ad magnificat aña. Candor polorum micuit: noua stella enituit: nam Clara, clare claruit: cui fulgens apparuit, celestis chorus virginum: inter quas mater luminum solamen prestans glorie, iam

morienti

morienti filię Vel ista. Ad magnificat aña. Salve sponsa dei, virgo sacra, planta minorũ: tu vas munditię, tu prævia forma sororũ Clara tuis p̃cibus duc nos ad regna polorum. Oṙa vt supra.

¶ In trãslatione sanctę Clarę virginis secunda die Octobris, omnia dicuntur sicut in natali eius pręter lectiones quę infra ponuntur: et in oratione dicitur. Votiuam translationem. Lectio .j.

Admirabilis, et venerabilis virgo Clara, ancilla Chr̃i fidelissima: et amica altissimi: in monasterio sancti Damiani abbatissa fuit: et primiceria omnium pauperũ dominarum. Quadraginta enim et duobus annis virgo pręclara in stadio altissimę paupertatis deo fideliter seruiens: ibidem fregit sui corporis alabastrũ. Quibus transactis, ecce ad brauium supernę vocationis, pręcedente languore multiplici, propinquabat. Tu autem. Lectio secunda.

Vigore siquidem carnis in annis prioribus, austeritate penitẽtię succũbente: posteriora temporum dura occupauit infirmitas. Excrescentibus aũt infirmitatibus: cũ appropinquaret ad exitum: nulloque per decem et septẽ dies alimẽto suscepto: tãta fuit a dño fortitudine vigorata: vt oẽs ad se venientes, in Christi seruitio confortaret. Hora denique sui transitus proximãte: ecce quasi nocte media in vestibus albis turba virginum ingreditur: serta aurea in suis capitib9 deferentes: inter quas, vna pre cęteris elegantior erat: et tanti splẽdoris: vt noctem in diei lucem cõuerteret: virgo scilicet virginum mater domini saluatoris. Lectio .iij.

Procedit igitur ad lectum regina cęli: vbi sponsa filij decubabat. Et amantissime super eam se inclinans: amplexum dulcissimum pręstat. Profertur a virginibus mirę pulchritudinis pallium: et Clarę corpus tegitur: et thalamus adornatur. In crastino igitur beati Laurẽtij egreditur illa aĩa sanctissima: pręmio perpetuo laureanda: tẽploque carnis soluto: spũs feliciter migrauit ad astra. Benedictus sit talis exit9 de valle miserię qui factus est ei ęternę vitę introitus. Lectio .iiij.

Iam pro tenui viatico mensa lętatur ciuium supernorum: iam pro vilitate cinerum regno cęlico Clara beatissima ęternę glorię stola decorat: anno videlicet ab incarnatione Christi millesimo ducẽtesimo quinquagesimo tertio: duodecima die augusti. Rumor incontinenti, de transitu virginis totũ stupendo auditu concutit populum ciuitatis. Confluunt viri: confluunt mulieres ad locũ: atque in tanta multitudine gentes currunt: vt sola videretur ciuitas remanere. Omnes sanctã: oẽs deo charam proclamant. Lectio quinta.

Accurrit Potestas cum caterua militum: et multitudine armatorũ: seroque illo ac tota nocte, custodias adhibent diligẽter: ne forte de p̃tioso thesauro: qui iacebat in medio: pati contingeret detrimentũ. Cõmouet secunda die curia tota romana: Christi videlicet vicarius cũ cardinalibus, accedentes ad locũ: totaque ciuitas versus sanctum Damianũ dirigit gressus. Peruẽtum enim erat ad celebrandum diuina: et fratribus incipiẽtibus officium mortuorum: repente, dñs Papa scilicet Innocẽtius quartus: officiũ de virginib9 fieri debere proloquit: vt prius eã canonizare videret. q̃ corpus esset traditũ sepulturę. Lcõ. vj.

Respondente vero viro eminentissimo dño Hostiẽsi: cõsultius in his fore agendũ: missa de mortuis celebratur. Consedente postmodũ summo pontifice: cardinaliũ quoque et pręlatorum cętu: Hostiensis ep̃s de vanitate vanitatũ sumpta dicendi materia: vanitatis cõtemptricem nobili sermone cõmẽdat. Circũdãt illico sanctũ funus dignatione deuota presbyteri cardinales: et circa virginis corpus solita cõplent officia. Lcõ. vij.

Tandem q2 nec tutum censent esse nec dignũ: vt tam p̃ciosum pignus longe distet a ciuib9: leuatur corpus cum hymnis et laudibus: cũ clangore tubarum: ac iubilatiõe solẽni: et ad sanctũ Georgiũ honorifice deportatur. Nam et hic locus est: vbi sancti patris Frãcisci corpus, viginti septem annis ante honorifice positũ fuerat: vt qui viã vitę viuẽti parauerat: et moriẽti locũ quodã pręsagio futurorũ debite prępararet. Lectio octaua.

Factus ẽst proinde concursus populorum multorum: ad tumulũ virginis laudantium deum, et dicentiũ. Vere sancta: vere gloriosa regnat cum angelis: q̃ tantũ ab hoĩbus honorem sumit in terris. Cępit eñi illico p̃clarissima virgo Clara: claris miraculorum prodigijs coruscare. Nam et a die transitus sui vsque in pręsens, admirandarum virtutum operibus radiare nõ cessans, luce clarius manifestat: quod q2 paupertatis, obedientię, atque castitatis votũ perfecte seruauit: tanq̃ totius perfectionis euangelicę cardinem: ad claritatẽ supernę glorię introducta est. Lectio nona.

Duobus igitur annis ab ipsius transitu reuolutis: sermone p̃misso, papa Alexander cũ celebritate maxima catalogo sanctorũ Claram reuerẽter ascripsit. Festũque eius in tota ecclesia pridie idus augusti instituit celebrandum. Ipse autẽ primus cũ tota curia solẽniter celebrauit. Acta sunt Narnię in ecclesia maiori, anno domini, millesimo ducentesimo quinquagesimo quinto: pontificatus sui anno primo. Reuolutis postmodũ quinque annis, completa ecclesia et dedicato altari ad honorem ipsius gloriosę virginis Clarę: prędictus Christi vicarius Alexander papa quartus, translationẽ cõueniẽtius et deuotius faciendã instituit: atque primum priuilegium speciale destinauit.

¶ In sancti Ludouici episcopi et cõfessoris ordinis minorum. 19. die Augusti. Ad vesperas aña.

Tecum fuit principiũ beatę Ludouice: virtutum Christus oium pro meritorũ vice. ps. Dixit dñs. 35 cum rel'. in fi. Laudate dñm omnes gent. 37. Aña. Mira magnificẽtia pręfulsit virtualis: cuius mansit iustitia cum gradu pastorali. Aña. Exortum est in tenebris pręclarum rectis lumen:

quod in te sine latebris impressit Christi numen. Ana. Sic ex terrenis opibus hunc deus suscitavit: queꝫ cum suis principibus populi collocavit. An. Deū laudet p̄ ceteris vrbs eius Tholosana: pro signo tā ti federis laude quotidiana. Caplꝫ.

Iuvenis ꝛ acutus inveniar in iudicio: ꝛ in cōspectu potentium admirabilis ero, ꝛ facies principum mirabuntur me. Hymnus.

Vergente mundi vespere Sol mundo misit hesperum: Qui micans vt in ethere Lucē monstravit operum.

Ludovicus per omnia Ductu divine grē: Vectus est ab infantia Solem sequens iustitie.

Regali stirpe genitus Contēpsit primogenita: Regno terreno penitus Mēte carēs gratuita.

Detentus in hesperia Claret per patiētiā. Nam passus nimis gravia Prefert semper letitiam.

Dum patitur exiliū Datus solerti studio: Christus eius ingenium Suo perfudit radio.

Quo repletus deifice Profert cunctis salvifica: Vbiqꝫ sane autentice Dei preco mirifica.

Factus Frācisci filius: Virgo candēs vt lilium: Fit ꝛ presul eximius: Collega nunc celestium.

Patri genito flamini Devota reddant agmina: Laudem condignā numini Per vespertina carmina. Amen. ℣. Ora pro nobis. Ad magnificat antiphona. O felix Marsilia portus salutaris, Ludovicū possides, cuius illustraris signis ꝛ prodigiis: velut stella maris: ad te currunt propere cuncti patientes: orant ꝛ accipiunt devote petentes: revertuntur prospere sani ꝯgaudentes. Oro.

Deus qui ecclesiā tuam dispositione mirabili: novis semper illustras sanctorum splendoribus: tribue que sumus: vt qui beati Ludovici cōfessoris tui atqꝫ pontificis, solemniis gratulamur: ad eius consortium feliciter perducamur. Per do. Invita. Regem qui fecit omnia: chorus laudet sacratus. Cum quo regnat per secula, Ludovicus beatus. Psalmus. Venite. Hymnus.

Dum medium silentium Noctis nunc tenent omnia: Cetus cantet fidelium Ludovici preconia.

In nocte nempe seculi: Plenus fulsit virtutibus: Director clarus populi: Velut celuꝫ syderibus.

Hic splendet sapiētia: Nitescit ꝛ virginitas: Rorat misericordia: Rubetqꝫ fervens charitas.

Hunc regulat religio: Motū firmat trāquillitas: Extollit contēplatio: Parvificat humilitas.

Hic patet ab initio Virtutuꝫ universitas: Quas miro magisterio: scripsit beata trinitas.

Tu qui plenus virtutibus: Fuisti sine numero: Tuis sacris influxibus: Nos iuva cursu prospero.

Tu qui minorum habitum: Portasti minor ceteris: Post vite iungas transitum: Tibi devotos superis.

Corde ore novo more: Congaudeat Marsilia: Que preclara novi sancti: Experitur magnalia.

Trino deo ꝛ simplici: Digna laudū preambula: Sint ꝛ tāto pontifici. Per infinita secula. Amē.

In primo noctur. aña. Ludovicus equitatis: dū sedet in solio: celi madēs fluvio: dedit fructus sanctitatis. Psalmus. Beatus vir. 53. Ana. Super Sion predicavit preceptum dominicum: quem deus vt vnicum filium sic adoptavit. Psalmus. Quare fre. 53. Aña. Voce supplicationis: clamavit ad dominum: ꝛ optatum terminum sumpsit exauditionis. Psalmus. Domine quid mul. 53. ℣. Amavit eum dominus. Lectio prima.

Ioannes episcopus servus servorum dei, vniversis Christi fidelibus presentes literas inspecturis: salutē ꝛ apostolicam benedictionem. Sol oriens mūdo in altissimis dei, deus dei filius ex paterno vtero ante luciferuꝫ genitus: deus dei verbum qui rerum in principio fundans terram in sapientia celos prudentia stabilivit: adornādo celos syderibus: germinibus cunctis terram: quiqꝫ in temporum plenitudine pro salute humani generis nostram assumendo naturam, texit nube nostre carnis fragilis semetipsum: nunc, hora instante novissima illuminando, per cuncta respiciens: opus produxit mirabile claritatis glorie sue plenum: bonitatem suam monstrans magnifice: sponsamqꝫ suam sanctam matrem ecclesiam: reddens novitate tam clare sobolis letabundam. ℟. Regis summi potentia: de stirpe dedit regia beatum Ludovicum: qui sumens vite tramitē. Habet magistrum militem: sanctitatis amicum. ℣. Sanctum fore preludia monstrant, dum tenet limitem humilem ꝛ pudicum. Habet magistrum militem: san. Lectio secunda.

Nam qui facit mirabilia magna solus dilectum confessorem suum eximium beatū videlicet Ludovicum puritate candidum: charitate fervida rubicundum: electum ex millibus produxit noviter, vt exemplar presulgiduꝫ a cunctis fidelibus imitandum: eius vite singularis excellētiam signis probans: ꝛ prodigiis coruscantibus: ac crebris miraculis manifestans. ℟. Dum sub tenello pectore virtutis sumpto robore portat penalitatem: pro patre vinctus aspere. Manens in arcto carcere, monstrat hilaritatem. ℣. Non inquit in hoc tempore: sic prosunt capta prospere vt per adversitatem. Manens in arcto carcere. Lectio tertia.

Igitur letentur celi, ꝛ exultet terra: iucundet pariter totus orbis. Naꝫ qui effulsit in dei templo duꝫ viveret, in medio nebule sue carnis: vt matutina stella: ac luna plena solari lumine: veluti etiaꝫ sol refulgens in sua formosus stola: in virtute multa repētine ad summa graditur, regalibus dignus conspectibus: vt candens lilium ac odoris suavissimi rosa rubens. ℟. Ad perfectam scientiam cito per assistentiā venit

nit fratrum minorum: qui post felix exilium Floret in lucem gentium facundia verborum. ℣. Cōpor diuinam gratiam, factum infra septennium, mens credit deuotorum. Floret in lucē gentium. In secundo nocturno aña. Post cor sancti dilatatum filij vos hominum scitote: per dominū sanctum sic mirificatum. Psalmus. Cum inuocarem. 54. Aña. Intrat presul dei templum, vt ado rectimidus, ⁊ amore feruidus, se dat cunctis in exemplū. Psalmus. Verba mea. 54. Aña. Christe quem diminuisti: paulo plus ꝙ̄ super, tua super opera: presulē constituisti. Psalmus. Domine dominus noster. 54. ℣. Elegit eum dominus.

Lectio quarta.

Huic, celi speciosum prestant hospitium: celi ciues: vt sibi conformē, ⁊ comparem ad suum consortium hunc admittunt. In supernis Christus hunc reficit: ipse idez prandium: ⁊ conuiua. Hic felix sanctus ex regali prosapia, patre videlicet clare memorie Carolo rege Sicilie: matre vero charissima in Christo filia nostra Maria Sicilie regina, ex Vngaria originem suam trahens, alta sui generis recusauit sapere, humilia semper diligens: ⁊ amplectens. ℟. Degens in Aragonia, multiplicat ieiunia, tractu deuotionis: per que ꝯcepit spiritū. Vt minor sumat habitū: sacre religionis. ℣. Oratione preuia: vouet tale propositum: ⁊ incorruptionis. Vt minor sumat habitum: sacre.

Lectio quinta.

Sciebat nanq̄ ꝙ excelsus dominus alta de longinquo prospiciens: humilia respicit e vicino. Quamq̄ aūt singula preclara opera lucide vite sue verbis paucis enarrari nō possint: aliqua tamen de ꝙ̄ pluribus ad vtilitatem legentiuz referamus: vt ex his deum patrem glorificent: ⁊ in his reperiant viuendi regulam: quam sequantur. Sanctus iste, sicut probatum est testimonijs fide dignis: in etate existens tenera: sub magistri religiosa diligentia, cum suis fratribus tenebatur: Ipse tamen maturis incedēdo moribus, sub tenello pectore gestare se senilem animum ostendebat. ℟. Mundi contempta specie, libens regno Sicilie summe renunciauit: deumq̄ timens iudicem: Pontificatus apicem constanter recusauit. ℣. Donec nostre militie fiat summum pontificem ad istud inclinauit. Pontificatus apicem constanter recusauit.

Lectio sexta.

Ductus autem in Cathaloniaz cum duob⁹ ex suis fratribus, datus obses pro liberatione antedicti regis: tam feruenter dedicauit se studio: ꝙ infra septennium: quo inibi obses fuit: sub instructione fratrum minorum: quos secum habebat in socios: in primitiuis scientijs: ⁊ sacra pagina sic profecit: ꝙ vir dei pollens ingenio, de predictis, non solum publice ac priuate subtiliter disputare valeret: sed etiam solēniter clero, ⁊ populo, proponeret verbum dei: vt putaretur scientia hec infusa sibi magis diuinitus: ꝙ̄ humanitus acquisita. ℟. Francisci charus filius: augens bonum in melius peroptat patrizare: cibum flexis poplitibus, Quotidie pauperibus nō cessat ministrare. ℣. Sicq̄ prelatus altius humilitatis actibus: non cessat predicare. Quotidie paupe.

In tertio nocturno antiphona. Ludouicus est ingressus, celi tabernacula: seruans sine macula, semper sue vite gressus. Psalmus. Domine qs hab. 55. Aña. Benedicens preuenisti domine, cuz preuium cordis desiderium: sancto tribuisti. Ps. Domine in virt. 55. Aña. Longe sit ab omni sorde: domini generatio: tanto querens studio, innocentes ⁊ mundo corde. Psalmus. Domini est terra. 59. ℣. Tu es sacerdos.

Lectio septima.

In orationibus autē sedulus ⁊ deuotus: mentem ad deum eleuataz tenuit: profecto sciēs, quia oratio humiliantis se nubes penetrans, pro exauditionis suffragio deum adit. In tempore nanque dicto, sacramentali cōfessione premissa, missas audiebat deuote. In magnis vero festiuitatibus: cum preparatione multa corpus sumebat dominicum. Factus autem sacerdos: diebus quasi singuli celebrabat. Audientie verbi dei insistebat attente. Pro pastu vero anime in scripturis deuotis studens: habebat ad hoc pro solatio sanctos libros. ℟. Leprosis prebet oscula, noua regalis plantula, cultrix humilitatis: dat ⁊ prompte subueniens: Pauperibus compatiens minister pietatis. ℣. Et mulierum verbula: velut venenum fugiens, custos virginitatis. Pauperibus compatiens minister pietatis.

Lectio octaua.

Castitatis autem amor a pueritia affecerat eius mentem: adeo quod ob ipsius fidam custodiam: mulierum cōsortia vitabat omnino: intantum, quod nisi forsan cum matre vel sororibus: solus cum sola nullo vnquam tēpore loquebatur. Mulierem nanq̄ amarioreз nouerat esse morte. Verba etiam inhonesta horrebat audire: ⁊ loquentes talia grauiter arguebat: attendens prudenter, ꝙ corrumpunt bonos mores colloquia mala. ℟. Gradu functus autentico imperio papali: tactu viget angelico, ⁊ vita virginali. Verba semper vtilia, loquens euitat vilia, voto precordiali. ℣. Subiectas oues dirigit, ducatu pastorali: errantes dare corrigit: cultro pontificali. Verba semper vtilia, loquens euitat vilia, voto precordiali. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spi.

Lectio nona.

Fratres nihilominus duo: ⁊ interdum quatuor in sua iacebant camera: in sue testimonium nitide puritatis. Cum apostolo Paulo sobrietate cibi ⁊ potus corpus suum castigabat assidue: seq̄ frequenter manu sua: aliquando autem alicuius fratris consocij cum catenis ferreis disciplinans. Vestiendo pro camisia: rudem staminea m: ⁊ deferendo ad nudam carnem pro cingulo chordam grossam: ipsam carnem in seruitutē spiritus redigebat. Summo etiam studio terrena cuncta calcare studuit, ex desiderio eternoruz. ℟. Multis vernans miraculis vitam concessit mortuis: ⁊ lumen cecis oculis, surdis prebens auditum. Vt credat signis congruis: quamuis vrget inuitum. ℣. Nunc residens in arduis, celum procurat paruulis: sic per nos concupitum. Vt.

Ad laudes ⁊ per horas antiphona.

TUa nunc testimonia nimis in toto mundo facta sunt credibilia: postquam regnas in patria, fruens cultu iucundo. Psalmus. Dominus regnauit. ʒ. cum reliqs. ana. Cuncta terrarū spatia deo debent seruire: nunc in cordis leticia, ac per sancti suffragia ad deum introire. Aña. Suscepit tua dextera deus te sitientem: cum sacra leuāt opera, ⁊ eleuas ad supera, postea te sic adherentem. Antiphona. Omnes virtutes domini beate trinitatis, benedicite dominum, qui Ludouicum agmini, iunxit eternitatis. Antiphona. Ab vniuersis populis dei laus gaudiosa, deo votis ⁊ modulis prece beati presulis, signanter a tholosa. Capitulum. Iuuenis. Hymnus.

O Et lux auroę rutilat: Lucisq; solis plenius: Se Ludouicus similat: Ut vere lucis filius.
Nam iubar summi syderis: Semper gessit in facie: Dum nil par itineris: Adhuc foret in acie.
Qui vita sursum habitans: Hic angelis parificat: Et somnolentos excitans: Nos spiritu letificat.
Umbram noctis exterminat: Fulgore sapientie: Sed clarius illuminat: Per cultū sanctimonie.
Estum doloris temperat: Stillās eius cōpassio: Carnemq; suam macerat: In pauperū collegio.
Ergo tu pater inclyte: Procura tibi subditis: In patria iam predite: Nos abundare meritis.
Quisq; ductur fratribus: Te pcātes sollicite: Ut pergāt sanctis gressibus: Ad celū recto tramite.
Laus, honor, virtus, gloria: Trinitati deifice: Que cunctis extat preuia: Sit pro tanto pontifice. Amen. ℣. Ora pro nobis. Ad benedictus aña.

O vas omnis gratie ⁊ vere scientie presul contēptiuum: da salutis ⁊ virtutis tu doctrinam gentibus diuinam: que sit lumen ad celi cacumen nostri directiuum. Oratio vt supra. Ad tertiam capitulum. Iuuenis: ⁊ acutus ℞. bre. Amauit eum dominus, ⁊ Elegit eum dominus. Ad .vj. Capl'm.

TAcentem me sustinebunt, ⁊ loquentem me respicient: ⁊ sermocinantem me plura, manus ori suo imponent: ⁊ propterea habebo p hāc immortalitatem: ⁊ memoriam eternam his qui post me futuri sunt relinquam. ℣. Elegit eum dominus. ⁊ Tu es sacerdos. Ad nonam Capitulū.

PUer autem eram ingeniosus: ⁊ sortitus sum animam bonam: ⁊ cum essem magis bonus, veni ad corpus incoinquinatum. ℣. Tu es sacer. ⁊ Iustum deduxit. Ad vesperas antiphone de laudibus: psal'. de confessore pontifice Capl'm.

Iuuenis ⁊ acutus. Hymnus.

LUdouicus vt amicus Christi mox iugum subijt: Dum preclara nobis chara, Proles de celo prodijt.
Non turbatur dum arctatur Pro patre iussu regio: Sic meretur vt laudetur In celesti collegio.
Est promissum post emissum Minorum cinctus chordula: Ergo toto cordis voto Plaude turba paupercula.
In Tholosa velut rosa Cādet princeps ecclesie: Cui prelato iam beato En gratulemur hodie.
Sic in eo dante deo Uiget omnis perfectio: Cuius vita fuit ita Laus regi plena gaudio.
Huius prece nos a nece Per trinitatis brauium: Liberatos fac beatos Iesu lux vera mentium. Amen. ℣. Ora pro nobis. Ad magnificat aña. O quem ad regnum superum suscepit deus puerum velut israelitam: nos precantes te laudantes Ludouice viuentes pudice, deo gratos semper fac paratos, ad eternam vitam. Uel ista. Ad mḡat Añ. Uergēte mūdi vespere, lux orit' de sydere, mirande claritatis: cum larga christi dextera, egris concedit munera, optate sanitatis: morbos sanat ⁊ vulnera, vt exaltentur opera, fraterne bonitatis: sic predicat Marsilia, Ludouici magnalia, voce iucunditatis. Oratio vt supra.

¶ Infra octauam sancti Ludouici nisi aliud impediat, fit idem officium: quod in die. Lectiones leguntur de legenda eius. Lectio prima.

COnsiderans etenim sanctus iste: q mūdus totus sit positus in maligno: quodq; cum concupiscentia sua trāsit: ipsum fugiendo deseruit totaliter ⁊ contempsit. Nam rediens de Cathalonia cum rege predicto: votum quod de intrando ordinem fratrum minorum in obsidione fecerat: in conuentu eorundem fratrum de monte Pessulano voluit adimplere: Sed videns q̄ timore dicti regis ipsum fratres recipere non audebant: votum ipsum solēniter reiterauit. Lcō. ij.

ET quia vouentibus preceptum a deo datum nouerat de reddendo: suadēte felicis recordationis papa Bonifacio predecessore nostro, q assensum preberet prouisioni de se facte ecclesie Tholosane: respondit: se hoc nullatenus facturū: quoadusq; votum dictum quod fecerat, compleuisset. Cuius deuotioni annuente predecessore predicto: habitum predicti ordinis suscipiens, in presentia bone memorie Ioannis episcopi Portuensis: tunc eiusdem ordinis generalis ministri: expressam professionem in manibus suis flexis genibus fecit: sicq; prouisioni predicte suum preben do assensum: mādatis apostolicis obediuit. L. iij.

ET quanquam de iussu eiusdem predecessoris dictum habitum velatū portauerit vsq; ad festum beate Agathe tunc vicinum: in dicto tamen festo, in presentia duorum cardinalium recepit publice: ac sic extunc portauit continue: atq; ipsa die vsque ad sanctum Petrum patenter detulit peditando. Tu autem. Lectio quarta.

MIranda res ⁊ alias insueta. Uir nanque hic virtutum positus in sublimi: iuri primogeniture renūciauit ⁊ regno: regalis solij spreta pompa: pro regno corruptibili eternum: ac plenum delitijs regnum mercans. Mira vero compassione ad pauperes ferebatur: quibus largas tam priuatas q̄ publicas eleemosinas faciebat. Tu autem domine miserere no. Lectio quinta.

QUide, iam factus episcopus Tholosanus, per vnum suum familiarem secrete mandauit inquiri de suorum quantitate redditūm: quantum

quantum sibi sufficeret pro moderatis expensis: ⁊ rationabilibus faciẽdis: volens ꝙ totũ residuũ in sustentãdis pauperibus poneretur: quanq̃ prelatus tam magnus esset: ac filius tanti regis. Cũ autem iret Parisius: pauperi quem quasi nudũ repperit, multum cõpatiens: abscondite cappã contulit quam portabat: sibique fecit secrete aliã apportari. Tu autem domine. Lectio sexta.

Certus etenĩ erat: ꝙ misericordes vere beatitudinis misericordiam consequẽtur. In hoc etiam Christi imitatore vero humilitas vera fulsit. Attendit nanq̃: ꝙ deus: qui merentes sospitate erigit: ponit humiles in sublimi. Ipse enĩ vigintiquinq̃ pauperibus quos in sua domo reficiebat quotidie: aquam proprijs manibus infundebat: manusq̃ sua ipsis fercula apponebat: ac panes scindebat: eisdẽ etiã genuflexo in ipsis Christo seruire, ac ipsum recipere se delectans: hospitalia pauperum aliquoties visitabat. Lectio. vij.

Sciens deniq̃: ꝙ qui mollibus vestiuntur: a domino non laudant: post diaconatus sumptum ordinem: semper veste humili fuit vsus: post ingressum vero dicti ordinis, vili habitu: ac bruno colore in cortinis: ac tapetijs: ⁊ lecti coopertorio vtebatur. Pontificatus officiũ exercebat cũ diligentia: seruus hic Christi fidelis ⁊ prudens, missas dicendo assidue: ⁊ deuotissime ordines celebrando: clericos, quibus volebat de beneficijs prouidere: de articulis fidei, vita, ⁊ moribus, diligenter examinando. Tu autem. Lectio octaua.

Iudeos, ⁊ gentiles, zelo feruens fidei inducebat sedule ad baptismum: ac quosdam eorum sacro de fonte leuauit. Demũ gloriosus iste cursu vite sue consummato: feliciter ad deum fontem viuum: quem auide sitiebat migraturus: in infirmitate decubans vltima: deuotissime sumpsit corpus Dominicum: quamuis summe debilis de lecto exiens in occursum domini saluatoris. Tu autem domine miserere nobis. Lectio nona.

Cruce etiam sibi data per quendam ex socijs genuflexit in lecto put potuit: ⁊ in oratione deuota in silentio postmodum diu mansit. In cruce nanque domini nostri Iesu Christi, ⁊ non in alio didicerat gloriari. Tandem gloriosam resolutus in mortem: qui hic viuens ambulauit in innocentia in medio domus sue: ad deũ suũ contemplandum in gaudio reuelata facie in sua innocentia est ingressus. Tu autem domine mi.

¶ In translatione sancti Ludouici episcopi: ⁊ confessoris ordinis minorum. 8. die Nouẽbris: oia dicuntur sicut in die: preter lectiones. Lectio. j.

Gloriosus dei confessor: ⁊ pontifex illustris: ⁊ inclytus Ludouicus, Christi fidelissimus imitator: humilisq̃ Francisci discipulus: vere vt lucerna super candelabrum posita: ⁊ quasi stella matutina preclarissima radiauit: ⁊ refulsit in tẽplo dei. Ipse siquidem sanctus (quoad vixit, in medio nebule sue carnis) tanquam lilium candidũ ⁊ quod est in transitu aque, sic virginitate purissima floruit: ⁊ quasi rosa rubens: ⁊ thus ardens in igne: sic arsit incendio feruentissime charitatis: vt esset cunctis fidelibus exemplar: ⁊ speculum currendi post ipsum in odorem vnguentorum suorum: ⁊ esset ornamentum ecclesie sacrosancte, tanquã vas auri solidũ: ornatũ omni lapide pretioso. Lcõ. ij.

Hunc volens deus eripere de p̃senti seculo nequam: ac celestium sanctorum collegio sociare, pie disposuit cursũ sue vite sanctissime sub breui spatio feliciter ꝯsummare. Appropinquante igitur tẽpore: quo spiritum redderet celo: quasi continue, orationi, ⁊ contemplationi vacabat: ⁊ sacramenta diuina cum magna deuotione suscipiens, ad sacre mortis transitũ se diligentissime preparauit. Tu autem domine. Lectio tertia.

Dilectus igitur deo, ⁊ hominibus Ludouicus: cunctis in eum diuinis completis mysterijs, debitũ humanitatis exoluens: anima eius sanctissima carne soluta: ⁊ celestibus amicta splẽdoribus: cum angelis ⁊ sanctis feliciter sublimatur in conspectu maiestatis glorie magni dei. Facies autem eius post mortem pulchrior, q̃ ante apparuit: ipsumq̃ intuẽtibus nõ mortuus, sed dormiens videbatur. Ipsa sui transitus hora, quidã frater minor deuotus ⁊ bonus, officio predicator, in oratione existens in quodam loco remoto: nesciens de obitu eius, vidit animam ipsius a multitudine angelorum in paradisum deferri, voce magna dicentium. Sic fit seruienti deo in munditia: ⁊ puritate. Tu autẽ domine. Lectio quarta.

Dominus quoq̃ Hugo de vicinis: tunc senescalcus prouincie, miles vtiq̃ bonus ⁊ verax: dũ fierent exequie pro eo a fratrib' Marsilie: vidit beatum Ludouicum in capite chori cũ habitu, chorda, ⁊ mantello, stantem cum pulchra ⁊ leta facie: quamdiu exequie durauerunt: ⁊ cum fletu magno petijt a fratre Raimundo Gõfredi qui fuit generalis minister: si eum videret: sicut videbat ipse. Consimili etiam modo vidit eum dominus Raimundus de Bautio vicarius Marsilie: dicto, Requiescant in pace: disparuit. Iuuenis quidem etate obijt beatus Ludouicus: sed antiquus maturitate: canus, non crinibus, sed sensibus: senex, non diuturnitate tẽporum: sed morum grauitate. Toti' aũt vite sue decursus fuit viginti trium annorum: ⁊ sex mensium. Lectio quinta.

Quartumdecimum quippe annum attigerat: cum Cathaloniam pro patris sui liberatione obses ductus fuit: septemq̃ annis in custodia mãsit: per duos annos vero, ⁊ prope decẽ menses post liberationem a custodia superuixit. Transijt autem ex hoc mundo ad celum vir beatissimus Ludouicus episcopus Tholosanus in loco: qui Brincola dicitur: anno millesimo ducẽtesimo nonagesimonono. iiij. calendas Septembris media nocte: feria secunda infra octauam assumptionis beate virginis genitricis dei Marie. Et sepultus fuit in eadem octaua in regia ciuitate Marsilie: in ecclesia fratrum minorum ⁊ prout

ipse iam dum viueret ordinauerat. Lectio sexta.

Volens igitur dominus ostẽdere ꝙ placita sibi erat sancti Ludouici aĩa: statim post ipsius obitum: fecit eum signis ⁊ miraculis coruscare. Ad inuocationem siquidem nominis eius claudi rectificati: paralytici ꝯsolidati: febricitãtes curati: leprosi mundati ꝙ plurimi extiterunt. Surdi auditũ: muti affatuꝫ: ceci visum: ⁊ amentes sensum mirabiliter receperunt: naufragantibꝰ in mari, optatꝰ portꝰ extitit a deo, huius sancti meritis condonatus: necnon quamplurima alia beneficia ac varia remedia ipsum deuote inuocantibus sunt exhibita: ⁊ cõcessa. Et (qd̃ maius oĩbus est) pluribꝰ mortuis per eius merita, vita est restituta. Nã sicut pbatum est testimonijs fide dignis, duodecim mortuos suis meritis diuinitus suscitauit. Acclamantibus igitur tam factorum: quam plurimorum linguis: ⁊ ex parte ecclesiarum prouincię solennibus nuncijs missis, ad aures summi põtificis domini Bonifatij papę ꝯcatui: quę per seruum suum deus operabatur magnalia peruenerunt. Supplicatio igitur facta est: vt Christi vicarius sanctorum scribi catalogo iuberet in terris: quem sanctorum collegio deus sociauerat in cęlis. Tu autem domine miserere. Lectio. vij.

Cum itaque dicti Bonifacius ⁊ successor eius Benedictus vndecimus, de hac vita migrarent: dominus Clemens papa quintus, p solennes nũcios cum instantia magna requisitus habita materia: deliberatione: ⁊ diligenti consideratione, cum fratribus suis: decreuit committere duobus episcopis scilicet Santonensi: ⁊ Lateranensi viris famosis in scientia pariter ⁊ vita: vt de miraculis eius inquirerent diligenter. Qui mandatis apostolicis humiliter obedire curantes: ad ciuitatem Marsilię personaliter accesserunt. Et exequentes inquisitionem materię, diligenter ac fideliter longo tractu temporis perfecerunt. Quam inquisitionem sigillis suis munitaꝫ: cum domino summo põtifici presentassent: ab eodem fuit quibusdam cardinalibus tradita: vt examinatione diligenti pręmissa, per eos referretur, quid vniuerso collegio cardinalium videretur. Tu autem domine miserere. Lectio. viij.

Verum pendente relatione pędicta: dominus papa de hac vita decessit: cui cum papa Joannes vigesimus secundus diuina prouidẽtia successisset: qui sanctitatẽ beati Ludouici expertus fuerat: vtpote, qui fuit eius socius ⁊ magister ⁊ pręsens in eius obitu: solicitus fuit ad laudem dei ⁊ sancti eius honorem, perficere, quod a suo prędecessore fuerat inchoatum. Ne autem propere procedere videretur: ipsam inquisitionem iterum examinari fecit per plures cardinales. Qua diligẽter excussa ⁊ examinata: ⁊ ab omnibus cardinalibus approbata: de fratrum suorum, ⁊ omnium prelatorum, qui tunc erant in curia, concordi consilio, ⁊ assensu beatum: Ludouicũ canonizandum decreuit. Anno igitur incarnationis dominicę millesimo tricẽtesimo decimo sexto: septimo idus aprilis: pontificatus sui anno primo: ipsum sanctum Ludouicum sanctorum catalogo fecit ascribi, cum maximis quod longum foret enarrare solennijs, in ciuitate Auinioni, vbi tunc romana curia residebat. Tu aũt. Lectio nona.

Anno vero domini millesimo trecentesimo decimo nono. vj. idus Nouembris, pręsentibus pluribus cardinalibus: per summum pontificem ad hoc missis: ⁊ alijs pręlatis: pręsente etiaꝫ domino Roberto Hierusalem: ⁊ Sicilię rege, ipsius sancti fratre uterino, cum consorte sua regina Sancia: ⁊ regina Francię ipsius sancti nepte: pluribus etiam principibus: baronibus: ⁊ alijs solennibus personis: ⁊ immensa populi multitudine: qui omnes ad translationem ipsius sancti conuenerant: sacrum corpus eius translatum est in pretioso sepulchro ad eius gloriam pręparato: ⁊ honore debito conditum est in ecclesia fratrum minorum Marsilię, in qua iampridem fuerat tumulatum. Nec pętermittenduꝫ est: quod ad eius gloriam dominus ostendere voluit. Nam cum per decem ⁊ octo annos iacuisset sub terra: inuentum est in capite eius cerebrum ita recens: ⁊ integrum: ac si sanctus ipse adhuc viueret. De quo miraculo omnes qui aderant, stupefacti: deum magnifice laudauerunt. Quod dictus dominus Robertus reuerenter accipiens: ⁊ secum Neapolim deferens, in quadam imagine de argento: ⁊ auro: quam ad honorem eius fecit opere mirifico fabricari gemmis: ⁊ lapidibus pretiosis ornari: illud honorifice collocauit. Non solum autem in loco in quo iacet, vel vbi eius sacrę habentur reliquię: sed etiam in diuersis mundi partibus, ipsum pie inuocãtibus, beneficia dei, meritis eius exuberant: pręstãte domino nostro Jesu Christo: qui cum patre: ⁊ spiritu sancto: viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Amen.

¶ In sancti Ludouici Regis Francię confessoris. Oratio. 25. die augusti

Deus qui beatum Ludouicuꝫ confessorem tuum, de terreno, ac tẽporali regno, ad cęlestis, ⁊ ęterni regni gloriam transtulisti: eiusque ſumus meritis, ⁊ intercessione: regis regum Jesu Christi filij tui nos coheredes efficias: ⁊ eiusdem regni tribuas esse consortes. Qui tecum viuit ⁊ regnat in vnitate spiritus sancti deus. Lectio prima.

Beatus Ludouicus quondam rex Francorum illustris: patrem habuit regem christianissimum nomine Ludouicum. Hic de Albigesio ⁊ comitatu Tholosano hęreticos debellauit, ⁊ hęreses extirpauit: ⁊ dum reuerteretur in Franciam migrauit ad Christum. Puer ergo sanctę indolis, patre strenuissimo sic orbatus: sub tutela matris videlicet Blancę reginę quondam regis Castellę filię remansit. Quem ipsa tenerrime diligens: sub cura specialis magistri: ⁊ consortio religiosorum: ⁊ maxime ordinis fratrum minorum, ⁊ prędicatorum in moribus, et

scientia

scientia literarum tradidit imbuendum. Lcō. ij.

AT ipse (velut alter Salomon) puer ingeniosus, ⁊ bonam sortitus animam: super coetaneos suos profecit valde laudabiliter in vtrisq. Cuius sanctitati congaudens pia mater: pluries dicebat eidem: Prius vellem charissime fili te mortem incurrere corporalem: q̄ per aliquod peccatum mortale, te tuum offendere creatorem. Quod verbum deuotus filius in animo suo sic firmauit: quod (diuina se protegente gratia) nunquam se sensisse letalis criminis contagium perhibetur. Tu autem. Lectio tertia.

DEinde prouidentia matris, ac procerum, ne tam nobile regnum regali successore careret: vxorem duxit: de qua susceptam prolem generosam: vir sanctus summopere studuit educare ad amorem dei: cognitionem sui: ⁊ contemptum mundi: salutaribus monitis, ⁊ exemplis. Et quando sibi secreto vacare poterat: eos personaliter visitans, ⁊ de eorum profectu requirēs. velut alter Tobias: dabat eis monita salutis: docens eos super omnia timere deum, ⁊ ab omni peccato iugiter abstinere. Tu aūt. Lcō quarta.

SErta quoq de rosis seu alios capillos eos portare sextis ferijs phibebat: propter coronam spineam tali die impositam capiti saluatoris: Et quia sciebat, quod in delitijs castitas: ⁊ in diuitijs pietas: ⁊ in honoribus humilitas, periclitari solet: ideo sobrietati: humilitati: ⁊ misericordie, animum dedit: ab insidijs mundi, carnis, ⁊ diaboli, solicite custodiens semetipsum: ⁊ exēplo apostoli, corpus suū castigans, ⁊ in seruitute redigens; castigatione multiplici, suo spiritui seruire cogebat. Tu autem. Lectio quinta.

MUlto enim tempore cilicio vtebatur ad carnem: ⁊ quando propter nimiam debilitatem hoc dimittebat, ad instantiam proprij confessoris: volebat quod idem confessor quasi in recompensatione pro qualibet die, quadraginta solidos parisiensium, pauperibus secreto erogaret. Ieiunabat omni tempore sextis ferijs: et maxime in aduentu, ⁊ in quadragesima: his diebus a piscibus, ⁊ fructibus abstinebat. Vigilijs: laboribus: orationibus: ⁊ alijs secretis abstinentijs, ⁊ disciplinis, iugiter se affligebat. Tu autem domine miserere nobis. Lectio sexta.

OMnium virtutum custos, ⁊ decor humilitas adeo refulgebat in eo: vt quanto maior erat (velut alter Dauid) tanto humilius se gerebat coram deo: ⁊ in oculis suis vilior apparebat. Quolibet nanque sabbato consueuerat in loco secretissimo quorundam pauperum proprijs manibus pedes abluere: ⁊ deinde tergere, ⁊ humiliter osculari: similiter in manus cuiuslibet certam summam pecunie tribuendo. Pluries etiam centum viginti pauperibus, qui in curia sua omni die reficiebantur abunde: in diebus solennibus, ac quibusdam certis diebus per annuz antequam ipse comederet, manu propria fercula ministrabat. Tu autem do. Lectio septima.

SEmper enim in prandio tres senes pauperes prope se recumbentes habebat: quibus de cibis sibi appositis charitatiue mittebat: et quandocunq scutellas, aut cyphos, quos Christi pauperes manibus cōtrectabant: precipue ossas, quas libenter comedebat, vt iterum inde gustaret, reasportari precipiebat: Christumq pauperem in suis pauperibus honorando: de eorum reliquijs sic comedere non abhorrebat. Scarleto, aut etiam bruneto, aut viridi: seu alia veste pomposa vti nolebat: nec pellibus varis: aut nimium sumptuosis: maxime postquam de partibus transmarinis redijt prima vice. Tu autem domine miserere nobis. Lectio octaua.

REuersus itaque in Franciam, de virtute in virtutem proficiens, ad perfectionem omnimodam vite peruenit. Nullus enim enarrare sufficeret: q̄ pia super pauperes, ⁊ afflictos gestabat viscera: hospitalia construens: egentibus distribuens: leprosis horibilibus manu propria seruiens. Multas etiam domos, ⁊ monasteria religiosorum construens: ⁊ eisdem largas eleemosynas, ⁊ prouentus, impendens. Veniens enim sepe in domos, in quibus iacebat infirmorum multitudo pauperum: nullam infirmitatē, vel immunditiam abominans: eis interdum flexis genibus ministrabat. Tu autē. Lectio nona.

TAndem post multorum curricula temporum: mala terre sancte non sustinens: cum fratribus, ⁊ filijs, ⁊ copioso exercitu, iterato mare transiens: deuenit Tunitium: Adiaconem regionem armis feliciter occupauit. Vbi fixis tentorijs, post laudabilium virtutum opera, disponente deo, qui labores suos feliciter voluit adimplere: ⁊ fructum ei tribuere gloriosum: lecto decumbit: febre continua fatigatur: ⁊ post documenta facta suo primogenito: ⁊ in scriptis tradita: inualescente morbo: sana mente: integro aspectu, ⁊ auditu, dicens psalmos: sanctos inuocans: susceptis deuotissime sacramētis: super stratum cinerum in modum crucis extensus, dicens: In manus tuas domine commendo spiritum meū, migrauit ad Christum. Hic sacratissimus princeps a vita discessit in crastino sancti Bartholomei apostoli: anno domini millesimo ducentesimo septuagesimo. Tu autem domine.

¶ In festo sancti Iuonis confessoris, quod celebrandum fuit institutū, Anno millesimo trecentesimo quinquagesimo primo: i toto ordine, In Capitulo generali Lugdunensi, quod alicubi celebrat. 19. die Maij: alicubi. 27. die Octob. Oro.

DEus qui beatū Iuonem confessorem tuū, pijs operibus, signis ⁊ miraculis, i ecclesia tua clarere fecisti: presta quesumus: vt eius meritis ⁊ precibus: tua beneficia capiamus. Per dñm. Lcō j.

REgnante inclyte memorie rege Philippo, pulchro cognomine, in Francia ⁊ Nauarra: floruit in Britannia minori, in dioceſi

Trecorensi vir admirandę sanctitatis, ⁊ austeritatis, genere clarus, coruscãs miraculis, vita ⁊ moribus merito recolendus: nomine Juo. Qui nobilibus atq; catholicis parentibus ortus: in puerili ętate, bonę indolis, ⁊ morũ honestate pfulgidus: literarũ studijs imbuẽdus, ad Parisiense ⁊ Aurelianense, studia missus. Successiue gemina scientia in vtroq; iure ⁊ diuina sapientia sic profecit: quod doctrinę suę radios longe lateq; diffundens: cõplures ad iustitiam erudiuit. Cuius etiã mater iam antea quasi spiritu prophetico ipsum prędixerat sanctum: asserens id sibi in visione fuisse reuelatum. Tu autem dñe. Lectio secunda.

SAne redeuntem a studio ad propria sanctissimum Juonem: episcopus Trecorensis doctius scientia ⁊ sanctitate vitę ac meritis plenius informatus, quamuis renitentem, suũ fecit officialem. In quo officio, cuiq; sine delectu personarum celerem administrabat iustitiam: pro suo labore non quęrens fructum pręsentis vitę, sed futurę. Zelans autem totis affectibus cum diuino timore iustitiam, ⁊ amans cum mansuetudine veritatem: ad sacerdotalem gradum, domino disponente vocatus, vt irreprehensibiliter ministeriũ eius impleret: ac prius in seipso probatus, corporis ⁊ sanguinis Dominici sacramentum sibi ad meritum, ⁊ alijs ad remedium manducaret: corpus proprium, velut ostiam deo viuentem ⁊ placidam, mundo cum vitijs ⁊ concupiscentijs crucifixum, ipse cum sincerę deuotionis azimis ⁊ labiorum vitulis immolabat: quod extrinsecus despecto indumento: intus aspero cilicio domãs: frequentibus ⁊ arctis attenuãs ieiunijs, longisq; vigilijs macerabat. Tu autem. Lectio tertia.

IUgiter quippe cilicium ad carnem deferebat: quod vt ab alijs videri non posset: grossam de stupis desuper camisiam gestabat. Panno etiam albo ⁊ rudi modiciq; valoris, aut fusco contectus habitu: subtalares quidem albos ⁊ corrigiatos, pauperum religiosorum more, sibi sumpsit. Delicatarum studuit escarum sapores fugere: de vilibus ⁊ cõmunibus viuere: indigentesq; de sua substantia liberaliter refouere. Jeiunia ab ecclesia indicta, pane dũtaxat ⁊ aqua vescens, obseruabat. Cęteris aũt temporibus, quarta feria ⁊ sabbato, cum ingenti cibariorum abstinentia ieiunabat. Tu autem domine mi. Lectio quarta.

POrro beatissimus Juo dum laboribus orationis, exhortationis, vel studij, aut naturalis necessitatis debito vrgeretur: carnis grauedinez breuissimo somno, indutus vestib⁹ releuabat. Ad quod interdum eledam, siue cratem grossis ⁊ nodosis virgulis seu baculis contextã, vel modicum stramentorum, ⁊ interdum nudam terrã habuit p cubili: quę ipsũ duriter atterẽdo, ↄsiderationi suę obiceret originalẽ terreni corporis vilitatem. Pro ceruicali autez elegerat biblię librũ: non somnolentię, sed diligentię instrumentum: illum per diem etiam secum ferens: vt in lege domini die ac nocte assidue versaret. Vel more Jacob petrã capiti suo supponebat: nec sine mysteriorum in vera petra (quę Christus est) suam quietem locauerit, ⁊ suum iactauerit cogitatũ. Tu autem domine miserere no. Lectio quinta.

SAnctus hic Christi confessor, credita sibi euangelicę prędicationis talenta, indefessa fidei semina, veluti operosus seruus, vtiliter multiplicauit: intẽtus pio studio sedandis discordijs: impios ad dñm ↄuertendo: quos docebat salubriter vias eius. Ipse innata sibi pietate misericors, libẽter solamina miseris, ⁊ miserabilib⁹ patrocinia liberalis ac spõtaneę ptectionis impẽdit: sese Chro astitorẽ in infirmis: vestitorẽ in nudis: receptorẽ in peregrinis: refectorẽ in paupibus exhibẽdo. Nã peculiari hospitalitatis obseruatione fulgens, cũ summa spũs alacritate in sua domo pauperes hospites suscipiẽs eorũ manibus aquã supinfundens, ipsis in propria mensa de suis alimentis sine quauis distinctione (frequenter sibi vltro necessaria subtrahens) deuote ministrabat. Tu autem domine miserere nobis. Lectio sexta.

ORationi ac ↄteplationi sic vir sanctus crebro inhęrere visus est: vt nonnunq̃ de tẽporali suscipiendo cibo non curaret. Dum siqdem vice quadam solus in camera sua continuis qnq; diebus orõnibus vacans, absq; aliquo corporali illi administrato vel ab eo postulato alimento, psisteret: ea profecto, vultus hilaritate cernebatur ab oĩbus: quasi splẽdidis quibuslibet cibarijs interim fuisset refectus. Circa canonicas horas deo tanquã psenti decantandas peruigil insistens: iuxta ppheticum morẽ: semper media nocte pro matutino officio persoluendo consurgens: reliquis diei canonicis horis (nisi pijs ⁊ arduis prępeditus negocijs) interesse properabat: illius prophetę exemplo inductus: qui septies in die laudes dixit. Tu autem domine misere. Lectio septima.

PReterea sanctus presbyter Juo tantę fuit deuotionis: q̃ non nisi legitimo retractus impedimento, cum ingenti affectionis dulcedine, missarũ quotidie solennia celebraret. Cumq; die quodam inter celebrandum vt moris est dominicum corpus eleuaret: mox mire splendoris globus ipsum Christi corpus simul ⁊ calicem circundedit: qui statim post vtriusq; eleuationez, ab omnium oculis euidenter disparuit. Itaq; vir iste beatus, omnium virtutũ perfectione plenus (nam deo deuotissimus) super sui custodiam austerrimus: proximis, humanissimus: fidelis in obsequijs, in iudicio iustus: discretus in consilijs, pręsidio pręssis, iuuamini: cunctis in proprijs iniurijs equanimis: sicut dei cooperãte gratia insignis fuit vitę ac admiratione cõspicuus: sic ⁊ viuens signis et miraculis coruscauit. Eiciebat enim verbo spiritus: ⁊ efficaciter male habentes curauit. Unde a dęmonio, dęmoniacus quidaz per continuum triennium atrociter vexatus: iussu viri dei, iuxta locum vbi ipse iacebat collocatus: in crastino, propria petens, extitit liberatus. Tu autem domine misere. Lectio octaua.

Trium

TRium hebdomadarum spatio, obitus sui diem precedente, dixit se diuino nutu letanter ⁊ libenter ab hoc seculo migraturum. Quibus expletis: charissimam illam deo animam tradidit: angelicis concentibus in sidereas euectam mansiones: anno domini millesimo tricentesimo tertio: die decimanona mensis Maii: etatis vero sue anno quinquagesimo. Sed postquam omnipotens deus mirabilis in sanctis suis, gloriosum ipsius spiritum preciosi corporis deposito pondere in suas introduxit potentias: per quas ad cuncta que voluerit compos redditur, cepit beatissimus Iuo sic potens factus in illo, clarioribus signis ⁊ miraculis refulgere. Nam vt de plurimis summatim referamus: multorum defunctorum reuocauit animas ad corporum claustra vitaliter vegetanda: demoniaco furore vexatos ad quietem restituit: curauit a diuersis languoribus languidos eius suffragia implorantes: contractorum ⁊ debilium membra ad naturalia officia reformauit. Tu autem domine miserere. Lectio nona.

QUoniam igitur dignum est, vt celebri memoria hominum recolatur in terris: qui angelorum glorificatus consortio tam affluentem inuenit dei gratiam in excelsis: ⁊ cum triumphante, ⁊ pro noui susceptione concivis, iubilante supernorum ecclesia: hec inferior militans, possibilium laudum resona conuibilet armonia: ⁊ quem illa concelebrat socium, isto grate solennizationis obsequio, sibi conciliet in patronum. Sanctissimus pater ⁊ dominus dominus Clemens papa sextus, ipsius almi confessoris inductus miraculis ⁊ meritis: de quibus curiose inquisitionis solennitate, ac districti examinis discussione premissis, plenariam certitudinem obtinebat: ac multorum prelatorum ⁊ principum solennibus precibus excitatus, Anno domini, millesimo trecentesimo quadragesimo septimo: quartodecimo kalendas Iunii: predictum beatum Iuonem sanctorum confessorum cathalogo rite ac solenniter ascripsit: mandans eum veluti sanctum venerari: ⁊ eius festum ab vniuersis ecclesiarum prelatis celebrari: ⁊ ad celebrandum eorum subditos induci. Ad laudem ⁊ gloriam omnipotentis dei: qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Amen.

die.27. Septē. ¶ Sancti Elzearii confessoris tertii ordinis minorum.

DEus qui beatum Elzearium confessorem tuum, inter cetera virtutum insignia, virginali pudicitia in coniugio decorasti, concede propitius: vt cuius sacra solennia celebriter veneramur in terris: eius beata consortia, feliciter consequamur in celis. Per dominum nostrum. Oro. Lectio prima.

ELzearius vir insignis de regione Prouincie oriundus, apud spectabiles comites nobilitatis lympide non obscurus: immo pre ceteris gratia generositatis ornatus: quasi refulgens lucifer iter astra processit. Anno siquidem tertiodecimo vite sue ieiuniis vacans: chordam multorum nodorum subtus cingebat ad carnem: frenum lasciuie petulantis: ⁊ secretum memoriale vulnerum saluatoris, precepta salutaria sue familie dedit: quibus offensa dei caueretur: proximi vitaretur iniuria: ⁊ maiestas altissimi laudaret. Lectio.ii.

ELzearius vir perfecte castitatis pro tempore sanitatis: cum somni interpellaret necessitas, nunquam nudus dicitur obdormisse. In die cilicium portabat: vt ⁊ luce, ⁊ tenebris dolores sustineret: sine quibus, spiritus ⁊ desideria nequeunt possideri. Ceterum pro carnis reprimendis cupiditatibus: ⁊ pro sapientie fructibus capescendis: arctioribus se abstinentie astringebat frenis: corpusque suum ieiunando castigans, in seruitutem spiritus redigebat. Tu autem. Lectio tertia.

ELzearius pudicitie virtute ab annis tenerrimis, vtpote vir dei tam prestanter effulsit: vt sanctam, ⁊ immaculatam virginitatem, non solum animo, sed etiam corpore conseruaret: et cum sancta Delphina coniuge sua duceret perpetuum celibatum: non aspernantes iura coniugii: nec virginitatem in aliquo violantes: adherentes spiritui, sed nequaquam corpora coniungentes carni fragili: sed thesauros absconditos in vasis fictilibus possidentes. Tu. Lectio quarta.

ELzearius cognoscens: quia precipua est sanctorum virtus humilitas: In eo siquidem non generis claritudo: non affluentia diuitiarum: non magnitudo glorie: non sublimitas potentatus, virum iustum in excelsum superbie sustulerunt. Sermo ipsius mitis erat ⁊ placidus: ⁊ vt perfectus Christi amator contemneret semetipsum: leprosorum saniem lauabat, ⁊ vulnera: ⁊ pedes osculabatur, ⁊ ora. Seruiebatque vir nobilis affectu tante deuotionis: tanquam si Christum cerneret in leprosis. Tu autem domine. Lectio quinta.

ELzearius vero iam vir iustus, rector, ⁊ pius in dandis sententiis: ac iudiciis proferendis: iusti rectique semper indeclinabiliter tenax fuit: vtpote qui non timore retractus: non concitatus odio: non munerum cupiditate corruptus: immaculate tenuit vias iustitie. Illud autem memorabili dignum laude vir omnium discretissimus obseruabat: vt in vniuersis miserationibus suis, ⁊ humilis fauoris gloriam declinaret: ⁊ initiata vota non sperneret: ⁊ incentiuum peccandi delinquentibus non preberet. Tu autem. Lectio sexta.

ELzearius quoque vir sanctus, adeo in pauperes erat liberalis: vt nullus omnino pauper pro dei amore postulans ab eo feratur habuisse repulsam: propositi sui erat esurientes pascere: nudos vestire: infirmos visitare: peregrinos tecto suscipere: consumpta languoribus, atque inedia miserorum membra refouebat, quia in pauperibus Christum pauperem: in infirmis infirmitates: quas pro nobis assumpsit, agnoscebat. Lectio.vii.

ELzearius homo virtuosus ⁊ sanctus, intelligens, quod ad orationis perfectionem omnium tendit structura virtutum: vix vnquam (cum po-

ferat) ab oratione cessabat. Sicque in omni loco aptus erat orare: ut in omni sede terrarum consti-tuta monstraret regna celorum. Horas canoni-cas: ritu, quem tenet sancta romana ecclesia: tam devote dicebat: quasi oculis mentis deum iugiter cerneret, ⁊ tam integre, ut nec quidem unum iota: vel apicem preteriret. Tu aut. Lectio octava.

Elzearius athleta Christi, arma patientie ad exercitium virtutis fertur sic induisse: ut eum, quamvis multa perpessum, nunquam ad in-dignationem vis ulla compulerit: nemo turbatū viderit: nemo mutatum: quinimmo opprobria, ⁊ contumelias passus: cuncta sic humiliter sustine-bat: ut in ore ipsius, non nisi vox laudum: ⁊ gratia-rum actio personaret. Hostibus suis clementer indulsit: ac omnem offensam tanta facilitate do-navit: ut non solum mitigatum, aut sedatum: sed neque vel modicum indignatum se fuisse monstra-ret. Tu autē domine miserere no. Lectio nona.

Elzearius ergo dum esset Parisijs: cogno-scens se morti appropinquare: confessus est devote cum magna lachrymarum effusione: ⁊ quamvis in tota vita virginitatem suam sancte sue consortis Delphine celaverit studiosissime, nihilominus in fine dierum suorum: spiritu san-cto compulsus: loquens de ea coram simul astan-tibus, in hec verba prorupit: Salvatus est homo malus per mulierem bonam: quam sicut virgi-nem accepi: ita in hac vita mortali virginem ⁊ im-maculatam relinquo. Sicque devote post omnia sacramēta percepta, feliciter migravit ad domi-num. Tu autem domine miserere nobis.

¶ Alia ōrō in festo scti Joseph cōfessoris. Orō.

Domine Jesu Christe qui in celis eternali-ter patrem omnipotentē habuisti, ⁊ in ter-ris specialiter Joseph sanctissimū in patrē et nu-triciū elegisti: da nobis quesumus: ut sicut ipse ti-bi infanti adhuc ⁊ puerulo ministravit fideliter: ita eius meritis ⁊ precibus serveamus in tuo san-cto servitio perseveranter. Qui vivis ⁊ regnas.

¶ Alia ōrō i festo sancte Marie de Nivib⁹. Orō.

Deus qui per mirabilem Nivium de celis infusionem contra naturam temporis ge-nitricem tuam hodierna die honorare voluisti: concede nobis famulis tuis: ut qui eiusdem virgi-nis Marie congaudemus obsequijs: secum nos facias eius intercessione, perpetue glorie cohere-des. Qui vivis ⁊ regnas. in unitate eiusdem.

¶ Alia ōrō in festo Gabrielis archangeli. Orō.

Deus qui inter ceteros angelos ad annun-ciandū incarnationis tue mysterium Ga-brielem archangelum elegisti: concede clemen-tius: ut qui festū eius celebramus in terris: ipsius patrociniū sentiam⁹ in celis. Qui vivis ⁊ regnas.

¶ In cōmemoratione sanctoꝝ ordinis fratꝝ mi-norum. Aña. Francisci floret ortulus: in quo ful-get Antonius, ⁊ Ludovicus inclitus: ac Bernar-dinus celicus cū Bonavētura: ac martyrū exerci-tus, ⁊ Clara candor niveus: hi orent omnes celi-tus, largire dona spiritus, ac polorum iura. ℣. Orate sancti omnes de ordine minorum. ℟. Ut perfruamur gaudijs in aula celorum. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus: qui ecclesiā tuam varijs sanctorum meritis semper illu-minas, protegis, ⁊ conservas: concede: ut beati Francisci ⁊ sanctorum sequentium cū intercessio-ne: ⁊ hic ab omnibus mundemur offensis: et in fu-turo, celesti gloria pfruamur. Per Christū dñū.

¶ Oratio in fine completorij dicenda.

Omnipotens sempiterne Deus, edificator ⁊ custos Hierusalem civitatis superne: edifi-ca ⁊ custodi nos ⁊ ordinem nostrum cum omni-bus fratribus suis: regem ⁊ regnum cum omnib⁹ habitatoribus suis: ut sit semper in eis domiciliū stabilitatis, salutis, ⁊ pacis. Per christū dominū.

¶ Oratio in fine officij divini dicenda, a domino papa Leone concessa: qua remittuntur defectus in eodem commissi.

Sacrosancte ac individue trinitati: crucifixi domini nostri sacratissime humanitati: beatissi-me ac gloriosissime virginis Marie fecunditati, sive integritati: ⁊ omnium sanctorum universitati: sit sempiterna laus, honor, virtus, ⁊ gloria, ab om-ni creatura: nobisque remissio peccatorum, per in-finita secula seculorum. Amen. Et beata viscera Marie virginis: que portaverunt eterni patris filium: ⁊ beata ubera, que lactaverūt christū dñū. Pater noster. Ave maria: pro domino papa: et felici statu ecclesie. Oratio.

Suscipe sancte pater omnipotens eterne deus obsequium servitutis nostre: precibus ⁊ me-ritis beate virginis Marie: sanctorumque omniū: ⁊ si quid in tuis laudibus dignum actum est, pro-pitius respice: ⁊ quod negligenter egimus, clemē-ter ignosce; per Christum dominum nostrum.

¶ Oratio devotissima a beato Francisco edita: quam si quis quotidie dixerit: in magna devotio-nis incrementa perveniet.

Absorbeat queso domine Jesu mentē meā ab omnibus que sub celo sunt ignita ⁊ melliflua vis amoris tui: ut amore amoris tui moriar: quia amore amoris mei dignatus es mori. Amen.

¶ Finis officiorū ad usum fratrū minoꝝ sancti Francisci. In quibus hec nuper sunt addita, Lectio-nes septem fratrum, Danielis videlicet ⁊ sociorum. Totum officium sancti Bernardini senensis. Lectiones pro festo portiuncule. Et orationes lectionibus sanctoꝝ Ivonis, ⁊ Elzearij: Et in officijs novis, addite sunt lectiones per octavam conceptionis. Lectiones sancti Joachim, Officiū nominis Jesu. ⁊ Officium angeli custodis.

OFFICIA AD VSVM FRATRVM SANCTI AVGVSTINI.

Totum officium diei sancti Augustini habetur supra in breuiario folio. 356.

Nota q̄ omnes qui militant sub regula sancti patris Augustini tenentur in eius festi vigilia ieiunare. Sunt enim sub eius regula viginti quattuor religiones, vnde nō immerito Pater dicitur.

Infra octauas sancti patris nostri Augustini. De historijs mensis septembris, propter octauam sancti Augustini patris nostri diligēter considerandū est: et propter octauā natiuitatis beatę Marię virginis et alia festa in dicto mense occurrētia, scilicet sancti Joānis et sancti Matthęi: q̄ ordo dominicarū, non pōt seruari sicut continetur in rubrica breuiarij. Ideo breuiter dicēdū est: q̄ iste ordo seruādus est: q̄ primo ponat liber Job in dominica, quę primo occurrit: nisi per aliquā octauam vel festū impedita sit. Deinde Thobias: deinde Judith: Hester vero in feria oportet poni. Si autē solum duę dominicę vacuę fuerint: Job et Thobias in illis ponantur dominicis: et Judith et Hester ponātur infra hebdomadam. Si vero vna sola fuerit dominica vacua: ponatur etiam Thobias in vna feria: et sic illo anno fient tres ferię propter istas tres historias, quę imperfectę sunt: nam Thobias etiā non perficitur: q̄ ca. vij. nō suppletur de historia Judith. Et ideo sicut per rubricā breuiarij casus accidit, q̄ Judith et Hester ponuntur infra hebdomadam: cum Thobias sit ita imperfectus, sicut Judith: non debet videri alicui incōueniens, propter honorandā octauā patris nostri Augustini, et ipsius Thobię historiā, ponere in vna feria sicut Judith et Hester: et facere tres ferias propter istas tres historias vt predictum est: Quod de sancti Joānis decollatione dictū est q̄uis apud nos superfluum sit dicere, q̄ infra octauam patris nostri occurrit: tamen cum apud alios religiosos non fiat octaua sancti Augustini: videbatur dubium esse de ipso festo decollationis. Ideo per quandam rubricam nouam a sede apostolica confectam, declaratū est in prima dominica septēbris occurrat ipsa decollatio sancti Joānis: q̄ de ipsa fiat non de dominica. Et ex hoc argui pōt: q̄ de sancto Matthęo ita fieri debeat, cum maius festum sit, q̄ decollatio sancti Joānis. Nota q̄ post octa. sancti patris Augustini dicuntur añe ad magnificat, quę sunt in primis vesperis dici super psal. per ordinem ita q̄ Letare mater nostra hic. etc. dicitur in die decollationis sancti Joannis baptistę, et reliquę singulis sequentibus diebus vna. Infra octa. beati Augustini patris nostri tres primę lectio. legūtur de vita eius, et tres de sermone eiusdē: et alię tres de homil. sancti Joānis chrysostomi. Secūda die fit de decollatiōe sancti Joānis baptistę. In dominica autē quę venit infra octauā fiat omnino de dominica: quia in ea ponitur liber Job, que non transfertur absq̄ officio virginis et sanctorū precesi: sic faciunt fratres eremitani sancti Augustini. Sic patres illius almę religionis decreuerunt per plura sua capitula generalia.

PRO DIE TERTIA.

Epistola beati Valerij hypponēsis episcopi de conuersione et baptismate Augustini, ex gręco in latinū traducta, per Franciscum Philelphum: quam donauit reuerendissimo patri et domino domino Gabrieli archiepiscopo mediolanensi: qui fuit etiam ordinis eremitarum: germano nobilissimi ducis mediolani. Qualiter Simplicianus emit pannū, vt cappa fieret Augustino. Lectio. j.

Literis tuis, et Andromacho, Cirini filio, et mediolanense ciue, referente conuersionem tuam opera Ambrosij eiusdem vrbis archiepiscopi, et pientissimi Simpliciani: qui te predicationibus: disputationibus, et exemplis: ab manicheorum errore conuerterunt: factam didicimus. Cūq̄ te cathecumenum audisset Simplicianus: mox ex monasterij pecunijs, empto panno, tunicas, vnā pro filio Deodato: vnā pro te: vnam pro Euodio, vel Alipio hypponēsi: iussi tuę monicę trāsmisit suēdas: Super quibus, plus lachrymarum pro gaudio fudit, q̄ puncta cōsuerit. Et ad Deodatū inquiens. Deus misericors: te cū patre tuo Augustino seruos suos efficiat. Tu acceptis a Simpliciano tunicis: a matre trāsmissis: in sui monasterij tēplo affirmasti: nisi paschatis die baptisma velle suscipere. Qualiter suscepit habitum. Lectio secunda.

Et triduo panem et aquā tantū degustans: aduentātis paschatis die antelucanus surrexisti: his verbis Deodatū alloquens dixisti. Aderit ne vnq̄ ille dies: At tu fili, voca Tirones tuos: vt antistitē Ambrosiū adeamus. Deinde profectus ad phanū: aduersus nōnullos manicheorum disputātem Ambrosiū inuenisti. Qui mox celebratis sacrosanctis mysterijs: te exutum habitu seculari: sacro baptismatis lauacro perfudit. Et Te deum laudamus: non sine lachrymis te respōdente Te dominum confitemur, prę gaudio cecinit: statimq̄ talarem nigram tunicam te induit: ita vt omnes te monachum existimarēt: nisi zona pellicea precinctus fuisses ob tunicę longitudinem: vt scribis ad differentiam monachorum. Lectio tertia.

Presul cū populo cleroq̄ et matre tua mōica prefulsimis exultās gaudijs: flentes pariterq̄ exultantes. Hęc et multa insuper et alia retulerunt Andromacus et Eneas grece: vel Euodius latine, qui ibidem interfuerunt. Quibus peractis, accepta benedictione, apud Ambrosium antistitē, conui

tuo acceptus es iucundissimo. Et ante literas tuas acceptas multi istinc profecti: de rebus a te gestis literas ostēderunt: ⁊ de gr̄a tibi celitus collata retulerunt: quaꝫ deus tibi confirmet. Uale ⁊ pro me ora. Subscriptio. Ualerius hypponēsis eps̄ minimus. A tergo. Seruo dei neophyto augustino cōpatriote suo charissimo. De sermone sancti Augustini episcopi. Lectio quarta.

Quotquot enim possessores prediorꝫ vel domorum erant, vēdētes, afferebant pretia eorꝫ: ⁊ ponebant ante pedes aplōrum. Distribuebatur aūt vnicuiqꝫ prout cuiqꝫ opus erat. Cūqꝫ lazarus diaconus recitasset, ⁊ epo codiceꝫ tradidisset: Augustinus eps̄ dixit. Etiam ego legere volo: plus enim me delectat huius verbi esse lectorē: q̄ verbi mei disputatorem. Cum orassent, motus est locus in quo erāt congregati: ⁊ repleti sunt omnes spiritu scō: ⁊ loqꝫbant verbū dei cū fiducia, omni volenti credere. Multitudinis aūt credētium erat aīa vna ⁊ cor vnum: nec q̄sq̄ eorꝫ que possidebat aliqd suū esse dicebat: sed erāt illis oīa cōia. Et virtute magna reddebāt apl̄i testimoniū resurrectionis Jesu christi dn̄i nr̄i. Et gr̄a magna erat in oibus illis. Neqꝫ enim egens q̄sq̄ erat inter illos. Quotquot eniꝫ possessores prediorꝫ vel domoruꝫ erāt: vendētes, afferebāt p̄tia eorꝫ, que vēdebāt: ⁊ ponebāt ante pedes aplōrꝫ. Diuidebātur aūt singulis, p̄ut vnicuiqꝫ opus erat. Cūqꝫ eps̄ legisset, dixit. Audistis qd velim⁹: orate vt possimus. Cōtigit aūt quedā necessitas: vt hec diligētius agerē: qm̄ sicut iā nostis: p̄sbyter in nr̄a societate cōstitutus: q̄li societati p̄hibet testimoniū lectio: quā modo cū recitaremus audistis. Moriēs igit̄ p̄sbyter ille testamētū fecit: q2 habuit vnde faceret: erat q̄d diceret suū: cū in ea societate viueret: vbi nemini licebat dicere aliqd suum: sꝫ essent illis oīa cōia.

Sermo scī Augustini epī ad p̄sbyteros hypponēses, quādo reuersus fuit a fr̄ibus habitātib⁹ in heremo: quando Fortunatus presbyter venit hypponiam. De laudibus obedientie. Lectio quinta.

In omnib⁹ opibus vestris sacerdotes dei altissimi semper memores estote mandatoruꝫ dei: ⁊ in omnibus sibi obedientes: vt digni repromissione p eius gr̄am inueniri possitis. Scientes, q̄ sine obediētia oīa vacua: ⁊ cū obediētia oīa plena charitate reperiunt̄. Obedire igit̄ nobis necesse est, non tm̄ bonis ⁊ modestis: sed etiā dyscolis ⁊ malis. Nō tm̄ quia mali sunt: sꝫ q2 bona obseruare p̄cipiunt: q̄bus obedire debemus. O venerabilis scāqꝫ obedientia: salus oium fideliuꝫ: custodia oiuꝫ virtutū: tu celuꝫ apis: tu infernū claudis: tu etiā filiū dei ad terrā posuisti: ⁊ venit inter hoies: non vt faceret voluntatē hois: sed voluntatē patris eius q misit euꝫ. Uoluntas eniꝫ p̄ris fuit vt redimeret hūanum genus: vt recōciliaretur ei creatura sua, que perierat: ⁊ vt hec voluntas perficeretur: fili⁹ fuit obediens vsqꝫ ad mortem. Ut ergo non esset nobis obedientia laboriosa: exitum p̄ntis vite, saluator per obediētiam terminauit. Lectio. vj.

Tanta igitur obedientia omni sacrificio preponitur: q2 a de potestate diaboli nos eripuit q̄d nullū legale sacrificium facere potuit. Nec miruꝫ: si nos peccatores obediētie in hac vita subijcimur: quando hanc mediator dei ⁊ hominum etiā in morte non deseruit: ⁊ ei se subiecit: cui per omnia equalis erat patri. Nos auteꝫ propter peccatum alijs hominibus subiecti sumus. Nam natura omnes equales genuit: sed inequalitas: que accessit ex vitio: ordinata est ex dei iudicio. Unde vos oportet obedire omnibus: sed per obedientiam si angelus: archangelus, cherubin, vel seraphin: hoc tibi fieri precipiat. Nec etiam ipse deus, qui est benedictus in secula: potest nobis precipere: q̄ eum toto affectu non diligamus. Scd̄m Mattheum.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis. Uos estis sal terre. Quod si sal euanuerit in quo salietur. Et reliqua. Homilia sancti Joannis Chrisostomi. Lectio septima.

Dominus apostolos suos sal terre cognominat: vt videamus quid sub huius vocabuli cōparatione, dominus velit de apostolis suis intelligi: quod vt plenius possimus aduertere: primum solerter requirenduꝫ est: quid hoc sal sit: ⁊ cuius terre, ⁊ in quam deinde rem vtilitatemqꝫ p̄ficiat. Tu autē domine miserere. Lcō octaua.

Tum etiam salis ipsius naturam vtcunqꝫ tractare debemus: vt his cognitis: dominici dicti virtutem spirituali intelligentia facilius assequamur. Natura igitur salis per aquam ⁊ calorem solis: per flatum venti constat, ⁊ ex eo quod fuit in aliam speciem generatur. Lectio nona.

Sicut ⁊ apostoli atqꝫ omnes credentes per aquam baptismi per fideꝫ Christi: qui in cōparatione dicti sunt sol iustitie: per inspirationeꝫ spiritus sancti deo nati: ex terrena in celestem naturam transierunt. Tu autem domine miserere.

PRO QVARTA DIE.

Sigisbertus Augustini discipulus in epistola ad Macedonium de vita beati Augustini episcopi. Baptizatus Augustinus ilico accessit ad sanctum Simplicianum: prout ipse Sigisbertus oculata fide vidit. Lectio prima.

Tempore Theodosij senioris Augustinus vir acutissim⁹ nobilibus carthaginēsibus ortus venit Romam: ibiqꝫ scholas liberaliū artiū annis fere sex gl'iose rexit. Deniqꝫ Mediolanū venit: ⁊ dū esset annorꝫ. xxx. filiusqꝫ eius annorꝫ octo: aduenientib⁹ dieb⁹ paschalib⁹: meritis mr̄is Monice: ⁊ p̄dicatione Ambrosij: mr̄ ei⁹ regenerauit Augustinū cū filio suo Deodato: ⁊ cū multis alijs fere q̄draginta duob⁹: qui baptizat⁹, mox ad virū Simplicianū p̄rexit: cui⁹ nomē celeberrimū apud fideles erat: q ēt hēbat mausoleum remotū, ⁊ a gētibus sep̄atum. Cum quo Augustinū fere p annuꝫ cū dimidio permāsisse vidi: ⁊ oculata fide p̄baui. Et qm̄ multi erāt in libertate quasi veniētes: licet probatissimi viri essent atqꝫ perfecti: tandē ex p̄cepto tāti p̄ris Simpliciani: Augustin⁹ primo inter eos instituit: vt apostolicā vitā oēs pariter tenerēt: ⁊ inter eos nil p̄priū diceret. Instigāte mr̄e Monica Augustinus reuertit ad p̄p̄ria. Lcō. ij.

Completo

Completo anno Monica matre Augustini instigante ad propria reuertitur: ⁊ moritur mater Augustini apud hostiam tyberinã. Filius autē Augustini Deodatus, apud Carthaginem anno ętatis suę decimonono. Cum autem esset Augustinus cum amicis in Africa, meditabatur in lege domini die ac nocte: scribens libros, ⁊ docens indoctos. Hoc autem Ualerius hypponensis episcopus audiens prę gaudio lachrymatur: ⁊ statim eum ad se accersiri fecit: ⁊ hortum secretum ⁊ remotum longe a ciuitate Augustino donauit. Ibiq̃ pius pr̃ Augustinus cū ceteris amicis ⁊ fratrib⁹ in despecto habitu nigro: cū incredibili humilitate annis tribus mansit. Deinde cum inquietudinem venientium ferre non posset: duobus fere miliaribus a prędicto loco secessit: ⁊ ad montem quendam altissimum abijt: ad quem per viam valde arduam ⁊ pęriosam adiri potest.

In eremo cum Augustino erant centum ⁊ viginti duo eremitę. Lectio tertia.

Ibiq̃ Augustinus habitationem ex lapidibus coctis construi fecit: ⁊ sic homines fugiens latitabat. Ibiq̃ composuit libros de medicina animę: De vita monastica: De innocentia Ioannis baptistę ⁊ Elię. Multi quidem ex fratribus intra saxa ⁊ fissuras montium receptacula sibi fecerant: ⁊ ibi prope patrem Augustinū per ictum balistę in omni sanctitate habitabant. Erant autem fere centum viginti duo, qui sub obedientia Augustini concorditer viuebant: oia reputantes esse cōmunia. Uinum nemo nouerat, nisi quando infirmitas coegisset: aut sanctus Ualerius episcopus ad eos visitandos venisset. Dum autem appropinquaret festum pentecostes: sanctus episcopus Ualerius pro Augustino misit: ⁊ inuite, presbyterum ordinauit. Factus presbyter, monasterium clericorum instituit in domo episcopi: ⁊ infra annum ibidem viuere cępit, secundum regulam apostolicam, vt hactenus fecerat. Hęc autem Ualerius episcopus fecit: quia ipse grecus erat, ⁊ indoctus maxime in respondendo hereticis, in eorum erroribus. Ideo Augustino episcopus potestatem plenariam dedit prędicādi ⁊ disputandi: quoties necesse fuisset. Nam multi iam heretici surrexerant: contra quos Augustinum instituit ⁊ ordinauit. Hęc ille. De sermone sancti Augustini contra obtrectatores. Lectio .iiij.

Siquis dilector ⁊ laudator apud detractorē nostrum prędicaret istam societatem ⁊ diceret. Cum episcopo Augustino sic viuūt omnes cohabitatores eius: quo modo scriptū est in actibus apostolorū: cōtinuo ille detractor caput mouens: dentem prōmouens diceret. Ita vere ibi sic viuitur, quomodo tu dicis? Quare mentiris? quare falsa laude honoras indignos? Nonne ibi modo in eorum societate positus presbyter testamentū fecit: ⁊ qđ habuit, quo modo voluit disposuit ⁊ reliquit? certe oia sunt ibi communia: certe nemo dicit ibi aliquid suū. Sub his verbis quid ageret laudator meus? Nonne os eius quasi plumbo oppilaret ille detractor? Nonne illum laudasse pęniteret? nonne reuerētia profusus, ⁊ illius sermone confusus: vel nobis vel testatori illi malediceret? De sermone sancti Augustini ad presbyteros hypponenses: De obedientia. Lectio quinta.

Sed scire debetis sacerdotes dei: ꝙ propter obedientiam aliquando debet bonū quod agimus intermitti. Uerum quia nonnunquam nobis istius mundi prospera, nonnunꝙ̃ iubentur aduersa: propterea sciendum est: ꝙ obedientia aliquando si de suo aliquid habeat, nulla est: si vero de suo aliquid non habeat, minima est. Nam cum huius mundi prospera ꝑcipiuntur: cum locus superior imperatur: is qui ad hęc percipienda obedit: si ad hęc ex proprio desiderio anhelat: virtutem sibi obedientię euacuat. Rursum cum mundi despectus pręcipitur: cum probra ⁊ cōtumelię iubentur: nisi hoc ex semetipso animus appetat: obedientię sibi meritum minuit: qui ad hęc, quę in hoc despecta sunt, inuitus nolensq̃ descendit. Debet ergo obedientia in aduersis, ex suo aliquid habere: ⁊ in prosperis ex suo aliquid non habere. Quod bene ostendimus: si duorum amicorū dei facta in medio proferamus. Moyses enim deo iubente, vt israelitę plebi pręesset: apud se humilis fuit: ⁊ gloriam tanti regiminis considerans ⁊ expauescens: ne hoc reciperet, se humiliter excusauit. Tu autem. Lectio sexta.

Sed Paulus apostolus, dei reuelatione admonitus vt hierusalem pergeret: nec ignorabat ea quę ibi pati debebat. Unde cū infideles vellent eum tenere, clamauit. Ego autem non solum alligari, sed ⁊ mori paratus sum, pro nomine Iesu. Ecce hierosolymā pergit: per reuelationē aduersa cognoscit: ⁊ tamen hoc libenter appetit. Moyses aūt ad prospera de suo nil habuit: quia precibus supplicauit, ne populo ꝑesset. Paulus etiā ex suo voto aduersa suscepit: q2 mala iminentia cognouit: ⁊ ad actiora se ꝑparauit. Moyses aūt gloriā potestatis voluit declinare: ⁊ Paulus dura ⁊ aspera voluit sustinere. Ergo vtrorūq̃ seruorum dei virtute instruimur: vt si obedientię palmam apprehendere nitimur: prospera mundi ex sola iussione suscipiamus: ⁊ aduersa ex deuotione complectamur. De homilia sancti Ioannis Chrisostomi. Lectio septima.

Uide nō immerito sci apl'i sal terrę nuncupanti: ⁊ cuius terrę promptū est cognoscere: idest corporis nostri: quod dudum insipiens ac sensu vanitatis illisum: euangelicę prędicationis sapiētia salietur. Tu autem domine. Lectio octaua.

Ipsi eni sal terrę nrę facti sunt: p' ipsos verbū sapientię accepimus: ⁊ per cęlestem sapientiam sine naturam: in spiritualem demutati sumus. Tu autem domine mi. Lectio nona.

Sicut igitur sal hoc, idest sal terrę, indiscrete omnibus opus est: idest regibus ac potentibus: diuitibus ac pauperibus: seruis ac dominis: sic ⁊ cęlestis sapientię verbum, quod per apostolos prędicatum est: necessarium est cunctis ad vitam. Oēs eni sci, ſm apl'm, egent gratia dei: quia sic, vt pręsentem vitam nō sine salis vsu ha-

bemus: ita quoqꝫ ꝛ illam vitam eternam sine dono sapientie diuine adipisci non possumus.

PRO QUINTA DIE.

De quodā eius verba audire cupiente. Lectio .j.

Contigit forte eodem tpe vt quidam ex his qui dicuntur agentes a rebus, apud hypponē regiū cōstitutus: bene christianus deumqꝫ timens, comperta eius bona fama atqꝫ doctrina, optaret eum videre: ꝑmittens se posse mundi huius ꝯtēnere oēs cupiditates atqꝫ illecebras: si aliquādo ex eiꝰ ore dei verbū audire meruisset. Lcō .ij.

Quod cum ad se fuisset fideli relatione delatum: liberare aiam cupiens ab huius vite periculis, morteqꝫ eterna: ad memoratam vltro ciuitatem confestim venit: ꝛ hominem visum allocutus, frequentius exhortatus est quantū deus: vt quod deo vouerat redderet. Lectio tertia.

At ille se facturum de die in diem pollicebatur: nec tamen tunc in eius impleuit presentia: sed vacuum ꝛ inane esse non potuit: quod per tale vas mundū in honorē vtile omni ad oē opꝰ bonū paratū: in oī loco diuina gerebat ꝓuidentia.

De sermone sancti Augustini de ijs qui nondum sua distribuerant. Lectio quarta.

Hec fuit necessitas vt ad illam diligentiaꝫ veniremus. Nuntio ergo vobis vnde gaudeatis: qꝛ omnes fratres ꝛ clericos meos qui mecum habitant: presbyteros: diaconos: subdiaconos: ꝛ patritiū nepotem meum: tales inueni quales optaui. Sed sunt qui de sua qualicunqꝫ paupertate qd̄ statuerant nondum fecerunt: hi duo sunt, Valens diaconus, ꝛ pauloante dictus nepos meus subdiaconus: ac matris vita impediebat: quia inde viuebat. Expectabatur in illo etiam legitime etatis accessus: vt quod facere disposuerat, firmissime faceret, nonduꝫ fecit: quia ipsos agellos habet cum suo fratre cōes, ꝛ sub indiuiso possident. Si autem diuisi fuerint, eos cupit ecclesie conferre: vt inde alantur, qui sunt in proposito sanctitatis: quousqꝫ in hac vita degunt. De sermone sancti Augustini episcopi ad presbyteros hypponenses. Qualiter sepe Valerius eps hypponensis veniebat visitare eremitas scti Augusti. L .v.

Ego sacerdos dei altissimi vt multi vestruꝫ viderunt ꝛ audire potuerunt, veni ad hanc ciuitateꝫ cum charissimis meis amicis Euodio, Simplicio, Alipio, Nebridio: ꝛ Anastasio. Securus deniqꝫ veni: quia sciebam prefulari sanctuꝫ senem Valerium: propterea securus accessi vt non haberem in vos potestatem: sed vt abiectus esseꝫ in domo domini omnibus diebus vite mee. Nec vt ministrari deberem: sed ministrare, ꝛ pacifice viuere optabam in solitudine. Nihilōꝰ diuitiaruꝫ mecum detuli: sed dei gratia me coadiuuante fauoratus, etiam a sancto sene episcopo Valerio, monasterium in eremo a gentibus segregatū multo labore fatigatus edificaui: ꝛ cū longiori anxietate seruos dei ꝑ nemora habitātes in vnum congregaui: ꝛ cum eis pariter viuere cepi ſm modū ꝛ regulā sub scis apostolis cōstitutam: oīa cōiter habentes ꝛ possidentes: viuentes in vigilijs ꝛ orationibus: vltra id qd̄ explicare possumus. Quoꝝ fama ad aures sancti epi Valerij peruenit: ꝛ placuit sibi nos in eremo visitare: ꝛ stetit nobiscū diebus tredecim, donans mihi hortum amenitatibꝰ plenū in planitie positum: ꝛ quia a gētibus segregatus erat locus, libenter eum suscepi: vt edificarem etiam monasterium fratrū: quos tales inueni, quales inuenire desideraueram: quo edificato, placuit ei qui me segregauit de vtero matris mee: ꝛ vocauit me per gratiam suā mihi dicere: ascende superius: ꝛ sic cū molestia factus sum eps ꝓsbyter: Et qꝛ cuꝫ fratribus meis eremitis vt habitare ceperam cū corpore semper habitare non poterā: ꝓpterea infra domū epi vos clericos habere volui: ꝛ mox vobiscum ſm formam apostolicā viuere cepi: ꝛ placuit vobis oībus vnū in deo sentire, ꝛ oīa cōiter possidere. Hoc aūt facere voluistis, nō coacti: sed spōte vsqꝫ ad morteꝫ ꝑsisteri voluistis. Nota de voto paupertatis. Lectio. vj.

O presbyter attende ꝛ vigilanter attēde qd̄ ꝓmuttere tuum fuit. Sed dimittere nō est tuum: alligatus es vxori: noli iam querere solutionem. Absolutus es ab vxore: noli querere vxoreꝫ: quia mecū habes causam. Ligasti te mihi: nunqd te compuli: nunquid te rogaui vt venires? Nunquid applausi promittens hec ꝛ illa: absit oīno. Igitur esto fidelis ꝛ dabo tibi coronaꝫ vite. Noli mihi resistere, sed esto vsqꝫ ad mortem obediēs. Noli mihi resistere: quia omnis potestas a deo est: ꝛ qui potestati resistit, deo resistit. Non tamen veni vt super vos potestatem haberem: ſꝫ tantū vt cum fratribus meis in solitudine viuerem: ecce nunc eps sum: ꝛ me pauperē esse non erubesco. Quare? qꝛ paupertatē seruare promisi. Cauete igitur ne me pauperem relinquatis. Pauperes mecum esse voluistis: cauete ne a diuitijs capiamini. Voluntas mea fuit, vt semper toto affectu: pauperes simus. Quod ꝛ si nō fuerimus: hec paupertas quam foris gerimus: non paupertas, sed grandis miseria estimanda est. Nolite ergo mihi resistere: quia omnis potestas a deo est. Non etiam contemnende sunt potestates: siue mundi siue ecclesie sint: quia omnes a deo ordinate sunt. Nam dominus dum leprosos curasset: eos ad potestatem misit dicens. Ite ostendite vos sacerdotibus. Et ad Samuelem cuꝫ sperneretur a iudeis ait dominus. Non te spreuerunt, sed me. Et ad Moysen. Homo quicunqꝫ fecerit superbiam in sacerdotem aut in iudicem, morietur.

De homil. sancti Joānis chrysostomi. Lcō. vij.

Sed quia de natura vel gratia salis secundū intelligentiam spiritualem superius iam dictum est: nunc quoqꝫ de ipsa salis virtute tractemus. Vos estis ergo inquit sal terre. Lcō octaua.

Itaqꝫ, sicut sales cum operantur in carne: quamlibet corruptelā nō admittunt: fetores auferūt: sordes expurgant: vermes non sinunt generari: ita ꝛ celestis gratia ac fides que per apostolos data est: simili exemplo in membris operatur. Tu autem domine. Lectio nona.

Vos

Uos ergo estis sal terrę: quia sicut sales cooperantur in carne: ita celestis gratia ⁊ fides per apostolos ⁊ sanctos doctores similiter operatur in nobis. Aufert carnalis concupiscentię corruptelam: peccatorum sordes expurgat: odorem malę cōuersationis excludit: vermes delictorum non sinit generari: idest, corporis libidinosas ⁊ mortiferas voluptates exurgere: conseruans corpora nostra ab illo immortali verme: qui pęna indefessa est: vermis eorum non morietur: ⁊ ignis eorum non extinguetur, ait pphēta.

PRO SEXTA DIE.

Quō mō Augustinus inuite ep̄atū accepit. Le. j.

Eodem itaq; tempore in ecclesia hypponensi catholica sanctus Ualerius episcopatum gerebat: qui cum flagitante ecclesiastica necessitate de prouidendo ⁊ ordinando presbytero ciuitatis plebem de eo alloqueretur ⁊ exhortaretur: iam scientes catholici sancti Augustini propositum ⁊ doctrinā: manu iniecta tenuerunt eū: quoniam idem in populo securus ⁊ ignarus quid futurum esset astabat. Tu autem. Lectio scđa.

Solebat autem laicus vt nobis dicebat: ab eis tantum ecclesijs, quę non haberent episcopos suam abstinere pręsentiam. Eum ergo tenuerunt: ⁊ vt in talibus consuetuz est, episcopo ordinandum obtulerunt. Tu autem. Lectio. iij.

Omnibus ergo id vno consensu ⁊ desiderio fieri perficiq; petentibus: magnoq; studio ⁊ clamore flagitantibus: vbertī eo flente: nōnullis quidē lachrymas eius vt nobis ipse retulit: tunc superbe interpretantibus: ⁊ tanq̄ eum cōsolantibus ac dicētibus: q: ⁊ locus presbyterij, licet maiori dignus esset: appropinquaret tn̄ ep̄atui.

Augustinus de suis domesticis. Lectio quarta.

Scriptum est eniz ⁊ hoc apostolus loquitur. Quisquis autem suis ⁊ maxime domesticis non prouidet: fidem negat: ⁊ est infideli deterior. Hęc autem mancipia sunt ei similiter cuz fratre cōia nōdum diuisa: disponit ea manumittere: sed non pōt anteq̄ diuidant. Quid enim ad quē pertinet adhuc ignorat: ad ipsum sane: quia ad maiorem pertinet diuisio: ⁊ ad fratrem eius electio: ⁊ ipse frater eius deo seruit: subdiaconus est sub scō fratre meo ⁊ coepō Seuero, i ecclesia mileuitana. Hoc naq; agitur: hoc sine dilatatione peragendū est: vt illi seruuli diuidant: manumittant: ⁊ sic det ecclesię: vt eorum excipiat alimentum. Nepos autem meus ex quo conuersus est ⁊ mecum esse cępit: impediebatur ⁊ ipse aliquid de agellis suis agere in vita vsufructuaria matris suę, quę hoc anno defuncta est.

Augustinus, de p̄stāda obedientia superioribus. Lectio quinta.

Cauete igitur sacerdotes: ne aliquis vestrū audeat insurgere contra p̄positum vel presbyterum, qui omnium vestrum curam gerit. Ipsi enim positi sunt in ecclesia ad nostram vtilitatem: vt prouideant quid agere debeamus: vt etiam pro nobis deo reddant rationem: ⁊ vnitatem ecclesię custodiant: de qua dominus voluit nos esse solicitos: ne tanquam oues non habentes pastorem, per diuersos errores ab vnitate fidei diuisi essemus. Sicut enim vnus dominus ⁊ vnus pastor: sic ⁊ vnum ouile esse voluit. Propterea noluit dominus scindi tunicam inconsutilez, quę integra erat: q: non patitur ecclesię violari vnitatem. Ideo Paulus ait. Obsecro fratres per nomen domini Iesu Christi: vt nō sint in vobis schismata: sed seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Nam sicut multi radij procedunt ab vno sole: ⁊ tamen vnū lumen est: ita ⁊ nos multi ab vno capite procedentes: omnia pacifice ⁊ cōiter possidere debemus. Insurgunt enim frequenter inter nos tempestates inimicorum, volentium nostras concordias dissipare: ⁊ discordias seminando, vnionem pacis extinguunt. Aggrediuntur nos frequenter leones teterrimi: vt caput feriendo, membra saltem moueantur terrore: ⁊ quod mihi grauius est: non solum a malignis spiritibus sępe mala patimur: sed etiam a domesticis dilaniamur. Et frequēter peiora sunt bella intestina, a quibus non cauetur: q̄ forinseca quę p̄uidemur.

De Januario proprietario. Lectio sexta.

Cauete fratres ne simus similes Januario proprietario. Ecce enim Abel iustus a domestico fratre occiditur. Esau fratrem fugientem persequitur. Joseph a fratribus venditur: ⁊ a discipulo saluator traditur: hęc omnia mala facta sunt, quia obedire neglexerunt. Similiter hoc accidit Januario nostro, qui columna obedientię ⁊ paupertatis inter nos esse videbatur: cuius perditionem frequenter flere ⁊ vlulare debemus. Nam ad nos cum lachrymis venit, ⁊ paupertatem q̄diu viueret, seruare promisit: ⁊ tamen vineam ⁊ agrum nobis ignorantibus in seculo possidebat. O professio mortifera: o proditoria promissio: ore dicebat, ⁊ corde odiebat. Sanctum credebamus, qui omnibus peior erat: ⁊ sic annis vndecim ⁊ amplius Januarius noster vt vidistis ⁊ audistis, male vixit, ⁊ male morit. Quare vel quo modo male vixit: nisi quia quod suū non erat, secrete tenuit? Quo modo etiam male mortuus? nisi quia in fine se nō cognouit: ⁊ obstinatus in suo sensu, nobis ignorātibus testamentum fecit: ⁊ filium quem in seculo habebat, ditauit. O vtinam saltem in fine hoc nobis dixisset: vt orantibus nobis, veniam impetrasset. Sed nec confessus fuit: nec eum fecisse penituit: propterea de meis non est, nec dum viueret erat. Ligate igitur manus cadaueris eius, ponentes in panno: ligate centum ⁊ quadraginta siclos quos in pariete cellulę retinebat: flentes ⁊ dicentes: pecunia tua tecum sit in perditione. Nō enim licet seruis dei eam collocare vel ponere in victu vel vestitu: vel in opere monasterij: quia pretium maledictionis est.

De homilia sancti Joannis Chrysostomi. Lectio septima.

Et sicut sales a foris qdem apponunt, intrinsecus vero operantur per virtutez naturę suę: ita ⁊ cęlestis gratia, exteriora hominis atq; interiora penetrat: atque totum hominem integrum a

peccato incorruptumq; seruat. Lectio. viij.

Vos autem deo dignos esse, qui sale celestis gratie condiuntur: Jamq; pcedente figura legis ostensum est: q̄ omne sacrificium offerendū deo, sale condiebat: qz idipsum euangelista cōmemorat dicens: Omne inquit sacrificium sale condietur. Ostendens eum hoiem dignū deo sacrificium fieri: qui celestis sapiētie virtute esset īfusus.

Lcō. ix.

Unde non immerito cum per Ezechielem pphetam dn̄s hierusalem, immo potius synagogam increparet: inter cetera sic de ea ait. In aqua nō est lota, neq; sale salita. Pronuncians, q̄ neq; gratiam baptismi salutaris ad abluenda peccata sua acceptura erat: neq; fidem celestis sapientie susceptura. Tu autem dn̄e.

PRO SEPTIMA DIE.

Nōnulla de vita beati Augustini. Lectio prima.

Cum ille homo dei: vt nobis retulit maiori consideratione intelligeret, ⁊ gemeret: q̄ multa magna sue vite pericula de regimine ⁊ gubernatiōe ecclesie pendere iam ⁊ prouenire aspectaret: atque ideo fleret, vt tunc eorū vt voluerūt completum est desiderium. Tu. Lectio secunda.

Factusq; p̄sbyter, monasterium intra ecclesiam mox instituit: ⁊ cū dei seruis viuere cepit: sc̄z modū ⁊ regulā sub scis aplis ↄstitutā. Maxime vt nemo qcq̄ proprium in illa societate haberet: sed essent eis oīa cōia: ⁊ distribueretur vnicuiq; sicut opus erat: quod ipse iam fecerat cum de trāsmarinis ad sua remeasset. Lectio tertia.

Sanctus vero Ualerius ordinator eius, vt erat vir pius deum timēs, exultabat: ⁊ gratias deo agebat: suas exauditas fuisse a dn̄o preces: quas se frequentissime fudisse narrabat: vt sibi diuinitus hō ↄcederet talis: quo posset verbo dei ⁊ doctrina salubri ecclesiā domini edificare.

Augustinus laudat Faustinum. Lectio quarta.

Inter ipsum ⁊ sororem eius sunt q̄dam cause Chr̄i adiutorio cito finiende: vt ⁊ ipse faciat qđ dei seruum decet: ⁊ qđ ipsa professio ⁊ ista exigit lectio. Diaconus Faustinus sicut bn̄ oēs nostis: de militia seculi ad monasterium ↄuersus est: hic baptizatus, inde diaconus ordinatus ē. Sz qz exiguū est id qđ videt possidere: sicut viri periti loquunt iure, nō corpore reliquerat illud: qđ ab eius fratrib⁹ tenebat: nūq̄ inde cogitauit ex quo ↄuersus est: nec aliqd q̄siuit a fratribus suis: nec ab illo aliqd est q̄situ. Modo: qz vētum est ad hunc articulum tpis: cū ↄsilio meo diuisit ipsam rem: ⁊ dimidiam donauit fratribus suis: ⁊ dimidiam ecclesie pauperi in eodem loco constitute. Tu aūt.

Augustinus ad p̄sbyteros hypponēses. Lcō. v.

Eja igitur sacerdotes dei, cauete nē deficiatis in tētationibus. Cauete ne rebelles mihi sitis publice vel occulte. Sitis mihi fideles: sitis obedientes: ⁊ si vobis graue est ⁊ molestum: egredimini foras: pergite ad fratres meos eremitas: discite ab eis quia mites sunt ⁊ humiles corde: pauperes spiritu ⁊ filij obedientie. Egredimini foras, ⁊ quid estis, ⁊ quid ipsi sint ↄsiderare vos volo. Nunquid ⁊ vos tales estis sicut ⁊ ipsi sunt: vtinā tales essetis q̄les ⁊ ipsi sunt. Uos eniz voratores estis: ⁊ ipsi summe sobrietatis. Uos discursores ciuitatis: ⁊ ipsi visus hoium fugiūt. Uos impudici: ⁊ ipsi casti. Uos derisores: ⁊ ipsi feruentissimi oratores. Uos pellibus cuniculoꝝ vel variorum ornati iacetis: ⁊ ipsi omino colore nigerrimo asperrimoq; īduti sunt. Uos delicate pasci sūme curatis: carnes varias affectantes: ⁊ ipsi postq̄ eremum intrauerunt, nunq̄ carnes sumpserunt: Uos vina electa speciebusq; inebriata queritis: ⁊ ipsi semp pusillū aque recipiūt. Uos baltheis nitēs mundo apparere desideratis: ⁊ ipsi zonis camelorū rembus succincti, more Elie ⁊ Joannis sunt decorati. O vinea mea electa, ego te plantaui: caue te deprecor ne ↄuertaris in amaritudinē, vt me pauperem dimittas: ⁊ Januariū diuitē sequaris. O vinea mea felix, cui⁹ botrus summe ptimesco, ne sit in futuro amarissimus. O qd faciemus tunc in die illa calamitatis: in qua deus pater dicet filio: voca operarios ⁊ redde illis mercedem: Tūc ante iudicē audietur vox rebellionis vr̄e: qd pmiseritis: ⁊ qūo ea seruare noluistis: fugere mūdū ⁊ que sua sunt ↄtēnere pmisistis: ⁊ ecce iā rebelles totis affectibus in mundanis p̄occupati estis. Cur ergo murmurastis: si in his paschalib⁹ diebus p̄sentialr̄ vobiscū nō fui: placuit enim mihi segregare me a vobis: ⁊ pgere ad fratres meos eremitas in solitudine, quos vt frequēter dixi: tales inueni: q̄les: īuenire desideraui. Cur ergo turbamini: Nūqd ipsi veri paupes: Nunqd obedientes: Nūqd mūdū ⁊ pōpas ei⁹ ↄculcauerūt: Nūqd in forma viuēdi vos multo tpe p̄cesserūt: Nunqd vere fratres mei ⁊ p̄res sunt: Nunqd p eoꝝ exempla ad viā veritatis pueni: Nunqd eos semper dilexi: ⁊ eoꝝ sanctā ↄuersationez semp desideraui: Nūqd etiā p Simplicianū liguriēsez in fide īstructus sū: Cur ergo murmuratis: Cur de mea absentia dolorē habere ostenditis: Facite que placita sunt mihi: ⁊ tunc vbicunq; fuero vobiscum ero vsq; ad consummationem seculi. Notate fratres qualiter esse debemus in monasterio ne simus similes fortunato. Tu autem dn̄e. Lectio sexta.

Decreueram enim cū eisdē rusticanis meis in charitate humiliter habitare vsq; ad festū sancte ascēsionis dn̄i: nec ad vos redire optabā: quousq; vos emēdatos esse cognouissem. Sed qm̄ fortunatū aduersariū ad partes occulte velut lupum puenisse iaz sentio: ideo cōpulsus reuersus suz ad vos, cupiēs illum videre, ⁊ cū eo pariter disputare: ⁊ illū ↄculcare auxiliāte deo: q totis viribus dissipare conat ⁊ iugulare filios quos pepi in viscerib⁹ charitatis. Orate igit ⁊ nos vobiscū orare volumus: desinētes de mea absentia amplius litigare. Orate ⁊ nolite deficere: vt Fortunatū manicheoꝝ p̄sbyteꝝ sicut publice scē chr̄iane fidei insidiat: ita ⁊ nos cū suis dei gr̄a coadiuuāte publice eū supare possim⁹. Orate sine itermissione, vt manere possitis in vocatione clericoꝝ: qua p gratiā dei vocati estis: vt dn̄i vocabimini ad mercedē in die nouissimo: nō sicut ficus absq; fructu maledicamini

camini

camini & succidamini: & in ignem mittamini tan q̃ destructores legis terram occupãtes & perentes ingratitibus vestris. Adiuuet autem vos ipse deus ad perficiendum mirabilia de lege sua: qui est benedictus in secula. Amen.

De homil. sctí Joánis Chrisostomi. Lcó. vij.

Sigs itaq; hoc celesti sale visus fuerit condietur qui aũt noluerit: infatuabit. Non ergo immerito apl's sermoné nr̃m semp in gr̃a sapiẽtie côdi tum esse debere cômonuit. Adhuc aũt huius salis grãm ac virtutem etiam in libris Regum inuenimus postensam: cũ in hiericho essent aque maligne & steriles: petitus est sctũs Heliseus pph'a: vt ijsdé aqs remedium salutare pstaret. Lcó. viij.

Tunc sctũs Heliseus pph'a celestis mysterij non ignarus, dixit afferri sibi vas fictile, & mitti in eo salé: & venit & misit salé ad exitus aq̃rũ: & sanata est sterilis natura aquarum in fecundita té mutata est. Qd̃ in sacramẽtũ future veritatis gestũ, manifesta ratione cognoscim⁹. Lectio. ix.

Nam aquas gentes significari euidéter apocalypsis retulit dicendo. Aque quas vidi sti, populi, & gentes, & turbe, & nationes sunt. Que ante sanari vel remediũ salutare accipere nõ potuerũt: nisi sal in vase fictili mitteretur.

patris nr̃i Augustini omnia dicuntur sicut in die.

¶ In cõme. scí August. que celebrat singulo mensẽ: sit officium sicut habes in cõuersione eius: vel sicut in die. 356. pter lectiones, aĩas, & hym. ad bene di. & magnificat. In primis vespe. hym. qui ẽ in tono de Celi ciues applaudite.

Alma parente genitus: doctorum doctor maximus: est primus puer dedit⁹: Augustin⁹ i studijs. Hic oẽ qd̃ in literis: qd̃ artibus in liberis: & quicquid in sciẽtijs nullo tra dente concipit.

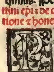
Fine peritus apicẽtene bat rumor olim: replebat aures tollitur Augustinus ad sydera.

Baptizat hũc Ambrosi⁹: deũ laudam⁹ intonat: Simplicianus monachũ, habitũ dat & cingulũ.

Te dnẽ morãm⁹ te pñcm: eremitarũ colimus: Augustine te poscimus: fis filijs solatium.

Sit pr̃ alme da filijs pũs sancte trinitas: te venerari iugiter: & Augustinũ colere. Amen. Ora p nobis. Ad magnificat aĩa. Possidonius attestatur Augustinum, regulam apostolicam instituisse: quod genus viuendi ipse prius perfecerat: anteq̃ õ maritimis ad ppria remeasset. Oratio.

Concede nobis q̃s ops deus: sancti patris nr̃i Augustini deuota cõmemoratione gaudere: cuius patrocinio saluari te auxiliante confi dimus. Per do. Sermo sancti patris nr̃i Augustini epi: de cõmuni vita clericorum ex sui dispositione & honestate clericorum. Lectio prima.

Propter qd̃ volui & rogaui hesterno die: vt hodie frequentius conuenire: tis: hoc est qd̃ dicturus sum. Uobiscũ hic viuimus: & propter vos viuimus: & intentio votumq; nostrum est: vt apud Christum vobiscum fine fine viuamus. Cre do autem ante oculos vestros esse cõuersationem nostram: & vt nos dicere fortassis audeamus: q̃uis multum illi impares: quod dixit apostolus. Imitatores mei estote sicut & ego Christi. Et ideo nolo vt aliquis de vobis inueniat male viuẽdi occasionem. Prouidemus enim bona, vt ait idem apl's: nõ solũ coram deo: sed etiã coram oĩbus hominibus. Propter nos scẽtia nostra sufficit nobis: propter vos fama nostra nõ polluit: sed polle re debet in vobis. Quod. Ora debét eẽ cõia. L. ij.

Tenete quod dixi atq; distinguite. Due res sunt, conscientia & fama: conscientia tibi: fama proximo tuo. Qui fidens cõsciẽtie sue negligit famam suam, crudelis est: maxime in loco isto positus: de quo dicit apostolus scribens ad disci pulum suum. Circa oẽs teipsum bonorum operũ prebens exemplũ: Ut ergo nõ vos diu teneã: presertim q: ego sedens loquor: vos vero stando laboratis. Nostis autem oẽs: aut pene oẽs, sic nos viuere in ea domo: que dicitur domus epi: vt quãtũ possumus imitemur eos sctõs, de q̃bus loquit liber actuum apl'orũ. Nemo dicebat aliquid proprium: sed erant illis oĩa cõmunia. Quia forte aliqui vestrum non sunt tam diligentes vite nostre, scrutatores: vt hãc nouerint: quomodo volo vos nosse. Dico quod frequenter dixi. Lectio. iij.

Ego quem domino propitio videtis episcopum vestrum, iuuenis veni ad istam ciuitaté vt multi vestrum nouerunt: & querebam vbi construerem monasterium, & viuerem cum fratribus meis. Spem quippe omné seculi reliqueram: & qd̃ esse potui, nolui. Nõ quesiui tamé esse quod sum. Elegi in domo dei abiectus esse, magis q̃ habitare in tabernaculis peccatorum: ab his qui diligũt mundum segregaui me: sed eis qui presunt populis, nõ me coequaui. Nec in cõuiuio domini mei superiorem locum elegi: sed inferiorem & abiectũ: & placuit illi dicere mihi. Ascende sursum: vsque adeo timebam episcopatum: vt quoniam ceperat esse iam alicuius momenti inter seruos dei fama mea: in quo loco sciebam non esse episcopũ: ne illo accederem cauebam. Lectio quarta.

Hoc & agebam quantum poteram: vt in loco humili saluarer: ne in alto periclitarer. Sed vt dixi, domino, seruus contra dicere non debet. Ueni ad istam ciuitatem ad videndum amicum: quem putabam me lucrari posse deo, vt nobiscum esset in monasterio: quasi securus perueni: quia locus habebat episcopum. Apprehensus, presbyter factus sum: & p hunc gradũ ad episcopatum perueni. Non attuli aliquid: non veni ad hanc ecclesiam, nisi cum his indumentis, quibus illo tempore vestiebar. Et quia hic disponebam esse in monasterio cum fratrib⁹: cognito instituto & voluntate mea, beate memorie senex Ualerius, dedit mihi hortum illum, in quo nunc est monasterium. Tu autem domine mi. Lectio quinta.

Cepi propositi boni fratres colligere compares meos, nihil habentes, sicut ego nihil habebã: & imitãtes me: vt quõ ego tenuem paupertatem meam vendidi: & pauperibus erogaui: sic fe

cerūt ꝛ illi qui mecū esse voluissent: vt de cōi viuerentur. Cōmune aūt nobis erat magnū ꝛ vberrimum pdium ipse deus. Perueni ad epatum: ꝛ vidi necesse habere epm exhibere humanitatē tā assiduā quibuscunq; venientibus siue trāseuntibus: qd si nō fecissem: eps inhumanus diceret: si autē ista ꝯsuetudo in monasterio pmissa esset: indecēs esset. Et ideo volui habere in domo ista epi monasterium clericorū. Ecce quomodo viuimus. Nulli licet in societate nostra habere aliqd propriū. Sed forte aliqui habent: nulli licet: Siqui habēt: faciunt quod non licet. Tu autem. Lectio sexta.

Bene aūt sentio de fratribus meis: ꝛ semp bene credens, ab hac inquisitiōe dissimulaui: qꝛ ꝛ ista querere q̄si male sentire mihi videbatur. Nouerā enim ꝛ noui oēs qui mecū viuerent nosse propositum nr̄m: nosse legē vite nr̄e. Uenit ad nos etiā p̄sbyter Januarius: qui videbat sua honeste erogando: quasi ꝯsumpsisse, s; nō ꝯsumpsit. Remansit illi quedā pecunie pars, idest argentū, quod diceret esse filie sue: filia ipsius deo propitio in monasterio feminarū ꝛ bone spei est: gubernet illam dn̄s: vt impleat que de ea iam speramus: in illius misericordia est: non in eius meritis. Et qa infra annos erat: ꝛ de sua pecunia nihil facere poterat: q̄uis ei videremus fulgorē pfessionis: tamē lubricum timebamus etatis. Lectio septima.

Factum est aūt vt ipsum argentū quasi puelle seruaret: vt cū ad legitimos annos peruenīret: faceret inde qd virginē Chr̄i deceret: qn optime iam facere posset. Dum hec expectantur: cepit ille morti appropinquare: qui diu taq̄ de suo iurans, quia ipsius erat non filie, testamentū fecit. Testamentū inq̄ p̄sbyter fecit, socius nr̄: nobiscū manens: de ecclesia viuens: cōem vitam p̄fitēs. Testamentum fecit: heredes instituit. O dolor illius societatis: o fructus natus nō de arbore quā plantauit dominus. Sed ecclesiam scripsit heredem: nolo munera ista: non amo amaritudinis fructum. Ego illum deo querebam: societatem professus erat: hanc teneret: hanc exhiberet. Nihil habebat vt testamentum faceret: habebat aliquid: nā se nr̄m sociū quasi dei pauperē fingebat. Magnus mihi inde dolor est fratres. Lcō. viij.

Dico charitati vestre, pter hunc dolorē statui hereditatē ipsam in ecclesia nō suscipere: filiorū ipsius sit qcqd reliquit: ipsi inde faciāt qd voluerint. Uidet mihi qꝛ si ipsā suscepo in isto facto, qd mihi displicet: ꝛ qd doleo, ei⁹ particeps ero: hoc volui nō latere charitatē vestrā: filia ipsius in monasterio virorū est. Ambos exheredaui: illā cū laude: istū cū eulogio: idest cum vituperatione. Cōmēdam aūt ecclesie vt nō accipiāt portiunculas que ptinent ad exheredatos: nisi cū ad legitimā etatē puenerint: hoc eis reseruat eccl̄ia. Deinde litem dimisit inter filios suos: in qua laboro. Puella dicit meum est: nostis quia hoc dicebat semper pater meus. Puer dicit credat patri meo: qꝛ moriens mētiri nō potuit. Et ista contentio quale malum est? Lectio nona.

Sed si pueri ipsi sunt serui dei: litē hanc inter illos cito finiemus. Audio illos vt pater: ꝛ forte melius quam pater ipsorū: Uideo quid sit in re: sicut dn̄s voluerit cum paucis fratribus fidelibus honoratis deo propitio de numero isto, idest de plebe ista: audio inter illos causam, ꝛ sicut dn̄s donauerit finio. Tn̄ rogo vos, nemo me reprehendat: qꝛ eius hereditatem nolo recordari: suscipiat ecclesia. Primū qꝛ factū illius detestor. Deinde qꝛ institutū meū est. Multi laudant: qd dicturus sum: sed aliqui reprehendunt. Utrisq; satisfacere valde difficile est. Audistis modo cū euangeliū legeret. Cantauimus vobis ꝛ non saltastis. Planximus vobis ꝛ non luxistis. Uenit Joānes baptista nō manducans neq; bibens: ꝛ dicūt demoniū habet. Uenit filius hois māducans ꝛ bibens: ꝛ dicunt: ecce homo vorax, ꝛ potator vini: ꝛ amicus publicanorū. Ad bn̄. añ. Priusq̄ esset eps, querebat Augustinus cōpares suos: vt quēadmodū tenuem paupertaculā suam vendiderat: ꝛ distribuerat pauperib⁹: ita ꝛ ipsi facerent: qbus maximū ꝛ vberrimū predium esset ipse deus. In secūdis vesp. hym. sci Augustini in tono de Pāge lingua gloriosi. Hic autē hym. dicitur in die sancti Augustini, ꝛ in commemorationibus omni mense quando fit de scō Augustino in vesperis.

Gratulentur eremite vniti cenobio: letētur anachorite cum cleri collegio: Augustinus lumē vite, cepit ab Antonio.

Audiens Simplicianum socijs exclamitat: surgunt indocti tunc vanū a se mundū abdicat: nec fuit opus humanum, erēmum inhabitat.

Augustinus baptizatur exultat ecclesia: te deum hinc ordinatur o mira solertia: pia mater delectatur, ouat celi curia.

Ueste nigra hic indutus precinctus corrigia: vt Joānes redimitus est zona pellicea: gestus cuius est secutus, thesbite cum Elia.

Fratres deū norma data iubet prediligere: charitate ordinata proximo se nectere: qua virtutib⁹ ornata monet libros legere.

Salue pater ꝛ dux noster caput nostrum inclytū: exoretur virgo mater supplicet ad filium: vt in eo quiuis frater perhorrescat vitium.

Sancti summo vni trino laus honor ꝛ gloria: vel verū numerū quino Jesu Chr̄i gratia: hic dei vtili bino nobis ꝛ in patria. Amē. Ad magt aii. Alme p̄sul Augustine fons canonice doctrine: nauta fidei carine: quā auxisti sine fine: aule iūge nos diuine. Uel ista Augustine pr̄ optie, sūme doctor ecclesie: alme p̄sul hostē ꝯprime, nos iūge celi curie.

¶ In vigilia sci Guilelmi confes. ordinis fratrū eremitarū sci Augu. olim ducis Agtanie. In primis vesp. añ. Beatus Guilelmus. Cū rel. Cap. Btūs vir q suf. 65. Hymn⁹ cātat in tono. Celi ciues applaudite. Hymnus.

Eremitarum cuncti ad laudes Chr̄i currite: ꝛ oculis iā fidei Guilelmum letum cernite.

Letatur in collegio sanctorum sine termino: qui manens in exilio pauper, seruiuit domino.

Manum

Manū misit ad fortia fortis athleta domini: carnem triuit inedia studens virtutum culmini.
Post transitum ad gaudia hic fulget in miraculis: stans in celesti curia oret pro suis seruulis.
Da nobis sancta trinitas q̄ te cernamus pariter: vt tibi laudes debitas persoluam⁹ alacriter.
℣. Ora pro nobis beate Guil. ℟. Ut di. Ad magnificat. aña.. O christi miles atq̄ discipule beatissime guilelme, meritis venerāde, qui seculi blādimēta deuincēdo, celeste meruisti regnū: in quo nūc gl'iose coronatus exulās: nr̄o; reatus pia p̄ce relaxa: vt tuis adiuti patrocinijs ad gaudia eterne vite p̄uenire mereamur. ps Magt. 36. Oratio.

Deus qui beatum Guilelmū inter cōfessores tuos connumerasti: ⁊ multis miraculis decoratum virtute constantie contra fluctus seculi corroborasti: tribue quesumus nobis famulis tuis: ⁊ eius apud te intercessionibus gloriari: ⁊ ab omni hostiū impugnatione defendi. Per.
Ad matuti. inuita. Christum regem adoremus. Quē beatus Guilelmus cōfessor almus orat pro fidelibus. Psalmus. Uenite. 1. Hymn⁹ cantat in tono. Celi ciues applaudite.

Iesu cordis iucunditas qui peccatores visitas: sancti guilelmi p̄cibus adesto nobis omnib⁹.
Quem dum priuasti lumine corporis sancto flamine: lustrasti vnde gaudia mundi contēpsit oīa.
Mox vitam eremiticam amplectitur, vt celicā: contemplatur hierarchicaȝ viam canēdo regiā.
Tāti patris vestigia spernēdo trāsitoria: sequamur omnes filij consortes tandem gaudij.
Presta p̄r per filium nobis eternū gaudium: vno cū sancto flamine post hāc vitā in lumine: Amen,
In primo noc. aña. Sāctus guilelmus a deo electus: precordiali affectu rite commotus: ad verā penitentiam deuotissime conuolauit. ps. Beat⁹ vir. 53. Aña. Ex comitili nanq̄ fuisse fertur genere: pictauio℞ prouincia carnis originem duxisse: ps. Quare fre. 53. Aña. Bellator vtriq̄ armis ferox: sed gratia dei post conuersionem virtutibus adherens: carnis vitia rebellans, victor potentior extit. ps. Domine quid. 53. ℣. Amauit eum.
Quomodo acerrimus bellator fuit: ⁊ qualiter hierosolymam perrexit. Lectio prima.

Beatus confessor guilelmus olim Aquitanie dux: ⁊ Pictauiensis comes: comitili vt fertur genere oriundus: Pictauiensi prouincia fuit, ac bellator acerrimus: patre Theodorico consule: matre Aldatia inclytam prosapiam ducens: sub rege Carolo magno strenue militauit: eiusq̄ regni principatū tenuit: sanctitate p̄clarus. Cum autem Saraceni partes aquitanie inuasissent: a Carolo cum exercitu missus: eos viriliter debellauit: magnaq̄ illis inflicta strage: eosdeȝ a Septimanie inuasione potenter deiecit. Qui tempore quo Eugenius papa tertius: ob romanorum aduersus se malitiam machinantem: in inferiorem secessit galliam: tyrannus adhuc impius vt ipsemet confessus est: a prefato apostolico accepit sententiam. Quo modo ferocitatis sue pertinacia vsq̄ ad romam eum sequentem recipere distulit ad penitentiam. Per hec quoq̄ tempora a principio sue iuuentutis a beato Bernardo abbate sufficienter edoctus: ita vt cunctis celsior haberetur. Deinde penitentia humiliter accepta: relictis opibus: pro chr̄o paup effectus: indutus ad carnem suam lorica: suo corpori quaternis cōnexa catenis: continuo hierosolymā p̄rexit. Tandem reuertendo domum cū suis militibus: limina beati Jacobi cū deuotione visitauit. Postmodum vero mente commotus: omnino illud dn̄icum recolens p̄ceptum: Uade ⁊ vēde omnia que habes, ⁊ da pauperibus: ⁊ veni, sequere me. timensq̄ ne aliquando morte subitanea raperet: spretis seculi pompis: omnia reliquit. ℟. Beatus Guilelmus in pictauiorum p̄uincia comitili ortus genere: bellator vt fertur acerrimus extitit in mundo. Sed post conuersionem: spreta nobili p̄sapia ⁊ patria cum mundiali affectu: deo semetipsum humillime subegit. ℣. Gratia sancti spiritus cooperāte commotus: ad veram penitētiā concitus: deuotissime conuolauit. Sed post con.
Qualiter catenas ferreas ⁊ loricam ad nudam carnem induebatur. Lectio secunda.

Qui non vt surdus auditor, extemplo quicquid facultatis possidebat: indigentibus diuāter tribuens: ac dn̄icam crucem baiulando: seculi pōpaticis opibus derelictis: Christum humiliter est secutus. In vastam eremum secessit: ⁊ ibidem sub diui patris Augustini regula perfectus christi seruus esse cepit: Factusq̄ religiosus: deinceps quāto in seculo altior in honoris cacumine fuerat: tāto se humilius sub conditoris sui regimine subdidit. Et sicut antea insignis ⁊ loricatus barbaros ⁊ hostes propulsare consueuerat: ita in deum cōuersus: loricam super nudam carnē induens: crebris orationibus: vigilijs: ieiunijs: disciplinisq̄ corpus suum indesinenter affligere voluit. ℟. Indutus lorica ferrea quaternis cōnexa catenis: sanctus guilelmus mundo cum suis pompis penit⁹ p̄pulso. Uigilijs ⁊ orationibus deuote ⁊ indesinēter insistebat: vt deus suas noxas misericors deleret. ℣. Beatus guilelmus comitili genere ortus: bellator acerrim⁹ hoc i euo extitit. Uigilijs. Qualiter habitū eremitap̄ sci Augu. suscepit. Lec. iii.

Igitur beatus guilelmus mundialibus penitus exutus: ferrea ad carnem indutus lorica: quaternis per membra connexa catenis: desuper vestibus cilicinis: hierosolymam nudis plātis reuisit. Quibus corrosis ⁊ cute nudatis: cū repedare non posset: nauigio quo ierat redire curauit. Inter remigādū vero a Saracenis captus: ac demum dei culture deditus: ⁊ imbecillis cognitus: parsimonia vite ⁊ morum asp'itate: qua plurimū grauabatur: libertati quo p̄gebat, restitutus est. Peragratis subinde diuerso℞ climatū finib⁹: longo interiecto tempore: ad agrum Tuscum ⁊ Pisanū paulatim deuēnit: vbi in insula que vulgo dicitur Liualia solitarie cōmoratus: in vastaȝ eremū secessit: ⁊ ibidem sub diui patris Augustini regula prefectus est quibusdā: quibus olim sanctus Augustinus Afer, nomen eremitarum indi-

dit, quibꝰ familiarissime vsus est: quorũ mores
edoctus atq; instructus: nigroq; habitu indutus:
⁊ zona pellicea succinctus: didicit locellos eiusdẽ
ordinis ⁊ institutoris ceteros in ea tẽpestate vir-
tute ⁊ religione p̃stantes: nõ paucos ea nõ modo
in regione: sʒ tota etruria degere: ⁊ habere viros
oĩ sanctitate ⁊ vitę honestate p̃claros: p̃cipue in
mõte Pisano: vbi cõpertũ est btm̃ Augustinũ pri
mã triũ edidisse regulã: suis a se ibidẽ instructis: ⁊
dei seruitio vacãtibꝰ: ⁊ in cõmuni viuẽtibꝰ: vt prę-
cipit vbiq; in regulis suis. ℞. Sanctitatis coro
nam adeptus est sanctus Guilelmus: qui pulsis
terrenis, appetendo cęlestia. Dei gratia miracu-
lis pollens: sanctorum adispici meruit consorti-
um. ℣. Iste mundi vitam penitus contemnens:
merito regna cõscendit celestia. Dei gratia mi.
In. ij. noc. ana. Sãctus Guilelmꝰ ad verã agẽdã
pęnitẽtiã iduit se lorica ferrea: q̃ multos hoc euo
negter infestabat. ps. Cũ inuocarẽ. 54. An. Cir-
culos qp pe sup loricã cõponẽs: vt penitꝰ omisso
spũ, rite deo viueret. ps. Uerba mea. 54. An. Qui
die noctuq; vigilijs ⁊ orõnibus insistẽs indefessus:
a colloquijs nullo modo vacabat diuinis. ps.
Dñe dñs. 54. ℣. Os iusti meditabitur. Lcõ. iiij.

TUnc vero nõ minꝰ cognita p̃bitate ⁊ ab eo
p̃bata hac simplicitate regulariũ: illic nẽpe
sacri numinis cultor ⁊ aĩa ⁊ corpe recrearꝰ: totaʒ
p̃iã tuscoꝝ pagrãdo: tãdẽ Cornetũ olim corintũ
vñ fama est dardanuʒ ortũ p̃uenit: eoq; i loco opu
lentissimo situ: plurimos dies cõmoratꝰ: sitibun-
dus, ad Centũcellas etiã se cõtulit: auidꝰ cupidi-
ne vidẽdę eremitiũculę in vasta ⁊ p̃cauata mõtiũ
valle inter lustra ferarũ positę: quã p̃ cõis vitę ⁊
fine pprio delegerat sctũs Augustinꝰ: cuiꝰ habitũ
etiã ipe Guilelmꝰ gestabat: cõstruxerat, dedicaue
rat trinitati: ⁊ hitauerat: cui titulũ vsq; hodie cul-
tus sctẽ trinitatis a cõditore inditũ est: eo q librũ
de trinitate dr̃ pegisse: ⁊ emẽdasse ibidẽ: siqdẽ ince
ptũ nec dũ p̃fectũ: donec p̃uẽtũ ẽ ad mare Tirrhe
nũ, quo solebat aĩ recreãdi causa sępiꝰ se p̃ ꝯferre:
ad portũ Iani: quẽ finitimoꝝ icole, Bertaldũ di
cũt: vbi oraculũ etiã videre meritꝰ est: scilicet Ie-
suʒ Chr̃m exhauriẽtẽ maris aquã: p̃caua conca
grãdi: paruãq; in foueã imittere conãtẽ. ℞. O ñsi
lio Eugenij aplici: cũ nimia corpis abstinẽtia: hie
rosolymã humillime ⁊ ouãter adijt, Scũs Guilel
mus iugiter deũ oraturꝰ. ℣. Quotidie oĩpotenti
deo deuotissime idoneũ exhibebat officiũ. Sãctꝰ
Guilelmus iugiter deum ora. Lectio quinta.

QUo monitꝰ p̃sagio atq; correctus: didicit
esse ponẽdũ finẽ operi: cęteris p̃termissis:
sicq; indixit: ⁊ ad calceʒ redegit. Ob quã rem cõ-
motus btũs Guilelmus, videbat sibi patrẽ Augu
stinũ, videre: ⁊ corã adesse: vbi tãta gestiebat lęti-
tia: vt datis habenis lachrymis: large ac p̃fuse itꝰ
affectus iocũditate p̃ris ac gaudio: deosculatisq;
liminibꝰ, olim attritis a clarissimo doctore: ma
xima cum deuotione, tantaq; reuerẽtia: vt demũ
veluti cõpos voti effectus: semianimis in terram
caderet: nolẽs de cętero viuere: sed in eo loco obi-
re mortem vt esset cũ Chr̃o. Qñ non patiẽs inui-
dus demon: delusione eũ decipere conatꝰ est: cui
nõ credẽs deuotus hõ, maledixit ei: ne tã magnę
dulcedini esset obnoxiꝰ atq; aduersus. ℞. O san
ctissime Guilelme pater alme: ꝯfessor egregie, de
uitando mũdi climata. Angustã semitã p̃trãsiẽs,
palatiuʒ in celo cõstruxisti. ℣. Nũc ergo piissime
tuis p̃cibꝰ adiuuari poscimꝰ: vt nos soluatp peccatis:
quẽ imitari meruisti. Angu. Lectio sexta.

APparebat enim sibi cã visionẽ videre, quã
olim beatus Petrus in monte Thabor cũ
Chr̃o existens, moyse ⁊ Helya: vbi tria taberna-
cula exposcebat: sed maiore impetu eũ demũ im-
pellens: cũ eũ totũ in orõne vidisset absorptũ: neq;
aliqua vi cõmotũ: deuentum est ad pugnam atq;
certamen: vbi diu moratus est: sʒ victus tãdẽ a vi-
cto: verberibus q̃ plurimis cęsus: desperatꝰ de vi
ctoria inde discessit. Remansit itaq; solus potitor
victorię beatus Guilelmꝰ: ⁊ inde fatigatus cępit
iter agere Romã versus: vbi sanctis liminibꝰ bti
Petri visitatis: deoq; gratijs redditis: peruenit
Ariminũ: ⁊ ad Sanctã mariã de pãtano: locellum
eiusdem ordinis ⁊ voti: vbi ab incolis ⁊ indigenis
habito optimo eius vitę exẽplo: quo cęteris pol-
lebat: cognominatus est Beatus Guilelmus ere
mitanus sancti Augustini: ⁊ ab eo citra eius filij ⁊
frẽs dicti sunt Guilelmitę eremitani sancti Au-
gustini. ℞. Uox de cęlo facta est ad beatum Gui
lelmũ: quę pręcepit ei, vt in partes castilionis ad-
ueniret. In cuius aduentu cũctę cateruę sunt con
gratulatę: eiusq; meritis illuminatę. ℣. Uelut vi
uus carbo de lampade Christi fulgens: tam lon
gings q̃ ppings ardoris ministrat charitatẽ In.
In. iij. noc. ana. Diuina inspirãte gratia aplicũ
Eugeniũ papã: scũs Guilelmꝰ cũ deuotiõe adire
festinauit. ps. Dñe qs habitabit. 55. Aña. Cuiꝰ
ꝯsilio ⁊ imperio: nudis plantis hierosolymã, ab ali
mẽtis abstinẽs: deuotissime petijt. ps. Dñe in vtu
te. 55. Aña. Lõgo iam tpe ab angelo monitꝰ, ar-
ctissimaʒ agens vitam: iuxta Castilionẽ veniens:
in qua feliciter migrauit ad dominum. ps. Do-
mini est terra. 59. ℣. Lex dei eius. Lectio. vij.

CUius fama in breui promulgata esset iam
nõ modo i italia ipse morã trahẽs: sed ⁊ in
territorio Lugdunẽsi nouũ monasteriũ ꝯstruxit:
in valle videlicet gelonis: qd ⁊ vberius dotauit: ⁊
in noĩe Saluatoris ititulauit: ac ibidẽ eremitas: ⁊
v̓gines ãcillas chr̃i reclusit: ibi ⁊ duas sorores suas
virginitateʒ p̃fessas collocauit: ⁊ hoc fuit in festo
aploꝝ. Cui rex Carolus lignũ dñicę crucis: qd ã
hierl'ʒ attulerat liberal'r p munere ꝯcessit. Uenit
etiã ⁊ ad alamanos vcʒ Saxones, idest in cõuẽtu
portę cęli: q ẽ in nemore: ⁊ ad bauaros, idest in cõ
uẽtu scẽ marię magdalenę: ⁊ i valle speciosa: ⁊ ad
p̃uinciã rheni: ⁊ ad Coloniẽses: ⁊ ad regnũ boemię
⁊ in plẽs eiusdẽ regni locos cętera sq; p̃uincias: ab
eo istructas ⁊ reformatas ⁊ illustratas: put p̃uile-
gia multoꝝ sũmorũq; põtificũ sonãt: vcʒ alexãdri
q̃rti: boni facij: calixti: bñdicti. Et p̃trãsiẽs germa
niã: multis locellis vbiq; ꝯstructis: ⁊ guilelmitaꝝ
appellatis: ad gallos vltra mõtes ad ppria p̃ue-
nit ⁊ reparauit. ℞. Sanctus Guilelmus longo
iam

iam tempore ab angelo monitus: castilionẽsem
solitudinem aduenit, Oraturus altissimũ: ibiq;
degens feliciter migrauit ad dominũ. ℟. Susce-
pto chr̃i corpore ⁊ sanguine deuotissime: sacerdo-
tibus se commendans: ab orationibus nullo mo-
do vacabat. Oraturus altissimũ. Lectio octaua.
Q Ualibus armatus p̃sidijs: hostes spiritua-
les atq; peccata colluctando supauit. Hac
ob rem multi nõ modo seculares: verũetiã eiusdẽ
ordinis fratres: atq; alij priuati q̃bus vite ipsius
fama nota fuerat: ad eum ↄfluebant: ⁊ tanq̃ boni
patrem ⁊ doctorem ordinisq; instauratorem: par
uo adhuc sub tugurio boni obseruabant discipuli.
Is cum Cistercienfium ordinem in gallijs modi-
co tempore plurimum auctum: ac maximo in pre-
cio habitũ videret: suũq; eremitaꝝ ordinem adeo
in omnibus labefactum: dirutum atq; vastatum:
vt nulla quasi religionis facies in eo videretur, ad
pristinã reduxit religionẽ. Collabentia nãq; vide-
bat monasteria: collapsa oratoria: desertos hor-
tulos: ⁊ q̃d plura: laborantẽ prorsus oium religio-
sitate, charitate ⁊ inopia ordinem offendit: vt nul-
lum ferme religionis inditium eis videretur. Or-
dinis itaq; sui vir sanctus calamitate permotus:
animum ad instaurandum ipsum: moresq; religio-
sorum ⁊ monasteriorum sibi restitutorũ meliores
facere disposuit. Hanc ob rẽ ordo ipse ea in regio-
ne, eum non modo patrem: verumetiam ordinis
conditorem appellauit: vnde ⁊ deinceps ordinis
fratres: non Augustinianos sed Guilelmitas vul-
go appellauit. ℟. Caterue populorũ languẽtiũ
deuote ad locum sancti Guilelmi venientes. Cu-
ius precibus sanitati restitute: ad propria deo mi-
serante, repedant incolumes. ℣. Ora pro tuis fa-
mulis sancte Guilelme: vt tuis precibus, a malis
omnibus liberati: regni celestis mereãtur esse par-
H ticipes. Cuius precibus. Lectio nona.
Ic itaq; cõcessione Anastasij pontificis, ac
Adriani eius successoris: relicta eremo: ciuitates
prim⁹ ex eremitis incolere cepit: ⁊ prim⁹ monaste-
riũ apud Parisiũ sub mẽdicantis titulo extruxit:
q̃d etiã carthaginẽsis frater, in fasciculo tp̃um di-
xit. Ubi q̃ plurimis coruscauit miraculis: vt soli-
tus erat vbiq; facere: q̃a longũ esset enumerare ⁊
in medium adducere. Guilelmus ergo eremita fa-
ctus: profunde humilitatis ⁊ patiẽtie filius admo-
dum effectus est: omnemq; obedientiam in cũctis
etiam minimis ⁊ vilibus officijs adimplere cu-
rabat: orationibus ⁊ ieiunijs insistebat: ⁊ miracu-
lis clarebat. Cum quadam die panes coquere de-
beret, ⁊ hora tardior esset: timens ne fratres scan-
dalizarentur ex mora: furnum purgare cupiens:
⁊ scopam ad purgandum paratam non habens:
repente incensum clibanum intrauit: quẽ suo sca-
pulari purgauit: cineresq; manibus expulit: ⁊ tã
corpore q̃ vestibus omnino inustus exiens: coctos
panes sine mora fratribus apportauit. Aqua fri-
gida ⁊ solo pane etiam in hyeme: multo tempore
vsus fuit. Obitus sui p̃scius, diem dormitionis sue
priori ⁊ fratribus predixit: ⁊ regi Carolo per lite-
ras scripsit. Sicq; diuinis sacramentis munitus
in pace quieuit: Migrauit autem. M.clvi.
B Ad laudes ⁊ per horas antiphona.
Eatus Guilelmus comitili genere ortus:
bellator accerrimus hoc in euo extitit. Psalm⁹.
Dominus regnauit decorẽ. ꝯ. cũ reliquis. Aña.
Ex prouincia namq; pictauiensi: preclaram suã
originem duxit. Antiphona. Qui diuino afflatus
spiritu: mundum cum suis pompis penitus reli-
quit: penitẽtie austerrime deditus. Aña. Lori-
ca indutus ⁊ circundatus circulis ferreis: no-
cte ac die indefessus orationibus humiliter depre-
cans deum perseuerabat. Aña. Quem sanctus
spiritus in nostris ↄtulit oris: coruscantẽ virtu-
tib⁹ ⁊ miraculis multis. Hym. vt supra in vesp.
℣. Ora pro nobis. Ad bene. aña. O christi cõfes-
sor sancte Guilelme, nobilis genere, sed nobilior
sanctitate: qui seculi opes ⁊ terrena reliquisti ob-
lectamenta: ora pro tuis famulis pijssime: vt a cũ-
ctis malis liberati: eius precibus regnum merea-
mur perenne possidere cum sanctis. ps. Bene-
dictus. ꝯ. Oratio vt supra. In. ij. ves. aña. Bea-
tus Guilelmus. Ad mag̃r. aña. Sancte ⁊ iuste vi-
uendo christi confessor effectus sanctus Guilel-
mus: celeste meruit possidere regnum: cuius pre-
cibus a peccatis ⁊ malis omnibus petimus li-
berari: ⁊ celestis regni participes fieri. Oĩo vt s.
In secũda translatione sancti patris Augu. que
celebrat vltima Februarij que fuit de Sardinia
ad Papiam ciuitatem: omnia dicuntur sicut in
die exceptis que hic sequuntur. Ad benedi. aña.
Presul sanctissime Augustine: via morum: scri-
pture secretum: doctor egregie: lux doctorum: vi-
te nostre decretũ: roga mitissime christi nos adi-
re secretum. Añ. in vtraq; ves. ad mag̃r. Multi-
plici miraculo deus gloriosum Augustinum po-
pulo dedit ⁊ famosum: dum fertur de sardinia lo-
cãdus ad papiã: o p̃r nr̃a gloria custodi nos in via.
D Eus qui trãstulisti populum Oĩo.
tuũ per mare rubrũ: ⁊ sanctissimi tui
doctoris Augustini corp⁹ supra ma-
rinos vertices transferri voluisti: ⁊
in loco tibi placito collocari: cõce-
de quesumus: nos de morte ad vitam transire:
cuius hodie translationẽ celebramus. Per do.
Quo tempore fuit translatus ⁊ vbi erat sepultus.
P Ridie kalẽdas martij trãslatio Lectio. j.
corporis beati Augustini episcopi de sardi-
nia: ad vrbem Ticinensium seu ad Papiã: Bea-
tus igitur Augustinus pater ⁊ doctor ecc̃liarum
christi: post multa miraculoꝝ signa: quib⁹ in hoc
mundo effulsit: post multam insudationẽ laborũ,
qua obstinationes hereticorum rectum iter vite
deprauantium oppugnauerat: deo animam red-
dẽs: honorifice a fidelibus sepultus est in ciuitate
Hypponẽsi: in ep̃atu videlicet suo: in ecclesia san-
cti Stephani: de mãdato ipsi⁹ patris Augustini.
Recedẽtib⁹ ex ea ciuitate cũctis christi fidelibus:
illud sanctissimũ corpus in Sardiniã insulã trã-
stulerũt: ⁊ hoc fuit anno incarnationis chr̃i q̃ngẽ-
tesimo. Mortu⁹ vero in hypponia currẽte ãno.
cccc.xxxvj. Ibiq; honorifice iacuit annis. lxij.

Deinde Sardiniã translato: ibi multis miraculis claruit annis .ccxxiij. Postea vero gentiliũ perfidia inualescente: cũ pdicta ciuitas vastaret: locus qdez beati ɔfessoris spurcissimo ritu idololatrie gẽtilitatis ingnabatur: vnde factũ est vt corpus sanctũ ab ipsa ciuitate sublatũ, trãsferretur in Sardiniam: vbi p multos annos virtutibus ꝛ miraculis claruit. In quo manifeste daẽ intelligi: ꝙ quos deus diligit: ad sanctitatis eoꝝ testimoniuz clarificat: ꝛ insignit virtutibus miraculorum.

Corp⁹ pr̃is Augustini indecenter iacebat. Lcõ. ij.

SEd aliprãdo rege, quo tpe a die obitus ipsi⁹ scti viri fere ducenti octoginta anni euoluti fuerãt, regno lõgobardoꝝ adepto: ꝛ pseuerãte in vere religionis pposito: qppe qui protector ꝛ defensor fidelis eccliarũ dei extitit: ꝛ btõ Petro aploꝝ principi in suburbio papiẽsi monumẽtũ ɔstruxit: artificio ꝛ ope excellẽter exornatũ: cui etiã nomẽ ididit Celum aureũ. Barbaroꝝ qppe ĩfinita multitudo Sardiniã expugnare est aggressa: quã cuz inuasissent, ꝛ subiugatã destruerẽt: loca etiã sctõrũ violẽter aggressi sunt: inter que, sepulchrũ venerabilis p̃ris nr̃i Augustini polluebãt cultu ĩmũditie ꝛ immolationis cruore. Rex aliprandus misit legatos emere corpus sancti Augustini. Lectio. iij.

HEc igitur cũ iustitie cultor ꝛ amator religionis aliprãdus rex audisset: coingnari videlicet ꝛ in honeste tractari sctissimi p̃ris augustini locum: legatos suos cum magno pondere auri ꝛ argẽti transmisit in Sardiniam, vt sctũ corp⁹ tãti p̃ris emerẽt: ꝛ trãsferrẽt ad ciuitatẽ Papiẽsez. Qui iussioni ꝛ desiderio pijssimi regis satisfacere cupiẽtes, nauigio venerũt Sardiniam: ꝛ redimẽtes corp⁹ a barbaris: nauiq3 iponẽtes: remeabãt cũ gaudio. Positi aũt ante portũ ꝛ stationem ianuẽsiũ: p legatos, regi denũtiauerũt: vt honorifice occurreret, ad reliqas tã gl̃iosi corpis suscipiẽdas. Rex cũ magna humilitate obuiã iuit. L. iiij.

QVo audito, rex imẽso gaudio replet⁹, gratias deo referebat: q desideriũ ei⁹ iplerẽtur: Sicq3 negocio postposito: cũ nr̃o clero ꝛ populo obui⁹ eis pcessit. Cũ aũt ad locũ appropinquasset: depositis regalis aule isignib⁹: nudatoq3 capite ꝛ pedibus: cum tãta humilitate ꝛ deuotione pcedebat: vt oẽs q aderãt mirarenẽ: ꝛ deuz super tãta deuotione pijssimi regis laudarẽt. Post ꝙ puentũ est ad portũ, vbi erat corpus sctissimũ. dñs ad cõfessorez suũ clarificãdũ, dignat⁹ est multa miracula opari: ꝛ corp⁹ ei⁹ posuerũt in ecclia scti Petri de aureo: vbi nũc habitãt veri ꝛ legitimi eius filij ordinis eremitaꝝ sancti Augustini.

Augustinus multis miraculis coruscauit. Lcõ. v.

MVlti eni aliquo officio corpis priuati aderant: q recupata sanitate, alacres in laudẽ ꝛ honorẽ dei vociferantes remeabãt. Unde corpus bti cõfessoris cũ laudib⁹ ꝛ hymnis deferẽtes: puenerunt ad prouinciã Terdonẽsiũ: ad pdiũ qd appellãt Sauinariẽse: vbi pnoctãtes, ac debitũ tãto p̃ri officiuz digne pagentes: cũ aurora sequentis diei illucesceret: ad pagendũ iter, ad vrbẽ Ticinensẽ insistentes: nullo modo sanctũ corp⁹ mouere potuerũt. Rex voluit edificare ei ecclĩaz: si posset corp⁹ inde mouere: q2 imobilis videbat. L. vj.

CUm igitur plures ad feretrũ accederent, nec qcq̃ pficerent: rex Aliprandus scissis vestibus, ꝛ deformata facie, in terrã deuolutabat: qppe q desiderio tãti p̃ris transferendi estuabat nimis: ac omnino a sua spe ceciderat. Tandem facto voto, rex deliberauit: ꝛ firmo iure ꝛ regali decreto hoc asseruit: si dominus corpus beati Augustini Ticinum deferri permitteret: ꝙ supra nominatum predium, montem videlicet Sauinarium deo ꝛ ecclesie beati Petri, ꝛ beati Augustini, ad quam ipsum sanctuz corpus deferre volebat: perpetuo habendum tribueret. Lectio septima.

FActum est igitur cũ votum persoluisset: adhibuere ad feretrum: qui cum corp⁹ de terra leuare tentarẽt: ita leuissimum inuenerunt, vt nullo vlterius onere impediente: corpus beatissimũ quod prius nec moueri poterat a plurib⁹: modo deferri non prohibebatur a duobus. Peragebant igitur inceptum iter cũ ingenti gaudio. Cũ autem auditum esset de aduentu regis cum reliquijs beatissimi confessoris: ad suscipiendum corpus sanctissimum festinauerunt omnes occurrere: cum summo honore: vtpote tanto patri debito: ꝛ detulerunt: ꝛ posuerunt in ecclesia beati Petri in celo aureo. Tu autem. Lectio octaua.

IUre itaq3 in aplica positus est ecclesia: qui pro ecclesiastica dimicans fide diabolicas hereticoꝝ fraudes dispersit. Ubi ad scritatis eius testimonium: ac augmentũ fidei posteroꝝ: multis signis ꝛ miraculis claruit. Decens erat, vt filij legitimi ordinis eremitaꝝ possiderent corpus tãti patris Augustini. Ualde lamentabile videretur: vt filij sepulchro priuarentur. Unde Joannes vigesimus secundus, de consensu oium cardinalium, ꝛ determinatione sapientissimoꝝ viroꝝ, dicit in bulla cõcessionis corpis sci Augustini: hec verba formalia: que sequuntur. Tu aũt. Lectio nona.

DIgnum arbitramur ꝛ congruum: vt vbi tanti doctoris ꝛ presulis corpus tumulatum quiescere dicitur: ibi vltra id quod sibi honoris ꝛ laudis ab vniuersali exhibeẽ ecclesia: singulari quadam reuerentia a vobis fratrib⁹ ordinis eremitaꝝ: qui sub eiusdem patris regula degitis: ꝛ sancta obseruatione militatis: quiq3 diuinis insistitis laudibus: vacatis orationi: intenditis exhortationi: insudatis studio: ꝛ animarũ saluti propensius vigilãtis: specialiter honoretur: quaten⁹ ibi tanquam membra suo capiti: filij patri: magistro discipuli: duci milites: palmites viti coherentes: ꝛ do ipsi scõ: autoritate suffulti aplica: pcordialib⁹ iubiletis: vbi ꝛ pceptoris vr̃i p̃ris ducis ꝛ capitis augustini noueritis reliqas fore sepultas: i ecclesia sci Petri: in Celo aureo papiẽsi: vbi sacruz corp⁹ bti augustini diciẽ eẽ tumulatũ: de fratꝝ nostroꝝ ɔsilio autoritate aplica statuimus ac etiam ordinam⁹: ꝙ frẽs vr̃i ordinis, qbus psit prior sm obseruãtiã ipsi⁹ ordinis eremitarum: debeãt insimul ppetuis tpib⁹ habitare: hec ille. Fons eniz indeficiẽs aque in ipso loco exort⁹ est: vbi corpus ei⁹

depositum est: qui vsq͂ in hodiernum affluens: ostendit inexhauribilem sapientię eius fontem: quo in exustione ⁊ ardente fetore peccatorum irrigauit sitientes: presente domino nostro fidei nostre autore: qui cum patre ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Amen.

¶ In festo translationis sancte Monicę matris beatissimi patris nostri Augustini: que fuit quarto idus Aprilis. M.ccccxxx. tempore Martini pape quinti: de hostia tyberina ad vrbem romã: ad locum fratrum eremitarum sancti Augustini: omnia dicuntur sicut in festo eius. Oratio.

Omnipotẽs sempiterne deus qui hũc diẽ trãslatiõis gloriosissime mris Monicę ad tui laudẽ ⁊ honorẽ dedicare dignatus es: cõcede nobis famulis tuis in hac celebritate letitiã: vt quẽadmodũ eiꝰ mẽbra veneramur in terris: ita sua intercessione subleuemur in celis. Per domi.

Martinus papa quintus cõcedit ⁊ donat fratribꝰ eremitanis corpus sancte Monicę. Lectio prima.

Martinꝰ episcopus seruꝰ seruoꝝ dei. Pia charitas atq͂ deuotio qua ex chrĩanę pfessionis ⁊ pastoralis officij debito sanctorum reliquijs afficimur: nos impellit: ⁊ cetera. Et infra. Corpus beatę Monicę scti Augustini matris: ex certis pijs respectibꝰ ⁊ causis: ⁊ presertim q: corpus dicti sancti ipsiꝰ ordinis fundatoris in quadã ecclesia Papiensi dicti ordinis venerabiliter, put decet recõditum extitit a loco ciuitatis nostrę Hostiensis: vbi sepultũ ⁊ recõditũ fuerat: ad ecclesiã domus fratrum eremitarum dicti ordinis, de vrbe transferendi: ⁊ in ipsa ecclesia recondẽdi, ⁊ sepeliendi licentiã cõcessimus: cuius concessionis autoritatem, prefatum corpus in dicta ecclesia debitis cerimonijs, ⁊ condigna reuerẽtia, die nona aprilis: que fuit dñica palmaꝝ, translatũ est: recõditũ extitit ⁊ cetera. Quo nãq͂ mõ fuerit inuẽtio beatissime matris monicę nostris tẽporibus vobis cõcedẽtibus cupio: vt me referẽte cognoscant: qui forte nondũ de ea plane audierũt. Trãslata enim est ex hostia tyberina: vbi quõdã sepulta fuerat p filiũ eius Augustinum: ⁊ iacuit ibidem per mille ⁊ viginti annos. Quemadmodũ ⁊ beatus Augustinus mortem ⁊ sepulturam eius in libris cõfessionũ deuotissima narratione describit.

Hic pontifex appellat fratres eremitanos esse veros ⁊ legitimos nepotes ⁊ heredes sanctę monicę eo q sunt veri filij Augustini. Lectio secũda.

Nos autẽ vestro ordini fratrum eremitaꝝ sancti Augustini: tanq͂ veris nepotibus: cõcessimꝰ vobis sanctissimas reliquas ex hostia Tyberina Romam solenni pietate transferre. Cum ingenti pompa translatę: curę fratrũ suoꝝ ordinis eremitarum, tanq͂ veris matris heredibus commendatę sunt. Dñica erat palmarũ, qñ Romã delatę fuerũt, vbi cõuenerunt millia peregrinoꝝ, qui vndiq͂ discurrebãt: ⁊ qd nã hoc esset petẽtibus: respõdebãt. Beatę monicę reliquias tum primũ in vrbẽ inferri: illi quia nesciirent beatã monicã mirabãtur, Ceterum vt audiebatur beatissimi Augustini matrẽ fuisse, deũ laudabãt.

Hic sancta monica hoiẽ a lepra mũdauit. L. iij.

Omnes sine mora ex domibꝰ atq͂ hospitijs effundebantur pleni cõcursantiũ. Dũq͂ alius alium hortatur: impellit: arripit: incredibilis fiebat euntiũ tumultꝰ. Ibi homo plebeius qui in regione cãpi martis habitabat: viso gentium cõcursu: vt forte potuit flexis genibus sanctã maximis precibus venerabatur: opem marcido corpori expostulans. Nocte enim sequenti maculis quibus in modum leprę vniuersum corpus tegebatur, mundatum est.

Hic cõcessionis causa rationabilis assignat cur fratribus eremitanis sit concessum corpus sancte Monicę. Lectio quarta.

Deinde in vrbẽ ingrediũtur: nec capaces erant tumultuantiũ populi, vt omnes viderent: ac tangere cuperẽt. Plurimi quibus nõ dabatur accessus: aut capitijs, aut zonis: aut huiusmodi rebus sanctam modo aliqua re cõtigissent, orationem explebant. At per viã homo Romanus cuius oculi penitus caligauerãt: post orationem factã, claro lumini est redditus. Ita personantibus fratrum ac sacerdotum hymnis canticisq͂: matris corpus ad filij ecclesiam trãsfertur. Nobis illud sanctissimũ corpꝰ seraphicę Monicę: letante curia: iubilante Roma: maximo cũ triũpho ⁊ gloria inexplicabili tribuit. Et cõcessionis causam rationabilem ⁊ iustissimã in bulla ipsius assignat: quoniam Augustinus huius ordinis eremitarum fundator extitit: ⁊ ideo tanti doctoris venerandę parentis reliquias, tanq͂ illius nepotibus legitimisq͂ heredibus concessit: ⁊ apud eremitanos sancti augustini, in vrbe Roma recõdendas, de consilio omnium cardinaliũ statuit.

Non deerant vulgi clamores: non Lcõ. v. totius populi voces: non deuotoꝝ: nõ mulierum orationes, ac lachrymę: omnes gaudijs: omnes laudibus ac vocibus satagebant. Neque enim illo die, tantum solennitas acta est: sed per omnem illam hebdomadam, quę est vt nostis sanctissima: nõ parua deuotione celebrata est. Cui ⁊ Mapheus vegius Laudensis Poeta sui temporis laudatissimus: ⁊ tunc Martini quinti ipsius pontificis datarius: ob eius singularem, quam in filium Augustinum matremq͂ monicam gerebat deuotionem: mausoleum, seu sepulchrum mira arte elaboratum, multa inpensa extruere fecit: ac officium proprium edidit: ad quod postea visitationis gratia perueniens: pulchrum epigramma composuit: quod incipit. Salue lux matrum mater scissima salue. Salue Augustini monica digna parẽs ⁊c.

Die illa nonnulla miracula facta sunt.

Paruulus erat in domo fratrum Lcõ sexta. frater, altero oculo derelictus. Hunc mulier cognata accitum applicuit: vt ante corpus aliquid pueriliter orans flecteretur: atq͂ iam cũ paucis mulieribus pueri valetudinem precata: paulopost surgens: sanum ac integrum vtroq͂ luminum puerum inuenit. Eodẽ modo est de pluribus diuulgatum: qui precipue gloriantur simili

bus beneficijs se cum illa meruisse. Nimirum quidem si hec bri corporis presentia efficit: qn̄ z ipsi nio numentū quod paulopost vacuuz ex hostia tyberina translatū est: huiuscemodi miracula potuit opari. Nā ita visum est btā ossa id ferre desiderare: vt in vno alueolo tanq̄ in suo habitaculo servarent: effusa igit deuotiōe grauisp quā deportauerūt: ac dū in ecclīa paululū resideret: tribus ad religas pfectis: mulier cuius filius iā octauū men sem grauiatq3 implicito morbo egrotus erat: arreptū paruulū sanctissima spe in arca imponit. Moxq3 sanū factū: sup pedes iā infantulū statuit. Alie tres lcōnes leguni de euangelio solēnitatis ei⁹: vcz. Ibat Jesus in ciuitatē Regre i festo ei⁹. ¶ In fciē Monice vidue matris fcti Augustini vxoris quōdā nobilis patritij carthaginensis: z hoc est officiū antiquū qd edidit Maphe⁹ vegius laudēsis, poeta laudatissimus: z tūc Martini gnti datarius, ob deuotionem, quam habebat erga sanctam istam: z mausoleum seu sepulchrū ei⁹ mira arte Romę laboratū, multa ipēsa extruere fecit, in consensu sancti Augustini ordinis eremitarum: z hoc officiuz probatum est per pontificem Martinum ac p Capitulum generale Romę celebratum. 1491. In primis vesperis antiphona.

Flebat z orabat assidue pia parēs sup filiū: per quem dn̄s impioz capita cōquassauit hall'a. ps. Dixit dn̄s. 35. An. Habitare fecit dn̄s in domo sua matrē filij lętātem hall'a. ps. Lauda te pueri. 35. Añā. Letata est mater, q: filius ascendit in atria hierusalem: ad confitendū nomini domini hall'a. ps. Letatus sum. 37. An. Beata mater quę impleuit desideriū suū: dum pro salute filij plorans iugiter rogaret dn̄m hall'a. ps. Nisi dominus. 38. Añā. Lauda mater dn̄m: qm̄ cōfortauit pces tuas: z benedixit filio tuo in te halleluia. Psalmus. Lauda hierusalem. 40. Capitulum.

Audi fili mi disciplinam patris tui: z ne dimittas legem matris tuę: vt addatur gratia capiti tuo: z torques collo tuo. Hymnus cantatur in tono Ut queant laxis.

Referant linguę celebrent z omnes: te simul totus moduler orbis: seculis cunctis memoreris ampla: monica laude.

Quius effusę lachrymę precesq3 cor tui durum rigidumq3 nati: ad dei magni meruere sacrum: vertere cultum.

O decus summum, pia spesq3 matrum: certa natorum via dux asylum: demonum victrix, heresum fugatrix: alma virago.

O tibi quantas popul⁹ fidelis: gratias debet memori sub euo: quem tuis summis meritis beasti: candida mater.

Quando bis mundo generaris illum: quem sacrę per te fidei reductum: denuo de te genitum fatemur: Augustinum.

Qui tot inuictus domuit rebelles: tot feros verę pietatis hostes: monstra tot, tantam rabiem repressit: maximus vltor.

Qui tot errorum laqueos nocentes: dissipans tantę tenebrasq3 noctis: extitit nulli meritis nec vlli: laude secundus.

Qui deus tantum nisi pstitisset: tanta scripsisset, nisi tantus ille: tota nimirum sacra lex fidesq3 nostra ruisset.

Laus tibi summe pater atq3 fili: quiq3 procedis simul ex vtroq3: spiritus sancte deus vnus idem: laus tibi semper. Amē. ℣. Qui semināt in lachrymis halleluia. ℟. In exultatione metent hall'a. Ad magnificat añ. Respexit dominus humilitatem ancillę suę: cuius filium suscepit z impleuit bonus halleluia. Oratio.

Omnipotens sempiterne de⁹ qui lachrymas beatę monicę in cōuersione dilectissimij filij sui Augustini misericorditer suscepisti: da nobis vtriusq3 interuentu peccata nostra deplorare: z misericordię tuę grām obtinere. Per dominum. Ad matutinum inuit. Laudemus deum nostrum In pfessio ne beatę monicę halleluia. ps. Uenite. Hic hymnus cātat in tono. Sāctorū meritis. sed opus est ipsum aliquantulum reuidere propter multitudinem ac syllabarum. Hymnus.

Cantemus domino grandia munera: pulsusq3 polos altaque sydera: laudantes resono carmine monicam: sexus feminei decus.

Quis vero merita laude recenseat: quę dotes animi quātaq3 lux fuit: quę vitę grauitas, queuę modestia: z quę sobrietas fuit.

Quis candor sibi quis mirificus pudor: duros q̄ facilis q̄ tolerans fui: mores sustinuit coniugis asperi: vertens hunc etiam deo.

Tristes q̄ patiens pertulit insuper: seruarum iaqueos falsaque crimina: qua socrum coluit qua reuerentia: q̄ mitis fuit omnibus.

Sedauit quotiens pectora turbida: z seuis odijs corda tumentia: placauit quotiens illa salubribus: ac sanctis monitis suis.

Quam desiderio rapta dei fuit: diuinas medio corde gerens faces: calcans z penitus cuncta fugacia: mundi despiciens bona.

Hic tantis lachrymis ac pcibus deum: pro charo rogitans anxia filio: eternum moriens ne caderet miser: torquebat pia se parens.

O dulces lachrymas tanta quibus bona: fluxerūt fidei dum rueret sacrę: nutantem siquidem natus eam suus: forti instituit manu.

Adsis omnipotens quęsumus o pater: o fili pariter: sanctecq3 spiritus: fac nos vnus amor iungat vt vnus es: viuens secla per omnia. Amen.

In primo noc. aña. Ex ore matris perfecisti laudez filij propter inimicos tuos: vt destrueres omnes hereses halleluia. ps. Dn̄e dn̄s noster. 69. Aña. Lex domini immaculata conuertens animaz filij: propter preces sanctę matris halleluia. ps. Celi enar. 68. Aña. Propter matrem filius accepit benedictionez a domino: z misericordiā a deo salutari suo halle. ps. Domini est terra. 69. ℣. Qui seminant in lachrymis halleluia. ℟. In exultatione metent halleluia. Ex nono libro confessionum eius filij Augustini. Hic tractatur de infantia

Infantia ⁊ pueritia beate monice. Lectio prima.

Beata ⁊ venerabilis Monica ex honestis parentibus progenita: in timore domini sub virga Christi pudice ⁊ sobrie educata. Dū adhuc puella eēt a domo parentum se subtrahens, ad ecclesiam confugiebat: ⁊ diu in angulo permanens, orationes virginales, quas a matre Facundia didicerat, ad Christum fundebat. Dum autem domum tarde rediret: a nutrice sua verberabatur: eo ꝙ sine pedissequa recessisset. Quod totū illa humillima puella amore oīpotētis dei patiēter portabat. In tota aūt sua pueritia, nunꝙ cuꝫ puellis ludētib⁹ se miscuit: sed frequēter in nocte in pueritia de lecto surgebat: ⁊ flexis genib⁹ orōnes quas a matre noīe Facundia didicerat, domino offerebat. Ab infantia etiam cum ipsa creuerat miseratione: ⁊ naturali affectione pauperes diligebat. Sępe namqꝫ panem de mensa in finum collocabat: ⁊ de paterna domo fugiens: pauperibus tribuebat: hospites ⁊ infirmos visitabat: vicinas litigantes reprehendebat: pedes infirmorum sępe lauabat: ⁊ eis vt puella poterat seruiebat: ℟. Et cuius erant nisi tua verba illa: Per matrem meam fidelem tuam: quę cantasti in aures meas halleluia: ℣. Eloquia domini eloquia casta. Per matrem meam fidelem tuam.

Qualiter accepit in legitimum sponsum patritium carthaginensem. Lectio secunda.

Cum autem parentes eius more secularium vestibus delicatis eam ornare voluissent: ipsa contristata, respuebat. Et duꝫ tredecim esset annorum: eam nobili Patritio carthaginensi in vxorem tradiderunt. Quanto auteꝫ timore ⁊ honestate: quę est summa pulchritudo fęminę, dominus eam decorauerit: quanta etiam pudicitia eā dominus magnificauerit: certe in breui nullatenus dici posset. Tandem patrimonium optime conseruauit: filios sufficienter omni opere erudiuit: thorum immaculatuꝫ semper custodiuit. Satagebat namqꝫ incessanter virum suum ferocissimum cuꝫ magno labore domino per lucrari. Expectabat enim ipsam misericordiaꝫ dei super eū: vt in deo credens conuerteretur. Erat enim ipse iracundus: sed ipsa famula dei non tantuꝫ facto: sed nec etiam verbo viro turbato respōdebat: sed quiete rationem facti reddebat. Cuꝫ aūt vixisset cum viro suo fere annis .xij. respexit dominus humilitateꝫ ancillę suę: ⁊ exaudiuit lachrymas suas. Nam inspirauit dominus viruꝫ eius: vt deinceps vxorem pudicam et castam conseruaret. ℟. Exaudisti eaꝫ domine, nec despexisti lachrymas eius. Cum profluentes rigarent terram sub oculis eius halleluia. ℣. Exaudi orationem meam domine: auribus percipe lachrymas meas. Cuꝫ profluentes rigarent terram sub oculis.

Anteꝙ vir ei⁹ emigraret, conuertit ipsum ad fideꝫ. Lectio tertia.

O Mira res: quia cum esset ferocissimus vir eius: quanto affectu carnali ab eo diuisus est: tanto magis matrimonio spirituali nexus ei per dilectionē cōiunctus est. Quē domino extrema vita corporali in posterum est lucrata. Cum autem vir eius septuagesimotertio anno ętatis suę deo animam reddens obdormisset in pace: ipsa pro eius filio nondum brauio christianitatis adepto: sed errore manicheorum inflato, lachrymas ad dominum sedulas fundebat. Et ipsum ad vnitatem fidei reducere satagebat. Et quia semper arbor bona fructum bonum facit: pater cęlestis luminum: quique omne datum optimum ⁊ omne donum perfectum dat omnibus affluenter, ⁊ non improperat: in benedictionis cumulum: hoc ancillę suę contulit munus: vt sydus pręclarissimum ex ea fulgēret: quod totum terrarum orbem suo iubare perlustraret. O felix fęmina, quę tantum lumen ecclesię: Augustinum videlicet doctorem pręfulgidum, ex suo vtero meruit propagare. ℟. Et intrabant in conspectum tuum preces eius: Et me non dimittebas adhuc volui, ⁊ inuolui illa caligine halleluia. ℣. Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me. Et me non dimittebas adhuc volui, ⁊.

In secūdo nocturno antiphona. Diffusa est gratia in labijs tuis: propterea benedixit deus filiuꝫ tuum in ęternum halleluia. **Psalmus.** Eructauit cor meum. 69. **Antiphona.** Dedit mater vocem suam: ⁊ mota est misericordia dei super filiuꝫ eius halleluia. **Psalmus.** Deus noster refugiuꝫ. 70. **Antiphona.** Dolores matris vt parturientis: in spiritu vehemēti, salutem filij a domino impetrauit halleluia. **Psalmus.** Magnus dominus. 70. ℣. Euntes ibant ⁊ flebant mittentes semina sua halleluia. ℟. Venietes autē venient cū exultatione: portantes manipulos suos hallꝰa.

Quot humiles lachrymas fundebat. Lectio. iiij.

Felicem namqꝫ matrem dixerim istam: quę non tam carnis filium mundo edidit, ꝙ Jesu Christo corde casto lachrymarum multo semine charitatis visceribus parturiuit. Multo nāqꝫ maiori solicitudine ipsum postea parturiuit: queꝫ carne prius pepererat mundo. Quantis autem salutaribus monitis ⁊ ieiunijs: quantisqꝫ lachrymationibus: illam sanctam viduam: castam: sobriam: ⁊ piam dominus ditauerit: mirum est adeo: quod humana lingua explicare non posset. Pientissima genitrix dolore maximo distenta: cum multo amplius flebat: ꝙ flere matres corporum funera soleant: in deprecāda exorandaqꝫ dei maiestate: vt eū de tam profunda eriperet caligine: diē noctemqꝫ pene ducebat insomnem. Fundebat gemitus matris deplorantis mortem filij vnigeniti. Crebra munera sacro offerebat altari: iuges pro eo eleemosynas dabat: quicquid facultatis ei erat pauperibus erogabat, vt filij salutis compos efficeretur: adibat viros quoscunque optimos: quosque optima pollere fama nouerat: vt pro eo humiles darent altissimo preces. Eius mirum in modū defluentes lachrymas: quę sub oculis, terram in omni suę orōnis loco irrigabāt: imensaꝫ ęternāqꝫ clemētiā despicere nō decebat. Exaudiuit itaqꝫ eaꝫ: ⁊ munus multiplici-

huiusq; modis de solito excelsoq; sue pietatis solio intuitus ⁊ solatus fuit eã piẽtissimus deus. In primis q̃ppe cũ eam ob causam vna ex innumeris vicibus esset merore cõfecta: rapitur somno, rapta lignea se quadam in regula stantem: ad seq; veniẽtem iuuenem, micantem splendore: angelum scilicet domini hylarẽ arridẽtẽq; sibi: mestitie lachrymarumq; suarum causam exposcentem, aspexit. Eiq; respondenti: filij sui se perditionem deplorare: angelum dixisse. Esto, viuitoq; secura: vbi enim tu: ibi ⁊ ille. ℟. Uade inquit a me: ita viuas: Fieri non potest: vt filius istarum lachrymarum pereat halleluia. ℣. Deus vitam meam annunciaui tibi: posuisti lachrymas meas in cõspectu tuo. Fieri non potest. Qualiter secuta est vbiq; filium suum Augustinum. Lectio quinta.

O Monica admirande pietatis genitrix: solare, tuisq; lachrymis moderamẽ tribue. Interea ex Africa venit eius constantissima genitrix Monica: terra mariq; ipsum filium Augustinum sequens: sic vt de dei pietate in omni periculo secura: vt per marina discrimina, cum salute peruentionẽ ad portum polliceretur inexplicabile nautis solamen: que cum neq; iam Augustinum manicheum: neq; catholicum reperiret christianum: mira ineffabiliq; letitia exiliuit, quasi iam tuta de celeri veritatis amplexu. Hinc diuina fiducia, pectore pleno, sic eũ affat. Credo fili mi in Christo: vt anteq̃ e vita demigrem: te fidelem veracemq; sim christianũ visura. O inexplicande pietatis mater. Subinde versa in filium: dulcibus eum strinxit amplexibus: osculis linxit amenis: tante letitie, tãtiq; muneris gaudiorum, lachrymis vtriusq; faciem irrigauit, benedixit eum: ⁊ lachrymas: luctus: merores: vigilias: ieiunia: itinerum discrimina, ⁊ omnes quos pro eo ꝑpessa fuerat labores, ei benedixit. Tunc Augustinus ad eã sic exclamauit. O mater pietate fortis: o sancta venerãdaq; parẽs: o dilectiõis ⁊ feruoris genitrix Monica. Solare nunc: gaude: iucundare: ⁊ exulta maxime, quia rex tuus: rex inq̃ fabricator ⁊ portitor orbis: rex regum ⁊ imperator omnium: me dilectissimum filium tuũ: me inq̃ Augustinum: sibi genuit: quem plus lachrymarum christo, q̃ carnis mundo semine genuisti. ℟. Sed tu alte consulens ⁊ exaudiens cardinẽ desiderij eius: Non curasti quod tunc petebat, vt me faceres quod semp petebat halleluia. ℣. Dominus scit cogitationes hominum quoniã vane sunt. Nõ. Qualiter migrauit: quo tpe ⁊ vbi. L. vj.

Q Uinta subinde vix subrepit dies: vt febribus ceperit agitari: in q̃bus solita bonitate constantiaq; freta: eterne vite documenta dabat. Nihil pfecto de patria: nihil de cognatis: nihil demum de proprio corpore curabat. Et q̃ etiam extra lares proprios obire ipsa incredibili animi virtute aspernabatur: eam quidem ob causam: illa in egritudine poscentibus: an ab eius ciuitate corpus tã distanter tumulari formidaret. Responsum prebuit: nil longe a deo: nihilq; timẽdum: vt in seculi consummatione non agnoscat: vnde me resuscitet. Hoc vbicũq; ponite corp⁹: nihil vos eius cura conturbet. Illud duntaxat rogo: vt in diuine celsitudinis ara: mei vbicũq; fueritis, memores sitis. O preclarum verbũ ⁊ sapiente homine dignum. Cum autem ad psalmum dauid se verteret, Cum inuocarẽ exaudisti me deus: ad tantum rapta est ardorem: vt pre dulcedine tota liquefieri videretur. Et cum ad vltimum deueniret, In pace in idipsum: dixit. O in pace: o in idipsum: o qui dixit obdormiam ⁊ requiescam: in quo quietem inueniam: nisi in te qui omnino non mutaris: Et hoc anno in hostijs tyberinis, nonis Maij, Anno etatis sue quinquagesimosexto, migrauit ad dominum: vbi Augustinus eius filius describit vitam eius: vbi ostendit q̃ pia: q̃ casta: q̃ sobria: q̃ sapiens: q̃ mitis: q̃ benigna: q̃ modesta: q̃ patiens: q̃ constans: q̃ prudens: q̃ verecunda: q̃ humilis in orando: mira charitate flagrauerit. Monica itaq; diui patris augustini mater: eiusq; sanctum corpus ibidem a filio Augustino conditum: vsq; ad Martini quinti pontificis tempora: per mille ⁊ viginti annos perstitit. ℟. Diligebat eam Ambrosius propter eius religiosissimam conuersationem. Ita vt sepe erumperet cum me videret in eius predicatione: gratulans mihi: ꝙ talem matrem haberem halleluia. ℣. Mulier deum timens ipsa laudabitur. Ita.

In. ij. noc. Aña. Omnes dij gentium demonia: ⁊ hereticorum voces laquei mortis: quos filius sancte matris contriuit halleluia. ps Cantate. 70. Aña. Propter preces matris custodiuit dominus animam filij: ⁊ de manu impiorum liberauit eum halleluia. ps. Dominus regnauit. 71. Aña. Recordatus est dominus misericordie sue: dum pro filio mater lacrymis terrã rigaret. ps. Cantate. 71. ℣. Exaudiuit dominus vocem fletus mei halleluia. ℟. Dominus orationem meam suscepit halleluia. Secundum Lucam. Lectio. vij.

I N illo tempore. Ibat Jesus in ciuitatem que vocatur Naym: ⁊ ibant cum illo discipuli eius ⁊ turba copiosa. Cum autem appropinquaret porte ciuitatis: ecce defunctus efferebatur filius vnicus matris sue. Et reliqua. Homilia venerabilis Maphei Uegij laudensis.

L Egimus nuda ⁊ aperta sancti euangelij verba: vidimus plorantis vidue filium a saluatore nostro Jesu vite restitutum: vidimus: ⁊ tantum simul diuine potentie miraculum venerãtes: plurimum delectati sumus. ℟. Hec est illa vere flens mater vidua: hec illa pia mater Monica. Que filiũ diu atq; amare defleuit halleluia. ℣. Misericordia motus dominus super eã dixit illi: noli flere. Que. Hic Mapheus vegius dat similitudinem ꝙ sicut filius illius vidue quẽ Christus ad lachrymas suscitauit: sic sancta Monica suscitauit filium suum Augustinum. Lectio octaua.

Q Uod si tam dulcis nobis visus est ipse sacrorum verborum cortex: quid putatis sentiemus: quid gustabimus amplius: etiam si latentem reconditumq; eorum sensum altiusq; mysterium introspicere: indagantesq; plenius haurire voluerimus: Nam cum omnes saluatoris nostri

actiones

actiones pretenderent etiam figuras aliarum rerum: mysticum quiddam semper continentes: ita presertim euangelij huius tam rarum tamque mirificum atque excellens factum: non magna ii ne ingentis cuiuspiam future rei prefigurationem consummatum esse confiteri debemus. Quid vero aptum, et accommodatum magis, ne dicam prestans et illustre huic afferri queat: quam sanctissime Monice cuius presentem festum diem agimus pium: dulce ac omnibus consecrandum literis monimentum? Legimus mortuum filium viticum flentem matrem viduam: Iesum misericordia motum suscitantem. ℟. Quis tuos Monica percurrens labores et anxietates non commoueatur? Quis tuas repetens lachrymas non collachrymetur? halleluia. ℣. Laboraui in gemitu meo: lachrymis meis stratum meum rigaui. Quis tuas repetens lachry. Lectio nona.

Conuertamus huc aciem mentis nostre: contemplemur tam insigne mysterium. Hic est enim ille vere mortuus filius, Augustinus inquam: qui Christo grauissime infensus, eternam nimirum anime mortem obierat. Hec est illa vere flens mater vidua. Hec illa pia mater Monica: que filium vere fidei aduersantem, Christoque mortuum diu atque amare defleuit. Hic ille idem suscitator Iesus: qui misericordia motus super eam dixit illi. Noli flere. Ad laudes et per horas antiphona.

Eleuauerunt flumina lachrymarum domine per sanctam matrem: eleuauerunt flumina vocem suam halleluia. Psalmus Dominus regnauit. s. Antiphona Laudate nomen eius: quoniam suauis est dominus: quoniam misericordia eius super filium sancte matris halleluia. Psalmus. Iubilate. s. Antiphona. Melior est misericordia domini super vitas: leuauit mater pro filio rogans manus suas halleluia. Psalmus Deus deus meus. s. Antiphona Benedicite filij hominum domino, qui amplius filio concessit, quam mater appetere solebat, miserabilibus fletibus, gemitibusque halleluia. Psalmus. Benedicite. s. Antiphona. Ipse dixit et facta sunt: ipse dixit: tolle lege: tolle lege: et statim omnes dubitationis tenebre diffugerunt halleluia. Psalmus. Laudate dominum de celis. 6. Capitulum. Audi fili mi. vt supra. Hymnus. cantatur in tono Ad cenam agni prouidi.

O Excelsi princeps omnium: mundi regis qui machinam: eterna regnans secula: audi tuos nunc famulos.

Sacras preces qui Monice: atro sub hoc ergastulo: dum viueret susceperis: donans salutem filij.

Alti poli nunc incolam: raptamque tot de sordibus: pro lubricis mortalibus: audi precantem quesumus.

Terram colens si protulit: tantum cadenti seculo: quid in supra celsos polos: euecta plus nunc conferat?

Sic nunc preces quas largiter: olim profudit dupliciter: sic nos malis et liberet: matris suo suffragio.

Quos beatos munere: tanto, bonis tam grandibus: eius modo quas porrigit: pronus preces tu suscipe.

Nunc vota cuncti fundite: pre ceteris qui scilicet: vel literis gentilibus: vestis sacris vel prediti.

Nam hec cum nobis dedit: sublime cuius maximis: omnes acumen laudibus: cultumque summum tollimus.

Nos tu pater cum filio: sancto simul cum spiritu: vnus deus qui secula: per cuncta viuis protege. Amen. ℣. Conuertisti planctum meum in gaudium mihi halleluia. ℟. Conscidisti saccum meum: et circundedisti me letitia halleluia. Ad benedictus antiphona. Flebat mater irremediabilibus lachrymis: vt visitaret deus filium oriens ex alto: et illuminaret eum qui in tenebris et in vmbra mortis sedebat halleluia. Ad tertiam capitulum.

Audi fili mi disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tue: vt addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo. ℟. bre. Qui seminant in lachrymis Halleluia halleluia. ℣. In exultatione metent. ℣. Euntes ibant et flebant. ℟. Venientes. Ad sextam capitulum.

Nam et ego filius fui patris mei tenellus et vnigenitus coram matre mea: et docebat: atque dicebat: suscipiat verba mea cor tuum: custodi precepta mea et viues. ℟. bre. Euntes ibant et flebant mittentes semina sua Halleluia halleluia. ℣. Venientes autem venient cum exultatione portantes manipulos suos. ℣. Exaudiuit dominus vocem fletus mei halleluia. ℟. Dominus orationem meam. Ad nonam capitulum.

Conserua fili mi mandata patris tui: et ne dimittas legem matris tue: liga ea in corde tuo iugiter: et circunda gutturi tuo: cum ambulaueris gradiantur tecum: cum dormieris custodiant te: et euigilans loquere cum eis. ℟. Exaudiuit dominus vocem fletus mei, Halleluia halleluia. ℣. Dominus orationem meam suscepit. ℣. Conuertisti planctum meum in gaudium mihi halleluia. ℟. Conscidisti saccum meum et circum. Ad vesperas antiphone, psal. Capi. hym. vt in primis vesperis. ℣. Conuertisti planctum meum in gaudium mihi, halleluia. ℟. Conscidisti. Ad magnificat antiphona Beatam me dicent omnes generationes: quia fecit mihi magna qui potens est qui filio meo dixit: tolle lege halleluia. Dicta oratione diei postea fit commemoratio de conuersione sancti Augustini prout habes in loco eius. 465. Festum sancte Monice est maius duplex: Conuersio sancti Augustini est minus duplex: ideo non accipitur ad capitulum, quia maius duplex precedit. Nota quod de octaua sancte Monice fit sicut de octaua sancti Ioannis baptiste et sancti Laurentij, cum sanctis infra octauam: et hoc quia Innocentius papa. viij. precepit generali ordinis eremitarum magistro Anselmo de monte, falco ne: vt preciperet fratribus suis tanque veris nepotibus sancte Monice: sicut Martinus quintus papa dixit in bulla concessionis corporis sancte Monice: quod ipsi sint veri nepotes.

¶ Infra octauam sancte Monice omnia dicuntur sicut in die demptis lectionibus.

PRO SECVNDA DIE.

Ex nono libro confessionum filij sui Augustini. Lectio prima.

Cum autem quadam die preuenta et visitata a te dñe beneficia tua que tu in carne humano generi clemens exhibuisti: ancilla tua cõsideraret: tantã compunctionis gratiam, tantamq̃ lachrymarum copiaz tor cularij tue crucis expressam in passione tua adinuenitq̃ vestigia eius lachryme desuper per pauimētũ copiose defluentes, ostēdebant. Etiaz quanto plus ad desistētiam lachrymarũ hortabat desisteret: tanto plus lachrymarum fluuius oriebatur. Tanta aũt grã ancilla Chrĩ ieiunãdi alios pcedebat: q̃ dieb⁹ qbus ad cenã vocabat: tanq̃ ad amarã medicinã accedebat. Erat aũt timor castus in corde ei⁹ tanq̃ fascia pectoralis: qua cogitatiões astringeret. In ore, tanq̃ frenũ quo lingua depri meret. In ope, tãq̃ stimulus ne pigritia torperet: in cunctis tanquaz regula, ne modum excederet.

Hic videbis qualiter semel post sumptionem sacramenti fuit rapta in aere vt ab oibus videbat. Lectio secunda.

Timor autem iste tanq̃ scopa purgabat cor vidue ab omni duplicitate: os a falsitate: opera, ab omni vanitate. Nunquam verbũ seculare ab eius ore recordor me audisse: sed in omnibus verbis suis et factis: semper Christum nominabat. Tantũ timor domini mentem eius occupauerat: q̃ non solum ab omni specie mali se cauebat: sed spiritu pietatis ad omne opus bonum prona erat. Satagebat mirabiliter opera pietatis: pro posse cordialiter adimplere. Super omnia infirmis seruire: sepulturam mortuis prebere: orphanos custodire vt filios: viduas et maritatas cõsolari. Quapropter multa de arcanis celestibus domino reuelante percepit: vnde tanta ebrietate spiritus sancti sepe rapiebat: q̃ in ea fere per totam diem quiescens: duz esset rex in accubitu sui cordis: neq̃ vox neq̃ sensus i ea audiebantur. Nec mirum: quia illa pax que exuperat omnem sensum: sepeliebat sensus corporales: intantum, q̃ vix matrone nostre et conuicine eam pungentes, excitare valerent. In die autem bti Cypriani: dũ hec chrĩ ancilla mereretur accipere sacramēta: dũ esset in domo: fere a terra per cubitũ eleuata fuit clamãdo: que quietissima esse cõsueuerat, dicens, volemus ad celum: volemus ad celum fideles. Quam cuz postea interrogaremus qd sibi acciderat: non respondebat. Sed tanto gaudio replebat: q̃ oẽs ad festuz incitabat: cantans cum pphẽta. Cor meũ et caro mea exultauerunt in deum viuũ.

Qualiter vidit Chrm in forma infantuli dum esset in agone mortis. Lcõ. iij.

Cum etiam in die pentecostes esset refecta refectione illius panis, qui de celo descendit: post sumptionem sacramenti tanta satietate repleta fuit: q̃ per diem et noctez absq̃ omni corporali cibo perseuerauit. Cum autem apud Hostiam Tyberinam infirmaretur: et sacramēta nobis fideliter peteret: nec dolore stomachi vexata, valeret retinere: visibiliter infantulus nocte media ad lectum dei famule venit: eamq̃ in pectore amplectens: anima illa sancta ad celum volauit. Ergo die nono egritudinis sue: quinquagesimo sexto etatis sue: trigesimo ãno etatis mee: animo illa pia et religiosa, carne soluta est: die quarto Maij: flebam: et effundebam tibi dñe preces pro illa famula tua: vt non intrares cuz ea in iudicio.

Qualiter lucrata est virum suum. Lcõ quarta.

Gratulabar tamen testimonio eius: q: appellabat me pium: et cõmemorabat grata dei dilectionis affectu, cõmemorans nunquam se audisse ex ore meo verbum durum: aut contumeliosum sermonem. Illa famula tua domine continue satagebat virum suum lucrari tibi: quem amabilem et reuerentem faciebat sibi. Expectabat enim ipsa misericordiam tuam super eum: vt in te credens: castigaretur. Erat eniz ipse iracundus: sed illa famula tua non tantum facto: sed nec verbo viro tribulato respondebat: sed quietis rationem facti reddebat. Quem tibi domine in extrema vita corporali lucrata est. Augustinus cuz genitrice monica dulciter confabulabantur adinuicem de gloria paradisi. Lectio quinta.

Erat enim etiam ipsa serua seruorum tuorũ domina: et oẽs qui eam videbant, laudabãt te domine: scientes et credentes psentiam tuã esse in corde eius. Fuerat enim vnius viri vxor: et filios totiens parturiebat: quotiens ad te domine deuiari cernebat. Imminenti autez die: quo ex hac vita erat exitura nobis ignorantibus: dum ipsa et ego soli staremus incumbentes ad quandaz fenestram: terrena obliuiscentes: loquebamur soli valde dulciter: qualis esset sanctorũ vita: quã nec oculus vidit: nec auris audiuit: et inhiabamus ore cordis pariter in superna fluenta fontis vite: vilescebatq̃ mundus iste inter verba cum delectationibus suis. Nihil amplius cure erat de hoc mundo: cum vidit filium suum Augustinum verum catholicum. Lectio sexta.

Tunc ait illa filio: vnum erat propter quod in hac vita aliquantulum morari cupiebaz: vt te catholicum christianum viderem, priusq̃ moxrerer. Ecce cumulatius mihi deus prestitit: vt te, contempta etiaz felicitate terrena videã Christi seruũ. Quid iam amãdo hic facio: nescio. Quid sibi tunc responderim: non satis rẽcolo.

Qualiter Augustinus amare deuat mortem genitricis Monice. Lectio septima.

Sed post dies quinque decubuit febribus: et subtracta a presentibus: cucurrimus: et post modicum reddita est sensui. Et intuens nos ait. Ponetis hic matrem vestram. Ego flebam: sed fletuz refrenabam: frater autem meus locutus est q̃ nõ peregre commori: sed in patria et cum viro sepeliri debebat. Quo audito, vultu turbato, reuerberans eum oculis: q̃ talia dixisset, ait. Ponite hic inq̃ corpus meum: nihilq̃ cura eius vos conturbet. Rogo tamẽ vos: vt ad altare dñi memineritis mei: vbi fueritis. Dominus autez illud resuscitabit vbicunq̃ sepultum fuerit in nouissimo die.

Sequunt hic carnales lachryme Monice, et sorores sancti

F sancti Augustini. Lectio octaua.

Felicitas ⁊ Basilica, que secundum quosdã fuit binomia: quia vocatur etiam Placida: fuerunt sorores sancti Augustini: ⁊ fuerunt virgines ⁊ sanctimoniales. Quas Augustinus dũ esset paganus: ⁊ grammaticam ⁊ logicam: vt in epistola, quã ipse eis misit de Roma docuit. Nam cum summam paupertatem tenerent: Augustino docente. xxxvj. annis eis vestimenta: que mater eius fecerat, dum mediolanum venerant: absq; fractura portauerunt. Tu autem dñe. Lectio nona.

Tanta aũt erat earum abstinentia: ꝙ semper ieiunabant: audita regula beati Augustini dicentis. Carnem vestrã domate ieiunijs: abstinẽtia esce ⁊ potus quantum valetudo permittit: sup saccum iacebant: vinum nunq̃ nec carnes sumebant: omni die pter horas canonicas psalteriũ dicebant. Centies matrẽ dñi salutando: in nocte genuflectebant. Secularem nunq̃ postq̃ intrauerunt monasterium videre voluerũt. Dum Augustinus cum fratribus ad sorores ⁊ alias moniales visitandas pergebat, vellebant flores, quos ante ipsum ponebant, ⁊ eos benedicebat: ipse vero eos colligebant: ⁊ super alias sorores infirmas ponebant, ⁊ sanabantur. Vixerunt autem. lxxx. annis: ⁊ ad Christum migrauerunt. Tu autem domine.

PRO TERTIA DIE.

¶ Augustinus narrat infelicitatem sue iuuentutis. ⁊ quomodo incepit dare operam incendijs libidinis. Ex confessionibus sancti Aug. Lectio. j.

Vbi eram ⁊ q̃ longe exulabaz ã delitijs domus tue: ãno illo. xvi. etatis mee: cũz accepit in me sceptruz, ⁊ totas man⁹ ei dedi, vesania libidinis: licentiose per dedecus humanuz: illicite autẽ per leges tuas? Excesserunt caput meũ vepres libidinum: ⁊ nulla erat eradicans manus. Quinimmo vbi me pater in balneis vidit pubescentem, ⁊ inquieta indutum adolescentia: quasi iam ex hoc gestiret in nepotes, gaudens, matri indicauit. Sed in matris pectore iam inchoaueras templum tuum: ⁊ exordium sancte habitationis tue. Naz ⁊ ille adhuc cathecumenus, ⁊ hoc recens erat. Itaq; illa exiliuit pia trepidatione ac tremore: ⁊ q̃uis mihi nondum fideli: timuit tamẽ vias distortas: in quibus ambulant: qui ponunt ad te tergum ⁊ non faciez. Qualiter ipsa Monica arguebat filium ne fornicaretur cum vxore aliena: ⁊ hoc fuit in. xvj. anno Augustini. Lectio secunda.

Hei mihi ⁊ audeo dicere: tacuisse te deus me⁹ cum irem abs te longius: ita ne tu tacebas tunc mihi? Et cuius erant nisi tua verba illa per matrem meam fidelem tuam: que cantasti in aures meas: nec inde quicq̃ descendit in cor vt facerem illud? Volebat enim illa: ⁊ secreto vt memini monuerat cum solicitudine ingenti, ne fornicarer: maximeq; ne adulterarer cuiusq̃ vxorẽ. Qui mihi monitus muliebres videbantur: quibus obtemperare erubescerem. Illi autẽ tui erant, ⁊ nesciebam: et te tacere putabam, atq; illã loqui, per quam mihi tu non tacebas: ⁊ in illa contemnebaris a me filio eius: filio ancille tue, seruo tuo. Augustinus fatetur qualiter incidit in errorez manicheorum ⁊ qualiter deus exaudiuit preces ac lachrymas sancte Monice. Lectio tertia.

Tunc incidi in manicheos homines superbe delirantes, carnales nimis ⁊ loquaces: in quorum ore laquei diaboli Et misisti manum tuaz ex alto: ⁊ de hac profunda caligine eruisti animam meam: cum pro me fleret ad te mater mea fidelis tua: amplius q̃ flent matres funeruz corpora. Videbat enim illa mortem meã ex fide: ⁊ spiritu quẽ habebat ex te. Et exaudisti eam domine: exaudisti eam: nec despexisti lachrymas eius: cum profluentes rigarent terram sub oculis eius: in omni loco orationis eius exaudisti eam. Sancta Monica habuit somnium: qd vbicunq; esset ipsa: esset ⁊ ipse Augustinus. Lectio quarta.

Nam vnde illud somnium quo eam consolatus es: vt viuere me secuz crederet: ⁊ haberet mecum eandez mensam in domo: qd nolle ceperat: auersans ⁊ detestans blasphemias erroris mei? Vidit enim se stantem in quadam regula lignea: ⁊ aduenientem ad se iuuenem splendidum: hilarẽ atq; arridentẽ sibi: cum illa esset merens ⁊ merore confecta. Qui cũ causas ab ea quesisset meſtitie sue quotidianarũq; lachrymarum: docendi vt assolet nõ discendi gra: atq; illa respondisset: perditionem meam se plangere: iussisse illũ quo secura esset: atq; admonuisse, vt attenderet ⁊ videret: vbi esset illa: ibi esse ⁊ me. Quod illa vbi attendit: vidit me iuxta se in eadez regula stantẽ. Vnde hoc, nisi qr erant aures tue ad cor eius? Augustinus consortabat matrem suã Monicam. Lectio. v.

O Tu bone ops qui sic curas vnumquẽq; nostrũ: tanq̃ solum cures: ⁊ sic oẽs tanq̃ singulos. Vnde illud etiã: qd cum mihi narrasset ipsũ visum: ⁊ ego ad id trahere conarer: vt illa se potius nõ desperaret futurã esse qd eram: continuo sine aliqua hesitatione: nõ inqt: nõ enim mihi dictum est: vbi ille ibi ⁊ tu: sed vbi tu, ibi ⁊ ille. L. vj.

Confitebor tibi dñe recordationem meam quantum recolo: quod sepe non tacui: amplius me isto p matrem vigilantez responso tuo: ꝙ tã vicina interpretationis falsitate turbata nõ est: ⁊ tam cito vidit, quod videndũ fuit: quod ego certe anteq̃ dixisset, non videram: etiam tum fuisse cõmotũ: q̃ ipso somnio, quo femine pie gaudiũ tanto post futurum ad consolationem tunc presentis solicitudinis: quanto ante predictum est. De homilia venerabilis Maphei vegij: q dicit ꝙ hec est illa sctã vidua: cuius sanctitas, neq; lingua, neq; calamo explicari posset: immo dicit q; post beatam Mariam virginem, fides Christi neq; similem neq; parem habuit. Lectio. vij.

Sed scrutemur altius hec, fletumq; illius attentius considerantes: videamus quantum corporali spũalis mors pestimanda sit: summũq; proinde eius mris estuãtem erga deũ ardorem diligẽti⁹ aduertam⁹: q eã ita grauiter causa filij angi cogebat: vt cũ corpis ei⁹ salutẽ minimi: aie vo plurimi duceret: ob id quotidie crucians atq; affli-

genis sese maderet: iugiter lachrymis: ac fluuio
quasi quodam exundaret. Lectio octaua.

O Inauditaz hactenus feminę pietatem: O
flagrantem amorem pro quo ⁊ flammas,
⁊ cruces, ⁊ bestiarum dentes, ⁊ quātacunq; alia
tormenta: magno ⁊ constanti animo tolerasset.
Que vnq̄ vlla teneritudo maior: que deuotio in-
tensior: que spes infractior: que fides solidior: que
charitas ardētior: que deum vnq̄ amauit vehe-
mētius: strinxit efficaci⁹: secuta est pseuerātius: q̄
vnq̄ viscera misericordię dei penetrans comple
xa est astrictius: que fontem diuinę bonitatis gu-
stans hausit plenius: Tu autem. Lectio nona.

O Prestātē pcellentē ⁊ feminā: qs tuam Mo
nicā legens pietatē non ꝯtabescat: qs tuos
percurrēs labores ⁊ anxietates nō cōmoueat: qs
tuas repetens lachrymas nō collachrymet: qs si-
ne gemitu queat oium q̄ sub oi ętate tua: pie semp
⁊ sancte gessisti meminisse: Quis tuam possit so-
brietatem: modestiā: mansuetudinē: religionē: pu
dorē: animi integritatē ⁊ constantiā: cęteraq; vir
tutum tuarū ornamēta plene satis ac pro meritis
copiose laudare: Quis tuū te filiū ⁊ terra ⁊ mari
tanta cum periculorum ⁊ laborum iactatione se-
quentem, non commiseratur: Non oportet te se
qui: te complecti: tecum emori: Tu autem dn̄e.

PRO QVARTA DIE.

Augustinus describit vitam suam. Lcō.j.

NAm nouem ferme anni secuti sunt: q-
bus ego in illo limo profundi ac tene
bris falsitatis: cum sepe surgere cona
rer ⁊ grauius allideret: volutatus
sum: cum tamen illa vidua, casta pia,
⁊ sobria, quales amas: iam qdem spe alacrior: sed
fletu ⁊ gemitu nō segnior, non desineret horis om
nibus orationum suarum de me plangere ad te: ⁊
intrabant in cōspectum tuū pces eius: ⁊ me tamē
dimittebas adhuc volui ⁊ inuolui illa caligine.

Sancta Monica rogauit quēdam sacerdotē vt
Augustinum instrueret in fide Christi. Lectio. ii.

ET dedisti alterum responsum interim qd̄ re
colo: nā ⁊ multa pretereo: ppter quod ⁊ pro-
pero ad ea que me magis vrgent confiteri tibi: ⁊
multa non memini. Dedisti ergo alterum per sa
cerdotē tuū quēdā epm̄ nutritū in ecclesia, ⁊ exer
citatum in libris tuis: quē cum illa femina rogas-
set, vt dignaret mecum colloqui: ⁊ repellere erro
res meos: ⁊ dedocere me mala: ⁊ edocere bona:
faciebat enim hoc: quos forte idoneos inuenisset:
noluit ille: prudenter sane, quantum sensi postea:
respondit enim me adhuc esse indocilē: eo ꝙ in-
flatus essem nouitate herēsis illius. Lectio. iii.

ET cum nonnullis q̄stiunculis iam multos
imperitos exagitassem: sicut illa indicaue-
rat ei: sed inquit sine illum sibi: tantum roga pro
eo dn̄m: ipse legendo reperiet quis ille sit error: ⁊
quanta impietas. Simul etiaz narrauit se quoq;
paruulum a seducta matre sua datum fuisse mani
cheis: ⁊ omnes pene non legisse tantū: verūetiam
scriptitasse libros eorum: sibiq; apparuisse nullo
contra disputante ⁊ cōuincente q̄ esset illa secta

fugienda: itaq; fugisse. Que cum ille dixisset: atq;
illa nollet acquiescere: sed instaret magis depre-
cando ⁊ vbertim flendo: vt me videret ⁊ mecum
dissereret: ille iam substomachans tedio: vade in-
quit a me: ita viuas: fieri non potest, vt filius ista-
rum lachrymaruz pereat: quod illa ita se accepis
se inter colloquia sua mecum sepe recordabatur:
ac si de celo sonuisset. Qualiter sanctus Augusti
nus clam ascendit nauim ⁊ romam perrexit sine

Et scitu matris. Lectio quarta.
Egisti mecum miris ⁊ occultis modis: tu
illud egisti deus meus: vt mihi persuaderetur Ro
mam pergere: ⁊ potius ibi docere, quod docebaz
Carthagine: Sed quare hinc abirem, ⁊ illuc irē,
tu sciebas deus: nec indicabas mihi, nec matri:
que meum profectum atrociter planxit: ⁊ vsq; ad
mare secuta est: sed fefelli eam violenter me tenē-
tem: vt aut reuocaret, aut mecum pergeret: ⁊ fin-
xi me amicum nolle deserere, donec vento facto
nauigarem: ⁊ mentitus sum matri: ⁊ illi matri.

Quam amare ⁊ vberrime fleuit de recessu filij Au
gustini. Lectio quinta.

ET euasi, quia ⁊
hoc dimisisti mihi: misericorditer seruans
me ab aquis maris plenum execrādis sordibus,
vsque ad aquam gratię tuę: qua me abluto sicca-
rentur flumina maternorum oculorum: quibus
pro me tibi quotidie rigabat terrā sub vultu tuo:
⁊ tamen recusanti sine me redire, vix persuasi, vt
in loco qui proximus nostrę naui erat, memoria
beati Cypriani maneret ea nocte: sed ea nocte
clam ego profectus sum: illa autem mansit oran-
do ⁊ flendo: ⁊ quid a te petebat deus meus tantis
lachrymis: nisi vt nauigare me non sineres: sed
tu alte consulens ⁊ exaudiens cardinem desiderij
eius: non curasti quod tunc petebat: vt me faceres
quod semper petebat. Tu autem. Lectio sexta.

FLauit ventus, ⁊ impleuit vela nostra: ⁊ li-
tus subtraxit ab aspectibus nr̄is: in quo, ma
ne illa insaniebat dolore, ⁊ querelis, ⁊ gemitibus
implebat aures tuas contemnentes ista: cum ⁊
me cupiditatibus meis raperes ad finiendas ip-
sas cupiditates: ⁊ illius carnale desiderium, iusto
dolorum flagello verberares: ⁊ tamen post accu-
sationem fallaciarum ⁊ crudelitatis meę: rursus
conuersa ad deprecandum te pro me abijt ad so-
lita: ⁊ ego Romam. De homilia venerabilis
Maphei vegij. Lectio septima.

QVis pro salute filij tam dulces assiduasq; te
ad deum pces fundentem, profusasq; adeo lachry
mātē nō amet: nō colat: non admiretur: qs tuas
tam admirabiles: tam diuinas actiones medita-
ri sine singultibus magnis possit: cui⁹ est cor tam
asperū, quod tui recordatione nō lene fiat: Cuius
tam durum: quod nō mollescat: cuius tam crudū
qd̄ non mitescat: cuius tā ferū, quod nō mansue-
scat: cuius tam merēs, qd̄ nō exhilarescat: cuius
tā languens, qd̄ non conualescat: Lectio. viii.

MAgna hec qdem: sed maiora longe etiā vi-
debunt: si intellexerim⁹ ꝙ ptiosos vberesq;
fructus mr̄is huius nobis pces ⁊ lachryme pepe
rerūt. Accessit ergo Iesus: ⁊ tetigit loculū. Nā cir

tandem

tandem maternis pcibus ꝛ lachrymis cõmotus
saluator fuisset: accessit, ꝛ filio propior factus: teti
git eum manu benignitatis sue: illustrans eius mẽ
tem, splendore diuine pietatis. Hi autẽ qui porta
bant steterunt: peccata sua scilicet: sed presertim
literarum quibus egregie ante ceteros pollebat
tumor ꝛ iactantia. Quibus ꝛ vt ipse aliquando de
se testatur: supbus ꝛ garrulus ꝛ fastu turgidus, pe
stilẽtissimã manicheoꝝ impietatem obnixe defen
dẽs: christi veruꝫ ꝛ scm cultũ acerrime insectabat.
Cui ꝛ saluator ait. Adolescẽs, tibi di L. ix.
co surge: ꝛ resedit q mortuꝰ erat: etenĩ florẽs
adhuc etate Augustinus, cum maturaret iã cõuer
sionis sue tẽpus: exuberãtibus largiter lachrymis
sub fici arbore stratus: audiuit vocem dicentis, ꝛ
crebro repetentis quasi pueri: tolle, lege: tolle le
ge: vt de semetipso cõfitet. Qua audita, cõtẽptaqꝫ
omnino terrenarum rerum cura, ad Chꝛm cõuer
sus est: Christiqꝫ insup seruus tãta cum excellẽtissima
sanctitate effectus est: ꝙ cepit loqui, ꝛ dedit illum
matri sue. At vero quot ꝛ quanta locutus sit hic
noster ab atra errorum morte suscitatus: ꝙ altas,
ꝙ solidas, ꝛ resonãtes voces ediderit, qs nesciat?
In omnem eniꝫ terrã exiuit sonus eius: ꝛ in fines
orbis terre verba eius. Cuius est tãta ingenij vis
tanta eloquij copia: qui tam multa tãqꝫ ingentia
vt ille: ꝛ si ferrea sibi vox, diuinaqꝫ mens esset, ple
ne posset feliciterqꝫ dicendo complecti.

¶ In conuersione sci Augustini. In primis vesp. Aña. de sancta monica. Flebat ꝛ orabat. Re
quire in primis vesp. vsqꝫ ad cap. postea de scõ Au
gustino cap. Ecce sacerdos. Siqs ppter suã deuo
tionẽ vellet dicere de scõ Aug. põt dicere has añas.

Gratuletur omnis mundus clara lux de te
nebris: ab immundo venit mundus, de pro
phano celebris halleluia. Aña. Augustinum dum
de patre gẽtili patritio, deus vocat, ꝛ a matre, au
dita est oratio halleluia. Aña. Annis puerilibus
decursis in errore: mox creuit in virtutibus ꝛ do
mini timore halleluia. Aña. Solicitãs Ambrosiũ
mater Augustini: doctor doctorem optimum fa
cit verbi diuini halleluia. Aña. Statim cepit fru
ctum ferre, scripture clausa reserans: ꝛ in fines or
bis terre, fidẽ Christi predicans halleluia. Cap.
Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis
placuit deo: ꝛ inuentus est iustus: ꝛ in tem
pore iracundie factus est recõciliatio. Hymnus.
Magne pater. ℣. Ora pro nobis beate pater
Augustine halleluia. Ad magt. Aña. O flos cleri
principalis, dux ꝛ via exuluꝫ: Augustine specialis
lux ꝛ decus presuluꝫ: tu vite canonice canon ꝛ de
cretũ: nos pꝛ pie respice, ad chꝛi duc secretũ halľa.

Deus qui hodiernuꝫ Oro.
diẽ bti Augustini ꝯfessoris tui
atqꝫ pontificis mirabili cõuersionis
mysterio decorasti: psta q̃sumus: vt
sicut ecclesiam tuam propulsis erro
ribus suis sacris eloquijs protegit ꝛ
defendit: ita corda nostra precibus
ab incursibus malignorum spirituum tua gratia
irrigando defendat. Per dominuꝫ. postea nr cõ
me. de sancta Monica. Añ. Gaude chorus super
norum ciuium: plaude turba deuotorum hominũ
nam sancta mater monica celi transit ad gaudia:
que noue prolis fecunda grato mundo repetit do
ctrinarum charismata halľa. halľa. Ad matut
inuita. Uerum lumen adoremus Christuꝫ regeꝫ
dñm: q augustinũ lumẽ fecit ecclesiaꝝ oiuꝫ halľa.
In primo noc. aña. Augustinus respuit consiliũ
impiorum: dum manicheos destruit ꝛ viaꝫ pecca
toruꝫ: Fortunato predicat domini precepta, queꝫ
ratiõe supat, diuinitus accepta: ꝯtriuit lima fidei
dentes pctõrũ: aduersantes ei, ense necat verboꝝ
halľa. ps. Btũs. 53. ps. Quare. 53. ps. Domine
quid. 53. ℣. Amauit eum dominus ꝛ ornauit eum.
℟. Stolam glorie induit eum. Quomodo con
uersus est Augustinus: ꝛ que fuit causa. Lectio. i.

Augustinus afer ciuis Tagastẽsis: ge
nitore patritio, matre monica, non
tam sanguine ꝙ moribus preclarissi
mis: ab humana Christi natiuitate,
Anno. ccclxxvij. Imperij constantij
quondam magni Cõstantini filij: anno vndeuige
simo: sub Siricij quidem romani presulis pontifi
catu: trigesimo anno etatis sue, sub quadaꝫ fici ar
bore strauit se, ꝛ dimisit habenas lachrymis: ꝛ pro
ruperunt flumina oculorũ eius acceptabile sacri
ficium deo. Et non quidem his verbis: sed in hac
sentẽtia multa locutꝰ est. Et tu domine vsquequo,
vsquequo irascẽris in fineꝫ? Nec memor fueris ini
quitatum mearum antiquarum. Et iactabat vo
ces miserabiles: ꝛ plorabat amarissima cõtritio
ne cordis sui. Et repente audiuit vocem de vicina
domo cum cantu dicẽtem: Augustine, Augustine.
Tolle, lege: tolle, lege: Statimqꝫ mutato vultu in
tentissimus cogitare cepit: vtrũ ne solerent pueri
in aliquo genere ludendi cantare aliquid tale:
nec occurrebat omnino audisse se vspiam. Re
pressoqꝫ impetu lachrymarum surrexit: nihil
aliud interpretans nisi diuinitus sibi iuberi vt
aperiret sibi codicem, ꝛ legeret, quid primum in
ueniret. Audierat enim de Antonio abbate, ꝙ
ex euangelica lectione cui forte superuenerat ad
monitus fuerit, tanquam sibi diceretur, Uade, ꝛ
vende omnia que habes: ꝛ da pauperibus: ꝛ veni
sequere me: et habebis thesaurum in celis. Itaqꝫ
concitus redijt Augustinus in eum locum vbi se
debat Alipius: ibi enim posuerat codicem aposto
licum vnde surrexerat: arripuit: aperuit: ꝛ legit
in silentio capitulum quo primũ coniecti sunt
oculi eius. Non in comessationibus ꝛ ebrietati
bus: non incubilibus ꝛ impudicitijs: non in con
tentione ꝛ emulatione: sed induimini dominum
Jesum Christum: ꝛ carnis curam ne feceritis in
desiderijs. ℟. Studens in liberalibus etate iuue
nili Augustinus artibus: mente quaꝫ subtili capit
ꝛ sic proficit, vt stupeat natura. Nam totum per
se didicit, quod vidit in scriptura halleluia. ℣.
Quis compar isti fuerit nunquã meministi? Naꝫ
totum per se didicit, quod vidit. Lectio secunda.
Nec vltra voluit legere, nec opus erat. Sta
timqꝫ cuꝫ fine huiusmodi sentẽtie quasi luce

securitatis infusa cordi eius, omnes dubietatis te
nebrę diffugerunt. Tunc interiecto: aut digito:
aut nescio quo alio signo, codicem clausit: ⁊ tran
quillo iam vultu, indicauit Alipio. At ille petijt
videre quid legisset. Ostendit Augustinus, ⁊ attē
dit ille vltra etiam ꝙ legerat ipse: ⁊ ignorabant
quid sequeretur. Sequebatur vero: infirmum aūt
in fide suscipite. Quod Allipius ad se retulit: ⁊ Au
gustino aperuit: ⁊ tali admonitiōe proposito bo
no ei coniunctus est. Inde ad matrem Augustini
pariter ingrediuntur: indicant illi: gaudet illa, ⁊
benedicit deum. Placuit autem Augustino, non
tumultuose: sed leniter subtrahere ministeriū lin
guę suę mundanis loquacitatibus: quibus iuue
nis iuuenes docebat. Iam enim paucissimi supe
rerant dies ad vindemiales ferias: ⁊ statuit to
lerare illos, vt solenniter abscederet. Consilium
ergo illis erat coram deo: ⁊ conuenerat inter eos
ne passim cuiquam effunderetur. Cum vero deus
eis a conualle plorationis ascendentibus ⁊ can
tantibus canticum graduum: dederas sagittas
acutas, ⁊ carbones vastatores aduersus linguaꝫ
subdolam: velut consulendo contradicentem: Sa
gittaueras tu domine corꝫ corda charitate tua:
⁊ gestabant verba tua transfixa in visceribus: ⁊
exempla seruorum tuorum quos de nigris luci
dos: ⁊ de mortuis viuos feceras: congesta in si
num cogitatione eorum, accendebant eos valde:
vt omnis lingua subdola: flatu contradictionis
inflammare eos acrius posset non extinguere. ℟.
Augustinus presbyter hyponensis factus, cęle
stis regni monstrat iter, igne diuino captus: scri
bit in eccl'ia libros triginta mille. Volumina in
numera composuit ille halleluia. ℣. Per quę fa
mosus mundo fit ⁊ est operosus. Volumina innu
mera composuit. Lectio tertia.

Volutis autē diebus. xx. Nam multi ⁊ lon
gi videbātur pre amore libertatis: solutus est Au
gustinus a sua professione rhetorica: profectus est
in villam cum omnibus suis gaudens. Et legebat
psalmos Dauid cathecumenus cum Alipio ca
thecumeno: matre semper adherente sibi mulie
bri habitu: virili fide: anili securitate: materna
charitate: christiana pietate: legebat ⁊ ardebat
ꝙ murmurasset aduersus literas de melle cęli mel
leas: ⁊ de lumine dei luminosas. Dolore dentium
tunc excruciabatur vehementer: ⁊ cum ingraue
sceret dolor, vt non valeret loqui: ascendit in cor
eius, vt admoneret omnes suos qui illic aderāt:
vt deprecarentur dominuꝫ pro se. Et scripsit hęc
in cera: ⁊ dedit eis vt legerēt. Mox vt genua sup
plici affectu pariter cum ipso in terram fixerūt:
fugit dolor ille statim. Et expauit ille tantam fla
gelli asperitatem: ⁊ tam misericordię dei mirabi
lem celeritatem. Nihil enim tale ab ineūte etatę
expertus fuerat. Insinuauerat auteꝫ sancto Am
brosio pristinos errores suos ꝑ literas: ⁊ presens
votum suum: vt ipse moneret, quid de libris san
ctis legere deberet: quo percipiendę tantę gratię
hepar parator aptior apertiorq́ fieret. At ille
iussit Esaiam prophetam: ꝙ prę ceteris euangelij
vocationisq́ gentium sit prenunciator apertior.
Veruntamen ille primaꝫ huius lectionem nō in
telligens: totumq́ talem arbitrans distulit repe
tendum exercitatior in dominico eloquio. ℟.
O lumen ecclesię beate Augustine: nobilis prosa
pię, doctor legis diuinę. Tu pie sine mora pro no
bis deum ora halleluia. ℣. Augustine bone pater
⁊ venerāde patrone. Tu pie sine mora pro nobis
In secūdo noc. an. Mirificare voluit deus hūc
beatum ad mortem: quando voluit curans imba
ptizatum, mendaces iste destruit, verbo veritatis:
⁊ fide illos instruit, sanctę Trinitatis: o ꝙ admira
bilis hic presul ⁊ laudandus, qui assumptus est ab
angelis coronādus halleluia. ps. Cū inuoca. 54.
ps. Verba. 54. ps. Domine dominus noster.
54. ℣. Elegit eum dominus sacerdotem sibi. ℟.
Ad sacrificandum ei hostiam laudis. Sermo san
cti Ambrosij episcopi de baptismo sancti docto
ris Augustini. Lectio quarta.

Quod his diebus fratres humanissimi cō
tigit: vidistis: quibus domini nostri Iesu Christi
summam, ⁊ potestatem ⁊ clementiam intelligere
potuimus: memorięq́ mandare debemus: quid
in alia re magis christianis gratulari possumus:
ꝙ quod hoc tempore ⁊ ętate nostra mirandum
oculis nostris vidimus: diuinę clementię innume
ras gratias agere debemus: ꝙ Augustinus Afer
carthaginensis: philosophus acutissimus: contē
pto gentilium cultu, ad veram christianam reli
gionem diuino nutu tandem peruenit. Hoc re
surrectionis tempus duplici lętitia celebrandum
est. Christi scilicet victoria potito, ac deleto infe
rorum imperio: ex Augustini cōuersione: qui chri
stianis plurimum conferret. Quis expugnauit
Augustini animum? Quis superauit? Non argu
menta: non vis aliqua verborum: sed dei dunta
xat virtus ⁊ clementia. Nonne rhetor hic habe
batur prestantissimus? Nonne eius doctrina ac
citus, Mediolanum venit? Ubi a cunctis ciui
bus honorifice susceptus est? Ad quid tanta libe
ralium disciplinarum eruditio: tantum etiā phi
losophię acumen? Quo illud acer ingenium: illa
dialectica cetereq́ artes sine preceptore adeptę?
Ad hoc, vt diuina potentia magis eluceret mor
talibus. Quo Aristotelica institutio in disputan
do simulatorię difficultates tendebant? ⁊ astuti
versutas cōtemptiones quibus maxime erat in
structus: argumentaq́ contra sacrarum literarū
scripturas cum vna essemus adducti: quibus di
uinum quandoq́ auxilium implorabamus. Quo
tanta in dicendo homini gratia: tanta in dicēdo
copia atq́ facundia: vt non temere eius dicta dis
solui potuissent. Ad hoc, vt fides christi stabilire
tur, sępius me eum tentasse intellexistis: quo inter
dissensiones nostras, virtus diuina operaretur.
℟. Uitam apostolicam hic sanctus doctor reno
uauit, describendo regulaꝫ, in qua declarauit: Ui
uere sub imperio, caste sine proprio halleluia. ℣.
Ut docet iste pater: sic debes viuere frater. Uiuē
re sub imperio, caste sine proprio. hall'. L. v.
Uerabam mirum in modum hominem
tantę

rantę doctrinę illuminari: a quo summa glo-
ria & splēdor: nec immerito christianę fidei oriri
posset: verum enim Augustini interdum pertina
cia & disputationis sue acrimonia, ac vehemētia
inter supplicationes nostras: quod deus ab eius
captionibus nos liberaret, ac auerteret, rogare
coacti sumus. Matris eius Monicę precibus
lachrymis pene cōtinuis nostris orationibus ali-
quantisper adhęrere cępit: & prędicationibus no
stris aliquando interesse cupiebat. In quibus si
dei nostrę simplicitatem omnibus disciplinis &
omnium artiū argumentis antecedere ostende-
bat. Diuino tandem auxilio Christi veram re-
ligionem amplexus est. Unde humanum genus
christi fideles merito iubilare possunt. Veruntamē
Simpliciano nostro probatę sanctitatis vi-
ro: non minores gratię agendę sunt: a quo Augu
stinus de religione beata, feliciq; vita instructus
est: a quo idem multa de christi fide: tum exempla
tum miracula accepit. Quibus si qua hęresis ru
bigo esset: penitus animum absterfit. Quibus e
omnis dubitationis tumor propulsatus est. Quā-
tis fratres charissimi lachrymis errorem cōfes-
sus est suum? Quanto luctu conuersionis diutur-
nitatem conquestus est? Quibus verbis: quo do-
lore: seram penitentiam damnauit? ℟. Multum
renitens suscepit curam pastoralem: in qua tm̄
profecit, vt mireris talē: virtus virtuti succedit,
consurgit ad labores: Docet: scribit: libros edit,
sic honores mutant mores halle'a. ℣. Hic flos do-
ctorum, fidei tuba, regula morum. Docet: scribit.

Postq̄ Ambrosius ipsum baptizauit: ilico po-
suit sibi cappam nigram, & zonam pelliceam, quā
sanctus Simplicianus ei donauit. Lectio sexta.

Dimidiam enim ętatis ferme partem in-
ter gentilium mores ac vanas disciplinas
mundanosq; errores cōsumpsit. Iubilat tāta vi-
ctoria: in qua Augustinus tanq̄ dux cum commi
litonibus suis filio suo scilicet Deodato & Alipio
socio captiui nostri sunt. Hęc quidem captiuitas
Augustinum beatum faciet: regnum dei parabit.
Triumphare tamen visus est Augustinus: ea prę
sertim hora: in qua nouum hominem sacro ba-
ptismate induimus: in quo vna nobiscum diuino
quodam instinctu hymnum, Te deum laudamus
cantauimus. De Christi fide vberius instructur:
& a cęteris gentilium opinionibus & erroribus re
mouebitur. Totum diuinę cognitioni animū in-
tendet. Nouum hominem: nouum in Christi fide
militem habemus. Acerrimum contra gentiles
hostem: contra hęreticos inuictissimum impera
torem. Nouum christianum. Nouis vestimentis.
Cucullo nigro induimus. Cingulo ex corio nos
ipsi pręcinximus: quod Simplicianus noster in-
genti lętitia donauit. Agamus gratias domino
nostro Iesu Christo ingentes: qui religioni no-
strę christianitatis tale ac tantum principium in-
stituit. Gaudeamus omnes in domino: qui om
nia virtute sua continet: & incomprehensibili
maiestate vniuersa complectitur. Gaudeant an-
geli Augustini tam celebris conuersionem. Gau-
deat cęlum & vniuersa terra. Benedicant omnes
dominum: quia ad conferendum hominibus sub-
sidium creauit & illuminauit Augustinum: a quo
tanq̄ de religionis exordio christiani auxiliū cę-
perunt & suffragium. A quo deniq; religionis cō-
stitutiones oriri poterunt. Hanc Augustini con-
uersionem in futurum homines diuinis prose-
quentur honoribus. ℟. O martyr desiderio nā
pati petiuisti multa: neq; gladio, cuiusquam ces-
sisti: te necare cupiens, donatus trāsiuit. Sed de
te rex omnipotens, melius decreuit halleluia. ℣.
Ut nos fulcires: hęc nec morte perires. Sed.
In tertio noctur. antiphona In tuo taberna-
culo hic Christe habitauit: dum multiplici mira
culo in terris coruscauit: post coronam pręsulis
homo temporalem: pro suis Christe meritis das
huic ęternalem: hic innocens manibus cor ha-
bens accensum: prędicat hominibus, cęli docens
ascensum halleluia. Psalmus. Domine quis
habi. ps. Psalmus. Domine in virtu. ps. Psal-
mus Domini est terra. ps. ℣. Tu es sacerdos in
ęternum. ℟. Secundum ordinē melchisedech.
Alie tres lectiones leguntur de doctoribus. Euā
gelium secundum Mattheum. Vos estis sal ter
rę. ps. ℟. Consors apostolorum: corona mar-
tyrum: tu gemma confessorum: ornatus virginū:
scientia tu cherubin: vox cęli: lingua Christi. Ho
die ad seraphin assumi meruisti halleluia. ℣. Au
gustine pie: paulo par sic & Helię. Hodie ad sera
phin. ℟. Aquilina facie vidit Augustinus: subti
li mentis acie q̄ deus vnus trinus: vnus in essen-
tia: trinus in personis: Cūcta creans entia, sum-
mę perfectionis halleluia. ℣. Nec cessat esse, qui
singula seruat in esse. Cuncta creans entia, sum.
℟. O pater pauper spiritu, sed diues in virtute:
in tuo ora trāsitu, nostra pro salute: sic prouideas
gregi pastor bone. Ut sequentem videas in meri
to coronę halleluia. ℣. Nos tecum pone, finito
carnis agone. Ut. Ad laudes & per horas aña.

Augustinum induit dominus decore: & sedē
eius posuit in gloria & honore halleluia.
Psalmus. Dominus regnauit. cum reliquis. ps.
Antiphona. Lętus atque iubilans hic sanctus
introiuit, donum quam desiderans, in terra cō-
cupiuit halleluia. Antipho. Pręgustauit domi-
ne de riuo sed sitiuit: nunc pleno fluens flumine,
de torrente bibit halleluia. Antiphona. Fratres
benedicite beato Augustino: qui nos de mundi
turbine, tulit & camino halleluia. Antipho. In
excelso solio dominum de cęlis, laudemus de suf
fragio patroni fidelis halleluia. Ad benedictus
antiphona. O plena dies gaudio, in qua mundi
de medio spiritus sancti armarium, patronus
turbe pauperum, gaudium domini intrauit: nūc
haurit pleno poculo: nūc claro videt oculo lumē
indeficiens: vinū summe reficiēs, quod prius prę-
gustauit halleluia. Et fit cōmemo. de sctā Moni
ca propter octa. Ad tertiam caplm. ℣. dicuntur
sicut in die. Ad vesperas aña. Gratuletur om
nis mundus. sicut in primis vesperis. Ad magt
aña. O p oia laudabilis pater & patrone toti mun

do venerabilis augustine bone: fruens cibo grandium: habens omne gaudium de presentia christi sponsi, a torrente voluptatis, ebrius summe trinitatis: commenda nos dei filio, quos hic in exilio te sequi meruisti halleluia. Dicta oratione sancti Augustini: postea fit de sancto Joanne. Antiphona. In feruentis olei. postea de sancta Monica.

In canonizatione sancti nicolai de tolētino, ordinis fratrum eremitarū sancti Augustinique celebratur quinta iunij: eo quia fuit feria secunda pentecostes: tēpore Eugenij quarti de venetijs, ⁊ tempore generalatus magistri Juliani de Salem, ordinis eremitarum: omnia dicuntur sicut in festo demptis lectionibus ⁊ aña. ad magt in vtrisq; vesperis. Omnes generationes beatū predicent Augustinū: de cuius cetu ⁊ regula: nouum sydus ortum est Nicolaus inclytus fulgens in vniuerso mundo: qui salutem morbidis: ⁊ lumē cecis tribuit: ⁊ magna cōfert munera: eius deuotis omnibus. ℣. Ora pro nobis beate Nicolae. Et dicitur in vtrisque vesperis ⁊ ad benedictus.

Ex decreto Eugenij pape quarti. Lectio prima.

Eugenius episcopus seruus seruorū dei: vniuersis christi fidelibus presentes literas inspecturis: salutē ⁊ apostolicam benedictionem. Licet militans in terris ecclesia, triumphātem in celis filiali ⁊ deuoto veneretur affectu: ac virtutes, laudes, preconiaq; sanctorum, quantum humana sinit fragilitas, dignissimis attollat titulis: deuotis quoq; precibus, solenni ritu sacrificia laudum offerat: ad decus ⁊ venerationem ciuium supernorum: nihil tamē illis accrescit noue perfectionis ⁊ glorie: nec eorum perfecta felicitas nostris operibus firmari poterit vel augeri. Misericors tamē miseratorq; dominus per intercessiones meritaq; sanctorum, quos in terris celebritate congrua veneramur: mirabili dignatione impfectū nostrū suppleri puidit: vt quod nostris meritis nō valemus: eorū suffragijs assequamur.

Hic narrat summus pontifex religionem itam iam diu fuisse approbatum. Lectio secunda.

Eternus itaq; deus qui facit mirabilia magna solus, confessorem suum eximium Nicolaū de Tollentino in approbata religione fratrum eremitarum sancti Augustini: ab eius pueritia educatum: puritate cādidū: charitate fecūdum: electum ex millibus: exemplar prefulgidū: sapientia eius infinita produxit: singularis vite sue excellentissimam signis ⁊ prodigijs probans: ac coruscātibus crebrisq; miraculis manifestās. Letent itaq; celi: exultet terra: iocūdeturq; pariter totus orbis: quādo ei q effulsit in tēplo dei cū viueret: spatiosum in celo pstant hospitium celi ciues. Itaq; huius beati viri quādo vita eius est funct⁹, fama, summaq; ad eum populorū deuotiōe crescētibus: felicis recordationis Joānes papa vigesimus secundus predecessor noster: Auinioni cū sua curia residens: cum fratribus suis cepit de illius canonizatione tractare: quam nisi eius obitus ⁊ horrēda supuenissent schismata: procul dubio cō summasset. Beatus igitur hic Nicolaus honestis ex castro sancti angeli intra firmianā diocesim parentibus ortus: puerorū ꝯsorna vitans: ecclesiam diuinaq; mysteria frequentabat: ⁊ ne pclara opera lucide vite sue lōgo latoq; sermone curram⁹: pauca iubet referre de pluribus: vt ex his existentes in via dñi, patrē glorificent sicut decet. L. iij.

Sanctus equidem iste in etate existens tenera: se sub magna religionis diligentia summa cū obediētia ⁊ humilitate seruabat: castigādo corp⁹ ieiunijs: vigilijs orōnibusq; insistebat: deuotus: gratus: humilis: obediens, benignus: suauis: pius: patiens: constans: maturus: cōpositus: virtutum quibusdā aromatibus plurimos attrahebat: adeo quoq; fidei cultor erat: vt cuncta illius verba ⁊ opera virtute fidei redolerent. Tribulatorum ⁊ infirmorum cōsolator assiduus existebat. Et demum: pudicus: castus: modestus: verecūdus: ac letus: ad vite vespera veniēs, diuinitus audire meruit. Euge serue bone ⁊ fidelis: intra in gaudium domini tui. Sicut granum frumenti cadens in terram: ⁊ mortuum, vberem cōsurgit in spicā. Sic botrus in torculari calcatus, liquoris redundat in copiam. sic regnum celorum percipitur, ⁊ sancti per fidem sublimia regna vicerunt: verū, quia decebat diuine magnitudinem bonitatis: ⁊ quē in terris preclaris ornarat virtutibus: in celis regnare certis testimonijs probaretur.

Hic narrat summus pontifex quedam miracula ab eo in vita sua facta. Lectio quarta.

Multis enim magnisq; miraculis ipm de⁹, ⁊ dū viueret: ⁊ post obitum clarū fecit. Quorū quedam dignissimis probatis testibus onerose multitudinis vitande gratia: duximus presentibus annotanda. Quidam adeo in sinistro latere perditus erat: vt nec illius manū nec pedē posset quouis modo mouere: aut quicq̄ ex oculo sinistro videre: post plurimorū medicorum antidota atq; collíria in vanum experta, sanctus hic latus illud crucis signaculo tetigit: viroq; illi benedixit: qui statim e grabato surgens, factus est videns, ⁊ integre liberatus. Quedā vero mulier triennio cōtinuo sanguinis fluxum patiens: ad Nicolaū veniens, ⁊ manum eius deuotissime osculans: precabatur eum: vt preces ad dominum pro ipsius sanitate recuperanda porrigeret. Sanctus ipse illam signo crucis signauit, ⁊ liberata recessit: ⁊ hec ante obitum. Hic narrat aliqua miracula ab ipso sancto post mortē operata. Lectio quinta.

Post obitum vero, cum puer quidam annorum quatuor in canale molendini ciuitatis Macerate cecidisset: ⁊ inter rotam ⁊ aquā per spatium temporis quo communiter bene ambulans miliario ambulasset continuo iacuisset, inde tandem laboriose extractus mortuus, ⁊ pro mortuo reputatus: emisso prius per matrem voto: q si restitueret vite auxilio beati Nicolai: illum supra sancti tumulum habitū religionis indueret: aduentāte sancto predicto, viuus apparuit. Vir insuper quidam inuentus in domo sua suspensus ⁊ mortuus, precibus ⁊ voto per eius vxorē ad beatum

tum Nicolaum emissis: factus est viuus: ⁊ tūc diutius superuixit. Quamplurima etiaꝫ miracula tam in vita ꝙ post eius mortem fecit. Pluresq; homines vtriusq; sexus a morte suscitauit. Cęcos illuminauit: ⁊ ab oculorum infirmitatibus liberauit. Contractos ⁊ protractos mēbris, ⁊ claudos erexit. Paralyticos a membrorum impotētia sanauit: ⁊ a tremore capitis ⁊ membrorum: dęmoniacos: captiuos: incarceratos: cum apparitionibus ⁊ reuelationibus liberauit. Lcō sexta.

Cadentes ⁊ allisos, ⁊ naufragijs a captiuitate personę. A perditione bonorum: a febribus, ab hectica: ab hydropisi: a podagra: a doloribus iliorum ⁊ stomachi ac cordis: alijsq; infirmitatibus liberauit: pristinęq; sanitati restituit: quę omnia trecenta ⁊ vnum miracula. Ad coꝛuꝫ probationeꝫ examinati fuerunt trecenti ⁊ septuaginta ⁊ vnus testes in registro annotati: ⁊ coram nobis in publico consistorio relati fuerunt. His itaq; ac alijs miris operibus sancti huius astruentibus sanctitatem: christianę fidei veritatem miraculorum, lingua loquente, cucurrit ad nos vndiq; populus. Creuit de his fama atq; deuotio. Laudatur dominus de salutiferis gratijs. Salutis auctori gratię referuntur. Lectio septima.

Inualuit super his vox cōmunis ⁊ celebris: ⁊ plurimorum vox exultationis etiam ⁊ prę latorum nobis innotuit: ⁊ nostra auctoritate inquisitionem fieri super dictis obtinuit. Primum quideꝫ venerabili fratri Joanni episcopo penestrinensi: ⁊ dilectis filijs nostris Joanni tituli sancti Laurētij in lucina presbytero: ⁊ prospero sancti Georgij ad velum aureum diacono, cardinalibus, commisimus: vt veritatem pręmissorum: ⁊ de miraculorum continuatione probata veritas: nos ⁊ venerabiles fratres nostros sanctę romanę ecclesię cardinales de sancti eiusdem vita mirabili inquirerent diligenter: quoruꝫ relatione etiā continuatiōe miraculoꝝ, ⁊ meritis gloriosis instruxit. Et quia plura ⁊ maiora de sancto ipso cōperimus ꝙ insinuata fuissent: de fratruꝫ prędictorum consilio ⁊ assensu, plurimis ecclesię pręlatis astantibus, de omnipotentis dei virtute: ⁊ beatorum apostolorum Petri ⁊ Pauli, ac nostra auctoritate confisi: eundem beatum Nicolaum sanctorum confessoꝝ cathalogo duxim⁹ ascribēduꝫ.

Ideoq; vniuersitatem vestrā monemus ⁊ hortamur attente per apostolica scripta: vobis pcipiendo mādātes: quatenus quarto idus septembris, quo sanctus ipse migrauit ad dominum: festum eiusdeꝫ deuote ⁊ solenniter celebretis: ⁊ faciatis ab omnibus veneratione congrua celebrari: vt pia eius intercessiōe: ⁊ hic a noxijs protegi: ⁊ in futurum sempiterna ꝯsequi gaudia valeatis. Et vt ad venerabile eius sepulchruꝫ eo ardētius christi fideliū ꝯfluat multitudo: ⁊ celebrius eiusdeꝫ ꝯfessoris colatur festiuitas. L. viij. L. ix.

Omnibus vero pęnitentibus ⁊ confessis, qui cum deuotione ⁊ reuerentia illuc in eodem festo accesserint: annuatim ipsius suffragia petituris: de omnipotentis dei misericordia ⁊ beatoruꝫ Petri ⁊ Pauli apostolorum eius auctoritate cōfisi: septem annos ⁊ totidem quadragenas: accedentibus vero annis singulis, ad dictum eius sepulchrum infra eiusdem festi octauā duos annos ⁊ duas quadragenas de iniunctis eis penitentijs misericorditer relaxamus. Datum romę apud sanctum Petrum Anno incarnationis dominicę: millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto. Kal. februarij. Pontificatus nr̄i anno. xvj.

¶ In festo scti Simpliciani archiepiscopi mediolani ordinis eremitaꝝ scti Augustini. Oratio.

Deus qui hodiernam diem honorabilem nobis in beati simpliciani confessoris tui atque pontificis solennitate tribuisti: pr̄sta quęsum⁹: vt cuius annua celebritate exultamus obsequijs: eius suffragijs, tuę pietatis gratia consequamur auxilium: ⁊ ad ęternam vitam feliciter peruenire concedas. Per dominū nostrum Jesum Christum.

Quomodo Simplicianus conuersus est mediante doctrina victorini. Lectio prima.

Simplicianus vir christianissimus: cū Romę studio sectandę vię chr̄i multa expertus esset, multaq; legisset: Uictorino magno ⁊ famoso rhetorico magistro, facta familiaritate, coniunctus est. Cū autem idem Uictorinus iaꝫ senex, sancte scripturę studiosa lectione ⁊ diuina ex alto visitatione fidem nominis christiani adeptus: eandem fidem veracem per baptismum regeneratus, publice coram omni populo fideli, in ecclesia ineffabili gaudio, comitante pręclara fiducia pronunciauit. Tunc Simplicianus desiderij sui compos, Mediolanum perrexit: ibique in loco a tumultu sequestrato, se recepit: ⁊ collectis eiusdem propositi fratribus: eremiticam vitam ducens: se totum diuino obsequio mancipauit. Cordialiter Ambrosius diligebat Simplicianum. L. ij.

Cumq; iam fama suę sanctitatis longe lateq; crebresceret: fratres odore suę conuersationis refecti: ad eius cenobium conuolarunt. Beatus autem Ambrosius tunc eiusdē vrbis ep̄s: eum vt vere patrem diligebat. Interea, duꝫ Augustinus tunc in eadem vrbe mediolanēsi rhetor ac magister scholasticus prędicatione sancti Ambrosij manicheoꝝ sectaꝫ, quamdiu tenuerat relinquēdam decreuisset: nec tamen ei plene, quam teneret veritas elucesceret: misit dominus in mentem eius: visumq; est ei bonum pergere ad Simplicianum, qui ei bonus apparebat seruus dei: ⁊ lucebat in eo gratia diuina. Simplicianus confortabat Augustinū ad humilitatē seruādā. L. iij.

Audierat enim ꝙ a iuuētute sua deuotissime deo viueret, ⁊ vere sic erat. Ad quem cū Augustinus supplex venisset, narrauit circuitus errorum suorum, ęstusq; cordis sui: deuote postulans vt vir sanctus proferret quis esset aptus modus viuēdi sic affecto, vt ipse erat, ad ambulādū in via dei. Simplicianus autem Augustinum hortari cępit, ⁊ diligenter instruxit: atq; ad humilitatem

christi precipue inuitauit: ⁊ inter alia Uictorini supradicti romani rhetoris cõuersionem in mediũ reuocauit. Quo exemplo, Augustinus compunctus, ad imitandũ exarsit: ⁊ soli deo seruire proposuit.

¶ Simplicianus semp fuit deuotus: ⁊ duodecim fratres dedit Augustino. Lectio quarta.

Interiectoq; tempore Augustinus baptismi gratiam a beato Ambrosio assecutus: a sancto patre Simpliciano sancte conuersationis habitum modumq; viuendi accepit. Simplicianus patria Mediolanẽsis, cum ab ipsa iuuentute sua deo deuotissime atq; sanctissime vixisset, his temporibus tam verbo q̃ vita multo in precio habitus est. Propter quod ⁊ diuus pater Augustinus optime edoctus, tandem ab eo discessit: ⁊ cũ sufficienter eruditus est: ad eundem Augustinus literas destinauit. Simulq; ab eo postulãs suppliciter atq; deuote, quatenus sibi remeato ad Africam fratres aliquot de suo cenobio daret: cum quibus sancte religionis ordinẽ instauraret. Cuius deuotis precibus pius pater Simplicianus annuens, dedit ei duodecim fratres viros religiosos: videlicet Anastasium: Fabianum: Seuerum: Nicolaum: Dorotheũ: Isaac: Nichostratum: Jacobũ: Paulinũ: Cirillum: Stephanũ ⁊ Uitalẽ.

Post obitum Ambrosij creatus est Simplicianus in episcopũ Mediolanẽsem. Lectio quinta.

Deniq; Augustinus cum predictis fratribus cõiunctis sibi charissimis amicis suis, qui diu secũ fuerant: Nebridio: Euodio: Alipio: ⁊ Pontiano: cum matre sua Monica deuotissima, ⁊ suo puero filio Deodato, ad Africam prouectus est: matre pia apud Hostiam tyberinam defuncta. Post hec beato Ambrosio de ergastulo carnis egresso: sanctus Simplicianus eidem in archiepiscopatu mediolanẽsi successit: ⁊ sicut prius in vita monastica deo fuit deuotus: ita ⁊ in pastorali cura beati Ambrosij imitator extitit strenuus. Audiens autem beatus Simplicianus, Augustinum in cõuersione sua alumnum, religione, ⁊ sacre scripture eruditione diuino munere tantum excreuisse: vt esset doctor ecclesie precipuus, ⁊ antistes egregius: ineffabili gestiuit gaudio, laudans deum, q plantulam suam in sancta ecclesia, tam sublimi extulisset fastigio. Tu autem domi.

¶ Simplicianus hortatus est Augustinum ad studium: ⁊ doctor Augustinus sepissime epistolas dirigebat ad Simplicianum. Lectio sexta.

Hieronymus in libro de viris illustrib' ait. Simplicianus episcopus multis epistolis hortatus est Augustinum adhuc presbyterũ agitare ingenium: ⁊ expositioni scripturarum vacare: Hec ille. Beat' ergo Simplicianus sicut erat lectioni scripture assiduus: vbicunq; puncta sibi obscura inuenit: ilico ad Augustinum destinauit cum epistola: rogans sibi edoceri ⁊ enodari apertius, que clausa erant alijs intellectu tardioribus. Augustinus quanta reuerentia ⁊ gratulatione recepit epistolas Simpliciani: quantaq; humilitate ⁊ patientia ⁊ obedientia votis suis paruerit: qui responsales epistolas ad ipsum Augustini legerit, affectum scientijs cognoscere valebit. Nam in solutione quarundam questionum ex Pauli epistola ad romanos: Augustinus in sua procemiali epistola sic scribit. Domino beatissimo venerabili sinceratissima charitate amplectendo patri Simpliciano Augustinus in domino salutem. Plenas bonorum gaudiorum literas q memor sis mei atq; vt soles diligas: magneq; gratulationi si tibi quicq̃ in me donorum suorum dominus conferre dignatus est misericordia sua: non meis meritis missas, munere tue sanctitatis accepi. Hic doctor sanctus Ambrosius dicit q postq̃ baptizauit Augustinũ ilico induit eum cappam nigrã: ⁊ Simplicianus dat ei etiã cingulum. Lectio septima.

Questiunculas sane quas mihi enodandas iubere dignatus es: vt si mea tarditate implicatus non intelligerem, tuis meritis adiutus aperirem. Et subdit. Gratissimam plene atq; suauissimam interrogationum tuarum dignationẽ mi pater Simpliciane misisti: quibus nisi respondere conabor: non solum contumax: verumetiã ingratus existerem: hec Augustinus. Iste est ille pater Simplicianus de quo Ambrosius in sermone de baptismo ait. Uerumtamen Simpliciano nostro probate sanctitatis viro non minores gratie agende sunt: a quo Augustinus de religione christianitatis beata feliciq; vita instructus est: a quo item multa de Christi fide tum exempla, tũ miracula accepit. Iste est ille pius pater Simplicianus, qui ingẽti letitia cingulum ex corio donauit: dum eũ nouis vestimentis, cucullo nigro induimus: ⁊ nosipsi precinximus. Hec Ambrosius. Unde Prosper ait. Iste est ille magnus pater Simplicianus, quem si vidissemus fratres quanto feruore bonos diligebat: quanto desiderio captiuos redimebat: quãta charitate malos reprehendebat: vere nos dixisse puto: ecce homo qui cum angelis volat: cũ archangelis cantat: cum seraphin ardet: cum cherubin lucet: cũ principib' sedet. Uno modo Simplician' fuit filius Augustini: ⁊ ipse dedit ei regulã: alio modo Augustinus fuit filius eius: eo quia Simplicianus instruxit Augustinum in fide. Lectio octaua.

Pater iste Simplicianus est qui beato Ambrosio in episcopatu successit: hic cuius eius exemplo Augustinus ⁊ cõuersus ⁊ doctus fuerit: nihilominus vt venerabilis Gilbertus inquit: tum ei: tum alijs suis fratribus regulam apostolicam dedit: sub qua deo militans, clarere miraculis ⁊ cathalogo ascribi sanctorum numera uit. Ita q non inconuenit vno modo Augustinũ fuisse simpliciani filium: alio vero modo ecõtra. Cum aũt domino placuit seruo suo Simpliciano mercedem reddere post laborem, correptus egritudine: senex dierum ⁊ bonis operibus plenus: spiritum reddidit creatori. Lectio nona.

De loco sepulture sancti Simpliciani.

Cuius corpus in suburbanis Mediolanis: in tẽplo cuius titulus a cõditore eiusdem: vt epithaphium positum in basilica sepulture eidem

dedicata demóstrat: a minoribus ⁊ successoribus dictus sanctus Simplicianus est inter tres martyres: scilicet Sisinnium diaconum: ⁊ Martyriū ostiarium: ⁊ Alexandrum lectorem: capadocos natione: dono olim datos ac missos sancto Vigilio episcopo tridétino concive romano: a quo missi vt christi euangelium populo predicarent beati martyres sunt: q fuerūt martyrizati apud territorium tridentinum: ⁊ a sancto Ambrosio cui successit sanctus Simplicianus: qui prefatos martyres eius nomine eidem remissos suscepit: ac post longas lachrymas quo potuit modo decorauit: ⁊ inter ipsos defunctus vita, se collocari ꝑcepit: vt animo martyrij particeps effectus: corpus etiā a loco successori suo separari noluit. Hic tam in vita ꝙ in morte cum multis signis ⁊ virtutibus claruit: terciodecimo Augusti celebratur eius festum: ⁊ migrauit ad dominum: anno domini quadringentesimo decimoquinto.

¶ In vigilia sctī Nicolai de Tolentino ordinis eremitarum sancti Augustini: qui claruit tempore sancti Francisci ⁊ sancti Dñici. Ad vesp. añā.

Elegit Nicolaum dominus: ⁊ in splendoribus sanctorum suorum clarum fecit. ps. Dixit dominus. 35. cum reliquis. In fine Laudate dominum omnes gentes. 37. Añā. Virtutem operum suorum per seruum suum Nicolaū annunciauit dominus populo suo. Ana. In memoria eterna erit sanctus Nicolaus: cornu eius exaltatum est in gloria. Ana. Suscitauit a terra deus sanctum suum: ⁊ cum principibus celestis populi collocauit eum. Añā Laudent dominum omnes populi: quoniam per sanctum Nicolaum cōfirmauit super nos misericordiā suā. Capitu.

Dilectus deo ⁊ hominibꝰ: cuius memoria in benedictione est: similem illum fecit in gloria sanctorum: ⁊ magnificauit eum in timore inimicorū: ⁊ in verbis suis monstra placauit.

Hymnꝰ qui cantatur in tono Ut queant laxis.

Laudibus summis celebremꝰ omnes: regis eterni memoranda dona: mētibus letis modulemur eius: grandia facta.

Qui sacre quondam fidei coruscans: sydus ex altis oriensq; celis: qui dedit summum decus illud orbis: Augustinum.

Ex suo te nunc grege procreatum: multa post tandem reuoluta secla: contulit dignum Nicolae nobis: eius alumnum.

Cuius ingentes memoresq; gestas: res queat nemo satis explicare: cuius excelsas celebresq; laudes: nemo referre.

Magne celestis habitator aule: magne qui tantis meritis opimis: viuis ⁊ gaudēs sup alta celi: astra triumphas.

Laus patri summo genitoq; semp: quiq; procedit deus ex vtroq;: spiritꝰ sanctus deus vnus idē: laus tibi semper. Amen. ℣. Ora pro nobis. Ad magt ana. Beatam familiam beati Augustini dicent omnes generationes: quia fecit ei magna p beatum Nicolaum, qui potens est: qui dispersit

supbos, ⁊ exaltat humiles. Oratio.

Concede quesumus omnipotens deus: vt ecclesia tua, que in fine seculorum: ineffabili prouidētia beati Nicolai confessoris tui virtutum ⁊ miraculorum magnitudine coruscat: ipsiꝰ meritis ⁊ intercessione, eliminatis erroribus: pace ac vnitate letetur. Per dominum. Et fit ꝯmemoratio de natiuitate virginis. Ad matutinum Inuita Regem confessorum dominum: Venite adoremus. ps. Venite. 1. Hym: qui cantat in tono de Ut queāt laxis.

Te canunt omnes Nicolāe gentes: te pij patres simul atq; matres: voce te colunt pueri canora: vota soluuntur.

Efferunt ceci resonantq; muti: quos tua cūctos ope liberasti: mira decantant tua facta claudi: laude perenni.

Eruti p te maris e periclis: quosq; tu morbi varijs grauatos: mille sanati tua magna cuncti: dona fatentur.

Quosq; vexatos bonos expiasti: demonum dira feritate quosq;: consequi rursum veteris dedisti: lumina vite.

Magne celestis habitator aule: magne cui tantū tribuit supernis: posse quem totum dominator alti: auxit olympi.

Laus patri summo genitoq; semper: quiq; procedit deus ex vtroq;: spiritus sanctus deus vnus idem: laus tibi semper. Amen.

¶ In primo noctur. Aña. Nouit dominus viam iusti sui: qui fructum suum dedit in tempore suo. ps. Beatus vir. 53. Aña. Predicauit preceptum domini, seruiens ei in timore: ideo nomē eius vsq; ad extremos terre. ps. Quare. 53. Aña. Suscepit dominus seruum suum: ⁊ exaltauit caput eius. ps. Domine quid. 53. ℣. Amauit eum dominus ⁊ ornauit eum. ℟. Stolam glorie induit eū. Qualiter natus est: ⁊ vocatus est Nicolaꝰ. Lcō prima.

Nicolaus ex Piceno prouincia idest ex marchia anconitana ortus fuit: ex oppido quod sancti angeli vocatum est: sub Firmana ciuitate: habuit patrem nomine Compagnonum: matrem vero Amatā: optimos quidem, religionisq; cultores. Qui cum prole carerēt, magno suscipiēde eius desiderio ducti: assiduis ob id diu votis ⁊ precibus deum solicitabant. Ad quod etiam beati Nicolai quem plurimum venerabantur patrocinium opemq; enixe implorabant. Tandem spiritu diuino eos agente: Barum oppidum Apulie: vbi memoria eius colebat, ꝓfecti sunt. Peractoq; ibi cuius causa venerāt, religioso ⁊ omnis deuotionis officio: in patriam redierunt: maiore implendi voti sui spe confirmati: factiq; demum eius compotes. Nam concepit statim Amata: peperitq; filium: quem ob eius reuerentiam: cui tantopere se deuouerant: Nicolaum appellarūt. ℟. Genuerunt parentes filium non fraudati desiderio suo: ob quod assiduis deum votis ⁊ precibus solicitabant: Et vocatū est nomē eius Nicolaus

ob reuerentiam illius, quem plurimum venerabā-
tur. ℣. Iste puer magnus coram deo: nam ⁊ ma-
nus eius cum ipso est. Et vocatum. Lectio .ij.

Educatus vero optimis parentū monitis
atqꝫ exemplis: eruditus etiā egregie literis:
euasit adolescens mire spectateqꝫ ꝓbitatis: adeo,
vt eiusdem oppidi incole: vite ac morum suorum
ornamenta admirantes: ꝑsago quasi vno ore ma-
gnam in eo excellentēqꝫ aliquando futuram san-
ctitatem ꝑdicarent esse. Elucebat enim in eius vi-
ta singulare quoddam specimen oīm virtutum.
Humanitatis: mansuetudinis: modestie: pudici-
tie: tātēqꝫ abstinentie: vt septē iam tantū annos
natus: tres in hebdomada dies ieiunare incipe-
ret: in aliquo imitatus sibi deuotissimum sanctū
antistitem Nicolaum: qui secunda, quarta, ⁊ sex-
ta feria, a matris vbere abstinebat. Sed ⁊ pieta-
tis erga egentes ⁊ miseros: quos sepissime etiā
in domo paterna pascendos vltro accipiebat:
Religionis quoqꝫ erga deum cultus ⁊ templa fre-
quenter visitabat: ⁊ verba mandataqꝫ precipue
quodā affectu audiebat. In quo mirabile quid-
dā videtur: quod sub extrema iam etate, religio-
so cuidam qui egrotantis eius curam habebat re-
tulit: cōmendans (vt forte sermo inciderat) gra-
tiam, quam maiorem deus teneris innocētibusqꝫ
annis donare consueuerat. ℟. Educatus opti-
mis parentum monitis atque exemplis: erudi-
tus etiam egregiis literis: Euasit adolescens mi-
re spectateqꝫ probitatis. ℣. Elucebat enim in
eius vita singulare quoddam specimen omnium
virtutū. Euasit adolescens mire spectateqꝫ pro.

Qualiter in pueritia aliquando videbat Christū
in eleuatione hostie. Lectio tertia.

Narrauit nanqꝫ se paruulum cum sacerdo-
ti sacra facienti assisteret: vidisse aliquando in ip-
sa hostie eleuatione saluatorem nostrum tanquā
puerulum formosissimum: splendido amictu: ru-
tilante facie: applaudenti visu: audisseqꝫ dicentē.
Innocentes ⁊ recti adheserunt mihi: eiusqꝫ tam
admirabilis iocūdeqꝫ cōspectionis gratia, cum
maiores ad annos peruenisset, caruisse. Adolescē-
tulus igitur, cū religioni maxime affectus esset:
canonicus ecclesie que Sancti saluatoris diceba-
tur factus est. Pergens vero, ⁊ quemadmodum
ceperat cōculcans adolescentie vitia: cōtinensqꝫ
intra ratione fluxam in eam etatem. Audiuit for-
te religiosum quendam ⁊ sanctum hominem: ex
eorū numero quos beatus Augustinus instituerat,
eremitasqꝫ appellauerat: dum in populo publice
declamaret, exponentē pericula ⁊ vanitatē mun-
di: ad eiusqꝫ ꝯtemptum omnes exhortantē. Qui-
bus ille adeo tactus est atqꝫ accēsus: vt statī pro-
posuerit: ad quod se exhortatum audierat, profi-
cere. Quare adiens hominē, cuius verbis in eam
animi sententiam ductus erat: rogauit, vt se a vin-
culis mundi, quibus in illam vsqꝫ diem compedi-
tus fuerat, eximeret: susciperetqꝫ intra numerum
fratrum suorum: cupientē deo vacare, religioseqꝫ
viuere. ℟. Pergens vero ⁊ quemadmodum ce-
perat conculcans adolescentie vitia, audiuit for-
te religiosum quēdam ⁊ sanctū hominem, ex eo-
rum numero, quos beatus Augustinus institue-
rat: Ad contemptum mundi omnes exhortan-
tem. ℣. Rogauit vt se a periculis mundi, quibus
in illam vsque diem compeditus fuerat, exime-
ret. Ad contemptum mundi omnes exhortatē.

In secundo noctur. aña. Mirificauit dominus
sanctum suum: ⁊ posuit super eum lumen vultus
sui. Psalmus. Cum inuocarem. 54. Aña. Bene-
dixit iusto dominus, ⁊ in gloria coronauit eū. ps.
Verba mea. 54. Antiphona. Gloria ⁊ honore co-
ronauit sanctū suum dominus: ⁊ super celos exal-
tauit eum. Psalmus. Domine dominus noster
54. ℣. Os iusti meditabitur sapientiam. ℟. Et lin-
gua eius loquetur iudicium. Nunquam comedit
carnes aut lacticinia: ⁊ ibi videbitis miraculum
panis, qui vsque in hodiernum diem benedicitur.

Quod fecit ille libenter: volenti- Lectio .iiij.
bus in primis assentientibusqꝫ parentibus
suis. Suscepta igitur eremitarum sancti Augusti-
ni religione in ipso pubertatis limine: mox vbi
idoneum tempus aduenit, sacerdos factus est in
oppido Cinguli: deinum Tolentinum a maiori-
bus suis missus: ibi omnem fere vitam suam tran-
segit, mira ⁊ incredibili abstinentia: vt quatuor
per hebdomadam dies ieiunium: preter cetera
que spāliter indicta erāt, non omitteret, obserua-
re: pane solo aquaqꝫ contentus. Carnes autem ⁊
oua: pisces aut lacticinia: poma quoqꝫ nunquam
comedebat: ⁊ cum grauiter aliquando egrotas-
set: vix eum adducere potuerunt: qui mandandi
potestatem habebant: vt carnibus, restaurande
incolumitatis causa vesceretur. Cum vero qui-
dam eum ita molestus tristisqꝫ languor inuasisset:
vt nulla amplius vite spes reliqua esse videretur:
vidit dormiens virginē Mariam matrem dei:
vna cum beato Augustino, quorum opem toto af-
fectu iplorabat: assistentē sibi in leto vultu. Et cū
longe eorum aduentum admiraretur ac stupesce-
ret: illum bono animo iubent esse. Beatam autē
virginem protenso digito versus plateam, mo-
nentem: vt illuc apud demonstratam quandam
sibi feminam in nomine filij sui mitteret petitum
panem recentiorem: quem cum aqua intinctum
comedisset: subito conualesceret: nec secus vt in
somnis visum fuerat: sed fide plenus effici misit.
Panē suscepit: susceptumqꝫ comedit: bonāqꝫ sta-
tim conualetudinem consecutus est. ℟. Vitam
suam transegit mira ⁊ incredibili abstinentia: vt
quatuor per hebdomadā dies ieiunium obserua-
ret: Pane solo aquaqꝫ contentus. ℣. Et cū gra-
uiter aliquando egrotaret: vix adduci potuit, vt
carnibus restaurande incolumitatis causa vesce-
retur. Pane solo aquaqꝫ. Lectio quinta.

Disciplinis autem grauissimis corpus affli-
gebat: vtebaturqꝫ quāmaxime ad id catenis fer-
reis. Mollia semper strata atqꝫ vestimenta ex-
horruit. Nā paleā tm̄ habebat: sup quā tanqꝫ deli-
catiori cubili dormiēs recubaret. Vestes quoqꝫ q̄-
bus amiciebatur, asperrimas attritasqꝫ lōgo vsu ac
laceratas. Vigebat in eo summa perseuerantia

Nam

Nam cum a quodam consanguineo suo aliquando ei persuaderetur: vt relicta illa austeriori vita secederet in monasterium ipsius abundātius atq; delicatius, recusauit: omnino forti semper animo inuictoq; persistens. Superabat modum eius humilitatis tolerantia atq; obedientia: quam non modo erga superiores, sed ęqua lege etiam ad minores obseruabat. Prosequebatur omnes mira singulariq; pietate ac charitate: pręsertim egentes: captiuos: ⁊ egrotos quos visitabat. Sępius etiam ipse non multum firmus: valensq; corpore: consolabatur autem nunc verbis: nūc vero factis: hortabaturq; ad perferendum diuinis eloquijs. Deficiebatq; nunc cibarijs: vestimentisq;: pro cuiuscunq; necessitate. Ad quod etiaz alios quos diuitijs abūdare intellexit, sedulo inducebat. Quorum vero peccata, vel per secretas confessiones, vel aliunde cognita habuisset, commiserebatur: atq; p eis orabat: ieiunijsq; ⁊ disciplinis maxime se pro his affligebat. Facies erat pallida: sed vere cāda ⁊ lęta: sermone leni ⁊ omnibus grato. Prudentissimus ad quęcunq; acturus esset: atq; diligētissimus. Celebrabat missam quotidie: celebraturusq; prius peccata sua semper confitebatur. Nō facile autem explicari posset deuotio qua in eius celebratione afficiebatur: cuius erat vis tāta tāq; efficax: quod iam apud Pensaurum, liberauit multas animas. ℟. Superabat moduz eius humilitatis tolerantia atq; obedientia. Prosequebatur omnes mira singulariq; pietate ac charitate. ℣. Prudentissimus ad quęcunq; acturus esset ac diligentissimus. Prosequebatur.

Hic queritur ab his qui sunt in purgatorio: vt pro eis missas celebret. Lectio sexta.

Sua igitur vita ⁊ scientia in posterum conuenienter probata, ad sacerdotiuz assumitur: ⁊ ad quandaz erēmum quę Valimanens dicitur: prope ciuitatem Pensaurīensem ad vnum miliare, a suo prouinciali priore pro conuentuali transmittitur. Ubi ex nimię deuotionis feruore promptius tēpestiue missaz quotidie celebrabat. Post matutinum vero aliquantulum obdormiebat. Et ecce q̄dā vice anima q̄daz fratris Peregrini de Ausino ciuitatis marchię anchonitanę: voce magna vocat eum dicēs. Frater Nicolae vir dei respice in me: Quis esset secum perquisiuit: Quę respondit dicens, Ego sum anima fratris Peregrini: quem viuentem seruum tuum nosti: qui crucior in hac flamma: cuius deus non renuens: non ad pęnam ęternam, quam vt fragilis merui: sed ad purgatoriuz me sua misericordia deportauit. Te igitr humiliter deprecor: vt missas digneris p mortuis celebrare. Qui respōdit. Iuuet te mi frater saluator meus: cuius sanguine es redēptus. Ego autem ad conuentualem missam solenniter celebrandam sum deputatus. Et ille: veni venerande pater. Ipsa igitur anima ad alteram eremi partem ducens ipsum: paruam planitiem iuxta Pensauruz ei ostēdit: vbi erat promiscui sexus multarum ętatum: statuum: ac etiam ordinum diuersorum innumerabilis multitudo. Miserere, miserere inquit pater miserere turbę tam miserę: vtile sibi tuum auxilium expectantis. Nam si pro nobis dignatus fueris celebrare: maxima pars ab his tormētis atrocissimis eruetur. Mane vero ante priorem reuerēter prostratus: ⁊ euitans iactantiam: non plene, vt viderat: sed aliqualiter supplicans, vt ipsum pro mortuis illa hebdomada permitteret celebrare. Transacta hebdomada, idem frater Peregrinus ei apparuit: gratias immortales egit: asserens se cum magna parte multitudinis, a pęnis atrocissimis de misericordia dei ⁊ ipsius sacrificijs: orationibusq; lachrymosis erutum esse: Et dum esset in eleuatione corporis christi, audiuit vocem cantantem. Te deum laudamus: ⁊ ad dei gloriaz feliciter euolasse: cantando. Te deum laudamus te dominuz confitemur. ℟. Manto autem orās incendebatur spiritu atq; eleuabatur: vt in deum totus absorptus, hominem prorsus exutus esse videretur. ℣. Cuius causa vtebatur pręcipue quodam oratorio iuncto cuidam altari: vbi nunc sanctissima eius ossa quiescunt. Ut in deum totus.

In tertio noct. An. Ingressus est sine macula, ⁊ operatus est iustitiam: ⁊ requiescere cum dominus in monte sancto suo fecit. Psalmus. Domine quis habita. ss. Antiphona. Desiderium cordis tribuit iusto dominus: gloriaz ⁊ magnum decorem imposuit super eum. Psalmus. Domine in virtute. ss. Antiphona. Accepit innocens benedictionem a domino: ⁊ ascendit in montem eius: ⁊ in locum sanctum eius. Psal. Domini est terra. 59. ℣. Lex dei. Secundum Matthęum.

In illo tempore: dixit Simō Petrus ad Iesum. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia ven. Hieronymi p̄sbyteri. Lectio. vij.

Grandis fiducia. Petrus piscator erat: diues nō fuerat: cibos manu ⁊ arte quęrebat: ⁊ tamen loquitur confidenter: dimisimus omnia. Et quia nō sufficit tantū relinquere: iungit quod perfectum est: ⁊ secuti sumus te: Fecimus quod iussisti: quid igitur dabis nobis pręmij? ℟. Inde illum nequissimi demones adeo flagellauerunt, atrociterq; ceciderūt: vt excitato tumultu, exurgerent e stratis fratres: cognitoq; horribili sancti hominis prelio: prostratum eum ac semineceın eleuantes: in lectulum portarent. ℣. Quo magis eluceret inde eius sanctitas, quem tam infensum habuerunt: quem taz ardenti odio perfidi demones psecuti sunt. Ut excitato. Lectio. viij.

Iesus autem dixit illis. Amen amen dico vobis: q vos qui secuti estis me: in regeneratione, cum sederit filius hominis in sede maiestatis suę: sedebitis ⁊ vos super sedes duodecim: iudicātes duodecim tribus israel. ℟. Quo circa, non sine magno dei consilio accidisse putandum est: admirabilē illam stellę visionem: vt anteire eam cerneret vsq; ad altare: quod situz erat iuxta oratorium: in quo solebat orationi vacare. ℣. Quid plane his aliud deus significare voluit: q̄ lucidissimam sanctissimę vitę suę claritatem: q̄ eximio

rum meritorũ suoꝝ effusum vbiq; splendorẽ. Ut.
N On dixit tñ qui reliquistis oia: hoc L. ix.
etiam ⁊ Socrates fecit philosophꝰ: ⁊ mul
ti alij diuitias contempserunt: sed qui secuti estis
me: quod proprie apostoloruꝫ est: atq; credẽtiuꝫ.
In regeneratione, cum sederit filius hominis in
sede maiestatis suę: quando mortui de corruptio
ne surgent incorrupti: sedebitis ⁊ vos in solus iu
dicãtium: condemnãtes duodecim tribus israel:
quia vobis credentibus, illi credere noluerũt. ℟.
Quo animaduerso optimus pater ante multos
annos mortis suę iussit: Ut ibi corpus suum cum
e vita migraret sepeliretur: nec inde vnq̃ vllo pa
cto amoueretur. ℣. Ubi nitens coruscansq; ma
gnorum innumerabiliumq; miraculorum iubar
erat exoriturum. Ut. Ad laudes ⁊ per horas añ.
E Leuauerunt omnes lingue vocem suam: a
vocibus iusti: a mirabilibus eius. ps. Do
minus regna. s. Cuꝫ rel. Añ. In cõfessione ⁊ exul
tatione introiuit iustus portas domini. Aña. Le
tetur ⁊ exultet ecclesia: quę beatum Nicolaum ta
lem dedit fructum suum. Aña. Benedicant om
nes sacerdotes domini dominum: benedicat ani
ma sancti iusti dominum. Aña. Laudent omnes
nomen beati Nicolai quia exaltatum est: quia be
neplacitum est domino in populo suo. Capitulũ.
Dilectus deo ⁊ hominibꝰ. Hym. cantat in tono.
Ad cenã agni. ⁊ si quis haberet alium tonũ dicat.
M Undi creator maxime, miro gubernãs or
dine: quę condidisti secula: seruos precan
tes suscipe.
Nostros reatus optime: te quęsumus ne respice:
sed nos tua clementia: mundes ab omni crimine.
Qui Nicolauꝫ maximis, illuminasti gratijs: eius
sub alis protegas: sub quo iuuari fidimus.
Hac tu sua custodia: cunctis malis nos liberes:
astus nocentes hostium: ocẽsq; frangas impetus.
Demum graui de carcere: huius solutos corpo
re: illo feras fido duce: altum super nos ęthera.
Nos tu pater cum filio: sancto simul cuꝫ spiritu:
vnus deus qui secula: per cuncta viuis pręce amẽ.
℣. Ora pro nobis. Ad benedictus añ. Erexit cor
nu salutis nobis dominus in domo Augustini pa
tris nostri: ⁊ visitauit plebem suam per beatuꝫ Ni
colaum, quem statuerat daturum se nobis. Alia
aña. ad bñ. Patris nostri Augustini canonis ⁊
morum: Nicolaus Tolentini decus fuit imitator
pręcipuus. Oratio vt supra. Ad tertiaꝫ capitulũ.
Dilectus deo ⁊ ho. ℟. bre. Amauit euꝫ dominus:
Et ornauit. ℣ Stolam glorie induit eum. Et or.
Gloria. Amauit. ℣. Os iusti meditabitur sapien
tiam. ℟. Et lingua eius loquetur iudicium. Ad
G Lorificauit eum in cõspectu sextaꝫ cap.
regum: ⁊ vnxit illum coram populo suo: ⁊
ostendit illi gloriam suam: in fide ⁊ lenitate ipsius
sanctũ fecit illum: ⁊ elegit eum ex omni carne. ℟.
bre. Os iusti Meditabitur sapientiam. ℣ Et lin
gua eius loquetur iudiciuꝫ. Medita. Gloria. Os.
℣. Lex dei eius in corde ipsius. ℟ Et nõ suppla
A tabuntur gressus eius. Ad nonam Cap.
Udiuit enim vocem ipsius: ⁊ induxit eum
in nubem: ⁊ dedit illi cor ad pręcepta: ⁊ legem vitę
⁊ disciplinę. ℟. bre. Lex dei eius: In corde ip
sius. ℣. Et non supplantabũtur gressus eius. In.
Gloria. Lex. ℣. Iustũ deduxit dominus per vias
rectas. ℟. Et ostẽdit illi regnũ dei. In secundis
vesperis omnia dicuntur sicut in primis. Ad ma
gnificat. aña. Fecit dominus potentiam in bra
chio sancti sui: vt dispergeret dęmones: ⁊ languẽ
tes impleret bonis. Ad magt. aña. Nicolaus ve
rus Christi pauper: virgo a deo electus: obedien
tiam iugiter seruans: eremitarum ordinẽ signis
⁊ virtutibus decorauit. Alię subscriptę dicuntur
per annum in commemoratione sancti Nicolai.
Ad benedictus Antiphona. Patris nostri. Ad
magnificat antiphona. Nicolaus verus.
¶ Infra hebdomadam. De liberatione fratris
consobrini, a penis inferni. Lectio prima.
N Am cum esset conuentualis in ciuita
te Maceratensi: de sui fratris conso
brini domo recepit nunciũ doloris ⁊
luctus: qui mox vt sanctum virum cõ
spexit, ad terram prouolutis genibus
lachrymando ait. Ubi preces: vbi virtutes tuę
Nicolae sanctissime? Ecce de tuis manibus re
quiretur anima ⁊ corpus fratris tui: ab iniquo
enim in castro occisus est: ac si sanctitas tua nõ
fuisset. Audiens hęc vir sanctus, nõ potuit lachry
mas continere. Heu heu inquiens miser quia dã
natus es. Remisso igitur nuntio: abstinentię gra
uiori se subdidit: orans cum lachrymis per quin
decim dies: vt saluator suus Christus, ei dignare
tur ostendere, si saluata aut damnata esset anima
fratris consobrini sui. Cum autem staret in eccle
sia accendens lampadeꝫ in altari corporis Chri
sti: audiuit vocem clamantis. Frater mi: frater
mi: gratias ago Iesu Christo: qui ad tuas preces
lachrymosas, sua pietate attendens: cum damna
tus quasi essem liberauit me. Timens autem vir
sanctus versutias diaboli: qui se interdum trans
format in angelum lucis, ait. Ut quid me tentas
hostis maligne? frater meus consobrinus mor
tuus est: ⁊ dei est damnare ⁊ saluare. Et ille, Nil in
me frater mi dubites. Recte enim sum Gentilis
frater tuus: tuis precibus a Christo Iesu meo de
inferno crutus. Consortare igitur ⁊ robustus esto
in operibus penitentię quę cępisti. Quicquid eniꝫ
a domino deo tuo petieris, impetrabis in vita pre
senti: ⁊ in alia eris gloriosus. Notabis vexationẽ
dęmonum, q̃ quasi omni nocte ipsum atrociter
verberabant. Lectio secunda.
C Uius causa vtebatur pręcipue quodã ora
torio iuncto cuidam altari: vbi nunc sanctissima
eius ossa requiescunt. Cella quoq; sua in qua la
pidem vnum ad flectenda genua positum habe
bat: alterumq; quo brachia longo orandi studio
fessa reclinaret: verũ ita frigidum: vt cũ nimia se
fessitudine releuasset: alia rursuꝫ maiore frigoris
pena torqueret. Inde illi nequissimi dęmones
adeo infesti facti sunt: vt nonmodo pessimis eum
cogitationum suggestionibus impugnarent: sed
indicto quasi palaꝫ sibi bello: durissimis insuper
contumelijs

contumelijs, minis, vexationibus: plagisq; afficerent. Nam ⁊ partem tunicę quā ferebat, et aliquādo abstulerunt: vt ignarum facti disturbarent: quod tamen nec sanctum hominem latuit. Aliquando etiam lāpadē in oratorio accensaȝ extinxerunt: terręq; proiectum illiserunt. Nonnunq̄ expressis variarum immaniumq; ferarum vocibus: reuolutisq; imbricibus, vt tectum omne ruere videretur: orantem eum exterrere conati sunt. Quod vero grauius est: terribili vbi orans manebat strepitu ⁊ furore per hostiū ingredićtes: adeo eum flagellarunt atrociterq; ceciderunt: vt multos post dies flagellorum adhuc liuentia atq; horrentis signa in toto corpore apparerent: quod alias quoq; idem fecerunt in limine cęnaculi: vbi noctu ad id oratorium eunti insultantes: consternentesq; terrę grauiter: ac dum sępius consurgere conaretur: identidem geminatisq; verberibus collidentes: tantum excitauerunt tumultum: vt eo audito, exurgerent e stratis fratres. Cognitoq; horribili sancti hominis pręlio: prostratum eum ac semineceṁ eleuantes: in lectulum portarent: inde iam debilitatus admodum ac claudus semper fuit. Hic videbis miraculum: quare depingitur cum sole in pectore. Lectio tertia.

Non dissimilia his beato Antonio abbati contigisse legimus: quo magis elucere videretur eius sanctitas: quem iam inuisum habuerunt: quem tam ardenti odio pfidi dęmones persecuti sunt. Inuidebant nimirū illustribus factis suis: inuidebant splendori vitę suę sanctissimę: vnde oriri videbāt radios: quib⁹ ⁊ ecce omnes mortalium tenebre effugarentur: ⁊ tota longe lateq; ecclesia coruscaret. Quocirca nō magno sine dei consilio accidisse putandum est: admirabilem illam stellę visionem: quę dormienti sibi in primis apparuit: longo quasi circumspectante populorum cōcursu: ita vt ab oppido vnde ortus erat sancti angeli, ad Tolentinum vsq; ad cellulam eius: ⁊ continue in pectore, tā de die q̄ de nocte vbi postea decessit: protendi videretur. Demum vigilāti etiam sępius ita vt anteire eaȝ cerneret vsq; ad altare, quod situm erat iuxta oratoriū: in quo solebat orationi vacare. Disparebat enim cum ab altari retrouersus recedebat. Quo animaduerso optim⁹ pater ante multos annos mortis suę instituit: vt ibi corpus suum cum e vita migraret sepeliret: nec inde vnq̄ amoueretur. Quid plane his aliud deus significare voluit: q̄ lucidissimam sanctissimę vitę suę claritatem: q̄ eximiorum meritorum suorum effusum vbiq; splēdoreȝ: q̄ nitēs ac coruscās magnorum innumerabiliumq; miraculorum iubar: apud id quo postea tumulatus est altare: aliquando exoriturū. Hic videbis quot generibus miraculorum in dies hic Nicolaus coruscat per vniuersum mundum. Lectio quarta.

Fuerunt siquidem pręclara ac excellentia: quę post mortem suā miracula deus p eum demōstrauit. Sed nec contemnēda quę viuente adhuc illo contigerunt. Nam mulierem quandam quę concepta prole aborsum sępe facere solebat: cum se ei magnis cuȝ gemitibus ac lachrymis cōmēdasset: ita suis ad deum profusis precibus adiuuit: vt filios deinceps viuos ⁊ columes pareret. Cuius filiam paruulam etiam cum sub mento tumefactio quędam morbosa tam grauis ei esset: vt incidi non magno sine periculo oporteret: sanctis tamen orationibus suis obtinuit: vt sanaretur prorsus: ⁊ absq; vlla medicinali ope, illęsam matri restitueret. Aliam quoq; mulierem liberauit: quę dolore partus ad exhalandam vsq; animam octo diebus grauiter angustiata fuerat. Item aliam quę versis in alteram occipitij partem oculis, totaq; facie intolerabilem capitis grauedinē patiebatur: qua nec contentus: filium quoq; cum illa eius opem, cuius virtutem probe itelligebat, implorasset: grauissimo malo sanauit. Collapsus enim in ignem, adusta ita erat tota manus cū brachio: vt liquefacta quasi carne, coniuncti inuicem digiti viderentur. Pari miraculo profuit filio alterius mulieris: qui similiter in ignem collapsus adusta tota facie: lumine etiam oculorū priuatus erat. Liberatio schismę ac incarceratorum. L. v.

Quidnaȝ dicam quoniam ipse liberauit ecclesiam dei a schismа prout habes in oratione sua quam pontifex Eugenius fecit: ⁊ in bulla suę canonizationis annotata sunt? Quidnaȝ dicā ꝙ in die suę canonizatiōis, visibiliter Papię aperuit omnes carceres illius ciuitatis: ⁊ liberauit omnes carceratos? Hoc miraculum pictum est supra portam ciuitatis. Quidnam dicā quando liberauit ciuitatem Amelię prope Spoletum ab inimicis: ⁊ ipse visibiliter apparuit supra męnia ciuitatis, ⁊ ab omnibus visus fuit? Sed ⁊ memorabilis est liberatio illius mulieris, quę propter nimium fletum: qui ex morte fratris acciderat, vlceratis horribiliter oculis, lumē amiserat. Item alterius ob grauem oculorum valetudineȝ longo tempore excęcatę. Illius quoq; quę tanto oculorum morbo afflicta erat, vt nō prorsus videre posset: a medicis vero cuȝ magis curaretur maiore etiam dolore ad amissionem vsq; sensus naturalisq; vigoris afficeretur. Nec tacenda est illa quam sanauit a dolore capitis: quo ita vehementi frequēter tenebatur: vt nec visu quicq̄, nec auditu perciperet. Non item illa, quam liberauit a fluxu sanguinis: cum nulla posset ope medicorum adiuuari. Non illa etiam cuius mammillam pessime vlceratā sanitati restituit. Celebre quoq; illud est: ꝙ religiosum quendam hominem ordinis sui: ruptura viscerum grauiter afflictum: consolidauit. Curauit ⁊ aliū, qui totius leuę partis corporis vires: leui etiam oculi visum perdiderat. Quin ⁊ alium qui intolerabili capitis dolore torquebat. Quin etiā pmultos a grauissimis atrocissimisq; febribus. Quin ⁊ quendā qui ligna cōscindens, tam valido ictu neruum pedis precciderat: vt recuperandę pristinę integritatis: nullā illi spem prorsus subesse medici iudicarent. Nota paucora miracula ab eo in vita operata. Lcō. vi.

Nec omittendum ꝙ multa spiritu diuinante pręuidebat. Non pretereundum ꝙ pau-

percule fęmine arcam, cum partem illaʒ sibi fari
nę eleemosynę causa dedisset: ita adaucto eo qd̓ re
stabat Nicolauꝭ impleuit: vt plus etiam ꝙ capax
esset abundaret. Quin aqua cum illi in ciatum
immissa aliquando fuisset: in optimum vinum cō
uersa est. Item redintegrauit lampadem, quę
catenis ferreis pendens ante crucē domini: super
caput eius ceciderat. Quin item alteraʒ, quę fra
cta fuerat ab aue quadam nigra ⁊ magna: instar
milui in cella sua volitante. Pręclarum vero et
admirabile fuit quod in claustro vbi enutritus est
Tolentini: cum cogitaretur de fodiendo puteo:
nec sciretur vbi commodius fieri posset: orationi
buꝭ meritisqꝫ sancti viri factum est: vt in summita
te cuiusdaʒ arundinis quę ibidem creuerat, aqua
scaturiret: quo tam manifesto signo, plane intelle
ctum est: commoditatem ibi ostensam esse putei
fodiendi. Hic videbis miraculum factum ab eo
in vita: ⁊ qualiter omni nocte audiebat angelos
cantantes ante obitum suum. Lectio septima.

NEc minoris putandum est: ꝙ cum fodere
tur, commotaqꝫ proinde magna adiacen
tis terrę: parte ingens ⁊ puteo ⁊ totius simul ec
clesię fundamento periculū imminere videretur:
ipsoqꝫ orante ⁊ lachrymante: solida statim ⁊ incō
cussa nullo penitus cum timore ruinę omnis illa
terra facta est. His tantis cum clareret vir mira
culis: euocare eum ad se tandem deus statuit: quo
loco, memorandū videtur, ꝙ dum appropinqua
ret finis vitę suę: audire cępit per noctem ante ma
tutinam horam suauissimos angelicos cantus: qui
perseuerauerunt sex mensibus continuis ante obi
tum suum. Tanta auteʒ eos audiens afficiebatur
delectatione: ꝙ iā desiderio alterius vitę flagrans
non cessaret dicere cum Paulo. Cupio dissolui:
⁊ esse cum Christo. Cuiusqꝫ certior sui factus esset:
palam omnibus prędixit aduentantē statim dieʒ
mortis suę: quam tanta suscepit cuʒ humilitate ac
deuotione: vt mirarentur astantes: pręcipue, cum
viderent eum summa instantia rogenteʒ sibi igno
sci: pro quacunqꝫ eos iniuria affecisset. Tanta ve
ro cum iocunditate ⁊ lętitia: vt cęlestibus angelo
rum choris semper stare videretur. Lcō octaua.

NEc mirum, cum saluator ei cum matre vir
gine beatoqꝫ Augustino quos intense roga
rat appareret: consolans eum, dicensqꝫ. Euge ser
ue bone ⁊ fidelis: intra in gaudiuʒ domini tui: sicu
ti cuidam qui eius curam habebat, sciscitanti euʒ
quid id esset, respondit. Tunc maiora etiam ꝙ pri
mum miraculorum signa per euʒ dari cęperunt.
Unus eniʒ furiosus ⁊ mēte captus. Duodecimqꝫ
dęmonio pessime vexati: sanatiqꝫ ab eo certa fide
traduntur. Tres autem ⁊ viginti: qui vel oculorū
lumine prorsus cassi: vel ob malam eorum valetu
dinem grauiter afflicti: periculoqꝫ proximi inco
lumes tandeʒ eius meritis euaserunt. Quos ve
ro vel brachijs: vel tibijs: vel pedibus: vel altero la
tere, vel toto etiam prorsus corpore debilitatos
destitutosqꝫ curauit: paralyticos quoqꝫ solidauit:
claudosqꝫ erexit, tres ⁊ triginta referuntur. Sed
⁊ duo distorti os atqꝫ oculos deformem in moduʒ
curati sunt. Liberatus est ⁊ quidam a gibbo: qui
post grauem ęgrotationem euʒ inuaserat. Libe
rati sunt item tres muti: quidam etiam lingua im
pediti. Aliiqꝫ nec pauci, surditate aurium vexati:
Octo quoqꝫ etiam a grauissimis doloribus vesicę
propter concretos in ea lapides. Duodecim qui
rupturam viscerum habebant. Octo autem ⁊ de
cem a morbo comitiali sanati sunt. Quidnam
dicam de quodam fratre Raphaelę alemano or
dinis eremitarum: qui cum esset in conuentu ari
minensi: millesimo quadringētesimo sexagesimo
nono: pręsertim in nocte, solus, tot tātasqꝫ dęmo
nū tentationes: illusiones, pręssurasqꝫ passus fuit:
vt difficile esset dictu: nunc clamoribus: nunc cha
chinnis: nunc flammis: nūc verberibus: nunc hor
ribilibus aspectibus: nunc sursum: nunc deorsum:
eum vibrando agitationibus: pauperem religio
sum: cum solus maneret torquebant: sociato vero
nihil mali faciebāt. Postremo vt tpalibus fineʒ
ęternisqꝫ darent cruciatibꝰ initiuʒ. O rem stupen
dā ⁊ vbiqꝫ terrarum cunctis seculis prędicandā:
Ipsum vna dierum: hora circiter vesperi: de an
gulijs craticulę ferreę contra corporeę molis
naturam foraminibus extrahētes: supra altitudi
nis incredibilis pinnaculum templi duxerunt: vt
illinc eum seuissime pręcipitarent. O clementissi
me deus: nōn permisisti seruum tuuʒ tandem atro
cissimorum hostium violentia trucidari. Et ecce
ad tam grande spectaculum tota ciuitas arimi
nensis accurrit: viso populo seruus tuus ausum su
scepit, tuuʒ inuocando subsidium. Soluta lingua
quę erat ligata, aperto ore: cunctis audientibus
dixit. O deus meus: o sancte Nicolae defende: iaʒ
pereo. O mira dei protectio: o potestas infinita:
o pietas immensa. Mox inuocatus e cęlo rutilās
sanctissimus Nicolaus a pientissimo deo emitti
tur: ⁊ cunctis videntibus: dęmones effugauit: ⁊ ac
cepta dextera: seruum suum ex templi pinnaculo
in terram duxit sanum: tutissimumqꝫ restituit.
Sed notare debetis ꝙ iste frater nō erat in sacris
tunc constitutus. Lectio nona.

LOnguʒ vero esset enarrare: quos a tristissimis
pessimisqꝫ febribus curauit. Quos ab extrema
propter febres debilitate corporis. Quos a dolo
ribus brachiorum: manuū: ac pedum: Quos a do
loribus iliorū: cordis: stomachi: linguę: maxilla
rum: ⁊ dentiuʒ. Quos a reumate: vermibus: tussi:
scabie: spasmo: fluxu sanguinis: per os ⁊ nares:
emorroidibus: dissenteria: emissione intestinoruʒ:
podagra: hydropisi: scrofulis: varijsqꝫ morbis gu
lę: varijs item per totum corpus apostematibus
⁊ fistulis. Nec non singulos, quorum sine nomine
vulgus est humanorum corporum morbos sana
tos ab eo enumeramꝰ. Nec memorauimus quot
mulieribus sępe opem attulerit: dum vel partus
dolore periclitarentur: vel proleʒ ex maritis nul
lo modo suscipere possent. Nonnunꝙ animalia
etiaʒ ratione carentia dum ęgrotarent, liberauit.
Qui cum tot tantaqꝫ mira virtute effecerit: illud
manifestissime constat: multos cum a medicis pe
nitus desperati: morti proximiores haberentur

perfectę

perfecte esse incolumitati restitutos. Sexdecim autem numero constat eum vita functi animam exhalassent: rursum eius meritis reuixisse. Quos vero vel captiuos vel naufragos: vel fluminibus submersos: vel altis ex locis elapsos ⁊ p̄cipitatos: vel letalibus vulneribus confossos: vel huiusmodi alijs repētinis miserabilibusq; casibus oppressos adiuuerit: quoniaꝫ innumerosa est eoꝝ series: neq; magnorum eius innumerabiliumq; gestoꝝ historiam texere proposuimus: consulte ideo omnia preterimus. Eum autem cuius virtute ⁊ gratia beatissimus ⁊ gloriosissimus vir Nicolaus tot ⁊ tanta egit opera laudamus: extollimus: benedicimus: qui est magnus, ⁊ potens, ⁊ admirabilis: per omnia secula seculorum. Amen. Tu autem.

In prima translatione patris nostri aurelij doctoris sancti Augustini: que celebratur. xj. die octobris: que fuit de hyponia ad sardiniaꝫ omnia dicuntur sicut in die: exemptis lectionibus, aña, ⁊ oratione. Ad magnificat aña. O christi cōfessor: o flos cleri principalis: dux ⁊ via exulū: Augustine spiritalis, lux ⁊ doctor presulum: tu vite canonice canon ⁊ decretum: nos pie pater respice: ad Christi duc secretum. Oratio.

Deus omnium impertitor bonorū: quiq; hunc diem beati Augustini confessoris tui atq; pontificis veneranda translatione iocundas: quesumus eius precibus gloriosis: nos de terrenis transferri ad consortia beatorum. Per dominū nostrum Jesum Christum filium tuū qui tecū viuit ⁊ regnat.

Quo tēpore vuandali inuaserunt africa. Lco. j.

Beatissimus Augustinus supernorū omniū limpidissimus indagator: vir deniq; defensor fidelium: ⁊ errantium extitit dissipator. Hūc validissimum malleum hereticorum dominus mirabiliter clarum effecerat: sicut ex vite ipsius decursu luculēter apparet. Tempore nanq; illo mole peccatorum hominum exigente: cuꝫ dominus Africam per seuitiam paganorum: flagellari permitteret Theodosio imperante: ⁊ archadio filio Cōstantini in Rauenna suscepto imperio: subito gens effera Vuandalorum: Alanorūꝫ Gottorumq; ab hispanijs Africam trāseuntes: ipsam totam Africam debellādo penitus occuparunt: vastantes omnia: nō parcentes sexui, ordini, vel etati: omnia enim ferro flammaq; rapinis: simulque Arriana impietate fedarunt.

Postq̄ Augustinus vidit ciuitatem hypponēseꝫ circūuallatam ab inimicis: ex dolore migrauit. Lcō. ij.

Post hec Hypponēsem ciuitatem venerūt: ⁊ ipsam manu valida obsederunt. Sub hac tribulatione Augustinus pre ceteris sue senectutis amarissimaꝫ ⁊ lugubrē duxit vitā. Fuerunt sibi lachrime eius panes die ac nocte: cuꝫ alios videret occisos: alios ore gladij trucidatos: alios flāmis extinctos: alios effugatos: sic omnes miserabilē vitam finire compulsos. Verumtamen Augustinus cum vndiq; circumuallata ciuitas Hypponensis excidio hostili succumbere deberet: cōuocatis ad se fratribus, dixit eis. Ecce rogaui dominum: vt aut nos ab his periculis eruat: aut patientiā tribuat: aut me de hac vita suscipiat: ne tot calamitates videre compellar. Et ecce tertium quod eius fidele desiderium flagitabat obtinuit: ⁊ tertio obsidionis mense: febribus fatigatus, lecto decubuit. Tu autem dn̄e.

Quomodo vandali subuerterunt que dei erant: ⁊ sacra loca fedauerunt indigne. Lectio tertia.

Sicq; post multa miraculorū insignia quibus in hoc mundo effulserat: post multam fatigationem laboris qua obstinationem hereticorum rectum iter vite deprauantiū oppugnauerat: deo animam reddens: honorifice a fidelibus Hyponēsi ciuitate locatus est. Beato nanq; viro migrante a seculo, spiritus ille sacer domuꝫ mortalitatis egrediens: fontisq; vite haustu plenior gloriosus effectus: ethereas lucidissimas mānsiones: angelicis deportatus officijs, sine fine possessurus intrauit. Post hec autem ipsi prophani hostes, ipsi ciuitati omnino insultantes: erga quam impietatem suam sparsis vsq; quaq; militum turmis ad extinguendum eius nomen armauerant: eaꝫ ore gladij p̄cusserunt. Et ignorantes deum: omnia que dei erant subuerterunt. Et qđ detestabilius est, ipsa sacra loca in veneratione postposita: fedauerunt indigne. Videntes autem fratres ⁊ filij sui eremite ⁊ religiosi in obsequijs predicti corporis existentes: q̄ hostilis barbarorum impietas predictam ciuitatem depopularetur: ⁊ locus ille venerabilis: in quo Augustinus honorifice quiescebāt: cōtemptui haberetur: pariter decreuerunt: corpus illud sanctissimum vilissimo prius loco repositū: ad altiorem debito cum honore transferre.

Quot annis erat quādo migrauit: ⁊ vbi voluit sepeliri. Lcō. iiij.

Augustinus autem maximus omnium pater: ⁊ Hypponensis episcopus: virorum omnium scientia atq; sanctitate precipuus: hoc anno Genserico predicto Vuandalorum rege, Hypponensem ciuitatem suam obsidente: cum sextuꝫ ⁊ septuagesimum vite ageret annum: ⁊ in clericatu vel episcopatu quadragesimuꝫ: quinto calēdas septembris: ⁊ tertio obsidionis mense, ante Bonifatium comitem amicuꝫ suum diem obijt: Id enim a domino petierat: ne patriam suam a barbaris: quod cito euenit: capi, aut diripi videret. Nouem deinde mēsibus Gensericus ipse rex vrbem obsedit: quam demum cum ingenti cede cepit. Eius autem sanctum corpus in basilica diuo Stephano dedicatā: eius mandato sepelitur: Hinc est q̄ fuit valde deuotus sancti Stephani: prout in libro de ciuitate dei habetur: comitante scilicet vniuerso clero: ac Hyponēsi populo: qui non aliter illum flebat, q̄ si vnico ac optimo parente orbat⁹ fuisset. Inualescente postea ac cuncta fedante Vuādalorū perfidia: recedentibusq; cunctis Christi fidelibus: id sanctissimuꝫ corpus in Sardiniam insulam transferre voluerunt.

Fulgentius episcopus translatauit corpus sc̄i Augustini de Hyponia in Sardiniā. Lcō. v.

Fulgentius natione Apher: episcopus Ruspensis, ⁊ preclarissimus doctor: his temporibus floruit: qui ex Africa cum innumerabilibus religiosis: qui alias in eremis cum Augustino habitauerant: ⁊ cum aliis catholicis in Sardiniam a Torismundo vuandalorum rege ob catholice fidei defensionem exulatum missus: corpus sanctissimi patris nostri Augustini: ac alias nonnullas sanctorum reliquias secum detulit: vbi ⁊ quod reliquum vite sue fuit, tempus consumpsit. Statuta igitur die hi qui ad exequendum prefate translationis mysterium interesse debuerant, conuenerunt. Et velut super instanti translatione soliciti: intempeste noctis silentio corpus rapuerunt: ⁊ deo patri se penitus commendantes: commiserunt se mari: asserentes denique: vt quocunque eos deus dirigeret: ibidem sanctum corpus penitus collocarent. Et nimirum tanto preside tanquam securi munimine, equor ocyus pagentes: Sardiniam sunt profecti. Nec mirum: quia deus omnipotens qui in sanctis suis gloriosus ostenditur: non est passus Solem obumbrari sub nubilo: nec thesaurum in puluere latitari: vt nimirum lucerna tanta inclyta, super candelabrum ecclesie posita, ad profectum omnium signis coruscaret, ⁊ radiaret exemplis. Anno incarnationis christi currente. cccl x. Augustinus natus est. Baptizatus est anno ccclxxxvi. a beato Ambrosio. Mortuus vero in yponia: currente anno. ccccxxxvi. Ibique honorifice iacuit annis. lxii. Deinde sardiniam translatus: ibi multis miraculis claruit annis. ccxxiii. Deinde de Sardinia translatus per regem Aliprandum Papiam: vbi vsque hodie claret.

Sardinienses obuiam venerunt sancto Augustino: ⁊ filii sui edificauerunt ei monasteria. Lectio vi.

Subito siquidem in Sardiniam audientes aduentum doctoris sanctissimi atque venerabilis Aurelii Augustini: ciues quam plurimi Sardinienses gaudio repleti non modico: confluxerunt ad corpus illud contemplandum oculis, et labiis osculandum. Et veri filii sui ordinis eremitarum, ibidem ecclesiam edificauerunt: que vsque in hodiernum diem est: ⁊ ibidem manent in ciuitate clara. Unus autem ex eis miles quidam literatus ⁊ prudens: vir vtique famosus ⁊ celeberrimus cum de huiusmodi corpore dubitasset: ⁊ esset incredulus quasi Thomas: hoc miraculo confirmatus fuit. Quidam iuuenis: qui multos annos fuerat oculorum orbatus luminibus: cum magna reuerentia flexis genibus sanctum illud corpus manibus propriis contrectans: statim omnibus videntibus est luminibus restitutus: quo viso, miles credidit.

Alie tres lectiones leguntur de euangelio. Uos estis sal terre. Require supra in festo eius. 357.

Ad benedict' antiphona. Augustine pastor optime: summe doctor ecclesie: alme presul hostem comprime: nos iunge celi curie. Ad magnificat antiphona. Augustine lux doctorum: firmamentum ecclesie: malleus hereticorum: summum vas sciencie: pro tuis fidelibus roga deum quesumus. Oratio vt supra. Deus omnium impertitor.

Infrascriptus modus obseruatur in ordine eremitarum sancti Augustini. Quotidie in primis completo capitulo de Preciosa dicitur ab illo qui dixit capitulum Tu autem domine miserere no. Rx. Deo gratias. Et ille idem dicat. Commemoratio fratrum: sororum: familiarium: propinquorum: ⁊ benefactorum defunctorum ordinis nostri. Qui vero preest in choro dicat Per misericordiam dei requiescant in pace. R. Amen. V. Adiutorium nostrum in nomine domini. R. Qui fecit celum ⁊ terram. V. Benedicite. R. Deus. Dominus nos benedicat: ⁊ ab omni malo nos defendat: ⁊ ad vitam eternam perducat: Et fidelium anime per misericordiam dei requiescant in pace. Et hoc seruatur per totum annum in ordine nostro eremitarum sancti Augustini. Deinde completa prima, fit commemoratio benefactorum viuorum ordinis nostri. In primis psalmus. Ad te leuaui oculos. In fine Gloria patri ⁊ filio ⁊ spiritui sancto. Sicut erat in principio, ⁊ nunc ⁊ semper, ⁊ in secula. Kyrieeleison. Christeeleison. kyrieeleison. Pater noster. V. Et ne nos indu. R. Sed libera. V. Saluos fac seruos tuos ⁊ ancillas tuas. R. Deus meus sperantes in te. V. Domine exaudi orationem. R. Et clamor meus. Oremus.

Pretende domine famulis ⁊ famulabus tuis dexteram celestis auxilii: vt te toto corde perquirant: ⁊ que digne postulant, consequi mereantur. Per christum dominum nostrum. R. Amen. Deinde fit commemoratio benefactorum defunctorum ordinis eremitarum sancti Augustini. Psalmus. De profundis clamaui. cum Requiem eternam. kyrieeleison. Christeeleison. kyrieeleison. Pater noster. V. Et ne nos indu. R. Sed libera. V. A porta inferi. R. Erue domine animas eorum. V. Requiescant in pace. R. Amen. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. Oremus.

Fidelium deus omnium conditor ⁊ redemptor: animabus famulorum famularumque tuarum: remissionem cunctorum tribue peccatorum: vt indulgentiam, quam semper optauerunt: piis supplicationibus consequantur. Qui viuis ⁊ regnas cum deo patre in vnitate spiritus sancti deus, per omnia secula seculorum. Amen. Sic enim decretum est in ordine eremitarum sancti Augustini. Ista sunt suffragia seu commemorationes que communiter fiunt a fratribus ordinis eremitarum sancti Augustini in vesperis ⁊ matutinis, de beata Uirgine. Antiphona ad magnificat. Alma dei genitrix virgo Maria, Petre, ⁊ Paule, ⁊ Stephane, sacra lumina mundi, Presul sanctissime Augustine, cum matre Monica, ⁊ Nicolao: nostri nunc memores sitis: vt vestris precibus, optata diu pace fruamur. V. Fiat pax in virtute tua. R. Et abundantia. Pro Commemorationibus in vesperis ⁊ Matutinis. Oratio.

A cunctis nos quesumus domine mentis ⁊ corporis defende periculis: ⁊ intercedente

gloriosa

gloriosa virgine dei genitrice Maria, cum beatis apostolis tuis Petro ⁊ Paulo: atq beato Stephano, Augustino, Nicolao, cũ matre Monica ⁊ omnibus sanctis: salutem nobis tribue benignus ⁊ pacem: vt destructis aduersitatibus, ⁊ erroribus vniuersis: ecclesia tua secura tibi seruiat libertate. Per eundem dominum nostrum. **Ad Benedictus Antiphona.** O flos virginum Maria, non est tibi similis orta in mundo inter mulieres, florens vt rosa, fragrans sicut lilium: cũ sanctis Petro ⁊ Paulo apostolis, atq prothomartyre Stephano, beato Augustino: Nicolao cum matre Monica ⁊ omnibus sanctis: ora pro nobis ad tuum filium, vt pacem concedat in diebus nostris. ℣. Fiat pax. ℟. Et abun. **Oratio.** A cunctis vt supra. **Deinde de sancto raphaele archãgelo aña.** Missus Raphael angelus a deo ad thobiam: salutauit eum: ⁊ dixit ei: gaudium sit tibi semper. ℣. Angele medicinalis mecũ sis perpetualis. ℟. Et sicut fuisti cum thobia: ita sis mecum semper in via. **Oratio.**

Deus qui beatum raphaelem archangelũ thobię famulo tuo properanti preuiũ direxisti: ⁊ inter hui⁹ vię ac vitę varietates atq discrimina donasti custodem: da quęsumus: vt eiusdẽ protegamur auxilio: quatenus ⁊ vitę p̄sentis vitemus picula: ⁊ ad gaudia valeamus peruenire cęlestia. **De sancto Andrea apostolo. Aña** Unus ex duobus qui secuti sunt dominum: erat Andreas frater Simonis Petri. ℣. Dilexit Andreã dominus. ℟. In odorem suauitatis. **Oratio.**

Maiestatem tuã domine suppliciter exoramus: vt sicut ecclesię tuę beatus Andreas apostolus extitit predicator ⁊ rector: ita apud te sit pro nobis ppetuus intercessor. **Deinde de sancto Marco An.** Quasi riuus de paradisi fluminibus euangelista Marcus verbi de gratiã in toto terrarum orbe diffudit. ℣. Ora pro nobis beate Marce. ℟. Ut digni efficiamur. **Oratio.**

Deus qui beatum Marcum euangelistam tuum euangelicę predicationis gratia sublimasti: tribue quęsumus: eius nos semper ⁊ eruditione proficere: ⁊ oratione defendi. **Deinde de sancto Hieronymo an.** Hieronymus lumen fideliũ orbis decus, candoris lilium, norma vitę: lex morũ omnium: felix sortitur brauium. ℣. Ora pro nobis beate Hieronyme. **Oratio.**

Deus qui ecclesię tuę in exponẽdis sacris scripturis beatum Hieronymum gloriosum confessorem tuum doctorem maximum ⁊ electum prouidere dignatus es: pręsta quęsumus: vt eisdem piis suffragantibus meritis: quod ore simul ⁊ opere docuit: te adiuuãte exercere valeamus. Per do. **Deinde de sancto egidio: vel de sanctis huius tituli ecclesię: vel deuoto tuo. Deinde de sancto Simpliciano episcopo aña.** Misit ergo dominus in mentem eius visumq est bonum in conspectu eius pergere ad Simplicianum: qui ei bonus apparebat seruus dei: ⁊ lucebat in eo gratia diuina. ℣. Ora pro nobis beate Simpliciane. ℟. Ut digni efficiamur pmissionibus christi. **Oratio.**

Deus qui honorabilem nobis beati Simpliciani confessoris tui atq põtificis commemorationẽ tribuisti: pręsta quęsumus: vt cuius annua celebritate exultam⁹ obsequiis: eius suffragiis: tuę pietatis gratia, consequamur auxilium: ⁊ ad ęternam vitam feliciter peruenire cõcedas. Per eundem dominum nostrum Jesum Christum filiũ. **Deinde de sancto Guilelmo aña.** O christi cõfessor sancte Guilelme, nobili genere, sed nobilior sanctitate: qui seculi opes ⁊ terrena reliquisti oblectamẽta: ora pro tuis pijssime famulis: vt a cunctis malis liberati tuis precibus: regnum mereamur perenne possidere cum sanctis. ℣. Ora pro nobis beate Guilelme. **Oratio.**

Deus qui beatum Guilelmum inter confessores tuos connumerasti: ⁊ multis miraculis decoratum, virtute constantię contra fluctus seculi corroborasti: tribue quęsum⁹: nobis famulis tuis ⁊ eius apud te intercessionibus gloriari: ⁊ ab omni hostium impugnatione defendi. Per dominũ. **De sancta Anna Antiphona.** O Anna felix domina: orta ex stirpe regia: matrisq dei baiula: audi nostra precamina: vt tuis almis precibus: iũgamur cęli ciuibus. ℣. Ora p nobis beata Anna. **Oratio.**

Deus qui beatę Annę tãtã gratiam donare dignatus es: vt Mariam matrem vnigeniti filij tui: in suo vtero meruit portare: da nobis per intercessionem matris ⁊ filię: tuę propitiationis abundantiam: vt quarum memoriam pio amore amplectimur: earum precibus ad cęlestẽ hierusalẽ puenire mereamur. **Deide de pace.**

Nota institutionẽ factam a maioribus fratrũ eremitarũ scti Augustini: q singulis annis duo anniuersaria sunt celebrãda a fratrib⁹ supradicti ordinis: vnũ post festũ aplorũ Petri ⁊ Pauli: q̄ trãsferẽt ratione festi visitationis beatę virginis: idest post octa. eius pro animab⁹ fratrũ ⁊ sororũ defunctorũ eiusdem ordinis: ⁊ illa die in officio dicitur hęc. Oratio.

Deus indulgentiarũ domine, da animabus fratrũ ⁊ sororũ ordinis nři quorũ anniuersariũ depositionis diem commemoramus: refrigerij sedem, quietis beatitudinem et luminis claritatẽ. Per dominum nostrum Jesum Christum filium tuũ. **Alterum vero post festum sanctę Agathę immediate: pro animabus patrum ⁊ matrum: sororum propinquorum, familiarium ⁊ benefactorum pręfatę religionis: ⁊ dicendum est totum officium, sicut in festo omnium sanctorum solenniter pro defunctis: ⁊ hoc precipue seruandũ ob visionis dignitatem concessam cuidam sancto viro generali tertio pręfati ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini cui nomen erat Frater clemens de sancto Elpidio: prouincię Marchię anconitane: qui fuit tertius generalis ordinis: quẽ ob eius singularem sanctimoniã: Bonifacius octau⁹, in suũ elegit confessorẽ: ⁊ pluries generalatũ renunciauit. ⁊ dr illa dicit hęc orõ in officio mortuorũ.**

Deus indulgentiarum domine, da animabus patrũ, matrum, fratrum, sororum, familiarium, propinquorum, ⁊ bñfactorum ordi-

nis nostri: quorum anniuersarium depositionis diem commemoramus: refrigerij sedem: quietis beatitudinem: et luminis claritatem. Per om͂m.

Nec pretereundum silentio est: institutum a prefatis patribus prefate religionis ordinis eremitarum sancti Augustini. Quotiescunq; in ecclesia dicitur officium beate virginis: semper dicendos esse tres psalmos: vt in fine istius rubrice notatur. Et ratio huius ordinationis patet: quam nō modo predicti professores obseruāt: sed et illi qui originem habuerunt a loco nostro sancti Saluatoris de Illiceto: de Senis ad tria miliaria: videlicet a venerabilibus patribus Fratre stephano, et Fratre iacobo Andrea natione senensibus, ordinis eremitarum sancti Augustini: qui postea religionem istam in vulgariter nuncupatā Fratres scopetini, in Senensi agro, loco Sancti saluatoris, qui quidem ordo Congregatio sancti Saluatoris appellata fuit. Quam quidem congregationem postea Gregorius vndecimus approbauit: et inter canonicos regulares ānumerauit. Hi plane religiosissimi viri: ob memoriam et reuerentiā sue prime religionis eremitarum sancti Augustini et pristini habitus: semper claustralem habitū eremitarum videlicet album cū scapulari albo: et asta super camisiam lineā deferre voluerunt: et quecunq; statuta et primas ordinationes consueuere. Et hoc fuit. M.ccclxxvj. Et q͂ primum voluerunt initiare: accesserunt ad ciuitatem Eugubinam: et ibi ortum habuerunt. Et obseruant institutionem et ordinationem patrum suorum, in recognitionem habitus et principij vnde fuerunt orti. Ob maximam gratiam demissam a deo precibus assiduis sanctorum patrum nostri prefati ordinis ad beatam virginem directis. Cuius habitum, album scilicet claustralem: vterq; ordo p̄dictus gestat ob eius deuotionem. Quem amouere nobis intendebat papa Benedictus: et tantum fratribus ordinis predicatorū concedere. Et patres nostri Perusij: quia curia romana residebat tunc ibi, ante virginē vouerunt: omni die dicere ad laudem virginis omnia infrascripta. Et habitum claustralem beate virginis nostris patribus dimisit intactum. Ideoq; preceptum est in ordinario nostri prefati ordinis, vbi hec notata sunt cū suo cantu: q; singula quaq; feria sexta per totū annum, quando non fit duplex: fratres obligātur ire ad completorium cum cappis nigris deuote, ad cantandum completorium: et completorio virginis marie completo: omnia infrascripta cantātur. Alijs vero diebus legūtur infrascripta: et hoc post Aue regina. et orationem Omnipotens. dicuntur infrascripta videlicet Benedicta tu. et psalmus. Domine dominus noster. 2. Celi enarrant. 5. Domini est terra. 7. Postea iterum repetitur antiphona. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Tunc vnus in medio vadat et dicat ℣. Aue maria gratia plena. ℟. Dominus tecum. ℣. Jube domne benedicere. Benedictio. Nos cum prole pia benedicat virgo maria. Sermo sci Augustini epi. L. j.

O Beata virgo Maria: quis digne tibi valeat iura gratiarū et laudum preconia impēdere: que singulari tuo assensu mundo succurristi pdito? Quas tibi laudes fragilitas generis humani psoluet: q̄ solo tuo cōmercio: recuperādi aditū inuenit? Accipe tn̄ dignāter virgo benigna quascunq; exiles meritisq; tuis impares nostre tenuitatis gratiarum actiones. Et cum susceperis vota: culpas nostras orando apud filium tuum dominum et iudicem nostrum excusa. Tu autē dñe. Quando cantatur: cantor dat ℟. cum. ℣. priori vel maiori qui preest in choro: et ille solus cantat cum maxima reuerentia. ℟. Sub tuum presidium confugimus clementissima virgo: suscipe nos vnica et spes nostra: et nostris delectare laudibus. Quibus indigni omni te laude dignissimā collaudamus. ℣. Aufer a nobis iniquitates nostras: vt digni canamus tibi glorie melos. Quibus indigni omni. Jube domne benedicere. Benedictio. Alma virgo v̄ginū. Lectio secunda.

ADmitte pijssima dei genitrix p̄ces nostras intra sacrarium tue exauditionis: et reporta nobis antidotum reconciliationis. Sit per te excusabile, quod per te ingerim⁹. Fiat impetrabile, quod fida mente poscimus. Accipe quod offerimus: redona quod rogamus: excusa quod timemus: quia tu es spes vnica peccatorum: per te speratur venia delictorum: et in te beatissima nostrorum est expectatio premiorum. Tu autem. Hoc. ℟. Incipiunt cantores cū ℣. et ipsi duo cantāt. ℣. Porta celi et stella maris es v̄go maria: regis eterni mater: gratos nos redde filio tuo. Quia omnis virtus decor et gloria ex te resplendet. ℣. Tu venie vena: tu gratie mater: tu spes mundi, exaudi nos clamantes ad te. Quia omnis. Gloria patri et filio et spiritui scō. Quia omnis virtus decor et gloria ex te resp. Jube dōne benedicere. Benedictio. Per virginē matrē. Lectio. iij.

SAncta Maria succurre miseris: iuua pusillanimes: refoue flebiles: ora pro pplo: interueni pro clero: intercede pro deuoto femineo sexu. Sentiant omnes tuum iuuamen: quicunque celebrant tuam sanctam commemorationem. Assiste parata votis poscentium: et repende omnibus optatum effectum. Sit tibi cura assidue orare pro populo dei: que meruisti benedicta pretium ferre mundi. Sit tibi compassio super afflictis: et pius super celorum peregrinis affectus. Custodi nos ne cadamus: foue ne deficiamus: adiuua vt vincamus: salua nos ne pereamus. Postea dicitur Aue regina celorum. Hoc solum quando cantatur post lectiones. Alijs vero diebus cantatur antiphona.

¶ Feria sexta quando cantātur lectiones post Aue regina. vel Alma redemptoris. ℣. dicitur. Ora pro nobis sancta dei genetrix. ℟. Ut digni efficiamur. et cetera. Postea oratio. Omnipotens. et dicitur omni die post illam antipho.

OMnipotens sempiterne deus: qui gloriose virginis matris Marie corpus et animam

vt dignum

vt dignum filij tui habitaculum effici mereretur: spiritu sancto cooperante preparasti: da: vt cuius commemoratione letamur: eius pia intercessione, ab instantibus malis: z a morte perpetua liberemur. Per eundem Christum dominum nostrum. Plane postea dicitur Fidelium anime. z pater noster. Postea Salue regina misericordie vita. Quando vero non cantatur, completa lectione, dicitur Salue regina flexis genibus cum suo ℣. z oratione: postea fratres surgunt: z dicitur Fidelium anime. Cum Pater noster. capite inclinato: vna cum Aue maria gratia plena dominus. ¶ Nota q quando dicitur Pater noster. sub silentio: z q non profertur Et ne nos. semper tunc debet dici. Aue maria gratia plena dominus.

FESTA EXTRAVAGANTIA.

¶ In festo sancti Leandri archiepiscopi hispalensis. Lectio prima.

13. Martij.

LEander beatissimus, duce Seueriano patre genitus: matre vero Turtura natione cartaginensis: prouincie Hispanie, professione monachus, z ex monacho Hispalensis ecclesie, prouincie Bethice constitutus est episcopus: vir suauis eloquio: ingenio prestantissimus: vita quoque atque doctrina floruit excellentissimus. Cumque Arriane heresis feruorem tempore Leonigildi regis gothorum confutare beatus Leander radicitus nequisset: pro confirmandis sancte trinitatis capitulis, ad constantinopolitani presulis cetum transmeauit: vbi aderat Gregorius tunc cardinalis vice romani pontificis agens: cum quo ipse Leander amicitie fedus pepigit: z ab eo postulauit, vt moralia Iob sibi exponeret. Lectio ij.

BEatus vero Leander ad propria rediens: armis fidei premonitus: contra furentes Leonigildi regis ac principum eius rabies athleta Christi processit imperterritus: fideque eius atque industria tota gens Gothorum ab Arriana insania, ad fidem catholicam est conuersa. Dictus enim Leonigildus Arriane perfidie furore repletus: interfecto filio suo Emergildo catholice fidei fidelissimo zelatore, in catholicos viros persecutione commota: Mansonam Emeritensem, Fulgentium Astigitanum, z Leandrum Hispalensem episcopos, z alios plurimos exilio relegauit: ecclesiarum redditus confiscauit: z priuilegia contulit. Tu autem domine mise. Lectio tertia.

ET tandem idem Leonigildus a beato Leandro commonitus, filium interfecisse se doluit: nec tamen ad obtinendam anime salutem peruenit: nam quia vera catholica esset fides, per beatum Leandrum agnouit: sed gentis sue timore perterritus, ad hanc venire non meruit. Veniens igitur Tholetum, celesti vigente iudicio percussus: precepit filio Rechare do, vt episcopos ab exilio reuocaret: z Leandrum Hispalensem, z eius germanum Fulgentium Astigitanum, qui in doctrina ecclesiastica fulgebant, insignes tanquam patres audiret: z eorum monitis obediret. L. iiij.

MOrtuo igitur Leonigildo rege, factum est reuertentem Leandrum triumphatorem suum leta susciperet Hispania. Qui inuitiuturum in regno Recharedum regis z matris fratrem in fide catholica docuit z instruxit. Qui conuersus ab Arriane heresis prauitate, non patrem perfidum, sed fratrem suum sequens martyrem: totius gentis gothice populos per predicationem beati Leandri ad cultum fidei reuocauit. Lectio quinta.

SAnctus vero Leander corpus suum in dei seruitio quotidie macerabat: propter quod celebre nomen per totam Hispaniam obtinuit: Fuit enim vir timore plenus: prudentia summus: eleemosynis deditus: in iudicijs equus: in sententia parcus: in oratione iugis: in diuinis laudibus mirabilis: in dubietate diuinorum officiorum ad corrigendum facillimus: omnium ecclesiarum defensor eximius: in comprimendis superbis erectus: in pietate multum affluens: in riuis charitatis ita se charum exhibens: q ex charitate, nulli postulanti aliquid denegauit. Tu autem. Lectio sexta.

FLoruit sub Rechare do viro religioso ac principe glorioso: cuius temporibus mirabili obitu mortalis vite terminum clausit, die tertio, idus Martij, era sexcentesima quadragesima, atque intra ecclesiam sanctarum Iuste z Rufine in qua diu deo deseruierat, tumulatur: vbi multa beneficia ipsius: z beatarum virginum meritis prestantur, largiente domino nostro Iesu Christo cui est honor z gloria in secula seculorum. Amen.

¶ In sancti Longini martyr. Lectio prima. die. 15. Martij.

LOnginus centurio, qui iussu Pilati cum alijs militibus cruci christi astans, latus domini lancea transforauit: se postea conuersus ad fidem, ex eo maxime (vt quidam dicunt) q cum ex infirmitate oculi eius caligassent: z transfixo Christi latere lancea sanguinis christi stilla per lanceam decurrens, fortuitu oculos eius tetigit, z protinus clare vidit. Unde renuncians militie, z ab apostolis instructus, in Cesarea Capadocie viginti octo annis monasticam vitam duxit: z verbo z exemplo plurimos ad Christum conuertit. Tu autem domine mi. Lectio secunda.

CUm autem a preside regionis captus, z ad sacrificandum idolis inuitatus recusasset: preses precepit omnes dentes eius excuti, z linguam precidi. Qui ex hoc propterea loquelam non amisit, sed zelo fidei accensus, securi accepta: omnia idola confregit z comminuit dicens: videbimus si dij sunt: exeuntes autem demones de idolis, in presidem z in eius socios irruerunt: qui insanientes z se lacerantes, Longini pedibus se prostrauerunt. Tu autem domine miserere no. Lectio tertia.

DIxit autem Longinus ad demones: cur habitatis in idolis? Qui responderunt. vbi Christus non nominatur z eius signum non est positum: ibi est habitatio nostra. Cum autem preses insaniret z oculos amisisset: dixit ei Longinus: scito q sanari non poteris nisi postquam fuero occisus. Tunc autem pro te orabo, z sanitatem anime z corporis recipies: fecit ergo preses eum decollari.

Quo facto idem p̄ses ad corpus eius prostratus, cum lachrymis sanitatem recepit: ⁊ conuersus ad Christum, in bonis actibus vitam finiuit.

die. 7. Martij. **In festo sancti Patricij episcopi ⁊ cōfes. Lcō. j.**

Tempore Theodosij iunioris imperatoris claruit sanctus Patritius genere brito: q̄ a Celestino papa primo fuit destinatus ad sanctos de nouo ad fidē conuersos: Atq̄ archiepiscopus sanctorū ordinatus: ibi per sexaginta annos sanctitate insignis ⁊ doctrina excellens: totam insulam hibernie ad Christum conuertit: preter autē illas virtutes quas fecit, sexaginta mortuos resuscitauit. Captiuos vero multos proprijs sumptibus redemit: ecclesias trecentas sexagintaq̄ fundauit: totidem episcopos ordinauit: presbyterorum tria milia consecrauit: duodecim milia hominum baptizauit. **Lectio secunda.**

Quadraginta diebus: ⁊ quadraginta noctibus (vt Elias) in vertice montis ieiunauit. Centum viginti annis vixit. Pro hibernensibus tres petitiones deo fecit: Primā vt vnusquisq̄ credentium ⁊ licet in extremo vite sue statu, penitentiā ad veniam susciperetur. Secundam: nē hibernia barbaris vnquam consummaretur. Tertiam ne aliquis hibernensium in aduentu iudicis superuiuat. Uerum cum in primis prefatam gentem ad modū bestialem: ⁊ terrore tormentorum: ⁊ amore gaudiorum supernorum ab errore conuertere voluisset, dicebant ad eum, se nunquam ad Christum conuertendos verbis eius: ⁊ miraculis: nisi aliquis eorum ⁊ tormenta illa malorum, ⁊ gaudia beatorū intueri posset: vt his rebus visis, certiores fierent quam promissis. Tu. **Lectio tertia.**

Cumq̄ ille etiam sic ⁊ orationibus ⁊ ieiunijs deuotior fieret: apparuit ei dominus Jesus Christus dans ei euangelij textum: ⁊ baculum: que hucusq̄ pro magnis preciosisq̄ reliquijs in veneratione habentur: ac pro signo summi prelatus idest archiepiscopatus illius prouincie custodiuntur: ipse quoq̄ baculus pro eo q̄ dominus Jesus dilecto suo patritio illū cōtulit: baculus Jesu, nominatur. Tu autem domine. **Lectio quarta.**

Itaq̄ dominus sanctum suum in locum desertum eduxit, ⁊ quandam foueam rotundā extrinsecus obscurā ostendit ei dicens: quia quisq̄s veraciter penitens ⁊ vera fide armatus: eandem foueam ingressus, vnius diei ac noctis spatio moram in ea faceret, ab omnibus peccatis suis purgaretur: ⁊ per illam transiens, non solum videret tormenta malorū: sed ⁊ gaudia beatorum. Sicq̄ domino ab oculis eius disparente, letus statim in eodem loco ecclesiam cōstruxit, ⁊ beati patris Augustini canonicos in ea cōstituit. **Lectio quinta.**

Fossam autē que est in cemeterio extra frōtem ecclesie muro circundedit, ⁊ ianuas seraſq̄ apposuit: ne quis eam temere ⁊ sine licentia ingredi presumeret: clauē vero dicte fouee ingressus custodiendam priori dicte ecclesie commendauit. Ipsius autem Patritij tempore multi penitentia ducti, fossam ingressi sunt. Qui regredientes, ⁊ tormenta maxima se expertos: ⁊ se vidisse testati sunt. Quorum reuelationes iussit beatus patritius in eadem ecclesia annotari: ⁊ eorū attestatione ceperunt alij predicationē beati Patritij suscipere. Tu autem domine miserere. **Lectio. vj.**

Et quoniam a peccatis ibi homo purgatur. Ideo locus ille Purgatorium beati Patritij nuncupatur: eo q̄ a quibusdam de illis partibus communiter asseritur, q̄ post mansionem in illo loco purgatorij, per aliquod tempus breue, in quo sustinent magnas penas ⁊ lesiones a demonibus, tantum per imaginationem inde ingressi in mundo viuant: vt alij ⁊ per illas penas purgatorij satisfaciant penis debitis pro peccatis.

¶ **In sancti Uigilij episcopi ⁊ martyris. Orō.** 26. iunij

Deus, pro cuius ecclesia gloriosus pontifex Uigilius, gladijs impiorum occubuit: presta quesumus: vt omnes qui eius implorant auxilium: petitionis sue salutarem consequantur effectū. Per dominum nostrum Jesum Christum.

Cum in omnem terram sonus apostolorum exiret: **Lcō. j.** Jouinus in ciuitate Tridentina primus fuit pontifex: post quem alij sexdecim eandem ecclesiam gubernarunt. Imperantibus autem Gratiano: Ualentiniano: ⁊ Magno Theodosio: quedā matrona nobilis: Maxentia nomine, romanorum genere preclara: cum filijs suis Uigilio ⁊ Claudiano ⁊ Maiorano: in predicta ciuitate Tridentū peruenerūt: ibiq̄ ciues effecti: deuotissime deo seruiebant. Uigilius vero ab infantia totum se deo tradidit: ⁊ in puerili etate athenis liberalibus studijs eruditus, Tridentum veniens, miraculis cepit clarere: ⁊ cunctis amabilis: ⁊ vicesimo etatis sue anno, mortuo Austero decimoseptimo Tridētine ecclesie episcopo: Uigilius ab omnibus multum amabilis renuens eligitur: ⁊ a patriarcha Aquilegiensi consecratur. Omnes igitur qui gentili ritu adhuc in ciuitate detinebantur, conuertit: ⁊ ecclesiā fundauit: in qua plurima miracula per signum sancte crucis in cecis: surdis: mutis: demoniacis: ⁊ alijs operabatur.

Uerum cum non solū sui **Lectio secunda.** gregis: sed ⁊ omnium sitiret salutem: Ueronensi ⁊ Brixiensi epistolam scripsit episcopis: vt eum adiuuarent. Qui tamen ei per suas epistolas: in suis diocesibus plenam legationem tradiderunt. Secundo per eum requisiti: ipse viriliter in eorum diocesibus predicās: plus q̄ triginta ibidem fundauit ecclesias. Ne autem suorū esset immemor: probos viros inter quos Sisinius, Martyrius, ⁊ Alexander precipui erant, ad predicandum misit: qui postq̄ fuerunt cremati ⁊ martyrizati: in valle Anania prope Tridentum ad duodecim milliaria: idem vigilius eorum animas a sanctis angelis in celum vidit deferri: ⁊ edificationi ecclesie Tridētine itētus: zeloq̄ dei accinctus: cū vno suo diacono illuc pperat martyriū sitiēdo.

Et dum a fidelibus sue ciuitatis **Lcō tertia.** retineri nō posset: illuc peruenit: ⁊ fluuium discalciatus

discalciatus transiens, dixit diacono suo. Discal
ciatis pedibus ad gentem nudam incedamus.
Ananicos igitur: idest illius vallis Ananię con-
uertit: & sanctorum reliquias Tridentum repor-
tauit: vnam partem misit Mediolanum Ambro-
sio episcopo, qui iam migrauerat. Quas Simpli
cianus eius successor maxia cū veneratione susce-
pit: ac sepulchrum marmoreum eis construere fe
cit in ecclesia sua. Inter hęc: Remedius nobilis
de Tauro: cum socijs suis Abra, & Dauid, Romā
pergunt: & rediens: vltra mille animas cum om-
nibus possessionib⁹ sancto Vigilio reliquit: & vt
in eius gestis legitur: in eius diocesi apud castrum
Eam: iuxta locum vbi passi sunt sancti: ad domi-
num cui deuote seruierant, cū socijs suis migrauit.
Adhuc vnus in sua diocesi beato Vigilio resta-
bat locus. Lectio quarta.

IN môtanis no-
mine Randena per quē fluuius defluit Sar-
cha: a quo Benacus lacus italię: de quo Minci⁹
fluuius procedit: qui facit lacum mantuanum. Il
luc cū Juliano presbytero & fratribus suis Ma
goriano, & Claudiano, & alijs ciuibus: vsque ad
portā, quę dicitur Brixiana: quę deducit ad pon
tem, vbi nunc fratres prędicatores habitant: de-
ductus peruenit. Cum in vno solo eius episcopa-
tus loco: in montanis sito, nomine Randena: gē
tilitatis vestigia remansissent: cuncti fideles ei
occurrunt: & eucharistiam ab eo suscipiunt: tanq̄
fortis miles Saturni idolum in cuiusdam diuitis
prędio collocatum confregit: & in Sarcham pro-
iecit: & omnibus astantibus dixit. Christe, gratias
tibi ago: quia quod a te desiderabam recepi: & ec-
ce video, quę mihi in tua dextera prępararit. Cō-
fluit vulgus: lapidibus obruitur: & gratias agēs,
migrauit ad cęlos. Germani & alij sui comites la
pidibus exterriti, confessorum gloriam meruerūt.
Dum tridentum reducitur: obuiam Brixiani cor
pus sanctum auferre cupientes: offerunt eis Tri
dentini vas argenteum: vt in pace possideant pa
cis amatorē: mirabilia vero per loca singula ap
parebant. Nam omnes ei occurrentes liberati
sunt. Occurrerunt corpori sancto plurimi. In-
ter quos Salonitani qui in via quę dicitur Vela:
quidam de eius sanguine collecto: partem Bri-
xiam detulerunt: in cuius virtute plurima fuerunt
ostensa miracula: & ad terram suam detulerunt:
vbi multa per martyrem mirabilia demonstran
tur. Dęmones proclamant de suis sedibus se expel-
li: & fugiunt: alij a suis infirmitatibus liberantur.
Claruit in episcopatu annis viginti. Lcō. v.

SEpelitur in ecclesia quam ipse ędificauerat
in honore sanctorum Geruasij & Protasij:
vocabulo ipsi⁹ ecclesię, in nomine sancti Vigilij
mutato: & in monumēto marmoreo: vbi tale epi-
taphū cōtinetur. Suscipit athletas: animas do-
mino dare lętas. In virtute crucis: terit idola p-
co salutis. Pro fidei zelo: fruitur moriens modo
cęlo. Ad patris exequias: currunt populi vene-
randas. Obsequio turbę, propria sepelitur in vr-
be. Gesta ipsius sancto Hormisdę papę transmis
sa: ab eodem imperatore contra Alemanos qui
Italiam inuaserant: in vexillo rudi hasta deferē-
da traduntur. Unde meritis Vigilij, hostes fero
ces in fugam conuertuntur: omni pręda relicta.
Gesta vero in ecclesia sancti Petri Romę, hono
rifice condiderunt. Passus est. vj. calendas Ju-
lij temporibus Theodosij & Honorij: Stillicone
consule. Imperantibus Gratiano & Valentinia
no. Dum autem sanctus Vigilius his et alijs
miraculis crebresceret, Theodosius suę ecclesię
vallem Agarinā cum Ursinico contulit. L. vj.

COnradus imperator Barzanum cum co-
mitatu Ritenori: Carolus ripam cum iu-
diciaria tota: & alij diuersi diuersa sunt elargiti.
Interfectionem vero eius: vindicta dei intantum
est prosecuta: vt cunctis fierent odiosi: ita vt vsque
hodie apud Bergomum: vbi eius ecclesia in mon
te iuxta castrum sita est: episcopus benedictionem
aliquibus subtrahat: eo q̄ ex interfectorum prosa-
pia fuisse referantur. De hoc beato martyre Gē
nadius massiliensis presbyter: qui post Eusebium
& Hieronymum illustrium virorum scripta me-
minit: sic dicit. Vigilius episcopus tridentinus
scripsit ad quendam sanctum virum Simplicia
num episcopum Mediolanensem: in laudem mar
tyrum: libellum & epistolā continentē in gesta sui
tēporis Imperatoris. Item epistolam eorum mar
tyrū Alexandri, Sisinij, & Martyrij, & eorum ge
sta: supplicia: & funera suo tempore apud barba-
ros continentem. Item ad Joannem chrisosto-
mum epistolam: prędictorum martyrum passio-
nem explicantem. In qbus & facundia & sollicitu-
do & doctrina catholica in eo commendantur.

¶ In sancti Ubaldi confessoris. Oratio. 16. Maij

DEus qui piorum lamētatio-
nes in gaudium conuertis: fi
deli & prudēti seruo multa pollicēs:
concede: vt per intercessionem bea-
ti Ubaldi confessoris tui atque pon
tificis: summa celi habitacula pene-
tremus: & cum sctis angelis tuis sine
intermissione gaudeamus. Per. Lectio prima.

UBaldus nobili prosapia ortus: Eugubię
ciuitatis extitit oriundus: qui iam patre de-
functo: cui vnicus fuerat: apud ecclesiā sancti Se
cundi: quę iuxta eandem ciuitatem sita est: literas
puerulus didicerat. Unde eam vsque ad mortem
dilexit: & eam plurimum exaltauit. Nam de pau-
pere diuitem: de capellano canonicum: de secula
ri reddidit regularem. Tu aūt. Lectio secunda.

HIc postea fuit maiori ecclesię traditus: a
quodam suo patruo: qui tutor illius erat: no
mine Ubaldo: gratia cuius & iste Ubaldus est vo
catus. Hic non solum manus a prauis operibus:
& linguam ab ociosis sermonibus: verum etiam
oculos ab ipsa sua infantia compescuit a vidēdis
vanitatibus: cum propheta dicens: auerte oculos
meos ne videant vanitatem. Lectio. iij.

CUm apud Phanum grammaticam doce
retur adhuc infantulus: contigit reginam in-
de habere transitum: cum magno exercitu. Cūq;
iuxta viam scholarium haberetur studium: & vti

mos est auide transeuntes, omnes specularentur: iste solus flexo capite: ⁊ super inducto capitio: in suo legens libro: visum auertit a spectaculo. Tu autẽ domine miserere no. Lectio quarta.

QUodam tempore: dum ciuitas hostes haberet plurimos: conuenerunt aduersus eã ciuitates vndecim cum castellis, ⁊ villis earum: ⁊ marchiones cũ multo exercitu. Igitur castra metati: iuxta menia ciuitatis fixere tentoria. Et cum res illis esset in prosperum: magis ac magis appropinquabant muro: ita vt nulla spes, nisi a domino foret: Recurrunt ad presulem ciues: ⁊ ad perniciem omnia parata esse denuntiant. Tu autem domine mise. Lectio quinta.

REspondit presul: non homines: sed peccata deus odit. In nomine domini: ego vobis victoriam promitto: si penitẽtia, vestra crimina deleantur. Illico mundantur crimina: ⁊ triduo ciuitas orationibus, ⁊ psalmis circuitur: precedit pastor, ⁊ clerus iuxta graditur: nudo pede post turba sequitur. Omnes benedictione pontificis armantur: dicentes. Dissipa gentes que bella volunt. Tu autem domine miserere no. Lcõ. vj.

EMinentem locum presul ascendit: ⁊ hostiũ castra prospiciens: oculos ⁊ manus leuat in celũ. Fortissime deus inquit, qui de egypto, ⁊ mari rubro israel liberasti: de manu inimicorum istorum etiam erue nos. His dictis: signo crucis hostium castra signauit: statimq̃ super eos mortis formido cecidit: nullo persequente fugiunt: arma proijciunt: omnia derelinquunt. Ditantur ciues: ⁊ sic diuinitus victoria celebrata est. Tu autem domine misere nobis. Lectio septima.

HIc nunquam mundi pompas dilexit: sed indumento asperrimo vtebatur: ⁊ dormiebat super ligno: aut nuda humo. Fuit abstinentia incredibili: ⁊ tribulationibus nimijs fatigatus. Aut orabat: aut semper psallebat: nunquam a doctrina cessabat: quot ad eum infirmi accedere poterant, sanabat: ⁊ longa egritudine nunquam lamentatus est. Tu autem domine. Lectio octaua.

BEatus Ubaldus languore cõsumptus: ita vt pene in eo nihil virium remansisset: rogatus a ciuibus: vt in die sancto pasche sibi missaz diceret: cum pluries recusasset: tandem eorũ prece deuictus, assensit: ⁊ ea die missas celebrauit: ⁊ conuersus ad populum: vt olor, qui, cum se moriturum cognoscit, dulcius canit: ita iste: de celestibus dulciora solito locutus est: tandez refertur ad lectulum: ⁊ in die sancto Pentecostes: oculis ⁊ manibus erectis ad dominum, dicens. Educ de carcere animam meam. xvj. calẽdas iunij migrauit a seculo. Tu autem domine. Lectio nona.

IGitur ex eius corpore mira odoris suauitas emanabat: ⁊ tantus fuit populorũ concursus: q̃ quatuor dies insepultum eum detinuerunt. Nam demones fugabat: cecos illuminabat: debilia membra restituebat: postremo sanctum corpus iuxta corpora sanctorum Mariani ⁊ Jacobi reconditũ in arca marmorea fuit. Tu autem domine miserere nobis.

In sancti Emergildi martyris. Oratio. 13. Aprilis.

DEus pro cuius nomine beatus, Emergildus rex patris iussione manibus occubuit impiorum: presta quesumus: vt eius intercessionibus: a periculis omnibus liberemur. Per dominũ. Lectio prima.

BEatus Gregorius papa in libro dialogorũ alloquitur dicens: Sicut multorũ qui ab hispaniarum partibus venerunt relatione cognoui: Nuper Emergildus rex Leouigildi regis Uuisegotarũ filius, ab arriana heresi ad catholicam fidez viro reuerendissimo Leandro hispalensi episcopo, dudum mihi in amicitijs familiariter iuncto predicante conuersus est: quem pater Arrianus vt ad eandem heresim rediret, premijs suadere, ⁊ minis terrere conatus est. Lib. 3. cap. 31.

CUmq̃ constantissime respõderet, Lcõ. ij. nunquaz se veram fidem posse relinquere, quam semel agnouisset: iratus pater, eum priuauit regno: rebusq̃ oĩbus expoliauit. Cũq̃ nec sic virtutẽ mentis ipsius emollire valuisset: in arcta illum custodia concludens, colluz manusq̃ illius ferro ligauit. Cepit itaq̃ idem Emergildus rex iuuenis terrenum despicere regnum: ⁊ forti desiderio celeste affectare. Lectio tertia.

IN ciliciis iacens, vinculatus, cuncti potenti deo ad confortandum se preces cepit effundere: tantoq̃ sublimius gloriam transeuntis vite despicere: quanto ⁊ religatus agnouerat, nihil fuisse quod potuerit auferri. Superuenientis autem paschalis festiuitatis die: intempeste noctis silentio: ad eum perfidus pater Arrianum episcopum misit: vt ex eius manu, sacrilege consecrationis communionez acciperet: atq̃ per hoc ad patris gratiam redire mereretur. Lectio quarta.

SEd vir deo deditus Arriano episcopo venienti exprobrauit vt debuit. Eiusq̃ a se perfidiam dignis increpationibus repulit: qa ⁊ si exterius manebat ligat⁹: apud se tamen in magno mentis culmine stabat securus. Ad se itaq̃ reuerso episcopo, Arrianus pater infremuit: statimq̃ suos apparitores misit, qui constantissimum confessorem dei: illic vbi iacebat, occiderẽt: quod ⁊ factum est. Tu autem domine miserere. Lcõ. v.

NAm mox vt ingressi sunt: securim cerebro illius infigẽtes: vitaz corporis abstulerũt. Hocq̃ in eo valuerunt perimere, qđ, ipsũ quoq̃ q peremptus est in se cõstituerat, despexisset. Sz p ostendẽda eius gloria, superna nõ defuerũt miracula. Nam cepit in matutino silentio psalmodie cantus ad corpus eiusdem regis ⁊ martyris audiri, atq̃ ideo: qa regis veraciter ⁊ martyris. L. vj.

QUidam autez referunt quod illuc nocturno tẽpore accense lampades apparebãt. Unde factum est quatenus corpus illius: vt videlicet martyris iure a cũctis fidelibus venerari debuisset. Pater vero perfidus ⁊ parricida cõmotus penitentia hec fecisse doluit: nec tamen ad obtinendam salutem peruenit. Naz quia vera esset catholica fides agnouit: sed gẽtis sue timore perterritus

territus

territus: ad hanc peruenire nō meruit. Lcō. vij.

Q Ui oborta egritudine ad extrema perductus: Leandro episcopo quem prius vehementer afflixerat: Ricaredum regem filiū suum quem in sua heresi relinquebat commendare curauit: vt ipse quoqꝫ talia faceret, qualia ⁊ in fratre suis hortationib⁹ fecisset: qua videlicet commendatione expleta, defunctus est. Post cuius mortem Ricaredus non patrem perfidum: sed fratrem martyrem est secutus. Lectio octaua.

A B arriana igitur hereseos prauitate conuersus, totamqꝫ Uuisegontarum gentem ita ad veram fidē perduxit: vt nullū in suo regno militare permitteret qui regno dei hostis existere per hereticam perfidiam non timeret: nec mirū quod vere fidei predicator factus est: qui frater est martyris: cuius hūc quoqꝫ merita adiuuāt vt ad oīpotentis dei gremiū tam multos adducat. Tu autem domine miserere nobis. Lectio nona.

Q Ua in re considerandum nobis est: quod hoc totum agi nequaquā posset: si Emergildus rex pro veritate mortuus non fuisset. Naz sicut scriptum est: nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Hoc fieri videmus in membris: quod factum scimus in capite. In Uuisegontarum gente vnus est mortuus: vt multi orirentur: dum vnum granū fideliter cecidit: ad obtinendam fidem animarū seges multa surrexit. Tu autez domine miserere.

10. Nouēbris. ℭ In festo scē Florentine virginis. Lcō prima.

B Eatissima Florentina virgo mirabilis, moribus ⁊ virtute, ex nobilibus hispanie principibus genita. Leādri, ⁊ Isidori ⁊ Fulgentij extitit gloriosa. Hec beata Florētina in horto florēs virtutum, ab omni se custodiens inquinamento viciorū, velo sanctimoniali insignita: quasi stella matutina refulsit. Tu autē domine. Lectio secūda.

C Uius sanctitati atqꝫ doctrine, plurime virgines se subijcientes: laudabiliter vitā finierunt. Sanctus vero Leander duos eidē scripsit libellos: vnū de virginitate seruanda: quomodo virginitas est deo proxima: ⁊ angelis cognata: cuius cōuersatio est celibat⁹. Alium libellum de contemptu mundi: quomodo cūcta sunt sub celo labentia. Tu autem do. Lectio tertia.

H Ec beatissima sancti spiritus dogmate munita, virginitatis magistra: sub vigilāti sua custodia: quinquaginta fere monasteria habebat. Quib⁹ vltra mille virgines sancte degebāt. Sic ergo floruit sancta florentina: magistro dominico: et virtutibus ⁊ donis celestibus adornata: in pace quieuit eterna. Tu autem domine.

ℭ Incipit ordo ad benedicendum mensam per totum annum: paratis ad mensam: incipitur. ℣. Benedicite. ℟. Benedicite. ℣. Dominus. Oculi omnium in te sperant domine: ⁊ tu das escam illorū in tempore opportuno. Aperis tu manum tuā ⁊ imples omne animal benedictione. Gloria patri ⁊ filio ⁊. Kyrie eleison. Christe kyrie eleison. Pater noster. ℣. Et ne nos inducas in ten. ℟. Sed libera. Sequitur: Oratio.

B Enedic domine nos ✠ ⁊ hec dona tua: q̄ dē tua largitate sum⁹ sumpturi. Per chrm. ℣. Iube domne. ℟. Mense celestis participes faciat nos rex eterne glorie. Postea dicit lectio.

D Eus charitas est: ⁊ qui manet in charitate in deo manet: ⁊ deus in eo. ℟. Deo grās.

O Mnia pterevnt preter amare In fine. ℣. deum. Tu autem domine miserere nostri. ℟. Deo gratias. ℣. Confiteantur tibi domine omnia opera tua: ⁊ sancti tui benedicant tibi. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spiritui. fine Oremus.

A Gimus tibi gratias omnipotēs deus pro vniuersis beneficijs tuis. Qui viuis. Sequitur psalmus Miserere mei deus. cum Gloria patri. kyrie el. Christe el. kyrie ele. Pater noster. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Dispersit dedit pauperibus. ℟. Iustitia eius manet in seculum seculi. ℣. Benedicaz dnm in omni tempore. ℟. Semper laus eius in ore meo. ℣. In domino laudabitur anima mea. ℟. Audiāt mansueti ⁊ letentur. ℣. Magnificate dominum mecum. ℟. Et exaltemus nomē eius in idipsum. ℣. Sit nomen domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc ⁊ vsqꝫ in seculum. Oremus.

R Etribuere dignare domine deus omnibus nobis bona facientibus propter nomen sanctuz tuum vitam eternam. Amen. ℣. Benedicamus domino. ℟. Deo gratias. ℣. Fideliū anime per dei misericordiā requiescant in pace. ℟. Amē. In sero ad cenam. Benedicite. ℣. Edent pauperes ⁊ saturabuntur: ⁊ laudabunt dominuz qui requirunt eum: viuent corda eorum in seculum seculi. Gloria. kyrie el. christe el. kyrie el. Pater noster. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera Sequitur. Oremus. Benedic domine. ⁊c. vt supra notata sunt in prandio. In fine cene dicitur. ℣. Omnis spiritus laudet dominum. Tu autem. ℣. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors ⁊ miserator dominus: escam dedit timentibus se. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spiritui sancto. fine Oremus.

B Enedictus deus in donis suis: ⁊ sanctus in omnibus operib⁹ suis. Qui viuit ⁊ regnat in secula seculoꝝ. ℟. Amen. ps. Laudate dominum omnes gentes cū Gloria. kyrie el. christe el. kyrie el. Pater noster. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libe. ℣. Dispersit dedit pauperibus. ℟. Iustitia eius manet in seculum seculi. Et cetera omnia dicuntur vt supra post prandium. Quando vero comeditur semel in die omnia dicuntur per ordinem sicut in cena preter ps. quod semper erit ps. Miserere. Et sic fit p totū annum exceptis certis temporibus infrascriptis in quibus solummodo. ℣. ⁊ Psalmi variantur.

ℭ In die natiuitatis dn̄i ⁊ per totā oct. ℣. Benedicite. ℟. Benedicite. ℣. Uerbum caro factum est halleluia. ℟. Et habitauit in nobis: halleluia. Gloria. In fine. ℣. Notum fecit dominus halleluia. Salutare suū halleluia. Glo-

ria patri patri & filio. Psalmus. Cãtate. ñ.27 ℂ In die epiphanie & per octa. ℣. Reges Tharsis & insule munera offerent hall'a. ℟. Reges ara bum & saba dona adducent hall'a. Gloria patri. In fine. ℣. Oẽs de saba venient, aurũ & thus deferentes hall'a. ℟. Et laudem dño annunciantes halleluia. Gloria pa. ps. Deus iudicium tuũ. 21. ℂ In cena dñi & in parasceue absolute icipitur. ℣. Christus factus est pro nobis obediens vsque ad mortem: mortem autem crucis. Sequit. Pater noster. & sine aliqua pronunciatione signet intus. In fine repetit. ℣. Christus factus est. Deinde sequit ps. Miserere. sine Orem'. Et dĩ Pater noster. Et sine aliqua pronunciatione statim

Respice q̃s domine sequitur sine Oremus. super hanc familiam tuã: pro qua dñs noster Jesus Christus nõ dubitauit manibus tradi nocentium: & crucis subire tormentum. Qui tecũ viuit & regnat in vnitate spũs. & dicit sub silentio. ℂ In sabbato sancto. ℣. Benedicite. ℟. Benedicite. ℣. Vespere aũt sabbati que lucescit in prima sabbati hall'a. Venit maria magdalene & altera maria videre sepulchrũ halleluia. Gloria patri. In fine repetitur. ℣. Vespere autem. Gloria patri & fi. ps. Laudate dominum omnes gẽtes. 37. ℂ In die pasce & per octa. Hec dies quam fecit dominus, exultemus & letemur in ea hall'a. Gloria. In fine. ℣. Hec dies. Glĩa. ps. Cõfitemi. 8. ℂ In die ascensionis & per octauã. ℣. Ascendẽs Christus in altum hall'a. ℟. Captiuã duxit captiuitatem hall'a. Gloria. ℣. Ascendit deus in iubilatione hall'a. ℟. Et dñs in voce tube hall'a. Gloria patri & filio & spi. Psalmus. Oẽs gentes. 15. ℂ In die pentecostes & p octauã. Spiritus dñi repleuit orbẽ terrarum hall'a. ℟. Et hoc quod cõtinet omnia scientiã habet vocis halleluia. Gloria patri. In fine. ℣. Repleti sunt omnes spiritu sancto hall'a. ℟. Et ceperũt loqui varijs linguis hall'a. Gloria pat. ps. Magnus dominus & laudabilis ni. 15. In cena vero sequentis sabbati resumitur ℣. vt consuetum est. Edent pauperes. Si prelatus faciat prandium dicitur ℟. totum illi' diei cũ Gloria patri. cum suo regressu: quo finito dicitur Dñs vobiscũ & Gloria patri. cum oratione illius diei. Qua finita prelatus vt consueui est faciat suam benedictionem: & sic recedat in dei nomine. Semper post gratiarũ actiones: dicit hec añã. Aue regina celorum, mater regis angelorum: o Maria flos virginũ: velut rosa vel lilium: funde p̃ces ad filiũ: pro salute fideliũ. ℣. Ora pro nobis. Oratio. Protege domine.

REGISTRVM.

✠ ✠✠ a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z & ꝯ ꝵ. aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn oo pp qq rr ss tt uu xx yy zz && ꝯꝯ aaa bbb ccc ddd eee fff ggg hhh. Quorum cc bbb hhh terniones. a b c i ꝯꝯ quinterniones. reliqui quaterniones.

Breuiarij Romani de Camera, nouissime impressi, ac diligentissime castigati, felix hic extat exitus, In quo multorum sanctorũ officia, que in ceteris desiderabantur sunt addita: vt in frõte ipsius apparet. Venetijs Impressi, in officina heredum Luce Antonij Junte.

